Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1899-1900

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

FESTNUMER KØBENHAVN DEN 2 JANUAR 1899 XXV AARGANG

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV BIDSTRUPS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

OPSANG FOR TYPOGRAFER

DER staar de ordnet geledvis, stramt
paa Skibets Dæk, de blaagraa Typer,
som smaa Soldater de lystrer tamt,
men snart de flyver ud som Ryper;
en Del faar Tjeneste i Aandens Hær,
mod Dumhed hvæsses deres Næb til Sværd,
Andre maa snart
dale i Fart
til Død paa meget grimme Steder.

Og nogle synger af fulde Bryst
som Skovens frie, fagre Fugle,
og andre løfter Basuners Røst
og skræmmer mangen gammel Ugle.
Men der er dem, der, lig Harpyer graa,
besudler alting, hvad de støder paa,
Hellig og Søgn
udspyr de Løgn
i alle Smudsavisers Pøle.

Men lige meget! I gode Mænd,
som maa haandtere hele Massen,
til Gigten jager i Ryg og Lænd,
og Øjet flimrer under Gassen;
I strider ærligt: Af hin Fugleflok,
I slipper løs, I véd, der findes nok
ædeligt Vildt
bringende snildt
et Friheds Herrebud til Folket.

Hæng i med Arbejd ved Nat, ved Dag,
Korister i Oplysningskoret!
I Tankelivet I ta'r et Tag,
og I Herolder er for Ordet.
Se paa det Billed dèr paa Salens Væg:
den gamle Mainzer med det store Skæg —
aldrig hans Æt
tør blive træt —
det ægte Adelsblod forpligter!

S. SCHANDORPH

JUBILÆUM

TYPOGRAF-TIDENDE møder i Dag i Festskrud. Og udover det Jubilæum, som sædvanligvis et kvart Aarhundredes Virksomhed giver Lejlighed til at festligholde, har vi yderligere Aarsag til at møde i Festons, fordi vi samtidig med den ny Ære, Bladet gaar i Møde, paabegynder en tarifmæssig Tilværelse, som ved punktlig og organiseret Overholdelse byder bedre Vilkaar end nogensinde før, og som Bladet i sin henrundne Virksomhed vel nok kan siges at have en Del af Æren for. Lad ogsaa de 25 Aar have været en lang Tid, lad ogsaa enkelte af Aarene være gledne forbi os som døde Tids- og Virksomhedsmaalere, saa bør vi ikke i Dag glemme alle de Vanskeligheder, der har været at kæmpe med, og den altomfattende Ængstelse for at røre sig, som et 76 maatte medføre, og som først et 98 for en Del har paavist Udryddelsen af.

Og naar vi lader Minderne herom drage forbi os, erindrer al den Modstand og Uforstand, nye og friske Impulser som Regel mødtes med, den kolde Ligegyldighed, der blev fremsatte gavnlige og let løselige Problemer til Del, saa staar Lignelsen om Regndryppet, der til Slut udhuler Stenen, som et levende Billede af vort Fagblads Virksomhed. Hvor mange Ord skal der dog ikke skrives, inden Fordom og gammel Vane udryddes og Forstaaelse og Overbevisning om det, der tjener til vort Bedste, bryder frem? Og hvor længe varer det ikke, inden den opnaaede Virkning kan konstateres?

Et tungt Arbejde ligger bag, men forhaabenlig et lettere foran. Betydningen af Organisationen er fastslaaet som Kendsgærning; Begrebet om Solidaritetens og Enhedens mægtige Indflydelse paa vort økonomiske Vel saa afklaret, at man kun kan vente at finde Snæversynet som Spindel og Støv i Loftskrogene, hvor en let Haand vil kunne føre det bort med Kosten. Og den med alle andre Arbejdere skete Sammenslutning, som Landet over træder i Kraft i Dag, er ogsaa Vidnesbyrd om, at enhver Modstand kan overvindes, naar Sagen er god, Taalmodigheden stærk og Arbejdet utrætteligt. Er der en Sag, hvis Forløb de 25 Aar er lærerige for, er det denne. Hvilke mangfoldige og utrættelige Forsøg skulde der ikke til, før Gennembrudet skete og før vi kunde notere det overvældende Flertal paa den Side, der ser Fremtidens hurtigste og lykkeligste Løsning af de økonomiske Spørgsmaal i en af *alle* Arbejdere samlet klassebevidst Varetagen af Interesserne? Tænk paa Begyndelsen og langt op mod Bladets halve Leve-

alder — hvor man med Hænder og Fødder værgede sig mod at blive slaaet i Hartkorn med de øvrige Arbejdere, hvor Foreningens Banner udelukkende var forbeholdt Nationaliteten og Pianoet i Foreningslokalet Fædrelandssangene — og man er i Stand til at vurdere, hvilke brydsomme, smaatskaarne Hindringer den sunde Fornuft har maattet overvinde for at skaffe sig Fodfæste. Og som dèr — saa paa alle Omraader.

Lad os nu tro, det er overvundet. I Dag, ved Afslutningen af de 25 Aars Virksomhed, skal dog den Sandhed ikke skjules, at det Stykke, vi er naaet frem, har særlig *de* Æren for, som med Medlemmernes Tillid bag *arbejdede* for Maalene, thi med Valgenes Realisation var Medlemmernes Kræfter som Regel udtømte. Kun i Ny og Næ trængte der sig villig Arbejdskraft frem ved Siden. Men ogsaa her vil fremtidig en Forandring indtræde. Symptomerne er der, den voksende Interesse vil føre det med sig, de sidste Aar vidner! Og med det for Øje vil den kommende Tidsperiode utvivlsomt kunne notere yderligere og langt større Fremskridt for Organisationslivet og det typografiske Fag, end vi i Dag aner og for Fortidens Vedkommende kan meddele. Har vi ikke faaet Vished for, at der hos Medlemmerne gaar en Understrøm, som bærer stærkere frem end hidtil, og som selv Styrelserne næppe før har været helt fortrolige med? Og turde ikke netop heri ligge en Antydning af, at vort Blad har haft en stor og voksende Værdi for Organisationens Trivsel?

Naar *Typograf-Tidende* derfor i Dag møder pyntet og pudset, saa lad os i den til Bladets Hovede af Kunstneren tegnede Lavrbærkrans, i Digterens, Forfatterens, Journalistens og gamle Forkæmperes velvillige Bidrag og Hilsen til os ikke alene se en Anerkendelse af det til Dato opnaaede, men meget mere en Opmuntring til fortsat energisk Arbejde i Fremtiden for det Maal, der sigter til Udryddelse af de snæversynede Opfattelser og yderligere Fremme af Enhed og Styrke.

Gustav Clausen

TYPOGRAF-TIDENDE
1874—1899

Den 2. Januar 1874 udkom det første Numer af *Typograf-Tidende*. Den fejrer altsaa nu sit fem og tyve Aars Jubilæum.

I fem og tyve Aar har den talt de typografiske Arbejderes Sag. Under de mest forskellige Forhold har Typografernes Blad virket. I Begyndelsen i et afdæmpet og farveløst Sprog; senere, da Bevægelsen tog Fart, kraftig og uforbeholdent, for atter efter Typografernes Nederlag i deres første store Kamp at stemme Tonen ned. Derpaa ved Opbydelsen af alle sine Kræfter at vække Typograferne af den Sløvhedstilstand, hvori de var nedsunket, for endelig at staa som den maalbevidste og forstaaelsesfulde Agitator for vor Sag, som kun Erfaring og mange Aars Kampe kan give den, som i første Række skal være de typografiske Arbejderes Talsmand.

Den typografiske Arbejderbevægelse var i Begyndelsen af Halvfjerdserne i sit inderste Væsen konservativ. Nøje forbunden med hele den lavsmæssige Udvikling af Faget, havde den ikke kunnet frigøre sig for den trangbrystede Opfattelse, som kendetegnede gamle Tiders Bogtrykkersvende. Dette hang sammen med de typografiske Foreningers Tilbliven, udsprungne som de var af Lavsprincipet. De øvrige Fags Arbejderorganisationer havde indsuget en ganske anden Modermælk; den Oprørsaand, som gik gennem Evropa, gav sig ogsaa Udslag hos Danmarks Arbejderstand, og selv om Kosten ikke fordøjedes, frembragte den dog et langt friere Syn paa Forholdene end den smaaborgerlige Opfattelse, som karakteriserede Halvfjerdsernes Typografer.

Man kan foruden i Typografernes indre Foreningsforhold fornemme dette i deres Presse lige fra deres første Organ *Concordia*, udgivet af Claudius Rosenhoff i 1835. I *Skandinavisk Bogtrykkertidende*, hvis første Numer udkommer den 24. April 1869, gør der sig ganske vist under Frederik Klügleins Redaktion et friere Syn gældende, men dels har Bladet ingen Rod hos Typograferne, dels ophører Klüglein at være Redaktør efter knap et Aars Forløb. Det er betegnende, at Klüglein skarpt kritiserer Den typ. Forenings Program og forlanger, at der gøres noget for at forbedre Typografernes økonomiske Vilkaar, medens han *ikke* omtaler et saa reaktionært Skridt som at sende en Repræsentant til den daværende Formandsforening i Anledning af Festlighederne ved Kronprinsens Bryllup. Han gør dog hæderlige Forsøg paa at vække Typograferne af deres Dvale og formaa dem til at tage det *sociale* Spørgsmaal op, men det lykkes ham ikke; Bladet gaar en kort Tid efter ind, medens Klüglein senere rejser til Nykøbing paa Falster, hvortil han ankommer i en yderst fortvivlet økonomisk Tilstand og som en i moralsk Henseende ganske ødelagt Mand, og hvor han efter et halvt Aars Forløb dør i 1874, kun 37 Aar gammel.

Den 1. April 1870 — to Maaneder efterat Klüglein havde ophørt med at udgive *Skandinavisk Bogtrykkertidende* — startedes den nye Udgave paa Immanuel Rées Forlag under Ledelse af d'Hrr. R. P. Jensen, P. Keller, M. Lazarus og Olavesen. Denne sidste var paa dette Tidspunkt

P. Keller

M. Lazarus

Olavesen

Den typ. Forenings Formand. Nogen befrugtende Indflydelse paa Typografernes Opfattelse i social Henseende havde Bladet ikke; det indskrænkede sig saa godt som udelukkende til Artikler af fagteknisk Indhold.

Den 1. Januar 1871 overtager daværende Hr. Cand. C. NYROP — nuværende Professor — Redaktionen. Nogen Forandring i Bladets Forhold til Den typ. Forening skér der ikke, naar undtages, at Foreningens Medlemmer har Ret til at faa Bladet for 8 Sk. pr. Numer, hvilket forøvrigt kun benyttes af 30. Ligesaalidt skér der i Begyndelsen nogen Forandring med Hensyn til Bladets Holdning i social Retning; først senere, da Typograferne vaagner op af deres Dvale og formulerer deres økonomiske Krav, tvinges Bladet til at tage Standpunkt og stiller sig da paa Principalernes Side uden dog at føre et særligt udfordrende Sprog. Nægtes kan det dog ikke, at Redaktionen saa længe som muligt søger at hævde et selvstændigt Synspunkt. Saaledes støttes Planen om et *Foreningsbogtrykkeris* og en *Fagskoles* Oprettelse. De historiske Undersøgelser, som foretoges om Fortidens typografiske Begivenheder og om dansk Bogtrykkerliv, danner dog Kærnepunktet i Bladets Virksomhed, og for denne Gærning fortjener Hr. Professor Nyrop alle interesserede Typografers varmeste Tak.

C. NYROP

Det blev, og maatte selvfølgelig blive, Arbejdernes eget Organ, som skulde kæmpe for Typografernes økonomiske Kaars Forbedring. Allerede i Avgust 1871 havde J. F. JENSEN — Den typ. Forenings Stifter — ved et offenligt Møde paa Glacisholm opnaaet at vække Typografernes Interesse for Lønspørgsmaalet. Med stor Flid havde han samlet et statistisk Materiale, hvoraf det fremgik, at København den 1. Juli 1871 havde 37 Bogtrykkere, som beskæftigede 300 Sættere, 75 Trykkere, 94 Sætterlærlinge, 36 Trykkerlærlinge, 76 Hurtigpresser og omtrent 40 Haandpresser. Resultatet af Mødet blev Nedsættelsen af et Udvalg, som skulde udarbejde en Tarif. I November forelaa Tarifudkastet med en Satspris af 13 Sk. pr. 1000 efter Alfabetberegning og 1 Sk. mere for Avissats, en Minimalløn paa 4 Rd. for Sættere og Trykkere samt en Række Specialbestemmelser. Man indbød Principalerne til et Møde den 21. November for at forhandle om Forslaget, men da Svendene kom til Mødet, til hvilket kun ganske faa Principaler var komne til Stede, indløb der fra 16 af de største Bogtrykkere en Skrivelse, hvori man tilbød at forhøje Satsprisen fra 11 og 12 Sk. pr. 1000 *n* til 13 og 14 Sk. og at godtgøre Forfatternes Ændringer i Korrekturen. Da Typograferne paa et Møde skulde tage Standpunkt til dette Tilbud, vedtog de med alle Stemmer mod 7 ikke alene at modtage det — og gav derved Afkald paa Indførelsen af Alfabetberegningen og paa Specialbestemmelserne — men man udtalte endogsaa *en Tak* for Prisforhøjelsen.

Videre var man ikke kommet den Gang.

R. P. Jensen var imidlertid til Trods for megen Opposition, væsenligst begrundet ved hans Standpunkt til den da opdukkende Arbejderbevægelse, bleven valgt til Formand for Den typ. Forening. I November 1873 tilsendes der Principalforeningen et Udkast til en ny Tarif med en Satspis af 26 Øre pr. 1000 Bogstaver og 28 for Avissats samt en Del Specialbestemmelser. Men Principalerne afslog enhver Forhandling, og paa et Typografmøde, besøgt af 300 Typografer, vedtoges en Resolution, hvori man fastholder Tarifudkastet, men samtidig beslutter at afvente et belejligt Tidspunkt til at gennemføre Fordringerne. Det er med disse Begivenheder som Baggrund, at *Typograf-Tidende* nu startes.

Med et Tilskud af 35 Rd. halvaarlig, for hvilken Sum Bladet saa til Gengæld skal optage Den typ. Forenings Kundgørelser, Regnskaber og Medlemslister, begynder R. P. Jensen den ugenlige Udgivelse. Konjunkturerne er gunstige; der hersker overordenlig Travlhed paa alle Trykkerier, og det lykkes da ogsaa i Løbet af kort Tid at samle ca. 200 Abonnenter paa Bladet. Principalerne vover ikke længer at modsætte sig Typografernes Forlangende om en Forhandling om Lønspørgsmaalet, og efterat man paa et Møde i Maj har udpeget Delegerede til et Udvalg — og paa samme Møde med alle Stemmer mod 9 vedtaget at deltage med Fanen i Højres Grundlovstog i Tivoli — vedtages i September den af Fællesudvalget vedtagne Tarif, som fastsætter en Tusindbetaling af 26 og 28 Øre henholdsvis for Fraktur og Antikva. I 1875 overtages *Typograf-Tidendes* Udgivelse af Den typ. Forening, saaledes at hvert Medlem gratis

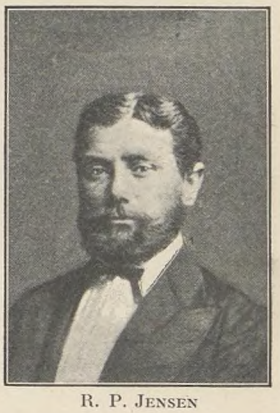

R. P. JENSEN

Typograf-Tidende.

Udgaar hver Fredag. Abonnement modtages paa alle Postkontorer.

Organ for de typografiske Arbejderes Interesser.

Pris 1 Kr. 25 Øre halvaarlig. Kundgørelser 10 Øre pr. Petitlinie.

Nr. 1. København, den 2. Januar. 1874.

Vort Program.

Den forlængst bestaaende Overbevisning om, hvor nødvendigt for Varetagelsen af Typografernes Interesser et Organ er, der ved regelmæssig Fremkomst og klar Fremstilling af Forholdene tilbyder alle Vedkommende et sikkert Holdepunkt for Dannelsen af en Mening, har ført til Grundlæggelsen af det foreliggende Blad. Der behøves intet stort Bevis for, hvor paatrængende nødvendigt dette Skridt var. Ved at kaste et Tilbageblik paa den sidste Tids Bevægelser, berøres den typografiske Arbejder paa en pinlig Maade, idet det skal formenes ham at have et Ord med at sige for at tilvejebringe en tidssvarende Ordning af de Forhold, hvorunder han daglig er henvist til at leve og virke. At denne Tilfredsstillelse ikke vedblivende kan være heldbringende og føre til en for alle Parter tilfredsstillende Løsning af den mangelfulde Ordning, som endnu er til Stede i de typografiske Arbejdsforhold, tør anses som hævet over enhver Tvivl, og det er derfor vel berettiget, at Typograferne for sig hævde, at deres Stemme bliver hørt, naar den har den Hensigt at virke forklarende og beroligende indadtil, imødegaaende og berigtigende udadtil, og naar den fremtræder som en aaben Udtalelse fra alle Typografer.

Vort Blad vil først og fremmest have at forge for, at „den typografiske Forening" vinder i Fasthed og Omfang, ligesom ogsaa, at dens Medlemmer understøttes med Raad og Daad af Foreningen. Endnu er dens Udbredelse og Deltagelse indskrænket til København, men Foreningen bør udvides til at omfatte alle danske Typografer, og til Opnaaelsen heraf er den livligste Deltagelse nødvendig hos alle Kolleger, hvis egne Interesser ogsaa i Øvrigt gør dette til en Pligt for dem. Hvor meget her en alsidig Understøttelse synes paatrængende nødvendig, bevises daglig af de glimrende Resultater, der opnaas paa andre Omraader ved samdrægtige Fremgangsmaader. „Enighed gør stærk!" Under dette prøvede Valgsprog vil forhaabenlig ogsaa „Typograf-Tidende" indtræde i sin Virksomhed til Beskyttelse for de Enkeltes trufne Interesser. Men alle Kolleger maa stræbe om Foreningen og saaledes sætte den i Stand til at optræde som de danske Typografers vel bevidste og berettigede Hjælpemiddel.

Men vort Blad vil ikke indskrænke sig til at virke for Foreningen, det vil ogsaa indenfor Omraadet af sin Fremstilling optage Alt, hvad der i teknisk Henseende er værd at vide for Bogtrykkunstens Udøvere, saa at det i denne Henseende kan blive værdigt til at indtage en bestemt Plads som Fagblad.

Ogsaa det sociale Spørgsmaal ville vi have vort Øje henvendt paa, dog kun for saa vidt vort Fags Interesser berøres deraf.

Stadig vil Bladet beredvillig aabne sine Spalter for enhver Udtalelse, enten den er for eller imod os, og vi opfordre alle Kolleger — baade i og udenfor Hovedstaden — til at række os en hjælpsom Haand ved at glæde os med Bidrag til vort Blad. Uden en saadan Deltagelse fra Kollegers Side kunne vi næppe opfylde det Hverv, vi her have paataget os.

Vort Blad vil vel indtræde i Diskussionen til Beskyttelse for Typografernes Interesser, men det vil ikke staa fjendtlig overfor de Herrer Principaler; snarere vil det søge at virke forsonende og udjævnende paa de modstræbende Interesser. Vi ville holde paa vor Mening, og naar vi ikke have i Sinde at gaa fra den uden at være overbeviste, saa tro vi dog at turde vente af vore Modstandere, at de ligesom vi holde sig til Sagen og se bort fra Personligheder.

Idet vi hos Alle, der kunne have Interesse af vort Blad, anbefale det til virksom Under-

faar et Eksemplar af Bladet, og samtidigt forhøjes Kontingentet fra 10 Øre til 25 Øre ugenlig.

Principalforeningen dannes nu, og som Modtræk herimod planlægges Almindelig dansk Typografforbund, omfattende hele Landet. Efterat R. P. Jensen har foretaget en Agitationsrejse til de fleste danske Provinsbyer, dannes Forbundet, og i 1876 afholdes den første danske Bogtrykkerdag. Medens man paa denne anvendte megen Tid paa Diskussionen om Forbundets »Grundlov«, afgjorde man til Skade for den organiske Udvikling af Forbundet i en Haandevending Spørgsmaalene om Rejse-, Arbejdsløsheds-, Syge- og Alderdomsforsørgelseskassen.

Umiddelbart derefter udbrød Strejken. Uagtet d'Hrr. O. C. Olsen paa Principalernes og R. P. Jensen paa Typografernes Vegne havde underskrevet et Tarifforslag, bl. a. indeholdende en Satspris af 33 Øre for Fraktur og 35 Øre for Antikva, medens Avissats var sat 1 Øre højere, forkastede Principalernes Generalforsamling dog Forslaget. Principalerne tilbød at gaa ind paa 30 og 32 Øre i Satspris, og uagtet Typograferne erklærede at ville nøjes med 32 og 34 Øre for Bogsats og 34 og 36 Øre for Avissats, forkastedes ogsaa dette Tilbud. Den 26. Oktober opsiges Tarifen af Forbundet, og nu udkæmpes den Kamp, som har Forbundets Opløsning og R. P. Jensens Forsvinden fra den typografiske Skueplads til Følge.

Det blev et drøjt og utaknemmeligt Arbejde at holde sammen paa Stumperne. Denne Opgave faldt det i A. F. Dechers Lod at løse. Han valgtes i Januar 1877 til Foreningens Formand og dermed til Redaktør af *Typograf-Tidende*, som nu kun udkom hver 14. Dag. Først i 1880 kunde det siges, at Stormen saa nogenlunde var redet af. I denne Periode falder Provinstypografernes første Forsøg paa Organisation efter Forbundets Opløsning, og efterat Dansk typografisk Forening er dannet, faar den i 1882 Andel i *Typograf-Tidendes* Udgivelse. I 1883 valgtes Rud. Bøhm til Formand og Redaktør. Endelig nu mærker man, at Typografernes hele Samfundsopfattelse ændres. Et friere Syn gør sig gældende: for første Gang vedtages det at overlade Banneret til de Typografer, som ønsker at deltage i Arbejderpartiets Grundlovsfest, og Forstaaelsen af Samarbejdet med de øvrige Fagforeninger vaagner. Samtidigt vokser Medlemsantallet, og endelig rejser man Hovedet efter Dekadencen fra 1876. I Oktober erklærer Principalforeningen sig villig til at forhandle om en ny Tarif, som bliver til i Marts 1884, og som forhøjer Satsprisen fra 26 og 28 Øre til 29 og 31 Øre pr. 1000 Bogstaver. *Typograf-Tidende* udkommer paany hver Uge, og alt tegner lovende; men kort Tid efter trækker der Skyer op. Det lykkedes Principalforeningen ved sin Taktik at svække Foreningen, da denne skulde til at indføre den nye Tarif, ligesom enkelte lokale Strejker viste, at Sammenholdet indenfor Typograferne langt fra var saa godt, som man kunde og burde have ventet. Og da saa tilmed et Forslag indenfor Hjælpekasserne faar de Ældres Mistænksomhed til at blusse op i lys Lue — medens dets Vedtagelse bevirker, at den radikalere Del af Typograferne stiller Forslag om Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger — sættes Sammenholdet indenfor Foreningen paa den Ildprøve, som det *ikke* bestaar paa Grund af Medlemmernes vidt divergerende sociale Syn. *Typograf-Tidende* er i denne Tid et paalideligt Barometer for, hvorledes Sindene er i Bevægelse, og da Sprængningen er skét og Den typ. Forening som Følge af Tidernes Ugunst baade paa Grund af Medlemsantallets og Kassebeholdningens Forringelse gaar stærkt tilbage, sætter dette ogsaa sit Spor i Bladets Udgivelse, som nu i et halvt Aars Tid efter atter kun udkommer hver 14. Dag. I 1889 træder Rud. Böhm tilbage fra Formands- og Redaktørpladsen, og for første Gang adskilles nu de to Hværv, idet Otto Barnewitz bliver Redaktør, og den fungerende Næstformand vælges til Formand. Det blev en kort Redaktørperiode. Til Gengæld var den bevæget og livlig. Man behøver kun at minde om Demonstrationen den 1. Maj 1890 for at være paa det Rene med, hvorledes *Typograf-Tidende* den Gang virkede. Det drejede sig om at bringe friske Strømninger ind, og Risikoen var kun ringe i Forhold til Udbyttet; intet Under derfor, at der blev gaaet dristigt paa. Himmel og Jord sattes i Bevægelse — blot for at vække Typograferne til nyt Liv, og det viste sig ogsaa, at Udsæden bar Frugt. Tarifrevisionen besluttedes, Planen til et Samarbejde med Skandinaviens Typografer lagdes. Saa skrev Redaktøren en Artikel i 1891 om Majdemonstrationen, som ironiserede over den Demonstration, der bestod i at undlade at standse Arbejdet, og stillede sig derved i Modsætning til den Opfattelse, som havde faaet sit Udtryk i de samvirkende Fagforeninger. Resultatet blev en Afsættelse, som virkede mindre højtideligt i Forhold til Anledningen.

A. F. Decher

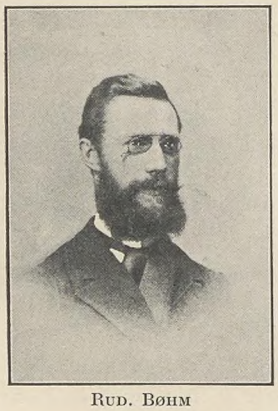

Rud. Bøhm

O. Barnewitz

Saa kaaredes Thorvald Nielsen til Redaktør. Arbejdet fortsattes ufortrødent; større og større Terræn indvandtes. Det Samarbejde, man søgte at opnaa med Ny typografisk Forening, lykkedes det ikke at fæstne; dertil var Opfattelserne for divergerende. Det var derfor nødvendigt at sætte andre Kræfter i Bevægelse for ogsaa derved at skabe Forstaaelse af Nødvendigheden af Optagelsen af Løn-

spørgsmaalet i Provinserne. Den første skandinaviske Kongres indkaldtes. Resultatet blev en énstemmig Vedtagelse af Reservefondens og Rejsekassens Love. Imidlertid forhandlede Typografernes og Principalernes Delegerede om en ny Tarif; men først i Marts 1892 kommer denne til Afstemning. Samtidig hermed afgøres Kongresforslagene, som ikke faar den Udstrækning, som Meningen var, men som alligevel faar afgørende Betydning for det Samarbejde, der fra nu af tager sin Begyndelse mellem Hovedstadens og Provinsernes Typografer, medens dette afbrødes med Ny typ. Forening.

TH. NIELSEN

I Foraaret 1893, efter at Thorvald Nielsen paa Grund af Sygdom har maattet trække sig tilbage — han dør kort Tid efter — vælges *Typograf-Tidendes* nuværende Redaktør, GUSTAV CLAUSEN, som saaledes har Æren af at slutte Periodens 25. Aar.

GUSTAV CLAUSEN

Det Arbejde, som han har lagt i disse fem Aars Virksomhed, er overordenligt. Sammenligner man Bladet med tidligere Aargange, vil man bedst se det. Den, som er fortrolig med Undersøgelser baade paa det ene og andet Omraade, véd, hvor meget der skal gennempløjes, førend det, der skrives, kan faa fast Form. Bag faa Linjer kan der ligge møjsommeligt Arbejde, og Clausen har som den slidsomme Bjærgmand, han er, ikke skyet det. Organisatorisk sét er der da ogsaa udrettet store Ting. Man behøver blot at minde om Sygekassesagen, Hjælpekassernes Sammenslutning med Den typ. Forening, Forsøget paa allerede nu at drage alle Understøttelsesvirksomhederne ind under én centraliseret Organisation, for at maale Værdien af, hvad der er udrettet. Hele den forkvaklede Bygning, som Typografernes Organisation har været, er ved at faa ny Form. Ak, hvilket Arbejde har det ikke kostet. Tilsyneladende havde det været nemmere at jævne den med Jorden og bygge en ny op. Men selv om det har knaget i de gamle Rammer, hver Gang en Forandring er sket, har de dog holdt, og den Forstaaelse og Offervillighed, som de fem og tyve Aars Arbejde har skabt, borger for, at den Bygning, vi om faa Aar *vil* og *skal* rejse med de bestaaende Organisationer som den bærende Kraft, vil faa et solidt Fundament.

Til den Tid hejser vi Kransen! Og *Typograf-Tidende* kan da ikke mindst tilskrive sig Æren af at have skabt et Værk, der kan tjene dansk Fagorganisation som et lysende Eksempel.

VICTOR PETERSEN

JOURNALISTER OG TYPOGRAFER

DER har vistnok en Gang været en meget stor Afstand mellem Skribent og Typograf, men Pressen, eller rettere Viktoriapressen, har betydeligt formindsket Afstanden. Det er næppe sandsynligt, at t. Eks. VICTOR HUGO nogensinde har

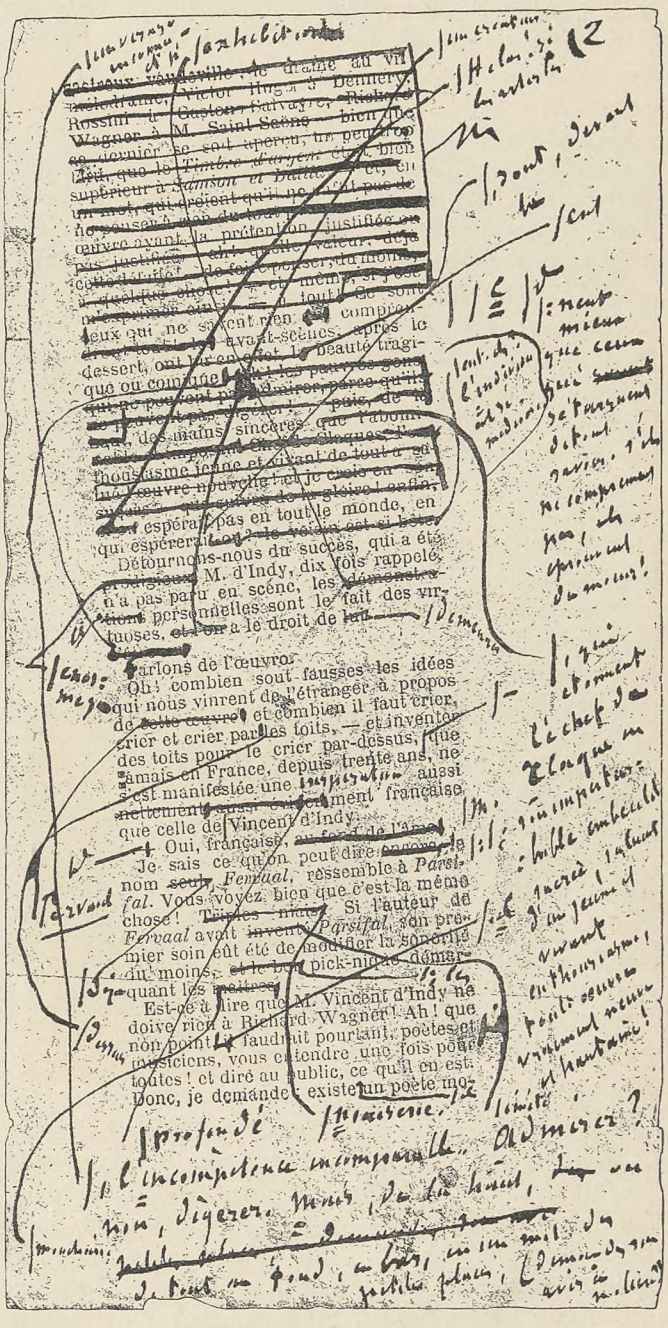

EN FØRSTE KORREKTUR
Teateranmældelse, rettet i første Korrektur af den franske Forfatter CATULLES MENDÈS. Aftrækket er fundet paa Boulevardbladet *Le Journals* Sætteri.

sat sin Fod i et Trykkeri. Men i vore Dage er det ikke saa ualmindeligt at se franske Akademimedlemmer — »Udødelige« — der ud ad Natten kommer kørende til *Journal des Débats* og et Øjeblik glemmer Udødeligheden mellem Sættere og Korrektur.

Det er de Færreste, som aner, hvilket uhyre Aandens og Haandens Arbejde, der udføres efter

Midnat paa de større Blades Trykkerier. Døgnets oprivende Kampe skal i faa Minuter størknes under Pennene, som hastigt tegner Billedet af den svundne Dag; og Linjerne i dette Billede er endnu flydende, naar Typografen træder til og omsætter det febrilske Aandens Arbejde i Metal.

Hvem der ikke kender Bladlivet — og dette gælder ikke blot det større Publikum, men ogsaa mange Typografer — har næppe nogen Anelse om Betydningen af det hurtige Samarbejde. For at gøre det forstaaeligt for Enhver findes vedføjet

De Artikler, der skrives i Bladenes Redaktioner efter Midnat, er — som sidste Livstegn fra den foregaaende Dag — af størst Værdi for Bladet, og det er under Udarbejdelsen af disse Artikler, at Redaktionen langsomt skydes ind i Sætteriet. Tilsidst arbejder Journalisten mellem Typograferne, og i det Øjeblik, da han betyder mest for Bladet, det vil sige i Minuterne lige førend Redaktionens Slutning, burde han i Grunden kunne kaste Pennen og selv sætte sin Artikel uden Manuskript. En Journalist, der »satte op af Kassen«, vilde være

Den første danske Bogtrykkerdag

Faksimilet af en Korrektur, som Undertegnede for kort Tid siden fandt paa Sætteriet i Pariserbladet *Le Journal*. Kl. 12 om Natten kom den berømte Forfatter Catulles Mendès fra Teatret (Opéra Comique) og skrev sin Anmældelse. Den var færdigskreven Kl. 1½. Kl. 2 fik han Korrektur (ca. 3 Spalter) som han arbejdede paa en halv Time og afleverede i den Stand, man ser paa Faksimilet. Et Kvarter senere modtog han en anden Korrektur, som han rettede næsten ligesaa meget som den første, og endelig Kl. 3½ havde han ved egne og Sætternes samlede Anstrængelser fundet Udtryk for sine Tanker. Sammenlignede man nu den gennemrettede Artikel med det Udkast, han oprindelig overgav til Trykkeriet, saa fandt man, at ikke en eneste Sætning var bleven staaende paa sin Plads. Samtidig var Anmældelsen stilistisk hævet op til den gennemsigtige, yndefulde Lethed, der har gjort Catulles Mendès til en af de mest beundrede Forfattere i den franske Literatur.

den moderne ideelle Journalist. Saa intim er Forbindelsen mellem Journalistens og Typografens Profession.

Det er da besynderligt, at Udøverne af disse to Virksomheder er saa fremmede overfor hinanden, at de næppe mødes andre Steder, end hvor Arbejdet byder dem at gaa Haand i Haand.

Journalisten er dog Arbejder saa godt som Typografen; desuagtet er han Medlem af Foreninger, der — som næsten alle Journalistforeninger — er Principalforeninger, eller hvor man i hvert Fald ikke sporer de modstaaende økonomiske Interesser, der dog faktisk rummes indenfor Foreningens Rammer. Vi har oplevet Strejker paa Bladtrykkerier, men en Strejke vilde være utænkelig i en Redaktion, hvor der dog ogsaa eksisterer Lønspørgsmaal. Typograferne har ved Sammenslutning hævet deres Stand til et højere socialt Lag, medens Journalisterne, der teoretisk støtter alt muligt mellem Himmel og Jord og ganske

særligt støtter Tidens Organisationsbestræbelser, har været ligegyldige for Forbedringen af deres egne Kaar.

Nu maa man selvfølgelig ikke oversé, at Journalisterne har vanskeligt ved at optræde i Fællesskab, idet de ved politiske og aandelige Standpunkter er knyttede til et bestemt Blad, og at de i Tilfælde af Afskedigelse er langt uheldigere stillede end en Typograf. Men paa den anden Side tør det vel ogsaa nok siges, at t. Eks. *Socialdemokratens* og *Berlingske Tidendes* Typografer ikke uden videre kan kaldes politiske Meningsfæller, eller for at bruge de rene Partibetegnelser, at der indenfor Typografernes Sammenslutning findes baade Højre, Ventre og Socialdemokrater. Men hvor Talen er om faglige Spørgsmaal, staar de Allesammen Last og Brast.

Det var paa dette Punkt, at vi arbejdende Journalister havde noget at lære af vore Venner Typograferne. Men saa meningsløst ringe er Sammenholdet i Journalistverdenen, at den Journalist, der vilde foreslaa noget saa naturligt som Oprettelsen af en journalistisk Fagforening, utvivlsomt vilde blive modarbejdet af selve de Kolleger, hvis Interesser han havde haft for Øje. Det er da heller ikke Forfatterens Mening hverken her eller andet Sted at stille et saadant Forslag. Jeg har kun, og uden nærmere at udvikle Tanken, villet vise, hvor nært sammenknyttet Journalister og Typografer er blevne gennem Udviklingen af den moderne Presse, men hvor vidt forskelligt Udviklingen samtidig er foregaaet indenfor de to Fag, der dog er to Sider af en mægtig Virksomhed. Hos Journalisterne er alt Opløsning og Forvirring; hos Typograferne er alt Enighed og Styrke. Derfor er Journalisterne en Flok tilfældige Mennesker, en Korporation uden Hoved og Hale, medens Typograferne er et fast sammensluttet Lav. Og det er med en lille Følelse af Bitterhed, rettet mod os selv, at vi i Dag sér tilbage paa, hvad Typograferne har bygget op. Men det er ogsaa med en Følelse af mere end sædvanlig journalistisk Beundring, at vi lykønsker vore Arbejdsfæller og haaber, at de end yderligere maa udvikle deres beundringsværdig stærke Organisation.

Henrik Cavling

Den første skandinaviske Kongres

ET BREV FRA FORFATTEREN PETER NANSEN

21. Decbr. 98.

Hr. Redaktør, Typograf Clausen!

MAA jeg faa Lov at opfylde mit Løfte om et Bidrag til *Typograf-Tidendes* Jubilæumsnumer gennem dette Brev?

Jeg vilde saa nødig svigte. Jeg var oprigtigt glad over, at De, i Erindring om vort Samarbejde ved *Politiken*, ønskede, jeg skulde skrive i Deres Festblad, og jeg havde den allerbedste Vilje i Verden til at forme min Lykønskning i en smuk og god Artikel. Men Fristen, De gav mig, var ikke lang, og Deres Anmodning kom til mig i en saare travl Tid.

Jeg naaede ikke at virkeliggøre min Hensigt — og nu rykker De mig: Det er paa høje Tid, i Overmorgen skal Bladet trykkes.

Lad mig da her i disse faa og flygtige Linjer sige Dem, hvad min Artikel skulde have handlet om.

Titlen vilde forøvrigt straks have fortalt det. *Arbejdernes Studenter* var Overskriften — det eneste, der foreligger færdigt.

Nu maa denne Overskrift, der naturligvis skulde betyde en Kompliment, ikke misforstaas. Jeg bruger *Studenter* i dette Ords symbolske Mening. Og naar jeg kalder Typograferne for *Arbejdernes Studenter,* saa er dette ikke andet end et kort Udtryk for, at Typograferne repræsenterer den ypperste aandelige Stræben i Arbejderklassen, er dennes intellektuelle Fortrop, dens Bannerførere for Oplysning, Frisind og Fremskridt, — kort sagt, alt det, der bærer opefter og fremad.

Der er en vis Lighed mellem de af Bondestand oprundne Skolelæreres Betydning for Landbefolkningen og Typografernes Betydning for den store Bybefolkning. Det gamle Samfund satte et højt, af Alle anerkendt Dige mellem de *Fine* og de *Simple*, de *Dannede* og de *Udannede*. Det Samfund, der nu er ifærd med at forme sig, viser en tydelig Tendens til at fjærne Diget. Der bølger en evig fremadhigende Uro i Lagene udenfor — det er som et fremvæltende Hav, der Gang efter Gang overskyller Diget — Stykke for Stykke brydes det ned.

I denne Kamp er Bonde-Lærerne Landalmuens Førere. En Fører som C. Berg gik dristigt langt foran Rækkerne. Og andre rykker efter.

Men for Byernes store Hær er Typograferne Fortroppen. Mens Bonde-Lærerne blev Rigsdagsmænd, blev Typograferne naturligt Journalister. Saa at sige hele den gamle danske Provinspresse skabtes af Typografer.

— — —

Typograferne har da en Hædersplads blandt Arbejderne. De har vist, at Diget kan sprænges, og de staar midt i Brændingen mellem dem, der nødig vil give Plads, og dem, der *vil* frem.

Typograferne fører med Rette an. Thi, stadig følende sig solidariske med dem, der kommer efter, har de vundet Respekt til den anden Side ved deres ofte jævnbyrdige, ja overlegne Kundskab og Dannelse.

— — Noget i den Retning var det, min Artikel skulde have sagt. Det er her i dette hastige Brev blevet altfor kort og ufuldkomment udtrykt.

Men jeg benytter til Gengæld den Fordel, den mere tvangfri Brevform giver mig, til at bringe Dem, kære Hr. Clausen, og mange af Deres Kolleger en hjærtelig personlig Tak. Jeg mindes med Beundring fra min Journalist-Tid den ofte rent ud geniale Skrift-Tydnings-Ævne, der lod et ulæseligt Manuskript genopstaa i en ulastelig Korrektur, og jeg vil aldrig glemme, hvad jeg skylder den Typograf* i Jørgensen & Co.s Bogtrykkeri, der paatog sig — og gjorde det næsten fejlfrit — at sætte *Guds Fred* efter et Gnidder-Manuskript, hvoraf én Folioside gav Stof til 9 à 10 trykte Sider.

Deres ærbødigste

PETER NANSEN

TRYKKERIFORHOLD I MIDTEN AF HALVFJERDSERNE

SAAVIDT jeg erindrer, var det den 10. December 1873, jeg, 12 Aar gammel, holdt mit Indtog i et af Kunstens paa den Tid allerhelligste Paladser, efter forud som alle andre Proletarbørn at have tilbragt den ene Halvdel af Ugens Søgnedage fra mit fyldte syvende Aar først paa en Tobaksfabrik, senere paa et Par Blikkenslagerværksteder, Bogbinderi, Skibsbyggeri og endelig sidst ved at ride et Par Stude, der besørgede de omdrejende Forretninger paa et Jærnstøberi, indtil Dampen afløste disse, sendte dem til Slagteren og gjorde mig brødløs.

Vant til Arbejde tidlig, satte jeg dette over det kedelige og ensformige Liv, der tilbragtes ved den 3 Timer daglige Skoleundervisning, hvoraf oven i Købet Halvdelen benyttedes til Balslevs Lærebog og Bibelhistorie, Forklaringer over Syndernes Mangfoldighed i det gamle og nye Testamente samt Opramsning af Salmevers. Glad blev jeg derfor, da der en Dag i Skoletimen kom en pæn, svær, velvoksen Mand med engelske Barter og spurgte, om der ikke var en rask Dreng, der havde Lyst til at komme i hans Bogtrykkeri som Bydreng og Medhjælper ved Trykningen. Jeg mældte mig straks og blev antaget.

Den eneste Svend i Kunsttemplet var rejst og skulde selv starte en lignende Forretning i en Naboby, hvor han den Dag i Dag driver Forretningen paa samme primitive Maade, med Undtagelse af, at Haandpressen er afløst af Maskinen. Ikke lidet stolt af at skulle erstatte en Svend, holdt jeg da mit Indtog i en 4 Alen bred og 7 Alen lang Stue, hvori der fandtes 2 Vinduer til den ene Side og 1 Vindue samt en Glasdør til den anden. Fra disse spredtes det sparsomme Lys ind over 5 Reoler, hvorved stod 2 Kvinder — den pæne Mands Hustru og Søster, samt 2 Lærlinge paa 16—17 Aar. Af det øvrige Inventar forefandtes en Kakkelovn, en Vask, Haandpresse og et Farvebord samt en Formreol og en ubestemmelig Indretning til »Fordelsskibe« og Titelskriftkasser af Pap. — Jeg blev straks anbragt ved Formreolen, hvor der laa flere store Bunker af Fisk, som det nu blev min Opgave at sortere og faa vendt den rette Ende op ad.

Mellem 7—8 Aften kom den første Form i Pressen. Et Eksemplar blev leveret i Korrektur til Mester, der gennemgik hele Historien med mig som Oplæser. Den yngste Lær-

* Vor Kollega ELIAS WENDT. RED.

ling, der nu skulde fungere som Trykker, fik den Opgave at rette de utallige Fejl paa den Maade, at han samlede alle Bogstaverne mellem Fingrene, satte sig paa Enden af en Jærnramme bag Haandpressen og foretog de nødvendige Operationer i Formen. De oppillede Bogstaver forøgede derefter min Fiskebunke.

Derefter begyndte Trykningen med mig som Opvalser. Den anden Form behandledes paa samme Maade, kun med den Forskel, at Fruen læste op for Herren. Over to Bukke blev anbragt et Par Lægter, hvorpaa et Brædt med Papiret blev stillet, og paa et andet blev lagt de færdigtrykte Blade. Et Stykke Pap eller et Skib blev anbragt paa Kasserne, Alle begyndte Falsningen og Mester Indpakning af de Blade, der skulde med Posten. Kl. 12 Nat standsede Trykningen, for at »Posten« kunde blive bragt paa Posthuset, der var aabent ved den Tid, da Deligencen kom, hvorefter Trykningen atter fortsattes ved min Tilbagekomst. Først ved 1—2 Tiden lykkedes det mig at naa den saa længe ventede Seng.

Paa denne Maade svandt Dage og Nætter. Det kneb selvfølgelig med at komme op og i Skole til rette Tid. Var Udbyttet af den søvndyssende Religionsundervisning før tarvelig, blev det naturligvis ikke bedre, da jeg nu havde lettere ved at slibe en Skraber.

Det varede dog ikke mange Dage, forinden jeg fik lært, hvor Bogstaverne laa. Og da jeg havde faaet nogenlunde Færdighed i at stable Fisk op, maatte jeg forsøge at sætte efter Manuskript. Den pæne Mand stillede sig op bag ved mig og forklarede meget omhyggeligt, hvorledes jeg skulde snuppe Bogstavet i Hovedet, faa det anbragt i Vinkelhagen og lade Øjet løbe forud for Haanden, for atter at kunne snuppe det næste uden at slaa Kruseduller med Haanden.

Den yngste Lærling — et »Kærlighedsbarn«, der sværmede for Skuespillere og holdt mere af at ligge paa Ryggen inde under en Reol og læse i en Bog end korrigere — fik snart anbragt mig bag Haandpressen med Bogstaverne mellem Fingrene og lod mig korrigere anden Form, medens han besørgede sin Yndlingsbeskæftigelse. Da jeg kunde sætte og korrigere, slap jeg fri for Oplæsningen. Og efter et halvt Aars Forløb kunde det heller ikke betale sig at have mig til Opvalser eller Bydreng, hvorfor en anden blev antaget dertil. Betalingen var 2 Kr. om Ugen. Hændte det, at vi blev færdig før Kl. 12 med Avisen, fik vi Posten med samt 4—8 Skilling til Natvægteren, hvem man altid kunde være sikker paa sov i en Kælderhals i Nærheden af Posthuset. Saa besørgede han Posten ind, hvis vi da ikke foretrak at tage den med hjem og vente til Kl. 12 for selv at tjene Skillingerne. Det kunde da stundom træffe sig, at der var en Rejsende med Deligencen, der skulde have sin Kuffert bragt i Byen, hvorved Ugelønnen atter forøgedes.

Senere faldt Bydrengene bort, og Lærlingene besørgede da Ærinderne mod et Honorar af 5 Øre for et lille og 10 Øre for et større.

Første Gang, vi havde Besøg af Fabriksinspektøren, kom jeg mellem 9—10 om Aftenen op paa Kontoret, hvor denne sad. Mester flyede mig da *Social-Demokraten*, idet han smilende meddelte Fabriksinspektøren: »Der kan De selv se, hans Fader holder *Social-Demokraten* sammen med mig, saa De kan jo nok forstaa, at *han* ikke faar Lov til at arbejde ud over Tiden.«

Ved min Konfirmationstid blev den ældste Lærling Svend, og der var engageret en Lærling mere. Snart kom vi paa Akkord. 70 Øre pr. 100 Linjer for et Format paa 13½ Cicero. Søsteren og Konen fik samme Betaling. Svendelønnen blev 14—16 Kr. Blev Mester ked af Svenden, sattes han paa samme Beregning, hvilket som Regel havde den Virkning, at han rejste. Vi var da atter udelukkende Drenge og de to Kvinder.

16 Aar gammel var jeg ældste Lærling af 4 og var nu avanceret op til at modtage og sætte Annoncer, besørge de løbende Forretninger i Trykkeriet, Ombrydningen, trykke Bladet eller til Tider pakke Posten. Alt paa Beregning: Avisens Ombrydning betaltes med 1 Kr., Indpakning af Posten med 60 Øre og Udstregning i Bladet ligeledes med 60 Øre; herved tjente jeg fra 12—16 Kr. Ja, nogle enkelte Gange har jeg drevet det til op imod 30 Kr. Det var om Foraaret, hvor der blev trykt Hesteforsikringspolicer paa Stempelpapir. Sætningen blev beregnet til 20 %, Trykningen til 20 % og Maskindrejningen til 10 % af den Pris, Mester fastsatte paa Arbejdet foruden Papirets Pris. Han opnaaede saaledes 100 % paa alt Arbejde.

Da Hurtigpressen holdt sit Indtog, maatte Sætteriet udvides med en Stue mere. Og vi skulde da Alle prøve, hvem der bedst kunde besørge Paalægningen. Da Montøren fandt, at jeg var den færdigste dertil, blev jeg udnævnt til Trykker. En kroget Finger og en Ørneklo har jeg endnu som Erindring fra den Tid. Der laa en Bryllupssang i Maskinen med en Stregeramme om Titlen. Papiret slog som Følge deraf Falser. Det eneste Middel til at forhindre dette var at lade venstre Haand følge med Papiret saa langt som muligt; men da Maskinen pludselig blev for tung for Manden, der drejede, opdagede vi, at det var min Haand, der slog Falser, hvorfor jeg i 9 Uger maatte indstille min Trykkervirksomhed til stor Sorg for Mester, der nu var skilt fra sin bedste Kraft.

— — Mester var meget liberal og folkelig. Vi havde noget, der kaldtes »stor Avis«, der udgik Søndag Morgen, og hvorpaa der arbejdedes hele Lørdag Nat. Der var da overvældende Annoncestof. Han kunde saa, naar Formen over Midnat endelig blev færdig, komme ned i Sætteriet, stille sig midt i Lokalet og glædestraalende udbryde, idet han løftede sit Elefantben og plantede sin Højre i Bagen: »Nu trænger vi nok til at styrkes, sa'e Kællingen, hun piskede sin Kat.« Dette var Signalet til, at vi Alle stillede os i Række bag ham efter Størrelse og marscherede under samme Bevægelser op paa Kontoret, hvor der ventede Smørrebrød og Kaffe samt en Cigar til Alle, hvorefter Arbejdet atter fortsattes.

Valsestøbningen foregik oppe i Køkkenet. I en Blikspand, svømmende i en Jærngryde, skete Smæltningen. Blev Valsen god, var Dusøren altid en Cigar for hver Valse. — Den, der modtog Betaling for Indlevering af Annoncer paa Trykkerier, modtog hver Aften ved Opgøret ligeledes en Cigar.

Forretningen havde udvidet sig til et godt finansielt Foretagende. Men for Adskillige var det skralt med Betalingen. Mester lavede da ved Kvartalsskiftet en Præmiegaade og en Rebus, som han, forinden den gik i Bladet, sendte ned i Trykkeriet, og hvor den, der først kom med den rigtige Løsning, fik en Mark. Kunde Ingen løse den, kom den ikke i Bladet. Hos de Handlende, der ikke betalte Annoncerne, tog han Varer. Disse og Hellers Spilleværker, som han modtog som Betaling for den schweiziske Fabriks Annoncer, var da Præmierne. Det viste sig imidlertid snart, at det var de samme Folk, der stadig fik Præmierne. Derfor gik han over til en à to Gange om Aaret at lade foretage en Bortlodning til alle Abonnenterne. Denne foregik i et offenligt Lokale i Byen. Personalet bistod, og efter endt Arbejde stod den paa Gaase- eller Andesteg.

Endskønt de politiske Bølger den Gang gik højt, herskede der dog et godt kameratligt Forhold mellem Bogtrykkerne. Var der et større Stykke, der kunde benyttes i alle Blade, laante det ene Trykkeri Satsen af det andet. Vi fik dog Betaling for Satsen alligevel, naar vi hentede den og bragte den tilbage igen — nu og da som Fisk. Foran et Kvartalsskifte besøgte Højreredaktøren altid vor Mester, og her traf de saa Aftale om, hvilke Æmner de skulde begynde at skændes om, og hvem der skulde være den angribende. Og saa stod der et syndigt Hus — til Kvartalsskiftet var overstaaet. Var der en eller anden større Fest eller Markedsdag, blev man enig om, ikke at udgive nogen Avis den følgende Dag, og saa holdt vi Dyrskuedag, gik i Skoven til Fugleskydning eller tog til en politisk Fest.

Foruden Højrebladet og Venstrebladet var der den Gang oprettet et »upolitisk« Blad, med hvilket Bytteriet særlig florerede. Men det kneb for Ejeren at skaffe de nødvendige Penge til Arbejdsløn for hans mange Typografer (der var ingen Lærlinge). Det hændte en Lørdag Aften, at han, trods alle Anstrængelser, ikke kunde udbetale Svendene en eneste Øre. Da de klagede over, at de ikke kunde faa noget at spise, trøstede han dem med, at det skulde man nok komme over. »Vi har heldigvis Kredit endnu«. Den Aften stod der et Sold, som længe mindedes i Byen — og endnu af Værten paa Kroen. Hvordan Redaktøren kom hjem, vidste han ikke, ej heller hvorledes han var kommen i Besiddelse af det Dusin Gafler og Knive, der drattede ud af

hans Lommer, da han Dagen efter skulde i Kludene igen. Ligeledes blev det stedse en Gaade for Befolkningen, hvorfor der paa sidste Side af Bladet om Mandagen med store Bogstaver kun stod:

Kanepisk.

Knaldepisk.

Da jeg var 17¼ Aar, meddelte Mester, at nu skulde jeg være Svend, da jeg havde været der længe nok. Den paafølgende Lørdag mødte vi Alle i fineste Puds til en »bedre Aften« hos Mester, hvor han spenderede en 5—6 Flasker gammel fransk Vin til Desserten og et Utal af de uundgaaelige 3-Øres Cigarer. Mester vilde imidlertid ikke oplære sine Drenge til Typografer, men til Bogtrykkere, som han udtrykte sig; de skulde derfor indvies fuldt ud til denne Gærning, hvorfor vi ogsaa skulde referere. Jeg blev da en Vinterdag udrustet med de nødvendige Midler til at tage Kampen op mod Kulden og betroet det ansvarsfulde Hværv at referere et af de Foredrag om Husflid, som Hr. CLAUSEN-KAAS i den Tid hyppigt holdt i vore Landsbyskoler. Som alle Nybegyndere fik jeg kun skrevet de første Ord af hver Sætning, han udtalte, og paa Grundlag af disse Optegnelser skrev og satte jeg saa et Referat paa en Spalte, som krævede længere Tid at korrigere end at sætte, og som Foredragsholderen aabenbart er bleven meget forbavset ved at læse.

— — —

Det vil føre for vidt at dvæle længere ved disse Forhold, under hvilke Mester, der begyndte sin Læretid i 30 Aars Alderen og tre Aar derefter sin Bogtrykkervirksomhed med en Snes Daler i Lommen, tjente sig en stor Formue; jeg skal derfor kun til Slut medtage endnu et lille Minde fra den Tid, der ikke alene vidner om Følgerne af dette System, men ogsaa om Datidens Overtro.

Efter at have været i Forretningen et Aars Tid fik jeg som Følge af Nattevaagen, den indespærrede Luft og liden Bevægelse »Skavver« (Engelsksyge), hvorfor jeg naturligvis maatte til »den kloge Kone i Arnake«. I Borgestuen fik vi først et Livfuld Mad med Kaffe, og da det var besørget, gik vi ind i »Øvststuen«, hvor jeg — skrævende over et Fejeblad med Tørvegløder og Røgelse — af den kloge Kone blev trykket om Hovedet, strøget ned ad Sider og Ryg, samtidig med, at hun stadig stod og mumlede, sandsynligvis en Besværgelse. Derefter skulde jeg indgnides med Salve i alle Ledde og beholde det samme Linned paa i 17 Dage. Jeg kom mig, men om det var hendes Skyld, skal jeg lade være usagt.

P. HVIDTFELDT

DA JYLLANDS TYPOGRAFISKE FORENING BLEV STIFTET

HVEM af os Gamle husker ikke, da »Forbundet« stod i sine Velmagtsdage. Hvem af os husker ikke Begejstringen og Kamplysten, som besjælede os Unge, og det forsmædelige Nederlag, der ikke alene fuldstændig knuste vor Organisation, men ogsaa syntes at have knust alt Mod og Foretagelsesaand hos de danske Typografer.

Kort før Strejken blev jeg valgt til Formand for Aarhus Stedforening. Under Protest og Modstand fra de Gamle førtes mit Valg igennem. Ak! Hværvet var kun lidet misundelsesværdigt. Jeg havde tænkt mig et Arbejde *fremad*, men al min Energi blev der lagt Beslag paa i Arbejdet for at holde sammen paa Stumperne. Vi stod endnu, flere Maaneder efter at Alt var tabt, en lille Skare paa 9 Mand, og holdt vor »Stedforening« oppe i Haab om, at der skulde *ske noget*. Men der skete Intet, og vi maatte give fortabt. Saavidt jeg husker, var det den 28. Februar, at vi lod vor Stedforening falde.

Saa samlede vi alle de »Udmældte« og »Udslettede« sammen og fik med noget Besvær dannet en lokal Rejsekasse. Jeg, som maaske havde været vel energisk under Kampen, trak mig forsigtig tilbage i Skyggen, og F. H. ANDERSEN, nu Redaktør af *Ærø Folkeblad*, en Mand, som var afholdt af Alle paa Grund af sin elskværdige Karakter, blev valgt til Formand for den ny Forening.

Aarene gik. Bedrøvelige Aar for de danske Typografer! Ingen havde Mod til at tage fat for at genoprejse det Faldne. Men som Tiden gik, begyndte Modet atter at liste sig frem. Det laa som i Luften, at nu maatte der komme Noget. Men *hvad? Hvordan* begynde?

Saa skete det en Dag, at F. H. Andersen og jeg mødtes paa Fiskerbroen i Aarhus. Han kaldte ad mig. »Ved Du, hvad jeg har tænkt paa i den senere Tid?« — »Nej.« — »Jeg tænker paa intet mindre end at stifte et nyt Forbund.« — »Det var ikke saa galt, men hvordan skal vi bære os ad med det.« — »Jo, ser Du, først udvider vi vor Rejsekasse til at omfatte hele Jylland og dernæst . . .« — »Rigtig, Du, og *saa* gaar vi saa smaat og forsigtig videre.« Rækkefølgen gled hurtig igennem min Hjærne. Først skabe et solidt og godt Grundlag ved at *samle* Alle i gode og *uundværlige* Hjælpekasser og senere, naar Forholdene tillod det, komme videre.

Saa tog vi fat. Planen blev med al Forsigtighed fremlagt for Kollegerne. Og faa Uger efter var »Jyllands typografiske Forening« en Kendsgærning. Spiren var lagt til den Organisation, der nu staar som det store Træ, der skal stærkere Storm til at vælte, end den, som i 1876 fór hen over Typografernes Organisation og fejede den i Grus.

Min gamle Ven, den gode Kamerat fra Kampens Dage, F. H. Andersen, sender jeg en Hilsen. Det blev hverken ham eller mig, der kom til at sætte Kronen paa Værket. Baade ham og mig kaldte anden Virksomhed, og det Forsøg, jeg gjorde i Odense paa at faa indført i Lovene, at Foreningen kunde optræde *mæglende* under Konflikter, strandede. Men en Tak har Du til Gode for de svundne Dage, den jeg her bringer Dig paa *egne* og *Kollegers* Vegne.

HARALD JENSEN

DE SVUNDNE TIDER OG DE VUNDNE FORDELE

NAAR jeg i Begyndelsen af Treserne gik fra mit Hjem ude paa Nørrebro til mit Lærested BIANCO LUNO paa Østergade, var det ligesom der over denne Spaseretur hvilede to Temperaturer. Om Sommeren bagede Solen mig gennem den tynde Bomuldsbluse (der den Gang var Gigerldragt for Læredrenge), indtil jeg kom til Gamle Frederiksborggade, hvor den smalle Gadebredde og de høje Huse ganske vist gjorde Luften kvalm, men dog hindrede Solen i at fortsætte sin Bagning. Om Vinteren var det særlig velgørende at træde fra det brede Voldgab, med »Frederik den Syvendes Bro« over, ind i den gamle By. Man fik en Fornemmelse, som kom man ude fra en bidende Østenstorm ind i en varm Stue, hvor der — mindre velgørende for Resten — i længere Tid ikke har været udluftet.

Jeg tager dette som et Symbol. Dèr udenfor Voldene var det nye, det friske, det, der *vilde ind*. I den gamle By var der lunt, indestængt, noget, der burde luftes ud; men Voldene spærrede . . . .

Saa faldt det gamle Værn for Hovedstaden, Volden med de mange Minder, de stolte fra 1658, da Folket værgede Sit.

Lad mig her nævne den, der har Æren for Voldenes Sløjfning; det var den for kort Tid siden afdøde Amtmand BILLE, tidligere Redaktør af *Dagbladet*, idet han som Borgerrepræsentant først bragte denne store og nyttige Tanke frem. Han anede næppe, han gjorde Plads for *saa meget*.

Men som sagt: Voldene faldt, og der kom ny Luftning ind i den gamle By. Det var i Begyndelsen af Halvfjerdserne. GEORG BRANDES brød nye Baner for Aandens Tænkning, LOUIS PIO brød Baner for *alle* dem, der vilde have nogle Øre mere i Dagløn. Udødelige Tidsperiode! Du vil mindes i Historien, naar alle Krigshistorier er glemte eller kun fortælles som Sagn fra en Tid, da Folkene var dumme og bæstiske.

Ja, dette er kun Indledning til det, jeg vil skrive i vort Festnumer, men den passer godt, hvad den jo ogsaa skal. Det er netop fra dette Tidspunkt, at Typografernes Fremskridtsbevægelse stammer. De trængte, véd Gud, til *ny Luft!*

— Naar jeg nu vil skrive om Typograferne, som de var *den Gang*, er det naturligvis kun et højst ufuldstændigt Billede, jeg kan tegne; jeg var jo ganske ung og fattedes som Følge deraf skarp Seævne. Men jeg haaber ikke, jeg fornærmer nogen nulevende af de »Gamle« ved at paastaa, at de daværende Typografer for mig syntes at have deres væsenligste Fortrin i — deres faglige Dygtighed ufortalt — at kunne drikke mange Snapse, tygge en bred Skraa og for Resten arbejde for, hvad »Herren vilde give«; ja, det galdt ikke alle, — der var naturligvis mærkelige Undtagelser, men de var ikke mange, akkurat lige nødvendigt for at *Reglen* kunde bekræftes. Der var blandt Undtagelserne den raske Svend KLÜGLEIN, der smed Faktoren en Tabelkolumne i Ansigtet, da de ikke kunde komme overens om Prisen. Og der var mellem Reglen den Fedteprins, der hos Qvist fangede Rotter paa Beregning, 1 Mark pr. Styk; at han ikke tjente Guld ved den Forretning, faar vi at vide af, at han en Lørdag maatte skrive 2 »sure« Rotter paa Regning.

Naar jeg nu vil fremstille Forskellen paa Før og Nu i Typografernes Lønningsvilkaar, bliver jeg nødt til at benytte mig af Tal. De er dog slet ikke kedelige, tværtimod overordenlig interessante; naar Læseren vil fordybe sig i dem, vil der staa et fuldfærdigt Billede for ham af, hvad vi har vundet i det forholdsvis korte Spand af Aar. Fra faa Øre til de fyrre!

Den Gang regnede vi vore Penge i Skilling, Mark og Dalere, og vi regnede vor Satspris efter 1000 *n*, ikke som nu efter *Alfabet*. Forskellen var meget væsenlig. Jeg stablede forleden op paa et mindre Format og fik 41 »Alfabet«, men kun 32 »n«. Men hør nu Prisen: Græbe gav 8 Skilling pr. 1000 *n*, Isak Cohen og Ernst Lund gav 9 Skilling, Elvius, Carl Lund, Oettinger og Qvist flottede sig med 10 Skilling, Resten af Københavns daværende ca. 30 Bogtrykkerier gav 11 à 13 Skilling, men de 13 Skilling galdt Bladsats, og Luno havde f. Eks. den Gang Rigsdagsarbejdet, der jo ogsaa regnedes dertil. Kun ét Blad staar over alle de andre med Hensyn til Betalingen, det er Carl Plougs *Fædrelandet*, trykt hos Sally B. Salomon; her fik Sætterne 14 Skilling, en »vældig« Betaling, som man vil se, idet den er omtrent dobbelt saa høj som den, Græbe bød *sine* Sættere.

Fast Løn holdt sig naturligvis i Forhold til den lave Beregning. Paa et af Byens største Trykkerier fik den Typograf, der trykkede Byens fineste Billedblad *(Illustreret Tidende)*, 7 Rigsdaler om Ugen, en vældig Løn, som adskillige slikkede Fingrene efter at kunne naa en Gang, inden de døde, for dog at kunne sige, de havde smagt Livets Sødme.

Det var *Lønnen*. Hvis Arbejderne saa endda havde haft de fordelagtige Bestemmelser, der nu i Følge Tarifer arbejdes under, saa at al Tidsspilde beregnes og *betales*, og al vanskelig Sats godtgøres, saa kunde Beregningssætteren dog gøre nogenlunde Regning paa, hvad han kunde indvinde i Ugens Løb. Men saadan var det ikke. Kompliceret Sats blev naturligvis givet til de dygtigste Sættere, der som Følge deraf tjente mindst! Og saa var der *Korrektur;* den var stadig et Tvistens Æble og gav altid Anledning til Vrøvl. Forfatter og Boghandler nærede den mærkelige Overtro, at Sætteren arbejdede alene for Fornøjelse, og Bogtrykkerne delte Troen. Det var derfor ikke nogen Sjældenhed, at Sætteren om Lørdagen næsten maatte slaas med Faktoren for at opnaa 1 Mark for en hel Dags Arbejde med en svinsk Korrektur, hvis Fejl ene skyldtes Forfatteren.

Saa var der anden ikke betalt Tidsspilde. Der var f. Eks. Formatlægning i Formene, og der var — udødelige Minde! — Oprømning! Naar en Sætter skulde bruge et Brædt, fik han af Faktoren Anvisning paa et Ark, tidt *meget* kompliceret Aflægning; denne Sats skulde han da rømme op for at kunne komme i Besiddelse af Brædtet, og han kunde derved godt spilde en hel eller en halv Dag.

Et ganske pudsigt Tilfælde mindes jeg fra et større Trykkeri. En Sætter bad Faktoren om et Brædt og fik ogsaa et saadant; der var kun *det* i Vejen, at der stod et Ark Grammatik derpaa, som først maatte ryddes af Vejen. Sætteren rømmede med stor Omhyggelighed op og brugte en Dag dertil, naturligvis uden at faa noget derfor, og nu glædede han sig til, at Brædtet var hans. Men Glæden varede kun kort; da han skulde sætte den første Kolumne paa Brædtet, var det — væk. Faktoren havde taget det, og han svarede paa Sætterens Indvending, at Brædtet jo ikke var privat Ejendom; det var vel nok Husets! Tableau! — Det skulde bare ske nu! Saa vilde LAURITZEN nok snart komme ind ad Døren og sige: »God Dag! Maa jeg spørge . . .«

Hvad Arbejdstiden angaar var den umanerlig lang, ofte fra 6 Morgen til 9 Aften, og Søndag var ikke Fridag.

Men saa bedredes det efterhaanden. Den typografiske Forening var bleven stiftet i 1869 med et aldeles overvældende Antal Medlemmer, saa stort, fordi Programmet var saa tamt; havde man vidst (hvad Stifteren J. F. JENSEN havde i Bagtanke), at Foreningen ad Aare skulde bringe en Revolution i Arbejdernes Levekaar, var Besøget Stiftelsesaftenen sikkert blevet tyndere; thi hvor kunde en Arbejder den Gang tænke paa andet Liv end det, han nu en Gang med Principalens Tilladelse førte? Det Patriarkalske fra Frederik den Sjettes Tid laa endnu i Luften: Principalen var »Fa'er«!

Dog — selv om Foreningen havde et meget tamt Program, idet den kun var en ren og skær Understøttelsesforening, gjorde den dog Gavn i den Retning, at den *samlede* Typograferne. De enkelte Misfornøjedes Klagen i Krogen blev fra at være en Røst i Ørkenen nu hørt af Andre, og Klagerne samledes og støttede hinanden. Foreningens Virksomhed var imidlertid ubetydelig undtagen med Hensyn til Understøttelse af trængende og gamle Kolleger; herudover havde man kun den Fornøjelse at kunne møde Lørdag Aften paa Glacisholm, hvor man diverteredes med en Skændeduet mellem LUDV. JØRGENSEN og en, han tilfældigvis den Aften havde set sig gal paa, eller ogsaa med Løjtnant RIENECKS Krigssange, som han foredrog godt, og som skylledes ned med dampende Punsch.

Paa Glacisholm, der laa paa Jærnbanens nuværende Terræn lige for Frihedsstøtten, foregik i 1872 en Scene, der fortjener historisk Opskrivning. Murerne havde længe kæmpet en drøj Kamp, deres Pengekasse var tom, og de appellerede derfor til andre Fags Arbejdere om Hjælp. For at det typografiske Fag ogsaa kunde yde en Skærv, blev en Del Kolleger enige om at indvarsle til en ekstraordinær Generalforsamling paa Glacisholm og stillede paa denne Forslag om at tage af Kassen 200 Rigsdaler til de betrængte Murersvende. Men just som Generalforsamlingen er sat, og Indbyderne ved at se paa de Mødte nærer godt Haab om Resultatet, træder en Del af et stort, gammelt Højreblads Personale ind i Salen og udretter ved Afstemningen, at Forslaget bliver knust. Det skal staa *historisk* som en *Skam*.

— Foreningens Virksomhed var som sagt mindre god, selv efter at den livlige og dygtige R. P. JENSEN var bleven Formand. Saa var det, Jensen den 2. Januar 1874 udsendte »*Typograf-Tidende*, Organ for de typografiske Arbejderes Interesser«. Bladet gik for hans egen Regning, men det slog temmelig godt an; Mange indsaa, at det nye Blad virkelig »afhjalp et dybt følt Savn«.

Typograf-Tidende dannede ikke alene et nødvendigt Bindeled mellem Arbejderne; den blev ogsaa en *Udraaber* for Alt, hvad der tyngede paa dem. Der kom mange underlige Ting frem for Dagens Lys ved Bladets Hjælp, — jeg gør et hastigt Greb i mine Minders Bunke og faar fat i, hvad Bladet bragte frem om de skammelige Forhold hos WIBE, hvor Sætterne hos denne rige Bogtrykker rystede af Kulde om Vinteren, da der *ikke maatte* lægges i Kakkelovnen, og hvor Sætterne fugtede an med gammelt Bomuldsparaplyovertræk, da der ingen Svamp fandtes.

Typograf-Tidende har sin væsenlige Del af Æren for, at vi er naaet saa langt, vi er. Naar vi ved den nu i Kraft trædende Tarif har opnaaet at vinde en aarlig Merindtægt paa op imod 300,000 Kr., har faaet en halv Times Afslag i Arbejdstiden og har faaet Lærlingeskala og Sundhedsbestemmelser tariferede, er det en god Position, der er vundet.

— — —

Hvis man nu vil spørge mig, hvorledes Sætterne levede den Gang under de latterlig lave Lønvilkaar, saa kan jeg kun højst ufuldkomment give Svar. Naturligvis kan der simpelthen svares, at Levefoden er en *anden* nu, og at den samtidig er *dyrere* nu; vel har Prisstigningen paa Alt gjort det dyrere at leve, saa at den Forhøjelse i Løn, Typograferne har naaet i *Typograf-Tidende*'s 25. Regeringsaar, ikke er

ren Gevinst Altsammen; men lidt Eftertanke siger dog, at Fremgangen har været saa stor, at Typografens *Levefod* er en anden og betydelig bedre end den Gang.

Han arbejder i *kortere Tid,* og han *faar mere* for sit Arbejde, han *boer* bedre, han *lever* bedre, og han faar *mere Andel i Livslykke.*

Og saa er der jo naaet et *godt* og et *stort* Maal.

Men vi skal meget, *meget* længere frem endnu!

J. F. MØLLER

BLYANTSSKITSER FRA HALV-FJERDSERNE

PYNTELIGT var det gamle Lokale i Boldhusgade ikke. Med sine Træbænke langs Væggen og tarvelige Værtshusmøbler mindede de to Stuer ikke saa lidt om Sideværelserne i en Landsbykro. I Strejkens Tid i det mindste var der Sand paa Gulvet; det var vel ogsaa nødvendigt — Lokalet laa jo saa lavt — kun faa Trappetrin fra Gadens Brosten, og naar der var Søle udenfor, satte Fødderne deres vaade Spor indenfor. Lokalet stod aabent hele Dagen i Strejkens Tid; men de fleste Folk kom jo om Lørdagen, naar de skulde have Penge, og saa blev mange af dem, for saa havde de Raad til at spille Kort om en Taar Øl.

— — —

Men Vinteraftener, naar Lamperne var tændt, og naar Sangforeningens muntre Medlemmer samledes i Boldhusgade, kunde der alligevel brede sig en vis Hygge over det gamle Lokale. Jeg kom ind i Sangforeningen det Aar, 25-Aarsfesten skulde fejres, og en af de første Aftener, der var Møde i Vinterlokalet, skulde jeg prøves sammen med et Par andre nye Medlemmer. For at faa en rigtig klar Stemme sad jeg inde i det bageste Værelse og drak tre Glas varmt Æggeøl. Endelig kom WIBE-JENSEN ind og hentede mig. Nu vilde Dirigenten THORVALD MADSEN prøve de ny Medlemmer. Først kom ANDERS CHRISTIAN OLSEN*. Han sang storartet: A—a—a—a—a! Det var den reneste 1ste Tenor. De gamle Sangere stod og lyttede med Lyst, og jeg glædede mig over den Beundring, han vakte, for han var min bedste Ven og Fortrolige. Jeg fik senere Lejlighed til i en Sang at omtale hans dejlige 1ste Tenor og hans naturlige brune Krøller. — Saa kom jeg: A—a—a—a! Det var dog forunderligt, saa fremmed min Stemme lød — og saa klangfri! — »De har et godt Øre,« sagde Dirigenten, »men der er ikke meget ved Deres Stemme, og De vil ikke have nogen Fornøjelse af at synge med!« — Færdig! — — Saa kom GROSKOPF, Trykkeren i *Berlingske Tidende;* han sang akkurat en Oktav dybere, end Dirigenten spillede. — Færdig! — — Men skønt jeg var kasseret som Sanger, blev jeg dog i lang Tid ved at være et trofast Medlem af Sangforeningen, og da jeg ikke maatte lære én Stemme, saa sad jeg paa Bænken ved Væggen og lærte *alle* Stemmer, saaledes at jeg kunde synge 1ste og 2den Tenor til »Kong Christian lægger ned sit Sværd«, 1ste og 2den Tenor samt 2den Bas til Kong Valdemars vilde Jagt.

Ja, der var mangen Aften Liv og Hygge i det gamle Lokale i Boldhusgade, og der var altid nok, der vilde give en Mark med til Punsch, naar Sangøvelserne var forbi. Og den Gang var det ikke svært at faa Bestyrelse. Da paa en Generalforsamling ALBERT CHRISTENSEN og RUDOLF JACOBSEN blev valgte ind i Bestyrelsen, lønnede de den dem viste Tillid ved at give en svingende fuld Bolle Punsch.

— — —

Og saa de mange smaa Ekstra-Koncerter med Bal! Jeg mindes en, der blev holdt paa Østergade 15. Den Gang var den gamle ABRAHAMSEN, ogsaa kaldet Pusse, kommen ind i Bestyrelsen, og han var nok det mest musikalske Medlem; han skulde vende Bladet for en lille Dreng, der optraadte som Violin-Virtuos. Det var et underligt Par at se oppe paa Tribunen: Drengen lille og fin, Pusse stor og bred, med Næsen helt nede i Drengens Noder, helt rød i Hovedet af Anstrængelse for at følge med. Og saa var Pusse dog ikke med paa Noderne! Han vendte altfor tidligt. »Nej, nej, nej!« sagde Drengen og lo. Og Publikum lo, og Pusse svedte. — Ah! Pizzicato! Saa var han igen med! Men han vendte dog alligevel for tidligt, og da han saa endelig skulde vende, vendte han ikke. Det var en Violinkoncert, som Folk morede sig over, og da der blev klappet, takkede baade den lille Violinspiller og Pusse for Bifaldet.

En Oplæser var nok bleven borte; men KRISTIAN JACOBSEN var tilstede mellem Sangerne, og han vilde nok oplæse »Et Kys«, hvis man i en Fart kunde skaffe ham Plougs Digte. En hel Del tjenstvillige Mennesker blev sendt ud efter Bogen, men Ingen fik den. Saa reddede Dirigenten Thorvald Madsen Situationen ved at oplæse »Klods-Hans«.

— — —

Det var i Sangforeningen, jeg rigtig slog igennem som Visedigter. Da Den typografiske Forening fejrede sin første Aarsfest paa »Enighedsværn«, havde jeg skrevet en Sang, men den blev kasseret. CARL HERDAHL trøstede mig med, at han ogsaa havde faaet en Sang kasseret. Men det var ogsaa et kedeligt Tema, jeg havde faaet at skrive om: For Principalerne! Paa en Skovtur med Sangforeningen gik det bedre. Jeg havde skrevet en lang Vise, i hvis første Vers fortaltes, at jeg havde gaaet paa Gaden og digtet den — en Metode, jeg for øvrigt bruger endnu — og den endte med Elverpigers Dans i Maaneskin. Saa snart den sidste Tone var sunget ud, rejste gamle AUENER sig og udbrød begejstret: »Naar man kan gaa paa Gaden og lave saadanne Viser, saa . . .« Mere kan jeg ikke huske, men jeg véd, at det var inderlig velment.

THEODOR ANDERSEN

* Nu Bogtrykker, Firma Rasmussen og Olsen.

FRA REDAKTIONEN

VI bringer vor hjærteligste Tak til alle Festnumrets ærede Bidragydere, som — vi tror, Læserne vil erkende det — hver paa sit Omraade har bragt noget interessant og læseværdigt. Vi nærede selvfølgelig den største Tilbøjelighed til at knytte langt flere Kolleger som Medarbejdere til dette Jubelnumer, men beklageligvis maatte vi tage Hensyn, som lagde Baand paa disse Ønsker, og som vi haaber, at disse gode Venner, som i det daglige Slid saa ofte har bistaaet os, vil respektere og indrømme Godkendelse af.

En særlig Tak retter vi til de tre til Literaturen knyttede, ansete Repræsentanter, som med saa overordentlig Elskværdighed imødekom vor Anmodning om Støtte, og som saa fortrinligt har opfyldt Løftet.

REDAKTIONEN

REDAKTØR: *GUSTAV CLAUSEN,* SCT. HANSGADE 16. N.
FORMAND FOR REDAKTIONS-UDVALGET FOR PROVINSERNE: *CARL OLSEN,* »REFORM«, SLAGELSE
EKSPEDITØR: *V. BERGENHOLZ,* ADMIRALGADE 19, 1. S. K.
TRYKT HOS F. E. BORDING (V. PETERSEN). KØBENHAVN

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 6 JANUAR 1899 XXVI AARGANG

Naar jeg med det herværende Numer har overtaget Redaktionen af vort Fagblad, er det i det Haab, at alle Medlemmer af »Dansk Typograf-Forbund« vil staa mig bi i Bestræbelsen for at gøre vort Blad, ligesom hidtil, til det ypperste blandt den Kæde af Fagblade, som de danske Arbejderorganisationer sender ud for at sprede Oplysning blandt Arbejderne.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN

Tarifen.

Nu, da Tarifen er traadt i Kraft, gælder det for Medlemmerne om at paase, at de virkelig faa den Godtgørelse for deres Arbejde, som Tarifen hjemler dem. Med tidligere Erfaringer for Øje kan det forudses, at der vil opstaa forskellige Meninger om hvorledes denne eller hin Paragraf skal forstaas, og der har allerede nu vist sig nogen Uklarhed angaaende §§ 16 og 30. I den første af disse, Paragrafen om blandet Sats, er den gamle Skalaform bleven bibeholdt, medens Blandingerne udregnes paa en helt ny Maade. Motiverne, der ligge til Grund for denne Beregningsmaade, ere ligefrem, at der ydes Sætteren en Godtgørelse hver Gang han maa forlade sin Brødskriftkasse for at sætte et Ord, en Sætning eller flere Linjer af en fremmed Skrift, og Godtgørelsen ydes paa den Maade, at hver Gang Sætteren afbrydes i sit Arbejde ved Brødskriftkassen, regnes det for en blandet Linje. Forekommer der saaledes i en og samme Linje to Kursivord med et Ord af Brødskriften imellem, regnes det for 2 Blandinger, for 2 blandede Linjer; til Gengæld regnes Stykker paa flere sammenhængende Linjer, derfra, hvortil de begynde, og dertil, hvor de ende, kun for en Blanding, se f. Eks. Side 6 i Tarifen, der indeholder 10 Blandinger, 10 blandede Linjer. Paragrafen skal altsaa forstaas saaledes, at hver Gang der forekommer en fremmed Skrift i Værket, ligegyldigt om det er paa en- eller flerspaltet Sats, godtgøres det som en blandet Linje. Slutningsstykket under Skalaen er ikke det mindst vigtige ved Paragrafen; det siger udtrykkelig: »Enhver Blanding regnes for en blandet Linje«, og at »til Blandinger henregnes alt, hvad der i Værket forekommer ud over Brødskriften, uanset andre Godtgørelser«. Af dette fremgaar det, at forekommer der f. Eks. i et Værk Klicheer med Tekst op ad Siden og Underskrifter, Noter og lignende, er Sætteren berettiget til, foruden Godtgørelse for mindre Skrift og for at sætte Tekst op ad Siden paa Klicheen, tillige at beregne Godtgørelse for blandet Sats. Noter regnes som Blanding paa den Maade, at de, hvis de ere almindelig skær Sats, udgøre en Blanding, ligegyldig om der er en eller flere Noter paa Siden. Godtgørelsen for blandet Sats er fuldstændig uafhængig af alle andre Godtgørelser.

Med Hensyn til § 30, om Ombrydning, er denne saaledes at forstaa, at de i Paragrafen nævnte Priser beregnes efter den samlede Sats- og Aflægningspris, og naar Paragrafen nævner, at Ombrydning kan udføres paa Timebetaling, saa er dette et Forbehold, der er taget for de Arbejders Vedkommende, som enten ere forsynede med Noter i fortløbende Række, eller paa anden Maade vanskeliggør Ombrydningen. Ombrydningsgodtgørelserne gælde fortrinsvis æsthetisk Sats der altid vil komme til at koste mindst 64 Øre pr. Ark i Ombrydning.

Til Slutning skal blot udtales, at naar der har været Tvivl om, hvorledes man skal forstaa § 13 (om Kolumnetitler), saa er denne saa klar og tydelig, at det absolut ikke kan misforstaas, at der altid beregnes Pagina paa et Værk; forlanges der levende Kolumnetitel, betales denne med 3 Øre foruden 1 Linje for Pagina. Levende Kolumnetitler kunne ikke tillægges andre Godtgørelser.

Disse Oplysninger, der ere i Overensstemmelse med den af Tarifkommissionen godkendte Forhandlingsprotokol, fremsættes her, fordi der har været rejst Tvivl om Motiverne til de omtalte Paragrafer, og Medlemmerne anmodes om fremdeles, hvor som helst der maatte rejses Tvivlsspørgsmaal, at meddele disse til Styrelsen.

Følgende Spørgsmaal ere indsendte til Besvarelse:

1. Skulle Overskrifter over Annoncer o. lign. godtgøres som blandet Sats? — Nej!

2. Skal Brøktal godtgøres med 150 pCt., naar de forekomme i Tabeller? — Ja!

3. Have 3 Sættere, som sætte paa ét Værk og selv tælle Kolumnerne ud, Ret til Ombrydningsgodtgørelse? — Ja!

4. Hvorledes skal Ombrydningen betales i Tilfælde, hvor 2 Sættere skiftevis sætte i Kolumne? — Ifølge selve Grundtanken med at godtgøre Ombrydningen pr. Kolumne i Stedet for som tidligere pr. Ark, skal der kun betales Godtgørelse for de Kolumner, der virkelig brydes om.

5. I et Værk findes en Mængde smaa Klicheer med Nonpareille-Underskrifter; hvorledes skulle disse Underskrifter godtgøres? — De godtgøres som mindre Skrift og som Blandinger (hver Underskrift regnes for en Blanding, en blandet Linje).

Dansk Typografforbund.

Fra 1. Januar d. A. er Forbundet traadt i Virksomhed. Alle Understøttelser paa Rejse og paa Stedet samt af Reservefonden udbetales derfor i Henhold til Forbundets Love i Overensstemmelse med det udsendte Cirkulære af 30. December f. A. Specielt henledes Opmærksomheden paa, at Rejseunderstøttelsen, Kr. 1.25 pr. Dag (grøn Legitimation), udbetales til alle Rejsende, naar de har betalt Bidrag i 26 Uger og Kr. 1.00 pr. Dag (rød Legitimation) til alle, som kun har bidraget 13 Uger, hvis Forbund har sluttet sig til det internationale Sekretariat. Da Svensk Typografförbund (Hovedsæde Stockholm) har opfyldt denne Betingelse, udbetales der den samme Understøttelse til dettes rejsende Medlemmer, ligesom

vore Rejsende fra 1. Januar understøttes af Svensk Typografförbund. Overfartspenge udbetales *kun* indenfor vor egen Grænse og *ikke* udenfor denne; denne Bestemmelse gælder ogsaa for danske Rejsende.

Understøttelser paa Stedet udbetales *kun* til *Forbundets* Medlemmer. Efter 50 Ugers Bidrag erholder man Kr. 1.25 pr. Dag og efter 200 Ugers Bidrag Kr. 1.75 pr. Dag — begge Satser i 70 Dage.

Understøttelserne udbetales hos V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, daglig fra Kl. 12½—2; for tilrejsende og arbejdsløse Trykkeres Vedkommende hos VALDEMAR STEPHENSEN, træffes indtil den 13. i sin Bopæl fra Kl. 1½—2½, fra og med den 14. fra Kl. 5½—6½, dog Fredag Aften til Kl. 7½.

I Forbundets Afdelinger er henholdsvis den københavnske Tarif og Provinstarifen anerkendt af følgende Firmaer:

Aalborg:
Aalborg Amtstidende
Aalborg Stiftstidende (P. B. og Bl.)
Hansen, P. (P. B.)
Nielsen, Leander
Nordjylland (P. B. og Bl.)
Olufsen, Oluf

Aarhus:
Aarhus Amtstid. (P. B. og Bl.)
Aarhus Stiftstidende (Bl.)
Andersen, H. C.
Backhausen, Sophus (P. B.)
Demokraten
Gertsen, Marius (P. B.)
Hansen, Mads
Mammen (P. B.)
Thrue, Th. (P. B.)

Assens:
Assens Amts Avis (Bl. og P. B.)
Assens Avis (Bl. og P. B.)

Esbjerg:
Hansen & Thobiesen (P. B.)
Lund, Jens (P. B.)
Esbjerg Avis
Petersen, Wedege

Faaborg:
Faaborg Avis (P. B.)

Fredericia:
Fredericia Avis (Bl.)
Fredericia Dagblad (Bl. og P. B.)

Herning:
Herning Folkeblad (Bl.)

Helsingør:
Nordsjælland (Bl.)

Hillerød:
Frederiksborg Amts Avis (Bl.)
Nordlunde, C. (P. B.)

Holbæk:
Holbæk Amts Dagblad (Bl.)
Holbæk-Posten
Olsen, S. M.

Hjørring:
Hjørring Amtstidende (Bl.)
Vendsyssel Tidende (Bl.)

Horsens:
Backhausen, A. (P. B.)
Horsens Avis (Bl.)
Horsens Dagblad
Horsens Folkebl. (P. B. og Bl.)

Kalundborg:
Sørensen, Andr. (P. B.)
Tortzen, Chr. D. (P. B.)

Kolding:
Bruuns, S. W., Fabr. (P. B.)
Højskolebladet (Bl.)
Kolding Avis (Bl.)
Kolding Folkeblad (Bl.)
Sjodt & Weiss (P. B.)

København:
(Firmaer under „Foreningen af danske Bogtrykkere"):
Adresseavisen
Aftenbladet
Aller, Carl
Agrardagbladet
Bernsteen, S. C. G.
Birch, Chr.
Calberg, N. G.
Carlsen, V. C. A.
Centraltrykkeriet
Christensen, W. J., Pustervig
Dannebrog
Drachmann, A., Ravnsborggade
Enevoldsen & Andersen, Rosenborggade
Erichsens Enke, H. Ch., Prins Jørgensgade
Folkets Avis
Forposten
Græbe
Henningsen, A. W.
Henriksen, C. T., Rømersg.
Herdahl, N. C., Gl. Mønt
Holm, Axel, Studiestræde
Hornum, Chr., Købmagerg.
Jensen, C. C., Købmagergade
Jørgensen, Aage, Amagertorv
Jørgensen, L. A, Rosengaard.
Kihl & Langkjær
Kristelig Dagblad
Lunos kgl. Hof-Bogtr.
Lund, Carl, Købmagergade
København
Madsen, Laur.
Mohn, Vilh., St. Kongensg.
Møller, S. L., & Thomsen
Nationaltrykkeriet
Nielsen & Lydiche
Nielsen, B., Linnésgade
Nielsen, P. A., Ravnsborgg.
Nielsen, Th., Regnegade
Olsen, O. C, & Co.
Petersen, P. (Ægm. Petersen)
Politiken
Rasmussen & Olsen
Rom, N. C., Vestergade
Schouw & Co., Slotsgade
Schønberg, J. A. & Hartwig
Simesen, A. J., Niels Juelsg.
Truelsen, Martius
Valentin & Lund
Vort Land
Writh, Læderstræde

(Firmaer udenf. „Foreningen af danske Bogtrykkere"):
Aamodt, Axel
Andersen, Aug., Skinderg.
Andersen, Carl, Længangsstr.
Auener, Holger, Vesterbrog.
Bagge, Fr.
Backhausen, Willemoesgade
Bardrum, Sophus, Amager
Baumgarten, J. H., Vesterg.
Berg, E. C. & Co., Ny Østerg.
Berlingske Tidende
Bigum, V., Adelgade
Bording, F. E.
Bøhm, Rud.
Brandt, O., Prins Jørgensg.
Cato, J. Chr., Nytorv
Calberg, S, Skindergade
Christensen, F. C., Grønneg.
Christreu, Frantz, Grønneg.
Cohen, N.
Ekspresstrykkeriet
Fehlhaber, F.
Fjeldsøe, O.
Fogtmann, A, Nørregade
Foss' Enke, C. F., Mønterg.
Friedlænder, S.
Frelsens Hærs Trykkeri
Hansen, Joh. C., Schønbergsg.
Hansen, Joh. N., Vesterbrog. 27
Hansen, Wilh., Fælledvej
Hanson, Chr. K., Stempelfabrik, Østergade
Hastrup, W., Svanemosegaardsvej
Hannover (Jørgensen & Co)
Hoffmann, Admiralgade
Hoffensberg
Hohlenberg, Carl
Jensen, Alex., Knabrostræde
Jensen, Henrik, Kannikestræde
Jensen, Fr., Smallegade
Jensen, H., Vingaardsstræde
Jordan, Alfr., Aabenraa
Jordan, E. O., Gl. Mønt
Jørgensen, Emil, Gartnergade
Keller, P. M.
Knudsen & Kany, Vestergade
Knudtzon & Enevoldsen
Krøncke & Co., Badstuestr.
Lazarus, M. (J. Nielsen)
Leisner, Larsbjørnstræde
Lützhöfft-Petersen.
Madsen, C. C. L.
Mackeprang, P.
Mayland & Co.
Missionstrykkeriet
Mortensen, Elmegade
Møller, Carl, Falkonéralléen
Møller, Griffenfeldtsgade
Møller & Jacobsen, Pilestr.
Møller, Viggo, Kompagnistr.
Naaby, C., Fælledvej
Nielsen, N. J., Gothersgade
Nielsen, Vendersgade
Olsen, O. A. J., Landemærket
Petersen, C. C., Studiestræde
Petersen, C, Baggesensgade
Petersen, Emil, Grønnegade
Petersen, H. P., Vesterbrog.
Qvist & Co., J. D.
Rasmussen, L. J., Overg. n. V.
Recharté, Carl, Badstuestræde
Rigsdagen
Schultz, J. H.
Socialdemokraten
Stammerjohann, Jul., Thorsg
Stenersen, Th., Dannebrogsg.
Sunnert, Vestergade
Svendsen, F. C., Holsteinsg.
Søborgs Eftfl., Vilh., Fiolstr.
Thiele, H. H., Walkendorffsg.
Thiele, S., Laxegade 8
Thomassen, T. R., Kristenbernikovstræde
Thomsen, C. Th., Nyhavn
Trier, Bredgade
Ugens Nyheder
Volkersens Enke (J. H. Scharff), Skoubogade
Weiss, Fr., Købmagergade
Wennström, Bernh., Brogade

Køge:
Køge Avis (Bl.)
Østsjællands Folkeblad (Bl.)

Middelfart:
Middelfart Avis (Bl.)
Middelfart Dagbl. (Bl. og P. B.)

Nakskov:
Nakskov Tidende (Bl.)
Vestlollands Avis (Bl.)

Nyborg:
Nyborg Avis (Bl.)

Nykøbing F.:
Nykøbing Dagblad (Bl.)

Nykøbing M.:
Morsø Avis (P. B.)
Morsø Dagblad (P. B.)

Næstved:
Næstved Tidende (Bl.)
Petersen, Victor (P. B.)
Præstø Amts- og Avertissementstidende (P. B. og Bl.)

Odense (Bogense, Kerteminde):
Hansen, C. F.
Dreyer, M. C. H. (P. B.)
Güth, Carl
Hagen & Sivertsen (P. B.)
Hartmann, Ad. (P. B.)
Kerteminde Avis (Bl.)
Lichtenberg-Madsen (P. B.)
Milo'ske Bogtrykkeri
Nielsen, Ditlev
Pagh, Bogense (P. B.)
Søndergaard, P.

Præstø:
Folkebladet

Randers:
Elmenhoff (P. B.)
Randers Dagblad (Bl.)
Randers Venstreblad (Bl.)

Ribe:
Ribe Stiftstidende (Bl.)

Ringkøb. (Lemvig):
Hestbæk, V. S. (P. B.) Lemvig
Rasmussen, A. (P. B.)
Ringkøbing Amts Avis (Bl.)

Ringsted:
Ringsted Folketid. (P. B. og Bl.)

Roskilde:
Roskilde Avis (Bl.)
Roskilde Dagblad (Bl.)

Rudkøbing:
Bro, J. P. C. (P. B.)
Høegh

Rønne:
Bornholms Avis
Bornholms Tidende

Silkeborg:
Johansen, K. V. (P. B.)

Skanderborg (Hammel):
Skanderborg Amts Avis

Slagelse:
Sorø Amtstidende (Bl.)

Stubbekøbing:
Stubbekøbing Amts Avis

Svendborg (Ærøskøbing):
Andersen, F. H., Ærøskøbing
Meyer, Peter (P. B.)
Svendborg Amtstidende (Bl.)
Svendborg Avis
Svendborg Folkeblad (Bl.)
Westermann, V.

Thisted:
Thisted Amtsbogtrykkeri (Bl. og P. B.)
Thisted Amtstidende (Bl.)

Viborg:
Backhausen (P. B.)
Viborg Stiftstidende (P. B.)

Vejle:
Hindburg, Udbye
Vejle Amts Avis (Bl.)
Vejle Amts Folkeblad (Bl.)
Vejle Dagblad (Bl.)

I Bramminge, Brønderslev, Frederikshavn, Frederikssund, Grenaa, Hobro, Holstebro, Korsør, Lyngby, Løgstør, Marstal, Maribo, Nordby, Nykøbing S., Odder, Rødby, Skelskør, Stege, Sæby, Varde, Vordingborg, Æbeltoft er Tarifen endnu ikke indført. Og kun delvis i Faaborg, Helsingør, Holbæk, Nykøbing F., Nykøbing M., Ringsted, Roskilde, Rudkøbing, Rønne, Silkeborg, Slagelse, Viborg. Kollegerne i de paagældende Byer bedes derfor ufortøvet — senest *Mandag den 9. Januar* — meddele Forbundsstyrelsens Formand, Victor Petersen, Nybrogade 12, K., om Stillingen, da Tarifen skal være indført overalt den 15. Januar.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Den 5. Januar 1899. FORBUNDSSTYRELSEN.

BOGTRYKKERFORENINGEN AF 1898 — *det er den sidste Principalforening, som er dannet. Der er Grøde i Sortekunstens Luft; to Principalforeninger i Hovedstaden og to i Provinserne — det gør 4; af Svendefagforeninger er der tre i Hovedstaden, én i Provinserne — det gør 8; saa er der to Sangforeninger, én Enkekasse, én Stiftelse, én Cykle- og én Gymnastikklub — det gør 14; én Boghaandværksforening — det gør 15 — — — — — det svimler!*

Gamle ANDREAS THIELE er proklameret til Formand i den nye Bogtrykkerforening; en Borgen for, at Taktstokken skal føres af en human Haand, selv om man kan have sin Tvivl om just denne *Haand bliver den egentlig ledende. Den gamle venlige Mand med det Denner'ske Ansigt vil faa rig Brug for sit glade Smil hver Gang den harniskklædte LAUR. MADSEN sliber sin Dyrendal til en Holmgang, mens Sancho Pansa forsigtigt gemmer sig bag Ryggen. Vi spaar Glæde og Munterhed i mangen Trykkeribod.*

Den sølle, sølle Bogtrykkerforening, der for et Par Aars Tid siden i høje Toner fortalte, at den vilde strække sig vidt overfor Fagforeningen, naar en »respektabel« Arbejder kom i Spidsen for den, og saa, da det kom til Stykket, filede og filede paa alle Punkter i glad Fortrøstning til, at Typograferne tog mod det, som HERREN bød og derfor trak Forhandlingerne i Langdrag, for at naa det belejligste Tidspunkt, hvor den selv kunde sige Nej til de tarvelige Indrømmelser, den havde gjort! Den samme Principalforening, som nu under den sidste Lønbevægelse blandt de kvindelige Trykkeriarbejdere sagde NEJ for derefter at sige JA — frivillig tvungen som den blev ved en Række Smaastrejker i Trykkerierne! Dens Tid er omme. Højst kan den udvikle sig til en Fællesspisningsklub en Gang maanedlig, hvis Kuverten da ikke løber for højt op, naar Deltagernes Flok indskrumpes.

Stakkels Laur. Madsen — De faldt, men lad os haabe det — De faldt blødt. €

Aabent Brev.

Til Formanden for Den typ. Forening, Hr. P. Lauritzen.

JEG beder Dem i Sandhedens Interesse standse de gentagne Angreb paa Bogtrykkerforeningens Repræsentanter i Tarifkommission. Jeg hævder bestemt, at det er mod bedre Vidende, at De lader disse Angreb passere. — Jeg gør Dem særlig opmærksom paa den Mistænkeliggørelse, Tarifkommissionens Formand, Hr. O. C. Olsen, har været Genstand for. Jeg gentager, at det er mod bedre Vidende, at De i dette Tilfælde lader Beskyldningen for Illoyalitet passere. — Hr. O. C. Olsen, saavel som Tarifkommissionens øvrige Medlemmer, har sikkert forstaaet det dem overdragne Hverv saaledes, at de under deres Mandat havde taget Forpligtelsen til at vaage over *samtlige* deres

Medlemmers Interesser. De Hensyn, Principalernes Repræsentanter havde at tage, var uforenelige med Fordringerne fra Arbejdernes Side. Og Magtsprog havde ikke den samme Værdi i »Foreningen af danske Bogtrykkere«, som det har vist sig, at de have i de typ. Foreninger.

Hr. Lauritzen! De har fremstillet den Generalforsamling, paa hvilken Beslutningen om Arbejdets Nedlæggelse blev taget, som en Kraftudfoldelse, fremkaldt af Typografernes berettigede Indignation over Tarifforslaget. De vil forstaa min Forbavselse, naar De hører, at jeg var til Stede ved dette Møde. Saa liden Respekt for 14 Maaneders Arbejde viste De, at De lod Tarifforslaget uddele ved Indgangen, for 5 Minutter efter at anbefale det af Forsamlingen ukendte Forslag til Forkastelse. De maa jo ikke kende Deres egen Magt, naar De kunde være i Tvivl om, hvad derefter vilde ske. Jeg forsikrer Dem, at Deres Optræden gjorde et overvældende Indtryk paa mig, og jeg har tidligere regnet det for en større Ære at være Medlem af de typ. Organisationer, end jeg gør i Dag.

Jeg henleder Deres Opmærksomhed paa, at de typ. Foreninger har traadt egne Grundsætninger under Fødder ved at tiljuble et Par Principaler, *fordi* de har vist sig som daarlige Kolleger! Havde det været Arbejdere, der var Ugerningsmændene, havde man sparket til dem. Men hvorledes faa alt dette ind i én Ramme, uden at løbe Panden mod en grænseløs Meningsløshed?

Jeg har tilladt mig at adressere disse Bemærkninger til Dem, Hr. Lauritzen, som Formand for Den typ. Forening, selvfølgelig vel vidende, at De har Medskyldige. De vil næppe tage mig det fortrydeligt op, og vist ikke føle Deres Samvittighed mere besværet, fordi De alene anklages. Jeg forbeholder mig i en næste Artikel at komme udførligere tilbage til den hele forløbne Affære, og jeg haaber da, at De skal faa et klarere Begreb om den Rolle, bl. a. de bekendte 7 Undløbne har spillet.

København, den 19. December 1898. H. LANGKJÆR.

Til Hr. Bogtrykker H. Langkjær.

Jeg har læst Deres smukke Julehilsen med stor Interesse, og jeg maa tilstaa, med megen Deltagelse.

Hvorledes er det gaaet til, Hr. Langkjær, at De er kommen i denne sentimentale Sindstilstand? Det er jo en gammel Historie, De her beskæftiger Dem med. Der var næsten groet Mos paa den; men for min Skyld ingen Allarm, jeg skal gerne være imødekommende.

Standse de slemme Angreb kan jeg ikke, dels fordi jeg ikke kan se, at der i den senere Tid har været noget og dels fordi De i Deres »aabne Brev«, vistnok meget imod Deres Vilje, opægger til, at der skal blive noget.

At det er faldet i Deres Lod at skulle være Forsvarer for den Handlemaade, Principalerne i Tarifkommissionen har vist, forundrer mig. De, som kun har været Medlem af Kommissionen i saa kort Tid, maa jo ogsaa kende mindst til, hvad der er foregaaet. De Angreb, der fra vor Side er fremkomne, er efter min Formening fuldstændig berettigede; en Del af dem er kun Gensvar paa Angreb fra d'Hrr. Principalers Side. At det særlig skulde være gaaet ud over Hr. O. C. Olsen kan jeg ikke indse, og i ethvert Tilfælde skyldes dette saa kun hans mere fremragende Stilling som Kommissionens Formand. Hvad vi end kan bebrejde og have imod Hr. Olsen, maa jeg dog indrømme, at han i Kommissionen ved flere Lejligheder viste Forstaaelse for vore Krav, hvilket ikke kunde siges om flere af de andre Herrer. Tillige saa man ogsaa Tilfælde af, naar det endelig en Gang imellem kom over d'Hrr. Principaler, at der nu var et Punkt, hvorpaa de var nødsaget til at strække sig, Hr. Olsen da som Regel ikke viste Tilbøjelighed til at give os med en slet saa karrig Haand, som de andre Principaler delte ud med; dette viste sig tydeligst i de Afsnit, hvor vi havde Hr. Olsen alene at forhandle med. I disse blev Fordringerne ikke saa slemt barberede, som i den øvrige Tarif. Naar De udtaler, at det har været d'Hrr.'s Mening, at de skulde vaage over samtlige deres Medlemmers Interesse, kan jeg kun svare, at de hver for sig søgte at lave en Tarif, der passede dem bedst. Den Slags Opfattelser og Forhandlinger, der her kom frem, kunde man ikke med sin bedste Vilje faa Respekt for. — At vore Fordringer var uforenelige med de Hensyn, d'Hrr. maatte tage, er ikke noget nyt, det er nemlig altid Tilfældet, naar Arbejderne stiller deres Krav, ja, man kan endog, som her skete mange Gange, slaa af paa disse Fordringer, saa der næsten Intet bliver tilbage, de bliver dog ved at være lige uforenelige med Hensynet.

Vi bruger ikke noget Magtsprog; hos os er det Medlemmerne, der afgør Sagerne. Anderledes hos d'Hrr. Principaler; de har jo mistet 5 Medlemmer, der ikke vilde finde sig i enkelte andres Magtbrynde. Det har ikke forbavset mig, Hr. Langkjær, at De var med til Mødet. Jeg betragter Dem som et godt og paalideligt Medlem, der sikkert med største Interesse deltager i Typografernes Møder. Det vilde have forbavset mig meget mere, hvis De ikke var kommet til Stede; men De maa jo saa ogsaa vide, at Typograferne viste sig fuldstændig hjemme i Tarifforslaget. Selv om det var kommet dem sent i Hænde, kunde det ingenlunde kaldes forsent. At jeg ikke kunde anbefale Tarifforslaget, var ganske naturligt, det har jeg heller ingen Sinde lovet, og det vilde desuden ikke have nyttet; Medlemmerne var fast bestemte paa *ikke* at modtage Tarifen, naar de omstridte Punkter, der saa ubarmhjærtig var strøgne af Principalerne, ikke var med; Typograferne var kede af 14 Maaneders systematisk Udsultning. — At min Optræden har overvældet Dem kan jeg saa godt forstaa, det fremgaar tydeligt af Deres sene Optræden paa Arenaen. — Vore Grundsætninger har ikke lidt mindste Skaar; Typograferne har vist deres Taknemlighed mod de 7 Herrer, der forstod vore Kravs Berettigelse og viste sig imødekommende herfor. Det samme vilde være sket overfor Principalerne i Tarifkommissionen, hvis de havde vist det samme; de vilde da have været lige saa velkomne paa Sortedamslund og modtaget den samme Hyldest, som nu blev d'Hrr. Enevoldsen og Hannover til Del. Dette synes jeg ikke er meningsløst, det passer tværtimod meget godt i Rammen.

Min Samvittighed føler sig fuldstændig fri og let, selv om jeg ogsaa skal tage mine »Medskyldiges« svære Synder paa mine Skuldre.

Jeg ser, at jeg vil komme til at høre nærmere fra Dem, det kan ikke andet end glæde mig, især da det er for at klare Begreberne, at De vil skrive; saadan er meget godt, kun vil jeg ønske at det maa virke gensidigt.

Jeg haaber nu, at De i det nye Aar maa genvinde Tiltroen til Deres Medmennesker og ikke se saa fortvivlet paa Forholdene, som De har gjort i Deres sidste ærede Skrivelse.

Den 26. December 1898.

Med Ønsket om et glædeligt Nytaar.

Deres ærb.
P. LAURITZEN.

Kundgørelse.

Dansk typografisk Forenings nye Love træder i Kraft fra den 1. Januar. Samtlige Afdelingers Formænd har i den Anledning modtaget nye Blanketter til Udbetaling af Sygehjælp, Rejseunderstøttelse, Overfartspenge, Understøttelse paa Stedet, Laan, Reservefondsunderstøttelse, grønne og røde Rejselegitimationer, Billetter til »Det forenede Dampskibsselskabs« Skibe samt Forbundslovene og en hektograferet Skrivelse, der skal tjene som foreløbig Vejledning for Afdelingsformændene.

Oktober Kvartal slutter den 31. December og har 14 Uger.

For Fremtiden sendes alt vedrørende »Typografia« og øvrige Foreningssager under Adr.: »Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg«, Kolding. Enhver arbejdsløs, der søger Understøttelse paa Stedet, skal, forinden Understøttelse udbetales, indsende sin Adresse med Oplysning om, hvilken Art Arbejde han (hun) kan paatage sig, og holde Anvisningskontoret à jour med forandret Ophold eller Pladsmodtagelse, selv om denne ogsaa kun er af kort Varighed. For Pladsmodtagelse gennem Kontoret betales for Fremtiden *intet Honorar*. Telegramadresse er: **Hvidtfeldt, Kolding.**

Kontingent opkræves fra Lørdag den 7. Januar med 75 Øre. Restancer kan ikke finde Sted.

Den nyvalgte Hovedbestyrelse afholder Møde **15. Januar.** Sager, der ønskes behandlede dèr, bedes indsendt til Forretningsudvalget senest den **12. Januar.**

Kolding, den 4. Januar 1899. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogsættere, der er i Tvivl om Tarifens Forstaaelse eller et Arbejdes Udregning efter den nye Tarif, bedes henvende sig enten til P. Hansen, Enevoldsen & Knudtzon, eller til Vilh. Jørgensen hos Bogtrykker Hannnover. Bladsættere bedes henvende sig til P. Lauritzen.

Generalforsamlinger og Møder.

Præstø Lokalforening

afholdt Tirsdag den 20. Decbr. 1898 en ekstraordinær Generalforsamling, der var besøgt af samtlige Medlemmer.

Dagsordenen var: Valg af Sekretær, Næstformand og Tillidsmand, Forslag fra U. Hansen, Eventuelt.

Til Sekretær valgtes C. CHR. JØRGENSEN. Til Næstformand i Stedet for Bøjle-Hansen, der var bortrejst, valgtes H. JENSEN. Til Tillidsmand valgtes U. HANSEN.

ULRIK HANSEN fremsatte derefter Forslag om at oprette en Ekstra-Understøttelseskasse, hvilket efter nogen Diskussion enst. vedtoges.

Samme indledede derefter en Diskussion ang. Blokadebryderen Wilhelm Jensens Forhold til Foreningen, og man enedes om at affordre Fællesstyrelsen et bestemt Svar om, hvordan man skulde forholde sig med Hensyn til denne.

CHARLES CHR. JØRGENSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Berlingske Tidende holdt 3. Januar d. A. 150 Aars Jubilæum. I Dagens Anledning fandt en Festlighed Sted paa Ordruphøj for Redaktionen. Det arbejdende Personale fik Gratialer fra 10—30 Kr.

En gammel og kendt Kollega, Hr. GUSTAV LINDBERG, forlod med 1898's Udgang sin mangeaarige Plads i Bianco Lunos Bogtrykkeri. Han har altid været en varm Ven af Organisationen og indenfor denne beklædt ikke faa Tillidsposter til absolut Tilfredshed. Han var saaledes Medlem af den første danske Bogtrykkerdag, Medlem af Foreningens Repræsentantskab i dettes første Dage og i mange Aar Medlem af Bestyrelsen i Typografernes Hjælpekasser. Vi finder Trang til at ønske denne hæderlige og særdeles afholdte Kollega gode og tilfredsstillende Dage i Resten af sin Levetid.

De Trykkerier, der endnu ikke har valgt Tillidsmand, bedes uophørligt at foretage Valget og sende Underretning herom til Undertegnede. Hvor der kun er beskæftigrt 1 Mand, er han selvskreven til Formand.

P. LAURITZEN,
p. t. F.

Valgresultater.

Til Valget af *Forbundsstyrelse* var ialt afgivet 367 Stemmesedler. Til Formand valgtes VICT. PETERSEN med 326 St.; Hovedkasserer: ULRIK PETERSEN 341 St.; Revisorer: A. ANDREASEN 313 St. og A. SØRENSEN 313 St.; Revisorsuppleant: HANS HANSEN 310 St.; 2 Stemmesedler blanke.

Til Redaktør af *Typograf-Tidende* var ialt afgivet 428 Stemmesedler. F. K. MADSEN valgtes med 280 St.; JOH. MØLLER fik 133 St., 5 var spredte, 5 blanke og 5 ugyldige.

P. LAURITZEN.

Alle Breve og Tidsskrifter vedrørende »Typograf-Tidende« sendes i Fremtiden under Adresse: F. K. Madsen, Egegade 2, 3. Sal. N. Indsendte Artikler, som ønskes i det først udkommende Numer, maa indsendes senest Tirsdag Morgen.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 8. Januar Kl. 1* i *Industriforeningens Foredragssal*. Typografiske Arbejder fra det Berlingske Bogtrykkeri samt Foreningens Samling af illustrerede Julehæfter.

Brevkasse.

Hr. *Grevsen*: Maa vente til næste Nr., Pladsm. *Th. Garlsen* og *—n*, Aalborg, ligeledes.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til Inkassatorerne!

I Dag er omsendt ny Opkrævningslister, **hvide** og **røde**, paa hvilke der opkræves første Gang Fredag den 6. ds. Kun de **hvide** maa afleveres til Budet. Paa disse opføres de mandlige Medlemmer, som betale til **alle** Afdelinger, **Kr. 1.10 pr. Uge**; endvidere Kvinder og Lærlinge, som betale **15** eller **20** Øre pr. Uge.

Ethvert Medlem, som betaler anderledes, maa ikke opføres paa de hvide Lister, saaledes hverken Styrelsesmedlemmer, Trykkerforeningsmedlemmer, Medlemmer, som kun er i en enkelt eller flere enkelte, men dog ikke i alle Afdelinger. Alle disse opføres paa den **røde** Liste, som tillige skal modtage **gamle Restancer** af andre Beløb end 110 Øre. Den røde Liste afleveres direkte til Kontoret. Alle gamle Lister kasseres.

Den 4. Jan. 1899. V. BERGENHOLZ.

Ny Medlemmer: Sætter Ch. Chr. Thomsen (Berl. Tid.) tidl. Medl. Stereotypist Albert Chr. Emil Johansen (Schouw & Co.) tidl. Medl. Stereotypist Jens Peter Andersen (Aller). Sætter Holger Mathias Nicolai Drachmann (Hoffmann), udl. 1/11 98 hos Drachmann. Ottos Hustru Sara Maria Dorothea. Østergaards do. Thyra Axeline Anna. Fr. Vald. Hansens do. Olga Anne Constantia. (I Sygekassen): Sætter Harald Chr. Larsen (O. C. Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 987 (Dsk. t. F.), Svend Alfred Petersen (arbl.) fra Rejse. 1182, Carl Vilh. Larsen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: 987 (Dsk. t. F.), Svend Alfred Petersen (arbl.) til Plads i Næstved. 1242, Luffe Mogensen (arbl.) til Pl. i Lyngby.

Død: 1181, Edvard Otto Lillie, 23 Aar.

Udslettede for Restance: Sætter Martin Jensen (udenfor Faget). Trykker Robert Carl Nielsen (slettet af Trykkerf.). Sætter Vilhelm Andersen (Carl Andersen).

Udmældte: 2530, Xylograf H. H. Bager (Hendriksen) samt Trykkerne Peter Christiansen (Bording), A. E. F. Jensen (I. Cohen), begge paa Grund af Overenskomsten med Trykkerforeningen.

Til Juleuddelingen modtog jeg **fra 24—27. Dec.** endvidere:

Aalborg Lokalforening (2. B.) 0.72, Hillerød 25.06, Helsingør 20.00, Nyborg 16.00, Odense 132.00, Nykøbing F. 18.00, Svendborg 40.00, ialt Kr. 251.78, med det tidligere indkomne Kr. 1584.25, tilsammen Kr. *1836.03*.

Hermed sluttede Indsamlingen.

Den 28. December modtog jeg endvidere: P. H. 1.00, N. J. 1.00, ialt Kr. 2.00, som tilfalder Bespisningen af arbejdsløse Typografer.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Helsingør, 1295 (Den t. F.), Marius Jensen (»Nordjylland«). Nakskov, 1391, Lauritz Thorvald Nielsen fra Kbhvn. i Pl. Aalborg, 1222, Jens Joh. Schmidt (arbl.) fra Aarhus. Næstved, 982, Sofus Andersen og 983, Peter M. Christensen (begge Sydsj. Socialdemokrat). Odense, 1258, H. C. Andersen (arbl.) fra Assens. Kolding, 1286, J. Magnussen fra Aarhus i Pl.

Bortrejste: Randers, 1182 (Den t. F.), Carl Vilh. Larsen (arbl.) til Kbhvn. Ribe, 897, Charles Baes paa Rejse. Assens, 1258, H. C. Andersen (arbl.) til Odense. Helsingør, 982, Sofus E. Andersen til Pl. i Næstved. Horsens, 1147, Marius Kleiner (arbl.) til Nakskov. Køge, 1246, Lars Chr. Nielsen (arbl.) til Norge. Aarhus, 1286, J. Magnussen til Pl. i Kolding, 1222, J. J. Chr. Schmidt til Aalborg og 1580 (Den t. F.) Ferd. Corn. Petersen (arbl.) Ringkøbing, 1382, Ernst Vilh. Niclasen paa Rejse.

Udmældt: Aalborg, Joh. Bjørnbak Kristensen (anden Livsstilling). Odense, 206, Bogtrykker Alfr. Tiedje, 542, Bogtrykker Carl E. Güth og 164, Faktor C. J. Dister.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Det bringes herved til Medlemmernes Kundskab, at de uopholdelig skal tilstille Styrelsen Meddelelse angaaende stedfundne og stedfindende Afskedigelser med Angivelse af disses Aarsager, *helst skriftligt* under Adresse LAUR. JENSEN, *Mysundegade 15, 3. Sal*, eller ogsaa mundtlig paa Trykkeriet, Løngangstræde 25, 3. o. G. *(NB. Ikke pr. Telefon.)*

Foreningens Maskebal holdes Lørdag den *28 ds.* i *Wittmacks* Lokaler. *Ingen Revy*, men *mange Overraskelser*. Se Programmet og *agitér for stor Tilslutning!* STYRELSEN.

Nye Medlemmer: Emil Stecher og H. C. Nielsen, overgaaet fra Den typ. Forening. V. C. Larsen udl. 31/12 98 (I. Cohen) arb. s. Sted. C. A. Lundqvist og C. V. Petersen (Centraltrykkertet) fra Ny typ. Forening.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9¾ læres ny Sang af Axel G. til **Aarsfesten Søndag d. 5. Febr.**

STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Paa Søndag: Mødetid **Kl. 1**.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget fra Trykker Hansen, Bagge, 2 Kr. — Med det tidligere anmeldte ialt Kr. 574,56.

C. E. BYNCK.

ANNONCER

Typograf-Tidendes Festnumer kan faas paa Kontoret for 50 Øre pr. Numer.

Plads søges

af en yngre, vel anbefalet Typograf, helst i København eller i en større Provinsby. — Adresse: Julius Christensen, Kallundborg 262.

Brugt Skrift.

Ca. 125 Pd. **Cicero Fraktur** og ca. 250 Pd. **Korpus Fraktur** samt en Del **Zirskrifter**, kun meget lidt brugt og af Leipzigerhøjde, er til Salg paa *Skanderborg Amts Avis'* Bogtrykkeri. Prøveark sendes paa Forlangende.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 13 JANUAR 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Den 15. Januar træder »Lov om Arbejderes Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i visse Virksomheder« i Kraft. Under Loven henhører alle i Bogtrykkerfaget beskæftigede Personer, og de resp. Afdelingers Formænd bedes derfor meddele Forbundsstyrelsens Formand, om den i Loven paabudte Plakat er ophængt i ethvert Trykkeri.

Plakaten skal have følgende Ordlyd:

»Nærværende Virksomhed hører ind under de i Ulykkesforsikringsloven af 7. Januar 1898 givne Bestemmelser.

Forsikring for Kravene efter Loven er tegnet hos (Forsikrings-Selskabets Navn) eller ogsaa:

»Forsikringsansvaret bæres efter Loven af Forretningen selv.«

.....den 15. Januar 1899. (Underskrift.)

Den 11. Januar 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Hvorledes virker Tarifen?

NAAR *Typ.-Tid.* i Dag kommer Kollegerne i Hænde, er man i Færd med for anden Gang at skrive sin Regning efter den nye Tarif, og de Fleste vil da være saa meget Herre over Situationen, at de nogenlunde er i Stand til at kunne overse, hvilke Fordele denne har bragt os og i Fremtiden vil bringe os. At vi har indvundet Fordele, er vi selvfølgelig alle klar over, men at disse skulde være saa store, at vi fuldt ud kan være tilfreds, kommer kun an paa, om vi i alle Punkter *overholder* Tarifen. Gør vi ikke det, da nytter det kun lidt at vi har faaet den. Hvor ofte har vi ikke hørt Udtalelser om, hvor slet den gamle Tarif var; men det skal samtidig siges, nu vi er begyndt at arbejde efter en ny, at ofte var Typograferne selv Skyld i, at den var saa slet, og mange er de Kroner, som paa Grund af manglende Kendskab til Tarifens enkelte Punkter, gik ud af vore Lommer. Ja, paa et saa sent Tidspunkt, som den sidste Uge i det gamle Aar, var der Kolleger, der endnu ikke var klare over, hvilke Ting de kunde gøre Fordring paa at faa betalt paa denne eller hin Maade. Hvor ofte har vi ikke beklaget os over, at vore Principaler lod det gode Arbejde udføre paa Timebetaling, medens alt Brokket blev givet ud til Sætning paa Beregning, skønt Tarifen tydelig sagde, at kun det Arbejde, der var saa kompliceret og indviklet, at det vanskeligt lod sig beregne, skulde udføres paa Timebetaling? Og saa blev Forholdet netop lige det omvendte!

Nu arbejder vi under andre Forhold. Den ny Tarif er paa saa godt som alle Punkter tydelig og klar; der vil da være Udsigt til, at noget af det økonomiske Tryk, som Typograferne i mange Aar har lidt under, nu kan afhjælpes saa meget, at Familieforsørgeren, naar han om Aftenen sløvet og træt vender hjem fra det aandsfortærende Arbejde, kan se lidt mere lyst paa Tilværelsen og for en Stund ikke behøver at spekulere over, hvor den næste Dags Udkomme skal komme fra. Men for at dette skal gaa i Opfyldelse, da har ethvert Medlem en Pligt til at hjælpe Styrelsen med, at den ny Tarif paa ethvert Punkt bliver overholdt. Styrelsen er parat til at gøre alt og lægge sig i Selen for at dette sker, men saa bør Medlemmerne sandelig ogsaa vise, at de har Rygrad nok til at kunne følge Ledelsen i disse Bestræbelser. Vi skylder alle først og fremmest vor Organisation, dernæst os selv og vor Familie, indtil det yderste at hævde de Rettigheder, som vi en Gang har opnaaet.

Skal vor Tarif have nogen Betydning for os, da er det ikke nok, at vi har faaet den vedtaget, og at den ligger trykt foran os, men ethvert Medlem bør studere den saa nøje, at de kender den ind til de mindste Enkeltheder. Husk paa, Kammerater, at i fire lange Aar skal denne Tarif være Grundlaget for al vor Virksomhed, og skal vore Indtægter i den Tid være paa Højde med, hvad det koster at leve, da er det ogsaa nødvendigt, at vi faar hver en Øre med, der med Rette tilkommer os.

Vi ønsker derfor alle vore Medlemmer et glædeligt Nytaar, men Løsenet bør i de kommende Aar være dette:

Gør din Pligt og kræv din Ret!

En „human" Arbejdsgiver.

I.

DET undrer mig aldeles ikke, at det er blevet Hr. Cramer, der har maattet træde i Skranken for Hr. Leander Nielsen. Han har tidligere været anvendt i den Retning og vist sig meget brugbar. Hr. C. taler om Personlighed; ja, hvorledes kan man omtale en Person uden at være personlig. Hr. C.s Artikel er da ogsaa helt igennem personlig fornærmende for mig.

I »Sandhedens« Interesse oplyser Hr. C., at det blev stillet som udtrykkelig Betingelse, at jeg skulde kunne overtage en »første Sætters« Plads. Hvis Hr. L. N. har sagt dette, har det kun været til de omkring ham staaende Vidner; thi af mig har han ikke forlangt andet end at jeg skulde være en hurtig Sætter (»ikke nogen »Opstikker«, men en hurtig Sætter«), og det mener jeg at kunne kaldes, naar jeg med en 6 Timers Sættetid har kunnet tjene min Løn (25 Kr.) og mere til. Jeg har aldrig opfattet min Stilling hos Hr. L. N. som en Slags Faktors, og hvis dette var blevet forlangt af mig, vilde jeg have været beskeden nok til at betragte mig selv for at være for ung til at paatage mig en saadan.

Hr. Cramer har ikke i Sinde at kaste nogen Skygge paa min faglige Dygtighed fordi jeg kom fra en lille By. Mærkeligt nok forresten! Men hvis den faglige Dygtighed afhænger af, hvor store Trykkerier, man har arbejdet paa, kan jeg meddele Hr. C., at jeg har arbejdet paa Trykkerier, der var dobbelt saa store som Hr. L. N.s i Aalborg.

Forsikringen om, at Personalet hos Hr. L. N. ikke vilde have taalt umotiverede Opsigelser, klinger ilde i Hr. C.s Mund, da enhver, der kender Hr. C., véd, at **han** *ikke har Bemyndigelse til at tale paa Personalets Vegne.*

Hr. C. har ikke mærket noget til Hr. L. N.s Chikanerier; nok muligt, men paa Sætteriet har man mærket dem. Hvad kalder Hr. C. f. Eks. Leander Nielsens Opførsel paa Valgdagen for? Men hverken dette eller Konference-Rejsen omtaler Hr. C. med et Ord. At Hr. L. N.

aldrig er tilfreds med den af de fastlønnede Sættere præsterede Satsmængde er der flere end mig, der har sunget og endnu kan synge en Vise om.

Noget af det frækkeste er det dog, naar Hr. C. paastaar, at den af mig omtalte Skrivelse kun eksisterer i min Fantasi. Hvis Hr. C. ønsker at se den misbilligende Skrivelse, som Hr. L. N. blev tilstillet fra Kontrolkomiteen, kan han henvende sig til Aalborg Lokalformand, der opbevarer en Genpart af Skrivelsen. Denne Genpart blev i sin Tid oplæst paa en Generalforsamling, men Hr. C. deltager aldrig i Lokalafdelingens Møder, som han saa smukt betegner som »Gamle-Kællinge-Forsamlinger«, saa det er ikke her, hans Arbejde for Organisationen foregaar. Tror Hr. C. forresten, at han kan faa indbildt nogen, at Medlemmerne vilde have sammenkaldt til en ekstraordinær Generalforsamling, hvis Hr. L. N. havde haft rent Mel i Posen?

Jeg kender ikke den »Klikke«, Hr. C. derefter omtaler. Men jeg véd, at der blandt Aalborgs 60 Typografer ikke findes 10, der i denne Sag vilde stille sig paa Hr. Cramers Side. — Hvis det kan interessere Hr. C., kan jeg forresten meddele ham, at jeg bl. a. modtog Opfordring om at skrive lidt i *Typ. Tid.* om Forholdene hos Hr. L. N. fra Dansk typ. Forenings Formand, Hr. P. Hvidtfeldt.

Det kan være rigtigt, naar Hr. C. skriver, at man ikke kommer Idealerne nærmere ved at hidse vore Medlemmer mod hinanden, men man kommer dem ganske sikkert heller ikke nærmere ved at søge at neddysse, hvad der absolut bør paatales, og dette søger Hr. C.

Til Slut kun dette. Jeg kender ikke Hr. C.s store Arbejde for Organisationen (mon nogen kender det), men i Aalborg fortalte mine Kolleger mig, at han efter hin Bevægelse i December 1897, »der endte med en saa sørgelig Fiasko«, blev udstødt af Forbundet, grundet paa hans Dobbeltstilling i denne Affære. Men det maa det vel være en af Frugterne af det store Arbejde.

Næstved, den 1. Januar 1899. AUG. GREVSEN.

II.

I Diskussionen mellem Hr. Grevsen og Hr. M. Cramer har vi modtaget et Indlæg fra Hr. —n. i Aalborg, som vi dog paa Grund af den knebne Plads ser os nødsaget til at forkorte en Del uden at dette forringer Værdien.

Det er et Svar til Hr. Cramer, der, »som det vil ses af efterstaaende«, har gjort et »fuldstændig mislykket Forsøg paa at rage Kastanierne ud af Ilden for sin Principal, Hr. Bogtrykker Leander Nielsen«. Hr. —n. hævder, at Typograf Grevsen var sin Plads hos Leander Nielsen voksen og formener, at Hr. M. C. har malet G. sort nok. Endvidere, at umotiverede Opsigelser og smaa Chikanerier af Hr. L. Nielsen har fundet Sted, og som Bevis herpaa anføres Grevsens Opsigelse og L. N.s Optræden paa Valgdagen, da han lod sine Svende arbejde og sine Lærlinge faa fri. Endelig, at ikke nogen Klike, men Aalborg Typografers Organisation varetager Medlemmernes Tarv, »selv om Brøsten skjuler sig bag en hyklerisk Arbejdervenlighedsmaske«. »Og«, fortsætter Hr. —n., »det er den samme Organisation, hvis retfærdige Dom for et Aars Tid siden ramte Hr. M. C. for hans vel bekendte Forræderi mod sine Arbejdskammerater«. Hr. —n. hævder, at man ikke behøver at være fejg, fordi man skriver anonymt, og at man snart havde gættet Navnet til M. C.s Artikel, om det ikke havde staaet under den. Han ender med en nedsættende Bemærkning om *Nordjyllands Arbejderblad*, der er Redaktionen saa ganske uforstaaelig, at vi ikke kan lade den passere, med mindre Hr. —n. enten beviser den eller lægger sit Navn til.

III.

Paa dertil given Anledning meddeles herved, at Trykker Mich. Cramer — der i *Typ.-Tid.* for den 23. December forsvarer sin *Principal*, Leander Nielsen, og angriber sin *Kollega*, Aug. Grevsen — paa en den 18. Januar 1898 afholdt Generalforsamling blev *ekskluderet af »Typografisk Forbund« paa Grund af udvist ukollegial Optræden.*

Aalborg, den 3. Januar 1899.

BESTYRELSEN FOR TYPOGRAFISK FORBUND.

Bogsættere, der ere i Tvivl om Tarifens Forstaaelse eller et Arbejdes Udregning efter den ny Tarif, bedes fremtidig henvende sig i Foreningslokalet, Admiralgade 19, Onsdag Aften Kl. 7—9.

VILH. JØRGENSEN. P. HANSEN.

Alle Breve og Tidsskrifter vedrørende »Typograf-Tidende« sendes i Fremtiden under Adresse: F. K. Madsen, Egegade 2, 3. Sal. N. Indsendte Artikler, som ønskes i det først udkommende Numer, maa indsendes senest Tirsdag Morgen.

ARBEJDSMARKEDETS *Tendens er i høj Grad tilfredsstillende. Ikke flere ledige end i Fjor, og dertil Dalen af Antallet. Hvilken glædelig Forandring fra Aarsskiftet 1897, 1896 og især 1895 med det himalajahøje Tal af Arbejdsløse. Der er Vind i Sejlene, Sætteskibene er fuldt lastede. Efterspørgslen efter Arbejdskraft indløber fra Byens Officiner, fra Provinsernes Smaatrykkerier og fra Nabolandene, hvor Konjunkturerne er paa Højde med Situationen. GULDALDEREN er ikke forbi. Det ny Aar bærer Arbejdets Rigdom i sit Skød, den stereotype Foraarstravlhed staar for Døren, Forlæggerne hviler ingenlunde paa deres Julelavrbær. Mens Tarifen holder sit Indtog og fylder i den fattige Svends slunkne Vom og Mesterens Skæppe, driver denne sin kæreste af alle Passioner: han dyrker GULDKALVEN og lader for Resten helst fem være lige.*

Han mener vel nu, at der er Fred og ingen Fare. Lidt skulde der gøres som Modtræk mod de 5 Kroners ugenlige Løntillæg, hver af de 1200 Arbejdere gaar hjem med, og saa slog de til den lille Trykkerforening, da de nok har en BACH samt ogsaa nogle OLSEN'ER, men ikke nogen BACH-OLSEN, der kunde prøve Kræfter med den store Sætterforening. Naar 25 Trykkere gik paa Gaden, skulde det betyde noget og spørges viden om. Én Trykker til 30 Kroner og 2 Maskiner var da i Grunden ogsaa billigere end 2 til 46 Kroner og 2 Maskiner, og mangen en Dreng, som visselig ikke skulde have en Minimalløn paa 23 Kroner om Ugen, kunde nok en lille Tid trykke 1. Klasses Arbejde fra den franske Afdeling. Herregud, blandt disse Bogtrykkere finde vi ogsaa nogle af Arbejdernes SANDE VENNER. Om ikke for vor Skyld, saa for Makulaturens, vil de snart vende tilbage til Brugen af Udlærte, maaske endog før disse er dragne mod Verdens fire Hjørner. O, I vise Bogtrykkere! Hvilket Ris har I ikke lavet til jer egen Bag? Hvor kunde I dog forsøge paa at gøre en Overflødighed af Trykkere i denne By? I véd jo dog bedre end vi, at der hos dem næsten ingen naturlig Konkurrence er. Hvad vil I nu gribe til, om de Trykkersvende, som I beholdt tilbage, stiller Forlangender, I ikke har drømt om? I slemme, slemme Bogtrykkermestre, hvor kunde I nænne at hævne jer paa dem? Har I glemt, at ogsaa de er Gutenbergs Sønner, og at Frænde er Frænde værst. *FAMULUS.*

Er det saa svært

for d'Hrr. Kolleger, der har mældt sig til Anvisningskontoret, at holde dette à jour med deres Opholdssted? Og er det aldeles uoverkommeligt for d'Hrr., der modtager midlertidige eller varige Pladser uden Kontorets Medvirkning, at spendere et 5-Øres Brevkort med et Par Ord om, at man nu ikke er i Stand til at modtage en Plads fra Kontoret?

Thi hvis det ikke overanstrænger d'Hrr. alt for meget, vilde det meget fryde Undertegnede at modtage saadanne smaa Billetter. Det vilde tillige kunne bidrage til, at Kontoret bedre kunde betjene Efterspørgslen efter Arbejdskraft og hurtigere skaffe de ledige Kræfter lidt at bestille; ligesom det vilde spare Foreningen for en stor Telegram- og Brevporto, fri Kontorbestyreren for en hel Del Ærgrelser og d'Hrr. fra at forsynde sig mod Dsk. typ. Foren.s § 37 og Forbundslovenes § 44.

Dansk typ. Forenings Anvisningskontor.

Telegram-Adresse: HVIDTFELDT, Kolding.

Generalforsamlinger og Møder.

Fagskolen for Boghaandværk

afholdt 17. Decbr. Repræsentantmøde i Skolens Lokale. De sidste Svendeprøver og en Del af Aarets Elevarbejder var fremlagte. Formanden, Xylograf F. HENDRIKSEN, gav en Oversigt over Regnskabet, som i Aar stillede sig forholdsvis gunstigt. Elevantallet var stadig stigende, og der maatte snart skrides til en Udvidelse af Lokalerne, hvis man skulde kunne imødekomme Efterspørgslen efter Pladser paa Skolen. Ligeledes maatte der i Trykkeriet anskaffes endnu en Hurtigpresse, hvilket vilde medføre en Udgift af ca. 7000 Kr., og skønt der tilbydes lempelige Afbetalingsvilkaar, vil det dog være en stor Gæld at stifte i Forhold til Skolens Midler. Paa en bedre Lønning af Lærerkræfterne maatte der ogsaa tænkes, thi den nuværende var altfor lav. Svendeprøverne medførte ingen ringe Udgift for Skolen og rimeligt var det, om de Paagældende betalte et Vederlag, som holdt Skolen fri for Tab; dette maatte tages under Overvejelse inden nye Svendeprøver skulde afholdes. — *Da den nye Tarif paalægger Bogtrykkerne at give Lærlingene Tid til at besøge Fagskolen*, udtaltes fra flere Sider Ønsket om, at Undervisningen kunde begynde en Time tidligere end nu, noget, der sikkert vil gavne Skolens Arbejde.

Nær og fjærn.

Det største Karneval finder, som tidligere meddelt, Sted d. 18. Februar i Koncertpalæet, hvis samlede Lokaler uden Undtagelse stilles til Foreningens Disposition. Store har Ofrene tidligere været for at gøre Karnevalet tillokkende, og med stigende Fornøjelse har Publikum anerkendt Anstrængelserne ved Arrangementerne; men hvis Festudvalget kvalte sin sædvanlige Undseelse og paa Koncertpalæets Facade for den Dag lod male med store forgyldte Bogstaver: *Non plus ultra*, da vilde det ikke være mere end lige hvad det bliver. Der arbejdes med Kraft paa at realisere Idéerne — og mange er fastslaaede og færdige; men som altid hemmeligholdes de saa længe som muligt, fordi Festudvalget formener, at den pludselige Aabenbaring vil virke overvældende. Vi er heller ikke blinde herfor, men ser en Fare heri og frygter Virkningen, og vi vil derfor i den Retning intet Ansvar bære. Tid efter anden skal vi søge at opspore Nyhederne og servere dem.

Foreløbig dette: Musiken bliver den fineste og eleganteste, der for Øjeblikket kan opdrives, Musikkorpset det største, der nogensinde har spillet i Koncertpalæet ved vort Karneval, og Dirigenten vort Lands Ganné: *Nyeste fransk Musik, 25 Mand, Dirigent Hr. Schnedler-Petersen.*

Frokosten for Hr. G. Clausen. Søndag den 15. Januar Kl. 11 paa »Gimle«. Betaling erlægges senest Lørdag Middag paa Kontoret, Admiralgade 19, hvor *Adgangskort* udleveres.

Lønforhøjelse. J. M. Elmenhoff & Søn, Randers, har fra 1. November 1898 forhøjet Tusindbetalingen fra 30 Øre til 33 Øre og de faste Lønninger med 2 Kr. pr. Uge. Arbejdstid 8½ Time. TYP.

Sommerferie. Bogtrykker HANNOVER har som Nytaarsgave tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med 25 Kr.s Udbetaling til hver.

Mærkedage i Januar Maaned. 2. Januar: *Typograf-Tidende* 25 Aar. 3. Januar: *Berlingske Tidende* 150 Aar. 4. Januar: 50-Aarsdagen for Stenografiens Opfinder, Gabelsbergers Død. 13. Januar: Græbes Bogtrykkeri 90 Aar.

Agitationen for Typografernes Stiftelse er i god Gang. Alene fra et Trykkeri (Allers) modtog Kassereren i Søndags 17 (sytten) nye Indmældelser.

Dødsfald. Faktor ved *Vejle Amts Dagblad*, CARL VALDEMAR JOHANSEN, er Nytaarsdag efter faa Dages Sygeleje afgaaet ved Døden, godt 23 Aar gl. Afdøde havde lært paa *Svendborg Avis* og indtraadte i Foreningen den 1. November 1895 samme Steds. Efter at have arbejdet i Svendborg til Foraaret 1896, indkaldtes Johansen til Militærtjeneste, men kasseredes en Maaned efter paa Grund af Sygelighed. Nogen Tid efter maatte Johansen ud at søge Arbejde; som saa mange andre yngre Svende rejste han til København, men der var intet at gøre. Den 15. Oktober 1896 fik han imidlertid Plads i Horsens og arbejdede her til 6. Juni 1898, da han tiltraadte Plads paa *Vejle Amts Dagblad*, først som Sætter-Trykker og senere som Faktor. Johansen hørte til de stille, var pligtopfyldende som faa og ejede et elskværdigt og godmodigt Temperament. I Typografbevægelsen tog han ikke meget Del, men hans Skærv stod ikke tilbage, naar der var Tale om at hjælpe de Trængende iblandt os. Johansen tilhørte Metodistmenigheden og var et skattet Medlem af dette Samfund. —s.

— Typograf EDUARD OTTO LILLIE afgik den 27. December 1898 ved Døden paa Øresundshospitalet efter et helt Aars uafbrudt Sygdom. Han var født den 8. December 1875, udlærte hos Henrik E. Jensen i Juli 1896 og arbejdede desuden hos Bording og Hoffensberg, indtil Sygdommen, Lungetuberkulose, angreb ham i Begyndelsen af 1898. Ved hans Begravelse paa Assistens Kirkegaard anden Nytaarsdag, havde kun en enkelt Kollega givet Møde.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kassereren foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Den typografiske Forening:

Obligationer	Kr.	10,000.00
Sparekassen	-	8,500.00
Kontant	-	549.54
	Kr.	19,049.54

Sygekassen (statsanerkendt):

Aktier	Kr.	500.00
Sparekassen	-	200.00
Kontant	-	5.98
	Kr.	705.98

Hjælpe- og Ligkassen:

Obligationer	Kr.	42,000.00
Kontant	-	221.91
	Kr.	42,221.91

Det endnu ikke afsluttede Regnskab for
Juleuddelingen viser en kontant Beholdning af Kr. 350.44
Regnskabet for Bespisningen en Beholdning af - 19.07
hvilke Beholdninger fandtes at være til Stede og i Overensstemmelse med samtlige Bøger.

København, den 29. December 1898.

N. P. NIELSEN. FR. LUND. JOH. JANSEN. O. HELSTED.

Regnskab

for

Juleuddelingsfesten den 13. November 1898.

Indtægt:		*Udgift:*	
Salg af Nr.-Billetter..	Kr. 163.25	Honorar t. F. Henriques	Kr. 25.00
do. alm. Billetter..	- 369.00	Musiken	- 50.00
do. Baltegn	- 155.00	Lokale	- 60.00
Overbetaling f. 2 Bill. (H. A.)	- 3.50	Bord og Forfriskninger til Assisterende	- 47.89
Renter	- 0.75	Teatret (Leje af Roller etc.)	- 19.90
		Porto, Konvol. o. Naale	- 3.05
		Møllers Prov. af Billetsalg	- 10.60
		Kontrol	- 5.00
			Kr. 221.44
		Overskud	470.06
	Kr. 691.50		Kr. 691.50

Programmer og Billetter er leverede gratis af Firmaet Nielsen & Lydiche og Baltegn ligeledes gratis af Hr. Victor Petersen.

Den 17. Decbr. 1898. C. E. BYNCK.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og befundet rigtig.

For Ny typ. Forening: ANTH. LARSEN. N. JACOBSEN.
For Typografernes Sangforening: ALB. AUENER. CHR. E. HANSEN.
For Den typ. Forening: P. FASMER. O. JOHANSEN.
For Trykkerforeningen: CHRISTOPHERSEN. ALB. MICHELSEN.

Styrelsesmøder.

Fællesmøde

mellem Styrelserne for Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk typ. Forening Mandag den 2. Januar.

Tilstede var d'Hr. S. BACHHAUSEN, Aarhus, og P. ERIKSEN, Middelfart, fra Principalforeningen, samt P. HVIDTFELDT, TORKILD PETERSEN og RABEN fra Dansk typ. Forening.

Hr. BACHHAUSEN bød Velkommen, idet han beklagede, at det ikke var lykkedes dem paa et tidligere Tidspunkt at føre Tarifsagen til Ende. De havde rettet gentagne Henvendelser til deres Organisations Medlemmer om at tilbagesende de udsendte Tiltrædelsesblanketter, hvilket jo nu ogsaa var sket for de allerfleste Vedkommende, og der vilde nu atter blive udsendt Cirkulære om, at Tariffen maatte være indført fra 1. Januar. Nogle af Foreningens Medlemmer havde udmældt sig, og andre vilde det muligvis blive nødvendig at udslette. — Der forelaa en Del Forespørgsler om Tariffens Forstaaelse, der besvaredes, ligesom en Del Andragender om Dispensationer. — Redaktør BRO, Rudkøbing, fik Tilladelse til at antage en Lærling, med hvem han alt forrige Aar havde oprettet Kontrakt, og som var tilladt efter den hidtidige Overenskomst, men ikke efter Tariffen. Dispensationen gaves indtil den ældste Lærling blev Svend. — *Løgstør Avis* kunde tiltræde Tariffen paa Betingelse af, at det tillodes at holde 3 Lærlinge til 2 Svende + Bogtrykkeren, der selv arbejdede med. Dispensation gaves. — En lignende Tilladelse gaves *Morsø Dagblad*, dog ikke længere end til den ældste Lærling blev Svend. — Derimod afsloges en Begæring fra *Silkeborg Avis* om at maatte antage en Lærling mere det sidste halve Aar af den ældste Lærlings Læretid, ligesom en Forlægning af Arbejdstiden uden Godtgørelse ikke kunde finde Sted; dette androg nemlig kun 15—20 Øre om Dagen. — En Del mindre Bogtrykkere, der af Hensyn til deres nuværende Arbejdsforhold ikke mente at kunne indgaa paa Tariffen og af den Grund mældte sig ud, tilraadedes at forblive i Organisationen og at søge Overenskomst med Forbundets Repræsentant, naar denne i den nærmeste Fremtid aflagde Vedkommende et Besøg. — Til Voldgiftsdommere har Dansk Provins-Bogtrykkerforening valgt Hr. Red. J. JENSEN, Fredericia, der saaledes bliver fælles for begge Principal-Organisationerne, samt Hr. Red. P. ERIKSEN, Middelfart. — Med gensidige Ønsker om et godt Samarbejde sluttedes Mødet.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Torsdag den 22. December 1898. Fraværende med anm. Forfald WARBERG.

Juleuddelingen. Der var indkommen 42 Andragender. Det vedtoges at fordele Beløbet, 634 Kr. 32 Øre, i 60 Portioner à 10.50, hvorefter der til Porto m. v. bliver et Belob af 4.32.

Fredag den 30. December 1898.

1. *Meddelelser.* Optagelsesbetingelserne for en Kollega, der var udlært i April d. A., var fastsat til 20 Kr. — Vejle Lokalfmd. forespørger, om en Kollega, der har nydt Arbejdsløshedsunderstøttelse til 22. Oktbr., da han begyndte Forberedelserne til Anlæg af et Trykkeri, hvorfor han ophørte med Underst., da han ikke kunde modtage en eventuel Plads, skal betale Kontingent fra nævnte Dato eller fra det Tidspunkt, hvorpaa han begynder sin Virksomhed. Fra det sidste Tidspunkt. — Lokalfmd. i Aalborg meddeler, at J. C. Møller ikke har modtaget det tidligere bevilgede Flyttelaan. — Et Medlem af Den typ. Forening, der har arbejdet 4 Uger i Aarhus og forinden hævet 19 Dages Rejseunder-

støttelse, forespørger, om han nu kan hæve Arbejdsløshedsunderstøttelse dér. Nej; men forsaavidt han iøvrigt opfylder Betingelserne for at kunne nyde Understøttelse paa Stedet, vil han fra 1. Jan. 99 kunne erholde den modtagne Understøttelse omskreven til 19 Dages Arbejdsløshedsunderstøttelse og derefter erholde 51 Dages Arbejdsløshedsunderstøttelse i Aarhus. — Skanderborg Lokalfmd. forespørger, hvilken By Hammel skal underlægges som Filial. Da Trykkeriet i Hammel staar i Forbindelse med Forretningen i Skanderborg, underlægges den denne.

2. *Juleuddelingen.* I Henhold til en Opgørelse fra København tilkommer der vor Forening endvidere af det senere indkomne Kr. 70.67. Det vedtoges at fordele disse Penge til 2 Enker med 20 og 15 Kr. samt til 7 syge Kolleger med hver 5 Kr.

3. FORMANDEN udbad sig Bemyndigelse til at sende vore gensidige Foreninger en Nytaarshilsen.

Lørdag den 7. Januar. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. FORMANDEN meddeler, at der var indløbet Nytaarshilsener fra de gensidige Foreninger samt fra Principalforeningernes Formænd og benyttede samtidig Lejligheden til at ønske Hovedbestyrelsen et godt Nytaar med Tak for Samarbejdet i det svundne Aar.

2. *Meddelelser.* Carl Valdemar Johansen af Svendborg er død i Vejle. 200 Kr. er anvist. — En Kollega, der lider af Ligfald, og som saadan ikke godt kan paatage sig Plads udenfor sin Fødeby, forespørger, om han kan erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse. Ja.

3. Fællesstyrelsen oplyser om Forholdene forskellige Steder og gav Meddelelse om Fredericia-Mødet. (Se Fællesmødet).

4. Formanden for Den typ. Forening meddeler Udfaldet af Redaktørvalget m. v. Til Efterretning.

5. Maanedsoversigten. Til Efterretning.

Hermed afsluttede Hovedbestyrelsen sit Hverv og overdrog Forretningsudvalget at varetage Forretningerne, indtil den egentlige Aflevering finder Sted ved et Møde den 14. Jan., hvor den ny Hovedbestyrelse kommer til Stede. HVIDTFELDT.

Regnskab over Indsamlingen til arbejdsløse og trængende Typografer ved Juletid 1898.

Indsamlet indtil den 27. Decbr. 1898:

Ved Bergenholz	Kr.	1,836.03
- Bynck	-	104.50
- Helmer	-	21.75
Overskud fra Festen den 13. Novbr. 1898	-	470.06
Ialt...	Kr.	2,432.34

Indsamlingen er revideret af Undertegnede og Pengene fordelte til Foreningerne i Forhold til disses arbejdsløse og trængende.

For det smukke Resultat af Indsamlingen maa det være os tilladt at bringe samtlige Bidragydere en hjærtelig Tak.

V. BERGENHOLZ, Kasserer for Den typ. Forening.
R. HELMER, Kasserer for Ny typ. Forening.
VALD. STEPHENSEN, Kasserer for Den typ. Trykkerforening.
C. E. BYNCK, Hovedkasserer for Indsamlingen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: Sætter Georg Hugo Carl Bielefeldt, udl. 1/1 99 hos H. E. Jensen (arbl.). Lærling Oskar Chr. E. Bremer (Writh).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 412, Jens Hansen (arbejdsløs) paa Rejse.

Udmældte: Bogtrykker Fred. Chr. Christensen. Trykkerne Julius Benzin (Centraltr.), A. Grøntved (S. L. Møller), Fritz Anton Nielsen, Georg Chr. Nielsen, A. Hansen, Peter Mathiasen (alle 4 hos Hoffensberg), alle paa Grund af Overenskomsten med Trykkerforeningen. Bogtrykker C. C. Petersen (bliver i Ligkassen).

Skandinavisk Panoptikon. Kuponer, der giver Adgang til *Panoptikon* samt Ret til *gratis* at besé *Udsigten fra Raadhustaarnet* og høre et *Fonografnumer*, alt for 60 Øre, kunne uden Betaling afhentes paa Kassererkontoret hos V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Helsingør: POUL EJLERSEN, *Nordsjælland*, i Stedet for Carl Jørgensen.

Stubbekøbing: J. PETERSEN i Stedet for V. A. Spuhr.

Kolding, 3. Januar 99. HVIDTFELDT.

Ny Medlemmer: Randers (Grenaa), C. M. Blomberg, tidl. Medl., født 1862. Kallundborg, Anton Martin Nielsen, udl. 1/1 99 paa Kallundborg Avis efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Rudkøbing, 831, Anton H. Andersen fra Nykøbing S. Kolding, 1001, Frederik Skou fra Hobro og 1247, P. M. Andersen fra Middelfart (begge arbl.). Horsens, 1302, Carl Chr. Joh.s Jansen fra Aarhus (Christensen). Hjørring, 1144, Peter Th. Munck (arbl.) fra Frederikshavn og 1222, Johan Chr. Schmidt fra Aalborg i Pl.

Bortrejste: Nykøbing M., 349, Emil Eskildsen paa Rejse. Kolding, 1001, Frederik Skou til Rudkøbing i Pl., 1247, P. M. Andersen og 1314, Niels Carl Olsen (begge arbl., til Kbhvn). Slagelse, 1276, Sofus Schultz (arbl.) paa Rejse. Randers (Hobro), 1001, Frederik Skou til Kolding. Skanderborg, 966, Martin Madsen (paa Rejse).

Udmældte: Nykøbing M., 161, Redaktør Henrik Fog. Faaborg, 73, Bogtrykker Carl Frandsen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes førstk. *Mandag den 16. ds., Kl. 8* i »*Danas Have*«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. De foretagne Afskedigelser samt Midlerne derimod. 2. Et Forhold hos Schønberg & Hartvig. 3. Eventuelt.

STYRELSEN.

Husk Maskeballet den 28. ds. og agitér for stor Tilslutning.

Ny Medlemmer: J. H. C. Bielefeldt, udl. 1/1 99 hos Henrik E. Jensen (**arbejdsløs** fra samme Dag). A. E. Nielsen, udl. 1/12 97 hos Laur. Madsen (arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 158, H. Axen fra Udlandet.

Bortrejst: H. Axen paa Rejse.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10 præcis: Prøve til *Aarsfesten Søndag den 5. Februar.* STYRELSEN.

Trykkeriarbejderforeningen af 1898 afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 15. ds., Form. Kl. 10½ i Admiralgade 19, 1. Sal.

Alle Trykkeriarbejdere bør møde.

FORMANDEN.

ANNONCER

En flink og paalidelig

Sætter-Trykker,

der har Kendskab til Gasmotor, kan straks faa Plads paa *Thisted Amtsbogtrykkeri.*

HENR. RASMUSSEN.

Plads søges

af en yngre, vel anbefalet Typograf, helst i København eller i en større Provinsby. — Adresse: Julius Christensen, Kallundborg 262.

En brugt Falsemaskine,

der arbejder fuldt tilfredsstillende, kan paa Grund af Pladsmangel faas til Købs for 300 Kr. Man henvender sig til

B. MØLLER, Kolding.

En Akcidenssætter,

der tillige er godt inde i *Stereotypi*, søger Plads straks her i Byen. Billet, mrk. »A. S.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 3 Dage.

De Herrer Typografers Opmærksomhed henledes paa

Café „Dannebroghus"

20, Frederiksborggade 20

Smaa udsøgte Frokostretter fra 30 Øre

Hyggelige Lokaler til indtil 20 Personer staa til behagelig Afbenyttelse

Ærbødigst

Harald Jensen

Bogtrykkeri i Odense til Salg.

Mit i udmærket Drift værende Bogtrykkeri med en fast Kundekreds kan paa Grund af Helbredshensyn straks faas til Købs paa gode Vilkaar.

Til Bogtrykkeriet hører 1 Hurtigpresse, 1 Gasmotor, 2 Digeltrykpresser, 1 Beskæremaskine, ca. 100 moderne og tildels nye Skrifter samt Reoler og Kasser m. m. Om ønskes kan Lejlighed og Kontor faas i samme Ejendom. DITLEV NIELSEN, Klaragade 14, Odense.

En yngre Typograf

søger Plads i en Provins, helst i Jylland. Vedkommende kan paatage sig alt i et Avistrykkeri foretaldende Arbejde. Anbefalinger haves. Billet mrkt. 90 modt. Ekspeditionskontoret.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 20 JANUAR 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Siden sidst offenliggjorte Liste har følgende Firmaer underskrevet Provinstarifen: *Aalborg:* Bestyrer J. M. Hansen for Fabr. Obel; *Aarhus:* Jørgen Jensen, Zeuner; *Helsingør:* Helsingør Dagblad; *Hillerød:* Frederiksborg Amts-Tidende; *Holbæk:* Holbæk Amts Avis; *Horsens:* Arbejderpartiets Bogtrykkeri, Eksprestrykkeriet (O. P. Christensen), A. Knudsen; *Kolding:* Eksprestrykkeriet (Christensen); *Lyngby:* Lyngby Bogtrykkeri (Ch. Herdahl); *Marstal:* Ærø Avis (Aug. Findling); *Nykøbing F.:* Lolland-Falsters Folketidende (Bl.); *Nykøbing J.:* Morsø Folkeblad (Fog); *Randers-Hobro:* Chr. Nielsen, Fr. Aubeck; *Ringsted:* Folkebladet (Bl.), Sjællandsposten; *Rødby:* P. Andersen; *Silkeborg:* Silkeborg Avis (P. B.); *Svendborg:* Centraltrykkeriet; *Varde:* Ribe Amts-Tidende; *Vejle:* Boghandler Wulf.

Alle de Afdelinger, som endnu ikke har meddelt Forbundsstyrelsen, hvorledes Situationen med Hensyn til Tarifens Indførelse er, bedes ufortøvet gøre dette.

Tilgangen til *Rønne* er fremdeles lukket.

Den 19. Januar 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Støt Væverne!

Væveriarbejdernes Fagforening af 1873 har tilsendt os en Anmodning om at yde dem Støtte. Som bekendt har der i lang Tid været Strejke paa Fabrikant GEDDES Fabrik paa Grund af, at denne Herre har forsøgt at sætte Lønnen ned for Arbejderne. Strejken omfatter over 100 Personer, men da dette ikke udgør 4 pCt. af Foreningens Medlemsantal, kan de ingen Hjælp faa af »De samv. Fagforbund«, hvorfor de er nødsagede til at henvende dem til andre Fag for at bede om Hjælp. Samtidig med Strejken kom en anden Ulykke, idet Gejsmars og Neuberts Fabriker nedbrændte, hvorved Væverne foruden de 100 Strejkende fik ca. 350 Arbejdsløse at understøtte. Enhver vil kunne indsé, at dette Fag ikke i Længden alene er i Stand til at kunne hjælpe sig selv, hvorfor de indtrængende anmoder andre Fags Arbejdere om at komme dem til Hjælp, saa at deres Medlemmer ikke skal lide den bitre Nød. Vi lader Opfordringen gaa videre til Kollegerne, i den sikre Forvisning, at Typograferne, som nys fik en betydelig Lønforbedring, heller ikke ved denne Lejlighed vil staa tilbage — vel vidende, at selv om det i Øjeblikket ser roligt ud, saa kan dog ingen se, hvad Fremtiden bærer i sit Skød. Bidragene kan indsendes til Kassereren, Admiralgade 19, eller afleveres til Bud Møller.

Dansk typ. Forening.

Hovedbestyrelsens første Møde i Kolding.

Den 14. Januar.

Kl. 5 samledes den fratrædende og den ny Hovedbestyrelse samt Hovedkassereren til et Møde paa Jernbanehotellet i Kolding, hvor den endelige Overlevering fandt Sted. Til Stede var samtlige Medlemmer med Undtagelse af A. M. CHRISTENSEN, Næstved.

FORMANDEN bød de nyvalgte Medlemmer Velkommen og udtalte Haabet om, at det maatte lykkes den ny Styrelse at føre Foreningen videre i et sundt og godt Spor.

Derefter fremlagde HOVEDKASSEREREN Regnskaberne.

Det fremgaar heraf, at den 30. Juni 1898 var

Kassebeholdningen i Hovedkassen	Kr.	3869.77
Indgaaet fra Lokalafdelingerne	-	5346.07
Beholdning i Rejsekassen	-	7201.07
Indgaaet i do.	-	326.60
Forbundets Reservefonds	-	20161.38
Indgaaet i do.	-	839.35
Begravelseskassen	-	15417.51
Dansk typ. Forenings Reservefonds	-	4372.55
Renter i disse to Kasser m. m.	-	382.30
Ialt	Kr.	57916.60

Siden sidste Regnskabsaflæggelse har de forskellige Kasser haft følgende Udgifter:

Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	3460.67
Hovedkassen	-	1563.94
Rejsekassen	-	747.76
Reservefonden	-	915.36
Da Kassebeholdningen i Dansk typ. Forenings Reservefonds er	Kr.	4451.05
Hovedkassen	-	525.39
Begravelseskassen	-	16306.41
Rejsekassen	-	7922.16
Reservefonden	-	22073.86
fremkommer en Ballance af	Kr.	57916.60

Af Opgørelsen fremgaar det, at vi i Dag har en kontant Kassebeholdning af

51,278 Kr. 87 Øre.

MARIUS HANSEN, Aarhus, bragte den fratrædende Styrelse en Tak for det Arbejde, den havde udrettet til Held for Provinstypograferne, og udtalte Ønsket om, at den ny Styrelse, der nu traadte ud i Livet, maatte blive til Gavn for Foreningen.

Efter at FORMANDEN havde kvitteret for denne Tale, og meddelt, at Hovedbestyrelsen var indbudt til at drikke et Glas med Lokalafdelingen efter dennes Generalforsamling i Aften, og efter at ULRIK PETERSEN var valgt til Hovedkasserer og WARBERG til Sekretær — sluttede dette Møde og Overleveringen betragtedes som foretaget.

Protokollen underskreves af samtlige Medlemmer af den fratraadte Styrelse, d'Hrr. F. GROTH, TORKILD PETERSEN, TH. THUESEN, MARTIN SCHJERN samt af det nyvalgte Forretningsudvalg: P. HVIDTFELDT, H. P. RABEN og WARBERG, der alle er overgaaet fra den gamle Styrelse, endvidere af den øvrige nyvalgte Styrelse: d'Hrr. H. C. HANSEN, Nykøbing F.; M. HANSEN, Aarhus; R. KRISTIANSEN, Ringsted; L. D. RASMUSSEN, Odense, samt ANTON SCHWARTZ, Aalborg.

Den 14. Januar, Kl. 6.

1. Hovedbestyrelsen, hvis Medlemmer, med Undtagelse af A. M. CHRISTENSEN, Næstved, var mødt, konstituerede sig med HVIDTFELDT som Formand og WARBERG som Sekretær.

2. Det vedtoges kun at referere Sagerne og Mødets Beslutninger.

3. **Administrative Anliggender og Forholdsregler.**

a. *Regnskabsvæsenet.* Lokalafdelingernes Regnskabsaflæggelse drøftedes. Det vedtoges at søge udarbejdet en praktisk Form for Regnskabsberetningerne, saaledes, at der kun bliver et Schema nødvendigt og hvorved Udskilningen til Forbundet foregaar i Hovedkassen. Formanden sender, naar et Forslag er udarbejdet, dette i Cirkulation blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer. Ved Hoved- og Kassebogen for Lokalafdelingerne eller ved Medlemsbøgerne fandtes ingen Anledning til at foretage Ændringer.

b. *Arbejdsanvisningskontoret.* Hovedbestyrelsen vedtog alvorlig at indskærpe Lovens § 37 og Forbundslovenes § 44: Bestemmelsen om Medlemmernes Pligt til at indberette indtraadt Arbejdsledighed til Anvisningskontoret samt Modtagelse af Plads uden Kontorets Medvirkning eller forandret Opholdssted. Det vedtoges endvidere at lade trykke en Blanket for Anmældelse til Kontoret, der bliver at udlevere af Lokalformændene. — For Overtrædelse af ovennævnte Lovbestemmelser fastsattes en Karantæne af 1/4 Aar første Gang, 1/2 Aar anden Gang. (For Nægtelse af at modtage tarifmæssig betalt Plads foreskriver Lovene 1/2 Aars Karantæne). — Det vedtoges at forsyne Anvisningskontoret

med *Telefon*. Endvidere at sende et Cirkulære til Principalerne til Anbefaling af Kontoret. De paa Lovenes Omslag trykte Regler for Kontorets Virksomhed stadfæstedes.

c. *Forholdet til Lægerne* med Hensyn til Paategning af Sygeblanketterne drøftedes. Det vedtoges i Tilfælde af alt for uensartet og høj Betaling til Lægerne af disse, at henvende sig til Lægekredsforeningen.

Her afbrødes Mødet Kl. godt 8 af et Fællesmaaltid mellem den fratraadte og ny Hovedbestyrelse, som derefter samledes med Lokalafdelingens Medlemmer, hvor Talernes Række særlig dvælede ved Ønsket om, at den typografiske Arbejder maatte udvikle sig til at forstaa Tidens Tegn og arbejde Organisationen fremad, saaledes, at den kunde tjene som Mønster for de øvrige Arbejdere; at man ikke maatte lade sig forlede til at tro om halvgjort Arbejde, at det var naaet til Fuldkommenhedens Stadium, idet vi havde langt fremad før dette var naaet. Tillige dvæledes ved Ønskeligheden af, at Typograferne i saa stort Tal som muligt sluttede sig nøje og inderlig til den øvrige Arbejderbevægelse. Samtlige Medlemmer af Hovedbestyrelsen havde Ordet, hvis Udtalelser modtoges med Bifald af de tilstedeværende Kolleger.

Søndag den 15. Januar Kl. 10 paa Alhambra.

A. M. CHRISTENSEN, Næstved, var i Løbet af Natten ankommen til Byen, saaledes at samtlige Medlemmer var til Stede.

FORMANDEN meddelte, at der var indløbet en Hilsen fra Den typ. Forenings Kasserer, Hr. V. BERGENHOLZ, og P. FASMER med Ønsket om et godt Samarbejde indenfor den ny Hovedbestyrelse, der modtoges med Tak.

Det vedtoges at sende Hr. GUSTAV CLAUSEN en telegrafisk Hilsen og Tak for hans Arbejde for Organisationen til »Gimle«, København, hvor københavnske Kolleger holdt Fest for ham.

Derefter fortsattes Dagsordenens Punkt

3 d. *Dispensationer og Andragender*. Det vedtoges at fastsætte Maksimalgrænsen *for Indskud* for Medlemmer over Aldersgrænsen til 40 Kr., men iøvrigt at overlade Forretningsudvalget i hvert enkelt Tilfælde at fastsætte Summen efter de foreliggende Omstændigheder indenfor Minimalgrænsen. — Der behandledes tre Andragender om *Invalideunderstøttelse*. Det vedtoges, at der som Regel ikke bør bevilges aarlige Understøttelser, da man frygtede for at disse vilde blive fradragne i Vedkommendes Alderdomsforsørgelseshjælp, derimod bemyndiges Forretningsudvalget til efter Omstændighederne at bevilge Kontingentfrihed i Henhold til Lovenes § 51 samt at anspore Lokalformændene til at være disse Gamle behjælpelig med at presse deres Alderdomsunderstøttelse op i en saadan Højde, at de kunne tilbringe en nogenlunde sorgfri Livsaften. — I Anledning af et Andragende fra Aarhus om *forlænget Sygehjælp* drøftedes, hvorledes Lovenes § 43 sidste Punkt skal forstaas, hvorefter det vedtoges, at Forretningsudvalget paa Andragender, ledsaget af Lokalafdelingens Erklæring, kan bevilges 4 Ugers Ekstrahjælp ogsaa efter Udløbet af de første 13 Uger, dog under Henvisning til Fattiglovens § 63. — Paa Andragender om *Opbevaringsrum* til Lokalafdelingens Sager, bemyndiges Forretningsudvalget til at bevilge Beløb af omkring 10 Kr. — *Lokaleleje* til Lokalafdelingerne maa ikke afholdes af Lokalafdelingernes Kasse. — Medlemmer, som paa Grund af *Helbredstilstand* ikke kan forlade deres Lokalafdelinger, kan bevilges *Understøttelser paa Stedet* og kan *fritages for at modtage Plads* uden for dets Hjemsted. — I Anledning af et Andragende fra *en Lokalformand*, hvis Afdeling tæller 20 Medlemmer, om *Kontingentfrihed*, vedtoges at henholde sig til § 16, hvorefter der ikke bevilges Andragender om Kontingentfrihed for Afdelingsformænd med under 25 Medlemmer.

e. *Typ. Tid. og Instruks af Redaktion*. Udsattes til et senere Tidspunkt.

f. *Anskaffelse af forskellige Inventargenstande*. Der bevilges et Beløb af indtil 70 Kr. til Anskaffelse af en tidsvarende Hektograf og et Arbejdsbord med Skabe til Opbevaring af Foreningens Sager.

g. *Skal der leveres Lokalafdelingerne Skrivemateriel?* Der trykkes Adressekonvolutter, der tilstilles Lokalfondet for Ekspeditioner til Forretningsudvalget.

h. *Kontingentfrihed under Sygdom*. I Anledning af en Forespørgsel om der skal betales Kontingent for en fuld Uge, naar et Medlem har modtaget Sygeunderstøttelse en Del af Ugen, fastsloges, at naar der er arbejdet tre Dage af en Uge, svares Kontingent, selv om der er 4 Sygedage.

4. **Forstaaelse af Forbundslovenes §§ 39 og 41** drøftedes. Hovedbestyrelsen anser det for utvivlsomt, at et Medlems en Gang erhvervede Ret til forhøjet Understøttelse paa Stedet efter 200 Ugebidrag ogsaa bibeholdes, naar Medlemmet senere bliver understøttelsesberettiget. — Forbundsstyrelsesmedlemmerne opfordres til at faa tilvejebragt Klarhed angaaende dette Spørgsmaal.

5. **Rejseunderstøttelse.** Med Hensyn til de Rejsendes Forhold betragter Hovedbestyrelsen det af forskellige Grunde som rigtigt, at de hidtil benyttede Rejsetabeller stadig gælder som Rettesnor for Rejseunderstøttelsens Udbetaling, hvorefter denne beregnes efter 20 Km. pr. Dag og højst en Dags Ophold i de større Provinsbyer samt 4 Dages Ophold i København.

6. **Sygeunderstøttelse paa Rejse.** I Anledning af et Forslag fra København om at Foreningerne gensidig skulde yde fri Læge, Medicin og Hospital, men ingen Pengehjælp til Medlemmer, der blev syge paa Rejsen, vedtoges at svare, at Dansk typ. Forening i denne Henseende maa henholde sig til Foreningens Loves § 44, der tilsikrer rejsende Medlemmer af gensidige Foreninger de nævnte Goder paa Sygehus samt 1 Kr. ugentlig, hvis Sygdommen ikke behandles for offenlig Regning, samt opfordrer vore gensidige Foreninger i København til at behandle vore tilrejsende Syge paa samme Maade.

7. **Tarifspørgsmaal og Arbejdsforholdene i Almindelighed.** Hovedbestyrelsen maa forlange, at Underskrift paa Tarifen nu erhverves, om nødvendigt fremtvinges hos Principaler, der ikke er Medlem af Bladudgiverforeningen, og endnu ikke har underskrevet, selv om Tarifen overholdes. Ligesom der ikke paa noget Sted maa dispenseres fra 9-Timers Arbejdstiden. — Formanden gav en udførlig Meddelelse om Situationen, og gennemgik de forskellige Byers Stilling, hvorefter nogle andre Tarifspørgsmaal drøftedes.

8. **Lokalafdelingernes Indmældelse i de stedlige Fællesorganisationer** indlededes af M. HANSEN. Efter en livlig Diskussion vedtoges en saalydende Udtalelse: Hovedbestyrelsen henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa Lovenes § 16 sidste Stykke og opfordrer Lokalafdelingerne til i videst muligt Omfang at gøre Brug deraf, medens den samtidig maa indskærpe, at enhver Afgørelse i Løn- og Arbejdsspørgsmaal **kun** kan træffes gennem Lokalafdelingerne.

9. **Fremme af Forstaaelsen af Organisationen blandt Foreningens Medlemmer** og 10. **Agitationen blandt Kvinderne.** Efter indledende Bemærkninger af MARIUS HANSEN og A. SCHWARTZ meddelte FORMANDEN, at Forbundsstyrelsen alt havde paatænkt en Agitations- og Tilsynsrejse over det hele Land ved et eller flere Medlemmer af Forbundsstyrelsen, hvor Agitationen blandt Kvinderne da tillige kunde gives et Stød fremad, samt at der alt var tilstillet *Typ.-Tid.* en Artikel om denne sidste Sag. — Det vedtoges at optage den aarlige Indberetning fra Lokalafdelingerne paa Grundlag af Medlemsbøgerne, der da førtes à jour; i det Øjemed udarbejdes et Skema, hvorefter Formanden i Forbindelse med en samlet Medlemsfortegnelse udarbejder en Statistik eller Aarsberetning.

11. **Fastsættelse af Forretningsgangen i Hovedbestyrelsen.** Følgende Forretningsorden vedtoges:

I. Alle Sager, der ønskes behandlede af Hovedbestyrelsen, indsendes til Formanden. Forretningsudvalget holder Møde saa ofte, det er nødvendigt. De Sager, der skal behandles, cirkulerer forinden.

II. Alle Sager, som Forretningsudvalget ikke mener at turde afgøre, forelægges den samlede Hovedbestyrelse. Fordres en saadan Sag hurtig Behandling, og Afgørelsen ikke kan opsættes til et ordinært eller eventuelt ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde, sender Formanden Sagerne i saa fyldigt Uddrag som muligt til de enkelte Medlemmers Erklæring. Disse maa da hurtigst muligt skriftlig udtale deres Mening derom. Erklæringerne samles og forelægges Forretningsudvalget, der da paa Grundlag af disse og egne Anskuelser afgør Sagen.

III. Hver Maaned eller saa ofte som Forretningsudvalget finder det nødvendigt, udsender Formanden en Situationsberetning til Styrelsens Medlemmer.

Mødet, der nu sluttedes Kl. 8½, havde kun været afbrudt af en kort Middagspavse.

Mandag Kl. 10.

Samtlige Medlemmer til Stede med Undtagelse af A. M. CHRISTENSEN, der absolut skulde afrejse med Nattoget.

Formanden bragte en Hilsen fra *Typ.-Tid.'s* nyvalgte Redaktør Hr. F. K. MADSEN, der haabede paa Hovedbestyrelsens Støtte og ventede et godt Samarbejde. Tilslutning.

12. **Oprettelse af Foreningstrykkerier.** FORMANDEN indledede Forhandlingen herom. Anledningen til Spørgsmaalets Fremkomst var, at Arbejderpartiet til Trykning af Partiets Blade etablerede private Forretninger. Der laa heri en Fare for Partiet og Organisationen i Almindelighed, idet det kunde tænkes muligt, at der opstod Konflikter paa disse Trykkerier. Mente derfor at vi burde gøre Forsøget med et enkelt Trykkeri, dog ikke forinden at man var sikker paa, at dette var solidt økonomisk funderet. Saa dog forskellig Fare for vor Organisation i dette Foretagende, og var ikke blind for, at særlig Styrelsen vilde berede sig store Vanskeligheder, hvis Opgaven skulde løses tilfredsstillende; men at disse maatte kunne overvindes og Kollegerne bibringes Forstaaelsen af, at man med Støtte af de øvrige Arbejdere kunde forberede sig til at blive vore egne Arbejdsgivere. — I Diskussionen deltog samtlige Medlemmer, der alle nærede store Betænkeligheder ved Sagen og ønskede at dette Spørgsmaal maatte blive underkastet en omhyggelig Drøftelse blandt Medlemmerne. Til Slutning vedtoges, hvis der kom til at foreligge et finansielt solidt Grundlag for Oprettelsen af et Trykkeri, da at optage en fornyet Forhandling om Sagen.

13. **Valg.** Til Medlem af *Forbundsstyrelsen* valgtes MARIUS HANSEN, Aarhus, med 7 St., L. D. RASMUSSEN fik 1 St. Til *Tilsyn med Fagskolen* genvalgtes HVIDTFELDT og WARBERG. Til *Voldgiftsdommere:* HVIDTFELDT og WARBERG enstemmig. Til 1. Suppleant for samme: L. D. RASMUSSEN, Odense, og til 2. Suppleant K. KRISTIANSEN, Ringsted. Til Opmand for Voldgiftsretten foresloges Hr. Borgmester SCHJØRRING, Kolding.

Eventuelt. KRISTIANREN, Ringsted, forespurgte om *Forstaaelsen af Ulykkesforsikringsloven*. — FORMANDEN meddelte, at de samvirkende Fagforbund udsendte gennem dets Afdelinger en længere trykt Vejledning og at han ventede en Artikel derom i *Typ.-Tid.* om de Forhold, der vedrørte vor Interesser. — *En trykt Instruks.* — MARIUS HANSEN henledede Opmærksomheden paa Forholdet ved Svende-

prøvers Aflæggelse og ønskede optaget en Vejledning heri desangaaende samt tillige Spørgsmaalets Behandling i *Typ.-Tid.* — Spørgsmaalet om *Sygekassens Statsanerkendelse* blev ligeledes fremdraget, men paa Grund af Tiden maatte Sagens Behandling udsættes.

Angaaende Instruks fra Red. af *Typ. Tid.* vedtoges enstemmig følgende Udtalelse:

»Hovedbestyrelsen indskrænker sig til foreløbig at udtale Ønskeligheden af, *at Typ.-Tid.* redigeres med skyldig Hensyn ogsaa til Provinsforholdene, *at* Styrelsernes Beslutninger respekteres saa vidt, at Angreb paa disse i Bladet holdes indenfor Grænser, der sætter Skæl for Udgydelser, der kan virke splittende eller svække Udviklingen, og *at* personlige Rivninger i videst muligt Omfang holdes udenfor Bladet. Ligeledes at Bladet redigeres med skyldigt Hensyn til de økonomiske Fordringer samt i videst muligt Omfang ved agitatoriske Artikler søger at fremme Forstaaelsen af Organisationens Betydning blandt Medlemmerne.«

Dagsordenen var dermed udtømt og *Formanden* takkede for den saglige og forstaaende Maade, hvorpaa Medlemmerne var gaaet til deres Gerning samt udtalte Ønsket om et godt Samarbejde ogsaa i Fremtiden, saaledes, at det maatte kunde lykkes at føre vor Organisation et godt Stykke fremad til Held og Gavn for hvert enkelt Medlem.

De ny Styrelsesmedlemmer vilde ikke slutte Mødet uden endnu en Gang at bevidne den hidtidige Hovedbestyrelse al Anerkendelse og Tak for det Arbejde den i saa mange Aar havde udrettet i Organisationens Tjeneste med betydelige personlige Opofrelser.

Med Løfte om kammeratlig Samarbejde og hver efter Evne at bære Byrderne ved Organisationens Ledelse og Trivsel, spredtes Hovedbestyrelsen Kl. 2,6 atter ud over hele Landet for at optage sin daglige Gerning; medens Forretningsudvalget i Kolding overdroges at udføre Mødets Beslutninger, og veltilfreds gaar til denne Gærning, fordi den ser, at Hovedbestyrelsen i sin ny Sammensætning ikke er svækket, men snarere tilført en betydelig fremadhigende Kraft. HVIDTFELDT.

Tarifen.

Spørgsmaal og Svar.

6. Skulle Opstillinger altid beregnes kompres paa samme Maade som Tabeller? — Nej, skudte Opstillinger beregnes med den i dem forekommende Skydning.

7. I en Tabel paa 12 Staaendes Bredde findes en Forspalte paa 2 Staaende, der er blandet i hver Linje; skal Godtgørelsen for blandet Sats nu beregnes efter Spaltens eller Kolumnens Bredde? — Godtgørelsen for blandet Sats i Tabelarbejder beregnes efter den Pilles Bredde, hvori Blandingerne forekommer.

8. Kan der findes mere end en Kolumnetitel paa Siden? — Ja!

9. Er 35 Bogstaver i Linjen smalt Format? — Nej!

10. Naar Alfabetet akkurat kan gaa ind paa de 27 Halvgevierter, kan der saa beregnes for bred Antikva? — Nej! Godtgørelsen gives kun naar Alfabetet er *bredere* end 27 Halvgevierter.

11. I et Værk forekommer der mange smaa m af Nonpareille, som underlægges; hvorledes beregnes disse? — Som blandet Sats og med 1/4 Øre for hver Underlægning!

Bogsættere, der er i Tvivl om Tarifens Forstaaelse eller et Arbejdes Udregning efter den ny Tarif, bedes fremtidig henvende sig i Foreningslokalerne; Onsdag Aften Kl. 7—9 i Admiralgade 19 eller Fredag Aften Kl. 8—10 i Pilestræde 13. VILH. JØRGENSEN. P. HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Søndag d. 27. Novbr. 1898* ekstraordinær Generalforsamling i »Danas Have«. Til Dirigent valgtes J. C. JENSEN og til Sekretær V. A. CHRISTOFFERSEN.

Punkt 1. 2den Behandling af Lovene. FORMANDEN gennemgik paa Styrelsens Vegne de nye Love, idet han bemærkede, at de væsentligste Ændringer var foretagne for at bringe dem i Overensstemmelse med Forbundslovene. I § 2 havde man foreslaaet Aldersgrænsen nedsat til 40 Aar; efter Forslag fra HAMMER vedtoges den sat til 30 Aar. § 12, ang. Arbejdsløshedshjælpen, er affattet i Overensstemmelse med den tilsvarende § i Forbundets Love. I Stedet for de tidligere Lovbestemmelser ang. Sygehjælpskassen vedtoges følgende af J. C. JENSEN stillede Forslag til

§ 13. Naar et Medlem, efter i 26 Uger at have betalt Kontingent til Foreningen, paa Grund af Sygdom kommer i Trang, kan han af Hovedkassen erholde en ugentlig Understøttelse, naar han derom henvender sig til Formanden. Understøttelsens Størrelse og Varighed bestemmes af Styrelsen, men kan dog i intet Tilfælde overstige 65 Kr. i ét Aar. Sygeseddel skal forevises forsaavidt Vedkommende ikke er indlagt paa Hospital.

I § 25 vedtoges en Ændring ang. Afstemningsmaaden ved Valgene, ligesom det i § 26 vedtoges, at Regnskabet, som Følge af Forholdet til Forbundet, skal afsluttes halvaarsvis pr. 30. Juni og 31. December. Som Følge af denne Ordning vedtoges det i § 29, at de ordinære Generalforsamlinger fremtidig afholdes henholdsvis i Februar og Avgust Maaned. I Begravelseskassens Love fik § 3 følgende Affattelse:

Er Kassens Formue bragt ned til 300 Kr., skal Styrelsen opkræve Extrakontingent, indtil den er bragt op til 400 Kr. I det Tilfælde, at den fornødne Sum ikke er tilstede ved et Medlems Død, skal det manglende Beløb optages som Laan af Hovedkassen.

Iøvrigt vedtoges de i Anledning af Forbundslovenes Ikrafttræden nødvendige Ændringer. Lovene vedtoges derpaa, først afsnitsvis og dernæst en bloc og traadte i Kraft den 1. Januar 1899.

Punkt 2. Eventuelt. FORMANDEN stillede paa Styrelsens Vegne Forslag om, at Hr. O. STEPHENSEN i Anledning af sit 60 Aars Jubilæum udnævntes til Æresmedlem, hvilket enstemmig vedtoges. — En Henstilling fra et Medlem gik ud paa ogsaa at udnævne P. BRUSEN til Æresmedlem, da han nu var ophørt at arbejde og havde været Medlem siden Foreningens Stiftelse. FORMANDEN akcepterede denne Henstilling, idet han dog bemærkede, at disse Udnævnelser ikke maatte opfattes som et Præcedens for fremtidige Tilfælde. Derefter udnævntes Hr. P. BRUSEN ogsaa enstemmig til Æresmedlem. — Paa Forespørgsel fra et Medlem om, hvad Styrelsen havde foretaget overfor V. NORDHOLM, meddelte FORMANDEN, at Nordholm var idømt et Aars Karantæne for sit Forhold, idet man ansaa det for urigtigt at foretage nogen Udelukkelse paa det nuværende Tidspunkt, da man maatte undgaa at skabe »Hædersmænd«. — KIEFER gjorde L. JENSEN en Undskyldning for nogle Udtalelser, der var undsluppet ham, hvorefter FORMANDEN gav Meddelelse om, at det aarlige Maskebal skulde afholdes Lørdag den 28. Januar 1899. — Derefter hævedes Generalforsamlingen.

* Forsinket ved et Uheld fra Sekretærens Side.

Den typ. Trykkerforening.

HUSK **Maskeballet** næste Lørdag.

Af Programmet anføres, at

Kl. 9 1/2 vil Musikvirtuosen **Mr. BENHOLDT** optræde med sine **50 Instrumenter**, som han spiller med **9 Stole paa Næsen. Kom og hør** hans **syngende Urtepotter.**

Kl. 10 1/2 vil Hr. *Aftrækker og Illustrations*trykker **SMUKKENBERG** fra Æbeltoft aflevere en **Revymonolog med aktuelle Viser**, bl. a. en, som *Folkets Avis* har anset værdig til **100 Kroner i Præmie.**

Fønix store Orkester. Udmærket Dansemusik.

Billetter til **nedsatte Priser** faas hos Budet, Hr. MØLLER, Kassereren, Hr. STEPHENSEN, Niels Hemmingsensgade 8, 1., Sideh., samt hos de øvrige paa det udsendte Program nævnte Herrer.

Agitér for Tilslutning!!! STYRELSEN.

Nær og fjærn.

Selskabelig Sammenkomst afholdes paa Onsdag Aften Kl. 9 i Foreningslokalet, Admiralgade 19. Folketingsmand A. C. MEYER har lovet at tale om »Robespierres Tid og Forholdene i Frankrig i Nutiden.« Gutenberg-Koret vil synge.

Typografernes storslaaede Karneval afholdes den 18 Februar i Koncertpalæet; men først i næste Numer tør vi røbe det fuldstændige Program. Dog kan vi forsikre, at da vi tilfældig fik Øje paa det, overtraadte det vore dristigste Forventninger. Som sagt i næste Numer!

Skatteblanketterne er i disse Dage omdelt og skal i udfyldt Stand være indsendt inden Udgangen af denne Maaned. Vi opfordrer alle Medlemmer, som er 24 Aar og har en Indtægt af 1000 Kr., til at skrive sig paa Listen for 1000 Kr.; uden dette er man nemlig ikke Vælger til Borgerrepræsentationen. Hvor nødvendigt det er for Arbejderne ikke alene at bevare de Repræsentanter vi allerede har derinde, men stedse arbejde paa at faa flere, har ved mangfoldige Lejligheder vist sig. Arbejderne er i første Række interesserede i, hvorledes Kommunens Penge forvaltes, og derfor bør Typograferne vise, at vi ikke staar tilbage for andre organiserede Arbejdere, men paa Valgdagen ønsker at lægge vort Lod i Vægtskaalen til Fordel for os selv; men det sker kun ved at vi nu i disse Dage sætter os i Skat for 1000 Kr. Listen over de Kolleger, som betaler Skat af 1000 Kr. og derover er fremlagt i Foreningslokalet.

Sangforeningens Stiftelsesfest afholdes Søndag den 5. Februar i Larsens Lokaler paa St. Anna Plads 13. Det fuldstændige Program vil findes i næste Numer af *Typ.-Tid.*

Frokosten i Søndags paa »Gimle« for GUSTAV CLAUSEN var i høj Grad vellykket. Over 100 Kolleger havde fulgt Festkomitéens Indbydelse og givet Møde. Kl. 11 1/2 samledes man om de veldækkede Borde, hvorefter FASMER paa Festkomitéens Vegne bød Hædersgæsten, Gustav Clausen, samt alle de Tilstedeværende Velkommen. Efter at alle var kommen lidt til Ro blev den første Sang — der var ialt tre — omdelt. Den forreste Side var et Faksimile af *Typ.-Tid.s* første Numer og bag paa denne var Gust. Clausens Billede. Baade Sangens Udstyrelse og dens Indhold gjorde megen Lykke. Efter at den var sunget, talte vor Kollega, Journalist R. TH. ANDERSEN, for Clausen, F. K. MADSEN

or Foreningen og VICT. PETERSEN for det store Arbejde, Clausen havde nedlagt i *Typ.-Tid.s* Spalter.

Imellem Talerne blev der af »Gutenberg-Koret« afsunget forskellige kvikke Sange, som høstede stærkt og fortjent Bifald. Forinden Bordet sluttede rejste GUST. CLAUSEN sig og i bevægede Ord takkede han de Tilstedeværende for al den Venlighed, som her var vist ham. Saa forlod man Salen for at Tjenerne i en Fart kunde faa ryddet til Side og faa Kaffen serveret. Da man atter samledes om Bordene, tog Talerne straks sin Begyndelse, og nu gik det Slag i Slag med Taler og Sang. Pludselig gik Fløjdørene op og Typografernes Sangforenings Formand, ALB. AUENER, traadte ind og i varme og smukke Ord bragte han en Hilsen fra Sangforeningen, som var mødt fuldtallig, til Gustav Clausen for det store Arbejde denne havde udfoldet i Organisationens Tjeneste som Redaktør af *Typ.-Tid.* Saasnart han sluttede, blev i Værelset ved Siden af, hvor Sangforeningens Medlemmer var kommet til Stede, Holger Drachmanns og Komponisten Ennas dejlige Sang: »Faklen i Vejret!« afsunget, hvilket hilstes med jublende Bifald.

Til Festen var indløbet Telegrammer og Hilsener fra Hovedbestyrelsen, Tork. Petersen, H. F. Rasmussen, Kolding, fra Roskilde og fra Arbejdernes fri Teater paa Enghavevejen.

Vi behøver vist ikke at fortælle, at Stemningen var meget animeret og at Frokosten blev — sen!

Arbejdernes Teater paa Enghavevejen opførte i Søndags Aftes for 2. Gang og for udsolgt Hus »Forhus og Baghus«. Dette Stykke blev for nogle Aar siden spillet paa Folketeatret; men det skal siges til Arbejdernes Ros, at den Udførelse, som Stykket fik i Søndags, stod fuldt paa Højde med Folketeatrets, ja, der var endogsaa enkelte Tilfælde, hvor vore virkelige Skuespillere kunde have godt af at lære lidt af — Arbejderne, der kun haver deres knappe Fritid til at dyrke Kunsten. Som sædvanlig høstede vor Kollega, Hr. FASMER, sammen med de andre Spillende stærkt Bifald. Stykket opføres paa Søndag for sidste Gang.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 1. Januar 1899. Alle mødte.

Formanden oplæste modtagne Lykønskninger i Anledning af Aarsskiftet. — Udfaldet af Valgene til Forbundsstyrelse og Redaktør meddeltes. — Formanden gav Meddelelse om Forholdene paa forskellige Trykkerier og man tog Stilling hertil. — Spørgsmaal ang. Tarifen besvaredes. — I Følge Skrivelse fra Principalforeningens Formand nægter den at betale Halvdelen af Udgifterne til Tarifernes Trykning og 100 Kr. Honorar til Tarifkommissionens Sekretær. Principalerne vil kun betale Fjerdedelen til den vedtagne Tarif og slet intet Honorar. Beslutning toges hertil. — En Trykker (arbejdsløs), som er Medlem af begge Foreninger og indtil Nytaar har erholdt dobbelt Understøttelse (14 Kr.) anmoder om Bevilling af Hovedkassen, da han herefter kun erholder 1 Kr. 25 Øre om Dagen i Understøttelse. Man vedtog — dog kun for saa vidt Trykkerforeningen vilde udrede Halvdelen — at Trykkere (Dobbeltmedlemmer), som var arbejdsløse 1. Januar, faar udbetalt Forskellen mellem det Beløb, som de erholdt før Nytaar, og det, de nu erholder. — Styrelsen vedtog at lade sin Andel à 100 Kr., som i Følge Lovene tilkommer Funktionærerne for 2. Halvaar 98, tilfalde Kassen.

O. J.

Min bedste og varmeste Tak for al den Velvilje og Opmærksomhed, som i disse Dage er ydet mig baade privat og officielt.

GUSTAV CLAUSEN.

Brevkasse.

Da Stofmængden for Tiden er saa overvældende, anmodes de ærede Indsendere om at have Taalmodighed til der bliver bedre Plads.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at Redaktions-Udvalget i Slagelse er ophævet og at alt fra Provinserne sendes direkte til Redaktionen Egegade 2, 3. N.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Tillidsmændene anmodes om snarest at indsende Oplysninger om Sundheds- og Lærlingeforhold og hvilke Forbedringer, der er sket i disse Forhold. FORMANDEN.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen før de modtager nogen Plads.

De Trykkerier, der endnu ikke har afleveret Fredsadressen, bedes hurtigst besørge dette til V. Bergenholz.

Styrelsesmøde Søndag den 22. Januar, Middag Kl. 12 pr. i Foreningslokalet.

Ny Medlemmer: Trykker Carl Adolf Lundquist (Centraltr.) og Hustru Caroline. Trykker Carl Vilh. Petersen (Centraltr.) og Hustru Juliane Margrethe. Sætter Ernst Lund (Nielsen & Lydiche). Sætter Rasmus Rasmussen (Brd. Hornum), udl. 1881 i Horsens (tidl. Medl.). Hammerlunds Hustru Henr. Christiane Andrea Caroline.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1110 (Dsk. t. F.), Anton Sørensen (Eksprestr.) fra Aarhus.

Bortrejste: 1070 (Dsk. t. F.), Carl Aug. Svendsen (Schultz) til Pl. i Roskilde. 241, Johann Bornemann (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: 1644, Trykkerimedhjælper Carl Ewald A. Rasmussen (Aller).

Død: 1206, Pianofortefabrikant Carl J. G. Landschultz (62 Aar).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Rudkøbing, 1001, Frederik Skou fra Kolding. Sorø, 1382 (Den t. F.), Ernst Vilh. Niclasen i Pl. Roskilde, 1070, Carl Aug. Svendsen i Pl. Horsens, 160, Sofus Utke fra Silkeborg (Christensen). Assens, 1244, Lauritz Høyer fra Kolding i Pl.

Bortrejste: Køge (Fakse), 1378, Chr. Jensen (paa Rejse). Sorø, 108, Lorentz Petersen til Pl. i Næstved. Horsens, 1302, Carl Jansen (arbl.) til Aarhus. Kolding, 1219, J. Chr. W. Riis til Silkeborg i Pl., 1244, Lauritz Høyer til Assens i Pl. og 1200, Hans Henrik Hansen til Vejle.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

5. Januar: *Stubbekøbing.* 9. Jan.: *Silkeborg* og *Helsingør.* 10. Jan.: *Hjørring.* 12. Jan.: *Vejle, Viborg* og *Rudkøbing.* 15. Jan.: *Kolding, Nykøbing M., Horsens* og *Nakskov.* 17. Jan.: *Roskilde.*

Kolding, den 17. Januar 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: M. Hellstrøm, overgaaet fra Den typ. Foren. i Henhold til Overenskomst (l. Cohen).

Tiltraadt: 187, V. T. Hansen fra Rejse (arbl.).

Bortrejst: Aug. Andersen til Thisted i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 pr.: Samlet Prøve.

STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medl.:* A. C. E. Johansen (Schouw & Co.). W. W. Kempel-Madsen (L. Madsen). L. D. Christiansen (Aftenbladet). C. Justesen, E. Larsen, Th. Larsen og C. V. Hansen (alle hos Truelsen). — Indm. modtages fremdeles. Bopæl, Fødselsaar og Dag bedes meddelt mig ved Begæring om Optagelse.

A. W. LARSEN,
Kattesund 12, mellem 1—2.

ANNONCER

Pladsbytning.

En yngre Typograf i en vestjysk By ønsker at bytte Plads, helst til København. Reflekterende maa have Kendskab til Trykning og være i Besiddelse af Egenskaber til paa egen Haand at lede et Akcidenstrykkeri. Fast Plads. Løn 22—24 Kr. Billet mrkt. »C. A. K.« indlægges paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En brugt Falsemaskine,

der arbejder fuldt tilfredsstillende, kan paa Grund af Pladsmangel faas til Købs for 300 Kr. Man henvender sig til

B. MØLLER, Kolding.

En flink og paalidelig

Sætter-Trykker,

der har Kendskab til Gasmotor, kan straks faa Plads paa *Thisted Amtsbogtrykkeri.*

HENR. RASMUSSEN.

De Herrer Typografers Opmærksomhed henledes paa

Café „Dannebroghus"

20, Frederiksborggade 20

Smaa udsøgte Frokostretter fra 30 Øre

Hyggelige Lokaler til indtil 20 Personer staa til behagelig Afbenyttelse

Ærbødigst

Harald Jensen

J. E. Carlsens

Maskeradegarderobe,

Ravnsborggade 7,

anbefaler sig med **elegante Maskeradedragter** til *moderate Priser.*

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 27 JANUAR 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Siden sidst offenliggjorte Tillægsliste har følgende Firmaer underskrevet Tarifen: *Aarhus:* L. Bech og Windeløv; *Horsens:* Schur & Co.; *København:* Centraltrykkeriet og Herdahl (Gl. Mønt), som begge har udmældt sig af Principalforeningen, Buntzens Eftfl., Skindergade, Mortensen, Elmegade og P. Petersen, Nørrebrogade; *Nakskov:* L. Larsen; *Næstved:* Carl H. Christensen og N. P. Christensen.

I *København* er følgende Trykkerier blokerede:

Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; A. Rosenberg, Pilestræde; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade; i *Aarhus:* A. K. Jensen, Søndergade.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Endvidere skal man med Hensyn til Understøttelsen paa Stedet henlede d'Hrr. Lokalformænds Opmærksomhed paa, at denne udbetales i den By, hvor vedkommende Medlem bliver arbejdsløs, og at Forandring af Opholdssted kun kan ske i Samraad med Forbundsstyrelsen (se Forbundslovenes § 40).

Endelig meddeler det internationale Sekretariat, at der i *Bukarest* er udbrudt Strejke dels paa Grund af Principalernes Forsøg paa at tvinge Fagforeningsmedlemmerne ud af Fagforeningen, dels fordi man vil forlænge Arbejdstiden og iøvrigt ikke vil indrømme de af Typograferne stillede Lønkrav. I de norske Byer *Trondhjem* og *Aalesund* samt i *Basel* (Schweiz) er der gennemført forbedrede Forhold.

Den 26. Januar 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Kvindelige Sættere.

ENDELIG har da Provinstypograferne indset det fornuftige i at aabne deres Forening for Kvinderne. Det maa blot beklages, at det ikke for længe siden er sket. Det er min Overbevisning, at havde Typograferne og Sætterskerne under Lønbevægelsen i 95 staaet sammen i Stedet for at disse sidste vist adskillige Steder stod enten uforstaaende og ligegyldige eller helt imod Bevægelsen, vilde det saadanne Steder have gaaet adskilligt lettere end det gjorde.

Nu vil jeg haabe, at *alle* kvindelige Sættere vil mælde sig ind i Foreningen. Vi maa tænke paa, at uden Typograferne og disses Organisation kan vi intet udrette for at forbedre vore Kaar; det er jo dog at værdsætte sig selv alt for ringe, at være tilfreds med at arbejde for det halve af, hvad en Mand faar, naar man faktisk udretter et lige saa stort og godt Arbejde som han.

De Røster, der rundt om paa de enkelte Trykkerier tidligere har lydt for at arbejde hen til at faa Kvinderne væk, er vel nu forstummede. Men de har ogsaa gjort deres store Skade. De har mere end noget andet bibragt Kvinderne fejlagtige Anskuelser om Organisationsarbejdet og givet os det Syn paa Typograferne, at de var vore Modstandere.

Vi kan nu tage os disse Udtalelser let — Mændene i de forskellige Fag har indset Nødvendigheden af at slaa ind paa en anden Vej, faa Kvinderne med i deres Organisationer og lade Løsenet være: Lige Løn for det samme Arbejde. Kun paa den Maade modarbejdes den for Arbejderne — enten det er Mænd eller Kvinder — saa ødelæggende Smudskonkurrence.

At Principalerne gør et saa stort Numer ud af det som muligt og forsøger at true Sætterskerne med Udtalelser om, at der saa ikke vil blive Brug for dem, kan man ikke undres over — de benytter naturligvis alle de Midler, de kan tænke dem mulig vil føre til *deres* Maal: At beholde den billige Arbejdskraft, de saa længe har høstet Fordelen af og nødig vil miste.

Typograferne kan det jo være ligegyldigt enten en Mand eller Kvinde faar Lønnen, naar denne blot er ens for Arbejdet, der udrettes. Derimod kan det ikke være dem ligegyldigt, saa længe Kvinderne arbejder for en lavere Løn, da Typograferne saa med Grund havde Udsigt til at se den Tid nærme sig, da den billige kvindelige Arbejdskraft vilde fortrænge dem.

Men saa er der en Ting, jeg gærne vilde lægge Typograferne paa Sinde: Behandl Sætterskerne som Kammerater og ikke som det nu vistnok paa sine Steder er Tilfældet, som underordnede Væsner, til hvem de intet Hensyn behøver at tage.

Jeg har selv været Sætterske i 13 Aar og beklager kun, at Foreningen ikke tidligere har været aabnet for Kvinder, saa at jeg ogsaa kunde haft den Fornøjelse at mælde mig ind.

Rønne By stiller med alle, som kunde komme med. Vil bare alle andre Byer gøre ligesaa.

Mæld Jer alle ind i Organisationen!

Rønne, den 24. Januar 1899. INGER HØYER-NIELSEN.

Hvor bliver Kvinderne af?

Repræsentantmødet i Odense aabnede jo de kvindelige Sættere Adgang til vor Forening med lige Yde- og Nyderet. Men endnu er det kun saa faa, vi har set, der har benyttet sig af denne Ret. Men Skylden er sikkert ikke Kvindernes, men d'Hrr. Kollegers. De har aabenbart ikke gjort disse opmærksomme paa den Forandring, der er sket i vort Forhold til dem. Oplys dem derfor derom og anmod dem om at tiltræde Organisationen. Det gælder jo ikke alene de Sættersker, der har arbejdet i en lang Aarrække ved Faget, men tillige dem, der kun har været beskæftiget ved Faget i to Aar. Disse sidste kan jo gaa ind i Foreningen mod at svare halvt Kontingent og nyde halv Understøttelse. Det maa jo ligge i vor Interesse at samle alle i vor Forening til fælles Værn om de Goder, vi har erhværvet i økonomisk Henseende. Og det har flere end ét Sted vist sig, at Kvinderne ikke er de daarligste at have med i en Lønkamp, men at de tværtimod har været de mest udholdne og modstandsdygtige.

Lad den Tanke fare, at det typografiske Fag kun kan betjenes af Mændene; thi Kendsgærningerne taler derimod. Det, vi skal fordre, er kun, at det samme Arbejde, hvad enten det udføres af Mand eller Kvinde, betales med den samme Løn. Og selv om Kvinderne i deres Krav til Livet og Livsfornødenhederne er mere beskedne end Mændene, saa forstaar disse dog godt det meningsløse i, at de skal fungere som Udbytningsobjekter.

Men en Del Principaler har forstaaet at udnytte Typografernes hidtidige ukloge Holdning overfor de kvindelige Sættere paa en saadan Maade, at det er bleven til stor Skade for den mandlige som kvindelige Arbejdskraft, idet »Fyrtøjerne« florere og usunde Forretningsforhold skabes netop som Følge af, at de mandlige og kvindelige Arbejdere i samme Fag indbyrdes bekæmper hinanden.

Dette maa for vort Fag nu være et tilbagelagt Stadium. Vi maa derfor have alle Sættersker ind i Foreningen. Og vi maa drage Omsorg for at hendes Arbejde bliver betalt efter samme Maalestok som vor egen. Vi maa i Fællesskab soge at faa den tarvelige Tarif, vi efter saa mange og møjsommelige Bryderier har faaet anerkendt af Principalorganisationerne, overholdt i alle dens Enkeltheder, og udnytte hver lille Fordel, som derved er givet, uden at fire paa et eneste Punkt, thi først derved bliver vi i Stand til at skabe os yderligere Fordele. Ja, hvad mere er, det er den eneste Maade, hvorpaa vi i vort Forhold som kontraherende Part med Arbejdsgiverorganisationen om Arbejdsforholdene er i Stand til at kunne haandhævde den paa denne Maade sluttede Overenskomst; thi mærker man først, at der er Svaghed til Stede hos os om at gøre vor Ret gældende, da bliver samtlige Bestemmelser snart helt værdiløse.

Vi er absolut svagere der, hvor vi staar uden Medlemmer eller hvor vi staar med et eller to Medl. og en Del Kvinder udenfor Organisationen.

Flere Steder er Forholdet jo det, at en enkelt Forretning i en By fortrinsvis eller udelukkende beskæftiger Kvinder. Som Følge af, at vi ikke har haft disse Kvinder med i Organisationen, har det været umuligt at faa ordenlige Arbejdsbetingelser i hele Byen, idet der har maattet tages Hensyn til de indenbys Konkurrenceforhold. Nu er én Hindring ryddet af Vejen: Vi har aabnet Kvinder Adgang til vor Organisation. Den næste maa nu fjærnes: Kvinden maa ind i vor Organisation.

Men det Tal af Kvinder, der hidtil har mældt sig, viser, at d'Hrr. Kolleger ikke endnu har gjort noget alvorligt Forsøg paa at faa dem med i Arbejdet for Varetagelsen af vore fælles Interesser.

Tag derfor fat i Agitationsarbejdet for at faa Kvinden med og lad det være en Skam for disse som for alle Mænd at undslaa sig for at bidrage til at opretholde og fæstne de Goder, Organisationen byder.

Kolding, den 25. Januar 1899. P. Hv.

Det kan ikke nægtes.

TYPOGRAFERNE hører ikke til den Del af Befolkningen, der gaar Mug i. De kan nok ligesom falde i Søvn en Gang imellem, men de sover ikke haardere, end at et nogenlunde ordenligt Trompetstød er i Stand til at vække dem. Der kan være ligesom en Hviletid, hvor man skulde tro deres Interesser var plantede i hvert sit Verdenshjørne, men er de ruskede op, da har Hvilen givet dem fornyede Kræfter til at rette et energisk, samlet Stormløb for de fælles Interesser.

Mange Tilfælde herpaa kan nævnes, men det behøves ikke. Det er med Typograferne, som med Nationerne; et enkelt Navn blot er i Stand til at maale Betydningen af de afgørende Begivenheder. Typograferne har to: *Sortedamslund* og *Koncertpalæet*. Det første for de alvorlige Interesser, det sidste for de gemytlige. Og deres samlede Interessers Koncentration paa disse Steder, har hævet disse Navne til at indbefatte Ordene *Sejr og Glæde* og unødvendiggøre enhver nærmere Skildring af Begivenhederne. Naar *Sortedamslund* nævnes, staar de største og vigtigste faglige Sejre lyslevende for os, og naar *Koncertpalæets* Navn klinger, stiger Minderne om de smukkeste og mest morsomme selskabelige Stunder frem. Begge Navne har indgydt vor Samtid Respekt. Ved *Sortedamslund* mødte vi Beundring for vor Enighed og Taktik, ved *Koncertpalæet* Forbavselse over vort Mod og Arrangement. Det første Sted sammenlignedes vi med fine Diplomater, det andet stilledes vi paa Siden af Kunstnerne og Journalisterne. Det ene Sted gjorde vor *Vilje* Udslaget, det andet vort *Humør*. De to Ting kommer Typograferne langt frem med.

Og nu staar vi da snart for 18. Februar — en Mærkedag til i Koncertpalæets Annaler. Kun Typograferne har været i Stand til at fylde disse storslaaede, mægtige Lokaler, og skabe den rette Karnevalsstemning. Vi mangler kun den Dag overstaaet, for uigenkaldelig at have fastslaaet det typografiske Samfund som en Avtoritet paa det Omraade, for hvilket Kunstnere, Journalister tager Hatten af og som først og fremmest Talen er om, naar Karneval berøres.

Op, frem — mod Koncertpalæet den 18. Februar!

BERLINGSKE TIDENDE *har holdt Jubilæum — 150 Aars Jubilæum! Det kan lade sig høre; det er dog noget andet end disse sædvanlige Kræmmer-Festiviteter med lumpne 25 Aar paa Bagen.*

Det gamle ærværdige Berlingske Hus! Der stod Duft af Trykkersværte ud af det fra længst forsvundne Tider; det var en foretagsom Trykkerslægt, som ERNST HEINRICH var Stamfader til.

Og som de Godtfolk forstod at fejre Gilder! Et helt Bind »Glædes-Vers« bærer Vidnesbyrd om det Humør, som har præget deres Fester. Og hvilken Ligefremhed var der saa ikke til Huse. Til Bryllupper, Barnedaab o. s. v. samledes Mester med alle »Svendene«, og saa gik det løs med Pokuleren og Taler og Viser til den aarle Morgen. Og hvordan gaar det til nu? Jo, ude paa Landsædet samles Redaktion og Chefer og drikker Champagne af Sølvbægere, medens Festtalen holdes af »Selskabets« Forretningsleder, Overretssagfører SALLY. Og der er ingen »Mester«, som samles til muntert Drikkelag med Trykkersvendene, og der lyder ikke mere saadanne Sange som i gamle Dage, da NICOLAUS MØLLER holdt Bryllup med CATHARINA BERLING:

Mod Vinter ogsaa Sig vor Jomfrue-Brud forsyner,
Og raisonnerer vel, at Sengen ikke er
Til Varme nok, som er forsynet kun med Dyner,
Om man skiønt bruge vil til Hielp Fyr i Bekkener,
Nej! nej! langt sikrere en anden Varme søges,
Som ved fornøyet Skiemt og Favne-Tag forøges.

Den Elskovs Lue, som de mellem Sig antænder
Velsignet være, at man kan tilvisse see,
Til fælles Lyst og Gavn, hvor den bestandig brænder,
Saa efter Ønske, snart man kiender Frugterne,
At, ved Begyndelsen af næste Sommers Heede,
Begyndes Lagener paa Vugge-Seng at breede.

Ak, nej, de gode gamle Trykkertider er forbi, hvor der var Fantasi og Livsglæde over Jubilæums Symposierne. Nu uddeles der Jubilæumsportioner paa 10 indtil 30 blanke Kroner!

Thi i det gamle Trykkerhus i Pilestræde er der ingen Ernst Heinrich mere. Tiderne skifter — Haandpresserne er sat paa Loftet, Rotationspresserne summer — Kapitalismen er i Luften.

€

Kundgørelse.

Dansk typografisk Forening.

Alle Sager til Hovedbestyrelsen udsendes under Adresse:

Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg, Kolding.

Telegram og Telefon: Hvidtfeldt, Kolding.

Anmeldelser og Forespørgsler til Anvisningskontoret adresseres:

Dansk typ. Forenings Anvisningskontor.

Telegram og Telefon: Hvidtfeldt.

Da Formanden i denne og kommende Uger er paa Rejse, er truffet den Ordning, at alle præcerende Sager ekspederes af Næstformanden og at Formanden vil være hjemme Søndag og Mandag.

For at lette denne Ordning bedes man derfor adressere Foreningens Korrespondance som ovenfor anført.

Kolding, den 23. Januar 1899. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Viborg Lokalforening

afholdt den 6. Januar sin ordinære Generalforsamling. Alle Medlemmer, paa nær en, var mødte. — Regnskabet fremlagdes og godkendtes. — Formanden meddelte, at han havde forelagt Tarifen for de to Principaler, som ikke var Medlemmer af Bogtrykkerforeningen, men kun havde modtaget Svar fra den ene, *Viborg Amtstidende*, hvilket lød paa, at han ikke var Ejer af Trykkeriet og som Følge deraf ikke kunde give noget Svar. — Et Medlem spurgte Generalforsamlingen om, hvad man agtede at gøre i Anledning af Forholdene paa *Viborg Stiftstidende*. Der er 8 Mand beskæftiget og af disse er kun to Medlemmer af Dansk typ. Forening (Iversen og Schmidt). Endvidere oplystes det, at en Dame satte almindelig Avissats hjemme til 20 Øre pr. 1000 Fraktur. Da Ejeren er Medlem af Provins-Bogtrykkerforeningen og som saadan underkastet Tarifen, vedtoges det enstemmigt, at vente og se om Forholdene ikke blev ændrede ved Tarifens Ikrafttræden den 15. ds., hvis ikke vil der straks blive gjort Affære.

Generalforsamlingen gav dernæst sit Samtykke til, at Formanden tilskrev Hovedbestyrelsen om dennes Samtykke til Anskaffelsen af et lille Skab til Opbevaring af Foreningens Arkiv og forskellige Ejendele. — Det vedtoges at indsende Referatet til *Typ.-Tid.* for hver afholdt Generalforsamling i det kommende Aar. J. MØLLER JENSEN.

Horsens Lokalforening

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling den 14. Januar med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Forhandlingsprotokollens Oplæsning, 3. Regnskabets Fremlæggelse, 4. Eventuelt.

Formanden, P. ANDERSEN, bød Velkommen og berørte de vigtigste Begivenheder i Aarets Løb. Han dvælede særlig ved Aarhus-Foreningens Overgang i Dansk typ. Forening, de tvende Afstemninger over Tarifen og dennes endelige Vedtagelse, Delegeret- og Repræsentantmødet, Oprettelsen af Dansk Typografforbund og dennes Tilslutning til »De samvirkende Fagforbund«, Københavnernes glimrende Sejr og de forskellige Lønforhøjelser, der havde fundet Sted indenfor Lokalforeningen, idet han betonede Organisationens store Betydning. Der havde i Aarets Løb været 47 Rejsende, hvoraf 15 Udlændinge, mod 58 sidste Aar, og disse havde ialt faaet udbetalt 58 Kr. 75 Ø., Sygeunderstøttelse udgjorde 123 Kr. 50 Ø., der var udlaant 124 Kr., og andre Udgifter udgjorde 11 Kr. 88 Ø. Det ordinære Kontingent havde i Aarets Løb udgjort 919 Kr. 50 Ø., til Begravelseskassen var betalt 183 Kr. 90 Ø. og af erholdt Laan var tilbagebetalt 58 Kr.; Andre Indtægter beløb sig til 20 Kr. Der var indsendt til Hovedkassen 865 Kr. 29 Ø. og Regnskabet balancerede med 1241 Kr. 40 Ø. Lokalforeningen tæller nu 43 Medlemmer mod 21 ved Aarets Begyndelse. Til Dirigent valgtes EMIL NIELSEN og Regnskabet og Forhandlingsprotokollen godkendtes. Da Ingen ønskede Ordet under Eventuelt hævedes Generalforsamlingen, der var besøgt af 29 Medlemmer. Umiddelbart herefter afholdtes Generalforsamling i Privatkassen, hvor det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Til Formand valgtes P. M. JENSEN i Stedet for J. A. KLOSTER, der er bortrejst.

PETER LAURSEN,
Sekretær.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Den 53. Aarsfest

fejres

Søndag den 5. Februar 1899, Kl. 7½

med

Koncert, Festmaaltid og Bal

i Larsens Lokaler

PROGRAM:

C. W. WEYSE: For Danmark.
OSCAR BORG: Tonernes Flugt.
C. M. BELLMAN: Har du något i flasken qvar. } *Korsange.*

POPPER: Koncert i E-moll, 1. Sats, for Violoncel.
Hr. **Emil Selmer-Sørensen.**

CH. GOUNOD: Arie af Op. »Faust«.
LEOP. ROSENFELD: O, Du er lig en Rose rød! } Frk. **Léonie Plaut.**

REISSIGER: Haandværkersang.
A. GULDBRANDSEN: Foraarssang.
C. M. WEBER: Kor af »Jægerbruden«. } *Korsange.*

WOLFF-BRAMSEN: Romance.
GOLTERMANN: Capriccio. } Hr. Violoncellist **Emil Selmer-Sørensen.**

P. HEISE: Gammelfransk Romance.
HALFDAN KJERULF: Søvnens Engle.
C. F. WEYSE: En Elskovserklæring. } Frk. **Léonie Plaut.**

AUG. ENNA: Faklen i Vejret!
LEOP. ROSENFELD: Sakuntala.
C. J. HANSEN: Dansemelodier af »Kong Rosmer». } *Korsange.*

Dirigent: Kgl. Kapelmusikus **A. Guldbrandsen.**

Akkompagnatør: Hr. **Holger Dahl.**

Efter Koncerten afholdes **BAL** til Kl. 4 (Dir. LAMPES Orkester). Efter Fællesmaaltidet danses Cotillon.

Medlemmer med Damer indbydes til denne Aarsfest. Besøgende, indførte ved et Medlem, kunne deltage. **Koncertbilletter** à 50 Øre faas hos Inkassatorer og Sangere. **Baltegn** à 1 Kr. for en Herre, 50 Øre for en Dame faas før Ballet.

STYRELSEN.

Stor Staahej.

AF *Dannebrog* for i Dag ser jeg, at den nydannede Bogtrykkerforening er bleven meget konsterneret over en af mig i en Skrivelse til Hr. Direktør FÆSTER, overenstemmende med en Generalforsamlingsbeslutning afsagt Kendelse i Spørgsmaalet om, hvorvidt en Mand maa paatage sig Pasningen af to Maskiner. I Tarifen fastsættes en Minimalløn for Trykkere **der paatager sig** Pasningen af to Maskiner, og *da* det i disse Ord overlades til Trykkeren selv at bestemme, om han vil passe to Maskiner *paa engang* eller han hellere vil nøjes *med en ad Gangen* samt *da* vi ved Tarifens Indførelse har faaet saa mange Kolleger ledige som Følge af visse Principalers Lyst til at spare paa Lønningskontoen, har Generalforsamlingen ment at burde dæmme op mod denne Lyst ved at søge hindret Systemets Indførelse paa Steder, hvor det ikke allerede tidligere var indført.

For Resten har jo den ny Bogtrykkerforening en Voldgiftsret, for hvis Forum den, der mener sig forurettet, kunde indanke sin Sag; men indtil der paa lovlig Maade træffes en anden Afgørelse desangaaende, maa vi have Ret til at mene, at vi er i Overensstemmelse med Tarifen. Iøvrigt vil Spørgsmaalet komme til Behandling paa en ny Generalforsamling.

Den 26. Januar 1899. LAUR. JENSEN.

HUSK!!

Det eneste Sted, hvor man morer sig **i Morgen**, er til

Trykkermaskeballet

i Wittmacks Lokaler

Føniks Dansemusik · Store Overraskelser

Ingen bør blive hjemme

Typografernes Rejsekasser og Reservefónds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for December Maaned 1898.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 8030.31	Overfartspenge til »Det foren. Dampskibss.«	Kr. 237.50
		Rejseudg. og Diæter.	- 24.00
		Gage til Formanden .	- 25.00
		do. - Kassereren . .	- 25.00
		do. - korresp. Medl.	- 18.75
		Kassebeh. 31. Decbr.	- 7700.06
	Kr. 8030.31		Kr. 8030.31

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning ...	Kr. 21893.25	Aarsbidrag t. det internation. Sekretariat.	Kr. 117.00
		Bidrag til Kollegerne i Antwerpen	- 117.00
		Restbidr. t. Italienerne	- 22.32
		Gage til Formanden .	- 25.00
		do. - korresp. Medl.	- 18.75
		do. - Kassereren . .	- 25.00
		Porto (Formanden) .	- 18.48
		do. (korresp. Medl.)	- 2.35
		do. (Kassereren) . .	- 2.70
		Tryksager	- 37.75
		Rejseudg. og Diæter	- 149.85
		Kassebeh. 31. Decbr.	- 21357.05
	Kr. 21893.25		Kr. 21893.25

Kolding, den 31. December 1898. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Decbr. Maaned 1898.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	1232.18
Reservefonden	-	4372.55
Begravelseskassen		16229.01
	Kr.	21833.74

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	495.00
Porto (Formanden)	-	26.69
do. (Kassereren)	-	7.68
Formandshonorar	-	100.00
Kassererhonorar	-	75.00
Bladhold	-	11.15
Lokaleleje	-	5.00
Boghandlerregning	-	1.00
Reservefonden	-	4372.55
Begravelseskassen	-	16229.01
Kassebeholdning den 31. December	-	510.66
	Kr.	21833.74

Kolding, d. 31. December 1898. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nær og fjærn.

Strejke. Vi læste i Gaar i *Soc.-Dem.* at Arbejdet var nedlagt hos Bogtrykker A. K. JENSEN i Aarhus, hvad dog hverken Forbundsstyrelsen eller Redaktionen har faaet Meddelelse om.

Vor selskabelig Sammenkomst i Onsdags Aftes havde samlet fuldt Hus baade af Damer og Herrer, der fulgte det interessante Foredrag, som Folketingsmand A. C. MEYER holdt om den store franske Revolution i 1789 og den internationale Arbejderbevægelses Udvikling indtil vore Dage, med stor Interesse. Desværre tillader Pladsen i *Typ.-Tid.* os ikke at referere dette ypperlige Foredrag. Da Taleren sluttede, hilstes han med stærkt Bifald. Før og efter Foredraget sang »Gutenbergkoret« nogle kvikke Sange, der ligeledes hilstes med stærkt Bifald. F. K. MADSEN bragte baade Sangerne og A. C. Meyer en Tak for deres Assistance og lovede, at der i Løbet af Vinteren vilde blive arrangeret flere selskabelige Sammenkomster.

Lønforhøjelse. Ved Forhandling mellem Personalet paa *Horsens Social-Demokrat* og Bladets Kontrolkomite er Minimallønnen hævet fra 22 til 24 Kr., de øvrige Lønninger ligeledes med 2 Kr. Beregningen er hævet fra 32 til 34 Øre pr. 1000 for Fraktur, fra 34 til 36 for Antikva. Beregningssætterne er i Uger med ekstra Helligdage tilsikret 26 Kr. som Minimum. Saa længe der paa Trykkeriet ingen Akcidens-Afdeling findes, maa ingen Lærlinge antages.

Sangforeningen afholder, som hosstaaende Program viser, sin 53. Aarsfest Søndag den 5. Februar. Programmet indeholder mange nye Sange, deriblandt AUG. ENNAS »Faklen i Vejret«! og Professor ROSENFELDS stemningsfulde »Sakuntala«. En ung Sangerinde, Frk. LEONIE PLAUT, vil foredrage en Række Romancer, og Violoncellist SELMER-SØRENSEN, Søn af vor Kollega EMIL SØRENSEN, vil bl. a. spille den Popper-Koncert, han nylig foredrog ved Kapel-Konkurrencen. Efter Koncerten er der som sædvanlig Fællesmaaltid og Bal. Vi anbefale den smukke Fest i Kollegernes Erindring.

70 Aar. Den 29. Januar fylder vor Kollega, Typograf LUDVIG NIELSEN 70 Aar. Nielsen, der arbejder i Thieles Trykkeri, hører til dette Personales ældste Kræfter, idet han har arbejdet der i 48 Aar. Personalet hædrer den gamle flittige og dygtige Arbejder ved et lille Festmaaltid i Aften i »Alaska«. Af Typografernes Hjælpekasse har han været Medlem i snart 53 Aar og i Foreningen indmældte han sig fornylig, efter at han havde været med til at sige sin Plads op i Konfliktdagene.

Sætterstrejke i Berlin. Sætterne i Berlinerbladet »Lokalanzeiger« har nedlagt Arbejdet, fordi deres Fordring om Indførelsen af 3 Arbejdshold (i Stedet for 2) blev dem nægtet. Vore Kolleger forlanger desuden fuld Organisationsfrihed, som D'Hrr. Arbejdskøbere har ment det formaalstjenligt at berøve dem. Forbundet har besluttet at understøtte de Strejkende med noget over 18½ Kr. om Ugen pr. Mand.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Tillidsmændene anmodes om snarest at indsende Oplysninger om Sundheds- og Lærlingeforhold og hvilke Forbedringer, der er sket i disse Forhold. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætterske Bernhardine Jensen, udl. 31/10 89 i Frederikshavn. Sætter Nikalaj Sofus Berg (Aamodt) og Hustru Frederikke Emilie. Sætter hos Nielsen & Lydiche Rasmus Rasmussens Hustru Amanda Christine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: Trykker William Thorvald Hansen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejst: 2928, Gust. A. M. Jensen (arbl.).

Udslettede for Restance: Bogtr. Fogtmann. Sætter Henri Rossing og Hustru (Aamodt).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Nykøbing M., Sætterske Louise Wilhelmine Sørensen (arb. p. Morsø Folkeblad). Slagelse, Sætterske Oline Petersen, udl. 1896 i Korsør. Holbæk (Nykøbing S.), P. Christensen, udl. 1/1 98 i Nykøb. Venstreblad efter 4 Aars Lære (arb. s. St.). Aarhus, Hans Carl Martin Emborg, udl. hos Mammen & Co. efter 5¼ Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aarhus, 1302, Carl Jansen (arbl.). Næstved, 108, Lorentz Petersen (Sydsj. Soc.-Dem.).

Bortrejst: Aalborg, 423, Peder Pedersen (arbl.) til Randers.

Udslettet for Restance: Aalborg, 839, J. C. Møller (Brønderslev).

Udmældte: Nykøbing S., 311, Redaktør Jacobsen. Aarhus, Bogtr. Jørgen Jensen. Horsens, Bogtr. O. P. Christensen. Svendborg, 665, Red. A. C. Bondegaard.

Ny Lokalformænd.

Aalborg: PETER PETERSEN, *Nordjylland*, i Stedet for N. P. Andersen.

Rønne: NIELS NIELSEN i Stedet for P. Chr. A. Holm.

Kolding, 23. Januar 99. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

17. Januar: *Fredericia, Esbjerg* og *Køge.* 19. Januar: *Kalundborg.* 21. Januar: *Svendborg, Nyborg* og *Holbæk.* 23. Januar: *Rønne, Ringkøbing, Thisted* og *Præstø.* 24. Januar: *Aarhus* og *Slagelse.*

Kolding, den 24. Januar 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

Fredag den 3. Februar Kl. 8 pr.

i Danas Have.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

STYRELSEN.

Kundgørelse.

Paa given Anledning bekendtgøres, at Medlemmerne *skal* fordre deres Overarbejdsbetaling i Henhold til Tarifen og den Tabel, der findes bag i Lovene. Dersom det konstateres, at Medlemmer *ikke* faar, hvad de skal have, medfører det *Udelukkelse.*

Samtidig bekendtgøres, at Understøttelse i Henhold til § 13 **ikke** ydes for den første Uge, og derefter kun for mindst 3 Dage.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10: Koncertprøve.

STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den *5. Februar Kl. 1:* **Generalforsamling.** STYRELSEN.

T. S. Træningen til Gymnastikfesten er begyndt. Alle bedes møde præcis **hver Onsdag Kl. 7¼.**

Trykkeriarbejderforeningen af 1898 afholder Møde i Kompagnistræde 43, 1. S. Fredag Aften Kl. 8 præcis. Talrig Møde udbedes. Indmældelse modtages.

Ærede Kolleger i Provinserne anmodes om at indsende deres Indmældelse snarest. Stentrykkeriarbejdere (Slibere) optages.

W. K. WITZANSKY, Formand. Aabenraa 9, 1. S.
ERDMANN, Kasserer. Aaboulevard 34 B, 4. S.

T. C. C. Søndag Start. Trianglen Kl. 10.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere afholder ordin. Møde *Søndag den 29. Januar Kl. 1 Efterm.* i Admiralgade 19.

ANNONCER

Pladsbytning.

En yngre Typograf i en vestjysk By ønsker at bytte Plads, helst til København. Reflekterende maa have Kendskab til Trykning og være i Besiddelse af Egenskaber til paa egen Haand at lede et Akcidenstrykkeri. Fast Plads. Løn 22—24 Kr. Billet mrkt. »C. A. K.« indlægges paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En brugt Falsemaskine,

der arbejder fuldt tilfredsstillende, kan paa Grund af Pladsmangel faas til Købs for 300 Kr. Man henvender sig til

B. MØLLER, Kolding.

En øvet Akcidenstrykker

søger Plads. Billet mrkt. »89« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Pladsen som Sætter-Trykker i Thisted Amtsbogtrykkeri er besat.

De Herrer Typografers Opmærksomhed henledes paa

Café „Dannebroghus"

20, Frederiksborggade 20

Smaa udsøgte Frokostretter fra 30 Øre

Hyggelige Lokaler til indtil 20 Personer staa til behagelig Afbenyttelse

Ærbødigst

Harald Jensen

J. E. Carlsens

Maskeradegarderobe,

Ravnsborggade 7,

anbefaler sig med **elegante Maskeradedragter** til *moderate Priser.*

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 3 FEBRUAR 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Følgende Firmaer har yderligere underskrevet Tarifen: *Fredericia:* N. Jensen; *Helsingør:* Helsingørs Avis; *Hjørring:* V. Ditzel; *København*: Jørgen Jørgensen, Studiestræde og Johan Lassen, Gl. Mønt; *Odense:* Carl Tiedjes Bogtr.; *Slagelse:* Eksprestrykkeriet (Oluf E. Olsen), T. J. Louw.

Følgende Trykkerier er blokerede:

Aarhus: A. K. Jensen, Søndergade; *København*: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; »Papyrus«, Østergade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Gentagende henledes d'Hrr. Lokalformænds Opmærksomhed paa, at Understøttelsen paa Stedet første Gang udbetales i den By, hvor vedkommende Medlem bliver arbejdsløs, og at Forandring af Opholdssted kun kan ske i Samraad med Forbundsstyrelsen (se Forbundslovenes § 40).

Den 2. Februar 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Til Overvejelse!

TIDEN er nu inde, hvor der synes at være kommen mere virksomt Liv indenfor Lokalforeningerne. Tarifen tilligemed vore nye Love har givet Stof til Virksomhed og vakt Interessen for Opgaver, som man ikke hidtil har skænket synderlig Opmærksomhed. Vor Formand har i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* manet til Arbejde for Kvindernes Optagelse i Organisationen. Ogsaa jeg kunde lide at pege paa en Opgave, som hidtil kun har nydt liden Paaagtning blandt Kollegerne.

Det er det *lokale Samarbejde med de øvrige organiserede Fag*, jeg sigter til.

Paa dette Omraade har Provinstypograferne hidtil holdt sig fornemt tilbage. Naar undtages 12—14 Byer, hvor man har oprettet de saakaldte Typografiske Forbund, staar vore lokale Organisationer overalt isoleret paa de forskellige Pladser. De øvrige Fag har i adskillige Aar samarbejdet i Fællesorganisationer og i Forening udrettet ikke saa lidt til Arbejdernes Bedste. Man har spredt Oplysning blandt Arbejderne, virket for Oprettelsen af nye Fagorganisationer, støttet de forskellige Fags Kampe for bedre Livsvilkaar og skabt et godt kammeratligt Forhold blandt Byernes Arbejderstand. Sideordnet hermed har Fællesorganisationerne staaet som det naturlige Udtryk for Arbejdernes Interesser i alle kommunale Spørgsmaal, der berørte Arbejderstanden. Navnlig paa dette sidste Omraade har Fællesorganisationerne i Fremtiden en betydningsfuld Opgave at løse.

Kan Provinstypograferne virkelig for Alvor mene, at denne Virksomhed ikke vedkommer dem? Nej, enhver som overvejer denne Sag nøje, vil sikkert give mig Ret i, at Typograferne ogsaa bør være med i dette Arbejde, saa meget mere, som de jo har Ord for at være de mest oplyste blandt Arbejderne, og derfor snarere burde være foran end bagefter de øvrige Fag. Derfor bør Spørgsmaalet ogsaa tages op til Løsning i *Lokalforeningerne.*

Vor nye Love hjemler jo nu Lokalforeningerne Ret til at indmælde sig i de stedlige Fællesorganisationer, dog saaledes, at det bliver en frivillig Sag for hvert enkelt Medlem at udrede det hermed forbundne Kontingent. Dette kan imidlertid næppe afholde nogen fra at gaa med. (Her i Aarhus er Kontingentet til Fællesorganisationen saaledes kun 5 Øre pr. Medlem Kvartalet). Lokalforeningernes Indmældelse vil efter min Mening ikke kunne volde nogen Vanskelighed. Man kan f. Eks. vælge et snævert Udvalg, som sammen med Formanden danner Foreningens Repræsentation i Fællesbestyrelsen, og dette Udvalg vil tillige kunne bistaa Formanden i Organisationsarbejdet. Og for ikke at forøge Lokalformandens Arbejde kan et Medlem af Udvalget modtage og indbetale Kontingentet til Fællesorganisationen. Ved at sætte Kontingentet lidt højere, opnaaede man at faa lidt disponible Midler til Formaal, hvor Lokalkassen ikke maa angribes.

Der er mange Grunde som taler for, at Samarbejdet løses gennem Lokalforeningerne. Men det vilde føre for vidt at komme udførligt ind herpaa. Kun vil jeg gøre opmærksom paa, at Fællesorganisationerne er Led af »De samvirkende Fagforbund i Danmark«, som ogsaa »Dansk Typografforbund« er indordnet under. Hvorfor i Alverden da danne eller opretholde særlige Organisationer for at samarbejde med Organisationer, som vi alt gennem vort Hovedforbund har Fællesvirksomhed med? Vorherre skal vide, at den typografiske Organisationsform her i Danmark alt er indviklet nok. Bestræbelserne bør ikke gaa i Retning af at gøre den mere vidtløftig og uforstaaelig, men derimod saa enkel som mulig.

Idealet bør være:

én typografisk Stand — én typografisk Organisation!

Aarhus, den 30. Januar 1899. M. HANSEN.

En „human“ Arbejdsgiver.

MIT Indlæg har sat Feberhede i Blodet paa de to Herrer Grevsen og —n. Naar jeg overhovedet imødegaar dem, da er det af Grunde, som jeg nedenfor skal angive.

Lad mig da først sige Hr. Grevsen, at jeg giver ham Ret i, at maaske ingen anden her paa Pladsen havde handlet som jeg; dog det havde nok sine gode Grunde; thi ingen af de Herrer, der burde være traadt i Aktion for at standse hin omtalte Klike i sin forkastelige Virksomhed, kunde eller *turde* handle imod deres Føreres »Program«. At jeg skulde have ladet mig »anvende« af Hr. N. er en af de Paastande, Hr. G. skulde være lidt forsigtigere med at fremsætte. Foreløbig viser jeg den tilbage med den Foragt, en saadan Beskyldning fortjener.

Senere hen i sin Artikel kritiserer han min Paastand, at Personalet ikke vilde have fundet sig i Vilkaarligheder. Han mener, at *jeg* »ikke har Bemyndigelse« til i saa Henseende at tale paa mine Arbejdskammeraters Vegne. Hvad skal der egentlig siges dermed? Tror han, at Personalet virkelig *vilde* lade sig byde nogen Vilkaarlighed, eller mener han, at mit Kendskab til disse Herrer endnu er for ringe til, at jeg kan afgive en Forsikring om det modsatte. I første Tilfælde vil jeg nu lade det blive d'Hrr.s egen Sag at taksere Hr. G.s noble Mening om dem; hvad det *andet* angaar, da vækker det i det højeste lidt Munterhed, at jeg, der har arbejdet her ca. 1½ Aar, ikke skulde kende Trykkeriets Forhold, medens Hr. G. og andre udenfor staaende jo dog efter deres eget Udsagn kender dem meget nøje (!).

Naar der paa et Trykkeri eksisterer Forhold, som dem, G. har skildret, da er der jo ogsaa noget, der hedder Opsigelse fra Svendenes Side. I L. Nielsens Trykkeri har imidlertid *endnu ingen opsagt sin Plads for at søge nogen bedre.* Mon Hr. G. ogsaa vil betvivle min Kompetense til at konstatere dette?

At diskutere med Hr. G. om hans Dygtighed eller Mangel paa saadan, er ikke min Opgave. »Chikanerierne«, Hr. G. med saa stor Forkærlighed omtaler, fører han atter i Marken; men hvad var det da, der skete paa den omtalte Valgdag? Hr. N. gav om Eftermiddagen sine

valgberettigede Sættere fri. Jeg var endnu ikke valgberettiget, men anmodede om Lov til at gaa (Hr. G. kunde jo have gjort det samme). Under min Fraværelse var der nu ingen rimelig Grund til at holde Trykkerlærlingen og Paalæggersken tilbage, da disse intet som helst kunde udrette. Som Følge deraf fik ogsaa de Lov til at gaa, og det samme gjaldt for Sætterlærlingens Vedkommende, vel nærmest fordi han ikke skulde have Følelsen af at staa tilbage for sin Kammerat i Trykkeriet. Dette er hele Historien. Det er mig ikke bekendt, at noget andet herværende Trykkeri paa Valgdagen har frigivet sit Personale med Skadesløsholdelse af den forsømte Tid, og endnu mindre, at nogle derfor skulde have følt sig »chikaneret«.

Men jeg har endnu tilbage at omtale Kontrolkomitéens Skrivelse til Bogtr. Nielsen. Den lyder saaledes:

»Hr. Bogtr. L. Nielsen!

Uagtet Kontrolkomitéen paa ingen Maade agter at bestride Deres Ret til at antage og afskedige Deres Trykkeripersonale, skal man dog, af Hensyn til at Forholdene bør være saaledes, at der som Regel ingen Grund kan være til Klage, henstille til Dem, at Afskedigelser maa foregaa i en saa sparsom Udstrækning som muligt. (Underskrift)«

Jeg vil endnu en Gang paastaa, at jeg ikke heri kan finde noget, der ligner det af Dem omtalte, at »det blev betydet, *at lignende Vilkaarligheder ikke oftere vilde blive taalte*«.

Den anonyme Hr. —n. begynder med at forsikre, at han *ikke er fejg*, og som Forsvar for sin egen Kryben i Skjul fremsætter han, at man let vilde have kendt *mig*, hvis jeg havde gjort det samme (!). For Resten en uhyre grinagtig Logik, der alene kan indgive én Interesse for Manden.

Kun en eneste Sætning skal jeg gribe ud af hans Produkt. Han skriver, at jeg »*er almindelig bekendt som Forræder mod mine Kammeraters Sag*«. Det er anden Gang, denne vanærende Beskyldning udslynges imod mig.

Jeg skal her fremlægge for alle Landets Kolleger, hvad der gjorde mig til »Forræder« i denne Klikes Øjne: L. Nielsens Personale afholdt i Slutningen af 1897 et Møde, hvorpaa det vedtoges at søge en Lønforhøjelse for Trykkeriets Vedkommende og samtidig dermed en Forkortelse af Arbejdstiden gennemført. Jeg beder Dem lægge Mærke til, at vi *søgte* det gennemført; thi at *fremtvinge* noget kunde der fornuftigvis ikke være Tale om, da Forholdene i alle Maader vare tarifmæssige, ja endog gennemsnitlig stod betydeligt over Minimum (eller var det ikke saaledes, Hr. —n.? De og Deres »Medarbejdere« maa jo ligge inde med Sagens Akter). Vi tilstræbte altsaa en Forbedring af Forholdene og *jeg* underskrev selvfølgelig dette som alle øvrige af Personalet. Vort Andragende blev tilstillet Hr. Nielsen, som gav til Svar, at han vilde gaa ind derpaa, dog med det Forbehold, at Byens øvrige Bogtrykkere gjorde det samme.

Kort efter dette kom fra anonym Haand gennem *Typ.-Tid.* den bekendte Artikel »*Teori og Praksis*«, der ved en Del plumpe, personlige Angreb paa Bogtr. Nielsen afskar os enhver Udsigt til videre Forhandling angaaende denne Sag. Artiklen løb rundt i flere Højreblade og tjente her, med eller uden Kommentarer, til de mest skamløse Angreb paa hele Arbejderpartiet og dets Presse. Herover tog begribeligvis ogsaa *Nordjyllands Arbejderblad* til Orde, dels gennem et Par skarpe Artikler og dels ved at indvarsle til en offenlig Forsamling, paa hvilken Redaktionen i hele det organiserede Arbejderpartis Navn fordrede Klarhed over Situationen paa L. Nielsens Trykkeri. Ved denne Forsamling var selvfølgelig hele Personalet og Majoriteten af Aalborg Typografer til Stede. Efter en udførlig Fremstilling af Sagen som den forelaa, stillede Redaktør Bresemann det direkte Spørgsmaal til os: »Staar vi overfor en formelig Arbejdsnedlæggelse eller ikke?« Herpaa følte ingen sig foranlediget til at give noget Svar (!), og saa kom det skæbnesvangre Vendepunkt, der skulde gøre mig til »Forræder«! Jeg stod nemlig op og bemærkede, at der ikke kunde være Tale om nogen Arbejdsnedlæggelse, da vi — aldeles bortset fra alt andet — fornuftigvis ikke vilde faa Organisationens Billigelse til et saadant Skridt, og at vi ikke vare til Sinds at gøre det for egen Regning, da et uheldigt Resultat med Sikkerhed kunde forudsiges. Ingen modsagde mig, omendskønt alle de »ledende« Aander var til Stede.

Til Lokalforeningens Eksistens bemærkede man under hele denne Sag kun lidt eller slet intet, omendskønt den vel burde have været paa sin Post, hvor der, som her, stod Interesser paa Spil. Dog — den *eksisterer* jo; derfor har jeg Hr. —n.s Forsikring, og at den »varetager sine Medlemmers Tarv«, det fik jeg selv at erfare. Havde den tidligere staaet som en raadløs Tilskuer overfor det hele, saa vidste den *nu* til Punkt og Prikke hvad der burde gøres. I Huj og Hast blev der indvarslet til en Generalforsamling, hvis Resultat Dagen efter blev overrakt mig i Form af en »Misbilligelse af min Handlemaade«. Omtrent samtidig dermed blev jeg ekskluderet af det herværende berømmelige »Forbund«, der jo ogsaa maatte »varetage sine Medlemmers Tarv« (!). I Sandhed et artigt Tableau efter den værdige Rolle, de Herrer havde spillet!

Selvfølgelig henvendte jeg mig nu til Hovedbestyrelsen og *modtog da ogsaa fra Hr. Hvidtfeldt en Skrivelse, hvori det erkendtes, at Handlemaaden imod mig var ukorrekt.* Jeg gav mig foreløbig tilfreds hermed; dog efter et saa skamløst Udfald mod min Person og min Ære, som det, der nu har fundet Sted, skylder jeg ikke længer d'Hrr. noget Hensyn. Jeg lægger mine Kort paa Bordet; lad dem nu gøre det samme, og lad saa Offenligheden dømme os imellem. Man burde have været mig taknemlig fordi jeg udtalte et resolut Ord og henviste til den Vej, Organisationens Love byder os at gaa, i et Øjeblik, da Udtalelser i modsat Retning kunde have hidført en truende Konflikt; dog — i Stedet herfor vover man at fremstille mig som en »Forræder« mod den fælles Sag!

Havde disse Herrer ikke med en saa ligefrem rørende Naivitet selv dokumenteret deres Aandsarmod, vilde Historien nærmest have været komisk; dog *nu* maa den stemme ethvert fornuftigt Menneske til Alvor og Medlidenhed. Men den vækker tillige berettiget Harme mod saadanne »Mænd«, der giver det Udseende af, at *de* alene er kaldede til at holde Fagets og Standens Banner højt, *medens de bevisligt handler imod Organisationens Love*, og saa oven i Købet have Frækhed nok til for Offenligheden at prale dermed! Her er noget, som *maa* blive anderledes.

Aalborg, den 15. Januar 1899. MICH. CRAMER.

Hermed anser vi denne Diskussion for sluttet. Kun for saa vidt der fremkommer noget nyt med faktiske Olysninger vil dette kunne optages. RED.

Hr. Bogtrykker Langkjær!

PAA Grund af Mangel paa Plads i *Typ.-Tid.* og fordi jeg betragter denne Debat som ørkesløs, maa jeg denne Gang svare Dem i al Korthed paa deres sidste Angreb.

De »7«s Forhold til Foreningen af danske Bogtrykkere er en os aldeles uvedkommende Sag.

De samme Herrers Forhold til os er saaledes: at de har gjort os en Tjeneste og (trods Deres Insinuationer) har vist os en Imødekommenhed, som vi har anerkendt, det var ikke andet end vor Pligt. Det har De, Hr. Langkjær, en Gang før faaet Svar paa; jeg haaber, De denne Gang kan fatte det.

De siger, jeg udsaar »Mistænkeliggørelsens onde Sæd«, nej, ingen lunde, jeg passer simpelthen paa, at vi faar vor Ret; at jeg f. Eks. ikke kan se op til Dem, Hr. Langkjær, med nogen overdreven Tillid, vil De vistnok, om end nødig, indrømme mig.

Deres personlige Angreb paa mig, er mig ligegyldigt, det er noget, som alle mine Forgængere i Embedet ogsaa har været Genstand for, og disse Angreb vil vedblive indtil d'Hrr. Principaler engang blive klogere; men naar De advarer Typograferne mod deres Ledere og prøver paa her at udsaa »Mistænkeliggørelsens onde Udsæd«, da viser De et sørgeligt Ukendskab til Organisationslivet. Typograferne har fuld Tillid til deres Ledere, og den Tid er forbi, hvor Arbejderne skiftede Tillidsmænd, saasnart en af disse var en Principal ubehagelig.

Haabende, at de denne Gang maa have forstaaet mig og at denne Diskussion hermed maa have Ende.

Ærbødigst
P. LAURITZEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalforening

afholdt Fredag den 20. Januar sin ordinære Kvartals-Generalforsamling. At dømme efter det denne Gang — imod Sædvane — værende talrige Besøg, turde der maaske næres Haab om en gryende Interesse for vort Fags mere alvorlige Spørgsmaal. Af Dagsordenen, der syntes at være mere kvanti- end kvalitativ, skal her uddrages et Par enkelte Punkter, som maaske kan have mere end lokal Interesse. — Regnskabet balancerede for det afsluttede Kvartal med 1030 Kr. 80 Øre. — En Kollega (en af de i den sidste Tid udviste Sønderjyder), ikke tidligere Medlem af nogen Organisation, 56 Aar gammel, søgte Optagelse og bad om Lokalforeningens Anbefaling i Indstillingen til Hovedbestyrelsen; denne gaves, naar Vedkommende var villig til at erlægge et Indskud af 25 Kr. — Tarifdebatten affødte en velvillig modtagen Resolution af følgende Indhold: »Med Henblik paa Tarifens Overholdelse anser Generalforsamlingen det for nødvendigt, at der paa de forskellige Trykkerier vælges Tillidsmænd, der kunne staa som Mellemled mellem Personalerne og Styrelsen, hvorfor Kollegerne opfordres til at vælge Tillidsmænd og tilstille Lokalformanden Meddelelse om de Valgtes Navne«. — Samtidig henstilledes til de forskellige Personaler at paase, at den i Ulykkesforsikringsloven hjemlede Plakat var ophængt i de Lokaler, som vare underlagte Forsikringen. — Et Forslag om Leje af fast Lokale for Lokalforeningen bragte en Del Liv og Humør i den ellers tilsyneladende noget trætte Forsamling; en Taler tog Anledning til at rette et Par Hip til den afgaaede Hovedbestyrelse angaaende dens formentlige Karrighed paa Spørgsmaal af enkelte Arter overfor de forskellige Lokalforeninger, medens den paa dens egen Repræsentationskonto flere Gange havde flottet sig paa en Maade, der just ikke stod i Samklang med dens Optræden overfor de mere gemene Medlemmer. Udtalelsen blev imødegaaet og selve Forslaget blev afvist, da det laa udenfor Lokalforeningens Kompetence at tage Bestemmelse herom.

CHR. AD. RASMUSSEN,
Sekretær.

Kort Uddrag af Programmet

for

Sæsonens mest morsomme og mest glimrende

KARNEVAL

i Koncertpalæet den 18. Febr. Kl. 8—5

Koncertpalæets store Orkester. Direkt: Hr. *Fr. Schnedler-Petersen.*
Typografernes lille Orkester. Direktør: Hr. *Chr. Madsen.*
Ingen Pause i Musiken! Dansen gaar — uafbrudt!
Prof. Svengalis berømte mekanisk-ekcentriske Panoptikon.
Overordentligt Engagement! Enestaaende Snille!
Gemytligheden leve! eller »**Den kære Familie!**«
Komisk, fantastisk Optog med Sange, Kor, Dans osv.
Store Variéteforestillinger i den mindre Sal fra 8—12.
Frk. Alma Sidonia. Fru Christoff Andersen.
Frk. Sigrid Lund. Hr. Feldtmann.
Koncert hele Aftenen.
Gratis Entré for Deltagere og Tilskuere.
Bal en famille fra 12—5 i den mindre Sal. *Typograf-Orkestret.*
Bal en tout fra 8—5 i den store Sal. *Palæ-Orkestret* (25 Mand).
Servering à la Carte fra 11—2, à 1 Kr. Kuverten, i de til den store Sal stødende elegante og hyggelige Lokaler.
Hurtig Servering. Flot Betjening. Restauratører: *Brødr. Larsen.*
Billetter: Deltagere **1 Kr. 25 Øre** (Damer og Herrer), Tilskuere **75 Øre**, Børn **50 Øre.** Faas hos Kasserer, Festudvalg og Inkassatorer.

Obs. Opmærksomheden henledes paa det forandrede og bedre Arrangement, at *Variétéen* er forlagt fra Riddersalen til *den mindre Sal*, hvorved opnaas mere Plads for Variétégæsterne og de Agerende, samt at Taffelmusik knyttes til Maaltidet, ligesom der fra den saakaldte Spisesal er aaben Udsigt over det bevægede Liv i den store Sal.

FESTUDVALGET

Nær og fjærn.

Karnevalet. Den overvældende Tilslutning, som allerede nu gør sig gældende, foranlediger Festudvalget til at gøre opmærksom paa, at **Billetsalget er begrænset,** og til at bede d'Hrr. Inkassatorer tilbagelevere de erholdte og mulig ikke afsatte Billetter senest næste Lørdag (den 11. ds.) til Kassereren.

Mærkedage i Februar Maaned. 8. Febr.: 100-Aarsdagen for Gabelsbergers Fødsel. 23. Febr.: Ernst Bojesen 50 Aar.

Hr. Emil Thomsen er fra 1. Januar udtraadt af Firmaet »Sally B. Salomons Bogtrykkeri«.

Festlig Sammenkomst. Den typ. Fagforening i Esbjerg afholdt Lørdag den 21. Januar en festlig Sammenkomst, hvortil Principaler, Litografer, Stentrykkere og enkelte andre var indbudte. Som et glædeligt Varsel for et muligt fremtidigt Samarbejde kan nævnes, at Litograferne og Stentrykkerne mødte alle som én.

Kl. ca. 8½ samledes man til en Fællesspisning i et Antal af ca. 60 Personer. Ved Bordet herskede der en fortrinlig Stemning, og Talerne fulgte Slag i Slag, ligesom der blev afsungen flere i Dagens Anledning skrevne Sange.

Efter Bordet kaldte Musikkens Toner Deltagerne til en Svingom, der ved Midnatstide afbrødes af et Punchesold, hvor der selvfølgelig heller ikke var Mangel paa Taler og Sange.

Først hen paa Morgenstunden sluttede den i enhver Henseende vellykkede Fest. OP.

Enkekassens Aarsregnskab er i disse Dage omdelt til Medlemmerne. Kassebeholdningen var ved Aarets Slutning 6569 Kr. 28 Øre, i Modsætning til forrige Aars Regnskab, der kun udviste en Kassebeholdning af 5102 Kr. 40 Øre. Enkekassen har altsaa denne Gang haft et Overskud af 1466 Kr. 88 Øre. I Aarets Løb er 4 Medlemmer afgaaet ved Døden; men samtidig har Kassen haft en Tilgang af 17 Medlemmer.

Jordefærd. I Mandags blev vor Kollega, L. A. SVENDSEN, Aarhus, jordfæstet under stor Deltagelse af Kolleger og Bekendte. I Kapellet talte Pastor Zahrtmann, hvorefter den rigt smykkede Kiste, paa hvilken der fandtes flere signerede Kranse, bares til Graven af hans Arbejdskammerater. L. A. Svendsen deltog meget i Bevægelsen, der opstod i Begyndelsen af Halvfjerdserne, ligesom han ogsaa var Medlem af den første danske Bogtrykkerdag. Her i Byen deltog han en Del i den socialpolitiske Bevægelse i 1882 og var en kort Tid Medlem af Demokratisk Samfunds Bestyrelse. n.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Fredag den 20. Januar. Alle tilstede.

1. Fra Helsingør forespørges, hvad en Kollega, som er udslettet med Restance af Aarhus Understøttelsesforening skal betale i Indskud. — Restancen til Understøttelsesforeningen, 13 Kr. + Indskud som udslettet Medlem = 27 Kr.

2. Andragende fra Esbjerg om Hr. Wedege Petersen, som har Ret til at holde 4 Lærlinge, men for Tiden kun har 1, maa tage sin Søstersøn i Lære, uanset at han først om en Maaned fylder 14 Aar. — Tillodes.

3. Forespørgsel fra Vejle, om det var berettiget, at en Bogtrykker dér har afdraget Kr. 4.50 fra en Typografs Ugeløn, fordi Svenden en Dag mødte paa Arbejde ½ Time for sent og i en ikke fuldt arbejdsdygtig Tilstand og blev hjemsendt et Par Timer efter. — Form. havde svaret, at Bogtrykkeren ikke havde gjort stort andet, end hvad der var hans Ret efter § 18 i Tarifen, og at Vedk. snarere fortjente en yderligere Dadel herfor, da Foreningen ikke er tjent med, at dens Medlemmer ligefrem tvinger Prineipalerne til at anvende en Bestemmelse, som overhovedet nødigt ses anvendt. — Svaret bifaldtes.

4. Fra Silkeborg andrages om af Foreningens Kasse at maatte afholde Udgifter til Lokale for Afdelingens Møder. Afsloges i Henhold til Hovedbestyrelsens Beslutning i Mødet den 16. ds.

5. Et Par Afdelinger tillodes at anskaffe Skabe.

6. En Lokalafd. indberetter, at af to Medlemmmer, som skulde betale 20 Kr. hver i Indskud, har den ene intet betalt, den anden kun 4 Kr. Der spørges, hvorledes der skal forholdes med de vedkommendes Understøttelse. — Ingen kan faa nogensomhelst Understøttelse, før Indskud er betalt.

7. Flere Tarifsager refereredes.

8. Randers Lokalfmd. indstiller, at Typograf Blomberg, Grenaa, som ønsker sig optaget og er over Aldersgrænsen (1 à 2 Aar), optages mod at betale Kr. 5.20 Restance og 20 Kr. i Indskud. — Tillades.

9. Den typ. F.s Kasserer har fremsendt Liste over Juleuddelingen til Den typ. F.s Medlemmer. Det fremgaar heraf, at Den typ. F. uddeler efter et noget andet Princip end vi, hvorved Provinserne formentlig forurettes. Der hævdes imidlertid, at ogsaa vi har forskellige Uregelmæssigheder at opvise, hvorved Forskellen ophæves. — Det vedtoges at søge Fordelingen foretaget efter ensartede Principer til næste Aar.

10. Fra flere Lokalafdelinger forespørges, hvad der forstaas ved Svendeprøver for offentlig Kommission, og hvad der skal foretages ved Lærlinge, der udlæres paa andre Tider af Aaret end dem, til hvilke der er Lejlighed til at aflægge Prøven.

Den offentlige Kommission kundgør to Gange aarlig, at de, der ønsker at aflægge frivillige Svendeprøver, har, inden en opgivet Dato, at anmelde dette til Borgmesteren. Det er for denne Kommission, Prøverne skal aflægges. Der vil senere i *Typ.-Tid.* nærmere blive redegjort derfor. Tillige vil man søge ved Forhandling med Principalorganisationen at faa Udlæringerne til at falde paa de to bestemte Aarstider, Maj og November. — Hvor indtil da Udlæring finder Sted paa andre Tider, og man mener, at den paagældende Lærlings Uddannelse utvivlsomt har været forsvarlig, kan man optage saadanne uden Prøve, og hvor der er Tvivl benytte de hidtil gældende Regler for Prøven.

11. Hr. H. RASMUSSEN, Thisted, udbeder sig en Opgave for et ungt Menneske, der har staaet 4 Aar i Lære paa et Sted, hvor hans Uddannelse ikke kunde fortsættes, og som Hovedbestyrelsen har givet Tilladelse til at aflægge Prøve for Optagelse i Foreningen. Hr. Rasmussen har gennem sin Forening andraget om at maatte udlære ham paa et Aar, men dette var afslaaet af Hensyn til, at R. alt havde det i Tarifen tilladte Antal Lærlinge. — Det vedtoges at anmode Lokalafdelingen om at fastsætte en Prøve, der skal aflægges i Løbet af 6 Uger.

12. Nogle Administrationsanliggender behandledes.

Mandag den 23. Januar. Alle tilstede.

1. En Lokalfmd. spørger, om Medlemmerne skal betale det i Forbundslovenes § 52 omhandlede Indskud af 1 Kr. — Nej, det betales af Hovedkassen.

2. Et Medlem i Helsingør, der har været syg siden Marts i Fjor og derefter kun har bidraget 3 Uger, forespørger, om han er berettiget til Rejseunderstøttelse. — Hans Medlemsbog returneres; da han endvidere forespørger, om han skal betale Lægepaategningen paa Svgesedlerne, svares benægtende under Henvisning til Lovenes § 39, 1. Stykke.

3. Typograf Schultz fra Roskilde har to Gange forsømt at opgive forandret Opholdssted til Anvisningskontoret og kunde altsaa ikke findes, da der var Plads til ham, hvorfor han var idømt et kvart Aars Karantæne. Da der nu imidlertid var indløbet en Skrivelse med Løfte om, at noget saadant ikke oftere skulde passere og med Beklagelse af Forsømmelsen, besluttede man at afstaa fra Karantænen og blot fordre Foreningens Udgifter i Anledning af hans Eftersøgelse godtgjorte. Beløbet er Kr. 2.33. Men i Gentagelsestilfælde vil det blive ½ Aars Karantæne.

4. Lokalfmd. i Helsingør forespørger, om ikke Optagelsesvilkaarene for Typograf Godtschalch kunde blive lidt læmpeligere og anfører forskellige Grunde, som kunde tale herfor, og spørger, om G., hvis han bliver optaget, i Tilfælde af Konflikt er berettiget til Reservefondsunderstøttelse. — Ifølge Overenskomsten med Aarhus Understøttelsesforening er Dansk typ. F. forpligtet til at inddrive »A. U.« Restancer, men man kan tiltræde Formandens Oplysning om, at han kan optages

med 4 Kr. Indskud her. Der bliver altsaa at betale 17 Kr. Til Reservefondsunderstøttelse under en eventuel Konflikt er Vedkommende straks berettiget.

5. Samme Lokalformand forespørger om Optagelsen af en Kollega, som er Gymnastiklærer (Militær) og af og til har Medhjælpsplads i Helsingør. Vedk. renoncerer paa Understøttelse. — Hvis Vedk. ikke er over Aldersgrænsen, kan han, som værende i anden Livsstilling, optages mod et Indskud af 20 Kr., til fuld Kontingentydelse; han faar da Ret til Syge- og Begravelseshjælp. Med Hensyn til hans Arbejde paa Trykkeriet henvises til Tarifens § 28.

6. J. F. Løfqvist, Assens, anmoder om at faa refunderet 7 Kr. Lægehonorar og 6 Kr. 30 Øre for Rejseudgifter i Anledning af, at han har maattet rejse til Odense for at søge Specialist i en Øresygdom. Assens Afdeling mener at kunne anbefale Andragendet. — Lægehonoraret, 7 Kr., bevilgedes.

7. Aarhus Lokalafd. indstiller A. Svendsen til 4 Ugers ekstra Sygehjælp i Henhold til § 43. — Bevilgedes.

8. Samme Afdl. indstiller A. Th. Andersen, 71 Aar gl., til Kontingentfrihed. — Indrømmedes.

9. Samme Afdl. indstiller Typograf Berggreen, 52 Aar gl., som er bleven udvist af Sønderjylland efter at have arbejdet i Haderslev i 32 Aar, til Optagelse mod et Indskud af 25 Kr. — Skønt Forretningsudvalget nærer Betænkeligheder ved at optage en Mand saa langt over Aldersgrænsen for et saa lille Indskud som her foreslaaet, vil man dog under de forhaandenværende Omstændigheder ikke gaa mod Lokalafdelingens Indstilling.

10. Et Skema med Vejledning til Udfyldning af samme til Brug ved Afgivelse af den i § 17 omhandlede Aarsberetning fra Lokalafdelingerne drøftedes og vedtoges udsendt.

11. Da Formanden skulde ud til Afdelingerne for at faa Tarifen indført overalt, traf Forretningsudvalget den Afgørelse, at presserende Sager ekspederes af Næstformanden, men at Formanden ellers skulde være hjemme hver Søndag og Mandag for øvrige Ekspeditioner. I Henhold hertil udstedes Kundgørelse. HVIDTFELDT.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 5. Februar* fra 12—3 i det **danske Kunstindustrimuseums Foredragssal**, Vestre Boulevard 22. — Udstilling: En betydelig Samling moderne engelske Bøger, illustreret af yngre Kunstnere; Kelmschott Press og Vale Press' Publikationer, haandkolorerede Træsnit af W. Nicholson etc. Udstillingen er denne Dag kun tilgængelig for Foreningens Medlemmer.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætterskerne Anna Louise Hansen (P. A. Nielsen) og Marie Nicoline Andersen (Henriksen), Sætterne Sophus Jørgensen (P. A. Nielsen), udl. 1/10 85 hos Th. Nielsen og Hjalmar Larsen (Fehlhaber), udl. 1/1 99 s. Sted. Sætter Chr. Emil Kristensens Hustru Anna Louise. Trykkerne Vald. Chr. Larsen (J. Cohen) og Laur. Henr. Vilh. Wills (Qvist). Stereotypistmedhjælper Sophus Emil Berendt Winther (O. C. Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udmældte: Trykkerne Magnus Hellstrøm (I. Cohen) og Georg Johannes Kjær (Græbe).

Til **Væverne** har jeg modtaget: Schultz' Sættere Kr. 4.90, Luno 3.90, Hannover 5.75, A. Holm 2.25, Soc.-Dem. og N. Cohen 4.75, Schultz' Trykkere 1.10, Adresse-Avisen 2.00, Mandlige Arbejdere hos Carl Aller 4.60 — ialt Kr. 29.25. Bidrag modtages fremdeles.
V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I Dag er til alle Afdelinger afsendt Skema til Medlemsfortegnelsen samt Skema til Aarsberetning. Begge maa i udfyldt Stand være tilbagesendt senest *6. Februar*. Endvidere medfølger Blanketter til Rekvisitioner af Tilskud fra Hovedkassen.

Kolding, den 31. Januar 1899.
FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

24. Jan.: *Aarhus, Ringsted, Assens* og *Aalborg*. 26. Jan.: *Næstved*. 28. Jan.: *Herning, Nykøbing F., Faaborg, København* (Den typ. Foren., Rejsek. og Reservefonden). 30. Jan.: *Odense, Maribo, Varde* og *Ribe*.

Kolding, den 31. Januar 1899.
ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Helsingør, Sætter-Trykker A. Gottschalck (Hels. Avis), tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Præstø, 2928 (Den t. F.), Gustav A. M. Jensen fra Københ. i Plads. Aalborg, 1086, A. K. Andersen fra Randers. Fredericia, 1194, Hans Jacob Jensen Hansen fra Vejle i Pl. Silkeborg, 1219, Will. Riis, 1276, Soph. Schultz og 1167, Fr. Andersen, alle paa Silkeb. Av. i Pl. Kolding, 1244, Laurids Høier i Pl. fra Assens og 1314, Niels Carl Olsen i Pl. fra Rejse. Køge, 1641 (Den t. F.), Lars Peter Rasmussen.

Bortrejste: Randers, 1314, Janus Chr. Amsen (arbl.) til Københ. og 1086, Anders Kr. Andersen til Aalborg i Pl. Silkeborg, 160, Sofus Utke til Pl. i Horsens og 1037, Fr. C. C. Jensen til Pl. i Vejle. Aarhus, 1590, Jørgen Petersen. Horsens, 1281, Carl Chr. Andersen (arbl.) til Københ. Svendborg, 1320, Emil Eskildsen paa Rejse. Odense, 1142, N. C. Wandborg, 1238, Chr. J. Udbye (begge arbl.) og Niels H. Nimb til Kbhvn. (Militær).

Død: Aarhus, L. A. Svendsen, 55 Aar gl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Georg Kjær (Græbe), tiltraadt fra Den typ. Forening i Henhold til Overenskomsten.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Aarsfest

Søndag Kl. 7½, Larsens Lokale.

Koncert: Kor, Frk. LEONIE PLAUT (Sopran), Hr. EMIL SELMER-SØRENSEN (Violoncel).

Fællesmaaltid à la carte à 1 Kr.

Bal med stor Cotillon.

Billetter kan mulig faas i Lokalet Lørdag Aften Kl. 10 under Prøven.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den *5. Februar Kl. 1:* **Generalforsamling.** STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medl.:* S. O. Lundberg (Natt.), H. A. L. Hansen, O. G. S. Mathisen og Chr. E. Hansen (alle hos Græbe), M. P. Hansen (Luno). Indm. modt. fremdeles. Bopæl, fulde Navn, Fødselsaar og Dag bedes ved Begæring om Optagelse opgivet til
A. W. LARSEN,
Kattesund 12, mellem 1—2.

ANNONCER

En brugt Diegeltrykpresse

udmærket holdt, Rammevidde 26 × 38 Cm., er billig til Salg hos
Adolph Wulff,
Gothersg. 8.

En energisk og dygtig
Typograf,
der tillige kan paatage sig Redaktion, og som raader over nogen Kapital, kan faa et 13—14 Aar gl. Bladforetagende til Købs med godt indarbejdet Bogtrykkeri, med eller uden den faste Ejendom. Billet mrkt. »12 T.« indlægges snarest paa Ekspeditionskontoret.

En øvet Akcidenstrykker

søger Plads. Billet mrkt. »89« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

De Herrer Typografers Opmærksomhed henledes paa

Café „Dannebroghus"

20, Frederiksborggade 20

Smaa udsøgte Frokostretter fra 30 Øre

Hyggelige Lokaler til indtil 20 Personer staa til behagelig Afbenyttelse

Ærbødigst
Harald Jensen

J. E. Carlsens
Maskeradegarderobe,
Ravnsborggade 7,
anbefaler sig med **elegante Maskeradedragter** til *moderate Priser*.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 10 FEBRUAR 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Følgende Firmaer har yderligere underskrevet Tarifen: *Nykøbing F.:* Lolland-Falsters Stiftstidende; *Maribo:* Maribo Avis; *Frederikshavn:* Frederiksh. Folkebl. og Frederiksh. Avis.

Følgende Trykkerier er blokerede:

Aarhus: A. K. Jensen, Søndergade; *København*: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; »Papyrus«, Østergade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Tilrejsende til København skal uopholdeligt mælde sig til Arbejdsanvisningskontoret (jvfr. Forbundslovenes § 44) og maa ikke søge Plads paa Trykkerierne, førend dette er sket.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Svenska Typografförbundet atter er traadt i fuld Gensidighed med Organisationerne.

Den 9. Februar 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Pas paa Renligheden!

VED Tarifens Gennemførelse lykkedes det at faa indført en Del Sundhedsbestemmelser, der — selv om de for mange vil synes ubetydelige — i Virkeligheden betegner et væsenligt Fremskridt. Medens Fagets Udøvere tidligere paa adskillige københavnske Bogtrykkerier var henvist til at tilbringe Arbejdstiden paa Steder, hvis hele Indretning og Omgivelser trodsede enhver Beskrivelse, har man omsider opnaaet at faa godkendt hygiejniske Bestemmelser, der, ved ret Forstaaelse fra Typografernes Side, bl. a. vil kunne bidrage en Del til at hæmme den i de senere Aar stærkt om sig gribende Tuberkulose.

Naar man imidlertid har faaet disse Forbedringer indsatte som Lov i en Overenskomst, ligger den Tanke nær, at ogsaa *vi* faar Pligter; thi ligesaa vist det er, at de Tarif-Paragrafer, der omhandler om man saa maa kalde det: Brødspørgsmaalet, ikke alene affød en *Ret*, men i ligesaa høj Grad en *Pligt* for os, ligesaa sikkert er det, at ogsaa Sundhedsbestemmelserne have deres store *men*. — Vor Pligt bør det være med Ihærdighed at drage Omsorg for, at hverken Spytten eller t. Eks. Henkasten af Skraastumper, stærkt indpodede med Baciller, finder Sted paa Gulvet, men i de i hver Gade anbragte Vandspyttebakker. Det frembyder just intet særligt behageligt Syn ved en Vandring igennem et Lokale snart her, snart der at se disse »Stimulans«-Midler undertiden hvilende Side om Side med en Type eller et andet Stykke Materiale, ej heller fremkalder det Glæde — undtagen maaske hos en skadefro Tilskuer —, naar man slæbende paa en Satsform pludselig ved at glide i enten en veltygget Skraa eller endog i Udsondringsstoffer, nødsages til at beskrive en ufrivillig Kuldbøtte.

At det foruden at tilraade Overholdelsen af Sundhedsvedtægterne kan være anbefalelsesværdigt tillige at paapege Ønskeligheden af en stærkere Renlighedssans paa andre Omraader, vil sikkert mange indrømme. Intet er saaledes mere modbydeligt end f. Eks. se Kolleger rundt omkring være iførte Bluser, hvis hele Udseende røber alt andet end just netop et særligt godt Bekendtskab med Vaskeballien. Har vi opnaaet saa stor en Lønforhøjelse, kan vi vel ogsaa nok afsé en 10-Øre om Ugen til Fremme af vort eget Velbefindende.

Til Slut et Par Ord om Vask af Hænder forinden Maaltiderne indtages. Hvor utroligt det end lyder, saa kan man dog endnu i det Herrens Aar 1899 blive Vidne til, at Typografer betragter en snavset Fugtesvamp som et tilstrækkeligt Renselsesmiddel; ja, enkelte nøjes endog med blot at spytte lidt paa Fingerspidserne og derpaa tørre sig i deres Bluse, forinden de giver sig i Lag med Frokost eller Vesper. At Aarsagen til disse Unoder bør søges i absolut Sult hos det enkelte Individ, kan ikke antages; men langt snarere i en fra Læretiden udvist Ligegyldighed hos vedkommende Foresatte; at Ligegyldighed ofte avler Ligegyldighed er jo desværre en Kendsgærning.

Skal vore mulige Ønsker i sanitær Henseende ved en kommende Tarifrevision kunne krones med Held, da bør vi i første Række selv sætte alt ind paa, at de nuværende Bestemmelser overholdes til Punkt og Prikke. Lad det ikke oftere ske, at der fra Principalernes Side med Rette skal kunne siges, at vi ikke benyttede os af de Goder, som Tarifen hjemlede os, hvad enten det nu drejer sig om Løn- eller Sanitetsbestemmelser. Ved en stræng Overholdelse af de nuværende Bestemmelser vil vi med større Vægt kunne fremsætte Krav om yderligere Forbedringer. Et godt Helbred er for alle — og i Særdeleshed for os Typografer — af fuld saa stor Betydning som et Par Øres Forhøjelse i Tusindbetalingen.

JOHAN MØLLER.

Lønbevægelse i forskellige Fag.

DET sidste Aar i det 19. Aarhundrede tegner til at blive rigt paa faglig Bevægelse. Straks ved Aarets Begyndelse blev der paa »Titan«s Fabrik uden nogen som helst Grund foretaget en Lønnedsættelse for en Del Maskinarbejdere. Dette kunde eller vilde Arbejderne selvfølgelig ikke finde sig i, hvorfor de nedlagde Arbejdet til Fabrikanterne havde lært at respektere den en Gang vedtagne Priskurant. Her over blev imidlertid d'Hrr. Jærnmænd fuldstændig rasende og truede med at gøre 30 til 40,000 Arbejdere brødløse, saafremt at »Titan«s Arbejdere ikke gik i Arbejde paa de Betingelser, som Fabrikanterne ønskede. Ved Arbejdernes Klogskab lykkedes det at afværge denne Samfundsulykke, saaledes at Lock-out'en blev undgaaet.

Omtrent samtidig udbrød der en Strejke blandt de kvindelige Herreskrædere. Disse stakkels Arbejdersker havde indtil da arbejdet for en ussel Betaling. Det lykkedes dem i Løbet af nogle Dage at vinde Strejken, og hvad der tjener til Kvindernes Ros er, at der fandtes ikke en eneste Skruebrækker iblandt dem. Samtidig med denne Strejke udbrød Slagterstrejken. Det er første Gang at dette Fags Arbejdere har været i Lønkamp; men man kan ikke derfor sige, at deres Fordringer er overdrevne, idet de stiller Forlangende om at faa en Minimalløn af 22 Kroner. Vi vil haabe, at det maa lykkes dem at føre deres Kamp sejrrig til Ende.

De sidste, der er tvungne ud i Kamp, er vore nær beslægtede, nemlig Bogbinderne. I lang Tid har der været ført Forhandling med Bogbindermestrene om en ny Priskurant, uden at det dog er lykkedes at komme til Enighed. Svendenes Fordringer er i den Grad smaa (i København 21 Kr. i Minimalløn og 9 Timers Arbejdsdag, og i Provinserne 18 Kr. og 9½ Time), at det er rent ud ubegribeligt, at nogen Mester tør vove at byde sin Svend mindre. *21 Kroner i Minimalløn!*

Vi forstaar ikke, hvorledes en Familjeforsørger i vore Dage kan komme ud af det med saa lille en Løn, og dog nægter Bogbinderlavet at gaa ind paa den, og i Stedet for vælger at kaste Arbejderne paa Gaden. Hele den offenlige Mening vil selvfølgelig være paa Svendenes Side, og den Støtte, som de trænger til, vil ganske sikkert ikke udeblive. Men ogsaa i moralsk Henseende kan vi Typografer hjælpe dem i deres berettigede Kamp; idet der som Regel til de store Trykkerier er knyttede Bogbinderier og her er vi i hvert Fald i Stand til at kunne føre Kontrol med, at ingen Bogbindersvend eller Pige udfører noget Arbejde, uden at han eller hun er Medlem af Bogbindernes Fagforening.

Vor Organisation.

FRA Aarhus Lokalforening ser man ikke saa sjældent Referater af Generalforsamlinger og Møder, og det er meget naturligt, at der i en saa stor Afdeling maa fremkomme en Del Spørgsmaal, som kræver Afgørelse ved ekstraordinære Møder. Er Referater herfra ikke sjældne, saa er en Bemærkning i disse om talrig Tilslutning det saa meget mere og en saadan fandtes virkelig i sidste Numer af *Typ.-Tid.*

I Fredags havde vi atter Møde her i Lokalafdelingen, og det er med Glæde jeg noterer, at Deltagernes Antal var ca. 30, hvilket synes at varsle godt for det fremtidige Organisationsarbejde.

Paa Dagsordenen stod Spørgsmaalet om Lokalafdelingens Indmældelse under de samvirkende Fagforeninger i Aarhus, og M. Hansen, som i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* har slaaet til Lyd for Idealet: »én typografisk Stand — én typografisk Organisaton«, udviklede i et udmærket klart og godt holdt Foredrag denne Sags store Betydning, og den bedste Tak, Forsamlingen kunde yde ham herfor, var den Enstemmighed, hvormed hans Tanke blev sanktioneret.

Da Tilslutningen til Mødet kunde have været større, blev det vedtaget, at man Mand og Mand imellem skulde virke for Sagen og at der senere skulde sendes Stemmesedler rundt til Medlemmerne.

Ved Sammenslutning og Samarbejde med andre Fags Organisationer maa vi absolut kunne opnaa Fordele, som Erfaringen maa have belært os om, vi alt for længe siden burde være naaet til.

Naar et æret Medlem paa Mødet bemærkede, at det mulig vilde blive Stemplet »Socialist«, som kunde afholde de udenfor Forbundet staaende i at stemme for Lokalafdelingens Indmældelse, kan han maaske have delvis Ret; men disse Medlemmer maa sikkert ikke have taget i Betragtning, at vi jo alt i Forvejen som Medlemmer af Dansk Typografforbund staar under de samvirkende Fagforbund, saa Stemplet »Socialister« *har* vi, og der er vistnok ingen, som hidtil har følt sig trykket heraf. Naar Arbejdsgiverne slutter sig sammen, er det fordi de kan indsé, at de saa med større Vægt kan modsætte sig Arbejdernes berettigede Krav; men saa bør Arbejderne af dette sandelig have lært, at kun ved at vi slutter os sammen i én Organisation, faar *vore* Ord nogen Vægt og bliver *vort* Krav respekteret.

Lad os haabe, at den Sag, som her er taget op til Drøftelse i Landets største Lokalafdeling, maa afsluttes med et saa godt Resultat, at det kan ses, vi med Ære har paataget os at vise Vejen for de øvrige Lokalafdelinger i Landet.

Kun disse faa Linjer for at anbefale Sagen.

Aarhus, 5. Februar 1899. ÷

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalforening

afholdt sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling den 28. Januar. Efter at Regnskabet var gennemset og godkendt gav Formanden nogle Meddelelser angaaende Tarifens Indførelse i Lokalforeningen. J. Hansen og Viggo W. Olsen, Randers, Skjødsholm og Færch, Grenaa, samt L. Petersen, Hobro, havde ikke underskrevet Tarifen. Hos Skjødsholm, Grenaa, havde en Del af hans kvindelige Typografer nedlagt Arbejdet, saa det kneb for ham at holde Avisen gaaende, skønt han havde faaet Assistance af hans forrige »Barnepige«. Skjødsholm var stadig paa Fiskeri efter en Sætter-Trykker, som ikke var Medlem af Organisationen, men endnu havde han ikke fanget en saadan Guldfisk. Fr. L. Petersen, Hobro, gik paa Jagt efter en Forbundter og en kvindelig Typograf, men man haabede, at hans Udbytte maatte blive lige saa stort som Skjødsholms hidtil havde været.

Der valgtes et Tarifudvalg bestaaende af et Medlem fra hvert af Byens større Trykkerier. P.

Gutenberg-Koret

afholdt Søndag den 5. Februar sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. TRUELSEN valgtes til Dirigent og EMIL MØLLER til Sekretær.

1. Formandens Beretning. Formanden mindede om Korets sidste Aars-Koncert og flere Festligheder, hvori Sangerne havde deltaget; han haabede at den næste Koncert vilde komme til at betale sig bedre end den forrige.

2. Kassererens Beretning. Kassereren aflagde Regnskabet, der viste et forholdsvis stort Overskud, og udtalte sin Glæde over at Korets Status stod saa godt. Der udspandt sig en længere Diskussion om, hvorledes man skulde forholde sig med Hensyn til næste Aarsfest og flere Talere henstillede til Styrelsen at lade denne afholde en Lørdag Aften, da man saa mente der vilde blive mere Tilslutning fra Kollegernes Side. — Under Omtalen af et tidligere Medlems Uefterrettelighed overfor Koret, særlig i pekuniær Henseende, fremkom mange bitre Bemærkninger og man vedtog tilsidst en Resolution om denne Sag. — Regnskabet godkendtes enstemmig, hvorefter G. KIRSCHNER bragte Kassereren en Tak for dennes udmærkede Arbejde.

3. Lovudvalgets Beretning. Paa det nedsatte Lovudvalgs Vegne fremlagde JENS LARSEN et Udkast til nye Love for Koret. Det vedtoges at lade Udkastet trykke og omdele til en senere Beh.

4. Valg af Formand og Revisor i Stedet for MICH. SCHMIDT og G. KIRSCHNER, der afgik efter Tur. Begge genvalgtes enstemmig.

5. Eventuelt. Der fremkom fra et passivt Medlem Ønsket om, at man i de nye Love vilde indsætte en Bestemmelse om, at den ene af Revisorposterne skulde besættes med et passivt Medlem, hvortil Generalforsamlingen sluttede sig. — En Forespørgsel ang. en Koncert for Lupuspatienter besvarede Form. derhen, at den vilde blive afholdt efter Karnevalet. E. M.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

18. FEBRUAR 1899 ~ KONCERTPALÆET

Flotteste Lokaler!
Fortrinligste Musik!
Dygtigste Balinspektører!
Berømteste Panoptikon!
Morsomste Optog!
Billigste Entré! ~ *Ingen Pavse i Musiken!*

Nær og fjærn.

Sangforeningens Aarsfest afholdtes i Søndags i Larsens Lokaler under god Tilslutning. Saavel Sangforeningen som de øvrige Assisterende høstede stærkt Bifald. Denne Forening har et udmærket Greb paa at gøre deres Aftenunderholdninger korte og dog fyldige — derved trættes Publikum ikke. Efter Aftenunderholdningen var der selvfølgelig Bal, hvor Unge som Gamle svingede sig lystig til Musikens Toner.

Sportsklubbens Præsentation den 11. Marts vil i Aar finde Sted under særlig gunstige Betingelser, idet Hr. Premierl. Ulrich har tilbudt Klubben sine Lokaler til denne. Disse Lokaler, der er beliggende i Volmer Fischers Bygningskompleks, er udstyrede med de bedste og nyeste Rekvisiter, der vil kunne tilfredsstille enhver nok saa kræsen Sportsmand. Klubbens Lærere træner i denne Tid med Holdet og vi har jo tidligere set, hvad dette kan præstere under ugunstige Forhold, saa med Forbedring af disse vil det blive særdeles elegant. Efter Præsentationen vil der blive Bal og Festmaaltid i Citys nye elegante Selskabslokaler, som Klubben har sikret sig.

Trykkerforeningens Maskerade fandt Sted i Lørdags Aftes i Wittmacks Lokaler under stor Tilslutning. Der var mange glade, kostumerede Deltagere og Dansen gik lystigt hele Natten til gemytlige Slagmelodier fra »Føniks« Orkester, kun afbrudt af enkelte Optrin, bl. a. af en bekendt Kollega, der under stor Jubel foredrog en aktuel Vise. Til Festmaaltidet havde der indfundet sig saa mange Deltagere, at saavel Glassalen som de tilstødende Lokaler var fyldte. Der blev afsunget 3 Sange, hvorefter henholdsvis Formanden, LAUR. JENSEN, talte for Foreningen, VALD. STEFFENSEN for Damerne, ligesom han til Slut bragte Forfatterne en Tak. Alt i Alt en smuk og gemytlig Fest. F.

Aarhus Typografers Gymnastikforening er Navnet paa en nydannet Forening, der har til Hensigt dels at fremme den lokale Sport og Idræt blandt det grafiske Fags Udøvere, dels at fremhjælpe den noget hendøende Selskabelighed blandt Kollegerne der i Byen. Formanden er Alfred Meyer, Trykker hos L. Bech.

Fastelavns Mandag. *Sjællands-Posten* skriver: Fastelavns Mandag er jo en Dag, som snart sagt alle i By og paa Land holder »hellig«, og Bladene, hvis Personale ellers ikke hele Aaret rundt har en Fridag uden for de af Staten anordnede, har nu i en Del Aar været enige om at stanse Arbejdet Fastelavns Mandag, hvilket Abonnenterne har fundet var meget rimeligt.

Atter i Aar vil der derfor Fastelavns Mandag ikke blive trykket noget Numer af nærværende Blad. Vore Arbejdere, der alle faar deres Løn ogsaa for denne Dag, kan da for en Gangs Skyld holde en glad »blaa Mandag«.

Stiftelsesfest. Sangforeningen »Typografia« i Horsens afholdt sin første Stiftelsesfest Lørdag den 4. Februar med Fællesspisning, Koncert og Bal. Ved Bordet bød Formanden, Hr. P. LAURSEN, Velkommen og udbragte et Leve for Foreningen, Hr. P. DAUGAARD talte smukt for Damerne og Hr. TH. BERTHELSEN bragte Dirigenten, Hr. VEDEL-JENSEN, Sangernes og de passive Medlemmers Tak for det af ham ydede store Arbejde i Foreningens Tjeneste, ligesom endnu langt flere Taler holdtes. Under Spisningen indløb der flere Telegrammer, og de forskellige i fiks Udstyrelse foreliggende Sange modtoges med udelt Bifald, men en enkelt, som hidrørte fra Hr. S. Kjeld og i Stregesats indeholdt Karrikaturer af »Typografia«s fem Bestyrelsesmedlemmer, vakte ustandselig Jubel. Et Ekspl. af Sangen er fremlagt i Foreningslokalet i København. Ved Koncerten i en Pavse under Ballet applauderedes Sangerne paa det livligste, og et Scenearrangement med Revysang samt flere interimistiske Tableauer forskaffede baade Forfatteren, »Direktøren« og »Arrangøren« næsten fænomenalt Bifald. Festdeltagernes Antal var over 60 og Ballet trak ud til langt hen paa Morgenstunden.

JOHS.

Typografernes KARNEVAL

Interessanteste Variété!

Smukkeste Dragter!

Kostbareste Engagementer!

Hurtigste Servering!

Brillanteste Stemning!

Minderigeste Nat! Ingen Pavse i Fornøjelsen!

18. FEBRUAR 1899 *KONCERTPALÆET*

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 22. Januar. Alle mødte.

Skrivelse fra Dr. Rasch om, at han fra 1. April trækker sig tilbage. Han takker for den forløbne Tid og meddeler, at han i Fremtiden som hidtil vil være villig til at behandle Foreningens Medlemmer for modereret Betaling i veneriske Sygdomme. Han anbefaler paa det bedste Dr. Kirstein som sin Efterfølger. Foruden denne blev Borgerrepræsentant, Dr. Wandahl, bragt i Forslag. Det besluttedes at tilbyde Dr. Lendrop den ledige Kreds og udsætte Afgørelsen til næste Møde. — En Lærling andrager om, at Foreningen vil yde Halvdelen af Udgifterne til hans Uddannelse ved Fagskolen; Principalen vil betale det halve. Vedtaget, for saa vidt han indmælder sig i en af Foreningens Afdelinger og et Andragende om halv Friplads i Fagskolen ikke bliver imødekommet. — Skrivelse fra Bogtrykkerforeningen af 1898 om Ønskeligheden af en Voldgiftsret til Afgørelsen af eventuelle Stridigheder mellem Typograferne og dens Medlemmer. Sanktioneredes. — Følgende Trykkerier blokeredes, da de har nægtet at underskrive Tarifen: Ritzau; A. P. Rosenberg, Pilestræde 8; »Papyrus«, Østergade; Rud. Svendsen, Peder Skramsg. 6; Løser, Købmagergade; Carl V. Petersen, Nørresøgade; Keilgaard & Sørup. — Flere Medlemmer, som var blevne afskedigede paa Grund af Hævdelsen af den nye Tarif, vedtoges det at give Reservefondsunderstøttelse. — Den typ. Trykkerforening protesterer imod, at en Trykker, som har været Medlem af Den typ. Forening før 1. Januar, vil mælde sig ud af Trykkerforeningen og vedblive at være i Den typ. Forening. Da Overenskomsten med Trykkerforeningen kun gælder fra 1. Januar, formente Styrelsen, at der ikke kan være noget til Hinder for Vedkommendes Udmældelse af Trykkerforeningen og Forbliven i Den typ. Forening. — Anmodning fra Klubben for Rotationstrykkere og Stereotypister om at faa Ind- og Udmældelser optagne gratis i *Typ.-Tid.* samt Bekendtgørelser om Møder for nedsat Betaling (10 Øre pr. Linie). Vedtaget. — Stereotypisterne i et herværende Blad ønskede Styrelsens Sanktion til eventuelt at nedlægge Arbejdet for at opnaa højere Løn. Kunde ikke tilraades. — I Anl. af Hovedbestyrelsens Vedtagelse ang. Arbejdsløshedsunderstøttelse formente Styrelsen i Henhold til Forbundslovene, at naar den forhøjede Understøttelse (175 Øre daglig) er oppebaaret i 10 Uger, skal der atter ydes 200 Uger for at opnaa Ret til forhøjet Understøttelse. — Det vedtoges, at der til syge Rejsende bør ydes fri Læge og Medicin foruden Hospital og 1 Kr. ugenlig.

FORMANDEN meddelte, at G. A. BACH igennem Anvisningskontoret havde forlangt en Akcidenssætter til 28 Kr.; da vedkommende Sætter stillede paa Trykkeriet næste Morgen Kl. 7 for at begynde, blev han bortvist af en Slags Kontrollør, som paastod, at han ikke havde noget at gøre dér, men kunde komme igen Kl. 11, saa var Bach til Stede; da han til den angivne Tid traf Hr. Bach, holdt denne et længere Forhør over ham og endte med at erklære, at han ikke kunde bruge ham, og det nyttede ikke, at Sætteren henstillede til denne i hvert Fald at prøve ham. I den Anledning vedtog man, at hvis G. A. Bach i Fremtiden vil have Folk, maa han først garantere, at de kommer i Arbejde; endvidere vedtoges,

at Plads hos G. A. Bach kun maa modtages gennem Arbejdsanvisningskontoret.

Omlægning af Arbejdstiden paa forskellige Trykkerier tillodes. — De kvindelige Maskinsættere hos Ferslew udtaler deres Tak for Styrelsens Medvirkning til deres nye Tarif. — FORMANDEN oplyste, at et Medlem efter Lægens Paategning havde været syg Mandag og Tirsdag, Onsdag begyndte han atter at arbejde, men da hans Arbejdskammerater meddelte ham, at han kun kunde faa Sygepenge for 3 Dage, gik han atter til Lægen og fik denne til at skrive ham syg for Søndag med; men det hjalp altsammen ingenting, thi da Vedkommende kom til Kassereren med Sygesedlen, fik han ingen Sygepenge, thi i Henhold til Lovene gives ikke Understøttelse for mindre end — 4 Dage. — Forskellige Trykkeriers Forhold overlodes det Formanden at ordne. — Da Styrelsen i enkelte Tilfælde ikke var enig med Medlemmerne af Tarifkommissionen i deres Besvarelser i de typografiske Fagblade angaaende Forstaaelsen af Tarifen, ønskede man, at Besvarelsen i Fremtiden forelægges Styrelsen, forinden de offentliggøres. O. J.

Søndag den 5. Februar. Frav. F. K. MADSEN.

Typograf S. (Sætter) var begyndt at arbejde i *Agrardagbladet* uden først at meddele det til Anvisningskontoret; *han idømtes 1/2 Aars Karantæne.* — Formanden meddelte, at Direktør Larsen havde underskrevet Tarifen for Ferslews Forretninger i St. Kongensgade 24 og Hotel Royal; samtidig var der indrømmet de kvindelige Maskinsættere i *Nationaltidende* forkortet Arbejdstid (knapt 8 Timer), Lønforhøjelse fra 10 Øre Tusinde til 12 Øre og en Sommerferie samt Fridage. — Chr. S. Sørensen (Blokadebryder) søgte Optagelse; han henvistes til Generalforsamlingen; der vedtoges en Henstilling til Forbundsstyrelsen ang. ham. — En Bogtrykker beskæftiger 6 Kvinder ved Haandsætning, som ikke lønnes i Henhold til Tarifen; han andrager om Sanktion til at beholde dem for den nuværende Løn, da han fremhæver, at de har Mangler i aandelig Henseende og at han kun beskæftiger dem af Medlidenhed; Styrelsen kunde ikke sanktionerer dette Forhold og vedtog, at Kvinderne skal lønnes tarifmæssig. — Ang. Lægespørgsmaalet vedtoges det at udvide Dr. Lendrops Kreds, saaledes at Grænsen fra 1. April bliver Gothersgade og Nyhavn i Stedet for Købmagergade; den ved Dr. Raschs Fratræden ledige Kreds (Byen østre) tilbydes Dr. Wandall. — En Skrivelse fra Den typ. Trykkerforening forelaa og der toges Beslutning desang. — Formanden gav Meddelelse om Forholdene paa forskellige Trykkerier og man tog Stilling hertil. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 30. Januar. Alle tilstede.

1. Typograf L. Svendsen af Aarhus er død den 23. ds. — 300 Kr. i Begravelseshjælp er anvist.

2. En Lokalformand klager over, at et Medlem, der alt i Febr. 98 har rejst et Laan, ikke endnu har afdraget paa dette. Vedk. tilstilles et Rykkerbrev. — Lokalformændene maa paase, at alle Laan tilbagebetales indenfor den i Lovene fastsatte Frist. Der gøres tillige opmærksom paa, at de under de gamle Love stiftede Laan skulle tilbagebetales i Løbet af et halvt Aar, efter 1. Januar er Fristen forlænget til et Aar, og at alle Understøttelser hviler indtil Laanene er tilbagebetalte.

3. En Lokalfmd. har udlaant 15 Kr. til et Medlem, som staar i Plads, og meddeler, at han ikke har faaet Beløbet refunderet og derfor har opført Beløbet paa Regnskabet som Laan. — Dette Forhold kan umuligt passere. Regnskabet returneres og maa ordnes.

4. Optagelsesbetingelserne for to tidligere Medl. i Hjørring, der ikke skyldte noget ved Udtrædelsen, fastsattes til 4 Kr.

5. En Del Tarifsager refereredes, og Formanden afgav Beretning som sin Rejse. HVIDTFELDT.

KARNEVALET. Da Efterspørgslen efter Billetter giver Udsigt til, at ALT BLIVER UDSOLGT i de nærmeste Dage, bedes d'Hrr. Inkassatorer, som endnu Lørdag Aften maatte have nogle Billetter i Behold, at aflevere disse Søndag den 12. Februar, Formiddag mellem Kl. 10—12, Admiralgade 19, 1. Sal, til A. M. W. Møller. De, der ikke er afleveret, vil blive betragtet som solgte.

Det af mig udsendte Cirkulære har givet nedenstaaende Resultat, for hvilket jeg takker. J. F. MØLLER.

Faktor Vilhelm Bau Kr. 5.00, Berl. Tid. 13.45, Chr. Birch 1.25, Bording 5.25, Centraltrykkeriet 6.50, I. Cohen 5.00, Eksprestr. 1.60, Hannover 5.50, Hoffensberg 3.25, Hohlenberg 1.25, Axel Holm 2.50, Lazarus 0.25, Leisner 1.00, Missionstrykkeriet 3.50, Nationaltid. 9.00, Nielsen & Lydiche 5.80, O. C. Olsen 6.00, Politiken 8.50, Rigsdagen 6.25, Social-Demokr. 6.25, Thiele 4.00, Truelsen 4.00, Qvist 2.00 — tilsammen Kr. 108.10.

For Modtagelsen af 108 Kr. 10 Øre takkes og kvitteres.

Januar 1899. MARIE DAHLIN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Ny Medlemmer: Sætter Hans Chr. Hansen, udl. ½ 99 hos I. Cohen (arb. s. St.). Sætter Laur. Vilh. Petersen (arbl.), tidl. Medlem. Trykker Carl Jørgen Peter Olsen, udl. 27/1 99 hos Carl Lund (arbl.). Lærlingene Knud Mortensen og Louis Fred. Møller hos Nielsen & Lydiche. Charles Winthers Hustru Hulda Theresia Maria.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1324 (Dsk. t. F.), Janus Christensen (I. Cohen). 1238 (Dsk. t. F.), Chr. Jensen Udbye (Kihl & Langkjær).

Bortrejste: 187, Will. Thorvald Hansen (arbl.) til Pl. i Roskilde. 261, Fred. Vald. Borup (arbl.) til Pl. i Hillerød. 1650, Otto Sofus Rundberg (arbl.) til Norge. 1768, Julius Samuelsen (arbl.) til Norge.

Død: Louise Augusta Basse, 70 Aar.

Udmældte: Kemigraf Anders Chr. Andersen (Xylograf Hendriksen). Bogtr. Emil Doris Michael Petersen.

Til **Væverne** har jeg modtaget: Bording Kr. 3.50, S. L. Møller (÷ 2 Sættere) 3.25, Soc.-Dem. og N. Cohen (2. B.) 7.00, Luno 4.40, Hohlenberg 2.00, Adresse-Avisen 2.10, ialt Kr. 22.25, med det tidl. indk. 29.25 ialt Kr. 51.50.

Bidrag modtages fremdeles.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Oktober Kvartal 1898: 17 Albrecht 16 Kr., 49 Ch.s Andersen 17, 56 M. H. Andersen 34, 249 N. C. Brockmann 17, 261 Fr. V. Borup 17, 415 R. Møller Dam 35, 511 Ebstrup 26, 626 A. Fenger 25, 627 Lars Emil Frederiksen 8, 630 le Fevre 11, 631 Hans Fred. Frederiksen 23, 856 Jul. Chr. Hansen 10, 2838 F. O. Hansen 4, 2845 Joh.s Hass 15, 2848 V. Haastrup 11, 2855 Chr. Emil Hansen 10, 2856 O. Helsted 10, 933 Will. Jensen 1, 978 A. C. V. Jensen 12, 998 H. Chr. Jørgensen 43, 2901 Viktor Emm. Jensen 18, 2906 William Jensen 8, 2933 Alb. V. Jørgensen 9, 2943 Jacob Jacobsen 1, 1013 Rud. Kalberg 16, 1027 Klinckhammer 14, 1159 Carl Chr. Larsen 8, 1166 F. V. Løhr 27, 1175 Carl Adolph Larsen 5, 1177 Hans P. Larsen 25, 1182 Carl Vilh. Larsen 18, 1184 Jens Larsen 2, 1195 F. C. Ludvigsen 49, 3006 Lohmann 35, 1230 Johan O. Madsen 3, 1241 F. P. Meier 14, 1245 Jacob P. Michaelsen 10, 1265 M. A. Moe 5, 1322 Axel V. Nielsen 1, 1329 Marius Nielsen 15, 1356 Brøndahl Nielsen 14, 1367 Nuppenau 1, 1426 Oluf Fr. Olsen 5, 1501 L. Prieme 8, 1533 Hans P. Petersen 23, 1537 Rud. Jørg. Petersen 23, 1550 J. P. C. Petersen 5, 1551 A. A. Th. Petersen 16, 1621 Martin S. Rasmussen 7, 1640 Randa 9, 1746 O. Schiøtt 7, 1783 Hans Simonsen 6, 1793 Chr. Sørensen 12, 1798 C. Schnoor 34, 1825 Chr. L. Thorsen 22, 1947 J. C. Unger 17, 1913 Wandrup 25, 1933 Ch.s Wincentsen 1, 1937 Weiergang 11, 1950, Paul Woderup 25 — ialt 899 Kr. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

31. Jan.: *Hillerød, Randers* og *Middelfart.*

I Dag mangler: *København* (Den t. Trykkerforening, Rejsek. og Reservef.) og *Frederikshavn.*

Den lovbefalede Indleveringsfrist udløb 28. Januar.

Kolding, den 7. Februar 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Ny Medlemmer: Hjørring, Carl Glotz og Niels Jørgen Nielsen (tidl. Medlemmer). Vejle, Mads Jørgen Ærenlund Madsen, udl. 21/1 99 paa Vejle Amts Dagblad, aflagt Svendeprøve (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nyborg, 1580 (Den t. F.), Ferdinand Cornelius Petersen og 990, Chr. Elbert Hansen. Viborg, 412 (Norsk Centralf.), Jens Hansen (i Plads). Vejle, 1037, Frederik Carl Christian Jensen og 985, Peter Petersen. Aalborg, 1047, Søren M. Christensen (arbl.) fra Vejle. Assens, 1206, Fr. Ferd. Strudts fra Helsingør i Pl. Hillerød, 1282, Carl Chr. Andersen (syg). Køge, 1318, Chr. Jensen i Pl. Odense, 1147, M. Kleiner fra Rejse.

Bortrejste: Vejle, 1174, H. J. J. Hansen til Pl. i Fredericia og 1047, S. M. Christensen (arbl.). Hjørring, 1222, Joh. Ghr. Schmidt til Pl. i Aalborg og 990, Chr. Elbert Hansen til Pl. i Nyborg. Ringkøbing (Skjern), 1045, Chr. Alfred Krüger (paa Rejse). Helsingør, 1206, Fr. Strudts til Pl. i Assens. Assens, 1244, L. Høier til Pl. i Kolding. Køge, 1641 (Den t. F.), Lars P. Rasmussen (arbl.) til Københavns.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

I Anledning af et paa et herv. Trykkeri forefaldet Tilfælde bekendtgøres, at Medlemmerne ikke alene er *berettigede,* men tillige *forpligtede* til at nægte Udførelsen af Arbejde fra *blokerede Trykkerier,* og skal de i Tilfælde, hvor Nægtelsen ikke respekteres, *uopholdelig* henvende sig til Styrelsen, der da vil foretage det fornødne.

P. S. V.:
LAUR. JENSEN.

Forslag, der ønskes behandlet paa den ordinære Generalforsamling, bedes i Løbet af 8 Dage tilstillet Formanden.

Nyt Medlem: C. J. P. Olsen, udl. 27/1 99 hos Carl Lund (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 187, V. T. Hansen til Roskilde i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 begyndes Prøverne til Dirigentens store Koncert. *Tilgang til Koret* modtages før Prøven.

Næste Lørdag *intet Møde.* STYRELSEN.

ANNONCER

J. E. Carlsens
Maskeradegarderobe,
Ravnsborggade 7,
anbefaler sig med **elegante Maskeradedragter** til *moderate Priser.*

En brugt Diegeltrykpresse
udmærket holdt, Rammevidde 26 × 38 Cm., er billig til Salg hos
Adolph Wulff,
Gothersg. 8.

De Herrer Typografers Opmærksomhed henledes paa

Café „Dannebroghus"
20, Frederiksborggade 20
Smaa udsøgte Frokostretter fra 30 Øre

Hyggelige Lokaler til indtil 20 Personer staa til behagelig Afbenyttelse

Ærbødigst
Harald Jensen

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

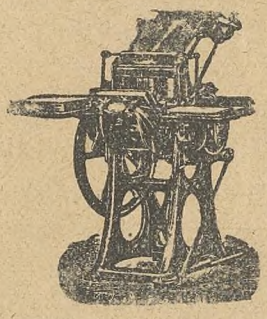

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Adolph Wulff
GOTHERSGADE 8
Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:
Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser
Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier
Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"
Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning
Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver
Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk
L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud
Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 17 FEBRUAR 1899 XXVI AARGANG

Støv i Kasserne!

MEDENS man overalt i Udlandet søger at fjærne de væsentligste Aarsager til den omsiggribende Tuberkulose, som vort Fag i særlig Grad er plaget af, har vi her hjemme i mangfoldige Aar levet i en idyllisk Ro, laden Støv og Snavs vokse sig fast omkring os, og kun hver Gang en af vore yngste Kammerater er blevet revet væk af den frygtelige Sygdom, er vi for et Øjeblik — men kun for et Øjeblik — blevet vækket af Døsen. I de bevægede Dage og paa de store Møder, der gik forud for Vedtagelsen af vor Tarif, fik vi i Grunden først det rigtige Indblik i, hvilke uhyre svinske Forhold, vi arbejdede under. Mange udenforstaaende trak tvivlende paa Skuldrene, da de i *Social-Demokr.* læste om de underlige svinske Lokaler, der kun blev vaskede hver 8. Aar. Vi vidste kun altfor godt, hvor sande disse Linier var. Det lykkedes os, hvor meget end hensynsløse Principaler satte sig imod, at faa indsat en Bestemmelse om, at Lokalerne skulde holdes rene. Nu ligger det i vor Haand, at denne Bestemmelse bliver overholdt, *og den skal overholdes!*

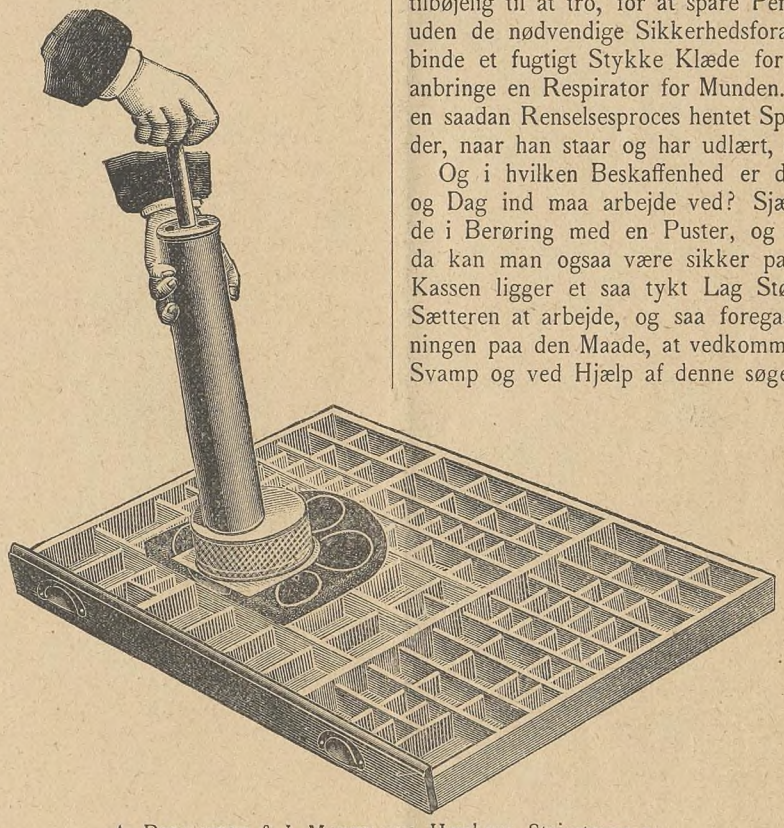

A. PREILIPPER & J. MARKMANN, Hamborg, Steinstrasse 70.

Det næste, som vi bør have vor Opmærksomhed henvendt paa og som har saa uendelig stor Betydning for vor Sundhed, er: I hvilken Tilstand er de Kasser, som vi sætter af? Ja, Spørgsmaalet er overmaade let at besvare. Hvorledes skal vel Kasserne kunne være, naar Lokalerne kun bliver vaskede en Gang hver 8. eller 12. Aar? *Selvfølgelig fulde af Støv!* Vi har set Kasser, som der ikke blev sat af til hver Dag, i den Grad tilstøvede, at det ikke var muligt at opdage Bogstaverne.

Det er her, man skal søge Aarsagen til de mange unge Menneskers tidlige Død, som vort Fag i Modsætning til andre Fag staar øverst paa Listen med, og som desværre vor Sygekasse kan tale med om.

Vi skal i det Følgende blot ved et Par Streger bevise, hvorledes Spiren til Lungetuberkulosen ligefrem bliver indpodet i de unge Mennesker fra det Øjeblik de er saa »heldige« at faa Ansættelse i et Officin. Det første, disse unge Mennesker bliver sat til, er at stable Fisk op, det vil sige rode i alt det Snavs, som om Morgenen ved Hjælp af en Gadekost bliver fejet op fra Gulvet, og skal der en enkelt Gang pustes Kasser ud, saa bliver dette Arbejde ikke udført af Karlene, men i Reglen af Lærlinge og under Forhold, som er i højeste Grad skadelige for disses Sundhed. Da Sætterierne som Regel er indrettede paa 4. eller 5. Sal, er det saa godt som umulig, naar Kasserne skal udpustes, at faa disse bragt ned i Gaarden, hvorfor Udpustningen foregaar enten paa Trappegangen eller i selve Sætterilokalet. Her foregaar saa en Udpustning, som burde mane ethvert fornuftigt Menneske til Protest imod de Principaler, i hvis Varetægt de unge Mennesker er overgivet, men som enten af Ligegyldighed eller ogsaa, hvad vi mest er tilbøjelig til at tro, for at spare Penge, lader Arbejdet udføre uden de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger, enten ved at binde et fugtigt Stykke Klæde for Underansigtet eller ogsaa anbringe en Respirator for Munden. Mange Lærlinge har ved en saadan Renselsesproces hentet Spiren til den Lungesvindsot, der, naar han staar og har udlært, *saa lægger ham i Graven!*

Og i hvilken Beskaffenhed er de Kasser, som vi Dag ud og Dag ind maa arbejde ved? Sjælden eller aldrig kommer de i Berøring med en Puster, og sker det en enkelt Gang, da kan man ogsaa være sikker paa, at der paa Bunden af Kassen ligger et saa tykt Lag Støv, at det er umuligt for Sætteren at arbejde, og saa foregaar i mange Tilfælde Rensningen paa den Maade, at vedkommende Sætter tager en vaad Svamp og ved Hjælp af denne søger at faa det værste Snavs bort. Paa mange Sætterier findes der nemlig ikke en Gang en Puster.

Vi Typografer har ofte selv været tilbøjelig til at lade haant om dette Forhold; men efter at vore Læger, og da i særlig Grad Hr. BILLE-TOP, har gjort os opmærksom paa, at Typografernes værste Fjende ligger i det Blystøv, som ophober sig i Kasserne, saa er det vor Pligt ikke alene at sørge for at faa det udryddet, men ogsaa at denne Udrydning sker paa en saa forsvarlig Maade, at den ikke skader vor Sundhed.

I Tyskland, hvor der findes en Lov, som giver Anvisning paa, hvorledes Trykkerilokalerne skal være indrettede og paa hvilken Maade Renligholdelsen skal foregaa — desværre mangler vi en saadan Lov her hjemme —, har man opfundet et Apparat »Sanitas« (se Tegn.) til Udpustning af Kasser, der synes praktisk.

Som man vil se af Tegningen bestaar Apparatet af en Cylinder med Pumpestang. Ved at stille Cylinderen over de Fag, som man ønsker rensede og lader Pumpen virke, som en almindelig Cyklepumpe, hvirvles Støv og Bogstaver op i Cylinderen, men medens at Bogstaverne falder tilbage i Faget, føres Støvet ind i en lukket Beholder. Saa vidt vi véd koster Udpusteren »Sanitas« kun 14 à 16 Mark.

Der findes her i Landet ikke saa faa Principaler, der sætter en Ære i, at deres Lokaler og Arbejdsredskaber er i den propreste Orden, og disse vil rimeligvis ikke tøve med at anskaffe denne Forbedring; men der findes — og det er desværre det store Gros — en hel Del, som kun tænker paa Profit-Udbytte og saa forresten er ligeglad med, hvorledes det gaar de Menneskers Sundhed, der skaber dette Udbytte.

Vi siger derfor til Kollegerne rundt om: Har vi endelig opnaaet i vor Tarif at faa indsat en Bestemmelse om Renligholdelsen af Lokalerne, saa lad os benytte denne til at faa: *Støvet af Kasserne!*

En rar Principal.

I en idyllisk beliggende sydjysk Købstad bor en Bogtrykker. Dersom det ikke var en aparte Herre, skulde jeg ikke for hans Skyld lægge Beslag paa *Typ.-Tid.*s Spalter, men efterfølgende vil vise, at det dog kunde have sin Interesse.

Som foran sagt, er der noget aparte ved Manden, og han viser dette paa mange Maader. En mere grisk og ubehagelig Herre skal man lede længe efter. Det hører ikke til Sjældenhederne, at han udskælder sit Personale, og han holder rene Straffeprædikener til samme, naar der ikke bestilles tilstrækkeligt — hvad der ikke vil sige saa lidt efter hans Fordringer til Arbejdsydelsen.

Den ny Tarif underkaster han et grundigt Studium — særlig hvad Mulktbestemmelserne angaar, — og kommer en Mand for sent, bliver han afkrævet sin Mulkt og faar en lang, ofte ret fyndig personlig Meddelelse i Tilgift. Selv Drengene maa — foruden de dem tildelte Lussinger — op med Moneterne.

En Dreng blev afvigte Jul tilstaaet en otte Dages Ferie til stor Forundring for mange, men at der efter den søde Kløe kommer den sure Svie, maatte den samme Dreng bekende; thi efter at han var kommen tilbage, maatte han gratis og paa Trods af Fabrikloven arbejde over om Aftenen for at indhente den spildte Tid.

At en saadan Principal kan finde meget ved Tarifen, der kan fortolkes i Arbejdernes Disfavør, siger sig selv; men saa vidt jeg ved, har Byens Kolleger vedkommende Principal i venlig Erindring og skal nok paase, at han ikke tildeler Tarifen altfor megen fri Fortolkning.

ARGUS.

Karnevals-Notitser.

I Morgen Aften Kl. 7½ smækkes atter Koncertpalæets vældige Porte op for Typograferne. Paany er vi naaet til den skønneste, den dejligste Nat i Aaret, der er som Enhedsmærket for Alt, hvad der rummer Glæde og Nydelse indenfor Faget. I Københavns største og smukkeste Sal, under det mest glimrende elektriske Lys, omgivet af fantastisk kostymerede skønne Skikkelser, smittet af det jublende Humør og den douce, lokkende Musik staar der over Salen — som over Engen en Sommeraften — en forheksende Taage, der giver Stemning og fylder med Fryd. Al den sædvanlige omhyggelige Indpakning af Ord og Meninger, som det daglige Liv bærer til Skue, er opløst i hjærteføIt Inderlighed; i det bisarre Kostyme, hvor man gælder for en Anden, er man i Virkeligheden sig selv. Her er alle Spekulationer og Bekymringer banlyste, her er kun Plads for de Glade! I Dragten pulserer Livet, bag Masken tindrer Livslysten! Ud fra dens Glughuller danser Lygtemændene og lokker for Kavallererne, som uden Frygt for Mosen tror at kunne fange dem. Det er som Troldtøj det Hele!

— — —

Typograferne kan være stolte over deres Fremgang ogsaa paa det Omraade. Som Bevis lidt Statistik:

19. Februar 1876 holdt vi den første Maskerade i Vincents Lokale (nu Wittmack). Billetten kostede for Herrer 2 Kr., for Damer 1 Kr., for Tilskuere 1 Kr. og Børn 50 Øre — som man ser noget dyrere end nu. Tilslutningen var god og Festen gav et Overskud af *134 Kr. 80 Ø. 25. Marts 77*, Aaret efter det faglige Nederlag, greb Sangforeningen Initiativet og afholdt Maskerade paa Østergade 15. Et Overskud af *20 Kr. 35 Øre* skænkedes Fagforeningen. Derefter gik der vistnok 3 Aar, hvor Maskerade var banlyst, og først i 81 (22. Jan.) lægger man ud paany. Man faar Indtryk af, at der ved denne Lejlighed er gjort Anstrængelser for at samle Publikum, CARL LUMBYE dirigerer saaledes Musiken, men ikke desto mindre blev Resultatet et *Underskud* af 23 Kr. 40 Øre. Man tabte dog ikke Modet, men fortsatte næste Aar og følgende indtil 87, og i disse noterer man stadig Overskud, selv om det kun kredsede fra den første Snes til det første Hundrede Kroner. I 87 afholdtes ingen Maskerade, men i 88 rykker man første Gang ind i Koncertpalæet. Billetpriserne, som havde holdt sig nogenlunde paa samme Højde alle Aarene, reduceredes betydeligt, en Herrebillet kostede saaledes kun 1 Kr. 25 Øre, men alle Anstrængelser lønnedes ikke med mere end 2 Kr. 15 Øre som Overskud. Nu blev Styrelsen ked af Arrangementet og lod i 1889 et Festudvalg træde til; den 23. Febr. afholdt dette et Maskebal paa Sortedamslund, som bragte Kassen et Tab af 62 Kr. 09 Øre, hvad dog næste Aar indvandtes ved at ty tilbage til Koncertpalæet og lade Livgardens Musik med Hr. VATER som Dirigent spille op. Denne Idé lønnedes med et Overskud af 122½ Kr. 07 Øre. De næste tre Aar tyede man tilbage til Wittmack og mødte med højst tarvelige Resultater, hvorfor der ikke i 94 afholdtes noget Karneval. Først i 1895, da Initiativet grebes til Samarbejde med *Gutenberg-Koret*, fik Piben en anden Lyd. Man vil bedst se dette af følgende Tal:

Overskud:			*Underskud:*		
22. Januar 1876	Kr.	134.80	22. Januar 1881	Kr.	23.40
25. Marts 1877	-	20.35	23. Febr. 1889	-	62.09
18. Febr. 1882	-	20.05	16. Januar 1892	-	75.32
24. — 1883	-	79.85			
26. Januar 1884	-	32.25			
31. — 1885	-	103.24			
23. — 1886	-	20.79			
10. Marts 1888	-	2.15			
9. Febr. 1890	-	122.07			
22. — 1891	-	75.71			
12. — 1893	-	8.35			
9. — 1895	-	245.76			
29. — 1896	-	332.17			
30. Januar 1897	-	566.29			
12. Marts 1898	-	810.92[1]			
	Kr.	2574.75		Overskud	2413.94
				Kr.	2574.75

Fra 1876 til 1893 afholdt Foreningen 14 Maskerader, der **tilsammen** bragte et Overskud af **458 Kr. 80 Øre**, fra 1895 til 1898 inkl. er afholdt 4, som har givet et samlet Overskud af **1955 Kr. 14 Øre.** Den typografiske Forening og Gutenberg-Koret har baade Ære, Fornøjelse og Udbytte af deres Samarbejde paa det Omraade.

— — —

Til Slut forskellige smaa Meddelelser: Vejen til Variétéen osv. vil til Lettelse for Publikum blive anvist ved illustrerede Vejvisere, Optog og Fremvisninger foregaar præcis paa de angivne Klokkeslet, Tiden for Turdansene (Lanciers osv.) vil blive angivet ved Opslag. Kontrollen er i Aar bleven yderligere forøget, men ikke desto mindre vil det lette dennes Arbejde ganske betydeligt, om det ærede Publikum forinden Ankomsten har fæstnet Billet-Kuponen til Kjoleliv og Frakkeopslag og kommer med selve Billetten i Haanden. At der intet Billetsalg finder Sted ved Ingangen er gammelkendt, men at Koncertpalæets Porte vil blive aflaasede Kl. 12 er noget nyt, som dog kun vil medføre absolut Udelukkelse for dem, der ikke kan vise Billetten udenfor Ruden.

— — —

Og saa paa Gensyn i Morgen til den største, smukkeste og mest morsomme Fest, vi endnu har afholdt. Den har »udviklet sig« saaledes, at vor Ævne til at more os — Dagen derpaa vil blive konstateret af den samlede københavnske Presse!

Et Ord til de Unge.

A. L. S.

FRA Bestyrelsen for Arbejdernes Læseselskab har vi modtaget følgende: Nu, da Vinteren er inde, med Slud og Kulde, med korte Dage, og lange mørke Aftener, trænger dette Spørgsmaal sig ganske naturligt frem: »Hvor skal man bedst tilbringe sine Aftener, naar man ikke har Raad til at gaa paa Forlystelsessteder eller Beværtning, og ikke selv har sat Fod under eget Bord, eller ejer et Hjems Hygge.« Svaret er givet i de tre Bogstaver, som danner Undertitlen over denne Artikel. A. L. S., o: »Arbejdernes Læseselskab« er en Forening, der kan anbefales enhver ung Mand og Kvinde, at tilbringe de ledige Aftentimer i.

Et Par Ord om Selskabets Virksomhed vil tilfulde bekræfte, at denne Institution fortjener at støttes af alle, og særlig af alle Arbejderstandens unge fremadstræbende og kundskabstørstende Mænd og Kvinder.

Læseselskabet ejer et Bibliotek paa over 7,000 Bind, som er aabent for Udlaan hver Aften fra Kl. 7—10. Paa dets 8 Læse- & Konversationsværelser er fremlagt ca. 70 Dag- & Ugeblade. Læseværelserne holdes aabne hver søgn Aften fra Kl. 6—11 samt om Søndagen fra Kl. 10

[1] Deraf 121 Kr. 75 Øre opført i Status.

Fm. Hveranden Søndag afholdes Oplæsning, og hveranden Onsdag Foredrag, hvortil Medlemmerne har gratis Adgang. Ligeledes arrangeres der Besøg paa Musæer og Samlinger under kyndig Vejledning. Ved Velvilje fra Lederne af Hovedstadens Teatre, kan Læseselskabet byde sine Medlemmer Adgang til disse paa særdeles favorable Vilkaar. Endvidere arrangeres der hyppigt selskabelige Sammenkomster og Underholdninger, hvortil de bedste sceniske Kunstnere yder deres Assistance.

Alene det her nævnte giver et lille Overblik over hvilke betydelige Goder, Læseselskabet kan byde sine Medlemmer. Hvis man nu vil spørge, hvad det koster at blive delagtiggjort i disse Fordele, da lyder Svaret: *35 Øre pr. Maaned, eller godt 1 Øre om Dagen.*

For alle de unge Mænd og Kvinder, som i mange Tilfælde maa bo hos Fremmede, og som tidt og ofte bryder deres Hjerne med, hvorledes de paa en billig Maade skal tilbringe de ledige Timer, vil Arbejdernes Læseselskab være et stort Gode. Paa Selskabets Læseværelser er der Lys og Varme, Blade at læse og Mennesker at tale med, som har Interesse for Livets store Spørgsmaal. Nu da Læsetiden er inde, fortjener Læseselskabet, at dets Medlemstal bliver stærkt forøget. Mangen en graanet Arbejder ser man komme i Selskabet, bytte sin Bog, og bære til sit Hjem et Stykke Kultur, som spreder Lys og Varme indenfor dets snevre Mure. De Unge bør ikke staa tilbage for de Gamle, men indmælde sig i Læseselskabet, *Nansensgade 53*.

Nær og fjærn.

»Arbejdervenligt«. I denne Tid, hvor Trykkerne i stort Tal er kastet paa Gaden som Følge af den ny Tarif, er det interessant at lægge Mærke til, hvorledes en af de 7 Principaler, der ved deres resolute Optræden bidrog til at vi fik den, fortolker den i Praksis. I det paagældende Firmas Trykkeri findes nu det ejendommelige Forhold, at *3* Lærlinge passer **4** *Hurtigpresser*. Den ældste Lærling, der har været $3^1/_2$ i Lære, har *6 Kr.* om Ugen for at passe de *to* Maskiner, medens to andre Lærlinge, hvoraf den yngste har været ca. 1 Aar i Lære, passer hver sin. Dersom Firmaet, hvis Chef har været med at »redde« Tarifen i Land, skulde have udlærte Arbejdere til disse 4 Maskiner, vilde Minimallønnen blive **92** *Kr. pr. Uge*, nu passes de for **12—13** *Kr. pr. Uge;* derved tjenes ekstra ca. **80** Kr. om Ugen. Dersom disse Linier kunde hjælpe til, at der i det mindste blev antaget en Trykker til, skulde det glæde mig; i modsat Fald nødsages jeg til senere at tage det paagældende Firma under fornyet Behandling. X.

Dansk typ. Forenings Voldgiftsret. Hr. Borgmester SGHJØRRING i Kolding har modtaget Opfordringen om at fungere som Voldgiftsrettens Opmand. Voldgiftsretten bestaar endvidere af d'Hrr. Red. REGNAR PETERSEN, Næstved, og Red. J. JENSEN, Fredericia, P. HVIDTFELDT og WARBERG, Kolding, i Sager, der angaar Organisationen af Bladudgiverne. I Sager, der angaar Dansk Provinsbogtrykkerforening, fungerer Hr. Red. ERICHSEN, Middelfart, i Stedet for Hr. Regnar Petersen.

Anvisningskontoret i Kolding har i den forløbne Maaned haft en særdeles rask Omsætning af Arbejdskraft, idet ca. 25 har modtaget Pladser ved Kontorets Medvirkning. En halv Snes Stykker har ved egen Hjælp opnaaet Arbejde. Efterspørgslen efter Arbejdskraft er fremdeles god, saa der er al Anledning til at iagttage Opfyldelsen af de i Lovene foreskrevne Regler, for at Kontoret kan arbejde saa let og tilfredsstillende for alle Parter som muligt.

Svensk Typograf-Tidning omtaler i sidste Numer af Bladet det glædelige i, at Danskerne nu endelig er naaet saa vidt, at Kvinderne kan blive Medlemmer af Organisationen, og samtidig fortæller Bladet, at Svenskerne i den Henseende har været langt forud for os, idet Kvinderne i Sverig i mange Aar har haft denne Tilladelse. Vi kan oplyse vore svenske Kolleger om, at lige siden Begyndelsen af 80erne har Kvinderne haft Ret til at blive optagne i Den typografiske Forening.

Trykkerforeningen har i den sidste Tid holdt to Generalforsamlinger for at tage Stilling til de mange arbejdsløse Trykkere, der for Øjeblikket findes. Der blev i saa Henseende vedtaget ved frivillige Bidrag at understøtte saadanne, som ikke er understøttelsesberettigede, samt at give Reservefondsunderstøttelse til dem, som kunde bevise, at de paa Grund af Tarifens Indførelse er blevne arbejdsløse; et Cirkulære derom er udsendt paa Trykkerierne. Under Forhandlingerne kom Spørgsmaalet om to Maskiner frem og paa den sidste Generalforsamling vedtoges det at lade Styrelsen ordne dette Forhold, dog med en senere Generalforsamlings Sanktion. Desuden forhandledes et Spørgsmaal fra Schønberg & Hartwig om, at Trykkerne passede 3 Maskiner; dette er dog bleven ordnet ved Styrelsens Medvirkning.

Fastelavns Mandag udgik Bladene i Horsens ikke. Principalerne stillede sig velvillige til et Andragende fra Lokalafdelingen desang.

Kolding Lokalafdeling afholdt Fastelavns Lørdag sin aarlige tilbagevendende selskabelige Sammenkomst, der denne Gang havde vundet særlig stor Tilslutning. Der var Sang af en Dobbeltkvartet, der nu har udviklet sig til at høste almindelig Anerkendelse for sit ihærdige Arbejde paa Sangens Omraade, Optræden af Salonkomikere, Bal og Fællesspisning, hvor Taler og Sange afløste hinanden. Lokalafdelingens Poet havde leveret ikke mindre end tre Sange, der alle modtoges med stormende Bifald.

Hjælpekasse-Virksomhed. Paa adskillige Sætterier er der Tid efter anden oprettet Kasser til Støtte for de organiserede Kolleger, der enten har hævet eller endnu ikke opnaaet Foreningens Hjælp. Som Eksempel paa, hvad Nytte disse Kasser kan gøre og hvilken Hjælp, de kan yde, kan anføres *Politikens* Hjælpekasse. Til denne giver de der arbejdende Kolleger hver 10 Øre ugenlig og den yder indtil 5 Kr. aarlig i Portioner à 1 Kr. til Arbejdsløse, som kommer ind under de foran nævnte Bestemmelser. Kassen havde 1. Januar bestaaet i 5 Aar og af det i den Anledning udsendte for Aarrækken gældende samlede Regnskab fremgaar det, at der ialt er udredet i Understøttelse ca. *800 Kr.*

En Oplysning. Paa de mange forskellige Spørgsmaal, der i de sidste Dage er rettede til mig fra Kolleger, om hvorfor og hvornaar jeg har udmældt mig af Foreningen, skal jeg, i Formodning om, at der er flere, Spørgsmaalet kan interessere, skynde mig at meddele, at jeg *ikke* har været udmældt af Foreningen, men har mældt mig til Optagelse i Hjælpekassen og saaledes er kommen til at figurere mellem ny Medlemmer.

Ærbødigst
SOPHUS JØRGENSEN
(hos P. A. Nielsen).

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 6. Februar. Alle til Stede.

1. Formanden meddeler, at Th. Andersen, Aarhus, takker for bevilget Kontingentfrihed, og at H. P. Henriksen, Maribo, ikke benytter sig af det tilstaaede Halvkontingent, saa længe han arbejder ved Faget.

2. Organisationen af Bladudgivere fremsender Skrivelse fra Org. Voldgiftsretsmedlemmer til Hr. Borgmester Schjørring, Kolding, med Opfordring til Dansk typ. F.s Voldgiftsretsmedlemmer til ogsaa at underskrive den deri indeholdte Anmodning til Borgmesteren om at være Opmand i Voldgiftsretten. — Tilstilles Voldgiftsrettens Medlemmer til Underskrift.

3. Der er indtil Dags Aften kun indkommet Medlemsfortegnelse fra 24 Lokalafd. Der mangler saaledes fra 17 Afdelinger.

4. J. Jepsen, Holbæk, andrager om et Flyttelaan af 50 Kr. til Esbjerg. Tilstodes i Henhold til Forbundslovenes § 37.

5. Typograf A., Hillerød, lider af Blyforgiftning. Lægen har tilraadet ham at tage et Par Maaneders Ferie og mener, at han derved vil kunne blive helbredet. Han forespørger, om han i dette Tilfælde kan faa Sygehjælp i den Tid. — Da Andragendet ikke har passeret Lokalafdelingen og ikke var bilagt med Lægeattest, tilstilles Sagen Lokalafdelingen til Erklæring.

6. Helsingør Lokalafdl. meddeler, at Typograf S., der siden i Fjor har været syg, er rejst fra Byen og har efterladt sig en Lægeregning ubetalt, for 13 Paategninger for Sygesedler, lydende paa 13 Kr. — Da Forretningsudvalget ikke kender nogen højere Takst for Lægepaategning paa Sygeblanket end 50 Øre, maa Lokalformanden forhandle med Lægen paa dette Grundlag. Efter de hidtidige Love skal Foreningen betale Attesterne. — Efter de nu gældende skal Attester kun paategnes ved Sygdommens Begyndelse og Ophør; disse betales ligeledes af Foreningen.

7. Nogle Tarifsager refereredes. Bl. a. forelaa en Situationsberetning fra Ringkøbing, Skern og Ulfborg. — Til Efterretning.

8. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigten. — Til Efterretning.

9. Beretning fra Forbundsstyrelsesmødet. I Anledning af Lønbevægelser i flere Fag var der udskrevet et Ekstrabidrag til de samvirkende Fagforbund af 25 Øre, hvorfor Formanden under sit Ophold paa Sjælland var kaldt til København. Man var enig om, at en Udskrivning hos Medlemmerne af et Ekstrakontingent nu vilde være meget uheldigt, hvorfor man vedtog at udrede denne 25 Øre af Reservefonden. Ligeledes var der udskrevet et Ugebidrag af 10 Cents til det internationale Forbund til Støtte af en Strejke i Bukarest; det bliver ogsaa udredet af Reservefonden. — Der forhandledes om Forstaaelsen af § 39 i Forbundslovene. Dansk typ. F.s Hovedbestyrelsesmøde hævdede, at §'en maatte forstaas saaledes, at den ved 200 Ugebidrag erhvervede Ret til forhøjet Understøttelse ikke kunde gaa tabt, medens Forstaaelsen i København var den, at Retten paany maa generhverves, naar Understøttelsen var udløben. Enighed opnaaedes ikke, og de københavnske Foreningers Opfattelse bliver altsaa den gældende. — Det vedtoges at udsende en Kundgørelse om, at ingen maa søge Plads i København uden først at have meldt sig til Anvisningskontoret dér, og at Medlemmer, som kommer fra Provinserne til København, bliver at slette i Provinsernes Arbejdsløshedsprotokol og omvendt. — Til Efterretning.

10. Formanden meddelte en Beretning om sin Rejse i sidste Uge. Tarifunderskrifter var erhvervede hos Oluf C. Olsen og Louw i Slagelse samt *Loll.-Falsters Stiftst.* i Nykøbing F., Ringsted og Nyborg. Endvidere var besøgt Maribo og Korsør. — Til Efterretning.

11. Red. Chr. Jensen, Slagelse, vil underskrive Tarifen paa Vilkaar, *at* han faar Lov til uantastet at beholde de fire Mand, som nægtedes Optagelse ved alm. Afstemning i Dansk typ. F., og *at* den Omstændighed, at disse 4 Mand stod i Arbejde der, ikke maatte blive gjort til Hindring for Bilæggelse af eventuelle senere opstaaende Konflikter, hvormed særlig menes eventuelle Lock-out'er. — Udsattes.

12. Meddelelse om Forhold hos Schønemann, Nyborg. — Sagen udsattes indtil den jydske Tourné er endt. HVIDTFELDT.

Dansk Typografforbund.

Regnskabsberetning for Januar Maaned 1899.

A. Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 7700.06	Kassebeh. 31. Januar	Kr. 8927.74
Bidrag fra Lokalafdl.	- 1098.33		
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6—11/12 98	- 129.35		
	Kr. 8927.74		Kr. 8927.74

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 21357.05	Refund. Den typ. F., som modt. å Konto	Kr. 140.00
Bidrag fra Lokalafdl.	- 1510.14	Tryksager	- 155.95
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6—11/12 98	- 355.10	Porto	- 9.70
Ny typ. F.s Bidrag til Udg. v. Tarifens Indførelse	- 18.19	Rejseudgift. o. Diæter	- 86.00
		Kassebeh. 31. Januar	- 22848.83
	Kr. 23240.48		Kr. 23240.48

Kolding, den 1. Februar 1899. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Brevkasse.

Hr. *Th. Petersen.* Tak! Næste Gang.
Hr. *m. n.* med flere Indsendere ligeledes næste Gang.
Typografiske Meddelelser. Ekspeditionen bedes godhedsfuldt tilsende os snarest de tidligere rekvirerede Nr. af Bladet, 1897: Nr. 8, 20, 21, 26 og 30; 1898: Nr. 41; 1899: Nr. 3.
RED.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Januar Maaned 1899.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	510.66
Reservefonden	-	4372.55
Begravelseskassen		16229.01
Renter ifl. Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 98:		
af Hovedkassen ..... Kr. 26.40		
- Reservefonden ..... - 78.50		
- Begravelseskassen ..... - 277.40		
	-	382.30
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	5502.02
	Kr.	26996.54

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	975.00
do. - Dansk Typografforbund	-	2608.47
Andel i Arbejdet for Centralisationsforslaget	-	16.80
Typ.-Tid. Nr. 40—51	-	801.42
Refunderet Arbejdsløshedshjælp til Den typ. Forening.	-	35.00
Rejseudgifter og Diæter	-	257.75
Assurance af Foreningens Arkiv	-	0.60
Telegrammer (Formanden)	-	10.00
Porto do.	-	19.28
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen ..... Kr. 16506.41		
Bidrag til do. ..... - 878.10		
Kr. 17384.51		
Udbetalte Dødsfald ..... - 525.00		
	-	16859.51
Kassebeholdning den 31. Januar	-	961.66
	Kr.	26996.54

Kolding, d. 1. Februar 1899. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ved et foretaget Kasseeftersyn hos Kassereren for Typografernes Stiftelser, Hr. J. F. Møller, fandtes en kontant Beholdning af 126 Kr. 83 Øre samt indestaaende i Sparekassen 1864 Kr. 52 Øre, ialt 1991 Kr. 35 Øre, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger, Bilag m. m.

Den 13. Februar 1899.

VALD. AUENER. A. W. LARSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Paa Grund af Karnevalet lukkes Foreningslokalet Lørdag Aften Kl. 7.

Bibliotheket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Nyt Medlem: Sætter Adolf Emil Nielsen, udl. 1/1 99 hos Eriksen (arbl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 241, Johan Bornemann (Calberg jun.) fra Rejse.

Bortrejste: 2943, Jacob Jacobsen (arbl.) til Helsingør i Pl. 238, Carl Johan Buskerud (arbl.) til Aarhus. 80, Oluf Chr. Andersen (arbl.) til Præstø i Pl.

Udslettet for Restance: Johan Carl Nielsen og Roas Vald. Hørringsen (begge hos B. Nielsen).

Trykker JULIUS AUGUST NIELSEN bedes henvende sig i Foreningslokalet.

Til **Væverne** har jeg modtaget: Bording (2. B.) Kr. 5.00, Bagge 3.35, Soc.-Dem. (3. B.) 7.00, S. L. Møller (÷ 2 Sættere) 2. B. 3.25, Axel Holm (2. B.) 2.00, Aller 2.50, Rasmussen & Olsen (4 Sættere) 0.80, Hohlenberg (2. B.) 2.00, Luno (2. B.) 3.50, Schultz' Sættere 15.45, ialt Kr. 44.85, med det tidl. indk. Kr. 51.50 tils. Kr. 96.35.

Bidrag modtages fremdeles.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

8. Februar: *Frederikshavn.*

Fremdeles mangler: *København* (Den typ. Trykkerforening, Rejsek. og Reservef.).

Kolding, den 14. Februar 1899.

ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Tiltraadte: Odense, 110, Frederik Madsen fra Ringsted i Pl. Præstø, 80 (Den t. F.), Oluf Chr. Andersen fra Københ. i Pl. Horsens, 1045 (Den t. F.), Chr. Alfred Kryger fra Rejse (arbl.). Roskilde, 187 (Den t. F.), V. T. Hansen i Pl. (Rosk. Av.) og 717 (Den t. F.), Otto Andr. Chr. Lillie Gornitzka i Pl. (Rosk. Dagblad).

Bortrejste: Horsens, 1045 (Den typ. F.), Chr. Alfr. Kryger til Nykøbing M. i Plads. Hillerød (Den t. F.), Alf. S. Nielsen (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Prøvevalg afholdes førstk. Tirsdag Aften Kl. 8½ i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

STYRELSEN.

Styrelsen bedes møde Kl. 7½. FORM.

Trykkeriarbejderforeningen af 1898.

Indbetaling af Kontingent sker hver Fredag Aften fra Kl. 8—10 i Kompagnistræde 43, 1.

Medlemsmøde afholdes den *sidste Fredag* i hver Maaned Kl. 8 Aften. STYRELSEN.

ANNONCER

De Herrer Typografers Opmærksomhed henledes paa

Café „Dannebroghus"

20, Frederiksborggade 20

Smaa udsøgte Frokostretter fra 30 Øre

Hyggelige Lokaler til indtil 20 Personer staa til behagelig Afbenyttelse

Ærbødigst

Harald Jensen

Efter **Karnevalet** er Kaféen aaben og **Kaffen** færdig Kl. 5.

Sild med Smør og Kartofler à *25 Øre* serveres ligeledes.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

J. E. Carlsens

Maskeradegarderobe,

Ravnsborggade 7,

anbefaler sig med **elegante Maskeradedragter** til *moderate Priser.*

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 24 FEBRUAR 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Følgende Firmaer har yderligere underskrevet Tarifen: *Aarhus:* A. K. Jensen, Søndergade; *København:* „Papyrus", Østergade; *Randers:* J. Hansen. Hos de to førstnævnte er Blokaden derfor hævet, hvorimod følgende Trykkerier fremdeles er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagerg.; A. Rosenberg, Pilestræde; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Tilrejsende til København skal uopholdelig mælde sig til Arbejdsanvisningskontoret (jvfr. Forbundslovenes § 44) og maa ikke søge Plads paa Trykkerierne førend dette er skét.

Den 23. Februar 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Hovedbestyrelsen og Typograf-Tidende.

FRA Sophokles har man en bekendt Ytring om Æschylos: »at denne gjorde det Rette, *men uden at vide det*«. Om Hovedbestyrelsen kan man sige, at den undertiden gør det Urette, men forhaabenlig ogsaa *uden at vide det.*

En Udtalelse som den, der findes i *Typograf-Tidende* for den 20. Januar i Referatet af Hovedbestyrelsens første Møde i Kolding i Aar, kan man nemlig ikke betegne som et rigtigt og velovervejet Skridt henimod de Idealer, som vore Foreninger kæmper for: Frihed for Loke saa vel som for Thor, Lighed (lige store Rettigheder for alle Parter burde jeg maaske sige) mellem Hovedbestyrelsesmedlemmet og Fagforeningsmedlemmet, i Kraft af hvis Vilje den første kun bærer sin imponerende Titel.

Det er mig umuligt at finde Udtryk for den Sorg og Harme, hvoraf jeg betoges ved Læsningen af den omtalte Udtalelse, der lyder som følger:

»Hovedbestyrelsen indskrænker sig til foreløbig at udtale Ønskeligheden af . . . *at* Styrelsernes Beslutninger respekteres saa vidt, at Angreb paa disse i *Typ.-Tid.* holdes indenfor Grænser, der sætter Skæl for Udgydelser, der kan virke splittende eller svække Udviklingen . . . .«

Jeg skal med nogle ubetydelige Ændringer give dette Ønske om Diktatur og ophøjet Ukrænkelighed et Relief, hvori det viser sig i sin sande Skikkelse, thi det er jo ikke altid man kender Fanden, naar han møder saa smagfuldt draperet som her:

»Paven resolverer, *at* Pavens Beslutninger respekteres saa vidt, at Angreb paa disse i pavelige Blade holdes indenfor Grænser, der sætter Skæl for Udgydelser*, der *kan* virke splittende eller svække Udviklingen . . .« *NB. i pavelig Retning.*

Jeg har tænkt og tænkt, forsket og grublet for at komme udenom den Mening, der heri er udtrykt. Det stod nemlig for mig som en komplet Umulighed, at Hovedbestyrelsen kunde tænke sig en Censur, der gaar saa langt ud i Provisorisme — undskyld Udtrykket — at blot en Ytring, som efter Hovedbestyrelsens Kogebog *kan* tænkes at virke splittende i en eller anden Retning: ɔ: en Ytring, der i selv den allerubetydeligste Henseende afviger fra Hovedbestyrelsens ufejlbarlige Mening, skal være banlyst fra vort Organ, ikke paa Grund af usædvanlige f. Eks. revolutionære Forhold, men kun i Betragtning af Hovedbestyrelsens overmenneskelige Magtfuldkommenhed, hvormed en saa usædvanlig Saarbarhed for Resten kun slet rimer sig.

Man erindre, at *Typ.-Tid.* eksisterer for — og *kun* for — at Medlemmerne kan have et Sted, hvor deres Ønsker og Anskuelser kan komme til Orde, ikke alene i økonomisk Retning, men tillige for at Medlemmerne ved Kritik *gennem* Bladet kan faa Lejlighed til at paavirke vore Administrationer eller saakaldte Styrelser, saa disse i Bladet kunde finde et sandt og paalideligt Udtryk for, i hvilken Retning man ønskede Udviklingen ført frem.

Som det fremgaar af det citerede Stykke er dette dog ikke Hovedbestyrelsens Opfattelse af Sagen. Tværtimod ser man, at den »*indskrænker* sig til **foreløbig**« at ønske Bladet omdannet til sit eget *private* Organ og Redaktøren til en Slags Korrekturlæser. Med Bladet har Medlemmerne da ikke andet at gøre end at betale Omkostningerne ved dets Udgivelse og sanktionere det af Hovedbestyrelsen inspirerede Bibelord. Paa min Ære: Jeg har ikke en Gang i det mest reaktionære Organ set en saa *konservativ* Beslutning, og det vil dog sige en Del.

Det turde hænde, at endog de konservative Elementer, der findes indenfor Foreningerne, faar Betænkeligheder ved at følge Hovedbdstyrelsen ud i det her paapegede Uføre.

Og dette er kun en Begyndelse! Hvor vidt mon den da senere hen agter at indskrænke Medlemmernes lovlige Rettigheder?

Maa jeg spørge Hovedbestyrelsen:

Har d'Hrr. onde Anelser? Mener De forud, at Deres Beslutninger vil blive saa brøstholdne, at de ikke vil kunne staa for nogen Kritik?

Tror d'Hrr., at Deres Anskuelser om en hvilken som helst Sag er de eneste saliggørende?

Tror d'Hrr., at De sidder paa Administrationstaburetterne for at diktere os Udviklingen eller er det os, der gennem Hovedbestyrelsen skal diktere Udviklingen?

Det første Punkt vil jeg lade staa ved sit Værd; men hvad de to efterfølgende angaar, da skal Hovedbestyrelsen dog vide, at den *ikke* har *Eneret* paa eller enevældig Magt til at behandle Foreningernes Sager med personlig Frihed, under Ansvar og med *Alvor*, og ligesaa lidt har den Eneret paa at forfatte den her omhandlede Art af »Udgydelser« (skønt der er vist næppe nogen, som vil gøre den Rangen stridig), der naturnødvendigt maa virke i høj Grad splittende og svækkende paa Udviklingen. Skulde den fare fort ad samme Vej, vil den første Følge bare blive den, at alle vaagne og frihedselskende Medlemmer samler sig til en Protest, der turde blive Begyndelsen til Hovedbestyrelsens Fritagelse for alt Ansvar. De Folk turde nemlig findes, der tør tage Ansvaret for at bære det, der fejer for egen Dør førend for andres.

Ikke heller kan det lades ude af Betragtning, at et Blad, der bringer meget, og hvor de forskellige Anskuelser mødes, vil bringe noget for alle, hvorved en *almindelig* Tilfredshed skabes. Enevælde med smaatskaaret Diktatur er da ogsaa langt fra Organisationens Idé.

* Man lægge Mærke til dette Udtryk, der haanlig fastslaar *enhver* fra Hovedbestyrelsen afvigende Mening som *Udgydelser!*

Skulde jeg imidlertid have taget fejl i min Opfattelse, betvivler jeg ikke, at det vil være den vidtskuende Hovedbestyrelse let at tilgive Myggen, der i sin intetsigende Bedrøvelse og Harme advarer Elefanten. Maaske mine »Udgydelser« i saa Fald endogsaa kunde give Anledning til »Ønskernes« Formulering i et Reglement for Bladet, der da passende kunde slaas op i *Typ.-Tid.s* Kontor og Trykkeri i Lighed med, hvad andre reaktionære Arbejdsgivere gør; man behøvede jo ikke derfor at fortælle, at Redaktørens Fornuft var udenfor Spillet, da man nu havde opfundet Erstatningen for samme i et Par solide Haandjærn.

Hvor meget mere værdigt havde det ikke været for Hovedbestyrelsen at udtale sig omtrent som saa:

»Vi opfordrer Medlemmerne til at komme frem med deres Meninger i Bladet. Vi har en bred Ryg og kan godt taale nogle Knubs; thi vi betragter os ikke som mere end Mennesker, og de kan jo gribe fejl. Desuden har Bladet jo en fornuftig Redaktør og vi har den Overbevisning, at Medlemmerne indsér, at vi af al vor Ævne stræber hen imod det Heles Vel, selv der, hvor de som Følge af Afstanden ikke altid kan forstaa det Rigtige i vor Handlemaade!«

Hermed er jeg færdig for denne Sinde. Jeg haaber, at man vil anerkende de Bevæggrunde, der har gjort det til min uafviselige Pligt, selv med Fare for af Hovedbestyrelsen og dens rettroende Tilhængere at blive stemplet som et skabet Faar, at nedlægge min bestemteste Protest imod denne Udtalelse, og jeg forlanger som Medlem af den ene af de kontraherende Foreninger, i Betragtning af Sagens vidtrækkende Konsekvenser, en udførlig Begrundelse af samme.

København, Februar 1899. THORV. PETERSEN.

Som man vil have set af ovenstaaende Indlæg, er Hr. TH. PETERSEN bleven i høj Grad afficeret af den Beslutning, som Hovedbestyrelsen har taget angaaende Redaktionen af *Typ.-Tid.* Hr. Petersen bør dog ikke i den Henseende nære Frygt for, at Medlemmernes Ret til at meddele deres Tanker i vort Fagblad fra nu af skulde være Slut. Jeg kan forsikre, at saa længe *jeg* er Redaktør af *Typ.-Tid.* vil dette ikke ske, og det bedste Bevis i saa Henseende er jo, at Hr. Th. Petersens Artikel er blevet optaget i Bladet. Men hvad jeg vil søge forhindret, og som jeg ogsaa tror er i fuldstændig Overensstemmelse med Hovedbestyrelsen og ikke nærer den ringeste Tvivl om, at Hr. Petersen vil give mig Ret i, det er: at nægte Optagelse af saadanne Ting, som kan virke *splittende*, hvor Ledelsen søger at *samle*. Hr. Petersen maa huske paa, at vort Forbund er kun ungt og med varsom Haand skal der tages paa Barnet, hvis det skal lykkes os at gøre det stort og stærkt; men dermed er Kritiken ikke udelukket. Kritik er god, naar den falder paa rette Plads. F. K. MADSEN.

Typografernes Karneval.

NAAR vi tidligere omtalte vore Karnevals Forløb, var vi ene derom, og Mange, som ikke havde været med, troede maaske da, at vi som Part i Sagen saa det i et saa flatterende Lys, at Korrektheden led derunder. Denne Mistænksomhed overfor Sandheden af, hvad Typograferne ævner, har nu den københavnske Presse slaaet til Jorden. Vi faar Prædikatet af at kunne afholde et vellykket, kæmpemæssigt og humørfyldt Karneval som intet andet Fag eller Korporation, og dermed er i Virkeligheden fremtidig denne vor vinterlige Fest patenteret. Alt forløb paa en saa smuk og afrundet Maade, at vi fra alle Sider har høstet Anerkendelse derfor, vore Medlemmer og deres Damer har faaet Pressens Tilslutning i den dem beherskende korrekte Opfattelse og fine Smag i Dragter og Toiletter, og vore Aktører og -tricer har gjort stor Lykke. Vi vil derfor spare os selv og kun citere Dagspressen:

Politiken siger bl. a., at Typograferne af Glæde over den opnaaede Lønforhøjelse »dansede i Byens flotteste Lokale, Koncertpalæet, hvor der var større Trængsel end vi i de senere Aar har set ved noget Kunstner- eller Studenterkarneval«. Henvisende til Hr. PETER NANSENS Artikel i Jubilæumsnumret, fortsætter Bladet yderligere, at »*Arbejdernes Studenter* kan disponere over en Vrimmel af unge og nydelige Damer, der gærne, naar Signalet lyder, klæder sig i Karnevalsdragt og kommer ud i Koncertpalæet, lystrende Parolen som en hel Fagforening«, og det slutter: »Ballet varede fra Kl. 8 Aften til 5 Morgen, altsaa betydeligt ud over en normal Sætterarbejdsdag. Ikke desto mindre fandt Sætterne sig med Glæde i denne lille Overskridelse, da det Arbejde, der bødes dem, hørte til den behagelige Art, der i det ejendommelige Sættersprog kaldes *Svinesteg*«.

Nationaltidende: Typografernes Karneval kunde — hvad de allerfærreste Karnevaler her i Byen nu til Dags kan — møde op med *rød Lygte*. Og at det ikke var Humbug, fik man hurtig at føle, da man kom ind i Koncertpalæets Lokaler og fandt den store Sals Gulv saa tæt pakket af Karnevalsgæster, at man kun med største Besvær kunde bane sig Vej gennem Mængden, medens hver Plads i Logerne og paa Balkonen var optagen af Tilskuere. Til den flotte og raske Musik, et stort Orkester under Ledelse af Hr. SCHNEDLER-PETERSEN præsterede, svang Typograferne deres Damer med Liv og Lyst. Det maa fremhæves, at saa at sige Alle, der deltog i Dansen, var iført Karakterdragter, endogsaa Herrerne havde, hvad der nu er meget sjældent ved københavnske Karnevaler, gjort sig den Ulejlighed at finde paa noget andet end en Domino. Der var mange fikse og flatterende Dragter, konstaterer Bladet yderligere, og det noterer med Tilfredshed »Gemytligheden leve eller Den kære Familie« som et vokalt, akrobatisk-koreografisk Intermedium, der gjorde megen Lykke.

Folkets Avis: »Det blev det største Karneval, der i mange Aar har været afholdt. I den store Sal gik Dansen saa lystigt — — og i den lille Sal, hvor der forevistes Variété-Numre, var der en saadan Tilstrømning, at enhver Variétévært vilde have blegnet af Misundelse«.

De øvrige Blade er ligeledes alle enige om, at det var et særdeles vellykket Karneval; nogle opgiver Tallet paa Deltagerne til 900 Par, andre Summen af Overskudet til 700 Kr. Begge Dele er utvivlsomt korrekte.

? ? ?

TILLAD mig, højagtede Redaktør, at stille følgende Spørgsmaal gennem *vort* Organ:

1) a. Hvorfor glemte Hovedstyrelsen i Kolding at sige den gamle Tarif op hos de Bogtrykkere, der ikke var Medlemmer af Bladudgiverorganisationen eller Provinsbogtrykkerforeningen, men skulde have 3 Maaneders Opsigelse?
   b. Hvorfor skrev Forbundsstyrelsen rask væk i »*Typ.-Tid.*«, at »*Tarifen skal være indført overalt den 15. Jan.*, naar dette ikke lod sig gøre paa Grund af ovennævnte Forsømmelse?
2) a. Hvad mener Hovedstyrelsen om sin Instruks til Red. af »*Typ.-Tid.*« (se Nr. 3). *Skal vi nu have russisk Censur?*
   b. Tror samme ærede Hovedstyrelse, at et eneste Menneske retter sig efter slig Instruks til at kvæle Aands- og Ytringsfrihed?
3) Det var vel kun paa *egne* Vegne, at Marius Hansen takkede Hovedstyrelsen for »det Arbejde, den havde udrettet til Held for Provinstypograferne« (!), for han havde vel ikke noget Mandat fra disse?
4) Tror Hovedst. ikke, at den ogsaa kan udsende en »orienterende« Artikel om *Arbejdsanvisningskontoret?* I Avgust skrev en Typograf til Kontoret, men har ikke faaet Svar endnu. Mon nogen bryder sig om sligt Kontor?
5) Tror den ærede Redaktør ikke, der kunde skaffes Oplysninger om, hvor Typografer kan søge Rejsehjælp til Udlandet, naar han bliver bedt rigtig pænt om det?

Hvem tror jeg faar Svar, jeg? Mon ikke man trøster mig med Ordsproget: »En Daare kan spørge om mere, end ti Vise kan besvare«; thi Folk har jo ikke godt af at vide alt! Det er saa nemt, det!

EGO.

Vi lader Spørgsmaalene gaa videre. RED.

Skal Enkekassen atter aabnes for alle Typografer?

DA Enkekassen for 9 Aar siden blev stiftet, var der Adgang for alle Typografer — uanset Alder — til at blive Medlemmer. Senere har den atter aabnet sine Døre for Tilgang. Nu foreslaar Styrelsen igen at prøve det samme Eksperiment. Er der Anledning dertil? Nej! Alle, der har villet være Medlemmer, har tidligere haft Lejlighed til at melde sig. De, som nu er 30 Aar og ikke er Medlemmer, bringer man ved Styrelsens Forslag en Præmie for deres Ligegyldighed, og dette er galt. — Medens de, som er *under* 30 Aar og indmælder sig, skal betale Indskud og præstere Lægeattest, vil man nu lade dem, som har forsømt at indmælde sig, gaa ind i Kassen, uanset Alder og eventuelle kroniske Sygdomme. — Ved et saadant Forslag vil man svække

Tilgangen af unge Typografer; thi de vil sikkert ræsonnere som saa: »Enkekassen bliver med faa Aars Mellemrum aabnet for Tilgang uanset Alder og Helbred, saa af den Kasse haster det ikke med at blive Medlem.«

Der er ogsaa et andet Spørgsmaal, der gør sig gældende: Enkekassen har i de forløbne Aar samlet sig en Reservefond, som er betryggende, saa længe man sørger for, at skaffe Kassen Tilgang af de unge Typografer; dette maa være Opgaven, og det kan udmærket naas ved en Smule Agitation og ved, at Lovene bliver forandrede derhen, at alle Typografer kan blive Medlemmer, naar de mælde sig inden de er 30 Aar og præsterer Lægeattest og hvis man samtidig lader Indskudet falde bort; indmælder de sig inden 25 Aarsalderen, optages de uden Lægeattest, forsaavidt de er Medlemmer af en af de typografiske Organisationer. Naar en ung Typograf mælder sig ind i de indenfor Faget værende Understøttelseskasser, bør han optages, uden at der skal forlanges Lægeattest af ham.

Til Slut anmodes Enkekassens Medlemmer om at møde paa Generalforsamlingen paa Søndag og stemme imod Styrelsens Forslag.

Apropos! Styrelsen gør sit Forslags Ikrafttræden afhængig af, at Enkekassen i Maanederne April—Juni faar 500 nye Medlemmer!

O. J.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalforening

havde, i Anledning af Hr. P. Hvidtfeldts Ankomst den 7. ds., stævnet sine Medlemmer til Møde samme Dags Aften, og ikke faa havde fulgt Indbydelsen. Af de forskellige Forespørgsler, der rettedes til Hovedbestyrelsens Formand, skal her anføres enkelte, der mulig kan have Interesse for Kolleger Landet over.

A. C. LARSEN ønskede en Udtalelse om den rette Forstaaelse af blandet Sats samt om, hvorvidt Bladforretningerne var pligtige at yde Beregningsarbejderne Godtgørelse for Dage, hvor man inddrog Bladets Numer, udover de lovbefalede Helligdage. Forespørgeren havde her nærmest tænkt sig Grundlovsdagen. — HVIDTFELDT: Der er den Forskel paa Københavns Tarif og vor, at efter den førstnævnte regnes en Linie for én blandet Linie, naar der paa to forskellige Steder i den forekommer en fremmed Skrift, selv om denne Skrift er ens begge Steder, f. Eks. Kursiv, medens vor Tarif fordrer to fremmede Skriftsorter i Linien, naar denne skal gælde for én blandet Linie. Hvad det andet Spørgsmaal angik, kunde alle ikke lovbefalede Fridage fordres godtgjorte, altsaa ogsaa Grundlovsdagen til Kl. 12; Resten af denne Dag var jo lovbefalet Fridag. — A. THOMSEN spurgte, om Forretningerne kunde afkorte Middagstiden uden Personalets Billigelse. — HVIDTFELDT mente, at Middagspavserne ikke kunde paatrykkes fra nogen af Siderne, men maatte ordnes gennem Forhandling mellem Organisationerne. — BØJLE-HANSEN udbad sig en nærmere Forklaring af den Instruks, der i Følge »*Typ.-Tid.*« er givet dette Blads Redaktør. — HVIDTFELDT: Instruksen skulde ikke opfattes som et Indgreb i Redaktørens Rettigheder, men mere være som en Vejledning for ham. Man havde ment det heldigt, at naar Ledelserne var kommen til Forstaaelse om Ting, som var Organisationen til Gavn, burde Redaktøren ikke optage Artikler, der heglede de enkelte Styrelsesmedlemmer ned, men saadanne skulde kun være ren saglige. — A. C. LARSEN sympatiserede med Hovedbestyrelsens Tanke om, at oprette Foreningstrykkerier til Trykning af Arbejderpartiets Presse. Han mente, at Socialdemokratiet var kommet paa Tværs af sine Principer ved at overlade Bladenes Trykning til private Arbejdsgivere. — HVIDTFELDT var enig med Larsen i, at vi burde stræbe efter at blive vore egne Arbejdsgivere, men maatte ikke overse de Betænkeligheder, der havde gjort sig gældende hos Hovedbestyrelsens Medlemmer ved Behandlingen af dette Spørgsmaal. Planen var imidlertid ikke skrinlagt, ved første gunstige Lejlighed vilde man gøre et Forsøg, og gik dette godt, kunde man altid gaa videre. — C. PETERSEN advarede imod de Dispositioner fra Tarifen, der blev givet adskillige Principaler overfor deres Lærlinge. — HVIDTFELDT: Dispensation var kun givet de Principaler, der ved Tarifens Indførelse havde flere Lærlinge end tilladt og den gjaldt kun indtil Forholdene i Tidens Løb ved Udlæring af de nuværende Lærlinge blev normale. — A. C. LARSEN og N. P. ANDERSEN ønskede »*Typ.-Tid.*« indskrænket til alene at være Medlemsblad, ikke som nu et offentligt Blad, hvorpaa enhver kunde tegne Abonnement. Der kunde foreligge Opgaver, som bedst fremmedes ved at holdes indenfor vor egen Kreds, men dette vanskeliggjordes ved, at »*Typ.-Tid.*« kom udenforstaaende i Hænderne. — HVIDTFELDT mente tværtimod, at Forholdet var heldigst, som det nu var. Vort Blad bør være et Agitationsmiddel for os i vide Kredse, og vi skal kun foretage os, hvad vi kan være bekendt for Offentligheden. — Efter at M. PETERSEN havde paatalt det uheldige i, at Lokalforeningerne ikke længere kunde faa deres Lokaleleje godtgjort af Hovedkassen, og HVIDTFELDT som Svar herpaa havde udtalt, at dette Spørgsmaal maaske lod sig ordne ved almindelig Afstemning, hævedes Mødet.

B. N.

Nær og fjærn.

Enkekassen afholder paa Søndag Formiddag Kl. 11 Generalforsamling i vort Lokale i Admiralgade 19.

De Arbejdsløses Antal er — som tidligere bebudet — naaet saa langt ned, at vi fuldkommen er paa Højde med forrige Aars Travlhed.

Den megen Sygdom, som for Tiden hersker i København, viser sig ogsaa i Typografernes Sygekasse, der har et dagligt Sygeantal af over 50 (50), hvoraf en Snes Influenzapatienter.

Støv i Kasserne. Vor Artikel i forrige Nr. bevirkede, at Grossererfirmaet Ad. Wulff & Co. allerede i de første Dage derefter solgte 15 Stykker af det afbildede Udpustningsapparat »*Sanitas*«.

— *Nyhed.* I Følge omst. Avertissement fra samme Firma, er de første *ægte* amerikanske Tryk- og Skæremaskiner indført her i Danmark.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opførte i Søndags for anden Gang Hostrups Skuespil »*Tordenvejr*«. Det blev en sand Festaften baade for Publikum og de Spillende. Saa snart Publikum havde sat sig til Rette og Orkestret havde spillet det første Numer, gik Tæppet op; men i Stedet for at se de Spillende paa Scenen var der anbragt 2 Fotografi-Apparater. Hr. Kasserer JØRGENSEN traadre saa frem foran Apparaterne og forklarede det forbavsede Publikum, at naar man i et Øjeblik vilde sidde ganske rolig, saa vilde man for stedse blive forevigede og i et af de første Numre af »*Frem*« kunde man saa finde sit Kontrafej. Efter dette lille Intermezzo spilledes saa »Tordenvejr«. Og det maa siges, at selv om der var et eller andet, man kunde ønske anderledes, saa fik Stykket dog som Helhed en udmærket Udførelse. Begejstringen var da ogsaa efter hver Akts Slutning stor, og Stykket fulgtes helt igennem med megen Interesse. Efter sidste Akt traadte Instruktør NEERGAARD frem og mindede om, hvad Hostrup havde været i Folkeoplysningens Tjeneste. Arbejderne besvarede dette med et dundrende Leve for Hostrups Minde. Enkefru HOSTRUP, der overværede Forestillingen, var dybt bevæget over den Sympati, som Haandens Arbejdere her viste hendes afdøde Mand. Der var naturligvis stuvende fuldt, men det spilles igen paa Søndag.

De finske Typografer er vistnok for Tiden uheldigere stillede end noget andet Lands Typografer, idet Finland, der i 1809 blev erobret af Rusland, ved et kejserlig Ukas i disse Dage er blevet berøvet sin frie Forfatning. Følgen af dette er, at der i Finland for Fremtiden ikke maa trykkes eller udgives andet, end hvad den russiske Regering giver Tilladelse til. Det officielle Blads Redaktør, AKELL, har da ogsaa taget sin Afsked og samtidig har vore Kolleger nedlagt Arbejdet.

Af Sættemaskinen »Linotype« er indtil Slutningen af 1898 solgt 6000. I Tyskland har 41 Trykkerier anskaffet 79, i Østrig og Schweitz findes 3 i hvert Land. Hovedparten findes i Amerika og England.

Stort Oplag. For Omnibuskompagnierne i London bliver der aarlig trykt ikke mindre end 500,000,000 Billetter.

Jubilæum. Englands Provinsorganisation, *The Typografical Association*, kan i Aar fejre sit 50 Aars Jubilæum.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 20. Februar.

1. En Kollega i Aarhus har faaet sin Rejseunderstøttelse omskrevet til Arbejdsløshedsunderstøttelse. — To Kolleger, oprindelig Medl. af Den typ. F., men sidst arbejdet i Præstø og Aalborg, har erholdt Tilladelse til at nyde Sygehjælp i København med Refusion herfra. — Endvidere gaves nogle Meddelelser om Forholdene i forskellige Byer.

2. Hr. Borgmester Schjørring meddeler, at han modtager Hværvet som Opmand ved Voldgiftsretten.

3. Thisted Lokalform. forespørger, hvem der skal bedømme en aflagt Svendeprøve, og meddeler samtidig, hvem der i den offentlige Kommission er valgt, men af disse ønsker den ene, der ardejder paa det paagældende Trykkeri, sig fritaget for Hværvet. I dette Tilfælde foreslaas, at Lokalforeningen vælger en anden og lader denne i Forbindelse med Bogtrykkeren afgive Skøn over Prøven. Som Regel kan der ellers ikke indvendes noget imod, at et Medl. af en offentlig Kommission arbejder samme Sted, som den Udlærte, hvorimod det selvfølgelig er uheldigt, at Læremesteren afgiver Skøn over hans Lærlings Prøve.

4. Fra Typograf M. K., p. t. Odense, forelaa Begæring om et Flyttelaan af 50 Kr. — Da K. staar i midlertig Plads, og Lokalform. angiver, at K. i April eller Maj skal til en anden Afd., finder Forretningsudvalget ingen Anledning til uden videre at bevilge Laanet, hvorfor det vedtoges at henstille Sagen til Afdelingen.

5. Aalborg og Nykøbing M. andrager om Skabe. Bevilges henholdsvis 10—12 og 6—8 Kr. dertil.

6. Et Medlem, der har staaet i midlertidig Plads i Aalborg, andrager om at maatte nyde fortsat Arbejdsløshedsunderst. i Randers, hvor han er hjemmehørende. Tillades.

7. En Frue forespørger om Organisationens Stilling til hendes Søn, der i Maj i Følge Kontrakt skal udlæres efter 4 Aars Læretid. Der er betalt for Sønnen i de 4 Aar. Nu ønsker Bogtrykkeren imidlertid at beholde ham endnu et Aar mod at betale ham 50 Kr. Kvartalet og Kosten under Henvisning til, at Lærlingen ikke har opnaaet tilstrække-

lig Dygtighed, og at vore Love hindrede Optagelse efter 4 Aar. — Der har fra den paagældende Lokalafdeling været besvaret en Forespørgsel, om en Lærling kan udlæres efter 4 Aars Læretid — bekræftende under disse Omstændigheder. Og paa Fruens Forespørgsel svares, at hun blot skal henholde sig til Kontrakten, hvorhos det tilraades hende eventuelt at lade Sønnen gennemgaa et Kursus paa Fagskolen. — Denne interessante Lærlingesag bliver vi forhaabentlig i Stand til senere at afsløre i alle Enkeltheder.

8. Fra København foreslaas forskellige Foranstaltninger i Anledning af den tiltagende Arbejdsløshed der. — Da Forretningsudvalget intet Foruroligende kan se i det Antal Arbejdsledige, de for Tiden har derovre, fandt det ikke, at der overhovedet var Anledning til at træffe ekstraordinære Foranstaltninger.

9. Formanden oplæste Begyndelsen af den i Lovene paabudte Aarsberetning og forelagde Resultaterne af den indsamlede Statistik. Formen for Beretningen billigedes. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Bibliotheket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Styrelsesmøde afholdes Søndag Middag Kl. 1 i Foreningslokalet. NÆSTFORM.

Ny Medlemmer: Sætter Otto Theodor True (arbl.), udl. 21/6 72 i Rønne. Trykker Julius August Nielsen, udl. 1/12 97 hos L. Madsen (arb. s. Sted). Trykkeriarbejder Carl Peter Andersen (Nationaltid.) og Hustru Fanny Josephine Andersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 324, Marius Carstensen (arbl.) paa Rejse. 1182, Carl Vilh. Larsen (arbl.) til Ringsted i Pl. 1195, Fred. Carl C. Ludvigsen til Malmø i Pl.

Udslettede for Restance: Punktererske Caroline Johansen (Arbejdssted ubekendt) og Enke Anna Sonne.

Til **Væverne** har jeg endvidere modtaget: Soc.-Dem. & N. Cohen Kr. 7.00, Græbe 4.55, Aller 2.50, W. Hansen 1.50, Hohlenberg 2.00, Rasmussen & Olsen 0.80, Ludv. Jørgensen 1.00, Agrardagbladet 2.00, Adresse-Avisen 3.45, ialt Kr. 24.80, med det tidl. indk. Kr. 96.35 tils. Kr. 121.15.

Bidrag modtages fremdeles.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

Dansk typografisk Forening.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

20. Februar: *København* (Den typ. Trykkerforening, Rejsek. og Reservef.).

Hermed ere samtlige Oktober Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 21. Februar 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Nyt Medlem: Aarhus, Carl Nicolai Berggreen, udl. i Bogense 1. April 1859.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aarhus, 238 (Den t. F.), Carl Johnsen Buskerud (arbl.) og 1030, P. Th. Jensen fra Rejse (arbl.). Skanderborg, 966, Martin Madsen (arbl.). Odense, 1834 (V. d. D. B.), Chr. Schmidt (fra Rejse). Silkeborg, 119, N. C. Jeppesen (syg) og 1320, Emil Eskildsen fra Helsingør (Silkeb. Av.). Helsingør, 2943, Jacob Jacobsen fra Københ. i Plads. Rudkøbing, 1011, Sophus Jensen fra Aalborg i Pl.

Bortrejste: Skanderborg, 966, Martin Madsen (arbl.) til Pl. i Horsens. Aalborg, 2844, Axel M. Hansen (syg) til Kbhvn., 1011, Sophus Jensen til Pl. i Rudkøbing og 1174, Hans Hansen til Nykøbing F. i Pl. Nykøbing M., 985, Peter Petersen til Vejle i Pl. Nakskov, 1391, Laur. Th. Nielsen til Pl. i København.

Den typ. Trykkerforening.

Den ordinære Generalforsamling afholdes førstk. Mandag den 27. ds., Aften Kl. 8, i *Danas Have*, Nørrebrogade 21.

Ang. Dagsordenen henvises til Regnskabet.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 10 Sangøvelse til Dirigentens store Koncert. STYRELSEN.

Trykkeriarbejderforeningen af 1898.

Medlemsmøde afholdes Fredag d. 24. ds., Kl. 7½, i Kompagnistræde 43, 1.

Talrigt Møde forventes.

Indmældelser og Kontingent modtages hver Fredag Aften fra 8—10. STYRELSEN.

Enkekassen.

Ny Medl.: A. C. J. Rosenberg(Weiss). E. L. N. Schoug (Ludv. Jørgensen). Hans Peter Rasmussen (Fjeldsøe). Indmældelser modt. fremdeles. A. W. LARSEN,
Kattesund 12, mellem 1—2.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere afholder *halvaarlig Generalforsamling* Tirsdag den 28. ds., Kl. 5 Efterm., i *Admiralgade 19.*

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at der foretages Bestyrelsesvalg.

Alle bør møde! STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark
Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

Et mindre
Akcidenstrykkeri
i en større Provinsby kan, grundet paa anden Forretnings Overtagelse, straks faas til Købs. Naar Handel kan ske straks, paa særdeles billige Betingelser. Fast Kundekreds. Virkelige Liebhavere bedes indlægge Billet mrkt. »92« paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 3 Dage.

Bogtrykkeri til Salg.
Det af A. Backhausen i Horsens i mange Aar drevne Bogtrykkeri kan paa Grund af Ejerens Død erholdes til Købs paa lempelige Betingelser. En dygtig Fagmand vil her kunne danne sig en god og rentabel Forretning. Reflekterende bedes snarest henvende sig til **Fru Margrete Backhausen i Horsens** eller **Bogtr. S. Backhausen i Aarhus.**

Ingen Støv i Kasserne!
Det i Typograf-Tidende Nr. 7 omtalte Kasseudblæsningsapparat
SANITAS
faas hos
Ad. Wulff, Gothersg. 8.

En i alle Retninger rutineret
Trykker
søger Plads i Løbet af Marts Maaned eller senere. Billet mrkt. »94« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Faktor eller Bestyrer.
Som saadan søges Plads af en ung Mand (28 Aar). Vedkommende er godt kendt med alt indenfor Faget forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »93« modtager nærværende Blads Ekspedition i 3 Dage.

Adolph Wulff
GOTHERSGADE 8
Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.
Repræsentant for følgende Fabriker:
Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser
Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier
Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"
Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning
Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver
Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk
L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud
Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld
Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 3 MARTS 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Følgende Firmaer har yderligere underskrevet Tarifen:
København: Ferslew, St. Kongensgade, Nationaltidende, J. Jensen, Admiralgade.

Følgende Trykkerier er blokerede:
København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagerg.; A. Rosenberg, Pilestræde; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade samt
Staal, Tornebuskegade, som har nægtet at underskrive Tarifen.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Den 2. Marts 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Gør din Pligt og kræv din Ret!

En Artikel i *Typ.-Tid.s* Nr. 2 sluttede med: *Gør din Pligt og kræv din Ret!* Disse faa Ord burde enhver Kollega lægge sig bag Øret, thi uden dette vil vor nye Tarif ikke skaffe os de Fordele, som vi i saa lang Tid ventede paa. Sørg for overalt i Forretningerne at faa hver eneste Paragraf bragt i Virksomhed, hvor de skal bruges. Spørg Dig for paa rette Sted, naar Du er i Tvivl om noget, og har Du først faaet Vished i din Sag, da hold fast ved den; vil Forretningen ikke give Dig, hvad Du tilkommer, da gaa til din Organisations Styrelse og den skal nok skaffe Dig din Ret. Selv om det kun drejer sig om nogle Øre pr. Dag paa et Stykke Arbejde, da bør Du ikke give slip paa, hvad der tilkommer Dig, thi netop disse Øre pr. Dag bliver i Ugens Løb til Kroner. Ofte hører man Kolleger sige: »Dette eller hint vil jeg ikke skrive op, thi det er jo godt Arbejde og man maa ikke være smaalig«, men et saadant Ræsonnement hører intet Steds hjemme, thi hvad Du ikke tilkommer i Betaling for udført Arbejde, det skal Principal eller Faktor nok selv stryge af din Regning; i Fald det er et meget skært Stykke Arbejde, mon da vedkommende Sætter tror han faar Godtgørelse herfor, jeg tror det ikke, derfor bør alt skrives paa Regningen. Meget ofte hører man Principal eller Faktor sige til Sætteren, at her maa en eller anden Godtgørelse kunne lades ude af Betragtning, da det jo er »Svinesteg«, men da bør Svaret overalt være dette: Vil De give os et Par Øre mere pr. Tusind Bogstaver for det *skære* Arbejde? og vær overbevist om, han ønsker ikke mere at forhandle om dette Spørgsmaal, thi Størsteparten af d'Hrr. Principaler giver ikke noget godvilligt, det saa vi ved vor nye Tarifs Vedtagelse og vi ser det overalt hver Dag, hvorledes de paa alle mulige og umulige Maader søger at slippe uden om Tarifens Bestemmelser; men hver Mand maa paase, at ingen gaar uden om disse. Kolleger! Slut eder noget mere sammen omkring paa Sætterierne og vis større Solidaritetsfølelse overfor hinanden, da kan I være overbeviste om, at Arbejdsforholdene paa mange Steder vilde blive langt bedre, naar Forretningslederen vidste, at der var Enighed tilstede blandt Personalet. Skulde der iblandt eder findes en eller anden »Spytslikker«, da sæt al Kraft ind paa at faa ham ud af Forretningen, thi han vil kunne umuliggøre alt Samarbejde mellem Principal og Personale. Vi behøver ikke at gaa saa langt for at paavise Rigtigheden heraf; vi véd, hvor uudholdeligt det er at arbejde et saadant Sted, hvor der findes Folk, som stadig holder af at bringe »Nyheder« til Principal eller Faktor. Skulde det ikke lykkes at tale disse Fyre tilrette paa nogen anden Maade, da træk Navnene, allerhelst selve Personerne, frem paa en Generalforsamling, og er der Spor af Ære i Livet paa disse Mennesker, da vil de ikke oftere være »Nyhedskræmmere« for Forretningslederne.

Enhver Kollega skal ogsaa gøre sin Pligt overfor Forretningen, hvor han arbejder, thi gør han ikke dette, da véd han, at Tarifens Bestemmelser vil blive gjort gældende mod ham, og naar han ved mange Lejligheder kræver sin Ret, da vil Bebrejdelsen blive rettet mod ham, at han ikke selv er saa pligtopfyldende, som Tarifen paabyder ham. Derfor bør enhver Kollega kræve sin Ret og opfylde sine Pligter, thi det vil højne vor Stand og derved gavne vor Organisation.

—m —n.

Hovedbestyrelsen og Typograf-Tidende.

I.

I Anledning af Artiklen i sidste Numer af *Typ.-Tid.* meddeles, at Hovedbestyrelsen staar *Repræsentantmødet* til Ansvar for sine Handlinger; den finder som Følge heraf ingen Anledning til at svare paa Hr. Thorv. Petersens »Udgydelser«.

Og til Hr. Ego: at Forespørgsler til Hovedbestyrelsen tilstilles Forretningsudvalget i Kolding, der har andet at gøre end at svare paa anonyme Forespørgsler.

Kolding, den 27. Februar 1899. FORRETNINGSUDVALGET.

II.

Hr. Ego's Spørgsmaal i sidste Numer af *Typ.-Tid.* giver mig Anledning til at fremkomme med følgende Bemærkninger:

Naar ikke alene jeg, men samtlige tilstedeværende ny Medlemmer af Hovedbestyrelsen ved Mødet i Kolding bragte de fratrædende Medlemmer en Tak for deres Virksomhed i Organisationens Tjeneste, skete det — selvfølgelig — paa Organisationens Vegne.

Man mene om d'Hrr.s Virksomhed hvad man vil, ét kan ikke bestrides: Medlemmerne har i en længere Aarrække beæret disse Kolleger med deres Tillid og paalagt dem et Hværv, som har været forbundet med personlige Ofre, og selv om man ikke i et og alt har været enig med dem, har man dog ikke Ret til at forudsætte, at deres Beslutninger har været dikterede af andre Motiver, end hvad de efter deres Overbevisning mente var til Medlemmernes Bedste.

Som Foreningens Repræsentanter sagde vi dem derfor Tak — og *det* var vel den mindste Anerkendelse, der kunde ydes dem.

Aarhus, den 26. Februar 1899. M. HANSEN.

Lidt Statistik.

Da vi nu have arbejdet under den noksom omtalte Tarif i godt og vel fire Maaneder, kan man vel saa smaat danne sig et Begreb om, hvilke Fordele og Tab, den byder os paa de forskellige Steder, og da jeg antager, det kan have sin Interesse at stifte Bekendtskab med den Slags Erfaringer, skal jeg her meddele nogle statistiske Tal angaaende Blandinger, forekomne i et Avissætteri (Antikva). Disse Tal, der strækker sig over et Tidsrum af 13 Uger, omfatter Kursiv og andre

Skrifter, saavel **hele** Linier som enkelte Ord, der er brugt til at fremhæve med, samt Brøktal og matematiske Tegn. (Der er her selvfølgelig kun Tale om én Mands Arbejde. Bogstavantallet i Linien er henholdsvis 40 og 37. Tusindbetalingen 30.)

I disse 13 Uger er der forekommet 640 Blandinger i skudt Sats (320 Linier) og 555 Blandinger i kompres Sats (277 L.), hvilket tilsammen giver 35,849 Bogstaver eller gennemsnitlig ca. 2757 Bogstaver pr. Uge = **Kr. 0,84.**

Dette ser jo for saa vidt meget godt ud; men der er her — som saa ofte — et lille »Aber« derved. Samtidig med, at denne Indrømmelse blev tilstaaet os, fik vi en halv Time taget fra Arbejdstiden, men ingen forhøjet Tusindbetaling. Antages det nu, at der i denne halve Time præsteres 22 Linier (plus Aflægning), giver dette i Ugens Løb 132 Linier, eller — naar Halvdelen er skudt — 5082 Bogstaver = **Kr. 1,53.**

Som man ser: et tarveligt »Fremskridt«.

Da denne Statistik omfatter et Tidsrum, hvori det største Antal Blandinger forekommer, idet Rigsdagsreferaterne leverer et ikke ringe Kontingent hertil, vil man se, hvor betydningsløs denne Bestemmelse egentlig er. Forholdsvis mindst Betydning har den dog sikkert i Bogsætterierne, hvor man kan komme til at sætte meget betydelige Kvanta af en anden Skriftsort for den latterlige Godtgørelse af højst **1 Linie.**

Aalborg, 27. Februar 1899. JØRGEN ANDREASEN.

AGRARDAGBLADETS *Æra oprandt den første Oktoberdag i 1897. I Landet var der tre store Byer, og i hver af disse var der en Bogtrykker, som blev lykkelig. Men lykkeligst blev dog han, som trykte Bladet i KØBENHAVN.*

Han samlede sig en fast Stok af skikkelige Folk fra det ganske Land, fra det fede Lolland, fra Køge Huskors og fra det Jydske. PROVINSFOLK havde Ord for at være medgørligere end de forslugne Københavnere, som ikke skulde sætte deres gridske Tand i Agrarernes magre Kødgryde.

Men, I gode Guder! hvilken Fejltagelse begik den lykkelige Bogtrykker ikke i sin Beregning.

Han lukkede de elleve Agrarsættere ind mellem 4 Mure, i hvilke der kun var et eneste Glughul henne i en Krog. Han sørgede for, at Sol og Luft aldrig fandt Vej ind til dem. For Gluggen stængede han med Jærn, at ingen skulde bryde ind og forføre hans Folk til københavnsk Daarlighed. Han saa Satanas komme gaaende i GAMLE MØLLERS Skikkelse og forbød ham at betræde det hellige Gulv, hvor Støvet laa grimt og tykt med en ilde Lugt.

De elleve Mænds Teint blegedes, deres aabne Blik blev ondt som Fangens, der aldrig ser Dagens Lys, og af Landboidyllen blev der kun en Hvepserede tilbage.

Kun Et voksede frodigt og stærkt inde i det skumle Agrarfængsel med Vinduet henne i Krogen: Baandet, der knyttede de elleve Mand sammen i deres Nød. Derfor skete det besynderlige, at de holdt ud og ikke vilde derfra. *FAMULUS.*

Vore egne Sportsmænd.

ET af Goderne ved den nye Tarif var, at vi fik en halv Time kortere Arbejdstid — et Skridt hen imod Idealet: 8 Timers Arbejdsdag.

De Fordringer, som Nutiden stiller til det enkelte Individ, gør det nødvendigt, at han paa alle Maader søger at tilegne sig Kundskaber, Oplysning, ikke alene indenfor sin Haandtering, sit Fags specielle Omraade, men ogsaa udenfor den daglige Trædemølles snævre Horisont for at kunne følge med Tiden i de Krav, som der efterhaanden stilles til den enkelte. Glædeligt er det, at vi nu her hjemme har tilegnet os noget af Englændernes frie og lyse Blik paa Tingene og — særlig efter at den senere Tids Begivenheder har lukket Øjnene op paa os — lidt efter lidt er kommet bort fra det sære Præg, som i det sidste Aarhundreder har kunnet spores i vor Statsstyrelse, Handel og Industri — hele vor Gøren og Laden.

Men naar Tiden kræver saa meget af det menneskelige Legeme og den menneskelige Aand, naar der til Hjærnen stilles saa store Fordringer for blot at »være med«, naar Legemet, Musklerne, skal tage Konkurrencen op i det daglige Slid for at eksistere, maa der en *Modvægt* mod denne nervepirrende, higende Rastløshed.

Der maa *Modvægt* til!

Men hvor finder man denne Modvægt mod denne opslidende Tilværelse, vil man spørge, og hvad er det for et Middel?

Der gives et prægtigt Middel til at holde Legemet og Aanden frisk og ung, saa Ryggen ikke bliver bøjet, Knæerne ikke bliver krogede og vaklende, og Humøret og det lyse Blik paa Livet ikke blegner med Aarene.

Denne Modvægt, dette Middel kaldes *Sport.*

Du har sandsynligvis hørt dette Ord før. Sporten er ikke ret gammel hos os. Og hvorfor tror Du, at den har haft saa vanskelig ved at komme frem? Du forstaar det maaske bedst, naar jeg fortæller Dig en lille Historie.

Det var Sommer og »Linjen« var fyldt med spadserende Damer og Herrer, der gik pænt og adstadigt den obligate Søndagstur, medens Solen skinnede paa det hele. Pludselig saas nogle unge Mennesker sætte en lang, smal Baad i Vandet og de selv toge Plads i Baaden. De var kun iført en let, bekvem Flonelsdragt, og — tænk engang — de havde bare Arme og Ben. Det højtærede Publikum fandt dog dette for galt, og et Blad mødte da ogsaa næste Dag pligtskyldigst med en Artikel, hvor »Moral«, »Opdragelse«, »Velanstændighed« etc. forekom mindst i hver anden Linje. Se, det er en af Sportens Børnesygdomme, men der er en anden Sygdom, og den er vist desværre kronisk, det er Danskens indgroede: »Jeg gider ikke!«

Men Sporten har dog langsomt banet sig Vej frem, og, hvad Du maaske heller ikke véd, ogsaa blandt Typograferne er der Interesse for Legemsøvelser. I Sølvgadens Kaserne afholdes Gymnastik to Gange om Ugen i Vintertiden, om Sommeren spilles Bold paa Fælleden. Flinkt arbejdes der i Klubben, med Energi og godt Humør tage Deltagerne fat paa Øvelserne; ved den store Idrætsfest sidste Foraar havde »Typografernes Sportsklub« ogsaa et Præsentationshold, det eneste Fag, der var repræsenteret ved en Sportsklub.

Den 11. Marts afholder Sportsklubben sin aarlige Stiftelsesfest ved en Opvisning i Premierløjtnant Ulriks nye, tidssvarende Lokaler, og Festen slutter med Bal i »Citys« store Sal. Det er da Klubbens Haab at se Tilskuerpladsen fuldt besat ved denne Fest, og den fortjener at støttes, og ingen vil fortryde at overvære denne Præsentation.

Nu vil Du maaske spørge, hvad alt dette, jeg har fortalt, har at gøre med Sportsklubbens Fest? Jo, vore Hensigter ere ganske de samme. Klubbens Hensigt med denne Opvisning er ikke alene at fejre Klubbens Stiftelse, men den er ogsaa at vække Interessen for Gymnastiken blandt Typograferne, faa dem ind i Klubben og gjorte delagtige i de Goder, der bydes paa. Og jeg vil sige særlig til de Unge: Gaa ned i Øvelseslokalet i Sølvgadens Kaserne og se paa Øvelserne, og I skal se, med hvilket Liv og Humør, der arbejdes. Materialet er fortrinligt, her er noget for alle, Kugler, Vægte etc. Lad ikke det sædvanlige: »Jeg kan ikke«, »jeg bliver til Grin« o. s. v., gøre sig gældende. Smid Frakken og tag fat; Du skal se, Du føler Dig langt bedre tilpas, selv om ogsaa Musklerne er lidt ømme, det taber sig med Tiden. Der er Medlemmer af Sportsklubben, der er baade 30 og 40 Aar, og som deltager i Øvelserne som nogen Knægt paa 15. Skal de Unge lade sig gøre til Skamme af disse?

Den 11. Marts stævner da Typograferne i tætte Skarer til Sportsklubbens Opvisning, Unge og Gamle, — og Damerne skal med, Sportsmænd er nu engang i Kridthuset hos det smukke Køn. Men alle I Unge, hvis Rygge endnu ikke er krogede, hvis Lunger endnu ikke er angrebne af Tuberkulosen, I maa med! Der skal være Ungdom til Huse, naar vore Spartanere i klædelige, hvide Dragter med Bogtrykkervaabnet som Brystmærke taktfast marscherer ind paa Tribunen. Føle I det ikke krible i hver Fiber, naar I se dem fare over Hesten, se de slanke, smidige Legemer arbejde sikkert og smukt, og over det hele et Liv og Humør, som hører Ungdommen til?

Og de Ældre skal med! Forbavset vil de stirre paa den lille Trop og spørge sig selv: Er dette Typografer, der staa muret inde paa den samme Plet Dag ud og Dag ind? Er det virkelig nogle af vore egne? Ja, det er vore egne; hos en og anden vil der da maaske trænge sig Erindringer frem fra dengang, »da vi var unge«. Kom da, se og glæd jer, at der endnu er Ungdom i gamle Danmark.

CHR. CHRISTENSEN.

Inkassatorer.

MED hvilken Letsindighed vælger vi ikke i mange Tilfælde vore Inkassatorer paa Trykkerierne? Denne Funktion, en af de vigtigste og utaknemligste indenfor Organisationen, kan Enhver bestride, mener de Fleste; men saaledes bør vi ikke tænke. Inkassatorens Kald er mere mangesidig end mangen Andens. Han maa først og fremmest have grundig Kendskab til Organisationen og dens Betydning for Arbejderne;

han skal paa mest formaalstjenlig Maade agitere for Tilslutningen til Organisationen; han skal punktlig opkræve Kontingent og saa vidt mulig hindre Restancer, thi Erfarenheden lærer, at med Restancens Vækst vokser Vanskeligheden ved at blive den kvit. Hver Inkassator bør indprænte saadanne Medlemmer, der har Tilbøjelighed for at restere, at Kontingentet bør være det første, som erlægges, han bør nøje vogte paa, at Organisationens Beslutninger absolut respekteres, og hvis de modarbejdes af Nogen eller de ikke paa tilbørlig Maade overholdes, snarest lade Anmældelse herom gaa videre. Han skal være *paalidelig* i Et og Alt.

Af ovenstaaende fremgaar tilstrækkelig tydeligt, at vi ikke i Flæng og Spræng bør vælge vore Inkassatorer. Fremgangen og Regelmæssigheden i vor Organisations Livsfunktion og Bestræbelser beror for en stor Del paa vore Inkassatorer. GUTENBERG.

Typografernes Sportsklub.

Lørdag den 11. Marts Kl. 8½ pr.

afholdes

Gymnastikpræsentation

i

Københ. Gymnastik- og Fægteselskabs Lokaler
Hovedvagtgades Forlængelse 25
(ved Pilestræde)

Indgang: Citys Selskabslokaler

Af Programmet fremhæves:

Gymnastik ~ Vaabenøvelser
Reckøvelser
Vaabenøvelser ~ Gymnastik
Højdespring ○ Barre ○ Smidighedsøvelser
Ringe ○ Bagspring

Assemblé til Kl. 4 *Kl. 12 à la carte*

Billetter à **50 Øre** faas hos Foreningens Bud, Hr. MØLLER, Klubbens Medlemmer samt hos Kassereren, VILH. JENSEN, F. E. Bordings Bogtrykkeri, Nybrogade 12. Et begrænset Antal Billetter til reserverede Pladser à **75 Øre** faas hos Kassereren.

Bibliotheket.

Fra Bibliothekaren har vi modtaget Fortegnelse over følgende nye Bøger, som vort Bibliothek er blevet forøget med:

779. *Bang, H.:* Ludvigsbakken.
782. *Bell, C.:* Et Vaisenhusbarn.
778. *Brandes, E.:* Lykkens Blændværk.
780. *Christiansen, E.:* Cosmus.
783. *Galen, P.:* Den forrykte fra St. James.
796. *Gjellerup, K.:* Ved Grænsen.
781. *Hamsun, K.:* Siesta.
490. *Hertz, H.:* Flyttedagen. Amors Genistreger.
491. — En Dag paa Als. Den eneste Fejl. Debatten i Politivennen.
492. — Sparekassen. Svend Dyrings Hus.
493. — Indkvarteringen. Svanehammen. Fristelsen.
494. — Kong René's Datter. De Fattiges Dyrehave. Ninon.
495. *Hertz, H.:* Tonietta. Audiensen. De Deporterede.
496. — Et Offer. Den Yngste.
497. — Besøget i Kjøbenhavn. En Curmethode. Advokaten og hans Myndling.
788. *Kielland:* Skipper Worse.
789. — Garman & Worse.
790. — Arbejdsfolk.
791. *Larchése:* Malerens Plejedatter.
279. *Lie, J.:* Familien paa Gilje.
784. *Lynch, L.:* Det hemmelige Selskab.
792. *Nielsen, Z.:* Mystik.
793. *Schandorph, S.:* Vilhelm Vangs Studenteraar.
785. *Sue:* Paris Mysterier.
795. *Østergaard, V.:* Med Trækfuglene.

Igennem Redaktionen af *Typ.-Tid.* har Bibliothekaren modtaget følgende Bøger:

Huset Milo 1748—1898. — Copenhagen. — Smede- og Maskinarbejdernes Forbunds Festskrift. — Gutenberg 93—94. — Festskrift ved Foreningen af jydske Landboforeningers Jubilæum. — Typografiske Meddelelser 1893—94. — Boghandler-Medhjælperforeningens Aarsskrift 1896. — Svensk Typograf-Tidning. — *Scheibler, H.:* Haandbog for moderne Reklamevæsen.

Opraab til Typograflærlingene!

FRA Lærlinge-Foreningen har vi modtaget følgende, som vi giver vor bedste Anbefaling med paa Vejen. Jo tidligere, man lærer Organisationens Betydning at kende, jo større Gavn vil man i Fremtiden have af denne.

Da Den typ. Lærlinge-Forening den 19. Maj 1898 stiftedes her i København med det Formaal, at udbrede Sporten blandt Lærlinge, indmældte der sig straks 117 Medlemmer, men efterhaanden er flere faldne fra, vel nærmest fordi, Foreningen bød paa flere forskellige Slags Sport, men som den paa Grund af finansielle Omstændigheder ikke saa sig i Stand til at opfylde. Foreningen er nu kommet godt i Gang, har faaet eget Lokale og har flere forskellige Slags Sport, saaledes Gymnastik, Brydning og Boksning (Foreningen har anskaffet sig en ny Brydermadrats paa 50 □ Al.), samt Fodsport, Boldspil og Spydkastning. Det vilde derfor være glædeligt, om alle Typograflærlinge vilde slutte sig til Foreningen. Kontingentet er 10 Øre ugentlig, 25 Øre i Indskud.

D'Herrer Typografer kan støtte Foreningen ved at indmelde sig som passive Medlemmer. Kontingentet er da 25 Øre maanedlig, og indbydes herved til at bese vort Øvessessokale, som er Sr. Petri Realskole, Graabrødretorv Nr. 8, hver Mandag, Torsdag og Lørdag fra 8—10½ Aften samt Søndag fra 12—2½ Middag.

Bestyrelsen for Den typografiske Lærlinge-Forening.

D'Herrer Typografer bedes gøre Lærlingene opmærksomme paa dette Opraab. Kassererens Adresse er: A. KROMANN-ANDRESEN, Studiestræde 21, 4 S., hvor Indmældelser modtages, samt i Øvelseslokalet.

Nær og fjærn.

Lønforhøjelse. Ved Forhandling mellem *Demokratens* Personale i Aarhus og Bladets Kontrolkomité er der fra 1. Januar d. A. tildelt samtlige fastlønnede Arbejdere i Trykkeriet en Lønforhøjelse, som andrager 1—2 Kr. ugenlig pr. Mand, saaledes at Minimallønnen nu er 28 Kr. Beregningen er samtidig hævet til 37 Øre for Fraktur og 39 Øre for Antikva. Personalet erholder hver en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn samt Understøttelse i Sygdomstilfælde, ligesom Ulykkesforsikringen er ordnet saa humant, at den ved indtrædende Ulykkestilfælde *straks* træder i Kraft og ogsaa er gældende overfor Tilfælde, som foregaar *udenfor* Arbejdsstedet.

Den ny Arbejdsordning er udarbejdet med Provinstarifen som Grundlag og gælder i samme Tidsrum som denne. P.

Bogbindernes Strejke sluttet. Ved Xylograf F. HENDRIKSENS Mægling er det nu lykkedes Bogbinderne at naa til en Overenskomst, og i Tirsdags traadte samtlige Svende atter ind i deres Pladser, *hvorefter Skruebrækkerne fjærnedes.* Dette til behagelig Underretning for de Individer, der ikke er stærke nok til at modstaa de gyldne Løfter, Principalerne har saa mange af, naar det gælder om at faa Arbejderne til at svigte deres Kammerater.

Den indgaaede Overenskomst fastsætter en Minimalløn af 17 Kr. 50 Øre pr. Uge for unge Svende i de første halvandet Aar efter Læretiden, derefter er Lønnen mindst 21 Kr. Kvindelige Arbejdere, der kommer til Faget efter deres 16. Aar, erholder efter 6 Maaneders Forløb mindst 8 Kr. pr. Uge. Kvinder over 16 Aar, som har været et Aar ved Faget, erholder en Minimalugeløn af 10 Kr. i det første, 12 Kr. i det andet og 14 Kr. i det tredje Aar. Arbejdstiden bliver foreløbig 9½ Time daglig; om en Forkortelse deraf optages en Forhandling mellem Arbejdsgiver- og Mesterforeningen og De samvirkende Fagforbund. Kvindernes Akkordpriskurant med vedføjede Bestemmelser om Antallet af Elever optages til Revision ved et Udvalg, hvis Arbejde skal være sluttet og vedtaget af Organisationerne senest den 15. Marts d. A. De mandlige Arbejderes Priskurant forhøjes med 20 pCt. for Bøger til private Kunder og 10 pCt. for Arbejde i Partier. Nuværende Ugelønninger paa 20 Kr. og derover forhøjes med 2 Kr. Overenskomsten træder i Kraft straks og vedvarer indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. Februar; den kan dog ikke opsiges forinden 1. Februar 1902.

Enkekassen afholdt i Søndags Generalforsamling, hvor der var Forslag om at aabne Kassen for alle, uanset Lægeattest. Efter en længere Diskussion vedtoges dette Forslag med 18 St. mod 17. Regnskabet, der ogsaa var til Behandling, vedtoges enstemmig. Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Genvalgte blev FASMER med 24 St. og ANT. LARSEN med 23 St. Til Revisor valgtes JUUL SØRENSEN og til Revisor-Suppleant H. STECHER.

25 Aars Jubilæum. I Onsdags fejrede vor kendte og skattede Kollega, Hr. P. FASMER, sit 25-aarige Jubilæum som Sætter i *Adresse-Avisen.*

I Dagens Anledning mødte forskellige Gratulanter, bl. a. fra »Guttenbergkoret«, der sendte ham en smuk Blomsterkurv i Form af en Harpe, samt telegrafisk Hilsen fra Bordings Personale. Paa den typografiske Forenings Vegne overrakte F. K. Madsen ham ligeledes en pragtfuld Blomsterkurv, omgivet af røde Baand, samtidig med at han bragte Fasmer en hjærtelig Tak for det store Arbejde, han har lagt i Organisationens Tjeneste.

Høj Alder. Vor Kollega, Hr. NESTLER, der arbejder i *Nationaltidende*, fejrer paa Søndag sin 70-aarige Fødselsdag, og udfylder trods den høje Alder sin Plads med samme Dygtighed, som da han var ung. Personalet vil højtideligholde Fødselsdagen ved en lille Frokost paa »Søfryd«. Ogsaa vi benytter Lejligheden til at bringe gamle Nestler vor hjærteligste Lykønskning, og vi gør det saa meget mere, som han alle Tider har staaet som en trofast og brav Kammerat, der endnu i sin Livs Aften ser med et fordumsfrit Blik paa den faglige Bevægelse.

Mærkedage i Marts Maaned. 1. Marts: De foren. Papirfabrikker 10 Aar. 2. Marts: 10-Aarsdagen for Typograf-Strejkens Begyndelse i Kristiania. 15. Marts: 125-Aarsdagen for Salomon Soldins Fødsel. (Ypperlig Redaktør af »Nyeste Skilderi af Kbhvn.«. Stifter af Soldins Stiftelse.) 19. Marts: Eibeschütz' Bogtr. i Fredericia 50 Aar.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 26. Februar. Fraværende: FORMANDEN (syg).

Agrarbladets Personale henstillede, om den et Medlem i *Agrarbl.* idømte Karantæne af 1/2 Aar for ikke at have meddelt modtagen Plads, maatte blive taget tilbage, da det beroede paa en Forglemmelse, som Personalet til Dels var Skyld i. Det vedtoges at nedsætte Karantænen til 1/4 Aar. — To Medlemmer, som ikke havde anmeldt Plads (Jul. M. hos H. E. Jensen og Ferd. B. hos Schultz), idømtes Karantæne 1/4 Aar. — Skrivelse fra 18 Arbejdsløse af 15. Februar, hvori forlanges, at Tilgangen til København lukkes samt Anmodning om Støtte af Reservefonden til ikke understøttelsesberettigede Arbejdsløse. Styrelsen fandt ingen Anledning til at gaa med hertil for Tiden, da af de 18 Underskrivere 3 ikke er Medlemmer, 12 har faaet Arbejde og kun 3 er arbejdsløse nu. — Da Styrelsen ikke anser det for heldigt, at P. Lauritzen som Foreningens Formand har Sæde i Voldgiftsretten, og da ingen af Suppleanterne kan indkaldes, valgtes i hans Sted RÊNE-LASSEN (Adresseavisen). — Et Medlem læser til Præliminæreksamen (arbejder ikke ved Faget) og anmoder om Kontingentfrihed; bevilgedes (NB. kun til den faglige Afdeling og med hvilende Rettigheder). — Paa Foranledning vedtoges at rette en Anmodning til *Social-Demokratens* Bogtrykker om ved Antagelsen af Arbejdere at benytte Anvisningskontoret. — En udvist Sønderjyde (True), havde taget Arbejde i »Papyrus«, hvor der var blokeret; paa Foranledning af FORMANDEN havde han dog atter forladt Pladsen, hvorefter Forretningen underskrev Tarifen; han anmoder om Optagelse og Hjælp; han er gift og har 3 Børn. Da han var aldeles ukendt med Forholdene, vedtoges hans Optagelse samt at indstille ham til 25 Kr. af Reservefonden. — En fastlønnet Sætter hos Bogtrykker Hoffmann har arbejdet for 2 Kr. mindre om Ugen (23 Kr.) end han efter den nye Tarif var berettiget til. Han skal forlange 25 Kr. — Et Medlem, som paa Grund af sin Stilling som Tillidsmand paa et Trykkeri havde maattet fratræde sin Plads, ønsker Understøttelse for det Tab, han har lidt. Det besluttedes, at han skal stille Anmodning om en bestemt Sum. — En Forespørgsel fra et større Personale besvaredes. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 27. Februar.

1. Helsingørs Lokalformand meddeler, at den i Mødet den 6. ds. omtalte Lægeattestregning var bleven nedsat i Henhold til Forretningsudvalgets Anbringende med Halvdelen, altsaa til 50 Øre pr. Stk. — Til Efterretning.

2. Fra Ringkøbing Lokalafdeling var forespurgt, hvorledes man skulde forholde sig med en Svendeprøve, om den skulde aflægges efter de hidtil gældende Regler eller for offentlig Kommission. — Var besvaret derhen, at Prøven i Henhold til Lovene skal aflægges for offentlig Kommission. De offentlige Svendeprøver aflægges som Regel i April og Oktober.

3. C. K., der sidst har arbejdet i Skern, har tidligere andraget om at erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse i Horsens; han erholdt imidlertid Arbejde i Nykøbing M. og andrager nu om at faa den tilgodehavende Understøttelse udbetalt i Nykøbing M. — Tillades.

4. Et Medlem, der i Fjor i Maj blev idømt et Aars Karantæne for Forsømmelser overfor Anvisningskontoret, andrager om, at den endnu resterende Karantæne maa blive ham eftergivet. Han har midlertidig Plads, men agter at rejse til Norge, og kan efter 18 Ugers Arbejdsløshed ikke rejse Landet igennem uden Understøttelse. Forretningsudvalget finder det ikke rigtigt at ophæve en idømt Karantæne, men Vedk. skal efter Listen over Arbejdsløse ud i en Plads, der, om han kan udfylde den, kan blive fast.

5. Optagelsesbetingelserne for et tidligere Medlem i Hjørring fastsattes til 4 Kr. i Lighed med to tidligere Tilfælde.

6. Et Medlem forespørger, om han kan faa forhøjet Arbejdsløshedsunderstøttelse. Han har efter at have svaret 200 Ugebidrag nydt Understøttelse i 1897 i 34 Dage og har derefter atter svaret Kontingent i ca. 85 Uger. Han kan ikke faa forhøjet Understøttelse uden at han, siden han sidst nød en saadan, har svaret 200 Ugebidrag.

7. I Anledning af en Artikel og nogle Forespørgsler i Bladet vedtoges at indrykke en Meddelelse i samme om Forretningsgangen. Se foran.

8. *Typ.-Tid.s* Regnskab. Det henstilles til Bogtrykkeriet, at det lader Regningerne attestere af Redaktøren og endvidere lader Aftryk af kasseret Sats følge som Bilag.

9. Et Spørgsmaal om Optagelse af Blokadebrydere vedtoges det at lade gaa til Forbundsstyrelsens Erklæring. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12 1/2—2.

Bibliotheket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2.

Styrelsesmøde afholdes Søndag Middag Kl. 12 1/2 paa *Søfryd*. NÆSTFORM.

Betaling af **Maskeradebilletter** bedes snarest erlagt, da Regnskab skal forelægges Styrelsen.

Udmældelse skal ske **skriftligt**. Undlades dette bliver Vedkommende *udslettet*.
V. BERGENHOLZ.

Ny Medlemmer: Ystrøms Hustru Valborg. Orlaff Nielsens Hustru Amanda.

Tiltraadte: 1142 (Dsk. t. F.), Niels Caspar Wandborg (Rigsd.) fra Rejse. 870 (V. d. B.), Laust Kasper Lausten (I. Cohen) fra Flensborg. 1392, Alf. Seidelin Nielsen (F. Jensen) fra Hillerød. 2943, Jacob Jacobsen (Trier) fra Helsingør.

Udmældt: Trykker Alfr. Klinckhammer.

Til **Væverne** har jeg endvidere modtaget: Forposten Kr. 5.25, Rasmussen & Olsen 0.80, Rigsdagen 2.00, Græbe 2.50, Hohlenberg 2.00, Aller 2.40, Adresse-Avisen 1.80, Agrardagbladet 2.50, Ludv. Jørgensens Trykkere 0.50, ialt Kr. 19.75, med det tidl. indk. Kr. 121.15 tils. Kr. 140.90.

Bidrag modtages fremdeles.
V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12 1/2—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Ringkøbing, 1192, Holger A. Rasmussen (tidl. Medlem), arb. hos A. Rasmussen, Ringkøbing.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 966, Martin Madsen (Schur & Co.). Odense, 158 (D. t. Trykkerf.), A. Axen (fra Rejse). Nakskov, 1232, Sophus Børresen fra Roskilde. Roskilde, 1247 (Dsk. t. F.), Peter Marinus Andersen, fra Københ., i Plads (Rosk. Av.) og 1232, Sophus Børresen fra Næstved.

Bortrejste: Kolding, 227, Carl Ludv. Rasmussen til Pl. i Holbæk. Roskilde, 1232, Sophus Børresen til Nakskov i Pl. (Nakskov Tidende).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften: Sangøvelse. STYR.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Medlemmer, som ønsker Maskiner i Aar, bedes henvende sig til C. DREYER, *Aftenbl.* Maskinerne leveres i Aar fra 150 Kr. paa sædvanlige Afbetalingsvilkaar og med Aars Garanti.

ANNONCER

En **flink, yngre Sætter** kan *straks* faa en god Plads i en mellemstor jysk By. Billet mrkt. »Sætter« bedes tilsendt dette Blads Kontor *snarest*.

Ingen Støv i Kasserne!

Det i Typograf-Tidende Nr. 7 omtalte Kasseudblæsningsapparat

SANITAS

faas hos

Ad. Wulff, Gothersg. 8.

En i alle Retninger rutineret

Trykker

søger Plads i Løbet af Marts Maaned eller senere. Billet mrkt. »94« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 10 MARTS 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Følgende Firmaer har yderligere underskrevet Tarifen:
Aalborg: Adolph Holst; *Randers:* Papirhandler Viggo W. Olsen.

Følgende Trykkerier er blokerede:
København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagerg.; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

I *Ringsted* maa der ikke modtages Plads, førend Henvendelse er sket til Lokalformanden.

Tilgangen til Rønne er fremdeles lukket.

Gennem Formanden for Ny typ. Forening meddeles det, at der er udbrudt Konflikt i Reykjavik hos Trykkeriejer, cand. jur. Einar Benediktson. Tilgang er derfor forbudt. Vore norske og svenske Kollegers Opmærksomhed henledes herpaa.

Den 9. Marts 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 26. Marts Kl. 11 prc.

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren aflægger Halvaarsregnskabet. 3. Optagelse af 2 Blokadebrydere. 4. Forslag fra 17 Medlemmer om Oprettelse af en Medicinalkasse. 5. Opstilling af Funktionærer. 6. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Dansk typografisk Forening i 1898.

Aarsberetning.

FORENINGEN talte den 1. Februar 1899 **851** Medlemmer, hvoraf 25 Principaler, 12 i andre Livsstillinger, 12 Arbejdsløse, 12 Syge, 11 Kvinder, 4 opholdt sig paa Højskole, 1 paa Musikskole, 3 var Militære. Siden sidste Medlemsfortegnelse 1. Juli 97, der udviste et Medlemsantal af 698, har Foreningen saaledes haft en Tilvækst af 153, deraf 65 overgaaet fra den ophævede »Typografernes Understøttelsesforening«.

I 1898 er udstedt 85 Medlemsbøger til Nyudlærte, og 8, der har staaet som Medlemmer tidligere, har erholdt deres gamle Bøger tilsendte. 4 Medlemmer er i Aarets Løb afgaaet ved Døden og 3 Medl. har mistet deres Hustruer ved Dødsfald. Der har udmældt sig 18, hvoraf 9 Principaler, 3, der beklæder Faktorstillinger, og 2 à 3 er overgaaet til andre Livsstillinger. 6 er udslettet med Restance.

Foreningen omfatter nu 41 Afdelinger mod 39 den 1. Juli 97, idet der er oprettet Lokalafdelinger i Middelfart og Præstø.

Hovedbestyrelsen har i 1898 afholdt 52 Møder, hvor der — foruden de af Formanden afgjorte eller til Fællesstyrelsen henviste Sager — er behandlet over 300 Sager foruden Forslag til de ny Love og de som Følge af Tarifens mange Stadier vekslende Situationer.

De vigtigste Begivenheder i 98 er:

Understøttelsesforeningens Opløsning og Overgang i Dansk typ. Forening, der vedtoges af Understøttelsesforeningen i Aarets første Maaned med henholdsvis 61 Ja, 9 Nej og 57 Ja, 9 Nej, og hvis Overgangsbetingelser sanktioneredes af Dansk typ. Foren. ved almindelig Afstemning den 7. Februar. Det første Kontingent af de saaledes overgaaede Medl. betaltes den 26. Februar.

Det var i Slutningen af 97, at man i nogle Byer begyndte at sætte sig i Bevægelse for at forbedre de i 95 trufne Overenskomster om Arbejdsvilkaarene, hvilket førte til Dannelsen af en ny Principalorganisation i Provinserne, nemlig Bladudgivernes Organisation, der straks lod forespørge, om Dansk typ. Foren. vilde være villig til Oprettelsen af en Voldgiftsdomstol til Bilæggelse af eventuelle Konflikter. En lignende Henvendelse skete fra Dansk Bogtrykkerforening. Hovedbestyrelsen erklærede sig villig hertil paa Grundlag af en Tarif. Den 10. Januar forelaa Meddelelse om, at de nævnte Organisationer var rede til at optage en Forhandling derom. Principalerne i de Byer, hvor Bevægelsen var rejst, henviste Arbejdernes Fordring til de respektive Organisationer. Spørgsmaalenes Løsning udsattes derefter til Tarifforhandlingernes Slutning. Den 17. Januar valgte Hovedbestyrelsen et Udvalg til at forhandle med Principalerne. Det første Fællesmøde afholdtes i Aarhus den 23. Januar, hvor tillige var mødt Repræsentanter for Typografernes Understøttelsesforening. Paa dette Møde nedsattes et Underudvalg, bestaaende af Red. J. JENSEN, Fredericia, af Bladudgivernes Organisation, Red. P. ERICHSEN, Middelfart, af Dansk Provinsbogtrykkerforening, ARNOLD V. OLSEN, Aarhus, af Understøttelsesforeningen, og FORMANDEN for Dansk typ. Forening. Denne sidste overlodes det at udarbejde Grundlaget for Tarifen. Udkastet var Styrelserne i Hænde den 5. Februar. I Udvalgets mange og lange Forhandlinger, der foregik i Fredericia, blev Udkastet betydelig ændret og reduceret paa saa godt som alle Punkter, idet kun 9-Timersdagen fik Lov til, om end ikke uantastet, saa dog ubeskaaret, at passere. Den 7. Marts var Udvalget færdig med første Behandling, og det saaledes ændrede Udkast udsendtes atter til Styrelserne. Disse samledes til et Møde i København 16. April. I dette deltog tillige Fællesstyrelsens Formand. Udvalgets Forslag blev her yderligere barberet. Forhandlingerne var af den Beskaffenhed, at de hvert Øjeblik truede med at strande. De førtes dog tilende og man vedtog at forelægge Medlemmerne Sagen. Den 15. Maj kunde begge Principalforeninger meddele, at Tarifen for disses Vedk. var vedtaget; men samtidig havde Dansk typ. Foren. ved almindelig Afstemning med 395 St. mod 273 forkastet Tarifen. Fra Hovedbestyrelsens Side indlededes straks Underhandlinger om fornyede Forhandlinger. Den 22. Maj afholdtes et Udvalgsmøde i Kolding, der fortsattes 23. i Fredericia, hvorved kun opnaaedes, at den laveste Minimumsløn fastsattes til 17 Kr. (i Forslaget for Nyudlærte kun 15 Kr.) samt at Tarifen udløber 1. Juli 1902, uanset naar den træder i Kraft. Det vedtoges af Hovedbest. at behandle Stillingen paa Repræsentantmødet. Forinden dette overvejede Fællesstyrelsen, den internationale Sekretær og Hovedbest. i Forening Situationen. Alle beklagede det magre Resultat; man var sig dog fuldt ud bevidst, at man intet andet Valg havde end at modtage Tarifen. Repræsentantmødet i Pinsen vedtog, at Tariffen skulde sættes under fornyet Afstemning i den ændrede Form. Ved

Optælling af Stemmesedlerne den 12. Avgust viste det sig, at Tarifen nu var vedtaget med 348 St. mod 329. Bladudgiverne udsendte og indkaldte Stemmesedler til den 12. Septbr., hvoraf det fremgik, at ogsaa denne Gang havde Organisationen vedtaget Tarifen. Denne kunde saaledes træde i Kraft den 1. Oktober for et halvt Hundrede af de mest betydelige Firmaers Vedk. Provinsbogtrykkerforeningen lod endnu vente. Og saa vanskelige var Forholdene, at denne Forenings Styrelse sikkert i berettiget Frygt for, at Medlemmerne skulde forkaste Tariffen, tøvede med at sætte den under alm. Afstemning. Paa Foreningens Generalforsamling den 12. December lykkedes det dog at faa Tarifen vedtaget, om end kun med Tab af flere Medlemmer, der særlig fandt Arbejdstiden for kort, Lønnen for høj samt Lærlinge- og Sundhedsbestemmelserne for generende. Hvor Tarifen blev indført den 1. Oktober, viste der sig de fleste Steder divergerende Anskuelser om Forstaaelsen af denne. Allerede den 8. havde Formanden derfor en Konference med Bladudgivernes Formand, Hr. REGNAR PETERSEN i Næstved, om Fortolkningen deraf. For flere Punkters Vedk. blev der ogsaa tilvejebragt Enighed. Den 12. Novbr. mødtes imidlertid Repræsentanter for Fælles- og Hovedstyrelsen samt Bladudgivernes Styrelse til et Møde i København, hvor man enedes om Fortolkningen af forskellige omstridte Bestemmelser. Der tilvejebragtes dog ikke Enighed om Lærlingenes Arbejdstid, idet Principalerne hævdede, at Tarifens Bestemmelser om Arbejdstiden var Lærlingene uvedkommende, thi for disse fastsatte Lærlingeloven en 10-Timers Arbejdsdag, medens vore Repræsentanter gjorde gældende, at Arbejdstiden gjaldt Trykkerierne og saaledes ogsaa Lærlingene. Spørgsmaalets Afgørelse henvistes derfor til Voldgiftsretten. Tilsyneladende foregik Indførelsen af Tarifen hos Bladudgivernes Medlemmer uden store Misforstaaelser; nogle Smaaskærmysler kom man over ved Formandens Tilstedekomst. Men med Hensyn til Overholdelsen saa vel fra Principalernes som fra Svendenes Side har det sikkert været saa som saa, og det bliver derfor det kommende Aar forbeholdt at berette herom. At Tarifsagen har mødt stor Modstand i alle Lejre, turde egenlig være det bedste Bevis for, at der dog maa være opnaaet nogle Fordele for Typograferne, men vidner særlig om, at de hidtidige Arbejdsforhold har været i den Grad uensartede, at en Reform heraf var højst nødvendig.

Den tredie store Hovedbegivenhed i 1898 var Delegeret- og Repræsentantmødet i Odense, der dannede et vigtigt Led i de Sammenslutningsbestræbelser, der gjorde sig gældende ved Novemberkonferencen i 90, som Kongressen i 91 gav et godt Stød fremad, og som stykkevis senere er realiseret. Resultaterne af Pinsemøderne er i saa frisk Minde, at her kun skal noteres de væsenligste Forandringer, der for det første gik ud paa at sammensmelte Rejse- og Arbejdsløshedskasserne, hvorved begge blev fælles for København og Provinserne; for det andet forhøjedes Sygehjælpen fra 12 til 14 Kr. ugenlig med Kontingentfrihed under Sygdom; for det tredie hidførtes en forandret Sammensætning af Hovedbestyrelsen, hvis Medl. derefter blev valgte i de forskellige Landsdele, og et Forretningsudvalg i Kolding med en fritstillet Formand til Varetagelsen af de løbende Forretninger; for det fjerde Ophævelsen af Redaktionsudvalget for Provinserne, hvorved Ansvaret for *Typ.-Tid.s* Indhold i første Række lægges hos Medlemmerne, men som tillige stiller Redaktøren af vort Fagblad mere frit, dog med det fulde moralske og juridiske Ansvar, og endelig for det femte vedtog en Tilslutning til »De samvirkende Fagforbund«, hvorved Foreningen i Tilfælde af Strejke eller Lock-out er i Stand til at yde sine Medlemmer en Maksimumsunderstøttelse af 17 Kr. ugenlig. Ved den nævnte Lejlighed banedes ogsaa Vejen for en Forstaaelse med vor Broderorganisation i Sverig, hvorefter Gensidighedsforholdet atter er oprettet og Medlemmernes Rejseomraade yderligere udvidet.

Der har i Aarets Løb været foretaget alm. Afstemning 5 Gange. I Januar om Overgangsbetingelserne for Understøttelsesforeningens Medlemmer. I Maj og August om Tarifen. I August om Formandslønnen og i Oktober om Optagelsen af Blokadebryderne paa Slagelseposten, hvilken nægtedes.

I Aarets Løb har der været Smaakonflikter i Aarhus, Assens, Esbjerg, Odense, Nakskov, Præstø, Roskilde og Silkeborg samt ved Aarets Slutning forskellige andre Steder i Anledning af Tarifens Indførelse. Disse er dog alle blevne bilagte enten ad skriftlig Vej eller ved Formandens Tilstedekomst. — I Aarhus kom det hos A. K. Jensen til Strejke, der imidlertid forløb heldig for Typograferne. I Nakskov nedlagde Kollegerne Arbejdet i en enkelt Forretning uden Styrelsens Billigelse, hvorfor Strejken hurtig indstilledes, og Konflikten bilagdes ad skriftlig Vej. Paa Bornholm indstillede mod Aarets Slutning samtlige der arbejdende Mænd og Kvinder Arbejdet, for at tilvejebringe ordnede Tilstande. Arbejdet genoptoges dog, uden at man var kommen ud over Vanskelighederne. Ved Formandens Tilstedekomst lykkedes det kun at faa Tarifen anerkendt hos de to Firmaer, medens man maatte paatage sig en Forpligtelse til ved en gunstig Lejlighed atter at aabne Kampen mod de andre to Firmaer, for at faa tilvejebragt en Ordning af de derværende fortvivlede Forhold.

Foreningen har gennem Reservefonden ydet Bidrag til Strejker i Luxemborg, Antwerpen og Italien.

I Forbindelse med de store aarlige Arbejderdistriktsfester har Typograferne arrangeret Møder i Esbjerg og Randers, hvori FORMANDEN deltog, og i Nykøbing F., hvori Medl. af Fællesstyrelsen, Hr. L. JENSEN, København, deltog. Sidstnævnte har endvidere deltaget i et Møde med Slagelsekollegerne. Formanden har foruden føromtalte Steder gæstet og haft Sammenkomster med Medlemmerne i Aarhus, Esbjerg, Horsens, Næstved, Silkeborg og Vejle. — Hr. GUSTAV CLAUSEN har repræsenteret Foreningen gennem Reservefonden ved Svensk typ. Forenings Repræsentantmøde i Stockholm 27.—29. Juli. (Sluttes.)

CARLSEN — *den stakkels Fyr — han sprang i SORTEDAMS-SØEN, fordi han ikke ejede denne Verdens Guld! Hans formørkede Tilværelse blev end sortere ved Mangel paa Monies, og hans Skæbne raaber højt til Advarsel for alle Autoriteter.*

Vi ynker ham af ganske Hjærte. Men er han egenlig mere at beklage end alle os Andre, naar vi faar CATARRH. Ligger vi ikke nu i et Antal af tre Snese og er ved at dø af Sult hver Søndag, naar Klokkerne ringer til Kirke og Spækmathis har lukket — mens vi længselsfuldt venter paa Sygehjælpen.

Lad der ske en Forandring heri!

Lad ikke den Syge suge paa Labben længe efter, at selv den sidste Nattegæst hos Gravesen har sovet den Retfærdiges Søvn. Patienten lever ikke altid af Medicin alene. Kan han taale en Søndags-Bøf med Løg og Kartofler, saa vil det ikke gavne ham, at han maa vente paa den til om Mandagen, selv om derved hans Appetit skærpes betydeligt.

MESTEREN skal jo op med Mønten om Fredagen, for at Mutter kan gaa paa Torvet Lørdag Formiddag og gøre Indkøb en gros. Skal ARBEJDERNE da saa vente med at udbetale Sygepenge til Søndag? Den høje Styrelse synes at mene, at

Tariffen er for de Karske blot,
og at de Syge kan ha'e det saa godt!

FELLOW.

En mærkelig Optræden.

FORRIGE Tirsdag afholdtes et konstituerende Voldgiftsretsmøde af Repræsentanter for Bogtrykkerforeningen af 1898 og de typografiske Organisationer. For Principalerne mødte d'Hrr. WEDEGE, BAGGE, HANNOVER og CARL LASSEN, fra Svendenes Side VILH. JØRGENSEN, RENÉ-LASSEN, CARL MADSEN og LAUR. JENSEN. Til Formand valgtes Bogtrykker HANNOVER og til Næstformand VILH. JØRGENSEN. Til Sekretær for Voldgiftsretten valgtes Hr. P. HANSEN, der var Sekretær i Tarifkommissionen.

Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer den 1. Februar 1899.

Lokalafdelingernes Formænd ere betegnede med * foran Navnet, Principalerne er tilføjet (P), Syge (S), Arbejdsløse (A), Militære (M), Medlemmer, der opholder sig paa Højskole eller lign. (Sk).

Aalborg (66).

1086 Andersen, A. Kr.
368 — N. P.
984 Andreasen, J. J.
1184 Arndt, M.
409 Bang, Aug.
500 Bach, M. C.
404 Burmester, W.
873 Carlsen, Jul.
411 Christensen, A.
410 — N. L. (Red.).
352 — P.
1047 — S. M. (A).
211 Cramer, M. C.
964 Danielsen, M.
373 Frandsen, Th.
785 Gerdt, Joh.
704 Giese, F.
402 Gjerum, L.
2844 Hansen, Axel M.
797 — Bøjle.
1055 — Janus.
403 — J. M.
878 — Niels.
484 — Vesty.
904 Jensen, Ch.
1186 — Peder.
822 — Peter.
1011 — Sophus (A).
420 Jepsen, Chr.
747 Jørgensen, Jul.
661 — N. P. (P).
682 — Th.
581 Kloster, J. A.
405 Larsen, A. C.
360 — Carl S.
407 — Laur.
358 Lautherborn, A. F.
1088 Laursen, L.
355 Madsen, Th.
421 Møller, Jens.
346 Nielsen, Bernh.
1353 — L. (P).
874 — Rob.
369 Olsen, O. M.
917 — Rud.
1277 — Th. E.
903 — Vilh.
1185 Petersen, Em.
135 — (Elbæk), M.
1239 Pedersen, Carl.
162 *Petersen, Peter.
1177 — Rasmus.
351 — Søren.
1285 Pedersen, S. C. (Løgstør).
1222 Schmidt, J. J. C.
1278 Schrøder, C. Th. S.
362 Schwartz, A.
422 Schølin, Carl.
424 — Emanuel.
1089 Selmer, E.
1104 Staudt, F.
406 Sørensen, Chr.
1801 Thomsen, A.
419 Tobiesen, N. C.
1298 Wadum, N. C. M.
1040 Westphall, E.

Aarhus (103).

1135 Aagaard, M. Chr.
460 Andersen, Chr.
453 — Th.
— Bech, Otto.
1002 Bigum, N. S.
1272 Carlsen, Jens.
1304 Christensen, Chr. Carl
— — Chr. Dam.
461 — Chr. M.
1236 — Chr. P.
— — Hannibal.
— — L.
867 Christensen, S. C. Møller-
440 — P.
697 Clausen, J.
V. d. D. B. Cortz, Alfr. E.
475 Dahl, Hans.
1326 Emborg, H. C. M.
— Erlandsen.
1191 Frederiksen, M.
— Gerding, E.
446 Hald, J.
98 Hansen, H. Marius.
13 — J. Chr.
2861 — J. Petersen.
839 — Mads (P).
— — Ludv.
1267 — M. Ewald.
1032 — Martinus (M).
1149 — O. P. (A).
476 * — O. V.
562 — Valdm.
858 — Søren.
631 Hermansen, M.
— Hey, A. L.
— Holm, Carl.
444 Holst, P. J.
— Hougaard, C. H.
937 Hveisel, R.
435 Hygum, H. F.
1209 Jacobsen, Jacob Lauritz.
458 Jakobsen, Jakob.
1302 Jansen, Carl.
— Jenkins.
1224 Jensen, Alfred.
754 — Harald.
301 — Høyer-
1175 — J. Johs. Otto.
467 — Jens P. Chr.
1218 — Jens Ludv. (M).
1217 — Jens Peter.
434 — J. P.
1119 Jepsen, Niels (S).
— Jørgensen, P.
1133 Kiene, W. H.
— Kolding, Chr.
673 Krüger, Chr.
998 Langmarck, Aage
449 — Jul.
— Larsen, J. L. V.
1151 — Poul.
— Laursen, Chr.
50 Lomborg, Fr.
— Lorentzen, L. P.
1157 Madsen, J. H. J. S.
967 Mahs, Johs. Fred.
72 Meier, Alfr.
1067 Mikkelsen, Alfr.
489 Mortensen, N.
429 Møller, Rudolf (A).
— — S.
— Neess, Vilh.
1371 Nielsen, Alfr. Chr.
457 — A. M.
1204 — Anton Martin (S).
— — Chr.
V. d. D. B. — Jens Chr.
1225 — Oscar Jul.
— Olsen, Arnold V.
1082 — H. Lauritz T.
922 Pedersen, Martin.
1268 Petersen, Andr. Joh.
1287 — Anton.
901 — Carl Jul.
— — Hans C.
— — Johan.
438 — Marius.
484 — N. C.
1083 — Niels Chr.
1024 — Ole.
209 — P. M. Koustrup
1001 — Viggo.
1296 Randlev, Jul. Peter.
144 Rasmussen, C. A.
1125 — H. Ernst.
1255 Reimers, Axel.
428 Schiebye, P.
66 Simonsen, M.
699 — V.
— Sort, Søren Jensen
— Svenssen, G.
433 Sørensen, Johan Emil (A).
437 — O. S.

Assens (7).

390 *Jensen, C. C. W.
365 Kofoed, P. C.
1257 Larsen, M. P.
366 Lucas, V. P. A.
869 Løfqvist, J. P.
1303 Pedersen-Winther, J.
1206 Strudts, Fr. Ferd.

Esbjerg (18).

312 Bech, H.
778 Christensen, J. J.
40 Eickhardt, L.
712 Faaborg, J. P.
837 Grove, Søren C.
971 Hein, C. C.
834 Jensen, Axel M. A.
1136 Lehmann, Chr.
261 Nielsen, Chr.
975 Olsen, Louis Fr. G.
408 Poulsen, O.
478 Rafaelsen, H. L.
1153 Rosendahl, K.
1256 Schmidt, Alb. C. M.
715 Strand, Ant.
39 Stæhr, Chr.
258 Wedege-Petersen, C. (P).
1929 *Ørvad, Chr.

Faaborg (6).

1303 Christiansen, Carl E.
951 Jensen, J. J.
1021 Knudsen, Ejnar Henning.
1133 Larsen, L. N.
1137 Nielsen, Johannes.
385 Petersen, F. L. R.

Fredericia (7).

1229 Clausen, Julius N.
376 Hansen, J. H. M.
1174 — Hans Jac. Jensen.
776 Jensen, N. (S).
793 *Leidecker, F. O.
1317 Møller, Peter Hansen.
1146 Skovgaard, C. F. C.

Frederikshavn (6).

941 Christensen, L.
1242 *Hansen, Th.
325 Heidmann, N. (P).
1227 Malmstrøm, L. C. R.
1235 Petersen, F. M.
889 Wonsyld, M.

Herning (5).

576 Rasmussen, P. J.
958 *Jensen, Karl Marinus.
1057 Madsen, Mads Kamp.
1260 Gregersen, Aksel.
524 Clausen, Aug.

Helsingør (21).

978 Andersen, Hans Peter.
400 Bünner, Heinrich Mathias.
641 Bøttcher, F. V.
1085 Donatzky, G. J.
399 *Ejlersen, Poul.
563 Gottschalk, A.
883 Hansen, F. C.
570 Hendriksen, G.
639 Herlufsen, Eiler.
953 — Peter.
1295 Jensen, Marius.
6 — Oluf.
853 — Otto Carl.
394 Jørgensen, Carl.
393 Larsen, Chr.
731 — Jens P.
318 Nielsen, Carl.
1301 — Viggo.
884 Petersen, Emil.
538 Rothejsen, Johs.
521 Sørensen, Anth.

Hillerød (24).

335 Andersen, Johs.
1281 — Carl C. (S).
916 Bendtsen, H. L.
1028 Berg, S. (P).
338 Christophersen, R.
1165 Christensen, Johs. G.
1220 Christiansen, N. P. F.
339 Hansen, Laur.
340 — N.
670 — H. C.
1009 Hanson, J. C. (P).
1311 Jacobsen, Emil Chr.
1129 Jensen, Hans.
1230 — Niels.
893 Jørgensen, Peter.
1392 Nielsen, Alf. S.
1097 Nommesen, Julius.
344 Olsen, Edv.
1262 — Olaf E.
685 Petersen, Chr.
1010 * — M. Chr.
345 Pheiffer, Wilh.
1282 Rasmussen, Laur.
784 Schmidt, J. U. C.

Hjørring (15).

1211 Bindslev, J. R.
584 Christensen, Chr. P.
322 Glotz, Carl.
931 Gudum, N. P.
201 Hildebrandt, R. A.
328 Jensen, Chr. S.
932 — Carl.
1144 Munck, Peter Th. (A).
324 Møller, Jens Chr.
327 Nielsen, N. Jørg.
425 Olsson, Ludvig.
614 Peyrath, Johan.
564 Rask, N. P.
1063 Thomsen, J. O. (A).
1016 *Verwohlt, Ferd.

Holbæk (22).

320 Bigum, Jul.
1158 Caspersen, Th.
1252 Christensen, Carl V.
830 — H.
1161 — Vilh.
942 Frederiksen, Ludv. (S).
1269 Hansen, L. P.
314 Jacobsen, J. P.
495 Jepsen, J. N.
569 Johannsen, Andr.
845 Krebs, Jørgen.
681 *Larsen, P. Chr.
1284 Lauridsen, Joh. P.
574 Madsen, M. C. (S).
902 — P.
981 Marhauer, C. S.
721 Mouritzen, O. W.
1290 Nikolaisen, Viggo V.
846 Olsen, S. M. (P).
313 Rasmussen, Chr.
310 Rolsted, N. P.
565 Sunddahl, Jul. Chr.

Horsens (42).

1288 Andersen, A. G.
205 * — P.
1090 Berthelsen, Th.
48 Christensen, A. E.
— — J.
285 Daugaard, R. P.
961 Drasbæk, V. E.
1291 Fisker, H. A. Sørensen.
287 Hansen, Andr.
288 — Carl.
1148 — H. P.
919 — Otto.
786 — Søren.
1066 Hvejsel, Lars.
1198 Jensen, Charles.
290 — Chr.
807 — P. M.
866 — Søren Chr.
1194 — S. P.
915 Jørgensen, Th.
1084 Kjeld, Chr. Sørensen.
292 Larsen, L. P.
293 Lassen, Th.
877 Laursen, Peter.
1176 Lund, J. J. Christensen.
806 Mortensen, M. C.
152 Nielsen, Emil.
1205 — Johs. Hj.
451 Olsen, O. Møller-
1061 Petersen, Kr.
592 — R. C.
1279 Rasmussen, Chr. (Købmand).
375 — L. (Redaktør).
1249 Sivertsen, M.
1127 Sonnenborg, Chr.
391 — V.
296 Sørensen, A.
792 — Fr.
1199 Thiel, Alb.
160 Utke, Sofus.
227 Walther, Th.
298 Winther, L. P.

Kallundborg (13).

1237 Andersen, Sophus.
506 Gullberg, C. A.
725 Grausen, Carl.
618 Hansen, Chr.
819 — Vilh.
276 *Holte, Fr. (P).
278 Jensen, Oluf.
92 Melberg, E. G.
1025 Nielsen, Vald.
1322 — Anton.
577 Ostenfeldt, Alf.
864 — A. K.
277 Sørensen, P.

Kolding (49).

Filialer: **Askov, Holsted.**

924 Andersen, P. E.
1196 Bertelsen, R. (Sk.).
497 Christiansen, H. O.
871 Christensen, L.
1179 — H.
1498 Delblanc, Herm.
514 Fønss, Rasmus.
498 Groth, F.
711 Grouleff, M. E.
913 Hammer, Hans.
1190 Hansen, H. Kr.
380 — H. P.
855 — L. V. (Red.).
600 — R. Chr.
505 Hvidtfeldt, P.
827 Høgsted, J. N.
1244 Høier, Laurids.
1073 Jensen, Jørgen.
260 Janns, Chr. (Holsted) (P).
503 Jørgensen, Konr. (P).
615 *Korsbang, J. K.
513 Knudsen, C. F.
1026 — Carl Chr.
499 Lund, P.
580 Madsen, Erik.
920 Mortensen, J.
1286 Magnussen, J.
870 Møller, B. (P).
496 Nielsen, N. P.
833 Nendel, Emil.
780 Nørgaard, P.
1314 Olsen, Niels Carl.
309 Petersen, Ludv.
506 — Tork.
517 — Ulrik.
493 Rasmussen, H. F.
227 — Ludv.
512 Raben, H. P.
898 Rasmussen, N. Molgjer-
1081 — P. (Sk).
491 Sørensen, Enevold (P).
364 Schmidt, S. N.
868 Sørensen, K. H.
67 Sonnenborg, C. C. A.
507 Schjern, M.
1280 Thorup, N. V. (S).
511 Thuesen, Th.
1000 Thorsen, P.
504 Warberg, H. P.

Køge (13).

262 Andersen, A. P. C.
264 Frantzen, J. P.
1212 Frederiksen, C. V.
798 Henriksen, C. J.
1318 Jensen, Chr. (A).
266 — L. F. L.
265 — V. F. (S).
595 Jørgensen, H.
749 Madsen, C. A.
733 *Nielsen, Fr.
1270 Petersen, L. C.
935 Rasmussen, F. R.
1641 — L. P.

Maribo (4).

216 Henrichsen, H. P.
217 *Petersen, Henrik.
1169 Lindhardtsen, M.
1291 Rasmussen, M. E.

Middelfart (8).

256 *Gemynthe, Johan Henrik.
222 Gundersen, M.
1200 Hansen, Hans Henrik.
1223 Jensen, Lorentz F.
1151 Knudsen, Hans Jørg.
888 Lund, Albert.
36 Sørensen, C. Bertelsen.
1261 Lichtenberg-Madsen, J. A. V. (Sk).

Nakskov (9).

1163 Frederiksen, G. A.
1107 Jensen, Magnus.
1072 Juul, Larsen-.
999 Jørgensen, Herm.
766 *Kragh, Ludvig.
1128 Lüchow, W.
1071 Lystrup, Ludvig.
1391 Nielsen, Lauritz.
1074 Petersen, P.

Nyborg (10).

1105 Bech, Theodor.
344 Christensen, Ejner.
225 *Fich, Carl Genius.
1 Frederiksen, Th.
990 Hansen, Chr. Elbert.
223 Kryger, Carl.

1248 Nendel, Georg Hugo.
1580 Petersen, Ferd. Corn.
1017 Thomsen, Alfred.
1832 Tønnesen, R. C. C. J.

Nykøbing F. (18).

1159 Andersen, Georg.
1274 Rudolph, J. Th. W
653 Frimand, O. F.
279 Gunnarsen, A. B.
235 Hansen, H. C.
635 — H. P.
156 — P. Albrecht.
214 Jensen, H. P.
1150 — Ludvig.
992 Jørgensen, Lars.
1162 Madsen, H. L.
588 *Nielsen, Frederik.
1095 — N. Knudsen.
991 — N. P.
662 Olsen, Carl Chr.
768 Petersen, J. C. Leander.
936 — P. A.
1240 Rasmussen, Aage.

Nykøbing M. (11).

1210 *Andersen, J. M. A.
1180 — S.
1014 Boesen, S. N.
880 Halse, P. C. A.
163 Jensen, Salomon.
— — Th. O.
1221 Mathiasen, J. M.
656 Nielsen, Mathias.
985 Petersen, P.
1307 — P. A.
1325 Sørensen, Louise W.

Næstved (48).

619 Andersen, A. V. (S).
489 — Soph.
1283 — Vald.
239 — Vilh.
729 Andreassen, J. C.
897 Baes, Charles.
977 Baumgarten, F.
1232 Børresen.
315 Christensen, Carl (P).
596 — Carl Emil.
667 — C. J.
949 — Jul.
533 — J. P.
556 — N. P. (P).
983 — P. M.
863 Dideriksen, C. P.
1109 Ebrecht, Rud.
905 Grevsen, Avg.
112 Hansen, Esben.
240 — H.
678 — H. C.
1035 — H. P.
234 — Henr.
1265 — Laur.
243 — N. P. C.
1266 — Thorv.
241 Hermansen, Th.
242 Høyer, K.
238 Ihlemann, Vilh.
1092 Jacobsen.
668 Jensen, N. Th.
1178 Kann, E.
534 Kristensen, A. M.
969 Køhke, H. P.
886 Larsen, L. A.
1096 — N. F.
1065 — Vald.
1166 Løher, F. V.
232 Olsen, Ludv.
801 — Oscar.
231 — Otto.
1079 Petersen, Carl.
108 — Lorentz.
228 — Regnar (P).
987 — Svend.
236 Preuss, E.
459 Søby, C. A.
1154 Wollander, F. C.

Odense (86).

Filial: **Bogense.**

718 Andersen, A. J.
1258 — H. C. (A).
165 — J. J.
945 — N. P.
1106 Bahnsen, Poul.
1124 Bondesen, P. A.
988 Bredahl, Alfr.
416 Brochmann, J. P.
200 Christensen, Carl Johan.
482 — H. P.
1056 — P. C.
1156 — C. C.
389 Clausen, Chr. F. (P).
181 — N. C.
176 Eppler, Johan E.
933 Frostholm, J. D.
191 Gjernyx, Hans.
849 Gutheil, Heinr. J.
767 Güth, Viggo.
1208 Hansen, E. J.
1029 — H. C. M.
166 — Louis F.
963 — M. V.
962 — M. A.
188 — Peter.
938 Henriksen, R. F. W.
1018 Herholdt, S. M.
1293 Hey, Ejnar.
579 Hviid, J. C. C.
172 Ibsen, H. C. J.
739 Jensen, Hans.
169 — Peter.
1289 — Viggo.
171 Jeppesen, H. H.
215 Jørgensen, Ernst Ludvig.
175 — Ludvig.
1171 — N.
561 Korsbang, H. K.
959 Larsen, Carl L. M.
183 — Frederik.
1306 — Viggo (Bogense).
804 Lauritzen, M. J.
720 Madsen, F. C.
189 — L.
294 Marrot, E.
195 Martens, E. E.
780 Meyer, J. C. E.
543 Nielsen, Ditlev (P).
198 — F. G.
816 — Hans P.
179 — H. P. F.
203 — H. Schnegelberg.
817 — Johannes.
210 — Nic. C.
168 — N. Chr.
684 Olsen, J. P.
237 — Marinus.
192 Petersen, Anth.
194 * — Chr.
815 — C. E.
170 — H. C.
184 — H. S. M.
547 — Jens.
118 — N. C.
— — P. E.
819 — Victor.
196 — Vilh.
180 Poulsen, Ferd.
193 Prøvensen, J. C. V.
185 Rasmussen, F. F. A.
167 — Hannibald.
540 — H. A. V.
208 — L. D.
1077 — M.
546 — N. C.
1259 — N. C.
939 Ryberg, Chr.
174 Schou, L. P.
717 Schwartz, V. M.
367 Spilcker, J. O.
173 Søfeldt, J. F.
207 Sørensen, S. H.
738 Tiedje, Carl.
551 Welblund, P. V. A.
719 Vennervald, Th. C. F.
740 Willemsen, F. L. (Bogense).

Præstø (6).

218 Hansen, Ulrik.
1100 * — Hermann Fr.
2928 Jensen, Gustav A. M.
1130 — Hans Chr.
1275 Jørgensen, Charles Chr.
1231 Petersen, Aksel.

Randers (43).

Filialer: **Grenaa, Hobro.**

632 Abrahamsen, J. L.
128 Andersen, Chr.
675 Andreasen, A.
672 — N. V. (A).
1046 Augustenborg, A. J.
1043 Bagger, A. Chr. (S).
132 Bang, P. H. L.
141 Berg, Chr. E.
1321 Blomberg, C. M. (Grenaa).
138 Christensen, A.
146 Dahlgaard, M.
1075 Edelberg, Th.
139 Hansen, Hans.
142 — M. L.
148 — N. H.
661 — N. Høwisch-
724 Henriksen, N. (A).
607 Holzmann, S.
986 Hugger, Aug. Chr.
1008 Jensen, J. S.
1042 Jacobsen, R.
143 Jochumsen, A.
606 Johansen, Chr.
502 Jørgensen, Fl.
1003 Larsen, And.
1039 Nielsen, A. M.
1250 — N. P.
1108 Olsen, Carl L. Niord (Hobro).
1087 Petersen, Carl J. (Hobro).
131 * — Jørgen.
930 Povlsen, Povl J. (Hobro).
894 Randrup, J. A.
1143 Rolin, H. (Hobro).
1647 Rye, Chr. V.
1041 Røgind, Jens.
1294 Simonsen, Simon.
133 Sørensen, Anton.
149 — Carl.
1120 Thygesen, Thyge P.
145 Ungermann, Johs.
135 Woldum, A.
779 Worm, Chr. Chr.
1138 Wreschner, Julius.

Ribe (6).

122 Andersen, C. F. A.
1254 Christensen, J.
2916 Jensen, V. E. J.
38 Jørgensen, H.
107 *Mortensen, C. L.
692 Terkelsen, R. (P).

Ringkøbing (10).

Filialer: **Holstebro, Struer.**

116 *Hansen, Rudolph.
119 Christiansen, O. H.
348 Frederiksen, H. P.
381 Larsen, Gustav.
522 Stampe, Simon.
231 Christensen, Ludvig.
1005 Buch, Martin.
1052 Busch, J. P. (Holstebro).
1193 Thomsen, N. P. (Struer).
1181 Scherling, Emil.

Ringsted (20).

Filial: **Sorø.**

652 Christiansen, Lauritz.
1189 Christophersen, Chr.
995 Duus, M. Karlsen.
823 Frederiksen, Fr. C.
1064 Hansen, Fr. Guldager.
824 Jensen, H. P.
1315 Johansen, Eugen.
111 — S. K.
220 *Kristiansen, K.
1050 Larsen, H. J. Georg N.
79 Lindballe, J.
110 Madsen, Frederik.
640 Mathiesen, Edv.
783 Mortensen, Georg.
1382 Niclasen, Ernst (Sorø).
96 Nielsen, L. August.
1141 Olsen, L. P.
586 Pedersen, M.
585 Pehrsson, N. P.
106 Sørensen, J. A.

Roskilde (18).

571 Andersen, Will.
1112 — Chr. M.
1316 — Sofie.
841 Bertelsen, Lars.
908 Carlsen, C. E.
875 Bendixen, B.
1319 Carlsen, Th. L.
934 Hansen, P. Chr.
1145 — Jul. D.
955 Larsen, Anton.
1313 Møller, Joach. Fred.
1122 — Chr.
1172 Nielsen, Albert.
99 Petersen, Hans.
573 — Hakon.
952 * — Emil.
1070 Svendsen, Carl Aug.
— Timm, C. (S).

Rudkøbing (8).

831 Andersen, Anton H.
1234 Andreasen, P. A. Oscar.
9 Jacobsen, C. E.
523 *Lund, Martin.
1031 Madsen, C. M.
1328 Mortensen, Hans Madsen.
771 Rasmussen, C. A.
1001 Skov, Frederik.

Rønne (15).

— Dam, Manna.
— Hansen, Hansine.
1116 — Chr. N.
— Holm, Anna.
788 — P. Chr. A.
— Jacobsen, H. P. S.
— Jensen, Anna.
— — Andr. H.
1117 Jørgensen, M. C. (A).
— Kofoed, Margrethe.
668 *Nielsen, Niels.
— Petersen, Ingeborg (Sk).
— Steensen, F. L.
— Seier, Johannes.
— Vesth, Petra.

Silkeborg (9).

1167 Andersen, A. Chr. Fr.
16 Bentzen, J. F. M.
1164 Gaardsted, Pedersen-
838 Grütter, Henrik.
454 Hansen, H. C. E.
488 *Jørgensen, S. A.
14 Petersen, J. L.
1219 Riis, Jens Chr. Will.
1276 Schultz, Sofus.

Skanderborg (6).

726 Andersen, Carl.
11 Jensen, Rud.
1216 Kielberg, Chr.
621 Larsen, A. Bernh. (P).
13 Lemos, V. de.
1215 *Rasmussen, Holger.

Slagelse (20).

Filial: **Korsør.**

82 Abrahamsen, P. Vill.
680 Andersen, F. Vilh.
781 Arleth, Carl Vald.
1199 Bøtcher, Hans Heinr.
1053 Hansen, A. Blankholm.
655 — J. Adolf.
891 — Lauritz.
377 Honoré, H. A.
2266 Holtzmann, O. A.
86 Jørgensen, J. Ant.
1310 Myhre, Hans L. P.
1380 *Nielsen, Johan V.
89 Olsen, Carl Christian.
91 — Olaf E. (P).
1590 Petersen, Jørgen.
865 — N. P.
1323 — Oline Kamilla Emilie.
968 Rasmussen, Rasm. Chr.
1309 Sørensen, Martin.
1214 — Peter.

Stubbekøbing (3).

51 Mørup, N.
55 *Petersen, H. J.
1140 Spuhr, W. A.

Svendborg (28).

Filial: **Ærø.**

77 Andersen (P). Ærøskøbing.
557 — Theodor.
226 Behrends, Andr. Johs.
72 *Ditlefsen, H. P.
713 Godtfredsen, Chr. Alb.
62 Hansen, Edv. Emil P.
63 — Fedder H. H.
64 — Marius.
61 Høgfeldt, Harald (P).
970 Jacobsen, Julius Jensen.
65 Jensen, Carl Fr. Vilh.
1091 — Harald.
70 — Søren.
68 Johansen, J. P.
1299 Jørgensen, Carl Henrik Marius.
691 — Rasm. Chr.
1300 Knudsen, Knud Vilh.
53 Kristensen, Karl K. E.
602 Lang, Salomon.
69 Madsen, H. Chr.
1264 Nielsen, Kristen.
462 — Rasmus (P).
59 Petersen, Johan.
850 Rasmussen, Hans P.
1036 — Hans Vilh.
75 — Joh.s Evald.
1022 Studt, Peter Chr.
1062 Sørensen, Carl Chr. Marinus.

Thisted (7).

42 Behr, Alb. C.
1207 *Blom, Viggo.
828 Jensen, Marius.
43 Ludvigsen, Jul. G.
1058 Nielsen, Henrik.
1038 Pedersen, P. Chr.
1251 Yde, Marinus Larsen.

Varde (3).

1152 Pedersen, P. N.
269 Petersen, J.
1007 *Poulsen, J.

Viborg (9).

25 Andersen, M. Chr.
996 — Georg.
412 Hansen, Jens.
1044 Iversen, Th.
976 Jensen, P. Møller-.
1123 Jensen, Sofus Valdemar (M).
1031 *Kragelund, Th.
589 Rasmussen, Johs.
1203 Smidt, Peder.

Vejle (25).

1118 Andersen, A.
1292 Christensen, Chr.
765 Fangel, P.
795 Feltendahl, N. G.
23 Frederiksen, M.
112 Hansen, Th.
763 Høyer, Carl.
2850 — Hans.
540 — J. Chr. (P).
1174 Hansen, H. J. J.
19 Jonassen, J. P.
568 Jacobsen, W.
317 — Chr.
1202 Kampmann, M.
1068 Mebus, Emil (S).
989 Madsen, H. M.
1253 Mønster, Alfred.
18 Nielsen, Jens.
1312 Petersen, Th.
1166 — P. K. M.
630 Rasmussen, R. C.
1160 Sørensen, H. M.
120 — J. P.
928 — N. C.
1195 Schmidt, S.

Rejsende (9).

159 Axen, L. H.
1320 Eskildsen, Emil.
1263 Hansen, Johs. Laur.
1030 Jensen, Peter Th.
463 Leth, Niels.
996 Madsen, Martin.
423 Pedersen, Peder.
1834 Schmidt, Chr.
1142 Wandborg, N. C.

Udmældte (18).

45 Aaberg, M. (P) Thisted.
58 Anderschou, Heinr. C., Slagelse.
105 Andersen, M., Maribo.
665 Bondegaard, A. C. (P) Svendborg.
— Bjørnbak-Christensen, Aalborg.
164 Dister, Chr. Jul., Odense.
821 Findling, A. (P) Marstal.
161 Fog, H. (P) Nykøb. M.
— Frandsen, Carl (P) Faaborg.
542 Güth, Carl (P) Odense.
— Jensen, Jørg. (P.) Aarhus.
392 Jørgensen, Joh. J., Fredericia.
876 Olsen, Gustav, Holb.
679 — Wentzel- —
787 Petersen, Fritz, Rønne.
22 Rasmussen, J. A., Vejle.
— Schmidt, M. M. (P) Rønne.
206 Tiedje, Alfred (P) Odense.

Udslettede (6).

Fich, F. J., Varde.
Fendrik, F., —
1008 Jensen, Jens S., Holbæk.
1012 Pedersen, Peter, Aarhus.
860 Petersen, L. (P) Hobro.
839 Møller, J. C.., Brønderslev.

Døde (7).

1134 Christiansen, Nicolaj, Aarhus.
270 Frandsen, R., Kallundborg.
1139 Jensen, Ant., Grenaa.
Johansen, Carl Valdemar, Vejle.
246 Larsen, A. Joh., Aalborg.
342 Lund, Gust., Hillerød.
Svendsen, L. A., Aarhus.

Da vi Dagen efter Mødets Afholdelse henvendte os til en af vore Medlemmer i Voldgiftsretten med Anmodning om at faa en Meddelelse til *Typ.-Tid.* om Rettens Konstituering, blev der svaret os, at det var en Hemmelighed, som Retten var bleven enig om først at meddele paa et senere Tidspunkt. Skønt vi selvfølgelig ikke kunde forstaa, hvad der bevægede d'Hrr. til at være saa hemmelighedsfulde, saa slog vi os dog til Taals med, at Medlemmerne jo nok en Gang fik det at vide, og saa vilde Overraskelsen maaske blive saa meget større. Vi blev derfor ikke lidt forbavset ved i forrige Uge i *Ny typ. Tid.* at se, at overfor dette Blad havde Retten ikke haft nogen Betænkeligheder ved at give de ønskede Oplysninger.

Hidtil har Forholdet været dette, at alle Meddelelser vedrørende Voldgiftsretten af denne er blevet tilstillet de respektive Organisationers Blade samtidig. Det lader til, at den nye Ret i den ny Forening vil praktisere noget andet.

Vi skal dog ikke opholde os ved dette, men vil derimod gøre opmærksom paa en anden Ting, som er sket indenfor denne Voldgiftsret og som vi mener er til Skade for selve Rettens Medlemmer og derigennem kan faa Indflydelse paa de Domme, som bliver afsagte. Det er Valget af Sekretæren. Voldgiftsretten har formodenlig ment, at det ikke var nødvendigt at have en Jurist som Sekretær, men at en faguddannet Mand paa en forstaaeligere Maade vilde kunne udfylde denne Plads. Vi kan for saa vidt yde Voldgiftsretten vor Tilslutning, hvis det *kun* kom an paa at referere en Forhandlingsprotokol, men i saa Tilfælde finder vi, at en af Rettens egne Medlemmer med samme Lethed, som i en hvilken som helst Bestyrelse, kunde føre Protokollen. Nej, det som det kommer an paa er, at Voldgiftsretten har en Mand til Sekretær, som hvert enkelt Medlem af Retten under Diskussionen kan rette Forespørgsler til. Forespørgsler, der ved Besvarelsen vil være af den Beskaffenhed, at man vil faa Klarhed over, hvorledes man med *juridiske* Øjne vilde se paa denne eller hin Sag. Det er jo nemlig Tilfælde i alle Voldgiftsretter, at de fleste Sager gaar til Opmanden (vi forudsætter her, at Opmanden er Jurist), og da vil det være et uvurderligt Gode for Rettens Medlemmer forinden man træffer Beslutning om at sende en Sag til Opmanden, da at have hørt Sekretærens, i dette Tilfælde en Jurists Mening.

Som et Bevis paa den Fordragelighed, der hersker blandt Rettens Medlemmer, skal anføres, at efter at Voldgiftsretten havde konstitueret sig, inviterede Hr. HANNOVER Medlemmerne til Aften hos sig. Vi glæder os selvfølgelig over denne Fordragelighed og haaber, at vi i de følgende Numre kan notere det samme ogsaa naar d'Hrr. Principaler *dømmer*. Ellers er der jo i Grunden ikke meget Mening i Aftensmaden.

Hovedbestyrelsen og Typograf-Tidende.

»Det er ikke alt man skal svare paa, særlig naar man véd med sig selv at man ikke kan.«
Overstatsadvokat *Rüdinger*.

JEG skal ikke spilde noget Ord paa Hovedbestyrelsen efter det Svar jeg modtog sidst. Dette Svar indtager nemlig et saa lavt Niveau, at jeg ikke formaar at svare i samme Jargon. For Resten en betegnende Jargon, som jeg hverken misunder Hovedbestyrelsen eller noget Menneske, der mangler Opdragelse.

Jeg behøver sikkert ikke at paapege, hvor absolut en Falliterklæring overfor mine Paastande dette Svar er, der *i et og alt* underskriver disses Berettigelse — ja mere til!

THORV. PETERSEN.

Nær og fjærn.

Se efter om De findes paa Valglisten. Vi undlader ikke at gøre Medlemmerne opmærksomme paa, at paa Lørdag er det sidste Dag at Valglisterne ligger til Eftersyn. Benyt derfor Lejligheden til at se efter. Naar Valgdagen kommer og De ikke findes paa Listen, da er det for sent.

Voldgiftsret Nr. 2 holdt i Onsdags Aftes i Søpavillonen sit konstituerende Møde. Som Repræsentanter for Foreningen af danske Bogtrykkere mødte VALD. CARLSEN, der valgtes til Formand, G. A. BACH, TRUELSEN og LANGKJÆR. For Svendene mødte de en Gang valgte. VILH. JØRGENSEN blev ogsaa her Næstformand. Til Opmand valgtes Overretssagfører OSKAR JOHANSEN og til Sekretær Overretssagfører DAM-NIELSEN. Derefter vedtoges Forretningsordenen for Retten, hvorefter man spiste til Aften hver for sig.

Husk Sportsfesten i Morgen Aften i Citys Lokaler i Hovedvagtsgades Forlængelse. Vi har saa ofte tiljublet vore unge Sportsmænd Bifald og denne Gang vil sikkert ingen fortryde at have været i Selskab med vore smidige og behændige Kolleger. Vi anbefaler Festen paa det bedste.

Dødsfald. I Tirsdags jordedes under en paa en Hverdag usædvanlig stor Deltagelse vor Kollega i *Aftenbladet, Carl Jensen*. Det var Influensaen, der efter faa Dages Virken lagde den 58aarige, noget svækkede Mand paa Ligbaaren.

Jensen var født i Næstved og lærte Typografien i samme By hos Bang. Her i Byen, hvortil han kom i 70'erne, er han mest kendt fra Ferslews Bladsætteri, hvor han forstod at tjene gode Penge, indtil han i 1878 lod sig lokke til at tage med Redaktør Meyer fra Ferslew til det nystiftede *Morgen-Telegrafen*, der kun oplevede 100 Dage.

Jensen var en godmodig og gemytlig Mand, der dog i den sidste Tid paa Grund af Sygdom var bleven let pirrelig og noget vranten.

— *Jens Bruns Enke*, der i en Del Aar har havt Fribolig i Stiftelsen, er afgaaet ved Døden. *M.*

Husk

Gymnastikpræsentationen

i Morgen!

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 5. Marts. Fraværende: FORMANDEN (syg).

To Forhold paa et herværende Trykkeri drøftedes, hvorefter det overlodes NÆSTFORMANDEN at undersøge denne Sag. — To Medlemmer havde hos Bogtrykker STAMMERJOHAN henholdsvis 33 Kr. 25 Øre og 42 Kr. 50 Øre til Gode i Arbejdsløn. Det vedtoges, at Pengene skal indbetales til Organisationen senest den 11. ds., og hvis det gentager sig, at Stammerjohan ikke betaler sine Arbejdere deres Arbejdsløn til tarifmæssig Tid, lukkes hans Trykkeri for Tilgang. — Et Forhold angaaende et Medlems Afskedigelse hos Bogtrykker HENRIKSEN overlodes det NÆSTFORMANDEN at undersøge. — Skrivelse fra Trykkeriarbejdernes Forening med Anmodning om, at vi lader de Trykkeriarbejdere, vi har som Medlemmer, overgaa til dem. Styrelsen kunde ikke gaa med hertil, hvorimod man i Fremtiden vilde henvise alle Trykkeriarbejdere, der meldte sig, til Trykkeriarb. Forening. — Samme ønsker at erholde *Typ.-Tid.* til deres Medlemmer paa samme Betingelser som Trykkerne (59 Øre Kvartalet) samt at faa deres Bekendtgørelser optagne gratis. Udsat til senere. — Den i forrige Møde refererede Tillidsmand, som havde maattet forlade sin Plads, bevilgedes 12 Kr. i H. til Lovene. — En Bogtrykker ønsker den gennemgaaende Arbejdstid forlagt til Kl. 6 mod sit Personales Ønske. Kan ikke tillades. — Formanden for Forbundsstyrelsen refererede en Sag ang. Uførelsen af Arbejde fra et blokeret Trykkeri hos AXEL HOLM; dette Tilfælde var kommen i Forbindelse med Hr. Holms Forhold til de kvind. Trykkeriarbejderskes Priskurant. Da det kvind. Arbejderforbunds Hovedbestyrelse, under hvem de kvind. Trykkeriarbejderes Fagforening staar, ikke vilde akceptere Hr. Holms Underskrift, men henviste til, at Principalen maatte henvende sig paa Forbundets Kontor, sluttede man sig til Forbundsstyrelsens Standpunkt: ikke at foretage sig videre i denne Sag. — Trykkerforeningens Bestyrelse protesterede mod den af Den typ. Forenings Styrelse tilladte Dispensation fra Tarifen med Hensyn til Forlæggelsen af den gennemgaaende Arbejdstid. Til Efterretning. — Endvidere meddelte Trykkerf.s Styrelse, at LAUR. JENSEN var Medlem af Voldgiftsretten som Trykkerforeningens Repræsentant. I Henhold til en tidligere af de tre typografiske Foreninger vedtagen Beslutning, at Faktorer og Bestyrere ikke kan have Sæde i Retten, vedtog man at henlede de kontraherende Foreningers Styrelsers Opmærksomhed herpaa. — Anmodning fra to Medlemmer om Fritagelse for at refundere Betaling til Specialister. I Henhold til Lovene kunde dette ikke bevilges. — Et Medlem (syg), som kun faar Understøttelse efter Fattiglovens § 63 (7 Kr. ugen!.), bevilgedes en Portion af det Rolfske Legat. — 17 Medlemmer opfordrer Styrelsen til at sætte Oprettelsen af en Medicinalkasse paa Dagsordenen til den førstkommende Generalforsamling. Styrelsen kunde ikke gaa med hertil, men maatte henvise Underskriverne til selv at indbringe Forslaget. — Det vedtoges at afholde et Møde med Kassens Læger. — Paa Foranledning af Kassereren bevilgedes et Beløb af indtil 10 Kr. maanedlig til Udbringelse af Sygepenge og Kontrol med de Syge. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 6. Marts.

1. Formanden meddelte, at Fabrikant Adolf Holst i Aalborg og Papirhandler Viggo V. Larsen, Randers, havde underskrevet Tarifen. — Til Efterretning.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

3. Typograf Senius Larsen, Frederikshavn, 33 Aar gl., som ikke tidligere har været Medlem af nogen Organisation, ønsker at tiltræde Foreningen. Han har lært og senere kun arbejdet hos Vogelius i Frederikshavn og blev staaende under Blokaden dér 95. Til Grund herfor angives Ukendskab til Arbejderbevægelsen og derangerede Pengeforhold. — Da hele Lokalafdelingen anbefaler Optagelsen og Forretningsudvalget heller ikke har noget derimod, saafremt der ingen Indsigelse fremkommer ved Opslaget, fastsattes Optagelsesbetingelserne til 20 Kr. og et Aars Karantæne.

4. Fra Hillerød Lokalafd. forelaa Forespørgsel om, hvorledes man skulde forholde sig overfor Typograf M., der fra Københavnn er traadt i Plads i Lyngby og nu andrager om et Flyttelaan paa 25 Kr. Familien bor i Københavnn. — Henvises til Københavnn.

5. H. Lokalfmd. forespørger, om han skal betale Kontingent for de Uger, i hvilke der er 25 Mdl. i Afdelingen. Der er nemlig til Stadighed 24 og kommer af og til et Mdl. mere. — Naar Afdelingen tæller 25 Mdl., er Formanden kontingentfri i paagældende Uger.

6. Fra Aarhus forespørges, om en Typograf, der er kommen hertil med tysk Bog og har arbejdet her i 29 Uger, skal have dansk Bog, da han nu bliver arbejdsløs og vil paa Rejse. — Han skal beholde sin tyske Bog, indtil han har betalt 50 Ugebidrag.

7. Fra Horsens forespørges, om der ikke *maa* betales mere end 1 Kr. for de to Paategninger paa Sygesedlen, da Lægen i Horsens forlanger 1.50. — Da Lægekredsforeningerne i Følge Opgivelse fra Læger i Kolding har vedtaget en Takst af 50 Øre pr. Paategning, maa Forretningsudvalget anmode Lokalformanden om at foranledige Regningsbeløbet nedsat i Henhold hertil. Paa de ny Regnskabsskema vil der blive indrettet en Rubrik til Opførelse af saadanne Udgifter.

8. Fra samme Lokalfmd. forespørges, om en Sætter, der f. T. lærer Trykning i Flensborg og nu agter at fortsætte Læren i Horsens, skal betale Kontingent. I Flensborg betaler han fuld Kontingent. — Forbundsstyrelsens Erklæring bliver at indhente.

9. Kolding Lokalfmd. indberetter, at det ikke er ham muligt at inddrive det i sin Tid N. tilstaaede Laan, der skulde have været betalt til April 1898. Han har nu lovet at betale inden Kvartalets Slutning, men det har han lovet saa tidt. — Hvis Beløbet ikke er betalt inden Kvartalets Udgang, maa Lokalfmd. slette ham, og Beløbet bliver da at inddrive ad Rettens Vej.

10. Andet Halvaarsregnskab 1898 forelaa. Regnskabet udviser, at Hovedkassens Beholdning den 31. Decbr. var 2651 Kr. 66 Øre, Dansk typ. F. Reservefonds ejede Kr. 4451.05, Begravelseskassen Kr. 17,165.73. Lokalafdelingernes Beholdninger udgjorde Kr. 623.41. — Rejsekassen ejede Kr. 8696.19 og Reservefonden Kr. 23,143.22. — Regnskaberne underskreves og gaar derefter til Hovedrevisionen i Randers.

HVIDTFELDT.

De usigelig Mange, som viste mig Opmærksomhed paa min 70aarige Fødselsdag, beder jeg om i disse Linier at modtage min ærlige og oprigtige Tak.

CARL F. J. NESTLER.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Bibliotheket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer: Sætter Julius Valdemar Schrøder, udl. ⅛ 99 hos Fjeldsøe, arb. s. St. Sætterske Dagmar Charlotte Emilie Kristine Knudsen, udl. ⅛ 99 hos Rosenberg (arbl.). Sætterlærling Lauritz Johan Schiøtt (Schultz). Typograferne Schnoors Hustru Gudrun Franciska Margrethe, Thorv. Petersens do. Caroline Frederikke, Johansens do. Petrea Kristine og Fritz A. Nielsens do. Alma Augusta.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 2844, Axel Marius Hansen (arbl.) fra Aalborg.

Bortrejst: 1324 (Dsk. t. F.), Janus Christensen (arbl.) til Holbæk i Pl.

Døde: 906, Carl Jensen (Aftenbl.) 58 Aar, 1105, Niels Peter Kieffer (Schultz) 63 Aar og Enke Juliane Martine Bruun (74 Aar).

Til **Væverne** har jeg endvidere modtaget: Soc.-Dem. og N. Cohen (5.—6. B.) 14.00, Schultz' Sættere 5.05, A. Holm (3. B.) 2.00, Rasmussen & Olsen o.80, Aller (5. B.) 2.40, Græbe (3. B.) 2.25, Hohlenberg 2.00, ialt Kr. 28.50, med det tidl. indk. Kr. 140.90 tils. Kr. 169.40.

Bidrag modtages fremdeles.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dag. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Hjørring, Julius Helmig (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringsted, 1182 (Den t. F.), Carl Vilh. Larsen (Sjællandsp.) fra Kbhvn. Nykøbing F., 1174, H. J. J. Hansen fra Aalborg i Pl. Esbjerg, 495, J. Jepsen fra Holbæk (i Pl.). Næstved, 1055, Janus Hansen (Næstv. Tid.). Holbæk, 227, Carl Ludv. Rasmussen fra Kolding i Pl. Hillerød, 261, Fr. V. Borup fra Kbhvn. i Pl.

Bortrejste: Nykøbing F., 1095, N. K. Nielsen til Svendborg i Pl. Rudkøbing, 1234, Oskar Andreasen til Pl. i Thisted. Nyborg, 1832 (Den t. F.), C. R. C. Tønnesen (arbl.) til Kbhvn. Holbæk, 495, J. Jepsen til Esbjerg i Pl. Kolding, 67, Cilius Carl Anton Sonnenborg til Pl. i Horsens. Hillerød, 1283, Carl Chr. Andersen paa Rejse.

Udmældt: Holbæk, 1158, Thorv. Caspersen (anden Livsstilling).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Paa Begæring af 32 Medl. indkaldes en ekstraordinær **Generalforsamling** til førstk. *Søndag den 12. ds.*, Fmd. Kl. 11 pr. i *Danas Have.* Dagsorden:

Forslag fra Medlemmer ang. eventuel Understøttelse til de Arbejdsløse af Reservefonden eller i modsat Fald Udskrivning af obligatorisk Ekstrakontingent til dette Formaal.

STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 19. Marts Kl. 12* paa »Søfryd«.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10: Møde sammen med »Brage« og »Odeon«.

STYRELSEN.

ANNONCER

En velanbefalet og paalidelig **Sætter-Trykker** kan faa Plads til 1. April. Reflekterende bedes indlægge Billet mrkt. L paa Ekspeditionskontoret snarest.

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,

Gothersg. 8.

Maskintrykker.

En flink Trykker kan straks faa Plads i *Loll.-Falster Stifts-Tidendes Bogtrykkeri.* Pladsen er kun ledig paa Grund af Sygdom, men kan Vedkommende assistere ved Avissætning, er den af Varighed.

I Villa Rudehus

ved Holte Station, beliggende op ad Rude Skov, med Udsigt over Furesøen og med Veranda og Have, kan 3 Typografer faa Sommerophold, om ønskes allerede fra April. Kost og Logi 14 Kr. ugenlig. Billet mrkt. »Rudehus« modt. Ekspeditionskontoret.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavnn.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 17 MARTS 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I *Ringsted* er Forholdene ordnede, og Tilgangen derfor atter aaben.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Den 16. Marts 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 26. Marts Kl. 11 prc.

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren aflægger Halvaarsregnskabet. 3. Optagelse af 2 Blokadebrydere. 4. Forslag fra 17 Medlemmer om Oprettelse af en Medicinalkasse. 5. Opstilling af Funktionærer. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Event.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Dansk typografisk Forening i 1898.

Aarsberetning.

(Sluttet.)

DER er i Aarets Løb tilflydt Foreningen **40451** Ugebidrag med en Sum af **24270 Kr. 50 Øre,** hvilket giver **765** betalende Medlemmer for hele Aaret.

Til 111 Medlemmer er udbetalt **Sygehjælp** i 3384 Dage. Gennemsnit af Sygedagenes Antal har saaledes været 30.5 (30½) pr. sygt Medlem. Den samlede Understøttelse til disse andrager Kr. 5,978.00.

I **Arbejdsløshedsunderstøttelse** er udbetalt Kr. 3029.25, fordelt paa 69 Medl. i tilsammen 2250 Dage, hvilket er 32.3 Dage for hvert Medlem med Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Der er i vore 40 Afdelinger* udbetalt **Rejseunderstøttelse** for 2165 Dage og efter de indsendte Beretninger viser det sig, at der gennemsnitlig har været 33 Rejsende i hver By med 66 Rejsedage for hver. Kolding er den By, der har haft de fleste Rejsende, nemlig 99 med 142 Rejsedage, derefter kommer Roskilde og Fredericia med hver 74 Rejsende og 141 og 80 Rejsedage. Naar det samtidig oplyses, at ca. 20 har erholdt Overfartsbilletter fra Kolding til København, bliver det virkelige Antal, der i kortere eller længere Tid har prøvet Landevejens Adspredelser, sikkert 74, = det Antal, der har passeret Fredericia og Roskilde. — Præstø har kun været besøgt af 2 Rejsende; men da denne By først er bleven Lokalafdeling i sidste Kvartal, maa Rudkøbing noteres som den By, der har mindst Tiltrækningskraft for de Rejsende, idet kun 8 i Aarets Løb har gæstet det lange Land. Jyllands Vestkysts sandede Veje har derefter kun 15—17 vovet sig ud paa. De østjyske Byer fra Vejle—Randers har derimod været besøgt af 45—60, medens kun 36 har haft Mod til at komme saa højt mod Nord som til Aalborg. Hovedruten har været Kolding—Odense—Slagelse—København. Rejseunderstøttelserne andrager 2752 Kr. 70 Øre.

* I den 41. Afdeling, Rønne, udbetales ikke Rejseunderstøttelse ud over Overfartspenge fra Bornholm.

I 20 Afdelinger har i 282 Tilfælde været udbetalt **Overfartspenge** eller givet Billet til »Det forenede Dampskibsselskab«s Skibe til et Beløb af 329 Kr. 10 Øre.

I 28 Afdelinger har de dér oprettede frivillige **Ekstrakasser** ydet en samlet Sum af 767 Kr. 65 Øre i ekstraordinære Understøttelser i 562 Tilfælde, hvor en Kollega enten har staaet uden ordinær Understøttelse, eller hvor der er ydet Tillæg til den ordinære eller som i 42 Tilfælde i Horsens, hvor den Rejsende har erholdt frit Logi, der er betalt af de derværende Kolleger med 50 Øre pr. Nat. Flere Afdelinger opgiver ikke at have ført noget Regnskab over den Art Understøttelser. En enkelt Bys Opgivelser gælder kun for et halvt Aar og en anden kun et enkelt Personale. Men alene den her anførte Sum udviser, at der udover den ordinære Understøttelse er ydet langt over en Krone aarlig pr. arbejdende Medlem paa denne Maade

Af andre frivillige Bidrag har Afdelingerne ydet 945 Kr. 83 Øre til trængende Kolleger **ved Julen.**

Der er saaledes lavt anslaaet ydet ca. 2 Kr. 50 Øre pr. bidragydende Medlem i frivilligt Kontingent til den ledige Arbejdskraft i Aaret.

Der er kun i 13 Tilfælde udbetalt **Reservefondsunderstøttelse** for 152 Dage til et Beløb af Kr. 198.00. 11 Ikke-Medlemmer har i tilsammen 84 Dage erholdt en Reservefondsunderstøttelse af 58 Kr.

Til yderligere Forstaaelse af Arbejdsløshedens Omfang kan det oplyses, at 47 Medlemmer har opholdt sig 1909 Dage i forskellige Afdelinger **uden Understøttelse,** hvilket giver 40.6 Dage til hver. Foruden fornævnte 47 Medlemmer har der i Aarhus gaaet 24 Medlemmer ledige uden Understøttelse, men for hvilke Dageantallet ikke er opgivet; tager man imidlertid Gennemsnitsledigheden for de 47, faar vi en Tilvækst til Arbejdsledigheden af 974 eller ialt **2883** Dage, fordelt paa **71 Medlemmer** uden Understøttelse.

Vor hele Arbejdsledighed stiller sig da saaledes:

Antal Tilfælde		i Dage
69	med Arbejdsløshedsunderstøttelse	2230
74	— Rejseunderstøttelse . . .	2165
71	uden Understøttelse	2883
214		**7278**

Paa hvert Arbejdsledighedstilfælde kommer saaledes 34 Dage. Med andre Ord vil det sige, at ca. ⅓ af vore Medlemmer har været ledig i 34 Dage eller samtlige Medlemmer i 11 Dage af Aarets Arbejdsdage.

I denne Forbindelse er det værd at lægge Mærke til, at vort Kontingent svarer til ca. 11 Dages Indtægt, beregnet efter Minimumslønsatserne, hvilket atter forleder os til at udkaste den Paastand, at vi skal **ofre 11 Dages Arbejde for at støtte de Arbejdsledige, pleje de Syge og begrave vore Døde** samt ruste os til Kamp mod Arbejdsløshedens yderligere Omsiggriben og virke for en Forøgelse af Indtægterne for derved at skabe vor Stand bedre Vilkaar at leve under.

Det er derfor naturligt, at vore Bestræbelser maa gaa ud paa at indskrænke Arbejdstidens Længde for at faa saa mange af de ledige Kræfter beskæftiget som muligt. Naar vi ved

indeværende Aars Slutning atter kaster et Tilbageblik paa den svundne Tid, vil det sikkert vise sig, at den nye Tarif har bragt Fordele; flere Ting tyder paa, at Arbejdsløshedens Omfang næppe vil blive saa stort som i de foregaaende Aar, hvorved der saaledes bliver flere til at yde.

I 27 Afdelinger har 495 Medlemmer sluttet sig til de lokale Fællesorganisationer, og der arbejdes i andre paa at etablere en Tilnærmelse til de øvrige Fags Arbejdere.

Foruden fornævnte Understøttelser er der udbetalt **Begravelseshjælp** til et Beløb af Kr. 1150.00 og **Flyttelaan** til en samlet Sum af 833 Kr. 60 Øre.

Finansielt stiller Forholdet i Afdelingerne sig saaledes:

Indtægt:

Kassebeholdning fra f. Aar . .	Kr.	544.42
Kontingent:		
Ordinært . . . 20227.90		
Begravelseskassen 4042.60		
	-	24,270.50
Tilbagebetalte Laan	-	482.20
Andre Indtægter (Indskud m. v.)	-	394.90
Modtaget Tilskud fra Hovedkassen	-	5,956.94
	Kr.	31,648.96

Udgift:

Sygeunderstøttelse	Kr.	5,978.00
Arbejdsløshedsunderstøttelse . .	-	3,029.25
Rejseunderstøttelse	-	2,752.70
Udlaant	-	833.60
Reservefondsunderstøttelse . .	-	198.00
Begravelseshjælp	-	1,150.00
Andre Udgifter	-	382.61
Indsendt til Hovedkassen . . .	-	16,701.39
Kassebeholdn. v. Aarets Slut .	-	623.41
	Kr.	31,648.96

I Hovedkassen har Omsætningen været:

Indtægt:

Kassebeholdning fra f. Aar:			
Hovedkassen	Kr.	4,266.38	
Reservefond	-	4,295.40	
Begravelseskassen . . .	-	14,212.79	
			Kr. 22,774.57
Indvundne Renter			- 752.55
Bidrag fra Lokalafdelingerne			- 16,701.39
Tilbagebetalt Udlæg for Rejsekasse og Reservefonds i Afdelinger af Hovedkassen . . .			- 1,732.68
Indskud, Restancer og Laan for Understøttelse			- 66.00
		Ialt	Kr. 42,027.19

Udgift:

Tilskud til Lokalafdelingerne	Kr.	5956.92
Kontingent til Rejsekasse og Reservefonds .	-	5915.25
Typograf-Tidende	-	2197.61
Tryksager	-	265.93
Repræsentantmødet i Odense	-	1506.40
Rejseudgifter og Diæter	-	380.25
Tilskud til Rejsekassen.	-	219.64
Refunderet Arbejdsløshedsunderst. til Den typ. Forening	-	112.00
Porto og Telegrammer.	-	184.95
Formands- og Kassererhonorar	-	700.00
Honorar til Beregner Petersen for Begravelsesk.	-	150.00
Tilskud til Fagskolen	-	100.00
Forskelligt	-	69.00
Kassebeholdning:		
Reservefonden . . . . Kr. 4,451.05		
Begravelseskassen . . . - 17,165.73		
Hovedkassen . . . . . - 2,651,66		
	-	24,268.44
	Ialt	Kr. 42,027.19

Medens det samlede **Overskud** saaledes har været 1493.87, fremkommer der i Hovedkassen **et Underskud af 1614.72**, hvilket er = den Sum Repræsentantmødet har kostet.

Rejsekassen begyndte Aaret med en Kassebeholdning af 7,201.07 og slutter Aaret med en Beholdning af Kr. 8,696.19 eller et **Overskud af Kr. 1495.12.**

Reservefonden havde ved Aarets Begyndelse en Beholdning af 20,161.38 og sluttes med Kr. 23,143.22 eller **et Overskud af 2981.84.**

Samtlige her omhandlede Kasser slutter saaledes Aaret med en kontant Beholdning af

Kr. 56,731.26.

1898 har været et af de Aar, man i Fremtiden særlig vil komme til at dvæle ved; et Aar, hvori Lidenskaberne særlig har været sat i Bevægelse, men hvor de opnaaede Resultater for Faget som Helhed har været af de mest bemærkningsværdige. Har end alle ikke høstet pekuniære Fordele, ja kan endog enkelt paavise økonomiske Tab, saa viser det saa meget bedre, at Typograferne begynder at faa Forstaaelsen af, at det ikke er ved at pleje Egoismen, man skaber bedre og mere tilfredsstillende Kaar for et Fags Arbejdere, men kun ved, at de mange indordner sig under fælles Regler til et samlet Hele og derved bliver i Stand til at løfte Opgaver, der overstiger den enkeltes Kræfter.

Har man i de forløbne 20 Aar, hvori vor Organisation nu snart har virket, forstaaet dette med Hensyn til Understøttelsesvæsnet, saa har derimod Forstaaelsen manglet, naar det galdt Arbejdsforholdene. Thi da har Reglen været: Ligegyldig paa hvad Maade, blot man personlig tjener en stor Ugeløn. Det er derfor intet Under, at der rejser sig en Storm af Indignation, første Gang der gøres Forsøg paa at bringe dette Virvar af Arbejdsmetoder og Beregninger ind i en fælles Ramme. Misfornøjelsen hermed vil imidlertid vige, efterhaanden som der hos Medlemmerne udvikler sig en klarere Forstaaelse af, at det kun er ved at arbejde under ensartede Former, at man omsider skaber Fordele for alle og saaledes ogsaa for den enkelte.

Kræv derfor eders *Ret;* men *gør eders Pligt,* saa vinder vi atter et Stykke fremad til lysere Forhold. P. HVIDTFELDT.

ALADDIN, *min egen Aladdin, lad mig se din Turban, din Ønskehat, hvori ENKEKASSENS 500 ny Medlemmer skal falde ned. Det var jo den, hvori du fangede den ny Tarif. Ikke for intet ser jeg op til dig, Aladdin, du gudbeaandede ANTHON fra Overgaden. Du er ikke som os andre. Ved Indgangen til dine Gemakker staar din JOURHAVENDE i Falstaffsk Koustume og slaar Døren op: Her finder De NY FORENING, min Herre! Vær saa god at tage Briller paa, saa skal De se!*

Jeg spilede Øjnene op: Hvilken Majestæt! Der sad han ANTHON-ALADDIN paa sin Trone, omgiven af sine INDFLYDELSESRIGE. ANTHON alene talte: Jeg begynder s'gu at komme mig, mine Herrer! Først kommanderede jeg dem alle til at sige Pladserne op. De lystrede som Soldater — ikke én svigtede. Dernæst erklærede jeg Principalerne Krig og samtidig bekæmpede jeg af al Magt Bogtrykkernes Krigslyst. Sligt er kun jeg i Stand til at gjøre. Som en urokkelig Bremse stod jeg mod vidtgaaende Fordringer som Mægler overfor Principalforeningen. Jeg gik op i Brolæggerstræde og visiterede MALEREN; han blev ganske perpleks, da jeg viste ham vort Strejkefond.

Selvfølgelig maatte de radikale neje sig, baade VICTOR og hele hans Garde. Mængden tiljublede kun mig og Louw. Men det er mig alene, de kan takke for Sejren. Det følte de ogsaa, for de raabte straks paa Sammenslutning! Men nej og atter nej! Den Mand er stærkest, som staar alene. Jeg gør Henrik Ibsens Ord til mine! Har De hørt, mine Herrer, at hans norske Nordmænd nu bryde ud af Fagforeningerne deroppe? Tænkte jeg det ikke nok! Det var fra mine norske Venner, at Nordlyset skulde komme.

Rejs Dem, mine Herrer! Vi har ikke Tid at bade os i Midnatssolen! Afsted! Fremad! Nu gælder det alt eller intet! ENKEKASSEN vil jeg gøre til Fagets største Forening. Blot 500 Medlemmer endnu! Hvad er det i en Ønskehat som min!

Efter Ny typ. Tid. for 18. Novbr. 98 ved FAMULUS.

Den typografiske Forening.

2. Halvaar 1898.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Hovedkassen.				
Beholdning 1. Juli 1898			9445	5
Medlemsbidrag	2701	50		
— af Trykkerforeningsmedlemmer	123	30		
			2824	80
Indskud	69	»		
Brd. Bergs Gæld	14	30		
Laanafdrag	9	65		
Dsk. t. Foren.s Part af Udg. til Typ.-Tid. (April Kv. 532.15, Juli Kv. 449.58)	981	73		
			1074	68
Restancer fra Maskeraden 1897	2	25		
— - — 1898	91	80		
— - Stiftelsesfesten 1897	3	50		
— - — 1898	88	60		
			186	15
Den typ. Trykkerforen.s Bidrag til Udg. ved Centralisationen	3	10		
Dansk typ. Forenings — - - - —	16	80		
Typ. Hjælpekassers — - - - —	19	91		
			39	81
Rente af 10,000 Kr. Obligationer à 3½%	175	»		
— - Sjællands Bondestands Sparekasse	147	70		
Biblioteksmulkter	4	38		
			327	8
Arbejdsløshedskassens Beholdning pr. 31/12 98	8405	18		
— — — at overs. til Kolding	797	»		
			9202	18
			23099	75

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Hovedkassen.				
Fast Understøttelse til 2 Enker	24	»		
Til Uddannelse paa Fagskolen	16	50		
Biblioteket (ny Bøger 21.50, Bogbind 19.00)	40	50		
Strejkebidr. til De samv. Fagforeninger (Kryolitarb. 142.20, Handskemagerne 430.20)	572	40		
Generalforsamlingens Bevilling til Styrelse og Tarifmedlemmer	750	»		
Godtgjørelse for Arbejdsspild ved Tarifens Indførelse	210	»		
Den typ. Forenings Tilskud til Reisende for 1. Halvaar 1898	53	80		
— Part af Udgiften ved Odense-Mødet	136	50		
Gutenberg-Korets Overskud af Maskeraden 1897 (Rest)	29	65		
— — - — 1898 (-)	288	24		
Husleje (Oktober 98 til April 99)	200	»		
Forandring af Regnskabsprotokoller	14	»		
Tryksager (Love, Lovforslag, Stemmesedler, Kvitteringer etc.)	256	25		
Inventar (Lamper, Vejviser etc.)	16	60		
Formandshonorar	150	»		
Kassererhonorar	250	»		
Budløn (ordinært 200.00, ekstra 48.75)	248	75		
Porto (27.64) og Telefonering (7.00)	34	64		
Papir, Blæk, Konvolutter og andre Kontorrekvisiter	35	81		
Bladhold	17	50		
Tilbagebetalt Kontingent	6	50		
Typ.-Tid.s Underskud (Juli Kv. 899.17, Oktbr. Kv. 1602.84)	2502	1		
			5853	65
Beholdning 31. Decbr. 1898			17246	10
			23099	75

Arbejdsløshedskassen.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Juli 1898			8746	83
Medlemsbidrag	2694	»		
— af Trykkerforeningsmedlemmer	123	30		
			2817	30
Brd. Bergs Gæld	5	70		
Laanafdrag	3	85		
Refunderet Arbejdsløshedshjælp af Dansk typ. Forening	77	»		
			86	55
			11650	68

Arbejdsløshedskassen.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Understøttelse til 60 Arbejdsløse i Juli Kvartal	1541	»		
— - 60 — i Okt. —	899	»		
			2440	»
Kontrol af Arbejdsløse	4	50		
Tryk af Kvitteringer	4	»		
			8	50
Beholdning 31. Decbr. 1898: Overført til Hovedkassen	8405	18		
— — - At oversende til Kolding do. do.	797	»		
			9202	18
			11650	68

Status den 31. December 1898.

Aktiver.			*Passiver.*		
Beholdning 31. Decbr. 1898:			Rejsekassens Beholdning pr. 31/12 98	Kr.	735.38
Obligationer	Kr.	10000.00	Reservefondens do. pr. 31/12 98	-	622.54
Sparekasse-Indskud	-	8500.00	Arbejdsløshedskassens Indskud i Dansk Typograf-Forbund	-	797.00
Kontant	-	104.02	Den typ. Forenings Tilskud til Bespisningen for Novbr.-Decbr.	-	35.86
	Kr.	18604.02		Kr.	2190.78
12 Andele i Social-Dmokraten	Kr.	144.00			
Biblioteket	-	1050.00			
Inventarium etc.	-	1650.00			
	-	2844.00			
Diverse Debitorer:					
Dansk typ. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. i Okt. Kvartal 98	Kr.	801.42			
— for udlagt Arbejdsløshedshjælp	-	35.00			
Typ.-Tid.s Formue pr. 31/12 98 (Halvdelen)	-	1.20			
Almindelige Laantagere (afskrevet som tabt Kr. 7.00)	-	18.49			
Brødr. Berg	-	821.00			
Restancer: Indskud	-	25.50			
— Medlemsbidrag (ekstraord. Kontingent 11.25)	-	240.35			
Maskeraden 1897. Udestaaende Restancer for Billetter 37.60					
— Afskrevet 31/12 98 37.60	»	»			
Maskeraden 1898. Udestaaende Restancer for Billetter 29.95					
— Afskrevet 31/12 98 29.95	»	»			
Stiftelsesfesten 1897. Udestaaende Restancer for Billett. 5.95					
— Afskrevet 31/12 98 5.95	»	»			
Stiftelsesfesten 1898. Udestaaende Restancer for Billett. 1.75					
— Afskrevet 31/12 98 1.75	»	»			
	-	1942.96	Formue den 31. December 1898	-	21200.20
	Kr.	23390.98		Kr.	23390.98

Medlemsantallet var den 31. Decbr. 98: **797**, hvoraf 3 Militære.

Anm. Afskrivningerne i Status hidrøre fra: ad Maskeraden 1897: Tab ved Dødsfald 10.50, Tab ved Restanter 2.25, Fribilletter 14.25, tilbageleverede Billetter 10.60; ad Maskeraden 1898: Tab ved Restanter 28.70, Fribillet 1.25; ad Stiftelsesfesten 1897: Fribilletter 5.95; ad Stiftelsesfesten 1898: Tab ved Restanter 1.75; ad Almindelige Laantagere: Tab ved Udlaan 7.00.

Typograf-Tidende.

2. Halvaar 1898.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Annoncer	165	26		
Abonnement	244	74		
			410	»
Underskud (Juli Kv. 899.17, Okt. Kv. 1602.84)			2502	01
			2912	01

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Bladet Nr. 27—51	1712	28		
Tryk af Festnumer med Udg. til Clichéer og Distribution	587	90		
Tryk af Stemmesedler	14	»		
Indenbys Distribution	146	24		
Udenbys —	144	24		
Budløn	22	90		
Redaktionshonorar	150	«		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Porto	21	80		
Bladhold	3	»		
Konvolutter, Papir etc.	9	65		
			2912	01

Status den 31. December 1898.

Aktiver.			*Passiver.*		
Diverse Debitorer:					
Annoncerende	Kr.	2.40	Formue den 31. Decbr. 1898	Kr.	2.40

Den typografiske Forenings Sygekasse (Mænd og Kvinder).

(Statsanerkendt den 1. Juni 1898.)

1. Juni til 31. Decbr. 1898.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Juni 1898:				
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	500	»		
Sparekasse-Indskud	2500	»		
Kontant	254	55		
			3254	55
Medlemsbidr. (Juni 1801.05, Juli Kv. 3257.15, Okt. Kv. 5193.90)	10252	10		
Bidrag af 4 ydende Medlemmer	4	»		
Indskud af ny Medlemmer	22	50		
Refunderet Udlæg til Speciallæger	107	»		
— Pengehjælp	2	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	85	88		
Laan af Den typ. Forenings Hovedkasse	1000	»		
— - — Ligkasse	2000	»		
			13473	48
			16728	03

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 184 Mænd à 2.00 dgl. i 3650 Dage	7300	»		
— — - 7 — à 0.60 - i 67 -	40	20		
— — - 57 Kvind. à 0.60 - i 1440 -	864	»		
— p. Hospit. - 24 Mænd à 1.40 - i 716 -	1002	40		
— — - 1 — à 0.80 - i 11 -	8	80		
— — - 1 — à 0.60 - i 5 -	3	»		
— — - 11 Kvind. à 0.60 - i 369 -	221	40		
			9439	80
Betalt til Hospital for 20 Mænds Ophold i 713 Dage	438	»		
— - — - 15 Kvind. — i 467 —	288	»		
— - — - 11 Børns — i 270 —	81	»		
Bandager, Vagthold o. lign. Udgift. under Ophold p. Sygehus	58	96		
			865	96
Barselhjælp	....	..	240	»
Lægehonorar, almindeligt	1728	»		
— ekstra, ved pludselig Sygdom	9	»		
— til Hr. Dr. Olrik, Frederiksværk, for 1897—98	60	»		
— til Speciallæger (refunderes)	107	»		
			1904	»
Honorar til Styrelse og Revisorer	92	90		
Kassererhonorar, 7 % af Medlemsbidraget	635	55		
Budløn	26	50		
Raadgivning af en Bogholderikyndig	8	»		
			762	95
Tryksager og Forandring af Protokoller	92	50		
Bidrag til De samvirkende Sygekasser	5	»		
Porto, Papir, Bladhold og lignende Udgifter	21	10		
			118	60
Tilbagebetalt Kontingent	....	..	2	50
— Laan til Den typ. Forenings Hovedkasse	....	..	1000	»
— — - — Ligkasse	....	..	1000	»
Beholdning 31. Decbr. 1898:				
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	500	»		
Sparekasse-Indskud	200	»		
Kontant	694	22		
			1394	22
			16728	03

Status den 31. December 1898.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1898:			
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	Kr.	500.00	
Sparekasse-Indskud	-	200.00	
Kontant	-	694.22	
			Kr. 1394.22
Restancer: Medlemsbidrag	Kr.	231.50	
— For Udlæg til Speciallæger	-	214.00	
Renter af 500 Kr. Aktier i Sanatoriet for Brystsyge,	-	1.00	
Statstilskud for Den kvindelige Afdeling 1/1—31/5 1898	-	452.33	
— - Tiden fra 1. Juni til 31. Decbr. 1898	-	3558.92	
			- 4457.75
			Kr. 5851.97

Passiver.

Skylder til Den typografiske Forenings Ligkasse	Kr.	1000.00
— - Læger for Oktober Kvartal 98	-	1149.75
— - Hospitaler for —	-	299.88
	Kr.	2449.63
Formue den 31. Decbr. 1898	-	3402.34
	Kr.	5851.97

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

1. April til 31. December 1898.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. April 1898:				
Obligationer à 3½ %	4000	»		
Sparekasse-Indskud	100	»		
Kontant	231	21		
			4331	21
Medlemsbidrag	5257	75		
Lægepenge	16	50		
Indskud	15	»		
Refunderet Udlæg til Massage	15	»		
— — - Speciallæger	31	»		
— Pengehjælp	1	»		
— Porto	»	8		
Hr. Bogtrykker Thiele, honorabelt Bidrag for 1898	24	»		
Rente af Rolfs Legat (se Legatafdelingen)	140	»		
— - Obligationer (4000 Kr. i Juni Termin, 3000 Kr. i Decbr. Termin)	122	50		
			5622	83
			9954	04

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til Syge à 1.00 daglig	5656	»		
— - — - 3.00 —	411	»		
Udbetalt af Hjælpekassens Part af Rolfs Legat	50	»		
Tilbagebetalt Kontingent	4	65		
Raadgivning af en Bogholderikyndig	4	»		
Kassererhonorar, 7 % af Medlemsbidraget	369	32		
Tryksager, Papir, Porto etc.	115	59		
			6610	56
Beholdning 31. Decbr. 1898:				
Obligationer à 3½ %	3000	»		
Kontant	343	48		
			3343	48
			9954	04

Status den 31. December 1898.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1898:			
Obligationer à 3½ %	Kr.	3000.00	
Kontant	-	343.48	
			Kr. 3343.48
Inventarium	-	450.00	
Restancer: Medlemsbidrag	-	99.50	
			Kr. 3892.98

Passiver.

Formue 31. Decbr. 1898	Kr.	3892.98

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

Aaret 1898.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1898:				
Obligationer à 3½ %	14000	»		
Sparekasse-Indskud	4100	»		
Kontant	302	60		
			18402	60
Medlemsbidrag	4813	85		
Indskud	34	»		
Rente af Obligationer (17.000 Kr. i Juni Termin, 18,000 Kr. i Decbr. Termin)	612	50		
Rente af Sparekasse-Indskud	29	23		
Dansk typ. Forening refunderet Udlæg til Statusberegning	150	»		
Den typ. Forenings Sygekasse betalt Laanafdrag	1000	»		
			6639	58
			25 42	18

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp: 3 Portioner à 300, 1 à 200, 7 à 140, 3 à 100 og 1 à 80 Kr.	2460	»		
Den typ. Forenings Hovedkasse for Centralisationsudlæg	19	91		
Raadgivning af en Bogholderikyndig	4	»		
Tilbagebetalt Kontingent	2	60		
Kassererhonorar, 7 % af Medlemsbidraget	336	32		
Administrationsudgift (Tryksager, Papir, Porto etc.)	192	83		
Laan til Den typ. Forenings Sygekasse	2000	»		
			5015	66
Beholdning 31. Decbr. 1898:				
Obligationer à 3½ %	18000	»		
Kontant	2026	52		
			20026	52
			25042	18

Status den 31. December 1898.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1898:		
Obligationer à 3½ %	Kr. 18000.00	
Kontant	- 2026.52	
		Kr. 20026.52
Restancer: Medlemsbidrag	- 70.70	
Udlaant til Den typ. Forenings Sygekasse	- 1000.00	
		- 1070.70
		Kr. 21097.22

Passiver.

Formue 31. Decbr. 1898 ..... Kr. 21097.22

Den typografiske Forenings Legatformue.

Aaret 1898.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1898:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ %	8000	»		
Berlings — — —	6000	»		
Cortnums — — —	6000	»		
Eibeschütz' — — —	1000	»		
Schlesingers — Kontant (Kapital. tilh. Mosaisk Trossamf.)	15	60		
			21015	60
Rente pr. Juni og Decbr. Termin 1898:				
Rolfs Legat, af 8000 Kr. 3½ % Obligationer	280	»		
Berlings — - 6000 - —	210	»		
Cortnums — - 6000 - —	210	»		
Eibeschütz' — - 1000 - —	35	»		
Schlesingers — - Mosaisk Trossamfund	15	60		
			750	60
			21766	20

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Udbetalt Legatunderstøttelse pr. Juni og Decbr. Termin:				
Rolfs Legat, til Hjælpekassen	140	»		
— — - Legatarer	140	»		
Berlings — - —	210	»		
Cortnums — - —	210	»		
Eibeschütz' — - —	35	»		
Schlesingers — - —	13	60		
			750	60
Beholdning 31. Decbr. 1898:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ %	8000	»		
Berlings — — —	6000	»		
Cortnums — — —	6000	»		
Eibeschütz' — — —	1000	»		
Schlesingers — — —	15	60		
			21015	60
			21766	20

Status den 31. December 1898.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1898:		
Obligationer à 3½ %	Kr. 21000.00	
Kontant	- 15.60	
		Kr. 21015.60

Passiver.

Schlesingers Legat til Legatar	Kr. 15.60
Formue den 31. Decbr. 1898	- 21000.00
	Kr. 21015.60

København, Februar 1899.

V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtigt.

Regnskabet udviser, at der i Hovedkassen har været et Underskud af 1401 Kr. 13 Øre, i Arbejdsløshedskassen et Overskud af 455 Kr. 35 Øre, ligesom Rejsekassen og Reservefonden har haft et Overskud af henholdsvis 1242 Kr. 03 Øre og 1158 Kr. 62 Øre. Den samlede Formuefremgang i de faglige Afdelinger har saaledes været 1454 Kr. 87 Øre. I Halvaarets Løb er oversendt til Kolding (Rejsekassen og Reservefonden) 1952 Kr. 27 Øre. Desuden er Arbejdsløshedskassens Beholdning den 31. December overgaaet til Hovedkassen. Foranførte Regnskaber løbe fra 1. Juli til 31. Decbr. 1898.

Sygekassens Regnskab, der aflægges fra Sygekassens Statsanerkendelse den 1. Juni 1898 til 31. Decbr.. viser, at der i de forløbne 7 Maaneder har været et Underskud af 2860 Kr. 33 Øre. Regnskabet for Hjælpekassen aflægges fra 1. April til 31. Decbr. 1898 og udviser et Underskud af 987 Kr. 73 Øre. Ligkassens Regnskab for Helaaret 1898 udviser et Overskud af 2623 Kr. 92 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 14. Marts 1899 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 60642 Kr. 47 Øre.
Da der fra 1. Januar til Dato har været en Merudgift af ..... 3741 - 37 -
skulde Kassebeholdningen den 31. December 1898 være ..... 64383 Kr. 84 Øre, hvilket stemmer med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen et Overskud af 38 Kr. 51 Øre, de øvrige Afdelinger Underskud, nemlig Sygekassen 2165 Kr. 70 Øre, Hjælpekassen 695 Kr. 04 Øre, Ligkassen 11 Kr. 35 Øre og Forbundet 907 Kr. 79 Øre (denne Afdeling har i Januar Maaned oversendt til Koldlng 1357 Kr. 92 Øre.)

Sparekassebøger og Obligationer eftersete. — Samtidig er efterset Beholdningerne for Indsamlingen til Væverne og Bespisnings-Regnskabet, ligesom Regnskabet over Juleuddelingen er revideret.

Den 14. Marts 1899. FR. LUND. N. P. NIELSEN. JOH. JANSEN. O. HELSTED.

Strejke i Rumænien.

VORE Kolleger i Bukarest kæmper for Tiden en haardnakket Kamp med Principalerne om forbedrede Vilkaar. I Midten af Februar var 205 Svende og 115 Lærlinge i Striden. Kun nogle enkelte blev staaende, da Arbejdet nedlagdes. I Hofbogtrykkeriet forlod alle Mand deres Pladser med Undtagelse af Lærlingene, som paa Principalens Forlangende blev holdt tilbage af Gendarmer. I de fleste Trykkerier forlod alle Mand — saavel Medlemmer som Ikke-Medlemmer og Lærlinge, hvis Tal er kolossalt — deres Pladser. De Trykkerier, som beskæftiger Strejkebrydere, er bevogtet af Politi, som dog, takket være de Strejkendes rolige Optræden, ikke har faaet Anledning til at skride ind. I et af Trykkerierne havde Principalen ladet indrette Sovesteder for Strejkebryderne, for at disse ikke skulde behøve at komme i Berøring med Omverdenen. Samme Trykkeri har dog senere maattet anerkende Tarifen.

Kollegerne haaber paa et godt Resultat; skønt Strejken har varet i flere Uger, er endnu ingen brudt ud af Rækkerne.

I den første Uge udbetaltes 4500 Francs i Understøttelse, i den anden 3600. I den tredie Uge var Udgiften mindre, da to af de største Trykkerier havde givet efter.

Som Bevis paa, hvorledes Principalerne frygter vor internationale Sammenslutning, kan anføres, at disse i Bukarest hver Dag lader forespørge paa Posthuset, om der er kommet Understøttelse til de Strejkende fra Udlandet.

— — —

Efter at ovenstaaende var sat, har vi modtaget et nyt Cirkulære, dateret den 8. Marts. Efter dette er Stillingen en Del forbedret, idet Tallet paa de Strejkende er svundet ind til 147 Sættere og 68 Lærlinge. De største Forretninger nægter vedblivende at forhandle, men Kollegerne haaber paa, at Principalernes Overmod snart vil blive brudt,

da Trykkerierne er overfyldt med Arbejde, og Strejken har varet i over 2 Maaneder.

Hvorledes Principalerne søger at hjælpe sig, ses af følgende Annonce: »I F. Gøbl & Brødre og Basilescu's Bogtrykkerier antages 40 Lærlinge. De maa være sunde og over 14 Aar. Saadanne, som har absolveret et Undergymnasium eller en højere Skole, foretrækkes.«

At Principalerne i Rumænien ikke er mindre kritiske i Valget af Kampmidler end deres Kolleger i andre Lande, beviser Følgende: De har gennem den rumænske Konsul i Bern søgt at forhindre, at der ydes de Strejkende Bidrag fra Udlandet, idet de har ladet denne med dele det internationale Sekretariat, at den Understøttelse, der ydedes, kun gik til en Del daarlige Subjekter, som blev afskediget overalt, hvor de kom hen, paa Grund af deres daarlige Opførsel; i Spidsen for dem stod en vis Alexander Jonescu, som siden 1892 ikke havde arbejdet ved Faget.

Sekretariatet oplyser, at samme Alexander Jonescu i aarevis har været Formand for de rumænske Kolleger og samtidig ansvarhavende Redaktør af Forbundsorganet »Gutenberg«! — Kontrolkomiteen har da ogsaa i sit sidste Møde bemyndiget Sekretæren til at give Konsulen et passende Svar paa denne dumme Insinuation.

Til de Strejkende var der den 8. Marts fra Sekretariatet afsendt 10.100 Fr. C. H.

Et Pragtværk.

Fra Rockstroh & Schneiders Eftf.s Maskinfabrik i Dresden har vi modtaget et Reklameskrift, der fortjener særlig Omtale, da det vidner om en meget omhyggelig Udførelse baade hvad Sætning og Trykning angaar. I en Tid, som vor, hvori der udsendes Masser af Reklamesager for at vække Folks Opmærksomhed, gør det godt at se, at der dog findes Firmaer, som virkelig har gjort sig Flid for at frembringe noget, der paa Bogtrykkets Omraade er tiltalende for Øjet. Værket fremkommer som en Prøve paa, hvilket smukt Arbejde, der kan leveres paa *Victoria Digeltrykspresse*, der nu findes overalt i Evropa, ja endog i Australien. En Del Prøver, som er udført i forskellige Bogtrykkerier, bl. a. fra Martius Truelsen i København, har Firmaet haft den gode Idé at optrykke i Heftet, og netop disse Arbejder viser, at det ikke er Smaating, der kan udføres paa den lille Victoria-Digeltrykpresse. Med stor Interesse dvæler vort Blik ved et trefarvettrykt Billede, der forestiller Havet i Oprør, og hvor man ser den lille Lodsbaad næsten forsvinde i de fraadende Bølger, mens den for fulde Sejl styrer Kursen ud imod den store Damper. Jo mere man betragter dette Billede, jo klarere staar det for én, paa hvilket højt Udviklingstrin, Bogtrykkunsten er naaet. Det er, som om Maleren nys har lagt Penslen bort og nu beskuer sit prægtige Værk. — Et andet Billede (forestillende en citherspillende Dame) er ligeledes godt udført og vidner om, at Trykkeren her har forstaaet sin Opgave saa godt, at Lys og Skygge smælter sammen til et harmonisk hele. — Som ovenfor nævnt har Hr. Bogtrykker M. Truelsen ogsaa leveret sit Bidrag, et Titelblad, og ihvorvel det forekommer os at være for massivt, saa mærker man det dog ikke paa Grund af den uendelige Farvepragt, Hr. Truelsen forstaar at lægge i sit Arbejde; alene den fine blaa Ramme, der omgiver det hele, hæver Bladet i betydelig Grad.

Men ogsaa paa Satsens Omraade vises, at man ikke staar tilbage for Trykningen. Der findes mange smukke Ting, som vidner om en god Smag og stor Dygtighed, bl. a. et Festprogram fra »Guttenberg-Verein«s Stiftelsesfest i Stuttgart, et Adressekort osv. Det er sjældent, at vi herhjemme, hvad Sætningen angaar, træffer paa Ting i den Branche, der kommer op paa Siden af dette Arbejde.

Alt er som sagt trykt paa den lille Victoria-Digeltrykspresse, der i København findes hos følgende Firmaer: Exprestrykkeriet, S. Friedländer, Græbes Bogtrykkeri, Ludv. Jørgensen, P. Petersens Bogtrykkeri, Chr. Thomsen, Martius Truelsen og A. Wulff, hvilken sidste er Eneforhandler af Maskinen. Dunk.

Voldgiftsret Nr. 2.*

Forretningsorden.

1. Retten vælger selv sin Formand og Næstformand.
2. Til Sekretær antages en Jurist. Denne vælges af Retten, der ogsaa fastsætter hans Løn.
3. I Henhold til Tarifen vælges en Opmand straks efter Rettens Konstituering. Hvis Opmanden afgaar ved Døden, rejser bort fra Byen eller nedlægger sit Mandat, bliver straks nyt Valg at foretage. Opmanden maa hverken selv drive eller som Deltager være interesseret i nogen Bogtrykkervirksomhed.
4. Alle Klager skal af vedkommende Forenings Formand indsendes til Rettens Formand i 2 Eksemplarer, affattede saa kort og tydeligt som muligt. Rettens Formand eller i dennes Forfald Næstformanden tilsender da den indklagede Part det ene Eksemplar af Klagen til Erklæring. Undladelse af at give saadan Erklæring medfører, at Retten afsiger Kendelse paa Basis af den klagende Parts Fremstilling.
5. Inden en Sags Foretagelse i et Retsmøde skal Formanden, eventuelt Næstformanden, tilstille hvert af Rettens Medlemmer en Afskrift af Sagens Akter samtidig med Angivelse af Tid og Sted for Mødets Afholdelse. Sagen skal foretages inden 14 Dage efter dens Udsendelse.
6. Naar et Medlem er forhindret i at indfinde sig i et Retsmøde, tilsiger han selv Suppleant.
7. For at forhindre en Sags unødvendige Forhaling ved Diskussion skal Forhandlingen, naar 2 Timer er forløbne, siden Retten blev sat, paa Begæring af Halvdelen af Medlemmerne afsluttes, saaledes at de Medlemmer, der ønsker Ordet, kun faar det én Gang og for 3 Minuter hver. Paa Begæring af 4 Medlemmer kan nyt Møde ansættes.
8. Er Retten ikke fuldtallig, aflyses Mødet.
9. Voteringens Resultat bestemmes ved simpel Stemmeflerhed. I Tilfælde af Stemmelighed afgøres Sagen i Følge Tarifens Afsnit VIII af den forud valgte Opmand.
10. Enhver Dom med Præmisser tilstilles uopholdelig af Rettens Formand vedkommende Parter gennem de respektive Foreningers Formænd, ligesaa Meddelelse til de forskellige Fagblade, senest inden 14 Dage.

* Til Underretning for Medlemmerne meddeles det, at det er den Ret, hvori Vald. Carlsen præsiderer som Formand.

Dansk Typografforbund.

Regnskabsberetning for Februar Maaned 1899.

A. Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning . . .	Kr. 8927.74	Overfartspenge til det foren. Dampskibss.	Kr. 94.70
Den typ. Forenings Indskud	- 797.00	Dsk. typ. Foren. Udlæg i Juli—Decbr.	- 590.45
Bidrag fra Lokalafdl.	- 395.90	Administration	- 37.00
		Kassebeh. 28. Febr.	- 9398.49
	Kr. 10120.74		Kr. 10120.64

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 22848.83	Bidrag til De samv. Fagforbund	Kr. 1348.75
Bidrag fra Lokalafdl.	- 402.96	Bidrag til Det intern. Bogtrykkersekret. .	- 446.00
		Dsk. typ. Foren. Udlæg i Juli—Decbr.	- 71.53
		Porto	- 3.28
		Administration	- 37.00
		Kassebeh. 28. Febr.	- 21345.23
	Kr. 23251.79		Kr. 23251.79

Kolding, den 1. Marts 1899. Ulrik Petersen.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Februar Maaned 1899.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	961.66
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen		16859.51
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	796.93
Modtaget fra Typ. Rejsekasser og Reservefonds som udlagt i Juli—December	-	661.98
Typ. Rejsekasser og Reservefonds Administrationsbidrag	-	74.00
	Kr.	23805.13

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	675.24
do. - Dansk Typografforbund		-	798.86
Boghandlerregning		-	39.95
Snedkerregning		-	63.00
Reservefonden		-	4451.05
Begravelseskassen	Kr. 16859.51		
Bidrag til do.	- 121.40		
	Kr. 16980.91		
1/5 Andel i *Typ.-Tid.* . . .	Kr. 250.18		
1/5 i Administration . . .	- 65.00		
	- 315.18		
		-	16665.75
Kassebeholdning den 28. Februar		-	1111.28
		Kr.	23805.13

Kolding, d. 1. Marts 1899. Ulrik Petersen.

Da de Unge stævnede til Fest.

DER var Feststemning i Salen ved »Typografernes Sportsklub«s aarlige Gymnastikfremvisning i Lørdags. En talrig Forsamling, hvor mange nydelige unge Damer i lyse Toiletter livede op lig smaa Alfer en Sommernat, afgav en festlig Ramme om den lille Kærnetrop, der var i Ilden, og det livlige Bifald, der Gang efter Gang rungede gennem Salen, vidnede om, at Tilskuernes Interssse holdtes fangen fra først til sidst; da Holdet sluttede af med Bagspring paa Hesten, der foregik med den rette Fart og Humør, bølgede der et Bifald gennem Salen, saa begejstret og ægte, der viste, at de smukke og interessante Øvelser, der fremvistes, havde faaet Tag i Publikum.

Men er det ikke ogsaa en Fornøjelse at se de unge, smidige Legemers taktfaste og lynsnare Bevægelser, ligesaa dræbende som det er at se Mennesker, der skal have en Mand ved hver Arm, naar de skal vende sig. Hvilket Arbejde, hvilket Slid det har kostet, før Legemet er sat i Stand til at udføre de forskellige Øvelser sikkert og fejlfrit, Gang efter Gang at forsøge, om igen og om igen, indtil Maalet er naaet, er der maaske ikke mange, der gør sig rigtig Begreb om.

Nogen Lampefeber er der jo altid, naar man ikke er vant til at vise sig paa Brædderne, og det sporedes ogsaa ved Gymnastikfremvisningen i Lørdags. Smidighedsøvelser og Øvelser i Ringe var vel det, der lykkedes bedst, og hvor alle Deltagerne var hinanden jævnbyrdige, men ogsaa de øvrige Øvelser klaredes flinkt. Blandt de tilstedeværende Repræsentanter fra »Dansk Idræts-Forbund« og forskellige Idrætsforeninger var den almindelige Mening, at Holdet ved en omhyggelig Træning, naar de forskellige Kanter var slebne af, poleret lidt hist, lidt her, vilde naa op i Højde med de ledende Gymnastikforeningers. De militære Gymnastiklærere, der medvirkede, udførte Vaabenøvelser med Fart og Præcision; særlig Stokkeslagene tog livligt Bifald.

Efter at Holdet var marscheret ud til Akkompagnement af Tilskuernes taktfaste Klap, fortsattes Festen i »City«s nye, flotte Lokaler. Dansen gik livligt i den store Festsal, hvor alt straalede i et Hav af Lys — af Guld og lyse Farver, som naar Unge sætter Stævne. Kl. 12 var der Fællesspisning. Kassereren, Hr. JENSEN, bød velkommen, hvorefter Klubbens tidligere Formand, Redaktør LAUR. HANSEN fra Slagelse, talte for Foreningen og særlig betonede, hvilken Betydning Sporten havde for Typograferne. Vor Kollega, Stenograf JESSEN, der ligeledes har været Formand for Klubben, udtalte en Tak til alle, som havde ydet Klubben Assistance, specielt Lærerne. VILH. JØRGENSEN talte for Damerne, hvorefter Lærerne sluttede af med et motiveret Leve for Foreningen. Saa rejste man sig fra Bordet og et Øjeblik efter blev de smukke unge Damer hvirvlet rundt i lystig Dans af de smidige Sportsmænd.

CHR. CHRISTENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt sin ordinære Generalforsamling Mandag den 27. Februar. — Dirigent: GUNDERSEN, Sekretær: WILH. JENSEN.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN (Laur. Jensen) aflagde Beretntng om de forskellige Forhold. Tal. og Næstform. havde været hos Trier, og efter en Konference med Firmaet var Forholdet ordnet. Med H. t. et andet Firma havde en Notits i Bladet hjulpet bedre end en Henvendelse, der nemt kunde opfattes forkert. Vor Beslutning staar altsaa ved Magt endnu. Tarifen var omtalt tidt nok, saa den vilde Tal. ikke komme ind paa. Han gjorde opmærksom paa, at de frivillige Bidrag langt fra kom tilstrækkelig ind. Beretningen godkendtes enstemmig.

KASSEREREN (Steffensen) gennemgik de forskellige Poster paa Regnskabet; det var et Kvartalsregnskab. Regnskabet udviste et Underskud paa c. 200 Kr., men Udgifterne var ogsaa særlig store dette Kvartal; der var flere store ekstraordinære Udgifter; havde disse ikke været, vilde Kvartalet have bragt Overskud. Den store Forskel paa Indtægt og Udgift i Januar 1899 var fremkommet ved, at der af Hovedkassen var hævet til at dække Udgifterne til Maskeraden og til Reservefondet. — GUNDERSEN gjorde nogle Bemærkninger angaaende de mange Restanter. — TORP anbefalede som Revisor Regnskabet til Godkendelse og bemærkede, at *Typ.-Tid.* var for dyr i Forhold til den Nytte den gjorde os. Vi burde se at faa et eget Medlemsblad. — FORMANDEN kunde billige Tanken om et eget Medlemsblad, men vi maatte dog beholde *Typ.-Tid.* for Foreningsmeddelelsernes Skyld. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Punkt 2. Andragender. Paaches Enkes Andr. bevilgedes ikke. De to andre Andragender bevilgedes som tidligere.

Punkt 3. Styrelsesvalg. Genvalgte blev d'Hrr. Laur. Jensen til Formand, K. Kiefer og Alb. Michelsen til Styrere samt E. Hammer til Revisor i Stedet for Torp. Under Styrelsesvalget fremdrog TORP nogle Anker mod et Styrelsesmedlem og mente, at disse vilde have en Del Indflydelse paa Styrelsesvalget denne Gang. — KIEFER svarede Torp paa disse mod ham rettede Anker, og LAUR. JENSEN udtalte, at Kiefers Forhold indenfor Styrelsen var ordnede, saa der var ingen Grund til paany at rippe op i den Sag.

Punkt 4. En Bevilling. LAUR. JENSEN anbefalede at give Tarifkommissionens Sekretær, P. Hansen, et Gratiale for hans udmærkede Arbejde. 50 Kr. bevilgedes enstemmig uden Diskussion.

Eventuelt. STEFFENSEN henstillede til de unge Trykkere at rejse til Norge og til Styrelsen at udrede Overfartsbillet af Hovedkassen, dersom man ikke kunde faa den af Rejsekassen. — LAUR. JENSEN anbefalede dette Forslag. — TORP: Nu søger Styrelsen at faa Trykkere til Norge, men vi maa have obligatorisk Bidrag eller Hjælp af Reservefonden til vore Arbejdsløse; kan vi give andre, kan vi ogsaa give os selv. — LAUR. JENSEN: Obligatorisk Bidrag kan kun gennemføres ved almindelig skriftlig Afstemning. — STEFFENSEN meddelte, at frivillige Bidrag kun kom sparsomt ind; enkelte ydede meget, men mange slet intet. — G. NIELSEN foreslog at yde 6 Kr. pr. Uge, og hvis der ikke kom tilstrækkeligt ind, da at udrede Resten af Hovedkassen. — KIEFER omtalte to Trykkerier, hvorfra der slet intet kom. — KLØVE anbefalede obligatorisk Extrakontingent. — FORMANDEN omtalte gennemgaaende Arbejdstid, der skal slutte Kl. 5. Der var givet W. Hansen Dispensation fra Tarifen til at slutte Kl. 6, fordi der var forskellige Brancher, men det havde aldrig været Talerens Mening, at en saadan Dispensation skulde blive almindelig, og vor Styrelse havde bestemt modsat sig at give Dispensationer. Der stod i *Bogtr.-Tid.* »efter Andragende fra de typ. Foreninger«, men det har vi ikke været med til. Følgende Resolution vedtoges:

»Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af, at der er givet almindelig Dispensation fra Tarifens Paragraf om gennemgaaende Arbejdstid og vedtager, at den skal slutte Kl. 5.«

Generalforsamlingen hævet.

Nær og fjærn.

Erklæring. Som Formand for den mellem »Bogtrykkerforeningen af 1898« og de 3 typografiske Organisationer etablerede Voldgiftsret beder jeg om Plads for følgende Linier:

Forslaget om at antage Tarifkommissionens Sekretær, Hr. P. HANSEN, som Sekretær for Voldgiftsretten fremsattes af Typografernes Repræsentanter. Da det af d'Hrr.s Udtalelser fremgik, at man fra denne Side lagde Vægt paa netop at faa Hr. P. Hansen og ikke som tidligere en Jurist til Sekretær, fandt vi Principaler ingen Grund til at modsætte os d'Herrers Forslag.

Hvad Meddelelsen i *Ny typ. Tid.* angaar, saa blev det paa det konstituerende Møde vedtaget foreløbig ikke at tilsende Fagbladene noget Referat om de stedfundne Valg. Meddelelsen om disse i *Ny typ. Tid.* hidrører altsaa ikke fra Voldgiftsretten.

Det er formentlig overflødigt at tilføje, at Referaterne af Voldgiftsrettens Forhandlinger stadig af Formanden samtidig vil blive tilsendt de to typografiske Fagblade til Offentliggørelse. HANNOVER.

Tarifens Forstaaelse. Da der i den sidste Tid ikke har været rettet Forespørgsler til d'Hrr. V. JØRGENSEN og HANSEN angaaende Forstaaelsen af de enkelte Punkter i Tarifen, vil disse ikke mere være til Stede i Foreningslokalet. Eventuelle Forespørgsler henvises i Fremtiden til Styrelsen.

Lønforhøjelse. Ved skriftlig Henvendelse til Ejerinden af *»Aalborg Stiftstidende«*, Enkefru REE, har Sætterpersonalet opnaaet fra 1. April at faa følgende Lønforhøjelse: De fastlønnede Sættere 2 à 3 Kr. ugentlig, saa at Lønnen nu er 23 à 25 Kr., og Beregningssætterne 33 Øre pr. 1000 Bogstaver for Fraktur og 34 Øre for Antikva. Ligeledes blev der atter i Aar givet Personalet Tilsagn om en 8 Dages Sommerferie. —T—

Selskabelig Sammenkomst i Foreningslokalet i Admiralgade Onsdag den 22. ds., Kl. 9½. Hr. *** vil oplæse Scener og Digte af Shakespeare og Drachmann og »Guttenberg-Koret« vil synge.

Den første. Aarhus Lokalforening har vedtaget at indmelde sig i den stedlige Fællesorganisation. Af Lokalforeningens c. 100 Medlemmer deltog 78 i Afstemningen, heraf stemte 71 for og 5 imod Indmeldelsen, medens 2 afgav blanke Stemmesedler.

Til Sammenligning kan anføres, at Typografisk Forbund, som nu ved den tagne Beslutning overflødiggøres, for Øjeblikket tæller 65 Medlemmer.

Provins-Tarifen. Kan i Avissats Rigsdagsrubriken unddrages Beregningssætterne, naar Datoen daglig skal rettes? Det bemærkes, at denne Dato staar over den lille Streg, som danner Skel mellem Hoved og Fortsættelsen.

Nej! —N —N.

Svendborg Lokalafdelings selskabelige Forening »Gutenberg« afholdt forleden sin halvaarlige Festlighed med Fællesspisning og Bal. »Gutenberg«, der med Undtagelse af et enkelt Blads Personale bestaar af samtlige Afdelingsmedlemmer, bereder gennem Aarene sine Medlemmer mange fornøjelige Timer; om Sommeren ved Udflugter med efterfølgende Fællesspisning og om Vinteren ved hyggelige og familiære Sammenkomster med Bal; og hvad mere er: Foreningen støtter og udvikler gennem sin Selskabelighed Kollegialiteten og Sammenholdet i

høj Grad. Særlig den sidste Fest fortjener Styrelsen Tak for; Arrangementet var smukt og tiltalende og de Tilstedeværende følte sig sikkert alle som hjemme og som tilhørende en eneste stor Familie. Nogle Sange og Taler ved Bordet samt et indbudt Kunstnerpar, der som Æresgæster deltog i Festen, gjorde, at Stemningen kulminerede, og holdt sig uafbrudt til om Morgenen Kl 4, da Ballet sluttede. Enhver Deltager forlod sikkert Festen med Bevidstheden om at have tilbragt en behagelig Aften og Ønsket om, at »Gutenberg« fremdeles maa kunne berede sine Medlemmer mange lige saa fornøjelige Timer, og eventuelt samle *alle* Byens Typografer under sit Banner. —N.

Typograferne sejrede. Udgiveren af det »liberale« Blad *Berliner Lokal Anzeiger* rettede for et Par Maaneder siden et Angreb paa vor Foreningsret. Vore Kolleger erklærede derfor Strejke, og skønt den frisindede Bladudgiver søgte at slaa sig igennem med Skruebrækkere, har det ikke ret villet gaa for ham, og han har nu maattet underskrive paa at ville bøje sig for en Voldgiftsretsdom. Der er afsluttet et Forlig, der gaar ud paa, at Udgiveren forpligter sig til inden den 31. Marts at antage mindst 30 Medlemmer af Typografforbundet. Saaledes har Typograferne her med Held hævdet deres Foreningsret.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej spillede i Søndags for fuldt Hus Holbergs »Den pantsatte Bondedreng« og Fritz Holsts Lystspil »Paa Pension«. Begge Stykker hilstes med stærkt Bifald. Til det første Stykke havde Selskabet ladet male to flotte Gadedekorationer, som tog sig godt ud. I det sidste Stykke var d'Hrr. FASMER og PETERSEN uimodstaaelige morsomme. Begge Stykkerne gentages paa Søndag.

Typografernes Cykleklub, der i Aar begynder sin 5. Sæson, har, som det vil ses af Annoncen i Numer 9, opnaaet meget billige Betingelser for Levering af Cykler. Cykler leveres fra 150 Kr. og med Aars Garanti paa de sædvanlige Afbetalingsvilkaar. Klubben, der tæller ca. 70 Medlemmer, optager enhver ved de grafiske Fag beskæftiget. Kontingentet er kun 50 Øre Kvartalet.

Nordisk Trykkeri-Tidende Nr. 12 er udkommet.

Stort Trykkeri. Her hjemme finder man, at et Trykkeri, der beskæftiger 50 Sættere, er meget stort; men hvor ganske anderledes store Trykkerier findes der ikke i Udlandet. Det franske Statstrykkeri beskæftiger saaledes 340 Sættere, der findes 55 Hurtig- og 40 Haandpresser. I Sætteriet findes der til Stadighed en Bagatel af 25 til 30,000 Forme staaende Sats.

Typografernes Uundværlighed. Ved den pludselige Sammenstyrtning af et Kæmpe-Gasometer i New-York fornylig blev mange af de derværende Dagblade geraadet i stor Forlegenhed, idet de ingen Gas kunde faa til Smæltning af Metallet, som de brugte ved Sættemaskinerne. Maskinerne maatte som Følge deraf staa stille og Bladene hjælpe sig saa godt de kunde med Haandsats, Plader, gamle Annoncer og lign. for overhovedet at kunne udgaa.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Bibliotheket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Nyt Medlem: Vald. Haastrups Hustru Kirstine Henriette.

Tiltraadte: 494 (Dsk. t. F.), Rottwitt-Petersen (Agrardagbl.) fra Rudkøbing. 1313 (Dsk. t. F.), Fr. Joachim Møller (Schultz) fra Roskilde. 80, Oluf Chr. Andersen (Rasm. & Olsen) fra Præstø.

Bortrejste: 1472, Laur. Vilh. Petersen (arbl.) til Pl. i Hillerød. 761, Ad. Th. Samuelsen (arbl.) til Norge. 2948, Harald Louis Jensen (N. Cohen) fra Wien.

Maskeraderegnskabet. Skyldnere anmodes om at opgøre Mellemværende senest den 24. ds.

Til **Væverne** har jeg endvidere modtaget: Schultz' Sættere 5.15, Rasmussen & Olsen 0.80, Græbe 2.80, Ludv. Jørgensens Sættere (to Bidrag) 1.00, Ludv. Jørgensens Trykkere (to Bidrag) 1.00, Agrardagbladets Personale (to Bidrag) 5.00, ialt Kr. 15.75, med det tidl. indk. Kr. 169.40 tils. Kr. 185.15.

Bidrag modtages fremdeles.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Frederikshavn, Senius Larsen, udlært 1884 i Vøgelius' Bogtrykkeri, Frederikshavn.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 67, C. C. A. Sonnenburg (Hors. Av.). Nykøb. M., 1045 (Den t. F.), Chr. Alfred Krüger i Pl. Næstved, 1055, Janus Hansen og 218, Ulrik Hansen samt 22,143 (V. d. D. B.), Hermann Kachelmeier. Odense, 776, Nicolai Jensen fra Fredericia i Pl. Thisted, 1234, O. P. A. Andreasen fra Rudkøbing i Pl. (Thisted Amtsavis).

Bortrejste: Thisted, 1251, Mar. Larsen Yde til Københ. (Militær). Præstø, 80 (Den t. F.), Oluf Chr. Andersen (arbl.) til Kbhvn. og 218, Frederik V. Hansen til Næstved i Plads. Roskilde, 1313, Joachim Fred. Møller til Kbhvn. i Pl. Aarhus, 461, Christian M. Christensen til Nykøb. M. i Pl., 1255, Axel Reimers til Ringkøbing i Pl. og 1119, Niels Jepsen (syg) til Silkeborg. Fredericia, 776, N. Jensen til Odense i Pl. Næstved, 22,143 (V. d. D. B.), Hermann Kachelmeier. Odense, 158 (Den t. F.), L. H. Axen (paa Rejse).

I Medlemslisten fra Aarhus har jeg glemt Chr. J. Petersen. I Stedet for 440, P. Christensen læs Christ*iansen* og for G. Svenssen læs Svenss*on*. LOKALF.

GUTENBERG-KORET.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 19. Marts Kl. 12* paa »Søfryd«. STYRELSEN.

Skærtorsdag Kl. 6½ afholdes **Fællesmaaltid, Aftenunderholdning** og **Bal** paa »**Søfryd**« for Korets *aktive* og *passive* Medlemmer. Tegning til Fællesmaaltidet (koldt Bord, en varm Ret samt Snaps og Øl) à 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert maa ske senest Søndagen forud hos Korets *aktive* Medl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangprøve, Mandag samlet Prøve i Lokalet. STYRELSEN.

T. S. Den **ordin. Generalforsamling** afholdes *Lørdag den 25. Marts*, Kl. 7½ i Foreningslokalet, Admiralgade 19. Dagsorden: Se Regnskabet. Forslag, der ønskes behandlede paa den ord. Generalforsaml. bedes tilstillet Form. senest 3 Dage forinden.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Mindre Akcidentstrykkeri,

Materiale nyt, saa godt som ubrugt, Trædepresse »Excelcior III, 22 : 33, har kostet c. 1800 Kr., er til Salg for ⅔ af Prisen, naar det kan betales kontant eller fornøden Sikkerhed stilles. Billet mrkt. »95« indlægges paa Ekspeditionskontoret snarest.

En dygtig Trykker

søger Plads paa et større Trykkeri sidst i April Maaned, eller senere. Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

En **flink, yngre Trykker** kan lige efter Paaske faa fast Plads i **Chr. Nielsens Bogtrykkeri** i Randers.

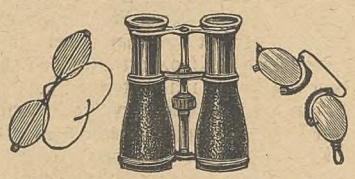

F. A. THIELE

Købmagergade 28

tilstaar Medlemmerne af Typografernes Sygekasser en Rabat af 33⅓ Procent ved Køb af **Briller** eller **Pincenez** enten mod Aflevering af Kupons, som erholdes henholdsvis hos de 2 Kasserere for Sygekasserne eller mod Forevisning af Medlemskort eller Kvittering.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S. N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORD (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 24 MARTS 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Den 16. Marts 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 26. Marts Kl. 11 prc.

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren aflægger Halvaarsregnskabet. 3. Optagelse af 3 Blokadebrydere. 4. Forslag fra 17 Medlemmer om Oprettelse af en Medicinalkasse. 5. Opstilling af Funktionærer. 6. Protest fra 20 Medlemmer ang. Réné Lassens Valg til Voldgiftsretten. 7. Beretning fra Kontrahentmøderne. 8. Event.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Overholdes Tarifen?

NAAR vi retter dette Spørgsmaal, saa er det fordi at man paa flere Trykkerier fra Husets Side har forsøgt at fortolke eller omgaa de enkelte Paragrafer i Tarifen paa en Maade, som er absolut stridende mod al sund Fornuft og Tarifens klare Ordlyd.

Vi skal saaledes nævne et enkelt større Firma, der havde fundet paa, at Tarifens Paragraf 14, der lyder saaledes: »Islandsk, Gammeldansk, Tysk og Svensk tillægges 7 Øre, romanske Sprog, Latin og Engelsk tillægges 9 Øre, alt pr. 1000 Bogstaver. Andre fremmede Sprog og Dialekter betales med fast Ugeløn efter vedkommende Sætters Gennemsnitsfortjeneste. For trykt Manuskript i fremmede Sprog godtgøres henholdsvis 4 og 5 Øre«, — skulde forstaas paa den Maade, *at det var Sætteren, der skulde godtgøre Huset de 4 og 5 Øre, naar det var trykt Manuskript!* Man kan ikke godt tænke sig nogen mere vovet Fortolkning af en Paragrafs tydelige og klare Ord end netop denne. Men heldigvis var Personalet Situationen voksen, og samtidig med at de protesterede mod den Slags Fortolkninger, henvendte de sig til Organisationen. Da Huset fik Fornemmelsen af, at der var Alvor med i Spillet, og at Personalet ikke var til Sinds at lade sig byde alt, hvad man fandt for godt, saa kom det hurtig til den Erkendelse, at det var Sætterne, der skulde have den omtalte Godtgørelse og ikke omvendt.

Forinden at Huset var naaet til denne Erkendelse, forlangte man, at Personalet skulde indanke Sagen for Voldgiftsretten og saa arbejde videre for den Mindrebetaling, som Huset vilde give, indtil der var faldet Dom i Sagen. Dette kunde vi selvfølgelig ikke indlade os paa, da vi var i vor soleklare Ret og altsaa Firmaet, der brød Tarifen. Vor Standpunkt var dette, at vilde Huset indanke Sagen for Voldgiftsretten, da kunde de gøre det, men indtil da maatte de betale den Pris, som vi forlangte. Vor Organisation garanterer selvfølgelig for vore Medlemmer og som Følge heraf var Pengene ligesaa sikre hos os som hos en hvilken som helst Principal.

Naar en Principal eller Faktor er i Stand til at kunne fortolke Tarifens mest tydelige og klare Bestemmelser paa denne Maade, hvad kan man saa ikke vente sig, naar det kommer til at dreje sig om de mindre tydelige Punkter? Med ligesaa stor Ret kan en Principal saa forlange, at vi skulde arbejde under den Tusindbetaling, som en Gang er fastsat i Tarifen. Dette hverken vil eller kan vi finde os i. D'Hrr. Principaler skal vide, at har vi en Gang opnaaet at faa en Tarif, der byder os en nogenlunde taalelig Lønforbedring — vel at mærke en Lønforbedring, der kun lige akkurat svarer til de Livsfornødenheder, som det koster, for at en Arbejder i vore Dage skal kunne leve nogenlunde anstændigt —, saa er vi ogsaa til Sinds at ville søge denne Tarif overholdt indtil de mindste Enkeltheder. Gør vi ikke det, da nytter det kun lidt at vi har faaet en Lønforhøjelse, og saa er den Tarif, som vi nu har, ikke den Sværte og det Papir værd, som den er trykt paa. Til Gengæld vil selvfølgelig enhver Typograf gøre sit til, at de Forpligtelser, som Organisationen har underskrevet paa overfor Principalerne, ogsaa overholdes.

Enhver af vore Kolleger vil af ovenstaaende se, hvor absolut nødvendigt det er at være agtpaagivende, saaledes at alle er sikre paa, at ingen af de Rettigheder, som vi har, hverken paa den ene eller den anden Maade bliver beskaaret os. I Tvivlstilfælde bør man uopholdelig henvende sig til Styrelsen. Først da er man sikker paa at faa sin Ret respekteret.

Funktionærvalget

nærmer sig og der skal denne Gang blandt andre vælges Formand og ikke mindre end 4 Medbestyrere, hvoraf de to efter al Sandsynlighed ikke modtager Genvalg. Der er næppe noget mere trist og ensformigt end et Styrelsesvalg i Den typ. Forening; det foregaar ufravigelig efter følgende Recept: Generalforsamlingen nedsætter et Udvalg, dette løber pligtskyldig og underlig ked af Bestillingen fra Herodes til Pilatus, faar Nej de fleste Steder, finder endelig en Mand, der ikke er helt uvillig, han bliver presset og overtalt, kommer paa Listen og bliver selvfølgelig valgt, da der meget sjældent er andre at stemme paa. Det kan ske, at Styrelsen kan faa en Gevinst ved denne Fremgangsmaade, men det modsatte kan ogsaa finde Sted, men ét er sikkert, Medlemmerne kan bevare Ro og Magelighed og behøver ikke at anstrænge sig for at finde de Folk, der i det kommende Aar skal raade for adskilligt af det fælles Ve og Vel, de behøver kun at skrive paa Stemmesedlen, og endda dette undlader største Parten. Paa denne Vis vil en Formand, naar han da ikke er helt umulig, meget godt kunne hænge i en 20 til 30 Aar og Medbestyrerne kan godt betragte sig som valgt for Livstid, der er jo Ingen at faa i Stedet, i Guds Navn, lad dem blive siddende vi en Gang har valgt, om de er nok saa kede af det, saa slipper vi for det Roderi med at finde nye Kræfter. Dette burde være anderledes, det er for vigtig en Sag til at der kan handles paa en saa ligegyldig Maade, og det virker tilmed i højeste Grad sløvende paa Funktionærerne. For nogle Aar siden kunde man en Gang imellem opleve noget, der smagte af Valgkamp, et enkelt Trykkeri eller flere tilsammen opstillede Kandidater og udsendte Løbesedler; dette gav Liv, Interessen blev vakt

og mangen Dygtighed, der havde ført en ubemærket Tilværelse, blev trukket frem i Dagslyset, Medlemmerne blev opmærksom paa ham, og blev han ikke valgt første Gang, lykkedes det ham i Reglen senere. Vi maa have de Kræfter frem, der gemmer sig, Organisationen skal have dygtige Folk i Ledelsen; fremfor alt Mænd med Lyst og Interesse for Sagen og som ikke er bange for at tage fat; lad derfor Løbesedlerne cirkulere, det vil sætte Liv baade i de gamle og nye Funktionærer.

L.

Atter fremad!

De store Møder, vi afholdt paa Sortedamslund under Tarifbehandlingen, den Aand og den Stemning, der hver Gang gik igennem Forsamlingen, maatte nødvendigvis føre os videre til Forstaaelse af, at vi *fuldtud* har hjemme dér, hvor alle de andre organiserede Arbejdere findes, nemlig i Arbejdernes egne Forsamlingshuse.

Derfor glæder det mig, at Styrelsen har forstaaet denne »Understrøm« og indkaldt os til Generalforsamling paa Søndag i Rømersgade 22, Festsalen.

Det kan jo for saa vidt være ligegyldigt, hvor vi er, thi det er jo ikke Stedet, der sætter Præg paa vore Forhandlinger; men naar vi véd, at netop Arbejdernes Forsamlingsbygninger har de Egenskaber, som andre Lokaler mangler, nemlig Ventilation og Akustik, er fri for Træk osv. osv., saa havde Styrelsen det som *Pligt* at indkalde Medlemmerne til Møder netop i saadanne Lokaler, hvor der er behageligt at være, og *det er behageligt at være til Møde i Festsalen i Rømersgade 22.*

Ikke faa Typografer, der med Hænder og Fødder sætter sig imod en Generalforsamling i Rømersgade, har jeg sét i de samme Lokaler til Baller og andre Fornøjelser, og derfor kan man bedst kalde deres Modstand for den iblandt Typograferne saa kendte, men heldigvis snart uddøde Tro, at vi er for »fine«, for »oplyste«(?) til at komme paa Steder, hvor vi kunne blive kaldte for aabenlyste *Socialdemokrater.*

Paa det sidste store Møde paa Sortedamslund udtalte Bogtrykker HANNOVER, at »hvis han havde været Svend, vilde han have staaet op i *Rømersgade* og stillet skarpere Fordringer end vi gjorde« I denne Sætning ligger der en berigtiget Bebrejdelse fra en Principal til Svendene, at de gaar udenom *deres egne gode Lokaler,* men holder deres Møder i *daarlige* do.; for daarlig var Sortedamslund, som nu er nedlagt, og daarlig er Søfryd, naar vi er et Par Hundrede til Stede.

Rømersgade ligger centralt for alle Medlemmerne, der hovedsagelig bor ude paa Broerne og endnu længere ude. Til Rømersgade vil alle komme paa Søndag, der har Interesse for vore egne Sager, og vi bør ønske Styrelsen til Lykke, fordi den har forstaaet ogsaa igennem Lokalespørgsmaalet at efterkomme den store Majoritet af Medlemmernes Ønske: *at være til Møde i et Hus, som ejes af Arbejderne, som ejes af os selv.*

JOHN.

Fagskolen

har udgivet Beretning om sit sjette Skoleaar, hvoraf det fremgaar, at Elevantallet er betydeligt forøget, idet Skolen i 1898 har været besøgt af 95 Elever mod 86 i 1897. I Beretningen ses det, at Skolen lider i betydelig Grad under de uheldige Lokaleforhold og det knappe Materiel paa Trykningens Omraade. Bestyreren har derfor taget under Overvejelse, om det var muligt i det kommende Aar, at Skolen kunde skride til Udvidelse af sine Lokaler samt Anskaffelse af en større Presse.

Skolen har i 1898 haft den Glæde at modtage et Legat fra Eickhoffs Maskinfabrik i Anledning af Firmaets 50-Aars Jubilæum; Legatet bestaar af 500 Kr. og er bestemt til en Friplads for en flittig Elev. Desuden har Skolen modtaget en Gave fra Bryggeriet »Gamle Carlsberg«, der bestaar i de Friser og Vignetter, som er anvendte i Bryggeriets Festskrift.

I Januar 1899 stod 12 Sættere, 4 Trykkere og 16 Bogbindere opførte paa Skolens Venteliste. To kvindelige Bogbinderlærlinge og en islandsk Bogbindersvend gennemgik i 1898 et Kursus paa Fagskolen. Der blev tilstaaet 9 Elever hele eller halve Fripladser, og det samlede Elevantal fordeler sig saaledes: Sættere 10 Svende og 29 Lærlinge, Trykkere 3 Svende og 21 Lærlinge, Bogbindere 5 Svende og 27 Lærlinge.

Ved Skolen aflagde i Foraaret 4 Sættere Svendeprøve, nemlig: VALDEMAR HANSEN (Fischmann), GUSTAV JENSEN (Axel Holm), PETER NIELSEN (Nic. Cohen), VALDEMAR SUHR (V. Carlsen), der alle indstilledes til Sølvmedaille; 2 Trykkere: OTTO NIELSEN (Kihl), Sølvmedaille og OTTO JENSEN (Fischmann), Broncemedaille.

I Efteraaret aflagdes Prøven af 4 Sættere: MICHAEL RASMUSSEN (Calberg), Broncemedaille, MARTIN CHRILLESEN (Knudtzon), Broncemedaille, LOUIS JOHANSEN (A. W. Henningsen), Bestaaet og LAURITZ MYHRE (Rud. Svendsen), Ros; 4 Trykkere: HANS OLSEN (Knudtzon), Broncemedaille, CHR. JENSEN (Ludv. Jørgensen), Sølvmedaille, AXEL NIELSEN (Bernsteen), Broncemedaille og AXEL CHRISTIANSEN (E. O. Jordan), Bestaaet.

Af Fagskolens Regnskab ses det, at der ved Udgangen af Aaret 1897 har været en Kassebeholdning af Kr. 567,82. I det følgende Aar har Skolen opsparet noget mere, idet der ved Regnskabsaarets Slutning den 23. Januar 1899 er en Kassebeholdning af Kr. 1125,14.

At den ny Tarif ogsaa vil faa Betydning for Fagskolen, er udenfor al Tvivl, idet ingen Principal mere er i Stand til at kunne hindre en Lærling i at gaa paa Fagskolen, naar denne ønsker det.

AFTENSMADEN *er serveret. Ved det hyggelige Bord sidder Voldgiftsretten næsten fuldtallig. Præsidenten hæver sit Glas: Velbekomme, mine Herrer! Jeg drikker paa, at vi altid maa enes saa godt som ved dette første Møde, hvor min eneste Sorg er, at jeg ikke ser Hr. BAGGE i vor Midte. Han lider af et let Maveonde og kan for Tiden ikke taale mere SVINESTEG. Tillad mig en Gang imellem at indkalde Retten, selv om der ikke skulde forekomme vanskeligere Sager end i Aften! — Medlemmerne giver deres Tilslutning uden Afstemning og underskriver umiddelbart derefter den af Sekretæren førte Protokol, hvis Indhold det vedtoges at »HEMMELIGHOLDE«.*

Mæt og charmeret rejser jeg mig og begiver mig hen i Voldgiftsret Nr. 2. Jeg tager Plads imellem Hr. BACH og Hr. LAUR. JENSEN og skiller dem derved fra hinanden, til øjensynlig Fortrydelse for dem begge. Retten er endnu ikke sat. Man venter paa Hr. CARLSEN, som kort efter kommer farende, kogt i Sved. Han har været paa Jagt efter en Opmand og er ganske irriteret, fordi man ikke en Gang i Voldgiftsret Nr. 1 har kunnet anvise ham én. Desuden har han endnu ikke haft Tid at spise til Aften. Efter en indgaaende Debat med Repræsentanten for Ny typografisk Forening, som erklærer, at Voldgiftsretten i Følge Tarifen det første Aar skal bestaa af Tarifkommissionens Medlemmer, og at derfor flere Medlemmer af Retten begaar TARIFBRUD ved at have Sæde i samme, stilles følgende

FORSLAG TIL KENDELSE.

Ny typ. Forening forlanger, at d'Hrr. Bach og Truelsen af Voldgiftsret Nr. 2, Hr. Réné-Lassen af Voldgiftsret Nr. 1 og 2 og samtlige Principalmedlemmer af Voldgiftsret Nr. 1 nedlægger deres Mandater og derved hævde Tarifens rette Forstaaelse.

Der afgaves 4 St. for og 4 imod Forslaget og Sagen vilde saaledes være at afgøre af Opmanden. Dernæst skredes til Valg af en Opmand. Enstemmig valgtes Hr. Overretssagfører OSKAR JOHANSEN.

Dernæst erklærede Formanden, Hr. Carlsen, at han i Skyndingen ganske havde glemt at forespørge Hr. Oskar Johansen, om han vilde modtage et eventuelt Valg som Opmand. Han vilde øjeblikkelig indhente det forsømte. Mødet hævet. — — —

Efter sikkert Forlydende har Overretssagføreren betakket sig.

FAMULUS.

Nær og fjærn.

Generalforsamlingen paa Søndag i Rømersgade begynder aldeles **præcis Kl. 11.**

Lønforhøjelse. Bogtrykker ALB. OLSEN, Præstø (*Folkebladet*) har fra og med den 18. ds. tilstaaet sit Personale en delvis Lønforhøjelse à 1 Kr., saaledes at laveste Løn nu er 19 Kr., eller 2 Kr. over Minimallønnen.

Typograf-Tidende. Grundet paa Helligdagene udkommer næste Numer af Bladet paa Onsdag.

En Skribler har i sidste Numer af *Typ.-Tid.* faaet indsmuglet en Meddelelse om Lønforhøjelse osv. paa *Aalborg Stiftstidende.*

Forfatteren har her i en betænkelig Grad givet sin Fantasi fri Tøjler. *Der er nemlig ikke et sandt Ord i det hele.*

Af den Grund skal jeg nedlægge en bestemt Indsigelse mod Meddelelsens Fremkomst. Slige Notitser kan nemlig aldrig gavne, men saare let volde Fortræd.

Da ingen af Personalet kan være tjent med at blive udpeget som Forfatter til Meddelelsen, og De, Hr. Redaktør, vel ogsaa kunde ønske at værge Dem mod fremtidige Mystifikationer, henstilles det ved Offentliggørelse af Forfatterens Navn i *Typ.-Tid.* at statuere et Eksempel mod letsindig Omgaaelse af Sandheden eller i hvert Fald at opgive Navnet for undertegnede.

Aalborg Stiftsbogtrykkeri, den 20. Marts 1899.

THEODOR MADSEN,
Typograf.

Vi beklager meget, at den Meddelelse, som vi bragte i forrige Numer, ikke forholder sig rigtig. Den er sendt os fra en Kollega i Aalborg, og det private Brev til Redaktionen gjorde et saa paalideligt Indtryk, at vi ikke betænkte os paa at lade det gaa i Bladet. Desværre er dette Brev tilintetgjort, saaledes at vi ikke nu er i Stand til at kunne dokumentere, hvem Brevskriveren er. RED.

Provinstarifen i Aarhus. Fra enkelte Trykkeriers Personaler i Aarhus høres stærke Klager over, at Tarifens *hygiejniske* Bestemmelser slet ikke sker Fyldest. Det er ikke nok, at d'Hrr. Principaler underskriver Tarifen, de bør sandelig ogsaa overholde den. Herregud, skal vi virkelig til at føre Krig for at faa Snavset ud fra d'Hrr.s Trykkerier?

LOKALFORMANDEN.

»**Framåt**« er Titlen paa et nyt socialdemokratisk Blad, der vil udkomme i Stockholm og som har til Opgave at være Socialismens Bannerfører for de svenske Typografer, saa længe det behøves. Bladet udgives af den typografiske Organisationsklub i Stockholm.

Typographische Jahrbücher, udgivet af Technikum für Buchdrucker in Leipzig, har nylig udsendt sit 2. Numer af 20. Aargang. Heftet giver et interessant Indblik i de moderne Reproduktions-Metoder. Nydelige Autotypier fra Aug. Schuler i Stuttgart, Meisenbach, Riffarth & Co. i Berlin, Hugo Horn i Leipzig, Pelz i Sigmaringen osv. pryder Heftet; de fleste af disse viser sig i en Ramme af moderne Toneplader. Heftet viser endvidere til hvilket højt Trin Akcidens-Sætningen og -Trykningen har udviklet sig; de forskellige Omslag, Programmer og Kort er fortrinlige med Hensyn til Opfindelse og Teknik. Af Teksten turde en Artikel om Elektromotorens direkte Tilknytning til Hurtigpressen være af særlig Interesse for Fagmænd. Aarbøgerne udkommer med et særdeles righoldigt Hefte en Gang om Maaneden til en Pris af kun 40 Pf. pr. Nr.

Lægerne.

Fra 1. April **fratræder** Dr. med. **C. Rasch.** Samtidig flyttes Grænsen i den indre By saaledes:

1. **Vestlige Del.** (Grænser: Peblingesøen, Gothersgade, Nyhavn, Havnegade, Holmens Kanal, Ved Børsen, Slotsholmsgade, Kristiansgade, Vestervoldgade, Raadhuspladsen, Gyldenløvesgade, Peblingesøen) Læge: Dr. **Lendrop** (særlig Børnesygdomme), Nansensgade 48[1]. Tr. 1—2. Søndag 9—10. (Fra 18. April flytter Dr. Lendrop til Nørrevoldgade 21[1]).
2. **Østlige Del.** (Grænser: Sortedamssøen, Gothersgade, Nyhavn, Kvæsthusgade, Toldboden, Østerbrogade, Sortedamssøen). Læge: Dr. **Wandall**, Rosenborggade 7[2]. Tr. 1½—2½.

Lægekort ombyttes paa Kontoret. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Gutenberg-Koret

afholdt i Søndags en ekstraordinær Generalforsamling paa »Søfryd«. Til Dirigent og Sekretær valgtes henholdsvis TRUELSEN og EMIL MØLLER.

1. *Forslag til nye Love.* Efter at Formanden havde forelagt Udkastet vedtoges det at behandle dette paragrafvis. Der udspandt sig nu en længere Diskussion, men efterhaanden vedtoges hele Udkastet med enkelte Ændringer.

2. Et Forslag fra Styrelsen om at arbejde hen til at opspare et Reservefond vedtog man at udsætte til den ordinære Generalforsamling.

3. *Eventuelt.* Paa Forslag af Styrelsen vedtoges det, at Koret for Fremtiden skal deltage sammen med Den typ. Forening i Arbejderpartiets Grundlovsfest.

Efter at nogle mindre Sager var drøftede sluttedes Generalforsamlingen.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Møde Søndag den 12. Marts. — Frav.: FORMANDEN (syg).

NÆSTFORMANDEN refererede forskellige Trykkeriforhold, som der toges Stilling til. — Et Medlem bevilgedes et Flyttelaan paa 15 Kr. — Da Bogtrykker Stammerjohan ikke havde indbetalt de 75 Kr. 75 Øre, som han skylder to Medlemmer i Arbejdsløn, vedtoges det at overlade til Næstformanden at tage de fornødne Forholdsregler. — Angaaende Typograf True, som i et tidligere Møde var indstillet til 25 Kr. af Reservefonden, forelaa der en Skrivelse med Oplysning om, at T. er en gammel Blokadebryder, han har arbejdet 16 Aar i *Dannevirkes* Trykkeri i Flensborg, som ikke har underskrevet Tarifen; af Hensyn hertil toges Indstillingen tilbage, ligesom hans Optagelse i Foreningen stilles i Bero, indtil hans Forhold er undersøgt. — Flere Medlemmer protesterer mod Styrelsens Valg af René Lassen til Voldgiftsretten. Det overlodes til Formanden paa den kommende Generalforsamling at redegøre Styrelsens Motiver hertil. — Da den nuværende Abonnementspris (59 Øre Kvartl.), som Den typ. Trykkerforening betaler pr. Eksemplar af *Typ.-Tid.*, ikke er tilstrækkelig til Dækning af Udgifterne, vedtog man fra 1. April at forhøje Abonnementsprisen til 75 Øre Kvartalet, forsaavidt Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening slutter sig hertil; endvidere anbefalede man, at Trykkeriarbejdernes Forening faar Bladet for samme Pris som Trykkerne og at de faar deres Meddelelser om Indvarsling til Styrelsesmøder og nye Medlemmer optagne gratis. — KASSEREREN meddelte, at hans Udgift til Medhjælp fra 1. Januar til 15. Februar havde været 60 Kr.; han antog, at denne Udgift ved Aarets Udgang vilde være løbet op til 6 à 700 Kr. Kassererens Oplysninger gav Anledning til en længere Diskussion, og fra flere Sider fremholdtes det, at det var nødvendigt hurtigst muligt at lønne Formanden saaledes, at han udelukkende kan være til Foreningens Raadighed, da den nuværende Ordning medfører, at en stor Del af det Arbejde, som henhører under Formanden, nu maa besørges af Kassereren, som derved faar forøget Udgift til Medhjælp; fra anden Side anbefalede man i hvert Fald foreløbig at lade Administrationen blive som den er. Bevillingen paa de 60 Kr. vedtoges, og der nedsattes et Udvalg til at undersøge Administrationsforholdene og eventuelt stille Forslag om at gøre Formanden uafhængig. — GUSTAV CLAUSEN meddelte, at han — som han havde bebudet i Efteraaret, da han sidst valgtes — nedlagde sit Mandat som Medlem af Styrelsen paa førstkommende Generalforsamling; endvidere afgaar Formanden, J. Chr. Andersen, Fasmer og Johansen som Styrelsesmedlemmer, Vicekassereren og 2 Revisorer. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 20. Marts.

1. Fra Aalborg forespørges, om et Medlem, der er antaget udtrykkelig som Vikar for en Syg, kan, naar Pladsen har varet 3 Uger, kræve Opsigelsesfrist. Der var svaret Nej, under Henvisning til det urigtige i, at den Syge derved vilde blive afskaaren fra at indtræde i sin Plads i 14 Dage. Havde Pladsen derimod kun varet under en Uge, vilde der intet være til Hinder for at kræve Lønnen fastsat til 10 pCt. over Minimum.

2. Fra Holbæk forespørges, hvad der forstaas ved en Sætter-Trykker. Der var svaret, at ved Sætter-Trykker forstaas Typografer, der beskæftiges i begge Fagets Grene, lige meget om det er lidt eller meget i den ene af dem. Saadanne er berettigede til en Kr. over Minimum i Ugeløn.

3. Paa given Foranledning vedtoges det paany at indskærpe, at et Medlem ikke samtidig kan staa paa Listen over Arbejdsløse i Kolding og København, samt at man selv ved faa Dages Arbejde maa meddele Kontoret dette. Endvidere at Kontoret maa vide, hvilket Arbejde de Pladssøgende kan paatage sig.

4. Skrivelse fra Den typ. Forening i København med Meddelelse om, at dens Styrelse havde vedtaget at forhøje Prisen for *Typ.-Tid.* for Trykkerforeningens og Hjælpearbejdernes Forenings Medlemmer fra 59 Øre til 75 Øre, da der sættes Penge til ved den billige Pris. Man anmodede Forretningsudvalget om at give sin Tilslutning hertil. Vedtoges.

5. Andragende fra *Holbæk Amts Dagblad*, som har tre Lærlinge, af hvilke de to faar udlært i Aar, henholdsvis 1. Juli og 1. Novbr., om allerede nu til Maj at maatte antage en Lærling, imod at Bladet saa ikke antager nogen ny Lærling før Maj 1900. Tillodes.

6. I Anledning af flere Forespørgsler ang. Svendeprøver for offenlig Kommission vedtoges det at meddele, at Prøven ikke er indsat i Lovene for at hindre Tilgang til Foreningen af mulig slet oplærte Lærlinge, og at den Omstændighed, at en Lærling ikke bestaar Prøven ikke er nogen Hindring for hans Optagelse. Men Prøven skal aflægges for at konstatere, hvorledes Lærlingens Uddannelse har været og for at yde ham en Støtte ligeoverfor den Læreprincipal, som har Ansvaret for Lærlingens mangelfulde Uddannelse. En Lærling kan altsaa mælde sig til Optagelse den Dag, da hans Læretid udløber, og maa derefter

ikke arbejde under tarifmæssig Betaling, uanset om Prøven aflægges før eller efter Læretidens Udløb. Anmældelse om Prøvers Aflæggelse sker to Gange aarlig omkring ved Konfirmationstiderne i Henhold til Bekendtgørelse fra Borgmestrene.

7. Typograf A. L., der har forladt sin Plads i Middelfart uden Opsigelse og uden at melde sig fra Lokalafdelingen samt resterer for 7 Uger dér, har senere efter at være bleven syg i Kolding, begæret Sygehjælp tilsendt fra Middelfart. Der er Uoverensstemmelse mellem Lægens Datering og hans egen Opgivelse af den Dato, han er bleven syg. — Paa Grund af samtlige foreliggende Oplysninger vil L. være at slette med Restance, og kan kun atter optages mod at betale denne samt nyt Indskud i Henhold til § 25, sidste Stykke.

8. Der forelaa Meddelelse om, at Lønnen i *Silkeborg Avis* var hævet til 1 Kr. over Minimum = 18 Kr.

9. Typograf Bendtsen, Silkeborg, andrager om et Flyttelaan til Aalborg af 50 Kr. — Bevilgedes.

10. Den tidligere omtalte Svendeprøve fra Thisted. Skuemestrene har forlangt en ny Prøve, som de mener han nok maa kunne gøre bedre end den fremsendte. — Det vedtoges, at Formanden korresponderede videre med Afdelingen og den paagældende Bogtrykker.

11. Fra Odense forelaa Klage over et Par Afskedigelser. Den paagældende Bogtrykkers Erklæring var indhentet og var i det væsentlige overensstemmende med en senere fra Lokalformanden modtagen Skrivelse, hvori det indrømmes, at vedkommende Arbejderes Forhold ikke har været som det burde. — Forretningsudvalget fandt derfor ikke Anledning til at foretage videre i Sagen.

12. Arbejdsanvisningskontoret i København har ingen ledige Sættere for Tiden og forespørger, om der kan faas Sættere fra Anvisningskontoret i Kolding. Endskønt der heller ikke her er mange, var nogle dog sendt derover.

13. Beretning aflagdes af Formanden om hans Mission i Roskilde og Fredericia samt om en Konference med Forbundsstyrelsens Formand i København. Endvidere meddeltes, at de ny udarbejdede Regnskabsberetninger, der skal tages i Brug ved første Regnskabsaflæggelse, cirkulerede mellem Hovedbestyrelsens Medlemmer.

14. En anonym Skrivelse fra Odense henlagdes. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Bibliotheket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 10 i Rømersgade 22, Kælderen. NÆSTFORM.

Nyt Medlem: Sætter Aage Johan Henrik Christensen, udl. 10/3 99 hos Luno (arbejder samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 29847 (V. d. D. B.), Alfred Eduard Cortz fra Aarhus. 1247, Peter Marinus Andersen (Fr. Jensen) fra Roskilde.

Bortrejst: 64, Malling Andreasen (arbl.) til Helsingør i Plads.

Udmældt: Sætter Adolf Emil Nielsen (udenfor Faget).

Død: Vald. Hass' Hustru Alexandra (35 Aar).

Udslettet (for Overtrædelse af Sygekassens Love § 9): Aftrækker Lars Alexander Olsen (Nielsen & Lydiche).

Til **Væverne** har jeg endvidere modtaget: Græbes Bogtr. 3.25, Hohlenbergs do. 2.00, Rasmussen & Olsens do. 0.80, Schultz' Sættere (7. B.) 4.65, Adresse-Avisen 2.75, do. 1.75, Ludv. Jørgensens Sættere, Trykkere og Agrardagbladet 3.65, ialt Kr. 18.85, med det tidl. indk. Kr. 185.15 tils. Kr. 204.00.

Med næste Nr. slutter Indsamlingen.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. Lukket paa Søndag (Generalforsaml.). Aabent **Skærtorsdag** 10—12 Form.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem at Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Horsens, 1030, P. Th. Jensen (Hors. Av.), 1280, N. V. Thorup (arbl.) og 727 (V. d. D. B.), Frederik Hinrichsen (Hors. Av.). Nakskov, 987, Svend Alfred Petersen fra Næstved. Assens, 928, Niels Carl Sørensen (arbl.) fra Vejle. Køge, 1228, Frithiof Aaredsen i Pl. fra Kbhvn. Ringkøbing, 1255, A. Reimers (A. Rasmussen).

Bortrejste: Aarhus, 1030, Peder Theodor Jensen til Pl. i Horsens og 11 (V. d. D. B.), Alfred E. Cortz (arbl.) til Kbhvn. Ringkøb., 1005, Martin Buch til Pl. i Nyborg. Kolding, 1280, N. V. Thorup (arbl.) til Horsens. Roskilde, 1247, Peter Marinus Andersen til København i Pl. Vejle, 928, N. C. Sørensen til Assens (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tiltraadt: J. F. Møller fra Roskilde i Plads (Schultz).

Bortrejst: A. Samuelsen (arbl.) til Norge.

GUTENBERG-KORET.

Skærtorsdag Kl. 6½ afholdes **Fællesmaaltid, Aftenunderholdning** og **Bal** paa »**Søfryd**« for Korets *aktive* og *passive* Medlemmer. Tegning til Fællesmaaltidet (koldt Bord, en varm Ret samt Snaps og Øl) à 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert maa ske senest Søndagen forud hos Korets *aktive* Medl.

Besøgende, indførte ved et Medlem, kan deltage mod at betale 2 Kr. pr. Billet.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag: Prøve i Lokalet, Tirsdag Kl. 10 hos »Brage«, Læderstræde 26. STYR.

T. C. C. Skærtorsdag og Langfredag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

2 brugte Haandpresser

ere yderst billige til Salg hos

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

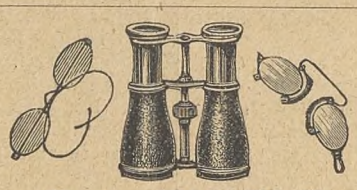

F. A. THIELE
Købmagergade 28

tilstaar Medlemmerne af Typografernes Sygekasser en Rabat af 33⅓ Procent ved Køb af **Briller** eller **Pincenez** enten mod Aflevering af Kupons, som erholdes henholdsvis hos de 2 Kasserere for Sygekasserne eller mod Forevisning af Medlemskort eller Kvittering.

En dygtig Trykker

søger Plads paa et større Trykkeri sidst i April Maaned, eller senere. Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark
Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

En dygtig Typograf,

helst Sætter-Trykker, i Besiddelse af 2 à 3000 Kr. kontant, kan blive optaget som Parthaver i en bevislig rentabel Akcidensforretning i en mindre, jysk Købstad.

Der fordres Garanti for, at den Paagældende er absolut faglig dygtig.

Billet mrkt. »96« modtager dette Blads Ekspedition.

Adolph Wulff
GOTHERSGADE 8
Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:
Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser
Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier
Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"
Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning
Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver
Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk
L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud
Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.
Telefon 89

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 29 MARTS 1899 XXVI AARGANG

Et nyt Fagblad.

FRA Trykkerforeningen modtog i Mandags vor Forenings Styrelse en Skrivelse om, at den ikke ønsker længere at abonnere paa *Typ.-Tid.*, men selv agter at udgive et Fagblad. Skrivelsen lyder saaledes:

Til

Styrelsen for Den typografiske Forening!

Som Svar paa ærede af 19. ds. skal man herved ikke undlade at meddele de ærede Ejere af *Typ.-Tid.*, at Trykkerforeningen ikke ønsker at fortsætte Abonnementet paa *Typ.-Tid.* for sine Medlemmer, idet Generalforsamlingen i Gaar *enstemmig* med *alle* Stemmer har vedtaget at udgive et *eget Blad* fra 1. April, da det viser sig, at vi kan udgive vort eget Blad den 1. og 15. i hver Maaned *mindst lige saa billigt*, som vi kan abonnere paa *Typ.-Tid.*

Idet vi beder d. æ. Styrelse gøre sig bekendt med vor Program-Artikel i det første Nr., der udkommer paa Lørdag, forinden der dømmes over det ny Foretagende, skal her kun slaas fast, at vi *ikke* ønsker at bryde ud af Helheden, men kun ønsker vore specielle Interesser varetagne paa en bedre Maade, end *Typ.-Tid.s* knappe Plads tillader det. Det første Nr. vil være et synligt Bevis paa Bladets Berettigelse.

I Haab om, at vore to Blade maa kunne virke Side om Side til Gavn for de fælles Interesser, og med en Tak for den Tid, vi, om end sparsomt, har fundet Husly i *Typ.-Tid.*, tegner med Højagtelse

For Den typ. Trykkerforening:

København, d. 26. Marts 1899. LAUR. JENSEN, Formand.

Vi skal gærne føje LAUR. JENSEN, naar han beder os om ikke at dømme over det ny Foretagende, forinden vi har gjort os bekendt med hans »Program-Artikel«; men én Ting vil vi dog paa Forhaand gøre Hr. L. Jensen opmærksom paa, og det er, at hvis han eller andre har indgivet Trykkerforeningen den Tro, at de hidtil har betalt for meget for *Typ.-Tid.*, og at det nu med Forhøjelsen (16 Øre) vilde være det rene Optrækkeri, saa er dette en fuldstændig Fejltagelse, idet Trykkerforeningen hidtil har betalt **mindre**, end det har kostet Den typografiske Forening og Dansk typografisk Forening at udgive Bladet, og den Forhøjelse, der nu er sket i Abonnementsprisen, er saa ringe, at den knap dækker Udgiften. Det er jo ganske klart, at samtidig med, at vi fik vor nye Tarif indført, steg Udgifterne til *Typograf-Tidendes* Udgivelse. Det synes os da at være temmelig unaturligt at forlange, at Ejerne af Bladet alene skulde bære denne Udgift, tilmed da Trykkerforeningen i Forvejen betalte mindre, end det kostede at fremstille dette.

Det andet i Skrivelsen, som vi kunde have Lyst til at tale lidt nærmere med LAUR. JENSEN om, er det »sparsomme Husly, som Trykkerforeningen har fundet i *Typ.-Tid.*, og hvorved dens specielle Interesser ikke er blevet varetaget paa tilbørlig Maade.«

Maaske Hr. LAUR. JENSEN vilde være saa elskværdig at meddele os, naar og paa hvilket Tidspunkt den nuværende Redaktion har nægtet Optagelse af nogetsomhelst fra Trykkerforeningen. Nej, Sagen er den, at i de tre Maaneder, hvor Redaktionen har været i vor Haand, *har ikke en eneste Trykker fundet paa at skrive noget om Trykkernes specielle Interesser*, og det endskønt vi har henvendt os til en enkelt med en saadan Anmodning. Selvfølgelig vilde den Slags Ting ikke være blevet nægtet Optagelse i *Typ.-Tid.* Naar der derfor i *Typ.-Tid.* ikke har været noget af speciel Interesse for Trykkerne, ja da har d'Hrr. udelukkende deres egen Ligegyldighed eller Mangel paa Interesse for deres *specielle Sager* at takke herfor.

Hvis Hr. LAUR. JENSEN tror, at denne Interesse vil blive særlig vakt ved, at Trykkerforeningen udgiver sit eget Fagblad, da bliver han efter al Sandsynlighed sørgelig skuffet. Men én Ting vil han ganske sikkert opnaa: at belaste Trykkerforeningens Hovedkasse med nogle Hundrede Kroners mere Udgift.

Men hvad — spiller det nogen Rolle i en Tid, hvor Trykkerforeningen ingen Arbejdsløse har, og hvor det gælder om at bevare den kære — *Selvstændighed!*

FOLK er ogsaa altid saa underlige. Dér gaar nu en Del rundt og skuler til den stakkels CARL MADSEN, fordi han er kommen til Skade at fortælle ANTON, hvad der var foregaaet paa Voldgiftsretsmødet. Og hvad kan egentlig den bitte CARL gøre for det? Sad han ikke nok saa pænt paa Mødet og lovede at holde tæt, og holdt han ikke pænt Løftet — til næste Dags Morgen? Man maa heller ikke forlange Urimeligheder! Alene det, at han kunde bære paa den dystre Hemmelighed en hel Nat, uden at meddele den til Andre, er al Ære værd. Og var saa ikke den sledske Slange i ANTONS Skikkelse kommen og fristet ham med sin søde Tale, kan det saamænd gærne være, at CARL havde holdt paa sin Hemmelighed lige indtil Middag. Og hvor kunde for Resten ogsaa CARL vide, at ANTON straks vilde fare Nyheden i JACOB? Og hvor kunde JACOB vide, at ANTON ikke maatte sige det for Carl? ANTON, der ellers er saa skikkelig, og som snart holder 900 Kollegers Vel i sin Haand! Og det var virkelig slet ikke for at komme før »Typ.-Tid.«! Ih nej! Hvor kan De tro? ANTON er jo saa vant til stadig at sakke bagud, og Vanen er jo det halve Liv. Nej, det var saamænd bare Ubetænksomhed hos CARL, og den er jo tilgivelig, navnlig efter en animeret Fest med mange smaa »Jakker«! For

om ogsaa man løber fra sit Ord en Gang eller to,
det ta's i Am'rika med en knusende Ro! *SVIP.*

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 13. ds. Alle Medlemmer (18) var mødte. I Anledning af Tarifstridigheder paa *Roskilde Avis* var Hovedbestyrelsens Formand, P. HVIDTFELDT, tilkaldt. — Lokalformanden, EMIL PETERSEN, redegjorde for Tvistepunkterne. Beregningssætterne forlangte Betaling for Rubriker efter Højde, fuld Betaling for Rettelse af Handel osv., Godtgørelse for Navnelister, Annoncer som blandet Sats (Skovavktioner o. l.), men Forretningen havde nægtet at betale derfor, Rubrikerne tilhørte efter dens Skøn ikke Sætteren, men Ombryderen. Lokalfmd. spurgte nu om Hvidtfeldts Stilling til disse Spørgsmaal samt til adskillige andre: Beregningen af blandet og spatieret Sats, om hvad der var regelmæssigt Overarbejde, hvad der var at gøre mod daarligt opvarmede og ventilerede Lokaler osv. — HVIDTFELDT indrømmede Uklarheden i Tarifen paa flere Punkter, men i en Del af de nævnte Spørgsmaal havde vi vor solklare Ret efter Tarifen. Navnelister maa godtgøres med 25 pCt., Rubrikerne maa regnes efter Højde, tages Streger og Rubriker op, beregnes fra fra Streg til Streg, for Rettelser i staaende Sats maa betales fuldt ud uden nogen Afkortning, spatieret Sats regnes nøjagtigt ud i Linier. Regelmæssigt Overarbejde var det, der bestandigt fandt Sted paa de samme Ugedage, dette kunde ikke finde Sted og maatte undgaas ved Antagelsen af større Arbejdskraft, i dette Tilfælde en Trykker. Lokalerne maatte søges forbedrede lidt efter lidt, og det maatte stadig være de paagældende Personalers Sag at paase dette. I det hele maatte

der arbejdes hen til ikke at give Slip paa de smaa Fordele, der var naaet ved Tarifen; vi havde derved et Grundlag for en Gang at naa frem til taalelige Kaar. — Forholdene paa de øvrige Trykkerier drøftedes. Efter Forslag af F. MØLLER paa det i den Anledning nedsatte Udvalgs Vegne vedtoges det at søge forskellige Foranstaltninger foretaget for at faa hævet Blokaden af Jul. Christiansens Bogtrykkeri. — Fra Medlemmernes Side rettedes der endnu adskillige Spørgsmaal fl Hr. Hvidtfeldt, bl. a. om Tilstedeligheden af Søndagsarbejde, om Aflæggelse af Svendeprøver osv. — Efter at det var vedtaget, at P. Hvidtfeldt og Lokalfmd. næste Dag skulde forsøge en Forhandling om Tvistepunkterne, sluttede Lokalfmd. Generalforsamlingen med en Tak til Hr. Hvidtfeldt for hans Nærværelse, idet han udtalte Haabet om et godt Resultat af den næste Dags Forhandling.

— — —

Resultatet af ovenomtalte Konference blev desværre ikke saa gunstigt for Beregningssætterne, som man efter P. Hvidtfeldts Udtalelser skulde antage. Forretningen gik dog omtrent ind paa alle Fordringerne, dog skulde alle staaende Rubriker fradrages Sætterne, og Forretningen forbeholdt sig Ret til at unddrage Beregningssætterne al »Svinestegen«. Disse Fordringer gik P. Hvidtfeldt og Lokalfmd. ind paa.

ANTON LARSEN,
p. t. Sekretær.

Nær og fjærn.

Den selskabelige Sammenkomst forrige Onsdag i Foreningslokalet var kun svagt besøgt. FASMER bød Velkommen og meddelte, at da en Del af Gutenberg-Korets Sangere ved Arbejde var forhindret i at give Møde saa tidligt, havde dette i Stedet for skaffet 3 Musici, der vilde underholde Medlemmerne. Denne Trio (Fortepiano, Violin og Kornet) spillede da ogsaa — hilst af Bifald — flere Musiknumre. Hr. Kommunelærer K. ANDERSEN oplæste nogle Scener af Shakespeares »Henrik den 4.« og et Par Digte af Drachmann, hvorfor han høstede Bifald. I Aftenens Løb blev der af de tilstedeværende Medlemmer af Gutenberg-Koret udført forskellige Sangnumre. Skade kun, at Medlemmernes Tilslutning var saa lille. F.

Mærkedage i April Maaned. 1. April: Fr. Bagges Bogtrykkeri 15 Aar. 17. April: 125-Aarsdagen for Hurtigpressens Opfinder, Joh. Fr. Koenigs Fødsel.

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund har udgivet Beretning om dets Virksomhed i Aarene 1897 og 1898. I disse to Aar er der i Smede- og Maskinfaget udkæmpet store Kampe, som dog førte til Sejr for Arbejderne. Og omendskønt den store Lock-out varede fra 9. Juni til 12 Septbr., saa havde Smedene dog saa rigelig Penge i deres Kasse, at de kunde sende den nette lille Sum af 16,784 Kr. 50 Øre til deres kæmpende Kolleger i England.

Det bedste Bevis paa den store Magt, Arbejderne har i deres Organisationer, naar de blot staar samlede.

Sættemaskinen Linotype. I Følge et engelsk Fagblad skal af alle hidtil opfundne Sættemaskiner »Linotype« være den eneste, som ikke alene har været i Stand til at »forsvare Terrænet, men ogsaa stadig trænge videre frem«. Linotype er nu indrettet, foruden for vort Sprog, for det engelske, tyske, franske, italienske, hollandske, svenske, spanske og hawaiiske Sprog. Det kan ikke nægtes, hedder det, at Linotype fra i Dag er væsentlig fuldkomnere end den, som fremstilledes for Londonerne for ti Aar siden. Den Sukces, som har fulgt Linotype, har forøvrigt gjort sit til, at Opfinderne paa Sættemaskinteknikens Omraade ikke kan slaa sig til Ro, men stadig ponser paa at konstruere nye og fuldkomnere Systemer. Saaledes bebudes, at ikke mindre end 11 nye Systemer med det første vil dukke frem paa Markedet. Til Underretning for enhver, som ønsker at faa nøjere teoretisk Kendskab til Linotype, kan meddeles, at Linotypekompagniet i London Fleet street, E. C., forsender gratis den af dette udgivne Haandbog for Maskinsættere: »The Linotype — its Mechanical Details and their Adjustment«.

Lægerne.

Fra 1. April **fratræder** Dr. med. **C. Rasch.** Samtidig flyttes Grænsen i den indre By saaledes:

1. **Vestlige Del.** (Grænser: Peblingesøen, Gothersgade, Nyhavn, Havnegade, Holmens Kanal, Ved Børsen, Slotsholmsgade, Kristiansgade, Vestervoldgade, Raadhuspladsen, Gyldenløvesgade, Peblingesøen) Læge: Dr. **Lendrop** (særlig Børnesygdomme), Nansensgade 48[1]. Tr. 1—2. Søndag 9—10. (Fra 18. April flytter Dr. Lendrop til Nørrevoldgade 21[1]).
2. **Østlige Del.** (Grænser: Sortedamssøen, Gothersgade, Nyhavn, Kvæsthusgade, Toldboden, Østerbrogade, Sortedamssøen). Læge: Dr. **Wandall,** Rosenborggade 7[2]. Tr. 1½—2½.

Lægekort ombyttes paa Kontoret. STYRELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Styrelsesmøde afholdes Skærtorsdag Kl. 12 paa Søfryd. FORMANDEN.

Til Inkassatorerne!

Da Trykkerforeningen har opsagt sit Abonnement paa *Typ.-Tid.* fra 1. April, skal Bladet fra næste Uge kun uddeles til de faa Trykkere, som endnu er Medlemmer af Den typ. Forening. Det Antal Nr. af *Typ.-Tid.*, som hidtil er bleven omdelt paa Bogtrykkerierne, vil selvfølgelig blive forholdsvis formindsket.

EKSPEDITIONEN.

Nyt Medlem: Sætter Niels Chr. Adolph Christensen, udlært 1/10 80 hos Sally B. Salomon (arbejdsløs).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: Sætter Ole Rasmussen (Agrardagbladet) og Hustru Marie (til Udlandet).

Død: Forhenv. Sætter Peder Nielsen (69 Aar).

Til **Væverne** har jeg endvidere modtaget: Schultz' Sættere (8. B.) Kr. 5.15, Græbes do. 3.25, Nationaltid.s Personale (mandlige og kvindel. Typografer) 19.00, ialt Kr. 27.40, med det tidl. indk. Kr. 204.00 tils. Kr. 231.40.

Hermed slutter Indsamlingen.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Skærtorsdag** 10—12 Formiddag. Lukket i Paaskedagene. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Nyborg, 1005, Martin Buch (Schønemann). Horsens, 408, Otto Poulsen (Backhausens Enke).

Bortrejste: Rønne, 1117, Martin Chr. Jørgensen (arbl.) til Kbhvn. Nyborg, 344 (Den t. F.), Carl Ejner Christensen og 1850 (Den t. F.), Ferd. Cornelius Petersen (begge paa Rejse).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag intet Møde. Paaskedag Kl. 9 fra Holmens Bro: Fodtur til Kastrup. Tirsdag: Møde hos »Brage«. STYRELSEN.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere

afholder ordin. Maanedsmøde *Tirsdag den 4. April Kl. 6 Efterm.* i Admiralgade 19.

T. C. C. Skærtorsdag, Langfredag og 2. Paaskedag Start Trianglen Kl. 10. 1. Paaskedag Start Kristiansborg Kl. 10. Styrelsen bedes møde 1. Paaskedag Kl. 9 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

T. S. Paa Grund af Rengøring af Lokalerne ingen Gymnastik i Helligdagene. Næste Gang Torsdag den 6. April.

ANNONCER

En yngre Trykker

søger Plads i en Provins snarest. Bill. mrkt. »97« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Typograf,

helst Sætter-Trykker, i Besiddelse af 2 à 3000 Kr. kontant, kan blive optaget som Parthaver i en bevislig rentabel Akcidensforretning i en mindre, jysk Købstad.

Der fordres Garanti for, at den Paagældende er absolut faglig dygtig.

Billet mrkt. »96« modtager dette Blads Ekspedition.

En Typograf,

23 Aar, søger Plads fra Midten af April. Nærmere ved at indlægge Billet mrkt. »20« paa Ekspeditionskontoret.

Et mindre Akcidenstrykkeris **Skriftmateriale,** ca. 20 forskellige Skrifter, de fleste saa gode som nye (fransk System), med Udslutningsmateriale, Kasser m. m. er billig til Salg ved Henvendelse til Bankdir., Sagfører *Reinholdt-Jacobsen*, Fredericia.

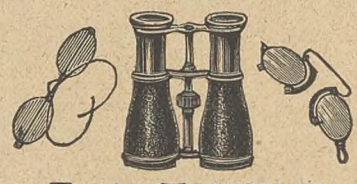

F. A. THIELE

Købmagergade 28

tilstaar Medlemmerne af Typografernes Sygekasser en Rabat af 33⅓ Procent ved Køb af **Briller** eller **Pincenez** enten mod Aflevering af Kupons, som erholdes henholdsvis hos de 2 Kasserere for Sygekasserne eller mod Forevisning af Medlemskort eller Kvittering.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skandinaviske Lande.

Regnskabsberetning for 2. Halvaar 1898.

A. Rejsekassen

Lokal-afdelingerne	Indtægt: Medlemsbidrag	Andre Indtægter	Modtaget fra Dsk. t. Foren.s Hovedkasse	Tilsammen Indtægt i Halvaaret	Udgift: Understøttelser: Opholdspenge	Understøttelser: à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag	Understøttelser: à 1 Kr. pr. Dag	Overfartspenge	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Tilsammen Udgift i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	167 50	» »	» »	167 50	» »	65 »	20 »	» »	» »	82 50	167 50
Aarhus	255 10	» »	» »	255 10	» »	37 50	14 »	» »	50 »	153 60	255 10
Assens	18 10	» »	13 30	31 40	» »	20 »	9 »	» »	» »	2 40	31 40
Esbjerg	31 20	» »	2 35	33 55	» »	17 50	6 »	» »	» »	10 5	33 55
Faaborg	18 40	» »	13 10	31 50	» »	17 50	8 »	» »	» »	6 »	31 50
Fredericia	13 70	» »	39 55	53 25	» »	32 50	19 »	1 75	» »	» »	53 25
Frederikshavn	16 20	» »	38 55	54 75	» »	23 75	15 »	16 »	» »	» »	54 75
Helsingør	58 10	» »	» »	58 10	» »	20 »	4 »	» »	» »	34 10	58 10
Hillerød	60 20	2 10	» »	62 30	» »	20 »	4 »	1 5	» »	37 25	62 30
Herning	14 10	» »	12 40	26 50	» »	10 »	12 »	» »	» »	4 50	26 50
Hjørring	34 20	» »	11 10	45 30	» »	28 75	14 »	» »	» »	2 55	45 30
Holbæk	62 40	» »	» »	62 40	» »	50 »	5 »	» »	» »	7 40	62 40
Horsens	102 70	» »	» »	102 70	» »	26 25	9 »	» »	» »	67 45	102 70
Københ. (Den typ. Foren.)	1796 »	8 »	» »	1804 »	330 »	101 25	65 »	» »	65 72	1242 3	1804 »
Københ. (Den typ. Trykkerf.)	452 10	» »	» »	452 10	» »	» »	» »	» »	» »	452 10	452 10
Kallundborg	33 80	» »	» 5	33 85	» »	28 75	3 »	» »	» »	2 10	33 85
Køge	32 70	» »	» »	32 70	» »	20 »	6 »	» »	» »	6 70	32 70
Kolding	129 90	» »	» »	129 90	» »	45 »	52 »	» »	» »	32 90	129 90
Middelfart	13 80	» »	61 45	75 25	» »	52 50	14 »	8 75	» »	» »	75 25
Maribo	11 20	» »	10 30	21 50	» »	17 50	4 »	» »	» »	» »	21 50
Nakskov	24 40	» »	19 10	43 50	» »	20 »	4 »	19 50	» »	» »	43 50
Næstved	94 60	» »	» »	94 60	» »	38 75	12 »	7 10	» »	36 75	94 60
Nyborg	20 50	» »	30 50	51 »	» »	30 »	9 »	12 »	» »	» »	51 »
Nykøbing F.	45 70	» »	» »	45 70	» »	22 50	8 »	2 10	» »	13 10	45 70
Nykøbing M.	30 70	» »	13 25	43 95	» »	20 75	11 »	4 »	» »	8 20	43 95
Odense	236 50	» »	» »	236 50	» »	40 »	13 »	» »	» »	183 50	236 50
Randers	116 90	» »	» »	116 90	» »	47 50	16 »	» »	» »	53 40	116 90
Ribe	18 70	» »	» 70	19 40	» »	13 75	3 »	» »	» »	2 65	19 40
Ringsted	51 80	» »	35 45	87 25	» »	56 25	31 »	» »	» »	» »	87 25
Ringkøbing	27 60	» »	3 85	31 45	» »	18 75	10 »	» »	» »	2 70	31 45
Roskilde	39 90	» »	63 85	103 75	» »	68 75	35 »	» »	» »	» »	103 75
Rudkøbing	14 90	» »	12 50	27 40	» »	6 25	1 »	18 75	» »	1 40	27 40
Rønne	20 90	» »	» »	20 90	» »	» »	» »	» »	» »	20 90	20 90
Skanderborg	14 20	» »	21 30	35 50	» »	27 50	8 »	» »	» »	35 50	14 20
Silkeborg	22 60	» »	5 30	27 90	» »	22 50	4 »	» »	» »	1 40	27 90
Slagelse	47 90	» »	65 60	113 50	» »	62 50	29 »	22 »	» »	» »	113 50
Stubbekøbing	9 20	» »	5 80	15 »	» »	10 »	3 »	2 »	» »	» »	15 »
Svendborg	73 10	» »	» »	73 10	» »	26 25	8 »	4 75	» »	34 10	73 10
Thisted	23 10	» »	24 50	47 60	» »	23 75	15 »	2 »	» »	6 85	47 60
Varde	7 20	» »	17 80	25 »	» »	20 »	5 »	» »	» »	» »	25 »
Vejle	72 80	» »	» »	72 80	» »	27 50	11 »	» »	» »	34 30	72 80
Viborg	19 20	» »	68 80	88 »	» »	30 »	8 »	» »	50 »	» »	88 »
Præstø	5 30	» »	» »	5 30	» »	3 75	» »	» 70	» »	» 85	5 30
	4359 10	10 10	590 45	4959 65	330 »	1270 75	527 »	122 45	165 72	2543 73	4959 65

B. Reservefonden

Lokal-afdelingerne	Indtægt: Medlemsbidrag	Andre Indtægter	Modtaget fra Dsk. t. Foren.s Hovedkasse	Tilsammen Indtægt i Halvaaret	Udgift: Understøttelser	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Tilsammen Udgift i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	167 50	» »	» »	167 50	» »	» »	167 50	167 50
Aarhus	255 10	» »	10 70	265 80	136 »	» »	129 80	265 80
Assens	18 10	» »	» »	18 10	» »	» »	18 10	18 10
Esbjerg	31 20	» »	» »	31 20	» »	» »	31 20	31 20
Faaborg	18 40	» »	» »	18 40	» »	» »	18 40	18 40
Fredericia	13 70	» »	» »	13 70	» »	» »	13 70	13 70
Frederikshavn	16 20	» »	» »	16 20	» »	» »	16 20	16 20
Helsingør	58 10	» »	» »	58 10	» »	» »	58 10	58 10
Hillerød	60 20	2 10	» »	62 30	» »	» »	62 30	62 30
Herning	14 10	» »	» »	14 10	» »	» »	14 10	14 10
Hjørring	34 20	» »	» »	34 20	» »	» »	34 20	34 20
Holbæk	62 40	» »	» »	62 40	» »	» »	62 40	62 40
Horsens	102 70	» »	» »	102 70	» »	» »	102 70	102 70
Københ. (Den typ. Foren.)	1796 »	178 90	» »	1974 90	148 »	668 28	1158 62	1974 90
Københ. (Den typ. Trykkerf.)	452 10	» »	» »	452 10	» »	48 18	403 92	452 10
Kallundborg	33 80	» »	» »	33 80	» »	» »	33 80	33 80
Køge	32 70	» »	» »	32 70	» »	» »	32 70	32 70
Kolding	129 90	» »	» »	129 90	» »	» »	129 90	129 90
Middelfart	13 80	» »	» »	13 80	» »	» »	13 80	13 80
Maribo	11 20	» »	» »	11 20	» »	» »	11 20	11 20
Nakskov	24 40	» »	» »	24 40	» »	» »	24 40	24 40
Næstved	94 60	» »	» »	94 60	» »	» »	94 60	94 60
Nyborg	20 50	» »	» »	20 50	» »	» »	20 50	20 50
Nykøbing F.	45 70	» »	» »	45 70	» »	» »	45 70	45 70
Nykøbing M.	30 70	» »	» »	30 70	» »	» »	30 70	30 70
Odense	236 50	» »	» »	236 50	» »	» »	236 50	236 50
Randers	116 90	» »	» »	116 90	» »	» »	116 90	116 90
Ribe	18 70	» »	» »	18 70	» »	» »	18 70	18 70
Ringsted	51 80	» »	» »	51 80	» »	» »	51 80	51 80
Ringkøbing	27 60	» »	» »	27 60	» »	» »	27 60	27 60
Roskilde	39 90	» »	» »	39 90	» »	» »	39 90	39 90
Rudkøbing	14 90	» »	» »	14 90	» »	» »	14 90	14 90
Rønne	20 90	» »	60 83	81 73	58 »	13 33	10 40	81 73
Skanderborg	14 20	» »	» »	14 20	» »	» »	14 20	14 20
Silkeborg	22 60	» »	» »	22 60	» »	» »	22 60	22 60
Slagelse	47 90	» »	» »	47 90	» »	» »	47 90	47 90
Stubbekøbing	9 20	» »	» »	9 20	» »	» »	9 20	9 20
Svendborg	73 10	» »	» »	73 10	» »	» »	73 10	73 10
Thisted	23 10	» »	» »	23 10	» »	» »	23 10	23 10
Varde	7 20	» »	» »	7 20	» »	» »	7 20	7 20
Vejle	72 80	» »	» »	72 80	» »	» »	72 80	72 80
Viborg	19 20	» »	» »	19 20	» »	» »	19 20	19 20
Præstø	5 30	» »	» »	5 30	» »	» »	5 30	5 30
	4359 10	181 »	71 53	4611 63	342 »	729 79	3539 84	4611 63

Rejsekassens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	7201	7
Den typ. Forenings Andel i Delegeret- og Repræsentantmødet i Odense	68	25
Dansk typ. Forenings Tilskud for 1. Halvaar 1898	60	54
Den typ. Forenings do. » do. —	53	80
Den typ. Trykkerforen.s do. » do. —	14	66
Medlemsbidrag	4359	10
Andre Indtægter	10	10
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 98	129	35
	11896	87

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag	1270	75
do. à 1 Kr. pr. Dag	527	»
Opholdspenge	330	»
Overfartspenge	122	45
do. til »Det forenede Dampskibsselskab«	340	25
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	165	72
Tryksager	33	»
Bidrag til Delegeret- og Repræsentantmødet i Odense	276	»
Rejseudgifter og Diæter	24	»
Gage til Formanden	25	»
do. til korresp. Medlem	18	75
do. til Kassereren	25	»
Administration	37	»
Porto	5	76
Kassebeholdning den 31. December	8696	19
	11896	87

Reservefondens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	20161	38
Den typ. Forenings Andel i Delegeret- og Repræsentantmødet i Odense	68	25
Rejsekassens (Den typ. Forenings Afdeling) Bidrag til Delegeret- og Repræsentantmødet i Odense	276	»
Ny typ. Forenings Bidrag til Udgifterne ved Tarifens Indførelse i Københavnn	18	19
Medlemsbidrag	4359	10
Andre Indtægter	181	»
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 98	355	10
	25419	02

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	342	»
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	729	79
Rejseudgifter og Diæter	589	15
Porto og Telegrammer	42	59
Tryksager	210	20
Bidrag til det internationale Bogtrykkersekretariat for 1897—98	117	»
Bidrag til Kollegerne i Antwerpen	117	»
do. » do. i Italien	22	32
Gage til Formanden	25	»
do. til korresp. Medlem	18	75
do. til Kassereren	25	»
Administration	37	»
Kassebeholdning den 31. December	23143	22
	25419	02

Regnskab over Dansk typ. Forenings Indtægter og Udgifter fra 1. Juli til 31. Decbr. 1898.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokalforeningerne	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	Ordinær Kontingent Juli Kvartal	Ordinær Kontingent Oktober Kvartal	Bidrag til Begravelseskassen	Tilbagebetalte Lån	Andre Indtægter	Modtaget fra Hovedkassen	Tilsammen Indtægt i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	10 35	413 »	424 50	167 50	10 »	26 »	310 »	1361 35
Aarhus	15 »	626 50	649 »	255 10	41 »	8 »	300 »	1894 60
Assens	15 »	43 50	47 »	18 10	» »	2 »	» »	125 60
Esbjerg	15 »	62 »	94 »	31 20	35 »	» »	230 »	467 20
Faaborg	16 88	44 50	47 50	18 40	10 »	» »	» »	137 28
Fredericia	15 »	32 »	36 50	13 70	» »	» »	90 »	187 20
Frederiksh.	15 »	39 »	42 »	16 20	» »	» »	76 41	188 61
Helsingør	15 »	140 »	150 50	58 10	» »	2 »	» »	365 60
Hillerød	15 »	148 50	152 50	60 20	» »	16 60	» »	392 80
Herning	» »	35 50	35 »	14 10	» »	» »	80 »	164 60
Hjørring	15 »	82 »	89 »	34 20	» »	» »	250 »	470 20
Holbæk	15 »	146 »	166 »	62 40	» »	6 »	25 »	420 40
Horsens	15 »	223 50	290 »	102 70	58 »	18 »	» »	707 20
Kallundb.	15 »	83 50	85 50	33 80	25 »	» »	75 »	317 80
Køge	15 »	78 »	85 50	32 70	» »	2 »	25 »	238 20
Kolding	15 »	333 50	316 »	129 90	» »	2 »	175 »	971 40
Maribo	15 »	26 »	30 »	11 20	» »	2 »	» »	84 20
Middelfart	15 15	30 50	38 50	13 80	26 »	13 60	17 »	154 55
Nakskov	15 »	60 50	61 50	24 40	» »	» »	80 »	241 40
Næstved	15 »	215 »	258 »	94 60	» »	2 »	» »	584 60
Nyborg	14 96	52 »	50 50	20 50	8 60	» »	» »	146 56
Nykøb. F.	12 89	108 »	120 50	45 70	» »	» »	» »	287 9
Nykøb. M.	14 55	70 »	83 50	30 70	» »	2 »	» »	200 75
Odense	12 52	556 50	626 »	236 50	10 »	8 »	200 »	1649 52
Randers	12 40	277 »	307 50	116 90	3 »	4 »	425 »	1145 80
Ribe	25 »	49 »	44 50	18 70	3 »	20 »	» »	160 20
Ringsted	13 95	122 50	136 50	51 80	» »	2 »	50 »	376 75
Ringkøb.	15 »	62 »	76 »	27 60	10 »	» 60	50 »	241 20
Roskilde	15 »	105 50	94 »	39 90	» »	9 »	122 26	385 66
Rudkøbing	15 »	35 »	39 50	14 90	» »	3 20	120 »	227 60
Rønne	13 20	52 »	52 50	20 90	» »	» »	200 »	338 60
Skanderb.	15 »	33 50	37 50	14 20	» »	» »	» »	100 20
Silkeborg	15 »	56 »	57 »	22 60	» »	» »	135 »	285 60
Slagelse	30 »	117 »	122 50	47 90	» »	11 80	30 »	359 20
Stubbekøb.	16 18	25 »	21 »	9 20	» »	» »	» »	71 38
Svendborg	14 79	175 40	198 20	73 10	» »	4 »	» »	465 49
Thisted	14 99	59 »	55 50	23 10	» »	» »	» »	152 59
Varde	15 »	17 50	18 50	7 20	» »	3 60	50 »	111 80
Vejle	15 »	181 50	182 50	72 80	4 »	2 »	50 »	507 80
Viborg	20 »	43 »	53 »	19 20	» »	2 »	70 »	207 20
Præstø	» »	» »	25 50	5 30	» »	» »	» »	31 80
	602 81	5060 40	5501 70	2111 »	243 60	172 40	3235 67	16927 58

Udgift.

Lokalforeningerne	Arbejdsløsheds-understøttelse Juli Kvartal	Arbejdsløsheds-understøttelse Oktober Kvartal	Sygeunderstøttelse Juli Kvartal	Sygeunderstøttelse Oktober Kvartal	Begravelseshjælp	Udlaant	Rejsekassen Juli Kvartal	Rejsekassen Oktober Kvartal	Reservefonden	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Tilsammen Udgift i Halvaaret	Kassebeholdn. 31. Decbr.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	17 50	163 75	185 50	117 25	100	70 »	46 75	38 25	» »	16 21	600 »	1355 21	6 14
Aarhus	322 25	233 75	117 25	411 25	100	111 »	28 »	73 50	136 »	26 80	319 80	1879 60	15 »
Assens	» »	» »	» »	» »	»	» »	22 »	7 »	» »	1 65	79 95	110 60	15 »
Esbjerg	42 50	161 25	» »	66 50	»	56 »	14 75	8 75	» »	5 5	97 40	452 20	15 »
Faaborg	» »	» »	» »	» »	»	» »	22 »	3 50	» »	2 9	94 »	121 59	15 69
Fredericia	» »	43 75	» »	21 »	»	» »	24 »	29 25	» »	2 24	51 96	172 20	15 »
Frederiksh.	6 25	» »	» »	22 75	»	» »	28 »	26 75	» »	1 14	33 72	173 61	15 »
Helsingør	» »	» »	» »	110 25	»	» »	14 »	10 »	» »	3 »	198 35	335 60	30 »
Hillerød	» »	» »	» »	» »	»	» »	8 20	16 85	» »	5 39	347 36	377 80	15 »
Herning	» »	» »	80 50	» »	»	» »	19 50	2 50	» »	1 65	32 45	136 60	28 »
Hjørring	87 50	26 25	119 »	126 »	»	» »	27 50	15 25	» »	5 82	47 88	455 20	15 »
Holbæk	60 »	26 25	24 50	28 »	»	» »	26 25	28 75	» »	2 87	208 78	405 40	15 »
Horsens	» »	» »	» »	30 75	»	54 »	19 25	16 »	» »	9 53	562 69	692 22	14 98
Kallundb.	» »	136 25	» »	» »	»	» »	16 75	15 »	» »	4 50	130 30	302 80	15 »
Køge	37 50	» »	24 50	8 75	»	10 »	14 75	11 25	» »	4 54	111 91	223 20	15 »
Kolding	35 »	177 50	229 25	15 75	»	65 »	62 50	34 50	» »	4 46	332 44	956 40	15 »
Maribo	» »	» »	14 »	» »	»	4 »	12 75	8 75	» »	1 72	27 98	69 20	15 »
Middelfart	» »	» »	» »	» »	»	» »	47 50	27 75	» »	» 95	62 »	138 20	16 35
Nakskov	57 75	» »	» »	73 50	»	» »	25 75	17 75	» »	2 72	48 93	226 40	15 »
Næstved	8 75	» »	» »	92 75	»	» »	35 40	22 45	4 »	6 87	399 38	569 60	15 »
Nyborg	» »	» »	» »	» »	»	» »	25 25	25 75	» »	2 40	80 »	133 40	13 16
Nykøb. F.	» »	» »	» »	» »	»	» »	19 40	13 20	» »	11 89	230 »	274 49	12 60
Nykøb. M.	» »	» »	10 50	64 75	»	3 »	27 25	8 50	» »	3 15	69 »	186 15	14 60
Odense	» »	63 75	136 50	54 25	»	» »	33 25	19 75	» »	9 15	1320 »	1636 65	12 87
Randers	57 50	» »	220 50	133 »	100	3 »	38 50	25 »	» »	5 45	545 »	1127 95	17 85
Ribe	» »	» »	10 50	10 50	»	» »	10 50	6 25	» »	2 15	105 30	145 20	15 »
Ringsted	» »	11 25	» »	8 »	25	» »	53 25	34 »	» »	4 3	226 22	361 75	15 »
Ringkøb.	43 75	» »	10 50	» »	»	» »	16 25	12 50	» »	2 88	140 32	226 20	15 »
Roskilde	81 25	30 »	38 50	5 25	»	» »	67 »	36 75	» »	2 56	109 35	370 66	15 »
Rudkøbing	75 »	» »	31 50	» »	»	4 »	19 50	6 50	» »	1 73	79 37	217 60	10 »
Rønne	» »	» »	» »	» »	»	» »	» »	» »	58 »	14 21	260 »	332 21	6 39
Skanderb.	» »	» »	» »	» »	»	» »	18 25	17 25	» »	1 90	47 80	85 20	15 »
Silkeborg	10 »	17 50	35 »	12 25	100	» »	16 50	10 »	» »	2 81	66 54	270 60	15 »
Slagelse	» »	» »	25 »	» »	»	3 »	76 75	36 75	» »	21 40	181 30	344 20	15 »
Stubbekøb.	» »	» »	» »	» »	»	7 »	9 »	6 »	» »	1 5	34 »	57 5	14 33
Svendborg	» »	» »	117 25	» »	»	18 »	28 50	10 50	» »	1 40	280 »	455 65	9 84
Thisted	17 50	» »	7 »	» »	»	» »	36 50	4 25	» »	1 4	72 »	138 29	14 30
Varde	7 50	» »	» »	» »	»	50 »	13 75	11 25	» »	2 58	11 72	96 80	15 »
Vejle	52 50	99 75	10 50	26 25	»	8 »	20 50	18 »	» »	8 58	250 46	494 54	13 26
Viborg	» »	» »	10 50	12 25	»	50 »	21 75	16 25	» »	2 5	74 40	187 20	20 »
Præstø	» »	» »	» »	» »	»	» »	» »	5 45	» »	4 30	» »	8 75	23 5
	1075 »	1191 »	1458 25	1451 »	325	616 »	1067 25	737 70	198 »	214 91	7970 6	16304 17	623 41

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3869	77
Reservefond	4372	55
Begravelseskassen	15417	51
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 98:		
af Hovedkassen Kr. 26.40		
af Reservefonden - 78.50		
af Begravelseskassen - 277.40		
	382	30
Bidrag fra Lokalforeningerne	7970	6
Modtaget fra Typografernes Rejsekasser og Reservefond som udlagt i Juli—December	661	98
Typografernes Rejsekasser og Reservefonds Administrationsbidrag	74	»
	32748	17

Udgift.

	Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne	3235	67
do. til Typografernes Rejsekasser og Reservefonds	2826	90
Porto og Telegrammer	110	24
Assurance af Foreningens Arkiv	»	60
Tryksager	265	93
Bladhold	15	30
Lokaleleje	10	»
do. ved Møderne i København	5	75
Gage til Formanden	200	»
do. til Kassereren	150	»
Typ.-Tid. (Nr. 27—51)	1251	»
Bidrag til Hr. Beregner Petersens Statusopgørelse for Ligkassen	150	»
Refunderet Arbejdsløshedshjælp til »Den typ. Forening«	112	»
Tilskud til Rejsekassen for 1. Halvaar 1898	60	54
Rejseudgifter og Diæter	68	»
Boghandlerregning	1	»
Andel i Arbejdet for Centralisationsforslaget	16	80
Reservefonden	4451	5
Begravelseskassen Kr. 15694.91		
Bidrag til do. - 2111.00		
Kr. 17805.91		
Begravelseshjælp til Røders Enke Kr. 25.00		
Udbetalte Dødsfald - 300.00		
1/5 Andel i Typ.-Tid - 250.18		
1/5 i Administration - 65.00		
640.18		
	17165	73
Kassebeholdning 31. December	2651	66
	32748	17

Kolding, den 24. Februar 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At de forskellige Beholdninger i Følge Bøger og Bilag er til Stede, attesteres.

Kolding, den 6. Marts 1899.

Forretningsudvalget:

P. HVIDTFELDT. H. P. RABEN. WARBERG.

Undertegnede har gennemset Regnskaberne og fundet dem overensstemmende med Bilagene, men skal vi tillade os at gøre opmærksom paa, at Rønne Lokalforening har ydet Reservefondsunderstøttelse til Medlemmer, der ikke har betalt noget Kontingent, hvilke Udgifter vi ikke finder hjemlede i Lovene. Ligeledes savner Revisorerne det for Th. Carlsen fastsatte Indskud. Aarhus har i andre Udgifter en Budløn paa 5 Kr. Følgende Byer har 13 Uger paa Oktober Kvartals Regnskab: Aarhus, Nyborg, Roskilde og Varde, hvoraf sidstnævnte dog har 14 Uger paa Juli Kvartals Regnskab. Helsingørs Lokalformand har udbetalt 2 Gange Rejsehjælp til Jens Hansen, den ene Legitimation er brændt og den anden bærer Paategningen: »efter Sigende fra København«. Paa Hillerøds Regnskab er opført som Indtægt en Restance paa 7 Kr. 80 Øre, men Vedkommende er opført som betalende Medlem i Juli Kvartal. I Præstø har den nydannede Lokalforening anskaffet en Pengekasse, 2 Kr., hvortil Hovedbestyrelsens Samtykke ikke findes i Bilagene. Maribo Lokalafdelings Regnskab for Oktober Kvartal har ikke været forelagt Generalforsamlingen. Paa 3 Lokalforeningers Regnskab findes Leje af Lokale m. m., hvortil der savnes Berettigelse. Revisorerne finder, at Rejselegitimationerne er uheldig affattede, idet der paa flere findes f. Eks. fra den 24.—26., men kun med 1 Dags Udbetaling, hvilket vanskeliggør Lokalformændenes Kontrol. Naar Regnskaberne fremkommer saa sent, har det sin Grund i, at Trykkerforeningens Regnskab er indsendt 3 Uger efter den lovbefalede Tid.

Randers, den 20 Marts 1899.

A. ANDREASEN. ANTON SØRENSEN.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 7 APRIL 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

G. Stammerjohans Bogtrykkeri, Helgesensgade, er blokeret paa Grund af, at han ikke har betalt Arbejderne deres Tilgodehavende.

Den 6. April 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Trykkernes »eget« Blad.

Som vore Kolleger vil have set af *Typ.-Tid.s* forrige Numer, blev der fra Trykkerforeningens Formand, LAUR. JENSEN, sendt os en Skrivelse, som lød paa, at de agtede at udgive deres eget Blad. Man bad os i denne Skrivelse om ikke at udtale nogen Dom forinden vi havde gjort os bekendt med Bladets Program-Artikel. Vi bøjede os loyalt for dette Ønske, idet vi kun knyttede nogle Bemærkninger til den Pris, som det kostede Trykkerne at abonnere paa *Typ.-Tid.*, samtidig med at vi paaviste, at der fra vor Side aldrig var blevet nægtet Optagelse af noget, der angik Trykkernes specielle Interesser. Til yderligere Belysning af Sagen skal anføres, at GUST. CLAUSEN oplyser os om, at der under hans Redaktørvirksomhed heller ikke har været nægtet Optagelse af noget, der angik Trykkerne.

Da vi i Lørdags modtog det første Numer af *Typografisk Trykker-Tidende*, læste vi det meget omhyggelig igennem for at se, hvad det var for specielle Interesser, der gjorde det til en Nødvendighed for Trykkerforeningen at udgive deres eget Blad; men efter at have foretaget denne Gennemlæsning, har vi gjort den Opdagelse, at der ikke findes det ringeste af speciel Interesse for Trykkerne, der godtgør Bladets Eksistensberettigelse. Det hele bunder da ogsaa i, at Bladet indeholder en Artikel, mærket ARGUS alias LAUR. JENSEN (?), der slaar til Lyd for, at de arbejdsløse Trykkere skulde have Understøttelse udbetalt af Reservefonden; men at dette ikke er af speciel Interesse for Trykkerne, men angaar os alle, vil vistnok enhver give os Ret i, hvorfor det selvfølgelig burde være drøftet i *Typ.-Tid.* og ikke i et særligt Blad for Trykkerne. I Stedet for vælger LAUR. JENSEN at skyde sig ind under, at der ingen Plads var i *Typ.-Tid.*, skønt han ikke kunde vide noget om det, al den Stund han ikke har spurgt os og dernæst aldrig har tilsendt os en Linje, der behandlede dette Spørgsmaal.

ARGUS alias LAUR. JENSEN (?) mener, at Trykkerne er berettigede til Reservefondsunderstøttelse, idet han paastaar, at den ny Tarifs Indførelse er Skyld i, at disse er blevet arbejdsløse. Uden at indlade os i en nærmere Diskussion med Bladet om dette Forhold, skal vi sige, at der er ingen Grund for Trykkerforeningen til at fare op og forlange Reservefondsunderstøttelse, fordi de har $7^1/_2$ pCt. Arbejdsløse, naar man ikke samtidig bestemt kan paavise, at de er blevet arbejdsløse paa Grund af Hævdelse af Tarifen. Skulde det blive Kotyme, at Trykkerne, saasnart de havde en Del Arbejdsløse, kunde forlange Reservefondsunderstøttelse, da vilde Sætterne, som mange Gange har haft **10 pCt. Arbejdsløse**, med samme Ret kunne stille den samme Fordring, og det tror vi dog ingen vilde indlade sig paa — for ikke at tale om, at Kassen slet ikke vilde kunne bære denne Udgift.

Ret morsomt er det at se, at den Mand, der først fremkom med den Tanke, at Trykkerforeningen burde have deres eget Blad (rimeligvis paa Laur. Jensens Indskydelse), nemlig Hr. JOH. TORP, indledede paa en ekstraordinær Generalforsamling, som afholdtes i Trykkerforeningen i Februar Maaned, Spørgsmaalet om Reservefondens Pligt til at understøtte de Arbejdsløse. **Denne Mand har selv bidraget sit til at forøge de Arbejdsløses Tal blandt Trykkerne.** Forinden Tarifens Indførelse havde JOH. TORP 26 Kr. om Ugen for at passe én Maskine, men ved dennes Indførelse gik Lønnen op med 3 Kr., hvorved hans Ugeløn blev 29 Kr. for Pasning af én Maskine; men nu tilbød Principalen ham Minimallønnen, 30 Kr., for Pasning af 2 Maskiner. **Dette Tilbud tog Hr. Torp imod** — og gjorde derved én Kollega brødløs.

Vi forstaar saa godt, at netop *han* ønsker, at de arbejdsløse Trykkere skal have Reservefondsunderstøttelse; men at Trykkerne ogsaa finder, at han er den rette Mand til at indlede dette Spørgsmaal — ja det er mere end vi forstaar.

Til Slut kun dette: Man beklager sig ogsaa over, at Referater fra Trykkerforeningernes Generalforsamlinger ofte har maattet vente en Tid paa Grund af Pladsmangel førend de er komne i *Typ.-Tid.* og at dette er en medvirkende Aarsag til, at Trykkerne har startet Bladet; men i det allerførste Numer meddeles det Læserne, at et Referat fra en Generalforsamling *maa vente paa Grund af Pladsmangel!*

»Et nyt Fagblad.«

Fra Trykkerforeningens Formand, Hr. LAUR. JENSEN, har vi modtaget følgende Skrivelse:

Hr. Redaktør!

I Anledning af de Bemærkninger under ovenstaaende Rubrik, hvormed d. æ. Redaktion ledsager den af mig i Henhold til Generalforsamlingens Beslutning oversendte Skrivelse, skal jeg bede om Plads for følgende Bemærkninger:

Jeg maa bede om, at man ikke vil opfatte Sagen som om det var mig personlig, der havde startet det ny Blad; det er nemlig Generalforsamlingen og gennem den Organisationen, der bærer Ansvaret, og det er kun mig, der i Egenskab af Foreningens Tillidsmand har at realisere den tagne Beslutning.

Med Hensyn til det »sparsomme Husly« kun dette, at jeg giver Red. Ret i, at Trykkerne har holdt sig tilbage fra at skrive og at der ikke er nægtet dem Plads i Bladet. Men Gud og hver Mand véd jo dog, at Bladet er for lille til at optage andet Stof end det højst nødvendige fra Bladets Ejere, og der er derfor ingen Trykker, der har følt sig kaldet til at lægge Beslag paa den knappe Plads eller til at underkaste sig den dermed følgende Censur.

Jeg haaber ikke, at Redaktionens Spaadom skal gaa i Opfyldelse m. H. t., at vi ikke skulde kunne vække Interesse for vort eget Blad. Interessen er vakt, og vi skal ikke spare paa Kræfterne for at vedligeholde den.

Slutningsbemærkningen om vore Arbejdsløse skal jeg lade ligge. Den har nemlig samme ufine Karakter som den efterfølgende »Artikel« om et af Tarifkommissionens Medlemmer.

Ærbødigst
LAUR. JENSEN.

Hvor det i Grunden lyder smukt, og vi maa indrømme, at Formen er ikke ilde valgt, naar Hr. LAUR. JENSEN beder os om ikke at opfatte det, som om det var ham personlig, der havde startet Bladet; men desværre for Hr. L. Jensen bliver vi nødt til at holde os til ham, idet at Bladet, som han nu

staar som Redaktør af, *ikke alene var planlagt, men en Del endogsaa sat forinden Trykkerforeningens Generalforsamling havde bestemt, at det skulde udgaa.* Men idet Hr. Laur. Jensen indrømmer — og vi slaar det yderligere fast — at Grunden til, at Trykkerne nu vil udgive et eget Blad, ikke er den, at de er blevne hindrede i at udtrykke deres Tanker i *Typ.-Tid.*, saa har han samtidig sagt os, at den virkelige Grund til dette Skridt er en ganske anden. Og vi skal ikke et Øjeblik betænke os paa at sige Trykkerforeningens Medlemmer, hvad vi tror L. Jensens Mening er med deres eget Blad. Først og fremmest dette, at han ved Hjælp af Bladet kan befæste sin egen Stilling som Trykkerforeningens Formand, og dernæst vil Bladet være ham til uvurderlig Nytte i Kampen **mod** Centralisationen, naar denne atter kommer paa Tale, og som vi véd Laur. Jensen altid har modarbejdet med alle de Midler, der har staaet til hans Raadighed. Men hvorlænge vil Trykkerforeningens Medlemmer rolig se paa, at deres Formand med Hænder og Fødder sætter sig imod en Udvikling, der, om den blev realiseret, vilde være et uvurderligt Gode for dem selv og vort Fag i sin Helhed? Dog allerede nu begynder Frisindets Røster at lyde blandt de enkelte Medlemmer indenfor Trykkerforeningen, og den Dag, da disse kommer til Udbrud, da tror vi ogsaa, at Laur. Jensens hæmmende Magt er brudt.

CIRKUSHESTEN *hører til de firbenede Skabninger, der ved Direktørens Knaldepisk kan tvinges til at gøre de utroligste Krumspring, der ofte er en Fornøjelse at sé.*

Men har man sét, at Knaldepisken ogsaa har bragt Dressur over ENKELTE af vore tobenede Medskabninger, Trykkerne, og man sér disse Skabningers Krumspring om Maskinen, deres Mavedans over Cylinderen og staaen-paa Hovedet i Formen, Dagen lang — saa væmmes man.

»KRÆNGERE«, kalder man disse Arbejdsheste, og de kendes i Reglen paa: at de møde noget før Arbejdstidens Begyndelse og iføre dem ikke alt deres Arbejdstøj før de har sat igang, de smører kun Pressen naar den piber, og anvender brændende Tændstikker og Fidibuser for at faa Cylinderarket hurtigt tørt. De er som gale efter at »trykke væk«, og da Hastværk er Lastværk, laver de undertiden mere »Madpapir« end Principalen er tjent med, men slippe som Regel godt fra Erstatningen.

Man træffer disse KRÆNGERE baade paa de store og smaa Trykkerier, og et Par af de bedst kendte græmmede sig for nogle Aar siden ihjel over at de ikke mere kunne krænge saa godt som da de var unge. Den ene havde et meget fint Navn og stod som en Slags Kejser over hele Flokken. *FELLOW.*

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 26. Marts ordinær Halvaarsgeneralforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Rømersgade 22. — Dirigent: F. K. MADSEN. — Sekretær: JOH. MØLLER.

Punkt 3, Optagelse af 3 Blokadebrydere, behandledes først. — FORMANDEN meddelte Navnene paa de tre Ansøgere, nemlig Chr. Christensen, Chr. Sørensen og True, og gav forskellige Oplysninger m. H. t. deres Fortid. Efter en længere Diskussion mellem VILH. JØRGENSEN, CARL NIELSEN og WARTENBERG vedtoges det at optage de 3 Blokadebrydere efter de i Lovene foreskrevne Regler.

1. *Formandens Beretning.* Sygekassen havde i det forløbne Halvaar arbejdet under meget uheldige Forhold, men var dog nu i jævn Fremgang. Næst efter Influenzaen, der ikke kan betragtes som en egentlig Kalds-Sygdom, var Lungetuberkulosen den Sygdom, der stillede de største Krav til os. I hygiejnisk Henseende var vi ved Indførelsen af den sidste Tarif ganske vist naaet at komme et Skridt fremad I Fremtiden vilde de Medlemmer, der kom ind under Sygekassevovens § 63, ikke være nødsagede til at henvende sig til Fattigforstanderne, men derimod til Kredsbestyrerne, under hvem Understøttelserne nu sorterede. I Stedet for Dr. med. Rasch, der fratraadte den 1. ds., var ansat Dr. Wandall. Med Hensyn til Forholdene paa Fagets Omraade betonede Formanden stærkt det kolossale Rygstød i finansiel Henseende saa vel som den store indbyrdes Enighed blandt Københavns Typografer, der var Skyld i det fortrinlige Resultat, det lykkedes at opnaa. Vor Stilling var bleven betydelig grundfæstet under den sidste Lønbevægelse. Hvad Sættemaskine-Spørgsmaalet angik, da blev det sikkert dette, som kom til at lægge størst Beslag paa vor Opmærksomhed før eller senere. Formanden sluttede sin Beretning med at omtale Samarbejdet med Ny typografisk Forening; dette var forholdsvis ret godt; den gjorde, hvad den skulde, og var — om man saa kunde kalde det — »følgagtig«, naar den blev anmodet. Herefter rettedes forskellige Forespørgsler, hvoriblandt bør nævnes en ang. et Par Bladsætterier, hvor Kapsætning fandt Sted, endskønt man kun var forpligtet til at levere et bestemt Antal Linjer. Det forkastelige heri paataltes fra flere Sider. En Udtalelse om, at man paa et herværende Bogtrykkeri lod Lærlingene sætte hele Svinestegsværker, hvilket sikkert bidrog meget til Fremme af den blandt Bogtrykkerne stedfindende Smudskonkurrence samt i Særdeleshed maatte anses for at være i Strid med Tarifen, da man jo derved unddrog Beregningssætterne en væsentlig Part af det gode Arbejde, der skulde bøde paa det daarlige, besvaredes af FORMANDEN derhen, at endnu var det umuligt at ordne det saaledes, at Lærlingene ikke kom til at sætte Svinesteg; hvor man imidlertid gjorde det saa tydeligt, at det fandt Sted for faktisk at beskære Beregningssætteren, dér vilde man selvfølgelig skride ind. Dernæst godkendtes Formandens Beretning.

2. *Regnskabet.* KASSEREREN gennemgik først Den typografiske Forenings Regnskab og omtalte her de forskellige extraordinære Udgiftsposter, bl. a. til Odense-Mødet og Tarifens Indførelse samt Strejkebidragene til Kryolitarbejderne og Handskemagerne; Trykningsomkostningerne ved *Typograf-Tidende* vilde som Følge af den ny Tarif ogsaa blive noget forøgede; Bladet havde i Gennemsnit kostet Medlemmerne 6 Øre pr. Uge; Trykkerforeningens Medlemmer havde hidtil haft Bladet for $4^1/_2$ Øre pr. Uge i Abonnement. Hvad Arbejdsløsheden i det forløbne Halvaar angik, da havde denne kun været ringe, og Arbejdsløshedskassens Formue udgjorde ved Aarets Slutning Kr. 9202.18. I Sygekassen havde Udgifterne i det forløbne Aar været usædvanlig store, og man havde, selv naar det beregnede Statstilskud tages i Betragtning, kun en faktisk Formuefremgang af 53 Kr. 18 Øre. Medens Sygeligheden i 1897 androg 9,7 pCt. Sygedage pr. Medlem, var den i 1898 8,6 pCt. Sygedage pr. Medlem. M. H. t. Extrakontingentet nødsagedes vi til at bibeholde dette; Sygekasseinspektøren kunde for Tiden ikke gaa med til at nedsætte det; med et Kontingent af 35 Øre vilde Balance opnaas i Aarets Løb. Ligkasseregnskabet, der handlede om Døden, dannede Lyspunktet i finansiel Henseende, idet der her var en Formuefremgang af Kr. 2623,92 og en Beholdning af Kr. 20,026,52 at notere. Et Ønske om, at Udgifter ved Specialbehandling udrededes af Kassen, kunde ikke tiltrædes, da Sygekasseinspektøren var blevet raadført desangaaende, men havde protesteret imod, at Kassen for Tiden bebyrdedes med saadanne. Til Slut gjorde Kassereren opmærksom paa, at der fra sidste Maskerade endnu udestod ca. 400 Kr. og opfordrede mulige Skyldnere til at indbetale, da Vedkommendes Navne ellers vilde blive offentliggjorte i *Typ.-Tid.* Paa Revisionens Vegne indstillede N. P. NIELSEN Regnskabet til Godkendelse, men bemærkede, at det, som Følge af den korte Tid, der var dem levnet, ikke havde været muligt at gennemgaa Regnskabet kritisk; ligeledes udtalte han sin Beklagelse over Restance-Uvæsenet, saaledes f. Eks. de snart to Aar gamle Smedestrejke-Bidrag. Et Forslag om en 8 Timers Arbejdstid for Kassereren besvaredes af Formanden, der gjorde opmærksom paa, at et indenfor Styrelsen nedsat Udvalg havde Sagen under Overvejelse, og at vi burde afvente Centralisationen, der finder Sted om to Aar; han vilde indrømme, at Kassereren havde meget at bestille, men naar Medlemmerne efter et Styrelsesreferat havde faaet og ikke godt kunde faa et andet Indtryk, end at han skulkede sig fra en Del Arbejde og væltede det over paa Kassereren, beroede dette paa en Fejltagelse; han udførte det samme Arbejde som sine Forgængere, men holdt ligesom disse ikke strængt paa den skarpe Linie mellem de to Poster, da det var bedst for Foreningen, at de to Funktionærer arbejdede i Forstaaelse og Haand i Haand. Hvad Restancerne angik, da bar Medlemmerne en væsentlig Skyld ved deres uheldige Valg af Inkassatorer. — GUSTAV CLAUSEN anbefalede ligeledes at lade Kassererens Arbejdstid foreløbig blive som den var; vi maatte være paa det rene med, hvorledes vore Administrationsudgifter stod i Forhold til Medlemskontingent. — HALLENGREN fandt det meningsløst, at en Forening som Gutenberg-Koret paa 15 Medlemmer fik Halvdelen af Overskuddet ved vore Maskerader og mente, at den artistiske Assistance ikke var Pengene værd. — NIELS HANSEN gav Hallengren sin varmeste Tilslutning og udtalte, at det var ukollegialt af Gutenberg-Koret, hvis overvejende Flertal af Medlemmer jo alt i Forvejen tilhørte Den typografiske Forening, at lade sig honorere saa flot som med 300 Kr. Naar vi kaldte, burde de med Glæde stille sig til vor Raadighed. — GUSTAV CLAUSEN fandt det uklogt at bryde Forbindelsen med Gutenberg-Koret; ved dettes Hjælp var det lykkedes os de sidste Aar at faa en ret anselig Sum i Kassen. — BERGENHOLZ udtalte, at der meget godt kunde fastsættes en bestemt Arbejdstid paa Kontoret. — En af HALLENGREN stillet Resolution, saalydende: »Generalforsamlingen vedtager, at Styrelsen selv overtager Ledelsen af Maskeraderne« vedtoges, hvorefter Regnskabet godkendtes.

4. *Oprettelse af en Medicinalkasse.* Paa 17 Forslagsstilleres Vegne motiverede GERCKE Forslaget, hvorefter der førtes en længere Diskussion om Ønskeligheden af en saadan Kasses Oprettelse. Ved Afstemningen forkastedes de 17 Medl.s Forslag med 42 St. mod 32.

5. *Funktionærvalg* og 6. *En Protest.* NIELSSON havde som Medunderskriver paa Protesten Ordet og FORMANDEN klargjorde derefter for Generalforsamlingen Styrelsens Grunde til, at man havde benyttet

denne Fremgangsmaade, hvorpaa Protesten vedtoges. — Til Funktionærer opstilledes: Formand: P. LAURITZEN; Styrelsesmedlemmer: CHR. AUGUST CHRISTENSEN, P. FASMER, OSCAR JOHANSEN, JOHAN MØLLER, H. C. NIELSEN; Vicekasserer: CHR. ØSTERGAARD; Revisorer: HELSTED, Fr. LUND og MADSEN-SKOU; Kontrahenter: OSCAR JOHANSEN, F. K. MADSEN og V. PETERSEN; Voldgifsretten: N. P. NIELSEN og RENÉ-LASSEN. — De øvrige Punkter paa Dagsordenen udsattes. — NÆSTFORMANDEN bragte Gustav Clausen en Tak for dennes ihærdige Arbejde i Organisationens Tjeneste.

Typografisk Forbund i Horsens

afholdt Lørdag den 25. Marts en stærkt besøgt Generalforsamling. Forbundet tæller nu 34 Medlemmer, og for en Tid siden toges der Bestemmelse om at søge anskaffet et Samlingsmærke for Medlemmerne, i hvilket Øjemed der har været foretaget en ugenlig Indsamling af frivillige Bidrag fra Medlemmerne til Anskaffelse af en Fane til 1. Maj d. A. Paa Generalforsamlingen fremlagdes Regnskabet, som godkendtes; ligeledes aflagdes Regnskab over de indkomne Bidrag til en Fane; denne Indsamling havde allerede indbragt over Hundrede Kroner. Derefter udspandt der sig en livlig Diskussion om Anskaffelse af Fanen. Formanden, J. P. Andersen, havde skaffet Tegninger med Opgivelse af Priser, og det vedtoges at anskaffe et Banner til 160 Kr. Derefter vedtoges det at overlade til Bestyrelsen at arrangere en Indvielsesfest med Fællesspisning og Bal Søndagen før Maj og at indbyde P. Hvidtfeldt fra Kolding til at tale for Fanen. Der foretoges Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer; valgte blev: J. P. ANDERSEN, R. C. PETERSEN, A. E. CHRISTENSEN, J. B. CHRISTENSEN og C. C. SONNENBORG. Til Fanebærer valgtes P. Laursen, Suppleant S. Jensen og til Fanejunkere A. E. Christensen, O. Hansen, C. C. Sonnenborg og J. B. Christensen. Til at repræsentere Forbundet ved Repræsentskabet for *Østjyllands Socialdemokrat* valgtes J. P. ANDERSEN og TH. JØRGENSEN.

P. M. JENSEN.

Typografisk Forbund og Aarhus Lokalforening.

Typografisk Forbund i Aarhus afholdt Onsdag den 29. Marts en ekstraordinær Generalforsamling, hvorved det enstemmigt vedtoges at ophæve Forbundet og skænke Ejendelene til Aarhus Lokalforening.

Aarhus Lokalforening afholdt umiddelbart herefter ligeledes ekstraordinær Generalforsamling, hvor Formanden meddelte, at Forbundet havde skænket Foreningen sine Ejendele, som bestaar af et Banner, to Aktier (24 Kr.) i Arbejdernes Forsamlingsbygning og en kontant Kassebeholdning af 17 Kr. Banneret kan dog kun tilhøre Lokalforeningen saa længe denne er indmeldt under »De samvirkende Fagforeninger i Aarhus«.

Herefter foretoges forskellige Valg.

Til sammen med Lokalformand og Næstformand (O. V. Hansen, *Dem.*, og A. Erlandsen, *Amtst.*) at fungere som Foreningens Repræsentanter i Fællesstyrelsen valgtes HYGOM, *Stiftst.*, MARIUS HANSEN og VALD. HANSEN, *Dem.*, samt C. A. RASMUSSEN og CARL J. PETERSEN, *Jyllp.* Disse syv varetager tillige som Styrelse de lokale Interesser.

Som Repræsentanter for Bladet *Demokraten* valgtes MARIUS HANSEN og CHR. KRÜGER.

Som Bannerbærer valgtes MARTIN PETERSEN, *Dem.*

Oprettelse af et Bibliotek og Arrangementet med en paatænkt Dillettantforestiling m. v. overlodes det Styrelsen at søge fremmet.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 30 Medlemmer.

— — —

Efter Generalforsamlingens Slutning samledes man om et Glas, hvorved toges en gemytlig Afsked med Forbundet i sin gamle Skikkelse og udtaltes, at den her betraadte Vej sikkert maatte vise sig som den eneste rette og ogsaa nok vilde blive fulgt i andre Byer.

P. CHRISTIANSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Kundskab er Magt. Folkeuniversitetsforeningen er dannet og har paabegyndt et stort Oplysningsarbejde, men ogsaa paa andre Omraader arbejdes der paa, at særlig Arbejdere kunne faa Adgang til Undervisning, der kan være til Nytte i det praktiske Liv. Industriforeningen nedsatte saaledes et Industriudvalg, der har startet et Kursus i Bogholderi, Forretningsførelse, Regning og Kalkulation for Haandværkere. I Aar blev der yderligere paa Opfordring af vor Kollega H. C. JØRGENSEN oprettet et særligt Hold for Typografer, der vandt stor Tilslutning. Kursuset sluttedes den 23. Marts, og Lørdagen derefter samledes Deltagerne til en lille Fest i Myginds Lokaler, hvortil var indbudt Læreren, Hr. L. BAES, som paa en dygtig og elskværdig Maade havde ledet Undervisningen. Ved Festen, der var yderst vellykket, blev man enige om, gennem Pressen at slaa til Lyd for dette Kursus og derved erhverve nye Proselyter, og at bringe Industriforeningen den bedste Tak for det Udbytte, man havde høstet i Vinterens Løb.

D'Hrr. Typografer, der har deltaget i Industriforeningens Bogholderikursus og som ønsker at deltage i dettes fortsættende Kursus i Forretningskorrespondance, der paabegyndes medio April, bedes melde sig skriftlig til Læreren, Hr. L. M. V. Baes, Nørrebrogade 49, 4.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 26. Marts. Frav.: J. CHR. ANDERSEN og CLAUSEN.

Kassereren oplyste Aarsagen til Lars Alex. Olsens Udslettelse: han havde samtidig været Medlem af to anerkendte Kasser, hvilket er forbudt i Sygekasseloven; han havde herved uberettiget oppebaaret 270 Kr. Sygehjælp, som han er pligtig at tilbagebetale. Det vedtoges at tilbageholde hans Begravelseshjælp, for saa vidt han ikke betaler de 270 Kr.; endvidere vedtoges det at tage det ham tilstaaede Legat fra ham. — Et Medlem, som i December Maaned fratoges Sygehjælp fordi han havde overtraadt Lægens Forskrifter med Hensyn til Behandlingen af en bulden Finger, er nu rask og andrager om Sygehjælp for den forløbne Tid (288 Kr.). Det vedtoges at yde ham 3 Ugers Sygehjælp, da Lægen mener, at det omtrent vilde være den Tid, Sygdommen vilde have varet, hvis han havde holdt sig Lægens Forskrifter efterrettelige. — Kassereren oplyste, at Formuefremgangen i det forløbne Aar havde været 53 Kr., og Sygekasseinspektøren kunde derfor ikke gaa med til, at Udgiften til Speciallæger udredes af Kassen. — Form. (Lauritzen) protesterede mod Udtalelserne i sidste Styrelsesmøde om, at Kassereren havde maattet overtage Formandens Arbejde, da han aldrig havde skudt noget af det ham paahvilende Arbejde over paa Kassereren. Kassereren indrømmede dette, og det oplystes, at Udtalelserne var fremkomne fra Næstformanden, som jo under Formandens Sygdom havde overtaget dennes Forretninger. O. J.

Torsdag den 30. Marts. Alle mødte.

Bogtrykker Jul. Stammerjohan havde ikke — trods givet Løfte — opfyldt sine Betalingsforpligtelser overfor 2 Sættere, hvorfor Styrelsen vedtog at blokere hans Trykkeri. — Typograferne P. M. A., der havde undladt at meddele Anvisningskontoret modtagen Plads, og Dr., der havde arbejdet for en mindre Betaling end den Tarifen hjemlede, idømtes hver 1/4 Aars Karantæne. — Til Biblioteket bevilgedes efter Bibliotekarens Henstilling 20 Kr. — Typograf E. W. bevilgedes 4 Ugers Landophold, hvorefter der maa præsteres ny Lægeattest. — Styrelsen vedtog paa given Foranledning, at i Tilfælde af Sygdom kan en Mand antages saa længe Sygdommen varer. — Et Forhold ang. et Personales Nægtelse af Overarbejde toges til Efterretning. — Typograf Georg Andersens Hustru var af Lægen nægtet Optagelse i Sygekassen. Til Efterretning. — Sætterskerne i *Nationaltid.* tillodes det ifølge eget Ønske foreløbig at være udenfor Sygekassen. — Formanden meddelte, at nogle divergerende Meninger i 2 Trykkerier ang. et Par af Tarifens Paragrafer ved hans Mellemkomst var bilagte. — Naar et Medlem ved Ind- eller Udmældelse ikke er i samtlige Afdelinger, vedtoges det at angive, hvilke Afdelinger Medlemmet tilhører. — Sluttelig tog Styrelsen Standpunkt til Restanterne fra sidst afholdte Karneval. C. A.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 28. Marts.

1. Meddelelse fra Hovedrevisionen om at dens Arbejde var endt. Det angives at have udkrævet 40 Timers Arbejde. — Til Efterretning.

2. En Svendeprøvesag fra Assens udsattes.

3. Et Medlem i Randers var bleven indlagt paa Sygehuset til vederlagsfri Behandling for Skarlagensfeber; han vil ikke tro sin Lokalform., der paastaar ham uberettiget til at erholde Sygehjælp i Henhold til § 46, hvorfor Lokalfmd. anmoder om en Udtalelse fra Forretningsudvalget. — Lokalfmd.s Afgørelse tiltraadtes. Dog henledes samtidig Opmærksomheden paa, at har et Medlem Husstand, erholder denne i et saadant Tilfælde 1 Kr. om Dagen i Sygeunderstøttelse. I det foreliggende Tilfælde viste det sig efter Indlæggelsen, at Vedkommende ikke led af nogen epedemisk Sygdom; men det er en Selvfølge, at naar Medlemmet først er indlagt for offenlig Regning, maa det Offenlige ogsaa behandle Sygdommens videre Forløb.

4. Et Medlem, der er arbejdsløs og erholder Understøttelse paa Stedet, men har erholdt en lille Agenturvirksomhed, forespørger, om han vedblivende kan nyde Understøttelse paa Stedet. — Da han ikke kan betragtes som overgaaet i anden Livsstilling, kan Vedk. fortsat nyde Understøttelse.

5. Thisted Lokalafd. meddeler paa given Foranledning, at den ikke har noget imod, at den før omtalte Lærling, der ikke har kunnet bestaa sin Svendeprøve, kommer i Forbundt hos Hr. Henr. Rasmussen, Thisted, tilmed da Forholdet ikke vil medføre nogen Afskedigelse.

6. Fornyet Andragende fra Typograf M. K., der nu angiver at have faaet fast Plads, om et Flyttelaan paa 50 Kr. — Da Flyttelaan ikke er nogen Ret, men efter Omstændighederne *kan* ydes, maatte Forretningsudvalget paa Grund af Andragerens hele hidtidige løse Forhold afslaa Andragendet.

7. Hr. Bogtrykker Brendstrup, Varde, andrager om, da han faar to Lærlinge udlærte til Efteraaret, at maatte antage en Lærling nu til 1. Maj. — Tillodes paa Betingelse af, at den eventuelle næste Lærling ikke antages før Maj 1900.

8. Et lignende Andragende fra *Nyborg Avis*, der til næste Aar skal udlære 3 Lærlinge mellem Februar og Oktober. — Kan kun tillades paa den Maade, at der antages en Lærling 1. Oktober 1899, en anden til 1. Oktober 1900, og tredje Lærling til 1. Oktober 1901.

9. Meddelelse fra Nyborg om, at Typograf Cornelius Petersen (Medlem Nr. 1580 af Den typ. Forening) har forladt sin Plads i Nyborg uden Opsigelse og har modtaget 12 Kr. à Conto af Principalen. Uden at opgive nærværende Forhold har han faaet sin Bog udleveret og rejser nu omkring i Landet. — Vedk. skal tilbagebetale den ulovligt oppebaarne Rejseunderstøttelse samt sin Surkaal og idømmes et halvt Aars Karantæne.

10. Forespørgsel fra Middelfart ang. Optagelse af Kvinder i Henhold til § 23 b. — Lokalfmd. maa anmælde dem i *Typ.-Tid.* En Anmældelse om Forholdene i Lokalafd. forelaa. Der indledes Forhandling om de paaklagede Forhold.

11. Fra A. Lokalafd. forespørges, om Sætter L., der af Redaktør K. er bleven afskediget til 1. April med for kort Varsel, er berettiget til Erstatning. — L. skal fordre 14 Dages Opsigelse eller Betaling for de manglende Dage.

12. En Lokalafd. anmoder om at skride ind mod et af Organisationen af Bladudgivernes Medl., der ikke overholdt Tarifen. — Der tilskrives Organisationen en Besværing over det paaklagede Forhold.

13. Formanden meddelte, at Forbundsstyrelsens Formand havde underrettet os om, at Trykkerforeningen havde vedtaget selv at udgive et Blad. — Det vedtoges, at Formanden korresponderede videre i Sagen, idet dog Forretningsudvalget ikke kunde billige det af Trykkerforeningen foretagne Skridt.

14. Formanden gav Meddelelse om forskellige forestaaende Lønbevægelser i andre Fag. — Til Efterretning.

15. Formanden gav Meddelelse om sin Missions Udfald i Esbjerg den 25. og 26. Marts. — Til Efterretning. HVIDTFELDT.

Brevkasse.

Pelikan. Deres Artikel kan kun optages, saafremt De sætter Navn under. RED.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Styrelsesmøde afholdes paa Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Maskerade-Billetter.

Enhver, som endnu er noget skyldig for Billetter til Maskeraden den 18. Febr. 1899 anmodes om at indbetale Beløbet til Kassereren senest **den 21. April d. A.**, da Navnet paa Vedkommende ellers vil blive offenliggjort i *Typ.-Tid.* STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Hans Peter Rasmussen (Kbhvn.), udl. 1881 hos H. E. Jensen, tidligere Medlem. I F., Hj.: Sætter Georg Flygenring, udl. 1/4 99 hos Rasm. & Olsen (arb. s. St.). I F., Hj., L.: Sætter Anton Chr. Hansen (L. A. Jørgensen), udl. s. St. 1/4 99. I S., L.: Chr. Nielsens Hustru Petra Kristine Augusta Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1641, Lars Peter Rasmussen (Eriksen) fra Rejse. 344, Carl Ejnar Christensen (Ludv. Jørg.) fra Rejse. 1038 (Dsk. t. F.), Peder Chr. Pedersen (Hoffensberg) fra Thisted.

Bortrejste: 1146, Seneca Larsen (N. Cohen) til Pl. i Assens. 3, Theodor C. P. Andersen (Kbhvn.) til Berlin. 535, Trykker le Fevre (arbl.) til Pl. i Odense. 1170 (Dsk. t. F.), Anders Clemmensen til Nyborg (Militær).

Udslettet for Restance: Trykker Emil Reinhard Fritz Petersen (Lützhöft-Petersen).

Udmældte: Foruden de tidligere til Trykkerforeningen overgaaede Trykkere ere følgende udmældte af den faglige Afd.: Laur. Jensen (Mayland), Martin Andersen (arbl.), Henry Wilck (Truelsen), Orla Hansen (Fehlhaber), Jul. Carstensen (Rasm. & Olsen) og Hans Chr. Nielsen (Henriksen).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12 1/2—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

Dansk typografisk Forening.

Kundgørelse.

Til samtlige Afdelingsformænd er udsendt ny Regnskabsberetninger.

Januar Kvartal sluttes for Indtægtssiden den 25. Marts og har saaledes kun *12 Kontingenter.*

Kolding, den 4. April 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: Kolding, Jens Peter Halvor Lundahl, udl. 1/4 99 i Kolding Folkeblad. Odense, Thorvald Emil Andersen, udl. 1/4 99 paa Fyns Stiftsbogtr. efter 5 Aars Lære, har aflagt Svendeprøve for offenlig Kommission og bestaaet. Assens, Anders Jørg. Andersen, udl. 1/4 99 i A. Amts-Avis (arb. s. Sted) og Ignatz Matjeka, udl. 1/4 99 i Assens Avis (arbl). Fredericia, Magnus Sørensen, udl. i Fredericia Avis' Bogtr. efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ribe, 412, Jens Hansen fra Kbhvn. i Plads. Ringsted, 112, Esben Hansen (arbl.). Assens, 1146, Seneca Larsen fra Kbhvn. i Pl. Vejle, 985, P. Petersen og 1144, P. Th. Munch (arb. begge paa Vejle Amts Dagblad). Præstø, 278, H. L. Rafaelsen fra Esbjerg i Pl. (Præstø Folkeblad).

Bortrejste: Præstø, 1130, Hans Chr. Jensen til Vejle i Pl. Nakskov, 1072, A. Larsen-Juul til Nyborg i Pl. og 987, S. A. Petersen, arbl., til Kbhvn. Randers, 1041, Jens Røgind til Nykøb. F. i Pl., 1250, Niels Peter Nielsen til Fredericia (Militær) og 1294, Simon Simonsen til Frederikshavn i Pl. Odense, 1124, P. Bondesen til Pl. i Flensborg, 767, Viggo Güth og 1834 (V. d. D. B.), Chr. Schmidt, begge arbl. til Kbhvn. og 776, N. Jensen til Horsens i Pl. Nykøb. S. (Holbæk), 1327, P. Christensen (arbl.) til Kbhvn. Køge, 1228, Frithiof Aaredsen til Pl. i Nykøb. S. Aalborg, 1278, C. S. Schrøder til Pl. i Silkeborg. Esbjerg, 408, Otto Paulsen til Pl. i Horsens. Horsens, 1280, N. V. Thorup til Frederikshavn i Pl. og 1084, Chr. S. Kjeld til Aarhus (Militær). Nykøb. M., C. M. Christensen til Pl. i Silkeborg. Ringsted, 1064, Fr. Guldager-Hansen til Pl. i Thisted. Assens, 1206, F. F. Strudts til Pl. i Holbæk.

Udmældte: Esbjerg, 258, Bogtrykker C. Wedege-Petersen. Nykøb. M., 1325, Lovisa Wilhelmine Sørensen (overgaaet til anden Livsstilling).

Udslettet (med Restance): Middelfart, 888, Albert Lund.

Typografernes Sangforening.

Sangprøver *i Aften* Fredag i Koncertpalæet og Mandag i vort Lokale.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Rungsted og Hørsholm. Start Trianglen Kl. **9**. H. C. Nielsen og Chr. Hansen.

Generalforsamling afholdes 30. April.

ANNONCER

En dygtig Typograf,

(Akcidents-Sætter) kan faa midlertidig Beskæftigelse hos **F. Schur & Co.**, Horsens.

En virkelig **flink, yngre Avissætter** kan faa Plads. Billet mrkt. »98«, helst med Fotografi, modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Akcidenstrykkeri,

Materiale nyt, saa godt som ubrugt, Trædepresse »Excelsior« III, 22 : 33, har kostet c. 1800 Kr., er til Salg for 2/3 af Prisen, naar det kan betales kontant eller fornøden Sikkerhed stilles. Billet mrkt. »95« indlægges paa Ekspeditionskontoret snarest

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,

Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 14 APRIL 1899 XXVI AARGANG

Den typografiske Forening.

Generalforsamlingen

fortsættes

Søndag den 23. April Kl. 11 Formiddag

paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. Eventuelt.

STYRELSEN.

Tarifens Forstaaelse.

(Af VILH. JØRGENSEN, Medlem af Tarifkommissionen.)

DEN 1. Januar havde vi vor nye Tarif færdig, det vil sige — vi havde den paa Papiret; men et meget vanskeligt Arbejde var endnu tilbage, nemlig at føre den ud i Praksis. Her maatte alle tage fat, thi det galdt særlig om, at man lige fra Begyndelsen var klar over, hvilke Rettigheder de forskellige Paragrafer hjemlede os. Det viste sig ogsaa, at Københavns Typografer ikke havde i Sinde at staa stille ved Bevidstheden om, at havde nu Principalerne anerkendt vore Fordringer, saa vilde Styrelserne for de forskellige typografiske Organisationer nok sørge for Resten. Nej, Medlemmerne vilde selv være klare over de Rettigheder, som Tarifen hjemlede dem, hvilket bedst kan ses af de mange Forespørgsler, der ere blevne rettede til Organisationen om, hvorledes de enkelte Paragrafer skulde forstaas. Det er let forstaaeligt, at Kollegerne denne Gang var mere vaagne end ved Tarifen af 1892, thi denne bragte ingen nævneværdig Forhøjelse, medens vor nuværende Tarif kan kaldes for et godt Fremskridt, naar enhver paaser, at den ikke bliver forringet noget Steds. Hvad der særlig er lagt Vægt paa er dette: at faa hævet Lønnen paa alt daarligt Arbejde, saaledes at en Sætter ogsaa paa dette kunde tjene en Ugeløn. Den Erfaring, som vi allerede har indhøstet, viser, at dette til Dels er naaet. —

I den sidste Tid er oprettet en Overenskomst mellem de typografiske Organisationer og Principalforeningen om Dispensation fra Tarifens Paragraf 4, 2. Stykke, saaledes at Arbejdstiden **kan** slutte Kl. 6 i Stedet for Kl. 5, dog at Ønsket herom fra Typografernes Side indgives til deres Styrelse, medens Principalerne henvender sig til sin, hvorefter de forskellige Styrelser i et Møde tager Bestemmelse om, hvorvidt Tilladelsen kan gives. Det maa være alle Kolleger klart, at gennemgaaende Arbejdstid kun kan indføres, **for saa vidt Principal og Arbejdere opnaa Enighed herom.** Angaaende dette diskuteredes der en hel Del i Tarifkommissionen, men Principalerne nægtede at sætte det ind i Tarifen, da de ansaa det for en *Selvfølge*, at Principal og Arbejdere maatte være enige herom før en anden Ordning end den hidtil gældende kunde indføres.

Blandt de Bestemmelser, der har fremkaldt en Del Tvivl, skal jeg først anføre Paragraf 7, 2. Stykke samt Paragraf 36. Disse to Paragrafer have en temmelig nøje Forbindelse med hinanden, idet man derved har opnaaet at hindre Principalerne i at fradrage Kollegerne Betalingen for Helligdage, hvilket skete adskillige Steder under den gamle Tarif, idet man holdt Sætteren paa Timebetaling hele Aaret, ligesom der er sat en Stopper for den Tilbøjelighed adskillige Principaler lagde for Dagen ved at benytte sig af, at Sætteren ved mindre godt Arbejde var kommet paa en lav Timebetaling. En saadan kan nu ikke vare længere end 4 Uger, da saa fast Løn indtræder. Dette vil sige, at varer Timebetalingen længere, skal vedkommende Kollega sættes paa fast Løn og er da at betragte paa samme Maade som andre fastlønnede Arbejdere i Forretningen; de kan ikke den ene Dag staa paa fast Løn og den næste Dag i samme Uge sættes paa Beregning. Der maa meddeles dem, at fra denne eller hin **Uges Begyndelse** indtræder atter Beregning, eller med andre Ord: disse Folk skal i al Almindelighed have 8 Dages Opsigelse; dog maa de fastlønnede Arbejdere ikke sættes paa Beregning senere end 14 Dage før Helligdage.

Paragr. 13. *Kolumnetitler.* Angaaende denne Paragraf førtes en længere Diskussion, uden at der opnaaedes noget væsentligt Resultat. Til Slut enedes man dog om følgende: Pagina regnes for 1 Linie og ledende Kolumnetitler betales med 3 Øre + 1 Linie. Findes der ledende Kolumnetitler foroven og Pagina forneden paa Kolumnen beregnes disse med 3 Øre + 2 Linier. Herudover bortfalde alle tidligere betalte Godtgørelser, saasom for Underlægninger, blandet Sats etc.

Paragr. 16. *Blandet Sats.* Ogsaa her har været nogen Tvivl, idet Blandingerne jo udregnes paa en ny Maade. Ved den gamle Tarif havde man ingen Klarhed over, hvorvidt Blandingerne skulde regnes i Linien eller i Arket; jeg tør vel nok sige, at ingen anden Paragraf har fremkaldt saa megen Tvivl og saa vidt forskellig Fortolkning som netop denne, og aldrig fik vi Klarhed heri, endnu i Midten af forrige Aar blev en Sag ang. blandet Sats indanket for Voldgiftsretten; men her kunde som sædvanlig ingen Enighed opnaas og Sagen gik til dennes Opmand, som indtil Dato ikke har værdiget Retten et Svar. Intet Under var det da, at Svendenes Repræsentanter i Kommissionen søgte at tilvejebringe en større Klarhed over denne Paragraf end hidtil og jeg tror det fuldtud er lykkedes. Grundtanken ved den ny Paragraf er denne: **at der ydes Sætteren en Godtgørelse: en blandet Linie, for hver Gang Brødskriften afbrydes af en anden Skrift,** det være sig af et enkelt Bogstav, et Ord, en Linie eller et større Stykke Sats. Der er saaledes intet til Hinder for, at der i én Linie kan forekomme flere Blandinger, altsaa flere blandede Linier. **Alle mellemliggende Procenttillæg skal godtgøres.** Findes der t. Eks. 10 Kol. bl. Sats paa et Ark, da tages Skalaen mellem 25 og 30 pCt. Hvad Undtagelserne angaar henvises til selve Paragrafen.

Paragr 21. *Tabelsats.* M. H. t. denne Paragraf i Tarifen var det Svendenes Repræsentanters Ønske at søge gennemført en Betalings-Skala, der stod i noget Forhold til dette Arbejdes Forskelligartethed. Man forelagde da følgende nye Forslag:

Tabeller, i hvilke Hovedet er delt i 3 Etager over hinanden, **eller** hvor Teksten er stærkt blandet, **eller** hvor Tabellen kun er 20 Cicero i Højden ..... 150 %

Tabeller, til hvilke Hoved og Forspalter staar ... 35 -

Tabeller, i hvilke Opslagene i Rubrikkerne andrage mere end Halvdelen af Kol. Bredde, **eller** hvor Skydningen andrager mere end Halvdelen af Kol. Højde ..... 50 -

Tabeller, i hvilke Hovedet kun har én Etage og kun én Rubrik udover Forspalten ..... 50 -
Alle andre Tabeller, som ikke ere nævnte i disse Bestemmelser ..... 100 -

Man havde ventet, at et saadant Forslag vilde blive modtaget med Velvillie af d'Hrr. Principaler i Kommissionen, men man blev sørgeligt skuffet, thi som Svar paa ovennævnte Forslag fremsatte d'Hrr. følgende »Ændringsforslag«, som jeg ikke vil undlade at bringe til Kollegernes Kundskab, da dette mere end noget andet viser, hvor urimelige de vare at forhandle med:

»Tabellen beregnes efter Tabellens egen Højde og Bredde og betales med Satsprisen, udregnet efter den fremherskende Skriftart kompres, med følgende Procenttillæg:

a. Tabeller paa mindre end 20 Cicero i Højden, i hvilke Hovedet er inddelt i **flere** end 3 Afdelinger over hverandre **og** hvor Teksten er stærkt blandet **og** Skydningen er under Halvdelen af Talkeglen ..... 150 %
b. Andre Tabeller, som ikke henføres under a, c og d 100 -
c. Tabeller med staaende Hoveder **eller** Forspalter 33 1/3 -
d. Tabeller, hvori Skydningen andrager mere end Halvdelen af den fremherskende Skriftarts Højde eller hvor Opslagene i Rubrikkerne udgør over Halvdelen af Kolumnens Bredde samt Tabeller, der kun indeholde én Rubrik foroven ..... 25 -

Talsats uden Streger beregnes ligeledes kompres med et Tillæg af ..... 33 1/3 -

Det Rum over og under Tabellen, som ikke indeholder Tabelsats, beregnes som almindelig Skriftsats.«

Enhver, som vil gennemlæse disse 2 Forslag, vil kunne indse, at der ved **vort** Forslag var taget alle berettigede Hensyn ved de forskellige Procent-Satser, medens man næppe skulde tro, det var **Fagmænd**, som havde fremsat det saakaldte »Ændringsforslag«. Vi betegnede derfor d'Hrr.s Forslag som komplet umuligt at forhandle om, da Tabeller herefter vilde blive daarligere betalt end den skære Sats. Man gik derefter over til at behandle det trykte Forslag, som findes i Tariffen og man opnaaede kun at faa den gamle Paragraf indsat i omtrent samme Skikkelse som hidtil. Her har man altsaa de gamle Stridigheder staaende: hvor en Tabel begynder og hvor den slutter. Angaaende dette Spørgsmaal har verseret en Sag for Voldgiftsretten i Midten af forrige Aar. Sagen gik til Opmanden, men led samme Skæbne som Forstaaelsen af den blandede Sats: vi fik aldrig noget at høre desangaaende.

Opstillinger beregnes saaledes, at ere disse satte med Skydning, beregnes de som saadanne, ellers som kompres.

Erklæring.

Fra d'Hrr. Johs. Torp og Laur. Jensen har vi modtaget følgende Skrivelser:

Hr. Redaktør!

I Anledning af det usande og ærekrænkende Angreb, jeg er Genstand for i *Typ.-Tid.s* sidste Numer, anmoder jeg Dem om Optagelse af følgende Berigtigelse:

1) Jeg har aldrig paa noget Punkt gaaet udenom eller under Tarifen. Min Løn var den første Uge efter Nytaar 29 Kr. samt 1 Kr. ekstra pr. Dag for Pasning af en anden Maskine. De paafølgende Uger, medens Styrelsen havde Spørgsmaalet under Overvejelse, havde jeg 30 Kr., *men passede i den Tid kun én Maskine ad Gangen.* Efter Styrelsens Forhandling med Firmaet blev Forholdet ordnet saaledes, at jeg fik 29 Kr. for en Maskine og 1 Kr. ekstra pr. Dag, naar jeg passede en anden Maskine, og saaledes er Forholdet endnu.

2) Jeg har aldrig bidraget til at gøre nogen Kollega brødløs, eftersom jeg ingen som helst Bestemmelsesret har i saa Henseende, og

3) skal jeg gøre opmærksom paa, at den Trykker, som blev afskediget ved Nytaarstid, ikke blev det fordi jeg har paataget mig Pasning af 2 Maskiner, men fordi der gik en Del Arbejde fra Firmaet; af samme Grund og paa samme Dag blev forøvrigt 7—8 Sættere afskedigede. Endelig

4) at jeg har indledet paa en Generalforsamling om Reservefondens Pligt til at understøtte de ved Tarifens Ikrafttræden ledigblevne Trykkere. Naar jeg har gjort det, er det fordi mine Kolleger har overdraget mig dette Hværv, og jeg beder da undskylde, at jeg ikke først har indhentet *Typ.-Tid.s* Tilladelse dertil.

Ærbødigst
Johs. Torp.

Efter at jeg har haft Lejlighed til at undersøge det paaklagede Forhold hos Trier, kan jeg ikke udtale andet end at det af Hr. Johs. Torp anførte er i Overensstemmelse med Sandheden. Laur. Jensen.

Vi skal ikke indlade os i nogen som helst Diskussion hverken med Johs. Torp eller Laur. Jensen med dennes Hæderlighedsattest, men kun slaa fast, at d'Hrr. ikke med en eneste Tøddel har modbevist det, som vi i forrige Numer af *Typ.-Tid.* skrev om Hr. Torp. Men naar Johs. Torp vil give det Udseende af, at han kun har passet én Maskine ad Gangen for 30 Kr. om Ugen — hvorfor fik han 30 Kr., da han jo dog kun skulde have 29 Kr. for én Maskine? — saa svigter Hukommelsen Hr. Torp — **han passede nemlig 2 Maskiner** og havde Ansvaret for disse, og det var først da Styrelsens Formand og Næstformand i Slutningen af Februar Maaned henvendte sig til Firmaet, at Forholdet blev ordnet saaledes, at den fremtidige Løn blev 29 Kr. med 1 Kr. daglig Tillæg, naar han passede ekstra Maskine. Dette skete nogle faa Dage før den Generalforsamling blev afholdt, hvor Hr. Torp første Gang gjorde sig til Talsmand for Trykkernes eget Blad og for at de arbejdsløse Trykkere skulde have Reservefondsunderstøttelse, hvilket det Personale, som Hr. Torp arbejder sammen med, kan bevidne.

Hvilken Værdi Laur. Jensens Hæderlighedsattest har efter dette, vil vi overlade til Kollegerne selv at bedømme.

Red.

Bemærkninger til Referatet fra Roskilde.

Det er meget uklogt, naar Hr. Anton Larsen som Sekretær for Generalforsamlingen i Roskilde den 13. Marts benytter denne Stilling til at ledsage Referatet af dette Møde med nogle Bemærkninger, der kan virke højst demoraliserende andre Steder. Roskilde-Afdelingens Formand og jeg er nemlig ikke gaaet ind paa, at Beregningsarbejderne skal unddrages al Svinestegen. Det, som der i Referatet spørges om og som ikke hidtil er honoreret af Forretningen efter Tarifen, erholder Kollegerne for Fremtiden betalt paa den af mig angivne Maade, naar Beregningssætterne udfører Arbejdet; men hvad vi selvfølgelig maa overlade Forretningen **er Arbejdsdelingen** og Maaden, paa hvilket Bladet skal udstyres.

Kolding, den 8. April 1899. P. Hvidtfeldt.

Tarifforbedring?

I forrige Numer af *Typograf-Tidende* findes refereret en Generalforsamling i Roskilde og dens Følger.

Det er et Referat, som man læser atter og atter, og hver Gang man kommer til dette: »Disse Fordringer gik P. Hvidtfeldt og Lokalformanden ind paa«, saa gentager man det, ser efter i Tarifen, tænker paa de mange Opraab i *Typograf-Tidende* om at staa fast, om at holde paa det lidt, vi har faaet til Erstatning for det meget, vi mistede, og saa spørger man: »P. Hvidtfeldt — er det ikke *vor* Formand, ham, vi har valgt til at varetage vore Interesser? Hvorledes kan han gøre Tarifbrud? Eller er det maaske tarifmæssigt?«

Thi det er selvfølgelig om Tarifen, det drejer sig, denne storartede, dejlige Tarif, som Hovedbestyrelsen fik os overtalt til at tage, idet den ræsonnerede: »Vi véd godt, I trænger til Vin, men vi kan ikke skaffe Jer andet end Malurtbitter.«

Og denne Bitter har bidt og brændt, lige fra vi fik den, Hul paa Hul, og Enden er ikke endda.

Striden i Roskilde har drejet sig om, hvorvidt en Forretning kan borttage Fordelen fra Beregningssætterne, hvilket hidtil har været betragtet som umuligt, idet der stadig er blevet hævdet, *at Svinestegen (eller Fordelen) tilhører Beregningssætteren og ikke kan tages fra ham.*

Dette gælder nu ikke mere. For Fremtiden kan Forretningen borttage alt, og saa skal vi sætte »Jærn«.

Dette er den værste Del af Bitteren, som Hr. P. Hvidtfeldt endnu har skænket for os. Hvorledes kan vor Formand begaa en saa tarif-

stridig Handling? Og hvorfor er Sagen ikke bleven indanket for Voldgift? Har vi heller ikke paa dette Punkt noget fast at holde os til? Ja, saa kan jeg saa godt forstaa, at Hr. Hvidtfeldt »indrømmede Uklarheden i Tarifen«.

Denne Indrømmelse, der er gjort Principalerne, vil føre til, at en Del Principaler vil fratage Beregningssætterne al Fordel, — vor Formand har jo indrømmet, at de har Ret dertil.

Det maa ikke ske. Vi maa have det klart, at der ikke kan tages Fordele og erhvervede Rettigheder fra Sætterne, ellers er Tarifen intet — aldeles umulig.

Derfor opfordrer vi den ærede Formand til at klargøre sit Standpunkt i denne Sag og meddele, hvorfor den ikke blev indanket for Voldgift.

Kan han ikke faa sin Indrømmelse ændret, kan vi ikke ønske ham noget bedre end en Beregningssætterplads — *uden* Svinesteg — paa Minimalbetaling. Han skal da nok faa at smage, at den Bitter er lovlig bedsk, og maaske vil det bevirke, at han i Fremtiden holder lidt mere fast paa Kollegernes Fordel og ikke giver tabt for det første Ord, men lader det gaa til Voldgift, naar han ikke selv kan faa vore Fordringer respekterede. Voldgiften kan i hvert Fald ikke gøre det daarligere!

Hvad siger de Roskilde-Beregningssættere til det? Vil de godvillig finde sig i den ny Ordning eller vil de indanke den for Voldgift?

Det er en mærkværdig Maade, Hr. Hvidtfeldt tager Sagerne paa: Opfordrer os til at pine alt muligt ud af Tarifen, og saa selv gøre Indrømmelser! — Her i Assens gør vi — trods det, vi er faste Sættere — alt muligt for at faa lidt ud af Tarifen. Og saa fik vi den Skylle, som fuldstændig er imod det, vi har hævdet her!

Det vilde være godt, om vi fik det Spørgsmaal klaret.

Assens, den 31. Marts 1899. FR. STRUDTS.

— — —

Assens Lokalforening slutter sig fuldstændig til ovenstaaende og opfordrer Hr. Hvidtfeldt til at klargøre sit Standpunkt i denne Sag.

Assens, den 1. April 1899. P. St. V.

C. C. W. JENSEN,
Formand.

ABONNEMENTET *var forhøjet med 16 Øre. Trykkerstyrelsen holdt Møde i Admiralgade, og den havde indbudt min Mand, FAMULUS, for at han kunde give dem Information i at trykke KURSIV-ARTIKLER. Men han turde ikke vove sig derop, fordi LAURITZ JENSEN var bleven saa frygtelig vred paa ham den Aften i Voldgiftsretten, da han skilte ham fra Hr. BACH.*

Jeg mødte altsaa for min Mand og for at tage Skraldet af. De var alle paa Pletten. Til min store Glæde sad Putte der ogsaa. — — —

Ja, saa er vi altsaa enige! sa'e Formanden. Vi opretter vort eget FAGBLAD. Jeg har Stof nok, Bladet er næsten allerede omtrent sat. For det første er der en faglig Artikel om RESERVEFONDEN; den bliver Program-Artikel. Saa nok en faglig Artikel om RESERVEFONDEN, og for det tredje endnu en brillant faglig Artikel om RESERVEFONDEN. Jeg tror at kunne sige, at Trykkernes specielle faglige Interesser derved ere tilstrækkelig varetagne.

Skal vi ikke ogsaa have en faglig Artikel om de to Maskiner? spurgte en af Styrerne. — Det behøves saamænd ikke, den kommer nok af sig selv, svarede Formanden tillidsfuldt. Eller et Generalforsamlingsreferat? sagde en anden. — Ja! hvis vi skulde ha'e et gammelt et liggende! Og saa en om Maskeraden? raabte to i Munden paa hinanden. Nej, De kan ikke saadan straks faa baade i Pose og Sæk. Men vi har en lille Parodi à la Famulus. Nu skal jeg synge den, for den er paa Vers. Formanden synger:

Jeg kan godt lide Famulus!
Fa—fa—fa,
Mu—mu—mu,
Lus—lus—lus!

Uh, nej! hvad er det dog I kan lide! tvinede PUTTE og fo'r op! Hvor er min Artikel? Læs den op! Straks! Hører I! Den blev oplæst, sat under Afstemning, vedtaget, og Putte blev ENSTEMMIG valgt til Medredaktør. Jeg kyssede hende og skyndte mig hjem til Famulus. Sikken et glædestraalende Ansigt han satte op, da han hørte, at han skulde i Trykkernes første Fagblads første Numer. *FAMULA.*

Strejken i Rumænien afsluttet.

STREJKEN i Bukarest er endt med det Resultat, at Kollegerne har faaet deres Fordringer anerkendt i 24 af de derværende 28 Trykkerier. I 4 Officiner var det umuligt at opnaa en Overenskomst, og 35 Svende foruden 18 Lærlinge er som Følge deraf blevne arbejdsløse. Er Resultatet saaledes ikke saa godt som man kunde ønske, saa er det dog ganske tilfredsstillende, naar man tager Hensyn til, at Strejken har varet i ca. 3 Maaneder og at Kollegerne har haft usædvanlige Vanskeligheder at kæmpe med. Saaledes lod f. Eks. Principalforeningens Formand, Carol Gøbl, intet Middel uprøvet, der kunde bruges til at skade Arbejderne, og dertil havde han saa meget desto større Held, som han øvede en betydelig Indflydelse paa den liberale Ministerpræsident Dimitrie Sturza. Carol Gøbl, der ikke havde Raad til at opfylde Svendenes beskedne Fordringer, bortgav gladelig ved de sidste Kommunalvalg flere Hundredtusind Francs til det liberale Parti; men siden dette er kommet til Magten, bliver rigtignok ogsaa det meste Stats-, Kommunal- og akademiske Arbejde udført i hans Trykkeri! Krigsministeren lod de i Hæren staaende Kolleger beordre til at udføre Arbejdet hos ham, og da de vægrede sig derved, truedes de med at blive stillet for en Krigsret. Foreningens Kasserer tilligemed fire strejkende Kolleger blev kaldt op til Undersøgelses-Dommeren og af denne truet med Foreningens Opløsning og Bøgernes Konfiskering — skønt dette strider imod den rumænske Forfatning, der hjemler enhver Borger fri Foreningsret.

Som Følge af disse og mange andre Chikanerier saa Foreningen sig tvungen til at ophæve Strejken og nøjes med det foran meddelte Resultat. Den takker de udenlandske Kolleger for den tilsendte Understøttelse, der beløber sig til henimod en Snes Tusind Francs, uden hvilken det ikke alene vilde have været umuligt at naa dette Maal, men Foreningen vilde tillige være bleven tilintetgjort.

Ved denne Strejke har det altsaa vist sig, at kun ved at Arbejderne var internationalt organiserede, var de i Stand til at hævde deres Foreningsret og derved bevare deres Organisation, som Magthaverne brutalt søgte at berøve dem. C. H.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sportsklub

afholdt halvaarlig Generalforsamling den 25. Marts. Dirigent N. C. BROCKMANN, Sekretær H. HENRIKSEN.

FORMANDEN aflagde Beretningen. Halvaaret var forløbet meget godt, der var gennemsnitlig mødt ca. 24 til Øvelserne. I Halvaarets Løb var der drevet en Del Reckgymnastik, dog udenfor de almindelige Øvelses-Tider. Klubben havde i samme Tid mistet sin Formand, der var rejst til Slagelse. Kassereren W. JENSEN aflagde Regnskabet, MIKKELSEN anbefalede at faa større Lamper til Efteraaret for at Belysningen kunde blive bedre. ANDR. PETERSEN anbefalede paa Revisorernes Vegne Regnskabet til Godkendelse, hvorefter dette godkendtes enstemmigt.

Forslag fra Medlemmer ang. Friluftsgymnastik i Sommermaanederne Maj—Aug. inkl. vedtoges, dog saaledes, at der spilles Bold 3 Gange om Ugen og 1 Gang Friluftsgymnastik. Klubbens Medlemmer vil herefter i Sommeren for et Kontingent af 10 Øre Ugen kunne dyrke baade Boldspil og Friluftsgymnastik.

FORMANDEN meddelte, at Dansk Arb. Idræts Forb. havde faaet Tilbud om et Areal paa ca. 10 Tdr. Land ved Mariendals Jorder til Sportsplads. Det vedtoges at lade Styrelsen tage nærmere Bestemmelse ang. denne Sag eller om fornødent indkalde en Generalforsamling.

Valg af Styrelse: til Formand valgtes W. JENSEN, Næstformand J. JACOBSEN, Styrer P. RASMUSSEN, Suppleanter STORM og CARSTENSEN, til Kasserer H. HENRIKSEN og Revisor M. SØRENSEN.

Kassererens Honorar fastsattes til det sædvanlige.

Eventuelt. Herunder oplæste Form. en Skrivelse fra Kontreadmiral Victor Hansen ang. Tilskud til en Beretning fra Idrætsfesten 1898. Bevilgedes.

Nær og fjærn.

Lønforhøjelse. Det er glædeligt at se, at Kollegerne rundt om i Provinserne med Tarifen som Grundlag bestandig søger at hæve Lønnen, og det er ikke faa Steder man allerede nu er et godt Stykke op over, hvad Tarifen hjemler. Det sidste Sted, vi har modtaget en saadan Meddelelse fra, er Esbjerg. Minimallønnen er hævet fra 20 til 21 Kr. og fra Nyaar 1900 atter med 1 Kr. Tusindbetalingen er samtidig sat til 29 Øre for Fraktur og 31 Øre for Antikva og fra Nyaar henholdsvis 30 og 32 Øre pr. Tusind. Desuden har de faaet indsat en Bestemmelse om, at Sats, skudt med mere end Kvart-Petit, maales i Højde som skudt med Kvart-Petit, samt Rubriker, Streger, Finaler etc., der forekommer

i Bladenes Tekst, og i Bogsats Fagkolumner, Titler etc. maa ikke fradrages Sætteren. I Lokaltarifen findes der ligeledes en Bestemmelse, som siger, at ingen fastlønnet Arbejder maa sættes paa Beregning senere end 1 Maaned før indtrædende Helligdage. — Tarifens § 18, sidste Stykke, finder ikke Anvendelse for Trykkerierne i Esbjerg.

Sangforeningen havde i Aar valgt Kastrup til Udflugtssted Paaskedag. I Blæst og Sol marcheredes til Restavrationsstedet »Kastruplund«, i hvis store Lokaler der spistes Frokost og siden blev sunget meget af det vel mødte Kor. Paa en Tur inden Kaffen afsøgtes Byen, Havnen og nogle Fabriker, og man interesseredes bl. a. stærkt af en primitiv Toldbod-Restaurant »Café du Sommerlysten«.

Koret holder i denne Tid Prøver to Gange om Ugen til den store Koncert, som Kapelmusikus GULDBRANDSENS Foreninger giver til Fordel for deres Dirigent Søndag 23. April i Koncertpalæet.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opførte i Søndags for fuldt Hus et engelsk Folkeskuespil »Tatlows Hemmelighed«. Hvis man virkelig ønsker at more sig en Aften for en billig Penge, saa skal man gaa derud. Det virker ikke alene opdragende, men det er en Nydelse at se Arbejderne spille saa godt Komedie. Stykket i sig selv viser, hvorledes Kapitalismen i den grelleste Form søger at udbytte alle de Opfindelser, Arbejderne gør.

Det finske Typografforbund holder sit første Forbundsmøde i Helsingfors den 17., 18. og 19. Avgust d. A.

Brevkasse.

1202. Tak Næste Gang. — *L. Jacobsen.* Tak! Ligeledes. RED.

Afstemningsresultat.

Ved det stedfundne Valg til Styrelsen var afgivet 355 St., hvoraf 2 ugyldige. Valget fik følgende Udfald:

Formand: P. LAURITZEN 353 St. Styrelse: P. FASMER 338 St., O. JOHANSEN 298 St., JOH. MØLLER 234 St., C. A. CHRISTENSEN 219 St. Styrelsessuppl.: C. NIELSEN 201 St. Vicekasserer: ØSTERGAARD 329 St. Revisorer: FR. LUND 313 St., HELSTED 308 St. Kontrahenter: F. K. MADSEN 314 St., O. JOHANSEN 291 St., VICT. PETERSEN 285 St. Voldgiftsretten: P. NIELSEN 178 St. Suppleant til do.: RENÊ-LASSEN 149 St. — En Del Stemmer spredte. STYRELSEN.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kassereren, Hr. Bergenholz, foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af Kr. 60,921.46, fordelt saaledes:

Obligationer	Kr.	52,000.00
Sparekasse-Indskud	-	7,200.00
Sanatorie-Aktier	-	500.00
Kontant	-	1,221.46
ialt	Kr.	60,921.46

hvilket er i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøger og Obligationer eftersete, ligesom Regnskabet for Indsamlingen til Væverne og for Bespisningen efterset og Beholdningen til Stede.

København, den 6. April 1899.

N. P. NIELSEN. JOH. JANSEN. FR. LUND. O. HELSTED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Maskerade-Billetter.

Enhver, som endnu er noget skyldig for Billetter til Maskeraden den 18. Febr. 1899 anmodes om at indbetale Beløbet til Kassereren senest **den 21. April d. A.**, da Navnet paa Vedkommende ellers vil blive offentliggjort i *Typ.-Tid.* STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Charles Rasmus Hansen (S. L. Møller), tidl. Medl. Sætter Chr. Jensen (arbl.), tidl. Medl. I S., H., L.: Trykker Lauritz Emil Bruun, udl. hos Carl Aller 1889. I S., L.: Lærling Albert Topp, arbejdsløs ved Læremesterens Dødsfald.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 596, Carl Emil Christensen (Knudtzon) fra Næstved.

Bortrejste: 195 (Den t. Trf.), Hans Chr. Andersen (arbl.), 1608, Chr. Jul. Rasmussen (arbl.), 1279, Nikolaus Møller (arbl.) og 1829, Anthon H. Thinn (N. & Lyd.), alle til Norge.

Død: Bogtr. Johan Ludvig Valentin (74 Aar).

Til Væverne. Efter Indsamlingens Slutning er endvidere indkommet: Græbes Sættere 3.25, med det sidst anm. Kr. 231.40 ialt Kr. *234.65.* V. BERGENHOLZ.

Rabat. Instrumentmager Thiele og Bandagist Camillus Nyrop, begge Købmagerg., giver henholdsvis 33⅓ og 20 pCt. Rabat ved Indkøb af Briller, Pincenez og Bandager, naar Medlemmerne fremvise *Lægekort.*

Medlemmer bedes ikke glemme at anmælde Indkaldelse til **Militærtjeneste.**

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket Søndag.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Nyborg: ALFRED THOMSEN (for April Kvartal) i Stedet for Faktor Fich, som skal rejse.

Ny Medlemmer: Assens, Christian Almind, udl. ¼ 99 i Eksprestrykkeriet i Odense og Christian Jerløv, udl. ¼ 99 i Assens Avis. Næstved, Trykker Johannes Frederik Hansen, udl. ¼ 93 i Næstv. Tid.s Trykkeri. Ringkøbing, Eiler Jens Jørgen Kloster, udl. ¼ 99 efter 5 Aars Lære hos Red. W. F. Welsch (arbl.). Horsens, Ludvig Peter Ferd. Rasmussen, udl. ¼ 99 i Hors. Folkebl.s Bogtr. efter 5 Aars Lære og Thaaning Nielsen, udl. ¼ 99 hos Backhausens Enke efter 5 Aars Lære. Silkeborg, Daniel Vald. Jørgensen, udl. ¼ 99 i Silkeb. Av. og Niels Daniel Nielsen, udl. ¹⁰/₁ 99 i Silkeb. Av. (begge efter 5 Aars Lære). Svendborg, Christian Jerløv, udl. hos Engsig Krarup i Assens (Centraltr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nykøb. S. (Holbæk), 1228, C. J. F. Aaredsen fra Køge i Pl. Aarhus, 1084, Chr. Sørensen Kjeld (Militær), 486, Niels Leth (arbl.) og 1219, Jens Chr. W. Riis (i Plads). Horsens, 776, Nikolai Jensen fra Odense (Knudsen). Holbæk, 1206, Fr. Strudts fra Assens i Pl. og 1324, N. J. Christensen fra Kbhvn. i Pl. Thisted, 1004 Fred. Guldager Hansen i Pl. fra Ringsted og 1063, Jul. O. Thomsen fra Hjørring i Pl. Vejle, 1130, Hans Chr. Jensen i Pl. fra Præstø. Ringsted, 1317, Peter Hansen Møller (Sjællp.) fra Fredericia. Silkeborg, 1278, Chr. Ch. S. Schrøder fra Aalborg i Pl. og 461, Ant. C. M. Christensen fra Nykøb. M. i Pl. Nyborg, 1072, Axel Larsen-Juul og 1022, P. C. Studt (begge hos Schønemann) samt 1264, Chr. Nielsen (Militær). Svendborg, 112, Esben Hansen (Centraltr.) og 1580 (Den t. F.), Ferd. Corn. Petersen. Præstø, 1318, Chr. Jensen fra Køge (Folkebl.). Frederikshavn, 1294, S. Simonsen (Avisen) fra Randers og 1276, S. Schultz (Folkebl.) fra Rejse. Holbæk, 1145, Jul. Hansen fra Roskilde i Pl.

Bortrejste: Fredericia, 1317, Peter Hansen Møller til Pl. i Ringsted. Esbjerg, 478, H. L. Rafaelsen til Pl. i Præstø. Kolding, 1081, P. Rasmussen og 1179, H. Christensen (begge til Odense som Mil.). Næstved, 596, Carl Emil Christensen til Pl. i Kbhvn. Aarhus, 1191, Magnus Frederiksen til Helsingør (Mil.) og 1083, Niels Chr. Petersen til Københ. i Pl. Ringkøbing, 1192, Holger A. Rasmussen til Pl. i Horsens. Horsens, 1127, Chr. Sonnenborg til Helsingør (Mil.) og 966, Martin Madsen til Aarhus (Mil.). Assens, 928, N. C. Sørensen til Pl. i Vejle. Køge, 1318, Chr. Jensen til Præstø i Pl. Silkeborg, 1276, Sophus Schultz til Nykøb. F. i Pl., 1219, Jens Chr. W. Riis til Aarhus i Pl., 16, J. F. M. Bentzen til Aalborg i Pl. og 1167, A. Chr. Fr. Andersen til Kallundborg i Pl. Hjørring, 1063, Julius Otto Thomsen til Thisted i Pl. Svendborg, 1022, P. C. Studt til Nyborg i Pl. og 1264, Chr. Nielsen til Nyborg (Mil.). Frederikshavn, 1227, R. Malmstrøm til Pl. i Randers. Thisted, 1038, P. Chr. Pedersen til Pl. i Kbhvn. Vejle, 1166, P. Petersen til Fredericia (Mil.) og 1253, Alfred Mønster til Pl. i Horsens. Roskilde, 1145, Jul. L. D. Hansen til Pl. i Holbæk. Ringsted, 112, Esben Hansen til Svendborg i Pl.

Udmældt: Hillerød, 1028, Redakt. Sigurd Berg.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Møde i Lokalet. Tegning à 2 Kr. modtages til Maaltid og en lille Dans efter **A. Guldbrandsens Koncert** i Koncertpalæet Søndag den 23. April. Billetter faas hos Sangerne.

Lørdag den 29. April Kl. 9½: **Generalforsamling:** Beretning, Aarsregnskabets Godkendelse, Valg af Kasserer og Styrelsesmedlem i Stedet for C. Bynck og Chr. Hansen. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Store Bededag: **Fodtur** for Herrer (Strandvejen, Charlottenlund, Klampenborg). Frokost medbringes. Mødested: »Søfryd« Kl. 8½.

T. C. C. Søndag Tur til Ørholm. Trianglen Kl. **9**. Rob. Andersen og Dreyer.

Søndag den 30. April afholdes Generalforsamling.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 21 APRIL 1899 XXVI AARGANG

Den typografiske Forening.

Generalforsamlingen

fortsættes

Søndag den 23. April Kl. 11 Formiddag

paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: 1. Majdemonstrationen. 2. Beretning fra Kontrahentmøderne. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Det er ethvert Personales Pligt at paase, at Lærlingeskalaen overalt paa Trykkerierne overholdes, og saafremt der findes Steder, hvor dette ikke er Tilfældet, da bør man øjeblikkelig underrette Styrelsen derom.

Bort med Overarbejdet!

DET typografiske Fag er et af de faa, der har gennemført en 9-Timers Arbejdsdag; men desværre er det lagt i Principalernes Hænder at fastsætte den daglige Arbejdstid indenfor de i Tarifen bestemte Tidsgrænser: Kl. 7 Morgen til Kl. 8 Aften. Bogsætter-Tarifen savner nemlig angaaende Arbejdstiden en lignende Bestemmelse som den, der indeholdes i Bladsætter-Tarifens § 14: at den hidtil gældende Arbejdstid, forsaavidt den er gunstigere end Tarifens, fremdeles vedbliver at være gældende. Men, vil man maaske spørge, findes der da Principaler, som efter den nye Tarifs Indførelse har fundet sig foranledigede til at lægge Arbejdstiden *ugunstigere* for deres Personale, end den var under den gamle Tarif? Ja, det gør der, og det mærkelig nok Principaler, som Aar igennem har benyttet en Arbejdstid, der sluttede senest Klokken 7 Aften, uden at de nogensinde har besværet sig over, at deres Arbejde led noget Afbræk derved, og uagtet den gamle Tarif hjemlede dem langt større Raaderum i saa Henseende. Disse Principaler — der *ved Opslag af Arbejdsregulativer* har omlagt Arbejdstiden saaledes i Arbejdernes Disfavør, at disse nu faa Fyraften *en hel Time senere*, end de vilde have faaet, hvis den gamle Arbejdstid var bleven bibeholdt med Fradrag af den tarifhjemlede halve Time om Aftenen — har, trods gentagne Henvendelser, ikke været at formaa til at forandre Arbejdstiden i Overensstemmelse med Arbejdernes udtrykkeligt udtalte Ønske. Man kan let fatte disses Skuffelse og Harme; i Stedet for, som de troede, at faa Fyraften en halv Time tidligere, saa de pludselig deres i Forvejen knappe Fritid uden nogen plausibel Grund yderligere beskaaret! Haanligt svarer Principalerne paa deres Arbejderes Henvendelser, at de ikke kan forstaa, at den Timestid kan have saa stor Betydning for dem. Ja, det er troligt; d'Hrr. Samfundsstøtter har jo altid vanskeligt ved at sætte sig ind i, at Arbejderne har Interesser udover at spise og sove. Og Familielivet — alle Samfundsstøtters Kæphest! De levner ikke deres Arbejdere Tid til at føre et blot nogenlunde ordnet Familieliv; thi hvilket Familieliv kan føres, naar Arbejderen først kan naa sit Hjem Kl. otte—halvni om Aftenen? D'Hrr. undser sig end ikke ved, trods deres Reglementer, at forlange Ekstraarbejde udført saavel i Spise- og Hviletiderne som udover Fyraften; de viger ikke tilbage for at fordre, at Arbejderne skal staa til deres Disposition baade tidlig og sent. Dette turde dog være for meget af det gode; og det vil være fuldt berettiget, om Arbejderne viser saadanne Principaler tilbage til deres egne Reglementer og nægter at udføre nogetsomhelst Ekstraarbejde. Den Tid, som ligger udenfor den ordinære Arbejdstid, maa dog vel være Arbejdernes egen, og der er sikkert ingen typografisk Arbejder, som rent ud vil prisgive sig Slaveriet! Derfor: *Bort med Overarbejdet!* Og lad saa d'Hrr. klare sig selv, naar de har noget presserende Arbejde. Arbejderne har sandelig ingen Grund til at hjælpe med til yderligere at fylde Pengesækken for d'Hrr. Udbyttere, som — enten det nu sker af gammelagtig-gnaven Krakilskhed eller ungdommelig-despotisk Overmod og Magtsyge — vægrer sig ved at vise en Smule Imødekommenhed overfor et beskedent og fuldt berettiget Ønske. 1205.

Vore Administrationsudgifter.

DA næppe mange gør sig den Ulejlighed at udregne, hvorledes Administrationsudgifterne egentlig stiller sig, skal jeg tillade mig at fremføre nogle Tal, hentet fra Regnskaberne (*Typ.-Tid.* har jeg ikke medtaget):

1894:

Hjælpekasserne:			
Kassererhonorar	842.74		
Administration	759.87		
Styrelsen kontingentfri, anslaaet til ca.	110.00		
		1,712.61	
Typ. Forening:			
Formandshonorar	150.00		
Kassererhonorar	500.00		
Budløn	398.00		
Administration	79.99		
Styrelsen kontingentfri, anslaaet til ca.	150.00		
		1,277.99	
			2,990.60

1897:

Hjælpekasserne:			
Kassererhonorar	1.193.77		
Administration	435.00		
Budløn	11.00		
Styrelsen kontingentfri, anslaaet til ca.	110.00		
		1,749.77	
Typ. Forening:			
Formandshonorar	260.50		
Kassererhonorar	500.00		
Budløn	405.00		
Styrelsen kontingentfri, anslaaet til ca.	150.00		
		1,315.70	
			3,064.47

1898:

Hjælpekasserne:			
Kassererhonorar	1,958.15		
Administration	306.11		
Budløn	50.76		
		2,315.02	
Typ. Forening:			
Formandshonorar	300.00		
Kassererhonorar	500.00		
Budløn	482.50		
		1,282.50	
			3,597.52
Styrelsen			200.00
			3,797.52

Man vil af disse Tal se, at der er ikke et saa lille Spring i Udgifterne fra 94, det sidste Aar, da der var 2 Kasserere, 2 Formænd, 2 Styrelser osv., til 1898. Naturligvis er Medlemsantallet ogsaa i disse Aar gaaet frem og dermed Indtægten, men Stigningen i Administrationsudgiften er dog betænkelig stor. Forskellen mellem 1894 og 97 er kun 64.67, men mellem 1897—98 ikke mindre end 700 *Kr.* Grunden hertil er vel den, at Statsanerkendelsen bragte en Del ny Medlemmer til Sygekassen og Kassererens Løn, som Følge af, at denne endnu dette Aar lønnedes med Procenter, er steget betydelig.

Men efter Kassererens Oplysning i Styrelsesmødet maa man antage, at Udgiften for indeværende Aar vil stige yderligere, idet han mener, at til Medhjælp ved Regnskabets Udførelse vil medgaa ca. 600 Kr. Hvis nu Formanden skal stilles selvstændig, vil denne Post forøges med 1700 Kr., idet denne mindst maa have 2000 Kr. om Aaret, og Foreningen vil da være oppe paa en Administrationsudgift af ca. 6000 Kr. Jeg tror, at Enhver vil indrømme, at dette er vel rigeligt. Jeg vil derfor henstille til det nedsatte Udvalg, at det tager disse Forhold under nøje Overvejelse, og om det muligt ikke kunde være hensigtsmæssigt at forene Formand og Kasserer i én Person. Hvis denne blev lønnet med 3000 Kr., vilde der dog være sparet ikke saa lidt, og jeg tvivler aldeles ikke paa, at Arbejdet vilde være overkommeligt.

Den 12. April 1899. L. JACOBSEN.

En Redegørelse.

I Anledning af, at Generalforsamlingen den 26. Marts 1899 har vedtaget, at Den typ. Forening i Fremtiden skal afholde det aarlige Karneval alene og ikke som tidligere i Forening med Gutenberg-Koret, skal vi i Korthed give følgende Oplysninger:

Da Den typ. Forening i 1894 ikke havde afholdt noget Karneval paa Grund af, at Resultatet fra tidligere Aar ikke svarede til det dermed fra Styrelsens Side forbundne Arbejde, tog Gutenberg-Koret i 1895 Initiativet til at afholde et Karneval paa **egen** Risiko. Dette var allerede drøftet og vedtaget indenfor Koret, da Hr. Gustav Clausen paa Den typ. Forenings Vegne forespurgte, om denne og Koret ikke i *Forening* skulde afholde denne Fest.

Vi gik med Glæde ind herpaa, ikke mindst fordi det altid har været Korets Opgave at stille sine Kræfter til Raadighed for den Organisation, af hvilken det er udgaaet, og fordi vi kun tog Karnevalet op, da Den typ. Forening opgav det. Betingelserne, man tilbød, var endda saa favorable, at Koret end ikke skulde betale et eventuelt Underskud, men kun dele det mulige Overskud med Den typ. Forening.

Vi havde Heldet med os. De to første Karnevaler, som blev afholdt henholdsvis i Wittmacks og Larsens Lokaler, gav os et samlet Overskud af 577 Kr. 93 Øre, et Resultat, som det i Følge en i *Typograf-Tidende* for kort Tid siden offentliggjort Statistik ikke nogensinde var lykkedes Den typ. Forening at opvise Mage til.

Da vi saa, at det var lykkedes os ved forenede Anstrængelser nogenlunde at sikre denne Fest en fast Position, var det, at vi greb Tanken om at leje hele Koncertpalæet, naar næste Karneval skulde afholdes. Betænkelighederne vare store, men Den typ. Forenings Styrelse gik med til Forslaget; dog var Forholdet allerede ved det andet Karneval ordnet saaledes, at Koret skulde betale Halvdelen af et eventuelt Underskud og selvfølgelig have Halvdelen af et muligt Overskud. Atter her var Resultatet over al Forventning godt.

Vi har i Forening holdt tre Karnevaler i Koncertpalæet. Disse har bragt os et samlet Overskud af ca. 2000 Kr., der, sammenlagt med de ca. 600 Kr. fra de to foregaaende Aar, ialt udgør en Sum af ca. 2600 Kr. eller ca. *1300 Kr. til hver Forening* i de fem Aar, vi har arbejdet sammen.

Vi kan maaske uden at være altfor ubeskedne tilskrive os en ringe Del af Æren for dette ogsaa for Den typ. Forening gode Resultat, da det, som alt sagt, var **os**, der begyndte paa Karnevalet, **efter** at Den typ. Forening var holdt op med dette. *Vi* er ikke komne til Den typ. Forening med Forslag om at virke i Fællesskab, et Fællesskab, der som ovenfor bemærket, kun har været os en Glæde fra første Færd, men *Den typ. Forening* er kommet til *os* med Forslag om lige Andel i Over- eller Underskud.

Typograf-Tidende kan vistnok bedst oplyse om, hvor mange Gange Koret har assisteret Den typ. Forening ved alle mulige Lejligheder i de snart seks Aar, som dette har bestaaet — hver Gang den har kaldt os, har vi mødt; vi har endog ved flere af Stiftelsesfesterne selv arrangeret hele Programmet, da vi er gaaet ud fra, at de Mænd, som stod i Spidsen for Foreningen, havde nok at tage Vare med Foreningens Affærer, og vi har aldrig hverken forlangt eller modtaget en Øres Godtgørelse herfor. At stille os til Disposition for Den typ. Forening paa alle Omraader, hvor vi kunde være til Nytte og Fornøjelse for denne, har været vor fornemste Opgave, og vi har gjort, hvad der har staaet i vor Magt, for at gennemføre denne.

At to Mænd staar op paa Generalforsamlingen og betegner Korets Medlemmer som daarlige Kolleger, fordi vi loyalt har opfyldt en Overenskomst med Den typ. Forening, tager vi os ikke saa nær — det er jo den gamle Vise for dem, som tror at have været til Nytte for Organisationen — men at Generalforsamlingen slutter sig til dem og *brutalt* kuldkaster den trufne Overenskomst, nøder os til denne Redegørelse. Vi kunde vel nok have fortjent en mere hensynsfuld Optræden.

Hvis vi ikke havde haft Heldet med os, var Misundelsen sikkert udebleven; saa havde vi været gode Kolleger — men mistet vore Penge.

Med kollegial Hilsen

GUTENBERG-KORET.

Fra de Unges Fest.

DE Unge har haft deres Fest. De har vist, at der blandt os findes Kraft og Energi, en Lyst til at gøre noget for os selv, til at danne Modvægt mod vort nervepirrende, stillestaaende Arbejde.

Vi andre har vist vor Velvilje overfor dem ved at købe en Billet, ulejlige os derhen, give enkelte Øvelser, vi blev særlig begejstrede for, et Par Klap eller Bravoraab.

Det er det hele.

Men var det Formaalet med Festen?

Var ikke Formaalet det, at skabe nyt Liv, nye Impulser, vække hele den drømmende Hob af Typografer — Unge og Gamle — til Liv, faa dem til selv at tage fat, til selv at nyde godt af de Goder, Sportsklubben byder paa. Tro ikke, fordi Festen er overstaaet, at der da ligges paa den lade Side — tro ikke, at fordi Vaaren og Sommeren stunder til, at Sportsklubben da falder i Dvale. Nej, der arbejdes fremad — videre frem — baade ved Gymnastik og fra Maj ved Boldspil. Lærerne ere lige ivrige nu som før Festen, de tage fat med Liv og Humør, som uvilkaarlig smitte alle i den Kreds af Typografer, der samles i Sølvgadens Kaserne, for der at faa den Motion, som Legemet i høj Grad trænger til. Men mange flere burde søge derud, Kontingentet er jo saa lavt — kun 20 Øre om Ugen, 10 Øre om Sommeren — at det ikke kan afholde nogen fra at indmælde sig. Og nu er netop Tiden kommen for Indmældelser, nu da vi om kort Tid begynde paa vore *Friluftsøvelser*, disse Øvelser, der foregaar dels paa Fælleden som Boldspil, Kricket, Tirsdag, Torsdag og Søndag, dels Friluftsgymnastik paa Pladsen udenfor Gymnastikhuset i Sølvgadens Kaserne. Her vil Klubben første Gang give Medl. Lejlighed til at øve Stang-, Længde- og Højde spring samt Barre, Reck osv. i fri Luft. Disse Øvelser vil sikkert samle et stort Antal Deltagere hver Gang, idet her forenes det nyttige med det behagelige, den sunde Motion med den friske Luft.

Derfor siger jeg: Mæld Jer ind, alle *I Unge* og *I Gamle*; husk at Gymnastiken ikke alene er for de Unge, ogsaa I Gamle kan faa Motion — faa Legemet rørt.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 12. April. Kun 7 Medlemmer var mødte. Det reviderede Regnskab godkendtes. Det vedtoges i den nærmeste Tid at søge afholdt en gemytlig Sammenkomst med Fællesspisning for Medlemmerne. Man forhandlede om Begyndelse paa Forarbejderne til Anskaffelse af en Fane for Afdelingen.

— — —

Lørdag den 15. April afholdtes ekstraordinær Generalforsamling for at tage Stilling til Artiklerne i *Typ.-Tid.* i Anledning af Referatet fra den sidste Generalforsamling i Lokalafdelingen. Omtrent samtlige Medlemmer var tilstede. Undertegnede, der de sidste Gange har fungeret som midlertidig Sekretær, valgtes til denne Bestilling. Efter en lang Diskussion overdroges det Sekretæren at affatte et Svar paa Artiklerne overensstemmende med de faldne Udtalelser. Efter at have cirkuleret blandt samtlige Medlemmer, ser dette Svar saaledes ud: Generalforsamlingen udtaler sin fulde Godkendelse af det af Sekretæren efter sidste Generalforsamling indsendte Referat, ogsaa af den af Sekretæren som *Medlem* givne Beretning om Resultatet af Hr. Hvidtfeldts Konference med Forretningens Leder, idet man dog ønsker betonet — hvad der ogsaa fremgaar af Referatet —, at der ved Formandens Mellemkomst opnaaedes adskillige Fordele paa andre Punkter. I Anledning af Spørgsmaalet fra Assens vedtoges det at svare, at Beregningssætterne saa vel som Lokalafdelingen føler sig bundet ved den af Hovedbestyrelsens Formand paa Afdelingens Vegne trufne Afgørelse med Hensyn til Beregningen af »Svinesteg«, men at man opfordrer Hovedbestyrelsen til at lade den næste af den Slags mulig forekommende Tvistepunkter gaa til Afgørelse ved Voldgift, da man var enig om, at Udfaldet af Voldgiftsrettens Kendelse i hvert Fald ikke kunde blive mindre fordelagtig for Beregningssætterne end det var blevet i nærværende Tilfælde. Generalforsamlingen vedtog iøvrigt herigennem at forespørge Hr. Hvidtfeldt, hvad hans Mening var med de gentagne Udtalelser om, at Meddelelser til Fagbladet virker demoraliserende; om det var Medlemmerne, der demoraliseres ved, at der i *Typ.-Tid.* fremkommer overensstemmende

med Sandheden værende Beretninger om, hvordan der i en Lokalafdeling er truffet Afgørelse af Tarifstridigheder, eller hvem det er, der demoraliseres? Man forstod nemlig ellers ikke Opgaven for Fagbladet. — Forskellige andre Sager behandledes. — Med 10 St. vedtoges det at anbefale en syg Kollega til 4 Ugers ekstra Sygehjælp.

ANTON LARSEN.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 16. April ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for Januar Kvartal blev fremlagt og godkendt. Det balancerede med 659 Kr. 14 Øre.

Under Eventuelt oplæstes en fra Løgstør modtaget Skrivelse angaaende Forholdene i denne By. Den ny Tarif var endnu ikke indført der, og efter Udtalelser af forskellige Medlemmer gav Generalforsamlingen sin Mening om denne Sag tilkende ved énstemmig at vedtage følgende Resolution: »Generalforsamlingen misbilliger, at Forretningsføreren endnu ikke har aflagt Løgstør et Besøg for at søge Forholdene ordnede dér. Som det fremgaar af den modtagne Skrivelse kan det sikkert haardt tiltrænges«.

Det tidligere debatterede Spørgsmaal om Lokaleleje bragtes atter frem og afgjordes derhen, at Lejen fremtidig udredes af den frivillige Kasse.

B. NIELSEN.

Nær og fjærn.

Grov Usandhed. Uden at forhale den Diskussion, der har været ført mellem LAUR. JENSEN og *Typ.-Tid.*, skal vi blot bemærke, at den Beskyldning, som han udslynger mod F. K. Madsen, er Usandhed. I øvrigt henvises til en Artikel i *Typ.-Tid.*s Nr. 37 for 1897, der bedre end noget andet illustrerer Laur. Jensens løse Paahit.

Typografernes Gymnastikforening i Aalborg havde Lørdag den 8. ds. arrangeret en Opvisning, hvortil Kollegerne med Damer var indbudt. Det flinke Hold fremviste i Løbet af en Time Resultatet af seks Maaneders Flid og Ihærdighed, og de Besøgende gav deres Tilslutning til denne sunde og gavnlige Sport tilkende ved livligt Bifald. Dagen efter samledes Gymnastikerne med deres Lærer til en Frokost i et af Byens Anlæg, og mange gode Ønsker udtaltes her for Foreningen.

B. N.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Regnskabsberetning for Marts Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening.

Kassebeholdning	Kr.	1111.28
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen		16665.73

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	-	9398.49
Dansk typ. Forenings Indskud	-	812.00

Reservefonden.

Kassebeholdning	-	21345.23
	Kr.	53783.78

Udgift.

Dansk typ. Forening.

Gage til Formanden, Jan. Kvartal	Kr.	350.00
do. til Kassereren, do.	-	50.00
Porto	-	30.75
Telegrammer	-	4.77
Bladhold	-	4.15
Bidrag til Lokalforeningerne	-	75.00
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen	-	16665.73
Kassebeholdning den 31. Marts	-	289.92

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning 31. Marts	-	10210.49

Reservefonden.

Rejseudgifter og Diæter	-	184.80
6. Rate til Rumænierne	-	117.00
Porto	-	2.03
Telegrammer	-	2.90
Kassebeholdning 31. Marts	-	21345.19
	Kr.	53783.78

Kolding, d. 1. April 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 9. April. — Frav. m. anm. Forfald: V. PETERSEN.

Et Medlem af Den typ. Trykkerforening ønsker at rejse, men skylder 2 Kr. 50 Øre til Sygekassen. Han anmoder om Udsættelse med Betalingen. Kan ikke tilstedes. Restancen maa betales før han kan faa sin Bog i Orden. — En Typograf, som var slettet paa Grund af Restance, henstillede, at Udslettelsen blev tagen tilbage, da Grunden til, hvorfor han ikke havde betalt de lovede Afdrag paa Restancen, beroede paa en Misforstaaelse. Det vedtoges at tage Udslettelsen tilbage, forsaavidt han forinden betaler al sin Restance. — Et Medlem, som var bleven arbejdsløs paa Grund af Blokaden hos Stammerjohan, henvistes til at nyde Understøttelse af Forbundet. — Derefter foretoges Optælling af Stemmesedlerne til Valg af Funktionærer. Resultatet offenliggjordes i forrige Numer.

O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Fredag den 14. April.

1. Hovedkassereren fremsender Maaneds-Oversigt og Formanden afgiver en Del Meddelelser. — Til Efterretning.

2. Forespørgsel fra en Lokalfmd. om, hvorvidt han er kontingentfri. Der er af og til i Kvartalet 25 Medl. — I Henhold til tidligere Afgørelser svares, at Formanden er kontingentfri i de Uger, da han har 25 Medlemmer, men at det bemærkes, at Medlemmer, der aftjener Værnepligt, skal medtage deres Bog til Mødestedet og tilmælde sig den derværende Lokalforening, København indbefattet.

3. Hillerød Lokalfmd. meddeler, at Red. Berg har udmeldt sig og at Typograf Joh. Andersen fra samme Dato har løst Borgerskab som Bogtrykker. Lokalfmd. forespørger, om Andersen nu som Principal kan nyde Understøttelse af Foreningen. — Der svares Ja og henvises iøvrigt til Paragraf 23a, 4de Stykke, i Lovene.

4. Lokalfmd. i Nykøbing M. har paa egen Haand udbetalt et Laan af 50 Kr. til et Medlem, der rejste i Plads til Vejle. — Laanesager maa afgøres af Forretningsudvalget i Samraad med vedkommende Lokalafdeling, idet Medlemmets Ret til Laan ikke er ubetinget, saa der maa skønnes over hvert enkelt Tilfælde og mere holdes paa, at Laanet ikke overstiger, hvad Rejsen andrager, og paases, at Laanene rettidig tilbagebetales. — Da der imidlertid i dette Tilfælde ikke skønnedes at være noget til Hinder for at tilstaa Laanet, kan det denne Gang passere.

5. Laan af 50 Kr. tilstodes N. Jensen, Fredericia-Odense til Horsens, og H. C. Hansen fra Nykøbing F. til København.

6. Medlem af Hovedbestyrelsen H. C. Hansen, Nykøbing F., meddeler, at han paa Grund af Flytning til København fra 15. ds. fratræder som Hovedbestyrelsesmedlem. — Suppleanten, Hr. Fr. Nielsen, sammesteds, anmodes om at tiltræde Hovedbestyrelsen for den resterende Del af Funktionstiden.

7. Et Medlem meddeler ved Lokalfmd., at det har været syg og under Lægebehandling. Det har dog passet sit Arbejde efter Omstændighederne og oppebaaret fuld Løn. Forespørger derefter, om Vedkommende ikke kan faa Lægehonoraret og Medicin til Beløb af 4 Kr. godtgjort. — Kunde ikke bevilges.

8. Odense Lokalformand indberetter, at han for Tiden har et lignende Tilfælde som nylig passerede i Randers, idet et Medlem er bleven indlagt paa Epidemisygehuset til vederlagsfri Behandling for Skarlagensfeber. Lokalfmd. har udbetalt fuld Sygehjælp for 5 Uger, men er bleven betænkelig ved at se Forretningsudvalgets Afgørelse i Randerssagen. Efter at flere Skrivelser er vekslede, fremsender han en Lægeerklæring fra Epidemihuset om, at »Vedkommende vel henligger til vederlagsfri Behandling«, men at »Sygdommen ikke er tagen under offenlig Behandling«. — Da Forretningsudvalget herved er kommen i Tvivl om, hvorvidt dets Afgørelse i Randerssagen virkelig er den rette, bliver Sagen at sætte i Cirkulation til Afgørelse af den samlede Hovedbestyrelse. — Det vedtoges, at Lokalformanden fremdeles udbetaler fuld Sygehjælp, saa længe Sygdommen varer, og at, hvordan Afgørelsen end falder, der ikke skal gøres Ansvar gældende over for ham eller Patienten.

9. En Postopkrævning paa 100 Kr. til Fagskolen havde Formanden maattet lade gaa tilbage, da Hovedbestyrelsen ikke havde bevilget Beløbet. — Det vedtoges at søge Beløbet bevilget ved Cirkulæreafstemning.

10 Formanden refererede en Del Tarifsager. — Til Efterretning.

11. Angaaende Sagen om Trykkerforeningens Blad var der tilskrevet samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer. Der var Enighed om, at der burde indkaldes et Forbundsstyrelsesmøde, som saa maatte søge at ordne Sagen paa Grundlag af, at Forbundet overtager Udgivelsen af *Typograf-Tidende* og at Trykkerforeningens Blad ophører at udgaa. Et enkelt Medlem udtaler sig dog mod at gaa for voldsomt frem. Som sidste Udvej vedtog Forretningsudvalget at foreslaa et Delegeretmøde til Sagens Afgørelse.

12. Der forelaa Meddelelse om, at de samvirkende Fagforbund i Anledning af Skomager- og Snedkerstrejken havde udskrevet et Ekstrakontingent af 25 Øre pr. Uge og Medlem. — Toges foreløbig til Efterretning, indtil Forbundsstyrelsen har taget Beslutning i Sagen.

HVIDTFELDT.

Ekstraordinært Forbundsstyrelsesmøde
Søndag den 16. April 1899 Kl. 10½.

Samtlige Medlemmer: MARIUS HANSEN, Aarhus, P. HVIDTFELDT, Kolding, LAUR. JENSEN og P. LAURITZEN, København, samt Formanden, VICTOR PETERSEN, København, var mødt.

Dagsordenen var: 1. Forbundets Overtagelse af *Typ.-Tid.* som Forbundsorgan. 2. Majdemonstrationen. 3. Udskrivning af Ekstrakontingent. 4. Eventuelt.

Den første Sag paa Dagsordenen var foranlediget ved en Beslutning, taget af Den typografiske Forenings Styrelse og oversendt af denne til Forbundsstyrelsen. Den typ. Trykkerforenings Bestyrelse var derfor indbudt til Mødet for at udtale sig om Spørgsmaalet. Styrelsen havde

givet fuldtallig Møde. Efter en Debat, under hvilken man fra Trykkerforeningens Repræsentanter hævdede, at *Typografisk Trykker-Tidendes* Udgivelse ikke skyldtes Forsøg paa at bryde ud af den fælles Ramme, men kun havde til Formaal yderligere at befæste Sammenholdet mellem Trykkerne, medens Forbundsstyrelsen gjorde gældende, *at* disse Bestræbelser lige saa godt kunde varetages gennem *Typ.-Tid.*, *at* en enkelt Afdelings Udgivelse af særskilt Blad ikke var i Overensstemmelse med Aanden i de Beslutninger, som var taget paa Delegeretmødet f. A., og *at* en Sammenslutning af samtlige Organisationer løb Fare for at lide Skibbrud, hvis en separatistisk Bevægelse skulde benyttes til at give sig Udtryk i det ny Bladforetagende, stilledes der fra Trykkerforeningens Bestyrelse en Resolution, som udtalte, at saafremt Trykkerforeningen fra 1. Januar 1900 fik Ret til at raade over 1 à 2 Spalter i hvert Numer af *Typ.-Tid.*, vilde Bestyrelsen foreslaa en Generalforsamling at lade det ny Blad ophøre at udgaa fra samme Tidspunkt under Forudsætning af, at *Typ.-Tid.* blev Forbundets Organ. Omendskønt Forbundsstyrelsen helst saa, at Tidspunktet for *Typografisk Trykker-Tidendes* Ophør fastsattes til 1. Juli d. A., akcepteredes Resolutionen under Forudsætning af Generalforsamlingens Tilslutning, da Trykkerforeningens Repræsentanter hævdede, at Bladets Forpligtelser ikke tillod et tidligere Tidspunkt for dets Ophør.

2. *Majdemonstrationen.* Til Drøftelsen af dette Spørgsmaal var foruden Trykkerforeningens ogsaa Den typ. Forenings Styrelse indbudt. Forbundsstyrelsens Formand oplæste et Cirkulære fra De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, i hvilket det meddeltes, at Repræsentantskabet opfordrede samtlige Fagforeninger til at fejre Demonstrationen for 8-Timersdagen paa selve Dagen den 1. Maj. I Diskussionen deltog saa godt som samtlige Styrelsesmedlemmer. Fra flere Sider beklagedes det, at man havde undladt at foretage nogen Demonstration siden 1890, da det derved vanskeliggjordes Fagforeningerne paany at søge Arbejdshvile gennemført, men man var dog paa den anden Side enig om, at man saa vidt som Forholdene paa nogen Maade tillod det burde slutte sig til Demonstrationen. En ensartet Fremgangsmaade hele Landet over vilde selvfølgelig være at anbefale, dog med den Begrænsning, som hver enkelt Bys Fællesorganisation maatte give.

3. *Udskrivning af Ekstrakontingent.* Forbundsstyrelsens Formand oplyste, at man til De samvirkende Fagforbund allerede havde udredet et Ekstrakontingent paa 1 Kr. pr. Medlem foruden 60 Cts. pr. Medlem til det internationale Forbund. Der var nu udskrevet et nyt Ekstrakontingent til Skomager- og Snedkerstrejkerne paa 25 Øre pr. Medlem pr. Uge. Selv om man ikke behøvede at nære større Betænkeligheder ved at lade Reservefonden udrede disse Bidrag foreløbig, kunde man dog umulig vedblive dermed. Efter en kort Debat vedtoges det at sætte Udskrivning af Ekstrakontingent under Afstemning, naar der ialt var udredet 4 Ugers Bidrag af det sidst udskrevne Ekstrakontingent.

4. *Eventuelt.* BERGENHOLZ rejste Spørgsmaalet om en eventuel Understøttelse af ikke understøttelsesberettigede Arbejdsløse. FORMANDEN henviste til, at der i saa Fald skulde udarbejdes Bestemmelser for en saadan Understøttelse; man burde derfor hellere overlade de enkelte Afdelinger Iværksættelsen heraf.

Mødet hævet Kl. 6 Efterm. VICTOR PETERSEN.

Rettelse.

I Artiklen »Tarifforbedring« i sidste Nr. staar 3. Linie forneden: P. St. V., skal være: *P. Lf. V.* (Paa Lokalforeningens Vegne).

Brevkasse.

Argus. Tak! næste Gang. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Styrelsesmøde afholdes Søndag Kl. 10½ paa Søfryd.

Lægerne: Dr. LENDROP er flyttet til Nørrevoldgade 21,[1] (Telefon 22017, Konsultation 1—2, Søndag 9—10).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse

Nyt Medlem: I S., H., L.: Trykker Carl Petersen (Luno), udl. 1/7 98 hos Trier.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1048, Torkild Knudsen (Truelsen) fra Rejse. 1083, Niels Chr. Petersen (L. A. Jørgensen) fra Aarhus. 1572, Laur. Vilh. Petersen (Kbhvn.) fra Roskilde.

Bortrejste: 1392, Otto Thorv. Rud. Nielsen (arbl.) til Aarhus. 1641, Lars Peter Rasmussen (arbl.) til Næstved i Pl. 997, Peter M. Mikkelsen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket Søndag* (Generalforsamling).

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

7. April: *Nakskov.* 10. April: *Vejle, Nyborg, Silkeborg* og *Horsens.* 16. April: *Kolding, Rudkøbing* og *Roskilde.* 17. April: *Helsingør, Stubbekøbing, Holbæk, Hillerød* og *Præstø.*

Kolding, den 18. April 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Tiltraadte: Aarhus, 966, Martin Madsen (Militær). Fredericia, 1250, Niels Peter Nielsen (Militær) fra Randers og 1166, P. K. A. M. A. Petersen (Militær) fra Vejle. Horsens, 1192, Holger Rasmussen fra Ringkøbing (Schur & Co.) og 1253, Alfred Mønster fra Vejle (Dagbl.). Aalborg, 16, Johan Fr. Marius Bengtsen fra Silkeborg i Pl. og 1225, Oskar Jul. Nielsen fra Aarhus i Pl. Odense, 950, M. le Fevre fra Kbhvn. i Pl., 1179, H. C. Christensen og 1081, P. Rasmussen fra Kolding (Militære). Nykøb. M., 1280, Niels Vilh. Thorup i Pl. Viborg, 1236, Chr. P. Christensen fra Aarhus (i Pl.) og 423, Peder Pedersen fra Rejse (i Pl.).

Bortrejste: Aarhus, 1236, Christian Christensen til Pl. i Viborg. Ringsted, 79, J. Lindballe til Pl. i Horsens og (Sorø), Den t. F., 1382, Ernst Niclasen (Militær). Randers, 1087, Carl J. Petersen (Militær) til Kbhvn. Nykøbing M., Chr. Alfred Krüger paa Rejse.

GUTENBERG-KORET.

Store Bededag: **Fodtur** for Herrer (Strandvejen, Charlottenlund, Klampenborg). Frokost medbringes. Mødested: »Søfryd« Kl. 8½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Fredag Aften Kl. 9¾: Koncertprøve. Tegningen sluttes. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Farum. Start Nørrebros Runddel Kl. 9. F. Nielsen og Ystrøm.

Søndag d. 30. April Kl. 10 afholdes Generalforsamling i Foreningslokalet, Admiralgade. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Valg. 4. Fest. 5. Eventuelt.

ANNONCER

Bogtrykkeri til Salg.

Et i fortrinlig Drift værende Bog-, Avis- og Akcidens-Trykkeri i en af Østjyllands største Købstæder med store og faste gode Kunder, kan købes billigt, da den nuværende Ejer skal overtage Ledelsen af et større Trykkeri i København. Billet mrkt. »*Bogtrykkeri 1522*« modt. **Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København K.**

En brugt Cylinderpresse,

en do. **Digeltrykspresse** samt en do. **Papirskærer** ønskes til Købs. 10 Kr. for Oplysninger, ledende til disses Erhværvelse. Billet mrkt. »Maskine« modt. Ekspeditionskontoret.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 27 APRIL 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Paa Forbundsstyrelsens ekstraordinære Møde vedtoges det at slutte sig til den af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab tagne Beslutning angaaende Demonstrationen den 1. Maj.

Afdelingerne opfordres derfor til *overalt, hvor hver enkelt Bys Fællesorganisation har taget Beslutning i Overensstemmelse med ovenstaaende,* at slutte sig til den planlagte Demonstration.

København, den 26. April 1899.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Det er ethvert Personales Pligt at paase, at Lærlingeskalaen overalt paa Trykkerierne overholdes, og saafremt der findes Steder, hvor dette ikke er Tilfældet, da bør man øjeblikkelig underrette Styrelsen derom.

1. Maj! — 8 Timers Arbejdsdag!

OVER hele den civiliserede Verden vil der paa denne Dag fra de Tusinder af Talerstole lyde Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen og Millioner af Arbejdere vil give denne Fordring det rette Udtryk ved at stille under Fanerne. Og at den 1. Maj i Aar vil vinde større Tilslutning, større Feststemning end tidligere er der ingen Tvivl om. Det er nemlig 10 Aar siden den franske Borgmester og Arbejder, DORMOY, havde den store Tilfredsstillelse at se, at for første Gang skete det vidunderlige; hans geniale Tanke skulde blive til Virkelighed, nemlig, at paa én bestemt Dag i Aaret skulde Alverdens Arbejdere standse Arbejdet og i alle Tungemaal forlange 8 Timersdagen indført.

I de 10 Aar, der er forløbne, har Raabet fra Arbejderne i alle Lande lydt saa højt og mægtigt, at vi med Stolthed nu kan se tilbage paa den Virkning, som 1. Maj-Demonstrationerne har haft i den Kamp, alle Arbejdere har ført og fremdeles fører for at faa Arbejdstiden forkortet.

Stort er Resultatet, og der findes saa godt som ingen Brancher, hvor det ikke er lykkedes Arbejderne at faa Arbejdstiden forkortet; men vi maa ikke standse derved. Endnu er 8 Timers Arbejdsdagen ikke indført ved Lov, og før dette er sket overalt, har ingen Arbejder Ret til at hvile.

Det er nu fastslaaet som en uafviselig Kendsgærning, at ved disse vore Majdemonstrationer er Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen banket ind i Arbejdskøbernes Hjærner paa en saadan Maade, at disse er blevet klar over, at det ikke længere lader sig gøre at slaa denne Fordring ned.

Den Magt findes ikke.

Sindigt og roligt skrider Arbejderne frem mod Maalet, og saa paa en smuk Foraarsdag, medens Træerne knoppes, alt spirer og brækker for at komme frem — og vi har forladt vort Arbejde en Time tidligere for at ile ud i den fri Natur — saa har vi den 8 Timers Arbejdsdag!

Men saa glemmer vi ikke, at dette sker kun ved at Arbejderne samlede møder op til Demonstration.

Vi vedtog i Søndags paa vor Generalforsamling at deltage i Demonstrationen fra Kl. 1 Middag og af al Kraft arbejde hen til, at Demonstrationen kan blive saa fyldig som mulig. Og vi er sikker paa, at dette vil ske. Intet Fag kan med større Ret end vi gøre Fordring paa Indførelsen af en 8 Timers Arbejdsdag. Vort Fag er saa sundhedsnedbrydende som noget Fag kan være, og det eneste Middel herimod er en kortere Arbejdstid, for derigennem at skaffe sig mere Tid til Hvile, mere Frihed og fremfor alt mere frisk Luft!

Bør vi da ikke for vor egen, for vor Families Skyld være de første, der stiller os op i Rækkerne? Og bør vi ikke være blandt dem, der raaber højst, naar det gælder en saa vigtig Samfundssag?

Jo vist bør vi saa, og Kollegerne vil ogsaa rundt om, saavel i København som i Provinserne, den 1. Maj være paa de Steder, hvor vore Kammerater i andre Fag giver Møde — saa vil vor Demonstration faa Betydning og bære god Frugt.

Vel er 8 Timers Arbejdsdagen indført i alle københavnske Morgenblade; men over de tre Fjerdedele af Landets Typografer har en daglig Arbejdstid af 9 Timer, idet det jo som bekendt endnu ikke har kunnet lykkes os at faa Arbejdstiden drevet længere ned i Bogsætterierne og i Provinserne. Og saa længe dette ikke er naaet, da bør vi ikke holde os fornemt tilbage, men resolut stille os op i Rækkerne, saa skal det ogsaa nok vise sig, at Lovgivningsmagten tilsidst kommer til at sætte sit Stempel paa den 8 Timers Arbejdsdag.

Paa De samvirkende Fagforbunds Bestyrelsesmøde faldt der en Udtalelse om, at Typograferne var for »fine« til at gaa med i Processionen. Denne Udtalelse vil ingen Kolleger lade sidde paa sig, og den bedste Maade, vi kan slaa den ned paa, er, at vi den 1. Maj sammen med de øvrige organiserede Arbejdere demonstrerer for Indførelsen af den 8 Timers Arbejdsdag ved Lov.

Kl. 3 vil Gutenbergbanneret være plantet paa Nørre Fælled ud for Fredensgade og Kl. 3½ afmarscheres til Festpladsen.

Kammerater! Lad Foraarssolen derfor ikke paa denne Festdag, naar den kigger ind af de snavsede Ruder, finde Eder ved de støvfyldte Kasser; men kom ud i den frie Natur, ud hos Eders Kammerater, og lad saa en Gang den friske, prægtige Vind blæse Støvet ud af Lungerne.

Enkekassen.

DA for kort siden Enkekassens Generalforsamling vedtog at aabne Kassen for almindelig Tilgang under Forudning af **500** nye Medlemmer, var der mange, der trak paa Skuldrene — hvor skulde vel de 500 komme fra?

Og dog synes det, efter den stærke Tilstrømning at dømme, meget sandsynligt, at Tallet naas. Hvad der jo heller ikke er underligt, naar man lægger Mærke til de Trumfer, Enkekassens Styrelse stikker ud.

Her er de: Foreningen har lidt over 400 Medlemmer, der med deres ugentlige *10 Øre* i en halv Snes Aar har udbetalt over *15,000 Kroner* til et halvt Hundrede afdøde Kollegers Efterladte, og ved Siden af har opsparet en Kapital paa over *7000 Kroner.*

Ikke sandt! De Tal agiterer, saa det kan blive til noget. Og derfor bør alle, der endnu ikke har mældt sig, lade sig overtale af dem.

Forsikringstanken er sikkert noget af det mest moderne, der findes; det ses jo klart af de utallige Forsikringsselskaber, der med Millioner af Kroner betrygger Eksistenser, der ellers blev nødt til at vegetere i Nød og Sorg.

Arbejderne kan efter deres smaa Forhold ikke gøre meget, men dog altid noget, og blandt dette er *Enkekassen* en Institution, der kan gøre Krav paa at støttes for igen at kunne støtte — den er saa billig, at det er uforsvarligt af den Grund at holde sig udenfor.

Man kan tvistes om det hensigtsmæssige for Enkekassen saaledes en Gang imellem at slaa Dørene paa vid Gab og indbyde alle og enhver; men der kan kun være én Mening om, at Kassen derved har iført sig sit rette filantropiske Skrud. Og Skam den, der ikke gaar ind ad den aabne Dør.

Det er vel sidste Gang, der bydes Kollegerne en saa nem Adgang til at blive Ejer af 300 Kr., og jeg vil haabe, at *over* 500 modtager den fremrakte Haand. X.

Roskilde-Sagen.

Da denne og lignende Tarifsager ikke egner sig til offenlig Drøftelse og da Undertegnede forhaabenlig i Løbet af Sommeren besøger samtlige Afdelinger, skal denne Sag blive gjort til Genstand for Oplysning og Diskussion.

Kolding, den 24. April 1899. P. HVIDTFELDT.

Stille Tilfredshed.

DER er noget virkeligt storslaaet ved at se Typografernes Afstemninger, enten disse drejer sig om Sager eller Personer. Medens andre Organisationer kan notere, at kun 10—15 pCt. undlader at afgive Stemme, tager Typograferne, ligegyldig hvilken Forening de tilhører, straks Téten paa dette Omraade, som paa saa mange andre, og det skal være en stor Højtidelighed, hvor ikke 80 pCt. fløjter en Marsch ad enhver Stemmeseddel. Hvis man skulde bygge *Interessen* for Organisationen paa Stemmegivningen, da vilde det være allerfornuftigst at pakke sammen; men det gør selvfølgelig heller ikke Ledelsen. Denne sér lige det omvendte deri. Enhver af disse Mænd betragter de 80 pCt., der undlader at afgive Stemme, som de mest varmblodige for Foreningens og Standens Tarv. Ganske paa samme Maade, som naar ved Generalforsamlinger et Par Fingre rækkes i Vejret til Afgørelse af en Sag og ingen er imod — *dette* erklæres for *énstemmigt* vedtaget. Saa længe Medlemmerne ikke stemmer Nej, saa stemmer de Ja, lyder Ræsonnementet, og paa det Grundlag fortsætter Styrelsens Medlemmer deres ivrige Virksomhed for Medlemmernes Tarv i den næste Valgperiode.

Det er *den stille Tilfredshed* med Alt og Alle. Den finder sit Udslag paa alle Omraader. Naar Formanden paa en Generalforsamling ved sit og Styrelsens energiske Arbejde og ved utallige Møder og Konferencer i Løbet af et halvt Aar kan meddele om en Række Forbedringer paa Arbejdsstederne eller i det indre organisatoriske Liv til Fordel for Medlemmerne, saa høres der ikke en Lyd som Anerkendelse derfor, men i Øjnene skuer Ledelsen den stille Tilfredsheds-Ild, som gyder nyt Livsmod og Kræfter til Fortsættelse af den betraadte Vej.

Det kalder man at »kende sine Pappenheimere«. Og det er godt, at dette Kendskab er tilstede, thi savnedes det, vilde Ligegyldigheden brede sig og ethvert Initiatlv indebrænde til Skade for de samme interesserede Medlemmer.

Derfor er der ingen Aarsag til at se saa forbavset paa det forleden offenliggjorte Resultat, som adskillige har gjort, men tværtimod bør det betragtes som et af de varmeste Udslag af den store Tillid, Medlemmerne nærer til deres ledende Mænd, og som kun kunde tænkes større, hvis slet Ingen havde stemt.

Kampen for en Tarif, Bestræbelserne for ad Lovgivningens Vej at tilvejebringe de Sundhedsbestemmelser for Bogtrykkerierne, som Principalerne ikke vil have i Tarifen, Anstrængelserne for eventuelt at anskaffe egen Foreningsbygning og muligt eget Trykkeri, Tidsspildet og Pengeudgiften ved de deraf paakrævede mange Møder osv. osv. — intet af alt dette kunde Ledelsens Mænd finde bedre Opflammelse til end netop gennem den solide Opfattelse af, at de 80 pCt. af Medlemmerne, der ikke afgiver Stemmeseddel ved nogetsomhelst, er den virkelige Kærne-Avantgarde i den organiserede typografiske Armé.

GUTENBERG.

Sparsommelighed er en —!

FRA Barnsben blev han vænnet til at *spare*. Faderen var en Bogtrykkersvend af den gamle, forsigtige Skole, der passede paa Skillingerne som og paa Dalerne. Saa blev der endelig saa mange paa Kistebunden, at der kunde startes et Fyrtøj, hvor den Gamle ærligt og redeligt sled til han døde.

Nu skulde den Unge til at tage fat. Han havde for sin yderligere Uddannelses og vordende Stillings Skyld arbejdet 14 Dage i Hamborg og ligesaa længe i Berlin. Paa denne Udenlandsrejse havde han faaet et grundigt og meget indgaaende Kendskab til alle »Kunstens« Hemmeligheder, ligesom ogsaa til Nutidens humane og frie Arbejdsforhold og praktiske, hygiejnisk indrettede Arbejdslokaler.

Og Sønnen arvede Faderens Force: *Sparsommelighed* med Skillingerne og Dalerne, særlig Skillingerne.

Saa udvidedes Forretningen. Der blev Raad til at holde Faktor. Senere kom der desuden et Dagblad og nok'en Faktor med 10—11 Mand. Nu skulde Guldstrømmen komme. Og den unge Mand — der ikke vilde være bagefter Tiden — mente, at et Par Sættemaskiner i Grunden kunde reducere den halve Snes ganske artigt. Saa en Tur til Berlin, som han kendte ud og ind fra den Tid, da han var der som Svend. Maskinerne beundredes og bestiltes. Et Par Damer engageredes — de var jo billigere og nemmere at komme overens med. Men nu kom den fæle Organisation i Vejen og forstyrrede Idyllen ved at fortrænge den feminine Arbejdskraft og skaffe den erstattet af et Par kraftige Mandfolk. Dér røg den Fordel!

Nu skar den paa Maskine henved et Aar. Saa blev først den ene svækket, senere smittedes ogsaa den anden Maskine — de tidligere saa skønne Typer fik et lidende Udseende og befængtes efterhaanden med noget grimt Udslet. Det berlinske Firma hentede saa en skøn Dag de to Krøblinge, til hvis Ævner der en Gang var sat saa stort et Haab. De var spoleret for Livstid.

Nu maatte der knibes paa andre Omraader.

Alene paa Assurancepræmien kunde der tjenes et Par Hundrede Kroner om Aaret, naar Svendene blev forbudt at ryge. Og *de* kunde jo ogsaa have godt af at lære Sparsommelighed. Ligesaa med Hensyn til Forbrug af Brændsel. Der var ingen Mening i, at man kunde stege Æbler i Karmen paa det ensomme Vindue. En halv Snes Graders Varme maatte være nok. Naar der blot blev fyret lidt om Morgenen paa de mest kolde Dage, saa kunde Resten spares. De rødnæsede »Snappere« mulede væk med de blaafrosne Fingre, men endelig brast Taalmodigheden paa en særlig kold Dag, da de tildelte $2^3/_4$ Potter Kul var opbrugte. Svendene krævede mere Varme, men den unge Mand sagde Nej, og han havde jo Nøglen til Kulhuset. Selv Bogsætterne, der ellers gik for at være skikkelige Folk, fandt dette lovlig stift og holdt derfor en længere Frokostpavse. Bladsætterne stak roligt Hænderne i Lommen og ventede til den unge Mand vilde udlevere Nøglen til Kulhuset eller Vorherre vilde forbarme sig og sende en Stribe Sol ned gennem Glughullet. Da dette sidste Haab imidlertid ikke opfyldtes og Termometret stadig sank, maatte Manden efter en Times Betænkningstid op med Nøglen, og frem tren 3 Ungersvende til de respektive Kakkelovne, hver med sin Portion Brænde, Kul og Ildtændere. Trods Kulden var den unge Mand hed som Stumpen af en Granat. Desuagtet var han saa elskværdig at anmode Svendene om endelig ikke at tage fat, før der blev tilstrækkelig høj Temperatur — en Anmodning, man beredvilligt efterkom.

Men siden den Dag, Nøglen udleveredes, lægges der Ild paa, naar Svendene ønsker det. ARGUS.

Generalforsamlinger og Møder.

Viborg Lokalforening

afholdt Torsdag den 13. ds. sin ordinære Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. — FORMANDEN meddelte paany, at det endnu ikke var lykkedes ham at tilvejebringe disse tre Medlemsbøger, der savnedes, da han for 2 Aar siden overtog Formandsposten. Han havde gentagne Gange affordret disse af en tidligere fungerende Formand, der havde lovet at skaffe samme tilveje. Generalforsamlingen henstillede dernæst til Formanden at søge Medlemsbøgerne tilvejebragt inden 14 Dage; i modsat Tilfælde da at indberette dette til Hovedbestyrelsen. — Medlemmerne udtalte deres Beklagelse over, at Forholdene paa *Viborg Stiftstidende*, *Viborg Amtstid.* og *Adolf Jacobsen* endnu ikke vare blevne ordnede, trods det, at Forretningsføreren for ca. 3 Maaneder siden, da han var her i Byen, havde lovet at paaskynde samme. — Det vedtoges enstemmigt at indmælde sig under De samvirkende Fagforeninger her i Byen og som Repræsentant til at tiltræde Styrelsen valgtes P. MØLLER-JENSEN. P. MØLLER-JENSEN.

Præstø Lokalforening

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. April. — FORMANDEN (Herm. Hansen) aabnede denne med at give en Meddelelse om, at Forholdene m. H. t. Blokadebryderen Wilh. Jensen jo nu var ordnet, idet denne allerede i Januar Maaned var bleven afskediget, hvilket der herskede stor Tilfredshed med i Lokalforeningen. — Det reviderede Regnskab for Januar Kvartal fremlagdes og godkendtes. — Til Næstformand (i Stedet for H. Jensen) valgtes C. CHR. JØRGENSEN, Revisorerne (RAFAELSEN og JØRGENSEN) genvalgtes, til Tillidsmand valgtes HENN. HANSEN og sluttelig genvalgtes Sekretæren. — Derefter fremlagdes Regnskabet for Ekstrakassen, der havde givet et Underskud af 10 Øre. Efter at Regnskabet var godkendt, forhandledes om at sætte Kontingentet til 10 Øre, hvilket vedtoges, da man antog, at der i de kommende Kvartaler vilde komme flere Rejsende end i Vinterkvartalet.

CHARLES CHR. JØRGENSEN.

Aalborg Lokalforening

afholdt den 20. ds. ekstraordinær Generalforsamling. Som første Punkt paa Dagsordenen stod opført et Forslag om Understøttelse til et ældre arbejdsløst Medlem, og efter anbefalende Udtalelser fra flere Sider vedtoges det at lade en Liste cirkulere paa Trykkerierne til Tegning af frivillige Bidrag til vedkommende Kollega for paa denne Maade at holde ham oven Vande til han forhaabentlig i en nær Fremtid erholder Beskæftigelse. — Den paa Generalforsamlingen den 16. ds. vedtagne Resolution ang. Forholdene i Løgstør var i Afskrift sendt Hr. Hvidtfeldt, og denne havde som Svar herpaa tilstillet Lokalforeningen en Skrivelse, hvori han meddelte, at han ikke uden Forbundsstyrelsens Samtykke kunde rejse til Løgstør. Generalforsamlingen vedtog derfor efter nogen Diskussion et Forslag af A. Schwartz om at tilskrive Hvidtfeldt, at han søger snarest at indhente Forbundsstyrelsens Samtykke til at tage op til den lille Limfjordsby for at faa lidt Orden i Sagerne.

Typografisk Forbund

i Aalborg afholdt den 20. ds. ordinær Generalforsamling, paa hvilken 6 ny Medlemmer optoges, saa Forbundet nu ialt tæller 61, eller saa godt som alle Byens Typografer. Efter Regnskabets Oplæsning og Godkendelse, diskuteredes de ny Love for Forbundet, som vedtoges med et Par Ændringer. — Angaaende Majdemonstrationen vedtoges det, saafremt de paatænkte Forhandlinger mellem vor og Principalernes Organisation ikke førte til det ønskede Resultat, at henvende sig trykkerivis til de herværende Principaler for at muliggøre det for Kollegerne at kunne deltage i Processionen 1. Maj. — I den paatænkte Forsamlingsbygning for Arbejderpartiet her i Byen vedtoges det at tegne 2 Aktier à 10 Kr. — Sluttelig genvalgtes WESTY HANSEN enstemmig til Formand og til Bestyrelsesmedlemmer valgtes C. SCHØLIN, A. C. LARSEN, A. THOMSEN og B. NIELSEN. Suppleanter blev A. SCHWARTZ og S. PETERSEN.

B. N.

Aarhus Lokalforening

afholdt Søndag den 23. April ordinær Kvartalsgeneralforsamling.

Lokalformanden fremlagde Regnskabet for Januar Kvtl., hvilket fremviser en Indtægt af: 1) Kassebeholdning 15 Kr., 2) Kontingent 893 Kr. 25 Øre, 3) Tilbagebetalte Laan 48 Kr., 4) Indskud 2 Kr., 5) Modtaget fra Hovedkassen 650 Kr., ialt en Indtægt af 1608 Kr. 25 Ø. Udgiften stiller sig saaledes: 1) Arbejdsløshedsunderstøttelse 271 Kr., 2) Sygeunderstøttelse 446 Kr., 3) Begravelseshjælp 300 Kr., 4) Reservefondsunderstøttelse 173 Kr. 50 Øre, 5) Rejsehjælp 13 Kr. 75 Øre, 6) Laan 3 Kr., 7) andre Udgifter 11 Kr. 25 Ø., 8) indsendt til Hovedkassen 374 Kr. 75 Øre og 9) Kassebeholdning 15 Kr., ialt 1608 Kr. 25 Ø., hvilket er den største Balance, der endnu er fremkommen i Lokalforeningen.

Under Eventuelt diskuteredes flere Spørgsmaal, bl. a. om Optagelse af en Fagfælle, Fagskolen og Majdemonstrationen, hvortil man kraftigt anbefalede Medlemmerne at komme tilstede ved det af Arbejderpartiet den 1. Maj arrangerede Møde.

VALDEMAR HANSEN.

Den typografiske Forening

afholdt Generalforsamling Søndag den 23. April paa Søfryd. Dirigent: F. K. MADSEN, Sekretær: O. JOHANSEN.

Punkt 1. *Majdemonstrationen.* FORMANDEN: Der er nu gaaet 9 Aar, siden der blev demonstreret paa en Arbejdsdag; der opnaaedes den Gang stor Tilslutning, og Demonstrationen bragte ingen skadelige Følger for Organisationen. Nu har De samvirkende Fagforbund vedtaget, at der i Aar skal demonstreres ved Arbejdshvile den 1. Maj. Vi maa sørge for, at Tilslutningen fra Typografernes Side bliver saa stor som mulig, endskønt det jo i vort Fag er forbundet med store Vanskeligheder, f. Eks. Tarifens Bestemmelser om Mulkterne. Vi har halvvejs Løfte fra den nye Bogtrykkerforening, at den ikke vil lægge os Hindringer i Vejen. Den gamle Bogtrykkerforenings Stilling foreligger endnu ikke. Det er Meningen at holde fri fra Kl. 1 Middag. Der bør fra de forskellige Personalers Side rettes Henvendelse til deres Principaler om at faa fri. — VILH. JØRGENSEN: Det er en meget uheldig Maade at demonstrere paa, naar man gaar med de knyttede Hænder i Lommen; det bliver ingen Demonstration, naar man skal anmode Principalerne om at faa fri. Principalerne vil ikke nøjes med Mulkter. Det er ufornuftigt at gaa den af Styrelsen anbefalede Vej. Opfordrede Medlemmerne til at stemme imod. — NIELS HANSEN: Vilde være med til at demonstrere, men der maa ingen Anmodning rettes til Principalerne om at være fri; man bør ganske simpelt blive væk den 1. Maj. — WARTENBERG: Skal Demonstrationen have nogen Betydning, maa der være standset hele Dagen, ellers slet ingen Demonstration. — P. FASMER: Der er ingen Fag, hvor der er saa store Vanskeligheder for Demonstrationen, som i vort. Vi har Ny typ. Forenings Medlemmer at regne med; de bliver staaende; Bladene vil det være vanskeligt at hindre i at udkomme, saa Demonstrationen bliver omtrent betydningsløs. Men naar De samvirkende Fagforeninger har vedtaget det, maa vi gøre vort bedste for at Tilslutningen fra vort Fag bliver saa stor som mulig. — F. K. MADSEN: Vi skal demonstrere 1. Maj; ligesaavel som vi i November kunde gennemføre vor Lønbevægelse, kan vi nu gennemføre Demonstrationen med stor Kraft. De to Principalforeninger vil gøre sit til, at Demonstrationen ikke faar skadelige Følger for os. Vi bør ikke tage Hensyn til den Stilling, Ny typ. Forening indtager. Vi skal ikke knytte Hænderne i Lommen, men demonstrere. Bladene har maaske allerede 8 Timers Arbejdsdagen, men vi skal virke for, at ogsaa alle andre faar de 8 Timer. Vi bør ikke staa tilbage for andre Fag, men holde fri 1. Maj fra Middag. — P. FASMER: Vi maa tage Forholdene med i Betragtning; vi har vore Tarif-Bestemmelser; Organisationen kan ved Voldgiftsretten blive idømt Mulkter. — CARL NIELSEN: Demonstrationen har ingen Betydning, naar den bliver foretaget paa en Søndag; derfor bør den være paa en Arbejdsdag. Vi maa sætte noget ind paa at gennemføre de 8 Timer, ikke være bange for Bøderne og Tab af Arbejdsløn. Bestyrelsen har i denne Sag handlet klogt ved deres Forsigtighed, men naar Medlemmerne i Dag vedtager at demonstrere, vil Styrelsen nok gøre alt for at faa det mest mulige ud deraf. — JOH. MØLLER ser med skeptiske Blikke paa den Sag; naar man nu i flere Aar har demonstreret paa en Søndag, bør man vedblive dermed. Vi maa absolut regne baade med Ny typ. Forening og Trykkerforeningen. Det bør overlades de enkelte Trykkerier at handle efter Konduite. — BERNT: Det burde have staaet i Tarifen, at 1. Maj var en Fridag. Da det er i Strid med Tarifen at holde fri 1. Maj, kommer vi til at betale Mulkter. Faar vi Arbejdsløshed af den Grund, maa Organisationen støtte dem, der bliver afskedigede. — FORMANDEN: Vi maa ikke lade os lede af personlige Anskuelser og Sympatier, men maa tage Hensyn til, at Organisationen ikke lider Skade. Men vedtages det at demonstrere, skal Styrelsen i den kommende Uge gøre sit Bedste. Tarifkommissionen har gjort det mest mulige for at faa 1. Maj som Fridag ind i Tarifen, men det lykkedes ikke. Det var let at gennemføre Demonstrationen, hvis vi var én Forening, nu er der tre, og derfor er Styrelsen forsigtig. Stillede paa Styrelsens Vegne følgende Resolution: »Generalforsamlingen beslutter af al Kraft at arbejde hen til, at 1. Maj bliver en almindelig Fridag fra Kl. 1 Middag.« — EMIL MØLLER havde stor Sympati for 8 Timersdagen, men de Steder, hvor den er gennemført, bør man ikke demonstrere. — V. JØRGENSEN: F. K. Madsen mener, man ikke skal regne med Ny typ. Forening, men vi har ogsaa Trykkerforeningen. Kunde vi alle holde fri 1. Maj, var det heldigt, men vi staa splittede. Her bliver det maaske vedtaget, men der er mange Medlemmer, som ikke er til Stede og som ikke vil deltage. Hvad er Demonstrationen, naar Bladene alligevel udkommer. Styrelsens Resolution er ulden og derfor vilde han stille Forslag om *ikke* at demonstrere 1. Maj. — WARTENBERG: Det viser sig i Dag, at der mangler Forstaaelse. Hvor kan en Mand, der arbejder i 8 Timer, være imod at demonstrere for, at andre faar den samme Arbejdstid. Fandt ogsaa, at Styrelsens Resolution var ulden, men vilde i Modsætning til Jørgensen stille Forslag om, at alle Den typ. Forenings Medlemmer ophører at arbejde den 1. Maj fra Kl. 1 til næste Morgen. — NIELS HANSEN, CARL NIELSEN og HALLENGREEN anbefalede Styrelsens Forslag. — FORMANDEN fraraadede de af Jørgensen og Wartenberg stillede Forslag. De maa overlade det til Styrelsen at handle paa bedste Maade. — Ved Afstemningen forkastedes de af Jørgensen og Wartenberg stillede Forslag. Styrelsens Resolution vedtoges.

Punkt 2. *Beretningen fra Kontrahentmøderne* aflagdes af VICTOR PETERSEN og godkendtes.

Punkt 3. *Eventuelt.* LOUW henstillede til Styrelsen at faa Opmanden til at afsige Kendelse i de Sager, som blev henvist til ham for lang Tid siden. — Der blev stillet Forslag om at anskaffe en Telefon til Formanden og en anden til Kontoret; det overlodes til Styrelsen at stille Forslag derom paa Generalforsamlingen, hvis Styrelsen finder det nødvendigt. — Beslutningen paa forrige Generalforsamling angaaende Karnevalernes Afholdelse gav Anledning til en længere Diskussion for og imod Betimeligheden af denne Beslutning og tilsidst vedtoges følgende af G. CLAUSEN stillede Resolution: »Idet Generalforsamlingen anser det for stridende imod parlamentarisk Orden, at Forslaget vedtoges uden at være bekendtgjort paa en forinden udsendt Dagsorden, henstiller den til Styrelsen angaaende Karnevals fremtidige Afholdelse at optage Spørgsmaalet til Afgørelse paa førstkommende Generalforsamling.«

Dermed var Dagsordenen udtømt og Generalforsamlingen sluttedes.

Nær og fjærn.

Vor Kollega, Chr. Alb. Carlsen, som for Tiden opholder sig paa St. Hans Hospital ved Roskilde, beder igennem sin Familie gamle Venner om at aflægge sig Besøg. Hans Tanker drejer sig næsten kun om dette, at han aldrig ser nogen af sine Bekendte. Hospitalet ligger tæt ved Roskilde og der er Adgang hele Dagen Søn- og Helligdage. Carlsens Adresse er: Kurhuset, 3. Afdeling, St. Hans Hospital pr. Roskilde.

Mærkedage i Maj Maaned. 1. Maj: Reitzels Boghandel 80 Aar. 4. Maj: *Adresse-Avisen* 140 Aar. 10. Maj er det 25 Aar siden *Social-Demokraten* udkom under sin nuv. Titel (tidl. *Socialisten*). 25. Maj er det 50 Aar siden Bogtrykkernæringen frigives ved kgl. Resolution.

Kinesisk Justits. I Kina undertrykte forrige Aar Enkekejserinden samtlige Blade i det kinesiske Sprog. Nu har hun igen allernaadigst besluttet, at de Tidsskrifter, der udelukkende befatter sig med Handel og Agerbrug, maa udkomme. Skønt at dette Folkeslag vistnok har kendt Bogtrykkerkunsten ca. 1000 Aar tidligere end Evropa, saa er de dog ikke naaet videre end at en Kvinde kan forbyde, at alle Blade udkommer. Et mærkeligt Land, Kina.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Møde Onsdag den 11. April med Kassens Læger.

Af disse var mødt d'Herrer BILLE-TOP, ESCHRICHT, LENDROP, MILO, NEUMANN, WANDALL samt Bentzons Vikar LÜBBERS. — FORMANDEN bød Velkommen og gav straks Ordet til Kassereren, V. BERGENHOLZ, som bl. a. udtalte: Det sidste Møde med d'Hrr. Læger var jo alle overordentlig tilfreds med; alle vore Lægers Udtalelser gik dér ud paa, at det for Typograferne først og fremmest gjaldt om at faa forbedrede hygiejniske Arbejdsforhold indført; det er jo nu lykkedes Typograferne i deres Tarif at faa indført Bestemmelser om de sanitære Forhold paa Trykkerierne, og vore Læger har deres Andel i, at Typograferne har faaet dette gennemført; særlig skyldes Dr. Bille-Top Tak for den store Interesse han har vist ved at aflægge Besøg paa en stor Del af Københavns Trykkerier og ved at udarbejde et udmærket Lovforslag angaaende Sundhedsforholdene paa Trykkerierne. Nu gælder det om at komme de Typografer til Livs, som, naar de for den mindste Ubetydelighed bliver syge, næsten ikke er til at faa raske igen. Lægerne kan jo gøre meget overfor dem ved f. Eks. at indskrænke Udgangstilladelsen. Sygekassen er jo meget human overfor de Brystsyge, og det vil den vedblive at være, men derfor maa der ogsaa skrides ind overfor dem, der simulerer, og Styrelsen var sikker paa, at Lægerne vilde gøre det mest mulige. Med Hensyn til Tuberkel-Patienter var det jo saaledes, at kun et forsvindende Antal blev helbredede; den største Del hang jo ved Livet en Del Aar, og det var dem, der var den største Byrde for Kassen; men man vilde vedblivende gøre alt for at formilde disse Syges Kaar. Taleren henstillede til Lægerne altid at anføre Sygdommens rette Navn, da dette vilde virke gavnligt paa den Syge. — Dr. NEUMANN: Typograferne har Mani til at blive syge for mindre Sygdomme, som man slet ikke kender fra andre Sygekasser, saaledes for Læsioner paa Fingrene, og Lægerne vilde gøre alt for at modarbejde Simulans. Det er vanskeligt at stille Diagnose for en Sygdom straks; derfor kalder man den Hoste, Hold i Ryggen osv. Det gælder jo om at faa Patienten rask. Det vil i mange Tilfælde ikke være heldigt at lade Patienten faa at vide, at han har Tuberkler; han kan let blive hypokonder og det skal man ikke udsætte ham for, saa maa man hellere give Sygdommen Navn af Brystlidelse el. lign. Styrelsen kan jo altid hos Lægen faa Oplysning om Sygdommens Navn. — FORMANDEN: Det beror paa det enkelte Menneskes Naturel, om han bliver hypokonder; det kan Lægerne bedst skønne. — BERGENHOLZ: Sygdommens rette Navn maa i hvert Fald anføres paa Latin eller Græsk baade af Hensyn til Familien og Vedkommendes Arbejdskammerater. — Dr. WANDALL: En Tuberkel-Patient paa Sygdommens første Stadium bør altid paa Hospitalet hurtigst muligt for at vænnes til Tvang og regelmæssig Levemaade. — Flere af de andre Læger udtalte i Modsætning til Dr. Wandall, at forsaavidt Patienten kunde faa tilfredsstillende Pleje i Hjemmet, var dette at foretrække for Hospitalet, da Opholdet paa Hospitalet med de sørgelige Omgivelser som oftest havde en skadelig Indflydelse paa Sygdommen; særlig maatte Kommunehospitalet ubetinget fraraades for Tuberkel-Patienter. — Dr. WANDALL havde nærmest tænkt paa Øresundshospitalet, som havde oprettet en Afdeling med Plads til 10—12 Patienter for Tuberkelsyge, hvor de fik en tilfredsstillende Behandling. — Dr. BILLE-TOP: Det er jo Meningen at spare, men Lægerne maa vide, om de har Styrelsen i Ryggen. Taleren spørger om, hvornaar gifte Kvinder skal skrives raske. — Dr. LENDROP: Et af de bedste Midler overfor Folk, som man tror simulerer, er at lade dem skrive paa Hospitalet. Taleren ønskede at vide, om Styrelsen mener, at det Middel skal anvendes. — Styrelsen var enig med Dr. Lendrop; endvidere enedes man efter en livlig Diskussion om, 1) at gifte Kvinder skal skrives raske, naar de kan passe den daglige Gærning; 2) gifte Kvinder kan kun faa Barselhjælp, naar de indmelder sig i Kassen inden de er 4 Maaneder henne; 3) Lægerne maa ikke skrive Medlemmer syge før den Dag, de sender Bud eller kommer selv. Derefter hævedes Mødet med en Tak til Lægerne. O. J.

Søndag den 23. April.

Et Spørgsmaal fra *Typ.-Tid.s* Redaktør besvaredes. — En Tillidsmand var bleven afskediget; han indstilledes til Reservefondsunderstøttelse. — Flere Spørgsmaal fra et herværende Trykkeris Personale besvaredes. O. J.

Rettelse.

Ved en Fejltagelse fra min Side, som jeg meget beklager, var Kassererhonoraret for Hjælpekassernes Vedkommende for 1898 ansat for højt; skal være Kr. 17.11.98.

L. JACOBSEN.

Brevkasse.

Hr. GRÜTTER, Silkeborg. Gamle Læssøe døde for 4—5 Aar siden, og saa vidt vi erindrer, blev han 83 Aar. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Lægerne: Dr. LENDROP er flyttet til Nørrevoldgade 21,[1] (Telefon 22017, Konsultation 1—2, Søndag 9—10).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Faktor Cort Olsen (Lützhöft-Petersen), tidl. Medlem. I S.: Sætter Oskar Østrup (Christtreu). I S., H., L.: Trykker Oskar Harald Jensen (Bagge). I S., L.: Lærlingene Theodor Adam Chr. Emil Hansen (Bagge) og Carl Frederik Petersen (Fjeldsøe) samt C. V. Hansens Hustru Christine Petrea Birgitte.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 235 (Dsk. t. F.), Hans Chr. Hansen (Adresse-Avisen) fra Nykøbing F. og 1929 (V. d. B.), Markus Carstensen (Jordan) fra Rejse.

Udmældt: Af F.: Faktor Vald. Nielsen (Schouw & Co.).

Udslettet f. Rest.: Af S., L.: Punktererske Vilhelmine Rasmussen (Aller).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket Søndag.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

19. April: *Ringsted, Nykøbing M.* og *Køge.* 20. April: *Esbjerg, Rønne, Aalborg* og *Præstø.* 21. April: *Assens.* 24. April: *Viborg, Varde, Hjørring, Odense, Slagelse* og *Aarhus.* 25. April: *Ringkøbing* og *Herning.*

Kolding, den 25. April 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Ny Medlemmer: Slagelse, Ludvig Bøtcher, udlært ¼ 99 hos Louw. Nyborg, Fridtjof Sjøqvist, udl. ⅘ 99 hos V. Schønemann (har aflagt Prøve for den offenlige Kommission).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nyborg, 1170, Anders Clemmensen (Militær). Nykøbing F., 1041, Jens Røgind i Pl. og 1297, Marius E. Rasmussen i Pl. Slagelse, 997, P. M. Mikkelsen fra Rejse Horsens, 79, Jørgen Lindballe (Soc.-Dem.) fra Ringsted. Vejle, 1101, Viggo Petersen (Vejle Amts Avis) og 928, N. C. Sørensen (Vejle Amts Dagblad).

Bortrejste: Nykøbing F., 235, H. C. Hansen til Pl. i København. Slagelse, 1560, Jørgen Moeslund-Petersen paa Rejse. Horsens, 1066, Lars Hvejsel til Aarhus. Rudkøbing, 1011, Sofus Jensen til Pl. i Kolding. Fredericia, 1346, E. J. J. Kloster til Pl. i Hjørring.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Halvaarlig Generalforsamling. Dernæst Sold. STYR.

T. S. I Dag, Torsdag den 27.: **Ingen Gymnastik.**

T. C. C. Fredag Tur til Søllerød. Trianglen Kl. 9. Chr. Hansen og Christensen.

Husk Generalforsamlingen paa Søndag Kl. 10 i Foreningslokalet, Admiralgade.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

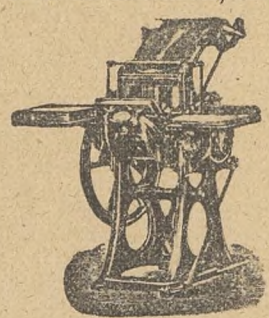

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 5 MAJ 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til *Fredericia* og *Holstebro* er foreløbig lukket.

København, den 4. Maj 1899.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Sygehistorien.

Som man vil have set af *Typ.-Tid.* Nr. 15 og 16 er der i Randers og Odense indtruffet Tilfælde af Skarlagensfeber, som har gjort Forretningsudvalget lidt konfus. I Randers-Tilfældet afgjorde det Sagen saaledes, at den paagældende *ikke* kunde nyde Understøttelse i Henhold til § 4—6, og det til Trods for, at Sygdommen viste sig *ikke* at være nogen epedemisk Sygdom; men populært kaldet »røde Hunde«.

I Odense-Tilfældet derimod resolverer Forretningsudvalget, »at Lokalformanden fremdeles udbetaler fuld Sygehjælp *saa længe Sygdommen varer* (!!), og at hvordan Afgørelsen (efter Cirkulationen i Hovedbestyrelsen) end falder, der ikke skal gøres Ansvar gældende overfor ham eller Patienten«.

Dette er i absolut Modstrid med Lovene. Disse fastsætter udførligt nok Omfanget af Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Myndighed. I § 17, sidste Stykke, staar, at »Lokalformændene ere ansvarlige — — og forpligtede til, hvis de ved fejlagtig Administration have forvoldt Kassen Tab, at godtgøre dette.«

Det var noget andet og i absolut Modstrid med Forretningsudvalgets Afgørelse, rigtignok er Lokalformanden i Odense min gode Ven og Dusbroder; — men det faar ikke hjælpe, for Ret skal være Ret uden Personsanseelse.

Sagen er saa meget betænkeligere, som Forretningsudvalget ogsaa er kommen i Konflikt med § 28, Punkt 1, som lyder: »Det er Medlemmernes Pligt at overholde Foreningens Love og Tarifbestemmelser. *Forsøg paa Omgaaelse af Lovene,* der have Besvigelse til Hensigt, vil have øjeblikkelig Udelukkelse til Følge.«

Ja, det staar der virkelig, og selv om Forretningsudvalget føler sig højt hævet over den Slags Smaating, saa *er* de dog Medlemmer selv ogsaa.

Men det værste er endnu tilbage.

Ved at se Punkt 8 i Generalforsamlings-Referatet i Bladets Nr. 16 kom jeg til at se lidt nøjere paa § 46, og jeg kom da til det Resultat, at Forretningsudvalgets Afgørelse ogsaa der er fuldstændig fejl. Denne Paragraf lyder: »Naar *en epidemisk Sygdom er taget under offentlig Behandling,* bortfalder Sygehjælpen, det er: Naar en Sygdom i en By eller Landsdel optræder epidemisk og derfor tages under offentlig Behandling o. s. v.« — Det kan aldeles ikke forstaas paa anden Maade, thi skulde det forstaas paa Forretningsudvalgets Maade, maatte der staa: naar et *Sygdomstilfælde* eller en *Patient* o. s. v. Det staar der imidlertid ikke, saa man har at holde sig til Lovens Bogstav, og saa hjælper det ikke, om Hovedbestyrelsen vil bruge det sidste Trik, man vanlig tyr til, naar alle andre Argumenter glipper, og sige, at det ikke er *Meningen* med Paragraffen.

Jeg antager, at man ved denne Paragraf har villet værge Sygekassen mod for store Udgifter som Følge af Epidemier (Tyfus eller Kolera) ligevis som Brandkasserne vægrer sig ved at udbetale Skadeserstatninger i Tilfælde af Krig — og det er jo meget fornuftig —, men det kan ikke gælde de enkelte Tilfælde.

Forhaabentlig kommer snart Hovedbestyrelsens *anden* Afgørelse, men hvis den ikke skulde falde nogenlunde sammen med, hvad der staar i Lovene, vil jeg anbefale, at den bruger samme Trafik, som da vi fik Tarifen, nemlig, at den sender Sagen til Cirkulation og Afstemning en Gang til, »fordi Sagen før ikke var tilstrækkelig oplyst, og man ikke vidste, hvad man stemte om!«

Randers, den 24. April 1899. CHR. WORM.

Simulans.

I.

Den ærede Styrelse har holdt Møde sammen med Sygekassens Læger, og det er et ret uhyggeligt Perspektiv, Styrelsen her opruller. Man faar ved at læse Referatet fra Mødet det Indtryk, at Sygekassens Medlemmer er nogle skinbarlige Djævle, der simulerer og simulerer og stikker sig i Fingrene blot for at faa trukket deres *egne* Penge ud af Kassen, mens Styrelsen som en Cerberus sidder og vogter Skatten og vejrer Simulans overalt.

Men dette er forkert. Det, at Sygedagenes Antal siden Statsanerkendelsen er steget i høj Grad — jeg indrømmer endog i foruroligende høj Grad — har intet eller saa godt som intet med Simulans at gøre. Det er — som jeg tidligere har udtalt — ganske naturligt, at Folk ikke lader sig skrive raske, før Helbredelse er opnaaet, naar ikke netop deres økonomiske Eksistens staar paa Spil.

Og dette har været Tilfældet før. Folk, der stod med en Ugeløn af en Snes Kroner, kunde akkurat eksistere. Men blev disse Folk syge og kun fik 12 Kr. af Sygekassen, var det en økonomisk Ruin for dem og de søgte derfor saa hurtig som mulig at blive skrevne raske — vel at mærke *uden at være helbredede* —, fik sig stablede op ved Kassen og reddede derved altid lidt mere end de fattige 12 Kr., Sygekassen bød paa. Dette var forkert. Thi Meningen med Sygeforsikring maa og bør altid være dels at sikre den Forsikrede mod væsenlige pekuniære Tab under Sygdom, dels at give ham Midler i Hænde til saa vidt mulig at blive fuldstændig helbredet. Og andet er det heller ikke, der skér nu, efter at Hjælpen er sat op til 21 Kr. ugenlig. Men det er sandelig ikke Simulans.

Hvilket Middel har Styrelsen saa udtænkt for at komme denne saa udbredte »Simulans« til Livs. Jo, siger Styrelsen, Udgangstilladelsen bør indskrænkes. Som om denne ikke var indskrænket nok i Forvejen. Jeg har f. Eks. set Sygesedler med en Udgangstilladelse af 3 — tre — Timer daglig, og Sygdommen var — en bulden Finger! Ganske vist har jeg ogsaa sét, at en Mand fik Lov til at gaa ud »3 Gange daglig for at spise«, men det var vist en ren Fejltagelse. Af de 3 Timer, der sædvanlig ordineres, tilbringes den ene Time daglig som oftest i Lægens Venteværelse, saa man sér selv, hvor meget Tid, der kan blive til Opholdet i den friske Luft. Og nu vil Styrelsen yderligere have denne Udgangstilladelse indskrænket — maaske til ½ Time daglig — og til hvilken Nytte? Konsekvensen maa jo blive det, at frugter en saadan Indskrænkning i Udgangstilladelsen ikke, maa den yderligere indskrænkes og atter indskrænkes, indtil det helt forbydes Syge at befinde sig udenfor det af Styrelsen angivne Rum. Men dette er *Straf,* og det er vel ikke Meningen, at Medlemmer, der ofte i en lang Aarrække har bidraget til Sygekassen, naar de bliver syge skal *straffes* fordi de er syge?

Hvorfor ikke sige til den Syge, der f. Eks. har en af »de mindre Sygdomme« o: Læsion af Fingrene: ophold Dig saa meget som muligt i den friske Luft, gaa ud i Skov og ved Sø, saa at Du — samtidig med, at Du

faar din Haand i Orden — ordenlig kan faa dine Lunger udrensede og dit stærkt anstrængte Nervesystem bibragt den nødvendige Stimulans. Var det ikke langt at foretrække for den af Styrelsen krævede Indespærring?

Jeg kunde have forstaaet, om Styrelsen — i Lighed med hin landfaderlige Regent — havde forordnet, at alle Syge med Udgangstilladelse skulde være hjemme senest Kl. 10 Aften — men at indskrænke en Udgangstilladelse paa 3 Timer daglig — nej, den er for tyk!

Endvidere var Styrelsen enig med Dr. Lendrop i, at »Folk, som man tror simulerer, skal skrives paa Hospitalet«. Naar man véd, hvor umulig det er for Lægen i mangfoldige Sygdommes Begyndelsesstadium at stille en Diagnose og naar man sér, hvilken Uenighed der er blandt Læger angaaende Hospitalers Anvendelighed i det mindste for visse Sygdomme, tager denne Styrelsens Enighed med Dr. Lendrop sig i en Lægmands Øjne lidt vel *rask* ud.

Til Slut kun dette: Styrelsen vedtog, at »gifte Kvinder kan kun faa Barselhjælp, naar de indmælder sig i Kassen inden de er 4 Maaneder henne«; hvorledes faa dette til at rime sammen med Sygekassens Loves § 3, 3. Stykke, der siger: »Ingen har Krav paa Kassen før 6 Uger efter Optagelsen«? Thi Bestemmelsen om intet Krav før 6 Uger efter Optagelsen skal vel forstaas saaledes, at man efter Udløbet af de 6 Uger har et absolut Krav, og Svangerskabsperioden er jo sædvanlig længere end 4 Maaneder + 6 Uger.

Kunde disse Lægmandsbetragtninger bevirke, at Styrelsens ret drakoniske Bestemmelser ikke traadte altfor grelt ud i Livet — ja, saa var Hensigten naaet.

Den 28. April 1899. V. RENÉ LASSEN.

II.

Styrelsen og Lægerne.

Bille-Top: . . . . Det er jo Meningen, at der skal spares. Men Lægerne maa vide, om de har Styrelsen i Ryggen . . . .

Man vil have lagt Mærke til, at Styrelsen af og til trommer Lægerne sammen til en lille privat Sammenkomst, hvor man i jævn, kammeratlig Ligefremhed snakker om Tingene.

Det er ret muntert at erfare, hvad der gaar for sig i et saadan Par private Timer. At det var de svære Kanoner, der rullede op, er jo indlysende: En strængt gennemført Kontrol fra Lægens Side maatte meget indskærpes. Betydelig Indskrænkning i Udgangstilladelsen burde være fast Takst. Men uopholdelig Indlæggelse paa Hospital af en Syg, naar Lægen tror (!) han simulerer, det burde for Fremtiden komme i første Række, som et aldeles ufejlbarligt Middel.

— Det er meget naturligt, at Styrelsen søger at værge Kassen mod Attentater fra Simulanters Side. Bare gælder det om at finde passende Midler. Den Vej, man her er slaaet ind paa, vil sikkert hurtig vise sig at være saa uheldig som vel muligt — i hvert Fald for de *Syge*.

At Styrelsen ved sit gode Kendskab til de enkelte Medlemmer kan danne sig en nogenlunde bestemt Mening om en Mands Hæderlighed og navnlig ved Kendskabet til de forskellige Lønninger kan se, hvorvidt en Mand har Fordel eller i hvert Fald Tab af at mælde sig syg, det er saare rimeligt. Men Lægerne, som aldeles ikke ligger inde med disse Oplysninger og som slet intet Kendskab har til Medlemmerne, de vil for Fremtiden se akkurat med lige stor Mistanke paa alle de Syge, der søger deres Hjælp. Og hvis Lægen saa tror (!) at Manden simulerer, saa har han »Styrelsen i Ryggen«, og lader straks Synderen køre paa Hospitalet. Og en saadan *Tro* vil en Læge meget let kunne faa, naar han med passende Mellemrum faar et Puf og en Paamindelse om, at der skal *spares*.

At denne Fremgangsmaade kan bidrage til at skræmme en enkelt Simulant, er nok muligt, men at den ogsaa kan bringe Kassen forøgede Udgifter og i al Almindelighed vil være generende for de Syge, er vist langt rimeligere. De fleste Medlemmer vil sikkert nødig have Skyld for at være Simulanter. Derfor vil de i Fremtiden være lidt forsigtigere med at søge Læge. De vil i Tilfælde af Sygdom vente et Par Dage for at se, om det ikke »gaar over.« Bliver det saa værre, gaar de til Lægen, men saa har Sygdommen maaske allerede sat sig saa fast, at det tager dobbelt saa lang Tid at faa den helbredet, som hvis Lægehjælp var søgt straks.

Styrelsen gaar endog saa vidt, at den foreskriver Lægerne, *hvordan* de skal behandle visse Sygdomme. Som et rigtigt hyggeligt Eksempel herpaa kan anføres: Et kvindeligt Medlem gik til Lægen for at søge Raad for en Sygdom. Lægen skrev en Medicin op og gav Patienten Ordre til hver Dag at gaa lange Ture. Dygtig Motion i frisk Luft skulde nok hjælpe. Og saa skulde hun forøvrigt afholde sig fra alt Arbejde i Hjemmet. Da Konen ikke maatte passe sin Gærning derhjemme, bad hun Lægen om en Sygeseddel. Men dette Forlangende virkede paa Lægen som et Solstik. Naa, hun vilde have Sygehjælp! Saa kunde der slet ikke være Tale om at gaa Tur eller faa Motion i frisk Luft. Nej, saa skulde hun straks gaa hjem og i Seng. I den Retning havde Lægen meget strikse Bestemmelser fra Styrelsen. Patienten var imidlertid fornuftig nok til at lade Lægen forstaa, at hun brød sig Pokker om Sygehjælpen. Hun gik de lange Ture og var i Løbet af kort Tid restaureret. Om Helbredelse var opnaaet lige saa hurtig efter Styrelsens Kurmethode, er et helt andet Spørgsmaal. Men et var opnaaet: de ca. 4 Kr., som Patienten kunde tilkomme, var bjærgede for Kassen.

Som man ser, er der en Del at resikere, ud over hvad Sygdommen medfører, naar man bliver syg nuomstunder. Og det var vist derfor ingen Skade til, om der snart skete en Forandring i disse Tilstande. Og da først og fremmest, at man løste de Baand, der nu hindrer, at Lægerne har fuld Handlefrihed, hvad selve *Sygdommen* angaar.

Om ikke for andet, saa fortjener Lægerne Beundring for, at de saa rolig finder dem i, at vor civile Styrelse nu og da ændrer lidt ved deres medicinske Uddannelse.

At Styrelsen derved kommer paatværs af Kvaksalverloven, bør interessere os mindre end at vore egne Sygekasselove vistnok bliver traadt vel meget paa Tæerne. C. L. P.

Typografens daarlige Leben.

1. Tarifsygen.

VORE Læger kan ikke forstaa den ny Tarif. Den ene efter den anden spørger med stor Forundring: »Hvad er det for en taabelig Indretning rundt paa Trykkerierne, at Personalet kun kan gaa i Arbejde en Fredag eller Lørdag? Det maa uvilkaarlig influere paa Sygedagenes Tal!«

Vi har svaret dem, at en Typograf gaar i Arbejde hvilken som helst Dag i Ugen. Naar til Eksempel en Arbejder bliver syg om Tirsdagen, antages der ofte en anden om Onsdagen. Bliver den Syge atter rask en Mandag, og kan han begynde at arbejde om Tirsdagen, byder Tarifen ham ikke at vente til om Lørdagen.

Men vi véd jo godt, at det gaar saaledes til i adskillige Tilfælde: Den Syge indfinder sig paa Trykkeriet og forklarer, at han føler sig saa vel, at han nu kan blive *skreven rask*. Faktoren lader ham vide, at der lige i Øjeblikket er *lidt sløjt*, eller der er *ingen Aflægning* eller der *mangler Manuskript* til hans Værk, saa det er bedst, at han bliver ved at være syg en tre, fire Dage endnu. Det er en af Aarsagerne til, at »Personalet kun kan gaa i Arbejde o. s. v.«

En anden Aarsag hidrører særlig fra Bestemmelsen i den ny Tarif: »En Bladsætter kan kun antages for 8 Dage«. Paa Grund af denne Bestemmelse sagde Principalen fornylig til en Mand, der mældte sig rask: Ja, ser De, min Ven, vi antog jo Jensen, da De blev syg; i Dag er det Onsdag, han skal have Opsigelse først, altsaa maa De vente med at begynde til næste Lørdag. Og Manden maatte saamænd vente den halve Snes Dage; han var nu »*skreven rask*«, saa han kunde desværre ikke vedblive at være syg.

Hvad enten nu den nye Tarif for disse Syge-Vikarers Vedkommende er taget for bogstavelig eller ikke — saa har Lægerne ubetinget Ret: den bør *ikke* influere paa Sygedagenes Tal.

Man kunde vel uden Vanskelighed blive enig om en lille Dispensation for Tarifen her? ARTISAN.

— — —

Den ærede Indsender vil af Referatet fra Styrelsesmødet i et tidligere Nr. se, at Dispensationen er foretaget. RED.

Typografernes Stiftelse.

FRA Stiftelsens Kasserer har vi modtaget følgende velmotiverede Hjærtesuk: Hr. Redaktør! Tror De ikke nok, at jeg kunde have Nytte af en Beklagelse i *Typograf-Tidende*? Den gælder en Del af de ærede Inkassatorer til Typografernes Stiftelse.

Ikke for det, jeg burde maaske være stolt over den gode Tro, de Herrer nærer til mit Gaadegætter-Talent; men det vil jeg overlade til større Forfængeligheder. Jeg foretrækker et saa letfatteligt Regnskabsvæsen som muligt, selv med Fare for at blive behængt med Signalementet: Tungt Nemme.

Der er tre Slags Inkassatorer: de omhyggelige, de mindre omhyggelige og de rent sjuskede.

De første er det en Fornøjelse at have Forretninger med. Og mere behøver jeg altsaa ikke sige om den Klasse.

Den anden Slags viser en tilsyneladende Omhyggelighed, men har dog Skavank alligevel. F. Eks. sender de en pænt udarbejdet Navneliste med vedføjet Pengebidrag, og for saa vidt synes jo alt i Orden. Men naar saa jeg i Protokollen har givet vedkommende Trykkeris gamle Medlemmer en Vedtegning for erlagt Bidrag, støder jeg til Slut paa en Jensen, en Nielsen og en Petersen, som Vorherre maa vide hvor bor. Ganske vist har jeg jo faaet Kronen, de har betalt i Kvartalsbidrag, og Kassen lider altsaa intet Tab; men hvorledes skal jeg opføre disse Medlemmer paa Aarsberetningen? Som nye? Det véd jeg jo ikke, om de er. Som gamle? Hvor ser jeg saa deres Anciennitet? Dér sidder jeg net i Sylten. Jeg faar Ulejlighed med at sende skriftlig Forespørgsel til Inkassatoren — han med at svare mig.

Den tredie Slags er den værste. Disse Inkassatorer stiller Fordringer til Ens Gætteævne, der er hartad utrolige. For Eksempel kommer de med en *Haandfuld* Kroner op paa Trykkeriet og overantvorder disse i min Fraværelse til en af mine Kolleger. Og tro blot ikke, der følger Navneliste med. Nu kan det hænde, at der er for mange Kroner, og det kan hænde der er for faa, men de unævnelige, der har betalt de overskydende, eller de Restanter, der er Skyld i Manglen, det faar jeg ikke et Muk at vide om.

Jeg bør gætte mig til Facit — hvad Fanden har man ellers en Kasserer til!

— — Men som sagt, Hr. Redaktør! Tror De ikke nok, jeg vil have Nytte af at beklage mig i *Typograf-Tidende?*

April 1899. J. F. MØLLER.

Vi er ganske sikker paa, at Kassererens Henvendelse til Inkassatorerne gennem *Typ.-Tid.* vil have den forønskede Virkning, saaledes at han i Fremtiden ikke behøver at løbe an paa sin Gætteævne. RED.

Sportsklubbens Sommersæson.

Nu da Sommeren staar for Døren, begynder Typografernes Sportsklub sin Sommersæson, denne tegner til at blive meget interessant, idet der ikke alene i Aar dyrkes Boldspil, Kricket, men ogsaa Friluftsgymnastik. — Boldspillet tager sin Begyndelse *Søndag den 7. Maj Kl. 9*, hvor Spillerne samles paa Øvelsespladsen *(Blegdamsfælled)* ved Helgesensgade, hvor der ogsaa vil blive taget nærmere Bestemmelse angaaende de Aftener, paa hvilke der spilles. Kricketholdet, der allerede tæller flere gode Spillere, vil ikke alene søge at hævde sin Position overfor den gamle Modstander, Skomagernes Boldklub, men ogsaa optage Kampen med Andenholds Klubberne. Det gælder derfor om at møde flittig til Øvelserne, for at Klubben kan faa Fornøjelse af sin Boldsæson.

Klubbens Medlemmer vil som sagt ogsaa i Aar faa Lejlighed til at øve Friluftsgymnastik, og denne vil finde Sted hver Torsdag Aften fra 7½—9 — i Maj tillige om Søndagen fra 10½—12 — i Øvelseslokalet Sølvgadens Kaserne.

Ved Friluftsgymnastikken faar Medlemmerne Lejlighed til at øve Stang-, Længde- og Højdespring, Reck- og Barreøvelser o. s. v. i fri Luft; her forenes det nyttige med det behagelige — den friske Luft med den sunde Motion. Det er første Gang dette Forsøg gøres, og Klubben venter talrig Tilslutning hertil baade af nye og gamle Medlemmer.

Klubben modtager nye Indmældelser hver Øvelsesdag; Kontingentet er jo saa lavt, at det ikke kan afholde nogen fra at indmælde sig, kun 10 Øre pr. Uge om Sommeren (Maj—August). Klubben venter ogsaa, at mange Typografer vil deltage i dens Sommersport, Boldspil og Friluftsgymnastik.

Vi kan ikke noksom anbefale Kollegerne at mælde sig ind i Sportsklubben. Ønsker man ikke at være aktiv Deltager, saa støtter man i hvert Fald disse vore Kollegers Bestræbelser for igennem Sporten at skabe større Sundhed, mere Livslyst og Tilfredshed indenfor vort Fag, ved at yde Klubben det lille Kontingent, som det koster at være Medlem.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalforening

afholdt ordin. Generalforsamling Lørdag d. 22. April. Lokalforeningens og Ekstrakassens Regnskab for Januar Kvartal fremlagdes og godkendtes. Ligeledes godkendtes 2 Svendeprøver fra Assens. Et Forslag fra Typografernes Fagforening om Lokalforeningens Indmældelse under de samvirkende Fagforeninger fremkaldte en længere Diskussion, og efter at et Ændringsforslag, gaaende ud paa, at Lokalforeningens Navn kun maatte benyttes, hvis ⅔ af Medlemmerne stemte derfor, var forkastet, vedtoges det at sende Forslaget til Listeafstemning i Lokalforeningen. Paa Forslag fra Typografernes Fagforening vedtoges med 21 St. mod 14 at deltage med Banneret i Majdemonstrationen. HANS JENSEN, Sekretær.

Næstved Lokalforening

afholdt Søndag den 23. April ordinær Generalforsamling paa Jærnbanehotellet, hvor det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Det vedtoges, at Formanden skal forespørge Hovedbestyrelsen om Tilladelse til Anskaffelse af et Skab, hvori Foreningens Sager kunne opbevares. Forretningsfører A. M. Kristensen indledede derpaa en Diskussion om Spørgsmaalet ang. Oprettelsen af et Foreningstrykkeri i Randers; i Diskussionen deltog flere Medlemmer og udtalte sig baade for og imod Sagen. Sluttelig vedtoges paa Forslag af A. M. Kristensen fremtidig at sende et Par Linjer til *Typ.-Tid.* om Lokalforeningens Generalforsamlinger. K. HØYER, Sekretær.

Paa Grund af Helligdag maa Manuskriptet til næste Numer være indsendt til Redaktionen senest Mandag Aften.

Nær og fjærn.

Nykøbing Venstreblad udgik 1. Maj i halvt Numer, da Redaktøren, Hr. TOKSVIG, gav Trykkeripersonalet fri fra Kl. 12 Middag. F. A.

Sommerferie. *Folketidendes* Bogtrykkeri i Ringsted har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferierne tager sin Begyndelse 1. Maj. Samtidig er Lønnen for 2 Sætteres Vedkommende forhøjet fra 19 til 20 Kr., medens en tredie er rykket op paa 19 Kr. —n.

— Redaktør, Overretssagfører J. C. HANSON *(Frederiksb. Amtstid.)* har, efter derom indgivet Andragende, givet sit Personale Tilsagn om Sommerferie paa 8 Dage med fuld Udbetaling af Ugelønnen. M. C.

Festlighed i Sangforeningen. Efter Generalforsamlingen i Lørdags, ved hvilken C. E. BYNCK og CHR. HANSEN bleve genvalgte til Kasserer og Bestyrer, samledes Medlemmerne om Punschebollen, og Formanden, ALBERT AUENER, bragte Bynck en Tak for hans 10 Aars Virksomhed som Kasserer for Sangforeningen og for hans Arbejde i samme Tid som Hovedkasserer for Juleuddelingen blandt Arbejdsløse. Bynck modtog derefter en Sølvopsats fra Medlemmerne til Minde om Tiaarsdagen for hans Valg.

30-Aars Jubilæum. Torsdag den 27. April fejrede Faktor J. L. PETERSEN sit 30-Aars Jubilæum ved Faget og som Arbejder ved *Silkeborg Avis*. Petersen er stadig i Besiddelse af et godt Helbred og et uopslideligt Humør. Han er paa Grund af sin store Elskværdighed meget afholdt af sine Kolleger. Rimeligvis har hans Principal i Anledning af Jubilæet paaskønnet hans ualmindelige Flid og Arbejdsævne. Hans Venner og Kolleger vil ønske for ham, at han endnu i mange Aar maa beholde sit gode Helbred. Som en Mærkværdighed kan anføres, at han ikke har været alvorlig syg i de 30 Aar, og først for en Maaneds Tid siden modtog han for første Gang Understøttelse af Foreningen — 3 Dages Sygehjælp i Anledning af et Influenzaanfald. X.

Linotype-Maskinens Udbredelse i Nordamerika. I et tidligere Numer omtalte vi Sættemaskinen »Linotype« og dens Udbredelse i Evropa. Fra en dansk Kollega i Amerika har vi i disse Dage modtaget et Brev, hvori han bl. a. omtaler de Følger, Sættemaskinen »Linotype« har haft paa Typograferne derovre. Dette Brev viser tydeligere end noget andet, hvor varsomme Forældre skal være forinden de sætter deres Børn i Sætterlære. Følgen vil i Fremtiden som Regel være den, at de unge Mennesker ofre 5 af deres Ungdoms bedste Aar for, naar de saa er udlærte, at maatte gaa fra Faget og over i Arbejdsmændenes Rækker. Brevskriveren siger:

»Linotypen« har gjort Ende paa al Avissats i Amerika — naar undtages Smaablade i Landsbyer. Af Chikagos 5000 Sættere er de 4000 ledige, og har maattet søge sig andet Erhværv, saafremt de ikke var heldige eller unge nok til at lære at arbejde ved »The Linotype«. Det er kun Akcidensarbejde, Tabelsats og lidt Bogarbejde, som i Fremtiden udgør Arbejdsfeltet for Haandsættere.

Finland og Forfatningsbrudet. Det af den russiske Kejser nylig udstedte Reskript, som delvis ophæver den finske Grundlov og derved øger den saakaldte Generalguvernørs despotiske Magtstilling, som særlig Presseforfølgelserne illustrerer, har alt medført »Inddragning« af ikke faa Blade, der med større Frimodighed end tilladeligt har paatalt Retsbruddet. Det nærmeste Resultat heraf er vore finske Fagfællers voksende Arbejdsløshed, som den »faderlige« russiske Regering dog har søgt at bøde paa ved Tilbud om af de offenlige Midler at yde Understøttelse til saadanne »Typografer, som gennem eventuel Suspension af daglig udkommende Aviser bliver arbejdsløse.« Dette Tilbud

har Typografernes Forbundsstyrelse afvist, idet den opfatter »en deslige Omsorg for Arbejdernes Vel som absolut ude af Stand til at forsvare den stedfundne Undertrykkelse af det frie Ord, og derfor Tilbudet som en Haan mod finske Typografers Menneskeværd.« Denne Forbundsstyrelsens afvisende Stilling til Regeringsforslaget har medført, at der i Forbundskassen er indgaaet betydelige Summer fra velhavende Finner, ligesom de Bladudgivere, hvis Organer er inddragne, støtter de afskedigede Personaler med større Summer. Bl. a. giver Bladet *Østra Finlands* Udgivere, der har lidt under den almindelige Skæbne hver af Bladets Typografer en maanedlig Understøttelse af 60 Mark.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 24. April.

1. Et Medlem, som har været syg, har først anmældt Sygdommen efter at være erklæret rask, hvorfor Lægen samtidig har bevidnet ham syg og skrevet ham rask. Der forespørges, om han er berettiget til Sygehjælp. Formanden har svaret med Henvisning til § 39, sidste Stykke, at Sygehjælp i dette Tilfælde ikke kan erholdes. — Bifaldtes.

2. Et Medlem, der staar med et ikke fuldt tilbagebetalt Laan, der imidlertid afvikles regelmæssigt, er bleven syg. — Da Medlemmet siden han modtog Laanet, hver Uge har tilbagebetalt 2 Kr., og altsaa fuldtud har opfyldt sine Forpligtelser overfor Foreningen, skønnes det ubilligt at nægte ham Hjælp i Sygdomstilfælde.

3. Forespørgsel om, hvorvidt et Medlem, der kun har arbejdet tre Dage af en Uge, skal betale Kontingent for den paagældende Uge. — Naar der er arbejdet tre Dage af Ugen, svares fuldt Kontingent.

4. I Anledning af en Forespørgsel fra R. om Forstaaelsen af Tarifens § 28 om medhjælpsvis Arbejde var meddelt, at en Forlængelse af en opsagt Plads uden Afbrydelse ikke berettiger til Ekstragodtgørelse.

5. Typograf T., Roskilde, er af Lokalafdelingen indstillet til forlænget Sygehjælp i 4 Uger. — Bevilges.

6. To Laanebegæringer, den ene fra R. A. Hildebrandt (Nr. 201) fra Hjørring til Nyborg, den anden fra Niels A. Hansen (878) fra Aalborg til København, anbefalede af de respektive Lokalafdelinger, bevilgedes.

7. Fastsættelse af Optagelsesbetingelser for et tidligere fra Amerika tilbagevendt Medlem, der nu arbejder i Grenaa. — Vedkommende, der ved sin Bortrejse ikke skyldte noget til Foreningen og ikke nu er over Aldersgrænsen, optages som nyt Medlem med 4 Kr. i Indskud.

8. Aalborg Lokalafdeling har sendt »Forretningsføreren« (Formanden) en Misbilligelse af, at han endnu ikke har besøgt Løgstør, hvor der skal herske tarifstridigt Forhold. — Forretningsudvalget maa gøre Aalborg Lokalafdeling opmærksom paa det uheldige, at slige Misbilligelser fremkommer uden at Forretningsudvalget er hørt, *da* det ikke er »Forretningsføreren«, som bestemmer, naar han skal besøge de forskellige Byer, men Forbundsstyrelsen, og *da* Løgstørbogtrykkeren er Medlem af Dansk Provinsbogtrykkerforening og kun har faaet en foreløbig Dispensation fra Lærlingeskalaen, *saa* burde Misbilligelsen være rettet til det Medlem, der siden Nytaar har staaet der under tarifstridige Forhold og først nu besværer sig derover.

9. Ved Cirkulæreafstemning bevilgedes enstemmigt 100 Kr. til Fagskolen for indeværende Aar.

10. Et Spørgsmaal om Foreningstrykkeri drøftedes paa Grundlag af Korrespondance med den øvrige Hovedbestyrelse.

11. Der gaves Oplysning om en Del Tarifsager. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Styrelsesmøde afholdes Søndag den 7. Maj Kl. 12 i Foreningslokalet.

Lægerne: Dr. LENDROP er flyttet til Nørrevoldgade 21,[1] (Telefon 22017, Konsultation 1—2, Søndag 9—10).

Ny Medlemmer: Sigvard Lundbergs Hustru Johanne Christine og Punktererske Caroline Nielssine Nielsen (Schønberg & Hartwig).

Tiltraadte: 1279, Nikolaus Møller (arbl.) fra Rejse. 878, Niels Andreas Hansen (O. C. Olsen) fra Aalborg. 2855, Chr. Emil Hansen (Tivoli) fra Næstved.

Bortrejste: 2844, Axel M. Hansen (arbl.) paa Rejse) 1433, Johan S. Olsen (Missionstr.) paa Rejse. 708, Fred. Edv. Geisler (arbl.) paa Rejse. 2855, Chr. Emil Hansen (arbl.) til Næstved i Pl. 2857, Johs. Carl Harder (arbl.) til Vejle i Pl. 1919, Jens P. Chr. Hansen (arbl.) til Nykøbing F. i Pl.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Søndag 10—12.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

26. April: *Maribo, Fredericia* og *Svendborg.* 24. April: *Thisted.* 27. April: *Kallundborg.* 29. April: *Skanderborg* og *Faaborg.* 1. Maj: *Middelfart, Næstved* og *Randers.* 2. Maj: *Ribe.*

Kolding, den 2. Maj 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Odense, Sætter Niels Jørgen Peter Nielsen, udl. 8/4 99 i Fyns Tid. og Trykker Ulrik Chr. Theodor Fr. le Fevre, udl. 1/5 99 hos Tiedje (aflagt Prøve for off. Komm.). Holbæk, S. Chr. Jensen, udl. 1/5 i Holbæk-Posten (aflagt Prøve for off. Komm.). Randers, Thomas Thomsen, udl. 7/4 99 i C. J. Ryes Bogtr. (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 1011, Sofus Jensen fra Rudkøbing i Pl. Aarhus, 1392, Otto Thorvald Rudolf Nielsen og 1590, Jørgen Moeslund Petersen (begge i Pl.) samt 1066, Lars Hveissel (arbl.). Hjørring, 1343, Ejler Jens Jørgen Kloster fra Fredericia i Pl. Kolding, 1206, Fr. Ferd. Strudts i Pl. fra Holbæk. Nyborg, 201, Faktor R. A. Hillebrandt (Nyborg Avis).

Bortrejste: Nyborg, 225, Faktor C. G. Fich til Odense i Pl. (Odense Avis). Vejle, 1292, Chr. Christensen til Kbhvn. i Pl. Aalborg, 878, Niels A. Hansen til Pl. i Kbhvn. Hjørring, 201, R. A. Hildebrandt til Pl. i Nyborg. Horsens, 1249, Marius Sivertsen fra Rejse. Holbæk, 1206, F. Strudts til Pl. i Kolding.

Udslettet for Restance: 1058, Henr. Nielsen, Thisted.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sammensang. Næste Lørdag Kl. 9: Selskabelig Sammenkomst med Sang og Dans. Tegning til *Dans* og *Maaltid* (Lammesteg, Snaps, Bajer) à 1.25 modtager STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Sangøvelse paa Søndag **Kl. 10**[3]/4, da Dirigenten skal gaa Kl. 12. **Alle** bedes møde **præcis**

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere afholder ordin. Maanedsmøde *Tirsdag den 9. Maj Kl. 6 Efterm.* i Admiralgade 19.

T. C. C. Søndag Tur til Farum. Trianglen Kl. 9. Nielsson og Dreyer.

ANNONCER

Typograf.

En flink Sætter kan straks faa Plads i *Loll.-Falst. Stiftstidendes* Bogtrykkeri.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 12 MAJ 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til *Fredericia, Holstebro* og *Odder* er lukket.

København, den 9. Maj 1899.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Idylliske Forhold i Holstebro.

HØJREBLADET *Holstebro Avis*, der ejes af Redaktør og Dyrlæge WELSCH, er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft paa Grund af, at han har nægtet at underskrive paa Tarifen. Arbejdsforholdene paa Hr. Welsch's Trykkeri er og har i mange Aar været i høj Grad skandaløse, hvorfor vi i forrige Uge søgte en Forhandling med ham for at faa ordnede Forhold i hans Trykkeri. Det viste sig hurtig at være umuligt ad denne Vej at komme til en Overenskomst, hvorfor vi opfordrer vore Kolleger til ikke at søge Plads hos Hr. Welsch forinden han har underskrevet paa Tarifen.

Den Besætning, som vedblivende holder Stand i Hr. Welsch's Officin, er i højeste Grad mangelfuld, og vi skal her, for en anden Gangs Skyld, nævne Navnene og vise alle vore Medlemmer Billederne af de to »Kolleger«, som har ment at tjene deres egne Interesser bedst ved at hjælpe Redaktør Welsch ud af den Forlegenhed, han er sat i. Faktoren hedder **Haagensen** og har en Løn af 20 Kr. ugenlig, hvad man dog ikke skulde synes at kunne være særlig fristende til at en Mand vilde svigte sine Kolleger. Det samme gælder en Typograf **Homburg**. Han erholder 9 Kr. ugenlig og fri Station.

THORV. HAAGENSEN

DANIEL G. C. HOMBURG

Kollegerne trindt om i Landet vil straks ved at betragte disse to Individers Billeder opdage, at det er gamle kendte »Hædersmænd«, idet de begge ved Tarifbevægelsen i Provinserne i 1895 første Gang brød ud af Rækkerne. Vi havde selvfølgelig heller ikke ventet, at de nu skulde være kommet til bedre Erkendelse — dertil er deres Meriter os i for frisk Minde —, men det skal derfor ikke hindre os i, at vi trækker dem frem i fuldt Dagslys, saaledes at alle vore Kammerater bestandig kan have dem for Øje — de hører nemlig til det Galleri, der **aldrig** maa glide ud i Forglemmelse.

Foruden disse to »noble« Herrer har Hr. Redaktør Welsch faaet samlet sig 7 Lærlinge sammen, nemlig 3 Drenge og 4 Piger. At det er billig Arbejdskraft følger af sig selv. Den ældste af Pigerne faar 7 Kr. 69 Øre ugenlig, de øvrige 3 har derimod ikke saa meget — man skal nu heller ikke være altfor flot, har vel Hr. Welsch ment, og saa giver han dem hver **3 Kr. 85 Øre pr. Uge!** At disse skulde kunne leve af den Fortjeneste er selvfølgelig ganske umulig, og Følgen er, at de ligger Forældrene til Byrde. Da vor Repræsentant henvendte sig til de unge Pigers Forældre for at gøre dem begribelig, hvor skadelig det vilde være for deres Børns Fremtid, om de vedblivende lod dem arbejde paa et Sted, hvor Principalen ikke vilde underskrive paa den Tarif, som nu er gældende overalt i Provinserne, saa viste det sig dog umuligt at faa dem gjort dette begribeligt.

Det maa kun beklages, at d'Hrr. er saa kortsynede, at de ikke kan indsé, at de ved denne deres Optræden kan berede deres Børn en kummerlig Fremtid.

Ret morsomt var det at høre Hr. WELSCH beklage sig over, at han »i disse politiske bevægede Tider skulde se sig tvungen til at søge Arbejdskraft fra — Tyskland!« Hr. Welsch, hvis Nationalfølelse i hans eget Blad kommer i Oprør saa snart der blot er Tale om Tyskland, generer sig altsaa ikke for at bruge tysk Arbejdskraft, naar han blot derved kan tjene sine egne Interesser og samtidig slaa den danske Arbejder ned — hvilken Humbug er dette ikke!

Men vi kan trøste Hr. Welsch med, at der er ingen af vore tyske Kolleger, der føler sig slikne efter Plads i hans Bogtrykkeri, og at Hr. Welsch's Nationalfølelse skulde blive betynget ved at han skulde være nødsaget til at tage Arbejdskraft fra Tyskland, skal vore Organisationer baade her og i Tyskland nok sørge for ikke sker.

Saaledes er nu en Gang Arbejdernes nationale Grænsepæle afmærket.

Fra Sydamerika.

DET kunde maaske interessere Kollegerne derhjemme at faa Nys om, hvorledes Forholdene ved Typografien ere hernede i Syden. Jeg skal søge at fremstille dem saa korrekt som muligt, dels støttende mig til, hvad jeg har ladet mig fortælle af andre, dels til, hvad jeg selv har bragt i Erfaring. Arbejdende i et af Sydamerikas største Bogtrykkerier har jeg rig Lejlighed til at se og høre, hvorledes her er.

Man har ofte sagt mig, at vort Fags Udøvere overalt i de Lande, hvor der tales Spansk, Portugisisk eller Italiensk er daarligt stillede, og dette slaar til — for de sydamerikanske Staters Vedkommende i alt Fald. Ved de spanske Blade i Nordamerika er Sætterens Løn god, men der er jo ogsaa Foreningsliv og Sammenhold blandt Kammeraterne, hvilket fuldstændigt mangler her.

Der er jo nok Foreninger, baade i Brasiliens og Argentinas større Byer, men de ere uden Spor af praktisk Nytte for Arbejdere, som ville tænke paa at forbedre de i de senere Aar mere og mere miserable Lønningsforhold.

Her i Buenos Aires f. Eks. (en By paa 800,000 Indb.), hvor der er henved 2000 Typografer, kunde der, under normale Forhold, være en udmærket Forening, men det har ikke været muligt, trods flere Forsøg derpaa, at holde sammen paa alle disse Individer af forskellige Menneskeracer, som man finder beskæftigede ved vort Fag her — lige fra Negre og Indianere og de latinske Stammer igennem til Tyskerne og »vi Folk, som bor oppe mod Nord«.

Der blev dog for et Par Aar siden stablet en Strejke paa Benene, som imidlertid, grundet paa Pengemangel og daarligt Sammenhold mellem Kammeraterne, tabtes. Formaalet med Striden var at opnaa Lønforhøjelse og Afkortning af Arbejdstiden.

Var det galt her før Strejken, er det blevet endnu værre, efter at den tabtes, thi Arbejderne har nu ikke Spor af Medbestemmelsesret over Højden af Lønnen. Denne fastsættes af Principalen efter hans eget Forgodtbefindende og udbetales meget uregelmæssigt oven i Købet.

Et Eksempel: I en større Bogfabrik,* hvori der beskæftiges en Masse Typografer, har man, saasnart Guldet sank lidt i Værdi, for nogen Tid siden straks nedsat Lønnen med 10 pCt., endog førend Priserne paa Købmandsvarerne vare nedsatte, og samme Steds skammer man sig ikke for at lade Arbejderne vente ugevis paa deres Penge. Og saaledes gaar det mange Steder.

At Savnet af en god Forening er meget føleligt for Germanerne og os Skandinaver er let forstaaeligt. Thi vi ere jo hjemmefra godt vant. Det samme kan man ikke sige om Spanierne, som jo nok aner, at der kunde gøres noget, men som dog ikke har drevet det videre end til at tale derom. Italieneren er glad og veltilfreds; her kan han spise saa megen Macaroniesuppe, Kød, Brød, Kartofler, som han har Lyst til (altsammen billige Ting her), og han har endda Raad til at drikke sig et stort Glas Vin, klæde sig pænt og vise sig paa Promenaden om Søndagen. Herligheder, som han derhjemme i »la bella Italia« kun turde drømme om. Derfor kommer der ogsaa Masser af italienske Fagfæller hertil, og alle andre ere enige om at give »el neapolitano« Skylden for, at Lønnen er dalet saa betydeligt; thi før Italienerne begyndte deres Indvandring (for en Snes Aar siden) skal Sætterens Stilling have været endogsaa god her. Markedet er nu overfyldt af arbejdssøgende Italienere, og, da han er billig, da han omtrent straks taler Sproget, og da han tillige er en god og ihærdig Arbejder, bliver han foretrukket.

Jeg skal nu opgive, hvorledes Lønnen er, og hvad man kan have ud af den: Bogsættere lønnes med fra — — ja, *hvorfra* er egentlig ikke godt at sige, thi paa de smaa Bogtrykkerier og i Provinserne er Lønnen som oftest jammerlig lille — men lad os sige fra 70—100 Pesos (1 Peso = 360 Øre egentlig, men har i lange Tider ikke staaet i højere Værdi end 150 Øre). De 100 Pesos opnaas dog kun efter lang og tro Tjeneste. Bladsætterne tjener noget ganske lignende i de spanske og argentinske Blade, lidt mere i de tyske, franske og engelske, og meget mindre i Provinsbladene. Akcidenssætterne er bedst betalte og deres Løn kan, naar de ere noget ganske særligt dygtige i Retning af Kunst- og Akcidenssats, stige indtil 120—150 Pesos om Maaneden, men det er meget faa, der naar saa højt. Trykkerne lønnes bedre end Sætterne: 100—150 Pesos. Bogbinderne ligeledes 100—150. Mærkeligt er det at se, at Litograferne endnu ere saa vanskelige at faa fat i herovre, at de opnaar 200—280 Pesos om Maaneden med 8 Timers Arbejdstid daglig. Fag som Maskinarbejdere og Bygningshaandværkere lønnes ogsaa godt — men det vil føre for vidt her at beskæftige os med andre end vort og beslægtede Fag.

En Familje med et Par Børn kan, naar den indskrænker sig lidt, hvad Bolig angaar, leve for ca. 55 Pesos om Maaneden. Klæder ere dyre og Fornøjelserne ligesaa faa som kostbare. Man vil heraf se, at en Sætter, som hjemme er blot nogenlunde ordenlig stillet, skal betænke sig paa at foretage den lange og dyre Rejse herover; thi der er jo kun lidet for os at vinde.

Jeg skal ikke fraraade nogen Lysthavende at rejse herover, for saa vidt han er ung og af godt Helbred, thi Rejsen er interessant og Forholdene her forresten ogsaa, men det, jeg vil opnaa med disse Linjer, er at forhindre, at Folk rejser herover med store Forventninger, som næsten altid blive skuffede. Jeg har i den korte Tid, jeg har været her, set flere Eksempler derpaa og føler det desaarsag som min Pligt at underrette Kollegerne derhjemme om, hvorledes her er.

En Mand med stor Familje maa jeg absolut fraraade at komme her. Ligeledes er den Omstændighed, at Folk i sproglig Henseende kommer aldeles uforberedte hertil, vel særlig medvirkende til, at det er gaaet galt for saa mange baade her og i Brasilien. Saa meget af Sproget (spansk) maa man kunne, at man kan forstaa og gøre sig forstaaet.

For Folk med Driftskapital er her et udmærket Virkefelt, naar man først har sat sig ind i Landets Skikke og Forhold, der ere saa vidt forskellige fra de hjemlige. Den, som kan arbejde selvstændigt, kommer let fremad baade paa Land og i By.

Jeg tror nu at have skildret Forholdene saa rigtigt, som det er muligt, og, da jeg er rejst herover for at søge mig noget udenfor Faget (for Helbredets Skyld), tror jeg ogsaa at kunne sige, at jeg paa en Maade har dømt upartisk. Det er imidlertid vanskeligt for en Mand uden Kapital eller Protektores at faa Hold i noget ordenligt — men i uheldigste Fald vil jeg sige som vel saa mange før mig: »*El viajero se despide y se va*«.

Med koll. Hilsen

Buenos Aires, den 25. April 1899. V. C. HANSEN.

* Alt drives her fabriksmæssigt og Typografen betragtes og behandles kun som Fabriksarbejder; han maa ved Mødetiderne tage sit Numerskilt ude i Porten sammen med Drengene og Klosetrenseren og har at mælde sig paa Kontoret og aflevere det; i Fald han kommer blot et Minut for sent, Mulktstraf bliver han da idømt for sin Forvorpenhed.

1. Maj Demonstrationen.

DET gik som vi spaaede. Dagen oprandt med straalende Solskinsvejr, og den friske Foraarsvind hvirvlede lystig gennem Gaderne. Hen paa Eftermiddagen plantedes de mange røde Faner paa Nørre Fælled, saa de tilsidst dannede ét mægtigt Espaliere omkring Fælleden. Og ud fra de mange høje Kaserner strømmede Arbejderne i stedse tættere og tættere Skarer ud over Nørrebro for tilsidst at samles under hver sin Fane.

Ogsaa Typograferne havde paa denne Dag i stort Tal sat Vinkelhagerne fra sig samt standset Maskinerne og fulgt Styrelsens Opfordring om at give Møde sammen med vore Kammerater i andre Fag for at demonstrere for 8 Timers Arbejdsdagen. Et overvældende og prægtigt Syn var det, da denne mægtige Arbejderhær næsten paa en Gang satte sig i Bevægelse henover den lysegrønne Flade op imod de to Talerstole. Begge vore Bannere var ude og vi skylder Sandheden at sige, at aldrig er vore Kolleger ved nogen Demonstration mødt saa talrig op som ved denne Lejlighed.

Stor var Spændingen efter at vide, hvor mange af Gutenbergs Sønner, der vel vilde møde i Dag, men først da Bannerførerne satte sig i Bevægelse og vi var kommet nogenlunde fri af Menneskesværmen, saaes det, at der var langt flere, end vi havde Grund til at vente, og smilende trykkede man hinandens Haand til pludselig Glæden fik Luft i den dejlige Majsang, som A. C. Meyer har skrevet til Ære for 8 Timers Arbejdsdagen. Da den var sunget, følte enhver, at under disse Faner og med denne Sang vilde og skulde det en Gang lykkes Arbejderklassen at naa Maalet.

Det er en Ære for os, og det vil sikkert kun være et Tidsspørgsmaal, naar vi alle som én møder frem til en Demonstration, der gælder en saa vigtig Sag som 8 Timers Arbejdsdagen.

Det er ikke alene i København, at vi er naaet til Forstaaelsen af den Betydning dette Spørgsmaal har for os, men overalt i Provinserne deltog Kollegerne i stort Tal i Demonstrationen.

Vi kan derfor med Tilfredshed se tilbage paa denne Dag; vi véd, at den næste Gang vil vinde endnu større Tilslutning.

Faneindvielse.

TYPOGRAFISK FORBUND i Horsens indviede Søndag den 30. April deres nye, røde Banner ved en selskabelig Sammenkomst i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Som Talere var kommen til Stede P. HVIDTFELDT og Redaktør L. RASMUSSEN.

FORMANDEN (Typograf Andersen) bød Velkommen og betonede den særlige Anledning. Det var glædeligt, at Forbundet i 2½ Aar var vokset fra 7 til 35 Medlemmer, og under Fanen vilde vi bestandig gaa fremad i Takt med de øvrige organiserede Arbejdere. Han gav derefter Ordet til P. HVIDTFELDT, som udtalte sin Glæde over at være nærværende ved denne Fest og gav et kort Overblik over »Dansk typ. Forening«s Historie, betonede den megen Gæring og Brydning inden for Faget, der havde sin Grund i, at den ældre Generation, med den større Fagdygtighed, forenede de nedarvede konservative Anskuelser i Organisationsspørgsmaal, medens den yngre Generation, der næsten var fabrikmæssig uddannede, med Begejstring havde sluttet sig til den nyere Tids Opfattelse af Organisationen som et Værn mod Udbytning af Fagets Udøvere. De to Retninger maatte betragte hinanden med Velvilje. Taleren ønskede, at det nye Banner maatte samle en stor Skare af Typografer i Horsens og udbragte til Slutning et Leve for Banneret, som han derpaa afslørede.

Derefter fik Redaktør L. RASMUSSEN Ordet og talte for Organisationerne. Medens Lavsorganisationerne for Svendenes Vedkommende nærmest var et Overgangsstadium, til Svenden blev Mester, saa var Forholdene anderledes i vor Tid, hvor Bogtrykkerne i Reglen ikke var faglærte Folk, men drev Bogtrykkernæring i Kraft af Kapital. Derfor tog Organisationerne ogsaa et andet Maal nu, nemlig at sikre Fagets Udøvere paa forskellig Maade. »Typografisk Forbund« danner et Led i Bestræbelserne for at naa frem til ny og bedre Kaar. Det kan være, at Typograferne er bedre stillede i Kundskab end de fleste andre Fags Udøvere; men saa skulde de forstaa at udnytte disse i Organisationens Tjeneste, i Kampen for at vinde frem til lysere og bedre Kaar. Typograferne trænger lige saa godt som andre til at faa deres Kaar forbedrede. Taleren udbragte et Leve for, at »Typografisk Forbund« snart maatte forsvinde, og at den stedlige Afdeling af »Dansk typ. Forening« maatte indmelde sig under de samvirkende Fagforeninger.

FORMANDEN takkede Talerne og udtalte sin Tilslutning til Red. Rasmussen, at Forbundet vilde vedblive at bestaa, indtil samtlige Ty-

pografer i Horsens var under Fællesorganisationen, hvorpaa han udbragte et Leve for Talerne.

Under Faneindvielsen assisterede Sangkoret *Typografia,* som helt igennem tog livligt Bifald.

Nu spredtes Deltagerne for atter at samles Kl. 7½ til Fællesspisningen, hvor der herskede en gemytlig Stemning. Taler og Sange fulgte Slag i Slag. Da det vilde blive altfor vidtløftigt at gengive de forskellige Udtalelser, skal her blot fremhæves, at P. LAURITSEN talte for Forbundet og for Formanden, TH. BERTHELSEN for Damerne, A. E. CHRISTENSEN for Sangerne og de Fremmede. Efter Fællesspisningen afholdtes et livligt Bal, som sluttede Kl. 3.

Banneret er af dobbelt rødt Silketøj, og det er foruden Foreningens Navn og Stiftelsesdag forsynet med Gutenbergs Brystbillede og Bogtrykkervaabnet paa forgyldt Grund og omgivet af en Lavrbærkrans. Maler MONRAD i København har leveret Banneret. SONNENBERG.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 29. April sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes CARL MADSEN og til Sekretær C. BJERREGAARD.

FORMANDEN aflagde Beretningen. Det forløbne Halvaar maatte betragtes som et heldigt Sangaar; men trods god Tilgang af Ungdom maatte vi stadig beklage Manglen af en Del af Fagets Tenorister. Festen for Juleuddelingen havde været vellykket, Overskudet var 470 Kr., som tilligemed Indsamlingen Landet over tilsammen gav 2432 Kr. I Januar havde Koret givet en Sanghyldest for Gustav Clausen ved hans Tilbagetræden som Redaktør af *Typograf-Tidende.* En Fest var bleven afholdt for Jul. Andersen i Anledning af hans 50-aarige Fødselsdag, ved hvilken han blev udnævnt til Foreningens Æresmedlem, som en ringe Tak for hans Virksomhed. Aarsfesten forløb smukt; Koret var paa omtrent 40 Mand og høstede megen Paaskønnelse for dets Præstationer. Siden har vi holdt flere Prøver ugenlig til Dirigentens Privatkoncert sammen med Brage og Odeon; Koncerten afholdtes den 23. April og Koret blev rost meget i Dagspressen. I Slutningen af Sæsonen var modtaget Opfordring fra Journalistforeningen om at synge ved dens Koncert, Aarhundr. Viser, men som Følge af det allerede forcerede Arbejde til Dirigentens Koncert maatte vi sige Nej og henvise til Ydun.

KASSEREREN indstillede Regnskabet til Godkendelse og gav nogle Oplysninger om de mindre Udgifter. Aarsfesten udviste en Besparelse af 43 Kr. mod i Fjor, hvilket bevirkede et lille Overskud; i Aarets Løb var 2 Medlemmer døde, nemlig Henningsen og Rud. Jacobsen, 2 var udslettede med Restance og Medlemsantallet var nu 124. — VALD. AUENER anbefalede paa Revisionens Vegne Regnskabet, som derefter blev enstemmigt godkendt.

Valg af Kasserer og Styrer. C. MADSEN og BJERREGAARD anbefalede at genvælge d'Hrr. Bynck og Chr. Hansen. — FORMANDEN rettede en Tak til Bynck for hans gode Arbejde i Foreningens Tjeneste. Derefter blev Bynck og Hansen valgte med Akklamation. — C. MADSEN rettede en Opfordring til Medlemmerne om at hjælpe Kassereren med Inkassationen og derved lette hans Arbejde.

FORMANDEN henledede Opmærksomheden paa den selsk. Sammenkomst 13. Maj i Lokalet og anbefalede Medlemmerne at deltage i Sangen ved de Massmannske Søndagsskolers Aarsfest i Frue Kirke.

Dansk typ. Forening.

Anvisningskontoret.

Naar Medlemmer modtager Pladstilbud fra Kontoret, maa de ikke sætte sig i Forbindelse med Arbejdsstedet før Kontoret har erholdt Underretning om, at Pladstilbudet er modtaget.

Kan Vedkommende, der er tilbudt en Plads, af en eller anden Grund ikke modtage denne og der er en anden paa det paagældende Sted, der har Lyst til at komme i Besiddelse deraf, maa Vedkommende skrive til Kontoret — og ingen andre Steder. Det er aldeles forkasteligt, at Kolleger, der er kommen til Kundskab om en Plads, som er tilbudt en anden Kollega gennem Kontoret, telegraferer eller skriver til det paagældende Arbejdssted om at erholde Pladsen. Ikke alene er dette ufint, men bringer Forstyrrelse i Anvisningens Virksomhed. Og alle Parter er jo interesseret i, at dette virker saa godt og billigt som muligt.

Der er intet i Vejen for, at Medlemmer, som staa i »faste« Pladser, kan bytte ved Kontorets Medvirkning, men der maa saa gives klar Besked om, hvilken Plads der ønskes.

Og lad Kontoret i alle Tilfælde faa Besked om, hvilket Arbejde, den Pladssøgende kan udføre. Men lad være med at opgive mere, end de paa Arbejdsstedet er i Stand til at udføre, thi dette vil blot forvolde Ærgrelse for alle Parter.

Anvisningskontorets Adresse er: *Dansk typografisk Forenings Anvisningskontor,* Telegram og Telefon: *Hvidtfeldt.* Altsaa **ikke** »Typografia«, thi den koster 8 Kr. om Aaret, medens den førstnævnte er gratis.

Arbejdssøgende, der tager Ophold i København, udgaa af Kontorets Liste her. Omvendt for dem, der tager Ophold i Provinserne. Ingen kan saaledes findes paa begge Lister.

Kolding, den 8. Maj 1899. P. HVIDTFELDT.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Regnskabsberetning for April Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening.

Kassebeholdning	Kr.	289.92
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen		16665.73
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	5122.49

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	-	10210.49

Reservefonden.

Kassebeholdning	-	21345.19
	Kr.	58084.87

Udgift.

Dansk typ. Forening.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	274.26
Indskud i Arbejdsløshedskassen	-	812.00
Typ.-Tid. (Nr. 1—8)	-	329.51
Telefonleje	-	25.00
Porto (Formanden)	-	12.76
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen	-	16665.73
Kassebeholdning den 30. April	-	3449.71

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassen.

Porto og Telegrammer	-	9.56
Tryksager	-	23.75
Kassebeholdning 30. April	-	10210.49

Reservefonden.

1. Rate til Skomager- og Snedkerstrejken	-	419.50
2. do. - do.	-	419.50
3. do. - do.	-	407.50
Porto og Telegrammer	-	9.57
Tryksager	-	23.75
Kassebeholdning 30. April	-	20506.23
	Kr.	58084.87

Kolding, d. 1. Maj 1899. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nær og fjærn.

Sommerferie. *Randers Venstreblad* har i Aar ligesom sidste Aar tilstaaet sine Typografer 1 Uges Sommerferie med Udbetaling af hel Ugeløn. Ligeledes har det i Aar tilstaaet sine Lærlinge en 3 Dages Sommerferie op til en Søndag.

Stenografi. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra Sekretæren i Dansk stenogr. Forening, Hr. J. Petersen, hvori der tilbydes Kollegerne Landet over pr. Korrespondance et gratis Kursus i letfattelig dansk Stenografi.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Forening afholder paa Lørdag Aften sin 2-aarige Stiftelsesfest i »Kongens Klub«, Østergade 15. Der vil blive holdt Foredrag, Aftenunderholdning og Bal. Vi anbefaler Kollegerne at købe en Billet for at støtte denne unge Organisation.

Jubilæum. Den 15. Maj kan Bogtrykkerfirmaet J. JØRGENSEN & Co., hvis nuværende Indehaver er Hr. Bogtrykker M. A. HANNOVER, fejre sit 25 Aars Forretningsjubilæum. Dette Firma hører til de Forretninger, der altid har søgt at staa sig godt med sine Arbejdere, ved at betale disse, hvad der tilkommer dem. Det er desværre mere end man kan sige om mange andre lignende Forretninger.

Dødsfald. Den forløbne Uge har ikke mindre end 3 Dødsfald, nemlig Enke efter Typograf WOWERN, JULIANE VILHELMINE, der opnaaede den høje Alder af 72 Aar, Typograf LØFBERGS Hustru LOUISE, som døde Lørdag Nat Kl. 1 efter et haabløst og langvarigt Sygeleje, kun 24 Aar gammel, og endelig ANDERS KNUD SIMON SIMONSEN, 23 Aar. De døde alle af Lungesygdom, de sidste af Tuberkulosen. Louise Løfbergs Begravelse foregik Torsdag den 11. ds., Kl. 1½ fra Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Simonsen havde lidt af Sygdommen uafbrudt i over 2 Aar. Han var en lystig og godmodig Natur, som kun faa Aar arbejdede ved Faget, før Sygdommen angreb ham. Ved hans Begravelse fra Assistents Kirkegaards store Kapel Torsdag den 11. ds., Kl. 11½ var Foreningens Banner til Stede.

En Sættemaskine, Linotype, havde *Aftonposten* i Helsingfors ladet anskaffe for at kunne faa Bladet ud Mandag Morgen, da Sætterne havde nægtet at arbejde om Søndagen. Maskinen ankom til Helsingfors samme Dag som den russiske Regering forbød Bladet at udkomme.

Anvendelse af Papir. I de forenede Stater har man Gulve af Papir eller rettere Papirmasse. Ligesom Trægulve er de slette Varme-

ledere, men dæmpe Lyden mere og have den Fordel, at der ingen Fuger findes; de ere behagelige at gaa paa ligesom Linoleum, og Prisen er lavere end for Trægulve. Papirmassen forsendes som Pulver i Sække. Naar den skal benyttes, udrøres den blandet med noget Cement som Bindemiddel til en stiv Dejg, som bredes ud over Gulvet og presses med Valser. Efter Tørring kan Gulvet males i hvilketsomhelst Mønster og med den Træ-Farve, man ønsker. — En anden Anvendelse af Papir er til Drivremme. Papirstrimler af passende Brede presses sammen og forbindes ved Hjælp af Stifter eller Staaltraad. Papiret tilvirkes af Manillahamp eller Bast og lignende Trævlestoffer og bliver selvfølgelig behandlet med forskellige Kemikalier for at gøre det stærkt og brugbart. Remmene samles paa sædvanlig Maade og skulle være meget billige.

Bare for Plamasens Skyld! I den tyske By Tilsit afsagdes fornylig en Dom i en Pressesag, hvorved en Bladudgiver blev dømt til 9 Maaneders Strafarbejde for at have skrevet en meget »farlig« Artikel, den ansvarhavende Redaktør fik 4 Maaneder, desuden fik Bogtrykkeren 3 Ugers Fængsel for at have uddelt Manuskriptet til Sætteren og til Slut fik Sætteren 5 Dages Fængsel, fordi han ikke havde gjort den ansvarlige Redaktør opmærksom paa den formastelige Artikels Indhold.

Gamle ulæselige Haandskrifter kunne i Følge *Papierztg.* i visse Tilfælde atter gøres læselige. I Byen Breslaus Arkiv havde man fundet en Del Haandskrifter fra det 16. Aarhundrede, som vare blevne ulæselige paa Grund af Fugtighed o. s. v. Man henvendte sig da til den kemiske Undersøgelsesanstalt om Raad, og Forsøg viste snart, at Skriften var udført med Jærngallusblæk. Ved at stryge de ulæselige Partier med en Pensel dyppet i 1 pCt. Opløsning af Garvesyre og i 60 pCt. Alkohol, traadte Skrifttrækkene allerede temmelig tydelig frem og viste sig fuldstændig skarpe efter at være behandlede med Svovlammonium.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 7. Maj. Frav. med anm. Forfald: F. K. MADSEN.

Det besluttedes at deltage i Arbejderpartiets Grundlovsfest den 5. Juni samt af sidste Karnevals Overskud at anvende indtil 60 Kr. til Musik. — Til Kassererens Medhjælp for sidste Halvdel af Februar samt Marts og April bevilgedes 100 Kr. — Et Medlem af Hjælpekassen ønsker delvis Sygehjælp fra 1. til 6 Maj. Nægtedes. — Et sygt Medlem bevilgedes Landophold. — Et Medlem af den faglige Afdeling (52 Aar) ønskede at blive optaget i Hjælpe- og Ligkassen. Nægtedes i Henhold til Lovene. — En Bogtrykker har en Lærling mere end han i Følge Tarifen er berettiget til. Det overlodes til Formanden at skride ind herimod. — Et Medlem, der havde udvist en usømmelig Opførsel i Foreningslokalet, fik et halvt Aars Karantæne. — Da Gravesen til Oktober (paa Grund af sin Hustrus Helbredstilstand) ikke ønsker at være Vært for Foreningen længere og det er tvivlsomt, om man kan faa Lejemaalet fornyet, overlodes det til Formanden og Kassereren at søge et passende Lokale. — Til at arrangere Stiftelsesfesten valgtes Chr. Christensen og Joh. Møller. — En Bogtrykker, der beskæftiger kvindelige Sættere, betaler dem ikke fuldt ud tarifmæssig. Det besluttedes at skride ind herimod. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

I Typograf-Tidendes næste Numer vil Navnene paa de Medlemmer, som restere med Betalingen for Billetter til Maskeraden 1899 blive bekendtgjort.

V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter-Trykker Christian Christensen, udl. 15/10 98 i Viborg (arb. hos Lazarus). Sætter Sophus Chr. Sørensen (Jordan), udl. 1/10 94. Sætter Otto Emil Jensen (Thiele), udl. 1/9 83 hos Lazarus. I S. H. L.: Trykker Henry Johan Jensen (Hoffensberg), udl. 1/4 99 s. St. Trykker Axel Martin Strøm (Jordan), udl. 1/10 94 hos Carl Andersen (er Medl. af F.). Sætter Niels Chr. Christensen (Sivertsen), er Medl. af F. I F. H.: Sætter Jul. Philip Reimann Christoffersen (Val. & Lund), udl. s. St. 1/5 99 (er Medl. af S. L.). I F. H. L.: Sætter Charles Vald. Andersen (Bording), udl. 6/5 99 s. St. (er Medl. af S.). I S. L.: Heindorffs Hustru Caroline Emilie og Lundbergs do. (*hvis Navne ønskes opgivet*).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1177, Hans Peter Larsen (arbl.) paa Rejse og 1917, Hugo Wiinblad (Bording) til Pl. i Assens.

Døde: 389, Enke Vilhelmine Nielsine Jul. Wowern (72 Aar). 1871, Løfbergs Hustru Louise Gunhildminda (24 Aar). 1892, Anders Simon Knud Simonsen (23 Aar).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket paa Søndag.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Aalborg, Oluf Chr. Olsen, udl. hos P. Hansen 1/5 efter 5 Aars Lære; aflagt Svendeprøve. Aarhus, Hans Rasmussen, udl. hos Kjeldsen i Odder efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Køge, 1261, Jens Lichtenberg Madsen fra Middelfart i Pl. Stubbekøbing, 1315, H. E. D. Johansen. Nykøb. M., 1608 (Den t. F.), Chr. Jul. Rasmussen fra Rejse i Pl. Odense, 1352, Frithjof Sjøquist og 225, C. Fich, begge fra Nyborg. Kolding, 869, J. P. Løffquist fra Assens i Pl. Holbæk, 1196, Rasmus Bertelsen fra Kolding i Pl. Roskilde, 1832 (Den t. F.), Rasmus Carl Chr. Tønnesen i Pl. (Rosk. Avis).

Bortrejste: Horsens, 1205, Johannes Nielsen (Militær) til Kbhvn. Odense, 1208, Erik J. Hansen til Pl. i Esbjerg. Kolding (Askov Højskole), 1196, Rasmus Kr. Bertelsen til Holbæk i Plads. Svendborg, Esben Hansen (arbl.) til Ringsted og Carl Henrik Marius Jørgensen til Ringsted i Pl.

Ny Lokalformand.

Viborg: M. CHR. ANDERSEN i Stedet for Th. Kragelund. Det bemærkes udtrykkeligt, at Formanden kun træffes i Hjemmet, Lille Mikkelsgade 1 fra Kl. 12—1 og 7—8.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

1. Maj: *København* (Den typ. Forening).
9. Maj: *Frederikshavn.*

Kolding, den 9. Maj 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9: Korsang og Assemblé. Tegning til Maaltidet senest Fredag hos STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Fredensborg. Trianglen Kl. 9. R. Andersen og Christensen.

ANNONCER

En velanbefalet Trykker.

En ældre, paalidelig og dygtig Akcidenstrykker, der er vant til at arbejde selvstændig, kan erholde fast Plads (eventuelt som Faktor) til høj Løn. Nærmere Underretning gives af F. V. BACKHAUSEN i Viborg, til hvem Anbefalinger og nærmere Oplysninger bedes sendt.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Dhrr. Typografer!

De mange Skrivelser, jeg modtager fra Typografer i Provinsen, om at tilsende dem Vejledning i Stenografi, lader mig formode, at der hos Typograferne findes stor Lyst til at gøre sig bekendt med Stenografien. De mange Typografer, der ere Medlemmer af »Dansk stenografisk Forening« vidner ogsaa herom. I den Anledning tilbyder jeg d'Hrr. Typografer i Provinsen et gratis 3 Mdr.s Kursus pr. Korrespondance i »Letfattelig dansk Stenografi«. Indmeldelse bedes snarest tilstillet undertegnede.

København, Værnedamsvej 2, 5. Maj 1899.

Med Højagtelse
J. PETERSEN,
Sekretær i »Dansk stenogr. Forening.«

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 19 MAJ 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til *Fredericia, Holstebro* og *Odder* er lukket.

København, den 18. Maj 1899.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den faglige Bevægelse.

SIDEN vort Fag ved Nyaarstid med saa stort Held afsluttede sin Lønbevægelse, har der overalt hersket en stærk Gæring for at faa Arbejdernes Lønvilkaar forbedret, og der findes i dette Øjeblik saa godt som intet Fag uden at man enten har ordnet Priskuranterne saaledes, at de nu er mere tidssvarende eller ogsaa er midt i Lønkampen. Dette er ganske naturligt. Konjunkturerne er stærkt opadgaaende samtidig med at Priserne paa Fødevarer, Klæder, Husleje, Ildebrændsel osv. er steget i en uforholdsmæssig Grad, og man vil derfor ikke kunne fortænke Arbejderne i, at de under disse Omstændigheder søger at værge sig selv og sin Familie mod at synke ned i Fattigdom og Elendighed; men benytter det gunstige Øjeblik til at faa en lille Brøkdel af det store Udbytte, som ellers vilde vandre over i Arbejdskøbernes bundløse Lommer, til at gaa den mere naturlige Vej: *til Skaberne af alle Samfundsværdier — den arbejdende Befolkning.*

Vi har i et tidligere Numer omtalt forskellige Fag, som var i Kamp, og vi kan nu supplere denne Meddelelse med, at disse, med Undtagelse af et enkelt Fag, er gaaet sejrrig ud af Kampen. Siden da er der imidlertid adskillige andre Fag blevet tvunget ud i Konflikt, saaledes Sømændene, der efter en rask lille Strejke paa et Par Dage fik gennemført deres Fordringer; Haandskomagerne, der vel er de daarligst lønnede blandt alle organiserede Arbejdere, kæmper i denne Tid en haard Kamp med Mestrene om at faa Lønnen højnet og faa indført Værksteder. Haandskomagerens Løn har under de gamle Forhold været en 12—14 Kr. om Ugen, men samtidig hermed har han maattet indrettet sit lille, fattige Hjem til Værksted for Mesterens Arbejde, uden at denne nogensinde har ydet ham Erstatning herfor. Denne Strejke har i den Grad Publikums Sympati, at det ganske sikkert inden kort Tid vil lykkes Skomagerne at føre den igennem; allerede nu har en stor Mængde Mestre underskrevet paa Priskuranten; der findes dog endnu en Del, som ikke har bøjet sig for Svendenes berettigede Krav, men samtidig har Svendene oprettet et Produktionsværksted, og det kunde være, at det blev den værste Anstødssten for de genstridige Mestre. Anlægsgartnerne, som ligeledes hører til de Fag, der er daarligst lønnede, er af deres Principaler tvunget ud i Kamp, da de stillede Fordring om at faa Arbejdsforholdene ordnede paa en Maade, der svarede til Nutiden; man er imidlertid nu blevet enige om at lade en Voldgiftsret dømme de stridende Parter imellem.

Et andet Fag, som i særlig Grad har følt Trykket af lang Arbejdstid og lav Løn, er Møllerne, hvorfor disse, da deres Henstilling til Møllermestrene om at faa deres Arbejdsforhold regulerede, blev afviste, saa sig nødsagede til at nedlægge Arbejdet.

Disse Konflikter vil ganske sikkert gaa i Orden uden at der sker nogen nævneværdig Skade paa nogen af Siderne; men samtidig trækker der et andet Uvejr op, som ingen i dette Øjeblik er i Stand til at kunne se, hvilke vidtrækkende Følger det vil faa.

Det er Arbejdsgiverforeningen, der pønser paa med et Slag at ville slaa de organiserede Arbejdere ned. Og til den Ende har man begyndt med at erklære Lock-out i forskellige Fag. Det er ikke første Gang, at denne Forening, der bestaar af Storkapitalister og andre, som disse tvinger til at gaa med, har forsøgt noget lignende; men bestandig har Arbejdernes Tillidsmænd ved deres rolige og besindige Optræden faaet afværget denne Samfundsulykke. Nu mener imidlertid Arbejdsgiverforeningen, at det rette Øjeblik er kommet til at kunne falde over vore Organisationer og derved for stedse berøve de danske Arbejdere deres Medbestemmelsesret i den eneste Salgsvare, vi ejer — vor Arbejdskraft.

Dette er ikke alene hensynsløst — det er brutalt!

Og hvad er det saa for intetsigende og løse Grunde, d'Hrr. Pengeposemænd anfører for at kunne tilfredsstille deres eget Magtbegær og standse hele det pulserende Erhværvsliv, hvorved kolossale Værdier for stedse gaar tabt? Den eneste Grund til d'Hrr.s Skridt er den, at Snedkersvendene i 7 jyske Byer havde nægtet at anerkende en Overenskomst, som var truffet mellem »De samvirkende Fagforbund« og »Arbejdsgiverforeningen«; men da Hovedbestyrelsesmedlemmerne i »De samv. Fagf.« vedtog at nægte de jyske Snedkersvende Understøttelse, saafremt de ikke ved en ny Afstemning vedtog at anerkende Overenskomsten, og da de jyske Snedkersvende et Par Dage efter bøjede sig for denne Afgørelse — saa var samtidig ethvert reelt Grundlag for et saa brutalt Skridt, som at kaste flere Tusinde Arbejdere paa Gaden, taget bort.

Desuagtet vover denne Arbejdsgiverforening at lade de tunge Vaaben komme til Anvendelse. Men det kunde dog være, at man denne Gang havde forregnet sig. Arbejderne har intet Guld eller Sølv at tabe; men naar man vil berøve os vor Organisationsret, det bedste Klenodie, vi ejer, ja da rejser vi os som en Enhed — og da vil Kapitalen løbe Panden mod Muren.

Kammerater! Ingen af os vil være med til at svigte vore Klassefæller i denne Kamp — det har vi vist saa ofte i lignende Tilfælde. Nu gælder det maaske mere end nogensinde at bevare vore fortrinlige Organisationer; men skal vi kunne det, da maa vi ogsaa vise Offervillighed. I flere Uger har vi til forskellige Lønkonflikter udbetalt over 400 Kr. om Ugen af Reservefonden; men da der kun kommer ca. 165 Kr. ind om Ugen, er det nødvendigt, at der udskrives Ekstrakontingent; i Følge Lovene skal dette dog forinden være vedtaget ved skriftlig Afstemning blandt alle Medlemmerne Landet over. Forbundsstyrelsen har derfor besluttet i denne Uge at udsende Stemmesedler. Og vi vil sige til alle Forbundets Medlemmer: Vi gaar maaske strænge Tider i Møde; men har I Eders Organisation kær og ønsker I at bevare den for derigennem at skabe Eder en lykkeligere og lysere Fremtid, da bør I ubetinget stemme **Ja!**

Saa afværger vi ogsaa dette Slag, som Arbejdskøberne retter imod os.

„Røde Hunde".

De »røde Hunde« sidder aabenbart Hr. Chr. Worm i Blodet endnu — eller har i hvert Fald efterladt en hel Del »ondt Blod« i ham.

Ingen har tænkt at ville forurette Hr. Worm eller nogen anden. Dette skulde man heller ikke antage, Hr. Chr. Worm troede, idet han i Brev af 7/4 giver Lokalfmd. og Forretningsudvalget Medhold i Opfattelsen af § 46. Han siger nemlig deri: »at det er fejlagtigt, at han (Worm) ikke vilde tro sin Lokalformand . . . eftersom jeg, **saa snart jeg havde set § 46, ikke gjorde en eneste Indvending mere**«.

Da der saa foreligger et ganske lignende Tilfælde, hvor en Kollega i Odense er indlagt til Behandling af en epidemisk Sygdom (Skarlagensfeber), og Forretningsudvalget bliver gjort opmærksom paa, at fordi en Sygdom bliver behandlet »vederlagsfrit«, er det ikke ensbetydende med at den er »taget under offenlig Behandling«, og endskønt dette er fuldt klar over, hvad der var Meningen med Lovenes Bestemmelser, saa skynder Forretningsudvalget sig at gøre en formentlig Fejl god igen ved at lade Loven virke efter dens Bogstav i Stedet for at fastholde, »hvad der var Meningen«. Ikke desto mindre benytter Hr. Worm saa denne Lejlighed til paa en ganske umotiveret Maade at beskylde Forretningsudvalget for at drive Kammerateri og for at gøre Forsøg paa at omgaa Lovene, ja gaar endog saa vidt, at han holder Lovenes Besvigelsesparagraf op for Forretningsudvalget! Dette er dog virkeligt et stift Stykke og man skulde ikke tro, at en af de »intelligente Arbejdere« kunde driste sig til offenlig at tillægge sin Forenings Ledere saa slette Motiver for dens mange Gange meget vanskelige Afgørelser. Men dette vilde selvfølgelig ogsaa i enhver anden Organisation og i ethvert andet Fagblad end Typografernes være aldeles umuligt. Det er derfor heller intet Under, at vort Fagblad populært benævnes af andre Arbejdere: »Organet for de onde Instinkter«.

Meningen med § 46 var, at naar det Offentlige overtog nogle af Sygekassens Byrder, skulde ikke Medlemmet, men Sygekassen profitere deraf. Dette skulde være udtrykt i Lovene ved Ordene: »taget under offenlig Behandling«. For Lægfolk skulde det ogsaa synes rimeligt og naturligt, at naar det Offentlige betaler Kur og Pleje for en Patient, saa var Sygdommen taget under offentlig Behandling. Saaledes skal det altsaa efter de foreliggende Oplysninger juridisk ikke forstaas. Nuvel, Hovedbestyrelsen og Repræsentantmødet maa derfor tage Konsekvenserne af deres Mangel paa fuld Forstaaelse af den juridiske Labyrint og i dette Tilfælde hævde Lovenes Bogstav og lade Medlemmerne profitere af, at det Offentlige behandler Sygdomme vederlagsfrit.

Men det skulde man ikke synes kunde give Anledning til den Bunke Uartigheder, som Hr. Worm vælter af sig.

Kunde det hjælpe lidt til at klare Begreberne for Hr. Worm, skal vi til Slut oplyse, at vel staar der i Lovene, at Lokalformændene er ansvarlige og forpligtede til, hvis de ved fejlagtig Administration have forvoldt Kassen Tab, at godtgøre dette, men der staar tillige, at Hovedbestyrelsen er den øverste administrative Myndighed. Og naar denne ved sin Kendelse tager Ansvaret, bortfalder selvfølgelig Lokalformandens. Dette Ansvar har den ikke i Sinde at rende fra.

Kolding, den 15. Maj 1899.

P. F.-Ud. V.:
P. HVIDTFELDT.

Simulans

er der ikke noget, der hedder. Hvis man ikke vil tale Dansk og sige Forstillelse eller Hykleri, skal man kalde det Simulation. Medlemmerne er ikke slemme til *det*, man bør forstaa ved at simulere, o: at bilde *os andre* ind, at de er syge, skøndt de ikke fejler noget. Men der er maaske nok en Del af dem, som bilder *sig selv* ind, at de aldrig kan blive rigtig rask igen, saasnart de faar ondt i Maven. Og det er ofte mest gavnligt for disse Folk, at der ikke bliver kælet for dem. I mangfoldige Tilfælde mangler Rekonvalescenten netop kun ét for at blive rigtig frisk igen: Faa Lov til at arbejde. Det er givet, at Lægen helst opfylder Medlemmernes Ønske, og vort Ønske er at være humane mod hverandre. Men der er Grænse for alt, ogsaa for Humaniteten; naar denne bliver brugt paa urette Maade, maa der raades Bod herpaa, d. v. s. der maa tages Forholdsregler mod dem, som misbruger den. Hertil var Mødet med Lægerne Hensigten; dette Møde satte forøvrigt kun sit Segl paa en Praksis, der Aar igennem har været udøvet i Sygekassen.

Hr. René-Lassen har ganske Ret, naar han gør opmærksom paa, at det Medlem, som tjener en Ugeløn af 24 Kr. og faar en Sygehjælp af 12 Kr., af økonomiske Grunde ønsker sig hurtigere rask end et andet Medlem, som f. Eks. tjener en Ugeløn af 24 Kr. og faar 28 Kr. i Sygehjælp. Og Hr. René-Lassen konkluderer derhen, at man skal lade det sidste Medlem, ham med den rigelige Sygehjælp, »saavidt muligt blive fuldstændig helbredet«. Selvfølgelig! Intet vilde være mere rigtigt. Ganske i Almindelighed følger Sygekassen det Princip: Se først og fremmest at blive rask. Derfor ofrer den paa de Brystsyge Summer, som andre Sygekasser finder vanvittige. Derfor Landopholdet, den rigelige Udgangstilladelse (se nedenfor) og Aversionen imod at gaa de Syge rigtig efter i Sømmene med Kontrol af deres »Ubemidlethed«, deres Sygeforsikrings-Indtægt og deres Forhold under Sygdommen.

Fuldstændig at lade fem være lige kan dog Styrelsen ikke, dels af Hensyn til Kassens Tarv, dels af Hensyn til, at den ikke, med al sin Humanitet vil lade sig tage ved Næsen af nogen Syg. Naar jeg henviser til, at Hjælpekassens Formue fra 1. April 1898 til 31. Marts 1899 er sunken fra 4,331 Kr. til 2,466 Kr. 65 Øre, vil enhver se, at det truer stærkt med Kontingentforhøjelse her ligesom i Sygekassen, hvis Formue i samme Tidsrum er gaaet ned fra 4,362 Kr. 81 Øre til 1,704 Kr. 41 Øre, uagtet Statstilskudet for 1898 er taget med i Beregningen, og uagtet Sygekassen fra 1. Oktbr. 1898 maatte forhøje Kontingentet med 10 Øre ugentlig. Jeg tør ikke paa nogen Maade for Hjælpekassens Vedkommende udtale, at det vil lykkes Styrelsen at forhindre Nødvendigheden af Kontingentforøgelse; men den vil i hvert Fald gøre sit til, at det ikke sker. Den eneste naturlige Maade, den kan virke hen til dette Maal paa, er ved at paase, at Sygekassen ikke misbruges af Medlemmer, der ere ømskindede og pibevorne, eller som tage sig deres Pligter for let. Styrelsen hverken har eller vil indskrænke Udgangstilladelsen og lignende Friheder summarisk. Jeg kan anføre, at afvigte Januar Kvartal (Aarets **koldeste**), har Udgangstilladelse været givet:

10	Patienter	2	Timer	daglig
11	—	3	—	—
38	—	4	—	—
21	—	5	—	—
26	—	6	—	—
16	—	7	—	—
4	—	8	—	—

Selvfølgelig bliver Udgangstilladelsen rigeligere i de varmere Kvartaler, og naar den i visse Tilfælde er indskrænket til 2 a 3 Timer, skyldes det oftest Hensynet til Sygdommens Natur. Men, Hr. René-Lassen, det vilde være ret interessant, om De kunde oplyse noget om, hvormange af vore Syge, der virkelig benytter den Udgangstilladelse, de faar.

Her anfører jeg nogle Eksempler fra det sidste Aar paa, hvorledes de Syge opfatter deres Stilling som Medlemmer:

A. En lige nydeberettiget Mand var syg Lørdag, Søndag og Mandag, da han mødte hos Lægen og erklærede sig arbejdsdygtig. Denne skrev ham rask og bemærkede, at han kun fik Hjælp for 4 Dage. Den unge Mand forlangte saa Datoen rettet, for at han kunde faa 4 Dages Hjælp, og følte sig i højeste Grad forurettet, da hverken Læge eller Styrelse vilde føje ham.

B. En anden ung Mand ønsker Landophold efter i 19 Dage at have været lidende af en ubetydelig Fodsygdom, der tillod ham at spasere i Luften den sidste Uge.

C. En syg Kone bliver kontrolleret. Hun staar i sin Butik og ekspederer 5—6 Kunder, før Turen kommer til vor Kontrol, der selvfølgelig modtages ganske unaadigt.

D. En Mand, nylig optagen, lader sig melde rask i en fremmed Sygekasse den 1ste, hos os derimod den 6te, og skøndt han arbejdede fra den 1ste, formener han at kunne faa Sygehjælp af os fra 1ste til 6te.

E. En ung, flink Mand meldes rask fra Paaskesøndag. Hans Forældre holder Sølvbryllup og han skal til Fest med dem om Aftenen og

Natten. Efter at have arbejdet en Uge — Arbejdsgiveren trækker ham mærkelig nok af for Paaskemandag — forlanger han Sygepenge for Paaskesøndagen og bliver mere end fornærmet over, at det nægtes ham.

F. Et Styrelsesmedlem er til Møde en Aften Kl. 10, da det banker paa Døren, og en Dame, som bor i Huset, anmoder om at maatte passere Lokalet, da hun har glemt sin Gadedørsnøgle. Vær saa god, Frue! Hils Deres Mand! Den følgende Dag skete der Henvendelse til vedkommende Sygekasselæge om den paagældende Dame, som var syg.

— — Hun *var* syg, og et Teaterbesøg eller lignende var maaske ikke til Skade for hende. I det Hele taget er her ikke paa nogen Maade under A—F givet Eksempler paa Simulanteri. Men Styrelsen har overordentlig mange Hensyn at tage overfor de Syge, der jo i en vis Forstand ofte er abnorme paa Grund af Sygdom. Disse Eksempler kunde suppleres med Snese andre. Jeg tror imidlertid, at vi skal vedblive at afgøre disse Sager inden fire Vægge — Afgørelsen falder dog oftest til gensidig Tilfredshed. Selv om Styrelsen ikke paa eget Initiativ vilde passe lidt paa, blev den nødt dertil, idet der hyppig sker Henvendelser fra Medlemmer, som — med større eller mindre Grund — forebringer Klager over en eller anden Syg. Véd De ikke dette, Hr. René-Lassen?

Hr. C. L. P. anfører et nærmere betegnet Tilfælde, i hvilket en af Kassens Læger skal have sagt til en syg Kone, at hvis hun vilde have Sygehjælp, »kunde der slet ikke være Tale om at gaa Tur eller faa Motion i frisk Luft. Nej, saa skulde hun straks gaa hjem og i Seng. I den Retning havde Lægen meget strikse Bestemmelser fra Styrelsen«. Jeg benægter, at der nogen Sinde er givet en af vore Læger saadanne Bestemmelser fra Styrelsen, og jeg opfordrer Dem derfor, Hr. C. P. L., til uden Betænkning at opgive Styrelsen vedkommende Kones og vedkommende Læges Navn, for at Sagen kan blive undersøgt, idet jeg anser det for en Selvfølgelighed, at Resultatet af denne Undersøgelse bliver bragt til Medlemmernes Kundskab.

Sluttelig skal jeg kun gøre opmærksom paa, at der af og til er enkelte Medlemmer, som frivillig tilbyder deres Assistance til Sygebesøg. Ikke blot i Kontrol bestaar vor Gærning, men nok saa meget i den Hjælp og Opmuntring, der kan ydes de haardt betrængte Syge af Kolleger, der har Blikket aabent for, at alt, hvad Sygekassen giver, ikke altid er nok, men at et venligt Ord, et Besøg i den Syges Ensomhed og den Haandsrækning, man efter fattig Ævne privat kan give, at dette ogsaa maa til for at gøre Sygegærningen til, hvad den skal være. Det var ønskeligt, om de, der har Interesse for de Syges Ve og Vel, vilde hjælpe paa denne Maade; for der trænges til dem. Det bliver en Gærning, som kun faa faar noget at vide om, men den er ikke mindre betydningsfuld derfor.

V. BERGENHOLZ.

Til Hr. René-Lassen og Hr. C. L. P.

Ærede Herrer!

I Anledning af Deres Indlæg i Numret for 5. Maj skal jeg tillade mig at gøre nogle Bemærkninger, uagtet jeg anser hint for hovedsagelig at være rettet til Styrelsen; jeg føler mig saa meget mere opfordret dertil, som et Citat af mig indtager en temmelig fremskudt Plads og — det skal jeg villigt indrømme — saaledes løsrevet fra sin Sammenhæng maaske kan se lidt haardt ud i et Medlems Øjne.

Jeg skal da først gøre d'Hrr. Indsendere opmærksom paa, hvor forsigtig man skal være med at drage Slutninger af et saa kort Referat som det foreliggende. Mødet varede i flere Timer og vilde sikkert, stenografisk refereret, have fyldt adskillige Spalter i dette Blad; jeg kan forsikre Dem, at Ledemotivet i hele Diskussionen for os alle alene var Medlemmernes Vel og Kassens Trivsel og at De, mine Herrer, har malet Fanden paa Væggen, naar De f. Eks. tror, at vi Læger for Fremtiden ser en Simulant i enhver Patient.

Jeg skal endvidere bemærke, at Deres Læger ikke er saadanne Nikkedukker, som De synes at mene, og at Deres Styrelse virkelig har saa megen sund Fornuft, at den ikke blander sig i vore Affærer, nemlig det rent medicinske. Paa det administrative Omraade, Syge- og Raskmeldelser, Udgangstilladelse og lign. optræder vi som det vi er, nemlig Kassens Embedsmænd, og arbejde i den Aand og efter de Principer, som angives fra oven. Og naar en Styrelse anbefaler lidt Paapasselighed og Sparsommelighed, hvad der er fuldt berettiget i et Tilfælde, hvor der er Underskud, saa har vi at lystre; og dette kan gøres uden at træde nogen for nær.

Iøvrigt maa jeg sige, at disse Indlæg ogsaa har glædet mig; de viser, at Typograferne er vaagne og selvhævdende og tyder paa en vis aandelig Sundhed, da jeg bag de stærke Ord mener at skimte et lille Smil.

Ærbødigst
BILLE-TOP.

Sygekassernes Aarsberetning.

FORRIGE Onsdag Aften holdt de samvirkende Sygekassers Fællesrepræsentation Aarsmøde i Rømersgade 22. Det vil ganske sikkert ogsaa have stor Interesse for vore Medlemmer at se, paa hvilket Grundlag De samv. Sygekasser i det sidste Aar har arbejdet, hvorfor vi optrykker et kort Referat af den Beretning, som Formanden for Forretningsudvalget, Hr. CHRISTENSEN, aflagde. Han gjorde først opmærksom paa, at Sygekasserne i Reglen udførte deres Gærning i Stilhed. I Aar var det anderledes, og man havde set sig nødsaget til gentagne Gange at henvende sig til det kommunale Raad, hvor Sygekassernes Krav havde vakt fortjent Opmærksomhed, ligesom man havde faaet valgt en af de ældste og første Tillidsmænd som Borgerrepræsentant. Apotekerne havde nedsat Rabatten paa Medicin fra 20 til 14²/₇ pCt. De motiverede den med, at de havde maattet betale en større Løn til deres Personale, og de mente nu, at Sygekasserne passende kunde betale dem. Forretningsudvalget har nu under Overvejelse, om man paa anden Maade kan sikre Sygekasserne god og billig Medicin. Lægerne har ogsaa rørt paa sig, og i *Ugeskrift for Læger* har man ganske utilsløret opfordret Lægerne til at forlange mere. Forretningsudvalget mener, at den Betaling, der nu ydes Lægerne, er god og anstændig, og Sygekasserne kan dog ikke gøre for, at der produceres for mange Læger. Meget stor Betydning tillagde Forretningsudvalget, at man ved Henvendelse til Kommunalbestyrelsen fik gennemført, at det for Fremtiden bliver Kredsinspektørerne og ikke Fattiginspektørerne, der kommer til at uddele Hjælpen til Sygekassemedlemmer. At Lægernes Indtægt af Sygekassepraksis ikke er helt ringe, fremgik af en Statistik, som Forretningsudvalget havde udarbejdet, og hvorved det oplyses, at 26 Læger har under 300 Kr. i Indtægt, 31 har mellem 300 og 900 Kr., 21 mellem 900 og 1500 Kr., 21 mellem 1500 og 3000 Kr., 13 mellem 3000 og 4500 Kr., 4 mellem 4500 og 6000 Kr. og 1 mellem 7500 og 9000 Kr. Taleren sluttede med en Tak til Kommunalbestyrelsen og til Sygekasseinspektøren. Denne havde sendt Meddelelse om, at 51 Sygekasser i 1898 havde Formuefremgang af 116,540 Kr., medens 13 Kasser havde haft Tilbagegang til Beløb af 4335 Kr. Den virkelige Fremgang er altsaa 112,205 Kr. Det samlede Medlemsantal er 69,857, deraf i København ca. 63,000. Beretningen godkendtes enstemmigt. Uden Omtale vedtoges derpaa følgende af Forretningsudvalget foreslaaede Resolution: »De samvirkende københavnske Sygekasser bringer ved sit Aarsmøde i 63,000 Medlemmers Navn Sygekasseinspektøren, Hr. Th. Sørensen, Tilslutning og Tak for den uegennyttige Interesse, hvormed han stedse omfatter Sygekassesagen. Vi forener os med de samvirkende sjællandske og sydjyske Kasser i Ønsket om en sund og frodig Udvikling af Sygekasserne Landet over, og hvor Bestræbelserne herfor modarbejdes, tilsiger vi Sygekasserne vor fulde Sympati og Støtte.

Nær og fjærn.

Sommerferie. Bogtrykker H. E. JENSEN, København, har tilstaaet sit Personale (6 Mand) 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen (25 Kr.).

— *Nationaltidendes* Personale har i Aar i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Bogtrykker POUL SØNDERGAARD, Odense, har uden Henvendelse tilstaaet hele sit Personale Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Efter Ansøgning fra Personalet* er der velvilligst tilstaaet Arbejderne ved *Næstved Avis* Sommerferie — *paa egen Regning*. Faktoren bemærkede meget træffende: »For hvem, der har Raad dertil!« X.

Faneindvielsen i »Typografisk Forbund« i Horsens. Følgende Telegrammer indløb til Forbundet i Anledning af Faneindvielsen, men ved en Forglemmelse fra Sekretærens Side var de bleven udeladt af Referatet i sidste Numer:

Vor Hilsen til Faneindvielsen! Leve Organisationen!
»Typografisk Forbund«, Kolding.

Aarhus Typografer ønsker Typografisk Forbund i Horsens til Lykke med det ny Samlingsmærke. Leve Organisationen!
Aarhus Lokalforening.

Held og Lykke med Fanen! »Lad den aldrig slæbe paa«!
Typografisk Fagforening, Esbjerg.

Paa Forbundets Vegne skal jeg takke for de tilsendte gode Ønsker.
C. SONNENBORG,
Sekretær.

Typografernes Enkekasse har fremdeles en stærk Tilgang af ny Medlemmer; alene fra et større Trykkeri ønsker over **40** at træde ind. Der mangler dog endnu nogle i de stipulerede 500, og da Tidsfristen snart er omme, behage man at skynde sig. Slaar Kassen først sine Døre i, bliver de aldrig aabnet mere, og bagefter kommer saa Fortrydelsen hos de Kolleger, der betænkte sig *for længe*.

Sundhedspolitiet og Bogtrykkerierne i København. Det Eftersyn, Den typ. Forening for nogen Tid siden har ladet Læger foretage af Trykkerilokalerne her i Byen, og hvorved en Del af disse blev fundne at være i en højst ukultiveret Stand, har resulteret i, at Københavns Sundhedspoliti nu tager fat. I den nærmeste Tid faar Bogtrykkerierne Besøg af Politibetjente, der skal efterse Lokalerne og have udfyldt Skemaer, der fordrer Svar paa forskellige sanitære Spørgsmaal.

Typografernes Stiftelse. Et Eftersyn af Stiftelsens Ejendomme i Istedgade og Viktoriagade fandt Sted i Søndags. Hele Styrelsen var mødt og bistodes af Viceværterne. Forskellige paatrængende Reparationer og Fornyelser i Lejligheder, paa Trappegange, i Gaarde og i Haver blev vedtagne, og man var enig om det heldige i, at der nu mældte sig en ordenlig Slump nye Medlemmer, som med deres Kvartalskroner kunde bøde lidt paa den Ebbe, der fremkommer i Kassen, naar Murer, Snedker, Maler og Rengøringskoner løber med Pengene.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 2. Maj.

Sagen om et Foreningstrykkeri drøftedes og et Overslag over et saadant udarbejdedes.

Endvidere afgaves nogle Meddelelser.

Mandag den 8. Maj.

1. En Del Meddelelser afgaves.

2. Aalborg Lokalformand forespørger, om de maa danne en Svendeprøvekommission af nogle Bogtrykkere og Typografer i Anledning af, at en Lærling ikke rettidig har meldt sig til Aflæggelse af Prøven for offentlig Kommission, og Afdelingen formener, at hans Optagelse, der er betinget af saadan Prøves Aflæggelse, ikke bør udsættes til Efteraaret. — Tillodes.

Der maa dog samtidig gjøres opmærksom paa, at dette ikke skulde være Regel, men at man i Tide maa have Opmærksomheden henvendt paa, naar de offentlige Prøver aflægges.

3. Esbjerg Lokalformand meddeler, at Bogtrykker Jens Lund nn har underskrevet det stedlige Tillæg til Tarifen. — Til Efterretning.

4. Paa Forespørgsel til København om, hvorledes man der regnskabsmæssig behandlede de Medlemmers Kontingent, som ifølge Lovene er kontingentfri, er indløbet Svar fra Hr. Bergenholz, der gaar ud paa, at kun virkelig indbetalt Kontingent føres i Regnskabet. — I Henhold hertil besluttedes det, at Lokalformænd med 25 Medlemmer og derover undlader at føre deres eget Kontingent i Regnskabet.

5. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt.

6. Skrivelse fra Dansk Provinsbogtrykkerforening angaaende Forholdene i Grenaa. Der forelaa et Forslag fra Hr. Red. Skødsholm om Tilladelse til at holde 3 Lærlinge til 3 Typografer, imod at han anerkendte Tarifen i dens øvrige Punkter. — Forretningsudvalget mener foreløbig at burde indgaa derpaa, indtil Formanden kunde komme til Stede, da Forholdene for Tiden er saaledes, at der til en Mængde irregulær Arbejdskraft kun er én Typograf.

7. Sagen om Forstaaelse af § 46. Af Hovedbestyrelsens udenbys Medlemmer har 4 *nærmest* udtalt sig *for* Rigtigheden af §'ens Fortolkning i Overensstemmelse med Forretningsudvalgets Afgørelse i Randerssagen, to for Odense Lokalformands Fortolkning. Da hele Forretningsudvalget, skøndt det er vis paa, at dets Afgørelse var i Overensstemmelse med Motiverne for §'en ved Repræsentantmødet i Odense, dog er klar over, at dens Ordlyd er bleven overensstemmende med Udtrykket i den borgerlige Lov, saa maa det læses og forstaas som denne praktiseres og saaledes, at Sygehjælp herefter *ikke* bortfalder, førend en Sygdom (ikke et enkelt Tilfælde) er erklæret for Epidemi og tagen under offentlig Behandling. — Det maa altsaa fastslaas, at der for Fremtiden udbetales fuld Understøttelse, ogsaa hvor et enkelt Sygdomstilfælde behandles vederlagsfrit paa Sygehus.

8. Sagen om Ekstrakontingent. Forbundsstyrelsen meddeler, at da man nu har taget de første 4 Ugers Ekstrakontingent til de samvirkende Fagforbund af Reservefonden, men Udskrivningen endnu vedvarer, satte den nu Spørgsmaalet om et Ekstrakontingent af 25 Øre ugentlig under Fællesafstemning. — Til Efterretning.

Mandag den 15. Maj.

1. Formanden gav Meddelelse om en Del Tarifsager i forskellige Byer.

2. Typograf Arleths Hustru i Slagelse er død. 100 Kr. var anvist.

3. Th. Kragelund, Viborg, der rejser i Plads til København, bevilgedes paa Lokalafdelingens Indstilling et Flyttelaan af 50 Kr.

4. Der forelaa et Udkast til Stemmesedler for Ekstrakontingent til Forbundet i Anledning af Bidragene til Strejkerne og Lock-out'en, som med nogle formelle Ændringer returneres til Styrelsen.

5. I Anledning af Hr. Chr. Worms Artikel i *Typ.-Tid.s* forrige Nr. havde Formanden affattet et Svar paa denne Artikel, som det vedtoges at lade gaa i Bladet. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Nyt Medlem: H. C. Hansens Hustru Jenny Karoline.

Bortrejste: 1657, Vilhelm Rath (arbl.) paa Rejse, 274, Vald. Bischoff til Pl. i Hillerød og 411, Joh. C. Døhr til Pl. i Roskilde.

Udmældt: Sætterske Anna Louise Hansen (forladt Faget).

Følgende Medlemmer restere Dags Dato med Betalingen af Billetter fra Maskeraden 18. Februar 1899:

O. Møller (S. L. Møller) Kr. 10.00, Charl. Thomsen (Berl. Tid.) Kr. 7.00, J. Jørgensen (Hoffensberg) Kr. 5.00 og Emil Petersen (Lützhöft-Petersen) Kr. 2.50.

Den 17. Maj 1899. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket i Pinsedagene.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Hillerød, Sætter Chr. Georg Larsen, udl. ⅕ 99 efter 5 Aars Lære paa Frederiksb. Amts Avis (afl. off. Prøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringsted, 1299, Carl H. M. Jørgensen (Folket.). Aarhus, 1052, P. Busch (arbl.). Kolding, 1356, Ignatz Matjeka fra Assens i Pl. Næstved, 1261 (V. d. B.), Peter Petersen (Næstv. Avis). Hillerød, 274 (Den t. F.), Vald. Bischoff (Nordlunde) fra Kbhvn. Esbjerg, 1208, E. J. Hansen fra Odense i Plads. Frederikshavn, 1768 (Den t. F.), Samuelsen fra Norge og 1086, A. K. Andersen fra Aalborg i Pl. Vejle, 2857, J. C. Harder fra Kbhvn. i Plads.

Bortrejste: Fredericia, 1343, Magnus Sørensen til Horsens i Pl. Ringkøbing, 1052, Trykker J. P. Busch fra Holstebro til Aarhus (arbl.). Horsens, 31609 (V. d. B.), Friedr. Hinrichsen til Pl. i Slagelse. Ringsted, 1315, H. E. D. Johansen til Pl. i Stubbekøbing.

T. C. C. 1. Pinsedag: Humlebæk. Trianglen Kl. 9. Ystrøm og Hansen. 2. Pinsedag: Roskilde. Frederiksberg Runddel Kl. 8. Sørensen og R. Andersen.

ANNONCER

En **flink Akcidens-Sætter,** som er villig til at deltage i Trykning, kan faa Plads paa **H. P. Sørensens Bogtrykkeri** i Frederikshavn.

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,

Gothersg. 8.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 21 — KØBENHAVN DEN 26 MAJ 1899 — XXVI AARGANG

Den typografiske Forening.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

Søndag den 28. Maj 1899 Kl. 11 pr.

paa »Søfryd«.

Dagsorden: 1. Optagelse af en Fagfælle. 2. *Lock-out'en.*

I Betragtning af Sagens overordenlige Vigtighed forventes talrigt Møde.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Med 811 mod 296 Stemmer (8 St. ikke) er det vedtaget at forhøje Kontingentet til Reservefonden med 25 Øre ugenlig. Forhøjelsen træder i Kraft fra og med 21. Uge (21.—27. Maj) og vedvarer, indtil Kundgørelse om dens Ophør sker i *Typ.-Tid.* Lokalformænd og Funktionærer, som er kontingentfrie, er ikke fritagne for at udrede Ekstrakontingent.

I Anledning af den af Arbejdsgiverforeningen af 1896 dikterede Lock-out i samtlige Bygningsfag samt i Jærn- og Maskinindustrien er der af de samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg udskrevet et ugenligt Kontingent paa 50 Øre pr. Medlem, som udredes af Reservefonden.

I den Kamp, som Arbejdsgiverforeningen har paatvunget de organiserede Arbejdere, er det uafviselig nødvendigt, at alle de Fags Arbejdere, som har Arbejde, gør deres yderste for at skaffe saa mange Penge som muligt tilveje, for at den værste Nød kan afhjælpes. Ingen maa glemme, at selv et højt ugenligt Bidrag fra *den arbejdende* er for intet at regne mod det Offer, som *den udelukkede* bringer ved at udsætte sig og sin Familie for Sult. Derfor maa alle Kræfter sættes i Bevægelse for at hjælpe, og vi opfordrer derfor alle Kolleger Landet over til øjeblikkelig at sætte frivillige Indsamlinger i Gang, for at Typografernes Bidrag kan blive saa stort som muligt. Denne Kamp gælder *Arbejderorganisationernes Selvstændighed,* og derfor *maa* hver Mand gøre sin Pligt efter yderste Ævne.

Alle de frivillige Bidrag fra Typograferne sendes til Kasserer V. Bergenholz, Admiralgade 19, København K.

København, den 24. Maj 1899.

FORBUNDSSTYRELSEN.

30,000 Arbejdere paa Gaden.

SAA skete det, som vi i forrige Numer omtalte som en Mulighed, men som vi dog havde ventet i sidste Øjeblik skulde være blevet afværget: *30,000 Arbejdere kastet paa Gaden! 100,000 Mennesker gjort brødløse!* En Haandfuld Kapitalister paa ca. 100 Mennesker har lagt sin klamme, kolde Haand over Danmark og derved standset hele det pulserende Erhværvsliv.

Hvilken himmelraabende Uretfærdighed har disse Mennesker, som til enhver Tid raaber paa at sidde inde med den eneste ægte Fædrelandskærlighed, ikke begaaet? Aldrig nogensinde er der i noget civiliseret Land begaaet større Forbrydelse end denne; Overfald, Røveri, Mord osv. straffes med Tugthus eller Døden og dog er disse Forbrydelser som Naalestik ved Siden af den, der her med koldt Blod og under Hurraraab er tilføjet Danmark midt i dets Hjærte. Gives der virkelig nogen Straf, man kunde tænke sig var for haard, og som ikke disse Individer burde lide? Nej og atter nej, her burde sandelig ikke vises Pardon; men desværre, der findes ikke en eneste Lovparagraf, der giver Samfundet Ret til at skride ind og straffe den Slags Forbrydelser. Nu er det saaledes, at naar nogle enkelte Mænd ved Hjælp af flittige Arbejderes Slid og Trældom har tjent sig en Formue, saa kommer Magtbrynden over dem, og disse Medskabninger viger da ikke tilbage for at rykke Livsnerven over og styrte Befolkningen i Ulykke, saafremt de derved tror at kunne naa Maalet: *at binde Slavelænken om Arbejdernes Ben og slaa deres Organisationer i Stykker!*

Velan! Hvis d'Hrr. tror, at Tiden nu er inde til at de med et Slag kan berøve Arbejderne de Rettigheder, som disse under store Anstrængelser og megen Møje har tilkæmpet sig, saa tager de sikkerlig fejl.

Ingensinde har Broderskabets Baand blandt de organiserede Arbejdere været knyttet stærkere og mere inderligt til hinanden end netop i disse Dage, hvor en overhængende Fare truer os. Og d'Hrr. Storkapitalister skal finde os parate til at værne vor Ret til at være medbestemmende om de Vilkaar, hvorunder vi nu og i Fremtiden skal arbejde. Det, at styrte en hel Nation i Ulykke, standse det pulserende Erhværvsliv, hvorved kolossale Værdier gaar tabt for stedse, gør man ikke ustraffet, og det Slag, som her er rettet mod Arbejderne, vil ufejlbarlig falde tilbage paa Kapitalen.

Det kan være, at vi Typografer i første Omfang ikke direkte bliver Genstand for det brutale Overfald, som vore Klassefæller i andre Fag nu maa lide under. **Det kan være!** siger vi; men lykkes det Arbejdskøberne at faa saa meget som en Smule Magt over de Organisationer, som nu er tvunget ud i Kamp — da er det ogsaa forbi med de Goder, som vi under store Anstrængelser og meget Arbejde har naaet, da er den Bygning, vort Forbund, som vi alle har saa kær, som vi har baaret Sten paa Sten til for at gøre saa stor og stærk som mulig, og som skal være vor Fremtids Værn og Støtte — da er denne vor Bygning styrtet i Grus.

Vi véd, at hvad der gælder for de andre Fag, gælder ogsaa for os. Her spørges ikke om man er Smed, Tømrer, Snedker, Typograf osv., her er det den ganske Arbejderstand, der under én Fane kæmper for at bevare det Vaaben, der alene er i Stand til at kunne beskytte os, beskytte vore Koner og Børn i Kampen for Tilværelsen. Vi véd det, og vi lader ikke dette Vaaben vriste os ud af Hænderne.

Vi er ganske sikker paa, at i dette Tilfælde behøves der ingen Opfordring til Kollegerne Landet over om at træde

hjælpende til — Enhver véd, at Truslen fra Arbejdskøbernes Side om at slaa os ned, nu er blevet til Alvor —, men der maa handles hurtig, og der vil sikkert fra Alles Side blive gjort, hvad der kan gøres, saa langt Ævnen strækker til.

Voldgiftsretten.

Aar 1899 den 26. April holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige faste Medlemmer vare mødte med Undtagelse af Hr. Carl Madsen; for denne mødte Suppleanten, Hr. P. Hansen.

Formanden gav Meddelelse om, at Voldgiftsretten havde faaet et nyt Medlem, idet Hr. Typograf N. P. Nielsen var valgt til Medlem af Retten i Stedet for Hr. René-Lassen, der nu var valgt som Suppleant.

Formanden meddelte endvidere, at Overretssagfører Dam-Nielsen havde erklæret sig villig til at fungere som Rettens Sekretær paa samme Betingelser som den tidligere Sekretær.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og underskreves.

Derefter skredes til 1. Punkt paa Dagsordenen: *Valg af Opmand.*

Paa Forslag af Formanden valgtes Overretssagfører, Folketingsmand Zahle enstemmig til Opmand.

Dagsordenens Punkt 2:

Sag Nr. 1/1899:

Maskintrykker H. C. Andersen ktr. Bogtrykker Axel Holm,

under hvilken Klageren havde anbragt, at han Lørdagen den 14. Januar d. A. af Indklagedes Bestyrer havde modtaget Opsigelse til at fratræde Pladsen den 27. s. M., hvilken Opsigelse han imidlertid som sket en Lørdag ikke kunde anse som tarifmæssig, hvorfor han, da den ikke blev gentaget Fredagen efter, ansaa den for at være uden Betydning. Da han derefter Lørdagen den 28. Januar d. A. mødte i Trykkeriet for at paabegynde sit Arbejde, blev han bortvist, og da han efter sin Formening først kunde opsiges den følgende Fredag, paastod han sig tillagt Løn for 2 Uger.

Sagens Dokumenter bleve oplæste, og der udspandt sig en Forhandling. Da der imidlertid ikke opnaaedes Flertal for noget af de fremsatte Forslag til Kendelse, blev Sagen i Medfør af Tarifen henvist til Afgørelse af Opmanden.

Valdemar Carlsen.

Dam-Nielsen.

Under 14. ds. har Opmanden afsagt saalydende

Kjendelse:

Saaledes som Sagen foreligger oplyst, er det in confesso, at Hr. Maskintrykker H. C. Andersen Lørdagen den 14. Januar d. A. er bleven opsagt af sin Principal Hr. Axel Holms Bestyrer, Hr. Mortensen, til Fratrædelse *Fredagen* den 27. Januar 1899.

Det er dernæst uimodsagt anført og betragtes derfor som givet, at Hr. Maskintrykker H. C. Andersen et Par Dage efter at han var bleven opsagt, i Følge med Hr. Sætter Hansen kom ind paa Kontoret og forespurgte, om »den Opsigelse ikke kunde blive tagen tilbage«. Det bliver herefter overflødigt at afgøre, hvilken Betydning Brugen af Ordet »kun« i Tarifens § 3 i andre Henseender maatte have, da det i hvert Fald ikke kan udelukke, at den Opsagte selv akcepterer en Opsigelse paa en anden Dag. Anmodningen om at faa Opsigelsen taget tilbage, maa være tilstrækkeligt Udtryk for, at Klageren havde akcepteret den som gyldig; thi regnede han den for ugyldig, havde han ingen Grund til at anmode om dens Tilbagetagelse.

I Henhold hertil bliver Indklagede at frifinde for den i Klagen fremsatte Paastand.

København, den 14. Maj 1899.

C. Th. Zahle.

Vi skal ikke nægte, at vi blev i høj Grad forbavsede, da vi læste den Kendelse, som Opmanden her har afsagt, og vi tvivler meget paa, at den vilde kunne staa for en højere Rets Dom. Opmanden har uden videre sat sig ud over Tarifens klare og tydelige Ord, der siger, at Opsigelse *kan kun ske en Fredag,* blot fordi at Vedkommende havde anmodet Principalen om at tage Opsigelsen tilbage; men vi skal dog hertil bemærke, at saa snart Sagen er indanket for Voldgiftsretten og den derfra gaar til Opmanden, saa er det ikke disse Udtalelser, der skal dømmes efter, men udelukkende efter, hvad Tarifens Bogstav siger.

Principalen har altsaa her brudt Tarifen paa et Punkt, hvor der **absolut ingen Misforstaaelse** kan være — desuagtet **frifinder** Opmanden ham! Aa, Du glade Retfærdighed!!!

Vor Sygekasse.

Styrelsen og Lægerne.

I Anledning af Hr. Bergenholz' Opfordring til mig i sidste Nr. af Bladet, skal jeg blot bemærke, at naar Hr. B. fremkommer med en *Forsikring* om, at der fra Styrelsens Side *ingen Sinde* er givet Lægerne Bestemmelser, som kunde berettige en Fremgangsmaade fra Lægens Side, som den i mit Eksempel nævnte, og en saadan *Forsikring* fremkommer faa Uger efter et Lægemøde, som *kun* var sammenkaldt for at diktere Lægerne ny *Indskrænkninger* overfor de Syge og paa hvilket Møde Hr. B. selv var den, der slog mest paa Tromme for yderlig Indskrænkning i Udgangstilladelsen osv., osv. — saa foretrækker jeg, i Stedet for at tage Hr. Bergenholz alvorlig, at betragte hans Opfordring som den skinbarlige Forlorenhed. C. L. Petersen.

Fast Kontrol.

I Anledning af den Polemik, der for Øjeblikket er oppe angaaende vor Sygekasse, beder jeg Dem, Hr. F. K. Madsen, om Plads for et Par Linier i *Typ.-Tid.*

Først forstaar jeg ikke, at en saa anset Læge som Dr. Neumann, der nu i en lang Tid har været Læge for vor Sygekasse, kan komme med en saa uforstandig Tale, at »Typograferne har Mani til at blive syge for mindre Sygdomme, som man slet ikke kender fra andre Sygekasser, saaledes for *Læsioner paa Fingrene.*« Tror Hr. Neumann, at vi sætter med Fødderne? I andre Fag, Murere, Tømrere, Brolæggere osv. tages der naturligvis ikke saa meget Hensyn til, om en Arbejder har faaet lidt Betændelse i højre Haands Tommeltot eller Langfinger, men har derimod en Sætter faaet Betændelse eller bleven læderet paa de nævnte Legemsdele, da er han *uarbejdsdygtig,* og saa har han da vel Ret til Sygepenge uden at faa det sorte Stempel: »Simulans«.

Dernæst vil jeg erindre Dr. Lendrop og de andre Læger om, at de en Gang fra Borgmester Borup fik et Cirkulære med Paabud om *ikke* at skrive deres Patienter paa Hospitalet uden højst paatrængende nødvendigt, og d'Hrr. bør dog vide, at Folk som oftest maa rende i 8 à 10 Dage paa Hospitalerne, før de bliver indlagt, særlig hvis det er en Sygdom af lettere Art, hvilket vel som oftest en »Simulans«-Sygdom er. Nej Sagen er den, at flere af d'Hrr. Sygekasselæger Pokkers gerne vil af med deres Patienter, og det sker saa let ved at henvise nogle af dem til Specialister og Resten skulde saa ved mindste Sygdom indlægges paa Hospitalet til Observation, thi Hr. Læge N. N. kom jo i Vælden hos Sygekassens Bestyrelse, naar han forsvarede sin Dumhed med, at han formente, at Patienten var »Simulans«.

Hr. Bergenholz' Svarskrivelse til Hr. René-Lassen glædede mig meget (skønt der ikke var meget ved den, thi han gaar udenom Sagens reelle Spørgsmaal som Katten om den varme Grød — saa var Dr. Bille-Tops meget bedre), thi jeg fik da Besked paa, at der er sat en Stopper for at faa 4 Dages Sygepenge, naar man ved et »Uheld« kun havde været syg i 3 Dage. Dette »Uheld« indtraf nemlig en Gang for et *forhenværende* Styrelsesmedlem; *han* fik for 4 Dage, til Trods for, at han meldte sig rask Trediedagen — Sygesedlens Dato blev nemlig forandret af Lægen.

Vi er lidt bagefter i vor Sygekasse. Jeg tror, at vor Styrelse paa Sygekassespørgsmaal er for *konservativ* — den holder lidt for meget paa det Bestaaende, thi det som andre Kasser er gaaet bort fra for længe siden som ubrugeligt, det begynder vi paa nu. Det er for gammelt at holde Møde med Lægerne og male Fanden paa Væggen om Simulanter og frugtsommelige Kvinder. Lægerne kan ikke afskaffe Simulant, dertil er de for ligegyldige overfor de syge. Nej, følg de andre Kassers Exempel og ansæt en *fast Kontrol,* thi en saadan gør sin Nytte. Denne kommer flere Gange og paa ubestemte Tider hjem til den syge, han har Tid til at tale med Patienten, og han kan paa forholdsvis kort Tid overbevise sig om Sygdommens Beskaffenhed, og der findes utallige andre Omraader, hvor en fast Kontrol meget bedre end Lægerne kan se, om et sygemeldt Medlem simulerer eller ikke. Erfaringer fra andre Kasser viser, at fast Kontrol betaler sig. Mikkel.

Kontingentforhøjelsen.

Nu, da den store Lock-out er en Kendsgerning, er der vistnok blandt Danmarks Typografer Enighed om at yde vore udelukkede Klassefæller al mulig Støtte. Og at vor Reservefond ikke skal bringes ned til et uforsvarligt Minimum, er der vel ogsaa fuld Enighed om.

Udsigten til denne Lock-out foranledigede Forbundsstyrelsen til at bringe Forbundslovenes § 27 i Anvendelse, hvad der jo er ret naturligt. Lovene præciserer imidlertid ikke, hvor længe et saadant forhøjet Kon-

tingent kan opkræves, og man kunde vel derfor med en Smule Beredtigelse vente, at Styrelsen, naar den skulde bringe Paragrafen i Anvendelse, gav Medlemmerne en Antydning om, hvor længe dette forhøjede Kontingent skulde opkræves.

Den Motivering, der ledsagede Stemmesedlen, har Styrelsen imidlertid været meget uheldig med, hvad Klarhed og Tydelighed angaar. Jeg for mit Vedkommende — og jeg vèd mange med mig — har helst villet opfatte den saaledes, at det var et foreløbigt Ekstrakontingent, Styrelsen vilde have os til at stemme over, men jeg har ikke med min bedste Vilje kunnet finde dette bestemt pointeret.

Naar saa endda selve Stemmesedlen var affattet saaledes, at den ikke var til at misforstaa, var der selvfølgelig ingen Anledning til at hænge sig i Motiveringens Mangler, men det var den ikke. Hvis der i Stedet for: »Stemmer De for, at det ugentlige Kontingent forhøjes med 25 Øre«, havde staaet: »Stemmer De for et ugentligt *Ekstrakontingent* af 25 Øre«, var al Misforstaaelse udelukket, og der var vel næppe nogen, der havde stemt imod.

Som sagt — der er næppe nogen indenfor vor Organisation, som ønsker vor Reservefond bragt yderligere ned. Men naar man faar en Stemmeseddel tilsendt, der er saa elastisk i sine Udtryk som den her omtalte, og naar man saa oven i Købet faar en saa ubetydelig Frist som højst 3 Dage, inden man skal afgive sin Stemme, er der ikke andet at gøre end at stemme imod. Ud fra denne Betragtning er det i alt Fald, at Flertallet af Aalborg Lokalforening har stemt imod Kontingentforhøjelsen.

Afdelingens Opfordring til Medlemmerne om at stemme imod Forhøjelsen har vel næppe bevirket Forslagets Forkastelse, men kunde den bidrage til, at Styrelsen bestræbte sig for at udelukke al Anledning til saadanne Misforstaaelser i Fremtiden, er der jo altid opnaaet *noget* derved.

Aalborg, 22. Maj. A. THOMSEN.

Replik.

PAA Grund af de slette Motiver, som Formanden for Forretningsudvalget har tillagt mig i sin Artikel i forrige Numer, maa jeg give et ganske kort Gensvar. Disse slette Motiver kan jeg nemlig ikke vedkende mig.

Skøndt jeg aldeles ikke har kritiseret Forretningsudvalget personligt, ja, ikke en Gang dette som saadant, men kun dets to modstridende Afgørelser, begynder dettes Formand dog sin Artikel med et direkte personligt Angreb og en meget ufin Overskrift og Indledning. Hans Citat af mit Brev af 4. April vedkender jeg mig; men det var kun et meget flygtigt Blik, jeg da kastede paa § 46, og jeg havde den Gang ingen Grund til at tvivle om min Lokalformands Forstandsgaver, og det var ham, der viste mig den. Lokalformanden blev forøvrigt snart omvendt, idet han paa en Generalforsamling den 22. April udtalte: »Gaar Hovedbestyrelsens Afgørelse Dem imod, forfølger vi Sagen til det yderste.« Det kunde *aldrig* falde mig ind at beskylde det Kolding Forretningsudvalg for Kammerateri. Det paagældende Stykke i min Artikel siger kun, at *jeg* ikke vil drive Kammerateri i Foreningsanliggender; det undrer mig, at Hr. Hvidtfeldt har overført dette paa Forretningsudvalget, og det maa virkelig staa for hans egen Regning. — Mine Motiver til Artiklen var de, at der var Sandsynlighed for, at Sagen vilde komme til almindelig Afstemning, og saa vilde jeg ikke have, at denne alene skulde foretages paa Grundlag af Forretningsudvalgets Opfattelse. Vi véd af Erfaring, hvad det fører til, at en Sag sendes til Afstemning uden at være tilstrækkelig oplyst.

Det var altsaa derfor, jeg skrev min Artikel, og ikke af »ondt Blod« eller for at tillægge Forretningsudvalget daarlige Motiver. Naar en Mand mener at have Ret, saa gaar han paa. Jeg indrømmer, at jeg er gaaet noget haardhændet frem; men jeg havde ingen Forudsætninger for at kunne bedømme, hvor haard eller mild Behandling Forretningsudvalget behøvede for at efterkomme Lovens Bogstav.

Hr. Hvidtfeldt skriver, at Forretningsudv. skyndte sig med at gøre sin formentlige Fejl god igen, og saa skal jeg naturligvis ikke benægte det — men det skyndte sig i hvert Fald ganske langsomt. Beslutningen om at sende Sagen til Cirkulation fremkom i Bladet for 21. April og Afgørelsen først den 19. Maj, altsaa *fire Uger* efter, og før Afgørelsen kunde Loven faktisk ikke virke efter Bogstav her i Randers. I den lange Mellemtid hørte jeg ikke Spor til Sagen, saa jeg havde Grund nok til at drive paa.

Jeg kan fremdeles ikke indrømme, at Hr. Hvidtfeldts Mening om § 46 er den rette, saa meget mere som jeg hører, at alle Odense Lokalforenings Medlemmer er af samme Mening som jeg, og Generalforsamlingen her var det ogsaa, og det er jo endda »Lægfolk, som ikke er hjemme i den juridiske Labyrint«. — Var Sagen kommen til almindelig Afstemning, skulde det nok have vist sig, at Forretningsudvalget var kommet til at staa saa temmelig ene med sin »Mening«, og det til Trods for, at 4 af Hovedbestyrelsens udenbys Medlemmer »*nærmest*« (altsaa dog ikke helt) udtalte sig for Rigtigheden af §'ens Fortolkning overensstemmende med Udvalgets Afgørelse i Randerssagen. Hvad der yderligere bestyrker min Opfattelse er, at næsten alle Sygekasselove har vor § 46, og Lægen i Odense-Tilfældet udtalte, at han endnu aldrig havde hørt en Fortolkning som den, Forretningsudvalget havde lavet. — Det kan jo være ubehageligt nok for en Bestyrelse at maatte forandre sine Afgørelser, men naar den tvinges til at gøre det, burde den helst lade det gaa af i Stilhed.

Randers, den 22. Maj 1899. CHR. WORM.

Afstemningsliste.

Lokalafdeling	Ialt	Ja	Nej	St. ikke
Aalborg	49	13	36	»
Aarhus	70	40	29	1
Assens	6	6	»	»
Esbjerg	16	11	5	»
Faaborg	5	3	2	»
Fredericia	4	4	»	»
Frederikshavn	—	—	—	»
Herning	4	3	1	»
Helsingør	19	11	8	»
Hillerød-Lyngby	16	9	5	2
Hjørring	10	9	1	»
Holbæk	14	6	8	»
Horsens	37	32	5	»
Kallundborg	9	6	3	»
Kolding	35	29	6	»
København	477	417	59	1
Køge	11	5	6	»
Løgstør	1	»	1	»
Maribo	2	2	»	»
Middelfart	6	2	4	»
Nakskov	7	5	2	»
Nyborg	10	3	6	1
Nykøbing F.	—	—	—	»
Nykøbing M.	9	3	6	»
Næstved	37	31	6	»
Odense	70	48	21	1
Præstø	5	5	»	»
Randers	29	3	26	»
Ribe	7	6	1	»
Ringkøbing-Struer	8	5	3	»
Ringsted	16	10	6	»
Roskilde	17	16	»	1
Rudkøbing	6	2	4	»
Rønne	7	7	»	»
Silkeborg	11	11	»	»
Skanderborg	5	»	5	»
Slagelse-Korsør	20	20	»	»
Stubbekøbing	4	»	4	»
Svendborg	26	17	9	»
Thisted	8	1	7	»
Varde	3	2	1	»
Vejle	16	8	8	»
Viborg	3	»	2	1
	1115	811	296	8

2 Stemmesedler vare ugyldige. Frederikshavn og Nykøbing F. Lokalafdelinger havde ikke indsendt Stemmesedler.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Nær og fjærn.

Grundlovsfesten. Den typografiske Forening deltager i Aar som sædvanlig i Arbejderpartiets Folkefest den 5. Juni paa Nørre Fælled. For vort Vedkommende bliver denne Fest mere livlig end i tidligere Aar, idet ikke alene *Gutenberg-Koret* har vedtaget at synge ved denne Lejlighed, men Styrelsen har ogsaa sørget for, at vi denne Gang faar Musik.

Den typografiske Forenings 30aarige Stiftelsesfest afholdes i Aar Søndagen den 11. Juni som sædvanlig paa Etablissementet »Wodrofflund«. Festkomitéen er i travl Virksomhed med at udtænke nye Planer for at Gratulanternes Overraskelse, naar de møder op med

Lykønskningerne, kan blive endnu større end ved tidligere Lejligheder. Da vi saae, hvor spekulativ Festkomitéen gik omkring, anede vi, at der var noget særligt i Gære, hvorfor vi gik den nærmere paa Klingen for muligt at erfare noget; men endskønt at vi forsikrede, at vi kunde bevare en Hemmelighed, saa var det os dog ikke muligt at faa Lov til at kigge bag Kulisserne. Naa, det varer vist ikke mange Dage, før Festkomitéen selv kommer frem med, hvad den har af Overraskelser.

Sommerferie. Redaktøren af *Nordjylland*, Hr. C. REVENTLOW, har — uden Opfordring — tilstaaet hele Bladets Personale en Sommerferie paa 8 Dage med Udbetaling af 20 Kr. pr. Uge.

— *Kolding Folkeblads* Typografer (13 Mand) har efter Ansøgning faaet 1 Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

Spørgsmaal. Naar 1 Trykker passer 2 Maskiner, og disse afløses af en Dobbeltmaskine, som trykker lige saa meget som de 2 første Maskiner tilsammen, kan vedkommende Trykker saa foruden Dobbeltmaskinen passe en tredje Maskine, altsaa i alt 2 Maskiner. *a.*

Da vedkommende Trykker faktisk kun passer 2 Maskiner, er det ikke stridende mod Tarifen, at han paatager sig Arbejdet. Det, at en Maskine kan præstere det dobbelte — eller som en Viktoriapresse det 10-dobbelte Antal Tryk i Timen — fordrer jo ikke større menneskelig Arbejdskraft.

Sportssejr. Medlem af Den typografiske Forenings Styrelse, CHR. CHRISTENSEN, deltog 1. Pinsedag i Sportsfesten i Norrköping, ved hvilken Lejlighed han startede i et Fodløb over 1 Mile og vandt første Pris, Dicksonpokalen.

Sammenslutning. Bogtrykkerne LAUR. MADSEN og VALDEMAR CARLSEN har besluttet at forene deres Bogtrykkerier i én Virksomhed for ved fælles Kræfter bedre at kunne optage Konkurrencen fra de store Firmaer. De har lejet Lokaler i City, hvortil de flytter hen til Efteraaret, efter at de i betydelig Udstrækning har kompletteret deres Materiel med moderne Skrifter.

Næstved, 22. Maj 99.

Hr. Redaktør!

I Anledning af den i sidste Numer indeholdte Notits angaaende Sommerferie for Personalet paa *Næstved Avis* nedlægge undertegnede en bestemt Protest mod denne Meddelelse, idet denne er ganske uoverensstemmende med Sandheden, og fastslaa tillige, at nævnte Notits ikke er indsendt af nogen af Personalet paa *Næstved Avis*.

Vi anmode iøvrigt vore ærede Kolleger om ikke fremtidig at indblande dem i vore private Affærer, i hvert Fald saa ikke før vedkommende er *rigtig* underrettet, da han ellers let (ligesom denne Gang) atter kan komme til at løbe med »*Limstangen*«.

V. ANDERSEN. J. C. ANDREASSEN. JUL. CHRISTENSEN. CHR. DIDERIKSEN. H. HANSEN. H. P. HANSEN. LAUR. D. HANSEN. K. HØYER. V. IHLEMANN. C. JACOBSEN. L. A. LARSEN. OSGAR OLSEN. CARL V. PETERSEN. JENS PETER PETERSEN. C. V. SCHAUBYE. A. SØBY. F. WOLLANDER.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Styrelsesmøde paa Søndag umiddelbart efter Generalforsamlingen. FORM.

Biblioteket er aabent den 29. Maj og 1. Juni for Indlevering af Bøger. Derefter lukkes det i Sommermaanederne Juni, Juli og August.

Ekstrakontingentet

opkræves første Gang i Dag, **Fredag den 26. Maj.**

Inkassatorerne bedes opføre Ekstrakontingentet paa den **hvide** Liste saaledes, at i Rubriken, hvor der ellers staar »110 Øre«, skrives »135 Øre«. Trykkere, som endnu er i **begge** Foreninger, betale Ekstrakontingentet til Trykkerforeningen. Styrelsesmedlemmers Ekstrakontingent opføres paa den **røde** Liste.

Det maa betragtes som en Æressag, at der ingen Restancer findes, saalænge Ekstrakontingentet opkræves. Restanter maa øjeblikkelig udslettes efter Lovene. V. BERGENHOLZ.

Ledigt Legat.

Til førstk. 11. Juni Termin bliver 1 Portion af Rolfs Legat, stor 17 Kr. 50 Ø. halvaarlig, ledig.

Ansøgninger, indeholdende Oplysning om Vedkommendes Alder og Trang, kan indgives til Styrelsen af Medlemmer af Den typografiske Forenings Ligkasse. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Peter Friis Thomsen, udlært 19/5 99 hos Mohn (arb. s. Sted). I S. L.: C. C. M. Christensens Hustru Oline Margrethe og Axel Andersens Hustru Laura Mathilde Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 767 (Dsk. t. F.), Viggo Bernhard Güth (Aamodt) fra Odense. 1031, Thorvald Kragelund (J. S. Nielsen) og Hustru Kirstine fra Viborg.

Bortrejste: 1142 (Dsk. t. F.), Niels Caspar Wandborg (arbl.) paa Rejse. 1392, Alf. S. Nielsen (arbl.) til Pl. i Hillerød. 1654 (V. d. B.), Hans Møller Rosenbech (arbl.) paa Rejse.

Udslettede: Af S. H.: Knud Daniel Johan Christiansen og Christian Albert Carlsen (har begge nydt 60 Ugers Sygehjælp; Lovenes § 6). 324, Marcus Carstensen (for ukollegial Adfærd; Lovenes § 32).

Følgende Medlemmer restere Dags Dato med Betalingen af Billetter fra Maskeraden 18. Februar 1899:

O. Møller (S. L. Møller) Kr. 10.00, Charl. Thomsen (Berl. Tid.) Kr. 7.00, J. Jørgensen (Hoffensberg) Kr. 5.00 og Emil Petersen (Lützhöft-Petersen) Kr. 2.50.

Den 24. Maj 1899. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Som Følge af den vedtagne Kontingentforhøjelse til Reservefonden, forhøjes Kontingentet i Dansk typ. Forening til **1 Kr. pr. Uge**, der indbetales første Gang **Lørdag den 27. Maj** og fremdeles hver Lørdag, indtil Kundgørelse om Ekstrakontingentets Ophør sker i *Typ.-Tid.*

Iøvrigt henvises til Kundgørelsen fra Forbundsstyrelsen.

Kolding, den 24. Maj 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

1. Maj: *København*, Den typ. Trykkerforening (Reservefonden).

Kolding, den 6. Maj 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Nykøbing M. (Skive), Visti Vistisen, udl. 1/5 99 i Skive Folkeblad (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 1917 (Den t. F.), H. P. Wiinblad fra Kbhvn. i Plads. Aarhus, 1191, Magnus Frederiksen i Pl. (sidst Milit.). Roskilde, 411, Joh. C. Døhr (Rosk. Avis).

Bortrejste: Assens, 869, J. P. Løfquist til Pl. i Kolding. Kolding, 380, H. P. Hansen til Pl. i Ribe og 1356, Ignatz Matjeka (arbl.) til Assens. Aarhus, 1052, P. J. Busch til Viborg i Pl.

Udmældt: Holbæk, 320, Jul. Bigum.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Slutning af Sæsonen. Meddelelse om Sommerturen og Sangfesten. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Køge. Frederiksberg Runddel Kl. 8. Chr. Hansen og Dreyer.

ANNONCER

En **flink Akcidens-Sætter,** som er villig til at deltage i Trykning, kan faa Plads paa **H. P. Sørensens Bogtrykkeri** i Frederikshavn.

Et mindre Bogtrykkeri-Materiel

er meget billigt til Salg.

Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Bogtrykker CHR. JANNS, Holsted (Jyll.).

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

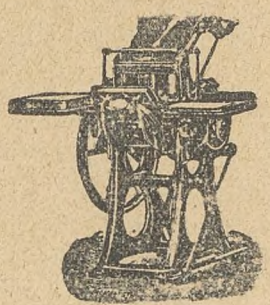

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Regien

Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 2 JUNI 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at sygemeldte, arbejdsledige og i det hele taget Medlemmer, der erholder Understøttelse, ikke skal betale det obligatoriske Bidrag i de Uger, de ikke arbejder.

Aarhus, Kolding, København, den 31. Maj 1899.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Lock-out'en udvides.

Generalforsamlingen i Søndags.

ARBEJDSKØBERNE har ikke ladet det blive ved de 30,000 Mand; men allerede i Slutningen af forrige Uge forøgedes de Arbejdsløses Tal med 3000, og i dette Øjeblik lyder det fra Dagspressen, at Arbejdskøberne ikke er til Sinds at blive staaende ved dette; men hver Uge vil der blive kastet nogle Tusinde paa Gaden. Allerede paa Lørdag skulde Tallet 40,000 være naaet.

Arbejdskøberne mangler sikkert ikke den gode Vilje til nu at ville berøve Arbejderne den Medbestemmelsesret, disse gennem aarelangt Arbejde har erhvervet sig. Og for at naa dette Kapitalistideal er det dem ligegyldigt, hvad der sker. Først og fremmest lader de Sultepisken virke. Af personlig Erfaring kender de ikke denne frygtelige Svøbe, men de har saa ofte set, hvorledes deres Hunde ved Sultens Hjælp har gjort de forunderligste Krumspring, og hvad skulde der da være i Vejen for, at Menneskedyret, Arbejderen, kunde læres til det samme!

Ja, netop saa kyniske er Arbejdskøbernes Ræsonnement i disse Dage. Intet Middel er disse Herrer for simpelt, naar blot de derved tror at kunne tilintetgøre Arbejdernes Organisationer. Saa vilde Lykkens Paradis være oprundet for disse enkelte Individer i sin fulde Herlighed. Arbejderne maatte da staa med Hatten i Haanden og bøjet Ryg, saafremt de ellers ønskede, at Naadigherren skulde tage Hensyn til deres beskedne Ønsker.

Men her har Kapitalen ganske sikkert forregnet sig. Arbejderne lader sig **aldrig** kue. Den Offervillighed, der i disse Dage over hele Landet fra Arbejdernes Side lægges for Dagen, er aldrig set Mage til. Man er klar over, hvad det gælder, og viger derfor ikke tilbage selv for de største Ofre.

— — —

Til i Søndags Kl. 11 havde vor Styrelse indvarslet til en ekstraordinær Generalforsamling paa »Søfryd« med Dagsorden: *Lock-out'en.* Saasnart Kl. var 11 strømmede Kollegerne til og knapt et Kvarter efter var Haven fuld af Typografer. Overalt stod eller sad man i smaa Grupper og talte sammen om den Skændselsgærning, som Arbejdskøberne her havde udvist, og Alvoren stod præget i hvert et Ansigt. Saa aabnedes Dørene til Salen og da Formanden, P. LAURITZEN, et Øjeblik efter aabnede Generalforsamlingen, var der ikke en Plads at opdrive. En mindre Sag, som omhandlede en Fagfælles Optagelse (Niels Petersen), blev hurtig afgjort derhen, at Vedk. ikke blev optaget. Saa gik man over til at behandle Lock-out'en. Her var Interessen større. Efter at Formanden havde gjort nogle indledende Bemærkninger fik RENÉ-LASSEN Ordet som første Taler. Han motiverede straks et Forslag, som han agtede at stille og som gik ud paa, at hvert enkelt Medlem skulde yde et Bidrag af 2—3—5 Kr. ugenlig efter de forskellige Lønsatser. Den Modtagelse, som dette Forslag fik, viste tydelig, at Medlemmerne ikke var til Sinds at ville blive staaende ved dette. LOUW slog da ogsaa Strængen an, idet han foreslog, at der skulde ydes 10 pCt. af Arbejdsfortjenesten. Saa fik F. K. MADSEN Ordet. Han ikke alene ønskede, at de 10 pCt. blev vedtaget med Akklamation, men vilde eventuelt stille Forslag om, at Generalforsamlingen bemyndigede Bestyrelsen til af Hovedkassen foreløbig at udbetale 2000 Kroner ugenlig til Lock-out'en. Da han sluttede, gav Generalforsamlingen sin Tilslutning tilkende ved stærke Haandklap, hvad der var Signalet til, at de efterfølgende Talere, som anbefalede kraftig Støtte, hilstes med livligt Bifald. P. LAURITZEN anbefalede et Forslag, der gik ud paa at yde 10 og 15 pCt. O. JOHANSEN vilde fastholde det oprindelige Forslag med 10 pCt. over det hele og bad indtrængende Generalforsamlingen om at stemme for dette. Det lod dog ikke til, at Generalforsamlingen fandt sig tilfredsstillet ved disse Forslag; men da saa CHR. NIELSEN forlangte Ordet og stillede Forslag om, at der skulde ydes et Bidrag af 10—15—20 pCt. af Indtægten, var man straks klar over, at her var Udtrykket for Generalforsamlingen. Forslaget, der blev vedtaget og straks udsendt til skriftlig Afstemning, lød saaledes:

»Den typografiske Forenings Medlemmer udtaler deres dybeste Harme og Misbilligelse af Arbejdsgiverforeningens Fremfærd mod Arbejderne og tilsiger samtidig de Udelukkede deres kraftigste Støtte; foreløbig saaledes, at hvert Medlem udreder:

Af Lønninger indtil 30 Kr. 10 pCt.
— indtil 40 » 15 »
— over 40 » 20 »

Generalforsamlingen bemyndiger samtidig Styrelsen til, saafremt Nødvendigheden kræver det, at indkalde til en ny ekstraordinær Generalforsamling.«

Ved Optællingen af Stemmesedlerne i Tirsdags Aftes viste der sig en saa stor Interesse for denne Sag, at vi ingensinde mindes, at der tilnærmelsesvis er afgivet saa mange Stemmer.

Ialt blev der afgivet **615 Stemmer. 476** stemte **Ja** for Forslaget, 133 Nej, 4 stemte ikke, 2 ugyldige.

Ingensinde er Forstaaelsen af Organisationens Betydning blandt Typograferne kommet saa klart for Dagen som ved denne Lejlighed.

Vi siger: Tak, Kolleger! Saaledes bør og skal det i Fremtiden være, naar det gælder vore Organisationer.

Typograferne forrest i Rækkerne!

Arbejderstævnet den 5. Juni.

PAA Mandag — 50-Aarsdagen for Grundlovens Givelse — sætter de organiserede Arbejdere atter hinanden Stævne; ikke saa meget for at glæde sig over, at det er 50 Aar siden, at Danmark fik en fri Forfatning — for Arbejderne betød dette kun mere Frihed til at slide sig op i Kapitalens Tjeneste —, som for at udtale sin Harme over den brutale Maade, hvorpaa man nu behandler Landets eneste skabende Kraft, den Kraft, hvorpaa hele Samfundet hviler, og som i de svundne 50 Aar har trællet i Kapitalismens Aag.

Der er dog én Ting, som Arbejderne paa denne Dag kan glæde sig over, nemlig vore Organisationer. I de forløbne 50 Aar har Arbejderne lært, at for at kunne bestaa i Kampen for Tilværelsen var det nødvendigt at slutte sig sammen, og det har man gjort saa godt, at Arbejdskøberne nu mener, at Jubilæumsaaret passende kunde bruges til at slaa disse vore Organisationer i Stykker.

Det er herom, at Talerne kommer til at dreje sig paa Grundlovsdagen og Arbejderne vil paa denne Dag flokkes i endnu tættere Skarer end tidligere og der bliver derfor i de forskellige Organisationer truffet særlige Foranstaltninger til at gøre Festen saa storslaaet som mulig.

Og som vi meddelte i forrige Numer vil Typograferne denne Gang under et Militærorkester paa 8 Mand marschere op i Geledderne. Men ikke nok hermed. Saasnart Musikens Toner har lydt, tager Gutenberg-Koret fat, og under skiftevis Sang og Musik gaar det i stort Tal fra vort Samlingssted paa »Søfryd« og ind paa Boulevarden og dernæst i sluttet Trop sammen med de øvrige Arbejdere videre ad den kendte Rute ud til vor gamle Festplads paa Nørre Fælled, fra hvis Talerstole der i Aar mere end nogensinde vil lyde Alvorsord.

Vi retter derfor en indtrængende Anmodning til alle vore Kolleger om at indfinde sig paa »Søfryd« Kl. 1 Middag. Begge vore Bannere vil være til Stede, og saasnart vi er samlede og ordnede i Geledder, finder Afmarschen Sted. DUNK.

Lock-out'en.

Procentbeskatningen

opkræves første Gang Fredag den 2. Juni og afleveres direkte til Kassereren, der kvitterer i *Typ.-Tid.* for Beløbene **trykkerivis**. Kontrollen med Indbetalingen fra det enkelte Medlem overlades derfor til hvert Personale, hvis Tillidsmænd forestaar Opkrævning og Aflevering af Pengene.

Restancer maa ikke finde Sted og medfører Udslettelse.

Procentberegningen sker saaledes:

Af de første 30 Kr. betales 10 pCt.
- 31—40 Kr. — 15 —
- 41 Kr. og derover — 20 —

Eksempl.: Af en Ugeløn paa 29 Kr. betales 10 pCt. = Kr. **2.90**.

Af en Ugeløn paa 37 Kr. betales:

10 pCt. af 30 Kr. = Kr. 3.00
15 — - 7 Kr. = Kr. 1.05
Ialt Kr. **4.05**

Af en Ugeløn paa 46 Kr. betales:

10 pCt. af 30 Kr. = Kr. 3.00
15 — - 10 Kr. = Kr. 1.50
20 — - 6 Kr. = Kr. 1.20
Ialt Kr. **5.70**

Da der fra flere Sider er orespurgt, om Beskatningen ogsaa gælder Indtægten fra Overarbejdet, maa hertil svares Ja.

STYRELSEN.

Typografernes Fagforening i Esbjerg

vedtog paa en Generalforsamling i Onsdags at yde 2 Kr. ugentlig pr. Medlem til de Udelukkede, heri ikke medregnet, hvad der i denne Anledning betales eller mulig senere vil blive at betale gennem Dansk typ. Forbund. — I Henhold til Opraab fra De samv. Fagforbund indføres Beløbet i Kuponbøgerne og indbetales til Fællesorganisationen i Esbjerg.

Det maa bemærkes, at her ikke er Tale om et Faatal af forstaaende og offervillige Sjæle, men at samtlige i Esbjerg arbejdende Typografer yder deres Bidrag. F.—g.

Vejle Lokalforening

holdt i Aftes (Søndag) ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Den store Lock-out. Ca. 2/3 af Medlemmerne var mødt. Efter en kort Forhandling fik et Forslag om at yde et frivilligt Bidrag af 2 Kr. pr. Mand ugentlig, foruden det for Tiden faste Kontingent (Kronen), 12 St. af de tilstedeværende 18 Medlemmer, og det vedtoges at henstille til de ikke-mødte at yde et lignende Bidrag. Indsamlingen tog straks sin Begyndelse, idet Ugen 21.—27. Maj regnes for 1ste Indsamlingsuge.

SEKRETÆREN.

Næstved Lokalforening

afholdt Søndag d. 27. Maj ekstraordinær Generalforsamling for at søge Enighed om et ugentligt Bidrag til de Udelukkede. Der fremkom Forslag om at yde 10 pCt. af Lønninger indtil 22 Kr., 15 pCt. af Lønninger indtil 24 Kr., derover 20 pCt. Efter nogen Diskussion var Flertallet stemt for at bidrage med 10 pCt. af hver Uges Løn uden stigende Skala og uanset, om vedkommende var gift eller ugift.

Det vedtoges at indsende Bidragene gennem den stedlige Fællesorganisation. P. CHRISTENSEN.

En Skærsommernatsdrøm.

Hvor Vejret er himmelsk! jo den skulde dog
Faa Skam, som sad hjemme i Dag i sin Krog!
Det kvidrer i Luften fra oven:
»O, kom dog, o, kom dog i Skoven!«

KLOKKEN slaar — Tiden gaar, ustandselig ruller Tiden af Sted — nu er det Sommer. Bevægede Tider har det sidste Aar bragt, Sortedamslunds Massemøder i Vinter er endnu i frisk Minde, — men naar vi tænker paa Vinteren, mindes vi ogsaa et andet Massemøde, Karnevalet i Koncertpalæet, hvor Typograferne mødte op i Tusindvis og skabte en Fest, der savner et Sidestykke i Norden. — Nu er det Sommer, og med Sommeren kommer den aarlig tilbagevendende Sommerfest, hvor Foreningens Fødselsdag fejres. I Aar holder den endda Jubilæum, den tæller nu de 30 Somre. Festudvalget har selvfølgelig i lange Tider lagt deres Hoveder i Blød og mange søvnløse Nætter ere tilbragte. En Idé med at lade Luftskipper Johansen gaa op fra Wodrofflund maatte opgives, da det ikke var umuligt, at der til den Tid var Lock-out paa Gasværket. Men der var mange andre Ting paa Stabelen. Der har saaledes været Tale om at lade C. Christensen, den ny Mester for Skandinavien, der nylig vendte hjem fra Norrköping med den store Dicksonpokal, løbe om Pokalen en Gang til, og som Konkurrenter nævntes Famulus o. fl. Der er endnu en Overraskelse i Baghaanden, som Festkomitéen imidlertid først vil komme frem med paa selve Aftenen. At det skulde være noget i Retning af en Revy, hvortil der jo er Masser af Stof, er der gisnet paa, men vi maa vente taalmodig til Wodrofflund Søndag d. 11. Juni aabner sine Porte, og alle de festklædte Typografer med Mutter eller Kæresten under Armen drage ind og tager Pladsen i Besiddelse. Børnene gaa nu som tidligere gratis ind og fra Kl. 5—6½ arrangeres Dans og Lege for Børn. Kl. 7 begynder Aftenunderholdningen. Gutenberg-Koret, der med sædvanlig Beredvillighed medvirker, lægger for, og det kendte Dilettant-Selskab med Fasmer i Spidsen spiller »Folkesnak« af Ejnar Christiansen og en lille Farce »Fruen sover«.

Efter Underholdningen spredes Deltagerne rundt i Haven, hvor der er Musik og Masser af Forlystelser. Madkurvene komme frem, og man sidder hyggeligt bænket og lader Indholdet vederfares Retfærdighed. Imidlertid er Salen bleven ryddet, og de Unge kan ikke dy sig længere, Musikens Toner kalder, og snart svinge Parrene sig Arm i Arm. Er man varm af Dansen, søger man ud i det fri med hende, man har erobret, og medens Sommernattens Taageslør breder sig over Omgivelserne, ses Par efter Par at søge sig en ensom Plet, som der staar i Majsangen:

Og ved du en Mø, du frem for Alverden gad eje,
I Skov og ved Sø, der findes de lønligste Veje.
Der hører kun Vinden den Ed, som du svor,
Der fødes paa Læben de ømmeste Ord,
Og hvem staar imod, og hvem siger Nej
I den lyse, den unge, den dejlige Maj!

OLDFUX.

Simulans

maa der alligevel være Noget, der hedder. Jeg har ikke kendt Ordet tidligere, men da *en Læge* brugte Udtrykket paa det saa omtalte Møde (se *Typ.-Tid.* Nr. 17), mente jeg, at *min* Viden var mindre rigtig, og benyttede derfor Simulans i Stedet for Simulation (*ikke* Simulantere, Hr. Bergenholz!).

Først og fremmest min Kompliment til Hr. Bergenholz for det rolige og saglige Svar paa min første Artikel under denne Overskrift. Den Bagatel, at Hr. B. *lader* mig tale om en Ugeløn paa 24 Kr. og en Sygehjælp paa 28 Kr., medens jeg kun *har* talt om en Sygehjælp paa 21 Kr., skyldes vel Distraktion hos Hr. B. eller maaske endog kun en Sætterfejl?

Ellers har jeg kun haft Glæde af Hr. B.s og Hr. Bille-Tops Svar. Thi alt hvad der mulig har staaet Hr. B. og mig imellem i denne Sag, er som blæst bort. Og det har vist sig, at min Opfattelse har været den rigtige.

Jeg har skrevet, at der ingen — eller saa godt som ingen Simulanter (ɔ: Folk, som forsøger at faa Lægen og os andre til at tro, at de er syge) findes indenfor vor Sygekasse, og Hr. B. indrømmer det.

Jeg har paastaaet, at en Indskrænkning af Udgangstilladelsen ingen Indflydelse har paa Sygedagenes Antal — og Hr. B. indrømmer ogsaa dette med følgende Ord (Udhæv. af mig): Men, Hr. R.-L., det vilde være interessant, om De kunde oplyse noget om, *hvor mange af vore Syge, der virkelig benytter den Udgangstilladelse, de faar.* Ikke sandt, naar Hr. B., der holder paa en Indskrænkning af Udgangstilladelsen for derved at dæmme op mod Sygedagenes Antal, ikke tror, at den nu tilstaaede, indskrænkede Udgangstilladelse benyttes, ja, saa vil en udvidet Udgangstilladelse heller ikke blive benyttet og altsaa heller ikke have nogen Indflydelse paa Sygedagene, og jeg haaber derfor at have faaet en Allieret i Hr. B. mod den af *Styrelsen paabudte* Indskrænkning i Udgangstilladelsen i Tilfælde, hvor ikke Lægen netop af Helbredshensyn paabyder Hjemmeholdelse.

Thi det er just Humlen. Den af Lægerne i Aarets koldeste(?) Maaned tilstaaede 4½ Times Udgangstilladelse er jo dikteret af »de Principer, som angives fra oven«. For hvad skriver ikke Hr. Bille-Top: »Paa det administrative Omraade, Syge- og Raskmældelser, Udgangstilladelse og lign., optræder vi som det vi er, nemlig Kassens Embedsmænd, og arbejder i den Aand og efter de Principer, som angives fra oven« — — »fra oven«, det er vel Styrelsen?

Men er det saaledes gennem d'Hrr.s egne Indlæg bevist *dels* at Indskrænkningen ingen Indflydelse har paa Sygedagenes Antal, *dels* at det er Styrelsen, der har *paabudt* denne Indskrænkning, haaber jeg den Tid ikke er fjærn, hvor Lægen bliver den eneste — og naturligste — Avtoritet i Spørgsmaalet om Syges Hjemmeholdelse eller ikke Hjemmeholdelse.

Og saa var dog den Indrømmelse gjort til vor frihedstørstende Tid.

V. RENÉ-LASSEN.

Berigtigelser.

Naar Stemmesedlerne her fra Byen angaaende Kontingentforhøjelsen til Reservefonden ikke er bleven sendt ind, skyldes det en Misforstaaelse fra min Side. Gennem et Privatbrev fik jeg nemlig at vide, at der fra »De samvirkende Fagforbund« var udskrevet 50 Øre om Ugen, og jeg betragtede det derfor som en Selvfølge, at vi fik ny Stemmesedler, og at det vilde være overflødigt at sende de andre ind. Nu ser det jo imidlertid ud til, at den lumpne Femogtyveøre skal være de organiserede Typografers eneste Bidrag til denne enestaaende Kamp, medens vor Kasse allerede paa det første Stadium skal tømmes.

Iøvrigt skal jeg efter almindelig Opfordring oplyse, at af 16 afgivne Stemmer her i Byen havde de 15 stemt Ja, 1 Nej.

Nykøbing F., d. 29. Maj 1899. FREDERIK NIELSEN.

Fra fire Kolleger i Næstved har vi modtaget en længere Skrivelse, som gaar ud paa at bevise, at den korte Notits om Ferien i *Næstved Avis*, som vi bragte i et tidligere Nummer, er fuldstændig korrekt. Da Sagen i sig selv er saa ubetydelig, finder vi ikke der er Anledning til nogen længere Diskussion, hvorfor denne ikke bliver optaget.

RED.

Typografernes Cykleklub.

DA Sæsonen nu er inde og alle hermed følgende Ture i fuld Gang, maa det saa være mig tilladt at henlede Typografernes Opmærksomhed paa »T. C. C.«. Foreningen, som fyldte 4 Aar forleden, har til Formaal at skaffe sine Medlemmer Cykler paa billige Afbetalingsvilkaar og at arrangere selskabelige Udflugter. Enhver, som er beskæftiget ved de grafiske Fag samt deres Damer, kan optages som Medlem. Kontingentet er 50 Øre Kvartalet og 50 Øre i Indskud.

Meningen med »T. C. C.«s Ture er ikke at køre Livet af sig. Tværtimod. Sporten er en god og sund Ting, saalænge den holdes indenfor visse Grænser. Saasnart man gaar til Overdrivelse, gør Sporten ikke længere sin Opgave. Ved et Rekordjageri, som blev udført for nogle Aar siden i Amerika, hvor Rytterne blev grebne af Sindsforvirring, som først fortog sig efter flere Dages Forløb, er man gaaet for vidt. Navnet Sport fortjener det langtfra. Den Sport, der hidtil har været drevet i »T. C. C.«, er sund og god samt fornuftig. Det er sikkert bedst at bevare den og afholde os fra alt Rekordjageri. Klubben er udelukkende skabt for at være en Sports- og Fornøjelsesforening, som skulde være til Gavn og Glæde for Typograferne med deres Damer.

Vi vil — lige som tidligere Aar — hver Søndag drage bort fra Københavns støvede Gader ud paa Landet for at indaande den friske Skov- og Søluft. Man kan jo næppe tænke sig et Land, hvis Terrænforhold er bedre egnet til Cykling end Danmarks. Yppig skifter Marker med smukke Skove med alle Sorter Træer og maleriske Søer, og hvorom der næsten altid vifter en frisk Brise, som lader Varmen blive mindre generende. Til de smukkeste hører naturligvis Strandvejen, som langs Sundet fører herfra gennem alle de venlige Badesteder til Helsingør. At køre her en frisk solklar Morgen, umiddelbart ved det blaa Sund med dets talløse Sejlskibe, er noget af det mest forfriskende, man kan forestille sig.

Til Slut et Par Smaavink. En bekvem og naturlig Stilling paa Cyklen faas paa følgende Maade: At Sadlen hælder lidt bagtil, at den sidder i en vis Afstand bag Pedalerne, og at Afstanden mellem Sadel og Pedaler nedadtil er nøje afpassede efter Benenes Længde. Man maa aldrig skamme sig over at gaa op ad en Bakke, thi saa bliver man ikke træt. Og en god Spadseretur er bedre og sundere end en daarlig Cykletur. Er man saa uheldig at tabe Pedalen ned ad en Bakke, skal man ikke kigge efter den, men rolig vente til man fanger den med Foden. Det kan let hænde, hvis man kigger efter den, at man taber Balancen og vælter. Det fornuftigste er altid at køre med Pumpe og Reparationsmateriale, desuden maa man ikke glemme at tage Lygten med. JUUL.

Liv eller Død.

MELLEM Aar og Dag er der altid en og anden, som siger Faget Farvel for at prøve Lykken ved andet Erhverv. De forsvinder for os i Glemselens Dyb, for ude af Øje er ude af Sind. Men ofte hænger de selv trofast ved Foreningen, og ofte har de vel ogsaa den største Grund dertil. Blandt disse sidste er der en enkelt, der kun tvungen af den haardeste Nød har lagt Vinkelhagen fra sig. Det er **Ludvig Hesse**, Sætteren fra Trier, som lidende af Brystsyge ikke kan taale Professionen. Han, eller rettere hans Hustru, har med stort Mod og usædvansig Energi vovet Springet ud i Forretningslivet. De har faaet den smukkeste Butik stablet op, men rigtignok lidt langt ude, paa Nørrebrogade 198, hvor Landluften kan kvæge den syge Mand.

Her handler de med alt, hvad der kan fryde en Evadatters Øjne, ligefra strikkede Støvler til Stamherren og til den fikseste Sommerkjole til Fruen. Her er hvide Chemiser, røde Klokker og blaa Forklæder. Vil man sy det selv, kan man faa Stoffet tilkøbs alenvis. Turen derud er en hel Sommerfornøjelse, og hvis man er bleven træt af Naturen, faar man, naar man har gjort sit Indkøb i den billige Butik (en Tridse Garn koster 12 Øre) i Tilgift en Omstigningsbillet fra Lygten til Amager.

Vi vil anbefale Kollegerne at støtte Butiken i dens Opvækst. Selvfølgelig kan den ikke give Brødet til Familien straks, og Hesse har siden 8. April været ganske uden nogensomhelst Understøttelse, da hans Sygehjælp er udløben. Gaa derud, lille Frue, og De vil ikke fortryde det. Varerne er langt billigere end inde i Byen og De gør ovenikøbet en god Gerning ved at unde ham Deres Søgning, hvad vi forudsætter, at De ikke har Lejlighed til hver Dag. Apropos! De skulde tage Deres Mand med. Det er egentlig ham, der er Kollega og hans Pung, der skal lukkes ganske lidt op til Ære for Nørrebrogade 198. KLINGE.

Nær og fjærn.

Sommerferie. I Lighed med sidste Aar har Udgiveren af *Viborg Stiftstidende* tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. T. J.

— Red. LASSEN har med sædvanlig Velvilje atter i Aar tilstaaet samtlige Kolleger paa *Aalborg Amtstidende* en Uges Ferie med Udbetaling af 22 Kr. n. z.

— I Lighed med foregaaende Aar har Udgiverinden af *Aalborg Stiftstidende* i Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. T. M.

— *Sorø Amtstidendes* Personale har i Lighed med de foregaaende Aar faaet tilstaaet en Uges Sommerferie med Udbetaling af 22 Kr. til hver.

— *Slagelse-Postens* Personale har ligeledes erholdt 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. m—n.

Faneindvielse i Nykøbing F. Søndag den 14. Maj indviede Fagforeningen et smukt rødt Banner. Dugen er af dobbelt Silke, i Midten Gutenberg-Figuren og nedenunder Foreningens Navn.

Indvielsen, til hvilken samtlige organiserede Arbejdere var indbudt, fandt Sted paa »Jærnbanehotellet« om Eftermiddagen og var ret vellykket. Redaktør LAUR. HANSEN fra Slagelse gav Banneret nogle smukke Ord med paa Vejen og holdt forøvrigt et særdeles godt Foredrag om Arbejderbevægelsen i sin Helhed. — Arbejdersangkoret »Enigheden« sang nogle smukke firstemmige Sange, og den højtidelige Del af Festen sluttede med Hurraraab for Banneret, idet Formanden for Fagforeningen, H. P. JENSEN, udtalte, at Banneret altid skulde høre hjemme i de organiserede Arbejderes Rækker.

Om Aftenen samledes Medlemmerne til Fællesspisning paa Hotellet, og som sædvanlig, naar Nykøbing-Typograferne er samlede, var Humøret godt. Taler blev holdt i Massevis, og mange Sange blev afsungne.

Om Eftermiddagen indløb et saalydende Telegram fra Fanefondens forrige Formand, som arbejder i Svendborg:

»Til Lykke, Kolleger! Fremtiden er vor!«

En tidligere Fanefonds-Formand, som arbejder i København, havde personlig givet Møde ved Festen.

Det er det første Banner i Nykøbing.

Typograflærlinge i København. Den typ. Sportsforening indbyder herved alle Trykker- og Sætterlærlinge til et Møde Fredag den 9. Juni, Kl. 8½ Aften, i Feldts Selskabslokaler, Ole Suhrsgade 12.

Hr. Folkethingsmand A. C. MEYER vil tale om »Ungdommen og den moderne Idræt«. — D'Herrer Typografer bedes gøre Lærlingene opmærksomme paa denne Meddelelse.

Bestyrelsen for Den typ. Sports-Forening.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 28. Maj.

Skrivelse fra Trykkerforeningens Formand, hvori han protesterer imod, at en Trykker fra Provinserne har tiltraadt Den typ. Forening. Man kunde ikke tage Hensyn til Protesten, da Vedk., før han rejste til Provinserne, var Medlem af Den typ. Forening. Endvidere oplyste Kassereren, at Trykkerforeningens ny Medlemmer ikke altid bleve henviste til Den typ. Forenings Sygekasse, som de jo skulde tiltræde samtidig med Opt. i Trykkerforeningen. — 3 syge Medlemmer bevilgedes 4 Ugers Landophold. — Et Medlem, som er syg, men vedbliver at arbejde, tilstodes et Beløb af indtil 20 Kr. til Medicin af Rolfs Legat. — Formanden meddelte, at et Medlem (Carstensen), som havde forbrudt sig imod Organisationen, var bleven slettet. Til Efterretning.

Tirsdag den 30. Maj.

Stemmesedlerne ang. den procentvise Forhøjelse af Kontingentet optaltes og gav til Resultat, at der var afgivet 615 St., deraf 476 Ja, 133 Nej, 4 stemte ikke og 2 ugyldige. — Der vedtoges en Kundgørelse til Medlemmerne i Anl. af Kontingentets Forhøjelse. O. J.

Til **Lock-out'en** har jeg modtaget:

Schultz' Sættere og Sættersker (1. B.) Kr. 54.75; Folkets Avis (1. B.) 4.50; X. n. (1 B.) 0.50; Aftenbladet (1. B.) 6.00; J. Jørgensen & Co.s Sættere (1. B.) 16.75; Centraltrykkeriets Sættere (1. B.) 8.50; do. Trykkere (1. B.) 1.00; Bagges Pers. (1. B.) 25.05; Adresse-Avisens do. (1. B.) 16.00; Nationaltidendes do. (1. B.) 78 60; Schultz (10 Trykkere og 5 Trykkerimedhjælpere) (1. B.) 14.50; Allers (Kv. og Mænd) (1. B.) 47.50; Aamodt (4 Sættere 3.50, X. 1.00, Sundstrøm 1.00) (1. B.) 5.50; I. Cohn (÷ 1 Trykker) (1. B.) 9.75; Herning Lokalforening (1. B.) 3.00; Ferslev & Co. 0.25; Nielsen & Lydiche (undt. 4 Mand) 14.25; Writh 0.50; A. Leisner 2.25; Qvist (Sættere) 3.50; Social Demokraten 42.00; Bianco Lunos Sætteri 6.75; Hohlenberg 6.00; F. E. Bording (Sætteriet) 26.00; Svendborg Lokalf. 25.00; Køge do. (7 Medl.) 4.00; Randers do. (17 Medl.) 9.25; Fredericia do. 4.00; Vejle do. 46.00 — ialt Kr. 481.65. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Det ekstraordinære Kontingent til Reservefonden (25 Øre ugenlig) betales vedblivende og opføres af Inkassatoren paa Listen, som afhentes af Budet. (Se Bekendtgørelsen i *Typ.-Tid.* Nr. 21, S. 90).

V. BERGENHOLZ.

Ledigt Legat.

Til førstk. 11. Juni Termin bliver 1 Portion af Rolfs Legat, stor 17 Kr. 50 Ø. halvaarlig, ledig.

Ansøgninger, indeholdende Oplysning om Vedkommendes Alder og Trang, kan indgives til Styrelsen af Medlemmer af Den typografiske Forenings Ligkasse. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. H. L.: Sætterske Emma Camilla Søborg (O. C. Olsen).

Bortrejst: 1292 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen (Lazarus) paa Rejse.

Død: (S. H. L.) Faktor Ole Harald Hans Andersen (Centraltr.), 49 Aar.

Følgende Medlemmer restere Dags Dato med Betalingen af Billetter fra Maskeraden 18. Februar 1899:

O. Møller (S. L. Møller) Kr. 10.00, Charl. Thomsen (Berl. Tid.) Kr. 7.00, J. Jørgensen (Hoffensberg) Kr. 5.00 og Emil Petersen (Lützhöft-Petersen) Kr. 2.50.

Personalerne paa disse Steder anmodes om at gøre deres Indflydelse gældende overfor disse Personer, der ikke lader til at føle Skam ved i hvert Nr. af Typ. Tid. at staa som Skyldnere til Organisationen.

Den 31. Maj 1899. STYRELSEN.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Grundlovsdagen* fra 10—12. Det er tillige aabent **Lørdag fra 4—6** for Indbetaling af **Lock-out-Bidrag.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Frederikshavn: L. C. CHRISTENSEN, *Folkebladet.*

Ny Medlemmer: Skanderborg, Christian Hallager (Skanderb. Amts Avis), udl. s. St. 1/5 99 efter 5 Aars Lære. Randers, Carlo Schmidt, udl. 1/5 99 hos L. Petersen, Hobro, arb. i Hobro Avis. Frederikshavn, Sætter-Trykker Hans Holst Fischer, udl. 1/5 99 efter 4 Aars Lære hos Bogtr. Rasmussen, Ringkøbing (aflagt offenlig Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 1356, Ignatz Matjeka (arbl.) fra Kolding. Hjørring, 1045, Chr. Alfr. Krüger fra Kolding i Pl. Skanderborg, 869, Jørgen Peter Løfquist fra Kolding i Plads. Nakskov, 1231, Axel Petersen. Nykøbing M., 2844 (Den t. F.), Axel M. Hansen fra Kolding i Pl. Horsens, 930, Povl Jensen Poulsen fra Hobro (Soc.-Dem.). Assens, 1011, Sofus Jensen fra Kolding i Pl. Ribe, 380, H. P. Hansen fra Kolding i Pl. Esbjerg, 1211, J. R. Bindslev fra Hjørring i Pl.

Bortrejste: Hjørring, 1211, Jens Rasmus Bindslev til Esbjerg i Pl. Kolding, 869, J. P. Løffquist til Skanderborg i Pl. og 1011, Sofus Jensen til Assens i Pl. Aarhus, 1191, Magnus Frederiksen til Kbhvn. (Mil.). Nykøbing M., P. C. Andersen Halse til Hobro i Pl. Horsens, 1198, Charles Jensen (arbl.) til Aarhus. Randers (Hobro), Povl Jensen Poulsen til Horsens i Pl. Ribe, 2916 (Den t. F.), V. Jensen paa Rejse. Frederikshavn, 1768 (Den t. F.), Samuelsen til København (arbl.).

Udmældte: Aarhus, S. Møller, Stiftsbogtr. Skanderborg, Bogtrykker A. Bernh. Larsen. Hillerød, 1009, Redaktør J. C. Hanson.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Grundlovsdag Kl. 5: Sammenkomst med Familie i Charlottenlund Badeanstalts Have. 1. Hold gaar fra Trianglen Kl. 3. STYR.

T. S. Friluftsgymnastiken fortsættes hver **Onsdag** Aften Kl. 7½—9. Paa Søndag sidste Søndag i denne Sæson.

Boldspil paa Fælleden hver Søndag fra Kl. 9.

T. C. C. Søndag Tur til Dronninggaard. Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde Kl. 9 paa Trianglen.

ANNONCER

Et mindre Bogtrykkeri-Materiel

er meget billigt til Salg.

Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Bogtrykker CHR. JANNS, Holsted (Jyll.).

Zinkætsning.

En **dygtig Zinkætser** (Autotypi) søges til et stort Etablissement i Helsingfors.

Adolf Wulff, Gothersgade 8, modtager Tilbud.

En Sætter-Trykker

søger Plads. Vedkommende er vant til saavel Avis- som Akcidensarbejde og kan paa egen Haand udføre alt forefaldende Arbejde. Bedste Anbefalinger. Billet mrkt. »*S. T.*« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 9 JUNI 1899 XXVI AARGANG

Den store Arbejdsstandsning.

DEN økonomiske Kamp, som de organiserede danske Arbejdere er blevet paatvunget, har overalt i Ind- og Udlandet vakt stor Opmærksomhed, og det store Publikum har resolut stillet sig paa Arbejdernes Side og kun fra en ganske enkelt Side forsvares det brutale Overfald; saaledes *Nationaltidende*, og det er saa meget mærkeligere, som Etatsraad FERSLEW, der er Medlem af Den typ. Forening, jo i Henhold til Generalforsamlingsbeslutningen skal svare 20 pCt. af sin ugenlige Fortjeneste til de Udelukkede. Da det kun er en Bagatel af 800 Kr. ugenlig, betaler Etatsraaden rimeligvis dette med Glæde tilmed til en saa retfærdig Sag, som Arbejdernes Kamp for at bevare den Organisation, som Etatsraaden i saa mange Aar har været Medlem af. Kedeligt er det, at Redaktøren af *Nationaltidende* ikke har den samme Opfattelse, som hans Principal. Dog er vi sikker paa, at naar vi gør Hr. Ferslew opmærksom paa dette, da vil det kun koste Etatsraaden et Ord, for at faa Redaktøren til at skrive i den Aand, som Udgiveren af *Nationaltidende*, Hr. Etatsraad FERSLEW, ganske rigtig mener er den rigtige.

Sympatien for de Udelukkede viser sig ikke alene i Ord, men samtidig, hvad der har den største Betydning, i klingende Mønt, og her tør vi sige, at Typograferne hører til de Arbejdere, der viser den største Offervillighed. Alene i sidste Uge er der gennem Fagforeningen indbetalt til De samv. Fagforbund et Beløb af over 3000 Kroner; men dette er ikke det eneste; overalt i Provinsbyerne har Kollegerne vedtaget at betale et stort Ekstrakontingent saalænge Lock-out'en varer, og disse Beløb gaar som Regel ikke gennem vor Fagforening, men bliver indbetalt til Fællesorganisationerne i de respektive Byer. Overalt er der en levende Forstaaelse af, hvad det gælder. Og skønt at vi véd, at det kniber haardt for mange Familieforsørgere, saa indbetaler disse dog med Glæde hver Uge deres Bidrag i Bevidsthed om, at ved vor Organisation er vi alt, uden den intet.

Men en Ting skal vi med Glæde notere, idet den i dette Øjeblik har stor Betydning for alle, der følger med i denne Bevægelse, at kun *en eneste Mand* har ladet sig slette af Foreningen paa Grund af Kontingentforhøjelsen.

Vi beklager selvfølgelig, at der overhovedet fandtes en Mand indenfor Den typ. Foren., der var saa kortsynet, at han ikke kunde se, hvilken mægtig Betydning det har for Arbejderne at bevare vore Organisationer; men samtidig skal det slaas fast, at den evindelige Ængstelse for Frafald i Rækkerne, naar der er Tale om et eller andet, hermed er slaaet fuldstændig til Jorden. Det er Børnesygdomme, som Typograferne for lang Tid siden er vokset fra og som ingensinde kommer igen. Det bedste Bevis i saa Henseende er, at vi i denne Uge har faaet *3 nye Medlemmer* fra en Side, hvor vi mindst ventede det. Vi byder dem hjærtelig Velkommen i de samlede organiserede Arbejderes Hær. Det er den vaagnende Forstaaelse ogsaa blandt disse Kolleger, der nu, ved den forfærdelige Uret, der er begaaet mod Arbejderne, bryder løs.

De Udelukkedes Antal vokser for hver Dag, der gaar, og Arbejdsgiverforeningen farer frem med lige stor Voldsomhed. Overalt, hvor denne Forening er i Stand til det, tvinger den Arbejdskøberne til at lukke Værkstederne og smide Folkene paa Gaden.

Det eneste ny af Betydning, der i Øjeblikket foreligger, er, at Arbejdsgiverforeningen har anerkendt Doms-Udvalgets Kompetence til at dømme, om der fra Arbejdskøbernes Side er begaaet Brud paa Kontrakter og indgaaede Overenskomster. Med stor Spænding imødeser man Doms-Udvalgets Kendelse, og da den efter al Sandsynlighed gaar Arbejdsgiverforeningen imod, vil den have en mægtig Betydning for Lock-out'ens snarlige Afslutning.

Men hvad enten denne Kendelse gaar i den ene eller den anden Retning, saa vil Arbejderne ved urokkeligt Sammenhold og Offervillighed afværge det Attentat, som Kapitalismen her retter imod os.

Lægemødet.

SOM Supplement til min Artikel i Nr. 20, hvis Indhold uforbeholdent er tiltraadt af Styrelsen, vil jeg gærne gøre opmærksom paa, at Referatet af Lægemødet paa Grund af dets Korthed nødvendigvis maa føre til Misforstaaelse for alle andre end dem, som overværede Mødet.*

Mødets Hensigt, der ganske lykkedes, og som altsaa kan siges at være dets Resultat, var denne:

Sygekassen skal vedblivende ledes humant af Læger og Styrelse, saaledes som vi vedtog paa Lægemødet i Fjor; men da Styrelsen i Aarenes Løb har konstateret en Række af Tilfælde, hvori Syge har begaaet mere eller mindre grove Fejl, for hvilke de i Reglen straks ere blevne skrevne rask, vil vi være paa Post overfor de Syge, der giver os Anledning dertil.

Her er altsaa ikke Tale om en almindelig Mistillid til alle Syge. Det vilde være ufornuftigt og Synd mod de Syge at nære en saadan. Det drejer sig kun om saadanne Tilfælde, hvor den Syge selv giver Anledning til Mistillid.

Eks.: En Typograf mælder sig syg; lidende af Neurastheni faar han Udgang fra 9—4. Efter 3 Ugers Forløb mælder han sig rask Pinselørdag; men allerede Tirsdag efter Helligdagene mælder han sig paany syg. Kort derefter meddeler jeg den behandlende Læge, at hans Klient studerer til katolsk Præst og rimeligvis er bleven enerveret ved overanstrængende Læsning om Natten, mens han arbejdede om Dagen; jeg gør tillige Lægen opmærksom paa, at Patienten skal op til den nær forestaaende Embedseksamen, og mener, at man ingen Garanti har for, at han ikke læser videre under Sygdommen i Hjemmet. Lægen vilde imidlertid, da Sygdommen krævede Behandling med fri Luft, ikke indlægge ham i et Hospital og mente, at han maatte nøjes med at tage et Løfte af Manden om Afholdelse fra Læsningen. Et Par Uger efter passerede jeg en Aften Kl. 9 hans Bopæl og kiggede op til ham. Han var ikke hjemme; hans Værtinde forklarede, at han var gaaet hen til — sin Skriftefader. Da han Dagen efter mødte hos mig, var han villig til at lade sig skrive rask. Et Par Dage efter rejste han til et Kloster ved Rhinen og jeg har ikke set ham siden.

Læseren vil indsé, at et Tilfælde som det her nævnte ubetinget giver Anledning til Agtpaagivenhed, selv om man hverken kan eller vil sigte Patienten for Simulation. Tvivlen om, at den Syge af en stærkere Magt end Respekten for Lovene drives til at tilsidesætte sin Pligt mod Lægen og Sygekassen var her ikke uberettiget. At Folk ogsaa kan blive syge, fordi de er i økonomisk Betryg, fik jeg en Gang et gyldigt Bevis paa, som jeg kan anføre, fordi jeg intet Hensyn skylder Vedkommende.

* Dr. Neumanns Udtalelse om *Læsioner paa Fingrene* indeholdt ingen Beskyldning for Simulation, men henledede Opmærksomheden paa, at Typograferne paa Grund af *deres specielle Arbejde* ofte maatte meldes syge for ringe Læsioner, som ikke gjorde andre Fags Arbejdere uarbejdsdygtige.

Denne, den senere saa berygtede Tysker Paul Schrøder, der forlod sin gode Plads hos Græbe under Provinskonflikten for at tage Arbejde i det blokerede Stege, mældte sig den 23. Novbr. 1893 syg under Diagnosen »nervøse Hovedsmerter«. Da jeg tre Dage derefter — Lørdag den 25. Novbr. 1893 — bragte ham hans Sygepenge, erklærede han uopfordret, at han ventede Penge fra sin Formynder i Berlin, og at deres Udeblivelse var den eneste Aarsag til hans Hovedpine og Uarbejdsdygtighed. Postanvisningen fra Berlin indtraf Tirsdag den 27. Novbr. og samme Dag mældte han sig rask. Jeg tilføjer kun, at han i de 5 Dage stadig holdt Sengen, havde daarlig Appetit og at der ingen Tvivl er om, at han var febril.

Alligevel mener jeg, at den ringe Understøttelse (5 Dage), han fik, var fuldt tilstrækkelig, om ikke 5 Dage for meget. Skulde Enhver, der lider af Næringssorger og bliver nervøs af denne Grund, have Sygepenge, vilde Sygedagene rimeligvis faa et ganske antageligt Omfang.

Naar jeg har anført disse to Tilfælde, grebne paa Maa og Faa i den Bunke af interessante Sygehistorier, hvoraf jeg er i Besiddelse, sker dette, fordi jeg en Gang for alle vil anmode Medlemmer af Sygekassen om saa lidt som muligt at opkaste sig til Dommere i Spørgsmaal, til hvis Afgørelse der ikke blot hører sund Fornuft og Taktfølelse, men ogsaa en aarelang Erfaring. Desuden vil mine Kolleger i al Almindelighed indsé, at Paastanden om, at en human Ledelse af Kassen kan misbruges, er fuldt berettiget, uden at man derfor sigter det store Flertal af Medlemmer, ja endog uden at sigte de enkelte Syndere for at være Simulanter.

Men medens det i mange Tilfælde kan være vanskeligt at komme til en Afgørelse, gælder det, at hvor en saadan er klar og aabenbar, skal man optræde bestemt og fast, hvad enten man skal »straffe« Synderen eller give en Syg Kassens ekstra Gunstbevisninger, som f. Eks. Landopholdet. Og netop af Hensyn til Sygekassebestyrelsens Avtoritet ønsker jeg at snakke et Ord endnu med Hr. **Carl L. Petersen**. Naar De, Hr. Petersen, siger, »at Lægerne har meget strikse Bestemmelser fra Styrelsen« om ikke at skrive kvindelige Medlemmer syge i visse af Dem betegnede Tilfælde, og jeg svarer Dem, at saadanne Bestemmelser **aldrig** er givet Lægerne samt opfordrer Dem til at **opgive Styrelsen Navnet** paa den af Dem anførte Kone og Læge, saa venter jeg, at De kan og vil vedstaa, hvad De skriver. De har noget for tidligt talt om »den skinbarlige Forlorenhed«. Lad os være fri for alle Udflugter og kom med Navnene. Vær nu en Mand, Hr. Petersen!

Hr. **Mikkel** giver ikke Hr. Petersen noget efter i at føre en kollegial Pen og slaa paa Trommeskindet. Ogsaa han kan anføre et »Tilfælde«. Et forhenværende Styrelsesmedlem skal efter Mikkels Sigende have faaet Sygehjælp for **4** Dage, skønt han mældte sig rask **Tredje**dagen. Jeg véd, hvem Mikkel sigter til. Vedk. Styrelsesmedlem mældte sig syg den 18. Oktbr. 1898 og rask den 20. Oktbr. 1898; han havde været syg i 3 Dage og jeg nægtede ham da Sygepenge; men da erklærede han, at han havde været syg fra den 17. Oktbr., Lægen havde skrevet fejl Dato. Ved en Henvendelse, Vedkommende gjorde til Lægen, blev Datoen rettet til den 17., og da Inkassatorens Paategning af, hvornaar Arbejdsstedet var forladt, stemmede hermed, udbetalte jeg 4 Dage Sygepenge. I dette Tilfælde er kun et af to muligt: Enten har Mikkel fremsat en Insinuation om, at vedkommende Styrelsesmedlem (som han den Gang var) har bedraget Sygekassen, eller ogsaa har Styrelsesmedlemmet virkelig bedraget Kassen. I Betragtning af, at vedkommende Styrelsesmedlem, som arbejdede hos Bagge, rimeligvis var Deres Arbejdskammerat, Hr. Mikkel, haaber jeg, at De kommer frem og enten beviser Deres Angiveri eller ogsaa tager det tilbage.

Hvor kan De saa skrive, at Lægerne gærne vil af med deres Patienter, og derfor enten henviser dem til Specialister eller lægger dem paa Hospitalet? Er virkelig De, som vistnok har været syg *ret ofte*, nogen Sinde bleven henvist til en Specialist eller indlagt paa et Hospital af en af vore Læger?

I 1898 indlagdes paa Hospitalerne for Sygekassens Regning ialt 47 Mænd, 27 Kvinder og 17 Børn. Foruden det betydelige Antal Konsultationssøgende har vore Læger i 1898 behandlet 373 sygemeldte Mænd og 101 sygemeldte Kvinder. Hvor mange Børn de har haft under Behandling, ved jeg ikke, da det ikke meldes til Kassen, fordi de ingen Pengehjælp skal have; men som bekendt giver Børnene lige saa meget Arbejde for Lægen som Mænd og Kvinder tilsammen. Af de absolute Tal: 373 sygemeldte Mænd, hvoraf 47 indlagdes paa Hospitalet,
101 do. Kvinder, — 27 — — —
ca. 500 Børn, — 17 — — —
— af disse Tal faar Krøniken om Lægernes »Lyst« til at indlægge Sygekassepatienter paa Hospitalet ikke megen Næring.

Men for at være retfærdige, maa vi ovenikøbet fra de 47 hospitalssyge Mænd, 27 Kvinder og 17 Børn drage det Antal, som efter Sygdommens Natur *maatte* indlægges, nemlig:

	Mænd	Kvinder	Børn
1. Veneriske Sygdomme	8	1	»
2. Difteri og Typhus	3	1	1
3. Fnat og Prunige	3	2	5
4. Sindssygdomme og Hjærneapoplexi	6	4	»
5. Skaldning	»	»	1
6. Sygdomme, som krævede Operation:			
a. I Underlivsorganerne	»	7	»
b. I andre Legemsdele	6	3	2
7. Hæmoptydis (Blodstyrtning)	5	1	»
8. For Diegivningens Skyld fulgte Barnet med Moderen eller omvendt	»	1	4
Ialt	31	20	13
Det samlede Antal Hospitalsindlæggelser	47	27	17
Rest	16	7	4

Altsaa af ialt hospitalssyge 47 Mænd, 27 Kvinder og 17 Børn kan **enhver Lægmand** indse, at det har været **nødvendigt** at indlægge henholdsvis 31, 20 og 13. Paastanden om, at Lægerne absolut vil have Folk paa Hospitalet skal altsaa illustreres ved, at der af 373 sygemeldte Mænd er indlagt 16, af 101 Kvinder 7 og af et meget stort Antal Børn 4. Skønt det synes overflødigt yderligere at modargumentere de Folk, der modarbejder Lægerne, skal jeg henpege paa, *at* Patienter overordentligt hyppigt selv forlanger at komme paa Hospitalet, *at* den Syges Logiforhold ligesaa tidt nødvendiggør Hospitalsindlæggelse, og at **alle** de 16 Mænd, 7 Kvinder og 4 Børn var alvorligt syge; enkelte af dem døde i Hospitalet.

Hvorledes Mikkel kan kalde *det* »bestaaende«, som »andre Kasser er gaaet bort fra som ubrugeligt«, — det er en logisk Finesse, som man vist skal være en Mikkel for at fatte. Hvis han imidlertid havde Afsmag for alt, hvad der er »konservativt« og »bestaaende«, tror jeg, at han burde have modarbejdet det nys skrinlagte Forslag om Opprettelsen af en Medicinalkasse, ligesom det ogsaa ser løjerligt ud, at han kan komme ridende paa saadan en gammel Traver fra de andre Sygekasser, som den »*faste Kontrol*«. Jeg er ikke stemt for denne, men hvis Mikkel har nogen Erfaring i, hvad en »Kontrol« kan smide af sig, var det maaske bedst, at vi fik det at vide.

Til Slutning skal jeg anholde den af **Mikkels** Udtalelser, der fremhæver, at Lægerne er »**for ligegyldige overfor de Syge**«. Man tænke sig, at »Dansk Bogtrykker-Tidende» skrev: »Typograferne er for ligegyldige overfor deres Arbejde«. Hvor vilde en Mikkel skraale højt! Og dog staar Lægerne i et noget lignende Forhold til os, som vi til vore Principaler. Vi har 11 Læger ved Kassen. Er disse ligegyldige overfor de Syge? For at tage en af dem: Dr. Bille-Top. Uopfordret, før Typograferne selv rørte sig, pegede han paa vore Lokaler, og har siden gjort et meget betydeligt Arbejde, hvis Resultat nu viser sig. Ogsaa paa Mikkels Arbejdssted vil vi høste Gavn deraf. Det er al den Tak, Hr. Bille-Top kan læse sig til i vort Fagblad, at han er ligegyldig for de syge, og det er denne *topmaalte Usømmelighed* og denne *onde Vilje*, vi vil kunne takke, hvis vore dygtige og retskafne Medarbejdere faar den Tanke, at Typograferne er Folk, som ikke er til at have med at gøre.

V. BERGENHOLZ.

Hermed betragter vi denne Diskussion som afsluttet, idet vi henviser d'Hrr., som mener, at alt ikke er som det burde være paa Sygekassens Omraade, til Bestyrelsens nærmere Undersøgelse. RED.

Stiftelsesfesten,

der afholdes paa Søndag den 11. ds., tegner til at skulle blive overordentlig vellykket; men det, der skal give Festen den rette Kulør, er, at vi alle sammen giver Møde. Og her er en Lejlighed, hvor vi alle, Damer og Herrer, kan samles. Vor Forening er jo snart en gammel Kending, 30 Somre har den passeret, og i den lange Tid har det ikke altid været Solskinsvejr — ofte har Alvoren præget den —, men nu paa dens 30aarige Fødselsdag vil vi alle frembære vor hjærteligste Tak og Lykønskning til vor Organisation for den trofaste Ven og Støtte, den har været i de lange Aar overfor de mange Hjem. Vi er sikker paa, at Damerne ikke mindst vil møde op med deres Gratulation, for vel maa Fader eller Broder eller den, der faar Hjærtet til at dikke hurtigere, ofte forlade dem, naar Foreningen kalder til Alvor; men til Gengæld er der dog ingen Steder, hvor Damerne morer sig saa godt, som naar Foreningen i den lune Sommeraften indbyder dem til Fest paa Wodrofflund.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **22. Uge** (sluttet Onsdag den 7. Juni):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (5)	13.37	Overført...	1026.91
Admiralgade 19 (1)	5.00	Keller (3)	7.95
Adresseavisen (11)	42.23	Knudtzon (6)	17.95
Aftenbladet (10)	52.35	Kihl & Langkjær (6)	16.20
Aug. Andersen (?)	0.00	Kristeligt Dagblad (7)	24.80
Agrardagbladet (11)	35.63	København (15)	48.20
Aller (?)	76.90	Leisner (?)	0.00
Bagge (21)	78.10	Carl Lund (1)	2.80
Berlingske (28)	121.30	Lazarus (1)	2.50
Birch (4)	9.70	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Bording (14)	64.30	Luno (11)	30.80
Bøhm (1)	3.00	Laur. Madsen (2)	4.90
Carlsen (1)	2.60	Mayland (2)	5.20
J. V. Christensen	—	Missionstrykkeriet (7)	17.30
Centraltrykkeriet (10)	29.90	S. L. Møller (17)	44.70
F. C. Christensen (1)	2.30	Nationaltidende (53)	163.00
Christtreu (4)	10.95	Nielsen & Lydiche (33)	89.05
I. Cohen (16)	41.37	B. Nielsen (3)	7.30
N. Cohen (?)	0.00	N. J. Nielsen (1)	2.50
Dannebrog (8)	37.75	Chr. Nielsen (?)	0.00
Eksprestrykkeriet (11)	30.00	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eriksen	—	O. C. Olsen & Co. (16)	55.05
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	23.30
Fehlhaber (?)	0.00	Oluf Olsen (?)	0.00
Ferslew (1)	3.00	P. Petersen (14)	38.65
Fjeldsøe (6)	16.81	Emil Petersen (3)	8.20
Folkets Avis (9)	34.05	Politiken (35)	140.55
Forposten (11)	40.60	Qvist (3)	8.70
Græbe (26)	77.20	Rasmussen & Olsen (4)	10.30
Joh. N. Hansen	—	Rigsdagen (2)	5.60
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rom (3)	8.30
Herdahl (?)	0.00	Schouw & Co. (?)	0.00
J. Henriksen (?)	0.00	Sivertsen (2)	5.30
Henningsen (3)	8.20	Schultz (39)	105.45
Hoffensberg (9)	24.25	Social-Demokraten (26)	170.30
Hohlenberg (?)	24.40	Sunnert (1)	2.30
Axel Holm (4)	12.45	Thiele (12)	37.55
Hoffmann (5)	13.20	Trier (12)	39.25
Fred. Jensen (?)	0.00	Truelsen (9)	24.90
Vald. Jensen (1)	3.75	Thomasen (?)	0.00
Jørgen Jørgensen (?)	0.00	Valentin & Lund (2)	4.80
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Weiss (5)	16.80
Jørgensen & Co. (16)	46.00	Volkersen (1)	3.45
L. A. Jørgensen (7)	22.85	Vort Land (10)	42.75
Jordan (2)	5.70	Writh (?)	0.00
Ludv. Jørgensen (6)	17.40		
Overføres...	1026.91	Ialt...	2272.06

Bidrag mangler fra følgende Bogtrykkerier: Aug. Andersen, Fehlhaber, Herdahl, J. Henriksen, Fred. Jensen, Jørgen Jørgensen, Leisner, Chr. Nielsen, Oluf Olsen, Schouw & Co., Thomasen, Writh.

B. Ekstra frivillige Bidrag:

Indenfor København endvidere:

Triers Bogtrykkeri 9.00, O. C. Olsens 15.00. Schultz (**ugifte** Medlemmer) 8.00, J. Jørgensen & Co.: Skat af 1 Ny For. Medl. 2.70, V. Jørgensen (syg) 5.00, Græbes 12.40, Københavns (Ølhdlr. Petersen) 1.00, Vort Land 1.50, Ludvig Jørgensen 2.80, Nationaltidende: Ølhdlr. P. Larsen 4.00, Urtekr. Goedecke 2.00, Bording (4 Mand) 13.70, Aller (Md. & Kv.) 13.25, Politiken (Ølhdlr. Petersen) 1.00, Martius Truelsen (Ikke Medlemmer) 7.75, Frøken Lazarus 4.00, tilsammen 103 Kr. 10 Ø.

Indenfor København ialt 2375 Kr. 16 Ø.

Udenfor København:

Korsør Lokalforening 6.00, Hillerød 17.25, Helsingør 18.00, Nykøbing (S.) 2.00, Hjørring 6.25, Herning 3.00, Vejle 52.00, Randers 14.50, Præstø 4.00, Fredericia 4.00, Maribo 4.00, Svendborg 32.00, Køge 6.00, Assens 8.00, tilsammen 177 Kr.

Udenfor København ialt 177 Kr.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 22. Uge: 2552 Kr. 16 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 22 indkom 481 Kr 65 Øre. Til Dato er ialt indkommet **3033** Kr. **81** Øre.

7. Juni 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede er ved frivillige Bidrag i Horsens Lokalafdeling indkommen som 1. Bidrag 66 Kr. 50 Øre, 2. Bidrag 101 Kr. Pengene er indbetalte til den lokale Fællesorganisation. Bidragene varierer fra 50 Øre til 3 Kr. ugenlig (en enkelt 10 Kr. ugentlig). Alle yder. FORM.

STOR SOMMERFEST

DEN TYP. FORENING

FEJRER SIN

30-AARIGE STIFTELSESDAG

SØNDAG D. 11. JUNI

PAA »WODROFFLUND«

*

Etablissementet, der aabnes Kl. 4, vil blive smukt dekoreret og illumineret.

I den store Have

er der fra Kl. 4 Koncert af Orkester samt Optræden af første Klasses Artister.

I den store Sal:

Kl. 5—6½: Dans og Lege for Børn.

Kl. 7: AFTENUNDERHOLDNING.

Koncert af stort Orkester.

1. GADE: Fyrtaarnet.
2. CONRADI: Aftensang.
3. LINDBLAD: Student-Serenad.

} *Gutenberg-Koret.*

4. **FOLKESNAK,**

Dramatisk Bagatel i 2 Akter af Hr. EJNAR CHRISTIANSEN.

Personerne:

Carl Hansen. Mette.
Caroline Petersen. En Domino.

(Handlingen foregaar paa en Villa i Taarbæk.)

5. GADE: I Skoven.
6. MARSCHNER: Godnat.
7. TH. MADSEN: Nappe Bjørneskind.

} *Gutenberg-Koret.*

8. **FRUEN SOVER,**

Farce i 1 Akt efter det Franske.

Personerne:

Chaponnere.
Georgette, i Tjeneste hos Chaponnere.
Joseph, Tjener.

(Handlingen foregaar hos Chaponnere.)

Umiddelbart efter Aftenunderholdningen

BAL i den store Sal til Kl. **3.**

Udmærket Dansemusik.

Entré til Haven: 35 Øre, Børn gratis.

Baltegn à 50 Øre pro persona.

FESTUDVALGET.

Nær og fjærn.

Folkefesten den 5. Juni i København var noget af det mest storslaaede, der fra Arbejdernes Side nogensinde er udfoldet. Og i de Gader, hvor Toget passerede, havde Beboerne overalt udsmykket Husene med en Overflødighed af Flag og Grønt, som tog sig meget dekorativ og malerisk ud, medens unge Damer fra Vinduerne kastede Blomster ned til Toget. Typograferne fyldte godt i Rækkerne, idet der, efter nøjagtig Optælling, var mødt over 500.

Sommerferie. Redaktionen af *Roskilde Dagblad* har i Aar som sædvanlig bevilget Personalet en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Aktieselskabet *Roskilde Avis* har i Aar for første Gang efter Anmodning bevilget Personalet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Ferierne, der omfatter henholdsvis 8 og 10 Mand, har taget deres Begyndelse. *A. L.*

— Udgiveren af *Familie-Journalen*, Hr. CARL ALLER, har i Lighed med i Fjor tilstaaet samtlige Arbejdere i Forretningen en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien omfatter over 100 Arbejdere. *A. A.*

Frederikshavns Lokalforening afholdt Tirsdag den 23. Maj Generalforsamling. Til Lokalformand valgtes L. CHRISTENSEN.

Følgende Resolution med en medfølgende Motivering vedtoges det at indsende til Hovedbestyrelsen: »Generalforsamlingen opfordrer Hovedbestyrelsen til at sætte bestemte Regler for Afviklingen af Lærlingeantallet, saaledes at der ikke ved Afgangen af Lærlinge, som *endnu ikke* have udlært, kunne antages nye Lærlinge, naar Lærlingeskalaen derved

overskrides.« — Det vedtoges at opfordre Redaktør VOGELIUS til at overholde Tarifens Sundhedsbestemmelser. — Sluttelig vedtoges det enstemmig at indmelde Lokalforeningen i »De samvirkende Fagforeninger« i Frederikshavn. TH. HANSEN,
Sekretær.

Mærkedage. 12. Juni: Den typografiske Forening, 30 Aar. 20. Juni: 70 Aar siden Papirmaskinen paa Strandmøllen arbejdede første Gang. 23. Juni: SCHELTER & GIESECKES Skriftstøberi, 80 Aar.

Fagskolen for Boghaandværk, der længe har lidt under knebne og mangelfulde Lokaler, vil senest fra næste Skoleaars Begyndelse disponere over bedre og større Rum. Forhandlinger med *Det danske Kunstindustrimusæums* Bestyrelse har ført til en Overenskomst, i Følge hvilken Musæets Tagetage vil blive indrettet til Boghaandværksskolen. Skolen vil fremdeles beholde sin selvstændige Stilling og sit eget økonomiske Liv. Den vil snarest mere end tilforn have Brug for pekuniær Støtte fra alle Sider, der have Interesse for dens Virksomhed. Der opnaas Luft, Lys og Plads til Udvidelser foruden saadanne smaa, men dyre Behageligheder som elektrisk Lys og Centralvarme samt et fast Forhold til en Institution, indenfor hvis Mure Skolens Virksomhed har sin rette Plads. Saasnart Arbejdsstandsningen er overstaaet, tages der fat paa Lokalernes Indretning.

Paa Carl Lunds Forlag er 1. og 2. Hæfte af FR. GERSTÄCKERS Fortælling »Hestetyvene i Arkansas« udkommet. Forfatteren, der i Begyndelsen af 40'erne selv levede som Jæger i de amerikanske Urskove, har skrevet en Mængde Fortællinger, hvoraf en Del er oversat paa Dansk, og hvori han paa en livlig og interessant Fortællermaade skildrer Livet i disse fjærne Egne.

Typografernes Cykleklubs Medlemmer med Damer har, som det vil ses af omstaaende Annonce, modtaget Indbydelse fra »A. B. C.« til en Fest i Glostrup Kro Søndag den 18. Juni. Der afholdes først Skærsommerløb, hvori der startes Kl. 2 ved 3/4-Milestenen paa Roskilde Landevej til Hedehusene og Retur til Glostrup; Rytterne inddeles i Hold og det Hold, der har den kortest sammenlagte Tid, faar A. B. C.s Skærsommermedaille. Efter Løbet afholdes Fællesmaaltid à 1,50 Øre. Madkurve kan ogsaa medtages. Derefter Bal. Haven illumineres. Alle Udgifter til Festen udover Fællesspisningen afholdes af A. B. C. Det er at haabe, at Medlemmer med Damer benytter denne venlige Indbydelse. Anmældelser om Deltagelse modtages af Styrelsen inden Tirsdag den 13. ds

— En lignende Indbydelse er udgaaet til Typografernes Sportsklub.

Præstø Lokalforening vedtog paa en ekstraordinær Generalforsamling i Lørdags fra og med Fredag den 2. Juni at betale et ugenlig Ekstra-Bidrag af 1 Kr. pr. Medlem i Anledning af Lock-out'en.
C. CHR. JØRGENSEN.
Sekretær.

Typografernes Sangforening holdt sin Grundlovsaften i Charlottenlund Badeanstalts Have. Efter den alvorlige Del af Festen her i Byen samledes henved hundrede Deltagere til et landligt Aftensmaaltid, og medens Koret derefter lod sine Toner klinge til et Frihedsbæger, foretog Damerne Roture paa det blikstille Sund langs Kysten til Skovshoved.

Dødsfald. Bogtrykker CHRISTIAN FREDERIK VILHELM JANNS var født i Kolding 4. Febr. 1869. Han stod i Lære i Middelfart, hvor han blev Svend 1. Juli 1888. Janns kom til København i Juli 1895 og arbejdede paa forskellige Trykkerier, bl. a. i Dagbladet *Tiden*, indtil han i April 1898 købte et lille Bogtrykkeri i Holsted ved Kolding. Det var væsenligt for sit Helbreds Skyld, at han ombyttede København med Landsbyen. Hans Helbred var daarligt og Døden kom brat over ham, da et Hjærteslag den 31. Maj gjorde Ende paa hans Liv. Han efterlader sig et godt og venligt Minde og var trofast mod Organisationen til det sidste.

Typographische Jahrbücher. 4. Hæfte af dette Tidsskrift, som vi tidligere har omtalt, er udkommet; det staar paa Højde med de forrige Hæfter og bringer særdeles smukke Bilag og Farvetryk, blandt hvilke »Et Kvindehoved« og »En Æventyr-Illustration« ere fortrinlige. Desuden beskæftiger Tidsskriftet sig specielt med at vise, hvad der kan opnaas paa Reklamens Omraade ved Hjælp af Toneplader.

Arbejdstidens Længde. Om Arbejdstidens Længde for voksne mandlige Arbejdere i de forskellige Lande har Arbejdersekretariatet i Schweiz offenliggjort en Oversigt. Ifølge denne bestaar den korteste Arbejdstid i De forenede Stater og Avstralien.

Den amerikanske Unions Regering har for sine Arbejder indført 8 Timers Dag overalt. Men ogsaa ved Udførelsen af andre offenlige Arbejder gælder denne Arbejdstid, og ligeledes har mange private Arbejdsgivere indført denne. I Staten Connecticut gælder 8 Timers Arbejde som Dagværk overfor Loven; hvad der er over 8 Timer betragtes som Overarbejde. I Industrien gælder 11 Timers Arbejde som Maksimum; kun ved Hus- og Landarbejde kan Arbejderne beskæftiges ud over denne Tid. Ved Jærnbanerne og i Bagerier er 10 Timers Arbejdsdag indført ved Lov.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Lægerne.

Dr. **F. L. Møller**, Østerbrogade 46, er bortrejst i Juni. Vikar: Dr. **H. C. Ringsted**, Østerbrogade 16, 3. Sal (tr. 12—1, Søndag 9—10).

Dr. **Lendrop**, Nørrevoldgade 21, er bortrejst fra 8. Juni til 8. Juli. Vikar: Dr. **Benny Meyer**, Frederiksborggade 29, 1. Sal (tr. 1—2).

Ledigt Legat.

Til førstk. 11. Juni Termin bliver 1 Portion af Rolfs Legat, stor 17 Kr. 50 Ø. halvaarlig, ledig.

Ansøgninger, indeholdende Oplysning om Vedkommendes Alder og Trang, kan indgives til Styrelsen af Medlemmer af Den typografiske Forenings Ligkasse. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Sofus Nielsen (Qvist), overgaaet fra Ny typ. Foren. Sætter Harald Frederik Bernhard Nielsen (J. Jørgensen & Co.), overgaaet fra Ny typ. Foren. I S. L.: Harald Nielsens Hustru Elvina Axeline (overg. fra Ny typ. F.); Hans Christoffersens Hustru Anna; Theodor Svendsens do. Anna Dorthea; Lærling Holger Christensen (Missionstr.). I S. H. L.: Stereotypist Hans Christoffersen (N. Cohen), er Medl. af Fagf.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 962, Alfred Martin Hansen (Truelsen) fra Odense. V. d. D. B. Frederik Hinrichsen (I. Cohen) fra Slagelse.

Bortrejste: 62, Edvard Emanuel Hansen (Truelsen) til Udlandet. 77, Jens Christopher Andersen (arbl.) paa Rejse. 1279, Nikolaus Møller (arbl.) paa Rejse.

Udslettede f. Restance: Sætter Theodor Thorsen (Thiele) og Hustru. Trykkeriarbejd. Peter Christiansen (Truelsen) og Chr. Leander Bradtberg (Politiken).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. Lock-out-Bidrag bedes indbetalt **Lørdag 12½—6.** V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Slagelse: Typograf C. V. ARLETH i Stedet for Joh. V. Nielsen, der er bortrejst.

Kolding, 7. Juni 1899. HVIDTFELDT.

Tiltraadte: Horsens, 708, J. C. E. Meyer (Dgbl.) fra Odense. Middelfart, 1358, Hans Rasmussen (Vestfyns Avis) fra Aarhus og 1177, Hans Peter Larsen (Vestfyns Avis) fra København.

Bortrejste: Horsens, 1199, Alb. Thiel til Pl. i Nyborg. Odense, 708, Joh. C. E. Meyer til Pl. i Horsens og 962, Martin A. Hansen til Pl. i Kbhvn. Kolding, 1314, Niels Carl Olsen paa Rejse. Assens, 1917, H. P. Wiinblad til Kbhvn. Hillerød, 1392 (Den t. F.), Alf. S. Nielsen (arbl.) til Kbhvn.

Udmældt: Herning, 524, Aug. Clausen (Portør).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9: Møde Strandboulevarden 2. Liste fremlagt til *Humlebæk-Tur* 25. Juni. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Dragør. Kristiansb. Slot Kl. 10. Ystrøm og F. Nielsen.

Klubben har modtaget Indbydelse til at deltage i »A. B. C.«s Fest i Glostrup Kro Søndag den 18. Juni. Medlemmer, som ønsker at deltage i Løbet eller Fællesspisningen, bedes anmælde det til Styrelsen inden Tirsdag den 13. ds. Alt undtagen Fællesspisningen gratis.

T. S. Klubben har modt. Indbydelse fra A. B. C. om at deltage i Skærsommerløbet med paafølgende Fest. Medl. som kunne ønske at deltage, anm. om at melde dette til Form. senest den 13. ds. Alt med Undtagelse af Fællesmaaltidet er gratis. Se Notitsen. FORM.

ANNONCER

Afdøde Bogtrykker, Papir- og Galanterihandler Janns' Forretning, beliggende paa en meget heldig Plads i Holsted By, ønskes afhændet.

Man bedes henvende sig til Sagfører Smith, Holsted.

En Sætter-Trykker

søger Plads. Vedkommende er vant til saavel Avis- som Akcidensarbejde og kan paa egen Haand udføre alt forefaldende Arbejde. Bedste Anbefalinger. Billet mrkt. »*S. T.*« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 16 JUNI 1899 XXVI AARGANG

Samfundsulykken.

FOR hver Dag, der gaar, kommer det til at staa klarere og klarere for alle Landets Borgere, at den Ulykke, som de 100 Kapitalister har styrtet Landet ind i, er et rent og skært Overfald paa Arbejdernes Organisationer, der har været forberedt længe, og som med ét Slag skulde knuse disse, saa at Kapitalen atter kunde faa Haand- og Halsret over Arbejderne og svinebinde dem paa Hænder og Fødder. I Aanden havde d'Hrr. allerede bestemt, hvor stor en Løn, Arbejderne i Fremtiden skulde have, hvor lang Arbejdstid osv., og saa en Slavefoged i hver Ende af Fabriken, svingende Knaldepisken over Hovedet paa dem, der vovede at mukke.

Det er ikke underligt, at Kapitalen med saadant et Fremtidsperspektiv har ladet sig beruse og nu sætter alt ind paa ét Kort, selv om ogsaa Landet forarmes og Nød og Elendighed griner dem i Møde fra de Tusinder af fattige Hjem — for Kapitalen gælder ingen Fædrelandskærlighed; hvem der endnu tror paa, at disse Herrer nærer Spor af Fædrelandskærlighed — det, som de ellers ved enhver Lejlighed praler af — maa være slaaet med Blindhed. Endnu findes der Arbejdere, som gaar i Spænd med dem, fordi de har ladet sig indbilde, at Kapitalisterne sad inde med den rette Nationalfølelse. For disse er Humbugssløret nu blevet revet bort fra Øjnene og de vil ganske sikkert med det samme have indset, at deres eneste og sande Plads er i den store Arbejderhær — alt andet er og bliver Øjenforblændelse og Bedrag.

Det er nu paa 4. Uge, at Lock-out'en varer, og Arbejdsgiverforeningen havde ganske sikkert ventet, at Arbejderne for længe siden skulde være blevet møre, saa at man allerede nu havde været nødsaget til at gaa ind paa de stillede Betingelser; men her har de gjort Regning uden Arbejdernes glimrende Sammenhold og Offervillighed, og der vil ganske sikkert gaa Maaneder før de vil kunne knække Arbejdernes Organisationer — om de nogensinde naar dette. Allerede nu strømmer Pengene rask ind fra Udlandet og om en Uges Tid vil der ikke være en Plet i hele den civiliserede Verden, hvor ikke Indsamlingen er i fuld Gang.

Vi noterer med Glæde følgende Udtalelse fra vore norske Kolleger i *Typografiske Meddelelser* og som er underskrevet af Bestyrelsen:

»I Danmark har hele den organiserede Kapitalmagt sat sig som Opgave med et eneste Slag at knuse Arbejdernes Organisation, idet henved 40,000 Arbejdere er lukket ude fra Arbejdspladser og Værksteder; sammen med deres Familjer udgør de langt over 100,000 Mennesker, og er nu prisgivne Sult eller Underkastelse, saafremt der ikke kan skaffes dem Midler til Livsophold.

Kolleger! Kvinder og Mænd! Dette kan norske Arbejdere ikke rolig staa og se paa! Her maa vi i Handling vise, at ogsaa vi staar solidarisk med vore danske Kammerater. En Kamp som denne maa tvinge Enhver, der har Spor af Forstaaelse af Organisationens Betydning, til at anspore alle sine Kræfter for at skaffe de Udelukkede Støtte. Derved kan Kampen ende med en Sejr for Arbejderne, der vil være Organisationerne i sin Almindelighed til Ære og Gavn. En Sejr for de danske Arbejdere er en Sejr for os — et Nederlag for dem maa for os være en Skam og Forsmædelse, hvis vi ikke gør, hvad der staar i vor Magt for at hindre det.

Undertegnede Bestyrelser retter herved en indtrængende Opfordring til alle Landets kvindelige og mandlige Bogtrykkeriarbejdere om at yde de kæmpende Kammerater Hjælp efter bedste Ævne. Lad os alle tegne os for regelmæssige Bidrag hver Uge saalænge Kampen varer. Benyt de fra Indsamlingskomitéen tilsendte Lister og lad Hjælpen blive saadan, at det batter!

Lad os hjælpe til allesammen og lad Hjælpen komme kraftig og hurtig!«

Samtidig med at vore norske Kolleger gennem deres Blad udtaler disse sympatetiske Ord for de kæmpende Kammerater i Danmark, har Centralforeningens Ledelse ladet indvarsle til Generalforsamling, hvor der vil blive taget nærmere Beslutning om, hvorledes man hurtigst og bedst kan komme de danske Arbejdere til Hjælp i Kampen mod Kapitalen.

Det er noget andet, end hvad der for en 3—4 Maaneder siden fra anden Side med skadefro Smil blev paaduttet de norske Kolleger, nemlig, at de ikke ønskede at staa sammen med andre Arbejdere. Vi kendte Kollegerne i Norge for godt til at vi ikke vidste, at dette var Vaas; nu har de imidlertid paa en glimrende Maade selv vist, at de tænker og føler som alle vi andre, der staar sammen med de organiserede Arbejdere, *at uden Sammenslutning og Sammenhold er vi intet!*

Domsudvalget holdt i Gaar sit andet Møde, men ved Redaktionens Slutning forelaa intet som helst, som kunde forudsige i hvilken Retning Dommen vilde gaa; der er dog ingen Tvivl om, at der foreligger et rent og skært Kontraktbrud og at Dommen som Følge heraf vil gaa Arbejdsgiverforeningen imod.

Vore Regnskaber og Finanser.

KLARHED i Regnskaberne og Paapasselighed i Husholdningen er solide Egenskaber i Udsigten til voksende Velstand. Den Erkendelse er vi voksede godt paa i 90'erne, efter at vi i Slutningen af 80'erne fik renset den københavnske Regnskabsvæsens Augiasstald for alle de tarvelige Papirlapper, man den Gang indbildte sig var god Valuta for kommende Tider, men som man i den halve Snes Aar siden kun med Møje og Besvær har faaet inddrevet en Del af Værdien af. Og vi har været saa heldige, at det gode og klare Regnskab, som indledede den nye Æra og den dermed følgende Sparsommelighed — trods al den for at skabe en Organisations-Helhed nødvendige Omarbejden og dermed følgende stærke Tilvækst af Medlemmer — har holdt sig siden. Enkelte Gange har rent regnskabsmæssige Indvendinger været paa sin Plads og er fremkomne, men erkendende Fejlen er den beredvilligt rettet.

Og netop dette giver mig Interesse for at paapege et Par saadanne nye Fejl. Saaledes er den maanedlige Regnskabsberetning fra Kolding — der, naar Lovene tillod det, vilde fange mere Interesse ved at indskrænkes til Kvartalsberetning — med Marts begyndt at smække Dansk typ. Forenings Regnskab sammen med Forbundet, saaledes at der kun for begge Dele findes én Ballancesum, medens man tidligere korrekt betragtede dem, som det, de er, to forskellige Foreninger. Resultatet er blevet Ulejlighed for Medlemmerne og Urigtighed i Regnskabet. Tager man f. Eks. Beretningen for April Maaned viser dette sig tydeligt. Dansk typ. Forening har i denne Maaned haft en Indtægt af

5022 Kr. 49 Øre og en Udgift af 1453 Kr. 53 Øre og skulde saaledes have *forøget* sin Kassebeholdning med 3668 Kr. 96 Øre, hvorved denne var bleven til et samlet Beløb af 3958 Kr. 88 Øre; nu lyder den kun paa 3449 Kr. 71 Øre eller 509 Kr. 17 Øre for lidt. Det samme er Tilfældet med Arbejdsløshedskassen, som bliver ved at bevare *samme* Kassebeholdning trods en Udgift af 33 Kr. 31 Øre, og Reservefonden, som med en Udgift af 1279 Kr. 82 Øre kun reducerer sin Kassebeholdning med 838 Kr. 96 Øre. Det er *ikke* klart Regnskab, thi Dansk typ. Forenings Finansvæsen har ikke mere med Forbundets Regnskab at gøre end Den typ. Forening eller Trykkerforeningen.

Særlig er det ovennævnte Sammensurium besynderligt, naar man erindrer, at Hovedbestyrelsen i sin Tid fandt det utilladeligt, at den københavnske Afdeling førte særligt Regnskab over sit Bidrag til Rejsekasser og Reservefonds, til Trods for at enhver anden Lokalafdeling gør dette. At dette medførte, at en Revisionsbemærkning skal være den nøjsomme Anerkendelse for et ugenligt Beløb af 35 Øre pr. Medlem, som Forbundet erholder, er maaske mindre nødvendig, thi der kunde dog vel ingen Hindring være for at anføre de til Forbundet indkomne og udgivne Beløb paa Hovedkasseregnskabet, hvorved man fik et klart Regnskab over alle de af Afdelingen betalte Beløb.

Ligeledes forekommer det mig, at efter at Sammenslutningen mellem Hjælpekasserne og Den typ. Forening er en godtgjort Kendsgærning, var en fælles Status for alle Afdelingerne — med Undtagelse af Sygekassen og *Typ.-Tid.* — tilstrækkelig og ingen Nødvendighed til Stede for at pointere hver Afdeling som Den typografiske Forenings.

Dette angaaende Formen for Regnskaberne. Lad mig samtidig sige et Par Ord om en Post paa det københavnske Regnskab, som truer med at tage et uforholdsmæssigt Opsving i indeværende Aar, og som ikke kan andet end falde for Brystet, naar Medlemmerne for at bøde paa daarlig Ballance maa betale Ekstrakontingent. Det er en i de sidste Styrelsesmøder jævnlig opdukkende Bevilling til Kassererмedhjælp, der for Aarets fire første Maaneder alt har udgjort 160 Kr., og i samme Forhold tegner til for hele Aaret at ville udgøre ca. *500 Kr.*, eller ligesaa meget som Den typografiske Forening før Sammenslutningen med Hjælpekasserne betalte *sin* Kasserer. Med de nye Love betaler vi Kassereren alt i alt 2200 Kr. fast om Aaret, men ikke desto mindre findes nu dette ikke tilstrækkeligt for at varetage den finansielle Del af Administrationen, men tegner til at skulle blive 2700 Kr. Iøjnefaldende bliver dette Forhold, naar man sammenligner Kassererhonoraret for en Aarrække. I 1891 betalte Organisationen for den samme Art af Arbejde et samlet Beløb af 1188 Kr. 9 Øre, i 1895, hvor imidlertid Kassererhonoraret i Den typografiske Forening var forhøjet til 500 Kr. og Medlems-Tilslutningen til Hjælpekasserne var steget en Del, betaltes 1646 Kr. 77 Øre, medens i 1898 Beløbet udgør 2411 Kr. 98 Øre. Kassereren lønnedes da med 7 pCt. af Medlemskontingentet i Hjælpekasse-Afdelingerne. Naar man fraregner Ekstrakontingentet til Sygekassen, der jo ikke i særlig Grad forøger Arbejdet, men hvoraf ogsaa Kassereren har faaet sine 7 pCt., maa de 2200 Kr. fast, som han i Henhold til de nye Love faar, anses som passende, og naar derfor denne Sum skal overskrides med 500 Kr., forekommer det mig, at der er Anledning til at raabe Vagt i Gevær. Har man fulgt Sagen og Referaterne med Opmærksomhed, vil man have set anført som Aarsag til denne Merbevilling, at Kassereren samtidig maatte paatage sig en Del Formandsforretninger; men dette har saa atter senere Formanden protesteret imod og meddelt, at han endog havde tilbudt at hjælpe Kassereren. Allerede denne Dissens maa være tilstrækkelig til at gøre Medlemmerne urolige overfor den stadig stigende Kassererlønning, og det gælder at faa oplyst, om den medføres af, at Kassererens Arbejdskraft ikke udelukkende begrænses til det Omraade, som han er valgt til at varetage.

Medlemsantallets Forøgelse berettiger selvfølgelig til mere Løn, men den skal dog have rimelige Grænser. Og med Mindet om, hvad Arbejde Pensionskassen og de utallige frivillige Indsamlinger i sin Tid medførte, forekommer det mig, at den i Løbet af den sidste halve Snes Aar fordoblede Kassererløn kunde betragtes som en Grænse, god for nogle Aar og vidnende om, at Arbejdet betales betydelig bedre nu end nogensinde før.

PIOUARD.

Blandet Sats.

HR. Redaktør! Tillad mig her i Bladet at rette et Par Spørgsmaal til Besvarelse af et af d'Hrr. Medlemmer af Tarifkommissionen:

1) Er det ikke korrekt og berettiget i Følge Tarifen at beregne ethvert Kapitælnavn som en Blanding, naar det begyndes med et Versalbogstav af Brødskriften, selv om det forekommer som et sammenhængende Navn, saaledes at altsaa f. Eks. JOHAN FREDERIK MADSEN regnes for 3 Blandinger?

2) Er man ikke berettiget til at regne *Norm* og *Sekunda-Signatur* som Blandinger?

Spørgsmaalene fremkommer, fordi vedk. Faktor — der forøvrigt ellers, lad mig sige det straks, altid tilstræber fuld Retfærdighed og nødig forulemper nogens Ret — ved Kontrolleringen af Blandingernes Antal fremkom med den Udtalelse, at Norm og Signatur vilde han ikke — aldeles fraset Spørgsmaalets underordnede Betydning — godkende som Blandinger, da det var noget, der én Gang havde vundet Hævd som hørende til Kolumnen, og han tilføjede, at han var overbevist om, at der var ingen af Tarifkommissionens Medlemmer, hverken Principaler eller Typografer, der nogensinde havde tænkt sig disse beregnede som Blandinger — en Udtalelse, jeg kun kunde stille mig tvivlende til, idet jo Tarifen udtrykkelig betegner disse som Blandinger, idet den siger: »Til Blandinger henregnes *alt*, hvad der i Værket forekommer udover Brødskriften«.

Og med Hensyn til det andet Punkt, da skimtede jeg en tydelig Fortrydelse over, at jeg beregnede disse Blandinger *saaledes*.

Denne Fortrydelse har stødt mig en Del, og for at faa fastslaaet, at jeg var i min fulde Ret, beder jeg Dem, Hr. Redaktør, foranledige, at Spørgsmaalene besvares fra kompetent Side.

Deres ærb.
O. J.

Ad 1 og 2. Begge Spørgsmaal maa besvares med Ja.

P. LAURITZEN.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **23. Uge** (sluttet Onsdag den 14. Juni):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (5)	13.37	Overført...	1055.18
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kihl & Langkjær (6)	19.90
Adresseavisen (11)	42.90	Kristeligt Dagblad (7)	24.50
Aftenbladet (10)	46.00	København (15)	54.05
Aug. Andersen (2)	5.00	Leisner (2)	5.30
Agrardagbladet (11)	35.55	Carl Lund (1)	2.80
Aller (22)	67.00	Lazarus (?)	0.00
Bagge (21)	67.61	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Berlingske (29)	115.35	Luno (11)	30.50
Birch (4)	9.70	Laur. Madsen (2)	4.90
Bording (14)	65.45	Mayland (2)	5.20
Bøhm (1)	3.00	Missionstrykkeriet (7)	18.00
Carlsen (1)	2.60	Mohn (1)	1.80
Centraltrykkeriet (10)	29.20	S. L. Møller (17)	43.60
F. C. Christensen (1)	0.00	Nationaltidende (48)	157.74
Christtreu (5)	13.85	Nielsen & Lydiche (29)	84.40
I. Cohen (18)	47.33	B. Nielsen (4)	10.30
N. Cohen (3)	9.75	N. J. Nielsen (1)	2.50
Dannebrog (8)	43.85	Chr. Nielsen (?)	0.00
Eksprestrykkeriet (11)	30.40	P. A. Nielsen (1)	0.00
Enevolds & Andersen (1)	2.50	O. C. Olsen & Co. (16)	48.90
Fehlhaber (1)	2.80	do. Stereotypister (6)	23.60
Ferslew (1)	3.00	Oluf Olsen (1)	2.40
Fjeldsøe (6)	17.25	C. C. Petersen (1)	2.30
Folkets Avis (9)	39.15	P. Petersen (14)	35.50
Forposten (11)	48.35	Emil Petersen (3)	8.20
Græbe (26)	77.05	Politiken (31)	199.45
Vilh. Hansen (2)	5.30	Qvist (4)	11.40
Herdahl (1)	2.50	Rasmussen & Olsen (4)	9.90
J. Henriksen (5)	12.40	Rigsdagen (2)	5.60
Henningsen (3)	8.30	Rom (3)	8.30
Hoffensberg (9)	23.55	Schouw & Co. (2)	4.60
Hohlenberg (5)	14.60	Sivertsen (2)	5.30
Axel Holm (3)	9.85	Schultz (40)	107.95
Hoffmann (5)	13.20	Social-Demokraten (26)	187.05
Fred. Jensen (1)	2.75	Sunnert (1)	2.30
Vald. Jensen (1)	3.75	Thiele (14)	40.25
Jørgen Jørgensen (?)	—	Trier (11)	35.20
Henr. E. Jensen (5)	12.60	Truelsen (10)	26.40
Jørgensen & Co. (16)	42.60	Thomasen (1)	2.50
L. A. Jørgensen (7)	16.12	Valentin & Lund (2)	4.80
Jordan (2)	5.70	Weiss (5)	15.60
Ludv. Jørgensen (6)	15.90	Volkersen (1)	3.45
Keller (2)	6.05	Vort Land (10)	45.65
Knudtzon (6)	17.10	Writh (1)	2.30
Overføres...	1055.18	Ialt...	2365.57

For **23. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: F. C. Chrisensen, Lazarus, Chr. Nielsen, P. A Nielsen.

Manglende Bidrag for 22. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Aug. Andersen (2) 5.00, Fehlhaber (1) 2.80, Herdahl (1) 2.50, N. Cohen (3) 8.60, J. Henriksen (5) 12.40, Fred. Jensen (1) 2.75, Leisner (2) 5.30, Chr. Nielsen (1) 2.70, Oluf Olsen (1) 2.40, Schouw & Co. (2) 4.60, Thomasen (1) 2.50, Writh (1) 2.30, Mohn (1) 1.80, C. C. Petersen 2.30, tilsammen 57.95.

For **22. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag:

Indenfor København endvidere:

N. Cohen (et ikke Medlem for 2 Uger) 3.50, Schouw & Co. (Stapf & Nielsen for 2 Uger) 8.00, Aller (friv. af Mænd og Kvinder) 7.00, Andreas H. Hansen (Syg) 2.00, Græbes Bogtr. 3.00, Københavns (Ølhandler Petersen 1.00, 3 »Københavns«ere 1.50), Ludvig Jørgensen (Ny F.) 2.40, O. A. Nielsen 2,50, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen 4.00, Urtekr. Goedecke 2.00), Schultz (**ugifte** & Sættersker) 10.50, Vald Jensens Nodestikkeri 2.50, Nielsen & Lydiche (Vinhdlr. Holmbum) 2.00, Bording (4 Pers.) 11,20, L. A. Jørgensen 4.65, Truelsen (Ikke Medl.) 7.75, Hohlenberg 5.00, Politiken (Ølhdlr. Petersen) 1.00, J. Jensens Bogtr. 2.00, tilsammen 83.50.

Indenfor København ialt 2507 Kr. 02 Ø.

Udenfor København:

Nykøbing M. 8.00, do. 12.00, Thisted (÷ 4 Medl.) 4.00, Nakskov 16.00, Assens 7.00, Fredericia 4.00, Randers (21 Medl.) 14.00, Svendborg 28.00, Rudkøbing (6 Medl.) 6.00, Kallundborg (12 Medl.) 12.00, Køge 4.00, Præstø 4.00, Vejle 49.00, Ringsted 8.50, Thisted (÷ 4 Medl.) 4.00, Helsingør 19.00, Hillerød 16.25, Stubbekøbing (4 Medl.) 12,00, ialt 227 Kr. 75 Ø.

Udenfor København ialt 227 Kr. 75 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 23. Uge: 2734 Kr. 77 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 23 indkom 3033 Kr. 81 Øre. Til Dato er ialt indkommet **5768** Kr. **58** Øre.

Paa given Anledning bemærkes, at Personalerne selv maa kontrollere, at hver enkelt betaler korrekt, da jeg ikke efterser Navnelisterne. Desuden gøres udtrykkeligt opmærksom paa, at **hele det indkomne Beløb** uden noget som helst Afdrag afleveres hver Uge til Fagforbundets Kasserer.

14. Juni 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Kollegerne i Frederikshavn besluttet at give 1—2 Kr. hver ugentlig af deres Løn (17 Kr.); det indkomne indbetales til de samvirkende Fagforbund.

Typografisk Forbund i Aalborg vedtog paa en i Anledning af General-Lock-out'en afholdt Generalforsamling at lade udsende Cirkulære med Liste til Tegning af frivillige ugentlige Bidrag til de Udelukkede. Resultatet blev, at *alle* Typografer tegnede sig for Bidrag fra 1 til 2½ Kr. — ialt ca. 90 Kr. ugentlig — som tilstilles de samvirkende Fagforeninger.

W.—n.

Svendborg Lokalafdeling afholdt Lørdag den 27. Maj ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af Lock-out'en. Efter at denne og forskellige Forslag om Størrelsen af frivillige Bidrag var drøftet, vedtoges det at yde (foruden det udskrevne Ekstrakontingent) 1 Kr. af de gifte og 2 Kr. af de ugifte Medlemmer pr. Uge saalænge Lock-out'en varer. Indsamlingen foretoges straks af Lokalformanden, ogsaa for den Uge, der var gaaet, og Pengene (ca. 30 Kr. ugentlig) sendes til Fællesstyrelsen.

R.

Til de Udelukkede har Aarhus Typografer til den 10. ds. i frivillige Bidrag indbetalt ialt 290 Kr. 5 Øre. — Det ugentlige Bidrag vil fremdeles blive ca. 100 Kr.

Typograferne i Kolding (35) har tegnet sig for et ugentlig frivilligt Bidrag, der varierer fra 1—5 Kr., saalænge Lock-out'en varer, saaledes, at der den 27. Maj indkom 68 Kr. 50 Øre, den 3. Juni 66 Kr. 50 Øre og den 10. Juni 64 Kr. 50 Øre. Nedgangen skyldes bortrejste Kolleger. Pengene indbetales til den stedlige Fællesorganisation.

FORM.

Fra Bornholm. Samtlige Typografer og Sættersker i Rønne har tegnet sig for ugenlige Bidrag til Lock-out'en, de gifte Typografer 1,50, de øvrige 2 Kr. (ogsaa Sætterskerne). Bidragene (1. og 2.) er indbetalt gennem den lokale Fællesorganisation.

Nær og fjærn.

Enkekassen. Hr. Redaktør! De bedes venligst give nedenstaaende Plads i det først udkomne Numer af *Typ.-Tid.*:

Styrelsen for »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« meddeler herved, at der i Henhold til den udstedte Opfordring til Dato er indgaaet Anmældelse om Optagelse af *353* ny Medlemmer. For at kunne naa det attraaede Maal, der er stillet som Betingelse for Optagelsen, mangler saaledes endnu 147. Vi retter derfor en indtrængende Opfordring til Enhver — saavel Inkassatorer som Medlemmer — endnu en Gang at rette en Henvendelse til dem, der ikke endnu har mældt sig. Tidsfristen for Indmældelsen, uanset Alder og uden Indskud og Lægeattest, udløber som bekendt den 30. ds. Lister kunne erholdes hos Kassereren, Hr. Faktor LARSEN, Fjeldsøes Bogtrykkeri, Kattesund 12, St.

Stiftelsesfesten i Søndags var i Aar ikke saa godt besøgt som i tidligere Aar, hvilket vel havde sin Grund i den store Lock-out. Det er jo ingen lille Skat, Kollegerne her frivilligt har paalagt sig, og som skal udredes hver Uge; men til Gengæld maa der saa spares paa Fornøjelserne, hvad der er ganske naturligt. Den store Sal paa Wodrofflund var dog omtrent fuld, da Festen tog sin Begyndelse, og »Gutenberg-Koret« saavel som de Spillende i de to Smaastykker, der opførtes, tog fortjent Bifald for deres fortrinlige Præstationer. Kl. 12 samledes Deltagerne til et Glas Punsch og her udtaltes mange gode Ønsker for vor gamle Forening, og først da Dagslyset brød frem imellem de løvrige Træer forstummede Musiken og Festen sluttede.

Sommerferie. Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende* har — i Lighed med de senere Aar — tilstaaet hele Personalet en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. J.

— Hr. Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, har i Lighed med foregaaende Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Jyllandsposten* har — som tidligere Aar uopfordret — tilstaaet sit Personale en 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn for de faste Sættere og 24 Kr. for Beregningssætterne.

— Bogtrykker WEDEGE PETERSEN, *Vestjyllands Social-Demokrat*, Esbjerg, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af Ugelønnen. F—g.

— Bogtrykker HOHLENBERG, København, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Forpostens* Udgiver, Redaktør JOHANNES HANSEN, har tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— I Lighed med i Fjor har Firmaet H. H. THIELE tilstaaet sit Personale en 3 Dages Ferie med en Udbetaling af 15 Kr.

— Det er glædeligt at lægge Mærke til, at Sommerferierne blandt de forskellige Personaler baade i København og Provinserne Aar for Aar bliver mere almindeligt. I Aar er der saaledes adskillige flere Principaler, der har tilstaaet deres Personaler Ferie, end som i tidligere Aar, og den Tid vil ganske sikkert ikke være fjærn, hvor alle Typograferne Landet over kan glæde sig til en Sommerferie — uden at frygte for at miste noget af Ugelønnen. Ingen er vel mere berettiget til at komme ud i den fri Natur — bort fra de støvede Værksteder, end netop Typograferne. Det viser vor Dødelighedsstatistik!

En human Arbejdsgiver. Personalet paa *Assens Avis* har i Aar uden sket Henvendelse for første Gang erholdt en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

Bladets nuværende Ejer, Hr. Redaktør C. A. ÆGIDIUS, der overtog Forretningen den 1. April d. A., begyndte sin Virksomhed med straks at give Personalet 1 Kr. over Minimallønnen og giver nu Sommerferie. Dette til Efterfølgelse! S. H. M. J.

Det hjalp ikke! Paa et Sætteri i en af de større Provinsbyer havde Personalet, da Mester ikke var at bevæge til at give Sommerferie, fattet den skumle Plan at udklippe alle Ferie-Meddelelserne af *Typ.-Tid.* og opklistre dem paa et iøjnefaldende Sted i Lokalet. Hvem ved, tænkte de, maaske kan Mester, ved ofte at have disse Meddelelser for Øje, blive blødgjort, Eksemplet kan jo undertiden være smitsomt. Men det gik anderledes. Efter en Tid med Flid at have vendt Hovedet til den anden Side, naar han gik forbi det famøse Sted, kunde Mester dog ikke udholde det længere, men meddelte Personalet, at de for ham kunde klistre saa mange Plakater op, de vilde, det hjalp (jeg tror nok, han bandte) ikke, dertil arbejdede han under alt for »smaa, indskrænkede Forhold« — — hvorefter Personalet begyndte at spekulere paa en ny og bedre Blødgørings-Metode. ÷

Sølvbryllup. Den 7. Juni fejrede vor gamle Kollega CARL VERMUND og Hustru deres Sølvbryllup. Tidlig om Morgenen vækkedes Sølvbrudeparret af *Gutenberg-Koret*, der endvidere senere paa Dagen sendte en smuk Blomsterkurv; fra Kollegerne hos Fr. Bagge modtog Sølvbrudeparret en kaligraferet Adresse, udgaaet fra A. Christiansens Kunstanstalt, ligesom flere andre Trykkerier sendte deres Lykønskning. —e.

Trykkernes gamle Vært, R. JENSEN, der tidligere boede lige for Holmens Kirke, men nu er flyttet til Hjørnet af Gotersgade og Grønnegade, beder os henlede vore Læseres Opmærksomhed paa omstaaende Avertissement. Han kan ogsaa føle Lock-out'ens Virkninger.

Statstrykkeriet i Washington udførte Natten mellem 28. og 29. Marts i Fjor et Arbejde, der staar som hidtil uovertruffet i den typografiske Verden. Den første Del af Rapporten angaaende den i

Havannas Havn sprængte Krydser »Maine« kom til Trykkeriet Kl. 4 om Eftermiddagen og indeholdt Illustrationer; det sidste Manuskript, der omfattede Præsidentens Udtalelser, Komiteens Rapport og Bevis, kom Kl. 7. Det fornødne Manuskript for at kunne forcere Arbejdet ved Hjælp af det dertil bestemte Personale kom først Kl. 6. Henved 200 Personer, af hvilke en Del dog udførte andet Arbejde, som t. Eks. Sætning og Trykning af Kongressens Protokol, var om Natten beskæftiget i Trykkeriets forskellige Afdelinger. Illustrationerne var i Maskinen Kl. 4 om Morgenen, og straks efter fulgte Teksten, saa at den komplette Bog, omfattende 300 Sider med ca. 200 Ord paa hver Side og i Alt ca. 60,000 Ord, foruden 30 Sider Illustrationer, var færdig til Uddeling paa Kapitoliet om Formiddagen Kl. 10 den 29. Marts, inden nogen af Komitémedlemmerne endnu var kommet. Kongressen havde beordret et Oplag af 16,500 Eksemplarer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 11. Juni. Alle mødt.

Formanden meddelte ang. Foreningslokalet, at man beholdt det nuværende Lokale; Lejen var forhøjet ira 900 til 1000 Kr. Foreningens Tilskud bliver 450 Kr. (der ydes nu 400 Kr.), saaledes at den ny Vært (P. Christensen, *Berl. Tid.*) kommer til at betale 550 Kr. aarlig i Leje. Lejemaalet samt Kontrakt med den ny Vært godkendtes. — Til den ledige Portion af Rolfs Legat (17 Kr. 50 Øre halvaaarlig) var kun indkommen én Ansøgning fra Typograf Taubers Enke, som erholdt Legatet for 1/2 Aar. — Kassererens Medhjælp for Maj Maaned (40 Kr.) godkendtes. — En Syg fik sit Landophold forlænget med 4 Uger og 2 andre Syge tilstodes 4 Ugers Landophold. — P. Lüders har modtaget Plads uden at mælde det til Kontoret; 1/4 Aars Karantæne. — Et Medlem (Trykker) havde arbejdet paa en Konservesfabrik, hvor der ikke havde været tarifmæssige Forhold m. H. t. Arbejdstiden og hvor han ikke kunde faa sin tilgodehavende Løn. Det overlodes til Formanden at ordne denne Sag. — Et Medlem (Kvinde), som havde forladt sin Plads for at undgaa, at en ældre blev afskediget, ydedes, da hun ikke var berettiget til Understøttelse, 7 Kr. ugenlig af Hovedkassen. — En Tillidsmand var bleven afskediget paa Grund af Hævdelsen af Tarifen; har ingen Understøttelse; bevilgedes 7 Kr. ugenlig af Hovedkassen.

O. J.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Kasserer J. F. Møller forefandtes en Beholdning af:

I Sparekassen . . . . . Kr. 2366.19
Kontant . . . . . - 305.03

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 10. Juni 1899.

VALD. AUENER. A. W. LARSEN.

En hjærtelig Tak til Enhver, der paa vor Sølvbryllupsdag viste os Opmærksomhed.

C. VERMUND og HUSTRU.

Brevkasse.

a—ø, Odense. Spørgsmaalet er oversendt til Forretningsudvalget i Kolding til Besvarelse. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12 1/2—2.

Nyt Medlem: Chr. L. Thorsens Hustru Helene Marie Karoline.

Tiltraadt: 1580, Ferd. Cornelius Petersen (Ludv. Jørg.) fra Rejse og 709, Fred. Edv. Geisler (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: 1117 (Dsk. t. F.), Martin Chr. Jørgensen (arbl.) til Pl. i Rønne. 3010, Hjalmar J. Th. Larsen (arbl.) paa Rejse. 3103, Arthur Sørensen (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: Bogtrykker Hans Langkjær.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12 1/2—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lørdag Eftermiddag 4—6.**

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Formanden for Dansk typ. Forening, Hr. P. HVIDTFELDT, tiltræder i Morgen den af Forbundsstyrelsen tidligere besluttede Rundrejse til de forskellige Lokalafdelinger. Der begyndes med Ribe. Afdelingerne vil faa Underretning om Formandens Ankomst 1 eller 2 Dage før.

Næstformanden, Hr. WARBERG, Kolding, besørger under Formandens Fraværelse de løbende Forretninger. Alle Sager (derunder ogsaa Anvisningskontoret) sendes ham under Adresse: *Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening, Kolding.*

Telegram og Telefon fremdeles: *Hvidtfeldt, Kolding.*

Kolding, den 13. Juni 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Nyt Medlem: Aarhus, Andreas Michael Jacobsen, udlært 1/6 99 i Demokraten efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 1086, Anders Kr. Andersen (arbl.) fra Frederikshavn. Hobro, 880, Paul C. A. Halse (H. Avis) fra Nykøbing. Randers, 1294, Simon Simonsen (Chr. Nielsen) fra Frederikshavn og 1032, Martinus Hansen (arbl.) fra Aarhus. Holbæk, 112, Esben Hansen fra Ringsted i Pl. Rønne, 1117, M. C. Jørgensen fra Kbhvn. i Pl. Holbæk, 1123, Sophus Vald. Jensen (sidst Militær i Viborg) arbl. Ringsted, 1140, Vilhelm A. Spuhr (V. Folkeblad). Nyborg, 1197, Faktor A. E. J. Thiele fra Horsens i Pl. Stubbekøbing, 1141, L. P. Olsen.

Bortrejste: Nyborg, 201, Faktor R. A. Hillebrandt til Hjørring i Pl. Randers, 1227, L. Chr. Malmstrøm til Pl. i Frederikshavn. Aarhus, 1302, Carl Jansen (arbl.) til København og 1032, Martinus Hansen (arbl., sidst Militær) til Hobro. Kolding, 1206, Fr. Ferd. Strudts til Frederikshavn i Pl. Hillerød, 274 (Den t. F.), Vald. Bischoff (arbl.) til Kbhvn. Ringsted, 1141, L. P. Olsen til Pl. i Stubbekøbing. Stubbekøbing, 1140, Vilh. A. Spuhr til Pl. i Ringsted.

Død: Kolding (Holsted), 260, Chr. Janns.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag den 25. Juni, Kl. 8 fra Østbaneg.: Tur til *Humlebæk*. Rejse og Middag 2,75 for Medlemmer, 3,00 for Damer. Tegning til d. 22. ds. hos STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start »Aahuset« Kl. 1 til Festen i Glostrup.

ANNONCER

Kafé med 2 Billarder

(det ene Carambol)

anbefales de ærede Typografer.

Gothersgade 21, St.,

Hjørnet af Grønnegade.

R. Jensen,

før ligefor Holmens Kirke.

Trykkernes gamle Vært.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,

Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 23 JUNI 1899 XXVI AARGANG

Bliver det til noget?

Vi mener, hvor længe skal det blive ved at gaa paa denne Maade? Har Arbejdskøberne ikke Hjærte eller Følelse for den Uendelighed af Lidelser, som det store Flertal af Landets Børn Dag for Dag maa kæmpe med? Nej, selvfølgelig har de ikke det. Deres eneste Opgave er at knække Modet paa Arbejderne, og for at naa dette Maal, er det dem ligegyldigt, hvor raa og brutale Midler, der skal bruges.

Forrige Torsdag hvilede Befolkningens Øjne paa det Doms-Udvalg, der skulde dømme, om der fra Arbejdskøbernes Side var sket Brud paa indgaaede Overenskomster, og hos alle tænkende Mennesker lyste der et svagt Haab om, at Dommen vilde bevirke, at man i en nær Fremtid kunde se en Ende paa denne ulykkebringende Tilstand, vort Land er bragt i; men pludselig kom Arbejdskøbernes Repræsentanter i Tanker om, at de ikke havde forstaaet et Muk af, hvad hele Sagen drejede sig om; de maatte absolut have det hele liggende trykt foran dem — og saa blev Dommen skudt ud i det uvisse, og medens Haabet om en snarlig Løsning bristede, bliver Lidelserne i de Tusinde af fattige Hjem for hver Dag, der gaar, større og større.

Hvis der er noget, der sætter Had i en flittig og stræbsom Befolkning, saa er det dette, at enkelte Kapitalister ved voldeligt Overfald tvinger Arbejderne ud i Nød og Elendighed. D'Hrr. skal vide, at dette glemmes sent eller aldrig!

Med stor Forbavselse har vi i forskellige Blade læst et Opraab fra de af Københavns Lavsmestre, som ikke direkte er indblandet i Striden, og hvori udtales den dybeste Sympati for Arbejdskøberne samt Tilsagn om Støtte. Det, der forbavser os mest, er, at dette Opraab er underskrevet af Bogtrykkerne LAUR. MADSEN, Formand for Foreningen af danske Bogtrykkere, og Hr. N. HERDAHL. Hvilke Motiver d'Hrr. har haft for at kunne underskrive dette Papir skal vi ikke udtale os om, al den Stund at de véd, eller i hvert Fald burde vide, at Arbejdsgiverforeningen ikke har haft Spor af reel Grund til at udøve et saa brutalt Skridt, som der mangler Sidestykke til i hele den civiliserede Verden. Gang paa Gang er de Beskyldninger, der fra Arbejdskøbernes Side er blevet udslynget mod Arbejderne, paa det grundigste blevet tilbageviste ikke alene af Arbejderne selv, men ogsaa i den Del af Pressen, som ellers staar Arbejderne fjærnt. Og vi skal da sige til den Del af vore Principaler, som mener at burde følge Arbejdsgiverforeningen i den Svikmølle, som disse har sat i Gang for at ødelægge den danske Arbejderstand samtidig med at der tilføjes vort Erhværvsliv et Knæk, som der vil gaa Aartier for at forvinde, at i vort Fag vil Principalerne ikke med nogen Berettigelse kunne anføre, at der ikke fra vor Side er blevet taget Hensyn til berettigede Klager over Kolleger, som ikke har gjort deres Pligt.

Det har alle Tider staaet og vil fremdeles staa for de organiserede Typografer Landet over som den højeste Ære, at gøre vor Pligt, men samtidig forlanger vi, og det synes ikke urimeligt, at man behandler os humant.

Samtidig med at d'Hrr. Laur. Madsen og N. Herdahl har givet Arbejdsgiverforeningen sin Tilslutning, har vi modtaget et Brev fra Provinserne, som det under disse Omstændigheder er værd at lægge Mærke til, og som tyder paa en vis Forbindelse mellem Underskriverne og de Provinsbogtrykkere, som gaar svanger med Tanken om at faa vort Fags Arbejdere kastet ud i den oprivende Kamp.

Brevet, der er sendt os fra en Kollega i Nykøbing paa Falster, lyder omtrent saaledes:

> »Hr. Redaktør JACOBSEN, *Lolland-Falsters Stiftstidende*, har i den senere Tid gjort en Del forgæves Forsøg paa at faa de af hans Typografer, som er Medlemmer af Foreningen, til at udmælde sig af denne. . . En enkelt Mand har han saaledes tilbudt fast Plads paa Livstid, naar han vilde gaa ud af Fagforeningen. Da dette gyldne Løfte imidlertid ikke frugtede, lod han sine organiserede Typografer vide, **at i Løbet af 14 Dage vilde der blive erklæret Lock-out i Faget**, og hvis de vilde undgaa at blive kastet paa Gaden, maatte de inden den Tid mælde sig ud af Fagforeningen.«

Ihvorvel vi ikke tillægger disse Udtalelser stor Betydning, saa kan det dog ikke andet end vække Opmærksomhed, at man samtidig med at der i København udtales Sympati og Støtte for Arbejdsgiverforeningen, i Nykøbing udslynges Truslen om Lock-out i Provinserne.

Vi kan forsikre d'Hrr. krigslystne Principaler om, at Typograferne hverken ved gyldne Løfter eller Trusler lader sig lokke til at svigte deres Organisation.

Efter at ovenstaaende var skrevet, forlyder det, at Doms-Udvalget er indkaldt til Møde i Dag. Det er nu at haabe, at Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter ikke finder paa nye Udflugter for at forhale Sagen.

Vore Regnskaber og Finanser.

I Anledning af det i forrige Numer af *Typ.-Tid.* under ovenstaaende Overskrift optagne Stykke skal jeg tillade mig at oplyse følgende: Fra 1. Januar 1899, da »Dansk Typografforbund« begyndte sin Virksomhed, blev der indført ny Regnskabsberetninger, der er fælles baade for Dansk Typografforbund og Dansk typ. Forening. Alle Indbetalinger gaar nu foreløbig i Dansk typ. Forenings Hovedkasse, hvoraf alle mindre Udbetalinger foretages. Først ved Halvaarets Slutning vil Beløbene efter Medlemstal blive fordelte til de forskellige Kasser, ligesom Udgiftsposterne selvfølgelig vilde blive fradragne. Paa Dansk Typografforbunds Sparekassebøger kan der jo, som bekendt, ikke hæves Penge uden at der hver Gang skal udstedes et Bevis, undertegnet af Formanden og Kassereren. Ved den ny Ordning, at Udgifterne foreløbig afholdes af Dansk typ. Forenings Hovedkasse, undgaas dette, hvorved der jo spares Porto og unødvendig Arbejde. Den maanedlige Beretning fremkommer jo kun som Ballance i Finanserne.

Kolding, den 17. Juni 1899. ULRIK PETERSEN.

Lærlingeforholdene i 70erne og i 90erne.

Vi husker alle med hvilken Interesse P. Hvidtfeldts Artikel i Jubilæumsnumret om »Trykkeriforhold i 70erne« rundt om i Landet blev drøftet paa Trykkerierne og mangt et Udbrud: »Ja, saaledes havde vi det den Gang!« lød fra

de gamle Svende, naar de talte med de Unge om den svundne Tid. Men er det blevet stort anderledes nu, skønt der er gaaet 25 Aar siden da? Og bliver Lærlingene behandlede paa den samvittighedsfulde Maade, der skal og bør til for at gøre dem til dygtige Typografer? Ja her maa vi desværre sige Nej, idet der findes mange Steder, hvor Principalen er ligeglad om Drengen, der er betroet hans Varetægt, lærer noget, naar blot han kan udføre de nødvendige Byærinder tilfredsstillende. Først naar det unge Menneske træder ud i Livet som Svend, opdager han, at han skal til at lære paany, og da er det mange Gange for sent.

En Kollega har tilsendt os følgende om Lærlingeforholdene i en Provinsby i 90erne:

— — — Med hvilke stolte Følelser holdt jeg ikke mit Indtog i det lille usunde Hummer, der bar det smukke Navn »Bog«trykkeri. Her skulde jeg altsaa i Løbet af 5 lange Aar oplæres til en *dygtig* Typograf.

Paa den Tid bestod Personalet af en ældre Svend — »Faktoren« — en Nyudlært og os tre Lærlinge. Redaktøren var ikke Fagmand og maaske var det Grunden til, at han tog sig sine Lærlinges Uddannelse temmelig let.

Det var i den strænge Vinter 1892, at jeg kom i Lære. Om Morgenen blev vi purrede ud Kl. 6, skulde saa false Aviser og bringe dem ud til Abonnenterne. Det var drøje Ture for os Lærlinge »paa fastende Hjærte« i 10—12 Gr. Kulde at løbe Byen rundt med »Oplysningen«. Naar vi saa kom hjem fik vi Frokost, men jeg kunde aldrig forstaa, at der paa Arbejdsreglementet stod: »1/2 Time Frokost«, thi naar vi havde spist i 5 Minuter, lod »Faktoren« os vide, at vi ikke »kunde æde hele Formiddagen«, for nu skulde der sættes, ja og der skulde sættes lige til Kl. 9 om Aftenen. Det var en Arbejdstid paa 13—14 Timer daglig. Men ingen af *os* turde klage til »rette Vedkommende«, dertil havde vi for stor Respekt for »Mesters« Næver! Om Søndagen arbejdede vi til Klokken var baade 1 og 2, indtil Politiet en Dag skred ind. Men en Gang omtrent hver 3. Maaned havde vi en »Festdag«. Det var, naar den *Typograf*, der stod nærmest ved Vinduet, observerede, at Arbejdsinspektøren var kommen til Byen med Dampskibet — saa maatte vi selvfølgelig kun arbejde de lovbefalede 10 Timer.

Da jeg havde været der et halvt Aars Tid, blev den ældste Lærling »Svend« — saa var han færdig, tog straks ud og sejle og har siden faret tilsøs!

Naa, Tiden gik. Det faste Inventar skulde være Soldater, og i Stedet kom et Par Typografer, hvem den gældende Ordning ikke tiltalte. Den ene — en Københavner — sendte et Par Ord til Arbejdsinspektøren om at se »Mesters« Lærlingeforhold efter i Sømmene; men da den høje Embedsmand ikke kom hurtigt nok, fik han atter en Paamindelse, der vel har været lidt skrap, thi næste Dag arriverede han. Jeg mindes tydeligt den Dag. Da jeg var færdig med min Avistur og til den fastsatte Tid — Kl. 8 — traadte ind i de »hellige Haller«, traf jeg baade Arbejdsinspektøren og min »Læremester«, som da sagde til mig: »Hvad F..... vil Du her? Véd Du ikke, at Du ikke maa komme her ind før Klokken er 9 1/2!« Saa fik vi det lidt mere menneskeligt, og blev fritaget for at gaa med Aviser. Det var første Gang at Typograferne vovede at blande sig ind i »Bogtrykkerens« Lærlingeforhold, og de opnaaede, at vi fik en 10 Timers Arbejdsdag indført. Men selvfølgelig var der — og saaledes er det vel endnu — altid noget, der absolut skulde besørges baade før Arbejdstidens Begyndelse og efter Fyraften.

Saa oprandt Vaaren 95. »— Bølgerne gik højt« i den typografiske Verden i Provinserne. Svendene hos os — det var de to Gamle, der efter endt Militærtjeneste var vendt tilbage — fik Lønnen sat op fra 14 til 18 Kr. og Arbejdstiden sat ned til 9 1/2 Time, — jeg tror dog, at det var »Presset,« der var Skyld i dette Resultat. De skulde altsaa begynde en halv Time senere om Morgenen, men blev saa gærne en hel Time senere færdig om Aftenen. Overarbejdsbetaling blev der aldrig forlangt, og det gør der nok heller ikke endnu. »Faktoren« mødte dog som Regel 1/2 Time før end han skulde for at efterse, at vi to Lærlinge bestilte nok, thi selvfølgeligt blev Arbejdstiden ikke »nedsat« for vort Vedkommende. Redaktøren var dog saa human, at han ikke lod os arbejde i Trykkeriet om Søndagen, naar Typograferne ikke gjorde det, — »Faktorens« Protester herimod var frugtesløse.

I April Maaned samme Aar blev min Lærekammerat udlært, og da han var fræk nok til at slutte sig til Organisationen, varede det ikke mere end 14 Dage før han var færdig. — Saa rykkede jeg op i hans Stilling som ældste Lærling. Særlig glad ved Avancementet var jeg dog ikke, da Gaardskarlepladsen var forenet med den ny Ære. Redaktøren holdt selvfølgelig Hest og Vogn — hvilket kunde være meget bekvemt for ham, men det var mindre behageligt for mig, naar han havde været ude og køre, at skulde staa op af Sengen Kl. 1—2 om Natten og spænde »Araberen« fra. (Forts.)

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **24. Uge** (sluttet Onsdag den 21. Juni):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (5)	14.78	Overført...	1087.21
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kristeligt Dagblad (7)	23.35
Adresseavisen (10)	38.30	København (15)	48.70
Aftenbladet (10)	52.25	Leisner (2) (**24.-25. Uge**)	10.60
Aug. Andersen (2)	5.00	Carl Lund (1)	2.80
Agrardagbladet (11)	37.05	Lazarus (2)	5.20
Aller (22)	67.40	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Bagge (22)	75.60	Luno (11)	32.80
Berlingske (30)	117.55	Laur. Madsen (2)	4.90
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	6.00
Bording (14)	66.90	Missionstrykkeriet (7)	17.70
Bøhm (1)	3.00	Mohn (?)	0.00
Carlsen (1)	2.60	S. L. Møller (17)	45.15
Centraltrykkeriet (10)	32.35	Nationaltidende (49)	168.08
F. C. Christensen (?)	0.00	Nielsen & Lydiche (29)	83.30
Christtreu (4)	10.95	B. Nielsen (2)	4.80
I. Cohen (18)	46.95	N. J. Nielsen (1)	2.50
N. Cohen (3)	8.70	Chr. Nielsen (?)	0.00
Dannebrog (8)	34.50	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (10)	27.50	O. C. Olsen & Co. (15)	54.20
Enevolds & Andersen (?)	0.00	do. Stereotypister (6)	24.58
Fehlhaber (1)	2.80	Oluf Olsen (?)	0.00
Ferslew (1)	3.00	C. C. Petersen (1)	2.30
Fjeldsøe (6)	17.25	P. Petersen (13)	39.60
Folkets Avis (9)	41.40	Emil Petersen (3)	8.20
Forposten (11)	43.68	Politiken (36)	149.10
Græbe (26)	83.50	Qvist (4)	11.40
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rasmussen & Olsen (4)	10.50
Herdahl (1)	2.50	Rigsdagen (2)	5.60
J. Henriksen (5)	12.40	Rom (3)	8.30
Henningsen (3)	8.30	Schouw & Co. (2)	4.60
Hoffensberg (8)	22.05	Sivertsen (2)	5.30
Hohlenberg (5)	14.70	Schultz (40)	110.75
Axel Holm (4)	12.55	Social-Demokraten (23)	158.50
Hoffmann (5)	13.20	Sunnert (1)	2.30
Frcd. Jensen (1)	2.75	Thiele (13)	37.75
Vald. Jensen (1)	3.75	Trier (11)	36.10
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Truelsen (10)	26.70
Jørgensen & Co. (16)	45.45	Thomasen (1)	2.50
L. A. Jørgensen (7)	17.20	Valentin & Lund (2)	1.52
Jordan (2)	5.70	Weiss (4)	14.10
Ludv. Jørgensen (6)	20.80	Volkersen (1)	3.45
Keller (3)	11.05	Vort Land (10)	42.95
Knudtzon (5)	14.10	Writh (1)	2.30
Kihl & Langkjær (6)	15.20		
Overføres..	1087.21	Ialt...	2315.17

For **24. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: F. C. Chrisensen, Enevoldsen & Andersen, Chr. Nielsen, Oluf Olsen og Mohn.

Manglende Bidrag for 23. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

F. C. Christensen (1) 2.30, Lazarus 5.20, Chr. Nielsen 2.70, P. A. Nielsen 2.50 — ialt 12.70.

For **23. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag:

Indenfor København endvidere:

Allers Bogrrykkeri (Mænd og Kvinder) 9.75, Græbes Bogtr. 3.00, Dannebrogs (6 Damer) 9.00, A. H. (syg) 1.00, København (Ølhandler Petersen 1.00 og 2 »København«ere 1.00), N. Cohen (et ikke Medlem) 1.50, Hohlenberg 5.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke 2.00), Henrik Jensen (O. A. Nielsen) 2,50, L. A. Jørgensen 5.15, Schultz (**ugifte**) 6.00 (og Sættersker) 2.25, V. Jensens Nodestikkeri 3.00, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00, Schouw & Co. (Stapf & Nielsen) 400, Truelsen (Ikke Medl.) 8.50, Bording (4 Ikke-Medl.) 11,20, B. Nielsen (2 Ikke Medl.) 5.50, J. Jensen 1.00, Frk. Lazarus (2 Uger) 8.00, tilsammen 95.35.

Indenfor København ialt 2423 Kr. 22 Ø.

Udenfor København:

Ribe Lokalforening 9.00, Præstø 4.00, Ringsted 11.00, Kallundborg 12.00, Helsingør 18.00, Hillerød 15.25, Svendborg 29.50, Randers 14.25, Herning (3 Medl.) 6.00, Vejle 50.50, Fredericia 4.00, Stubbekøbing 4.00, Rud. Ehbrecht i Næstved 3.50, Køge 5.00, Hjørring (6 Medl.) 10.00, Thisted (4 Medl.) 4.00, Nykøbing M. (13 Medl.) 13.00, Assens (8 Medl.) 8.00, tilsammen 221.00.

Udenfor København ialt 221 Kr. » Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 24. Uge: 2644 Kr. 22 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 24 indkom 5768 Kr. 58 Øre. Til Dato er ialt indkommet **8412** Kr. **80** Øre.

21. Juni 1899. V. BERGENHOLZ.

Slagelse Lokalforening giver 2 Kr. pr. Medlem ugenlig til de Udelukkede. Pengene betales til den stedlige Fællesorganisation.

Til de Udelukkede har Horsens Lokalafdeling indbetalt som 3. Bidrag 93 Kr. 50 Øre, 4. Bidrag 94 Kr. 25 Øre.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Regnskabsberetning for Maj Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening.

Kassebeholdning	Kr.	3449.71
Begravelseskassen		16665.73
Reservefonden	-	4451.05
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	814.73

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	-	10210.49
Dansk typ. Forenings Tilskud for 2. Halvaar 1898	-	121.80
Den typ. Forenings do. » do.	-	103.80
Den typ. Trykkerforen.s do. » do.	-	26.10

Reservefonden.

Kassebeholdning	-	20506.23
	Kr.	56349.64

Udgift.

Dansk typ. Forening.

Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	380.20
Tilskud til Rejsekassen for 2. Halvaar 1899	-	121.80
Bidrag til Fagskolen for Boghaandværk	-	100.00
Porto, Telegrammer (Formanden)	-	15.86
Do. Kassereren	-	7.72
Reservefonden	-	4451.05
Begravelseskassen	-	16665.73
Kassebeholdning den 31. Maj	-	3980.64

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassen.

Overfartspenge til »Det foren. Dampskibsselskab«	-	60.85
Kassebeholdning 31. Maj	-	10401.34

Reservefonden.

Bidrag til De samvirkende Fagforbund	-	2900.00
Administrationsbidrag til De samvirkende Fagforbund for 1. Halvaar 1899	-	167.80
Rejseudgifter og Diæter	-	63.00
Porto, Kassereren	-	2.72
Kassebeholdning 31. Maj	-	17030.93
	Kr.	56349.64

Kolding, d. 1. Juni 1899. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 14. Juni med Dagsorden: *Lock-out'en.* J. P. BROCHMANN indledede Dagsordenen og gav forskellige Oplysninger ang. Lock-out'en samt fremlagde en Skala for frivillige Bidrag. Flere Talere havde derefter Ordet og anbefalede at forhøje Bidraget. — Resultatet af Generalforsamlingen blev, at Lokalforeningens Bidrag, der den 27. Maj var 145 Kr., 3. Juni 155 Kr. 50 Øre, 10. Juni 138 Kr. 50 Øre, den 17. Juni forhøjedes til **215 Kr. 25 Øre.**

HANS JENSEN,
Sekretær.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag d. 17. Juni paa »Alhambra«. Den første Sag paa Dagsordenen var Valg af en ny Lokalformand i Stedet for J. Korsbang, der ønskede at fratræde. H. P. RABEN beklagede meget, at Korsbang vilde trække sig tilbage; vi fik næppe en Lokalformand der mere samvittighedsfuldt varetog Medlemmernes Tarv. Han fandt det iøvrigt uheldigt hvert Aar at skifte Formand, og da han haabede at Korsbang ikke havde sagt sit sidste Ord i denne Sag, foreslog han at genvælge ham med Akklamation. H. HAMMER m. Fl. sluttede sig til Raben og bad Korsbang blive paa sin Post. J. KORSBANG takkede Kollegerne for den Tillid, der blev vist ham, men fastholdt, at det var hans faste Beslutning *ikke* at modtage Genvalg. Han opfordrede til at foreslaa Kandidater. F. GROTH saa ingen Ulykke i, at der af og til kom friske Kræfter til Ledelsen; men han satte dog megen Pris paa at beholde Korsbang. Da denne imidlertid bestemt nægtede at modtage Valg vilde han foreslaa P. Thorsen. P. NØRGAARD foreslog N. P. Nielsen, som dog straks erklærede, at han kun vilde lade sig tvinge til at modtage Hvervet. P. THORSEN havde personlig ikke noget imod at modtage den tilbudte Tillidspost, men det var jo velbekendt, hvor daarligt en saadan Bestilling lod sig praktisere paa *Kolding Avis.* Taleren havde tænkt sig muligvis at kunne holde Kontortid i sit Hjem, men da saadant ikke havde fundet Genklang hos Medlemmerne, ønskede han helst, at man valgte en anden. N. P. NIELSEN, GROTH m. Fl. fandt det højst urigtigt, at et enkelt Trykkeri saaledes vedblivende skulde kunne undslaa sig ved at huse Lokalformanden. Naar de øvrige Trykkerier i Byen hidtil havde stillet sig velvillige i den Retning, maatte *Kolding Avis* ogsaa kunne gøre det. Man havde her ikke haft Lokalformanden siden 1874. Flere Talere fandt, det var bedst, man lod Avisen ligge, da Resultatet kun blev Kævlerier, dersom man valgte en Mand der, og RABEN foreslog Mortensen paa *Højskolebladet.* Efter nogen Debat frem og tilbage skred man til Afstemning, der fik til Resultat, at MORTENSEN valgtes med 10 St., N. P. Nielsen fik 9. Til Næstformand valgtes M. SCHJERN med Akklamation. Til Revisorer genvalgtes N. P. Nielsen og Christiansen og til Sekretærer L. V. Hansen og P. Thorsen.

Des sidste Punkt paa Dagsordenen omhandlede Lokalforeningens Sommerudflugt, til hvilke der af den private Ekstrakasse ydes 15 Kr. — H. HAMMER foreslog, at man strøg Sommerudflugten i Aar, og skænkede de 15 Kr. til de Udelukkede. Hertil sluttede sig RABEN, som dog ikke vilde blive staaende herved, men foreslog foruden de 15 Kr. at tilskyde de Penge, som Deltagerne eventuelt vilde have forbrugt paa denne Udflugt, samt endvidere at forhøje det ugentlige Bidrag med 1 Kr. — Herom udspandt der sig nu en længere Forhandling. Fra flere Sider hævdedes det, at man, selv om man renoncerede paa de 15 Kr., godt kunde foretage en lille Udflugt i det Grønne med Madkurv osv. L. V. HANSEN og H. HAMMER holdt paa, at man skulde vente med at feste, til Lock-out'en var ovre, og man havde noget at feste for; de sidste Dages Begivenheder kunde ikke animere Arbejderne til at dyrke Morskaben. Herimod protesterede L. CHRISTENSEN, GROTH og THORSEN; det skadede hverken den ene eller den anden, om Typograferne drog i Skoven med deres Madkurv —, de 15 Kr. var der jo Enighed nok om at skænke til de Udelukkede. RABEN beklagede den ringe Offervillighed, der fandtes her i Byen, men blev imødegaaet af L. V. HANSEN, der erklærede, at Kolding i den Retning var kommen ind som en smuk Nr. 1. Sluttelig vedtoges et Forslag af RABEN, der gik ud paa, at man drog i Skoven Søndag den 2. Juli og der skænke de 15 Kr. til de Udelukkede samt et lille Ekstrabidrag pr. Deltager.

Under Eventuelt valgtes paa Forslag af Formanden en Deputation til at overbringe Trykker paa *Kolding Avis,* C. F. KNUDSEN, Lokalforeningens Lykønskning paa hans Sølvbryllupsdag Onsdag d. 21. Juni.

Sluttelig bragte GROTH den afgaaede Lokalformand en Tak for den Tid, han havde fungeret, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved et Leve for Korsbang.

P. THORSEN,
Sekretær.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 19. Juni i »Trægaarden«. Mod Sædvane var kun Halvdelen af Medlemmerne mødte. Til Formand valgtes F. MØLLER *(Avisen),* til Næstformand ANTON LARSEN, til Sekretær P. HANSEN og til Revisorer E. PETERSEN og T. CARLSEN. — Forslaget om Anskaffelse af en Fane var paany til Forhandling. — Et Forslag om i Stedet for de ugenlige frivillige Bidrag af 1—2 Kr. at yde 10 pCt. af Arbejdsfortjenesten kunde ikke endelig behandles, da det ikke havde været opført paa Dagsordenen. — Til forskellige andre Sager toges Stilling. — Generalforsamlingen sluttede med en særdeles animeret Frokost, hvorunder der herskede den fornøjeligste Stemning.

ANTON LARSEN,
p. t. Sekretær.

Nær og fjærn.

Sommerferie. Firmaet J. D. QVIST & Co., København, har ved Hr. Bestyrer Carl Lassen atter i Aar tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. INKASSATOREN.

— Hr. Bogtrykker LÜTZHÖFT-PETERSEN, København, har i Lighed med i Fjor tilstaaet sit Personale en halv Uges Ferie uden Fradrag i Lønnen.

— I Lighed med foregaaende Aar har Aktieselskabet *Horsens Dagblad* tilstaaet hele Personalet — saavel Typografer som Lærlinge — en 3 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. P. M. J.

— Personalet paa *Horsens Avis* har som sædvanlig faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn til de fastlønnede Sættere og 21 Kr. til Akkordsætterne. P. L.

— Red. FUNCH-THOMSEN — *Aarhus Stiftstidende* — har i Aar, som sædvanlig, uden Opfordring tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. N.

— I Lighed med de foregaaende Aar har Udgiveren af *Langelands Avis*, J. P. C. BRO, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. M. L.

— Nu er Sommerferien paa Aktieselskabet *Fyns Tidendes* Trykkeri i Odense begyndt. Ligesom forrige Aar faar hele Personalet (Lærlinge og Paalæggerske medregnede) 8 Dage med fuld Udbetaling af Fastlønnen og 23 Kr. for Beregningssætternes Vedkommende. E. J.

— Bogtrykker C. F. CLAUSEN, Odense, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

Funktionærudflugten. Paa Grund af Mangel paa Deltagelse finder den paatænkte Udflugt *ikke* Sted.

Skovtur. Aktieselskabet *Sorø Amtstidende* gav forrige Søndag Skovtur til Skelskør Lystskov for sit Personale med Familje, ialt 41.

Rygtet om det ny store Bogtrykkeri, der snart skulde være et »nordisk«, snart et kristeligt, har nu taget fast Form. Det er *Agrardagbladet*, som skal have sit eget Bogtrykkeri med en her i København meget bekendt Aarhus-Bogtrykker som Bestyrer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 13. Juni.

1. Meddelelse fra Vejle—Skanderborg Amters Lægekredsforening om, at det i Horsens den 14. Maj afholdte Lægemøde efter Anmodning fra Forretningsudvalget vedtog at fastsætte Taksten for hver paategnet Sygeattest til 50 Øre. Til Efterretning.
2. Formanden gav Meddelelse om en Del administrativt afgjorte Sager vedrørende Flytning af Arbejdsløshedsunderstøttelse, genbevilget Sygehjælp og Fastsættelse af Indskud, som alle tiltraadtes.
3. Flyttelaan bevilgedes til Joh. V. Nielsen af Slagelse til Grenaa og L. Petersen af Kolding til Vejle med henholdsvis 50 og 35 Kr.
4. Nogle Tarifsager refereredes og det meddeltes, at Red. Ægedius, Assens, havde underskrevet Tarifen. Til Efterretning.
5. Bogtrykker Chr. Janns i Holsted er død. Han tilkommer 300 Kr. i Begravelseshjælp, men Enken har endnu ikke truffet Bestemmelse ang. Udbetalingen af Beløbet. Til Efterretning.
6. Hovedkassererens Maanedsoversigt. Til Efterretning.
7. Formandens Rundrejse, der nu paabegyndes, drøftedes og de løbende Forretninger overdroges Næstformanden. HVIDTTELDT.

Brevkasse.

Et Medlem af Lokalforeningen! Spørgsmaalet er henvist til Forretningsudvalget i Kolding til Besvarelse. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Halvaarsregnskabet.

Alle Kontingent-Restancer og Billetter fra Stiftelsesfesten bedes betalt senest 30. Juni (næste Fredag). V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: F.: Sætter Peter Sørensen (Schultz), overg. fra Ny typ. Forening. S. H. L.: Trykker Robert Jean Petersen (Centraltr.), udl. 21/5 99 s. Sted. S. L.: Hans Simonsens Hustru Nicoline og Einer Hjorths Hustru Charlotte Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1917, Hugo Winblad (Bording) fra Assens. 1657, Vilhelm Rath (arbl.) fra Næstved. 1072, Søren P. Mogensen (arbl.), sidst Militær.

Bortrejste: 1159, Carl Chr. Larsen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag Aften 7—8. Fredag Aften den 23. ds. **lukket.** Aabent Lørdag fra 12½ Middag til 8 Aften. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Næstved, Sætter Mads Lauritz Madsen, udl. 1/5 99 i Kærteminde efter 4½ Aars Lære; aflagt Svendeprøve i Næstved.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 1380 (Den t. F.), Johan Vilh. Nielsen (fra Slagelse) i Pl. hos Skjødsholm. Kolding, 1753 (V. d. B.), Felix Müller i Pl. fra Tyskland. Odense, 780, Joh. Meyer fra Horsens i Pl. Ribe, 1350, N. J. Nielsen fra Silkeborg i Pl. og 780, P. N. Nørgaard fra Kolding i Pl. Aarhus, 1255, Axel Reimers (i Plads). Aalborg, 1335, Ingeborg Petersen fra Rønne (P. Hansen). Viborg, 1052, Peter Busch og 1142, Niels Caspar Wandborg (sidst fra Rejse).

Bortrejste: Viborg, 1123, Sofus Valdemar Jensen (sidst Militær), arbl., til Holbæk. Horsens, 708, J. C. E. Meyer til Odense i Pl. Hillerød, 261, Fr. Vald. Borup (arbl.) paa Rejse. Kolding, 1498 (V. d. B.), Hermann Delblanc til Pl. i Stockholm, 309, N. L. Petersen til Pl. i Vejle og 780, P. Nørgaard til Ribe i Pl. Ringkøbing, 1255, A. J. R. H. Reimers til Pl. i Aarhus. Ribe, 412, P. Hansen (paa Rejse). Aarhus, 1218, Jens Ludv. Jensen til Silkeborg i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Kl. 8 fra Østbaneg.: Tur til *Humlebæk*. Billetuddeling 7¾. Tegning til Lørdag Form. Kl. 10 hos Styrelsen.

Lørdag den 1. Juli, Kl. 9 Aften, Strandboulevarden 2: *Ekstraordinær Generalforsamling*. Dagsorden: Forespørgsel fra de saml. Sangf. af 1859: Vil Sangf. være solidarisk med de andre Sangforeninger om Sangfesten i 1901? STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Humlebæk. Start Trianglen Kl. 8. Dreyer og Christensen.

ANNONCER

Plads søges straks eller senere som Akcidenssætter (eller Beregnings-Avissætter) af en dygtig og udmærket anbefalet Typograf (fleraarig Faktor). Billet mrkt. »Plads tilbydes« sendes til Ekspeditionskontoret.

Pr. 1ste Oktober eller senere søger **Bestyreren** for et større Trykkeri i Tyskland, første Rangs Akcidenssætter, i enhver faglig Henseende staaende paa Tidens Højde, aldeles sikker i Kalk. og Dispon., i dansk, engelsk, tysk, fransk m. v., lignende Plads i København, hvor han faar Anledning til at nyttiggøre sine i flere Lande i mange Aar samlede rige Kundskaber og Erfaringer. Billet mrkt. »Bestyrer« modt. Ekspeditionskontoret.

Kafé med 2 Billarder
(det ene Carambol)
anbefales de ærede Typografer.
Gothersgade 21, St.,
Hjørnet af Grønnegade.
R. Jensen,
før ligefor Holmens Kirke.
Trykkernes gamle Vært.

J. G. A. Eickhoff, København V.

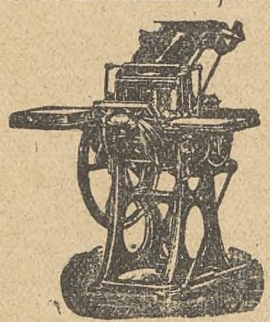

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 30 JUNI 1899 XXVI AARGANG

S. K. Johansen

i Ringsted fejrer paa Lørdag, den 1. Juli, 25-Aars Jubilæum som Trykker ved *Folketidenden*.

S. K. Johansen er en kendt Mand blandt Fagfæller, og hans mange Venner Landet over, særlig i den ældre Generation, vil sikkert i Anledning af denne Mindedag for Johansen skænke ham en venlig Tanke og med Fornøjelse følge en lille Udvikling af hans Livs Historie.

Johansen er født paa Falster. Efter Konfirmationen blev han anbragt i Bogbinderlære i Nykøbing. Interessen for »den sorte Kunst« maa dog allerede den Gang have ligget ham i Blodet; thi om Aftenen sent, efter at det var bleven Fyraften paa Bogbinderværkstedet, fandt han regelmæssig Vej til *Stiftstidendens* Trykker, der den Gang til ud paa Natten langsomt og møjsommeligt sled det efter Datidens Forhold betydelige Oplag igennem paa sin Haandpresse.

Senere fik Johansen Ansættelse hos en Bogbinder i Stubbekøbing; men heller ikke her kunde han lade Byens Bogtrykkeri uden Interesse, og Resultatet blev — efter at han havde introduceret sig tilstrækkelig — at han blev antaget som Trykker af *Stubbekøbing Avis*. Om Aftenen, naar Sætterne her havde endt deres Arbejde paa Trykkeriet og Johansen var færdig med at klistre hos Bogbinderen, stillede han ved Haandpressen for at trykke Byens Avis.

Da var det, at en mindre Kreds af møenske Venstremænd blev opmærksom paa Johansen og fik en Underhandling i Gang med ham om at udgive dem et Blad paa Møen. Johansen blev greben af Tanken, tog Sagen op og handlede resolut. Han blev Stifteren af *Møns Folkeblad*. Dette Afsnit af Johansens Livshistorie hører dog ikke til de glædelige for ham, skønt han her kæmpede en Kamp, man kunde have undt ham Udbytte af. Som det vil ses af nedenstaaende Citat, der er taget af *Møns Folkeblads* Jubilæumsartikel for 1. Januar 1896, blev det en stræng Tid for Johansen, og han maatte, for at slippe nogenlunde helskindet ud af Affæren igen, efter 2¼ Aars Forløb skille sig ved Foretagendet efter mange Genvordigheder.

Det er næsten rørende — skriver *Møns Folkebl.* i den nævnte Artikel — at læse Johansens Beretning:

> »Bladet skulde allerede begynde at udgaa fra Nytaar, og vi skrev den 22. December, saa Tiden var knap. Jeg rejste øjeblikkelig over København til Jylland, hvor jeg da var saa heldig at faa et fuldstændigt Bogtrykkeri; men nu kom den strænge Vinter mig i Vejen — i Fredericia maatte jeg efterlade mine Sager og alene fortsætte Vejen hjem. Fra Nyborg gik jeg over Storebelt paa Isen til Sprogø. Hertil kom jeg Nytaarsdag den 1. Januar om Middagen, og efter en saare besværlig Overfart naaede jeg endelig Sjælland ud paa Aftenen. Efter endnu en Gang at have været paa Isen over Masnedsund, ankom jeg til Stubbekøbing, hvor jeg da straks ved min ærede Meningsfælle, Hr. Bogtrykker Slengeriks Imødekommen, fik det første Nr. af *Møns Folkeblad* trykt. Bladet maatte nu fremdeles trykkes derovre, men den af Vinteren forstyrrede Postgang lagde mig mange Hindringer i Vejen, hvorfor jeg mange Gange paa min Fod maatte trænge mig frem igennem Snedriver og Is til Stubbekøbing efter Bladet for at faa det hertil mere betids end med Posten. Paa denne for mig baade i den ene og anden Henseende uheldige Maade hengik 2½ Maaned, da saa endelig det første Dampskib gik fra Fredericia til København medhavende mit Trykkeri. Uden Ophold blev dette sendt med Banen til Vordingborg og videre over Kallehave, hvorefter møenske Bønder modtog det ved Koster Lørdag den 11. Marts og bragte det samme Dag hertil.«

Det er fra Begyndelsen af 1871, at denne Beretning stammer, og *Møns Folkeblad* føjer til:

> »Hr. Johansen holdt ud som Redaktør i 2¼ Aar til 1. April 1873, skønt det i flere Retninger var en stræng Tid. Det anskaffede Trykkeri var i høj Grad defekt, selv efter den Tids Fordringer, og det er ikke uden et vist Smil, man støder paa en Annonce fra den Tid om, at Trykkeriet anbefaler sig med alt til Bogtrykfaget henhørende. Udbredelsen var skral. Abonnementsprotokollen viste paa en slaaende Maade, at der var mere »Geschrei« end »Wolle« i Trangen til et nyt Blad. Imidlertid, naar man tager Hensyn til de fortvivlede Forhold, Johansen arbejdede under, saa kan man ved at gennemblade de første Par Aargange ikke andet end indrømme, at han holdt Modet godt oppe og sloges tappert for Tilværelsen, trods den lunkne Tilslutning, han mødte; men, som sagt, efter 2¼ Aars Forløb maatte han opgive Bladet, der købtes af Folketingsmand Bojsen.«

Johansens Kærlighed for Trykkerivirksomhed var dog ikke bleven kølnet. Han tog til København og traf Aftale med den daværende Bogtrykker af *Morgenbladet*, Valentin, om at faa Lov at deltage i Trykningen af Bladet for at lære Hurtigpressen at kende, og til Juli 1874 fik han Forbindelse med P. Chr. Zahle i Ringsted og blev dennes Trykker og Medarbejder.

Ved dette Blad — *Folketidenden* i Ringsted — er det, at Johansen nu har arbejdet i 25 Aar — slidt sig igennem et betydeligt Arbejde, undertiden til sene Nattetimer, som det som Regel er en Provins-Avistrykkers Lod, eller i det mindste har været.

Johansen har dog staaet sig godt. Han er en sejg og udholdende Natur. Trods sine 54 Aar bevæger han sig med ungdommelig Lethed, og det gamle Medlem af vor Forening har endnu ikke hævet nogen Sygeunderstøttelse. Han sidder nu med sin Hustru, med hvem han for 4 Aar siden holdt Sølvbryllup, alene i Hjemmet. Børnene, af hvilke der har

været 10 og endnu er 7 levende, er alle konfirmerede og ude i Verden — en af Sønnerne er Typograf og arbejder i Stubbekøbing.

I Organisationslivet har Johansen været en aktiv Sjæl. Og der findes sikkert ingen Kolleger indenfor vor store Organisation, som ikke i Morgen enten vil sende ham en personlig Hilsen eller i deres stille Sind en hjærtelig Tak for det, som han har været for den typografiske Stand.

Hr. S. K. Johansen var nemlig den, der i 1880 med Begejstring greb Tanken om at danne Dansk typ. Forening, og rask som han var i Vendingen fik han sammen med nogle andre klartseende Kolleger hurtig sammenkaldt til et Møde i Ringsted, og her lagdes Grundstenen — ikke mindst ved Johansens Ivrighed — til det Hus, som den Dag i Dag staar for os som en smuk monumental Bygning — parat til at huse os, naar vi trænger til dens Hjælp. Det vil desuden være i frisk Minde, hvorledes Johansens Navn kom til at knytte sig til »Flyttehistorien« ved sidste Formandsskifte; det var jo ham, der havde sendt Korrespondancen vedrørende det forberedende Møde, der i sin Tid blev holdt i Ringsted, til Arkivet — den tabte og ikke senere fundne Korrespondance. I en Aarrække var han Ringstedafdelingens Formand, og som sin Afdelings Repræsentant har han ved Møder og Kongresser som oftest deltaget. I de senere Aar har han taget mindre aktiv Del i Foreningslivet; men ved Generalforsamlinger og andre Lejligheder, hvor Kollegerne samles, savner man ham yderst sjælden. Særlig ved Lejligheder, hvor det skal gaa lidt muntert til, fryder det Johansens gamle Hjærte at være med, og da hænder det, at han — undertiden i en Sang, men som oftest i Tale — giver sin Begejstring for den typografiske Stand Luft.

— — Kollegerne i Ringsted holder Lørdag Aften en lille Festivitet til Ære for ham. X.

Lock-out hos os?

Ved Paasketider nedsatte Bogtrykkerforeningen af 1876 et Udvalg, som skulde agitere for Tilslutning blandt de udenfor staaende Bogtrykkere. Det bestaar af d'Hrr. Axel Holm, B. Nielsen og L. Weile, og det udsendte straks trykte Opfordringer, paa hvilke der stod, at en af d'Hrr. vilde beære Modtageren med sit Besøg. Resultatet af denne Agitation foreligger ikke, hvilket har sin rimelige Forklaring i, at ingen af Udvalgets 3 Medlemmer endnu Dags Dato har faaet besøgt de udenforstaaende Bogtrykkere. Iblandt disse hersker der — ikke med Urette — megen Forundring over, at Bogtrykkerforeningen til dette Udvalg netop har valgt saadanne 3 Mænd, hvoraf **ikke en eneste** er Fagmand, men hvoraf særlig de to er kendt som Skabere af en alt andet trodsende Konkurrence.

Hensigten med denne Agitation er ikke blot, som man skulde tro, den at skaffe Bogtrykkerforeningen noget Ækvivalent for den Skade, den led ved Dannelsen af Bogtrykkerforeningen af 1898. Det, der staar bagved, er Tanken om en **Tilslutning** til selve **Arbejdsgiverforeningen.** I den Anledning er der endog gjort Forsøg paa en Sammenslutning med Bogtrykkerforeningen af 1898, hvis Medlemmer imidlertid ikke er stemt for at blive indviklede i politiske Kandestøberier, og som derfor til den gamle Bogtrykkerforenings Flovhed tilbageviser Frieriet.

Ikke des mindre er der en Del af de københavnske Bogtrykkere, som brænder af ufornuftig Hævntørst overfor Typograferne, og som fantaserer om Bogtrykkernes Tilslutning til Arbejdsgiverforeningen og Lock-out'en. Dette Element synes at hente Næring for sin Opfattelse af den Laur. Madsen-Herdalske Underskrift paa Opraabet fra Københavns Lavsmestre, dette Aktstykke, der lover Arbejdsgiverforeningen ikke blot Sympathi, men ogsaa *Støtte.* Sympathien er af moralsk Natur; Støtten kan vanskeligt tænkes anderledes end af pekuniær Art. Blandt Bogtrykkerforeningens Medlemmer findes imidlertid Principaler, hvis Kunder for en overvejende Del maa søges blandt Arbejderne, og det vilde være ganske urimeligt, om disse virkelig udredede Lock-out-Skat til Arbejdsgiverforeningen. Nu da Forholdene yderligere tilspidses, vil det blive nødvendigt at sætte visse Folk paa en Prøve. Man maa kende Ven fra Fjende. Imidlertid hvad Lock-out-Spørgsmaalet angaar, er det ikke **alle** de københavnske Bogtrykkere, som behøver at tage det **samme** Hensyn til deres Kunder. Og da det tillige tør betragtes som en afgjort Sag, at Dagbladene ikke foretager Lock-out, er Spørgsmaalet om Bogtrykkernes enige Optræden hermed afgjort.

Men det vilde være ganske rart, om alt, hvad der i det skjulte gærer hos vore Bogtrykkere, kunde faa en officiel Fremstilling, ikke alene fordi man bør vide, hvem der i vort Fag sætter det rene Magtbegær over tarifmæssige Tilstande, men ogsaa for at styrke Erkendelsen af, at vi i den nuværende Kamp er en neutral Stat.

Af vore Bogtrykkeres Optræden kan en vis Del af vore Kolleger lære, at man ved at gaa yderligt tilværks kun vil gaa Storkapitalisternes Ærinde, og en anden Del af Typograferne burde indse, at de ikke er saa ganske uinteresserede i den store Strid, som man faar Indtrykket af, at de er, naar man bemærker sig Størrelsen af det Bidrag, som disse saare besindige Kolleger yder til de udelukkede Arbejdere.

Som fuldkommen Modsætning til det bekendte Brev fra Arbejdsgiverne til de tyske Fabrikanter kan Typografernes Optræden overfor de udviste Sønderjyder tjene. Iblandt disse var der ogsaa nogle Kolleger, og skøndt disse **ikke** var Medlemmer af Verband Deutscher Buchdrucker, ja endog i kollegial Henseende stod i et daarligt Lys, blev de dog uden Betænkning hjulpne af deres danske Kolleger, saasnart de kom over Grænsen. De var jo udviste, forfulgte, udsatte for at lide Nød; dette var nok til at røre de rent menneskelige Følelser og skaffe dem Hjælp.

Men nu er det ikke Følelsernes Tid, i hvert Fald ikke de gode Følelsers. Den sande Grund til Lock-out'en har været svær at finde, og det er ganske sandsynligt, den er en slet og ret **Pengespekulation.** Byggesvindelen lagde Beslag paa saa store Kapitaler, at Bankerne standsede alle Byggelaan i Maj. Hvor mange Fabrikanter der i saa Fald maatte have lukket Butiken, hvis der ingen Lock-out var bleven, er det umuligt for de fleste at sige; men store Fallitter havde været uundgaaelige. Lock-out'en blev da Midlet til Selvopholdelse for Kapitalisterne, og kun i anden Række skulde den være et Vaaben mod Arbejderne. Den vil sikkert blive det modsatte i begge Retninger. Man er gaaet for vidt, til at Arbejderne ikke skulde tage Repressalier mod Spekulanterne, og har Lock-out'en gjort Arbejderne Skade, saa har den tillige belært dem om, at de ikke kan lægge Hænderne i Skødet. Den eksempelløse Disciplin, hvormed de i disse Uger erlægger en stor Lock-out-Skat, har allerede banet Vejen for Opfattelsen af, at man ogsaa i Fredstiden skal spække Krigskassen efter en ganske anden Maalestok end hidtil er sket.

Mere og mere gaar det op for Arbejderne, at **Organisationen** ikke er Maalet, men Midlet, ved hvilket de skal naa til **Associationen.** V. Bergenholz.

— — —

Som vi forudsagde i forrige Nummer, holdt Doms-Udvalget Møde i Fredags, og da Kendelsen faldt, lød denne paa, at den foretagne Lock-out var et Brud paa indgaaede Overenskomster. Det skulde da synes, at der kun var ét for Arbejdskøberne at gøre: øjeblikkelig at ophæve Lock-out'en; men nej, tværtimod vedtager Arbejdsgiverforeningen at fortsætte denne og fastholde de bekendte 8 Punkter, som de har opstillet. Et Forslag fra Fællesudvalget om at Arbejdere og Arbejdskøbere skulde vælge et Udvalg paa hver 3 Mand, der saa skulle danne et Enighedskammer til Afgørelse af Striden, er tiltraadt af begge Parter. Efter Forlydende holder dette Enighedskammer sit første Møde paa Lørdag.

Det er nu at haabe, at dette Enighedskammer i en nær Fremtid maa komme til et Resultat, saaledes at denne for Landet ulykkebringende Lock-out kan blive hævet. Red.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **25. Uge** (sluttet Onsdag den 21. Juni):
A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (5)	13.87	Overført...	1072.43
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kristeligt Dagblad (7)	22.80
Adresseavisen (10)	39.20	København (15)	42.75
Aftenbladet (10)	47.90	Leisner (2)	forud
Aug. Andersen (2)	5.00	Carl Lund (1)	2.80
Agrardagbladet (11)	35.55	Lazarus (?)	0.00
Aller (22)	65.75	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Bagge (22)	75.00	Luno (10)	28.60
Berlingske (30)	125.40	Laur. Madsen (2)	4.90
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (14)	70.90	Missionstrykkeriet (7)	18.00
Bøhm (?)	0.00	Mohn (1)	1.80
Carlsen (1)	2.60	S. L. Møller (17)	46.25
Centraltrykkeriet (9)	29.85	Nationaltidende (49)	157.45
F. C. Christensen (?)	0.00	Nielsen & Lydiche (30)	85.90
Christtreu (4)	10.95	B. Nielsen (2)	4.80
I. Cohen (17)	44.98	N. J. Nielsen (1)	2.50
N. Cohen (3)	9.13	Chr. Nielsen (?)	0.00
Dannebrog (8)	35.10	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (10)	27.50	O. C. Olsen & Co. (15)	49.71
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	23.30
Fehlhaber (1)	2.80	Oluf Olsen (1)	2.40
Ferslew (1)	3.00	C. C. Petersen (1)	2.30
Fjeldsøe (6)	17.25	P. Petersen (13)	34.10
Folkets Avis (9)	34.05	Emil Petersen (3)	8.20
Forposten (11)	41.80	Politiken (29)	111.40
Græbe (25)	81.15	Qvist (4)	11.40
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rasmussen & Olsen (4)	10.10
Herdahl (1)	2.50	Rigsdagen (2)	5.60
J. Henriksen (5)	12.40	Rom (3)	8.30
Henningsen (3)	8.50	Schouw & Co. (2)	4.60
Hoffensberg (8)	22.35	Sivertsen (1)	3.00
Hohlenberg (5)	14.55	Schultz (41)	109.95
Axel Holm (4)	12.55	Social-Demokraten (24)	142.90
Hoffmann (4)	10.70	Sunnert (1)	2.30
Fred. Jensen (1)	2.75	Thiele (13)	38.05
Vald. Jensen (1)	3.75	Trier (11)	36.45
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Truelsen (10)	26.70
Jørgensen & Co. (16)	45.55	Thomasen (1)	2.50
L. A. Jørgensen (7)	18.65	Valentin & Lund (1)	2.50
Jordan (2)	5.70	Weiss (4)	14.10
Ludv. Jørgensen (7)	22.50	Volkersen (1)	3.45
Keller (2)	5.95	Vort Land (10)	42.50
Knudtzon (5)	14.10	Writh (1)	2.30
Kihl & Langkjær (6)	16.20		
Overføres...	1072.43	Ialt...	2202.79

For **25. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Bøhms, F. C. Chrisensens og Lazarus.

Manglende Bidrag for 24. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

F. C. Christensen (1) 2.30, Enevoldsen & Andersen (1) 2.50, Chr. Nielsen (1) 2.70, Oluf Olsen (1) 2.40, Mohn (1) 1.80, tilsammen 11.70.

For **24. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag:

Indenfor København endvidere:

B. Nielsen (2 Ikke Medl.) 4.00, Allers 7.50, Græbes 3.00, Dannebrogs (6 Damer) 10.00, Københavns (Ølhandler Petersen 1.00, (2 »København«ere) 1.00, Schultz (**ugifte**) 6.00, (Sættersker) 2.25, O. A. Nielsen 2,50, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00, (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, L. A. Jørgensen 5.15, Nielsen & Lydiche (Vinhdlr. Holmbom) 4.00, Bording (4 Ikke-Medl.) 11.20, Schouw & Co. (Stapf & Nielsen) 4.00, Truelsen (Ikke Medl.) 9.00, Hohlenberg 5.00, V. Jensens Nodestikkeri 3.00, Sundstrøm 1.00, (et ikke Medlem) 2.00, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00, N. N. 7.70, tilsammen 96.30.

Indenfor København ialt 2310 Kr. 79 Ø.

Udenfor København:

Randers Lokalforening 14.25, Køge (8 Medl.) 6.50, Svendborg 26.50, Assens 8.00, Helsingør 18.00, Vejle 48.50, Nakskov 20.00, Tisted (4 Medl.) 4.00, Præstø 4.00, Fredericia 4.00, Kallundborg 12.00, Ringsted 12.00, Hillerød 13.75, Nykøbing M. 11.00, Korsør 6.00. Rud. Ehbrecht, Næstved 3.50, tilsammen 212.00.

Udenfor København ialt 212 Kr. 00 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 25. Uge: 2522 Kr. 79 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 25 indkom 8412 Kr. 80 Øre. Til Dato er ialt indkommet **10,935** Kr. **59** Øre.

Rettelse. I Listen for 24. Uge er indløbet en Trykfejl: Valentin & Lund 1.52 skal være 2.50. Hovedsummerne rigtige.

28. Juni 1899. V. BERGENHOLZ.

Stiftelsesfesten.

HR. Redaktør! I Anledning af den nys afholdte Stiftelsesfest beder jeg Dem om her i Bladet at maatte rette et Spørgsmaal til Festudvalget eller Den typ. Foren.s Bestyrelse: Hvorfor hører vi i de senere Aar ikke »Typografernes Sangforening« ved vore Fester? Typ. Sangf. vil dog sikkert gærne komme, naar vi kalder paa den. »Gutenberg-Koret«s fortrinlige Præstationer ufortalt, er det uretfærdigt kun at benytte dette Kor.

Hvis vi tager det Arbejde, som det jo altid maa være for en Sangforening at møde ved en Koncert, i Betragtning, saa er det uretfærdigt mod Gutenberg-Koret stadig og alene at bebyrde dette lille, raske Kor med et saadant Ekstraarbejde.

Ser vi Sagen fra den Side, at det er vore Sangforeninger en Glæde som Kolleger at synge for Kolleger, da er det uretfærdigt ikke at give Typ. Sangf. den samme Lejlighed som Gutenberg-Koret til at træde i Berøring med Den typ. Forenings Medlemmer.

Og endelig er det uretfærdigt mod Den typ. Foren.s Medlemmer ikke at give den Lejlighed til at høre Typ. Sangf., som nu i 53 Aar har vidst at samle Kollegerne om og ved Sangen, uden ved dens Aarsfest eller ved Festen for de Arbejdsløse.

— — —

Der staar i Referatet af Festen, at Deltagerne samledes til et Glas Punsch, hvor mange gode Ønsker udtaltes for Foreningen, men jeg har nu i et Par Aar ikke kunnet opdage, hvor dette Sold holdtes; her er det vel kun Festudvalget, jeg skal holde mig til, naar jeg spørger, hvorfor dette ikke staar paa Programmet, thi det er sikkert gaaet flere som mig, naar jeg har antaget, at det kun var et sluttet Selskab, en Tak fra Bestyrelsen til de Assisterende. Men vi andre kunde maaske ogsaa have Lyst til at lykønske Foreningen paa dens Fødselsdag, og Offenliggørelsen af, at der var Punschesold, kunde maaske bevirke, at der blev større Deltagelse ved Festen.

Ærbødigst
NIELS HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 24. Juni paa Hotel Postgaarden med følgende Dagsorden: Valg af Formand, Næstformand, Revisorer, Bannerbærer og Sekretær. Genvalgt blev Formanden CHR. PETERSEN, Næstformanden L. SCHOU og Revisorerne L. MADSEN og F. POULSEN, Bannerbærer blev O. SPILCKER i Stedet for V. Petersen og Sekretær ALFR. BREDAHL i Stedet for Hans Jensen.

Under Eventuelt klagedes over, at *enkelte* Rejsende meget ofte kom til Byen for at hæve Understøttelse af Ekstrakassen. Der kunde desværre ikke forandres noget ved denne Kasses Bestemmelser i den Retning, men der henvistes til, at Formanden kunde træffe Dispensationer overfor saadanne Rejsende.

Sidste Uges Bidrag til de Udelukkede var 207 Kr. 55 Øre.

ALFRED BREDAHL,
Sekretær.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 24. Juni ordinær Generalforsamling. Valg af Bestyrelse foretoges. Til Formand genvalgtes J. P. SØRENSEN; til Næstformand P. FANGEL; til Revisorer valgtes M. J. MADSEN og P. PEDERSEN; til Sekretær valgtes S. SCHMIDT. 14 Medlemmer var mødt.

P. FANGEL,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Et Suk. I *Ny typ. Tid.s* sidste Numer hedder det i en Artikel om Lock-out'en: ». . . . Arbejdsgiverne følge troligt i Højrepartiets Spor: ved Dumhed paa Dumhed at forringe sin naturlige Styrke.«

Typografisk Trykker-Tidendes Ophør. Ved den stedfundne Afstemning er det med 74 mod 49 St. vedtaget at lade Bladet ophøre at udgaa fra 1. Januar 1900 samt at slutte sig til Forslaget om, at *Typ.-Tid.* bliver Forbundsorgan.

Mærkedage i Juli Maaned. 1. Juli: 60 Aar siden samtl. typogr. Understøttelseskasser samledes i de »Foren. Hjælpekasser«. Th. Nielsens Bogtrykkeri 25 Aar. 2. Juli: Dagbladet *København* 10 Aar. 6. Juni: *Frederiksborg Amtstidende* 60 Aar.

Til de Udelukkede. Fra den socialdemokratiske Rigsdagsmand i Holland, Hr. TROELSTRA, er der i Forgaars til de samvirkende Fagforbund indløbet Meddelelse om, at Typograferne i Amsterdam af deres Kasse har vedtaget at udbetale et Beløb af 500 Gylden (750 Kr.) til de Udelukkede.

Sommerferie. Bogtrykker J. HENRIKSEN, København, har i Lighed med de foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie uden Afkortelse i Ugelønnen.

— *Assens Amts Avis'* Typografer har i Aar, ligesom de foregaaende Aar, faaet 4 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— *Korsør Avis'* Personale har faaet tilstaaet 4 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

Skovtur. Indehaverne af Firmaet HOFFMANNS Bogtrykkeri (P. Hoffmann & E. Lange) gav i Lørdags en særdeles vellykket Skovtur for hele sit Personale. Turen galdt Skodsborg—Vedbæk og den fornøjelige Dag sluttede paa Bellevue Strandhotel, hvor der indtoges en bedre Aften med paafølgende Punschesold, paa hvilken Tid Stemningen havde antaget et større Format. TH. —N.

Sangforeningens Humlebæktur. Trods det truende Graavejr i Søndags Morges forløb Turen under de gunstigste Forhold. Efter Frokosten i Humlebæk Kro drog man ad Strandvejen med Sang og Solskin til Espergærde og Egebæksvang, hvorefter det talrige Selskab hvilede et Par Timer paa det nye Badehotel »Gefion«s øverste Terrasse og bl. a. nød Udsigten til Hveen og Helsingborg. Efter Middagen toges Smaature til Krogerupgaards Park med Rostgaard-Stenen og til den høje Skrænt syd for Havnen, hvorfra er en storslaaet Udsigt langs hele Kysten. Om Aftenen samledes man i Kroens store Veranda om en Bolle og gav Glæden over den dejlige Egn Luft i Toner og Ord.

T. C. C., som deltog i »A. B. C.«s Skærsommerløb den 18. Juni paa Roskilde Landevej, var begunstiget af det prægtigste Vejr og overværedes af en Mængde Mennesker. Paa Grund af forskellige indtrufne Uheld deltog kun 3 Ryttere fra T. C. C., hvoraf de 2, DREYER og ROB. ANDERSEN, fik A. B. C.s Medaille. Efter Løbet afholdtes der Fællesspisning i Glostrup Kro, hvor Medaillerne blev uddelt. Derefter gik Dansen lystig og tilsidst Punsch med forskellige Taler, bl. a. af T. C. C.s Formand. JUUL.

Statistik. I Følge en i Slutningen af forrige Aar i Tyskland udarbejdet Statistik findes der i vort Fag 4018 Svende, som arbejder under 9 Timer, medens derimod 8610 arbejder over 9 Timer. 23,016 Svende arbejder 9 Timer. I 3826 Forretninger arbejder tilsammen 35,870 Svende, hvoraf 21,217 var Medlemmer af det tyske Forbund.

Jubilæum. Det schweitziske Typograf-Forbund kan i Aar fejre sit 50-Aars Jubilæum og er den ældste Fagforening i Landet. Forbundet tæller nu 1753 Medlemmer, men endnu findes der dog 505 Typografer, som Organisationens Betydning ikke er gaaet op for. Forbundets Formue er i Øjeblikket 37,698 Franks; Syge-, Invalide- og Begravelseskassens Formue er 110,125 Fr.

Det franske Statstrykkeri havde ved sidste Regnskabsopgørelse et Overskud af 254,550 Franks.

Brevkasse.

En Paketsætter bedes opgive sin Adresse til Formanden, han skal da faa Svar paa Forespørgslen. Sagen egner sig ikke for Øjeblikket til Behandling i Bladet, da en lignende Sag venter Paadømmelse ved Voldgiftsretten.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Halvaarsregnskabet

afsluttes i Dag, den 30. Juni. I denne Anledning bedes Inkassatorerne prompte aflevere saavel de hvide som røde Lister, der **slutter med 26. Uge**, ligesom alle **Restancer** indbetales paa Kontoret. V. BERGENHOLZ.

Lægerne. Dr. **Wandall** er bortrejst i Juli Maaned 99. Vikar: Dr. **Nørregaard**, Kultorvet 7, 1. Sal, træffes 12—1, Helligdage 9—10.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I H.: Trykker Axel Frederik M. Lundgreen, udl. 1/7 97 hos P. Petersen (arb. s. St.). I S. L.: Georg Hansens Hustru Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1183 (Dsk. t. F.), Niels Møller-Sørensen (arbl.) paa Rejse. 1734, Hermann Schou (arbl.) paa Rejse. 1201 (Dsk. t. F.), Hans Laur. Petersen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. **Paa Søndag 10—12.**

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Nyborg: I Stedet for Alfred Thomsen fra 1. Juli: CHR. ELBERT HANSEN (V. Schønemanns Bogtrykkeri). *Kolding:* JULIUS MORTENSEN (Højskolebladets Trykkeri), Ekspedition fra 1—2. *Køge:* CHR. J. HENRIKSEN, Vestergade. *Silkeborg:* E. ESKILDSEN, Silkeborg Avis.

Nyt Medlem: Roskilde, Sætter Martin Jensen Enemark, udl. 1/4 94 i »Dannevirke«s Trykkeri, Haderslev.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 1276, Sophus Schultz (Dagbl.) fra Frederikshavn. Hjørring, 201, R. A. Hildebrandt fra Nyborg i Pl. Vejle, 309, N. L. Petersen. Silkeborg, 1218, Jens Ludv. Hansen i Plads.

Bortrejste: Silkeborg, 1350, N. O. Nielsen til Ribe i Pl. Vejle, 2857, J. C. Harder. Præstø, 1318, Chr. Jensen (arbl.) til Køge (Fakse). Rønne (Nexø), 1335, Ingeborg Petersen (arbl.) til Pl. i Aalborg. Hjørring, 1085, Chr. Alfr. Krüger (arbl.) til Københ. Esbjerg, 1256, Alb. C. M. Schmidt til Pl. i Frederikshavn. Svendborg, 1095, Niels Knudsen Nielsen (arbl.) til Kolding og 1036, Hans Vilh. Rasmussen (arbl.) til Maribo.

Udmældt: Kolding, 491, Redaktør Enevold Sørensen. Svendborg, 59, Johan Petersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9, Strandboulevard 2: *Generalforsamling* ang. Sangfesten. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Fællestur med A. B. C. til Stevns. Start »Aahuset« Kl. **6**. Rob. Andersen og Chr. Nielsen.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

søger Plads. Vedkommende er vant til saavel Avis- som Akcidensarbejde og kan paa egen Haand udføre alt forefaldende Arbejde. Bedste Anbefalinger. Billet mrkt. »*S. T.*« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.

Et herværende Trykkeri med en god Kundekreds er straks til Salg paa gode Vilkaar. Man bedes henvende sig til *Adolph Wulff, Gothersgade 8*, hvor nærmere Oplysninger erholdes.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark
Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 7 JULI 1899 XXVI AARGANG

Arbejdsgiverne raser.

MAN havde troet, at Enighedskamret skulde være det Middel, som hurtig vilde gøre Ende paa den ulykkelige Strid, som Arbejderne er tvunget ud i; men allerede efter det andet Møde var man blevet belært om, at det var haabløse Illusioner, man havde gjort sig. Arbejdsgiverforeningen mødte nemlig frem med 11 nye Punkter — Punkter, der er af en saadan Art, at Arbejderne, dersom de underskrev paa disse, i Fremtiden kun vilde være Slaver i Arbejdskøbernes Hænder. Vi véd meget godt, at man i den anden Lejr kun har Respekt for Penge og Penges Magt, og derfor ikke viger tilbage for selv det brutaleste Middel, naar de derigennem tror at kunne kneble Arbejderne; men at disse Herrer i Slutningen af det 19. Aarhundrede vover at komme frem med et Slavereglement, hvori Arbejdernes Æresfølelse i de mest raa og plumpe Udtryk trædes under Fødder, synes dog at være Toppunktet af Vanvid. Efter dette Forsøg paa fra Arbejdskøbernes Side at forhale Sagen ved at opstille nye Stridspunkter, er der kun ét at gøre, nemlig at afbryde den Skinforhandling, som Mestrene her fører og som kun er en ren Farce. D'Hrr. mener gennem Krigen med et Slag at kunne ødelægge det, som Arbejderne gennem lange og trange Aar har bygget op. Men her har Mestrene forregnet sig. Selv om Krigen varer nok saa længe, saa underskriver Arbejderne aldrig paa dette Slavereglement, og Forholdet er da ogsaa dette, at efter at Mestrene har sendt disse sindssvage 19 Punkter ud i Livet, har de tabt den sidste Rest af Sympati. De forskellige Samfundslag har nu faaet Øjnene op for, at Arbejderne som fredelige Vejfarende er blevet overfaldet af natlige Stimænd. Men hvad der er det vigtigste for os, er, at Sympatien ikke længer alene giver sig Udtryk i Ord, men i klingende Mønt. For hver Uge, der gaar, stiger Bidragene i betydelig Grad, saaledes at Arbejderne nu med fuld Fortrøstning kan gaa Kampen i Møde.

Vi har mange Aars Erfaring for, at naar blot det rigtige Sammenhold er tilstede, er vi ogsaa i Stand til at afværge selv det tungeste Slag. Dette Slag er ikke alene det tungeste, men det er tillige det lumpneste — dikteret af ren Magtsyge —, der er budt Arbejderne. Selv om Nøden derfor aldrig banker saa haardt paa Døren i de smaa Hjem, og de af den Grund maa give Afkald paa mange smaa Livsfornødenheder, saa vil det dog ikke lykkes Mestrene at faa en eneste Arbejder til at underskrive paa disse 19 uforskammede Punkter og derved give Afkald paa sin egen Selvstændighed.

Men d'Hrr. Mestre skal vide, at naar denne Lock-out en Gang er sluttet, da har de ved deres brutale Fremfærd gjort deres til, at det gode Forhold, som forinden Udsmidningen i Virkeligheden herskede blandt Arbejder og Mester, er blevet afløst af et ganske naturligt Had og Forbitrelse, som fra Arbejdernes Side sent vil glemmes.

Vi nævnte ovenfor, at Bidragene strømmede rask ind. Og som et godt Bevis paa, at Kollegerne Landet over har den rette Forstaaelse af, hvad det gælder, kan meddeles, at med sidste Uges Indbetaling havde vi ialt i frivillige Bidrag ydet **18,000 Kroner.** Dette store Bidrag er selvfølgelig ikke udredet uden at det overalt i Hjemmene er blevet følt som et meget stort Tab i den ugenlige Fortjeneste; men at Begejstringen for, at vore Kammerater maa gaa sejrrige ud af denne Kamp, ikke i mindste Maade er blevet svækket, fik vi et godt Bevis paa ved den Generalforsamling, som Den typ. Forening afholdt i Tirsdags Aftes paa Østergade 15, og hvor Bestyrelsen søgte om at faa frie Hænder til i givet Øjeblik at træde hjælpende til. Den Enstemmighed, hvormed dette Forslag vedtoges af den overordenlig godt besøgte Generalforsamling og de begejstrede Udtalelser, der fra alle Sider lød, om indtil det yderste at støtte de Udelukkede, viste os, at Typograferne saa langt fra at være trætte er parate til at give endnu mere.

Lærlingeforholdene i 70erne og i 90erne.

(Sluttet.)

Jeg mindes en liden Episode fra mine Staldkarledage. Det var en Søndag Formiddag. Kirkeklokkerne kaldte Folk til Kirken. Men min Lærekammerat og jeg havde andet at bestille. Vi skulde rense »Affaldet« for hele Ugen fra »Mesters« Hest og stod i »Guano« til Knæerne, da han selv, i egen høje Person traadte ind i Stalden, der i Parenthes bemærket var det tidligere Lærlingekammer, og i hvis Tid Stengulvet var godt nok, men da Krikken holdt sit Indtog, blev der indlagt Trægulv og Væggene blev kalkede. »Hvad ser jeg, »muger« I om Søndagen? Hvor kan det falde Jer ind? Véd I ikke, at paa denne Dag skal I gaa i Kirke?« udbrød »Mester« tænderskærende. Paa mit Spørgsmaal, hvornaar vi saa skulde »muge«, fik jeg ikke andet Svar end et Klask over Nakken og et venligt »Skrup af!« Vi skyndte os saa i Kirke og listede os ind i en af de sidste Stole just som Præsten sagde »Amen.«

— — — Tidligere havde Redaktøren kunnet faa Lærlinge i Massevis fra Opfostringshuset, men da man ikke derfra vilde forsyne ham mere — jeg skal ikke her nævne, hvem der fik den Trafik stoppet —, blev det vanskeligere at faa fat i nogen. Da saa min Lærekammerat var bleven Svend, skulde vi naturligvis have en Lærling i hans Sted. De første to Drenge, »Mester« fik kapret, kunde dog ikke døje Mosten mere end i 8 Dage, saa forduftede de. — Den tredje lykkedes det derimod at bevare for Kunsten.

Hr. Hvidtfeldts Ekstragratiale — Pende og 3-Øres — vilde have faaet mine og Lærekammeraters Tænder til at løbe i Vand! Og dog *antog* »Mester« sine Lærlinge paa særdeles lokkende Vilkaar. Vi »skulde have« Kost, Logi, Klæder og andre Fornødenheder. Hvad fik vi? Ja, hvad Kosten angaar, saa var det sandelig ikke Herreretter, der blev serveret til os. Her er Menuen for en Dag og saaledes var den Dag ud og Dag ind:

Frokost: 6½ Stk. Brød med harsk Pølse.
Middag: »Ruskomsnusk«.
Aften: 6½ Stk. Brød med harsk Pølse.

Som man vil se, var det ikke »Festmaaltider«, men »Mester« vendte alligevel det Hvide ud af Øjnene, da jeg en Dag — selvfølgelig efter at jeg var fyldt 18 Aar — kaldte hans Kost for »Svinemad«.

Om Logiet skal blot bemærkes, at

»Ruderne er ganske smaa,
Væggene lidt skæve staa!«

og at jeg i *alle* fem Aar førte en energisk — men forgæves Kamp for at faa en Underdyne.

Af Klæder fik vi altid Hr. Redaktørens aflagte. Det kunde jo være meget godt, men Begivenheden indtraf først, naar der hverken var *Ende* eller Begyndelse i de gamle Klude.

Mange vil maaske spørge, hvorfor et ungt Menneske vil finde sig i slige idylliske Forhold. Men hvad skulde en Dreng, der kommer til en fremmed By og ingen Familje og Venner har, gøre?

Mange af dem, der læser disse Linjer, vil sige, at der ikke findes Typografer, der — for at komme i Kridthuset hos »vor Herre« og af og til opnaa et naadigt Blik og et Skulderklap — med Raad og Daad kan bistaa Principalen i at »hundse« Lærlingene. Heldigvis er der vist ikke saa mange af den Slags Svende tilbage, og fordi man selv har haft det som en Slave behøver man jo ikke at bidrage sit til, at ens Efterkommere ikke faar det et Haar bedre.

— — — Jeg takker Hr. Hvidtfeldt for hans Oplysninger om Lærlingeforholdene i 70erne; og havde han ogsaa skrevet lidt om, hvorledes Nutidens — 90ernes — Lærlingeforhold kunde forbedres, havde sikkert enkelte af os læst det med Interesse. I hvert Fald skulde det glæde mig, om Hr. Hvidtfeldt — eller en anden af de Ældre — vilde tage Ordet i denne Sag.

Efter min ringe Mening, bør en Lærlings Hovedbeskæftigelse ikke være at feje Gaard og Gade, køre Møg og rense Principalens Aftrædelseskabinet.

Ganske vist er der i vore ny Love taget Bestemmelse om Aflæggelse af Svendeprøve. Det er en god og fornuftig Paragraf. Men er det nok? Nej!

Kunde det ikke helt forhindres, at »Bogtrykkere,« der ikke er Fagmænd eller beskæftiger en i Faget duelig »Faktor,« *antog* Lærlinge?

Jeg synes, at noget bør og maa der gøres. Og bliver der ikke gjort noget, saa maa der i hvert Fald ikke ses igennem med Svendeprøverne.

—*bing, den 28. Maj 1899.* F. A.

Voldgiftsretten.

Aar 1899 den 20. Juni holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige faste Medlemmer vare mødte med Undtagelse af Hr. Vilh. Jørgensen, for hvem Hr. Réné-Lassen var mødt som Suppleant.

Sag Nr. 2/1899

sattes under Forhandling, men da der ikke kunde opnaas Flertal for en Kendelse i Sagen, bliver denne at henvise til Opmanden.

Derefter foretoges

Sag Nr. 3/1899.

I denne Sag drejer Striden sig om Følgende:

I et Arbejde, kaldet: »Almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer under Vandbygningsvæsenet«, hvilket Arbejde er udført i Bianco Lunos Bogtrykkeri og sat af Sætterne I. V. Green og Chr. Sørensen, indeholdes 8 Kolumner, af hvilke de 6 er Tekstkolumner, der ere satte af Sætteren, medens Titlen er sat af Huset.

Firmaet Bianco Lunos Indehaver, Kancelliraad F. Dreyer, har nu vægret sig ved at betale Sætterne for den bag paa Titelbladet værende Fagkolumne, hvorpaa Trykkerstedet var anbragt, og de ovennævnte Sættere har derfor gennem Den typografiske Forening indanket denne Sag for Voldgiftsretten, idet de under Paaberaabelse af Tarifens § 28 paastaar sig tillagt Betaling for Kolumnen med 2 Kr. 55 Øre, Halvdelen til hver. Kancelliraad Dreyer har herimod gjort gældende, at da det paagældende Arbejde ikke kan kaldes noget Værk, men saavel efter dets Indhold som Størrelse maa betragtes som en »Akcidens«, kommer nævnte Tarifbestemmelse, der kun taler om »Værker«, ikke til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, hvorfor han, da der iøvrigt ikke i Tarifen findes nogen Bestemmelse, der kan komme til Anvendelse, ikke anser sig for pligtig at efterkomme Klagernes Paastand, idet han som Støtte herfor ogsaa henviser til, at han ved at lade Sætningen udføre paa Timebetaling eller som Paketsats, hvortil han var berettiget, ikke vilde være kommen til at betale det fordrede Beløb.

Voldgiftsretten skønner imidlertid ikke rettere, end at Klagernes Paastand, saaledes som det omhandlede Arbejde foreligger og er udført, er hjemlet i Tarifens § 28, og Klagernes Paastand vil saaledes i det foreliggende Tilfælde være at tage til Følge.

Thi eragtes: Firmaet Bianco Lunos kgl. Hof-Bogtrykkeri bør til Klagerne, Sætterne I. V. Green og Chr. Sørensen, betale 2 Kr. 55 Øre med Halvdelen til hver.

Valdemar Carlsen.

Dam-Nielsen.

Jubilæet i Ringsted.

Det blev en stor Festdag for gamle S. K. Johansen i Lørdags. Fra Morgenstunden begyndte Lykønskningerne at strømme ind, og inden Aften var det en anselig Bunke Breve og Telegrammer, der var samlede, dels fra de enkelte mange Venner Landet over, dels fra Styrelser og fra mange Lokalafdelinger af Dansk typ. Forening i disses Navn. Endvidere modtog Jubilaren som Erkendtlighedsgave 100 Kr. fra Aktieselskabet *Folketidenden.*

Om Aftenen samledes Lokalafdelingens Medlemmer — flere med Damer — med Johansen og hans Hustru og flere af deres Børn til et Festmaaltid. Det nedsatte Udvalg til Arrangement af denne Festlighed havde anstrængt sig til det yderste; Lokalet var festligt smykket, paa Væggene prangede mellem Flag og Guirlander store Billeder — veltrufne Sortkridtstegninger — af Jubilaren, saaledes som han saa ud i 1874 og i 1899 samt en Fantasitegning med isindefrosne Fartøjer og en lille Mand med en stor Stav bevægende sig fremad med en beskeden lille Avispakke — S. K. Johansens Vandring over Grønsunds frosne Vover.

En Sang, af hvilken vi optrykke et Par Vers, afsang Selskabet staaende til den friske Melodi: »Ja, vi elsker dette Landet«:

Tiden svandt — Du maatte døje
Den i godt og ondt —
Stadig med et vaagent Øje
Passed' Du din Dont.
Sorgen dæmped' Du med Glæden,
Livsglad — som Du var,
:,: Og ved Arbejd', Flid og Stræben
Fandt Du Vejen klar. :,:

Blandt Kolleger har Du Sæde
Som en trofast Ven,
Altid virked' Du med Glæde
For Foreningen.
Du ej følte Dig for ringe,
Naar det gjaldt vor Sag.
:,: Derfor vi en Tak vil bringe
Dig paa denne Dag. :,:

N. Pehrsson talte for Hædersgæsten, bragte ham en Tak for hans Virksomhed og for hans Kammeratskab samt udtalte gode Ønsker for Fremtiden for ham og hans Hustru. — Johansen takkede bevæget og udtalte, at man ikke maatte lægge for stor Vægt paa den Virksomhed, han havde udfoldet for Foreningen, den Ære maatte han dele med mange andre. Endnu holdtes nogle Taler. Telegrammer og enkelte Breve oplæstes forinden Bordet hævedes.

Efter et Par Timers Dans samledes Selskabet om en Punschebolle. En livlig og kvik Vise — nærmest med lokale Hentydninger — blev til Fanemarschens taktfaste Toner afsungen og applauderet, ligesom det selvfølgelig gik rask med Talerne.

Først ud paa Natten sluttede den vellykkede Festlighed. X.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forenings

ekstraordinære Generalforsamling Tirsdag den 4. Juli i Kongens Klub var besøgt af saa mange, som den store Sal kunde rumme. Dirigent: F. K. Madsen, Sekretær: O. Johansen.

Dagsorden: Bevilling af Pengemidler.

Fornanden anbefalede og motiverede paa Styrelsens Vegne følgende Forslag:

1) at der af Foreningens Hovedkasse ydes 500 Kr. til en eventuel Bespisning i Anledning af Lock-out'en;
2) at Generalforsmlingen bemyndiger Styrelsen til efter eget Skøn eventuelt at udlaane af Foreningens Hovedkasse et Beløb til de samvirkende Fagforbund.

Forslagene behandledes hver for sig og efter en indgaaende Diskussion vedtoges det første Forslag med alle St. mod 1 og det andet enstemmig. Begge Forslag gaar derefter i Henhold til Lovene til skriftlig Afstemning.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 30. Juni med følgende Dagsorden: Valg af Formand, Næstformand, Revisorer og Sekretær.

Til Formand genvalgtes P. CHR. LARSEN og til Næstformand valgtes J. A. JOHANNSEN; til Revisorer genvalgtes O. MAURITZEN og valgtes CARL V. CHRISTENSEN; Sekretær-Hværvet overdroges J. A. JOHANNSEN.

Sluttelig vedtog man at afsende et Lykønsknings-Telegram til Typograf S. K. Johansen i Ringsted i Anledning af dennes 25-aarige Jubilæum. J—n.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **26. Uge** (sluttet Onsdag den 5. Juli):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (4)	10.97	Overført...	1063.20
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kristeligt Dagblad (7)	22.95
Adresseavisen (10)	39.20	København (14)	53.85
Aftenbladet (10)	50.15	Leisner (0)	—
Aug. Andersen (2)	5.00	Carl Lund (1)	2.80
Agrardagbladet (11)	35.55	Lazarus (2)	5.20
Aller (24)	70.25	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Bagge (22)	83.80	Luno (10)	27.90
Berlingske (29)	117.65	Laur. Madsen (2)	4.90
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (14)	69.00	Missionstrykkeriet (6)	15.30
Bøhm (1)	3.00	Mohn (1)	1.80
Carlsen (1)	2.60	S. L. Møller (15)	41.45
Centraltrykkeriet (8)	24.55	Nationaltidende (48)	159.57
F. C. Christensen (?)	0.00	Nielsen & Lydiche (30)	83.15
Christtreu (4)	10.95	B. Nielsen (1)	2.30
I. Cohen (18)	45.92	N. J. Nielsen (1)	2.50
N. Cohen (3)	8.97	Chr. Nielsen (1)	2.70
Dannebrog (8)	36.85	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (10)	27.57	O. C. Olsen & Co. (14)	52.38
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	23.30
Fehlhaber (1)	2.80	Oluf Olsen (1)	2.40
Ferslew (1)	3.00	C. C. Petersen (1)	2.30
Fjeldsøe (6)	17.25	P. Petersen (14)	37.05
Folkets Avis (9)	32.55	Emil Petersen (3)	8.20
Forposten (11)	42.55	Politiken (42)	191.65
Græbe (27)	94.10	Qvist (4)	11.40
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rasmussen & Olsen (4)	10.00
Herdahl (?)	0.00	Rigsdagen (2)	5.60
J. Henriksen (4)	10.10	Rom (3)	8.30
Henningsen (3)	7.90	Schouw & Co. (2)	4.60
Hoffensberg (8)	21.70	Sivertsen (1)	3.00
Hohlenberg (5)	15.00	Schultz (39)	105.05
Axel Holm (3)	9.85	Social-Demokraten (24)	153.10
Hoffmann (4)	10.70	Sunnert (1)	2.30
Fred. Jensen (1)	2.75	Thiele (13)	38.05
Vald. Jensen (1)	3.75	Trier (10)	32.60
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Truelsen (10)	26.70
Jørgensen & Co. (16)	45.65	Thomasen (1)	2.50
L. A. Jørgensen (8)	24.52	Valentin & Lund (1)	2.50
Jordan (?)	0.00	Weiss (4)	14.10
Ludv. Jørgensen (6)	19.90	Volkersen (1)	3.45
Keller (2)	5.95	Vort Land (10)	42.00
Knudtzon (?)	0.00	Writh (1)	2.30
Kihl & Langkjær (6)	16.20		
Overføres...	1063.20	Ialt...	2288.10

For **26. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: F. C. Christensen, Herdahl, Jordan og Knudtzon.

Manglende Bidrag for 25. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Bøhm 3.00, F. C. Christensen 2.30, J. Chr. Nielsen 2.70 og Lazarus 5.20, tilsammen 13.20.

For **25. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag:

Indenfor København endvidere:

Allers Bogtr. (Md. & Kv.) 5.25, Græbes 3.00, Kristeligt Dagblads (2 Damer) 2.00, Dannebrogs (6 Damer) 9.50, A. H. H. 2.00, Hohlenbergs 5.20, Københavns (Ølhandler Petersen) 1.00, (2 »København«ere) 1.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00, (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Aamodt (Sundstrøm) 1.00, O. A. Nielsen 2.50, Schultz (**ugifte**) 6.50, (Sættersker) 2.25, L. A. Jørgensens 4.90, Truelsens (Ikke Medl.) 9.75, B. Nielsens (2 Ikke Med.) 2.00, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00, (Esther) 1.00, Stapf & Nielsen 4.00, Bordings (4 Ikke-Medl.) 10.20, N. Cohen (et Ikke Medlem) 2.00, Frk. Lazarus 8.00, tilsammen 90.05.

Indenfor København ialt 2391 Kr. 35 Ø.

Udenfor København:

Vejle Lokalforening 50.50, Randers 14.25, Nykøbing M. (10 Medl.) 10.00, Svendborg 26.50, Fredericia 4.00, Thisted (4 Medl.) 4.00, Præstø 4.00, Køge (7 Medl.) 6.00, Helsingør 19.00, Kallundborg 12.00, Hillerød 12.75, Ringsted 14.50, Rud. Ehbrecht, Næstved 3.50, Stubbekøbing 8.00, Hjørring 4.00, tilsammen 193.00.

Udenfor København ialt 193 Kr. 00 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 26. Uge: 2584 Kr. 35 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 26 indkom 10.935 Kr. 59 Øre. Til Dato er ialt indkommet **13,519** Kr. **94** Øre.

5. Juli 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede. Fra de østrigske Kolleger har de samvirkende Fagforbund i Forgaars modtaget 600 Kr. med Meddelelse om, at der regelmæssigt vil blive sendt lignende Beløb.

Til de Udelukkede er af Medlemmer af Typografforbundet i Hjørring — ialt 8 — indbetalt i 5. Bidrag 66 Kr. th.

Horsens Lokalafdeling har til de Udelukkede indbetalt 5. Bidrag Kr. 85.40, 6. Bidrag Kr. 88.50.

Til de Udelukkede har Odense Lokalafdeling i denne Uge ydet 206 Kr. 55 Øre.

Nakskov Lokalafdeling har vedtaget fremtidig at betale det frivillige Bidrag til den lokale Fællesorganisation. Der betales 9 Kr. om Ugen. Alle yder. FORM.

Nær og fjærn.

Sommerferie. *Berl. Tid.s* Personale har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet en Sommerferie paa 4 Dage med en Udbetaling af 20 Kr.

— I Lighed med de foregaaende Aar har Bogtr. TH. TRUE, Aarhus, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Ribe Stiftstidendes* Personale har atter i Aar faaet en Uges Ferie med Udbetaling af 20 Kr. pr. Mand. Ferien tog sin Begyndelse 1. Juli.

— Hr. SCHØNEMANN, Nyborg, har givet sit Personale en Ferie paa 3 Dage med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Skovtur. Hr. Direktør Fæster havde i Søndags paa Fru Justitsraadinde SCHULTZ' Vegne inviteret hele det mandlige Personale i Schultz' Bogtrykkeri (ca. 100 Personer) til en Tur til Frederikssund og Jægerspris. Fra Frederikssund Jærnbanestation kørte man i et Vogntog paa 14 Vogne til Jægerspris Hotel, hvor en bedre Frokost ventede; hen paa Eftermiddagen kørte man tilbage til Frederikssund gennem de smukke Skove ved Jægerspris. Efter en splendid Middag i Byens Jærnbanehotel samledes man om et helt Geled af Punscheboller, ved hvilke udbragtes Skaaler for det gode Forhold mellem Principal og Arbejder. I det Hele taget mærkede man ikke noget til de utaalelige Tilstande, der efter Sigende skal herske mellem disse Parter. I København sluttede man af, og alle var enige om at have tilbragt en ualmindelig vellykket Dag. n.

— En Del af vore arbejdsløse Medlemmer foretog forrige Torsdag en Skovtur. En ædel Giver bidrog til at klare nogle af de finansielle Vanskeligheder, og i et straalende Solskin og med glimrende Humør drog man afsted. Turen, der var særdeles vellykket, sluttedes først Kl. 11 om Aftenen.

De maatte nok faa »Sommerferie«. Som Supplement til de i *Typ.-Tid.* jævnlig fremkomne Meddelelser om, at Typograferne Landet over af deres resp. Principaler velvilligst er tilstaaet en 3 eller 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen, kan anføres, at Udgiveren og Redaktøren af *Holbæk Amts Avis*, Hr. HOLGER IBSEN, har meddelt sit Personale, at de nok maatte faa en 8 Dages »Sommerferie« for — egen Regning! J—n.

Af Illustrerad Boktryckerikonstens Historia, udgivet af vor danske Kollega L. CHR. NIELSEN, Malmø, er 16. Hæfte udkommet.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 25. Juni. Frav. med anm. Forfald P. FASMER.

Et Medlem, som var bleven afskediget paa Grund af Hævdelsen af Tarifen, indstilledes til Reservefondsunderstøttelse, hvorimod han ikke kunde faa Tillidsmandsunderstøttelse, da han ikke havde fungeret som saadan det sidste Aar. — Der toges Stilling til en Skrivelse fra de samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, og to Medlemmer af Bestyrelsen valgtes til at sætte sig i Forbindelse med Udvalget. — Kassereren udkastede Tanken om, at man skulde formaa indflydelsesrige liberale Mænd og Institutioner til at skaffe Midler til Bespisning af Udelukkedes og Arbejdsløses Hustruer og Børn og henstillede, at Den typ. Forening skulde give et Tilsagn om et Bidrag paa 500 Kr. hertil. Styrelsen sluttede sig til den smukke Tanke og valgte Formanden og Kassereren til at udføre det fornødne. — Et Andragende fra Arbejdsløse om Hjælp enten af de Bidrag, der indkommer til Lock-out'en eller af Kassen, udsattes for at det kunde blive undersøgt inden Beslutning tages. — En Typograf, der fornylig er udstødt af Foreningen paa

Grund af ukollegial Optræden, har atter mældt sig til Optagelse og lovet Bod og Bedring. Henvistes til Generalforsamlingen. — Da en Bærerem og Topfiguren til det gamle Banner er bortkommet, vedtoges det at anskaffe nyt. — H. C. Jacobsen, som i Fjor blev udslettet for Restance, beklager sig over, at Udslettelsen er uberettiget; Styrelsen kunde — efter at have undersøgt Sagen — ikke indrømme dette; Jacobsen er udslettet i Henhold til Lovene og kan atter blive Medlem, naar han har betalt Restancen. — En Forespørgsel besvaredes. — Den i et tidligere Møde refererede Trykker, som havde arbejdet paa en Konservesfabrik og ikke kunde faa sin tilgodehavende Løn, havde ved Formandens Mellemkomst erholdt denne.

Søndag den 2. Juli. Frav. med anm. Forf.: P. FASMER.

Det vedtoges at afholde ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag d. 4. Juli og dér søge Bevilling til forskellige Formaal. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 3. Juli.

1. Fra Københavns og Viborg var indløbet Anmodning om Flytning af Arbejdsløshedsunderstøttelse resp. til Odense og Holbæk, som var tiltraadt. Ligeledes var Tilladelse til Ophold i Kolding givet to Tilrejsende. — Bifaldtes.

2. Fra en Lokalafd. forespørges, fra hvilken Tid de 13 Uger, der skal hengaa, inden et Medlem, der har erholdt fuld Sygehjælp og 4 Ugers Ekstrahjælp, paany kan faa Understøttelse, skal regnes. — Fra Ekstrahjælpens Ophør.

3. Næstved Lokalafdeling har overskredet Bevillingen af 10 Kr. til et Skab med 2 Kr. og andrager om Efterbevilling. — Tillodes.

4. Fra Randers forespørges, hvorvidt en Typograf, der kun har staaet $4^1/_6$ Aar i Lære, kan optages. — Tillodes paa de i Lovene foreskrevne Betingelser.

5. En Typograf, der har udlært paa et Sted, hvor Tarifen ikke er anerkendt, søger om Optagelse gennem Slagelse Lokalafd., hvor han har erholdt Arbejde. Forretningsudvalget mente under de foreliggende Omstændigheder ikke at burde lægge Hindringer for Optagelsen. Samtidig gøres Bladudgiverforeningen opmærksom paa, at det ellers er i Strid med Tarifen at tage Manden i Arbejde før han staar som Medlem.

6. Fra Slagelse forespørges om Optagelsesbetingelserne for en tilbagevendt Amerikaner, tidligere Medlem, der ikke er noget skyldig til Foreningen. — Betragtes som nyt Medlem med 4 Kr. i Indskud.

7. En Del Tarifsager refereredes.

8. Formanden for Bladudgiverforeningen meddeler, at Voldgiftsretten først kan holde Møde i Kolding den 22. Juli og udbeder sig Klagerne tilsendte. Tilsendes. Hvidtfeldt havde, da han laa paa Rejse, anmodet Suppleanten, Hr. L. D. Rasmussen, Odense, om at tiltræde Retten.

9. Formanden gav en Del Meddelelser om sin Rejse. Han havde nu besøgt Holsted, Ribe, Esbjerg, Nordby, Ringkøbing, Skern, Herning, Silkeborg, Viborg, Løgstør, Thisted, Nykøbing M., Skive, Struer, Holstebro. Og skulde nu i Gang med Østkysten, hvor han begynder i Hobro. HVIDTFELDT.

Ærede Kolleger rundt om i Landet, som paa min Jubilæumsdag saa venligt mindedes mig, beder jeg modtage min hjærteligste Tak.

Ringsted, den 3. Juli 1899. S. K. JOHANSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra $12^1/_2$—2.

Lægerne. Dr. **Wandall** er bortrejst i Juli Maaned 99. Vikar: Dr. **Nørregaard**, Kultorvet 7, 1. Sal, træffes 12—1, Helligdage 9—10.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Faktor Knud Carl Johannes Larsen (Missionstr.), overg. fra Ny typ. Forening. I H. L.: Sætter Christian Vilhelm Hansen, udl. hos Hoffensberg $^1/_7$ 99. I S. L.: Faktor Jessens Hustru Vilhelmine Christine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 870, Vilhelm Chr. Hansen (Græbe) og (i S. L.) hans Hustru Karen Marie (begge fra Argentina). 411, Joh. Chr. Døhr (arbl.) fra Roskilde. 1070 (Dsk. t. F.), Carl Aug. Svendsen (Vort Land) fra Roskilde.

Bortrejste: 727 (V. d. B.). Fr. Hinrichsen (I. Cohen) til Flensborg. 3107, Julius V. Schrøder (Fjeldsøe) til Hamborg. 1238 (Dsk. t. F.), Chr. Jensen Udbye (Kihl) til Vejle.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

I denne Uge er til samtlige Afdelinger udsendt Titelblade til Indklæbning i de i Lokalafdelingerne beroende Medlemsbøger. Titelbladet »De skandinaviske Rejsekasser og Reservefonds, Danmark«, fjærnes og det tilsendte indklæbes i Stedet.

Kolding, den 3. Juli 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Fredericia: J. N. CLAUSEN, Dagbladet. **Frederikshavn:** L. C. CHRISTENSEN, Folkebladet. **Nakskov:** HERMAN JØRGENSEN, Vestloll. Avis. **Næstved:** H. P. KØBKE, Næstv. Tid. **Ringsted:** L. A. NIELSEN, Folkebladet. **Roskilde:** FELIX MØLLER, træffes paa Rosk. Av. fra 6—7 Eftm.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

28. Juni: *Hjørring.* 3. Juli: *Nakskov, Fredericia* og *Rudkøbing.*

Kolding, den 4. Juli 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Nyt Medlem: Holbæk, Viggo Christensen, udl. $^1/_7$ 99 i H. Amts Dagbl. (aflagt Prøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringsted, 1159 (Den t. F.), Carl Chr. Larsen (Folketid.). Slagelse, 3010 (Den t. F.), H. J. T. Larsen (Sorø Amtstid.) fra Rejse. Køge (Fakse), 1318, Chr. Jensen (arbl.). Nykøbing F., 1121, Fred. Vald. Bo-lup (Stiftstid.) fra Rejse. Kolding, 1095, Niels Knudsen Nielsen (arbl.) fra Svendborg. Aalborg, 1086, Anders Chr. Andersen fra Randers. Hjørring, 1367, Carlo Angelo Schmidt fra Viborg og 1032, Martinus Hansen fra Randers (begge i Plads).

Bortrejste: Randers, 1086, Anders Kr. Andersen til Aalborg i Pl. og 1032, Martinus Hansen til Hjørring i Pl. Holbæk, 1324, N. J. Christensen til Randers. Viborg, 423, Peder Pedersen til Nykøbing M. (paa Rejse). Roskilde, 1070, C. A. Svendsen til Plads i Kbhvn.

Udmældt: Nykøbing M. (Skive), Visti Vistisen (forladt Faget paa Grund af Sygdom).

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 16. Juli **Udflugt med Damer** til Holte—Dronninggaard, hvor den medbragte Frokost indtages. Efter at have beset Egnen, Sejltur over Furesø og Lyngby Kanal til Lyngby, hvor der Kl. 5 er serveret Middag à 1,75 pr. Kuvert (Fisk, Lammesteg, Jordbær). Prisen for Rejsen, Sejltur indbefattet, bliver 125 Øre. Tegning til Turen sker hos d'Hrr. CHR. NIELSEN og BENZIN, Centraltrykkeriet.

T. C. C. Søndag Tur til Roskilde. Start Frederiksberg Runddel Kl. 8. Chr. Hansen og Ystrøm.

ANNONCER

Trykkeri til Salg.

Et herværende Trykkeri med en god Kundekreds er straks til Salg paa gode Vilkaar. Man bedes henvende sig til *Adolph Wulff, Gothersgade 8,* hvor nærmere Oplysninger erholdes.

Pr. 1ste Oktober eller senere søger **Bestyreren** for et større Trykkeri i Tyskland, første Rangs Akcidenssætter, i enhver faglig Henseende staaende paa Tidens Højde, aldeles sikker i Kalk. og Dispon., i dansk, engelsk, tysk, fransk m. v., lignende Plads i København, hvor han faar Anledning til at nyttiggøre sine i flere Lande i mange Aar samlede rige Kundskaber og Erfaringer. Billet mrkt. »Bestyrer« modt. Ekspeditionskontoret.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 14 JULI 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Medlemmer, som agter at gøre Krav paa Reservefondsunderstøttelse, maa meddele dette til de respektive Foreningers Formænd, saa snart Opsigelse har fundet Sted og førend Fratræden af Pladsen er sket, da der i modsat Fald ikke kan ydes Understøttelse af Reservefonden.

I Henhold til Meddelelse fra Dansk typografisk Forening er der i *Hobro* oprettet en Lokalafdeling. Der udbetales derfor Rejseunderstøttelse i nævnte By i Henhold til Love og Tabel.

Den 13. Juli 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Mestrenes Udsmidningslyst

synes nu at være i kendelig Aftagende; man havde aabenbart fra den Side gjort Regning paa, at Arbejderne i Løbet af et Par Uger skulde have været saa udsultede, at de var nødsagede til at gaa ind paa hvilke som helst Betingelser, d'Hrr. Arbejdsgivere fandt paa at stille op. Og saa er Forholdet blevet dette, at Arbejderne efter i otte Uger at have været paa Gaden, nu mere end nogensinde er sikre paa at gaa sejrrig ud af den paatvungne Kamp. Ikke en eneste Mislyd høres i Rækkerne. Sammenhold og atter Sammenhold og saa en Offervillighed, som der mangler Sidestykke til i hele den civiliserede Verden, er det Løsen, som den danske Arbejderstand kæmper under. I dette Øjeblik staar Arbejdernes Sager saaledes, at selv om det skulde vise sig, at der i Enighedskamret ikke kan findes nogen Form, hvorved Kampen kan sluttes, saa er man i Stand til at udholde Lock-out'en om den saa skal strække sig over Maaneder. Dér, hvor Trykket føles haardest, er selvfølgelig i de store Byer, og da navnlig København, hvor mange Tusinde udelukkede Familieforsørgere er samlede paa en Plet. Men da Den typografiske Forenings Bestyrelse fik den Tanke, at en Bespisning af de Udelukkedes Hustruer og Børn vilde være den bedste Maade at holde den værste Nød borte fra Hjemmene paa, og da Medlemmerne ved en Afstemning tilkendegav, at de ønskede, at der af Foreningens Kasse skulde ydes et Beløb af 500 Kr., for at denne smukke Opgave straks kunde realiseres, saa var Foretagendet sikret; og det viser sig nu, at det har vundet en saa stor Sympati blandt velstillede Borgere, at selv om Lock-out'en varer nok saa længe, da vil ingen af de Udelukkedes Hustruer eller Børn komme til at lide Nød.

Kollegerne vil heraf kunne se, at det vil blive vanskeligt for ikke at sige umuligt for d'Hr. Arbejdskøbere at føre deres Krig igennem paa den stygge Maade, som de fra Begyndelsen af havde tænkt dem, nemlig ved Sult. Mestrene havde aabenbart tænkt sig, at naar de først fik Kvinder og Børn til at skrige højt af Sult, da vilde der ikke være langt tilbage inden Modet var knækket paa Faderen og Familieforsørgeren.

Ved følsomme Menneskers Hjælp er heldigvis denne kyniske Brutalitet slaaet til Jorden. Hvad der end sker, saa vil i hvert Fald de, der er uden Skyld i denne Strid, ikke komme til at døje den Sult, som Arbejdskøberne havde tiltænkt dem. Hvilken Betydning dette vil have paa Lock-out'ens snarlige Afslutning, vil enhver kunne se.

Enighedskamret holdt i Onsdags og Torsdags Møde; men ved Bladets Slutning forelaa der intet af Betydning. Arbejdernes Repræsentanter pointerede i det første Møde bestemt, at de under ingen Omstændigheder kunde gaa ind paa de 8 Punkter i den Form, som de forelaa, — de nye Punkter kom slet ikke under Debat —, men derimod blev der fra disse stillet Forslag om et nyt Grundlag for Mæglingen. Hvad Mæglingsforslaget gaar ud paa, er os ikke bekendt, men saafremt at der ikke paa dette Grundlag kan opnaas Enighed, da er Enighedskamret sprængt.

Det sorte Stempel.

HR. Bogtrykker P. L. ERICHSEN fra Middelfart er i sidste Numer af *Dansk Bogtr.-Tid.* ude med en længere Artikel, som skal klargøre et Forslag, Styrelsen for Provinsbogtrykkerforeningen agter at forelægge Medlemmerne paa den Generalforsamling, som Bogtrykkerne afholder i Odense den 7. Avgust. Forslaget gaar ud paa, at der rundt om i Landet skulde vælges Kredsformænd, som til enhver Tid var Styrelserne for Principalforeningerne behjælpelig i forskellige Retninger. Vi skulde ikke have skænket Hr. Erichsen og hans Kredsformænd nogen Opmærksomhed, saafremt der ikke i Forslaget havde været et Punkt, der særlig tog Sigte paa Typograferne. Hr. Erichsen skriver:

»— — — Alle Typografer er jo ikke saa gode, som de burde være (er Principalerne det?), og det hører vel desværre ikke til Sjældenhederne, at der undertiden sker Sammenstød mellem Principal og Arbejder. Naar de sidstnævnte opfører sig paa usømmelig Maade, er det ikke tilstrækkeligt, at han faar sin Afsked, han bør ogsaa kunne mærke, at hvis han ikke i den Retning forandrer sig, **saa vil Trykkerierne være lukkede for ham**. . . . Alene dette, at man véd, at en **brøsig Optræden** overfor Principalen **bliver bekendt** blandt **alle** dennes Kolleger, vil formentlig være tilstrækkelig til at skabe det gode Forhold . . . paa Trykkerierne.«

Saafremt dette Forslag bliver vedtaget, skal altsaa Angiveriet og Forfølgelse af de Typografer, som af en eller anden Grund er blevet mislibige, florere, og de Typografer, der i Fremtiden faar blot saa meget som et Ord udestaaende med sin Principal, selv om det ogsaa er denne, der har Uretten, lider ikke alene den Skæbne at maatte forlade sin Plads, men skal i al Evighed jages fra det ene Sted til det andet uden nogensinde at faa Arbejde.

Paa denne Maade mener Hr. Erichsen saa at kunne skabe gode Forhold paa Trykkerierne. Men hvad mener Hr. Erichsen om vi vendte Sagen om og sagde, at enhver Principal, der viste en brøsig Optræden, i Fremtiden var boykottet og ingen Typografer fik til at arbejde i sin Forretning indtil vedkommende Principal var ruineret og Trykkeriet ødelagt? Forholdet er det samme; men fra d'Hrr. Principaler vilde der sikkert rejse sig en Storm af Indignation mod det Tyrani, som Typograferne her vilde øve mod den enkelte Bogtrykker. Har d'Hrr. noget at beklage dem over, saa véd de godt, hvor de kan henvende dem, og er Klagen berettiget, da vil Principalen altid finde, at Organisationen ligesaa godt vaager over, at Typograferne gør

deres Pligt, som den vaager over, at vore Rettigheder ikke beskæres.

Vi kan forsikre Hr. Erichsen om, at det er ikke ad Forfølgelsens og Angiveriets Vej man skaber gode Forhold paa Trykkerierne. Man maa jo vædmmes over, at der virkelig i vore Dage kan findes Folk, der ikke genere sig for at bruge saa ufine Vaaben, som at forfølge en Mand efter at han har forladt den Arbejdsplads, hvor det ofte kun har været et personligt Nag fra Principalens Side, der var Aarsagen.

Hvis Hr. Erichsen tror, at Typograferne vil finde dem i at løbe omkring med et sort Stempel eller Slavemærke, saa tager han fejl. Den Dag, da det bliver Kotyme, at saasnart en Principal faar noget imod en Typograf, saa skal Vedkommendes Navn publiceres Landet over til alle Bogtrykkere, saaledes at alle kender »Forbryderen« og af den Grund nægter at tage ham i Arbejde, fra den Dag, kan vi forsikre Hr. Erichsen, vil det »gode Forhold« være ophørt.

Sundhedspolitiets Undersøgelse af Trykkerierne.

Maa det være mig tilladt herigennem at udtale min dybtfølte Tak til d'Hrr. Læger, der har været medvirkende Aarsager til det Forsøg, der i denne Tid bliver gjort paa ad Statistikens Vej at skaffe en autentisk Oversigt over Sundhedsforholdene i de københavnske Bogtrykkerier. Tanken er al Anerkendelse værd; men den Maade, hvorpaa Opgaven bliver løst, kan man med det mildeste Udtryk kun kalde en Parodi, idet denne vigtige Opgave løses paa følgende Maade:

En Betjent fra Sundhedspolitiet faar udleveret et Skema, paa hvilket er opstillet Spørgsmaal om Lokalernes Størrelse og Ventilation, Vinduernes Antal og Størrelse, Hyppigheden af Gulvvaskning og Kasseudpustning, Manglen eller Tilstedeværelsen af særskilt Spiserum, Personalets Størrelse osv., altsammen Ting, der med Henblik paa Belysning af de sanitære Trykkeriforhold har en stor Betydning og en selvfølgelig indbyrdes Forbindelse. — Forsynet med dette Skema besøger Betjenten saa d'Hrr. Principaler, for hvem han fremsætter sit Ærinde, og Principalen er da saa »høflig« at ledsage Betjenten paa hans Vandring gennem Lokalerne, medens Rumfangsforholdene maales. Disse foretager Betjenten selv, og de bliver naturligvis paalidelige. De øvrige Rubrikers Udfyldelse sker gennem Oplysninger fra Principalen, og da man ved, at det er menneskeligt at fejle, maa man ikke blive fortrydelig, om der her skulde indsnige sig en eller anden Fejl; at denne dog ikke bliver i Principalens Disfavør, er sikkert noget, man ikke behøver at betvivle. Eller ogsaa besvarer Betjenten selv Spørgsmaalene.

Saaledes meddeles mig, at denne ved Angivelsen af Personalets Størrelse paa et herværende Sætteri nøjedes med at tælle de Hoveder, han skimtede over Kasserne. At de paa denne Maade tilvejebragte Tal ikke altid er i fuld Overensstemmelse med Virkeligheden, er vel noget, man kan slutte sig til. For nævnte Trykkeris Vedkommende stiller Forholdet sig saaledes, at Arbejdskraften for Tiden er paa Minimumsgrænsen, og af det beskæftigede Personale havde $^1/_5$ Ferie, da denne Optælling fandt Sted.

Det er indlysende, at en saadan Oplysning om Arbejdsstyrken i Sammenligning med Lokalernes Størrelse, maa give et Resultat, der bliver i absolut Modstrid med en Opgørelse, der er baseret paa den gennemsnitlige Arbejdsstyrke. Naar dette er Tilfældet for de enkelte Trykkeriers Vedkommende, er det indlysende, at det samlede Materiale vil blive meget forvansket og som Følge deraf ubrugeligt.

Ganske vist er Forholdene desværre enkelte Steder saa slette, at de, selv om dér ogsaa kan ske »Fejltagelser«, alligevel vil bøde for »Forglemmelser« andre Steder, men det kan derfor alligevel ikke bortfortolkes, at denne Sag burde løses paa en mere ihærdig og paapassende Maade.

Kunde disse Linier medvirke til, at rette Vedkommende udvirker, at Politiet begynder dette Arbejde forfra — og fremfor alt nøjagtigt maaler Højden af de Støvlag, der findes under og ved Siden af Kasserne —, da er Hensigten naaet.

Warheit.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **27. Uge** (sluttet Onsdag den 12. Juli):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (4)	10.97	Overført...	1017.13
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kihl & Langkjær (5)	13.90
Adresseavisen (10)	39.65	Kristeligt Dagblad (7)	21.15
Aftenbladet (10)	46.85	København (13)	50.80
Aug. Andersen (1)	2.50	Leisner (1)	3.40
Agrardagbladet (11)	35.55	Carl Lund (1)	2.80
Aller (23)	70.75	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Bagge (21)	76.48	Luno (10)	27.40
Berlingske (29)	111.75	Laur. Madsen (2)	4.90
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (14)	65.71	Missionstrykkeriet (7)	18.55
Bøhm (1)	3.00	Mohn (1)	1.80
Carlsen (1)	2.60	S. L. Møller (15)	40.30
Centraltrykkeriet (9)	28.80	Nationaltidende (49)	161.86
F. C. Christensen (?)	0.00	Nielsen & Lydiche (30)	83.65
Christtreu (4)	10.95	B. Nielsen (2)	4.80
I. Cohen (18)	47.92	J. C. Nielsen (2)	5.40
N. Cohen (3)	9.00	N. J. Nielsen (1)	2.50
Dannebrog (8)	44.00	Chr. Nielsen (1)	2.70
Eksprestrykkeriet (9)	25.20	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eriksen (?)	0.00	O. C. Olsen & Co. (14)	46.45
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	23.30
Fehlhaber (1)	2.80	Oluf Olsen (0)	—
Ferslew (1)	3.00	C. C. Petersen (1)	2.30
Fjeldsøe (5)	13.85	P. Petersen (13)	35.60
Folkets Avis (9)	34.05	Emil Petersen (2)	5.70
Forposten (9)	35.95	Politiken (30)	133.95
Græbe (27)	88.55	Qvist (4)	11.40
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rasmussen & Olsen (4)	10.20
Herdahl (1)	2.50	Rigsdagen (2)	5.60
J. Henriksen (3)	7.80	Rom (3)	8.30
Henningsen (3)	8.55	Schouw & Co. (2)	4.60
Hoffensberg (9)	24.75	Sivertsen (1)	3.00
Hohlenberg (5)	14.70	Schultz (40)	108.05
Axel Holm (3)	9.85	Social-Demokraten (23)	137.00
Hoffmann (4)	10.70	Sunnert (1)	2.30
Fred. Jensen (1)	2.75	Thiele (13)	37.60
Vald. Jensen (1)	3.75	Trier (10)	33.35
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Truelsen (10)	26.70
Jørgensen & Co. (15)	41.95	Thomasen (1)	2.50
L. A. Jørgensen (?)	0.00	Valentin & Lund (1)	2.50
Jordan (2)	5.70	Weiss (4)	14.10
Ludv. Jørgensen (8)	27.40	Volkersen (0)	—
Keller (?)	0.00	Vort Land (11)	44.55
Knudtzon (4)	11.85	Writh (1)	2.30
Overføres...	1017.13	— Ialt...	2178.09

For **27. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Eriksen, F. C. Christensen, L. A. Jørgensen, Keller.

Manglende Bidrag for 26. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Herdahl (1) 2.50, Jordan (2) 5.70, Knudtzon (4) 10.80, tilsammen 19.00.

For 26. Uge mangler saaledes F. C. Christensen, hvor der arbejder et Medlem: **Charles Rasmussen.**

Indenfor København endvidere:

Vald. Jensen (2 friv. Bidrag) 2.00, Allers Bogtr. (Md. & Kv.) 5.25, Græbes 3.00, Københavns (Ølhandler Petersen) 1.00 og (2 »Københavnere) 1.00, Schultz (**ugifte**) 5.50 og (Sættersker) 2.25, N. Cohn (Ikke-Medl.) 2.00, Sundstrøm 1.00, A. H. H. (syg) 2.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Thystrup (Forposten) 3.00, Dannebrogs (6 Damer) 9.50, Truelsens (Ikke-Medl.) 6.75, Hohlenbergs 5.00, Politikens (Ølhdl. Larsen) 1.00, (Esther) 1.00, fra Kolleger i Puteaux ved Paris (Gustavson 5 Frcs., Zerreisz 5 Frcs., Olsen 25 Frcs.) = 25.25, Kristeligt Dagblads (2 Damer) 2.00, O. A. Nielsen 2.50, Stapf & Nielsen 4.00, Bordings (3 Ikke-Medl.) 7.45, B. Nielsens (2 Ikke Med.) 2.00, tilsammen 100.45.

Indenfor København ialt 2297 Kr. 54 Ø.

Udenfor København:

Herning Lokalforening (3 Medl.) 6.00, Assens 8.00, do. 8.00, Nykøbing M. 9.00, Svendborg 26.00, Køge 6.00, Hillerød 14.75, Hel-

singør 19.00, Vejle 47.50, Ringsted 12.00, Kallundborg 12.00, Fredericia 4.00, Randers 15.50, Præstø 4.00, Rud. Ehbrecht, Næstved 3.50, tilsammen 195.25.

Udenfor København ialt 195 Kr. 25 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 27. Uge: 2492 Kr. 79 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 27 indkom 13.519 Kr. 94 Øre. Til Dato er ialt indkommet **16,012** Kr. **73** Øre.

12. Juli 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening i denne Uge ydet 188 Kr. 80 Øre.

Næstved Lokalforening har til de Udelukkede indbetalt 7 Bidrag, der tilsammen udgør 529 Kr. 10 Øre. Bidragene, der varierer mellem 70—80 Kr. ugenlig, indbetales til den stedlige Fællesorganisation.

P. C.

En lille god Gærning.

FRA en af vore rejsende Kolleger har vi modtaget følgende Indlæg om Logis-Forholdene, som vi lader gaa videre til Lokalformændene:

Hr. Redaktør! De bedes godhedsfuldt optage nedenstaaende Spørgsmaal:

Alle, der har rejst, vil vistnok være enige med mig i at beklage de højst mangelfulde Herbergsforhold, som paa mange Steder i Danmark gør sig gældende. Slet gennemført Kontrol med de Rejsende i Almindelighed og enkelte Svendehjemsbestyreres Ligegyldighed er ofte Aarsag til, at en højst uappetitlig Seng i et daarligt udluftet Lokale bliver det Sted, hvor vor rejsende Kollega efter at have vandret en hel Dag for at søge Arbejde skal hvile sine trætte Lemmer, og som ofte skal betales med en i Forhold hertil ublu Pris.

Men kan her ikke ske en Forbedring? Skulde det ikke kunne henstilles til Lokalformændene Landet over i saadanne Byer, hvor Svendehjemmet ikke er tilfredsstillende, og hvor man overhovedet ikke kan overnatte paa Svendehjemmet, naar man ikke er Medlem af »Rejseforeningen«, om at træffe Aftale med en eller anden Gæstgiver eller Hotelvært, til hvem rejsende *Typografer* kunne henvises, og hvor de for en rimelig Pris kunne erholde godt Logi, uden Hensyn til om de nyder noget eller ej? En Fortegnelse over disse Værter vilde da ganske nemt kunne udarbejdes og trykkes bag paa Rejselegitimationen. Vi vilde da til den Rejsendes Bekvemmelighed have indført, hvad forlængst er gjort i Tyskland, Schweits og Belgien.

J. S.

Vi er sikker paa, at denne Henvendelse blot behøver at blive læst, for at Kollegerne rundt om i Landet vil lade dette Forhold undersøge, og hvor den Slags Uregelmæssigheder findes, saa vidt gørligt træffe Foranstaltninger til at der sker en Forandring heri.

RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalforening

afholdt Lørdag den 8. Juli Generalforsamling, hvor foruden det reviderede Kvartalsregnskab, der fremlagdes og godkendtes, en Del andre Sager var til Forhandling og hver især gav Anledning til længere Diskussion. Det vedtoges paa Forslag af E. Petersen at holde Formanden kontingentfri. Dernæst vedtog man at ophæve Det typ. Samfund, da det var unødvendigt at opretholde denne Forening, naar Lokalforeningen blev indmeldt under »De samv. Fagforeninger«. Et Forslag om at yde 10 pCt. af Ugelønnen til de Udelukkede blev ændret derhen og vedtaget enstemmig, at de ugifte yder 10 og de gifte Medlemmer mindst 5 pCt. ugenlig. Endvidere vedtoges det, naar Lock-out'en er afsluttet, at yde et fast ugenligt Bidrag til Anskaffelsen af en Fane. Et Udvalg til Bedømmelse af en Svendeprøve valgtes og kom til at bestaa af Formanden (Møller), Emil Petersen, Hakon Petersen, Chr. M. Andersen og C. E. Carlsen. Endnu behandledes et Par mindre Sager, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

P. HANSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Afstemning. Ved den skriftlige Afstemning over de to Forslag, som i forrige Uge blev vedtaget paa den ekstraordinære Generalforsamling, var ialt indgivet 533 Stemmesedler. For at yde et Bidrag af 500 Kr. til de Udelukkedes Hustruer og Børn stemte 518 Ja og 10 Nej, og for det andet Forslag, at give Bestyrelsen frie Hænder i Anledning af Lock-out'en, stemte 467 Ja og 57 Nej, 1 Stemmeseddel var blank.

Bespisningen af Arbejdsløses Børn. Damer, som har Tid og Lyst til at assistere ved Børnebespisningen i Skolerne, særlig med at hjælpe smaa Børn at skære Maden itu, bedes **snarest muligt** underrette Hr. Bergenholz derom.

Enkekassen. Ved Optællingen af de indkomne Lister har det vist sig, at der til Optagelse har mældt sig ialt 406 ny Medlemmer, hvis Alder fordeler sig saaledes:

10	Medlemmer	20 Aar og derunder,
226	»	mellem 21—30 Aar,
100	»	» 31—40 »
47	»	» 41—50 »
18	»	» 51—60 »
2	»	» 61—70 »
1	»	over 71 Aar og
2	uden Angivelse af Alder.	

Ekstraordinær Generalforsamling vil blive afholdt Søndag den 23. Juli, Kl. 11 paa Søfryd. Dagsordenen bekendtgøres i næste Numer.

Sommerferie. VALENTIN & LUND (L. C. Lund), København, har tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Udgiveren af *Herning Folkeblad*, Redaktør L. BENDIXSEN, har tilstaaet sit Personale den sædvanlige Sommerferie (8 Dage), uden Afkortning i Ugelønnen. Lærlingene har faaet 4 Dages Ferie.

— Udgiveren af *Svendborg Amtstidende*, Redaktør M. VOGEL-JØRGENSEN, har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Firmaet J. M. ELMENHOFF & SØN *(Randers Amtsavis)* har i Lighed med de foregaaende Aar givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. n.

— Bogtrykker J. HANSEN, Randers, har givet sine Lærlinge 1 Uges Ferie. Paa Trykkeriet arbejder for Tiden ingen Typografer. X.

Feriebørn. Hr. Bogtrykker HENRIKSEN, Rømersgade, tilbyder 2 Pigebørn af arbejdsløse Typografer Ophold i en Maaned i sit Hjem paa Villa Nygaard, Vennemindevej.

Et sjældent Jubilæum. Vor Kollega, WILHELM AUGUST FRIEDERICHSEN hos Schultz kunde den 1. Juli d. A. holde et Jubilæum, som ikke er almindeligt. Han havde den nævnte Dag været Medlem af vor Syge- og Ligkasse i 50 Aar og ingen kan huske, om denne Mand nogensinde har været syg. For Øjeblikket er han frisk og rask og arbejder ganske som sædvanlig, hvilket vi oprigtigt vil ønske, at han endnu længe maa kunne gøre.

Skovtur. De arbejdsløse Sættere og Trykkere foretage *Torsdag den 20. ds.* en *Skovtur*. De ærede arbejdende Kolleger, der ville yde Bidrag til denne Tur, bedes nedlægge dette i den i Foreningslokalet ophængte Bøsse. Fortegnelse over det indkomne vil blive indrykket i *Typ.-Tid.*

Norsk Centralforening har til Forretningsfører valgt GOTTFR. SAMUELSEN. Til Formand i Centralforeningen valgtes N. JUL-LARSEN, men da denne sidste har nægtet at modtage dette Hværv, skal der atter ske nyt Valg.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Juni Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	3980.64	
Reservefond	-	4451.05	
Begravelseskassen		16665.73	
			Kr. 25097.42
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	10401.34	
Reservefondens do.	-	17030.93	
			- 27432.27
			Summa Kr. 52529.69

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	65.00	
Porto og Telegrammer (Formanden)	-	9.01	
Bladhold	-	4.14	
Tryksager	-	144.55	
Gage til Formanden i April Kv.	-	350.00	
do. - Kassereren i do.	-	50.00	
Kassebeholdning i Begravelseskassen	-	16665.73	
do. i Reservefonden	-	4451.05	
do. i Hovedkassen	-	2349.59	
			Kr. 24089.07
Dansk Typografforbund:			
Bidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	3302.00	
Rejseudgift. og Diæter (Fagforbundenes Hovedbestyrelsesmøde)	-	47.85	
Gage til Formanden i 1. Halvaar	-	50.00	
do. - Kassereren i 1. do.	-	100.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	10401.34	
Reservefondens do.	-	14539.43	
			- 28440.62
			Summa Kr. 52529.69

Kolding, d. 1. Juli 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Dansk typografisk Forenings Anvisningskontor i Kolding ser sig paa Grund af flere i den sidste Tid indtrufne Tilfælde nødsaget til at minde om, at ethvert Medlem, der har mældt sig som arbejdsløs til Kontoret, i Henhold til Forbundslovenes § 44 jfr. § 6 under Udsigt til Karantæne efter Forretningsudvalgets Skøn er pligtig straks at indberette til Kontoret, naar Plads er modtaget uden Kontorets Medvirkning eller af anden Grund ikke er i Stand til at modtage en tilbudt Plads. Karantæne vil fremtidig blive anvendt i ethvert Tilfælde, hvor Kontoret paa Grund af manglende Anmældelse bliver hindret i at fungere regelmæssigt.

Medlemmer, der ønsker Oplysninger fra Anvisningskontoret, maa vedlægge Svar porto.

Kolding, den 10. Juli 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 11. Juli.

1. Fra Nakskov forespørges om et Medlem, der har faaet hele den ham tilkommende Sygehjælp i Aar, kan erholde Ekstrahjælp. Det er ikke oplyst om han er gift; er han ikke gift, kan han ikke erholde 4 Ugers Ekstrahjælp.

2. Et Medlem i Roskilde har faaet Tilladelse til at nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse i Nakskov, og et Medlem har faaet omskrevet sin Rejseunderstøttelse til Arbejdsløshedsunderstøttelse i Maribo. — I Forbindelse hermed gøres opmærksom paa, at Medlemmer, der erholder Understøttelse paa Stedet, skal meddele Adresse til Anvisningskontoret og at Understøttelsen bortfalder, naar man af en eller anden Grund ikke tiltræder tarifmæssig betalt Plads, naar en saadan bliver anvist.

3. Et Medlem i Frederikshavn, der gentagne Gange har lidt af Gigtfeber og endnu ikke er arbejdsdygtig, anmoder om Tilladelse til for Klimaets Skyld at rejse hjem til Præstø under Rekonvalecensen. — Tillodes.

4. Hjørring Lokalafdeling andrager om at faa bevilget et Skab. — Tillodes til en halv Snes Kroner.

5. I Hobro har der i længere Tid arbejdet 4 Medlemmer. Ved Formandens Nærværelse dèr oprettedes en Afdeling med P. Halse som Formand.

6. Et rejsende Medlem klager over, at han kun har faaet 75 Pf. i Rejseunderstøttelse pr. Dag i Flensborg. Det tydske Forbund udbetaler 1 Mark pr. Dag til Medlemmer, der har svaret 50 Uger Bidrag, og 75 Pf. til Medlemmer, der har betalt Bidrag i 13 Uger. Da Vedkommende har svaret Bidrag i over 50 Uger, overgaves Sagen til Forbundsstyrelsen.

7. Skrivelse fra Bladudgiverens Formand, Hr. Red. Regner Petersen, med Meddelelse om, at Voldgiftsretten paa Grund af indtrufne Forhindringer ikke kan holde Møde den 22., men at Mødet maa udsættes til en Dag i den paafølgende Uge. — Til Efterretning.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Lægerne. Dr. **Bille-Top** er bortrejst i Juli. Vikar: Dr. **Meyer**, træffes i Hr. Bille-Tops Hjem daglig 9—10.

Dr. **Neumann** er bortrejst til 7. Avgust. Vikar: Dr. **Christensen**, Nørrebrogade 31, tr. 1—2, Søndag 9—10.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse

Ny Medlemmer: Sætter Lauritz Louis Sophus Nielsen, udl. 1/7 99 hos Kany & Knudsen (arb. s. Sted). I S. L.: Sætter Niels Andreas Hansens Hustru Vilhelmine Christine og Lærling Adolf Lauritz Andreas Nielsen (Emil Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1070 (Dsk. t. F.), Carl Aug. Svendsen (arbl.) til Nakskov. 2876, Axel M. Hoff (arbl.) til Udlandet.

Udmældt: Punktererske Caroline Demant (Nielsen & Lydiche).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. *Lukket paa Søndag.*

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I **Hobro** er fra 1. Juli oprettet en Lokalafdeling paa 4 Medlemmer med Faktor PAUL HALSE som Formand.

Kolding, den 11. Juli 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Hobro: Faktor PAUL HALSE. **Hjørring:** Typ. J. C. MØLLER, Vendsyssel Tid. **Nykøbing F.:** Typ. P. A. PETERSEN, Loll.-Falst. Folketid. **Herning:** MADS KAMP MADSEN.

Kolding, 11. Juli 1899. HVIDTFELDT.

Ny Medlemmer: Aarhus, Jul. Vald. Sørensen, udl. i Jyllandsp. efter 5 Aars Lære. Slagelse, H. P. P. Hansen, udl. 1/5 87 (Sorø Amtstid.), tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 987, Svend Alfr. Petersen (arbl.) fra Nakskov. Nakskov, 1070, Carl Aug. Svendsen. Randers, 1324, N. J. Christensen fra Holbæk (arbl.).

Bortrejste: Holbæk, 1290, Viggo Nikolaisen (paa Rejse). Horsens, 1370, Sofus Utke (paa Rejse). Skanderborg, 869, Jørg. P. Løfquist (til Kolding). Ringsted, Jørgensen til Slagelse paa Rejse.

Udslettet f. Rest.: Slagelse (Korsør), Olivius Albert Holtzmann.

Udmældt: Odense, 738, Carl Tiedje (Principal).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9: Møde Strandboulevard 2. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 16. Juli **Udflugt med Damer** (se sidste Nr. af Typ.-Tid.). **Mødested:** *Nordbanen* **Kl. 9,30.** Tegning maa ske inden *Fredag Eftenn.* Kl. 4 til d'Hrr. CHR. NIELSEN og BENZIN, Centraltrykkeriet.

T. S. **Boldspil** paa Fælleden hver *Søndag* fra 9—12 samt Torsdag Aften. Medl. anm. om at møde, da der snart skal være Kamp. Et Styrelsesmedl. vil være tilstede hver Søndag.

Hver Onsdag Aften 7½—9: **Frilufts-gymnastik.** *Nye Indmældelser* modtages.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Fredensborg. Trianglen Kl. 8. Nilsson og Sørensen.

ANNONCER

En ung Typograf,

flink Sætter, ønsker Plads til Efteraaret eller før i *København* eller i en større Provinsby. Billet mrkt. »Typograf« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Adolph Wulff

GOTHERSGADE 8

Største Lager af Bog- og Stentrykartikler.

Repræsentant for følgende Fabriker:

Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser

Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier

Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"

Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning

Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver

Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk

L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud

Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.

Telefon 89

Amerika!

Den første Sending her til Landet af ægte amerikanske Digeltryk- og Skæremaskiner er ankommen direkte fra The Chandler & Price Co., Cleveland, Ohio til

Eneforhandleren for Danmark

Ad. Wulff,
Gothersg. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 21 JULI 1899 XXVI AARGANG

Da jeg er bortrejst fra København fra den 23. Juli til den 29. Juli, bedes alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Numer 30 sendt direkte til Trykkeriet under Adresse: Victor Petersen, Nybrogade 12. *Med koll. Hilsen*

F. K. MADSEN.

„Enighedskamret" bristede.

SAA blev det endelig Slut med den Skinforhandling, som der i 6 Uger er ført i det saakaldte »Enighedskammer«. Ikke fordi at Arbejderne ikke var villige til at underkaste sig en Voldgiftsrets Kendelse, ikke fordi at Enighedskamrets Formand, Hr. Professor DEUNTZER, ikke har gjort alt for at bringe de stridende Parter saa nær sammen, at der i Løbet af nogle faa Dage kunde have været afsagt en Kendelse, hvorved Lock-out'en var blevet hævet — nej udelukkende fordi at Arbejdskøberne fra først til sidst har vist en Stædighed, som er uden Sidestykke, og som i Lørdags gav sig Udslag i, at d'Hrr. Kapitalist-Mestre, som har sat Lock-out'en i Scene, erklærede ikke at ville underkaste sig en Voldgiftsrets Kendelse, hvis ikke de 8 berygtede Punkter paa Forhaand fuldtud bleve anerkendte fra Arbejdernes Side.

Vi giver vore udelukkede Kammerater Ret i deres Opfattelse, at naar en Voldgiftsret skal dømme i denne Strid, saa maa begge Parter bøje sig for den Afgørelse, som Retten kommer til, uden paa Forhaand at lade sig binde hverken til den ene eller den anden Bestemmelse. Desuden er de 8 Punkter af en saadan Natur, at det vilde være en Skændsel for den danske Arbejder, om han skulde underskrive paa disse.

Men det sker heller ikke, naar blot vi, som er i Arbejde, vedbliver at støtte paa den Maade, som vi har begyndt. *Og det vil vi gøre!*

Stillingen for os er klar nu. Vi véd, hvad d'Hrr. pønser paa, saasnart de blot kunde faa underkuet vore Organisationer; men vi véd samtidig, at vor Styrke udelukkende ligger i vort glimrende Sammenhold og vor Offervillighed, og selv om derfor Kapitalen farer nok saa hensynsløst, nok saa brutalt frem, saa skal det dog aldrig lykkes at fravriste de organiserede Arbejdere det bedste Vaaben, de ejer.

Denne Kamp har i mange Hjem, hvor der før var lyst og hyggeligt, og hvor Manden efter det anstrængende Dagværk glad og tilfreds hvilede ud, sat sine dybe Mærker. Under de gode Konjunkturer har det lille Hjem faaet mere Tiltrækningskraft for Familieforsørgeren; Stuerne er vel ikke blevet større, men Mutter har ved Sparsommelighed og ved at hjælpe til med hvad der faldt for, lidt efter lidt faaet sparet Smaaskillingerne sammen, saa der nu var blevet Raad til at anskaffe lidt hist og lidt her — — og i de Tusinder af Hjem var der Glæde over, at man var naaet saa vidt. Saa kom Kapital-Magten, dette frygtelige Dyr, der ikke spørger om Fattigmands Glæde, og rev det hele fra hinanden! Mange Aars flittigt Arbejde blev ødelagt og med bøjet Hoved ser den fattige Moder paa, at det ene Stykke efter det andet vandrer bort — hver lille Genstand har jo kostet Arbejde og Savn.

Men Kapitalen staar paa Lur og gnider sig i sin Jærnhaand for hver Gang den tror at have naaet sit Maal: at bøje Nakken paa Arbejderne.

Men lad dem kun rase. Den klassebevidste danske Arbejder vil det ikke lykkes d'Hrr. Kapitalister at kue ind under Slaveaaget. Og Mestrene skal faa at føle, at den Usandhed, som de har slynget ud til Offenligheden, at Arbejderne er fordrukne Individer, der ikke er til at arbejde med, falder tilbage paa dem selv. Hvis der havde været et eneste Gran af Sandhed i disse Beskyldninger, da vilde Arbejderne i dette Øjeblik have været underkastet Mestrenes Vilkaarligheder.

Arbejdsgiverforeningens Delegerede holdt i Onsdags i et Antal af 6—800 Møde, og de Udtalelser, der her fremkom fra de mest Krigsgale, var af en saadan Natur, at Arbejderne nu mere end nogensinde maa være sig bevidst, at denne Kamp maa og skal vi gaa sejrrig ud af. Fra Ledelsens Side blev der udtalt, at endnu skulde der smides 15—20,000 Arbejdere paa Gaden. Fra en anden Side blev der ligeledes udtalt, at saasnart Lock-out'en var sluttet med Sejr for Arbejdsgiverne, saa først for Alvor skulde Arbejderne køres i stramme Tøjler.

D'Hrr. Arbejdsgivere skal dog ikke glæde sig for tidlig.

Arbejderne er saa godt garderede og har saa mange Midler til Raadighed, at de kan holde Kampen ud, om det saa skal vare nok saa længe. For blot at nævne et Eksempel, saa kan vi meddele, at de frivillige Bidrag i forrige Uge var gaaet op med 40,000 Kroner mere end Ugen i Forvejen.

Lønninger og Centralisation.

UDENFOR den tilsyneladende nye og moderne Taktik, at lade alle Angreb gennem *Typ.-Tid.* ubesvarede, som vore Ledere i det sidste halve Aars Tid har lagt sig efter, og som efter gammeldags Opfattelse betyder *Anerkendelse af det fremsatte*, hvormed baade d'Hrr. THORVALD PETERSEN, L. JACOBSEN, PICQUART og NIELS HANSEN kan være tilfredse, har vore Venner i de andre Fagblade nu og da beskæftiget sig med *Typ.-Tid.* som Kildeskrift for de venskabelige Tanker og Hensigter, som de aldrig har søgt at lægge Skjul paa, naar det gjaldt Den typografiske Forening og de for Helheden gavnlige Fremskridt, som denne Organisation arbejdede for at indvinde.

Sidst har nu de to paa »Selvstændigheden«s Omraade siamesiske Blade taget Hr. Picquarts Artikel om »Vore Regnskaber og Finanser« til Indtægt for en Paavisning af, at det er en ren Gevinst i alt Fald paa Administrationens Omraade at have Handredemandsforeninger. Trykkerbladet regner hurtig ud, at medens den typografiske Forenings Medlemmer hver maa betale 3—4 Kr. aarlig til Lønninger, kan Trykkerforeningens Medlemmer paa samme Omraade slippe med 83 Øre, og *Ny typ. Tid.* underskriver dette Regnskabs Rigtighed med Bemærkningen om, at Kendsgærningerne derefter har paavist den uholdbare Hovedargumentation i GUSTAV CLAUSENS Centralisationsforslag om billigere Administration, ligesom Bladet selvfølgelig er tilbøjelig til at tro, at Goderne paa andre Omraader vil vise et ligesaa negativt Resultat, uden dog derfor at betvivle, at »Trykkerforeningen alligevel om to Aar underkaster sig Centralisationen — tvungen dertil af en forfejlet Fortidspolitik«.

Nu er der hertil at sige, at under Centralisationsbestræbelserne i 1896 blev Administration og Lønninger anslaaet til og anført med 4000 Kr., hvilket jo efter de dagældende Lønkontoer maatte anses for passende og uden at dermed skete nogen Paavisning af, at det var billigere end hidtil, hvilket man da ogsaa vilde have haft ondt ved. Det er altsaa ikke overensstemmende med Sandheden, at den billigere Administration var et Hovedargument. Paa den anden Side er Lønningerne netop et ef de Felter, der ikke blev centraliserede, saaledes som Tanken var, men som ordnedes med, at »Administrationsudgifter, *som er en Følge af Reservefondens Virksomhed*, godtgøres de respektive Foreninger i Forhold til Medlemsantal med et aarligt Bidrag af 40 Øre pr. Medlem« (Forbundslovenes § 11). Lønningerne fastsættes derfor i de resp. Foreningers Love og udbetales af disses Kasser, uafhængigt af Forbundet, kun med dettes Forpligtelse overfor Tilskudet, *saafremt ikke et Underskud nødvendigvis skal dækkes af de enkelte Foreninger* (Forblvs. § 32).

Dette Snurrepiberi i Lovene er Sidestykket til Forvirringen i Administrationen, der til Forbavselse for Verden har skabt to Ind- og Udbetalingssteder for Forbundet i København. Dansk typ. Forenings Medlemmer og Kolleger fra Udlandet, der kommer hertil som Medlemmer af én Organisation, drives, eftersom de er Trykkere eller Sættere, ad to forskellige Veje til at hente Understøttelse af den samme Kasse!

Med Hensyn til selve Spørgsmaalet om den for vore Medlemmer betydelig dyrere Administration, vil en nærmere Undersøgelse ganske afgjort paavise, at en ikke ringe Del af Skylden herfor bærer Sætternes evindelige Hensyntagen til Trykkerne. Alt, hvad der i en regelret og praktisk Forretningsvirksomhed kunde bringe Forvirring, har Trykkernes nuværende Formand paa »Selvstændigheden«s Vegne gjort sig til Talsmand for og desværre mødt Imødekommenhed paa. Desværre, fordi enhver Imødekommen har affødt nye Fordringer og fortsat vil gøre det, og fordi enhver Indrømmelse tegner sig for hans Indbildningskraft som en Forfølgelse.

En Sammenslutning paa praktisk Basis og med en Streg over alle separatistiske Tendenser indenfor Fagets fælles Virksomhedsomraader vilde afgjort vise det for alle Fagfæller — baade Sættere og Trykkere — mest formaalstjenlige, selv om man ikke vilde forlange, at enkelte Mænd — som i Trykkerforeningen og Ny typ. Forening — skulde gøre Foreningsarbejdet i deres daglige Fritid for saa godt som ingen Ting.

GUSTAV CLAUSEN.

Stereotypiens Nytte.

OVER Stereotypiens Nytte er der allerede talt og skrevet meget, hedder det i det tyske Tidsskrift *Der Stereotypeur*, og dog bliver dette Hjælpemiddel ikke benyttet saa meget i mindre Forretninger, som det fortjener, skønt Bogtrykkeren har al Grund til at overveje, om ikke Stereotypering lønner sig; thi denne bringer mange Fordele for en Forretning. Man maa ikke alene betragte Stereotypien som et Skriftmaterialet *skaanende*, men meget mere som et samme *mangfoldiggørende* Hjælpemiddel.

Stereotypien kan udmærket bruges til flerfarvede Tryksager. Men i saa Tilfælde maa man ikke benytte den *første* Plade, idet den fugtige Matrice nemlig er tilbøjelig til at fortrække sig under den første Støbning, som saaledes ikke kan passe til en efterfølgende. Man maa endvidere agte paa, at det til Støbning bestemte Metal er tilstrækkelig legeret, at det paa den ene Side er letflydende for at kunne fremkalde de fine Indfatninger og Streger og paa den anden Side er tilstrækkelig modstandskraftigt for disse zarte Deles Holdbarhed. Endvidere maa der anvendes nogen Omhu ved Sætningen af et saadant Arbejde — som overhovedet ved enhver Akcidensform, der er bestemt til Stereotypering — paa Materialets Beskaffenhed, særlig Streger og Indfatninger. Selv om en dygtig Stereotypist ved Lodning af defekte Steder kan reparere en Del, saa koster saadant dog megen Tid og er desuden meget resikabelt. Hvor Materialet gennemgaaende er daarligt gør man overhovedet bedst i slet intet Forsøg at anstille, da den bedste Stereotypist kun kan gengive det, som er ham givet, og da Tilretningen af saadanne Plader kan bringe den mest øvede Trykker til Fortvivlelse.

En utvivlsom Fordel byder Stereotypien ved Muligheden af at kunne formere Plakatskrifter, som jo sædvanligvis kun anskaffes i meget ringe Kvantiteter. Skriftstøberne behøver ikke af den Grund at være misundelige paa Stereotypisterne, da Muligheden af ved Hjælp af Stereotypien at komme ud af det med et ringere Antal Bogstaver jo netop tillader Bogtrykkeren saa meget desto lettere at anskaffe noget nyt.

En Skræk for Bogtrykkerne er hine Akcidenskunstnere, som intet kan lave uden at skære Materialet itu. Og dog kan de rolig lade dem have denne Fornøjelse, naar Stereotypien er for Haanden. Det til Offer udkaarede Stykke afstøbes og Afstøbningen kan Material-Kannibalen efter Forgodtbefindende skære itu. Indfatningerne bliver ikke defekte, men Arbejdet bliver — originalt, og det er en Hovedfordring for at kunne tilfredsstille Kunderne.

Af de foranstaaende Eksempler vil man se, at Nytten af Stereotypien — foruden dens absolute Nødvendighed for Avistrykkerier — er en saa forskelligartet, at ingen Bogtrykker burde lade sig afskrække af Omkostningerne ved at anskaffe Stereotypiapparater.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **28. Uge** (sluttet Onsdag den 19. Juli):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1042.63
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kristeligt Dagblad (7)	23.90
Adresseavisen (9)	35.40	København (13)	55.10
Aftenbladet (10)	55.10	Leisner (1)	2.50
Aug. Andersen (1)	2.50	Carl Lund (1)	2.80
Agrardagbladet (11)	35.55	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Aller (23)	77.70	Luno (8)	21.25
Bagge (23)	86.00	Laur. Madsen (2)	4.90
Berlingske (29)	112.05	Mayland (2)	5.20
Birch (4)	9.70	Missionstrykkeriet (8)	21.05
Bording (13)	70.56	Mohn (1)	2.00
Bøhm (1)	3.00	S. L. Møller (15)	40.80
Carlsen (1)	2.60	Nationaltidende (49)	165.63
Centraltrykkeriet (9)	26.50	Nielsen & Lydiche (29)	78.80
Christtreu (4)	10.95	B. Nielsen (1)	2.50
I. Cohen (18)	45.75	J. S. Nielsen (2)	5.20
N. Cohen (3)	8.72	N. J. Nielsen (1)	2.50
Dannebrog (8)	38.20	Chr. Nielsen (?)	0.00
Eksprestrykkeriet (9)	25.70	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eriksen (2)	4.50	O. C. Olsen & Co. (14)	49.37
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	23.30
Fehlhaber (?)	0.00	Oluf Olsen (0)	—
Ferslew (1)	3.00	P. Petersen (13)	34.40
Fjeldsøe (7)	18.56	Emil Petersen (2)	5.70
Folkets Avis (9)	32.00	Politiken (32)	144.40
Forposten (10)	41.45	Qvist (4)	11.40
Græbe (27)	89.50	Rasmussen & Olsen (4)	10.30
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rigsdagen (2)	5.60
Herdahl (1)	2.50	Rom (3)	8.25
J. Henriksen (3)	7.80	Schouw & Co. (2)	4.60
Henningsen (2)	5.65	Sivertsen (1)	3.00
Hoffensberg (8)	22.60	Schultz (38)	102.00
Hohlenberg (4)	11.85	Social-Demokraten (26)	171.20
Axel Holm (3)	9.85	Sunnert (1)	2.30
Hoffmann (5)	13.20	Thiele (12)	32.45
Fred. Jensen (1)	2.75	Trier (10)	32.45
Vald. Jensen (?)	0.00	Truelsen (10)	26.70
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Thomasen (1)	2.50
Jørgensen & Co. (15)	44.75	Valentin & Lund (1)	2.50
L. A. Jørgensen (7)	17.27	Weiss (?)	0.00
Jordan (?)	0.00	Volkersen (1)	3.45
Ludv. Jørgensen (10)	32.35	Vort Land (10)	49.25
Keller (2)	5.95	Writh (1)	2.30
Knudtzon (3)	8.85		
Kihl & Langkjær (7)	18.50		
Overføres...	1042.63	Ialt...	2242.68

For **28. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Fehlhaher, V. Jensen, Jordan, Chr. Nielsen og Weiss.

Manglende Bidrag for 27. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Eriksen (2) 4.50, L. A. Jørgensen (8) 20.05, Keller (2) 5.95, Volkersen (1) 3.45, ialt 33.95.

Indenfor København endvidere:

Nielsen & Lydiche (Vinhandler Holmbom 4—5 Bidr.) 4.00, (Overskud fra Fornøjelseskassens Fest) 40.00, Københavns (2 »Københavns«ere) 1.00, (Ølhandler Petersen) 1.00, L. A. Jørgensen 5.06+4.90, Exprestr. (Red. Dam) 3.00, Nic. Cohn (1 Ikke-Medl.) 2.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Schultz (**ugifte**) 5.50 og (Sættersker) 2.25, Allers (Md. & Kv.) 8.75, Græbes 3.00, do. fra Skovturen 15. Juli 1.01, Dannebrogs (6 Damer) 9.50, Kristeligt Dagblads (2 Damer) 2.00, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00 og (»Esther«) 1.00, Schouw & Co. (Stapf & Nielsen) 4.00, Henr. E. Jensen (O. A. Nielsen) 2.50, Bordings (2 Ikke-Medl.) 6.45, do. (Kvindel. Trykkeriarbejdere) 2.75, B. Nielsens (2 Ikke Med.) 2.00, Frk. Lazarus 4.00, Hohlenberg 5.00, ialt 127.67.

Indenfor København ialt 2404 Kr. 30 Ø.

Udenfor København:

Kallundborg Lokalaf. 12.00, Ringsted 12.00, Helsingør 16.00, Thisted 8.00, Vejle 41.00, Nykøbing M. 9.00, Herning 6.00, Assens 8.00, Fredericia 4.00, Stubbekøbing 8.00, Rud. Ehbrecht, Næstved 3.50, Køge 6.00, Randers 16.00, Hjørring 4.00, ialt 153.50.

Udenfor København ialt 153 Kr. 50 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 28. Uge: 2557 Kr. 80 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 28 indkom 16.012 Kr. 73 Øre. Til Dato er ialt indkommet **18,570** Kr. **53** Øre.

19. Juli 1899. V. BERGENHOLZ.

Horsens Lokalafdeling har til de Udelukkede indbetalt som 7. Bidrag Kr. 106, 8. Bidrag Kr. 71.25.

Typograferne i Esbjerg (18—16 Medlemmer) har med 7. Bidrag, som indbetaltes i Lørdags, ydet 290 Kr. til Lock-out'en.

Kolding Lokalafdeling har til den stedlige Fællesorganisation i 8 Bidrag indbetalt ialt 600 Kr. til de Udelukkede. Bidragenes Størrelse varierer fra 63—92 Kr., og 34 Medlemmer har ydet fra 1—7 Kr. pr. Uge. J. M.

Logi-Forholdet.

I Anledning af en Henstilling i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* angaaende Logi til vore rejsende Kolleger, gøres herved paany opmærksom paa, at enhver tilrejsende Kollega i Horsens erholder en Nats Logi gratis paa Hotel »Heimdal«, Rædersgade, mod at afhente Kupon hos Privatkassens Formand, Hr. N. Jensen, *Dagbladet*. Kommer den Rejsende til Byen efter at Trykkeriet er lukket, er Medlemsbogen tilstrækkelig Legitimation paa Hotellet, men Kupon maa da afhentes næste Dag og afleveres.

Det sker ofte, at Kolleger, der først erholder Understøttelsen udbetalt efter at have overnattet i Byen, gaar glip af Logiet, fordi de ikke véd, at det erholdes gratis, og det vil derfor være meget ønskeligt, at de Rejsende bliver holdt à jour med Sligt. LOKALFORM.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalforening

afholdt den 13. ds. ordinær Generalforsamling. Til Stede var Hovedbestyrelsens Formand, P. HVIDTFELDT.

1. Regnskabet for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerer med 687 Kr. 43 Øre.

Den paa Generalforsamlingen den 20. April d. A. vedtagne Indsamling af Bidrag til et ældre arbejdsløs Medlem (Jens Møller) har ialt indbragt i 8 Uger 100 Kr. 50 Øre. Fra Modtageren og Hustru bragtes der Kollegerne en Tak for den ydede Hjælp.

2. Valg af Funktionærer. Genvalgte blev P. PETERSEN som Formand og BØJLE HANSEN som Næstformand. Til Revisorer valgtes C. SCHØLIN og B. NIELSEN.

3. Aflæggelse af Svendeprøver. Chr. Olsen (P. Hansens Bogtr.) havde for den af Lokalforeningen valgte Kommission aflagt en Svendeprøve, som, efter at Medlemmerne havde gennemset Aftrykkene, énstemmigt godkendtes.

Slet saa heldigt gik det ikke en ung Mand paa et andet herværende Trykkeri; han havde ikke skilt sig godt fra sin Prøve og Kommissionen nærede Tvivl om at kunne anbefale hans Optagelse i Foreningen. Da vedkommende Typograf imidlertid forblev paa Lærestedet og for Fremtiden vilde komme ind i Akcidensafdelingen, mente man fastsat en passende Frist, indenfor hvilken han skulde aflægge en Prøve for at blive optaget. — HVIDTFELDT raadede til at optage den unge Mand straks. Fordringen om Svendeprøvers Aflæggelse var jo fremsat for at gavne de unge Mennesker, idet man paa den Maade kunde faa konstateret de Steder, hvor Hensigten med Lærlinges Antagelse kun var at faa billig Arbejdskraft, og saaledes faa vedkommende Principal draget til Ansvar efter Lærlingeloven. Taleren bemærkede dog, at for at have juridisk Gyldighed skulde Prøven aflægges for en offenlig Kommission. — Efter yderligere Udtalelser vedtoges det straks at optage den unge Mand i Foreningen, og det overdroges Kommissionen at affatte en Skrivelse til vedkommende Trykkeri angaaende den her omtalte Sag.

4. Under Eventuelt besvarede HVIDTFELDT en Forespørgsel om Lærlingenes Arbejdstid med en længere Udtalelse om Forholdene efter den ny Tarifs Indførelse. Skønt Tarifens Minimumsløn kun er 17 Kr., er det dog lykkedes de fleste Steder, hvor der kun fordres laveste Lønskala, at hæve Betalingen, saa at her i Jylland kun en halv Snes Mand arbejder for 17 Kr. Hvad Arbejdstiden for Lærlingene angaar, var Forretningsudvalget ikke stemt for at bringe denne Sag for Voldgiftsretten, men Taleren mente, man paa de enkelte Trykkerier kunde faa Sagen ordnet ved privat Initiativ i Favør af den 9 Timers Arbejdsdag.

Efter at nogle stedlige Forhold var drøftede, hævedes Generalforsamlingen. B. N.

Aarhus Lokalforening

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Lørdag den 15. Juli.

Regnskabet for April Kvartal fremlagdes og godkendtes enstemmig. — FORMANDEN gav en Oversigt over Lokalforeningens Virksomhed i Regnskabsaaret Juli 1898—Juli 1899. Hovedposterne i Regnskaberne er følgende:

Samlet Kontingent	3350	Kr.	10 Øre
Tilbagebetalte Laan	89	—	» —
Andre Indtægter	12	—	» —
Fra Hovedkassen	950	—	» —
Ialt	4401	Kr.	10 Øre

Arbejdsl.	845	Kr.	75 Øre
Sygepenge	999	—	50 —
Begravelsespenge	400	—	» —
Udlaant	114	—	» —
Rejsepenge	134	—	50 —
Reservefonds	325	—	50 —
Andre Udgifter	49	—	30 —
Indsendt til Hovedkassen	1532	—	55 —
Ialt	4401	Kr.	10 Øre

Overskud 582 Kr. 55 Øre.

Regnskabet for »Dansk Typograf-Forbund — Aarhus Afdeling« — fremlagdes og godkendtes enstemmig. — Som Repræsentant til den alm. Begravelseskasses Repræsentantmøde i Aarhus blev CHR. KRÜHER enst. valgt. — En paatænkt Sommerudflugt for Lokalforeningens Medlemmer vedtoges det af Hensyn til Lock-out'en at udsætte, eventuelt indskrænke til et Bal i en af de nærliggende Skove.

Til Hovedbestyrelsens Formand, Hr. P. HVIDTFELDT, som var til Stede paa Generalforsamlingen for eventuelt at klargøre mulige Tvivlsspørgsmaal ang. Tarifen og Lovene, blev rettet forskellige Spørgsmaal, der meget beredvilligt og klart besvaredes, ligesom Hr. Hvidtfeldt under megen Opmærksomhed holdt et lille, interessant Foredrag om forskellige faglige Spørgsmaal. — Et for vor ærede Hovedbestyrelsesformand udbragt Leve blev meget kraftigt besvaret.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 40 Medlemmer.

P. CHRISTIANSEN.

Vejle Lokalforening

afholdt Lørdag den 15. Juli sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling. Af 27 Medlemmer var mødt 14. Det reviderede Regnskab for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Regnskabet for Ekstrakassen fremlagdes ligeledes og godkendtes. Der udspandt sig derefter en Forhandling om den store Lock-out. L. PETERSEN henstillede til Medlemmerne yderligere at forhøje Bidraget til de Udelukkede saafremt det skulde vise sig, at Lock-out'en trak i Langdrag. — C. JACOBSEN opfordrede Medlemmerne til at staa solidariske i Kampen. Han mindede om, at der paa Bidragslisten stod Medlemmer, der ikke ydede saa meget som de øvrige, og det var efter hans Mening dem, der bedst ævnede det. — W. JACOBSEN vilde anbefale, at Personalet paa de Trykkerier, hvor de lidet ydende Medlemmer stod, pustede lidt til disse. Der faldt endnu et Par almindelige Bemærkninger om Lock-out'en, hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen. S. J. M. SCHMIDT,
Sekretær.

Typografernes Sangforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 1. Juli i Strandboulevarden 2. Dirigent OSCAR JOHANSEN. Sekretær CHR. HANSEN.

FORMANDEN: Generalforsamlingen var indkaldt som Følge af en Skrivelse fra De samlede Sangforeninger af 1859, i hvilken der blev forelagt følgende to Spørgsmaal: Vil Typografernes Sangforening være Medindbyder af Fynboer og Jyder til Sangfest hos de københavnske Sangforeninger i 1901? og Vil Typ. Sangf. være solidarisk med de centraliserede Sangforeninger m. H. t. denne Sangfests økonomiske Forløb? Erindrede om de sidste store Sangfester i Aarhus og Odense, hvorfra Typograferne har smukke Minder og finder det selvfølgeligt, at det nu bliver vor Tur at være Værter. Sidste Sangfest i København

gav et Underskud af 3000 Kr.; alle Udgifter dækkedes ved 15 Kr. Bidrag af hver københavnsk Deltager i alle Sangfestens Koncerter og Udflugter. Mener, at Risiko ved Solidaritet ikke kan blive betydelig, naar til denne Sangfest lignes 20 Kr. paa hver københavnsk Deltager i den tre Dages Fest. — JUL. ANDERSEN og flere Talere anbefalede at svare bekræftende paa de forelagte Spørgsmaal, men beder dog om Styrelsen i god Tid vil give Medlemmerne Lejlighed til at indbetale det temmelig store Beløb efter haanden. — Efter at C. BYNCK havde lovet at være Inkassator for en saadan Indsamling, blev de to Spørgsmaal ved Afstemningen enstemmigt besvarede med Ja.

Nær og fjærn.

Enkekassen. Som det fremgaar af omstaaende Avertissement holder Enkekassen Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 paa Søfryd. Det er meget vigtige Ting der ligger for. Jeg kan saa godt forstaa, at Styrelsen ønsker at afskaffe Lægeattesten, thi den har sikkert været en Hindring for mange til at søge Optagelse. Ikke just fordi Folk var syge, men det er nu en Gang saa, at man ømmer sig stadig mod at gaa til Lægeundersøgelse; man gider ikke. Det andet Spørgsmaal der foreligger, er Optagelse i Kassen af ikke mindre end 338 ny Medlemmer (Bestyrelses-Flertals Forslag) med henholdsvis 300 og 200 Kr. i Nydesum. Dette Forslag vil bringe Medlemsantallet op til ca. 800 og hviler paa saa gode og nøjagtige Beregninger, at Kassens Eksistens synes sikret. Kun forstaar jeg ikke, at Styrelsen ikke har kunnet samle sig om dette Forslag. Desuden foreligger Forslag om som en Slags Præmie at lade Kontingentfrihed indtræde efter 40 Aars Indbetaling — 300 Kr. er med Rente og Rentes Rente naaet efter 33 Aars Forløb —, samt om en nødvendig Forhøjelse af Reservefonden.

Jeg anmoder derfor indtrængende alle Medlemmer om at give Møde paa Søndag og stemme for ovennævnte Forslag. x + y

Efterlignelsesværdigt. *Gutenberg-Koret* har i sidste Uge tilstillet Kassereren 50 Kr. til Uddeling blandt de mest trængende af vore Arbejdsløse.

Sommerferie. *Centraltrykkeriet* (MADS HANSEN) i Aarhus har — uden Opfordring — tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— D'Hrr. L. VESTEN og JULIUS NIELSEN, der fra Nytaar overtog *Hjørring Amtstidendes* Bogtrykkeri i Forpagtning, har uden Opfordring tilstaaet hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen; tidligere har der kun været ferieret i 3 Dage. Ferien har alt taget sin Begyndelse. —g. —n.

— *Skanderborg Amts Avis'* Personale har faaet tilstaaet 2 Dages Ferie.

Gutenberg-Korets Udflugt med Damer den 16. Juli forløb paa bedste Maade. Efter at have kørt med Banen til Holte, hvor den medbragte Frokost indtoges, sejlede man den smukke Tur fra Næsseslottet til Lyngby. Her spiste Deltagerne til Middag i Hotel Lyngby. Talerne fulgte Slag i Slag, og de bekendte Mærker VILMER og ALB. A. havde i Dagens Anledning forfattet et Par Sange, som modtoges med Begejstring. Først med sidste Ekstratog sluttedes den fornøjelige Udflugt med en Tak til Festkomitéen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Claes Julius Boman, udl. 1/5 90 hos Knudtzon, overgaaet fra Ny typ. Forening. S. H. L.: Trykker Jens P. Chr. Jørgensen, udl. 1/10 87 hos Jørgensen & Co. (arb. hos P. Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1768, Julius Samuelsen (J. Jørg. & Co.) fra Rejse.

Udslettet (for Lock-out-Restance): Charles Rasmussen (F. C. Christensen).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Esbjerg: S. C. GROVE, Social-Demokr.
Nykøbing M.: Typ. MATHIAS NIELSEN.
Thisted: Typ. FR. GULDAGER HANSEN.

Kolding, 19. Juli 1899. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

11. Juli: *Silkeborg* og *Køge.* 12. Juli: *Helsingør, Herning* og *Nyborg.* 15. Juli: *Kolding.* 17. Juli: *Aarhus, Ringsted* og *Nykøbing M.* 18. Juli: *Hillerød.*

Kolding, den 18. Juli 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Tiltraadte: Nykøbing F., 1036, Hans Vilh. Rasmussen (Pontoppidan). Hjørring, 412, Jens Hansen i Plads. Aarhus, 1245, Hans Neess (arbl.), sidst arb. i Flensborg. Assens, 1279, Nikolaus Søren Møller i Pl. fra København. Kolding, 869, J. P. Løfquist fra Skanderborg i Pl. Næstved, 218 (Dsk. t. F.), Fr. U. Hansen fra Nykøbing F. (arbl.). Horsens, 1370, Sofus Utke (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: Horsens, 1276, Sofus Schultz paa Rejse. Viborg, 1236, Chr. P. Christensen (arbl.) til Aarhus. Randers, Niels Henriksen til Pl. i Frederikshavn. Nykøbing F., 1121, Fred. Vald. Borup (paa Rejse). Hjørring, 201, Robert Hildebrandt til Pl. i Nyborg. Holbæk, 1145, Julius Hansen (arbl.) til Roskilde. Nakskov, 1231, Axel Petersen (paa Rejse).

Udslettet: Aarhus, 1149, O. P. Hansen (Restance).

ENKEKASSEN.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 23. Juli, Kl. 11 pr.* paa *Søfryd.*

Dagsorden:

1. Forslag fra Styrelsen: i Lovenes § 2 stryges Ordene: »mod behørig Lægeattest — osv.«

2. Da det stipulerede Antal af 500 ikke har mældt sig, stiller et Flertal indenfor Styrelsen (d'Hrr. Nordlunde, A. V. Larsen og René-Lassen) Forslag om følgende Dispensation fra Lovene: Af de 406 ny tilmældte optages de 237 (indtil 30 Aar) og de 101 (mellem 30 og 40 Aar) uden Indskud, dog at Nydesummen for de sidstnævnte sættes til 200 Kr.

Et Mindretal indenfor Styrelsen (Hr. Anton Larsen) foreslaar:

§ 1 faar følgende Tilføjelse: »I Henhold til Generalforsamlingsbeslutning af 23. Juli 1899 ere de i Tidsrummet fra 1. April til 1. Juli 1899 anmældte nye Medlemmer optagne i Kassen uden Indskud og uden Lægeundersøgelse. Ved Dødsfald udbetales disse Medlemmer

i Alderen under 30 Aar 300 Kr.
— mell. 31—40 Aar 200 Kr.
— — 41—50 — 100 —
— — 51—60 — 50 —

I § 2 indsættes: »Naar et Medlem har betalt Kontingent til Kassen i 40 Aar indtræder Kontingentfrihed.

I § 3, næstsidste Stykke, forandres Summen »5000 Kr.« til »10,000 Kr.«.

3. Eventuelt.

Kun de, der vare Medlemmer før 1. April 1899 og endnu ere Medlemmer, have Adgang til Generalforsamlingen. STYRELSEN.

T. C. C. Styrelsen og Køreudvalget bedes møde Søndag Kl. 10 paa »Søfryd«.

ANNONCER

En ung Typograf,

Avis- og Annonce-Sætter, som har arbejdet 4 Aar paa Lærestedet og er udmærket anbefalet, søger Plads til 1. August. Billet mrkt. 2969 modtager Ekspeditionskonteret.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

J. G. A. Eickhoff, København V.

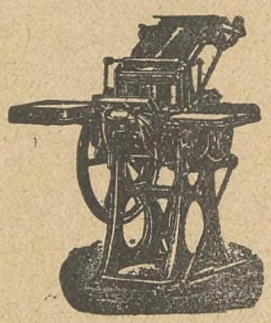

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 28 JULI 1899 XXVI AARGANG

Humbug.

SAAFREMT det ikke var paa 10. Uge, at Lock-out'en nu var gaaende, saa skulde man have forsværget, at dette virkelig lod sig gøre i det lille Land Danmark i Slutningen af det 19. Aarhundrede. Men den Komedie, som Arbejdsgiverne i disse Dage atter søger at sætte i Scene, er det berømte Enighedskammer om igen; dog er der ingen, der vil lade sig narre af denne Humbugs-Komedie, dertil har d'Hrr. spillet deres Roller for daarligt. Men ret betegnende er det, at disse Kapitalister ikke har mere Æresfølelse, end at de sender Arbejderne et Forslag, som de kalder et »Tilbud«, men som er i den Grad reaktionært, at det ikke alene indeholder de bekendte otte Slavepunkter, men ogsaa en yderligere Skærpelse af disse Punkter. Dette gør Mestrene, efter at der i et Enighedskammer i det uendelige har været forhandlet om de samme Punkter, og hvor de samme Mestre viste sig i den Grad uimodtagelige for sund Fornuft, at dette Enighedskammer tilsidst maatte og skulde briste.

Men Arbejderne lader sig ikke fange paa den Slags Limpinde. Ønsker d'Hrr. at faa denne ulykkelige Strid, som de selv ene og alene har fremkaldt, bragt ud af Verden, saa maa de stryge hvert eneste af de otte Punkter. Paa andre Betingelser, anser vi det for givet, kan Arbejderne ikke underskrive.

At vore Kammerater, som er i Kamp, i dette Øjeblik skulde indlade sig paa noget som helst Kompromis, hvor ikke hver eneste Stump af de reaktionære Forslag uigenkaldelig er slaaet til Jorden, anser vi for umuligt.

Vi vil i vore Fagforeninger være Herre i vort eget Hus, og derfor skal aldrig nogen Fabrikant eller Mester komme til at foreskrive os Love, affattede i Former og Paragrafer, der binder os paa Hænder og Fødder. De Tider er forbi, da Arbejdsgiverne ledede og styrede vore Anliggender. Det piner d'Hrr., men der er nu en Gang ikke noget ved den Sag at gøre, og saafremt de derfor ønsker at undgaa et forsmædeligt Nederlag, saa burde de hellere tage sig noget nyttigt for, nemlig at spekulere en Maade ud, hvorpaa de kunde slippe helskindet fra den Misère, som de har bragt sig selv i. Arbejdernes Repræsentanter er sikkert ikke uvillige til at hjælpe d'Hrr. Kapitalister med Raad og Daad.

Sker dette ikke, da vil der sikkert ikke gaa lang Tid, førend Arbejdsgiverforeningen knager i alle sine Fuger, og en skøn Dag vil saa det hele ramle sammen. Allerede nu mudrer det i Arbejdsgiverforeningens Lejr, og fra forskellige Dele af Landet indløber der Meddelelse om, at det er kommet til aabent Udbrud.

Men medens det ser saaledes ud i Arbejdsgiverforeningen, er det modsatte Tilfældet hos vore Kammerater. For hver Dag og hver Uge, der gaar, bliver Sammenholdet mere inderligt, mere bindende, og den Offervillighed, der fra alle Sider vises de Kæmpende, er saa stor, at Arbejderne med Sindsro kan afvente den Dag, da Kapitalisterne kommer i Tanker om, at den Sten var dem for tung at løfte, hvorfor de gør bedst i at lade den ligge!

— — —

Efter at ovenstaaende var skrevet, erfarer vi, at Repræsentantskabet for »De samvirkende Fagforbund i Danmark« har erklæret Arbejdsgivernes »Forslag til Overenskomst« for uantageligt for »De samvirkende Fagforbund«, men for at bidrage til en Løsning af Striden fremsætter Repræsentantskabet som Forhandlingsgrundlag det af Professor DEUNTZER i Enighedskamret udarbejdede Forslag, der paa en vis given Tid blev tiltraadt af Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. N. ANDERSEN.

Skulde Arbejdsgiverne foretrække dette, er »De samvirkende Fagforbund« ogsaa villige til at lade Stridsspørgsmaalene afgøre af en Voldgiftsret, hvortil begge Parter vælger et lige stort Antal Medlemmer, der i Fællesskab udnævner en Formand.

I Tilfælde af, at disse Forslag forkastes, forbeholder »De samvirkende Forbund« sig sin Stilling.

Lærlinge.

KUN faa Mennesker gør sig noget Begreb om de Ting, der bør tages i Betragtning, naar unge Mennesker er blevne konfirmerede og saa skal anbringes i Lære. Som oftest hedder det fra Forældrenes Side: Ja, naar blot man faar Drengen i Lære, saa er det i Grunden ligegyldigt, hvad det er, han skal være. Og hermed er som Regel Barnets fremtidige Skæbne afgjort, i hvert Fald for de første fem Aars Vedkommende. Hvor grundfalsk denne Opfattelse er, og hvilke sørgelige Følger det i mangfoldige Tilfælde har haft overfor det unge Menneske, at Forældrene har været ligegyldige ved Valget af den Profession, han eller hun er blevet sat til, skal vi i det følgende søge at paavise.

Typografien hører til de Fag, hvor Forældrene med Forkærlighed kaster deres Øjne, naar Børnene naar den Tid, hvor de skal fra Haanden. Dette har sin Grund i mange Omstændigheder. Og en af de vægtigste er vel den, at det er »saadan en nem Bestilling«, hvor der ikke fordres fysisk Kraft; en »pæn« Bestilling, hvor det unge Menneske altid kan gaa honnet paaklædt, og saa behøver han heller ikke »at være særlig stærk af Helbred«. Dette er som Regel det Ræsonnement, der i de fleste Tilfælde bliver gjort gældende, naar der er Tale om vor Profession. Hvor misvisende denne Opfattelse af vort Fag er, kan naturligvis kun vi sige, som har det daglig for Øje.

Et ungt Menneske, der ikke har en stærk og kraftig Konstitution, burde aldrig sætte sine Fødder i et Trykkerilokale, ja, overhovedet burde det forbydes svagelige Personer at befatte sig med Typografi, da disse er sikker paa at gaa den visse Død i Møde. Naar saadant et stakkels Barn, der burde have været i en Lære, hvor han kunde faa god Motion, frisk Luft i Lungerne, er kommet indenfor i »Kunstens Tempel«, saa hører man ofte en ældre Svend sige: det er Synd for Drengen, han gør det ikke længe. Og det slaar som Regel ikke fejl. Et halvt Aars Tid efter høres Begyndelsen til denne underlige tørre, stødende Hoste — — vi ældre lytter, skotter hen til den Unge og synes allerede at kunne se den hektiske Rødme paa Kinden. Hvis saa Forældrene ikke overtvært bryder med det hele og anbringer ham i en anden Lære, hvad disse ofte nødig gør, da den tabte Tid ikke vindes tilbage, saa kan man se, hvorledes den snigende Sygdom, som alle Typografer frygter mere end noget andet, for hver Uge, ja

hver Dag, der gaar, mere og mere æder sig ind i det unge Menneske, for til Slut at lægge ham i Graven. Naar vi kaster Blikket tilbage, hvor mange brave Kammerater har vi da ikke midt i deres blomstrende Ungdom baaret til de dødes Have. Der kunde sikkert ske en Forandring heri, naar vi selv vilde oplyse Forældrene om, at det er en Forbrydelse, de begaar ved at anbringe deres svagelige Børn i Bogtrykkerlære.

En anden Ting, som ogsaa bør lægges Mærke til, er, at vort Fag i Følge sin Natur fordrer, at Lærlingen skal være udrustet med nogen Kundskabsævne; men ved Antagelsen af Lærlinge bliver der fra Principalens Side sjældent taget Hensyn hertil. Drengen bliver sat til en Kasse og her faar han saa Lov til at staa og stable op, imellem som han skal besørge de nødvendige Byærinder, indtil de fem Aar er forløbne. Om virkelig faglig Uddannelse bliver der slet ikke Tale. Først naar han er blevet Svend, opdager han, at de fem lange Aar er spildt, og ofte maa han da søge bort fra Faget til andet Erhværv for at kunne ernære sig.

Men er dette ikke en blodig Uretfærdighed, der begaaes imod de unge Mennesker?

Fra en Kollega har vi modtaget en Skrivelse, som paa en slaaende Maade godtgør Sandheden af denne vor Omtale af Lærlingenes Uddannelse. Han skriver bl. a.: »Af de Lærlinge, som er udlærte paa det Trykkeri, hvor jeg har arbejdet i omtrent 10 Aar, fare de to til Søs, en er beskæftiget paa et Farveri, en er Kusk og en femte er helt forsvundet!«

Vi nærmer os nu Konfirmationen, den Tid, hvor Forældrene anbringer deres Børn i Sætterlære, vi skylder da os selv at advare Forældrene imod at sætte deres svagelige eller i andre Henseender ukvalificerede Børn i en Lære, som kun kan være ødelæggende for dem selv og vort Fag i sin Helhed.

DUNK.

Voldgiftsretten.

(Bogtrykkerforeningen af 1898.)

TIRSDAG den 18. Juli 1899 holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige faste Medlemmer var til Stede med Undtagelse af d'Hrr. Bogtrykker BAGGE og CARL MADSEN, for hvem Hr. Direktør FÆSTER og P. HANSEN var mødte som Suppleanter.

FORMANDEN meddelte, at Hr. N. P. NIELSEN var indtraadt som fast Medlem af Retten i Stedet for Hr. RÉNÉ-LASSEN, der nu var valgt som Suppleant.

V. S. Nr. 1. I Bibliotek for Læger, der er udført i Paketsats hos Hr. Bogtrykker FR. BAGGE, har 1389 Linjer indeholdt 406 Blandinger, herfor er betalt en Godtgørelse af 20 pCt. eller $^1/_4$ = 347 Blandinger, til Rest bliver 59 Blandinger, og i Værket »St. Johannes Logen Nordstjernen« har 6 Kol. indeholdt omtrent 3 Kol. blandet Sats, som Sætteren forlangte godtgjort med 22 pCt., medens han kun har faaet udbetalt 20 pCt. I Skrivelser af 21. Maj og 13. Juni paastaar Formanden for Den typ. Forening, Hr. P. Lauritzen, Bogtrykker Fr. Bagge pligtig til, i begge de anførte Tilfælde, at betale ikke alene det fulde Antal Blandinger, men ogsaa de mellemliggende Procenter, og anfører, at Tarifkommissionens Forhandlinger bestemt fastslaar, at Skalaen i § 16 ved sine Tal angiver en Rettesnor for Betalingen af blandet Sats saaledes, at Sætteren skal have de Linjer, der komme mellem Skalaens Tal, betalt med de pCt., de kan tilkomme.

Som Følge af de for Retten fremkomne Oplysninger angaaende Forhandlingerne vedrørende blandet Sats i Tarifkommissionen, og da det er bleven konstateret, at mellemliggende Procenter for blandet Sats almindelig betales, afsiger Retten følgende

Kendelse:

Hr. Bogtrykker FR. BAGGE bør til de paagældende Sættere betale de mellemliggende Procenter.

V. S. Nr. 2. Under 21. Maj 1899 fremsætter Formanden for Den typ. Forening Klage over, at der i Hr. Bogtrykker BAGGES Sætterilokale i Dagene 6. Marts, 4., 12., 13., 14., 15. og 17. April 1899 har været en Temperatur af $6^1/_2$ Gr. Réaumur og derunder, samt at denne Temperatur ikke alene har været i Lokalet om Morgenen, men tillige helt op ad Dagen. Da gentagne Klager intet frugtede, og Sætterne umuligt kunde arbejde ved denne Temperatur, skrev disse den Tid op, som de de sidste af de nævnte Dage havde tilsat, ialt 100 Timer. Hr. Bagge har nægtet at betale disse, idet han ikke mente sig forpligtet hertil efter Tarifen. I Henhold til Tarifens Afsnit VI paastaas Hr. Bagge tilpligtet at holde sit Lokale »tilbørlig opvarmet«, som Tarifen byder, muligvis med Angivelse af laveste Temperatur, samt idømt at betale sine Sættere det Beløb, de har skrevet op for Tidsspilde paa Grund af Mangel paa tilstrækkelig Varme.

I sin Erklæring herom udtaler Hr. Bagge, at den fremsendte Klage er ganske uberettiget, idet der er gjort, hvad der kunde gøres for at faa fyret op saa hurtigt som muligt, og at Middeltemperaturen har været betydeligt højere end $6^1/_2$ Gr. Réaumur. Under Henvisning til, at Tarifens Afsnit VI ikke fastsætter nogen Norm for, hvor mange Graders Varme der skal være i et Lokale, for at dette kan betegnes som »tilbørlig opvarmet«, samt at der ikke er fastsat nogen Erstatningspligt for det nævnte Forhold, paastaar Hr. Bagge sig frifunden.

FORMANDEN havde paa Grund af Sagens Natur tilsagt nogle Vidner og foreslog at høre disse, før Sagen diskuteredes.

Taa Typografernes Vegne var mødt d'Hrr. M. C. Nielsen, G. Petersen, L. Jensen og Carl Nielsen, af hvilke den sidste som Ordfører for sine Kolleger udtalte, at det forholdt sig rigtig, saaledes som i Klagen fremført; Lokalet havde hele Vinteren igennem været mangelfuldt opvarmet ved Arbejdstidens Begyndelse, og der var ofte klaget herover. Paa de i Klagen anførte Dage havde Temperaturen været fra $6^1/_2$ Gr. R. og derunder, og da gentagne Henvendelser intet havde frugtet, var det, at Sætterne besluttede sig til at forlange det dem derved forvoldte Tab godtgjort.

Paa Forespørgsel, om det kunde paastaas, at der ikke fra Faktorens Side var gjort noget for at faa Lokalet opvarmet i rette Tid, og om man forlangte Erstatning ogsaa for saadanne Tilfælde, hvor den mangelfulde Opvarmning kunde være Følge af Uheld, svarede Hr. Nielsen, at Sætterne ikke stillede et saadant Forlangende, og at de kun var gaaede denne Vej, fordi det i længere Tid havde været saaledes, at man ikke kunde arbejde før op ad Formiddagen, og fordi man havde faaet den Opfattelse, at de fremsatte Klager ikke blev paaagtede. Hvis der fra Faktorens Side var gjort noget for Opvarmningen, saa havde det i hvert Fald ikke frugtet.

Derefter fremstod Trykkeriets Faktor, Hr. Jessen, som udtalte, at naar der paa de i Klagen nævnte Dage ikke var tilstrækkelig opvarmet ved Arbejdstidens Begyndelse, saa var Grunden hertil den, at Forretningen havde antaget en ny Mand, som, endskønt han havde faaet strængt Paalæg om at fyre op i Kakkelovnene saa tidligt, at der kunde være varmt i Lokalet Kl. $7^1/_2$, dog ikke havde gjort dette, og da denne Mand atter forlod Arbejdet netop i disse Dage, havde man maattet antage en ny; derved var det sket, at der paa de nævnte Dage først var fyret op ved Arbejdstidens Begyndelse. Han havde ikke kontrolleret Varmegraden uden en enkelt Dag, og da viste hans Termometer 7 Gr. Kl. $7^1/_2$, men allerede en Time senere viste det mellem 11 og 12 Gr.

FORMANDEN sluttede her Vidneførslen, og efter nogen Diskussion vedtog Retten:

»Da det maa anses for tilstrækkeligt godtgjort, at Temperaturen i FR. BAGGES Bogtrykkeri ikke har været en saadan, som der i Tarifen menes med Udtrykket »tilbørlig opvarmet«, udtaler Retten, idet den iøvrigt misbilliger, at den Art Sager ikke ordnes uden Rettens Medhjælp, at en Temperatur af 10 Gr. Réaumur maa være den laveste ved Arbejdstidens Begyndelse. Paa Grund af Sagens særegne Natur finder Retten

ikke Anledning til at idømme nogen Erstatning. Dog bemærkes, at dersom den anførte laveste Temperatur i Almindelighed ikke er opnaaet ved Arbejdstidens Begyndelse, har Personalet Ret til at forlange Godtgørelse for spildt Arbejdstid«.

V. S. Nr. 3. I Værket Westrings Beslaglære, der er trykt hos Hr. FR. BAGGE, findes bag i Bogen 6 Tavler med Underskrift og Tavle-Nr., som er sat af Husets faste Folk, medens det øvrige Værk er udført paa Beregning. I Henhold til Tarifens § 28, der fastslaar, at Clichéer ikke maa fradrages Sætteren, paastaas Hr. Bagge forpligtet til at betale Beregningssætteren de 6 Tavler.

I sin Erklæring formener Hr. Bagge, at de nævnte Tavler bør betragtes som Værket uvedkommende, i Lighed med Landkort, Tabeller og lignende, som der i et Værk henvises til, uden at disse kunne siges at høre til Værket; endvidere udtales det, at Konsekvensen af at betale disse Tavler vil blive, at Satsprisen for ethvert Blad, stort eller lille, der indhæftes eller følger med en Bog, vil blive betragtet som tilhørende Beregningssætteren, der har sat den paagældende Bog, og at dette aldrig har været Meningen med Tarifen, hvis Bestemmelse om Clichéer, Smudstitler og Fagkolumner sigter til at give Beregningssætteren Erstatning for Tidsspilde ved Arbejde, der virkelig udføres.

Voldgiftsretten kom til det Resultat, at Meningen med Tarifens § 28 maa være saaledes, at alle i et Værk forekommende Clichéer, der trykkes sammen med Teksten og følger Pagineringen, tilkommer Beregningssætteren som hans naturlige Svinesteg, men at der derimod ikke er tænkt paa løse Blade, der, uafhængig af Bogens Paginering, trykkes i særskilt Form og af Bogbinderen indsættes i Bøgerne, og maatte derfor give Hr. BAGGE *Medhold i hans Opfattelse.* Retten udtaler, at

Alle i et Værk forekommende Clichéer, der trykkes i Ark eller Form sammen med Beregningssætterarbejde, tilfalder Beregningssætteren.

Samtlige Kendelser vedtoges enstemmigt.

HANNOVER. P. HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Enkekassens

ekstraordinære Generalforsamling i Søndags paa Søfryd var besøgt af ca. 60 Medlemmer. Til Dirigent valgtes OSCAR JOHANSEN og til Sekretær PETERSEN-HOLMEN.

FORMANDEN meddelte, hvorfor Generalforsamlingen var indvarslet, og beklagede, at der kun havde meldt sig 408 nye Medlemmer til Optagelse i Stedet for de af forrige Generalforsamling fastsatte 500.

Punkt 1. Forslag fra Styrelsen om Afskaffelse af Lægeattesten *forkastedes* efter en længere Diskussion med 14 St. mod 14.

Punkt 2. Forslag fra et Flertal indenfor Styrelsen (d'Hrr. Nordlunde, A. V. Larsen og Réné-Lassen) om følgende Dispensation fra Lovene: Af de 406 ny tilmældte optages de 237 (indtil 30 Aar) og de 101 (mellem 30 og 40 Aar) uden Indskud, dog at Nydesummen for de sidstnævnte sættes til 200 Kr.

Et Mindretal indenfor Styrelsen (Hr. Anton Larsen) foreslaar: § 1 faar følgende Tilføjelse: »I Henhold til Generalforsamlingsbeslutningen af 23. Juli 1899 ere de i Tidsrummet fra 1. April til 1. Juli 1899 anmældte nye Medlemmer optagne i Kassen uden Indskud og uden Lægeattest. Ved Dødsfald udbetales disse Medlemmer i Alderen under 30 Aar 300 Kr., mellem 31 og 40 Aar 200 Kr., mellem 41 og 50 Aar 100 Kr., mellem 51 og 60 Aar 50 Kr.«

De to Forslag fremkaldte en til Tider ret livlig Diskussion mellem Forslagsstillerne, som ved en Mængde Tal paaviste deres Forslags Gavn for Kassen. — OSCAR JOHANSEN henstillede til Styrelsen at forandre Nydesummen for de tilmeldte mellem 30 og 40 Aar til: mellem 30 og 35 Aar 250 Kr. og mellem 35 og 40 Aar 200 Kr. — STECKER kunde godt gaa med til Larsens Forslag, men troede ikke, de omtalte Medlemmer vilde mælde sig paa de stillede Betingelser. — BYNCK saa denne Sag som en Humanitetssag og anbefalede Larsens Forslag som det mest humane. — EMIL MØLLER var ikke nogen Tilhænger af Humanitet i denne Sag og foreslog, at de nye Medlemmer over 30 Aar skulde betale Indskud, men uden Lægeattest. — Derefter havde endnu flere Talere Ordet for at anbefale henholdsvis Flertallets eller Mindretallets Forslag, hvorefter man skred til Afstemning.

Emil Møllers Forslag om Indskud for Medlemmer over 30 Aar *vedtoges.* — Oscar Johansens Forslag om at dele Aldersgrænsen 30—40 Aar *forkastedes.* Flertallets Forslag med Møllers Ændring *vedtoges.*

Derefter *vedtoges* Anton Larsens Forslag om Forhøjelse af Reservefonden fra 5 til 10,000 Kr. og om Kontingentfrihed, efter at et Medlem havde betalt i 40 Aar.

Under Eventuelt foreslog Styrelsen, at de nye Indmeldelser skulde træde i Kraft fra 1. August, hvilket *vedtoges.*

Ringsted typografiske Understøttelsesforening

afholdt Lørdag den 15. ds. sin aarlige Generalforsamling i Schwejtzerpavillonen. Foreningen, som bestaar af saavel Typografer som Principaler, har som Formaal at understøtte de Rejsende, der ingen Understøttelse erholder af Foreningen. Regnskabet balancerede med 197 Kr. 68 Øre. Der var i Aarets Løb udbetalt Understøttelse til 23 Rejsende; til Juleuddelingen indsendte Foreningen 25 Kr. Kassebeholdningen er nu 147 Kr. 55 Øre. Formanden, L. CHRISTIANSEN, anbefalede at forhøje Understøttelsen fra 1 Kr. til 1 Kr. 25 Øre i Fremtiden, hvilket enst. vedtoges.

Umiddelbart efter holdt Lokalforeningen Generalforsamling. Efter at Regnskabet var godkendt, diskuteredes de i *Typ.-Tid.* fremhævede uheldige Svendehjem, som de Rejsende maatte søge til. Lokalforeningen har nu truffet Aftale med Gæstgiver Jørgen Larsen, Nørregade, der vil levere god Mad og Logi til Svendehjemmenes almindelige Priser, og anbefaler derfor Lokalforeningen de Rejsende dette Sted.

Svendborg Lokalforening

afholdt Generalforsamling Fredag den 21. Juli. Regnskabet oplæstes og underskreves, hvorefter der foretoges Valg af Formand, Viceformand og Revisorer.

Et Udvalg nedsattes til for Svendborgs Vedkommende at ordne det i *Typ.-Tid.s* sidste Numre omtalte Logi-Spørgsmaal.

Den selskabelige Forening »Gutenberg« holdt derefter Møde. Det vedtoges i Aar at stryge den sædvanlige Sommerudflugt og indskrænke sig til en tarvelig Skovtur med Madkurv. De til Udflugten bestemte Penge, 50 Kr., skænkedes til en syg Kollegas Familie og de udelukkede Arbejdere med Halvdelen til hver.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **29. Uge** (sluttet Onsdag den 26. Juli):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1023.42
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kristeligt Dagblad (6)	21.80
Adresseavisen (9)	36.15	København (13)	48.15
Aftenbladet (10)	49.80	Leisner (1)	2.50
Aug. Andersen (1)	2.50	Carl Lund (1)	2.80
Agrardagbladet (11)	40.25	Lützhøft-Petersen (2)	6.00
Aller (24)	72.05	Luno (9)	23.60
Bagge (22)	75.58	Laur. Madsen (2)	4.90
Berlingske (31)	122.60	Mayland (2)	5.20
Birch (4)	9.70	Missionstrykkeriet (?)	0.00
Bording (13)	63.50	Mohn (1)	2.00
Bøhm (1)	3.00	S. L. Møller (13)	32.80
Carlsen (1)	2.60	Nationaltidende (46)	154.60
Centraltrykkeriet (9)	27.15	Nielsen & Lydiche (30)	84.15
Christtreu (?)	0.00	B. Nielsen (2)	4.80
I. Cohen (19)	53.56	J. S. Nielsen (2)	5.20
N. Cohen (2)	6.10	N. J. Nielsen (1)	2.50
Dannebrog (8)	34.95	Chr. Nielsen (1)	2.70
Eksprestrykkeriet (7)	20.20	P. A. Nielsen (1)	2.50
Eriksen (?)	0.00	O. C. Olsen & Co. (22)	70.60
Enevolds. & Andersen (?)	0.00	do. Stereotypister (6)	23.30
Fehlhaber (1)	2.80	Oluf Olsen (0)	—
Ferslew (1)	3.00	P. Petersen (13)	37.25
Fjeldsøe (5)	14.15	Emil Petersen (2)	5.70
Folkets Avis (9)	32.25	Politiken (31)	133.40
Forposten (8)	30.40	Qvist (4)	11.40
Græbe (28)	89.75	Rasmussen & Olsen (3)	7.70
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rigsdagen (0)	—
Herdahl (1)	2.50	Rom (3)	8.30
J. Henriksen (?)	0.00	Schouw & Co. (2)	4.60
Henningsen (2)	5.65	Sivertsen (1)	3.00
Hoffensberg (8)	23.15	Schultz (37)	100.05
Hohlenberg (4)	11.70	Social-Demokraten (25)	136.95
Axel Holm (3)	9.85	Sunnert (1)	2.30
Hoffmann (5)	13.20	Thiele (13)	36.15
Fred. Jensen (1)	2.75	Trier (10)	32.10
Vald. Jensen (1)	3.75	Truelsen (9)	24.20
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Thomasen (1)	2.50
Jørgensen & Co. (18)	49.76	Valentin & Lund (1)	2.50
L. A. Jørgensen (6)	14.70	Weiss (4)	14.10
Jordan (2)	5.70	Volkersen (1)	3.45
Ludv. Jørgensen (8)	28.90	Vort Land (10)	41.05
Keller (1)	3.45	Writh (1)	2.30
Knudtzon (3)	8.85		
Kihl & Langkjær (6)	16.20		
Overføres...	1023.42	Ialt...	2134.52

For **29. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Christtreu, Eriksen, Enevoldsen & Andersen, Henriksen og Missionstrykkeriet.

Manglende Bidrag for 28. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Fehlhaber (1) 2.80, V. Jensen (1) 3.75, Jordan (2) 5.70, Chr. Nielsen (1) 2.70, Weiss (4) 14,10, ialt Kr. 29.05.

For **28. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

Vald. Jensens Nodestikkeri 2.00, Græbes Bogtrykkeri 3.00, Dannebrogs (6 Damer) 9.50, Exprestr. (Red. Dam) 3.00, Hohlenbergs 5.00, Schultz (**ugifte**) 5.50 og (Sættersker) 2.25, Københavns (Ølhandler Petersen) 1.00 og (2 »København«ere) 1.25, Nic. Cohn (1 Ikke-Medl.) 2.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Jens Madsen Lund (syg) 5.00, Nielsen & Lydiche (Vinhandler Holmbom 6—7 Bidr.) 4.00, Truelsens (Ikke-Medl.) 13.25, Kristeligt Dagblads (2 Damer) 2.00, Stapf & Nielsen 4.00, L. A. Jørgensen 4.40, O. A. Nielsen 2.50, Bordings (3 Ikke-Medl.) 17.70 og (kvindelige Trykkeriarbejdere) 2.75, B. Nielsens (2 Ikke-Medl.) 2.00, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00 og (»Esther«) 1.00, ialt 100 Kr. 10 Ø.

Indenfor København ialt 2250 Kr. 47 Ø.

Udenfor København:

Svendborg Lokalf. 27.00, Præstø 4.00, Helsingør 20.00, Kallundborg 12.00, Præstø 5.00, Rud. Ehbrecht i Næstved 3.50, Hillerød 27.50, Svendborg 27.00, Vejle 47.50, Køge (7 Medl.) 6.00, Ringsted 14.00, Fredericia 4.00, Nykøbing M. 10.00, Assens 9.00, ialt 216 Kr. 50 Ø.

Udenfor København ialt 216 Kr. 50 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 29. Uge: 2466 Kr. 97 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 29 indkom 18,570 Kr. 53 Øre. Til Dato er ialt indkommet **21,037** Kr. **50** Øre.

26. Juli 1899. V. BERGENHOLZ.

Den typ. Trykkerforening har til den 21. ds., foruden de planmæssige Bidrag, indbetalt **3239 Kr. 86 Øre** til de Udelukkede.

Odense Lokalforenings Bidrag til de Udelukkede var i sidste Uge 166 Kr. 85 Øre, i denne Uge 170 Kr. 10 Øre.

Silkeborgs Typografer har til de stedlige Fællesorganisationer indbetalt ca. 80 Kr. Indsamlingen fortsættes — selvfølgelig.

Nær og fjærn.

Sommerferie. Udgiveren af *Hobro Avis*, Hr. FREDR. AUBECH, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Personalet paa Hr. LEANDER NIELSENS Bogtrykkeri, Aalborg, har i Lighed med i Fjor erholdt en Uges Sommerferie. Beregningsarbejderne erholder udbetalt 25 Kr., og Lærlingene, som ogsaa her delagtiggøres i en Sommerferies Behagelighed, faar 12 Kr. 50 Øre.

— *Silkeborg Avis'* Personale faar i Aar — ligesom et Par foregaaende Aar — en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Til Efterfølgelse. Hos NIELSEN & LYDICHE eksisterer en Fornøjelseskasse (med 44 Medlemmer, omtr. samtlige Sættere og Trykkere), som dels ved Overskud af Salg af Cigarer og dels ved et ugentligt Kontingent afholder 2 Fester aarlig. Sommerfesten afholdtes Lørdag den 8. Juli fra Middag med en vellykket Udflugt pr. Vogn ad Strandvejen over Bellevue, Skodsborg og Ørholm til Lyngby. Man var forud bleven enig om, at eventuelt Overskud skulde tilfalde de *Udelukkede* — det blev 40 *Kr.*

I ovennævnte Anledning havde Personalet faaet Firmaets Tilladelse til at være fri om Eftermiddagen. Da Lønningsdagen kom, fik samtlige fastlønnede Arbejdere fuld Ugeløn, hvorimod Beregningssætterne ikke fik godtgjort de 4 Eftermiddagstimer. — Hvorfor gøre Forskel? Men det er naturligvis kun en Forglemmelse fra Firmaet, som disse Linier vil være nok til at rette.

Skovtur. Arbejdsløse Sættere og Trykkere foretog forrige Torsdag en særdeles vellykket Skovtur. Hele Turen foregik i den skønneste Enighed og med det mest straalende Humør, og at dette kunde ske, kan man takke de arbejdende Kolleger for. Nedenstaaende findes en Liste over de indkomne Bidrag, for hvilke Festudvalget paa Deltagernes Vegne bringer en hjærtelig Tak.

Aamodt Kr. 0.60, Admiralgade 19 (Bøssen) 5.32, Adresseavisen 2.00. Aftenbladet 1.35, Agrardagbladet 1.10, Aller 3.15, Bagges Sættere og Trykkere 3.00, Berlingske Tidende 0.35, Bording 0.55, Centraltrykkeriet 3.00, Dannebrog 0.50, Eksprestrykkeriet 0.85, Enevoldsen & Andersen 0.50, »Forposten«s Sættere og Trykkere 1.50, Græbes do. 2.75, Hoffensbergs do. 1.10, Hohlenbergs do. 1.00, Hoffmann 1.00, Henrik E. Jensen 1.00, Hannover 2.00, L. A. Jørgensen 1.00, Ludvig Jørgensen 2.45, Knudtzon 1.35, Kihl & Langkjærs Trykkere 0.75, Kristeligt Dagblad 0.40, Lunos Sættere og Trykkere 1.20, Mayland 0.60, S. L. Møller 2.95, Nationaltidende 2.80, Nielsen & Lydiche 3.00, B. Nielsen 0.50, O. C. Olsen 1.50, P. Petersen 1.70, Politiken 1.20, Quist 2.00, Rasmussen & Olsen 0.25, Schultz 3.00, Social-Demokraten 2.00, Thile 1.60, Trier 0.65, Truelsen 1.31, Valentin & Lund 0.50, Vort Land 1.45. — Ialt 66 Kr. 78 Øre.

Paa Festudvalgets Vegne
MARIUS N. A. NIELSEN.

Sættemaskiner. I et tysk Principalorgan skriver en Indsender bl. a.: »Der er talt og skrevet saa meget om Sættemaskiner, at man maa antage, enhver har taget sit Standpunkt i den Sag. Dette er maaske alligevel ikke Tilfældet, og som Ejer af to Linotypemaskiner tillader jeg mig derfor at fremsætte min Dom. Denne gaar ud paa, at Maskinens Leveringsdygtighed er angivet altfor høj i Priskuranten. Ved min Avis, som har en Spaltebredde af 15½ Cicero, kan en øvet Maskinsætter næppe præstere mere end 8000 Bogstaver i Timen. Men i Priskuranten staar der: En almindelig Arbejder sætter paa Maskinen 10,000 til 12,000 Bogstaver og mere i Timen, medens øvede Folk kan drive det op til 18—20,000 pr. Time.« — Denne sidste Præstation er efter min Erfaring ganske umulig paa den angivne Linjebredde. Foruden den ofte omtalte høje Anskaffelsespris kommer desuden mange Nyanskaffelser af andre Skriftgrader, Reservedele o. s. v. i Betragtning, hvilket fordrer en større Kapital, hvad der ligeledes er en stor Ubehagelighed. Regner man dertil Støbemetal, Kraft- og Gasforbrug, saa er Rentabiliteten langt fra stor . . . .

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Styrelsesmøde Søndag den 30. Juli Kl. 10 paa Søfryd. FORM.

Lægerne: Dr. **Paulin** er bortrejst til 4. August. Vikar: Dr. **Fischer-Møller**, træffes i Dr. Paulins Bopæl, Strandvej 41, 12—1, Søndag 8—9.

Ny Medlemmer: I Syge- & Ligk.: Laur. Larsens Hustru Christine Thomine og Emil D. P. Petersens Hustru Anna Marie.

Bortrejste: 2933, Alb. Vald. Jørgensen (arbl.) paa Rejse. 1053, Alb. F. F. Kjerrumgaard (arbl.) paa Rejse. 818 (Dsk. t. F.), Mads Vald. Jespersen (arbl.) paa Rejse. 79, Marie Nicoline Andersen (arbl.) til Aalborg i Plads.

Død: Hans Hansens Hustru Marie Vilhelmine, 56 Aar.

Udmældt: 1810, Hans Peter Tollesen (Nielsen & Lydiche).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Faaborg: Typograf JOHANNES NIELSEN, *Faaborg Folketidende.*

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

18. Juli: *Esbjerg.* 19. Juli: *Aalborg.* 20. Juli: *Præstø.* 24. Juli: *Horsens, Vejle, Faaborg* og *Holbæk.* 25. Juli: *Thisted* og *Ringkøbing.*

Kolding, den 25. Juli 1899.
ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Aalborg, Frederik Vilhelm Andersen, udl. i Aalborg Stiftstid. 1. Juli 99 efter 5 Aars Lære. Hobro, Sætter Sophus Hansen, udl. den 1. Juni i Hobro Avis efter 4¼ Aars Læretid (har aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aalborg, 79 (Den t. F.), Marie Nicoline Andersen (Arbejderbladet) fra København. Nyborg, 201, R. Hillebrandt (Nyb. Avis) fra Hjørring. Helsingør, 1324 (N. C. f. B.), Hans Oluf Hansen. Aalborg, 1102, Johan Møller fra Kbhvn. og (Løgstør), 1369, Mads Laur. Madsen fra Rejse. Ringsted, 1145, Julius L. V. Hansen fra Roskilde. Præstø, 1242, Niels Th. Viggo Hansen fra Frederikshavn (syg).

Bortrejste: Hillerød, 1311, Emil Chr. Jacobsen (paa Rejse). Næstved, 949, J. Christensen til Kallundborg (arbl.) og 997, P. M. Mikkelsen til Aarhus (arbl.).

Udslettet for Rest.: Aalborg, 1055, Janus Hansen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9, Strandboulevard 2: Fuldtalligt Møde med Damer. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 6. August, Kl. 11½: **Generalforsamling** paa »*Søfryd*«. STYR.

T. C. C. Søndag Tur til Roskilde (Stjerneløbet). Frederiksberg Runddel Kl. 8. Ystrøm og Dreyer.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 4 AVGUST 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Præstø er indtil videre lukket for Tilgang.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Fra Fredag den 4. Aug. til Fredag den 11. Aug. er jeg bortrejst. Medlemmerne bedes i denne Tid at henvende sig hos F. K. Madsen, Brolægger-stræde 11, 3. Sal o. G. Tr. fra Kl. 10—11 Form.

P. LAURITZEN.

Lock-out i Præstø Folkeblad.

MANDAG Morgen kastede Bogtrykker ALB. S. OLSEN, *Præstø Folkeblad*, Præstø, uden nogen som helst Motivering hele sit Personale, 4 Mand, paa Gaden.

Da Arbejderne om Morgenen mødte ved den sædvanlige Indgang, var denne aflaaset. Efter at være kommen ind af en anden Dør, mødtes de af Hr. Olsen med Udbrudet: »Deres Tøj ligger der, og De er færdig til Morgen!« Yderligere Forklaring blev affærdiget med »Hvad rager det Dem!«

Denne Optræden er saa meget mærkværdigere som Hr. Olsen, der har underskrevet Tarifen, hidtil har arbejdet i bedste Forstaaelse med sine Typografer, ja endogsaa for kort Tid siden søgte Optagelse i Foreningen uden at han dog udførte Beslutningen.

Den 15. Juli opsagde han imidlertid under et Stemningsudbrud hele Personalet med 14 Dages Varsel, fordi disse i Henhold til Tarifen havde forlangt Overarbejdsbetaling. Paa Foranledning heraf aflagde Hr. Hvidtfeldt ham et Besøg Lørdag den 22. Juli. Hvidtfeldt gjorde overfor Hr. Olsen gældende, at Arbejderne var berettiget til Overarbejdsbetaling og at en Afskedigelse af hele Personalet var en Lock-out, der stred mod Tarifen. Efter at Hr. Olsen i Løbet af Eftermiddagen havde konfereret med hans Kompagnon, Hr. Red. Hahn, mødte Hvidtfeldt igen om Aftenen hos Hr. Olsen, hvor denne tog Opsigelsen tilbage, da det ikke var hans Hensigt at ligge i Strid med Foreningen.

Personalet arbejdede derefter i den forløbne Uge som om intet var passeret. Det er derfor ikke til at undres over deres Forbavselse ved Modtagelsen af Udsmidningen, der er et sørgeligt Vidnesbyrd om den Demoralisation, den store Lock-out skaber i alle Arbejdsforhold.

Paa en skriftlig Forespørgsel til Hr. Olsen om, hvorledes han motiverer sin Optræden overfor Personalet og Foreningen, med hvem han har kontraheret om Arbejdsforholdene indtil 1. Juni 1902, har vi modtaget følgende Meddelelse:

Præstø Folkeblad, den 1. August 99.

Til Dansk typ. Forening,
Kolding.

I Anledning af Deres Æ., skal jeg herved meddele Dem, at vi ikke mere ønsker at beskæftige Folk fra de typografiske Organisationer.

Typograferne har faaet deres Opsigelse 14 Dage forud.

Al personlig Mellemkomst er overflødig, da Tilbud af nogen Art ej vil blive modtaget.

Ærbødigst
f. Præstø Folkeblad
A. S. OLSEN.

Hr. Olsen generer sig altsaa ikke alene ved at bryde Tarifen, men tillige ved at gaa fra sine Ord til Hvidtfeldt. Han har saaledes sikkert kun paa Skrømt taget Opsigelsen tilbage for at vinde Tid til at skrabe et andet Personale sammen, thi kort efter at Typograferne i Mandags var kastet paa Gaden mødte Redaktøren af det radikale *Præstø Folkeblad*, Hr. Hahn, med *3 Kvinder*, som var ankommen fra Stege, og som nu skulde gøre Skruebrækkerarbejde i *Præstø Folkeblad*. Endvidere er det lykkedes Konsortiet at formaa en Mand, som den 1/12 98 har udlært i Faxe, men som er Medlem af Foreningen, til at tage til Præstø. For det unge Menneskes egen Skyld vil vi haabe, at han er ukendt med, under hvilke Forhold han har modtaget Plads i Præstø.

Vi faa saa se om det vil lykkes d'Hrr. Olsen & Hahn, at holde Typograferne, deres Organisation og Tillidsmænd for Nar. — Det er en Selvfølge, at intet Medlem tager Plads i *Præstø Folkeblad* under disse Omstændigheder.

Voldgiftsretten.

I Sag Nr. 2/1899 er af Opmanden afsagt følgende

Kendelse.

En Sætter hos Firmaet Nielsen & Lydiche har modtaget til Sætning et Værk: *Rist: Olaf Ryes Saga*, hvori forekom 3 Smudstitler med tilhørende Fagkolumner, samt en fjerde Fagkolumne paa Grund af efterfølgende Smudstitel. — I anden Korrektur ere alle fire Smudstitler inddragne og alle fire Fagkolumner bortfaldne.

Derefter nægter Firmaet at betale Fagkolumnerne, mens det er villigt til at betale Smudstitlerne. Sætteren kræver saavel Fagkolumnerne som Smudstitlerne betalt.

Begge Parterne ere enige om at anse det, som det hedder i Mestrenes Skrivelse af 26. Juni 1899, »for at være af temmelig underordnet Betydning i denne Sag, om de omhandlede Fagkolumner have været satte eller ej«, hvorom der forøvrigt er en Strid, som der af denne Grund bortses fra.

Afgørende er det derimod, hvad der forstaas ved Ordet »Værk« i I § 28 i Tarifen. Dette Ord er valgt uden megen Omhu, da det bogstavret saavel kan betyde det Værk, som forelægges Sætteren (Manuskriptet) som den færdige Bog; men efter den Sammenhæng, hvori det staar, som og under Hensyn til, at det er Meningen i § 28 at sikre Typograferne en Ret, som ellers vilde blive illusorisk, saa maa det antages, at det dobbelt tydige Udtryk »Værk« i I § 28 er ensbetydende med Manuskriptet, det Værk, som forelægges Sætteren, og hvorefter han skal arbejde.

I et tidligere forekommende Tilfælde har det indklagede Firma, efter hvad der under Sagen udtrykkelig er indrømmet, ogsaa lagt denne Opfattelse til Grund for Beregningen af Sætterens Betaling.

Af disse Grunde bliver det indklagede Firma i nærværende Sag at dømme efter den i Klagen nedlagte Paastand til ogsaa at betale de 4 Fagkolumner.

København, den 26. Juli 1899.

C. TH. ZAHLE.

Det lysner!

DET synes i dette Øjeblik at se ud til, at den store Arbejdsstandsning nærmer sig sin Afslutning. Efter at Arbejdsgiverforeningen i Slutningen af forrige Uge havde bebudet en Udvidelse af Lock-out'en paa 15—20,000 Mand, er imidlertid d'Hrr. L. Bing, A. Heide og Herm. Trier traadt til med et Mæglingsforslag, som der menes, at de stridende Parter som Forhandlingsgrundlag vil kunne samle sig om; i hvert Fald har man fra Arbejdernes Side paa et Møde i De samv. Fagforbunds Repræsentantskab og Forretningsudvalg akcepteret dette Forslag, hvad der dog ikke forundrer os, da Arbejdernes Leder under hele denne ulykkelige Strid har brugt alle mulige Midler for at faa den bragt ud af Verden, Midler, som var i den Grad loyale, at man skulde synes det umuligt for Arbejdsgiverforeningen, selv om den var nok saa fanatisk, i Længden at kunne afslaa. Hidtil har imidlertid denne Forening i stedse stigende Magtbrynde afvist ethvert Forslag om Forlig. Dog synes det som sagt nu at skulle komme til en endelig Løsning, hvad vi oprigtig talt ogsaa vilde ønske. Denne Kamp har varet længe nok, ja altfor længe til, at den ikke burde sluttes nu, — men herfor bærer Kapitalisterne udelukkende Ansvaret.

For ikke at foregribe Begivenhedernes Gang undlader vi i dette Numer at omtale Grundlaget for Forliget; men opfordrer samtidig vore Kolleger Landet over til vedblivende at støtte de Udelukkede paa samme kraftige Maade som hidtil. Jo rigeligere Bidragene strømmer ind, desto hurtigere faa vi Afslutning paa Lock-out'en.

Forligsgrundlaget kan nemlig briste. Betingelserne kan blive af den Beskaffenhed, at Arbejderne **ikke** kan underskrive paa dem. Dette maa staa enhver af os klart, og derfor maa **ingen** ophøre med Betalingen af det paalignede Bidrag.

Sommer.

MEDENS Termometret i Uger har vist en Varmegrad, der stærkt nærmer sig det tropiske, sender Solen sine Straaler ind gennem de smaa snavsede Ruder i Sætterilokalet, og medens Luften i det snævre Rum bliver hedere, Blystøvet tættere, kaster Sættersvenden Blikket ud af Glughullet, op imod den skyfri Himmel og lader Tankerne sveve langt ud paa Landet, i Skov og i Vang, Mark og Sø — o, hvor herligt!

Saa vækkes han af Typernes Klirren i Vinkelhagen. Det hele var kun en Øjebliks-Drøm. Han tager fat igen, og ud af den støvede Kasse vandrer Bogstav efter Bogstav, mekanisk, maskinmæssigt, mens Uhrets Viser derhenne paa Væggen sniger sig dræbende, langsomt fremad, som om Dagen aldrig vilde faa Ende — — —.

Ja, det er prægtigt at kunne nyde lidt af den korte Sommer ude paa Landet, langt borte fra alt, hvad der hedder Trykkeri. Et vist Velvære griber én. Lidt lysere ses der paa Tilværelsen og man glemmer for et Øjeblik det daglige Slid.

Hvis det derfor er muligt, saa sæt Vinkelhagen fra Dig for en lille Tid og kom herud — Du fortrydet det næppe.

Du faar maaske ikke første Klasses Anretning, men her er højt til Loftet og vidt til Væggene og fremfor alt 1. Klasses Luft. Den vil hjælpe Dig til en god Appetit. Er Du træt, saa er her Steder nok, hvor Du kan hvile Dig. Under Træets Krone, i Skovens Udkant vil Du finde en herlig Plads, medens Tusinde af Fugle i alle Tonearter vil synge Dig et prægtigt Velkommen, eller sæt Dig i Baaden og ro ud paa Søen. Og skønt Du til daglig ikke føler Trang til at gaa i Vandet, saa varer det dog ikke længe førend dets dragende Magt har faaet Dig til at lægge Tøjet, og mens Fisken slaar i Vandet dukker Du din svedede Krop, som om Du befandt Dig i dit rette Element. Naar Du saa atter har fast Grund under Fødderne, da er Legemet smidigt, Musklerne spænstig, og Du føler nyt Blod rulle i Aarene, og med en tyk Stav i din Haand vandrer Du saa gennem kornrige Marker og duftende Enge, glædende Dig over den yppige Vækst, der overalt møder dit Øje. Saa sænker Solen sig bag de store Skove, Taagen lægger sig som et gennemsigtigt Slør over de tavse Marker; men dybt inde i Krattet slaar Nattergalen sin første Trille . . . .

Jo, her er herligt at være for en Sættersvend!

Blot saadanne otte Dages Ferie, borte fra Byens Tummel og Larm, men fremfor alt borte fra de stinkende, osende Trykkerilokaler, saa man for en Tid glemmer det daglige Livs Bryderi, det gør Legemet sundt og Humøret godt, og da bliver de mørke Vinterdage, som følger efter, ikke saa mørke og vort Arbejde ikke saa trist — det hele vil da kun være en Leg!

Og Du ferierende Svend behøver ikke at være bange for at Du kommer til at kede Dig. Overalt i Danmark, hvor Du rejser hen, vil Du finde prægtige Naturskønheder, som Du ikke tidligere har kendt, men som derfor dit Øje vil fryde sig dobbelt over at se.

Kom derfor blot herud! Men kom snart! DUNK.

Provins-Typografernes Stilling til Lock-out'en.

DER høres her ude »paa Landet« kun rosende Udtalelser om vore københavnske Kollegers resolute og særdeles frugtbringende Maade at støtte vore for Tiden uheldigt stillede Medmennesker paa. Uheldigvis synes dette at forlade d'Hrr., naar de opholder sig herude i Provinsen. Jeg kender i hvert Fald et Par Herrer, som i den Retning mangler uendelig meget.

Meningen med disse Par Ord, for hvilke jeg gærne, Hr. Redaktør, vil udbede mig Plads i Fagbladet, er da ogsaa at undersøge, om der ikke kan findes en Maade, hvorpaa vi kan faa disse og andre sløje Betalere til at rykke ud med Mønten.

Københavnerne siger: Betal det vedtagne Bidrag eller find Dig i at blive strøget af Medlemslisten.

Provinsianerne siger: Betal eller lad være, ganske som Du vil, Du er saamæn lige god for det.

Forskellen er saa iøjnefaldende, at man skulde tro, København var civiliseret, medens det øvrige Land endnu burde henregnes til det mørkeste Afrika.

Og her kommer jeg da til Kardinalspørgsmaalet, som jeg stiler til Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg eller Hovedbestyrelse, og beder d'Hrr. tage under alvorlig Overvejelse:

Er der noget til Hinder for, at der indenfor Dansk typ. Forening foretages en Afstemning over, om Medlemmerne bør yde visse Procenter af deres ugenlige Fortjeneste til Lock-out'en?

Er der noget til Hinder for, hvis Flertallet stemmer for denne Selvbeskatning, at haandhæve den paa samme radikale Maade som vore københavnske Kolleger?

Vil Forretningsudvalget eller Hovedbestyrelsen lade foretage en saadan Afstemning?

Vejle, den 30. Juli 1899. W. JACOBSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Middelfart Lokalforening

afholdt Torsdag den 27. ds. Generalforsamling, hvor Regnskabet godkendtes og Formanden (H. GEMYNTHE) genvalgtes. Til Næstformand valgtes Typograf H. P. LARSEN. Revisorerne H. GUNDERSEN og LORENTZ JENSEN genvalgtes. — Det vedtoges at indbyde Kolding, Fredericia, Vejle og Odense Lokalforeningers Medlemmer med Damer til en selskabelig Sammenkomst i Slutningen af Avgust Maaned og et Udvalg paa 3 Medlemmer nedsattes til at ordne det videre fornødne. Som bekendt var Middelfart det første Sted, hvor de selskabelige Sammenkomster afholdtes, og da Middelfart er centralt beliggende, haaber vi, at Kollegerne ville samles med os for at tilbringe en gemytlig og behagelig Dag.

H. P. LARSEN,
Sekretær.

Odense Lokalforening

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 29. Juli. Regnskabet for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. — Efter at nogle andre Punkter paa Dagsordenen vare behandlede, oplæste FORMANDEN en

Liste over Bidragene til de Udelukkede. Det fremgik deraf, at Lokalforeningen i de 9 første Uger havde indbetalt 1594 Kr. 10 Øre, dog var sidste Uge ikke medregnet. Bidragene varierede fra 25 Øre til 12 Kr. Tillige fremgik af samme Liste, at Bidragene var dalet i en ganske betydelig Grad i de senere Uger. Det oplystes, at mange Medlemmer her i Lokalforeningen slet ikke ydede noget, hvilket vakte Forbavselse, og det maatte i høj Grad beklages, at der endnu fandtes Medlemmer, der stod saa uforstaaende overfor denne store Kamp, at de mente sig berettigede til at betragte denne Strid som sig uvedkommende. Der opfordredes til at yde Støtte efter bedste Ævne, da der maaske nu mere end før vilde blive Brug for alle de Midler, der kunde skaffes tilveje. Til Slutning vedtoges det at specificere Bidragslisterne saaledes, at der i *Typ.-Tid.* for Fremtiden kommer til at staa, hvor mange Medlemmer ethvert Trykkeri har og hvor meget der ydes fra hvert Sted.

HANS NIELSEN,
Sekretær.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **30. Uge** (sluttet Onsdag den 2. Avg.):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1014.46
Admiralgade 19 (1)	5.00	Knudtzon (?)	0.00
Adresseavisen (10)	35.00	Kihl & Langkjær (6)	16.20
Aftenbladet (10)	47.70	Kristeligt Dagblad (7)	21.15
Aug. Andersen (1)	2.50	København (13)	50.85
Agrardagbladet (11)	35.55	Leisner (1)	2.50
Aller (24)	79.85	Carl Lund (0)	—
Bagge (25)	81.50	Lützhøft-Petersen (3)	8.60
Berlingske (31)	115.45	Luno (7)	18.70
Birch (4)	9.70	Laur. Madsen (2)	4.90
Bording (12)	59.27	Mayland (2)	5.20
Bøhm (1)	3.00	Missionstrykkeriet (9)	23.75
Carlsen (2)	4.90	Mohn (1)	2.00
Centraltrykkeriet (9)	28.20	S. L. Møller (13)	35.20
Christtreu (4)	10.95	Nationaltidende (50)	166.10
I. Cohen (17)	43.29	Nielsen & Lydiche (29)	80.10
N. Cohen (2)	6.14	B. Nielsen (2)	4.80
Dannebrog (8)	32.50	J. S. Nielsen (2)	5.20
Eksprestrykkeriet (7)	19.90	N. J. Nielsen (1)	2.50
Eriksen (1)	2.70	Chr. Nielsen (1)	2.70
Enevolds. & Andersen (?)	0.00	P. A. Nielsen (1)	2.50
Fehlhaber (1)	2.80	O. C. Olsen & Co. (17)	49.41
Ferslew (1)	3.00	do. Stereotypister (6)	23.90
Fjeldsøe (5)	14.15	P. Petersen (11)	32.85
Folkets Avis (9)	33.25	Emil Petersen (2)	6.00
Forposten (11)	37.00	Politiken (30)	123.95
Græbe (28)	83.95	Qvist (4)	11.40
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rasmussen & Olsen (4)	10.10
Herdahl (1)	2.50	Rom (2)	5.60
J. Henriksen (3)	7.80	Schouw & Co. (2)	4.60
Henningsen (3)	8.45	Sivertsen (1)	3.00
Hoffensberg (8)	22.20	Schultz (37)	101.85
Hohlenberg (4)	11.55	Social-Demokraten (25)	146.95
Axel Holm (3)	9.85	Sunnert (1)	2.30
Hoffmann (5)	13.20	Thiele (12)	35.15
Fred. Jensen (1)	2.75	Trier (8)	25.30
Vald. Jensen (1)	3.75	Truelsen (10)	26.00
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Thomasen (1)	2.50
Jørgensen & Co. (17)	49.60	Valentin & Lund (1)	2.50
L. A. Jørgensen (6)	14.74	Weiss (4)	14.10
Jordan (3)	8.10	Volkersen (1)	3.45
Ludv. Jørgensen (8)	30.50	Vort Land (10)	36.50
Keller (2)	5.95	Writh (1)	2.30
Overføres...	1014.46	Ialt...	2137.12

For **30. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Enevoldsen & Andersen, Knudtzon.

Manglende Bidrag for 29. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Christtreu (4) 10,95, Hoffmann (5) 13.20, Eriksen (1) 2.75, Enevoldsen & Andersen (1) 2.50, Henriksen (3) 7.80 og Missionstrykkeriet (7) 18.30, tilsammen Kr. 55.50.

For **29. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

Schultz's Bogtr. (**ugifte**) 5.50 og (Sættersker) 2.25, Agrardagbladet (**1 ugift**, 5 pCt. ekstra) 1.55, Nic. Cohn (1 Ikke-Medl.) 2.00, København (Ølhandler Petersen) 1.00 og (2 »København«ere) 1.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Eksprestrykkeriet (Red. Dam) 3.00, Dannebrogs 6 Damer 9.50, Græbe (**ugifte**) 5.75, Hohlenbergs 5.05, Bording (4 Ikke-Medl.) 11.20 og (kvindelige Trykkeriarbejdere) 2.25, B. Nielsen (2 Ikke-Medl.) 2.00, Vald. Jensens Nodestikkeri 1.00, L. A. Jørgensen 4.40, Stapf & Nielsen 4.00, »Med Ferie paa egen Regning i 2 Uger« 9.00, O. A. Nielsen 2.50, Kristeligt Dagblad (2 Damer) 2.00, Frk. Lazarus 8.00, Politiken (»Esther«) 1.00, og (Ølhdl. Petersen) 1.00, tilsammen Kr. 90.95.

Indenfor København ialt 2283 Kr. 57 Ø.

Udenfor København:

Randers Lokalf. 15.75, Fredericia 4.00, Korsør (2 Medl.) 4.00, Herning 6.00, Nykøbing M. 8.00, Køge (7 Medl.) 6.00, Helsingør 20.00, Ringsted 15.00, Præstø 5.00, Hillerød 13.75, Hjørring 4.00, Assens 7.00, Vejle 45.50, Svendborg 27.00, do. Typografers selskabelige Forening Gutenberg 25.00, Rud. Ehbrecht i Næstved 3.50, Kallundborg 12.00, tilsammen Kr. 221.50.

Udenfor København ialt 221 Kr. 50 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 30. Uge: 2505 Kr. 07 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 30 indkom 21,037 Kr. 50 Øre. Til Dato er ialt indkommet **23,542** Kr. **57** Øre.

Rettelse. I forrige Bidragsliste var fejlagtig opført: Hoffmann 13.20. Skulde udgaa. Derimod var Henriksen fejlagtig opført som Restant. Hovedsummerne uforandrede.

2. Avgust 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening bidraget i 10. Uge (Tallene i Paranthes betegner vedk. Trykkeris Personaleantal): Fyns Social-Demokrat (9) 48 Kr., Fyns Tidende (16) 35 Kr., Milo'ske Bogtrykkeri (13) 9 Medl. 18 Kr. 50 Øre, Fyns Stiftstidende (24) 9 Medl. 16 Kr., Fyns Venstreblad (5) 4 Medl. 12 Kr., Hagen & Sivertsen (5) 4 Medl. 11 Kr., Merkantiltrykkeriet (5) 9 Kr. 50 Øre, Exprestrykkeriet (1) 1 Kr. 50 Øre, Søndergaards Bogtrykkeri (2) 1 Medl. 2 Kr., Güths Bogtrykkeri (1) 1 Kr. Ialt 154 Kr. 50 Øre.

Horsens Lokalafdeling har indbetalt til de Udelukkede: 9. Bidrag Kr. 80.25, 10. Bidrag Kr. 89.25.

Kolding Lokalafdeling har i 9. og 10. Bidrag indbetalt henholdsvis 80 og 73 Kr. til de Udelukkede. J. M.

Nær og fjærn.

Voldgiftsretten for Dansk typografisk Forening og Foreningen af Bladudgivere har Fredag og Lørdag holdt Møde i Kolding for at søge forskellige Stridsspørgsmaal afgjort. Voldgiftsretten bestaar af Faktor WARBERG, Kolding, Typograf L. D. RASMUSSEN, Odense (der som Suppleant er tilkaldt i Stedet for P. Hvidtfeldt), Bogtrykker REGNAR PETERSEN, Næstved, samt Redaktør JENSEN, Fredericia. Borgmester SCHJØRRING, Kolding, beklæder Stillingen som Opmand, og rimeligvis vil flere af Sagerne blive overgivet Hr. Schjørring til Kendelse.

Fra norsk-dansk Typografforbund i Chicago er der ved Typograf OLOF A. RASMUSSEN sendt mig 50 Kr. 2 Øre til de Udelukkede. Pengene er indbetalt til »De samvirkende Fagforbund«s Kasserer og Kvittering findes i *Social-Demokraten* for 2. August. Vore amerikanske Kolleger sendes vor hjærteligste Tak, idet vi gør opmærksom paa, at selv om Lock-out'en i den nærmeste Tid skulde ophøre, vil der dog i høj Grad trænges til Støtte.

P. LAURITZEN.
p. T. F.

Enkekassen. Ifølge Generalforsamlingsbeslutning af 23. Juli 99 optages i Enkekassen fra *1. August 1899* (31. Uge): a) De paa Listerne tegnede, som *ikke* var fyldt 31 Aar den 1. Juli d. A. Optagelsen sker *uden* Indskud og Lægeundersøgelse og med 300 Kr. Udbetaling ved Dødsfald. b) De paa Listerne tegnede i Alderen fra 31 Aar, og som den 1. Juli d. A. *ikke* var fyldt 41 Aar. Disse Medlemmer optages *uden* Lægeundersøgelse, men skal *i Indskud betale 2 Kr.*, som kan betales afdragsvis i Løbet af 3 Maaneder. Nyderet 200 Kr.

Forslaget om Optagelse af Medlemmer over 41 Aar blev ikke vedtaget. Kontingentet indbetales ugentlig til Inkassatorerne, første Gang den 4. Aug. Inkassatorerne bedes opføre de nye Medlemmer med deres *fulde Navn* paa Listerne, og paase, at Restancer undgaas.

Kun de paa Listerne tegnede optages paa ovenstaaende Vilkaar.

Flertal og Mindretal. Paa den Generalforsamling, som Enkekassen afholdt den 23. Juli, blev Flertallets Forslag vedtaget. Herover blev imidlertid Mindretallet (Hr. ANTH. LARSEN) saa fortørnet, at han gik sin Vej (hvor sørgeligt!), hvorfor Hr. JOH. MØLLER som Suppleant er traadt ind i Enkekassens Styrelse. —n.

Mærkedage i August Maaned. Den 23. Aug.: Dr. phil. E. Gigas 50 Aar (Medl. af Styrelsen for Foren. af Boghaandværk). Den 28. Aug.: 150 Aarsdagen for Joh. Wolfgang Goethes Fødsel.

Druknet ved Badning. Vor Kollega, HANS LINKOLN JØRGENSEN, der siden 1896 har arbejdet i Norge, er den 22. Juli i Kristiania forulykket ved Badning. Den Afdøde var sammen med nogle Kolleger gaaet ud for at bade; straks, da han sprang ud, fik han Krampe og gik til Bunds. Det lykkedes først en halv Time efter at finde ham, og da var det naturligvis som Lig. Jørgensen var født i Nyborg 1873 og blev udlært samme Sted 1891; han blev kun 26 Aar. Under stor Deltagelse fra Kolleger og Venners Side jordedes han i Kristiania, Onsdag den 26. Juli.

Sommerferie. *Aktieselskabet Folkebladet for Svendborg Amt* har som sædvanlig givet sit Personale Sommerferie, 4 Dage op til en Søndag, med almindelig Lønudbetaling. Lærlingene nyder her altid samme Ret.

— *Fyns Centraltrykkeri*, som ejes og ledes af vore Kolleger HARALD HØGFELDT og RASMUS NIELSEN har til deres Medhjælpere, 2 Lærlinge, givet 8 Dages Sommerferie.

— Hr. Bogtrykker BACHHAUSEN, Aarhus, har tilstaaet sit Personale en 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Udgiveren af *Vejle Amts Dagblad*, Folketingsmand N. GULDBRANDSEN, har tilstaaet sine Typografer 1 Uges Ferie og Lærlingene 3 à 4 Dage med Udbetaling af Ugelønnen. W. J.

— Hr. Redaktør OPFFER, *Nyborg Avis*, har tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Mon det passer? Det fortælles, at Typograferne paa et Trykkeri i en østjydsk By hver har faaet udbetalt 20 Kr., hvorefter de kunde holde Sommerferie eller ikke, ganske som de lystede. Saa vidt mig bekendt, har kun en af d'Hrr. holdt Ferie, medens de øvrige ganske ugenert har puttet deres 20 Kr. i Lommen. Mig forekommer det, at d'Hrr. havde handlet ulige mere korrekt, om de havde holdt Ferie og derved skaffet en arbejdsløs Kollega Arbejde for en Tid. OBSERVATOR.

Fotografi. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra CHR. E. RANDA, hvis fotografiske Produkter, f. Eks. fra Grundlovsfesten, hurtig vandt en ganske fortjent Udbredelse.

Til Forretningsfører for Kristiania er, efter at der var foretaget Omvalg, Hr. LØKKEBERG valgt.

Saaledes burde det være overalt. Under den Kamp, som er blevet paatvunget de danske Arbejdere af Kapitalisterne, paakommer der ofte én det Spørgsmaal: vilde Samfundet ikke være bedst tjent med, om Arbejderne selv overtog al Produktion og derved for bestandig umuliggjorde Kapitalismens Voldshandlinger? Følgende Skildring af den amerikanske By Tell City, Ferry County, Indiana, beviser til Fuldkommenhed, at Arbejdskøberne, der uberettiget har gjort sig til Herre over alle Værdier, og derved, som nu hos os, i mangfoldige Tilfælde kastet Arbejderne ud i Elendighed, er overflødige Individer, som Samfundet maa frigøre sig for. Tell City ejer selv alle Fabrikerne, vælger selv alle Bestyrerne og bestemmer Arbejdslønnen. Byen blev grundlagt 1858 af det schweiziske Koloniselskab i Cinncinnati. Kun de, som selv er med og arbejder, kan være Aktieejere i Fabrikerne. De forskellige Fabriker beskæftiger 585 Arbejdere og har en Aktiekapital paa 700,000 Dollars. Der er ingen arbejdsløse i Byen. Driften begyndte smaat, men er efterhaanden bleven udvidet. Strejker og Lock-out'er er ukendte Ting i Tell City. Hver Fabrik styres uafhængig af den anden.

Hvad Maskiner kan udrette. En Ingeniør har udregnet, at i vore Dage kan 50,000 Mennesker ved Hjælp af Maskiner udføre den samme Mængde Arbejde, hvortil der i gamle Dage vilde behøves ikke mindre end 16,000,000 Mennesker.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Møde Søndag den 30. Juli.

Fornyet Andragende fra Arbejdsløse om Hjælp. Kassereren havde undersøgt det tidligere indkomne Andragende og det viste sig, at de langt overvejende havde Understøttelse. Man vedtog følgende: »Da Arbejdsløsheden i vort Fag ikke er ekceptionel i Sammenligning med tidligere Aar, mener Styrelsen ikke der er Anledning til at bevilge noget ekstraordinært under de nuværende Forhold, men paalægger de unge Arbejdsløse at rejse, da intet Fag er sikret saa stor Rejseunderstøttelse i Ind- og Udland som det typografiske«. — Andragende fra en Arbejdsløs om Laan til Begyndelse af en Forretning; kan ikke bevilges. — En Forespørgsel fra en Tillidsmand besvaredes. — Et misligt Forhold hos en Bogtrykker overlodes det til Formanden at ordne. — Formanden gjorde Styrelsen opmærksom paa, at han fra førstkommende Valg blev nødsaget til at nedlægge sit Mandat. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Lægerne: Dr. **Erik Larsen** er bortrejst fra 3.—20. Avgust. Vikarer: Dr. **Lange**, L. Torvegade 1, 1. og Dr. **Lassen**, L. Torvegade 19, 1., træffes begge 1—2.

Nyt Medlem: Trykker Louis Lange (Rom), udl. 1. Maj 1899.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 332, Chr. Andr. Christensen (arbl.) paa Rejse. 1170, Thomas Larsen (Truelsen) til Kristiania i Pl. 1756, Hans H. Stahl (arbl.) paa Rejse. 1538, Martin Petersen (arbl.) paa Rejse. 1247 (Dsk. t. F.), Peter Marius Andersen (arbl.) paa Rejse. 882 (Dsk. t. F.), Joh. Chr. Døhr (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Ribe: Typ. J. CHRISTENSEN. **Viborg:** Typ. GEORG ANDERSEN. Det bemærkes udtrykkeligt, at Formanden *kun* træffes i Hjemmet, St. Mikkelsgade 13, fra Kl. 12—1 og 7—8.

Kolding, 1. Avg. 1899. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

18. Juli: *Roskilde* og *Slagelse*. 26. Juli: *Frederikshavn*. 28. Juli: *Assens, Kallundborg* og *Viborg*. 29. Juli: *Middelfart, Stubbekøbing* og *Skanderborg*. 31. Juli: *Odense, Rønne, Varde* og *Ribe*.

Kolding, den 1. August 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Tiltraadte: Ringsted, 818 (Dsk. t. F.), M. V. Jespersen (Venstr. Folkeblad) fra Rejse. Assens, 1123, S. Vald. Jensen i Plads fra Holbæk. Frederikshavn, 885, Axel Bech fra Kristiania (i Plads), 1256, Albert Schmidt fra Esbjerg (i Pl.), 724, Niels Henriksen fra Randers (i Pl.) og 1356, Ignats Matjeka fra Assens (i Pl.).

Bortrejste: Frederikshavn, 889, M. Wonsyld til Norge, 1286, F. F. Strudts til Norge og 1371, Hans Holst Fischer til Aalborg i Plads. Faaborg, 1021, Ejnar Herning Knudsen til Københ. (Militær). Randers, 1314, Janus Christensen (arbl.) til Norge. Assens, 1356, Ignatz Matjeka til Pl. i Frederikshavn. Holbæk, 1123, Sofus V. Jensen til Plads i Assens. Kolding, 1373, Svend Alfr. Petersen paa Rejse og 1244, Lauritz Højer til Kbhvn. som Militær. Assens, 1011, Sofus Jensen (arbl.) til Randers. Slagelse, 3010 (Den t. F.), H. J. T. Larsen til Nyborg (paa Rejse).

Udmældt: Holbæk, 845, Jørgen Krebs (overgaaet til anden Livsstilling).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag d. 13. Aug. Kl. 12,25 fra Hovedstationen: Familietur til *Ballerup* og Søndersø Hotel. Madkurv kan medbringes. STYR.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 6. August, Kl. 11½: **Generalforsamling** paa »*Søfryd*«. STYR.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere

afholder *ordinær Generalforsamling* i Admiralgade 19, Tirsdagen den 8. Aug. Kl. 6 Efterm. Regnskab Kl. 6½.

T. C. C. Søndag Tur til Skodsborg. Trianglen Kl. 9. Nilsson og Christensen.

ANNONCER

Undertegnede anbefaler sig til d'Hrr. Kolleger med

Fotografi-Forstørrelse

efter alle Slags Billeder (2 + 15" og 15 + 20") til billigste Priser. Lighed og Holdbarhed garanteres.

Chr. Ed. Randa,
Blaagaardsgade 7 1 o. G.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 11 AVGUST 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Præstø er indtil videre lukket for Tilgang.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Slutter Lock-out'en?

Vi sætter med Villie et Spørgsmaalstegn herved, fordi det ingenlunde er givet, at fordi De samvirkende Fagforbunds Hovedbestyrelser i Mandags Aftes med en lille Majoritet — der blev afgivet 129 St. for Ophævelsen af Lock-out'en og 98 St. imod — vedtog at gaa ind paa Forligsforslaget. Den Forbitrelse, der ganske naturligt herskede blandt de Hovedbestyrelsesmedlemmer, som tilhørte de udelukkede Fag, var af en saadan Karakter, at d'Hrr. Arbejdsgivere skal vogte sig for at hælde blot saa meget som en Draabe i Bægeret til, saa flyder det nemlig over — hvis det da ikke er for sent. Ikke en af Repræsentanterne for de udelukkede Fag var i Stand til at kunne meddele et eneste Tilfælde, hvor Arbejdsgiverne havde knækket Modet paa vore udelukkede Kammerater. Nej, **alle** var parate til at føre Kampen videre.

Stor var naturligvis Harmen over, at Arbejdsgiverne forinden Forliget endnu var sluttet, vovede at sende 3 Cirkulærer eller Reglementer ud til deres Medlemmer. Cirkulærer, som i Form og Indhold var det mest nedværdigende Slavereglement, der nogensinde er budt klassebevidste Arbejdere, og som i Ord og Aand fuldstændig strider mod Forligs-Forslaget. Derfor blev den Resolution, som blev vedtaget, ogsaa formet saaledes, at saafremt Arbejdsgiverne ikke øjeblikkelig tager disse for Arbejderne saa nedværdigende Bestemmelser tilbage, **saa er Forliget ikke vedtaget, og da fortsættes Lock-out'en**.

Men der er en Ting til, som gør, at vi ikke er i Stand til paa det nuværende Tidspunkt at kunne sige, om Lock-out'en er sin Afslutning nær.

Det er Snedkerkonflikten.

For i det hele taget at faa en Løsning paa det, saa skal de Stridigheder, som herskede i dette Fag forinden Lock-out'en udbrød, ordnes nu, hvorfor der er nedsat et Fællesudvalg; men det er meget tvivlsomt, om der kan opnaas Enighed, idet Snedkermestrene har valgt en af de Mestre, der har den største Skyld for, at Lock-out'en kom til Udbrud, ind i dette Fællesudvalg, nemlig Snedkermester HASLUND fra Hjørring. Saafremt det staar i denne Arbejderfjendes Magt, saa opnaas der intet Forlig i Snedkerfaget, og følgelig vil Lock-out'en blive fortsat. Hvor ødelæggende dette vil blive for hele Samfundet er vi alle paa det rene med; men vi er samtidig klare over, at Arbejderne hverken kan eller vil strække sig videre end de nu har gjort.

Kan Arbejdsgiverne ikke forstaa dette, ja da maa de selv tage Følgerne og det Ansvar, der følger med Fortsættelsen af en saadan Strid, der lammer hele Samfundet og bringer det til Afgrundens Rand.

Om det derfor i Øjeblikket synes, som om det hele skulde gaa i Orden, saa vil vi dog raabe et Varsko til Kollegerne Landet over om at være paa deres Post og ikke forsømme at indbetale et eneste Bidrag til de Udelukkede. Det mindste Vindpust kan slukke det lille Lys, der er ved at blusse op, og det hele vil atter ligge i Mørke; men da maa og skal vore udelukkede Kammerater finde Typograferne ligesaa parate til Offervillighed, som den Dag, da Lock-out'en begyndte. En Ære er det for os, at vort Fag staar øverst paa Listen blandt de ydende, og dette skal vi blive ved med. Ganske vist er det et stort Offer, som Kollegerne her bringer, og det føles vistnok haardt i mange Hjem; men dette er dog for intet at regne mod hvad der lides i de Tusinder af Hjem, hvor Forsørgeren er smidt paa Gaden.

Kan disse vore Kammerater holde Kampen ud, ja saa kan vi det sandelig ogsaa.

— — —

I sidste Øjeblik og efter at ovenstaaende var skrevet, er der fra Arbejdsgiverforeningen indløbet Meddelelse om, at de vil, trodsende alle Overenskomster, have Lov til at affatte og ophænge saadanne Reglementer paa Værksteder og Arbejdspladser, som de finder passende.

Hermed er Forliget, forinden det endnu er traadt ud i Livet, af d'Hrr. Kapitalister brudt — og Lock-out'en fortsættes.

Voldgiftsretten

for Dansk typografisk Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne

holdt den 28. og 29. Juli konstituerende Møde paa »Hotel Kolding« i Kolding. Tilstede vare de af DANSK TYPOGRAFISK FORENING valgte Medlemmer: Typograf L. D. RASMUSSEN, Odense, og Trykkeribestyrer WARBERG, Kolding, samt de af ORGANISATIONEN AF BLADUDGIVERE I PROVINSERNE udnævnte Medlemmer: Bogtrykker JOH. JENSEN, Fredericia, og Bogtrykker REGNAR PETERSEN, Næstved. — Typograf HVIDTFELDT havde nedlagt sit Hverv som Medlem af Retten, fordi han mente, dette kolliderede med hans Stilling som Formand for Dansk typografisk Forening, hvorfor L. D. RASMUSSEN var tiltraadt Retten som 1. Suppleant. — Bogtrykker POVL HERTZ, Vejle, fungerede i 2 Sager (fra *Fredericia Avis* og *Næstved Tidende*) som Suppleant henholdsvis for Joh. Jensen og Regnar Petersen. — Retten vedtog først følgende

Forretningsorden:

1. Retten vælger selv sin Formand og Næstformand. Som Sekretær fungerer Formanden udenfor Møderne, Næstformanden ved Møderne.

2. I Henhold til Tarifens § 37, 3. Stykke, vælges en Opmand straks efter Rettens Konstituering. Hvis Opmanden afgaar ved Døden eller nedlægger sit Mandat, bliver straks nyt Valg at foretage. Opmanden maa hverken selv drive eller som Deltager være interesseret i nogen Bogtrykkervirksomhed.

3. Alle Klager skulle af vedkommende Forenings Bestyrelser indsendes til Rettens Formand i 2 Eksemplarer, affattede saa kort og tydeligt som muligt. Rettens Formand eller i dennes Forfald Næstformanden tilsender da den indklagede Part det ene Eksemplar af Klagen til Erklæring. Undladelse af at give saadan Erklæring inden 8 Dage medfører, at Retten afsiger Kendelse paa Basis af den klagende Parts Fremstiling.

4. Voldgiftsretten sammentræder paa Begæring af en af de kontraherende Foreninger inden Udløbet af 8 Dage fra den Dag, da en bestemt Begæring herom er fremsat.

5. Inden en Sags Foretagelse i et Retsmøde skal Formanden, eventuelt Næstformanden, tilstille ethvert af Rettens Medlemmer en Afskrift af Sagens Akter samtidig med Angivelse af Tid og Sted for Mødets Afholdelse.

6. Naar et Medlem er forhindret i at indfinde sig i et Retsmøde, tilsiger han selv Suppleanten.

7. For at forhindre en Sags unødvendige Forhaling ved Diskussion, skal Forhandlingen, naar 2 Timer er forløbne, siden Diskussionen om Sagen blev aabnet, paa Begæring af Halvdelen af Medlemmerne afsluttes, saaledes at de Medlemmer, der ønsker Ordet, kun faar det én Gang og for 3 Minuter hver.

8. Er Retten af en eller anden Grund ikke fuldtallig, skal den inden en Frist af 8 Dage indkaldes til et nyt Møde, som da afsiger gyldig Dom uden Hensyn til de Mødtes Antal.

9. Voteringens Resultat bestemmes ved simpel Stemmeflerhed. I Tilfælde af Stemmelighed afgøres Sagen ifølge Tarifens § 37, 3. Stykke, af den forud valgte Opmand.

10. Enhver Dom med Præmisser tilstilles uopholdelig af Rettens Formand vedkommende Parter gennem de respektive Foreningers Formænd, ligesaa Meddelelse til de forskellige Fagblade senest inden 14 Dage efter Dommens Afsigelse. —

Derpaa valgtes til Formand REGNAR PETERSEN, til Næstformand WARBERG. Til Opmand valgtes Borgmester SCHJØRRING, Kolding, som paa en derom til ham rettet Forespørgsel velvilligt havde lovet at modtage Valg.

Retten skred derefter til Behandling af forskellige Sager. I én Sag vedtoges kun en Udtalelse (enstemmig); i en anden Sag vedtoges det at indhente nærmere Oplysninger; en tredie Sag henvistes til Opmandens Afgørelse; endelig afsagdes enstemmig Kendelse i nedenstaaende Sag:

Dansk typografisk Forenings Hovedbestyrelse
kontra
Vejle Amts Folkeblad, Vejle.

Klagen gaar ud paa følgende: Trykkeren paa *Vejle Amts Folkeblad* erholder i fast Løn 10—12 Kr. og faar Procenter for Akcidenstrykning, hvorved Lønnen stiger til 17—18 Kr. om Ugen. Ved at gaa Byærinder faar han et yderligere Tillæg, hvorved hans Løn stiger til ialt et Par og tyve Kroner ugentlig. Da det sidste Arbejde anses som et en Trykker uvedkommende Arbejde, nedlægges der Paastand om, at *V. A. Fbl.* tilpligtes at betale Trykkeren med mindst 19 Kr. for hans Trykkerivirksomhed i den i Tarifen fastsatte Arbejdstid.

Fra *Vejle Amts Folkeblad* var fremkommen en Erklæring, ifølge hvilken Trykkeren beskæftiges som Trykker om Eftermiddagen fra Kl. $1^1/_2$—$6^1/_2$, i hvilken Tid han samtidig passer 2 Maskiner, og modtager i Løn Kr. 13,50 ugentlig for Avisens Trykning samt endvidere Procenter for Trykning af Akcidenser, hvilken sidste Indtægt i Januar Kvartal har udgjort gennemsnitligt Kr. 5,60 ugentligt; i April Kvartal mener Trykkeren, at Beløbet vil blive det samme. Om Formiddagen har Trykkeren ved Inkassationer for Bladet tjent ca. 6 Kr. ugentlig, hvorved hans samlede Løn er bleven ca. 25 Kr. ugentlig. *Vejle Amts Folkeblad* udtaler iøvrigt, at Bladet gærne gaar ind paa at ordne Trykkerens Forhold i Henhold til Tarifen saaledes, at Trykkeren faar 9 Timers Arbejdstid og 19 Kr. i Ugeløn for Trykning af Akcidenser om Formiddagen og Avisen om Eftermiddagen.

Retten afsagde følgende

Kendelse:

»I Henhold til de foreliggende Oplysninger passer Trykkeren samtidig 2 Maskiner, og skal hans Minimumsløn saaledes i Henhold til Tarifen være 22 Kr. ugentlig. Han har imidlertid en Gennemsnitsløn af ca. 25 Kr. ugentlig, og da Retten ikke skønner, at det er i Uoverensstemmelse med Tarifen, at Trykkeren udfører Inkassationer, naar han frivillig paatager sig dette, kan den intet tarifstridigt finde i det paaklagede Forhold, idet endvidere Trykkerens samlede Arbejdstid efter det foreliggende ikke overskrider 9 Timer.«

Bliver Sundhedsbestemmelserne i Tarifen overholdte?

SVARET maa desværre blive Nej! Hverken med Hensyn til Anbringelse af Vandspyttebakker eller Polering af Vinduerne hver Maaned er alt som det skal være.

Der findes et større Trykkeri, hvor man endnu, over $^1/_2$ Aar efter Tarifens Ikrafttræden, ikke har faaet en eneste Vandspyttebakke; andre Steder har man anskaffet dem i Sætteriet, men derimod ikke i Trykkeriet, som om Sundhedsbestemmelserne ikke vedkom Trykkerne. Med Hensyn til Vinduspoleringen tager man det heller ikke saa nøje, om der gaar 2 à 3 Maaneder mellem hver Gang.

Naar man nu véd, at oprindelig vilde Principalerne slet ikke have Sundhedsbestemmelserne optagne i Tarifen, og at det udelukkende skyldes Typografernes resolute Optræden i November i Fjor, at man fik dem gennemførte, saa maa det være enhver Typografs Pligt at vaage over, at ogsaa denne Del af Tarifens Bestemmelser bliver nøje overholdt — alle kender jo Lægernes Udtalelser om, hvor stor Betydning gode sanitære Forhold paa Trykkerierne er.

— — —

I en Sag mod Bogtrykker Bagge har Voldgiftsretten afsagt en Kendelse, som gaar ud paa, at den laveste Temperatur ved Arbejdstidens Begyndelse maa være 10 Grader. I Sundhedsbestemmelserne staar, at ethvert Arbejdssted skal være *tilbørlig opvarmet fra Begyndelse til Slutning*; dette kan kun forstaas saaledes, at der skal være normal Varme, o: *14 Grader*, og derfor maa man være alt andet end tilfreds med den afsagte Kendelse.

OBSERVATOR.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **31. Uge** (sluttet Onsdag den 9. Avg.):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1025.39
Admiralgade 19 (1)	5.00	Knudtzon (4)	10.90
Adresseavisen (9)	31.00	Kihl & Langkjær (6)	16.20
Aftenbladet (8)	40.20	Kristeligt Dagblad (5)	18.10
Aug. Andersen (1)	2.50	København (13)	51.40
Agrardagbladet (11)	35.70	Leisner (1)	2.50
Aller (24)	79.95	Lützhøft-Petersen (3)	8.60
Bagge (28)	90.05	Luno (9)	23.60
Berlingske (30)	118.45	Laur. Madsen (2)	4.90
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (13)	63.05	Missionstrykkeriet (8)	21.25
Bøhm (1)	3.00	Mohn (?)	0.00
Carlsen (2)	4.90	S. L. Møller (13)	34.15
Centraltrykkeriet (9)	26.10	Nationaltidende (48)	158.70
Christtreu (4)	10.95	Nielsen & Lydiche (29)	80.60
I. Cohen (18)	47.75	B. Nielsen (2)	4.80
N. Cohen (2)	6.05	J. S. Nielsen (2)	5.20
Dannebrog (8)	38.90	N. J. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (9)	25.47	Chr. Nielsen (1)	2.70
Eriksen (?)	0.00	P. A. Nielsen (1)	2.50
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	O. C. Olsen & Co. (20)	62.72
Fehlhaber (1)	2.80	do. Stereotypister (6)	26.00
Ferslew (1)	3.00	P. Petersen (11)	33.00
Fjeldsøe (5)	14.15	Emil Petersen (2)	6.00
Folkets Avis (9)	33.00	Politiken (35)	152.30
Forposten (10)	36.25	Qvist (4)	11.40
Græbe (27)	85.70	Rasmussen & Olsen (3)	7.80
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rom (2)	5.50
Herdahl (1)	2.50	Schouw & Co. (2)	4.60
. Henriksen (3)	7.80	Sivertsen (1)	3.00
Henningsen (3)	8.45	Schultz (36)	97.10
Hoffensberg (8)	22.45	Social-Demokraten (24)	127.90
Hohlenberg (5)	15.95	Sunnert (1)	2.50
Axel Holm (3)	9.85	Thiele (12)	35.15
Hoffmann (5)	13.20	Trier (8)	25.55
Fred. Jensen (1)	2.75	Truelsen (8)	21.40
Vald. Jensen (1)	3.75	Thomasen (?)	0.00
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Valentin & Lund (—)	—
Jørgensen & Co. (19)	55.50	Weiss (4)	14.10
L. A. Jørgensen (6)	14.70	Volkersen (1)	3.45
Jordan (?)	0.00	Vort Land (10)	43.40
Ludv. Jørgensen (6)	20.15	Writh (1)	2.30
Keller (2)	5.95		
Overføres...	1025.39	Ialt...	2164.36

For **31. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Eriksen, Jordan, Mohn.

Manglende Bidrag for 30. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Enevoldsen & Andersen (1) 2.50, Knudtzon (3) 7.70, tilsammen Kr. 10.20.

For **30. Uge** mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

Dannebrogs Sætteri (6 Damer) 9.50, Nielsen & Lydiche (Vinhandler Holmbom) 4,00, Schultz's Bogtr. (**ugifte**) 2.50 og (Sættersker) 2.25, København (Ølhandler Petersen) 1.00 og (2 »Københavnere«) 1.00, Nic. Cohns Bogtr. (1 Ikke-Medl.) 2.00, Agrardagbladet (**1 ugift**, 5 pCt. ekstra) 1.55, Red. Dam 3.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og

(Urtekræmmer Goedecke) 2.00, V. Jensens Nodestikkeri 1.00, Truelsens Bogtr. 13.00, Græbes 6.00, Kristeligt Dagblad (2 Damer) 2.00, Hohlenberg (2 ugifte) 3.20 og (2 Ikke-Medl.) 6.00, Politiken (»Esther«) 1.00 og (Ølhdl. Petersen) 1.00, Bording (2 Ikke-Medl.) 7.20 og (kvindelige Trykkeriarbejdere) 2.75, B. Nielsen (2 Ikke-Medl.) 2.00, Stapf & Nielsen 4.00, L. A. Jørgensen 4.40, O. A. Nielsen 2.50, tilsammen Kr. 88.85.

Indenfor København ialt 2263 Kr. 41 Ø.

Udenfor København:

Stubbekøbing Lokalforening 8.00, Thisted (4 Medl.) 8.00, Helsingør 21.00, Køge 8.00, Kallundborg 12.00, Korsør 10.00, Nykøbing M. 12.00, Hillerød 13.75, Ringsted 18.00, Vejle 44.50, Svendborg 26.50, Fredericia 4.00, tilsammen Kr. 185.75.

Udenfor København ialt 185 Kr. 75 Ø.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 31. Uge: 2449 Kr. 16 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 31 indkom 23,542 Kr. 57 Øre. Til Dato er ialt indkommet **25,991 Kr. 73 Øre.**

Foranlediget ved Forespørgsel gøres udtrykkeligt opmærksom paa, at Lock-out-Skatten skal erlægges, indtil Styrelsen udsender Meddelelse om, at den ophører.

9. *August 1899.* V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening bidraget i 11. Uge (Tallene i Paranthes betegner vedk. Trykkeris Personaleantal): Fyns Social-Demokrat (9) 51 Kr., Fyns Tidende (16) 35 Kr., Milo'ske Bogtrykkeri (13) 11 Medl. 22 Kr. 25 Øre, Fyns Stiftstidende (24) 11 Medl. 20 Kr., Fyns Venstreblad (6) 5 Medl. 12 Kr., Hagen & Sivertsen (5) 3 Medl. 11 Kr., Merkantiltrykkeriet (5) 3 Medl. 4 Kr. Exprestrykkeriet (1) 1 Kr. 50 Øre, Søndergaards Bogtrykkeri (2) 1 Medl. 2 Kr., Güths Bogtrykkeri (1) 1 Kr. Ialt 159 Kr. 75 Øre.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalforening

afholdt Lørdag den 5. August en ekstraordinær Generalforsamling. Hovedbestyrelsens Formand, Hr. P. HVIDTFELDT, var kommen til Stede. Godt en Trediedel af Medlemmerne var mødt. — LOKALFORMANDEN (J. P. Sørensen) aabnede Generalforsamlingen og takkede Hr. Hvidtfeldt, fordi han var kommen til Stede. Han gav Ordet til P. HVIDTFELDT, der var mødt for at klargøre og bilægge mulig opstaaede Stridigheder angaaende Tarifen. Han foretog tillige en Del statistiske Optegnelser, under hvilke det oplystes, at der paa et Trykkeri stod en nyudlært Sætter for 17 Kr.; Vedkommende tilkom imidlertid 18 Kr., da han tillige var Trykker. HVIDTFELDT anbefalede imidlertid at stille Sagen i Bero til der faldt Opmandskendelse i en Sag af samme Art. — L. PETERSEN paatalte et Forhold hos en Bogtrykker der i Byen, angaaende hvilket det vedtoges at afæske vedkommende Bogtrykker en Udtalelse. — P. HVIDTFELDT belyste derefter i et længere Foredrag forskelligt indenfor Foreningen, hvilket gav Anledning til en meget vidtløftig Diskussion, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

S. J. M. SCHMIDT,
Sekretær.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Peter Petersen, Nordjylland.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. E. H. Knudsen, Adelgade 269.
Fredericia: Typ. J. N. Clausen, Dagbladet.
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Folkebladet.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen.
Hobro: Faktor Poul Halse.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Bogtr. Fr. Holte.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Højskolebladet.
Køge: Typ. J. Chr. Henriksen, Vestergade.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Alb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. H. P. Køhke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Præstø: Typ. Hermann Hansen, Møllers Hotel.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Felix Møller, Avisen.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund.
Rønne: Typ. Niels Nielsen, Østerg.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. Holg. Rasmussen
Slagelse: Typ. C. V. Arleth.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Viggo Blomberg, Amtstid.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. M. Chr. Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogh. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Nær og fjærn.

Frem med Navnet. I *Typ.-Tid.s* sidste Numer fandtes et Stykke med Overskrift: »Mon det passer?« hvori der omtaltes et mindre pænt Forhold paa et østjydsk Bogtrykkeri. — Da der endnu er enkelte Principaler i de østjydske Byer, der ikke følger Skik og Brug og giver deres Personale Sommerferie, kunde det være rart at vide, hvilket Personale der sigtes til, og om det virkelig forholder sig saaledes, thi et saadant Forhold bør ikke gaa upaatalt hen, da det paa en Maade opmuntrer til *ikke* at give Ferie, thi her er Forholdet i den Grad vendt paa Hovedet, at det ser ud, som om en Sommerferie ikke behøves, naar man blot faar Penge til at holde den for, medens det virkelige Forhold er dette, at flere, som blive halvvejs ødelagte i denne Varme, maa holde Ferie *paa egen Regning* for ikke at blive det helt. — Derfor, lad os faa Navnet paa Trykkeriet. N. N.

Sommerferie. Red. LASSEN, *Aalborg Amtstidende*, der for nogen Tid siden tilstod Typograferne Sommerferie, har nu ogsaa tilstaaet Lærlingene 8 Dages Ferie med Udbetaling af 10 Kr. til hver, ligesom Paalæggerskerne — ialt 3 — har faaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. —tz.

Sportsklubben. Paa Søndag Form. Kl. 10 finder en Kricket-Match Sted mellem Skomagernes Boldklub og Typografernes Sportsklub.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Juli Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	2349.59	
Reservefond	-	4451.05	
Begravelseskassen		16665.73	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	5621.08	
Refussion af Porto	-	1.07	
Renter ifl. Sparekasseb. fra 11/12 98 til 11/6 99:			
af Hovedkassen Kr. 13.50			
af Begravelseskassen - 298.65			
af Reservefonden - 79.95			
	-	392.10	
			Kr. 29480.62
Dansk Typografforbund:			
Reservefondens Beholdning	Kr.	14539 43	
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 98 til 11/6 99	-	370.47	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	10401.34	
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 98 til 11/6 99	-	160.50	
			- 25471.74
		Summa	Kr. 54952.36

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	271.77	
Porto (Formanden)	-	13.48	
Bogbinderregning	-	8.15	
Porto og Telegrammer	-	3.11	
Assurance af Foreningens Arkiv	-	0.70	
Telefonleje, Juli Kvartal	-	15.00	
Kassebeholdning i Begravelseskassen	-	16964.38	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Hovedkassen	-	8157.68	
			Kr. 29965.27
Dansk Typografforbund:			
Bidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	3282.00	
Porto, Kassereren	-	3.20	
Rejseudgifter og Diæter	-	243.20	
En Ulykkesforsikringspolice i »Folket«	-	19.30	
Tryksager	-	50.15	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	10561.84	
Reservefondens do.	-	10827.40	
			- 24987.09
		Summa	Kr. 54952.36

Kolding, d. 31. Juli 1899. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 2. Avgust.

1. Et Par Andragender om Omskrivning af Rejsehjælp til Understøttelse paa Stedet var afgjort i Henhold til § 41 i Forbundslovene.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at omskreven Understøttelse aldrig kan overskride 70 Dage; dog kan Medlemmer med 200 Ugebidrag, som rejse efter at have ligget nogen Tid paa Stedet, faa Rejseunderstøttelse saalænge som det tiloversblevne Beløb strækker til efter 1.25 pr. Dag. F. Eks.: Naar et Medlem efter at have betalt 50 Ugebidrag har erhværvet Ret til 90 Dages Rejseunderstøttelse à 1.25 eller 70 Dages Understøttelse paa Stedet à 1.25, kan det *ikke* hæve 65 Dages Understøttelse paa Stedet og 25 Dage paa Rejse, men kun 5 Dage som Rejseunderstøttelse. Derimod kan et Medlem med 200 Ugebidrag, der har erhværvet Ret til 1.75 pr. Dag i 70 Dage paa Stedet efter at have nydt Understøttelse paa denne Maade i 65 Dage erholde 7 *Dage* som Rejsehjælp, har han hævet 50 Dage paa Stedet, kan han rejse i 28 Dage. I det første Tilfælde har han opsparet 5 Gange 50 Øre = 2.50 = 2 Rejsedage, i det sidste 20 Gange 50 Øre = 10.00 = 8 Dage.

2. Et sygt Medlem i Horsens, som har hjemme i Skive, og som efter sin Helbredelse skulde tilbage til Plads i Horsens, havde efter fremsendt Lægeattest faaet Tilladelse til at faa sin Sygehjælp udbetalt forskudsvis for den Tid, Lægeattesten lyder paa (1 Uge). Bifaldtes.

3. Et Medlem i Rudkøbing, der er bleven arbejdsløs, andrager om at maatte nyde Understøttelse paa Stedet, da han skal nyde »Særkost« og benytter Medicin. Han har været Medlem siden Novbr. 98 og er altsaa i Følge Forbundslovene ikke berettiget til Understøttelse paa Stedet. Nægtedes, men henvises til Sygeunderstøttelse. Andragende burde gaa gennem Lokalafdelingen.

4. Fra Flensborg meddeler Heismann, at det er en Fejltagelse, naar et Medlem herfra kun har faaet 75 Pf. pr. Dag udbetalt; efter 50 Ugebidrag faas i Reichsmark. Differensen var sendt hertil i Frimærker. — Til Efterretning.

5. En Reparation af et Skab til Roskildeafdelingen bevilgedes.

6. Aalborg Lokalafdeling, der har faaet et nyt Skab, har sendt en hidtil benyttet Kasse til Hobro. — Bifaldtes.

7. Et Medlem i Viborg andrager om et Flyttelaan af 50 Kr. til Plads i Ribe. — Tilstodes.

8. Fra Norsk Centralforening for Bogtrykkere berettes, at vort tidligere Medlem Nr. 906, Hans Linkol Jørgensen, den 22. Juli var druknet ved Badning i Kristianiafjord. Han har været Medlem i Norge siden April Kvartal 1896 og blev begravet paa Norsk Centralforenings Bekostning den 26. Juli. — Meddelelse herom er af Forretningsudvalget tilstillet Familien i Nyborg.

9. Det meddeltes, at Bladudgivernes og Dansk typ. Forenings Voldgiftsret har holdt Møde i Kolding den 28. og 29. Juli, at Referat af Voldgiftsrettens Møde vilde blive tilstillet *Typ.-Tid.* samt at Omkostningerne ved dette Møde afholdes af hver Forening. — Til Efterretning.

10. Fra Præstø — hvor der allerede den 15. Juli var mældt Konflikt, der imidlertid mentes at være ordnet af Formanden ved personlig Nærværelse den 22. Juli — mældes nu Lock-out. — Sagen henvise til Forbundsstyrelsen.

11. Odense Lokalafdeling indstiller Jacob Prøvensen, der er 83 Aar gl. og arbejdsudygtig, til Invalideunderstøttelse af Dansk typ. Forening. — 50 Kr. aarlig bevilgedes under Forudsætning af, at en Klage til Amtet over, at Odense Byraad har nægtet ham Alderdomsforsørgelse, ikke frugtede. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Styrelsesmøde Søndag Formiddag Kl. 10 paa »Søfryd«. NÆSTFMD.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Johan Carl Nielsen (B. Nielsen), tidl. Medlem. I S. L.: Chr. Emil Jensens Hustru Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1053, Albert Kjerrumgaard (Pol.) fra Rejse. 2876, Axel M. Hoff (Qvist) fra Rejse.

Bortrejste: 626, Axel Fenger (arbl.) paa Rejse. 767 (Dsk. t. F.), Viggo Güth (arbl.) paa Rejse. 1580, F. C. Petersen (arbl.) paa Rejse. 344, Carl Ejner Christensen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

Dansk typografisk Forening.

Nyt Medlem: Helsingør, Alfred Johan Mortensen, udl. ⅛ 99 efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hjørring, 1299, Carl Henrik Marius Jørgensen (fra Rejse) i Pl. Aarhus, 1045, Chr. Alfr. Krüger (arb. udenf. Faget) og 1302, C. C. Joh.s Jansen (arbl.). Kolding, 1247, Peter M. Andersen fra Rejse, 1001, Frederik Skov fra Rudkøbing og 1314, Niels Carl Olsen fra Rejse (alle arbejdsløse).

Bortrejste: Hjørring, 412, Jens Hansen (arbl.). Rudkøbing, 1001, Fred. Skov (arbl.) til Kolding. Horsens, 1192, Holger Rasmussen paa Rejse. Odense, 1258, H. C. Andersen til Faaborg i Pl. Næstved, 218, Fr. U. Hansen til Nykøbing F. i Pl. Viborg, 976, P. Møller-Jensen til Pl. i Ribe.

Død: Køge, 265, Valdemar Friguard Jensen, 66½ Aar.

Typografernes Sangforening.

Møde *næste* Lørdag. — Paa Søndag Kl. 12,25 fra Hovedst.: *Familietur* til Ballerup og Søndersø Hotel. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Frederikssund. Nørrebros Runddel Kl. 7. Chr. Nielsen og F. Nielsen.

ANNONCER

En yngre Typograf,

saavel Avis- som Akcidens-Sætter, *søger Plads straks.* Billet mrkt. »Typograf« modtager Ekspeditionskontoret.

Undertegnede anbefaler sig til d'Hrr. Kolleger med

Fotografi-Forstørrelse

efter alle Slags Billeder (12 + 15" og 15 + 20") til billigste Priser. Lighed og Holdbarhed garanteres.

Chr. Ed. Randa,
Blaagaardsgade 7[1] o. G.

Undertegnede tillader sig herved at forespørge, om der haves Huer, særskilt forarbejdede for Typografer; i saa Fald udbedes mig tilsendt under Postopkrav pr. omgaaende 2 Stykker, en til Størrelse 56½ og en 55½ Cm.

Typograf **L. Bjerkeseth,**
Stokmarknes,
Vesteraalen.
Norge.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN. Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 18 AVGUST 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Præstø er indtil videre lukket for Tilgang.
FORBUNDSSTYRELSEN.

Lock-out'en omtalt i Nabolandene.

DET svenske Typografforbunds Styrelse har udsendt Opraab til Indsamling af Bidrag til de Udelukkede i Danmark. Det hedder: »Den langvarige Strid i Norrland er nu afviklet og yderligere Understøttelse dertil paakræves ikke. I Stedet er nu en ny og større Strid opstaaet i vort Naboland Danmark, hvor ca. 50,000 Arbejdere føre en fortvivlet Kamp for Retten til Arbejde. Kolleger! Indsamlingen til Striden i Norrland har vist, hvad Enighed og god Vilje kan samle i Penge. (Vore svenske Kolleger har til den Kamp ad Frivillighedens Vej ydet over 12,000 Kr.) Trods at Eders Kræfter har været stærkt beslaglagte i denne Kamp for Foreningsretten, vover vi ligefuldt at henstille, at I snarest indenfor Eders resp. Afdelinger tager under Overvejelse Spørgsmaalet om pekuniær Støtte til vore danske Brødre, der lider under en Lock-out, hvis Mage ikke tidligere turde være fremkommet i de nordiske Lande.«

Vort finske Broderorgan *Gutenberg* skriver bl. a.: »Arbejdsindstillingen i Danmark synes at faa et stadig udvidet Omfang. Arbejdsgiverne truer med at udvide Lock-out'en yderligere med 15 à 20,000 Arbejdere foruden de 40,000, som nu i over 2 Maaneder har kæmpet mod de kapitalistiske Slavefogder.

Alt, hvad der kaldes Ret og Retfærdighed, har disse Herrer kastet overbord. Kun den raa Magt, den mest hensynsløse Brutalitet er Rettesnoren for deres Handlinger og deres Formaal er at underkue Organisationen for siden uhindret at kunne tyranisere Arbejderne, udpine dem med Sultelønninger, en forlænget Arbejdstid og uforskammede Reglementsbestemmelser. Naar vi tager i Betænkning, at henved tre Fjerdedele af de danske organiserede Arbejdere er udelukkede fra Beskæftigelse, saa er det ikke til at undres over, om de ikke ved egne Kræfter er i Stand til at gaa sejrrige ud af Kampen. Derfor er der i alle andre Lande energisk taget fat paa at yde Hjælp.

Her er Spørgsmaalet ikke det alene at tage de danske Arbejdere i Forsvar, ej heller Formaalet kun at hjælpe dem til en sejrrig Udgang af Striden. Her gælder det at lægge sig i Selen for Organisationsretten i sin Helhed. Danskernes Kamp er en Kamp for os Alle. Spørgsmaalet denne Gang drejer sig om at dele Brødet med de danske Brødre for den værste Hungers Afhjælpning. Hvis Danskerne med Vold tvinges til at blive det kapitalistiske Tyranivældes ydmygede Slaver, saa er en naturlig Følge deraf, at dette ogsaa rammer andre Landes Arbejdere — og ogsaa os Finner. Om Danskerne giver tabt i Kampen — er det et Nederlag for Arbejderorganisationerne i hele Verden. Dette kan heller ikke vi, finske Typografer, uvirksomme se paa.«

— — —

Hvor sande er disse Ord ikke af vore svenske og finske Kolleger. Intet er mere sikkert end dette, at kunde det lykkes vore hjemlige Kapitalister at knuse Arbejderbevægelsen i Danmark, da vilde der ikke gaa lang Tid før Turen kom til vore Kammerater i andre Lande. Det glæder os derfor at se, at vore Kolleger i Udlandet har den samme Forstaaelse af Arbejderbevægelsen som vi. Efter disse Udtalelser vil det sikkert ikke vare længe før Bidragene vil flyde rigeligere ind til de Udelukkede. Men dette er ogsaa nødvendigt. Allerede i den kommende Uge foretager Arbejdsgiverne deres anden store Forbrydelse, idet de uden Lov eller Dom atter kaster en 10 à 15,000 Arbejdere med deres Hustruer og Børn ud i Nød og Elendighed. Men er blot Arbejderne i alle Lande solidariske og hjælper hinanden, da skal Kapitalen faa at mærke, at heller ikke dette nedrige Skridt kan kue Arbejderne.

Provins-Typografernes Stilling til Lock-out'en.

HR. W. JACOBSEN, Vejle, spørger i *Typ.-Tid.* om der er noget til Hinder for, at der indenfor Dansk typ. Forening foretages en Afstemning over, om Medlemmerne bør yde visse Procenter af den ugentlige Fortjeneste til Lock-out'en, og hvis Flertallet stemte derfor, da at gennemføre den paa samme radikale Maade, som vore københavnske Kolleger.

Grunden til Hr. Jacobsens Spørgsmaal er den, at forskellige Provinskolleger har kunnet se paa den forbitrede Kamp, der i Sommer føres mellem Kapitalen og Arbejderne, uden at række deres lidende Standsfæller en hjælpende Haand eller kun i ganske ringe Grad har ydet Støtte.

At der findes Typografer, som kan indtage et saadant Standpunkt i en Sag, der ogsaa kan komme til at ramme dem, om Arbejderne komme til at ligge under, er meget forbavsende; men paa den anden Side findes der i Dsk. typ. Foren.s Love ikke nogen Paragraf, hvorefter saadanne Medlemmer kan tvinges til at betale Ekstrabidrag til Fagkampe ud over det, som maatte vedtages af Dansk Typograf-Forbund. Naar Lock-out'en en Gang sluttes, vil man rimeligvis kunne enes om at ordne dette Spørgsmaal for Fremtiden.

Skønt der saaledes desværre er enkelte Provinskolleger, der af en eller anden Grund ikke yder noget frivilligt Bidrag til Lock-out'en, saa vil det dog sikkert vise sig, naar Opgjørelserne efter Lock-out'ens Ophør foreligger fra de forskellige Afdelinger, at Typograferne herude i Provinserne har ydet sit vægtige Bidrag til de kæmpende Arbejdere.

Der er en glædelig Fremgang i Forstaaelsen af, at Typografernes Plads er i Arbejdernes Rækker, og jeg nærer den sikre Forvisning, at Kollegerne ikke vil løje af med Bidragydelsen, men snarere vil **øge** denne efterhaanden som Lock-out'en udvides eller trækkes i Langdrag samt at de faa, som ikke hidtil har ydet Bidrag i de kommende Uger vil give det; thi selv om det skulde være Frygt for Afsked fra deres Arkejde, der hidtil har dikteret deres Tilbageholdenhed — hvad jeg nærmest er tilbøjelig til at antage —, saa vil Indignationen over Arbejdsgivernes Brutalitet stige saa stærkt, at de sætter alle den Slags Hensyn til Side og møder med deres Skærv til Støtte for Rettens Sejr over Magten, vel vidende, at vor Organisation i Tilfælde af Overgreb fra vore Principalers Side, er i Stand til at yde dem sikker og virksom Støtte.

P. HVIDTFELDT.

En nobel Kollega.

HR. Redaktør! De bedes venligst optage følgende: Undertegnede Typografer i Assens føler sig foranledigede til gennem *Typ.-Tid.* at belyse nogle af de »Bedrifter«, som Typograf SOFUS JENSEN (Medlems-Nr. 1011, hjemmehørende i Aalborg, f. T. i Randers) har udøvet, medens han arbejdede her i Assens. Vedkommendes Meriter begyndte med, at han paa Trykkeriet spillede »første Violin« til enhver Tid og fortalte Løgn og Sludder om sine Kolleger. Toppen paa Kransekagen kom dog først, da en rejsende Kollega en Dag kom ind paa Trykkeriet for at modtage lidt Hjælp. Hr. Sofus Jensen viste sig ogsaa ved denne Lejlighed som den »pæne Mand«. Han gik nemlig ind til Redaktøren og anmodede om lidt Hjælp til »en fattig Rejsende«. Redaktøren gav ogsaa Hr. Jensen et Beløb til den Rejsende, som denne imidlertid aldrig modtog, da den »pæne Mand« selv stak Beløbet i Lommen, hvilket jo maa synes som et smukt Træk paa Kollegialitetens Omraade. At dette skulde blive oplyst, havde Hr. Jensen vist ikke tænkt sig; men til al Uheld kom den Rejsende til at arbejde her i Byen 14 Dage senere, og han benægter at have modtaget noget Beløb.

Et ligesaa smukt Træk af den »pæne Mand« bevises af følgende: Han har gennem Socialdemokratisk Forbund fra Assens modtaget en Kuponbog (Nr. 2905), paa hvilken han indsamlede Bidrag til de Udelukkede. Han har ogsaa modtaget en Del Bidrag, men er rejst her fra Byen, baade med Kuponbogen og det indsamlede Beløb. Dette blot til Advarsel for ærede Kolleger, der muligvis skulde komme sammen med Hr. Jensen.

Vi Undertegnede opfordrer herved Hr. Sofus Jensen til snarest muligt at afvikle sine Forhold her i Byen, hvis han vil undgaa Retsforfølgelse.

Assens, den 14. August 1899.

SENECA LARSEN. NICOLAUS MØLLER. C. ALMIND.
M. P. LARSEN.

De Gamle i Stiftelserne.

HR. Redaktør! Jeg behøver naturligvis ikke at fortælle Dem, at Typograferne er det Folkefærd, der i ét og alt staar som et lysende Eksempel for andre Fag, og da navnlig i den Maade, hvorpaa vi understøtter og hjælper hinanden, naar man er kommet i den Situation, hvor ens egen Person ikke magter denne Opgave. Det er selvfølgelig noget, som De véd ligesaa godt som jeg; men skal vi vedblivende være det lysende Eksempel, saa er det ikke nok, at vi i vore unge Dage betaler vort Kontingent f. Eks. til Stiftelsen, vi maa ogsaa være paa det rene med, at naar en Gang Alderdommen mælder sig, hvor de gamle Ben nægter at gøre Tjeneste for den krogede Ryg, da skal denne vor Stiftelse være som et kærligt Asyl, hvor man kan hvile ud i Fred og Ro efter de mange Aars Slid. »Men er det da ikke saaledes nu?« vil De maaske udbryde, Hr. Redaktør. Nej, det er saa langt fra, at det modsatte snarere er Tilfældet, og det er kun den yderste Nød, der nu faar vore Kolleger og deres Enker til at tage Ophold i Stiftelsen. Og Grunden er den, at i Stedet for, at enhver af Stiftelsens Beboere burde betragte sig selv som Ejere af Stiftelsen, saa er Forholdet det, at det nu mere bliver betragtet som en Fattigvæsens-Anstalt, hvor de ansatte Viceværter har Lov til overfor Beboerne at optræde paa den Maade, som de finder det passende, men som i hvert Fald ikke svarer til Ordene: Mild Stiftelse. Mangfoldige Gange er der blevet klaget til Formanden og Kassereren over denne Optræden uden at det synes at have frugtet. Naar jeg derfor har omtalt denne Sag i *Typ.-Tid.*, saa er det for at den samlede Styrelse kan tage det op til Drøftelse, saa at der snarest kan ske en Forandring heri. Vore Stiftelser skal ikke være Tvangs-Anstalter; kan Viceværterne ikke forstaa dette, da mener jeg, at de ikke er deres Opgave voksen, og det bliver da Bestyrelsen, eventuelt en Generalforsamling, der bør træffe saadanne Foranstaltninger, at vore Gamle ikke generes i deres Livsaften.

Underligt er det ogsaa, at t. Eks. en Mand som Hr. STAHRENBERG skal have saa stor en Indflydelse, at det næsten grænser op til Tvang, og haardt maa det være for gamle Kolleger, der i det sørgelige Aar 1876 trofast stod sammen i Kampen for bedre Levevilkaar, nu skal være nødsaget til i sin egen Bygning at staa med Hatten i Haanden overfor en Person, der den Gang mente at tjene sin egen Interesse ved at blive staaende, fremfor at følge Kammeraterne. For udvist Tjeneste blev der af vedkommende Principal i Stiftelsen købt en Fribolig til Hr. Stahrenberg — om det ogsaa var af samme Grund at han blev Vicevært, skal jeg lade usagt.

Men ikke sandt, Hr. Redaktør, det ser underligt ud, at vi lader vore gamle, hæderlige Kolleger føle den Slags Forsmædelse, og tjener os andre til liden Ære.

Apropos om de Gamle! Samtidig med at jeg er ved at omtale Stiftelsen, er der et andet Omraade, hvor der ganske sikkert ogsaa trænges til en Forandring. Det er med Hensyn til de Haandværksmestre, som er antaget til at skulle reparere Bygningerne. Der fortælles, at det er Mestre, som er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen og derfor nu har kastet sine Svende paa Gaden. Men er der nogen Mening i dette? Og vilde det ikke være paa sin Plads, om Bestyrelsen straks satte sig i Forbindelse med de respektive Fagforeninger og lod disse udføre Arbejdet? Der er saa vist ingen Grund for Arbejderne til paa noget som helst Omraade at støtte Arbejdsgiverne i den Kamp, som disse har paaført os.

Men det er maaske ogsaa Viceværterne, der paa dette Omraade fører Kommandoen? EN FRA 76.

Vi kan give den ærede Indsender Ret, at saafremt det forholder sig saaledes med vore Stiftelser, som af ham paatalt, da bør der hurtigt ske en Forandring heri. Og da der sidder Mænd i Stiftelsens Bestyrelse som GUST. CLAUSEN, OSKAR JOHANSEN og J. F. MØLLER, der i mange Aar har nydt Typografernes Tillid, er vi sikker paa, at saa snart dette kommer til d'Hrr.s Kundskab, vil disse i hvert Fald gøre deres til, at der kan ske en Forandring til det bedre. RED.

Nyt Fagskrift.

FRA 1. Januar 1900 vil der paa Brødrene LAGERSTRÖMS Forlag i Stockholm udkomme et nyt Fagskrift for de grafiske Fag i Skandinavien. Bladet, der skal hedde *Nordisk Boktryckarekonst*, vil udkomme en Gang om Maaneden paa de tre Landes Sprog og blive redigeret efter fuldstændig engelsk-amerikansk Mønster, saaledes at det kan øge Lysten og Interessen for det teoretiske Studie af vort Fag, samtidig med at det vil levere Prøver paa nordisk Bogtryk-Kunst, uden derfor at komme ind paa Reklamens Omraade. Udgiverne forsikrer, at de fra første Stund vil stræbe efter at gøre Skriftet saa oplysende, interessant og kunstnerisk, som det overhovedet er muligt, og en Stab af Medarbejdere og Kunstnere fra de tre Lande er i den Anledning engagerede. Nordisk Boktryckarekonst vil som sagt udkomme en Gang om Maaneden og optage 40—48 Sider 4to til en Pris af 60 Øre pr. Numer; det vil blive trykt paa det bedste Papir med fineste Farve og faa en moderne og mønsterværdig Udstyrelse, moderne Skrifter, Titler, Vignetter osv., ledsaget af Tegninger af Kunstnere og desuden en omhyggelig Udførelse af dygtige Fagfæller. Annoncerne i Bladet vil faa en særlig kunstnerisk Udstyrelse, idet det er Meningen, at disse skulle tjene som Forbillede og Eksempel til Efterlignelse. Man vil søge at gøre Bladets Indhold saa alsidigt og righoldigt som muligt og behandle alle Æmner, der hører ind under de grafiske Fag; saaledes et Uddrag af Bogtrykkerikunstens Historie, dens Martyrer, dens store Mænd og Udøvere (nulevende og afdøde); tekniske Artikler paa alle den grafiske Kunsts Omraade; noget om Reklamevæsenet; Artikler angaaende de sociale Forhold i de forskellige Brancher indenfor Faget baade i Danmark, Norge og Sverrig samt andre Lande, desuden forskellige Rejsebreve fra Kolleger, som er udvandrede; af og til vil der blive optaget literære og kunstneriske Bidrag; Meddelelser angaaende Organisationen og desuden en hel Række af Oversættelser fra Tysklands, Englands, Frankrigs, Schweitz' og Amerikas fornemste Fagskrifter.

Det Trykkeri, hvori Bladet skal trykkes, vil blive indrettet til et fuldstændigt Mønstertrykkeri, og det ikke alene hvad Materialet og Udstyrelsen angaar, men ogsaa paa Lønninger og Arbejdstidens Omraade vil der blive gaaet foran, saaledes at det kan staa som et lysende Eksempel for andre Trykkerier.

Der er ingen Tvivl om, at et Fagskrift for Skandinavien, der tænkes ledet og redigeret paa denne Maade, vil vinde Indpas overalt og skaffe sig en stor Læsekreds.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **32. Uge** (sluttet Onsdag den 16. Avg.):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	977.34
Admiralgade 19 (1)	5.00	Knudtzon (5)	13.80
Adresseavisen (10)	36.05	Kihl & Langkjær (6)	16.20
Aftenbladet (9)	42.35	Kristeligt Dagblad (6)	23.20
Aug. Andersen (1)	2.50	København (14)	54.40
Agrardagbladet (12)	35.55	Leisner (1)	2.50
Aller (24)	81.10	Lützhøft-Petersen (3)	7.70
Bagge (28)	92.15	Luno (8)	20.60
Berlingske (29)	111.95	Laur. Madsen (2)	4.90
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (13)	62.81	Missionstrykkeriet (7)	18.55
Bøhm (?)	0.00	Mohn (1)	2.00
Carlsen (2)	4.90	S. L. Møller (13)	35.55
Centraltrykkeriet (8)	27.65	Nationaltidende (48)	157.61
Christtreu (4)	10.95	Nielsen & Lydiche (25)	76.55
I. Cohen (19)	50.45	B. Nielsen (3)	7.30
N. Cohen (2)	6.18	J. S. Nielsen (2)	5.20
Dannebrog (8)	36.10	N. J. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (9)	27.05	Chr. Nielsen (1)	2.70
Eriksen (?)	0.00	P. A. Nielsen (1)	2.50
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	O. C. Olsen & Co. (24)	69.31
Fehlhaber (1)	2.80	do. Stereotypister (6)	25.45
Ferslew (1)	3.00	P. Petersen (9)	25.20
Fjeldsøe (4)	11.55	Emil Petersen (2)	6.00
Folkets Avis (8)	28.05	Politiken (31)	126.95
Forposten (?)	0.00	Qvist (5)	13.90
Græbe (26)	75.80	Rasmussen & Olsen (3)	7.60
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rom (3)	8.30
Herdahl (1)	2.50	Schouw & Co. (2)	4.60
J. Henriksen (3)	7.80	Sivertsen (1)	3.00
Henningsen (3)	7.88	Schultz (36)	96.95
Hoffensberg (9)	25.90	Social-Demokraten (26*)	135.90
Hohlenberg (5)	18.30	Sunnert (1)	2.30
Axel Holm (3)	9.85	Thiele (10)	28.95
Hoffmann (5)	13.20	Trier (8)	22.80
Fred. Jensen (1)	2.75	Truelsen (9)	26.40
Vald. Jensen (1)	3.75	Thomasen (1)	2.50
Henr. E. Jensen (?)	0.00	Valentin & Lund (1)	2.50
Jørgensen & Co. (20)	56.65	Weiss (4)	14.10
L. A. Jørgensen (3)	7.60	Volkersen (1)	3.45
Jordan (2)	5.70	Vort Land (11)	44.20
Ludv. Jørgensen (6)	29.60	Writh (?)	0.00
Keller (2)	5.95		
Overføres...	977.34	Ialt...	2106.66

* Heri indbefattet 4 Redaktionsmedlemmer og 1 Ikke-Medlem.

For **32. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Bøhm, Eriksen, Forposten, H. E. Jensen, Writh.

Manglende Bidrag for 31. Uge er indkommen fra følgende Bogtrykkerier:

Jordan (2) 5.70, Mohn (1) 2.00, Thomasen (1) 2.50, tilsammen Kr. 10.20.

For **31. Uge** mangler saaledes stadig: **Eriksen.**

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

Torben Holm (syg) 2.00, Schultz (ugifte) 8.50 og (Sættersker) 2.25, Dannebrogs Sætteri (6 Damer) 9.50, Græbes 3.00, Københavns (Ølhdl. Petersen) 1.00 og (2 »Københavns«ere) 1.00, Emil Petersen (Lærlingene) 1.00, Red. Dam 3.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Agrardagbladet (1 ugift 5 pCt. ekstra) 1.55, Hohlenberg (2 ugifte) 3.75, Truelsens 3.00, Kristeligt Dagblad (2 Damer) 2.00, L. A. Jørgensens 2.50, B. Nielsen (1 Ikke-Medl.) 1.00, N. Cohns (1 Ikke-Medl.) 2.00, Vald. Jensens 1.00, Frøken Lazarus 8.00, Bording (3 Ikke-Medl.) 9.20 og (kvindelige Trykkeriarbejdere) 2.25, Stapf & Nielsen 4.00, Politiken (»Esther«) 1.00 og (Ølhdl. Petersen) 1.00, tilsammen Kr. 79.50.

Indenfor København ialt 2196 Kr. 36 Ø.

Udenfor København:

Rud. Ehbrecht, Næstved (2 Uger) 7,00, Nykøbing M. Lokalforening 10.00, Herning 6.00, Stubbekøbing 4.00, Hjørring (2 Medl.) 4.00, Randers 14.25, Svendborg 27.50, Kallundborg 12.00, Rudkøbing (4 Medl.) 4.00, Vejle 46.50, Helsingør 19.00, Hillerød 13.75, Køge 6.00, Assens 16.00, tilsammen Kr. 190.00.

Udenfor København ialt 190 Kr.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 32. Uge: 2386 Kr. 36 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 32 indkom 25,991 Kr. 75 Øre. Til Dato er ialt indkommet **28,378** Kr. **09** Øre.

16. Avgust 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening bidraget i 12. Uge (Tallene i Paranthes betegner vedk. Trykkeris Personaleantal): Fyns Social-Demokrat (9) 7 Medl. 43 Kr., Fyns Tid. (15) 31 Kr., Milos Bogtrykkeri (13) 10 Medl. 19 Kr. 50 Øre, Fyns Stiftstidende (24) 10 Medl. 18 Kr., Fyns Venstreblad (6) 5 Medl. 9 Kr., Hagen & Sivertsen (5) 4 Medl. 13 Kr., Merkantiltrykkeriet (5) 3 Medl. 12 Kr. Exprestrykkeriet (1) 0 Kr. 00 Øre, Søndergaards Bogtrykkeri (2) 0 Kr., Güths Bogtrykkeri (1) 1 Kr. Ialt 146 Kr. 50 Øre.

Kolding Lokalafdeling har i 11. og 12. Bidrag indbetalt henholdsvis 74 Kr. og 65 Kr. 50 Øre til de Udelukkede.

Horsens Lokalafdeling har til de Udelukkede indbetalt som 11. Bidrag 73 Kr. 25 Ø., 12. Bidrag 81 Kr. 75 Ø.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Fagforening i Næstved

afholdt Lørdag den 12. Avgust paa Jærnbanehotellet en extra Generalforsamling, paa hvilken det vedtoges paa Grund af Lock-out'en *ikke* at afholde nogen Sommerudflugt i Aar. Ligeledes vedtoges det at bevilge af Foreningens Midler til de Udelukkede 75 Kr., som bliver at fordele paa 3 Uger med 25 Kr. pr. Uge.

Gutenberg-Koret

afholdt Søndag den 6. Avgust sin halvaarlige Generalforsamling paa *Søfryd*. Til Dirigent valgtes JUL. BENZIN. — FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Han mindede om det heldige Udfald af Karnevallet, og haabede, at Samarbejdet med Den typ. Forening maatte vedvare. Han omtalte den selskabelige Sammenkomst, Skærtorsdag, som havde samlet et saa stort Antal Deltagere, ligesom Korets aarlige Herretur havde kunnet glæde sig ved saa stor Tilslutning som ingensinde før. Paa Grundlovsdagen havde Koret deltaget i Typografernes Procession til Gavn og Glæde for Alle. En paatænkt Koncert til Fordel for Lupuspatienterne var paa Grund af indtrufne Omstændigheder opgivet, men i Stedet for havde Koret med Held assisteret om Søndagen ved den store Fest paa Sct. Thomas. Endelig var Sommerudflugten, som denne Gang gik til Dronninggaard og Lyngby, forløbet paa sædvanlig heldig Maade. Om et Besøg paa Isværket paa Vodrofsvej havde Koret faaet Løfte af Direktionen. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen. — Derefter fremlagdes Regnskabet. KASSEREREN gennemgik nærmere de enkelte Poster, hvorefter det enstemmig godkendtes. — Ved det foretagne Styrelsesvalg genvalgtes TRUELSEN som Kasserer. I Stedet for Næstformanden, CHR. NIELSEN, og Revisoren, BERNH. KOCH, som ikke ønskede at modtage Genvalg, valgtes henholdsvis ALB. ANDERSEN og EMIL MØLLER. — Under Eventuelt diskuteredes forskellige Sager vedrørende Koret, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

CHR. NIELSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Centralforeningen af danske Bogtrykkere. Odense har dannet en Lokalforening af denne nye Organisation under Navn af *Odense Bogtrykkerforening* med Bogtrykker MILO som Formand, Hr. ALFR. TIEDJE som Næstformand, Hr. VENNERVALD som Sekretær og Hr. SØNDERGAARD som Kasserer. Formaalet er at fremkalde og opretholde et godt kollegialt Forhold, ved Udarbejdelse af en fælles Prisliste at søge fastsat ensartede Priser for alt Bogtrykarbejde samt en ensartet Beregningsmaade for offentlige og private Licitationsarbejder, og iøvrigt »i alle andre Retninger at varetage det, der maatte anses at have fælles Interesse for Faget.« Ved sin Underskrift maa ethvert Medlem forpligte sig til at overholde den af Foreningen udarbejdede Prisliste og øvrige af denne vedtagne Love og Bestemmelser. Ved Overtrædelse er Medlemmet forpligtet til at anerkende og underkaste sig en Voldgiftsret, der bestaar af 3 Medlemmer, af hvilke det ene vælges af Bestyrelsen, det andet af den Anklagede, og det tredje, der agerer Opmand, af de to første i Forening. Denne Voldgiftsret kan idømme Mulkter fra 5—50 Kr. For at opstramme Medlemmernes Interesse for at deltage i Foreningens Møder er der fastsat en Bøde af 50 Øre for Udeblivelse fra et Maanedsmøde og 1 Kr. for samme Forseelse overfor en Generalforsamling. Det aarlige Kontingent er — 6 Kr.

Sportsklubben. Paa Søndag Form. Kl. 11 finder en Cricket-Match Sted mellem Handelsstandens Boldklub og Typografernes Sportsklub.

Sangforeningens Balleruptur havde samlet ca. 60 Deltagere, der tilbragte en smuk Dag dels i Søndersø Hotel ved Jonstrup Vang, dels i Ballerup fortrinlige Krohave, hvor Aftensmaaltidet blev holdt, Aftensangen sungen og endda en lille Dans gaves i Tilgift paa Salen. Vejret var prægtigt; Hjemmarschen til Toget fandt først Sted Kl. 11, og den sovende By vækkedes af sin Nattero ved de taktfaste Toner til »Unge Genbyrds Liv«.

Det første finske Forbundsmøde, som begyndte i Gaar og fortsættes i Dag og i Morgen i Helsingfors, har ikke mindre end 22 Punkter paa Dagsordenen. Af disse er de vigtigste: Forbundets Tilslutning til det internationale Sekretariat, Oprettelse af et Arbejdsanvisningskontor, Fagbladets Udvidelse, Forslag til Forbundets Program og dets Love, Oprettelsen af et Alderdomshjem eller en Pensionskasse, Oprettelsen af Fagkursus og sluttelig Diskussion og Beslutning om en hele Landet omfattende Løntarif.

I Tyskland udkom i sidste Aar 23,739 Skrifter, hvilket var 122 mindre end i 1897. Af disse omhandlede 3633 Undervisning og Opdragelse, 3061 Belletristik, 2144 Theologi, 2078 Rets- og Statsvidenskab, 1572 Lægevidenskab, 1409 Handel, Haandværk og Omsætning, 1406 Sprog og Literatur, 1296 Geografi, 1275 Naturvidenskab og Matematik, 1054 Historie osv.

I Madrid findes, efter den af det derværende Typografernes Forbund udsendte Statistik, 675 Medlemmer. Af disse har i dette Aar været ikke mindre end 327 Sættere arbejdsløse. Aarsagen: en ganske hensynsløs Lærlingeudbytning og Miséren efter den sidste Krig.

Det italienske Bogtrykkerforbund tæller 5900 Medlemmer fordelt i 8 Afdelinger; hver af disse Afdelinger har sit bestemte Antal af Sektioner og Undersektioner. Kun de større Sektioner har selvstændig Forvaltning, medens Undersektionerne staar under disses Forvaltning. Arbejdstiden er de fleste Steder 10 Timer, kun i Majland er den bragt ned til 9 Timer. Fastlønnen i de større Byer varierer mellem 17 og 23 Frcs., Tusindprisen mellem 30 og 50 Cents. I de mindre Byer er Lønnen 10—15 pCt. lavere. Af Sættersker findes i Majland ca. 80, i Genua 10 og i det øvrige Italien 20.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 13. August.

I Anledning af en Forespørgsel, om Sættersker, der ere beskæftigede ved de nu brugelige Maskiner, men ikke har lært Haandsætning, kan overgaa til eventuelt anskaffede nye Maskiner, vedtoges, at noget saadant *ikke* kan finde Sted, da Tarifen udtrykkelig fordrer, at Vedkommende skal have været beskæftiget ved Haandsætning i mindst 4 Aar for at blive antaget til Maskinsætning. — Det besluttedes at afholde et Møde med »Gutenberg-Koret«s Styrelse for at komme til Enighed om Afholdelse af Karnevalet. — Til nogle Restanter toges Stilling. — FORMANDEN meddelte, at de i forrige Møde omtalte mislige Forhold hos en herværende Bogtrykker var ordnede tilfredsstillende. O. J.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Peter Petersen, Nordjylland.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. Johannes Nielsen, Faaborg Folketidende.
Fredericia: Typ. J. N. Clausen, Dagbladet.
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Folkebladet.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen.
Hobro: Faktor Poul Halse.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259. Træffes 12—1¼ og efter 6½ Aften.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Højskolebladet.
Køge: Typ. J. Chr. Henriksen, Vestergade.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Alb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. H. P. Købke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Præstø: Typ. Hermann Hansen, Møllers Hotel.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Felix Møller, Avisen.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund.
Rønne: Typ. Niels Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. Holger Rasmussen.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Viggo Blomberg, Amtstid.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. M. Chr. Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogh. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Fællesmøde med Gutenberg-Korets Styrelse *Søndag den 20. August, Kl. 10 Form. pr.* paa *Søfryd.* Derefter *Styrelsesmøde.* FORM.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter-Trykker Hans Detlef Voss, udlært 1/6 99 i Haderslev (arbl.). Sætter Sofus Nielsen, udl. 5/8 99 hos Schultz (arb. s. Sted). I S. og L.: Punktererske Emma Marie Schwerdtfeger (Truelsen), Kempel Madsens Hustru Karen Sofie, Niels Jensens do. Caroline Margrethe.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1093, S. P. Mogensen (fra Tønder) arbl.

Bortrejst: 1093, S. P. Mogensen (arbl.) til Pl. i Tønder.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Nykøbing M., Dan Fog, udl. 1/8 99 i Morsø Folkeblad efter 4 Aars Lære (arb. s. St.), aflagt Prøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 1011, Sofus Jensen (arbl.) fra Assens. Kolding, 780, P. H. Nørgaard fra Ribe og 889, M. J. Wonsyld fra Rejse (begge arbl.).

Bortrejste: Kolding, 869, J. P. Løfquist (arbl.) til Odense. Nykøbing M., 1608 (Den t. F.), Chr. Jul. Rasmussen (paa Rejse).

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

22. Juli: *Svendborg.* 4. Avgust: *Næstved.* 7. Avgust: *Randers.* 8. Avgust: *København* (Den typ. Forening, Arbejdsløshedskassen og Reservefonden).

Kolding, den 8. August 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9: Møde i Søpavillonen.
STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Frederiksdal. Trianglen Kl. 9. Sørensen og Christensen.

ANNONCER

En Tysk Modetidende

søger en *Bogtrykker* eller *Forlægger* til Udgivelse af en **dansk** Udgave.

Tilbud mrkt. »*J. V. 7145*« modt.

Rudolf Mosse,
Berlin S. W.

Nye Skrifter til Salg.

Genzsch & Heyses smaa Satser af følgende Skrifter (fransk Kegel & Højde og kun lidt brugt) er billigt til Salg: Tekst ny Skriveskrift, Mittel Kursiv Rundskrift, 2 Cicero romersk Antikva, 1 og 3 Cicero meget smal Antikva, Petit og Korpus Grotesk, Tekst Renaissance-Zirskrift. Endvidere eventuelt et Par andre Skrifter og nogle Indfatninger. Prøveaftryk og Prisopgivelse sendes, naar Billet mrkt. «*Skriftmateriel*« snarest tilstilles dette Blads Ekspedition.

J. G. A. Eickhoff, København V.

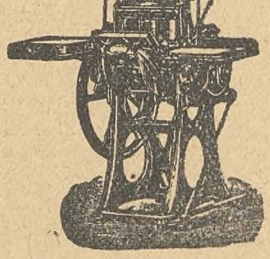

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 25 AVGUST 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Præstø er indtil videre lukket for Tilgang.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Lock-out'en i Præstø Folkeblad.

DEN »radikale« Bogtrykker A. S. OLSEN og det ligesaa »radikale« *Præstø Folkeblad* forsøger i denne Tid at tilsøle ikke alene de fire Kolleger, som brutalt er smidt ud, blot fordi de var Medlemmer af deres Fagforening, men ogsaa alle andre Arbejdere — særlig Mænd, som Kammeraterne har valgt som deres Tillidsmænd, generer denne »Radikaler« sig ikke for at titulere paa den groveste og mest uforskammede Maade. Vore udelukkede Kolleger har da ogsaa i et Par Artikler i *Sydsj. Socialdemokrat* tilbagevist Hr. Olsens Uforskammetheder paa saa eftertrykkelig en Maade, at han næppe vover at komme igen.

Hr. Olsen mener, at han nu har sikret sig saaledes, at han ikke mere behøver at tage Hensyn til Dansk typ. Forening og den Tarif, som han har underskrevet paa, idet han foruden CHR. JENSEN og de tre Sættersker nu har antaget 2 kvindelige Lærlinge. Det kunde dog være, at Hr. Olsen her har forregnet sig, og at den Medhjælp, han har skrabet sammen, ikke i Længden svarede til Beregningen, hvorfor Hr. Olsen alene af den Grund bliver nødsaget til at indlade sig med Fagforeningen igen og dennes »lejede« Forretningsfører, som han saa smukt udtrykker sig. Vi véd, at Hr. Olsens Radikalisme gælder til Wandsbæch, naar han blot kan komme sine egne Arbejdere til Livs, men vi véd samtidig, at den Arbejdskraft, han nu har, efter hans tidligere Udtalelser, er af den Beskaffenhed, at det bliver vanskeligt for ham at faa Bladet færdigt. Den eneste voksne, mandlige Arbejdskraft, som Hr. Olsen nu maa sætte sin Lid til, er en Person, der tidligere var umulig som Typograf og derfor fik sin Afsked fra Trykkeriet. Nu, da den dygtige Arbejder er bleven smidt ud, er dette Individ blevet taget til Naade igen. Sørgeligt er det, at der endnu gives Arbejdere, og det endda indenfor vort Fag, som ikke er kommet videre end at de modarbejder deres Kammerater ved at indtage de Pladser, som disse har maattet forlade paa Grund af, at Principalen har brudt sit Ord til Arbejdernes Organisation. Det maa staa sløjt til med den Slags Arbejderes Æresbegreber — men heldigvis er det da ogsaa kun en Enkelt blandt Arbejderne, der mener at tjene deres egne Interesser bedst ved at modarbejde Kammeraterne. Vi kan forsikre Hr. Chr. Jensen og de andre, at der vil komme en Dag, da de bitterlig vil fortryde, at de tog Plads i *Præstø Folkeblad*, men da skal vi ikke glemme, at de en Gang har svigtet Kammeratskabet, og da bliver det os, der faar det sidste Ord.

For Hr. Bogtrykker Olsen er det naturligvis saa rasende ligegyldigt, hvorledes det i Fremtiden vil gaa disse hans Medhjælpere — naar Hr. Olsen atter en Gang kommer paa det rene med, at hans Blad er bedst tjent med at beskæftige organiserede Arbejdere, vil disse ganske simpelt faa deres Afsked, og det bliver da deres egen Sag, hvorledes de saa vil klare dem —, men noget ganske andet bliver det, naar Talen er om, hvorledes de øvrige Fags Arbejdere i Præstø og Omegn stiller sig til denne Sag. Dette har Hr. Olsen aadenbart ikke taget med i Betragtning, da han foretog sin brutale Udsmidning og nu paa fuldstændig reaktionær Maade haaner alle Arbejdere sammen med Typograferne.

Naar derfor Hr. Olsen paa Valgdagen bejler til Arbejdernes Stemmer og kun ved Hjælp af disse kan opnaa at sejre i Præstø, da skal vi ikke glemme de Haansord, som *Præstø Folkeblad* ved denne Lejlighed har slynget ud mod hele Arbejderpartiet.

Ulykkesforsikringsloven og Typograferne.

DEN Mening gør sig gældende blandt de fleste Typografer — og forresten ogsaa Bogtrykkere — at Ulykkesforsikringsloven af 15. Januar 1899 ikke vedrører Sætterne, men derimod udelukkende kun skal bringes i Anvendelse overfor Trykkere, Maskinpiger og andre, der Dagen lang arbejder med Maskinerne. *Dette er en stor Fejltagelse.* Ulykkesforsikringsraadet har resolveret, at *alle Arbejdere* paa Bogtrykkerier — altsaa ogsaa *Sætterne* — kommer ind under Loven for saa vidt at Bedriften er under Forsikringsinspektoratets Tilsyn i Følge Lov af 12. April 1889 (se Side 17 i Beretning fra Arbejderforsikringsraadet for Aaret 1898, som kan erholdes hos Boghandler Gad) — — hvorefter alle Vedkommende sig have at rette!

»Det er godt nok«, siger mange Sættere, »men Ulykkesforsikringen gælder jo kun, naar vi kommer til Skade i en Maskine«. *Atter en Fejltagelse.* Ulykkesforsikringen omfatter alle Ulykker, Arbejderne kan paaføre sig, naar det sker i Forretningens Tjeneste og i Forretningens Arbejdstid. F. Eks.: en Sætter falder ned af en Trappe, mens han slæber paa en Form, og kommer alvorligt til Skade paa Liv og Lemmer, da træder Ulykkesforsikringen til. Eller en Sætter ved et Uheld skubber en Kasse for stærkt ind i Reolen og faar en Finger imellem, der bliver knust. Bliver han derved uarbejdsdygtig for længere Tid, da kommer han ind under Loven. En Ulykke kan ske paa saa mange forunderlige Maader, men i *alle Tilfælde* tilsikrer Loven *alle Sætterne* Understøttelse, naar Ulykken sker i Forretningens Tjeneste, uden Hensyn til Ulykkens Art eller i hvilket Lokale det sker.

Et andet Eksempel: Omtrent alle Bogtrykkerier benytter den Trafik, at deres Lærlinge efter Fyraften skal besørge Tryksager eller Korrekturpakker til Forretningens Kunder rundt i Byen — ja der er flere Steder, *Typograferne* med Fornøjelse gør Principalen *den* Tjeneste. Hvis nu vedkommende »Typograf-Bud« rammes af en Ulykke paa Gaden — bliver lemlæstet af en Sporvogn, Cyklist eller lign. — **før** han har afleveret sin Pakke, da kommer han ind under Ulykkesforsikringslovens Bestemmelser; har han derimod faaet afleveret sine Tryksager og paa Vejen til Hjemmet kommer til Skade, staar han udenfor den nævnte Lov, thi *efter* at Pakken var afleveret paa Bestemmelsesstedet var han ikke mer i Forretningens Tjeneste.

Det véd vel alle, at det er Bogtrykkeren, der skal punge ud med den Sum, Arbejderen i Følge Ulykkesforsikringsraadets

Skøn skal have i Erstatning! Og det er sandelig ikke altid Smaasummer, det kan komme til at dreje sig om. Saaledes har Raadet besluttet, at *halv* Invaliditet skal erstattes med *2400 Kr.* og *hel* Invaliditet med *4800 Kr.* Har nu alle vore smaa og store Bogtrykkere den Sum liggende til Raadighed, hvis Ulykken skulde ramme en af hans Arbejdere? Jeg tror det ikke. Men for en meget ringe Præmie kan enhver Principal forsikre sine Arbejdere i et Assuranceselskab, og *det bør være de forskellige Personalers Pligt at sørge for, at deres Principal har forsikret dem*, thi ingen véd, naar Ulykken kan ramme ham, og en lemlæstet Typograf kan ikke være tjent med at have maaske flere Hundrede, ja Tusinde Kroner tilgode hos en Bogtrykker, der ikke ejer noget og ikke har forsikret sine Arbejdere — saavel Sættere som Trykkere m. fl.

Ulykkesforsikringsloven foreskriver, at en Plakat til Vejledning for Arbejderne om Forstaaelse af Loven skal være opslaaet paa et *synligt* Sted i *Lokalerne*. I flere Sætterier findes *ikke* denne Plakat. Arbejderne bør betragte det som deres Pligt at paase, at den i Følge Loven paabudte Plakat findes, og naar Arbejdsgiveren ikke vil efterkomme denne Fordring, da ved Arbejdernes Organisation gøre Anmeldelse derom til Arbejderforsikringsraadet.

De Goder, denne Lov hjemler Arbejderne, har kostet vore Repræsentanter i Folketinget meget Arbejde for at faa gennemført, og derfor bør *vi* paase, at denne Lov fra Principalernes Side fuldt ud bliver respekteret. JOHN.

Provins-Typografernes Stilling til Lock-out'en.

HR. Redaktør! I Tilslutning til P. Hvidtfeldts Artikel i sidste Numer opfordres Provinskollegerne til *alle som én* at bidrage det mest mulige til de Udelukkede — *alle* maa nu med, og vi maa yde *det mest mulige*.

Det har harmet mig og flere at høre, at unge Mennesker, der har fast Arbejde og nogle og tyve Kroner i Ugeløn, har vist en saadan Ligegyldighed for den store Kamp, at de har trukket sig helt tilbage for at yde Understøttelse under et saa intetsigende Paaskud, at de — ikke har Raad til at yde frivilligt Bidrag!

Den Slags Folk bør vi have i Erindring — de kunde aabenbart trænge til at komme 3—4 Maaneder paa Gaden for rigtig at føle, om det da er bedre at maatte nøjes med en langt mindre Sum at leve af.

De samme Folk er ellers ikke saa nøjeregnende, naar det gælder nogle Kroner til egen Fornøjelse.

At de ikke skammer sig ved en saadan Lunkenhed, er uforstaaeligt. Men det maa vel kunne forklares ved, at slige Folk ikke gider beskæftige sig med saa alvorlige Sager. Thi ellers vilde de vel hurtigt blive klare over Stillingen og *i egen som i hele Arbejderstandens velforstaaede Interesse* med Glæde yde det størst mulige Bidrag. EN BIDRAGYDER.

— — —

Vi er fuldstændig enig med den ærede Indsender i, at ingen Arbejder, og allersidst de Unge, maa undlade at yde deres Bidrag til Støtte for vore udelukkede Kammerater. Denne Kamps Udfald vil faa saa indgribende Betydning for alle Arbejdere, ogsaa for dem, der er i Arbejde, at ikke en eneste maa undslaa sig for at hjælpe til, saaledes at den danske Arbejderstand kan gaa sejrrigt ud af Kampen. Vi tror dog ikke at der findes mange indenfor vort Fag, som stiller sig saa uforstaaende overfor det hele, at de skulle helt undlade at give noget, og allermindst vil vi tro det om de Unge. Men skulde der desuagtet findes Kolleger, hvad enten det er unge eller gamle, som ikke har den rette Forstaaelse af, hvad det gælder, ja da ikke alene skylder vi de Udelukkede at oplyse disse vore Kolleger om, hvad de bør gøre, men vi har den Pligt overfor os selv som Arbejdere, at forlange, at alle giver af yderste Ævne, og at sørge for, at ingen kniber udenom. Kan de Udelukkede holde en Kamp ud, som nu gaar paa fjerde Maaned, ja da skulde vi have Skam til, om vi, som er i Arbejde, lod dem i Stikken. Men saaledes er det Gudskelov ikke. Tværtimod! Efterhaanden som Kampen tilspidses mere og mere indløber der fra mange Byer Meddelelse om, at Kollegerne har forhøjet det ugenlige Bidrag, og vi tvivler derfor ikke om, at er der nogle, der hidtil har holdt sig borte fra at yde, ja saa vil de nu skynde sig at komme med.

Den Begejstring, som de københavnske Typografer for tre Maaneder siden paa en Generalforsamling lagde for Dagen og som gav sig Udslag i, at man vedtog at yde de Udelukkede en stor Procent-Skala af ens ugenlige Fortjeneste, denne Begejstring har ikke et eneste Øjeblik tabt sig, men hver Uge møder de forskellige Personaler hos Kassereren med deres Bidrag, og man betragter det som en Æressag, at alle betaler den paalignede Skat. Vi gad set den Mand, der i dette Øjeblik turde vove at staa op og foreslaa de københavnske Kolleger, at de enten skulde høre op med at betale eller nedsætte Procent-Skalaen, han vilde ganske sikkert faa en varm Modtagelse og ikke komme igen for det første.

Den rette Aand er til Stede. Arbejderne maa og skal sejre. At bidrage til dette er det mest ærefulde Hværv, der endnu er overdraget noget Menneske! RED.

De Gamle i Stiftelserne.

FRA Hr. STAHRENBERG har vi modtaget følgende Skrivelse, som vi har ladet Indsenderen i forrige Nr. svare paa samtidig.

Hr. Redaktør! I Haab om, at De vil være saa venlig at optage disse Linier, har jeg efter Ævne søgt at svare »En fra 76«.

I Oktober 1877 overtog jeg efter daværende Kasserer for Stiftelsen, Hr. Børresens Anbefaling Pladsen som Vicevært i Lille Istedgade, og der har ikke været ført Klage over mit Forhold ligeoverfor Beboerne før nu; ja havde de samme Beboere, der nu har klaget til Styrelsen, henvendt dem til mig, vilde det være bleven rettet. Det var den sidste Dag i Børnenes Ferie, der blev klaget over mine Børn, og de samme Folk indrømmede i Kassererens Nærværelse Søndag den 13. ds., at saasnart jeg kom hjem om Aftenen, hørte den Uorden op, hvorover de havde beklaget dem. Det havde da vistnok været mere korrekt, om de havde henvendt dem til mig alvorlig, i Stedet for at gaa til Styrelsen og gøre et stort Numer ud af Sagen.

Da Strejken udbrød i 1876, var jeg med i fire Uger, indtil jeg begyndte at arbejde om Mandagen den 5. Uge, medens de øvrige Sættere mældte dem om Tirsdagen paa Trykkeriet. Den skæbnesvangre Lørdag i Forvejen havde jeg om Morgenen været i Fortunstræde for at høre om Stillingen, men fik ingen Besked; om Aftenen kom jeg desværre ikke derhen paa Grund af min Hustrus Sygdom, der alt havde varet i flere Aar og i tre Aar berøvet hende Ævnen til at støtte paa Benene, saa jeg eller min Datter kørte hende Stuen rundt paa en Stol. Dette blev desværre Anledningen til, at jeg ikke kom i Foreningslokalet samme Aften; thi var jeg kommet der, havde jeg faaet Forholdene at vide, da det samme Lørdag Aften blev kundgjort, at Strejken var tabt og jeg havde saa ikke begyndt en Dag før.

Skønt jeg ikke sætter Pris paa at regnes blandt de særlig gode Kristne, vil jeg dog ikke ønske selv »En fra 76« at gennemgaa hvad jeg maatte gennemgaa i 1876 og nu i disse Dage i Anledning af dette Æreskænderi.

Angaaende de Haandværkere, der har arbejdet for Stiftelsen, tænker jeg Styrelsen selv svarer »En fra 76«.

Hermed overlader jeg til mine Kolleger at dømme »En fra 76« og mig imellem.

Vesterbro, den 21. August 1899. FERD. STAHRENBERG.

Uden at indlade mig i nogensomhelst Diskussion med Hr. Stahrenbergs Udenomssnak skal jeg blot minde om, at min Artikel i forrige Numer af *Typ.-Tid.* kun fremkom for at henlede Bestyrelsens Opmærksomhed paa den Inhumanitet fra Viceværternes Side, som i mangfoldige Aar har været raadende overfor vore Gamle i Stiftelserne, og som i den sidste Tid har taget saa stærkt Overhaand, at det var nødvendigt, at der blev sat en Stopper herfor. Dette er selvfølgelig Bestyrelsen ogsaa paa det rene med, idet den, efter hvad der meddeles, var samlet i Søndags for at drøfte Sagen og til Slut vedtog en skarp Dadel mod Viceværternes Optræden overfor Stiftelsens Beboere. Om denne Dadel frugter noget er meget tvivlsomt, naar man hører, at Hr. Stahrenberg i forrige Uge viste en saa brutal Optræden overfor en af de Gamle, at han slog i Bordet for Vedkommende i dennes egen Lejlighed. Hermed er jeg færdig med Hr. Stahrenberg — hans Skriveri om Strejken behøver ingen Kommentar — men derimod ikke med Stiftelserne. I Fremtiden vil der nemlig fra Medlemmernes Side blive vaaget over, at vore gamle Kolleger og deres Enker ikke generes i deres egen Bolig og tilmed af Viceværterne.

Maa det samtidig være mig tilladt at rette en Forespørgsel til den ærede Bestyrelse. Af hvilken Grund har de Gamle ikke Adgang til Haven uden først at skulle indhente Tilladelse og Nøgle hos Viceværten? Er det virkelig kommet saa vidt, at alt, hvad der hedder Udenomsbekvemmeligheder i vore Boliger, betragter d'Hrr. som tilhørende dem alene?

Der bliver ganske sikkert adskillige Ting at tale om paa den førstkommende Generalforsamling, som Stiftelsen afholder.

EN FRA 76.

Vi har modtaget Følgende:

Paa Styrelsens Vegne skal jeg meddele, at det i et Møde i Søndags blev overdraget Formanden, Hr. Faktor Christensen, at rette en alvorlig Henstilling til Viceværterne angaaende deres Forhold til Beboerne.

Paa egne Vegne kan jeg forsikre, at enhver Klage, der er mig forebragt af Beboere, er taget under grundig Overvejelse; naar det er rigtigt, at der ikke er taget Hensyn til mange Klager, er Grunden ene den, at de har været af ganske ubetydelig Art.

MØLLER,
Kasserer f. Typogr.s Stiftelse.

Nær og fjærn.

Typografernes Fagforening i Esbjerg afholdt i Lørdags ekstraordinær Generalforsamling, hvor det vedtoges at forhøje Bidraget til de Udelukkede med 20 pCt. af, hvad der tjenes udover 20 Kr. Der er, som tidligere meddelt, hidtil ydet 2 Kr. ugenlig pr. Medlem, foruden at Enkelte har ydet frivillige Bidrag derudover. — Kasseren oplyste, at med 13. Bidrag udviste Kuponbøgerne en Indtægt af 492 Kr. — Vi har hidtil ingen Grund haft til for Esbjergs Vedkommende at dele det af W. Jacobsen, Vejle, forleden i *Typ.-Tid.* udstødte Hjertesuk. — Gid den Tid aldrig maa komme! F.

Sportsklubben. De to Kricketkampe har givet følgende Resultater: Den første, med vor gamle Modstander, Skomagernes Boldklub, kunde vi ikke magte — vi tabte med 8 st. Gærder, — naa, næste Aar tage vi Revanche, det er jo gaaet saaledes: det ene Aar vundet, det næste tabt. Bedre gik det os med den anden overfor Handelsstandens Boldklub, hvor vi vandt med 33 Point. — Søndag den 3. Septbr. bliver der atter Kamp mellem T. S. og Boldklubben 15. Juni. En Del Typografer have overværet disse Kampe, men flere burde følge Eksemplet og tage derud. Entréen er jo gratis og Kampene finder Sted paa Blegdamsfælleden ligefor Helgesensgade. J.

Til Centralforeningens Formand i Kristiania er valgt Hr. Faktor P. OLSEN.

Svensk Typografforbund. I Følge det svenske Typografforbunds Aarsberetning for 1898 havde Forbundet ved Aarets Udgang 5628 Medlemmer i 59 Afdelinger. De forskellige Fonds, der i Aarets Løb vare forøgede med Kr. 6346.27, udgjorde 31. Decbr. Kr. 55,364.92. Forbundets Syge- og Begravelseskasse, der er delt i 3 Klasser, havde 2011 Medlemmer i 40 forskellige Byer. Kassen udbetalte i Sygehjælp til 507 Medlemmer Kr. 24,265.50 samt i Begravelsesbidrag for 25 Medlemmer Kr. 1590.00. Samlet Indtægt 27,021.81. Overskud 840.06. Kassen havde ved Aarets Slutning (iberegnet Kr. 13,485.00 Grundfond) Kr. 26,219.67, og alligevel har den fra sin Stiftelse i 1890 til forrige Aars Udgang udbetalt ikke mindre end Kr. 119,070.39. Et smukt Resultat af saa faa Aars Virksomhed.

Russisk Arbejderblad. Det er ikke saa lige en Sag at udgive et Arbejderblad i Czarens Rige; et saadant Blad maa ofte trykkes i et hemmeligt Trykkeri og frister gærne en sur og kort Tilværelse, da Sporhundene er efter det overalt. Det klinger derfor næsten som en Fabel, naar man hører, at et Arbejderblad, der paa dansk hedder »Arbejdertanken«, fornylig har fejret Aarsdagen for sin Bestaaen, endskøndt Politiet ligefra det første Numer udkom har gjort sig al optænkelig Møje for at opdage det Trykkeri, hvorfra Bladet udgaar. I Begyndelsen blev der kun trykt 500 Eksemplarer, men Oplaget er nu steget til 3000, og Bladet er smukt trykt. I sidste Numer meddeles, at der bliver sendt Gratiseksemplarer til Finansministeren, Indenrigsministeren, Overprokuratøren Pobjedonoszew og alle Fabriksinspektører, for at disse kan lære at kende Arbejdernes Fornødenheder og Klager. Bladet anbefaler Arbejderne god Opførsel og Selvbeherskelse, opmaner dem til at organisere sig og advarer mod Voldsomheder og Uroligheder.

I Rusland, med en Befolkning af 129 Millioner Hoveder, udkommer kun 743 Aviser. Af disse er 589 i russisk Sprog, 69 i polsk, 41 i tysk, 9 i fransk, 5 i armenisk og 2 i hebraisk Sprog.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **33. Uge** (sluttet Onsdag den 23. Avg.):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1035.72
Admiralgade 19 (1)	5.00	Knudtzon (5)	12.60
Adresseavisen (10)	37.65	Kihl & Langkjær (6)	16.20
Aftenbladet (9)	48.75	Kristeligt Dagblad (7)	32.00
Aug. Andersen (2)	6.62	København (15)	52.30
Agrardagbladet (11)	35.55	Leisner (1)	2.70
Aller (23)	74.95	Lützhøft-Petersen (3)	8.60
Bagge (28)	93.95	Luno (8)	21.10
Berlingske (30)	128.60	Laur. Madsen (2)	5.10
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (14)	65.86	Missionstrykkeriet (6)	16.55
Bøhm (1)	3.00	Møhn (1)	2.00
Carlsen (2)	4.90	S. L. Møller (13)	34.80
Centraltrykkeriet (7)	22.65	Nationaltidende (46)	155.56
Christtreu (3)	8.15	Nielsen & Lydiche (23)	70.55
I. Cohen (18)	47.94	B. Nielsen (3)	7.30
N. Cohen (2)	6.10	J. S. Nielsen (2)	5.20
Dannebrog (8)	39.00	N. J. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (9)	25.00	Chr. Nielsen (1)	2.70
Eriksen (1)	2.50	P. A. Nielsen (?)	0.00
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	O. C. Olsen & Co. (23)	76.36
Fehlhaber (1)	2.80	do. Stereotypister (6)	24.30
Ferslew (1)	3.00	P. Petersen (11)	34.15
Fjeldsøe (4)	11.55	Emil Petersen (2)	6.00
Folkets Avis (9)	33.30	Politiken (36)	170.80
Forposten (11)	40.05	Qvist (5)	13.80
Græbe (27)	87.70	Rasmussen & Olsen (4)	10.20
Vilh. Hansen (2)	5.30	Rom (5)	13.80
Herdahl (1)	2.50	Schouw & Co. (2)	4.60
J. Henriksen (3)	7.80	Sivertsen (1)	3.00
Henningsen (2)	5.65	Schultz (38)	103.75
Hoffensberg (8)	23.55	Social-Demokraten (27 *)	171.65
Hohlenberg (5)	13.55	Sunnert (1)	2.30
Axel Holm (3)	9.85	Thiele (11)	31.40
Hoffmann (4)	9.18	Trier (8)	25.35
Fred. Jensen (1)	2.75	Truelsen (9)	24.00
Vald. Jensen (1)	3.75	Thomasen (1)	2.50
Henr. E. Jensen (4)	10.00	Valentin & Lund (2)	5.00
Jørgensen & Co. (19)	56.95	Weiss (?)	0.00
L. A. Jørgensen (4)	8.30	Volkersen (1)	3.45
Jordan (?)	0.00	Vort Land (11)	50.20
Ludv. Jørgensen (6)	15.40	Writh (1)	2.30
Keller (2)	5.95		
Overføres...	1035.72	Ialt...	2267.59

* Heri indbefattet 4 Redaktionsmedlemmer og 1 Ikke-Medlem samt desuden 33 Kroner fra et efter en Ferierejse hjemvendt Redaktionsmedlem.

For **33. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Jordan, Weiss.

Manglende Bidrag for 32. Uge er indk. fra følgende Bogtr.:

Bøhm (1) 3.00, Eriksen (1) 2.50, Forposten (10) 36.60, H. E. Jensen (5) 12.50, Writh (1) 2.10, tilsammen 56.70.

Manglende Bidrag for 31. Uge er indkommen fra Eriksen (1) Kr. 2.50. For denne Uge mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

O. A. Nielsen (2 Uger) 5.00, en Syg 2.00, F. F. Strudts 0.50, Red. Dam 3.00, Dannebrog (6 Damer) 9.50, Schultz (Sættere) 2.50, (Sætter-

sker) 2.25, Hohlenberg (2 ugifte) 2.50, Græbes Bogtr. 3.00, Agrardagbladet (1 ugift 5 pCt. ekstra) 1.55, Emil Petersen (Lærlingene) 1.00, Nationaltidende (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, (Ølhdlr. Larsen) 4.00, Truelsens 3.00, København (Ølhdl. Petersen) 1.00 (2 »København«ere) 1.00, Bording (3 Ikke-Medl.) 8.20, (kvindelige Trykkeriarbejdere) 1.25, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00, (»Esther«) 1.00, (fra Kolleger i Frankrig: L'imprimerie New-York i Paris, Indsamling ved Mr. Bonard 13 Fr. 75 C., Kolleger i Priteaux ved Paris: Zerreios 5 Fr., Gustavson 5 Fr., Olsen 25 Fr.; Monsieur Brun 1 Fr., Mr. Funk 5 Fr., ialt 54 Fr. 75 C. = 38.82), Vald. Jensens Nodestikkeri 1.00, Stapf & Nielsen 4.00, B. Nielsen (1 Ikke-Medl.) 1.00, L. A. Jørgensens 3.00, N. Cohens (1 Ikke-Medl.) 2.00, tilsammen Kr. 105.07.

Indenfor København ialt 2431 Kr. 86 Ø.

Udenfor København:

Fredericia (2 Uger) 8.00, Ringsted (2 Uger) 34.50, Nykøbing M. 15.00, Køge 6.00, Kallundborg 12.00, Thisted 8.00, Helsingør 19.00, Stubbekøbing 8.00, Assens 8.00, Hillerød 18.00, Vejle 41.50, Svendborg 24.50, Rud. Ehbrecht, Næstved 3.50, tilsammen Kr. 206.00.

Udenfor København ialt 206 Kr.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 33. Uge: 2637 Kr. 86 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 33 indkom 28,378 Kr. 09 Øre. Til Dato er ialt indkommet **31,015** Kr. **95** Øre.

23. Avgust 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening bidraget i 13. Uge (Tallene i Paranthes betegner vedk. Trykkeris Personaleantal): Fyns Social-Demokrat (9) 7 Medl. 44 Kr., Fyns Tid. (15) 14 Medl. 31 Kr., Milos Bogtrykkeri (13) 5 Medl. 11 Kr. 42 Øre, Fyns Stiftstidende (24) 10 Medl. 14 Kr., Fyns Venstreblad (6) 5 Medl. 9 Kr., Hagen & Sivertsen (5) 3 Medl. 9 Kr., Merkantiltrykkeriet (4) 3 Medl. 6 Kr. 80 Øre, Eksprestrykkeriet (1) 0 Kr. 00 Øre, Søndergaards Bogtrykkeri (1) 0 Kr., Güths Bogtrykkeri (1) 1 Kr. Ialt 126 Kr. 22 Øre.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 20. Avgust. Frav. C. CHRISTENSEN og JOH. MØLLER. I et Fællesmøde med Gutenberg-Korets Styrelse kom man overens om i Forening at afholde Maskerade næste Aar; eventuelt Overskud fordeles saaledes, at Den typ. Forening erholder 1/3, Gutenberg-Koret 1/3 og Den typ. Forenings Arbejdsløse 1/3; af eventuelt Underskud udreder hver Forening det halve. Overenskomsten skal sanktioneres af Den typ. Forenings Generalforsamling.

Et trængende Medlem bevilgedes 15 Kr. af det Rolfske Legat. — Formanden gav Meddelelse om forskellige Trykkeriers Forhold, som vare ordnede. — Et Arbejde, som en Bogtrykker ikke vilde betale tarifmæssig, henvistes til Voldgiftsretten. — Forskellige administrative Sager ordnedes. — Til at tiltræde Komitéen for Arbejdsløshedsfesten valgtes C. Christensen og Joh. Møller; til Festkomitéen for Maskeraden P. Fasmer og Johansen. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12 1/2—2.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Punktererske Alma Sofie Jensen (Sivertsen).

Bortrejst: 1057, Dagmar Knudsen (arbl.) til Rønne i Plads.

Udmældt: S. Hj. L.: Trykker A. B. Borckhardt og Hustru (Truelsen).

Til Bespisningen af **arbejdsløse Kvinder og Børn** har jeg i indeværende Uge fra Kolleger med Tak modtaget:

Dannebrogs Sætteri (mandlige og kvindel. Typografer) Kr. 3.25, Nogle Medarbejdere ved Ill. Familie-Journal (5. B.) 8.00, Berl. Tid.s Personale 7.00 — ialt Kr. 18.25.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12 1/2—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Varde, 1105, Theodor Bech (arbl.) fra Nyborg. Herning, 2928 (Den t. F.), G. A. M. Jensen fra Præstø (i Pl.). Odense, 818, Vald. Jespersen fra Rejse (arbl.) og 869, Jørg. P. Løfqvist fra Kolding (arbl.).

Bortrejste: Odense, 1156, C. C. Christiansen til Roskilde (arbl.). Herning, 1260 (Dsk. t. F.), Aksel Gregersen til København (arbl.). Nyborg, 1105, Th. Bech (arbl.) til Varde. Ringsted, 818, V. Jespersen paa Rejse. Horsens, 1030, P. Th. Jensen (arbl.) til Skanderborg. Ringsted, 1145, Julius L. D. Hansen (arbl.) til Roskilde. Esbjerg, 1208, Erik J. Hansen (arbl.) til Svendborg.

Udslettet f. Restance: Nykøb. Mors, 2844 (Den t. F.), Axel Marius Hansen.

T. C. C. Søndag Tur til Humlebæk, Gurre, Esrom og Hillerød. Trianglen Kl. 7. Rob. Andersen og Dreyer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag 2. Sept. begynder Sangøvelserne. Søndag 3. Sept.: Punsch og Dans i Valby Kro. STYRELSEN.

ANNONCER

Sætter-Trykker,

virkelig flink og dygtig, søges til et Dagblad i en middelstor Provinsby. Der er Gasmotor og Falsemaskine. Billet mrkt. »87«, helst med Fotografi og Lønfordring, modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, dygtig Trykker

søger Plads snarest. Billet mrkt. »85« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Et Bogtrykkeri,

passende til et mindre Provinsblad, ønskes til Købs. Tilbud med Beskrivelse og Pris sendes mrkt. »*B. 277*« til

Aug. J. Wulff & Co s Ann.-Bur., Skindergade 3,

inden 30. Avgust.

En Tysk Modetidende

søger en *Bogtrykker* eller *Forlægger* til Udgivelse af en **dansk** Udgave.

Tilbud mrkt. »*J. V. 7145*« modt.

Rudolf Mosse,
Berlin S. W.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF
KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff
København.

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 1 SEPTEMBER 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Præstø er indtil videre lukket for Tilgang.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Lock-out paa fjerde Maaned.

DET lyder underligt: Lock-out paa fjerde Maaned! Det vil sige hele den prægtige Sommer, hvori der kunde have været udrettet saa meget — Livet pulseret, Industri og Handel blomstret — er nu gaaet bort og der hviler en knugende, trykkende Stemning over det hele, som om den værste Pest havde hærget Landet.

Og saaledes er det i Virkeligheden ogsaa. En Farsot af hvilken som helst Art vilde aldrig have frembragt saa store Ulykker, som dem, Arbejdskøberne har paaført vort Land.

Og hvorfor? Blot fordi at de vil være eneraadende i alt, hvad der angaar baade Arbejde og Arbejdere. Arbejdskøberne vil føre de frie, organiserede Arbejdere tilbage til den gamle Lavstid eller Livegenskabet, hvor det var dem, der raadede for det hele og bestemte Arbejdernes Levevilkaar, og bestemte det paa en Maade, der aldrig var til Gavn for Arbejderne. Lidt efter lidt har de danske Arbejdere ved utroligt Arbejde rystet dette Aag af sig, og samtidig hermed har der i de Smaas Hjem bredt sig en vis Velstand, som kun kunde være til Gavn for Landet, idet Arbejderne ved Hjælp af den økonomiske Forbedring fik Lejlighed til at udvikle sin Aand, berige sig selv med de Kundskaber, som i vore Dage er saa nødvendige i Kampen for Tilværelsen.

Dette har i mange Aar været en Torn i Øjet paa de Kapitalister og Medskabninger, der mener kun at være skabt til at nyde Frugterne af andres Arbejde. Derfor har de Aar efter Aar, Dag efter Dag pønset paa at finde en Maade, hvorved de med ét Slag kunde skrue Udviklingen tilbage, ødelægge Arbejdernes Organisationer og føre Arbejderne enkeltvis tilbage til den ucivilicerede Tilstand, hvori disse levede indtil Midten af det 19. Aarhundrede.

Midlet mente de at have fundet i General-Lock-out'en.

Alle Arbejdere skulde paa Gaden, hele den flittige Bisværm skulde jages ud af Fabrikerne og ned af Stilladserne; Retten til at ernære sig selv skulde stoppes og til den Ende kastede man 40,000 ud.

Nu maatte da Arbejderne give tabt, Sultepisken knaldede dem jo om Ørene og hvem kan staa for den?

Men der gik Uger og der gik Maaneder — Arbejderne stod ligesaa stærke, ligesaa enige som den første Dag. Med utrolig Ihærdighed tog de Kammerater, som endnu var i Arbejde — til Ære for vort Fag ikke mindst Typograferne — fat paa en Indsamling, der viste et saadant Resultat, at vore udelukkede Kammerater og deres Hjem bleve holdt nogenlunde skadesløse.

De desperate Arbejdskøbere stejlede. En saadan Solidaritet og Offervillighed havde de ikke troet at skulle træffe paa blandt Arbejderne. De havde ment, at naar der var gaaet en fjorten Dages Tid, saa var Arbejderne saa møre, at de var kommet tilbage med krum Ryg og bøjet Nakke og kastet sig ned for Guldkalven. Skuffelsen var derfor stor og Desperatismen blandt Arbejdskøberne grænsede til Galskab, da intet af alt dette gik i Opfyldelse.

Nu maatte der gøres noget.

Den Kilde, som de Udelukkede øste af, maatte stoppes, saaledes at der ikke flød en Draabe ud af den mere. 12 à 14,000, hvoriblandt 1200 Kvinder, blev med koldt Blod jaget ud til Kammeraterne, og Kong Kapital gned sig i sine kolde, klamme Hænder og glædede sig over det nye Onde, han havde tilføjet Arbejderne.

Men atter havde d'Hrr. forregnet sig. Arbejdernes Solidaritet er ikke afstukket ved nationale Grænsepæle, og det nye brutale Overfald har kun bevirket, at vore Kammerater i Udlandet yderligere har taget fat paa Indsamlingen, og derved er der bragt en saadan Forvirring ind i Arbejdskøbernes Rækker, at der trues med Frafald paa alle Kanter. Og de krigsgale Mestre er nu kun i Stand til at kunne holde sammen paa Stumperne ved at fortælle, at der er Forlig i Luften.

Nu har Arbejderne imidlertid sat en Stopper for denne hensynsløse Legen-Kispus med hele Landet, idet der paa De samvirkende Fagforbunds Hovedbestyrelsesmøde i Mandags blev vedtaget, at man var villig til at optage Arbejdet paa Grundlag af det af Busch, Ortmann og C. C. Andersen stillede Forslag, naar Arbejdets Genoptagelse kan finde Sted *i Løbet af 8 Dage.*

Hermed har Arbejderne sagt, at de ikke ønsker længere at lade sig holde for Nar af Arbejdskøberne med deres Uendelighed af Forligsforslag, der udelukkende er beregnet paa at putte det store Publikum Blaar i Øjnene og derved give det Udseende af, at de vil Forlig, men i Virkeligheden kun stiller disse Forslag for at forhale Sagen.

Deres Komediespil er gennemskuet. Arbejsgiverforeningen er nu tvunget til inden en vis Frist at afgive et bestemt Svar, om de vil Fred eller ikke.

Vi siger derfor til vore Kolleger ikke alene i København, men til alle dem, der staar rundt om i Provinserne: Hold ud med Understøttelserne. Ikke en eneste Mand maa svigte. Den Arbejder, som nu staar i Arbejde og ikke yder sin Skærv, han fortjener ikke i Fremtiden at blive betragtet som en god Kammerat.

60-aarigt Jubilæum.

FAKTOR ANDREAS FERDINAND LAUTHERBORN i Aalborg, født den 19. Decbr. 1826, kan førstkommende 6. September fejre 60-Aars Dagen for sin Virken i samme Forretning, idet han den 6. Septbr. 1839 blev anbragt i Aalborg Stiftsbogtrykkeri, først paa Kontoret og derpaa som Lærling ved Bogtrykkerfaget. Efter endt Læretid har han arbejdet som Typograf og i de sidste 30 Aar som Faktor i Aalborg Stiftsbogtrykkeri — kun afbrudt af Krigen 1849—50, i hvilken han deltog.

Jubilaren er Medstifter af Aalborg typ. Forening og af det hedengangne Forbund.

Hr. L. er af Karakter Pligtmenneske. Han møder daglig i Sætteriet som første Mand og varetager sin Gærning med rastløs Flid. Men ved Siden deraf har han i en for sin Alder sjælden Grad fulgt med Tiden. Hans beskedne Natur tillod ham vel aldrig at træde frem i Forgrunden, men en trofast

Kammerat har han altid været, og aldrig stod han tilbage, naar der appelleredes til Pengepungen.

For Aar tilbage — mens Organisationerne endnu vare unge — var han en hyppig Deltager i saavel alvorlige som selskabelige Sammenkomster. Naar han efter Dagens Slid kom sammen med Kollegerne, var han Selskabeligheden og Gemytligheden selv.

Nu har han trukket sig tilbage herfra, men hvad han ikke har opgivet af sine gamle Sværmerier og endnu driver med sejg Udholdenhed, er Lystfiskeri. Hans kæreste Fritidssyssel er sikkert den Dag i Dag med Medestangen i Haanden og Tasken paa Nakken at drage til Felts mod Smaavandenes Beboere.

I den daglige Dont er Faktor Lautherborn forekommende og elskværdig. Saa vidt han mener at kunne strække sig for Arbejdets Skyld, indrømmer han Personalet enhver rimelig Lettelse, og er derfor ogsaa vel anskrevet hos dette.

60-Aars Jubilæum ved Bogtrykkerfaget hører jo til de store Sjældenheder, og sikkert vil Hr. Lautherborn, der endnu er saa rask som en Mand i sin bedste Alder, paa Onsdag modtage mange Beviser paa Kollegernes Agtelse. L. + M.

Rejs ud!

Hr. Redaktør! Jeg er lige kommet hjem fra Rejsen, men synes Luften er mig for lummer herhjemme, hvorfor jeg atter i Gaar har hentet min Rejsebog, og en af de nærmeste Dage haaber jeg igen at være »over alle Bjærge«. Men forinden jeg ryster det hjemlige Støv af mine Fødder, føler jeg dog Trang til at offenliggøre i *Typ.-Tid.s* Spalter det Syn, der mødte mig, da jeg traadte ind i vort Lokale i Admiralgade. Der sad unge Mennesker og svedte, arbejdsløse Kolleger, der ventede og havde ventet hele Sommeren paa at der skulde blive noget at bestille, og medens Solen stod lige paa Ruden viste Termometret 20—30 Grader og Luften var plummer som i et Sovekammer. Det var, som om jeg fik Kvalme ved Tanken om, at jeg frivilligt skulde lukke mig inde, naar hele Verden laa aaben for mig, min Rejsebog i Orden og saa en Sommer som denne!

Jeg skyndte mig og fik min Bog — og saa afsted!

Til disse unge Mennesker vil jeg rette en Opfordring om at gøre ligedan. Se paa andre Fag, og I vil opdage, at saa godt som alle unge Svende er rejst bort fra Byen, skulde vi da, som har de bedste Betingelser for at kunne rejse, ligge hjemme og ørkesløst se paa, at vore arbejdende Kolleger gør alt, hvad der staar i deres Magt, for at bevare vore Organisationer.

Nej, vi skal ikke.

Vi skal benytte os af den Ret, som vore ældre Kolleger ved ihærdigt Arbejde og stor Offervillighed har skaffet os. Retten til at hæve Rejseunderstøttelse i enhver nok saa lille Flæk vi kommer igennem i det meste af Evropa. I samler Eder maaske ikke Guld eller Sølv paa saadan en Rejse, men naar I ad Aare vender hjem, da er I i Besiddelse af en Skat, der er langt mere ædel og skinnende end det røde Guld: *Kundskaber og Erfaring.*

Lock-out'en har ogsaa haft Indflydelse paa vort Fag. Boghandlerne har ingen Afsætning, hvorfor der ingen ny Bestilling bliver gjort, og Følgen er atter, at Trykkerierne indskrænker Personalerne til saa lidt som mulig, og der vil sikkert gaa lang Tid, inden det normale Antal Sættere er ansat igen.

Men hvorfor saa ikke rejse? De unge Mennesker, som ikke er bundet til et bestemt Sted ved Hustru og Børn, har langt større Betingelser for at kunne opnaa Arbejde i Udlandet end de har ved at gaa hjemme. Og en Ting til. De Unge, som rejser ud, kommer, uden at de selv véd af det, til at gavne de Udelukkede paa en Maade, der kan faa stor Betydning for en sejrrig Udgang af Striden, idet de bogstavelig talt bliver rejsende Agitatorer for de udelukkede Kammerater. Det er jo saaledes Tilfældet, at overalt i hele den civiliserede Verden tales der kun om den store Arbejderkamp i Danmark, og de danske Arbejdere, som rejser ud, er derfor Genstand for megen Opmærksomhed.

Ja, Hr. Redaktør! Det var i Grunden kun disse faa Linier jeg vilde bede Dem om at bringe til de Unges Kundskab ved at optage dem i *Typ.-Tid.* C.

Fra Stiftelsen i Lille Istedgade.

Hr. Redaktør! Der er skrevet saa meget angaaende de Gamle i Stiftelserne, at De vist er ked af at høre mere fra dem, men De maa dog være saa venlig at optage nedenstaaende Linier i *Typ.-Tid.*

Naar Viceværten, Hr. Stahrenberg, skriver, at der aldrig er klaget over ham før nu, da er det Usandhed; Beboerne har ofte klaget over ham, men naar de henvendte sig til ham selv, fik de et afvisende og uhøfligt Svar, saa det kunde ikke nytte at komme til ham om at faa Fred og Ro i Gaarden. Det er sagt mange Gange i al Venlighed til Hr. Stahrenbergs Børn tilligemed de andre Børn, der kom ind fra Gaden, om at være rolig, men de har ikke efterkommet Anmodningen og kun set med et hovererende Smil, og Viceværtens Hustru har selv været i Gaarden og været Vidne til Børnenes støjende og trodsige Opførsel, saa det skulde dog være mærkeligt, om Viceværten ikke skulde vide, hvad der passerer i Gaarden og i Haven. Det var derfor nødvendigt at gøre »et stort Numer« ud af det og klage til Styrelsen.

At det ikke havde nyttet at klage til Hr. Stahrenberg, beviser jo ogsaa hans brutale Opførsel hin Søndag den 13. August imod min Hustru og mig *inde i vor Lejlighed*, hvortil Hr. Kasserer J. F. Møller var Vidne, og hvilken Opførsel Hr. Møller med det samme bestemt protesterede imod.

Jeg maa med det samme takke den ærede Styrelse for Typografernes Stiftelse, fordi den saa beredvilligt har taget sig af denne Sag. Der er nu fuldstændig Ro og Stilhed baade i Gaarden og i Haven.

Med Tak for Optagelsen, Hr. Redaktør, tegner jeg forbindtligst C. G. Petersen.

Første Rangs Kræfter.

Det hører for Tiden til de fleste Trykkeriers Sædvane at søge første Klasses Arbejdskraft, selv om de ingen Brug har for en saadan, skriver *Typ. Jahrbücher.* Næsten daglig ser man en Annonce af følgende Indhold: »En fuldstændig paa Højde med Tiden staaende Akcidenssætter, som er dygtig til at lave Udkast, fuldtud behersker den moderne Retning og desuden kan have Opsigt med Sætterpersonalet, søges. Der reflekteres kun paa Kræfter af første Rang. Tilbud bilagt med Prøver og Opgivelse af Løn i Billet mrkt.« o. s. v.

Denne Annonce, som kan stilles ved Siden af en Mængde andre af samme Slags, stikker for Indviede tydeligt Hestefoden frem; thi for det første behøver et velrenommeret Trykkeri ikke at søge sin Arbejdskraft ad indirekte Vej, og for det andet er det langtfra nobelt, at Arbejderen skal opgive, hvor meget han vil have i Løn, uden at han véd, med hvem han har at gøre.

Hvad overhovedet de allerførste Kræfter angaar, saa lader sig kun sige, at dem plukker man ikke paa Træerne, og desuden passer de ikke for ethvert Trykkeri.

Fremragende Arbejdskræfter kan kun trives og finde Anvendelse i saadanne Trykkerier, som har med usædvanlige Arbejder at gøre, og som i første Linje raader over al Slags Materiale; thi af intet kan selv den dygtigste Arbejder intet lave, en Mening, som ganske vist ikke deles af alle Bogtrykkere . . . .

En ubehagelig Egenskab har sædvanligvis første Rangs Kræfterne, den nemlig, at de sjælden kan eller har Lyst til at beskæftige sig med almindelige Arbejder og skær Sats. En første Akcidenssætter holder det som Regel for at være under sin Værdighed at udføre et simplere Arbejde. Og dog kan han ikke blive fri for dette, naar han befinder sig i et Trykkeri, hvor ikke Kunstarbejde, men Gennemsnitsarbejde danner Forretningens Hovederhverv. Det sidste turde overvejende være Tilfældet . . . .

Første Kræfter bruges dog i alle saadanne Trykkerier, som vil være paa Højde med Tiden, lige meget om det bringer Forretningen Indtægt eller ikke. Man regner med senere pekuniær Fordel, og dette sidste er nu til Dags ikke let at opnaa uden Offer og uden saakaldte Renommé-Arbejder, naar Forretningen ikke er gammel og velrenommeret, og der ikke stilles usædvanlige Fordringer i teknisk Retning.

Saadanne Trykkerier kan som sagt kun bruge første Kræfter, som har særlige Arbejder og dertil det nødvendige Materiale. Ethvert andet Trykkeri skal lade de første Kræfter være, hvor de er.

Endnu kun et Ord om en første Krafts Kvalifikationer. Hvad hører der til for at være en første Kraft, og hvem kan sige at være en saadan?

Dette Spørgsmaal er ikke let at besvare. En Akcidenssætter, som han skal være, tør ikke lade sig nøje med bestikkende flerfarvede Skizzer, men maa fremfor alt tage det praktiske i Betragtning. Arbejdet maa ikke tage for lang Tid, men skal være færdig til en bestemt Time, og der maa tages Hensyn til en — selv om ogsaa kun lille — Fortjeneste for Forretningen. Dette er et Punkt, hvorpaa der saavel fra Forretningens som fra Sætterens Side syndes mest. Sidstnævnte maa være vidende om Prisen paa Arbejdet, thi ikke alle Trykkerier er i den misundelsesværdige Stilling at kunne sætte Penge til paa kompliceret Sats. Tværtimod er ni Tiendedele af alle Trykkerier henvist til at fortjene paa alt Arbejde. Men det til hører Beregning og atter Beregning....

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **34. Uge** (sluttet Onsdag den 30. Avg.):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1030.14
Admiralgade 19 (1)	5.00	Kihl & Langkjær (6)	16.20
Adresseavisen (10)	36.80	Kristeligt Dagblad (7)	27.65
Aftenbladet (9)	48.00	København (13)	48.10
Aug. Andersen (2)	5.08	Leisner (1)	2.50
Agrardagbladet (12)	35.55	Lützhøft-Petersen (3)	8.60
Aller (23)	82.45	Luno (8)	21.10
Bagge (26)	83.30	Laur. Madsen (2)	5.10
Berlingske (29)	121.65	Mayland (2)	5.20
Birch (4)	9.70	Missionstrykkeriet (6)	16.10
Bording (13)	60.50	Mohn (?)	0.00
Bøhm (1)	3.00	S. L. Møller (13)	34.20
Carlsen (2)	4.90	Nationaltidende (48)	169.15
Centraltrykkeriet (7)	22.10	Nielsen & Lydiche (29)	86.90
Christreu (5)	13.75	B. Nielsen (2)	5.00
I. Cohen (18)	48.55	J. S. Nielsen (2)	5.20
N. Cohen (2)	7.38	N. J. Nielsen (1)	2.50
Dannebrog (8)	33.35	Chr. Nielsen (1)	2.70
Eksprestrykkeriet (9)	25.00	P. A. Nielsen (?)	0.00
Eriksen (1)	2.50	O. C. Olsen & Co. (24)	82.13
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	26.05
Fehlhaber (1)	2.80	P. Petersen (?)	0.00
Ferslew (1)	3.00	Emil Petersen (2)	6.00
Fjeldsøe (4)	11.55	Politiken (36)	158.55
Folkets Avis (9)	31.65	Qvist (5)	13.80
Forposten (9)	34.60	Rasmussen & Olsen (4)	10.30
Græbe (23)	77.25	Rom (3)	8.30
Vilh. Hansen (2)	5.30	Schouw & Co. (2)	4.60
Herdahl (1)	2.50	Sivertsen (1)	3.00
J. Henriksen (3)	7.80	Schultz (36)	95.65
Henningsen (2)	5.30	Social-Demokraten (27)*	143.10
Hoffensberg (9)	24.65	Sunnert (1)	2.30
Hohlenberg (5)	14.85	Thiele (11)	32.25
Axel Holm (3)	9.85	Trier (9)	29.05
Hoffmann (5)	14.00	Truelsen (9)	24.00
Vald. Jensen (1)	3.75	Thomasen (1)	2.50
Henr. E. Jensen (4)	10.00	Valentin & Lund (1)	2.50
Jørgensen & Co. (20)	59.45	Weiss (4)	14.10
L. A. Jørgensen (5)	11.66	Volkersen (1)	3.45
Jordan (2)	5.70	Vort Land (11)	46.45
Ludv. Jørgensen (5)	15.40	Writh (?)	0.00
Keller (2)	5.95		
Knudtzon (5)	13.60		
Overføres...	1030.14	Ialt...	2194.42

* Heri indbefattet 4 Redaktionsmedlemmer og 1 Ikke-Medlem.

For **34. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: P. Petersen, Writh.

Manglende Bidrag for 33. Uge er indk. fra følgende Bogtr.: Jordan (2) 5.70 og Weiss (4) 14.10, tilsammen 19.80.

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

O. A. Nielsen 2.50, F. F. Strudts (arbl.) 0.50, Schultz (Sættere) 2.50, (Sættersker) 2.25, (En Syg) 2.80, Dannebrog (6 Damer) 9.50, København (Ølhdl. Petersen) 1.00 (2 »Københavnere«) 1.00, Red. Dam 3.00, Agrardagbladet (1 ugift 5 pCt. ekstra) 1.55, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00, (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Emil Petersen (Lærlingene) 1.00, Bagge (7 Punkterersker) 0.70, Græbe 3.00, Truelsen 3.00, Hohlenberg 3.15, Politiken (Ølhdl. Petersen) 1.00, L. A. Jørgensen 3.20, Stapf & Nielsen 4.00, B. Nielsen (1 Ikke-Medl.) 1.00, Bording (5 Ikke-Medl.) 8.20, (kvindelige Trykkeriarbejdere) 1.75, N. Cohen (1 Ikke-Medl.) 2.00, Frk. Lazarus 8.00, tilsammen Kr. 72.60.

Indenfor København ialt 2286 Kr. 82 Ø.

Udenfor København:

Korsør Lokalforening (2 Medl.) 10.00, Svendborg 23.50, Køge 6.00, Kallundborg 12.00, Ringsted 19.00, Hillerød 22.00, Vejle 49.50, Herning 6.00, Fredericia 4.00, Helsingør 19.00, Hjørring 4.00, Randers 18.25, Assens 8.00, Nykøbing M. 10.00, tilsammen Kr. 211.25.

Udenfor København ialt 211 Kr. 25 Øre.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 34. Uge: 2498 Kr. 07 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 34 indkom 31,015 Kr. 95 Øre. Til Dato er ialt indkommet **33,514** Kr. **02** Øre.

30. August 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening bidraget i 14. Uge (Tallene i Paranthes betegner vedk. Trykkeris Personaleantal): Fyns Social-Demokrat (9) 8 Medl. 45 Kr., Fyns Tid. (15) 15 Medl. 33 Kr., Milos Bogtrykkeri (13) 9 Medl. 17 Kr. 25 Øre, Fyns Stiftstidende (24) 8 Medl. 12 Kr., Fyns Venstreblad (6) 5 Medl. 9 Kr., Hagen & Sivertsen (5) 2 Medl. 6 Kr., Merkantiltrykkeriet (4) 3 Medl. 6 Kr. 80 Øre, Eksprestrykkeriet (1) 0 Kr. 00 Øre, Søndergaards Bogtrykkeri (1) 0 Kr., Güths Bogtrykkeri (1) 1 Kr. Ialt 130 Kr. 05 Øre.

Horsens Lokalforening har til de udelukkede indbetalt som 13. Bidrag Kr. 80.76, 14. Bidrag Kr. 106.75.

I Anledning af Lock-out'ens Udvidelse har *Horsens Social-Demokrats* Personale forhøjet Bidraget til 15 pCt. af Ugelønnen. Endvidere har to Kolleger paa *Dagbladet* og en hos Schur & Co. (alle gifte) forhøjet deres Bidrag.

Typografernes Sangforening

begynder paa Lørdag Aften sin 54. Sangsæson i Larsens Lokaler under fortsat Ledelse af Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN.

Vore Organisationer faar jo Skyld for at være paa Højde med Tiden; selv vor Sangforening faar af andre Kor den gode Dom, at den hæderligt kan stilles ved Siden af andre Mandssangforeninger i Hovedstaden. Man kender dog bedst selv sine Mangler og véd, at det først kan bære rigtigt fremad, naar de ere afhjulpne. Det er saaledes vor Mening, at selv om Typografernes Sang kvalitativ er god, er det dog mildest talt forunderligt, at der af over 1000 Standsfæller næppe er halvtreds øvede Sangere — der burde være hundrede.

Sangforeningens Formaal er nærmest at *fornøje,* og den morer vel ogsaa det anselige Publikum, som ved Lejligheder hører den, men at det er langt fornøjeligere at synge med, siger sig selv og ses af den Trofasthed, adskillige Kolleger viser denne Sag. Men foruden at fornøje tør vi vel ogsaa sige, at Sangen *gavner;* her er ikke tænkt paa den økonomiske Hjælp, en Koncert kan bringe, naar kollegiale Forhold kalder, men paa den sikre Kendsgerning, at Sangen er et Middel til Opdragelse og Dannelse ved det indgaaende Kendskab til Sprog og Toner i de nordiske Digteres og Komponisters folkelige Arbejder, den giver sine Udøvere. Villien til Tilegnelsen heraf burde være langt stækere i vor Stand, særlig hos Ungdommen, saa meget mere som denne Tilegnelse sker under Selskabelighedens frie Former i Kollegernes Kreds.

Idet vi indbyde vore Fagfæller til at besøge os i vort hyggelige Lokale, St. Annæ Plads 13, 1. Sal, meddeles det, at Indmeldelse i Foreningen og Tilgang til Koret modtages Lørdag Aften Kl. 9½. Blade og Spil ere fremlagte til Underholdning.

Medlemmer med Familier indbydes til Punsch og Dans i Valby Kro Søndag Eftermiddag den 3. Septbr. Festen for Juleuddelingen til vore Arbejdsløse holdes Søndag den 19. Novbr. Aarsfesten, hvortil Medlemmer med Dame have gratis Adgang til Koncert og Bal, holdes første Søndag i Februar.

Kolleger, der vil synge med til Arbejdsløshedsfesten, bedes indmelde sig fra Sangsæsonens Begyndelse. STYRELSEN.

Nær og fjærn.

Lærlingenes Sportsforening afholder Lørdagen den 9. Septbr. i Arbejderforeningens Festsal, Nørrevoldgade 92, en Aftenunderholdning, hvor der bl. a. opvises forskellige Idrætsøvelser. Vi anbefaler Kollegerne at støtte Lærlingene ved at købe en Billet. Sportsøvelser er for unge Mennesker en sund og gavnlig Idræt, som vi paa alle Maader bør opmuntre. Naar de unge Mennesker senere i Livet træder ind i vore Rækker, da vil vor Sygekasse have stort Gavn af at faa Medlemmer, hvis Legeme ved Sportens Hjælp er blevet sundt og stærkt fra den tidligste Ungdom. Derfor køb en Billet, den koster kun 35 Øre.

Mærkedage i September Maaned. 3. Septbr.: *Kolding Avis* 50 Aar. 22. Septbr.: Gustav Lindberg 75 Aar. 28. Septbr. har *Politiken* i 10 Aar været trykt paa Viktoriapresse.

Sportsklubben. Paa Søndag Formiddag Kl. 11 finder en Kricket-Match Sted mellem Boldklubben 15. Juni og Typografernes Sportsklub.

En interessant Opgørelse foretager *Industrif. Tidsskr.* over et kæmpemæssigt Arbejde, som Tysklands Statistikere i indeværende Sommer har bragt til Afslutning angaaende den tyske Befolknings erhvervsmæssige og sociale Gruppering. Af Spørgeskemaer, Kontrollister, Instruktioner til Myndighederne osv. udsendtes ialt 41,611,000 Blade Papir, hvert Blad af Størrelse 33 × 24 Ctm. og af Vægt 5 à 7½ Gr. Udbredt i et enkelt Lag vilde denne Papirmasse dække et Areal af 320 Hektarer — et Herregaardstilliggende af 582 Tdr. Land, lagt ved Siden af hinanden vilde det blive en Række paa 10,000 Km.s Længde — fra Polen til Æqvator, lagt ovenpaa hinanden vilde de danne en Søjle paa 2,500 Meters Højde — 70 Rundetaarne ovenpaa hinanden, magasineret i Reoler vilde de kræve Væggeplads af 600 Kvadratmeter. Vægten af den hele Papirmængde var 300,000 Kilogram — fuld Last for 30 store Jærnbane-Godsvogne. Af den udsendte Papirmasse vendte tre Fjerdedele tilbage. Til Bearbejdelse af dette Materiale anvendtes i Tidsrum fra Septbr. 1895 til Juni 1896 1600 Personer foruden 4—5000 Hjælpere.

Arbejdet har da ogsaa kostet mange Penge. Til Papir, Trykning og Forsendelse af Tællingslister medgik 230,000 Rmk., til Bearbejdelse af Urmaterialet 2,900,000 Rmk., Sammendragning af Enkeltstaternes Tabeller til Tabeller for Riget 213,000 Rmk. Naar alt medregnes, staar denne Statistik det tyske Rige i 3,600,000 Rmk.

Men Resultaterne af dette store Arbejde er da ogsaa forelagt Offentligheden i 18 store Kvartbind (tils. ca. 10,000 Sider Tabeller og Tekst.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Peter Petersen, Nordjylland.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. Johannes Nielsen, Faaborg Folketidende.
Fredericia: Typ. J. N. Clausen, Dagbladet.
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Folkebladet.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen.
Hobro: Faktor Poul Halse.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259. Træffes 12—1¼ og efter 6½ Aften.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Højskolebladet.
Køge: Typ. J. Chr. Henriksen, Vestergade.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Alb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. H. P. Købke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Præstø: Typ. Hermann Hansen, Møllers Hotel.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Chr. M. Andersen, Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund.
Rønne: Typ. Niels Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. Holger Rasmussen.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Viggo Blom, Amtstid.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. Georg Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogh. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket. Udestaaende Bøger bedes afleverede hurtigst mulig, da ellers d'Hrr. Laaneres Navne vil, i Følge Punkt 5, blive offenliggjort i *Typ.-Tid.s* næste Nr.

BIBLIOTEKAREN.

Tiltraadte: 2933, Albert Vald. Jørgensen (Pol.) fra Rejse. 853, Otto Carl Jensen (O. C. Olsen) fra Helsingør. 1291, Harald A. Sørensen Fick (Bagge) fra Horsens.

Bortrejste: 845, Henrik Hansen (arbl.) paa Rejse. 1006 (Dsk. t. F.), Wilh. A. Vindelin (arbl.) til Viborg.

Udslettet (for Restance): Hans Detlef Voss (rejst).

Udslettede (for Lock-out-Restance): Sætter Niels Chr. Nielsen, Stereotypist Johan Adolf Erickson og Trykker J. Larsen (Pol.).

Til Bespisningen af **arbejdsløse Kvinder og Børn** har jeg fra 25. Avgust til Dato med Tak modtaget følgende Bidrag **fra Kolleger:**

Aftenbl.s Sætteri (2. B.) Kr. 5.50, Hannovers Personale 6.10, Ved Thorv. Hansen (Hannover) **Bøsse 216** 9.22, O. C. Olsens Bogtr. (kv. og mandl. Arbejd.) 2. B. 10.20, Schultz' Bogtr. (kv. og mandl. Arb.) 2. B. 13.60, Nogle Medarbejdere ved Ill. Familiejournal (6. B.) 8.50, Græbes Sættere og en Trykker 6.05, Roskilde Lokalforening 25.00, Bordings Personale 10.70, Adr.-Avisen 2.25, Vort Lands Personale 4.90 — ialt Kr. 102.02.

30. Avgust 99. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Dansk typografisk Forening.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

26. Avg.: *København* (Den typ. Trykkerforening, Arbejdsløshedskassen og Reservefonden).

Hermed er samtlige Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 28. Avgust 1899.

ULRIK PETERSEN.

Tiltraadte: Roskilde, 1145, Julius L. D. Hansen fra Ringsted og 1156, C. C. Christiansen fra Odense (begge arbl.). Hillerød, 1311, Ernst Chr. Jensen (arbl.). Hjørring, 1292, Chr. Christensen fra Rejse i Plads. Ringkøbing, 1192, Holger A. Rasmussen i Plads.

Bortrejste: Viborg, 1142, Niels Caspar Wandborg paa Rejse. Horsens, 1291, H. A. Sørensen Fisker til København i Plads.

Udelukket: 1318, **Chr. Jensen**, Fakse (arbejder paa Præstø Folkeblad, hvor der er Konflikt).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 9½ begynder Sangøvelsen i Larsens Lokale. Søndag Kl. 4: Familie-Sammenkomst (Maaltid, Punsch og Dans).

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Gentofte. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Et Bogtrykkeri,

passende til et mindre Provinsblad, ønskes til Købs. Tilbud med Beskrivelse og Pris sendes mrkt. »*B. 277*« til

Aug. J. Wulff & Co s Ann.-Bur., Skindergade 3,

inden 30. Avgust.

En yngre, dygtig Trykker

søger Plads snarest. Billet mrkt. »85« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN. Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 8 SEPTEMBER 1899 XXVI. AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I Anledning af Lock-out'ens Ophør har Forbundsstyrelsen paa et Møde overvejet, om Reservefondens finansielle Status tillod, at den den 24. Maj d. A. vedtagne Forhøjelse af Kontingentet til Reservefonden ophørte. Efter moden Overvejelse mener man at være i fuld Overensstemmelse med Kollegerne Landet over ved at have vedtaget, at det forhøjede Kontingent vedbliver, indtil Reservefonden har opnaaet Dækning for det Antal Uger, den har udredet det obligatoriske Bidrag paa 50 Øre.

Fornøden Kundgørelse Kontingentet ang. vil ske i Typ.-Tid. Lokalformænd og Funktionærer, som er kontingentfri, er ikke fritagne for at udrede Ekstrakontingentet.

Kollegerne anmodes om — saa vidt gørligt — at vedblive med Indsamlingerne endnu et Par Uger; selv om der ikke kan gøres Regning paa saa store Bidrag som under Lock-out'en, er det dog af Vigtighed, at der kan ydes nogen Hjælp i de paagældende Fag.

Den 6. September 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den store Kamp sluttet.

EFTER godt tre Maaneders Forløb er den store Kamp, som Arbejdskøberne havde paaført Arbejderne, sluttet, og sluttet paa en Maade, som de organiserede Arbejdere kun kan være tilfreds med.

Vi skal ikke her komme ind paa at referere, hvad der var Stridens Aarsag, der er i saa Henseende talt og skrevet saa meget om dette, at enhver af os sikkert er bekendt med de Grunde, der bevægede Arbejdskøberne til at foretage et saa brutalt Skridt. Men at disse Grunde var af den Beskaffenhed, at det var nødvendigt at standse hele Erhværvslivet, har ethvert rettænkende Menneske forlængst protesteret imod, og er der fra Arbejdernes Side i enkelte Tilfælde ikke været optraadt paa den Maade, som Arbejdskøberne var berettiget til at forlange, saa er der sandelig ogsaa fra Mestrenes Side mangfoldige Eksempler paa, at disse har generet Arbejderne, uden at man dog har fundet Anledning til at bruge Vold.

Det vilde derfor sikkert have været en let Sag for de to Hovedorganisationer at være kommet ud over de Tvistigheder, som laa Arbejder og Mester imellem, saafremt blot Arbejdsgiverforeningen havde villet det. Dette gjorde Arbejdskøberne imidlertid ikke, men valgte at bruge et saa farligt Vaaben som General-Lock-out, og Følgen af dette blev da ogsaa det modsatte af, hvad de havde tænkt dem. Den offenlige Mening vendte sig med Afsky bort fra Lock-out-Mestrene, medens Arbejderne — saavel de Udelukkede, som de, der var i Arbejde — gav hinanden Haanden paa ikke at give efter, selv om det skulde koste nok saa meget.

Nu er Kampen endt og med Stolthed kan Arbejderne trykke hinandens Haand og ønske hverandre til Lykke med Sejren. Men det er ikke nok at vi har bragt Sejren hjem — for det er en Sejr for Arbejderne —, men vi, der af Medlemmerne er valgt til at være Ledere for vore Organisationer, har en Pligt til at udnytte denne Sejr paa en Maade, at den fuldtud kan blive til Gavn for vore Kammerater. Skal imidlertid dette lykkes, da er det en bydende Nødvendighed, at vi ser Forholdene lige i Øjnene, og derefter træffer vore Forholdsregler.

Vi bør i Fremtiden regne med, at Arbejdsgiverforeningen er bygget op for at kunne staa paa Siden af De samvirkende Fagforbund og samtidig være parat til at kunne slaa ned paa vore Organisationer saasnart de finder Tiden belejlig. At de denne Gang løb Panden mod Muren, skyldes ene og alene vort mønsterværdige Sammenhold og vor Udholdenhed; men derfor er det ikke givet, at Arbejdskøberne ikke ved en anden Lejlighed vil forsøge at ramme en Kile ind i vor Organisation og muligvis splitte os ad.

Vor Opgave maa derfor være at slutte os endnu inderligere sammen. De Baand, der har knyttet de forskellige Fags Arbejdere sammen, maa bindes endnu fastere; men der er ogsaa en anden Ting, som denne Lock-out har lært Arbejderne, og det er, at de forskellige Fag i Lighed med Typograferne nu tager fat paa at knytte internationale Forbindelser. For os, der i mange Aar har haft internationale Forbindelser, synes det underligt, at der, naar vi undtager Smedene, ikke er et eneste Fag, der staar i direkte Forbindelse med Fagfællerne i Udlandet.

Her er et Felt for de forskellige Fagforeninger at arbejde paa.

Det er ikke nok, at vi i Fremtiden under eventuelle større Lønkonflikter staar op og fortæller vore Medlemmer, at vi er stærke nok til at kunne afværge ethvert Angreb, der rettes paa os fra vore Modstandere, naar vi samtidig staar paa bar Bund; men vi har sandelig ogsaa en Pligt til at sige, at der findes Fejl indenfor vore egne Rækker, som maa og skal afhjælpes. Gør de ledende Personer ikke dette, da fortjener vi ikke Medlemmernes Tillid og da bør vi vige Pladsen for andre.

Og én Ting skal siges her: Lock-out'en har vist os, at Arbejdskøberne er os jævnbyrdig i Styrke. Dette maa vi aldrig lade ude af Betragtning.

Nu er Kampen afsluttet og hele Landet drager et Lettelsens Suk, da Arbejderne gik ud af denne Kamp paa den mest hæderlige og ærefulde Maade noget Lands Arbejdere nogensinde har afsluttet en saa stor Strid paa; maa vi da bringe vore Kammerater og Kolleger vor hjærteligste Hilsen og Tak for den Forstaaelse, den Solidaritet og den Offervillighed, som I har lagt for Dagen lige fra Lock-out'ens første Dag og indtil den sidste. Aldrig har Kammeratskabsfølelsen givet sig et stærkere Udslag end her, og aldrig har der været en saadan Enighed om at give det mest mulige. Allerøverst paa Listen staar vi blandt de bidragydende Fag. Det er en Ære, som vi ikke alene kan glæde os over, men som vi ogsaa i Fremtiden med Stolthed kan pege paa, som et Eksempel til Efterlignelse for andre Fag.

I en senere Artikel skal vi gøre Rede for, hvor stor en Sum, der er indbetalt af Kolleger baade her og i Udlandet. Vi beder derfor enhver Lokalforening i hele Landet om, enten at sende os Kvitteringerne for de indbetalte Beløb eller blot opgive os Summens Størrelse.

Endnu en Gang: Tak, Kolleger, for Eders Offervillighed!

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 24. Septbr. Kl. 11 pr.

paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Optagelse af en Fagfælle. 4. Afholdelsen af det aarlige Karneval. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. En Bevilling til Gutenberg-Banneret. 7. Opstilling af Funktionærer. 8. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Voldgiftsretten

for Dansk typ. Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Dansk typ. Forening

kontra

Næstved Tidendes Bogtrykkeri.

Sag III 1899. Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening paastod — paa Foranledning af den typografiske Lokalforening i Næstved — under nærværende Sag Firmaet C. V. Petersens Sønner i Næstved tilpligtet at godtgøre Sætter N. Jensen, der lønnes med Minimallønnen for Næstved (19 Kr.), »1 Kr. pr. Uge for den Tid, han tillige har udført Trykkerarbejde«, idet den gjorde gældende, at N. Jensen, naar han beskæftiges ved Formatilægning, Opløsning af Kolumner, Slutning af Avisen samt Paalægning under Trykning af Bladet, udfører Trykkerarbejde og bør betragtes som Sætter-Trykker.

C. V. Petersens Sønner hævdede herimod, at »Formatilægning, Opløsning af Kolumner og Slutning af Avisen« var et Arbejde, som ganske almindeligt udføres af fastlønnede Sættere, og som paa *Næstved Tidendes* Trykkeri daglig udføres af flere andre Sættere, ligesom sligt Arbejde i al den Tid, Trykkeriet havde bestaaet, er blevet udført af Sættere. At N. Jensen endvidere i Følge frivillig Overenskomst har udført Paalægning, kunde ikke gøre ham til Sætter-Trykker, idet dette Arbejde ikke er noget særligt Trykkerarbejde, men som Regel udføres af Kvinder og Drenge. Firmaet paastod sig derfor frifundet for Tiltalen.

Da Voldgiftsrettens 4 Medlemmer (Trykkeribestyrer Warberg, Kolding, der i denne Sag fungerede som Formand, Typograf L. D. Rasmussen, Odense, Bogtrykker Joh. Jensen, Fredericia, og den tilkaldte Suppleant, Bogtrykker Poul Hertz, Vejle) ikke kunde enes om nogen Kendelse, indgik Sagen til Opmandens, Borgmester Schiørrings Afgørelse, og har denne under 28. Avgust afsagt følgende

Kendelse:

Naar det i Tarifens § 16, 2. Stykke, hedder, at »Formatilægning, Opløsning af Kolumnerne, Slutning og Revisionslæsning er Sætteren uvedkommende«, maa Meningen hermed fornuftigvis være den, at en Sætter, hvis Løn *beregnes* efter de nøjagtige Bestemmelser i Tarifen, ikke er forpligtet til at udføre de nævnte Arbejder *som Tilbehør til hans øvrige Arbejde*, men skal have særskilt Betaling derfor. Sagens Natur tilsiger derimod, at naar en Sætter efter Overenskomst og i Henhold til § 1 faar en fast Løn for det forskellige Arbejde, der er indbefattet under Overenskomsten, kan han ikke bagefter under Henvisning til den anførte Bestemmelse forlange en Tillægsbetaling, og Udtrykket »Sætteren« i § 16 maa derfor undergives en indskrænkende Fortolkning, saa at der kun sigtes til Beregningssætteren. Da det nu er givet, at Typograf Jensen ikke er Beregningssætter, men lønnes efter Overenskomst for Arbejde af forskellig Art med den i § 1 fastsatte Minimalløn, kan der ikke fra § 16 hentes Støtte for den af Dansk typografisk Forening nedlagte Paastand.

Naar der dernæst spørges om, hvorvidt de i § 16 nævnte Arbejder, som det er givet at Typograf Jensen udfører, i sig selv — afset fra den ovennævnte Udtalelse om, at de ere Sætteren »uvedkommende« — ere af en saadan Beskaffenhed, at den, der udfører dem, maa betegnes som Sætter-Trykker, da kan det ikke erkendes, at disse Arbejder, der i Provinstrykkerier sædvanlig udføres af fastlønnede Sættere, have en saadan Karakter. En Trykkers Arbejde maa siges at bestaa i at holde Maskinerne i god Stand, passe Valser og Farver, tilrette Forme o. l., og kun den Sætter, der ved at udføre saadant Arbejde kan erstatte en Trykker, kan kaldes Sætter-Trykker og kræve Tillægsbetaling efter § 1 sidste Stykke.

Naar Formatilægning osv. herefter ikke kan henregnes til egenlig Trykkerarbejde, da gælder det samme i endnu højere Grad om Paalægning, som slet ikke nævnes i Tarifen, og som i Reglen besørges af Kvinder eller Drenge, ikke af faglærte Typografer.

I Henhold til det anførte vil den af Dansk typ. Forening nedlagte Paastand ikke kunne tages til Følge.

Thi eragtes:

Den af Dansk typografisk Forening nedlagte Paastand kan ikke tages til Følge.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Præstø: Præstø Folkeblad.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Lock-out'ens Ophør.

Takket være den store Offervillighed og Forstaaelse blandt Arbejderne, er det lykkedes den danske Arbejderstand at tilbageslaa det Angreb, der var rettet imod den, føre Organisationerne frelst og styrket ud af Ilden og være med til at diktere Betingelserne for en ærefuld og forhaabenlig varig Fred. Naar dette gode Resultat er naaet, maa vi efter først at have takket de udelukkede Fag for den sejge Udholdenhed og ypperlige Disciplin i Rækkerne, som de har vist under denne haarde og langvarige Kamp, henvende os med en Tak til de Fag, der ved en stor Selvbeskatning, som for mange uden Tvivl har været haard nok at bære, har vist, at de forstod, hvorom Sagen drejede sig, at det ogsaa var deres Ve og Vel, der stod paa Spil, og at hvis Arbejderne her kom til at ligge under, vilde Turen snart komme til de andre Fag. — Blandt dem, der her kommer i første Række, kan vi med Stolthed og Glæde nævne Typograferne. Naar vi i Dag meddeler Medlemmerne, at Selvbeskatningen er ophørt, er det os kært at rette en Tak til dem, ikke alene for det store Offer, de har bragt den fælles Livssag, men ogsaa for den Udholdenhed, hvormed de har baaret det, og den Præcision, Indbetalingen er foregaaet med.

Dette varsler om, at vi vil finde Forstaaelse, naar vi beder Medlemmerne erindre, at Nøden og Elendigheden ikke er forbi, fordi Lock-out'en er sluttet. Der vil foreløbig være Brug for al den Hjælp, der kan ydes, idet Hjemmene er tomme og Gæld og andre Forpligtelser vil trænge paa og fordres indfriede. Lad os derfor endnu en Gang søge at hjælpe; lad os i Aften give vor Skærv efter Evne, stor eller lille; det er den bedste Maade vi kan takke vore Kammerater paa for den Udholdenhed, de har vist. STYRELSEN.

Kolding Avis

kunde den 3. Septbr. fejre sit 50-Aars Jubilæum, idet Bladet paa denne Dag for 50 Aar siden for første Gang saa Dagens Lys. Hvor lidt Interesse man den Gang havde for Læsning, faar man et godt Begreb om ved at betragte det Faksimile af Bladets første Numer, som findes i *Kolding Avis'* Jubilæumsnumer. Det ligner overfor *Kolding Avis*, som den nu er, et lille Børneblad, og man faar, naar disse to Blade stilles sammen, ret et Begreb om, hvilken kolossal Udvikling vort Fag har opnaaet blot i det korte Spand af Aar. I Dagens Anledning mødte naturligvis en Mængde Gratulanter op for at hilse paa den »Gamle«, og af Bladets Indhold ses det, at adskillige har fulgt det lige fra dets første Dage. Udgiveren, Hr. B. MØLLER, fejrede Dagen paa en meget praktisk Maade, idet han lod udbetale dobbelte Gager saavel til de maanedslønnede som til de ugelønnede Arbejdere i Forretningen. De ældste Typografer i *Kolding Avis* tilhører vor Organisation og har været ansatte i Forretningen i en Række Aar, saaledes Hovedkassereren i Dansk typografisk Forening, Faktor ULRIK PETERSEN, der kom i Lære i Bladet 1863, og nuværende Redaktionssekretær THORV. THUESEN samt Maskinmester C. F. KNUDSEN, der henholdsvis kom i Lære samme Sted i 1868 og 1874 og siden da uafbrudt har været knyttet til Forretningen.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **35. Uge** (sluttet Onsdag d. 6. Septbr.):

A. Procentbeskatning. (Tallet i Parentes betyder Antal betalende).

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt (3)	8.47	Overført...	1022.95
Admiralgade 19 (1)	5.00	Knudtzon (5)	14.55
Adresseavisen (11)	40.55	Kihl & Langkjær (4)	10.60
Aftenbladet (9)	48.05	Kristeligt Dagblad (7)	24.40
Aug. Andersen (2)	5.00	København (14)	49.70
Agrardagbladet (11)	35.55	Leisner (1)	2.50
Aller (23)	82.05	Lützhøft-Petersen (3)	8.60
Bagge (26)	77.90	Luno (8)	21.60
Berlingske (30)	121.35	Laur. Madsen (2)	5.10
Birch (4)	9.70	Mayland (2)	5.20
Bording (13)	62.97	Missionstrykkeriet (5)	12.65
Bøhm (?)	0.00	Mohn (1)	2.00
Carlsen (2)	4.90	S. L. Møller (13)	34.30
Centraltrykkeriet (7)	21.50	Nationaltidende (48)	159.28
Christtreu (4)	10.95	Nielsen & Lydiche (29)	85.20
I. Cohen (18)	48.41	B. Nielsen (?)	0.00
N. Cohen (2)	6.48	J. S. Nielsen (2)	5.20
Dannebrog (8)	34.35	N. J. Nielsen (1)	2.50
Eksprestrykkeriet (9)	25.00	Chr. Nielsen (?)	0.00
Eriksen (?)	0.00	O. C. Olsen & Co. (25)	78.90
Enevolds. & Andersen (1)	2.50	do. Stereotypister (6)	24.95
Fehlhaber (1)	2.80	P. Petersen (10)	31.45
Ferslew (1)	3.00	Emil Petersen (2)	6.00
Fjeldsøe (4)	11.55	Politiken (39)	191.25
Folkets Avis (9)	34.35	Qvist (5)	14.40
Forposten (9)	38.25	Rasmussen & Olsen (4)	10.20
Græbe (23)	76.05	Rom (3)	8.30
Vilh. Hansen (2)	5.30	Schouw & Co. (?)	0.00
Herdahl (1)	2.50	Sivertsen (1)	3.00
J. Henriksen (3)	7.80	Schultz (35)	97.35
Henningsen (2)	5.10	Social-Demokraten (27)*	142.85
Hoffensberg (9)	24.85	Sunnert (1)	2.30
Hohlenberg (5)	13.90	Thiele (11)	32.05
Axel Holm (3)	9.85	Trier (10)	32.65
Hoffmann (5)	14.00	Truelsen (9)	24.00
Vald. Jensen (1)	3.75	Thomasen (1)	2.50
Henr. E. Jensen (5)	12.50	Valentin & Lund (1)	2.50
Jørgensen & Co. (20)	62.75	Weiss (4)	14.10
L. A. Jørgensen (5)	14.27	Volkersen (1)	3.45
Jordan (3)	7.20	Vort Land (10)	46.00
Lüdv. Jørgensen (5)	16.55	Writh (1)	2.30
Keller (2)	5.95		
Overføres...	1022.95	Ialt...	2236.83

* Heri indbefattet 4 Redaktionsmedlemmer og 1 Ikke-Medlem.

For **35. Uge mangler Bidrag** fra følgende Bogtrykkerier: Bøhm, Eriksen, B. Nielsen, J. Chr. Nielsen og Schouw & Co.

Manglende Bidrag for 34. Uge er indk. fra følgende Bogtr.: Mohn (1) 2.00, P. Petersen (11) 32.45 og Writh (1) 2.30, tilsammen 36.75.

For 34. Uge mangler saaledes ingen.

B. Ekstra frivillige Bidrag.

Indenfor København endvidere:

Vald. Jensens Nodestikkeri 2.00, Dannebrog (5 Damer) 6.50, København (Ølhdl. Petersen) 1.00 og (2 »København«ere) 1.00, Agrardagbladet (1 ugift 5 pCt. ekstra) 1.55 og (Ølhandler Steffensen) 2.00, Bagge 6 Punktererske) 0.60, Red. Dam 3.00, Nationaltidende (Ølhdlr. Larsen) 4.00 og (Urtekræmmer Goedecke) 2.00, Schultz (Sættere) 11.50 og (Sættersker) 2.25, Nielsen & Lydiche (Vinhandler Holmbom) 6.00, Bording (2 Ikke-Medl.) 7.20, Græbe 3.00, Politiken (»Esther«) 2.00 og (Ølhdl. Petersen) 1.00, L. A. Jørgensen 3.90, O. A. Nielsen 2.50, Chr. Ludvig Rasmussen 28.00, N. Cohen (1 Ikke-Medl.) 2.00, tilsammen 93 Kr.

Indenfor København ialt 2366 Kr. 58 Ø.

Udenfor København:

Rud. Ehbrecht, Næstved, 10.50, Svendborg Lokalforening 27.50, Kallundborg 12.00, Ringsted 18.75, Køge 9.00, Vejle 49.00, Stubbekøbing 4.00, Assens 8.00, Randers 27.00, Nykøbing M. 10.00, Fredericia 4.00, Helsingør 18.00, Hillerød 19.50, tilsammen Kr. 217.25.

Udenfor København ialt 217 Kr. 25 Øre.

Ialt Procentbeskatning og frivilligt Ekstrabidrag for 35. Uge: 2583 Kr. 83 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 35 indkom 33,514 Kr. 02 Øre. Til Dato er ialt indkommet **36,097** Kr. **85** Øre.

6. September 1899. V. BERGENHOLZ.

Til de Udelukkede har Odense Lokalforening bidraget i 15. Uge (Tallene i Paranthes betegner vedk. Trykkeris Personaleantal): Fyns Social-Demokrat (9) 9 Medl. 47 Kr., Fyns Tid. (15) 15 Medl. 0 Kr., Milos Bogtrykkeri (13) 1 Medl. 1 Kr. 00 Øre, Fyns Stiftstidende (24) 9 Medl. 13 Kr., Fyns Venstreblad (6) 3 Medl. 6 Kr., Hagen & Sivertsen (5) 2 Medl. 11 Kr., Merkantiltrykkeriet (4) 3 Medl. 6 Kr. 80 Øre, Eksprestrykkeriet (1) 0 Kr. 00 Øre, Søndergaards Bogtrykkeri (1) 0 Kr., Güths Bogtrykkeri (1) 1 Kr. Ialt 85 Kr. 80 Øre.

Arbejdsløsheden blandt de københavnske Sættere og Trykkere er for Tiden meget betydelig, af Den typografiske Forenings Medlemmer er saaledes 60 ledige. Da jeg daglig modtager en eller flere Forespørgsler fra Provinskolleger om Plads, gør jeg herved opmærksom paa, at Sandsynligheden er for, at de her i Byen kan komme til at gaa ledige i 6—8 Uger, før de kan opnaa Arbejde. Ingen bliver optaget paa Anvisningskontorets Liste, før vedkommende er arbejdsløs.

Da Pladserne næsten altid fordres besat umiddelbart efter at Tilbud er indløbet, vil det være ganske uhensigtsmæssigt, at Medlemmer, som søge Plads i København, bo udenfor Byen.

3. Septbr. 99. V. BERGENHOLZ.

Spørgsmaal og Svar.

1. Er typografisk Foreningsbog Legitimation nok i Udlandet?
2. Hvis ikke, hvilke Papirer fordres der da? E. J.

ad 1. Ja!

ad 2. Saafremt De kommer til Berlin og agter at rejse videre, da henvend Dem til den danske Konsul og faa et Pas.

Nær og fjærn.

Sangforeningens Sæson er begyndt med stor Virksomhed. Efter Delegeretmødet i Lørdags ang. Arbejdsløshedsfesten, ved hvilken Spørgsmaalet om den dramatiske Assistance beredte nogen Vanskelighed, optoges endel unge Kolleger i Koret; bliver Tilgangen saaledes ved de nærmeste Lørdage, mener Koret at turde give sig i Lag med Heises »Volmerslaget«.

I Søndags foretoges *Valbyturen* med Tilslutning af over hundrede Deltagere. Dansen afbrødes af et lystigt Punschegilde, hvor man behageligt overraskedes af en Sang af C. M. og Opførelsen af Dupuys »Agander, Pagander og Vinberg«, musikalsk og muntert udført af en Terzet.

Sportsklubben. Paa *Søndag Form. Kl.* 10½ begynder Sportsklubben sin *Vintersæson* i sit gamle Øvelseslokale Sølvgadens Kaserne. Gymnastiken fortsættes herefter hver *Søndag* 10½—12 og *Torsdag* Aften 7½—9. Klubben forventer talrig Tilslutning af nye Medlemmer denne Sæson.

Kricketkampens Udfald i Søndags blev, at Klubben tabte med 8 st. Gærder.

Originale Maader at avertere paa. I Glasgow lod Ejerne af et derværende Blad paa en Bakkeskraaning anlægge Blomsterbed, hvoraf hver enkelt havde Formen af et Bogstav; det hele udgjorde Navnet paa Bladet og kunde læses paa en Afstand af halvfemte engelske Mil. Et Modstykke hertil er en engelsk Vinhandlers Annonce, der i et stort Dagblad blev indrykket en Gang om Maaneden paa en Kvadrattommes Plads og blot bestod af 9 Bogstaver. For denne lille Annonce, der, vel at mærke, præsenterede sig for Publikum som Enehersker til hele første Side, betalte Vinhandleren ifjor over 18,000 Kr. eller for hvert Bogstav omtrent 2018 Kr. I Frankrig tænker Finansministeren paa

at bortforpagte Tændstikæskernes Sider til Avertering, og han mener ved denne Spekulation at skulle skaffe en aarlig Indtægt af 5,000,000 Francs. Fabrikationen af disse Æsker er Statsmonopol i Frankrig.

Styrelsesmøder.

Ekstraordinært Forbundsstyrelsesmøde.

Mandag den 4. September. Samtlige Medlemmer mødt.

1. Det vedtoges at vedblive med det forhøjede Kontingent til Reservefonden, da dennes Status var forringet i ganske væsentlig Grad, idet der i 15 Uger til Lock-out'en var udbetalt 50 Øre pr. Medlem, medens der kun var bidraget 25 Øre pr. Medlem ekstraordinært.

2. Paa Grund af Lock-out'en havde man ikke anset det for rigtigt at afholde det Forbundsstyrelsesmøde, som skulde forberede det ekstraordinære Delegeretmøde. Man ansaa det ogsaa for klogest at afvente Forholdenes Udvikling endnu nogle Uger, men derefter at tage fat paa Forberedelserne. Delegeretmødet, som væsentligst vil komme til at behandle Forbundets Overtagelse af *Typ.-Tid.*, besluttedes det eventuelt at afholde i København, samt at søge Repræsentationen indskrænket saa meget som muligt. VICTOR PETERSEN.

Fællesmøde mellem Styrelserne for Den typ. Forening og Ny typ. Forening.

Torsdag den 31. August.

Det vedtoges, at ingen af de Kvinder, der nu beskæftiges ved Kastenbejnerne, maa overgaa til andre Maskiner, samt at naar der i Fremtiden antages Kvinder til Kastenbejnerne, skal det ske i Henhold til Tarifens Bestemmelser om Maskinsætning. — Paa Foranledning vedtoges, at naar der selvstændigt eller i et Værk trykkes en enkelt Kolumne, *skal den blanke Side bagpaa altid betales.* — Protokollen fra Tarifkommissionens Forhandlinger var udlaant til Principalerne og nu vilde de ikke tilbagelevere den, endskønt de i sin Tid ikke vilde betale noget til Udarbejdelsen. Beslutning toges desangaaende.

— Derefter afholdt Den typ. Forenings Styrelse Møde. Frav. med anmeldt Forfald: F. K. MADSEN.

5 trængende Medlemmer tilstodes hver 15 Kr. af det Rolfske Legat. — Kassererens Medhjælp for Juli havde andraget 25 Kr., som bevilgedes. — Formanden gav Meddelelse om forskellige Trykkeriers Forhold, som der toges Stilling til. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., F., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Lock-out-Skatten

betales **ikke** for 36. Uge. Derimod er Inkassatorerne (Tillidsmændene) pligtige til senest førstkommende Mandag til Kassereren at indsende skriftlig Meddelelse om eventuelle Restancer. Findes saadanne ikke, skal Inkassatoren (Tillidsmanden) afgive skriftlig Erklæring om, at intet Medlem resterer. De Trykkerier, fra hvilke en saadan Erklæring **ikke** fremkommer, vil blive nævnt i *Typ.-Tid.*

Ekstrakontingentet (25 Øre ugenlig) betales som hidtil, indtil nærmere Meddelelse sker. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Adolph Emil Nielsen (arbl.), udl. 1/1 99 hos Eriksen. I S. L.: Carel Hansens Hustru Andrea Dorthea.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: Trykkerne Hans Chr. Nielsen og Emil A. Stecker (begge arbl.), fra Rejse.

Udslettet for Restance: Trykker Joachim Fred. Møller (if. Overensk. m. Trykkerf.).

Rettelse. Udslettelsen af Sætter Niels Chr. Nielsen og Trykker J. Larsen, begge i Pol. (se forr. Nr.), tages herved tilbage, da det er konstateret, at den er sket ved en Misforstaaelse.

Til Bespisningen af **ArbejdsløsesKvinder og Børn** har jeg fra 1. Septbr. til Dato med Tak modtaget følgende Bidrag fra Kolleger:

Aftenbl.s Person. (3. B.) Kr. 4.25, Hannovers Personale (2. B.) 6.15, Hohlenbergs Bogtr., to Ugifte 2.75, Nogle Medarbejdere ved Ill. Familiejournal (7. B.) 8.00, Bordings Personale (2. B.) 9.65, Græbes Pers. (2. B.) 5.80, H. J. 1.00, H. E. Jensens Pers. 4.50, O. Johansen (Nielsen & Lyd., Bøsse 371) 4.92, Samme (Bøsse 488) 5.04, Adr.-Avisen (2. B.) 2.25, Dannebrogs Pers. (Md. & Kv.) 4.25, Thorv. Hansen (Jørgensen & Co., Bøsse 373) 11.76, Georg Hansen, Thieles Bogtr. (Bøsse 213) 8.56 — ialt Kr. 78.88.

Bespisningen fortsættes uforandret nogle Uger endnu. Bøsser udleveres.

6. *Setbr.* 99. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Svendborg, Fischer fra Aalborg. Helsingør, 618 (Norsk Centralf.), Joh. Petter Pettersen. Hillerød, Emil Chr. Jacobsen.

Bortrejste: Aarhus, 1268, A. Joh.s Petersen til Pl. i Silkeborg og 1245, Hans Neess (arbl.). Roskilde, 1832, Julius Tønnesen (paa Rejse). Horsens, 930, Povl Jensen Povlsen til Pl. i Nykøb. M. Frederikshavn, 1356, Ignatz Matjeka til Kbhvn. i Pl. Svendborg, 1208, Erik Johannes Hansen til Randers i Plads.

Død: Holbæk, 313, Chr. Rasmussen.

T. C. C. Søndag: Gribskov. Trianglen Kl. 7. Rob. Andersen og Dreyer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ optages nye Medlemmer i Koret forinden Øvelsen. Fredag Aften Kl. 9 og Søndag Form.: Prøve med Gardens Orkester paa Kantaten til Nationalmonumentets Afsløring (Larsens Lokale). STYRELSEN.

ANNONCER

En Forbundter

i Sætter- eller Sættertrykker-Faget, som har lært i 3 Aar, søger Plads snarest. Udmærket Anbefaling. Billet mrkt. »100« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Plads søges.

En dygtig Sætter, saavel til Akcidens- som Avisarbejde, søger en god, fast Plads i en Provins, helst i en Avis, da Vedkommende ogsaa kan tage Del i det redaktionelle Arbejde, er øvet Referent og Korrektør, og skriver let og livligt, særligt som Kaussør. Billet mrkt. »Fremtid« bedes sendt til dette Blads Ekspeditionskontor.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

KRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff Københavns.

GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 15 SEPTEMBER 1899 XXVI AARGANG

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 24. Septbr. Kl. 11 pr.

paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Optagelse af en Fagfælle. 4. Afholdelsen af det aarlige Karneval. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. En Bevilling til Gutenberg-Banneret. 7. Opstilling af Funktionærer. 8. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Den kroniske Blyforgiftnings Symptomer.

FRA en af vore Læger har vi med Tak modtaget følgende: Den rosværdige Bestræbelse hos Typograferne for at opnaa bedre hygiejniske Forhold i Arbejdslokalerne har jo især taget Sigte paa Bekæmpelsen af Tuberkulosen og Blyforgiftningen.

Tuberkulosens Symptomer og Forløb ere jo almindelig bekendte; med Hensyn til Blyforgiftningen og særlig den kroniske, som det her drejer sig om, tror jeg, at de fleste kun kende Kolikanfaldene, hvorfor jeg antager, at det maaske vilde interessere Bladets Læsere at faa et kortfattet Overblik over den kroniske Blyforgiftnings Symptomer i det hele taget.

Saavel metallisk Bly som alle Blyforbindelser kunne, naar de i længere Tid indvirke paa Mennesket, fremkalde Forgiftning. En Uimodtagelighed er ikke sikkert bekendt. Hyppigst findes Blyforgiftning naturligvis hos Mennesker, hvis Livsstilling medfører Arbejde i Bjærgværker og Blyhvidtfabriker; endvidere hos andre Metalarbejdere, Gas- og Vandarbejdere, Pottemagere, Skriftstøbere, Typografer, Malere, Farvere o. l. Den kroniske Blyforgiftnings Symptomer kunne i Almindelighed henføres i 4 Grupper: 1) Forstyrrelser i Almenbefindendet og Ernæringen, 2) Forstyrrelser paa Følenervernes Omraade, 3) Forstyrrelser i de aandelige Evner og 4) Bevægeevnen.

1) Forstyrrelser i Almenbefindendet og Ernæringen ere de hyppigste og gærne de, der først indfinde sig. De vise sig ved Fordøjelsesbesværligheder, Afmagring med Svind af saavel Muskler som Fedtlag, Huden faar en graalig bleg Farve, der mærkes Rysten paa Hænderne, Tørhed af Huden, sødlig Smag i Munden, ilde Lugt af Munden, Tandkødet svulmer og fremviser en større eller mindre skiferfarvet Søm, jævnlig findes Kvalme, Forstoppelse, langsom Puls; sjældnere bemærkes Uro, Hjærtebanken og Sting i Egnen for Mellemgulvet. Hos Kvinder ofte Abort eller Fødsel af døde Børn; man har konstateret, at en Kvinde, der i 12 Aar led af Blyforgiftning, i denne Tid aborterede 4 Gange, derpaa fødte et levende Barn, der døde 7 Maaneder gammel af Krampe, et sjette Barn levede kun 15 Dage, hos dette fandtes en stærk Leverskrumpning og Leveren indeholdt 16 pCt. Bly. Børn ere overordentlig modtagelige for Blyforgiftning. I en tysk By, hvor Befolkningen væsentlig var beskæftiget med Pottemagerarbejde var Dødeligheden for Børn i de 5—6 første Aar 50 pCt. og hos Resten fandtes hyppig Tegn paa en forløben Hjærnesygdom, Hydrocephalus (»Vand i Hovedet«).

2) Forstyrrelser paa Følenervernes Omraade ytre sig hyppigst ved Kolik, sjældnere bemærkes Følesløshed, Smerter i Leddene samt svækket Syn og Hørelse. Efter nogen Tids Appetitmangel og træg Afføring mærkes især efter Maaltiderne en trykkende Fornemmelse i Hjærtekulen og Underlivet; efter disse Forløbere indfinder der sig pludselig et Kolikanfald af vekslende Styrke, som med roligere Mellemrum kan vare nogle Dage, undertiden flere Uger. Smærterne har især deres Sæde i Navleregionen, straale derfra ud over Underlivet, om i Lænderne, ned i Bækkenet, ja selv ned i Laarene, de kunne være overordentlig hæftige og den syge søger at finde den mest smærtefri Stilling, hvilken jævnlig er Hvile paa Underlivet. Disse Kolikanfald forløbe temmelig feberfri og er ikke særlig livsfarlige, idet Dødeligheden paa Grund af disse kun angives til ½—1 pCt. Patienten har gærne Smærterne anfaldsvis med nogenlunde rolige Mellemrum, hvor der kun mærkes en sammensnørende Fornemmelse i Underlivet, ledsaget af Kvalme og Tørst.

Følesløshed paa Grund af Blyforgiftning indfinder sig gærne pludselig og varer 8—14 Dage, den optræder i vekslende Grad paa temmelig begrænsede Partier, omfatter saavel Hud som underliggende Dele, der ere svækkede eller uimodtagelige for enhver Slags Irritation. Synssvækkelsen indfinder sig især, efter at et Kolikanfald er overstaaet, kan dog ogsaa indfinde sig selvstændig med et Anfald af Svimmelhed som Forløber. Den rammer begge Øjne og kan være mere eller mindre intens, den kan være aldeles forbigaaende, vare 4—5 Dage eller holde sig Resten af Livet. Døvhed, Mangel paa Lugtesans og Smagsforstyrrelser ere ligeledes iagttagne som Følge af kronisk Blyforgiftning.

Smærter i Leddene kunne optræde selvstændig eller være ledsaget af Kolik. Som Forløbere indfinder sig Muskelsvækkelse, Træthed og Snurren i Lemmerne. De indfinde sig gærne om Natten og hjemsøge især Underextremiteterne med borende, rivende Smærter. Ligesom Kolik optræde de anfaldsvis med roligere Mellemrum, hvor Patienten mærker en ejendommelig Kriblen. Anfaldene varer gærne 5—8 Dage.

3) Forstyrrelser i de aandelige Evner indfinde sig enten selvstændig eller ledsaget af andre Symptomer. Alkoholisme giver særlig Anlæg til disse Forstyrrelser, der viser sig ved Svækkelse af Hukommelsen, Intelligensen og Viljen. Patienten bliver forstemt, grædefærdig, irritabel og har Tilbøjelighed til Angstanfald. Som sværere Former anføres Melankoli, Vildelse, Bevidstløshed og Krampe.

4) Lammelse af Musklerne som Følge af kronisk Blyforgiftning viser sig i Almindelighed først efter længere Tids Indvirkning; den rammer ikke alene svagelige, men ogsaa kraftige Personer. Alkoholisme synes ogsaa at være en god Jordbund for Udvikling af Lammelser. De optræder temmelig pludselig efter forudgaaende Tyngde og Skælven i Lemmerne. Strækkemusklerne paa Underarmene og Hænderne rammes hyppigst og vanskeliggør Strækning af Haand og Fingre. Lammelsen foraarsager senere et Svind af Muskelmassen, hvad der yderligere forringer Hændernes Arbejdsevne. Underextremiteterne angribes sjældnere.

Som det ses, er det ikke alene ubehagelige, men ogsaa alvorlige Sygdomstilfælde, som Blyforgiftning kan give Anledning til, hvorfor det indtrængende maa tilraades Mennesker, der er udsatte, at de allerede som unge søge at værge sig mod Forgiftning.

Der maa tilraades rummelige, luftige Arbejdslokaler med hyppig Vask af Gulve og Rensning af Arbejdsredskaber og andet Inventar. Der maa i disse Arbejdslokaler ikke ophobes Genstande, der kunne holde paa Støvet og gøre Rengøring illusorisk. Der maa helst være et særskilt Lokale til at indtage Maaltiderne i, og enhver maa før Maaltidet omhyggelig vaske sine Hænder og befri dem for ethvert Spor af Bly. Sluttelig maa sund Motion og Sport i fri Luft anses for særdeles gavnlig for Personer, der har Mulighed for at erhverve sig en kronisk Blyforgiftning. Dr. B—n.

Kvinders og Børns Bespisning.

Efter at Arbejdet er genoptaget, vil Bespisningen slutte i den nærmeste Fremtid, men Bidragene tager rigtignok ogsaa samtidig stærkt af, og dog er der endnu i dette Øjeblik ikke sket nogen nævneværdig Forandring i den Nødstilstand, som Bespisningen skulde raade Bod paa. Det vil derfor komme ret tilpas for Bespisningen, hvis den Fest, hvortil omstaaende Annonce indbyder, kunde give et godt Overskud, og det vil være til Ære for Typograferne, om disse — som aabnede Indsamlingen med deres Bidrag paa 500 Kr. — nu ogsaa satte Slutstenen paa Bidragslisten ved en livlig Deltagelse.

Aftenunderholdningen fortjener saa meget mere fuldt Hus, som der bydes paa noget morsomt og godt af *Sangforeningen* og *Arbejdernes fri Teater*, der ved denne Lejlighed for første Gang har faaet Tilladelse til at optræde udenfor Enghavevejens Forsamlingsbygning. Festen afholdes førstk. Lørdag den 16. Septbr. Kl. 8½ i Larsens Lokale, St. Annæplads 13 og er offenlig; der vil sikkert blive stærk Rift om Billetterne og man bør derfor straks sikre sig Plads. Efter Koncerten bliver der *privat* arrangeret Bal i den store Sal, medens de Ældre samles om Sangkoret ved Bordene.

Det er kun faa Dage siden, at Tanken om den Fests Afholdelse blev ført ud i Virkeligheden og baade Sangforeningen og Arbejdernes Teater — blandt hvis Personaler vi træffer gode gamle Bekendte — fortjener al Tak og Paaskønnelse for deres energiske og smukke Beslutning. Vi kan her støtte et godt Formaal og samtidig skaffe os selv en munter og glad Aften, som vi kan betragte som vor Fest ovenpaa Lock-out'ens Trængsel. Mød derfor op, gamle og unge.

Billetter faas hos Faktor Auener, Thiele, Bynck, Ahornsgade 6 B 3, Bergenholz, Admiralgade 19, Bureauet, Holmens Kanal 32 og i alle Telefonkiosker samt ved Indgangen til Larsens Lokale.

Voldgiftsretten

for Dansk typ. Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse
kontra
Red. N. Joh. Laursen.

Sag IV 1899. Dansk typografisk Forenings Hovedbestyrelse klagede over, 1) at Middagspavsen paa *Aarhus Amts Folkeblads* Trykkeri en Dyrskuedag omlagdes fra Kl. 3—4½, hvortil den er fastsat, til Kl. 4—5½, uden at Sætternes Paastand paa Overarbejdspenge for 3—4 blev honoreret, og 2) at Beregningsarbejdernes Ventetid blev betalt med Minimumsløn. Hovedbestyrelsen nedlagde derfor Paastand paa 1) at Typograferne udbetales Overarbejdspenge for Arbejdet i Tiden fra Kl. 3—4 paa Dyrskuedagen, og 2) at Beregningssætternes Ventetid fremtidig betales efter vedkommende Sætters Gennemsnitsfortjeneste for de sidste 8 Uger.

Red. N. Joh. Laursen svarede paa Klagen: Til 1) at han forstod Tariffen saaledes, at Arbejdsgiveren har Ret til, naar Arbejdets Gang nødvendigt kræver det, at forskyde Middagstiden, imod at der ydes en tilsvarende Tid bagefter, saaledes at Middagstiden i Virkeligheden ikke afknappes, og saaledes, at Arbejdstidens Længde (9 Timer) ikke bliver overskredet; og han udtalte endvidere, at Typograferne paa *Aarhus Amts Folkeblads* Trykkeri har lagt en lignende Forstaaelse af Tariffen for Dagen ved, naar de var mødt for sent om Morgenen, at have arbejdet saa meget længere efter Kl. 3, som den forsømte Tid androg.

Til 2) udtalte Redaktør Laursen, at han kun i en eneste Uge havde udbetalt Betaling for Ventetid, og at han da havde troet at være i Overensstemmelse med Tariffen, naar han betalte efter Minimumslønnen (20 Kr.).

Retten afsagde enstemmig følgende

Kendelse:

En Omlægning af den regelmæssige Arbejdstid vil ikke ved ensidig Beslutning fra Principalens Side kunne foretages i Dagens Løb, uden at Principalen yder tarifmæssig Extrabetaling for den omlagte Tid. Da Red. N. Joh. Laursen imidlertid ved den Maade, hvorpaa *Aarhus Amts Folkeblads* Typografer hidtil har udjævnet den Tid, de er kommen for sent om Morgenen, har maattet faa den Tro, at ogsaa Typograferne ansaa en uregelmæssig Omlægning af Arbejds- og Spisetid for tarifmæssig, naar blot den 9 Timers Arbejdsdag blev overholdt, saa skønner Retten ikke, at der bør idømmes ham nogen Extrabetaling for det paaklagede Tilfælde.

Naar en Beregningssætter ikke har fuld Beskæftigelse, skal han for Ventetiden have Timebetaling, og denne skal i Henhold til Tariffens § 15 fastsættes ved, at de sidste 8 Ugers Fortjeneste deles med vedkommende Arbejders virkelige Antal Arbejdstimer. Redaktør N. Joh. Laursen dømmes derfor til efter den nedlagte Paastand fremtidig at honorere Ventetiden med tarifmæssig Betaling.

Sagens Omkostninger ophæves.

Festen for Lautherborn.

Faktor A. F. Lautherborns 60-aarige Jubilæum den 6. Septbr. blev — som den gamle Hædersmand i fuldt Maal fortjente — mindet paa forskellig Vis.

Dagen indledtedes med, at der blev musiceret udenfor Jubilarens Bolig, som i Dagens Anledning var pyntet med Flag og Guirlander.

Som rimeligt er, skulde Jubilaren fejre Dagen blandt sin Kære i Hjemmet, men ved Arbejdstidens Begyndelse indfandt Hr. L. sig paa Sætteriet; han ønskede at indlede Dagen med at hilse paa sine Medarbejdere. Der blev saa her fra Personalet overrakt Jubilaren en af en Kollega særdeles smukt udført Adresse, hvori bringes en Tak for godt Samarbejde og Haab om en lys og mild Livsaften for den afholdte Kollega, naar Kræfterne ikke længere slaar til. Endvidere blev Jubilaren indbudt til som Æresgæst at deltage i et Festmaaltid. Sætteriet var festligt pyntet med Flag, Guirlander og Skjolde.

Om Formiddagen indfandt Ejerinden af *Aalborg Stiftstidende* sig i Jubilarens Hjem og viste denne sin Paaskønnelse ved at overrække ham en Sølvskaal, fyldt med 500 blanke Kroner.

I Dagens Løb modtog Jubilaren en Mængde personlige Lykønskninger, ligesom der pr. Brev og Telegraf, bl. a. fra Hovedbestyrelsen, indløb Hilsener.

I Lørdags Aftes hyldede Personalet saa Jubilaren med et Festmaaltid i Haandværkerforeningen, i hvilket desuden deltog Forretningsføreren og Redaktionen. Lokalet var nydeligt pyntet, bl. a. med Attributer for Bogtrykkerkunsten. Der blev ved denne Lejlighed sagt mange smukke og sande Ord om Hædersgæsten, der meget bevæget takkede for al den Glæde, man havde beredt ham.

Taler og Sange vekslede Slag i Slag; én som »Jubilæumsnumer af *Aalborg Stiftstidende*« udstyret Sang vakte især Jubel.

Først ud paa Natten sluttede den særdeles vellykkede Sammenkomst ved, at man i sluttet Trop fulgte Jubilaren til hans Hjem.

Forskellige Sange og Tryksager vedrørende Festen ligger fremme i Foreningslokalet i Admiralgade. T—n.

Den typografiske Forening.

1. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Hovedkassen.				
Saldo fra forrige Aar			17246	10
Kontingent	2745	50		
Indskud	32	»		
Laanafdrag	17	49		
Brd. Berg	24	»		
Overskud fra Maskeraden 1899	689	56		
Dsk. t. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. i Oktbr. Kv. 98 og Jan Kv. 99	1130	93		
do. refunderet Arbejdsløshedshjælp	35	»		
Rente af 10,000 Kr Obligationer	175	»		
— - Sparekasse-Indskud	130	»		
			4979	48
			22225	58

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Hovedkassen.				
Fast Understøttelse	18	»		
Fagskolehjælp	18	»		
Husleje	200	»		
Tryksager	173	10		
Arbejdsløshedshjælp til Trykkere	31	37		
Tillidsmandsunderstøttelse	70	34		
Arbejdstab ved Tarifens Gennemførelse	30	»		
Indskud i Dansk Typograf-Forbund	797	»		
Formandshonorar	150	»		
Kassererhonorar	300	»		
Medhjælp	59	55		
Budløn	338	75		
Tilskud til Arbejdsløses Bespisning (1898—99)	87	86		
Administrationsudgifter	116	95		
Merudgift ved Typ.-Tid.s Udg. i 1. Halvaar 99	2011	01		
Gutenberg-Korets Andel i Overskudet af Maskeraden 99	344	78		
Musik ved Grundlovsfesten	66	30		
Den typ. Forenings Tilskud til Rejsende for 2. Halvaar 1898	103	80		
Biblioteket	28	25		
Foreløbig Merudgift ved Stiftelsesfesten 1899	74	80		
			5019	86
Saldo pr. 30. Juni 1899			17205	72
			22225	58

Status den 30. Juni 1899.

Aktiver.			*Passiver.*	
Beholdning 30. Juni 1899:			Forbundets Kassebeholdning pr. 30. Juni 99	Kr. 2561.81
Obligationer	Kr. 10000.00		Formue den 30. Juni 1899	- 21603.56
Sparekasse-Indskud	- 9500.00			
Kontant	- 267.53			
		Kr. 19767.53		
12 Andele i Social-Demokraten	Kr. 144.00			
Biblioteket	- 1050.00			
Inventarium etc.	- 1600.00			
		- 2794.00		
Diverse Debitorer:				
Dansk typ. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. i Apr. Kvartal 99	Kr. 675.99			
Typ.-Tid.s Formue pr. 30. Juni 99 (Halvdelen)	- 2.30			
Almindelige Laantagere	- 8.00			
Brødr. Berg	- 797.00			
Restancer: Indskud	- 26.50			
— Medlemsbidrag	- 88.80			
Udestaaende Billetter fra Stiftelsesfesten 1899	- 5.25			
		- 1603.84		
		Kr. 24165.37		Kr. 24165.37

Medlemsantallet var den 30. Juni 99: **793**, hvoraf 8 Militære.

Typograf-Tidende.

1. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Annoncer	209	67		
Abonnement	189	24		
Bladsalg	!	»		
			399	91
Underskud			2011	01
			2410	92

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Nr. 1—26	1863	63		
Indenbys Distribution	137	21		
Udenbys —	105	58		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Redaktionshonorar	150	»		
Budløn	26	»		
Indbinding	7	85		
Porto	5	24		
Andre Udgifter	15	41		
			2410	92
			2410	92

Status den 30. Juni 1899.

Aktiver.		*Passiver.*	
Annoncerende	Kr. 3.60		
Abonnenter	- 1.00		
	Kr. 4.60	Formue den 30. Juni 1899	Kr. 4.60

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

1. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Saldo fra forrige Aar	....	..	3343	48
Medlemsbidrag	3357	70		
Indskud	4	»		
Honorar til Dr. Olrik, Frederiksværk	10	»		
Rente af Obligationer	35	»		
— - Sparekasse-Indskud	8	12		
			3414	82
Rolfs Legat, Halvdelen af Rente pr. 11/6 99	....	..	70	»
			6828	30

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til 209 Medlemmer à 1.00 daglig	3731	»		
— - 2 — à 3.00 -	279	»		
Trykning	59	58		
Kassererhonorar	150	»		
Medhjælp	29	78		
Andre Administrationsudgifter	46	»		
Rolfs Legat til syge, trængende Medlemmer	35	»		
			4330	36
Saldo pr. 30. Juni 1899	....	..	2497	94
			6828	30

Den typografiske Forenings Sygekasse (Mænd og Kvinder).

1. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Saldo fra forrige Aar	....	..	1394	22
Medlemsbidrag	9339	65		
— af ydende Medlemmer	10	»		
			9349	65
Refunderet Udlæg til Speciallæger	35	»		
Laan af Ligkassen (ialt 2000 Kr.)	1000	»		
Statstilskud for Aaret 1898	4011	25		
			5046	25
			15790	12

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 204 Mænd i 3036 Dage à 2.00	6072	»		
— — - 3 — i 23 — à 0.60	13	80		
— — - 61 Kvind. i 1206 — à 0.60	723	60		
— p. Hospital - 29 Mænd i 624 — à 1.40	873	60		
— — - 2 — i 44 — à 0.80	35	20		
— — - 1 — i 56 — à 0.60	33	60		
— — - 6 Kvind. i 121 — à 0.60	72	60		
			7824	40
Betalt for 27 Mænds Ophold paa Sygehus i 555 Dage à 0.60	333	»		
— - 2 — — - — i 44 — à 1.20	52	80		
— - 1 Kvindes — - — i 51 — à 1.20	61	20		
— - 9 — — - — i 173 — à 0.60	103	80		
— - 7 Børns — - — i 79 — à 0.30	23	70		
			574	50
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	11	48
Barselhjælp	....	..	310	»
Lægehonorar	2195	25		
— til Speciallæger	64	»		
			2259	25
Tryksager	98	25		
Kassererhonorar	400	»		
Medhjælp	79	40		
Andre Administrationsudgifter	78	31		
Honorar til Styrelsen	100	»		
			755	96
Betalt Laan til Ligkassen	....	..	2000	»
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	....	..	10	»
Saldo pr. 30. Juni 1899	....	..	2044	53
			15790	12

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

1. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Saldo fra forrige Aar	....	..	20026	52
Medlemsbidrag	2782	10		
Sygekassen tilbagebetalt Laan	2000	»		
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ %	332	50		
— - Sparekasse-Indskud	8	12		
			5122	72
			25149	24

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp (1 à 300, 1 à 200, 5 à 140, 2 à 120, 3 à 100)	1740	»		
Tryksager	59	34		
Kassererhonorar	150	»		
Medhjælp	29	77		
Andre Administrationsudgifter	18	66		
Udlaant til Sygekassen (ialt 2000 Kr.)	1000	»		
			2997	77
Saldo pr. 30. Juni 1899	....	..	22151	47
			25149	24

Den typografiske Forenings Legatformue.

1. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Saldo fra forrige Aar:				
Rolfs Legat,	8000	»		
Berlings —	6000	»		
Cortnums —	6000	»		
Eibeschütz' —	1000	»		
Schlesingers —	15	60		
			21015	60
Rente af Rolfs Legat, pr. 11/6 1899	140	»		
— - Berlings — - —	105	»		
— - Cortnums — - —	105	»		
— - Eibeschütz' — - —	17	50		
			367	50
			21383	10

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Schlesingers Legat til Legatar	15	60		
Rolfs — til Hjælpekassen	70	»		
— — - Legatarer	70	»		
Berlings — - —	105	»		
Cortnums — - —	105	»		
			365	60
Saldo pr. 30te Juni 1899:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ %	8000	»		
Berlings — — —	6000	»		
Cortnums — — —	6000	»		
Eibeschütz' — — —	1000	»		
— — Kontant	17	50		
			21017	50
			21383	10

København, 31. August 1899. V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtige.

Regnskabet udviser et Overskud i Hovedkassen af 40 Kr. 38 Øre, i Sygekassen 650 Kr. 31 Øre, i Forbundet 3,750 Kr. 4 Øre, i Ligkassen 2,124 Kr. 95 Øre, samt et Underskud i Hjælpekassen af 845 Kr. 54 Øre. Den samlede Formuefremgang har saaledes været 5720 Kr. 14 Øre, hvoraf i Halvaarets Løb er oversendt til Kolding (Dsk. typ. Forbund) 2,546 Kr. 15 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 13. Septbr. 1899 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 59,362 Kr. 12 Øre.

Da der fra 1. Juli til Dato har været en Merudgift af . . . . . 8,116 - 85 -

skulde Kassebeholdningen den 30. Juni 1899 være . . . . . 67,478 Kr. 97 Øre, hvilket stemmer med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen et Underskud af 5302 Kr. 80 Øre (deraf et Laan stort 5000 Kr.), Forbundet et Underskud af 1676 Kr. 59 Øre, Sygekassen et Underskud af 1424 Kr. 28 Øre, Hjælpekassen Underskud 186 Kr. 49 Øre, Ligkassen et Overskud af 543 Kr. 31 Øre. Desuden har Legatafdelingen haft en Merudgift af 70 Kr.

Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

Den 13. September 1899. FR. LUND. N. P. NIELSEN. O. HELSTED.

Lokalformændene anmodes om til Redaktionen at opgive, hvor stort Beløb, Lokalforeningen har indbetalt til Lock-out'en. Et samlet Hele vil derefter blive offenliggjort i Typ.-Tid.

Fest i Kolding.

TIL Fordel for de udelukkede Arbejdere havde Dobbeltkvartetten »Grafia« Tirsdag den 5. Septbr. arrangeret en større Koncert og Aftenunderholdning paa Hotel »Fremad«. Aftenen blev for »Grafia« ubestridelig en Sukces, idet den store Sal var fyldt til sidste Plads, og Publikum lønnede de forskellige Præstationer med levende Bifald. Da Assistancen paa det dramatiske Omraade var ydet gratis, ligesom ogsaa de lokale Blade med Hensyn til Reklamen havde stillet sig særdeles velvillige, blev Overskudet over Forventning stort.

De forskellige Lokalblade som *Kolding Avis, Kolding Folkeblad* og *Kolding Social-Demokrat*, omtaler Festen og »Grafia«s Præstationer i meget smigrende Ord.

Desværre nyder den lille fortrinlige Dobbeltkvartet ikke den Støtte hos Kollegerne, som den i saa fuldt Maal fortjener. Man skulde synes, at en Lokalforening som Kolding, der saa ofte har givet Bevis paa at hylde Selskabeligheden, maatte samles om et saadant Kor og støtte det af alle Kræfter, men Sandheden er den, at Koret lige fra sin Stiftelse

har været Genstand for den mest udsøgte Ligegyldighed fra Flertallet af Kollegernes Side, og for Tiden tæller det kun 5 — siger og skriver fem — passive Medlemmer indenfor hele Kolding Lokalforening. At Koret til Trods herfor har kunnet naa op til det Stade, hvorpaa det nu staar, og er i Stand til at præstere noget virkeligt præsentabelt, ja endog er blevet komplimenteret fra musikkyndig Side, skyldes udelukkende en sjælden Interesse og Opofrelse fra Sangernes Side, der trolig flere Gange i Sommer om Søndagen har travet den halve Mils Vej ud til Alpedalen for at tjene saa meget, at Koret kunde holdes paa Benene. Som Enhver véd, er det ingen billig Historie at holde et Sangkor gaaende, og det var ønskeligt, om Kolding Lokalforenings Medlemmer nu, da den lille Dobbeltkvartet i Gærningen har vist, hvad den duer til, vilde indsé, at her er en Sag, som enhver Kollega har Glæde og Fornøelse af at yde sin Støtte.

Kolding, den 9. Septbr. 1899. —X.—

Til »En fra 76«!

Vi har modtaget følgende: En hjærtelig Tak for den store Deltagelse De har udvist mod samtlige Beboere i Typografstiftelsen. Hvert Ord De har skrevet er Sandhed. Vi har i mange Aar ikke prøvet andet end Uret og grov Behandling af Viceværten, men aldrig har man vovet at klage; det er først nu, ved Hr. Møllers Bistand, at der er blevet taget Hensyn til os. Vi vil haabe, at Medlemmerne for Fremtiden vil værne om de gamle Beboere og deres Enker, at vi maa faa Fred og Ro i vores Alderdomshjem.

Alt »Godt« vil vi ønske Dem, kære Kollega, i Fremtiden.

En hjærtelig Tak til hele Bestyrelsen for udvist Deltagelse imod os.

EN GAMMEL BEBOER.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **36. Uge** (sluttet Onsdag d. 13. Septbr.):

A. Indenfor København:

Betalt Restance: Bøhm (1) 3.00, »Politiken« (2) 8.85, O. C. Olsen (1) 6.60, Kihls Bogtrykkeri (2) 5.60, P. Petersen (1) 4.50, Schouw & Co. (2) 4.60, Nielsen & Lydiche (1) 3.00, Jordan (2) 5.70, Eriksen (1) 2.50, »Forposten« (1) 6.60, »Kristelig Dagblad« 3.30, B. Nielsen (1) 5.00; tilsammen Kr. 59.25.

Frivilligt Bidrag for 36. Uge: Jørgensen & Co. 7.00, »Aftenbladet« 16.20, Sivertsen 3.00, Hoffensberg 3.50, Laur. Madsen 2.00, Bagge 10.50, Thiele 9.00, »Berlingske Tidende« 14.00, Henriksen 3.00, Nielsen & Lydiche 20.25, Centraltrykkeriet 4.75, Schultz 21.10, Bianco Luno 3.50, »Adresse-Avisen« 12.50, L. A. Jørgensen 4.70, Aamodt 4.00, Truelsen 5.00, Aller 29.00, Hohlenberg 4.00, Græbe 21.00, »National-tidende« 69.00, »Vort Land« 11.00, »Kristelig Dagblad« 4.00, Vald. Jensen 2.50, »Forposten« 8.00, Ferslev 2.00, Leisner 5.30, O. C. Olsens Stereotypister 1.00, 23 Arbejdere hos O. C. Olsen, deraf 2 ny, 11.50, Frk. Lazarus 4.00; tilsammen Kr. 316.30.

Indenfor København ialt Kr. 375.55.

B. Udenfor København:

Thisted 16.00, Kalundborg 12.00, Køge 6.00, Helsingør 18.00, Svendborg 20.50, Hjørring 6.00, Assens 7.50, Randers 15.25, Nykøbing M. 7.00, Herning 6.00; tilsammen Kr. 114.25.

Udenfor København ialt Kr. 114.25.

Tilsammen for 36. Uge 489 Kr. 80 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 36 indkom 36,097 Kr. 85 Ø. Til Dato er ialt indkommet 36,587 Kr. 65 Ø. Trykkerier, som ikke har indsendt Meddelelse om eventuelle Lock-out-Restancer, bedes snarest indhente det forsømte. Enkelte Lock-out-Restancer, som findes, maa betales senest Tirsdag den 19. ds., da ellers Udslettelsen vil blive Følgen.

V. BERGENHOLZ.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalforening

afholdt Lørdag den 26. August ekstra Generalforsamling, hvortil 20 Medlemmer var mødt. — Efter at FORMANDEN havde givet Meddelelse om forskellige Forhold, Foreningen vedrørende, blev der foretaget Valg af ny Lokalformand i Stedet for Felix Møller, der var opsagt fra sin Plads. Der foresloges Ant. Larsen, Chr. M. Andersen og P. Hansen. Ved den endelige Afstemning om Andersen og Larsen valgtes ANDERSEN. — Det vedtoges at yde 25 Kr. til Bespisningen af Udelukkedes Hustruer og Børn. — Der valgtes et Udvalg til at udarbejde Regler for 5-Øres-Kassen (der udbetaler Rejsehjælp til Ikke-Understøttelsesberettigede), bl. a. sætte en Grænse for, hvor ofte en og samme Rejsende i et Aar kan hæve Understøttelse af denne Kasse; det oplystes, at enkelte Kolleger, naar de gik ledige i København, altfor ofte følte sig tiltrukne af 5-Øres-Kassen i Roskilde og tog en lille Afstikker herud for at hæve Understøttelsen, hvorefter de vandrede tilbage til Hovedstaden. Da den lille Kasse ikke i Længden kunde bære disse Udgifter, blev man enige om at vælge 3 Medlemmer, som skulde udarbejde en Vedtægt til Vejledning for Kassereren; dette Udvalg kom til at bestaa af C. E. CARLSEN, ANTON LARSEN og P. HANSEN. — Sluttelig bragte C. E. Carlsen og A. Larsen Felix Møller en Tak for hans Virksomhed i den Tid, han havde været Lokalformand, hvilket havde Medlemmernes Tilslutning.

P. HANSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Rettelse. I vor Omtale af *Kolding Avis*' Jubilæum er indsneget sig et Par mindre Fejl, idet ULRIK PETERSEN kom i Lære i 1865 og ikke som anført 63, og Maskinmester KNUDSEN i 1871 fik udlært i København hos Bogtrykker Wennerstrøm, hvorefter han fra 1874 har arbejdet i *Kolding Avis*.

Lærlingenes Sportsforening, hvis Aftenunderholdning i Lørdags paa Grund af Lokaleforhold blev aflyst, afholder Festen i Stedet for førstkommende Lørdag i samme Lokale.

Af »Illustrerad Boktryckerikonstens Historia« er 17. Hæfte udkommet.

Typographische Jahrbücher. Det nylig udkomne 8. Hæfte viser i hvor høj Grad den moderne Kunstsmag kan finde Anvendelse i vort Fag. Kvitteringer, Brevhoveder, Kort og andre merkantile Bilag viser smukke Mønste paa typografiske Arbejder. Ganske vist maa Sætteren kunne tegne for at præstere saadant Arbejde, men hvad der er muligt for »Aarbøgernes« Trykkeri kan vel ogsaa naas andet Steds. Tidsskriftet koster 40 Pf. pr. Hæfte.

Blad om Søndagen. Det af enkelte engelske Dagblade gjorte Forsøg paa at udgive Numre alle syv Dage i Ugen, altsaa ogsaa om Søndagene, er fuldstændig mislykket. Den offenlige Mening satte sig derimod og bed snart Hovedet af det gyldne Projekt.

I London er der en daglig udkommende Avis paa hver 500,000 Indvaanere, i det øvrige England paa 135,000, i Amerika paa 33,000.

Stort Oplag. En amerikansk Præst har udgivet en Bog af religiøst Indhold, der har opnaaet et vel omtrent enestaaende Oplag. Af Bogen er nemlig solgt ikke mindre end 3 Mill. Eksemplarer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Fredag den 8. Septbr.

1. Odense Lokalafdeling meddeler, at Fyns Stiftamt har givet Odense Byraad Medhold i, at der ikke kan tilstaas Jacob Prøvensen Alderdomsunderstøttelse, hvorfor der nu spørges om, naar den i sidste Møde under nævnte Forudsætning bevilgede Invalideunderstøttelse maa begynde at løbe. — Fra 1. Juli.

2. Meddelelser gaves om nogle Flytninger af Understøttelse paa Stedet samt nogle Omskrivninger af Rejsehjælp til Understøttelse paa Stedet og omvendt. — Bifaldtes.

3. Aarhus Lokalafdeling forespørger, om et Medlem, som den 6/7 98 fik et Laan paa 50 Kr., paa hvilket der den 26. f. M. endnu kun var tilbagebetalt 18 Kr., skøndt han har arbejdet der i 45 Uger, nu kan erholde Understøttelse paa Stedet. — Det er svaret, at et Medlem, som staar med et uafgjort Laan, ikke kan erholde nogensomhelst anden Understøttelse end Syge- og Begravelseshjælp og at Laanet allerede har henstaaet længere, end Loven tillader. — Tiltraadtes.

4. Medlem Nr. 997, Mikkelsen, som har faaet Understøttelse paa Stedet i Næstved og derefter har faaet den flyttet til Aarhus, hvor det viste sig, at han overhovedet var uberettiget til Understøttelse paa Stedet, hvilken derfor nu er bleven omskreven til Rejseunderstøttelse, har paa Turen til Aarhus under Foregivende af ikke at være understøttelsesberettiget faaet Hjælp af Ekstrakasserne i de forskellige Byer, han har passeret. — Forretningsudvalget maa i Anledning heraf indskærpe Afdelingsformændene at undersøge Medlemsbøgerne nøjagtigt, og overfor Mikkelsen udtale sin skarpeste Misbilligelse af et saadant Misbrug af Ekstrakasserne.

5. Flere Spørgsmaal om Aflæggelse af Svendeprøver var besvarede med Henvisning til Lovenes § 23 og tidligere trufne Afgørelser. — Til Efterretning.

6. Hovedkassererens Maanedsoversigt for August forelaa. — Til Efterretning.

7. Medlem Nr. 313, Detaillist Chr. Rasmussen i Holbæk er død. 300 Kr. var anvist. — Til Efterretning.

8. Andragender fra Assens og Ribe Lokalafdelinger om Skabe til Opbevaring af Foreningens Sager. — Bevilgedes.

9. Andragende fra Typ. H. P. Hansen, Ribe, om et Flyttelaan. Familien er bosiddende i Kolding. — 35 Kr. bevilgedes.

10. Do. fra Kofoed, Assens, om et Laan af 50 Kr. til København. — Bevilgedes.

11. Formanden for Voldgiftsretten fremsender forskellige Kendelser. Endvidere fremsender han Regning over Porto og Tryksager til Beløb 44 Kr. — Halvdelen heraf, 22 Kr., anvises til Udbetaling.

12. Formanden refererede en Del Tarifsager og Situationer fra sin Rejse. — Til Efterretning.

13. Forbundsstyrelsesmøde er ansat til 1. Oktober. Beslutningen herom toges i et ekstraordinært Møde i København, hvor Medlemmerne var til Stede i Anledning af Lock-out'en. Den foreløbige Dagsorden

drøftedes. — Meddelelser derom sendes udenbys Hovedstyrelsesmedlemmer.

14. Formanden meddelte, at han havde sendt en telegrafisk Hilsen til Faktor Lautherborn i Anledning af hans Jubilæum den 6. ds. — Bifaldtes.

Mandag den 11. Septbr.

1. Lokalformanden i Nykøbing M. indberetter, at der i Horsens fejlagtig er udbetalt 1.75 pr. Dag i Understøttelse paa Stedet til et Medlem, der, siden han sidst erholdt Understøttelse, kun har bidraget 67 Uger, og spørger, hvorledes han skal forholde sig. Han meddeler endvidere, at der i Horsens skal være foretaget lignende fejlagtige Udbetalinger til flere Medlemmer. — Det for meget udbetalte Beløb, Kr. 16.50, maa tilbagebetales med 50 Øre daglig, som tilbageholdes af den resterende Del af Understøttelsen. Lokalformændene indskærpes paany, at der kun kan udbetales 1.75 pr. Dag, forsaavidt der er forløbet 200 Uger siden vedkommende sidst nød Understøttelse paa Rejse eller paa Stedet.

2. Hovedkassereren fremlægger Regnskabet for 1. Halvaar 1899. Regnskabet udviser, at Hovedkassens Beholdning den 30. Juni var 1087 Kr. 95 Øre. Dansk typ. Forenings Reservefond ejede 4531 Kr. Begravelseskassen 18,577 Kr. 8 Ø. Lokalafdelingernes Beholdning udgjorde 576 Kr. 45 Øre. Ialt *24,762 Kr. 48 Øre.* Arbejdsløshedskasserne ejede 14,839 Kr. 93 Øre. Reservefonden 19,136 Kr. 5 Øre. Tilsammen **58,738 Kr. 46 Øre** mod 56,731 Kr. 26 Øre forrige Halvaar. — Endvidere ejer Forbundskasserne 206 Kr. 40 Øre, som den typografiske Trykkerforening i København ikke har oversendt Da der herved paaføres Kasserne et Rentetab, henstilles til Forbundsstyrelsen, at Trykkerforeningen svarer Rente af Beløbet. — De fornødne Paategninger gaves og Regnskabet afgaar nu til Hovedrevisionen i Randers.

HVIDTFELDT.

Hr. Redaktør! Maa jeg herved anmode Dem om gennem Fagbladet, hvor jeg under Pseudonymen L. + M. saa hædrende omtales i Anledning af mit 60-Aars Jubilæum, at bringe min hjærteligste Tak, hvilket ogsaa gælder mange andre Kolleger, som paa denne Dag viste mig Opmærksomhed. Tak!

Aalborg, den 6. Septbr. 1899. Ærbødigst
A. F. LAUTHERBORN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Styrelsesmøde Søndag den 17. September, Kl. 12 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

FORM.

Biblioteket aabnes *Onsdag d. 20. Septbr.* og er derefter aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½. BIBLIOTEKAREN.

Nyt Medlem: Sætter Joh.s Vilh. Eskildsen (Centraltr.), udl. s. St. ½ 99.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Dsk. t. F. 218, Ulrik Fr. Hansen (Ludv. Jørgensen) fra Rejse. Dsk. t. F., 1356, Ignatz Matjeka (N. & Lüd.) fra Assens. Trf., 86, Jacob Jensen (Aller) fra Norge. 2857, Joh.s Carl Harder (Hoffmann) fra Rejse.

Bortrejste: 1572, Laur. Vilh. Petersen (arbl.) til Pl. i Roskilde).

Udslettet for Restance: Chr. Jensen (arb. udenfor Faget). R. V. Koch (I. Cohn) for Lock-out-Restance. Johannes Jeppesen (Missionstr.) for do. Trykker Axel Christiansen (arb. udenfor Faget). Punktererske Dagmar Petersen.

Udmeldt: Trykker Alfred Martin Hansen (Truelsen).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Svendeprøver.

I denne Tid udstedes Kundgørelse om, at de unge Mennesker, der i dette Efteraar vil aflægge frivillig Svendeprøve for offenlig Kommission, skal mælde dette paa Borgmesterkontorerne inden Udgangen af denne Maaned.

Medlemmer af Dansk typ. Forening bør derfor gøre Lærlinge, som i Løbet af Efteraaret eller Vinteren udlæres, opmærksom paa, at de for at blive optagne i Dsk. typ. Foren. skal aflægge Svendeprøver for offenlig Kommission, og at Tiden derfor nu er inde til at de anmælder for Borgmestrene, at de ønsker at aflægge Svendeprøve for offenlig Kommission.

Kolding, 12. Sept. 1899. HVIDTFELDT.

Tiltraadte: Odense, 1122, Chr. H. F. Møller fra Roskilde og 635, H. P. Hansen fra Nykøbing F. (begge i Plads). Viborg, 1006, Wilh. A. Vindelin (arbl.). Nykøb. M., 930, Povl Jensen Povlsen. Slagelse, 801, Oscar Olsen fra Næstved og 1373, S. A. Petersen (begge i Sorø Amtst.). Horsens, 648, Henrik F. P. Hansen (Hors. Av.) fra Rejse. Køge, 102, Th. O. Jensen (arbl.).

Bortrejste: Præstø, 1242, Th. V. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Viborg, 1142, Niels Caspar Wandborg (paa Rejse. Nykøb. M., 102, Thorvald O. Jensen (arbl.) til Køge. Nykøb. F., 636, H. P. Hansen til Pl. i Odense. Slagelse, 1310, H. L. P. Myhre (arbl.) til Kbhvn. og 781, C. V. Arleth til Nyborg (Militær). Horsens, 1370, Sofus Utke til Pl. i Svendb. Nakskov, 1070, Carl Aug. Svendsen (paa Rejse). Hjørring, 1367, Carlo Angelo Schmidt (paa Rejse). Næstved, 218, F. U. Hansen (paa Rejse), og 801, Oskar Olsen (til Pl. i Slagelse).

Udmeldt: Randers, 149, Carl Sørensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag d. 30. Septbr.: *Ordinær Generalforsamling.* Dagsorden: Valg af Formand (i Stedet for Alb. Auener) og Revisorer (i Stedet for Vald. Auener og Bjerregaard).

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Frokosttur til Dragør. Kristiansborg Kl. 10.

ANNONCER

Akcidenssætter.

En velanbefalet Akcidenssætter med en ikke lille Del Kendskab til Trykning, søger fast Plads midt i Oktober. Billet mrkt. »S. H. 24« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

J. G. A. Eickhoff, København V.

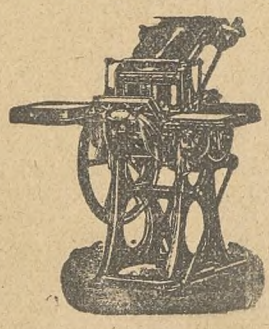

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Bogtrykkeri til Salg.

Et saa godt som nyt Bogtrykkeri i en af de større Byer kan paa Grund af anden Forretnings Overtagelse straks faas til Købs paa gode Vilkaar. Det egner sig udmærket til et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri i Tilfælde af Flytning til en anden By.

Nærmere Oplysninger vil følge, naar Billet mrkt. »512« indsendes til *Jac. Christensens Annoncebureau i Randers.*

Typografernes Sangforening
og
Arbejdernes fri Teater
giver
Lørdag den 16. Septbr. Kl. 8½ pr.
med forventet Tilladelse en offentlig
Aftenunderholdning
i Larsens Lokales store Sal,
St. Annæplads 13,
til Indtægt for
Bespisningen af Arbejdsløses Kvinder og Børn.

PROGRAM:

Kanariefuglen.
Lystspil med Sange i 1 Akt.

Personerne:

Brink, Kammerraad } Svogre, Enkemænd { Hr. *Har. Petersen*
Bagge, afsk. Major } { Hr. *P. Fasmer*
Elisabeth, Majorens Datter ..... Fru *Fibiger*
Johanne, Kammerraadens Datter ..... Frk. *A. Nicander*
Møller, Jurist, hemmeligt forlovet med Elisabeth ..... Hr. *C. Hintz*
Wahl, Mediciner, hemmeligt forlovet med Johanne ..... Hr. *Hermansen*

(Handlingen foregaar en Sommermorgen i en Have i Frederiksberg Allé.)

C. F. WEYSE: For Danmark } Korsange.
O. BORG: Tonernes Flugt } *Typografernes*
MANGOLD: I skogen. } *Sangf.*

10 Minutters Pause.

En Bryllupsaften.
Lystspil i 1 Akt af *Peter Nansen.*

Personerne:

Johan } Brudeparret ..... { Hr. *Harald Petersen*
Clara } { Fru *I. Lüders*
Marie, i Tjeneste hos Brudeparret .. Frk. *A. Nicander*

REISSIGER: Haandværkersang } Korsange.
LINDBLAD: Sångfoglarne } *Typogr.*
BELMANN: Fredmans sång } *Sangf.*
Nr. 33: Magistraten uti Telje }

Billetter: Gulvets 1. —4. Række Kr. 1.50, 5.—14. Række Kr. 1.00. Øvrige Pladser og Balkon Kr. 0.50. Billetter faaes hos AUENER, Thieles Bogtr., BYNCK, Ahornsgade 6 B 4, BERGENHOLZ, Admiralgade 19 1, Bureauet, Holmens Kanal 32 og ved Indgangen til Larsens Lokale.

Indgangen aabnes Kl. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 22 SEPTEMBER 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til Faaborg er foreløbig lukket.

Den 21. Septbr. 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 24. Septbr. Kl. 11 pr.

paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Forslag fra Styrelsen om en selvstændig Formandspost. 4. Optagelse af en Fagfælle. 5. Afholdelsen af det aarlige Karneval. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. En Bevilling til Gutenberg-Banneret. 8. Opstilling af Funktionærer. 9. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Til Overvejelse.

KAMMERATER! Den 15 Ugers Lock-out har lært os meget. Først og fremmest det, at Solidaritetsfølelsen er et uvurderligt Gode, dernæst, at det er absolut nødvendigt at have en god Krigskasse.

Ganske vist har vi klaret Skærene denne Gang, takket være Udlandets Arbejdere, men hvorledes vilde det monstro være gaaet os, hvis Hjælpen ikke var kommet?

Ja, Svaret kan man give sig selv. Og hvorledes vil det mon gaa os i Fremtiden? Maaske bliver Resultatet, at vi kommer til at hjælpe os selv. Vore Venner i Udlandet *kan* jo samtidig komme i en lignende Situation. I saa Fald faar de nok med at klare sig selv.

Jeg mener derfor, der kunde være al Anledning til at tænke nøjere over denne Sag og mulig derved komme til et Resultat, vi alle er bedst tjent med.

Ganske vist gik Typograferne Ram forbi denne Gang, men hvem borger for, at vi næste Gang faar en General-Lock-out, hvori ogsaa vi bliver engageret. Arbejdskøbernes Organisation bliver jo stærkere og stærkere og der kommer sikkert en Tid, hvor Kræfterne vil blive prøvet for Alvor.

Det gælder derfor først og fremmest for os om, at vi har en god Krigskasse, der er i Stand til at afholde de eventuelle Omkostninger.

Med den 10-Øre, vi nu ofrer til Reservefonden, vil vor Modstandskraft snart være brudt. Styrelsen har jo alt under Tarifbevægelser klargjort, at vi under en eventuel Strejke kun var i Stand til at holde ud i nogle faa Uger. Derfor bør vi tage Reb i Sejlene nu, mens det er Tid.

Vi har hidtil — i al Fald efter min Mening — *taget alt for smaa Skridt i vor Organisation*, det har jeg tidt og ofte paatalt, men — for døve Øren. Hvad om vi for en Gangs Skyld gjorde et — efter vore Forhold — Kæmpeskridt og vedblev med at betale *1 Kr.* ugenlig i Kontingent, hvoraf de 35 Øre altsaa vilde tilflyde Reservefonden. Jeg mener, vi derved vilde gøre et godt Skridt fremad mod at sikre vor Eksistens som fribaarne Mænd.

Der er selvfølgelig ikke dermed ment, at dette forhøjede Kontingent bør være permanent. Hvis det i Løbet af nogen Tid skulde vise sig, at Kassens Indtægter blev saa store, at vi med Sindsro kunde se Fremtiden imøde, saa kunde man jo atter gaa til en Kontingentnedsættelse, men i en Tid som vor, hvor Kapital og Arbejde staar saa skarpt overfor hinanden, som Tilfældet er, da gælder det sandelig om, at Arbejderne er forberedte paa det værste.

Som sagt, disse faa Ord til Overvejelse af Kollegerne Landet over.

Vejle, den 14. Septbr. 1889. N. L. PETERSEN.

Igen Typografernes Stiftelse.

JA, det er ikke en Skyggeside, jeg i Dag vil fremdrage ude fra vore Alderdomshjem, — det er et Lyspunkt.

Fordelen ved, at gamle Typografer kan ty til deres eget Hus, naar Fingrene nægter den flinke Tjeneste og Udbyttet af Arbejdet bliver ringere, er vel selvindlysende. Men vore Stiftelser yder ikke alene det gratis Tag over Hovedet; ogsaa Penge følger der med. Og skønt det naturligvis langtfra er tilstrækkeligt til at leve af, er det dog en Hjælp, man tør tale om.

For at klargøre den Understøttelse, der ydes de Gamle derude, skal jeg nævne et Par Ugers Tid om Aaret, hvor der uddeles ca. 600 Kroner: Den 28. August, paa Kammerherre BERLINGS Fødselsdag, uddeles hans Legat, 240 Kroner, den 7. September uddeles NIELSEN & LYDICHES Jubilæumslegat, og den 13. September falder Kvartalsunderstøttelsen, 299 Kroner. Disse Kvartalspenge falder 4 Gange om Aaret. Og saa er der desforuden adskillige Legater, der selvfølgelig er velkomne i de Gamles Hjem.

Skulde ikke Paavisningen af denne store og velgørende Virksomhed kunne bevæge de Kolleger, der endnu staar udenfor Stiftelsen, til at træde ind. Om de maaske ikke selv en Gang faar Nytten at føle, synes jeg, det maa være en kær Gærning for Enhver at være med her til at *løfte og føre videre frem.*

Derfor vil jeg tillade mig at opfordre mine ærede Kolleger til nu, da sidste Kvartals Kontingent-Indbetaling staar for Døren, at indtræde som Medlemmer. Kontingentet er **kun** 8 Øre om Ugen, 1 Krone Kvartalet! Meget billigt!

Der er saa meget mere Grund til nu at bede om Tilgang, som Stiftelserne faar en stor Ekstraudgift i de første Dage. Begge Bygninger er som bekendt særlig brandfarlige, idet de er bygget med sammenløbende Hoved- og Køkkentrappe, i Lighed med Snedkerstiftelsen paa Nordvestvej, hvor i Sommer den frygtelige Katastrofe fandt Sted. Styrelsen har af denne Begivenhed taget Initiativet til at forsyne Bygningerne med selvlukkende Jærndøre i alle Etager. Arbejdet udføres i disse Dage af Jærnstøber WENDT i Istedgade, der ikke har deltaget i Lock-out'en i Sommer.

Lad os derfor se, at der ved denne Maaneds Udløb melder sig blot et Par Hundrede nye Medlemmer; Resten kan vi faa fat i en anden Gang.

Indmeldelser modtages af alle Inkassatorer, af Bud MØLLER og af Undertegnede, enten i *Social-Demokraten*'s Sætteri hver

Hverdag fra 4—9 eller om Søndagen fra Kl. 11—2 i Istedgade 86, Stuen.

— — —

Samtidig vil jeg bede ærede Inkassatorer om senest *Søndag den 1. Oktober* at indbetale Kontingent og Restancer, da Aarsregnskabet afsluttes *den Dag.* J. F. MØLLER,
Kasserer i Typografernes Stiftelse.

Lønforhøjelse.

RED. VILH. LASSEN af *Aalborg Amtstidende* overraskede i Tirsdags Morges sit Personale paa en behagelig Maade, idet han *uden Opfordring* meddelte, at han fra 1. Oktober i Aar gjorde følgende Forandringer i Lønningsmaaden: 1) For Beregningssætterne forhøjes Taksten pr. 1000 Bogstaver fra 30 til 32 Øre. 2) Det fastlønnede Personales Løn forhøjes med 2 Kr. ugenlig. Af fastlønnede er der for Øjeblikket kun 2, nemlig Trykkeren, hvis Løn var 24 Kr., men som nu altsaa bliver 26, og en Sætter, som har lært der, og nu til Oktober havde været Typograf 1 Aar, og altsaa i Følge Tarifen skulde have 20 Kr.; ved Forhøjelsen faar han nu 22 Kr. Redaktør Lassen hører til de, desværre faa Principaler, som har et aabent Øje for de Krav, Typograferne er berettigede til at stille, uden at disse behøver at tinge og købslaa om den ønskede Lønforhøjelse. Gid mange Principaler vilde følge det Eksempel, som Redaktør Vilh. Lassen her har givet. *Aalborg Amtstidende* holdt forleden 10-aarig Fødselsdag, og det var ved denne Lejlighed, at Hr. Lassen, samtidig med, at han bragte Personalet en Tak for godt Samarbejde, tillige lod dem tilflyde den glædelige Overraskelse. —z.

Vore Maskerader.

HR. Redaktør! Da jeg i *Typ.-Tid.* ser, at den kommende Generalforsamling skal behandle Maskeradespørgsmaalet, beder jeg om Plads for et Par Bemærkninger.

Styrelsens Forslag gaar ud paa, at Gutenbergkoret faar 1/3, Den typ. Forening 1/3 og Den typ. Forenings Arbejdsløse 1/3; eventuelt Underskud deles af de to Foreninger.

Da der paa sidste Generalforsamling blev talt baade om Gutenbergkoret og om Maskeraden, kan jeg ikke forstaa, at et saadant Forslag kan fremkomme. At Generalforsamlingen første Dag vedtager, at Den typ. Forening selv skal afholde Maskeraden, og derpaa i sin Fortsættelse 14 Dage senere forkaster dette, og overlader til Styrelsen at gøre, hvad den synes, dette hører vel nærmest hjemme paa Generalforsamlingen, og jeg vil derfor kun holde mig til Forslaget, som jeg finder uværdigt baade for Styrelsen og Gutenbergkoret. Typografernes Kollegialitet og Hjælpsomhed er bekendt, og vi under sikkert alle vore trængende Kammerater den største Lettelse i deres Kaar — men vi skal ikke bruge deres Nød til Skilt ved en Maskerade for at faa Penge i vore egne Lommer. Dette vil i Følge Forslaget blive Tilfældet ved Maskeraden og da navnlig for Gutenbergkorets Vedkommende. Den typ. Forening har jo saa mange understøttende Formaal, at de Arbejdsløse godt kan dele med dem, men skal der være Fest til Fordel for vore trængende Kolleger, saa skulde det alligevel helst være udelukkende for dem; anderledes i Forslaget, her skal Gutenbergkoret have 1/3 af Overskudet — thi Overskud vil der blive, det ved Gutenbergkoret lige saa vel som jeg, at sætter man de Arbejdsløse paa Programmet, saa vil ingen undlade at støtte Festen for de Arbejdsløses Skyld, selv om man ogsaa synes, at Korets Assistance bliver vel godt betalt. Gutenbergkoret faar jo ikke alene 1/3 af Overskudet til sin egen Kasse, men det faar jo ogsaa som Medlemmer af D. t. F. Andel i den anden Tredjedel. Hvis Gutenbergkoret var en udenforstaaende Forening, vilde jeg ikke bebrejde det noget, hvor meget det saa end betingede sig. Gutenbergkoret er imidlertid en Forening, hvis Medlemmer alle tilhører D. t. F., og det er derfor dets Pligt som Kolleger at bruge deres Evner til Gavn for Organisationen. Lad mig med det samme sige, at dette gælder ethvert Medlem og enhver Forening i vor Organisation; har vi Evner til at gavne og glæde, bør vi stille dem til Raadighed, og vi har jo mange, der gør det, — men selvfølgelig er det ogsaa Organisationens Pligt ikke at lade de, der gør det, lide noget Tab, men holde dem skadesløse ved et passende Honorar, et Honorar, der dog paa ingen Maade bør opfattes som en almindelig Betaling, men som en taknemlig Erkendelse af det ofte store Arbejde og store Ofre, der bringes. Vi andre, der ikke har disse Evner, bør støtte vore selskabelige Foreninger, dels ved deres Fester eller som passive Medlemmer. Ingen erkender mere end jeg Selskabelighedens Betydning for Organisationen, men vore selskabelige Foreninger maa huske, at de ikke staar udenfor, men inde i Organisationen. — Jeg henstiller derfor, at vi paa Generalforsamlingen stemmer mod Forslagets 3-Deling, lader de Arbejdsløse faa den foreslaaede Trejdedel af Overskudet, giver Gutenbergkoret og de øvrige Assisterende et passende Honorar, og lader saa Den typ. Forening faa det øvrige Overskud eller det mulige Underskud.

At vi skylder Gutenbergkoret de sidste Maskeraders store Sukces, indser jeg vel, og ligeledes, at det vil blive vanskeligt for Den typ. Forening at lave Maskerade uden Korets Assistance, men Gutenbergkoret har jo saa ofte beredvillig stillet sig til Foreningens Tjeneste, og svigter sikkert heller ikke denne Gang. Ærbødigst
NIELS HANSEN.

Kollegialitet blandt Principaler.

HR. Redaktør! Vær saa venlig at optage følgende i *Typ.-Tid.*: I en By i Østfyn er der to Bogtrykkerier; det ene er et Avis- og Akcidenstrykkeri, det andet tilhører en Boghandler og bekendt Forlægger af militære Lærebøger. At denne sidste ikke tager det saa nøje overfor sine Kolleger, naar der kan tjenes nogle Kroner om Ugen, fremgaar af følgende:

I sidste Uge bortgik en af Lærlingene fra sin Plads i Avistrykkeriet, fordi han af Faktoren havde faaet en velfortjent Irettesættelse for uforskammet fræk og sjofel Optræden overfor Typograferne. Redaktøren gik til Politiet, men paa Grund af en formel Fejl ved Lærekontrakten kunde dette intet udrette, hvorfor man besluttede at lade Drengen gaa, til han kom paa andre Tanker. Men der havde man gjort Regning uden Hr. Boghandleren. Trods Redaktørens Protester og trods en Henstilling fra Byens Lokalforening om at lade Drengen løbe, tog denne ham dog i Arbejde. Det passede nemlig saa godt i Krammet dernede, idet der alligevel skulde antages en Lærling og saa sparer man en Typograf ved samme Lejlighed.

Moralen for Typograferne bliver derfor: Bøj din Ryg og tag Hatten i Haand, hvis du i det hele taget vover at tiltale d'Hrr. Lærlinge, thi disse ved nu, at de i Fremtiden har et Asyl i det østfynske Forlags Officin. X & Co.

Da der endnu mangler en Del Lokalforeninger, som ikke har opgivet, hvor meget der er indbetalt til Lock-out'en, anmodes disse om snarest at sende Redaktionen Meddelelse derom.

Nær og fjærn.

Dødsfald. Fredag den 15. September afgik vor Kollega, Typograf ALMIND ved Døden. Den Afdøde, der i længere Tid har arbejdet i *Nationaltidende*, blev kun 44 Aar. Han begraves i Dag, Fredag, Kl. 12 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard, hvor Foreningens Banner vil være tilstede.

Aarhus Lokalforening har under Lock-out'en i frivillige Bidrag indbetalt:

Trykkeri	Antal Bidragydere	Kr.
Aarhus Amtstidende	9	125.00
Aarhus Folkeblad	9	145.50
Andersen	1	3.75
Backhausen	1	16.50
Bech	3	41.00
Centraltrykkeriet	2	11.40
Demokraten	17	1055.01
Jensen, A.	2	2.25
Jyllandsposten	16	274.50
Mammen	5	55.00
Stiftstidende	14	185.50
Th. Thrue	6	41.00
Windeløw	1	8.50
Zeuner	3	31.00
Æskefabriken	1	7.50
Ialt...	90	2003.41

De militære medregnet tæller Lokalforeningen nu 103 Medlemmer. 9 Mand staar udenfor Foreningen.

Forbundsstyrelsen holder sit Aarsmøde Søndag den 1. Oktober i Aarhus.

Sangforeningens Aftenunderholdning til Indtægt for Lock-out-Bespisningen præsenterede sig som en overmaade vellykket Fest. Sjældent har vel Sangernes Kor budt bedre Numre og mere vellykket Sammensang, og Arbejdernes Teater spillede de to lette Stykker, Kanariefuglen og En Bryllupsaften, saa det var en Nydelse at se dem. Nydelsen forhøjedes ved, at nogle af vore egne gamle Bekendte spillede med; men havde Hr. Fasmers Navn ikke staaet paa Programmet, skulde man have haft Vanskelighed ved at kende denne blide Natur igen i den bøse Majors Skikkelse. Der dansedes bagefter — privat — til Kl. tre, og alle morede de sig saa storartet, at dette nogenlunde forsonede Festarrangørerne med det ikke særlig store Overskud, Festen gav.

Stort Legat. En Søster til de afdøde Bogtrykkere Frederik Julius Henrichsen og Ferdinand Henrichsen, Frøken ELISA MARIE EMILIE HENRICHSEN, som er afgaaet ved Døden den 2. September, har i sit Testamente bestemt, at der til Minde om hendes Brødre skal stiftes et Legat, som skal bære Navnet: »Bogtrykkerne Frederik og Ferdinand Henrichsens Mindelegat«, samt at der tillægges dette Legat en Kapital af 25,000 Kr.

Legatet skal anvendes til bedste for værdige, trængende, i København eller paa Frederiksberg bosiddende, Typografer, deres Enker eller Børn, og skal altid bestyres af 2 ansete Bogtrykkere, af hvilke den ene skal være Formanden i Foreningen af danske Bogtrykkere, samt en anset, praktisk Jurist.

Til foruden Formanden straks at indtræde i Bestyrelsen har Testatrix valgt d'Hrr. A. Thiele og Overretssagfører Axel Bang, som er Executor testamenti i Boet.

Arbejdsløshedsfesten 19. November.

De typografiske Foreningers Delegerede bedes godhedsfuldt møde i Sangforeningens Lokale førstk. *Lørdag Aften Kl.* 9½.

ALBERT AUENER.

Til General-Lock-out'en

har jeg endvidere modtaget for **37. Uge** (sluttet Onsdag d. 20. Septbr.):

A. Indenfor København:

Betalt Restance: J. Chr. Nielsen (1) 2.70, Eriksens Bogtr. (2) 5.00; tilsammen Kr. 7.70.

Frivillige Bidrag: Vort Land 10.00, Schultz 18.00, Nationaltidende 48.20, Keller 0.50, Aamodt 4.00, Hohlenbergs Bgtr. 3.50, J. Jørgensens 6.25, Leisners 5.30, O. C. Olsens Stereotypister 1.25, L. A. Jørgensen 4.70; tilsammen Kr. 101.70.

Indenfor København ialt Kr. 109.40.

B. Udenfor København:

Randers Lokalf. 17.25, Fredericia 4.00; tilsammen Kr. 21.25.

Tilsammen for 37. Uge 130 Kr. 65 Øre. I Følge *Typ.-Tid.* Nr. 37 indkom 36,587 Kr. 65 Ø. Til Dato er ialt indkommet 36,718 Kr. 30 Ø.

V. BERGENHOLZ.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Præstø: Præstø Folkeblad.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Avgust Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	8157.68	
Reservefond	-	4531.00	
Begravelseskassen		16964.38	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	3940.44	
			Kr. 33593.50
Dansk Typografforbund:			
Reservefondens Beholdning	Kr.	10827.40	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	10561.84	
			- 21389.24
			Summa Kr. 54982.74

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	1130.00	
Porto og Telegrammer	-	18.66	
Tryksager	-	197.15	
Voldgiftsrettens Møder i Kolding d. 28. og 29. Juli	-	60.75	
Typ.-Tid. (9—26)	-	675.99	
Kassebeholdning i Begravelseskassen	-	16964.38	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Hovedkassen	-	8845.99	
			Kr. 32423.92
Dansk Typografforbund:			
Bidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	3942.50	
Porto og Telegrammer	-	22.86	
Indbinding, Tryksager etc.	-	100.82	
Rejseudgifter og Diæter	-	195.90	
Overfartspenge til Det forenede Dampskibsselskab	-	69.50	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	10561.84	
Reservefondens do.	-	7665.40	
			- 22558.82
			Summa Kr. 54982.74

Kolding, d. 31. Avgust 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Regnskab over Maskeraden den 18. Februar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
435 Herrebilletter à 1.25	543	75		
493 Damebilletter à 1.25	616	25		
602 Tilskuerbilletter à 0.75	451	50		
50 Børnebilletter à 0.50	25	»		
51 Baltegn à 0.75	38	25		
			1674	75
			1674	75

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Lokaleleje	300	»		
Musik	350	»		
Underholdning	125	»		
Tryksager (Program, Billetter, Plakater etc.)	56	»		
Baltegn, Sløjfer, Naale etc.	17	64		
Planter, Malerier og lignende	14	25		
Assistance	29	»		
Kontrol, Billetsalgsudgifter, Ombæring etc.	72	12		
Fortæring	21	18		
			985	19
Gutenberg-Korets Overskud	344	78		
Den typografiske Forenings Overskud	344	78		
			689	56
			1674	75

Den 15. August 1899.

V. BERGENHOLZ.

Regnskab over Stiftelsesfesten den 11. Juni 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
293 Billetter à 35 Ø.	102	55		
94 Baltegn à 50 Ø.	47	»		
9 Punschebilletter à 35 Øre	3	15		
			152	70
Underskud	...	..	70	25
			222	95

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Leje af Lokale og Piano	48	»		
Arbejdernes Teater	41	30		
Musik	57	»		
Assistance & Fortæring	10	50		
Punschebordet	24	50		
Tryksager (Billetter, Programmer)	16	75		
Budløn, Kontrol og Udgift for Billetsalg	22	50		
Naale	2	40		
			222	95

Der udestod 12. Septbr. 1899 2 Bill. (Tverskou).

Den 12. Septbr. 1899.

V. BERGENHOLZ.

Revideret og befundet rigtig.

Den 13. Septbr. 1899.

N. P. NIELSEN. FR. LUND. O. HELSTED.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 17. Septbr. Frav. uden anm.: Forf.: C. CHRISTENSEN. Regnskaberne forelaa og diskuteredes. Kassereren oplyste, at naar kun de 3 Revisorer havde underskrevet Regnskaberne, laa dette i, at den fjerde (Jansen) pludselig var kommen til Skade. Man vedtog at foreslaa den kommende Generalforsamling at lønne Formanden saaledes, at han ikke behøver at arbejde ved Faget. — En Skrivelse fra Trykkerforeningen med Klager overlodes det Formanden at undersøge. — Et trængende Medlem bevilgedes 15 Kr. af det Rolfske Legat; dermed er Legatet uddelt for i Aar. — Paa Foranledning vedtoges, at hvor den ordinære Arbejdstid slutter Kl. 5, indtræder de 100 pCt. for Overarbejde Kl. 9, uanset om Arbejderne holder Middag paa saadanne Dage eller ej. O. J.

Biblioteket.

Ved Revisionen af Foreningens Bibliotek fandtes 564 indb. Bøger, 79 Blade og Tidsskrifter, 17 Dubletter og religiøse Bøger samt en Del uindb. Dubletter. Tillige fandtes 3 ikke afsluttede Subskriptionsværker. Tilgangen af nye, indbundne Bøger har været 28. Der er indkommet 1 Bog (udlaant i 1896), men til Gengæld har 7 Laanere fra sidste Aar endnu ikke kunnet aflevere deres Bøger. I Aarets Løb har der været 112 Laanere med et samlet Bogudlaan af 943 Bøger.

Den 19. Septbr. 1899. REVISIONEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Henriksens Hustru Fanny Louise.

Tiltraadte: 626, Axel Fenger (Lützhöft-Petersen) fra Rejse. 1430, Hans C. E. Olsen (Rasm. & Olsen) fra Rejse. 3107, Jul. Vald. Schrøder (Trier) fra Rejse. 1310 (Dsk. t. F.), H. L. P. Myhre (Hoffensberg) fra Rejse.

Bortrejst: 1019, Georg Anton Lohmann (arbl.) til Udlandet.

Død: Sætter Carl Theodor Almind (Nationaltid.), 44 Aar.

Til Bespisningen af **Arbejdsløses Kvinder og Børn** har jeg fra 7. Septbr. til Dato med Tak modtaget følgende Bidrag fra Kolleger:

Fjeldsøes Bgtr. 3.00, Hoffensbergs 4.00, Georg Hansen (Thiele), Bøsse 196, Kr. 3.69, Hallengreen (Soc.-Dem. Bogtr.), Bøsse 180, Kr. 11.88, Vald. Steffensen (Nationalbanken), Bøsse 177, Kr. 16.91, Th. Hansen (Hannover), Bøsse 197, Kr. 3.10, G. Jensen (P. Petersen), Bøsse 198, 5.79, 3 Typografer hos N. Cohen 1.80, Roland Nielsen (Folkets Avis), Bøsse 215, Kr. 8.05, Kristeligt Dagblads Sætteri (2. B.) 0.60, Forpostens Pers. 4.00, Dannebrogs mdl. og kv. Pers. (2. B.) 9.50, Adresse-Avisens (3. B.) 2.75, Aamodts 2.00, Nogle Medarbejdere ved Ill. Familiejournal (8. B.) 8.00, Hohlenbergs Bogtr. (2 ugifte) 3.35, Græbes 5.80, Selskabet paa Rolfsvej 1.85, Fjeldsøes Bogtr. 2.50, Dannebrogs mdl. og kv. Pers. (3. B.) 9.50, Kristeligt Dagblad (1. B.) 2.35, Aftenbladet (4. B.) 11.00, Schultz's Bgtr. (Kirschner, Bøsse 372, Kr. 3.93, Aug. Petersen, Bøsse 92, Kr. 4.19, Hirsch, Bøsse 486, Kr. 1.89) ialt 10.01, Kellers Bgtr. 0.50, Holmen Petersen (Nationaltid.), Bøsse 40, Kr. 6.63, Aamodt 2.00, Nogle Medarbejdere ved Ill. Familiejournal (9. B.) 6.50, Berl. Tid.s Bgtr., Bøsse 75, Kr. 6.07, Admiralgade 19 10,00; tilsammen Kr. 163.13. V. BERGENHOLZ.

Til **arbejdsløse Typografer** har jeg modtaget: Socialdemokratens Sætteri 13 Kr.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget: Hr. Bogtr. M. Truelsen 50 Kr.

Til **Bespisningen af arbejdsløse Typografer** har jeg modtaget: Adresse-Avisens Skovselskab (Overskud fra en Udflugt) 12 Kr. 80 Øre. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Fredag Aften 7—8. Lørdag 4—6. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Aarhus, Anton Ellerman Jensen (Aarh. Amtstid.) og Jens Søren Thomsen Amorsen (Th. Thrue), begge udl. 1/9 99 efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 1244, Laur. Højer fra Københ. Stubbekøbing, 39, Chr. Stæhr og 478, H. L. Rafaelsen. Esbjerg, 1121, F. V. Borup fra Svendborg. Helsingør, 1267, Marius Ewald Hansen. Roskilde, 1572, Lauritz Vilhelm Petersen fra København i Plads (Avisen). Randers, 1208, E. J. Hansen fra Svendborg (Viggo M. Olsens Bogtr.). Ringsted, 1141, L. P. Olsen fra Stubbekøbing og 1608 (Den t. F.), Chr. J. Rasmussen (Sjællp.) fra Rejse.

Bortrejste: Randers, 1011, Sof. Jensen til Udlandet og 1208, E. J. Hansen til Plads i Svendborg. Roskilde, 1122, Felix Møller til Odense i Pl. og 1156, C. C. Christiansen paa Rejse. Varde, 1105, Th. Bech til Svendborg i Pl. Præstø, 478, Hans L. Rafaelsen til Stubbekøbing i Pl. Odense, 1106, Poul Bahnsen til Københ. (arbl.). Stubbekøbing, 1141, L. P. Olsen (Mil.) og 1315, H. E. D. Johansen (arbl.). Holbæk, 1228, F. Aaredsen (arbl.) til Kbhvn. Esbjerg, 39, Chr. Stæhr til Pl. i Stubbekøbing. Nykøbing F., 1243 (Dsk. t. F.), Jens P. Chr. Hansen (arbl.) til Kbhvn. Aalborg, 79 (Den t. F.), Marie Nicoline Andersen til Kbhvn. Præstø, 1242, Th. V. Hansen (arbl.) til Kbhvn.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ læres nye Sange. Tilgang til Koret modtages ved Prøvens Begyndelse. STYRELSEN.

T. S. Forslag, der ønskes behandlede paa den halvaarlige Generalforsamling, bedes sendte til Form. i Løbet af 8 Dage. Tid og Sted for Gen. Afh. næste Nr.

ANNONCER

Bogtrykkeri til Salg.

Et saa godt som nyt Bogtrykkeri i en af de større Byer kan paa Grund af anden Forretnings Overtagelse straks faas til Købs paa gode Vilkaar. Det egner sig udmærket til et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri i Tilfælde af Flytning til en anden By.

Nærmere Oplysninger vil følge, naar Billet mrkt. »512« indsendes til *Jac. Christensens Annoncebureau i Randers.*

Telegram-Adresse: ADOLPHUS **ADOLPH WULFF** GOTHERSGADE 8
KØBENHAVN Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS **Adolph Wulff** GOTHERSGADE 8
Københavns. Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 29 SEPTEMBER 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til Præstø er fremdeles lukket.

Den 28. Septbr. 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Ekstra-Kontingentet.

I.

Nu, da den truende Fare er drevet over, da Lock-out'en lykkelig er endt uden Nederlag for Arbejderorganisationerne, er det ganske naturligt, at det Spørgsmaal rejses, om det nuværende forhøjede Kontingent skal bibeholdes eller ophøre.

Mand og Mand imellem har man paa Trykkerierne drøftet Spørgsmaalet, og i *Typ.-Tid.s* sidste Nr. er en æret Kollega rykket i Breschen for at bibeholde de 35 Øre foreløbig og dermed styrke vor Reservefond til at møde kommende Kalamiteter.

Jeg ønsker at give dette Forslag min varmeste Anbefaling. Ogsaa jeg finder, at en velforsynet Krigskasse er en nødvendig Ting i Kraft af det gamle Ord, at til en Krig hører tre Ting: Penge, Penge og Penge.

Intet giver en saadan Position som et solidt økonomisk Rygstød, enten det saa gælder Enkeltmand eller en stor samlet Organisation, og for den sidstes Vedkommende gælder det vel i endnu højere Grad, thi den har sine Medlemmers Interesse at varetage. En nok saa stærk Organisation er uden Betydning, naar der ikke tillige er en velfyldt Kasse at slaa paa.

Hidtil er de sidste Lønforhøjelser vel nok ført igennem uden Sværdslag, men hvem borger os for, at det bliver saaledes i Fremtiden?

Man vil maaske indvende, at vi har vore internationale Forbindelser og at Hjælpen vil blive stor fra Udlandet. Ja, lad os se til den Tid. Jeg holder nu paa, at det, man har, det har man, og en Fugl i Haanden er bedre end ti paa Taget. Ser Principalerne, at vi staar med en fyldt Krigskasse, og at vi fortsætter Rustningerne, da kan det være, at de betænker sig, inden de lader det komme dertil.

Det Reservefond, vi har nu, er jo kun forsvindende, hvis det kommer til en alvorlig Konflikt, og dens Forøgelse sker ganske vist sikkert, men grumme langsomt.

Jeg tror, at ikke ret mange Medlemmer vil stemme imod en Bibeholdelse af det forhøjede Kontingent til Fordel for Reservefonden. Den betydelige Forhøjelse, vi uden en Øres Tab tiltvang os til Nytaar, er vist alle Medlemmer grumme glade for, og heller end at tabe senere, hvad vi da vandt, giver vi vist gladelig vor Femogtyveøre til Befæstelsen af de Fordele, vi da vandt. Vor Offervillighed er vist bleven tilstrækkelig fastslaaet under Lock-out'en, hvor *vi* ydede det største *frivillige* Bidrag.

Værre bliver det med Provinsianerne. For dem er endnu Talen om en Lønbevægelse som en Krigstrompet, der kalder alle de gamle reaktionære Elementer frem — alle disse gamle og unge — gamle i Alder og gamle i Sind, som danner den dominerende Part i de fleste Byer — ellers elskværdige og brave Kolleger, men de mener nu en Gang, at de har det rigtig godt, som de har det, og saa kan de ikke forstaa, hvad alt det Vrøvl om Tarif osv. skal til. De kan jo ikke forstaa, at de nu skal til at tage Betaling, fordi de af og til staar en Times Tid over, naar der er travlt, og fordi de kommer og rømmer op et Par Timer om Søndagen. Sæt nu, at deres Principal bliver saa vred, at han gaar hen og siger dem op, hvad skal de saa gøre, de, som aldrig har været udenfor det Trykkeri, hvor de har lært, eller hvor de kom som ungt Menneske. Disse Mennesker er de værste at faa til at forstaa, at det er nødvendigt at følge med de andre Fags Fremskridt, det er dem, som altid giver de sikre Nej mod ethvert Forslag, der kræver forøgede Ofre.

Naa, jeg tror nu alligevel det vil kunne lykkes at faa dem overbeviste om det fornuftige i at forøge vor Krigskasse; det bedste er jo, at de nu er vante til at komme af med det forhøjede Bidrag, saa vil det altid blive lettere at faa Sagen gennemført, end om det var en ny Femogtyveøre, de skulde af med.

Men forøvrigt tror jeg, at naar Provinsianerne har prøvet deres Tarif en Tid og indsét, at den virkelig byder dem Fordele og giver dem Ret til at fordre, hvad de før fik efter Naade og Barmhjærtighed, saa indsér de samtidig, at det ogsaa gælder om at befæste, hvad der alt er naaet, og sikre det, der videre skal naas, og da tror jeg, at Modstanden fra Provinsens Side ikke vil blive ret stor.

Altsaa anbefaler jeg paa det varmeste at bibeholde det forhøjede Kontingent til dermed at befæste og styrke vor økonomiske Stilling, til med andre Ord at fylde vor Krigskasse, Reservefonden.

Og naar den er bleven godt fyldt, da er der andre og vigtige Opgaver for vore Organisationer at løse ved Hjælp af den lille Femogtyveøre, og herom skal jeg udtale mig i en senere Artikel. ONO.

II.

Hr. N. L. Petersen retter i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* under Overskriften »Til Overvejelse« en Opfordring til Kollegerne om, med Henblik paa den nu overstaaede Lock-out, at drøfte Tanken om en fortsat Ydelse af det forhøjede Reservefondskontingent saalænge til »Reservefondens Indtægter blive saa store, at vi med Sindsro kunne se Fremtiden i Møde« (uden Ængstelse for en mod os mulig etableret Lock-out).

Tanken er smuk. Men N. L. P. ser paa den ene Side for mørkt paa Forholdene, erindrende sig Hovedbestyrelsens første Tarifcirkulære, paa den anden Side overser han Provinstypografernes Ydeævne.

N. L. P.s Fortaben sig i Betragtninger over, at Arbejderne ikke alene i Danmark, men ogsaa overalt i Udlandet, kunde blive samtidig lock-out'ede, saa vi i paakommende Tilfælde kun havde os selv at stole paa, er dog lidt for fantastisk.

Hertil kommer, at en af Principalerne indenfor vort Fag dikteret fuldstændig Arbejdsstandsning, som Hr. Bergenholz under Lock-out'en skrev, for Dagbladenes Vedk. er utænkelig, ja umulig, hvilket vel vil sige det samme som, at en Lock-out af Bog- og Akcidenstrykkerierne vilde blive frugtesløs, saa meget mere, som vort Reservefond dog nok her vilde kunne slaa til en lille Tid udover de halvanden Uge.

Naar N. L. P. skriver, at vi med den 10-Øre, vi nu yder til Reservefonden, ikke naa langt, synes han at glemme, at vi dog har en Beholdning af mellem 20 og 30,000 Kr., og selv om der i Ny og Næ gaar en Del Penge af Kassen til det internationale Sekretariat o. a., summer dog Renter og Renters Rente af Hovedkapitalen sammenlagt med 10-Øres-Bidragene fra de ca. 1400 Medlemmer Uge for Uge og Aar for Aar betydeligt op.

Vort Reservefond skrider saaledes jævnt og sikkert fremad i Velstand, og da der absolut ikke indenfor vort Fag blot tilsyneladende er Tegn til Uro, kunne vi nok sige, at Reservefonden til den Tid, der kan ventes at ville blive, hvad forhaabenlig ikke sker, Brug for den, alene ved 10-Øres-Bidragene har naaet en saadan Størrelse, at vi er godt garderede mod Eventualiteter.

Typograferne har meget andet, der kan trænge til Ophjælpning.

Hvad mener N. L. P. f. Eks. om, at vi inden Dansk typ. Forening fik dannet en Understøttelseskasse med et 10-Øres Kontingent, der udelukkende var baseret paa at yde de Kolleger, der lider under Typografernes Svøbe, Tuberkulosen, Hjælp til en radikal Helbredelse af samme?

Endnu kun dette: Haabende at N. L. P. maatte faa et lidt lysere Blik paa vor Stilling, der langt fra er saa daarlig, som hans Artikel lader formode, slutter jeg med at ønske, at der, naar Styrelsen finder, Reservefonden igen er tilstrækkeligt funderet, bliver sagt Stop; en Kontingentforhøjelse skal helst være vedvarende.

Naar saa Tarifen er udløben, højere og mere ensartede Lønsatser opnaaede, vil der igen kunne være Tale om Kontingentforhøjelse.

BØJLE HANSEN.

Boghandler-Medhjælper-Foreningen

har tilsendt os sit tredie *Aarsskrift* (1899) og det er os en Glæde at udtale vor Anerkendelse af det alvorlige Forsøg, som der ved dettes Udstyr er gjort paa en gennemført stilfuld typografisk Udførelse. Skriftet er i Kvartformat, trykt hos Nielsen & Lydiche paa et lækkert Stykke Papir, der, som det forundrer os at erfare, er leveret af De forenede Papirfabriker. Naar man i nogle Aar har arbejdet med disse Fabrikers dagligdags Papirsorter, kommer man uundgaaelig til den Overbevisning, at Fabrikerne savner Forstaaelse af, hvilke Egenskaber et Stykke Papir maa have for at bøje sig godt ind under Bogtrykkets Teknik; saa meget glædeligere er det for en god Patriot lejlighedsvis — som f. Eks. nu ved Gennemlæsningen af Boghandler-Medhjælper-Foreningens Aarsskrift — at erfare, at i hvert Fald en af de forenede Papirbriker er i Stand til at lave et i saa Henseende udmærket Stykke Papir. Maatte det lykkes Ledelsen for Fabrikerne at udstrække Kendskaben til Fabrikation af trykfærdigt Papir til hele sit Domæne! Den ærede Ledelse vilde herved forpligte hele Landets Trykkerstand — for ikke at tale om Bogtrykkere og Forlæggere — til en langvarig Taknemlighed!

Friser og Finaler samt Omslagstegningen er udført af L. Moe, og Opgaven er af den udmærkede Kunstner løst med et fint Lune; Skriftvalget og Satsarrangementet er klogt og godt, og om Korrekturlæsningen havde været noget omhyggeligere, skulde der paa denne Konto kun falde Ros. Men Ros kan vi absolut ikke yde Trykningen af Værket; over Tilretningen skal vi ikke opholde os, skønt den nok paa enkelte Punkter kunde været mere omhyggelig, men til Gengæld er Farveføringen skandaløs. Nogle Steder i Bogen er Skriften ligefrem klasket fuld af Farve, medens andre Sider er ganske graa, ligesom ogsaa fra Omslagets Forsidetegning paa det os tilsendte Eksemplar Papiret allevegne griner igennem, skønt netop denne Tegning ved sin Karakter fordrer en ret rigelig Anvendelse af Farve. Uglens Øjne er tillige ved ufornuftig Tilretning gjorte til runde Klatter.

Vi takker Boghandler-Medhjælper-Foreningen for Tilsendelsen af Bogen.

—C.—

Voldgiftsretten.

Aar 1899 den 12. September holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige faste Medlemmer vare mødte og Sagerne Nr. 4 og 5 1899 sattes under Forhandling. Der opnaaedes Enighed om Kendelser i de foreliggende Sager og Kendelserne ere udfærdigede saaledes:

Kendelse i Sag Nr. 4/1899.

Under denne Sag har Den typ. Trykkerforening ved dens Næstformand Hr. V. A. CHRISTOPHERSEN ved Klage af 23. Juni 1899 paastaaet Direktør G. A. BACH tilpligtet at betale til Trykker K. M. CHRISTENSEN 8 Kr. 59 Øre, hvilket Beløb Hr. Bach har fradraget nævnte Trykker i Anledning af, at et Arbejde af denne skulde være urigtigt udført og derfor havde maattet kasseres.

Efter at denne Klage var tilstillet Indklagede, Hr. Direktør Bach, fremkom denne under 30. Juni d. A. med sit Tilsvar i Sagen, hvori han for det første nedlagde Indsigelse mod Medlem af Retten, Hr. LAURITZ JENSENS Habilitet i nærværende Sag, og iøvrigt paastod Sagen afvist, idet Klageren maatte ansés for at have frafaldet sin Paastand, eller dog subsidiært paastod Frifindelse, fordi Klageren ikke havde Krav paa Godtgørelse.

Til Støtte for sin Indsigelse mod Hr. Jensens Habilitet gør Indklagede gældende, at da Hr. Jensen er Formand i Den typ. Trykkerforening, og det er denne, der optræder som Klager, og da Hr. Jensen endvidere personlig skulde have vist stærk Interesse for at faa Sagen paaklaget, maatte han være saaledes interesseret i Sagen, at han maatte vige sit Sæde.

Retten skønner imidlertid ikke, at der kan tages noget Hensyn til denne Indsigelse, idet man gaar ud fra, at hvis det var Tarifens Mening, at Organisationernes Formænd ikke kunde fungere som Dommere i Voldgiftsretten, vilde den have indeholdt en dertil sigtende Bestemmelse. Det maa anses som afgørende i modsat Retning, at Tarifen bestemmer, at Tarifkommissionens Medlemmer i det første Aar skulle have Sæde i Voldgiftsretten, idet der nemlig blandt Tarifkommissionens Medlemmer fandtes fungerende Foreningsformænd.

Sin Paastand om Sagens Afvisning støtter Indklagede paa en med hans Indlæg af 30. Juni d. A. fulgt Erklæring fra Klageren af 27. s. M., hvori han udtaler, at den af Indklagede paatalte Fejl alene skyldes ham (Klageren), og at den er ordnet med Hr. Bogtrykker Bach.

Da Klageren saaledes maa siges at have frafaldet sin Paastand overfor Indklagede, skønner Retten ikke, at den kan afsige nogen Kendelse i denne Sag, og det vil selvfølgelig være unyttigt at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det i og for sig var berettiget af Indklagede at fradrage det ovennævnte Beløb i Klagerens Ugeløn, hvorfor Retten mener at burde afvise Sagen. Samtidig finder Retten at burde misbillige, at Klageren ved sin holdningsløse Optræden i denne Sag ved først at indgive Klage og derefter erklære denne for ubeføjet, uden Nytte har ulejliget Retten.

Retten dømmer altsaa saaledes:

Denne Sag afvises.

Kendelse i Sag Nr. 5/1899.

I Bladet *Børsen*, der udkommer 2 Gange ugenlig og trykkes i LUDVIG JØRGENSENS Bogtrykkeri, findes to Tabeller. Den ene Tabel, »Københavns Fonds- og Aktiebørs«, findes i hvert Numer, den anden, »Kursliste over Effekter«, som ikke noteres paa Københavns Børs, i hvert andet Numer. Bladet bliver sat i Paketsats og de tvende Tabeller, der ere staaende Sats og hvis Satspris med 100 pCt. opgives at være henholdsvis 16 Kr. 28 Øre og 16 Kr. 80 Øre, rettes hver Gang, de benyttes.

De vedkommende Sættere have nu gennem Den typ. Forening anbragt, at det formentlig er uberettiget, naar Bogtrykkeren, Indehaveren af Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, Hr. AAGE JØRGENSEN, fradrager dem Satsprisen for disse to

Tabeller, og har paastaaet ham ved Rettens Kendelse tilpligtet at betale Sætterne de to Tabeller med fuld Satspris for hver Gang, de benyttes.

Mod denne Paastand har Indklagede protesteret, idet han har gjort gældende, at Klagernes Paastand ikke har nogen som helst Hjemmel, hverken i den alm. Tarifs § 28, som Klagerne have paaberaabt sig, og heller ikke i Dagbladssættertarifen, idet Bladet, som nævnt, kun udkommer 2 Gange ugenlig. Indklagede har derhos oplyst, at han lader de nævnte Tabeller korrigere efter Timebetaling, og at Arbejdet for den ene Listes Vedkommende tager ca. 3 Timer, for den anden ca. 1/4—1 Time, hvorfor han maa ansé den stillede Fordring for urimelig og, hvis den gennemførtes, for ødelæggende for deslige Foretagender.

Retten finder nu, at der maa gives Indklagede Medhold i, at Klagernes Paastand ikke har Hjemmel i Tarifen, hverken i § 28 eller i Dagbladssættertarifen, da denne sidste ikke kan finde Anvendelse paa det paagældende Blad, og Indklagede vil saaledes være at frifinde.

Retten eragter derfor:

Indklagede Bogtrykker Aage Jørgensen, Firma Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, bør for Klagernes, Den typografiske Forening, Tiltale i denne Sag fri at være.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Dansk typ. Forenings Anvisningskontor.

Da det synes at være gaaet Medlemmerne af Glemme, at de straks skal melde, naar de modtager Plads uden Kontorets Medvirkning, gøres d'Hrr. Arbejdssøgende opmærksom paa, at de uopholdelig maa underrette Kontoret om, at de er ude af Stand til straks at modtage Plads. I modsat Fald bliver de uden Hensyn idømt Karantæne.

Kolding, den 27. Septbr. 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt i Søndags sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes E. MØLLER og til Sekretær RENÉ-LASSEN. — Første Punkt paa Dagsordenen var Optagelse af en Fagfælle, Carstensen, som for kort Tid siden var udslettet af Foreningen paa Grund af ukollegial Optræden. Efter at Formanden havde givet nogle Oplysninger vedtoges det uden yderligere Diskussion at optage ham igen. — FORMANDEN aflagde Beretning. Han vilde ikke trætte Medlemmerne med Smaating i et Halvaar, hvor saa store Ting var foregaaet. Han berørte med Hensyn til Sygekassen, at det aarlige Lægemøde var blevet afholdt; dette havde, trods de Misforstaaelser, der var fremkommet hos Medlemmerne, sin store Betydning; Mødet bidrog til at Styrelsen og Lægerne kunde arbejde sammen og lære baade at tage Hensyn til Kassens økonomiske Tarv og Patienternes humane Behandling. Den økonomiske Side af Sagen maatte man skænke stor Opmærksomhed, idet 1. Kvartal viste et Underskud af 2000 Kr., 2. Kvartal et Underskud af 273 Kr., Statstilskudet udgjorde 3000 Kr., der blev altsaa Overskud, selv om det kun var ringe. Arbejdsløsheden havde været stor ved Aarets Begyndelse og hele Halvaaret større end forrige Halvaar, saaledes ingen den 1. Maj forrige Aar mod 15 i Aar. Grunden var nærmest Tariffens Indførelse. I den faglige Afdeling havde de store Begivenheder fundet Sted. Formanden gjorde Rede for Lock-out'ens Gang, mindede om, at Typograferne hele Landet over stod højst blandt Bidragyderne, idet Faget havde indsamlet ca. 70,000 Kr., dvælede særlig ved den store Selvbeskatning i den typografiske Forening, der, skønt den uden Tvivl havde været haard for mange at bære, dog kun havde kostet os 3 Mand. Den store Offervillighed i alle Fag havde bidraget væsentlig til det gode Udfald af den haarde Kamp. Med Hensyn til vore Pengemidler maatte vi lægge alt ind paa, at faa saa gode Kassebeholdninger, som vel mulig, Erfaringen fra denne Strid maatte lære baade os og de andre Fag, at uden gode Pengekasser var vi daarlig stillede. Formanden aflagde dernæst Beretning om Bespisningen som havde virket overmaade godt og lindret betydelig af den værste Nød. Denne humane Idé havde Typograferne haft Ære af, og de havde næppe nogensinde givet Penge saa godt og smukt ud som her. I Voldgiftsretten havde vi haft 7 Sager til Behandling, af dem havde vi vundet de 2, 2 Paakendelser havde vi nærmest kunnet regne til vor Fordel, 1 Sag var tabt og 2 endnu ikke paakendt. Vi havde stadig de 8 blokerede Trykkerier, men det var som bekendt Steder, der ingen videre Betydning havde. — N. P. NIELSEN forespurgte, om det forholdt sig rigtigt som et Rygte sagde, at det internationale Forbund var sprængt. Taleren stillede følgende Forslag: »Medlemmer, som er udslettede paa Grund af Lock-out-Restancer, kan kun genoptages i Foreningen ved en Generalforsamling.« — Efterat F. K. MADSEN havde støttet Forslaget, vedtoges det. — V. PETERSEN tilbageviste Frygten for Bristelsen af det internationale Forbund. Beretningen godkendtes.

Punkt 3. Regnskabet. BERGENHOLZ: Det samlede Indtryk af Regnskabet er ikke gunstigt. Sygekassen havde et Overskud af 650.31, men i Halvaaret var ført til Indtægt Statstilskudet for 1898, som beløb sig til henimod 4000 Kroner. Reservefondspengene gik jo over til Kolding, saa dem kunde vi ikke regne med i vor Kassebeholdning. Hovedkassen havde et Underskud af 40.38; dette var dog rent ekstraordinært og burde ikke give Anledning til Frygt. Ligkassen stod sig bedst. Den havde et regulært Overskud paa over 2000 Kr., medens derimod Hjælpekassen nærmest saa uhyggelig ud. Styrelsen haabede dog at kunne raade Bod herpaa uden Kontingentforhøjelse. Taleren fremdrog enkelte Poster: Til Trykkere var extra Arbejdsløshedshjælp betalt 31.37, en Ordning, Styrelsen havde vedtaget for at lade de arbejdsløse Trykkere fuldtud nyde de Rettigheder, de havde efter de gamle Love. Budlønnen var stegen med 50 pCt. Medlemskontingentet var 7 Kr. mindre end i det tilsvarende Halvaar af forrige Aar og havde sin Grund i den større Arbejdsløshed. Paa Kontoen Laaneafdrag udestod nu kun 8 Kr. Maskeraden havde givet et Overskud af 344.78 som vor Part, medens Stiftelsesfesten gav et Underskud, hvilket var bevirket ved større Udgifter og et lille Besøg. De to Billetter, der stod opført som udestaaende paa Regnskabet er senere betalt af Hr. Albert Tverskou hos Nielsen & Lydiche.

Forbundet havde haft en Indtægt i ord. Kontinget af	6239.65
I ekstraordinært do.	996.25
Tilbagebetalte Laan	82.00
tilsammen . . .	7317.90,

medens Udgiften havde været: Til Rejsende 371.00, til Arbejdsløse 2520.25, i Reservefondsunderstøttelse 443,39, i Udlaan 22,00, i Sygehjælp 196.00 og til andre Udgifter 15.22, tilsammen 3567.86, hvilket gav et Overskud af 3750.04. — N. P. NIELSEN gjorde paa Revisorernes Vegne opmærksom paa en Fejl i Revisionsbemærkningen: Overskud i Hovedkassen 40 Kr. 38 Ø. skulde være Underskud. Den samlede Formuefremgang bliver derefter 5539.38 i Stedet for 5720.14. Indstillede Regnskabet til Godkendelse. — G. CLAUSEN fandt ikke Regnskabet klart og fremsatte en hel Række Anker imod det. — BERGENHOLZ imødegik Clausen; Regnskabet var affattet saaledes, som sket i en Række Aar. — Efter at G. CLAUSEN, BERGENHOLZ samt SPARWATH yderligere havde haft Ordet vedtoges Regnskabet enstemmigt.

Punkt 4. Forslag fra Styrelsen om en selvstændig Formandspost. FORMANDEN: Naar dette Spørgsmaal er kommet paa Tale, ligger det i, at jeg har meddelt den øvrige Styrelse, at jeg ikke kunde bestride Posten som Formand længere end nu til Efteraaret; jeg forsømmer mit Arbejde for meget, og dels kunde ingen Principal være tjent dermed, dels kan man ikke forlange, at jeg skal sætte min Familjes Velfærd til for at ofre mig for Foreningen. Ingen kan bestride Posten, naar han samtidig skal passe sit Arbejde. Foreningen er baade for stor og for lille, for stor til at en Mand baade kan varetage Formandsposten i den og sit Arbejde, for lille til at kunne betale en Mand fuldtud. Taleren foreslog et Udvalgs Nedsættelse og lovede saa at blive ved til Marts paa de gamle Betingelser. — G. LØHR: Dette Spørgsmaal vil rejse en Del Opposition. Vil Medlemmerne ikke føle sig for meget bundet til en Mand, som man har revet ud af sin Stilling? — MÜHLENDORFF: Det er nødvendigt at lønne Formanden saaledes, at han ikke behøver at arbejde. Foreslog straks at vedtage en Løn til Formanden af 1800 à 2000 Kr. — G. CLAUSEN: Formandens Udtalelser forekommer mig noget underlige, thi Form. har tidligere udtalt, at han var godt tilfreds. Vi kan imidlertid ikke forsvare den Løn, han faar, men vi skal heller ikke bevilge flere Penge til Administration. Foreslog at samle Formanden, Redaktionen og Ekspeditionen til en Post, tilraadede Udvalgs Nedsættelse, samt opfordrede vore Medlemmer i Fællesstyrelsen til paa Hovedbestyrelsesmødet d. 1. Oktober at søge at faa Redaktions- og Ekspeditionshonoraret sat op til f. Eks. 1200 Kr. — O. JOHANSEN: Det er til Gavn for Foreningen at faa en selvstændig Formand, men det er upraktisk at slaa Posterne sammen, og vi kan jo heller ikke tvinge Provinsianerne til at stemme paa vor Formand som Redaktør. Betalingen kan ydes forholdsvis af Kasserne. BERGENHOLZ: Ekspeditionen kan praktisk set ikke gaa fra Kassereren, thi han skal jo dog modtage Betalingen for Annoncer og Abonnement og udstede Regningerne. Formandens Selvstændighed er en Nødvendighed. Vi staar overfor en vanskelig Periode. Den næste Kamp kan komme før vi ane det. — BERG fandt det rigtigt at faa en Formand, der er uafhængig, men man bør ikke slaa Posterne sammen. Redaktøren skulde helst ikke være indenfor Styrelsen. De Penge, der udgives til Administration, er ikke daarlig udgivne. Foreslog Udvalgets Nedsættelse. — FORMANDEN: Det gælder her ikke om Personer. Jeg har ganske vist tidligere tilbudt Foreningen min Hjælp, men jeg kan ikke vedblivende gøre det med den Plads, jeg nu har. Der er aldrig Stilhed i en Fagforening. Hvis Formanden og Redaktøren slaas sammen, resikerer man at faa en god Formand og en slet Redaktør eller omvendt. Redaktøren burde slet ikke være Medlem af Styrelsen. Fraraadede Clausens Forslag. Udvalget skal bestaa af 3 Medlemmer, valgte af Generalforsamlingen, og

2 af Styrelsens Medlemmer, der udvælges af selve Styrelsen; fik følgende Sammensætning: N. P. NIELSEN. G. LØHR, RENÉ-LASSEN.

Punkt 5: Maskeraden. FORMANDEN forelagde Forslag til en Overenskomst, hvorefter det eventuelle Overskud fordeles med 1/3 til Den typ. Forening, 1/3 til de Arbejdsløse og 1/3 til Gutenbergkoret, hvilket Forslag — efter en længere Debat mellem d'Hrr. N. HANSEN, O. JOHANSEN, G. CLAUSEN, FORMANDEN, HALLENGREEN, MICHAELSEN og F. K. MADSEN — vedtoges.

Punkt 6. Kontrahent-Beretning aflagdes af V. PETERSEN og godkendtes uden Omtale.

Under Diskussionen vedtoges derefter en Bevilling til Gutenbergbanneret paa indtil 125 Kr.

Opstilling af Funktionærer: Til Næstformand F. K. MADSEN. Til Styrelsen: De afgaaende C. CHRISTENSEN og VICT. PETERSEN, endvidere opstilledes CARL NIELSEN og RENÉ LASSEN, til Revisorer: N. P. NIELSEN, ANTON ANDERSEN og NIELS HANSEN, til Kasserer: BERGENHOLZ.

Under Eventuelt ankede BERG over, at han endnu ikke havde faaet at vide, hvad Styrelsen havde gjort for at fritage Medlemmerne for at betale Speciallæger. Taleren havde stillet Spørgsmaalet for 3 Aar siden, saa Styrelsen havde haft Tid nok til Overvejelse. BERGENHOLZ fandt det ogsaa forkert, at Medlemmerne skal betale Speciallægerne, men Sygekasseinspektøren satte sig imod, at Kassen afholdt denne Udgift, indtil vi havde faaet en ordenlig Balance tilvejebragt.

Til Slut rettede FORMANDEN paa Foreningens Vegne en Tak til Hr. GRAVESEN for hans Virksomhed som Foreningens Vært, hvilken Hr. GRAVESEN kvitterede for med en Tak til Foreningens Medlemmer for den Interesse disse havde vist ham i den Tid, han havde været Vært.

Nær og fjærn.

Enkekassen. Da en Del af de Kolleger, som tegnede sig til Optagelse i Enkekassen og ifølge Generalforsamlingsbeslutningen blev optagne, endnu ikke har betalt Kontingent, anmodes disse om snarest, senest 7. Oktober, at indbetale Kontingent for Avgust og September. Efter nævnte Dato vil Optagelse for de tegnede Kollegers Vedkommende kun ske ifølge Lovene, og Kolleger over 30-Aars Alderen vil altsaa ikke kunne optages.

Eventuelle Arbejdsløse kan ved Henvendelse til Kassereren erholde yderligere Henstand.

Mærkedage i Oktober Maaned. 1. Oktober: *Flensborg Avis* 30 Aar, *Husvennen* 25 Aar, *Politiken* 15 Aar, N. Cohens Bogtrykkeri 20 Aar. 2. Oktober: *Illustreret Tidende* 40 Aar. 3. Oktober: 15 Aar siden Rigsdagens Trykkeri brændte ved Christiansborg Slots Brand. 7. Oktober er det 40 Aar siden Wibe fik Bevilling som Bogtrykker. Solgt 2. Septbr. 1874 til Hoffensberg, Jespersen & Trap (40,000 Rd.) Det Hoffensbergske Etabl. kunde altsaa d. 2. Septbr. fejre sit 25aarige Jubilæum. 22. Oktober: Grüners Bogtrykkeri i Helsingør 100 Aar.

Til de Udelukkede. Kolding Lokalforening har til de Udelukkede i 13., 14., 15. og 16. Bidrag indbetalt henholdsvis 65 Kr. 50 Øre, 63 Kr. 50 Øre, 67 Kr. 50 Øre og 12 Kr. Alle 16 Bidrag tilsammen udgør 1099 Kr. Gennemsnitlig har 33 Medlemmer ydet Bidrag hver Uge, og af alle Kolleger her har kun en undslaaet sig ved at yde Bidrag. — Da det maaske kan interessere Kollegerne andre Steder i Landet at se, hvorledes Indbetalingen er foregaaet her, skal jeg i Lighed med Odense Lokalforening opgive den samlede Sum for hvert Trykkeri (Tallet i Parantes angiver Personaleantallet): Højskolebladet (7) 264 Kr., Kolding Folkeblad (14, 2 Medl. har været syge) 12—14 Medl. 366 Kr., Kolding Avis (7) 172 Kr., Sjodts Trykkeri (2) 69 Kr., Bruuns Fabrikers Trykkerier (3) 2 Medl. 80 Kr. Desuden har Redaktør L. V. Hansen, Hovedformanden og Typografernes Ekstrakasse indbetalt tilsammen 148 Kr. (100, 33 og 15). J. M.

— Horsens Lokalafdeling har til de Udelukkede indbetalt som 15. Bidrag Kr. 89.75, 16. Bidrag Kr. 96.15.

Bogholderi. Hr. Redaktør! Maa jeg faa Plads i *Typ.-Tid.* for et Par Linier for at henlede Kollegernes Opmærksomhed paa, at Industriforeningen om kort Tid begynder paa sit aarlige Kursus i Bogholderi for Haandværkere, saavel Mestre som Svende. Der behøves ingen nærmere Paavisning af det gavnlige i dette Kursus i vor Tid, hvis Løsen er: Kundskab er Magt, men jeg skal kun oplyse om, at Industriforeningen ifjor paa given Foranledning lod udarbejde et fuldstændigt Bogholderi for Typografer alene, sideordnet dens almindelige Kursus. Til dette meldte der sig ca. 20 Deltagere (Minimum skal være 15) og at dømme efter den enstemmige Ros, disse ved Afslutnigen gav Læreren, Hr. Baës, vandt dette deres udelte Tilfredshed. Kursus'et varer 120 Timer (fordelt paa 3 ugenlige Aftener à 2 Timer) og Prisen for det hele er kun 12 Kr. eller 10 Øre i Timen, en efter Undervisningens Beskaffenhed enestaaende lav Pris, i denne er endda indbefattet Bøger osv. Jeg vil derfor anbefale mine Kolleger at hente sig en Indmeldelsesblanket i Industriforeningens Kontor (Opgang Vesterbros Passage, aabent hele Dagen), udfylde den og snarest, helst inden 1. Oktober, indsende den. De vil ikke komme til at fortryde de Timer, de paa denne Maade har tilbragt. H. C. JØRGENSEN.

I Honolulu er Lønnen for Haandsættere 8 til 15 Doll., for Maskinsættere 24 for Dag- og 27 Doll. for Natarbejde. Arbejdstiden er 9 Timer. Leveforholdene dyre.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Stereotypist Sigvald Kristensen (Truelsen), tidl. Medl. I S. L.: Lærling Hans Nielsen (Hoffmann), Emil Larsens Hustru Claudia Sofie Amanda og H. F. Frederiksens Hustru Andrea.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 806 (Dsk. t. F.), Chr. Mortensen (Rigsd.) fra Horsens. 1433, Joh. A. S. Olsen (Missionstr.) fra Udlandet. 1106, Paul Bahnsen (O. C. Olsen) fra Odense. 2148, M. A. V. Windelin (arbl.) fra Viborg. 2946, Alb. Thorv. Jensen (Ludv. Jørg.) fra Rejse. 1243, Jens P. Chr. Hansen (O. C. Olsen) fra Rejse.

Til General-Lock-out'en har jeg endv. indtil 27. Septbr. inkl. modtaget:

Assens Lokalforening (frivilligt) Kr. 7.50, Politikens Sætteri (Rest. af 3 Medl.) 13.80, ialt Kr. 21.30, med det tidligere indkomne ialt Kr. 36,739.60. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket Søndag.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Horsens, 1156, C. C. Christiansen (fra Rejse), Hors. Av. Viborg, 977, Fritz Baumgarten (fra Rejse). Silkeborg, 1268, Andreas Johannes Petersen (fra Aarhus) og 1314, Niels Carl Olsen (fra Kolding), begge i Plads. Varde, 1245, Hans Fr. V. Neess i Plads. Hobro, 1367, Carlo Angelo Schmidt fra Rejse (Hobro Avis).

Bortrejste: Horsens, 806, M. C. Mortensen til Pl. i Kbhvn. Kolding, 1314, Niels Carl Olsen til Pl. i Silkeborg og 1156, C. C. Christiansen til Pl. i Horsens. Viborg, 1006, Vilh. A. Windelin (arbl.) til Kbhvn. Silkeborg, 1218, Jens Ludv. Jensen til Pl. i Aarhus. Skanderborg, 1030, P. Th. Jensen til Pl. i Skanderborg.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangøvelse. Dernæst *halvaarlig Generalforsamling:* Beretning, Valg af Formand og Revisorer. STYR.

T. C. C. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet, Admiralgade.

ANNONCER

En yngre Trykker,

der er dygtig til Akcidens- og Farvetrykning, kan faa Plads til 1. December i et Akcidenstrykkeri i det sydøstlige Jylland. Billet mrkt. »102« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 6 OKTOBER 1899 XXVI AARGANG

Kontingentforhøjelsen.

I.

JEG takker d'Hrr. ono og Bøjle Hansen for deres Indlæg i Kontingentspørgsmaalet. Det er godt, at de forskellige Meninger kommer frem, derved kommer man bedst til Klarhed over, hvad der baader vor Organisation bedst.

Naar min tidligere Arbejdskammerat, Bøjle Hansen, ikke er enig med mig, saa er det simpelthen fordi han har et andet Syn paa Sagen, end jeg, og kan af den samme Grund ikke følge mig i mine Betragtninger. Jeg skal dog ærlig tilstaa, at jeg mindst havde ventet Opposition fra den Side. Hr. B. H. og jeg har jo før slaaet Følge om en »smuk Tanke« (jeg sigter her til Tarifbevægelsen), underligt derfor, at vi ikke har fundet hinanden i denne »smukke Tanke«.

Naar Hr. B. H. mener, at jeg ser noget mørkt paa Forholdene, saa siger jeg: kan være. Men skulde ikke der være nogen Grund til dette pessimistiske Syn, naar man ser paa Forholdene, som de har udviklet sig i de senere Aar. Vi maa nemlig gøre os klart, at vi staar overfor en Arbejdskøberorganisation, der trods sin unge Alder, er i Stand til at paaføre os en langvarig Kamp naarsomhelst den finder Tidspunktet belejligt; at denne Organisations Medlemmer har det forud for os, at de er godt funderet i pekuniær Henseende og som Følge deraf i Stand til at holde ud i længere Tid.

Jeg behøver saamænd ikke at forudsætte, at *alle* Udlandets Arbejdere bliver lock-out'ede samtidig for at Situationen kan blive kritisk for os, nej, det er tilstrækkeligt, hvis blot et Land som Tyskland finder paa en lignende Komedie. Følgen heraf vil sikkert blive, at Tyskerne tager *hele* Interessen fangen, medens vi i det lille Danmark faar Lov at »klare vore Ærter« selv. Det vil efter min Mening blive Facit. Det er ikke Fantasteri, men noget, enhver kan sige sig selv. Vore Gensidighedsforhold vil blive uden Betydning, thi Nød bryder alle Love.

Saa taler Hr. B. H. om Typografernes Ydeevne. Jeg skal give ham Ret i, at det kan være skralt nok bevendt med den, men den er dog ikke daarligere end f. Eks. Arbejdsmændenes. Disse har, om jeg husker ret, fornylig vedtaget en Kontingentforhøjelse.

Skøndt jeg mindst af alle undervurderer Hr. Bergenholz' Dygtighed og Indsigt i Forholdene, tror jeg dog at han — ligesom alle andre dødelige — kan gøre Fejlberegninger.

At vore 20—30,000 Kr., med yderligere Bidrag, Rente og Rentes Rente, løber op, ja, Gu' gør det saa, Hansen, men det gaar kun saa forbandet langsomt. Har Du tænkt Dig, hvorlangt en Kapital paa 40—50,000 Kr. rækker under en General-Lock-out? Næppe nok i 5 Uger. Med den nu afsluttede Lock-out for Øje, er det jo meget trøsterigt, ikke sandt?

Hr. B. H. er endog saa sangvinsk at tro, at vore 10 Øre kan gøre Underværker; til den ene Ende ser han allerede i Aanden, hvorledes den ene Daler efter den anden springer ud af Reservefondskassen til Ophjælpning af en Del smukke Formaal. Maatte dette Haab blot ikke beskæmmes.

Endnu kun dette. Hr. B. H. maa vide, at for at kunne gøre vore Krav gældende om bedre og ensartede Lønsatser er det først og fremmest en Betingelse, at vi har vor Krigskasse i Orden. Tror Hr. B. H. maaske, at vore lumpne 20—30,000 Kr. er i Stand til at skaffe os den i slige Tilfælde nødvendige Respekt.

Derfor siger jeg: Vi har nu i lang Tid, uden Kny, ydet vort Ekstrakontingent, lad os ikke sige Stop, men fortsætte saa længe til Kassen bliver godt funderet, at vi trygt kan imødese alle Eventualiteter.

Hvad mener forøvrigt vor Hovedbestyrelse?

Vejle, den 1. Oktober. N. L. PETERSEN.

II.

En Hr. »ono« er i sidste Nr. af *Typ. Tid.* ude med en Artikel om det udkastede Spørgsmaal om Kontingentforhøjelse, naar det paa Grund af Lock-out'en udskrevne Ekstrakontingent ophører.

Han anstiller nogle Betragtninger over det gode i at have en velfyldt Krigskasse — hvad vel ingen tænker paa at modsige —, og anbefaler sluttelig at vedblive med det forhøjede Kontingent. Alt det kan være meget godt, men naar Hr. »ono« der antagelig er Københavner, samtidig kommer ind paa Betragtninger over Provinstypografernes Tanker og Anskuelser, bevæger han sig dog vist paa lidt gyngende Grund, og hans næsten faderlige Omsorg og saa smukt udtalte Haab om, at Typograferne i Provinserne maa lære at forstaa, hvad der tjener til deres eget Vel, kan han sikkert spare sig.

At Provinstypograferne ikke er »gamle i Alder og gamle i Sind«, som Hr. »ono« saa smukt udtrykker sig, skulde man synes, han havde faaet Indtryk af ved den Kampagne, der gik forud for den først forkastede, men nu vedtagne Tarif for Provinserne. Det var saavist ikke, fordi Provinstypograferne hellere vilde have deres Løn af Naade og Barmhjertighed, at de forkastede Tarifen første Gang, nej, det var, fordi de syntes, man bød dem for lidt, og fordi de — maaske lidt for ungdommeligt — mente, at der kunde opnaas mere, selv om det skulde ske ved Kamp. At det ikke var en tilfældig Afstemning, men at Typograferne var sig deres Mening bevidst, fremgik da ogsaa deraf, at Tarifen, da den anden Gang blev sat til Afstemning, trods Hovedbestyrelsens og selv Fællesstyrelsens ihærdige Agitation kun blev vedtaget med 19 Stemmers Majoritet. — Skulde der fra Provinsernes Side blive rejst Modstand mod et forhøjet Kontingent, kan dette have i hvert Fald nogen Berettigelse, naar Hensyn tages til de smaa Lønninger.

Undertegnede er ikke nogen absolut Modstander af en Kontingentforhøjelse, og Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse beskæftiger sig da ogsaa med Planer i saa Henseende, hvad der vel snart vil komme mere offentligt frem, end Tilfældet er nu. Det er da ogsaa tillige med andre Formaal for Øje end just at forøge Krigskassens Beholdning og andrager ikke saa stort et Beløb, som det af Hr. N. L. Petersen foreslaaede.

Jeg tror da ogsaa, at et saadant Forslag om Kontingentforhøjelse, naar det bliver fremsat med tilstrækkelig klar og indlysende Motivering, saa at enhver kan se, at det er til Organisationens Gavn, vil blive vedtaget.

Holbæk, den 1. Oktober 1899. CARL V. CHRISTENSEN.

Regnskab over Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds Lokal-

INDTÆGT

Lokal-afdeling	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar Kr.	Ø.	Ordinært Kontingent Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	Ekstraordinært Kontingent Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	Tilbagebetalte Laan Kr.	Ø.	Andre Indtægter Kr.	Ø.	Tilskud fra Hovedkassen Kr.	Ø.	Ialt Indtægt i Halvaaret Kr.	Ø.
Aalborg	15	»	97	2273	1704	75	98	459	114	75	48	»	4	»	650	»	2536	50
Aarhus	6	14	65	1477	1107	75	61	291	72	75	45	»	2	»	100	»	1333	64
Assens	15	»	12	200	150	»	10	46	11	50	5	»	6	»	»	»	187	50
Esbjerg	15	»	19	435	326	25	18	88	22	»	92	»	»	»	»	»	455	25
Faaborg	15	69	6	156	117	»	6	36	9	»	»	»	»	»	»	»	141	69
Fredericia	15	»	7	129	96	75	4	20	5	»	»	»	24	»	75	»	215	75
Frederiksh.	15	»	13	163	122	25	10	34	8	50	6	»	12	»	50	»	213	75
Helsingør	30	»	25	547	410	25	22	110	27	50	»	»	5	25	»	»	743	»
Hillerød	15	»	26	584	438	»	25	119	29	75	»	»	17	»	»	»	499	75
Herning	28	»	4	111	83	25	4	20	5	»	»	»	»	»	»	»	116	25
Hjørring	15	»	16	349	261	75	15	73	18	25	6	50	12	»	15	»	328	50
Holbæk	15	»	27	540	405	»	24	115	28	75	»	»	22	»	160	»	630	75
Horsens	14	98	54	1100	825	»	49	234	58	50	56	»	36	60	»	»	991	8
Kallundb.	15	»	13	325	243	75	13	65	16	25	»	»	2	»	»	»	277	»
Køge	15	»	13	282	211	50	11	55	13	75	5	»	»	»	80	»	325	25
Kolding	15	»	50	1088	816	»	44	203	50	75	90	»	2	»	50	»	1023	75
Maribo	15	»	3	85	63	75	3	18	4	50	»	»	6	»	40	»	129	25
Middelfart	16	35	8	156	117	»	8	38	9	50	»	»	2	»	»	»	144	85
Nakskov	15	»	9	217	162	75	9	45	11	25	»	»	1	50	»	»	190	50
Næstved	15	»	54	1155	866	25	54	228	57	»	»	»	4	»	»	»	942	25
Nyborg	13	16	11	244	183	»	11	60	15	»	27	»	2	»	»	»	240	16
Nykøb. F.	12	60	22	473	354	75	21	101	25	25	7	»	»	»	»	»	399	60
Nykøb. M.	14	60	15	276	207	»	12	56	14	»	»	»	4	»	30	»	269	60
Odense	12	87	95	2159	1619	25	90	437	109	25	5	»	6	»	125	»	1877	37
Præstø	23	5	6	120	90	»	5	24	6	»	10	»	»	»	50	»	179	5
Ribe	15	»	10	164	123	»	10	45	11	25	5	»	»	»	25	»	179	25
Randers	17	85	43	956	717	»	42	194	48	50	»	»	27	40	365	»	1175	75
Ringsted	15	»	24	474	355	50	20	90	22	50	»	»	»	»	»	»	393	»
Ringkøb.	15	»	11	246	184	50	9	44	11	»	»	»	»	»	»	»	210	50
Roskilde	15	»	22	462	337	25	20	96	24	»	»	»	30	»	151	6	557	31
Rudkøbing	10	»	8	182	136	50	6	30	7	50	»	»	»	»	40	»	194	»
Rønne	6	39	15	287	215	25	13	60	15	»	»	»	42	»	20	»	298	64
Skanderb.	15	»	8	156	117	»	7	34	8	50	»	»	2	»	»	»	142	50
Silkeborg	15	»	15	251	188	25	12	56	14	»	12	»	6	33	100	»	335	58
Slagelse	15	»	21	469	356	75	19	93	23	25	»	»	4	»	100	»	499	»
Stubbekøb.	14	33	4	79	59	25	4	20	5	»	»	»	»	»	»	»	78	58
Svendborg	9	84	31	655	496	75	27	135	33	75	6	»	»	»	»	»	546	34
Thisted	14	30	9	179	134	25	8	40	10	»	»	»	»	»	23	20	181	75
Varde	15	»	3	75	56	25	3	15	3	75	»	»	»	»	»	»	75	»
Vejle	13	26	31	642	481	50	32	135	33	75	»	»	2	»	200	»	730	51
Viborg	20	»	12	188	141	»	12	47	11	75	50	»	»	»	50	»	272	75
Den typogr. Forening	»	»	718	17827	6239	65	664	3985	996	25	82	»	»	»	»	»	7317	90
Den typogr. Trykkerf.	»	»	188	4255	1489	25	168	956	239	»	»	»	185	»	»	»	1913	25
	623	41	1843	42191	22811	90	1703	9050	2262	50	557	50	469	8	2499	26	29223	65

Lokal-afdeling	Rejsekassen: Dage à 1.25 Antal Dage	Kr.	Ø.	Dage à 1.00 Antal Dage	Kr.	Overfartspenge Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.	Understøttelse paa Stedet: Dage à 1.75 Antal Medl.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Dage à 1.25 Antal Medl.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.
Aalborg	24	30	»	3	3	»	»	33	»	2	42	73	50	10	173	216	25	289	75
Aarhus	23	28	75	1	1	»	5	29	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Assens	15	18	75	2	2	»	»	20	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Esbjerg	8	10	»	»	»	»	»	10	»	1	5	6	25	»	»	»	»	6	25
Faaborg	18	22	50	»	»	»	»	22	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fredericia	24	30	»	4	4	3	50	37	50	»	»	»	»	1	7	8	75	8	75
Frederiksh.	22	27	50	»	»	»	»	27	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Helsingør	35	43	75	4	4	»	»	47	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hillerød	31	38	25	7	7	»	60	45	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Herning	8	10	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hjørring	13	18	75	»	»	»	»	18	75	»	»	»	»	1	7	8	75	8	75
Holbæk	17	21	25	5	5	»	15	26	40	1	11	19	25	1	19	23	75	43	»
Horsens	11	13	75	3	3	»	»	16	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kallundb.	22	27	50	4	4	»	»	31	50	»	»	»	»	1	17	21	25	21	25
Køge	17	22	50	3	3	»	»	25	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kolding	40	51	25	2	2	»	»	53	25	4	55	96	25	2	16	20	»	116	25
Maribo	5	6	25	1	1	»	»	7	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Middelfart	24	30	»	6	6	2	50	38	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nakskov	7	8	75	1	1	6	»	15	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Næstved	21	26	25	5	5	»	70	31	95	1	13	22	75	1	3	3	75	26	50
Nyborg	22	27	50	4	4	13	»	44	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nykøb. F.	9	11	25	1	1	1	40	13	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nykøb. M.	9	11	25	»	»	1	50	12	75	»	»	»	»	1	7	8	75	8	75
Odense	26	32	50	7	7	»	»	39	50	1	28	49	»	3	61	76	25	125	25
Præstø	7	8	75	1	1	2	10	11	85	1	23	40	25	»	»	»	»	40	25
Ribe	2	2	50	»	»	»	»	2	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Randers	28	35	»	»	»	»	»	35	»	2	69	120	75	3	54	67	50	188	25
Ringsted	28	35	»	2	2	»	»	37	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ringkøb.	13	16	25	»	»	»	»	16	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Roskilde	60	74	85	5	5	»	»	79	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rudkøbing	1	1	25	»	»	4	50	5	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rønne	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	70	122	50	1	60	75	»	197	50
Skanderb.	16	20	»	2	2	»	»	22	»	»	»	»	»	2	14	17	50	17	50
Silkeborg	15	18	75	»	»	»	»	18	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	36	45	»	8	8	5	»	58	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Stubbekøb.	5	6	25	2	2	»	»	8	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Svendborg	14	17	50	1	1	»	75	19	25	»	»	»	»	1	4	5	»	5	»
Thisted	10	12	50	»	»	1	»	13	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Varde	8	10	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vejle	14	17	50	4	4	»	»	21	50	»	»	»	»	1	7	8	75	8	75
Viborg	18	22	50	4	4	»	50	27	»	1	32	56	»	»	»	»	»	56	»
Den typogr. Forening	264	330	»	41	41	»	»	371	»	17	308	539	»	78	1585	1981	25	2520	25
Den typogr. Trykkerf.	49	60	25	»	»	»	»	60	25	8	215	376	25	19	643	803	75	1180	»
	1039	1302	10	133	133	43	25	1478	35	41	871	2918	75	126	2577	1949	25	4868	»

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskassens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	8696	19
Dansk typ. Forenings Indskud	812	»
Den typ. Forenings do.	797	»
Den typ. Trykkerforen. do.	185	»
Dansk typ. Forenings Tilskud for 2. Halvaar 1898	121	80
Den typ. Forenings do. » do. —	103	80
Den typ. Trykkerforen.s do. » do. —	26	10
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 til 11/6 99	160	50
42191 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 20109 Ugebidrag à 25 Øre = Kr. 5027.25		
Den typ. Forening 17827 — à — = - 4456.75		
Den typ. Trykkerf. 4255 — à — = - 1063.75		
	10547	75
	21450	14

Udgift	Kr.	Øre
Overfartspengetil »Det forenede Dampskibsselskab«	155	55
Porto og Telegrammer	9	50
Tryksager	23	75
Gage til Formanden	25	»
do. til Kassereren	50	»
Rejseunderstøttelser	1478	35
Understøttelser paa Stedet	4868	«
Udlaan	661	50
Kassebeholdning den 30. Juni	14178	43
	21450	14

Reservefondens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	23143	22
42191 Ugebidrag à 10 Øre:		
Dansk typ. Forening 20109 Ugebidrag à 10 Øre = Kr. 2010.90		
Den typ. Forening 17827 — à — = - 1782.70		
Den typ. Trykkerf. 4255 — à — = - 425.50		
	4219	10
Ekstraordinær Bidrag: 9050 Uger à 25 Øre	2262	50
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 til 11/6 99	370	47
	29995	29

Udgift	Kr.	Øre
Bidrag til det internationale Sekretariat	563	»
Do. - De samvirkende Fagforbund	8797	25
Porto og Telegrammer	20	40
Rejseudgifter og Diæter	295	65
Administrationsbidrag til De samvirkende Fagforbund for 1. Halvaar 99	167	80
Gage til Formanden	25	»
do. til Kassereren	50	»
Tryksager	23	75
Understøttelser	677	21
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	32	72
Kassebeholdning i Den typ. Trykkerforening	206	40
Kassebeholdning den 30. Juni	19136	5
	29995	29

Kolding, den 10. September 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At Beholdningerne efter dette Regnskab er til Stede, attesteres.

P. HVIDTFELDT. H. P. RABEN. WARBERG.

maskinen var for Fagets Udøvere, lige i Øjnene, og resolut gaa til Anskaffelsen af denne. Mange Typografer vilde blive forfærdede over den Tanke, at man selv skulde byde Haand til at overflødiggøre sig selv, men ikke desto mindre var det efter hans Anskuelse den eneste Maade, Arbejderne skulde gribe denne Sag an paa: at gøre sig til Herre over selve Maskinen. Endelig var Spørgsmaalet om Ledelsen af Foretagendet selvfølgelig afgørende for en heldig Realisation, og ogsaa paa dette Punkt vilde man faa mange og store Vanskeligheder at overvinde. Men hvorom alting var, mente han, at Sagen burde overvejes paa det kommende Delegeretmøde. Bifaldtes.

5. **Regnskabet.**

Halvaarsregnskabet forelaa og udviste en forøget Kassebeholdning for Arbejdsløshedskassens Vedkommende paa Kr. 5482.24, medens Reservefondens Beholdning var gaaet ned med Kr. 4007.17. Revisionsbemærkningen toges til Efterretning.

Da der intet var at fremdrage under Eventuelt, bortfaldt dette Punkt.

Mødet hævet Kl. 6. VICTOR PETERSEN.

Nær og fjærn.

Juleuddelingsfesten 19. November. Da Typografernes sædvanlige Skuespillere er bleven et væsenligt Led i Arbejdernes frie Teaters Personale, maatte vor Fest ifjor undvære deres værdifulde Assistance. Ved iaar at begynde Festen to Timer tidligere end sædvanligt, bliver det muligt at føje en lystig Komedie til Koncertprogrammet, idet ovennævnte Selskab velvilligt har tilsagt sin Assistance til enhver Tid, der ikke kolliderer med dets faste Spilleaften. Festen vil derfor, efter Delegeretmødets nu tagne Bestemmelse, begynde Søndag Eftermiddag Kl. 5 og bestaa af Komedie, Koncert af en Solospiller fra det kgl. Kapel og af Sangforeningens Kor, samt Assemblé, der allerede begynder Kl. 8 og derfor kan sluttes saa tidlig, at Mandagen ikke bliver en »bitter Dag«. Vi haabe, at det store Publikum, der plejer at støtte denne smukke Fest, maa more sig mindst lige saa godt som ellers, trods Tidens Omlæggelse. — Ingen behøver nu at ængstes for Dagen derpaa.

Fra Aarhus Lokalafdeling. For at slaa to Fluer med ét Smæk: faa et lille Grundfond i Ekstrakassen og samtidig fæstne det paabegyndte Arbejde til Afhjælpning af de mer eller mindre afsløjede selskabelige Forhold mellem de typografiske Fagfæller i Aarhus, har Forbundsstyrelsen her arrangeret et Par Dilettantforestillinger, der finder Sted paa Søndag (8. Oktbr.) og næste Søndag. Der vil foruden en bekendt, ældre Farce blive opført en *lokal* Revue i to Afdelinger, der af Forfatterne (et Par herværende Typografer) med overordentlig Liberalitet er stillet til Styrelsens Disposition. At Revuen vil »gøre sig«, ligger udenfor al Tvivl; dens aktuelle Stof er nemlig — uden at være indiskret tør man vel nok aabenbare det — lagt til Rette paa en saa vittig og branderfyldt Maade, at den absolut skal »tage Kegler«. En herværende Kunstmaler har leveret en Dekoration med et lokalt Sujet, og Musiken er arrangeret af en af vor Bys bedre Musikdirektører. — Der turde antagelig næres Haab om Kollegabesøg fra Nabobyerne.

Aarhus Typografers Gymnastikforening aabner, saavidt vides, sin Efteraars- og Vintersæson i Slutningen af denne Maaned. R.

Foreningen til Lærlinges Uddannelse anviser som bekendt Lærlinge-Pladser fra sit Kontor. Den anviser imidlertid ogsaa Pladser hos Bogtrykkere, hvis Værksteder er blokerede, fordi Ejerne ikke har underskrevet den mellem Bogtrykkere og Typografer indgaaede Tarif, og hvor der som Følge deraf ikke er Svende, der kan lære Lærlingene noget. Vi synes, det er en uheldig Maade at *uddanne* Lærlinge paa, hvad Foreningen jo i Følge sit Navn tilsigter.

25 Aars Typograf-Jubilæum fejredes den 28. September af Typograf TH. MADSEN, Aalborg. Jubilaren har lært og i de forløbne 25 Aar med en kort Afbrydelse arbejdet i Aalborg Stiftsbogtrykkeri. Personalet overrakte i Dagens Anledning Jubilaren en lille Erindringsgave. X.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 24. Septbr. Frav. med anm. Forf. P. Fasmer.

Kassererens Medhjælp for Avgust havde andraget 40 Kr., der bevilgedes. — Et Medlem, som for sent har mældt, at han er tiltraadt Plads, mister 5 Dages Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Til at tiltræde det af Generalforsamlingen nedsatte Udvalg ang. Formandens Løn valgtes Vict. Petersen og Johansen. O. J.

Afstemningsresultat.

Onsdag den 4. Oktober optaltes Stemmesedler til Funktionærvalget i Den typ. Forening og gav følgende Resultat:

Næstformand: F. K. MADSEN, 261 St. Styrelse: V. PETERSEN, 172 St., CARL NIELSEN, 143 St.; Styrelsessupleant: RÉNÉ-LASSEN, 141 St.; derefter havde C. CHRISTENSEN, 120 St. Kasserer: V. BERGENHOLZ, 274 St. Revisorer: N. P. NIELSEN, 215 St. og ANTON ANDERSEN, 190 St.; Revisorsupleant: NIELS HANSEN, 140 St. Der var afgiven 294 St.; 2 ugyldige og flere spredte.

P. LAURITZEN. O. JOHANSEN. O. HELSTED. FR. LUND.

Herved bringes Dame- og Herrepersonalet i *Nationaltidendes* Sætteri min hjærteligste Tak for udvist Deltagelse ved min Mands Begravelse.

MATHILDE ALMIND.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Styrelsesmøde Søndag Formiddag Kl. 11 i Foreningslokalet. FORM.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Lægerne. Dr. **Wandall,** Rosenborggade 7, 2., træffes fremtidig 12—1, Søn- og Helligdage 8—9, hvilket Medlemmerne i Hr. Wandalls Kreds bedes rette paa deres Lægekort.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætterne Vald. Emanuel Sørensen (Emil Petersen) udl. s. St. 1/10 99, Aage Thorvald Amtoft (Kihl), udl. s. St. 1/10 99, samt Andreas Kaspar K. K. Pihl Frederiksen, Anton Johannes Larsen og Axel Peter Hemmingsen, alle 3 hos Græbe, udl. s. St. 1/10 99. I S. H. L.: Trykker Aage August Hansen (V. & Lund), udl. s. St. 1/10 99.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1242 (Dsk. t. F.), Niels Thorv. V. Hansen (O. C. Olsen) fra Præstø. 1142 (Dsk. t. F.), Niels C. Wandborg (Truelsen) fra Rejse. 1231 (Dsk. t. F.), Axel Petersen (Agrardagbladet) fra Militærtj. 274, Lorenz V. Bischoff (Kr. Dagblad) fra Rejse. 1070 (Dsk. t. F.), Fritz Olaf Svendsen (Agrardagbl.) fra Rejse. 914 (Dsk. t. F.) Chr. Andr. Christensen (Børsen) fra Rejse. 77, Jens Christopher Andersen (Papyrus) fra Rejse. 3010, Hjalmar Larsen (Kr. Dagblad) fra Rejse. 1057, Dagmar Knudsen (arbl.) fra Rejse. 38, (Dsk t. F.), Harald Jørgensen (Aug. Andersen) fra Ribe. 767 (Dsk. t. F.), Viggo B. Güth (O.C.Olsen) fra Rejse.

Bortrejste: 2946, Albert Thorv. Jensen (arbl.) til Udlandet. Andreas Heinr. Hansen (arbl.) til Plads i Odense.

Udslettede for Restance: Bogtrykker Jens Bilde Jensen og Hustru Baltzarine.

Til General-Lock-out'en har jeg endv. modtaget:

Forpostens Bogtr. Kr. 8.00, med det tidligere indk. 36,739.60 ialt Kr. **36,747.60.**

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket Søndag.* V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Roskilde: Typ. CHR. M. ANDERSEN, *Dagbladet,* i Stedet for Felix Møller, der er bortrejst.

Kolding, den 20. Septbr 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadte: Ringsted, 1246, Lars Chr. Nielsen (Folketid.) fra Køge. Randers, 1086, Anders Kr. Andersen fra Aalborg (J. Hansens Bogtr.), 889, Marius Jensen Wonsyld fra Kolding (J. Hansens Bogtr.) og 1206, F. F. Strudts fra Kbhvn. (J. Hansens Bogtr.). Kolding, 1219, Jens Chr. Will. Riis (arbl.) fra Aarhus. Aarhus, 1218, Jens Ludv. Jensen fra Silkeborg i Pl. Odense (Bogense), 1305, Carl Emil Christiansen fra Rejse.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10 præcis: Prøve. STYR.

T. S. Hver Søndag Kl. *10 pr. Reckøvelser.*

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Søndag den 22. ds. Kl. 11 Generalforsamling.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere holder ordinært Møde Søndag den 15. Okt. Kl. 1½ Efterm. i Admiralgade 19. Dagsorden: 1. Indbetaling af Kontingent og Restance. 2. Forslag angaaende en festlig Sammenkomst. 3. Meddelelse fra Formanden. 4. Eventuelt.

Kassereren møder Kl. 1.

ANNONCER

Mindre Akcidenstrykkeri,

Materiale nyt, saa godt som ubrugt, Trædepresse »Excelsior« III, 22 : 33, har kostet c. 1800 Kr., er til Salg for ⅔ af Prisen, naar det kan betales kontant eller fornøden Sikkerhed stilles. Billet mrkt. »95« indlægges paa Ekspeditionskontoret snarest.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Fra Norsk Centralforenings Hovedbestyrelse forelaa Meddelelse om, at Regnskabet for 1898 nu var færdigt, og man anmodede derfor om Udligning for 1897 og 1898 for Rejseunderstøttelsen. Tiltraadtes. c. *Omkostningerne for den for P. Hvidtfeldt i Anledning af hans Agitationsrejse tegnede Ulykkesforsikring og Godtgørelse for haft Mérudgift.* Det vedtoges at udrede Præmien for Ulykkesforsikringen af Forbundskassen. Angaaende Godtgørelse for haft Mérudgift, oplyste Hvidtfeldt om, at det til Trods for en gennemført Økonomi ikke var lykkedes ham at begrænse sine Rejsediæter til 6 Kr. om Dagen, og han anmodede derfor om, at hans Mérudgifter dækkedes med 2 Kr. pr. Dag. Han henstillede ligeledes, at der bevilgedes en Godtgørelse til Næstformanden i Dansk typ. Forening, som under hans Fraværelse havde udført en Del af hans Arbejde. Man enedes om at forelægge Sagen paa det førstkommende Delegeretmøde i den Form, at der ydedes 8 Kr. i Diæter paa Rejser, og at dette havde tilbagevirkende Kraft for P. Hvidtfeldts Agitationsrejse, samt at der af Forbundskassen ydedes den, som udfyldte Formandens Plads under hans Fraværelse paa Rejser, 1 Kr. pr. Dag, naar Arbejdet nødvendiggjorde det og Forbundsbestyrelsens Beslutning om Rejsen forelaa.

2. **Tarifspørgsmaal** og 3. **I hvilke Byer og for hvilke Trykkerier skal Tilgangen lukkes.**

De af P. Hvidtfeldt indsamlede Oplysninger for hver enkelt By blev gennemgaaet og diskuteret. Det fremgik heraf, at de tarifmæssige Tilstande i adskillige Byer lod meget tilbage at ønske, og at man i flere Byer i Øjeblikket ikke var i Stand til at gennemtvinge andre Forhold. Følgende Trykkerier besluttedes det at lukke for Tilgang af Organisationens Medlemmer: I **Varde**, *Kjelsts Bogtrykkeri*, **Skive**, *Skive Folkeblad*, saafremt Provinsbogtrykkerforeningen, af hvilken Organisation Principalen er Medlem, ikke griber ind, **Holstebro**, *Welsch's Bogtrykkeri*, **Brønderslev**, *Brønderslev Avis*, **Odder**, *Kjeldsens Bogtrykkeri*, saafremt han ikke inden 15. Oktober fremsender Forslag til en Ordning af Forholdene, **Fredericia**, *Jac. Christensens Bogtrykkeri*, saafremt Underskrift paa Tarifen ikke foreligger den 15. Oktober, *Fredericia Kortfabrik*, **Stege**, *Møens Avis (Tommerup)* og *Møens Folkeblad (Hans J. Jensen)*, **Præstø**, *Præstø Folkeblad*, **Roskilde**, *Roskilde Tidende*. Endvidere vedtoges det at rette Besværinger til Provinsbogtrykkerforeningen om Misligholdelse af Tarifen i **Viborg** paa *Viborg Stiftstidende* og i **Nyborg** hos *Schönemann* og til Bladudgiverorganisationen for **Kertemindes** Vedkommende hos *Vergmann*. I **Viborg** havde Bogtrykker *Adolf Jacobsen* ikke endnu underskrevet Tarifen, men forøvrigt herskede der tarifmæssige Tilstande, i **Grenaa** stilledes der *Fru Færch* Tilbud om en Ordning, hvorved regelmæssige Forhold kunde indføres, i **Rødby** var der givet *Rødby Avis* Dispensation for en Lærling ud over Skalaen, i **Nykøbing F.** var Sundhedsbestemmelserne ikke indført i *Lolland-Falsters Stiftstidende*, og i **Skelskør** stilledes der Bogtrykker *Larsen* Forslag om en Ordning, hvorved det ikke tarifmæssige Lærlingeforhold kunde afvikles. Angaaende et Forhold i *Aalborg Stiftstidende* vedtoges det, at Over- og Søndagsarbejde ved Aflægning kun kan ske paa Timebetaling + Procenttillæg.

Fra Dansk typ. Forenings Delegerede rejstes Spørgsmaalet om en Amnesti. Forbundsstyrelsen mente dog ikke, at Forbundet som saadant kunde tage Beslutning herom, men maatte henvise denne Sags Afgørelse til hver enkelt Hovedforening.

4. **Delegeretmødet og dets Dagsorden.**

FORMANDEN forelagde et Udkast til Forslag ang. Forbundets Overtagelse af *Typograf-Tidende*, idet han sammenholdt dette med et af Laur. Jensen udarbejdet Regulativ. Medens Formandens Forslag bestemte, at Redaktøren valgtes paa Delegeretmøderne og at Udgifterne afholdtes af Reservefonden, indeholdt Laur. Jensens Forslag i denne Henseende Bestemmelser om, at Redaktøren valgtes ved skriftlig Fællesafstemning, medens Udgifterne skulde bestrides af Hovedforeningerne i Forhold til Medlemsantal. Endvidere fremdroges den paa Den typ. Forenings Generalforsamling rejste Tanke at forene Redaktørposten med Formandsposten i Den typ. Forening, for derved at lette den københavnske Afdeling Byrderne ved en selvstændig Formandspost. Ang. den finansielle Side af Sagen oplystes det, at *Typ.-Tid.s* Omkostninger med det sidste Halvaar som Grundlag vilde andrage lidt over 5 Øre pr. Medlem. I Betragtning af den nylig stedfundne Lock-out, hvis Gentagelse ikke var umulig indenfor en kortere eller længere Tidsfrist, og i hvilken det ikke var utænkeligt, at man vilde forsøge at inddrage Typograferne, som havde vist en enestaaende Offervillighed under den sidste Kamp, vilde det være af største Betydning for Organisationerne, om disse i Tide samlede sig saa store Kassebeholdninger, at en saadan Kamp derved eventuelt kunde afværges, og hvis dette ikke kunde ske, at den da kunde føres med fornøden Kapital i Ryggen. Det maatte derfor tilraades at forhøje Kontingentet til mindst 25 Øre ugentlig og eventuelt lade alle Ekstrakontingenter, som udskreves af de samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, udrede af Medlemmerne. — LAUR. JENSEN gjorde udførlig Rede for sit Forslag, forsvarede Bestemmelsen om, at Redaktøren valgtes ved skriftlig Fællesafstemning, og at Udgifterne udrededes af Foreningerne i Forhold til Medlemsantal, ligesom han særlig pointerede, at Artikler fra Hovedforeningernes Ledelse skulde optages i Bladet, medens et eventuelt juridisk Ansvar maatte overtages af disse, hvis Redaktøren forlangte det. Ang. en Forhøjelse af Kontingentet til Reservefonden, mente han ikke at kunne gaa længere end til 20 Øre ugentlig, men til Gengæld vilde han foreslaa, at alle Ekstrakontingenter til de samvirkende Fagforbund og til det internationale Forbund udrededes af Medlemmerne. I Diskussionen deltog samtlige Medlemmer, og medens alle var enige om, at en Forhøjelse af Kontingentet til Reservefonden burde tilstræbes, fastholdtes det navnlig af Dansk typ. Forenings Delegerede, at man kun kunde slutte sig til Forhøjelsen paa Betingelse af, at det ikke fastsloges som Lov, at alle Ekstrakontingenter *skulde* udredes af Medlemmerne. Under denne Forudsætning vilde man slutte sig til et Kontingent paa 25 Øre til Reservefonden. Endvidere oplyste P. HVIDTFELDT, at han havde forelagt Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelsesmedlemmer et Forslag til Ordning af Redaktionsforholdene, gaaende ud paa, at Redaktionen besørgedes af de tre Hovedforeningers Formænd med Den typ. Forenings Formand som ledende Redaktør. Man var imidlertid absolut ikke stemt for et saadant Forslag, og han kunde som Følge deraf heller ikke tilraade, at man gik nærmere ind paa Tanken om at forbinde Redaktørposten og Formandsposten i Den typ. Forening. — P. LAURITZEN var ligeledes en Modstander heraf, væsenligst fordi det ikke var givet, at den Mand, som egnede sig til at være Formand, passede til at være Redaktør, og omvendt. Ang. Kontingentspørgsmaalet hældede han nærmest til at fastsætte dette til 25 Øre, men for Den typ. Forenings Vedkommende betød den ene eller den anden Løsning ikke stort. — F. K. MADSEN gennemgik de to Forslag og henstillede, at Redaktøren i hvert Fald blev Medlem af Forbundsstyrelsen; det var absolut nødvendigt, at dette skete, for at Redaktøren kunde være fuldstændig inde i de Sager, som Bladet skulde behandle. Sluttelig vedtoges det at forme Forbundsstyrelsens Forslag ang. *Typograf-Tidende* saaledes:

Tillæg til Lovene.

Forbundets Organ er *Typograf Tidende*, hvis Aktiva og Passiva overtages af Forbundet fra 1. Januar 1900.

Bladet redigeres af en Redaktør, som vælges ved skriftlig Fællesafstemning efter Indstilling af Forbundsstyrelsen. Indstillingen skal være dobbelt. Valget, som gælder for 3 Aar ad Gangen, finder Sted samtidigt med Valget til Forbundsstyrelsen. I givet Tilfælde kan Forbundsstyrelsen suspendere Redaktøren under Ansvar overfor Delegeretmødet, og i saa Fald udskrives nyt Valg.

Redaktøren er selvskreven Medlem af Forbundsstyrelsen, men har ikke Stemmeret.

Enhver af de under Forbundet staaende Hovedforeninger har Ret til hver Uge at disponere over en à to Spalter. Ind- og Udmeldelser, Udslettelser af Medlemmer samt Foreningernes Halvaarsregnskaber skal offenliggøres. Artikler fra Hovedforeningernes Ledelser kan ikke nægtes Optagelse i Bladet; et eventuelt juridisk Ansvar skal den paagældende Hovedforening selv bære, saafremt Redaktøren forlanger det.

Bladets Ekspedition forestaas af Den typ. Forening, medens den øvrige Administration besørges af Forbundsstyrelsen.

Redaktørens og Ekspeditørens Lønninger fastsættes af Delegeretmødet; disse, saa vel som alle øvrige Udgifter afholdes af Reservefonden.

Ang. Kontingentforhøjelsen fastholdt Dansk typ. Forenings Delegerede deres Forslag, som gik ud paa at forandre i § 27 anden Linje »10 Øre« til »25 Øre«, medens Laur. Jensen kun kunde gaa med hertil under Forudsætning af, at Trykkerforeningens Styrelse akcepterede det, medens han i modsat Fald maatte fastholde sit Forslag i følgende Form:

Til § 17: Efter sidste Punktum:

Ekstrakontingenter, som udskrives af de samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg og af det internationale Forbund, paalignes Forbundets Medlemmer.

Til § 27:

I 2den Linie forandres »10 Øre« til »20 Øre«.

Da der med Hensyn til Regnskabernes Indsendelse havde vist sig Uoverensstemmelse mellem Hovedforeningerne, ansaa man det for rigtigst, at dette Forhold lovfæstedes saaledes, at der ingen Misforstaaelse kunde finde Sted. Resultatet heraf vilde blive følgende Lovændring:

Til § 15:

I første Passus forandres »Regnskabet« til »Hovedregnskabet«. Efter 2. Afsnit tilføjes »Foruden Hovedregnskabet er det Foreningernes Pligt at indsende Kontingent og Regnskab hvert Fjerdingaar«.

FORMANDEN henstillede endv. at diskutere Oprettelsen af et Forbundstrykkeri paa det førstkommende Delegeretmøde. Det galdt om at faa dette Spørgsmaal klaret, og faa hele Sagen ledet ind i det rigtige Spor. Først og fremmest maatte man være paa det rene med, om et saadant Foretagende ikke vilde afstedkomme Uenighed i Organisationen; man maatte regne med den menneskelige Svaghed og ganske afgjort var det ikke, om Misundelse og Smaalighed kunde faa Indpas, og derved gøre mere Skade end Foretagendet kunde være til Gavn for Organisationen. Var man klar herover, maatte man undersøge, hvilken Karakter Forretningen skulde have. Om at drive et lille Trykkeri kunde der efter hans Mening ikke være Tale; skulde denne Sag overhovedet realiseres, maatte Forretningen anlægges i stor Maalestok. Arbejdernes Trykkeri var paa Forhaand særlig henvist til at trykke Fagforeningernes Arbejde, men naar man vidste, hvilken Konkurrence der dreves paa dette Omraade, og kendte lidt til de Priser, som betaltes, vilde det sikkert ikke være klogt at anlægge et Trykkeri udelukkende med dette Formaal for Øje. Langt fornuftigere vilde det være at kaste sine Øjne paa det af Arbejderpartiets Foretagender, paa hvilket der utvivlsomt kunde baseres en Forretning, men Spørgsmaalet blev saa, om man turde se den Fare, som Sætte-Støbe-

Indtægter og Udgifter fra 1. Januar til 30. Juni 1899.

afdelingerne.

UDGIFT

Reservefondsunderstøttelse																				Udlaant		Sygeunderstøttelse										Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. ved Halvaarets Slutning	
à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Tillæg for Børn			En Gang for alle			Ikke-Medl.		Arbejdsløse		Andre Understøtt.		Ialt				à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag			Sygeattester			Til Rejsende		Ialt											
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Ø.	Stkr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
3	106	»	»	7	23	50	»	»	»	60	»	»	»	»	»	189	50	3	»	20	468	»	»	»	3	3	»	»	»	471	»	300	»	»	»	22	50	1212	75	2521	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	1	5	»	»	»	»	»	»	»	5	»	50	»	21	398	»	»	»	1	2	»	»	»	400	»	»	»	»	»	18	2	820	»	1322	82	10	82
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	56	»	»	»	»	»	»	»	»	56	»	»	»	»	»	9	13	86	62	172	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	28	»	»	»	»	»	»	»	»	28	»	»	»	»	»	3	12	392	88	440	25	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	56	103	63	127	69	14	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	68	»	»	»	»	»	»	»	»	68	»	»	»	»	»	2	61	83	80	200	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	2	124	»	»	»	»	»	»	»	»	124	»	»	»	»	»	1	46	35	90	196	86	16	89
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	13	»	2	78	1	3	50	13	6	50	»	»	88	»	»	»	»	»	23	47	285	78	458	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	60	»	»	»	3	3	»	»	»	63	»	»	»	»	»	6	18	369	72	484	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	28	»	»	»	»	»	»	»	»	28	»	»	»	»	»	1	60	76	65	116	25	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	54	»	1	102	»	»	»	9	4	50	»	»	106	50	»	»	»	»	2	56	122	94	313	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	6	474	»	»	»	»	»	»	»	»	474	»	»	»	»	»	6	69	15	66	615	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	105	»	7	110	»	»	»	6	6	50	»	»	116	50	»	»	»	»	3	61	737	5	978	91	12	17
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	205	25	262	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	2	182	»	»	»	»	»	»	»	»	182	»	»	»	»	»	2	85	94	90	310	25	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	91	50	4	222	»	»	»	»	»	»	»	»	222	»	»	»	»	»	13	59	512	16	1008	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	76	»	»	»	»	»	»	»	»	76	»	»	»	»	»	3	80	27	20	114	25	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	1	16	»	»	»	1	»	50	»	»	16	50	»	»	»	»	1	12	68	»	129	12	15	73
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	8	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	1	74	150	1	175	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7	160	»	»	»	7	7	»	»	»	167	»	»	»	»	»	15	94	685	86	927	25	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	24	»	»	»	2	2	»	»	»	26	»	»	»	»	»	2	90	152	»	225	40	14	76
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	370	»	385	67	13	93
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	2	12	»	»	»	1	1	»	»	»	13	»	»	»	»	»	10	30	160	30	255	10	14	50
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	10	220	»	»	»	»	»	»	»	»	220	»	»	»	»	»	5	52	1469	»	1862	27	15	10
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	24	»	»	»	1	2	»	»	»	26	»	»	»	»	»	1	13	85	»	164	23	14	82
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	32	»	»	»	»	»	»	»	»	32	»	»	»	»	»	1	65	128	10	164	23	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	256	2	19	25	»	»	»	»	»	275	25	»	»	»	»	4	65	655	»	1158	45	17	30
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	29	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	25	»	»	»	6	61	280	39	378	»	15	»
1	24	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	32	29	32	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	31	146	62	195	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	5	227	1	73	»	2	2	»	»	»	302	»	»	»	»	»	4	49	149	97	542	31	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	3	146	»	»	»	1	2	»	»	»	148	»	»	»	»	»	1	82	17	4	178	61	15	39
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	10	»	»	»	»	»	2	62	»	»	»	»	»	»	»	»	62	»	»	»	»	»	1	79	20	»	291	29	7	35
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	68	86	32	127	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	61	»	2	112	»	»	»	»	»	»	»	»	112	»	»	»	»	»	3	32	125	51	320	58	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	1	18	»	»	»	»	»	»	»	»	18	»	100	»	»	»	9	40	250	»	485	40	13	60
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	86	54	»	63	11	15	47
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	48	»	»	»	1	1	»	»	»	49	»	»	»	»	»	2	32	470	»	545	57	»	77
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	58	»	»	»	»	»	»	»	»	58	»	»	»	»	»	1	22	94	3	166	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	36	47	64	60	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	118	»	»	»	8	4	»	»	»	122	»	200	»	»	»	7	75	355	76	715	76	14	75
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	1	12	»	»	»	»	»	»	»	»	12	»	»	»	»	»	12	78	95	87	253	65	19	10
11	398	»	»	5	19	67	»	»	»	3	»	»	»	22	72	443	39	22	»	3	194	»	»	»	1	2	»	»	»	196	»	»	»	»	»	15	22	3750	4	7317	90	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	17	50	449	10	1706	85	206	40
15	528	»	»	12	43	17	1	5	»	63	»	10	»	28	4	677	21	661	50	144	4221	4	95	75	60	49	»	»	»	4365	75	625	»	»	»	266	45	15498	54	28440	80	782	85

Dansk typografisk Forening.

Hovedkassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	2651	66
Reservefond	4451	05
Begravelseskassen	17165	73
Refussion af Porto	1	07
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 til 11/6 99:		
af Hovedkassen Kr. 13.50		
af Reservefonden - 79.95		
af Begravelseskassen - 298.65		
	392	10
20109 Ugebidrag til Hovedkassen à 30 Øre	6032	70
20109 do. - Begravelseskassen à 10 Øre	2010	90
Tilbagebetalte Laan	557	50
Andre Indtægter	284	08
	33546	79

Udgift.	Kr.	Ø.
Rejseudgifter og Diæter	257	75
Porto og Telegrammer	126	74
Assurance af Foreningens Arkiv	»	60
Boghandlerregning	48	10
Snedkerregning	63	»
Typ.-Tid. (Nr. 1—26)	1005	50
Bladhold	8	29
Indskud i Arbejdsløshedskassen	812	»
Tilskud til Rejsekassen for 2. Halvaar 1898	121	80
Bidrag til Fagskolen for Boghaandværk	100	»
Tryksager	144	55
Gage til Formanden	700	»
do. til Kassereren	100	»
Telefonleje, April Kvartal	25	»
Sygeunderstøttelser	4365	75
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	233	73
Kassebeholdning i do.	576	45
Reservefonden	4531	»
Begravelseskassen Kr. 17165.73		
Bidrag til do. - 2010.90		
Renter - 298.65		
Kr. 19475.28		
Begravelseshjælp til Røders Enke .. Kr. 25.00		
Udbetalte Dødsfald - 600.00		
1/5 i Administration - 72.00		
1/5 Andel i Typ.-Tid. - 201.10		
- 898.20		
	18577	8
Kassebeholdning 30. Juni	1749	45
	33546	79

Undertegnede har gennemgaaet Regnskaberne og fundet følgende at bemærke: Understøttelser paa Stedet à 1 Kr. 75 Øre er opført med 871 Dage, skal være 866, da 5 Dage fra Esbjerg skal overføres til 1 Kr. 25 Øre. Understøttelsen bliver saaledes 1515 Kr. 50 Øre, men er opført med 2918 Kr. 75 Øre. — Understøttelser paa Stedet à 1 Kr. 25 Øre er opført med 2577 Dage, skal være 2682, hvilket er 3352 Kr. 50 Øre, men er anført med 1949 Kr. 25 Øre. Hovedsummen bliver 4868 Kr. » Øre, og er saaledes overensstemmende med Hovedregnskabet. Ved et Dødsfald i Vejle er ikke kvitteret i Medlemsbogen. Aarhus Lokalforening har en Konto paa Budløn og Tryksager. I Thisted er et Medlem slettet med 14 Ugers Restance. Begge Dele finder Revisorerne savner Lovhjemmel. Af nogle Lokalforenings-Regnskaber fremgaar, at Lovens Paabud om Restancer ikke overholdes. Ligeledes finder Revisorerne, at Lokalforeningernes Regnskaber er affattede paa en saadan Maade, at det ikke kan ses, om Lokalformændene har betalt Ekstrakontingent.

Dansk typografisk Forening.

Status 30. Juni 1899.

Reservefondens Beholdning	Kr.	4531.00
Begravelseskassens do.	-	18577.08
Hovedkassens do.	-	1749.45
Lokalafdelingernes do.	-	576.00
Udestaaende Laan	-	558.00
Effekter (brandforsikrede for Kr. 1000.00)	-	1000.00
Formue Kr.		26091.53

Kolding, 10. Septbr. 1899.

A. ANDREASEN, A. SØRENSEN,
Revisorer.

Dansk Typografforbund.

Status 30. Juni 1899.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	Kr.	14178.43
Udestaaende Laan	-	661.50
Formue Kr.		14839.93

Reservefonden.

Kassebeholdning	Kr.	19136.05
do. i Den typ. Trykkerforening	-	206.40
Formue Kr.		19342.45

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

III.

I Artikel I under denne Overskrift i sidste Nr. af *Typ. Tid.* giver en Hr. ONO sine ellers »elskværdige og brave Kolleger« i Provinsen en lille Overhaling. At Hr. ono er Københavner, kan man straks se af Stilen, den fornægter ham ikke. Men jeg tror, det vilde være heldigt, om han i sin bebudede senere Artikel i Stedet for Provins- vilde behandle Københavnerforholdene, muligvis vilde han da være i Stand til at udtale sig med lidt mere Kendskab.

At Provinsianerne ikke er saa bange for »Krigstrompeten«, viste sig tydeligt, da der blev stemt over Tarifen. Og efter at denne er bleven vedtaget, er den ogsaa bleven overholdt, selv af disse »gamle af Aar o. s. v.«, men uden Frygt for Principalens Vrede. Denne Frygt er ikke nødvendig. En Typograf — i hvert Fald en Provinstypograf — kan godt være høflig og samtidig holde paa sine Rettigheder.

Med Hensyn til Kontingentforhøjelsen, da vil jeg fuldt ud give Hr. Bøjle Hansen min Tilslutning. Til hvad Nytte har vi vel sikret os udadtil, naar vi dog stadig skal gaa i Frygt for, at Hjælpen skulde udeblive? Og paa tom Bund er vi da heldigvis langt fra at være selv.

Men hvis der kom Forslag om at danne en Understøttelseskasse med det Formaal, at hjælpe tuberkelsyge Kolleger, da tror jeg, ikke en Kollega vilde stemme Nej. Denne Tanke burde tages op hurtigst muligt.

Aarhus, den 1. Oktober 1899. ÷

IV.

Med Interesse har jeg fulgt Diskussionen i vort Fagblad om Ekstrakontingentet; men uden derfor paa nærv. Tidspunkt at ville udtale min personlige Mening om Spørgsmaalet, vil jeg i al Venskabelighed henstille til den ærede Indsender i forrige Nummer, Hr. ono, at han lader være at fornærme en stor Del Kolleger ved hans ironiske Skrivemaade.

Hr. ono er ikke bange for at drage Slutninger og ræsonnere. Han faar glat væk ud af de Nej-Stemmer, der falder, naar der stemmes over en Kontingentforhøjelse, at de stemmer Nej blot fordi de er imod ethvert Fremskridt; som om der ikke kunde være andre Hensyn at tage. Kontingentet stiger, alle mulige andre Ting stiger, mon Hr. ono tager imod alle disse forskellige Fornøjelser med Kyshaand, og uden at søge at holde igen saa meget som muligt. Hr. ono mener endvidere, at det kun er Folk, som aldrig har været udenfor deres Lærested eller som har staaet paa et Sted i mange Aar, der stemmer imod forøgede Ofre; men efter Hr. ono's Skrivemaade, tyder det paa, at han ikke selv har været meget ude, i hvert Fald synes det saa, at han ikke har høstet megen Erfaring paa sine Rejser. Hvis Hr. ono vilde virke for en Kontingentforhøjelse, turde det være en forkert Vej han er slaaet ind paa, at ironisere over disse Kolleger, hvis Stemme han gærne vilde vinde for sit Projekt.

Horsens, den 29. September 1899. —n.

Om Signaturer.

D'HRR. Principaler, Faktorer og de, der har med fremtidige Bestillinger af nye Skrifter at gøre, til dem er disse Linjer rettet. Hvad jeg da først og fremmest vil lægge disse Mænd paa Sinde er dette: Bestil Skrifter med *store* og *dybe* Signaturer, saa at vi engang i Tiden kan være kommen til det Resultat, at der paa vore Sætterier kun findes Skrifter med den Slags Signaturer.

At dette vil blive en betydelig Lettelse for Arbejderne er en Selvfølge. Disse vil derved undgaa den hyppige Venden paa Hovedet af Typen; derved er allerede opnaaet *én* Fordel for Sætteren. Hvor ofte har jeg ikke hørt snart den, snart hin Sætter udbryde: »Saa for F . . ., nu staar det Bogstav paa Hovedet, det er de fordømte smaa Signaturers Skyld!« Og Manden har naturligvis Ret.

Det er selvfølgelig en Sinkelse for Sætteren at han, naar han har sluttet Linjen ud, pludselig opdager, at der staar et Bogstav paa Hovedet, og saa skal vende det, og den Slags Sinkelser sker ikke saa sjældent, netop fordi Signaturen er *for lille*, hvad der atter har den dobbelte Gene, at han daarlig kan *se* den, og at han næppe kan *føle* den. At denne dobbelte Gene let kan afføde ovennævnte Udbrud af Ærgrelse hos Sætteren, vil enhver vistnok være enig med mig i.

Hvad jeg ovenfor skrev om at *se* og *føle* Signaturen, har dette tillige en mindre behagelig Følge, idet Sætterens Syn lettere svækkes og ødelægges, hvor Signaturen paa Skriften er lille. Naar en flink Sætter arbejder, gælder det om at tage Bogstavet i Nakken, men er Signaturen lille, vil han meget let gribe fejl, fordi han daarlig kan se den, og har han saa faaet Bogstavet i Vinkelhagen, vil den lille Signatur atter være ham til Gene, idet han daarlig kan føle den.

Sætteren maa, som Følge af at Signaturen er *for lille*, anspænde baade *Syn og Følelse ikke saa lidt mere* end om Signaturen var *stor og dyb*, ligesom han naturligvis arbejder betydelig *hurtigere* med en stor og dyb Signatur — den han lettere ser og bedre føler.

Jeg er i det »heldige« Tilfælde at arbejde paa et Sted, hvor Signaturen paa alle Skrifterne er *lille*, og hvor man, skønt det har været paatalt, desuagtet ved nye Bestillinger atter har faaet Skrifter med smaa Signaturer, og jeg véd derfor af Erfaring, hvor ubehageligt det er at arbejde med saadant Materiale, og derfor fremkommer disse Linjer, i Haab om, at man ad Aare vil være naaet hen til at foretrække den store og dybe Signatur i Stedet for den lille. A. H.

Forbundsstyrelsens ordinære Møde.

Søndag den 1. Oktober 1899 Kl. 9.

Til Stede samtlige Medlemmer: Fra Dansk typ. Forening: MARIUS HANSEN og P. HVIDTFELDT, fra Den typ. Forening: P. LAURITZEN, fra Den typ. Trykkerforening: LAUR. JENSEN samt Formanden VICTOR PETERSEN. Desuden deltog *Typograf-Tidendes* Redaktør, F. K. MADSEN, i Forhandlingerne.

Dagsordenen var: 1. **Organisationsanliggender.** 2. **Tarifspørgsmaal.** 3. **I hvilke Byer og for hvilke Trykkerier skal Tilgang lukkes.** 4. **Delegeretmødet og dets Dagsorden.** 5. **Regnskabet.** 6. **Eventuelt.**

1. **Organisationsanliggender.**

a. *Laan til Medlemmer, som rejser i Plads til Udlandet.* Et Medlem havde forespurgt om Laan i et saadant Tilfælde kunde gives i Henhold til § 37. Ihvorvel der intet Forbehold var taget i Lovene, fremgik det dog af Paragrafens Slutningspassus: »Laan indføres i vedk. Bog, som derefter tilstilles den tilflyttede Lokalafdeling«, at Laan kun kunde ydes indenfor Landets Grænser. Formanden havde derfor besvaret Forespørgslen benægtende, hvilket billigedes. b. *Udligningen med Norge.*

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 13 OKTOBER 1899 XXVI AARGANG

Ekstra-Kontingentet.

SELVFØLGELIG havde jeg ventet at faa paa Hovedet for mit Udfald mod de Provinskolleger, der altid holder igen, naar det gælder Ydelsernes Forhøjelse, og i sidste Nr. revser d'Hrr. Carl V. Christensen i Holbæk, ÷ i Aarhus og —n i Horsens mig da ogsaa hver paa sin Vis. Uden at have til Hensigt at ville fornærme nogen, tillader jeg mig desuagtet at fastholde mine Udtalelsers Rigtighed om mange Provinskollegers systematiske Tilbageholdenhed, saa snart der er Tale om forøgede Ofre for Organisationens Skyld. Jeg er slet ikke saa ukendt med Provinsforhold i saa Henseende; jeg har mit Kendskab fra flere Aars Selvsyn. Jeg har set Kolleger holde sig tilbage fra at yde en 2 Øre om Ugen til en Rejsekasse, og jeg har set mange tildels mislykkede Indsamlinger. Og desuden — er ikke den nys afsluttede Indsamling til Lock-out'en i Provinserne et talende Bevis. Der har Tilslutningen flere Steder været meget mangelfuld og saa sløj, paafaldende sløj, at flere Byer har set sig nødsaget til at offenliggøre specificeret Bidragsliste med Angivelse af hvert Trykkeris Ydelse, og disse Lister taler ogsaa tydelig. Glædelig nok er der jo saa andre Steder en modsvarende Begejstring og Redebonhed. Jeg skal blot pege paa Bidragslisten fra Aarhus, hvor *Stiftstidendes* 14 Medl. har ydet 185.50, *Jyllandspostens* 16 Medl. 274.50, medens *Demokratens 17* Mand har givet *1055.01*. Her er Forskellen synlig for Enhver, og den er saa meget større, naar man véd, at Pladserne paa *Stiftstidende* og *Jyllandsposten* langt fra er daarligere end dem paa *Demokraten*.

Dette som Forsvar overfor de tre Herrer Kollegers indignerede Tilbagevisning.

Hr. Bøjle Hansen skriver, at »vi har en Beholdning af mellem 20—30,000 Kr.«, og »Renter og Renters Renter af Hovedkapitalen sammenlagt med 10-Øres Bidragene fra de c. 1400 Medl. Uge for Uge og Aar for Aar summer betydeligt op«. Ja, det minder mig om Historien om Konen med Æggene! Efter det i sidste Nr. offenliggjorte Regnskab for Reservefonden er dennes Beholdning 19,136.05, og det samlede Medlemsantal i de tre Foreninger 1843. Renterne i Halvaaret har beløbet sig til 370.47, ingenlunde noget svimlende Beløb! Efter dette Medlemsantal vil Reservefonden med de 10 Øre aarlig vokse med 9583.60. Ganske vist en pæn Forøgelse, naar vi forudsætter, at vi i en Række af Aar kunde virke i Ro og uforstyrret samle sammen i vor Reservefond. Hr. Bøjle Hansen forudsætter vistnok dette, naar han siger, at »*Reservefonden* **til den Tid, der kan ventes at ville blive Brug for den**, *alene ved 10-Øres Bidragene har naaet en saadan Størrelse, at vi er godt garderede mod Eventualiteter*«. Han mener ogsaa at vide, at der »absolut ikke indenfor vort Fag blot tilsyneladende er Tegn til Uro«.

Ja, hvor Hr. Bøjle Hansen har sin Viden fra om den idylliske Fredsstemning véd jeg ikke, men Ingen kan vide, hvad i al Fald den Tid vil bringe, da vi baade i København og Provinserne skal til at tale om den næste Tarif. Det er slet ikke givet, at Tendensen da er saa fredelig, og kommer vi endelig i en Kamp, da gælder det om at have Kassen godt i Orden, og vi maa da først og fremmest stole paa egen Kampdygtighed.

Og at en Kamp i Provinserne aldeles ikke er udelukket, godtgør Hr. Carl V. Christensen jo ogsaa, naar han siger, at de betænkelig mange Nej mod den første Provinstarif langt hellere vilde kæmpe sig til en bedre Tarif. Hvem véd, maaske bliver det netop Provinserne, der næste Gang skal slaa et Slag for bedre Livsvilkaar — det er troligt nok, at Hr. Bøjle Hansen her ser aldeles fejl paa Situationen — og da er det jo heldigt, om en saadan Kamp kan understøttes med rigelige Pengemidler. Her i København er der da heller ingen, der som Bøjle Hansen absolut tror paa de vedvarende fredelige Forhold. Naar den nuværende Tarif om 3 Aar udløber, er der ingen, der véd, om vi ikke kommer til at prøve en Kamp — ganske saa fredeligt som denne Gang gaar det næppe af.

Hr. —n i Aarhus kan være overbevist om, at jeg meget godt véd og ogsaa føler, at alt stiger. Det er jo i det hele taget en kostbar Ting at være til og leve under de nuværende Forhold, men netop denne Dyrtid og Stigning paa alt synes mig at være et stadigt Varsel til os om ogsaa at holde vore Lønninger i en tilsvarende Stigning.

Hvis det vedtages — som jeg varmt vil anbefale — at bibeholde den 25 Øre, som nu ekstra er paalignet Medlemmerne, da vil der aarlig med de 1843 Medlemmer indkomme 23,972 Kr. Se, dette er da en Forøgelse, der vil kunne mærkes.

ONO.

Om Spyttebakker.

Af H. BILLE-TOP.

DER er ingen Tvivl om, at Spyttebakker spille en meget stor hygiejnisk Rolle, særlig for Stuearbejdere og da særlig for de Stuearbejdere, der som de grafiske og keramiske Fag er stærkt hjemsøgt af Brystkatar og Lungetuberkulose.

I sunde Folks Mund og Luftveje kan der findes Bakterier af alle Slags, lige op til Difteri- og Tuberkelbaciller; Bakterier, som maaske ikke gør Vedkommende noget, da han er dem for stærk og sund, men som overførte paa en anden med et Saar eller en Svaghed vil kunne frembringe Sygdom som Boldenskab, Rosen, Difteri o. s. v.

Hos syge Folk med kronisk Brystkatar og Lungetuberkulose bliver Opspyttet naturligvis endnu farligere; i *værste* Tilfælde kan en Brystsyg opbringe en Klat, hvori der kan være **200 Millioner Tuberkelbaciller**. Det er heldigvis Undtagelsestilfælde og finde kun Sted langt henne i Sygdommen, hvor Patienten næsten er uarbejdsdygtig, hvorimod han i de første Stadier i lange Perioder kan være bacilfri.

Det er altsaa nødvendigt at opsamle Spyttet, hvilket sker bedst i Spyttebakker eller Spytteflasker (som man kan købe hos en kir. Instrumentmager), af hvilke de sidste særlig er beregnede for Syge paa Gaden, paa Rejser, i Theatret og lign. At opsamle Spyttet i Lommetørklædet bør kun gøres i Nødstilfælde.

Og saa er det ogsaa noget Griseri at spytte paa Gulvet, som enhver bør paatale. Jeg erindrer en Historie, som en af mine tidligere Overlæger har fortalt mig fra et Besøg paa et dyrt og fornemt Brystsygesanatorium i Tyskland. Da en Grevinde, der passerede forbi ham og Anstaltens Overlæge, spyttede paa en af Havens Gange og ikke i en af Spytte-

bakkerne, der var anbragt rundt om i Haven, sagde Tyskeren: »*Det er noget Svineri, Deres Naade!*«

Noget lignende vilde jeg ønske, at enhver Typograf sagde til sin Kammerat, der spyttede paa Gulvet, hvor der er Spyttebakker. (Jeg hører, at der i nogle Officiner endnu ikke er Spyttebakker, trods Løfte derom. Jeg kan daarlig tro, at dette er Tilfældet.) Thi enhver maa gøre det, og ikke alene de Brystsyge, for at det ikke skal være som et sort Stempel paa dem.

Hvorledes skal disse Spyttebakker være? De skal være 1/3 fyldte med Vand eller et fugtigt Stof, som Sand eller Savsmuld. De skal være i tilstrækkeligt Antal med en passende Aabning, og ikke disse latterlig smaa Aabninger, som der skal Kunst til for at ramme. De skal anbringes 1—1½ *Alen over Gulvet*, paa en Konsol eller Fod, for Enden af en Pult eller en Gade, for at Spyttet ikke skal stænke, samt for at man ikke saa let skal spytte ved Siden af. Hvad Stoffet angaar, da er det ligegyldigt; dog skal jeg gøre opmærksom paa, at man et Sted i Østrig bruger Spyttebakker af Pap, indsmurt med et fugtighedsskydende Stof. De har den store Fordel, at Rensningen bestaar simpelthen i, at hele Apparatet kastes paa Ilden eller i Latrintønden (aldrig i Skraldebøtten!). I et nyt Officin i Magdeburg (Faber's) har man lavet noget vistnok meget praktisk, der kan anbefales til Eftertanke og mulig Efterligning af Principaler, der ønske at alt skal være, som det burde være. Spyttebakkerne er anbragt under Vinduskarmen i passende Højde og bestaar af Bliktragte med Laag, og sidde alle paa et fælles Rør, der kan skylles ud fra den ene Ende ved en Vandhane og som med den anden Ende staar i Forbindelse med Kloaken.

Paa Begæring af 46 Medlemmer af Den typ. Forening
afholdes
en ekstraordinær
Fælles-Generalforsamling
Søndag den 15. Oktober Kl. 12
i **Larsens Lokale**, St. Annæ Plads 13
(Spisesalen)
af Den typ. Forenings, Den typ. Trykkerforenings og
Ny typ. Forenings Medlemmer.

Dagsorden:
Maskinsætter-Tarifen.

Sommerferier.

INTET andet Fag herhjemme har tilnærmelsesvis opnaaet det Gode, som en Sommerferie er, i saa stor Udstrækning som Typograferne. Denne Fordel er opnaaet, — ikke ved en Tarifbestemmelse eller Strejke-Paragraf, men ved fredelige Forhandlinger mellem Arbejdere og Principaler, og i mange Tilfælde har Personaler faaet tilstaaet Ferie uden forudgaaende Henvendelse til Huset. Dette glædelige Faktum beviser, at der gennemgaaende hersker en god Forstaaelse mellem Typografer og Bogtrykkere, og at disse sidste kunne indse, at de i sidste Instans gavne deres Forretninger derved.

Ved Foraarets Komme, naar det spirer og rører sig derude i Naturen, begynde de smaa kendte Meddelelser om, at det og det Personale har faaet tilstaaet Sommerferie med halv eller hel Ugeløn, men naar vi tælle disse begunstigedes Tal sammen, er der, skønt de ere i glædelig Stigen, dog langt tilbage endnu, før alle vore Kolleger Landet over have faaet et lille Pusterum til at rekreere sig efter aarelangt Ophold i de støvede, ildelugtende Arbejdslokaler. For mange Personalers Vedkommende, som endnu ikke have opnaaet Ferie, tror jeg, at Grunden for en Del skyldes, at paagældende Kolleger ikke selv have taget Initiativet til en Henvendelse til Huset. Man kan ikke faa mindre end Nej, og der er jo mange Maader, der kan forsøges som Forhandlingsgrundlag, f. Eks. halv Ugeløn, 5 Dage i Stedet for 8 o. s. v. Der er altid den Udvej at forsøge bedre Vilkaar næste Aar.

Nu, da Sommeren og dermed Ferierne er forbi, kunde det være ganske interessant at kaste et Blik tilbage. Hvad der en nødvendig Betingelse for at holde Ferie, er at have en lille Kassebeholdning til Disposition, og selv om der i de fleste Tilfælde gives fuld Ugeløn, er et lille Plus ikke af Vejen, og i Tilfælde af halv Ugeløn en Nødvendighed, naar man da ikke har Familje paa Landet. For at skaffe denne lille Kassebeholdning til Veje, vil jeg stille et Par Forslag, hvis Realisation bør paabegyndes hurtigst muligt. Der er den gamle gyldne Regel om at »lægge til Side«, men da det i Reglen bliver ved det gode Forsæt, kunde det samme Princip udføres ved paa hvert Trykkeri at oprette en Kasse med en ugentlig Indbetaling f. Eks. af 75 Øre, det bliver 39 Kr. paa et Aar, et pænt lille Plus, som kan skabe mange glade og fornøjelige Timer. En anden Maade er ved Oprettelse af Cigarkasser paa Trykkerierne; der kan indvindes ca. 75—100 Kr. aarlig paa et Personale paa 6—7 Mand og Kassen kunde gaa paa Omgang, saa hver Mand fik Overskuddet indsat paa sin Konto i »Rejsekassen«.

Naar man saaledes denne ene Gang om Aaret har en samlet Række af Dage til Raadighed, gælder det om at benytte Lejligheden til samtidig at faa set sig lidt om, og med de nuværende billige Befordringsmidler er der en nem Adgang til at gøre sig bekendt med vort Fødelands mange og ejendommelige Naturskønheder. Hvor mange har f. Eks. set den lille Klippeø Bornholm, denne mærkelige Blanding af dansk og svensk Natur, der lig et Lune er kastet midt i Østersøen, hvilken ejendommelig Modsætning til f. Eks. Jylland med sine store Heder, hvor Naturen i sin store Stilhed taler mægtigt til Menneskehjærtet, eller Vesterhavet, der i al sin Vælde, gør et mægtigt, imponerende Indtryk paa Beskueren. Rundt om i Landet findes der utallige Minder, der opfrisker Begivenheder fra Fædrelandshistorien ved Beretninger af Egnens Beboere. Naar man anskaffer sig en Jærnbaneplan (25 Øre) kan man derefter indrette en smuk og interessant Ferietur efter sin Pengepung, tage et Parti af Landet det ene Aar, et andet næste Aar o. s. fr., saa vi ligesom vore Naboer i Norge og Tyskland efterhaanden faa set vort Fødeland. Ikke at tale om Cyklister, der have en nem og billig Befordring. Ellers vil jeg anbefale Fodture i Forbindelse med Jærnbanerejser, da det dog er paa Fodrejser man faar set og oplevet mest, — og endelig ikke forglemme at tage Søbade saa hyppigt det lader sig gøre. Nordsjælland med sine vidtstrakte Skovpartier ere ogsaaa lønnende at besøge og at anbefale f. Eks. gifte Folk, der kunde være tvungne til ikke at rejse for langt.

Principet ved en Ferie er, at komme ud omkring i forandrede Omgivelser, faa Bevægelse, Motion, nye Tanker, nye Ideer ved de Indtryk man modtager ved Naturens Paavirkning, saa man vender hjem udhvilet og styrket paa Sjæl og Legeme til at tage fat paany paa sin Gærning — at have følt for en stakket Stund, at man har *levet*. — Men det er en absolut forkert Maade at tilbringe sin Ferie herinde i Byen, og jeg er fuldstændig enig med en Kollega, med hvem jeg talte en Morgenstund, vi fulgtes ad paa Trykkeriet, naar han sagde: »Hvis jeg var Principal, vilde jeg stille den Betingelse til mit Personale, at naar det fik 8 Dages Sommerferie, skulde mindst de 5 Dage tilbringes paa Landet, ellers blev Ferien inddraget!« CHR. CHRISTENSEN.

Fra vore Sportsmænd.

SOMMEREN er forbi, med den Boldspillet, Friluftsgymnastiken kan endnu øves Søndag Formiddag, saa længe Vejret tillader det; Folk søger dog helst inden fire Vægge, og den 10. Septbr. begyndte Typografernes Sportsklub da ogsaa sin Vintersæson i sine Lokaler i Sølvgadens Kaserne; disse ere i Aar betydelig bedre oplyste end tidligere, idet der er anskaffet flere nye Lamper. Nu ved Sæsonens Begyndelse er det den rette Tid at indmelde sig, for straks at komme til at tage fat, faa Legemet styrket og udviklet ved sund, god og fornøjelig Sport.

Klubben dyrker jo Gymnastik som Hovedfag, men foruden faar Medlemmerne Lejlighed til at øve Reck, Stangspring og Længdespring, ligesom der ogsaa findes et Par Jærnvægte til Afbenyttelse.

Enhver Typograf burde i Grunden være Medlem af en Sportsforening, hvad der vindes herved af Livsglæde, opvejer langt det ringe Kontingent, som det koster.

Søndag den 10. Septbr. deltog Repræsentanter fra Klubben i K. K. F.s Idrætsstævne, hvor vor Kollega, Hr. P. RASMUSSEN tilkæmpede sig en første Præmie i Voltigering (Bagspring), ligesom der i Barren udførtes smukke Ting af vore Repræsentanter.

Den 1. Oktober begyndtes atter paa Reckøvelser. Disse ligesaa elegante som tilsyneladende farlige Øvelser, samlede sidste Aar en talrig Skare af Dyrkere. Tilslutningen er i Aar ikke mindre til disse. Øvelserne finder Sted Søndag Form. Kl. 10 pr.

Generalforsamlinger og Møder.

Esbjerg Lokalforening

afholdt i Lørdags sin Kvartalsgeneralforsamling. Det oplystes, at Antallet af Understøttelsesberettigede, der passerer Afdelingen, ikke er 1/3 saa stort som det Antal, der understøttes af Fagforeningen. Hvis noget lignende er Tilfældet i andre Byer, er det et godt Vidnesbyrd om Ekstrakassernes Velsignelse. Men det turde tillige være et Fingerpeg for Forbundsstyrelsen om at overveje mere liberale Bestemmelser for Rejseunderstøttelse nu, da der ligger Kontingentforhøjelse i Luften. Pengene maa jo ud alligevel. Forøvrigt vedtoges det (foruden at forhøje Pengehjælpen) at yde gratis Logis og Morgenkaffe til *alle* gennemrejsende Kolleger. Man diskuterede det paa Forbundsstyrelsens Møde af P. Hvidtfeldt fremsatte Krav om Forhøjelse af Rejsedieterne. Der var ingen Stemning for en saadan Forhøjelse, da man fandt Administrationsudgifterne store nok i Forvejen. Følgende Resolution vedtoges:

»Esbjerg Lokalafdeling fraraader at vedtage Forbundsstyrelsens Forslag om at forhøje »Dansk typ. Forening«s Formands Rejsedieter til 8 Kr. pr. Dag.«

— — —

Derefter afholdt Fagforeningen sin halvaarlige Generalforsamling. Der førtes en livlig Diskussion om Spørgsmaalet: »Skal Foreningen ophæves og Lokalafdelingen indmeldes under Fællesorganisationen?« Stemningen gik dog ikke i Retning af dette Spørgsmaals Realisation. Esbjerg Typografer har i flere Aar under den nuværende Organisationsform forstaaet at marschere i Takt saavel i Smaat som Stort, og Flertallet af Talerne mente, at det bekendte Punkt 2 i § 16 af »Dsk. t. F.s« Love var en bekvem Bagdør til at bringe almene Spørgsmaal ud i de »private« eller »frivillige Sager«s plumrede Vande. — Det vedtoges med 8 St. mod 4 at lade Fagforeningen leve. J. P. FAABORG, Sekretær.

Typografernes Sangforening

afholdt den 30. Septbr. halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes CARL MADSEN.

FORMANDEN aflagde Beretningen for det forløbne Halvaar: Ved Vintersæsonens Begyndelse var der god Tilgang af unge Kræfter til Koret. Vi modtog fornylig en indtrængende Opfordring til at foranstalte en Aftenunderholdning sammen med Arbejdernes frie Teater til Fordel for Kvinders og Børns Bespisning og indvandt ved denne, trods den korte Tidsfrist, 55 Kr. til Formaalet. Siden har Sangforeningen efter Forhandling med de typografiske Foreningers Delegerede fastslaaet Programmet til Juleuddelingsfesten den 15. Novbr. Der har med andre Ord været Liv i Tingene i det forløbne Halvaar, og vi haaber at kunne afholde vore to Vinterkoncerter med et godt og forstærket Kor. — Derefter foretoges Valg af Formand, hvortil ALB. AUENER genvalgtes med Akklamation. Til Revisorer genvalgtes ligeledes BJERREGAARD og VALD. AUENER.

Nær og fjærn.

Dansk typ. Forenings Formand, P. HVIDTFELDT, er nu hjemkommen fra sin Rejse og har atter overtaget Formandsforretningerne.

Vejle Lokalforening har under Lock-out'en i frivillige Bidrag indbetalt:

Vejle Amts Folkeblad	8	Mand	Kr. 210.00
— — Avis	9	—	- 203.00
— — Dagblad	5	—	- 148.00
Wulf	1	—	- 12.00
Charles Hindborg	1	—	- 28.00
N. Udbye	2	—	- 18.00
Red. C. Jacobsen (Vejle Soc.-Dem.)	1	—	- 60.00
J. P. Sørensen	1	—	- 30.00
Ialt	28	Mand	Kr. 709.00

I 16. Indsamlingsuge indkom 18 Kr., der tilligemed et senere Bidrag blev indbetalt til den stedlige Fællesorganisations Kasserer til Uddeling blandt de Udelukkedes Hustruer og Børn, hvis Forsørger var indkaldt til Kantonnement. P. S.

Besøg paa De forenede Bryggerier. Gutenberg-Koret foranstalter førstkommende Søndag, den 15. Oktober, et Besøg for sine passive og aktive Medlemmer paa »De forenede Bryggerier« paa Wodruffsvej. Samlingssted: Hj. af Wodruffsvej og Niels Ebbesensvej Kl. 8¾. Da Tilladelsen kun gælder for ca. 100 Personer, har Koret udstedt Kort til alle sine Medlemmer (uden Damer). Kortene udsendes i Løbet af Ugen. Medlemmet har Dispositionsret over Kortet, hvis han ikke selv benytter dette. Alle bedes møde præcis, da det er overordenlig interessant at sé et saadant Bryggeri.

Sølvbryllup. En Kollega, der sikkert vil være en stor Del af Provins-Kollegerne bekendt, SØREN HANSEN (*Demokraten*, Aarhus), kan Lørdag den 14. Oktober fejre sit Sølvbryllup. Søren Hansen og Hustru vil paa denne deres Festdag sikkert modtage mange Hilsener fra Venner og Bekendte fjærn og nær. N—N.

Arbejdernes fri Teater paa Enghavevej har atter i Aar lagt ud med et af den Slags Stykker, som paa en slaaende Maade i hver eneste Replik fortæller om al den Uret, der i vore moderne kapitalistiske Fabriker til daglig udøves mod Arbejderne. Det er sjældent, at vore Sekondteatre, og da navnlig Folketeatret og Kasino, opfører andet end gamle, forslidte Folkekomedier, hvor meget mere maa man da ikke være Arbejderne taknemlig for, at de selv har paataget sig den Opgave at vise det store og brede Publikum gennem god Komedie, hvad der rører sig ude i Livet. Stykket, der hedder »Det tabte Paradis«, oversat og lokaliseret af C. E. Jensen, spilles helt igennem fortrinligt. Kollegerne vil ikke fortryde at have tilbragt en Søndag Aften i Arbejdernes Teater. De Spillende er allesammen kendte Ansigter, der ved forskellige selskabelige Lejligheder har glædet os ved deres Assistance.

Tarifforhandlingen i Østrig, som paabegyndtes forrige Uge, fandt hurtig sin Afslutning, idet Principalerne nægtede at indlade sig paa en Specialbehandling af det af Svendene foreslaaede Tarifforslag. Foreløbig synes det østrigske Forbund at ville indtage en afventende Holdning, men det er ikke udelukket, at der udbryder Kamp inden kort Tid.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 27. Septbr.

1. Nogle Flytninger af Understøttelse paa Stedet var tilladte, ligesom der gaves Meddelelse om andre lignende Dispositioner. — Bifaldtes.

2. Forespørgsel fra Odense Lokalafdeling angaaende et Medlem, der staar med et uafgjort Laan, der skulde være tilbagebetalt i Oktober 1897, men hvorpaa der intet er afdraget. Vedkommende har været syg i 2—3 Uger og har ikke faaet Sygehjælp, men mener nu, efter Forretningsudvalgets Afgørelse af en Sag i Aarhus, at være berettiget til Sygehjælp, eller i alt Fald, at den Hjælp, der kunde tilkomme ham, burde afskrives paa hans Laan. — Forretningsudvalget gør opmærksom paa, at Medlemmer, som ikke opfylder deres Forpligtelser overfor Foreningen (ikke betaler Kontingent i rette Tid, ikke afvikler Laan indenfor fastsat Tidsgrænse og lign.), mister deres Krav paa Foreningen efter Loven. Vedkommende Medlem i Odense kan ikke erholde Sygehjælp.

3. Efternævnte, som ikke har meldt Afgang fra Anvisningskontoret, og som har foraarsaget Afbrydelse i Kontorets Virksomhed og ufornøden Bekostning, idømtes hver et Fjerdingaars Karantæne: Th. Beck, Svendborg, H. M. Mortensen, Rudkøbing, R. Petersen og Joh. V. Møller, Aalborg, Buskerud og J. Marslund Petersen, Aarhus, og Holger Rasmussen, Ringkøbing.

4. Formanden gav Meddelelse om Konflikten i Faaborg og dens Afslutning. — Til Efterretning.

5. Red. Povl Hertz i Vejle, der til December udvider sit Personale med 3 Mand (der beskæftiges for Tiden 9), ønsker at antage en Lærling nu ved Konfirmationen. — Da man for Svendeprøvens Skyld ønsker, at Læretiden udløber ved samme Tid, tillades Antagelsen under den givne Forudsætning og at Lokalafdelingen ikke har noget derimod.

6. Formanden meddelte, hvad han havde erfaret om Forholdene i Præstø. Det maatte antages, at man gjorde bedst i at hæve Lokalafdelingen og sørge for at faa de to Mand i Plads, som endnu er ledige ved Lock-out'en der. — Dette vedtoges.

7. Forbundsstyrelsesmødets Dagsorden drøftedes.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Præstø: Præstø Folkeblad.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kassereren, Hr. Bergenholz, foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn, fandtes følgende Beholdninger:

Obligationer	Kr.	52,000.00
Sanatorie-Aktier	-	500.00
Sparekasse-Indskud	-	6,010.00
Kontant	-	1,906.01
ialt	Kr.	60,416.01

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

Desuden følgende Beløb:

Til Juleuddelingen	50	Kr.
- de Arbejdsløse	13	-
- Lock-out'en	8	-

København, den 6. Oktober 1899.

ANT. ANDERSEN. O. HELSTED. FR. LUND. N. P. NIELSEN.

Brevkasse.

Paa Grund af Pladsmangel har vi set os nødsagede til at forkorte en Del af de indsendte Artikler om Kontingentspørgsmaalet.

Hr. *s—n.* Saafremt det indsendte ønskes optaget, maa De, til Underretning for Redaktionen, opgive Adressen. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Paa Grund af Flytning er Foreningslokalet lukket fra Mandag Aften den 16. Oktober til Onsdag Morgen den 18. Oktober. V. BERGENHOLZ.

Lægerne. Dr. med. HOLGER MYGIND (Konsultation for Øre-, Næse- og Halssygdomme) er flyttet til *Havnegade Nr. 31* (træffes 12—2).

Karnevals-Festudvalget holder Møde Søndag Kl. 2 paa »Søfryd«.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Tiltraadte: 1335 (Dsk. t. F.), Ingeborg Petersen (Eksprestr.) fra Aalborg. 648 (Dsk. t. F.), Henrik Hansen (Bagge) fra Horsens. 1392, Alf Seidelin Nielsen (Rigsdagen) fra Rejse. 749 (Dsk. t. F.), Carl Adolph Madsen (Rigsd.) fra Køge. 1380, Johan Carl Nielsen (Rigsd.) fra Rejse. 1260 (Dsk. t. F.), Axel Gregersen (Rigsd.) fra Rejse. 1315 (Dsk. t. F.), Eugen Johansen (Rigsd.) fra Rejse. 1170 (Dsk. t. F.), Anders Clemmensen (Rigsd.) fra Nyborg. 1352 (Dsk. t. F.), Frithjof Sjoquist (Missionstr.) fra Odense. 344, Carl Einar Christensen (Truelsen) fra Rejse.

Bortrejste: 2943, Jacob Jacobsen (arbl.) til Pl. i Helsingør. 1291 (Dsk. t. F.), Harald A. Sørensen-Fisker til Horsens.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Delegeretmødet.

I Henhold til Overenskomst med Den typ. Foren.s og Den typ. Trykkerforen.s Styrelser agter man af økonomiske Hensyn at indskrænke Repræsentationen saa meget som muligt, og har derfor besluttet, at Dansk typ. Foren. vælger 8, Den typ. Foren. 8 og Den typ. Trykkerforen. 4 Delegerede.

Saafremt der ingen Indsigelse gøres herimod inden den 29. Oktober d. A., betragter Forretningsudvalget dette som vedtaget for Dansk typ. Foren.s Vedkommende.

FORRETNINGSUDVALGET.

D'Hrr. Lokalformænds Opmærksomhed henledes paa, at samtlige Pengeindsendelser skal adresseres til *Faktor Ulrik Petersen, Kolding,* og ikke til Forretningsudvalget, Kolding, da Pengene i sidstnævnte Tilfælde ikke vil blive udleverede af Postvæsnet.

Kolding, den 10. Oktbr. 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Faaborg: H. C. ANDERSEN, Nygade 6 c. Kontortid 12—2 og 7—8.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. Oktober: *Rudkøbing* og *Stubbekøbing.* 8. Oktober: *Kolding.* 10. Oktober: *Horsens* og *Køge.*

Kolding, den 10. Oktbr. 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Nakskov, Niels Peter Nielsen (Vestl. Avis), udlært 1/10 99 efter 5 Aars Lære. Nykøbing F., Vald. Chr. Nielsen, udl. 1/10 i Loll.-Falsters Folketid. efter 5 Aars Lære (aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nakskov, 1306, Viggo Larsen (Bogtr. L. Larsen). Assens, 3103, Th. A. O. Sørensen fra Kbhvn. i Pl. Nykøb. F., 95 (Norsk Centralf.), Emil Hansen (Stiftstid.) fra Rejse. Helsingør, 2943, Jacob Jacobsen fra Kbhvn. i Pl. Kolding, 1081, Peter Rasmussen og 1179, H. C. Christensen (begge fra Odense, sidst Militær). Randers, 1095, Niels Knudsen Nielsen fra Kolding og 1275, Ch.s Chr. Jørgensen fra Præstø (begge hos J. Hansen) samt 949, Julius Christensen fra Kallundb. (Grenaa Folketid.). Frederikshavn, 1030, Peter Th. Jensen Tuborg (i Plads).

Bortrejste: Frederikshavn, 885, Axel Bech til Norge og 1227, L. K. Malmstrøm til Randers (i Pl.). Viborg, 977, Fritz Baumgarten (paa Rejse). Faaborg, 1137, Johannes Nielsen til Plads i Ribe. Horsens, 1384, V. E. Drasbæk (Militær) til Kbhvn. og 648, Henrik F. P. Hansen (arbl.) til Kbhvn. Aalborg, 1086, A. Chr. Andersen til Pl. i Randers, 1335, Ingeborg Petersen (arbl.) til Kbhvn. og 1089, E. Selmer (arbl.) til Thisted. Køge. 749, Carl Adolf Madsen til Kbhvn. i Pl. Præstø, 1275, Ch. Chr. Jørgensen til Randers i Pl. og 1100, Hermann Hansen til Ribe i Pl. Ringsted, 1159 (Den t. F.), Carl Chr. Larsen paa Rejse. Kallundborg, 949, Jul. Christensen til Grenaa i Pl. Randers, 1380 (Den t. F.), Johan Vilh. Nielsen til Kbhvn. Faaborg, 1303, Carl E. Christiansen (arbl.) paa Rejse og 1137, Johannes Nielsen (arbl.). Assens, 365, P. Chr. Kofoed til Pl. i Kbhvn. Kolding, 889, M. J. Wonsyld og 1095, N. K. Nielsen (begge til Randers i Pl.) og 1190, H. K. Hansen paa Rejse. Aarhus, 1125, H. Ernst Rasmussen til Kbhvn. som Militær og 1219, Jens Chr. W. Riis (arbl.) til Kolding. Odense (Bogense), 1306, Viggo Larsen til Pl. i Nakskov.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. Liste fremlagt til Bøfgilde 28. ds. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Søndag den 22. ds. Kl. 11 Generalforsamling.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere holder ordinært Møde Søndag den 15. Okt. Kl. 1½ Efterm. i Admiralgade 19. Dagsorden: 1. Indbetaling af Kontingent og Restance. 2. Forslag angaaende en festlig Sammenkomst. 3. Meddelelse fra Formanden. 4. Eventuelt.

Kassereren møder Kl. 1.

ANNONCER

En dygtig

Sætter-Trykker,

eventuelt Akcidens-Sætter, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »14« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Typograf,

som nu arbejder i Udlandet og kan Svensk og Tysk, søger straks fast Plads som Sætter i *København* eller i *Provinsen.* Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »Plads« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF

KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff
København.

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 20 OKTOBER 1899 XXVI AARGANG

Kontingentforhøjelse.

AF de mange Betragtninger, der efter Lock-out'ens Afslutning er fremkomne, er den om Kontingentforhøjelse særlig fremtrædende, idet ikke alene et Par Artikler her i Bladet har søgt at animere Medlemmerne til at blive staaende ved den 25-Øres Forhøjelse, der indtraadte ved Lock-out'ens Begyndelse, men ogsaa paa Generalforsamlingen faldt der Antydninger i samme Retning, og Grunden hertil angiver man at være de Erfaringer, som denne enestaaende Arbejdsstandsning har givet.

Men jeg mener, at der er draget en fejl Slutning, thi først naar Den typ. Forenings forskellige Afdelinger ikke er i Stand til at opfylde sine Forpligtelser, er der Anledning til at tage Standpunkt til en Kontingentforhøjelse, og noget saadant er jo saa langt fra Tilfældet, idet Foreningens finansielle Status er udmærket god.

Nej, det, der bør gøres, er at der gennem Fagforbundets Bestyrelse drages Omsorg for, at de Fag, som staar med et saa ringe Kontingent som 25 Øre ugenlig — og der var flere af de udelukkede Fag, som kun ydede 50 Øre maanedlig, men nu har faaet det sat op til 1 Kr. — kommer op paa Højde med vort Kontingent. Selv om ikke Hovedbestyrelsen har Ret til at gøre Indgreb i de enkelte Foreningers frie Selvbestemmelsesret, saa turde en Henstilling i alt Fald være paa sin Plads.

Naar man er Kontrahenter — hvad Fagforbundene jo er — saa er det ikke mere end rimeligt, at hver Part har lige Pligt for lige Rettigheder. Jeg er naturligvis ikke uvidende om, at alle Foreninger ikke har akkurat de samme Understøttelsesformaal som vor, men det turde være deres Fejl.

Et Eksempel, som tilfulde godtgør Misforholdet, kan Murerne, der ved Lock-out'ens Udbrud, trods 10 Aars fredeligt Samarbejde med Mestrene, kun mødte med en Kassebeholdning paa ca. 40,000 Kr., være, og Sandsynligheden er for, at — hvis de øvrige Fag havde været paa Højde med Den typ. Forening i finansiel Henseende, vilde den Lock-out, der nu lykkelig er afsluttet, ikke have set Dagens Lys.

Altsaa: Ingen Kontingentforhøjelse for Den typ. Forenings Vedkommende førend dette er sket i de andre Fag. Og er det saa nødvendigt, er der fornuftigvis ingen, der vil indvende noget derimod.

s—n.

Vi gør den ærede Indsender opmærksom paa, at adskillige Fag allerede har forhøjet deres Kontingent i en meget betydelig Grad. Et enkelt stort Fag har saaledes forhøjet Kontingentet med 1 Kr. ugenlig, der henlægges til Reservefonden.

RED.

Voldgiftsretten.

AAR 1899 den 3. Oktober Kl. 8 holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige faste Medlemmer vare mødte. Protokollen fra forrige Møde blev oplæst og underskrevet.

Sag Nr. 6/1889 foretoges.

Efter nogen Forhandling vedtoges et Forslag til Kendelse, der er udfærdiget saaledes:

Formanden for Den typ. Forening har i Skrivelse til Voldgiftsretten af 6. September d. A. anbragt, at der for Sætningen af en fransk Katalog, der udføres i Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, for de i dette forekommende Blandinger, Tal, Navne og Abbreviationer, maa ydes en Godtgørelse af ialt 35 pCt., nemlig 20 pCt. for Blandinger og 15 pCt. for Tal, Navne og Abbreviationer foruden Sproggodtgørelse, hvorved Prisen pr. Kolumne bliver 1 Kr. 85 Øre. Da Indehaveren af ovennævnte Trykkeri, Hr. Aage Jørgensen, støttende sig til en tidligere foretagen forkert Udregning, der kun gav 1 Kr. 66 Øre pr. Kolumne, har nægtet at betale mere end 1 Kr. 75 Øre og dette endda under Forbehold, har Klageren paastaaet Hr. Jørgensen dømt til at betale Værket med 1 Kr. 85 Øre pr. Kolumne, saaledes at Dommen skal have tilbagevirkende Kraft for den alt udførte Del af Værket, idet de paagældende Sættere have protesteret og modtaget deres Ugeløn under Forbehold, og den tidligere Udregning som tarifstridig ikke kunde have Gyldighed.

Mod denne Paastand har Hr. Jørgensen indvendt:

1) At Prisen er udregnet af en Sætter efter hans Anmodning, og at denne opgav Kr. 1.60 pr. Kolumne, hvori var iberegnet 10 pCt. for Blandinger. Hr. Jørgensen mener, at han maa have Ret til at ansé denne Opgivelse for bindende ogsaa for de andre Sættere, som komme til at arbejde paa Værket, og det er kun som Kompromis og uden at han ansaa sig pligtig dertil, at han har tilbudt at betale 1 Kr. 75 Øre pr. Kolumne.

2) At Prisen rigtig beregnet kun vil kunne andrage 1 Kr. 68½ Øre, idet Tarifen ikke i et Værk som det foreliggende hjemler Godtgørelse, hverken for Tal, Abbreviationer eller Navne. Med Hensyn til Tal taler Tarifen kun om Godtgørelse for almindelig Talsats, men hjemler ikke, at man skal kunne tælle Tallene sammen og arrangere en samlet Kolumne og da fordre Betaling for Talsats.

Med Hensyn til Abbreviationer og Navne hjemler Tarifens § 11 efter Indklagedes Formening, at der ikke skal gives Godtgørelse, fordi der er givet Godtgørelse for fremmed Sprog.

Skal der endelig gives Godtgørelse for Tal bliver Prisen efter Indklagedes Formening 1 Kr. 72 Øre pr. Kolumne.

Retten finder nu, at der i det foreliggende Arbejde efter Omstændighederne bør gives Godtgørelse af 20 pCt. for Blandinger og 12 pCt. for Tal, Navne og Abbreviationer under Et, og ved rigtig Udregning bliver Prisen derefter 29 Kr. 39 Øre pr. Ark.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Afgørelsens tilbagevirkende Kraft, mod hvilken Indklagede ikke har haft særlige Indvendinger at gøre, finder Retten, at Afgørelsen maa virke tilbage for den Del af Værket, der er sat efterat de paagældende Sættere have gjort Indklagede opmærksom paa den fejle Beregning og i Anledning heraf taget Forbehold.

Retten dømmer derfor saaledes:

Indehaveren af Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, Hr. Aage Jørgensen, bør for Sætningen af den ovennævnte franske Katalog betale 29 Kr. 39 Øre pr. Ark for den Del af Værket, der er sat efterat der af Sætterne er protesteret mod Rigtigheden af den oprindelig udregnede Betaling.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Arbejdernes Læseselskab.

I disse Dage for tyve Aar siden samledes nogle Mænd — deriblandt 3 Typografer — i en Kælder i Rømersgade og stiftede »Arbejdernes Læseselskab«. Som Grundlag havde man et af Socialdemokraten HARALD BRIX nogle Aar i Forvejen stiftet rent socialistisk Bibliotek, hvad der dog baade med Hensyn til Bøgernes Mængde og deres Indhold havde ringe Værdi.

Selskabet arbejdede sig bestandig fremad, dels paa Grund af Styrelsens Energi, dels ved Hjælp af Støtte udefra baade hos Pressen og hos private Velyndere. Og nu staar det med flere Tusinde Medlemmer, en halv Snes Tusind Bøger, gode og store Læselokaler og en Virksomhed, der har sat sig Mærker paa forskellig Vis, ikke mindst ved Opdragelsen af Arbejderne, hvis eksemplariske Optræden under Lock-out'en sikkert bunder for en Del i Læseselskabets Paavirkning, som Musæumsassistent KINZI i en Tale ved den 20-aarige Stiftelsesfest sagde.

Denne Fest holdtes forrige Lørdag i Larsens Lokale. Af særlig Indbudte bemærkes Musæumsassistent KINZI, Professor RIIS-KNUDSEN, Selskabets første Formand, Typograf MØLLER, Instruktør ANTON NEERGAARD, Boghandler SALMONSEN, Redaktør JUL. SCHIØTT, Maleren SLOTH-MØLLER osv.

Med Festen var forbundet en Bannerafsløring, der foretoges af JUL. SCHIØTT. Senere var der Festmaaltid, hvor Taler blev holdt og Sange sungne; af disse aftrykker vi nedenfor en af Digteren SCHANDORPH skreven fortrinlig Sang. Under Festen indløb en Del telegrafiske Hilsener fra forskellige af Selskabets Velyndere baade her i Byen og i Provinserne. Vi noterer, at der indløb et Telegram fra Bankdirektør HEIDE — med en saadan formaaende Ven kan Selskabet sagtens.

Mel.: Klang mino flickor! Se skyarna glimma.
Fredmans Epistel Nr. 77.

»Lys over Landet!« Saa sang han i Døden,
Digteren, som altid sin Fane blev tro. —
Lys over Landet er Lindring for Nøden
i det trange Rum, i den fattige Bo;
Manden og Konen ved Aftenens Tid
kommer til Hjemmet saa matte og myge,
Livet er strængt, og af tærende Slid
bliver de trætte og syge.

Lys skal der tændes: en Bog skal paa Bordet,
helst dog af de bedste, som ret løfter op.
Tanken den gnistrer saa glad gennem Ordet,
raaber med Fynd: Der er Sjæl i Jer Krop!
Gnisten skal tændes og Flammen slaa ud;
den gyder Kraft i de mødige Lemmer,
hæver vor Hu til Naturen, vor Gud —
Livet faar lysgyldne Bræmmer.

Digterne, som af Promethevs fik Gnisten,
maner os dog op til at leve paa Trods.
Pengenes Fyrster staar nederst paa Listen,
en Miljonærdreng er som oftest en Klods.
Men blev han pisket til skrapt at ta' fat
enten med Hovedet eller med Haanden,
skulde vi alle vel hilse ham brat,
kalde ham Broder i Aanden.

Arbejdsmænd! Ja det skal alle vi være!
Ned med hver en Driver med Kellner-Respekt!
Ned med hvert Luksusdyr, ned med hver Blære!
han er kun til Skam for en fribaaren Slægt.
Arbejdet kun giver Menneskeværd
de, som har arbejdet, ogsaa skal nyde
Sødmen af Frugten, som Aandstræet bær:
»*Hønen i Søndagens Gryde*«*).

Foreningslokalet.

Da Den typ. Forening i Oktober 1895 aabnede sit første egentlige Foreningslokale, skete dette for at den kunde byde sine Medlemmer et hyggeligt Sted, hvor de kunde tilbringe deres Fritid med Læsning, Samtale og Spil. Samtlige københavnske og de fleste større Provins-Redaktioner sendte os deres Blade, de illustrerede Tidender havde vi allerede og Fagbladene samledes i Mapperne i det bekendte grønne Bogskab. Til at begynde med var der ogsaa godt Hus; men lidt efter lidt svandt Besøget ind, særligt efter at den Uskik at modtage Gæster efter 12 om Natten var blevet afskaffet.

Et fast Publikum har dog Lokalet stadig haft: de Arbejdsløse. Her fandt baade Trykkere og Sættere et Sted, hvor de mødtes i broderlig Forening, og hvor ikke blot en Passiar eller et Slag Kort fik Tiden til at glide hen, men hvor der ogsaa kunde søges Oplysning om det evig unge Thema: Arbejde.

Den Erfaring, Lokalet har givet os i de fire Aar, er denne, at det ikke skal drives som Værtshus, men som Klub. Og derpaa vil den nye Vært ogsaa bygge. Hr. P. Christensen vil om Aftenen, særlig Fredag og Lørdag Aften, have en eller anden lille varm Ret paa Bordet, og paa Liebhavere skal vi gærne faa Tænderne til at løbe i Vand med at aabenbare, at den i Aften og i Morgen staar paa Forloren Skildpadde, Beufsteg og de uopslidelige Bajerske Pølser. Efter Aftensmaaltidet lange Bajere og fine Sjauskort. Kom saa og glem ikke at se paa, hvor nyt og smukt alt er blevet monteret. Det er næsten ikke til at kende igen.

En Selvfølge er det, at den gode gamle Tradition fra Gravesens Dage med Middagsbespisningen bliver optaget paany. De gamle Abonnenter, som under Fru Gravesens langvarige Sygdom har sukket efter hendes gode Mad, har allerede meldt sig hos den ny Madmoder.

Gutenberg-Fest Aaret 1900.

Den 24. Juni 1900 vil blive en Mærkedag i Bogtrykkerkunstens Historie; paa denne Dag vil der nemlig i den gamle ærværdige Rhinstad Mainz blive afholdt en international Fest til Minde om Gutenbergs 500-aarige Fødselsdag. 168 Personer fra 14 forskellige Lande har udsendt Indbydelse til Deltagelse i Festen, blandt hvilke kan nævnes saa bekendte Mænd som Professorerne Max Müller i Oxford og Theodor Mommsen i Berlin, Forfatterne Spielhagen og Göbel, Jarlen af Crawford, Hertugen af Chartres, ved Siden af Formændene for den tyske Tarifkommission saavel paa Svendesiden som paa Principalsiden o. m. fl. For Danmarks Vedkommende har Overbibliotekaren ved det kgl. Bibliotek, Justitsraad Bruun — der indenfor Bogverdenen har gjort sig bekendt ved sine Granskninger over Gutenberg og hans Opfindelse — underskrevet paa Indbydelsen.

Noget endeligt Program for Festen er endnu ikke fastslaaet, men det vil sikkert blive en Fest, der vil være et værdigt Minde om en af Menneskehedens største Velgørere, hvis Opfindelse har haft en langt større Betydning end man maaske er i Stand til at overskue.

I Tilslutning til Festen agtes oprettet et Gutenberg-Musæum, som skal give en Oversigt over Bogtrykkerkunstens Historie fra dens Opfindelse til vore Dage. Desuden arrangeres der en Udstilling, som skal anskueliggøre 1) Trykkunstens Frembringelser til alle Tider og hos alle Folk, saa vel som Bogtrykinventar og Maskiner fra den første Begyndelse, 2) et saa stort som muligt omfattende Billede af de grafiske Kunster i deres nuværende Tilstand og 3) de nyeste Maskiner og Materialier, om muligt i Virksomhed.

For Øjeblikket skal vi kun henlede Opmærksomheden paa dette foreløbige Program. Der findes maaske en og anden Kollega, som kunde have Raad og Lyst til at benytte sin Sommerferie næste Aar til en Tur til Mainz, hvor Bogvenner og Boghaandværkere sikkert vil stævne sammen fra hele Kloden paa vor store Stamfaders Navnedag.

C. H.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 7. Oktbr. med Dagsordenen: 1. Valg af Dirigent, 2. Forhandlingsprotokollen, 3. Regnskabet, 4. Lock-out-Regnskabet, 5. Eventuelt. Til Dirigent valgtes Nicolaj Jensen. Forhandlingsprotokollen godkendtes efter et Par Bemærkninger af Formanden, P. Laursen, og E. Christensen. Regnskabet godkendtes enstemmig. Efter at Lock-out-Regnskabet var oplæst, bragte Formanden en Tak for den Offervillighed, der havde vist sig, alle Medlemmer havde ydet, og Resultatet var blevet et smukt Bidrag, godt 1400 Kr. Han anbefalede voksende Sammenhold og særligt at slutte sig til den stedlige Fællesorganisation. Under Eventuelt tog Formanden Ordet og kom ind paa en skarp Kritik af det sidste Forbundsbestyrelsesmødes Beslutninger, hvilket fandt udelt Tilslutning blandt flere Talere. Sluttelig bragte Th. Bertelsen Formanden en Tak for den udmærkede Maade, hvorpaa han røgtede sin Plads, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig. Generalforsamlingen var kun faatalligt besøgt.

PETER LAURSEN.

* Den franske Konge, Henrik IV, en kæk og lystig Kumpan, sagde: »Naar jeg bliver Konge, skal hver Fattigmand have sin Høne i Gryden hver *Søndag*.

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktbr. ekstraordinær Generalforsamling.

Der nedsattes Udvalg til Kontrollering af Svendeprøver, hvorefter Regnskab for »5 Øren« for de 3 Kvartaler aflagdes. Denne Kasse havde ydet 22 Kr. 50 Øre til ikke-understøttelsesberettigede Rejsende.

Det vedtoges at ansøge Hovedbestyrelsen om et Skab til Opbevaring af Foreningens Sager.

Udenfor Dagsordenen drøftede Lokalafdelingen det udsendte Cirkulære om Delegeretmødet i København, Søndag den 10. Decbr. 1899, Forholdene i Grenaa, Dannelsen af den lokal Forening under de samvirkende Fagforbund, og forskellige lokale Spørgsmaal.

Følgende Resolutioner vedtoges enstemmig:

»Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af, at Forholdene hos Bogtrykker Skjødsholm i Grenaa endnu ikke er bragt i Orden, at Forbundets Næstformand trods givne Løfter endnu ikke har været i Grenaa, og at Foreningen gennem Anvisningskontoret dog sender Arbejdskraft til Trykkeriet.

Endvidere slutter Lokalafdelingen sig til Esbjerg Lokalafdelings Resolution angaaende Formandens Rejsediæter.«

»Randers Lokalafdeling udtaler sin skarpeste Protest mod Forretningsudvalgets Forslag om 8 Delegerede og fordrer Delegeretmødet afholdt efter Lovene med det deri bestemte Antal Medlemmer.«

Til Slut valgtes et 3 Mands Udvalg til Udarbejdelse af Love for Typografisk Forbund i Randers.

F. T. STRUDTS,
Sekretær.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober ordinær Generalforsamling. Efter Regnskabets Godkendelse drøftedes det fra Dansk Typografisk Forbunds Styrelse udsendte Cirkulære angaaende Afholdelse af et ekstraordinært Delegeretmøde. Generalforsamlingen ansaa ikke den i Cirkulæret nævnte Kontingentforhøjelse for nødvendig for Tiden, idet man mente det rettest at afvente et Regnskabsaar for Forbundet. Med Hensyn til den af Dansk typ. Forenings Formand, P. Hvidtfeldt, forlangte Forhøjelse af Rejsediæterne til 8 Kr. pr. Dag, vedtoges følgende Resolution:

»Generalforsamlingen udtaler, at den finder Formandens (P. Hvidtfeldts) Diæter af 6 Kr. pr. Dag for fuldt tilstrækkeligt.«

W. A. SPUHR,
Sekretær.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober halvaarlig Generalforsamling. Codt en Tredjedel af Medlemmerne var mødt. — Form. (J. P. Sørensen) aabnede Generalforsamlingen og oplæste det rediverede Kvartalsregnskab, som godkendtes. — Privatkassens Regnskab fremlagdes ligeledes, men da der manglede Bidrag fra et Trykkeri, henlagdes Regnskabet til næste Ceneralforsamling. — Derefter oplæste FORM. Lock-out-Regnskabet; af dette fremgik det, at Bidragene varierede fra 64 Kr. i 16 Uger til 4 Kr. i 4 Uger, der var af 7 Medl. betalt i 17 Uger; disse 14 Kr. blev ikke indsendt til Kasserer Bergenholz, men tilstilledes Fællesorganisationen til Uddeling blandt de Udelukkede, der var indkaldt til Manøvre. Der blev fremsat Ønske om, at Udbys Personales lave Bidrag (det er i sidste Nr. af *Typ. Tid.* opført til 18 Kr.) skyldes den Omstændighed, at vedk. Bidragydere ikke hele Tiden havde haft Beskæftigelse. Bidragene fra det nævnte Personale stiller sig saaledes: af det ene Medl. er der indbetalt 14 Kr. i 7 Uger, af det andet 4 Kr. i 4 Uger. — FORM. beklagede, at enkelte Medl. havde været noget efterladende med deres Bidrag til de Udelukkede og havde ladet det være godt med 50 Øre og 1 Kr. en Gang imellem og kunde ønske, at vedk. Medl. indbetalte det resterende. — J. PETERSEN sluttede sig til Formandens Beklagelse. Det var efter hans Mening de bedst situerede, der stod lavest paa Listen. — Derefter forelaa Meddelelse fra Forretningsudvalget, der udbad sig Generalforsamlingens Billigelse af et Andragende fra Hr. Red. Hertz her i Byen om Tilladelse til at antage en Lærling til December, da han til denne Tid vilde antage 3 Typografer (han beskæftiger for Tiden 9). Herom udspandt der sig en længere Diskussion, baade for og imod, som endelig udmundede i, at Tilladelsen gaves med 8 St. mod 3. — Der behandledes endnu et Spørgsmaal, som imidlertid ikke egner sig til Offentliggørelse. Derefter sluttedes Generalforsamlingen.

S. J. M. SCHMIDT,
Sekretær.

Typografernes Sportsklub

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling den 30. Septbr. Dirigent: H. C. Hansen. Sekretær: K. Hansen.

FORMANDEN (Vilh. Jensen) aflagde Beretningen. Tal. mindede om, at med Sæsonen afsluttedes de første 5 Aar, Klubben havde bestaaet som Gymnastikforening, siden den genopstod 1894. Gav en Oversigt over Virksomheden og om Klubbens Fremgang i Femaaret, omtalte de Gange, Klubben havde vist sig offentlig, de fem Aarsfester den havde afholdt, — den store Tilslutning og Velvilje, Klubben havde mødt indenfor Kollegernes Rækker; i Femaaret havde ca. 300 forskellige Typografer i kortere eller længere Tid været Medlemmer af Klubben. Om dette Halvaar meddelte Taleren, at det var første Gang Klubben havde dyrket Friluftsgymnastik om Sommeren, som Forsøg maatte Udfaldet betragtes som heldigt, og Tal. haabede, at der til næste Aar vilde komme endnu flere Dyrkere end i Aar, hvor Gennemsnittet pr. Aften var 8—10. Boldspillet havde ikke været saa godt i Aar; der var ingen rigtig Energi blandt Spillerne; af 3 Kampe havde vi kun vundet 1. Beretningen godkendtes enstemmig. — KASSEREREN aflagde Regnskabet, som enstemmig godkendtes; dog ankede Formanden m. fl. over de mange Restancer. — Under Diskussionen om Øvelsesplanen fremkom en Del Udtalelser om, hvorledes der kunde skabes større Tilslutning til Klubben end hidtil, og hvad der burde gøres for at faa saa mange Typografer som mulig til at deltage i Klubbens Øvelser. — Derefter oplæste Form. to Skrivelser fra Dansk Gymnastikforbund og anbef. at indmelde Klubben heri, da vi kun kunde have Fordel deraf; vi blev jo nu regnede med, siden vi havde vist os offentlig, og dette var jo kun en Organisering af Klubber, der dyrkede den danske Gymnastik. Det vedtoges at indmelde Klubben. Til Repræsentant valgtes VILH. JENSEN, Suppleant O. JOHANSEN. — Valg af Styrelse: til Næstformand valgtes MILNE, til Styrer H. C. JØRGENSEN, Suppleant CARSTENSEN, Revisor FLYGENRING. — Kassererens Løn blev den samme som tidligere.

Nær og fjærn.

Folkets Avis, som trykkes hos O. C. Olsen & Co., sættes nu ogsaa tildels paa Maskine. Sætternes Antal er derved foreløbig indskrænket med 3, saaledes at Bladet nu kun beskæftiger 6 Typografer.

Typografernes Cykleklub afholder sin halvaarl. Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet, Admiralgade.

Tyske Forhold. I en Korrespondance til *Gutenberg* meddeles, at i nærværende Sommer har Berlin haft over 1000 arbejdsløse Typografer og at mindst andre 1000 »valse« paa Landevejene. Ikke desto mindre er der ingen Kval med at holde Lønningerne paa den tarifmæssige Højde, der for Berlin udgør i Minimum 26 Mrk. 25 Pf. Mere og mere faar den engelske Arbejdstid Indpas og begynder som Regel Kl. 7½ Morgen til 5 Eftm. med ½ Time Middags- og ¼ Time Frokostpavse. Arbejdet paa Trykkerierne begynder og slutter med Klokkeringning, og Enhver maa indfinde sig punktlig. Hvert Trykkeri har sin Tillidsmand, der har at føre sine Kammeraters Sag hos Faktor eller Principal og mægle i opstaaende Tvistigheder disse Parter imellem. Der findes kun Sættersker i et Berlinertrykkeri, og det er udelukkende startet for at skaffe Kvinder passende Sysselsættelse. Der findes 700 Trykkerier i Berlin, men derimellem en Mængde, som kun agerer Visitkorttrykkerier.

Det tyske Forbund tæller 26,377 Medlemmer i 960 Byer og ejer over 3,654,174 Rmk. I 1898 udbetaltes i Rejsehjælp 115,117 Rmk., Arhejdsløshedshjælp 141,688 Rmk., som Flytningsbidrag 49,154 Rmk., i Sygehjælp 372,138 og i Invalideunderstøttelse 67,949 Rmk. Ialt er i de sidste fire Aar udbetalt 3,202,865 Rmk. 14 Pf. i Understøttelse. I 1898 er desuden udbetalt i Strejkehjælp 63,216 og i Laan 108,000 Rmk.

Efter det sidste i Mainz i Juni afholdte Forbundsmødes Beslutning er Rejsehjælpen forhøjet til 1 Rmk. daglig for 6 Ugers Bidrag (tidligere 75 Pf. og 13 Uger), 1 Rmk. 25 Pf. for 75 Ugers Bidrag (tidl. 1 Rmk. for 100 Uger), Understøttelse paa Stedet 1 Rmk. 25 Pf. for 75 Ugers Bidrag (tidl. 1 Rmk. for 100 Uger) og 1 Rmk. 50 Pf. for 100 Uger.

Forbundets Organ udkommer 2 Gange ugl.

Antallet af Bog- og Stentrykkerier i Tyskland er (ifølge Statistisk Aarbog for det tyske Rige for 1899) 6022. Ialt beskæftigedes i disse Trykkerier 80,942 Personer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 8. Oktober. Alle mødte.

Formanden bød det nyvalgte Medlem (Carl Nielsen) Velkommen. — Et Medlem, som var sygemældt, havde overtraadt Lægens Forskrifter; var skrevet rask og fradraget 3 Dages Understøttelse. Sanktioneredes. — Ang. Indførelsen af Linotype-Sættemaskinen i forskellige Blade gav Formanden en Del Oplysninger, hvorefter der førtes en indgaaende Diskussion og toges Beslutning om denne Sag. — Paa et Bogtrykkeri var et større Værk først sat paa Beregning (ca. 20 Ark) og derefter overgaaet til fast Løn for at faa det billigere udført. Da dette var i Strid med Tarifen, overlodes det Formanden at ordne denne Sag. — Formanden meddelte, at Bogtrykker Vald. Carlsen i Egenskab af For mand for Voldgiftsretten havde ladet udtage Stævning mod Den typ. Forenings Medlem i Voldgiftsretten, N. P. Nielsen, for at faa udleveret Tarifkommissionens Forhandlingsprotokol, som Nielsen havde laant af Carlsen, men senere overleveret til P. Lauritzen, da den er Den typ. Forenings retmæssige Ejendom; Bogtrykkerne har nemlig ikke villet udrede en Øre til Sekretæren for Udarbejdelsen af denne Protokol. Det vedtoges at antage juridisk Assistance.

O. J.

Da det vilde blive mig noget besværligt, om jeg ved Brev skulde takke hver enkelt af de mange, der paa vor Sølvbryllupsdag viste min Hustru og mig saa megen venlig Opmærksomhed, anmoder jeg om, at jeg ad denne Vej maa faa Lov til at bringe dem alle — hver især — vor hjærteligste Tak.

Aarhus, den 15. Oktbr. 1899. SØREN HANSEN.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Septbr. Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning i Hovedkassen	Kr.	8845.99	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Begravelseskassen .		16964.38	
			Kr. 30341.37
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	10561.84	
Reservefondens Beholdning	-	7665.40	
			- 18227.24
		Summa	Kr. 48568.61

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	625.00	
Voldgiftsrettens Møder i Kolding d. 28. og 29. Juli	-	22.00	
Gage til Formanden (Juli Kvartal) ...	-	350.00	
do. til Kassereren do. ...	-	50.00	
Boghandlerregning	-	5.80	
Porto	-	9.71	
Bladhold	-	4.14	
Beholdning i Begravelseskassen.....	-	18577.08	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Hovedkassen.....	-	1277.57	
			Kr. 25452.30
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	93.70	
Bidrag til De samv. Fagforbund	-	1571.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning....	-	14673.89	
Reservefondens do.	-	6777.72	
			- 23116.31
		Summa	Kr. 48568.61

Kolding, d. 30. Septbr. 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Peter Petersen, Nordjylland.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. H. C. Andersen, Nygade 6 c. Træff. 12—12 og 7—8.
Fredericia: Typ. N. J. Clausen, Dronningensgade 6 c., St. Kontortid: 1—2 Midd. og 7—8 Aft.
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Folkebladet.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen.
Hobro: Faktor Poul Halse.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259. Træffes 12—1¼ og efter 6½ Aften.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Højskolebladet.
Køge: Typ. J. Chr. Henriksen, Vestergade.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Alb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. H. P. Købke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Præstø: Typ. Hermann Hansen, Møllers Hotel.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Chr. M. Andersen, Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund.
Rønne: Typ. Niels Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. Holger Rasmussen.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Viggo Blom, Amtstid.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. Georg Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogh. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Paa given Anledning indskærpes følgende Bestemmelse:

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Fredag den 20. Oktbr., Kl. 9 Aften Fællesstyrelsesmøde mellem Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og Ny typ. Forening i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

P. LAURITZEN.

Lægerne. Dr. med. HOLGER MYGIND (Konsultation for Øre-, Næse- og Halssygdomme) er flyttet til *Havnegade Nr. 31* (træffes 12—2).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Krøyers Hustru Marie.

Tiltraadte: 1641, Lars Peter Rasmussen (Eriksen) fra Næstved og 1045, Chr. Alfred Kryger (Ludv. Jørgensen) fra Aarhus.

Bortrejste: 38 (Dsk. t. F.), Harald Jørgensen (Aug. Andersen) til Ribe og 1378 (Dsk. t. F.), Carl Louis Nielsen (Hoffmann) til Udlandet.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

Dansk typografisk Forening.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

9. Oktbr.: *Silkeborg* og *Præstø*. 10. Okt.: *Køge*. 11. Okt.: *Helsingør* og *Fredericia*. 13. Okt.: *Esbjerg*. 16. Okt.: *Kallundborg*.

Kolding, den 17. Oktbr. 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Odense, Sætter Erik Brandt Klixbüll, udl. 4/10 99 paa Hagen & Sivertsens Etabl., arb. s. St. (aflagt Prøve for offenlig Kommission). Svendborg, Theodor Marius Petersen, udl. 18/10 99 i Svendborg Amtstid.s Trykkeri (har afl. Prøve for off. Kommission).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Thisted, 1089 (Dsk. t. F.), Emman Selmer. Fredericia, 1091, Harald Jensen (fra Rejse). Faaborg, 1021, Ejnar Henning Knudsen fra Militærtj. (i Plads) og 1385, Martin Jensen Enemark fra Rejse (i Plads). Odense, 1241, Andr. H. Hansen fra Kbhvn. (arb. udenfor Faget). Hobro, 1087, Carl Johan Petersen (arbl.). Randers, 1100, Herm. Fr. Hansen (Randers Venstreblad) fra Præstø, 1250, Niels P. Nielsen (Viggo W. Olsen) fra Fredericia, 1227, Lars R. C. Malmstrøm (Jørg. Hansen) fra Frederikshavn og 635, Hans P. Hansen (Jacob Skjødsholm, Grenaa) fra Odense. Skanderborg, 1296, Julius Peter Randlev (fra Aarhus). Slagelse, 781, Carl Vald. Arleth (Sorø Amtstid.) fra Nyborg (Mil.). Køge, 1155, P. C. D. Hoppe fra Kristiania i Plads.

Bortrejste: Hobro, Sofus Hansen paa Rejse. Odense, 635, Hans P. Hansen til Grenaa i Pl., 1352, Frithiof Sjøquist til Kbhvn. i Pl. (Krist. Dagbl.), 1056, P. C. Christensen paa Rejse, 1081, Peter Rasmussen og 1179, H. C. Christensen (begge til Kolding).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 10 læres Vægternes Svanesang. STYRELSEN.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 12. Novbr. 1899, Kl. 1½ Efterm., Admiralgade 19.

T. C. C. Søndag Kl. 11 afholdes i Foreningslokalet, Admiralgade, den *halvaarlige Generalforsamling*. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Valg. 4. Fest. 5. Eventuelt.

ANNONCER

Trykkerfaktor.

En i alle Henseender dygtig og flink Trykker i Illustrations- og Farvetryk, Akcidens- og Bogtryk, med gode Anbefalinger, ønsker Plads som Faktor. Nærmere efter Overenskomst. Billet mrkt. »Trykkerfaktor« modt. Ekspeditionskontoret.

J. G. A. Eickhoff, København V.

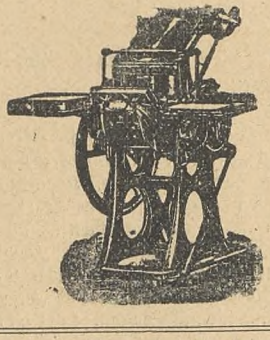

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 27 OKTOBER 1899 XXVI AARGANG

De tre typografiske Organisationer
afholder
en ekstraordinær

Fælles-Generalforsamling

Søndag den 5. November Kl. 11
i Arenateatret.
Dagsorden: **Maskinsættertarifen.**

STYRELSERNE.

Sundhedsbestemmelserne.

Vi husker alle, hvor haardt det kneb ved den ny Tarifs Gennemførelse i København bl. a. at faa en Paragraf om Sundhedsbestemmelserne sat ind. Ved store Anstrængelser lykkedes det at faa følgende Passus vedtaget:

»Ethvert Arbejdssted skal fra Begyndelse til Slutning af Arbejdstiden være tilbørlig opvarmet og godt ventileret. Gulvene vaskes mindst hver 8. Dag, Vinduerne poleres 1 Gang maanedlig og Hovedrengøring 1 Gang hvert Aar. Rengøring af Lokalerne maa ikke finde Sted i Arbejdstiden. Fejning af Gulvet sker daglig efter den ordinære Arbejdstids Ophør. Det paahviler Principalen at sørge for Tilstedeværelse og Renholdelse af et tilstrækkeligt Antal Vandspyttebakker. Ved Aftenarbejde skal sørges for klar og tilstrækkelig Belysning.«

Disse Linier viser tydelig og klart, hvad vi baade kan og skal fordre paa dette Omraade for at bevare vor Sundhed.

Det er derfor ikke nok, at vi har faaet Goderne sat paa Papiret, men enhver af os har en Pligt til at passe paa, at Bestemmelserne ogsaa bliver overholdte Og i den Henseende er vi temmelig forvissede om, at det paa mange Trykkerier ikke gaar saa regelmæssigt til, som vi kunde forlange det.

Nu er Sommeren med sine lyse Dage forbi, og den Tid er inde, hvor Mørket hviler over Kassen og det kunstige Lys maa erstatte Dagslyset, Støvet samler sig i tykke Lag under og ved Siden af Reolerne, medens Vinduerne stænges for Kulden og — den friske Luft, saaledes at det Officin, som ogsaa kaldes Kunstens Tempel, fra at være en lys og luftig Arbejdssal bliver et mørkt og snavset Hul, hvor Sygdomsspiren lurer i hver en Krog. Med den nuværende Tarif i Haanden ligger det i vor Magt at kunne rydde denne gammeldags Slendrian ud og faa indført ny og tidssvarende Orden i Trykkerilokalerne.

Det skal indrømmes, at der findes ikke saa faa Principaler, som sætter en Stolthed i at have lyse og luftige Lokaler; det har i saa Henseende været os en stor Fornøjelse at besé disse, men til Gengæld er der ogsaa mange — og dette er desværre det største Tal — for hvem det er den ligegyldigste Sag af Verden, hvordan at de Lokaler er, som Typograferne skal arbejde i, naar blot d'Hrr. faar udført Arbejdet. Overfor saadanne Principaler er der ingen som helst Grund for os til at vise Overbærenhed, og her maa vi bestemt fordre, at Personalerne selv vaager over, at Tarifens Bestemmelse strængt overholdes.

I mange Aar har det med Belysningen været saa som saa — Principalen havde jo ingen Pligt til at sørge for at faa den forbedret, hvorfor man ofte havde timelange Forhandlinger, først med Faktoren, og naar dette ikke frugtede, saa med Principalen, forinden det lykkedes at faa gjort »Administrationen« begribelig, at saafremt man da ikke skulde stirre Øjnene fuldstændig ud af Hovedet, saa var en ny Brænder nødvendig, eller, naar det gik højt, Anbringelsen af en Lampe her eller dér. Det har hidtil, som sagt, været Vinterens evige Kævlerier.

Nu maa det være forbi.

Dels ønsker vi Tarifen respekteret og dels har Kollegerne indsét, at de er daarlig tjent med at faa Øjnene ødelagte i en ung Alder, blot fordi at Mester ikke nænner at ofre de Par Skilling, som en ordenlig Belysning koster.

Paa ikke faa Trykkerier arbejdes der nu ved elektrisk Lys, hvad der maa siges at være en stor Forbedring, idet dette Lys udvikler meget lidt Varme, hvorved Luften bliver betydelig bedre end hvor den osende og stinkende Petroleum anvendes, eller Gassen, som fortærer al den rene Luft og samtidig udvikler saa stærk en Hede, at man næppe kan drage Aande i Lokalet; men ogsaa det elektriske Lys har sine Mangler. Efter at have brugt en Lampe i et Par Maaneder har den som Regel tabt saa meget af sin Lysstyrke, at det er generende at arbejde ved den. Saa maa den fornys og dette sker uden nogen som helst Udgift for Firmaet, idet Kommunen **gratis** fornyr enhver Lampe, som har tabt 25 pCt. Lysstyrke.

Det var ønskeligt, om alle Forretninger vilde indføre dette Belysningsmiddel. Mange Provinsbogtrykkerier er i saa Henseende langt forud for deres københavnske Kolleger. Derfor er til klar og tilstrækkelig Belysning en osende Petroleumslampe eller udbrændt elektrisk Lampe ikke nok.

At I véd det og fordrer, hvad Tarifen foreskriver.

Ekstrakontingentet.

HR. ono, der i Nr. 39 følte sig opfordret til at støtte Hr. N. L. Petersens Forslag om at yde Ekstrakontingent, forsøger, efter i paafølgende Nr. at have modtaget ikke mindre end 3 Provinskollegers Tilrettevisninger, paa en yderst spagfærdig Maade, at »klare Ærterne« i *Typ. Tid.s* Nr. 41.

Skøndt selve Ekstrakontingentspørgsmaalet nu, da vi have modtaget Indbydelsen til det ekstraordinære Delegeretmøde, selvfølgelig er bortfaldet, skal jeg, da *min* Mening om Kontingentforhøjelse, i hvad Størrelse og Form vi end faa den **før** næste ordinære Delegeretmøde, er den samme, tillade mig at bemærke følgende til Hr. onos anden Artikel:

Hr. ono begynder med at fastholde sine Udtalelser om »mange Kollegers systematiske Tilbageholdenhed, saasnart der er Tale om forøgede Ofre for Organisationens Skyld« og fremfører saa som Bevis, »Kolleger, der ikke vilde yde 2 Øres Bidrag til en Rejsekasse« og »mange *tildels* mislykkede Indsamlinger«.

Men her løber det fuldstændig rundt for Hr. ono, thi hvad en *Privatkasse* og en *Privatindsamling* har med Organisationen at skaffe, staar vist ikke andre end Hr. ono klart.

Saa gaar Hr. ono over til Lock-out-Indsamlingen. Uden at skænke det en Tanke, at vi i Provinserne gave **frivilligt**, mener han sig kompetent til at kunne fremsætte, at Provins-

kollegerne er »uenige«, fordi enkelte Lokalafdelinger afgave specificeret Bidragsliste. Mon Antallet af de Provinskolleger, der ikke ydede til Lock-out'en, ikke vilde være blevet distanceret, saafremt Københavnerne ikke ved en Generalforsamlings Beslutning vare **tvungne** til at yde Procenter.

Jeg skal blot minde Hr. ono om de 133 Københavnere, der stemte mod Procentbeskatningen.

Hr. onos Bemærkninger angaaende Aarhus trænge ikke til Kommentar!

Saafremt Hr. ono i *Typ. Tid.*s Nr. 22 for 1898 vilde gennemlæse Artiklen, der gaar forud for Referatet af Delegeretmødet s. A., vilde »hans Mening« om Provinstypografernes Interesse for Organisationen nok tage en anden og for ham selv fornuftigere Retning.

Som Forkæmper for Kontingentforhøjelse kan ono ikke se andet, end at det kun er en lille Klat-Skilling vi have i Reservefonden, og oplyser, at vi i Stedet for mine løst opgivne 20—30,000 Kr. kun have Kr. 19,136.05, men glemmer samtidig at meddele, at Rejse- og Arbejdsløshedskassen, der i Tilfælde af Generalstrejke eller Lock-out indstiller sin Virksomhed, ejer Kr. 14,839.93, hvilket, sammenlagt med de 19,136.05, giver Kr. 33,975.98.

Reservefonden vil saaledes til den Tid, *der kan ventes at ville blive Brug for den*, efter alt at dømme, antages at eje mindst op til 60,000 Kr.

Gik det som Hr. ono ønsker, kunde vi dog kun opnaa at sammenskrabe ca. 90,000 Kr.

Bussemanden (Kampen), som Hr. ono opstiller, kende vi herude i Pronvinserne saa udmærket godt. Det var de smaa Midlers Skyld, at vi fik den lave Tarif; den og saa det, at Københavnerne havde opsagt deres Tarif til Nytaar.

Og Hr. ono skal se, vi faa heller ingen Tarif i Provinserne 1902, det vilde være for udiplomatisk.

Min Viden har jeg fra Selvsyn over, hvorledes det hidtil herude i Provinserne er gaaet os.

Vi faa ikke Lov til at komme i Konflikt.

Men at de faa den i København et halvt Aar efter er nok troligt.

Og skulde det saa blive galt, kan Hr. ono være sikker paa, at Provinserne skulle og ville give mere end den 25 Øre, Københavnerne gave pr. Medlem til Provinserne i 1895.

For Hr. ono er da ikke saa opfyldt af bange Anelser, at ogsaa han kan tro paa, at alle Landets Bogtrykkere sammensværge sig og alle som én erklære Lock-out, saa det bliver Mørke over det ganske Land!

I København have de, **efter Hr. ono**, rundt paa Trykkerierne talt om vedblivende Kontingentforhøjelse. Det have vi ikke i Provinserne, men derimod have vi ventet fastsat en Procentbeskatning, der *skulde* paalignes ved Generalstrejke eller Lock-out'er, men nu har Hr. Hvidtfeldt jo skaffet os begge Dele (saa omtrent).

Hr. ono sluttede med at ønske, at vi maa faa Kontingentforhøjelsen, og som *Københavner* kan det heller ikke siges at være for meget. Men Provinstypograferne med deres gennemsnitlige Lønsatser fra **17—20 Kr.** kunne ikke være tjente med at yde mere end de under ordinære Forhold maa ud med; og jeg slutter med at gentage: Vi ere tilstrækkeligt garderede og tilstrækkeligt højt oppe i Kontingent.

Og hvorledes skal det være eller gaa med Centralisation?

Aalborg, den 15. Oktober 1899. BØJLE HANSEN.

Tarifen.

Da der fra forskellig Side er ytret Tvivl om Forstaaelsen af Voldgiftsrettens Dom i Sag Nr. 6/1899, skal jeg paa given Foranledning fremkomme med nogle Oplysninger, som forhaabenlig vil klargøre enhver Misforstaaelse.

Retten dømte Hr. Aage Jørgensen til at betale det indankede Arbejde, et fransk Katalog, med 29 Kr. 39 Øre pr. Ark = 1 Kr. 84 Øre pr. Kol. Paa Arket findes 43,776 Bogst., som i Henhold til Tarifens § 10 (1. og 2. Stykke) og 14 skal betales med 50 Øre pr. Tusind:

50×43,776	Kr.	**21.90**
Blandet Sats 20 %	»	4.38
Tal, Abbreviationer og Navne 12 %	»	2.63
Godtgørelse for ledende Kolumnetitler	»	48
	Kr.	29.39

Ved denne Dom er det altsaa fastslaaet, at *Grundprisen* paa dette Værk er 50 Øre pr. Tnsinde og at alle Procenter skal tages paa denne Pris. Med andre Ord: Overalt i Tarifen, hvor der er Tale om en Forhøjelse pr. Tusinde Bogstaver, beregnes denne som hørende til Værkets Grundpris.

VILH. JØRGENSEN.

Foreningslokalet og Bladsætterne.

Hr. Redaktør! Ved at læse »Typ.-Tid.« fra forrige Uge kom jeg uvilkaarlig til at tænke paa Vilh. Becks bevingede Ord, om end lidt omskrevne: »Hvorfor skal Bogsætterne have al den dejlige Skildpadde!« Tror De ikke, Hr. Redaktør, at en stakkels forsulten Bladsætter ogsaa, og maaske endnu mere, kunde trænge til lidt »forlorent«, naar han har staaet og »navlet den« fra Kl. 3—4 til Kl. 12; men der er vinket af. Kl. 12 kommer han ikke ind i Foreningslokalet, men har værs'go at »gaa pænt lige hjem« eller finde sig en Snask, der har et Stykke stegt Flæsk og en Snaps.

Da jeg tror, at Værten i Foreningslokalet ikke vil være uvillig til at servere ogsaa for Bladsættere, vil jeg foreslaa, naar der absolut skal fastsættes en Tid, paa hvilken Bogsætterne skal gaa hjem og i Seng, at der bliver udstedt et »Privilegium« til Bladsættere i Form af et Partoutkort (der for Guds Skyld endelig ikke maa laanes ud til de Skarns-Bogsættere), der giver Adgang til Foreningslokalet indtil Kl. 2. Saa kan vi jo sige, for at faa dem hjem inden Værtshusene lukker op, at de maa forsvinde igen senest Kl. 3.

Tag dette under Overvejelse.

Deres til Tider sultne

BLADSÆTTER.

Generalforsamlinger og Møder.

Ekstraordinær Generalforsamling

for Den typ. Foren., Den typ. Trykkerf. og Ny typ. Foren. afholdtes Søndag den 15. Oktbr. i Larsens Lokale. 46 Medlemmer havde indkaldt til Generalforsamlingen og Dagsordenen var Maskinsættertarifen. Paa de 46 Medlemmers Vegne stillede GUST. CLAUSEN følgende Forslag, som han nærmere motiverede og bad Medlemmerne stemme for:

De faglige typografiske Organisationers Fællesgeneralforsamling vedtager, *at* Organisationerne ikke kan tillade noget som helst typografisk Arbejdes Udførelse uden ved Typografer, *at* som Følge deraf al Arbejdskraft ved Linotype- og andre nyere Sættemaskiner — enten det er Sættere eller Medhjælpere — skal tages blandt de i Maskinsætter-Tarifens § 1 nævnte Organisationsmedlemmer, *at* Mindstelønnen for Sætterne bliver den i Maskinsætter-Tarifens § 3 nævnte og for Medhjælpere — der ikke beskæftiges ved Sætning paa Maskinen — den i §§ 2 og 13 i Tarif for Dagbladssætterne fastsatte, og tilsiger de faglige Organisationer i den Anledning Styrelserne den kraftigste Støtte til Gennemførelsen heraf.

Efter en længere Diskussion vedtoges Resolutionen saa godt som énstemmig, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 19. ds. ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for Juli Kvartal var fremlagt og godkendtes. Det balancerer med 933 Kr. 32 Øre.

Den frivillige Kasses Regnskab udviste en Balance paa 23 Kr.

I Løbet af Kvartalet har 31 Rejsende passeret herigennem. Deraf var de 22 understøttelsesberettigede, medens Resten har faaet Hjælp af den frivillige Kasse.

Angaaende Afholdelsen af det forestaaende Delegeretmøde i København vedtoges det énstemmigt at godkende Forbundsstyrelsens Forslag om Antallet af Repræsentanter.

A. SCHWARTZ indledede en Diskussion om Kontingentforhøjelsen. Der var jo fremkommen forskellige Artikler om denne Sag, og der kunde tales baade for og imod den. Man vilde nødig angribe Folks Pengepung, men det galdt om at staa rustet under adskillige Eventualiteter. Taleren ansaa det for nødvendigt at styrke vore Kasser og maatte derfor anbefale en Kontingentforhøjelse. — Af Udtalelser, der fremkom efter at Indlederen havde sluttet, viste det sig, at Kontingentforhøjelsen havde baade Venner og Modstandere. Til disse sidste hørte BØJLE HANSEN, der ikke kunde ansé Forhøjelsen for nødvendig, da vi

havde 20,000 Kr. i Reservefonden, og naar vi under en eventuel Tarifbevægelse havde Københavnerne og det internationale Sekretariat i Ryggen, og der tilmed næppe blev Konflikt alle Steder, mente Taleren, at vi nok klarede Hægterne uden en Kontingentforhøjelse. — J. GERDT indtog nærmest et Mellemstandpunkt, idet han ikke ansaa Stillingen for saa økonomisk daarlig som den blev gjort til, men dog kunde gaa med til en Forhøjelse, naar denne anvendtes til Fordel for f. Eks. syge Kollegers Ophold paa Sanatorier. — WESTY HANSEN mente, det maatte staa klart for Enhver, at en stærk Kapital kun kunde være til vor Fordel. Han troede ikke paa Udmældelser, hvis Forhøjelsen blev vedtaget; det var kun Skræmmebilleder. — Efter at A. SCHWARTZ havde afsluttet Diskussionen med et Par anbefalende Ord for Forhøjelsen, vedtoges det med 11 St. at anbefale Forbundsstyrelsens Majoritetsforslag, der lyder saaledes:

»I § 27, 2. Linje, forandres 10 Øre til 25 Øre, det vil altsaa sige en reel Kontingentforhøjelse af 15 Øre pr. Uge«.

Til at gennemgaa de øvrige i Forbundsstyrelsens Cirkulære fremsatte Forslag nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer, der paa en senere Generalforsamling vil meddele Resultatet af sit Arbejde. B. N.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 20. Oktober. Ca. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde. Efter at FORMANDEN (Larsen) havde fremlagt og oplæst det reviderede Kvartals-Regnskab, som forøvrigt balancerede med en Indtægt og Udgift af 626 Kr. 75 Øre, godkendtes dette enstemmigt. Derefter diskuterede man Hr. P. Hvidtfeldts Henstilling til det forestaaende Delegeretmøde om Forhøjelse af hans Rejsediæter. Alle syntes imidlertid at maatte tage Afstand fra enhver som helst Diætforhøjelse, hvorfor ogsaa følgende Resolution vedtoges enstemmig:

»Generalforsamlingen udtaler som sin Formening, at der ikke findes tilstrækkelig Begrundelse til at forhøje Hr. Hvidtfeldts Rejsediæter til 8 Kr. I det hele synes Administrationsudgifterne at stige i et Forhold, der absolut ikke svarer til de mange Medlemmers Tarv og Kaar.«

Under Eventuelt indledede CARL V. CHRISTENSEN en Diskussion om Sættemaskinerne, hvorefter der veksledes nogle korte Repliker mellem INDLEDEREN, JOHANNSEN, FORMANDEN og BERTHELSEN. Endnu fandt der en Meningsudveksling Sted angaaende et Par Sager af mere lokal Natur, og Formanden sluttede derefter Generalforsamlingen. H. A. JOHANNSEN,
Sekretær.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 21. Oktober med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent, 2) Forhandlingsprotokollen, 3) Delegeretmødet: a) Lovændringer, b) Repræsentation. 4) Eventuelt. Til Dirigent valgtes Emil Nielsen. Forhandlingsprotokollen godkendtes efter at Formanden havde forlangt en Protest indført. Under Punkt 3 a tog Formanden Ordet og udtalte sig imod Kontingentforhøjelsen, ligesom han anbefalede ensartet og regelmæssig Kontingent, saa man altid var klar over, hvor meget man skulde betale. Det var heldigst, at Redaktøren af »Typ.-Tid.« blev indstillet af »Den typ. Forening.« Oprettelsen af et Trykkeri vilde han fraraade foreløbig, ligesom han protesterede mod Diætforhøjelsen. De Delegerede maatte have frie Hænder med Hensyn til den foreslaaede Krone til Medhjælpsgodtgørelse. Flere Talere udtalte sig i Tilslutning til Formanden, og det vedtoges at stille Ændringsforslag derhen, at Den typ. Forening indstiller Redaktøren og Diæterne vedblivende bliver 6 Kr. Til Afdeling b under Punkt 3 bemærkede Laursen, at et Delegeretmødes Sammensætning med en saa indskrænket Repræsentation var en Uting, som man absolut maatte protestere imod. Formanden sluttede sig til Laursen og følgende Resolution vedtoges:

»Horsens Lokalafdeling udtaler sin skarpeste Misbilligelse af Afholdelsen af et Delegeretmøde med indskrænket Repræsentation i Dansk typ. Forbund i Henhold til Forbundslovenes § 18, 2. Stk., samt henviser endvidere til, at den Betryggelse overfor Delegeretmødets Beslutninger, som § 18, 3. Stk., byder Medlemmerne, ved den indskrænkede Repræsentation bliver illusorisk.«

Det vedtoges endvidere paa Forslag af Formanden, at stille Forslag om Tilføjelse til § 17, saaledes, at det paabydes Lokalafdelingerne at indmælde sig i de stedlige Fællesorganisationer. Under Eventuelt behandledes en Sag af mere lokal Interesse. Generalforforsamlingen var meget talrigt besøgt, og Protesten mod den indskrænkede Repræsentation vedtoges enstemmig. Ingen undlod at stemme.

PETER LAURSEN,
Sekretær.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt i Søndags Generalforsamling paa »Folkets Hus«, hvor man — efter at have godkendt Kvartalsregnskabet og Lock-out'regnskabet — vedtog at nedlægge Protest mod den Indskrænkning i Repræsentation, som indeholdtes i Forbundets Forslag, samt udtalte sin Misbilligelse over Forslaget om Forhøjelse af Diæterne til Forbundets Repræsentant.
M. C.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt den 23. Oktober ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet blev fremlagt. Der var i det forløbne Kvartal udbetalt Sygeunderstøttelse til et Medlem, Th. B., som misbilligedes af Generalforsamlingen, da B. formenes at have overtraadt Lovenes § 45, og Lokalafdelingen besluttede derfor at anmode Hovedbestyrelsen om at søge bevirket, at B. tilbagebetaler sin Sygeunderstøttelse, der ialt beløber sig til 26 Kr. — Til Revisor valgtes Hildebrandt. Nendel valgtes til Repræsentant ved Fællesorganisationen. A. LARSEN-JUUL,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Vejle Lokalafdeling. I Referatet af Generalforsamlingen i Vejle Lokalforening den 14. ds. er der indløbet følgende Fejltagelser for Sekretæren: Det var selvfølgelig ikke *halvaarlig* Generalforsamling, men *Kvartals*generalforsamling, der afholdtes. I Lock-out'regnskabet varierer Bidragene ikke fra 64 Kr. i 16 Uger til 4 Kr. i 4 Uger, men fra 60 Kr. i *15* Uger til 4 Kr. i 4 Uger; ligesom der selvfølgelig ikke af 7 Medlemmer var betalt i 17 Uger, da Lock-out'en kun varede 15. Der var af 8 Medlemmer betalt for 16. Uge 18 Kr., som indsendtes til den stedlige Fællesorganisation tilligemed et senere Bidrag. Undertegnede beklagede, at enkelte Medlemmer havde været sløje til at betale til de Udelukkede, men opfordrede selvfølgelig ikke disse til *nu* at indbetale det »resterende«. — Der forelaa Meddelelse fra Forretningsudvalget om, at dette, med Lokalforeningens forventede Billigelse havde givet Hr. Redaktør P. Hertz Tilladelse til *strax* (ved Konfirmationen) at antage en Lærling mere, mod at Hr. Hertz til December antager 3 Typografer mere. Denne Tilladelse gaves med 5 St. mod 3, Resten stemte ikke. J. P. SØRENSEN,
Lokalformand.

Aalborg typ. Forening, der virker som Syge- og Laanekasse, festligholdt i Lørdags Aftes sit 25 Aars Jubilæum ved en Fællesspisning paa Grand-Hotel. Festen havde fundet god Tilslutning, idet 30 af Foreningens 41 Medlemmer havde indfundet sig. Paa Udvalgets Vegne bød ANTON SCHWARTZ Velkommen, og efter at den første Sult var stillet, talte han for Foreningen, og sluttede med at udtale Haabet og Ønsket om, at den fremdeles maatte være i Stand til at opfylde de Krav, der stilledes til den. KLOSTER talte for Formanden, hvorefter denne takkede og bød Medlemmerne mindes Foreningens Stifter, afdøde Typograf Jensen. Efter at TH. MADSEN, LAUTHERBORN og GERDT havde haft Ordet ved Bordet, samledes man om Punschebollen, hvor der holdtes forskellige Taler. Ikke mindre end 5 Sange oplivede Festen.

Et Jubilæum. Den 1. November bliver det 25 Aar siden Typograf CH. PETER LOUW blev udlært i Rønne. Ved denne Lejlighed var de nuværende Folkethingsmænd Wiinblad og N. Christensen tilstede. Louw, som har Plads i Bagges Bogtrykkeri, er for Tiden syg, og derfor fængslet til Hjemmet i Villa Højlund, Utterslev.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 18. Oktober.

1. Meddelelser gaves om forskellige Flytninger af Understøttelse paa Stedet. Bifaldtes. — Herunder oplystes, at der forelaa en Besværing fra M. S. Hansen over, at han ikke havde faaet Svar paa et fra Aarhus indsendt Andragende om at maatte flytte med Understøttelse paa Stedet fra Aarhus til København, hvortil Svaret var forlangt sendt. Formanden oplyste, at Svar har været sendt, men var kommen Retur, var atter bleven sendt med ny Adresse, men igen kommen Retur. Brevet forelaa. — Vedkommende maa opgive rigtig Adresse, maa overhovedet først flytte, naar hans Sager er i Orden.

2. Præstø Lokalafdeling var i Overensstemmelse med Vedtagelse i et tidligere Møde nu ophævet og hører nu som Filial under Næstved. — Til Efterretning.

3. Medlem Nr. 38, Harald Jørgensen, Ribe, andrager om et Flyttelaan til København paa 50 Kr., der var tilstaaet. — Tiltraadtes.

4. Nogle Tarifsager refereredes. Herunder oplystes, at Red. Jac. Christensen, Fredericia, nu har underskrevet Tarifen at indføre fra 15. Novbr., dog at Lærlingeholdet indskrænkes til det tarifmæssige, efterhaanden som Lærlinge udlæres. — Til Efterretning.

5. Fra Aalborg forelaa Klage fra Joh. V. Møller over at være bleven sat i Karantæne, uagtet han ikke har forsyndet sig mod Anvisningskontorets Vedtægter. Det oplystes, at en anden Kollegas Smøleri var Skyld i, at Forretningsudvalget i sidste Møde vedtog Karantæne, og at Møller havde Ret, hvilket Aalborg Lokalformand bekræfter. — Det vedtoges, at hæve Karantænen for Joh. V. Møllers Vedkommende.

6. J. Løfqvist i Odense, der ikke har meldt Plads til Anvisningskontoret, hvorfor Kontoret har anvist ham Plads, tildeltes Karantæne i tre Maaneder.

7. Typ. S. Utke, der har faaet for meget udstedt i Understøttelse i Horsens (50 Øre pr. Dag), og endnu har 11 Dage tilbage af de 70, hvilket altsaa ikke dækker det for meget udbetalte Beløb, besvære sig over, at han altsaa ikke kan hæve mere end 59 Dages Understøttelse og mener, at det for meget udbetalte Beløb burde opføres som Laan

og de 70 Dage udbetales, Resten (11 Dage) med 1.25 pr. Dag. — Utke kan ikke hæve Understøttelse længere; de 11 Dages Beløb, 13.75, der herved indvindes, fradrages det for meget erholdte Beløb 29.50. Restbeløbet, Kr. 15.75, maa han efterbetale, og bliver dette at opføre som et erholdt Laan.

8. Der forespørges, hvorledes Foreningen stiller sig over for en Sætterske, der er bleven afskediget som saadan og nu arbejder som Punktererske, samt om hendes Rettigheder overfor Arbejdsløshedskasserne, da hun hidtil har svaret halvt Kontingent og fremdeles vil vedblive at være Medlem. — Hun betragtes som overgaaet til anden Livsstilling, svarer fremdeles halvt Kontingent og nyder halve Understøttelser. Vil hun paa Rejse, kan hun hæve 45 Dages Rejsehjælp; er hun berettiget til Understøttelse paa Stedet, varer denne i 35 Dage.

9. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

10. En Lokalformand forespørger, hvorledes han skal forholde sig overfor Spørgsmaalet om Kontingent for et Medlem, der har været syg 7 Dage, 3 Dage i den første Uge, 4 Dage i anden. — Naar et Medlem har arbejdet 3 Dage af en Uge, skal det betale Kontingent, selv om det har 4 Sygedage i Ugen.

11. Et Medlem, der er sygt og vil gaa over til Fotografien, forespørger, hvorledes hans Stilling bliver medens han lærer. — Som overgaaet til anden Livsstilling med fuld Kontingent.

12. Køge Lokalafdeling andrager om et Skab. — Bevilgedes.

13. Skrivelse fra Bladudgiverforeningen, hvori anmodes om, at Dansk typ. Forening vil indsende Regning over de i Bladudgiverforeningen ifaldende Udgifter ved Tarifens Trykning. Det vedtoges at ansætte hver af de to Principalforeningers Andel til 20 Kr. = 1/3 af Omkostningerne ved Rentrykningen.

14. Verband deutscher Buckdrücher fremsender Protokol over Generalforsamlingen i Mainz i Juni 1899 samt Uddrag af de der fattede Beslutninger og de ny Love tilligemed de i et Styrelsesmøde som Følge af Lovændringerne vedtagne Beslutninger. I Henhold hertil erholder Medlemmer af gensidige Foreninger, der har ydet 6 Ugebidrag (til egen Forening) 1 Rmk. daglig i 280 Dage; bliver et Medlem afskediget for Hævdelse af Tarifen, erholder han denne Understøttelse, selv om han ikke har udredet 6 Ugebidrag. Efter 75 Ugebidrag faas 1 Rmk. 25 Pf. i 280 Dage. Medlemmer, der bliver syge paa Rejsen, faa 7 Ugers fri Forplejning paa Sygehus og 1 Rmk. om Ugen i Penge, selv om de iøvrigt ikke er understøttelsesberettigede. Naar gensidige Foreningers Medlemmer have ydet 26 Uger til Verband deutscher Buckdrücher, er de ligestillede med tyske Medlemmer i Henseende til Understøttelse paa Stedet.

Resten af Sagerne udgik til Behandling i et nyt Møde.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I F.: Sætter Einer Chr. Bruzelius, udlært 14/10 99 hos Th. Nielsen (Ludv. Jørgensen), Sætter Lauritz Vald. Nielsen, udl. 14/10 99 hos Truelsen (arb. s. St.). Hermann Wessel Martin Bjørn Petersen Grevlund, udl. 1/1 99 hos Jordan (Rigsd.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 618, Chr. Fyrwald (arbl.) og 1580, Ferdinand Cornelius Petersen (Ludv. Jørgensen) begge fra Rejse. 611 (Sv. Typogr.) L. Chr. Nielsen (I. Cohen) fra Malmø.

Bortrejste: 1356, Ignatz Matjeka (N. & Lyd.) til Assens.

Døde: Trykkerimedhjælper Oskar Hansen (Pol.) 45 Aar. Af Ligk.: Frederik Adolf Crone, 71 Aar.

Udmældt (af F.): Trykker Louis Andreas Nielsen (Qvist).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

17. Oktober: *Nakskov, Ringsted* og *Herning*. 18. Okt.: *Næstved, Nykøbing F.* og *Nykøbing M.* 23. Okt.: *Svendborg, Vejle, Aalborg* og *Slagelse.*

Kolding, den 24. Oktbr. 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Odense, Trykker Axel Frederiksen, udl. 14/10 99 paa Fyns Tid.s Bogtr. (aflagt Svendeprøve for offenl. Komm.), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Thisted, 1251, Marinus Larsen Yde. Næstved, 801, Oskar Olsen fra Slagelse (i Plads). Horsens, 1127, Chr. Sonnenburg fra Helsingør (H. Avis), 966, Martin Madsen fra Aarhus (Schur & Co.), 1291, Harald A. Sørensen Fisker fra Kbhvn. (syg) og 1084, Chr. Sørensen-Kjeld fra Aarhus (H. Avis). Ringkøbing (Struer), 1244, Laur. Højer (M. Christensen). Rudkøbing, 1091, Harald Jensen (fra Fredericia). Kolding, 1076, Emil Stecher (fra Rejse).

Bortrejste: Fredericia, 1091, Harald Jensen til Pl. i Rudkøbing. Hillerød, 1311, Emil Chr. Jacobsen paa Rejse. Esbjerg, 312, Hans Bech til Kbhvn. Kolding, 1244, Lauritz Højer til Pl. i Struer.

Udmældte: Rønne, 1340, Karen Kathrine Margrethe Kofoed og 1339, Manna Caroline Dam.

Udslettet for Rest.: Holbæk, 830, H. Christensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10 præcis: Bøfgilde og Sold. Tegning Fredag hos STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. *Fredag og Lørdag varme Retter.*

Admiralgade 19, 1.

Sætter-Trykker søges.

En dygtig Sætter-Trykker kan faa fast Plads i en sjællandsk Provinsby. Der er Elektromotor som Drivkraft. Billet mrkt. »Ø 103« bedes snarest indlagt paa Ekspeditionskontort.

Noget brugt Skrift,

passende til et mindre Akcidenstrykkeri, samt en **god Maskine** (Trædepresse) ønskes til Købs. Prøver og Pris og mulige Vilkaar, det kan købes paa, bedes sendt til Typograf L. HVEISEL, Norsgade 29, 1., Aarhus.

En absolut dygtig og paalidelig **Typograf** (flerraarig Faktor), kendt med alle i et Trykkeri forefaldende Arbejder, ønsker Plads til November eller senere enten i en Provinsby eller København, helst som Beregnings- eller Akcidenssætter. Billet mrkt. »Sætter« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS — **ADOLPH WULFF** — KØBENHAVN — GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS — **Adolph Wulff** — **Københavns.** — GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 3 NOVEMBER 1899 XXVI AARGANG

De tre typografiske Organisationer
afholder
en ekstraordinær
Fælles-Generalforsamling
Søndag den 5. November Kl. 11
i Arenateatret.
Dagsorden: **Maskinsættertarifen.**
STYRELSERNE.

Til Generalforsamling.

ATTER stævner Københavns Typografer til Generalforsamling, og denne Gang maa ingen blive hjemme. Da det gælder en Sag af stor Vigtighed — ja alle Typografers Fremtid — kunde jeg have Lyst til at henvende et Par Ord til Bogsætterne.

Mange Bogsættere er vist af den Anskuelse, at en Generalforsamling med Dagsorden: Maskinsættertarifen, kun er noget for Bladsætterne og ikke i mindste Maade angaar Bogsætterne. Dette er imidlertid en Vildfarelse, som enhver Typograf, hvad enten han er Bog- eller Bladsætter, straks maa se at komme bort fra, thi at ogsaa Maskinerne vil komme til at skade os Bogsættere, er desværre altfor sikkert. Vi behøver ikke at tænke os Maskinerne indført i Bogsætterierne for at være klar over dette, men kun huske paa, at de af vore Kolleger, der i Bladene bliver overflødiggjorte, naturnødvendigt maa søge deres Beskæftigelse i Bogsætterierne, ved Pladser, der i Forvejen er efterstræbt af arbejdsløse Kolleger. Men ogsaa Bogsætterierne vil inden lang Tid forsøge Arbejde udført ved Maskinernes Hjælp, og da vil Bogsætterne føle — paa samme Maade som Bladsætterne nu føler — hvor nødvendigt det er for os **alle** at have Haand i Hanke med, paa **hvilken Maade** vore »Jærn-Kolleger« skal udføre **vort** Arbejde. Det kan allerede nu med Sikkerhed siges, at et herværende større Bogtrykkeri har besluttet med det første at indføre Maskinerne. Vi har en Pligt overfor os selv og vor Familie til ikke at blive staaende som ligegyldige Tilskuere overfor den Udvikling, der er i Færd med at berøve os Brødet. Er vi ligegyldige, ja da har vi ikke fortjent bedre Skæbne.

Bladsætterne er sig denne Sags Alvor bevidst, hvilket ganske tydeligt gav sig Udslag paa sidste Generalforsamling, hvor kun et ringe Antal Bogsættere havde givet Møde. Vi andre maa tage Lære af dette.

Københavns Typografer har før vist, at de kan møde op, naar der staar noget paa Spil — de vil ogsaa gøre det denne Gang!

Thi **der staar** noget paa Spil!

Hvad kan det nytte, at vi fik en forhøjet Tusindbetaling og mange andre Goder ved den ny Tarifs Indførelse, naar Maskinen nu tager Arbejdet fra os?

Vi vil være medbestemmende om dens Anvendelse! Vi vil, at saa faa som mulig af vore Kolleger kommer paa Gaden for disse »Navle-Svendes« Skyld!

Ingen maa derfor sidde hjemme, men **alle** skal være i Arenateatret paa Søndag Kl. 11 — saa faar Københavns Typografer et godt Resultat! —l —n.

Delegeretmødet.

FRA Forretningsudvalget er der nu tilsendt Lokalforeningerne Stemmesedler angaaende Repræsentationen til det forestaaende Delegeretmøde den 10. December.

Sammen med Stemmesedlerne følger en lang Henvendelse til Medlemmerne, hvori der ret kraftigt argumenteres *for* Forbundsstyrelsens Forslag om *en indskrænket Repræsentation* til Delegeretmødet. Dette Forslag *har allerede mødt* og vil *ganske sikkert møde mere Modstand*, og — jeg vil straks sige det rent ud — jeg synes det er meget forstaaeligt. At hver af de tre Foreninger skulde nøjes med en Repræsentation paa nogle faa Mand, er aldeles usmagelig; det er en Bid, som Medlemmerne vist vil faa noget svært ved at goutere.

Det hedder i Forretningsudvalgets Cirkulære, at: »Der er altsaa *ikke noget lovstridigt* i, at »Dansk typ. Foren.« og »Den typ. Foren.« kun lader sig repræsentere ved hver 8 Medlemmer« osv.

Tillad mig at gøre den Bemærkning, at der er da strængt taget *heller ikke noget lovmedholdeligt* i den indskrænkede Repræsentation; jeg kan ikke finde, den har nogen Hjemmel i Lovene. Det er — det er — en lille Fortolkning.

Saa slaas de »økonomiske« Strænge. Der nævnes, at vi for ikke længe siden har haft Delegeretmøde, og saa gaar *Forbundsstyrelsen* og *Forretningsudvalget* ud fra, *at »den mindre Repræsentation lige saa godt vil være i Stand til at varetage Foreningens Interesser som en fyldigere Repræsentation«*. Det vil senere vise sig, hvor mange af Medlemmerne der deler denne Anskuelse. *Jeg* hører ikke til disse.

Jeg synes forøvrigt, at det er en ret mærkelig Udtalelse — navnlig naar der ses hen til, *hvem* det er, der tales til.

Saa kommer der en Udtalelse — den, der har foranlediget, at jeg har skrevet min Artikel — og heri hedder det bl. a.: *». . . og da man sikkert tør gaa ud fra, at Mødets Beslutninger vil blive de samme, hvad enten vi sender 8 eller 32 Delegerede (fuld Repræsentation), saa ser vi ikke, hvorfor man skulde foretrække at sende 32 Delegerede«* osv. (Her følger saa en økonomisk Klagesang og en Oplysning om, hvor meget der kan spares ved den indskrænkede Repræsentation). Vi har jo forresten paa Tiden et andet økonomisk Spørgsmaal — et *Diætspørgsmaal* — fremme, men her skal vi maaske ikke være »økonomiske«?

Jeg vil gærne have Lov til at sige, at jeg finder det at være *en ganske mærkværdig* — jeg kunde fristes til at sige *løs* — Paastand, at man »sikkert tør gaa ud fra«, at Beslutningerne vil blive de samme, *enten* der kommer en indskrænket *eller* en fyldig Repræsentation!!

Det er — synes jeg — i hvert Fald *højst usandsynligt*.

Endelig er der Forslaget fra Hillerød. Det er »noget eller ingen Ting«. Det er nærmest en Absurditet.

Jeg har, som det vil fremgaa af ovenstaaende, absolut ingen Fidus til den »indskrænkede« Repræsentation; jeg vil haabe, jeg har mange Meningsfæller. *Jeg vil derfor opfordre Kollegerne rundt omkring til at stemme* **Nej** *til Forslaget om indskrænket og forlange* **fuld** *Repræsentation*. Derved tror jeg, at vore Interesser varetages mest betryggende.

Skal vi være enige om det?

Aarhus, den 30. Oktober 1899. SØREN HANSEN.

Hr. Redaktør! Da der nu er fremkommet saa mange Udtalelser om den indskrænkede Repræsentation ved det ekstraordinære Delegeretmøde og Forretningsudvalget desuden har udsendt Stemmesedler angaaende dette Spørgsmaal, turde jeg maaske bede om Plads i *Typ.-Tid.* for et Par Linier vedrørende den samme Sag.

Vi herude i Provinserne har bestandig klaget over, at der bliver brugt for mange Penge til Administrations- og Repræsentationsudgifter, vilde det da ikke være paa sin Plads, om vi menige Medlemmer fulgte Forbundsstyrelsen i dens Forslag om kun at sende 1 Delegeret for hver 100; herved vilde vi spare vor Organisation for en stor Sum, — hvad allerede Forretningsudvalget i sit Cirkulære klart har paapeget — og dog opnaa at faa det samme Resultat. Det er dog kun et ekstraordinært Delegeretmøde, og som derfor skal slutte saa hurtig som mulig, ja helst paa én Dag, men gaar vi nu hen og vedtager, at der skal være fuld Repræsentation, da vil Følgen let blive den, at Diskussionen vil trække saa langt ud, at Mødet vil strække sig ud over 2 Dage — for saa tilsidst ligegodt at lade det, man ønsker vedtaget eller forkastet, gaa til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne. At det vil blive en betydelig Forøgelse af Udgifterne ved blot at regne tabt Arbejdsspild og Diæter for 32 Delegerede i blot 1 Dag mere end paaregnet, behøver man ikke at være nogen stor Regnemester for at se. Og har vi Raad til denne Forøgelse af Udgifterne, som vi absolut maa tage med i Betragtning? Jeg mener nej. Vel er de Sager, der staar paa Dagsordenen, af stor Vigtighed; men jeg finder dog ikke, der er Spor af Anledning til at lænse vore Kasser for 10—1200 Kr., — hvad jeg i saa Tilfælde anser for det mindste, der vil blive Tale om — naar vi kan nøjes med 200 Kr. og dog faa — samme Resultat.

Mit Raad er derfor til Kollegerne: Stem for den **mindste** Repræsentation, derved gavner vi Organisationen bedst.

Den 30. Oktober 1899. *A.—Ø.*

Et lille Raad!

Af H. BILLE-TOP.

DER er en Ting til, som alle, baade syge og sunde, bør gøre, som koster saa uendelig lidt, og som let bliver til en Vane; det er at holde sig for Munden med Haanden eller Lommetørklædet naar man nyser eller hoster! Det er kun almindelig Dannelse og tillige et meget virksomt Beskyttelsesmiddel mod Sygdom.

Ved Hosten, Nysen og i det hele taget stærke Udaandinger udsendes der en Støvregn af meget fine Spytdraaber, indtil 1 Alen fra Vedkommende, hvad man kan overtyde sig om ved at lade en Brystpatient hoste eller nyse paa et Spejl. Disse Draaber er meget lette og kunne holde sig svævende i Luften i ½ Time eller mere, før de synke ned paa Gulvet eller sætte sig paa Væggen eller Pultene; de er meget lettere end f. Eks. forstøvet Spyt, der kun kan rejses ved temmelig stærke Luftstrømninger, og som atter hurtigt sætter sig; de kunne sikkert trænge langt dybere ned i Luftvejene end forstøvet Spyt, som vil aflejre sig, i Fald det indaandes, for største Delen i Næsens, Svælgets og Strubens Krinkelkroge for derfra atter at udsondres ved Hoste, Rømning, Pudsen Næse o. lign.; de kunne endelig indeholde Tuberkelbaciller, naar de kommer fra en Brystsyg. Disse Svampe er jo meget smaa; der gaar over 17,000 paa en Tomme af de korteste og 6500 af de længste, naar man lægger dem i én Linje efter Længden. Hvis man lægger dem Side om Side gaar der over 170,000 af de tyndeste og over 86,000 af de tykkeste.

Der er ingen Tvivl om, at Smitte kan paaføres ved Indaanding af disse Draaber, og Tilfældet med de fire Basser i Typografernes Sangforening, der med korte Mellemrum alle blev tuberkuløse, lader sig forklare herved, naar man betænker, at de samme Stemmer staa ved Siden af hinanden og ofte synge med Ansigtet vendt imod hinanden. Hvis en af dem har været tuberkuløs, vil han let kunne udstøde ved de stærke Udaandinger saadanne Spytdraaber, og de andre vil da ved de dybe Indaandingsbevægelser, oven i Købet gennem Munden, let kunne have faaet Draaberne dybt ned i Luftvejene. Tuberkuløse Sangere bør derfor udskydes; Sang er heller ikke sundt for dem!

I den lille Bog »Om Tuberkulose«, der er udgivet af Lægeforeningen og uddeles gratis af Lægerne til de syge og deres Slægt, staar der (Side 3), at der er ingen Fare for Smitte ved de Brystsyges Udaandingsluft. Dette er ikke mere rigtigt, idet det kun gælder for almindeligt, roligt Aandedræt og Tale. Ved *stærke* Udaandinger har det senere vist sig, at Brystsyges Udaandingsluft kan være bacilholdig.

Naar man altsaa faar en Brystsyg paa Sætteriet, da maa man ved en eller anden hensynsfuld List faa ham anbragt lidt til en Side, ved en Pult, der staar opad en Væg, eller ved en isoleret Pult, for at undgaa Genboer, samt med en Spyttevase ved Siden, hvori der i Fluetiden er kommet et Stof som f. Eks. raa Karbolsyre, som Fluerne skyr. Tyske Hygiejnikere har foreslaaet at samle de Brystsyge i et Værelse for sig; det synes mig raat og heller ikke nødvendigt, naar de syge og de sunde gør deres Pligt. Ja, man har endog foreslaaet helt at udelukke dem fra Stuearbejde!

Rengøringen i slige Officiner, særlig i den nærmeste Omegn af de Brystsyge, og Udpustningen af de Brystsyges Kasser, ligesom »Fiskepilleriet« bør naturligvis foretages med Forsigtighed, saa Støvet ikke ophvirvles og indaandes. Bacillerne er sejglivede, særlig i Mørke, hvor de kan holde sig i Maaneder. I Solen dræbes de derimod i Løbet af 5—20 Minutter, i klart Dagslys i 6—7 Dage!

Generalforsamlinger og Møder.

Frederikshavns Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 25. Oktober ordinær Generalforsamling, paa hvilken Kvartalsregnskabet, der balancerede med 146 Kr. 92 Øre, fremlagdes og godkendtes. — Et Forslag om Indmeldelse under den stedlige Fællesorganisation forkastedes med 3 St. mod 3. — Det vedtoges at oprette en Privatkasse til Understøttelse af Ikkeunderstøttelsesberettigede, Kontingent 10 Øre ugentlig. — Der udtaltes Protest mod Forhøjelse af Formandens Rejsediæter og mod den Indskrænkning i Repræsentation, som indeholdtes i Forbundets Forslag til det ekstraordinære Delegeretmøde.

Under Omtale var, at der intet Svendehjem fandtes der i Byen. Et Medlem oplyste, at rejsende Typografer kunde faa Logi paa Hotel »Cimbria« for 50 Øre mod Fremvisning af Medlemsbogen.

L. C. C.

Odense Lokalafdeling

afholdt Fredag den 27. Oktober ordinær Generalforsamling paa Hotel »Postgaarden«. Lokalafdelingsregnskabet, Lock-outregnskabet og Ekstrakassens Regnskab oplæstes og godkendtes. Derefter udspandt der sig en livlig Diskussion angaaende Indbydelsen til Delegeretmødet. Alle Talerne var afgjort imod dette lidet repræsentative Delegeretmøde, og følgende Resolution, som er tilstillet Forbundsstyrelsen, vedtoges enstemmigt:

»Generalforsamlingen misbilliger det af Forbundsstyrelsen foreslaaede Delegeretmøde *med indskrænket Repræsentation*, idet den formener, at saa vigtige Ændringer ikke derved kan faa fyldestgørende Afgørelse. Særlig vil Generalforsamlingen protestere mod Fastsættelsen af Diæternes Størrelse til *8 Kroner* til Forbundets Repræsentant.«

ALFRED BREDAHL,
Sekretær.

Aarhus Lokalforening

afholdt Generalforsamling den 27. Oktober. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Ekstrakassens Regnskab fremlagdes og godkendtes. — Lokalforeningen havde arrangeret 2 Dilettantforestillinger, hvorved bl. a. opførtes en Revy. — Det er Formaalet at danne et Biblioteksfond og, Overskudet fra Forestillingerne, 338 Kr. 9 Øre, er tilflydt dette. — Arbejdsforholdet paa et herværende Trykkeri var Genstand for en Del Diskussion, hvorunder oplystes, at Forholdet paa et tidligere Tidspunkt ikke var overensstemmende med Tarifen, men at dette senere var ordnet. — Forbundsstyrelsens Forslag om den indskrænkede Repræsentation paa Delegeretmødet den 10. Decbr. blev vedtaget med 14 St. mod 10. — Forslaget om Kontingentforhøjelse vedtoges med 24 St. mod 9. — Under en Diskussion om Oprettelse af et Foreningstrykkeri viste Stemningen sig omtrent lige for og imod. — Ved Afstemning om Forhøjelse af Diæterne var 9 for og 10 imod; men

det maa bemærkes, at Forsamlingen, som ved Mødets Begyndelse var 42, paa dette Tidspunkt var svundet ind til Halvdelen heraf. — Generalforsamlingen hævedes Kl. 11. P. CHRISTIANSEN.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 1. November extraordinær Generalforsamling paa »Fremad«. De fra Forbundsstyrelsen modtagne Cirkulærer drøftedes udførligt, hvorefter nedenstaaende Resolution vedtoges:

»Generalforsamlingen anbefaler Medlemmerne Landet over at stemme *for* fuld Repræsentation til Delegeretmødet.

I Tilfælde af, at den indskrænkede Repræsentation vedtages, opfordres Repræsentanterne til at protestere paa Delegeretmødet, og forlange ethvert Forslag sat under almindelig Afstemning.«

Som Delegerede vedtog man at indstille L. V. HANSEN og JUL. MORTENSEN.

KONCERT OG KOMEDIE

SØNDAG DEN 19. NOVEMBER KL. 6

I LARSENS LOKALE SCT. ANNÆ PLADS 13

TIL FORDEL FOR

ARBEJDSLØSE OG TRÆNGENDE TYPOGRAFER VED JULETID

VI har i Aar haft langt større Arbejdsløshed end i Fjor. Udsigterne til Julen ere derfor mørke i adskillige af vore Kollegers Hjem, hvorfor vi haaber, at Standens sædvanlige Interesse for vor Juleuddelingsfest ogsaa i Aar maa bringe et Udbytte, der kan afhjælpe de værste Savn.

PROGRAM:

* * * Sværdsång
A. GULDBRANDSEN: Foraarssang
O. BORG: Tonernes Flugt
ABT: Tre Skaaler.
Typografernes Sangforening.

TOSTI: Serenade
VIEUXTEMPS: Tarantelle
For Violin. Hr. kgl. Kammerm. *J. Borup.*
Akkompagnatrice: Fru *Dagmar Borup.*

J. P. E. HARTMANN: Jægersang af »Syvsoverdag«
LEOP. ROSENFELD: Sakuntala
KRÖYER: Verbum amara
C. J. HANSEN: Vægternes Svanesang
Typografernes Sangforening.

EN POKKERS TØS,

Farce med Sange i 1 Akt af Erik Bøgh.

Personerne:

Fru Graa ..... Fru A. Krause.
Anna, hendes Datter ..... Fru Lüders.
Møller ..... Hr. Harald Petersen.
Adolf Møller ..... Hr. Krause.
Jeannette, i Tjeneste hos Fru Graa .... Frk. Petersen

Handlingen foregaar hos Fru Graa.

Billetter à 75 Øre til de 12 numererede Rækker faas kun hos Hovedkassereren, Hr. C. BYNCK og hos Hr. V. BERGENHOLZ. Billetter à 50 Øre faas om nogle Dage hos Inkassatorer og Sangere samt hos Hr. MØLLER. **Intet Billetsalg ved Indgangen,** der aabnes Kl. 7.

Den typografiske Forening: JOHAN MØLLER. CHR. CHRISTENSEN.
Ny typografisk Forening: ANTH. LARSEN. N. JACOBSEN

Den typ. Trykkerforening: A. MICHELSEN. JOHS. TORP.

Typografernes Sangforening: ALBERT AUENER. C. E. BYNCK. CHR. E. HANSEN.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Præstø: Præstø Folkeblad.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Nær og fjærn.

Det store, aarlige Karneval vil blive afholdt i Københavns Koncertpalæs samtlige Lokaler Lørdag den 3. Marts. Af Festudvalget vil der ved den Lejlighed blive gjort særlige Anstrængelser for at møde med et Program, der kan staa Maal med det bedste og fornøjeligste, som overhovedet nogensinde er budt paa det Omraade. De fremkomne Idéer er storslaaede og mangeartede, men, da det allerbedste ikke er for godt, forventer man tillige, at fantasirige Kolleger vil tilstille Festudvalget yderligere gode Planer, som, naar de viser sig fortræffelige og realisable, ikke vil blive uden Paaskønnelse — ogsaa i pekuniær Henseende. Foreløbig er kun fastslaaet, at man vil søge at sikre sig det største og bedst mulige Musikkorps, antagelig den kgl. Livgardes, at Dansen, som sidste Aar, vil gaa uafbrudt hele Natten, at den mindre Sal omdannes til Variété, forsynes med aktuelle, humoristiske Vægdekorationer og tjener til Tumleplads for nye, fortrinlige Variétékræfter og Fremførelsen af en munter — Revy af et fint og anerkendt humørfyldt Mærke.

Mærkedage i November Maaned. 2. Novbr.: Dalum Papirfabrik 25 Aar. 20. Novbr. er det 15 Aar siden Den typ. Forening sluttede sig til De samv. Fagf. og V. Petersen valgtes ind i Styrelsen.

Grænsefolk. Fra A. Christiansens Kunstforlag er der blevet os tilstillet 1. Hæfte af Carl E. SIMONSENS »Grænsefolk«. Bogen, der udkommer i 20 Hæfter med en Mængde Illustrationer, er en Skildring af Begivenhederne i 64 og Tiden, der fulgte efter, uden — som Forlaget siger — at være nogen Forherligelse af Krigshaandværket. Vi er selvfølgelig ikke i Stand til paa det nuværende Tidspunkt at kunne udtale os om, hvorledes Indholdet bliver, men derimod giver 1. Hæfte et godt Begreb om det Udseende, Bogen vil faa, naar den en Gang foreligger komplet. Den bliver trykt i Græbes Bogtrykkeri paa fint Papir, men alene det, at «Grænsefolk« udgives paa Christiansens Kunstforlag, er jo Garanti nok for, at Bogen vil blive en Pryd i ethvert Bogskab. Hvert Hæfte koster 25 Øre.

Jubilæum som Sætter i 25 Aar kunde Typograf CHR. AD. RASMUSSEN ved *Jyllandsposten* fejre den 14. Oktober. Rasmussens medarbejdende Kammerater arrangerede i Anledningen en lille Fest, hvorved herskede en kammeratlig og hjærtelig Stemning, der gav sig Udtryk baade i Tale og Sang. —n.

Nordisk Trykkeri-Tidende, udgivet og redigeret af Trykkeribestyrer AUG. MORTENSEN i Kristiania, er med 8. Aargangs Nr. 8 ophørt at udkomme. Med den ringe Støtte, som Typograferne gennemgaaende yder Fagliteraturen, er det i og for sig et Under, at Bladets Levedygtighed har strakt sig over et Tidsrum af halvottende Aar, men er der da ogsaa ganske sikkert bragt betydelige pekuniære Ofre for at holde det oven Vande. Gode journalistiske Ævner og teknisk Fagdygtighed gjorde Bladet til et saa interessant og smukt Organ, at dets Ophør maa mødes med Beklagelse.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Peter Petersen, Nordjylland.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. H. C. Andersen, Nygade 6 c. Træff. 12—12 og 7—8.
Fredericia: Typ. N. J. Clausen, Dronningensgade 6 c., St. Kontortid: 1—2 Midd. og 7—8 Aft.
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Frederikshavns Avis.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen.
Hobro: Faktor Poul Halse.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259. Træffes 12—1¼ og efter 6½ Aften.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Højskolebladet.
Køge: Typ. J. Chr. Henriksen, Vestergade.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Alb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. H. P. Køhke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Præstø: Typ. Hermann Hansen, Møllers Hotel.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Chr. M. Andersen, Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund.
Rønne: Typ. Niels Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. Holger Rasmussen.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Fr. Guldager-Hansen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. Georg Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogh. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 24. Oktober.

1. Et Medlem i Silkeborg, der er sygt og tilraadet at indlægge sig paa en Klinik i Aarhus, anmoder om Tilladelse til at nyde Sygehjælp der. — Tillodes.

2. Et Medlem ønsker at flytte Underst. p. St. fra Thisted til Frederikshavn og at opholde sig i Tolne Stationsby. Tillodes paa Betingelse af, at der kan træffes en Ordning med Lokalfmd. saaledes, at denne er i Stand til at kunne føre Kontrol.

3. Et Medlem i Thisted er indlagt paa Sygehus til vederlagsfri Behandling for Difteritis. Der forespørges, om Vedkommende er berettiget til Sygehjælp. — Ja.

4. Fra Hillerød Lokalformand forespørges, om et Medlem kan blive ved at rejse frem og tilbage mellem de samme to Byer og vedblivende hæve Rejseunderstøttelse i dem begge. — Det nævnte Forhold kan ikke anses for lovmedholdeligt, da man derved etablerer en Art Understøttelse paa Stedet, selv om denne nydes paa to Steder, og da der altsaa paa denne Maade faas for 90 Dage, skønt Understøttelse paa Stedet kun kan nydes i 70 Dage.

5. Vejle Lokalafd. meddeler Sanktion paa Forretningsudvalgets Indrømmelse til Hr. Red. Hertz, der er meddelt under Post 6 i Mødet den 27. Septbr. — Til Efterretning.

6. Lokalformanden i Horsens meddeler, at et Medlem der i Byen har mistet den højre Haand under Arbejdet. Der forespørges, om hans Krav paa Organisationen ophører den Dag, da Lægen skriver ham rask. — Spørgsmaalet maa besvares bekræftende. Og da Vedk. ikke har været Medlem i 10 Aar (han er 22 Aar), vil han heller ikke kunne blive staaende i Foreningen for halvt Kontingent.

7. Sofus Utke besværer sig over ikke at have faaet Svar paa sin Henvendelse af $^{10}/_{10}$ til Forretningsudvalget før den 20. s. M. (om et for meget udbetalt Beløb i Underst. p. St.) og formener sig berettiget til nogen Understøttelse for den Tid, han ventede i København paa Svaret. — Forretningsudvalget maa henholde sig til sin Beslutning i denne Sag af 11. Septbr., offentliggjort i *Typ.-Tyd* 15. Septbr. og yderlig for Utkes Vedk. meddelt samme Dag af Formanden personlig til Lokalformanden i Svendborg, hvor Utke den Gang opholdt sig. Det finder ikke Anledning til at fravige den i sin Tid tagne Beslutning eller til at tilstaa Understøttelse, da Afgørelsen var behørig tilkendegivet Utke under hans Ophold i Svendborg (4 Uger før han blev ledig). — Hr. Utke besværer sig endvidere over, at den i sidste Møde foretagne Udregning af hans Skyld til Foreningen er urigtig, idet han nu opgiver kun at have faaet 27 Kr. for meget. — Udregningen er foretagen efter U.s egen Opgivelse; men nu, da Bogen er indsendt, viser det sig, at heller ikke hans ny Opgørelse er rigtig. Bogen viser, at U. har faaet 54 Dages Underst. p. St. og 6 Dages Rejseunderstøttelse = 60 Dage; han har altsaa kun 10 Dage tilbage og ikke, som han oprindelig opgav, 11 Dage. Der godskrives ham altsaa Kr. 12.50, som fradrages Skylden (27 Kr.), Restgælden er altsaa Kr. 14.50, der paaføres hans Bog som Laan.

8. Randers Lokalafdeling andrager om et Skab. — Forretningsudvalget har ladet lave nogle Skabe; af dem skal Randers faa et tilsendt, naar de bliver færdige.

9. Filialen i Grenaa, 3 Mdl., andrager om at blive Lokalafdeling fra November. — Hvis Filialen for Øjeblikket ikke har noget Mellemværende med Hovedafdelingen (Randers), vil den kunne blive regnskabsførende Afdeling fra Oktober, ellers maa den vente til Nytaar.

10. Fra Randers og Horsens var indkommet Protester mod den af Forbundsstyrelsen foreslaaede og af Forretningsudvalget tiltraadte indskrænkede Repræsentation paa forestaaende Delegeretmøde.

HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 25. Oktober.

Det meddeltes, at De samvirkende Fagforbund havde tilbagebetalt 2500 Kr. af det under Lock-out'en erholdte Laan paa 5000 Kr. — Skrivelse fra flere Arbejdsløse med Anmodning om Støtte af Kassen. Man kunde slet ikke tage Hensyn til Skrivelsen, thi dels var den anonym og dels var Indholdet meget upassende for Folk, som vil kaldes Typografer og er Medlemmer af Organisationen. — Et tidligere Medlem, som var udslettet paa Grund af Lock-out-Restance, ønsker atter at blive Medlem; henvistes til Generalforsamlingen. — Kassereren meddelte, at den af Brødr. Berg, som hidtil havde betalt Afdrag til Foreningen, var død, og at man derfor maatte være belavet paa at betragte det Beløb, man endnu havde til Gode, som tabt; det besluttedes at gøre Krav gældende i Boet.

O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: I S. L.: Niels Nielsens Hustru Anna Marie.

Tiltraadte: 1593, Hans Laur. Petersen (J. Jensen) fra Rejse. 312, Hans J. Bech (arbl.) fra Esbjerg.

Bortrejste: 1580, F. Corn. Petersen (arbl.) paa Rejse. 1231 (Dsk. t. F,), Axel Petersen (arbl.) paa Rejse. 1768, Jul. Samuelsen (arbl.) til Udlandet. 2867, Olaf H. Hansen (I. Cohen) til Udlandet. 882 (Dsk. t. F.), Joh. Chr. Døhr (arbl.) til Pl. i Skelskør. 507, Laur. Ebbesen (arbl.) paa Rejse. 2922, Jul. C. Th. Jørgensen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

Den 28. Oktober udsendtes til samtlige Afdelinger en Redegørelse med vedhængende Stemmeseddel ang. Repræsentation ved Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde den 10. December. Stemmesedlen og Forslag til Repræsentation maa være Forretningsudvalget i Hænde senest den 19. November.

Ny Lokalafdeling.

I Grenaa er oprettet en Lokalafdeling paa 4 Medlemmer med Forretningsfører C. M. BLOMBERG, *Demokratens* Kontor, som Formand.

Kolding, 30. Okt. 1899. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

24. Okt.: *Nyborg, Holbæk, Hobro, Assens, Hillerød, Hjørring, Viborg, Ringkøbing.* 25. Okt.: *Thisted, Maribo, Skanderborg.* 27. Okt.: *Rønne.* 28. Okt.: *København* (Den typ. Foren.s Afd. af Dansk Typografforbund), *Aarhus.* 30. Okt.: *Faaborg.* 31. Okt.: *Odense* og *Varde.*

Kolding, den 31. Oktbr. 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Ny Medlemmer: Kolding, Theodor Nielsen og Rasmus Peter Lindegaard Christoffersen (begge udlært paa Højskolebladet og aflagt Svendeprøve). Randers, Jens Kristian Jensen, udl. $^{1}/_{11}$ i Rand. Venstreblad (arb. s. Sted). Andreas Heinrich Frederik Wolff, udl. i Folkebladet i Haderslev $^{1}/_{11}$ 93, tidl. Medl. af Den typ. Foren., sidst arbejdet i England (Randers Venstreblad). Odense, Sætter Julius Porst, udl. $^{31}/_{10}$ 99 paa Merkantiltrykkeriet (aflagt Svendeprøve for offenl. Kommission), arb. s. Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 1166, Peter Petersen fra Vejle (Dgbl.) og 1375, Sophus Hansen fra Rejse (Dgbl.). Assens, 1356, Ignatz Matjeka fra Kbhvn. (arbl.). Randers, 1056, Paul Chr. Christensen Schjørslev fra Rejse (Elmenhoff & Søn). Frederikshavn, 1276, S. Schultz fra Rejse (i Pl.) og 1063, Julius O. Thomsen fra Thisted (arbl.).

Bortrejste: Frederikshavn, 874, N. Henriksen til Randers (arbl.). Nykøbing F., 95 (Norsk Centralf.), Emil Hansen fra Rejse. Holbæk, 1252, Carl V. Christensen til Kolding (Askov).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Fuldtalligt Møde særlig af 2. Basser. STYRELSEN.

T. S. Paa given Anledning gøres d'Hr. Medl. opmærksom paa, at Øvelserne begynde præcis Kl. 7½ Torsdag Aften og Kl. 10 Søndag Form. — Da der de første Aftener vil blive indøvet en Del nye *forberedende Øvelser* anmodes Medlemmerne om at komme præcis for at lære disse.

Husk: Reckøvelser hver Søndag Kl. 10.

ANNONCER

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. *Fredag og Lørdag varme Retter.*

Admiralgade 19, 1.

Noget brugt Skrift,

passende til et mindre Akcidenstrykkeri, samt en **god Maskine** (Trædepresse) ønskes til Købs. Prøver og Pris og mulige Vilkaar, det kan købes paa, bedes sendt til Typograf L. HVEISEL, Norsgade 29, 1., Aarhus.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 10 NOVEMBER 1899 XXVI AARGANG

Ligegyldighed.

DEN Ligegyldighed, hvormed en stor Del Kolleger omfatter Anvisningskontoret, illustreres bedst ved den Karantænebyge, der faldt i et tidligere Forretningsudvalgsmøde. Hvor ubehagelig en saadan Skylle kan være for Modtagerne og hvor pinlig det er for Forretningsudvalget at skulle skride til saadanne Midlers Anvendelse, har det dog været absolut nødvendigt for om muligt at vække Medlemmerne til Eftertanke om deres Organisationspligt.

Anvisningskontoret er jo ikke oprettet helt hen i Vejret eller for at skaffe Formanden noget at bestille, men for at kunne skaffe en mere livlig Omsætning paa Arbejdsmarkedet til lige Gavn for det enkelte Medlem, som rammes af Arbejdsledigheden, og for Organisationen.

Har vi en stor arbejdsledig Hær, er det et økonomisk Tab for Organisationen, for det første derved, at den taber Kontingentindtægt, for det andet ved, at den maa udrede en betydelig Sum i Understøttelse, og for det tredie trykker en stor arbejdsledig Hær Arbejdspriserne, hvilket atter har til Følge, at de opnaaede Minimumslønsatser udvikler sig til at blive Maksimumslønninger.

Det er derfor forkasteligt, at en ikke ringe Del Kolleger særlig tilstræber Overarbejde, hvorved deres lave Løn stiger til mere passende Højder; thi de besværliggør derved i høj Grad Arbejdet for at skaffe passende Lønninger for ordinær Arbejdstid, idet Principalerne altid regner med de Lønninger, der udbetales, uden Hensyn til i hvilken Tid de tjenes.

Denne Fremgangsmaade fra Kollegernes Side virker altsaa først og fremmest skadelig for d'Hrr. selv, men træder tillige hindrende i Vejen for Anbringelsen af ledig Kraft.

Paa den anden Side véd man, at de ledige Kræfter — og for den Sags Skyld ogsaa mange arbejdende — har udmærket Tid til at bombardere Arbejdsgiverne med Tilbud om Arbejdskraft saaledes, at disse ofte har indtil et halvt Hundrede Tilbud liggende, selv om der slet ikke er Udsigt til, at der kan blive noget Arbejde det paagældende Sted. Følgen deraf er, at Arbejdsgiverne møder ethvert berettiget Lønkrav eller selv det beskedneste Ønske om en tidssvarende Reform med Afslag og Henvisning til, at vil de ikke arbejde dèr, saa er der nok andre, der vil. »Jeg har Hundreder af Tilbud liggende, der er glade ved at arbejde for den Betaling og under de givne Forhold«.

Ogsaa dette bør være anderledes.

Parolen for de arbejdende bør være: Intet Overarbejde og Henvisning til, at Typografernes Anvisningskontor er i Stand til at skaffe Arbejdskraft.

Og for de ledige Kræfter og de arbejdende, der søger andre Pladser: Intet Tilbud om Arbejde andre Steder end til deres Organisations Anvisningskontor; thi andet besværliggør Organisationernes Arbejde for at regulere og forbedre Arbejdsbetingelserne.

Men naar Anvisningskontorerne saaledes kommer til at spille en fremtrædende Rolle i vore Organisationsbestræbelser, saa er det selvfølgelig en Nødvendighed, at Medlemmerne til Punkt og Prikke opfylder de lovforeskrevne Forpligtelser, saaledes at man ikke besværliggør og fordyrer Administrationen deraf mere end højst nødvendig og at Kontoret stadig er i Stand til hurtig at ekspedere ethvert Krav om Arbejdskraft efter Ønske. Dette lader sig kun gøre, naar Kontoret til ethvert givet Tidspunkt véd, hvor det kan træffe den Arbejdssøgende. Her gælder ingen Undskyldning om, at »være flyttet hen i en anden Gade«, at »jeg blot var rejst bort i nogle Dage« eller »midlertidig havde Arbejde her eller der« — thi hvilke Forviklinger noget saadant kan afstedkomme, vil følgende Eksempel blandt adskillige andre illustrere:

Fredag den 22. Septbr. tilskreves en Kollega P. i Aalborg om at møde i Plads i Silkeborg Mandag den 25., og hvis han skulde være engageret eller mulig til samme Dato have en anden Plads, da anmode M. samme Sted om at møde og i hvert Fald straks sende Svar til Kontoret. Den 25. er der imidlertid ingen kommen til Silkeborg, hvorfor Besværing herover var tilflydt Kontoret. Samtidig kommer Skrivelse fra M. om, at han har erholdt Arbejde i Aalborg. Nu gaar den fungerende Kontorbestyrer i Følge sin Skrivelse til P. selvfølgelig ud fra, at baade P. og M. har Arbejde og sætter sig derefter i telefonisk Forbindelse med Lokalformanden i Aarhus, hvor det viser sig, at to til Kontoret anmældte Kolleger ligeledes staa i Arbejde. Den ene af disse (B.) rejser dog til Silkeborg Onsdag den 27. — og træffer der Kollega P. fra Aalborg. Nu »slæber den paa«, som man siger i Horsens, og endte med 1 Aars Karantæne, fordelt paa 4 Medlemmer, og med at P. maa betale B.s Rejseudgifter. Saa oplyses det, at P. er flyttet og Brevet først kommen ham i Hænde om Tirsdagen, hvorefter han straks rutser afsted uden at meddele noget til Kontoret før Sammenstødet skete i Silkeborg. Det fremgik tillige deraf og senere fra Lokalfmd. i Aalborg modtagne Oplysninger, at M. saaledes havde ganske gyldig Grund til at blive forbavset over at være idømt 1/4 Aars Karantæne for ikke at have opfyldt sine Forpligtelser overfor Anvisningskontoret.

Naa — for M. opløstes Gaaden og Karantænen hævedes, men det bør for andre tjene som Opfordring til ikke at være ligegyldig i deres Forhold til Anvisningskontoret; thi jo større Punktlighed og Hurtighed, man lægger for Dagen i sit Forhold til Anvisningskontoret, desto bedre er dette i Stand til at opfylde sin Opgave samt virke tilfredsstillende for Arbejdsgiverne.

At Arbejdsledigheden kan have en sløvende Indvirkning paa Ordenssans og Pligtopfyldelse samt at den kan udvikle en vis Ligegyldighed, er udenfor al Tvivl. Men naar Lokalafdelingsformanden er forsynet med Brevkort, hvorpaa er trykt Adresse: »Typografernes Anvisningskontor, Kolding«, og iøvrigt med Tekst, der kun ved at tilføje et Par Pennestrøg giver Kontoret tilstrækkelig Oplysning, saa maa Ligegyldigheden ikke brede sig saa vidt, at man ved de forskellige Situationer, der kan indtræde for den arbejdssøgende, undlader at gøre de paagældende Pennestrøg, frankere Kortet og faa lagt det i en Postkasse; thi som man ser af foranstaaende, kan der skabes Ubehageligheder for andre end en selv, og man kan sløve et af de Vaaben, Organisationen betjener sig af i Kampen for bedre økonomiske Forhold for den typografiske Arbejder.

Kolding, den 24. Oktober 1899. P. HVIDTFELDT.

Delegeretmødet.

NAAR den ved de højst uheldige Forslag om Indskrænkning af Delegeretmødets Repræsentation forkvaklede Situation forhaabenlig er overstaaet med Nedstemning af det indskrænkende og Indstillingen af Delegerede samtidig er foretaget, vilde det, forekommer det mig, være heldigt, om vi, forinden det endelige Valg af Delegerede finder Sted, fra de indstillede Lokalafdelinger fik Rede paa, **hvilket Standpunkt** disse indtager overfor de væsenligste Punkter af Delegeretmødets Dagsorden:

Om Afdelingernes Kandidater skulle og ville stemme **for** eller **imod** *Kontingentforhøjelsen*, der jo i Følge *Trykker-Tid.* er foreslaaet af Forbundets Formand; *Forbundets Overtagelse af Typ.-Tid.*, hvad der jo alene nødvendiggør en Kontingentforhøjelse; *Oprettelsen af et Foreningstrykkeri* og *Diæternes Forhøjelse fra 6 til 8 Kr.*

En saadan Tilkendegivelse af Kandidaternes Standpunkter vil kunne gøres med faa Linjer og maa siges at være paatrængende nødvendig, da vist ikke en eneste Kollega kan siges at have Lyst til at stemme *fuldstændig i Blinde*, thi det gør man, saafremt vi **kun** faar tilstillet en Liste med en Mængde Navne, af hvilke man skal vælge i Flæng.

Referaterne af Lokalafdelingernes Generalforsamlinger have hidtil — Horsens og Aalborg undtagne — ikke givet Oplysninger, hvorefter man kunde dømme.

Derfor: **Lad os erfare de Delegeredes Standpunkter!**

Aalborg, den 5. Novbr. 1899. —E. —N.

Voldgiftsretten.

Voldgiftsretten holdt Møde den 26. Oktober 1899, Aften Kl. 8.

Samtlige faste Medlemmer var mødte. Protokollen fra forrige Møde blev oplæst og underskreven.

Derefter forhandledes Sag Nr. 7/1899:

Den typografiske Forening og Den typ. Trykkerforening mod Bogtrykker Egmont H. Petersen (Firma P. Petersen).

Klagerne anker over, at Indklagede, der har gennemgaaende Arbejdstid, der slutter Kl. 5, undertiden lader en Del af Personalet holde Middag Kl. 5—7 og derefter arbejde fra Kl. 7—11 mod et Tillæg af 50 pCt., medens de mener, at Arbejdet allerede fra Kl. 9 skulde betales med et Tillæg af 100 pCt.

Der opnaaedes ikke Flertal for noget Forslag til Kendelse, hvorfor Sagen bliver at tilstille Opmanden.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

De tre typografiske Organisationers Fællesgeneralforsamling

Søndag den 8. November i Arenateatret var besøgt af c. 500 Mennesker. Dirigent: F. K. MADSEN, Sekretær: O. JOHANSEN.

P. LAURITZEN redegjorde for de Forhandlinger, der, i Henhold til den sidste Fællesgeneralforsamlings Beslutning, var førte med Forretningsfører Witzansky og Bogtrykker Fischmann ang. Besættelse af Medhjælperpladser ved Linotype-Sættemaskinen, Forhandlinger, som dog endnu ikke havde ført til noget Resultat. Taleren troede dog, at det skulde lykkes at besætte Medhjælperpladserne med Typografer. Stillede paa Styrelsernes Vegne følgende Resolution:

»Fællesgeneralforsamlingen beslutter, at Medlemmer af de typografiske Organisationer *ikke* maa udføre noget som helst typografisk Arbejde, der fremkaldes ved Maskinsætning (Sætning af Rubrikker, Skydning af Satsen eller lign.) undtagen naar de ere ansatte som Maskinsættere eller Medhjælpere ved Sættemaskinerne.

Sættemaskine-Medhjælpere, der skal udføre typografisk Arbejde (Sætning af Rubrikker, Skydning af Satsen eller lign.) skal opfylde de i Maskinsættertarifens Paragraf 1 fastsatte Betingelser for Oplæring i og Udførelse af Maskinsætning.

Lønnen som Medhjælper er ved en Maskine for 8 Timers Dagarbejde 25 Kr., for 7 Timers Natarbejde 30 Kr. Ved 2 Maskiner og derover er Lønnen for 8 Timers Dagarbejde 28 Kr., for Natarbejde fra:

Kl. 3—10 ..... 29 Kr.
- 4—11 ..... 30 -
- 5—12 ..... 32 -
- 6—1 ..... 35 -
- 7—2 ..... 38 -

Dagarbejde sluttes senest Kl. 8 Aften, Natarbejde senest Kl. 2 Nat. For Overarbejde, Søn- og Helligdagsarbejde erholder Medhjælperen Betaling i Henhold til Maskinsættertarifens Paragraf 4 og 5.

I Tilfælde, hvor Medhjælperen lejlighedsvis benyttes til Maskinsætning, betales han ekstra herfor med samme Løn som Maskinsætteren.

Kun i Læretiden (2 Maaneder) kan Typografer beskæftiges delvis ved Maskinsætning og Blad- eller Bogsætning.«

VILH. JØRGENSEN: Der mangler i Styrelsernes Forslag Nedsættelsen af en Kommission paa 5 Medlemmer til at forhandle med et lignende Antal Principaler angaaende dette Spørgsmaal. Foreslog følgende:

»Fællesgeneralforsamlingen anbefaler at søge Medhjælperspørgsmaalet ved Maskinsætningen ordnet saaledes, at der nedsættes en Kommission, bestaaende af 5 Medlemmer fra de samlede Svendeorganisationer og 5 fra de 2 Principalforeninger, som alle i Forening tager Spørgsmaalet op til Behandling. Kommissionens Arbejde maa være endt senest ved denne Maaneds Udgang, og Resultatet forelægges da en Fællesgeneralforsamling til eventuel Vedtagelse eller Forkastelse.«

GUST. CLAUSEN kunde ikke gaa med til Styrelsernes Forslag. Anbefalede derimod følgende:

»Idet Fællesgeneralforsamlingen henholder sig til sin Beslutning af 15. Oktober, anbefaler den Styrelserne at handle efter denne Beslutnings Aand og Bogstav.«

Efter at en lang Række Talere havde udtalt sig for eller imod Forslagene, forkastedes Gust. Clausens Forslag; V. Jørgensens og Styrelsernes Resolutioner *vedtoges*. — Til Medlemmer af Kommissionen fra Typografernes Side valgtes: P. Lauritzen, Ant. Larsen, Laur. Jensen, V. Jørgensen og Gust. Clausen.

Dirigenten sluttede derpaa Generalforsamlingen.

Randers Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 28. og Mandag den 30. Oktober. Forslagene, der skal til Behandling paa Delegeretmødet, gav Anledning til en livlig og langvarig Diskussion. A. Christensen foreslog i § 27 2. Linje at forandre 10 Øre til 35 Øre. Dette Forslag støttedes af Strudts og flere Medlemmer, naar sidste Del af § udgik; idet man gik ud fra, at en saa stor Forhøjelse af Kontingentet vilde gjøre Ekstrakontingent overflødig. Forslaget vedtoges med stor Majoritet. — Oprettelsen af et Foreningstrykkeri blev enstemmig forkastet og følgende Resolution vedtoges:

»Da Randers Lokalafdelings Generalforsamling har vedtaget enstemmigt at forkaste Forslaget om Oprettelse af et Foreningstrykkeri, udtaler den samtidig sin Harme over Ledelsens Forslag om Indførelse af Sættemaskiner i det paatænkte Trykkeri.«

Forslaget om at sætte Diæterne til 8 Kr. pr. Dag med tilbagevirkende Kraft for den af Forbundets Repræsentant foretagne Agitationsrejse fandt kun ringe Tilslutning. Derimod kunde Generalforsamlingen slutte sig til de øvrige Forslag.

Det vedtoges at henstille til Principalerne at lade Lærlingene gaa i teknisk Skole.

Ligeledes vedtoges det at henstille til Hovedstyrelsen, at den gav Lokalafdelingerne Paalæg om at paase, at Lærlingene selv udførte deres Svendeprøve, og saafremt denne ikke bliver godkendt af den offentlige Kommission, i Henhold til Lærlingeloven bliver stillet Krav til Principalerne om Erstatning. — Beretning om de aflagte Svendeprøver gaves. Af den offentlige Kommission havde J. Chr. Jensen, *Randers Venstreblad*, faaet Karakteren »særdeles fyldestgørende.«

Regnskabet for Juli Kvartal godkendtes. Afdelingen tæller nu 46 Medlemmer. I Hobro og Grenaa er oprettede Lokalafdelinger.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Ekstra-Generalforsamling Onsdag den 1. November for bl. a. at drøfte og tage Stilling til det af Forbundsstyrelsen fremsatte Forslag om Indskrænkning af Repræsentationen ved Forbundets ekstraordinære Delegeretmøde. — Efter nogen Diskussion, hvorunder der viste sig Stemning, saavel for Styrelsens Forslag som for Hillerød-Forslaget, vedtog man dog i skøn Enighed følgende af Bogtrykker OLSEN foreslaaede Resolution:

»Holbæk Lokalafdeling udtaler som sin Anskuelse, at »Dansk typ. Forening«s Medlemmers Interesser vil blive varetaget paa en mere betryggende Maade, naar Repræsentationens Antal ved Delegeretmødet bliver 32 (lovhjemlet), i Stedet for — som af Forbundsstyrelsen foreslaaet — 8, og anmoder derfor samtlige Medlemmer Landet over at stemme for *fuld* Repræsentation.«

J. A. JOHANNSEN,
Sekretær.

Slagelse Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 1. November i Arbejdernes Forsamlingsbygning »Folkets Hus«, med følgende Dagsorden: 1. Repræsentationen paa Delegeretmødet, 2. Blokadebryderne Bentzens og Dues Optagelse i Foreningen.

Med Hensyn til Punkt 1 udtalte de fleste Tilstedeværende deres Indignation over det af Forretningsudvalget udsendte Forslag. Der vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Generalforsamlingen misbilliger Forretningsudvalgets Forslag med Hensyn til den indskrænkede Repræsentation paa Delegeretmødet, og anbefaler Kollegerne Landet over, at stemme for en Repræsentation af *mindst* 16 Medlemmer.«

Punkt 2 gav Anledning til en længere Diskussion. De to Blokadebrydere havde atter anmodet om Optagelse gennem Lokalforeningen samt om Anbefaling, hvilken de ogsaa opnaaede med alle Stemmer mod 2 (Formanden og Sofus Utke). F. V. ANDERSEN,
Sekretær.

Vejle Lokalforening

afholdt Lørdag den 4. November ekstraordinær Generalforsamling med den udsendte Redegørelse fra Forretningsudvalget angaaende Delegeretmødet som Dagsorden. — J. P. SØRENSEN indledede Diskussionen med at bemærke, at han i det væsentlige kunde slutte sig til Hovedbestyrelsens Forslag, baade hvad Foreningens Overtagelse og Ledelse af Typograf-Tidende angik og ligesaa m. H. t. Antallet af Delegerede. Det gælder jo om, at Foreningens Midler ikke udgives i unyttige Øjemed, og vi staar desuden sikkert overfor en Kontingentforhøjelse. — V. L. PETERSEN stod vaklende overfor Spørgsmaalet angaaende Repræsentationen. Han vilde selvfølgelig gærne spare; men paa den anden Side vilde han ogsaa gærne have en Repræsentation paa Delegeretmødet, der ikke var altfor meget »sammenspist« med Hovedbestyrelsen og Forretningsudvalget, for saa blev Resultatet let det, at Forbundsstyrelsens Forslag vedtoges omtrent uforandrede, og saa var Delegeretmødet jo unødvendigt. En skriftlig Afstemning Landet over var da ligesaa god. — W. JACOBSEN dvælede ved Hovedbestyrelsens Sammensætning og gjorde opmærksom paa, at naar vi valgte at nøjes med 8 Delegerede, kunde det let ske, at de 6 blev Hovedbestyrelsesmedlemmer og kun 2 »almindelige« Medlemmer; derved vilde Hovedbestyrelsen faa altfor stor Indflydelse paa Sagernes Afgørelse. Anbefalede derfor fuld Repræsentation. Omtalte nærmere Projektet om Foreningstrykkeriet, som han var en bestemt Modstander af. — M. FREDERIKSEN kunde særlig hvad Foreningstrykkeriet angaar slutte sig til W. Jacobsen. Fandt efter Jacobsens Oplysninger om, at Hovedbestyrelsesmedlemmer *kunde* vælges til Delegerede, Anledning til at holde paa fuld Repræsentation. — Endnu drøftedes Repræsentationsspørgsmaalet videre, og der blev efterhaanden mere og mere Enighed om at anbefale fuld Repræsentation. Ved Afstemning vedtoges det med 11 St. mod 1 at anbefale fuld Repræsentation. — Til Indstilling ved Valg af Delegerede valgtes W. Jacobsen og M. Frederiksen.
J. P. SØRENSEN.

Næstved Lokalforening

afholdt ekstra Generalforsamling Lørdag Aften med Dagsorden: Delegeretmødet og Indstilling af Delegeret. Diskussionen angaaende Dansk typ. Forenings Repræsentation ved Delegeretmødet sluttede med Vedtagelse af følgende Resolution:

»Lokalforeningen slutter sig til Forslaget om, at Repræsentationen ved Delegeretmødet for Dansk typ. Forenings Vedkommende indskrænkes til 8 Repræsentanter, idet den dog opfordrer disse 8 Repræsentanter til at virke for, at de paa Delegeretmødet vedtagne vigtigere Beslutninger kommer til endelig Afgørelse ved almindelig Afstemning blandt Medlemmerne.«

Som Delegeret indstilledes undertegnede. A. M. KRISTENSEN,
Sekretær.

Horsens Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 4. November. Til Dirigent valgtes Th. Bertelsen. De vigtigste Sager paa Dagsordenen var *Afstemningen om Delegeretmødet* og *Valg af Delegerede*. Det blev fra flere Sider hævdet, at der burde holdes paa fuld Repræsentation til Delegeretmødet, og *alle* Mødets Deltagere gav Talerne deres Tilslutning. — Til Delegerede valgtes Lokalformanden (P. Andersen) og P. Laursen (sidstnævnte skal trække sig tilbage i Tilfælde af indskrænket Repræsentation). Foruden de nævnte Punkter drøftedes flere andre Sager af mere lokal Natur. L.

Typografernes Cykleklub

afholdt ordinær Generalforsamling den 22. Oktober i Admiralgade. Til Dirigent valgtes KEMPEL-MADSEN, til Sekretær JUUL SØRENSEN. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, aflagde KASSEREREN (Christensen) det reviderede Regnskab, som udviste en Kassebeholdning paa 72 Kr. 97 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmig. De afgaaede Styrelsesmedlemmer, A. Juul Sørensen (Næstformand) og Chr. Hansen (Styrer) genvalgtes. Til Revisor genvalgtes Niels Hansen, og i Stedet for H. C. Nielsen, som er bortrejst, valgtes Rob. Andersen. — Derefter vedtoges det at afholde et Bal gratis for Medlemmer med Damer i Vinterens Løb. Til at arrangere dette valgtes Formanden (Dreyer), Rob. Andersen og Lundberg. — Sluttelig fremkom der et Forslag om at anskaffe en Stander som Samlingsmærke ved Udflugterne i Sommersæsonen.

Nær og fjærn.

Mortens-Aften i Foreningslokalet. Værten i vort Lokale, Admiralgade 19[1], vil i **Aften**, Mortensaften, fra Kl. 5½ have et fint og hyggeligt Bord dækket for de af Foreningens Medlemmer, som vil holde Mortensfest. Ifølge omstaaende Annonce serveres Gaasesteg med Rødkaal og Kartofler, Smør, Brød og Ost samt Kaffe for den yderst beskedne Pris 1 Krone. Bladsættere, som efter endt Arbejdstid vil deltage, bedes om muligt forudbestille Maden. Æbleskiverne behøver man derimod ikke at forudbestille. *Ingen lukkes ind efter Kl. 12.*

Jubilæum. Den 16. November kan Typograf J. A. PETERSEN fejre et af de mere sjældne Jubilæer, idet han da uafbrudt har arbejdet i Bianco Lunos Bogtrykkeri i 25 Aar. Hr. Petersen fik i 1872 udlært i Stubbekøbing og har været et trofast Medlem af Den typografiske Forening fra det Øjeblik, han kom her til Byen. Alle de Kolleger, som i Løbet af den lange Aarrække har arbejdet sammen med ham, vil ved denne Lejlighed mindes ham som den altid elskværdige og prægtige Kammerat.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opfører i denne Tid et 4-Akts Skuespil »Inden Døre« af Fru Magdelene Thoresen. Og naturligvis er der fuldt Hus, saaledes at der ved Forestillingens Begyndelse ikke er til at opdrive en Billet; men Stykket, der for de flestes Vedkommende spilles flinkt, er ogsaa værdt at se; alene Fasmer, som den godmodige komiske Mægler, er uimodstaaelig, og Teatret genlyder da ogsaa af den hjærteligste Latter, hver Gang han viser sig paa Scenen. Hr. C. Hinz, der er den snu og beregnende Bogholder, spiller fortrinligt.

Juleuddelingsfesten

Søndag den 19. Novbr. **Kl. 6** præcis i Larsens Lokale.

Korsange af Typografernes Sangforening.
Violinsolo af Hr. Kapelmusikus JUL. BORUP.
Komedie: »En Pokkers Tøs«, Farce med Sange.
Assemblé i Koncertsalen og Spisesalen Kl. 8—2.

Maaltid à la Carte Kl. 9 i Sangforeningens Syngesal.

Indgangen aabnes **Kl. 5½**. Adgangstegn til Koncerten 75 à 50 Øre, til Assembléet 50 Øre.

Foreningernes *Delegerede* bedes godhedsfuldt give Møde Lørdag den 11. Novbr. Kl. 9½ i Sangforeningens Lokale. Kl. 10: Prøve.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 6. November.

1. Meddelelse gaves om forskellige Flytninger med Arbejdsløshedsunderstøttelse og Omskrivning af Underst. p. St. til Rejsehjælp. — Bifaldtes.

2. Et Medlem i Hjørring, der skal opereres paa en Taa, andrager om Tilladelse til at flytte til Viborg og der at hæve Sygehjælp. — Tillades. — Der spørges endvidere, om hans Bog skal flyttes med ham. — Ja.

3. Grenaafilialen meddeler, at den intet Mellemværende har med Randersafdelingen. Der var derfor oprettet Lokalafdeling med C. M. Blomberg som Formand.

4. Typograf Joh. L. Frandsen, der hidtil ikke har været Medlem, men som flere Steder har ageret Blokadebryder, sidst i Skelskør, anmoder om Optagelse i Foreningen. — Nægtedes.

5. Hovedkassereren fremsender Maanedsberetning. — Til Efterretning.

6. Fra Hillerød var i sidste Øjeblik før Stemmesedlernes Trykning indkommet Protest mod en saa indskrænket Repræsentation som af Forbundsstyrelsen foreslaaet, og Forslag om en fyldigere Repræsentation. Paa Forespørgsel om Lokalafd. betragtede 16 som saadan, svaredes Ja, hvorpaa Forslaget optoges paa Stemmesedlen. — Fra Odense Lokalafd. var indkommen en protesterende Resolution, hvis Ordlyd findes i *Typ.-Tid.* Nr. 44. — Til Efterretning. — Svendborg-Afdelingen foreslaar, »at det projekterede Delegeretmøde i København forandres til ‚Alm. Afstemning' eller at de paa Programmet til Delegeretmødet opstillede Punkter blive udsendte til alm. Afstemning efter Delegeretmødet eller Bestyrelsesmødet«. — Forbundslovene hjemler ikke alm. Afstemning før at Delegeretmødet har vedtaget det.

7. Fra Nyborg og Roskilde er indløbet Skrivelser fra Faktorerne henholdsvis i *Nyborg Avis* og *Roskilde Avis* med Besværing over, at der er valgt ikke-faglærte Mænd til Kommissionen for offenlige Svendeprøvers Bedømmelse for Bogtrykkerfagets Vedkommende. — Herpaa var svaret, at der kunde klages til Amtet eller rettes Forespørgsel til Indenrigsministeriet om Lovligheden af saadanne Valg. — I ny Skrivelse beklager Roskilde Avis Trykkeri, at Foreningen ikke anses for kompetent til at skride ind i det foreliggende Tilfælde og meddeler, at da Forretningen ikke har forlangt Svendeprøve og saadan Prøve ikke er foreskrevet i Tarifen, vil man lade vedkommende unge Mand affinde sig med Foreningen paa hvilken Maade han vil. — Skønt man selvfølgelig ikke kan billige Kommissionens Sammensætning, maa Forretningsudvalget dog anbefale, at Prøven aflægges for Kommissionen, idet man ikke er i Stand til at foranledige en anden Sammensætning. — Fra Nykøbing Mors meddeles, at Borgmesteren dèr helt har nægtet en Typograf at aflægge Svendeprøve, idet der kun fandtes én faglært Bogtrykker der i Byen, der tilmed var den ny udlærtes Principal. Der forespørges, hvordan man skal forholde sig. — Vedkommende maa aflægge Svendeprøve for et privat Udvalg. — Foranlediget ved de vedkommende Myndigheders meget forskellige Opfattelse af Lovens Bestemmelser, agter Forretningsudvalget nu at indgaa til Ministeriet med Andragende

om, at der maa blive fastsat Regler for Bogtrykkerfaget ved Aflæggelse af frivillige Svendeprøver.

8. Et Par andre Svendeprøvesager udsattes.

9. Slagelse Lokalformand forespørger, hvorvidt Forretningsudvalget vil tillade, at Blokadebryderne paa Slagelseposten, Bentzen og Due, hvis Optagelse ifjor nægtedes ved almindelig Afstemning (der manglede kun nogle faa Stemmer), nu opslaas i Tidende til Optagelse. — Hvis Slagelse Afdelingen paany indstiller dem, har Forretningsudvalget intet imod, at de opslaas og intræder i Foreningen med 1 Aars Karantæne og 20 Kr. i Indskud.

10. Slagelse Afdelingen andrager om Kontingentfrihed for Formanden, uagtet Afdelingen ikke tæller det dertil fornødne Antal Medlemmer. Der henvises til, at der er to Filialer og at der passerer et stort Antal Rejsende, hvoraf en Mængde erholder Understøttelse af Ekstrakassen, som hidtil har afholdt Formandens Kontingent. — Forretningsudvalget savner Lovhjemmel til at imødekomme Andragendet.

11. Rudkøbing Lokalafdeling andrager om et Skab. Bevilgedes.

12. Et Medlem i Thisted andrager om, at han maa nyde Understøttelse paa Stedet i Slagelse med Ophold i Skelskør. I Henhold til tidligere Vedtagelse i Hovedbestyrelsen kunde Ophold i Filialer ikke tillades, hvorimod der intet er til Hinder for, at han kan opholde sig i Slagelse med Understøttelse paa Stedet.

13. Randers Lokalafdeling misbilliger Oprettelsen af et Foreningstrykkeri og udtaler sin Harme over Forslaget om Sættemaskinens Indførelse i et saadant. — Til Efterretning, ligesaa et Par Henstillinger angaaende Svendeprøvers Aflæggelse.

14. Nogle Tarifsager refereredes, ligesom der fra Odense gaves Meddelelse om at Red. Slengerik dersteds har oprettet Trykkeri og underskrevet Tarifen.

15. Formanden refererede Forholdenes Ordning i Frederikshavn, hvor han i den forløbne Uge havde været tilkaldt i Anledning af nogle der opstaaede Uoverensstemmelser. HVIDTFELDT.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag den 12. Novbr. Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: H. C. Andersens Æventyr i illustrerede Udgaver fra mange Lande.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Arnold Meyer (Val. & Lund), udl. s. St. 27/10 99. Sætter Axel Louis Steen (arbl.), udl. i Battle Creck, Michigan, U. S. den 1/6 94. Sætter Carl Chr. Larsen, udl. 3/11 99 hos N. & Lyd. (arb. s. Sted). I S. L.: Sætterlærlingene Knud Peter Johan Jensen (Rom) og Vald. Albert Edvard Wendt (Eriksen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 79, Marie Nicoline Andersen (Fogtmann). 1186 (Dsk. t. F.), Peder Jensen (Mohn) og 1218 (Dsk. t. F.), Jens Ludvig Jensen (Missionstr.).

Udslettede for Restance: Af S. H. L.: Trykker Sophus Andersen (Schultz).

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget: Socialdemokratens Personale 16.50; med det tidl. indk. 50.00 ialt Kr. 66.50.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Middelfart, Bruno Ingvar Kreutzer, udl. 1/10 99 i Middelfart Avis efter 5 Aars Lære (arb. s. St.) og Albert Marius Hansen, udl. i Vestfyens Avis efter 4½ Aars Lære 1/10 99 (aflagt Svendeprøve). Slagelse, Niels Peter Bendtzen, udl. 1/2 94 hos Louw (tidl. Medl.) og Paul Carl Paulsen Due, udl. i Nakskov 1/11 93 hos Larsen, begge arbejdet paa Slagelse-Posten under Konflikten i 1895 og tidl. nægtet Optagelse med 187 Ja mod 194 Nej (arb. paa Slagelse-Posten). Esbjerg, Peter Jensen og Heinrich Rødhus, begge udl. i Esbjerg Avis og aflagt Svendeprøve. Holbæk, Sætter H. Chr. Nielsen, udl. 1/11 99 i Holbæk Amts Dagblad. Ribe, Johannes Christiansen, udl. 1. Novbr. 99 paa Ribe Stiftstid. Viborg, Laurits Georgius Olesen, udl. 1/11 99 hos F. V. Backhausen (afl. Prøve for off. Komm.), arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Viborg, 1292, Chr. Christensen fra Hjørring (syg). Grenaa, 238 (Den t. F.), Carl Johnsen Buskerud (Skjødsholm). Hjørring, 635, Hans Peter Hansen (i Pl.) og 724, Niels Henriksen (i Pl.). Ringkøbing, 1371, Hans Holst Fischer fra Rejse (A. Rasmussen) og 871, Faktor Lauritz Christensen (Ringk. Amts Dagblad). Nyborg, 981, C. S. Marhauer (arbl.), sidst Mil. Middelfart, 365, Peter Chr. Koefoed (Middelfart Avis). Holbæk, 1290, Viggo Nikolaisen (fra Rejse) og 1311, Emil Chr. Jacobsen (fra Rejse).

Bortrejste: Kolding, 1001, Frederik Skov (paa Rejse) og 871, Lauritz Christensen til Ringkøbing i Pl. Holbæk, 1196, R. Bertelsen til Pl. i Ringkøbing. Hjørring, 1292, Chr. Christensen til Viborg (syg). Grenaa, 635, Hans P. Hansen til Hjørring i Pl. Ribe, 1137, Johannes Nielsen til Svendborg (arbl.).

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 12. Novbr. 1899, Kl. 1½ Efterm., Admiralgade 19.

T. C. C. Søndag Start. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. I Aften og i Morgen **Mortensgaas,** *Smør & Ost, Kaffe.* 1 Krone. *Æbleskiver* 5 Øre. **Admiralgade 19, 1.**

En virkelig dygtig Bogsætter

kan straks faa varig Plads i **Milo'ske Bogtrykkeri,** Odense.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS **ADOLPH WULFF** KØBENHAVN GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS" bruges af 100 danske Trykkerier. Eneforhandler **Adolph Wulff.**

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL Over 5600 Hurtigpresser solgt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH Frankfurt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Amerikanske Skæremaskiner. Chandler & Price Company. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Christian Hostmann, Celle. **Sorte og kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Mander Brothers, London. **Kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Stort Lager af: **Digeltrykpresser, Skæremaskiner, Farver, Udslutninger, Kvadrater, Blystege** hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater og komplette Indretninger for **Zinkætsning** leveres af Eneforhandler for Carl Kempe (Kempeverk) **Adolph Wulff.**

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA" findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier. Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS **Adolph Wulff** København. GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 17 NOVEMBER 1899 XXVI AARGANG

DE Arbejdsløses Antal har i Aar været omtrent dobbelt saa stort som foregaaende Aar. Ikke blot den nye Tarif, men ogsaa den store Lock-out har været medvirkende Aarsager hertil. Selv nu, i vor »gode« Tid, er mange Hænder ledige. Udsigterne til Julen er derfor mørke i mange Kollegers Hjem, hvorfor vi haaber, at Standens sædvanlige Interesse for Juleuddelingen ogsaa i Aar maa bringe et Udbytte, der kan afhjælpe de værste Savn, saa at vi alle kan holde en glad Julefest.

Derfor beder vi vore Fagfæller i Landets Bogtrykkerier om at organisere og støtte en ugentlig Indsamling (fra 18. Novbr. til 16. Decbr.) til Formaalet og derpaa straks indsende Beløbet til undertegnede Foreningers Kasserere, der nogle Dage før Jul samles hos Hr. Kasserer V. BERGENHOLZ og fordeler Arbejdsløshedsfestens Overskud og det Indsamlede med et forholdsmæssigt Beløb til hver Forening efter de Arbejdsløses og Trængendes Antal.

P. HVIDTFELDT. Formand for »Dansk typ. Forening«.
P. LAURITZEN. Formand for »Typografisk Forening«.
ANTHON LARSEN. Formand for »Ny typ. Forening«.
LAUR. JENSEN. Formand for »Typografisk Trykkerforening«.
ALBERT AUENER. Formand for »Typogr. Sangforening«.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 19. Novbr. 1899, Kl. 11 pr.

paa **Søfryd.**

Dagsorden: 1. Delegeretmødet og dets Dagsorden. 2. Valg af Delegerede. 3. Eventuelt. En Bevilling. STYRELSEN.

Bundne Mandater.

EN Indsender fra Aalborg: —E.—N., foreslaar i sidste Nr. af *Typ. Tid.*, at de halvhundrede Kandidater, der antagelig vil blive indstillede og blandt hvilket Valget skal foretages af Dansk typ. Forenings Delegerede til Forbundsmødet, skulde kort antyde deres Stilling til de foreliggende Spørgsmaal. Derved vilde Sagerne jo paa Forhaand være afgjorte og vi behøvede da hverken at sende 32 eller 16, men et lavere Antal end 8 vilde være mere end tilstrækkeligt til at møde og — stemme.

Jeg finder dette meget uheldigt.

Thi uanset det Antal, der bliver besluttet, at vi skal vælge, saa bør disse møde med fri Mandater: Ikke som Stemmereds-kaber, men som Mænd, der ud fra deres eget Grundsyn kan overbevise og lade sig overbevise og derefter stemme som hans Samvittighed og Overbevisning byder ham er til Organisationens Vel og Medlemmernes Gavn. Kun paa den Maade bliver der Mening i et Delegeretmøde og ogsaa i at sende mange Delegerede.

Naar en Kandidat er indstillet af en Afdeling, bør dette være Anbefaling nok for, at det paagældende Medlem er udrustet med saadanne Egenskaber, at han kan repræsentere vor Forening og vore Interesser. Fordeler vi derefter Kandidaterne paa en passende Maade over hele Landet, eftersom Sympatien falder paa Manden eller Byen, saa er der efter min Mening taget de Hensyn, som skal og bør tages.

Kolding. d. 13. Novbr. 1899. P. HVIDTFELDT.

Sætter-Trykker.

HVOR tidt sér man endnu ikke, at der søges en Sætter-Trykker, som foruden at skulle udrette saa og saa meget som Trykker, tillige skal være en dygtig Sætter og endvidere maa kunne forene flere andre Bestillinger i sin Person. Vi saa jo nylig, at det i Anledning af en Voldgiftsdom blev oplyst, at en »Trykker« i Vejle — tror jeg — tillige løb Byærinder og deslige for Redaktøren, naar der ikke var andet at tage fat paa i Trykkeriet. Hvor udmærket betegnende er denne Historie ikke. For blot at holde en nogenlunde taalelig Plads, saa lader en Mand sig samtidig engagere til at gaa Byærinder.

Men hvor *nedværdigende* er det ikke tillige, at et saadant Arbejdsforhold eksisterer og kan blive sanktioneret af en Voldgift, hvori der sidder Typografer, og hvor maa man ikke skamme sig ved Tanken om, at nogen Principal i Aaret 1899 skal kunne byde en voksen Mand, der formodenlig har staaet sine lange fem Aar i Lære, en saadan Plads. Det er ligesom ved Skolelærerembederne med deres mange »Emolumenter«, hvor han skal have et Par Skilling her og lidt i Posen dér, forinden han kan faa sine Indtægter skrabet sammen.

Jeg vil ikke tale om, hvor meget den Mand maa regne sine egne Ævner værd, at han vil tage mod en slig Drikkepenge-Plads, thi her er jo Kommentarer overflødige.

Ja, naar mon dog Provinsprincipalerne kan faa Øjnene op for det ødelæggende i denne forbandede Uskik at lade en Mand oplære og arbejde i to eller flere Brancher, der hver for sig meget godt kan optage en fuld Læretid, naar man skal være en dygtig Arbejder, thi at drive det til noget fuldkomment i begge Brancher er umuligt? De maa dog vel kunne lære at indse, at de gavner sig selv og deres Forretning, naar det bliver afskaffet og forbudt, at en Lærling antages til Oplæring i baade Trykning og Sætning. De maa dog ogsaa se at komme væk fra de gamle Sædvaner fra Syttenhundrede og Hvidkaal. Forholdene er saamæn ikke saa sløje i Provinserne, at de ikke i de allerfleste Avistrykkerier meget godt kan lade Trykkeren blive ved Maskinen og Sætteren ved sin Kasse. I København er man forlængst ud over det at oplære Folk

til en slig Dobbeltstilling; der siger man jo nu, hver Mand sin Maskine, og det er fuldstændig i sin Orden.

Blot man nu ogsaa i Provinsernes talrige Trykkerier kunde lære at indse det forkastelige og ødelæggende for Faget i det gamle, forældede System med Sætter-Trykkere, saaledes at man, naar vi skal til næste Gang at revidere Tarifen, resolut slaar Systemet ned med det samme. Hele Standen vil derved gøre sig selv en uvurderlig Tjeneste. ONO.

Husk Arbejdsløshedsfesten

Søndag den 19. November Kl. 6 præcis i Larsens Lokale.

Uafsatte Billetter bedes snarest tilsendte Hr. BYNCK, Ahornsg. 6 B, s., hvorefter de vil kunne faas i Foreningslokalerne Fredag og Lørdag Aften. *Generalprøve* Lørdag Kl. 10.

Samlet Regnskab
over
frivillige General-Lock-out-Bidrag

indkomne i **København** fra 30. Maj til 26. September 1899.

(Tallet i Parentes betyder Antal betalende.)

Fra	Samlet Beløb	Fra	Samlet Beløb
Aamodt (52)	145.09	Overført...	14576.51
Admiralgade 19 (14)	70.00	Knudtzon (63)	176.75
Adresseavisen (140)	530.08	Kihl & Langkjær (84)	229.50
Aftenbladet (134)	675.45	Kristeligt Dagblad (95)	335.05
Aug. Andersen (22)	56.70	København (195)	708.35
Agrardagbladet (156)	504.13	Leisner (17)	44.80
Aller (324)	1048.15	Carl Lund (8)	22.40
Bagge (335)	1137.02	Lazarus (27)	70.30
Berlingske (414)	1661.10	Lützhøft-Petersen (34)	98.70
Birch (56)	135.80	Luno (128)	349.55
Bording (188)	910.78	Laur. Madsen (28)	69.20
Bøhm (14)	42.00	Mayland (28)	73.60
Carlsen (20)	50.20	Missionstrykkeriet (97)	253.05
J. V. Christensen ( )		Mohn (14)	26.80
Centraltrykkeriet (121)	376.50	S. L. Møller (204)	543.25
F. C. Christensen (4)	9.20	Nationaltidende (679)	2254.33
Christtreu (57)	156.20	Nielsen & Lydiche (405)	1155.30
I. Cohen (250)	660.17	B. Nielsen (30)	75.80
N. Cohen (35)	107.30	N. J. Nielsen (14)	35.00
Dannebrog (112)	519.40	Chr. Nielsen (14)	37.80
Eksprestrykkeriet (129)	361.49	P. A. Nielsen (11)	27.50
Eriksen (13)	31.95	O. C. Olsen & Co. (260)	852.09
Enevolds. & Anders. (14)	35.00	do. Stereotypister (84)	338.63
Fehlhaber (14)	39.20	Oluf Olsen (5)	12.00
Ferslew (14)	42.00	P. Petersen (171)	485.75
Fjeldsøe (73)	206.87	Emil Petersen (33)	94.10
Folkets Avis (125)	473.10	C. C. Petersen (6)	13.80
Forposten (143)	554.13	Politiken (477)	2146.65
Græbe (366)	1167.25	Qvist (59)	167.20
Joh. N. Hansen ( )		Rasmussen & Olsen (53)	135.20
Vilh. Hansen (28)	74.20	Rigsdagen (14)	39.20
Herdahl (14)	35.00	Rom (42)	116.15
J. Henriksen (51)	129.90	Schouw & Co. (28)	64.40
Henningsen (37)	101.88	Sivertsen (17)	48.90
Hoffensberg (118)	328.00	Schultz (532)	1441.90
Hohlenberg (67)	209.60	Social-Demokraten (353)	2125.35
Axel Holm (45)	145.90	Sunnert (14)	32.40
Hoffmann (71)	174.88	Thiele (170)	494 80
Fred. Jensen (12)	33.00	Trier (136)	438.20
Vald. Jensen (14)	52.50	Truelsen (132)	354.80
Jørgen Jørgensen ( )		Thomasen (14)	35.00
Henr. E. Jensen (68)	170.00	Valentin & Lund (16)	39.60
Jørgensen & Co. (243)	702.61	Weiss (58)	201.60
L. A. Jørgensen (86)	222.63	Volkersen (14)	48.30
Jordan (32)	89.40	Vort Land (144)	617.45
Ludv. Jørgensen (93)	312.75	Writh (14)	32.00
Keller (29)	88.00		
Overføres..	14576.51	Ialt...	31539.01

Desuden andre frivillige Bidrag:

A. Indenfor København	2146.59
B. Udenfor København	3062.00
Ialt indsamlet ved Den typografiske Forening, København	36747.60

Den 26. Novbr. 1899. V. BERGENHOLZ.

Revideret og befundet rigtigt.
FR. LUND. O. HELSTED. ANT. ANDERSEN. N. P. NIELSEN.

General-Oversigt
over
Bidrag til General-Lock-out'en
fra Typografer i alle Lande.

Dansk Typgrafforbund	13767.00
Den typografiske Forening*	33685.60
Ny typografisk Forening	1647.70
Typografisk Trykkerforening	6503.60

Dansk typografisk Forening:

		Overført ...	8236.40
Aalborg	1332.45	Nykøbing F. .	305.50
Aarhus	2003.41	— M. .	159.00
Assens	126.00	— S. .	2.00
Esbjerg	629.00	Næstved	1403.10
Faaborg	20.00	Odense	2399.20
Fredericia ...	64.00	Præstø	42.00
Frederikshavn.	72.75	Randers	219.75
Herning	48.00	Ribe	19.00
Helsingør	281.00	Ringkøbing ..	80.00
Hillerød	218.25	Ringsted	189.25
Hjørring	240.00	Roskilde	379.79
Hobro	0.00	Rudkøbing ...	14.00
Holbæk	205.50	Rønne	441.38
Horsens	1404.31	Silkeborg	121.00
Kalundborg ..	168.00	Skanderborg ..	27.00
Kolding	1099.00	Slagelse	301.50
Køge	96.50	Stubbekøbing .	56.00
Korsør	36.00	Svendborg ...	449.50
Maribo	4.00	Thisted	60.00
Middelfart ...	0.00	Varde	20.00
Nakskov	130.00	Viborg	35.00
Nyborg	58.23	Vejle	709.00
At overføre.	8236.40	Ialt...	15669.37

Belgien	214.28
Frankrig	7.41
England	6425.14
Finland	841.76
Nord-Amerika	50.02
Norge	3120.65
Rumænien	70.00
Schweitz	408.86
Sverige	1220.20
Tyskland	19662.33
Ungarn	37.34
Østrig	1506.25
Summa ialt ...	**104,837.51**

Der er rimeligvis indbetalt noget mere end i nærværende Oversigt anført af Typograferne Verden over. En enkelt, Sophus F. Neble, Omaha, Nebraska, har saaledes indsamlet ialt 25,100 Kr. Tyske Typografer har i Følge *Correspondent* givet 1/7 af hele Tysklands samlede Bidrag.

Sættemaskiner i 2-Øres Bladene.

I en Tid som denne vil det ikke være overflødigt eller uberettiget, om Typografer anstiller følgende Betragtninger:

Vi gøres overflødige i stort Tal, de af os, som beholder Arbejde, maa støtte og underholde de Kammerater, som skubbes ud; deres Tal lagt til de nuværende Arbejdsløses vil gøre dette stort, og Skatten bliver svær at bære. Med Maskinen kan vi ikke optage Konkurrencen, heller ikke modarbejde den — vi kan kun holde igen, være paa vor Post alle Steder, hvor vi med Ret kan stille Fordringer. Og det kan vi f. Eks. overfor *Arbejderbladene*. De behøver ikke at lægge for med Indførelse af Maskiner; gøres det, er det kun for Pengegevinstens Skyld. Der vindes ikke Tid, Bladet faar i sidste Øjeblik ikke mere aktuelt Stof med, end et tilstrækkelig stort Sætterpersonale kan præstere — det er kun noget dyrere; men der beskæftiges flere Folk, det er i Øjeblikket det vigtigste. Ikke en Plads maa vi give Slip paa paa disse Steder. Alle Arbejdere er solidariske; paa dette Felt vil vi have lidt at sige med, ellers er vi daarlige Økonomer. For vi véd godt, at det giver rigeligt i Pengesækken at have Arbejdervenlighed til Hovednæringsvej. Og i dette Tilfælde forlanger vi kun lidt Praksis til den megen Teori. R.

* Kr. 3062.00, tilsendt Den typografiske Forenings Kasserer fra Provinserne, er opført under Dansk typografisk Forening.

Giv Agt, Kolleger!

Paa Bladet *Fremad*'s Bogtrykkeri i Graasten i Nordslesvig er der udbrudt Lønstrid mellem Principalen, Redaktør Hans Petersen, og hans Personale, 4 Mand. Grunden hertil er, at han nægter at betale de Overarbejdstimer, han forlanger, efter den tarifmæssige Takst. Han gør nu Forsøg paa ved Annoncer i danske Aviser at skaffe sig nye Typografer, skønt hans Personale er fuldtalligt. Saaledes søger han t. Eks. i *Jyllandsposten* 3 Kolleger, *helst* Nordslesvigere. Det sidste sker af den Grund, at han selv bedst ved, at de prøjsiske Myndigheder ikke ville lade ham beholde danske Undersaatter, men at disse i Løbet af kort Tid ville blive udviste. Danske Kolleger anmodes derfor om ikke at søge Plads hos Hr. Petersen, da det kun er hans Agt at skaffe sig mere »villige« Folk end dem, han nu har. I hvert Fald bedes man om ved Tilbud om Plads fra hans Side at sikre sig den tarifmæssige Minimumsløn af 21 Reichsmark og for Overarbejdstimer en Betaling af 54 Pfennig pr. Time. Til Slutning kan endnu bemærkes, at hans Foretagende ikke hører til de godt funderede og næppe har nogen lang Levetid for sig.

Generalforsamlinger og Møder.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 7. ds. Generalforsamling med Dagsorden: Delegeretmødet. Lokalforeningen var udelukkende imod en Indskrænkning af Repræsentanternes Antal. Generalforsamlingen vedtog: Hellere Forslagenes Drøftelse i *Typ.-Tid.* og en alm. Afstemning end en delvis Repræsentation. Ved en saadan bliver de 17 Kroners Byer næppe repræsenterede, og det er vistnok disse Byers Typografer, der haardest kommer til at føle en Kontingentforhøjelse.

Med Hensyn til »Sikkerhedsventilen« blev Lokalafdel. Medlemmer hurtig enige om, at den vistnok var et »Surrogat«; dersom kun **6** Medl. bliver enige om at forlange alm. Afstemning, ja saa skal vi 17 Kroners Byer finde os i en — Kontingentforhøjelse. + g.

Aalborg Lokalafdeling

havde til Torsdag den 9. ds. indvarslet til en ekstraordinær Generalforsamling for at fortsætte Behandlingen af Forbundsstyrelsens Cirkulære ang. Delegeretmødet i København næste Maaned. Et paa Generalforsamlingen den 19. f. M. nedsat Udvalg havde gennemgaaet de Punkter i Cirkulæret, som man ikke fik taget Stilling til paa nævnte Generalforsamling, og efter en livlig Diskussion vedtoges det at indsende følgende Tilføjelser og Ændringer:

I Tillæg til Lovene ang. *Typ. Tid.s* Overtagelse: Efter første Stykke »fra 1. Januar 1900«: »*Fra samme Dato kan Ikke-Medlemmer ej abonnere paa Bladet*«. Fjerde Stykke, fjerde Linje: »Artikler fra Hovedforeningernes Ledelser *eller Lokalafdelingerne* kan ikke nægtes Optagelse i Bladet; et eventuelt juridisk Ansvar skal den paagældende Hovedforening *eller Lokalafdeling* selv bære, saafremt Redaktøren forlanger det«.

Forbundslovenes § 39 foreslaas ændret saaledes: Efter femte Linje »Understøttelse paa Stedet af 1 Kr. 25 Øre« tilføjes: »*pr. Dag i 70 Dage;* efter 200 Ugers stadigt Bidrag erholdes 1 Kr. 75 Øre pr. Dag, hvilken Forhøjelse er vedvarende efter hver 50 Ugers Bidrag«.

Ang. Diætforhøjelsen til Hvidtfeldt udtalte Generalforsamlingen sig enstemmig mod denne; derimod kunde man billige Tanken om Fastsættelse af 1 Kr. pr. Dag i Godtgørelse til en af Hovedforeningernes Repræsentanter for udført Arbejde for et Forbundsstyrelsesmedlem.

Ang. det projekterede Foreningstrykkeri ansaa man det for heldigt, at denne Sag behandledes paa Mødet.

Dagsordenens sidste Punkt var Indstilling af Delegerede. Under Forudsætning af fuld Repræsentation vedtog Lokalafdelingen at indstille 3, og ved Forholdstalsvalgmaaden valgtes Westy Hansen, Th. Jørgensen og A. Schwartz. Bliver Repræsentationen indskrænket til 16, udgaar Schwartz, og til 8 ogsaa Jørgensen. B. N.

Helsingør Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. ds. en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken bl. a. behandledes det af Forbundsstyrelsen modtagne Cirkulære om Repræsentationen paa Delegeretmødet den 10. n. M., Forhøjelse af Kontingentet m. m. Paa denne Generalforsamling vedtoges bl. a. følgende Resolution:

»Forsamlingen udtaler sin bestemteste Protest mod Forbundsstyrelsens Forslag om en indskrænket Repræsentation paa nævnte Delegeretmøde, ligesom man misbilliger Tanken om en Forhøjelse af Kontingentet«.

Som Repræsentant paa Delegeretmødet indstiller Lokalforeningen Poul Ejlersen. F. V. Bøttcher, Sekretær.

Randers Lokalafdeling

afholdt i Lørdags ekstraordinær Generalforsamling. Som Repræsentanter ved det forestaaende Delegeretmøde vedtog Lokalforeningen enstemmig at indstille Trykker A. Andreasen og F. T. Strudts. De udtalte sig begge meget skarpt *imod* Forhøjelsen af Hr. Hvidtfeldts Diæter og *imod* Oprettelsen af et Foreningstrykkeri med tilhørende Sættemaskiner; derimod kunde de gaa med til Kontingentforhøjelse, naar alt Ekstrakontingent *bortfaldt.* Endvidere vilde de begge paatale Hovedbestyrelsens første Forslag om indskrænket Repræsentation paa Delegeretmødet. — Derefter foretoges Valg af Tillidsmænd paa de herværende Trykkerier med Undtagelse af *Randers Amtsavis,* hvis Personale mente, at de ikke trængte til en Tillidsmand; hvis noget skulde vise sig at være som det ikke skulde, vilde de nok finde deres Mand, sagde de. (Sagen var sagtens den, at ingen turde paatage sig et saadant Hværv, da en Tillidsmand ja ofte er udsat for først at blive smidt ud i Tilfælde af, at der kommer noget i Vejen).

Det vedtoges enstemmigt (5 undlod at stemme) at oprette et »Typografisk Fagforbund i Randers« og at indmælde dette under den lokale Fællesorganisation. Der tegnede sig straks 13 Medlemmer, men det mentes, at 10—12 Mand, som ikke var til Stede ved Generalforsamlingen, ogsaa vilde indmælde sig.

I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* var ved en Fejl bl. a. kommen til at staa, »at Forslaget om at sætte Diæterne til 8 Kr. pr. Dag med tilbagevirkende Kraft for den af Forbundets Repræsentant foretagne Agitationsrejse *fandt kun ringe Tilslutning*«. Der skulde staa: »**fandt slet ingen Tilslutning**«. Iøvrigt er Randers Lokalforenings Standpunkt i denne Sag bekendt nok ved den indsendte Resolution imod Diæterne.

N. P. Nielsen.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling i Mandags. Man vedtog at stemme for fuld Repræsentation til Delegeretmødet. Forslaget om Oprettelse af et Forbundstrykkeri diskuteredes og Flertallet udtalte sig bestemt imod en saadan Tankes Realisation for Tiden. Den Mulighed var ikke udelukket, at det vilde kunne bevirke en Sprængning af vor mojsommeligt sammenarbejdede Organisation. Angaaende Kontingentforhøjelsen vedtog man i Tilslutning til Randers Lokalforening at anbefale 25 Øre, naar derved saa vidt muligt kunde undgaas Paaligning af Ekstrakontingenter til internationale eller andre Konflikter. Sluttelig vedtoges det at indstille Journalist Jac. Christensen som Repræsentant til Delegeretmødet. J. P. F.

Rudkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. November ekstraordinært Møde ang. det udsendte Cirkulære og Valg af Delegeret. — Der var Flertal for den af Kolding Afdeling vedtagne Resolution: Fuld Repræsentation til Delegeretmødet, og i Tilfælde af indskrænket Repræsentation, da at lade ethvert Forslag blive sat under almindelig Afstemning. — Skønt man her i Afdelingen var klar over, at der kun var ringe Udsigt til at faa valgt en Delegeret, vedtoges det dog at opstille en. Martin Lund blev indstillet. M. L.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 11. Novbr. i Arbejdernes Forsamlingsbygning »Fjordvilla«. Paa Dagsordenen var bl. a. Valg af Repræsentant til Dansk Typografforbunds Delegeretmøde. Der foresloges A. Larsen, Chr. M. Andersen og Emil Petersen; ved den endelige Afstemning valgtes E. Petersen. Stemningen var overvejende imod en Indskrænkning af Repræsentationen til 8 Medl., som Hovedbestyrelsen havde foreslaaet; dog vedtoges der ingen Resolution. — Der behandledes derefter et Par lokale Sager. Peter Hansen, Sekretær.

Odense Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 11. November. Dagsordenen var: 1) Afstemning ang. Repræsentationen og 2) Opstilling af Kandidater til Delegeretmødet. Det vedtoges med *alle Stemmer* mod 1 at stemme for **fuld Repræsentation.** Der opstilledes 4 Kandidater, d'Hrr. Chr. Petersen, L. D. Rasmussen, C. J. Christensen og Ferd. Paulsen. Sluttelig vedtoges det, at de eventuelle Repræsentanter fra Odense skulde have bundne Mandater med Hensyn til de større Spørgsmaal. Alfred Brédahl, Sekretær.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. Novbr. ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af de Cirkulærer, der var tilsendt fra Dansk Typograf-Forbund. Lokalafdelingen vedtog at sætte 10 Øre som en passende Kontingentforhøjelse, og var særdeles stemt for fuld Repræsentation. Diæterne til Forretningsføreren, Hr. Hvidtfeldt, ansaa Afdelingen for fuld tilstrækkelig med de alt bevilgede 6 Kr. pr. Dag, og udtalte sig bestemt mod yderligere Forhøjelse.

Det vedtoges at indstille Typograf H. P. Jensen som Delegeret samt efter hver Generalforsamlings Afholdelse at offenliggøre dennes Beslutninger i *Typ.-Tid.* P. Albrecht Hansen, Sekretær.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling i Mandags Aftes. Paa Dagsordenen var bl. a. følgende: *Eventuelle Forslag til Delegeretmødet.* Ingen havde noget Forslag at stille. *Indstilling af Delegerede.* Herom udspandt sig nogen Diskussion og forskellige bragtes i Forslag. Til Slut

blev ved Afstemning valgt til at indstilles: Lokalformanden (O. V. HANSEN, *Demokraten*) og J. C. HANSEN (hos Bech). Saafremt Aarhus kun skulde blive repræsenteret ved én Mand, vil dette i saa Tilfælde ske ved Lokalformanden. — *Skal Foreningen afholde Julefest?* Efter nogen Forhandling om dette Spørgsmaal vedtoges det enstemmigt at anmode Styrelsen om at tage Sagen i Haand og foretage de nødvendige »forberedende Øvelser«. — *Juleindsamlingen.* Lokalformanden bragte denne Sag paa Omtale og henstillede til Generalforsamlingen, at der blev udsendt Lister til Paategning af Bidrag. Generalforsamlingen billigede Lokalformandens Forslag og Lister vil i en nær Fremtid blive udsendt. I Modsætning til tidligere Aars Bidrag, der er indbetalt i *ugenlige* Rater, vedtoges det, at Beløbene skulde betales *paa én Gang.*

SØREN HANSEN.

Spørgsmaal og Svar.

Da Dagbladssættertarifens § 3, 2. Stykke, kan misforstaas, tør jeg maaske her rette en Forespørgsel:

Skal »staaende *S*ats, der maa ombrydes eller korrigeres for hver Gang, den bruges, regnes til fuld Betaling«, medregnet de Procent, der ved Sætning af det paagældende Arbejde er betalt, eller skal eventuelle Procent fradrages og Satsen kun beregnes som almindelig Sats?

Jeg skønner ikke andet, end at vi skal have den Betaling, Arbejdet koster i Satspris, og jeg tror, der er flere end mig, der deler denne Anskuelse.

Men hvorfor bliver dette da ikke hetalt?

Det, man nu gaar glip af, andrager i Aarenes Løb en ikke væsenlig Del af det Mammon, der er nødvendigt for vor Eksistens.

CHR. CHRISTENSEN.

Ja! Det skal betales fuldtud.

Nær og fjærn.

Svendeprøver. Ved Kolding Lokalafdelings sidste Generalforsamling fremlagdes til Eftersyn for Medlemmerne to Svendeprøver, aflagte af Sætterlærling P. CHRISTOFFERSEN og Trykkerlærling TH. NIELSEN paa *Højskolebladet.* Begge Prøver vandt almindelig Anerkendelse af de tilstedeværende, og det kan straks siges, at de dannede en behagelig Kontrast til de i de sidste 2—3 Aar aflagte Svendeprøver i Kolding, som alle er blevne kasserede paa en enkelt Undtagelse nær. For Sætterens Vedkommende bestod Opgaven i den traditionelle Satsform og et Skema samt af et Brevhoved, sat i fire Forme, som var udført meget tilfredsstillende. Trykkerens Prøve bestod af Trykning og Tilretning af et Tidsskrift med store Billeder samt Trykning af ovenfor omtalte Brevhoved, som blev udført i fire Farver.

Kommissionen for Aflæggelse af offenlige Svendeprøver har udtalt sin uforbeholdne Ros overfor begge Prøver, og saavel Lærlinge som Mester fortjener al Anerkendelse for det opnaaede gode Resultat. Det vilde være ønskeligt, om en og anden Principal i Kolding vilde ofre en Smule Tid paa at efterse disse Prøver, thi det kunde da være, at de fik en bedre Forstaaelse af, hvad der kan og *bør* læres de unge Mennesker, som de paatager sig at oplære i den »sorte Kunst«. J. M.

Biblioteket. Fra Hr. Faktor JENSEN, Carl Lunds Bogtrykkeri, har Biblioteket haft den Glæde at modtage en Del Bøger, som vi kvitterer for med vor bedste Tak.

Med næste Uges Ophør forlader GUST. CLAUSEN *Politiken* for at overtage Pladsen som Faktor hos Bogtrykker Weiss.

Ringkøbing Amts Dagblad har i Dag udgivet sit første Nr. fra det der i Byen startede Trykkeri. Lokalerne er opførte fuldstændig ny i Sommer og er rummelige og lyse. Personalet bestaar af 6 Typografer og 1 Lærling samt Faktor Christensen fra Kolding.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Karnevals-Festudvalget holder Møde paa Søndag umiddelbart efter Generalforsamlingen.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Marius Jensen, udl. 1/8 99 hos Jordan (arb. s. St.). Sætter Helmuth Viggo Amundus Christensen, udl. 20/10 99 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). I S. L.: Trykkerlærling Einer Georg Rasmussen (Bagge). Niels Pheiffers Hustru Anna Margrethe.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: I S. L.: 891 (Sv. Typograff.), Trykker Viggo Holm (Truelsen) fra Stockholm og 1225 (Dsk. t. F.), Oskar Julius Nielsen (Mohn) fra Rejse.

Udmældt: 1595, Lars Emil Petersen (Thomsen) og (af S.) F. Jensens Hustru Thora Petrea.

Udslettede f. Restance: Trykker Johan Georg Kjær (Græbe). Sætter Anton Nielsen (Opholdssted ubekendt).

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Hannovers Pers. Kr. 6.50, Bianco Lunos 2.50, ialt 9.00, med det tidl. indk. 66.50 tils. Kr. 75.50. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Aarhus, Martin O. Berg, udl. 18/8 99 hos Jacob Zeuner efter 5 Aars Lære. Thisted, Michael Chr. Jensen, udl. i Thisted Amtsavis 1. Novbr. 99 efter 5 Aars Lære (har aflagt Prøve for offenlig Komm.), arb. s. Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Thisted, 1063, Julius O. Thomsen (Thisted Amtstid.). Kolding, 1252, Carl Vald. Christensen fra Holbæk (paa Askov). Aarhus, 1087, Karl Johan Petersen i Plads (sidst Hobro). Ringkøbing, 827, Jens Nicolaj Høgsted, 981, Carl Søren Marhauer, 1073, Jørgen Nissen Jensen, 1196, Rasmus Berthelsen, 1353, J. P. Halvor Lundahl (alle til Ringkøbing Amts Dagblad). Køge, 1246, Lars Chr. Nielsen (arbl.) fra Ringsted.

Bortrejste: Nykøb. M., 1014, Stephan N. Boesen paa Rejse. Nyborg, 981, S. C. Marhauer til Pl. i Ringkøbing. Aarhus, 1268, Andr. Johs Petersen til Pl. i Silkeborg. Nakskov, 1107, J. M. Jensen (arbl.) til Maribo. Middelfart, 365, P. C. Koefoed til Pl. i Graasten (Sundeved). Thisted, 1089, Emman Selmer til Aalborg i Pl. (Arbejdbl.) og 1064, Fr. Guldager Hansen (arbl.) paa Rejse. Kolding, 827, J. N. Høgsted, 1073, J. Jensen og 1353, J. P. Halvor Lundahl (alle til Ringkøbing i Plads).

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

3. Novbr.: *Middelfart.* 6. Novbr.: *Ribe* og *Randers.*

Med Undtagelse af Den typ. Trykkerforen.s Afdeling af »Dansk Typografforbund« ere samtlige Juli Kvartalsregnskaber indsendte.

Kolding, den 14. Novbr. 1899.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

GUTENBERG-KORET.

Søndag **ingen** Sangøvelse, derimod *Fredag d. 24. ds. Kl. 9* paa *Søfryd.*

ANNONCER

En Akcidenstrykker

med udmærkede Anbefalinger, færdig med Militærtjenesten, søger Plads snarest. Vedkommende har i flere Aar selv forestaaet Trykningen i større Trykkerier, og er kendt med Enkelt- og Dobbeltpresse, Falseapparat og Gasmotor. Billet mrkt. »*Solid*«, modtager Expeditionskontoret.

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. Fredag og Lørdag Aften *varme Retter.*

Admiralgade 19, 1.

Billigt Køb!

Et Restparti (en halv Snes kompl. Ekspl.) af *Haandbog i det moderne Reklamevæsen* sælges for *3 Kr. 60 Øre*, det halve af den opr. Værdi.

Gustav Clausen, St. Hansgade 16, Kbhvn. N.

Bogtrykkeri til Salg.

Enkefru Kellers Bogtrykkeri, Vingaardsstræde, er til Salg paa gode Vilkaar. Man behage at henvende sig til *Adolph Wulff,* Gothersgade Nr. 8.

EN trængende Kollega har bedet mig skaffe ham af med nogle Bøger, flere videnskr. Værker og nogle Leksika; særlig Allers Konversationsleksikon faas billigt.

J. F. Møller, Istedgade 86, St. tv.
Hver Søndag 11—2.

Nordisk Boktryckarekonst

Skandinavisk Tidsskrift för grafiska Yrkena

I medio November utkommer pröfnumer.

J. G. A. Eickhoff, København V.

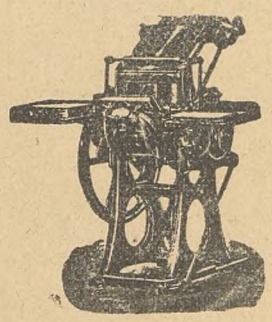

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte Dep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 24 NOVEMBER 1899 XXVI AARGANG

Tilgang frabedes!

Paa *Hejmdals* Trykkeri i *Aabenraa*, Redaktør H. P. HANSEN, har i Mandags 8 Kolleger nedlagt Arbejdet, grundet paa, at Hansen, skønt han ved sin Underskrift har anerkendt Tarifen, nægter at betale efter den. Kollegerne i Danmark bedes derfor om at ville være medvirkende til, at *Hejmdal* intet nyt Personale faar. Saavel til *Aabenraa* som til *Fremads* Trykkeri i *Graasten* frabedes al Tilgang! Tilbud om Plads paa disse to Steder bedes afviste!

Farlige Folk.

DR. Bille-Tops Artikler her i Bladet burde trykkes op en Gang imellem. De Raad, som de indeholder, er af saa meget større Betydning, som de peger paa Farer, hvilke vi sorgløst ynder at lade passere som os uvedkommende — indtil vi selv har faaet Tuberkler i Lungerne, Halsen eller andre Organer.

I et og alt er jeg dog ikke ganske enig med Hr. Bille-Top, hvem det synes *raat* at anbringe Brystpatienter i et Værelse for sig. Tværtimod: Gid det lod sig gøre overalt. Hos Schultz er dette sket. En lungesyg Kollega er anbragt for sig selv i et lille Lokale, der intet lader tilbage at ønske i Retning af Orden og Værkstedshygge, og som staar i direkte Forbindelse med det større Sætteri. Andre Steder arbejder de Brystsyge i samme Rum som de raske. Iagttages nu alle Forsigtighedsregler? Langtfra. Typograferne faar næppe Medaille for deres Iver efter aabne Vinduer og frisk Luft, og den Syge, som kan være paaklædt saaledes, at han altid kan have Vinduet aabent, maa bøje sig for Husfreden.

Men de Brystsyge selv udviser ofte — eller oftest — en Ligegyldighed, som kun er forklarlig, naar man erindrer, dels at de tidt end ikke faar at vide af Lægen, hvad der egenlig er i Vejen med dem, og dels at de principmæssigt er fuldblods Sangvinikere i Spørgsmaalet Brystsyge. Naar Lægen skjuler den sande Sygdom for Patienten, er det selvfølgelig af dyb Medlidenhed med ham og for ikke at gøre ham mismodig. Men samtidig skjuler Lægen for alle andre en Fare, som de har at vogte sig for. Naar man derfor vil hindre Tuberkelsmitten i at udbrede sig, maa man først og fremmest lade os vide, at den Syge *har* Tuberkler, og dernæst forlange, at han skal bruge særskilt Spyttekrus, Drikkeglas, Haandklæde osv. I Særdeleshed maa han indskærpes personlig Renlighed og ikke — som nylig konstateret — nøjes med før Maaltidet at afgnide sine Fingre med Svampen fra Fugtestribben! Heldigst vilde det være at anbringe ham i eget Lokale, da man derved bedst vilde indpode ham det Ord: Forsigtig! Er Tvang i disse Henseender mindre moralsk forsvarlig end den Tvang, man maa udvise, for at fordrive en Brystsyg fra Typografernes Sangkor?

Grundet paa den Nonchalance, der hersker i det indbyrdes Trykkeriforhold mellem sunde og Tuberkelsyge, bliver disse sidste *farlige Folk*. Men ogsaa kun derfor. Iagttages Paapasselighed, kan — og *bør* — man omgaas de Syge som alle andre, ja man kan selvfølgelig ogsaa uden Risiko besøge dem, naar de paa Syge- eller paa Dødssengen befinder sig paa Smittens farligste Stadium. Det vilde være ganske barbarisk f. Eks. at udelukke de Brystsyge fra Trykkerier. Skønt Flertallet af Mestre og Svende er herimod og heldigvis holder Haanden over de syge, viser dog følgende Eksempel, at panisk Skræk for Sygdommen kan gribe Typograferne:

En 50aarig Typograf blev, skønt Familiefader og meget brystsvag, afskediget af Folketingsmand KLAUS BERNTSEN i Assens, hvor han havde arbejdet i 13 Aar for en Løn af 17—18 Kr. Hr. Klaus Berntsen protegerede ham til et københavnsk Bogtrykkeri, hvor han fik Arbejde. Men da han hostede uafbrudt, forlangte Typograferne Dagen efter hans Ankomst, at han skulde fjærnes, hvilket Faktoren indvilligede i. Han henvendte sig straks til Organisationen, der skaffede ham en midlertidig Plads i Middelfart, hvorfra den brystsvage Mand med sin Kone og Børn atter rejste i Plads til Graasteen. »Da det danske ikke strækker til, begynder jeg at prøve Tyskerne. Venlig Hilsen og Tak for godt Samarbejde«, skriver han os til Afsked.*

Mænd i Danmark, der holder af deres Land, maa føle det som en Skam, at denne Mand ikke kunde finde en fredlyst Plads i sit Fædreland, efter at han havde slidt sig 50 Aar igennem.

Den Art af Forsigtighed, der her er udvist, fører til, at vi glemmer alle ædle Følelser, for at hytte os selv. Den kunde maaske være paa sin Plads i et Bogtrykkeri som Ludvig Jørgensens paa Amagertorv, hvis Lokale ikke er indrettet som Arbejdsrum, men som et Fængsel, hvor brystsvage Folk staar i Arbejde, men hvor der ikke findes en Spyttebakke. Det er imidlertid ikke ædle Følelser, en brystsvag Typograf kan takke for, at han faar Lov at arbejde der, men kun en grandios Ligegyldighed. Man tænke sig: Vil en Principal knibe 2 pCt. for Talsats, bliver Himmel og Jord sat i Bevægelse; men $10^1/_2$ Maaned efter Tarifens Indførelse finder Typograferne sig endnu i, at Tarifen ikke er opfyldt i et Punkt, der koster Mesteren saa lidt, og der er af saa stor Betydning for hans Folk.

Lad os dog endelig holde Tungen lige i Munden og se lige ud: Kræv din Ret og gør din Pligt. Den Syge selv skal først og fremmest, dernæst baade Mestre og Svende, passe paa Smitten. Det er Pligten. Men det andet er, det med den Syges Ret, at alt, hvad vi kan hjælpe den Syge med, det skal *vi* gøre.

V. B.

Delegeretmødet.

DER er næppe Tvivl om, at Medlemmerne af Dansk typ. Forening har ønsket fyldig Repræsentation til det forestaaende Delegeretmøde i København. Hvorfor skulde dog ogsaa Delegeretmødet være »indskrænket«? Det vil næppe vare mange Dage før Stemmesedlerne til Valget af de Delegerede vil blive uesendt, og — dersom denne Opfordring ikke kommer for sent — vil jeg anmode Medlemmerne Landet over at stemme saaledes, at alle Egne af Landet saa vidt mulig bliver repræsenteret. Alle Byer kan jo ikke blive repræsenteret; men de større Lokalforeninger kan nok nøjes med en eller to Delegerede — der findes næppe mere end to Standpunkter i én By — saa de mindre Lokalforeninger ogsaa kan faa en Repræsentant til København.

EN JYDE.

* Vi savner i Københavns Underretning om, hvilket Trykkeri den paagældende Kollega fik Plads i. Da der er udbrudt Konflikt i Graasten, er han muligvis kommen fra Dynen i Halmen.

Voldgiftsretten.

Kendelse

i Sagen Nr. 7/1899. Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening mod Bogtrykker Egmont H. Petersen.

Klagerne gør gældende, at der hos Indklagede, der har gennemgaaende Arbejdstid, holdes Hvil efter dennes Slutning Kl. 5 i to Timer, hvorefter der arbejdes i 4 Timer fra Kl. 7—11 mod et Tillæg af 50 pCt., hvilket efter Klagernes Mening er i Strid med Tarifens § 5, der foreskriver, at 100 pCt.s Tillæg skal indtræde 4 Timer efter den ordinære Arbejdstids Udløb, altsaa Kl. 9.

Herimod gør Indklagede gældende, at det er Meningen med § 5 i Tarifen, at der skal arbejdes 4 Timer for 50 pCt. Tillæg.

Ordene i § 5 lyde imidlertid saaledes: »Overarbejde *indtil 4 Timer efter den ordinære Arbejdstids Ophør* godtgøres med 50 pCt.« og i § 4 siges: »Gennemgaaende Arbejdstid . . . slutter senest Kl. 5«.

Efter *Ordene* i § 3 og § 5 maa i det heromhandlede Tilfælde 100 pCt. Tillæget indtræde Kl. 9.

Da Indklagede imidlertid har været i velbegrundet god Tro til, at hans Lønningsmaade var tarifmæssig og at hans Personale delte denne Anskuelse, ligesom han synes at have Ret i, at han let kunde have indrettet sig saaledes, at han paa anden Maade fik det samme Arbejde udført for samme Betaling, saa skønnes der ikke at være Grund til at give Klagerne Medhold i deres yderligere Paastand om, at denne Kendelse skulde »have tilbagevirkende Kraft fra den Dag, Personalet har protesteret mod den hidtidige Betalingsmaade«.

København, den 11. Novbr. 1899. C. TH. ZAHLE.

Personen over Sagen.

Som det vil være set af en Notits i *Typ.-Tid.* for sidste Uge blev Undertegnede ved en Generalforsamling i Lokalafdelingen i Esbjerg den 13. ds. indstillet som Repræsentant til det forestaaende Delegeretmøde.

En Del Medlemmer i Lokalafdelingen, der havde ønsket en anden Repræsentant valgt, har senere fundet sig foranlediget til at protestere imod Valgets Gyldighed. Som Grund til Protesten anføres dette, at 2 nyudlærte Kolleger, hvis Proklamation for Optagelse i Foreningen ikke havde været bekendtgjort i den lovbefalede Tid, deltog i Afstemningen. Protesten fremkom dog først Dagen efter at Valget var foretaget og maa derfor nærmest betragtes som et Udslag af personlige Hensyn.

Enhver ærekær Kollega vil imidlertid kunne forstaa, at jeg ikke under disse Forhold ønsker at repræsentere Esbjerg Lokalforening ved det forestaaende Delegeretmøde, hvorfor jeg ved en Generalforsamling i Lørdags bestemt nægtede at modtage et eventuelt nyt Valg.

Esbjerg i Novbr. 1899. JAC. J. CHRISTENSEN.

Idet vi fuldt ud kan tiltræde ovenstaaende af Hr. Jac. Christensen fremsatte Anskuelse, beklager vi meget, at Esbjerg Lokalafdeling, grundet paa enkelte Medlemmers snæversynede Opfattelse af Foreningsanliggender, skal være Skueplads for slige personlige Stridigheder.

Esdjerg, den 19. Novbr. 1899.

L. EICKHARDT. P. JENSEN. H. RØDTNES.
C. C. HEIN. CHR. ØRVAD. R. BINDSLEV.

Ottmar Mergenthaler.

Linotypemaskinens geniale Opfinder, der fødtes i Aaret 1854 i Dünmenz-Mühlacker i Würtemberg, er død den 29. Oktober.

I den lille By Bietigheim lærte han i Følge *Sv. Typ.-Tid.* Uhrmagerhaandværket, men 1872 udvandrede han til Amerika og kom til en Fætter ved Navn Zahl, som i Washington havde en Fabrik for elektriske Apparater. Her fik han de første Impulser til sin epokegørende Opfindelse. Først havde han til Hensigt at konstruere en Slags Skrivemaskine, hvis Produkt ved Hjælp af Stentryk skulde mangfoldiggøres. Da han indsaa, at denne Fremgangsmaade ikke godt kunde gaa Haand i Haand med Bogtrykningen, konstruerede han en Matriceprægemaskine, med hvilken han prægede enkelte Bogstaver, som senere stereotyperedes. Umuligheden af paa denne Maade at faa et med Haandsatsen jævnbyrdigt Arbejde — de indprægede Bogstaver holdt nemlig ikke Linie; desuden var Prægningen ikke jævn, nogle under, andre over Skrifthøjden — tvang ham til at søge en anden Løsning af Sættemaskineproblemet. Saa kom han paa den Idé, i Stedet for Typer at sætte Matricer og støbe fra disse. Men ogsaa her viste der sig Besværligheder ved at faa en jævn paa Linie staaende Sats. Efter megen Møje og mange frugtesløse Forsøg opstillede Mergenthaler i Begyndelsen af Firserne i New-York den første Linotypeliniesætningsstøbemaskine. Problemet er løst! Forsøg og Eksperimenter havde da slugt en Kapital af noget over 4,000.000 Mark. Mergenthaler, som i Aaret 1883 grundlagde en egen Fabrik i Baltimore, blev af det tekniske Institut i Philadelphia tilkendt det store Hædersdiplom for Aarhundredets mest betydningsfulde Opfindelse. Længe blev det ham dog ikke forundt at nyde Frugterne af sit Arbejde, da hans undergravede Helbred snart tvang ham til at trække sig ud af Forretningerne.

Den gamle Sætters Klage.

(Frit efter det engelske.)

Jeg hører Raslet, Buldret af Linotypmaskinen,
Ser Sæt'rens rappe Fingre, med en forundret Mine,
Hvor let og sikkert de sig før'
Og følsomme Tangenter rør' —
Jeg savner dog Musiken af muntert klik, klik, klik
I Vinkelhagen, Kære, alt efter gammel Skik.

Og Linier ser jeg dannes af glinsende Metal
Fra stablede Matricer, som fylde vel sit Kald;
Og Linjerne de hoppe let
I Skibet frem, saa tæt, saa tæt; —
Jeg hører dog ej Rythmen, som før, af klik, klik, klik,
Af Typerne i »Hagen«, alt efter gammel Skik.

Da fandt man Gratie, Holdning, og det hos ikke faa
Af Gutenbergs Disciple, naar man ved Kassen saa
Dem plukkke flittigt Rad for Rad
Al Kundskab og hvad Skjalden kvad; —
Af Typerne lød herligt Musiken klik, klik, klik
Fra Vinkelhagen, Kære, alt efter gammel Skik.

Jeg undrende beskuer det Tidens Underværk,
Som danner Typer hastigt med Mekanismen stærk,
Som overlagt og dygtigt før'
Matricer frem, som det sig bør; —
Men monoton er Lyden og ej mit klik, klik, klik,
Som lystigt sang i »Hagen«, alt efter gammel Skik.

Jeg blotte maa mit Hoved for Mergenthalers Flid,
Der skabte slig Maskiné, som denne, for vor Tid;
Men megen Mismod hør' man om
Blandt gamle »Typoteter«, som
I Mindet endnu dvæle ved muntert klik, klik, klik
Af Typers Dans i »Hagen«, alt efter gammel Skik.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringkøbing Lokalforening

afholdt Fredag den 17. November ekstraordinær Generalforsamling, hvor de af Forbundsstyrelsen foreslaaede Lovændringer var til Behandling. Der viste sig aldeles ingen Stemning for indskrænket Repræsentation til Delegeretmødet, idet man gik ud fra, at 8 eller 16 Medlemmer ikke kunde være et Udtryk for den Mening, der herskede Landet over. Man var imod Kontingentforhøjelse, imod, at Diæternes Størrelse fastsættes til 8 Kr. pr. Dag samt imod Oprettelse af et Foreningstrykkeri. Til Delegeret valgtes Lokalformanden, Hr. RUD. HANSEN.

H. P. FREDERIKSEN,
Sekretær.

Assens Lokalforening

afholdt i Mandags ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af Delegeretmødet. Det vedtoges enst. at bemyndige den eventuelle Delegerede til at stemme *for* Majoritetsforslaget til § 27, forudsat at Minoritetsforslaget til § 17 *ikke* vedtoges; at stemme *imod* Diæternes Fastsættelse til 8 Kr. pr. Dag. Som Delegeret vedtoges det at indstille C. W. JENSEN og som Suppleant V. LUCAS. Udenfor Dagsordenen vedtoges det at yde 1 Kr. pr. Medlem til Juleuddelingen. v.—l.

Slagelse Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag Aften den 18. Novbr. — Som Repræsentanter ved det forestaaende Delegeretmøde vedtog Generalforsamlingen at indstille C. V. ARLETH og C. OLSEN. — Disse udtalte sig begge *imod* Forhøjelse af Formandens Diæter og enhver Forhøjelse af Bestyrelsens Lønninger samt *imod* Oprettelse af Foreningstrykkeri med Sættemaskiner, og Lokalforeningen dadlede, at en saadan Anbefaling for Sættemaskinen var offenlig fremkommen fra en af Typografernes Tillidsmænd.

H. P. HANSEN,
Sekretær.

Afstemningsresultatet.

Lokalafdelingerne	For fuld Repræsentation	For indskrænket Repræsentation	Ialt afgivne Stemmer
Aalborg	17	18	35
Aarhus	18	36	54
Assens	6	0	6
Esbjerg	9	1	10
Faaborg	2	1	3
Fredericia	0	0	0
Frederikshavn	0	0	0
Grenaa	0	3	3
Herning	2	1	3
Helsingør	16	1	17
Hillerød-Lyngby	12	7	19
Hobro	0	0	0
Holbæk	13	1	14
Hjørring	6	8	14
Horsens	42	1	43
Kallundborg	10	4	14
Kolding	22	8	30
Køge	1	8	9
Maribo	0	0	0
Middelfart	7	0	7
Nakskov	7	2	9
Nyborg	3	4	7
Nykøbing F.	15	1	16
Nykøbing M.	7	0	7
Næstved	7	24	31
Odense	46	20	66
Randers	26	4	30
Ribe	0	6	6
Ringkøbing	14	0	14
Ringsted	7	11	18
Roskilde	7	7	14
Rudkøbing	5	1	6
Rønne	11	1	12
Silkeborg	13	0	13
Skanderborg	4	0	4
Slagelse	10	4	14
Stubbekøbing	3	1	4
Svendborg	23	1	27[1]
Thisted	6	0	6
Varde	0	2	3[2]
Viborg	3	3	6
Vejle	10	3	13
Ialt	410	193	607

[1] Deraf 3 blanke. [2] 1 blank.

Kolding, d. 21. Novbr. 1899. FORRETNINGSUDVALGET.

Nær og fjærn.

Et Jubilæumsskrift. Fra Bogtrykker A. RASMUSSEN i Ringkøbing er der blevet os tilstillet et Mindeskrift om Ringkøbing Apothek, der i 150 Aar har været i en Slægts Besiddelse. Paa dette Skrift er der fra Hr. Rasmussens Side baade hvad Sætning og Trykning angaar anvendt en Omhu, som gør Trykkeriet al Ære. Naar hertil kommer, at der er benyttet saa lækkert Papir, som Tilfældet er, kan man kun udtale sin Tilfredshed med, at d'Hrr. Bogtrykkere ude i Provinserne retter deres Bestræbelser efter at komme paa Højde med deres københavnske Kolleger, hvad angaar Udstyrelsen af Arbejdet.

Festen for de Arbejdsløse i Søndags var som tidligere Aar overordentlig godt besøgt. Ja, under den første Halvdel af Programmet stod de Besøgende endog helt ud paa Trappegangen, uden at det var mulig at trænge sig ind i Salen. Saa maatte Formanden for Sangforeningen, Hr. ALB. AUENER, ned i Salen og paa *sin* Maade kommanderede han: »Et Skridt fremad!« hvad der vakte stod Munterhed, men dog bevirkede, at alle fik Plads *indenfor* Døren. Skønt Hr. GULDBRANDSEN paa Grund af Sygdom var forhindret fra at være tilstede, saa klarede Sangforeningen sig ypperligt med Hr. AUENER som Dirigent, og stærkt Bifald hilste hvert Numer, der blev sunget. Første Del af en nydelig Violin-Solo gik desværre for en Del tabt ved en forstyrrende Lyd fra de elektriske Buelamper. Det sidste paa Programmet var et lille 1-Akts Stykke, »En Pokkers Tøs«, der vakte stor Munterhed og til Slut stærkt Bifald; men Fru LÜDERS har ogsaa en særlig Ævne til at fange Publikum og i Søndags Aftes hoppede hun med sit Sjiptov lige ind i Publikums Hjerte. — Den Aftenunderholdning gav sikkert et godt Udbytte for vore Arbejdsløse.

— Ved Festen er fundet en lille Nøgle i Seglgarnsbaand. Den kan afhentes paa Thieles Kontor.

Dødsfald. I Søndags Aftes afgik Medlem af Den typografiske Forening CHRISTIAN ALBERT CARLSEN ved Døden paa St. Hans Hospital, hvor han tilbragte det sidste halve Aar af sit Liv. Han havde været uarbejdsdygtig i de senere Aar, lidende af en konstitutionel Sygdom, der tilsidst angreb Hjernen. Carlsen har lært hos Græbe, og var ret kendt, særlig fra de Aar, han arbejdede i *Adresse-Avisen*. Godlidende og flink at omgaas med, vandt han ikke faa Venner, der nok ville mødes ved hans Begravelse, som finder Sted Søndag Kl. 11 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Typographische Jahrbücher. Det nylig udkomne Hefte prydes af ikke mindre end 15 forskellige Bilag, deriblandt smukke Autotypier. Sats og Trykprøver er rigeligt for Haanden, og i Teksten behandles Konkurrence-Forholdene i Bogtrykfaget og Autotypi-Trykningen i hver sin Artikel. — Aarbøgerne koster 40 Pf. pr. Hefte.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Oktbr. Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning i Hovedkassen	Kr.	1277.57	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Begravelseskassen		18577.08	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	8150.58	
			Kr. 32536.23
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14673.89	
Reservefondens Beholdning	-	6777.72	
			- 21451.61
		Summa	Kr. 53987.84

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	225.53	
Porto og Telegrammer	-	26.92	
Telefonleje, Oktober Kvartal	-	15.00	
Typ.-Tid. Nr. 27—39	-	510.51	
Beholdning i Begravelseskassen	-	18577.08	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Hovedkassen	-	5613.55	
			Kr. 29499.59
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	36.70	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14673.89	
Reservefondens do.	-	9777.66	
			- 24488.25
		Summa	Kr. 53987.84

Kolding, d. 1. Novbr. 1899. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 12. November. Frav. JOH. MØLLER (syg).

Kassererens Medhjælp for September—Oktober havde andraget 80 Kr., som bevilgedes; Kassereren oplyste, at en Del af Medhjælpen var medgaaet til Udarbejdelsen af Tavler over Arbejdsanvisningen til Brug for Kommunalbestyrelsen. Styrelsen udtalte sin Tak til Kassereren for det særdeles udmærkede Arbejde. — Et Medlem havde maattet forlade sin Plads uden Opsigelse, fordi Bogtrykkeriet var ophævet; det overlodes Formanden at ordne denne Sag, saa at Medlemmet faar de 8 Dage godtgjort. — To Skrivelser fra Læseselskabet »Frem« og »Tilskærernes Aktieselskab« om Støtte toges til Efterretning. — Et Medlem androg om dobbelt Barselshjælp (20 Kr.), da hans Hustru havde faaet Tvillinger og Jordemoderen havde forlangt Honorar som for to Fødsler. Bevilgedes. — Kassereren oplyste, at der i Boet efter den i forrige Møde omtalte Berg ikke var noget at faa; Gælden var oprindelig 1700 Kr., hvoraf den ene Broder havde paataget sig at betale 200 Kr. (heraf har han betalt 3 Kr.), medens den nu afdøde skulde betale 1500 Kr. (heraf har han betalt 908 Kr.), saaledes at der endnu mangler 789 Kr. Styrelsen vedtog paa næste ordinære Generalforsamling at stille Forslag om at lade denne Gæld udgaa af Status som tabt. — En Medhjælper ved Rotationsmaskiner androg Styrelsen om at søge hans Løn forbedret, da den for 63—65 Timers ugentlig Arbejde (deraf 6—7 Nattetimer) kun var 23 Kr. Det overlodes Formanden at ordne denne Sag. — Derefter behandledes Dagsordenen og Forslagene til Delegeretmødet i December. Man vedtog at anbefale Forbundsstyrelsens Flertals Forslag om at forhøje Kontingentet til Reservefonden fra 10 til 25 Øre. Med Hensyn til Redaktørvalget anbefalede man, at Redaktøren vælges paa Delegeretmødet. Iøvrigt sluttede man sig til Forslagene fra Forbundsstyrelsen, da man ikke ansaa det for heldigt allerede nu saa kort efter Forbundslovenes Ikrafttræden at stille flere Ændringer. Der var indkommen nogle Ændringer fra Gust. Clausen, som man overlod

Generalforsamlingen at tage Stilling til. — Det besluttedes at afholde ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 19. ds. ang. Delegeretmødet. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 21. November.

1. Meddelelse gaves om forskellige Omskrivninger af Rejsehjælp til Underst. p. St. samt Flytninger. — Til Efterretning.

2. H. P. Hansen (Nr. 535) bevilgedes et Flyttelaan af 50 Kr. til Rejse fra Nykøbing F. til Hjørring.

3. Ringkøbing og Silkeborg andrager om Skab. — Bevilgedes.

4. Fra Esbjerg forespørges om fra hvilket Tidspunkt der tilkommer et nyt Medlem Stemmeret. — Formanden havde svaret: 14 Dage fra den Dag, da vedkommende optages i *Typ.-Tid.*, forsaavidt der inden den Tid ikke er fremkommet Indsigelse. — Bifaldtes.

5. En Arbejdsløshedsunderstøttelsessag refereredes.

6. Forespørgsel fra Roskilde, om det er tilladt at udbetale Rejseunderstøttelse for saa stort et Antal Dage, som en Mand bruger for at komme fra en By til en anden. — Nej! Rejsetabellerne skal følges.

7. Nogle Svendeprøvesager refereredes. Ligeledes nogle Lærlingesager.

8. Forespørgsler fra Svendborg Lokalforening: a) Hvor stort Ekstrakontingent skal halvtbetalende Medlemmer erlægge? — Halvt. — b) Hvilket Kontingent og Ekstrakontingent skal et Medlem, der arbejder uden for Faget, svare? — I Henhold til Lovene betaler han fuld Kontingent og Ekstrakontingent.

9. Fra Forbundsstyrelsen var fremsendt Forslag til ny Gensidighedskontrakt med Østrig, en Situationsberetning fra det internationale Sekretariat samt en Skrivelse fra de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening om Optagelse i Forbundet. — Gensidighedskontrakten med Østrig mente Forretningsudvalget ikke burde tiltrædes, da den syntes paa flere Punkter at stille de fremmede gensidige Medlemmer bedre end vore egne. — Det internationale Sekretariats Beretning toges til Efterretning. — De kvindelige Trykkeriarbejderes Optagelse i Forbundet havde Forretningsudvalget intet imod, men Spørgsmaalet finder jo Afgørelse paa Delegeretmødet.

10. Afstemningen over Repræsentationen paa Delegeretmødet har givet følgende Resultat: Der er ialt afgivet 607 St. Deraf 410 St. for fuld Repræsentation, 193 for indskrænket, 4 Stemmesedler var blanke. — Fufd Repræsentation er saaledes vedtaget.

11. I Henhold til ovenstaaende vil der altsaa være at foretage Valg af 32 Delegerede. Der er fra 30 Lokalafdelinger indstillet 43 Medlemmer. Stemmesedler bliver hurtigst muligt at udsende. Paa Grund af det uoverkommelige Arbejde for Forretningsudvalget at optælle samtlige Stemmesedler (ca. 20,000 Navne) vedtoges det, at Lokalformændene med Bistand af Lokalrevisorerne optæller Stemmerne i deres respektive Afdelinger og indsender Hovedresultatet til Forretningsudvalget, og at Filialerne paa Grund af den knappe Tidsfrist, der kan gives, indsender deres Stemmesedler direkte til Forretningsudvalget. Resultaterne skal være Forretningsudvalget i Hænde senest Tirsdag den 28. ds.

HVIDTFELDT.

For al den Opmærksomhed, der ved mit 25-Aars Jubilæum blev vist mig fra saa mange Kollegers Side, beder jeg dem alle herved modtage min hjærteligste Tak. J. A. PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

En Portion af **Rolfs Legat** er ledig. Ansøgninger kan inden 1. Decbr. indleveres af Medlemmer af Syge- og Ligkassen.

STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Andreas Georg Petersen, udl. 20/11 99 hos Møller & Jacobsen (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Ernst Hugo Bruun (Kihl). I F.: Kemigraf Carl Ivar Larsen (O. C. Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: I S. H. L.: 195, Trykker Hans Chr. Andersen (Friedlænder) fra Rejse. 38 (Dsk. t. F.), Harald Jørgensen (Eriksen) fra Rejse. 896 (Dsk. t. F.), Jacob Georg Rasmussen (N. & Lydiche) fra Rejse.

Bortrejste: Thomas Larsens Hustru Emma Caroline (til Norge). 1186 (Dsk. t. F.), Peder Jensen (Mohn) til Aalborg i Pl.

Død: Sætter Chr. Albert Carlsen (28 Aar).

Udsl. f. Rest.: Af S. H. L.: Trykker Cato (Nielsen & Lydiche).

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Lauritz Nielsen (Thomasen) 0.75, Hoffmanns Bogtr. (1. B.) 2.25, Laur. Madsen (1. B.) 1.25, Græbe (1. B.) 6.75, Bording (1. B.) 12.90, Rigsdagen (1. B.) 5.00, Jørgensen & Co. (2. B.) 4.50, Luno (2. B.) 4.00, Vilh. Hansen (1. B.) 0.75, ialt 38.15, med det tidl. indk. 75.50 tils. Kr. 113.65.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I Dag er til alle Afdelinger udsendt Stemmesedler til Valg af 32 Delegerede til Forbundsmødet den 10. Decbr. Stemmesedlerne udsendes til Lokalformændene senest **førstk. Lørdag Aften**. Lokalformændene og Lokalrevisorerne opgør Resultatet for deres respektive Afdelinger. Hovedresultatet skal være Forretningsudvalget i Hænde senest **Torsdag den 28. ds.** Filialerne, der erholder Stemmesedlerne gennem deres Afdelingsformænd, indsender Stemmesedlerne direkte til Forretningsudvalget. De valgte Repræsentanter erholder derefter tilstillet Forslagene og Mandat til Mødet den 10. Decbr.

Kolding, den 22. Novbr. 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Thisted: MARIUS JENSEN i Stedet for Guldager Hansen, der er bortrejst.

Anvisningskontoret.

Telegrammer til Anvisningskontoret maa ikke adresseres til »*Typografia*«, i saa Fald returnerer Telegrafvæsenet saadanne. *Telegramadressen er:* **Hvidtfeldt, Kolding.**

Ny Medlemmer: Varde, August Høier, udl. 15. Novbr. i Ribe Amtstid.s Bogtr.; aflagt Svendeprøve for off. Komm. (arb. s. Sted). Aarhus, Peter Andreas Klinge, udl. efter 5 Aars Lære hos Bogtr. Backhausen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aalborg, 1089, E. Selmer fra Thisted. Aarhus, 1159, Carl Chr. Larsen fra Rejse i Pl. Nyborg, 1122, C. H. F. Møller fra Roskilde i Pl. Odense, 1304, C. C. Christensen fra Aarhus i Pl. og 1091, Harald Jensen fra Rudkøbing.

Bortrejste: Odense, 1018, S. M. Herholdt til Vejle i Pl. Aarhus, 1304, Chr. Carl Christensen til Pl. i Odense og 1326, Hans Emborg til Vejle i Pl. Nyborg, 1005, M. Buch til Vejle i Pl. Kallundborg, 1237, Sophus Ch. Andersen til Pl. i Frederikshavn. Rudkøbing, 1091, Harald Jensen til Pl. i Odense.

Udmældt: Aarhus, Bogtr. L. Hveissel.

Rettelse. I Nr. 45 staar under Ny Medl.: Esbjerg, Heinrich Rødhus, skal være Heinrich Rødtnes.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ indøves »*Valborgsangen*« og »*Volmerslaget*«, til hvilket Korværk Tilgang modtages af ældre og nye Sangere forinden Øvelsen. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start. Trianglen Kl. 10. Lørdag den 16. December afholdes Fest i Kongens Klub.

ANNONCER

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. Fredag og Lørdag Aften *varme Retter*.

Admiralgade 19, 1.

En Akcidenstrykker

med udmærkede Anbefalinger, færdig med Militærtjenesten, søger Plads snarest. Vedkommende har i flere Aar selv forestaaet Trykningen i større Trykkerier, og er kendt med Enkelt- og Dobbeltpresse, Falseapparat og Gasmotor. Billet mrkt. »*Solid*«, modtager Expeditionskontoret.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning,

Nansensgade 30,

anbefales.

Stor Maskerade

afholder

De kvindelige Trykkeriarbejdere

Lørdag den 9. December, Kl. 8 Aften

i **Kongens Klub**, Østerg. 15,

hvortil Medlemmer med Familie indbydes.

Programmet indeh. mange **Overraskelser** og flere **komiske Masker** vil i Aftenens Løb forlyste Deltagerne.

Demaskering Kl. 12, derefter **Bal til Kl. 5.**

Intet Billetsalg ved Indgangen, der aabnes Kl. 7½.

Billetpriser: **1 Kr.** for en Herre, **75 Øre** for en Dame og **50 Øre** for Tilskuere.

Da Bestyrelsen har sørget for stort og godt Orkester og brillant Fornøjelse, anmodes Medlemmerne om at agitere for stor Tilslutning.

Billetter udleveres kun mod Forevisning af gyldigt Medlemskort.

Billetter faas hos: *Formandinden*, Købmagergade 46, *Anna Christensen*, Dronningens Tværgade 15, 3. S., *Kirstine Schmidt*, Borgergade 108, 3. S. og *Helene Sørensen*, Todesgade 9, St. BESTYRELSEN.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 1 DECEMBER 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Det ekstraordinære Delegeretmøde aabnes Lørdag den 9. December Kl. 12 i Søpavillonen, Gyldenløvesgade 24. Dagsorden, Ændringsforslag og Mandater bliver udsendt en af de nærmeste Dage.

Udenbys Delegerede, som ønsker Logis, anmodes om senest den 5. December at meddele dette til Den typ. Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, V.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at Rejseunderstøttelse kun maa udbetales for det Antal Dage, som er fastsat i Rejsetabellerne, og at Rejseunderstøttelsen udbetales *efterskudsvis* og ikke forud. Der kan t. Eks. ikke udbetales for 9 *Dage* fra København til Roskilde, men kun for 2 *Dage* i Henhold til Tabellen.

Den 30. November 1899. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Delegeretmødet i København.

NÆSTE Lørdag og Søndag samles Repræsentanter for Dansk typ. Forbund i København til et ekstra Delegeretmøde, der oprindelig var tænkt afholdt som Følge af, at en af Hovedforeningerne i Forbundet, Den typ. Trykkerforening, den 1. April i Aar fandt paa at udgive sit eget Blad, *Trykker-Tidende*. Delegeretmødet vil sikkert hurtig komme ud over dette Spørgsmaal ved at vedtage, at *Typ.-Tid.* gaar over til at blive Forbundsorgan. Men derimod har denne Sommer givet os ganske anderledes alvorlige Ting at tage vare paa. Lock-out'en kom og raadede os til dette ene: *Vær enige og rust eder!* Det er Lock-out'en, som vil sætte sit Præg paa Delegeretmødet, idet den har affødt Spørgsmaalet

Kontingentforhøjelse.

Herover vil den største Del af Diskussionen dreje sig. Der foreligger fire Forslag. Forbundsstyrelsens Flertals Forslag, der gaar ud paa i Lovenes § 27 at forandre 10 Øre til 25 Øre. Mindretallet (Laur. Jensen) foreslaar 20 Øre. Senere har imidlertid Trykkerforeningen paa en Generalforsamling vedtaget et Forslag, der gaar ud paa, at det ordinære Kontingent til Reservefonden skal være 25 Øre. Reservefondsunderstøttelsen anvendes kun i Konfliktstilfælde, og alt hvad der bliver udskrevet af De samv. og det internationale Forbund udredes ekstra af Medlemmerne. Fra *Randers* er der stillet Forslag om, at Kontingentet bliver 35 Øre og at Resten af Paragrafen udgaar.

Da imidlertid *Typ.-Tid.* i særdeles rigeligt Maal har behandlet dette Spørgsmaal, og da de Delegerede selv snart skal til at forhandle og stemme derom, skal vi indskrænke os til at udtale, at vi anser det for bydende nødvendigt, at der sker en Forhøjelse af Kontingentet til Reservefonden, men vi indrømmer tillige, at der bør tages Hensyn til de smaa Lønninger i Provinserne, og vi kan derfor ikke tilraade at gaa den af Trykkerforeningen anviste radikale Vej. Derimod har sikkert Forbundsstyrelsens Flertal fundet den gyldne Middelvej ved at foreslaa 25 Øre.

Spørgsmaalet om Foreningstrykkeriet, der er sat til Diskussion, vil rimeligvis ogsaa fange megen Interesse. Men som et Problem, der er ret nyt og første Gang debatteres paa Kongressen, er der næppe Udsigt til, at vi naar videre end til et rent teoretisk Resultat.

Et Jammerskrig.

FORENINGEN AF DANSKE BOGTRYKKERE havde til i Mandags indvarslet sine Medlemmer til en ekstraordinær Generalforsamling for at drøfte Spørgsmaalet om Nedsættelse af en Kommission til Revision af Maskinsættertarifen. Forinden havde imidlertid den ellers meget fredsommelige LAUR. MADSEN i *Dansk Bogtrykker-Tidende* spillet en Ouverture, hvori der ikke mangler noget som helst i Retning af »overdrevne Fordringer i den ny Tarif«, og at »Sættemaskinens Brug kun er fremskyndet ved egen Ufornuft, idet man ikke tog Hensyn til Principalernes Advarsler imod at spænde Buen for højt« osv. Altsammen beregnet paa at sætte disse »store« Medlemmer af Foreningen af det pompøse Navn i den rette Stemning til at møde Typografernes beskedne Ønske om at nedsætte en Kommission, der kunde tage hele Maskinsætter-Spørgsmaalet op til Drøftelse, for derigennem muligvis at komme til en fredelig Overenskomst.

D'Hrr. mener rimeligvis, at de tjener deres Sag bedst ved at optræde paa denne Maade; i saa Henseende har vi jo den bedste Erfaring fra tidligere Kommissioner, hvor disse Smaamestre, der i deres egne Øjne er saa uendelig store, har vist en Stædighed og Umedgørlighed, som man skal lede længe om for at finde Mage til, og som tilsidst førte til, at en Del af de Principaler, der i Virkeligheden betyder noget, sagde Kompagniskabet Farvel og gav Typograferne Ret i, at vore Fordringer var fuldt ud berettigede og kun svarede til de Livsfornødenheder, som ethvert Menneske havde Krav paa.

Bedre Bevis for, at vi **ikke** har spændt Buen for højt, kan vel ikke tænkes.

Nu er Tiden atter inde til at vi skal tale med d'Hrr., idet Sættemaskinen paa det nuværende Tidspunkt har naaet en saadan Fuldkommenhed, at den i Følge hele vor Udvikling vil trænge ind overalt. Dette har selvfølgelig Typograferne set længe før det kom dertil; men har ligesaa selvfølgelig aldrig indladt sig paa at ville hindre Maskinens Anvendelse, vel vidende, at dette vilde stride mod Naturens hele Udvikling.

Naar derfor d'Hrr. fortæller, at det er de 3—4 Øre, som vi fik mere i Tusindbetalingen, der nu er Skyld i, at Sættemaskinen anvendes, saa maa vi udbryde: O, Du glade Vanvid! D'Hrr. med en Fluesmækker og maaske en Hurtigpresse paa Afbetaling puster sig selv op til at tro, at de bestemmer Udviklingens Gang!

Nej Sagen er den, at vort Fag, ligesom alle andre Fag, gaar mere og mere over til at blive Stordrift, hvor Kapitalen koncentrerer sig paa enkelte Hænder, og da kan d'Hrr. være forvissede om, at det ikke bliver dem, der kommer til at anskaffe Sættemaskinen, men langt snarere kan vente at faa en Hjælpers Bestilling ved Maskinen. Hvilken Fordel vilde det ikke være for d'Hrr., om vi til den Tid havde ordnet Forholdene ved Sættemaskinen paa en saa betryggende Maade,

at de, sammen med os andre, i det mindste kunde tjene saa meget, at de kunde leve nogenlunde anstændigt.

Naar d'Hrr. ser saaledes paa Sagen, vil de hurtig opdage, at de kun har Fordel af at støtte os i vore Bestræbelser, og vi vil da hurtig komme ud over Maskinsætter-Spørgsmaalet, idet Bogtrykkerforeningen af 1898, efter hvad der er os meddelt, skal stille sig overordenlig velvillig til Typografernes Tanke om at faa ordnet det saaledes, at det udelukkende bliver Fagfolk, der kommer til at betjene Maskinerne.

Og er der i Grunden saa noget at jamre sig over? Vi kommer saamænd nok i Arbejde allesammen, naar blot vi viser, at vi nu har en ærlig Villie til at ville sikre vor Fremtid og derfor løfter i Flok!

Til Overvejelse!

I denne Tid, hvor Sættemaskinerne begynder at spille en større Rolle i den typografiske Verden og gøre mange Kolleger arbejdsløse, burde det være enhver arbejdende Kollegas Pligt ved alle lovlige Midler at gøre sit til, at der kunde skaffes saa mange som mulig af de ledige Kræfter Beskæftigelse. Jeg vil nærmest tage Sigte paa de fastlønnede Sættere, som jeg mener kunde gøre noget i denne Retning. Det er imidlertid ikke min Hensigt at opfordre fastlønnede Kolleger til systematisk Driveri, men jeg finder det ikke rigtigt, naar disse har den Opfattelse af Stillingen som faste Sættere, at der saa skal arbejdes for meget mere end den Løn, der faas. Der findes nemlig Arbejdssteder, hvor Kollegerne beklagelig nok savner den rette Forstaaelse og synes at sætte en Ære i at kunne møde med »Overskud«. For at illustrere min Paastand vil jeg nævne et Eksempel, som er berettet mig fra absolut troværdig Side: I et herværende større Sætteri, hvor der arbejdes paa »fast«, bliver der fra den største Del af Personalet leveret meget mere Arbejde end der svarer til Lønnen, endskønt man paa dette Sætteri har en Overenskomst med Forretningen, der fastsætter Præstationsmængden. Ganske vist er der i Sætteriet en Del »Svinesteg«, hvilket er en væsenlig Aarsag til, at der bliver Overskud. Jeg forstaar imidlertid vor Tarif saaledes, at »Svinestegen« tilfalder Sætterne, men de omtalte Kolleger forstaar den maaske anderledes. Vilde Kollegerne paa dette Sætteri nu nøjes med at levere saa meget Arbejde, som der forlanges i deres Overenskomst, kunde der derved skabes Arbejde til et Par Mand. Mig forekommer det at være det mest kollegiale. Jeg formoder, at Kollegerne paa omtalte Arbejdssted har ment, at deres »Arbejdsmetode« er fuldstændig korrekt, da jeg er overbevist om, at disse udmærkede Kolleger ellers ikke vilde have arbejdet paa nævnte Maade; men det er mit Haab, at baade disse og andre Kolleger, som arbejder under lignende Forhold, ville faa en bedre Forstaaelse, og da er Hensigten med disse Linier naaet. X. X.

Personen over Sagen.

Under denne tvetydige Overskrift har Hr. Journalist Jac. Christensen fundet det formaalstjenligt bl. a. at publicere, at en Del Medlemmer i Esbjerg havde vovet at ønske en anden end ham som Repræsentant til Delegeretmødet. Dette er ganske vist en Kendsgærning, idet han af 14 afgivne St. (deriblandt de 2 Ikke-Stemmeberettigede) fik 7. Hr. Christensen siger ikke *direkte*, at nævnte Ønske — der blev motiveret med, at man burde vælge en Typograf — hvis det blev opfyldt, vilde være til Skade for Sagen. Men vi har forgæves søgt efter andre Motiver til hans Indlæg. Thi at der skulde ligge noget særligt »Udslag af personlige Hensyn« i den Omstændighed, at Protesten mod Valgets Gyldighed først fremkom Dagen efter, er et lovlig luftigt Argument. Havde det været mindre »personligt«, om Protesten var fremkommen straks?

Helt mystisk bliver det imidlertid, naar han skriver, at enhver »ærekær« Kollega vil kunne forstaa, at han under disse Forhold »bestemt nægtede« at modtage nyt Valg. Man skulde dog synes, at enhver ærekær Kollega, der sætter *Sagen over Personen*, var bedst tjent med at vælges med gyldig Majoritet.

Forholdet er nemlig dette, at det skyldes *ikke* Christensens bestemte Nægtelse, at en ny Generalforsamling undlod at gøre hans Valg gyldigt, men et andet af Christensen udvist Forhold, som fremkom før Nægtelsen, og som ikke her skal omtales, da *vi* ikke har ønsket at gøre *Typ.-Tid.* til Afløbsrende for Smaaligheder.

Til de øvrige Herrer, der har ment sig beføjet til at kautionere for Hr. Christensens Opfattelse, skal bemærkes, at vi kunde ønske mere upartiske Dommere til at fastslaa, hvor den »snæversynede Opfattelse af Foreningsanliggender« gør sig gældende. Og i hvert Fald overlader vi roligt Kollegerne ude i Landet at bedømme, *hvem* der har gjort Esbjerg til *Skueplads* for personlige Stridigheder.

Esbjerg, den 26. November 1899.

A. Strand.	K. Rosendahl.	J. P. Faaborg.
A. Chr. Grove.	L. Olsen.	Axel Jensen.
Chr. Lehmann.	Chr. Nielsen.	F. V. Borup.

Hermed betragter vi denne Diskussion som sluttet. Red.

Typografernes Stiftelse

har udsendt Beretning for Aaret 1898—99. Regnskabet, der for første Gang er ført paa moderne, letoverskuelig Maade, viser, at Aaret har været et godt Aar, at Virksomheden har været stor og god, og at ikke mindre end 42 Typografer i Aarets Løb er indtraadt som Medlemmer.

Den aarlige Generalforsamling holdes Onsdag den 6. December, Kl. 9 i Foreningslokalet i Admiralgade, og der foreligger bl. a. Forslag fra Styrelsen om en Forhøjelse af Kontingentet, ganske vist kun med — 2 Øre ugenlig.

Forhøjelsen er ringe, kun 2 Øre, saa der er naturligvis allerede af den Grund ingen, der stiller sig modvillig overfor Forslaget. Og det maa ogsaa betænkes, at Forhøjelsen havde været paa sin Plads for mange Aar siden.

Det var jo saaledes ved Møntforandringen i Midten af Halvfjerdserne, at alt, hvad der hidtil havde kostet 4 Skilling, blev fordyret til 10 Øre. Den eneste, der har holdt paa den gamle Beregning, er Stiftelsen, der loyalt forandrede 4-Skillingen til otte Øre.

Jeg anser det derfor for givet, at Forslaget vil blive vedtaget enstemmigt. Derved vil Typografernes Stiftelse faa sin Aarsindtægt forøget med en ikke saa ringe Sum til Fremme af sin smukke Virksomhed. Og Typograferne bliver ikke fattigere for det. —a—.

„Nedværdigelse".

»Til *Arbejdets* Ære
blev Mennesket skabt«.

Der var i Sommer — og er formodenlig endnu — en Kollega i Vejle, som ikke fandt, at der var nogen Skam ved eller noget urigtigt i at udføre Inkassationer for det Blad, han trykkede, naar han ikke arbejdede mere end 9 Timer og ikke alene fik sin tarifmæssige Løn som Trykker, men endog havde ca. 3 Kr. mere om Ugen.

Det samme mente Voldgiftsretten.

Men i Nr. 46 af *Typ.-Tid.* viser Hr. »ono«, at der er Typografer, som ikke har den Anskuelse. Hvor »*nedværdigende*«, at »et saadant Arbejdsforhold eksisterer og kan blive sanktioneret af en Voldgift, hvori der sidder Typografer«! Hvor maa man skamme sig paa den Principals Vegne, der i Aaret 1899 byder en Mand sligt! Og om Manden selv er det slet ikke værd at tale! Han maa — efter Hr. »ono«s Mening — ikke have Gnist af Selvfølelse.

At mange Typografers Æresbegreber er i høj Grad »makulerede« — det har jeg vidst før den Dag, da Hr. »ono«s Udtalelser gav mig et nyt, ligesaa slaaende som sørgeligt Bevis derfor; men jeg vilde tidligere have forsvoret, at der af en

Arbejder skulde blive sagt saaledes om en Kollega, som tjener sit Brød ved ærligt Arbejde, selv om hans Beskæftigelse ikke udelukkende hører det typografiske Fag til.

Men da det nu *er* sket, saa skal det dog siges, saa det kan høres, at vi her ude i Provinserne ikke er naaede saa vidt i Snobberi og fjantet Fagfølelse, at vi skammer os over en Kollega, fordi han gaar med Avisregninger.

Trykkeren paa *Vejle Amts Folkeblad* er ikke den eneste, som »tager mod den Slags Drikkepengepladser«, der er mange Typografer i lignende Stillinger som han. Nogle refererer f. Eks. nu og da for det Blad, de arbejder ved, og enkelte kan have andre Beskæftigelser. Men hvad skulde der vel være i Vejen for, at disse Folk kan være ligesaa gode Kollegeer og ligesaa ærekære Mennesker som vi andre, der udelukkende tjener Føden ved at »navle op«.

Lad os være her! Skulde *Arbejde* — i en *Arbejders* Øjne — *nedværdige* en Mand? Nej, *den* den kan vi ikke, adskillige af vi Provinsianere!

Kolding, den 26. November 1899. —r —n.

Sport for Typografer.

Indbydelse til et Besøg i Københavns Athlet-Klub.

SPORTSØVELSER er et ypperligt Hjælpemiddel til at bøde paa usundt Arbejde. Derfor burde særligt *Typograferne* i deres Fritid kaste sig over Sporten i langt højere Grad, end det desværre nu er Tilfældet. Jeg saa forleden i *Typ.-Tid.* beskrevet et nyt Apparat til Udpustning af Sættekasser, for derved at befri dem fra Støvet. Jeg kom da til at tænke paa, at det er ligesaa — ja langt mere nødvendigt ogsaa at sørge for *Udpustning af »Lungekasserne«*, hvori der dagligt ophobes ikke saa lidt af det farlige Blystøv. Dette sker aller bedst ved at drive Legemsøvelser, hvor den raske og dybe Ind- og Udaanding netop befordrer en saadan Renselsesproces i Lungerne. Og ingen anden Sport bevirker dette i højere Grad end netop *Athleternes Øvelser i Brydning, Boksning*, Arbejde med *Jærnvægte* osv.

Jeg tillader mig derfor herved at indbyde de Herrer Medlemmer af Den typograffske Forening til Torsdag den 7. December, Aften Kl. 8¾, at aflægge et Besøg i *Københavns Athlet-Klubs* Øvelseslokale, »Athlet-Huset« kaldet, der er beliggende paa Vinkelvej 25 (Vinkelvej er en Forbindelsesvej mellem H. C. Ørstedsvej og Bülowsvej, og danner en Fortsættelse af Rolighedsvej). D'Hrr. vil her komme til at overvære Øvelserne, saaledes som de udføres paa en almindelig Mødeaften; bl. a. vil der blive Lejlighed til at se de forskellige Brydemethoder; man kommer til at overvære en Lektion mellem Bokselæreren *Jim Smith* og hans Elever osv., ligesom Klubbens store og enestaaende Samling af Sportsfotografier sikkert ogsaa vil vække Interesse.

D'Hrr. Typografer vil maaske mene, at de tilsyneladende »svære« Athletøvelser just ikke er noget, der særlig ligger for Mænd, der til daglig kun er vant til at pille ved de lette Blystempler. *Men her er d'Hrr. fuldstændig paa Vildspor!* Selv den spinkleste Mand kan uden Skade deltage i en Brydning sammen med Jævnbyrdige. Og hvad Vægtene angaar, findes der et Udvalg af ganske lette Jærnkugler til Brug for Begyndere. Brydningen foregaar paa en stor Platform, hvor baade Gulv og Vægge er polstret med Madratser. Det er en sand Fornøjelse at betragte de unge Mænd, naar de her parvis tumler sig i en Kontra paa Madratsen. Hele Legemet, ja hver Muskel fra Nakke til Hæl kommer i Bevægelse, bliver smidiggjort, øvet og styrket, ligesom »Lungekasserne« bliver udpustede og grundigt rensede for mulige Støvpartikler. Efter Øvelsens Afslutning trækker »Kæmperne« sig sveddampende og med blussende Kinder tilbage til Paaklædningsværelset, for i Styrtebadet at faa en forfriskende Dusche, mens en behagelig Følelse af Velvære gennemstrømmer Legemet.

Den Typograf, der flittigt trænerer i athletiske Øvelser, kan være forvisset om, at han er garderet baade mod Lungesygdomme og andre af den Slags Skrøbeligheder, der desværre altfor ofte hjemsøger »Gutenbergs Sønner«.

Københavns Athlet-Klub, der stiftedes i 1888, har i de forløbne Aar haft i hundredevis af Medlemmer, af hvilke Størsteparten fra ganske spinkle Personer efterhaanden har udviklet sig til kraftige, muskelstærke Mænd, *der med forøget Energi og Udholdenhed har kunnet udføre deres daglige Arbejde.* Disse Mænd har altsaa tifold haft baade Fornøjelse, Gavn og økonomisk Udbytte af de Timer, de ofrede paa Sporten, Timer, som de senere har henregnet mellem deres skønneste Ungdomsminder.

Det skulde glæde mig meget, saafremt mine ærede Kolleger vilde følge den her fremsatte venlige Indbydelse, og i saa stort Antal som muligt benytte Lejligheden til at komme til Stede paa Torsdag Aften i Klubbens Lokale. D'Hrr. er hjærteligt velkomne, — og det er jo ikke usandsynligt, at disse Linier i Forbindelse med Visiten kan bidrage til at vække Sansen for Athletsport og tillige hos mange aabne Øjnene særlig for disse Legemsøvelsers store Betydning for Arbejdere, der har *en sundhedsnedbrydende og usund Beskæftigelse.* I de 11 Aar, jeg har haft den Ære at staa som Klubbens Leder, har jeg efter bedste Evne søgt at sprede Forstaaelsen heraf i Arbejderkredse.

Med kollegial Hilsen

NORMAN BRYN,
Formand for Københavns Athlet-Klub.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Præstø:* Præstø Folkeblad, Alb. S. Olsen. *Roskilde:* Roskilde Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 19. Novbr. Dirigent: E. MØLLER. Sekretær: J. MØLLER.

FORMANDEN gav en Undskyldning i Anledning af den sene Generalforsamlings Indvarsling; Tidsfristen for Indlevering af Forslag var jo alt overskredet; men Maskinsætterspørgsmaalet i Forening med andre Ting af Vigtighed havde lagt stærkt Beslag paa Styrelsen. — Derefter motiverede FORM. Dagsordenens Punkt I: Delegeretmødets Afholdelse. De forskellige Forslag, som skulde behandles paa Delegeretmødet, drøftedes enkeltvis, og toges der Standpunkt til disse. To Forslag gav imidlertid Anledning til en Del Diskussion, nemlig 1) Oprettelsen af et Trykkeri og 2) Diæternes Forhøjelse fra 6 til 8 Kr. for Hr. Hvidtfeldts Vedkommende. — Ang. Punkt 1 udtalte flere Medlemmer sig mere eller mindre imod Tanken om Realisationen af et saadant Foretagende; ingen fandt de nuværende, højst varierende Tendenser paa Forretningslivets Omraade gunstige, ej heller var man blind for den Bevægelse, som gør sig gældende i Maskintekniken. — En af V. BERGENHOLZ rettet Henstilling om ved Delegeretmødet at henvise denne Sag til Behandling i et Udvalg tiltraadtes omsider. — Hvad Punkt 2 angik, da udtalte FORMANDEN, at Foreningens Tillidsmænd burde rejse standsmæssigt, saa at de ikke geraadede i Forlegenhed. Det var kun de rene Udlæg, Manden havde haft, man godtgjorde, ikke hans Ævner. — En Modsætning hertil dannede JENS ØVE PETERSEN, der syntes, at 6 Kr. var tilstrækkelig, saa meget mere som Rejsen jo havde været af længere Varighed; i saa godt som alle danske Provinsbyer fandtes der fortrinlige Gæstgivergaarde, som for rimelige Penge bød Hvile og Forplejning; 1ste Klasses Hotellerne kunde en Tillidsmand nok undgaa, uden derfor at tage Skade paa Stand og Værdighed. — Et Forslag om ikke at forhøje Diæterne vedtoges. — GUSTAV CLAUSEN havde stillet følgende Forslag til Ændringer i Forbundslovene:

I § 28, 4. og 5. L.: »Søndag undtagen« udgaar, og i 8. L. forandres »17 Kr.« til »19 Kr.«.
I § 33: »Eventuelt Overskud osv.« udgaar.
I § 34, 2. Afsn., 3. L.: »en« forandres til »samme«; »af 1 Kr. pr. Dag« bortfalder.
I § 36, 1. L.: »efterskudsvis« forandres til »forskudsvis«.

Ændringerne — med Undtagelse af den til § 33 — tiltraadtes. — Punkt II. Valg af Delegerede. Uden Afstemning valgtes Styrelsen og G. CLAUSEN. Ved Afstemning: CHR. CLAUSEN, V. JØRGENSEN, FR. LUND, F. LØHR, E. MØLLER, ANTH. NIELSEN, PETER NIELSEN, VALD. NIELSEN og RÉNÉ-LASSEN (ialt 16). — Dagsordenens Punkt III. En Bevilling i Anledning af Delegeretmødets Afholdelse. Paa Forslag af FORMANDEN gaves der Styrelsen carta blanca. JOH. MØLLER.

Nær og fjærn.

Tilgangen til Aabenraa er igen aabnet, idet Udgiveren af Bladet *Hejmdal* har underskrevet paa de af Typograferne stillede Fordringer. I **Graasten** vedvarer Konflikten og Tilgangen derfor lukket.

Afskedsgilde. *Politikens* Personale havde til i Søndags indbudt GUST. CLAUSEN til en Frokost i Larsens Selskabslokaler i Allégade i Anledning af, at han tog bort fra Bladet. Gust. Clausen blev om Formiddagen afhentet i Droske af Komitéens Medlemmer. Frokosten var overordenlig vellykket. Ved hver Kuvert var henstillet en Omslagskarton med hans Billede og en nydelig af røde Sløjfer sammenbundet Blomsterbuket, indeholdende den første (af den i Foreningslivet velkendte VILMER forfattede) Sang. Hr. Winkelmann holdt Festtalen og talte i hjærtelige og følte Ord og Faktor P. L. Petersen overrakte med anerkendende Ord Gust. Clausen et af *Politikens* Udgivere skænket værdifuldt Guld-Kronometeruhr med Indskriptionen: »Tak for pligttro Tjeneste, Politikens Udgivere«, ligesom en af Hr. Forretningsfører H. Witzansky udfærdiget Skrivelse, hvori han paa Udgivernes og egne Vegne i anerkendende Ord ydede ham Anerkendelse for pligtopfyldende og godt Arbejde i de snart 15 Aar, han havde staaet i Bladet. Ligeledes overraktes der Clausen fra Personalet en af Hr. C. L. Petersen (Vilmer) udført overordenlig smuk Adresse fra Personalet, forsynet med hver Enkelts Visitkort, nydelig grupperet om særlige Udtalelser fra Korrektricen, Frk. Jacobsen, og d'Hrr. Faktorer P. L. Petersen og Th. Mogensen. Ved Festen indløb en Del Telegrammer, hvorimellem fra Gutenberg-Koret. Sange og Taler gik Slag i Slag og medførte, at Frokosten blev af — lang Varighed. a—w.

Hurtig Ekspedition. Stemmesedlerne til Odense over Valg af Delegerede til Forbundsmødet var ved en Fejltagelse gaaet til København. Dette blev først opdaget Mandag Formiddag. Kl. 5 om Eftmd. er Stemmesedlerne fra Kolding hos Odense Lokalformand, der straks udsender disse til Odense-Kollegerne. Kl. $6^3/_4$ var de alle tilbage hos Lokalformanden i et Antal af 68. Resultatet var Forretningsudvalget i Hænde Tirsdag Morgen. — Kom nu ikke og sig, at Odense er en død By.

Den første danske Valsemasse-Fabrik er oprettet af Firmaet AD. WULFF & CO. i Nyhavn 31. Dens Virksomhed skal senere finde Omtale her i Bladet.

— Firmaet har indbudt de Delegerede, som maatte ønske det, til at tage Fabriken i Øjesyn, hvilket mest hensigtsmæssigt vil kunne ske om Lørdagen mellem $10^1/_2$ og $11^1/_2$.

Sølvbryllup. Mandag den 20. ds. fejrede Typograf L. P. LARSEN og Hustru, Horsens, deres Sølvbryllup. I Dagens Anledning modtog den gamle, afholdte Kollega mange Beviser paa Sympati saavel fra Kolleger som fra Andre.

Aftenunderholdning. Som det vil være en stor Del Kolleger bekendt, mistede Typograf J. LUND ved *Horsens Dagblad* for nogen Tid siden sin højre Haand ved et Ulykkestilfælde. I denne Anledning lod Sangforeningen »Typografia« afholde en Aftenunderholdning Søndag den 19. ds. til Indtægt for ham, og til denne var Besøget saa stort, at man kunde overrække den Tilskadekomne et Overskud paa 277 Kr. 40 Ø.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej havde til i Søndags sat et af Holbergs Stykker, »Den Stundesløse«, paa Programmet, og man maa lade det flinke Dillettantselskab, at de er ikke bange for at give sig i Kast selv med de vanskeligste Opgaver; men endnu mere forunderligt er det, at de skiller dem fra det paa en Maade, der overstiger selv de dristigste Forventninger. Tilsidst opførtes et lille 1-Akts Sangstykke, »Om Forladelse«, af E. Bøgh. De Spillende blev efter Tæppets Fald under stormende Jubel fremkaldt Gang paa Gang. Længe før Forestillingens Begyndelse var alt udsolgt.

Nordisk Boktryckarekonst. Prøvehæftet af dette nye grafiske Tidsskrift for Skandinavien er ved Trykningen, grundet paa Juletravlhed, blevet forsinket saa meget, at det ikke kan ventes at ville udkomme før i Begyndelsen eller Midten af December. Prøvehæftet tilsendes gratis alle grafiske Anstalter i Skandinavien.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 28. November.

Optælling af Stemmesedler over Valget af Delegerede til Forbundsmødet den 10. December. Der var afgivet ca. 700 St. Fra Herning, Hobro, Maribo og Varde var ikke indsendt Stemmesedler.

Valgte bleve:

1. *H. P. Jensen,*	Nykøb. F.	588 St.	
2. *Poul Ejlersen,*	Helsingør	584 -	
3. *Emil Petersen,*	Roskilde	579 -	
4. *N. P. Rask,*	Hjørring	567 -	
5. *Niels Nielsen,*	Rønne	563 -	
6. *M.Chr.Petersen,*	Hillerød	561 -	
7. *Martin Lund,*	Rudkøb.	556 -	
8. *J. Petersen,*	Varde	556 -	
9. *Vilh. Hansen,*	Kalundb.	555 -	
10. *V. Nicolaisen,*	Holbæk	547 -	
11. *K. Kristiansen,*	Ringsted	541 -	
12. *A. Andreasen,*	Randers	540 -	
13. *Rud. Hansen,*	Ringkøb.	539 -	
14. *N. P. Andersen,*	Horsens	533 -	
15. *Carl Olsen,*	Slagelse	530 -	
16. *A. M. Christensen,*	Næstved	527 -	
17. *Emil Eskildsen,*	Silkeb.	523 St.	
18. *P. Møller Jensen,*	Ribe	522 -	
19. *O. V. Hansen,*	Aarhus	513 -	
20. *C. Jensen,*	Assens	511 -	
21. *W. Jacobsen,*	Vejle	503 -	
22. *H. Rosendahl,*	Esbjerg	492 -	
23. *Chr. Petersen,*	Odense	481 -	
24. *V. de Lemos,*	Skanderb.	467 -	
25. *L. D. Rasmussen,*	Odense	461 -	
26. *L. V. Hansen,*	Kolding	428 -	
27. *A. Thiel,*	Nyborg	404 -	
28. *Fedder Hansen,*	Svendb.	383 -	
29. *Vesty Hansen,*	Aalborg	382 -	
30. *G. M. Blomberg,*	Grenaa	377 -	
31. *H. Gemynthe,*	Middelfart	369 -	
32. *H. C. Hansen,*	Aarhus	359 -	

Derefter havde P. Ditlevsen, Svendborg, 357 St., A. Schwartz, Aalborg, 286, M. Frederiksen, Vejle, 284, P. Laursen, Horsens, 275, Jul. Mortensen, Kolding, 261, Th. Jørgensen, Aalborg, 254, F. F. Strudts, Randers, 212, C. V. Arleth, Slagelse, 202, C. J. Christensen, Odense, 183, Aug. Nielsen, Ringsted, 174, Ferd. Poulsen, Odense, 163.

Resten af Sagerne udgik. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra $12^1/_2$—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. $7^1/_2$—$8^1/_2$.

En Portion af **Rolfs Legat** er ledig. Ansøgninger kan inden 1. Decbr. indleveres af Medlemmer af Syge- og Ligkassen.

STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Faktor Johannes Larsens Hustru Thomasine Caroline og Sætter M. C. Nielsens Hustru Johanna Hendrikka.

Tiltraadte: 2922, Jul. Chr. Th. Jørgensen (Meyer) fra Rejse. 2867, Olaf H. Hansen (Eksprestr.) fra Rejse.

Bortrejste: 1593, Hans Laur. Petersen (arbl.) til Odense i Plads. 1310, Hans Laur. Peter Myhre (arbl.) paa Rejse.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Laur. Madsens Bogtr. (2. B.) 1.75, Centraltr. (1. B.) 10.60, Rigsdagen (2. B.) 5.00, Hoffensbergs Sættere (1. B.) 3.85, Hoffmann (2. B.) 2.25, Ringsted (Understøttelsesforeningen 25.00 + en Mulkt 1.50) 26.50, Schultz (1.—2. B.) 24.50, I. Cohen (1.—2. B.) 14.50, N. J. Nielsen (1. B.) 1.00, Aller (1. B.) 6.25, Vilhelm Hallberg 2.00, Græbe (2. B.) 6.75, Rasmussen & Olsen (1.—2. B.) 2.10, Bording (2. B.) 6.65, Leisner (1. B.) 1.10, Thiele (1.—2. B.) 13.20, Jørgensen & Co. (3. B.) 4.00, S. L. Møller (1. B.) 3.00, ialt 135.00, med det tidl. indk. 113.65 tils. Kr. 248.65. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Randers, Hans Georg Hunderup, udlært $^1/_{11}$ 99 i Jørgen Hansens Bogtr. (arb. s. Sted). Fredericia, Chr. Hansen, udl. $^1/_{12}$ 99 i Freder. Dgbl., arb. s. St. (aflagt Svendeprøve for off. Komm.). Varde, August Høier, udl. $^{15}/_{11}$ 99 i Ribe Amtstid.s Bogtr., arb. s. St. (aflagt Svendeprøve for off. Komm.). Horsens, Ferdinand Johannes Fich, udl. 1881 i Faaborg (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringsted (Sorø), Den t. F., Cornelius Petersen (Hansens Bogtr.). Vejle, 1005, Martin Buch, 1396, H. E. M. Emborg og 1018, Sophus M. Herholdt (alle hos Poul Hertz, Vejle Amts Avis). Roskilde, L. V. Petersen (fra Kbhvn. i Plads). Randers, 724, Niels Henriksen fra Hjørring (arbl.). Odense, 1348, Chr. Almind fra Assens og 1064, Fr. G. Hansen fra Rejse (begge i Plads). Ribe, 1133, L. N. Larsen fra Faaborg i Plads og 1179, H. C. Christensen fra Kolding i Plads. Randers, 1219, Jens Chr. William Riis (Chr. Nielsen) fra Kolding.

Bortrejste: Roskilde, 1122, Felix Møller til Nyborg i Plads. Ringsted, 1246, Lars Chr. Nielsen til Køge. Faaborg, 1133, L. N. Larsen til Ribe i Plads. Kolding, 1019, J. Chr. Will. Riis til Pl. i Randers og 1179, H. C. Christensen til Pl. i Ribe. Ringkøbing, 1371, Hans Holst Fischer (paa Rejse). Ribe, 380, H. P. Hansen (arbl.). Randers, 1294, Simon Simonsen til Pl. i Amerika.

Udmældt: Svendborg, 64, Marius Hansen (overgaaet til anden Livsstilling).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. $9^1/_2$ læres »*Valborgsang*« og »*Volmerslaget*«. Tilgang modtages endnu denne Aften. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start. Trianglen Kl. 10. Billetter til Festen den 16. Decbr. faas hos Styrelsen.

ANNONCER

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. Fredag og Lørdag Aften *varme Retter.*

Admiralgade 19, 1.

Af **Emil Sørensens Haandbog** er et smukt indb., propert Ekspl. billigt til Salg. Billet mrkt. »C. C. 15« modt. Ekspeditionskontoret.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 7 DECEMBER 1899 XXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

EKSTRAORDINÆRT

DELEGERETMØDE

AFHOLDES

LØRDAG DEN 9. OG SØNDAG DEN 10. DECEMBER

I KØBENHAVN

SØPAVILLONEN, GYLDENLØVESGADE

Dagsordenen er: 1. Mandaternes Prøvelse. 2. Valg af Mødets Funktionærer. 3. Vedtagelse af Forretningsordenen. 4. Beretning om Virksomheden. 5. Lovændringer. 6. Om Oprettelsen af et Trykkeri. 7. En Henvendelse fra de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. 8. Eventuelt: a) Fastsættelse af Redaktørens og Ekspeditørens Lønninger. b) Valg af Redaktør. c) Diæternes Størrelse fastsættes til 8 Kr. pr. Dag med tilbagevirkende Kraft for den af Forbundets Repræsentant foretagne Agitationsrejse. d) Godtgørelse for udført Arbejde af en af Hovedforeningernes Repræsentanter, naar et Forbundsstyrelsesmedlem er paa Rejse, fastsættes til 1 Kr. pr. Dag, naar Arbejdet nødvendiggør det og Forbundsstyrelsen har vedtaget Rejsen.

Et begrænset Antal Adgangskort, som for Forbundsmedlemmer giver Ret til at overvære Forhandlingerne, kan afhentes hos Den typ. Forenings Kasserer, Admiralgade 19, 1. inden Lørdag.

Tilgangen til **Finland** er lukket, da der er Forhandlinger i Gang ang. en Tarif for hele Landet. Event. Henvendelser ang. Pladstilbud maa af denne Grund forblive ubesvarede.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Delegeretmødet.

ALT er nu i Orden til Delegeretmødet. De valgte Delegerede har faaet tilsendt deres Mandater, Dagsordenen for Mødet samt Forslagene, der skal behandles. Delegeretmødet afholdes i »Søpavillonen« og er fastsat til at skulle begynde Lørdag Middag Kl. 12. Sammen med vort nye Banner vil det gamle Gutenberg-Banner for første Gang, efter at have været underkastet en gennemgribende Reparation, komme til at pryde Salen. Det vil næppe kunne kendes igen, idet Hr. Bogtrykker TRUELSEN har været saa elskværdig at skænke en meget smuk udført kunstnerisk Tegning til det nye Topstykke, der er paasat Banneret, ligesom Hr. Maler Monrad har malet Dugen op paa en Maade, saa at den ser ud som ny.

Til Underretning for de Delegerede skal her meddeles, at naar de ankommer til København, vil de træffe sammen med Kolleger ved at søge hen paa Müllers Hotel, Nørre Farimagsgade 53, ligesom der ogsaa vil kunne faas Logi samme Sted. Endvidere vil man kunne indlogere sig i Hotel »Valdemar«, Vestervoldgade 21.

Søndag Formiddag Kl. 12 indbyder Afdelingerne i København de Delegerede til en Frokost, og Søndag Aften inviteres de Delegerede til et lille Afskedsglas. Forbundsmedlemmer kan deltage, naar de inden Lørdag melder sig til Kassereren, V. BERGENHOLZ.

Antallet paa de Delegerede bliver efter nedenstaaende Liste ialt 61.

Som Repræsentanter møder:

For Forbundsstyrelsen: VICT. PETERSEN, Formand, LAUR. JENSEN, Næstformand, P. LAURITZEN, P. HVIDTFELDT og MARIUS HANSEN.

For Den typ. Forening: P. FASMER, OSC. JOHANSEN, F. K. MADSEN, JOHAN MØLLER, H. C. C. NIELSEN, V. BERGENHOLZ, CHR. CLAUSEN, G. CLAUSEN, VILH. JØRGENSEN, FR. LUND, J. G. LØHR, EMIL MØLLER, ANTON NIELSEN, N. P. NIELSEN, VALD. NIELSEN og RÉNÉ LASSEN.

For Dansk typ. Forening: H. P. JENSEN, Nykøbing F.; POUL EJLERSEN, Helsingør; EMIL PETERSEN, Roskilde; N. P. RASK, Hjørring; NIELS NIELSEN, Rønne; M. CHR. PETERSEN, Hillerød; MARTIN LUND, Rudkøbing; J. PETERSEN, Varde; VILH. HANSEN, Kallundborg; V. NICOLAISEN, Holbæk; K. KRISTIANSEN, Ringsted; A. ANDREASEN, Randers: RUD. HANSEN, Ringkøbing; N. P. ANDERSEN, Horsens; CARL OLSEN, Slagelse; A. M. CHRISTENSEN, Næstved; EMIL ESKILDSEN, Silkeborg; P. MØLLER JENSEN, Ribe; O. V. HANSEN, Aarhus; C. JENSEN, Assens; W. JACOBSEN, Vejle; H. ROSENDAHL, Esbjerg; CHR. PETERSEN, Odense; V. DE LEMOS, Skanderborg; L. D. RASMUSSEN, Odense; L. V. HANSEN, Kolding; A. THIEL, Nyborg; FEDDER HANSEN, Svendborg; VESTY HANSEN, Aalborg; G. M. BLOMBERG, Grenaa; H. GEMYNTHE, Middelfart og H. C. HANSEN, Aarhus.

For Den typ. Trykkerforening: JENS LARSEN, ALB. MICHELSEN, VIGGO PETERSEN, JOHS. TORP, CARL HANSEN, J. C. JENSEN, K. KIEFER og VALD. STEPHENSEN.

Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?

PAA Den typ. Forenings sidste Generalforsamling fremkom Undertegnede med den Tanke, at vi alvorligt burde tage dette Spørgsmaal op for at undersøge, om der ikke kunde gøres noget mere og bedre end hidtil for at sikre de Arbejdsledige i vort Fag mod Nød og Savn. Staten har jo hidtil forsømt denne Opgave, da Rigsdagen Gang efter Gang tager Livet af det Forslag om Understøttelse til Arbejdsløse, som Arbejdernes Repræsentanter Aar efter Aar har bragt frem.

Min Mening var og er fremdeles, at *vi selv* er i Stand til at løse Spørgsmaalet nogenlunde tilfredsstillende, blot der er tilstrækkelig god Vilje og Forstaaelse tilstede. Det, jeg mener, vi kan og bør gøre, er med faa Ord: *Yde den arbejdsløse Kollega en mindre Understøttelse* **hele Tiden**, *medens han gaar ledig*, efter at han har opbrugt sin ordinære Understøttelse.

Baade Den typ. Forenings Formand og Kassereren mente, at et saadant Forslag var for vidtgaaende, men jeg fik dog ikke den Opfattelse af d'Hrr., at deres Betænkeligheder var uovervindelige. Min Tro paa, at Tanken *kan* realiseres, blev ikke i mindste Maade svækket, men da Spørgsmaalet ikke direkte berørte Generalforsamlingens Dagsorden og derfor ikke specielt kunde debatteres, og da Sagen vel nok tør siges at have Krav paa Interesse af alle Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund — og ikke blot for den Brøkdel af Køben-

havns Typografer, der som Regel møder ved vore Generalforsamlinger —, saa tillader jeg mig herved at drage Spørgsmaalet frem i vort Blad, for at man af en eventuel Diskussion kan vejre Stemningen paa dette Omraade baade i København og i Provinserne, og derved mulig give Stødet til, at vi faa noget praktisk ud af Sagen til Gavn for os alle.

Den væsentligste Indvending, der maaske vil blive rettet mod en *vedvarende* (i Stedet for den nuværende *begrænsede*) Understøttelse til de Arbejdsløse, bliver sikkert: Vi har ikke Raad dertil. For at faa dette sikkert konstateret, vilde nogle Oplysninger fra Ledernes Side om, hvor mange ledige Medlemmer, der har modtaget *hele* deres Hjælp, vi gennemgaaende har havt i Danmark i de senere Aar, være en god Maalestok.

Men lad os nu undersøge dette Punkt (at vi ikke har Raad) lidt nøjere. Lad os regne med, at vi hver Uge hele Aaret rundt gennemgaaende har 40 Medlemmer gaaende ledige, som har opbrugt deres Understøttelse. Regner vi saa, at der er 1600 betalende Medlemmer i Forbundet, og at hvert Medlem yder 15 Øre mere end hidtil pr. Uge til Arbejdsløshedskassen, saa vil dette forøgede Bidrag udgøre 240 Kr. ugentlig. Gaar vi nu ud fra, at af de 40 Mand, der skal understøttes, er Halvdelen Gifte, Resten Ugifte, og vi sætter Understøttelsen til f. Eks. 7 og 5 Kr. pr. Uge, saa bliver dette henholdsvis 140 og 100 Kr., ialt 240 Kr., altsaa akkurat den indbetalte Sum. Hertil kommer maaske lidt Administrationsudgifter etc., men saa er til Gengæld 40 Mand sikkert meget for højt regnet. Jeg har imidlertid med Vilje taget dette høje Tal, for at Medlemmerne skal se, hvad vi formaar at yde med et 15 Øres Bidrag. 10 Øre eller endnu mindre kan maaske vise sig tilstrækkeligt.

Det forestaaende Delegeretmøde forhøjer sandsynligvis Kontingentet til Reservefonden med 15 Øre ugentlig. Jeg er derfor ikke saa sangvinsk at tro, at det her berørte Forslag saa nemt lader sig gennemføre. Imidlertid vil Sagen efter min Mening lettere finde Jordbund i København end i Provinserne, hvor mange Kolleger desværre endnu er saa beskedent lønnede. Da jeg selv har prøvet en 18 Kr.s Plads i en Provinsby, ved jeg saa vel, hvorledes man, særlig som Familieforsørger, nødvendigvis maa tænke nøje over, forinden en 10-Øre skal udgives, og jeg skulde i hvert Fald ikke være nogen Modstander af, om vi en Gang maatte naa dertil, at Medlemmerne svarede Kontingent *procentvis efter Lønningernes Størrelse*, men dette tror jeg dog vilde blive vanskeligere at gennemføre i Øjeblikket.

Naar Medlemmerne derimod alvorligt vil tænke over, hvilke *Fordele* en saadan forholdvis lille Merudgift vilde kunne bringe os, nemlig den, at vi altid *nogenlunde trygge kunne se Fremtiden i Møde*, ja da tror jeg nok, at Sagen maa vinde Sympathi.

For Tiden er det jo saaledes, at naar et understøttelsesberettiget Medlem bliver arbejdsløs, saa kan han i 70 Dage nyde Understøttelse paa Stedet. Naar denne Tid saa er forløben, har Vedkommende opbrugt sin Understøttelse, og er da, hvis han endnu ikke har faaet Plads, saa uheldig stillet som overhovedet muligt, særlig dersom han er Familieforsørger. Han gaar stadig og venter paa at faa Arbejde, men Uge gaar efter Uge og der er intet Haab. Familien *skal* leve, Huslejen *skal* betales, og Stykke efter Stykke af Indboet vandrer saa paa Laanekontoret. Gang efter Gang retter han Anmodning til Anvisningskontoret, men uden Resultat. I mange Tilfælde maa Hustruen saa gaa ud at arbejde, Hjemmet og Børnene forsømmes og Familien lider Nød og Savn i enhver Retning, indtil Manden maaske sluttelig maa ofre sine borgerlige Rettigheder for at faa Hjælp fra det Sted, man sidst søger, nemlig Fattigvæsenet.

At dette er sørgeligt, bliver vi sikkert Alle nemt enige om, men derfor maa vi, der maaske staar i saakaldte »faste« Pladser, ikke trække Nathuen ned over Ørerne og lade vor Kammerat — der hverken kan faa Arbejde eller mere Hjælp fra Foreningen — gaa og lide Sult og Savn. Vi *maa* holde den værste Nød ude for ham — det er vor simple, kolligiale Pligt. Vi *maa* have Raad til at sikre os selv bedre og tryggere end hidtil, naar det kan ske ved yderligere at give ca. 10 Øre mere om Ugen.

For mange Medlemmer, baade i København og i Provinserne, der nu til de smaa Ekstra-Understøttelseskasser paa Trykkerierne ofte yder et noget lignende Beløb hver Uge, vilde en saadan Kontingentforhøjelse jo blive umærkelig ved disse Kassers Ophævelse. Og Indsamlingerne til de Arbejdsløse kunde jo ogsaa, om ikke helt bortfalde, saa dog indskrænkes betydeligt, naar den Arbejdsløse i Stedet for Almisser kunde gøre lovligt *Krav* paa en Understøttelse, der i hans fortvivlede Stilling vilde være ham en vigtig Hjælp.

Vi saa under Lock-out'en, hvad Kollegerne kunde yde i over 3 Maaneder, naar det gjaldt noget Vigtigt. Og om Lock-out'en havde varet 3 Maaneder til, saa tror jeg ikke noget Medlem havde svigtet med sit Bidrag. Dette var en Præstation, der altid vil staa som et lysende Eksempel. Den Gang kunde et arbejdende Medlem altsaa ofre indtil op mod en halv Snes Kroner ugenlig, og dette var al Ære værd. Men skulde vi saa ikke nu kunne blive enige om at yde en — sammenlignet med Lock-out-Bidraget — ren Bagatel, naar vi dermed kan udøve en saa god og betydningsfuld Velgærning?

Skønt Sagen er fremkommen for sent til, at der paa Delegeretmødet kan træffes nogen afgørende Bestemmelse desangaaende, saa finder jeg dog, at der kan være Anledning til at undersøge, om der er Stemning for et Forslag paa Basis af det her fremførte.

Da Spørgsmaalet formentlig har Krav paa Drøftelse, saavel ved vore Møder som i vort Blad, opfordrer jeg Medlemmerne til at fremsætte deres Mening herom i *Typ.-Tid.*

København, den 1. December 1899. VILH. WARTENBERG.

Tilgangen til Aabenraa aabnet igen.

Som det vil være Kollegerne bekendt, udbrød der forrige Mandag Strejke paa Bladet *Hejmdals* Trykkeri i Aabenraa, idet 8 Mand paa Grund af utarifmæssig Betaling nedlagde Arbejdet. Kun en Mand, JØRGEN LOCK, fandt sig foranlediget til at svigte sine Medarbejdere, og blev staaende; han beklædte Posten som Faktor. Bladet udkom delvis i halvt Format, delvis i en Skikkelse, som Abonnenterne sikkert ikke ret længe vilde have fundet sig i. En anden Kollega, der optog Arbejdet, lykkedes det at formaa at rejse bort fra Byen igen. Endskønt Udgiveren, Hr. H. P. HANSSEN, fik et tysk Firma i Aabenraa, KIMMEL & BEHRENDSEN, til at overtage Trykningen af Bladet, maa han dog være bleven enig med sig selv om, at det ikke kunde gaa i Længden. Han henvendte sig derfor om Fredagen personlig til Hovedbestyrelsens Formand i Flensborg, Hr. J. CHR. HEISMANN, og indledede Underhandlinger, der den Dag varede i 1½ Time uden dog at føre til noget endeligt Resultat. Forhandlingerne genoptoges imidlertid Søndag Formiddag, og efter 2 Timers Forløb lykkedes det at sætte samtlige Fordringer igennem, saaledes at Arbejdet kunde genoptages i Mandags. Det opnaaede kan sammenfattes i følgende:

Alle Kolleger faa ugentlig 21 Mark, i Stedet for hidtil 17, 18, resp. 20 Mark. Der har hidtil daglig skullet leveres 270 Korpuslinier pr. Mand. Dette Kvantum reduceres til 230. Arbejdstiden reduceres til 9 Timer. Trykkeren faar 26 Mark. Hele Personalet indstilles igen med Undtagelse af en Kollega, der har faaet Plads i Haderslev og derfor renoncerer paa Genantagelse. To Kolleger sættes i tarifmæssig Beregning.

Et saa godt og hurtigt Resultat har kun kunnet opnaas ved, at intet Tilbud om Plads er indgaaet til *Hejmdal*. Kollegerne i Danmark takkes derfor for den Støtte, de derved have ydet de Strejkende.

I *Graasten* maa der stadig kun tages imod Plads, naar 21 Mark og *54 Pfenning for Overtimer* garanteres af Hr. HANS PETERSEN, Redaktør af Bladet *Fremad*.

Sættemaskinen.

TYP.-TID. har i den sidste Tid indeholdt nogle Smaanotitser om at forskellige Lokalafdelinger har afholdt Generalforsamling, ved hvilken Lejlighed det blev vedtaget at udtale sin Misbilligelse af, at der fra Forbundsstyrelsen var fremkommen Forslag om at indføre Sættemaskiner paa et eventuelt Foreningstrykkeri.

En saadan Misbilligelse er for mig ganske uforstaaelig. Tror d'Hrr. maaske, at vi kan dæmme op mod Fremskridtet og Udviklingen, og, selv om vi kunde, vilde det saa være rigtigt at gøre det. Jeg mener nej. Lad os forudsætte, at vor Organisation var stærk nok til at forhindre Sættemaskinens Indførelse i Danmark, da vilde Følgen jo simpelthen blive, at en stor Del af vort Bogarbejde vilde gaa til Udlandet, f. Eks. til Norge, da de der med de bedre tekniske Midler vilde kunne levere det billigere, og samtidig vilde Lønnen og Arbejdstiden af samme Grund blive staaende paa det gamle Stade herhjemme i Danmark. Ja, vil d'Hrr. maaske indvende, vi er kun imod, at Maskinen bliver anbefalet ved, at *vi* indfører den. Men en saadan Indvending gælder ikke. Maskinen har jo nemlig allerede i længere Tid virket i København uden derfor at have fremtvunget nogen Revolution i vort Fag, saa et Trykkeri fra eller til har ikke stort at sige, og paa et Foreningstrykkeri vil vi da selv kune bestemme, hvorledes Arbejdsforholdene skulle ordnes.

Jeg er ganske vist ikke saa sangvinsk at tro, at Maskinen vil blive en ren Guldgrube for os. Men det tror jeg, at den vil eller rettere kan blive til Velsignelse for os, naar vi — vel at mærke — har en stærk Organisation. Nogen øjeblikkelig Arbejdsløshed vil den vel saaledes nok medføre; men dog ikke i den Grad, som mange er tilbøjelige til at tro; thi det er givet, at naar Maskiner først bliver almindelige, vil Dagbladene, tvungne af Konkurrencen, blive betydelig større, og Bogmarkedet vil, grundet paa de lavere Produktionsomkostninger, ligeledes blive stærkt udvidet. Indførelsen af Sættemaskinen vil saaledes kun indlede en ny Æra for Bogtrykkerstanden. Og der kan jo heller ikke godt tænkes noget andet. Hvorledes vil man f. Eks. tænke sig et Trykkeri uden Hurtigpresse? Eller har *den* gjort Typograferne arbejdsløse? Nej, den har tværtimod skaffet Arbejde til flere end den gamle Haandpresse vilde kunne have gjort, idet den har bidraget sit til, at Trangen til Kundskab blandt den almindelige Befolkning har naaet en Højde, som vilde have været utænkelig under de gamle Produktionsforhold. Og Sættemaskinen vil heller ikke bringe Arbejdsløshed med sig, naar vi paaser, at den ikke bliver misbrugt af hensynsløse Udbyttere. Men for at forhindre Misbrug er det nødvendigt, at vi har en stærk Organisation, og ikke mindst derfor bør Delegeretmødet, som nu samles om et Par Dage, vedtage en Kontingentforhøjelse, for at vi, naar vor Tarif udløber, kan være medbestemmende om den fremtidige Arbejdsordning.

L. L.

Til Overvejelse!

HR. XX! Til Deres Artikel i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* kunde jeg ønske at gøre nogle Bemærkninger.

Jeg er fuldkommen enig med Dem i den Sag, De her fremdrager. Det er selvfølgeligt, at enhver arbejdende Kollega bør gøre sit til, at de saakaldte »overflødige« Kræfter i størst mulig Udstrækning kommer i Arbejde.

Men tror De, det er de fastlønnede Sættere alene, der i den Grad, som De synes at mene, mangler den rette Forstaaelse af, hvad man bør yde og hvad man ikke bør yde!

Jeg tror det absolut ikke! Beregningssætterne kan vist gøre Fordring paa at blive tagne med i »Beregningen«.

Jeg kender saa lidt til Forholdene paa de københavnske Sætterier, at jeg maa lade disse ude af Betragtning. Derimod tror jeg at kunne henvende et Par Ord til Beregningssætterne i Provinserne. Man vil her kunne finde Eksempler paa, at en Del Typografer bogstavelig talt staar »paa Hovedet« i Kassen saalænge Arbejdstiden varer (enkelte Steder maaske endda lidt over) og i Kraft af en fordelagtig Overenskomst driver den ugenlige Fortjeneste op til undertiden det dobbelte af den fastlønnede Sætters Ugeløn paa samme Trykkeri. Her er et Forhold, som synes at være absolut forkasteligt. Det forekommer mig nemlig at være temmelig bagvendt, for ikke at sige inhumant, at levere det sletteste Arbejde for den bedste Betaling, og det maa nødvendigvis blive Følgen, naar Arbejdet forceres indtil det unaturlige. Jeg har saaledes i et Dagblad set Hundreder af Eksempler paa, at Linier har været spærret ud paa en ligefrem sjofel Maade for at fremkalde en Udgang paa t. Eks. »mig« eller »-hed«.

Forbavsende er det, at en Forretning, som betaler efter en fordelagtig Tarif, finder sig i sligt.

Det er imidlertid kun én Side af Sagen. Gaar vi videre i Betragtningen, saa kommer Spørgsmaalet frem: Hvor mange arbejdsløse Kolleger kunde ikke faa Beskæftigelse, om dette Forhold blev tilbørlig ordnet!

Der vil temmelig sikkert kunne findes adskillige Arbejdspladser Landet rundt, som kunde føde mindst én Mand mere paa Beregningssætternes Konto.

Mærkeligt er det, at der findes Folk, som ikke kan styre deres Arbejdslyst; ikke mindre mærkeligt er det, at udlærte Typografer ville være bekendt at levere yderst slet Arbejde for derved at tjene en stor Ugeløn. Men naar saadanne Folk nu en Gang findes, saa burde der tages Forholdsregler imod deres Uvæsen.

Horsens i December 1899. TH. BERTELSEN.

Kritiken —

SOM en mild Regn strømmer Juleliteraturen ind paa Markedet — — —

Der er Bøger fra ERNST BOJESEN i Guld og rige Farver — og Bøger fra *det gamle Forlag*, uden prangende Pynt, uden Snirkler og Sving, holdte i den gode, gamle, korrekte Stil, som vi alle kender, og som har holdt sig Aarhundreder igennem — —

Hvilket uhyre Arbejde kostede det ikke inden det kom saa vidt, at disse Bøger blev den væsentligste Tiltrækningskraft i Boghandlernes Vinduer? Mange Dages og Nætters Arbejde kostede det inden de blev til. Forlæggerne stillede store Fordringer — intet maatte spares. Og der blev intet sparet.

Den Dag, Bogen forlod Trykkeriet, var den et paalideligt Udtryk for godt Bogtryk — lige værdig Principal og Arbejder.

— Nu var der kun *Bladkritiken* tilbage. Denne Literaturens og alt Andets Højesteret, hvad vilde den sige om de foreliggende Arbejder? Vilde den med faa Pennestrøg kassere det Hele — — eller vilde den maaske i sin Naade have et Par rosende Ord tilovers — — ?

— — Først kom Ernst Bojesens Bøger for Kritiken: »— — — — Men hvad vi særlig maa beundre, er det *typografiske* Udstyr. Det er glimrende arrangeret — Ernst Bojesen er en Mester i at skabe en Bog — Format, Typer og Tryk — alt forener sig i skønneste Harmoni. Kort sagt, den typografiske Udførelse er som man kan *forlange* den i vor fremskredne Tid — — —

— Og saa det gamle Forlags Bøger: »— — — — — Men hvad det typografiske Udstyr angaar, saa er det, for at bruge et mildt Udtryk, altfor *tarveligt*, klodset og gammeldags — det gamle Forlag burde tage Ernst Bojesen til Forbillede — —«

— — — Dagen efter sendte Ernst Bojesen og det gamle Forlag Annoncer om deres Bøger til det kritiske Blad. Det gamle Forlags Annonce var af de gode gammeldags, med en almindelig sort Ramme om. Ernst Bojesens var original og iøjnefaldende, en *Kunstannonce*, som det hedder — —

Og det kritiske Blad saa et Øjeblik paa de to Annoncer — — Han maa jo være gal, den Ernst Bojesen, sagde det

saa, tror han, vi kan lave saadan noget her — det koster 100 % ekstra til Sætteren — flere Folk i Arbejde — aldrig i Verden — sæt hans Annonce ligesom den anden — med en almindelig sort Ramme om — det er jo ogsaa meget kønnere — —!

Ja Kritiken — — Gud bedre *den!* VILMER.

Personen over Sagen.

ENDSKØNT at vi i sidste Numer gjorde opmærksom paa, at Diskussionen om ovennævnte Sag dermed var sluttet, saa vil vi dog ikke, da der i det sidste Indlæg forelaa en vis Mistænkeliggørelse af Jac. Christensen, og da en Del Kolleger fra Esbjerg retter en indtrængende Anmodning om at nedenstaaende Linier maa blive optaget, nægte disses Optagelse. Der skrives:

Uden at komme ind paa nogen Imødegaaelse af den af nogle Medlemmer af Esbjerg Lokalforening i sidste Numer af *Typ.-Tid.* offenliggjorte Artikel, skal vi dog ikke undlade at anholde en enkelt Passus i denne.

De Herrer skriver nemlig, at »det skyldtes ikke Christensens bestemte Nægtelse, at en ny Generalforsamling undlod at gøre hans Valg gyldigt, men et andet af Christensen udvist Forhold, som fremkom før Nægtelsen.« I disse Linier ligger der en vis Mistænkeliggørelse af Jac. Christensens Person eller Virken, som hos Kolleger ude i Landet let kan fremkalde Misforstaaelse. Vi skylder derfor at rense Christensen for nævnte aldeles umotiverede og ubeføjede Sigtelse. Christensen arbejder endnu med samme Varme i Organisationens Tjeneste som tidligere; og Esbjergs organiserede Arbejdere har da ogsaa erkendt Christensens Dygtighed ved for kort Tid siden at vælge ham til Formand for Fællesorganisationen, i hvis Forretningsudvalg han i en Aarrække har haft Sæde.

Esbjerg, den 4. Decbr. 1899.

CHR. ØRVAD. L. EICKHARDT. C. C. HEIN.
P. JENSEN. H. RØDTNES. R. BINDSLEV.

Nær og fjærn.

Maskerade. Opmærksomheden henledes paa, at De kvindelige Trykkeriarbejdere afholder Maskerade Lørdag den 9. December, Kl. 8 Aften i Kongens Klub, Østergade 15. Se Annoncen i Nr. 47.

Skandinaviens ældste Bladstereotypist, Hr. C. POULSEN, fejrer den 8. Decbr. sit 25-Aars Jubilæum som Stereotypist. Han har i hele denne Tid arbejdet i det Ferslew'ske Officin.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Gentagende henledes Opmærksomheden paa, at Plads i *København* ikke maa modtages uden at dette forud meddeles Anvisningskontoret. Forsømmelse heraf medfører Karantæne.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Tiltraadte: 1538, Martin Petersen (S. L. Møller) fra Rejse. 1756, H. H. Stahl (P. A. Nielsen) fra Rejse.

Bortrejste: 38 (Dsk. t. F.), Harald Jørgensen (arbl.) til Plads i Vejle.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere til 5. Decbr. modtaget: Vilh. Hansens Bogtr. (2.—3. B.) 1.50, Laur. Madsen (3. B.) 1.50, Kihl (1. B.) 3.50, Hoffensbergs Sættere (2. B.) 4.10, Centraltr. (2. B.) 7.20, Græbe (3. B.) 8.75, Hoffmann (3. B.) 2.25, Aller (2. B.) 6.25, Horsens Lokalforening (Avisen 6.00, Folkebladet 6.00, Dagbladet 5.00, Socialdemokraten 10.00, Backhausens Enke 2.00, A. Knudsen 2.00, Schur & Co. 2.00, Horsens Typografers Privatkasse 100.00) 133.00, ialt 168.05, med det tidl. indk. 248.65 tils. Kr. 416.70. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 18. Decbr.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdeling værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som man kunde ønske kom i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kunde berettige disse til en lille Haandsrækning. Ligeledes om vedk. Kolleger er gift eller ugift, nyder Understøttelse eller ikke.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 18. ds.* til undertegnede opgive Opholdssted den 23. Decbr., ledsaget af de ovenfor begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Lokalformand erholde deres Part udbetalt.

Kolding, den 5. Decbr. 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Bortrejste: Viborg, 1292, Chr. Christensen til Hjørring i Plads. Horsens, 1156, C. C. Christiansen til Vejle i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. Besøg fra Delegeretmødet. STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medl.:* H. V. A. Christensen og K. K. Larsen-Bjerring (begge hos Nielsen & Lydiche). Indmældelser modt. hos Kassereren, A. W. LARSEN, Kattesundet 12.

T. S. Gymnastik Torsdag Aften Kl. 7½—9 og Søndag Form. 10—12. Reckøvelser Søndag Kl. 10 pr.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere

Frokosten afholdes hos Restavratør Andersen, Kvægtorvet, Søndag den 10. December, Kl. 12½ *præcis.*

ANNONCER

J. G. A. Eickhoff, København V.

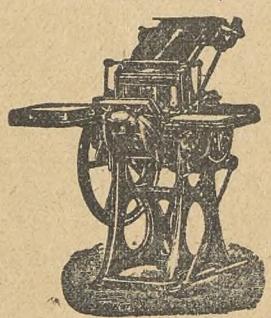

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. Fredag og Lørdag Aften *varme Retter.*

Admiralgade 19, 1.

En **flink og akkurat Sætter** i Trediverne, der i flere Aar har arbejdet i et af Provinsernes største Bog- og Akcidens-Sætterier, søger fast Plads i Københ. Billet mrkt. »1900« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 15 DECEMBER 1899 XXVI AARGANG

Den typ. Forening.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

Søndag den 17. December Kl. 12

paa **Søfryd.**

Dagsorden: 1. Beretning fra Delegeretmødet. 2. Indstilling af Redaktør til *Typ.-Tid.* 3. Valg af Voldgiftsrettens Medlemmer. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

Delegeretmødet.

DELEGERETMØDET er forbi, og de Delegerede er atter rejst ud i Landet for overfor Medlemmerne at aflægge Regnskab for de Handlinger og Beslutninger, der blev truffet paa dette vort første Møde, som vort store Forbund har afholdt efter at have virket et Aar. Det vil da være paa sin Plads her i vort Blad, foruden det officielle Referat, i store Træk at anføre noget af det, som vi mener har størst Betydning for hele vort Organisationsliv.

Dette ekstraordinære Delegeretmødes Afholdelse skyldes jo udelukkende den Omstændighed, at man ønskede, *Typograf-Tidende* skulde overgaa til at blive Forbunds-Organ; og at der ikke vilde blive stor Meningsforskel om dette Spørgsmaal, var man da ogsaa paa Forhaand ganske klar over. Nej, det, der gav Mødet dets Karakter, var den Kamp, som de danske Arbejdere i Sommer i broderlig Forening maatte udkæmpe mod den forenede Kapital, og hvor Typograferne med klingende Mønt beviste, at de havde den rette Forstaaelse af Kammeratskabsfølelsen.

Det var ved Kontingentspørgsmaalet, at dette kom frem. Aldrig før har man været saa enig om at skride til en Kontingentforhøjelse som ved denne Lejlighed. Klart og koncist formede Københavnere og Provinsianere deres Udtalelser om Kontingentforhøjelsen og om, hvorfor man gik med til denne, og en Understrøm af dyb Harme og Indignation gik igennem hver enkelt Talers Foredrag over Sommerens Brutalitet: *Lockout'en.* Hvilken Forskel var der ikke paa dette Delegeretmøde og saa paa det, som afholdtes i Odense for kun et godt Aarstid siden! Den Gang var det Personerne, der stod skarpt overfor hinanden. Nu derimod var man klar over, at skulde det lykkes os at skabe vor Organisation om til det, som det store Flertal af Medlemmerne ønskede, at den skulde være, da var det nødvendigt, at alt personligt Kævleri blev kastet overbord og at man kun beskæftigede sig med Sager, der direkte omhandlede Organisationen. Ud fra dette Synspunkt lød Talen fra de Delegerede med en Overbevisningens Varme, som klart viste, at her vilde Handlingen følge paa Ordene. Og da saa Delegeretmødet havde naaet det Øjeblik, da en Afstemning skulde godtgøre, om de danske Typografer vilde gaa med til yderligere at styrke Organisationen ved en Kontingentforhøjelse, saa skete det, som bestandig vil være en glorværdig Ære for os alle, at Delegeretmødet saa godt som enstemmig vedtog dette Forslag, i fuld Bevidsthed om, at den Dag vil komme, før eller senere, hvor denne Forhøjelse vil blive den Stødpude, som skal bevirke, at Typograferne, og da i særlig Grad Provinskollegerne, vil kunne stille de Krav til Principalerne, som er aldeles nødvendige for ikke fuldstændigt at synke ned i Armod og Elendighed.

Da dette Spørgsmaal var afgjort, var Delegeretmødet ogsaa ude over det vigtigste. Spørgsmaalet om Oprettelsen af et Trykkeri kom man efter Vict. Petersens dygtige og interessante Indledningsforedrag hurtig ud over.

Forinden Delegeretmødet sluttede, blev der af Dirigenten motiveret et Leve for Enigheden i Dansk Typograf-Forbund, som modtoges med begejstrede Hurraraab.

Efter at Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening havde været Værter for de Delegerede ved Frokosten, blev disse endvidere indbudt til Punchesold samme Aften som Mødet sluttede. Kl. 8 samledes man om Bordene, og nu gik Talerne Slag i Slag, afvekslende med Sange af Gutenberg-Koret, som ligeledes ved Frokostbordet havde givet adskillige Numre, der selvfølgelig modtoges med stærkt Bifald. Fra S. K. Johansen og A. Sørensen i Ringsted indløb der Telegram med Ønsket om et godt Udbytte. Først sent skiltes de Delegerede, sikre paa, at det Baand, som en Gang er knyttet mellem de typografiske Organisationer, aldrig vil briste igen.

Referat.

Dagsorden: 1. Mandaternes Prøvelse. 2. Valg af Mødets Funktionærer. 3. Vedtagelse af Forretningsorden. 4. Beretning om Virksomheden. 5. Lovændringer. 6. Om Oprettelsen af et Trykkeri. 7. En Henvendelse fra de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. 8. Eventuelt: a) Fastsættelse af Redaktørens og Ekspeditørens Lønninger. b) Valg af Redaktør. c) Diæternes Størrelse fastsættes til 8 Kr. pr. Dag med tilbagevirkende Kraft for den af Forbundets Repræsentant foretagne Agitationsrejse. d) Godtgørelse for udført Arbejde af en af Hovedforeningernes Repræsentanter, naar et Forbundsstyrelsesmedlem er paa Rejse, fastsættes til 1 Kr. pr. Dag, naar Arbejdet nødvendiggør det og Forbundsstyrelsen har vedtaget Rejsen.

Som Repræsentanter mødte:

For Forbundsstyrelsen: VICT. PETERSEN, Formand, LAUR. JENSEN, Næstformand, P. LAURITZEN, P. HVIDTFELDT og MARIUS HANSEN.

For Den typ. Forening: P. FASMER, OSC. JOHANSEN, F. K. MADSEN, JOHAN MØLLER, CARL NIELSEN, V. BERGENHOLZ, CHR. CLAUSEN, G. CLAUSEN, VILH. JØRGENSEN, FR. LUND, J. G. LØHR, EMIL MØLLER, ANTON NIELSEN, N. P. NIELSEN, VALD. NIELSEN og RÉNÉ-LASSEN.

For Dansk typ. Forening: H. P. JENSEN, Nykøbing F.; POUL EJLERSEN, Helsingør; EMIL PETERSEN, Roskilde; N. P. RASK, Hjørring; NIELS NIELSEN, Rønne; M. CHR. PETERSEN, Hillerød; MARTIN LUND, Rudkøbing; J. PETERSEN, Varde; VILH. HANSEN, Kallundborg; V. NICOLAISEN, Holbæk; K. KRISTIANSEN, Ringsted; A. ANDREASEN, Randers; RUD. HANSEN, Ringkøbing; N. P. ANDERSEN, Horsens; CARL OLSEN, Slagelse; A. M. CHRISTENSEN, Næstved; EMIL ESKILDSEN, Silkeborg; P. MØLLER JENSEN, Ribe; C. JENSEN, Assens; W. JACOBSEN, Vejle; H. ROSENDAHL, Esbjerg; CHR. PETERSEN, Odense; V. DE LEMOS, Skanderborg; L. D. RASMUSSEN, Odense; L. V. HANSEN, Kolding; A. THIEL, Nyborg; FEDDER HANSEN, Svendborg; VESTY HANSEN, Aalborg; G. M. BLOMBERG, Grenaa; H. GEMYNTHE, Middelfart og H. C. HANSEN, Aarhus. — O. V. HANSEN, Aarhus, var ved Sygdom forhindret i at møde.

For Den typ. Trykkerforening: JENS LARSEN, ALB. MICHELSEN. VIGGO PETERSEN, JOHS. TORP, CARL HANSEN, J. C. JENSEN, K. KIEFER og VALD. STEPHENSEN.

Første Møde Lørdag Middag Kl. 12.

Formanden for Forbundsstyrelsen, VICT. PETERSEN, bød de Delegerede Velkommen; mindede om, at da man for 8 Aar siden paa den skandinaviske Typografkongres dannede det skandinaviske Forbund, knyttede man dertil store Forventninger, som dog til Dels ikke vare blevne opfyldte. Men man havde dog naaet at faa sammentømret en stærk og enig Organisation for Danmarks Typografer. Udtalte Ønsket

om et godt Resultat af de kommende Forhandlinger og udbragte et Leve for Dansk Typografforbund. (Hurra!)

Til Dirigenter valgtes L. V. HANSEN, Kolding, og CARL NIELSEN, Kbhvn.; til Sekretærer J. C. JENSEN og O. JOHANSEN, Kbhvn., samt NIELS NIELSEN, Rønne, og L. D. RASMUSSEN, Odense.

Første Møde lededes af CARL NIELSEN.

Den af Forbundsstyrelsen foreslaaede Forretningsorden vedtoges. Det til Mandaternes Prøvelse nedsatte Udvalg (FASMER, Kbhvn., ANDERSEN, Horsens, og W. JACOBSEN, Vejle) foreslog at godkende samtlige Mandater, hvilket vedtoges.

Beretningen om Virksomheden aflagdes af V. PETERSEN: Der var ved Mødet i Odense forrige Sommer rejst Tvivl om, hvorvidt den Ramme, vi vedtog, var heldig, særlig Tilslutningen til de samv. Fagforbund; man mente Afdelingernes Sammenhold vilde briste; dette er heldigvis ikke sket, tværtimod. Den Form, hvorunder Arbejdsløshedshjælpen er ordnet, har vist sig at være praktisk. Dansk typ. Forening har siden sidst oprettet en selvstændig Formandspost, og dette har ved Indførelsen og Forstaaelsen af Provinstarifen vist sig at have været af overordenlig stor Betydning. Provinstarifen var jo i Forvejen forkastet 2 Gange af Kollegerne inden den blev vedtaget. Tarifen er ussel, men den er et udmærket Opdragelsesmiddel, saaledes at man næste Gang, naar den skal revideres, med fornøden Kraft kan fremsætte og gennemføre de berettigede Fordringer, man vil stille. I København har der jo ogsaa været ført Tarifforhandlinger og endelig gennemført en god Tarif. Principalerne havde som tidligere trukket Forhandlingerne saa længe ud som muligt; men derved blev Misfornøjelsen iblandt Københavns Typografer endnu større end den alt i Forvejen var; de vilde ikke gaa ind paa det Tarifforslag, der blev forelagt. Man stillede større Fordringer og viste ved den Enstemmighed, hvorved man sagde sine Pladser op, at man vilde sætte noget ind paa at gennemføre bedre Forhold. Der var vaagnet en Begejstring hos Københavns Typografer, som man aldrig tidligere har set Mage til. Den ny Tarif gav Typograferne omtrent alt, hvad de ønskede; kun Trykkernes Forslag om én Mand én Maskine lykkedes det ikke at gennemføre, hvorimod man opnaaede højere Løn for Pasning af to Maskiner. Fra Nytaar traadte jo Forbundet ud i Livet og samtidig lykkedes det at indføre Tarifen næsten overalt. Provinstarifen vilde Forbundet have gennemført i alle sine Enkeltheder, men det har vist sig vanskeligt; derfor besluttede man at lade Dansk typ. Forenings Formand rejse rundt og undersøge Forholdene i de enkelte Byer; der var jo meget at rette og er jo en stor Del endnu. I mange mindre Byer er Tilstandene helt skrækkelige; men Typograferne paa disse Pladser er naturligvis for en Del selv Skyld deri; det bliver nok anderledes, de faar nok den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning. I Følge Overenskomst med Provinsbogtrykkerne maa Lærlinge, som er beskæftigede i blokerede Trykkerier, ikke antages paa Bogtrykkerier med ordnede Forhold, ej heller opt. i Organisationen. Mange Steder drives et Trykkeri ved Hjælp af Familien, det vanskeliggør ogsaa Arbejdet; tillige mangler der ude blandt Publikum Sans for godt Bogtryk. Som Eksempel paa, hvor usle Forholdene er i de mindste Byer, nævnede Taleren Grenaa, hvor der paa et Trykkeri var en kvindelig Faktor til 75 Kr. maanedlig; en kvindelig Skruebrækker, tidligere i Odder, til 6 Kr. ugenl. og Kost og Logi; en Kvinde, som har arbejdet der i 3 Aar, 18 Kr. maanedlig; 2 Kvinder 16 Kr. maanedlig; en døvstum Kvinde fra Skive 30 Kr. maanedlig; en do., nylig antaget, 14 Kr. maanedlig; en mandlig Lærling 25 Kr. maanedlig samt Datteren, der deltager i Sætningen; disse 6 Kvinder + Drengen sætter og trykker Bladet. Selv i større Byer herskede der paa Grund af Bogtrykindustriens særlige Udvikling de mærkeligste Forhold. I en By som Fredericia t. Eks. er et Trykkeri med 2 Svende (ikke Medlemmer) og 5 Lærl.; et andet har 4 Typografer og 3 Lærl.; et tredie et Ikke-Medlem og en Masse Kvinder (trykkes ved Hjælp af Bogbinderlærlinge) — og saa fremdeles. Fordi Forholdene er saa skandaløse, maa Ledelsen ofte holde igen, naar der forskellige Steder bliver stillet berettigede Fordringer om Forandring, thi der findes jo i Provinserne en Del, som under en Konflikt kaster alt over Bord og optager Arbejdet, hvis vi nedlægger. Den nugældende Tarif i Provinserne er kun en Arbejdsordning, hvorved man opnaar at samle Medlemmerne til Arbejde for Organisationen. Der findes i Prov. foruden Kvinderne 53 Typografer, som ikke er Medlemmer; der maa være noget at gøre for at faa dem indenfor Rammen. Typograferne i København har ved deres Bidrag til Lock-out'en i Sommer vist, at de staar som Nr. 1 blandt alle organiserede Arbejdere; Den typ. Forening har ydet ca. 34,000 Kr.; Dansk typ. Forening har ydet ca. 16,000 Kr., hvilket jo ikke naar nær op til Københavns, men Lønnen er jo ogsaa daarligere; der maa kunne gøres noget mere i Fremtiden, hvis vi atter faar en saadan Kamp; Provinsianerne er jo gaaet vældig frem paa andre Omraader og vil jo ogsaa nok komme med paa dette. Dette Delegeretmøde er jo foranlediget ved, at Trykkerforeningen i København har begyndt at udgive et Blad — *Trykker-Tidende* — og for at faa dette draget ind er det jo, at man har stillet Forslag om, at Forbundet overtager Udgivelsen af *Typograf-Tidende* fra 1. Januar.

VALD. BERGENHOLZ, Kbhvn.: Det er uheldigt, at Forbundets og Dansk typ. Forenings Regnskab er smeltet sammen til et. Det er ikke klart nok; man kan ikke se, hvad der er Dansk typ. Forenings og hvad der er Forbundets; ligeledes bør Arbejdsløshedskassens og Reservefondens Indtægter og Udgifter opstilles særskilt for hver Kasse.

L. V. HANSEN, Kolding, sluttede sig til Bergenholz ang. Regnskabet. Naar Formanden bebrejdede Provinskollegerne, at deres Bidrag til Lock-out'en var for smaa, da maa Form. huske, hvad han selv udtalte, at Forholdene er meget brogede; men Bidragene vidnede om en betydelig Fremgang i Opfattelsen af Kollegernes Stilling som Arbejdere. Formanden maner til Taalmodighed, men vær varsom dermed, da det let kan faa den modsatte Virkning — sløvende. Provinskollegerne bør ikke finde sig i Lærlingenes Overarbejde, men fordre Lærlingeloven overholdt og dermed skærme Lærlingene for Udbytning.

HVIDTFELDT: Det gælder ikke alene om klart, men ogsaa om simpelt Regnskab. Hr. Bergenholz burde have udtalt sig før. Vi har tidligere haft et ligefrem dobbelt Regnskab, men nu er det simplificeret. B.s Bemærkninger skulde imidlertid blive taget under Overvejelse. Med Hensyn til Lærl. fra et blok. Trykkeri, at de ikke kan faa Arbejde andet Steds, da er Meningen derigennem at paavirke Forældrene. Vi har ogsaa fordret Aflæggelse af Svendeprøver for at fremme Lærl.s Uddannelse og er indgaaet til Ministeriet med Begæring i den Retning, hvad Bogtrykkerne ogsaa vil gøre. Kan vi opnaa saa megen Indflydelse, at en Bogtrykker idømmes Erstatning, er allerede meget naaet. Forholdene i Provinserne er gaaet frem, men er langt fra, som de burde være, hvad man kan se deraf, at Folk med 17 Kr. er meget vanskelige at faa med. Man maa være forsigtige; det er dog godt, at der, naar der er nogle, der driver stærkt paa for at komme fremad, er andre, der holder paa en rolig Fremgangsmaade.

LAUR. JENSEN, Kbhvn.: Naar Trykkerne oprettede deres eget Blad, var det fordi de mente, at *Typograf-Tidende* ikke var tilfredsstillende. *Trykker-Tidende* har gjort sin Nytte, og vi gaar kun med til den nye Ordning, fordi vi haaber, at *Typ.-Tid.* i Fremtiden vil vise sig bedre tilfredsstillende for Trykkerne end tidligere. Formanden glemte at meddele, at Trykkerne — c. 180 Medlemmer — havde ydet omtr. 7000 Kr. til Lock-out'en, hvilket jo var et udmærket Resultat.

CHRISTENSEN, Næstved: Formanden omtalte mange daarlige Forhold ude i Provinserne, men hvad har Forbundsstyrelsen tænkt at ville gøre herimod? Der siges, at der er 53 Typografer udenfor Organisationen, men hvor mange Kvinder staar der udenfor? Hvad er der gjort for Centralisationen? Der skal jo foreligge Forslag i den Retning paa næste Delegeretmøde; man kan jo nu næsten ikke finde Rede i vor Organisation. Der siges, at de Unge fra de blokerede Trykkerier ikke maa komme ind i Organisationen; dette er uretfærdigt imod dem, og vi opdrager derved en Flok daarlige Kolleger.

F. K. MADSEN: Naar Laur. Jensen er utilfreds med *Typ.-Tid.* vilde han meddele, at Ledelsen i Den typ. Forening havde udtalt sin enstemmige Tilfredshed med Bladet.

V. BERGENHOLZ spørger, hvorledes det gaar med det internationale Sekretariat. Vi maa derigennem have Besked med Arbejdsmarkedet i Udlandet.

HVIDTFELDT: Tæt ved 100 Kvinder staar udenfor Organisationen. Kun et Par af dem har Minimumslønnen.

N. P. NIELSEN, Kbhvn., tror, de tvungne Fagprøver er en farlig Ting. Resultatet bliver, at vi faar en stor Reservearmé, som ikke kan aflægge Svendeprøve, foruden Kvinderne.

ANDERSEN, Horsens, bemærkede, at medens man i København havde vedtaget de procentvise Bidrag til Lock-out'en paa en Generalforsamling, havde de i Provinserne været frivillige. Svendeprøver er i Øjeblikket illusoriske, da man i de mindre Byer gensidig frygter for at faa sine Lærlinge kasserede. Udlærte paa Ikke-Tariftrykkerier bør man optage i Henhold til Forbundslovenes Paragraf 34.

VICT. PETERSEN: Optagelse i Organisationen af de Unge, som har udlært i blokerede Trykkerier, maa overlades til Ledelsen. Vi har sendt en Mand rundt i Provinsbyerne, for at han kan komme til Bunds i Forholdene. Forslag til Bekæmpelse af disse daarlige Forhold er man ikke i Stand til at stille, saa længe de Folk, som er paa disse Steder, finder sig i dem. Ang. Spørgsmaalet om, hvad der er gjort for Centralisationen, dette: Vi har jo i Virkeligheden naaet Centralisationen paa Rejse-, Reservefonds- og Arbejdsløshedskassen, og mangler kun Sygekassen; Centralisationstanken maa holdes varm; i Realiteten er den opnaaet; vi er nu naaet videre end alle andre Fag hvad Ydelserne angaar, og vi er meget videre end de fleste hvad Formen for Centralisationen angaar, saavel som i Forstaaelsen af, at Hovedstadens Organisationer ikke har mere at sige end Provinsernes. Der bliver store Vanskeligheder at komme over for Dansk typ. Forening, naar Centralisationen skal gennemføres for Sygekassen ogsaa, men de overvindes sikkert. Ledelsens Sammensætning kan naturligvis være enklere; men vi vil ikke slippe væsenlig billigere. Vi maa have en selvstændig Formand saavel i København som i Provinserne foruden Kassereren. Det internationale Sekretariat har jo til Opgave at lede Lønbevægelsen i de typografiske Fag, saa at der ikke i flere Lande paa én Gang udbryder en Konflikt. Taleren gav forskellige Oplysninger om Sekretariatets Virksomhed.

RUD. HANSEN, Ringkøbing, ønskede faste Former for Svendeprøvers Aflæggelse.

KIEFER, Kbhvn.: Sekretariatet maa være mere end et Forbindelsesled. Ydelserne maa højere op. Tal. meddelte, at alle de store Forbund i Landet havde flere Afdelinger i Kbhvn. for de forskellige Brancher; derfor havde Trykkerforeningen Krav paa at bevare sin Selvstændighed.

CHRISTENSEN, Næstved, er klar over, at Centralisationen vil volde Vanskeligheder. Naar Forbundsstyrelsen endnu ikke har gjort noget

direkte, saa bør den gøre det snarest muligt. Lad os være fri for at høre de idelige Bebrejdelser fra Ledelsen for Mangel paa Sammenhold.

J. C. JENSEN, Kbhvn.: Der kan ikke være Tale om at nægte Lærlinge fra blokerede Trykkerier Optagelse i Organisationen. Tal. henstillede til Ledelsen at oplyse i Dagbladene i Provinserne, paa hvilke Steder der er abnorme Forhold, og hvor de Unge intet lærer, saa at Forældre kan se, hvor de ikke bør sætte deres Børn i Lære.

HVIDTFELDT: Der kunde ude i Provinserne gøres en Del mere for at forbedre Forholdene, men der er en Del lunkne Kolleger, som mange Gange krydser Ledelsernes Bestræbelser. Til Gengæld er der jo mange udmærkede Kolleger, som gør et stort Arbejde.

JOH. MØLLER, Kbhvn. (til Kiefer): Typograferne i Udlandet er ikke skilt i Foreninger af Sættere og Trykkere; de er i én Forening, og det samme bør ske hos os.

VICT. PETERSEN: Hvis vi kommer i en Kamp, saa er vi sikrede Understøttelse af det internationale Forbund saa godt som noget andet Fag. Henstillingen fra J. C. Jensen skulde ske Fyldest. Da Ledelsen i sin Tid rejste Lønbevægelsen i Provinserne, var der jo mange, der var betænkelige; derfor maa vi ofte holde igen og gøre opmærksom paa Risikoen. Det er jo saaledes, at vi maa sige den aabne Sandhed; derved naar vi mest.

Beretningen godkendtes enstemmig.

Mødet sluttet.

Da dette officielle Referat af Delegeretmødets Forhandlinger ikke er fuldstændig færdigt fra Sekretærerne, vil Resten først komme i næste Numer.

Juleuddelingen.

Medlemmer af Den typografiske Foren., der maatte ønske at komme i Betragtning ved Fordelingen af det Beløb, som er indkommet, dels ved Festen i Larsens Lokaler den 19. Novbr., dels ved den frivillige Indsamling til Fordel for **trængende eller arbejdsløse Typografer ved Juletid**, anmodes om senest Mandag den 18. Decbr. at indsende Andragende herom til Styrelsen for Den typ. Forening, Admiralgade 19, 1. Sal.

For at forebygge Misforstaaelse, undlade vi ikke at oplyse, at *kun* Styrelsen for Den typ. Forening har Adgang til at gøre sig bekendt med Andragernes Navne og personlige Forhold. STYRELSEN.

Indbydelse til Konkurrence i Akcidenssætning.

HERVED indbydes Fagmænd i Norge, Sverig, Danmark og Finland til at deltage i en Konkurrence i Akcidenssætning. Betingelserne ere følgende:

1. Der udføres to Arbejder med Anvendelse af Farver (dog højst 5), et Brevhoved i Kvartformat med følgende Tekst: »W. C. Fabritius & Sønner, Aktieselskab, Bogtrykkeri, Kristiania. Grundlagt 1844. Specialitet: Illustrerede Værker og Kataloger, finere Akcidenser og Farvetryk. Telefon Nr. 213. Medaljer: Kristiania 1883, Brüssel 1888, København 1888, Paris 1889, Stockholm 1897, Bergen 1898«. Endvidere udføres en dekorativt udstyret Titelside i Oktavformat med følgende Tekst: »Til Brudeparret den 1. Februar 1900«.

   Nogen bestemt Stilretning gives ikke Fortrinet. Ved det første Arbejde vil der blive lagt Vægt paa et praktisk Arrangement og godt Skriftvalg; ved det sidste paa det dekorative Udstyr.
2. Der leveres 25 Aftryk, hvoraf hver af Præmievinderne og Fagforeninger i Skandinavien tilstilles et komplet Eksemplar samtidig med Domspræmisserne.
3. En Konkurrent kan levere flere Konkurrencearbejder; dog skal i saa Tilfælde af hvert især leveres 25 Ekspl. og konvolutteres og signeres hver for sig. En og samme Konkurrent kan dog kun erholde én Præmie.
4. Arbejderne skal paa Bagsiden forsynes med et Motto eller Mærke, og en *lukket* Konvolut, hvori Konkurrentens Navn og Adresse opgives, skal udenpaa være mærket med samme Motto eller Mærke.
5. Der uddeles 5 Præmier: en paa 100 Kr., en paa 50 Kr., en paa 30 Kr. og en paa 20 Kr. samt som 5. Præmie et Ekspl. af »Lære- og Mønsterbog for Typografer« og et Ekspl. af »Haandbog i det moderne Reklamevæsen«. Desuden erholder *hver* Præmievinder et Diplom. Skulde det vise sig, at flere prisværdige Arbejder indsendes, kan Dommerne udstede flere Hædersdiplomer.
6. I Tilfælde, hvor færre end 6 Konkurrenter deltager, kan efter Dommernes Indstilling en eller flere Præmier bortfalde.
7. Udfaldet af Konkurrencen bliver bekendtgjort i samtlige skandinaviske Fagaviser. De Konkurrenters Navne, som ikke erholder Præmie, bliver ikke offenliggjort.
8. Arbejderne indsendes inden 1. Marts 1900.
9. Som Prisdommere vil fungere d'Hrr. Bogtrykkere MORTEN JOHANSEN, Kristiania, JOHN GRIEG, Bergen, CARL BERNSTRÖM, Stockholm, MARTIUS TRUELSEN, København, og en Fagmand i Helsingfors.

Kristiania i November 1899.

p. p. FABRITIUS & SØNNER, Aktieselskab
H. SCHEIBLER.

Nær og fjærn.

Fagskolen for Boghaandværk. Nuværende saavel som ældre Elever anmodes om at komme tilstede i Skolens ny Lokale i Kunstindustrimusæet Søndag den 31. Decbr. Kl. 10 Formiddag. Opgangen er ad Porten Nr. 24, Vester-Boulevard

De Elever, som ønske at fortsætte Undervisningen i det kommende Aar, maa indmelde sig Fredag den 29. eller Lørdag den 30. Decbr. Kl. 6—8 Aften i de ny Lokaler i Kunstindustrimusæet. Indgangen er fra Boulevarden ad Musæets Port Nr. 24. Tiden for Undervisningens Begyndelse vil nærmere blive bekendtgjort. De ældre Elever, som ikke indmelde sig til den fastsatte Tid, ville ikke faa Adgang fremfor de nyindmeldte Elever.

Typografisk Forbund. Lørdag den 2. Decbr. dannedes et typografisk Forbund i Randers under De samvirkende Fagforeninger. Foreningen har et Medlemsantal af 20. H—R.

Møde af Bogtrykkere og Bladudgivere. Paa et Møde af Bogtrykkere fra København og Provinserne samt Bladudgivere Søndag den 10. December i København vedtoges ifølge Meddelelse til R. B. følgende Resolution:

»En Forsamling af Bogtrykkere og Bladudgivere retter en Anmodning til Bestyrelserne af Foreningen af danske Bogtrykkere, af Dansk Provinsbogtrykkerforening og Foreningen af Bladudgivere om at udarbejde et Forslag, paa Grundlag af hvilket et Samarbejde kan indledes mellem de tre Foreninger til Varetagelse af de Interesser, som disse Foreningers Medlemmer har tilfælles.«

Antallet af Arbejdsløse er i Aar betydeligt større end de foregaaende Aar. Vi vil haabe, at det samme bliver Tilfældet med Juleindsamlingen, til hvilken vore nødlidende Kolleger med god Grund ser hen som til en Oase i Ørkenen.

Ulykkesforsikringsloven. Vor Kollega i Horsens, Hr. CHRISTENSEN LUND, som for nogen Tid siden ved et Ulykkestilfælde mistede sin venstre Haand, er i Henhold til Ulykkesforsikringsloven blevet tildelt en Skadeserstatning paa 3600 Kr.

Vore norske Kolleger har forkastet et Forslag om at slutte sig til De samv. Fagforeninger.

Arbejdernes Læseselskab gaar bestandig fremad i Oplysningens Tjeneste og kan glæde sig ved et stort Medlemsantal; men det skal ogsaa siges til Selskabets Ros, at det paa alle Omraader er med til at sprede Oplysning ud blandt Arbejderne. Selskabet ejer nu en Bogsamling, der tæller langt over 7000 Bind, og som bliver meget flittigt benyttet af Medlemmerne, idet der i sidste Halvaar er udlaant 32,530 Bøger. I Forbindelse med Selskabets Bibliothek findes fortrinlige Læseværelser, som flittigt benyttes af Medlemmerne, og hvori der findes alle mulige Blade og Tidsskrifter foruden et Haandbibliothek med den nyeste Literatur. (Vi henviser iøvrigt til omstaaende Annonce.)

Hjælpekassen »Privat« har anmodet os om at henlede Opmærksomheden paa omst. Annonce, ifølge hvilken Kassen yder Pengehjælp i Sygdomstilfælde samt Begravelseshjælp. Da Kassen ikke yder Læge og Hospital, kan den give en særdeles god Pengeunderstøttelse for et forholdsvis ringe Bidrag og danne et godt Supplement for Bladsættere og andre Kolleger, hvis Fortjeneste byder dem at sikre sig højere Sygehjælp.

Typografernes Cycleklub holder i Morgen Aften Bal og Punschesold i Kongens Klub (den lille Sal til Gaden). Punschesoldet begynder Kl. 12½. Enhver Kollega er velkommen. Billetterne koster kun 50 Ø.

Juleuddelingsfesten.

De typografiske Foreningers Delegerede bedes møde Lørdag Aften Kl. 9½ i Sangforeningen til Gennemsyn af *Regnskabet.*

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 5. December.

1. Meddelelse om forsk. Flytninger og Omskrivninger af Rejseunderstøttelser og Understøttelse paa Stedet. — Bifaldtes.

2. Forespørgsel fra Roskilde Lokalafdeling om, hvorvidt et Medlem, der har taget Arbejde paa Jærnbanens elektriske Værksted i København, kan blive staaende i Roskilde Afdeling. — Var besvaret derhen, at hvis Værkstedet er beliggende paa Københavns Grund, skal han tiltræde København, ellers kan han blive staaende i Roskilde.

3. L. N. Larsen af Ribe andrager om et Flyttelaan paa 50 Kr. til Flytning fra Assens til Ribe. — Bevilgedes.

4. Aarhus Lokalafdeling forespørger, om en Kollega, der først nu har mældt sig til Optagelse, uagtet han er udlært den 18. Avgust, kan optages mod alm. Indskud. Var besvaret benægtende. — Bifaldtes.

5. Firmaet Hansen & Tobiesen i Esbjerg andrager om Tilladelse til at udlære en Forbundter, der har staaet 4 Aar i Lære i Holsted, sidst hos den i Sommer afdøde Bogtrykker Jannz, uanset, at Lærlingeskalaen hos nævnte Firma derved overskrides. Esbjerg Lokalafdeling anbefaler enst. Andragendet. — Tillodes.

6. Bogtrykker Mammen i Aarhus andrager om at maatte antage en Lærling udover det i Tarifen tilladte Antal. Han har 5 Typografer og 3 Lærlinge. — Nægtedes.

7. *Thisted Amtsavis* har antaget en ny Lærling, uagtet den i Forvejen har en for mange. — Personalet skal protestere og forlange Lærlingen fjærnet.

8. Det vedtoges at udstede en Kundgørelse ang. Juleuddelingen.

9. Fagskolen holder Generalforsamling Lørdag den 9. Decbr. — Da der ikke foreligger væsentlige Sager til Forhandling, vedtoges det, at kun Formanden repræsenterer Dansk typ. Forening paa Generalforsamlingen.

10. Der var forespurgt de udenbys Hovedbestyrelsesmedlemmer om Hensigtsmæssigheden af at holde Hovedbestyrelsesmøde i København straks efter Delegeretmødet. I Følge de indkomne Besvarelser hælder de fleste af Hovedbestyrelsens Medlemmer til den Anskuelse, at man hellere maa vente til et senere Tidspunkt. — Det vedtoges med 2 St. mod 1 ikke at holde Møde ved denne Lejlighed, men at afvente, hvorledes Situationen bliver efter Delegeretmødet.

11. Hovedkassereren fremsender Maanedsberetning. — Til Efterretning.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 3. December. Alle mødt.

Et Medlem (Trykker) havde arbejdet over uden at faa Godtgørelse; man vedtog at give ham et halvt Aars Karantæne. — Flere Personalesager behandledes og toges Stilling til. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

I Anledning af **Aarsregnskabets Afslutning** erindres Restanterne om at afvikle deres Mellemværende snarest muligt.

V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Peter Emanuel Lundquist, udl. hos Sophus Thiele 4/12 99 (arbl.). Stereotypist Hans Peter Vald. Christensen (Bagge). I S. H. L.: Sætter August Johan Herm. Wrem (Schultz). I S. L.: Wrems Hustru og Sætterlærling Jens Andersen (Eksprestr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1166 (Dsk. t. F.), Peter Chr. Ad. Marius Andreas Petersen (Henningsen) fra Rejse.

Bortrejst: 870 (V. d. B.), Laust Kaspar Lausten (I. Cohen) til Flensborg i Pl.

Død: N. C. Mathiesens Hustru Ise Mathea Nielssine.

Til **Juleuddelingen** har jeg indtil den 13. ds. modtaget: Missionstrykkeriet (1. B.) 25.00, C. S. (1) 2.00, Laur. Madsen (4) 1.50, Torben Oxe 4.00, Politiken (1) 27.50, Nationaltidendes Herre- og Damesætteri samt Stereotyper (1) 63.00, Triers (1) 10.00, Centraltr. (3) 4.65, Randers Lokalforening 96.50 (nemlig: 49 Medl. 67.50, Redaktørerne Rye 4.00 og Elmenhoff 10.00, Randers Venstreblad 5.00, Faktor Chr. Petersen 2.00, A. Kessler 1.00, C. Sørensen 1.00, Bogtr. J. Hansen 3.00, Bogtr. Chr. Nielsen 3.00) Agrardagbladet (1) 12.00, Aller (3) 6.25, Nakskov Lokalf. 19.00 (nemlig: Typograferne 9.00, Redaktørerne Th. N. Petersen 5.00 og P. L. Ericksen 2.00, Bogtr. Alfred Hansen 1.00 og L. Larsen 1.00, Redaktionssekretær Emil Andersen 1.00), Køge Lokalf. 22.50 (nemlig: Typograferne 13.50, Redaktørerne Svarre 5.00 og Opffer 3.00, Bogholder Christiansen 1.00), Luno (3—5) 8.25, Bording (3—4) 12.75, Social-Dem. (2) 21.50, S. L. Møller (3—4) 5.00, Thiles Sætteri (3—4) 13.20, Rasmussen og Olsen (3—4) 2.00, Leisner (2—3) 2.20, Rigsdagen (3) 5.35, J. Jørgensen & Co. (4—5) 7.50, Schultz (3) 14.00, Truelsen (1) 10.00, Ferslev (1) 2.00, Forposten (1) 8.00, Thomasen (1) 0.65, Aarhus Typografer 145.00, Assens do. 9.00, ialt Kr. 560.30, med det ifølge Nr. 49 indkomne Kr. 416.70 tils. Kr. 977.00.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. Desuden for Ansøgerne i Juleuddelingen **Fredag den 22. Decbr., 9—12 Form.**

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medl.: Aarhus, Oskar Guldbrandsen, udl. i Stiftsbogtrykkeriet 1/12 99 efter 5 Aars Lære. Ringkøbing, Jeppe Chr. Jeppesen, udl. 1/10 99 hos Fr. Lumbye, Holstebro, arb. s. Sted (har aflagt Svendeprøve for off. Komm.). Rudkøbing, Lorenz Jensen, udl. 10/12 99 i Ærø Avis, Marstal, efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). Nykøbing M., Christian Christensen, udl. 1/11 99 paa Morsø Avis efter 5 Aars Lære (arb. s. St.), aflagt Prøve for Komm. af Typografer. Faaborg, Sætter Otto Christian Mathias Nielsen, udl. 1/11 99 i Helsingør Avis (aflagt Svendeprøve), arb. i Faaborg Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 1159 (Den t. F.), Carl Chr. Larsen (Chr. Nielsen) fra Rejse. Nakskov, 1107, J. M. Jensen (L. Larsen). Nykøbing M. (Skive), 365, Peter Chr. Kofoed (arbl.) fra Graasten (Sundeved). Assens, 1371, Hans Holst Fischer fra Nykøb. M. i Plads. Slagelse, 1437 (Norsk Centralf.), Rasmus Jensenius Nielsen (Sorø Amtstid.) fra Rejse. Horsens, 676 (Norsk Centralf.), J. K. Kvinge (Dagbl.) fra Rejse og C. J. F. Aaredsen (Dagbl,) fra Rejse. Næstved (Stege), 1370, Sofus Utke fra Rejse (arbl.). Vejle, 1257, Marius Peter Larsen og 1156, C. C. Christiansen. Frederikshavn, 1237, Sophus Andersen fra Kallundborg i Pl.

Bortrejste: Frederikshavn, 1256, Albert C. M. Schmidt til Vejle (arbl.). Vejle, 309, N. L. Petersen til Horsens i Pl. Assens, 1348, Chr. Almind til Pl. i Odense og 1257, M. P. Larsen til Vejle i Pl. Horsens, 1166, Peter Petersen til Pl. i Kbhvn. og 1342, Magnus Sørensen paa Rejse. Helsingør, 64, Malling Andresen (arbl.) til Kbhvn.

Død: Holbæk, 1161, Vilhelm Christensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10 Sangprøve. STYRELSEN.

ANNONCER

En **flink og akkurat Sætter** i Trediverne, der i flere Aar har arbejdet i et af Provinsernes største Bog- og Akcidens-Sætterier, søger fast Plads i Københ. Billet mrkt. »1900« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag

samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. Fredag og Lørdag Aften *varme Retter.*

Admiralgade 19, 1.

Hjælpekassen »Privat« optager Medl. fra 18 til 40 Aar. Kun Pengehjælp, pr. Uge 14 à 17½ Kr. for henholdsvis maanedligt Kontingent af Kr. 1.50 à 1.80, hvorfor tillige 100 Kr. Begravelseshjælp. Forretningsfører: C. A. BRODERG, Nylandsvej 16,2 (F.). Nærmere Oplysning og Love etc. erholdes i Admiralgade 19,1.

Mæld Dem ind i

Arbejdernes Læseselskab

Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.

Stadig Tilgang af ny Literatur.

Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.

Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.

Besøg paa Musæer og Samlinger.

Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**

Kontingent: *35 Øre* maanedlig.

Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Husk!

Cykleklubbens Bal og Punschesold

Lørdag (i Morgen) Aften Kl. 9 i Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal til Gaden.

Sang, Musik og humoristisk Foredrag.

Enhver er velkommen.

Billetter 50 Øre.

Danmark, Dagmar Album, *Almanakker* og *Kalendere* faas hos A. M. W. MØLLER.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 22 DECEMBER 1899 XXVI AARGANG

JUL

Nu kimer Juleklokken
med mild og festlig Klang,
nu danser Børneflokken
om Juletræ med Sang.
Nu glemmes Hverdagsstriden
for Julens milde Fred,
nu dæmpes Savn og Liden
ved Broderkærlighed.

Om der er Storm derude
og lystig Sneflokdans,
saa er der dog bag Rude
en festlig Juleglans.
Og Hjærterum man finder,
hvor Stuen end er trang,
og let man Hjærter vinder
ved Juleskæmt og Sang.

Man vil saa gærne lindre,
om Ævnen strækker til,
og den, der har endmindre,
man gærne hjælpe vil,
og skabe Hygge hjemme,
hvor der er fattigst Kaar,
saa alle kunde glemme
de Saar, som Nøden slaar.

Kun den, der ej har Venner
fra Stam-Kaféens Sal,
og Hverdagsaft'nen ender
i Gøglets gyldne Hal,
han føler sig saa ene,
saa hjemløs og forladt,
naar Lys paa Granens Grene
skønt straaler Julenat.

Nu kimer Juleklokken
med mild og festlig Klang;
de Gamle med i Flokken
istemmer Barnets Sang.
Den vækker gamle Minder
om Julefryd og Fred,
den Tid, hvor bedst man finder
en Broderkærlighed!

Th. Andersen.

En Tilhørers Indtryk fra Delegeretmødet.

KÆRE Redaktør F. K. Madsen! Har De Lyst til at høre lidt om de Indtryk, en Ikke-Delegeret fik ved Repræsentantmødet i Søpavillonen, saa giv mig en lille Plads i *Typ.-Tid.* Men maaske har De bedre Ting at fylde Bladet med, og lad saa blot mine »Observationer« gaa al Kødets Gang — i Papirkurven.

Desværre kunde jeg ikke være til Stede hele Lørdagen, da »Sprøjten« naturligvis skulde være færdig først. Men det lykkedes mig dog at høre de sidste Par Timers Generaldebat den første Dag. Om Søndagen fulgte jeg derimod de interessante Forhandlinger, og jeg maa sige, at det var mig en virkelig Glæde at overvære disse. Den Interesse og Alvor, parret med en mild Fordragelighedens Aand, der prægede hele Mødet, virkede baade belærende og velgørende paa alle Tilstedeværende. Man mærkede, at Typograferne i den senere Tid ere naaede et godt Stykke frem i Forstaaelse af vor Tids Krav og begynder at finde den Plads, de ifølge deres naturlige Betingelser bør indtage, saa de med Rette tør betegnes som »Arbejdets Studenter«. Det var baade en Fornøjelse og Tilfredsstillelse at høre de mange udmærket gode, rammende Udtalelser, der faldt fra Repræsentanterne, og som viste, at vor Stand tæller mange dygtige og intelligente Mænd, der forstaar deres Opgave. Man fik Følelsen af, at her var Eliten af vore Folk, her var vore Kærnetropper, Organisationens Støtter og Bærere, samlede til Raad.

Jeg saa ned ad Rækkerne at de Delegerede og traf mangt et kendt Ansigt og udmærket Kammerat, baade Provinsianere og Københavnere. Jeg fængsledes særlig af VICTOR PETERSEN, som jeg tør kalde Sjælen i vort organisatoriske Liv, en Mand, der trods det, at han i det borgerlige Liv har naaet en Position, i hvilken de Fleste vilde glemme deres gamle Fagfæller — er bleven sine Ungdomsidealer tro, og ofte gennem sine forstandige og overbevisende Ord har formaaet at vende en Stemning i typografiske Forsamlinger, saa den Vej, han anviste, er bleven fulgt, — en Mand, der stadig staar som vor trofaste Medkæmper i Raad og Daad. — Ved samme Bord sad HVIDTFELDT, der ogsaa har trukket sin Part af Læsset til Gavn for vor Stand. I mange Aar har han været en af Provinskollegernes første Mænd, der har udrettet et stort, men maaske ikke altid rettelig paaskønnet Arbejde. — I Nærheden sad P. LAURITZEN, som har sin Styrke i sin rolige, saglige Optræden, der i Forening med hans elskværdige, hjærtelige Personlighed altid vinder Sympati og skaffer ham Venner. — Her sad ogsaa Trykkernes dygtige Formand, LAUR. JENSEN, en god og slagfærdig Taler, der forhaabentlig vil benytte sin Indflydelse til det *Heles Vel*, efter at man nu har mærket, at Trykkerne er mindst lige saa »radikale« som Sætterne. — Jeg fik ogsaa Øje paa de to ypperlige Repræsentanter for den harmløse Gemytlighed, FASMER og MARIUS HANSEN, der levere levende Bevis for, at Alvor og Gammen kan godt forenes. Den Sidste omtalte ved en vis Lejlighed Mødets saa meget omstridte »indskrænkede«, »halvfulde« eller »fulde« Repræsentation. At i hvert Fald nogle af Deltagerne tilhørte den sidste Kategori paa Maskeraden Lørdag Nat, vil vor fortræffelige Kollega fra Aarhus næppe bestride. — BERGENHOLZ sad ogsaa i dette Nabolag. Denne for Den typ. Forening næsten uerstattelige Mand bliver stedse hørt med Interesse, selv naar han boltrer sig paa sit specielle Gebet: Tal. — GUSTAV CLAUSEN havde ogsaa Plads i denne Kreds. Han er en Avtoritet, der altid har været meget populær og fortjener at være det. Meget beklageligt vilde det være, om han, som det synes, er bleven trættet i Organisationsarbejdet og fremtidig vil indtage en mere passiv Holdning. Vi har Brug for alle vore dygtige Kræfter og har ikke Raad til at undvære en saadan Mand. — Hist sad vor afholdte Redaktør, F. K. MADSEN, Manden med det karakteristiske Fysiognomi, ham, der i ildfulde, opflammende Ord begejstret taler Arbejderstandens Sag, medens hans ejendommelige, skarpe Blik fanger

enhver Tilhører. — Jeg opdagede snart i den ene Dirigent, den lille LUDVIG V. HANSEN, en gammel Bekendt, der efter sit mangeaarige Trækfugleliv nu er falden til Ro i Kolding som Arbejderbladets energiske Redaktør — en Mand, man (om ikke bogstaveligt) nu maa »se op til«. — Den anden Dirigent, den unge CARL NIELSEN, til hvem man sikkert med Rette nærer gode Forhaabninger, — der friskede op en Gang i de alvorlige Forhandlinger med sit halvt ufrivillige »Redaktøren død, bortrejst eller paa anden Maade bortkommen«, kunde lægge sit Ansigt i de ulykkeligste Folder, naar de saakaldte »korte« Bemærkninger blev lovlig lange. — Blandt Sekretærerne glædede det mig særlig at se vor flinke, elskværdige OSCAR JOHANSEN, der i denne Egenskab er højt skattet, naar der ved Generalforsamlinger og Møder i København staar alvorlige og betydningsfulde Sager paa Dagsordenen. Ved saadanne Lejligheder er han som Sekretær lige saa anset som F. K. Madsen er som Dirigent. — De mere forsigtige Fremskridtsmænd havde særlig deres Talsmænd i GEMYNTHE, Middelfart, og RUD. HANSEN, Ringkøbing. Den sidste forekom mig at være Mødets Syndebuk. Han var ikke rigtig med paa Kontingentforhøjelsen og mente, det hastede ikke saa stærkt. I Ringkøbing-Egnen er det, man kører med Stude; her i København bruger vi jo mere nutidssvarende Befordringsmidler, saa man maa ikke være for haard mod denne forøvrigt særdeles joviale Kollega, fordi han vil bremse Farten lidt. — ANDERSEN, Horsens, forekom flere end mig som en fortrinlig Type paa en djærv Provinskollega med et varmtfølende Hjærte og forstaaende Interesse for de foreliggende Spørgsmaal. — Den friske, kærnesunde A. M. KRISTENSEN fra Næstved, med den kraftige Røst, der røbede sin jyske Herkomst, sagde ogsaa træffende Ord. — I L. D. RASMUSSEN, Odense, har denne saakaldte »døde« By uden Tvivl en god Livsvækker. — Jeg hilste ogsaa flygtigt paa en gammel Bekendt, den diskrete, tilbageholdne ULRIK PETERSEN fra Kolding, hvem jeg særlig kender fra hans Arbejdssted, men ogsaa lidt igennem hans betroede Post som Hovedkasserer, en Plads, han nu i henved 12 Aar har røgtet tilfredsstillende.

Der var mange foruden de allerede nævnte, der fortjener at fremhæves, idet hver især har *sin* Del i Æren for det vellykkede Stævne, men det vilde føre for vidt. Kun har jeg følt Trang til at sige de Mænd Tak, der ved det ekstraordinære Repræsentantmøde bar nye Sten til vort bedste Værn og stærkeste Fæstning: Organisationen.

ARGUS II.

En Redegørelse.

I Anledning af, at Hr. VILH. JØRGENSEN paa Den typografiske Forenings Generalforsamling i Søndags har fremdraget en Sag, som er rejst af *Politikens* Sættere, finder vi Anledning til at fremkomme med følgende Redegørelse:

Ved den i Arenateatret afholdte Fællesgeneralforsamling blev der nedsat et Udvalg af Typografer, som sammen med Mænd fra Principalernes Lejr skulde løse Spørgsmaalet om Medhjælpen ved Sættemaskinerne. Dette Valg blev foretaget med klar Forstaaelse af, at man her stod overfor en Sag af største Vigtighed. Det store Antal arbejdsløse Kolleger, der nu fandtes, vilde yderligere blive stærkt forøget, naar Sættemaskinerne traadte i Virksomhed. Det galdt derfor om at finde saa klartseende og uhildede Mænd til dette Udvalg som muligt, saa Spørgsmaalet kunde finde en for de typografiske Organisationer værdig Løsning.

Dette er vor Opfattelse af den Stemning paa Generalforsamlingen, som dikterede dette Udvalgs Nedsættelse, og vi tror at dele den med Enhver, som var tilstede.

Vi har derfor fundet det i Strid med denne Opfattelse, paatværs af det Grundlag, hvorpaa Valget fandt Sted, at et af de valgte Medlemmer — Hr. VILHELM JØRGENSEN — *forinden Kommissionen endnu er færdig med sit Arbejde*, har *søgt* og faaet en Plads som *Maskinsætter* hos en af de Principaler, han nu sidder i Kommission sammen med, nemlig Hr. Witzansky (*Politiken*). Og af denne Grund har vi ment det paa sin Plads at opfordre Hr. Jørgensen til at nedlægge sit Mandat som Medlem af Kommissionen, ligesom vi til de 3 Styrelser har indgivet dette Spørgsmaal til nærmere Prøvelse.

Vi kaster ikke Skygge paa Vilhelm Jørgensen, som vi véd, har ofret sig meget i Organisationens Tjeneste; men vi mener, at Hr. J. ved under de fremførte Omstændigheder at modtage en saadan Plads, ikke mere ser saa uhildet paa Sagen som før. Og hvor det gælder Spørgsmaal, som kan faa den mest afgørende Betydning for vort Fag, mener vi, at man ikke kan være forsigtige nok.

Samtidig med, at Hr. Jørgensen fremdrog denne Sag paa Generalforsamlingen i Søndags, benyttede han Lejligheden til at rette et Angreb paa *Politikens* Personale, fordi der i Bladet arbejdes under en saakaldt *Specialtarif*, som efter J.s Mening var i Strid med Hovedtarifen. Vi skal hertil blot bemærke, at *ethvert Punkt* i denne Tarif *selvfølgelig* er anerkendt af vor Organisations Styrelse. Enkelte Bestemmelser i Tarifen, som vi var i Tvivl om, er først blevne fastsatte efter at — Hr. Vilh. Jørgensen var raadspurgt og havde afgivet sin Mening herom! Hvad iøvrigt denne Specialtarif angaar, da er vi rede til at give Afkald paa den, hvad Øjeblik det maatte blive forlangt af Styrelsen. Det er i det hele rent *lokale* Forhold, der er Aarsag til, at vi har den.

Vi skal foreløbig, da Styrelserne for de 3 Organisationer endnu ikke har haft Sagen til Behandling, nøjes med denne Redegørelse, som forøvrigt kun fremkommer nu, fordi Hr. Jørgensen paa Generalforsamlingen i Søndags fandt sig foranlediget til at fremdrage Sagen — skønt den aldeles ikke stod paa Dagsordenen.

Den er efter vor Formening af saa stor Betydning, at den ikke kan gemmes under et *Eventuelt*. POLITIKENS SÆTTERPERSONALE.

Bespisningen.

Af nedenstaaende Regnskab vil man se, at ikke faa Kolleger har nydt godt af denne Institution; men det er ikke alene vore arbejdsløse Kolleger, der en Gang imellem har kunnet spise sig mætte, ogsaa Enker og Børn efter afdøde Kolleger er blevet hjulpne. Det er en smuk Gærning at kunne mætte den sultne; men desværre er de Midler, som vor Kasserer, Hr. Bergenholz, maa arbejde med, saa smaa, at de langtfra strækker til. Og som Eksempel paa, at der er Trang tilstede, skal anføres, at skønt de Arbejdsløse i November Maaned kun har faaet Middag 3 Gange ugentlig, saa er der dog brugt over 150 Kort. Vi henleder derfor Landet over baade Principalers og Typografers velvillige Opmærksomhed paa denne godgørende Institution. Mangen rejsende Kollega, der er kommen her til Byen, forkommen og sulten, har i vort Foreningslokale fundet et hyggeligt Fristed, hvor ikke alene Varmen har oplivet den Rejsende, men hvor Sulten først og fremmest er bleven jaget paa Porten.

Regnskab over Bespisningen af arbejdsløse Typografer
fra 1. Juli 1898 til 30. Septbr. 1899.

Indtægt.

Kassebeholdning 1. Juli 1898	Kr.	58.77
Den typ. Forening, 1/2 Ø. ugtl. pr. Medlem fra 1/11 98—31/8 99	-	87.86
Ny typ. Forening, do.	-	22.00
Den typ. Trykkerforening, do.	-	18.02
Adresse-Avisens Skovselskab (Overskud fra en Udflugt)	-	12.80
Adresse-Avisens Personale	-	1.50
»6 Mulkter«	-	9.00
Rest fra Juleuddelingen 1898	-	2.00
Uden Mærke	-	3.90
Rente af Sparekassen	-	2.22
Typograf Gravesen, skænket 25 Biletter	-	— —
	Kr.	218.07

Udgift.

Betalt ifølge Regning:
Fra Hr. Gravesen (425 Bill.) og Fru Thomsen (100 Bill.).

Oktober 1898: Spisebilletter à 40 Øre: 55	Kr.	22.00
Novbr. — : — — 70	-	28.00
Decbr. — : — — 25	-	10.00
Januar 1899: — — 45	-	18.00
Februar — : — — 120	-	48.00
Marts — : — — 100	-	40.00
April — : — — 110	-	44.00
Skænket af Hr. Gravesen, Billetter ... 25	-	—.—
Ialt uddelt Biletter 550		
Kassebeholdning 30. Septbr. 1899	-	8.07
	Kr.	218.07

1895—96 uddeltes 398 Billetter, 1896—97 og 1897—98 henholdsvis 1090 og 926 Billetter. Paa Grund af ringe Arbejdsløshed i 1898—99, særlig i Slutningen af 1898, uddeltes kun 550, og der udstedtes ikke nogen som helst Opfordring til Bespisningens Venner om at yde Bidrag.

I November 1899. V. BERGENHOLZ.

Revideret og befundet rigtigt.

LAUR. MADSEN. FR. LUND. E. HAMMER. C. E. BYNCK.

Dansk Typografforbunds

ekstraordinære Delegeretmøde i København Lørdag d. 9. og Søndag d. 10. December.

(Sluttet.)

2. Møde Lørdag Eftermiddag Kl. 4.

Punkt 5: Lovændringer.

Dirigenten, L. V. HANSEN, foreslog Generaldebat om samtlige Lovændringer og senere Specialdebat. Vedtoges.

Forbundsstyrelsens Formand, V. PETERSEN: Forbundsstyrelsens Tanke var, at man skulde indskrænke Lovændringerne til det mindst mulige. Den første Ændring skyldtes, at en af Afdelingerne ikke havde været at formaa til at indsende Opgørelse hvert Kvartal; man ønskede derfor foretaget disse Ændringer. Det store Spørgsmaal om Kontingentforhøjelse maatte tages under Overvejelse. Lock-out'en i Sommer har lært os, at det ikke er tilstrækkeligt at vente Hjælp fra andre Sider under en Konflikt; det er nødvendigt at have Penge i Kassen. Lock-out'ens Hensigt er jo at stoppe for Kilderne, og lykkes dette, taber Arbejderne i Kampen. Fremtidens Arbejderkampe vil ikke blive ført i det smaa; paa begge Sider vil det blive Masserne, der føres i Ilden. Vi maa derfor have store Kassebeholdninger; jo større Beholdning vi har, desmindre Udsigt er der til, at Arbejdskøberne paafører os Konflikt. Det bedste havde vel nok været at gaa til en Forhøjelse af 25 Øre, men Taleren var klar over, at man ude i Provinserne med de smaa Lønninger ikke kunde taale dette, og han maatte derfor anbefale at stemme for de 15 Øre, saaledes som Forbundsstyrelsens Majoritet havde foreslaaet.

LAUR. JENSEN, Kbhvn., tog sine egne Ændringsforslag om Ekstrakontingentet og Kontingentets Forhøjelse med 20 Øre tilbage til Fordel for Trykkerforeningens Forslag, der gik ud paa at forhøje Kontingentet med 25 Øre; 15 Øre var altfor lidt; Arbejdsgiverne rustede sig — de maatte yde 10 pCt. af hver Arbejders Løn. De samvirkende Fagforbund vilde forlange, at Fagenes Reservefond skulde bringes op til at have 50 Kr. pr. Medlem i 2 Aar.

LØHR, Kbhvn., fandt, at Trykkerforeningens Forslag til § 32 (at man ikke maatte arbejde sammen med Ikke-Foreningsmedlemmer) var umuligt at gennemføre.

RUD. HANSEN, Ringkøbing, fandt det meget uheldigt at gaa til en Kontingentforhøjelse. Skal man saa tilmed betale udskrevne Bidrag, bliver det en dobbelt Forhøjelse. Vore Lønninger staar ikke i Højde med d'Hrr. Forslagsstilleres. Tillægget til § 32 er en Genganger fra Odensemødet. Lad os stemme imod Slavebestemmelser. Økonomiske Grunde kan tvinge en Mand til at mælde sig ud. (Protestraab.)

VESTY HANSEN, Aalborg, var absolut for en Kontingentforhøjelse. Der bliver talt om Støtte fra andre, men vi maa først være sikre paa at kunne klare os selv. Ogsaa vi kan blive draget ind under en Lock-out. Den Forhøjelse skal jo ogsaa føre til, at Lønnen kan blive forhøjet i de smaa Byer. § 39 har mange stemt for i den Mening, at naar et Medlem havde opnaaet Retten til forhøjet Understøttelse, havde det vedvarende Ret hertil uden Hensyn til Betaletid.

P. ANDERSEN, Horsens: Vi er nærmest stemt for en Forhøjelse af 15 Øre; for mange Mediemmer vil det være umuligt at klare de Udskrivninger, der vil fremkomme ved Trykkerforeningens Forslag. Vi har jo ogsaa vore internationale Forbindelser, der sikrer os i Tilfælde af Lock-out eller Strejke. Anbefalede Horsensforslaget om, at samtlige Forbundsafdelinger skulde indmældes i de stedlige Fællesorganisationer. Lock-out'en maa have aabnet Øjnene paa Provinstypograferne, saa de maa kunne indse Nødvendigheden heraf. Til § 39 maatte der i al Fald en Redaktionsændring, da den nu kunde misforstaas. Angaaende Valget af Redaktør burde man gaa den mest demokratiske Vej: skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne. Kunde godt gaa med til, at begge de københavnske Afdelinger indstillede.

ANDREASEN, Randers: Trykkerforeningens Forslag til § 17 vil gøre § 27 ganske overflødig, hvad jeg ikke kan gaa med til. Vi vil miste en Masse konservative Medlemmer, hvis vi vedtager Forslaget om Indmældelse i Fællesorganisationerne. Laur. Jensens Forslag om stigende Skala vil medføre et indviklet Regnskab. Sluttede sig til Rud. Hansens Udtalelser ang. Kontingentet og anbefalede Randersforslaget.

PETERSEN, Roskilde: Det har siden Lock-out'en været klart, at vi maa styrke Kassen saa meget som muligt. Man kan jo godt tænke sig en Kamp over hele Linien om 3 Aar. Vi ser Principalerne ruste sig, saa maa vi ikke lægge Hænderne i Skødet. (Hør!) Støttede Styrelsens Forslag.

GEMYNTHE, Middelfart: Det er ikke saa nemt at faa Pengene ind i de smaa Byer; Medlemmerne gik med, men det kneb. Troede ikke, at der kom Lock-out i nogen nær Fremtid. Vilde gærne være med til en Kontingentforhøjelse, men ikke paa en altfor radikal Maade.

LAURITZEN, Kbhvn., anbefalede Kontingentforhøjelsen, der var nødvendig; man maatte ruste i Fred for at kunne føre Krig. Det var godt nok at have gode Forbindelser, men det gjorde ikke altid Sagen klar. Man maatte se stort paa Sagen, men man maatte ogsaa se paa, hvor langt Ævnen kunde følge Viljen, som vist var god nok; vi havde ikke Raad til at miste nogen, alle maatte være med. Taleren vilde gærne følge Trykkerforeningens radikale Forslag, hvis det kunde gennemføres, men dette lod sig næppe gøre i Øjeblikket. *Typ.-Tid.* var ikke noget hemmeligt Organ, jo flere der læste det des bedre, og Taleren maatte derfor fraraade Aalborgforslaget ang. Afskaffelse af Abonnement.

JACOBSEN, Vejle, fandt det forklarligt, at de lavtlønnede betænkte sig paa Kontingentforhøjelse. Men vi maa ofre og saa sætte alt ind paa, naar vi skal have en ny Tarif, da at faa Ofrene godtgjort. Skulde vi faa en Strejke, da maa vi have en god Kasse. Der er desværre i Provinserne en Del lunkne Medlemmer. Det glædede ham, saa radikale Trykkerne var blevne, men han tvivlede paa Alvoren deri.

VILH. HANSEN, Kallundborg: Provinstypograferne er ikke saa lunkne som Hvidtfeldt siger. De indser, at en Kontingentforhøjelse er nødvendig. Vi maa stadigvæk indprente Medlemmerne, at vi skal have Penge i Kassen for at faa mere i Løn.

VALD. NIELSEN, Kbhvn., støttede Forslaget om 15 Øres Forhøjelse. Naar Reservefondets Kontingent blev forhøjet til 25 Øre om Ugen, betød dette en Indtægt af henimod 25,000 Kr. om Aaret. Trykkernes Forslag var for Tiden uheldigt. Udtalte sig i Tilslutning til Aalborg Lokalforenings Ændringsforslag til § 39.

MARIUS HANSEN, Aarhus: Det er første Gang vi er samlede efter Indmældelsen i de samvirkende Fagforbund, og det skal da siges, at vi har holdt godt sammen og bestaaet Prøven under Lock-out'en. Rosterne om Sprængning vil altid lyde, naar der er Tale om et Fremskridt. Jeg tror dog ikke, at en 15 Øres Forhøjelse vil føre til, at nogen mælder sig ud. Lad os gaa frem som hidtil, fundere Reservefonden saa godt som muligt og betale de udskrevne Bidrag, naar de vedtages. Hævdede overfor Rud. Hansen, at Bestyrelsen ikke arbejdede paa at fremme personlige Interesser. Det var glædeligt, at Forstaaelsen gik frem ude i Provinserne, men Horsensforslaget ang. Fællesorganisationerne kunde ikke lade sig gennemføre som foreslaaet. Lad os faa Spørgsmaalet frem paa Dsk. typ. Foren.s Kongres.

L. D. RASMUSSEN, Odense, var sendt af sin Lokalafdeling som Protest mod Kontingentforhøjelsen og mod Horsensforslaget om Indmældelse i Fællesorganisationerne. Lokalafdelingen fandt, at man ikke for disse Forslags Skyld burde miste en eneste Mand. Anbefalede derefter som sit personlige Standpunkt Forhøjelse, men fraraadede stærkt at gaa til det mest radikale. Til Rud. Hansens Udtalelse om Trykkernes Forslag til § 32 hævdede Taleren, at de Kolleger var ikke bedre værd end at tvinges bort, men et var Teori, et andet Praksis, og som saadan var Forslaget uheldigt. Udtalte sin Sympati for Aalborgændringen til § 39. At Medlemmerne var lunkne, var sikkert, men hvad skal vi gøre ved det?

F. K. MADSEN, Kbhvn., komplimenterede L. D. Rasmussen, fordi han personlig anbefalede Kontingentforhøjelse, skønt han altsaa var sendt med bundet Mandat i modsat Retning; forresten var saadanne »bundne Mandater« ikke paa deres Plads her. Under en Omtale af Lock-out'en udtalte Taleren som sin Mening, at Arbejdsgiverne pønsede paa en Gentagelse. Arbejderne burde vise Agtpaagivenhed med Forholdene; det eneste, der kunde skaffe Respekt for Arbejderne, var mange Tusind Kroner i Kassen. Forholdene i adskillige Provinsbyer var uforskammede, men vil de Delegerede hver især rejse hjem og forklare, *hvorfor* Forhøjelsen er nødvendig, da vil en saadan blive forstaaet og ingen Misfornøjelse vække.

KIEFFER, Kbhvn.: Paa Kongressen i Paris til Sommer vil der rimeligvis ske en international Sammenslutning mellem Fagforbundene. Trykkerforeningens Forslag er ikke Paradeforslag, men alvorlig mente. Det er absolut nødvendigt ikke at svække Reservefondet, det maa være saa stærkt som paa nogen Maade muligt; vi kan hurtigere end vi aner faa Brug for det. Forslaget angaaende Ikke Samarbejde med Ikke-Medlemmer er jo ikke noget nyt, denne Bestemmelse har alle større Fagforeninger.

KRISTENSEN, Næstved, anbefalede at stemme for Randersforslaget. Gemynthe maa ikke glemme, at har vi forhøjet Kontingentet hver Gang, er vi ogsaa hver Gang kommen hjem med en bedre Organisation. Protesterede mod Udtalelserne om de sløje Typografer.

RUD. HANSEN vilde blot sige, at ved den sidste Tarif hentede vi for lidt hjem.

HVIDTFELDT: Det, vi arbejder for, er at faa bragt Provinstypograferne frem til Forstaaelse; man kan jo vælge forskellige Fremgangsmaader; de lyse Sider skal nok vise sig af sig selv. Mange af Københavns Typografer har indtil Nytaar staaet forholdsvis daarligere lønnet end mange Provinskolleger. Man har ikke saa megen Grund til at slaa paa, at vi er daarlig situerede. Nej, er vi daarligt stillet, da er det vor egen Skyld, det er fordi saa mange er lunkne. Er det ikke Lunkenhed, naar, for at nævne et Par Eksempler, det store Flertal af Kollegerne bliver hjemme, saa snart der er en Sag af lidt Betydning for paa Generalforsamlingen, eller naar der i Randers kun møder 6 à 7 Mand? Er det ikke lunkent? Omtalte Understøttelsesforholdene fra forrige Kongres og fraraadede at gaa med til Aalborg-Ændringen herom. Bad Repræsentanten fra Horsens tage Forslaget angaaende Fællesorganisationerne tilbage. Trykkernes Forslag vilde gøre Regnskabet endnu mere indviklet; lad os derfor blive ved det gamle. Til Slut anbefalede Taleren indtrængende at forkaste Trykkernes Forslag om Ikke-Medlemmer (§ 32). Ligeledes gjorde Taleren opmærksom paa, at ingen havde bundne Mandater, da Valget var sket ved Fællesafstemning.

FEDDER HANSEN, Svendborg, udtalte sig for Forhøjelse, men imod Ekstra-Kontingent.

KRISTIANSEN, Ringsted, var paa det nuværende Tidspunkt bange for at gaa med til Forhøjelse. Rustede vi, rustede Modstanderne mere. Vor Stilling var heller ikke saa daarlig. Hverken Københavnerne eller vi har haft Udgifter for at faa de sidste Tarifer gennemførte. Men hvad der end vedtages her, saa lad os i alle Tilfælde faa Spørgsmaalet ud til Afstemning blandt Medlemmerne.

V. NICOLAISEN, Holbæk, anbefalede Styrelsens Forslag angaaende Kontingentet. Redaktøren bør ikke være Medlem af Forbundsstyrelsen.

ANDREASEN, Randers: Vort Forslag er ikke radikalt. Vi vil være fri for alle Ekstrakontingenter; lad Resten ske ad Frivillighedens Vej. Jeg skal glæde Hvidtfeldt med den Meddelelse, at vi i Randers har dannet en Forening med ikke saa faa Medlemmer og indmældt denne i Fællesorganisationen. (Stærke Bravoraab.)

CHR. CLAUSEN, Kbhvn.: De, der er imod Kontingentforhøjelse, har som Forsvar herfor brugt de smaa Lønninger ude i Landet, og de har stadig slaaet paa vore gode Lønningsvilkaar. Dette er misvisende; man maa huske paa, at indtil sidste Nytaar stod vi herinde med en Minimalløn af 18 Kr. Christiansens Forslag om skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne var ikke belejligt.

O. JOHANSEN, Kbhvn., glædede sig over, at Trykkerforeningen var kommen sig, men der maatte tages Hensyn til Provinserne. Trykkerne burde tage de radikale Forslag tilbage. Aalborg-Afdelingens Forslag til § 39 var uretfærdigt. Redaktøren burde foreslaas af Delegeretmødet, men vælges af Medlemmerne.

OLSEN, Slagelse: Man maa være klar over, at Forhøjelsen er nødvendig. Christensens (Næstved) Anbefaling af 35 Øre ser meget godt ud, men passer ikke med Randersforslaget, der vil afskære Forbundsstyrelsen fra at udskrive Ekstrakontingent, og den skal jo dog skaffe Pengene, naar der bliver Brug for dem.

ROSENDAHL, Esbjærg: Vi er med til det mest radikale af det radikale, vi slutter os nemlig til Randersforslaget, men med Udeladelse af den sidste Sætning. Det kommer ikke altid an paa Medlemmernes pekuniære Stilling, men paa Forstaaelsen.

E. MØLLER, Kbhvn.: Alle var enige om Kontingentforhøjelse, kun ikke om hvor meget; kunde man ikke komme ud over det ved Procentkontingent, saa at der f. Eks. af 23 Kr. og derover svaredes 35 Øre, under 23 Kr. 25 Øre.

CARL NIELSEN, Kbhvn.: Man kan ikke sige, at vi betaler et stort Kontingent til det faglige Formaal; andre Fag, der har en langt ringere Løn end vi, betaler mere. Skomagerne f. Eks. betaler 30 Øre og Cigarmagerne 35 Øre. Der bør ikke være almindelig Afstemning om Kontingentforhøjelse.

CHRISTENSEN, Næstved, anbefalede selvfølgelig ikke Randersforslaget, men kun det første Punkt.

ANDERSEN, Horsens: Har Lock-out'en ikke lært os andet, maa den have lært os, at kun gennem Sammenhold kan vi gøre noget. Er d'Hrr. i Odense da saa fine, at de ikke kan gaa sammen med de andre Arbejdere? Det var beklageligt, at man ikke kunde vedtage en Bestemmelse som den af os foreslaaede om Indmældelse i Fællesorganisationerne, og det viste, at Typograferne ikke var Foregangsmænd.

C. JENSEN, Assens: Vi hører til 17 Kr.s-Mændene, men vi er villige til at gaa med til 35 Øre.

DIRIGENTEN sluttede Mødet efter en Meddelelse af BERGENHOLZ.

3. Møde Søndag Formiddag Kl. 9.

Dirigent: CARL NIELSEN.

Specialdebat og Afstemning angaaende Lovændringerne foretoges.

Følgende *vedtoges:*

Forbundsstyrelsens Forslag til § 15: I første Passus forandres »Regnskabet« til »Hovedregnskabet«. Efter 2. Afsnit tilføjes: »Foruden Hovedregnskabet er det Foreningernes Pligt at indsende Kontingent og Regnskab hvert Fjerdingaar.«

Majoritetens Forslag til § 27 om, at Kontingentet til Reservefondet forhøjes fra 10 Øre til 25 Øre (vedt. med alle St. mod 2).

Til § 28, 4. og 5. Linje: »Søndag undtagen« udgaar; i 8. Linje forandres »17 Kr.« til »18 Kr.«.

Til § 34, 2. St., 3. Linje: »en« forandres til »samme«; »af 1 Kr. pr. Dag i 90 Dage« udgaar.

Til § 39, 2.—3. Linje: efter »Bidrag« indsættes »siden han sidst modtog Understøttelse«; 7. Linje: efter »Bidrag« indsættes »siden sidst modtagen Understøttelse«.

Tillæg til Lovene: Forbundsstyrelsens Forslag med Ændringer ang. Overtagelse af *Typograf-Tidende*, saalydende:

»Forbundets Organ er *Typograf-Tidende*, hvis Aktiva og Passiva overtages af Forbundet fra 1. Januar 1900.

Bladets Redaktør vælges ved skriftlig Fællesafstemning efter Indstilling af Den typ. Forenings og Den typ. Trykkerforenings Generalforsamlinger. Indstillingen skal være dobbelt. Valget, som gælder for 3 Aar ad Gangen, finder Sted samtidigt med Valget til Forbundsstyrelsen. I givet Tilfælde kan Forbundsstyrelsen suspendere Redaktøren under Ansvar overfor Delegeretmødet, og i saa Fald udskrives nyt Valg.

Redaktøren er selvskrevet Medlem af Forbundsstyrelsen, men har ikke Stemmeret.

Enhver af de under Forbundet staaende Hovedforeninger har Ret til hver Uge at disponere over 1 à 2 Spalter. Ind- og Udmeldelse, Udslettelse af Medlemmer samt Foreningernes Halvaarsregnskaber skal offenliggøres i Bladet. Artikler fra Hovedforeningernes Ledelser eller Lokalafdelingerne kan ikke nægtes Optagelse, men et eventuelt juridisk Ansvar skal de paagældende Ledelser eller Lokalafdelinger dog selv bære, saafremt Redaktøren forlanger det.«

I Anledning af Den typ. Trykkerforenings Forslag, at Forbundets Medlemmer ikke maa arbejde sammen med Ikke-Medlemmer, vedtoges med alle St. mod 3 følgende:

»Delegeretmødet udtaler, at den af Den typ. Trykkerforening stillede Ændring til § 32 i Principet bør tilstræbes, men anser det ikke for formaalstjenligt at optage en saadan Bestemmelse i Forbundets Love.«

En Ændring til § 39, gaaende ud paa, at al Understøttelse paa Stedet bliver 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i Stedet for den nu gældende af 1 Kr. 25 Øre og 1 Kr. 75 Øre blev udsat til næste Delegeretmøde, for at man til den Tid kunde have Erfaring for, hvorvidt Forbundets Kasse tillader en saadan Forandring eller ej.

De øvrige til Forbundslovene stillede Ændringer toges enten tilbage eller forkastedes.

Et Forslag fra 8 Delegerede om at lade Vedtagelsen af Kontingentets Forhøjelse blive sat under almindelig Afstemning blandt Forbundets Medlemmer gav Anledning til en lang Diskussion, men opnaaede ved Afstemningen kun 12 Stemmer (i Henhold til Lovene skal der være skriftlig Afstemning, naar 1/3 af de Delegerede stemmer derfor, i dette Tilfælde altsaa 19) og var dermed bortfaldet.

Forbundslovene med de vedtagne Ændringer vedtoges enstemmig; endvidere at lade dem træde i Kraft 1. Januar 1900.

Dagsordenens Punkt 6 om Oprettelse af et Forenings-Trykkeri indlededes af Forbundets Formand, VICT. PETERSEN:

Naar Spørgsmaalet om Oprettelsen af et Trykkeri er sat paa Delegeretmødets Dagsorden er det, fordi dette Spørgsmaal har været drøftet baade privat og offenligt i Typografernes Kreds. Ogsaa i *Typ.-Tid.* er der blevet fremsat Forslag i denne Retning, og det maatte derfor siges at være Forbundsstyrelsens Pligt at tage denne Sag op til en grundig Undersøgelse. Da jeg derfor fremdrog Spørgsmaalet i Forbundsstyrelsens Møde i Aar, var jeg naturligvis ganske klar over, at man fra mange Sider, baade i København og i Provinserne, vilde føle sig brøstholdne over mine Udtalelser, uden at jeg forøvrigt derfor synes, at der var Anledning til, som t. Eks. i Randers, at slaa sig for Brystet og udtale sin Indignation og Harme. Hvad der har manglet i denne Sag er Klarhed. Naar Medlemmer har fremsat Forslaget, har det været uden grundigt at have overvejet, hvilke Konsekvenser Realisationen af en saadan Plan nødvendigvis maatte medføre, og vor Opgave maa derfor ganske naturligt blive den at søge konstateret, *om* der overhovedet er Stemning for at indlade sig paa et saadant Foretagende, og *hvis* man besvarer dette bekræftende, da at undersøge, *paa hvilken Maade* det skal ske.

Maa jeg først med Hensyn til selve Spørgsmaalet om kooperative Foretagender sige, at de for mig ikke betyder et Princip, men knn et rent og skært Hensigtsmæssighedsspørgsmaal. Jeg mener, at Organisationerne skal gennemføre dem, naar de gavner Organisationen i finansiel Retning. Ogsaa i intellektuel Henseende vil det udvikle Arbejderne ved at sætte dem ind i Produktionens mangeartede Mysterier. Paa den anden Side mener jeg, at Sikkerheden for, at Foretagendet i økonomisk Henseende kun bliver til Gavn for Organisationen maa være til Stede, uden en saadan Sikkerhed skal en Organisation ikke indlade sig paa dette Eksperiment, og mange af de Fag, som i Sommer har oprettet Produktionsforretninger, vil sikkert komme til at høste bitre Erfaringer. Der har jo ligesom hersket en Epidemi i Fagene efter at oprette Produktionsforretninger, en Epidemi, vi kender fra Arbejderbevægelsens første Dage. Den kapitalistiske Udvikling vil imidlertid i mange af disse Virksomheder enten hindre disse Planers Gennemførelse eller med Lethed kunne knuse saadanne Forretningsforetagender ved at danne offensive Alliancer blandt Kapitalisterne. Af disse Grunde skulde Fagene betænke sig vel, førend de indlader sig paa Produktionsforetagender.

Startningen af et Trykkeri vil kunne bringe en Ufredens og Misundelsens Sæd indenfor vore Rækker — derover maa vi være klare. Det gælder derfor, om Organisationen staar med fornøden Avtoritet overfor saadanne Forsøg, thi Enigheden kommer det i første Række an paa, og hvis vi mener at risikere noget paa dette Punkt, maa vi hellere helt undlade at beskæftige os med denne Sag. Jeg tvivler nu ikke om, at Disciplinen indenfor de typografiske Organisationer er saa stor, at den Risiko, der løbes i denne Henseende, er grumme ringe. Har man undersøgt denne Side af Sagen og mener at kunne overvinde denne Vanskelighed, dukker Spørgsmaalet, om hvilket Arbejde Trykkeriet skal baseres paa, op. I denne Henseende har Typograferne en Chance fremfor de fleste Fag. De har nemlig i Forvejen et bestemt Klientel at holde sig til: Trykningen af Arbejderbladene. Om at oprette et Trykkeri paa andet Grundlag kan der ikke være Tale; i hvert Fald ikke i Øjeblikket. Naturligvis vilde Fagforeningernes Arbejde kunne give godt i Skæppen, hvis det ikke blev saa usselt betalt, som Tilfældet er nu. Derfor maa Begyndelsen gøres med Arbejderbladene. Der vil saamænd være Konkurrencevanskeligheder nok at overvinde ogsaa for denne Grens Vedkommende. Forbundsstyrelsen indgav saaledes i sin Tid Tilbud paa Trykningen af et Partiblad i Randers, men til Trods for at Tilbudet efter min Mening var overmaade lavt og jeg kun gik med til det for, som man siger, at faa Foden indenfor Døren, viste det sig dog, at der fandtes Bogtrykkere, som kunde trykke Bladet billigere endnu. Naturligvis kan de det i Virkeligheden slet ikke, men mange Bogtrykkere har ikke Spor af Idé om Kalkulation, de fleste fører intet, blot tilnærmelsesvis nogenlunde ordenligt Bogholderi, som er Grundlaget — eller burde være det — for enhver forsvarlig Forretningsførelse, de kender ikke deres Udgifter, og naar Aaret er gaaet, staar de med et Overskud paa Papiret, uden at tage i Betragtning, at Afskrivninger paa Maskiner og Skrifter og Forrentning af den i Foretagendet staaende Kapital, ikke alene vilde faa dette Overskud til at forsvinde, men i Virkeligheden frembringe Underballance. Imidlertid — det gaar, saa længe Skrifter og Maskiner holder, og Agenterne for de udenlandske

Huse giver Kredit; ja, det gaar jo endog saa vidt, at man blot for at sælge, etablerer Bogtrykkere, og naar Materialet er opslidt, staar man paa bar Bund og maa begynde forfra.

Ved Løsningen af Opgaven bliver man først og fremmest stillet Ansigt til Ansigt ligeoverfor Spørgsmaalet om vi skal tage alle de nyeste Hjælpemidler paa det tekniske Omraade med, eller om vi som Organisation skal give Afkald derpaa. I første Række maa der her tages Standpunkt til Anskaffelsen af Sætte-Støbemaskinen. Man er blevet forarget over, at jeg bestemt har tilraadet at anskaffe denne, hvis man overhovedet accepterer et Forslag om et Trykkeris Anlæg. Jeg forstaar ikke dette. Hvis Sætte-Støbemaskinen er praktisk anvendelig, vil den selvfølgelig bane sig Vej uden vor Hjælp. Er den det ikke, forsvinder den af sig selv. Maskinen er sejrrigt trængt igennem i England og Amerika, og selv om den væsenligt egner sig for disse Landes Forhold, er der dog ingen Tvivl om, at den ogsaa kan anvendes paa Kontinentet, selv om det ikke sker med den Fordel, som i de to nævnte Lande, hvor Prisen paa Haandsats er væsenlig højere og hvor Præstationsævnen ved Maskinen er betydelig højere end her. Man lade sig imidlertid ikke skuffe af de mangelfulde Forsøg, som hidtil er gjort med Linotype-Maskinen i *Politiken*; thi det er jo nu for Tiden i det Udstyr, det repræsenteres, sikkert det slettest satte Blad. Disse Vanskeligheder vil blive overvundne, og om kortere eller længere Tid vil Sætte-Støbemaskinen blive Fremtidens Middel, ved hvis Hjælp typografisk Bladsats fremstilles. Allerede paa nærværende Tidspunkt er der her i Byen anskaffet 9 Linotype-Sættemaskiner. Der er ikke derfor nogen Anledning til at tabe Hovedet. For det første vil Maskinen ikke gøre nogen stor Skade i vore Bladsætterier, fordi vort Lands Blades Annoncer har en særlig Karakter, som Publikum vil fordre opretholdt, og dernæst er Udviklingen i Literaturen saa stor og Afsætningsomraaderne saa mangeartede, at selv om Maskinen vil overflødiggøre nogle Sættere, vil det blive opvejet af den Udvikling, som Blad- og det billige Bogmarked stadig er Genstand for.

Hvis vi paa et givet Tidspunkt skrider til Oprettelsen af et Trykkeri, bør vi i Stedet for at anskaffe en Masse Skrift, som vi om ikke lang Tid maaske maa stille paa Pulterkamret, resolut anskaffe Sætte-Støbemaskinen, da vi dog alligvel til syvende og sidst maa anskaffe Maskinen for at følge med Udviklingen. Arbejdernes Ulykke er ikke Maskinernes Indførelse, men derimod Brugen af dem; og det er derfor ikke selve Maskinerne, men det System, der udelukkende drager Nytten af dem, vi bekæmper. Derfor skal vi tage Maskinerne i vor Besiddelse og ikke overlade Kapitalisterne at drage Nytten og Fordelen af dem. Det synes mig saare simpelt og logisk.

Vi har alle Betingelser for at kunne føre Tanken ud i Virkeligheden, og vi vil ligesom i Belgien kunne gavne Arbejderbevægelsen i sin Helhed og vor Fagorganisation i Særdeleshed derved; de Medlemmer, som nu er imod det, vil før eller senere faa Øjnene op derfor, selv om det først sker, naar Maskinerne er i Færd med at overflødiggøre dem. Forbundsstyrelsen stiller ingen positive Forslag; Sagen er saa vigtig, at den først maa belyses fra alle Sider og diskuteres i Afdelingerne, men saaledes, at der skabes et klart Grundlag for Diskussionen. Giv Forbundsstyrelsen Mandat til at tage Spørgsmaalet op til Undersøgelse samt til at anstille de nødvendige Beregninger, saa at Sagen enten kan afgøres ved en Afstemning eller paa næste Delegeretmøde. (Stærkt Bifald.)

CHR. CLAUSEN, Kbhvn., takkede for det udmærkede Foredrag. Lock-out'en i Sommer er Skyld i, at Tanken hos saa mange er bleven henvendt paa at oprette kooperative Foretagender; naar man i den lange Tid har maattet betale disse enormt store Bidrag, saa spørger man, om der dog ikke kan gøres noget i Retning af at skaffe os et Aktiv, som Organisationen og vi selv kan have Gavn af. Anbefalede at overlade Sagen til Ledelsen, men mente dog ikke, det var nødvendigt at indføre Sættemaskinen straks; vi bør være de sidste.

LØHR, Kbhvn.: Er imod, at Forbundet indlader sig paa at starte noget Trykkeri. Det vil give Anledning til Kiv og Strid, og det skal vi ikke udvikle. Der er jo indenfor det socialdemokratiske Parti Stemning for at oprette et Trykkeri; det er den rette Vej; derved opnaar man ogsaa, at man faar Foreningernes Tryksager at udføre. Derfor skal vi lade Sagen ligge. Det skal ikke være det enkelte Fag, der løser denne Opgave. Men naar et saadant Trykkeri skal startes, maa man naturligvis anskaffe det bedste og nyeste Materiel.

KIEFER: De enkelte Fag bør ikke oprette kooperative Foretagender. Naar Murerne og Tømrerne m. fl. gjorde det i Sommer, saa var det for at hjælpe sig i Øjeblikket. Det bør være de samvirkende Fagorganisationer.

L. D. RASMUSSEN, Odense: Det kan lade sig gøre indenfor vort Fag; det vil være en Hindring for fremtidige Lock-out'er som den i Sommer. Der er naturligvis en Del Vanskeligheder at overvinde, men derfor bør Sagen ikke afvises. Dette Spørgsmaal bør ikke afgøres paa Delegeretmødet, men af alle Medlemmer.

NICOLAISEN, Holbæk, mente, at naar man vilde indføre Sættemaskinen, da burde man lade være med at starte noget Trykkeri; vi maa ikke selv være med at gøre Fagets Udøvere brødløse.

VESTY HANSEN, Aalborg, ANDERSEN, Horsens, og L. V. HANSEN, Kolding, havde Sympati for Tanken om Oprettelse af et Trykkeri, men saa helst, at det blev Arbejderpartiet, der løste denne Opgave.

P. LAURITZEN anbefalede Oprettelsen af et Foreningstrykkeri; man bør ikke vente til næste Delegeretmøde, men tage fat paa at løse Opgaven hurtigst muligt.

En lang Række Talere fra Provinserne havde derefter Ordet; de havde alle nogle Betænkeligheder ved at oprette et Foreningstrykkeri, men dog ikke større, end at de mente, der nok kunde bringes noget ud af Sagen. Enkelte var personlig for Sagen, men deres Lokalforening imod den.

VICT. PETERSEN var paa det rene med, at der i Provinserne mangler Klarhed; man har ikke kendt Motiverne. Naar Sagen bliver oplyst rigtig, vil meget være naaet. Om vi eller Partiet skal løse Opgaven, har mindre Betydning; har ikke noget imod det sidste, naar det bliver med Bistand af den typografiske Organisation. Partiets Opgave maa forøvrigt naturligt blive den at skabe saa mange Blade som muligt, hvilket vanskeliggjorde, at Partiet anlagde Trykkerier, eftersom ingen ringe Kapital blev bunden derved. Anbefalede en af KIEFER og VESTY HANSEN stillet Resolution, saalydende:

»Delegeretmødet opfordrer Forbundsstyrelsen til at træde i Forbindelse med de kontraherende Fagforeninger for, om muligt, at enten Forbundet eller Partiet overtager værende og eventuelt blivende Arbejderblad-Trykkerier.«

Resolutionen vedtoges enstemmig.

Mødet sluttet.

4. Møde Søndag Eftermiddag.

Dirigenten, L. V. HANSEN, oplæste følgende Telegram fra Ringsted:

»Til Lykke med Arbejdet! Leve Organisationen!

S. K. Johansen. A. Sørensen.«

Bifald fra Forsamlingen.

Punkt 7. En Henvendelse fra De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

VICT. PETERSEN oplæste Henvendelsen ang. Optagelsen i Dansk typ. Forbund og bemærkede derefter: I Henhold til Lovene har Forbundsstyrelsen Ret til — med Ansvar overfor Delegeretmødet — at træffe Overenskomst med andre udenfor Forbundet staaende Organisationer, men vi har fundet det mest formaalstjenligt at forelægge Delegeretmødet Sagen. Vi har søgt Oplysninger om Foreningen, dens Love, Kassebeholdning osv. Foreningen har af ca. 300 Arbejdere de 170 indenfor sin Ramme; Kontingentet er 16 Øre ugenlig (hvoraf 1 Øre til Budet); Kasserer og Formand er lønnede, hvilket tager en væsenlig Del af Indtægten. Det vilde selvfølgelig være ønskeligt ogsaa at have Kvinderne indenfor vore Rammer, men i Tilfælde af Centralisation kunde de let blive os en Klods om Benet. Taleren saa med megen Sympati paa dette Andragende, men man kunde dog kun optage dem under visse Forudsætninger, og kun med halvt Kontingent og halv Nyderet, ligesom de af Hensyn til en eventuel Centralisation maatte forpligtes til at være i den københavnske Afdelings Sygekasse. Det drejede sig dog her ikke om nogen Sympatitilkendegivelse, men om et reelt Resultat.

N. P. NIELSEN, Kbhvn., kunde ogsaa godt sympatisere med Andragendet, men fandt dog en Fare ved at betræde denne Vej. Har vi først faaet de kvindelige Trykkeriarbejdere med, kan vi rimeligvis snart vente at høre fra de mandlige Trykkeriarbejdere. Hvorledes skal man da stille sig m. H. t. Kontingent overfor disse Folk, hvis Lønninger varierer fra 14—16 til 22 Kr.?

L. D. RASMUSSEN, Odense, sluttede sig til Vict. Petersen, men fandt, at det skulde betydes dem, at de maatte have et større Antal af Fagets Arbejdere i Foreningen. For os Provinstypografer vil der her være et Stykke Arbejde; lad os ogsaa ude hos os se at faa dannet Fagforeninger for de kvindelige Trykkeriarbejdere.

BERGENHOLZ: Vi skal ikke alene undersøge, men ogsaa støtte Andragerne. Kontingentet maa erlægges til Inkassatorerne paa Trykkerierne, ellers gaar det næppe. Andragerne maa være klare over, at de maa op paa et større Kontingent end de nu har. Vilde henstille, at de forpligtedes til at søge Arbejdsanvisningskontoret.

F. K. MADSEN anbefalede, at man saa lidt venligere paa Sagen og ikke lagde for mange Sten i Vejen. De kvindelige Trykkeriarbejdere havde nu lært af tidligere Fejl; vi havde Pligt til at hjælpe vore Arbejdskammerater, og det vilde være i vor egen Interesse, at vi kunde faa dem til at staa sammen med os. De mandlige Trykkeriarbejdere vilde næppe komme til os, da de stod under Arbejdsmændenes Forbund, men forøvrigt saa Taleren helst, at Sættere, Trykkere, Piger og Arbejdsmænd stod samlede til et Hele.

O. JOHANSEN: Det havde vist sig, at den Organisation, Kvinderne selv lavede, kunde de ikke gennemføre. Hjælpearbejderne burde optages i vore Organisationer, saavel i København som i Provinserne.

LØHR talte imod Kvindernes Optagelse i Forbundet, da de ikke hørte til de faglærte Arbejdere, men snart beskæftigede sig med et, snart med et andet Arbejde. De hørte hjemme i de kvindelige Forbund.

KIEFER bemærkede, at han kun talte paa egne Vegne. Naar der kun var 170 af 300 i Foreningen, var det fordi de ikke var inde i vor Organisation.

PETERSEN, Roskilde, anbefalede at stemme for Optagelsen. Under en Konflikt vil de kunne skade os meget, hvis de staar udenfor. I denne Sag maatte ogsaa Provinsernes Forhold tages med i Betragtning. Fremførte et lokalt Forhold som Eksempel herpaa.

CHRISTENSEN, Næstved, udtalte sin Forbavselse over enkelte københavnske Repræsentanters Modstand mod denne Sag. Sluttede sig iøvrigt til den foregaaende Taler.

L. D. RASMUSSEN, Odense, omtalte et Forhold i Odense, hvor en kvindelig Hjælpearbejder stod fra Kl. 7 til 7 for 4 Kr. Der var i Pro-

vinserne som i København paa dette Omraade et Virkefelt for os Typografer.

J. C. JENSEN, Kbhvn.: Man vil forlange, at Kvinderne skal mælde sig ind i Organisationerne, men naar de nu ikke vil? D'Hrr. har jo forkastet at bruge Magtmidler for at faa Typografer, der staar udenfor Organisationen, ind under denne; hvorledes skal vi saa kunne tvinge Kvinderne?

O. JOHANSEN, Kbhvn.: Vi skal have Kvinderne ind som Medlemmer, det er Vejen, vi skal gaa — alle i den samme Forening. Foreslog følgende Resolution:

»Idet Delegeretmødet udtaler Tilslutning til Hjælpearbejdernes Optagelse i Forbundet, opfordrer det Forbundsstyrelsen til at tage under Overvejelse og stille Forslag angaaende Hjælpearbejdernes Optagelse i Hovedafdelingerne og dermed i Typografforbundet (undtagen Rejsekassen) med halv Yde- og Nyderet, og lade Forslaget gaa til almindelig Afstemning blandt Forbundets Medlemmer.«

VICT. PETERSEN stillede følgende Resolution:

»Delegeretmødet vedtager at anbefale Optagelsen af De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening paa Betingelse af halvt Kontingent og halve Nydelser til Dansk typ. Forbunds Afdelinger samt at den indordner sig under Forbundets Love og forøvrigt slutter sig til Den typ. Forenings Sygeafdeling.«

PETERSEN, Roskilde: Vi havde tænkt os, om Kvinderne ude hos os kunde blive optagne i den københavnske Forening. Det, *vi* maa, er at paavirke dem og bibringe dem Forstaaelse.

BERGENHOLZ til J. C. Jensen: Her er ikke Tale om, hvorvidt Kvinderne vil gaa ind eller ej, men om at skaffe dem en Organisation, de kan komme ind i. Det bliver saa et Kardinalspørgsmaal, om man skal følge Vict. Petersen eller O. Johansen.

KIEFER fandt O. Johansens Forslag uantageligt og kunde kun betingelsesvis slutte sig til Vict. Petersen.

HANSEN, Kalundborg, sluttede sig til Vict. Petersen.

F. K. MADSEN: Vi burde uden Diskussion have optaget Kvinderne. Sluttede sig til Vict. Petersens Forslag.

O. JOHANSEN: Vict. Petersens Resolution tager kun Sigte paa københavnske Forhold, og jeg kan derfor ikke forstaa, at Provinskollegerne kan anbefale den.

VICT. PETERSEN: Jeg holder mest af at svare i Øst, naar jeg bliver spurgt i Øst, og jeg kan derfor slet ikke slutte mig til Osk. Johansens Resolution. Vi maa ganske vist komme dertil, at vi har alle med, men det bør være med Bibeholdelse af en delvis Selvstændighed indenfor Brancherne.

O. JOHANSEN: Naar vi faar et Andragende som det foreliggende, maa vi have Lov til at tage alle Forhold i Forbundet under Overvejelse.

Ved den foretagne Afstemning vedtoges Vict. Petersens Resolution med 31 St; for O. Johansens stemte 6.

Punkt 8: *Eventuelt.* DIRIGENTEN: Foruden de 4 Punkter herunder er der stillet 5 Resolutioner.

a) Fastsættelse af Redaktørens og Ekspeditørens Lønninger. Det vedtoges at bibeholde de gamle Lønninger.

b) Valg af Redaktør. Udgik som Følge af tidligere Vedtagelse.

c) Diæternes Størrelse fastsættes til 8 Kr. pr. Dag med tilbagevirkende Kraft for den af Forbundets Repræsentant foretagne Agitationsrejse.

OLSEN, Slagelse, udtalte sig imod Forhøjelse, saa længe man ikke kunde give arbejdsløse Medlemmer større Understøttelse end nu.

VICT. PETERSEN: Vi kan ikke godt tage Forslaget tilbage, da det er vedtaget i Forbundsstyrelsen at fremsætte det. Hvidtfeldt har ment, at Diæterne var for ringe, men Styrelsen kunde ikke bevilge noget uden Delegeretmødets Sanktion. Naar Hvidtfeldt har stillet dette Krav, kan man ikke nære Spor af Tvivl om, at Beløbet virkelig var brugt. Det var en kedelig Sag at beskæftige sig med, men Taleren maatte dog sige, at den Misstemning, der flere Steder var fremkommen i Provinserne, var af en mærkelig Beskaffenhed. Vi var i dette Tilfælde Arbejdskøbere og skulde ikke modsætte os et anstændigt Lønkrav, der fremkom med gode Grunde.

ANDERSEN, Horsens: Det er en kilden Sag at udtale sig om. Saalænge vi staar paa 17 Kr., kan vi ikke give vore Repræsentanter 8 Kr. Dette Forslag kan let vække Misstemning mod et enkelt Medlem af Forbundsstyrelsen og det kan vi ikke taale.

ROSENDAHL, Esbjerg, anbefalede at forkaste dette Forslag, idet han dog vilde hævde, at en saadan Forkastelse ikke behøvede at være en Misbilligelse af Repræsentantens Virksomhed.

DIRIGENTEN gjorde opmærksom paa, at det drejede sig om en Forhøjelse i al Almindelighed og ikke blot for en enkelt Mand.

HVIDTFELDT: Dette Spørgsmaal er selvfølgelig ikke morsomt for mig at komme ind paa. Man skal huske paa, at en Repræsentant paa en saadan Rejse ikke alene rejser som Arbejder, men ogsaa som Forbundets Repræsentant overfor Arbejdskøberne. At leve paa Surkaal er ikke morsomt; jeg har bestræbt mig for at holde mig paa de lavest mulige Grænser. En Ting vil jeg bede Dem lægge Mærke til: Netop ved en forceret Rejse kommer der forøgede Udgifter. Alt bliver derved fordyret. Jeg vil ogsaa bede Dem erindre, hvilken Arbejdstid man faar paa den Maade. Den har adskillige Gange været 22 Timer i Træk. Man skal leve meget økonomisk under saadanne Forhold for at kunne klare sig med 8 Kr. Taleren opstillede et detailleret Overslag over sine forskellige Udgifter paa en saadan Rejse og fortsatte: Husk saa paa de Udgifter der er foruden Logi og Føde — Slid af Tøj, Vask, Drikkepenge osv. Min Stilling er ikke saadan, at jeg kan taale et Tab paa 300 Kr., og jeg finder det urigtigt, at man vil forlange, at en Mand skal tale Kollegernes Sag, døje Grovheder og Ubehageligheder af Principalerne og saa endda sætte en Del Penge til. Jeg vil meget bede Dem betænke, at dette Spørgsmaal drejer sig ikke alene for mig, men ogsaa for dem, der kommer efter mig; under de nuværende Forhold faar man ingen til at rejse og det vil Organisationen ikke kunne være tjent med.

CHRISTENSEN, Næstved, protesterede imod, at dette Forslags Forkastelse skulde være en Misbilligelse, og beklagede de i enkelte Provinsbyer fremkomne Resolutioner og Udtalelser, der hvilede paa overfladiske Stemninger og ikke vilde være fremkomne, hvis man havde ventet og hørt Motiveringen. Det forekommer nu mig, at vi maa tage til Eftertanke, om vi ikke lønner Hvidtfeldt for sløjt. Det var ganske vist et uheldigt Tidspunkt, da man for kort Tid siden havde vedtaget en fast Løn. Men man kan da ikke sige til Manden: Du *skal* klare Dig, naar han ikke kan. Vi bør yde Forhøjelsen. Usselt vilde det være, om vi vilde forlange af vore Repræsentanter, naar de rejser paa vore Vegne, at de skulde lide økonomisk Tab derved. Jeg vil stemme for Forslaget — jeg gør det nødig, men Nødvendigheden byder det.

PETERSEN, Roskilde: Jeg vil indrømme, mit Syn paa Sagen nu er lidt ændret. Men vi har ikke glemt det første Tarifforslag med de 15 og 16 Kr., og jeg vil foreslaa at forkaste dette Forslag. Vi har ikke Raad.

Der forlangtes Navneopraab. Ved dette *forkastedes* Forslaget med 31 St. mod 20. 1 svarede »stemmer ikke« og 3 var fraværende.

Der fremsattes derpaa følgende Forslag af Kristiansen, Ringsted, Thiel, Nyborg, Fr. Lund og N. P. Nielsen, Kbhvn.:

»Delegeretmødet vedtager at godtgøre Hr. Hvidtfeldt det Tab, han har lidt ved sin Agitationsrejse«.

FR. LUND: Naar flere med mig stemte imod det forrige Forslag, var det fordi vi gik ud fra, at Repræsentanterne i Almindelighed ikke behøvede 8 Kr., men jeg vil anbefale dette Forslag, fordi jeg mener, at Repræsentanten paa en saadan Rejse nok kan have Brug for 8 Kr.

ROSENDAHL, Esbjerg, fandt det ukonsekvent af dem, der stemte imod det forrige Forslag, at være med til dette.

BERGENHOLZ: Det er ikke konsekvent, men det er retfærdigt.

E. MØLLER, Kbhvn.: Hvidtfeldt kendte Diæternes Størrelse i Forvejen; naar han i Begyndelsen af sin Rejse saa, at 6 Kr. ikke kunde slaa til, burde han have søgt Bevilling om Overskridelse i Tide. Den typ. Forening havde vedtaget ikke at give Efterbevilling og Taleren anbefalede Mødet at forkaste dette Forslag.

CHRISTIANSEN, Ringsted: Det er kun, hvad man har gjort før. Hvidtfeldt har nu i mange Aar staaet som Provinstypografernes Formand. Jeg vil anbefale at vedtage Forslaget.

CHRISTENSEN, Næstved: Naar Hvidtfeldt fremlægger faktiske Grunde, saa bøjer jeg mig derfor, og jeg beder indtrængende de Delegerede at gaa med til denne Bevilling. Man kan kritisere Hvidtfeldts Virksomhed, men vi maa huske paa, at H. har gjort et stort Stykke Arbejde for os (hør!); han har sammen med de Gamle i Kolding og med udmærkede Mænd i København ført Organisationen et stort Stykke frem, og nu maa vi ikke være saa smaalige.

Ved Navneopraab *vedtoges* Forslaget med 27 Ja mod 22 Nej. 2 svarede »stemmer ikke« og 4 var fraværende.

d) Godtgørelse for udført Arbejde af en af Hovedforeningernes Repræsentanter, naar et Forbundsstyrelsesmedlem er paa Rejse, fastsættes til 1 Kr. pr. Dag, naar Arbejdet nødvendiggør det og Forbundsstyrelsen har vedtaget Rejsen.

Paa Anbefaling af LØHR vedtoges Forslaget med stor Majoritet.

e) Fastsættelse af Godtgørelse for Arbejdsspild og af Diæter.

Efter en kort Forhandling vedtoges det at fastsætte henholdsvis 4 og 6 Kr.

Af P. ANDERSEN, Horsens, stilles følgende Ændring:

»Da den Arbejdsløshed, hvorunder Typograf Kofoed for Tiden lider, er foranlediget ikke blot ved en Principals Hjærteløshed, men tillige ved Kollegers Taktløshed, og nu sidst ved en Konflikt i et andet Land, vedtager Delegeretmødet at yde Kofoed Reservefondsunderstøttelse i Henhold til Forbundslovene«.

Vedtoges enstemmig.

Af VILH. HANSEN og mange Delegerede var stillet Forslag om, at de af Bergenholz udarbejdede Tabeller over Arbejdsløsheden skulde trykkes og medfølge *Typ.-Tid.* som Tillæg, og at Omkostningerne hertil skulde bæres af Dansk Typograf-Forbund.

Anbefaledes af flere, deriblandt af *Typ.-Tid.s* Redaktør. Tavlerne var af en saadan Interesse, at de absolut burde ud til enhver Typograf.

Vedtoges.

To Resolutioner ang. Folketingsmand Kl. Berntsens og Rigsdagssætternes Forhold overfor Typograf Kofoed, stillede af L. D. RASMUSSEN, Odense, henvistes efter nogen Diskussion til Styrelsen, der opfordredes til nærmere at undersøge Forholdene.

L. D. RASMUSSEN, Odense, henstillede til Styrelsen at ændre Valgmaaden for Provinsernes Delegerede.

Dirigenten, L. V. HANSEN, sluttede derefter Mødet, idet han udtalte, at selv om Resultatet af disse to Dages Forhandlinger maaske ikke var stort, vilde det dog faa sin Betydning for Danmarks Typografer. Der har gaaet som en Understrøm gennem Talerne, at det gælder for

alle Arbejdere, ikke mindst for Typograferne, at øge deres Midler for at faa bedre Kaar, at fæstne vor Stilling for at slaa tilbage det Slag, der en Gang vil blive rettet mod os. Dette Møde har baaret Præg af en Forstaaelse af Tiden og Udviklingen, og det er glædeligt at se, at det er den ny Tids Mænd, de unge, der fører an. Med Ønsket om at alle vil have Forstaaelse af, at det gælder at staa Last og Brast sammen, at alle Delegerede vil søge at gøre forstaaeligt, naar de nu kommer hjem, at det gælder om Enighed i Rækkerne for at kunne rydde alle Hindringer af Vejen — med Ønsket herom et Leve for de typografiske Organisationer, for Sammenholdet og Enigheden! (Stærke Hurra!).

CHRISTENSEN, Næstved: Leve Styrelsen for Dansk Typograf-Forbund! Mødet hævet.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalforening

afholdt Torsdag den 14. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling, hvor Repræsentanten (Hr. W. Jacobsen) aflagde Beretning fra Delegeretmødet. Jacobsen meddelte, at den foreslaaede Kontingentforhøjelse havde været Genstand for en indgaaende Drøftelse, der udmundede i, at Kontingentet blev forhøjet med 15 Øre og er altsaa nu 90 Øre. De foreslaaede Lovændringer refererede Jacobsen meget udførligt og dvælede navnlig ved Ændringerne i Rejseunderstøttelserne. J. gik derpaa over til at omtale Foreningstrykkeriet og Vict. Petersens udmærkede Foredrag om samme Æmne. Efter ligeledes udførligt at have refereret den videre Forhandling, udtalte Jacobsen sin Tilfredshed med den gæstfri Modtagelse, alle Repræsentanterne havde nydt under Opholdet i København. — Der udspandt sig derefter en lille Diskussion. — FORMANDEN (J. P. Sørensen) takkede Jacobsen for den klare Redegørelse og omtalte Kontingentforhøjelsen. — W. JACOBSEN mente, Kontingentforhøjelsen vilde gavne os. Naar Tarifen paany skal ændres, vilde vort Reservefonds Styrke lægge en betydelig Dæmper paa Principalerne. — CHR. JACOBSEN: Jeg mener ikke, det kan hjælpe at fordybe sig i Spørgsmaalet om Sættemaskinerne, da de ganske sikkert vil komme en Gang; men det, det gælder om, er, at vi, naar de kommer, er klare til at modtage dem, at vor Organisation er stærk nok. — FORMANDEN omtalte derefter Juleindsamlingen og anbefalede, at vi ydede det samme Bidrag, 2 Kr., som vi plejede. — W. JACOBSEN oplyste, at der i København gik mange Arbejdsløse. — Der vedtoges en Henstilling til Lokalforeningens Medlemmer om at yde 2 Kr.

C. J. M. SCHMIDT.

Horsens Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 16. December, nærmest for at blive gjort bekendt med Resultaterne af Forhandlingerne paa det nylig afholdte Delegeretmøde. Formanden, P. Andersen, aflagde en meget udførlig Beretning fra Mødet, og efter Foredragets Slutning blev der bragt ham en Tak for hans dygtige og interessante Fremstilling.

Angaaende et tidligere Medlems Genoptagelse i Foreningen indenfor den lovlige Tidsfrist var indkommen en Protest fra et Medlem i en anden Lokalafdeling, og Generalforsamlingen vedtog derfor at lægge Afgørelsen i Hovedbestyrelsens Haand, naar Vedkommende forpligter sig til at opfylde de nærmere fastsatte Betingelser. L.

Randers Lokalforening

afholdt Lørdag den 26. ds. ekstraordinær Generalforsamling paa »Hotel Slyngborg«. Der behandledes følgende Sager:

1. Beretning fra Foreningens Repræsentant paa Delegeretmødet i København. — Repræsentanten, A. ANDREASEN, gav en meget udførlig Redegørelse angaaende de der behandlede Sager. Særlig omtalte han Forslaget om Diætforhøjelsen til P. Hvidtfeldt, som Delegeretmødet jo havde forkastet; men bagefter havde man ganske vist vedtaget at yde Hr. Hvidtfeldt et Beløb paa 300 Kr. som Vederlag for hans hafte Udlæg under Agitationsrejsen. Dette Forslag opnaaede dog kun ringe Majoritet 24 St. mod 22). Var Forslaget derimod kommen ud til almindelig Afstemning, var det ganske sikkert *ikke* blevet vedtaget. — De tilstedeværende Medlemmer (ca. 20) var enige med Repræsentanten i, at det ubetinget var rigtigt, at Delegeretmødet havde forkastet Forslaget om Diæterne; men det kunde ikke heller billiges, at man bagefter vedtog at give ham de 300 Kr., og det beklagedes meget, at Forslaget herom ikke var kommen til alm. Afstemning.

2. Valg af et Udvalg til at udarbejde nye Love for 5-Øres-Kassen (Rejsehjælpskasse for ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer). — Efter en lille Diskussion nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer.

3. Tillidsmanden paa et af de lokale Blade afgav Beretning om Forholdene paa samme. Dette gav Anledning til en længere Diskussion, som endte med, at man vedtog at rydde grundigt op i Sagerne.

4. Der nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer til at arbejde for en festlig Sammenkomst med Bal i Lokalafdelingen.

Derefter hævedes Generalforsamlingen, som var meget livlig, idet de fleste Medlemmer havde Ordet. N. P. NIELSEN, Sekretær.

Nær og fjærn.

Konflikten i Graasten hævet. Da Hr. Red. HANS PETERSEN, *Fremad* i Graasten, har underskrevet paa Tarifen, *aabnes Tilgangen atter til Graasten.*

En Berigtigelse. Fra Hr. Bogtrykker MAMMEN i Aarhus har vi modtaget følgende Skrivelse:

Hr. Redaktør! Ved Gennemlæsningen af *Typ.-Tid.* for 15. ds. bliver jeg meget forbavset ved i Styrelsesmødets Forhandlinger den 5. ds. at finde som Punkt 6: »Bogtrykker Mammen i Aarhus andrager om at maatte antage en Lærling udover det i Tarifen tilladte Antal. Han har 5 Typografer og 3 Lærlinge. — Nægtedes«.

Maa jeg i den Anledning tillade mig at oplyse, at jeg aldeles ikke har stillet et saadant Andragende. Tværtimod: Jeg har forespurgt hos Lokalformanden i Aarhus, hvorvidt det kunde tillades, at jeg antog en *Stereotypist-Lærling*, idet jeg ikke var ganske paa det rene med, om en saadan kom til at sortere under Typograf-Lærlinge. Lokalformanden mente, at dette ikke kunde tillades, men lovede at forespørge hos Styrelsen. Dertil indskrænker altsaa mit »Andragende« sig. Maa jeg endelig til Slut oplyse, at jeg beskæftiger 7 — syv Typografer og ikke 5, som i *Typ.-Tid.* angivet, og da jeg selv er fagudlært og deltager i Arbejdet, er vi jo strængt taget 8. Ærb.

H. MAMMEN.

25-Aars Jubilæum i Kolding. 3. Juledag kan Typograf C. F. KNUDSEN fejre sit 25-Aars Jubilæum som Sætter-Trykker paa *Kolding Avis*. Jubilaren kom til Kolding i Aaret 1874 efter at være bleven udvist fra Sønderborg som dansk Undersaat og fik Arbejde i *Koldingposten* hos daværende Bogtrykker Heimann, hvor han arbejdede indtil Jul, da han tiltraadte sin nuværende Plads paa *Kolding Avis*. I de svundne 25 Aar er der paa Avisen udlært en Mængde Typografer, som nu arbejder rundt omkring i Landets Trykkerier; de vil sikkert kunne opfriske adskillige gemytlige Minder fra den Tid, de arbejdede under gamle Knudsen, der altid har været den personificerede Elskværdighed overfor enhver, ligesom hans uforlignelige Humør, der aldrig svigter ham hverken i Med- eller Modgang, stadig har øvet sin Virkning, saavel paa Principal som paa Arbejdskammerater.

Regnskab

for Juleuddelingsfesten den 19. November 1899.

Indtægt.		*Udgift.*	
Salg af Nr.-Billetter.. Kr.	137.25	Leje af Teater ..... Kr.	40.00
- - alm. Billetter . -	382.00	Lokale og Klaverflytn. -	25.00
- - Baltegn ..... -	176.00	Musik ..... -	72.50
Overbetal. f. Billetter. -	1.00	Assistance ved Teatret -	15.00
Renter ..... -	0.50	Bordet til Assisterende -	7.00
		Honorar til Kapelmusikus Borup ..... -	25.00
		Konvol., Frimærker og Naale ..... -	3.80
		Møllers Provision af Billetsalg ..... -	5.68
		Kontrol..... -	5.00
		Udgift Kr.	198.98
		Overskud -	497.77
Kr.	696.75	Kr.	696.75

Desuden er Programmer og Billetter leveret gratis af Centraltrykkeriet og Baltegn ligeledes gratis af F. E. Bording.

Den 16. December 1899. C. B. BYNCK.

Regnskabet revideret og fundet i Overensstemmelse med de fremlagte Bilag.

Den 16. December 1899.

Den typ. Forening: JOH. MØLLER. CHR. CHRISTENSEN.
Ny typ. Forening: ANTH. LARSEN. N. JACOBSEN.
Den typ. Trykkerforening: JOHS. TORP. ALB. MICHELSEN.
Typografernes Sangforening: ALB. AUENER. CHR. E. HANSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 13. December.

1. Formanden gav Meddelelse om Delegeretmødet, og dets Resultater drøftedes.

2. Medlem Nr. 237, Marius Olsen, bevilgedes et Flyttelaan af 50 Kr. fra Odense til Esbjærg.

3. Medlem Nr. 1161, Joh. Christensen af Holbæk, er død den 5. Decbr. — Tilkommer 200 Kr. Begravelseshjælp, som var anvist til Udbetaling.

4. Lokalformanden i Holbæk meddeler, at ovennævnte afdøde Medlem fik Sygehjælp i 13 Uger i Foraaret, hvorefter han har henligget til vederlagsfri Behandling for offentlig Regning indtil 6. November, fra hvilken Dato der altsaa atter udbetaltes ham Sygehjælp til hans Død 4 Uger efter. Men da han egentlig var understøttelsesberettiget fra September Maaneds Begyndelse, forespørger Lokalformanden, om han har handlet rigtig ved at undlade Udbetaling af Sygeunderstøttelse fra Septbr. Maaneds Begyndelse indtil 6. Novbr. — Nej; Understøttelsen burde være udbetalt fra Septbr. Maaneds Begyndelse, og bliver altsaa nu at udbetale efterskudsvis til hans Efterladte.

5. Et Medlem, der stod i Opsigelse, men som inden Opsigelsesfristens Udløb blev syg, forespørger, hvorvidt han, efter atter at være bleven rask, har Krav paa Arbejde til Fristens Udløb. — Forretnings-

udvalget formener, at han maa have Ret til Arbejde til Opsigelsesfristens Udløb.

6. Lærlingesagen i *Thisted Amtsavis*. Efter at den i sidste Møde tagne Beslutning var tilkendegivet Lokalformanden, oplyser denne, at efter Hr. Henr. Rasmussens Død arbejder der nu i Trykkeriet 6 Typografer med 4 Lærlinge og en Forbundter, for hvis Vedkommende der var givet R. Dispensation. Forholdet er altsaa tarifmæssigt paa Forbundteren nær. — Det vedtoges, paa Betingelse af Ejerens Underskrift paa Tarifen, vedblivende at lade Dispensationen gælde indtil Forbundteren er udlært.

7. Red. Skjødsholm, Grenaa, andrager om, at en døvstum Sætterske, der arbejder hos ham, maa spise hos ham. — Nægtedes.

8. Meddelelse fra Aalborg Lokalformand om, at en fra Nykøbing M. indsendt Svendeprøve, privat aflagt paa Grund af Borgmesterens Vægring ved at udmælde offenlig Kommission, har indstillet den til Antagelse med 2 St. mod 1, medens Lokalafdelingen har forkastet den. Det henstilles nu fra Aalborg til Forretningsudvalget at gøre Erstatningskrav gældende overfor Læremesteren. — I Henhold til Lærlingeloven er Forretningsudvalget ikke rette Sagvolder; det er Lærlingen selv. Der er imidlertid ingen Sandsynlighed for, at det Offentlige tager sig af Sagen, da Prøven ikke er aflagt for offentlig Kommission.

9. Formanden afgav Beretning fra Fagskolens Delegeretmøde. Det væsentligste for Provinserne var, at Fagskolen lader udarbejde Tegneprøver og Fortegninger til Brug for Elever i Boghaandværk, og som mod et ringe Vederlag kan erhverves af de tekniske Skoler eller Private, som maatte ønske det. — Til Efterretning. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

I Anledning af **Aarsregnskabets Afslutning** erindres Restanterne om at afvikle deres Mellemværende snarest muligt.

V. BERGENHOLZ.

Nyt Medlem: Punktererske Jenny Smith (Nielsen & Lydiche).

Tiltraadt: 1350 (Dsk. t. F.), Bogtrykker Niels Daniel Nielsen.

Til **Juleuddelingen** har jeg indtil den 20. ds. modtaget: Svendborg Lokalf. 50.00, Slagelse (Typograferne 20.00, Forretningsf. Svendsen, Sorø Amtstid. 2.00, Redaktør H. Jensen, Sorø Amtstid. 2.00, Redaktør Chr. Jensen, Slagelse-Posten 1.00, Redaktionssekretær Christensen, Sorø Amtstid. 1.00) 26.00, Hjørring (Typograferne 18.00, Redaktør Juel-Nielsen 3.00, Redakt. Vilh. Carlsen 5.00) 26.00, Roms Bogtr. 10.00, Rigsdagens do. 6.35, P. A. Nielsens do. 0.50, J. F. 10.00, Lützhøft-Petersens do. 2.00, Kallundborg Lokalforening 12.50, Laur. Madsens Bogtr. (5. B.) 2.00, Vilhelm Hansens do. (4.—5. B.) 1.50, Eksprestrykkeriets Sættere 6.60, Bagges Bogtr. 36.50, Weiss do. 6.00, Eksprestr.s Trykkere 3.00, Forposten (2. B.) 14.00, Qvist & Co. (Huset 4.00, Typograferne 10.00) 14.00, Hohlenbergs Bogtr. 3.50, N. Cohens do. 8.75, Ludvig Jørgensens do. 17.50, P. Petersens Bgtr. 31.00, Nyborg Lokalf. (Typograferne 11.25, Bgtr. Schønemann 4.00, Red. Opffer 2.00) 17.25, Næstved Lokalf. (Avisen 15.00, Tidenden 20.00, Soc.-Dem. 12.00, N. P. Christensen 2.00) 49.00, Herning Lokalf. 3.00, Vejle Lokalf. (Typograferne 62.00, V. Amts Folkebl. 5.00, V. Soc.-Dem. 5.00, Red. Paul Hertz 2.00, Bgtr. N. Udbye 2.00) 76.00, Silkeborg Lokalf. (Typograferne 14.00, Red. Sørensen jun. 400, Redaktionsskt. Fred. Egebjerg 2.00, Bgtr. Johansen 2.00) 22.00, Kristeligt Dagbl. 26.25, I. Cohens Bgtr. (2.—3.) 21.50, Kihls Bgtr. 5.25, Axel Holms Sættere og Trykkere 7.50, Henriksens Bgtr. 5.00, Birchs Bgtr. 5.00 Centraltr. (4. B.) 11.05, Hoffensbergs Sættere 10.70, Københ.s Bgtr. 22,70, Roskilde Lokalf. 23.00, Th. Berthelsen, Horsens, 2.00, Aalborg Lokalf. 59.00, Nykøbing M. Lokalf. 10.00, Holbæk Lokalf. (Typograferne 19.50, H. Amts Dgbl. 2.00, H. Amts Avis 2.00, H.-Posten 3.00) 26.50, Viborg Lokalf. (Medl. og Ikke-Medl. 7.50, Red. Angelo 2.00, Red. Andersen 1.00, Bgtr. Backhausen 2.00, Bogh. Jacobsen 2.00, Red. Møller 1.00, Bogholder Sørensen 0.50, Bogholder Gahl 0.50) 16.50, Nykøbing F. Lokalf. 20.00, Kolding Lokalf. 43.00, Helsingør Lokalf. 20.00, Ribe Lokalf. 7.00, Hoffmanns Bgtr. (4.—5. B.) 5.25, Schultz' Bgtr. (5. B.) 17.50, Berl. Tid.s Bgtr. 53.00, Græbes Bgtr. (4.—5. B.) 17.75, Bogtrykker Leisner 10.00, Esbjerg Lokalf. 26.50, Ringkøbing Lokalf. (R. Amts Dgbl. 5.00, A. Rasmussens Bgtr. 3.00) 8.00, Hillerød Lokalf. 25.63, Odense Lokalf. 176.50, Schultz' Bgtr. (4. B.) 18.00, Aamodts Bgtr. 3.00, Truelsens Bgtr. (2. B.) 11.00, Vilh. Herdahls Bgtr. 2.00, F. E. Bordings Bgtr. (en lille Rest) 1.25, H. H. Thieles Sættere (5. B.) 6.10, Jørgensen & Co.s Bgtr. (6. B.) 4.00, Soc.-Dem.s Bgtr. (3. B.) 17.25, Allers Bgtr. (4. B.) 6.25, O. C. Olsens Bgtr. (incl. Folkets Avis, Dannebrog, kvindl. og mandl. Sættere og Stereotypister) 86.50, V. B. 2.00, ialt Kr. 1294.38. Med det ifølge Nr. 50 Indkomne, Kr. 977.00, tils. Kr. 2271.38. Ved Bynch: Nielsen & Lydiche, samtl. Sættere og Filialen paa Vodrofsvej, 87.50, Overskud fra Festen 19/1199 497.77, ialt 585.27. Ved V. Stephensen 81.60. Ved Helmer 15,00. Indk. til 20. Dcbr. inkl. Kr. **2953.25.**

Rettelser. I Juleuddelingslisten stod 49 Medlemmer af Randers Lokalforening, læs *43 Medlemmer*; C. Sørensen 1 Krone, læs *2 Kroner*.

Hovedsummen rigtig.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8 og i Dag, **Fredag den 22. December fra 9—12 Form. Lukket Juledagene.**

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

Dansk typografisk Forening.

Nyt Medlem: Peder Emil Pedersen, udlært 1/12 99 efter 5 Aars Læretid i Roskilde Avis' Bogtrykkeri (arb. s. Sted). Aflægger Svendeprøve til Foraaret.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Fredericia, 1001, Frederik Skov fra Rejse (arb. i Fredericia Avis). Næstved, 1099, G. J. B. Halberg fra Rejse, 102, Th. O. Jensen fra Køge, begge i Pl. (Næstved Avis).

Bortrejste: Køge, 102, Th. O. Jensen til Næstved i Pl. Aarhus, 1404, Martin O. Berg til Aalborg i Pl. Ribe, 1350, N. D. Nielsen til Kbhvn. i Pl.

Udmældte: Aarhus, Chr. J. Petersen og J. L. Jacobsen, begge hos Thrue.

Udslettet: (f. Restance) Holbæk (Nykøb. S.), 1327, P. Christensen.

T. S. **Søndag Gymnastik** Kl. 10—12. Torsdag d. 28. og Søndag d. 31. er Lokalerne lukkede paa Grund af Rengøring.

Typografernes Sangforening.

Lørdagene den 23. og 30 ds.: Fuldtalligt Møde til Prøve paa Aarsfest-Koncerten Søndag den 6. Febr. STYRELSEN.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 29 DECEMBER 1899 XXVI AARGANG

VED AARSKIFTET —

Nys tonede atter til Herrens Pris
De Julesalmer i By,
Og atter ringed' paa gammel Vis
De Kirkeklokker mod Sky.
Og Præsten har talt de højsalige Ord
Om Guds Søn, der sendtes herned
Til os syndige Folk paa vor arme Jord,
For at bringe os Frelse og Fred. —

— — De Klokker har kimet og Ordene lød
I alle de Tider, der randt,
Dog stadig blev **haardere** *Fattigmands Nød,*
Men **mindre** *den Lykke, han fandt.*
Bestandig hans Kamp for det daglige Brød
Blev bitter, mens Aarene svandt,
Dog stadig blev **mindre** *Gevinsten, han nød,*
Og **større** *Taaren, der randt.*

Hvad hjælper den Præst og den Klokkeklang
Og de salvelsesfulde Ord,
Naar Fattigmand træller Dagen lang
For knapt at faa Sul paa sit Bord,
Naar Tusinde Hænder, som gærne tog fat,
Skal nægtes det bitterste Stræv,
Og Tusinde Hjærner i hvileløs Nat
Skal slappes i navnløse Kval.

Nej, Præster og Kirker og Klokker og sligt
Er til for Andre end dem,
Som i Trældom blev skabt, men i ansvarsfuld Pligt
Gør Krav paa at komme frem.
***Kirken,** den passer begribeligvis*
For **dem,** *som med hellig Parol*
Og til Dagens allerhøjeste Pris
Gør Bud paa en Kirkestol.

Og for **dem** *her i Verden, som altid tog først,*
Og som tager alt Godt, hvad de ser,
For **dem,** *der selv om Nøden var størst,*
Bestandig gør Fordring paa mer.
For **dem,** *der altid har mer end behov,*
Som beregnende, hensynsløst flovt
Lægger Planer for næste Dags Ran og Rov
Og Plan til — ***den næste Lock-out.***

— Vi Andre, vi lærte sent eller før,
At Vejen til Lykke for os,
Den fører ej gennem Kirkedør
Og ej gennem Præsternes Gros.
Vort **Sammenhold** *er vort store Bud,*
Det byder at løfte i Flok,
Naar Alle i Enighed blot holder ud,
Saa sejrer til Slutning vi nok.

— Saa kommer en Tid med en Foraarsdag,
Hvor det ulmende Liv bryder frem,
Hvor **Frihed** *og* **Lighed** *er Folkenes Sag*
Og Retten slaar Rod i hvert Hjem,
Hvor sorgtynget Hjærte faar Hvile og Ro,
Og Taaren skal svinde fra Kind,
Hvor Lykken paa fattigste Kvist tager Bo
— Saa ringer vi **Nyaaret** *ind!*

C. L. P.

Nytaar.

NAAR dette vort Fagblad kommer Kollegerne i Hænde, staar vi foran Aarskiftet, Udgangen af 1899, og vi træder da ind i et nyt Aarhundrede. Sælsomme Tanker bemægtiger sig alle tænkende Væsener ved denne Begivenhed, thi intet Aarhundrede har frembragt saa mange Overraskelser, været Vidne til saa mange Omvæltninger paa det sociale Omraade som netop det, vi nu staar i Begreb med at forlade. Men en af de Ting, der giver det 19. Aarhundrede sit stærkeste Præg, er Arbejdermassernes Organisering. Langt fra Maalet er vi vel endnu, og dog har det kostet store Ofre at naa saa vidt, men den Dag vil komme, før eller senere, hvor alle Arbejdere faar Øjnene op for, at kun ved Organisationens Hjælp er man i Stand til at naa frem til lysere Kaar og derved forædle hele Menneskeheden. At dette ikke vil ske uden Kampe, at Bourgeoisiet vil stritte imod med Hænder og Fødder, ja derpaa gav i Sommer den store Lock-out det bedste Bevis. Men heldigvis modstod vi dette Stormangreb paa vore Organisationer, og det kan ikke ofte nok siges, at Typograferne ved denne Lejlighed var og blev Foregangsmændene for de andre Fag, hvad Ydelsernes Størrelse angik, og ydermere skal vi sige til Provinsianernes Ros, at man derude, hvor Lønnen paa mangfoldige Steder er saa lille, at den knap forslaar til de almindelige Livsfornødenheder, har bragt et Offer saa stort, ja mange Gange ydede **mere** end deres Ævne kunde tillade dem. Det var en Offervillighed, disse vore Kolleger med de 17 og 18 Kroners Lønninger udviste, som ikke træffer sin Lige. Thi vel betalte de københavnske Kolleger et langt større Bidrag, men i Forhold til den Løn, som Provinskollegerne oppebærer, tvivler vi paa, at det var mere end disses.

Alt i alt kan vi kun være tilfredse med den Maade, hvorpaa Typograferne opfattede Situationen. Stedse vil vi blandt de organiserede Arbejdere staa som dem, der havde det mest

aabne Blik for Sagens Alvor, og det Haandslag, som De samvirkende Fagforbund i Fjor Nytaar enstemmig gav Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening, da man bad dem om at hjælpe os under en eventuel Lønkonflikt, har vi nu kvitteret for paa en Maade, som de øvrige organiserede Arbejdere aldrig vil glemme os, hvis vi skulde komme i et Tilfælde, *hvor det blev nødvendigt at paakalde Kammeraternes Hjælp.* Vi kan derfor kun være yderst tilfredse med Hensyn til den Position, vi i det forløbne Aar har vundet udad til; det bidrager mægtigt til at styrke os i Troen paa, at næste Gang vi skal til en Tarifrevision **i Provinserne,** da lader vi os ikke nøje med en saa elendig Tarif som den, der nu arbejdes under, og som det vedblivende staar for os som en Gaade, hvorledes Kollegerne kan klare sig med, naar de skal svare enhver sit. Men selvfølgelig kan de heller ikke det, selvfølgelig leves der et usselt Liv i yderste Fattigdom. Og derfor er det ogsaa ude i Provinserne, der først og fremmest skal tages fat, naar der overhovedet skal være Tale om Lønforbedring. Her banker Nøden allerede haardt paa mangen brav Kollegas Dør, og det er da vor, Københavnernes Pligt at vise, at var vi i Stand til i Fjor Nytaar at gennemføre en god Tarif for Københavns Vedkommende, saa er vi sandelig ogsaa, naar vi løfter i Flok, i Stand til at kunne gøre det, naar det gælder Provinserne.

Vi siger derfor til Provinskollegerne: *Fortvivl ikke over Eders nuværende slette Arbejdsforhold, men brug de kommende Dage til at gøre Eders Organisation saa stærk som det overhovedet er muligt, og den Dag skal komme, da I skal høste Frugterne for de Savn og Lidelser, I har maattet døje under den sletteste af alle organiserede Arbejderes Priskuranter.*

Nys har vi afholdt vort ekstraordinære Delegeretmøde, og vi skrev da, at dette Møde bar Præget af en Forstaaelse og en Fordragelighedens Aand, som vi ikke tidligere har været Vidne til. Vi gentager dette. Men vi siger samtidig, at hvis der gives enkelte Personer indenfor Ledelsen eller udenfor denne, der ved forvrængede Fremstillinger søger at ødelægge vort store Forbund, da er saadanne Mænd ikke ærlige, og Kollegerne vil sikkert vide, hvad enten de tilhører den ene eller anden Branche indenfor vort Fag, at træffe deres Forholdsregler overfor slige Personer. Organisationen har kun Brug for Folk, der vil staa Last og Brast med hinanden, og den forlanger først og fremmest af de Mænd, der er sat ind i Ledelsen, at de forstaar deres Opgave: *Det Heles Vel!* Gør de ikke dette, da maa de vige Pladsen for andre. Her er det ikke de enkelte Personer, det drejer sig om, men udelukkende Sagen — *og for den maa alle bøje sig!* Vi har med Villie dvælet ved dette Spørgsmaal, for at ethvert Medlem indenfor Forbundet skal kunne forstaa, at kun ved samlet og enig Optræden er vi i Stand til at kunne frembringe Resultater, d. v. s. Lykke og Velsignelse i de mange smaa Hjem indenfor vort Fag, hvor der nu er saa trangt.

Gid da det kommende Aarhundrede maa gaa videre paa den Bane, som vi i det sidste Aar har betraadt: Sammenslutning og Sammenhold, da vil vi sikkert ogsaa naa frem til langt bedre Levevilkaar, og da kan vi ønske hinanden et virkeligt

Glædeligt Nytaar!

Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?

Til dette Spørgsmaal, som Hr. V. Wartenberg rejser og nærmere udvikler i Nr. 49 af *Typ.-Tid.*, maa det være Undertegnede tilladt at fremkomme med nedenstaaende Indlæg, idet jeg bringer Hr. W. en Tak, fordi han har draget denne vigtige Sag frem.

Et Spørgsmaal som dette bør sikkert paaregne Interesse og Støtte hos den langt overvejende Del af Forbundets Medlemmer i en Tid som den nuværende, hvor kun et Mindretal véd sig sikre og faste i deres Pladser. Sættemaskinerne er alt indstalleret i flere københavnske Sætterier, og ret mange Aar varer det vist næppe, før Provinsernes større Avistrykkerier følger Trop med. En skønne Dag staar man saa ledig paa Torvet uden Udsigt til noget nyt Arbejde; den Smule Understøttelse, man *nu* har Krav paa, vil snart være opspist, og vi er da saa uheldig stillet som paa nogen Maade muligt.

Nu vil — tror jeg — saadan en større Arbejdsledighed kun blive en *Overgangsperiode*, idet her som alle andre Steder, efterhaanden som Arbejdet bliver billigere at udføre, vil *Produktionen forøges* og de ledige Kræfter paany finde Arbejde.

Men der maa handles hurtig; den store Hær af ikke-understøttelsesberettigede Arbejdsløse vi har og i længere Tid har haft, taler i høj Grad for, hvor paatrængende nødvendig en saadan Reform er. Vanskelighederne for at faa noget virkeligt ud af Sagen er imidlertid baade store og mange, men uovervindelige er de absolut ikke.

Det bedste — og sikkert fornuftigste Skridt — vilde være at forandre Forbundslovenes §§ 34 og 39 (om Understøttelse paa Rejse og paa Stedet) derhen til, at Understøttelsen blev af længere Varighed, og uden saa stort et Antal kontingentydende Uger mellem hver Gang, et Medlem kan opnaa Understøttelsen. Kunde vi i saa Henseende naa saa vidt som f. Eks. det tyske Typografforbund, hvor et Medlem efter *6 Ugers* Kontingent opnaar Understøttelse i *280 Dage* — saa vidt mig bekendt — og efter at have brugt disse 280 Dage, paany opnaar Understøttelse efter 6 Ugers Kontingent, da vilde vi med nogenlunde Ro kunne se den Eventualitet i Møde at komme til at gaa ledig. Den værste Nød vilde vi i hvert Fald være sikret imod.

Spørgsmaalet, om vi har Raad til at foretage en saadan Reform, maa besvares *bejaende.* Naar det gælder om at sikre os selv imod Nød og Elendighed, og dette kan ske ved at ofre maaske højst en 25-Øre pr. Uge, da vilde det være en daarlig Økonom, som satte sig imod en saadan Sag.

Nu har vi imidlertid fornylig haft Delegeretmøde, og Udsigterne til at faa dette Spørgsmaal frem paa *vor* »Rigsdag« er saaledes skudt ud til næste Delegeretmøde; men da det er højst nødvendig, at der handles hurtig, maa vi paa en eller anden Maade se at faa Midler til at yde alle vore ikke-understøttelsesberettigede Arbejdsløse en mindre Hjælp. Kunde der f. Eks. ikke Landet over foreløbig organiseres *en frivillig Indsamling*, hvortil vi hver Maaned ydede et ugenlig Bidrag af 10—15—20 Øre, og disse Penge udelukkende anvendtes til Understøttelse af ledige Kolleger. Naar vi alle fik Forstaaelsen af, hvor meget godt vor lille Tiøre vilde udrette, tror jeg ikke ret mange Kolleger, hverken i København eller Provinserne, vilde holde sig tilbage, men alle som én yde deres lille Skærv.

Det er mit Haab, at d'Hrr. Medlemmer af de forskellige Styrelser vil stille sig velvillig overfor Tanken og yde deres værdifulde Assistance ved Realisationen af samme, enten det nu sker paa den ene eller den anden Maade.

Regering og Rigsdag har vist en stor Ligegyldighed overfor et saa vigtigt filantropisk Arbejde — den samme Ligegyldighed bør Danmarks Typografer ikke udvise.

Odense, den 26. Decbr. 1899. h.—p.

Den typ. Forening.

Fra 1. Januar 1900 er Kontingentet ifølge Beslutning af Delegeretmødet forhøjet med 15 Øre til Reservefonden. Det **ordinære** Kontingent er saaledes **1 Kr. 25 Øre** ugentlig. Men samtidig bortfalder det hidtil opkrævede **Ekstrakontingent** af 25 Øre ugentlig.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 17. Decbr. Dirigent F. K. Madsen og Sekretær O. Johansen.

1) Beretning fra Delegeretmødet aflagdes af Formanden og godkendtes uden Diskussion enstemmigt.

2) Indstilling af Redaktør til *Typ.-Tid.* Der blev fra alle Talere udtalt Anerkendelse af F. K. Madsens Virksomhed som Redaktør, og han indstilledes enstemmig. Da der skulde indstilles 2, foresloges Laur. Jensen, V. C. Berg og Kiefer; ved Afstemningen erholdt LAUR. JENSEN de fleste Stemmer; det vedtoges endvidere, at hvis Trykkerforeningen paa sin Generalforsamling indstillede en anden end Laur. Jensen, da betragtede man hans Indstilling som ikke sket.

3) Valg af Medlemmer til Voldgiftsretten. De hidtilværende Medlemmer, VILH. JØRGENSEN og N. P. NIELSEN, genvalgtes enstemmig. Til Suppleanter valgtes RÉNÉ-LASSEN og EMIL MØLLER.

Under Eventuelt var der en lang og interessant Diskussion om Arbejdsforholdene i de forskellige Blade; derefter henvistes til Styrelsen et Forslag om Godtgørelse til Voldgiftsrettens Medlemmer for Udgifter ved Møder. — VILH. JØRGENSEN fremdrog en Anmodning fra *Politikens* Sættere til ham om at nedlægge sit Mandat som Medlem af den nedsatte Kommission ang. Medhjælpspladserne ved Sættemaskinerne, da Personalet formente, at han nu ikke længer kunde røgte dette Hværv tilfredsstillende, efter at han havde tiltraadt Plads som Maskinsætter i *Politiken* og derved fik Sæde i Kommissionen sammen med sin Arbejdsgiver, Hr. Witzansky. Taleren erklærede, at han havde nægtet at imødekomme Anmodningen, da han vidste, at dette, at han sad i Kommissionen sammen med sin Arbejdsgiver, ikke vilde influere paa hans Bestræbelser for at naa det bedst mulige Resultat for Typograferne. Han fremdrog Spørgsmaalet paa Generalforsamlingen, fordi han, hvis de tilstedeværende ikke var enig med ham, naturligvis vilde nedlægge sit Hværv, for saa vidt Forsamlingen ønskede det. — Undtagen en enkelt var alle efterfølgende Talere enig med Jørgensen, og det blev fremhævet, at det tidligere mange Gange var sket, at en eller flere af Foreningens Tillidsmænd havde siddet i Kommissioner og lign. sammen med deres Principal, uden at man havde set noget forkert deri og uden at det havde haft uheldig Indflydelse paa deres Udtalelser eller Afstemning. — Spørgsmaalet om, hvorvidt Jørgensen skulde nedlægge sit Mandat, kom ikke til Afstemning, da noget saadant ikke begæredes. O. J.

Typografernes Stiftelser

afholdt Generalforsamling Onsdag den 6. Decbr. Kl. 9 Aften i Admiralgade 19. Dirigent: FASMER. Sekretær: V. BERGENHOLZ.

1. Formanden, Faktor ALB. CHRISTENSEN, aflagde Beretning og Regnskab, af hvilket fremgik, at Aaret havde givet et Overskud af 1214 Kr. 40 Øre. Medlemsantallet var 464 imod 441 i Fjor. Styrelsen havde ladet foretage Forandringer i Stiftelsens Bygninger til Sikring i Ildebrandstilfælde; Udgiften hertil vilde andrage ca. 1000 Kr. Han anbefalede Medlemmerne at agitere for Tilslutning. — Revisor VALD. AUENER ankede over Manglen af en Listeprotokol og anbefalede Regnskabets Godkendelse, hvilket enstemmigt vedtoges.

2 a. Styrelsens Forslag om Ændringer i Lovenes § 10 vedtoges med Underændringer af CARL MADSEN i følgende Form:

§ 10. Som Medlem optages enhver Principal eller Typograf i eller udenfor København samt Typografer, der er overgaaet i andre Stillinger. Medlemsbidraget er 10 Øre ugentlig. Overordentlige Bidragydere nævnes særlig i Aarsberetningen.

2 b. Styrelsens Forslag til Ændringer i § 11, ligeledes med Underændringer af CARL MADSEN, vedtoges saaledes, at Paragrafen kommer til at lyde:

§ 11. Bidraget indsendes kvartalsvis til Kassereren, enten direkte eller ved Inkassator, der lader medfølge en nøjagtig Navnefortegnelse over Medlemmerne med Vedføjelse af Bidragets Størrelse samt om Nogen har forandret Plads eller deslige. Medlemmerne i Trykkeriet er ansvarlige for de Inkassatoren leverede Bidrag.

3. Der tilstodes Lindberg en aarlig Huslejegodtgørelse af 150 Kr. (imod 100 Kr. tidligere), saaledes at Forhøjelsen beregnes fra 1. April 1899.

Efter en længere Diskussion mellem HALLENGREN som Indleder og d'Hrr. LAUR. JENSEN, O. JOHANSEN, FORMANDEN o. Fl. vedtoges et af LAUR. JENSEN stillet Forslag:

»Generalforsamlingen beslutter at anmode Styrelsen om at undersøge Fribeboernes Livsvilkaar og eventuelt inddrage Ekstrahjælpen for saadanne, der i Almindelighed har en ugentlig Indtægt af *over* 20 Kr.«

Derefter vedtoges det af Aarets løbende Indtægter at fordele mellem Fribeboerne et Beløb indtil 1426 Kr.

5. Til Kasserer og 2 Styrelsesmedlemmer indstilledes henholdsvis J. F. MØLLER, GUSTAV CLAUSEN og KR. JAKOBSEN.

6. Til Revisor opstilledes LAUR. JENSEN og til Revisorsuppleant BYNCK (19 St.) og AUGUST PETERSEN (7 St.)..

7. Eventuelt. O. JOHANSEN fremdrog en Notits i *Trykker-Tidende* angaaende Stiftelsens Viceværters Forhold til de Haandværkere, som har Arbejde i Entreprise for Stiftelsen, og han fremkaldte derved en særdeles animeret Diskussion, der endte med, at LAUR. JENSEN lovede at skaffe Beviser for sine Paastandes Korrekthed og at lade Resultatet bekendtgøre i *Trykker-Tidende*, som havde fremdraget Sagen.

Nær og fjærn.

Nyt Dagblad. Fra 1. Januar vil der i København udkomme et nyt politisk Dagblad under Titlen »*Samfundet*«. En af *Politikens* mangeaarige Medarbejdere, Hr. ALFRED IPSEN, skal være Bladets Redaktør. Efter Forlydende har O. C. Olsen overtaget Trykningen af *Samfundet*.

Typografernes Stiftelse. Ved det skriftlige Valg af Tillidsmænd var afgivet 156 Stemmesedler. Valgt blev til:

Kasserer J. F. MØLLER med 156 Stemmer, Styrelsesmedlemmer KR. JAKOBSEN (150) og GUST. CLAUSEN (149), Revisor LAUR. JENSEN 142 St., Revisorsuppleant BYNCH 99. (Aug. Petersen havde 53).

De kvindelige Trykkeriarbejdersker anvises fra Nytaar Plads fra Kontoret, Admiralgade 19,[1].

Juleaften. Hr. Bogtrykker LEISNER havde den smukke Tanke at invitere en 5—6 Rejsende til Gæst i sit Hjem Juleaften.

Jubilæum. Den 8. Januar 1900 kan Faktor ALB. BEHR i Thisted fejre 25-Aars-Dagen for sin Ankomst paa Thisted Amtsbogtrykkeri. B. er født i Haderslev 1855, og har lært paa *Dannevirkes* Bogtrykkeri; efter Læretidens Udløb arbejdede han en kort Tid i Kolding, hvorefter han rejste til Thisted i Plads paa det Jagd'ske Blad *Thy*. Da dette Blad kort efter gik ind, fik B. — 8. Januar 1875 — Arbejde paa *Thisted Amtsavis*, ved hvilken han siden uafbrudt har arbejdet. B. har mange Venner indenfor vor Forening og vil være særlig kendt af rejsende Kolleger, idet han i ca. 13 Aar har været Lokalformand. Ved Kammerraad Henr. Rasmussens Død overtog B. dennes Plads som Faktor paa Thisted Amtsbogtrykkeri, og herved har den typografiske Stand sikkert vundet. B. er Medlem af vor Organisation og har stadig staaet i vore Rækker. —mly—.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Præstø:* Præstø Folkeblad, Alb. S. Olsen. *Roskilde:* Roskilde Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Novbr. Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	5613.55	
Reservefonden	-	4531.00	
Begravelseskassen		18577.08	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	479.45	
			Kr. 29201.08
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14673.89	
Reservefondens do.	-	9777.66	
			- 24451.55
		Summa	Kr. 53652.63

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	360.00	
Porto og Telegrammer	-	26.42	
Snedkerregning	-	28.95	
En Postkvitteringsbog	-	0.50	
Beholdning i Begravelseskassen	-	18577.08	
do. i Reservefonden	-	4531.00	
do. i Hovedkassen	-	5221.89	
			Kr. 28745.84
Dansk Typografforbund:			
Overfartspenge til Det f. Dampskibsslsk.	Kr.	106.10	
Rejseudgifter og Diæter	-	341.60	
Telegrammer	-	7.54	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14673.89	
Reservefondens do.	-	9777.66	
			- 24906.79
		Summa	Kr. 53652.63

Kolding, d. 30. Novbr. 1899. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 17. December.

En Tillidsmand var bleven afskediget uden Opsigelse paa Grund af Hævdelsen af den gældende Tarif. Han bevilgedes i Henhold til Lovene Reserve- og Tillidsmandsunderstøttelse og det overlodes til Formanden og Næstformanden at ordne Sagen med vedkommende Principal. — En Bogtrykker havde antaget en Lærling udover det Antal, han i Følge Tarifen har Ret til; et Blad havde nægtet at betale en Cliché (Noder) som Sats; begge Sager besluttedes det at indanke for Voldgiftsretten. — Et Andragende fra Hjælpekassen »Privat« om at støtte den med

Tilgang af Medlemmer og et fra De samv. Fagforeninger om Hjælp til deres Juletræ toges til Efterretning. — Tilskudet til Bespisningen for arbejdsløse Typografer fastsattes til ½ Øre ugentlig pr. Medlem i Maanederne Novbr.—Marts. — En Skrivelse fra *Politikens* Sættere ang. V. Jørgensen toges — efter den paa Generalforsamlingen førte Diskussion — til Efterretning. — Et Medlem (Laur. Ebbesen) havde vist upassende Opførsel gentagne Gange i Foreningslokalet. Han idømtes et halvt Aars Karantæne og 1 Aars Udelukkelse fra Foreningslokalet. — To Portioner af Eibeschütz Legat gaves til P. Brusen og Ole Steffensen; en Portion af Rolfs Legat gaves til Taubers Enke for et halvt Aar. — Et Medlem bevilgedes 6 Kr. af Rolfs Legat til Anskaffelse af et Brokbaand. — Det vedtoges at sige Foreningens Lokale op til Fraflytning April Flyttedag. — Det tillodes Kassereren at anvise kvindel. Trykkeriarbejdere Pladser. — Udgiften til Medhjælpen i November havde andraget 20 Kr., som bevilgedes. O. J.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at alle Spørgsmaal vedrørende den københavnske Tarif sendes til Formanden, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3.

Ligeledes gøres Lokalformændene opmærksomme paa, at alle Meddelelser angaaende Af- og Tilgang sendes til Kasserer V. Bergenholz, Admiralgade 19, 1., og ikke til Redaktionen.

Regnskab

over Indsamlingen til arbejdsløse og trængende Typografer ved Juletid 1899.

Indsamlet indtil den 20. Decbr. 1899:

Ved Bergenholz	Kr.	2271.38
- Bynck	-	87.50
- Helmer	-	15.00
- Stephensen	-	81.60
Overskud fra Festen den 19. Novbr. 1899	-	497.77
	Kr.	2953.25

Indsamlingen er revideret af Undertegnede og Pengene fordelte til Foreningerne i Forhold til disses arbejdsløse og trængende.

For det smukke Resultat af Indsamlingen maa det være os tilladt paa de mange trængendes Vegne at bringe samtlige Bidragydere en hjærtelig Tak.

V. BERGENHOLZ. C. E. BYNCK. HELMER.
VALD. STEPHENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Til Inkassatorerne!

I Anledning af Regnskabsaarets Slutning er Kontoret aabent paa **Søndag** og **Mandag** (Nytaarsdag) fra 10—12. Man bedes som sædvanlig gøre sit yderste for, at der ingen Restancer findes.

I Følge Meddelelse fra **Sygekasse-Inspektøren** skulle Medlemmer, **der restere 6 Uger eller mere, udslettes af Sygekassen den 31. Decbr. 1899.**

V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. L.: Sætterlærl. Carl August Harald Meisler og Erik Rasmussens Hustru Jensine.

Tiltraadt: 1231 (Dsk. t. F.), Axel Petersen (Forposten) fra Rejse.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere *(efter Indsamlingens Slutning)* modtaget: Middelfart Lokalforening (Vestfyens Avis 4.00 og 2 Typografer paa Middelfart Avis 2.00) ialt 6.00, Frederikshavn Lokalf. 5.00, L. A. Jørgensens Bogtrykkeri 7.00, Aftenbladets Bogtr. (9 Medlemmer) 38.00, S. L. Møllers Bogtr. 4.00, Rasmussen & Olsens Bogtr. 1.00, A. Leisners Bogtr. 1.10, B. Lunos Bogtr. 4.50, Henningsens Bogtr. 3.00, Fenger 1.00, Fjeldsøes Bogtr. 6.00, Ludv. Jørgensens Bogtr. 13.00, ialt 89 Kr. 60 Øre. Ifølge Typ.-Tid. Nr. 51 var til 20. Decbr. indkommet ialt Kr. 2,953.25. Til Dato indkom saaledes Summa 3,042 Kr. 85 Øre.

Den 27. December 1899.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Paa Søndag og Mandag 10—12.*

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

Til samtlige Afdelinger er udsendt Skema til Medlemsfortegnelsen og Aarsberetning, som i udfyldt Stand bedes tilbagesendt senest den 8. Januar. Endvidere er udsendt Stemmesedler til Valg af Redaktør af *Typ.-Tid.* Stemmesedlerne sendes i udfyldt Stand til V. PETERSEN, Nybrogade 12, Københ. K., senest 2. Januar.

Kolding, den 26. Decbr. 1899.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Hobro: Maskinmester NIORD OLSEN.

Nyt Medlem: Køge, Elisabeth Andersen (Køge Avis).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Hobro, 1256, A. K. M. Schmidt.

Bortrejst: Hobro, 880, Paul Halse til Nykøbing M. i Pl. (Morsø Dagbl.). Odense, 237, Marinus Olsen til Esbjerg i Plads og 1064, Frederik Guldager Hansen til Slagelse (arbl.).

T. C. C. Begge Nytaarsdage Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.
Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Middag fra Kl. 12-6
samt **fuld Kost** anbefales Foreningens Medlemmer. Fredag og Lørdag Aften *varme Retter.*
Admiralgade 19, 1.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

BOGTRYKKERI-KALENDEREN 1898—1899.
DOBBELT-AARGANG.
PRIS 3 Kr. + FORSENDELSESOMKOSTNINGER. — BOGLADEPRIS 5 Kr.
INDHOLD: William Morris (med Portr. og 15 Illustr.); Nogle Reflektioner over en svensk Bogtrykkerfagskole, af Martius Truelsen; Om de Ulm'ske og de Augsburg'ske Træsnitbøgers kunstneriske Værdi (med 35 Illustr.); Tanker om det moderne Bogudstyr, af Wald. Zachrisson (med 21 Illustr.); Bøger og Mennesker, Causeri: Kunstneriske Afficher (med 8 Illustr.); Sættergrammatik, af Sven Linge; Vignetmaneren i Akcidenstrykningen, af Oskar L. Isacson (med 11 Satsprøver); Sven Linge (med Portræt); Bogtrykkerikalenderens Prisopgaver i 1897 og 1898—99 (med 4 Illustr.); Fortegnelse over Bog-, Akcidens- og Stentrykkerierne i Sverige, Norge, Danmark og Finland; Om forskelligt, af J. L. Lindberg; Uddrag af Posttakster m. m. m.; Illustrationer; Annoncer.
Bestillinger modtages i København hos
R. HELMER,
Hovedkommissionær for Danmark,
Absalonsgade 17. 4.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1899.

Aabent Brev 2, 3
A. Af Famulus 6, 34, 43, 52, 65
Afstemningsliste 89
Afstemningsresultat 66, 170, 196
Arbejdernes Læseselskab 176
Arbejderstævnet den 5. Juni 91
Arbejdsgiverne raser 111
Atter fremad 52
B. Af € 2, 14
Bemærkninger til Referatet fra Roskilde. Af P. Hvidtfeldt 64
Berigtigelser 93
Bespisningen 212
Bibliotheket 35, 160
Blandet Sats. Af O. J. 100
Bliver det til noget 103
Bliver Sundhedsbestemmelserne i Trykkerierne overholdt? Af Observator . . . 132
Boghandlermedhjælper-Foreningen. Af C. 162
Bort med Overarbejdet. Af 1205 67
Bundne Mandater. Af P. Hvidtfeldt . . 191
C. Af Fellow 38, 60
Da de Unge stævnede til Fest. Af Chr. Christensen 49
Dansk Typografforbund 1, 2, 17
— (Referat) 213, 214, 215, 216, 217
Dansk typ. Forening. (Anvisningskontoret.) Af P. Hvidtfeldt 81
Dansk typ. Forening i 1898. Af P. Hvidtfeldt 37, 43
Dansk typ. Forenings Anvisningskontor . 163
Dansk typ. Forenings Lokalformænd 133, 138, 146, 178, 185
De Arbejdsløses Antal 191
De Gamle i Stiftelserne. Af En fra 76 . 136
— Af Ferd. Stahrenberg, En fra 76 og Møller . . 140, 141
Delegeretmødet. Af Søren Hansen . . . 183
— Af A—Ø 184
— Af —E. —N. 188
— Af En Jyde 195
— 199, 203, 207
Den faglige Bevægelse 83
Den kroniske Blyforgiftnings Symptomer. Af Dr. B—n. 151
Den store Arbejdsstandsning 95
Den store Kamp sluttet 147
Den typ. Forening 220
Det kan ikke nægtes 14
Det lysner 128
Det sorte Stempel 115
Ekstrakontingentet. Af Ono 161
— Af Bøjle-Hansen 161, 179
— Af Ono 171
Ekstraordinært Kasseeftersyn 7, 173
En »human« Arbejdsgiver . . . 5, 6, 17, 18
»Enighedskamret« bristede 118
Enkekassen. Af X. 71
En lille god Gærning. Af J. S. 117
En mærkelig Optræden 38
En nobel Kollega 136
En rar Principal. Af Argus 26
En Redegørelse. Af Gutenbergkoret . . 68
— Af Politikens Sætterpersonale 212
En Skærsommernatsdrøm. Af Oldfux . . 92
En Tilhørers Indtryk fra Delegeretmødet. Af Argus II 211
Er det saa svært 6
Erklæring 64
Et Jammerskrig 199
Et lille Raad. Af Bille-Top 184
»Et nyt Eagblad« 59
Et Ord til de Unge 26
Et Pragtværk. Af Dunk 48
F. Af Svip 55
Fagskolen 52
Faneindvielse. Af Sonnenberg 80
Farlige Folk. Af V. B. 195
Festen for Lautherborn. Af T—n. . . . 152
Foreningslokalet og Bladsætterne. Af Bladsætter 180
Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer 39
Fra de Unges Fest 68
Fra Stiftelsen i Lille Istedgade. Af C. C. Petersen 144
Fra Sydamerika. Af V. C. Hansen . . . 79
Fra vore Sportsmænd 172
Funktionærvalget. Af L. 51
Første Maj-Demonstrationen 80
Første Maj — 8 Timers Arbejdsdag! . . 71
Første Rangs Kræfter 144
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg Lokalf. 31, 69, 73, 121, 180, 193
Aarhus Lokalf. 18, 61, 73, 121, 184, 193
Assens Lokalf. 196
Den typ. Forening 73, 112, 163, 201, 220
Den typ. Trykkerforening . . 11, 49, 60
Ekstraordinær Generalforsamling for D. t. F., D. t. Trykkerf. og Ny typ. Foren. 180, 188
Enkekassen 125
Esbjerg Lokalf. 173, 193
Fagskolen for Boghaandværk 6
Gutenbergkoret 22, 53, 137
Helsingør Lokalf. 193
Hillerød Lokalf. 181
Holbæk Lokalf. 113, 181, 188
Horsens Lokalf. 15, 61, 176, 181, 189, 217
Kolding Lokalf. 105, 185
Middelfart Lokalf. 128, 193
Nyborg Lokalf. 181
Nykøbing F. Lokalf. 193
Næstved Lokalf. 77, 137, 189
Odense Lokalf. 77, 105, 109, 128, 184, 193
Præstø Lokalf. 3, 73
Randers Lokalf. 22, 177, 188, 193, 217
Ringkøbing Lokalf. 196
Ringsted Lokalf. 177
Ringsted typ. Understøttelsesforening. 125
Roskilde Lokalforening 55, 68, 105, 117, 153, 193
Rudkøbing Lokalf. 193
Slagelse Lokalf. 188, 197
Svendborg Lokalf. 125
Typ. Cycleklub 189
Typografernes Sangforening 81, 121, 173
Typografernes Sportsklub 65, 177
Typografernes Stiftelser 221
Vejle Lokalf. 109, 121, 133, 177, 189, 217
Viborg Lokalf. 14, 72
Giv Agt, Kolleger! 193
Gutenberg-Fest i Aaret 1900. Af C. H. . 176
Gør din Pligt og krav din Ret. Af —m. —n. 33
Hovedbestyrelsen og Typ.-Tid. Af Thorv. Petersen 29, 33, 41
Hr. Bogtr. Langkjær. Af P. Lauritzen. . 18
Hr. Redaktør (Fra Næstved) 90
Humbug 123
Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse? Af Vilh. Wartenberg 203
Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse? Af h.—p. 220
Hvor bliver Kvinderne af? Af P. Hv. 13, 14
Hvorledes virker Tarifen? 5
Idylliske Forhold i Holstebro 79
Igen Typografernes Stiftelse. Af J. F. Møller 157
Indbydelse til Konkurrence i Akcidenssætning 209
Inkassatorer. Af Gutenberg 34
Jubilæet i Ringsted. Af X. 112
Jul 211
Juleuddelingen 209
Juleuddelingsfesten 189, 209
Kolding Avis 149
Kollegialitet blandt Principaler. Af X. & Co. 158
Kontingentforhøjelsen. Af A. Thomsen . 88
Kontingentforhøjelse. Af N. L. Petersen. 165
— Af Carl V. Christensen 165
— Af ÷ 168
— Af —n. 168
— Af s—n. 175

Kritiken 205
Kundgørelser:
Dansk typ. Forening 3, 14, 168
Dansk Typografforbund 5, 9, 13, 21, 29, 33, 37, 43, 51, 59, 72, 75, 79, 83, 87, 91, 115, 127, 131, 135, 143, 147, 148, 157, 161, 200, 203
Kvindelige Sættere. Af Inger Høyer-Nielsen 13
Kvinders og Børns Bespisning 152
Lidt Statistik. Af Jørgen Andreasen. . . 33
Ligegyldighed. Af P. Hvidtfeldt 187
Liv eller Død. Af Klinge 93
Lock-out'en 92
Lock-out'en omtalt i Nabolandene . . . 135
Lock-out'ens Ophør. 148
Lock-out'en udvides 91
Lock-out hos os? Af V. Bergenholz . . 108
Lock-out i Præstø Folkeblad . . 127, 139
Lock-out paa fjerde Maaned 143
Logis-Forholdet. Af Lokalform. 121
Lægemødet. Af V. Bergenholz 96
Lægerne 53, 56
Lærlinge. Af Dunk 124
Lærlingeforholdene i 70'erne og 90'erne. Af F. A. 103, 111
Lønbevægelsen i forsk. Fag 21
Lønforhøjelse. Af —z. 158
Lønninger og Centralisation. Af Gustav Clausen 120
Mestrenes Udsmidningslyst 115
»Nedværdigelse«. Af —r. —n. 200
Nytaar 219
Nyt Fagskrift 136
Om Signaturer. Af A. H. 168
Om Spyttebakker. Af Bille-Top 171
Opraab til Typograf-Lærlingene 35
Ottmar Mergenthaler 196
Overholdes Tarifen? 51
Pas paa Renligheden. Af Joh. Møller . . 21
Personen over Sagen. Af Jac. Christensen 196
— Af Kolleger i Esbjerg 200, 206
Provins-Typografernes Stilling til Lock-out'en. Af W. Jacobsen 128
Provins-Typografernes Stilling til Lock-out'en. Af P. Hvidtfeldt 135
Provins-Typografernes Stilling til Lock-out'en. Af En Bidragyder 140
Regnskaber:
Aarhus Lokalf. (Lock-out Regnskab) . 158
Dansk typ. Foren. og Dansk Typografforbund 28, 48, 69, 105, 117, 133, 159, 166, 167, 168, 178, 221
Den typ. Forening . . . 43, 81, 153, 154
Ekstraordinært Kasseeftersyn 66
Juleuddelingsfesten den 13. November 1898 7
Dansk typ. Forenings Indtægter og Udgifter fra 1. Juli til 31. Decbr. 1898 57
Maskeraden og Stiftelsesfesten 159
Samlet Regnskab over frivillige Bidrag til General-Lock-out'en 192
Indsamlingen til arbejdsløse og trængende Typografer ved Juletid . . . 222
Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skandinaviske Lande . 56
Vejle Lokalf. (Lock-out-Regnskab) . . 173
Rejs ud! Af C. 144
Replik. Af C. Worm 89
Roskilde-Sagen. Af P. Hvidtfeldt 72
»Røde Hunde.« Af P. Hvidtfeldt. . . . 84
Samfundsulykken 99
Simulans. Af V. Bergenholz 84
— Af V. Réné-Lassen. . . . 75, 92
Skal Enkekassen atter aabnes for alle Typografer. Af O. J. 30
S. K. Johansen. Af X. 107
Slutter Lock-out'en? 131
Sommer. Af Dunk 128
Sommerferier. Af Chr. Christensen . . . 172
Sparsommelighed er en—! Af Argus . . 72
Sport for Typografer. Af Norman Bryn 201
Sportsklubbens Sommersæson 77
Spørgsmaal og Svar. 194
Stereotypiens Nytte 120
Stiftelsesfesten 96
— Af Niels Hansen. 109
Stille Tilfredshed. Af Gutenberg 72
Stor Staahej. Af Laur. Jensen 15
Strejke i Rumænien. Af C. H. . . . 47, 65
Styrelsen og Lægerne. Af C. L. P. . . 76
Styrelsesmøder:
Dansk typ. Forretningsudv. 7, 8, 19, 23, 24, 31, 36, 41, 53, 61, 69, 78, 86, 106, 114, 118, 133, 153, 173, 181, 185, 189, 198, 202, 209, 217
Dansk typ. Foren.s Hovedbestyrelse 9, 10
Den typ. Forening 12, 23, 36, 41, 53, 61, 69, 74, 82, 94, 102, 113, 130, 138, 142, 160, 170, 177, 186, 197, 210, 221
Forbundsstyrelsesmøde (ekstraord.) 69, 150
— (ordinært). . . 168
Fællesmøder mellem Styrelserne for Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk typ. Forening, Mandag den 2. Januar 7
Fællesmøde mell. Styrelserne for Den typ. Forening og Ny typ. Forening 150
Støt Væverne. 9
Støv i Kasserne 25
Sundhedsbestemmelserne 179
Sundhedspolitiets Undersøgelse af Trykkerierne. Af Warheit 116
Sygehistorien. Af Chr. Worm 75
Sygekassens Aarsberetning 85
Sættemaskinen 205
Sættemaskiner i 2-Øres Bladene. Af R. 192
Sætter-Trykker. Af Ono. 191
Tarifen 1, 11
— Af Vilh. Jørgensen 180
Tarifens Forstaaelse. Af Vilh. Jørgensen 63
Tarifforbedring? Fr. Strudts 64
Til »En fra 76«! Af En gammel Beboer 155
Tilgang frabedes! 195
Tilgangen til Aabenraa aabnet igen . . 204
Til Generalforsamling. Af —l—n . . . 183
Til General-Lock-out'en 97, 100, 109, 113, 116, 120, 125, 129, 132, 137, 141, 145, 149, 155, 159
Til Hr. Réné-Lassen og C. L. P. Af Bille-Top 85
Til Overvejelse. Af Th. Bertelsen . . . 205
— Af M. Hansen 17
— Af N. L. Petersen . . 157
— Af H. X. 200
30,000 Arbejdere paa Gaden 87
60-aarigt Jubilæum. Af L.×M. 143
??? Af Ego 30
Trykkernes »eget« Blad 59
Typografernes Cykleklub 93
Typografernes daarlige Leben. Af Artisan 76
Typografernes Karneval 30
Typografernes Sangforening 145
Typografernes Stiftelse. Af J. F. Møller 76
— 102, 104
Ulykkesforsikringsloven og Typograferne. Af John 139
Ved Aarsskiftet. Af C. S. P. 219
Voldgiftsret Nr. 2. 48
Voldgiftsretten 88, 112, 124, 127, 131, 148, 152, 162, 188, 196
Vore Administrations-Udgifter. Af L. Jacobsen 67
Vore egne Sportsmænd. Af Chr. Christensen 34
Vore Maskerader. Af Niels Hansen. . . 158
Vore Regnskaber. Af Piquard 99
Vore Regnskaber og Finanser. Af Ulrik Petersen. 103
Vor Organisation. Af ÷ 22
Vor Sygekasse. Af Mikkel 88

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 5 JANUAR 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Det ordinære Kontingent til Reservefonden er herefter 25 Øre ugenlig pr. Medlem, og samtidigt hermed ophører det i sin Tid vedtagne Ekstrakontingent. Forøvrigt henledes Opmærksomheden paa det til Afdelingerne omsendte Cirkulæres Indhold.

Ved den foretagne Afstemning er F. K. MADSEN valgt til Redaktør af Typograf-Tidende med 611 Stemmer. Paa Réné-Lassen faldt der 240 Stemmer. Der var ialt afgivet 857 St., hvoraf 6 Stemmesedler var blanke.

Den 4. Januar 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Hvorfor er der saa megen Brystsyge blandt Sætterne?

Af H. BILLE-TOP.

DER skal flere Ting til, for at man skal blive brystsyg. For det *første* skal man være paa et Sted, hvor der er livskraftige Tuberkelbaciller. De er nemlig ikke allestedsnærværende, danser ikke om i Luften som det lette Støv i Solstraalerne eller suser En om Ørerne som Kuglerne i et Slag. Det er saaledes ikke lykkedes ved de fineste Metoder, der staa til vor Raadighed, at paavise levende Tuberkelbaciller paa Gaderne, i mange Værelser og Jærnbanevogne, hvor Brystsyge i Forbigaaende har havt deres Gang, ja endog ikke i mange Stuer i Brystsyge-Hospitaler, hvor der herskede Renlighed og hvor de syge *kun* spyttede i Krus, trods de flere Tusinde Millioner Baciller, en enkelt Brystsyg kan ophoste i *et* Døgn. Derimod paavises de med Lethed i Værelsets Støv hos Brystsyge, som er urenlige og derfor ofte spytter i Lommetørklæder, ved Siden af Spyttebakkerne eller paa Gulvet. *Disse* sidste maa derfor anses som de fornemste Smittekilder, og i disses nærmeste Omkreds indledes en af Livets alvorligste Tragedier, da en Spredning ved Indtørring og Forstøvning af tuberkuløse Menneskers og Dyrs Urin, Ekskrementer, Saarmaterie og Mælk næppe spiller nogen større Rolle paa Grund af, at man ikke omgaas saa letsindigt dermed, og da Bacillerne ikke kunne formere sig i den fri Natur, saaledes, at *enhver* Bacil, man faar i sig, *direkte* stammer fra et Menneske eller Dyr.

For det *andet* skal disse Baciller paa en eller anden Maade komme i Indaandingsluften. Nemmest sker dette ved de meget fine og meget lette Spytdraaber, der udslynges ved Hoste med aaben Mund og uden Haanden for Munden. Noget vanskeligere sker det ved, at indtørrede, bacilholdige og ved Fodtrin o. l. pulveriserede Stoffer, som f. Eks. Spyt, rejses i Vejret ved stærkere Bevægelser i Luften eller ved Rystelser af Gulvet osv., hvor de har sat sig. Dette Pulver er nemlig i Almindelighed temmelig grovt og tungt, da indtørret Spyt endog i en Morter vanskeligt kan *fint* pulveriseres paa Grund af sin Klæbrighed. Ved simpel Fordampning af Spyt o. lign. kan absolut ingen Bacille komme op i Luften.

For det *tredje* maa Bacilstøvet ikke afsætte sig i Menneskets Næse, Svælg, Strube eller Luftrør, hvad det forholdsvis nemt gør paa Grund af sin Tyngde, Luftvejenes Længde, Bugtethed, ringe Vidde og Fugtighed. Herfra kan det nemlig atter opbringes ved Nysen, Hoste o. lign. Det skal ved en kraftig Indaanding føres lige op i Lungespidserne, hvor Brystsygen altid begynder hos Voksne, og Lungen skal, for at disse langsomtvoksende Snyltere skal kunne trives, være modtagelig; Mennesket skal være svagt, slapt, sygeligt. I en kraftig Mandslunge sker dette ikke, da Bacillerne her uskadeliggøres paa forskellig Vis og udskilles ad andre Veje.

I det følgende skal vi se, hvilke de Momenter er, der betinger den *særlige* Modtagelighed og den *større* Smittechance hos Typograferne, og som modvirker disses særlig *gunstige* Forhold, nemlig deres gode Gage, deres forholdsvis korte Arbejdstid og deres højere Intelligens og Oplysning.

Der er for det første **Blyet.** Dr. Benzon har i dette Blads Nr. 37, 1899, vist, hvor galt det *kan* gaa. De udtalte Tilfælde af Blyforgiftning er dog sjældne nutildags; derimod er de lette ikke saa ualmindelige, og mange »rheumatiske« og »Gigtsmerter«, megen Mavekatar og Blodmangel er vist ikke andet end eller dog for en stor Del lettere, maskerede Blyforgiftninger. Thi Sætterne staa stadig under Blyets Paavirkning. Paa min Ronde sammen med Hr. Kasserer Bergenholz paa københavnske Officiner, fik jeg altid Blysmag i Munden, uagtet jeg ikke havde ført Haanden til Munden, og mine Briller blev altid belagt med et tykt Lag Støv. Luften indeholdt altsaa svævende Blystøv. Foruden ved Indaanding indføres der ikke saa lidt Blystøv i Munden ved, at Mad og Flasker gemmes i og under Pultene paa Grund af Mangelen paa Spisestuer og Madskabe, ved at man lægger sin »Snadde« eller Cigar fra sig paa Pultene, hvorved Mundstykket bliver blystøvet, og ved at man maaske ikke vasker ordentlig Hænder, Læber og Skæg før Maaltiderne, ja maaske i Strippen, naar det er Frostvejr, og bruger Bukseskrævet til Haandklæde, naar intet andet Haandklæde haves. — Men Blyet har en endnu mere skæbnesvanger Virkning! Det svækker Legemet og bereder Vejen for Sygdommene, saaledes som man vil kunne se det af en lille Opsats i dette Blads Nr. 43, 1898, om Børnedødeligheden et Sted i Tyskland hos Familier, der drive Hjemmeindustri med blyholdige Varer.

For det andet er der **Nattearbejdet.** Dette virker nedbrydende ved, at Søvnen om Dagen ikke er saa uforstyrret og forfriskende, ved uheldige Spisetider, ved Mangelen paa Dagslys og ved det kunstige Lys. Dette sidste, naar undtages elektrisk Lys og Gasglødelys, heder og forurenser Luften, og Mangelen paa Dagslys slapper Organismen ved at hæmme Stofskiftet, saaledes som man f. Eks. har iagttaget det hos Polarfolkene, hvis Blod er daarligere under den 6 Maaneder lange Polarnat end under Polardagen.

For det tredje er der **Arbejdsstillingen.** Derved, at venstre Arm med Vinkelhagen holdes bøjet, ubevægelig ind til Brystkassen, bruges hovedsagelig højre Lunge, og venstre Lunge holdes temmelig stille, hvorved den udluftes daarligt, faar en svagere Blodcirkulation og bliver mindre modstandsdygtig, saa at mulig indtrængende Baciller i Ro og Mag vil kunne sætte Bo.

For det fjerde er der **Stuearbejdet.** Alle Fagstatistiker vise, at Brystsygen i det hele er hyppigere hos Stuearbejdere end hos Friluftsarbejdere, selv om disse sidste staa paa et langt lavere socialt Niveau end de første. De skadelige Principper her er den indespærrede Luft, høje og vekslende Temperaturer og lign., men især de større Chancer for Smitte. Thi det har Statistiken ogsaa vist, at jo nærmere Folk lever paa hinanden, desto rigeligere Brystsyge, selv under ellers ganske ens Forhold. En Brystsyg paa et Sætteri er en Fare ikke blot for sine Gade- og Næsegesponer, naar han ikke gør sin Pligt, men ogsaa for hele Stuen i Maaneder efter, at han har forladt den, hvis der ikke finder en gennemført Renlighed Sted. I den fri Luft er Faren mindre; Solen og Dagslyset dræber og svækker en Del af Smitstoffet, Regnen skyller en Del bort, Resten dør en langsom Død af Mangel paa Næring, hvis den ikke er saa heldig at slippe ind i et modtageligt Menneske eller Dyr, og man arbejder ikke saa nær paa hinanden.

Saa har man endelig tilskrevet Brystsygens Hyppighed blandt Sætterne det, at Faget fortrinsvis søges af **svagelige** Folk i den fejlagtige Tro, at det er et særligt let Arbejde. Jeg skal ikke sige noget bestemt herom, men efter mit Skøn synes dette ikke at holde Stik.

Dette er i korte Træk, saavidt jeg kan skønne, de særlige Momenter, der virker paa Sætterne. Hvad angaar deres Afhjælpning, da fremgaar den af det anførte.

Undgaa Blyet, driv Sport og Gymnastik, opdrag Dem selv og de brystsyge til at bruge Spyttebakker og at hoste paa en passende Maade, sørg for gode Officiner og sunde og rolige Boliger, lev efter Sundhedens Love og vær kort sagt det Foregangsfag, De er, hvorfra den sanitære Bevægelse skal spredes ud og ned til de andre Haandens Arbejdere.

Politikens Personales Redegørelse

i Nr. 51 af *Typ.-Tid.* tvinger mig til at fremkomme med et Svar, ikke fordi jeg derved tror at kunne overbevise d'Hrr. om deres Vildfarelse, thi de lader sig *for Tiden* næppe overbevise om nogetsomhelst, men kun fordi jeg overfor Organisationens Medlemmer ønsker at klargøre *mit* Standpunkt til det af d'Hrr. rejste Spørgsmaal: At jeg skulde nedlægge mit Mandat som Medlem af Kommissionen, der skulde søge at faa ordnet *Medhjælper*spørgsmaalet.

Denne Sag blev fremdraget paa et Personalemøde, som blev afholdt forrige Fredag, og her svarede jeg straks d'Hrr., at jeg ikke kunde indlade mig herpaa, da det ikke var *Politikens* Personale, der havde valgt mig til dette Tillidshverv, men derimod *de tre Organisationers Medlemmer;* dog erklærede jeg mig villig til at nedlægge Mandatet, naar Den typ. Forenings Styrelse tilraadede mig at foretage dette Skridt og derved paatage sig Ansvaret herfor.

D'Hrr. skriver, at jeg ikke mere ser saa uhildet paa Sagen som før, fordi jeg har søgt og faaet en *Maskinsætterplads* hos en af de Principaler, jeg sidder i Kommissionen sammen med. Men med hvad Ret tillægger Kollegerne i *Politiken* mig den lave Tænkemaade, at jeg af denne Grund skulde foretage noget ukollegialt? Hvorfor stadig denne Mistænkeliggørelse overfor Organisationens Tillidsmænd? I henved et Aar har jeg jo siddet i Voldgiftsretten sammen med min forrige Principal, Hr. Hannover, og jeg tror ikke, at der herfra kan bebrejdes mig noget. Ved saadanne Lejligheder gælder det dog ikke *Personen,* men derimod *Sagen,* og det har for mig altid været det vigtigste, og vil fremdeles være det, at naa det bedste Resultat til Gavn for hele Organisationen. Det er mig saa knusende ligegyldig, om den, jeg forhandler med, er min Principal eller ej, jeg frembærer *min* Mening paa *min* Maade og jeg gør det lige frit, hvad enten det er overfor en hvilkensomhelst af Kommissionens Medlemmer eller overfor mine Kolleger i *Politiken,* thi jeg agter ikke at staa Skoleret for nogen af Parterne. Jeg staar til Ansvar for mine Handlinger indenfor denne Kommission overfor den kommende Fælles-Generalforsamling, og i Fald jeg her skulde komme til at indtage noget Særstandpunkt, da skal enhver snart blive overbevist om, at dette ikke er dikteret af egoistiske Grunde.

Jeg kan overhovedet ikke forstaa, hvorfor jeg ikke skulde kunne se uhildet paa *Medhjælperspørgsmaalet,* fordi jeg har erholdt Plads som *Maskinsætter;* det er jo to forskellige Beskæftigelser. Kommissionens Opgave er at ordne førstnævnte Spørgsmaal og har ingen Bemyndigelse til at røre ved noget andet. Netop fordi jeg er kommen i denne Plads, vil jeg med nogen Berettigelse kunne tale med om det foreliggende Spørgsmaal.

I Fald jeg havde fulgt *Politikens* Personales Opfordring om at nedlægge mit Mandat, da forekommer det mig, at Kollegerne med Rette kunde have sagt, at jeg ikke turde forhandle med min Principal og at jeg var »*fedtet*« i min Optræden.

Saa vidt mig bekendt har ingen af de 3 Organisationers Styrelser fundet nogen Anledning til at skulde følge Opfordringen om Mandatnedlæggelsen.

Naar d'Hrr. i deres Redegørelse udtaler, at jeg paa den sidst afholdte Generalforsamling i Den typ. Forening benyttede Lejligheden til at rette et Angreb paa *Politikens Personale,* fordi der arbejdes under en Specialtarif, da er dette *Usandhed.* Jeg omtalte ikke en eneste af nævnte Personale og rettede heller intet Angreb paa *deres* Specialtarif, thi jeg kender ikke et eneste Ord i denne. Jeg har overfor et Par af Kollegerne i *Politiken* forklaret *Tarifens* Betydning m. H. t. forskellige Godtgørelser, men har intet haft at gøre med Affattelsen af deres Specialtarif. Jeg var ikke en Gang den, der rejste dette Spørgsmaal paa Generalforsamlingen, men deltog i Diskussionen om *Specialtarifer i al Almindelighed,* som jeg fandt forkastelige, naar disse gik ud paa at forandre paa de tarifmæssig bestaaende Priser, thi da kunde man ikke kalde disse for *lokale* Tarifer. VILH. E. JØRGENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling i »Boulanger«, Mandag den 18. Decbr. Kl. 8. Til Dirigent valgtes J. C. JENSEN og til Sekretær A. MICHELSEN.

Til Punkt 1, Beretning fra Delegeretmødet, havde Form. for Den typ. Forening, P. LAURITZEN, anmodet Foreningen om at være tilstede; efter at nogle Talere havde haft Ordet, vedtoges det at give Tilladelsen. — FORM. (Laur. Jensen) havde derefter Ordet til Beretningen, og efter at have budt P. Lauritzen velkommen, udtalte han sig nærmere om sin Artikel i *Trykker-Tidendes* sidste Nummer. Denne Artikel havde vakt en vis Bevægelse indenfor Sætternes Kreds, fordi man troede, at det nu skulde være helt forbi med Samarbejdet, hvilket jo ikke var Meningen. Taleren ansaa Artiklen for fuldt berettiget og var glad over at Hr. Lauritzen var kommet tilstede for at angribe ham, fordi han derved kunde faa Lejlighed til at bevise, at Artiklen kun fremdrog Sandheden, og ikke en Smule mere. At dens Form var en Smule skarp, var en nødvendig Følge af Sætternes hele Optræden overfor os paa Delegeretmødet; det kunde ikke nytte at tage paa de Folk med Glacéhandsker, naar de tog paa os med Jærnhænder. Faktisk var alle vore Forslag slaaet ned, selv det uskyldige om et Redaktionsudvalg, der anbefaledes af Redaktøren. Det angaaende Reservefonden vedtagne Forslag, der fastsætter Bidraget til 25 Øre pr. Medlem, vilde ikke i væsentlig Grad styrke denne Krigskasse, idet ikke alene Strejkebidrag, men ogsaa *Typ.-Tid.s* Udgivelse skulde bekostes af denne. Vort Forslag, der virkelig vilde have styrket Krigskassen, betegnede man som en »Paradehest«, hvilket man skylder det Bevis for, at det var. Delegeretmødet var jo fra først af sammenkaldt for at slaa vort Blad ihjæl, hvilket beviser, at man dog har tillagt det nogen Betydning; det var mærkeligt, at Forbundsstyrelsens Formand glemte at nævne vore Bidrag til Lock-out'en, skøndt disse var forholdsvis ligesaa store som Den typ. Forenings og betydelig større end Dansk typ. Forenings. Man havde bebrejdet Taleren hans Udtalelser om at Provisorismen havde sejret paa Delegeretmødet, skøndt det var faktisk, at Forbundets Rejsende havde brugt betydeligt mere i Diæter end Lovene hjemler ham Ret til, og uden at han i rette Tid havde givet Forbundsstyrelsen nogen Meddelelse om, at han ikke kunde klare sig med de 6 Kroner om Dagen; denne Besked fik Forbundsstyrelsen først henimod Rejsens Slutning. Naar Delegeretmødet efter først at have forkastet Forslaget om 8 Kr. om Dagen i Diæter, straks efter bevilgede Hr. Hvidtfeldt de Penge, der var tagne provisorisk, og endda 1/8 mere, saa havde faktisk Provisorismen sejret og Talerens journalistiske Sidehug var fuldt berettiget. Talerens Bemærkninger om et Trykkerforbund var fremkommet for at varsko Sætterne om, at det var nødvendigt at tage Hensyn til Trykkerne og deres Krav, dersom man ønskede at holde sammen paa Forbundet. Hr. Lauritzens Nærværelse var os et Bevis paa, at den omtalte Artikel havde gjort den tilsigtede Virkning. — P. LAURITZEN maatte takke Forsamlingen fordi han havde faaet Lov til at være til Stede, ligeledes maatte han takke Formanden for at han havde talt rent ud af Posen. Taleren hævdede, at det var med Urette, naar Trykkerne troede, at Sætterne vilde »æde« dem. Naar man sad i en Forbundsstyrelse, maatte man se bort fra at man var Form. for en enkelt Forening; der kunde maaske ligge nogen Berettigelse i de Klager, der var kommet over. at Trykkerfs. Forslag vare nedslagtede, men d'Herrer maatte endelig ikke tro, det var fordi det kom fra Trykkerforeningen. Man maatte tage

Hensyn til hele Landet, f. Eks. til Provinserne, hvor der stod Masser af Kolleger paa 17 Kr. Man skulde heller ikke tage de Udtalelser, der vare faldne fra de enkelte Delegerede, for bogstavelige. Meningen er jo dog at vi skal følges ad. Forbundsbestyrelsens Forslag om de 8 Kr. pr. Dag blev jo ogsaa forkastet. Angaaende Trykkerfs. Forslag om et Red.-Udvalg maatte Taleren pointere, at vi havde Beviser paa, hvad Red.-Udvalget havde udført i tidligere Tider. Regnskabet burde være saa simpelt som muligt. Hvidtfeldt havde selvfølgelig begaaet en Urigtighed ved ikke straks at underrette Forbundsstyrelsen om at han ikke kunde klare sig med de 6 Kr. pr. Dag. Taleren troede ikke Trykkerf. vilde bære sig anderledes ad over for sin Formand og troede nok at Laur. Jensen havde gjort mere ondt end godt med sin Artikel; man burde aldrig vildlede, men retlede Medlemmerne. Taleren protesterede imod, at Sætterne havde »nedslagtet« noget, man burde se paa det hele, ikke paa de lokale Forhold. Vi var dog ikke kommet saa vidt, at der kunde ventes et Brud, ligesom Laur. Jensen ikke burde have angrebet Hovedkassereren i sin lille Notits. De to Bestyrelser var dog en Gang blevne enige om ikke at angribe hinanden, da det laa i begge Foreningers Interesse ikke at vække Splid, men det havde Trykkerf. ikke fulgt. Taleren haabede ikke vi i Fremtiden skulde diskutere paa den Maade, ligesom han bad Medlemmerne om endelig ikke at lave nogen Splittelse, da Sætterne aldeles ikke vilde Trykkerf. til Livs; han haabede, at Medl. vilde tro ham, naar han stod her og sagde det; man nærmede sig absolut mere til hinanden ad Fordragelighedens Vej. Tal. takkede Medl. for den Opmærksomhed, hvormed de havde hørt hans Foredrag. — FORMANDEN kunde kun udtale sin Tilfredshed med den Maade, Diskussionen førtes paa. Taleren mente ikke at have angrebet Personer uden højst nødvendig; fordi han en Gang imellem af saglige Hensyn angreb F. K. Madsen, var de dog gode Venner; naar Sætterne ikke havde svaret paa adskillige Artikler, var det simpelt hen af den Grund, at man vilde tie os og vort Blad ihjel. Han havde ganske vist ironiseret over adskillige Forhold, men den Slags Ting burde frem i et Blad, ellers kom de jo aldrig frem. Lauritzen havde bemærket, at Tal. gærne var i Opposition; dette syntes han maatte betragtes som en Ros for ham. Der syntes dog stadig at være noget bagved hvad der blev lavet overfor Trykkerf. Tal. syntes, at paa den Vogn, der kaldes Organisationen, havde dog hvert Hjul sit at bære, og at Tal. skulde have sænket Niveauet i vort Blad, som Lauritzen havde sagt, var aldeles ikke bevist. Han havde bevist, at Delegeretmødet havde givet Provisorismen sin Tilslutning og bestred, at Artiklen havde været ondartet, men kun et »Varsko« i Tide, for at Sætterne ikke skulde tro vi vilde følge dem gennem tykt og tyndt. Angaaende Notitsen om, at Hovedkassereren kunde være sparet for at rejse over og spise Frokost om Søndagen, bemærkede Taleren, at det aldeles ikke var Meningen at fornærme Kassereren, men kun ved et drastigt Eksempel at vise, hvor forkert Administrationen var ordnet. Der var ingen Mening i først den anden Dag at sende Diæterne ind til de Delegerede; der var bevislig flere af dem, der gik første Dags Aften uden at have Penge, fordi de af deres egne knappe Indtægter havde maattet udrede Rejseomkostninger. — STEPHENSEN oplyste, at Foreningen altid havde holdt sig Lovene efterrettelige ved Indsendelse af Regnskabet, idet dette i Følge Lovene hidtil havde skullet opgøres og indsendes halvaarligt. — CARL HANSEN beklagede meget Artiklens Fremkomst, da han mente den kunde sætte ondt Blod. — LAURITZEN kunde rose Laur. Jensen som en god Skribent, naar han bare kunde holde sin Pen lidt i Tømme. Tal. skal til enhver Tid i Forbundsstyrelsen tage Hensyn til de Forslag, der kommer fra Trykkerne, naar de er berettigede; men man maatte stadig tage Hensyn til Provinserne. Hvorfor Trykkerf.s Bidrag ikke var blevet nævnt i Vict. Petersens Beretning, var ingen Forglemmelse, men Summerne var kun blevet fremdraget for at vise Forskellen mellem København og Provinserne. Det gjaldt nu kun at arbejde godt sammen. — TOFT omtalte, hvorledes Sætterne ikke altid havde taget saa fint paa Trykkerne, og henviste i saa Henseende til deres Tvang overfor Hjælpekassen. — MICHELSEN med flere Talere mente ikke at kunde give Carl Hansen Ret i hans Paatale af Artiklen; det var tværtimod godt den var kommen frem i det sidste Nr. af vort Blad, hvilket Sætterne nu havde tvunget os til at trække tilbage. Laur. Jensens Udtalelser vare berettigede. — TORP havde straks paa Delegeretmødet set at Trykkerne skulle forbigaas; Trykkerne havde givet en Tredjedel mere til Lockout'en end Dansk typ. Forening. Det havde været rigtigst, hvis Hr. Lauritzen havde oplyst paa Delegeretmødet, at Pengene til Hvidtfeldt var taget af Kassen. — J. C. JENSEN drog en Sammenligning mellem Laur. Jensen og F. K. Madsen, og udtalte derefter, at taktiske Hensyn burde have bevirket at dog nogle af vore Forslag var gaaet igennem. Det, der havde sat mest ondt Blod, var den Maade Sætterne havde modtaget hele Bladsagen paa; thi hele den Maade, paa hvilken vi havde startet vor Blad, viste tydelig, at det kun skulde være en Kampfælle ved Siden af *Typ.-Tid.* Københavnerne havde holdt deres Haand for meget over d'Herrer paa 17 Kr.s Lønninger, thi vort radikale Forslag skulde jo netop hjælpe disse lave Lønninger i Vejret, og det var aldeles ingen »Paradehest«, da Foreningen indenfor sin egen Ramme havde tænkt paa at hæve Kontingentet. Trykkerne er et Fag for sig, og kan ogsaa arbejde alene, men vi vil følge Sætterne saa langt som muligt. — OSKAR HANSEN kunde ikke forstaa, at et Medlem kunde staa op og angribe vor Formand, uden at være paavirket udefra. — JENS LARSEN mente Artiklen kun var kommen frem af Interesse for Sagen og omtalte Hvidtfeldts Forhold. Hvidtfeldt havde dog faaet et Mistillidsvotum, men Tal. havde dog ikke kunnet gaa med til at Manden selv skulde betale sin Rejse. — FORM. takkede sluttelig Hr. Lauritzen, og udtalte som sin Anskuelse, at ikke noget af det, Taleren havde skrevet, var blevet afkræftet; han vilde indrømme, at han maaske havde været lidt for kras, men det var bedre end at være »ulden«. Taleren havde ikke villet sprænge Organisationen og haabede heller ikke nogen vilde forsøge derpaa før alle Midler var forsøgte uden Resultat.

Punkt 2. Valg af en Kandidat til Redaktørposten. — FORMANDEN ønskede ikke for Tiden at blive valgt til Redaktør, da han ikke vilde staa med en Klods om Benet; bad derfor Medlemmer om ikke at opstille ham. *Typ.-Tid.* burde være et virkeligt Fagblad og ikke et politisk Ugeblad. — J. C. JENSEN stillede følgende Resolution: »Generalforsamlingen vedtager, at Den typ. Trykkerforening for Tiden ikke ønsker at akceptere Den typ. Forenings Forslag om at opstille Trykkerforeningens Formand, Laur. Jensen, som Redaktør af *Typ.-Tid.*, men opstiller Johan Møller af Den typ. Forening. Resolutionen vedtoges enstemmig.

Punkt 3. Valg af et Medlem og en Suppleant til Voldgifsretten. — Valgt blev TORP som fast Medlem og VILH. JENSEN som Suppleant.

Punkt 4. Eventuelt. — TORP bad Medl. agitere for Tilsutning til Enkekassen og CHRISTOFFERSEN ankede over Medlemmernes Lyst til at restere, hvilket FORM. lovede at tage sig af. Generalforsaml. hævet.

A. M.

Arbejdsanvisning for Punkterersker.

For at afhjælpe et Savn, der til Tider har været endog meget generende, er der fra 1. Januar 1900 aabnet Arbejdsanvisning for Punkterersker i Den typografiske Forenings Lokaler, Admiralgade 19, 1. **Ledige** Punkterersker og Paalæggersker bedes **straks** henvende sig til Kasserer Bergenholz sammesteds, der af Styrelsen er bleven bemyndiget til at aabne Anvisningen. D'Hrr. Sættere og Trykkere anmodes om at publicere nærværende Meddelelse for de i Bogtrykkerierne arbejdende Punkterersker, som — hvad enten de tilhører Foreningen eller ikke — **alle** kunne søge Plads gennem Kontoret, naar de afskediges.

Nær og fjærn.

Fagskolen for Boghaandværk aabnede i Søndags sine nye Lokaler i Kunstindustrimusæet med en lille Højtidelighed. Formanden, Hr. Xylograf HENDRIKSEN, bød Velkommen og mindede om, at det var 7 Aar siden at Skolen begyndte sin Virksomhed i de smaa Lokaler oppe ved Nørrevold, og manede alle Skolens Venner til ikke at svigte, men vedblive med at vise Interesse for det Maal, Fagskolen havde sat sig. Efter at have omtalt at Skolens Inspektør, Arkitekt VILH. BRUUN, nu trak sig tilbage og takket ham for sin Virksomhed, rettede Hr. Hendriksen en Tak til Kunstindustrimusæets Bestyrelse for udvist Liberalitet ved Indretningen af Skolens Lokaler og udbragte til Slut et »Leve Fagskolen«, som besvaredes med Hurraraab. En af Skolens tidligere Elever, CHR. CHRISTENSEN, takkede paa Elevernes Vegne for alt, hvad Skolen og dens Ledelse havde ydet, og Trykkeribestyrer P. CHRISTENSEN udbragte til Slutning et Leve for Hr. Hendriksen og takkede ham for den Ihærdighed og Offervillighed, han havde vist ved at hellige Fagskolen meget af sin Tid.

Lokalerne er rummelige og lyse. Gennem en bred Korridor, hvori Eleverne anbringer deres Tøj, kommer man først til en stor Tegnestue, derefter til Bogbindernes Arbejdsstuer og i den tilstødende Fløj til Trykkernes og Sætternes. I et lille Lokale ved Siden af foregaar Sprogundervisningen. Der er elektrisk Lys, Centralvarme og last not least — W. C.

Vi ønsker Skolen til Lykke.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening har vedtaget at slutte sig til Dansk Typografforbund paa de af det ekstraordinære Delegeretmøde vedtagne Betingelser.

Vi byder Kvinderne Velkommen i vore Rækker.

Sorø Amtstidende har givet sine Typografer hver 10 Kr. og Lærlingene hver 5 Kr. i Julegave.

Fra Sætterkassen til Redaktionsstolen. Vor Kollega, JULIUS WRESCHNER, der indtil for et Par Maaneder siden har arbejdet i C. J. Ryes Bogtrykkeri i Randers, er fra Nytaar ansat som Redaktionssekretær ved *Lolland-Falsters Folketidende.*

Dødsfald. Redaktør og Bogtrykker C. J. RYE, Randers, afgik den 24. December efter et længere og smærtefuldt Sygeleje ved Døden i en Alder af 51 Aar. Den Afdøde lærte i sin Tid i Sørensens Bogtrykkeri i Silkeborg og fik efter udstaaet Læretid Arbejde hos C. V. Petersen i Næstved og derefter i et Par Aar i København, dels i Ferslews og dels i Elvius' Trykkeri. I Foraaret 1873 købte han Trykkeriet i Randers, som han drev op til et af Provinsernes største og mest velrenomerede. 1874 startede han *Randers Dagblad*, som samtidig med med *Typ.-Tid.* holdt 25-Aars Jubilæum. Den Afdøde var en nobel og rettænkende Karakter, der altid stod paa en god og fortrolig Fod med sine Arbejdere. Trykkeriet vil blive fortsat af Enken under Ledelse af den ældste Søn, V. Rye.

— Nytaarsdag begravedes paa St. Jørgen Kirkegaard ved Svendborg Typograf CARL CHRISTIAN EMIL CHRISTENSEN. Den Afdøde, der blev henved 34 Aar gammel og havde arbejdet paa *Folkebladet* i

Svendborg, blev for nogle Aar siden angreben af en uhelbredelig Øjenlidelse, der tvang ham til at gaa fra Faget og gjorde ham næsten blind. Christensen tabte, trods det haarde Slag, ikke Modet, og han og hans Familie klarede sig nogenlunde igennem, indtil hans Sygdom forværredes og Natten mellem 1. og 2. Juledag gjorde Ende paa hans Liv. Samtlige Typografer i Svendborg fulgte ham til Graven med deres Fane, og Principaler og Kolleger havde i Forening lagt en smuk Krans paa hans Kiste. Han var Medlem af Dansk typ. Forening til sin Død.

Prøvehæftet af Nordisk Boktryckarekonst er endelig udkommet. Det er smagfuldt udstyret og trykt paa godt Papir.

For alle de mange Hilsener, der er sendt os i Anledning af Aarsskiftet, takkes paa det hjærteligste.

Den 2. Januar 1900. REDAKTIONEN.

For de modtagne Jule- og Nytaarshilsener vor hjærteligste Tak og Genhilsen med Ønsket om Held og Fremgang for vore Organisationer i det nye Aar.

Kolding, den 1. Januar 1900. For Forretningsudvalget P. HVIDTFELDT.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 7. Januar, Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** *Udstilling:* Skandinaviske Bogarbejder fra 1899 og Bøger, trykt som Manuskript. Endvidere ny Boghandlerbind og Halvbind.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Medlemmerne anmodes om at konferere med Styrelsen førend de modtager nogen Plads.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet, Admiralgade 19. FORM.

Til Inkassatorerne!

Kontingentet er fra i Dag **Kr. 1.25.** Intet Ekstrakontingent. Alle Restancer paa **den røde Liste.**

Typograf-Tidende fordeles fra i Dag til Medlemmer af: 1) *Den typografiske Forening,* 2) *Den typ. Trykkerforening* og 3) *De kvindel. Trykkeriarbejderes Forening.*

V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Ch. Fischer, udl. 7/10 99 hos Thiele, arb. s. St. I L.: Chr. P. Jensens Hustru Kirstine. I S. L.: Andreas Sørensens Hustru Christiane Bolette og Charles Aueners Hustru Else Kirstine.

Tillraadt: 834 (Dsk. t. F.), Axel Marius Adolf Jensen (»Samfundet«) fra Esbjerg.

Udslettet f. Rest.: Trykker Victor Emanuel Andersen (Truelsen).

Død: S. L.: Bogtrykker C. C. Møllers Hustru Johanne Kirstine.

Til **Juleuddelingen** har jeg endv. (efter Indsamlingens Slutning) modtaget:

Indsamlet ved Vald. Stephensen . Kr.	11.85
do. - do. . -	1.75
Vort Land. . . . . -	13.75
Ialt Kr.	27.35

I Følge Typ.-Tid. Nr. 52 var til 27. December indk. ialt Kr. 3,042.85. Til Dato indkom saaledes Summa 3070.20.

Den 3. Januar 1900. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Svendborg, Carl Andersen, udl. hos Andersen i Ærøskøbing efter 5 Aars Lære. Ringkøbing, Sætter Ingvardt Fejerskov (afl. Svendeprøve for off. Komm.), udl. 1/1 1900 i Ringkøbing Amts Bogtr. (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Udmeldte: Svendborg, 602, Salomon Lang (rejst til Slagelse). Kolding, 870, Bogtrykker B. Møller.

Død: Svendborg, Carl K. E. Kristensen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Kundgørelse.

Fra og med *Fredag den 5. Januar* er det ordinære Kontingent til Trykkerforeningen, i Henhold til Delegeretmødets Beslutning, forhøjet med 15 Øre om Ugen. Samtidig bortfalder de 25 Øre, der hidtil er ydet som Ekstrakontingent, og det ordinære Kontingent bliver derfor 65 Øre om Ugen til den faglige Afdeling.

København, den 3. Jan. 1900.

STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes Mandag den 8. Jan. Aften Kl. 7½ pr. i Café Boulanger.

FORMANDEN.

Nyt Medlem: R. Mogensen, udl. 29/12 99 i Eksprestr., arb. s. St.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udslettet (med Restance): N. Winkelmann (Axel Holm).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

54. Aarsfest med Koncert og Bal Søndag den 4. Februar. Fuldtallige Korprøver Lørdag Kl. 9½. STYRELSEN.

ANNONCER

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

J. G. A. Eickhoff, København V.

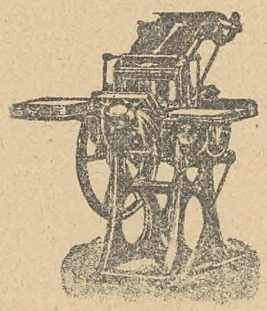

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/8—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 12 JANUAR 1900 XXVII AARGANG

Nordisk Boktryckarekonst

(Skandinavisk Tidsskrift for de grafiske Fag).

BRØDRENE LAGERSTRØM, Faktoren HUGO og Trykkeren CARL som Udgivere og fornemste Medarbejdere samt Kunstneren VICTOR som Tegner bærer dette Tidsskrift frem. Det er stort anlagt, flot paabegyndt og stiler dristigt mod sit Maal.

Lad nu end dette Maal være meget stort, ja endog meget *for* stort; tager man Fagets tekniske Fremskridt for sig, viser Prøvehæftet, at der ikke blot er god Vilje og virkelig Ævne, men ogsaa en vis Plan i Tingene. Derimod: Til Fremme af *en Sammenslutning mellem Nordens Typografer* og andre organisatoriske Formaal, som »Nordisk Boktryckarekonst« har sat sig, er der end ikke en eneste Linje tilovers. Men Rom blev ikke bygget paa én Dag. En Sammenslutning mellem Nordens Typografer er der i aarevis bleven kæmpet for af Hovedorganisationernes ledende Mænd, men uden Resultat. Liden Udsigt synes der at være for Brødrene Lagerstrøm til at løfte denne Sten.

Interessen for alt, hvad der kan højne Faget i teknisk Henseende, kan være betydelig større end den er; dette gælder særlig *Trykningen*, hvilket man desværre faar Bevis for ved at gennemblade det foreliggende Prøvehæfte.

Straks man slaar dette op, møder man paa Titelbladet en rask Tegning: En Fakkel, som lyser op i den mørke Nat, fordunklende Himlens Stjerner og Planeter. Af Fakkelbæreren ser man kun Hænderne, af hvilke den ene er noget fortegnet (eller Modellen har maaske haft Blodaaresvulst i den); men den Slags Smaafejl gaar en Tegner jo ofte let hen over. Som Helhed er Tegningen, trods det tidt og ofte benyttede Motiv, af ganske frisk Virkning. Derimod kan der indvendes særdeles meget baade mod Titlens Sætning og Trykning. Hvad skal vi saaledes med den røde Farve og hvorfor har man ikke bestræbt sig for at give et nogenlunde tiltalende Satsbillede og undgaaet læderede Bogstaver, gabende Aabninger i Stregerne og falske Typer. Det er et Held, at Trykket endda er jævnt, og at Siden ikke er beskaaret skævt, hvilke Uheld, særlig det sidste, man træffer ganske artigt mange Steder i Prøvehæftet. Det er ikke nok at præke Moral for andre; man bør selv være Mønsteret.

Udgivernes Program ledsages af et Billede, der som de øvrige Prydelser — Skriftstøbernes alene undtagne — er udført af Victor Lagerstrøm. Det illustrerer Morgenstunden med Guld i Munden; paa den rosensmykkede Havemur staar Hanen op og galer sit Kykeliky ud imod den stigende Sol. Dette er jo en meget symbolsk Begyndelse; men lad os blot ikke faa for mange »Kykelikyer«.

Naar vi i Dag omtale Tidskriftets Udstyrelse, er det os en Fornøjelse at bemærke, at Tegneren, som vi straks udnævner til vor Yndling, viser en udpræget Tendens til at skabe noget selvstændigt. Hans Motiver og de Midler, han benytter, er ganske simple; der er ingen Overlæssethed. Men Resultatet er gennemgaaende smukt, originalt og tiltalende for Øjet. Et ganske særligt Bevis herpaa afgiver den store Frise Side 11. Egenlig *for* stor til Siden nænner man ikke at indvende noget imod den, fordi den er saa let, gratiøs og fin. Hvilken Skade, at den Bogbinder har beskaaret Siden saaledes, at denne saa strængt og omhyggeligt gennemførte Tegning kommer til at staa skævt paa Papiret.

Det synes øjensynlig at være Udgivernes Idé, at de vil absorbere det Præg, den nordiske Natur og de nordiske Folk ejer og gennemsyre deres Værk hermed. Ja, Idéen er fortræffelig. Man kunde ønske, at en Frise, Vignet eller anden Tegning indeholdt Motiver, hentede fra de grafiske Fag — men Kunstneren vil maaske ikke nøjes med den Tarvelighed af Idéer, hvortil han da maa begrænse sig. En Illustration bør altid staa som en vis Forklaring til det Ämne, den billedpryder. At der gøres velmente og vellykkede Forsøg herpaa, viser Tidsskriftet oftest; morsomt er det at bemærke, hvorledes de forhaandenværende Midler kan benyttes. Som forklarende Billed over Johan Møllers »Orientalske Sprog« har man anbragt en Frise, Gud véd fra hvilket Skriftstøberi, med græske, nygræske og Renaissancemotiver. Billedet passer her just ikke ganske til Sujettet, men naar Hr. Møller først naar til de egenlige orientalske Sprog, som f. Eks. Hebraisk og Arabisk, venter vi os Illustrationer, hvis Forhold til Teksten er gennemført symbolsk.

Som saadanne symbolske Illustrationer har Victor Lagerström leveret den norske Afdeling et Fjældlandskab med en Jente, der spiller paa Fløjte for sine Geder, og Danmark har faaet Svaner i sin af Aakander indrammede Andedam. Aakanden er tidt og ofte benyttet i Illustrationerne til en Andemad, der er ganske dejlig, hvad enten den fremstilles naturlig eller »stiliseret«.

Der er Bilag. 1. Portræt af Strindberg. 2. »Sagnet om Rosen«, Reproduktion i 3 Farver med en Ramme i en fjerde Farve; Trykket er godt, men der kunde være bragt mere ud af Farvesymfonien Gult-Rødt-Blaat. 3. Portræt af Fru Linden som Carmen og 4. En helsides Reklame for Tidsskriftet; denne er forfærdelig; saa er dog de andre Annoncer bedre. Ak, de skønne, spildte Kræfter!

Naar vi skal omtale Bladets Indhold, da skal vi straks sige, at dette Prøvenumer ganske sikkert hverken falder i de norske eller danske Typografers Smag, idet der kun er levnet disse to Lande akkurat saa megen Plads, at de hver for sig fylder 3 og 4 Sider. Fire Sider af 40! Det kan man just ikke kalde for overdrevent; men til Gengæld er saa Resten skrevet i det svenske Sprog. Dette er selvfølgelig uheldigt. Skal *Nordisk Boktryckarekonst* virkelig vinde en Læsekreds i de tre skandinaviske Lande, da gaar det ikke an, at de to Lande bliver skubbet til Side til Fordel for Sverig. Fordi at Bladet redigeres, sættes og trykkes i Stockholm, er det derfor ikke givet, at dets Indhold saagodtsom udelukkende skal affattes i det svenske Sprog — naar man samtidig har Bud efter danske eller norske Læsere. En mere retfærdig Fordeling vilde sikkert ikke være afvejen. Naa, det kommer vel med Tiden; Udgiverne vil vistnok blive de første, der opdager Rigtigheden i disse vore Bemærkninger. I hvert Fald vilde det vist være paa sin Plads, om Udgiverne tog under Overvejelse i Noter under den svenske Tekst at give Oversættelse af de vanskeligste svenske Ord og omvendt i den danske og norske Tekst. Maaske netop denne Fremgangsmaade mere end nogen anden vilde gøre Tidsskriftet til Fælleseje for Nordens Typografer.

Selve Skriftet henvender sig selvfølgelig straks til Læserne med en Oversigt over, hvad det vil bringe til Oplysning og Gavn for Standen og Faget i sin Helhed. Vi har i et tidligere Numer haft Lejlighed til at nævne nogle af Herlighederne, og vi gentager nu, at vil blot Halvdelen gaa i Opfyldelse, da vil vi sikkert alle blive tilfredse.

Dernæst er der som Indledning benyttet et Digt, »*Hell din Konst . . .*«, som er skrevet til Stockholms typografiske Forenings 50-aarige Jubilæum. Digtet i sig selv kan være meget godt; dog forekommer det os, at et Digt af et lidt mere originalt Indhold ved denne Lejlighed havde gjort mere Virkning.

En Omtale af Sættemaskinerne *Linotype* og *Typograph* (med Billeder) er ret interessant, dog skal vi senere her i *Typ.-Tid.* i en særlig Artikel komme tilbage til disse vore »Jærnkolleger«, som kort før Nytaar truede med at lave en hel Revolution blandt Fagfællerne i København. Under den danske Afdeling behandler CARL LAGERSTRØM Rotationstryk og hvad dertil hører. Særlig tillægger han Valsernes Indstilling og Behandling stor Betydning og er ikke uden Vanskelighed, og nævner følgende Betingelser ved Støbningen: *at* Massen ikke er for varm; *at* Rørene er hele og opvarmede; *at* Iheldningen foregaar jævnt og ikke for hurtigt — man bør altid bruge Støbetragt«. Men ogsaa Anvendelsen af Papir omtaler Hr. Lagerstrøm som noget, Trykkeren særlig bør have sin Opmærksomhed henvendt paa. Dog er han tilbøjelig til at give Papirfabriken Skylden for en Del af de Bryderier, der bestandig forvoldes Trykkeren ved idelige Standsninger og Forsinkelser, og nævner som en særlig Grund til de mange Standsninger, at Fabriken klistrer Sammenføjningen fast til Rullen i Stedet for til Enderne, og desuden skal Rullerne alle Tider lagres i nogen Tid, for at en Del af den Elektricitet, som findes i Papirmassen, kan fortage sig.

Fra JOH. MØLLER foreligger en videnskabelig Afhandling om orientalske Sprog. Det er rosværdigt, at der blandt Kollegerne findes Folk, som er hjemme i disse Sprog, men man maa samtidig kunne forlange, at det danske bliver uden Fejl og Lyde, hvad dog ikke er Tilfældet her, idet der i det allerførste Ord »Indledning« mangler et D. Men bortset herfra har det sikkert ikke kostet Forfatteren lidt Arbejde og fortjener derfor at blive paaskønnet, hvad dog næppe bliver Tilfældet, da man for at kunne have noget virkeligt Udbytte af den Lekture, absolut skal sidde inde med saadanne Forkundskaber, som ligger ikke saa lidt over det almindelige. Forfatteren vilde sikkert selv faa mere Fornøjelse af sit Arbejde, dersom han vilde lægge mere Vægt paa at skrive Afhandlingen i et lidt mere populært Sprog end som Tilfældet er nu.

Med alle de Indvendinger, vi har imod Tidsskriftets Udstyrelse og Indhold, vil vi dog anbefale Typograferne i Danmark at holde det. Ikke blot indeholder det meget godt, ja endog fortrinligt, men et Forsøg som dette, startet af Fagfolk af pur Interesse for Faget og Lyst til at højne Niveauet, bør støttes, saa meget mere som det er en uhyre vanskelig Opgave at gennemføre Foretagendet, naar man ikke har Posen fuld. Paa udenlandske Fagtidsskrifter, der nu er grundmurede, er der ofret Formuer, før de bar sig.

Nær og fjærn.

Udvalget for det forestaaende Karneval i Koncertpalæet holder Møde paa Søndag Kl. 12 i »Søfryd« ved Fredens Bro. Tillige bedes de Herrer, som har lovet deres Assistance, at komme tilstede.

Gutenberg-Koret afholder i Følge omstaaende Annonce sin aarlige Koncert i Wittmacks Lokale Lørdag den 20. Januar. Koret vil denne Aften synge et fuldstændig nyt Program, og naar dertil kommer, at den Assistance, som man ved denne Lejlighed har sikret sig, hører til noget af det bedste, saa tror vi, at Kollegerne næppe kan finde noget mere fornøjeligt end det at tilbringe denne Lørdag Aften i vort flinke Kors Selskab.

Fra Mammens Akcidenstrykkeri i Aarhus er der blevet os tilsendt en lille Sang, der ikke alene fortjener at blive læst, men ogsaa set af mange flere Typografer end netop den lille snævre Kreds, for hvem den er bestemt. Skønt det kun er en Sang, saa er dens Udstyrelse dog i høj Grad original og hæver sig langt over det dagligdags, man er vant til at se. Det lille nette Stykke Trykarbejde er henlagt i Foreningslokalet.

Opmærksomhed. Bogtrykker LEANDER NIELSEN, Aalborg, betænkte i Anledning af Julen sit Personale med en Gave i Valuta, idet hver af de voksne Arbejdere modtog 10 Kr. og Lærlingene hver 5 Kr.

Foreningen af danske Bogtrykkere fejrer den 21. Januar 25-Aarsdagen for sin Stiftelse, idet den paa denne Dag i 1875 stiftedes efter forudgaaet Indbydelse til Københavns Bogtrykkere fra d'Hrr. JAC. GRÆBE, O. C. OLSEN og SALLY B. SALOMON. O. C. OLSEN har beklædt Formandsposten i 14 Aar, hvorefter LAUR. MADSEN overtog denne. Kancelliraad DREYER har været Kasserer for Foreningen i alle de 25 Aar. Jubilæet vil blive fejret ved en Festmiddag i »National«.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opførte i Søndags for første Gang et Skuespil af Folketingsmand A. C. MEYER. Det hedder *Sypiger* og er i 3 Akter. Længe før Forestillingens Begyndelse var alt udsolgt, og Publikum ventede i Spænding paa, at Tæppet skulde blive rullet op. Da det skete, var der saa stille i Teatret, at man kunde høre en Knappenaal falde til Jorden. Til Venstre for Scenen stod Meyer, ventende paa den Dom, som Arbejderne skulde fælde over dette hans første dramatiske Arbejde; oppe paa Scenen begyndte Stykkets 1. Akt, hvor de Spillende famlede sig frem, som om de var bange for at tage rigtig fat; men efterhaanden som Stykkst skred fremad, kom der ogsaa mere Fart i det hele, og da Tæppet rullede ned for sidste Akt, lød der et saa bragende Bifald, at det truede med ingen Ende at ville tage. Kollegerne vil sikkert more sig ved at tilbringe en Søndag Aften i »Folkets Hus«, naar Meyers *Sypiger* opføres.

Dødsfald. Thorv. Nielsens Moder døde i Onsdags og begraves paa Søndag Kl. 1½ fra Søndre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Den typ. Sportsforening (Lærlingene) afholder Lørdag den 20. Januar 1900 Aftenunderholdning og Bal paa Sct. Thomas. Af Programmet fremhæves: Køllesving og Brydning, Børneballetten *The Williams* og Komikerne d'Hrr. Olsen og Pless. Enhver Typograf, som vil støtte Foreningen, bør købe en Billet. Billetter à 35 Øre faas hos F. GRAN, Bagergade 7, 2. S., samt i Foreningslokalet, Ørstedsvej 69, hver Mandag, Torsdag og Fredag Kl. 8½—10½.

Lønbevægelsen i Østrig. Som tidligere meddelt staar vore Kolleger i Østrig for Øjeblikket overfor en Lønbevægelse. En Konference, der i Midten af December Maaned fandt Sted mellem Principaler og Svende, førte ganske vist til et Resultat, men kun et saadant, som Svendene straks paa Konferencen erklærede for at være utilfredsstillende. Indenfor Organisationen er der ogsaa en stærk Opposition mod den Overenskomst, Tarifkommissionen er kommen til, saa man frygter for at Overenskomsten ikke vil blive vedtaget.

I Anledning heraf anmoder det internationale Sekretariat samtlige Forbundsstyrelser om saavidt muligt for Øjeblikket at forhindre eventuelt planlagte Lønbevægelser fra at komme til Udbrud. Omfanget af de allerede anmeldte Lønbevægelser er meget stort, og Sekretariatet vil derfor næppe være i Stand til at tilfredsstille alle Fordringer. Sekretariatet anser det derfor for det klogeste, om de for bedre Forhold kæmpende Kolleger foreløbig vil undgaa at lade det komme til Arbejdsnedlæggelse. C. H.

Den typografiske Trykkerforening

afholder sit aarlige

MASKEBAL

Lørdag den 3. Februar i Wittmacks Lokaler.

Af det righoldige Program anføres foreløbig:

LANGT FRA SIAM

eller

de adskilte

siamesiske Tvillinger.

Sangpotpourri og levende Billede i én Omdrejning.

Mange Overraskelser!!!

Føniks Orkester!!!

Se Programmet, der udkommer i næste Uge.

Agitér for Tilslutning!

STYRELSEN

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

For Tiden søger følgende Arbejdsløse Plads gennem Kontoret:

Sættere, saavel til Værk- og Akcidenssats som til enhver Branche. **Trykkere**, baade til Hurtig- og Digeltrykpresser. **Sætter-Trykkere. Stereotypister. Punkterersker** og **Paalæggersker**. En **Aftrækker. Arbejdsmænd.**

Anmodninger om Arbejdskraft bliver **øjeblikkelig** ekspederede med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Privat: Ahornsgade 17, 2.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Decbr. Maaned 1899.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:		
Kassebeholdning	Kr. 5221.89	
Reservefonden	- 4531.00	
Begravelseskassen	- 18577.08	
		Kr. 28329.97
Dansk Typografforbund:		
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr. 14673.89	
Reservefondens do.	- 9777.66	
		- 24451.55
	Summa Kr.	52781.52

Udgift.

Dansk typ. Forening:		
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr. 450.00	
Lokaleleje til Forretningsudvalget Møder i 1899	- 20.00	
Gage til Formanden. Oktober Kvartal	- 350.00	
do. - Kassereren. do.	- 50.00	
Delegeretmødet i København 9. og 10. December 1899	- 403.32	
Bladhold	- 10.84	
Porto	- 7.72	
100 Postanvisninger	- 0.80	
Beholdning i Begravelseskassen	- 18577.08	
do. i Reservefonden	- 4531.00	
do. i Hovedkassen	- 2906.88	
		Kr. 27307.64
Dansk Typografforbund:		
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund for 2. Halvaar 1899	Kr. 184.30	
Delegeretmødet i København 9. og 10. December 1899	- 403.33	
Rejseudgifter og Diæter	- 284.70	
Gage til Formanden, 2. Halvaar	- 50.00	
do. - Kassereren, do.	- 100.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	- 14673.89	
Reservefondens do.	- 9777.66	
		- 25473.88
	Summa Kr.	52781.52

Kolding, d. 1. Januar 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Torsdag den 21. December 1899.

1. Juleuddelingen. Det Beløb, der tilfalder Dansk typ. Eorening, var 860 Kr., der fordeltes i Portioner à 12 Kr., 20 Kr. og 36 Kr., hvilket sidste Beløb for enkeltes Vedkommende forhøjedes til 40 Kr., hvor der var særlig stor Trang tilstede. Der var indkommet 51 Ansøgninger, hvoraf 1 var overført til København.

2. Formanden gav en foreløbig Meddelelse om et Konfliktstilfælde i Randers. — En Tarifsag fra Næstved var indanket for Voldgiftsretten. Til Efterretning. — Endvidere refereredes nogle Sager fra det internationale Sekretariat.

Mandagen den 8. Januar.

1. Nytaarshilsen forelaa fra Den typ. Forening og Den typ. Trykkerforening samt fra en stor Del Lokalforeninger. Der var sendt Genhilsen.

2. Meddelelse gaves om forskellige Omskrivninger til Rejsehjælp til Understøttelse paa Stedet og omvendt samt Flytning af Understøttelse paa Stedet. — Til Efterretning.

3. Fra Slagelse forespørges, hvorvidt et rejsende Medlem, der tilfældig overværer Lokalafdelingens Generalforsamling, har Stemmeret. — Formanden havde svaret, at rejsende Medlemmer kun kunde deltage i almindelige Afstemninger. — Bifaldtes.

4. Et Medlem i Helsingør har ved Lokalformanden andraget om forlænget Sygehjælp. — Bevilgedes i 4 Uger i Henhold til § 43.

5. Lokalformanden i Ringkøbing forespørger, hvorledes Udtrykket »Karantæne« skal forstaas. — Optages et Medlem med Karantæne, gælder denne for *alle* Understøttelsers Vedkommende; optages han f. Eks. med et Aars Karantæne, kan Vedkommende først faa Rejseunderstøttelse efter et Aar og 26 Ugers Forløb, idet den sædvanlige Karenstid ligeledes maa løbe. For de øvrige Understøttelser ligeledes Karantæne for Forsømmelser, f. Eks. mod Anvisningskontoret, gælder kun for Rejseunderstøttelse og Understøttelse paa Stedet.

6. En Lokalformand har udbetalt en Rejsende Overfartspenge til København, 3 Kr. til Kahytsbillet, og forespørges, om dette er rigtigt. — Nej. Og hvor der er Overfart med Det forenede Dampskibsselskabs Skibe udstedes en Billet, der erholdes hos Forretningsudvalget, hvis Oplag ikke haves i Afdelingerne.

7. Svendborg Lokalformand indberetter, at det blinde Medlem, Nr. 53 Carl Christian Emil Christensen, er død den 26. Decbr. — 300 Kr. var anvist til Udbetaling.

8. Tre Svendeprøvesager refereredes.

9. I Henhold til Delegeretmødets Beslutninger var der rettet Forespørgsel til Assens Amts Avis om Grunden til Typograf Kofoeds Afskedigelse; men derpaa var intet Svar kommet. Ligeledes var forespurgt Kofoed om, hvor mange Børn han har. Svaret er 2. Herefter vil der være at udbetale Kofoed 16 Kr. ugentlig i Reservefondsunderstøttelse, hvorom Meddelelse er sendt Nykøbing Lokalformand.

10. En Sag om Understøttelse paa Stedet i Aalborg gik til Lokalafdelingens Erklæring.

11. Fra Redaktør Skjødsholm i Grenaa var indsendt en Klage over Typografernes Opførsel overfor deres kvindelige Medarbejdere i hans Bogtrykkeri. — Yderligere Oplysninger fra Hr. Skjødsholm var søgt indhentet, men endnu ikke ankommet.

12. Typograf W., der arbejder paa fast Løn i R., var bleven syg 3. Juledag. Han forespørger, om han er berettiget til Godtgørelse for de to Helligdage. — Forretningsudvalget mener Ja, og at han bør holde paa at faa Beløbet udbetalt.

13 og 14. Nogle Tarifsager refereredes.

15. Med Hensyn til Kontingentforhøjelsen vedtoges det at lade opkræve 90 Øre foreløbig, indtil Hovedbestyrelsesmødet er afholdt. — Meddelelse herom samt Forbundsstyrelsens Cirkulære, Tillæg til Forbundslove, Love for de samv. Fagforbund, og Resolution fra dette er udsendt til Lokalformændene.

16. Forbundsstyrelsen fremsender Delegeretmødets Beslutninger. — Til Efterretning.

17. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning. HVIDTFELDT.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Mandagen den 8. Januar. Frav. med anmældt Forfald: TORP og V. PETERSEN.

1. Form. afgav Meddelelse om de vekslede Nytaarshilsener.

2. En Lærling, der var antaget hos I. Cohen udover Skalaen, var bleven anbragt i Bogbinderiet. — Til Efterretning.

3. Andragende fra Læseselskabet »Frem«, oprettet af Fagforeninger, om et Tilskud af 5 à 10 Kr. til en Læsestue for arbejdsløse, strejkende og udelukkede Fagforeningsmedlemmer. — 10 Kr. bevilgedes.

4. Imod et udslettet Medlems Optagelse i Ny typ. Forening var nedlagt Indsigelse, som var tagen til Følge. — Til Efterretning.

5. Restancespørgsmaalet. Det overdroges Kassereren at skrive til Restanterne og, dersom det ikke hjalp, at foretage Udslettelse.

6. To Medlemmer var udslettet af Sygekassen. Det vedtoges at foretage Udslettelse i Henhold til Overenskomsten, saafremt Forholdene ikke straks blev ordnet af vedkommende.

7. Maskeballet. Det overdroges Jens Larsen, Kassereren og Form. at træffe forskellige Dispositioner ang. dette, bl. a. Affattelsen af et originalt Program. L. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 7. Januar.

Formanden meddelte, at der var indkommet Nytaarshilsner fra gensidige Foreninger.

Der forelaa to Klager over Dr. Bentzen paa Vesterbro, der var kommen til Stede. Den ene Klage, fra Typograf S., gik ud paa, at Doktoren ikke havde undersøgt Klageren, da han konsulterede ham for en Benlidelse, men kun havde ordineret et almindeligt Lægemiddel, endskønt S. havde erklæret at have store Smerter i Benet og daarlig kunde gaa; S. havde derefter konsulteret en anden Læge, der efter Undersøgelse udstedte en Attest, der paabød, at S. skulde holde sig i Ro i 14 Dage og have Massage; med denne Attest mødte S. hos Dr. Bentzen, der da undersøgte ham og skrev ham syg. Dr. Bentzen indrømmede at have begaaet en Fejl ved ikke at have undersøgt S. første Gang, men han oplyste, at der kom en Mængde Mennesker hos ham mellem Aar og Dag som søgte Raad hos ham for Smaasygdomme, og hvis Mening det kun var at faa opskrevet et Lægemiddel og ikke at han skulde undersøge dem. Den anden Klage fra Typograf M. gik ud paa, at Dr. Bentzen havde udvist utilbørlig Behandling af hans Hustru og Barn. For Hustruens Vedkommende drejede det sig om, at hun lider af en Underlivssygdom, som hun efter M.s Mening maa have lidt af for c. 1½ Aar siden, da Doktoren undersøgte hende. Dr. Bentzen oplyste, at da han for 1½ Aar siden undersøgte M.s Hustru, led hun

efter sin egen Opgivelse af Smerter i Ryggen, og Dr. B. var forvisset om, at disse Smerter paa ingen som helst Maade kunde staa i Forbindelse med hendes nuværende Underlivssygdom. M.s Barn var en Gang faldet ned af en Stol og havde faaet nogle Glasskaar paa Læberne; Dr. Bentzen havde renset Saaret og udtaget nogle Glassplinter, men da Moderen næste Dag undersøgte Barnets Læber, fandt hun endnu en Glassplint. En anden Gang havde Barnet proppet Kirsebærsten op i Næsen, og da Dr. Bentzen blev tilkaldt, fik han én Kirsebærsten ud; da Barnet vedblev at skrige efter Doktorens Bortgang, undersøgte Moderen Barnets Næse og fik ogsaa trykket endnu én Sten ud. Dr. Bentzen mente, at det godt kunde være gaaet til som i Klagen anført, men det havde været ham umuligt at se mere Glas i Saaret første Gang; derfor kan der godt have været en lille Splint endnu, som først senere er kommen til Syne; at der har været en Kirsebærsten til, foruden den af ham fundne, laa ganske simpelt i, at da han havde faaet én ud, var han overbevist om, at der ikke var flere; den har rimeligvis siddet saa højt oppe, at han ikke har kunnet føle den.

Efter Overenskomst med Dr. Bentzen vedtog Styrelsen fra 1. April at ansætte en Læge til paa Vesterbro, saaledes at Medlemmerne dèr meddeler Kassereren, hvilken Læge de ønsker at benytte. — Et Forslag om at afholde et Møde med Medl. paa Vesterbro forkastedes.

Kassererens Medhjælp for Decbr. Maaned havde andraget 28 Kr., som bevilgedes. — Flere Trykkeriforhold behandledes. O. J.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kasserer Bergenholz foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

I Obligationer	Kr. 52,000. 00
I Sparekasseindskud	- 10,500. 00
I Sanatorie-Aktier	- 500. 00
I kontant Beholdning	- 1,209. 21
	Kr. 64,209. 21

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. — Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

Desuden efterset Beholdningen for Juleuddelingen og Bespisningen af arbejdsløse Typografer, hvilken ligeledes var i Overensstemmelse med Regnskaberne.

Den 28. December 1899.

N. P. NIELSEN. FR. LUND. ANTON ANDERSEN. O. HELSTED.

Samtlige Deltagere i Delegeretmødet i København den 9. og 10. Decbr. 1899 takkes herved, fordi de ved deres Afstemning har skaffet mig Reservefondsunderstøttelse og derved en lysere Fremtidsudsigt hos deres ældre, svagelige Kollega.

Skive, den 1. Januar 1900. P. C. KOFOED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet, Admiralgade 19. FORM.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Joseph Alois Hansen, udl. 1/1 1900 hos E. Petersen, Vesterbrogade 65 (arb. s. St.), Sætter Carl Chr. Anders Rasmus Petersen, udl. 1/1 1900 hos Aug. Andersen **(arbejdsløs)**, Sætter Adolf Fred. Kannstrup, udl. 1/1 1900 i Eksprestr. (arb. s. St.), Sætter Henrik Ludvig Eriksen, udl. 1/1 1900 hos Qvist (arb. s. St.), Sætter Rasmus Jacob Rasmussen, udl. 30/12 99 hos Schultz (arb. s. St.), Sætter Kristian Larsen, udl. 30/12 99 hos Schultz (arb. s. St.), Sætter Vald. Jul. Morley Jensen, udl. 30/12 99 hos B. Nielsen (arb. s. St.). I S. L.: Rehrs Hustru Agnes Marie Metine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 263 (Dsk. t. F.), Rasmus Chr. Andersen (S. L. Møller) fra Rejse og Ingvard Fejerskov (Rigsdagen) fra Ringkøbing.

Bortrejste: 79, Marie Nikoline Andersen (arbl.) til Pl. i Grenaa. 2922, Jul. Chr. Jørgensen (arbl.) paa Rejse. 3206, Andr. Georg Petersen (arbl.) paa Rejse. 327, Alfr. Cortz (arbl.) til Pl. i Hillerød.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12 1/2—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Fredericia, Hans Hansen, udl. i Frederica Avis 1/1 1900 (arb. s. St.). Svendborg, Carl Andersen, udl. hos Andersen i Ærøskøbing 1/1 1900 efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Køge, 1414, Lorenz Jensen (Avisen). Horsens, 1249, Mar. Sivertsen (arbl.) fra Rejse. Esbjerg, 467, Jens P. Chr. Jensen fra Aarhus. Grenaa, 79 (Den t. F.), Marie Nikoline Andersen (hos Skjødsholm). Horsens, 309, N. L. Petersen (Soc.-Dem.) fra Vejle og 1249, Marius Sivertsen (arbl.) fra Rejse. Slagelse (Skelskør), 882, Johan Chr. Døhr i Pl. fra Kbhvn. Nykøbing M., 880, Paul Chr. A. Halse i Pl. fra Hobro. Slagelse (Skelskør), 1064, Frederik Guldager Hansen fra Odense (arbl.). Kallundborg, 949, Julius Christensen (arbl.) fra Grenaa. Roskilde, 1232, Sophus Børresen (arbl.) fra Nakskov. Kolding, 1852 (V. d. B.), Franz Weisse fra Frankfurt a. d. Oder i Pl. Esbjerg, 237, Marius Olsen. Assens, 1370, Sofus Utke fra Stege i Pl.

Bortrejste: Nykøbing M., 930, P. J. Paulsen til Hobro i Pl. Rudkøbing (Marstal), 1414, Lorenz Jensen til Køge i Pl. Middelfart, 1200, Hans Henr. Hansen (arbl.) til Vejle. Næstved (Stege), 1370, Sofus Utke til Assens i Pl. Nakskov, 1232, S. Børresen (arbl.) til Roskilde. Kolding, 1753, Felix Møller til Kbhvn. i Pl. Esbjerg, 834, Axel M. Jensen til Pl. i Kbhvn. Assens, 3103, Th. A. O. Sørensen (arbl.) til Kbhvn. og 1371, H. H. Fischer (arbl.) til Frederikshavn. Randers, 1400, Andr. H. Fred. Wulff til Aalborg i Pl. Fredericia, 1001, Fred. Skov (arbl.) paa Rejse. Horsens, 1375, Sophus Hansen (paa Rejse), 309, N. L. Petersen (arbl.) til Vejle, 1291, Har. A. Sørensen-Fisker (arbl.) til Kbhvn. og 1084, Chr. Sørensen Kjeld til Pl. i Vejle. Odense, 1348, Chr. Almind og 945, N. P. Andersen (begge paa Rejse). Aarhus, 467, Jens P. Chr. Jensen til Esbjerg i Pl.

Udmældte: Randers, 1647, Bogtrykkeribestyrer Chr. V. Rye og 1138, Redaktionssekretær Julius Wreschner. Horsens, 1176, J. J. Christensen Lund (Arbejds-Invalid). Aarhus, Jul. Larsen. Svendborg, 602, Salomon Lang (rejst til Slagelse).

Død: Svendborg, Karl K. E. Kristensen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: G. Kjær (Græbe) tidligere Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udslettet (Overenskomsten med Hjælpek.): S. Andersen (Schultz).

Juleindsamlingen (Medlemmer af Trykkerforeningen): Aller 6.00, Fjeldsøe 2.00, Forposten 1.75, Græbe 6.45, Herdahl 2.00, Hoffensberg 5.75, Carl Lund 2.00, Bianco Luno 6.00, Mayland (Laur. Jensen) 3.00, Nielsen & Lydiche 12.00, O. C. Olsen 13.00, Schultz 13.75, Sivertsen 1.00, Thiele 17.00, Trier 3.50. Ialt Kr. 95.20.

V. STEPHENSEN.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og deres Hjælpere

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 14. Januar Kl. 1 i Admiralgade 19, 1. Sal. Vigtige Sager foreligger. Talrigt Møde forventes. BESTYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 1/2 Sangprøve til Aarsfesten 4. Februar. STYRELSEN.

ANNONCER

En dygtig og paalidelig

Sætter-Trykker,

som i en nær Fremtid kan overtage en Faktorplads, kan straks faa Arbejde i en Provinsby. Billet mrkt 45 bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Et godt Bogtrykkeri

med mange faste Kunder er meget billigt til Salgs. Billet mrkt. 105 modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig

Sætter-Trykker,

der paa egen Haand kan udføre Annonce- og Aksidenssætning, Trykning af Avis og Aksidenser samt Pasning af Gasmotor, kan nu eller senere faa Plads i et mindre Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt 106 bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En duelig Aksidenstrykker, der er kendt med Gasmotor, kan faa Plads paa *Chr. Nielsens Bogtrykkeri i Randers.*

GUTENBERG-KORET

KONCERT OG BAL

LØRDAG DEN 20. JANUAR KL. 8 1/2

SE PROGRAM — ❄ WITTMACKS LOKALER (GL. HOLM)

BILLETTER til Koncerten à 50 Øre faas hos Korets aktive og passive Medlemmer samt hos Budet, Herr MØLLER. *Baltegn* à 50 Øre løses i Salen efter Koncerten.

Passive Medlemmer, som ikke have modtaget Billetter til Koncerten, bedes afhente disse hos A. Truelsen, Nybrogade 12, 1ste Sal, F. E. Bordings Bogtrykkeri.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 19 JANUAR 1900 XXVII AARGANG

Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?

HR. Redaktør! Maa det ogsaa være mig tilladt i vort Fagblad, blot i et Par Linier, at udtale mig om det Spørgsmaal, som Hr. Wartenberg har rejst, og senere en Hr. h.—p. har udtalt sig om.

Spørgsmaalet om til alle Tider og under alle Forhold at kunne understøtte vore Arbejdsløse er selvfølgelig saa ædelt og humant, at det absolut maatte vinde alle — hvis vi blot var i Stand til at kunne realisere denne Tanke og føre den ud i Livet; men dette tror jeg ikke for Tiden lader sig gøre. Allerede nu er vi paa Understøttelsernes Omraade saa langt forud for andre Fag, at ingen tilnærmelsesvis kommer op paa Siden af os, og det endskønt de fleste Fags Lønninger staar paa Højde med vore og endda i Provinserne for adskilliges Vedkommende naar et godt Stykke over. Der siges nok i det lille Regnestykke, som Hr. Wartenberg opstiller, at det kun er 10, højst 15 Øre pr. Uge, det kommer til at dreje sig om; men hvor mange Provinsianere er vel i Stand til af den lille Fortjeneste, f. Eks. 17 Kr., om Fredagen eller Lørdagen at kunne trække mere fra end der allerede nu bliver gjort? Denne Løn er saa elendig, at den absolut ikke taaler yderligere Beskæring — hvis da ikke Familien skal lide Nød, og dette vil sikkert Hr. Wartenberg ikke være med til, naar han véd, og det maa han vide, at Kone og Børn i Hjemmene ofte maa savne det nødvendigste, fordi den lille Løn ikke kan strække til, endskønt Forsørgeren maa arbejde fra Morgen tidlig til Aften silde. Saa siger Hr. Wartenberg, at vi kan ophæve alle de smaa Ekstra-Kasser, der findes paa Trykkerierne baade i København og i Provinserne. Nej, vi kan ikke. Disse Kasser har en Gang vundet Hævd og lader sig derfor ikke saa let ophæve. Det vilde sikkert ogsaa være en Bjørnetjeneste, der i saa Fald blev gjort vore arbejdsløse og rejsende Kolleger, og at dermed al Understøttelse paa Trykkerierne vilde ophøre, er der vist ingen, der tror paa.

At Arbejdsløsheden indenfor vort Fag i Vinter føles mere end Tilfældet har været tidligere Aar, er en Følge af, at Konjunkturerne nu er nedadgaaende, og dette stammer ganske naturligt fra Lock-out'en i Sommer; men en Ting kan vi dog være enige om, at af de Arbejdsløse er som Regel de fleste unge Mennesker, og af den Erfaring, jeg selv har fra den Gang, jeg som ung Svend var arbejdsløs, véd jeg, at man klarede sig saa nogenlunde, skønt den Understøttelse, vor Organisation ydede, var langt ringere.

Braadne Kar findes i alle Lande, og det samme er naturligvis Tilfældet indenfor vort Fag, og Bestyrelserne kunde sikkert oplyse adskilligt om, at mange Kolleger selv er Skyld i, at de er kommet ud af Pladserne og saa bagefter ved lang Tids Arbejdsløshed har maattet bøde haardt for dette, men Organisationen som saadan kan ikke bære Ansvaret for dette.

Jeg vil tillade mig at inddele vore Arbejdsløse i tre Klasser:

For det første: De Kolleger, som er blevne arbejdsløse paa Grund af, at de har talt Kammeraternes Sag, og derved bevirket, at Tarifen er bleven overholdt. — Her er vi sikkert alle enige om at hjælpe saa langt som det overhovedet er muligt, og vort Forbund yder da ogsaa Vedkommende Understøttelse saa længe som han er arbejdsløs.

For det andet: De Kolleger, som er blevne arbejdsløse paa Grund af Mangel paa Arbejde, tilstødende Uheld osv. — Disse vore Kolleger faar først og fremmest den Understøttelse, som Lovene hjemler dem, og dernæst tror jeg, at der bliver sørget for, saavidt det er gørligt, at de snart indtræder i Plads igen.

For det tredje: De Kolleger, som selv er Skyld i deres Arbejdsløshed.

Disse sidste er det nemlig, der først og fremmest vil profitere af den vedvarende Understøttelse. Her kan jeg ikke følge Hr. Wartenberg, da jeg mener, at vor Organisation *hverken maa eller kan* være med til at sætte en Præmie paa den, som ikke vil arbejde eller ikke passer sin Plads paa forsvarlig Maade. Hr. Wartenberg maa vide, at naar vor Organisation af Principalerne forlanger Lønforbedringer, saa fordrer disse til Gengæld, at Organisationens Medlemmer skal være pligtopfyldende, — og kun derved er vi i Stand til at kunne hævde de vundne Fordele. Men gaar vi nu hen og laver en vedvarende Understøttelse, da vil vor Organisation fra at være *opdragende* let blive det modsatte og derved slappe de Medlemmers Æresfølelse, som i Forvejen ikke er saa rodfæstet, og som allerede nu er ligegyldige for, om de har Arbejde eller ej. Og at vi har den Slags Kolleger indenfor Organisationen, vil Hr. Wartenberg vist ikke benægte.

Jeg ser derfor ikke rettere, end at det er en Opgave, som vor Organisation i Øjeblikket ikke magter og derfor bør lade ligge. —d.

En Gang om Aaret

holder Typograferne en Fest, som siger Sparto til alle andre Fornøjelser. Det er Karnevalet. Her er ikke Tale om at træffe et halvt eller helt Hundrede Fagfæller, men hver evig en eneste, som ikke ligger værkbrudden, giver Møde. Det er det samme som at tælle til op imod et Par Tusinde. De *maa*, de *skal*, de *vil* til den Fest, fordi den nu én Gang er bleven Kulminationspunktet for det smukkeste og muntreste Samvær imellem Kollegerne, og fordi den i det københavnske Publikums Omdømme har maalt en Prestige, som de mest fortvivlede Anstrængelser fra Kunstneres og Studenters Side ikke kan rokke. Ligesom Typograferne paa det alvorlige Sæt har vist den store Enighed og Styrke, som sikrer enhver Sejr, baade da de i 1898 gennemførte deres nuværende Tarif og da de i 1899 viste den mest storslaaede Offervillighed under Lock-out'en, saaledes gaar de Aar for Aar og i voksende Antal til det Karneval, som det en Gang for alle er lykkedes dem at skabe Beundring for hos den store Almenhed — ved Tilslutningen og ved Humøret. Skrev ikke *Nationaltidende* sidste Aar, at kun de allerfærreste Karnevaler i København kan gøre Typograferne *det* efter: i Byens allerstørste Lokaler at samle saa mange Karnevalsgæster, at man er i Stand til at hænge den røde Lygte ud? Skrev ikke *Politiken*, at det viste sig tilfulde, at »Arbejdernes Studenter« — som Hr. Peter Nansen havde kaldt os — kan disponere over en Vrimmel af unge og nydelige Damer, der gærne, naar Signalet lyder, klæder sig i Karnevalsdragt og kommer ud i Koncertpalæet, lystrende Parolen som en hel Fagforening? Skrev ikke *Folkets Avis*, at det var det største Karneval, som i mange Aar har været afholdt, og at Dansen gik saa lystigt som tænkes kunde, ligesom enhver Variétévært vilde have blegnet af Misundelse over Tilslutningen til Variéteen osv.? Alle Blade var enige om

at det var det største, smukkeste, livligste og mest vellykkede Karneval, man kunde ønske sig. Og en saadan Beundring forstaar Typograferne vedblivende at gøre sig værdige til! Aar for Aar er der fra Festudvalgets Sider budt paa voksende og stadig kostbarere Overraskelser i Arrangementerne, og ogsaa i Aar vil man møde en stor Del af den Art. Hele Livgardens Musikkorps vil spille i den store Sal og et dobbelt saa stort Orkester som forrige Aar vil musicere i den mindre, baade under Variétéforestillingerne og ved Ballet umiddelbart efter. Variételokalet dekoreres paa en Maade, der paa én Gang vil vække Beundring og Latter, men hvad der iøvrigt vil blive serveret her er vi ikke Menneske for at sige i Dag. Dog saa meget tør vi betro Almenheden, at der er Planer under Opsejling, som, hvis det lykkes at realisere dem, hvad der desværre ikke er ganske givet, *alene* vil være i Stand til at skaffe samtlige Lokaler fyldte af glade og fornøjede Karnevalsgæster. Desuden vil der paa det i Anledningen anskaffede ny Teater blive givet en overordenlig morsom Revy, spillet af kendte, udmærkede Kræfter.

Lad da dette være Forsmagen! Og lad saa den kommende Tid være overladt de kære Pigebørns og unge Hustruers begejstrede Syslen med Tanken om, hvad de vil vise os af skønne og nydelige Kostymer, og lad de unge Mænd drive deres Spekulationer over, hvilken Rolle de vil gøre sig bedst i — vi véd, at den store Dag vil det Hele aabenbare sig i et Sceneri og med en Skønhed, saa selv Døde maa vaagne.

3. Marts 1900 vil overgaa alle sine Forgængere!

En mærkelig Opfattelse.

Fra 4 Kolleger i Holbæk har vi modtaget nedenstaaende Artikel, som vi dog ingen Anledning fandt til at optage i Bladet, forinden Holbæk Lokalforening havde udtalt sin Mening om den Sag. Forleden Dag var saa denne Sag for paa en Generalforsamling, og i Følge omstaaende Referat har kun én af de fire Underskrivere stemt for den Resolution, som de selv havde forelagt; der var derfor god Grund for os til ikke at optage Artiklen, men naar vi desuagtet gør det, saa er det for at vise de fire Kolleger, at vi respekterer andres Meninger og Anskuelser — selv om vi ikke billiger dem.

Maa vi være her!

Hr. Redaktør! Undertegnede Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« anmoder Dem om at optage nedenstaaende:

Vi kan ikke andet end udtale vor stærkeste Misbilligelse af, at Digtet »Ved Aarsskiftet« er optaget i *Typ.-Tid.* Vi mener, at et *Fagblad* bør holde sig passiv overfor baade kristelige og antikristelige Spørgsmaal; men det lader jo til, at Redaktionen af nærværende Blad har en anden Mening.

Uden at komme ind paa, hvor meget eller hvor lidt sandt, der maatte findes i omtalte Digt, kan man vel nok anse for givet, at de Kolleger, der har en stik modsat Mening om »Præster og Kirker og Klokker og sligt« end Digtets Forfatter, maa føle sig i høj Grad indignerede ved at se disse Ting omtalt paa en saa løs Maade.

Vi er klare over, at skal *den* Tone blive raadende i *Typ.-Tid.*, da vil vor Stilling i Foreningen blive ret pinlig.

Skal vor Forening blive stærk ved »Sammenhold«, saa maa de Ting lades ude, som *svækker* dette Sammenhold. Men skulde det gaa saa vidt, at vi skal stille til Klø i vort eget Fagorgan for Religionens Skyld, ja, saa svækkes just Sammenholdets Baand — desværre kun, om det derved skulde briste!

For *det* kunde blive til Skade for mange, til Gavn for ingen.

At raillere over Kristentroen skaber kun Uenighed. Men hvorfor skulde vi ikke i Enighed søge at gøre vor Organisation saa god som mulig?

Altsaa, Hr. Redaktør: Maa vi være her! Vi beder Dem sørge for fremtidig at *praktisere* den socialdemokratiske *Teori:* Religionen en Privatsag.

Holbæk, den 30. Decbr. 1899.

Chr. Larsen. J. Sundahl. S. M. Olsen. J. P. Jacobsen.

Da Holbæk Lokalforening har udtalt sin Misbilligelse af de fire Kollegers Optræden, er der ingen Grund for os til at komme nærmere ind paa en Kritik af den nævnte Artikel; men naar de fire Herrer udtaler, at Forfatteren til det — efter vor Mening — prægtige Nyaarsdigt har rettet Angreb paa Religionen, saa maa vi bestemt protestere herimod, idet Digtet kun angriber *Maaden*, hvorpaa Præsterne docerer den kristne Religion, og ikke paa nogen Maade angriber Religionen. Og d'Hrr. vil vel nok give Forfatteren Ret i, at den Maade, som de fleste af vore Statskirke-Præster prædiker Kristendommen paa, ikke har meget med Kristendommen at gøre.

Red.

Kritik.

Fra en Kollega har vi modtaget følgende Kritik af de nye Fem-Kronesedler, som vi dog ikke i et og alt kan give vor Tilslutning:

De danske Pengesedler have gennemgaaende i højere Grad end vore Nabolandes et unationalt Udseende. Dette gælder særlig de ny Sedler. Medens 10 Krone-Sedlen dog paa Forsiden har det danske Vaaben og paa Bagsiden et Kronestykke med Kongen af Danmarks Portræt, har 100 Krone-Sedlen kun Skjoldet med de 3 Løver og 50 Krone-Sedlen kun Ordet *Danmark*, anbragt i en Krog under »Danmarks Genius« og tegnet med nogle snørklede Runer, som ikke enhver Grosserer er i Stand til at læse.* Men Femkronesedlen er kemisk ren for alt hvad der hedder Nationalitet i Billeder. Det er som om Pengene ikke rigtig høre Landet til; de er som intet andet i vore Dage internationale. Kun et er dansk og fælles for alle Sedler: *Sproget* og Ordene: Nationalbanken i København. Men dette Pengeinstitut er ogsaa i Pengeverdenens Øjne paa Grund af sin Fundering Indbegrebet af alt, hvad der duer i Danmark.

For den ny Femkroneseddel er Hans Tegner Mesteren. 5-Tallet er overalt benyttet som Motiv til stiliserede Fremstillinger i den snart trivielle Tegnerske Manér. Paa Sedlens Bagside giver disse sammenslyngede 5-Tal et baade livligt, grotesk og — trods al den dygtige Regelmæssighed, hvormed de er udført — ganske uregelmæssigt Billede. Bagsiden er kun trykt i én Farve, matblaa, men ligesom med en morsom mosaikagtig Underbund. Forsiden virker derimod mere end tarveligt ved sin absolutte Billedfattigdom og Mangel paa Skønhed i Helhedsindtrykket. Paa samme Side er trykt med sort Farve: Fem Kroner — veksles med Guldmønt — et Udtryk, der selvfølgeligt ikke bør tages altfor bogstaveligt. Ordene »Nationalbanken i København« findes anbragt dels i Sort og dels i et Vandmærke over to store Marsvin. Sedlen er af tyndt, riflet Papir.

Jeg har set kønnere Pengesedler end de danske; men skønt jeg ikke er rigtig tilfreds med Udstyrelsen af Femkronesedlen, vil jeg dog ønske os alle rigelig af dem. Skulde der imidlertid en Morgen være tabt en paa vort Gulv, er jeg bange for, at Fejepigen kun vil ansé den for en blaa Petroleums-Etiket, med hvilken den har en frappant Lighed. Dette minder mig atter om det omvendte Petroleumsapparat, vi har i vort eget Bomærke, og jeg føler pludselig ved Professor Tegners Symbolik Nationalbanken bragt i samme beskedne Sfære som den, hvori vi selv sværer. Og det gør saa godt at have en Lidelsesfælle. —h—

Generalforsamlinger og Møder.

Lokalforeningen i Holbæk

afholdt den 11. ds. sin Januargeneralforsamling. Foruden de sædvanlige Punkter indeholdt Dagsordenen et Punkt af »great Attraction« for *de Indviede*, og det hed — »vort Fagblad«. For dette dystre Punkts Skyld stævnede Holbæk Typografer i det usædvanlig store Antal af 10 til »Samling«. Spændingen var paa Højdepunktet, da man naaede til dette Punkt. Her et Referat i al mulig Korthed:

Lokalformanden meddelte, at 4 Kolleger havde fundet sig brøstholdne og krænkede i deres Følelser ved Optagelsen af Digtet »Ved Aarsskiftet« i *Typ.-Tid.* De havde af den Grund affattet en Protest-Artikel, hvori de udtalte deres stærke Misbilligelse af dette og forlangt denne optaget i *Typ.-Tid.* Dette var imidlertid ikke gaaet saa let, idet Redaktøren først havde ønsket at erfare Lokalforeningens Stilling til Artiklen og om denne var af de 4 Underskriveres Mening. Nu vilde de 3 af disse — den ene var udeblevet — forklare Grundene til deres Skridt og anmode Lokalforeningen om dens Støtte til at fordre Artiklen optaget; de tvivlede ikke om, at de vilde erholde denne.

I Diskussionen fremkom, at man med Artiklen *ikke* havde til Hensigt at *styrke* Organisationen, men de 4 Underskrivere protesterede, fordi de som troende Mennesker følte dette som en Pligt, og fordi der fandtes saa mange vankelmodige og tvivlende Kolleger, der kunde tage Skade af Digtet. Saafremt sligt gentog sig, vilde de ikke staa i Organisationen.

Forskellige Ikke-Underskrivere havde Ordet og hævdede meget bestemt, at de ikke fandt noget som helst stødende i Digtet, der var rettet mod den Kirke, der var Overklassernes egennyttige Vasal; de

* Det er saa længe siden, jeg har set en Femhundredekroneseddel, at jeg kun erindrer, at den saa sort ud.

fandt, at Artiklens Optagelse vilde være meget uheldig og kun til Skade for Organisationen, og de kunde saa meget mindre gaa med til at fordre Optagelsen og derved billige Protestens Indhold, eftersom de vare meget tilfredse med Redaktionen af *Typ.-Tid.* og ingenlunde havde noget at udsætte paa denne. Det beklagedes tillige, at de 4 Underskrivere havde pustet en ganske lille Myg op til en hel Række Elefanter, ligesom der udtaltes Haab om, at de 4 Underskrivere, der altid havde vist sig som særdeles udmærkede og fordragelige Kolleger ogsaa vedblivende vilde blive staaende i Organisationen, vise Fordragelighed og tillade andre at have en anden Mening end dem.

Efter en lang og livlig Diskussion stillede Underskriverne en Resolution, i hvilken Lokalforeningen anbefalede Protestens Optagelse.

Resolutionen forkastedes med 7 St. mod 1, 2 af Underskriverne undlod at stemme paa Grund af Haabløsheden.

Holbæk Lokalforening havde dermed vist, at den *misbilligede* »de 4's« Protest, og den havde vist, at den *paaskønnede og er tilfreds med den Maade, hvorpaa vort Fagblad redigeres.* Saalunde blev denne Generalforsamling en lille Sejr for vor Redaktør! V. NICOLAISEN.

Roskilde Lokalforening

afholdt ord. Generalforsamling Fredag den 12. Januar. FORMANDEN fremlagde Kvartalsregnskabet, som godkendtes. Af øvrige Sager paa Dagsordenen kan meddeles: E. PETERSEN ankede stærkt over den ringe Tilslutning, Foreningens sidste Møder havde haft, og mente, at et Middel herimod var at indføre Mulkt for Udeblivelse fra disse. I en længere Diskussion herom blev det af A. LARSEN og C. CARLSEN fraraadet at indføre Mulktsystemet, da man fandt det tvivlsomt, om Lokalforeningen var kompetent til at indføre en saadan Bestemmelse. Medlemmerne opfordredes da til saa vidt muligt at møde, naar man kaldte paa dem. — Til Lokalforeningen var indkommen Meddelelse om, at der fandt Misbrug af Lærlinge Sted paa *Roskilde Avis,* idet det var oplyst, at disse havde en ulovmæssig lang Arbejdstid. Man vedtog en Henvendelse til Forretningen, om at ordne dette Forhold, da man ellers maatte anmelde Sagen for Arbejdsinspektøren. Et Forslag fra ANTON LARSEN om, at hvert Medlem yder 10 Øre ugenlig til Fanen, vedtoges enstemmig; ligeledes vedtoges det at søge Fanen anskaffet til førstk. 5. Juni. En paatænkt Fest til Fordel for Fanen blev det vedtaget at udsætte Diskussionen om til en senere Generalforsamling. — Endvidere vedtog man med det første at afholde en lille Festivitet for Medlemmerne med Damer. — Et Par Sager udgik til næste Generalforsamling. — Formanden fremlagde sluttelig Regnskabet for »10 Øren«, hvilket godkendtes. P. CHR. HANSEN, Sekretær.

Vejle Lokalforening

afholdt Lørdag den 13. Januar Kvartalsgeneralforsamling. FORMANDEN (J. P. Sørensen) oplæste det reviderede Regnskab, som godkendtes. W. JACOBSEN fremsatte derefter Forslag om Oprettelse af en Ekstrakasse. Efter en lille nem Diskussion vedtoges det at oprette en saadan. Man enedes om til en Begyndelse at yde 5 Øre ugentlig pr. Medlem; men da, som sædvanlig, kun Halvdelen af Medlemmerne var mødt, vil der gennem Formanden ske Henvendelse til de ikke mødte Medlemmer om at yde det samme Bidrag. — Da Dagsordenen dermed var udtømt sluttede Generalforsamlingen. S. J. M. SCHMIDT.

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

For Tiden søger følgende Arbejdsløse Plads gennem Kontoret:

Sættere, saavel til Værk- og Akcidenssats som til enhver anden Branche. **Trykkere,** baade til Hurtig- og Digeltrykpresser. **Sætter-Trykkere. Stereotypister. Punkterersker. Paalæggersker** saavel til Bog- som Stentryk. En **Aftrækker. Arbejdsmænd.**

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Privat: Ahornsgade 17, 2.

Nær og fjærn.

Husk Gutenbergkorets Koncert og Bal Lørdag Aften i Wittmacks Lokale, Gl. Holm. Se Avertissementet paa Bagsiden.

Byraadsmedlem. En af vore mere kendte Kolleger, Redaktør LAURITZ HANSEN ved *Vestsjællands Socialdemokrat,* tidligere Medlem af Den typ. Forenings Styrelse, er valgt til Medlem af Slagelse Byraad.

Pladstilbud i Dagspressen bør man ikke reflektere paa. I ni af ti Tilfælde kan man være sikker paa, at der er noget »muggent« ved saadanne Pladser. For en Sikkerheds Skyld bør man derfor først søge Oplysning hos vedkommende Lokalformænd. Men allerhelst bør man undlade at søge saadanne Pladser. Anvisningskontorerne bør være de eneste og rette Steder, hvortil man henvender sig om Arbejde og Arbejdskraft.

Uheldigt. Paa given Foranledning finder vi Anledning til at advare imod at forulæmpe Medlemmer, der tidligere er optraadt som Blokadebrydere. Naar saadanne atter er indtraadt i vore Rækker og har vist sig som gode Kammerater, er det uheldigt at gøre deres tidligere Brøde til Genstand for Paatale paa Arbejdspladsen, hvor disse arbejder, eller udenfor denne give andre Oplysning om saadanne Medlemmers tidligere Forhold. Saalænge saadanne Folk modarbejder os, da er det rimeligt og retfærdigt, at de mødes af Arbejdernes Foragt; men er de atter vendte tilbage i Rækkerne, da bør de mærke Kammeratskabets Velsignelser.

Fra Hoffmanns Bogtrykkeri har Foreningen faaet tilsendt en Kontorkalender, trykt i smagfulde Farver paa Trækpapir. Ideen er som Reklame betragtet aldeles fortrinlig. Man benytter Kalenderen som Skriveunderlag og Øjet dvæler uvilkaarligt ved det stærkt fremtrædende »*Hoffmanns Bogtrykkeri*«, mens Tanken forgæves søger at finde Udtryk for vor Taknemlighed.

Jubilæumsfest. »Inden de Thisted Typografers Laug« afholdtes i Lørdags Aftes i »Thisted Haandværkerforenings« Lokale en yderst vellykket Fest i Anledning af Kollegerne Faktor ALB. BEHRS og ALFR. RASMUSSENS 25-Aars Jubilæum, hvilke to var inviterede som Æresgæster. Der lagdes for med en Middag, under hvilken det gik Slag i Slag med Taler for Jubilarerne, for Faget, for Organisationen og for Forfatterne af et Utal af Sange, paa hvis typografiske Udstyr der var anvendt meget Arbejde.

Ved et senere Kaffebord meddelte Typograf Yde, at han fra *Thisted Amtsavis'* Chefredaktør, Hr. S. H. Møller, havde modtaget et Par »nye Femkroner«, at anvende efter bedste Skøn her i Aften, hvilken Meddelelse modtoges med Bifald. Hr. Møller og Hr. N. Sev. Nielsen er to yderst humane Principaler; den sidstnævnte er en Mand, der navnlig interesserer sig meget for det typografiske Fag.

En improviseret Kvartet afsang i Aftenens Løb nogle Sange, og en lidt dramatisk anlagt »Typ« serverede forskellige Genstande i Form af Deklamation og nogle Smaating.

Først hen paa Morgenstunden skiltes man i den bedste Stemning, og fra *alle* Sider udtaltes Ønsket om, at »Snapperne« i Thisted maatte komme hyppigere sammen, og Aftenen blev Initiativet til en Udflugt ad Sommeren. —MLY—

Indbydelse til Den typ. Trykkerforenings

MASKEBAL

Mel.: Mens Nordhavet bruser.

Tag med os til Trykkernes Maskebal,
Ret prægtigt Du dèr skal Dig more,
Yvette, man siger hun komme skal. —
Kom alle, kom Smaafolk og Store.
Kom ind hos **Wittmack 3die Februar**
En Nat Du faar, som bliver rigtig rar.

Rask træder Du Dansen med Liv og Lyst,
Naar »Føniks« Orkester blot spiller,
En Glut trykker Du til dit Skjortebryst,
Saa Kærlighedstaarerne triller.
Med Armen omkring hendes smækre Liv
Altid vil Dansen være Tidsfordriv.

Saa køb da Billetter i Massevis,
Køb baade til Ven og Veninder,
En Nat skal Du faa som et Paradis
Blandt Tusinde Nætter Du finder.
Alene er det kedeligt at gaa, —
Lad Glutten faa lidt Sjov at sove paa.

L. J.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 15. Januar.

1. Nogle Tarifsager referedes.

2. Fra flere Lokalafdelinger var indsendt Meddelelse om, at Medlemsskemaet i deres Hovedbøger omtrent var udskrevet. — Da Bøgerne er beregnet til at skulle vare i 10 Aar, men dette for flere Afdelingers Vedkommende ikke kommer til at holde Stik, vedtoges det at lade trykke et mindre Oplag af Medlemsskemaet til Indlæg i Bogen.

3. Thisted Lokalformand fremsender Tarifunderskrift fra Redaktør Nielsen, Thisted. — Til Efterretning.

4. Red. Carlsen, Hjørring, ønsker en Søn anbragt som Lærling i sit Trykkeri, uanset at der tarifmæssigt ikke kan ansættes nogen Lærling før 1. April. — Indrømmedes.

5. En Lærlingesag.

6. Oplysninger gaves i en Sag om Understøttelse paa Stedet.

7. Foranlediget ved nærmere Oplysning til Andragende om Flytning af Understøttelse paa Stedet fra Horsens til København, finder

Forretningsudvalget Anledning til at udtale, at i Følge Dansk typ. Forenings Loves § 32, jfr. Forbundslovenes § 46, kan man ikke erhverve Ret til Understøttelse paa Stedet ved at sammentælle Uger, i hvilke der er arbejdet ved Faget, med Uger, i hvilke der er arbejdet udenfor Faget. Da den paagældende Andrager kun har opnaaet det tilstrækkelige Antal Arbejdsuger for at nyde Underst. p. St., ved at medtage 3 Uger, i hvilke han har arbejdet i et fotografisk Atelier, maa Forretningsudvalget holde for, at han uberettiget har modtaget Understøttelse paa Stedet.

8. Det vedtoges snarest at offentliggøre Medlemsfortegnelsen, uanset at man ikke samtidig er i Stand til at aflægge Aarsberetning.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Oluf Emil Rasmussen, udl. 1/1 1900 hos Carlsen (arb. s. St.). I S. L.: Sætterlærling Aage Hansen (J. Jørgensen & Co.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tillraadte: 1190 (Dsk. t. F.), Hans Chr. Hansen III (I. Cohen) fra Rejse. 1701, P. C. Studt (Missionstr.) fra Rejse.

Bortrejste: 1597, Andreas Frederiksen (arbl.) til Køge i Pl.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvitteringer for Juleuddelingen.

De ærede Modtagere af Juleuddelingen, der endnu ikke har indsendt Kvitteringer for modtagne Beløb, bedes gøre dette omg.

Den 16. Januar 1900.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

8. Januar: *Holbæk* og *Køge.* 9. Jan.: *Hjørring, Esbjerg* og *Nykøbing M.* 15. Jan.: *Helsingør, Kallundborg* og *Roskilde.* 16. Jan.: *Horsens* og *Nyborg.*

Kolding, den 16. Januar 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Slagelse, Georg Helge Grønvold, udl. i Korsør Avis' Bogtr. efter 5 Aars Læretid. Vejle, Georg Molgreen, udl. 1/1 1900 (Folkebladet), afl. Svendeprøve, arb. s. Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Skanderborg, 412 (Norsk Ctf.), Jens Hansen fra Hobro. Esbjerg, 380, H. P. Hansen. Viborg, 1056, C. Christensen Schjorslev fra Rejse. Vejle, 1084, Chr. Sørensen Kjeld (Udbye), 309, N. L. Petersen og 1200, Hans Henrik Hansen (begge arbl.). Helsingør, 2943 (Den t. F.), Jacob Jacobsen (Hels. Avis) og Otto Nielsen (Hels. Avis). Rudkøbing, 1062, C. C. M. Sørensen fra Svendborg.

Bortrejste: Skanderborg, 1296, Jul. Peter Randlev paa Rejse. Ringkøbing, 1416, Ingvard Fejerskov (Rigsdagen). Ribe, 380, H. P. Hansen til Esbjerg i Pl.

Udmældte: Skanderborg (Hammel), 1216, Chr. Kielberg. Næstved, 556, Bogtr. N. P. Christensen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Agitér for Maskeballet og *glem ikke* at meddele, at *Lokalerne vil blive dekoreret med morsomme Tegninger af nogle af vore første Kunstnere.*

Det udsendte Ekstranumer af Karnevalets »Trykker-Tidende« bedes man lade cirkulere blandt d'Hrr. Sættere.

Billetter sælges foruden af de paa Programmet anførte Medlemmer tillige af Hr. Kasserer V. BERGENHOLZ. STYR.

Styrelsesmøde Tirsdag den 23. ds., Kl. 7½ pr. i »Boulanger«. FORMANDEN.

Nyt Medlem: V. Rossing, har tidl. været Medlem (»Papyrus«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

ANNONCER

Sangforeningens 54. Aarsfest

Søndag d. 4. Februar i Larsens Lokale.

Kor-Koncert, bl. a. Volmerslaget.

Assistance: Frk. *Dagmar v. Reiz* (Piano).
Hr. *Louis Jensen* (Cello).
Hr. *Jul. Thornberg* (Violin).

Festmaaltid og **Bal.** Koncertbilletter 75 Ø.
Balbaand 1 Kr., for Damer 50 Øre.

Prøve Lørdag Kl. 10. STYRELSEN.

Den typografiske Forening

søger en Vært til April Flyttedag. Man bedes henvende sig til P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3. Sal.

En yngre, dygtig Trykker

kan straks faa Plads. Billet mrkt. »S. T. 51« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

GUTENBERG-KORET

KONCERT OG BAL

LØRDAG DEN 20. JANUAR KL. 8½

SE PROGRAM — WITTMACKS LOKALER (GL. HOLM)

BILLETTER til Koncerten à 50 Øre faas hos Korets aktive og passive Medlemmer samt hos Budet, Herr MØLLER. *Baltegn* à 50 Øre løses i Salen efter Koncerten.

Passive Medlemmer, som ikke have modtaget Billetter til Koncerten, bedes afhente disse hos A. Truelsen, Nybrogade 12, 1ste Sal, F. E. Bordings Bogtrykkeri.

Nordisk Boktryckarekonst,

Grafisk Maanedsskrift for Skandinavien.

Udkommer den 15. i hver Maaned.

Abonnement kan ske paa enhver Postanstalt i Skandinavien.

Pris 1 Kr. 80 Øre Kvartal — 3 Kr. 60 Øre halvaarlig — 7 Kr. 20 Øre helaarlig.

Grafiske Arbejdere! Støt dette eneste Fagskrift for Norden.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS — **ADOLPH WULFF** KØBENHAVN — GOTHERSGADE 8, Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS — **Adolph Wulff** København. — GOTHERSGADE 8, Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 26 JANUAR 1900 XXVII AARGANG

Vore Arbejdsløse.

DEN smukke Tanke — vedvarende Understøttelse til vore arbejdsløse Kolleger —, som Hr. Wartenberg har gjort sig til Talsmand for i *Typ.-Tid.*, har, som naturligt er, fundet Modstand; det ene Menneske er jo ikke skabt som det andet, ergo kan det heller ikke undgaas, at der nu og da gør sig forskellige Opfattelser gældende om dette eller hint Spørgsmaal, som dukker op indenfor vort Foreningsliv, saaledes ogsaa i ovennævnte Spørgsmaal. Jeg respekterer enhvers Mening, naar den blot dikteres af Uegennytte og af Interesse for den typografiske Stand.

En Kollega, —d., har i sidste Numer af *Typ.-Tid.* præciseret sit Standpunkt til Sagen. Jeg har læst begge Indlægene, men — lad mig sige det straks: Jeg har afgjort mest Sympati for Hr. W.s Standpunkt. Den Kollega, som i Gerning viser, at han har Hjærtet paa det rette Sted, tager jeg Hatten af for; thi lad os være enige om, at denne Sag først og fremmest er en Hjærtesag.

Der er sagtens nogle — ja maaske mange —, som ræsonnerer som saa: Ja, Tanken er god, men den lader sig næppe realisere, i alt Fald ikke for Øjeblikket, *Tiden er ikke dertil.* Jo, Tiden er inde til alt sundt og godt, naar blot Viljen er til Stede, men det er netop den, det skorter paa.

Hr. —d. skriver, at vi svarer et større Kontingent end andre Fagorganisationer, og at de 17 Kr., som jo er Minimum i flere Byer, ikke taaler yderligere Beskæring. Til det første Punkt vil jeg sige, at yder vi ogsaa det højeste Kontingent, saa *nyder vi sandelig ogsaa de fleste Goder,* saa det ene opvejer jo det andet. Og hvad angaar det andet Punkt, ja, da er jeg fuldstændig enig med Hr. —d.; men jeg mener dog, at man med en Smule god Vilje nok paa en eller anden Maade, f. Eks. paa den af Hr. W. foreslaaede, kunde faa Spørgsmaalet realiseret. Forøvrigt er det vel ikke Meningen, at vi skal blive staaende paa den meningsløst lave Minimumsløn ud over den Tid, Overenskomsten med Principalerne foreskriver?

Hvad der forøvrigt nærmest dikterer Hr. —d. *hans* Betænkelighed ved Sagens Realisation er dette, at der er saa *mange* Kolleger, som selv er Skyld i, at de er kommet ud af deres Pladser. Kan være, men jeg tror dog ikke, det er saa overmaade mange; de udsætter sig jo nemlig derved for at miste deres Understøttelse fra Foreningen. § 42 i Forbundslovene siger jo, at »naar det bestemt vides, at et Medlem ved egen Skyld er bleven arbejdsløs, gives ingen Understøttelse«. Den Paragraf maa jo afskrække enhver fra en Letsindighed som den, Hr. —d. mener, *mange* begaar. Lad os derfor ikke af Hensyn til det — efter min Mening — forsvindende Mindretal af arbejdsløse slaa en sund og god Tanke ned. Den Tid kan maaske komme, da Hr. —d. selv staar Fare for at blive arbejdsløs, maaske han da kom paa andre Tanker. Og lad os endelig blive fri for en Klassificering af vore Arbejdsløse. Det er — mildest talt — usmageligt. Hr. —d. maa jo vide, at vi har et Anvisningskontor, og at man derfra bliver anvist Plads, ikke efter »Rangklasse«, men efter *Numerorden.* Gaar man her en anden Vej — hvad jeg dog ikke tror, man gør —, er det simpelthen ulovligt.

Jeg vil slutte med at bede Hr. —d. samt hans mulige Meningsfæller i dette Spørgsmaal om at tænke lidt nøjere over Sagen. At Tanken er god indrømmer jo Hr. —d. Har man først Viljen til det Gode, saa overvinder man nok tilsidst Vanskelighederne.

Endnu et: Jeg er for Tiden selv arbejdsløs, er heldigvis bleven det uden *egen* Skyld, tilstødende Uheld har bevirket det. Det kan maaske derfor faa Udseende af, at Egoisme dikterer mig mit Standpunkt til Sagen. Hvis dette blev Tilfældet, vilde det gøre mig meget ondt; men da Spørgsmaalet, selv om man anerkender Tanken deri, næppe bliver løst i den nærmeste Fremtid, og da jeg forhaabentlig inden altfor længe atter staar i de Arbejdendes Rækker, kan man næppe med nogen Grund mistænke mig for Egoisme.

Vejle, den 22. Januar 1900. N. L. P.

Til Overvejelse!

UNDER denne Overskrift skrev jeg for et Par Maaneder siden i *Typ.-Tid.* en lille Artikel, i hvilken der henstilledes til Kollegerne, særlig fastlønnede, at de burde gøre deres til, at der kunde skaffes saa mange som mulig af de ledige Kræfter Beskæftigelse. Jeg paaviste, at der var Kolleger, som havde den Opfattelse af at være paa fast Løn, at der saa skulde leveres »Overskud«, selv om man havde en Overenskomst med Forretningen, der fastsatte Præstationsmængden, og jeg fremsatte som min Mening, at det var mest kollegialt ikke at levere mere Arbejde end Overenskomsten forlanger, jeg hævdede, at vilde Kollegerne nøjes med at præstere saa meget Arbejde, som der svarede til Lønnen, vilde der derved skabes Arbejde til adskillige arbejdsløse Kolleger. I et følgende Numer af Bladet sluttede en Provinskollega sig fuldstændig til min Artikel, men mente, at Beregningssætterne burde tages med i Betragtning, da disse ogsaa kunde bidrage til, at flere kunde komme i Arbejde.

I øvrigt mente jeg, at enhver Kollega ved nærmere Eftertanke kunde slutte sig til min Opfattelse af denne Sag, men denne Mening deler Hr. Trykkeribestyrer P. CHRISTENSEN ikke. Hr. P. Christensen har nu i ca. 2 Maaneder gaaet og ventet paa, at der fra Kollegernes Side vilde blive taget til Genmæle mod min Anskuelse, men maa vistnok nu have opgivet fra denne Side at se noget Angreb paa mig, hvorfor Hr. Trykkeribestyreren selv gør mig den Ære at imødegaa mig i en Artikel i sidste Numer af *Ny typografisk Tidende.* Hr. P. C., der er meget vred, fordi ikke en eneste Typograf »straks har taget Ordet for en afvigende Mening«, skriver i sin Vrede, at min Henstilling »er et Skridt over den Grænse, hvor Hæderligheden hører op«, og »forudsætter som en Selvfølge, at den allerstørste Del af Københavns Typografer misbilliger den Tendens, der røbes i ovennævnte Artikel«. Det gør mig selvfølgelig ondt, at jeg ved min lille Artikel har bragt Hr. Trykkeribestyreren saaledes ud af Ligevægt, at han har ment det formaalstjenligt at benytte saa stærke Udtryk, men Grunden maa vel være den, at vi se med forskellige Øjne paa Tingene. Jeg vil imidlertid ikke lade mig henrive til lignende Udtryk.

Naar Hr. P. Christensen skriver: »*En Sætter kan helt lade være at tage Plads paa fast Løn*, og hvis en saadan bliver ham tilbudt og han ønsker den, *kan han selv fastsætte den Løn, til hvilken han vil paatage sig Pladsen*,« vil jeg til den første af mig udhævede Sætning bemærke, at en Sætter ikke *kan nægte* at modtage en fastlønnet Plads til 23 Kr., selv om han kan præstere Arbejde for 35 Kr. om Ugen; han maatte i saa Fald have Formue, thi Arbejdsløshedsunderstøttelse faar han ikke; det skulde derimod glæde mig, om Hr. Christensen havde Ret i den anden af mig udhævede Sætning. Jeg tvivler selvfølgelig ikke om, at Hr. Trykkeribestyrerens fastlønnede Personale selv faar Lov til at bestemme sin Løn, men jeg tror ikke, at der er mange Principaler, der er ligesaa humane. Jeg vil indrømme, at var Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder saaledes, at Arbejderen selv kunde bestemme den Løn, han vilde have, da havde min Artikel været overflødig, men Forholdet er desværre i de allerfleste Tilfælde saaledes, at Arbejdsgiveren søger at faa Arbejderen til at præstere det mest mulige for den mindst mulige Betaling. Jeg kender i hvert Fald flere af den Slags Principaler, og vil Hr. Trykkeribestyreren søge at bibringe disse en bedre Forstaaelse, gjorde han sikkert Organisationerne en stor Tjeneste.

Men indtil disse idylliske Forhold bliver indførte, maa vi selv gøre, hvad vi kan, for at hæve Værdien af vort Arbejde og gøre Arbejdsløsheden saa lidet trykkende som muligt med de Midler, som staar til vor Raadighed indenfor Tarifens Rammer; — at ingen kommer der udenfor, har Principalerne Midler nok til at hindre.

Naar en fastlønnet Arbejder under vore nuværende Arbejdsforhold præsterer den til Lønnen svarende Arbejdsmængde, gør han sin **Pligt** — ved at indskrænke Overskudet hævder han sin **Ret** til at hjælpe vore Arbejdsløse. X. X.

Billig Arbejdskraft.

Som man vil have set af *Typ.-Tid.*, har Den typ. Forening i den sidste Tid udvidet sit Anvisningskontor en Del, og det omfatter bl. a. ogsaa Trykkerne. Denne Foranstaltning kan vi naturligvis ikke andet end være vor gensidige Forening taknemlig for, naar blot Anvisningen foretoges i Overensstemmelse med de gældende Regler; disse er, at Medl. skal henvende sig til *deres* Ledelse *før* de modtager en Plads, for derved at hindre, at Lønningerne trykkes ned til *Minimum*, saaledes at de 23 Kr. efterhaanden bliver *Maksimal*-Løn. I et nylig indtruffet Tilfælde har Kontoret anvist en Trykker til 23 Kr., skønt Pladsen, for saa vidt Vedk. kan bestride den, er til 25 Kr. De første 14 Dage kan derfor Minimum ydes, men derefter skal Vedk. forlange den Løn, hans Forgænger havde, forudsat da, at han ogsaa har dennes Kvalifikationer. Vi maa derfor indskærpe vore Medlemmer, at de henvender sig til Ledelsen, naar der tilbydes dem Plads, og tillige anmode Anvisningskontoret om at være os behjælpelig med at holde Lønningerne oppe paa deres nuværende Højde.

Thi dersom Kontoret, saasnart et Firma sender *en Sætter* op for at skaffe en *Trykker*, som i det anførte Tilfælde, uden videre anviser en saadan og derved trykker de i Forvejen ikke ret høje Lønninger ned til Minimum, gør Kontoret os en Bjørnetjeneste, hvad jo selvfølgelig ikke er Meningen.

23. Januar 1900. *Trykkerforeningens Styrelse.*

Sygdomme blandt Typografer.

Af Dr. med. GEORG HEILMANN, Berlin.

(Oversat ved J. M.)

I Anledning af den af Berliner-Typografernes Sygekasse-Udvalg udarbejdede Morbiditets- og Mortalitets-Statistik (omfattende et Tidsrum af ca. 40 Aar) har Dr. med. Georg Heilmann i Berlin igennem det ansete Lægetidsskrift *Deutsche Medicinische Wochenschrift* offentliggjort en længere Artikel, hvilken vi her gengive i Udtog:

»Levedygtigheden for de berlinske Typografers Vedkommende er i Sammenligning med den øvrige Berlinerbefolknings (Mandkøn) meget lav. Dødelighedstallet nærmer sig i betænkelig Grad det for Solinger-Sliberne normerede, der som bekendt er det i Følge hidtidig Statistik mest ugunstige. Den hyppigste Dødsaarsag (over 40 pCt. af samtlige Dødsfald) er Lungesvindsoten. Som Eksempel kan følgende Tal tjene:

	Typografer.	Samtlige øvrige Mænd.	Beskæft. Kvinder.
1891 . . .	46,03 pCt.	34,41 pCt.	19,56 pCt.
1892 . .	43,93 -	33,23 -	32,84 -
1893 . . .	46,37 -	30,75 -	32,88 -

Blandt Sygdommene udgøre Aandedrætssygdomme alene 1/4 af det samlede Antal. — Overordentlig hyppig forekommer paa Sygesedlen »Rheumatisme«, »Nervelidelser« og »Maveonde«, vistnok stundom skjulende Diagnosen »Blyforgiftning«.

Selv om Blysygdomme ikke hjemsøge Typograferne i saa høj en Grad som formodet, retfærdiggøres dog til enhver Tid Kravet om Forsigtighedsforanstaltninger mod dette Onde.

Uforholdsmæssigt tidt viser der sig under Neurastheniens Billede opstaaende Sygdomme, som ligeledes synes at bero paa Blyforgiftning. — Differential-Diagnosen mellem kronisk Alkoholisme og Blyforgiftning er i mange Tilfælde vanskelig. — Sjældnere observeres Øjensygdomme og Svækkelse af Synsevnen. — Talrige ere Tilfældene af Aareknuder og deraf resulterende Svulster paa Laaret, Følger af den timelange, uafbrudte Stillestaaen ved Arbejdet.

Lungesvindsotens Hyppighed blandt Typograferne finder sin Forklaring dels i den usunde Trykkeriluft, dels i den lange, anstrængende Arbejdstid, hvor som oftest kun 1/2 Time ved Frokost kan anvendes til Hvile.

Sætterne er gennemgaaende kraftige Folk, hvis forholdsvis ikke ubetydelige Fortjeneste muliggør en tilstrækkelig kraftig Ernæring saavel som en nogenlunde tilfredsstillende Bolig; set fra dette Standpunkt kan der ikke siges at foreligge særlig gode Betingelser for Udvikling af Svindsot. — Disposi tionen bliver derimod fremkaldt ved det i Luften paa Trykkerierne indeholdte Blystøv, der virker pirrende paa Respirationsorganerne og let foraarsager kronisk Katarrh, for hvilken Typograferne ere saa meget mere modtagelige, som altfor varm Luft i Lokalerne hyppigt medfører Forkølelse. Stærk Varme er nemlig i Stand til hurtigere at udvikle Svindsotsfremkalderen, Tuberkelbacillen, der enten befinder sig i Gulvstøvet eller ogsaa i Tuberkelbefængtes Udsondringer i Spyttebakkerne; paa denne Maade inficeres da hyppigt Organer, der alt i Forvejen ere kronisk betændte.

M. H. t. Blyforgiftning danner Respirationssystemet Hovedindgangen for denne Sygdom. Det i saa rigt Maal i Luften suspenderede Blystøv indaandes og forplanter sig videre til den øvrige Organisme. I anden Række fremmer Fordøjelsesorganerne Optagelsen af Blyet. Ved Arbejdet bliver let noget Metal klæbende ved Hænderne; disse komme i forskellige Øjemed (Spisning, Drikken eller Rygen) i Berøring med Munden, og saaledes trænger Blyet da ind i Legemet.

Ved brugbare hygiejniske Foranstaltninger, i Særdeleshed ved Omsorg for bedre Luft i Lokalerne og Forsigtighedsregler imod Blyforgiftning, lod Faren ved dette Fag sig uden store Vanskeligheder betydelig formindske, og det er ogsaa vor — Lægernes — Pligt med al Energi at tilstræbe dette Maal.«

— — —

Som man ser er Interessen m. H. t. det sanitære Spørgsmaal for Typografiens Udøvere ogsaa vakt i Udlandet. — Herhjemme er det væsentligt ved Hjælp af enkelte Lægers store Interesse for Sagen lykkedes at naa et godt Stykke fremad; for at disse Goder imidlertid skal have nogen Betydning, maa vi selv — hver og en — have den rette Forstaaelse af Sagen; uden dette bliver Lægernes Gerning et Slag i Luften. — Hvad kan det vel nytte om vi fik nok saa

Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer den 1. Januar 1900.

Lokalafdelingernes Formænd ere betegnede med * foran Navnet, Principalerne er tilføjet (P), Syge (S), Arbejdsløse (A), Militære (M). Medlemmer, der opholder sig paa Højskole eller lign. (Sk.).

Aalborg (65).
Filial: Løgstør.
1376 Andersen, Fred. Vilh.
368 — N. P.
984 Andreasen, J. J.
1184 Arndt, M.
409 Bang, Aug.
500 Bak, M. C.
1404 Berg, Martin O.
16 Bentzen, Johan F. de
404 Burmester, W.
873 Carlsen, Jul.
411 Christensen, A.
410 — N. L.
352 — P.
1074 — Søren M.
811 Cramer, M. C.
964 Danielsen, M.
857 Frandsen, Th.
785 Gerdt, Joh.
704 Giese, F.
402 Gjerum, L.
797 Hansen, Bøjle.
403 — J. M.
484 — Vesty.
904 Jensen, Ch.
1186 — Peder.
822 — Peter.
420 Jepsen, Chr.
747 Jørgensen, Jul.
661 — N. P.
682 — Th.
581 Kloster, J. A.
405 Larsen, A. C.
360 — C. S.
407 — Laur.
353 Lautherborn, A. F.
1088 Laursen, L.
1369 Madsen, M. L. (Løgstør).
355 — Th.
421 Møller, Jens.
1102 — Johan.
346 Nielsen, Bernh.
1353 — L. (P).
874 — Rob.
1362 Olsen, Chr.
369 — O. M.
917 — Rud.
1277 — Th. E.
903 — Vilh.
1185 Petersen, Em.
135 — M. (Elbæk).
162 * — P.
1239 Pedersen, Carl.
351 Petersen, Søren.
1285 — S. C. (Løgstør).
362 Schwartz, A.
422 Schølin.
424 Schöhn, Em.
1222 Schmidt, Jens.
1089 Selmer, E.
1104 Staudt, F.
406 Sørensen, Chr.
1801 Thomsen, A.
419 Tobiesen, N. C.
1298 Wadum, N. C. M.
1040 Westphall, E.

Aarhus (96).
1135 Aagaard, M. Chr.
1381 Amorsen, Jens S. Th.
460 Andersen, Chr.
453 — Th.
— Bech, Otto.
1331 Berggreen.
1002 Bigum, N. S.
238 Buskerud, Carl Johnsen (A).
1272 Carlsen, Jens.
— Christensen, Chr. Dam.
1236 — Chr. P.
— — Hannibal (S).
— Christensen, L.
867 — S. C. Møller.
440 Christiansen, P.
697 Clausen, J.
475 Dahl, Hans (S).
— Erlandsen.
1191 Frederiksen, M.
— Gerding, E.
1412 Guldbrandsen, Oskar.
446 Hald, J.
98 Hansen, H. Marius.
13 — J. Chr.
839 — Mads (P).
— — Ludv.
476 * — O. V.
562 — Valdm.
858 — Søren.
631 Hermansen, M.
— Hey, A. L. (S).
— Holm, Carl.
444 Holst, P. J.
— Hougaard, C. H.
937 Hveisel, R.
435 Hygum, H. F.
1368 Jacobsen, Andreas M.
458 Jakobsen, Jakob.
1302 Jansen, Carl.
— Jenkins.
1224 Jensen, Alfred.
1382 — Anton Ellerman.
754 — Harald.
301 — Høyer.
1175 — J. Johs Otto.
1217 — Jens Peter.
434 — J. P.
— Jørgensen, P.
1133 Kiene, W. H.
1405 Klinge, A. P.
— Kolding, Chr.
673 Krüger, Chr. (S).
998 Langmack, Aage.
449 — Jul.
1151 Larsen, Poul.
— Laursen, Chr.
50 Lomborg, Fr.
— Lorentzen, L. P.
1157 Madsen, J. H. J. S.
967 Mahs, Johs. Fred.
72 Meier, Alfr.
1067 Mikkelsen, Alfr.
997 — Peter M. (S).
489 Mortensen, N.
429 Møller, Rudolf.
— Neess, Vilh.
1371 Nielsen, Alfr. Chr.
457 — A. M.
1204 — Anton Martin.
— — Chr.
V.d.D.B. — Jens Chr.
1392 — Otto Th. R.
— Olsen, Arnold V.
1082 — H. Lauritz T.
922 Pedersen, Marthin.
1287 Petersen, Anton.
901 — Carl Jul.
— — Hans C.
— — Johan.
1087 — Karl Johan.
1590 — Jørgen (A).
438 — Marius.
484 — N. C.
1024 — Ole.
209 — P. M. Koustrup
1177 — Rasmus (A).
144 Rasmussen, C. A.
1255 Reimers, Axel.
428 Schiebye, P.
66 Simonsen, M.
699 — V.
— Sort, Søren Jensen.
— Svensson, G.
433 Sørensen, Johan Emil.
1383 — Julius Vald.
437 — O. S.

Assens (9).
1347 Andersen, A. J.
390 *Jensen, C. W.
1123 — S. V.
1146 Larsen, Seneca.
366 Lucas, V. P. A.
1356 Matjeka, Ignatz (A).
1279 Møller, S.
1303 Pedersen-Winther, J.
1370 Utke, Sofus.

Esbjerg (18).
1211 Bindslev, J. K.
1121 Borup, Frederik Valdemar.
778 Christensen, J. J.
40 Eickhardt, L.
712 Faaborg, J. P.
837 *Grove, S. Chr.
971 Hein, C. C.
1397 Jensen, Peter.
467 — Jens P. Chr.
495 Jepsen, Jeppe.
1136 Lehmann, Chr.
261 Nielsen, Chr.
975 Olsen, Louis Fred. G.
237 — Marinus.
1153 Rosendahl, K.
1396 Rødtnes, Heinrich.
715 Strand, Ant.
1927 Ørvad, Chr.

Faaborg (5).
1258 *Andersen, H. C.
1385 Enemark, M. J.
951 Jensen, J. J.
1021 Knudsen, E. H.
385 Petersen, T. L. R.

Fredericia (6).
1229 *Clausen, N. J.
1417 Hansen, Hans.
376 — J. H. M.
1407 — Chr. M.
793 Leidecker, F. O.
1146 Skovgaard, C.

Frederikshavn (6).
1237 Andersen, S.
941 *Christensen, L. C.
1359 Larsen, L.
1235 Petersen, F. M.
1276 Schultz, S. (A).
1030 Tuborgh, P. Th. J.

Grenaa (2).
79 Andersen, Marie Nicoline.
1321 *Blomberg, C. M.

Herning (4).
2928 Jensen, G. A. M.
958 — K. M.
1057 *Madsen, M. K.
576 Rasmussen, P. J.

Helsingør (24).
978 Andersen, H. P.
400 Bünner, H. M.
641 Bøttcher, F. V.
1085 Donatzky, G.
339 Ejlersen, Poul.
563 Gottschalk, A.
383 Hansen, F. C.
1324 — H. O.
1267 — M. E.
570 Hendriksen, G.
639 Herlufsen, E.
953 — P.
1295 Jensen, Marius.
6 Jensen, O.
394 Jørgensen, Carl
393 Larsen, Chr.
731 — J. P.
1377 Mortensen, Alfr.
318 Nielsen, Carl.
— — R.
1301 — V.
884 Petersen, Emil.
538 Rothejsen, J.
521 Sørensen, A.

Hillerød (22).
335 Andersen, Johs. (P).
1281 — Carl Chr.
916 Bendtsen, H. L.
338 Christophersen, R.
1165 Christensen, Georg.
1220 Christiansen, N. P. F.
339 Hansen, Laurits.
340 — Niels.
670 — Hans Chr.
1129 Jensen, Hans.
1230 — Niels.
893 Jørgensen, Niels P.
1365 Larsen, Chr. G.
1242 Mogensen, Luffe.
1097 Nommesen, Julius.
344 Olsen, Edv.
1262 — Olaf E.
685 Petersen, Chr.
1010 * — M. Chr.
345 Pheiffer, Wilhelm.
1282 Rasmussen, Laur.
784 Schmidt, J. U. C.

Hjørring (17).
584 Christensen, Chr. P.
1292 — Christian.
322 Glotz, Carl.
931 Gudum, Niels P.
635 Hansen, Hans Peter.
1032 — Martinus.
321 Helmig, Fred. Jul.
932 Jensen, Carl.
328 — Chr. S.
1299 Jørgensen, Carl H. M.
1343 Kloster, Ejler J. J.
324 *Møller, Jens Chr.
327 Nielsen, Niels Jørgen.
425 Olsson, Ludvig.
614 Peirath, Johan.
564 Petersen, Niels Rask.
1016 Verwohlt, Ferdinand.

Hobro (4).
1108 Olsen, Carl Ludvig Niord.
1143 Rolin, Hans.
1256 Schmidt, A. K. M.
1367 — Carlo Angelo.

Holbæk (19).
1374 Christensen, V.
942 Frederiksen, L.
112 Hansen, E.
1269 — L. P.
1311 Jacobsen, Chr. E.
314 — J. P.
1357 Jensen, Chr.
569 Johannsen, Andr.
681 *Larsen, Chr.
1284 Lauridsen, J. P.
574 Madsen, M. C. (S).
902 — P.
721 Mouritzen, O. W.
1290 Nicolaisen, V.
1398 Nielsen, H. Chr.
846 Olsen, S. M. (P).
227 Rasmussen, C. L.
310 Rolsted, N. P.
565 Sunddahl, Jul.

Horsens (48).
1228 Aaredsen, C. J. F.
1288 Andersen, A. G.
205 * — J. P.
1090 Bertelsen, Th.
48 Christensen, A. E.
1355 — J. B.
285 Daugaard, R. P.
35 Fich. F. J.
1291 Fisker, H. A. Sørensen (A).
287 Hansen, Andr.
288 — Carl.
1148 Hansen, H P.
919 — Otto.
1375 — Sophus.
786 — Søren.
290 Jensen, Chr.
776 — Nicolaj.
807 — P. M. (S).
1194 — S. P.
866 — Søren.
915 Jørgensen, Th.
1084 Kjeld, C. Sørensen.
676 Kvinge, J. Korn.
292 Larsen, L. P.
293 Lassen, Th.
877 Laursen, P.
79 Lindballe, Jørg.
1176 Lund, J. J. Christensen (A).
966 Madsen, Martin.
1253 Mønster, Alfr.
152 Nielsen, Emil.
1345 — Thaanning.
451 Olsen, O. Møller.
1061 Petersen, Kr.
309 — N. L.
592 — R. C.
408 Poulsen, Otto.
1279 Rasmussen, Chr.
375 — L., Redaktør.
1346 — Ludv.
1249 Sivertsen, Marius (A).
67 Sonnenborg, C. C. A.
1127 — Chr.
391 — V.
296 Sørensen, A.
792 — Fr.
297 Walther, Th.
298 Winther, L. P.

Kallundborg (14).
1167 Andersen, A. C. P.
949 Christensen, Jul. (A).
725 Gravsen, Carl.
506 Gullberg, C. A.
618 Hansen, Chr.
819 — Vilh.
276 Holte, Fr. (P).
278 Jensen, Oluf.
92 *Melberg, Emil G.
1322 Nielsen, Anton.
1025 — Valdemar.
577 Ostenfeldt, Alfred.
864 — Axel K.
277 Sørensen, Peter.

Kolding (38).
924 Andersen, P. E.
1247 — P. M. (A.)
1252 Christensen, C. V., (Sk.)
497 Christiansen, H. O.
1393 Christoffersen, R. P. L.
514 Fønss, R.
498 Groth, F.
711 Grouleff, M. E.
600 Hansen, Chr.
855 — L. V.
913 Hammer, H.
505 Hvidtfeldt, P.
503 Jørgensen, K. (P.)
1026 Knudsen, C. C.
513 — C. F.
615 Korsbang, J. K.
499 Lund, P.
580 Madsen, Erik (A.)
1286 Magnussen, Jul.
920 *Mortensen, O. Jul.
833 Nendel, Emil.
496 Nielsen, N. P.
1394 — Th.
780 Nørgaard, P. H.
506 Petersen, Thork.
517 — Ulr.
512 Raben, H. P.
493 Rasmussen, H. F.
898 Rasmussen, Molgjer.
1081 — P.
507 Schjern, M.
564 Schmidt, S.
1076 Stecher, Emil
868 Sørensen, H. K.
1000 Thorsen, P.
511 Thuesen, Th.
504 Warberg, H. P.
1852 Weisse, Franz.

Køge (14).
Andersen, Elisabeth.
262 — A. P. C.
264 Frantzen, Joh. P.
1212 Frederiksen, Carl V.
798 *Henriksen, Chr. Jul.
1155 Hoppe, Peter Chr. D.
266 Jensen, Louis F. L.
1414 — Lorenz
595 Jørgensen, Hans
1261 Madsen, J. Lichtenb.
733 Nielsen, Jens Fr.
1246 — Lars Chr.
1270 Petersen, Laur. Chr.
935 Rasmussen, Fritz R.

Maribo (3).
215 Henrichsen, H. P.
1169 Linhardtsen, M.
217 *Petersen, Henrik.

Middelfart (9).
256 *Gemynthe, J. H.
222 Gundersen, M.
1419 Hansen, A. M.
1223 Jensen, L. F.
1151 Knudsen, H. J.
1418 Kreutzer, B. J.
1177 Larsen, H. P.
1358 Rasmussen, H.
36 Sørensen, C. B.

Nakskov (9).
1163 Frederiksen, G. A.
1107 Jensen, Magnus.
999 *Jørgensen, Herman.
766 Kragh, Ludv.
1306 Larsen, Viggo
1128 Lüchow, W.
1071 Lystrup, Ludvig.
1392 Nielsen, N. P.
1074 Petersen, P.

Nyborg (9).
1 Frederiksen, A. Th.
990 *Hansen, Chr. E.
201 Hildebrandt, R.
1072 Juul, Axel Larsen.
223 Kryger, Carl.
1122 Møller, Felix.
1248 Nendel, G. H.
1197 Thiel, A. E.
1017 Thomsen, A.

Nykøbing F. (20).
1159 Andersen, C. Georg
1274 Budolp, J. W. Th.
653 Frimand, O. F.
279 Gunnarsen, A. B.
156 Hansen, P. Albrecht.
1174 — H. J. J.
214 Jensen, H. P.
1150 — Ludvig.
992 Jørgensen, Lars
1162 Madsen, Hans L.
588 Nielsen, Frederik
981 — N. P.
1389 — V. Chr. (A.)
662 Olsen, Carl Chr.
768 Petersen, J C. L.
936 * — P. A.
1240 Rasmussen, Aage
1036 — Hans Vilh.
1297 — Marius E.
1041 Røgind Jens.

Nykøbing M. (11).
Filial: **Skive.**
1210 Andersen, J. M. A.
1180 — S.
1415 Christensen, Chr.
1380 Fog, Dan.
880 Halse, Paul Chr. A.
163 Jensen, Sal.
365 Kofoed, P. Chr. (Skive), (A.)
1221 Mathiassen, J. A.
656 *Nielsen, Math.
1307 Petersen, P. A.
1280 Thorup, N. V.

Næstved (44).
619 Andersen, A. V.
489 — Sophus.
1283 — Valdemar.
239 — Vilhelm.
729 Andreasen, J. C.
897 Baes, Charles.
315 Christensen, Carl
983 — P. M.
667 — C. J.
533 — J. S.
863 Dideriksen. C. P.
1109 Ehbrecht, Rudolph.
905 Grevsen, August.
240 Hansen, Hans
678 — H. Chr.
1035 — H. P.
234 — Henrik.
1265 — Laurits
243 — N. J. C.
1266 — Thorvald.
1134 — Frederik
1099 Halberg, G. J. B.
241 Hermansen, Thorvald.
242 Høyer, Knud.
238 Ihlemann, Vilh.
1092 Jacobsen, Carl
658 Jensen, N. Th.
102 — Th. Oskar
1178 Kann, Emanuel.
534 Kristensen, A. M.
969 *Køhke, H. P.
886 Larsen, L. A.
1096 — N. F.
1065 — Valdemar.
1166 Lohr, F. V.
232 Olsen, Ludvig.
231 — Otto.
801 — Oskar.
108 Petersen, Lorentz.
1079 — Carl V.
228 — Regnar (P.)
236 Preus, Eugenius
459 Søby, Carl A.
1154 Vollander, F. C.

Odense (92).
Filial: **Bogense.**
1064 Almind, Chr. (A.)
718 Andersen, A. J.
165 — J. J.
945 — N. P.
1330 — Th. E.
988 Bredahl, A.
416 Brochmann, J. P.
1304 Christensen, C. C.
200 — C. J.
482 — H. P.
1305 Christiansen, C. E. (Bogense)
389 Clausen, Chr. F. (P.)
181 — N. C
176 Eppler, J. E.
225 Fich, Carl
1390 Frederiksen, A.
933 Frostholm, J. D.
191 Gjernyx, H.
849 Gutheil, H. J.
1241 Hansen, A. H.
1029 — H. C. M.
166 — L. F.
963 — M. V.
188 — P.
938 Henriksen, R. F. W.
1293 Hey, E.
579 Hviid, J. C. C.
172 Ibsen, H. C. J.
739 Jensen, Hans.
1091 — Harald.
169 — P.
1289 — V.
171 Jeppesen, H. H.
818 Jespersen, M. V.
215 Jørgensen, E. L.
175 — L.
1171 — N.
1147 Kleiner, M.
1388 Klixbüll, E. B.
561 Korsbang, H. K.
959 Larsen, C. L. M.
183 — Fr.
804 Lauritzen, M. J.
950 le Fevre, M.
1361 — U. C. F. E.
869 Løfquist, J. P.
110 Madsen, Fr.
720 — F. C.
189 — L.
294 Marott, E.
195 Martens, E. E.
780 Meyer, J. C. E.
543 Nielsen, D. (P.)
198 — F. G.
816 — H. P.
179 — H. P. F.
203 — H. S.
817 — J.
210 — N. C.
168 — N. Chr.
1354 — N. J. P.
684 Olsen, J. P.
192 Petersen, Anth.
194 * — Chr.
815 — C. E.
170 — H. C.
1201 — H. L.
184 — H. S. M.
547 — J.
118 — N. C.
187 — P. E.
819 — V.
196 — Vilh.
1399 Porst, Julius.
180 Poulsen, F.
193 Prøvensen, J. C. V.
185 Rasmussen, F. F. A.
167 — H.
540 — H. A. V.
208 — L. D.
1077 — M.
546 — Niels C.
1259 — N. Chr.
939 Ryberg, C.
174 Schou, L. P.
717 Schwartz, V. M.
367 Spilcker, J. O.
173 Søfeldt, J. F.
207 Sørensen, L. H.
551 Welblund, P. V. A.
719 Vennervald, Th. C. F.
740 Willemsen, T. L. (Bogense).

Randers (46).
632 Abrahamsen, J. L.
1086 Andersen, Anders Kr.
128 — Chr.
675 Andreasen, A.
672 — N. Vald.
1046 Augustenborg, A. J.
1043 Bagger, Andr. Chr.
132 Bang, P. H. L.
141 Berg, Chr. E.
138 Christensen, Andr.
146 Dahlgaard, Marius.
1075 Edelberg, Torvald.
139 Hansen, Hans.
1100 — Herm. Fred.
142 — Mouritz Leop.
148 — Niels Henrik.
661 — N. Høwisch-
724 Henriksen, Niels.
986 Hugger, Aug. Chr.
607 Holtzmann, Sofus.
1406 Hundrup, H. Georg.
1042 Jacobsen, Rud. V.
1401 Jensen, Jens Kristian.
1008 — Jens Simon,
143 Jochumsen, Alexander.
606 Johansen, Jens Chr.
1275 Jørgensen, Charles.
502 — Florian.
1003 Larsen, Andreas.
1159 — Carl Chr.
1227 Malmstrøm, L. R. Chr.
1039 Nielsen, Ansgar M.
1095 — N. Knudsen.
1250 — Niels P.
131 *Petersen, Jørgen.
894 Randrup, Jens Alfr.
1219 Riis, J. Chr. W.
1206 Strudts, Fr.
132 Sørensen, Anton.
1364 Thomsen, Thomas.
1120 Thygesen, T. P.
145 Ungermann, J.
1400 Wolff. Andr. H. Fred. (A).
889 Wonsyld, M. J.
135 Voldum, A.
779 Worm, Chr. Chr.

Ribe (9).
122 Andersen, C.
1179 Christensen, H. C.
1234 * — J.
— Christiansen, J.
380 Hansen, H. P.
976 Jensen, P. M.
1133 Larsen, L. N.
107 Mortensen, C. M.
692 Terkelsen, K. (P).

Ringkøbing (17).
Filialer: **Holstebro** og **Struer.**
1196 Bertelsen, Rasmus.
871 Christensen, Lavritz.
230 — Ludvig.
119 Christiansen, O. H.
348 Frederiksen, H. P.
116 *Hansen, Rudolph.
827 Høgsted, J. N.
1244 Højer, Laurids.
1073 Jensen, J. N.
1409 Jeppesen, J. C., Holstebro.
381 Larsen, S. G.
1353 Lundahl, J. P. H.
981 Marhauer, S. C.
1192 Rasmussen, Holger.
1181 Scherling, Emil.
522 Stampe, Simon.
1193 Thomsen, N. P., Struer.

Ringsted (19).
Filial: **Sorø.**
652 Christiansen, L.
1189 Chrisophersen, C.
995 Duus, K. M.
823 Frederiksen, Fr. C.
824 Jensen, H. P.
111 Johansen, S. K.
220 Kristiansen, K.
1159 Larsen, C. V.
1050 — Georg N.
640 Mathiesen, E.
783 Mortensen, G.
1317 Møller, P. H.
96 *Nielsen, Aug.
1141 Olsen, L. P.
586 Pedersen, M.
585 Pehrson, N.
1580 Petersen, Cornelius (Sorø).
1140 Spuhr, W. A.
106 Sørensen, Ang.

Roskilde (21).
1112 *Andersen, Chr. M.
1316 — Sofie.
571 — Will.
875 Bendixen, Bendix.
841 Berthelsen, Lars.
1232 Børresen, Sophus.
908 Carlsen, C. E.
1319 — Th. L.
717 Gornitzka, Otto Andr. Chr. Lillie.
934 Hansen, Peter Chr.
1145 — Jul. D.
187 — V. T.
1187 Jørgensen, Rasmus.
955 Larsen, Anton.
1172 Nielsen, Albert.
99 Petersen, Hans.
573 — Hakon.
952 — Emil
1572 — Laur. Vilh.
1411 — Peter Emil.
1386 Timm, C.

Rudkøbing (6).
831 Andersen, Anton H.
9 Jacobsen, C. E
1031 Madsen, C. M.
1328 Mortensen. Hans Madsen (A.)
523 *Lund, Martin.
771 Rasmussen, C A.

Rønne (12).
1116 Hansen, Chr. N.
1336 — Hansine (A.)
1338 Holm, Anna Oline.
788 — P. C. A.
1333 Jacobsen, H. P. S.
1337 Jensen, Anna Karol.
1391 — Andr. H.
1117 Jørgensen, M. C.
668 *Nielsen, Niels.
1334 Seier, J. A.
1332 Steensen, J. F. Leth.
1341 Vesth, Petra.

Silkeborg (12).
461 Christensen, A. C. M.
1320 *Eskildsen, Emil.
438 Grytter, Henrik.
1164 Gaarsted, P. Pedersen.
454 Hansen, H. C. E.
1119 Jepsen, N. C.
488 Jørgensen, C. E.
1351 — D. V.
1314 Olesen, N. C.
1268 Petersen, A. J.
14 — J. L.
1278 Schrøder, C. T. S.

Skanderborg (7).
Filial: **Hammel.**
726 Andersen, Carl.
— Hallager, Chr.
11 Jensen, Rud.
12.6 Stielberg, Chr. (Hammel).
13 de Lemos, V.
1296 Randlev, J. P.
1215 *Rasmussen, Holger.

Slagelse (25).
Filialer: **Korsør** og **Skelskør.**
81 Abrahamsen, P. Vill.
680 Andersen, Fr. Vilh.
781 *Arleth, C. V.
923 Bendtzen, N. P.
1199 Bøtcher, Hans Heinr.
1349 — Andr. Ludv.
1408 Due, P. C. P.
882 Døhr, Johan Chr.
1420 Grønvold, G. Helge.
1053 Hansen, A. Blankh.
655 — J. Adolf.
891 — Lauritz.
1064 — Guldager (A.)
85 — H. P. P.
377 Honoré, H. A.
86 Jørgensen, J. Ant.
1437 Nielsen, R. J.
89 Olsen, Carl Chr.
91 — Olaf E. (P.)
865 Petersen, N. P.
1323 — Oline Kamilla Emilie
1373 Petersen, Svend Alfr.
968 Rasmussen, Rasm Chr.
1309 Sørensen, Martin.
1214 — Peter.

Stubbekøbing (4).
51 Mørup, Niels.
55 *Petersen, Hans J.
478 Rafaelsen, H. L.
39 Stæhr, Chr.

Svendborg (27).
Filial: **Ærøskøbing.**
77 Andersen (P.) (Ærøskøbing).
557 — Theodor.
1105 Beck, Theodor.
226 Behrends, Andr. Johs.
72 *Ditlefsen, H. P.
713 Godtfredsen, Chr. Alb.
62 Hansen, Edv. Emil Peter
1208 — Erik Johs.
63 — Fedder H. H.
Høgfeldt, Harald (P.)
970 Jacobsen, Jul. Jensen
65 Jensen, Carl Fred. Vilh.
70 — Søren.
1363 Jerløv, Chr.
68 Johansen, J. P.
691 Jørgensen, R. Chr.
1300 Knudsen, Knud Vilh.
69 Madsen, H. Chr.
1264 Nielsen, Christen.
1374 — Hans Chr.
1137 — Joh.
462 — Rsm. (P.)
1387 Petersen, Th. Marius
850 Rasmussen, Hans P.
75 — Johs. Evald
1834 Schmidt, Chr.
1062 Sørensen, Carl Chr. Marinus (A.)

Thisted (9).
— Aug. Andersen.
1234 Andreasen, O. P. A.
42 Behr, Alb.
1207 Blom, Viggo.
828 *Jensen, Marius
1403 — Michael
43 Ludvigsen, Jul. G.
1063 Thomsen, Jul. O.
1251 Yde, Marinus Larsen.

Varde (5).
1413 Høyer, Aug.
1245 Neess, H. F. V.
1152 Pedersen, P. N. (Holsted).
269 Petersen, J.
1007 *Poulsen, J.

Viborg (7).
25 Andersen, M. Chr.
996 * — Georg.
1052 Busch, Peter.
1044 Iversen, Th.
1395 Olesen, L.
589 Rasmussen, Johs.
1203 Smidt, Peder.

Vejle (34).
1118 Andersen, A.
1005 Buch, Martin.
1156 Christiansen, Chr.
1326 Emborg, H. C. M.
765 Fangel, P.
795 Feltendahl, N. G.
23 Frederiksen, M.
1200 Hansen H. H. (A.)
119 — Th.
1018 Herholt, Sophus M.
763 Høyer, Carl.
540 — J. Chr.
2850 Høyer, H. (A.)
317 Jacobsen, Chr.
568 — W.
1030 Jensen, H. Chr.
1037 — Fr. C. C.
19 Jonassen, J. P.
38 Jørgensen, Harald.
1202 Kampmann, M.
1257 Larsen, M. P.
989 Madsen, H. M.
1329 — M. J.
1068 Mebus, Emil
18 Nielsen, J.
1312 Petersen, Th.
1101 — Viggo
985 — P.
630 Rasmussen, R. C.
928 Sørensen, N. C.
1160 — H. M.
120 * — J. P.
1195 Schmidt, S. M.
1938 Udbye, Chr. Jensen.

Rejsende (5).
262 Andersen, Rasm. Chr.
1132 Bahnson-Lassen.
1014 Boesen, Stephan.
1371 Fischer, Hans Holst.
1263 Hansen, Johs. Laur.

Udmældte (25).
1028 Berg, Sigurd (P.) Hillerød.
876 Bigum, Jul., Holbæk.
1158 Caspersen, Th., Holb.
556 Christensen, N. P. (P.), Næstved.
1329 Dam, Manna Karoline, Rønne.
64 Hansen, Mar., Svendbg.
1009 Hanson, J. C. (P.), Hillerød.
325 Heidmann, N. J. (P.), Frederikshavn.
1066 Hveisel, Lars, Aarh.
1209 Jacobsen, Jacob Laurits, Aarhus.
524 Klausen, August, Herning. (Anden Livsst.)
1340 Kofoed, K. K. M., Rønne.
845 Krebs, Jørgen, Holbæk. (Anden Livsst.)
602 Lang, Salomon, Svendborg.
631 Larsen, Bernh (P.) Skanderborg.
— — J. L. V., Aarhus.
870 Møller, Bertel (P.), Kolding.
— — S., Aarhus.
— Petersen, C. J., Aarhus.
59 — Johan, Svendb.
— Rye, Chr. V. (P.), Randers.
149 Sørensen, Carl, —
491 — Enevold (P.), Kolding.
738 Tiedje, Carl (P.), Odense.
1138 Wreschner, Julius, Randers.

Udslettede (9).
830 Christensen, Hans, Holbæk.
1327 — P., Nykøbing S.
1055 Hansen, Janus, Aalb.
2844 — Marinus A., Nykøbing M.
2266 Holtzmann, Oliv. Alb.
1318 Jensen, Christian, Faxe (†††).
888 Lund, Albert, Kolding.
1144 Munck, P. Th., Vejle.
1058 Nielsen, Henr., Thist.

Døde (6).
1161 Christensen, Vilh., Holbæk.
260 Janns, C. (P.), Holsted.
265 Jensen, Vald. Friquart, Køge.
53 Kristensen, Karl K. E. Svendborg.
313 Rasmussen, C. Holbæk.
— Svendsen, L., Aarhus.

Foreningen talte saaledes den 1. Januar 1900 **873** Medlemmer, fordelte paa 42 Afdelinger.

mange sanitære Forholdsregler indførte, enten ved Overenskomster eller endog ad Lovgivningens Vej, naar vi ikke selv bidrog vort til at Bestemmelserne skete Fyldest. — Spyttebakkerne var et lille Fremskridt (vel at mærke de Spyttebakker, hvor man uden altfor stor Anstrengelse kan naa at spytte i Hullet); en Ting, som man imidlertid ogsaa kunde ønske sig, var for de Tuberkelbefængtes Vedkommende Brugen af Spyttekrus med Laag i Stedet for Spyttebakker; naar man ved, med hvilken forbavsende Hurtighed Bacillerne yngler og spreder sig i Luften, vilde det være paa sin Plads, om enhver brystsyg Kollega — i hvert Fald af Hensyn til deres sunde Kolleger — benyttede et saadant Krus og tillige selv besørgede Udtømning og Skylning deraf. Hvad enten det er Kollegers Helbred eller, som ved Udskylningen af Spyttebakker, en Rengøringskones, det gælder, bør den Brystsyge under ingen Omstændigheder udvise Hensynsløshed. OVERSÆTTEREN.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalforening

afholdt Lørdag den 10. Januar Generalforsamling. Formanden bød Medlemmerne Velkommen og udtalte Haabet om et godt Samarbejde til Organisationens Held i det kommende Aar. Til Dirigent valgtes Nicolaj Jensen, og Forhandlingsprotokollen og Regnskabet godkendtes. Formanden oplyste, at der i det forløbne Aar var indbetalt Medlemsbidrag for 2248 Uger med 2025 Kr. 25 Øre; i Understøttelse var der udbetalt: Sygeunderstøttelse for 282 Dage til 15 Medlemmer, Arbejdsløshedsunderstøttelse i 120 Dage til 5 Medlemmer, Rejseunderstøttelse for 53 Dage til 51 Medlemmer; endvidere var der udstedt 3 Overfartsbilletter til København. Uden Understøttelse havde der opholdt sig 6 Medlemmer i 104 Dage i Afdelingen. Til Hovedkassen var indsendt 1147 Kr. 5 Øre og Aarsregnskabet balancerede med 2179 Kr. 71 Øre. Under Eventuelt bad flere Medlemmer om Oplysning om, hvorledes Juleuddelingen foregik. Det vedtoges at forespørge Hr. Hvidtfeldt herom. PETER LAURSEN.

Aarhus Lokalforening

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 19. Januar. Lokalformanden fremlagde det reviderede Regnskab, som udviste en Balance paa 1184 Kr. 25 Øre. Til Rejsende var udbetalt 33 Kr. 25 Øre, til Arbejdsløse 58 Kr. 50 Øre og til Syge 345 Kr. Til Hovedkassen, hvorfra intet Tilskud var modtaget, indsendes 718 Kr. 50 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmig. — Derefter meddelte Lokalformanden, at der i 1899 var betalt Kontingent i 4813 Uger til et samlet Beløb af 4246 Kr. 25 Øre. 34 Medlemmer havde i Aarets Løb faaet udbetalt 950 Kr. for 475 Sygedage; 15 Arbejdsløse 487 Kr. 50 Øre for 358 Dage; 71 Rejsende i 102 Dage 124 Kr. 75 Øre; i Reservefondspenge 189 Kr. 50 Øre for 83 Dage, og et Dødsfald 300 Kr. Fra Hovedkassen var i Aarets første Kvartal modtaget 650 Kr. i Tilskud, medens der til samme ialt var indsendt 2875 Kr. 25 Øre, altsaa et reelt Overskud af *2225 Kr. 25 Øre.*

90 af Lokalforeningens Medlemmer havde under Lock-out'en i frivilligt Bidrag indbetalt ialt 2003 Kr. 41 Øre.

Der var i Efteraaret givet 2 offentlige Dillettantforestillinger, som forresten kun havde fundet forholdsvis ringe Støtte hos Lokalforeningens Medlemmer. Trods de store Udgifter maatte Resultatet siges at være særdeles godt, idet Overskudet blev 338 Kr. Ved Hjælp af dette Beløb var det blevet Styrelsen muligt at faa Bibliotektankens Realisation paabegyndt. Der er nu bestilt et stort Bogskab til 75 Kr., og fra flere Sider, bl. a. Forfatterne Sofus Birck og K. G. Brøndsted samt »Jysk Forlag« var der indgaaet værdifulde Boggaver.

En Oplysning om, at *Demokratens* Personale i Aarets Løb havde ydet 84 Kr. til Rejsende, gav Marius Hansen Anledning til at paapege det uheldige i, at der ikke fandt et Samarbejde Sted blandt Medlemmerne paa dette Omraade. Dersom hvert Medlem ydede 10 Øre ugenlig, vilde man ikke alene kunne klare alle Rejsende, men tillige være i Stand til at fremme flere andre for det kollegiale Sammenhold gavnlige Formaal.

Derefter foretoges Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. HYGUM genvalgtes enstemmig, og i Stedet for Marius Hansen, Carl Jul. Petersen og Ad. Rasmussen, som ikke ønskede at fortsætte, valgtes: BIGUM (*Flkbl.*), HANNIBAL CHRISTENSEN (*Jyllp.*) og KARL JOHAN PETERSEN (Mammen) Suppleant: ALFR. NIELSEN (Centraltr.). Til Repræsentanter ved Bladet *Demokraten* genvalgtes med Akklamation MARIUS HANSEN og CHR. KRÜGER, det samme var Tilfældet med Valget af Fanebæreren: MARTHIN PEDERSEN. Suppleant: CHR. ANDERSEN.

Efter at der var rettet en Tak til de afgaaende Styrelsesmedlemmer for deres Virksomhed, hævedes Generalforsamlingen. —n.

Nykøbing F. Lokalforening

afholdt Lørdag den 20. Januar ordinær Kvartalsgeneralforsamling. Formanden (P. A. Petersen) bød Velkommen med en Beklagelse over, at kun saa faa Medlemmer mødte til Generalforsamlingerne. — Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. De to modtagne Skrivelser (fra De samvirkende Fagforbund og Forbundsstyrelsen) oplæstes og toges efter en lille Diskussion til Efterretning, — H. P. Jensen aflagde en udførlig Beretning fra Delegeretmødet. Paa Forespørgsel oplyste Jensen, at det i § 39 fremhævede: »*siden sidst modtagne Understøttelse*« skulde forstaas: »siden sidst modtagne **fulde** Understøttelse«. Paa Generalforsamlingen blev det oplyst, at ikke alle Medlemmer havde bidraget til Juleuddelingen, hvilket vakte Beklagelse. Et Eksemplar af »Nordisk Boktryckarekonst« var fremlagt til Eftersyn for Medlemmerne.

Efter Generalforsamlingen holdt den lokale Fagforening Generalforsamling, hvor bl. a. Spørgsmaalet om Udmeldelse af den stedlige Fællesorganisation diskuteredes, hvilket dog ikke vedtoges. Som Fagforeningens Repræsentanter i Fællesorganisationen i Stedet for d'Hrr. O. F. Frimand og P. A. Petersen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes d'Hrr. H. RASMUSSEN og G. ANDERSEN. H. NANSEN, Sekretær.

Svendborg Lokalforening

holdt Generalforsamling Lørdag den 20. Det reviderede Kvartalsregnskab fremlagdes og godkendtes. Generalforsamlingen var nærmest indvarslet i Anledning af, at en herværende Bogtrykkers 23-aarige Søn, der er Kommis og i et Par Aar har arbejdet hos Faderen (som ikke er Fagmand), havde henvendt sig til Forretningsudvalget med Anmodning om at maatte aflægge Svendeprøve og blive udlært. Ansøgerens Begrundelser, der senere viste sig at være vildledende, var af en saadan Beskaffenhed, at Forretningsudvalget havde givet sit Samtykke, uden at Lokalforeningen var bleven afæsket sin Mening om Sagen. Paa Mødet var der Enstemmighed for med Hænder og Fødder at sætte sig imod, at Andrageren blev Svend og optagen i Foreningen, da dette utvivlsomt vilde drage uheldige Konsekvenser efter sig. Da Stødet til Ansøgningen var en Strid mellem Fader og Søn, vedtoges det, at Lokalformanden skulde søge at bilægge denne og eventuelt anmode Forretningsudvalget om at skaffe Ansøgeren en Forbundterplads. — Forretningsudvalget havde anmodet Lokalafdelingen om at indstille 2 Medlemmer til Hovedrevisorer; det blev R. C. JØRGENSEN og BEHRENDS.

Husk næste Lørdag

Trykkernes Maskebal.

Af Programmet fremhæves:

Langt fra Siam

Sangpotpourri, samt **den morsomme Klown Bob** med sit

dresserede Æsel Rigolo.

Agiter!

Store Overraskelser! **Lokalerne dekoreres**

Nær og fjærn.

Sangforeningens Aarsfest, som afholdes Søndag den 4. Februar i Larsens Selskabslokaler, vil blive særlig interessant ved, at Koret vil synge flere nye Sange, bl. a. Aug. Ennas smukke Majsang og Valborg-Sangen; desuden P. Heises Korværk »Volmerslaget« med 11 Mands Blæser-Ledsagelse. Assistancen (for Violin, Cello og Klaver) ydes i Aar af unge Kunstnere, Elever af vore første Lærere og Konservatoriet. Til Fællesmaaltidet er indsendt fortrinlige Sange, og Ballets Kulmination bliver som sædvanlig Kotillonen.

Jubilæum. I Mandags den 22. Januar var det 25 Aar siden vor Kollega Hr. LUDVIG HANSEN begyndte at arbejde i Nielsen & Lydiches Bogtrykkeri. Da Hr. Hansen foruden at være en særdeles dygtig og paalidelig Arbejder, tillige altid har vist sig som en udmærket Kollega, vistes der ham selvfølgelig paa Jubilæumsdagen megen Opmærksomhed saavel fra Husets som fra hans Medarbejderes Side. Pladsen om hans Maskine var pyntet med Flag og Grønt, og om Morgenen, da han indfandt sig paa Arbejdsstedet, modtog han Lykønskninger fra saavel Arbejdernes som Chefernes Side. Til Erindring om Dagen modtog Jubilaren et Guldur fra Huset og en Guldkæde fra sine Medarbejdere. Trykkerforeningen, af hvilken Hr. H. har været Medlem siden dens Stiftelse, ligesom han en Tid har været et afholdt Medlem af Styrelsen, sendte ham en Lykønskning gennem sin Formand.

— Idag fejrer vor Kollega, Sætter LUDV. GÆDE sit 25-aarige Jubilæum hos O. C. Olsen & Co. Kammeraterne har i den Anledning inviteret Jubilaren til et Festmaaltid paa Søndag. K. O.

Kolleger som Byraadsmedlemmer. Foruden Laur. Hansen er endvidere Faktor CHRISTENSEN, Ringsted, valgt ind i det derværende Byraad. I Jylland er valgt d'Hrr. Redaktør HARALD JENSEN, *Demokraten*, Aarhus; Redaktør N. L. CHRISTENSEN, *Nordjyllands Arbejderblad*, Aalborg; Redaktør L. RASMUSSEN, *Horsens Socialdemokrat*, Horsens, og Redaktør CHR. JACOBSEN, *Vejle Socialdemokrat*, Vejle, til Medlem af deres respektive Byers Byraad. De er allesammen kendt som udmærkede Kolleger og do. Medlemmer af Dansk typ. Forening.

Det schweiziske Typografforbund har fra 1. Januar d. A. indført Dagpenge for Rejsende; hidtil er Rejseunderstøttelsen blevet ydet i bestemte Summer paa Udbetalingsstederne.

En kvindelig Fabriksinspektør. I Storhertugdømmet Baden skal Fabriksinspektionen suppleres med en videnskabelig uddannet Kvinde. Monstro det samme ikke kunde være paa sin Plads hos os?

Det finske Typografforbunds Organ udkommer fra Nytaar 2 Gange om Maaneden.

Arbejdsforholdene i Tyskland. I en Korrespondance til *Gutenberg* hedder det, at i den forløbne Sommer havde Berlin over 1000 arbejdsløse Typografer og at mindst 1000 andre laa omkring paa Landevejene. Alligevel voldte det intet Besvær at holde Lønningerne paa den tarifmæssige Højde, der for Berlin udgør i Minimum 26 Mk. 25 Pf. Mere og mere faar den engelske Arbejdstid Indpas, og varer denne som Regel fra 7½—5 med en halv Times Pavse til Middag og et Kvarters Pavse til Frokost. Hvert Trykkeri har sin Tillidsmand, der har at føre sine Arbejdskammeraters Sag hos Faktor eller Principal og mægle mellem de to Parter ved opstaaede Tvistigheder. Der findes kun Sættersker i et Berlinertrykkeri, og dette er udelukkende oprettet for at skaffe Kvinder passende Sysselsættelse, efter hvad der paastaas. I Berlin er der 700 Trykkerier, men heri er rigtignok ogsaa medregnet Visitkorttrykkerierne.

Typographische Jahrbücher. Med ikke mindre end 15 Kunstbilag tager 20. Aargangs 12. Hefte Afsked med Læserne, og ved at gennemse den samlede Aargang finder man en Rigdom af Billeder og Satsprøver, som kan være til stor Nytte for Fagmænd; særlig Billederne vil fryde en Trykkers Øjne. Det sidste Hæfte behandler i Teksten den saakaldte moderne Retnings Udbredelse. Tidsskriftet, der udgives af »Technikum für Buchdrucher in Leipzig«, koster 40 Pf. pr. Hæfte.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 14. Januar. Frav. med anm. Forf. F. K. MADSEN.

Et Medlem, som er lidende af Tuberkulose, tilstodes af Rolfs Legat 20 Kr. — I Følge Delegeretmødets Beslutning skal de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings Medlemmer være Medlemmer af Sygeafdelingen i Den typ. Forening for at denne kan optages i Forbundet; da imidlertid kun en mindre Del er Medlemmer af Sygekassen, overlodes det til Formanden, Vict. Petersen og Kassereren at ordne dette. — En Principal havde nægtet at betale den i Bladsættertarifen hjemlede Godtgørelse for 2 Annoncer (henholdsvis 50 pCt. for Navnesats og 100 pCt. for dobbelt Ramme). For saa vidt Sagen ikke kan ordnes med vedk. Principal, besluttedes det at indsende den til Voldgiftsretten. — En Forespørgsel fra et Bladpersonale, om Helligdagsarbejde mellem 9 Form. og 12 Nat undtagelsesvis maa finde Sted, besvaredes benægtende. — Læse- og Oplysningsselskabet »Frem« bevilgedes paa derom indgivet Ansøgning 10 Kr. — *Rettelse.* Dr. Bentzon gør opmærksom paa, at der i Referatet af hans Udtalelser paa forrige Styrelsesmøde findes en Fejl; han sagde nemlig ikke, at M.s Hustru »led efter sin egen Opgivelse af Smærter i *Ryggen*«; derimod udtalte han, at »hun opgav at lide af Smærter i *Underlivet*, som godt kunde antages at skyldes en Mavekatarh, som hun selv sagde, hun led af«. O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 23. Januar. Frav. med anm. Forf.: MICHELSEN.

1. Skrivelse fra Den typ. Forening, hvori der ankedes over formentlig Brud paa Sygekasseoverenskomsten fra vor Side. Det viste sig, at flere af de i Skrivelsen nævnte Medl. havde faaet deres Forhold ordnede med Den typ. Forenings Kasserer. Naar flere af de ny udlærte ikke havde tiltraadt Sygekassen samtidig med Fagforeningen, laa dette formentlig i, at de paagældende straks var blevne arbejdsløse og derfor af pekuniære Grunde ude af Stand til at opfylde den omtalte Forpligtelse.

2. Forskellige Sager vedr. Maskeballet ordnedes.

3. Fra Tarifkommissionens Sekretær, Hr. P. Hansen, var fremsendt en nydelig udført Afskrift af Kommissionens Forhandlingsprotokol. Det vedtoges at bringe Hr. H. en hjærtelig Tak for det store Arbejde.

4. Generalforsamlingen fastsattes til Søndag den 18. Februar i »Boulanger«. Prøvevalg paa Foreningens Tillidsmænd fastsattes til Onsdag den 7. Februar, Kl. 7½ i Admiralgade 19.

5. Regnskabets Revision. Da Hr. Revisor GUNDERSEN var bleven syg, og vi ikke har nogen Revisorsuppleant, vedtoges det i fornødent Fald at lade Styrelsessuppleanten, Hr. Carl Hansen, revidere ved Revisionen.

6. En Sag ang. den saakaldte Rotationstrykkerklub drøftedes.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Styrelsesmøde Søndag den 28. Jan. Kl. 12 i Christensens Restavration ved Gl. Strand.

FORM.

Ny Medl.: Sætter M. S. Rasmussens Hustru Ellen og Sætterlærling Rasmus Chr. Christensen Fleismer.

Tiltraadt: 500 (Dsk. t. F.), Marius C. Bak (Kr. Dagblad) fra Aalborg.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

17. Januar: *Holbæk.* 20. Januar: *Vejle.* 22. Januar: *Kolding, Ringkøbing, Rønne, Rudkøbing, Thisted, Herning* og *Næstved.*

Kolding, den 23. Januar 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Helsingør, Trykker Niels Peter Thysen, udl. 1/1 1900 paa Hels. Dgbl. efter 5 Aars Lære (aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hobro, 930, Poul J. Poulsen fra Nykøbing M. (i Plads). Vejle, 38, Harald Jørgensen (Vejle Amts Avis) fra København. Horsens, 1281, Carl Chr. Andersen (arbl.). Kolding, 1001, Fred. Skov fra Rejse. Køge, 1597, Andreas Frederiksen (Folkebl.). Randers, 1400, Andr. H. Fr. Wolff (arbl.) fra Aalborg.

Bortrejste: Aalborg, 1404, M. O. Berg til Aarhus (arbl.), 500, M. C. Back til Kbhvn. (arbl.) og 1400, A. H. F. Wolff (arbl.) til Odense. Kolding, 1371, Hans Holst Fischer til Pl. i Nyborg og 1248, Georg H. Nendel til Pl. i Aalborg. Frederikshavn, 1276, S. Schultz til Pl. i Aalborg. Rudkøbing, 1328, Hans Madsen Mortensen (til Pl. i Thisted).

Udslettet: Randers, 141, Chr. E. Berg.

ANNONCER

Trykkeri-Forpagtning.

En dygtig Akcidenssætter eller Trykker, som disponerer over 1 à 1½ Tusende Kr., kan faa et mindre Bogtrykkeri med Cylindermaskine i Forpagtning. — En stor Del Arbejde kan efter Overenskomst medfølge. — Billet mrkt. »Trykkeri-Forpagtning« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

I København er et Bogtrykkeri meget billigt til Overtagelse straks paa rimelige Vilkaar. Billet mrkt. »108« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt Trædepresse

(Digeltryk) af stort Format eller en Fluesmækker ønskes billig til Købs. Billet med Opgivelse af Størrelse, Pris osv., mrkt. »B.«, indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Typografernes Sangforenings
54. Aarsfest

Søndag d. 4. Februar Kl. 7½ i Larsens Lokale.

Kor-Koncert med Orkester.
Soli for Violin, Violoncel og Klaver.
Bal med Kotillon.
Fællesmaaltid (sluttet Bord à 1.50). Tegning hos Styrelsen til næste Lørdag.

Koncertbilletter 75 Øre, Baltegn 1 Kr., for Damer 50 Øre.

Prøver paa a cappella-Sange Lørdag Kl. 9½ paa »**Volmerslaget**« **Søndag.**

STYRELSEN.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 2 FEBRUAR 1900 XXVII AARGANG

Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?

HR. Redaktør! Tillad mig en lille Plads i Anledning af Spørgsmaalet om vore Arbejdsløse!

Først en Tak til d'Hrr., der har draget Spørgsmaalet frem til Debat; det er saa stort og indgribende, at det fortjener den største Opmærksomhed.

Jeg tror imidlertid, at man i Øjeblikket overvurderer vore Kræfter, naar man mener at kunne gøre Arbejdsløshedsunderstøttelsen stedsevarende; vi maa nemlig regne med, at Provinskollegerne *ikke kan* gaa højere med deres Ydelser, før de gennem en ny Tarif faar deres Lønninger grundigt forbedrede; man maa jo nemlig vare sig for at gøre Organisationen til en trykkende Byrde for Medlemmerne, i Stedet for, som den skal være, en Støtte for den, og det vil den utvivlsomt blive, hvis Kontingentet yderligere blev forhøjet paa nærværende Tidspunkt, hvor mange Kolleger maa regne det meget nøje ud for at faa Indtægter og Udgifter til at balancere. Sikkert har alle Kolleger den aller bedste Vilje, men denne er, som i saa mange andre Tilfælde blandt Arbejderne, bedre end Ævnen.

Det er muligt, at Kollegerne i København nok kan taale en yderligere Kontingentforhøjelse, og at der altsaa, set med deres Øjne, intet var til Hinder for et Forsøg paa Realisationen af Planen om stedsevarende Arbejdsløshedsunderstøttelse; men Spørgsmaalet bliver da, om det i det hele taget er den Vej, Arbejderne bør gaa, for at sikre deres uheldigt stillede arbejdsløse Kammerater. Jeg mener nej. Ligesom Arbejderne ikke vilde kunne starte nogen Ulykkesforsikring og Alderdomsunderstøttelse af nogen egenlig Betydning, fordi disse Opgaver er for store, saaledes vil det ogsaa være umuligt at løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet paa en tilfredsstillende Maade, og det er ganske naturligt. Arbejderne raader jo, i Forhold til deres Mængde, kun over en ringe Del af Samfundets Kapital, hvorledes skulde det da være muligt, at de skulde kunne raade Bod paa et af de største Samfundsonder, hvor det netop drejer sig om *Kapital?*

Man maa ligeledes regne med, at Maskinerne, der som bekendt er i Færd med at blive indført adskillige Steder, i hvert Fald i Begyndelsen vil gøre en Del Kolleger overflødige; forhaabenlig vil dette kun være i Overgangsperioden, men det *kan* medføre en Misére, som vi ikke ved egen Hjælp kan klare, hvis Planen om stedsevarende Understøttelse realiseres.

Nej, det er et **Samfundsspørgsmaal,** som **ikke kan** løses af Arbejderne ved egen Hjælp, men kun af Staten. — Naar det ene Individ *forbryder* sig overfor det andet, træder Samfundet *straffende* til — — naar det ene Individ (Arbejdskøberen) gør det andet (Arbejderen) brødløs, træder Samfundet *hjælpende* til, at den brødløse ikke skal gaa under — *det er altsaa den politiske Vej, vi skal gaa.*

Der er vel adskillige Kolleger, der vil tænke, at det er de klar over, men der er desværre endnu adskillige, der ikke er det; *thi ellers vilde de ved politiske Valg ikke ofre deres Stemme paa en Mand eller til et Parti, som de paa Forhaand véd intet vil gøre for at løse dette og lignende store og vigtige Spørgsmaal.*

Men det tænker man ikke over — til Kamp mod Socialisterne, hedder det, uden at man egenlig aner, at disse Medborgere kun vil dette ene: Uden at skade eller umuliggøre andres Eksistens, vil de sikre den arbejdende Klasse Retten til at leve paa en menneskeværdig Maade.

Selvfølgelig er jeg besjælet af den samme Følelse overfor vore trængende Kolleger som d'Hrr. Wartenberg og h.—p. — de maa hjælpes i saa vid en Udstrækning som muligt og uden at stole alt for trygt paa vort »hurtigt«-virkende Lovgivningsapparat — men jeg tror sikkert, at Løsningen af Arbejdsløshedsspørgsmaalet i saa stort Omfang vil overstige vore Kræfter. Jeg vil derfor sige til Kollegerne: Arbejd af al Kraft paa at fortrænge de Repræsentanter til den lovgivende Forsamling, der ikke vil være med til en Statsforsikring mod Arbejdsløshed, og vi gavner derved vore arbejdsløse Kolleger.

Odense, den 22. Januar 1900. L. D. RASMUSSEN.

Sættemaskinen.

MAN skal drage en Sammenligning mellem Typografernes Stilling til Maskinerne for et Par Aar siden og saa deres Stilling til dem nu, for ret at forstaa, at Typograferne er nogle mærkelige Mennesker. *Den Gang* var det ikke muligt, at man kunde nære sig, før man fik en Tarif for de Maskiner, man slet ikke kendte. Og *nu*, da Maskinerne er kommet, og det har vist sig, at Maskintarifen aldeles ikke fyldestgør de Krav, som man med Ret og Rimelighed kan fordre, naar Talen er om et saa anstrængende og opslidende Arbejde som at spille paa Klaviatur i regulær Champagnegalop-Tempo 7—8 Timer i Døgnet — nu hviler der en hellig Fred over Typograferne.

Den sidste Ytring, der tydede paa, at der endnu var Liv, var, da man i Arenateatret fik nedsat et Udvalg, hvis Opgave skulde være i største Hast at faa »ordnet« den af Principalerne opfundne billige Arbejdskraft, der for Fremtiden skal gaa under Navnet *Medhjælpere.* Det er vel nu et halvt Aarstid siden det Udvalg blev lavet. Efter den Tid har man ikke hørt et Suk fra Typografefne. Men forhaabentlig kan man ud af den lille Opmærksomhed, som der er vist et af vore Udvalgsmedlemmer, slutte, at der hos Principalerne ogsaa vil være Velvilje og Imødekommenhed med i Spillet, naar det en Gang kommer dertil, at den Sag, som det drejer sig om, skal gøres færdig.

Imens arbejdes der væk paa Maskinerne. Og Resultatet er foreløbigt, at ikke saa faa Opsigelser er faldne. Selv om det ikke er saa mange, at man deraf tør slutte sig til »en fuldstændig Revolution i Faget«, saa tør man dog haabe, at denne Overflødiggørelse af Arbejdskraft vil være en Opfordring til Typograferne om at holde sig *vaagne.* Og om det ærede Udvalg samtidig strammede sig lidt op og fik sat Fart i Behandlingen af *det* Spørgsmaal, de er valgt paa, saa var det heller ingen Skade til. At de Herrer Principaler ikke har travlt med at faa løst Medhjælperspørgsmaalet er forklarligt nok, naar man betænker, at de for Tiden har denne Arbejdskraft for den Betaling, de selv finder for godt. Hidtil har de »fundet«, at en Løn, der bevæger sig mellem 15 og 23 Kr., er et ret og rimeligt Vederlag for 8 Timers Arbejde!

Endvidere kommer, at jo nærmere man lærer disse Maskiner at kende, jo flere Ulæmper opdager man, at de fører med sig. Man har saaledes næppe tænkt nærmere over, at de skal have *Plads*. Og den er ikke lille. Man har saaledes set, at der i et herværende Bladsætteri maatte flyttes *10* Reoler for at skaffe Plads til *2* Maskiner. Og saa maatte man endda »rykke lidt tilbage« paa det andet Inventar. Resultatet er selvfølgelig blevet, at Personalet nu staar bunket sammen paa en højst indskrænket Plads. Naar hertil kommer en ubehagelig Støj fra Maskinen, saa vil man forstaa, at det er rigtig hyggelige Tilstande, disse Maskiner kan skabe. Det maa være ret nedslaaende for vore Læger at erfare, at deres store Arbejde for at vække Typograferne af deres Ligegyldighed overfor Sundhedsforholdene paa Arbejdsstederne saaledes kan føre til det stik modsatte Resultat.

Det er rimeligt nok, at adskillige andre Skavanker vil aabenbare sig, naar Maskinerne først *rigtig* kommer i Gang. Derfor er der al mulig Grund for Kollegerne til at holde sig vaagne og saa nogenlunde *fordele* Krudtet, efterhaanden som der bliver Brug for det.

Saadan at lade det hele futte af paa en Gang fører kun til, at man skyder Huller i — Luften. X.

Til de kvindelige Trykkeriarbejdere.

Naar vi gennem *Typ.-Tid.* henvender os til vore Kolleger paa Trykkerierne, saa er det for at gøre det indlysende for alle kvindelige Trykkeriarbejdere, hvilken Betydning det har for os alle at staa indenfor Organisationens Rækker. Gennem Mændenes faglige Organisationer har vi saa ofte set, hvad Sammenhold fører til, at dette ikke yderligere behøver at pointeres. Kun Kvinderne har holdt sig fornemt tilbage fra alt hvad der hed Organisation, og Følgen af dette har været, at vore Principaler har budt os saa slette Forhold at leve under, at det er mere end nedværdigende for Kvinder, der skal leve af deres Arbejde. Dette **kan** nu blive anderledes, naar blot vi selv vil. Den Organisation, vi har dannet, vokser sig for hver Dag, der gaar, stærkere og stærkere, og i dette Øjeblik staar denne vor Organisation ikke som en Kaste for sig selv, men er et Led i Dansk Typograf-Forbund. Enhver Kvinde, som er beskæftiget paa et Trykkeri, vil kunne forstaa, hvilken Betydning dette vil faa for vor fremtidige Eksistens. Vi har set, hvorledes Kvinderne i andre Brancher ved Organisationens Hjælp har naaet fremad med Lønforbedringer, saaledes at de nu staar paa Højde med Mændene. Kun vort Fag staar langt tilbage, og det, som vi har opnaaet af Forbedringer, er knapt værd at give Navn. Grunden hertil var først og fremmest den, at vi ikke selv havde Forstaaelsen af, at vilde vi opnaa noget, da burde vi ogsaa være Medlemmer af Organisationen, og dernæst, at vor Organisation ikke havde Forbindelse med Forbundet. Nu er dette sidste sket. Typograferne viste paa deres Delegeretmøde, at alle Arbejdere, hvad enten det er Mænd eller Kvinder, har fælles Interesser, og derfor igennem deres respektive Organisationer bør tilhøre et Forbund. Vi staar da ikke længere alene i Kampen for Tilværelsen; men de Mænd, som til daglig er vore Arbejdskammerater, staar Side om Side med os, naar vi i den kommende Tid gør Krav paa bedre Arbejdsforhold, højere Løn osv. Men til Gengæld forlanges det, at alle som én mælder sig ind i Fagforeningen. Ingen kvindelig Trykkeriarbejderske maa i Fremtiden staa udenfor; enhver af os maa betragte det som en Æressag at tilhøre den Organisation, der alene er i Stand til at kunne kaste lidt Lys ind i vor mørke Tilværelse.

Lad os derfor alle betragte os som Agitatorer for vor Organisation, og naar saa den Dag oprinder, hvor vi alle er indenfor Rækkerne, da vil vi stille vore Fordringer og faa dem gennemførte.

Med kollegial Hilsen

Bestyrelsen for de kvindelige Trykkeriarbejdere.

De fire Holbækkeres famøse Artikel.

I.

Jeg havde ventet, at en eller anden skulde sige et Par Ord i denne Sag. Men da dette ikke er sket, kunde jeg ønske Plads for følgende Bemærkninger:

Jeg skal ikke opholde mig ved de fire Kollegers Artikel. Jeg finder, at de har gjort sig altfor megen Ulejlighed. Men jeg skal dog gøre opmærksom paa, at Sagen har en Forhistorie. De fire staaar i Opposition til et bestemt System, der er blevet altfor fremtrædende i Arbejderpressen. Digtet er kun bleven *Anledning* til Artiklen, men d'Hrr.'s Forargen rækker langt videre ud. Det bør tages med i Betragtning, mener jeg.

Jeg er saa langt fra enig med dem, at jeg finder deres Artikel uklog. Men alle, der kender de fire Kolleger, ved, at det er Mænd, der altid vil forsvare deres Anskuelser. Har de begaaet en »Brøler«, bliver det derfor deres Sag. Men netop fordi, det er fire alvorlige Mænd, der har skrevet Artiklen, finder jeg Hr. V. Nicolaisens Artikel lidt »mærkelig«. Skal der virkelig »grines« hver Gang, en Mand udtaler en Anskuelse, der ikke er den almindelige paa Bjærget? Vi andre forlanger Ret til at sige vor Mening. Hvorfor skulde de fire da ikke have Lov til at sige deres, uden at der derfor skal pibes i Fingrene ad dem?

Hr. Nicolaisen tager paa Sagen med en Overlegenhed, der er alt andet end klædelig. I Vendinger, der aabenbart skal være morsomt, men som synes altfor flade, søger han at fremstille det hele som Snurrepiberier, der i det højeste fortjener et medlidende Skuldertræk. Meget muligt, at saadanne Ting ikke betyder noget for Hr. N. Jeg véd ikke, om Hr. N. er rigtig optaget af en Sag. Dog jo, han interesserer sig for Afholdssagen; den holder han af, siger han. Vel! Finder han det da i sin Orden, at en eller anden laver Halløj, naar han fortæller, hvilken god Sag Afholdssagen er? Sikkert ikke. Men hvorfor saa ikke holde sig det gamle Ord efterretligt, at man aldrig skal byde andre andet end det, man selv ønsker at faa igen? Respekt for hver alvorlig Mening. Hr. N. burde altid dømme ud fra sit eget Jeg — selv om det ogsaa er stort. Hans Begreb om Størrelsesforhold er meget forkvaklet. Han ser ikke, at dette Begreb er noget højst relativt. Det, der er stort for de fire Holbækkere, kan godt være lille for ham. Hr. N. burde huske paa, at selv om Guderne har benaadet ham med større Veltalenhed og mere Ugenerthed end Flertallet af hans Medmennesker, saa berettiger den Omstændighed ham ikke til at tage paa en Sag, der synes ham lille, med en haanlig Overlegenhed. Overlegenhed tilfredsstiller maaske Hr. N., men den klæder ham ikke.

Vi er ikke faa, der i Aarenes Løb har arbejdet sammen med en eller anden af de fire Holbækkere. Det er mig bekendt, at flere af disse end jeg har følt sig stødt over Hr. N.s Maade at tage Tingene paa. Hvis jeg agtede at indlade mig i en Diskussion med Hr. N., kunde der være adskilligt andet i Hr. N.s Referat, der fortjente at drages frem. Det agter jeg ikke, lige saa lidt som jeg har villet forsvare den Tanke, de fire Kolleger har udtalt i deres Artikel. Min Hensigt med denne Artikel er kun at give Udtryk for den Forargelse, jeg og flere har følt ved Hr. N.s højst tendentiøse Referat.

Til Slut blot dette:

Jeg finder det rimeligt, at Redaktøren af *Typ.-Tid.* har optaget det omstridte Digt. Men jeg vilde have fundet det lige saa rimeligt, om Redaktøren havde optaget de fires Artikel uden først at have spurgt Holbæk Lokalforening om dens Mening. Folk, der har Lyst til at drage skarpe Slutninger, kunne let af den Omstændighed komme til det Resultat, at de afvigende Anskuelser, der kan næres af et enkelt eller enkelte Medlemmer, skal have en Lokalforenings Stempel for at blive betragtet som sund Fornuft. Og det er dog vist ikke Meningen.

Ringkjøbing, den 28. Januar 1900. R. Kr. Bertelsen.

II.

Hr. Redaktør! Vær saa venlig at give følgende Plads enten i først udkommende Nr. af *Typ.-Tid.* eller i Deres Papirkurv. Et af disse to Steder har De at vælge imellem, naar De modtager en Epistel fra Forbundsmedlemmer. Den Myndighed er De forlenet med ved Deres Valg.

Jeg kan ikke andet end protestere imod, at De, Hr. Redaktør, för tillfället udnævner en eller anden Lokalafdeling til Redaktionsudvalg, som bedømmer og imødegaar indsendte Artikler, forinden de optages i Bladet. Skal det blive Kotume, at der paa den Maade dannes en Art Censurkomité snart i Hjørring, Ribe, Nykøbing paa Falster, snart i København — eller hvor Redaktøren ellers finder det formaalstjenligt

saa tror jeg, at flere end de Holbæk-Kolleger vil finde Anledning til at spørge: Maa vi være her?

København, den 22. Januar 1900. H. C. HANSEN.

III.

Da der ikke, som jeg havde ventet, i *Typ.-Tid.s* sidste Numer blev taget til Genmæle ang. deres Redaktørs Optræden overfor de 4 af vore Kolleger, der misbillige dette Digts Optagelse i vort Blad, vil jeg, og forresten paa flere Kollegers Vegne, slutte mig til de 4 Holbæk-Kollegers Protest. At et typografisk Fagblad intetsomhelst har med Religion at gøre, er vi vistnok enige om, Hr. Redaktør, men saa har Bladet heller ikke noget at gøre med at angribe den *Maade,* Præsterne docerer den kristne Religion paa. Deres Grunde, hvorfor De optog Digtet, er derfor intetsigende, hvor vægtigt De saa end finder det. Men det beklageligste er dog den Maade, De har søgt at afvæbne de 4 Kollegers Protest paa, nemlig ved at forhøre Lokalforeningen om dens Mening eller Standpunkt til Sagen. For det første kom denne Sag ikke Lokalforeningen ved, Artiklen var jo navngiven, og for det andet havde det klædt Dem, Hr. Redaktør, bedre, om De *selv* havde forsvaret Dem og ikke søgt Ly bag Lokalforeningen.

Først finder De ingen Anledning til at optage en *navngiven* Artikel (noget, De sikkert ikke har Ret til), men da De hører, Lokalforeningen giver Dem Medhold, ja, saa faar De først Mod til at optage den.

Hvad skal man kalde en saadan Journalistik for?

A. DAHLQUIST.

Hvad er der sket? Der er sket dette, at vi har nægtet en Artikel, der var indsendt fra fire Kolleger i Holbæk, Optagelse i Bladet. Dette mente de fire ikke at kunne finde sig i, og der veksledes derfor nogle Breve mellem Redaktionen og Ordføreren for de fire, og hvoraf det til Slut fremgik, at de fire Kolleger, saafremt Art. ikke vilde blive optaget, vilde udsende et Cirkulære til Medlemmerne Landet over og samtidig *truede med at ville mælde sig ud af Organisationen,* hvis der oftere i Bladet forekom noget lignende, som det nævnte Nytaarsdigt. Det forekom os at være et for stort Numer at gøre ud af den Sag. Vi foreslog da de fire Kolleger at benytte sig af den Ret, Forbundslovene hjemlede dem, nemlig: »Artikler fra Hovedforeningernes Ledelser eller fra Lokalforeningerne kan ikke nægtes Optagelse osv.«, hvad disse ogsaa gik med til, hvorefter Sagen blev forelagt en Generalforsamling i Holbæk. Resultatet blev, at Generalforsamlingen saa godt som enstemmig gav Redaktionen Medhold — og dermed skulde man selvfølgelig have ment, at den Sag var ude af Verden, men heri tog man fejl. *De fire Kolleger forlangte desuagtet Art. optaget i Fagbladet.* Endskønt vi paa Grundlag af Lokalafdelingens Vedtagelse havde haft Ret til at nægte Optagelsen, ansaa vi det dog under de givne Forhold for uden særlig Betydning, om Artiklen kom i eller ej, og optog den derfor, for derved at vise de fire Kolleger, at *vi* er fuldt loyale mod anderledes tænkende.

Da det selvfølgelig interesserede os at vide, hvorledes Generalforsamlingen havde behandlet den Sag, og vi ikke fra Holbæk havde modtaget noget Referat, skrev vi til Hr. Nicolaisen, som stod udenfor hele Sagen og af den Grund kunde dømme upartisk, om at sende os et Referat.

Naar derfor Trykkeren DAHLQUIST stiller sig frem som en Fandens Karl, der nok skal sige Redaktøren Besked, saa vil vi bede ham om at tage lidt Reb i Sejlene førend han farer frem. Til god Journalistik hører nemlig ogsaa det, at man har Kendskab til det, der skrives om. Denne Egenskab mangler imidlertid Hr. Dahlquist fuldstændig, ja ikke en Gang Forbundslovene kender han, for kendte han dem, saa vidste han ogsaa, hvilken Vej Medlemmerne skulde gaa for at faa Ting optager i Fagbladet (hvad enten det er med Navn eller ikke Navn), som Redaktøren nægter optaget. Han véd det ikke, og derfor bliver hans Journalistik noget Vaas.

Til Slut kun dette. Naar Hr. Dahlquist mener, at Fagbladet ikke har noget at gøre med den Maade, Præsterne docerer den kristne Religion paa, saa siger vi: Det er netop hvad det har, naar man fra Præsternes Side søger at drage Arbejderne over til Kirken *for derved at splitte vore faglige Organisationer ad.* RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalforening

afholdt Søndag den 21. Januar ordinær Generalforsamling. Paa Dagsordenen stod som første Punkt opført Regnskabet, der balancerer med 831 Kr. 74 Øre. Saavel dette som Ekstrakassens Regnskab godkendtes. Da den nuværende Lokalformand paa Grund af Helbredshensyn ønskede at fratræde, valgtes i hans Sted Typograf CHARLES JENSEN. — Et arbejdsløs Medlem, der nu er flyttet her fra Byen, blev af Generalforsamlingen indstillet til lovmæssig Understøttelse. — Beretning fra Delegeretmødet i København aflagdes af Westy Hansen, og tvende Cirkulærer, henholdsvis fra Forbundsstyrelsen og De samvirkende Fagforbund, oplæstes af samme og toges til Efterretning. B. N.

Odense Lokalforening

afholdt Fredag den 26. Januar ordinær Generalforsamling. Lokalforeningsregnskabet, der balancerede med 1161 Kr., godkendtes. Ekstrakasseregnskabet godkendtes ligeledes. Det vedtoges at afholde en selskabelig Sammenkomst først i Marts. En lokal Sag, der til Tider fik en ganske varm Behandling, afvistes. Et Cirkulære fra Forbundsstyrelsen toges til Efterretning. ALFRED BREDAHL, Sekretær.

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

For Tiden søger følgende Arbejdsløse Plads gennem Kontoret:

Sættere, saavel til Værk- og Akcidenssats som til enhver anden Branche. **Trykkere,** baade til Hurtig- og Digeltrykpresser. **Sætter-Trykkere. Stereotypister. Punkterersker. Paalæggersker** saavel til **Bog-** som **Stentryk.** En **Aftrækker. Arbejdsmænd.**

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Privat: Ahornsgade 17, 2.

Nær og fjærn.

Til Medlemmerne af Dansk typ. Forening. Paa Grund af Pladsmangel har vi denne Gang set os nødsaget til at udskyde Referatet fra Dansk typ. Forenings Forretningsudvalgs Møde; dog gør vi opmærksom paa, at ved Cirkulæreafstemning indenfor Hovedbestyrelsen er Svendborg valgt som Sæde for Hovedrevisionen fra 1. Juli 1899 til 30. Juni 1900.

Opmærksomheden henledes paa, at Trykkerforeningens Maskebal afholdes i Morgen (Lørdag) i Wittmacks Lokaler. Det gamle gode Renomé samt de mange ny Overraskelser, vil forhaabenlig bidrage til, at der kan blive fuldt Hus.

Gutenberg-Koret afholdt sin aarlige Koncert forrige Lørdag med et udsøgt Program, hvoraf særlig skal nævnes Ole Bulls Sæterjentens Søndag med Tenor-Solo, der blev sunget meget kønt, og Södermanns »Ett bondbröllop« var det en sand Nydelse at høre; tillige leverede Koret som Dacapo-Numer »Olaf Trygvason«, der gik med en Fart og Kraft, man sjældent hører af saa faa Stemmer og vidner om en energisk Dirigent. I det Hele taget høstede Koret fortjent Bifald. At de Assisterende, Frk. LÉONIE PLAUT og kgl. Kapelmusikus MARKE, ogsaa fik deres Part, er en Selvfølge.

Derefter var der Fællesspisning og et livligt Bal, som varede til Kl. 4.

Daarlige Kammerater. Nedenstaaende Notits, der indeholdes i Smede- og Maskinarbejdernes Fagblad for December Maaned 99, bringer vi herved til vore Medlemmers Kundskab, da de kunne resikere at komme i Berøring med de her nævnte Personer under Arbejdet. Den i Notitsen omtalte Fabrik beskæftiger sig nemlig kun med Bogtrykmaskiner:

»Hos Fabrikant Eickhoff, Vesterbro, arbejder som bekendt nogle Maskinarbejdere, for hvem Fagforeningen er den rene Vederstyggelighed. Dette kunde jo endda være lige meget, naar de ikke under Lock-out'en havde arbejdet rask væk paa Bogtrykmaskiner, medens alle der stod i Fagforeningen kastedes paa Gaden. Hermed har disse Personer i tilstrækkelig Grad godtgjort, at de er bitre Fjender af deres egne Standsfæller, og vi kan kun gengælde deres Fjendskab.

Følgende 5 arbejdede under Lock-out'en hos en Bogtrykker i Lille Strandstræde: VIGGO HANSEN, AMANDUS HENNINGSEN, ANDREAS NIELSEN, JULIUS RUNGVAL, HOLGER TRIBLER. Hos en Bogtrykker i Vejle arbejdede SOFUS SØGAARD (Brækker fra 85).

Som Adjudant for de 5 førstnævnte fungerede en Arbejdsmand ved Navn MADSEN.«

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 28. Januar. Frav. med anm. Forf.: JOH. MØLLER.

Et Medlem (Typograf B.), der var sygemeldt, var ikke hjemme en Aften, da han blev kontrolleret. Som Grund hertil angav B., at han havde faaet stærk Tandpine og derfor var gaaet til Lægen for at faa en Tand trukket ud; da Lægen ikke var hjemme, henvendte han sig til en Dentist, som bor i samme Ejendom som B.; denne har udstedt en Attest for, at B. har opholdt sig i hans Arbejdsværelse 1 Time. Styrelsen mente ikke, der var noget at gøre ved den Sag. — Et Medlem havde kun været sygemeldt i 3 Dage og kunde derfor i Henhold

til Lovene ikke faa Understøttelse; ansøger om at faa Sygehjælp, da han har været syg i 4 Dage, men ikke meldt sig til Lægen første Dag, da han mente, Sygdommen kun var forbigaaende og var uvidende om Lovenes Bestemmelser med Hensyn til Sygehjælpens Ikrafttræden. *Kunde ikke tilstaas.* — Et Medlem andrager om Flyttelaan til at faa sin Familie herover fra Malmø. Nægtet i Henh. til Lovene, da det er udenfor Foreningens Omraade. — Ang. Foreningslokalet var der indkommet Tilbud fra flere Typografer om at være Vært. Endvidere et Tilbud fra Værten i Spisehuset i Walkendorffsgade om at levere 4 Værelser paa 3. Sal med Lys og Varme samt Montering, Betjening og Servering, aabent ordinært til Kl. 10 Aften samt Fredag og Lørdag længere. Aarlig Leje 500 Kr. Tiltrædelse April Flyttedag. Efter at have beset Lokalerne, vedtog Styrelsen enstemmig at gaa ind paa dette Tilbud. — Trykkerforeningens Forhold m. H. t. Gensidigheden ang. Sygekassen; der var fra Styrelsen klaget over, at Trykkere, som var slettede af Sygekassen, ikke var blevne slettede af Trykkerforeningen. I Følge Referatet i *Typ.-Tid.* fra Trykkerforeningens Styrelsesmøde paastaas det, at de Medlemmer, som man fra Den typ. Forenings Side klager over, at Trykkerforeningen ikke har slettet, allerede havde ordnet deres Mellemværende med Bergenholz; dette er ikke overensstemmende med Sandheden, idet der af de 4 Trykkere, som man fra Den typ. Forenings Side havde forlangt slettet af Trykkerforeningen, **ikke var en eneste,** *som havde ordnet deres Gæld til Sygekassen, da Typ.-Tid. udkom*; én havde ordnet det Fredag, efter at Bladet var udkommet. — Endvidere stod der i *Typ-Tid.s* sidste Numer en Beklagelse fra Trykkerforeningen over, at der fra Bergenholz var anvist en Trykker Plads til en Løn, som var lavere end den, den forrige ved samme Maskine beskæftigede Trykker havde oppebaaret. Styrelsen kendte slet ikke noget til dette, og ønskede Oplysninger derom; endvidere fandt man det urigtigt af Den typ. Trykkerforenings Styrelse at fremdrage disse Forhold i Bladet, som aldeles ikke er korrekte, førend man har givet Den typ. Forening nogen som helst Meddelelse derom — dette vil ikke være gavnligt for det fremtidige Samarbejde. — Det vedtoges, at der af Rolfs Legat ydes Hjælp til Syge og Trængende, til at betale Kontingent til Sygekassen med. — Formanden og Kassereren bemyndigedes til at anskaffe det nødvendige Inventar til Kontoret. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter-Trykker Lars Peter Ordal Larsen (Schønberg & Hartvig), udlært ½ 1900 s. St. Trykker Victor Emanuel Andersen (Truelsen), udl. 22/11 91 hos Kihl. I S. H. L.: Trykker Julius Hansen (Social-Dem.). I S. L.: Victor E. Andersens Hustru Anna Cathrine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1608, Chr. Julius Rasmussen (Bording) fra Rejse. 1132, Bahnson-Lassen (Trier) fra Rejse. 507, Laur. Ebbesen (V. & Lund) fra Rejse. 1291 (Dsk. t. F.), Harald A. Sørensen Fisker (Missionstr.) fra Horsens.

Bortrejst: 1701, P. C. Studt (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

23. Januar: *Hillerød, Svendborg, Ringsted, Silkeborg, Slagelse* og *Fredericia.* 24. Jan.: *Nykøbing F., Grenaa, Varde, Stubbekøbing, Frederikshavn, Odense, Aarhus* og *Middelfart. Kolding, den 30. Januar 1900.*

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Lokalformand.

Aalborg: Typograf CHARLES JENSEN, Borgergade 37, 1. Sal, i Stedet for P. Petersen. Kontortid fra Kl. 12—1 Middag og Kl. 6½—7½ Aften.

Tiltraadte: Frederikshavn, 1063, J. O. Thomsen (arbl.). Thisted, 1328, Hans M. Mortensen (Th. Amtsavis) fra Rudkøbing. Odense, 1177, Rasmus Petersen fra Aarhus i Pl. Aalborg, 1248, Georg Hugo Nendel fra Nyborg. Nyborg, 1371, Hans Holst Fischer fra Rejse (i Plads).

Bortrejste: Nyborg, 1248, Georg Hugo Nendel til Kolding i Pl. Thisted, 1063, Jul. O. Thomsen (arbl.) til Frederikshavn. Odense, 1304, C. C. Christensen (arbl.) til Aarhus.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk i Morgen Lørdag
Trykkernes Maskebal
i Wittmacks Lokaler.
Indgangen aabnes 8½. Ballet begynder Kl. 9.
Store Overraskelser!
Agitér for stor Deltagelse! STYR.

Nyt Medlem: Viggo Herman Honoré, udl. 26/1 1900 efter 4½ Aars Læretid (Kihls Bogtr.)

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Hos Hohlenberg: Alma Jørgensen og Johanne Andersen. Hos Schønberg & Hartvig: Alfrida Nielsen, Anine Hansen, Olivia Hansen og Dagmar Ringe. Hos Bording: Olga Nielsen, Betty Andersen, Elisabeth Malmvig, Henriette Koch, Anna Jacobsen, Sigrid Lund, Mathilde Eisen, Nielssine Duckert og Harriet Lund. Hos Birch: Dagmar Petersen. HELENE SØRENSEN,
Kassererske, Todesg. 9, St.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

54. Aarsfest

afholdes *paa Søndag* Kl. 7½ præcis.

Tegning til Bordet à 1.50 modtages af Styrelsen indtil *Lørdag Aften.*

Prøver Lørdag Kl. 9½. *Generalprøve* med Orkester Søndag Kl. 10 Form. STYR.

ANNONCER

Varelotterikollektionen,
Schønbergsgade 20, St.,
anbefales mine ærede Kolleger.
Lodsedler à 2 Kr. 60 Øre kan erholdes indtil *Mandag Aften.*
Man kan ogsaa henvende sig i Walkendorfsgade 7. A. DAHLQUIST.

En dygtig Trykker
kan faa Plads i *Hjørring Amtstidendes Bogtrykkeri.*

For en Bogtrykker,
der vil etablere sig, er et **lyst bekvemt Lokale** tilleje fra April Flyttedag. Gasmaskine og Axelledninger kan om ønskes overtages; i Lokalet er i cirka 12 Aar drevet samme Forretning. Billet Mrk. 109 modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Trykker
kan straks faa Plads i *Hertz's Bogtrykkeri i Vejle.*

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 9 FEBRUAR 1900 XXVII AARGANG

Maskinerne og de kvindelige Typografer.

I denne Tid kan man i *Berl. Tid.* læse en Annonce om, at kvindelige Typografer kan faa gode, vellønnede Pladser ved Sættemaskinerne; dette vilde være fuldt ud tarifmæssigt, og man kunde ikke sige noget hertil, forudsat at disse kvindelige Kolleger opfyldte Tarifens Fordringer og samtidig blev lønnet efter dens Bestemmelser; men der er desværre en Hage ved Sagen.

Man kan først og fremmest være enig om, at d'Hrr. Bogtrykkere ikke averterer efter Kvinder uden for at holde Maskinsætterlønnen (der i Tarifen er ansat meget lavt), nede paa et saa lavt Trin som muligt. Der har i den senere Tid vist sig Tendenser til, ikke alene at *fortolke* Tarifen i den Retning, men ogsaa til reelle Forslag om at faa den i Tarifen fastsatte Løn nedsat. Sagen er nemlig, at Maskinerne »Linotype«, »Typograph« m. fl. er blevet i høj Grad overvurderede, de svarer i Virkeligheden ikke til de Forventninger, der var stillet til dem; da vi kender d'Hrr. Principaler godt nok til at de ikke opgiver et Eksperiment, hvor haabløst det end er og hvor mange Penge det end koster, er der ikke anden Vej for dem at gaa end den sædvanlige, den alle Arbejdsgivere benytter, at redde Foretagendet paa Arbejdernes Bekostning. Arbejdernes Sundhed og Velvære lider, men hvad siger det, naar bare Foretagendet kan bære sig. Principalen er Foregangsmand, støtter ny Opfindelser, bringer dem ud i det praktiske Liv, er en Ven af Kultur og Fremskridt; alt dette er nok nogle Ofre værd — fra Arbejdernes Side, mener Principalerne. Hertil kommer nu, at der for Øjeblikket, naar man tager Aarstiden i Betragtning, hersker temmelig stor Arbejdsløshed i København; alligevel skal der lokkes kvindelig Arbejdskraft hertil. Naar disse Kvinder har tilbragt Læretiden, 2 Maaneder, ved Maskinen, og det viser sig, de ikke egner sig til Bestillingen, hvilket de sikkert ikke gør, da Arbejdet ved Maskinen vil falde dem for svært, bliver de uden Naade og Barmhjærtighed sagt op. Det vil ske til Maj Maaned, til hvilken Tid der, efter Erfaringer fra andre Aar, hersker overordenlig stor Arbejdsløshed i Faget. Da de københavnske Principaler saa godt som *aldrig* beskæftiger kvindelige Typografer ved Haandsætning, vil vore kvindelige Kolleger komme til at føre en meget sørgelig Tilværelse: uden Arbejde, intet Haab om at faa noget, og (saafremt de ikke er Medlem af Organisationen og understøttelsesberettiget) vil de bitterlig fortryde at have forladt en nogenlunde god og sorgfri Tilværelse i en Provinsby.

Vi beder vore Kolleger i Provinserne, paa alle Steder hvor der arbejder Kvinder, at gøre disse forstaaelig, at det langt fra er noget Eldorado, de gaar ind til, og næppe nogensinde vil blive det, eftersom Maskinerne er haabløse og aldrig vil kunne betale sig — uden paa Arbejdernes Bekostning.

P. LAURITZEN.

Er Religionen en privat Sag?

I.

DET noget tendentiøse, men hvad Formen angaar, velskrevne Nytaarsdigt, har jo vakt en Bevægelse, som Forfatteren vistnok næppe havde tænkt sig, og givet vor flinke Redaktør et næsten uoverkommeligt Arbejde med at faa klaret det vanskelige Skær. Man tænke sig den uhørte Dristighed, at 4 kristne Mennesker nede i det af mange Hedninger opfyldte Holbæk føler sig indignerede over, at deres religiøse Opfattelse gøres til Genstand for Haan i det Fagblad, som de selv er med til at betale. De skriver deres Indsigelse under den rigtige Forudsætning, at da »*Religionen er en privat Sag*«, er det ogsaa urigtigt at angribe den i deres eget *Fag*blad. Redaktøren, der næppe kan være ukendt med, at denne Sætning er et af Socialismens Programpunkter, som hver Dag staar anført i *Social-Demokraten*, føler sig ikke desto mindre grunduenig med de 4 Holbækkere, og ønsker ikke at optage deres Indlæg, før han har spurgt Lokalforeningen om dens Mening, et Skridt, som var temmelig unødvendigt, da det dog bagefter viste sig, at Redaktøren alligevel ikke fandt sig foranlediget til at følge Lokalforeningens Indstilling, men optog Artiklen. Dette kunde han formentlig lige saa godt have gjort straks, i Stedet for først at ulejlige Holbæk Lokalforening med en Generalforsamling, og dennes »vittige« Sekretær, Hr. NICOLAISEN, med at skrive sit »Referat«.

Hr. Redaktøren har aabenbart taget d'Herres Trusel om at ville mælde sig ud af Organisationen for mere alvorlig end den sikkert har været, og derved er han paa et enkelt Punkt, nemlig Religionen, kommet i Kollision med Arbejderpartiets Hovedorgan, hvad dette dog nok tilgiver ham, da han jo ellers i andre vigtige Spørgsmaal, f. Eks. *Spørgsmaalet om Arbejdsmændenes Fortrængen af de faglærte Arbejdere**, nøje har fulgt Hovedkvarterets Parole og ikke med et Ord omtalt den ogsaa for vort Fag saa vigtige Sag.

Jeg skulde dog ikke have taget Ordet ang. den »famøse« Artikel fra de 4, dersom ikke den ærede Redaktør i sit Svar til »**Trykkeren Dahlquist**« havde overgaaet sig selv; i hvilken Retning denne Rekord gaar, behøver jeg næppe at anføre. Sproget, Hr. Redaktøren benytter sig af, mindes jeg at have set benyttet før, men jeg erindrer ikke i Øjeblikket, om det var i *Omnibussen* eller i *Forposten*.

Hr. Dahlquist har handlet ud fra et virkeligt loyalt Synspunkt, naar han efter sin Opfattelse af den Uret, der efter hans Mening blev gjort de 4 kristne Holbækkere, skrev sin Artikel.

Hr. Redaktøren er bange for, at Præsterne skal »*splitte vore faglige Organisationer ad*«; men den Frygt er vistnok ganske ugrundet. Og Hr. Red. kommer virkelig til for Fremtiden at lade de 4 Holbækkolleger og deres Meningsfæller beholde deres religiøse Overbevisning for dem selv; thi — *Religionen er en privat Sag.*

Hr. Redaktøren betegner ganske ugenert Hr. DAHLQUIST's Journalistik som »**Vaas**«. Hr. F. K. MADSENS Journalistik har man ondt ved at bedømme efter et enkelt Indlæg; det vilde bedre kunne lade sig gøre at fælde en Dom, dersom man noget oftere end Tilfældet er, saa Prøver paa hans sikkert ypperlige Journalistik i det af ham redigerede Blad.

København, den 3. Februar 1900. LAUR. JENSEN.

Gennem ovenstaaende Indlæg gentager Hr. LAUR. JENSEN i en lang Indledning alt, hvad der tidligere er sagt om denne Sag. Af den Grund troede jeg i hvert Fald at kunne gaa ud fra, at Hr. Laur. Jensen vilde være saa loyal, at han ikke gentog en Usandhed, som jeg allerede i forrige Nr. har gendrevet. Dette tager Hr. Laur. Jensen imidlertid ikke saa nøje, og efter mange Omsvøb naaer han da ogsaa at faa sagt saa mange Uartigheder, som han finder passende til Situationen. Jeg finder mig derfor foranlediget til at omtale Laur. Jensens Løbebane indenfor den typ. Verden lidt nærmere.

* Dette Spørgsmaal er jo stadig aktuelt hos Smedene, idet Arbejdsmændene i deres Fagblad har fremsat Krav om Ret til at optage de *tekniske* Arbejderes Pladser ved Maskinerne, uden at forlange den samme Løn som de *faglærte* Arbejdere har. Dette Spørgsmaal har jo, med Sættemaskinerne for Øje, en ikke ringe Interesse for Typograferne, men alligevel er Sagen ligesaa lidt berørt i *Social-Demokraten* som i *Typ.-Tid.*, mens Trykkernes Blad har behandlet Spørgsmaalet. L. J.

Jeg mindes Hr. Laur. Jensen, da han som ganske ung Svend kom i Spidsen for Trykkerforeningen. Der kom Fart i Tingene. Han var den unge Radikaler, der syntes at have et aabent Blik for, at Arbejderne skulde gaa fremad paa den organisatoriske Vej, hvis man ellers ønskede at drive det til noget. Hos Sætterne blev denne unge Kraft modtaget med aabne Arme, i fuld Forstaaelse af, at her gjaldt det ikke om man var Sætter eller Trykker. Evnen og den gode Villie kom først. Og Laur. Jensen naaede saa langt frem, at han blev Formand for Sætternes Repræsentantskab.

Saa kom Bruddet.

Gust. Clausens store og ædle Tanke: at føre alle Landets Typografer sammen i et stort Forbund, grebes med Begejstring af alle dem, som havde den rette Forstaaelse af Arbejdernes Vel. Jeg, som alle de andre, havde selvfølgelig ventet, at se Laur. Jensen, der hidtil havde været blandt de forreste i Rækken, naar det gjaldt Udvikling, ogsaa denne Gang at være paa den rette Plads. Hvor haardt blev vi ikke skuffede. Tiden var løbet fra ham; hvad der før var hans Ideal skyede han nu som det Onde. Konservatismen havde lagt sit klamme Slør over ham, og i alt hvad der blev lavet indenfor Organisationernes Rammer, saae han kun Mistillidens grinende Ansigt.

Saa fandt han paa at udgive sit eget Blad, og Følgen af dette blev den store Strid i de to faglige Organer indenfor det samme Fag; men ved Forbundsstyrelsens Møde den 1. Oktober i Fjor besluttedes det at *Typ.-Tid.* skulde overgaa til Forbundsorgan og *Trykker-Tidende* fra Nyaar skulde ophøre at udkomme, og at al Polemik mellem de to Blade skulde ophøre med det samme. Jeg bøjede mig loyalt for Forbundsstyrelsens Afgørelse, men hvorledes bar Laur. Jensen sig ad? Han mente at burde holde sit Løfte paa den Maade, at han, saasnart Lejlighed gaves, rettede det ene Angreb efter det andet, snart paa mig som *Typ.-Tid.s* Redaktør, snart paa en anden som stod indenfor Ledelsen. Han vidste meget godt, at vi havde saa megen Respekt for en Vedtagelse og et givet Løfte, at vi ikke agtede at bryde det. Det var mere end L. J. havde.

Imidlertid kom Delegeretmødet. Fra hele Landet samledes Kollegerne i fuldt Alvor og med den bedste Villie til at ville udføre noget godt for vor Organisation. Men her skete det, som L. J. burde haft Selvbeherskelse nok til at have undladt at gøre, og som absolut maa have fremkaldt de mærkeligste Tanker hos de Delegerede. L. J. rejste sig op midt under Ordstyrerens Virksomhed og erklærede Afstemningen ugyldig, *da de Delegerede fra Trykkerforeningen ikke vidste, hvad de stemte over!* Naturligvis gik Afstemningen ikke om, og selvfølgelig var enhver af de Delegerede klar over, hvorledes de havde stemt. Det gik L. J. imod og han søgte da at overtale de Delegerede fra Trykkerforeningen til ikke at udtale sig mere paa Delegeretmødet. Det eneste han imidlertid opnaaede var, at Hr. KIEFER, hver Gang han forlangte Ordet, erklærede: »Det er paa egne Vegne, jeg taler!« Men hvad gjorde Hr. L. J.? I *Trykker-Tidendes* sidste Nr. skrev han en Artikel, med Overskrift **Provisorismen sejrede!** der i Indhold og Form var af en saadan Art, at jeg aldrig — selv ikke i *Forposten* — har set noget lignende paa Tryk. Det vrimlede af Forvanskninger, og ingensinde har vist et sideordnet Fag været Genstand for noget lignende. Hos L. J. havde Terrorismen holdt sit Indtog. Han, den fordums »Radikaler«, var det, der nu vilde ødelægge alt, hvad ærlige, modne Mænd byggede op. Det lykkedes ham ikke og det vil aldrig lykkes ham — dertil er Kammeraterne for oplyste.

Nu søger Hr. L. J. imidlertid paa anden Maade at ødelægge det gode Forhold, som *burde* være mellem Organisationerne, saaledes f. Eks. naar han paastaar, at fire Trykkere havde afviklet deres Mellemværende med Den typ. Forening og derfor ikke vilde blive slettet af Trykkerf. Dette var efter vor Kasserers Udtalelse *vitterlig Usandhed* og hvad mere var: *L. J. vidste det!* Eller f. Eks. med Anvisningskontoret. Vi er vist alle enige om, at Hr. Bergenholz passer dette Kontor med en Samvittighedsfuldhed, som savner sin Lige, men desuagtet søger Hr. L. J. at udsaa Mistænkelighedens Sæd forinden han har undersøgt Sagen. Enhver vil sikkert give mig Ret i, at det er mindre *fair*.

Toppunktet naar imidlertid Hr. L. J., naar han i sit Indlæg **glæder sig over, at han i Trykker-Tidende har gjort sit til, at der skulde opstaa Splid blandt de danske organiserede Arbejdere,** og nu mener at burde bebrejde mig, at jeg ikke i *Typ.-Tid.* har søgt at gøre det samme. Fordi der er kommet en Kurre paa Traaden mellem Smedene og Arbejdsmændene, vilde det være i højeste Grad dumt, om de forskellige Fagblade blandede sig i Striden. Hvor tror L. J. saa Enigheden blev af?

F. K. MADSEN.

II.

Naar Avis-Sætteren F. K. Madsen, som Redaktør af *Typ.-Tid.*, ikke bedre forstaar at lægge Baand paa sin Hidsighed, særlig overfor Trykkerne, naar en af disse finder Anledning til at kritisere hans Handlinger, saa er han ikke skikket til at være Redaktør af *Typ.-Tid.* som Fællesorgan. Hidsige Folk kan man i det Hele taget ikke bruge som Redaktører.

Hvad saadanne Folk finder for godt at skrive, tager man som Regel intet Hensyn til, og naar jeg her anholder et Par Ord af Redaktørens Bemærkninger om mig i *Typ.-Tid.s* forrige Nr., saasom: »Fandens Karl« og »Vaas«, er det for at minde ham om, at jeg kunde have anvendt ovennævnte Ord mod ham i min forrige Artikel, men fandt det ikke sømmeligt at bruge dem i et Blad, jeg mente blev redigeret kollegialt.

Da Redaktørens Valg desværre gælder for 3 Aar (men han kan heldigvis suspenderes af Forbundsstyrelsen), vil jeg foreløbig anmode denne Styrelse om at lade Redaktøren faa et Kursus i sømmelig Skrivemaade, eller paa anden Maade søge at faa bedre Skik paa ham som Redaktør. For Sammenholdet og Sammenslutningens Skyld mellem de forskellige Foreninger er dette sikkert nødvendigt.

A. DAHLQUIST.

Hr. Dahlquist føler sig i ovenstaaende Indlæg som den Person, der er begaaet en stor Uret imod, men glemmer samtidig, at det var ham selv, der i forrige Nr. paa en umotiveret Maade angreb mig. Hr. Dahlquist maa erindre, at naar man skriver i et Blad og blander sig i en Diskussion, som man ingen Kendskab har til, bare for at komme til at være uartig overfor andre, i dette Tilfælde mig, saa nytter det ikke noget at være ømfindtlig og bagefter fremstille sig som den forfulgte Uskyldighed. Enhver uhildet Iagttager ser dog tydelig, hvad Hr. Dahlquists Hensigt var. Selvfølgelig maa i Fremtiden enhver Diskussion mellem Hr. Dahlquist og mig være ophørt, naar han mener, at kun **han** har Lov til at skrive, hvad han vil.

F. K. MADSEN.

III.

Hr. Redaktør! De tillader maaske, at jeg — uden iøvrigt at komme nærmere ind paa den rejste Polemik i Anledning af »De 4 Holbækkere« — gør et Par Bemærkninger til *Dem personlig.*

Disse fremkommer som Følge af en Udtalelse af Dem som Svar til Hr. Dahlquist; De hævder nemlig i Slutningen af Deres Svar, at et Fagblad har ogsaa en Opgave overfor Præsterne.

Denne Udtalelse finder jeg — mildest talt — mærkelig. Et Fagblad **er** et Fagblad og bør vist mindst af alt befatte sig med at være Formynder for de religiøse eller ikke-religiøse Anskuelser, der muligt næres af de enkelte i den Kreds, hvorfor det er bestemt.

Jeg skal indrømme, at vi i vor Statskirke har Præster, der tordner mod alt, hvad der hedder Arbejderbevægelse; men jeg tør ligesaa bestemt paastaa, at vi ogsaa har saadanne, der ikke er bange for at vedkende sig og gøre sig til Talsmand for det berettigede i denne Sag.

Til Slut kun dette: Jeg tror, at Arbejderbevægelsen netop vil vinde stor Sympati, om den i Praksis mere og mere viser, at Religionen er — som der staar i Programmet — en Privatsag; og jeg tror ogsaa, det vilde være det sundeste at holde dette Æmne navnlig udenfor *et Fagblads* Spalter, saa at hverken dets Redaktør eller andre heri behandlede det.

Det er mit Haab, at vor Organisation vil kunne bestaa uden at betragte Behandlingen af denne Sag som en af Livsbetingelserne.

Aalborg, den 4. Februar 1900. AUG. BANG.

IV.

Hr. R. KR. BERTELSEN i Ringkøbing har som en anden Don Quixote draget sin Dyrendal mod et indbildt Uhyre, i dette Tilfælde en kæmpemæssig, »grinende« Nicolaisen. Samtidig uddeler han mindre, i Luften rammende Sidehug mod Arbejderpressen, de 4 protesterende Kolleger, Redaktøren af vort Organ samt mod — vort Delegeretmøde! Enhver Kollega, som med Opmærksomhed har læst hans helt igennem ulogiske og selvmodsigende Opsats, vil have indset, at hans »Forargelse« kun er et Paaskud til at falde over min Person, som dog kun har haft en meget ringe Statistrolle i det forefaldne. Hvad Hr. B. monne mene om mig, er for mig ligesaa ligegyldigt som det turde være for enhver anden af Landets Kolleger. *I hvert Fald har jeg ikke i Sinde at sænke vort Fagblads Niveau ved at svare paa Hr. Bertelsens Personligheder.*

Holbæk, den 5. Februar 1900. VIGGO V. NICOLAISEN.

V.

Hr. Redaktør! Tillad os 6, der var til Stede ved den berømte Generalforsamling i Holbæk og foruden Hr. Nicolaisen stemte imod at give de fire Kollegers Protest Lokalforeningens Anbefaling til dens Optagelse i *Typ--Tid.*, Plads for følgende:

Hr. R. Kr. Bertelsen, Ringkøbing, finder i sidste Numer Anledning til at rette et perfid og personligt Angreb paa Hr. Nicolaisens Referat af ovennævnte Generalforsamling. Men Hr. Bertelsen, De burde have undladt at søge Dække bag en Maske og vist det Mod at rette Deres Angreb paa os, der stemte imod den omhandlede Anbefaling af de fires Protest. For det har dog vel væres Deres Mening. Thi det forekommer os dog temmelig latterligt af Dem, Hr. B., at rette et Angreb paa den, der har skrevet et Referat af en Generalforsamling, som De jo slet ikke har overværet, og som Følge deraf savner enhver Forudsætning for at kunne dømme om. De eneste Muligheder, vi derfor kan antage, der maa have dikteret Deres perfide Angreb paa en enkelt Person, maa da *enten* være den, at De har fundet, at vi har »grinet« og »pebet i Fingrene« af fire alvorlige Mænd, men at De har savnet Mod til at rette Deres Angreb paa os, hvorfor De har valgt en mindre »klædelig« Fremgangsmaade ved at fyre Deres ufine Skyts af mod en enkelt af os, *eller* at De maaske — den Tanke maa man uvilkaarlig faa — har benyttet en gunstig Lejlighed til at fuldbyrde en personlig Hævn eller at have ageret Redskab for en saadan. Den sidste Mulighed vilde vi dog nødigst tro som den rette. Men De kan være overbevist om, Hr. B., at vi hverken har »grinet« eller »pebet i Fingrene« ad de fire Kolleger — slige Gadedrengemanérer har De vist ikke erfaret noget til i den Tid, De var i Holbæk. Vi respekterer fuldt ud vore fire Kollegers alvorlige religiøse Følelser og respekterer dem som de gode og brave Kolleger, de altid har vist at være. Og vi har overfor den Meningsforskel, der er opstaaet imellem os i Anledning af Nytaarsdigtet taget paa denne Sag med den største Alvor og Respekt for de fire Kollegers Overbevisning. Vi stemte imod Lokalforeningens Anbefaling og Protesten ud fra *vor alvorlige* Overbevisning om, at Protesten ikke kunde gavne vor Organisation, men kun vække Splid, der kunde blive farligt for Sammenholdet. Derimod anbefalede vi varmt vore fire Kolleger at nøjes med at gøre Redaktøren af *Typ.-Tid.* opmærksom paa, at Ting som Nytaarsdigtet stødte an mod deres religiøse Følelser og kunne have alvorlige Konsekvenser til Følge. Det mente *vi* var det mest kristelige.

Gennem Deres perfide Opsats, Hr. B., gaar en Tone, som om der ikke var andre alvorlige Mænd i Holbæk Lokalforening end de fire Protestanter — den Opfattelse maa man naturligt faa, naar man drager »skarpe Slutninger«. Desværre kan vi ikke akceptere Hr. B.s Kompetence til at dømme i saa Hensende.

Forøvrigt er Deres Stilling til Spørgsmaalet os meget uklar, Hr. B., De »finder det rimeligt«, at *Typ.-Tid.s* Redaktør optog det omstridte Digt, og De finder, at de fire Kolleger har »begaaet en ‚Brøler'«, og dog finder De det ligesaa rimeligt, om Redaktøren havde optaget de fire Kollegers Protest, uden at høre Lokalforeningens Mening derom!

Vi synes, at De, Hr. B., burde have beskæftiget Dem lidt mere med Sagens Forhistorie i Holbæk, end med det bestemte System i Arbejderpressen.

Vi ønsker paa ingen Maade at diskutere med Hr. B.; thi vi finder det under vor Værdighed at diskutere med en Kollega, der kan optræde paa en saa uforskammet og perfid Maade.

Vi kunde til Slut ønske at bemærke, at det i d'Hrr. H. C. Hansens og A. Dahlquists Indlæg skinner alt for tydeligt igennem, at det kun er *Socialdemokraten* F. K. Madsen, de vil til Livs. — Hensigten helliger Midlet! var Jesuitergeneralens Loyalos Ord.

Holbæk, den 4. Februar 1900.

VIGGO CHRISTENSEN. L. P. HANSEN. LUDV. FREDERIKSEN.
O. MOURITZEN. ESBEN HANSEN. CHR. JENSEN.

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

For Tiden søger følgende Arbejdsløse Plads gennem Kontoret:

Sættere, saavel til Værk- og Akcidenssats som til enhver anden Branche. **Trykkere**, baade til Hurtig- og Digeltrykpresser. **Sætter-Trykkere**. En **Stereotypist**. **Punktererske**r. **Paalæggersker** saavel til **Bog-** som **Stentryk**. En **Aftrækker**. **Arbejdsmænd**.

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I KONCERTPALÆETS SAMT LIGE ELEGANTE LOKALER LØRDAG D. 3. MARTS 1900

FORELØBIG PROGRAM:

Dansens Glæder:

Den store Sal. Kl. 8—5:

Den kgl. Livgardes Musikkorps

(28 Mand).

Komiske Masker og virkningsfulde Optrin.

Troldtøj.

Den mindre Sal. Kl. 12—5:

Familie-Bal. Typografernes Orkester (6 Mand).

Humoristiske faghistoriske Vægmalerier.

Ballet ledes af 4 Balinspektører og Marskaller.

Ingen Pavse i Musiken hele den udslagne Nat!

Andre Fornøjelser:

Stor Variétéforestilling. Kl. 9—12:

Optræden af Wodrofflunds artistiske Direktør Hr. *Peter Jensen* samt Hr. Skuespiller *Fred. Christensen* og Fru *Elisabeth Christensen.*

Kun nye og aktuelle Numre.

Theaterforestilling. Kl. 9, 10 og 11:

I MORGENBRÆKNINGEN

Passiar med Viser og Kor af *b.*

Personerne:

Sørensen, Petersen, Hansen } Typografer

Jeppesen, Vært i Morgenkaféen „Syvstjærnen".
Anna, hans Datter.
Marie, Opvartningspige.
Sekel-, Stege-. Bonde- og andre Vendere.

Handlingen foregaar i Morgenkaféen „Syvstjærnen".

Til alle ekstra Fornøjelser er Entréen gratis!

Servering finder Sted i alle tilstødende hyggelige Lokaler fra Kl. 11—1. Pris pr. Kuvert 1 Kr.

Maskeradegarderobe vil findes i Lokalet.

Billetter: Deltagere (Damer og Herrer) 1 Kr. 25 Øre, Tilskuere 75 Øre og Børn 50 Øre. Efter Kl. 12 kan Tilskuere løse Baltegn à 75 Øre.

Yderligere Engagementer i Sigte!

FESTUDVALGET.

Nær og fjærn.

Vintersæsonens Begivenhed. Københavns største og fornøjeligste Karneval, tegner til at blive en Sukcés af Rang. De i forrige Uge udsendte Billetter, gaar allerede af som varme Hveder en Store Bededagsaften; de fleste Engagementer er afsluttede og, som ovenstaaende foreløbige Program viser, har det tidligere udsendte Telegram talt sandt, naar det meddelte, at Københavns mest anerkendte komiske Kræfter kom til at medvirke. Ikke blot Wodrofflunds artistiske Direktør, Publikums Yndling, Hr. PETER JENSEN vil glæde Typograferne, men ogsaa det fortræffelige Kunstnerpar Hr. FREDERIK CHRISTENSEN og Fru ELISABETH CHRISTENSEN vil bidrage mægtigt til den gode og sunde Lattermotion. Og dog siges, at Festudvalget endnu ikke har sat alle Flag til Vejrs, men forventer i syvende Time at kunne byde paa noget ekstra godt. Revyen, der har faaet den mere betydningsfulde end skønne Titel: »I Morgenbrækningen«, foregaar paa en bekendt Morgenkafé, og hvad den vil rumme af Vitser og Brandere, garanterer det bekendte *b.* for, og hvilket Fynd og Klem Replikerne vil kastes ud med, staar udmærkede scenevante Kræfter inde for. I det Hele maa Karnevalsprogrammet i Aar fra først til sidst formenes at kaste et endnu stærkere Lys end nogensinde tidligere over Typografernes almindelig anerkendte Arrangementstalent. Det er vor Mening om Sagen, og den skal nok vise sig at slaa til den 3. Marts.

Vejle Lokalforening. Ved sidste ordinære Kvartalsgeneralforsamling vedtoges det at *udvide* — ikke som tidligere meddelt oprette en Privatkasse — Privatkassens Virkeomraade en Del overfor rejsende Kolleger. Disse anmodes derfor om, hvis de f. Eks. ønsker at overnatte i Vejle, at meddele dette til Lokalformanden. S.

Trykkernes Maskebal eller rettere *Karneval* i Lørdags var om muligt endnu mere vellykket end nogensinde før. De utallige, nydelige og originale Dragter, der i behagelig Grad fremhævede Damernes Ungdom og Skønhed, gav Festen det rette Karnevalspræg. Det »dresserede Æsel« svarede, om end i en anden Betydning, til sit Navn, men derimod ikke til de Forventninger, dets »Verdensberømmelse« havde givet Styrelsen Anledning til at nære. Den lille Revyspøg af Trykkernes sædvanlige Rimsmed gjorde megen Lykke, men dens aktuelle Viser blev da ogsaa leveret med større Rutine end man er vant til ved lignende Lejligheder. — Ved Bordet holdtes Taler af Formanden *for Foreningen* og af Hr. Jens Larsen *for Damerne*, mens Kassereren udbragte en Skaal for Formanden som »Rimsmed«, for hvilken denne takkede. Der blev sunget 3 Sange: en for Foreningen af J. J. L., og en for Damerne samt en Revyvise af L. J. Kl. 5 sluttede den i alle Maader vellykkede Fest. At der var fuldt Hus, noteres kun for Fuldstændigheds Skyld. L. J.

Tolden paa Skrive- og Trykpapir, som indførtes i Danmark i Finansaaret 1898—99, udgjorde 291,000 Kroner. Trykpapiret er det meste; naar vi siger 200,000 Kr. paa det alene, er det ikke for meget. Det er til Statskassen hvert Aar lige saa meget, som Typograferne i København fik i Forhøjelse ved sidste Tarif. Men det er vi jo vant til.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 29. Januar.

1. Meddelelser om Omskrivninger af Understøttelse paa Stedet til Rejseunderstøttelse og omvendt.

2. En Arbejdsløshedssag fra Aalborg refereredes og toges til Efterretning. I Anledning af en anden Arbejdsløshedssag, finder Forretningsudvalget Anledning til at udtale, at det er uheldigt, at et Medlem, der agter at søge om Tilladelse til at nyde Underst. p. St. i en anden Afdeling end den, hvori han er bleven arbejdsløs, flytter, forinden saadan Tilladelse er opnaaet. Det giver ofte Anledning til Konfusion og bør derfor undgaas.

3. Middelfart ønsker et Skab. Bevilgedes.

4. Nogle Svendeprøvesager refereredes. I tre af dem kunde der først aflægges Svendeprøver til April, hvilket maatte passere. De optages dog straks. Der forespørges fra flere af dem om, hvorvidt de ogsaa skal betale det forfaldne Ekstrakontingent. — I Følge D. t. F.s Loves § 23 a, 2. St., skal alt forfaldent Kontingent siden Udlærelsen efterbetales, altsaa ogsaa Ekstrakontingentet.

5. Fra Horsens Lokalafdeling var indløbet en Forespørgsel om, efter hvilke Principper Juleuddelingen foregaar, og om der ikke blev aflagt Regnskab, og om ikke i hvert Fald Hovedrevisionen fik det til Revision. — Formanden havde svaret, at Ansøgninger indkaldes gennem Afdelingsformændene. Det samlede Antal indsendes herfra til København for at undgaa Gengangere. I Aar havde vi medtaget Enker, da dette var sket i tidligere Aar i København. Et Par Mand fra hver Forening i København samler og fordeler det hele indkomne Beløb i lige saa mange Portioner, som hver Forening har Ansøgere. Hver Forenings Styrelse fordeler da atter disse Penge, som de i Henhold til de foreliggende Oplysninger synes at Trangen er stor til. For vort Vedk. er Oplysningerne sjældent tilfredsstillende. Der gaas dog frem efter et bestemt Princip; alligevel skal vi dele dem i tre Klasser. I. Kl. gifte uden Underst. II. Kl. gifte med Underst. og ugifte uden Underst. III. Kl. ugifte med Understøttelse. Har der for enkeltes Vedkommende været Forhold, som kunde gøre det ønskelig, at han rykkede op i en højere Klasse, er dette sket. P. C. Kofod, der f. Eks. i Aar efter dette Princip skulde i II. Kl., rykkede op i I. Kl. Enkerne gik i III. Kl., hvor der var sket særlig Indstilling og var en større Børneflok. Regnskabet er hidtil forelagt Hovedbestyrelsen med Modtagerens Kvittering. Men Forretningsudvalget vilde sikkert ikke have noget imod at tilsende Hovedrevisionen dette for Fremtiden — Svaret billigedes.

6. Ved Cirkulæreafstemning indenfor Hovedbestyrelsen var Svendborg valgt som Sæde for Hovedrevision fra den 1. Juli 1899 til den 30. Juni 1900. — Lokalafdelingen vælger altsaa to Hovedrevisorer og en Suppleant.

7. De samvirkende Fagforeninger har ønsket en Beretniug om Foreningernes Virksomhed fra deres Oprettelse og tilstillet de enkelte Fagforbund Skema til videre Besørgelse til Afdelingerne. For vort Vedk. havde Formanden udarbejdet en samlet Oversigt om Foreningens Virksomhed samt en Statistik over Foreningens Indtægter og vigtigste Udgifter, der nu gennem Forbundsformanden bliver at tilstille de samvirkende Fagforbund. HVIDTFELDT.

Rettelse.

I R. Kr. Bertelsens Artikel i sidste Nr. staar: »Hr. N. burde *altid* dømme ud fra sit eget Jeg . . .« Skal være »**aldrig**«.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa paa Grund af Pladsmangel vente til næste Nr. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsen holder Møde Søndag Kl 12 hos Christensen, Gl. Strand. *Form.*

Nyt Medlem: Kort Olsens Hustru Doris.

Tiltraadt: 2943, Jacob Jacobsen (Valentin & Lund) fra Helsingør.

Udslettet (som inkurabel): Hallengreens Hustru Christiane.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Nyborg, Sætter Victor Christensen, udl. ½ 1900 paa Nyborg Avis efter 5 Aars Lære (afl. Prøve f. off. Komm.). Aalborg (Løgstør), Sætter Marinus Pallesen, udl. ¹/₁₀ 1899 efter 5 Aars Lære (ingen Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 1406, H. G. Hundrup (arbl.) fra Randers. Aarhus, 1304, Chr. Carl Christensen (arbl.) fra Odense.

Bortrejste: Aarhus, 238, Carl Johnsen Buskerud til Pl. i Nykøbing M. og 1177, Rasmus Petersen til Pl. i Odense. Vejle, 1200, Hans Henrik Hansen til Pl. i Middelfart. Randers, 1400, Andr. H. Fred. Wolff til Pl. i Nykøbing M. Svendborg, 557, Theodor Andersen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Søndag den 18. ds., Form. Kl. 10½ præcis i »Boulanger«, Kompagnistræde 43. Forslag, der ønskes behandlede paa denne, maa senest *førstk. Tirsdag* tilstilles Formanden, LAUR. JENSEN, Mysundegade 15, 3. V.

Ved *Prøvevalget* opstilledes følgende Medl.: Til Formand: LAUR. JENSEN; til Styrere: JENS LARSEN og ALB. MICHELSEN og til Revisor E. HAMMER.

Udslettet (for Restance): Emil Petersen (Lützhøft-Petersen).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Stort Møde Mandag den 12. Februar Kl. 8 i »Kongens Klub«, Østergade 15, 1. Sal ov. Grd.

Alle paa Trykkerier beskæftigede Kvinder indbydes.

Formanden for Dansk Typografforbund, Hr. VICT. PETERSEN, vil komme til Stede.

Medlemmerne bedes agitere for talrig Tilslutning.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Foreningens *2-aarige Stiftelsesfest* Lørdag den 24. Februar. Nærmere af Programmet.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½—12: Selskabeligt Møde. Her uddeles Adgangskort til Central-Generalforsamlingen Mandag Kl. 9 i Larsens Lokale. STYRELSEN.

T. S. *Træning til Præsentationen hver Tirsdag Aften fra Kl. 8 pr. Holdet bedes møde pr. Lokalet er aabent fra Kl. 7½.*

Gymnastik hver Torsdag og Søndag.

Gymnastikpræsentationen finder Sted den 31. Marts i Wittmacks Lokaler.

ANNONCER

En ung flink Trykker

kan straks faa Plads i en Provinsby til en Begyndelsesløn af 20 Kr. Billet mrkt. »E. M. 800« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.
Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 16 FEBRUAR 1900 XXVII AARGANG

NEDSAT PRIS PAA RESTOPLAGET
AF
DANSKE TYPOGRAFERS
ORGANISATIONS
HISTORIE

Af dette Værk, som modtoges med énstemmig Anerkendelse af Fag- og Dagspressen, er der endnu et lille Antal Eksemplarer til Rest.

FØR 15 Øre pr. Hæfte, ialt 2 Kr. 50 Øre

NU 10 Øre pr. Hæfte, ialt 1 Kr. 50 Øre

Værket kan ogsaa faas i Leveringer paa 5 Ark à 50 Øre.

I København tegnes Abonnement hos Den typ. Forenings Bud; Provinskolleger faar mod Indsendelse af 1 Kr. 50 Øre + Porto (16 Øre) Værket tilsendt fra Hovedforhandleren, VALD. BRUSEN, Istedgade 2 C., 2. Sal. B.

Noget maa der gøres for de Arbejdsløse.

DET allersidste Indlæg i denne Sag fra en Kollega i Vejle viser, at ikke alle ser lige skeptisk paa en Realisation af Spørgsmaalet om mere Hjælp til vore Arbejdsløse, og det er mit Haab, at Hr. Wartenbergs Initiativ til denne Sag ikke skal være som et Raab i Ørkenen, men at der stadig maa hæve sig Røster stærkere og højere for Sagen, saa vi naar et Resultat.

Spørgsmaalet er ædelt og godt, siger Hr. d. i et tidl. Numer; hvorfor saa ikke lægge sig i Selen derfor?

Lad os endelig ikke glemme, at der maaske, naar vi mindst tænker derpaa, kan komme *en Overgangsperiode* for os, der vil have stor Arbejdsløshed til Følge; da var det dog godt om man kunde blive hjulpet lidt ud over Skærene.

Jeg maa give Hr. d. Ret i, at Lock-out'en har bidraget sit til de nuværende daarlige Tilstande; men en ikke mindre væsenlig Aarsag har Maskinen været, og den vil blive det i langt større Grad i Fremtiden.

Selvfølgelig gaar det ikke an at paaligne vore daarligt stillede Provinskolleger højere Kontingent for at kunne realisere denne Sag. Det er heller ikke min Mening.

Jeg tillader mig at anbefale en hel anden Vej, *nemlig en Forhøjelse af Kontingentet procentvis efter Indtægtens Størrelse.*

Kunde man naa dertil, saa tror jeg, at det finansielle til Sagens praktiske Gennemførelse lettere opnaaedes.

Desværre kan jeg ikke dele Hr. Wartenbergs Tro paa Realisationen af Tanken om til alle Tider og under alle Forhold at understøtte vore Arbejdsløse — det er vi ikke og bliver næppe for det første velhavende nok til; men fordi vi i Øjeblikket ikke er i Stand til at byde dem alt dette, er der virkelig ingen Grund til at lade Spørgsmaalet ligge.

Kunde vi blot naa et Skridt længere frem, saaledes at vi opnaaede en *langvarigere Understøttelse* for vore Arbejdsløse end den nuværende, saa var dette dog en god Hjælp.

En Klassificering af vore Arbejdsløse vil ogsaa efter min Mening være uheldig. Om end jeg indrømmer Hr. d., naar han siger, at vor Organisation ikke skal udsætte Præmier til dem, der ikke bryder sig om at gøre deres Pligt, saa tror jeg dog, at den bør være opdragende og hjælpe dem, der af Naturen ikke er saa gode som de burde være, paa ret Køl, og det opnaas ikke ved at indføre et Klassesystem.

Her er imidlertid en Opgave, som vor Organisation med smaa Ofre kan bære frem. Jeg tror ikke, det i Længden betaler sig at lade en saa god Idé ligge brak. Lad os derfor se at faa noget ud af Sagen.

København, den 29. Januar 1900. CHR. CHRISTENSEN.

Er Religionen en privat Sag?

Aabent Brev til Hr. F. K. Madsen.

HR. Redaktør! Jeg kvitterer for Modtagelsen af Deres saakaldte »Svar« paa min Artikel: »Er Religionen en privat Sag«; men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at *Deres Svar vilde have været bedre, om det havde drejet sig om det, jeg spurgte om*; det gjorde det altsaa ikke, og jeg maa derfor med Deres Tilladelse konstatere, at de er renonce paa reelle Argumenter i Sagen om »Troes-Artiklerne«, da De vel ellers næppe vilde svare i Øst, naar De bliver spurgt i Vest. Idet jeg skænker Dem Deres Beskyldning om Usandhed, gaar jeg over til at definere det »Skudsmaal«, De i Deres Aandsfattigdom har maattet nedskrive for dog at give det Udseende af, at De ikke er helt ude af Stand til at svare. De vil gerne være en Redaktør, der har Ben i Næsen, saa De kan vise enhver Vintervejen, der er dristig nok til at tvivle paa Deres Ufejlbarlighed. Jeg beklager, at De, ved at føre Striden ind paa et nyt Omraade, har tvunget mig til at tage til Genmæle, men jeg hører nu engang ikke til dem, der undlader at forsvare sig, naar de bliver angrebne og i Særdeleshed, naar Angrebet sker med *plettede og rustne Vaaben.*

Tak, Hr. Redaktør, for Deres Minder! Jeg beundrer Deres Hukommelses Genialitet, naar De efter saa mange Aars Forløb endnu mindes den Gang jeg som ganske ung Svend kom i Spidsen for Trykkerforeningen, og jeg ser Dem i Aanden modtage mig med aabne Arme og lade mig naa saa langt frem, at jeg endog blev sat i Spidsen for Deres Forenings Repræsentantskab. Jeg beklager, dersom Deres Naivetet er saa ubegrænset, at De tror det var min egen Skyld jeg fik Lov at ofre min Tid og mine Kræfter i Sætternes Tjeneste; thi det var sikkert ikke Tilfældet; nej, *det var fordi man saa, at jeg kunde gøre Nytte paa de Poster, man satte mig*, og jeg vover at paastaa, at *jeg ærlig og loyalt har vist mig den Tillid værdig*, man i sin Tid viste mig. Kun i én Retning har jeg maaske bragt *enkelte* Skuffelse, og det var nemlig det, at *jeg ikke har været at formaa til at spille Judas overfor Trykkerne*, men derimod forsvaret deres Selvstændighed under de Snigløb, der saavel under Venskabets Maske, som paa anden Maade blev rettet mod vort Fags, i numerisk Henseende, mindre Del, Trykkerne og deres Organisation.

Men siden De har en saa god Hukommelse, Hr. Redaktør, kan De maaske ogsaa huske, *at* jeg sammen med BERGENHOLZ bragte Orden tilveje i den typografiske Forenings Regnskabsvæsen, *at* jeg var med at trække Læsset i Hjælpekasserne, baade som Revisor og som Næstformand, *at* jeg var med i de forskellige Kommissioners Utal af Møder, der krævede mere Arbejde end at staa og ringe med en Dirigentklokke ved nogle faa Møder samt aflevere de til Lejligheden passende Ord.

»*Saa kom Bruddet,*« skriver De. Men *denne Paastand er greben ud af Luften; der er intet Brud sket*; tvertimod er Samarbejdet blevet mere og mere godt i den Aarrække, jeg har haft den Ære at staa i Spidsen for Trykkerforeningen.

Jeg skal bevise hvad jeg siger, ved at anføre hvad der er foregaaet af Udvikling i den halve Snes Aar, jeg har haft Indflydelse paa Ledelsen af »Den typ. Trykkerforening«, og derved vise Dem, at Deres Bemærkning om »*Konservatismens klamme Slør*« i Forbindelse med mig, fortjener det Prædikat, hvormed De med Urette betegnede Hr. Dahlquists Journalistik fornylig.

Jeg skal fortælle Dem nogle af mine »*konservative*« *Gerninger: Jeg var med at indbyde til den første skandinaviske Kongres; var med at arbejde for Oprettelsen af Rejsekassen og Reservefonden*, som ogsaa først blev vedtagen hos Trykkerne. *Jeg har siden som Formand arbejdet hen til en god Forstaaelse mellem Sætterne og os paa mange Omraader, f. Ex. m. H. t. Gensidighed paa Sygehjælpsomraadet og Fremme af Lønspørgsmaalet. Jeg har brugt mine Evner for at bringe Trykkerne bort fra det af dem tidligere indtagne konservative Standpunkt og, efter i Forening med Styrelsen at have afholdt en Række Gruppemøder, opnaaet at Trykkerforeningen sluttede sig til »De samvirkende Fagforeninger« med alle Stemmer mod 2.* Endvidere *har jeg medvirket ved Tilslutningen til »De samvirkende Fagforbund«* og *arbejdet for Dannelsen af »Dansk typ. Forbund«* i dets nuværende Skikkelse, og jeg har da ogsaa bekl.ædt Posten som Næstformand i Forbundsstyrelsen til Dato. Dersom De, efter disse Oplysninger om mit Arbejde *med at bringe Trykkernes Forening frem i forreste Række blandt de organiserede Arbejdere*, ikke har faaet en anden Opfattelse af mig, end den, De har dristet Dem til at fremsætte i Deres Svar til mig, ja, saa er De mere naiv, end De i Deres forholdsvis fremskudte Stilling har Lov til at være.

Man skal ikke tale ondt om de døde; men alligevel taler De stadig om Trykkernes afdøde Blad som *»mit eget Blad«*, skønt De jo ved, *at Foreningen oprettede det* efter at De, saa vidt jeg mindes, under Formandens Sygdom havde sendt os Deres lakoniske Brev om Forhøjelse af Abonnementsprisen. Men Trykkernes Blad var *kun mit Blad i den Forstand, at jeg skrev det meste Stof selv; det er ikke alle Redaktører, der gør det; der findes dem, i hvis Blad man som oftest forgæves leder efter Lederens »Ledere«.* —

Deres Bemærkninger om min Optræden paa Delegeretmødet maa vistnok være skrevet paa et Tidspunkt, da Deres overanstrengte Hjerne trængte til Hvile, og jeg skal derfor ikke gaa i Rette med Dem for de faktiske Usandheder, De i Deres Nød finder Dem foranlediget til at fremsætte.

Min Artikel om *Provisorismen* fastholder jeg som berettiget. Dersom De vilde komme paa et politisk Møde og fortælle, at det *ikke* var Provisorisme, naar en Mand, der havde Ret til 6 Kr. om Dagen, brugte 8—9 Kr. paa *»forventet Efterbevilling«*, og *bagefter søgte og fik Provisoriet godkendt*, saa vilde De vistnok ikke »tage Kegler« paa den Videnskab.

De skriver, at jeg *»søger at ødelægge det gode Forhold, der* **burde** *være mellem Organisationerne«*. Bortset fra, at man ikke godt kan ødelægge noget, der ikke eksisterer, mener jeg, at der netop, naar undtages Deres smaa Forpostfægtninger, *eksisterer et rigtig godt Forhold* mellem Forbundets Afdelinger, og naar De insinuerer, *at mine Bestræbelser gaa ud paa at ødelægge Forbundet,* vil jeg sige, *at jeg ikke vil rive den Bygning ned, som jeg selv mojsommeligt har baaret Sten til.*

Deres Fantaseren om, at jeg skulde glæde mig, om der kom Splid melle de organiserede Arbejdere, er en ubetalelig, men altfor naiv Parade, for at dække over den Kendsgerning, *at De ikke tør røre ved Spørgsmaalet.* Naar De mulig senere faar tilstillet den Artikel, jeg har skrevet om Arbejdsmændene, vil Forbundets Medlemmer ogsaa paa dette Omraade se, *at Deres Angreb savner ethvert Grundlag.* Jeg tror næppe Sætterne vilde synes om, at Arbejdsmændene trængte sig ind *til Pasning af Sættemaskinerne, mens de henviste Typograferne til Grøftegravning o. l., som de kunde faa Lov at arbejde ved, »dersom de ellers opfører sig ordentligt«* (Jfr. Arbejdsmændenes Fagblad f. Oktober f. A.). Ang. Deres Udtalelser om de 4 Medl., der mulig ikke skulde have faaet ordnet deres Mellemværende med Sygekassen, og Deres i denne Forbindelse fremsatte Beskyldning mod mig for *bevidst Usandhed*, vil jeg indskrænke mig til at henvise Deres Gevaltighed til den Redegørelse, jeg fornylig har sendt *Styrelsen* for »Den typ. Foren.« og hvori jeg har paavist, at den af Hr. Redaktøren til en Elefant forvandlede Myg beror paa en Misforstaaelse. Men naar De saa har læst den Redegørelse haaber jeg *ikke, De igen kommer og beskylder mig for at fare med bevidst Usandhed*; thi saa skal De blive belært om, hvad *det* koster.

Endelig skal jeg m. H. t. Deres Omtale af vor Notits om Arbejdsanvisningen bemærke, at denne var vedtagen af vor Styrelse. Den Kundskab, De ogsaa i dette Tilfælde savner, kan De læse Dem til i den Redegørelse, jeg ovenfor har omtalt.

Ja, saa tror jeg, at jeg har gennemgaaet de væsentligste af Dem mod mig rejste Sigtelser, og jeg haaber, at De nu har faaet en anden og bedre Opfattelse af mig og den Organisation, jeg ogsaa i dette Tilfælde repræsenterer. Jeg beklager, at Deres skarpe Udfald imod mig har gjort mit Svar skarpere end jeg har for Vane, men det var kun en nødvendig Retorsion, som jeg ikke ønsker at fortsætte, saafremt jeg ikke tvinges til det *ved Deres fortsatte umotiverede Angreb.* Jeg forbliver

med koll. Hilsen Deres forbundne

LAUR. JENSEN.

Hvad LAUR. JENSEN mener eller ikke mener om min Journalistik er mig komplet ligegyldigt; *han* véd selvfølgelig ingen Besked om, hvad jeg skriver. L. J. selv skriver jo aldrig fire Linier, uden at han ogsaa skal have *sit Mærke* (L. J.) eller Navn under (se f. Eks. Festreferatet fra Trykkernes Maskebal i forrige Nr.).

Hr. L. J. har ganske vist skrevet det meste af det, der stod i Trykker-Tidende, men alt, hvad han skrev, gik kun ud paa at lægge *Typograf-Tidende* for Had, og han beviste derved, at Bladet kun var oprettet for hans egen Fornøjelses Skyld. Naar jeg sætter Mærke under, saa er det i hvert Fald saaledes, at ingen kender det. Laur. Jensen begynder sit »aabne« Brev med at fortælle, at jeg »svarer i Øst, naar jeg bliver spurgt i Vest«, hvorefter han boltrer sig i den mest kvalme Selvros, der tænkes kan. Til det første skal jeg sige til Laur. Jensen, at mit Svar paa Spørgsmaalet om »Troen er en Privatsag«, kan han finde i *Typ.-Tid.s* Nr. 5, og at jeg i mit forrige Svar tildelte ham al mulig Anerkendelse for, *hvad han havde været* for Organisationen; men maa jeg samtidig sige, at jeg den Gang selv havde Plads i Ledelsen, og at hverken L. J. eller jeg gjorde mere end hvad der var vor Pligt overfor vor Organisation.

Hr. L. J. beskylder mig for, at jeg har ført Striden ind paa et nyt Omraade. Hvor grundkomisk er L. J. ikke, naar han tror at kunne bilde Læserne dette ind. Enhver, som har fulgt Stridens Gang, behøver blot at læse L. J.s første Indlæg igennem, og de vil da straks se, at det netop **er ham selv**, der fører Striden ind paa et nyt Omraade. Hvad havde Art., som for 2 à 3 Maaneder siden har staaet i Arbejdsmændenes Fagblad og som drejede sig om Smedene, med Religionen et gøre? Nej, Hr. L. J., det er ikke nok, at De nedskriver nogle Fraser, og dermed tror at have klaret Skærene. Jeg overlader derfor de »pletede og rustne Vaaben« til L. J. selv.

I sit aabne Brev fabler L. J. om, at han ikke vilde spille Judas overfor de Snigløb, der rettedes mod Trykkerne. Atter er L. J. paa Vildspor, og saa bygger han en Historie paa Fantasi og Gisninger, som kun har hjemme i Laur. Jensens Hjærne. Jeg vil en Gang for alle sige L. J. (ikke fordi jeg lægger nogen Vægt paa hans Skriverier, men for at *Kollegerne* kan se, hvilket Standpunkt jeg indtager overfor Trykkernes Selvstændighed), at jeg **aldrig** har foretaget noget Snigløb mod Trykkerne, men at jeg *tværtimod al Tid har hævdet, at Trykkerne som en særlig Branche indenfor vort Fag var berettiget til at være i en særskilt Forening*, naar blot de tilhørte vort Forbund. At Den typ. Forening har den samme Opfattelse, har jeg det bedste Bevis paa, idet vi forinden Forbundet dannedes **gav Afkald paa ca. 50 Trykkere af Den typ Forening** for at disse udelukkende kunde tilhøre Trykkerforeningen. Men hvad er det saa for en Mistænkeliggørelse, Hr. L. J. og *kun han alene*, bestandig udslynger mod Sætterne.

Da Hr. L. J.s Optræden paa Delegeretmødet er i for frisk Minde til, at det lader sig gøre at løbe fra den, skal jeg minde L. J. om hans Standpunkt paa Forbundsstyrelsesmødet den 1. Oktober forinden Delegeretmødets Afholdelse. Hvem var det, der paa dette Møde under ingen Omstændigheder kunde gaa med til et højere Reservefonds-Kontingent end **20 Øre**, skydende sig ind under, at Trykkerforeningen aldrig gik med til mere? *Det var Laur. Jensen!* Hvem var det, der paa Delegeretmødet stod op og i svulstige Ord anbefalede at forhøje Kontingentet til **35 Øre** efter at Trykkerforeningen havde vist, at den var mere radikal end dens Formand? *Det var Laur. Jensen!* Hvem var det, der paa Delegeretmødet i forloren Indignation fløj op og beskyldte de Delegerede for at have *nedslagtet* Trykkernes Forslag (husk de 20 Øre)? *Det var Laur. Jensen!* Hvem var det, der beskyldte Trykkernes Delegerede for, at de ikke vidste, hvad de stemte for? *Det var Laur. Jensen!* Hvem var det, der søgte at sprænge Delegeretmødet ved at overtale de Delegerede fra Trykkerne til ikke at deltage mere i Forhandlingerne? *Det var Laur. Jensen!*

Jeg er overbevist om, at ikke en af Den typ. Forenings Delegerede havde noget imod at gaa med til 35-Øres Kontingentet, men de Delegerede mente, at med den Løn, som Kollegerne oppebære i Provinserne for Tiden, var det farligt at gaa saa vidt.

For Fuldstændigheds Skyld skal blot anføres, at de Delegerede var i højeste Grad forbavset over L. J.s mærkelige Optræden.

Hr. L. J. fastholder, at hans Art. om Provisorismen var berettiget. Hvorfor fremkom L. J., som Medlem af Forbundsstyrelsen, ikke med disse Oplysninger paa selve Delegeretmødet? Her havde de været paa sin Plads. Men i Stedet for venter han til han kan faa Lejlighed til at rette et hadsk Angreb paa hele Delegeretmødet. Er det nobelt?

Til Slut skal jeg kun sige til Hr. L. J., at naar han i sit »aabne« Brev lader skinne igennem, at det er hans Agt at krybe i Ly bag Politiet (for det er vel Meningen, Hr. L. J.?), saa gør det kun, Hr. L. J.! Mig kyser De ikke med en Politibetjent.

Fakta er: Bergenholz har mindst én Gang givet Dem *mundtlig Besked* om forskellige Trykkeres Sygekasseforhold, fra Formanden har De faaet den samme Besked **skriftlig.** Referatet af Deres Styrelsesmøde indeholder da en Usandhed, naar der staar: at disse Trykkere har klaret deres Mellemværende med Bergenholz. Med Fornøjelse skal vi dokumentere denne Paastand *om* De ønsker det, og *hvor* De ønsker det. For Samarbejdets Skyld er det nødvendigt, at man har med Folk at gøre, som véd, hvad de siger og skriver, og som ikke partout tænker paa det ene: *Altid og uden Undtagelse at lægge Sætterne for Had.*

Jeg tager Dem, som De ser, Hr. Jensen, ganske alvorlig. Dette fordi De er Formand for en Forening og repræsenterer denne. Var De ikke dette, vilde jeg tage Dem mindre højtideligt, fordi jeg anser hele Deres Kampagne for Spilfægteri og intet andet.

I sidste Nr. af Deres eget Blad (Decbr. 99) **truer De med, at Trykkerforeningen kan gaa ud af Forbundet** og være for sig selv. Og nu i Dag skriver De, **at De aldrig kunde falde paa at sprænge Forbundet** (ødelægge den Bygning, som De selv har været med til at rejse) Herregud! Ord! Ord! Ord! Begge Dele kan De da ikke mene? Jeg tror, at De mener, hvad De skriver i Dag, og at vi ikke behøver at frygte for, at De og Deres Medlemmer nogensinde

bryder ud, med mindre at disse sidste, Medlemmerne, ikke kan hitte ud af, hvad De vil, fordi De i Dag siger ét, i Morgen et andet. Og De kan jo hidse Trykkere mod Sættere saalænge, til de bliver Uvenner; Trykkerne kan ligesaa godt gaa efter det, De sagde i Gaar, som det De siger i Dag, og en skønne Dag ser De maaske selv, at Medlemmerne er løbet fra Dem og tror, at De virkelig var saa slem, som De gav Dem ud for, og at det hele ikke var — Spilfægteri!

Og hermed er jeg færdig med Hr. LAUR. JENSEN og hans »aabne Brev«.

F. K. MADSEN.

»Klinten« blandt Hveden.

Før ret til at *lede* det bliver Din Tur
Maa Du lære at tæmme Din *egen* Natur,
For det er en saare nødvendig Kur,
Som er — — Menneskets højere Selv-Dressur!

Da jeg saa Hr. Dahlquist i Nr. 5 lange ud efter vor Redaktørs *Person* i Skjul bag det skrøbelige Dække, Holbæk-Affæren afgiver, tænkte jeg straks: »Hænderne ere Esaus, men Røsten er Jakobs.« At bebrejde Hr. D. noget, vilde derfor maaske have været for Smed at rette Bager. Og ganske rigtigt! I Nr. 6 kommer Hr. Laur. Jensen da ogsaa selv frem.

Et gammelt Ord siger: »Den har Uret, som kaster den første Sten!« At Hr. F. K. Madsen ikke har kastet den første Sten, er jo én Kendsgerning, men derfor vil jeg alligevel sige, at det forekommer mig, at f. Eks. Hr. D.'s første Indlæg kunde være bleven besvaret i et ikke slet saa kraftigt Sprog, uden derfor at gøre mindre Virkning. Stærke Ord behøves nemlig ikke, naar man har Ret.

Hr. Redaktør! Maa jeg ogsaa faa Lov at sige min Mening i denne Sag, der i Grunden ikke er en sur Sild værd, men som jo lader til at kunne bruges af visse »Gnavere« som passende Anledning til Afløb for opsamlet Bitterhed fra andre Lejligheder. Hr. L. J. har jo i det sidste Par Aar flere Gange været paa »Fiskeri,« naar Vandene rørtes lidt. Jeg haaber dog, at den anvendte Madding denne Gang er *for* uappetitlig og Krogen *for* iøjnefaldende til, at ustandhaftige Sjæle lader sig fange. Desuden nærer jeg den Overbevisning, Hr. Laur. Jensen, at Intelligensen og sund Dømmeevne hos Kollegerne Landet over nuomstunder er saa stor, at man snart vil opdage, at Deres perfide Spydigheder og Trakasserier mod vore ledende Mænd, i Særdeleshed har sin Aarsag i de Skuffelser, Skæbnen i det sidste Par Aar har bragt Dem. Jeg kan forstaa, at skuffede Forhaabninger *kan* gøre bitter. Men en Personlighed, der er anset værdig til at være Formand for den ene af vore 3 samvirkende Foreninger og som sidder i vort Forbunds Styrelse, maa sandelig anderledes, end De har gjort i den senere Tid, vise at være Herre over sig selv. En Mand, hvem Kollegerne viser en saadan Tillid, tjener ikke ærligt den Sag, han er valgt til at varetage, naar han forsøger at *splitte* i Stedet for at *samle*. Der opstaar desværre stadig i vor Organisations Urtegaard Misvækster, som nærer en sand Fryd ved at lave »Sjov,« blot den mindste Anledning kan opspores. Denne Snylte-Kategori maatte nødig have en Repræsentant i Dem, Hr. L. J.

Hidtil er Deres Udfald mod vor Organisation og dennes ledende Mænd forblevne ubesvarede og maaske upaaagtede af dem, der have tjent som Skive for Deres Chikanerier. Men den Slags maa der virkelig nu sættes en Stopper for. Vi menige Medlemmer kræve alvorligt og ærlig *sagligt* Arbejde af de Mænd, vi i god Tillid have betroet vore Interessers Varetagelse. Den Mand, der tilsidesætter dette Hensyn overfor Vælgerne (Forbundets Medlemmer) og benytter vore Organer* som Talerør for opsamlet Bitterhed — fremkaldt ved skuffet, personlig Ærgerrighed —, han fremkalder selv Dommen over sig og gør sig umulig. Trin for Trin har De derved tabt Deres Prestige.

Forinden jeg kom til at arbejde her i København, var Deres Navn altid blandt de ansete københavnske Kolleger, som vi i Provinserne nævnede med Agtelse. I vort Samfund er Ærgerrighed selvfølgelig en god og nødvendig Egenskab, naar blot Besidderen *kan* tøjle dens *usunde* Konsekvenser. Men her er det, Hr. L. J., at Deres Karakterstyrke glipper. Har De først faaet den Idé, at De er bleven fornærmet eller tilsidesat, saa glemmer De alle Hensyn mod de øvrige Ledere og mod den Organisation, hvis Fane vi Alle for det Heles Vel bør og skal være usvigelig tro.

Nej, Hr. L. J., brug Deres Mund og Pen til Opgaver, der virkelig er Deres Evner værdig. Det gælder om at føre os fremad og opad. Forener vi os Alle med dette som Ideal, saa har vi Kæmpekræfter. Men vi hæmmer Udviklingens rolige, naturlige Gang og svækker Kraften i den mægtige Regulator paa Samfundslivet, som er Organisationens Bestemmelse, naar vi personlig rives og kives indbyrdes. Flere af vore bedste Mænd ere faldne paa dette. Gode Kræfter ligger nu i Brak, fordi *Personen* blev sat over *Sagen*. Det er Synd mod Organisationen! Jeg tror endnu, De kan reddes fra samme Skæbne, men saa maa De holde op med al Splid og Trætte, hvorved De kun svækker, hvad ogsaa De selv har været med til at befæste. De maa gøre det af Kærlighed til den Organisation, som i sig selv ejer Hovednøglen til vor Stands nuværende økonomiske Stilling og videre fremtidige Udvikling. Vor organisatoriske Samvirken *bør* være til Velsignelse for os alle og *kan* være det, naar Arbejdet sker i Fordragelighed og den rette Samdrægtighedsfølelse er tilstede. Men lad være med at bore Skuden læk forinden, hvis De tænker paa at gaa fra Borde med Deres Trofaste! Slaa ikke Noget i Stykker, som ogsaa De har været med til at samle, for saa *kan* det maaske ikke saa let klinkes sammen igen! Handler De ikke fremtidig i Overensstemmelse med dette velmente Raad, saa forraader De vor Sag — og en Forræders Skæbne kender De.

Maaske vil De tænke, at jeg tager det Hele for alvorligt. Jeg vil ønske, jeg gør det. Men en Udtalelse som den i Deres specielle Organs Begravelsesnummer, der næsten udelukkende indeholdt Overfald paa vore betroede Mænd og Giftstof for Organisationen at »hermed ophører *foreløbig* Trykkertidenden at udkomme,« *kan* i hvert Fald — jævnfør med andre Ting — tyde i Retning af, at De (eller Trykkerforeningen?) ikke føler Dem særlig forpligtet til at respektere Forbundets vedtagne Beslutninger.

Nej, Hr. L. J., lad os være fri for mere af den Slags, for med Sligt skader De ikke blot Deres tidligere Agtelse og Anseelse blandt alle forstaaende Kolleger, men tillige den Organisation, De dog vist i Grunden har kær. Lad Bagatellerne ligge og tag en Haand i Hanke med ved Reformarbejdet indenfor vor Organisation — vor egen lille Stat. Her er Sædejord og Sommersol nok, blot det ikke skorter paa noget ligesaa vigtigt: god Vilje. F. Eks. Spørgsmaalet: »Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?« Det synes mig *særlig* at maatte kunne interessere Dem som Formand for *den* faglige Brance i Forbundet, der har lidt forholdsvis *mest* under Arbejdsløshedens Svøbe, særlig siden vi fik den sidste, for Trykkerne saa skæbnesvangre Tarif. Jeg venter derfor, Hr. L. J., snart at høre et godt Indlæg fra Dem i dette *virkelig* vigtige Spørgsmaal — enten De nu sympatiserer med Tanken, den af mig foreslaaede Retning eller ej. Hovedsagen er jo at faa Spørgsmaalet godt belyst fra *alle* Sider, forinden vor Organisation forsøger Opgavens Realisation.

Paa dette Felt kunde De nemlig *gavne* Organisationen — paa det andet *skader* De den blot.

— — —

Maa jeg samtidig, Hr. Redaktør, benytte Lejligheden til at gøre nogle Bemærkninger til de 4 Holbæk-Kolleger, som have fundet Anledning til at gøre Indsigelse mod C. L. P.'s Nytaarsdigt. Jeg gør dog udtrykkelig opmærksom paa, at hverken »Overskriften eller Mottoet« skal gælde for det efterfølgende.

Hr. Th. Andersens hyggelige lille Juledigt var der vist Ingen, som tog Forargelse over. Det forbavser mig derfor unægtelig, at Nytaarsdigtet, hvori C. L. P. udtrykker *sine* Tanker, har formaaet at rejse en saadan Storm i et Glas Vand. Først maa jeg da forudskikke den Bemærkning, at ogsaa jeg tror paa, at Tilværelsen rækker videre end til det forholdsvis korte Ophold her i Livet. Men min Pietet er dog ikke i mindste Maade bleven saaret, fordi jeg hører en Andens Mening. Hvis Troen kunde rokkes af et saadant Digt, saa maa den efter min Betragtning være bygget paa et usolidt Grundlag.

Efter det glædelige Skudsmaal, de øvrige Kolleger i Holbæk i deres ædruelige Artikel i sidste Nr. giver de 4 »Protestanter«, saa har min Anskuelse om Indsigelsen forandret sig en Smule. Men som Socialdemokrat, der kræver *Aandsfrihed* for ethvert fornuftigt Menneske, og erklærer Religion for en privat Sag, finder jeg alligevel fremdeles, at Protesten er lidt malplaceret og ikke har noget holdbart Motiv — og det hvad enten jeg betragter den fra et kristeligt eller fra et kollegialt Standpunkt. Havde Digtet havt en gudsbespottende Tendens, ja, da var d'Hrr. næppe blevne ene om at tage Afstand fra et saadan Produkts Karakter. Men jeg har saa megen Tro paa Forfatterens sunde Sans og vor Redaktørs kritiske Evner, at Digtet i saa Fald aldrig havde set Dagens Lys i vort Blad. At Religionen maa være en individuel Sag, maa naturligvis staa uomtvistelig fast. Men det er netop dette, jeg synes de 4 Holbækkere har *glemt*. Naar *et Medlem* fremsætter sine egne kritiske Betragtninger om Statskirken og dennes afvisende Holdning overfor den sociale Retfærdigheds Krav, saa bør vi netop — overensstemmende med Programmet — vise *Tolerance*. »Typ.-Tid.« er ganske rigtigt et Fagblad, men husk paa, Kolleger, at det **samtidig** er et anerkendt *Led i Arbejderorganisationernes Presse* — ligesom andre Fags Special-Organer, og det kan derfor udmærket godt være Budbringer paa andre Omraader end de rent faglige. Vi kræver jo Alle den videst mulige Frihed. Lad os derfor ikke paalægge vort eget Blad Censur eller »Mundkurv«.

Jeg maa som Uhildet skønne, at Redaktionen har Ret i, at meget af det, der nu foregaar i Verden under Skiltet »Kristendom« næppe vilde findes værdig til denne Betegnelse, om Proletarsønnen fra Nazareth (Kristus) fremstod og dømte. Om en af de 4 eller en anden Kollega havde skrevet og indsendt til *Typ.-Tid.* et stemningsfuldt Digt, holdt i en *fornuftig* kristelig Aand, men selvfølgelig i Overensstemmelse med vor Organisations Formaal, ja, da havde sikkert mange Kolleger (maaske endog Laur. Jensen) kunnet glæde sig derover. At »Kristeligt Dagblad« forleden ofrede en Forside-Artikel paa halvanden Spalte i denne Sag, synes jeg enhver tænkende Mand formelig kan *føle* Hensigten med, nemlig at skræmme kristelige, men utilstrækkeligt oplyste Arbejdere bort fra de *virkelige* Fagorganisationer over i de nyoprettede, saakaldte *kristelige*, hvor Arbejdskøbere og Arbejdssælgere skal faa det saa idyllisk sammen i én Forening. Jeg vilde i hvert Fald betakke mig for den »Hjælp«, som det kristelige, indremissionske Hovedorgan her har følt sig kaldet til at yde de 4 Kolleger i Holbæk.

En enkelt Ting maa jeg anholde i de 4 Kollegers Protest. Det er meget upassende under nogen som helst Form at true med Udmældelse

* Jeg tænker her ogsaa paa Trykkernes specielle Organ, der — dødsdømt fra Fødselen af som ethvert andet unaturligt Misfoster — i sin korte, men sørgelig »berømte« Levetid benyttede alle mulige eller umulige Anledninger til at sætte Gift for Samarbejdet.

af vor Fagforening, hver Gang et Mindretal eller enkelte Medlemmer ikke kan faa sin Vilje. Sligt bør ikke taales. Organisationen hører til Arbejdernes bedste Eje. Den bør være fri for saadanne Krænkelser.

København, 10 Februar 1900. VILH. WARTENBERG.

Holbæk-Artiklerne.

De seks mindre kristelige Holbækkeres Artikel i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* frister lige saa lidt som de øvrige Indlæg til yderligere Skriveri. Jeg skulde ogsaa nok have holdt mig borte fra Hvepsereden, hvis ikke de seks havde givet deres Artikel en saa »skarp Slutning«. D'Hrr. læser mellem mine Linier den skumle Hensigt, kun at ville *Socialdemokraten* F. K. Madsen tillivs og citerer i denne Forbindelse Loyalos Ord: »Hensigten helliger Midlet«. D'Hrr. røber herved, at de ikke kender mig, hvilket er saare tilgiveligt, men de røber tillige fuldstændig Ukendskab til det socialdemokratiske Parti; de vilde ellers vide, at det at være Socialdemokrat ikke fritager for Kritik fra Partifællernes Side. Jeg har kun villet paatale den, efter min Mening, uheldige Maade, hvorpaa Redaktøren havde behandlet de fire Holbækkeres indsendte Artikel, og havde mindst af alt tænkt mig, derved at bære Ved til den ulmende Ild, som ved hver Opblussen benyttes til at give enkelte stridslystne Kollegers letflydende Galde et Opkog.

Til Slut henstiller jeg til Kollegerne i Holbæk, at slaa lidt koldt Vand i Blodet og afholde sig fra at raabe Jesuit og Socialistfresser, særlig naar henses til, at de seks Medlemmer ivrer imod »skarpe Slutninger«. Det er dog vel ikke Meningen, at de seks skal tænkes som missionærspisende Vildmænd, i Modsætning til de fire kristelige Holbækkere.

Kbhvn., 12. Febr. 1900. H. C. HANSEN.

Det er sikkert klogt af Hr. Nicolaisen at give det Udseende af, at jeg har »overfaldet« ham, for derefter at trække sig tilbage og give Rollen som den forfulgte Uskyldighed. Især da der er Folk, der er villige til at hælde de Skarnbøtter ud, der skal tømmes. Som enhver imidlertid har set, har jeg kun kritiseret Hr. N.s højst tendentiøse Referat — der var officielt og altsaa Kritik undergivet —, og jeg maa absolut benægte, at jeg skulde mangle Kompetence i den Retning.

Hr. Nicolaisen kalder mig Don Quixote. Lad gaa! Et saadant Navn, givet af Hr. N., maa betragtes som en Kompliment. Men er jeg Don Quixote, maa Hr. N. absolut være en Vejrmølle — hvis vi da ellers skal blive i Lignelsen.

Hr. Nicolaisen siger, at det »Uhyre«, jeg har kæmpet imod, er en »kæmpemæssig, grinende Nicolaisen«. Jeg kan selvfølgelig ikke have det allermindste imod, at Hr. N. bruger disse Ord om sig selv. Men *jeg* har aldrig brugt dem. Jeg har aldrig anset Hr. N. for at være »kæmpemæssig«, hverken i den ene eller den anden Retning. Forskellige Omstændigheder kunde ganske vist tyde derpaa. Men disse Omstændigheder hidrører fra en Svaghed, som Hr. N. har tilfælles med mange andre smaa Mennesker.

Jeg har sagt, at Hr. N. var optraadt alt for »overlegen«, og spurgt, om der skulde »grines« og »pibes i Fingrene« hver Gang en eller anden udtalte en Anskuelse, der ikke var den gængse paa Bjerget. Det er det »personlige« i min Artikel. Hr. Esben Hansen og 5 andre, der har paataget sig den vanskelige Opgave at rage Kastanier af Ilden for Hr. N., tager deraf Anledning til at rette et ondartet Angreb paa mig. De siger, at min Optræden har været »personlig«, »perfid«, »ufin« og »uforskammet«!! Jeg har villet »fuldbyrde en personlig Hævn eller . . . ageret Redskab for en saadan«(?)!! Og mere af samme Sort. En Pærevælling, der indeholder en Bunke Ondskabsfuldheder og mere eller mindre meningsløse og hazarderede Paastande. D'Hrr. kan være ganske rolige — jeg skal ikke gøre mig den mindste Bestræbelse for at overtrumfe den Rekord, de har sat i Retning af Uforskammethed. For min Skyld maa Hr. Nicolaisen gaa i Krig med Hr. Esben Hansen og de 5 andre saa tidt, han har Lyst.

Jeg har som sagt kaldt Hr. Nicolaisen for »overlegen«. Men Hr. Laur. Jensen kalder ham for »vittig« og sætter vel at mærke Ordet i Citationstegn. Er det ikke ogsaa perfid og uforskammet og ufin og personligt? Jeg venter, at de seks drabelige Riddere i Holbæk giver Hr. L. J. en ordentlig Omgang for de utilbørlige Ord, han har talt. Ellers kunde jeg fristes til at tro, at jeg var udset til et særligt Offer, paa hvem de kunde anbringe deres Uhumskheder. Og det kan selvfølgelrg ikke være saa gode Kollegers Mening.

Et enkelt Punkt i d'Hrr.s Udgydelse maa jeg have Lov til at citere. De skriver, at jeg har sagt, at »de fire Holbækkere har begaaet en ‚Brøler'«. Det er Usandhed. Jeg skrev: »Har de begaaet en ‚Brøler', bliver det (derfor) deres egen Sag«. Det er, som enhver, der kan læse Dansk, vil se, noget helt andet. Det citerede er kun en enkelt Blomst af den smukke Buket; men hele Buketten er som den ene Blomst.

Jeg har skrevet om »de fire Holbækkere«, at de »har gjort sig alt for megen Ulejlighed«, og at deres Artikel var »uklog«. Jeg var nemlig klar over, at den ikke vilde gavne dem det ringeste, men kun skaffe dem en Bunke Vrøvl. Men dermed har jeg aldeles ikke »angrebet« dem, som Hr. N. siger. Heller ikke har jeg, som Hr. N. siger, angrebet Delegeretmødet. Jeg har tværtimod ikke skrevet et Ord om dette. Det er Hr. N.s Fantasi, der er løbet løbsk med ham.

Hr. Esben Hansen og hans fem trofaste kan ikke forstaa min Artikel. Nej, det er højst rimeligt. Jeg har aldrig ventet det. Der er overhovedet vist saa meget, d'Hrr. ikke forstaa. Men derfor er de dog ikke berettiget til at tro, at andre ikke forstaa den. Det er nemlig ikke alle Mennesker, der er tungnemme — — —

Til Slut skal jeg endnu en Gang pointere, at jeg ikke er gaaet uden for min Kompetence, naar jeg har kritiseret Hr. Nicolaisens »Referat«. Og naar de 6 siger, at jeg har søgt »Dække bag en Maske«, maa jeg bestemt tilbagevise denne Paastand som aldeles ubegrundet. Paastanden er vel ogsaa kun fremsat, fordi den passede ind i det øvrige Makværk. Hvad Esben Hansen og Meningsfæller har bedrevet bag Kulisserne i Holbæk, kunde jeg fornuftigvis ikke tale om, endmindre »angribe«, da jeg ikke kendte det. Jeg maatte holde mig til Hr. Nicolaisens »Referat«, *der fremkom som en officiel Beretning fra Generalforsamlingen.* Det har jeg gjort. Og det havde jeg Lov til.

Ringkjøbing, 9. Februar 1900. R. K. BERTELSEN.

Hr. Redaktør F. K. Madsen! Foranlediget af Smags- og Skønsdommeren Hr. Laur. Jensens noget tendentiøse Smag og lidt uheldige Skøn i *Typ.-Tid.s* sidste Nr., skal jeg tillade mig at fremkomme med et Par Replikker.

Rent bortset fra, om Religion bør være en »privat Sag« eller ej, mener jeg, bør i hvert Fald Kollegialiteten aldrig i den Grad være en »privat Sag«, at den f. Eks. — ikke kan staa for Kritik. Det er egentlig, kan jeg forstaa, dette, at Trykkerforeningens Formand, Hr. Laur. Jensen i en saa kendelig høj Grad har misforstaaet. Dog, for ikke at trække Diskussionen i Langdrag, skal jeg nøjes med at give Hr. L. J. et godt Raad:

Lad, Hr. Jensen, altid Deres Kollegialitet være Raadgiver, hvor Sagen drejer sig om den for Samarbejdet saa nødvendige Enighed.

Sikkert vil De omsider ad denne Vej naa et, for vort fælles Fags Bedste, godt Resultat. RUDOLPH DAM.

Hermed betragter vi denne Diskussion som sluttet. RED.

Arbejdsanvisningskontoret.

Da det bevirker Forstyrrelse i Kontorets Drift, at Medlemmerne undlade rettidigt at melde, naar de træde i ny Plads, anmodes de indtrængende om at give saadan Meddelelse til Kontoret, **før de begynde at arbejde.** Kontorets Bestyrer har faaet Paalæg om at meddele, naar dette ikke sker, og vedkommende vil da blive idømt Karantæne i Henhold til Lovenes § 44, jfr. § 6. *Styrelsen for Den typ. Forening.*

Nær og fjærn.

Dødsfald. Vor Kollega Typograf VILH. FRIDALIN EMIL BEHRENS, som i mange Aar har arbejdet hos Græbe, døde i Lørdags i en Alder af 40 Aar. Hans Sygdom var den sædvanlige: Lungetuberkulose. Behrens begraves i Dag, Fredag, Kl. 2 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard. Fanen vil være til Stede og vi retter en Opfordring til Kollegerne om at følge vor afdøde Kammerat.

Roskilde Lokalforening afholdt i Søndags Formiddag ekstra Generalforsamling. Man diskuterede bl. a. Fanespørgsmaalet; der fremlagdes en Tegning samt et Par Tøjstof-Prøver til et Banner, som en Kollega vilde paatage sig at levere. Man var imidlertid enig om, at dette Banner vilde blive *for* kostbart, og da man helst ønskede det leveret til førstk. Juni, til hvilken Tid ovennævnte Banner ikke vilde kunne blive færdigt, vedtoges det efter nogen Diskussion ikke at akceptere Tilbudet. — Et Par lokale Sager behandledes. — En paatænkt Basseralle med resp. Damer vedtoges det at afholde Lørdag den 24. Februar. P. H.

Ny Typograf-Tidende bragte i sidste Numer en Meddelelse om, at det nedsatte Udvalg vedrørende Maskinerne og den ny Bogtrykkerforening var saa godt som enig om Medhjælperspørgsmaalet ved Maskinerne, medens det modsatte var Tilfældet med den gamle Bogtrykkerforening. Da der ikke fra Udvalgets Side var tilstillet os nogen som helst Meddelelse angaaende dette, henvendte vi os til den typ. Forenings Formand, P. Lauritzen, som er Medlem af det nedsatte Udvalg, med Forespørgsel om dette forholdt sig rigtig. Fra Hr. Lauritzen modtog vi saa Meddelelse om, at den Notits, som *Ny Typ.-Tid.* havde bragt, var forhastet, og at der ikke forelaa noget som helst til Grund for denne Meddelelse.

Bespisningen af arbejdsløse Typografer har i den forløbne Del af Vinteren haft den Glæde at modtage betydelige Bidrag fra de københavnske Bogtrykkere, som har en væsenlig Ære af, at den smukke Institution bestaar. Desuden er der kommet enkelte Bidrag fra Typograferne, uden at der er udgaact særlig Opfordring til disse om at yde Bidrag, saaledes fra Ludvig Jørgensens, Bagges og Allers Personaler. Siden Anvisningskontoret har udvidet sin Virksomhed til ogsaa at omfatte Fagets kvindelige Arbejdere og Arbejdsmændene, er Bespisningens Klientel steget. Arbejdsløsheden er for Tiden ikke ringe, og da Vinteren er streng, finde vi særlig Anledning til at udtale vor Tak for den Støtte, der er ydet Bespisningen, til hvilken vi skal vende tilbage, naar Regnskab atter foreligger.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 2. Halvaar 1899.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		4224	65
Medlemsbidrag	Kr. 647.85		
Indkomne Restancer	- 18.45		
Indvundne Renter	- 30.35		
Tilbagebetalte Laan	- 23.00		
Abonnement og Annoncer	- 76.23		
		795	88
Ialt...		5020	53

Udgift.			Øre
Understøttelser:			
Nielsens Enke, 6 Maaneder	Kr. 30.00		
Samuelsens Enke, 6 Maaneder	- 12.00		
		42	00
Understøttelser i Følge § 13		149	91
Andre Udgifter:			
Typ. Trykker-Tidende	Kr. 417.14		
Abonnement paa *Bogtr.-Tid.*	- 3.00		
Tryksager	- 50.15		
Bogbinderregning	- 9.25		
En Kopipresse	- 18.48		
Voldgiftsretten	- 23.32		
Rejsehjælp, et Medlem	- 11.00		
Delegeretmødet	- 54.96		
» i Følge Generalfors.-Beslutning	- 42.02		
Stiftelsesfesten	- 36.75		
Repræsentationsudgifter	- 12.10		
Leje af Lokale	- 10.33		
Formandens Honorar	- 30.00		
» » ekstra	- 100.00		
Kassererens Honorar	- 45.00		
» » ekstra	- 25.00		
Budløn	- 60.00		
» ekstra	- 20.00		
Nytaarsgratiale	- 2.00		
Porto	- 31.68		
Administration	- 41.43		
		1043	61
Kassebeholdning		3785	01
Ialt...		5020	53

Forbundskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		445	40
Ordinært Kontingent	Kr. 1554.70		
Ekstraordinært Kontingent	- 1095.75		
		2650	45
Ialt...		3095	85

Udgift.		Kr.	Øre
Rejseunderstøttelse		19	00
Understøttelse paa Stedet		919	50
Andre Udgifter		87	61
Indsendt til Forbundet		2069	74
Ialt...		3095	85

Begravelseskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		865	38
Medlemsbidrag	Kr. 128.45		
Indskud	- 11.00		
Indkomne Restancer	- 27.90		
		167	35
Ialt...		1032	73

Udgift.		Kr.	Øre
Kassebeholdning		1032	73
Ialt...		1032	73

Status den 31. December 1899.

Hovedkassen:

I Sparekassen	Kr. 3661.46	
Kontant	- 123.55	
Udestaaende Restancer	- 73.80	
Udestaaende Laan	- 304.00	
		Kr. 4162.81

Begravelseskassen:

Kassebeholdning. I Sparekassen	Kr. 1032.73	
Udestaaende Restancer	- 18.05	
		- 1050.78
	Ialt Kr.	5213.59

København, den 31. December 1899. VALD. STEPHENSEN.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret, Sparekassebøgerne og Beholdningen eftersete og befundne at være rigtige.

København, den 12. Februar 1900. C. HANSEN. E. HAMMER.

Den typografiske Trykkerforenings Afdeling af Forbundskassen.

Regnskab for 1899.

Indtægt.		*Udgift.*	
Medlemsbidrag	Kr. 3043.95	Rejsehjælp	Kr. 79.25
Ekstra Medlemsbidrag	- 1334.75	Understøttelse paa Stedet	- 2099.50
Indskud	- 185.00	Reservefondet	- 105.11
		Oversendt til Forbundet	- 2279.84
Ialt...	Kr. 4563.70	Ialt...	Kr. 4563.70

De kvindelige Trykkeriarbejdere afholder Lørdag den 24. Februar, Aften Kl. 9, i Kongens Klub, Østergade 15, Aftenunderholdning og Bal. Billetter faas hos Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier

Sangforeningens 54. Aarsfest afholdtes forr. Søndag i Larsens Lokaler for fuldt Hus. Det synes som om vor gamle Sangforening for hvert Aar, der gaar, naar stedse videre paa Sangens Omraade, og der er for Øjeblikket ikke Tvivl om, at Typografernes Sangforening rager et godt Stykke op over alle andre Sangforeninger. I denne Forbindelse holder vi selvfølgelig Gutenberg-Koret udenfor, da dette Kor som bekendt kun er sammensat af udsøgte Stemmer. Koncerten i Søndags var derfor en Nydelse, og bl. a. lød Majsangen godt, men har sikkert kostet den dygtige og energiske Dirigent, Hr. Guldbrandsen, ikke ringe Anstrængelse at faa indøvet. Tilsidst lød Heises »Volmerslaget« for Kor og Orkester gennem Salen paa en saa fortrinlig Maade, at Publikum til Slut udbrød i begejstret Jubel. Til Assistance ved Koncerten havde man sikret sig de unge Kunstnere Frk. Dagmar v. Reiss, Julius Thornberg og Louis Jensen, henholdsvis paa Klaver, Violin og Violoncel, hvis Præstationer modtoges med fortjent Bifald.

Sangforeningen »Typografia« i Horsens afholdt Lørdag den 3. Februar sin to-aarige Stiftelsesfest med Fællesspisning og efterfølgende Bal. Skade kun, at denne smukke Festlighed havde saa ringe Tilslutning. Ikke desto mindre var Stemningen fortrinlig fra først til sidst, og alle morede sig udmærket. Tre Arbejdsløse, som opholdt sig i Byen, var indbudte til Festen. Naturligvis vekslede det, som ved alle saadanne Lejligheder, med Taler og Sange, og der blev sagt mange alvorlige og skæmtefulde Ord. Efter at der med Liv og Lyst var danset en Timestid, gjordes en lille Pause, som af Sangerne udfyldtes med nogle kvikke firstemmige Sange unher den dygtige Dirigent Hr. Kantor Lofts Ledelse. Derefter gik Dansen atter lystig til Klokken var over 3. Under Fællesspisningen indløb et Lykønskningstelegram fra Kolleger i Vejle. Da man endelig skiltes, var det sikkert for alles vedkommende i Bevidstheden om at have tilbragt nogle fornøjelige Timer i behageligt Samvær med sine Kolleger og deres elskværdige Damer. TH. B.

Den typ. Trykkerforening.

Den ordinære Generalforsamling
afholdes
førstk. Søndag d. 18. ds. Fm. Kl. 10½ pr.
i Hotel Boulanger, Kompagnistræde 43, Opgang gennem Porten.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets eventuelle Godkendelse. 2. Andragende fra P. Brusen samt Enkerne Nielsen og Samuelsen om en maanedlig Understøttelse. 3. Valg af Formand, to Styrere og en Revisor i Stedet for d'Hrr. LAUR. JENSEN, JENS LARSEN, A. MICHELSEN og E. HAMMER, der fratræder efter Tur. 4. Eventuelle Sager.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag d. 12. Februar.

1. En Lokalafd. forespørger, hvorvidt et Medlem, der har udredet 50 Ugebidrag, hvoraf 33 til Norsk Centralforening kan erholde Understøttelse paa Stedet her i Landet. — Nej! der skal i Følge Forbundslovenes § 39 være udredet 50 Ugebidrag her i Landet, før et Medlem er berettiget til U. p. St.

2. Meddelelser gaves om en Sygesag og et Par Optagelsessager.

3. Meddelelse fra Svendborg Lokalafd. om at den til Hovedrevisorer har valgt A. J. BEHRENDS og H. P. RASMUSSEN samt til Suppleant J. P. Johansen. Til Efterretning.

4. Formanden gav Meddelelse om Forholdet i forskellige Lokalafd. Til Efterretning.

5. Medlem Nr. 574, M. Chr. Madsen af Ringkøbing er død i Holbæk den 9. Februar — 300 Kr. var anvist. Til Efterretning.

6 og 7. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigten og det internationale Sekretariats forskellige Beretninger. Til Efterretning.

8. I en Sag fra Svendborg om Optagelse af et 22-aarigt ungt Menneske, der ikke har staaet 5 Aar i Lære, forelaa ny Skrivelse, hvorpaa Forretningsudvalget vedtog at svare, at det fremdeles ikke kan have noget imod, at han aflægger Svendeprøve; men at han som antydet i tidligere Skrivelse ang. Optagelse maa henvende sig til Lokalafd., ligesom det af de tidligere tilstillede Love fremgaar, at Forretningsudvalget ikke er eneafgørende i Spørgsmaalet om Optagelsen.

HVIDTFELDT.

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

For Tiden søger følgende Arbejdsløse Plads gennem Kontoret:

Sættere, saavel til Værk- og Akcidenssats som til enhver anden Branche. **Trykkere**, baade til Hurtig- og Digeltrykpresser. **Sætter-Trykkere**. En **Stereotypist**. **Punkterersker**. En **Elev** til Punktering. **Paalæggersker** saavel til **Bog-** som **Stentryk**. En **Aftrækker**. **Arbejdsmænd**.

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hr. Kasserer J. F. Møller fandtes en Beholdning af 1658 Kr. 4 Øre, nemlig i Sparekassen 1385 Kr. 69 Øre, i Kontanter 272 Kr. 35 Øre, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, d. 6. Februar 1900.

VALD AUENER. LAUR. JENSEN.

Rettelse.

I Referatet af Forretningsudvalgets Møde for 29. Januar har indsneget sig et Par meningsforstyrrende Fejl i Punkt 5 angaaende Juleuddelingen. Der staar saaledes: »der gaas dog frem efter et bestemt Princip; alligevel skal vi dele dem i tre Klasser.« Læs: »der gaas dog frem efter et bestemt Princip alligevel, idet vi dele dem i tre Klasser.« — Og: »Enkerne gik III. Klasse, hvor der var sket særlig Indstilling og var en større Børneflok« tilføjes »*i II. Klasse*«.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: Sætter Andreas August Axel Kromann Andresen, udl. ½ 1900 hos I. Coben (arb. s. St.). I S. L.: Valdemar Andersens Hustru Emma Johanne Nielssine og John Lorentsens Hustru Kristiane Dorthea.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Død: Vilhelm Fridalin Emil Behrens (Græbe) 40 Aar.

Udmældt: Charles Andersens Hustru Alma Christine.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Fredag og Lørdag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

30. Januar: *Faaborg.* 1. Februar: *Randers, Maribo* og *Viborg.* 8. Februar: Den typ. Trykkerforenings Afd. af Dansk Typografforb.

Hermed ere samtlige Oktober Kvartalsregnskaber indsendte.

Kolding, den 12. Februar 1900.

ULRIK PETERSEN.

Ny Lokalformand.

Skanderborg: C. HALLAGER i Stedet for Holger Rasmussen.

Kolding, 10. Febr. 1900. HVIDTFELDT.

Nyt Medlem: Horsens, Olivius Albert Holtzmann, udl. ¼ 98 paa Eksprestrykkeriet i Kbhvn., tidl. Medlem af Den typ. Foren.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Hos Schønberg & Hartvig: Dagmar Petersen, Selma Jensen, Mariane Schwartz, Harriet Jensen, Hertha Rasmussen og Marie Rydal; hos Birch: Emilie Hansen; hos E. H. Petersen: Alfrida Jensen, Ingeborg Andersen; hos Knudtzon: Magna Paulsen — ialt 10. HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 25. Februar Kl. 1: **Generalforsamling.**

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ modtages Tilgang til Koret. Der læres Smaasange til Sommerudflugter.

STYRELSEN.

ANNONCER

1 Cylinder Trædemaskine

20" × 14½" indvendig Rammemaal (600 Kr.), **1 Haandpresse** 24" × 33" (200 Kr.), begge Maskiner i god og vedligeholdt Stand, samt ca. **500 Pd. Blystege**, en stor Del **Plakatskrifter, Kvadrater** m. m. (tysk System) sælges meget billigt.

Billet mrkt. »110« modtager Ekspeditionskontoret.

J. G. A. Eickhoff, København V.

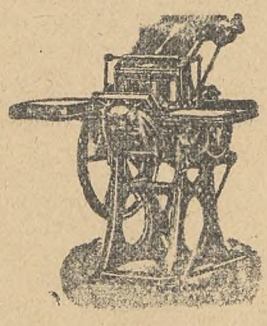

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 23 FEBRUAR 1900 XXVII AARGANG

Vore Arbejdsløse.

HR. Redaktør! I Nr. 7 af nærv. Blad lyser Hr. Wartenberg efter LAUR. JENSENS eller Trykkerforeningens Mening om ovenst. Spørgsmaal. Jeg beder Dem i den Anledning om Plads for følgende:

Paa Trykkerforeningens Generalforsamling den 12. Marts 1899 fremkom Undertegnede med Forslag om en udvidet Arbejdsløshedshjælp for Trykkerforeningens Medlemmer; da jeg imidlertid var klar over, at Sagen vilde støde paa Vanskeligheder, idet enhver Reform jo har sine Modstandere, foreslog jeg, at det ikke skulde være obligatorisk for Trykkerforeningens Medlemmer at være Medlem af »Ekstrakassen« — som Barnet kom til at hedde —, men at enhver Trykker, som havde et aabent Blik for de nuværende løse Eksistensforhold, gjorde klogt i at sikre sig saa godt som muligt i økonomisk Henseende. Forslaget vandt udelt Bifald, et Udvalg blev nedsat, Love vedtagne og den 1. Oktbr. 99 traadte Kassen i Virksomhed. Ydelsen er 10 Øre ugenlig, Nydelsen er 10 Ugers Arbejdsløshedshjælp à 7 Kr., efter at Vedk. fuldtud har erholdt 10 Ugers Hjælp fra Forbundet. Altsaa: de Trykkere, som mener at kunne afse en ekstra 10 Øre ugenlig har Arbejdsløshedshjælp i 20 Uger.

Jeg skal ikke nu komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, kun skal jeg udtale, at jeg ikke tror Sagen lader sig ordne paa samme Maade hos Sætterne; her maa Medlemspligten sikkert være obligatorisk. Til Hr. Wartenberg skal jeg sige: Se at faa nedsat et Udvalg om Sagen, skaf at vide, hvad der for en 5 eller 10 Øre kan skaffes og forsøg saa, for at sondere Stemningen, en *Prøve*-Afstemning mellem samtlige Sættere Landet over, naar De har et bestemt Forslag at komme med; Sagen i sig selv er saa god, at den fortjener at gaa igennem. Af 204 Trykkere er ca. 100 Medlemmer af Ekstrakassen; vi længes snart efter, at den anden Halvdel skal mælde sig til Optagelse; der betales intet Indskud og Indmældelse modtages af Torp, Triers Tr., Vald. Stephensen samt af

Deres ærbødige
J. C. JENSEN,
Lunos Tr.

II.

Det har interesseret mig at følge Diskussionen angaaende vedblivende Understøttelse til arbejdsløse Typografer. Jeg nærer den Anskuelse, at det absolut er det rigtigste og mest retfærdige med en saadan Ordning. Det er jo nemlig en beklagelig Sandhed, at der har været en temmelig stor »Overproduktion« af Typografer, saa der bestandig *maa* gaa nogen ledige. Naar da de af vore Kolleger, der har faaet det Lod at være uden Arbejde, har befaret Landevejen i de 13 Uger, i hvilken den ordinære Understøttelse ydes, er de jo næppe hjulpne, saafremt de da ingen Plads har faaet forinden. De saaledes mindre heldige vedbliver saa at rejse, idet de understøttes »privat« af deres Kolleger. Denne »private« Understøttelse kan undertiden indbringe deres Bejlere større Hjælp end den, der ydes i de ordinære 13 Uger, og da den jo udredes af Kollegerne alligevel paa den Maade, »at man ikke kan være andet bekendt«, kan det i Grunden være ligegyldigt, om Understøttelsen udredes pligtig, da der dog ikke er megen Forskel mellem denne Maade at yde paa og den ved de citerede Ord ovenfor berørte. Men en meget stor Forbedring vil Ordningen være i Retning af Retfærdighed. Naar saaledes en rejsende Kollega kommer til en mindre Provinsby med 2—3 Typografer, har han sædvanlig den Forhaabning at blive understøttet med det væsentlig samme Beløb, som han kan opnaa i større Byer. Følgen er da, at Typograferne i de mindste Byer, hvor Lønnen er mindst, maa yde det meste (undertiden 50 Øre fra hver eller derover). Naturligvis vil det være en ligesaa kærkommen Ordning for den Rejsende, om de vidste, naar de udmattet efter Dagens Anstrængelse kom til en By, *med Ret* at kunne gøre Fordring paa at modtage en passende Understøttelse. Endnu skal jeg tilføje en Formodning om, at »Overproduktionen« forhaabentlig vil aftage, nu, da man har faaet indført Bestemmelsen om Lærlinges Antagelse, saa den vedblivende Understøttelse vel ikke fremtidig vil andrage saa store Beløb, som man kan være tilbøjelig til at antage ved at regne efter det Antal, de Arbejdsløse nu udgør. Maaske en og anden af mine Kolleger nærer Betænkeligheder ved Ordningen, idet han henpeger paa, at der kunde være nogle, som kunde misbruge Understøttelsen paa den Maade, at han fandt mere Behag i at færdes i den frie Natur end at være opstillet ved Sætterkassen. Kunde man da ikke tænke sig indført den Bestemmelse, at den Rejsendes Navn efter Udløbet af de 13 Uger tvungent blev opført paa Anvisningslisten, og Vedkommende efter Tur blev anvist Plads, som han da maatte modtage, med mindre han havde antagelige Grunde til at undlade. Ligeledes kunde man jo nedsætte Understøttelsen efter de 13 Ugers Forløb. Jeg anmoder de ærede Kolleger om at overveje dette Spørgsmaal.

M. L. M.

Medhjælper-Spørgsmaalet ved Sættemaskinen løst.

EFTER hvad der er blevet os meddelt, er den nedsatte Kommission nu blevet enig med de to Bogtrykkerforeninger om Medhjælpen ved Sættemaskinen. Den Pris, man er kommet overens om i Kommissionen, ser saaledes ud: **28 Kr. for Dagarbejde og 35 Kr. for Natarbejde.** Medhjælpertarifen skal træde i Kraft den 31. Marts.

Kommissionen vil rimeligvis i en nær Fremtid indvarsle alle Københavns Typografer til en Fælles-Generalforsamling, hvor der vil blive aflagt Beretning og Overenskomsten sat under Afstemning.

Til Karneval!

SAA er da endelig alt klappet og klart. Ikke det ringeste mangler, ikke det mindste savnes. Generalprøven *har* været.

Næste Lørdag ved 7-Tiden vil der lægge sig en Sky over Kongens Nytorv, som tættest og mørkest samler sig hen mod Bredgade, hvor al almindelig Droske- og Sporvejskørsel er standset. En større Afdeling Politi danner Æresgarde for det Publikum, som den mørke Sky udlader ved Koncertpalæets elektrisk oplyste Gaardsplads. Og ind gennem de historiske Jærnporte drager formummede Skikkelser med lette, elastiske Fjed. Det er ikke mørke, skumle Sammensvorne, men Masken dækker over Ungdommens aabne og skønne Træk, der afspejler frydefuld Forventning om en Nat saa rig, saa lykkelig, som

kun Typografernes Karneval kan byde, og som de bebudede Fornøjelser denne Gang mere end nogensinde før bærer Forjættelse om. Og Visheden faar man, naar man er naaet ind gennem de mægtige Fløjdøre og forbi Garderoberne staar stirrende ind i det mægtige, elektriske Lyshav, som den store og prægtige — Københavns største og pragtfuldeste — Sal aabenbarer, medens det mægtige Brus af den kgl. Livgardes melodiøse Musik toner En i Møde. Da gennemstrømmer den sejrsikre Jubel Alle. Atter er det store Slag vundet, atter har Festudvalget for Typografernes Karneval forstaaet at lægge det grafiske København for sine Fødder! Se alle de pragtfulde og funklende Kostymer og indrøm, at Naturens Former kun kommer til deres fulde Ret en saadan Karnevalsnat i Koncertpalæet! Aabn dine Øjne, se og hør, og Du forstaar, *hvorfor* selv Døde maa vaagne og den hellige Ild gennemstrømme Enhver.

En Gang om Aaret er der en lignende Karnevalsnat, men ikke en eneste Gang i hele Livet den samme!

Og derfor er det nys udsendte fuldstændige Program Slutningsvignet saa betegnende: Amoriner, der graver og planter! Thi hvor mange smaa Hjærtefrø vil ikke blive saaet og hvor mange vil ikke slaa Rod og hvor mange vil ikke bære Frugt?

Men alligevel — kom ikke med anden Hensigt end den, Programmet inviterer til. En æventyrlig, féagtig og humørrig Nat! Og det vil da atter siges denne Gang: Typografferne forstaar at more sig. Og det vil atter mærkes: Typografferne har Evne til at løfte ogsaa paa *det* Omraade, naar de løfter i Flok.

En kort Bemærkning.

Da jeg fuldt ud er tilfreds med den Oprejsning, jeg har faaet paa »Den typ. Trykkerforening«s ordinære Generalforsamling i Søndags (se Referatet), og da jeg ikke mere vil være med til at fylde vort Fagblad med personligt Kævl, vil jeg, som Svar paa de i forrige Nr. indeholdte spaltelange Angreb fra d'Hrr. F. K. MADSEN, WARTENBERG og, som Rosinen i Pølseenden, Hr. »Bogtrykker« R. MØLLER-DAM, indskrænke mig til en enkelt Bemærkning til hver af de 3 skrivende Herrer. Til Hr. F. K. MADSEN vil jeg sige, *at jeg kvitterer for den i hans sidste Svar fremkomne Anerkendelse af at jeg, ligesaavel som han, har gjort min Pligt overfor Organisationen.* **Hr. Wartenberg sender jeg »Klinten« tilligemed det »smagfulde« Motto tilbage med Tak for Laan, idet jeg ikke undlader at meddele ham, at jeg fra hans egne, daglige Medarbejdere har modtaget Meddelelse om, at dette »Motto« passede meget bedre paa ham og hans Virksomhed, end paa mig,** *hvilken Oplysning, efter Hr. W.s Skrivemaade at dømme, ikke har overrasket mig.* Hr. »Bogtrykker« R. MØLLER-DAM vil jeg svare med at ønske ham — *god Bedring!*

København, den 19. Februar 1900. LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag d. 18. Februar i »Boulanger«. Til Dirigent valgtes J. C. JENSEN og til Sekretær ALB. MICHELSEN.

Punkt 1. Beretning og Regnskabets eventuelle Godkendelse. FORMANDEN (Laur. Jensen): Det Spørgsmaal, der i særlig Grad havde lagt Beslag paa Opmærksomheden, var selvfølgelig det extraordinære Delegeretmøde og de paa dette opnaaede Resultater. Delegeretmødets første Motiv var jo Bestræbelserne for at faa *Typ.-Tid.* gjort til Forbundsorgan og derved faa Trykkernes eget Blad til at afslutte sin Tilværelse; desuden opnaaedes der jo en bedre Ordning med Hensyn til Reservefondsunderstøttelsen og til de nye Udlærte, der for Fremtiden skulle have samme Rejsehjælp som de ældre Kolleger. Delegeretmødet var jo ikke forløbet saa tilfredsstillende for os, som vi kunde have ønsket, idet alle vore Forslag bleve ansete for uakceptable og i Særdeleshed vort Forslag om at styrke Reservefonden saa meget som muligt, saaledes at der kun af dette Fond afholdtes saadanne Udgifter, der vare en direkte Følge af Lønspørgsmaalet. Dette mente man dog ikke, særlig paa Grund af de lave Lønninger i Provinserne, at turde gaa ind paa, og det blev derfor besluttet, at Forbundsorganets Udgivelse skulde betales af Reservefondet. Det andet brændende Spørgsmaal, der havde været oppe, var Kampen om Trykkernes Blad, hvis Fremkomst og Opgave var blevet misforstaaet fra Sætternes Side. Tal. troede dog, at Bladet, selv om det var blevet lidt dyrere end kalkuleret, havde gjort sin Nytte, bl. a. ved at vise Sætterne, at vi ikke i nogen nævneværdig Grad følte os afhængige af dem. Vort Blad havde indeholdt ca. 9500 Tekstlinier i de 19 Nr., vi havde udgivet. I *Typ.-Tid.* for 1898 fandtes optaget ca. 500 Linier, der specielt omhandlede Trykkerne; regnede man dette Linieantal som Gennemsnit pr. Aar, vilde vi i *19 Aargange* af *Typ.-Tid.* ikke faa mere Stof end vi havde i *19 Numre* af vort eget Blad. Forbundsbladet har begyndt sin Virksomhed paa en mindre tiltalende Maade, nemlig ved at kaste Smuds paa den ene af de tre Hovedforeningers ledende Mænd. Tal. beklagede den Polemik, der havde fundet Sted, men Skylden var ikke hans. Først da Redaktøren i sit hoverende Svar til Hr. Dahlquist (»Trykkeren Dahlquist«)* havde fornærmet Trykkerne som Stand, havde Tal. i sin Egenskab af Formand anset det for sin Pligt at skride ind; og han gjorde da dette i Indlæg, som vare saa saglige som muligt. Da Taleren ikke hørte til dem, der, naar man faar et Slag paa den ene Kind, vender den anden til, gav han selvfølgelig Svar paa Tiltale, og han ansaa sine Indlæg i denne Sag for at være et nødvendigt Forsvar, ikke alene for ham personlig, men ogsaa for Foreningen som Helhed. Taleren havde ikke villet skade Samarbejdet, men kun forsvare Foreningen og dens Medlemmer mod de Angreb, der rettedes mod dem. I det Øjeblik Taleren ikke havde Trykkernes fulde Tillid, vilde han trække sig tilbage fra Ledelsen. Efter at Tal. endnu havde omtalt forskellige Punkter, godkendtes Beretningen enstemmig uden Omtale. — KASSEREREN (Vald. Stephensen) fremlagde derpaa Regnskabet, der jo viste et ret betydeligt Underskud, som dog nok vilde blive fuldt ud opvejet ved de Penge, vi efter Aarsopgørelsen skulde have refunderet af Forbundskassens Overskud. Efter at have berørt Regnskabets enkelte Poster, gav Tal. den Oplysning, at Trykkerforeningens Medlemmer i det forløbne Aar havde betalt 1 Ekstrabidrag Kr. 8.820,76, hvilket maatte anses for et smukt Resultat af en Forening paa henved 200 Medlemmer. — Efter at et Par Forespørgsler af VILH. JENSEN vare besvarede tilfredsstillende, godkendtes Regnskabet enstemmig; endvidere besluttedes det, at d'Hrr. Birch (Nationaltidende), Jens Petersen (Milo, Odense) og Edv. Hansen (Silkeborg) fremtidig skulde opføres paa Regnskabet, hvis de ikke forinden betalte deres mange Aar gamle Laan til Foreningen af henholdsvis Kr. 11,00, Kr. 13,08 og Kr. 2,50.

Punkt 2. Andragender fra P. Brusen og Enkerne Nielsen og Samuelsen om en maanedlig Understøttelse. FORMANDEN mente, at Anbefaling for Brusen var unødvendig, da Manden havde staaet som et godt Medlem siden Foreningens Stiftelse. Det vedtoges at yde Brusen 5 Kr. maanedlig og Enkerne Nielsen og Samuelsen henholdsvis 5 og 2 Kr. maanedlig.

Punkt 3. Valg af Styrelse. Til Formand genvalgtes LAUR. JENSEN, til Styrere JENS LARSEN og ALB. MICHELSEN og til Revisor E. HAMMER.

Punkt 4. Eventuelt. a. VILH. JENSEN fremsatte et Forslag ang. Livsforsikring og gav en udførlig Fremstilling af, hvorledes han havde tænkt sig et saadant Forslag realiseret indenfor Fagets Ramme. — Efterat FORMANDEN, J. C. JENSEN og TORP med fl. havde udtalt deres Sympati for Sagen, vedtoges det at nedsætte et Udvalg til at undersøge Betingelserne for Forslagets Realisation. Af Styrelsen valgtes to, d'Hrr. LAUR. JENSEN og TORP og af Medlemmerne følgende tre Herrer: VILH. JENSEN, VIGGO HANSEN og CHRISTIANSEN.

b. TORP motiverede paa flere Medl.s Vegne et Forslag om at give Formanden et Tillidsvotum, da han kun i den stedfundne Polemik havde forsvaret Medlemmernes og Foreningens Interesser overfor de Angreb, der saavel fra F. K. Madsens, Wartenberg og Møller-Dams Side var rettet imod ham; efter at FORM., J. C. JENSEN og VILH. JENSEN m. fl. havde haft Ordet ang. Spørgsmaalet, foreslog VIGGO HANSEN at Medlemmerne, for at vise Laur. Jensen, at han stadig havde Foreningens fulde Tillid, skulde give denne til Kende ved at rejse sig til Ære for ham. Dette skete.

c. En Kollega, Hr. Weinoldt, havde efter et Personales Mening gjort sig skyldig i en ukollegial Optræden ved at klage til Firmaets Chef over et Forhold ang. sin Kammerat. Formanden havde henstillet til W. at komme tilstede og forsvare sig, men W. var desværre forhindret, hvilket han havde meddelt Styrelsen. Efter at flere Talere havde udtalt deres Harme over det paaklagede Forhold, vedtoges følgende Resolution:

»Forsamlingen vedtager: at Hr. Weinoldt i et Bestyrelsesmøde, hvor det paagældende Personale er tilstede, giver Oplysninger om den paaklagede Sag, hvorefter Bestyrelsen træffer endelig Bestemmelse om hvad der skal foretages.«

Derefter hævedes Generalforsamlingen. ALB. MICHELSEN.

Nær og fjærn.

Husk Generalforsamlingen i Enkekassen førstkommende Søndag Kl. 12 paa »Søfryd«. Vi opfordrer til talrigt Møde, da vigtige Sager foreligger.

En human Arbejdsgiver. Typograf HELLSTRØM har som Medlem af Den typ. Forening nydt 26 Ugers Sygehjælp og kan i Følge Lovene ikke nyde mere før der atter er gaaet 26 Uger. Han har undladt at erhværve Indfødsret og derved mistet Retten til fortsat Sygehjælp efter Fattiglovens § 63. Hr. H. er vedvarende syg (han lider nemlig af den blandt Typografer hærgende Sygdom: Lungetuberkulose) og er dertil gift og har Børn; han var derfor meget ulykkelig stillet; men hans humane Principal, Hr. CARL ALLER, kom ham til Hjælp og yder ham 20 Kr. ugenlig. Dette er en enestaaende Hjælpsomhed fra Principalernes Side som fortjener at kendes i vide Kredse, saa meget mere, som Hr. Aller i Forvejen yder 1/4 Løn til alle sine Arbejdere under Sygdom.

Vi noterer med Glæde dette kønne Træk.

Til Efterfølgelse. Firmaet NIELSEN & LYDICHE har i Anledning af dets 25-aarige Jubilæum skænket 500 Kr. til »Typografernes Enkekasse«.

* Saafremt at man har faaet den Opfattelse, at jeg har villet fornærme Trykkerne ved at skrive »Trykkeren Dahlquist«, maa jeg paa det bestemteste protestere herimod. Det har selvfølgelig aldrig været min Mening. F. K. MADSEN.

Til Wittmacks Lokale den 31 Marts! maa Parolen lyde, thi da finder Sportsklubbens Præsentation Sted. Denne Præsentation, der Aar for Aar vinder mere og mere Tilslutning blandt Typograferne, vil sikkert ogsaa i Aar samle fuldt Hus den Dag, *da de Unge stævner til Fest.* Wittmacks Lokaler er jo gammel kendte; her er Plads til Tilskuere, her kan alle se, Øvelserne foregaa i Aar paa en ekstra ny Tribune.

I denne Tid trænes der af al Kraft med det Hold, der den 31. Marts skal vise, at der blandt Typograferne findes Mænd med Kraft og Energi, unge og raske, som det er en Fornøjelse at se arbejde i de forskellige Redskaber: Reck, Barre, Ringe osv.

Efter Præsentationen vil der blive Fællesspisning og Bal.

Dødsfald. Lørdag den 10. Februar døde VILHELM FRIDOLIN EMIL BEHRENS, som fødtes 14. Januar 1860, udlærte hos Thiele og efter at have været der en Tid kom til Græbe, i hvis Bogtrykkeri han har sat sig et bravt Minde.

B. havde i mange, mange Aar været lidende af Lungetuberkulose. Allerede 20 Aar gammel, da han laa paa Kommunehospitalet, var han »opgivet« af Overlægen. Han trodsede imidlertid al medicinsk Erfaring. Ikke blot levede han længere end de fleste Brystsyge, men skønt stadig syg og skrøbelig, var han næsten altid paa sin Plads, i Modsætning til hine, der aarevis ere sygemeldte. Naar Sygdommen en sjælden Gang tvang ham til at *melde* sig syg, ønskede han aldrig det Landophold, der er de andre Lungesyges Trøst og Lise.

B. arbejdede bogstaveligt til han faldt med det samme. Han var en Dag syg, blev over Hals og Hoved bragt paa Hospitalet og døde her en halv Time efter Indlæggelsen. I ham tabte Græbes Bogtrykkeri en virkelig Støtte. Det er ikke for meget sagt, at han i det Værk, hvorpaa han satte, »Biografisk Lexikon«, vanskeligt kan erstattes. I den halve Snes Aar, Lexikon'et har været under Arbejde, har B. uafbrudt staaet i det de sidste 9; hans Forgænger døde ogsaa i Værket. Trods de mange forskellige Forfattere og deraf flydende Retskrivninger og Haandskrifter og trods de strenge Fordringer, Udgiveren, Rigsarkivar Bricka, stillede til en usædvanlig Paapasselighed i Udførelsen, satte B. saagodtsom fejlfrit.

Behrens var gammelt og stødt Medlem af vore Foreninger. Nøgtern, skeptisk, pessimistisk — ikke optimistisk, som de Brystsyge i Reglen er — saa han selv, at for ham var der ikke mange Roser at plukke i dette Liv. Han døde ugift; men kun af Hensyn til sin Sygdom gav han Afkald paa den Lykke, at knytte sig til den, han engang elskede. Ved hans Baare paa Vestre Kirkegaard forrige Fredag, mødte, trods den forrygende Snestorm, næsten hele Personalet med Mester Græbe i Spidsen, samt desuden mange tidligere Medarbejdere og Venner.

V. B.

Støbesættemaskinen »Linotype« har nu holdt sit Indtog i Bogsætterierne, idet FR. BAGGE har anskaffet den første Maskine. Det Bog-Arbejde, der bliver sat paa Sættemaskinen, er Gyldendalske Bibliotek.

Et stort Tab. Efter Forlydende har Direktør G. BACH mældt sig ud af den gamle Bogtrykkerforening. Foreningen skal i den Anledning have anlagt Sorg.

Brystsyge-Sanatoriet ved Vejle, som ogsaa Den typ. Forening har Andel i, staar nu fuldt færdig til at modtage sine lidende Patienter. Efter den rosende Omtale, som Dagspressen har givet dette vort første Sanatorium, staar det fuldtud paa Højde med Udlandets, og der er ikke Tvivl om, at det vil blive til Velsignelse for mange syge Mennesker. Som bekendt bliver hvert syvende Menneske revet bort af den frygtelige Lungetuberkulose, og vort Fag er det, der leverer det største Kontingent paa Dødslisten; hvor ønskeligt vilde det derfor ikke være, om alle vore lidende Kolleger kunde blive optaget paa dette Sanatorium; for de flestes Vedkommende vilde det absolut betyde fuldstændig Helbredelse; men desværre vil det for Øjeblikket kun blive de færreste, der her faa Plads, alene af den Grund, at det er for dyrt. En saa samfundsfarlig Sygdom, som Lungetuberkulosen er, burde selvfølgelig behandles paa Statens Bekostning. Det er jo umuligt, at en Arbejder kan afse en 7—8 Kroner om Dagen, som det koster at blive behandlet paa Sanatoriet. Hvornaar mon Staten vil indsé, at den har en Pligt til at sørge for de Syges Helbredelse?

Maskeradebilletter.

Alle uafsatte Billetter afleveres **i Aften** Fredag den 23. Febr. Kl. 5½—8 til Bud **M. A. W. Møller,** som er tilstede i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. De Billetter, som **ikke** tilbageleveres, maa **betales.**

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

For Tiden søger følgende Arbejdsløse Plads gennem Kontoret:

Sættere, saavel til Værk- og Akcidenssats som til enhver anden Branche. **Trykkere,** baade til Hurtig- og Digeltrykpresser. **Sætter-Trykkere.** En **Stereotypist. Punkterersker.** En **Elev** til Punktering. **Paalæggersker** saavel til **Bog-** som **Stentryk.** En **Aftrækker. Arbejdsmænd.**

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Januar Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	2906.88	
Reservefonden	-	4531.00	
Begravelseskassen	-	18577.08	
Rente ifl. Sparekasseb. fra 11/6 til 11/12 99:			
af Hovedkassen Kr. 59.00			
- Reservefonden - 83.65			
- Begravelseskassen - 328.60			
	-	471.25	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	10056.05	
			Kr. 36542.26
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14673.89	
Reservefondens do.	-	9777.66	
Rente ifl. Sparekasseb. fra 11/6 til 11/12 99:			
af Arbejdsløshedskassen. Kr. 230.40			
- Reservefonden - 170.45			
	-	400.85	
			- 24852.40
			Summa Kr. 61394.66

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	580.00	
Rejseudgifter og Diæter	-	40.00	
Typ.-Tid. Nr. 40—52	-	520.10	
Snedkerregning	-	50.10	
Porto og Telegrammer	-	21.26	
Beholdning i Begravelseskassen	-	18905.68	
do. i Reservefonden	-	4614.65	
do. i Hovedkassen	-	11770.47	
			Kr. 36502.26
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	40.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14904.29	
Reservefondens do.	-	9948.11	
			- 24892.40
			Summa Kr. 61394.66

Kolding, d. 1. Februar 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

PROGRAM
til
Aftenunderholdningen
ved
De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings
Stiftelsesfest

Lørdag den 24. Februar 1900, Kl. 9 Aften,
i Kongens Klub, Østergade 15.

J. SCHNEIDER: Bikuben Marsch.
KOMZAK: Fidels Wien Vals.
ERNEST GILLET: Loin du Bal.

Sagt op,
Dramatisk Situation i 1 Akt.
Personerne:
Hr. Færch, Bogholder. — Md. Olsen, hans Husholderske.

KELER BELA: Lystspil-Ouverture.
Mandolin Solo, udføres af Frk. JELVA TERKELSEN:
a) Den lyse Dag er alt forbi (af Kapt. Grants Børn).
b) Italiensk Polka.
Træspilpolka Le Claquebois.
ALPHONS CZIBULKA: Stefanie Gavotte.
PÖCKEL: Signal-Galop.

Derefter Bal til Kl. 4.

Musikken udføres af en dansk Dame-Trio.

Fællesspisning afholdes Kl. 12 og der serveres med forskellige Retter efter eget Valg à 1 Kr. pro persona.

Billetter à *1 Kr.* for en Herre og *75 Øre* for en Dame til Aftenunderholdningen og Ballet, samt Tilskuerbilletter à *35 Øre,* faas hos Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier.

Intet Billetsalg ved Indgangen.

Stor Tilslutning forventes.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 11. Februar. Alle mødt.

Som Læge paa Vesterbro sammen med Dr. Bentzon ansattes Dr. J. JONSSON, Gl. Kongevej 113 (fra 1. April). — I Anledning af en Skrivelse fra Trykkerforeningens Styrelse ang. deres Medlemmers Forhold

til Sygekassen besluttedes det at søge et Fællesmøde afholdt med Trykkerforeningens Styrelse. — En Anmodning fra Bibliotekaren om Bevilling af 60 Kr. til Nyanskaffelser og Indbinding m. m.; tiltraadtes. — Kassererens Medhjælp for Januar Maaned havde andraget 50 Kr.; tiltraadtes. — Det vedtoges paa den kommende Generalforsamling at stille Forslag om, at i Sygekassens Loves Paragraf 6 f, 2. Linje, forandres »3 Dage« til »2 Dage«, saaledes at der i Fremtiden ydes Sygehjælp for *3 Dage* (nu 4 Dage). — En Sag om Procentgodtgørelse for Børskursen i et Dagblad vedtoges det at indanke for Voldgiftsretten. — En Bevilling i et tidligere Møde paa 20 Kr. af Rolfs Legat til et sygt Medlem toges tilbage, da Vedkommende ved en senere Undersøgelse af en Specialist viste sig ikke at lide af den af Kassens Læge angivne Sygdom (Tuberkulose). — En Forespørgsel fra et Personale besvaredes. — Beslutning toges ang. en modtagen Skrivelse fra Klubben for Stereotypister og Rotationstrykkere. — Der forespurgtes, om et Medlem efter endt Arbejde paa sit sædvanlige Arbejdssted maa gaa hen paa et andet Trykkeri og udføre Arbejde for Overarbejdsbetaling; Styrelsen kunde *ikke* tillade noget saadant. — Da Kassereren oplyste, at en Del Medlemmer var meget efterladende med Hensyn til at meddele modtagen Plads før de tiltraadte den, vedtoges det at udsende en Kundgørelse desangaaende, *og i Fremtiden vil enhver*, der tiltræder en Plads uden i Forvejen at meddele det til Anvisningskontoret, *blive idømt Karantæne.* O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 13. Februar. Alle mødt.

En Udslettelse, der var foretaget, toges efter Andragende fra Vedk. tilbage, da han i Mellemtiden har betalt sin Gæld. — En Sag ang. Arbejdsløshedshjælp til et Medlem, der formentes at være bleven ledig ved egen Skyld, ordnedes saaledes, at Understøttelsen ydes ham, fordi han ved Lægeattest har godtgjort at være bleven syg Dagen efter at have tiltraadt det paagældende Arbejdssted. — Generalforsamlingens Dagsorden fastsattes. — Formanden aflagde Beretning om den Redegørelse han havde sendt Den typ. Forening som Svar paa de af dennes Styrelse fremsatte Ankepunkter. Redegørelsen godkendtes enst. Det vedtoges at deltage med Den typ. Forenings Styrelse i et Fællesmøde efter Generalforsamlingen. Tid og Sted fastsættes senere. L. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Siegfred Petersen, udl. 6/10 99 hos O. C. Olsen (arbl.). I S. L.: Punktererske Karen Kristine Hansen (Nielsen & Lyd.), Brobergs Hustru Valborg Margr. og M. A. Winthers Hustru Dagmar Carol. Amalie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1261 (Dsk. t. F.), Jens Aage Volmer Lichtenberg-Madsen (O. C. Olsen) fra Køge. 64, G. T. Ludv. Malling Andresen (Sivertsen) fra Helsingør. 112 (Trf.), Theodor Hansen (Schultz) fra Vejle. 1437, Jensenius Nielsen (Val. & Lund) fra Rejse. Ernst Vilhelm Niclasen (Trier) fra Rejse.

Bortrejst: 214, Siegfred Petersen (arbl.) til Stege i Plads.

Kontoret, Admiralgade 19, ¹, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. Søndag 10—11. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Vejle, 1394, Theodor Nielsen (Hertz). Randers, 1236, Christian P. Christensen (Chr. Nielsens Bogtr.). Nykøb. M., 238, Carl Johnsen Buskerud (Morsø Folkebl.) fra Aarhus og 1400, Andr. H. Fr. Wolff (Morsø Avis) fra Randers. Næstved, 1064, Fr. Guldager Hansen fra Skelskør i Plads. Horsens, 309, N. L. Petersen fra Vejle (Soc. Dem.). Hjørring, 1344, Joh.s Fred. Hansen fra Næstved (Hj. Amtstid.). Nyborg, 1276, Sophus Schultz i Pl. fra Rejse.

Bortrejste: Næstved, 1099, G. Hallberg (paa Rejse) og 1344, J. F. Hansen til Pl. i Hjørring. Slagelse, 1064, Guldager Hansen til Pl. i Næstved og 1437 (N. C. f. Bogtr.), R. J. Nielsen paa Rejse. Næstved, 102, Th. O. Jensen til Køge (arbl.) og 801, Oskar Olsen paa Rejse. Aarhus, 1236, Chr. Christensen til Pl. i Randers. Kallundborg, 949, Julius Christensen til Pl. i Næstved. Hjørring, 425, Ludvig Olsson til Pl. i Silkeborg. Køge, 1261, Jens Lichtenberg-Madsen til Kbhvn. i Pl. Kolding, 1081, Peter Rasmussen til Pl. i Nykøbing F. og 1394, Theodor Nielsen til Pl. i Vejle. Assens, 370, Sophus Utke (arbl.). Vejle, 112, Th. Hansen til Pl. i Kbhvn. Kolding, 1000, Peter Thorsen til Pl. i Aarhus.

Død: Holbæk, 574, M. Chr. Madsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Fuldtalligt Kor til Lembckes Hornblæser-Kantate. Nye Medlemmer indmeldes. STYRELSEN.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tiltraadt: 112 (Dsk. t. F.), Th. Hansen i Plads.

Klubben for Stereotypister, Rotationstrykkere og Hjælpearbejdere

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 11. Marts Kl. 1 Efterm. i Admiralgade 19, 1. Sal. BESTYRELSEN.

ANNONCER

Bogtrykkeri.

Et mindre Akcidenstrykkeri er **til Salg.** Der forefindes bl. a. en Bogtryk-**Hurtigpresse 19 × 28** af Eickhoff's Fabrikat, en ny **Digeltrykpresse** »Skandinav«, en Otto's **Gasmotor** (1 HK. liggende) og et **velassorteret Udvalg af Skrifter**, alt i god Stand. Nærmere erfares ved Henvendelse til Sagfører **Staun, Odense**, Vestergade 37.

Bogtrykkeri

med mange faste Kunder er meget billig til Salg. Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff København.
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 2 MARTS 1900 XXVII AARGANG

NEDSAT PRIS PAA RESTOPLAGET
AF
DANSKE TYPOGRAFERS
ORGANISATIONS
HISTORIE

Af dette Værk, som modtoges med énstemmig Anerkendelse af Fag- og Dagspressen, er der endnu et lille Antal Eksemplarer til Rest.

FØR 15 Øre pr. Hæfte, ialt 2 Kr. 50 Øre
NU 10 Øre pr. Hæfte, ialt 1 Kr. 50 Øre

Værket kan ogsaa faas i Leveringer paa 5 Ark à 50 Øre.
I København tegnes Abonnement hos Den typ. Forenings Bud; Provinskolleger faar mod Indsendelse af 1 Kr. 50 Øre + Porto (16 Øre) Værket tilsendt fra Hovedforhandleren, VALD. BRUSEN, Istedgade 2 C., 2. Sal. B.

Fælles-Generalforsamling

Søndag d. 18. Marts, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal.

Dagsorden: Kommissionen fremlægger »Tarif for Medhjælpere ved Sættemaskinerne« til Vedtagelse eller Forkastelse.

Styrelserne for

Den typ. Forening. Ny typ. Forening. Den typ. Trykkerf.

Efter Generalforsamlingen afholdes Fællesmøde mellem Den typ. Forenings og Den typ. Trykkerforenings Styrelser.

Vore Arbejdsløse — Overarbejde.

MED Interesse har jeg i den senere Tid læst Artiklerne om »Vore Arbejdsløse«. Den store Tanke om vedvarende Arbejdsløshedsunderstøttelse ligger sikkert over vore Kræfter; man maa derfor utvivlsomt give L. D. RASMUSSEN Ret, naar han mener, at man for at faa noget betydningsfuldt ud af Sagen, skal have Blikket henvendt paa Lovgivningsmagten som det Sted, hvor man med Kraft og gennem talrige Arbejder-Repræsentanter skal fordre et Forslag om Forsikring mod uforskyldt Arbejdsløshed vedtaget.

Men det gamle Ord, medens Græsset gror osv., bringer mig dog til at tænke over, om der ikke kunde gøres noget for at mindske Arbejdsløsheden.

Naar man kender noget til Arbejdsforholdene i de københavnske Blade, saa véd man, at der de allerfleste Steder finder uforholdsmæssig meget Overarbejde Sted. Er der nogen Mening i, at vi, der kan rose os af at have faaet indført en Arbejdstid paa 8 Timer ved alt Natarbejde, arbejder 10, ja undertiden 14 Timer i Døgnet.

Vel véd jeg nok, som fleraarig Bladarbejder, at helt kan Overarbejde ikke afskaffes i Bladene, dertil er Arbejdet for meget undergivne særegne Forhold angaaende Stof og Annoncer, men alt systematisk Overarbejde burde afskaffes.

Jeg beder derfor mine Kolleger i Bladene om at tænke over denne Sag. Det bør ikke være saadan, at naar det er »Fyraften« saa maa det store Flertal blive staaende til langt henad Natten eller — Morgenstunden.

Men, kan eller vil Kollegerne i Bladene ikke selv regulere Overarbejdet, saa mener jeg rigtignok, at det er Organisationens *Pligt* at søge Forholdene forandrede. Typografernes Organisation kan ikke rolig se paa, at der gaar 50—100 Arbejdsledige og samtidig arbejdes saa meget over i Bladene.

Jeg henstiller da til de paagældende Kolleger og Organisationens Ledelse at tage under Overvejelse, hvad der kan gøres for at faa 8-Timersdagen, som vi har paa — Papiret, udført i Praksis, saa at Overarbejdet kan blive en *Undtagelse* og ikke, som det nu er adskillige Steder, en *Regel*. —p—.

Hvorledes Sættemaskinerne kunne virke.

CHEFEN for et af Dagbladene i Chicago, Mr. GEO. CLEMMENTS, giver, skriver *Sv. Typt.*, følgende, paa praktisk Erfaring grundet, Svar paa Spørgsmaalet om Sættemaskinerne bevirke Arbejdsløshed:

I vort Blads Sætteri blev Sætterne naturligvis straks underrettede om, at Sættemaskinerne skulde indføres saasnart Beslutning derom var taget. Desuagtet var Sætterne temmelig uforberedte, og paa nogle faa Undtagelser nær, stod de arbejdsløse, da Maskinerne kom. Vi havde ventet med Købet af Maskinerne den længst mulige Tid, de fleste andre større Blade i Chicago havde dem allerede, saa Sætterne maatte forlade Byen for at søge Arbejde. Størstedelen gik til Smaabyerne og de blev tvungne til at tage Arbejde for snart sagt hvilkensomhelst Betaling. Nogle Faa forlod Faget og en Del fik Arbejde ved smaa Ugeblade, hvoraf der findes ikke faa i Chicagos Forstæder.

Den stadige Indførsel af Sættemaskiner, ikke alene i Chicago og andre større Byer, men ogsaa i de mere betydelige Smaastæder, bragte imidlertid stadig flere og flere ledige Sættere paa Markedet, villige til at tage, hvad de kunde faa; Følgen heraf blev, at en utrolig Mængde Smaablade opstod. I mange Tilfælde var det forresten de ledige Sættere selv, der begyndte disse Bladforetagender, og hvor den rette Mand traf den rette Plads, der trivedes Bladene. Efterspørgslen efter Sættere steg i en forbausende Grad, og det tog ikke lang Tid før alle duelige Sættere var i Arbejde igen, og som Følge af disse Forhold steg Arbejdslønnen efterhaanden paany.

Sættemaskinerne viste sig ved nærmere Bekendtskab ikke at være saadanne Vidundere, som man havde tænkt sig. Saa forkastede *New York Sun* efter en kort Prøve alle sine Sættemaskiner, og i mange andre store Blade har man indskrænket Brugen af dem betydeligt. Ved Siden af Maskinerne anvendes jo desuden overalt et vist Antal Sættere, og Sætternes Betaling er derfor idag, som Følge af det udvidede Marked, større end den var før Indførelsen af Sættemaskinerne. Kort og godt, naar man undtager den forholdsvis korte, men for mange haarde Overgangstid, har Sættemaskinerne ikke skadet, men tværtimod gavnet Sætterne. Mange af dem, som ved Maskinerne blev kastet ud af sin Virksomhed, sidde nu som Ejere af smaa solide Bladforetagender, og flere af dem har en eller flere Maskiner i sin Forretning.

Tilgangen er lukket til Viborg Amtstidende og Silkeborg Avis.

Paa Grund af Lønbevægelse i Finland er al Tilgang hertil paa det strængeste forbudt.

Den 1. Marts 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Tillæg til Maskinsættertarifen.

Medhjælpere.

§ 6. Sættemaskin-Medhjælpere, der udføre typografisk Arbejde (Sætning af Rubrikker, Skydning af Satsen eller lignende), skal være udlærte Sættere eller Sættersker samt Medlemmer af en af de stedlige Sætter-Organisationer.

§ 7. Sættemaskin-Medhjælpere eller Medhjælpersker ere forpligtede til at udføre alt ved Maskinen og Maskinsatsen forefaldende Arbejde af hvad Art nævnes kan; i Tilfælde af Maskinsætterens Forfald kan Hjælperen eventuelt indtræde i dennes Plads, men skal i saa Tilfælde have Betaling efter Maskinsætter-Tarifens Bestemmelser for Maskinsætning.

§ 8. Den **ordinære Arbejdstid** for Sættemaskin-Medhjælpere maa for *Dagarbejdere* ikke overstige 9 Timer indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 8 Aften. For *Natarbejdere* ikke over $7^1/_2$ Time indenfor Tidsrummet fra Kl. $2^1/_2$ Eftm. til Kl. 2 Nat.

§ 9. **Lønnen** for Sættemaskin-Medhjælpere eller Medhjælpersker, der passe indtil 4 Maskiner inkl., er 28 Kr. ugenlig for Dagarbejde og 35 Kr. ugenlig for Natarbejde.

§ 10. Medhjælperen er forpligtet til at lade sig beskæftige ved Haandsats, men skal derfor oppebære sin faste Løn som Maskinsætter-Medhjælper.

§ 11. I Tilfælde, hvor en Maskinsætter delvis anvendes som Medhjælp, og hans Arbejdstid ved Maskinen som Følge deraf ikke udstrækkes over højst 6 Timer daglig, kan han, lønnet som Maskinsætter, eventuelt beskæftiges den resterende Tid ved Haandsætning, dog saaledes, at Arbejdstiden i det Hele ikke udstrækkes over 8 Timer.

§ 12. Med Hensyn til **Overarbejde**, **Helligdags-** og **Søndagsarbejde** samt **Opsigelse** og **Lønningsudbetaling** for Sættemaskin-Medhjælpere, forholdes som i Maskinsættertarifens §§ 4 og 5.

Dette Tillæg til Maskinsættertarifen træder i Kraft Lørdag den 31. Marts 1900.

Et Par afsluttende Bemærkninger.

Vi har modtaget følgende Bemærkninger:

Det glæder mig, Hr. Laur. Jensen, at De i sidste Nr. lover, at De nu »ikke mere vil være med til at fylde vort Fagblad med personligt Kævl«. Hermed kunde jeg i Grunden have erklæret mig tilfreds, da det jo netop var det, jeg for Organisationens Velfærds Skyld bad Dem om. Det skulde glæde mig, om jeg ogsaa har haft blot en lille Smule Indflydelse paa at De har taget denne fornuftige Beslutning, som jeg vil ønske maa være af Varighed. Saa har Skaberen dog ikke aldeles forgæves sat i Verden det Produkt, som repræsenteres i min uanseelige Person. Skulde De muligen senere fristes til at henfalde til Deres gamle Svaghed, saa læs atter forinden de givne Raad igennem. Maaske Deres Lidenskaber derved kunde dæmpes lidt, saa De i hvert Fald tog Sagen med værdig Ro og Fornuft. Sætter De særlig Pris paa mit Raad, skal De faa et Særtryk, som De altid kan have ved Haanden.

Alligevel maa jeg sige som Pigen, der fik Tvillinger: »Det har man for sin Villighed!« Uagtet man giver Dem et godt Raad, som De fornuftigvis lover at følge — til Ære for Deres noget miskendte Karakter —, saa gør De samtidig et efter min og fleres Mening *ond*sindet Forsøg paa at mistænkeliggøre mig i min Virksomhed som Leder af et Arbejdssted — og dermed saare min kollegiale Æresfølelse. Dette betragter jeg som *ufin* Journalistik, og derfor har jeg maattet bede om Plads for disse Linjer.

At kunne udføre det Kunststykke som Faktor: fuldt ud at tilfredsstille og gøre tilpas alle de 3 Parter med *stik* **modsatte** *Interesser*, som jeg daglig skal og bør tage Hensyn til*, har jeg forlængst opdaget som *uigennemførligt*. At De, Hr. L. J., skulde være et saadant Geni i *Deres* Stilling som Faktor, at De var Mand for at løse en saa umulig Opgave, har jeg endnu ikke hørt bekræftet. Havde dette været Tilfældet, vilde jeg nemlig øjeblikkelig have anbefalet Dem til min Plads.

Jeg kan yderligere tilføje, at jeg *gentagne Gange har været opsagt fra min nuværende Plads af Principalen fordi jeg værnede baade mine Kollegers og egne* **berettigede** *Interesser, hjemlede i Tarifens Ord og Aand, men at mine Medarbejderes* **Solidaritetsfølelse** *netop blev det Bolværk, der skærmede mig.*

Forsøg derfor ikke oftere at bringe til Torvs *lyssky* Sladder, som Vedkommende — af gode Grunde — ikke *tør* fremsætte for vor højeste *Domstol*: Generalforsamlingen. VILH. WARTENBERG.

Det har moret mig at se, at Trykkerforeningens Formand, Hr. Laur. Jensen, nu endelig er kommet til det fornuftige Resultat ikke at ville fylde Fagbladets Spalter med sit personlige Kævl.

At man ved Trykkernes Generalforsamling, for at støtte den haardt betrængte Formand, har rejst sig til Ære for ham, og at Hr. Laur. Jensen har følt sig saa synlig smigret forekommer mig mere besynderligt.

Jeg erindrer saaledes for et godt Aarstid siden da Trykkerne havde Prøvevalg til Styrelsen, ved denne Lejlighed havde Hr. L. J. en meget stærk Opposition imod sig og erklærede slutteligen *absolut ikke oftere at ville modtage Valget som Formand.* Til Slut en lille korrigerende Bemærkning til Hr. L. J., lige saa lidt som min Stilling er Bogtrykker — hverken med eller uden Citationstegn er mit Navn Møller-Dam med Bindestreg — den og den gode Bedring skænker jeg Hr. Faktor Laur. Jensen. RUDOLPH DAM.

* Nemlig 1) *Principalen* (Bogtrykkeren), 2) *dennes Kunde* (Redaktionen af Bladet — et halvt Dusin Mennesker), 3) *Personalet* (en halv Snes Mand, der heller ikke har ens Interesser).

Til Trykkerforeningens Medlemmer.

Paa den i December Maaned 1899 afholdte Generalforsamling, vedtoges det enstemmigt, paa Forslag af Formanden, at Foreningen skulde anskaffe sig en Fane. Der valgtes et Udvalg til at realisere Sagen. Dette Udvalg har nu sat sig i Bevægelse og har tænkt Sagen paa følgende Maade. Enhver Trykker yder et Bidrag af mindst 2 Kroner, som kan indbetales i Rater à mindst 25 Øre. Indbetalingen slutter senest den 1. August. I den Anledning erholder enhver Inkassator en Kuponbog, indeholdende et vist Antal Kuponer. Naar der indbetales Bidrag erholder enhver Trykker en Kupon lydende paa det indbetalte Beløb. Vor Forening er nu over 23 Aar gammel, det er da paa Tiden, at vi faa vort eget Samlingsmærke, for under det at marchere taktfast og i sluttet Trop sammen med den øvrige organiserede Arbejderstand henimod lysere og bedre Samfundsforhold. I Haab om, at enhver Trykker tegner sig for Bidrag, og at Inkassatorerne vil agitere kraftigt for Sagen, saaledes at vi kan faa vor Fane senest førstkommende Stiftelsesdag, anmoder Udvalget ærede Medlemmer, som mulig skulle sidde inde med Ideer ang. Tegningen til Fanen, om at indsende disse til Udvalgets Formand.

P. U. V.
K. KIEFER.

Udvalgets Kasserer er V. JENSEN, Bordings Bogtrykkeri, hos hvem Kuponbøger faas og Regnskab aflægges.

Faglig Sammenkomst.

VEJLE typografiske Forbund havde Lørdag d. 3. Febr. indbudt samtlige Typografer og Lærlinge i Vejle til en Sammenkomst med faglig Foredrag af Faktor WARBERG, Kolding. Mødet havde en dobbelt Karakter: dels at virke samlende paa Kollegerne og dels at give dem og Lærlingene — som i Anledningen var indbudte — Lejlighed til at udvide deres Kundskaber. Sammenkomsten maa betragtes som overordenlig vellykket. Hr. Warberg havde medbragt en stor Mængde forskellige Tryksager, som han fremlagde før Foredraget til Eftersyn i Forsamlingslokalet, og som han knyttede illustrerende Bemærkninger til under Foredraget.

Redaktør C. JACOBSEN bød de mødte og Hr. Warberg velkommen og betonede det heldige i at samles ikke alene om organisatoriske, men ogsaa om faglige Spørgsmaal.

Hr. WARBERG indledede sit Foredrag med at takke for Indbydelsen, men bemærkede, at han havde været betænkelig ved at efterkomme denne, da det maaske kunde drage Konsekvenser efter sig, som han maaske ikke kunde overkomme. Naar jeg, udtalte Hr. Warberg, skal tale om faglige Spørgsmaal, vil jeg fremkomme med nogle Udtalelser om, hvorledes Lærlingene bør uddannes, og om den moderne Akcidenssætning. Grunden til, at Lærlingene bliver forsømte, er dels den, at Principalerne ikke er Fagmænd, og dels den, at Lærlingene ikke selv tager Tiden i Agt. Andre Fags Lærlinge, f. Eks. Murere, Tømrere, Malere osv. udvider deres Kundskaber flittigt i de tekniske Skoler. Dette er sjældent Tilfældet med Bogtrykkerlærlingene. Det er aldeles nødvendigt, at en Sætter kan tegne. Maskinerne hænger over Hovedet paa os. Disse vil overflødiggøre en Del Avissættere; men Akcidenssætning kan man ikke udføre med Maskiner. Der gælder det individuelle. Derfor gælder det om, at vore fremtidige Nyudlærte er i Stand til at udfylde en Akcidenssætters Plads. Jeg anser det ikke for umuligt at faa den teknisk-faglige Undervisning henlagt til de tekniske Skoler. Der vil de fleste Steder være Fagmænd, der kan overtage Undervisningen.

Der maa selvfølgelig ikke antages Lærlinge, som ikke er fortrolig med Dansk. Og naar Lærlingen kommer til Kassen, skal der en paalidelig Mand til at passe paa ham. Det første, det gælder om, er at Lærlingen faar den rigtige Stilling ved Kassen: d. e. staar ordenlig paa Benene. Det andet er et godt »Greb« af Bogstaverne. Der er en Læge, Bille-Top, der har paavist, at Lungesvindsoten blandt Typografer for en Del kommer af, at venstre Arm bruges for lidt; man stikker den ind i Siden og lader højre Arm føre Bogstaverne helt derned. Derved bliver Lungerne ikke udviklet lige meget. Hænderne maa følge hinanden: d. e. naar Øjet har udset det Bogstav, man vil snappe, maa venstre Haand med Vinkelhagen følge med højre Haand. Saa er der Udslutningen. Der er mange Avissættere, der er tilbøjelige til at spærre for at faa en Udgang. Det er der ingen Fordel ved. Den regulære Udslutning betaler sig bedst. Dette er statistisk paavist. Naar Lærlingen har staaet et Aars Tid ved den skære Sats, kan han begynde at anvendes ved mindre Akcidenser. Der er bestemte Regler ved Akcidenssætning, særlig ved Titelsats. Lærlingen maa kende disse. Det kan være, at disse Regler ikke altid kan følges, men naar Lærlingen kender dem, kan han, hvor Stofmængden nødvendiggør Afvigelser, gøre disse smukkere, end hvis han ikke kendte dem. Al Akcidenssætning grunder sig paa godt Kendskab til Titelsætning. Hr. Warberg omtaler her nøjere Linjefaldet og illustrerer sine Udtalelser ved Fremvisning af en Del smukke Tryksager. Omtaler de forskellige Haandbøger. Emil Sørensens Haandbog grunder sig paa det franske System. Tyskerne er tilbøjelige til at blande Skriftsnittene i en Titel, Franskmændene ikke, men det franske tager sig langt bedre ud. Scheiblers Haandbog holder sig nærmest til den frie Regel, den moderne Retning fra Amerika. Der bruges i denne en Mængde Linjeforsiringer, som »gør sig«, men om det er heldigt at komme ind paa saadanne, er et andet Spørgsmaal. Der er intet, der pynter en Titel mere end et pænt Snit af Bogstaverne. Man skal have Fantasi selv, og derfor er det nødvendigt at kunne tegne. Vi har ogsaa andre Veje til at uddanne os, f. Eks. ved at se i Boghandlervinduerne. Naar man ser en ny Bog i et Boghandlervindu, kan man danne sig et Begreb om dens Sætning ved at se paa Titlen. En Typograf maa samle paa Bogtrykkersager. Bogbinderne river Omslagene af og kaster dem i Papirkurven til ingen Nytte. For en Typograf vilde de have stor Værdi. Naar man forstaar noget, det giver én Selvfølelse, og saa behøver man ikke at staa og klamre sig til en elendig 17-Kroners Plads. Den moderne Akcidenssætning stammer nærmest fra Udstillingen i Chicago 1892. Man lavede der den Gang en Mængde nye Ting, som tog sig flotte ud og brød sig Pokker om den klassiske Sætning. Tyskerne lavede saa en Del derefter. Derved kom Systemet til Evropa. Men Fladevirkningen er ikke heldig paa disse Ting. Det, det gælder om, er at lave noget ud af Skrifterne, som tager sig ud, og som Litograferne ikke kan gøre os efter. Det er Kuløren, Styrken, det gælder om.

Efter Foredraget afholdtes en livlig Fællesspisning.

Den 8. Februar 1900. —s—

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Enkekasse

afholdt Søndag den 25. Februar sin aarlige Generalforsamling paa »Søfryd«. Dirigent: O. JOHANSEN.

Af Aarsberetningen, som Formanden, P. NORDLUNDE, aflagde, fremgik det bl. a., at Kassen havde maattet udrede ialt 1200 Kr. ved 4 Dødsfald; Lock-out'en havde ogsaa haft Indflydelse, idet man, for at sikre Formuen, anbragte denne i Nationalbanken, og derved led et Rentetab af ca. 30—40 Kr. Reservefondens Beholdning var i Regnskabsaaret steget fra Kr. 4433.26 til Kr. 7391.50. Kassens Aabning for nye Medlemmer medførte en Tilgang af 276; desuden var i Aarets Løb tiltraadt 13, saa at Medlemsantallet ved Aarets Slutning udgjorde 711. I Styrelsen var i Stedet for Anthon Larsen, der havde nedlagt sit Mandat, indtraadt Johan Møller. Sluttelig mindedes Form. de honorable Bidragydere, der heller ikke i Aar havde svigtet, saavelsom Firmaet Nielsen & Lydiche, der i Anledning af Forretningens 25-aarige Bestaaen havde betænkt Understøttelseskassen med en Gave, stor 500 Kr. Beretningen godkendtes. — Regnskabet aflagdes af Kassereren, A. W. LARSEN, der samtidig udtalte sin Beklagelse over stedfindende Restancer paa enkelte Trykkerier samt ankede over den ret hyppigt udviste Ligegyldighed fra Medlemmers Side, naar disse ved Pladsforandringer undlod at mælde Af- og Tilgang. Revisionens Indstilling af Regnskabet til Godkendelse tiltraadtes énstemmigt. — Styrelsens Forslag til Tilføjelse i Lovenes § 4 (»eller i sikre, rentebærende Papirer«) vedtoges. — Efter ret indtrængende Henstillinger fra flere Medlemmers Side formaaede man den hidtidige Kasserer, A. W. LARSEN, der grundet paa Opfordring fra Lægens Side havde frabedt sig Valg, at virke endnu et Aar. — Til Styrelsen genvalgtes P. NORDLUNDE og RÉNÉ-LASSEN; desuden forekom følgende Nyvalg: Styrelsessuppleant: CARL HANSEN, Revisor: WARTENBERG. — Kassererens Løn sattes som Følge af det i høj Grad forøgede Arbejde til 150 Kr. aarlig; desuden tilstodes der denne 50 Kr. for udført Ekstraarbejde ved det store Antal nye Medlemmers Optagelse. — Under »Eventuelt« havde flere Medlemmer Ordet i Anledning af Spørgsmaalet »Lægeundersøgelse ved Optagelse i Kassen«; saa godt som alle Talere tilskrev ikke den forudgaaende Lægeundersøgelse nævneværdig Betydning, og henstillede derfor til Styrelsen ved nye Loves Udarbejdelse at komme bort fra denne Skik eller rettere sagt Uskik. — Til Slut vedtoges det at betragte Styrelsen som Lovudvalg ved Udarbejdelsen af nye Bestemmelser for Understøttelseskassen. — Efter at FORMANDEN havde anmodet Medlemmerne om at virke for Tilgang til Kassen, særlig af Nyudlærte, hævedes Generalforsamlingen. J. M.

Gutenberg-Koret

afholdt i Søndags sin halvaarlige Generalforsamling i »Søfryd«. Til Dirigent valgtes A. TRUELSEN og til Sekretær EMIL MØLLER.

1) Formandens Beretning. FORMANDEN (Michael Schmidt) omtalte Korets Virksomhed i det forløbne Halvaar og mindedes særlig de behagelige Timer, der tilbragtes blandt Delegeretmødets Deltagere. Efter at have givet nogle Oplysninger om den fremtidige Virksomhed godkendtes Beretningen. 2) Regnskabets Aflæggelse. KASSEREREN (A. Truelsen) oplæste Regnskabet, der, efter at Emil Møller paa Revisionens Vegne havde rettet en Tak til Kassereren for hans store Arbejde og letfattelige Regnskab, énstemmig godkendtes. 3) Valg af Formand og en Revisor. Til Formand genvalgtes MICHAEL SCHMIDT og til Revisor L. JENSEN i Stedet for Kirschner. Under Eventuelt behandledes forskellige mindre Sager, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I KONCERTPALÆET

I MORGEN AFTEN KL. 7½—5.

Alt udsolgt!

Nær og fjærn.

Strejke i Vejle. Paa Grund af ikke tarifmæssige Tilstande saa Personalet paa *Vejle Dagblad* sig nødsaget til at standse Arbejdet i Lørdags. Efterat Forretningsledelsen lige overfor P. HVIDTFELDT var indgaaet paa en prompt Opfyldelse af Tarifens Bestemmelser, gik Personalet paany i Arbejde i Tirsdags.

I *Viborg Amtstidende* og i *Silkeborg Avis* er derimod Tilgangen paa Grund af Ikke-Overholdelse af Tarifen lukket.

Alt udsolgt til Karnevalet lød det allerede i Begyndelsen af Ugen, og det er som det skal være. Vi griber derfor nu Lejligheden til følgende Notitser:

Indgangen aabnes Kl. 7½. Man bør ikke glemme at tage sit Program med, og det vil fremme Passagen betydeligt, hvis man, forinden man gaar hjemme fra, har fæstet Kuponen ved en Sikkerhedsnaal til Brystet, og ved Indgangen har Billetten i Haanden til Aflevering. For at imødekomme dem, der kunde ønske at blive sminket eller friseret, kommer den anerkendte Teaterfrisør Carl Hamm, Frederiksbergg. 19, 1. tilstede. Kl. 8¾ begynder Variété-Forestillingerne.

Og saa paa Gensyn i Morgen Aften!

Bogtr. Leisner har i Anledning af sit 25-Aars Jubilæum skænket 50 Kr. til de Arbejdsløse.

Typografernes Stiftelse udbyder en Fribolig til trængende Medlemmer, der er fyldt 50 Aar. (Se omst. Annonce.)

Anvisningskontoret bringes i Erindring hos D'hrr. Bladsættere, som ønske en Stedfortræder Karnevalsaftenen.

»Bogvennen«. Efter at »Forening for Boghaandværk« i 3 à 4 Aar ikke har udgivet noget Skrift, har man dog atter ladet høre fra sig, og i disse Dage er der udkommet en ny Bog, men kun i 700 Eksemplarer. Som alt, hvad der er udgaaet fra denne Forening, hører denne Bog til noget af det bedste paa Typografiens Omraade. Dette gælder i lige Grad baade Udstyrelse og Indhold. Vi vender maaske senere tilbage til en udførligere Anmældelse, og skal derfor i Dag kun nævne Indholdet. Der findes en Omtale af »E. H. Berling og det af ham stiftede Berlingske Trykkeri«, af C. Nyrop; »Bidrag til den ældre Bogbinderkunsts Historie«, af H. O. Lange; »Sættemaskinespørgsmaalets Løsning«, af Emil Sørensen osv.

Fra Middelfart, som jo hidtil har hørt til en af de smaa Lokalforeninger, er der en Nyhed at mælde, idet det nemlig paa en Generalforsamling blev besluttet at danne en stedlig Afdeling og saa mælde sig ind i de samvirkende Fagforeninger. Beslutningen blev énstemmigt tiltraadt af de Tilstedeværende og 6 af de herværende 9 Typografer ere Medlemmer.

Randers Lokalforening afholdt forrige Lørdag en selskabelig Sammenkomst, hvori ca. 30 Medlemmer samt en Del særlig indbudne deltog.

Aftenunderholdningen, ved hvilken d'Hrr. Skuespillere BERNT JENSEN og OVE KNUDSEN, Violinisten C. HENDRIKSEN samt Pianistinden Frk. DAGMAR SAHLGREN medvirkede, forløb glimrende, og et bragende Bifald brød løs, da der foredroges nogle *faglige* og *lokale* Revyvers.

Ved Punschen udbragtes der en Mængde Skaaler for Foreningen, for Randers Typografer, for den gode Forstaaelse med Principalerne osv. osv. Midt under Punschesoldet overraskedes Deltagerne med en i Dagens Anledning udgivet Avis, *Det glade Vanvid*, der, som Titlen lader formode, indeholdt »noget godt«. Og kun faa af »Kunstens Sønner«, ja saagar Redaktørerne og andre Pressemænd her i Byen, gik Ram forbi.

Ballet, der fortsattes til Kl. 2, var meget livligt. Og da man sent skiltes, var det i Bevidstheden om at have tilbragt en behagelig og fornøjelig Aften. — Naar Hensyn tages til, at det var den *første* Fest, *Lokalforeningen* holdt, maa man være tilfreds med Tilslutningen.

Støt den Syge! Ude paa Nørrebrogade 198 aabnede en af vore Kolleger for et Aars Tid siden en Handel med alle de Ting, der gaar under Navnet Konfektion. Man køber her alle mulige Beklædningsgenstande for Damer og Børn, lige fra Strømper til færdigsyede Kjoler. Vil De have Tøj til Deres egen Dreng, lille Frue, eller blot en Rulle Sygarn til at rimpe Flængen i hans gamle Benklæder sammen med, saa værsaaartig! Forretningen er gaaet fremad i Aarets Løb, men det samme kan desværre ikke siges om vor Kollegas, Ludvig Hesses Sygdom. Han ligger nu paa Øresundshospitalet og Sygehjælpen er forlængst sluppen op. De Kolleger, som bor derude i det yderste Nørrebro, kunde derfor hjælpe ham ved at søge hans Forretning. Køb selv og bring ham i Erindring til alle Venner og Bekendte.

Svensk Typograf-Forbund vil i en nær Fremtid lade foretage Afstemning om, hvorvidt Forbundet skal mælde sig ind under »De samvirkende Fagforbund« i Sverig.

Afdøde Kolleger i Amerika. To danske Typografer, MATHIAS KNUDSEN og GEORG HANSEN, der begge har arbejdet ved *Den danske Pioner*, er afgaaede ved Døden. Sidstnævnte faldt som frivillig Soldat paa Philippinerne.

I Frankrig agiteres for Tiden for Oprettelse af en Central-Arbejdsledighedskasse. Forbundets Hovedbestyrelse har desuden besluttet — saa snart Resultatet af Afstemningen i denne Sag foreligger — at lade Afdelingerne udtale sig angaaende Tilslutning til det internationale Bogtrykkersekretariat.

Arbejderbevægelsen i Schweiz. I 1899 fandt ialt 75 sociale Kampe Sted i Schweiz, heraf 31 Strejker.

Vore engelske Kollegers Bevægelse for Indførelse af 9 Timers Arbejdsdag er i det store og hele forløbet gunstig.

Til det af afdøde Typograf P. Arvedsens Enke udsendte Cirkulære er indkommet Bidrag fra følgende Trykkerier:

Bording Kr. 7.25, Berl. Tid. 13.50, Aftenbladet 5.00, Soc.-Dem. 8.55, J. D. Qvist & Co. 3.00, Nationaltid. 12.00, Nielsen & Lydiche 6.25, Mayland 1.50, H. E. Jensen 1.50, Eksprestr. 1.60, Græbe 4.20, Luno 3.65, Ludv. Jørgensen 6.75, O. C. Olsen 7.65, Thiele 6.00, Hannover 3.10, Politiken 5.60, Hoffmann 2.50, Kristelig Dagbl. 3.00, Rasmussen & Olsen 1.00, Schultz 10.20, Bagge 3.55, Trier 1.50, Egm. H. Petersen 2.20, Kihl 2.00, Aller 6.50, Vort Land 6.75, Forposten 4.00, Aamodt 1.75, Fr. Weiss 3.00, I. Cohen 5.75, Centraltr. 5.25 — ialt Kr. 156.05.

København i Februar 1900. TH. JENSEN, F. E. Bordings Tr.

For den mig af min afdøde Mands Kolleger ydede Hjælp — stor Kr. 156.05 — takkes herved paa det hjærteligste.

København i Februar 1900. LAURA ARVEDSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 4. Marts, Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Moderne Trykarbejder samt enkelte Bind til Pariserudstillingen.

De ærede Herrer Kolleger, der udviste saa megen Opmærksomhed og Venlighed ved min Søns Jordefærd den 25. Februar, bedes modtage vor inderligste Tak herfor.

Paa min Families og egne Vegne ærb.
VILH. TØMMERUP.

Brevkasse.

Hr. *Bernh. Larsen.* Da den indsendte Billet paa en uforklarlig Maade er bortkommet, anmodes De om at sende Kontoret en anden.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Stereotypistmedhjælper Anders Carl Lauritzen (Truelsen). I S. H. L.: Trykker Johannes Magnus Wetterstein. I S. L.: Trykker Fjeldsøes Hustru Elise Augusta Mathilde.

Tiltraadte: 1734, Hermann Schou (Bøhm) fra Rejse og 1753 (V. d. B.), Felix Robert Müller (Bording) fra Leipzig.

Bortrejst: 3451, Lars Peter Ordal Larsen (arbl.) til Pl. i Aarhus.

Udslettede for Restance: Sætter Otto Emil Jensen (I. Cohen), Bogtrykker Jørgen Peter Jørgensen og Hustru Anna Mathilde, Trykkeriarbejder Carl Peter Andersen (Nationalt.) og Hustru Fanny Josephine. Sætter Marius Carl Carstensen og Sætter Carl Marius Jensen (begge hos Jordan).

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.
V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Næstved, 949, Julius Kristensen og (i Stege) 214, Siegfred Petersen. Aarhus, 1000, Peter Thorsen fra Kolding i Pl. Odense, 1370, Sofus Utke og 423, Peder Pedersen (begge fra Rejse).

Bortrejste: Middelfart, 1200, Hans Henrik Hansen (arbl.) til Vejle. Horsens, 1406, H. G. Hemdrup (arbl.) til Randers.

Udmældt: Aarhus, 434, J. P. Jensen (arb. udenfor Faget). Odense, 1241, Andreas H. Hansen (arb. udenfor Faget).

Udslettet (Restance): Odense, 1399, Julius Porst.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

En Fribolig er bleven ledig. Ansøgninger, ledsagede af Mands og Hustrus Daabsattester, indgives til Kasserer MØLLER, Istedgade 86, St. V., inden den *15. Marts.*

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Torsdag 8. Marts Kl. 9½: Næste Prøve paa Hornblæser-Kantaten. STYRELSEN.

ANNONCER

Trykker.

En yngre, øvet Akcidenstrykker kan faa Plads i Begyndelsen af April.

Billet mrkt. »Trykker Nr. 25« bedes tilsendt Ekspeditionen inden d. 11. Marts.

En dygtig og solid

Akcidens-Sætter,

som har Lyst sammen med en flink Trykker at anlægge et Trykkeri, hvor som helst, søges. Billet mrkt. »Flink« med Alder og Pengeforhold tilsendes Ekspeditionen.

Et Bogtrykkeri

med 3 Maskiner og ca. 3,000 Pd. Skrift, kan købes billigt. Billet mrkt. »1510« adr. til **H. Guldberg-Agerlins Ann.-Bureau, København. V.**

En brugt

Haandpresse

sælges billigt fra Bogtrykkeriet, Gothersgade 81.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 9 MARTS 1900 XXVII AARGANG

Støbesættemaskinen „Linotype".

Ottmar Mergenthaler.
* 1854. † 29. Oktober 1899.

Vi har i et tidligere Numer omtalt Ottmar Mergenthaler og hans geniale Opfindelse. I Dag ser vi os i Stand til at præsentere hans Billede for Kollegerne samtidig med at vi giver en kort Skildring af den eneste Sættemaskine, der ser ud til at ville komme til at spille nogen betydeligere Rolle indenfor vort Fag.

Det, at kunne sætte Linier ad mekanisk Vej, har s den vor Landsmand Chr. Sørensen i 40erne opfandt sin Sættemaskine, været et Problems Løsen, som har kostet megen Tænkning og uhyre Kapitaler uden at det syntes, at man nogensinde skulde komme saa vidt, at Opfindelsen vilde faa praktisk Betydning; ja, Videnskaben var tilsidst kommen til den Overbevisning, at denne Opgave var umulig og derfor lod den helt ligge. Ottmar Mergenthaler tabte imidlertid ikke Troen paa at det kunde lade sig gøre, og efter mange Aars utrætteligt Arbejde og ligesaa mange forgæves Forsøg, lykkedes det ham endelig at fremstille den Maskine, som vi nu samtidig præsenterer, og som overalt i de store Kulturlande har trængt sig ind og vist sig praktisk. Problemet er løst! Men det kostede Opfinderen fire Millioner Kr. og hans Helbred. Han døde som bekendt kort efter at hans geniale Opfindelse havde vist sig at være praktisk — kun 45 Aar gammel.

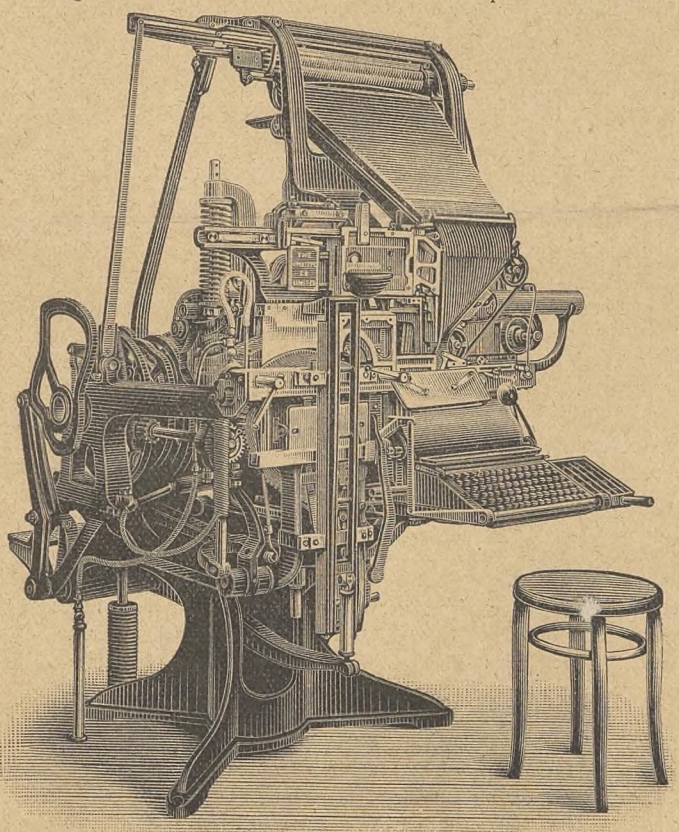

Støbesættemaskinen »Linotype«.

At give en saa fyldestgørende Beskrivelse i Fagbladet af Sættemaskinen, at enhver Kollega fuldtud vil kunne sætte sig ind i dens enkelte Dele, er en Umulighed. Maskinens Indretning er altfor kompliceret og indviklet til at dette lader sig gøre. Men ved at fremstille Maskinen og et Par enkelte Dele er vi sikker paa hos Kollegerne at opfylde et længe næret Ønske om at kende lidt til denne Opfindelse.

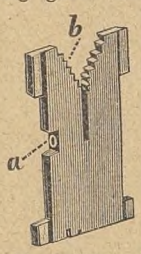

Fig. 2. Matrice.

Efter mange forgæves Forsøg er Mergenthaler gaaet helt bort fra at eksperimentere med de bevægelige Typer og endelig naaet til det Resultat, at kun ved løse Messingmatricer (se Fig. 2), hvor man var i Stand til at støbe hele Linier, vilde Sættemaskinen faa praktisk Betydning. Disse Matricer er ca. $1\frac{1}{4}$ Tomme lange og $\frac{1}{2}$ Tomme brede. Ligesom de bevægelige Typer har forskellig Tykkelse, saaledes er ogsaa Matricerne forarbejdet. Paa Matricelegemets ene Sideflade er Bogstavet indslaaet. Fig. 4 viser, hvorledes en udsluttet Matricelinie ser ud, og ved at betragte Matricens Tværlinie, vil Sætteren kunne læse Linien igennem paa samme Maade som Haandsætteren læser Linien i Vinkelhagen, hvorefter han er i Stand til med det samme

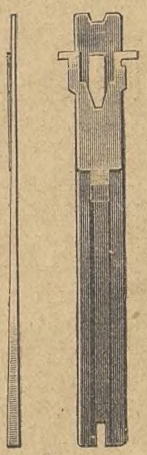

Fig. 3. Udsluttekile.

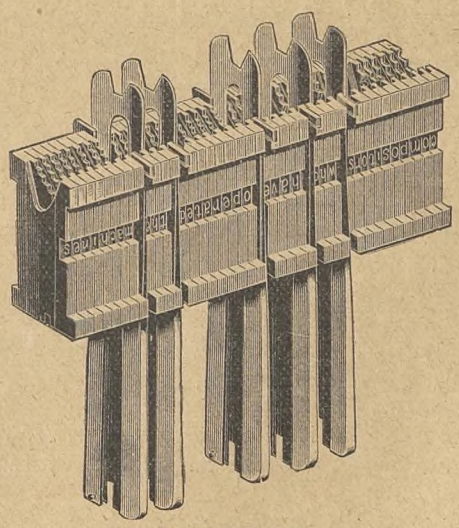

Fig. 4. En udsluttet Linie Matrice.

at kunne rette mulige Fejl. Naar Sætteren er klar til at begynde Sætningen, tager han Plads foran Maskinen ved et meget lille Klaviatur, 14 Tm. i Bredden og 9 Tom. i Højden.

I dette er der anbragt 90 Tangenter. Hver enkelt Tangent er betegnet med det Skrifttegn der sættes i Bevægelse naar Tangenten trykkes ned. Et Magasin af Matricer til de forskellige Udslutninger findes ogsaa. Manuskriptet hæftes fast lige over Klaviaturet. Saasnart Sætteren har sat Maskinen i Gang, maa han betragte sig selv som et Led af den Maskine han betjener, og samtidig med, at han med begge Hænder bearbejder Klaviaturet maa han have sin Opmærksomhed henvendt paa hver eneste lille Bevægelse i Maskinens Gang. Den ubetydeligste Forstyrrelse, et Støvgran, lidt smæltet Bly i Tandhjulet osv., er nok til at Maskinen øjeblikkelig nægter at fungere, og det kan da koste lang Tid inden den kommer i Orden igen. Man maa nøje paase, at Fyret bestandig holder ensartet Varmetemperatur. Er Varmen for stærk, da bliver den støbte Linie hul i Bunden, er Blyet for koldt, saa er Billedet i Linien med det samme ødelagt. I begge Tilfælde skal Sætteren rejse sig fra sin Plads, regulere Fyret og saa støbe Linien om. Han maa nøje paase, at de enkelte Matricelegemer ved Aflægningen kommer paa deres rette Plads, den mindste Forstyrrelse er nok til at de kan forsvinde andet Steds hen og derved afstedkomme Tidsspilde, Ærgrelse og Bryderier for Sætteren.

Det, som Forfattere, Journalister osv. hidtil har budt den levende Arbejdskraft med Hensyn til Manuskriptlæsning, grænser til det utrolige, og Haand-Sætternes Tænke- og Opfattelsesævne bliver ofte stillet paa en haard Prøve. Ja, mange Gange sker det, at Forfatteren til sligt Produkt ikke selv kan læse sit eget Manuskript, men desuagtet forlanger, at Sætteren skal kunne tyde det. Det er den Slags Ting, der *kun* gaar ud over Arbejderen, og saa gør det ikke noget. Den Godtgørelse, der gives Sætteren for utydeligt Manuskript, kan aldrig opveje det Tidsspilde, der er forbundet med at studere de utydelige Runer. Noget andet bliver det, naar Arbejdet skal udføres paa Maskine, da skal Manuskriptet være aldeles korrekt og tydeligt skrevet, saaledes at Sætteren ikke et eneste Øjeblik standser. Er Manuskriptet utydeligt, vanskeliggjort ved Rettelser eller lign., da vanskeliggør det baade Sætning og Korrigering i en saadan Grad, *at Maskinen* ikke kan betale sig. Her falder altsaa Tabskontoen paa Principalen — ved Haandsætning er det som Regel Arbejderen, der maa bløde.

Maskinsætteren skal kende sin Maskine som sit eget Jeg. Der gives Eksempler paa, at blot det, at blive sat til en anden Maskine, er nok til at der bliver Forstyrrelse i Maskinens Arbejde. Det er et nervepirrende og opslidende Arbejde at være Maskinsætter, og vi er sikker paa, at kun hvor Sætteren har en meget kort Arbejdstid vil denne Maskine kunne betale sig.

For os er Spørgsmaalet dette: Vil denne geniale Opfindelse nogensinde faa den Betydning for Danmark, som vi straks var tilbøjelig til at tro? Vi skal dertil sige, at efter at vi gentagende har set Maskinen arbejde og nøje sat os ind i hele Systemet, tror vi ikke paa, at den her hjemme vil komme til at gøre Typograferne nævneværdig Skade — dertil er Landet for lille. Skal Maskinen kunne arbejde med nogen Virkning, saa bliver det Trykkeri, der tager den i sin Tjeneste, ogsaa tvungen til at ansætte en Montør, der bestandig kan være ved Haanden, naar der sker et eller andet — hvad der ofte er Tilfældet! Men ikke nok hermed, hvert Trykkeri bliver nødsaget til at anlægge et eget Maskinværksted. Gør man ikke disse to Ting, da vil den geniale Opfinders Sættemaskine aldrig kunne betale sig i Danmark. Den har holdt sit sejrrige Indtog i Amerika, England og Tyskland, men Forholdene i disse Lande er saa kolossale store, at de taaler ingen Sammenligning med Danmark.

Et godt Eksempel i saa Henseende er *Worlds* Trykkeri i New-York, hvor der er ikke mindre end 67 Linotypes i Virksomhed.

Dette er utænkeligt for danske Forhold.

Det kunde derfor være, at de Bogtrykkere, som nu er saa ivrige efter at anskaffe disse »Jærnkolleger«, en skøn Dag opdager, at man ogsaa kan købe Guld for dyrt.

Paa Grund af Lønbevægelse i Finland er al Tilgang hertil paa det strængeste forbudt.

Tilgangen er atter aabnet til Viborg Amtstidende og Silkeborg Avis.

Den 8. Marts 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Fælles-Generalforsamling

Søndag d. 18. Marts, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal.

Dagsorden: Kommissionen fremlægger »Tarif for Medhjælpere ved Sættemaskinerne« til Vedtagelse eller Forkastelse en bloc.

Styrelserne for

Den typ. Forening. *Ny typ. Forening.* *Den typ. Trykkerf.*

Efter Generalforsamlingen afholdes Fællesmøde mellem Den typ. Forenings og Den typ. Trykkerforenings Styrelser.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 25. Marts, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Forslag fra Styrelsen: I § 6 f. i Sygekassens Love forandres »3 Dage« til »2 Dage«, og Side 33, 14. Linje fra ov. »4 Dage« forandres til »3 Dage«. 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

Typografernes Karneval.

I Aar mere end nogensinde tidligere blev Karnevalet »en Begivenhed af Rang« — som det kaldes i Festudvalgets officielle Indbydelse. Pressens omstændeligere Omtale forinden Festen, Tilslutningens hastigt voksende Dimensioner, der allerede forrige Mandag medførte dobbelte Pristilbud og Rekvirering af Palæets røde Lygte, selve Fest-Humørets kogende Termometer-Maaling fra Portene blev slaaede op til Sol opstod og endelig — sidst men ikke mindst — den samlede københavnske Presses smigrende Udtalelser om Festens Forløb og Arrangementernes Udadlelighed — har atter denne Gang gødet Jorden for Typografernes Karneval som et Aktiv, der er af økonomisk Betydning for Organisationen og giver ypperlig Lejlighed til Kammeratskabets Velpleje under selskabelig Form, men alle de smukke Ord om vort Karneval, som Dagspressen har udtalt, var i Virkeligheden — uden at vor medfødte Beskedenhed rødmer — fortjente. Der var ikke en eneste til det gode Resultat medvirkende, uden at han karakteriseredes af en Arbejdslyst og Gaaen paa, ikke en eneste, som undlod at sætte alt ind paa det bedste Resultat; Festudvalgets Medlemmer, der som samlet Generalstab havde udkastet hele Planen, fandt man til Realisationen af denne paa de mest fremskudte Poster: som Skuespillere paa Aftenprøver, som Haandværkere i Palæet Festdagens Formiddag, som Balinspektører, som Kontrollører o.s.v.; og alle de synlige og hørlige Fornøjelser, som Arbejdet var nedlagt i, løb fortræffeligt af. Hr. SCHNABELRAUCH havde som tidligere Aar, men denne Gang overfor en større Opgave, fortrinligt løst de »faghistoriske« Problemer og med bred Pensel humoristisk tolket »Rejsediæter«, »Religionen som Privatsag« og »Elendigheden før den nuværende Tarif« o.s.v. Hr. BARNEWITZ havde med sit sædvanlige gode Lune sammentømret en »faglig« Revy, som Hr. FASMER med sit øvede Haandelag afpudsede som Instruktør og som d'Hrr. KOCH, A. LARSEN og CHR. NIELSEN samt Frøknerne NICANDER og LERCHE med Applomb gjorde levende. Almindelig Jubel var derfor fremherskende i Variétéen, hvor desuden Hr. og Fru CHRISTENSEN sang Duetter og Hr. PETER JENSEN foredrog sine aktuelle Viser, hvorimellem — dog uden Tendenstilbøjelighed — den mere bekendte om »de fire Fingre og en Tommeltot«. Ogsaa Hr. GEORG KJELDSEN modtoges med Jubel, da han i den store Sal diverterede Publikum med sit ubegribelige Hokus-Pokus, der af Papirstrimler fremtryllede Kanariefugle og Akvarier og sluttelig af det samme lette Stof skabte veritable Cigarer, Cigaretter og Bunker af franske og danske Flag, hvilket alt yderligere blev paaskønnet, da han uddelte det gratis til Deltagere og Tilskuere. At alt det Humør, Aftenen saaledes fremtryllede, ogsaa

smittede Festarrangørerne er givet, og dette resulterede sluttelig i, at der to Gange i Løbet af Natten arrangeredes Ekstraforestillinger af et Par udmærkede Artister, Brødrene JENSEN, som ved dobbelte Saltomortaler og andre halsbrækkende Øvelser bragte Fornøjelsens Kulminationspunkt til Veje. Naar hertil føjes, at Gardens Musik var storartet og Typografernes Orkester velklingende, at Dragterne var livlige og mange af dem flotte, at Maskerne var gode og en Del udmærkede samt alle Damerne søde, saa tror vi at have sagt, hvad der i Fattigdom kan siges om et Karneval, som absolut skal leves med og umuligt kan gengives.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Søndag d. 4. Marts ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes J. C. JENSEN og til Sekretær M. MICHELSEN.

Dagsorden: En Konflikt hos Trier. — FORMANDEN omtalte nærmere de Forhold, der var Skyld i Konflikten. En ikke faglært Arbejder (Chr. Hansen) havde faaet Plads hos Trier og skulde nok passe 2 Maskiner, hvorfor en af Arbejderne muligvis skulde overflødiggøres, dette vilde Trykkerne hos Trier ikke finde sig i, derfor havde de nedlagt Arbejdet Lørdag Middag. Hansen var hos Egm. H. Petersen i Tidens Løb avanceret fra Arbejdsmand til Trykkerfaktor, men var nu blevet afskediget derfra og var kommen til Trier. Disse 3 Medlemmer havde imidlertid baaret dem højst forkert ad ved at nedlægge Arbejdet, uden at spørge Organisationen først. Tal. havde bedt Medl. om at gaa i Plads igen, men dette vilde de ikke før Forholdet var ordnet, hvorfor Tal. havde indkaldt til Generalfors. for at høre Medlemmernes Mening i denne Sag. — TORP vilde takke Form. for den Hurtighed, hvormed der var indvarslet til Møde og mente at han sammen med sine Kolleger havde baaret sig fuldstændig rigtig ad ved at handle hurtigt; Sætterne havde gjort noget lignende før i den Forretning og da havde Trykkerne støttet dem. Tal. med sine Kolleger kunde ikke arbejde sammen med en Arbejdsmand, der optraadte som Trykker, især naar Lønnen blev holdt hemmelig og naar man kendte denne Mands Fortid. Tal. havde ikke optraadt som Styrelsesmedlem, men som Medlem af sin Fagforening og mente enhver ærekær Trykker vilde støtte ham. — MICHELSEN oplyste ved forskellige Ekspl. hvor ukollegialt og uforskammet Hansen alle Tider havde optraadt over for de fleste i Egm. H. Petersens Forretning, uagtet Manden var Medlem af »Den typ. Forening«, men Medlemmerne kunde selvfølgelig ikke saadan uden videre forlade deres Plads, det stred imod Lovene og Tarifen, de kunde have opsagt deres Pladser med 8 Dages Varsel. — DIRIGENTEN mente det burde ordnes paa en mindelig Maade, da det ikke var lovmedholdeligt. — V. C. BERG kunde ikke se andet end at Firmaet stod paa Tarifens Side, det gjorde Arbejderne ikke. Trykkerforeningen maatte ikke finde sig i, at Medlemmerne uden videre forlod deres Pladser uden at spørge Styrelsen tilraads. Sligt maatte ikke finde Sted, Medlemmerne burde straffes. — TORP: Berg saa Sagen fra Principalens Side, han fra Arbejdernes. KIEFER vilde personlig heller ikke arbejde sammen med Hansen, da han kendte ham temmelig godt, men Personalet havde optraadt paa en uheldig Maade, Pladserne burde selvfølgelig have været opsagt paa lovlig Maade. De maatte gaa i Arbejde igen og lade Form. ordne Forholdet. Formanden burde have befalet Personalet at blive i Plads; naar Generalforsamlingen som den højeste Myndighed, besluttede det, *skulde* de optage Arbejdet igen. — V. C. BERG støttede Kiefer, Ledelsen burde have saa megen Magt, at naar den bestemte noget skulde det respekteres. Efter at flere Talere havde haft Ordet blev der stillet følgende Resolution:

»Generalforsamlingen overlader Ledelsen at afgøre den hos Firmaet Lind & Numa Frænckel opstaaede Konflikt og opfordrer Personalet at gaa i Arbejde Mandag Morgen til Forholdene er ordnede.« — Den vedtoges *enstemmig*.

Uden for Dagsorden omtalte KIEFER Faneudvalgets Virksomhed og bad Medlemmerne virke for, at Indsamlingen, der selvfølgelig var frivillig, kunde blive saa fyldig som mulig. Taleren bad de Medl., der kunde tegne, om at indgive Udkast til et Banner; det kunde maaske ordnes saaledes, at Foreningen kunde give et Par Præmier for de bedste Udkast.

Generalf. hævet. A. M.

Nær og fjærn.

Konflikten paa Viborg Amtstidende er endt før den egentlig kom til Udbrud, idet Red. Sørensen, Silkeborg, der er Ejer af Viborg Bladet, har tilstillet Forbundsstyrelsen Underskrift paa Tarifen for Viborg Bladets Vedkommende. Aarsagen var Brud paa Lærlingeskalaen. I Viborg Bladet beskæftiges en Typograf og en Lærling samt Medredaktøren. Denne havde imidlertid faaet anbragt en Sergent og en lille svag Stakkel ved Kassen, for den sidstes Vedkommende for at prøve, om han egnede sig til Typografien. Man maa i Viborg have ganske ejendommelige Begreber om Typografien og dens Udøvere.

Aarhus Lokalafdeling (Forbundet) havde i Søndags arrangeret en Festlighed i Hotel »Cimbrias« nye smukke Lokale. Man begyndte med at »slaa Katten af Tønden« og forskellige andre adspredende Forlystelser, under hvilke en Kollega spillede Klaver. Kl. 7½ gik man til Bords, ved hvilket en livlig, animeret Stemning gjorde sig gældende, og hvor Taler og Sange fulgte Slag i Slag. Aftenens Clou var imidlertid Ballet i den udmærket smykkede Festsal, blandt hvis Dekorationer man med Glæde bemærkede vort overordentlig smukke Banner. Punchebollen — alle gemytlige Snapperes Ideal ved en saadan Lejlighed — dannede en brillant Afslutning paa den udmærket arrangerede Festlighed, der i enhver Henseende gør Bestyrelsen Ære. Maatte man kun gøre Regning paa mange af den Slags Sammenkomster, turde den samdrægtige Enhed, for hvilken flere Kolleger stadig arbejder, være overskuelig. —n.

Peter Christian Kofoed er død i Skive den 28. Februar. Han var født i København den 22. April 1849 og blev saaledes 51 Aar. Han blev udlært 1. Januar 1876 i Aarhus og blev ved »Jyllands typ. For.«s Stiftelse i 80 straks Medlem af denne i Aarhus. I nogle Aar arbejdede han derefter i Vejle, og da Folketingsmand Klaus Berntsen i April 1887 begyndte Udgivelsen af *Assens Amts Avis* blev Kofoed knyttet til Bladet for en Løn af 17 Kr. Efter 12½ Aars trofast Arbejde blev den tæringssyge 50-aarige Familiefader kastet ud af Virksomheden. Ganske vist fik Klaus Berntsen en Plads til ham i Rigsdagstrykkeriet, hvor hans Virksomhed paa Grund af den fremskredne Sygdom blev af meget kort Varighed. Efter at have have haft en 3 Ugers Plads i Middelfart, blev han af Annoncer i Dagbladene lokket til Graasten, hvor man laa i Kamp for Indførelsen af Tarifen. Da Kofoed ikke vilde arbejde under de givne Forhold, maatte han og Familie ty til hans lige saa fattige Svigermoder i Skive, hvor han fandt et venligt Asyl og hvor han nu efterlader Hustru og to ukonfirmerede Drenge. Kollegerne mildnede hans sidste Dage ved en rundelig Andel i Juleuddelingen og ved at lade ham oppebære Reservefondsunderstøttelse, for hvilket han var inderlig taknemlig, men han haabede dog stadig paa at finde Arbejde. Nu har han fundet Hvile; men mon Klaus Berntsen ikke vilde have haft nok saa megen Sjælefred, om han havde undladt at jage den dødssyge Mand Landet rundt og til de legemlige Kvaler yderligere føje økonomiske Sorger.

Hr. Bogtr. Carl Aller har efter Forlydende købt Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Fællesmøde mellem Styrelsen og et Personale Tirsdag d. 6. Marts.

Det paa Generalforsamlingen klagende Personale havde givet Møde sammen med Styrelsen, ligesom Hr. Weinoldt var kommet tilstede for at forsvare sig. Formanden refererede Sagen som den forelaa, hvorpaa Repræsentanter for Personalet gav supplerende Oplysninger, af hvilke det fremgik, at Hr. W.s Optræden havde været ukollegial, men dog haft en mildere Karakter end fra først af antaget. W. indrømmede at have begaaet en Fejl, men havde ikke villet skade sine Kolleger. Paa Henstilling af Formanden erklærede Personalet sig tilfreds med, at Hr. W. gav det en Undskyldning, hvilket han derpaa gjorde, hvorefter Styrelsen betragtede Sagen som afgjort.

— Derefter holdtes *Styrelsesmøde* ang. Konflikten hos Trier. Formanden aflagde Beretning ang. den Konference han tidlig Mandag Morgen havde haft med Firmaets Chefer for at faa den kedelige Sag bragt ud af Verden. Det havde været et meget vanskeligt Hværv, men det var dog lykkedes ham gennem Forhandlingen at faa tilvejebragt det under Hensyn til de givne Forhold i Øjeblikket bedst mulige Resultat. Firmaets *fortrolige* Skrivelse til Bogtrykkerne med Opgivelse af Navnene paa de Kolleger, der havde begaaet det uovervejede Skridt, var særlig uheldig. Men det maatte dog haabes, at Talerens Konference havde bevirket, at dette *Sorte-Kammer* Brev blev annulleret. Styrelsen sanktionerede det af Formanden foretagne og der toges Stilling til den nu foreliggende Situation. L. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 5. Marts.

1. Halvaarsregnskabet gav Anledning til en længere Debat, idet man vilde søge at imødekomme Delegeretmødets Henstilling om at finde en klarere Form.

2. Et Par Svendeprøvesager refereredes.

3. Meddelelser gaves om nogle Flytninger og Ombytninger af Underst. p. St. og Rejseunderstøttelse.

4. Et Par Medlemmer af Vejle Lokalafd. anmoder om at faa deres Lægeattester fra deres Optagelse tilbage til Benyttelse ved Indtrædelse i andre Sygekasser. Formanden havde taget Afskrifter af de betr. Attester og udleveret Originalen. — Bifaldtes.

5. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Februar. — Til Efterretning.

6. Roskilde Lokalafdeling forespørger om et Medlem, der selv har opsagt sin Plads i Forventning om at faa en anden, som han imidlertid ikke fik, og som derefter har erholdt Arbejde i 8 Dage og paany er arbejdsløs, nu kan faa Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Var besvaret bekræftende.

7. Meddelelse fra Aalborg Lokalformand om, at Løgstør nu har tre Medlemmer og som Følge deraf berettiget til at oprette selvstændig Afdeling. — For saa vidt Forholdene der er nogenlunde stabile, og de paagældende Medlemmer selv ønsker det, kan der oprettes en Afdeling fra 1. April.

8. Forespørgsel fra Nykøbing M. Lokalfmd. om, hvorvidt et Medlem er berettiget til at hæve Sygeunderstøttelse for 8 Dage, naar Sygdommen begynder og slutter en Søndag. — Ja.

9. Samme Lokalfmd. forespørger, om der skal være hengaaet fulde 13 Uger forinden der atter kan nydes 13 Ugers Sygehjælp, eller om der ikke kan erholdes Hjælp, naar der f. Eks. er hengaaet 12½ Uge med 13 Ugers Kontingent. — Herpaa var svaret: Naar der er hengaaet 13 Uger siden et Medlem sidst nød 13 Ugers Sygeunderstøttelse, kan det atter erholde 13 Uger. Det spiller saaledes ingen Rolle, om der i to Sygeperioder ikke er betalt 13 Ugers Kontingent, men der skal derimod være hengaaet 13 fulde Uger (91 Dage) forinden det atter kan nyde. Bliver Medlemmet saaledes syg, som i omspurgte Tilfælde efter 12½ Ugers Forløb, kan det altsaa ikke erholde Understøttelse for den første ½ Uge, men Understøttelsen begynder først at løbe med den 14. Uge eller fra og med den 92. Dag. Har Vedk. derimod været syg i 6 Uger og han efter et Par Ugers Forløb atter bliver syg, har han Ret til 7 Ugers Understøttelse.

10. En Sygesag fra Viborg henvistes til Lokalafdelingens Afgørelse.

11. En Forespørgsel fra *Vestl. Avis* om Antagelsen af en overtallig Lærling, besvaredes benægtende.

12. Medlem Nr. 365, P. C. Kofoed i Skive, under Nykøbing M. Lokalafd., er afgaaet ved Døden den 28. Februar. Berettiget til 300 Kr. Et Flyttelaan, han har erholdt fra Assens til København, bliver at afkorte i Begravelseshjælpen.

13. Nogle Tarifsager refereredes og Meddelelse gaves om, at Red. Sørensen, Silkeborg, har underskrevet Tarifen for *Viborg Amtstidendes* Vedkommende? — Til Efterretning.

14. Det internationale Sekretariat fremsender Beretning om Bevægelsen i Brüssel. Ligeledes gaves Meddelelse om, at Forbundets Aarsbidrag for 99 var afsendt. — Til Efterretning. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Styrelsesmøde Søndag den 11. Marts Kl. 10 i Christensens Restavration, Gl. Strand.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Vilhelm Petersen, udl. 23/2 1900 hos Christtreu (arb. s. Sted). I S. H. L.: Trykker Viggo Hermann Honoré, udl. 27/1 1900 hos Kihl (arb. s. St.). I S. L.: Torps Hustru Anna Elisab. Rosalie og Häusers Hustru Hansine Sophie. I S. H. L.: Trykker Richardt Will. Vald. Mogensen, udl. 1/1 1900 i Eksprestr., arb. s. Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 2922, Jul. Chr. Theodor Jørgensen (Truelsen) fra Rejse og 1597, Andreas K. K. P. Frederiksen (Truelsen) fra Køge.

Bortrejste: 2857, Johannes Harder til Hillerød i Pl. 144, Carl Petersen til Aarhus i Pl.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.
V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Slagelse, Carl Vald. Schæffer, udl. 28/2 1900 i Slagelse-Posten (arb. s. St.), aflagt Svendeprøve efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Silkeborg, 425, Ludvig Olsson fra Hjørring i Plads. Næstved, 1081, Peter Rasmussen og 437, Ole S. Sørensen, begge fra Rejse. Rudkøbing, 1200, Hans Henrik Hansen fra Vejle i Pl. Aarhus, 3451, Lars Peter Ordal Larsen i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmerne erindres paa given Anledning om, at de skal henvende dem til Formanden forinden de tiltræder Plads, selv om denne anvises gennem Hr. Bergenholz. STYRELSEN.

Tiltraadt: 1753 (Verb. d. Buchdr.), F. R. Müller fra Leipzig til Bording i Plads.

Bortrejst: 144, Carl Petersen til Aarhus i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Hornblæser-Kantaten og Skovsang. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Trykker.

En yngre, øvet Akcidenstrykker kan faa Plads i Begyndelsen af April.

Billet mrkt. »Trykker Nr. 25« bedes tilsendt Ekspeditionen inden d. 11. Marts.

Et Bogtrykkeri

med 3 Maskiner og ca. 3,000 Pd. Skrift, kan købes billigt. Billet mrkt. »1510« adr. til **H. Guldberg-Agerlins Ann.-Bureau, København. V.**

En dygtig og akkurat

Sætter-Trykker

kan faa en god Plads i et Avis- og Akcidenstrykkeri i en af Jyllands større Byer. Billet mrkt. »115« modtager Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

En Trykker

(28 Aar, gift) ønsker i Begyndelsen af April Plads. Eventuelt ønsker Vedkommende at bytte sin faste Plads i en nordjysk By med en Trykker i fast Plads i København, paa Øerne eller i det sydlige Jylland. Billet med fornødne Oplysninger mrkt. »Trykker Nr. 116« modtager Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Mæld Dem ind i

Arbejdernes Læseselskab

Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.

Stadig Tilgang af ny Literatur.

Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.

Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.

Besøg paa Musæer og Samlinger.

Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**

Kontingent: *35 Øre* maanedlig.

Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF

KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 16 MARTS 1900 XXVII AARGANG

Fælles-Generalforsamling

Søndag d. 18. Marts, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal.

Dagsorden: Kommissionen fremlægger »Tarif for Medhjælpere ved Sættemaskinerne« til Vedtagelse eller Forkastelse en bloc.

Styrelserne for

Den typ. Forening. Ny typ. Forening. Den typ. Trykkerf.

Efter Generalforsamlingen afholdes Fællesmøde mellem Den typ. Forenings og Den typ. Trykkerforenings Styrelser.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 25. Marts, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Optagelse af en Fagfælle. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Forslag fra Styrelsen: I § 6 f. i Sygekassens Love forandres »3 Dage« til »2 Dage« og Side 33, 14. Linje fra ov. forandres »4 Dage« til »3 Dage«. 5. Det paa forrige ordinære Generalforsamling nedsatte Udvalg aflægger Beretning. — 6. Opstilling af Funktionærer. 7. Beretning fra Kontrahentmøderne. 8. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Virker vor Sygekasse paa en human Maade?

DA vor Sygekasse — Den typ. Forenings — for et Par Aar siden ved Hjælp af Statsunderstøttelse og forhøjet Kontingent mente at kunne fastsætte en Hjælp til sine Medlemmer, der — selv i Forhold til den nye Tarif — i mange Tilfælde næsten yder Erstatning for Tabet af den daglige Fortjeneste, blev dette hilst med Glæde af Medlemmerne, og mange Kolleger, som paa det Tidspunkt var Medlemmer af andre Sygekasser, benyttede Lejligheden til at udtræde af disse for at støtte og søge Støtte i vor egen Sygekasse.

Desværre viste de svage Sider ved den ny Ordning sig snart. Jeg skal ikke opholde mig ved det »Ekstrakontingent«, der nu glat væk af Styrelsen henregnes til det ordinære. Hvad jeg derimod ønsker at omtale, er Anledningen til dette Ekstrakontingent — den store Sygelighed, der viste sig samtidig med den forhøjede Hjælp — og de Ubehageligheder, som den gav Anledning til. Mærkeligt er det, at ingen af de Ledende havde forudset, at dette vilde ske — at Medlemmerne nu vilde slippe Arbejdet, før Sygdommen vristede dem det af Hænderne, og at de ikke vilde gribe det igen, før de var nogenlunde arbejdsdygtige. Havde Styrelsen straks, da dette viste sig, søgt at regulere Forholdene, kunde alt vel være blevet godt. Men man véd jo, hvad den foretog sig — i Møder sammen med Kassens Læger fik disse Ordre til at passe paa »Simulanterne«.

Og det hjalp. Det vilde sikkert ikke koste megen Ulejlighed at indsamle en stor Del Eksempler paa den Mistænksomhed, som den Syge møder hos Lægen, og den Ængstelse, hvormed denne udsteder en Sygeseddel. Men jeg skal indskrænke mig til at udtale, at efter min Formening maa Spørgsmaalet om, hvorvidt vor Sygekasse virker paa en human og for Medlemmerne fordelagtig Maade, besvares med et ubetinget *Nej*, og dernæst søge at bevise denne Paastand.

For ikke at bruge et skarpere Udtryk, maa det jo dog kaldes i høj Grad inhumant, at et Medlem, der paa Grund af en Fingerskade eller lign. maa ophøre med at arbejde, skal spærres inde det meste af Dagen. Et Medlem, der er sygemældt under saadanne Forhold, bør absolut have al den Frihed, som de hygiejniske Fordringer tillader. Det er da ogsaa blevet indrømmet af en af Kassens Læger, at Indespærringen udelukkende finder Sted af Frygt for, at Medlemmerne skal finde Behag i at være sygemældte i længere Tid end nødvendigt. Men at sligt er krænkende for Medlemmerne og lidet stemmende med Typografernes formentlig forholdsvis høje Intelligens, maa enhver dog vist indrømme.

Der er andre Sygdomstilfælde, som ikke giver Anledning til den nævnte Frygt. Naar Sygdommen er af en saadan Beskaffenhed, at Halvdelen eller mere af den Pengehjælp, som Sygekassen yder, gaar i Specialistens og Apotekerens Kasser, kan man jo sige sig selv, at den Syge kun længes efter at kunne genoptage sit Arbejde; kun for ikke at gøre Forskel øves der i saadanne Tilfælde det samme Pres. Kassens Virksomhed kan her ikke betegnes som tilfredsstillende, eftersom dens Hjælp ikke er tilstrækkelig til nogenlunde at dække saavel Udgifterne ved Sygdommens Behandling som de almindelige daglige Udgifter.

Jeg er altsaa af den Formening, at der i de bestaaende Forhold bør ske en Forandring, hvorved den Tvang, der uden nogen virkelig Grund anvendes mod de Syge, ophører, og hvorved det tillige opnaas, at Hjælpen bliver størst, hvor den største Trang findes. Til Opnaaelse heraf mener jeg, det vil være tjenligt at nedsætte Pengehjælpen saa meget, som nødvendigt er, for at Kassen kan afholde enhver Udgift, der er en Følge af et Medlems Sygdom, nemlig til Speciallæger, Medicin, Sygerekvisiter osv. Heraf vil jo ganske naturligt følge, at Kassen kommer til at yde mest netop der, hvor Sygdommen kræver mest, og den ringe Sandsynlighed, der nu er for, at nogle Medlemmer skulde finde Fornøjelse i »at være syge«, vil ikke mere eksistere, naar denne Reform er gennemført.

Indtil den fornødne Lovændring kan foretages, er det at haabe, at der intet sker, som strider imod de nugældende Love. I disse hedder det, at den Syge er pligtig at rette sig efter Lægens Anordninger, men det har næppe været Meningen, at disse Anordninger skulde dikteres Lægen af Styrelsen. Lægen bør i den Henseende kun handle under Hensyn til de hygiejniske Krav.

J. M. L.

Medailler.

DET er ikke sjældent, der under Venskabs Maske — enten direkte eller indirekte — er rettet Angreb mod »Fagskolen for Boghaandværk« og dens Gerning.

Det er en saare let Sag at sætte sig til at skrive Spalte op og Spalte ned om, hvorledes det *burde* være. Det Menneske,

der véd, hvorledes Fagskolen — trods store økonomiske Vanskeligheder — Trin for Trin har arbejdet sig i Vejret og skabt sig en smuk Stilling paa Fagskoleomraadet herhjemme — den, der har iagttaget de ledende Mænds sejge Udholdenhed og Jærnvilje, uden hvilken Skolen vilde have været *en saga blott*, og den, der har haft Lejlighed til at konstatere, hvorvidt man har bragt Elever, der saa at sige stod paa bar Bund ved Indtrædelsen i Skolen — ja, det Menneske burde med Beundring og Respekt se op til Fagskolen og dens Gerning og ikke give sig af med at kritisere uvæsentlige Ting blot for at — *skrive* og belemre andre med sine subjektive Anskuelser. For man skulde da vel aldrig tro, at vedkommende var uden nøje Kendskab til, hvad de skrev om!

Fagskolen har som bekendt haft mange mørke Dage; nu — efter at den er flyttet ind i Kunstindustrimusæets tidssvarende, fortrinlige Lokaler — ser den lidt lysere og frejdigere paa Fremtiden.

Og derfor, I kritiske Herrer, aflæg Skolen et Besøg — se, hvorledes Lærer og Elev energisk og med god Forstaaelse arbejder henimod at skabe noget virkelig godt ud af Undervisningen, og maaske Indtrykket da bliver et ganske andet! — —

I sidste Nr. af *Ny typ. Tidende* lader atter en af »Vennerne« høre fra sig. Det er Medaillerne han har set sig gal paa.

Overordentlig fiffigt indleder Hr. s— sin Artikel med Bemærkningen: »Sine Venner tør man jo nok sige et borgerligt Ord uden at blive mistænkt eller miskendt« — og gennemhegler med disse velvalgte Ord som Skalkeskjul de ulykkelige unge Mennesker, der har været saa uheldige at faa Medaille — — »uden Fortjeneste«.

Hr. s—'s Artikel smager — trods den forudskikkede Bemærkning — en Smule — bare en ganske lille Smule — af Misundelse. Havde han selv været i Besiddelse af en af de omstridte Medailler, tvivler jeg meget paa, at man havde faaet en saa bitter Medaille-Kritik fra den Kant.

Hr. s— giver sig først i Lag med Ungdomsillusioner. Men man maa sandelig sidde inde med en dygtig Portion Naivetet for at tro, at hele Verden skulde staa en aaben, fordi man har faaet en Medaille. Man har ikke Lov til uden videre over en Bank at betragte alle de unge Mennesker, der aflægger Svendeprøve, for Fæhoveder.

Dernæst omtales en Kollega (Fagskoleelev), der ikke havde Begreb om, naar der i Fraktur skulde anvendes rundt s, og naar der skulde anvendes langt s, og Hr. s— søger hermed at ramme Fagskoleundervisningen. Men han glemmer, at der for at blive optaget i Fagskolen sædvanligvis fordres, at Lærlingen skal have staaet tre Aar i Lære, og man skulde dog synes, at et saadant Tidsrum var tilstrækkeligt for Faktoren — selv om Lærlingen ogsaa er meget tykhudet og ufølsom for den ædle Sættekunst — til at banke ovennævnte simple Regel ind i Hovedet paa ham, saa at man paa Fagskolen kunde betragte dette som et tilbagelagt Stadium. — Men Gudbevares, det er maaske for meget forlangt!

Hvorfor Hr. s— nævner »Parallel«-Eksemplet som særlig mærkværdigt, naar han er udmærket à jour med, at det ikke kan være anderledes under det »nugældende System«, kan jeg ikke rigtig indse.

Saa er det galt med et Legat. At Medaillen i Almindelighed skulde gøre Ihændehaveren særlig anskreven til at opnaa Legater, tillader jeg mig at betvivle. Her i Verden er det desværre nogenlunde ligegyldigt, om man sidder inde med de fornødne Kvalifikationer til at opnaa et eller andet; Hovedsagen er, at man kan skaffe en virkningsfuld Protektion til Veje.

Endelig kunde det interessere mig at vide, hvorledes den foreslaaede Karaktergivning, der skulde træde i Stedet for Medaillerne, skulde foregaa. Hvis man overlod det til Læreren alene — han er jo den eneste, som fuldtud kender Elevens faglige Evner — at give disse Karakterer, er jeg bange for, at man inden ret længe vilde begynde at skumle om, at denne Enkeltmands Bedømmelse vist heller ikke var i nøje Overensstemmelse med Retfærdighed og Fortjeneste. Saafremt der ligesom nu af de resp. Skuemestre skulde dømmes ud fra den foreliggende Svendeprøve, kan jeg ikke indse, at man derved vilde være kommen Retfærdigheden et Skridt nærmere. —

Desværre søger man i Hr. s—'s Artikel forgæves efter de »vejledende Vink«, han saa nøje pointerer i sin Indledning.

J. M. FRIDOLIN.

Paa Grund af Lønbevægelse i Finland er al Tilgang hertil paa det strængeste forbudt.

Den 15. Marts 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

En Selvhersker!

I en større jysk By paa Østkysten er der en ung Mand, som efter sin Faders Død er bleven Ejer af et Bogtrykkeri samt et lille Højreblad. — Samtidig med, at denne »lovende« unge Mand er bleven Selvejer, har han ogsaa faaet den Idé, at hans Typografer skal være som Slaver for ham og bøje sig, naar han sammen med sin Frue, der ogsaa mener at være sagkyndig paa Bogtrykkerkunstens Omraade, træder ind i Sætteriet. Noget af det sidste, denne saakaldte »Redaktør« har bedrevet er følgende: Forleden Dag var en Typograf, som er Annonce-Sætter, kommen til at sætte forkert Dato i en Annonce. Principalen, der havde faaet en Rettelse fra Vedkommende, som havde ladet Annoncen indrykke i Bladet, kom straks og gav grove Ord i fuldt Maal til Sætteren, fordi denne havde begaaet Fejlen. En Paamindelse overfor Typografen om Fejlen var jo paa sin Plads; men den kan jo ogsaa blive for grovkornet. Sætteren sagde saa til sin Principal, at han selv havde læst Korrekturen paa Annoncen, og at det saaledes tildels var hans egen Fejl. Nu blev den »dygtige« Redaktør for Alvor vred og skældte Sætteren ud. Skulde en simpel Svend sige, at han ikke kunde læse Korrektur; nej, det var for meget af det gode. Principalen afskedigede Sætteren med 14 Dages Respit. Er det ikke et pænt Eksempel af en Mester? Der kunde gives flere. Saadanne Forhold styrker ikke et godt Samarbejde mellem Principal og Arbejder; thi et virkeligt godt Samarbejde tjener begge Parter bedst.

Hvad der tjener til vedkommende Bogtrykkers Undskyldning er, at han kun har lært at være Soldat. Han skulde have været General; men Bahnson (dengang Krigsminister) sagde nej — et Bevis paa, at han dog var i Besiddelse af Fredstanker; thi der vilde aabenbart ikke have været bleven Fred, saafremt denne Bogtrykker var kommen paa Taburetten!

En Ven af fredelige Forhold.

Til Gymnastikpræsentation.

I denne Tid træner det Hold af vore egne Sportsmænd, som den 31. Marts skal fremvise Klubbens Fremskridt, siden vi saa den sidst. I Tirsdags overværede vi en saadan Træningsaften. Det var en Fornøjelse at se disse 14—15 Mand arbejde i alle de forskellige Redskaber, se de forskellige Øvelser, den Kraft, som udfoldes, dette *om igen* for at faa alle Kanterne slebet af, for at naa et fint Hele, naar den 31. Marts oprinder; at Holdet da kan vise sig værdig til den Klapfinale, der ledsager dem, naar de efter Bagspringene over 5 Saddelpuder plus Hatte marscherer ned ad Tribunen.

Intet Under da, at Klubben venter sig fuldt Hus den Dag. Vi véd jo fra tidligere Tider, at alle Typografer maa hen og se, hvad vore *egne* kan præstere, se, at ogsaa vi, skønt vi staa indelukkede hele Dagen i usunde trange Lokaler, kan være med paa Sportens Omraade. Vore Sportsmænd fortjener ogsaa at faa fuldt Hus. Alle tidligere og nuværende Medlemmer af Sportsklubben vil sikkert give Møde; men ogsaa alle de Kolleger, som hidtil ikke har haft Lejlighed til at komme, bør i Aar indfinde sig.

Ingen vil fortryde det.

Vi hjælper Sporten frem ved at købe en Billet og støtter samtidig vore egne Sportsmænd dermed.

Desuden vil Hr Sprøjteforer JACOBSEN vise sine fortrinligt udførte *Køllesving*, en Sport, der sikkert, tildels ukendt som den er, vil glæde mange at stifte Bekendtskab med. Ligeledes vil militære Gymnastiklærere vise deres Færdighed ved at udføre en Række smukke *Vaabenøvelser* — Ting, som vi saa sjælden har Lejlighed til at beundre.

Alt i Alt vil det blive en Festaften, hvor sikkert den røde Lygte tidlig paa Aftenen maa hænges ud.

Selvfølgelig bliver der *Bal* og *Fællesspisning*.

Den typografiske Forenings Hovedkasse (stiftet 12. Juni 1869).

2. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Halvaar	....	..	17205	72
Medlemsbidrag	2675	55		
Indskud	14	»		
Laanafdrag	17	»		
Brd. Berg	8	»		
Renter af 10,000 Kr Obligationer	175	»		
— - Sparekasse-Indskud	54	40		
Dsk. t. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. fra 1. Apr. 99 til 30. Sept. 99	1186	50		
De samvirkende Fagforbund tilbagebetalt	2500	»		
Restancer fra Stiftelsesfesten 1899	5	25		
			6635	70
			23841	42

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Fast Understøttelse	18	»		
Fagskolehjælp	4	50		
Husleje	225	»		
Tryksager	32	75		
Tillidsmandsunderstøttelse	88	66		
Formandshonorar	150	»		
Godtgørelse for Arbejdsspild	145	»		
Kassererhonorar	300	»		
Medhjælp	65	40		
Budløn	332	80		
Bespisningen af de Udelukkedes Kvinder og Børn	500	»		
Udlaant til De samvirkende Fagforbund	5000	»		
Merudgift ved Typ.-Tid.s Udgivelse i 2. Halvaar 1899	2061	22		
Biblioteket	9	»		
Inventarium	18	60		
Reparation af Guthenbergbanneret	124	»		
Delegeretmødet: Godtgørelse for Arbejdstab og Diæter	127	»		
— : Festen i Søpavillonen	168	4		
Leje af Lokaler til Møder	25	34		
Administrationsudgifter	76	43		
			9471	74
Beholdning 31. Decbr. 1899	....	..	14369	68
			23841	42

Status den 31. December 1899.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1899:			
Obligationer	Kr.	10000.00	
Sparekasse-Indskud	-	7000.00	
Kontant	-	890.78	
			Kr. 17890.78
12 Andele i Social-Dmokraten	Kr.	144.00	
Biblioteket	-	1050.00	
Inventarium etc.	-	1600.00	
			- 2794.00
Diverse Debitorer:			
Dansk typ. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. i Okt. Kvartal 99	Kr.	520.10	
Brødr. Berg Kr. 789.00			
÷ afskrives som tabt ved Debitors Død - 789.00			
	-	0.00	
Restancer: Indskud	-	24.00	
— Medlemsbidrag	-	94.45	
Biblioteket: indkomne Mulkter	-	2.45	
Postvæsenet: tilbagebetalt Bladhold	-	2.11	
De samvirkende Fagforbund	-	2500.00	
			- 3143.11
			Kr. 23827.89

Passiver.

Forbundets Kassebeholdning pr. 31. Decbr. 1899	Kr.	3521.10	
Den typ. Foren.s Tilskud til Bespisningen for Nov.-Decbr. 99	-	36.00	
			Kr. 3557.10
Formue den 31. Decbr. 1899			- 20270.79
			Kr. 23827.89

Medlemsantal den 31. December 1899: **819.**

Typograf-Tidende.

2. Halvaar 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Annoncer	199	20		
Abonnement	77	50		
			276	70
Underskud	....	..	2061	22
			2337	92

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Nr. 27—52	1759	49		
Indenbys Distribution	126	29		
Udenbys —	167	26		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Redaktionshonorar	150	»		
Budløn	24	»		
Bladhold og andre Administrationsudgifter	10	88		
			2337	92

Status den 31. December 1899.

Aktiver.

Diverse Debitorer:		
Annoncerende	Kr.	1.50

Passiver.

Formue den 31. December 1899	Kr.	1.50

Den typografiske Forenings Forbundsafdeling.

Aaret 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Ordinært Kontingent	12432	40		
Ekstraordinært Kontingent	5444	»		
Tilbagebetalte Rejselaan	135	25		
			18011	65
			18011	65

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Rejseunderstøttelse	1107	25		
Understøttelse paa Stedet	6372	75		
Reservefondsunderstøttelse	585	72		
Rejselaan	40	»		
Sygeunderstøttelse	196	»		
Udgifter ved Delegeretmødet o. s. v.	398	57		
			8700	29
Oversendt til Hovedkassen i Kolding	....	..	9311	36
			18011	65

Den typografiske Forenings Sygekasse (Mænd og Kvinder).

Statsanerkendt 1. Juni 1898.

Aaret 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Aar	....	..	1394	22
Medlemsbidrag	18881	»		
— af ydende Medlemmer	10	»		
			18891	»
Refunderet Udlæg til Speciallæger	36	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	4	94		
			40	94
Laan af Ligkassen (ialt 2000 Kr.)	....	..	1000	»
Statstilskud for Aaret 1898	....	..	4011	25
			25337	41

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 351 Mænd i 5421 Dage à 2.00	10842	»		
— — - 1 Kvinde i 31 — à 2.00	62	»		
— — - 7 Mænd i 65 — à 0.60	39	»		
— — - 109 Kvinder i 2447 — à 0.60	1468	20		
			12411	20
— p. Hospital - 47 Mænd i 1071 — à 1.40	1499	40		
— — - 4 — i 130 — à 0.80	104	»		
— — - 4 — i 156 — à 0.60	93	60		
— — - 24 Kvinder i 872 — à 0.60	523	20		
			2220	20
Betalt for 46 Mænds Ophold paa Sygehus i 1025 Dage à 0.60	615	»		
— - 3 — — - — i 110 — à 1.20	132	»		
— - 1 — — - — i 13 — à 0.70	9	10		
— - 1 Kvindes — - — i 51 — à 1.20	61	20		
— - 21 — — - — i 549 — à 0.60	329	40		
— - 17 Børns — - — i 285 — à 0.30	85	50		
— - 1 — — - — i 59 — à 0.70	41	30		
— - : — — - — i 40 — à 0.60	24	»		
			1297	50
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	...	..	137	36
Barselhjælp	....	..	640	»
Lægehonorar	4210	50		
— til Speciallæger	106	»		
			4316	50
Medicin til Arbejdsløse	4	11		
Tryksager	115	25		
Honorar til Styrelsen	200	»		
Kassererhonorar	800	»		
Medhjælp	166	60		
Kontingent til De sammenvirkende Sygekasser	10	»		
Andre Administrationsudgifter	141	20		
			1437	16
Betalt Laan til Ligkassen	....	..	2000	»
			24459	92
Beholdning 31. Decbr. 1899	....	..	877	49
			25337	41

Status den 31. December 1899.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1899:		
Sparekasse-Indskud	Kr. 500.00	
Kontant	- 377.49	
		Kr. 877.49
Statstilskud for Aaret 1899	Kr. 6542.20	
Renter af 500 Kr. Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	- 1.00	
Restancer: Medlemsbidrag	- 411.55	
— For Udlæg til Speciallæger	- 284.00	
		- 7238.75
		Kr. 8116.24

Passiver.

Skylder til Læger for Oktober Kvartal 99	Kr. 1099.00	
— - Hospitaler for --	- 345.14	
		Kr. 1444.14
Formue den 31. Decbr. 1899		- 6672.10
		Kr. 8116.24

Statistik over Medlemsantal 1899.

	Nydende Medlemmer: Ubemidlede Mænd	Ubemidlede Kvinder	Bemidlede (optagne i Kassen inden 12/4 92) Mænd	Bemidlede Kvinder	Ialt	Æresmedlemmer og Medlemmer med hvilende Medlemsret
Medlemsantal d. 1. Januar 1899	921	372	»	»	1293	9
Antal Medlemmer optagne i 1899	137	62	»	»	199	1
Tilsammen...	1058	434	»	»	1492	10
Antal Medlemmer udtraadte i 1899	83	15	»	»	98	»
— — døde i 1899	7	4	»	»	11	»
Tilsammen...	90	19	»	»	109	»
Medlemsantal d. 31. Decbr. 1899	968	415	»	»	1383	10
	1383		»			

Statistik over Sygeligheden i 1899.

	Antal Syge	Antal Sygedage: i Hjemmet	paa Sygehus	Ialt
ubemidlede og bemidlede Mænd	413	5486	1357	6843
— - — Kvinder	134	2478	872	3350
Tilsammen...	547	7964	2229	10193
Medlemmernes Børn	19	»	384	384
Ialt...	566	7964	2613	10577

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

Aaret 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Aar	....	..	20026	52
Medlemsbidrag	5581	25		
Sygekassen tilbagebetalt Laan	2000	»		
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ %	665	»		
— - Sparekasse-Indskud	62	52		
			8308	77
			28335	29

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp (2 300, 1 à 200, 8 à 140, 2 à 120, 5 à 100, 1 à 80, 1 à 60)	2800	»		
Tryksager	74	59		
Kassererhonorar	300	»		
Medhjælp	62	47		
Andre Administrationsudgifter	31	38		
Udlaant til Sygekassen (ialt 2000 Kr.)	1000	»		
			4268	44
Beholdning den 31. December 1899	....	..	24066	85
			28335	29

Status den 31. December 1899.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1899:		
Obligationer	Kr. 19000.00	
Sparekassen	- 4000.00	
Kontant	- 566.85	
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	- 500.00	
		Kr. 24066.85
Restancer Medlemsbidrag		- 129.75
		Kr. 24196.60

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1899	Kr. 24196.60

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

Aaret 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Aar	....	..	3343	48
Medlemsbidrag	6765	90		
Indskud	4	»		
Rekonvalescenters Honorar til Dr. Olrik, Frederiksværk	30	»		
Renter: Af Rolfs Legat (se Legat-Afdelingen)	140	»		
— - Obligationer	70	»		
— - Sparekasse-Indskud	14	92		
			7024	82
			10368	30

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til 358 Medlemmer à 1.00 daglig	6661	»		
— - 4 — à 3.00 -	489	»		
Trykning	68	8		
Kassererhonorar	300	»		
Medhjælp	62	48		
Andre Administrationsudgifter	94	22		
Uddelt af Rolfs Legat til Arbejdsløse og Trængende	190	50		
Honorar til Dr. Olrik, Frederiksværk	30	»		
			7904	28
Beholdning den 31. Decbr. 1899	....	..	2464	2
			10368	30

Status den 31. December 1899.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1899:		
Obligationer	Kr. 2000.00	
Kontant	- 464.02	
		Kr. 2464.02
Inventarium	Kr. 450.00	
Restancer: Medlemsbidrag	- 148.95	
		- 598.95
		Kr. 3062.97

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1899 ..... Kr. 3062.97

Den typografiske Forenings Legatformue.

Aaret 1899.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Aar:				
Rolfs Legat	8000	»		
Berlings —	6000	»		
Cortnums —	6000	»		
Eibeschütz' —	1000	»		
Schlesingers —	15	60		
			21015	60
Rente af Rolfs Legat, pr. 11/6 99 & 11/12 99	280	»		
— - Berlings — - —	210	»		
— - Cortnums — - —	210	»		
— - Eibeschütz' — - —	35	»		
— - Schlesingers — - —	15	60		
			750	60
			21766	20

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Schlesingers Legat til Legatar	15	60		
Rolfs — til Hjælpekassen	140	»		
— — - Legatarer	140	»		
Berlings - - —	210	»		
Cortnums — - —	210	»		
Eibeschütz' — - —	35			
Beholdning pr. 31. Decbr. 1899:			750	60
Rolfs Legat, Obligationer à 3 1/2 %	8000	»		
Berlings — — —	6000	»		
Cortnums — — —	6000	»		
Eibeschütz' — — —	1000	»		
Schlesingers — Kontant	15	60		
			21015	60
			21766	20

Status den 31. December 1899.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1899:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3 1/2 %	Kr. 8000.00	
Berlings — — —	- 6000.00	
Cortnums — — —	- 6000-00	
Eibeschütz' — — —	- 1000.00	
Schlesingers — Kontant (Kapit. tilh. Mosaisk Trossamf.)	- 15.60	
		Kr. 21015.60

Passiver.

Schlesingers Legat til Legatar	Kr. 15.60	
Formue den 31. Decbr. 1899	- 21000.00	
		Kr. 21015.60

København, 15. Februar 1900. V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtige.

Aaret 1899 udviser et Underskud i Hovedkassen paa 2876 Kr. 42 Øre (heri indbefattes en udestaaende Fordring paa 2500 Kr.), Sygekassen et Underskud paa 516 Kr. 73 Øre (har afbetalt et Laan paa 1000 Kr.), Hjælpekassen et Underskud paa 879 Kr. 46 Øre, Ligkassen et Overskud paa 4630 Kr. 33 Øre (heri et indbetalt Laan paa 1000 Kr.) og Forbundsafdelingen et Overskud paa 9311 Kr. 36 Øre. Den samlede Formuefremgang har saaledes i Aarets Løb været 9079 Kr. 8 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 7. Marts 1900 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 62,308 Kr. 67 Øre.

Da der fra 1. Jan. 1900 til Dato har været en Merudgift af ..... 4,006 - 07 -

skulde Kassebeholdningen den 31. Decbr. 1899 være ..... 66,314 Kr. 74 Øre, hvilket stemmer med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen Overskud 357 Kr. 58 Øre, Forbundet Underskud 2558 Kr. 47 Øre (oversendt til Kolding 3521 Kr. 10 Øre), Sygekassen Underskud 1815 Kr. 14 Øre, Hjælpekassen Underskud 466 Kr. 90 Øre og Ligkassen Overskud 476 Kr. 86 Øre.

Sparekassebøger og Obligationer eftersete. Ligeledes er Regnskabet for Juleuddelingen revideret og Beholdningen og Regnskabet for Bespisningen eftersete.

Den 7. Marts 1900. FR. LUND. O. HELSTED. N. P. NIELSEN. ANTON ANDERSEN.

Et Par Ord om Bladhold og Sprog.

HVILKET Blad skal jeg abonnere paa? tænker nok en hel Del. Den Typograf, som vil følge nogenlunde med Fagets Udvikling, tænker da naturligvis nærmest paa et Fagblad, som ikke blot behandler Organisationens vigtigste Spørgsmaal — hvilke jo indenfor vort Fag overalt har sine mere eller mindre udmærkede Organer —, men som paa en saa fyldestgørende Maade som muligt behandler Fagets Teknik, nye Fremskridt og Opfindelser etc. indenfor dette. Og dette kan naturligvis et Blad, som har sin specielle Opgave at kæmpe for, ikke fuldt ud gøre, ligesom dets Plads heller ikke tillader dette.

Ser vi hen til, hvilke tekniske Fagblade der mest vælges til Abonnement og Studium, kommer vi til det Resultat, at det er tyske og engelske — specielt *Jahrbücher* og *Printer*. Det mærkelige er, at man i mange Tilfælde ikke en Gang kan det Sprog, vedkommende Blad udkommer i. Man abonnerer blot for at faa ny Indtryk, ny Idéer osv.

Men skulde dette ikke *bedre* kunne opnaas ved at abonnere paa et *skandinavisk* Blad? Naturligvis kan det lade sig gøre — *nu*. Thi fra Nytaar udkommer i Stockholm et Fagblad — *Nordisk Boktryckarekonst* — til en saa billig Pris og med en Udstyrelse og et Indhold, at man faar fuld Valuta for Pengene og altsaa ikke mere behøver at vende sig til Udlandets Fagblade. Nævnte Blad udkommer baade i det svenske og danske Sprog.

Men — siger vel Flertallet af Danmarks Typografer — vi forstaa ikke Svensk. Jeg skal gærne indrømme dette. Men tillige beder jeg om at faa Lov at paapege, at det staar i enhver Typografs Magt at forandre dette Forhold. Thi naar de med lidt Eftertanke læser blot nogle Sider af en svensk Bog, vil de have lært at forstaa Nabolandets Sprog, som er saa nært beslægtet med det danske, at det for en stor Del blot er Udtalen, der adskiller. Gør et Forsøg med at abonnere paa *Nordisk Bogtryckarekonst*, som fortjener at opmuntres. Gennem Abonnement *en masse* sættes Bladet ogsaa i Stand til at blive endnu bedre end det er. Men allerede nu er det godt!

L. CHR. NIELSEN.

Typografernes Anvisningskontor,

Admiralgade 19, 1. Sal.

Ledige Sættere bedes snarest melde sig til Kontoret, som for Øjeblikket har Vanskelighed ved at tilfredsstille Efterspørgslen. V. BERGENHOLZ.

Sætter-Visen.

Vi kan ikke nægte os den Fornøjelse at aftrykke det bekendte lille *b*'s Sættervise, der var indlagt i Karnevals-Revyen:

Flinke Sætter, du som daglig
Har staaet tryg og stukket paa,
Indtil du gammel blev og svag'lig,
Med Blikket sløvt, Parykken graa.
Nu kan Du gærne sammen pakke,
Maskinen gi'er Dig Vintervej'n,
Thi nu skal alle til at makke
Med Leinotyp og Monolein.
Men bare, rolig, Gamle,
Du skal se, at det vil ramle
Sammen en skøn Dag, saa gaar den igen.

Sæt saa bort din Vinkelhage,
Gem Sættelinje, Tang og Aal,
Husk du har ikke Lov at klage,
Maskinerne er Tidens Maal.
Til Gavn for dig de skulde være,
Dit Arbejd lette, ja — nej Pyt!
Den faar ej saadan Lov at skære,
Du bliver for Profiten snydt.
Men du skal li'egodt ikke klage,
Der vil komme bedre Dage,
Dage, hvor du kan sige, nu gaar den igen.

Smider man dig nu paa Gaden,
Og Livet for dig bliver drøjt,
Og kniber det at skaffe Maden,
Og Hus og Hjem og alt bli'er sløjt,
Da husk fra hvem det hele kommer,
Glem aldrig dem, som selv tog alt,
Husk særlig dem, som sidste Sommer
Hver Fagforening vilde kvalt.
Det var ganske vist en Tøjgang,
Rostrup han fik ingen Højsang,
Han faldt paa Halen med hele sin Stab.

Dog ej for tidlig skal du klage.
Lad bare alting roligt gaa,
Det bedste er maaske tilbage,
Tænk om *Maskinen* gik istaa.
Saa kunde det dog gærne være,
At det blev dig, som Ordet fik.
Og saa fik *alle* Sættersvende
Sin Fordel af den »Mekanik«.
Saa blev det nok Principalen,
Som blev maalt med samme Alen,
Som han saa ofte har Svendene maalt.

Men skal der komme gode Dage,
Og skal du løfte Ho'det frit,
Da se dig kun engang tilbage,
Hvad der er kæmpet, der er stridt.
Tal frit fra Levren, sig din Mening,
Hold paa Tarifen — gør din Pligt,
Værn troligt om din Fagforening,
Saa bli'er nok Livet taaleligt.
Staa kun støt, du gamle Borger,
Du skal se at alle Sorger
De skal nok jævnes, naar du hjælper til.

Et Portræt af Gutenberg.

Et meget interessant Fund er gjort af Kunsthandler ANTON PARIS i Frankfurt a. M., nemlig et hidtil fuldstændig ukendt Portræt af Gutenberg, der fremstilles i sin bedste Manddomsalder: i Legemsstørrelse til Knæerne. Han bærer sort Fuldskæg og er klædt i en elegant Dragt med Guldsnore og lignende Kappe over venstre Skulder samt ubedækket Hoved. Om Halsen bærer han Adolf II af Nassau's gyldne Kæde, i højre Haand holder han en Fjerpen, den venstre Haand er støttet mod Sværdhæftet. Gutenberg staar bag et med et rødt Tæppe bedækket Bord, paa hvilket et paabegyndt Brev ligger, visende Ordene: »Gud alene Æren, ham alene være Tak!« Under Brevet ligger hollandske, tyske og italienske Bogtryk samt de nu forsvundne Akter vedrørende den Fustske Proces med Notaren Hellmaspergers Underskrift og Segl. Endvidere forekommer flere til Bogtrykkerkunstens Udvikling sigtende Figurer. Paa en Hylde staar Folianter, bl. A. Biblia sacra (2 Bind), Psaltarium, Catholikan samt Henricus von Afterdingen, kaldet Frowenlob (Frauenlob, middelalderlig højtysk Skjald). Den sidst anførte Bogtitel er særdeles mærkelig, da den ikke findes optagen i nogen Fortegnelse over de første Mainz-Bogtryksager. Paa Væggen hænger i en rigt prydet Ramme Profilportrætter af Gutenberg og Fust samt et Billede af Schäffer. Til Højre findes et Motivmaleri, som formodes at være en Afbildning af det, som findes i G.s Grav i den tidligere Franciskanerkirke i Mainz. G.s Ansigtsudtryk er særdeles godmodigt. Dette er ogsaa overensstemmende med den Opfattelse af G.s Karakter, som man faar af de sparsomme Underretninger om G., der kan indhentes af offenlige Dokumenter.

Ved Sammenholdning med det fra Begyndelsen af det 16. Aarhundrede stammende Portræt af G., som ødelagdes ved Strassburgs Bombardement 1870 — af hvilket sidste Portræt der blev taget en Kopi omkring Aaret 1810, som findes i Mainz og som har tjent som Forbillede for alle senere Afbildninger og Mindesmærker — frapperer Ligheden af det øverste Ansigtsparti.

Man formoder, at det ny fundne Portræt er forfærdiget kort efter Gutenbergs Død.

Fra i Dag faas Billetter til

Gymnastikpræsentationen

31. Marts · Wittmacks Lokale

Se Programmet paa Trykkerierne

Nær og fjærn.

Kristelig dansk Fællesforbund. En Bogtrykker JØRGENSEN i Esbjerg søger i denne Tid at hværve en Typograf til hans Forretning i Esbjerg. Kollegerne advares mod at reflektere paa nævnte Plads. Bogtrykker Jørgensen vægrer sig nemlig ved at underskrive Tarifen og Lokaltillæget for Esbjerg, hvor Minimumslønnen fra 1. Jan. er 22 Kr. Den nævnte Hr. Jørgensen er Medlem af »Kristelig dansk Fællesforening« og støttes for Tiden af en Aandsfrænde, der arbejder i egen Forretning om Dagen og om Aftenen hos Jørgensen. Denne Maade at vise Næstenkærligheden paa, er maaske i Overensstemmelse med de kristelige Fællesforeningers Grundsætninger, men vi haaber dog ikke, at disse Anskuelser deles af en eneste kristelig eller mere verdslig anlagt Kollega.

Fra Roskilde. Typografer her havde forrige Lørdag arrangeret en lille selskabelig Sammenkomst for Lokalforeningens Medl. med Damer, en Sammenkomst, som i det hele var meget vellykket, idet omtrent alle Medlemmer deltog. Programmet bød bl. a. paa Oplæsning, Sang, Musik og Dans (et Par musikalske Kolleger udførte Dansemusiken) samt Kaffe og Chokolade. Ved Kaffe-Bordet, hvor Taler og de for Anledn. skrevne Sange stadig vekslede, var Stemningen naturligvis udmærket, og fra flere Sider udtaltes det Haab, at man noget oftere maatte komme sammen og dyrke Selskabeligheden indenfor Lokalforeningen.

— Paa en Generalforsamling Lørdag den 10. ds. vedtoges det at lade Maler Monrad, København, forfærdige et rødt Banner til Foreningen. En Fest til Fordel for dette var paa Tale, men maatte af forskellige Grunde opgives; i Stedet for vedtog man at forhøje det ugentlige Bidrag til Banneret, saaledes at de Ugifte yder 50 Øre, de Gifte mindst 25 Øre. — Nogle Smaasager behandledes. SVUP.

Foreningen »Gutenberg« i Svendborg holdt Lørdag den 3. Marts sin Vintersammenkomst i Sangforeningens Lokaler. Der bødes paa Fællesspisning, Oplæsning, Bal o.s.v. Deltagerne morede sig fortræffeligt og der herskede en gemytlig og hjertelig Tone. Dansen gik med Liv og Lyst til henad Morgenstunden.

Nordisk Boktryckarekonst. Andet Hæfte af det nye Tidsskrift for grafisk Kunst og faglig Udøvelse i Skandinavien er nu udkommet og gør i det hele taget samme Indtryk af et godt Arbejde som 1. Hæfte. Blandt de Bidragydende lægger man særlig Mærke til Aug. Strindberg, Ellen Key, V. Bergenholz, —D.— m. fl. I det 48 Sider store Hæfte behandles en hel Del forskellige faglige Ting, som kan give Stof til Diskussion mellem Fagfæller. Endvidere indeholder Hæftet denne Gang en Del interessante Oversættelser. Som Bilag medfølger et trefarvet Kromotypi i direkte Reproduktion efter Naturen, et Portræt — en fortræffelig Autotypi osv. Udgiverne har denne Gang gjort sit bedste for at afhjælpe de Mangler, vi gjorde opmærksom paa, der klæbede ved 1. Hæfte; saaledes er den danske og norske Afdeling betydelig udvidet.

Nordisk Boktryckarekonst koster for et helt Aar 7 Kr. 20 Øre og for et Kvartal 1 Kr. 80 Øre, og kan bestilles paa ethvert Postkontor i hele Skandinavien.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej spiller i denne Tid »En Fallit« af Bj. Bjørnson. Dette Stykke hører til det kgl. Teaters Repertoire og er af den Grund kun lidt kendt blandt Arbejderne; men nu, da Arbejderne selv opfører det, vil det sikkert ikke vare længe, før det bliver kendt af alle, og det fortjener at blive kendt. Bj. Bjørnson har i »En Fallit« paa en slaaende Maade skildret, hvorledes Børsmatadorerne paa den samvittighedsløseste Maade lever i Sus og Dus, saaledes at det hele ender med et Krach. Forestillingen fulgtes helt igennem af det tætbesatte Publikum med stor Interesse; men Udførelsen var ogsaa ypperlig, ja til Tider overtraf den de dristigste Forventninger.

Sættemaskinen. Et tysk Fagblad skriver, at der paa Sættemaskinens Omraade synes at forestaa en betydningsfuld Omvæltning, idet der vendes tilbage til Systemet Thorne-og Kastenbein-Sættemaskine, hvorved som bekendt de ved Haandsatsen benyttede bevægelige Typer ogsaa finder Anvendelse. Linotype, Typograf og Monoline er jo strengt taget ikke Sættemaskiner, men Linje-Støbemaskiner, hvis udelukkende Anvendelse vilde hidføre en fuldstændig Forandring i Trykkeriernes Indretning. Den hovedsagelige Hindring for Brugen af den egentlige Sættemaskine laa deri, at Linjernes Udslutning maatte besørges af en særskilt Arbejder. Denne Mangel skal nu være afhjulpen gennem en Opfindelse af Amerikaneren McMillan, hvis Typesættemaskine ogsaa selv slutter ud. Der har selvfølgelig allerede dannet sig et Aktieselskab til Udbytning af den nye Opfindelse.

Hvis det forholder sig rigtig med den nye Opfindelse og Sættemaskinen kommer til at holde, hvad man lover sig af denne, er der jo ingen Grund for vore Principaler til at forhaste sig med at anskaffe Linje-Støbemaskiner.

Krigen i Sydafrika har haft en saa skadelig Indflydelse paa Arbejdsmarkedet i London, at Antallet af Arbejdsledige varierer mellem 850—1000 mod ca. 250 paa samme Aarstid i Fjor.

— Efter Udbruddet af den af engelske Svindlere foraarsagede sydafrikanske Krig har vore Kolleger i Transwaal og Natal maattet flygte ned til Kysten, hvor mange af dem nu befinder sig i ret kummerlige Forhold. Det sydafrikanske Typografforbund magter ikke at gøre noget til at afhjælpe Nøden; Forbundet blev stiftet for kort Tid siden. Blandt de engelske Kolleger er foretaget Indsamlinger for at hjælpe de nødlidende.

Arbejderbørsen i Nantes og de denne tilsluttede Foreninger har forpligtet sig til ikke at lade sine Trykarbejder udføre i Trykkerier, der ikke beskæftiger Foreningsmedlemmer.

Fra Belgien. I de belgiske Byer Antwerpen og Tournai har efter Henstilling af de organiserede Typografer Kommunestyret besluttet, at de kommunale Trykarbejder kun skal udføres i Trykkerier, der betaler Arbejderne efter den gældende Tarif.

Den prøjsiske Regering vil gøre et Forsøg med Kvinder i Fabriksinspektionen. I Berlin og München-Gladbach skal ansættes to Kvinder med en Løn af 2400 Mk. hver.

I Japan skal Arbejderbevægelsen have gjort gode Fremskridt saavel i økonomisk som politisk Henseende. Typograferne i Tokio har saaledes en udmærket Organisation; denne har med Principalerne afsluttet en Overenskomst, der ikke blot sikrer Arbejderne en bedre Løn, men samtidig ogsaa forpligter Principalerne til kun at antage Foreningsmedlemmer i Arbejde.

Saadan kan det gaa. I Foraaret 1897 antog et Skibsværft i England to Arbejdere, som ikke var Medlemmer af Fagforeningen. Foreningen fordrede, at de to Mænd skulde afskediges. Da der blev truet med Strejke, hvis Kravet ikke blev imødekommet, fik de to Arbejdere deres Afsked. De anlagde da Sag mod Fagforeningen og gjorde Fordring paa Skadeserstatning. Ved Under- og Overretten dømtes denne til at betale en Erstatning af 336 Kr. Men Sagen appelleredes til selve Overhuset. Her blev Fagforeningen frikendt med den Motivering, at »det ligger i Fagforeningernes berettigede Interesse, at deres Medlemmer ikke arbejder sammen med Personer, som ikke er Medlemmer af Fagforeningen«.

Trykfejl. *Papierzeitung* beretter følgende morsomme Historie om Trykfejl i det 16. Aarhundrede: Bogtrykker Wolfgang Stöckel blev i 1523 af Hertug Georg af Sachsen anmodet om at anlægge et Trykkeri i Dresden, Hertugens Residensstad, hvilket ogsaa Stöckel efterkom. Allerede Aaret efter udgav han en Bog; paa Slutningen af denne var tilføjet en lang Fortegnelse over de i Bogen forekommende Trykfejl, hvortil var knyttet følgende kostelige Tirade: »De andre Bogstaver, undertiden forrykket eller ogsaa helt udeblevet, vil enhver forstandig Læser finde ud af efter Sammenhængen, thi ved det slette Lys om Vinteren, da Stuerne er varme og Trykkerne dovne og søvnige, bliver let et og andet overset«.

Den mærkeligste Redaktør i Verden er nok L. MØLLER, som udgiver Bladet *Kalorikmik* i Godthaab paa Grønland. Bladet udkommer en Gang om Maaneden i et lille, trespaltet Format. Det er skrevet paa grønlandsk og sættes, trykkes samt distribueres af Redaktøren selv. Prisen er to Edderfugle Kvartalet. Løse Numre koster en Rødspætte. For en Sælhund kan man faa Bladet frit et helt Aar. Redaktøren er imidlertid paa sit Blad blevet en formuende Mand og bor i et stort hvidt- og rødmalet Træhus i den lille By.

NEDSAT PRIS PAA RESTOPLAGET
AF
DANSKE TYPOGRAFERS ORGANISATIONS HISTORIE

Af dette Værk, som modtoges med énstemmig Anerkendelse af Fag- og Dagspressen, er der endnu et lille Antal Eksemplarer til Rest.

FØR 15 Øre pr. Hæfte, ialt 2 Kr. 50 Øre
NU 10 Øre pr. Hæfte, ialt 1 Kr. 50 Øre

Værket kan ogsaa faas i Leveringer paa 5 Ark à 50 Øre.

I København tegnes Abonnement hos Den typ. Forenings Bud; Provinskolleger faar mod Indsendelse af 1 Kr. 50 Øre + Porto (16 Øre) Værket tilsendt fra Hovedforhandleren, VALD. BRUSEN, Istedgade 2 C., 2. Sal. B.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Præstø:* Præstø Folkeblad, Alb. S. Olsen. *Roskilde:* Roskilde Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Februar Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	11770.47	
Reservefonden	-	4614.65	
Begravelseskassen	-	18905.68	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	2352.74	
Refusion af Rejseudgifter og Diæter	-	38.42	
			Kr. 37681.96
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14904.29	
Reservefondens do.	-	9948.11	
			- 24852.40
		Summa	Kr. 62534.36

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	550.00	
Telefonleje	-	15.00	
Porto og Telegrammer	-	10.59	
Beholdning i Begravelseskassen	-	18905.68	
do. i Reservefonden	-	4614.65	
do. i Hovedkassen	-	13178.36	
			Kr. 37274.28
Dansk Typografforbund:			
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab	Kr.	89.00	
Bidrag til det internationale Sekretariat for 1889	-	139.18	
Porto	-	1.08	
Refusion af Rejseudgifter og Diæter	-	38.42	
Vikartjeneste	-	122.00	
Rejseudgifter og Diæter	-	18.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14904.29	
Reservefondens do.	-	9948.11	
			- 25260.08
		Summa	Kr. 62534.36

Kolding, d. 1. Marts 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 11. Marts. Alle mødte.

Et Medlem (Maskinsætter) var af sin Principal udover den faste Løn tilbudt 2 Øre pr. Tusind Bogstaver. Styrelsen kunde ikke under nogensomhelst Form tillade noget saadant (Tarifen hjemler udelukkende fast Løn for alle ved Sættemaskiner beskæftigede) og vedtog paa Foranledning heraf, at *ingen Typograf maa lade sig ansætte som Maskinsætter paa delvis fast Løn og delvis Beregning;* endvidere vedtoges, at enhver, som agter at søge Plads som Maskinsætter eller Medhjælper, *forinden* skal henvende sig til Organisationens Formand. — En Skrivelse fra Foreningens nuværende Vært henvistes til Generalforsamlingen. — Formanden meddelte Ordlyden af Kontrakten med den nye Vært i Valkendorffsgade; den godkendtes. — Regnskaberne forelaa og diskuteredes. O. J.

For al den Deltagelse og Velvilje, der er vist os under min Mands Sygdom og ved hans Begravelse af hans Kolleger, beder jeg dem alle herved modtage min hjertelige, dybtfølte Tak.

Jeg tillader mig hertil at føje en speciel Tak til Lokalformanden i Nykøbing p. M., Hr. M. Nielsen, der stedse har været os behjælpelig, og til d'Hrr. i Foreningens Bestyrelse, der saa venligt tænkte paa os og ved forhøjet Arbejdsløshedshjælp til min Mand hjalp os igennem de sidste trange Maaneder.

Skive, d. 13. Marts 1900. GERTRUD KOFOED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Forinden Plads modtages ved Sættemaskinerne skal der ske personlig Henvendelse til Formanden.

P. Lauritzen.

Det ang. Formandsposten i Den typ. Forening nedsatte Udvalg anmodes om at møde umiddelbart efter Fælles-Generalforsamlingen i Kongens Klub. VICTOR PETERSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

My Medlemmer: Othar Alfr. Nielsen (Emil Petersen) og Hustru (tidl. Medl.). I S. L.: Trykkerlærling Laur. Chr. Bauer (Hohlenb.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1191, Magnus Frederiksen (H. Meyer) fra Aarhus. 1392, Otto Thorv. Rud. Nielsen (Lützh.-Petersen) fra Aarhus. 2851, Johannes Harder (O. C. Olsen) fra Hillerød. 1580, Ferd. Cornelius Petersen (Truelsen) fra Rejse. 1342, Magnus Sørensen (Rigsd.) fra Rejse.

Bortrejste: 1106, Paul Bahnsen (arbl.) til Aarhus. Peter Thomsen Friis (arbl.) til Hillerød. 1382, Ernst Vilh. Niclasen (arbl.) til Holbæk.

Udslettede for Restance: Laur. Chr. Edv. Randa (arb. udenfor Faget). Laur. Sofus Louis Nielsen (Knudsen & Kany).

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Nykøbing M., 580, Erik J. H. Larsen (Madsen), Morsø Avis. Horsens, 1267, M. E. Hansen fra Aarhus (H. Avis). Aarhus, 144, Trykker Carl Petersen i Pl. fra Kbhvn. Viborg, 1037, Frederik Jensen (arbl.) fra Vejle og 797, Bøjle Hansen i Pl. fra Aalborg. Ringkøbing, 1415, Christian Christensen (hos M. Christensen, Struer) og 1247, Peter Marius Andersen (R. Amts Dgbl.). Vejle, 1200, H. H. Hansen (arbl.) fra Middelfart. Næstved, 3103, Th. Arthur C. Sørensen i Plads fra Kbhvn. Ringsted, 1232, Sophus Johan P. Børresen fra Roskilde.

Bortrejste: Ringsted (Sorø), 1580 (Den t. F.), Ferd. Cornelius Petersen til København. Nykøbing M., 1450, Chr. Andr. Christensen til Pl. i Struer. Kolding, 1247, Peter Marinus Andersen til Pl. i Ringkøbing og 580, Erik J. M. Madsen til Pl. i Nykøbing M. Aalborg, 797, Bøjle-Hansen til Pl. i Viborg. Esbjerg, 1121, Fr. Vald. Borup til Udlandet. Aarhus, 1392, Otto Thorvald Nielsen og 1191, Magnus Frederiksen, begge til Kbhvn. Vejle, 1200, H. H. Hansen til Pl. i Rudkøbing, 1037, Fr. C. C. Jensen (arbl.) til Viborg og 568, W. Jacobsen til Pl. i Esbjerg.

Død: Skive, 365, Peter Chr. Kofoed, 51 Aar gl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmerne erindres paa given Anledning om, at de skal henvende dem til Formanden forinden de tiltræder Plads, selv om denne anvises gennem Hr. Bergenholz. STYRELSEN.

Tiltraadte: M. Frederiksen fra Aarhus i Plads hos H. Meyer. N. C. Petersen (L. A. Jørgensen), overgaaet fra Den typ. Foren.

Bortrejst: 212, P. Bahnsen til Aarhus i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ læres bl. a.: »Sjømannen«.

STYRELSEN.

T. S. Torsdag den 22. Marts, Kl. 7½ pr.: Konkurrence i *Højde- og Længdespring, Armhævning og Armbøjning.* Alle Medl. bedes møde, da Enhver kan deltage i Konkurrencen.

ANNONCER

Trykker.

En yngre, øvet Akcidenstrykker kan faa Plads i Begyndelsen af April.

Billet mrkt. »Trykker Nr. 25« bedes tilsendt Ekspeditionen inden d. 11. Marts.

En dygtig Første-Trykker

søges til et større Bogtrykkeri. Vedkommende maa kunne lede Arbejdet i Trykkeriet og have Opsyn med Personalet. Billet med Oplysninger mrkt. »118« bedes tilsendt Ekspeditionen i Løbet af 3 Dage.

Avissætter.

En flink og ædruelig Typograf kan i Slutningen af April Maaned faa Plads i et Avistrykkeri i en af Sjællands største Provinsbyer. Nærmere Oplysninger erholdes ved at indlægge Billet mrkt. »Avissætter« paa Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Et mindre Akcidenstrykkeri i Odense er til Salg. Der forefindes dobb. ordinær Hurtigpresse, Digeltrykpresse, 1 Hestes Gasmotor, Axelledning, et velassorteret Udvalg af Skrifter m. m., alt i udmærket Stand. Anvises af Sagfører Staun, Vestergade 37, Odense.

Bogtrykkeri til Salg.

Et mindre Bogtrykkeri med mange faste Kunder er meget billig til Salg. Billet mrkt. »117« modtager Ekspeditionen.

Trykker.

En dygtig Trykker antages.

Langkjærs Bogtrykkeri,

Købmagergade 50.

J. G. A. Eickhoff, København V.

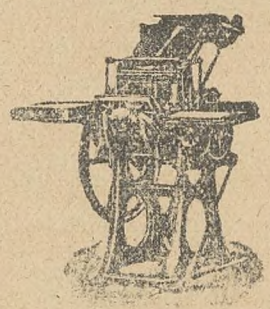

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 23 MARTS 1900 XXVII AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 25. Marts, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østergade 15, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Optagelse af en Fagfælle. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Forslag fra Styrelsen: I § 6f. i Sygekassens Love forandres »3 Dage« til »2 Dage« og Side 33, 14. Linje fra ov. forandres »4 Dage« til »3 Dage«. 5. Det paa forrige ordinære Generalforsamling nedsatte Udvalg aflægger Beretning. — 6. Opstilling af Funktionærer. 7. Beretning fra Kontrahentmøderne. 8. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Vore Arbejdsløse.

For nogen Tid siden aabnede vor Kollega, Faktor WARTENBERG, en Diskussion i *Typ.-Tid.* om det brændende Æmne: *Hvad kan' vi gøre for vore Arbejdsløse?* De efterfølgende Numre af Bladet indeholdt Artikler fra andre ærede Kolleger med Hjærte paa rette Sted, som hver for sig udviklede deres Mening om dette baade for os arbejdende og de arbejdsløse særdeles vigtige Spørgsmaal.

I de sidste to Numre af Bladet har jeg dog forgæves søgt efter Diskussionens Fortsættelse, og da jeg nødig vilde have, den skulde dø hen, tillader jeg mig at komme med et Par Bemærkninger.

Endskønt jeg mener, at Typograferne kan strække sig meget vidt med at bringe Ofre til deres Organisation — ikke mindst efter den Forhøjelse i Løn, den sidste Tarif bragte —, maa jeg selvfølgelig gøre den Indrømmelse til alle Skeptikere, at *fuldstændig* Understøttelse magter vi ikke at yde; dertil maa *Statskassen* hjælpe os. Men vi kan — og *bør* — gøre meget mere end nu.

Ved hver lille Merudgift, vor Organisations Pleje har krævet, har der altid lydt advarende Røster: den gaar ikke; har vi ikke Udgifter nok i Forvejen? Og denne Røst lød ogsaa, da vi indstiftede vor Arbejdsløshedshjælp. Det var, saa vidt jeg husker, i Midten af Firserne, at vistnok L. A. NIELSEN fremkom med et Forslag om at yde vore Arbejdsløse et Par Kr. om Ugen. Forslaget fandt Venner, men den advarende Røst kom ogsaa — ikke mindst fra den daværende Formand DECHER. Hr. Decher var naturligvis ikke principielt imod at understøtte Arbejdsløse, men hans Interesse for den endnu svage Forening dikterede ham hans Holdning til Forslaget. Dette blev imidlertid vedtaget og gjorde megen Gavn og ikke en Døjt Skade, idet alle fandt sig i den nødvendige Merudgift, nogle mindre klartseende maaske nok med lidt indvendig Knurren.

Senere er vi gaaet videre, indtil vi nu staar med den efter Maalestok med andre Fag høje Hjælp. Men den er ogsaa kun relativ høj; thi for Enhver, der tænker over den Arbejdsløses Stilling, maa det staa klart, at 7 Kr. i Hjælp i en enkelt Uge lige efter en længere Tids maaske god Arbejdsfortjeneste kan regnes for Hjælp, men hvor Arbejdsløsheden strækker sig over mange Uger efter maaske kun en kort Tids sparsom Indtægt, kan Hjælpen synes at være værre end ingen Hjælp, fordi dens Utilstrækkelighed gør den Tanke pinlig, at man »dog hjælpes af sin Organisation«!

Paa dem, der sidder godt bænket ovenpaa Flæsket med et Par Tusind Kroner aarlig Indtægt — og har haft denne i aarevis — er det knap værd at spilde Ord; man kan jævnlig høre dem udvikle deres Teorier om Sparsommelighed og Mangel paa Forsynlighed osv., naar Talen bliver om at yde til vore Nødlidende. Men lad dem prøve at sætte sig ind i Situationen, den Situation: Mand, Hustru og flere Børn skal leve af vor udraabte høje Minimalløn, 23 Kr. Det forstaas let, at den slæber paa Pumperne, og at der *øjeblikkelig* er Nød paa Færde ved indtrædende Arbejdsløshed. Og det forstaas ogsaa let, at saa er 7 Kr. som en Draabe i Havet, thi *før* kunde man jo knapt spise sig mæt for de 23!

Her holder jeg mig ganske vist til de gifte Arbejdsløse, og dem med Børn. Der kan naturligvis svares mig, at de vel ikke allesammen er gifte og endnu mindre allesammen har Børn. Ganske vist. Men kunde man ikke lave en *Skala*, da Nøden naturligvis er størst i Hjemmene, hvor der er Børn.

En Specificering af de Arbejdsløse kan jeg ikke levere, men jeg haaber, at Hr. Bergenholz vil træde til her. Jeg véd, at han er i Besiddelse af tilstrækkeligt statistisk Materiale, og jeg véd ogsaa, at han har mer end Hjærte nok til at ville gavne her, hvis han kan.

Jeg kommer forhaabenlig senere tilbage til denne Sag. Kun for i Dag det til Slutning: Hvad er det for en forkert Indretning, disse Hjælpekasser, de fleste Trykkerier her i Byen har lavet sig? Hvis jeg ikke husker fejl, er der i en tidligere Styrelse i vor Forening udtalt en Misbilligelse af, at man saaledes privat arrangerer. Og jeg tror, disse Kasser er uheldige. Vil man endelig frivillig yde noget mere, end Organisationen tvinger til, saa kan man jo sende Pengene til Bergenholz og lade ham uddele dem efter sit Kendskab. Ved disse Smaakassers Eksistens opnaar man det saa ofte paaankede Uheldige, at ledige Typografer synes at være i saa stor Majoritet, at Principal eller Faktor kan komme med den kendte Ytring: Vi kan sagtens faa Sættere; der er saa mange ledige, at de ligger langs ned ad Trapperne. Naa, den Slags barnagtige Bemærkninger kan vi vel med vor stærke Organisation le af, men Trykkerikasserne frembyder en anden Fare, og det er den, at durkdrevne Fægtemestre, som vi jo har nogle af, kan sidde i Foreningslokalet og brovte af, at de »bankede Byen af for 18 Kr. paa én Dag« — mens mindre dygtige Fægtere og mere beskedne Kolleger suger paa Lap. J. F. MØLLER.

Humanismen i Sygekassen.

Den typ. Forenings Sygekasse har 1400 Medlemmer. Sjælden eller aldrig fremkommer der fra disse Klager over Ledelsen, Klager, som sigter til bestemte Tilfælde, der kan undersøges, og som man kan komme til et Resultat, om de er berettigede eller ikke. Men en Gang imellem, paa den Tid, da Foraaret begynder, fløjter en enlig Sanger imellem *Typ.-Tid.s* friske Blade. Vi hørte den sidste Foraar, og skønt det akkurat er de samme Toner i Aar, lyder de dog ganske friskt og livligt nu igen. Fra Vaar til Vaar er en lang Tid.

Sommeren gik uden at en eneste klagede over *Udgangstilladelsen*, Høsten og Vinteren med. Først nu, da Influenzaen giver os 70—80 Syge pr. Uge og Vejret er hæsligt raat og koldt, skal de Syge luftes hele Dagen — og Natten med maaske?

Under en Bladpolemik ifjor oplyste jeg, at Udgangstilladelsen i Januar Kvartal 1899 (Aarets **koldeste**) var 2—3 Timer for 21 Patienter, 4, 5 à 6 Timer for 85 Patienter og 7—8 Timer for 20 Patienter. Det er bevisligt ved Uddrag af Sygekassens Bøger, at Udgangstilladelsen er bleven endnu rigeligere i den senere forløbne Tid. Naar Hr. J. M. L. derfor forrige Uge anfører, at et Medlem, som har en Fingerskade eller lign., bliver spærret inde den meste Tid af Dagen, maa jeg rigtignok bestemt opfordre Hr. J. M. L. til at nævne mig et Eksempel; thi det er ikke blot stridende mod Sygekassens Ønske, men ogsaa mod Praksis, at saadant sker. Hr. J. M. L. selv kan næppe for sit eget Vedkommende finde Anledning til Klage. Han overgik til vor Sygekasse den 1. April 1898 og var syg fra 16.—28. Februar 1899, led af Influenza i 13 Dage og havde Udgangstilladelse fra 10—4. 6 Timer i Februar Maaned efter Influenza; skulde det ikke kunne passe? Senere blev Hr. J. L. M. lidende af en *Øresygdom* (fra 10.—24. Juli 1899); da fik han kun Udgangstilladelse fra 10—2, skønt det var Sommer. Saavidt jeg erindrer, talte han og jeg om denne Udgangstid, som jeg opfordrede ham til at anmode Lægen om at forlænge — en Opfordring, jeg vil rette til ethvert sygt Medlem, som da *enten* vil faa længere Udgangstid eller høre Grunden til, at dette ikke kan tillades. Det vidner nemlig ikke, som Hr. J. M. L. skriver, om »*Typografernes formentlig forholdsvis høje Intelligens*«, naar en af deres Penneførere i Pressen kan sigte Lægerne for at nære Mistænksomhed mod de Syge. Intelligensen kunde uden Skade være nogle Grader højere, naar man i det Hele vil forstaa, hvor vanskeligt det er at røgte 1400 forskellige Menneskers, Mænd og Kvinders, Tarv under deres Sygdom. Her kan man ikke lade den enkelte frit bestemme sine Handlinger. Naar han er syg, maa han være under Kontrol af Læge og af Bestyrelse. At den typografiske Forening i overordentlig *ringe* Grad kontrollerer sine Syge, er en Kendsgærning, som staar i stærk Modsætning til alle andre Sygekasser. At der skulde være noget saarende for syge Medlemmer i at være underkastede Kontrol, tør Foreningen som saadan ikke paastaa; thi den anvender jo Kontrol i mange andre Tilfælde, overfor Medlemmer paa Arbejdsstederne, overfor Kassereren o. s. v.

Jeg mener som Hr. J. M. L., at Medlemmerne skal have rigelig Udgangstid, naar deres Sygdom tillader dette; men skal vi gaa videre i at vaage over deres Sundhed og ved Tvang indføre en fornuftig Humanisme, maa vi vistnok hellere tænke lidt paa at sørge for, at de gaar ordenlig Tid i Seng. Typograferne trænger til frisk Luft, naar de er syge; men hvad nytter det, at de gaar dem en lille Spadseretur i en af de sex Timer, de har Lov at være ude, naar de om Aftenen sidder oppe til Midnat eller endnu længere i en lille udsøgt Kreds af Venner. Herpaa kender jeg flere og ret karakteristiske Tilfælde. Jeg mener imidlertid, at selv om det kunde være rart, at de syge gik tidlig i Seng og stod tidlig op, skal man dog lade dem have saa megen Frihed som muligt og overlade til deres egen Fornuft at medvirke til, at vor Sygekasse en for alle og alle for en virker som en human Sygekasse.

Hr. J. M. L.s Forslag om at nedsætte Pengehjælpen — af *humane* Grunde! — er det heldigvis ikke nødvendigt at tage under nogen nærmere Overvejelse. Der vil ikke findes Stemning derfor. Og for *Speciallægernes* Skyld er det da ogsaa ganske overflødigt, thi alt hvad Medlemmerne har betalt til disse i det Herrens Aar 1899 er — 36 Kroner.

Heller ikke Ankerne imod, at Ledelsen ikke havde forudset Følgerne af det lave Kontingent, kan jeg tage mig nær. Forøvrigt tager man fejl, naar man tror, at den høje Pengehjælp er Grunden. Aarsagen er den, at vi i April 1898 optog 300 Medlemmer uden Lægeattest, hvoriblandt mange, der strax tog 26 Ugers Sygehjælp. Det er dog en komplet Fejltagelse at tro, at Typografernes Sygekasse er dyrere end det store Flertal af andre Sygekasser, tværtimod: den er billigere. Men ét er afgjort, naar vi taler om Humanitet: Ingen anden Sygekasse i Kongeriget Danmark ofrer i den Grad Penge, Tid og Omhu paa kroniske Syge, særlig Lungesyge, som Typograferne. Hellere end at fortabe sig i Slutninger, der hviler paa en fejlagtig Opfattelse af Smaating, som let kan ændres, naar Manden staar overfor Lægen, burde man af al Magt fremhjælpe den humane og frisindede Aand, der for Tiden gaar igennem Den typografiske Forenings Sygegerning, og som udenfor vor Kreds vækker Beundring hos de andre Sygekasser.

V. BERGENHOLZ.

Det sidste Halvaar af 99.

DANSK TYP. FORENINGS og Forbundets Halvaarsregnskab foreligger nu færdig fra Hovedkasseren.

Efter dette udviser Dansk typ. Forening en Kontingentydelse af 15,988 Kr. 37 Øre og et Ekstrakontingent af 5,389 Kr. 75 Øre. Der er tilbagebetalt Laan til et Beløb af 227 Kr. og andre Indtægter har været 214.08. Med en Kassebeholdning fra første Halvaar og et Tilskud fra Hovedkassen af 3,382.30 ballancere Lokalafdelingernes Regnskaber med 25,777 Kr. 56 Øre.

I Rejseunderstøttelse er udbetalt 2,175.10; Understøttelse paa Stedet andrager 2,435 Kr. I Reservefondsunderstøttelse er udbetalt 688 Kr. Laanene beløb sig til 440 Kr. 50 Øre. Sygehjælp er ydet 106 Medlemmer med 4,319.25. Der er i Halvaaret afgaaet 4 Medlemmer ved Døden og med en løbende Begravelseshjælp bliver Understøttelsen ialt 1,325 Kr. 25 Kr. er udredet i Invalideunderstøttelse. »Andre Udgifter« har tilsammen været 198 Kr. 38 Øre. Der bliver dog et Overskud af 13,596 Kr. 73 Øre, som Hovedkassen modtager og fordeler til de respektive Kasser, hvorefter Afdelingerne endnu har 574 Kr. 60 Øre i Behold.

I *København* er udbetalt i Rejseunderstøttelse 755.25. I Understøttelse paa Stedet 4,772 Kr. Og i Reservefondsunderstøttelse 142.33. Der er udlaant 18 Kr. Med »Andre Udgifter« — 470.96 — som rettelig hører hjemme paa Hovedregnskabet, indsendes 7,392 Kr. 6 Øre til Hovedkassen, idet Indtægten andrager 13,550 Kr. 60 Øre, hvoraf i ordinært Kontingent 7,747 Kr. 45 Øre og ekstra Kontingent 5,543.50 samt Trykkerforeningens Indskud i Reservefonden 206.40.

De tre Hovedforeningers Kasserer vil glæde sig ved at faa tildelt 2,946 Kr. 90 Øre, der udgør *Arbejdsledighedskassernes Overskud*. Beløbet, der fordeles efter de ydede Medlemsbidrag, tilflyder Dansk typ. Forening med 1,425 Kr. 12 Øre, den typografiske Forening med 1,223 Kr. 14 Øre og Trykkerforeningen 298.64. Efter samme Fordelingsmaade skal Reservefonden tilsvare Dansk typ. Forening 318.80, Den typ. Forening 373.60 og Den typ. Trykkerforening 66.80 i Administrationsbidrag for 1899.

Naar vi saa til Slutning røber de forskellige Kassebeholdninger, som man sidder og ruger over i Kolding efter at foranførte »Kassererglæde« er udredet, faa man afvente yderligere Specifikationer til Regnskabet kommer fra Hovedrevisionen i *Svendborg*.

Forbundet:			
Reservefonden	Kr.	22,191.07	
Arbejdsledighedskasserne .	-	11,132.79	
			Kr. 33,323.86
Dansk typ. Forening:			
Hovedkassen	Kr.	3,295.06	
Reservefonden	-	4,614.65	
Begravelseskassen	-	19,449.43	
			- 27,359.14
			Kr. 60,683.00

Med den typ. Forenings og Den typ. Trykkerforenings Andel i Overskuddet fra Arbejdsledighedskasserne og Admini-

strationsbidraget fra Reservefonden, hvilke Beløb endnu ikke er oversendt, bliver den samlede Kassebeholdning 1,962 Kr. 18 Øre større eller et samlet Beløb af

62,645 Kr. 18 Øre.

31 Marts Kl. 8½ · Wittmacks Lokale

Gymnastik

Køllesving · Vaabenøvelser

Gymnastik

Ingen bør blive hjemme.

Billetter faas hos Hr. MØLLER samt hos Klubbens Medlemmer.

Maskinsættere.

Henne ved Bordet i Krogen — med en Sodavand i 2 Glas — sad et Par Maskinsættere. Deres Fingre farede nervøst henad Bordpladen, som slog de Trommehvirvler. Det var for »Færdighedens« Skyld. Talen, de førte, drejede sig om 800 Linjer og 1000 Linjer.

Ham med de 1000 Linjer var øjensynlig tilfreds. Ham med de 800 var fortvivlet.

»Gud straffe mig, om jeg kan begribe, hvad det skal blive til«, sagde den sidste. »Al min Tanke drejer sig om mit Arbejde. Min Maskine er mig hellig. Min Fritid ofrer jeg paa Fingergymnastik. Jeg luller mig i Søvn ved at tromme paa Sengekanten — — altsammen for at faa Færdighed — — men over de 800 Linjer kan jeg ikke komme — —«

Han holdt op med at tale. Aandsfraværende stirrede han ud i Luften. Som han sad der, med et Blik saa angstfuldt bævende, saa inderligt bedende, var han et Billede paa den dybeste Fortvivlelse.

Ham med de 1000 Linjer saa paa sin ulykkelige Kammerat. »Tab bare ikke Modet«, sagde han, »husk paa, du har kun været 3 Maaneder ved Maskinen. Du er ikke rigtig udlært, ikke rigtig passet til endnu. Du har saa mange flotte Vaner, som Du maa vænne Dig af med. Jeg har lagt Mærke til, at Du bruger omtrent 6 Minutter til at spise din Mad i, og saa har jeg flere Gange set, at du er rendt i Gaarden. Det maa du vænne dig af med. Husk paa, Maskinen selv spiser ikke Frokost, den render ikke i Gaarden, og Du er et Led i Maskinen, en Mekanisme, der ikke kan undværes, du og din Maskine er ét — —«

Disse erfarne Ord synes at live lidt op paa den fortvivlede. »Ja, vist saa, du har Ret, jeg har slemme Vaner, meget slemme Vaner — det har ogsaa truffet sig, at jeg har kigget ud af Vinduet — —!«

»Jøskors — ja, ser du det. Men har du forresten forsøgt at klage?«

»Klage! — der findes ikke den Ting under Solen, jeg ikke har klaget over. 10 Gange har jeg klaget over, at Maskinen vist ikke duede. 15 Gange har jeg anket over Manden, der renser Metallet, og naar jeg nu i Eftermiddag skal over og klage over Medhjælperen, saa er det akkurat 50de Gang, jeg klager over ham. Gud ved, om *Manden* ikke snart er ked af at høre mine Klager — han taler om at oprette en særlig Kontortid for Modtagelse af Klager fra Maskinsætteriet — —«

»Tværtimod! — det er en yderligere Opmuntring til at blive ved. Du skal ogsaa klage over Faktoren. Han er jo snart den værste af dem allesammen. Flere Gange er han kommet med Manuskriptet 1 Minut over Tiden. Og hvad skal saa det til, at han 2—3 Gange i Løbet af Aftenen spørger, hvornaar vi kan blive færdige med den og den Artikel? Bør en Maskinsætters Tale ikke være ja—ja og nej—nej — — alt, hvad der er derudover medfører kun Forsinkelse — —«

Den Ulykkelige tørrede en Taare af Øjet, og et bredt Smil fyldte hans blege Ansigt. Han holdt op med at tromme i Bordet og faldt sin Ven om Halsen. —

»Tak, tak!« jublede han, »det havde jeg slet ikke tænkt paa. Men, som du siger, jeg er jo heller ikke udlært endnu. Gud straffe mig, vi skal dele en Sodavand til — — og saa vil jeg i Eftermiddag i Stedet for at klage paa Medhjælperen, gaa over og klage paa Faktoren — —«

VILMER.

Fællesgeneralforsamlingen

i Kongens Klub Søndagen den 18. Marts 1900. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN, til Sekretær P. HANSEN.

P. LAURITZEN: Siden Generalforsamlingen i Arenateatret er der indtraadt den Forandring i Kommissionens Sammensætning, at Hr. Laur. Jensen har frabedt sig Hvervet og P. Hansen, den tidligere Tarifkommissions Sekretær er optaget i hans Sted. Man haabede at have Forsamlingens Billigelse hertil. Taleren mindede om, at man paa Novembergeneralforsamlingen i Fjor havde forlangt, at denne Tarif skulde foreligge færdig inden Maanedens Udgang. Det lod sig imidlertid ikke gøre, og det saa i nogen Tid haardt nok ud for Medhjælperspørgsmaalet, idet »Foreningen af danske Bogtrykkere« ønskede at benytte Lejligheden til at forandre i Maskinsættertarifen, og bragte Ting frem, som vi aldeles ikke kunde gaa ind paa. Medens saaledes den gamle Bogtrykkerforening til at begynde med stillede sig mindre velvillig overfor vore Krav, gik det anderledes i »Bogtrykkerforeningen af 1898«, der gjorde man ikke særlige Vanskeligheder og Medhjælpertarifen blev færdig paa en Aften. Naar man ser paa selve Produktet og sammenligner det med Udlandets Tarifer maa det vistnok siges, at Kommissionen er kommet temmelig heldig fra sit Hverv. Vi staa langt sikrere herhjemme til at møde Maskinerne end man gør i Udlandet, og vi kunne derfor ogsaa være tilfredse med det Resultat, der er opnaaet. Taleren gennemgik Tariffens enkelte Paragrafer og sluttede med paa Kommissionens Vegne at anbefale dens Vedtagelse en bloc. — WARTENBERG: Naar der i § 9 staar, at der skal passes indtil 4 Maskiner, haabede han ikke, man skulde tage Tallet 4 alvorlig; thi det vilde, navnlig i Bladene, være aldeles umuligt for selv en meget dygtig Medhjælper at passe mere end 2 Maskiner. Med Hensyn til Lønnen maatte han gøre Styrelsen opmærksom paa den Fare, der kan ligge i, at Medhjælperen er forpligtet til at lade sig beskæftige ved Haandsats for en Løn af 35 Kr. ugenlig, medens Haandsætteren faar 38 Kr., naar han arbejder til Kl. 2 Nat. Ellers mente Taleren, at man i det hele og store kunde være tilfreds med det Resultat Kommissionen har naaet, og glædede sig over, at der var taget tilbørlig Hensyn til Medlemmernes Udtalelser paa Generalforsamlingen. Men naar man var tilfreds med Kommissionens Virksomhed, var det heller ikke for meget at bringe den en Tak for dens Arbejde, og han foreslog at Medlemmerne rejste sig. — VILH. JØRGENSEN saa ikke nogen Fare hverken ved de 4 Maskiner eller de 35 Kr. En Medhjælper kan umuligt passe 4 Maskiner, og naar hans Løn om Natten er 35 Kr. imod Haandsætterens 38 Kr., maatte man huske paa, at hans Arbejdstid er en halv Time kortere, saa at Principalerne skulde spekulere i at antage Medhjælpere for de 35 Kr.s Skyld, troede han ikke paa. Han vilde henlede de Herrer Maskinsætteres Opmærksomhed paa, at de maatte vaage over, at Medhjælperen ikke kom til at udføre andet Arbejde end det Tarifen hjemlede. — CARL NIELSEN udtalte Tilfredshed med Tarifen og anbefalede at vedtage den enstemmig. — P. LAURITZEN takkede Medlemmerne for den Hyldest de havde bevist Kommissionen, han troede at Forholdet med de 4 Maskiner nok vilde regulere sig af sig selv; thi det var akkurat lige saa umuligt for Medhjælperen at passe 4 Maskiner, som det vilde være for en Kusk at køre to Vogne paa en Gang. Det er et Tal vi have givet efter paa, fordi Principalerne absolut vilde have det med, men det faar næppe nogen Betydning. — ANTHON LARSEN: Dette Forslag er sikkert det mest mulige der kan opnaas i Øjeblikket, der er gjort alt for at gøre det saa godt som muligt. Taleren bemærkede, at naar Styrelserne tidligere havde ment at burde foreslaa 25 Kr. ugentlig for Medhjælpere, saa var dette for kun at passe en Maskine, og det skyldtes hverken Mangel paa Omtanke eller Velvilje, men den Gang stod vi overfor Spørgsmaalet om, at kun Typografer maatte betjene Maskinerne, derfor ansaa Styrelserne det rigtigst, at være forsigtig og ikke love mere, end man kunde holde. — NIELS HANSEN anbefalede Tarifens Vedtagelse, man kunde være sikker paa, at efterhaanden som Maskinsætterne bleve mere og mere øvede, saaledes at Maskinerne præsterede et større Kvantum Sats, vilde det vise sig, at Medhjælperne fik nok at gøre, hvis han skulde passe højst 2 Maskiner. — GEHRKE ønskede oplyst, hvilken Løn Medhjælperen skal have, naar han i Tilfælde af Maskinsætterens Forfald indtræder i dennes Plads, samt om § 11 kan forstaas saaledes, at Maskinsætteren, hvis Maskinen gaar i Stykker, kan beskæftiges alle 8 Timer ved Haandsats eller om det kun maa være 2 Timer. — ANTHON LARSEN: Naar Medhjælperen indtræder i Maskinsætterens Plads, skal han have den Løn, som vedkommende Maskinsætter oppebærer, den behøver altsaa ikke at være 32 Kr., men kan godt være højere, hvis Pladsen er lønnet med mere end 32 Kr. — P. LAURITZEN kunde ikke svare Gehrke anderledes, end at Maskinsætteren i Tilfælde, hvor hans Maskine gaar i Stykker, er pligtig at lade sig beskæftige ved Haandsats alle 8 Timer.

Tillæget til Maskinsættertariffen sattes derefter under Afstemning og vedtoges enstemmig.

Udenfor Dagsordenen opfordrede P. LAURITZEN Medlemmerne til at holde Styrelserne à jour med Forholdene rundt paa Trykkerierne; det er nødvendigt at man altid har hurtig Underretning om hvad der sker, hvis det skal lykkes at bevare ordnede tarifmæssige Tilstande.

Nær og fjærn.

Anvisningskontoret i Kolding. Medens der i dette i Januar og særlig i Februar har været Stilhed om Efterspørgsel af Arbejdskraft, er Omsætningen i Marts meget livlig. Kollegerne opfordres derfor til at have deres Adresser i Orden og holde Kontoret à jour selv med Pladser paa faa Dage. Endvidere gøres opmærksom paa, at Brevadressen er: Forretningsudvalget for Dansk typ. F. i Kolding, og Telegramadressen er: *Hvidtfeldt*, Kolding. — Der er saaledes ikke noget der hedder »Typografia« mere. Telegrammer under denne Adresse returneres af Telegrafvæsenet og Pengene er tabte.

En travl »Hviledag«. I Søndags var Typografernes Tillidsmænd ret i Aktivitet. Efter først at have holdt Fællesgeneralforsamling for alle tre Fagforeninger var de til tre Styrelsesmøder og et Udvalgsmøde, og samtidig holdt Stiftelsens Styrelse Møde. Altsammen i Kongens Klub.

Men mange Kolleger holdt Hviledag paa en anden Maade og tænkte maaske: lad *dem* bare arbejde for *os; vi* gider ikke engang ved Valg *stemme* paa *dem*!

Typografernes Stiftelse holder ekstra Generalforsamling Onsdag den 4. April i »Kongens Klub« angaaende Bortgivelse af en Fribolig. Se omst. Avertissement.

Om 8. Dage, Kl. halv ni, staar vore Sportsmænd oppe paa Tribunen og ser ned over de smukke, unge Damer i lyse, lette Dragter, som altid giver Møde, naar unge stævner til Fest, ser alle de Kolleger og Venner, som ere komne for at beundre vore Sportsmænds Præstationer. Nu begynder de at tage fat paa Redskaberne. Der gaar et længselsfuldt Aah! gennem Salen; smaa kokette Hvin fra de unge Damer. Gymnasterne blive varme af Øvelserne. Man ser Muskelbevægelsen gennem den hvide Dragt — — saa kommer de hurtig efter hinanden i Spring — som om de vilde springe over hverandre, en Bifaldsstorm ledsager Øvelserne, Musikken falder ind — —.

Man bør i Tide sikre sig Billet til Sportsklubbens Fest denne Gang. Ingen bør blive hjemme. For 50 Øre kan man skaffe sig en behagelig Aften, medens man samtidig støtter vore Sportsmænds Bestræbelser for gennem Sporten at skabe mere Liv, mere Lyst, nye Impulser i det traditionelle dagligdags Liv. Ingen bør blive hjemme den 31. Marts.

J.

Jubilæum. TH. THRUES Bogtrykkeri i Aarhus kan Onsdag d. 28. Marts fejre 25-Aarsdagen for dets Oprettelse. Samtidig kan den ene af Trykkerne, L. P. LORENTZEN, fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i samme Forretning.

Arbejdsanvisningskontoret.

Da det bevirker Forstyrrelse i Kontorets Drift, at Medlemmerne undlade rettidigt at melde, naar de træde i ny Plads, anmodes de indtrængende om at give saadan Meddelelse til Kontoret, **før de begynde at arbejde.** Kontorets Bestyrer har faaet Paalæg om at meddele, naar dette ikke sker, og vedkommende vil da blive idømt Karantæne i Henhold til Lovenes §§ 44, jfr. § 6. *Styrelsen for Den typ. Forening.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Forinden Plads modtages ved Sættemaskinerne skal der ske personlig Henvendelse til Formanden.

P. Lauritzen.

Lægerne paa Vesterbro.

Fra 1. April 1900 er antagen som Læge paa Vesterbro Dr. JOHNSSON, Gamle Kongevej 113, 1. Sal, træffes 12—1 (i Reglen 6—7) og Helligdage 8—9 Form. **Nuværende** Medlemmer paa Vesterbro kunne benytte den nye Læge fra og med 1. April 1900, dog **kun** naar de forinden have indsendt Lægekortet til Fornyelse. Den Ordning er truffen, at Dr. Bentzon **kun** behandler Medlemmer, paa hvis Lægekort er skrevet »**Dr. Bentzon**« og Dr. Johnsson **kun** Medlemmer, paa hvis Lægekort er skrevet »**Dr. Johnsson**«. Overgang fra den ene Læge til den anden finder Sted hvert Kvartal. STYRELSEN.

Maskeraden.

Da der endnu udestaar Betaling for en meget betydelig Del af de til Maskeraden den 3. Marts 1900 solgte Billetter, anmodes de respektive Debitorer om hurtigt at afgøre deres Mellemværender. V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Georg Mart. Nielsen, udl. 18/3 1900 hos Trier (arb. s. Sted). Sætter Peter Oluf Hansen, udl. 19/11 88 hos H. E. Jensen (Krist. Dgbl.). I F.: Faktor Roas Vald. Hørringsen (B. Nielsen), tidl. Medlem) og Sætter Gustav Adolf Matzen (Missionstr.), udl. 1/3 1900 i Missionstr. I S. L.: Sætterlærling Niels Ferd. Hansen (Missionstr.). Sætterlærling Einer Frederik Due (N. Cohen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1315, Eugen Johansen (N. & Lyd.) fra Rejse. 412, Jens Hansen (Emil Petersen) fra Rejse. 3, Theodor Peter C. Andersen (Pol.) fra Udlandet.

Bortrejste: 333, Ludv. Daniel Christiansen (arbl.) til Pl. i Køge. 1315, Eugen Johansen (arbl.) til Udlandet. 896, Jacob Georg Rasmussen til Pl. i Køge.

Udslettet for Restance: Trykkerne Bielefeldt og C. J. P. Olsen.

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Randers, Hans Jensen Bech, udlært 1/3 1900 i S. M. Elmenhoff & Søns Bogtr. (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Næstved, 1402, Johannes Christiansen i Pl. fra Ribe. Aarhus, 1106, Poul Bahnsen i Pl. Hillerød, Peter Friis Thomsen (Nordlunde) fra Kbhvn. Køge, 896, Jacob Georg Rasmussen og 333, L. D. Christiansen (begge paa Folkebl.), fra Kbhvn. Hjørring, 1063, Jul. Otto Thomsen fra Frederikshavn i Pl. Holbæk, 1382, Ernst V. Niclasen fra Rejse. Randers, 1445 (Norsk Centrf.), Erik Ulland (Rye) fra Rejse.

Bortrejste: Næstved, 3103, Th. A. O. Sørensen (arbl.) til Kbhvn. Aarhus, 697, J. Clausen til Pl. i Vejle. Hillerød, 2857, Johannes Harder til Pl. i Kbhvn. Køge, 1597, Andreas Frederiksen til Pl. i Kbhvn. Hjørring, 1016, Fred. Verwohlt til Pl. i Aalborg. Randers, Hans Georg Hundrup til Plads i Vejle. Faaborg, 1385, M. Jensen Enemark til Svendborg i Plads.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde førstk. Tirsdag Aften Kl. 7½ i Kafé »Boulanger«. FORMANDEN.

Bortrejst: 183, Johs. Torp til Næstved i Plads.

Udslettede: 199, H. Bielefeldt og 198, C. J. P. Olsen paa Grund af Overenskomsten med Hjælpekasserne.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Prøve. Søndag Kl. 11 Generalprøve (i Koncertpalæet) med det kongl. Kapel. STYRELSEN.

T. S. Søndag Kl. 8 pr. bedes Holdet møde til Træning i de Brochske Handelsskoler, Toldbodgade.

ANNONCER

Typografernes Stiftelse.

Onsdag den 4. April Kl. 9 Aften holdes ekstra Generalforsamling i »Kongens Klub«, Østergade 15, 1. o. G. Dagsorden: *Bortgivelse af en Fribolig.*

Ansøgning er kommet fra: Prieme (58 Aar), har bidraget i 21 Aar 7 Mdr., og fra P. C. Madsen (Nielsen & Lydiche, 63 Aar), har bidraget 13 Aar, samt fra Dahlins Enke, som ikke har den lovbefalede Alder.

STYRELSEN.

En dygtig Trykker

til Digeltrykpresse kan faa Plads straks i *H. Meyers Bogtrykkeri*, St. Kongensgade 55.

En dygtig Typograf,

for Tiden Faktor i et Avis- og Akcidenstrykkeri paa Øerne, søger straks eller senere en lignende Plads eller en Plads som Akcidenssætter i København eller i Jylland. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig

Akcidens- og Avistrykker,

som ogsaa kan passe et Par Gasmotorer, kan hurtigst faa fast Plads i *Bangs Bogtrykkeri* i Næstved.

En **Dreng,** der har været ca. 2½ Aar i Trykkerlære, ønskes i Forbundt her i København eller i en Provins. Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

A. Juul Sørensens

Cigar- & Vinforretning,

Dannebrogsgade 58, Telefon 18,282,

anbefales.

Mæld Dem ind i

Arbejdernes Læseselskab

Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.

Stadig Tilgang af ny Literatur.

Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.

Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.

Besøg paa Musæer og Samlinger.

Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**

Kontingent: *35 Øre* maanedlig.

Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 30 MARTS 1900 XXVII AARGANG

Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?

Hvor kunde hvert Menneske ret være glad,
Om Ingen led Ondt eller savnede Mad . . . .
. . . . Men ser Du en Broder, som lider Nød,
Saa hjælp ham! Blot til det daglige Brød!

KÆRE Redaktør Madsen! Maa jeg atter berøve Dem en Del af *Typ.-Tid.s* knappe Plads i Anledning af ovenstaaende Æmne.

Siden mit første Indlæg i Spørgsmaalet (Nr. 49 forrige Aar) har jeg erfaret, at Arbejdernes Repræsentanter i det schweiziske Kanton Basels Landdag nylig har faaet gennemført et Forslag om Understøttelse af Arbejdsløse. Den nye Lov giver Nyderen en Understøttelse af fra 65 Øre til 2 Kr. pr. Dag. Pengene hertil (ca. 180,000 Franks) skaffes tilveje paa denne Maade: Arbejderne yder ca. 90,000, Arbejdsgiverne ca. 60,000 og Staten tilskyder saa den resterende Sjettedel, ca. 30,000 Franks. Dette konstaterer, at denne saare vigtige Sag begynder at trænge sig frem som en for vor Tid nødvendig og uafviselig Reform.

Jeg vil først takke alle de Kolleger, der ved deres Bidrag til Sagens Belysning i vort Blad har medvirket til at gøre Spørgsmaalet aktuelt indenfor det typografiske Fag. At Tanken om vedvarende Hjælp til Arbejdsløse er bleven modtagen med saa klar Forstaaelse og fra de fleste Sider med sikker Tro paa dens forholdsvis lette Realisation, har været mig en glædelig Tilfredsstillelse. Maa jeg her sige til Hr. N. L. P., at jeg føler mig overbevist om, at Ingen vil mistænke ham eller Andre for at skrive om dette Æmne i *speciel* personlig Interesse. Det *Heles* Vel gavner selvfølgelig ogsaa den *Enkelte*, men den Art Egoisme er ikke dadelværdig.

Naar jeg ogsaa vil takke Hr. —d, saa er det særlig fordi han som Repræsentant for en modsat Anskuelse i Spørgsmaalet paa en for Tankens Realisation gavnlig Maade — maaske ufrivillig — i Grunden yder denne en god Støtte ved at blotte Modstandernes uholdbare Standpunkt. Det er jo ikke utænkeligt, at Hr. —d. blot er en stor Spøgefugl, der egenlig tilsigter at *gavne* Spørgsmaalet ved paa en snedig Maade at stille event. Modstanderes daarlige og svage Argumenter til Skue!

Der er vist ikke ret Mange, der for Alvor tror, at Nogen skulde fristes til at »spekulere« i Arbejdsløshed, om vi naaede at yde f. Eks. 1 Kr. om Dagen efter de 70 Dages ordinære Hjælp? Ej heller tror vel Nogen paa, at en saa forholdsvis lille Understøttelse skulde skabe eller fremme Demoralisation — ligesaa lidt som man tør mistænke f. Eks. en gift Arbejdsløs for at henfalde til Fraadseri og overdaadig Levned, dersom han fik 7 Kr. om Ugen til sin og Families Underhold! Nej, den Modstand, der er baseret paa slige Teorier, er for iøjnefaldende meningsløs til at kunne skade Sagen. Hr. —d. finder dog Tanken baade ædel og human. Ja, blot vore nødlidende Kolleger kunde leve af Sympatien og Medfølelsen! Jeg tvivler ikke paa, at mange foruden Hr. —d. da vilde øse ud til alle Sider med begge Hænder! Men der hører nu en Gang lidt mere Materielt til for at opholde Livet i denne prosaiske Verden.

Hr. —d. tror ikke, at man f. Eks. paa en 17 Kr.s Plads i en Provinsby har Raad til at afse en 10 Øre om Ugen til dette Formaal. At det kan knibe for en hel Del Kolleger, skal jeg villigt indrømme. Men jeg maa snarere spørge: *Har disse uheldigt stillede Kolleger Raad til at lade være med at sikre dem, dersom 10 Øre om Ugen, medens de har Arbejde, kan forhindre dem fra ligefrem at sulte*, naar de hverken kan faa Arbejde eller Hjælp fra Organisationen?

For de bedrelønnede Provinskolleger og for københavnske Kolleger synes jeg blot dette Argument (at vi ikke har Raad) er en tom Undskyldning. Den vedvarende Understøttelse kan hos den nødlidende Nyder gøre en stor Velgærning, men de 10 Øre ugenlig *kan* sandelig ikke influere ret meget paa Yderens økonomiske Stilling.

Til de Kolleger, der tror at se en mægtig Fare i Sætte-Maskinernes Konkurrence med Haandsætterne, vil jeg sige: Maskinerne er næppe det farlige Spøgelse, Mange synes at mene. Jeg haaber at faa spist adskillige Skæpper Salt inden »Virkningen« mærkes nævneværdigt i vort Fag. Disse kostbare Indretninger mangler endnu mindst ligesaa meget i Fuldkommenhed som vi syndige Mennesker. Det Kludder og Bryderi, som dette »Fremskridt« kan forvolde, har jeg set baade paa mit nuværende Arbejdssted og andet Steds. Man har haft Eksempler paa, at naar man havde rigtig travlt paa et saadant Sætteri, hvor Maskiner har været installerede, saa lod man disse i Fred og maatte lade Sætterne tage Vinkelhagen for at hakke løs paa »gammeldags Manér«. At frygte stor Arbejdsløshed som Følge af Maskinerne herhjemme, er der derfor næppe Grund til endnu i lange Tider.

Selvfølgelig har Hr. L. D. Rasmussen Ret, naar han skriver, at Opgaven *burde* være en Samfundssag. Men Staten *forsømmer* jo denne Pligt, som jeg skrev i min første Artikel. *Derfor maa vi selv gøre Begyndelsen!* At den politiske Vej er den solideste, vil jeg indrømme, men saa er der sandelig lange Udsigter, kære R.! »Mens Græsset gror, dør Koen af Sult!« Arbejdernes Repræsentanter i Rigsdagen er jo nu og vil fremdeles i mange Aar — selv ved gunstige Valg — blive i Mindretal, saa de vil i en uoverskuelig Tid staa omtrent magtesløse overfor den kompakte Majoritet, der altid bekæmper Arbejder-Reformer.

Nej, den Vej, vi utvivlsomt skal betræde i denne Sag, det er: *Hjælp til Selvhjælp*. Akkurat som Sygekasserne begyndte. Saa kan hverken Folketinget eller vort reaktionære Landsting (som Arbejderne med den nuværende Valgmaade aldrig *kan* erobre) i Længden modsætte sig, at vi faar *Statstilskud* — ligesom Sygekasserne fik efter Lov af 12. April 1892. Indtil den Tid havde disse Kasser klaret sig selv, og til Sygehjælpen krævedes der dog langt større Kontingent, end der her kan være Fare for at komme til at yde.

Lad os derfor nu i *Gerning* vise, kære R., at vi *mener* noget med Broderskabet! Lad os vise, at vi selv er villige til at bringe Ofre for en Sag, der ligger os paa Hjærte.

Det har glædet mig meget at se, at en erfaren og velanset Kollega som J. F. MØLLER i sidste Nr. lægger et vægtigt Ord ind i Sagen til Gunst for vore trængende Kolleger. Overhovedet har jeg aldrig tvivlet paa, at Alle, der selv har prøvet en Del, vilde støtte Tanken.

Fagforeningerne ere efterhaanden blevne en mægtig Magt. Lad det da (naar Staten ikke vil) blive disse, der forsøger *for en Del* at faa Samfundets nuværende Understøttelsesmaade (Fattighjælp) forandret i en mere human Retning, der ikke kan være krænkende for den Nydendes Menneskeværdighed.

Ifølge Aarsberetningen for 1898 om Dansk typ. Forening, som dennes Formand, Hr. Hvidtfeldt, offentliggjorde i *Typ.-Tid.s* Nr. 11 i Fjor, saa havde denne Forening det nævnte Aar 47 ledige Medlemmer *uden Understøttelse* i Lokal-Afdelingerne i tilsammen 1909 Dage. Regner vi nu, at Dansk typ. Forenings Medlemmer, der dette Aar talte 765 betalende, hver havde ydet 5 Øre ugenlig, saa havde dette givet en Sum af 1989 Kr. Altsaa: *1 Kr. daglig til de 47 Medlemmer havde i 1898, der var et Gennemsnitsaar, bragt* **et Overskud paa 80 Kr.** *af et Ugebidrag paa* **5 Øre** *pr. Medlem.*

Selv om der skal tages Hensyn til, at Forbundet sandsynligvis vil faa flere Medlemmer at understøtte i Hovedstaden end i Provinserne, saa vil dog Enhver heraf kunne forstaa, at vi *kan* magte Opgaven flot med 10 Øre ugenlig. Yderligere Bevis er altsaa overflødig.

Vort Fag maa jo ligesom alle andre Samfundsklasser levere en Part til den Skare af ledige Arbejdere, der altid findes. Hvad er da naturligere, end at de, som er paa Solsiden ved at eje *Arbejde*, svarer en vis Skat gennem deres Fagforening til de Kammerater, der er kommen paa Skyggesiden? Det er jo nemlig først, naar den ordinære Hjælp er opbrugt, at Trangen bliver virkelig stor og Nøden særlig haard. Typograferne bør som Arbejderhærens naturlige Avantgarde tage Sagen op og derved vise Vejen.

De forskellige Indlæg i denne Sag har tilfulde konstateret, at Medlemmerne ønsker, at der skal gøres noget mere og bedre end hidtil for vore Arbejdsløse. At fremsætte et bestemt formuleret Forslag, saaledes som henstillet, finder jeg — i hvert Fald for Øjeblikket — hverken heldigt eller passende. Dette bør overlades dertil beskikkede Mænd.

Derimod vil jeg henstille til Forbundsstyrelsen, at den snarest ske kan foranstalter nedsat et Udvalg med Repræsentanter fra de 3 Foreninger indenfor Forbundet. Dette Udvalg kunde saa nærmere formulere et Forslag, der derefter kunde afgøres ved almindelig Afstemning blandt Forbundets Medlemmer.

København, den 25. Marts 1900. VILH. WARTENBERG.

Svendeprøver*.

Som Optagelsesbetingelse for Ny-Udlærte forlanger Dansk typografisk Forening Aflæggelse af Svendeprøver for offenlig Kommission.

Naar man er gaaet til dette Skridt, er det ikke for at skabe Hindringer for Tilgang til Faget, men for at bøde noget paa den hensynsløse Udbytning, der finder Sted af de unge Mennesker i de mere eller mindre havarerede Avistrykkerier, hvor Formaalet ene er at skabe sig billig Arbejdskraft.

Mod samme Maal peger Lærlinge-Skalaen, der er indført med Tarifen.

Lærlingeloven af 30. Marts 1889 hjemler jo visse Forpligtelser for Mestrene overfor Lærlingen. Blandt andet siger § 10, at Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen efterhaanden lærer det Fag, hvori han er antagen til at oplæres, saa fuldstændig som muligt, og skal det søges bragt dertil, at han ved Udløbet af Læretiden kan aflægge Svendeprøve, hvor Adgang haves dertil.

Endvidere hedder det i samme Paragraf: »Saafremt Lærlingen, naar Læretiden er udløbet, ikke aflægger Svendeprøve, har Mesteren at meddele ham et Lærebrev, indeholdende en Bevidnelse af, hvor længe han har staaet i Lære og hvorvidt han har opnaaet Dygtighed i sit Fag«.

I vort Fag er det en Kendsgærning, at den overvejende Part af unge Mænd, som udgaar fra vore Avistrykkerier, erholder en saadan Bevidnelse, trods det, at de ikke er i Stand til at udføre det simpleste Arbejde paa en fagmæssig forsvarlig Maade, naar de forlader Lærestedet. Men man maa jo gaa ud fra, at Læremestrene virkelig lever i den salige Tro at have gjort deres Pligt overfor de unge Mennesker, som de i 5 Aar har benyttet som en billig Arbejdskraft; thi d'Hrr. kender sikkert alle, at Lærlingelovens § 10 siger, at hvis »Mesteren i Lærebrevet giver en vitterlig urigtig Bevidnelse, ifalder han herfor Straf efter almindelig borgerlig Straffelovs § 155«. Denne Bestemmelse vilde jo ellers være at anvende.

Det bliver derfor sikrest at støtte sig til Bestemmelsen om, at »har Mesteren ladet det mangle paa tilbørlig Omhu for Lærlingens Uddannelse, og dette er Grunden til, at Lærlingen ikke ved Læretidens Udløb er i Stand til at aflægge Svendeprøve eller kan erhværve Lærebrev med Attest om Duelighed, er Mesteren pligtig til at give Lærlingen Erstatning efter Voldgiftsrettens Skøn«.

Ganske vist hjemler Lærlingelovens § 18 Ret til en anden Afgørelsesmaade om Tvistigheder mellem Parterne, naar begge derom er enige. I vort første Tarifforslag forsøgte man derfor ogsaa at faa indført en Række Bestemmelser angaaende Lærlinges Antagelse og Udlæring samt at henlægge Afgørelsen af Tvistepunkter, der kunde opstaa i Henhold til Lærlingeloven, til et Udvalg af Fagmænd fra begge Lejre. Dette blev imidlertid en af Grundene til, at Hr. Bogtrykker Thillerup stejlede og fik sprængt Foreningen af danske Bogtrykkere, hvorefter fremstod en Forening af Provinsbogtrykkere, som nok senere har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal uden at have naaet noget Resultat.

Vi maa derfor holde os til den i Lærlingeloven hjemlede Voldgiftsret. Som Grundlag for en saadan Rets Kendelse kan kun tjene en Prøve. Men skal denne Prøve faa nogen juridisk Betydning, maa den aflægges for offenlig Kommission.

I Henhold til »Regulativet for Aflæggelse af Svendeprøver i Købstæder udenfor København« bestaar en saadan Kommission af:

1) et Medlem af Købstadens Magistrat, som dertil udvælges, eller — hvor ingen saadan er — Byfogden som Formand;
2) to af Byraadet for et Tidsrum af 3 Aar udnævnte Medlemmer, af hvilke den ene skal være en teoretisk dannet Mand med Indsigt i Haandværksarbejde, den anden en i Tegning kyndig Mand;
3) to praktiske Haandværkere, som for de enkelte Haandværksfag eller efter Byraadets nærmere Bestemmelse for forskellige Grupper af beslægtede Fag vælges af de i Købstaden bestaaende Fag-, Industri- og Haandværkerforeninger, eller, forsaavidt der ikke findes saadanne Foreninger, hvilke det omhandlede Valg kan overlades, af Byraadet. Valget gælder for et Aar; enhver i Købstaden bosat Næringsdrivende, der har Borgerskab eller anden Næringsadkomst, er pligtig at modtage Valg; dog er den, der har forestaaet det omhandlede Hværv i mindst 3 Aar, ikke pligtig at modtage Genvalg før efter Forløbet af andre 3 Aar.

Formanden (altsaa Borgmesteren) leder Kommissionens Forretninger, modtager Betaling af Aspiranterne, berammer Kommissionens Møder og hans Stemme gør Udslaget i Tilfælde af Stemmelighed.

Der afholdes regelmæssige Prøver i April og Oktober. Kundgørelse derom skal ske mindst 4 Uger forud i de stedlige Blade.

Ved Anmældelsen skal den Paagældende aflevere Vidnesbyrd om Alder og foregaaende Uddannelse samt en Erklæring fra Læremesteren om, at det er denne bekendt, at Aspiranten ikke tidligere — i al Fald ikke i det sidste Halvaar — har forsøgt at aflægge Svendeprøve. Kan en saadan Erklæring ikke tilvejebringes, maa Paagældende aflevere en af ham selv underskreven Erklæring om, hvorvidt og i bekræftende Fald hvor og naar han tidligere forgæves har forsøgt at aflægge Prøve. Samtidig med Anmældelsen erlægges 3 Kr.

* De Lærlinge, som ønsker at aflægge Prøve for offentlig Kommission, maa indsende Begæring herom inden 1. April.

Prøven kan bestaa saavel i Tegning som i praktisk Færdighed, i nogle Fag kun i praktisk Færdighed.

For en hel Mængde Fags Vedkommende er bestemt, hvori en saadan Prøve kan bestaa. I samme Fag skal den saa vidt muligt være forskellig for de forskellige »Aspiranter« og Opgaverne skal i hvert Fald fra det ene Halvaar til det andet variere i Størrelse og Maalestoksforhold.

For Bogtrykfagets Vedkommende findes der imidlertid i Regulativet ikke fastsat nogen Prøve; men for saadanne Fag fastsætter Kommissionen, hvori Prøven skal bestaa.

Kommissionen kan anvise Værkstedsplads og Materiale. Kan den ikke det, kan »Aspiranten« selv sørge derfor, men Kommissionen kan da afgøre, hvorvidt det paagældende Sted er passende, og den kan fordre, at Mesteren paa dette efter Fuldførelsen afgiver en Erklæring, hvori han paa Ære og Samvittighed bevidner, at der under Udførelsen ikke er tilflydt »Aspiranten« nogensomhelst Hjælp, hvilket altid skal ske naar det er hos Vedkommendes Læremester, Prøven aflægges.

Tilsynet med Prøvers Aflæggelse foretages af de to nævnte praktiske Haandværkere. Kommissionen bestemmer en passende Tid, hvori Prøven skal udføres. Bliver den ikke udført i det bestemte Tidsforløb, er Prøven ikke bestaaet.

Antages Prøven, udsteder Borgmesteren et Svendebrev. Forkastes den, bliver Grunden dertil at meddele Vedkommende.

— — — Dette er de væsenligste Bestemmelser vedrørende Svendeprøver for offenlig Kommission. (Forts.)

Husk i Morgen

Gymnastikpræsentationen

i Wittmacks Lokale.

Køb i Tide Billetter.

Nær og fjærn.

Arbejdsnedlæggelse paa Jyllandsposten. Mandag d. 19. Marts forlod samtlige Sættere paa *Jyllandsposten* Arbejdet, foranlediget ved en Afskedigelse, som Personalet fandt uberettiget. Ved samme Lejlighed rejste Personalet Krav om en fuldstændig tarifmæssig Ordning af Arbejdsforholdene. Da Ejeren vægrede sig ved at tage Opsigelsen tilbage og indrømme de ønskede Forandringer, forlod Arbejderne om Aftenen deres Pladser. I Løbet af Aftenen fandt der en livlig Telegram- og Telefon-Udveksling Sted med Kolding. Ved personlig Mellemkomst af Hr. Bogtrykker GEERTSEN, Medlem af Dansk Provinsbogtrykkerforenings Styrelse, og vort Medlem af Forbundsstyrelsen i Aarhus, Hr. MARIUS HANSEN, optoges Arbejdet Kl. 12¼ Nat paa den Betingelse, at Opsigelsen toges tilbage indtil en Forhandling af begge Parters Styrelser har løst dette og de andre rejste Stridsspørgsmaal.

Næstved Tidendes Ejere, C. V. Petersens Sønner, Regnar og Victor, udmærker sig ved stadig at ligge i Kiv med deres Arbejdere. Det er dog hidtil særlig gaaet ud over Sætterne. I Lørdags flyttedes Scenen til Trykkeriet. Efter en Ordveksling mellem V. Petersen og Trykkeren EHBRECHT opsagde denne sin Plads. Senere paa Aftenen skete det skriftlig med 14 Dages Varsel, som Tarifen hjemler. E. fik derefter Besked paa Arbejde til Mandagen. Om Søndagen lykkedes det imidlertid at faa fat i en anden Trykker. Mandag Morgen overraskedes Trykker E., der i adskillige Aar har passet den ikke lille Virksomhed til Firmaets Tilfredshed, af et Tilhold om, som det hedder: »ikke under nogetsomhelst Paaskud at indfinde Dem paa nogen af vore Ejendomme, idet vi tilføjer, at vi vil haandhæve dette Forbud i Henhold til Lovens Straffebestemmelser for Overtrædelse af det.« Efter Tarifen er Trykkeren berettiget til 14 Dages Opsigelse — eller 14 Dages Løn. Vi behøve vel ikke at tilføje, at denne vil Firmaet ikke op med. Men det kunde dog være, at det forregnede sig heri.

Typografernes Fagforening i Holbæk har siden sin Stiftelse i 96 ført en retskaffen Vandel og navnlig virket som Understøttelsesfond for ikke-understøttelsesberettigede rejsende Kolleger. Forleden holdtes en ekstraord. Generalforsamling, som tydede paa, at den vilde slaa ind paa en noget mere bevæget Livsbane. Med alle Stemmer vedtoges det at nedsætte et Udvalg, som kunde revidere Foreningens Love, saaledes at de bleve mere tidssvarende. Foreningen tæller *13* Medlemmer, og da der altsaa er nok til med Anstand at præsentere et *Banner*, enedes man om med Kraft at arbejde hen til Anskaffelse af et saadant Samlingsmærke. Endvidere vedtoges et lidet Anhang til Understøttelsesbestemmelserne, som nu lyde saalunde: *Enhver* rejsende Kollega erholder frit Nattelogis samt Morgenkaffe paa Byens Svendehjem, og alle ikke-understøttelsesberettigede rejsende Kolleger erholde *tillige* en Krone i Pengehjælp. De rejsende skulle henvende sig til A. JOHANNSEN, *Dagbladet*. Det er kun ganske faa Byer, som understøtter rejsende paa denne Maade, men det vilde være skønt, om *alle* Byer gjorde det. I Udlandet er Østrig særdeles fremmelig paa dette Omraade. Endnu kan meddeles, at Foreningen har indbetalt et Aktiebeløb paa 20 Kr. til »Arbejdernes Forsamlingshus i Holbæk« og har til Hensigt i Fremtiden mere end hidtil ved alvorlige Møder og selskabelige Sammenkomster at virke for det kollegiale Livs Fremvækst. Forøvrigt alt roligt i Shipkapasset. NIC.

Sportsfest. Imorgen Kl. 8½ finder Gymnastikpræsentationen Sted i Wittmacks Lokaler. Ikke alene Gymnasterne, men ogsaa Køllesvingerne, der ledsagede af Eldoradovalsens smeltende Toner, vil faa sin Del af Bifaldet; — denne Sport, hvori Hr. Sprøjteforer Jacobsen har en fænomenal Færdighed, vil ganske sikkert vække stor Beundring.

De enkelte, som endnu ikke har sikret sig Billetter bør gøre dette i Dag, i Morgen er det maaske for sent. Ingen maa blive hjemme af den Grund, at han ikke har bestilt sine Billetter i rette Tid. Parolen i Morgen maa være: Til Wittmacks Lokaler til Gymnastikfesten.

Jubilæum. JENS PETER HANSEN FRIIS, Sætter i L. A. Jørgensens Bogtrykkeri har den 1ste April 1900 været Svend i 25 Aar.

Dødsfald. CONSTANTIN ADALBERT NEPOMUK YSTRØM, et af den typografiske Forenings trofaste Medlemmer, døde Lørdag den 24. ds. om Middagen Kl. 1½ paa Kommunehospitalet. En Influenza, der hurtig gik over til hæftig Lungebetændelse, lagde den ellers altid saa raske og stærke Mand i Graven efter 3—4 Ugers Sygdom.

Y. var født den 24. April 1863; han blev saaledes knap 37 Aar. Han kom i Lære hos Græbe, og tog efter nogle Aars Forløb derfra til Trier, hvor han arbejdede, indtil han for 9 Aar siden fik Plads hos L. A. Jørgensen i Rosengaarden. Y. var kendt for sin faglige Dygtighed, sin Hjælpsomhed overfor Kolleger, som søgte hans Raad og for sit stille Væsen. Med stor Inderlighed sluttede han sig særlig til en Omgangskreds, som han vandt sig dels i Typografernes Sangforening og dels iblandt Den typ. Forenings Medlemmer, blandt hvilke han var meget afholdt. Y. havde giftet sig for godt et Aar siden; han efterlader sig Hustru, men ikke Børn. Begravelsen finder Sted paa Søndag Formiddag Kl. 10 fra Vestre Kirkegaards store Kapel, hvor Foreningens gamle Fane følger med til Graven. V. B.

Rettelse. I Artiklen »Det sidste Halvaar af 99« er Den typ. Forening tillagt 373,60 som Administrationsbidrag fra Reservefonden. Den kan imidlertid ikke tilkomme mere end Kr. 273,60.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 21. Marts.

Halvaarsregnskabet for Juli—Decbr. 1899 forelaa. Det konstateredes, at Kassebeholdningerne i Følge Regnskab og Bilag var til Stede. Der henvises til Artiklen: »Det sidste Halvaar af 99«.

Mandag den 26. Marts.

1. Et Par Lærlingesager refereredes. Form. meddelte, at han i Anledning af de mange Forespørgsler havde behandlet Spørgsmaalene i en Artikel i *Typ.-Tid.*

2. Paa Forespørgsel fra Aarhus, om et Medlem, der stod med en Restgæld paa et gammelt Laan, kunde erholde Sygeunderstøttelse, var svaret, at Laan ikke berøvede et Medlem Retten til Sygehjælp, men at man overfor forfaldne Laan var berettiget til at nægte Understøttelse, hvilket dog ikke i alle Tilfælde var tilraadeligt.

3. En Lokalformand forespørger, om der gives Lovhjemmel for, at Lokalformanden vedblivende er kontingentfri, til Trods for, at Lokalafd. kun i nogle Uger har talt 25 Medl. — Der var svaret, at Lokalfmd. i Henhold til Hovedbestyrelsesvedtagelse kun er kontingentfri i de Uger, hvor hans Afdeling tæller 25 Medlemmer.

4. Nogle Spørgsmaal om Underst. p. St. var besvaret og et Par Flyttetilladelser var givne.

5. Aarhus Afd. andrager om et Skab til ca. 20 Kr. — Tillodes i Betragtning af, at det var vor største Afdeling.

6. Medlem Nr. 568, W. Jacobsen, tilstodes et Flyttelaan af 50 Kr. fra Vejle til Esbjerg.

7. Medlem Nr. 1109, Rud. Ehbrecht, tilstodes et lignende Beløb til Flytning fra Næstved til København.

8. Nykøbing M. Lokalfmd. meddeler, at P. C. Kofoeds Enke i Skive ikke straks ønsker udbetalt hele den hende tilkommende Begravelseshjælp. Restbeløbet, 100 Kr., indgaar derefter i Hovedkassen, hvorfra det atter paa Anfordring kan hæves.

9. En Del Tarifsager refereredes, hvorunder der oplystes om Forholdene i Vejle, Roskilde, Næstved, Esbjerg og Aarhus, hvilket sidste Sted der paa *Jyllandsposten* havde fundet en Arbejdsnedlæggelse Sted, der dog endte samme Dag derved, at Stridsspørgsmaalene skulde afgøres af Hovedbestyrelsen og Styrelsen for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

10. Fra det internationale Sekretariat forelaa Situationsberetning om Bevægelsen i Finland, Østrig og Schweitz. Til Bevægelsen i Schweitz var afsendt 4 Ugebidrag à 5 Cents pr. Medlem eller for Danmarks Vedkommende ialt 247 Kr. 20 Øre.

11. Andragende fra A. Joh. Petersen, Silkeborg, der konsulerer en Specialist i Aarhus for en langvarig Øresygdom, der reducerer hans Ugeløn til under det Beløb, han vilde have faaet i Sygehjælp, hvis han havde undladt at arbejde under Sygdommen. Andragendet gaar ud paa, at Foreningen vil yde ham et Tilskud til Hjælp til Dækning af Omkostningerne ved Sygdommens Helbredelse. Udgifterne vil andrage ca. 200 Kr. Andragendet anbefales af Lokalafdelingen i Silkeborg. — Det vedtoges, at Foreningen betaler Lægeregningen, dog ikke udover 70 Kr.

12. En Gensidighedskontrakt med Østrig forelaa i Udkast med Svar paa det danske Forbunds Indvendinger imod den. — Efter dette kunde Kontrakten tiltrædes. HVIDTFELDT.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 27. Marts. Alle mødt. Suppleanten tilkaldt paa Grund af Næstformandens Bortrejse.

1. Et Andragende vedrørende nogle Rotationstrykkere og deres Hjælpere var modtaget til Behandling gennem Styrelsen for Den typ. Forening. Styrelsen vedtog paa nærmere fastsatte Betingelser at stille sig imødekommende og at forhandle med de Vedk. om Sagens Ordning forinden Spørgsmaalet forelægges til Afgørelse paa en Generalforsamling i vor Forening.

2. Formanden oplæste det af Firmaet Triers Bogtrykkeri udsendte fortrolige Cirkulære Nr. 2, hvilket maatte opfattes som et maskeret Forsøg paa Boykotning af en enkelt Mand. Ved vor Begæring om at udsende et nyt Cirkulære havde vi selvfølgelig ment at dette skulde indeholde et Dementi af det første Cirkulære som Følge af den trufne fredelige Overenskomst. Til Efterretning.

3. Skrivelser fra Hr. Bergenholz ang. Gensidighedsforholdet. Formanden havde skrevet til de to Herrer og fra den ene modtaget tilfredsstillende Svar, men derimod havde den anden ikke ladet høre fra sig. Det vedtoges at foretage Udslettelse, saafremt Form. ikke senest Onsdag Middag havde modtaget tilfredsstillende Svar.

4. Formanden afgav Meddelelser vedr. Delegeretmødet i De samv. Fagforbund d. 12.—14. April. Til Efterretning.

5. Majdemonstrationen. Det vedtoges i Anledning af en derom modtagen Skrivelse at henholde sig til den i Fjor ang. dette Spørgsmaal af en Generalforsamling vedtagne Beslutning under Henvisning til at Forholdene i Aar ere de samme som i Fjor.

6. Aarsregnskabet. I Følge *Typ.-Tid.* forelaa der nu Opgørelse for *2det* Halvaar 1899 samt Angivelse af hvilke Beløb de 3 Hovedforeninger skal have refunderet for dette. Fra Hovedkassereren var fremsendt Skrivelse om at det omtalte Beløb gjaldt for *hele Aaret;* da der ikke har foreligget nogen Opgørelse for 1. Halvaar og da Opgørelsen skal ske helaarlig, begæres nærmere Oplysning herom. Ligeledes finder Styrelsen, at Administrationsbidraget er for lavt ansat for vor Forening.

L. J.

Opfordring.

Forfatteren til det mig tilsendte Brev af 22. ds., undertegnet en »Gammel Kollega«, bedes navngive sig til mig, da der ellers ikke vil blive gjort noget ved den af ham omtalte Sag.

Odense, d. 26. Marts 1900. CHR. PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Forinden Plads modtages ved Sættemaskinerne skal der ske personlig Henvendelse til Formanden.

P. Lauritzen.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Victor Emanuel Flygenring, udl. ¼ 1900 hos Klemmert. Sætter Haflide Bjarnason, udl. ⅓ 1896 i Reykjavik (arb. hos S. L. Møller). I S. H. L.: Trykkerne Hans Chr. Rugh (Rom) og Oskar Axel Cato (Nielsen & Lydiche).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 921 (Norsk C.) Hans Eger (Pol.) fra Kristiania og 506, Torkild Classon Petersen (Weiss) fra Kolding.

Bortrejste: 183, Trykker Johannes Torp (arbl.) til Pl. i Næstved og 77, Jens Christopher Andersen (Bagge) til Pl. i Hillerød.

Død: Constantin Nepomuk Adalbert Ystrøm (37 Aar).

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Thisted, Valdemar Poulsen, udlært efter 5 Aars Lære paa Thisted Amtst. (aflagt Svendepr. 1. Maj). Henrik Nielsen, tidligere Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Vejle, 697, J. Clausen fra Aarhus, 1406, H. G. Hunderup fra Randers og 1014, S. N. Boesen fra Nykøb. M. (alle i Plads paa Vejle Amts Dagblad). Aalborg, 1016, Ferdinand Verwohlt fra Hjørring i Pl. Esbjerg, 568, H. P. W. Jacobsen fra Vejle. Frederikshavn, 1248, Georg Neudel i Pl.

Bortrejste: Viborg, 1037, Fr. Jensen til Pl. i Odense. Kolding, 506, Tork. Petersen til Pl. i Kbhvn. og 711, Martin E. Grouleff til Pl. i Randers. Aalborg, 1248, Georg H. Neudel til Pl. i Frederiksh. Frederikshavn, 1063, Julius Otto Thomsen til Pl. i Hjørring. Horsens, 966, Martin Madsen (arbl.) til Skanderborg og 676 (Norsk Centr.), Isak Kornelius Kvinge paa Rejse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmerne erindres om, at de foruden til Formanden ogsaa skal anmælde Pladsskifte til Kassereren, enten mundtlig eller skriftlig.

STYRELSEN.

Udslettet (i Følge Overenskomsten med Hjælpekasserne): G. Kjær (Græbe).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ læres mindre Sange. Tegning til Assemblé 21. April. STYR.

GUTENBERG-KORET.

Skærtorsdag Kl. 6½ afholdes **Fællesmaaltid, Aftenunderholdning** og **Bal** for Korets *aktive* og *passive* Medlemmer. Tegning til Fællesmaaltidet (koldt Bord, en varm Ret samt Snaps og Øl) à 1 Kr. 65 Øre pr. Kuvert maa ske senest Søndagen forud hos Korets aktive Medlemmer. Aftenunderholdningen og Ballet er gratis for de Medlemmer, som tegner sig til Fællesmaaltidet.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemmerne bedes indbetale deres Restancer inden 1. April.

Nye Medlemmer: Md. Petersen (Aller), Hansine Barlium (Aller), Eline Andersen (Bagge), Sigrid Sørensen (Nielsen & Lydiche), Christine Sørensen (Kihl), Carla Carlsen (Truelsen), Dagmar Hansen (L. Jørgensen), Emilie Giesler (Enevoldsen-Andersen).

HELENE SØRENSEN,
Kassererske, Todesg. 9, St.

T. S. Generalforsamlingen afholdes den 6. April. Dagsorden næste Nr. Forslag, der ønskes behandlede, bedes indsendt til Form. snarest.

T. C. C. Medlemmerne anmodes om at møde til C. Ystrøms Begravelse paa Søndag Kl. 10 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

ANNONCER

En Typograf,

24 Aar, søger Plads fra Midten af April som Avis- eller Bogsætter. Nærmere ved at indlægge Billet, mrkt. »18«, paa Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 6 APRIL 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I Henhold til Kundgørelse fra Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg er fra 1. April oprettet Lokalafdeling i Løgstør, hvor der derfor fremtidig udbetales Rejseunderstøttelse.

Ved Tilbud eller Efterspørgsel om Plads i J. Jørgensens Bogtrykkeri i Esbjerg, maa man først henvende sig til Lokalformanden.

Den 4. April 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening

fortsætter sin

ordinære halvaarlige Generalforsamling

Søndag den 8. April, Kl. 11 pr. i

Kongens Klub, Østerg. 15, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Forslag fra Styrelsen: I § 6 f. i Sygekassens Love forandres »3 Dage« til »2 Dage« og Side 33, 14. Linje fra ov. forandres »4 Dage« til »3 Dage«. 2. Opstilling af Funktionærer. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?

(Sluttet.)

Da Bogtrykfaget, som alt nævnt, ikke er omtalt i Regulativet og Borgmestrene i de forskellige Byer stillede sig højst forskelligt til Begæring fra Typograf-»Aspiranter« om Aflæggelse af Svendeprøver for offenlig Kommission, henvendte Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening sig den 5. December 1899 til Indenrigsministeriet i en saalydende Skrivelse:

Til Indenrigsministeriet.

I det højtærede Ministeriums Bekendtgørelse af 3. Oktober 1884, indeholdende »Regulativ for Aflæggelse af Svendeprøver i Købstæderne udenfor Københavns«, er Bogtrykfaget ikke nævnt.

Da Dansk typografisk Forening, som omfatter de fleste af Landets Typografer uden for København, som Optagelsesbetingelse for Nyudlærte forlanger Aflæggelse af Svendeprøver for offentlig Kommission, har dette medført, at Borgmestrene i de forskellige Byer stiller sig meget forskellig til de derom fremsatte Anmodninger fra Udlærlinges Side. Der er endog enkelte Steder, hvor man helt har afvist vedkommende Udlærling, saaledes i Assens, fordi det nævnte Regulativ intet indeholder om Bogtrykfaget. I Nykøbing, Mors, er en Udlærling bleven afvist, fordi der ikke der i Byen fandtes mere end en faglært Arbejdsgiver: Udlærlingens egen Læremester, der kunde fungere som Skuemester, medens der derimod arbejder 12 Typografer. I Nyborg har man udnævnt en Boghandler og en hos denne arbejdende Bogtrykkeribestyrer som Skuemestre over Konkurrentens Udlærling, skønt der dér findes 10 Typografer. I Roskilde er udnævnt som Skuemestre en Bog handler og en Redaktør, der tillige er udlært som Trykker, det vil sige: som Færdigmager af Sætternes Arbejde. I det sidste Tilfælde var det en Sætter, der skulde bedømmes, hvorfor der fra paagældende Lærested blev lagt vedkommende Udlærling Hindring i Vejen for at aflægge Prøve for offenlig Kommission, da man ikke kunde anerkende de af Borgmesteren udnævnte Skuemestre som kompetente.

Der synes saaledes at herske ikke saa lidet Uklarhed paa dette Punkt, hvorfor jeg herved paa Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forenings Vegne skal andrage det højtærede Ministerium om at foranledige, at Bogtrykfaget optages i det nævnte Regulativ samt, da det i mange Byer er vanskeligt at finde faglærte Principaler, tilkendegive, at Valget af Skuemestre ogsaa kan finde Sted blandt Arbejdere i Faget.

Endvidere vilde det være af almindelig Interesse om det højtærede Ministerium vilde tilkendegive, hvorvidt de i Regulativets § 10 nævnte »Fag-, Industri- og Haandværkerforeninger« absolut skal være *Mester*-Fagforeninger eller det ogsaa kan overlades til *Svende*-Fagforeninger at vælge de »to praktiske Haandværkere«, der skal fungere som Skuemestre. Hvis det sidste kunde blive Tilfælde, vilde det ikke have ringe Betydning for Bogtrykfaget, idet der i mange Byer ikke findes nogen faglært Bogtryk-»*Mester*«, hvorfor det vilde være højst formaalstjenligt, om Valget af Skuemestre kunde overlades Arbejder-Fagforeninger eller at Borgmestrene i hvert Fald kunde træffe Valget af Skuemestre ogsaa blandt Arbejdere.

Med Højagtelse

for Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening

P. HVIDTFELDT,

Fmd.

Herpaa har Indenrigsministeriet den 10. Februar afgivet følgende Svar:

»I Andragende af 5. December f. A. har Hovedbestyrelsen anholdt om, at det under 3. Oktober 1884 af Indenrigsministeriet udfærdigede Regulativ for Aflæggelse af Svendeprøver i Købstæderne udenfor København maa blive udvidet til at omfatte Bogtrykfaget samt ændret saaledes, at de praktiske Haandværkere, der skulle vælges til Medlemmer af den i Regulativets § 1 ommeldte Kommission, ogsaa kunne vælges blandt de enkelte Fags Arbejdere.

I denne Anledning skulde man efter stedfunden Brevveksling med Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk tjenstlig melde, at de i Andragendet ommeldte Spørgsmaal først ville kunne komme under Overvejelse, naar det paagældende Regulativ maatte blive underkastet en almindelig Revision, og at man indtil da maa have Dansk typografisk Forening henvist til Regulativets § 4, hvorefter Svendeprøvekommissionen, naar nogen ønsker at gøre Svendeprøve i et Fag, som ikke ommeldes i Regulativet, har at fastsætte, hvori Prøven skal bestaa. Iøvrigt undlader man ikke at bemærke, at det er en Selvfølge, at Adgangen til Aflæggelse af Svendeprøver er betinget af, at der i Købstaden findes Haandværkere, som kunne indtræde i Bedømmelseskommissionen for det paagældende Fags Vedkommende (jfr. Indenrigsministeriets Skrivelse Nr. 220 af 4. December 1884), men at paa den anden Side de offentlige Bedømmelseskommissioner i Købstæderne maa være pligtige at antage enhver, der begærer det, til Prøve uden Hensyn til, hvor han har staaet i Lære eller tidligere har opholdt sig (jfr. Skrivelse herfor Nr. 77 af 12. Maj 1886).

L. BRAMSEN. SCHOU.

Til

Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening,

Kolding.«

Hvorefter alle Vedkommende sig haver at rette! Kedelig kun, at det høje Ministerium saa let er kommen udenom Spørgsmaalet vedrørende de »to praktiske Haandværkere« og om »Fag«foreningerne.

Imidlertid indeholder Svaret en Rettesnor, hvorefter vi fremdeles kan forlange vore Loves Bestemmelse om Svendeprøver opretholdt. Kan man altsaa ikke finde Skuemestre blandt Fagets Udøvere i den ene By, lykkes det nok at finde disse i Nabobyen.

Af de Prøver, der hidtil er aflagt for offenlig Kommission, fremgaar det, at disse har haft gavnlig Indflydelse paa Læremesterens Begreber om hans Forpligtelser overfor Lærlingene; thi selv om der ikke er opnaaet andet end at faa kontasteret, at vedkommende Lærling ikke har kunnet aflægge en antagelig Prøve og man ikke har forsøgt den i Lærlingeloven omhandlede Voldgiftsrets Erstatningsskøn, saa vil den moralske Virkning af Forkastelsen sikkert føre til, at vedk. Læremestre

vil faa Vanskeligheder med at finde ny Lærlinge som Erstatning for den Lærling, der har spildt 5 Aar af sin bedste Tid.

Adskillige Steder har det ført til, at Læremesteren i Lærlingekontrakten har anført, at Lærlingen antages til at lære Avissætning, og tror derved at have dækket sig mod alle Eventualiteter.

I hvert Fald i en enkelt Kommission, hvor man er gaaet ind paa dette og derfor har benyttet de Regler, der var fastsat i vore gamle Love: Hurtigsætning paa 20 Cicero (mindst 25 Linjer i Timen) efter alm. skrevet Manuskript uden Interpunktion og med smaa Bogstaver; ordenlig Sats og god Udslutning samt almindelig tabellarisk Sats og Sætning af en Annonce, har Resultatet været det, at Kommissionen har maattet indstille Prøven til Forkastelse.

Den moralske Virkning heraf maa ganske naturlig føre til, enten at Læremesteren drager Omsorg for en mere forsvarlig og tidsmæssig Uddannelse eller ogsaa at Vedkommende ingen Lærlinge kan erholde.

I Tilfælde af en Prøves Forkastelse bør man dog forsøge den i Lærlingeloven nævnte Voldgiftsret.

Denne bestaar af Borgmesteren som Formand og en af hver af Parterne valgt Mand. Den, der ønsker Voldgiftsret, skal derom skriftlig eller mundtlig henvende sig til Formanden, som derefter berammer et Voldgiftsmøde og med en Frist af ikke over 8 Dage tilsiger Parterne at lade deres Voldgiftsmænd møde ved dette. Endelig Afgørelse med uigenkaldelig bindende Virkning for Parterne træffes i Mødet med Stemmeflerhed. I Tilfælde af anmeldt gyldig Udeblivelsesgrund for en af Voldgiftsmændene, samt naar Formanden finder det nødvendigt for Sagens rigtige Afgørelse, udsættes Mødet, dog ikke mere end en Gang og ikke ud over 8 Dage. Saafremt en af Voldgiftsmændene udebliver uden saadan Anmældelse, kan Sagen afgøres af Formanden og den anden Voldgiftsmand. Ved Voldgiftsafgørelse kan Kontrakten (paa et tidligere Tidspunkt af Læretiden) ophæves, ligesom der kan tilkendes den skadelidte Part Erstatning.

Det bliver da Voldgiftsrettens Sag at undersøge, om Forkastelsen af en Svendeprøve hidrøre fra mangelfuld Uddannelse. Den kan i saa Tilfælde idømme Lærlingen en Erstatning.

Nu har vi ganske vist ogsaa Eksempler paa, at Voldgiftsretten har idømt Lærling en ganske ringe Erstatning, som ikke kan hjælpe ham noget og tilsyneladende ikke er alle de Anstrængelser værd. Men gaar en Kendelse Læremesteren imod 3 Gange i Løbet af 5 Aar, saa vil han være uberettiget til at antage Lærlinge.

Vi staar nu atter overfor Svendeprøveaflæggelser, under hvilke Kollegerne bør yde de unge Mænd, der rundt omkring skal foretage Prøven, den fornødne Vejledning, og i Tilfælde af at de »slagtes«, tilraade dem at søge Voldgift.

Hidtil har man næret berettiget Frygt for at gaa denne Vej, fordi man derved har sikret sig for at blive kastet paa Gaden med det samme, netop paa et Tidspunkt, hvor man har gjort sig Haab om, at kunne tjene saa meget, at Vedkommende har kunnet blive ordentlig ekviperet forinden de paa egen Haand skulde ud i Livets Malstrøm.

Denne Frygt bør imidlertid overvindes; thi for det første behøves den ikke altid at være begrundet, da de Nyudlærte paa Lærestedet desværre endnu er en billigere Arbejdskraft, men for det andet, fordi at Typografernes Organisation er stærk nok til at tage en saadan ung Kollega under Armene, hvorved Følgerne af et saadant Skridt for den enkelte let vil kunne overvindes, medens det for Faget som Helhed vil gøre uvurderlig Gavn.

Indtil det bliver almindelig Regel, at Udlæringen sker ved April og Oktober, bør de Lærlinge, der udlæres i Mellemtiden, aflægge Prøven paa den mest belejlige Tid. Aflægges den før Læretidens Udløb, maa Vedk. selvfølgelig overfor Læremesteren opfylde sin Kontraktsforpligtelse, og foretages Prøven efter Kontrakttidens Udløb, har vi hidtil benyttet den Fremgangsmaade, at optage Vedk. i Foreningen alligevel. Og det kan vi jo vedblivende gøre.

Der maa ikke sluttes Kontrakt paa mere end 5 Aar. Er Lærlingen fyldt 20 Aar, bortfalder Kontrakten.

Lad det end siges, at tvungne Svendeprøver er en reaktionær Foranstaltning, saa maa det dog erindres, at naar vi frivillig underkaster os en saadan Tvang, saa er det kun for at sætte Grænser for Udbytningen og skabe arbejdsdygtige Medkæmpere i den sociale Kamp.

Kolding, d. 20. Marts 1900. P. HVIDTFELDT.

Den typ. Forening
aabner
Torsdag den 19. April
sine nye Lokaler i
Walkendorffsgade 22, 3. Sal,
hvortil **Kontoret** flyttes samtidig. STYRELSEN.

Jubilæum.

ONSDAG d. 28. Marts fejrede Bogtrykker TH. THRUE i Aarhus sit 25 Aars Forretnings-Jubilæum. Festen begyndte om Formiddagen paa Trykkeriet, der var festlig smykket med Blomster og Palmer, og hvor der blev tømt adskillige Glas for vor Jubilar, den dygtige Trykker L. P. LORENTZEN, som af Hr. Thrue blev overrakt et meget elegant Guldur med Inskription: »1875—1900. Med Tak for godt og trofast Arbejde i Th. Thrues Bogtrykkeri«, og fra Personalet en smuk Merskumspibe med Sølvbeslag, hvorpaa der var indgraveret: »1875—1900. Fra Th. Thrues Bogtrykkeri Personale. 28. Marts«. Om Formiddagen indløb der en Masse Lykønskninger til Lorentzen fra forskellige Kolleger og Personaler her i Byen. Personalet fik herefter fri om Eftermiddagen og en Invitation af Hr. Thrue til Middag med Bal i Haandværkerforeningen. Ved denne Lejlighed bragte Hr. Thrue Personalet en Tak for det gode Samarbejde, der havde hersket i de svundne Aar. Stemningen var god og man morede sig udmærket og den kulminerede, da Faktoren ved Festens Afslutning sagde, at der ikke skulde begyndes paa Trykkeriet før Kl. 1½ næste Dags Middag.

Til Festen var der skrevet 6 Sange af forskellige Kolleger og andre, dels for Forretningens og dels for Lorentzens Jubilæum. C. N.

— — —

I Anledning af Forretningens 25-aarige Jubilæum er der fra Trykkeriet udgivet en Kalender, kaldet *Jubilæumsalmanak*. Om denne Kalender skal kun siges dette, at det er noget af det smukkeste Bogtrykarbejde, udgaaet fra et Provinsbogtrykkeri, som vi har haft Lejlighed til at se, og det tjener til Provinsbogtrykkernes Ære, at der bestandig viser sig en Stræben efter at gøre Arbejdet saa fint og tiltalende som muligt, saaledes at de i mangt og meget staar paa Højde med Hovedstaden. Selvfølgelig er der ved denne Kalender, som ved et hvilket som helst andet Stykke Arbejde, noget, der kan kritiseres, men Totalindtrykket, man ved Gennemsynet faar, er godt. Hvad den tekniske Side angaar, er kun det at sige, at Papiret er lovlig stærkt glittet, desuden havde det ingen Skade været, om Overskriften og Tallene i Maanedskalenderen havde været en Grad mindre end Tilfældet er. Den øvrige Udstyrelse er derimod fortrinlig baade hvad Sætning og Trykning angaar. Kalenderen er tillige en meget nyttig Genstand, idet den giver Oplysning om alle mulige Takster, Vægt, Maal, fremmede Mønter osv.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Forenings

ordinære halvaarlige Generalforsamling, Søndag d. 25. Marts. Dirigent: F. K. MADSEN, Sekretær: O. JOHANSEN.

Punkt 1. Optagelse af en Fagfælle. — FORMANDEN (P. Lauritzen) oplyste, at den paagældende, der var slettet paa Grund af Lock out-Restance og hvis Genoptagelse i Foreningen i Følge Generalforsamlings Beslutning skal afgøres paa en Generalforsamling, havde betalt Restancen. — VILH. JØRGENSEN henstillede, naar der i Fremtiden skal optages Blokadebrydere, at deres Navne da forud blive offenliggjorte i *Typ.-Tid.* — FORMANDEN lovede, at Henstillingen skulde blive taget til Følge. — Optagelsen vedtoges med alle Stemmer mod 2.

Punkt 2. Halvaarsberetningen. — FORMANDEN: Sygekassen gaar nu fremad, hvorimod Hjælpekassens Status stadig bliver slettere og slettere, og Formuen vil inden ret lang Tid blive spist helt op, hvis man ikke skaffer denne Kasse forøget Indtægt. Sygeligheden er mindre end i forrige Halvaar. Paa Grund af Klager fra Medlemmer over Lægen

paa Vesterbro, har man der ansat en Læge til, saa at Medlemmerne kan vælge, hvem af dem de ønsker. Arbejdsløsheden har i Januar og Februar i Aar været stor; i første Halvdel af Marts omtrent ingen Arbejdsløse; nu en Del. Sættemaskinerne begynder jo nu at vise deres Virkning ved at de i den sidste Tid har gjort ikke saa faa Kolleger brødløse og værre vil det blive; saaledes er flere, der har arbejdet over 10 Aar paa et Bladsætteri, afskedigede som Følge af Sættemaskinens Indførelse. Tarifens Forstaaelse har givet Anledning til en Del Vanskeligheder paa flere Trykkerier, som dog er ordnede. Tillæget til Maskinsættertarifen for Medhjælpere er gennemført ved Forhandling med Principalerne og maa i det hele og store anses for at være tilfredsstillende; man havde samtidig ønsket at faa Minimallønnen hævet for Maskinsætterne, hvilket ikke var lykkedes, men ved at læmpe sig frem naaede man nok at faa Lønnen hævet. Rejse- og Reservefonden er i jævn Fremgang. Omtalte det meget Overarbejde, som mange Steder er stabilt; der maa fra Personalernes Side skrides ind for at faa Overarbejdet betydelig indskrænket, om ikke helt afskaffet. Medlemsantallet i Hovedkassen er 819 mod 793 i forrige Halvaar. — VILH. JØRGENSEN spurgte, om man ikke paa Vesterbro kunde holde begge Læger mod at betale ekstra derfor. Sluttede sig til Formandens Udtalelser om at indskrænke Overarbejdet; endvidere kan der fra Personalerne i de forskellige Blade gøres en Del for at skaffe Arbejdsløse Beskæftigelse ved at man sender Bud til Anvisningskontoret efter Typografer, naar der af en eller anden Grund skal bruges en Mand for en eller flere Dage — i Stedet for som nu, at lade en Mand, som har arbejdet hele Dagen, fortsætte. — BERGENHOLZ: Medlemmerne paa Vesterbro kan igennem Sygekassen kun sikre sig den ene af Lægerne paa Vesterbro. — KALBERG: Man bør i *Soc.-Demokraten* indføre fast Løn i Stedet for Beregning; derved skaffes utvivlsomt Plads til flere Folk. — CARL NIELSEN: Det er under Overvejelse af *Soc.-Demokratens* Udgivere at indføre fast Løn samtidig med, at de anlægger deres eget Trykkeri. — Beretningen godkendtes.

Punkt 3. Halvaarsregnskabet. — KASSEREREN (Bergenholz): Hovedkassens Beholdning er 14.369 Kr. 68 Øre mod 17.203 Kr. 72 Øre ved Halvaarets Begyndelse. Medlemsbidraget er en Ubetydelighed mindre end i første Halvaar, hvor der var mindre Arbejdsløshed. Der er indbetalt 17 Kr. Laan — dermed er Laanene ude af Verden. Brødr. Bergs Gæld er 787 Kr., som foreslaas slettet af Status, og ved at Regnskabet bliver godkendt, er dermed den Gæld ude af Verden. Den ene af Brødrene Berg er nemlig død — det var udelukkende ham, der har afbetalt paa Gælden, — og da han intet efterlod sig, vilde det være haabløst at have dette Beløb staaende som Formue; Gælden var oprindelig 1700 Kr.; der er i de forløbne Aar afbetalt 911 Kr. Udgiften til Medhjælp i samtlige Kasser har i Aaret været 416 Kr. — den var budgetterede til 500 Kr. Udgifterne til *Typ.-Tid.* — det er jo nu overgaaet til Forbundet — havde i 99 andraget 300 Kr. mindre end i 98. Der var oversendt til Kolding i 1899: 9,311 Kr. 36 Øre, som Overskud. Med Hensyn til Arbejdsløsheden lovede Taleren en Beretning i *Typ.-Tid.* i den nærmeste Tid. Var tilfreds med Sygekassens Status: tilsyneladende ser det ud, som om Formuen i det forløbne Aar er gaaet 500 Kr. tilbage; men i Virkeligheden er det anderledes; der er i Aarets Løb tilbagebetalt 1000 Kr. til Ligkassen, som man havde maattet laane i 1898; endvidere har man i Statstilskud tilgode for det forløbne Aar 6.500 Kr., hvilket jo er betydelig mere end hvad man havde tilgode i Fjor, da man jo kun havde været statsanerkendt en Del af Aaret; i Virkeligheden har der i Aaret været et Overskud af c. 3000 Kr. Udgiften til Speciallæger har andraget 106 Kr., heraf har Medlemmerne kun refunderet 36 Kr., og der skyldes af Medlemmerne til Kassen med det tidligere udlagte ialt 284 Kr. Taleren havde ang. denne Sag konfereret med Sygekasseinspektøren om hans Tilladelse til at Sygekassen betaler Udgiften til Speciallæger. Dette kunde Sygekasseinspektøren ikke gaa med til, hvorimod han kunde gaa med til at Medlemmerne kun betalte det halve. Da Taleren ikke fandt dette tilfredsstillende, vilde man i Fremtiden — som hidtil — udrede Betalingen til Speciallæger af Kassen. Ligkassen har haft 20 Dødsfald, men desuagtet en Formuefremgang af c. 4000 Kr., det viser sig altsaa, at denne Kasse med den forhøjede Begravelseshjælp af 300 Kr. alligevel staar godt. Med Hjælpekassen ser det sørgeligt ud; den gaar Dødens Gang, hvis man ikke tilfører den nye Indtægter; man kan maaske fritage den for Udgifter til Administration. Beholdningerne i de forskellige Afdelinger er følgende:

Hovedkassen	Kr.	14,369.68
Sygekassen	»	877.49
Ligkassen	»	24,066.85
Hjælpekassen	»	2,464.02
Legatformuen	»	21,015.60
eller ialt	Kr.	62,793.64

I Fjor var Formuen 63,000 Kr; men dertil kommer en Del store Beløb, vi har tilgode, saaledes bl. a. 2500 Kr. hos de samv. Fagforbund, foruden Statstilskud og Arbejdsløshedsoverskudet fra Kolding; derved bliver vor Formue c. 75,000 Kr.; i en Regnskabsberetning fra Dansk typ. Forening opgør de deres Formue til 65.642 Kr., men heri indbefattes rigtignok ogsaa Forbundets Beholdning (c. 33,000 Kr.), som jo ogsaa tilhører os — men alligevel er vor Beholdning større end Dansk typ. Forenings og Forbundets tilsammen. Indtægten fra vor Forening til Arbejdsløsheds- og Rejsekassen har været c. 8,880 Kr., medens Udgiften har andraget 7,520 Kr., der har altsaa været et Overskud af 1,360 Kr.; vor Andel i Overskudet bliver dog kun 1,253 Kr., da det fordeles til alle tre Foreninger efter Medlemsantallet og Dansk typ. Forening og Trykkerforeningen har haft forholdsvis store Udgifter til Arbejdsløse og Rejsende. Dansk typ. Forening har i 2det Halvaar 1899 106 syge, hvorimod vi har haft 547 syge; Dansk typ. Forening har udbetalt i Sygehjælp 4,300 Kr. i et halvt Aar, medens vi har udbetalt 21,000 Kr. i hele 1899. Det viser sig derved, at vi yder langt mere end Dansk typ. Forening. — VILH. JØRGENSEN beklagede de mange Restancer; det maa forlanges af enhver, der har Arbejde, at han ingen Restance har. Var utilfreds med den af Kassereren antydede Ordning ang. Betalingen til Speciallæger; Medlemmerne kommer derved til at staa i Taknemmelighedsforhold til Styrelsen; syntes bedre om Sygekasseinspektørens Raad med at lade Kassen og Medlemmerne betale det halve hver. — P. NIELSEN anbefalede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse. Revisorerne har hver Gang klaget over de mange Restancer — nu var de 800 Kr. — samt for kort Tid siden stillet Forslag desangaaende til Styrelsen. — MICHAELSEN: Speciallæger bør være gratis for Medlemmerne. Restanter, som ikke betaler Restancen inden 14 Dage, bør offenliggøres i *Typ.-Tid.* — RÉNÉ-LASSEN: Det er regnskabsmæssig forkert i Status at opføre Beholdningen til 17,890 Kr. 78 Øre, medens den i Regnskabet kun er 14,369 Kr. 68 Øre; man har taget Beholdningen fra Forbundet med. Henstillede, at man fik Sygekasseinspektørens Tilladelse til at lade 5 Øre af de 10 Øre, som vi betale i Ekstrakontingent til Sygekassen, overgaa til Hjælpekassen; derved vilde denne Kasse kunne svare sig. — KASSEREREN: Vor Udgift til Speciallæger er jo 1 Kr. for hvert Besøg og 5 Kr. for hver Operation; dette har i det forløbne Aar andraget 9—10 Øre pr. Medlem; de samvirkende Sygekasser er i Færd med at indføre en ny Ordning, omfattende alle Sygekasser; men den vil koste 35 Øre pr. Medlem; vi staar os vistnok bedst med den Ordning, vi har: den, der ikke betaler, vil ikke blive krævet. Réné-Lassens Bemærkning om Regnskabet er formel rigtig, men det kan vanskelig være anderledes. Troede ikke, Sygekasseinspektøren vilde give Tilladelse til at lade 5 Øre overgaa til Hjælpekassen, men dette var vistnok ikke nødvendigt; det er ikke saa store Summer, der skal til for at skaffe Hjælpekassen Balance; Stryger vi Administrationsudgifterne, vil vi i det forløbne Aar omtrent have dækket Underskuddet — eller man kunde gaa en anden Vej og nedsætte Pengehjælpen i denne Kasse til 6 Kr. ugtl. og forhøje den i Sygekassen til 15 Kr. — FASMER var ikke enig med Kassereren om Speciallæger; bliver det frit for alle, saa vil ogsaa Udgifterne til Speciallæger blive betydelig større. — FORMANDEN: Styrelsen vil tage Standpunkt til Speciallæger og vil gøre alt for at lette Medlemmerne, men Bergenholz' Mening kunde han ikke slutte sig til. Hjælpekassens Status er slet og Styrelsen vil stille Forslag desangaaende senere. — Efter Udtalelser af NIELS HANSEN, ANTON ANDERSEN, WENDT og FR. LUND om Restanterne sattes Regnskabet under Afstemning og godkendtes med alle Stemmer mod 1. (Forts.)

Arbejdsanvisningskontoret.

Admiralgade 19, 1. Sal.

Til Kontrol har meldt sig en Del Arbejdsløse, saaledes: **gode Sættere** til alle Brancher, **Trykkere** saavel til almindeligt som til specielt Arbejde. Særdeles duelige **Sætter-Trykkere**. Unge **Arbejdsmænd**, **Punkterersker** og **Paalæggersker**, de sidste ogsaa til **Stentryk**.

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Nær og fjærn.

Den 12., 13. og 14. April afholder De samvirkende Fagforbund ekstraordinært Delegeretmøde i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. For Dansk Typografforbund møder den samlede Forbundsstyrelse.

Strejke i Bryssel. Vore Kolleger i Bryssel strejker i denne Tid for at gennemføre Fordringen om en 8-Timers Dag i Bladtrykkerier, en 9-Timers Dag i Bogtrykkerier. Da Arbejdsgiverne ikke vilde gaa ind herpaa, nedsatte Kollegerne deres Fordringer med en halv Time til henholdsvis 8½ og 9½ Time, dog under det udtrykkelige Forbehold, at de atter vilde rejse deres første Krav og strejke for Gennemførelsen af det, hvis Arbejdsgiverne heller ikke vilde gaa ind paa denne modererede Fordring.

Lørdag Middag gik syv Bladudgivere og henved tyve Bogtrykkeri-Ejere, der i alt beskæftigede 500 Mand, ind paa denne Fordring, men tre andre Bladudgivere og største Delen af Bogtrykkeri-Ejerne var stadig lige halsstarrige, og Antallet paa de Strejkende udgør derefter omtrent 1000 Mand.

Afstemningsresultat.

Ved Stemmeoptællingen Onsdag Aften den 4. April 1900 var afgivet 480 Stemmesedler. **For Forslaget** om at ansætte en med 2000 Kr. aarlig lønnet Formand, som fuldstændig skal være til Foreningens Disposition, og hvis Løn føres til Udgift i Hovedkassen med 1000 Kr., i Sygekassen med 500 Kr. og i Ligkassen med 500 Kr., afgaves ialt 304 Stemmer. **Imod Forslaget** afgaves 166 Stemmer. Dette er saaledes **vedtaget**. Der kasseredes 10 Stemmer, hvoraf 5 var afgivet af

5 Punkterersker, som ikke ere Medlemmer af nogensomhelst Afdeling, 1 Stemmeseddel fra 1 kvindeligt Medlem, som kun havde været Medlem i 4 Uger, 1 do. fra en Hustru, som kun var Medlem af Sygekassen, 1 do. fra en Hustru, som havde stemt 2 Gange og 1 do. fra en Mand, der havde stemt for sig selv med »Hustru og Børn«. 1 Stemmeseddel var blank.

Det bemærkes særligt, at 28 Hustruer, hvoraf 12 for og 16 imod Forslaget, som har afgivet Stemme, ere **medtagne** i Resultatet af Afstemningen, idet de vare Medlemmer af Ligkassen.

Den 4. April 1900.

V. BERGENHOLZ. P. FASMER.

Styrelsesmøder.

Fællesmøde mellem Styrelserne for Den typ. Forening og Trykkerforeningen Søndag den 18. Marts.

Formanden for Den typ. Forening fremdrog de Tilfælde, hvor Trykkerforeningen ikke havde opfyldt den gældende Overenskomst med Sygekassen med Hensyn til at slette de Medlemmer, som var udslettede af Sygekassen samt at Trykkerforeningens nye Medlemmer ikke havde mældt sig til Sygekassen. Dette maatte i Fremtiden være anderledes, hvis Samarbejdet mellem de to Foreninger skulde fortsættes.

Formanden for Trykkerforeningen udtalte, at naar Trykkerforeningen ikke havde slettet de paagældende, var dette sket paa Grund af en Misforstaaelse, som han beklagede. Var sikker paa, at Trykkerforeningen i Fremtiden vilde gøre alt for at opfylde den gældende Overenskomst.

Efter en længere Diskussion vedtoges paa Forslag af Laur. Jensen, at intet nyt Medlem i Fremtiden kan optages i Trykkerforeningen forinden han for Trykkerforeningens Kasserer har præsteret Lægeattest til Sygekassen eller betalt mulig Gæld til en af de andre typografiske Foreninger i Henhold til Overenskomsten.

P. LAURITZEN bebrejdede Trykkerforeningen, at den havde sendt Breve til Rotationstrykkere, som var Medlemmer af Den typ. Forening, med Pression til dem om at mælde sig ind i Trykkerforeningen; dette var sket paa en Maade, som viste, at man ikke ønskede, at Den typ. Forening fik Nys herom. Havde ikke noget imod, at Trykkerforeningen fik de paagældende som Medlemmer, men kun paa Betingelse af, at den optog alle nuv. Rotationstrykkere og deres Hjælpere; dette vilde være til Gavn for Trykkernes Organisation, idet den saa i Fremtiden kunde besætte baade Rotationstrykker- og Medhjælperpladserne. — Trykkerforeningens Styrelse lovede at tage Lauritzens Forslag under velvillig Overvejelse. O. J.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kasserer Bergenholz foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

I Obligationer	Kr. 52,000.00
Sanatorie-Aktier.	- 500.00
Sparekasse-Indskud	- 9,000.00
Kontant	- 967.98
	Ialt Kr. 62,467.98

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. — Bespisningens Beholdning efterset

København, den 29. Marts 1900.

N. P. NIELSEN. FR. LUND. ANTON ANDERSEN. O. HELSTED.

For al udvist Deltagelse ved min Mand, Constantin Ystrøms Jordefærd bringes herved hans Kolleger en hjærtelig Tak.

VALBORG YSTRØM.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Forinden Plads modtages ved Sættemaskinerne skal der ske personlig Henvendelse til Formanden.

P. Lauritzen.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Onsdag* fra Kl. 7½—8½.

Nyt Medlem: I S. H. L.: Trykker Johannes Petersen (arbl.).

Tiltraadte: 183, Johs. Torp fra Næstved (arbl.). 5857 (Sv. Typograff.), Johan Vilhelm Lindholm (Truelsen) fra Malmø. 1081, Peter Rasmussen (Weiss) fra Næstved.

Bortrejste: 412, Jens Hansen (arbl.) og 1580, Ferd. Cornelius Petersen (arbl.) begge paa Rejse.

Udslettet f. Rest.: J. P. C. Hansen (Keller).

Udmældt: F. M. Koppel (udenfor Faget).

Kontoret, Admiralgade 19, ¹, aab. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalafdeling.

I **Løgstør** er fra 1. April oprettet en Lokalafdeling paa tre Medlemmer med Typograf S. PEDERSEN som Formand.

Kolding, den 1. April 1900.

FORRETNINGSUDVALGET.

Nyt Medlem: Hjørring, Carl Johan Pedersen, udl. ¼ 1900 i Vendsyssel Tidende (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Vejle, 580, Erik H. J. Madsen Larsen fra Nykøb. M. Nyborg, 1084, Chr. Sørensen-Kjeld fra Vejle i Pl. (Schønemann). Næstved, 183, J. Torp i Pl. fra Kbhvn. og 1385, M. Jensen Enemark fra Svendborg i Pl. Frederikshavn, 1157 (Norsk Ctrf.), Ingvald Johannessen Førre fra Udlandet i Pl. Esbjerg, 1267, Marius E. Hansen til Nordby (Fanø).

Bortrejste: Vejle, 1084, Chr. Sørensen-Kjeld til Nyborg (Schønemann). 1245, Hans Fr. V. Nees til Aarhus i Pl. Horsens, 1267, M. E. Hansen til Fanø i Pl. Næstved, 214, Siegfred Petersen til Kbhvn. i Pl. Ribe, 1402, Johannes Christiansen til Pl. i Næstved. Helsingør, 1324 (Norsk Ctrf.), Hans Olaf Hansen paa Rejse. Frederikshavn, 1248, Georg H. Nendel til Næstved i Pl. Hillerød, 77 (Den t. F.), Jens Christopher Andersen (arbl.) til Kbhvn. Næstved, 1109, Rud. Ehbrecht og 1081, P. Rasmussen til Pl. i Kbhvn., 180, J. Torp (arbl.) til Kbhvn. og 1065, V. Larsen til Pl. i Skelskør. Roskilde, 1187, Rasmus Jørgensen til Pl. i Nykøbing M.

Udmældt: Rønne, 1333, H. P. S. Jacobsen og 1334, J. A. Seier (begge Bornh. Avis).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

D'Hrr. Medlemmer erindres om Indbetalingen til Fanen. Kuponbøger kan faas hos Vilh. Jensen, F. E. Bordings Bogtr., Nybrogade 12, hvor ogsaa Indbetaling i Rater fra Medl. paa mindre Trykkerier kan finde Sted.

FANEUDVALGET.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Paa Prøven Lørdag er fremlagt Liste til Maaltid (Fiskefilet, Akvavit og Pilsner 1.00) ved Assembléet 28. April. — Paaskemorgen Kl. 9½ fra Lygtekroen: Frokosttur til Brønshøj og Husum. — Lørdag 21. April: Halvaarlig Generalforsamling. STYR.

GUTENBERG-KORET.

Skærtorsdag Kl. 6½ afholdes **Fællesmaaltid, Aftenunderholdning** og **Bal** paa *Søfryd* for Korets *aktive* og *passive* Medlemmer. Tegning til Fællesmaaltidet (Lammesteg, koldt Bord samt Snaps og Øl) à 1 Kr. 65 Ø. pr. Kuvert maa ske senest Søndag Kl. 2 paa »Søfryd« hos Korets aktive Medlemmer. Aftenunderholdningen og Ballet er gratis for de Medlemmer, som tegner sig til Fællesmaaltidet. Da det sidst viste sig, at en Del Medlemmer ikke kom til at deltage, grundet paa for sen Tegning, bedes man mælde sig inden den ovenfor fastsatte Tid. Efter Aftenunderholdningen: *Punschesold.*

T. S. *Generalforsamlingen* afholdes den 6. April, Kl. 8 i Kongens Klub, Østergade 15. Dagsorden: se Regnskabet. Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

T. C. C. Styrelsen bedes møde paa Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet.

ANNONCER

Et brugt Akcidenstrykkeri

med Digeltrykpresse, Skrifter, Kasser etc. sælges billigt mod en Udbetaling af Kr. 400 hos **William Simmelkiær.**

En god brugt Haandpresse

ønskes til Købs. Billet mrkt. »B.« med Opgivelse af Formstørrelse og Pris indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Varelotterikollektionen

Schønbergsgade 20.

Lodsedler à 1 Kr. kan endnu erholdes. Man kan ogsaa henvende sig i Walkendorffsgade 7. A. DAHLQUIST.

Mæld Dem ind i

Arbejdernes Læseselskab

Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.

Stadig Tilgang af ny Literatur.

Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.

Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.

Besøg paa Musæer og Samlinger.

Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**

Kontingent: *35 Øre* maanedlig.

Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 15 — KØBENHAVN DEN 11 APRIL 1900 — XXVII AARGANG

„Graa Stær".

UNDER denne Overskrift findes i *Nordisk Boktryckarekonsts* sidste Numer en lille Opsats skrevet af Carl Lagerstrøm. Hr. Lagerstrøm skriver: »Fremskridt af økonomisk og intellektuel Natur hos de bredere Lag *bør*, *skal* og *maa* gaa parallelt med hinanden. Desværre synes man ikke altid at erkende dette. Forhøjelse af Arbejdslønnen maa absolut være grundet paa en større Arbejdsdygtighed, eller idet mindste en bedre Benyttelse af samme end hidtil . . .«

Vi kunde have tænkt os en anden end netop Hr. Carl Lagerstrøm havde skrevet disse Linier; men denne anden skulde rigtignok saa have haft Plads indenfor Principalernes Rækker og ikke blandt Arbejderne, for hvad er det er Hr. Lagerstrøm i det citerede Stykke docerer? Han docerer ganske simpelt den Lære, at Arbejderne ingen som helst Ret har til at forlange højere Løn uden at de samtidig bliver saa meget dygtigere i Udøvelsen af deres Arbejde. Dette er imidlertid en fuldstændisk falsk Opfattelse. Forhøjelse af Arbejdsløn har ikke sin Grund i, at Fagets Arbejdere pludselig er blevet saa meget dygtigere og derved ser sig i Stand til at forøge Produktionen eftersom Lønnen stiger, men udelukkende i Tidernes Opgang. I København vilde det f. Eks. for Typograferne have været ganske umuligt med den gamle Tarif som Grundlag at leve et Liv, der var blot nogenlunde tilfredsstillende. Det er jo ikke os, ja i det hele taget ikke Arbejderne, skønt vi er de største Konsumenter af Livsfornødenheder, der bestemmer Priserne paa Markedet. Det er bl. a. Kapitalen. Hvor absurd vilde det da ikke have været, om vi havde ladet os afspidse med et: Vent til I bliver saa meget dygtigere i Udøvelsen af Eders daglige Gærning, saa skal I faa den ønskede Forhøjelse. Vi kunde ganske sikkert saa faaet Lov at vente længe med Lønforhøjelsen — om vi nogensinde havde faaet den. Det enkelte Individ kan maaske opnaa en Løn, der er langt over det almindelige; men Grunden hertil er den, at dette Individ maaske har kastet sig over en enkelt Del af vort Fag, og derved blevet særlig dygtiggjort i den enkelte Branche; dette gælder imidlertid ikke overfor det store og hele. Det er Konjunkturerne, der alle Tider vil komme til at spille en væsenlig Rolle i de forskellige Lønbevægelser. Er disse opadgaaende, vil det al Tid være lettere for Arbejderne at gennemføre et Lønkrav, ligesom det modsatte er Tilfældet, hvor Konjunkturerne er nedadgaaende.

Hr. Lagerstrøm skriver endvidere: »Ved at yde vor *fulde* Arbejdskraft i den *fulde* Arbejdstid og ved Sparsommelighed med Forretningens Materiel og Tid samt ved at lægge vor *Interesse* for Forretningen for Dagen, vilde forbavsende meget kunne vindes i Retning af bedre Kaar. Vi maa lære at forstaa, at det er vor *fulde Arbejdskraft*, vi sælger for et vist dagligt Tidsrum, og ikke den *Tid*, i hvilken den *burde* udøves . . .«

Det er kedeligt nok, at Hr. Lagerstrøm ikke nærmere har motiveret, hvad han forstaar ved »Sparsommelighed med Forretningens Materiel og Tid«. Det kunde ellers være ganske interessant at faa at vide, om en Sætter skal passe paa ikke at bruge altfor mange Typer eller en Trykker sørge for, at hans Maskine er saa lidt i Gang som mulig! Den Metode at arbejde paa, har vi endnu ikke opdaget var den heldigste. Tværtimod er Ulykken den, at der i mangfoldige Trykkerier mangler det nødvendige Materiale til at arbejde med, og derved fordyres Arbejdet i en betydelig Grad eller ogsaa — hvad der ofte er Tilfældet — gaar det ud over Arbejderne; men det er sandelig Principalen, der bærer Ansvaret herfor. En Oprømmer bliver ofte betragtet som et rent Pengetab for Huset, hvad dog i Virkeligheden ikke er Tilfældet. Den dygtige Forretningsmand sparer Tid ved at sørge for, at der altid er tilstrækkeligt Materiel til at arbejde med.

Vi har ved en tidligere Lejlighed set, at der findes Folk, som har beklaget sig over, at de fastlønnede Arbejdere ikke udfører Arbejde nok i den fastsatte Arbejdstid; men det har været fra saadanne Mennesker, som har oppebaaret Indtægter, der staar mange Gange over, hvad en Arbejder i Almindelighed tjener. Nu kommer imidlertid Hr. Lagerstrøm med den samme Vise, og vi skal da for en Gangs Skyld sige, at vi forlanger det fulde Udbytte af vort Arbejde og ikke en Døjt mere. Det fulde Udbytte er i dette Tilfælde, hvad Tarifen hjemler os efter Beregning. Det kan maaske til Nød forlanges af Trykkerne, da der indenfor denne Branche kun findes Fastløns-System; men Sætterne har i hvert Fald Ret til at udregne deres Arbejde efter den i Tarifen fastsatte Skala. Er Principalen ikke tilfreds med dette, ligger det jo i hans Haand at sætte vedkommende paa Beregning.

Den »graa Stær« finder Hr. Lagerstrøm sikkert paa et andet Sted end netop der, hvor *han* mener den er.

Overarbejde og Arbejdsløse.

HVOR ofte har man ikke hørt om de Goder, der ere tro Følgesvende af en ikke for lang Arbejdstid, saasom: større Lyst til sit Arbejde og dermed følgende bedre Arbejdsydelse, Tid til at hvile sig, Udluftning af sine Lunger, aandelig Adspredelse, Famlieliv, og — ja, hvad hver bedst kender, som sætter Pris paa det Smule Liv, der er forundt os Mennesker (især Typografer), og paa en Smule Frihed. Vi læser om Hr. Wartenbergs smukke Kamp for at skaffe vore Arbejdsløse noget at leve af (en Kamp, jeg vil haabe, han ikke bliver træt af), og hvor mærkeligt er det ikke at vide, at der i vort Fag findes Mennesker, der gaar og ere halvsyge, fordi de ikke har stort andet at leve af end Frihed og Solskin, og paa Sætterierne, der staar Mennesker og bliver syge, fordi de faar for lidt Frihed og Solskin. Og begge Parter ere selvfølgelig paa det rene med, at den ene Part faar for meget af det, den anden Part sukker efter. Naar der blev slaaet et Slag for, at Overarbejde rundt paa de forskellige Trykkerier kun fandt Sted som Undtagelser, saa vilde det hjælpe ikke saa lidt paa begge Parters Velvære og Helbred. Hvorfor bliver det Slag ikke slaaet, hvorfor staar Folk og slider sig et ødelagt Nervesystem til, et tuberkelfyldt Bryst, Blyforgiftning og mange andre Ubehageligheder, som er en absolut Følge af lange Arbejdsdage, ingen ordenlig Hviletid og Nedslugning i kortest mulig Tid af sin Mad. — Du, som har Arbejde, mere end sund Fornuft siger Dig at dit Helbred kan taale, giv det Du har formeget af til din arbejdsløse Kammerat, og Du faar til Gengæld af ham Solskin og Frihed, og saa ere I begge hjulpne. Derfor bort med det Overarbejde, som er permanent; og er

det desuden ikke et Brud paa Tarifen, paa det den bestemmer om, hvor lang en Arbejdsdag skal være. Tarifen bestemmer, at Arbejdstiden ordenligvis ikke maa være over 9 Timer daglig, men ved permanent Overarbejde kan den daglige Arbejdstid baade blive 10, 11, 12, 13, ja 14 og 15 Timer med for den Sags Skyld. Men *hvor* overarbejdes der *permanent* og *hvem* gør det? vil maaske en eller anden spørge. Ja, vi har jo bl. a. *Berlingske Tidende*, den har Avtorisation og Patent paa meget og deriblandt ogsaa paa meget Overarbejde; i dette Blad er Sætterne i Færd med at sætte en Rekord paa en 16 Timers Normalarbejdsdag, og hvis det lykkes med den Rekord (der er forøvrigt arbejdet paa den i mange Aar) saa tænker jeg, der ikke findes en eneste Sætter tilbage, som desaarsag ikke har set sig nødsaget til at hæve Sygepenge baade af Trykkeriets egen Sygekasse (som vist er paa Fallittens Rand) og Fagsygekasserne. Og hvilken Natur kan staa for saadant Slid, for der slides nemlig i *Berl. Tid.*, og det saa det baade er en Skam og Skandale for baade Interessentskabet og Personalet. Det er en Skam og Skandale for Personalet først og fremmest, at det ikke for Alvor dog en Gang tager sig sammen og *tvinger* Huset til at give det en menneskelig Arbejdstid (en tarifmæssig). Personalet maa jo være kommen paa det rene med, at Husets Beklagelser over den stadige lange Arbejdstid ikke gavner Sætternes Helbred en Døjt. Det er nemlig et Særkende, at Husets Styrelse overfor Sætternes forskellige Tillidsmænd har beklaget, at det trak saa langt ud paa Natten med Arbejdet, og godt kunnet indset det gale deri (tænk!) og lovet at gøre hvad der kunde gøres for at raade Bod derpaa. Men — saa I Røgen, Sættere! — Det gaar stadig i den gamle Gænge; der begyndes $9^1/_2$ Form. til $4^1/_2$ Eftm. med $^1/_2$ Times Frokost, Middag til $6^1/_2$, hvori iberegnet 1 Times Aflægning, og saa slides der løs igen til Kl. 11—12 om Natten, saa farer den Berlingske Sætter til sit »Hjem« og spiser »Aftensmad«, men han maa skynde sig, for ellers gaar det ud over hans Søvn, da han jo gærne skulde præcis op igen for at stille ved sine Kasser. Saadan gaar den ene Dag efter den anden, uden anden Fornøjelse eller Forandring end en lille Svingning i Fyraftensklokkeslettet. Jeg kan forstaa, at Personalet jamrer sig over det elendige Liv, men at det ikke rører en Finger for at faa det anderledes, det forstaar jeg ikke. Sér Du, ærede Læser, det kalder jeg for permanent Overarbejde, hvor der overarbejdes paa næsten alle af Aarets Arbejdsdage, saaledes som i *Berl. Tid.* Og hvis der er nogen Grund til at frygte, at Sættemaskiner skal kunne jage Folk paa Gaden, saa er der jo Anledning ydermere til for dem med det permanente Overarbejde at unde deres ledigblevne Kolleger noget med af den gode Lammesteg, det vilde være let at gøre med en Smule god Vilje, og jeg vil da ikke nøjes med at kalde det for smukt gjort, men for at have gjort sin — **Pligt!** X.

Ret og Pligt.

EFTER at jeg i *Typ.-Tid.* Nr. 11 havde fremdraget et Par af Den typ. Forenings Sygekasses svage Sider, har Hr. Bergenholz i det følgende Numer forsøgt at dække over disse ved Hjælp af mange Tal og flere Ord — af virkelige Beviser findes der absolut ingen. I Mangel heraf hengiver Hr. B. sig til en længere Beskrivelse af, hvornaar jeg er indtraadt i Sygekassen, hvor ofte jeg har været syg, Sygdommens Beskaffenhed o. s. v., en Beskrivelse, om hvis Hensigt der kan være delte Meninger, men som i hvert Fald er saa langt fra at modbevise de af mig fremdragne Forhold, at den endog paa et enkelt Punkt bliver dem til Bekræftelse.

Af Hr. Bergenholz' Tal ser man, hvor mange Patienter, der i Januar Kvartal 1899 havde Udgangstilladelse og hvor lang denne var, men man ser ikke, hvor mange af dem, der til Gavn for sig selv og uden Tab for Sygekassen kunde have faaet en rigeligere Udgangstilladelse end de 2 à 4 Timer, som en Del af dem har maattet nøjes med. — Imidlertid har man o nu Hr. Bergenholz Ord for, at de Syge bør have al den Frihed, som deres Sygdom tillader, og at det modsatte er stridende mod Sygekassens Ønske. Tilbage staar saa kun, at dette bestemt bliver foreholdt Lægerne. At disse ikke har den rette Forstaaelse, fremgaar nemlig af, at jeg for c. 6 Uger siden, da jeg maatte ophøre med at arbejde paa Grund af en bulden Finger, fik udleveret en Sygeseddel, der lød paa 5 Timers Udgangstid, og at Lægen selv fremhævede Unødvendigheden af denne Tvang, *som han kun anvendte efter Styrelsens Ordre.* — At Hr. B. ikke har kunnet indlemme dette Tilfælde i sin Samling af Sygehistorier, ligger i, at jeg *paa Forlangende* fik Lægens Tilladelse til paany at gaa i Arbejde den fjerde Dag.

Det er selvfølgelig den Syges Pligt at rette sig efter Lægens Anordninger og at underkaste sig Sygekassens Kontrol; men han kommer ikke til Sygekassen eller dens Læger for at bede om en Almisse, men for at kræve sin Ret, og det er saarende for ham, naar han da af Lægen modtages med en Mistillid, der sikkert har sin oprindelige Rod i Styrelsens bekendte Møde med Lægerne. At saadant sker, meddelte jeg allerede Hr. Bergenholz i Sommer, da jeg led af den af ham nævnte Øresygdom. Lægen fremkom den Gang med Indvendinger, fordi jeg ikke havde søgt Sygekassens Speciallæge, men derimod en anden dygtig Specialist, hvor jeg nød samme Begunstigelse som Sygekassemedlemmer. Hr. B. svarede da kort og godt, at det var et Forhold, der ikke vedkom Lægen. Om Hr. B. har sagt det samme til denne, véd jeg ikke; men var det mon ikke hans Pligt? Lovene sikrer jo Medlemmerne Ret til frit Valg af Læge.

Med al Respekt for Hr. Bergenholz' Indsigt paa Sygekassens Omraade, synes han dog lidt for overlegen, naar han erklærer det for unødvendigt at tage mit Forslag om en forandret Form for Sygekassens Hjælp til sine Medlemmer under Overvejelse. Hr. B. mener ikke, der vil findes Stemning for det; jeg har truffet flere, som var af samme Mening, men saa godt som alle de Kolleger, med hvilke jeg har talt om denne Sag, har personlig været stemt for en saadan Forandring. Naar Hr. B. fortæller, at alt, hvad Medlemmerne har betalt til Speciallæger i 1899, er 36 Kr., kunde det være rart at faa at vide, hvorfra han har denne Oplysning. Jeg kan underrette Hr. B. om, at den nævnte Sum omtrent svarer til, hvad jeg — det ene af Sygekassens 1400 Medlemmer — har ofret paa denne Konto, væsenligst i Anledning af den nævnte Øresygdom. Dersom Hr. B.s Tal passede, kunde Sygekassen jo nemt tage denne Byrde paa sine Skuldre uden at forringe sin Hjælp paa andre Omraader.

Til Slut kun dette: Der er sikkert ingen af Medlemmerne, der er blinde for vor Sygekasses gode Sider — jeg har i hvert Fald ikke noget Øjeblik været det — men jeg har anset det som baade Ret og Pligt at trække de svage Sider frem. I Stedet for at foretage mislykkede Forsøg paa at dække over dem, skulde Hr. Bergenholz anvende sin Tid og sine Evner paa at forbedre dem. J. M. L.

Skræmmebilleder.

HR. Redaktør! Lad mig faa Plads til i et Par Bemærkninger at henvende mig til mine Kolleger. Min Henvendelse er navnlig rettet til d'Hrr., der i *Typ. Tid.* behandler Løn- og Organisationsspørgsmaalet.

Jeg har nemlig lagt Mærke til, at der hos disse saa godt som altid har vist sig en underlig Tilbøjelighed til at male Fanden paa Væggen; de har af al Magt bestræbt sig for at indgyde os den Tanke, at hvis vi ikke ser mørkt paa vore Forhold, da vil det aldrig være muligt at bringe det til noget. Jeg har imidlertid aldrig yndet den Maade at »opstramme« paa.

Jeg vil dog ikke hermed sige, at en Opstrammer er til ingen Nytte, tværtimod, men der er Forskel. Herregud, vore Forhold er dog ikke saa himmelraabende elendige, at det er nødvendigt, saaledes at tage paa Vej. Det er min Mening, at en saglig Henvendelse vilde gøre mere Gavn, end slig en »Brølen«, som man saa godt som altid ser, naar Lønspørgsmaalet er paa Tapetet.

Og ikke alene i Prosa har dette været Tilfældet, men ogsaa i Poesi.

Man spørger uvilkaarlig sig selv: hvad er Meningen? Ja, Meningen er selvfølgelig, at Kollegerne skal indse, at deres nuværende Forhold er fortvivlede. Men er vore Forhold fortvivlede, da synes jeg virkelig ikke, der er Grund til at formørke os Tilværelsen ved allehaande Skræmmebilleder, det virker sandelig ikke oplivende, det kan til Tider have den stik modsatte Virkning.

Man er nemlig ved at studere et Par Spalter af den Slags, tilbøjelig til at henfalde til Grublerier over sig selv, og andre med for den Sags Skyld.

Men det er dog ikke Meningen.

Nej, lad os være fri for Skræmmebilleder. Lad os se lyst paa vore Forhold.

Man vil maaske hertil indvende, at var vi tilfreds, som vi nu har det, da vilde det ikke være muligt at samle os til nye Kampe. Men det er dog vist en Vildfarelse. Skulde vi, for at være rede til den næste Kamp, gaa og hænge med Hovedet og se alting graat i graat, først da vilde sandelig Tilværelsen blive uudholdelig, og vi vilde være tilbøjelige til at henfalde i en Elendighedens Døs, — en Døs, af hvilken vi sandelig ikke blev vakt ved Skræmmebilleder. SIMON.

Arbejdsanvisningskontoret.

Admiralgade 19, 1. Sal.

Til Kontoret har meldt sig en Del Arbejdsløse, saaledes: **gode Sættere** til alle Brancher, **Trykkere** saavel til almindeligt som til specielt Arbejde. Særdeles duelige **Sætter-Trykkere**. Unge **Arbejdsmænd, Punkterersker** og **Paalæggersker**, de sidste ogsaa til **Stentryk**.

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Nær og fjærn.

Forandring fryder. 1. Familiejournalens Udgiver, Hr. Bogtrykker CARL ALLER, der snart flytter fra Nørrebro til Valby, er fra 1ste April indtraadt som Ejer i Firmaet Bianco Lunos kongelige Hofbogtrykkeri. Hans meget omfattende Virksomhed som Bogtrykker og Bladudgiver baade nær og fjærn — baade herhjemme og i Udlandet — tillader ikke Hr. Aller personlig at lede det gamle Bogtrykkeri. Han har derfor som Bogtrykker antaget forhenværende Faktor VILHELM BERG, der i den første Tid assisteres af den nuværende kongelige Hofbogtrykker, Hr. Justitsraad DREYER.

2. Hr. Maskintrykker EHBRECHT og Hr. Redaktionssekretær NIELSEN, bægge fra Næstved, har købt og fra 1. April overtaget Driften af Kellers Bogtrykkeri i Vingaardsstræde.

3. Volkersens Plakattrykkeri i Tivolis Basarbygning existerer ikke mere. Arbejdet er givet til Hr. Lithograf KRUCKOW, Studiestræde 24, som har indrettet Bogtrykkeriet her og derved unddrager den stakkels Plakat-Sætter-Trykker fra de Farer, som Tivolis Artistverden rummer saa mange af.

Styrelsen har saaledes pludselig faaet lidt at bestille med at indhente disse Firmaers Underskrift paa Tarifen. Nu har vi heldigvis Tid i Paaskehelligdagene, i hvilke Hr. CARL ALLER giver *fuld Dagløn* ikke blot til Fastløns-, men ogsaa til Akkordsætterne.

Typografernes Stiftelser. Extraordinær Generalforsamling holdtes i »Kongens Klub« Onsdag den 4. April med Dagsorden: 1. Bortgivelse af en Fribolig. 2. En Meddelelse. — Til Dirigent valgtes O. JOHANSEN.

Paa Grund af Sygdom var Formanden, Hr. Christensen, forhindret i at være tilstede.

Punkt 1. Kassereren oplæste de 3 indkomne Andragender fra Prieme, P. C. Madsen og Dahlins Enke. Efter at flere havde haft Ordet, vedtoges det enstemmigt at give Friboligen til Prieme, som ifølge Lovene havde Fortrinsret.

Punkt 2. Til Efterretning, da Kassereren oplyste ang. det paa den forrige Generalforsamling omtalte Viceværtsforhold, at det beroede paa en Misforstaaelse.

Kun faa Medlemmer havde givet Møde. C. Ø.

Rettelse. Ved Uagtsomhed fra Trykkeriets Side var i forrige Numer Overskriften: »Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse«, sat over Artiklen »Svendeprøver«.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opførte forrige Søndag for første Gang det bekendte morsomme Stykke »Gulddaasen«, der hører til Det kgl. Teaters Repertoire, og som hver Gang det er blevet spillet har trukket fuldt Hus. Det samme er Tilfældet nu, da Arbejderne har faaet Tilladelse til at opføre det paa deres eget Teater, men Udførelsen er ogsaa helt igennem fortrinlig. Vi skal uden at komme ind paa nogen speciel Kritik af de Spillende, dog bemærke, at Hr. FASMER har anlagt en fortrinlig Maske som Prokurator Falsmaal, hvor det godmodige Menneske og Kæltringen kappes med hinanden om Overtaget. Ustyrlig morsom er Hr. GEORG POULSEN i sit Frieri til Jomfru Æbeltoft, og Publikums Lattermuskler kommer her i en saadan Bevægelse, at det truer med ingen Ende at ville faa. Ingen vil fortryde at have ofret 75 Øre paa den bedste Plads for at se dette morsomme Stykke.

Kasinos Direktion giver Den typografiske Forenings Medlemmer Fortrinsret til at tegne mindst 10 Pladser for næste Sæson, naar man inden 20. April tegner sig hos Kassereren, Bergenholz, hvor Planen over Pladserne ligger til Eftersyn.

Viel Geschrei und wenig Wolle. Den ny Læge paa Vesterbro begyndte sin Virksomhed 1. April med 7 (syv) Medlemmer. Som et Kuriosum kan anføres, at det Medlem, hvis Klage gav Anledning til Ansættelsen af en ny Læge, har ønsket at beholde den gamle Læge.

Fyndsprog. I Lokalerne i Walkendorffsgade, hvor de Arbejdsløse og Foreningens Medlemmer sandsynligvis flittig vil aflægge Besøg, kunde man ønske at pryde Væggene med Bogtrykker-Fyndsprog. Kassereren modtager gode Ideer med Tak.

Den typ. Forening

aabner

Torsdag den 19. April

sine nye Lokaler i

Walkendorffsgade 22, 3. Sal,

hvortil **Kontoret** flyttes samtidig. STYRELSEN.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Marts Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	13178.36	
Reservefonden	-	4614.65	
Begravelseskassen	-	18905.68	
Arbejdsløshedsk. Aarsoverskud for 1899	-	1425.12	
Reservef. Administrationsbidrag f. 1899	-	318.80	
			Kr. 38442.61
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14904.29	
Reservefondens do.	-	9948.11	
Tilbagebetalte Laan	-	163.00	
			- 25015.40
		Summa	Kr. 63458.01

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	382.00	
Porto og Telegrammer	-	28.51	
Rejseudgifter og Diæter	-	20.10	
Tryksager	-	49.20	
Tilbagebetalte Laan til Arbejdsløshedsk.	-	163.00	
Gage til Formanden, Januar Kvartal	-	350.00	
do. til Kassereren, do.	-	50.00	
Bladhold	-	3.79	
25 Adressebreve 0.20, 1 Nøgle Seglgarn 0.25	-	0.45	
Beholdning i Begravelseskassen	-	19449.43	
do. i Reservefonden	-	4614.65	
do. i Hovedkassen	-	1523.42	
			Kr. 26634.55
Dansk Typografforbund:			
Tryksager	Kr.	40.50	
Bidrag til det internationale Bogtrykkersekretariat	-	247.20	
Porto	-	1.62	
Arbejdsløshedskassens Aarsoverskud	-	2946.90	
Reservef. Administrationsbidrag f. 1899	-	659.20	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	11043.79	
Reservefondens do.	-	21884.25	
			- 36823.46
		Summa	Kr. 63458.01

Kolding, d. 1. April 1900. ULRIK PETERSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 27. Marts Kl. 10 Aften. Frav.: F. K. MADSEN og V. PETERSEN (begge med anm. Forfald).

Et Par tarifstridige Sager i et herværende Blad drøftedes og overdroges det Formanden at undersøge Forholdene nærmere. — En Meddelelse fra Akties. »Casino« om Tilbud af indtil 10 Billetter til moderet Betaling vedtoges det at bringe til Medlemmernes Kundskab igennem *Typ.-Tid.* — En Kollega, som var tilsagt til at give Møde i Voldgiftsretten, tilstodes der for spildt Arbejdstid en Godtgørelse af 5 Kr. — Et Medhjælper-Spørgsmaal debatteredes. — Form. refererede et Forhold fra et Bladtrykkeri, hvor Stereotypisterne udførte Ekstraarbejde om Morgenen uden at oppebære den hjemlede Godtgørelse. — I Anledning af en Skrivelse fra Hr. Dr. Benzon oplyste Kassereren, at Medlemmerne i Vesterbro-Kredsen hvert Kvartal kunde skifte Læge,

dog saaledes, at Valget da gjaldt et Aar ad Gangen. — Fra Revisionen fremlagdes en skriftlig Anke over stedfindende Restancer i de forskellige Afdelinger; efter Oplysninger fra Kassereren vedtoges det, at Form. i Fremtiden — efter forudgaaet Meddelelse fra Kassereren — skulde rykke Restanter, der, hvis Mellemværendet ikke afvikledes i Følge truffen Overenskomst, da vilde være at slette øjeblikkelig. — En Bogtrykkeri-Direktør forespurgte Styrelsen, om det var ham tilladt i Anledning af Lokalets Rengøring at anvende sit Sætterpersonale efter endt Arbejdstid til Flytning af Sats etc.; Spørgsmaalet besvaredes derhen, at hvis Personalet selv vilde udføre saadant Arbejde og selvfølgelig i Henhold til Tarifen honoreredes med Ekstrabetaling, fandt man intet at indvende. — En Indbydelse fra Holbæk Lokalforening toges til Efterretning. — I Anledning af en Klage over hyppigt stedfindende Overarbejde i et herv. Blad vedtoges det snarest at faa disse Forhold ordnede. — En Skrivelse fra Den typ. Forenings Vært henvistes til Behandling ved førstk. Generalforsamling. J. M.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 2. April.

1. Der gaves Meddelelse om, at der fra 1. April er oprettet en ny Lokalafdeling i Løgstør med S. Pedersen som Formand. — Typograf B. i Ringsted, der var anvist en Vikarplads for en Syg, har gennem Lokalafdelingen forespurgt, om han, da Pladsen har varet 3 Uger, ikke var berettiget til 14 Dages Opsigelse. Der var svaret Nej, da han kun var antaget i en »Sygeplads«. Bifaldtes. — Endvidere gaves Oplysninger om Anvisningskontorets Virksomhed og et Forhold med midlertidig Pladser. Til Efterretning.

2. Et Trykkeri, der havde bestilt en Mand fra Anvisningskontoret og faaet ham anvist, har, efter at have meddelt Vedk. Besked om Arbejdstiden, antaget en tilfældig tilrejsende og atter afsagt den af Kontoret anviste Mand. — Det vedtoges at gøre Erstatningskrav gældende.

3. Nogle Tarifsager refereredes, hvorunder meddeltes, at Bogtrykker Lumbye, der har overtaget S. W. Bruuns Fabrikers Trykkerier i Kolding, har underskrevet Tarifen.

4. Formanden har korresponderet med Bogtrykker J. Jørgensen i Esbjerg om Underskrift paa Tarifen. Under Henvisning til, at han var Medlem af »Kristelig dansk Fællesforbund« nægter J. at underskrive Tarifen. — Trykkeriet blokeres.

5. Forskellige Skrivelser ang. *Jyllandspost*-Affæren fremlagdes.

6. Trykker Th. Hansen bevilgedes et Flyttelaan af 50 Kr. fra Vejle til København.

7. Et Medlem lider af Lupus i mild Grad og forespørger, om han kan vente nogen Understøttelse til en Kur paa Finsens Lysklinik. — Det vedtoges at indhente nærmere Oplysninger om Omkostningerne ved en saadan Kur.

8. En Skrivelse om Dispensation fra Tarifen drøftedes.

9. Meddelelse om, at C. V. Petersens Sønner i Næstved nægter at betale Trykkeren Ehbrecht de ham i Henhold til Tarifen skyldige to Ugers Løn. Det vedtoges at indanke Sagen for Voldgift.

HVIDTFELDT.

Brevkasse.

Fortsættelsen af Generalforsamlingsreferatet og Voldgiftsrettens sidste Kendelser maa paa Grund af Pladsmangel vente til næste Nr. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Forinden Plads modtages ved Sættemaskinerne skal der ske personlig Henvendelse til Formanden.

P. Lauritzen.

Paa Grund af Flytning er **Biblioteket** lukket fra den 11. til den 25. April.

Nyt Medlem: Sætter Otto Birger Leonhard Petersen, udl. 30/3 1900 hos P. A. Nielsen (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1324, Hans Oluf Hansen (Lazarus' Eftfl.) fra Helsingør og 1081, Peter Rasmussen (Weiss) fra Næstved.

Udslettet for Restance: Sætter Christian Sørensen (Jordan).

Kontoret, Admiralgade 19, 1, aab. daglig 12½—2. **Lukket i Paaskehelligdagene** samt **Onsdag den 18. April** (paa Grund af Flytning). V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Næstved, 1248, G. H. Nendel i Pl. fra Frederikshavn. Nykøbing M., 1187, Rasmus Jørgensen (Morsø Avis) fra Roskilde.

Bortrejste: Nykøbing M., 508, Erik J. Hansen Larsen (Madsen) til Pl. i Vejle. Skanderborg, 945, Niels Peter Andersen (arbl.) paa Rejse.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 24. April 1900, Kl. 8½ Aften i *Kongens Klub*, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabets Fremlæggelse. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Eventuelt.

Medlemskort forevises ved Indgangen.

Restancer kan indbetales paa Mødeaftenen.

Alle bør møde.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag intet Møde. Paaskemorgen Kl. 9½ fra Lygtekro: Tur til Brøndshøj. Kolleger er velkomne.

Lørdag 21. April Kl. 9½ Generalforsamling: Beretning; Regnskabets Godkendelse; Forslag til Lovændring: Styrelsen udvides til 5 Medlemmer; Valg af Kasserer og Medstyrere. STYRELSEN.

T. S. Skærtorsdag 10½: Fortsættelse af Konkurrencen i Højde-Længdespring, Armhævning og Armbøjning.

T. C. C. Skærtorsdag Start Trianglen Kl. 10. 1. Paaskedag Nørrebros Runddel Kl. 10.

Den 29. ds. afholdes *Generalforsamling.*

ANNONCER

J. G. A. Eickhoff, København V.

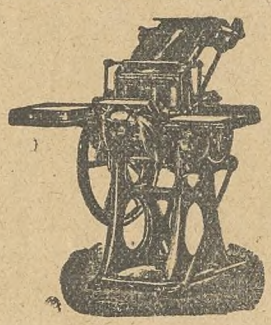

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff København.
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Tryk hos F. E. BØRDING (V. PETERSEN). København.

Den typografiske Forenings Arbejdsanvisning.

Udgivet af Dansk Typograf-Forbund.

Særtryk af Typograf-Tidende Nr. 15 for 11. April 1900.

Kort efter den store Lock-outs Afslutning i 1899 modtog Den typ. Forening i Lighed med de øvrige københavnske Fagforeninger en Opfordring om at besvare en Del Spørgsmaal vedrørende det typografiske Fags Arbejdsanvisning. Spørgeschemaet skulde gennem De samvirkende Fagforbund indsendes til et Udvalg, som Borgerrepræsentationen den 3. Juli 1899 havde nedsat for at overveje Spørgsmaalet om Oprettelsen af et kommunalt Arbejdsanvisnings Bureau i København.

Den typografiske Forenings Bestyrelse overdrog Foreningens Arbejdsanvisningskontor at udfylde Spørgeschemaet — en Opgave, som ikke frembød Vanskeligheder. Kontoret besluttede imidlertid at benytte den Lejlighed, som her gaves, til overfor Kommunalbestyrelsen og De samvirkende Fagforbund at repræsentere Foreningen saa værdigt som muligt, og det udarbejdede derfor 2 Tabeller (Bilag 1 og 3) samt 2 grafiske Fremstillinger (Bilag 2 og 4), der i formindsket Gengivelse ledsage dette Nr. af *Typ.-Tid.*, og som dels (Bilag 1 og 2) give en Oversigt over **Arbejdsløsheden** indenfor Den typ. Forening i Syvaaret 1892—1898 og dels (Bilag 3 og 4) fremstille **Arbejdsanvisningen** i Tiden fra 1. Oktbr. 1897 til 30. Septbr. 1899.

Bilag 1. *Oversigt over Arbejdsløse og Arbejdsløshedsdage blandt Medlemmer af Den typ. Forening i Aarene 1892—1898.* Til nærmere Forstaaelse af Tabellen bemærkes straks, at Tallene angaaende det samlede Antal *Arbejdsløse* kun ere absolute, hvor de tjener til Oplysning af Forholdet indenfor den enkelte *Maaned;* derimod er der i det Antal *Arbejdsløse*, som er anført udfor hvert *Kvartal*, *Halvaar* og *Helaar*, medtaget saadanne Arbejdsløse, som have været ledige to eller flere Gange i det paagældende Tidsrum, og som derfor i Virkeligheden ikke ere beregnede som en, men som to eller flere Arbejdsløse. Det ses, at henholdsvis det største og laveste Antal Arbejdsløse faldt paa følgende Maaneder i de syv Aar:

Tabel I.

	Højeste Antal Arbejdsløse.		Laveste Antal Arbejdsløse.	
1892	September	**113**	April	60
1893	Juli	90	Marts	46
1894	December	95	April	59
1895	—	110	Juni	**74**
1896	Oktober	101	April	42
1897	—	77	—	**27**
1898	—	**75**	—	33

Det fremgaar af disse Uddrag, at der altid er **flest Arbejdsløse** i Aarets sidste Maaneder og altid **færrest** i Foraarsmaanederne. Den hos mange Mestre og Svende hidtil og endnu den Dag i Dag gældende Forestilling, at Aarets travleste Tid falder henimod Jul, modbevises aldeles ved disse Tal for de sidste 7 Aar. Vil man undersøge, hvorledes henholdsvis det højeste og laveste Antal *Arbejdsløshedsdage* falder paa de enkelte Maaneder, kommer man til følgende Resultat:

Tabel II.

	Højeste Antal Arbejdsløshedsdage.		Laveste Antal Arbejdsløshedsdage.	
1892	Oktober	2312	April	814
1893	Juli	1948	—	761
1894	August	2035	—	983
1895	—	**2315**	Oktober	**1301**
1896	November	1757	April	428
1897	August	**1141**	Marts	303
1898	—	1245	April	**227**

Aaret 1895 var et ganske abnormt Arbejdsløshedsaar for København. Der var ligefra Begyndelsen Lønkamp i Provinserne, hvad der bevirkede, at det københavnske Arbejdsanvisningskontor fik stærk Tilstrømning, dels af strejkende Provinstypografer, dels af uorganiserede Typografer, hvilke sidste søgte Kontoret for at faa Del i den ekstraordinære Understøttelse, som udbetaltes dem, for at de ikke skulde tage Arbejde paa blokerede Trykkerier. Aaret 1895 bør derfor udelades ved Betragtningen af Tabel I. og II. Det vil derefter ses, at disse to Tabeller supplere hinanden. Imellem det *højeste* Antal Arbejdsløse og det *højeste* Antal Arbejdsløshedsdage er der kun en Nuance: Der er flest **Arbejdsløse** i Oktober, flest **Arbejdsløshedsdage** i Avgust; men begge Dele er der mest af i Aarets sidste Halvdel. Det **laveste** Antal saavel af Arbejdsløse som Arbejdsløshedsdage falder saa godt som udelukkende paa **April**, der saaledes hævder sin Stilling som Aarets bedste Arbejdsmaaned.

Undersøger man de enkelte **Kvartalers** indbyrdes Forhold med Hensyn til de **Arbejdsløse**, ser man, at i April Kvartal er færrest Arbejdsløse, derefter kommer Januar Kvartal. Juli Kvartal har de fleste Arbejdsløse, dog gør Oktober Kvartal det næsten Rangen stridig. Sammenlægger man Tallene, faar man for samtlige 7 Aar:

Tabel III.

Aar 1892—98	Antal Arbejdsløse	Antal Arbejdsløshedsdage
Januar Kvartal	1399	23,481
April —	1276	19,773
Juli —	1750	33,087
Oktober —	1746	29,693

Saavel af disse summariske Tal som af de i Tabel I. og II. gjorte Uddrag fremgaar saaledes tydeligt, at Aarets første Halvdel frembyder langt ringere Arbejdsløshed end den sidste Halvdel (Arbejdsløse 2675 mod 3496, Arbejdsløshedsdage 43,354 mod 62,780). Forholdet bliver saa meget mere udpræget, som der i Reglen fra Juni Maaned begynder en stærk Udvandring fra København af Typografer, som gaar paa Rejse til Provinserne og Udlandet. De Rejsende vende dog som oftest tilbage henimod Jul, og naar Aarets travleste Tid, Marts og April, kommer, søger der flere udenbysboende Typografer til København, lokkede af Udsigten til en Plads, som de for det meste ogsaa opnaar.

Bilag 2. *Grafisk Fremstilling af Arbejdsløse og Arbejdsløshedsdage i 1892—1898* er nærmest udarbejdet som en Illustration af Bilag 1, hvis Resultater derved lettere falder i Øjnene paa de mange, som ikke holder af at begive sig ind i Tabellernes Tal-Labyrinter. Følger man Kurven i Bilagets *nederste* Afsnit, ser man let i dennes Stigen og Dalen Bekræftelsen paa, hvorledes Arbejdsforholdene veksler fra den ene Maaned og den ene Aarstid til den anden. Tillige fremgaar det med megen Anskuelighed, at Arbejdsløsheden i de senere Aaringer — 1897 og 1898 — er betydelig ringere end i de foregaaende Aar. Det samlede Antal **Arbejdsløse** og **Arbejdsløshedsdage** var:

Tabel IV.

	Antal Arbejdsløse	Antal Arbejdsløshedsdage
1892	1021	19,271
1893	871	16,341
1894	921	18,115
1895	1117	21,120
1896	903	14,435
1897	664	8,469
1898	674	8,283

Antallet af Arbejdsløshedsdage, med hvilket man langt sikrere maaler Arbejdsløshedens Omfang end med selve de Arbejdsløses Antal, har altsaa for hvert af Aarene 1897 og 1898 været endog *betydeligt under Halvdelen* af Gennemsnittet af Arbejdsløshedsdage for Femaaret 1892—1896.

Blandt de Midler, som Den typografiske Forening har bragt i Anvendelse til Værn mod Arbejdsløsheden, hører ogsaa **Arbejdsanvisningen.**

Som det fremgaar af Bilag 3 og 4 har Den typografiske Forenings Arbejdsanvisningskontor stadig besat den langt overvejende Del af de Pladser (se den skrafferede Kurve), som de Arbejdsløse overhovedet erholdt (den punkterede Kurve). Bilag 3, i hvilket Tallene er smaa, giver ikke nær det Indtryk af Kontorets Virksomhed, som Bilag 4, der med sit større Mellemrum mellem den fulde og den punkterede Linje viser, at der overhovedet vedbliver at være langt flere Typografer ledige hver Maaned end Antallet af dem, som selv skaffer sig Plads. Og dog er den grafiske Fremstilling Bilag 4 en korrekt Kopi af Tabellen i Bilag 3 (naar denne sidste har 29 Pladsbesættelser i Marts 1899, medens Bilag 4 har 39, skyldes Fejlen den efter den originale Tegning udførte Reproduktion, der ikke er ganske sikker, men som dog heller ikke i væsenlig Grad modificerer de Resultater, den skal anskueliggøre).

Hvad Kontorets Virksomhed iøvrigt angaar, hidsættes følgende Redegørelse, der sammen med det tidligere omtalte Spørgeschema indleveredes til Borgerrepræsentationen:

»Arbejdsanvisning indførtes 1. Juli 1890, men da det var en frivillig Sag for de Arbejdsløse, om de vilde mælde sig til Anvisningsprotollen eller ikke, blev Kontoret ikke almindeligt søgt før 1. Januar 1892, da det blev obligatorisk paalagt de Arbejdsløse saavel straks at mælde sig ledige som straks at meddele, naar de erholdt Arbejde. Fra sidstnævnte Dato haves en fuldt paalidelig Arbejdsløsheds-Statistik. I de første Aar eksisterede der et Reglement, gældende saavel for Kontoret og dets Bestyrer som for de Arbejdsløse. Dette Reglement paalagde Kontorets Bestyrer at sende de Arbejdsløse i Plads efter Tur, en Bestemmelse, der forhindrede, at Kontoret fik praktisk Betydning. Det er nemlig selvfølgeligt, at alle mindre duelige og mindre paapasselige Arbejdere ere oftest arbejdsløse og derfor oftest staa for Tur til at faa Plads, og skønt der blev taget et selvfølgeligt Hensyn til en Arbejdsgivers Ønske i et særligt Tilfælde om at faa en i en special Branche øvet Arbejder, maatte Arbejdsanviseren altfor ofte sende den øverst i Numerrækken staaende Arbejdsløse i Plads. Dertil kom, at mange dygtigere Arbejdsløse ad privat Vej skaffede sig Plads uden Kontorets Medvirkning, og at alle de uheldigt stillede Typografer, som af forskellige Aarsager havde været ledige i lange Tider, strømmede til Kontoret, lokkede ved Visheden om, at deres Tur til at gaa i Arbejde snart kom. Overgangen var for brat. Disse vanskelige Elementer kunde, som Erfaringen fra de senere Aar viser, meget godt lidt efter lidt have været anbragte paa Trykkerier, hvis Virksomhed ikke kræver lutter dygtige Folk. Nu bidrog de kun altfor mægtigt til at bibringe Arbejdsgiverne den Anskuelse, at de vare bedre tjente med at søge Arbejdskraft uden Kontorets Hjælp.

Klog af Skade ophævede Foreningen Bestemmelsen om de Arbejdsløses Ret til at faa Plads efter Tur, og Arbejdernes indbyrdes Konkurrence fik atter en sundere Grund til at arbejde paa. Ved personlige Henvendelser til Arbejdsgiverne lykkedes det senere at faa Forbindelser knyttede paany, og ved en ekspedit og ethvert berettiget Hensyn imødekommende Forretningsgang er der nu skabt en Praksis, som har Hævd blandt det store og overvejende Flertal af Mestre og Svende. Enhver Arbejdsløs har den frieste Ret til at søge Arbejde og enhver Principal til at antage hvem og hvorfra han vil. Anvisningen sker saaledes, at der først hensés til, om den Arbejdsløse egner sig til det specielle Tilfælde, dernæst spiller Hensynet til Varigheden af den Tid, den Arbejdsløse har gaaet ledig, en afgørende Rolle, forudsat at han ikke er uduelig eller har forsømt sin Pligt paa et tidligere Arbejdssted, i hvilket sidste Tilfælde Kontoret altid er varsom med at anbringe ham i Plads. Ikke sjældent hjælpe arbejdende Typografer deres ledige Kammerater i Plads, og disse hører oftest til de bedste. Dette hæmmer ganske vist Kontorets Forretninger en Del, men fra 1. Oktober 97 til 30. September 99 har man dog besat 73,6 pCt. af samtlige ledige Pladser.

Arbejdsanvisningen virker saaledes ikke efter Regler, der ere skrevne eller givne af Foreningen. Erfaring og Ansvaret for, at begge Parter sker den Ret, de har billigt Krav paa, ere de Love, hvorefter der arbejdes, og Kontoret fungerer nu i bedste Forstaaelse med Principalerne, der i den mest udstrakte Grad benytter sig af det, skønt de ikke har nogen direkte Kontrol med, om Kontoret benyttes for eller imod deres Interesser.«

Arbejdsanvisningen er fra Nytaar 1900 udvidet, saaledes at den nu foruden de oprindelige Brancher:

Faktorer, Sættere og Trykkere (herunder Specialister), Sætter-Trykkere, Stereotypører, Zinkætsere, Kemigrafer og Aftrækkere

tillige omfatter:

Punkterersker, Paalæggersker, Digeltrykkersker og Trykkeriarbejdere.

Paalæggerskerne anvises saavel til Bog- som Stentrykkerier.

Anvisningen sker baade til Byen og Provinserne, men sjældnere til Udlandet og da i Reglen kun til Sverig og Sønderjylland. *Yderst sjældent* ser Kontoret sig ude af Stand til at ekspedere Anmodninger om Arbejdskraft. En betydelig Del af de Pladser, der anvises ved Kontoret, er mere eller mindre kortvarige; men der er altid, selv om Pladserne varer nok saa kort, Arbejdsløse, som er villige til at modtage dem. Til Gengæld afviser Arbejdsgiveren aldrig den Arbejdsløse, som anvises ham; den Typograf, som Kontoret *anviser*, er med det samme *antaget*. Saa fast er denne Regel, at end ikke Undtagelser bekræfter den.

Arbejdsanvisningen bestyres som en Forretning med to Slags Kunder, Mestre og Svende, hvis Tillid maa bevares og hvis Søgning man vil beholde. Til enhver Tid er Kontoret villig til at redegøre for sin Forretningsførelse, men samtidig søger det med ikke ringe Held at hævde sin Selvstændighed.

Til Afhjælpning af den Nød, som Arbejdsløsheden medfører, yder Den typografiske Forening sine Medlemmer dels en daglig Arbejdsløshedshjælp af 1 Kr. 75 Øre à 1 Kr. 25 Øre i 70 Dage, dels forskellig anden Hjælp, f. Eks. Rejseunderstøttelse i 90 Dage à 1 Kr. 25 Øre. Typografer, som rejser for at søge Arbejde, faar overalt i Skandinavien, Mellemevropa og Italien en daglig Rejsehjælp, naar de blot i Den typografiske Forening har betalt 13 à 26 Ugers Kontingent. Arbejdsløshedshjælp opnaas efter 50 Ugebidrag; den udbetales dog kun, naar Vedkommende er *afskediget uden egen Skyld*. En Oversigt over de Summer, som Den typografiske Forening aarlig udgiver i disse Øjemed, vil senere fremkomme. Her skal kun anføres, at trods den forholdsvis lette Adgang, en Typograf har til at erhværve ovennævnte Nyderet, er dog i et **Gennemsnitsaar** kun en **Fjerdedel** af de ledige understøttelsesberettigede, og det Dageantal, hvori Understøttelse udbetales, er kun en **Tiendedel** af det samlede Antal Arbejdsløshedsdage.

Det Indtægtstab, som Den typografiske Forenings Medlemmer ved Arbejdsløshed har lidt i Syvaaret 1892—1898, vil — beregnet efter *Minimallønnen* i disse Aar — for 106,034 Dage udgøre 272,664 Kroner.

Privat understøttes de Arbejdsløse af Fagets Medlemmer paa flere Maader. Særlig kan fremhæves Typografernes *Julei*ndsamling, der indbringer ca. 3000 Kroner og deles i henved 200 Parter, samt **Bespisningen af arbejdsløse Typografer.** Denne opretholdes i Vinterhalvaaret, væsenligst ved Bidrag fra Fagets Mestre. En Arbejdsløs, som søger Bespisningen, faar to Retter Middagsmad, hvilket for mange er det eneste Maaltid, de nyder den Dag. Blandt de Arbejdsløse, som daglig opholde sig i Typografernes Lokale, og som ofte Uger igennem forgæves spørge om Arbejde, hersker der til Stadighed Orden, Disciplin og en vis Styrke til at bære Forholdene, som de ere.

V. Bergenholz.

Redaktør: F. K. Madsen, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. Bergenholz, Admiralgade 19, 1. S., K.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING
KONTOR: ADMIRALGADE 19, 1

Oktober 1899.

BILAG 1
til Spørgeschema angaaende
Arbejdsanvisningskontorer, indleveret til
Borgerrepræsentationen.

OVERSIGT OVER ARBEJDSLØSE OG ARBEJDSLØSHEDSDAGE

blandt Medlemmer af Den typografiske Forening i Aarene 1892—1898.

Aarstid	1892				1893				1894				1895				1896				1897				1898			
	Arbejdsløse Typografer				Arbejdsløse Typografer				Arbejdsløse Typografer				Arbejdsløse Typografer				Arbejdsløse Typografer				Arbejdsløse Typografer				Arbejdsløse Typografer			
	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs	Samlet Antal	pCt. af Medlemsantal	Ialt arbejdsløse Dage	Dage pr. Arbejdsløs
Januar	74	15,4	1755	23,7	79	15,8	1818	23,0	92	17,5	1630	17,7	85	14,2	1537	18,1	98	16,3	1415	14,4	72	10,3	1032	14,3	56	7,1	637	11,4
Februar	78	16,2	1493	19,1	67	13,4	1308	19,6	67	12,6	1428	21,3	77	12,8	1327	17,2	51	8,5	863	16,9	43	6,2	404	9,4	52	6,6	520	10,0
Marts	81	16,8	1273	15,7	46	9,2	909	19,8	62	11,7	1133	18,3	100	16,7	1666	16,6	50	8,2	624	12,5	32	4,6	303	9,5	37	4,7	406	10,9
April	60	12,5	814	13,6	59	11,8	761	12,9	59	11,1	983	16,7	107	17,8	2127	19,9	42	6,7	428	10,2	27	3,9	321	11,9	33	4,2	227	6,9
Maj	75	15,6	1125	15,0	74	14,8	1042	14,1	67	12,6	1224	18.3	89	14,8	1810	20,2	59	9,4	723	12,3	41	5,9	384	9,4	49	6,2	331	6,8
Juni	75	15,9	1102	14,7	63	12,6	1252	19,9	68	12,8	1189	17,5	74	12,3	1830	24,8	78	12,1	1173	15,1	33	4,6	461	13,9	44	5,6	566	12,9
Juli	68	14,4	1562	22,9	90	18,0	1948	21,6	79	14,9	1563	19,8	99	16,5	2155	21,8	85	13,2	1475	17,4	57	7,9	733	12,9	72	9,1	980	13,6
Avgust	110	23,3	2088	18,9	85	17,0	1938	22,8	88	16,6	2035	23,1	103	17,2	2315	22,5	89	13,7	1674	18,8	72	10,0	1141	15,8	74	9,3	1245	16,9
September	113	23,9	2213	19,6	71	14,2	1075	15,1	79	14,9	1535	19,4	97	16,2	1830	18,9	86	13,3	1586	18,4	68	9,4	1021	15,0	65	8,2	975	15,0
Oktober	111	23,5	2312	20,9	78	15,6	1365	17,5	81	15,3	1684	20,8	93	15,5	1301	13,9	101	15,1	1519	15,1	77	10,4	1037	13,5	75	9,5	1123	14,9
November	89	18,3	1852	20,8	84	16,8	1464	17,4	84	15,8	1916	22,8	83	13.8	1529	18,4	88	13,6	1757	19,9	76	10,3	1126	14,8	50	6,3	621	12,4
December	87	17,4	1682	19,3	75	14,3	1461	19,5	95	17,3	1795	18,9	110	18,3	1693	15,4	76	11,7	1198	15,8	66	8,6	506	7,7	67	8,4	652	9,7
Helaaret	1021	—	19271	18,9	871	—	16341	18,8	921	—	18115	19,7	1117	—	21120	18,9	903	—	14435	15,9	664	—	8469	12,8	674	—	8283	12,3
Januar Kvartal	233	—	4521	19,4	192	—	4035	21,0	221	—	4191	18,9	262	—	4530	17,3	199	—	2902	14,6	147	—	1739	11,8	145	—	1563	10,7
April Kvartal	210	—	3041	14,5	196	—	3055	15,6	194	—	3396	17,5	270	—	5767	21,4	179	—	2324	12,9	101	—	1166	11,5	126	—	1124	8,9
Juli Kvartal	291	—	5863	20,1	246	—	4961	20,2	246	—	5133	20,9	299	—	6300	21,1	260	—	4735	18,2	197	—	2895	14.7	211	—	3200	15,2
Oktober Kvartal	287	—	5846	20,4	237	—	4290	18,1	260	—	5395	20,8	286	—	4523	15,8	265	—	4474	16,9	219	—	2769	12,6	192	—	2396	12,5
Helaaret	1021	—	19271	18,9	871	—	16341	18,8	921	—	18115	19,7	1117	—	21120	18,9	903	—	14435	15,9	664	—	8469	12,8	674	—	8283	12,3
1. Halvaar	443	—	7562	17,1	388	—	7090	18,3	415	—	7587	18,3	532	—	10297	19,4	378	—	5226	13,8	248	—	2805	11,3	271	—	2687	9,9
2. Halvaar	578	—	11709	20,3	483	—	9251	19,2	506	—	10528	20,8	585	—	10823	18,5	525	—	9209	17,5	416	—	5664	13,6	403	—	5596	13,9

DEN TYPOGRAFISKE FORENING
KONTOR: ADMIRALGADE 19, 1

Oktober 1899.

BILAG 3
til Spørgeschema angaaende
Arbejdsanvisningskontorer, indleveret til
Borgerrepræsentationen.

OVERSIGT

over

1) arbejdsløse Typografer, 2) de i det Hele besatte Pladser, 3) de ved Kontoret ansatte Pladser

blandt Medlemmer af Den typografiske Forening
i Tiden fra den 1ste Oktober 1897 til den 30te September 1899.

Maaned	1897			1898			1899		
	Arbejdsløse Typografer	de i det Hele besatte Pladser	de ved Kontoret besatte Pladser	Arbejdsløse Typografer	de i det Hele besatte Pladser	de ved Kontoret besatte Pladser	Arbejdsløse Typografer	de i det Hele besatte Pladser	de ved Kontoret besatte Pladser
Januar	—	—	—	56	49	38	88	59	39
Februar	—	—	—	52	37	30	67	54	45
Marts	—	—	—	37	35	30	40	29	25
April	—	—	—	34	32	28	68	50	42
Maj	—	—	—	50	42	37	55	35	29
Juni	—	—	—	44	25	22	62	27	20
Juli	—	—	—	72	33	26	79	33	28
Avgust	—	—	—	74	32	16	79	27	17
September	—	—	—	65	41	29	81	62	40
Oktober	77	40	16	75	44	27	—	—	—
November	76	49	28	50	37	32	—	—	—
December	66	30	18	67	21	17	—	—	—

Den typografiske Forening
Kontor: Admiralgade 19.I
Oktober 1899.

Grafisk Fremstilling
af
Arbejdslöse og Arbejdslöshedsdage
blandt Medlemmer af den typografiske Forening i Aarene 1892-1898.

Bilag 2.
til Spörgeskema angaaende Arbejdsanvisningskontorer indleveret til Bogerrepræsentationen.

*Samlet **aarligt** Antal Arbejdslöshedsdage indenfor Tidsrummet 1892-1898.*

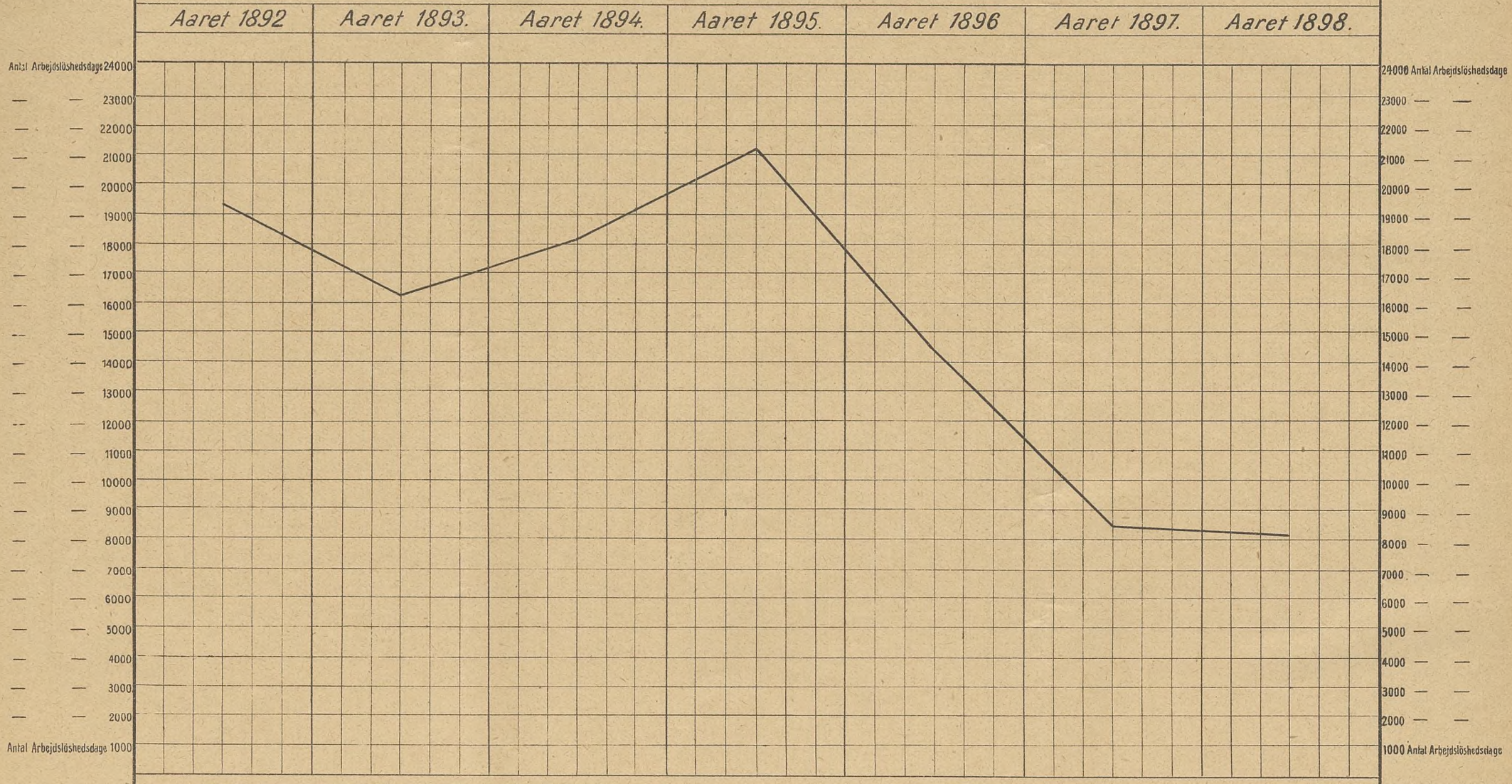

Samlet maanedligt Antal Arbejdslöshedsdage indenfor Tidsrummet 1892 1898 incl.

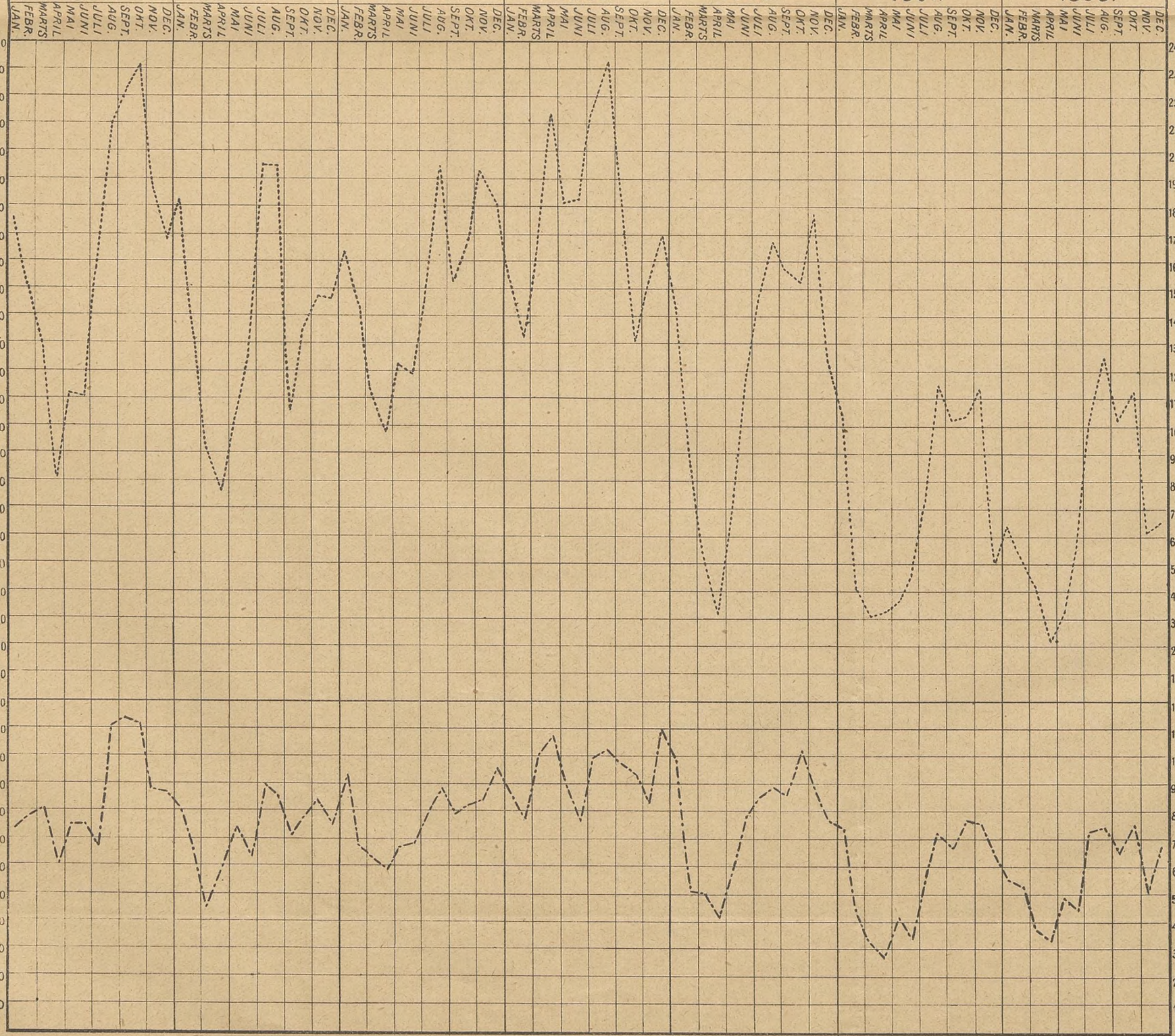

Den typografiske Forening
Kontor: Admiralgade 19I
Oktober 1899.

Grafisk Fremstilling
af

Arbejdslöse Typografer _____
de i det Hele besatte Pladser .....
de ved Kontoret besatte Pladser _._._._._._

blandt Medlemmer af den typografiske Forening
i Tiden fra 1ste Oktober 1897 til 30te Septbr. 1899.

Bilag 4.
til Spörgeskema angaaende Arbejdsanvisningskontorer indleveret til Borgerrepræsentationen.

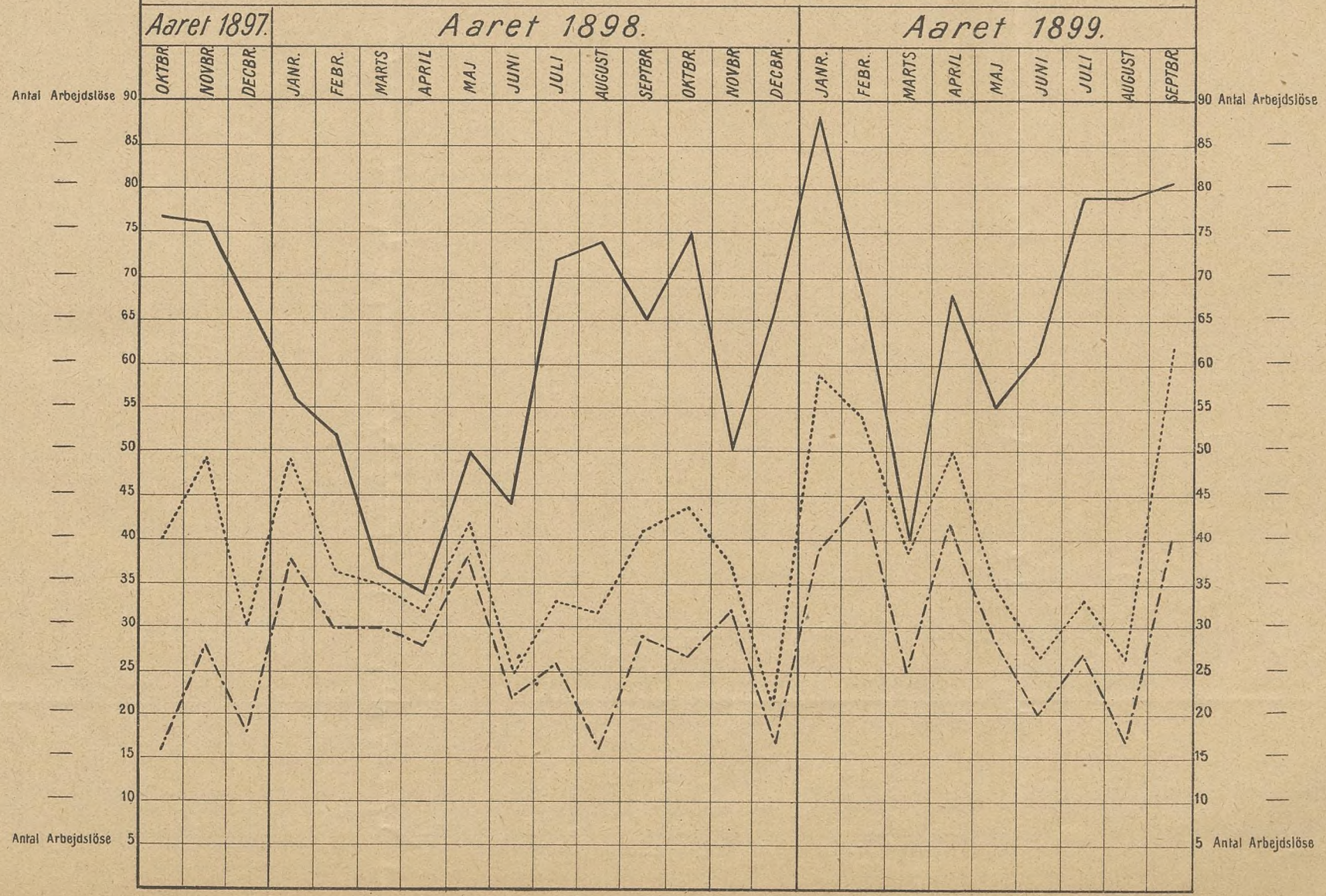

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 20 APRIL 1900 XXVII AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
Søndag d. 22. April Kl. 11 pr. i
Kongens Klub, Østerg. 15, Salen til Gaden.
Dagsorden: **Majdemonstrationen.**
Kun Medlemmer af den faglige Afdeling har Adgang.
Styrelsesmøde samme Sted Kl. 10. Den nyvalgte Styrelse bedes komme tilstede. STYRELSEN.

Voldgiftsretten.

AAR 1900 den 16. Marts, Aften Kl. 8, holdt Voldgiftsretten Møde.

Samtlige Rettens faste Medlemmer var mødt. Protokollen fra forrige Møde blev oplæst og underskreven.

Formanden meddelte, at som faste Medlemmer var indtraadt i Retten Hr. J. TORP og Hr. P. HANSEN i Stedet for d'Hrr. LAURITZ JENSEN og CARL MADSEN.

Formanden, Næstformanden og Sekretæren genvalgtes enstemmig.

Følgende Sager var til Behandling:

Nr. 1/1900. Den typografiske Forening mod *Politikens* Trykkeri.

Efter nogen Diskussion vedtoges det at udsætte Sagen — der drejede sig om, hvorvidt der skulde ydes Sætterne i *Politiken* Betaling for en i Bladet den 19. November f. A. indeholdt »Studentersang«, der var udført i Zinkætsning (baade Tekst og Noder) og indsat i Bladet af Faktoren, saaledes at Sætterne intet havde haft dermed at gøre — og tilsige Repræsentanter for Parterne til Møde for Retten.

Nr. 2/1900. Den typografiske Forening mod *Politikens* Trykkeri.

Sagen, under hvilken Klagerne paastaar sig tillagt 100 pCt. i Godtgørelse for en Annonce fra *Dansk Tidsskrift* i Dagbladet *København*, drøftedes, men Flertal for Kendelse kunde ikke opnaas, hvorfor Sagen henvistes til Opmandens Afgørelse.

Nr. 3/1900. Den typografiske Forening mod *Politikens* Trykkeri.

I Sagen er afsagt saalydende Kendelse:

Lørdag den 30. December f. A. indeholdt Dagbladet *København*, der sættes og trykkes i Interessentskabet Dagbladet *Politikens* Trykkeri, en Annonce fra »Magasin du Nord«, for hvilken det paagældende Personale under Paaberaabelse af Bladsættertarifens § 5 har ment sig berettiget til en Godtgørelse af 50 pCt., hvilket det nævnte Interessentskab ved dets Forretningsfører, Hr. H. Witzansky, har vægret sig ved at betale.

Den typografiske Forening har derfor indanket Sagen for Voldgiftsretten, idet den har anbragt, at Annoncen, paa hvilken Sætterne ved Beregningen har fradraget Hoved og Fod, maa henføres under Bladsættertarifens § 5, der bl. a. omtaler Navnefortegnelser og lignende Sats og bestemmer, at der herfor skal gives den krævede Godtgørelse. Sætningen af nævnte Annonce paastaas at være lige saa tidsspildende som Sætning af en Række Personnavne. Yderligere anfører Klagerne, at Dagbladet *Politiken* altid har betalt 50 pCt. Godtgørelse for nævnte Annonce, og da *Københavns* og *Politikens* Sættere er at regne som samme Personale, idet de begge er antagne af det ovennævnte Interessentskab, hvis Trykkeri sætter og trykker begge Blade, er det urimeligt at nægte de Sættere, der sætter Annoncen i *København*, den samme Godtgørelse, som der betales for Annoncens Sætning i *Politiken*.

Det indklagede Interessentskab har ved sin Forretningsfører, Hr. H. Witzansky, bestridt, at den paagældende Annonce kunde henføres under den paaberaabte Tarifbestemmelse, idet den ikke falder ind under Navnefortegnelser. Hr. H. Witzansky har derhos anbragt, at *Politiken* og *Københavns* Sætteri har hver sit Lokale og hver sin Beregningsmaade, og at det er første Gang at Annoncen er forekommet i *København*.

Retten finder imidlertid, at der i Overensstemmelse med hvad der tidligere er statueret af Retten, maa ydes Godtgørelse for den i Annoncen indeholdte skære Navnesats, hvilken Godtgørelse i Tarifen er fastsat til 50 pCt. og Retten dømmer derfor:

Klagernes Paastand om en Godtgørelse af 50 pCt. for den i Annoncen indeholdte skære Navnesats bør tages til Følge.

Nr. 4/1900. Den typografiske Forening mod Bogtrykker Aage Jørgensen.

I Sagen er afsagt saalydende Kendelse:

Den typografiske Forening har under denne Sag anbragt, at der i *Agrardagbladet* Nr. 69 for 9. Januar d. A. findes en Børskurs, hvis Streger ere beordrede forkortede eller forlængede, alt eftersom der findes flere eller færre Tal at rette, saaledes at Stregerne skal forandres for hver Dag foruden at alle Tallene skal rettes.

Sætterne i *Agrardagbladet* har stadig siden den nuværende Tarifs Indførelse rettet Børskursen, men da Stregerne indtil 9. Januar d. A. ikke er forandrede, idet der, hvor ingen Kurs var angivet, kun er sat en Tankestreg, har de kun beregnet Arbejdslønnen for denne Børskurs efter Højden og med almindelig Tusindbetaling.

Denne Beregningsmaade anser Foreningen for at være fejlagtig, idet den mener, at det nævnte Arbejde i Medfør af Tarifens § 3 skulde betales med en ekstra Godtgørelse af 100 pCt., og har Foreningen nedlagt Paastand om at det paagældende Bogtrykkeri, Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri, dømmes i Overensstemmelse hermed.

Indehaveren af det nævnte Bogtrykkeri, Hr. Aage Jørgensen, har protesteret mod denne Paastand under Paaberaabelse af, dels at den Betaling der ydes for Rettelsen af Kurslisten i sig selv er høj, og dels at der ikke paa noget andet Bladsætteri betales som af Klagerne paastaaet for dette Arbejde, hvorfor dette Forlangende formentlig ikke kan være hjemlet i Tarifens § 3.

Retten skønner nu heller ikke, at den citerede Bestemmelse i Tarifen indeholder Hjemmel for Klagernes Paastand, der derfor vil være at forkaste, hvorfor Retten udtaler:

Det indklagede Bogtrykkeri frifindes i denne Sag.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Styrelsen for Den typ. Forening har ladet indvarsle til ekstraordinær Generalforsamling paa Søndag Kl. 11, og da de Beslutninger, der kan blive taget paa denne Generalforsamling, muligvis direkte vil kunne komme til at berøre hvert enkelt Medlem, retter vi en indtrængende Anmodning til alle Medlemmer af den faglige Afdeling om at komme tilstede.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening.

(Fortsat.)

Punkt 4. Det paa forrige Generalforsamling nedsatte Udvalg aflægger Beretning. — VICT. PETERSEN: Udvalget har haft under Overvejelse, om Foreningen rent økonomisk set havde Raad til at oprette en selvstændig Formandspost. Da *Typ.-Tid.* overgik til Forbundet, sparede Hovedkassen henved 5 Øre pr. Medlem ugenlig, saa man har Raad til at foretage et saadant Skridt. Medhjælper og Formandens Løn har udgjort c. 900 Kr., saa Merudgiften bliver 1100 Kr. Udvalget foreslaar derfor i Fremtiden at lønne Formanden med 2000 Kr. aarlig, saaledes at Hovedkassen yder 1000 Kr., Sygekassen 500 Kr. og Ligkassen 500 Kr. Organisatorisk har den Sag stor Betydning; det er nødvendigt, at Foreningen altid har en Mand til Raadighed; det har vist sig, at den nuværende Formand har ofret det meste af sin Tid for Organisationen til en elendig Løn; dette kan ikke vedvare. Udvalget troede ikke at Oprettelsen af en selvstændig Formand vilde skade Gennemførelsen af Centralisationen, tværtimod gavne, da man ogsaa under Centralisationen maatte have en uafhængig Mand til Raadighed saavel i København som i Provinserne. — MICHAELSEN takkede Udvalget for deres Arbejde og anbefalede Forslaget. — FORMANDEN sluttede sig til V. Petersen. Det kan ikke blive ved at gaa paa den nuværende Maade. Han havde nu passet Formandsvirksomheden i 3 Aar og var optaget af Foreningens Anliggender om Dagen og sit Arbejde om Natten. Der vil for en selvstændig Formand være nok at gøre. Der vil stadig være nye Opgaver at tage fat paa. — VILH. JØRGENSEN: Det er uundgaaeligt nødvendigt at oprette en uafhængig Formand; vi kan ikke løse vore Formaal tilfredsstillende, hvis vi ikke gaar dertil. Vor Organisation maa være paa Højde med andre Fag og derfor maa vi ogsaa betale denne Merudgift. — GERCHE spurgte, om man havde forhørt hos Sygekasseinspektøren, om denne vilde gaa med til at Sygekassen lønner Formanden med 500 Kr. — VICT. PETERSEN: Der vil ikke fra Sygekasseinspektøren kunne være noget til Hinder for Forslagets Gennemførelse. — Derefter vedtoges Forslaget om at oprette en selvstændig Formandspost med en Løn af 2000 Kr. aarlig enstemmig.

Punkt 6. Funktionærvalget. — VICT. PETERSEN: Udvalget har ogsaa ført Forhandlinger om at finde en Mand til den vigtige Formandspost. Udvalget kan ikke rose sig af at have haft Held med sig. Alle, som man har henvendt sig til, har sagt nej; enkelte dog noget vagt, saa de kan maaske formaas dertil. Den nuværende Formand vil jo ikke vedblive mere; men maaske vil det lykkes i Dag at bevæge P. Lauritzen til at vedblive. Han har jo vist sig som en Mand, der har Medlemmernes Tillid og har røgtet sit Hverv tilfredsstillende. Man har ogsaa henvendt sig til Chr. Nielsen (Græbe), som vel ikke er meget kendt, men som dog har virket til Gavn for sine Kolleger paa de Steder, hvor han har arbejdet, og som vistnok har gode Betingelser for at udfylde Pladsen tilfredsstillende; han har sagt nej; endvidere forgæves til Vilh. Jørgensen og O. Johansen. Man har ogsaa haft sin Opmærksomhed henvendt paa Gust. Clausen, som jo var et udmærket Emne, men man var enig om at det vilde være haabløst at henvende sig til ham, da man vidste, han ikke vilde. — En lang Række Talere havde herefter Ordet for at anmode P. Lauritzen om atter at modtage Genvalg og Forsamlingen gav gentagende sit Bifald tilkende, hvorefter Lauritzen takkede Medlemmerne for den store Tilslutning. Endskønt han havde stor Lyst til at vedblive at virke som Formand og vilde komme til at savne denne Gerning, kunde han ikke for sin Families Skyld modtage Hvervet oftere. Anbefalede Gust. Clausen.

Følgende Resolution af Chr. Clausen vedtoges: »Forsamlingen opfordrer Udvalget til at tage Formandsvalget under fornyet Overvejelse og forelægge Resultatet for en ny Generalforsamling«.

Det vedtoges at behandle Resten af Dagsordenen paa en senere Generalforsamling. (Fortsættes.)

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 7. April ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes A. E. CHRISTENSEN og Forhandlingsprotokollen og Regnskabet godkendtes. Som Punkt 4 paa Dagsordenen var opført »En Gutenbergfest til Sommer«. P. LAURSEN og Formanden, P. ANDERSEN, gjorde Rede for Tanken, der var fremkommen i Anledning af 450-Aars Jubilæet for Bogtrykkerkunstens Opfindelse, og anbefalede stærkt Afholdelsen af en saadan Fest, hvortil det var Meningen at indbyde de omliggende Lokalafdelinger. Flere Talere havde derefter Ordet og udtalte sig i Tilslutning til Indlederne, hvorefter et Udvalg paa 5 Medlemmer nedsattes til at forberede Festen, som agtes afholdt i Slutningen af Juni. — Punkt 5 var »Ændringerne til de samvirkende Fagforbunds Delegeretmøde«. FORMANDEN gennemgik de væsenligste af de meget omfattende Ændringer og udtalte sin Misbilligelse af, at Forbundsstyrelsen uden videre mødte som Delegerede. Det var jo meget rart, at Medlemmerne blev sparet for Ulejlighed, men disse vilde dog gærne have Lov til at sige deres Mening. N. L. PETERSEN sluttede sig til Formanden i Kritiken af Forbundsstyrelsens Optræden i denne Sag og stillede følgende Resolution, som enstemmig vedtoges:

»Generalforsamlingen beslutter at udtale sin Misbilligelse af, at Medlemmerne i Dansk Typografforbund ikke faar Vetoret med Hensyn til de Bestemmelser, som de samvirkende Fagforbunds Delegeretmøde maatte beslutte, ligesom man ligeledes beklager, at vort Fagforbunds Styrelse mener sig selvvalgte som Repræsentanter for Landets Typografer, idet vi formener, at den almindelige Valgret i hvert Tilfælde maa være den afgørende. Sluttelig henstiller Generalforsamlingen til den ærede Forbundsstyrelse, at den snarest mulig tager under Overvejelse, hvad der eventuelt bør foretages for at komme bort fra den, efter vor Mening, højst udemokratiske Ordning af vort Foreningsliv«.

Under Eventuelt ønskede Ingen Ordet, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Dirigenten. PETER LAURSEN,
Sekretær.

Til Ovenstaaende skal jeg bemærke, at man ganske maa have overset, at De samvirkende Fagforbunds Love indeholder en Bestemmelse om, at Delegeretmødet er den øverste Myndighed, og at kun dette kan give, ophæve og forandre Lovene. Skulde Dansk Typogafforbunds Medlemmer bagefter stemme over Delegeretmødets Beslutninger, maatte jo ogsaa alle de andre Forbunds Medlemmer have Lov dertil, og Resultatet kunde blive et fuldstændigt Virvar. Naar Forbundsstyrelsen er mødt paa Delegeretmødet for Forbundet, har den gjort det, fordi den naturligt repræsenterer Forbundet udadtil og fordi det turde være forklarligt, at den er bedst fortrolig med Arbejdet og de Sager, som skulde afgøres. VICTOR PETERSEN.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 7. April kvartaarlig Generalforsamling. FORMANDEN oplæste det reviderede Regnskab samt Regnskabet for Privatkassen, som begge godkendtes. I Stedet for M. J. Madsen, der var bortrejst, valgtes til Revisor H. JØRGENSEN.

Den paa sidste Generalforsamling vedtagne Udvidelse af Privatkassen suppleredes ved en yderligere Udvidelse. Nu ydes der de ikke-understøttelsesberettigede Rejsende 1 Kr. 25 Øre, Aftensmad og Kaffe om Morgenen. De Understøttelsesberettigede erholder Aftensmad og Kaffe om Morgenen. S. J. M. SCHMIDT,
Sekretær.

Næstved Lokalforening

holdt Generalforsamling Lørdag den 7. April. Foruden Regnskabet m. m. forhandledes om Anskaffelse af en Fane. Det vedtoges, at en saadan skulde anskaffes og tilhøre Dansk Typograf-Forbund, Afdeling Næstved. Fra Fagforeningen forelaa Tilbud om at yde et Tilskud af 75 Kr. Det ny Samlingsmærke, det bliver et rødt Silke-Banner, skal være færdig til Indvielse sidst i Maj Maaned.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Onsdagen den 11. April ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Paa Forespørgsel af C. DUE oplyste FORMANDEN (Arleth), at den paa forrige Generalforsamling vedtagne selskabelige Sammenkomst foreløbig var opgivet. — FORMANDEN fremlagde Regnskabet, som godkendtes. Som Revisor i Lokalafdelingen og Repræsentant i de samv. Fagforeninger i Stedet for d'Hrr. H. Bøtcher og M. Sørensen, der forlader Byen, valgtes henholdsvis C. DUE og P. BENDTZEN. — Til en Meddelelse fra Forretningsudvalget for de samv. Fagforeninger angaaende Majdemonstrationen, der sattes i Cirkulation, stillede L. HANSEN følgende Resolution:

Slagelse Lokalafdeling opfordrer Styrelsen for Dansk Typografforbund til at foretage de fornødne Skridt for at fremkalde en ensartet Optræden af alle danske Typografer overfor Demonstrationen den 1. Maj. Samtidig udtaler Lokalafdelingen sig til Gunst for Standsning af Arbejdet Kl. 1 Middag den 1. Maj.

Efter at FORMANDEN, ANTON JØRGENSEN m. fl. havde anbefalet Resolutionen, vedtoges denne enstemmigt. V. SCHÆFFER.
Sekretær.

Den typ. Forenings Lokaler og Kontor
er fra
Torsdag den 19. April
Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

STYRELSEN.

Nær og fjærn.

Forkortet Arbejdstid. Hr. Bogtrykker FR. WEISS, der før Paaske flyttede sit Trykkeri fra Købmagergade 62 til større og bedre Lokaler i Stedet ved Siden af Nr. 60, har fra samme Tid reduceret den ordinære Arbejdstid med en halv Time, saaledes at denne nu er 8½ Time daglig.

Vort nye Foreningslokale i Walkendorffsgade aabnes i Dag, Fredag, for Medlemmerne. Styrelsen har sikkert ikke forregnet sig, naar den tror, at Medlemmerne i Aften vil indfinde sig talrigt for at

tage de nye Lokaler i Øjesyn. Og vi skal da ogsaa sige, at vi tror, at Ledelsen i dette Tilfælde har gjort et udmærket Valg ved at leje Lokaler her. Et af de Goder, som vi har maattet savne ved tidligere Lokaler, er her afhjulpet, idet at tilrejsende Kolleger og andre kan faa billigt Logi. Vi byder Kollegerne Velkommen i de nye Lokaler i Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

De samvirkende Fagforbunds Delegeretmøde sluttede i Lørdags Aftes efter at det var vedtaget med alle Stemmer mod 2 at De samv. Fagforbund skulde bibeholdes, samt de nye Love vedtaget. Flere af vore Delegerede havde Ordet og deltog meget ivrig i Debatten. Til Slut vedtoges det at lade det gamle Forretningsudvalg vedblive at fungere foreløbig.

Jubilæum. Forrige Torsdag var det 50 Aar siden *Langelands Avis* begyndte at udkomme, og i den Anledning havde Bladet klædt sig i Festskrud og desuden optrykt det første Numer af Bladet — en lille bitte Pjes i Forhold til den nuværende store og i Udstyrelse ret nette *Langelands Avis*. Den nuværende Udgiver havde indbudt Personalet til en lille Fest, hvor tillige Grundlæggeren, Hr. ROSENSTAND, som nu er 78 Aar, var tilstede; men ogsaa den første Typograf, som arbejdede i Bladet, nemlig gamle PRØVENSEN fra Odense, der er 84 Aar, var efter særlig Indbydelse mødt frem som Gratulant. Ved Festen herskede en animeret Stemning og i en Tale, som Redaktør Bro holdt for Hædersgæsterne, bemærkede han, at naar man saa paa de to Gamle, skulde man tro, at Typografien var noget overordentlig sundt, siden disse havde holdt sig saa godt. For 50 Aar siden stod gamle Prøvensen og sled i Haandpressen i *Langelands Avis*.

Stiftelsesfest. Den typ. Lærlinge-Sportsforening afholder sin 2-aarige Stiftelsesfest Lørdag den 21. April i Arbejderforeningens Festsal, Nørrevold 92. Vi opfordrer vore Kolleger til at støtte Lærlingene ved at købe en Billet og saa gaa hen og se, hvor vidt at Lærlingene har drevet det paa Sportens Omraade i de forløbne 2 Aar. Det er virkelig ikke Smaating og det er al Ære værd, at vore Lærlinge i Stedet for unyttigt at døse Tiden hen, saa benytter Fritiden til at smidiggøre Legemet og derved øge Modstanden i Kampen mod Typograf-Sygdommen. Foruden forskellige Sportsøvelser skal vi af det øvrige Program blot nævne, at der er Optræden af Chansonettesangerinden Frk. H. Petersen, Komikeren Chr. Nielsen og Skuespiller Nielsen-Fistonje. Billetter à 35 Øre faas Ørstedsvej 69 fra Kl. 8½—10½ Aften samt hos Medlemmerne paa Trykkerierne.

Dødsfald. Forrige Tirsdag har en af vore Kolleger, FRITHJOF RASMUSSEN, aflivet sig. Aarsag: Livslede. Afdøde har lært hos Nielsen & Lydiche, og med Undtagelse af 3—4 Aar, hvor han arbejdede paa forskellige Trykkerier, har han været samme Sted indtil sin Død. Han har altid været bekendt som en af Københavns hurtigste Sættere, men i de senere Aar var Sygdom traadt til, saa at han, der i Virkeligheden var af glad Gemyt, ofte blev melankolsk. Han begraves paa Søndag Kl. 11 fra St. Johannes Stiftelsens Kapel til Assistens Kirkegaard. Den typ. Forening, hvoraf han var Medlem, møder med sin Fane.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

førstk. Mandag d. 23. April Aften Kl. 7½ i

»Boulanger«, Kompagnistræde 43, St. o. G.

Dagsorden: 1. Forslag ang. Rotationstrykkere og Hjælpere (se Styrelsesreferatet). 2. Beretning fra Delegeretmødet. 3. Forslag fra Faneudvalget. 4. Eventuelt.

17. April 1900. STYRELSEN.

Afstemningsresultat.

Optællingen af Stemmesedlerne gav følgende Resultat: Til Formand valgtes P. LAURITZEN med 318 St.; Styrelse: P. FASMER 293 St., O. JOHANSEN 262 St., RÉNÉ-LASSEN 173 St.; derefter havde Fr. Lund 125 St. og Emil Møller 113 St.; de to sidst nævnte er altsaa Suppleanter til Styrelsen. Vicekasserer: CHR. ØSTERGAARD 224 St., derefter havde Fr. Lund 93 St.; Revisorer: CHR. HANSEN 256 St., NIELS HANSEN 238 St., derefter havde Michaelsen 87 St. og er altsaa Suppleant. Kontrahenter: V. PETERSEN, 185 St., P. LAURITZEN 175 St., F. K. MADSEN 171 St.; derefter havde O. Johansen 160, V. Wartenberg 116 og René-Lassen 75 St.

Der er afgivet 347 Stemmesedler hvoraf 2 blanke samt en Del spredte Stemmer.

København, den 18. April 1900.

N. P. NIELSEN. CARL NIELSEN. OLAF HELSTED.
ANTON ANDERSEN.

Regnskab

for

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening

for Halvaaret Oktober 1899 til April 1900.

Indtægt.	Kr.	*Udgift.*	Kr.
Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	48.84	Arbejdsløshedshjælp: Medlem Nr. 1, 1 Uge (1. Oktober)	5.00
1730 Kontingenter à 35 Ø.	605.50	Medlem Nr. 30, 1 Uge (19. Februar)	5.00
1567 — » 15 »	235.05	Løn til Formandinden (Oktober—April)	130.00
693 — » 16 »	110.88	Løn til Kassererske (Oktober—April)	42.00
14 Indskud à 50 Øre	7.00	Bestyrelses- og andre Møder	22.40
Overskud fra Maskeraden i December	9.15	Leje af Lokale	12.50
		2 Haandstempler m. Puder	5.00
		Tryksager: 3000 Kontingentlister.	14.25
		300 Medlemskort	19.75
		200 Ekspl. af Tarifen	6.75
		200 Løbesedler	3.25
		500 Kvitteringer	4.25
		200 Stemmesedler	2.25
		Budeløn fra Dec. til Marts	24.00
		Brevk., Papir, Frim. m. m.	16.31
		Forskellige Annoncer	15.30
		Ombæring af Stemmesedl.	5.00
		Underskud fra Stiftelsesfesten i Februar	9.50
		Forskell. løbende Udgifter	5.50
		Inds. til Dansk Typografforbund i Kolding	428.75
			776.76
		Kassebeholdning den 15. April 1900	239.66
Balance	1016.42	Balance	1016.42

Regnskab over Maskeraden i December.

Indtægt.	Kr.	*Udgift.*	Kr.
51 Damebilletter à 75 Øre.	38.25	300 Programmer	6.85
49 Herrebilletter à 1 Kr.	49.00	300 Billetter	3.00
24 Tilskuerbilletter à 50 Øre	12.00	Sikkerhedsnaale og Baand	2.70
	99.25	Leje af Lokale	25.00
		Musik	25.00
		Kontrol	7.00
		Assistance af Typ. Jørgensen	2.00
		— » 2 Assisterende	10.00
		Fortæring til Balinspektør og Bestyrelse	8.55
			90.10
Udgifter	90.10		
Overskud	9.15		

Stiftelsesfesten i Februar.

Indtægt.	Kr.	*Udgift.*	Kr.
31 Damebilletter à 75 Øre	23.25	200 Progr. og 300 Billetter	11.00
19 Herrebilletter » 100 »	19.00	Baand til Balbaand	0.55
45 Tilskuerbill. » 35 »	15.75	Leje af Lokale	25.00
14 Herrebaltegn » 60 »	8.40	Musikken	20.00
7 Damebaltegn » 35 »	2.85	2 Assisterende	8.00
		Kontrollen	7.00
		Fortæring til Balinspektør og Musikken	7.20
	69.25		78.75
		Indtægt	69.25
		Underskud	9.50

Kjøbenhavn, d. 15. April 1900. HELENE SØRENSEN, Kassererske.

Regnskabet revideret og befundet rigtigt.
ALEXANDRA BRYDE. SELMA PICULELL,
Revisorer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde den 17. April. Fraværende V. PETERSEN.

D'Hrr. C. LAGERSTRØM og RASMUSSEN var indbudt til Forhandling om Rotationstrykkerspørgsmaalet.

1. Efter nogen Debat vedtoges det at forelægge følgende Forslag for en ekstraordinær Generalforsamling:
1. Den typ. Trykkerforening optager de af Klubbens Medlemmer, der er beskæftiget ved Rotationsmaskiner, enten de er Ansvarhavende eller Hjælpere.
2. Samme Forening besørger for Fremtiden Besættelsen af alle Pladser ved Maskinerne, saavel Hjælper- som Trykkerpladser.

3. Trykkerforeningen indrømmer de paa denne Maade i Foreningen optagne Hjælpere, der ikke kan ansættes ved almindelige Hurtigpresser, særlig Ret til at søge og modtage Plads som Rotationstrykkere, for saa vidt de har arbejdet som Hjælpere ved Rotationspresse i mindst 5 Aar.
4. Trykkerforeningen indrømmer de saaledes optagne ikke faglærte Rotationstrykkere samme Ret som Foreningens andre Medlemmer.
5. Alle de i Klubben værende Medlemmer, der ere enten Trykkere eller Hjælpere, og som ikke allerede er Medlemmer af Trykkerforeningen, skal ved Overenskomstens Ikrafttræden indmælde sig i nævnte Forening.

2. Formanden gav nogle Meddelelser fra Delegeretmødet.

3. Som Svar paa en Skrivelse til Kontrolkomiteen for Bladet *Soc.-Dem.* om at erholde Aktier i dette, havde Formanden modtaget Meddelelse om, at det ønskede ikke kunde erholdes, fordi »Foreningen stod som et Led af Den typ. Foren., der allerede havde Aktier i Bladet«. Da Svaret beror paa en Misforstaaele, vedtoges det at rette en ny Henvendelse og event. søge at erholde Aktier gennem Forbundet.

4. Fra EGM. H. PETERSEN og THIELE (Banken) forelaa Klage over at Medlemmerne ikke havde faaet Stemmesedler ang. Afstemningen om den fuldt lønnede Formand. Det førstnævnte Sted havde Tillidsmanden meddelt Trykkerne at Budet havde sagt, at *kun* Den typ. Forenings Medlemmer skulde stemme. Formanden meddelte at Budet, der bragte Stemmesedler til ham, havde sagt, at *alle* skulde stemme, hvorfor det vist maatte bero paa Misforstaaelse fra de paagældende Tillidsmænds Side.

5. Generalforsamling vedtoges det at afholde førstk. Mandag den 23. ds. (Se omst. Kundgørelse.) L. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 18. April.

I Anledning af Majdemonstrationen vedtoges det at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 22. ds. Der var fra flere Styrelsesmedlemmers Side stillet Forslag om, at Styrelsen paa Generalforsamlingen anbefaler Medlemmerne at vedtage, at *Arbejdet den 1. Maj hviler fra Kl. 12 Middag til Kl. 12 Nat.* Man besluttede inden endelig Afgørelse tages, at henvende sig desang. til de samv. Fagforbunds Formand. — SOFUS ANDERSEN og CHR. SØRENSEN (*Samfundet*) havde udenfor deres Sættetid sat en Del Linier uden Godtgørelse for Overarbejde; de idømtes begge 6 Maaneders Karantæne. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typografiske Forenings Formand, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., V., træffes fremtidig hver Dag fra 12½—2.

Forinden Plads modtages ved Sættemaskinerne skal der ske personlig Henvendelse til Formanden.

P. Lauritzen.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætterske Marie Jensen, udl. 1/5 99 i Løgstør (O. C. Olsen). Sætter Lauritz Johan Schiøtt (Schultz), Sætter Orla Albert Herluf Topp (Christtreu), Sætter Paul Sofus Larsen (Luno), alle tre udl. de respektive Arbejdssteder 14/4 1900. Trykkeriarb. Marius Køhke (Nationalt.). I S. H. L.: Trykker Vald. Henry Christophersen (Schultz), udl. s. St. 14/4 1900.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1109, Heinr. Gottl. Rudolph Ehbrecht fra Næstved (Bogtrykker).

Bortrejste: 1508, Jens Vilh. Eskildsen (arbl.) paa Rejse. 1113, Hans Peter Larsen (arbl.) til Hillerød. 185, Hugo Alex. Jensen (arbl.) til Næstved i Pl. 1070, Carl Aug. Samuelsen (Vort Land) til Nakskov i Pl. 1597, Andreas K. K. K. Frederiksen (arbl.) paa Rejse. 1416, Ingvard Feierskov (Rigsd.) til Nyborg (Militær).

Udslettet f. Rest.: Trykker Hans Chr. Andersen (Holger Meyer).

Død: (L.) Bogtrykker Erik Bernh. Wennstrøm og (F.) Sætter Frithiof Rasmussen (Nielsen & Lyd.).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22*, aab. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Vejle, Henrik Nielsen, udl. paa Vejle Amts Avis (arb. s. St.). Nakskov, Kristian Petersen, udl. 1/4 1900 efter 5 Aars Lære paa Nakskov Tidende (arb. s. St.). Aarhus, Hans Christian Holm, udl. 1/4 1900 efter 5 Aars Lære hos Jacob Zeuner. Horsens, Chr. Nielsen Marquard, udl. 1/4 1900 efter 5 Aars Lære i Hors. Avis. Nykøb. F., Vilhelm Jensen, udl. 1. April 1900 i Loll.-Falst. Folketid.s Bogtr. (aflagt Svendeprøve f. off. Kommission).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aarhus, 1245, Hans Neess i Pl. Vejle, 1329, M. J. Madsen til Pl. i Ribe. Slagelse (Skelskør), 1065, Vald. Larsen i Pl. Hillerød, 77, Jens Chr. Andersen i Pl.

Bortrejste: Horsens, 1281, Carl Chr. Andersen paa Rejse og 2866 (Den t. F.), O. A. Holtzmann paa Rejse. Ribe, 1329, M. J. Madsen (arbl.) til Vejle. Hjørring, 635, H. P. Hansen til Pl. i Næstved. Nykøbing F., 1274, Jacob Willy Theodor Rudolph til Københ. (som Militær). Middelfart, 1418, Bruno J. Kreutzer til Nyborg (Milit.) og 1419, Albert M. Hansen til Vejle i Plads. Hillerød, 1129, Hans Jensen til Helsingør (Militær). Vejle, 1329, M. J. Æ. Madsen til Ribe i Plads. Ringsted, 1232, Sophus J. P. Børresen til Roskilde (arbl.).

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

2. April: *Nakskov.* 6. April: *Silkeborg.* 9. April: *Helsingør, Horsens* og *Næstved.*

Kolding, den 10. April 1900

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Vald. Christoffersen, udlært 14/4 1900 hos Schultz (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 214, Sigfred Petersen.

Bortrejste: 167, M. H. Andersen til Aalborg i Pl., 84, H. A. Jensen til Næstved i Pl., 111, V. Nordholm til Aarhus i Pl. samt 209, H. Rugh til Helsingør som Militær.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Generalforsamling.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Søndag den 29. ds. afh. Generalforsamling.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Mæld Dem ind i

Arbejdernes Læseselskab

Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.

Stadig Tilgang af ny Literatur.

Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.

Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.

Besøg paa Musæer og Samlinger.

Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**

Kontingent: *35 Øre* maanedlig.

Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 27 APRIL 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Paa Forbundsstyrelsens ekstraordinære Møde vedtoges det at slutte sig til den af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab tagne Beslutning angaaende Demonstrationen den 1. Maj.

Afdelingerne opfordres derfor til *overalt, hvor hver enkelt Bys Fællesorganisation har taget Beslutning i Overensstemmelse med ovenstaaende,* at slutte sig til den planlagte Demonstration.

København, den 26. April 1900.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Typograferne og Majdemonstrationen.

FØRSTE Maj falder i Aar paa en Tirsdag, og De samvirkende Fagforeningers Bestyrelser i København har besluttet, at Arbejdet paa denne Dag skal hvile. Vort Forbunds Styrelse har ment, at de forskellige Afdelinger selv burde tage Stilling til Demonstrationen og at et kommende Delegeretmøde bestemt maatte præcisere paa hvilken Maade Forbundet i Fremtiden skulde deltage i Majdemonstrationen; dog opfordrede Forbundsstyrelsen Medlemmerne Landet over til at deltage i Demonstrationen sammen med de øvrige Arbejdere, hvor dette paa nogen Maade lader sig gøre. Den københavnske Sætter-Afdeling holdt derefter Generalforsamling i Søndags, hvor Spørgsmaalet drøftedes meget indgaaende i en Forsamling af ca. 200 Typografer. Styrelsen mødte her frem med 2 Forslag (et Flertal og et Mindretal). Flertallets Forslag gik ud paa at opfordre Medlemmerne til at deltage i Demonstrationen i størst mulige Antal. Mindretallets Forslag lød paa, at Arbejdet standsedes fra 12 Middag til 12 Nat. Disse to Forslag blev imidlertid ikke vedtaget; men derimod blev der fra et Medlems Side stillet følgende Forslag:

»Den typografiske Forenings ekstraordinære Generalforsamling vedtager at deltage i Majdemonstrationen og at indstille alt Arbejde fra Kl. 12 Middag til næste Dags Morgen Kl. 7.

I Bladene maa der intet Overarbejde finde Sted 1. Majs Formiddag.

Dette Forslag sættes under almindelig Afstemning Mandag den 23. April.«

Dette Forslag vedtoges med alle Stemmer mod 5, hvorpaa det blev udsendt til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne. Ved Optællingen var der afgivet 628 Stemmer, heraf havde 239 stemt for at standse alt Arbejde, og derved hindre Bladene i at udkomme; 381 havde stemt imod. At Afstemningen i Den typ. Forening faldt saaledes ud, maa nærmest tilskrives den Omstændighed, at den københavnske Tarif indeholder en Bestemmelse, hvorved Foreningen er pligtig at erstatte den Skade, som en Standsning af Arbejdet kan forvolde. De Konsekvenser, Foreningen udsatte sig for, var ingen i Stand til at kunne overse, og sikkert har dette haft en væsenlig Indflydelse paa Medlemmernes Standpunkt til Majdemonstrationen.

Straks efter at Afstemningsresultatet var blevet bekendt, holdt Styrelsen Møde for at tage Standpunkt til den foreliggende Situation. Det besluttedes da at møde med Fanerne i Demonstrationstoget og at opfordre alle, hvor det paa nogen Maade lader sig gøre, til at deltage i Demonstrationen.

Det er sikkert sidste Gang at de enkelte Afdelinger kommer til at tage Standpunkt i Sager, der angaar om de typografiske Arbejdere skal gaa sammen med Landets øvrige Arbejdere, naar disse samles for at demonstrere for kortere Arbejdstid, højere Løn osv. Majdagen er Alverdens organiserede Arbejderes Festdag. Det bør ogsaa være de danske Typografers Festdag. Bliver det ikke i Aar saaledes, som vi kunde ønske det, saa mener vi i hvert Fald, at det i Fremtiden bør være Forbundet, der skal vise Medlemmerne den Vej, der skal følges.

Dog siger vi denne Gang til Medlemmerne: Mød frem i Rækkerne overalt, hvor det lader sig gøre.

Enighed gør stærk!

HVILKEN umaadelig Sandhed, der ligger i disse tre Ord, har Arbejderne atter i de sidste Dage faaet et gyldent Bevis paa ved den Overenskomst, der er sluttet mellem *Berlingske Tidendes* Udgivere paa den ene Side og de typografiske Organisationer paa den anden.

En Indsender har i et tidligere Numer uden Overdrivelse, men nøgternt og klart, skildret de Forhold, hvorunder Beregningssætterne i *Berl. Tid.* arbejdede. Forhold, der var af en saadan Natur, at man skulde tro det umuligt for noget levende Væsen at holde det ud. Medens man alle andre Steder bestandig har søgt at indføre Forbedringer, saa har man i *Berl. Tid.* levet videre paa en Ordning, der langt fra at være tidssvarende snarere kunde betegnes som middelalderlig. Men hvorfor har man da i *Berl. Tid.*, Regeringsorganet, hvor Pengene daglig strømmer ind i tusindvis, bestandig levet paa denne Vis, uden at se eller høre, hvordan det gik til andre Steder?

Fordi der manglede Enighed blandt Arbejderne!

Dette dyrebare Klenodie, som aldrig nogen Arbejder burde give Slip paa, havde man fuldstændig overset, og saa arbejdedes der videre i den gamle Slendrian uden at tænke paa Helbred, Familie eller Hjem — det var jo faste Pladser! Ja, *Berl. Tid.* var i sin Tid Maalet for alle Sætteres Drømme, og den, der opnaaede en Plads her, blev betragtet som et Lykkens Skødebarn. Dette har bidraget væsenlig til, at Arbejdsforholdene indtil nu har holdt sig paa et saadant Lavmaal, at alle andre Trykkerier langt har overfløjet *Berl. Tid.* i Humanitet.

Nu er der opnaaet en Overenskomst, som Arbejderne kan være tjent med; men vi siger samtidig, at den Overenskomst kunde have været gennemført for mange Aar siden, naar blot Sætterne havde været enige og stolet paa deres Organisation. Først da man var ved at segne under Vægten af Arbejdet, kom man i Tanker om, at der var noget, der hed Pligt overfor sit eget Jeg, og at der var noget, der hed Solidaritet overfor Kammeraterne. Hvor Arbejderne har lært Betydningen af disse to Ting, har det alle Tider været let for Organisationen at gennemføre Forbedringer.

Det pekuniære Tab, som *Berl. Tid.s* Beregningssættere har lidt ved den ny Ordning, er saa ubetydelig, at det ikke er værd at nævne, men derimod er Arbejdstidens Forkortelse saa kolossal, at det absolut maa give Stof til Eftertanke og glæde enhver Arbejder, som har blot den ringeste Forstand

paa, hvad Organisation og Sammenhold betyder. Man tænke sig **en Arbejdstid af 16 Timer** pludselig bragt ned **til 8 Timer!** Det lyder som et Æventyr, og dog er det Virkelighed.

Naar der derfor i disse Dage tales om de gode Arbejdsforhold, der nu er indført i *Berl. Tid.* i Lighed med andre Steder, saa maa ingen Typograf glemme, at det er Organisationen, der har skaffet disse Goder — uden dens Hjælp var der sikkert ikke opnaaet noget.

Men hvis man vil tænke dybere over den Ordning, der er truffet og blot opstille et lille Regnestykke, saa vil man se, hvilken kolossal Sum der er gaaet tabt for Arbejderne blot i et Tidsrum af 5 Aar. Regner man, at hver Beregningssætter i Gennemsnit har haft en Indtægt af 1800 Kroner, det bliver for 27 Sættere i Fem-Aaret 243,000 Kroner, men efter den ny Ordning skal der mindst 13 Sættere til, der hver vil faa en Indtægt af ca. 1800 Kroner aarlig; det vil sige, Arbejderne har paa 5 Aar haft en Indtægtstab af 117,000 Kroner. Som man ser, er det ingen ringe Sum, der her er gaaet tabt for Arbejderne og som særlig vore Arbejdsløse har maattet føle Savnet af.

Hvad Skade Kollegerne har lidt paa Sundheden ved den umenneskelige Arbejdstid, lader sig næppe beregne, men i Forhold til det øvrige er den sikkert ikke ringe.

Dog, nu er man ved en enig og bestemt Optræden kommet ud over det, og den Overenskomst, der er truffet, ser saaledes ud:

Fra og med Lørdag d. 5. Maj 1900 inddeles de hidtilværende Beregnings-Sættere i *Berlingske Tidende* i 3 Hold paa fast Løn saaledes:

1. *1. Hold* arbejder fra Kl. 8 Morgen til 5½ Efterm., med 6¾ Time Sættetid, 2¼ Time Aflægningstid og ½ Time Spisetid for 35 Kr. ugentlig pr. Mand.
2. *2. Hold* arbejder fra Kl. 11½ Form. til Kl. 9 Aften med 6¾ Times Sættetid, 2¼ Times Aflægningstid og ½ Times Spisetid for 37 Kr. ugentlig pr. Mand.
3. *3. Hold* arbejder fra Kl. 4 Efterm. til Kl. 12 Nat med 6 Timers Sættetid og 2 Timers Aflægningstid (ingen Spisetid) for 40 Kr. ugentlig pr. Mand.

Paa Aarstider, hvor Arbejdstiden kan slutte senest Kl. 9 Aften, har Firmaet Ret til at inddrage 3. Hold og inddele Personalet i 2 Hold paa de i Punkt 1 og 2 nævnte Vilkaar.

Firmaet *Berlingske Tidende* fastsætter, hvor mange Sættere, der skal beskæftiges i hvert af Holdene; Overføring af Sættere fra det ene Hold til det andet kan ske med ugentlig Varsel.

I Sættetiden skal hver Sætter præstere *mindst* 35 Lin. Korpus eller 30 Lin. Petit pr. Time; godt og daarligt Arbejde skal saa godt det lader sig gøre fordeles ligeligt iblandt Personalet.

Overarbejde, Godtgørelsessats, Ventetid og andre Forsinkelser beregnes i Henhold til Bladsættertarifen. Regelmæssigt Overarbejde maa ikke finde Sted.

Kristelig dansk Fællesforbund.

Vestjyllands Social-Demokrat for Lørdagen den 21. April skriver:

Han vil ikke have den store Ugeløn. Hos Bogtr. Jørgensen i Vesterbyen, Esbjerg, arbejder for Tiden en Typograf Nielsen, der har udlært og senere arbejdet en kort Tid som Svend i Kallundborg. Den unge Mand er meget stærkt paavirket af Indremissionens fanatiske Lære. Han har derfor ogsaa fundet det formaalstjenligt at gøre Brud paa en Kontrakt, der findes mellem Typografernes Organisation og Bogtrykkerne i Esbjerg. Efter denne Bedrift har den haabefulde Yngling søgt Tilflugt under »Kristelig Fagforbund«s beskyttende Vinger.

Bestyrelsen for Typografernes Fagforening har henvendt sig til Nielsen for at bevæge ham til at forlange den Løn, som Tarifen hjemler, 22 Kr. ugentlig. Herpaa kunde han slet ikke indlade sig; det stred absolut imod hans religiøse Grundsætninger at forlange saa stor en Løn. I Kallundborg havde han kun faaet 17 Kr. om Ugen, og det fandt han var en meget anstændig Løn.

Hr. Bogtrykker Jørgensen har tidligere beskæftiget en Typograf, der heller ikke overholdt Tarifen, nemlig en Hr. Ovesen, der nok senere selv har startet et Bogtrykkeri i Esbjerg.

Vi nærer dog stærk Tvivl om, at Hr. Jørgensen i Længden vil staa sig ved at drive sin Forretning med den Slags Arbejdere. Naar man giver en ordenlig Løn, kan man nemlig ogsaa stille større Fordringer til sine Arbejdere. I et Bogtrykkeri betyder dygtig faglært Arbejdskraft mere end fromme Ansigter og Missionens Salmesang.

Det synes saaledes, som om Hovedopgaven for »Kristeligt« Fællesforbund gaar ud paa at beskytte Arbejdere, der aabenlyst bryder bestaaende Arbejdsregulativer. — En rar Kristendom!

Den heri omtalte Typograf Nielsen er Anton Morten Nielsen, Søn af en Lærerenke i Udby paa Sjælland, udlært 1. Januar 1899 i *Kallundborg Avis.* Medlem Nr. 1322 af Dsk. t. Foren. Det mærkelige er, at han allerede den 6. Marts har forespurgt, om han maatte modtage Pladsen. Da han har erholdt Meddelelse om, at Tarifen ikke var underskrevet, meddelte han Forretningsudvalget, at Hr. Jørgensen var villig til at betale efter Tarifen, hvorefter Forretningsudvalget tilstillede Jørgensen en Tarif og Blanket med Anmodning om Underskrift. Jørgensen svarede derpaa ved at erklære, at han som Medlem af »Kristelig dansk Fællesforbund« ikke ønskede at underskrive noget som ikke angik nævnte Forening. Trods det, at Nielsen derefter gentagne Gange blev advaret mod at søge til Esbjerg, forlod han sin Plads i Kallundborg, *som han kunde have beholdt,* under Foregivende af at ville en Tur til København. Han er altsaa i det Sted havnet i Esbjerg. Det er ret karakteristisk, at dette indremissionspaavirkede unge Menneske benytter sig af *Løgn* for at forraade sine Arbejdskollegers Sag og fly i Armene paa Folk, der benytter Godtroenheden til at skabe sig billig Arbejdskraft og lettere være i Stand til at optage Konkurrencen med Bogtrykkerne af denne Verden.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Klemmert, Lille Torvegade; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Præstø:* Præstø Folkeblad, Alb. S. Olsen. *Roskilde:* Roskilde Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Paa Klemmerts Trykkeri arbejder Typograf *VILH. E. FLYGENRING* som Blokadebryder. Han er 20 Aar gl. og har lært samme Sted.

Ingen maa modtage Plads før de har henvendt dem til Formanden, P. Lauritzen.

Horsens-Resolutionen.

FORMANDEN for Dansk Typografforbund, Hr. Vict. Petersen, har knyttet nogle Bemærkninger til den i sidste Numer optagne Resolution, som udtaler Misbilligelse af, at Medlemmerne ikke faar Vetoret ang. De samv. Fagforbunds Delegeretmødes Beslutninger samt beklager, at Forbundsstyrelsen vælger sig selv som Repræsentanter til Delegeretmødet.

Hr. Vict. Petersen bemærker hertil, »at man ganske maa have overset, at De samvirkende Fagforbunds Love indeholder en Bestemmelse om, at Delegeretmødet er den øverste Myndighed, og at kun dette kan give, ophæve og forandre Lovene«. Jeg tillader mig at mene, at Medlemmerne ikke kan overse, hvad De samv. Fagforbunds Love indeholder, desformedelst de ikke er i Besiddelse af disse Love, men det maa jo haabes, at Forbundsstyrelsen, naar de ny Love bliver trykt, ihukommer sit Løfte paa sidste Delegeretmøde, at forstrække samtlige Forbundsmedlemmer med et Eksemplar, saa enhver kender Lovene for den Organisation, han tilhører.

Forøvrigt er Resolutionen ikke ganske korrekt affattet, hvilket nærmest beror paa, at den blev vedtaget uden synderlig Diskussion, da Tiden var langt fremskreden, og det Medlem, der forlangte den sat under Afstemning, skulde rejse med Toget Kl. 12,10 til Vejle. Men Meningen var selvfølgelig ikke at forlange De samv. Fagforbunds Delegeretmødes Beslutninger sat under Afstemning, men derimod en Fordring om Ret til at stille Ændringer til Lovene; man finder det menings- og betydningsløst, at Afdelingen faar tilstillet et Eksemplar af de stillede Ændringer til Behandling, men derimod

ikke faar Lejlighed til selv at stille Ændringer. Efter hvad der fremgik af forskellige Udtalelser paa det netop afholdte Delegeretmøde, er Typograferne vistnok ogsaa de eneste Fagforbundsmedlemmer, der i den Grad er sat udenfor Spillet af deres egen Ledelse.

Forbundsstyrelsen bør dæmpe den Trang, den har, til ved enhver given Lejlighed at handle paa Medlemmernes Vegne uden at spørge om deres Mening. Det fremmer ikke Interessen for og Forstaaelsen af Organisationsarbejdet, at Medlemmerne bliver holdt udenfor alt til den Yderlighed, at de ikke en Gang kender Lovene for den største Organisation, de tilhører. Det virker heller ikke opdragende og dygtiggørendn, men skaber snarere sløv Ligegyldighed, der vil hævne sig senere i Tiden.

Naar Hr. Vict. Petersen ang. Repræsentationen bemærker, at Forbundsstyrelsen naturlig repræsenterer Forbundet udadtil, og at det turde være forklarligt, at den er bedst fortrolig med Arbejdet og de Sager, som skal afgøres, skal jeg villig indrømme, at det er let forklarligt, naar Medlemmerne ikke har Anelse om Tingene, men i al Almindelighed finder jeg det korrekt, at Forbundsstyrelsen repræsenterer Medlemmerne udadtil, dog skal den have Mandat dertil, og naar et saadant ikke findes i Forbundets Love, maa det fremgaa af den almindelige Valgret — den Horsens Afdeling til enhver Tid vil træde i Skranken for.

Til Slutning skal jeg blot anføre, at Forbundsstyrelsens Sammensætning for Tiden er en saadan, at den samlede Styrelse ikke vilde blive valgt som Repræsentanter ved en almindelig Afstemning, og jeg vil paastaa, at det vilde være skandaløst, om det skete.

Horsens, den 20. April 1900. P. ANDERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

fortsatte Søndag den 8. April sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i Kongens Klubs Lokaler, Østergade 15. Da FORMANDEN aabnede Forhandlingerne havde der kun indfundet sig forholdsvis faa Medlemmer, men Grunden maa selvfølgelig ikke søges i at Medlemmerne savnede Interesse for den vigtige Dagsorden, men i det uheldige Vejr. Til Dirigent og Sekretær valgtes henholdsvis CARL NIELSEN og EMIL MØLLER.

Punkt 1 (Ændringer til Sygekassens Love) udgik af Dagsordenen, da Formanden oplyste, at Sygekasseinspektøren havde modsat sig disse.

Punkt 2. Opstilling af Funktionærer. VICTOR PETERSEN meddelte, at Udvalget havde henvendt sig til Gustav Clausen, der ikke vilde modtage Valg til Formandsposten, men oplyste, at P. Lauritzen, der hidtil ligeledes havde været uvillig, nu havde overvundet sine Betænkeligheder og vilde modtage Pladsen. — P. LAURITSEN, der derefter havde Ordet for at takke Medlemmerne for den forløbne Tid og lovede at gøre sit Bedste for at tilfredsstille disse i den kommende, anbefaledes af flere Talere og indstilledes sluttelig til at beklæde Formandsposten.

Følgende Styrelsesmedlemmer fratraadte efter Tur, nemlig Fasmer, O. Johansen og Joh. Møller, og af disse ønskede Fasmer og Joh. Møller ikke at modtage Genvalg. Efter at flere Medlemmer havde beklaget, at Fasmer vilde trække sig tilbage og indtrængende opfordret ham til at modtage Genvalg, indvilligede han i at modtage Valg igen. Til Joh. Møllers Afløser indstilledes Rêné-Lassen, Fr. Lund og Emil Møller, den af disse, der faar det højeste Stemmetal bliver Styrelsesmedlem, de øvrige Suppleanter. Til Revisorer indstilledes Chr. Hansen, Niels Hansen og Michaelsen. Til Kontrahenter indstilledes O. Johansen, F. K. Madsen, V. Petersen, Lauritzen, Rêné-Lassen og Wartenberg. Til Vicekasserer indstilledes sluttelig Fr. Lund og Østergaard.

Punkt 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. V. PETERSEN gav en Del interessante Oplysninger vedrørende Bladet *Social-Demokratens* Køb af en Ejendom, hvor Bladet skal trykkes, ligesom der vil blive indrettet Redaktions- og Ekspeditionskontorer i Ejendommen. Om det bliver Fagforbundet eller Socialdemokratiet, der vilde komme til at lede Trykkeriet, var der endnu ikke taget Bestemmelse om, men Taleren hældede til den Anskuelse, at det vilde blive Socialdemokratiet, hvilket efter hans Mening ogsaa var det heldigste. Der har i længere Tid fra Kollegernes Side været raabt paa, at *Social-Demokratens* Sættere skulde være fastlønnede i Stedet for at arbejde paa Beregning, og Taleren mente, at saasnart Partiet selv overtog Ledelsen, vilde dette Spørgsmaal blive ordnet tilfredsstillende. Han mente ikke, man bestemt burde forlange, at der skulde indføres fast Løn, men indrømmede dog, at det var den heldigste Ordning, men da burde Lønnen ogsaa være i Forhold til den Løn, der nu tjenes i Bladet. Angaaende Arbejdstidens Længde oplyste V. P. at i *Social-Demokraten* var der, naar man regnede Sættetiden til 6 Timer og Aflægningstiden til 2 Timer, kun gennemsnitlig 1/4 Times Overarbejde pr. Mand daglig, hvilket man ikke kunde sige var meget. Der har været Tale om at udsende et Mandagsnumer af *Social-Demokraten*, men denne Tanke har man foreløbig stillet i Bero. — O. JOHANSEN sluttede sig til V. Petersens Beretning, men var ikke enig med denne i Opfattelsen af, hvad der burde kaldes Overarbejde. Han mente, at naar Personalet havde en ordinær Sættetid paa 5 Timer og der saa gennemsnitlig sættes i 6 1/4 Time daglig, maatte det blive 1 1/4 Times Overarbejde daglig. — F. K. MADSEN oplyste, at Personalet ved Forhandling med Huset havde bragt Sættetiden ned fra 6 til 5 Timer og mente derfor ikke at man, selv om der alligevel sattes 6 1/4 Time, maatte regne mere end 1/4 Time for Overarbejde. Det faktiske Forhold var dog dette, at der i *Social-Demokraten* ikke arbejdedes mere end 8 1/4 Time daglig, og hermed maatte al den megen Talen om den grusomme Arbejdstid i *Social-Demokraten* være slaaet til Jorden. Der udspandt sig nu en længere Diskussion mellem forskellige andre og de nævnte Talere om *Social-Demokratens* Forhold. Alle vare enige om det heldige i, at Personalet blev fastlønnet, men selvfølgelig paa gode Betingelser. — VICTOR PETERSEN udtalte til Slutning sin Glæde over de faldne Udtalelser, hvorefter Beretningen godkendtes.

Punkt 4. Eventuelt. WARTENBERG rettede en Forespørgsel til Styrelsen angaaende Majdemonstrationen i Aar. — VILH. JØRGENSEN og flere Talere fandt det vilde være uheldigt at Demonstrationen skulde forløbe ligesom tidligere Aar, hvor det var en frivillig Sag om man gik med eller ikke. Skulde der demonstreres den 1. Maj maatte alle Foreningens Medlemmer deltage, ellers burde man hellere undlade at gaa med. — P. LAURITZEN bemærkede, at Styrelsen endnu ikke havde taget Standpunkt til denne Sag, men mente, at vi burde afholde en ekstra Generalforsamling, hvor man kunde tage Bestemmelse om Foreningen bør deltage eller ikke. — HALLENGREEN beklagede, at ikke flere Medlemmer havde deltaget i Afstemningen om at ansætte en fastlønnet Formand og opfordrede Medlemmerne til at agitere for at vore Funktionærer for Fremtiden blev valgt med langt større Stemmetal. — BERGENHOLZ underrettede Medlemmerne om, at vort nye Foreningslokale i Walkendorffsgade 22 aabnedes Torsdagen den 19. ds. Der vilde til de øvrige Goder ved Foreningslokalet blive knyttet et Herberg for rejsende Typografer, hvor de for en moderat Betaling vil kunne faa Logis og Kost under Opholdet i Hovedstaden. Kassereren oplyste endvidere, at kun Kolleger, der er Medlemmer af alle Afdelinger, havde Stemmeret; kun de Medlemmer af Sygekassen, der er indmældt før 1884 danner en Undtagelse. — Da Dagsordenen nu var udtømt, sluttedes Generalforsamlingen. E. M.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 23. April. Til Dirigent valgtes V. STEPHENSEN, til Sekretær J. C. JENSEN.

FORMANDEN meddelte, at Repræsentanter for Styrelsen for Rotationstrykkerklubben havde anmodet om at overvære Forhandlingen angaaende Klubbens Medlemmers Optagelse i Trykkerforeningen, hvilket Generalforsamlingen tillod.

Dagsordenens Punkt 1: Forslag angaaende Rotationstrykkere og Hjælpere. — FORMANDEN. Denne Sag havde flere Gange været drøftet i Foreningen, og Taleren havde hidtil været Modstander af at optage ikke faglærte Folk som Medlemmer; han havde nu imidlertid faaet et andet Syn paa Sagen, og mente, at vi vilde staa os ved at gaa ind paa Rotationstrykkerklubbens Forslag, da vi derved vilde være i Stand til ogsaa at besætte Hjælperpladserne; det drejede sig kun om at optage 3 Trykkere og 3 Hjælpere, og Taleren mente, at Rotationstrykkerklubben derved vilde ophøre at eksistere. VIGGO HANSEN og V. STEPHENSEN anbefalede ligeledes Forslaget. Rotationstrykker RASMUSSEN mente ikke, at Klubben vilde blive ophævet, men troede, at den fremtidig kun vilde virke i selskabelig Retning. — J. C. JENSEN sympatiserede med Optagelsen, men vi kunde ikke vedtage Forslaget nu, da det strider mod Lovenes § 2, som først maa forandres, vi kan kun diskutere og eventuelt anbefale Sagen. — OSKAR HANSEN sluttede sig til J. C. Jensen. — JENS LARSEN stillede Forslag om at lade Sagen afgøre ved skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer. — VIGGO HANSEN ønskede helst Afstemning i Aften, kunde dette ikke lade sig gøre, vilde han stille Forslag om Indvarsling af en ekstraordinær Generalforsamling med besluttende Myndighed. — J. C. JENSEN fandt begge Forslag ligelidt lovlige; § 2 maatte forandres først; de fleste af Klubbens Medlemmer var ikke faglærte, og alle var over 30 Aar, det havde jo desuden ikke saa stor Hast med Optagelsen. — DIRIGENTEN satte Forslaget om de 6 af Rotationsklubbens Medlemmers Optagelse i Trykkerforeningen under en Prøveafstemning; det vedtoges enstemmig. Derefter *forkastedes* JENS LARSENS Forslag om skriftlig Afstemning og *vedtoges* VIGGO HANSENS Forslag om Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling med besluttende Myndighed.

Punkt 2: Beretning fra Delegeretmødet. — FORMANDEN aflagde en ret fyldig Beretning, som efter nogle Bemærkninger af KIEFER toges til Efterretning.

Punkt 3: Forslag fra Faneudvalget. — KIEFER ankede over den Sløjhed, Størstedelen af Medlemmerne udviste overfor Fane-Sagen, og ønskede en Resolution vedtaget, for at give Fane-Udvalget et Rygstød i den forsatte Agitation, men mente, at naar Medlemmerne ikke godvillig vilde rykke ud med Pengene, maatte man vedtage obligatorisk Bidrag. — FORMANDEN og ALB. SØRENSEN beklagede, at Bidragene ikke flød rigeligere ind end de gjorde, men kunde ikke være med til

at tvinge Medlemmerne til at yde Bidrag i dette Tilfælde. — KIEFER stillede følgende Resolution:

»Generalforsamlingen anser det for at være en Æressag for enhver af Trykkerforeningens Medlemmer at yde et Bidrag af mindst 2 Kr. til Fanen.«

ALB. SØRENSEN talte imod Resolutionen, som vedtoges med 19 Stemmer mod 8.

Punkt 4: Eventuelt. FORMANDEN oplæste en Skrivelse fra de samvirkende Fagforeninger angaaende Majdemonstrationen; Styrelsen havde forinden Modtagelse af nævnte Skrivelse, taget Stilling til Sagen, men vilde dog nu forelægge den for Generalforsamlingen. — KIEFER rettede en Del Bebrejdelser mod Styrelsen for dens Stilling til Sagen ifjor. Efter at FORMANDEN delvis havde givet Kiefer Ret og yderligere omtalt den vanskelige Stilling, vi ved Demonstrationen kunde komme i til Tarifen, udspandt der sig en ret livlig og vidtløftig Diskussion, der endte med at lade et Forslag om, at *alle Trykkere standser Arbejdet den 1. Maj Kl. 12 Middag til næste Dags Morgen Kl. 7* afgøre ved skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne. Herefter hævedes Generalforsamlingen. J. C. JENSEN.

Typografernes Sportsklub

afholdt halvaarlig Generalforsamling d. 6. ds. i Kongens Klub. Dirigent H. C. JØRGENSEN.

Punkt 1. Beretning og Regnskabet. — FORM. aflagde Beretningen for det forløbne Halvaar. Til Øvelserne var der gennemsnitlig mødt ca. 20. Foreningen havde indmeldt sig i Dansk Gymnastik-Forbund. Form. havde modtaget Beretningen fra Idrætsfesten i 1898 og oplæste nogle Udtog heraf. Klubbens hidtidige Lærer, Hr. H. P. Hansen, saa sig nødsaget til fra 1. Maj at trække sig tilbage. Anden-Læreren vilde efter al Sandsynlighed saa træde i hans Sted. Godkendtes. — KASSEREREN besvarede en Del Forespørgsler angaaende Regnskabet. Nogle Medlemmer klagede over Restancerne, særlig fra Aarsfesten, og for om muligt at faa dem ud af Verden, vedtoges følgende Forslag, stillet af Styrelsen: Alle Restancer fra Festen 1899, saavel som Regnskabet for Billetter fra Festen i Aar, afgøres senest 1. Juni d. A.; i modsat Fald vil Restanternes Navne blive offentliggjorte i *Typ.-Tid.* Godkendtes.

Punkt 2. Øvelsesplanen for det kommende Halvaar. — Det vedtoges fra 1. Maj at paabegynde saavel Sommergymnastikken som Boldspillet. Dagene vil blive bekendtgjorte i *Typ. Tid.* Et Forslag om Indmeldelse i Boldspil-Unionen vedtoges.

Punkt 3. Valg af Styrelse (Form. og 2 Styrere), Kasserer, Suppleant og Revisor. Til Formand genvalgtes VILH. JENSEN; i Stedet for Em. Larsen, P. Rasmussen og H. Henriksen, af hvilke de to sidste ikke ønskede Genvalg, valgtes: Til Styrere: JUL. JACOBSEN og M. SØRENSEN, til Kasserer: EM. LARSEN. AXEL STORM genvalgtes som Suppleant og MAX HANSEN overtog M. Sørensens Revisorpost.

Punkt 4. Kassererens Løn fastsattes til 15 Kr.

Punkt 5. Kontingentet ansattes efter Forslag fra Styrelsen til 20 Øre ugentlig i Sommermaanederne i Stedet for som hidtil 10 Øre. H.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 7. April ordinær Generalforsamling, hvor Kvartalsregnskabet samt Regnskabet for Ekstrakassen fremlagdes og begge godkendtes. — FORMANDEN oplyste, at der til Dato i frivillige Bidrag til Fanefonden var indkommen 36 Kr. 75 Øre, og man ventede at faa Fanen betalt i Løbet af August Maaned, hvis de ugentlige Bidrag indkom som hidtil. Det vedtoges at afholde en lille Fest for Lokalafdelingens Medlemmer, naar man fik Banneret leveret fra Hr. Monrad — i Midten af Maj — og til denne at indbyde en Kollega fra København som Taler. — Man diskuterede Forholdene paa *Roskilde Tidende*, der som bekendt har været blokeret i flere Aar, og som nu havde skiftet Ejer, men da det oplystes, at den gamle Ejer, Hr. Jul. Christiansen, endnu havde med Bladet at gøre, var man enig om foreløbig at stille denne Sag i Bero. — Efter Generalforsamlingen afholdtes en animeret Fællesspisning i Anledning af, at en Kollega, Hakon Petersen, *Roskilde Avis*, fratraadte Faget; her holdtes naturligvis en Masse Taler og en i Anledningen skrevet Sang blev afsungen. Det blev sent før man skiltes.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. April ordinær Generalforsamling. Efter at Regnskabet og Virksomheden var godkendt, omtalte FORM. en ung Kalundborger, som trods Kollegers Advarsel havde taget Arbejde hos en herv. Bogtrykker, der hidtil ikke har fundet det »kristelig« at indgaa paa de Vilkaar, som Byens øvrige Bogtrykkere var indgaaet paa overfor Typografferne. Paagældende unge Mand, til hvem der var sket Henvendelse, for om mulig at paavirke ham i en med Kammeratskabet overensstemmende Retning af Kristendommen, var absolut haabløs. Han er omplantet i den sidste uhyggelige Afdeling af Missionens Væksthus, der kaldes »Kristl. Fællesforb.«, og befinder sig saa godt der, at han fremtidig ikke vil tage andre Hensyn end de, denne lyssky Fremtoning krævede. — Da han er eneste Mand paa Pladsen og Trykkeriets Arbejde er udenbys, kunde man foreløbig ingen Forholdsregler tage i denne Sag.

En anden Sag af mindre faglig Art omhandlede et Skab, som Form. havde modtaget fra Kolding til Opbevaring af Afdelingens Sager. Det var et Monstrum, saa blottet for Skønhed, at selv et tarvelig vant Nutidsmenneske vilde blues ved at have det paa sin Hybel. — Man vedtog at returnere Uhyret og eventuelt ved Hjælp af en lille Indsamling forsøge, om Kunstsnedkeriet i Esbjerg ikke stod et Par Grader højere.

Dernæst behandledes en Svendeprøvesag fra *Esbjerg Avis*. Et Par Nyudlærte havde sidste Efteraar aflagt Svendeprøve for offentlig Kommission; den ene Prøve godkendtes, hvorimod den anden forkastedes. Principalen indgik da paa at beholde Vedkommende Vinteren over (selvfølgelig med fuld Svendeløn) og særlig lade ham udføre Akcidensarbejde, for at et bedre Resultat kunde opnaas nu i Foraaret. — Saa kom Tiden, da Prøven skulde aflægges. Det var de samme Skuemestre som sidst. Skønt hele Prøven, der denne Gang blev aflagt, var en eneste stor Fejl, blev den dog godkendt. Den ene af Skuemestrene (Hr. Bogtrykker Wedege Petersen) skal have indstillet Prøven til Forkastelse; men ved hans Bortrejse benyttedes Tiden saa godt, at Prøven ved den anden Skuemesters Indstilling og Borgmesterens Hjælp blev godkendt. — Generalforsamlingen udtalte sin Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Skuemestrene udfører deres Hverv, og man vedtog at tilsende Hovedbestyrelsen et Eksemplar af den aflagte Prøve samt opfordre den til at arbejde hen til, at Organisationen blev den afgørende Part ved Svendeprøvens Aflæggelse; thi den Maade, hvorpaa Sagen nu er ordnet, synes at være noget nær Humbug. Og det turde dog ikke være Lærlingelovens Mening med Erstatningsparagrafen til Fordel for de unge Mennesker, der har været Udbytningssystemet underkastet.

J. P. F.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. April Generalforsamling, hvor Regnskabet, der balancerer med 108 Kr. godkendtes. Der har kun været 5 Rejsende i Kvartalet og deraf har 2 faaet Understøttelse af Foreningen, medens 3 have faaet af Privatkassen. 100 Kr. indsendes til Hovedkassen. Det vedtoges at give mere i privat Understøttelse til de Kolleger, som kom fra Jylland, da Vejen var saa lang til Odense. Den i Fjor opgivne Sammenkomst vedtoges det at søge startet ved St. Hansdagstid og udsende Indbydelser til alle fynske Kolleger og det nærmeste Jylland, og da saavel Byens Borgere som Principalerne har stillet sig meget velvilligt til Sammenkomsten, er det vort Haab, at mange af vore brave Kolleger vil komme hertil og genkalde i Minderne den herlige Sammenkomst vi havde her for 10—12 Aar siden, thi intetsteds kan man som her nyde Naturen og boltre sig i den friske Luft — noget der er rig Lejlighed til, da der baade bliver Køretur paa Landet og en yndig Sejltur. Derfor Kolleger lad os mødes med hverandre her i Middelfart. —e.

Nyborg Lokalforening

afholdt i Lørdags ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen, hvor Kvartalsregnskabet blev fremlagt og godkendt. Det vedtoges at deltage i Majdemonstrationen.

Der blev af H. H. FISCHER fremsat et Forslag, der gik ud paa, at Privatkassen der i Forvejen yder fuld Understøttelse til ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer, tillige skulde give de Rejsende en Morgendrik og Logi, men da Kassen i Forvejen havde for store Udgifter, blev Forslaget forkastet. Privatkassens Regnskab blev ligeledes fremlagt til Godkendelse; det udviste, at der uagtet der svares 20 Øre pr. Medlem i fast Kontingent ugentlig, kun kunde komme ca. 8 Rejsende hvert Kvartal; det overskydende Kontingent betales til Fællesforeningen (65 Øre pr. Medlem maanedlig), der har været gennemsnitlig 10 Medlemmer i Afdelingen. Sluttelig blev der nedsat et Udvalg til at udarbejde Love til Privatkassen. A. LARSEN-JUUL,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Foreningslokalet. I den Ugestid, Lokalerne i Walkendorffsgade har været aabne, har der været godt Besøg, særlig sidste Fredag Aften. Lokalerne er indbydende, overordentlig propre og hyggelige, og de tager sig med deres hvide Gardiner, forgyldte Spejle og smukke Møbler ganske venligt ud. Særlig det lille af Værten indrettede Bestyrelsesværelse er lækkert med de grønne Møbler, og Kontoret er jo ikke til at kende igen. Der mangler kun lidt Væggepynt for at det hele skal se ud som et smukt københavnsk Hjem. Forbavsende godt er det Nattelogi, der bydes de Rejsende og arbejdsløse for 40 Øre; de sidste er i Særdeleshed godt tilfreds med Flytningen.

I Lokalet er fremlagt Priskuranter over Spise- og Drikkevarer, der serveres til samme Pris saavel i Stuen som i Lokalerne. Priserne angives her i Øre: Engelsk Bøf 50, lille Bøf 40, Karbonade, Stegt eller kogt Rødspætte 40, Kotelet eller Stegt Aal 45, Bankekød, Gullasch 30, Lobescoves 25, Rhabarbergrød 15 Øre. Smørrebrød 8 Øre, Chokolade 10, The, Kaffe 8, Gl. Carlsberg paa Flaske 15, Bitter Øl og Svensk Sodavand 12, Hvidt Øl, Sodavand 10 Øre, Kaffe med Cognak 15 Øre o. s. v. o. s. v.

Serveringen er upaaklagelig. Der bliver nu indrettet et staaende Bord, smukt dækket, med Blomster for Middagsgæsterne. Uden al Tvivl vil Værten formaa at samle Typografferne.

— Til Udstyrelse af Foreningens ny Lokaler opfordres Medlemmer, som maatte være i Besiddelse af bekendte Typografers og Bogtrykkeres Billeder, og som ville skænke disse til Foreningen, om at indsende samme til Kontoret.

Svinesteg. 1. C. V. PETERSEN & SØNNER i Næstved havde omkring 1. April Brug for en Trykker og et Par Punkterersker i nogle Uger, ved hvilken Lejlighed Anvisningskontoret i København for første Gang sendte Punkterersker i Provinsplads. Arbejderne, der hjalp Bogtrykkeriet ud af en lille Forlegenhed, fik ikke blot en god Løn, men Punktererskerne fik tilligé hele Opholdet frit og Rejsen godtgjort.

2. Bogtrykker LEISNER paa Graabrødretorv, som den 1. Marts holdt Jubilæum og i den Anledning gav sit Personale en Lønforhøjelse samt skænkede de Arbejdsløse 50 Kr., havde fornylig travlt en Nat. Han behøvede 4 Sættere, der fik 20 Kr. hver for en Nats Arbejde og desuden blev opvartet med en lille Diner hen paa Aftenen. Arbejderne var udmærket tilfredse med Principalen — vi ville haabe, at det omvendte ogsaa er Tilfældet. Ved samme Lejlighed fik Anvisningskontoret »som en ringe Anerkendelse af den Ekspedithed, hvormed Kontoret betjente mig«, af Hr. Leisner tilstillet et Beløb, som efter bedste Skøn kunde benyttes for arbejdsløse Typografer.

3. *Til Paris!* Trykkerfaktor Vilhelm Rasmussen hos Schultz har af det Reiersenske Fond modtaget 400 Kroner til en Studierejse til Sommer.

4. Til Faktor hos LEISNER er NIELSEN-KOLDING udnævnt. Lad os haabe, at det gode Forhold mellem Leisner og hans Arbejdere derved bliver end yderligere befæstet.

Nordisk Boktryckarekonsts 3. Hefte er i disse Dage udkommet.

Jubilæum. Skærtorsdag fejrede Typograf JULIUS IBSEN, Fyns Stiftsbogtr., Odense, sit 50 Aars Jubilæum, og der blev i den Anledn. vist den gamle Kollega adskillige Opmærksomheder, dels fra Kolleger, dels fra Forretningen. — Jubilaren hører til den stille Verden, der passede sin daglige Dont og stillede sig helst passiv overfor Dagens forskellige Spørgsmaal, men tilhørte selvfølgelig sin Organisation, i hvilken han har staaet fra dens Stiftelse. — Naar han nu, træt efter sin lange Virken, har forladt Faget, ledsages han af Kollegernes Ønsker om en lys og sorgfri Alderdom. —d—.

Sangforeningen, der Paaskedag havde en vellykket og morsom Frokosttur til Brøndshøj, i hvis store Kro der er en fortrinlig Sangsal, slutter Festlighederne for i Vinter med en Sammenkomst paa Lørdag Aften, ved hvilken der bydes paa en behagelig Blanding af Sang, Fiskefilet og en lille Dans. I Maj synges paa det store Kor til næste Aarsfest.

Langsom—forsigtig. Frankrigs Bogtrykkerforbund har nu — efter en 7-aarig Propaganda for Sagen — vedtaget Oprettelsen af en Syge- og Arbejdsløshedskasse og til disse Øjemed forhøjet Medlemsbidraget med — 50 Øre pr. Maaned!

Natblad. I Berlin er under Navn af *Berliner Nachtpost* begyndt at udkomme et Blad, som først trykkes og omdeles efter Kl. 10 Aften.

Forenings-Trykkeriet i Lüttich (Belgien) har i sidst forløbne Aar givet et Overskud af 3071 Fr., til Trods for at Trykkeriet har indført 9-Timersdagen og betaler en betydelig højere Løn end andre af Byens Trykkerier. I Lønninger blev udbetalt 16,326 Fr.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 22. April 1900.

Formanden meddelte, at der paa Foranledning af *Berl. Tid.s* Personale var ført Forhandlinger med dette Blads Udgivere om Overgang fra Akkord til fast Løn, for derved at faa den lange Arbejdstid indskrænket. Man var endelig kommet til en Ordning, som man har al Grund til at være tilfreds med. Lønningerne bliver: for Arbejde fra 8 Morgen til 5½ Eftermiddag (½ Times Spisetid) 35 Kr., fra 11½ Formiddag til 9 Aften 37 Kr. og fra 4 Eftermiddag til 12 Nat 40 Kr. Præstationsmængde: 35 Linjer Korpus eller 30 Linjer Petit i Timen. Om Dagen bliver Sættetiden 6¾ Time og for sidste Hold 6 Timer.

Medhjælpen for Marts Maaned havde andraget 30 Kr., som bevilgedes. — Typograf H. P. RASMUSSEN (ogsaa Musiker), som har skrevet i Forposten under sidste Borgerrepræsentantvalg, har tilbudt Forretningsfører Witzansky sin Arbejdskraft under Tarifen. I Henhold til Lovene vedtoges det at slette ham. — Personalet hos Georg A. Bach har opsagt deres Pladser, da de ikke vil arbejde sammen med den Mand, som af Forretningen er udset til at være Faktor. Det overlodes til Formanden at ordne denne Sag. — Det meddeltes, at en Maskinsætter oppebar Bonus (Akkord), hvilket er i Strid med Tarifen. I den Anledning vedtoges at afholde et Møde i den nærmeste Tid med Maskinsætterne. — Angaaende Majdemonstrationen oplystes, at Formanden og Næstformanden havde henvendt sig til de samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, men havde intet officielt Svar kunnet opnaa med Hensyn til fuldstændig Arbejdshvile for de typografiske Arbejdere 1. Maj; derimod havde et enkelt Medlem af Udvalget udtalt, at han ikke kunde tilraade, at man standsede i Bladene, da det var samfundsnødvendigt, at Bladene kom ud. Efter Diskussion vedtog Styrelsens Flertal at anbefale Generalforsamlingen følgende:

»Styrelsen anmoder Medlemmerne i størst mulig Antal at deltage i Majdemonstrationen, og tilsiger i den Anledning Medlemmerne al mulig Støtte; samtidig anbefaler den at tage alt Hensyn til Bladene.« — Mindretallet indenfor Styrelsen (O. Johansen) foreslog følgende: »Den typografiske Forening vedtager, at dens Medlemmer den 1. Maj 1900 deltager i Demonstrationen for 8 Timers Arbejdsdagen ved Arbejdshvile fra Kl. 12 Middag til 12 Nat, og tilsiger Medlemmerne eventuel Støtte for Følgerne.«

Tirsdag den 24. April.

Stemmesedlerne om Arbejdsstandsning 1. Maj fra 12 Middag til 7 næste Morgen optaltes. Der var afgivet **628** Stemmer, deraf **381** *Nej,* 239 *Ja;* 2 stemte ikke og 6 var ugyldige; Forslaget om Arbejdsstandsning var altsaa **forkastet.** Man enedes derefter om den 1. Maj at deltage med Fane i Demonstrationen, og forventede at saa mange Kolleger som muligt deltog. Det vedtoges at søge Oplysninger om, hvilke Typografer der *ikke* var Medlemmer af de faglige Organisationer og offenliggøre deres Navne i *Typ.-Tid.* — Formanden nedlagde det paa ham faldende Hverv som Kontrahent og Johansen indtræder.

O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 23. April.

1. Følgende Flyttelaan bevilgedes: O. S. Sørensen fra Aarhus til Næstved, 50 Kr.; J. Peyrath fra Hjørring til Odense, 50 Kr.; J. F. M. Bentzen fra Aalborg til Silkeborg, 30 Kr.; N. S. Andersen fra Aalborg til Aarhus, 50 Kr. og H. C. Christensen fra Kolding til Ribe, 50 Kr.

2. Flere Andragender om Fritagelse for at melde sig til Arbejdsanvisningskontoret og dog erholde Underst. paa Stedet, medens man ventede paa en tilbudt og antaget Plads, afsloges. — Ingen kan nyde Underst. paa Stedet, selv for kortere Tid, uden forud at have meldt sig til Kontoret.

3. Nr. 1206, Fr. F. Strudts af Randers er død og tilkommer 200 Kr. Anvist.

4. Et Medlem i Aarhus kan ikke faa Arbejdstilladelse af Lægen for en brækket Pegefinger før han har forsøgt at arbejde nogle Timer daglig i nogle Dage. Lokalformanden nærer i dette Tilfælde Tvivl om sin Ret til at udbetale ham Sygehjælp. — Henvistes til Lokalafdelingens Afgørelse i Henhold til § 40, kfr. § 33.

5. Et Medlem kan blive behandlet i Finsens Lysklinik i København for Lupus mod halv Betaling, 35 Kr. om Maaneden og andrager Foreningens Støtte. — Det vedtoges at refundere den typ. Forening de deraf flydende Udgifter og anmode Hr. Bergenholz om at ordne det fornødne.

6. Efter Indstilling af Odense Lokalafdeling tilstodes der Jul. Ibsen, der paa Grund af Alderdom forlader Faget, Kontingentfrihed.

7. En Del Tarifsager refereredes.

8. En Sag om Underst. p. St. i Horsens refereredes. En Arbejdsløs har haft Vikartjeneste Paaskelørdag (1 Dag) og skulde træde i Plads Tirsdag (3. Paaskedag). Der var i den Anledning rejst Tvivl om, hvorvidt Vedk. var understøttelsesberettiget for 1. og 2. Paaskedag. Var besvaret derhen, at Arbejdet enkelte Dage kun afbrød den løbende Understøttelse for disse Arbejdsdages Vedk., og at han i sin ny Plads ogsaa skulde have Betaling for 2. Paaskedag. Bifaldtes.

9. En Svendeprøvesag fra Svendborg. W. klager over at Synsmændene har forkastet hans Svendeprøve. — Forretningsudvalget skønner, at Mestrenes Kendelse er vel begrundet.

10. Regnskabsberetning fra de samvirkende Fagforbund forelaa og er tillige tilstillet samtlige Afdelinger. — Til Efterretning.

11. Underskrift paa Tarifen forelaa fra Bogtrykker N. P. Thomsen, Holstebro, og Lillethorup i Aalestrup. — Aalestrup bliver Filial af Hobro.

12. Mødet i Aarhus mellem Provinsbogtrykkerforeningen og Dansk typ. Foren. — Se særlig Referat.

13. Meddelelse om Forbundsstyrelsesmøder i København i Paasken under Fagforbundenes Kongres. Paa Mødet var det bl. a. besluttet at samtlige Styrelser skulde afholde et Fællesmøde i København i Juni Maaned for at drøfte Mulighederne af en fuldstændig Centralisation. — Forbundsstyrelsen opfordrer Afdelingerne til at deltage i 1. Majdemonstrationerne for 8 Timers Arbejdsdagen og saa vidt Omstændighederne tillader det, at gøre Dagen til Fredag fra Middag.

14. Fagskolens Beretning for 1899 forelaa. Samtidig fremsendes en Opfordring til Dansk typ. Forening om at yde Bidrag for Aaret 1900 i Lighed med de foregaaende Aar. — Udsattes til Hovedbestyrelsesmødet i Juni.

HVIDTFELDT.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag d. 29. April Kl. 1.* Medlemmerne indbydes til at besøge *Fagskolens ny Lokaler* i Kunstindustrimusæet, Vestre Boulevard 24. Udstilling: Elevarbejder og Svendeprøver.

Alle, som fulgte og bar min Mand, FRITHJOF RASMUSSEN, til hans sidste Hvilested, takkes paa det hjærteligste. Ligeledes takkes Hr. Bogtrykker Lydiche for den store Hjælp, som ydedes mig.

Hans efterladte Hustru.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Fra og med Fredag den 27. April træffes Formanden hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Til Inkassatorerne!

For at fremskaffe en korrekt Fortegnelse over Typografer, som ikke ere Medlemmer af nogen af de faglige Foreninger, opfordres Inkassatorerne til *den 30. April* at optage en Liste for hvert Trykkeri over Folk, som staa udenfor Foreningerne.

Listen indsendes den 1. Maj til Kassereren, Walkendorffsgade 22, 3. med Tilføjelse af, om Vedkommende er Faktor, Sætter, Trykker, Aftrækker o. s. v.

Listen bliver offenliggjort, ordnet trykkerivis. STYRELSEN.

Maskeradebilletter. Da Navnene i Følge en tidligere vedtagen Bestemmelse skal offenliggøres paa Restanter, opfordres Skyldnere til senest den 5. Maj at afvikle deres Mellemværende.

Kuponer til Zoologisk Have uddeles **gratis** fra Kontoret. De give Adgang for 35 Øre for en Voksen (eller 2 Børn under 14 Aar).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Aage Axel William Nielsen, udl. 16/4 1900 hos Ludv. Jørgensen, Sætter Julius Alfred Olsen, udl. 1/4 1900 i Missionstr., Sætter Hans Hermann Jacobsen, udl. 1/3 1900 hos L. A. Jørgensen, Sætter Mathias Andreas Kofoed, udl. 7/4 1900 hos Hoffensberg (alle 4 ny Svende arbejde hos deres Læremestre). I S. H. L.: Trykker Oskar Valdemar Nielsen, udl. 16/4 1900 hos Trier (arb. s. Sted). I S. L.: Punktererskerne Emma Valborg Knudsen, Carla Cecilie Carlsen, Thyra Severine Petersen, Agnes Emilie Bertha Grandt (alle hos Truelsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1424, Trykker Niels Peter Thysen (H. Meyer) fra Helsingør. 3103, Arthur Sørensen (Hoffmann) fra Næstved.

Bortrejste: 1132, Carl S. Bahnson-Lassen (arbl.) paa Rejse. Carl Abraham Lagerstrøm (O. C. Olsen) til Stockholm. 618, Carl J. C. Fyrwald (arbl.) paa Rejse. 210, Julius R. Christophersen (arbl.) til Næstved i Pl.

Død: (Af L.) Enke Ane Marie Lundberg, 84 Aar.

Udelukket: Sætter Vilh. Emanuel Flygenring, arbejder hos Klemmert, hvor der er blokeret. Sætter H. P. Rasmussen (for ukollegial Optræden).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22,* aab. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

10. April: *Køge, Kallundborg* og *Hjørring.* 14. April: *Slagelse.* 17. April: *Nykøbing M.* 20. April: *Skanderborg.* 21. April: *Faaborg* og *Ringsted.* 23. April: *Hobro, Middelfart, Vejle, Holbæk* og *Fredericia.* 24. April: *Rudkøbing* og *Kolding.*

Kolding, den 24. April 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Ny Medlemmer: Odense, Fritz Peter Jørgensen, udl. 6/4 1900 i C. F. Clausens Bogtr., aflagt Prøve for off. Komm. og Julius Porsr, udl. 31/10 99 (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nakskov, 1070, Aug. Svendsen (Vestl. Avis). Middelfart, 1369, Mads Laur. Madsen (Middelf. Av.). Helsingør, 209 (Den typ. Trf.), Trykker Hans Rugh (Militær) og 635, H. P. Hansen (Dagbladet). Fredericia, 1130, H. Chr. Jensen (Mil.) fra Vejle. Nyborg, 1418, Bruno J. Kreutzer fra Middelfart (Mil.). Vejle, 1419, Albert Marius Hansen (Amtsavisen). 1329, M. J. Madsen fra Ribe (arbl.). Rudkøbing, 1232, Sophus Børresen i Pl. fra Roskilde. Odense, 1207, V. Blom fra Thisted og 1229, J. N. Clausen fra Fredericia (begge Mil.). Aalborg, 167, M. H. Andersen i Pl. fra Københ. Aarhus, 1194, S. P. Jensen (Mil.) og 111, Vilhelm Nordholm (i Pl.). Hillerød, 1113, H. P. Larsen (Frborg. A. Av.). Næstved, 1169, P. M. Lindhardtsen, 6088, P. F. Thomsen, 1512, J. V. Eskildsen og 1132, C. Bahnson-Lassen (alle i Pl.).

Bortrejste: Aalborg, 368, N. P. Andersen til Aarhus (arb. udenf. Faget) og 16, J. F. M. Bendtzen til Pl. i Silkeborg. Slagelse, 1373, Svend Alfr. Petersen til Pl. i Roskilde. Kolding, 1314, Niels Carl Olesen og 1027, Ingvald Johannesen Førre til Udlandet. Hillerød (Lyngby), 1242, Luffe Mogensen til Pl. i Roskilde. Vejle, 1030, H. Chr. Jensen til Fredericia (Mil.). Nakskov, 1071, Ludvig Lystrup og 1074, Joh. P. Petersen til Kbhvn. (begge Mil.). Odense, 1037, F. C. C. Jensen til Pl. i Roskilde. Maribo, P. M. Lindhardtsen til Pl. i Næstved. Esbjerg, 1396, Heinrich Rødtnes til Vejle (arbl.). Helsingør, Trykker Peter Thysen til Pl. i Kbhvn. Fredericia, 1229, N. J. Clausen (Mil.) til Odense. Assens, A. J. Andersen (Mil.) til Kbhvn. Horsens, 1194, S. P. Jensen (Mil.) til Aarhus. Esbjerg, 1267, Marius E. Hansen (arbl.) til Aarhus. Frederikshavn, 1157 (Norsk Centrf.), Ingv. Johannesen Førre paa Rejse.

Død: Randers, 1206, Fred. Ferd. Strudts (21 Aar).

Udslettede: Aarhus, 429, Rudolf Møller (Restance). Kallundborg, 1322, Anton Martin Nielsen (Tarifbrud).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Kort, der giver Adgang til Zoologisk Have for 35 Øre pro persona, faas udleveret hos Formanden og Kassereren.

Husk *at Stemmesedlerne ang. Majdemonstrationen skal være indleveret hos Kasserer Stephensen senest i Aften, Fredag, Kl. 8.*

STYRELSEN.

Nyt Medlem: O. V. Nielsen, udl. 14/4 1900 hos Trier (arb. s. Sted)

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udsl. med Rest.: 195, H. C. Andersen (Holger Meyers Tr.) ang. Gensidighedsforholdet til Hjælpekasserne.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9: Sammenkomst med Sang, Maaltid og Dans. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Søndag Kl. 11½: Indstudering af *Landkending.*

T. C. C. Søndag Kl. 11 Generalforsamling i Foreningslokalet Walkendorffsgade. Dagsorden: Forhandlingsprotokollen. Regnskabet. Valg. Fest. Eventuelt. Medlemmerne bedes møde talrigt. Indmeldelser modtages.

ANNONCER

Trykkerlærling.

En rask Dreng, 17 Aar, som har været 2 Aar ved Faget, ønskes anbragt i et herværende Bogtrykkeri. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
Københavns.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 4 MAJ 1900 XXVII AARGANG

En „nobel" Kollega.

Vi skal for en Gangs Skyld i Fagbladet beskæftige os med en Person, som vi for vort Vedkommende aldrig har haft stor Fidus til, men som maaske andre har sat saa meget mere Pris paa, nemlig den »ansete Mand«, som *Forposten* skrev, »Hr. H. P. RASMUSSEN fra Rigsdags-Sætteriet«. Den Maade, som Hr. Rasmussen har gjort sig bekendt paa indenfor vort Fag, har imidlertid været af den Art, at de fleste Kolleger meget betakker sig for at nyde den Ære. I lang Tid stod han udenfor vor Organisation, fordi han nægtede at opfylde de Forpligtelser, som paahviler ethvert Medlem. Nu var han imidlertid igen blevet Medlem af »Den typografiske Forening«; men som Forbundsmedlemmerne vil se af Referatet fra Styrelsesmødet har denne Afdeling atter maattet slette ham af sin Medlemsprotokol, og denne Gang for en af de mest graverende Forbrydelser et Fagforeningsmedlem kan begaa, nemlig: Ukollegial Optræden. Sagen forholder sig saaledes: Under de sidste Borgerrepræsentantvalg i København var der en stærk Valgagitation i Gang for og imod den Kandidatliste, som var opstillet af Oppositionen, og en af Kandidaterne — Hr. Witzansky — blev i særlig Grad angrebet af to Typografer — hvoraf den ene var H. P. Rasmussen — i Bladet *Forposten*.

Denne Side af Sagen skulde vi imidlertid ikke have berørt, saafremt Hr. Rasmussen ikke havde sendt Hr. Witzansky nogle Breve kort forinden han begyndte at angribe denne i *Forposten*, og i disse Breve paa den mest krybende Maade tigger og beder Hr. Witzansky om at faa Plads i Bladet *København*. Det kunde endda være, hvad det var, naar Hr. Rasmussen i disse Breve ikke havde søgt at skade den Organisation, han den Gang tilhørte, paa den Maade, at han tilbød at arbejde billigere end Tarifen gav ham Lov til, naar blot han kunde opnaa at faa Plads i *København*. Heldigvis havde vedkommende Forretningsfører Forstaaelsen af, at den Slags Ting aldrig lod sig gøre, da de typografiske Organisationer ikke vilde taale sligt, og Hr. Rasmussen fik *ikke* den eftertragtede Plads.

Vi tillader os at aftrykke et Par af Brevene for at Kollegerne kan se, hvad Hr. Rasmussen fører i sit Skjold:

København, 20.—11.—99.

Hr. Forretningsfører Witzansky!

Da den Tid formodenlig ikke er fjærn, da jeg ifølge Forholdenes Udvikling maa forlade den Plads, De har været saa elskværdig at give mig, kan jeg ikke undlade at sende Dem min hjærteligste og inderligste Tak for den Tid, jeg har været i Deres Brød. Der var en Tid, jeg troede og glædede mig til, at jeg nu endelig havde fundet en varig Plads, jeg glædede mig mere derover for min Kones og mine Børns Skyld end for min egen, men glad er jeg dog for den Tid, som er gaaet. Skulde jeg endnu bede min Chef om en Begunstigelse, skulde det være at faa Lov at blive i Pladsen i det mindste næste Maaned med, der er min Annonce-Maaned. **Til Slut maa det maaske være mig tilladt at udtrykke min Afsky for de perfide Artikler, der har staaet i de typografiske Ugeblade.*** Endnu engang inderlig Tak.

Med særdeles Højagtelse

Ærbødigst

H. P. RASMUSSEN,

Typograf, Bladet »København«.

København, 12.—3.—1900.

Hr. Forretningsfører Witzansky!

Da jeg blev afskediget inde fra »København«, var De saa god at love mig Plads igen ved indtrædende Vakance. Jeg henvender mig nu til Dem, da det lader til, at vor Forenings Arbejdsanvisningskontor forbigaar mig ved Besættelsen af ledige Pladser, uden at det er mig muligt at udregne Grunden. Jeg vil derfor, da jeg bliver tilsidesat uden Grund, **heller ikke holde mig Tarifens Ord efterrettelig, men tilbyde Dem, hvis De har Brug for min Tjeneste, at tage en Plads hos Dem for 23 Kr. om Ugen,*** i Lighed med, hvad der er Tilfældet med flere hos Dem arbejdende Typografer. Jeg bønfalder Dem, Hr. Witzansky, hvis der er Mulighed derfor, at tage mig i Arbejde snarest, da jeg trænger haardt; min Hustru ligger i Barselseng, og vi har to Børn i Forvejen, og nu gaar jeg ledig paa ottende Uge, saa nu er Nøden til Arbejde ved at mælde sig. Jeg beder Dem derfor, Hr. Witzansky, at hvis De skal bruge Folk nu til den kommende gode Tid, da at tage mig.

Med Højagtelse

Ærbødigst

H. P. RASMUSSEN,

Typograf, Wodrof Tvergade 9, 2.

Det er beklageligt, at der endnu findes Typografer, som ikke generer sig for at tilbyde deres Arbejdskraft for en mindre Betaling end den Tarifen hjemler, og saa meget mere, som det ikke er ubekendt for nogen, hvilke uhyre Anstrængelser det koster hver Gang Organisationen søger at faa indført en lille Forbedring. Men hvor der viser sig slige Tilfælde, som det nævnte, da bør Organisationen ikke vise nogen som helst Skaansel — hvad den typografiske Forening heldigvis heller ikke har gjort overfor vedkommende Person.

* Udhævelserne ere af os. RED.

Voldgiftsretten.

AAR 1900 den 30. Marts, Aften Kl. 8, holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige faste Medlemmer var mødt, med Undtagelse af Hr. J. TORP, for hvem Hr. VILH. JENSEN mødte.

Der foretoges paany Sag Nr. 1/1900, Den typografiske Forening mod *Politikens* Trykkeri, hvor Repræsentanterne for Parterne var mødte og blev afhørte.

I Sagen er derefter afsagt saalydende

Kendelse:

I Skrivelse til Voldgiftsretten af 7. Januar d. A., har Næstformanden for Den typografiske Forening anbragt, at der i Dagbladet *Politiken* Nr. 323 for 19. November, Tillæg A, findes en Studentersang (Noder og Tekst), hvilket Arbejde er udført paa et andet Trykkeri, fordi *Politikens* Trykkeri mangler det fornødne Materiel, hvorfor *Politikens* Forretningsfører har nægtet at anerkende *Politikens* Sættere Ret til at beregne nævnte Studentersang i deres ugenlige Opgørelse, idet han gør gældende, at Sætterne ikke har udført noget hermed forbundet Arbejde.

Denne Nægtelse anser Den typografiske Forening for uberettiget. Den henviser til Bladsættertarifens § 14, hvori der staar, at den ved Tarifens Indførelse i hvert enkelt Bladsætteri gældende særlige Beregningsmaade eller Arbejdstid, forsaavidt disse er gunstigere end Tarifens, fremdeles vedbliver at være gældende, og paastaar, at Sætterne ved *Politiken* altid har beregnet alt hvad der findes i Bladet, Billeder, enten de er store eller smaa, ja selv Nodesats er før blevet beregnet af Sætterne,

* Udhævelserne ere af os. RED.

og naar det siges, at Sætterne intet har haft dermed at gøre, er dette forsaavidt ikke korrekt, som Finalestregen og Udslutningen af Clichéen er udført af Ombryderen i Trykkeriet.

Under 23. Januar har *Politikens* Forretningsfører, Hr. H. Witzansky, i Skrivelse til Voldgiftsretten bestemt protesteret mod den nedlagte Paastand. Det anføres i saa Henseende, at den omstridte Cliché ikke er udført i et andet Trykkeri, men udført efter et af Komponisten leveret litografisk Aftryk i Zinkætsning i en herværende Reproduktionsanstalt, og at ikke en af Sætterne har været beskæftiget med Billedet, idet saavel Tekst og Overskrift som Noder, som anført var udført i Zinkætsning, medens Faktoren har besørget Udslutningen og forsynet denne med Finalestreg, hvilket Arbejde han har besørget samtidig med Bladets Ombrydning. De Indklagede har derhos paastaaet, at et lignende Tilfælde ingen Sinde er forekommet i deres Virksomhed, idet de i Bladet forekommende Billeder ellers altid af en Sætter er forsynet med Over- eller Underskrift, eller ogsaa har Billederne været benyttet til eller indfældede i Tekstsats, Billederne vedrørende, og Forholdet med Hensyn til Noder (Sats eller Clichéer) har været et lignende.

Under Forhandlingen om Sagen i Mødet den 16. Marts, vedtog Retten imidlertid at indkalde Repræsentanter for Parterne til Møde for Retten, for at det kunde søges oplyst, om der ved udtrykkelig — forud for den almindelige Tarifs Emanation liggende — Aftale, ved Sædvane eller paa anden Maade var stiftet en Ret for de vedkommende Sættere til at erholde den af dem paastaaede Betaling, en Ret, som den gældende almindelige Tarif ved Bestemmelsen i § 14 havde opretholdt.

I Rettens Møde den 30. Marts d. A. mødte saa Typograf P. J. PETERSEN som Repræsentant for Personalet og Faktor P. L. PETERSEN som Repræsentant for *Politikens* Trykkeri. De blev afhørte efter den Anledning, Sagen gav.

Under Afhøringen fremkom der imidlertid intet til Bestyrkelse af Personalets Paastand; der oplystes intet om, at Billeder eller Noder, med hvilke Sætterne slet intet havde haft at gøre eller som ikke hørte til en af Sætterne sat Tekst, betales, og Retten skønner derfor ikke, at der kan gives Klagernes Paastand Medhold, men mener, at de Indklagede bør frifindes.

Retten dømmer derfor saaledes:

Det indklagede Bogtrykkeri, »Interessentskabet *Politikens* Trykkeri« bør frifindes i denne Sag.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Idyl.

Min Søn, om Du vil i Verden frem,
saa buk!

I den lille midtjyske By — g har der i en Snes Aar eksisteret et Trykkeri, hvis Opgave er at trykke de 6—700 Eksemplarer, Egnens moderate Blad udgaar i. Medens Byen i den sidste Snes Aar er gaaet frem med rivende Fart, hersker der endnu i Trykkeriet de gamle patriarkalske Forhold, der i Tredserne kendetegnede alle »Officiner«. Med en faderlig Omhu, der bliver mere og mere sjælden i vor demoraliserede Tidsalder, vaager Redaktøren over sine undergivnes Ve og Vel. Han ser, hvilke Farer der truer ubefæstede Sjæle, og for ikke at opmuntre dem til at bukke under for de Fristelser, der truer dem, har han snildelig sørget for, at de ikke har ret mange Penge mellem Hænderne — for Penge kan virkelig være en Fare for unge Mennesker.

Saaledes har man altid gjort paa det Trykkeri.

Tidligere har det ganske vist været saadan, at en særlig »flink« Arbejder kunde faa en Krones »Paalæg« om Ugen, naar han satte 150—200 Linier mere om Ugen. Det havde til Følge, at Lønnen efterhaanden kom op til 17 Kr. og den daglige »Part« til 325 Linier (14 Cicero). Men da man havde naaet, hvad man kunde kalde en Maksimalpart, ophørte enhver Stigning af Lønnen. Og dette sjældne Forhold mellem Indsats i og Udbytte af Arbejdet varede ved længe efter Tarifens Indførelse. En Gang imellem kunde det vel hænde, at Sønnerne i dette Kunstens Tempel kom i Tanker om, at det var et forbandet skidt Forhold. Men selv ved de mest højtidelige Lejligheder drev man det kun til at knytte Hænderne i Bukselommerne og se frygtindgydende ud. Og saa levede man da videre paa den gamle Idyl.

Indtil der for en Tid siden kom en Profet til Staden, der prædikede falske Lærdomme. Hans Virksomhed havde en Vending i Officinets Forhold til Følge. Og Vendingen gav sig Udslag i, at Sætterne strammede sig op til at forlange Spyttebakker indført. Den Sag blev man imidlertid hurtig færdig med, idet Principal og Arbejder enedes om, at ingen af dem havde Brug for Spyttebakker, og det derfor kun vilde være en utidig Flothed at anskaffe saadanne. Men Demoralisationen bredte sig i en sørgelig høj Grad, indtil den tilsidst naaede Højdepunktet: Sætterne forlangte mere for deres Arbejde! For at sige det rent ud: De satte Vinkelhagerne og sagde, at de ikke vilde bestille saa meget som hidtil.

Saa stærke Ord var aldrig før talt paa Officinet. »Idyllen« var brudt — og Spændingen var stor.

Imidlertid var Faktoren gaaet ind til Chefen med den Besked, Sætterne havde givet ham. Efter en hemmelig Konference mellem de to, kom Faktoren igen over i Kunstens Haller og gav Insurgenterne der den Besked, at de maatte rejse Pokker i Vold, hvis ikke de var tilfreds.

Hvorefter Sætterne trak de knyttede Næver op af Bukselommerne, greb Vinkelhagerne og stak paa, som om de fik Betaling for hver Linie, de satte.

Samfundet var reddet, Idyllen genoprettet.

Man har glemt den falske Profets Lærdomme.

Men over Døren, der fører fra Sætteriet ind til Kontoret, har man ophængt en Plakat, paa hvilken den gode gamle Leveregel findes trykt i Guld og omgivet af en Krans af Evighedsblomster:

»Min Søn, om Du vil i Verden frem,
saa buk«.

Det har man altid levet paa. Det vil man ogsaa leve paa i Fremtiden.

—s.

Alle Maskinsættere og Hjælpere ved Støbemaskinerne

anmodes om at komme til Stede ved et Møde *Søndag den 6. Maj Kl. 1½ Middag* i **Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.**

STYRELSEN.

Svendeprøver.

ER det tilladt (forsvarligt kan det jo aldrig være), at en Udlærling nogle Dage før han skal aflægge sin Svendeprøve, erholder de Manuskripter udleveret, der udgør Prøven? A + e.

— I Følge Prøvens Beskaffenhed maa Spørgsmaalet besvares benægtende.

Ganske vist indeholder »Regulativet for Svendeprøver« intet herom. Men i Henhold til samme skal Skuemestrene paa Ære og Samvittighed bevidne, at der under Udførelsen ikke er tilflydt Vedk. nogensomhelst Hjælp. Og hvorledes skal det lade sig gøre, naar Aspiranten i flere Dage forud har haft Manuskriptet i Hænde og derved haft Lejlighed til om ikke at konferere med andre saa dog til at raadspørge Ord- eller Haandbøger.

Som det vil fremgaa af Meddelelse andet Steds i Bladet, har Repræsentanter for Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk typografisk Forening paa et Møde i Aarhus beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Svendeprøver. Foranstaaende Forespørgsel var da ogsaa Genstand for Omtale. Man var her fuldstændig enig om, at Manuskriptet ikke skal udleveres før umiddelbart forud for den egentlige Prøves Begyndelse, men at der dog gives Vedk. Lejlighed til at læse Manuskriptet igennem og rette orthografiske Fejl eller andre Faldgruber, der mulig kan være stillede. Den dertil anvendte Tid skal dog medregnes i Prøvetiden.

HVIDTFELDT.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 21. April Generalforsamling i Larsens Lokaler. — Til Dirigent valgtes C. MADSEN, til Sekretær C. JOHANSEN. — FORMANDEN (A. Auener) aflagde en udførlig Beretning og gennemgik alt, hvad der i det forløbne Aar var sket og som havde Interesse for Sangforeningen og dens Medlemmer. — Derefter aflagde KASSEREREN Regnskabs-Beretning. Medlemmernes Kontingent har været 633 Kr. Aaret slutter med en Beholdning af 706 Kr. 16 Øre imod 723 Kr. 56 Øre i Fjor. — Et Forslag fra CHR. HANSEN til Lovændring om, at Styrelsen fremtidig kom til at bestaa af 5 Medlemmer i Stedet for som hidtil 3; vedtoges. — Som Kasserer genvalgtes BYNCK. Til Næstformand valgtes enstemmig EMIL MØLLER, til Bestyrere valgtes E. KROLL og genvalgtes CHR. HANSEN. — FORMANDEN bød de nyvalgte Styrere velkommen, udtalte sin Tilfredshed med den gennem dem opnaaede Repræsentation for de typografiske Foreninger og udtalte Haabet om, at denne Forøgelse af Bestyrelsen maatte virke til Gavn for Foreningen, baade gennem ny Tilgang og i Bestyrelsens Arbejde. — Hermed var Dagsordenen udtømt og med en lille rask Auktion under C. Madsens Hammer sluttedes den ualmindelig livlige og interessante Generalforsamling. C. J.

Thisted Lokalafdeling

afholdt den 23. April ordinær Generalforsamling, hvortil Halvdelen af Lokalafdelingens Medlemmer havde givet Møde. — Efter at Regnskabet var fremlagt og godkendt, toges den fra sidste Generalforsamling udsatte Sag angaaende et Hjælpefond til Efterretning. — Det vedtoges at nedsætte et 2-Mands Udvalg, der eventuelt skulde udarbejde Manuskripter til Lærlinge, der agte at aflægge Svendeprøver for den offenlige Kommission; valgte bleve AUG. ANDERSEN og M. E. HANSEN. Ligeledes vedtog man at nedsætte et Udvalg, der paa Kollegernes Vegne skulde henvende sig til Principalerne om en Sommerferie og valgtes hertil FORMANDEN (Marius Jensen) og AUG. ANDERSEN. Endelig vedtog man paa Forslag af YDE (4 stemte for, 2 stemte ikke) at rette en Henstilling til Kollegerne om fremtidig at yde et ugenlig Bidrag af 10 Øre, der skulde henlægges til Privatkassen til Understøttelse af ikke-understøttelsesberettigede Rejsende. MAR. LARSEN YDE, Sekretær.

Odense Lokalafdeling

holdt Generalforsamling Lørdag den 25. April, hvor Kvartalsregnskabet, der balancerer med 1145 Kr. 50 Øre, godkendtes. — Extrakassens Regnskab samt Regnskaber for Festen i Marts og Indsamlingen til Samaritanen godkendtes ligeledes. — Der blev nedsat et Udvalg paa 2 Medlemmer til at undersøge Forholdene om at give rejsende Kolleger frit Nattelogi. — Angaaende Deltagelse i Majdemonstrationen udspandt der sig en længere Diskussion. En Resolution, gaaende ud paa, at Lokalafdelingen skulde henvende sig til Principalerne om at give deres Arbejdere fri om Eftermiddagen, forkastedes. Derimod vedtoges det, at Banneret skulde med i Demonstrationstoget. —n.

Typografernes Cykleklub

holdt Generalforsamling Søndag den 29. April. Kassereren fremlagde Regnskabet, der godkendtes. Til Formand genvalgtes DREYER, til Kasserer i Stedet for CHRISTENSEN, der ikke ønskede Genvalg, valgtes JUUL SØRENSEN; til Næstformand i Stedet for Juul Sørensen valgtes SIGV. LUNDBERG; FR. NIELSEN og NIELS HANSEN genvalgtes henholdsvis som Bestyrelsesmedlem og Revisor.

FORMANDEN foreslog, at Klubben, i Stedet for Stiftelsesfest skulde deltage i de store Ture sammen med andre Klubber. Til disse Ture, som afholdes længere hen paa Sommeren, skulde T. C. C.s Medlemmer have et Tilskud fra Klubben. Forslaget vedtoges. Formanden meddelte, at man havde henvendt sig til Cyklefabriken Hamlet, som vilde levere Cykler paa meget fordelagtige Vilkaar. Han haabede, at dette vilde bringe Typograferne til at slutte sig til Klubben.

Til Slutning bragte Generalforsamlingen den afgaaede Kasserer en Tak for hans Virksomhed.

Ingen maa modtage Plads **før** der er sket Henvendelse paa Kontoret. STYRELSEN FOR DEN TYP. FOREN.

Fællesmøde

mellem

Dansk Provinsbogtrykkerforenings og Dansk typ. Forenings Styrelse i Aarhus den 17. og 18. April.

Tilstede for Bogtrykkerforeningen: d'Hrr. P. HANSEN, Aalborg, og MARIUS GEERTSEN, Aarhus; for Dansk typ. Foren.: MARIUS HANSEN, Aarhus, og P. HVIDTFELDT, Kolding.

Anledningen til Mødet var særlig en af *Jyllandspostens* Ejer, Hr. Red. NIELSEN, foretagen Opsigelse af en Sætter ved Bladet, som gav Anledning til at hele Personalet den 29. Marts forlod deres Pladser. Arbejdet genoptoges dog atter samme Nat efter at Opsigelsen midlertidig var taget tilbage og Spørgsmaalets endelige Afgørelse overladt til de kontraherende Styrelser.

Der vedtoges følgende Resolution, som forelæstes Hr. Redaktør Nielsen og en Repræsentant for Personalet:

»Ved et Møde afholdt i Aarhus den 17. April 1900 af Bestyrelserne for Dansk typ. Foren. og Dansk Provinsbogtrykkerforening vedtoges det efter de foreliggende Oplysninger angaaende Opsigelsesspørgsmaalet paa *Jyllandsposten*, at kende for Ret:

at Hr. Red. Nielsen var uberettiget til den stedfundne Opsigelse med den af ham givne Motivering, og

at Typograferne, for at fremtvinge Tilbageholdelsen af Opsigelsen, har handlet mod Tarifens Bestemmelser ved at forlade Arbejdet.«

Umiddelbart forud for Tarifens Indførelse havde Personalet og Hr. Red. Nielsen truffet en Ordning, der gik ud paa en Arbejdstid af 9 Timer med Sættetid fra 5—8 og 10—2 Nat; en Tusindbetaling af 33 Øre med et Tillæg for Aften- og Natarbejde af 2 Øre pr. 1000 samt 12 Kr. ugenlig til Deling efter vedk. Sætters Fortjeneste samt et Tillæg af 75 Øre pr. Nat til Deling paa samme Maade for Arbejde ud over Kl. 2 Nat. Paa denne Maade har Sætterne haft ca. 38 Øre pr. Tusinde. Dernæst havde Sætterne givet Afkald paa Ventepenge mod at Hr. Nielsen frafaldt Mulktkravene.

Overenskomsten, der aldrig i Ordlyd har været forelagt nogen af Styrelserne til Godkendelse, har dog været behandlet i et Møde i Fredericia den 2. Januar 99 og der godkendt under Forudsætning af, at den ikke var tarifstridig.

Da Personalet nu ved den givne Lejlighed blev gjort opmærksom paa, at Tarifen netop indeholdt Bestemmelser, der særlig havde taget Sigte paa *Jyllandsposten*, rejstes samtidig Krav om en fuldstændig tarifmæssig Ordning af Arbejdsforholdene ved *Jyllandsposten*. Under de nu stedfundne Forhandlinger erklærede Hr. Red. Nielsen sig ogsaa villig til at søge en tarifmæssig Ordning, men han forbeholdt sig Tid til at foretage Beregninger over den finansielle Virkning af en mulig Omlægning af Arbejdstiden paa Basis af Tarifen. En saadan indrømmedes, hvorfor Spørgsmaalet endnu er uløst.

Under disse Forhandlinger, der førtes mellem de fornævnte Repræsentanter og Hr. Red. Nielsen, gav denne en ikke helt hyggelig Skildring af enkelte af Personalets Holdning siden Konflikten og havde særlig den Triumf at kunne udtale efter Kendelsens Oplæsning: »Jeg maa gøre d'Hrr. opmærksom paa, at vedk. Sætter paa Lørdag erholder sin Opsigelse med 14 Dages Varsel af Grunde, som ikke kan forkastes. Han er den Dag mødt for sent, han har den Dag osv., og endelig mødte han endnu i Dag fuld paa Trykkeriet og brækkede sig«. En saadan Skylle virker nedslaaende og skal selvfølgelig ikke bidrage til at skaffe Agtelse og Respekt for den typografiske Arbejder. Men heldigvis tør vi haabe, at dette er enestaaende og at man er besjælet af Æres- og Pligtfølelse i samme Grad som man kræver Rettigheder og forbedre Arbejdsbetingelser.

— — —

Den følgende Dag fortsattes Mødet, i hvilket vore Repræsentanter rettede Besværinger over Arbejdsforholdene i forskellige af Dansk Provinsbogtrykkerforenings Medlemmers Trykkerier. Formanden for Bogtrykkerforeningen, Hr. P. Hansen, lovede at forsøge en Løsning.

Derefter diskuteredes Regler for Svendeprøvers Aflæggelse og man enedes om nogle Minimumsprøver, der efter at være godkendt af Bogtrykkerforeningens Generalforsamling og Dansk typ. Foren.s Hovedstyrelse vil blive forelagt Offenligheden til Brug eller Rettesnor ved fremtidige Svendeprøvers Aflæggelse for offenlig Kommission.

HVIDTFELDT.

Erklæring.

Da der fra forskellige Kolleger er indløbet en Del Forespørgsler om Undertegnede er identisk med den Person, Hr. Vilh. E. Flygenring, der i sidste Numer staar omtalt som Blokadebryder, saa skal jeg herved erklære, at jeg ikke har fjærneste Kendskab til vedkommende Person, og at der ikke er anden Forbindelse mellem os end Navneligheden.

Med koll. Hilsen

GEORG FLYGENRING,
Rasmussen & Olsens Trykkeri.

Nær og fjærn.

Jordefærd. Forrige Tirsdag jordfæstedes paa Randers Kirkegaard vor afdøde Kollega F. F. STRUDTS under meget stor Deltagelse fra Kollegernes Side. Ved Baaren holdt Kapellan, cand. theol. Folmer-Nielsen en meget gribende Tale, som gjorde et dybt Indtryk paa Forsamlingen. Kisten, som var dækket med pragtfulde Kranse, hvoriblandt bemærkedes signerede fra samtlige herværende Trykkerier, bares derefter til Graven af Kolleger. — S. blev udlært i Helsingør i 1897 og har siden da været Medlem af »Dansk typ. Forening«, hvilken han omfattede med stor Interesse, — ligesom han ikke stod tilbage, naar der var Tale om at hjælpe de trængende iblandt os. — Afdøde, der i et Par Aar har lidt af den snigende Lungetuberkulose, som nu efter faa Dages Sygeleje gjorde en brat Ende paa hans Liv, blev kun 21½ Aar gammel. — n —

Sommerferie. Personalet paa *Ringsted Folketidende* har faaet den sædvanlige 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien tog sin Begyndelse i Lørdags.

Til Medlemmerne. Paa Grund af Helligdagen i næste Uge udkommer *Typ.-Tid.* en Dag tidligere end sædvanlig.

Samtlige Arbejdere hos Aktieselskabet Phønix (Lützhøft-Petersen) fik 1. Maj fri Kl. 12 Middag med fuld Udbetaling af Daglønnen.

Indien. I *Lahore* er det største Bogtrykkeri det, hvor *Civil- og Militær-Gazette* trykkes. De tre overordnede Ledere af Trykkeriet er Engelskmænd og alle de andre Indfødte, som faar en Løn af 9—11 Kr. om Maaneden. For udenlandske Bogtrykkere er her absolut intet at gøre. Flere Tyskere har forsøgt sig i Indien, men med det Resultat, at de ikke har kunnet faa noget Arbejde. Maskiner og Materiale ind føres fra England, Papir til en stor Del fra Tyskland og Østrig, hvilke Lande dog nu har faaet en slem Konkurrent i en Papirfabrik i *Gelentha*.

Frank Foster, Medejer af Bogtryk-Maskinfabriken *Joseph Foster & Sons Ltm.* i Preston, døde nylig i en Alder af 46 Aar. Fabriken beskæftiger 8—900 Arbejdere og har leveret de fleste af de Hurtigpresser, som ere i Gang i England.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Kuponer til Zoologisk Have uddeles **gratis** fra Kontoret. De give Adgang for 35 Øre for en Voksen (eller 2 Børn under 14 Aar).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter David Johanssen Heilmann (Luno), udl. 24/9 76 i Reykjavik. Sætter-Trykker Martin Hansen (*arbl.*), udl. 28/4 1900 hos Backhausen. I F.: Sætter Jørgen Oskar Christensen, udl. 20/4 1900 hos H. E. Jensen. I S. & L.: Paalæggerskerne Marie Stephensen og Lanis Carla Larsen hos Leisner. Trykkerilærling Theodor Fred. Møller (H. Meyer).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: Trykker Siegfred Petersen (Missionstr.).

Bortrejste: 1342, Magnus Sørensen (arbl.) til Pl. i Helsingør. 1947, Hans Chr. Hansen II (arbl.) til Nykøb. F. i Pl. 5837 (Svensk Typograff.), Joh. Vilh. Lindholm (arbl.) til Pl. i Finland. 962, Alfred Martin Hansen (Bagge) til Pl. i Odense. 1849, Peter Vilh. Hansen (arbl.) til Pl. i Køge. 1391, Andr. Herm. Jensen (arbl.) til Pl. i Nykøb. F.

Udmældt: Olaf Hilding Hansen (Knudtzon).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22*, aab. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Fredericia: Typogr. F. O. LEIDECKER, træffes kun fra 1—2 Eftm. og 7—8 i hans Bopæl, Dalegade 37, 1.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

24. April: *Hillerød.* 25. April: *Thisted, Esbjerg, Svendborg* og *Maribo.* 26. April: *Nyborg* og *Nykøbing F.* 27. April: *Den typ. Forening* (Dansk Typografforbund) og *Herning.* 28. April: *Assens.* 30. April: *Ringkøbing, Aarhus, Aalborg, Frederikshavn* og *Den typ. Trykkerforening* (Dansk Typografforbund). 1. Maj: *Odense* og *Stubbekøbing.*

Kolding, den 1. Maj 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Odense, Sætter Albert Andreas Hansen, udl. 30/4 1900 (D. Nielsens Bogtr.) og Trykker Ejnar Oscar Schmalfeldt, udl. 1/5 1900 (Milo), begge aflagt Svendeprøve for offenlig Kommission.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Roskilde, 1242, Luffe Mogensen, 1037, F. C. C. Jensen og 1373, S. A. Petersen. Kolding, 1247, Peter Marinus Andersen fra Ringkøbing i Pl. Nykøbing F., 1391, Andreas Hermann Jensen og 1947 (Den t. F.), H. C. Hansen, begge i Stiftstid. fra Kbhvn. Odense, 962, M. A. Hansen fra Kbhvn. og 614, Johan Peirath fra Hjørring (begge i Pl.). Thisted, Marius Evald Hansen (Thist. Amts Tid.). Vejle, 1396, Heinrich Rødtnæs fra Esbjerg (arbl.).

Bortrejste: Vejle, 1257, M. P. Larsen til Assens i Pl. Thisted, Viggo Blom til Odense som Militær. Roskilde, 1232, Sofus Børresen til Rudkøbing i Pl. Rønne, 1391, Andr. H. Jensen til Kbhvn. (Mil.). Kolding (Askov), 1252, Carl V. Christensen til Pl. i Slagelse og 1405, Peter Andre Klinge til Udlandet. Viborg, 1395, L. Olesen til Pl. i Randers. Ringkøbing, 1247, Peter Marinus Andersen til Pl. i Kolding.

Udmældt: Holstebro, 1193, Bogtrykker N. P. Thomsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Helga Lund (Kato), Oskara Jespersen og Julie Kam Rasmussen (begge hos P. Petersen), Hansine Petersen (Philipsen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ paabegyndes »Kong Hakes Baalfærd«, Kor med Orkester af P. Heise. Tilgang til Koret modtages inden Øvelsen.

STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 13. Maj: **Fodtur** *for Herrer* til Gentofte og Charlottenlund. Mødested: »Søfryd« **Kl. 8½.** Frokost medbringes.

T. C. C. Søndag Tur til Søllerød. Start Trianglen Kl. 9. Rob. Andersen.

T. S. Hver **Søndag** fra Kl. 9 **Boldspil** paa Øvelsespladsen, Blegdamsfælleden. Hver **Torsdag** Kl. 7½—9 **Sommergymnastik** paa Pladsen udenfor Gymnastiklokalet i Sølvgadens Kaserne.

ANNONCER

1 à 2 Typografer, som holder Middag mellem 1 og 3, kan komme til at spise sammen med nogle Kolleger i et privat Hjem. *Griffenfeldtsgade 28, 1. Sal.*

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.
Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

J. G. A. Eickhoff, København V.

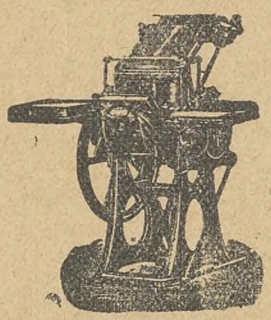

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 10 MAJ 1900 XXVII AARGANG

Typograferne og 1. Maj.

DE organiserede Arbejderes Festdag — Majdagen — er nu tilbagelagt, og allevegne fra indløber der Meddelelse om, at Typograferne, hvor det paa nogen Maade lod sig gøre, deltog i Demonstrationen i stort Tal. Vi kan saaledes meddele, at samtlige Typografer i Roskilde — med Undtagelse af én, som er syg — 19 i Tallet, demonstrerede for 8 Timers Dagen ved alle som én at deltage i den af den stedlige Fællesorganisation foranstaltede Procession fra Hestetorvet til Arbejdernes nye Forsamlingsbygning »Fjordvilla«, og efter Overenskomst med Principalerne holdt man Fridag fra Kl. 2.

Skønt Vejret fra Morgenstunden af viste sig med Regn og Kulde, saa marscherede Arbejderne i København dog op i Tusindvis, og da saa det mægtige Tog satte i Bevægelse, var Humøret ligesaa straalende som paa den varmeste Sommerdag, og da Solen tilsidst jagede Skyerne paa Flugt og sendte sine varme Straaler ned over Masserne, glemtes Foraarskulden.

Ja, nu er som sagt denne Majdag forbi; men ligesaa sikkert som den hvert Foraar vender tilbage, ligesaa nødvendigt er det, at vi Typografer gør os det klart, hvorledes vi bør forholde os til Fremtidens Majdage.

Vi skrev i vor Maj-Artikel, at det var sikkert sidste Gang, at de enkelte Afdelinger kom til at tage Standpunkt til den Sag; men da det er kommet os for Øre, at denne vor Udtalelse af enkelte er blevet forstaaet paa en Maade, som i hvert Fald ikke var vor Mening, saa skal vi søge at klargøre for Forbundets Medlemmer, hvad vi mener, der i Fremtiden bør gøres. Vi skal da straks sige, og som vi alt før har sagt, at det bør være Forbundet, der her bør vise Vejen, som de enkelte Afdelinger skal følge. Med andre Ord, et kommende Delegeretmøde maa tage den Sag op til grundig Diskussion og se at finde den Maade, vi bedst slipper ud af Uføret paa. Saa længe vi bibeholder den Fremgangsmaade, at det er de enkelte Afdelinger, der tager Beslutning, om de skal deltage i Majdemonstrationen eller ikke, kan disse Afdelingers Beslutninger let komme til at kollidere med hinanden paa en Maade, der ikke vilde være heldig for Faget som Helhed.

Vi skal blot anføre et Par Eksempler for at vise Medlemmerne det uheldige i den nuværende Fremgangsmaade. Sætter-Afdelingen i København stillede Forslag om, at alt Arbejde skulde hvile til Kl. 7 Morgen den 2. Maj. Dette Forslag blev saa godt som enstemmig vedtaget paa en ekstraordinær Generalforsamling, men forkastedes senere ved en skriftlig Afstemning med stor Majoritet. Omtrent samtidig sendte Trykker-Afdelingen et Forslag af lignende Indhold ud til Afstemning blandt deres Medlemmer. Her blev Forslaget ogsaa forkastet; men hvis nu Trykkerne havde vedtaget Forslaget eller det omvendte var sket med Sætterne, saa var en af Afdelingerne gaaet paa Arbejde, medens den anden var blevet væk; i begge Tilfælde vilde Bladene sikkert været forhindret i at udkomme. At et Forbund ikke kan se roligt paa sligt, forekommer os givet, og at der fra Forbundets Side maa gøres noget, for at vi i Fremtiden kan undgaa, at der sker noget saadant — *for det kan nemlig ske* — anser vi for aldeles nødvendigt.

Der er en anden Ting, som ogsaa bør nævnes i Forbindelse hermed, og som Medlemmerne bør tænke meget nøje over. Det er den Maade, hvorpaa de forskellige Beslutninger bliver truffet. Vi sigter her i særlig Grad til de københavnske Afdelinger, hvor bindende Beslutninger som oftest bliver taget paa Generalforsamlingerne. En lovlig indvarslet Generalforsamling — hedder det — er den højeste Myndighed, og tidt og ofte har vi anmodet Medlemmerne om at ihukomme dette og møde frem paa Generalforsamlingen og her give deres Mening tilkende; men ligesaa ofte har vi set, at der møder højst et Par Hundrede Medlemmer af — 800! Der kan af disse Par Hundrede blive taget Beslutning om Ting, som er stridende mod det store Flertals Ønske. Vi havde i saa Henseende det bedste Bevis i den sidste Generalforsamling, som Den typ. Forening afholdt, men Medlemmerne maa endelig ikke tro, at de alle Tider faar Lov at stemme skriftlig, at det denne Gang skete, er maaske mere et Tilfælde — det kan ogsaa være, at Forslagsstilleren i dette specielle Tilfælde ønskede, at alle Medlemmerne af denne Afdeling skulde have Lejlighed til at give deres Mening tilkende — men vi er for vort Vedkommende overbevist om, at selv om Forslagsstilleren af sit Forslag havde udeladt den Sætning, at det skulde gaa til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne, saa var Forslaget dog blevet vedtaget paa Generalforsamlingen med samme Majoritet, som det skete.

Denne Gang gik alt for saa vidt godt, efter som der ingen Skade skete hverken i den ene eller den anden Henseende; men den Dag *kan* indtræffe, hvor Sagen kommer til at se anderledes ud — hvis der da ikke forinden bliver truffet en anden Ordning. De to saa fuldstændig modsatte Afstemninger har tilfulde godtgjort dette.

Derfor mener vi, at Forbundsstyrelsen ikke alene er berettiget, men ogsaa har en Pligt til straks at sætte sig i Forbindelse med de tre Hovedforeningers Ledelse for derigennem at naa til et Resultat, der kan være tilfredsstillende for alle Parter, og som kan være en Rettesnor for Delegeretmødet, naar denne Sag kommer for.

Bogtrykkeri-Fagskoler paa Verdensudstillingen i Paris 1900.

VED Verdensudstillingen i Paris d. A. har Staden Paris i sin Udstillingspavillon arrangeret Special-Udstillinger fra sine mange Fagskoler. Ikke mindre end 15 forskellige af disse tilhøre Boghaandværket og dermed beslægtede Fag: Skriftstøberi, Sætteri, Forfærdigelse af Galvanos, Lystryk, Kromo-Litografi, Skriftlitografi, Stengravure, Stenhøjætsning, Xylografi, Kobberætsning, Kobber- og Staaltryk, Fotografi (og dertil hørende) samt Bogbinderi og Guldfræsning i Læder. Blandt Fagskolens Udstillingsgenstande maa nævnes en stor Plaquette til *La Fontaines* »Fabbe«, hvilken er trykt paa hollandsk Bøttepapir (Størrelse: 53 × 74) og som vil vække berettiget Opmærksomhed. Med Undtagelse af Papiret er *alt* lavet i Fagskolen: Typer, Vignetter og Forsiringsstykker er skaaret og støbt i Skolen, ligesom Matricerne er slagne der. Sætning, Trykning, Indbinding, Forgyldning — kort sagt, *alt* har Skolen besørget. Denne Udgave vil sikkert meget snart blive betragtet som en typografisk Sjældenhed af første Rang, thi Oplaget er kun 50 Eksemplarer.

Ogsaa Fagskolen i *København* vil — gennem »Foreningen for dansk Boghaandværk« — blive værdigt repræsenteret paa Udstillingen i Paris. Den har sendt sine bedste Arbejder dertil.

Sandsynligheden taler for, at ogsaa Fagskoler indenfor vort Fag fra andre Lande vil blive repræsenterede — og vi lægger specielt de Fagmænd, som faar Lejlighed til at se og bedømme de forskellige Skolers Arbejder, paa Hjærtet, at meddele os det Resultat, de er kommet til.

Kan vi lære noget, saa lad os gøre det. X.

Sverigs Typografers Organisationer.

En historisk Oversigt af L. CHR. NIELSEN.

I.

Introduktion.

Vi sad hjemme i Redaktøren af *Typograf-Tidendes* — vor bekendte F. K.s — Dagligstue og nød af vort *Oteum* (naturligvis krydret med Mokka og Tilbehør). Vi talte om alt, hvad der angik Arbejderbevægelsen, specielt den rent grafiske. Ligesaa naturligt som dette var, ligesaa naturligt var — og er og bliver — det, at vi i særdeles meget aldeles ikke var enige. Vi var saadan omtrent alt andet: baade om Maalet (specificeret) og Midlerne (do.). I stort set var vi enige om Maalet: at gøre det saa godt, det paa nogen Maade er muligt, for *alle* Mennesker. Og om Midlerne: at bruge alle . . . Men for det sidstes Vedkommende var det her forbi med Enigheden, thi min Ven holdt strængt — saa langt som det var muligt — paa de »lovlige Midler«, medens jeg forfægtede mit individualistiske Standpunkt: Intet Menneske, enten han saa er Højremand, Venstremand, Liberal eller Socialdemokrat, har moralsk Ret til at foreskrive Love for andre Mennesker. Diskussionen havde nær faaet en brat Afslutning, da jeg rent privatim meddelte min Antagonist, at jeg ansaa Parlamentarismen som gemen Humbug og som særdeles skadelig for alt, hvad Arbejderbevægelse var eller hed; jeg nægtede naturligvis ikke, at en moralsk Forbryder som ROBESPIERRE eller en politisk Taskenspiller som GLADSTONE med en vis Behændighed havde benyttet sig af den, men . . . .

Lykkeligvis kom Fruen nu med en ny Kop Mokka, og Samtalen tog en anden og, som jeg saa maa sige, mere praktisk Retning, der udmundede i, at jeg maatte love at skrive lidt til *Typograf-Tidende* om de svenske Typografers Organisationer, da vi begge var enige om, dels at man i Danmark havde meget lidt Kendskab til disse, dels at det lille, man troede at vide, for en stor Del var forkert, og dels, som jeg hævdede, at nu var den Tid kommen, da de danske Typografer kunde lære en hel Del af deres svenske Kolleger.

Hvilket jeg skal bevise i de følgende Artikler.

— — —

Men først dog nogle Ord om Arbejderbevægelsen i Almindelighed i Sverig. Jeg tror, disse vil have sin Interesse, og at de for mange vil lette Forstaaelsen af denne, samtidig med at de vil aabne Øjnene paa Danmarks Typografer for, hvilken kolossal Forskel der er og paa Grund af Natur- og andre Forhold *maa* være paa Agitation i Danmark og Sverig. Man er nemlig i Danmark altfor tilbøjelig til at anse Forholdene nogenlunde ens, ligesom man i Almindelighed anser de svenske Arbejdere som højst usolidariske — ligesom Bønderne anser det svenske Smør som staaende langt under »vort gode danske Smør«, saaledes anser Arbejderne sig med dansk-patriotisk Stolthed berettigede til at tale om »vor gode danske Solidaritet« og se ned paa de svenske Klassebrødre, hvilke man tror arbejder for, »hvad Herren vil give«, skønt dette ikke — muligvis undtagne visse afsidesliggende Egne, der som her, — har mere med Sandheden at gøre, end om man vilde paastaa det samme om de danske Arbejdere. Men Aversionen mod de svenske Arbejdere findes nu en Gang indenfor danske Arbejderkredse, og, ærlig talt, gøres der meget lidt — eller intet — fra Ledernes Side for at udrydde den.

Førend Socialismen gennem Skrædderen AUGUST PALM — bekendt i Danmark bl. a. fra sit Ophold i Storehedinge — kom til Sverig i Begyndelsen af 80'erne, eksisterede der en liberal Fagforeningsbevægelse, som ved Siden af nogle Fagforeninger og Arbejderforeninger, hvilke sidste nu ligger i Hænderne paa Smaamestre o. lign., ogsaa søgte at rejse en kooperativ Bevægelse af mindre Omfang (i Stockholm oprettedes et Dampkøkken, en Arbejderbank o. s. v.). Men hele denne Bevægelse havde dog ikke megen Betydning — dens største Betydning ligger i, at den var en Forløber for den moderne Arbejderbevægelse.

Saa kom Socialismen — og med ét Slag forandredes Arbejderbevægelsens hele Karakter. Fra utopiske liberale Drømme om »godt Samarbejde mellem Principal og Arbejdere« blev Arbejderbevægelsen under den nye Æra en *Klassekamp*. Hvor hurtigt det socialdemokratiske Parti, som har en Repræsentant (HJALMAR BRANTING i Stockholm) i Rigsdagen, har udviklet sig fremgaar af følgende Tal: 1898 havde 24 Fagforbund i Sverig 58,340 Medlemmer — et Medlemsantal, som *nu* er betydeligt højere. Men desuden findes flere fritstaaende Fagforeninger. For at vise, hvorledes Udviklingen sikkert har gaaet fremad, specielt de sidste Aar, maa nævnes, at Antallet af nye Fagforeninger i 1895 var 16 med tilsammen 3,471 Medlemmer, i 1896 resp. 27 og 5,626, i 1897 resp. 21 og 3,390 og i 1898 resp. 14 og 2,435. Siden 1881 er der ialt dannet 156 nye Fagforeninger med et samlet Medlemsantal af 33,823. Disse Tal taler sit eget veltalende Sprog.

Foruden en Mængde Fagforeningsblade udkommer 3 daglige Blade (*Arbetet* i Malmø, *Ny Tid* i Gøteborg og *Social Demokraten* i Stockholm); 1 Ugeblad (*Folkebladet* i Stockholm) og 2 Hverandendagsblade (i Landskrona og Ystad).

Den kooperative Bevægelse er meget udbredt. Partiet — eller Dele af det — ejer 3 Bogtrykkerier, en stor Mængde Forsamlingsbygninger og Parkanlæg, et Stenbrud, Handelsforretninger etc.

Man har ganske naturligt i Danmark kun en svag Forestilling om, hvad det vil sige under saa vanskelige Forhold, som man arbejder under i Sverig, at oparbejde en saa kolossal Bevægelse som denne. Hvilket Arbejde og hvilke Udgifter! Man er i Danmark saa vant til at regne med de tæt befolkede Egne og de smaa Afstande. I Sverig har man det stik modsatte! Agitatorerne maa ud paa Landet og ofte dybt inde i milelange Skove opsøge en Fabrik eller lille By for at holde Foredrag. Imod sig har han Fabriksejer, Grundejer, Lokaleejer og alle Myndigheder. Som oftest maa Mødet holdes paa Landevejen, og saa vidt muligt søger man ogsaa her at forhindre det, hvis det er muligt i Hast at faa fat paa Politiet (»Kronolänsmannen«), der herude regerer som en Fyrste i et tysk Fyrstendømme saa stort som en halv Snes Pandekager. Og dette er ikke alene langt ude i øde Egne, men ogsaa nær ved Byerne. Saaledes hændte det under den store Lomma-Lockout i 1889 (en Mil fra Malmø), at Kronolänsmannen, blot fordi han troede, jeg vilde holde Møde, da jeg med et Selskab af Typografer holdt paa en Vogn, medens noget ved denne blev efterset af Kusken, oplæste Oprørsloven for mig, og samtidig fik 24 Husarer Ordre til at trække blank. Med en Eskorte af 6 Husarer med dragne Sabler — de red meget pænt og fredeligt bagefter Vognen — fulgtes vi til Grænserne for Malmø By! Af dette kan man se, hvorledes det er at agitere i Sverig. Just paa Grund af den store Lokalemangel har det været nødvendigt at bygge en Mængde Forsamlingsbygninger.

Man er i Danmark meget tilbøjelig til at tillægge de religiøse Bevægelser i Sverig en overdreven Betydning. Jeg kan dog forsikre, at hvor skadelige og udbredte disse end er, saa kan de dog ikke konkurrere med den danske Indre Mission hverken i Intolerance eller Fanatisme.

Sverig er sikkert Europas vigtigste Fremtidsland, og Arbejderbevægelsen der vil ligesaa sikkert snart vokse Danmark over Hovedet.

(Fortsættes.)

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Klemmert, Lille Torvegade; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Præstø:* Præstø Folkeblad, Alb. S. Olsen. *Roskilde:* Roskilde Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Typografer og Hamlet-Cykler.

Nu begynder Cykle-Sæsonen. Mange Typografer skulle sikkert i Aar have Maskine; Ævnen er jo bleven noget forbedret paa det sidste, og Lysten sikkert ikke formindsket. Det er jo nu saa, at Trangen til Motion og Friluftsliv ikke mere lader sig holde tilbage, og hvor fornøjelig og gavnlig Fodsport, Boldspil, Gymnastik osv. end er, staar Cyklingen dog for mange som Idealet — og med Rette. Ingen anden Idræt forener det nyttige med det fornøjelige paa en saa fuldendt Maade. Men hidtil har denne Sport været mange af os for kostbar, og man har været bange for, som det var gaaet adskillige andre, ved at lade sig friste af en tilsyneladende billig Pris, at blive belemret med en Maskine, der kun daarlig svarede til sin Hensigt. Typografernes Cykleklub har længe haft sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold, men først nu er det lykkedes at møde frem med et Resultat, som vistnok maa kunne tilfredsstille alle rimelige Krav. Her bydes nemlig en absolut god Maskine til en overkommelig Pris. Ved Forhandlinger med Københavns Cyklefabrik har Bestyrelsen for Typografernes Cykleklub nemlig opnaaet en Overenskomst med denne Fabrik angaaende Leveringer af Hamlet-Cykler til Klubbens Medlemmer, der er saa fordelagtig, at enhver Typograf, der agter at anskaffe sig Cykle i indeværende Sommer, bør henvende sig til Klubbens Bestyrelse, før han paa egen Haand køber Maskine. Da Københavns Cyklefabrik yder ubegrænset Garanti for sine Maskiner og Hamlet-Cyklen selv har forstaaet at skaffe sig Ry som en af vore bedste Cykler, kan man med Tryghed vælge denne selv til Fabrikens ordinære Priser. Men ved at købe gennem Typografernes

Cykleklub opnaas betydelig Moderation og dog læmpelige Afbetalingsvilkaar. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til C. DREYER (*Aftenbladet*), F. NIELSEN (*Nationaltidende*) eller Klubbens Kasserer, JUUL SØRENSEN, Dannebrogsgade 58, St. (Cigarforretningen).

CYKLIST.

Søndag den 13. Maj 1900, Kl. 11 Form. pr.

afholdes

Møde med Dannebrogs, Folkets Avis', Samfundets og O. C. Olsens Bogsætterpersonaler paa Østergade 15, 1. Sal til Gaden.

Personalerne anmodes om at møde talrig.

Umiddelbart herefter Fællesstyrelsesmøde.

Styrelserne for
DEN TYP. FORENING OG NY TYP. FORENING.

Friluftssport.

DEN 30. April afsluttede Typografernes Sportsklub sin Vintersæson. Sommeren staar nu for Døren og Folk søger ud fra Stuen til den friske Luft. Typografernes Sportsklub har ogsaa begyndt sin Sommersæson med Friluftsgymnastik. Denne Art Øvelser, som paabegyndtes første Gang i Fjor, og da samlede en talrig Skare Dyrkere, vil sikkert ogsaa i Aar samle Typograferne. Øvelserne bestaar af Stang-, Længde- og Højdespring samt Trespring, ligesom der ogsaa findes Reck, Barre, Ringe, et Udvalg af Redskaber og Øvelser af enhver Art, og *saa* den store Behagelighed, at de foregaa i *fri Luft*. Øvelses-Aftenen er hver Torsdag Aften fra Kl. 7½—9 paa den hyggelige Plads udenfor Gymnastikhuset ved Sølvgadens Kaserne.

Boldspillet paabegyndtes i Søndags paa Blegdamsfælleden. Boldspillet er gammelkendt indenfor Typografernes Kreds. En stor Del af os har jo stadig fundet Behag i Søndag Formiddag at faa en god og sund Motion i frisk Luft, og dette vil i høj Grad kunne faas ved at deltage i Klubbens Boldspil, Søndag Formiddag fra Kl. 9. For de særlig ivrige Boldspillere kan det have Interesse at vide, at Klubben har indmeldt sig i Boldunionen, og man venter herved at komme i Kamp med andre større Klubber end dem, vi hidtil har kæmpet med. Boldspillerne har da en Grund mere til særlig at strænge dem an, for at vi kan gaa sejrrig ud af eventuelle Kampe.

Alt i alt venter Klubben, at Typograferne i Aar vil deltage med Liv og Lyst i Klubbens Friluftsøvelser, forene det nyttige med det behagelige, den friske Luft med den sunde Motion.

For nye Indmeldelser i Klubben er Kassererens Adr.: EM. LARSEN, Truelsens Bogtrykkeri.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening

afholdt ordinær Generalforsamling i Kongens Klub Tirsdag d. 24. April. Til Dirigent valgtes ANNA CHRISTENSEN. — NÆSTFORMANDINDEN bød Velkommen samt bragte Hilsen og Undskyldning fra Formandinden, fordi denne, grundet paa Sygdom var forhindret i at være til Stede.

Punkt 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes af Sekretæren og godkendtes af samtlige Tilstedeværende. — Kassererskeu oplæste derefter det sidste Halvaars Regnskab, der ligeledes godkendtes. Balancen viste sig at være 1016.42, og Kassebeholdningen 239.66, af hvilket det fremgaar, at vor Forening har haft en ikke ringe Fremgang (Kassebeholdningen var ved Slutningen af sidste Halvaar ca. 50 Kr.). — Næstformandinden udtalte sin Glæde over det gode Resultat af det sidste Halvaars Arbejde indenfor vor Organisation, idet det viste sig, at, uagtet det betydelig større Kontingent, Medlemmerne maatte svare, siden vi var kommen ind under Forbundet, der dog stadig sluttede sig flere og flere til vor Forening, saa man havde godt Haab om, at den Tid ikke var fjærn, da vor Forening talte alle paa Trykkerierne beskæftigede Kvinder indenfor sine Rækker.

Punkt 2. Valg af Bestyrelse. Der genvalgtes henholdsvis til Næstformandinde AMALIE JENSEN, Repræsentant ANNA CHRISTENSEN, Sekretær HENRIETTE CRONE. Til Supleanter valgtes ALEXANDRA BRYDE og SELMA PICULELL. Revisorer CAROLINE PETERSEN og NONNA RASMUSSEN.

Punkt 3. Eventuelt. Et Forslag om at blive berettiget straks til Arbejdsløshedsunderstøttelse fra Forbundet, imod at der præsteredes et Indskud à 2 Kr. pr. Medlem, blev forkastet. — Næstformandinden fremkom med et Forslag om at lade afholde et Sommerbal, hvis eventuelle Overskud skulde anvendes som Grundfond til en Fane, og endvidere til samme Formaal at lade trykke Kuponbøger, lydende paa frivillige Bidrag à 5 à 10 Øre, og lade gaa rundt paa de forskellige Trykkerier. Forslaget vandt stærk Tilslutning.

HENRIETTE CRONE,
Sekretær.

Ingen maa modtage Plads **før** der er sket Henvendelse paa Kontoret. STYRELSEN FOR DEN TYP. FOREN.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Charles Jensen, Boyesgade 37, 1.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen, Amtsavisen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. H. C. Andersen, Nygade 6c.
Fredericia: Typ. F. O. Leidecker. Træffes kun 1—2 Eftm. og 7—8 i hans Bopæl: Dalegade 37, 1
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Ahrenfeldtsgade 18.
Grenaa: Forretningsf. C. M. Blomberg, Demokraten.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen, Amtstidenden.
Hobro: Typ. Niord Olsen.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Avisen.
Køge: Typ. Chr. J. Henriksen, Vestergade.
Løgstør: Typ. S. Pedersen.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Elb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen, Morsø Avis.
Næstved: Typ. H. P. Køhke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Chr. M. Andersen, Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund, Avisen.
Rønne: Forretningsf. N. Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. C. Hallager.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth, Sorø Amtstidende.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Marius Jensen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. **Georg** Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Hovedbestyrelsen og Anvisningskontoret:

Brevadresse:
Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening, Kolding.
Telefon- og Telegram-Adresse:
HVIDTFELDT, Kolding.

Nær og fjærn.

Sølvbryllup. Dansk typografisk Forenings tidligere mangeaarige Formand, Hr. H. F. RASMUSSEN og Hustru i Kolding, kan Tirsdag den 15. Maj fejre deres Sølvbryllup. Hvad og hvor meget der end ligger mellem den Dato Hr. Rasmussen fratraadte Formandsposten og Sølvbryllupsdagen, vil dog de fleste Kolleger Landet over ikke glemme at sende Sølvbrudeparret deres Hilsen og Lykønskning paa Tirsdag.

—n. —n.

Sommerferie. *Holbæk-Postens* Personale er tilstaaet 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

1. Maj. Vi meddelte forrige Uge, at et herværende Firma havde givet sit Personale fri Majdagen fra Kl. 12 med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Dette er ogsaa sket hos d'Hrr. VALENTIN & LUND og hos Hr. FR. WEISS; Hr. Bogtrykker LEISNER lukkede endog hele Dagen, som han benyttede til at spise Frokost med hele sit Personale, ialt 20, i Bellevue Krohave. Derefter tog Selskabet til Byen, deltog i Processionen og tilbragte — atter efter Principalens Indbydelse — Aftenen paa Hotel »Kaiser«. Hr. Leisner betaler sine Arbejdere en Løn, der for hver enkelt er betydelig over Minimallønnen, og han adskiller sig ogsaa i denne Henseende fra et Firma som L. A. JØRGENSEN i Rosengaarden, der ogsaa gav sine Arbejdere fri fra Kl. 2 den 1. Maj — mod Afdrag i Ugelønnen og »naar de vilde betale Mulkten« (!).

Dødsfald. Natten mellem Lørdag og Søndag (d. 6.) døde Faktor HANS PETERSEN, *Roskilde Avis*, 33 Aar gl. Dermed mistede Roskilde Lokalafdeling et af sine ældste Medlemmer. I 1880 blev han Lærling i *Roskilde Avis'* Bogtrykkeri, og paa denne Arbejdsplads forblev han i ca. 20 Aar, indtil han nu for 3 Uger siden for sidste Gang kastedes paa Sygelejet. Man vil i Roskilde mindes ham som en elskværdig og offervillig Kollega, en intelligent, samvittighedsfuld og energisk Arbejder. Det sidste Par Aar var han Faktor og værnede som saadan efter Evne om Personalets Interesser. Men disse sidste Aar af hans Levetid blev en uafbrudt Kamp med kroniske Mavelidelser, indtil nu omsider en Lungebetændelse i Forbindelse med den allestedsnærværende Tuberkulose gjorde Ende paa hans Liv. Hvad der særlig her vakte hans Kol-

legers Beundring, var den usædvanlige Viljestyrke, hvormed han holdt sig oppe til det yderste. Han vilde for enhver Pris leve og være med. Særlig optog Afholdsbevægelsen ham meget. Om hans betydelige intellektuelle Interesser vidner den efter Arbejderforhold meget store Bogsamling, han ejede. Han efterlader sig sin gamle Moder, for hvem han i mange Aar var en dygtig Forsørger.

Begravelsen foregaar Lørdag Kl. 12½ fra Kapellet paa den nye Kirkegaard i Roskilde. C. E. C.

Paris. Skriftstøberne og Bogtrykkeri-Maskinfabrikanterne i Paris har fornyligt indgaaet i et fælles »Syndicat«, hvilket i dette Tilfælde er analogt med en *trust,* og Resultatet foreligger nu af disse Herrers menneskekærlige Bestræbelser. De har nemlig i Fællesskab meddelt Bogtrykkeriejerne, at »paa Grund af Prisforhøjelse paa Kul og Raamaterialier« se de sig nødsagede til at forhøje Priserne paa deres Fabrikata med 10—15 %. X.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 3. Maj.

David Heilmann fra Island ønsker at optages med Nyderet straks; da man ingen Gensidighed har med Island, maa han betragtes som nyt Medlem. — Albert Lund, som for 1½ Aar siden kom hertil fra Kolding, har, trods gentagne Anmodninger, ikke meldt sig, hvorimod han har haft Plads paa et Trykkeri for en Løn, der var 2 Kr. lavere end der tidligere var givet samme Sted; nu er Vedk. arbejdsløs og søger Optagelse; 1 Aars Karantæne — Vilh. E. Flygenring. der, efter at han var udlært, en kort Tid har arbejdet hos Klemmert (hvor der er blokeret), har nu forladt det paagældende Sted og ønsker at optages; af Hensyn til hans Ungdom vedtoges det at lade ham slippe med 1 Aars Karantæne, — To Medlemmer, der lider henholdsvis af Nervøsitet og Epilepsi, tilstodes 4 Ugers Landophold. — Medhjælpen fra April androg 55 Kr., som bevilgedes. — Vict. Petersen forespurgte, om der indenfor Styrelsen var Sympathi for, at Gensidigheden med Tyskland, Østrig, Schweiz og Elsass-Lothringen udvides til, foruden Rejsehjælpen, ogsaa at omfatte Syge- og Begravelseshjælp; Styrelsen vedtog at slutte sig til en saadan Udvidelse af Gensidigheden med de paagældende Lande. — Det vedtoges at afholde Stiftelsesfesten Søndag den 17. Juni og hertil søge Gutenbergkorets Assistance. — Kassereren oplyste, at Udgifterne til Administration i Sygekassen i 1899 havde andraget *1 Kr. 4 Øre* pr. Medlem; sammenlignet med alle andre Sygekasser er dette *meget lavt,* idet de saa godt som alle har meget højere Administrationsudgifter, flere endog langt over *2 Kr.* pr. Medlem. — Flere Trykkeriforhold behandledes. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Kuponer til Zoologisk Have uddeles **gratis** fra Kontoret. De give Adgang for 35 Øre for en Voksen (eller 2 Børn under 14 Aar).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Svend Aage Jensen, udl. 27/4 1900 hos Bagge (arb. s. St.). Sætter Albert Lund, udl. 1/4 94 i Kolding (arbl.), optaget med 1 Aars Karantæne. Sætter Chr. Fred. Eltong, udl. 5/4 95 hos Luno (arbl.), tidl. Medlem. Sætter Rudolf August Bøhm, udl. 1/5 1900 hos Bøhm (arb. s. St.). Sætter Aage Hansen, udl. 4/5 1900 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Charles Frantz Petersen, udl. 1/5 1900 hos A. V. Henningsen (**arbejdsløs**). I S. L.: Sætterlærling Jørgen Sonne (Schultz), Sætterlærl. Søren Vald. Rasmussen (H. E. Jensen), Sætterlærling Hálfdán Ejnar Hjalmar Sørensen (I. Cohen) og Ernst O. Lundgreens Hustru Mathilde Hansine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1950, Martin Jens Chr. Hansen (arbl.), til Pl. i Hjørring. 1225, Oskar Julius Nielsen (Mohn) til Aalborg.

Død: Andreas Willemoes Jonassen (23 Aar).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22,* aab. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

1. Maj: *Roskilde, Viborg* og *Grenaa. Kolding, den 7. Maj 1900.*

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Maribo, F. V. P. Andresen (tidl. Medlem), Horsens, Diderik Jørgensen Hansen, udl. 1/5 1900 hos A. Knudsen (Horsens Dagblad), aflagt Svendeprøve. Hjørring, Peder Nielsen, udl. 1/5 1900 paa Vends. Tid. (aflagt Svendeprøve). Kallundborg, Sætter Frederik Johannes Hansen, udl. 1/4 1900 i Kallundb. Avis efter 5 Aars Lære, aflagt Svendeprøve for off. Komm. Næstved, Hans Kr. Frandsen og Julius Peter Jensen, begge udl. i Bangs Bogtr. den 1. Maj (aflagt Prøver f. off. Komm., som godkendtes). Aage Thorvald Nielsen, udl. den 1. Maj i Carl Christensens Bogtr. (aflagt Prøve for offenlig Komm., som godkendtes. Johan Frederik Arthur Petersen, udl. den 1. April i **Siegfried Olsens** Bogtr. i Storehedinge (den offenlige Komm. kasserede hans Svendestykke).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 1257, Marius Peter Larsen i Pl. fra Vejle. Hjørring, 1970 (Den t. F.), Martin Hansen i Pl. fra Kbhvn.

Bortrejste: Rudkøbing, 1062, C. C. M. Sørensen til Svendborg (arbl.). Assens, 1257, M. Larsen til Pl. i Ribe. Roskilde, 1172, Albert Nielsen og 717, Otto Gornitzka. Rudkøbing, 1200, H. H. Hansen (arbl.) til Vejle. Horsens, 1433, Chr. Nielsen Marquardt (arbl.) til Kbhvn. Hjørring, 614, Johan Peyrath (arb. udenfor Faget) til Odense. Esbjerg, 1397, Peter Jensen til Aalestrup i Pl.

Død: Roskilde, 99, Hans Petersen.

Udslettet for Restance: 951, J. J. Jensen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde Tirsdag d. 15. Maj, Kl. 8 pr. i Kongens Klub, Østergade 15.

GUTENBERG-KORET.

I Aften (Torsdag) Sangøvelse Kl. 9½.

Søndag den 13. Maj: **Fodtur** *for Herrer* til Gentofte og Charlottenlund. Mødested: »Søfryd« **Kl. 8½.** Frokost medbringes.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ læres »Hakes Baalfærd«.

T. C. C. Fredag Tur til Dragør. Kristiansborg Kl. 10. F. Nielsen. Søndag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 9. Sørensen.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff København.
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 18 MAJ 1900 XXVII AARGANG

Maa vi være her?

I sidste Numer af *Dansk Bogtrykker-Tidende* findes en Artikel, skrevet af Egm. H. Petersen og som har til Overskrift »Driveri«, der fortjener at kendes af alle de Arbejdsbier, der Dag ud og Dag ind bærer Honning til den Kube, som Arbejdskøberne lever højt paa. Artiklen ser i sin Helhed saaledes ud:

Driveri.

Efter den ny Tarifs Indførelse hører man ofte Klager over, at der nu bliver mindre bestilt end tidligere; dette gælder saavel Sættere som Trykkere.

I *Typograf-Tidende* har man ogsaa kunnet læse Opfordringer til Typograferne om ikke at bestille for meget i Forhold til den Løn, de oppebær. Hvis det derved er Meningen at gavne Arbejderne, vil Resultatet let blive det modsatte. At Folk, som kunne og ville bestille Noget, skulle have deres Arbejde betalt i Forhold til, hvad de præstere og i Overensstemmelse med Konjunkturerne, er en Selvfølge, men at Prisen paa kunstig Maade skal skrues op, fordi nogle kortsynede Personer maaske tro ad denne Vej at gavne deres Kolleger, ved for en kort Tid at skaffe Beskæftigelse til al ledig Arbejdskraft, er en saa selvmorderisk Idé, at man ikke begriber, at den kan opstaa i normale Hjærner. Ingen er vel saa naiv at tro, at Principalerne i Længden kan bære en Byrde af den angivne Art; enhver Forøgelse i Omkostninger maa selvfølgelig lægges paa Prisen.

Tænker man sig dette Princip ført videre ogsaa i andre Fag, vil det blot føre til en Fordyrelse af alle Fornødenheder, hvorved den attraaede Fordel ophæves. Det er nemlig en Kendsgærning, at jo mere Priserne daler, desto mere stiger Forbruget, medens Prisstigninger have den modsatte Virkning.

Selvfølgelig gives der Undtagelser for kortere Perioder, men at forsøge paa ad naturstridig Vej at gribe ind her, er en saa forkastelig Tanke, at den fortjener den mest eftertrykkelige Dadel. De omtalte Opfordringer til Typograferne gribes selvfølgelig af disse med Begærlighed, uden at de tænker over Følgerne og uden at have nogen klar Forestilling om, hvad derved ødelægges. Det hedder sig, at Fordelene ikke maa berøves Typograferne, og der gives altid villige Sjæle, som maaske i god Tro ville bringe det mest mulige ud af en saadan Tanke. I deres Ivrighed anvende de Princípet i den mest forkerte Maalestok og mange Gange paa de urimeligste Steder. Hvis dette Forhold skal udvikle sig — hvorved oven i Købet Arbejderne demoraliseres gennem tilvant Driveri — er der ikke andet for, end at Foreningen maa gribe til Vaaben derimod, f. Eks. ved Anskaffelse af en Protokol over de Personer, som viser særlig fremtrædende Egenskaber i den angivne Retning, saaledes at de bliver kendte blandt Medlemmerne.

Tanken er ikke ny, men hører til den Slags Forholdsregler, som findes i andre Fag og som vi maaske ogsaa tvinges til at indføre, hvis vi ikke ville se vort Fag ødelagt af Folk, som man skulde tro, havde Interesse af at bevare det, ligesaavel som vi. EGM. H. PETERSEN.

Naar man har læst ovenstaaende Udgydelse paakommer der En løjerlige Tanker. Der findes virkelig endnu Arbejdskøbere, som er parat til at raabe Drivert efter enhver hæderlig Arbejder, naar vedk. Arbejdskøber ikke synes det gaar rask nok med at fylde hans Pengesæk. Hr. Petersen kommer i den Henseende altid ind som en smuk Nr. 1. Vi husker ham saa godt fra de utallige Møder, vi har holdt sammen med Principalerne; hver Gang det i disse Møder syntes som om Principaler og Typografer var ved at blive enige om en eller anden lille Forbedring, der kunde blive til Gavn for Arbejderne, straks var Hr. Petersen parat til at spænde Ben — det var hans naturlige Anlæg; men heldigvis havde det store Flertal af vore Principaler et mere humant Syn paa Sagen og som Regel opnaaede Hr. Egm. Petersen ikke andet end at forhale Forhandlingerne. Han holder imidlertid sin Galde flydende, og ved at grave op i gamle *Typ. Tid.* mener han at have fundet Beviser for, at vi har opfordret Kollegerne til ikke at bestille noget, og saa serverer han for de undrende Læsere en Tirade over alle de Ulykker, der vil komme over den ganske Bogtrykkerstand, saafremt ikke Spøgelset straks bliver manet i Jorden.

Vi skal for det første sige til Hr. Petersen, at vi aldrig i *Typ. Tid.* har opfordret Kollegerne til Driveri. Tværtimod har vi sagt: *Gør din Pligt og kræv din Ret!* **Men det er Arbejderens Ret, at han kræver det fulde Udbytte af sit Arbejde, og det fulde Udbytte af Arbejdet er i dette Tilfælde den Løn, der gives efter den Beregning, som er Grundlaget i vor Tarif.** Hr. Petersen selv er i saa Henseende det bedste Bevis paa, at vor Opfattelse er rigtig, idet han nyder det fulde Udbytte af sit Arbejde. Men Hr. Petersen gør mere end det, han beregner desuden en Del af det Udbytte, der rettelig burde tilfalde hans Arbejdere, som noget, der tilhører ham. Vi behøver blot at dvæle et Øjeblik ved hans egen Forretning for at bevise, at vor Paastand er rigtig. Da Hr. Petersen i 70erne startede sin Forretning, var den jo ikke større end at han selv kunde besørge Sætningen osv. paa en halv Dag, medens han benyttede Resten af Tiden til at kapre Arbejde — som det populært hedder. Den Gang dansede Hr. Petersen sikkert ikke paa Roser. Men kom nu! Anslaar vi i dette Øjeblik blot hans Forretnings Inventar til en Værdi af et Par hundrede Tusinde Kroner, saa er vi vistnok ved at træffe det rigtige.

Vi kan ogsaa tage en anden Maalestok.

Hvert Foraar kan Hr. Petersen med sin Familie, som jo ikke er ganske lille, flytte ud paa Landet og i Maaneder nyde Landlivet og Sommerens Glæder, eller han selv kan foretage en eller anden større »Forretningsrejse« i Udlandet. Tror Hr. Petersen, at en eneste af hans Arbejdere er i Stand til at kunne tillade sig det samme? Nej, det ikke alene tror Hr. Petersen ikke, men han véd, det er en faktisk Umulighed. Men desuagtet sidder Ordet »Drivert« i Munden paa Hr. Petersen, parat til at flyve ud, saasnart han ikke ser Sætteren staa paa Hovedet i Kassen.

Saa siger Hr. Petersen videre, at »enhver Forøgelse i Omkostningerne maa selvfølgelig lægges paa Prisen«. Ja, naturligt. Selv er han naturligvis intet Øjeblik i Tvivl om at hans egne Indtægter *ikke* er for store, saa ad den Vej er der intet at gøre; men kan Kunderne ikke bære de »forøgede Omkostninger«, saa har vi — *Arbejderne!* De Godtfolk har jo mer end nok i Forvejen, hvorfor saa ikke lade dem trække Læsset! Og det skal ske paa den Maade, at der ikke undes Arbejderne et Minuts Ro, og vé den, der vover i Fremtiden at tage Øjnene fra sit Arbejde — hans Timer er talte! Hr. Petersen har en sort Protokol, hvor Forbryderen straks bliver at indføre!

Den Vise har vi før hørt sjunge, og saavidt vi husker var det ude fra Provinserne at Røsten lød; men den Gang blev Tanken lige saa hurtig slaaet ned som den kom frem og ikke mindst af de humane Principaler — saa lave, smudsige Midler betakkede man sig dog for at benytte.

Nu mener Hr. Petersen imidlertid, at Tiden er inde til at komme frem med Tanken igen, og han anfører, rimeligvis som

(Forts. paa 4. Side.)

Regnskab over Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds

INDTÆGT

Lokal-afdeling	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar Kr.	Ø.	Ordinært Kontingent Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	Ekstraordinært Kontingent Antal Med.	Uger	Kr.	Ø.	Tilbagebetalte Laan Kr.	Ø.	Andre Indtægter Kr.	Ø.	Tilskud fra Hovedkassen Kr.	Ø.	Ialt Indtægt i Halvaaret Kr.	Ø.
Aarhus	15	»	97	2404	1803	»	98	2431	607	75	2	»	34	»	»	»	2461	75
Aalborg	10	82	67	1680	1260	»	68	1707	426	75	52	»	2	»	»	»	1751	57
Assens	15	»	12	251	188	25	12	251	62	75	6	»	»	»	75	»	347	»
Esbjerg	15	»	20	441	330	75	20	441	110	25	8	»	4	»	»	»	468	»
Faaborg	14	»	6	140	105	»	6	140	35	»	»	»	»	»	»	»	154	»
Fredericia	15	»	7	112	84	»	7	112	28	»	»	»	2	»	30	»	159	»
Frederiksh.	16	89	9	174	131	50	9	174	43	50	10	»	»	»	110	»	311	89
Grenaa	»	»	4	36	27	»	4	36	9	»	»	»	1	20	»	»	37	20
Helsingør	15	»	26	608	456	»	26	608	152	»	»	»	8	75	»	»	631	75
Hillerød	15	»	21	562	421	50	21	562	140	50	»	»	20	»	»	»	597	»
Herning	»	»	4	108	81	»	4	108	27	»	»	»	»	»	»	»	108	»
Hjørring	15	»	18	438	328	50	18	438	109	50	»	»	»	»	»	»	453	»
Holbæk	15	»	20	480	360	»	20	483	120	75	5	»	4	»	730	»	1234	75
Horsens	12	17	49	1135	851	25	50	1162	290	50	5	»	»	»	»	»	1158	92
Hobro	»	»	6	114	85	50	6	114	28	50	»	»	2	»	10	»	126	»
Kallundb.	15	»	13	346	259	50	13	346	86	50	»	»	»	»	»	»	361	»
Køge	15	»	14	311	233	25	14	311	77	75	10	»	»	»	200	»	536	»
Kolding	15	»	45	972	729	»	46	999	249	75	»	»	4	»	400	»	1397	75
Maribo	15	»	3	77	57	75	3	77	19	25	»	»	»	»	82	30	174	30
Middelfart	15	73	11	223	167	25	11	223	55	75	»	»	4	»	30	»	272	73
Nakskov	15	»	10	244	183	»	10	244	61	»	8	»	2	»	»	»	269	»
Næstved	15	»	45	1153	864	75	45	1130	282	50	10	»	»	»	»	»	1172	25
Nyborg	14	37	10	243	182	25	10	243	60	75	49	»	»	»	»	»	306	37
Nykøb. F.	13	93	21	540	405	»	21	540	135	»	»	»	2	»	»	»	555	93
Nykøb. M.	14	50	12	264	198	»	12	264	66	»	»	»	20	50	»	»	299	»
Odense	15	10	95	2282	1711	50	96	2309	577	25	9	»	6	»	100	»	2418	85
Præstø	14	82	4	20	15	»	4	20	5	»	»	»	»	»	430	»	464	82
Ribe	15	»	9	209	156	75	9	209	52	25	4	»	2	»	200	»	430	»
Randers	17	30	46	1030	772	50	47	1062	265	50	10	»	26	»	300	»	1391	30
Ringsted	15	»	21	501	375	75	21	501	125	25	2	»	»	»	»	»	518	»
Ringkøb.	15	»	18	302	226	50	18	302	75	50	»	»	2	»	»	»	319	»
Roskilde	15	»	19	456	342	38	19	470	117	50	»	»	2	»	100	»	576	88
Rudkøbing	15	39	8	162	121	50	8	162	40	50	»	»	2	»	30	»	209	39
Rønne	7	35	11	272	204	»	11	292	73	»	»	»	»	38	125	»	409	73
Skanderb.	15	»	7	176	132	»	7	176	44	»	»	»	»	»	»	»	191	»
Silkeborg	15	»	13	317	237	75	13	317	79	25	4	»	»	75	»	»	336	75
Slagelse	13	60	24	518	388	24	24	532	132	25	»	»	44	»	»	»	578	9
Stubbekøb.	15	47	4	108	81	»	4	108	27	»	6	»	»	»	»	»	129	47
Svendborg	»	77	31	682	510	25	22	704	176	»	15	»	12	50	300	»	1014	52
Thisted	15	»	12	213	159	75	12	213	53	25	12	»	2	»	30	»	272	»
Varde	15	»	5	101	75	75	5	101	25	25	»	»	2	»	25	»	143	»
Vejle	14	75	32	723	542	25	33	750	187	50	»	»	»	»	»	»	744	50
Viborg	19	10	9	190	142	50	9	190	47	50	»	»	2	»	75	»	286	10
	576	6	918	21318	15988	37	916	21562	5389	75	227	»	214	8	3382	30	25777	56
Den t. Foren.	»	»	734	17692	6192	75	740	17791	4447	75	53	25	»	»	»	»	10693	75
D. t. Trykkerf.	206	40	203	4442	1554	70	202	4383	1095	75	»	»	»	»	»	»	2856	85
	206	40	937	22134	7747	45	942	22174	5543	50	53	25	»	»	»	»	13550	60

Lokal-afdeling	Rejsekassen: Dage à 1.25 Antal Dage	Kr.	Ø.	Dage à 1.00 Antal Dage	Kr.	Overfartspenge Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.	Understøttelse paa Stedet: Dage à 1.75 Antal Medl.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Dage 1.25 Antal Medl.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.
Aarhus	67	83	75	8	8	»	»	91	75	3	38	66	50	6	105	131	25	197	75
Aalborg	92	115	»	9	9	»	»	124	»	»	»	»	»	6	90	112	50	112	50
Assens	24	30	»	2	2	»	»	32	»	»	»	»	»	1	49	61	25	61	25
Esbjerg	12	15	»	»	»	»	»	15	»	»	»	»	»	1	7	8	75	8	75
Faaborg	20	25	»	»	»	»	»	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fredericia	51	63	75	4	4	2	»	69	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Frederiksh.	67	83	75	»	»	»	»	83	75	»	»	»	»	3	39	48	75	48	75
Grenaa	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Helsingør	34	42	50	7	7	»	»	49	50	»	»	»	»	1	23	28	75	28	75
Hillerød	19	23	75	4	4	»	60	28	35	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Herning	2	2	50	4	4	»	»	6	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hjørring	47	58	75	2	2	»	20	60	95	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Holbæk	21	26	25	7	7	»	»	33	25	»	»	»	»	2	64	80	»	80	»
Horsens	36	45	»	3	3	»	»	48	»	2	87	152	25	3	33	41	25	193	50
Hobro	44	55	»	2	2	»	»	57	»	»	»	»	»	1	12	15	»	15	»
Kallundb.	13	16	25	6	6	»	»	22	25	»	»	»	»	2	112	140	»	140	»
Køge	41	51	25	2	2	»	»	53	25	»	»	»	»	2	40	50	»	50	»
Kolding	64	80	»	1	1	»	»	81	»	4	89	155	75	6	177	221	25	377	»
Maribo	17	21	25	»	»	»	»	21	25	»	»	»	»	2	35	43	75	43	75
Middelfart	58	72	50	2	2	7	25	81	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nakskov	22	27	50	»	»	13	50	41	»	»	»	»	»	1	4	5	»	5	»
Næstved	57	71	25	2	2	11	70	84	95	2	52	91	»	3	52	65	»	156	»
Nyborg	46	57	50	3	3	10	»	70	50	»	»	»	»	2	24	30	»	30	»
Nykøb. F.	55	68	75	1	1	3	60	73	35	2	60	110	25	»	»	»	»	110	25
Nykøb. M.	21	26	25	6	6	4	25	36	50	1	36	63	»	»	»	»	»	63	»
Odense	65	81	25	5	5	»	»	86	25	»	»	»	»	6	129	161	25	161	25
Præstø	1	1	25	»	»	»	»	1	25	»	»	»	»	1	43	53	75	53	75
Ribe	13	16	25	»	»	»	»	16	25	1	15	26	25	»	»	»	»	26	25
Randers	60	75	»	4	4	»	»	79	»	»	»	»	»	3	48	60	»	60	»
Ringsted	55	68	75	6	6	»	»	74	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ringkøb.	11	13	75	4	4	»	»	17	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Roskilde	137	171	25	14	14	»	»	185	25	»	»	»	»	5	115	143	75	143	75
Rudkøbing	4	5	»	»	»	16	50	21	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rønne	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Skanderb.	32	40	»	5	5	»	»	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Silkeborg	11	13	75	3	3	»	»	16	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	81	100	25	4	4	28	»	132	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Stubbekøb.	16	20	»	1	1	5	»	26	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Svendborg	27	33	75	»	»	5	25	39	»	1	24	42	»	1	16	20	»	62	»
Thisted	7	8	75	2	2	1	50	12	25	»	»	»	»	2	37	46	25	46	25
Varde	6	7	50	»	»	»	»	7	50	»	»	»	»	1	29	36	25	36	25
Vejle	68	85	»	2	2	2	»	89	»	2	45	78	75	2	21	26	25	105	»
Viborg	23	28	75	6	6	»	»	34	75	1	11	19	25	»	»	»	»	19	25
	1547	1932	75	131	131	111	35	2175	10	19	457	805	»	63	1304	1630	»	2435	»
Den t. Foren.	557	696	25	40	40	»	»	736	25	21	535	936	25	94	2333	2916	25	3852	50
D. t. Trykkerf.	15	19	»	»	»	»	»	19	»	7	234	409	50	11	408	510	»	919	50
	572	715	25	40	40	»	»	755	25	28	769	1345	75	105	2741	3426	25	4772	»

Dansk typografisk Forening.

Hovedkassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	1749	45
Reservefonden	4531	»
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12:		
af Hovedkassen Kr. 59.65		
af Reservefonden - 83.65		
	143	30
21318 Ugebidrag à 30 Øre	6395	40
Aarsoverskud fra Arbejdsløshedskasserne for 99	1425	12
Administrationsbidrag fra Reservefonden for 99	318	80
Tilbagebetalte Laan	280	25
Andre Indtægter	214	8
Refussion af Rejseudgifter og Diæter	38	42
Begravelseskassens Bidrag til Typ.-Tid.	206	5
do. do. - Administrationen	57	
Kassebeholdning i Lokalafdelingerne	576	6
Ballance...	15934	93

Udgift.	Kr.	Ø.
Sygeunderstøttelser	4319	25
Invalideunderstøttelse	25	»
Andre Udgifter i Afdelingerne	198	38
Typ.-Tid. (Nr. 27—52)	1030	61
Delegeretmødet i København 9.—10. Decbr.	403	32
Rejseudgifter og Diæter	40	»
Voldgiftsretsmøde i Kolding	82	75
Tryksager	197	15
Porto og Telegrammer	90	23
Gager (Formanden 700 Kr., Kassereren 100 Kr.)	800	»
Laan, refunderet til Arbejdsløshedskassen	163	»
Forskelligt:		
Boghandlerregning Kr. 5.80		
Assurance - 0.70		
Telefon - 30.00		
Postkvitteringsbog - 0.50		
Bladhold - 14.98		
Snedkerregning - 28.95		
Lokale til Hovedbestyrelsens Møde - 20.00		
	100	93
Ialt..	7450	62
Reservefondens Beholdning	4614	65
Kassebeholdning i Afdelingerne	574	60
do. - Hovedkassen	3295	6
Ballance...	15934	93

Begravelseskassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning f. f. Halvaar	18577	8
21318 Ugebidrag à 10 Øre	2131	80
Renter fra 11/6—11/12 99	328	60
Ballance...	21037	48

Udgift.	Kr.	Ø.
Udbetalt Begravelseshjælp	1325	»
1/5 af Dansk typ. F. Andel i Typ.-Tid.	206	5
1/5 af do. Administration	57	»
Kassebeholdning...	19449	43
Ballance...	21037	48

Indtægter og Udgifter fra 1. Juli til 31. December 1899.

UDGIFT

Reservefondsunderstøttelse																		Udlaant		Sygeunderstøttelse										Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. ved Halvaarets Slutning	
à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Tillæg for Børn			En Gang for alle			Ikke-Medl.		Arbejdsløse		Andre Understøtt.		Ialt				à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag			Sygeattester		Til Rejsende		Ialt													
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Ø.	Stkr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	14	472	»	»	»	1	1	»	»	»	473	»	»	»	»	»	21	53	1662	72	2446	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	25	7	202	»	»	»	»	»	»	21	»	223	»	»	»	»	»	5	45	1270	»	1738	30	13	27
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	55	»	1	14	»	»	»	»	»	»	»	»	14	»	»	»	»	»	1	88	167	87	332	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	1	16	»	»	»	»	»	»	»	»	16	»	»	»	»	»	2	6	401	19	453	»	15	»
3	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	30	»	5	»	2	30	»	»	»	1	1	»	»	»	31	»	»	»	»	»	2	23	47	»	140	23	13	77
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	94	64	31	144	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	3	130	»	»	»	»	»	»	»	»	130	»	»	»	»	»	4	52	22	92	295	94	15	95
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	25	25	»	25	25	11	95
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	200	»	»	»	»	»	»	»	»	200	»	»	»	»	»	26	»	312	50	616	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	58	549	7	582	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	98	85	52	93	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	1	10	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	13	13	318	»	452	8	»	92
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7	558	»	»	»	»	»	»	»	»	558	»	500	»	»	»	4	2	44	48	1219	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	8	376	»	»	»	5	5	»	»	»	381	»	»	»	»	»	6	55	510	»	1144	5	14	87
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	31	39	»	111	31	14	69
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	24	»	»	»	»	»	»	»	»	24	»	»	»	»	»	2	8	157	67	346	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	2	34	»	»	»	»	»	»	30	35	64	35	200	»	»	»	3	3	146	37	521	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	4	296	»	»	»	»	»	»	29	40	325	40	300	»	»	»	3	66	290	69	1382	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	10	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	»	48	83	82	159	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	44	»	»	»	1	»	50	»	»	44	50	»	»	»	»	1	20	130	»	257	45	15	28
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	14	205	86	254	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	64	»	»	»	6	6	»	»	»	70	»	»	»	»	»	5	1	841	29	1157	25	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	26	»	»	»	2	1	50	»	»	27	50	»	»	»	»	1	35	166	»	295	35	11	2
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	78	»	»	»	4	12	»	»	»	90	»	»	»	»	»	3	2	265	»	541	52	14	41
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	1	52	»	»	»	»	»	»	»	»	52	»	»	»	»	»	4	46	133	»	291	96	7	4
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	53	25	5	248	»	»	»	»	»	»	5	»	253	»	»	»	25	»	8	50	1815	»	2402	25	16	60
4	334	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	334	»	15	»	1	54	»	»	»	»	»	»	»	»	54	»	»	»	»	»	3	48	3	34	464	82	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	150	»	1	44	»	»	»	»	»	»	»	»	44	»	»	»	»	»	3	5	165	45	405	»	25	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7	»	11	512	»	»	»	»	»	»	»	»	512	»	»	»	»	»	5	51	715	»	1378	51	12	79
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	66	»	»	»	»	»	»	»	»	66	»	25	»	»	»	7	50	329	75	503	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	44	»	»	»	»	»	»	»	»	44	»	»	»	»	»	3	41	238	84	304	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7	»	2	28	»	»	»	»	»	»	»	»	28	»	»	»	»	»	16	9	181	79	561	88	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	98	»	»	»	»	»	»	»	»	98	»	»	»	»	»	2	16	82	73	204	39	5	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	248	»	»	»	248	»	»	»	1	158	»	»	»	»	»	»	»	»	158	»	»	»	»	»	»	64	»	»	406	64	3	9
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	16	128	84	176	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	44	»	»	»	»	»	»	»	»	44	»	»	»	»	»	3	50	257	50	321	75	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	52	»	»	»	1	1	»	»	»	53	»	»	»	»	»	4	32	380	»	569	57	8	52
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	78	85	»	111	78	17	69
1	76	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	76	»	»	»	2	76	»	»	»	»	»	»	»	»	76	»	300	»	»	»	3	6	450	»	1006	6	8	46
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	40	»	»	»	1	2	»	»	»	42	»	»	»	»	»	1	12	155	96	257	58	14	42
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	81	25	128	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	3	46	»	»	»	3	1	50	»	»	47	50	»	»	»	»	6	25	478	»	729	75	14	75
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	2	54	»	»	»	1	2	»	»	»	56	»	»	»	»	»	1	99	109	»	270	99	15	11
8	440	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	248	»	»	»	688	»	440	50	106	4200	»	»	»	26	33	50	85	75	4319	25	1325	»	25	»	198	38	13596	73	25202	96	574	60
4	112	»	»	»	30	33	»	»	»	»	»	»	»	»	»	142	33	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	383	35	5561	32	10693	75	»	»
»	»	»	»	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	87	61	1830	74	2856	85	»	»
4	112	»	»	7	30	33	»	»	»	»	»	»	»	»	»	142	33	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	470	96	7392	6	13550	60	»	»

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	14178	43
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 99	230	40
43452 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21318 = Kr. 5329.50		
Den typ. Forening 17692 = - 4423.00		
Den typ. Trykkerf. 4442 = - 1110.50		
	10863	»
Tilbagebetalte Laan	163	»
Ballance...	25434	83

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelse Kr. 2930.35		
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab« - 175.60		
	3105	95
Understøttelser paa Stedet à 1.75 Kr. 2150.35		
do. do. à 1.25 - 5056.25		
	7207	»
Udlaan	458	50
Delegeretmødet i København 9-10 Decbr. 1/4 af Dansk t. F. Kr. 201.67		
do. do. do. 1/4 af Københ. - 142.81		
	344	48
Porto og Telegrammer	26	81
Tryksager og Bogbinder	137	40
Gager: Kassereren 50 Kr., Formanden 25 Kr.	75	»
	11355	14
Aarets Overskud fordelt til Foreningerne:		
Dansk typ. Forening Kr. 1425.12		
Den typ. Forening - 1223.14		
Den typ. Trykkerforening - 298.64		
	2946	90
Kassebeholdning...	11132	79
Ballance...	25434	83

Arbejdsløshedskassernes Indtægt i 1. Halvaar 99 ..... Kr. 10547.75
do. do. 2. — — ..... - 11026.00
Kr. 21573.75

Arbejdsløshedskassernes Udgift i 1. Halvaar 99 ..... Kr. 7271.71
do. do. 2. — — ..... - 11355.14
Kr. 18626.85

Overskud... Kr. 2946.90

Reservefonden.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	19136	05
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 99	170	45
43452 Ugebidrag à 10 Øre:		
Dansk typ. Forening 21318 = Kr. 2131.80		
Den typ. Forening 17692 = - 1769.20		
Den typ. Trykkerf. 4442 = - 444.20		
	4345	20
43733 ekstraordinære Ugebidrag à 25 Øre		
Dansk typ. Forening 21559 = Kr. 5389.75		
Den typ. Forening 17791 = - 4447.75		
Den typ. Trykkerf. 4383 = - 1095.75		
	10933	25
Den typ. Trykkerforening, Indskud	206	40
Ballance...	34791	35

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	830	33
Rejseudgifter og Diæter i Halvaaret Kr. 1235.80		
Refussion af dito - 38 42		
	1274	22
Delegeretmødet i Kbhvn., 1/4 af Dsk. t. F. Kr. 201.66		
do. do. 1/4 København. - 142.80		
	344	46
Lockout-Bidrag til De samvirkende Fagforbund	8795	50
Administrationsbidrag til dito for 2. Halvaar 99	184	30
Bidrag til det internationale Sekretariat for 99	139	18
En Ulykkesforsikringspolice	19	30
Tryksager	101	44
Porto og Telegrammer	40	64
Boghandlerregning	14	71
Gage til Kassereren 50 Kr., Formanden 25 Kr.	75	»
Vikartjeneste	122	»
Administrationsbidrag til Hovedforeningen for 99:		
Dsk. typ. Forening 40 Øre à 797 Medl. Kr. 318.80		
Den typ. Forening 40 — - 684 — - 273.60		
Den typ. Trykkerf. 40 — - 167 — - 66.80		
	659	20
Ialt...	12600	28
Kassebeholdning...	22191	7
Ballance...	34791	35

Dansk typografisk Forenings Lokalafdelinger.

Kassebeholdning f. f. Kv.	Kr.	576.06
Ordinært Kontingent	-	15988.37
Ekstraordinært do.	-	389.75
Tilbagebetalte Laan	-	227.00
Andre Indtægter	-	214.08
Tilskud fra Hovedkassen	-	3382.30
Ballance...	Kr.	25777.56

Rejsekassen	Kr.	2175.10
Understøttelse paa Stedet	-	2435.00
Reservefondsunderstøttelse	-	688.00
Udlaant	-	440.50
Sygeunderstøttelse	-	4319.25
Begravelseshjælp	-	1325.00
Invalideunderstøttelse	-	25.00
Andre Udgifter	-	198.38
	Kr.	11606.23
Indsendt til Hovedkassen...	-	13596.73
Kassebeholdning i Afd.	-	574.60
Ballance...	Kr.	25777.56

Kolding, den 15. Marts 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At Beholdningerne efter dette Regnskab er til Stede, attesteres.

P. HVIDTFELDT. H. P. RABEN. WARBERG.

Dansk typografisk Forening.

Formue 31. Decbr. 1899.

Begravelseskassens Beholdning	Kr.	19449.43
Reservefondens do.	-	4614.65
Hovedkassens do.	-	3295.06
Lokalafdelingernes do.	-	574.60
Udestaaende Laan	-	406.00
Effekter (brandforsikrede for Kr. 1000.00)	-	1000.00
	Kr.	29339.74

Kolding, 15. Marts 1900.

Dansk Typografforbund.

Formue 31. Decbr. 1899.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	Kr.	11132.79
Udestaaende Laan	-	889.75
	Kr.	12022.54

Reservefonden.

Kassebeholdning	Kr.	22191.07
	Kr.	22191.07

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ordin. Kontingent er paa Regnskabet opført med 15,988.37, men skal kun være 15,987.63, idet der for Frederikshavn er opført 1 Kr. *mere* end Lokalregnskaberne udvise og for Slagelse 26 Øre *mindre* end stemmende med det paa Halvaarsregnskabet opførte Ugeantal; forøvrigt udvise Slagelse-Regnskaberne et fejlagtigt Ugeantal, hvilket ligeledes er Tilfældet for Helsingørs Vedkommende (for sidstnævnte By udvise de 730 Uger med 456 Kr., hvilken Sum passer med de i Halvaarsregnskabet opførte 608 Uger). Andre Indtægter er opført med 214.08 — skal være 213.70, idet der for Rønnes Vedkommende er ført 38 Øre, som ikke findes i Lokalregnskaberne. Hovedsummen bliver saaledes — i Stedet for 25,777.56 — 25,776.44.

Rejseunderstøttelser à 1.25 er opført med 1932.75, men skal være 1933.75, idet Slagelse-Regnskaberne for 81 Dage udvise 100.25 i Stedet for 101.25. Understøttelser paa Stedet à 1.75 figurerer med 457 Dage, men skal være 460, idet Nykøbing F. er opført med 60 i Stedet for 63 Dage; Summen 805.00 er rigtig. Overfartspenge er opført med 111.35 i Stedet for 111.25; de 10 Øre er opførte for meget paa Nykøbing F.s Konto. Hovedsummen bliver derved 25,202.86 i Stedet for 25,202.96.

Svendborg, 3. Maj 1900. ANDREAS BEHRENDS. J. P. JOHANSEN.

---

en Slags Undskyldning for sit uappetitlige og grimme Forslag at det er »Forholdsregler, som findes i andre Fag«. Vil Hr. Bogtrykker EGM. H. PETERSEN ikke være af den Godhed at oplyse os om, hos hvem og i hvilke Fag den Slags smudsige Midler anvendes overfor Arbejderne. Vi kender ingen. Men hvad vi kender er dette, at ingen organiserede Arbejdere et eneste Øjeblik vilde taale, at der blev budt dem sligt, og vi kan forsikre Hr. Petersen om, at heller ikke vi er til Sinds at ville taale nogen som helst Vilkaarlighed af den omtalte Art overfor vore Medlemmer, og skulde Hr. Petersen være saa heldig, hvad vi dog meget betvivle, at vinde enkelte Principaler for sit smukke Forslag, da skal vi vide at træffe vore Forholdsregler overfor Hr. Petersen og Konsorter.

Det store Flertal af Principaler vil sikkert give os Ret i, at skal det gode Forhold vedblive at bestaa mellem Arbejder og Principal, saa maa Hr. Petersens Forslag være dødsdømt i samme Øjeblik, det kom til Verden.

Enhver Maskinsætter **skal**, *forinden han modtager Plads, henvende sig til Formanden, P. Lauritzen, hvilket ogsaa gælder for alle andre, som søger Plads.* *Styrelsen f. Den typ. Forening.*

Den typ. Trykkerforening.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

Tirsdag den 22. Maj, Aften Kl. 8 pr. i Hotel Boulanger, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Anden Behandling af Forslag ang. visse ikke faglærte Rotationstrykkeres og Hjælperes Optagelse i Foreningen. 2. Forslag ang. en Sommerudflugt. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Styrelsesmøde samme Aften Kl. 7. FORMANDEN.

Køge Lokalforening nægter en Blokadebryder Optagelse.

LØRDAG den 12. Maj afholdt *Køge Lokalforening* en ekstraordinær Generalforsamling, som overværedes af 12 af Lokalforeningens 15 Medlemmer. 3 Medlemmer var forhindrede i at være til Stede. Anledningen til Generalforsamlingen var, at der fra Blokadebryderen CHRISTIAN JENSEN af Faxe, som har arbejdet under Blokaden paa »Præstø Folkeblad«, var fremkommen saalydende Anmodning om Genoptagelse i »Dansk Typograf Forbund«:

Præstø, den 8. Maj 1900.

Dansk Typograf Forbund, Køge!

Undertegnede tillader sig herved ærbødigst at anmode »Dansk Typograf Forbund« om Genoptagelse i Foreningen paa de sædvanlige Vilkaar.

Grunden til, at jeg den 1. August f. A udtraadte, var, at en Arbejdsgiver forlokkede mig med gyldne Løfter, der senere hen viste sig ikke at slaa til.

Idet jeg altsaa erklærer mig villig til at underkaste mig de sædvanlige Fordringer, tør jeg maaske haabe paa Genoptagelse, der er mig meget magtpaaliggende, og lover jeg samtidig, at jeg aldrig mere skal svigte mine Arbejdskammerater. I Haab om et gunstigt Svar tegner med koll. Hilsen CHRISTIAN JENSEN, Typograf, Faxe.

Der udviklede sig en længere Forhandling om, hvorvidt man kunde anse det for ønskeligt atter at optage nævnte Blokadebryder i Foreningen. Størsteparten af de tilstedeværende Medlemmer udtalte sig imod Optagelsen, da man jo ikke kunde stole paa, at de i Ansøgningen givne Løfter vilde blive holdte, længere end til nye øjeblikkelige Fordele tilbød sig for nævnte »Kollega«; han havde haft saa stort Kendskab til Hr. Bogtrykker Albert S. Olsen, at man ikke kunde forstaa, at denne Herres Løfter havde kunnet friste ham; man fandt det tillige betegnende, at Ansøgningen om Genoptagelse i Foreningen først fremkom samtidig med, at »Præstø Folkeblad« ophørte at udkomme; dette syntes at tyde paa, at nævnte »Kollega« havde befundet sig særdeles vel som Blokadebryder, og kun søgte Optagelse i Foreningen, fordi han nu stod uden Arbejde. Følgende Resolution, der sammen med Ansøgningen om Optagelse vil blive tilstillet Hovedbestyrelsen, *vedtoges med 8 Stemmer* (3 stemte imod og 1 afholdt sig fra at stemme):

»Den ekstraordinære Generalforsamling i Køge Lokalforening den 12. Maj 1900 vedtager *ikke at indstille* Christian Jensen, der har arbejdet paa »Præstø Folkeblad« som Blokadebryder, til Optagelse, da Anmodningen om Optagelse først fremkom samtidig med, at Forretningen gik i Stykker og han saaledes blev arbejdsløs.«

LOUIS JENSEN, Sekretær.

Nær og fjærn.

Typograferne i Næstved indvier førstkommende Søndag Aften Kl. 7 paa Jærnbanehotellet et nyt rødt Silkebanner, der er forfærdiget af Carl Monrad, Frederiksberg. I den Anledning har Lokalafdelingen indbudt den stedlige Fællesorganisation i Næstved, ligesom der er sendt Indbydelse til Slagelse, Ringsted og Køge Lokalafdelinger om at komme til Stede og deltage i Festen. Foruden de indbudte Lokalafdelinger er enhver Kollega, som ønsker at komme til Stede den nævnte Dag, hjærtelig Velkommen. Som Talere kommer til Stede Hr. P. HVIDTFELDT, Kolding, og Redaktøren af *Sydsjællands Social-Demokrat*, Hr. JOSEF HANSEN.

Til Medlemmerne. Paa Grund af Helligdagen i næste Uge trykkes *Typ.-Tid.* en Dag tidligere end sædvanlig.

Sommerferie. *Demokratens* Personale er — som i tidligere Aar — tilstaaet Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferierne begynder første Uge efter Pinse.

— Redaktør S. H. MØLLER, *Thisted Amtsavis*, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Fra Majdagen. Et af Typograferne i Esbjerg nedsat Udvalg opnaaede ved en Forhandling med de respektive Redaktører, at *Esbjerg Avis* og *Vestj. Soc.-Dem.* indstilledes 1. Maj.

Kolding Folkeblad plejer hvert Foraar at møde med en ny Typograf, hvis Svendeprøve for offenlig Kommission ligesaa regelret bliver kasseret af Kommissionen. For i Aar danner den heller ingen Undtagelse. Det er en Skandale, at denne og mange andre Forretninger skal have Lov til at udnytte den unge Arbejder paa den Maade; men havde disse sidste fulgt de Raad, der gentagende er lydt om at søge Voldgift i slige Tilfælde, ja, da havde i hvert Fald dette Blad sikkert bleven frakendt Retten til at oplære Lærlinge, idet det nu er tredie Gang i Løbet af tre Aar, at dets Opdrættergærning er bleven underkendt.

Dødsfald. Atter i dette Numer skal vi bringe Meddelelse om, at en af Kollegerne ude i Provinserne er afgaaet ved Døden. Denne Gang er det fra Aalborg, Budskabet lyder. Den Afdøde hed PETER PETERSEN og jordedes i Søndags paa Aalborg Kirkegaard under overordenlig stor Deltagelse fra Kollegernes Side. Han faldt for den Sygdom, for hvilken mangen Typograf maa lade sit Liv: *Tuberkulose.* Afdøde var født 30. Marts 72 og lærte Typografien i *Morsø Folkeblads* Trykkeri. Han var en støt og brav Kammerat, hvorfor Kollegerne der i Byen ogsaa valgte ham til Lokalformand; han røgtede det ham betroede Tillidshverv med Punktlighed, indtil Sygdommen tvang ham til at nedlægge det. Fanen fulgte ham til Graven.

Nordisk Boktryckarekonst, det af d'Hrr. Carl og Hugo Lagerstrøm fra Stockholm udgivne grafiske Fagskrift for Skandinavien, kan nu ogsaa rekvireres hos *Boghandlerne* overalt og *betales pr. Hæfte.* Dermed er der imødekommet et meget alment Ønske, da mange, som hidtil ønskede at holde Bladet, har trykket sig for at skulde ud med de 1 Kr. 80 Øre for et Kvartal paa én Gang. D'Hrr. meddeler os ogsaa, at de agter i Bladet at indrykke en Afdeling for *Pladssøgning*, hvori man for en billig Sum kan avertere sig ledig over hele Skandinavien.

T. C. C. Som det vil ses af omstaaende Annonce fejres Klubbens Stiftelsesdag med en Tur til Skodsborg, hvor Dagen mindes ved et Glas.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 14. Maj.

1. Nogle Arbejdsløshedsunderstøttelsessager refereredes og Meddelelse gaves om forskellige Omskrivninger og Flytninger af U. p. St. Et Medlem, der ved egen Skyld var bleven arbejdsledig, var nægtet Understøttelse.

2. En Lokalformand forespørger om, hvorvidt et Medlem, der i Slutningen af sidste Aar og Begyndelsen af indeværende Aar har nydt Sygehjælp i 13 + 4 Uger, og nu efter 11 Ugers Kontingentydelse atter er bleven syg, kan ved at indbetale 2 Ugers Kontingent nyde Sygeunderstøttelse paany. — Naar et Medlem er sygt, betaler det intet Kontingent (§ 31) og Berettigelse til at nyde Sygehjælp er her ikke afhængig af Kontingentydelse, men kun af, om der er forløbet 13 Uger fra den Dag, Vedk. sidst fik Understøttelse (§ 43). Vedk. kan altsaa først efter 14 Dages Forløb erholde Sygehjælp.

3. Et Medlem i Randers, der har faaet nogle Fingre læderede i en Digeltrykpresse, kan ikke beholde sin Plads medmindre han vedblivende maa føre Tilsyn i Forretningen, hvorfor der tilbydes ham 2 Kr. daglig af Forretningen. Han andrager om halv Sygehjælp og Tilladelse til at føre Tilsyn. — Saafremt Vedk. kan erholde Lægens Tilladelse hertil, og der ikke er Fare for at Helbredelsen derved forhales, har Forretningsudvalget ikke noget imod, at der under disse Omstændigheder udbetales ham halv Sygehjælp; dog maa han betale Kontingent.

4. *Dødsfald.* Nr. 192. Anthon Petersens Hustru, Odense. 100 Kr. Nr. 99. Fabla Hans Petersen, Roskilde. 300 Kr. — Nr. 162. Peter Petersen i Aalborg. Er berettiget til 300 Kr., men efter det foreliggende har han ingen Paarørende.

5. Paa given Foranledning henledes Afdelingsformandens Opmærksomhed paa Lovens § 24, i Følge hvilken Nyudlærte, der melder sig til Optagelse inden 4 Uger efter Udlæringen, først svarer Kontingent fra den Dag, da de anmeldes til Optagelse i *Typ. Tid.*, ligesom deres Karenstider i de forskellige Afdelinger først begynder at løbe fra Optagelsesdagen.

6. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversig for April. — Til Efterretning.

7. Meddelelse fra Hovedrevisionen om, at Revisionen af sidste Halvaarsregnskab nu er tilendebragt og Regnskabet oversendt til *Typ.-Tid.* — Til Efterretning.

8. Esbjerg Lokalafdeling har returneret Forretningsudv. et sendt Skab. — Til Efterretning.

9. *Majfesten.* Forskellige Differencer i den Anledning særlig paa Sjælland, foranledigede paa Opfordring af Bladudgiverorganisationen et Møde i Fredericia den 29. April, hvorom der til Afdelingsformanden er udsendt Cirkulærer. — Ifølge indløbne Meddelelser fra forskellige Egne af Landet har Festen ikke foranlediget Uoverensstemmelser mellem Personaler og Principaler.

10. Fra Dansk Provinsbogtrykkerforening var sendt en Liste over Foreningens nuværende Medlemmer, hvoraf det fremgaar, at adskillige

af de Bogtrykkere, mod hvem Dansk Typ. F. havde rejst Klager, havde udmeldt sig af deres Forening, der saaledes ikke længere havde nogen Autoritet over dem. — Til Efterretning.

11. Tarifsager fra Nyborg, Horsens, Aarhus, Præstø, Odense, Næstved (hvorfra det oplystes, at den for Voldgiftsretten indankede Sag var bortfalden, idet Vedk., Trykker Ehbrecht, havde erholdt det omstridte Beløb udbetalt) samt paa *Jyllandsposten* i Aarhus, refereredes. Resultatet af de sidste Forhandlinger følger i næste Nr.

12. Meddelelser fra Forbundsstyrelsens Formand om, at han mener, at Udgifter ved Møder om Tarifsager bør afholdes af Reservefonden, naar det er Forbundsstyrelsesmedlemmer, der har ført Forhandlingerne. — Tiltraadtes.

13. Meddelelse fra det internationale Sekretariat om, at det i Henhold til det internationale Forbunds Vedtægter har udskrevet 20 Centimers Ekstrakontingent. — Da det lovbestemte Flertal kun er opnaaet derved, at ikke stemmende Forbund er bleven regnede for Ja-Stemmer, hvorhos ogsaa Ungarn er bleven regnet dertil, uagtet det var ude af Stand til at udrede Ekstrakontingent, da det selv afholdt Udgifterne ved en lokal Bevægelse (her drejede det sig om en Udskrivning til Fordel for Belgien, der bestandig har været sløjt og egenraadigt), saa vil det danske Forbund protestere mod Udredelsen af dette Ekstrakontingent og foreløbig ikke indbetale det. — Til Efterretning. Meddelelsen indeholdt tillige Efterretning om Bevægelsen i Finland, Schweitz og Ungarn.

14. Hovedbestyrelsesmødet og Fællesmødet med Forbundsstyrelsen og de øvrige kontraherende Styrelser foresloges afholdt enten den 10. eller 17. Juni, hvorom der bliver at korrespondere med Forbundsstyrelsen. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Til Inkassatorerne!

For at fremskaffe en korrekt Fortegnelse over Typografer, som ikke er Medlemmer af nogen af de faglige Foreninger, opfordres Inkassatorerne til at meddele Budet Møller en Liste over de Folk, som staar udenfor Foreningerne. Listen maa indeholde en Tilføjelse af, om Vedkommende er Faktor, Sætter, Trykker, Aftrækker o. s. v.

Listen bliver offenliggjort, ordnet trykkerivis. STYRELSEN.

Kuponer til Zoologisk Have uddeles **gratis** fra Kontoret. De give Adgang for 35 Øre for en Voksen (eller 2 Børn under 14 Aar).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Magnus Søndergaard, udl. 4/5 1900 hos J. Cohen (arb. s. St.). Sætter Fritz Frederik Johansen, udl. 5/5 1900 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Charles Emilius Frederik Viggo Johansen, udl. 7/5 1900 hos Luno (arb. s. St.). Sætter-Trykker Viggo Christiansen, udl. 1/5 1900 hos W. J. Christensen i Pustervig. I S. H. L.: Trykker Carl Richard Christiansen, udl. 28/4 1900 hos Christtreu (*arbejdsløs*), Trykker Henry Christian Kliim, udl. 1/5 1900 i Nationaltrykkeriet (arb. s. St.). I S. L.: Trykkerlærling Ernst Vald. Christensen (Luno), Trykkerlærling Oskar Lindahl (Græbe), Trykkerlærling Aage Chr. Kleist (Græbe) og Trykkeriarb. Marius Købkes Hustru (Fornavne bedes opgivet).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 506, Torkild Classon Petersen (Weiss) til Kolding i Plads og Sætter Jørgen Oskar Christensen til Roskilde i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22*, aab. 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

10. Maj: *De kvindel. Trykkeriarbejdere* (Dansk Typografforbund). 12. Maj: *Ribe.* 13. Maj: *Randers.* 14. Maj: *Varde.*

Hermed ere samtlige Januar Kvartalsregnskaber indsendte.

Kolding, den 15. Maj 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer

Ny Medlemmer: Nykøbing M., Otto Poulsen Aggerholm, udl. 1/5 1900 paa Morsø Dagblad efter 4½ Aars Lære (aflagt Prøve for off. Komm.). Ringkøbing, Sætterne Mads Korsgaard, udl. 1/5 1900 (R. Amtsbogtrykkeri) og Carl Albertsen, udl. 1/5 1900 (A. Rasmussen), begge aflagt Svendeprøve for off. Komm. Nykøbing F., Niels Vilhelm John Nielson, udl. 1/5 1900 i Nyk. Dagblad efter 5 Aars Lære (aflagt Svendeprøve). Odense, Sætter Marius Madsen Søfeldt Hansen, udl. 1/5 1900 paa Fyens Venstreblad (afl. Prøve f. off. Komm.). Aarhus, Marinus Frederiksen, udl. 1/5 1900 efter 5 Aars Lære i Aarhus Folkeblad, afl. Svendeprøve. Ringsted, Jacob Vilhelm Petersen, udl. 1/5 1900 i Folketid.s Bogtr. efter 5 Aars Læretid (har afl. Svendeprøve for off. Komm., som er antaget). Thisted, Thorvald Esben Lind Vissing, udl. 1/5 1900 paa Thisted Amts Avis Trykkeri, afl. Svendeprøve for off. Komm. Varde, Johan Vilhelm Hovedskou, udl. 1/5 1900 i Ribe Amtstid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Vejle, 1200, H. H. Hansen fra Rudkøbing (arbl.) og 1396, Heinrich Rødtnæs fra Esbjerg (arbl.). Randers, 1395, Laur. Olesen (R. Amtsavis). Slagelse, 1252, C. V. Christensen fra Askov Højskole og 1402, Johannes Christiansen fra Næstved (begge Slagelse-Posten). Odense, 236, Eugenius Preuss fra Næstved i Pl. Ribe, 1257, M. P. Larsen fra Assens i Pl. Køge, 1849 Peter Vilhelm Hansen (Folkebladet) og Norsk Ctf. 1213, Robert F. Wichmann (Avisen).

Bortrejste: Ringkøbing, 1192, Holger Rasmussen paa Rejse. Randers, 1445 Norsk Ctf., Erik Ueland og 1364, Th. Thomsen (begge til Udlandet). Slagelse, 1309, Martin Sørensen og 1199, H. H. Bøttcher, begge til Udlandet. Odense, 1361, Chr. le Fevre til Kbhn. (arbl). Nykøbing F., 1947, Hans Chr. Hansen II (arbl.) til Kbhn. Køge, 1246, L. Chr. Nielsen og 1212, Carl Vilh. Frederiksen, begge til Kbhn. som Militære. Vejle, 1238, Chr. Jensen Udbye til Aarhus i Pl., 1101, Viggo Petersen til Kbhn. og 1200, H. H. Hansen til Thisted.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ny Medlemmer: C. F. Petersen, udl. hos A. V. Henningsen 1/5 1900 (*arbejdsløs*). C. Christiansen, udl. 28/4 1900 hos Christtreu (*arbejdsløs*).

Bortrejst: 962 M. A. Hansen til Odense i Plads.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Paa Mødet Lørdag Aften foreligger vigtige Meddelelser. STYRELSEN.

T. S. De Medlemmer, som endnu restere med Regnskabet for Billetter fra Festen 1900, bedes erindre Generalforsamlings-Beslutningen om at det skal være afgjort senest *1. Juni.*

Sommergymnastik hver Torsdag 7½—9. *Boldspil* hver Søndag Formiddag.

T. C. C. Søndag Tur til Skodsborg. I Anledning af Klubbens Stiftelsesdag gives en »Skive«. Trianglen Kl. 9. Dreyer. Torsdag Farum. Trianglen Kl. 9. Chr. Hansen.

ANNONCER

1 à 2 Typografer, som holder Middag mellem 1 og 3, kan komme til at spise sammen med nogle Kolleger i et privat Hjem. *Griffenfeldtsgade 28, 1. Sal.*

En rask Mand, 26 Aar, godt anbefalet, militærfri, kendt med alt Arbejde ved Bog- og Stentrykkeri samt Papirposefabrik, Skæringsarbejde paa egen Haand, søger Plads strax eller senere. Billet mrkt. 130 modtager Ekspeditionskontoret.

Sikker Eksistens!

En *energisk* Typograf med en mindre Kapital kan overtage et i fuld Gang værende Trykkeri med *god Kundekreds.* Billet mrkt. *Existens,* poste restante, København K.

Bogtrykkeri til Salg i Odense.

Paa Grund af anden Livsstilling kan mit i god Drift værende Bogtrykkeri straks faas til Købs paa meget gode Vilkaar, naar Handel kan ske inden 1. Juni. Bogtrykkeriet, der er særlig indrettet for Akcidentser, kan ogsaa præstere Trykningen af et Ugeblad. Skriftprøver og nærmere Betingelser kan faas ved Henvendelse til Bogtrykker DITLEV NIELSEN i Odense.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.

Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 25 MAJ 1900 XXVII AARGANG

Moderne Udbyttere.

DET hører snart til Dagens Orden, at man i *Typ.-Tid.* under Rubriken Foreningsmeddelelser ser en Oplysning om, at unge Kolleger, der har mældt sig til Organisationen, er afskediget samtidig med at de er »udlærte«. Nu sidste Uge var der to unge Trykkere, der, efter mange Aars tro Tjeneste i Principalens »Vingaard« o: det »Fyrtøj«, der benævnes den sorte Kunsts Tempel, modtog deres Løn i Form af et Spark. Den ene af de to unge Mennesker var indviet i »Kunsten«s Mysterier hos A. W. HENNINGSEN og den anden hos CHRISTREU.

Naar man hører sligt, kan man ikke andet end harmes over, at Principaler ikke generer sig for at kaste de unge Mennesker ud netop paa det Tidspunkt, da der ikke længere kan være Tale om at lønne dem med den billige Drengeløn, som i saa mange Aar har hjulpet den »humane« Principal til, trods den af ham drevne Smudskonkurrence, dog at kunne putte en antagelig Gevinst i sin egen Lomme. Og naar de saa endda lærte noget i den Tid, de staar i Lære, saa at de kunde paatage sig Plads andet Steds, saafremt en saadan tilbød sig, men det er saa langt fra Tilfældet, at de tværtimod mange Gange tvinges til at gaa fra Faget *fordi deres faglige Uddannelse er under al Kritik.* Som et Bevis blandt de mange paa Rigtigheden af denne Paastand skal anføres, at den ene af de to unge Svende, der her omtales, kort efter at være udlært henvendte sig til Organisationens Formand med Forspørgsel om *han ikke kunde skaffe ham en Plads som Forbundter, da han ikke turde paatage sig Plads som udlært Trykker.*

Denne Oplysning er betegnende nok og trænger ikke til Kommentar udover at *den unge Mands Læreprincipal ikke selv er Trykker og ikke i flere Aar har beskæftiget en saadan;* naar dette er Tilfældet, er det jo ikke saa underligt, at en Lærling bliver mangelfuldt uddannet. Af andre Firmaer, der i denne Forbindelse kan nævnes, er HENRIK E. JENSEN, der heller ikke holder nogen Trykker. Det sidste Medlem, Trykkerforeningen fik derfra, udlærte for et Par Aar siden, *afskedigedes straks og har ikke haft Arbejde siden.* Han havde ikke lært andet end at trykke Avktionskataloger og Laanesedler, hvilke sidste han nok i den forløbne Tid har kunnet haft Brug for, dersom han ellers har haft noget at sætte ud. Paa samme Maade er det gaaet en ung Mand, der lærte hos CARL LUND; han har heller ikke haft Arbejde siden han, 14 Dage efter at være bleven »udlært«, afskedigedes fra sit Lærested.

Og dette er endda kun Eksempler grebne i Flæng. Der passerer mange Tilfælde af lignende Art mellem Aar og Dag, som straks glider over i Forglemmelsen. Det er derfor snart paa Tiden, at der dæmmes op mod den skammelige Lærlingeudbytning og man maa forlange, at de Organisationsmedlemmer, der arbejder paa saadanne Steder — Sættere findes jo dog altid — at de da formaar de unge Mennesker til at forlange at aflægge Svendeprøve, for at der, dersom de ikke bestaar denne, kan blive gjort Ansvar gældende mod Principalen i Henhold til Lærlingeloven.

Desuden maa der tages under Overvejelse, om der ikke gennem Pressen kunde virkes for at aabne Forældres Øjne, saa at de ikke i deres blinde Iver for at faa deres nykonfirmerede Søn anbragt i en *»pæn Lære«,* faar ham ansat som Udbytningsobjekt i en af Smudskonkurrencens Lærlingeopdrætningsanstalter, hvorfra han efter endt Læretid igen kastes ud efter at have spildt 5 af sine bedste Ungdomsaar til ingen Nytte og for en Løn, der nærmest har Karakteren af en — *Almisse.*

L. J.

Drag ud!

(Af VIGGO V. NICOLAISEN.)

I.

»Man maa rejse til Fods for at sprænge med Hast
Alle Lænker, der binde til Hjemmet os fast;
Man som Fuglen i Luften maa tumle sig fri,
For at glemme det daglige Livs Vrøvleri.
— — —
For at sige det skønne Goddag og Farvel,
Og bestandig med Haabet slaa Mindet ihjel,
For at røre sin Aand
Uden hæmmende Baand
Ta'er man Randslen paa Nakken og Staven i Haand-«

VAARENS Fe har holdt sit Indtog; hendes Sendebud: Solstraalerne, har forlængst lagt Vinterkongens Rige øde; Naturens Grønhed afbrydes kun af skødesløst anbragte Nuancer i det hvideste hvide og sarteste blegrøde — og over dette en blaa, guddommelig blaa Himmel. Med Vellyst indaande vi de blide Luftninge, vider Brystet ud, retter os, genfødes! Vor Vaarlængsel drog Feen i Møde, og hun skænkede den guddommelig Nektar, vakte i os ved sit tilslørede Underblik ejendommelige, for os selv uforklarlige Drifte — skabte *Udlængsel* efter noget ukendt, uanet, stort og skønt.

I Eventyret giver Trangen sig Udslag i, at Gutten ryster alle hjemlige Baand af sig og drager ud i den vide, vide Verden for at vinde Prinsessen og det halve Kongerige. I Nutidens nøgterne Virkelighed pakker Haandværkssvenden sin »Berliner« og drager ud paa det uvisse med Mangelen som Følgesvend — men det er den samme Trang til at opieve noget eventyrligt.

Drag ud!

Ryst det hjemlige Gadesnavs af dine Fødder, tryk dine Venners Haand, giv Glutten et Afskedskys og lad staa til! Thi Du er ung og din Ungdom bør ikke svinde sporløst bort mellem Reoler og Maskiner. Du maa se Verdens Undere! Selv om Du maaske risikerer den »faste« Plads som Inventar i din Principals Forretning! For Du faar lidt mere at leve paa! Drag ud! og din Fagforeningsbog vil virke som en Trylleamulet, bane Vejen for Dig.

— — —

Naar Du (tilgiv, kære Kollega, at jeg benytter det fortrolige »Du«) har i Sinde at tage til Udlandet over København og har faaet din Bog i Stand hos Bergenholz, rejs saa over Stettin, og lad mig i størst mulig Korthed *skitsere* en Rute for Dig — det er en af de bedste, men selv om Du ikke følger den helt, kan jeg maaske derigennem faa Lejlighed til at give Dig et eller andet Vink. Vi har jo desværre ingen dansk typografisk Rejsehaandbog. Ruten gaar over Stettin, Berlin, Leipzig og Dresden ind i Bøhmen, hvor vi gæste Prag og tage mod Syd over Brünn i Mähren til Wien; derfra til Triest, strejfe Italien, gaa op i Tyrol og over Meran ind i Svejts, som vi gennemrejse fra Sydøst til Nordvest; derefter følge vi saa nogenlunde Rhinen indtil Düsseldorf — og saa direkte hjem. Denne Cirkel synes uhyre, men lader sig i Virkeligheden gennemrejse paa 4 Maaneder.

— — —

Hvormegen Bagage Du skal tage med? En »Berliner« f. Ex.? Nej! alt ud over dit gode Humør og hvad Du med Lethed kan have i Lommen er af det onde. Uundværligt er kun en stor Lommekniv til Madskæring,

en Stok, en Naal og lidt Traad, et Par Sikkerhedsnaale og en Bog med ubeskrevne hvide Blade — den skal Du bruge til Dagbog og Regnskab. Hvidt Kravetøj og Forfængelighed kastes over Bord, en Sportskrave og en let Sportskasket er at anbefale, og selv om Du meget ofte gaar barbenet, er et Par solide danske Sko vel værd at tage med. Hører Du til Lykkens Udvalgte, tager Du en lille Reserveskilling med, ikke for stor, thi i alle Tilfælde kan Du let skrive hjem efter saadanne fra Udlandet, hvis Du har flere af den Slags. Lidt Tysk kan Du selvfølgelig.

I Stettin gaar Du op i Grassmanns Trykkeri paa Kirchplatz og faar af »der Reisekasseverwalter« udleveret din Rejselegitimation, bagpaa hvilken alle Tysklands Betalingssteder (Zahlstellen) og anbefalelsesværdige Herberger findes angivne, selv *forlanger* Du en Tur-Fortegnelse med Angivelse af, hvormange Dage der maa bruges mellem de forskellige Betalingssteder samt et Eksemplar af »Beschlüsse«; disse to Ting udleveres siden 1. Oktober i Fjor, da Understøttelsen for Rejsende forhøjes fra 75 Pf. Minimum og 1 Mk. Maximum til henholdevis 1 Mk. og 1,25 Mk.

Naar Du har tilbragt Dagen med at se Stettin — Byen har særdeles smukke Pragtkvarterer, gamle Fæstningsværker m. m. m., om hvis Eksistens Du i Forvejen ved Besked, thi da Du har planlagt din Rejse med Omhu, har Du ogsaa hjemme ved Hjælp af Leksika el. l. noteret Dig alle Seværdigheder paa din Rejserute (i modsat Fald faas forskellige Rejsebøger i Tyskland) — og føler Du Trang til at sove, gaar Du hen paa dit Herberg. Ikke før — for det er ikke Meningen at Du som saamange skal studere Øllets hemmelighedsfulde Dybder i Stedet for Kunst og Natur. Mit oprigtige Raad er: sky Øllet som Pestilens og skænk Nordhäuseren din Afsky, thi ellers vil Du snart nødes til at ty til de offentlige Forplejningsstationer og rekreere Dig ved at feje Gader i Potsdam, slaa Sten i Berlin osv. Køb Næring for dine Penge, hvis Du ikke vil miste din Spænstighed og Frejdighed! Logi og Morgenkaffe koster her 1/2 Mk., men trøst Dig, det bliver billigere Syd paa. Naar Du er kommen i Seng, vil Du afficeres af de Hærskarer af Væggelus, der kan findes i en pommersk Seng og som forvandler de hvide Betræk til rødplettet Sirts. Men snart lægger Affektionen sig, Du takker din Gud for, at det dog ikke er Lus, og for at vise din Overlegenhed, indbyder Du din Kammerat til Steeple-chace. D. v. s. I tage hver et Halmstraa og en ægte »Racer« og arrangere et nervepirrende Væddeløb à la »en Lus paa en Tjærespaan«. Naar Du om Morgenen har nydt noget, der i Pommern kaldes for Kaffe, men hvis Tillavning bestemt ikke staar omtalt i Md. Mangors Kogebog, fordi man til den »ikke tager« — Bønner, og et Par prægtig store Rundstykker, siger Du: Adiø! og forlader Herberget som en hæderlig betalende Svend, saa det ikke gaar Dig som i det gamle Vers, at:

Værten og hans Pige
begge sagde »Ak!«
Værten, da jeg kom
og Pigen, da jeg gak.

(Fortsættes.)

Jyllandsposten.

Som alt tidligere omtalt har der i den sidste Tid foregaaet Underhandlinger med *Jyllandspostens* Redaktør og Bladets Personale om en Arbejdsordning paa Grundlag af Tarifen. Fra Personalets Side fremsattes Ønsket om Indførelse af Fastløn for Natarbejderne. Da der ikke kunde opnaas Forstaaelse herom tilkaldtes Formanden for Dansk typ. Forening, der den 7. Maj søgte at optage Forhandlingerne paa det givne Grundlag. Efter en 3—4 Timers Forhandlinger strandede disse imidlertid uden Resultat. Ved Middagstid den følgende Dag afholdtes Personalemøde og man enedes om et nyt Forslag, som atter krævede nogen Betænkningstid for Hr. Red. Nielsen. En ny Forhandling om Aftenen bragte dog Haab om Forstaaelse. Den følgende Dag undertegnedes nedenstaaende Arbejdsordning, der i økonomisk Henseende slet ikke betyder noget Fremskridt, men en Ordning, der er mere i Overensstemmelse med Tarifen og som sikkert vil skaffe mere stabile Forhold ved Bladet.

Arbejdsordningen paa Jyllandsposten.

Arbejdstid: *Aflægning:* 2—4 Eftmd. *Sættetid:* 4 til 8 og 10 1/2 til 1 1/2 Nat.

Løn: Al Sats betales med 33 Øre pr. 1000. Tarifens Procenttillæg for *Aften-* og *Natarbejde* beregnes med 5 Øre pr. 1000 for al Sats. *Overarbejde* efter Kl. 1 1/2 Nat: 100 pCt. af 33 Øre pr. 1000.

Ventetid betales i den ordinære Arbejdstid med 60 Øre i Timen, Minimum 15 Øre. Efter Kl. 1 1/2 med 120 Øre pr. Time, med mindst 30 Øre.

Søndagsarbejde (Natten mellem Søndag og Mandag): 1 Kr. pr. 1000, dog mindst 4 Kr.

Trykkerens Løn: 31 Kr.

Ombryderens Løn: 31 Kr.

Nærværende Tillæg til »Minimaltarif for Sættere og Trykkere i Danmarks Provinser« træder i Kraft 10. Maj 1900. Originalen er 9. Maj 1900 undertegnet af P. HVIDTFELDT for Dansk typ. Forening, JOHANNES JENSEN for *Jyllandsp.s* Personale og af Red. NIELSEN for *Jyllandsposten*, dog med Forbehold af Sanktion fra Bladudgivernes Organisation.

Hr. Red. Nielsen har nemlig under Bevægelsen indmældt sig i Bladudgivernes Organisation, hvorfor det maa antages, at han ikke har været tilfreds med Dansk Provinsbogtrykkerforenings Medlemmers Kendelse i Afskedigelsessagen Vi tror dog ikke, at denne sidste havde blevet anderledes, om det var Bladudgiverne, der havde skønnet i den Sag. Hr. Nielsen véd imidlertid hvad han vil, men han glemmer derfor ikke, at han kun er den ene Part om Arbejdsordningen, hvorfor Forhandlingerne ogsaa er ført i al Venskabelighed.

Sverigs Typografers Organisationer.

En historisk Oversigt af L. CHR. NIELSEN.

(Fortsat.)

II.

Svenska Typografförbundets Organisationsbygning.

Der er løbet meget Vand i Stranden siden 1876, da den i saa mange Retninger fortjenstfulde J. G. NORDIN efter Raad og Evne søgte at modarbejde, at Sverig, specielt Stockholms Typografer, understøttede deres strejkende danske Kolleger.

Der ligger som et Aarhundrede imellem 1876 og 1900 i dette Tilfælde — *da* stod en kompakt Majoritet af Sverigs Typografer som ligegyldige Tilskuere til Københavns Typografers Kamp. Hvad-kommer-det-mig-ved-Standpunktet var det dominerende. Og nu? *Nu* staar Sverigs Typografer med *den bedste Organisationsbygning!** Og Aarsagen hertil? Ja, den maa naturligvis nærmest søges i den Omstændighed, at man i Sverig fra *alle* Sider virkelig har haft Interesse for Organisationen. Thi trods alt, hvad man fra oppositionel Side end har sagt om »de gamle«, saa staar det dog fast, at de Mænd, som har staaet i Spidsen for det svenske Typografforbund, har nedlagt et lige saa interesseret som frugtbart Arbejde til Gavn for alle Sverigs — og i videre Forstand ogsaa for Udlandets — Typografer. Og at det er Kærlighed til Organisationen, som har givet dem Styrke til dette kolossale Arbejde, derom behøver man ikke at tvivle. Sandt nok, »de gamle« har ikke altid haft Ret i deres Syn paa Sagen — men har »vi unge« det? Man har dog fra begge Sider søgt — hvor højt end Stridens Bølger har gaaet — at holde den Tanke ude, som man til Skade for sig selv har realiseret i Danmark, nemlig: *Splittelse af Forbundet*, Splittelse af de Kræfter, som til gensidigt Gavn burde være forenede. Og for dette fortjener baade de gamle og de unge Tak. Thi det modsatte havde været let nok — men heldigvis havde man fra begge Sider lært saa meget af de danske Typografers indbyrdes Strid, at man ikke tankeløst efterabede dem og lod Særinteresserne faa Overvægt over den store Helhedstanke. *Dette* er maaske det bedste, som Sverigs Typografer har lært af deres danske Kolleger — og *dette* er ikke lidt! Thi ser man upartisk paa de grafiske Arbejderes Foreninger og Forbund, saa er der næppe nogen Tvivl om, at Sverigs staar i forreste Række, hvis man ser hen til Antallet af Udøvere i Faget og Medlemmer i Organisationen samt specielt selve dennes Bygning.

Men det er just *dette*, man fra dansk Side — i det mindste hvad »Spidserne« angaar — ikke har villet erkende. Den cæsaristiske Politik, som til Motto har *adsplitte og herske*, er brudt, — *nu*, naar det gælder Sverig. Men blandt Danmarks Typografer sidder den endnu til Højbords, og »Folket« — Typograferne — raaber »Vivat«! i Stedet for »Pereat«!

*) I min Broschyre »Finnas för närvarande några utsikter för ett Skandinaviskt Typografförbund?« (Malmö 1890) skrev jeg bl. a.:

»Jag har så klart som utrymmets inskränkthet medgifver påvisat att efter all sannolikhet i den närmaste framtiden en sammanslagning af de danska föreningarna förestår. Och att man der *måste* organisera sig på ett liknande sätt som de svenska Typograferna anser jag sjelf klart eftersom af Skandinaviens typograforganisationer det svenska förbundets *organisationsplan* är den bästa, därför att den mest öfverensstämmer *med utvecklingen* och *med den form* hvarunder arbetarne med hopp om framgång kunna upptaga en kamp mot kapitalet. Man märke: jag säger *icke* att Sverigs typografer äro de som *äro mest klassmedvetna*, men jag säger att deras *organisationsbyggnad är den mest tidsenliga, den mest praktiska för närvarande.*«

Det er naturligvis ikke min Mening her at komme ind paa Striden om Gensidigheden og specielt den skandinaviske i Detaljerne. Det maa være nok at paapege, at der i denne Sag blev begaaet Fejl fra alle deres Side, som var implicerede i Sagen. Men det er jo ingen Kunst at sige dette bag efter — og *bagefter* er det, thi Tanken om det skandinaviske Forbund maa nu — i det mindste i den første Form og for mange Aar — anses for død. Med Sverigs Tilslutning til det internationale typografiske Samarbejde er Spørgsmaalet for lang Tid bragt ud af Verden — hvilket naturligvis under ingen Omstændigheder bør hindre, at et mere intimt Samarbejde kommer i Stand mellem de skandinaviske Lande indbyrdes. Og de svenske Typografer tænker ikke paa at unddrage sig de Forpligtelser, som de har gennem det internationale Samarbejde. Paa det svenske Typografforbunds Møde 27.—30. Juli 1898 besluttedes det paa Forslag af Forbundets Bestyrelse *at* anmelde sin Indtræden i det internationale Sekretariat, *at* Anmeldelse herom straks skulde gøres, *at* betale samtlige Afgifter for hele 1898, samt *at* Forbundets Bestyrelse fik Ret til, naar det behøvedes — i denne Anledning — at foretage Udtaksering. (Saadan har fundet Sted med et godt Resultat).

Ser vi paa de rent *indre* Forhold indenfor Svenska Typografförbundet, kommer vi til det Resultat, at her er noget at lære ogsaa for danske Typografer.

Noget af det bedste indenfor Forbundet i Sverig er den store *Selvstyrelse*, som enhver Afdeling har. De bestemmer selv deres Kontingent (Forbundskontingentet dog undtagen). Ingen kan hindre en Afdeling i f. Eks. at slutte sig til de samvirkende Fagforeninger paa Pladsen eller til det socialdemokratiske Parti (eller hvilket som helst andet), hvis den vil det. Afdelingerne har kort sagt Ret til at gøre, hvad de ønsker, naar dette blot ikke strider mod Forbundets Love.

Forbundet *optager* Sættere, Trykkere, Skriftstøbere, Stereotypister, Hjælpearbejdere og Lærlinge o. s. v. — kort sagt *alle*, som arbejder ved Bogtrykkerierne, ogsaa kvindelige. Lærlinge og Hjælpearbejdere betaler halvt Kontingent og har halv Nyderet. I Sammenhæng hermed maa nævnes, at ved Forbundsmødet 1898 besluttedes en Sammenslutning mellem Sverigs Typografforbund og Sverigs litografiske Forbund angaaende Reservefond og Repræsentationsfond. Der udtaltes Ønsker om en nærmere Sammenslutning og om, at ogsaa Bogbinderne maatte komme med. Tanken herom er ikke ny og har Venner indenfor alle Kredse. Lærlinge optages, naar de har fyldt 16 Aar og har været et Aar ved Faget.

Der maa kun være *en Afdeling paa hvert Sted*. Herigennem undgaas en Masse Kævl bl. a. imellem Sættere og Trykkere — paa dette sidste frembyder København jo et godt — om end ikke aldeles efterfølgelsesværdigt — Eksempel. Indenfor enhver Afdeling kan dog dannes Sektioner af Sættere, Trykkere, Stereotypister etc., hvilke hver for sig behandler sine Særinteresser, som i Form af Forslag forelægges for hele Foreningen og godkendes eller forkastes. At man søger at forebygge indbyrdes Stridigheder fremgaar f. Eks. af, at ved sidste Tarifbevægelse valgte Sætterne Trykkere for at varetage deres Særinteresser, ligesom naturligvis alt muligt Hensyn toges til deres Forslag. Ogsaa i Forbundsstyrelsen har man stadig søgt at faa Trykkerne repræsenterede.

(Fortsættes.)

Et typografisk Kæmpeforbund.

Der Verband der Deutschen Buchdrucker har i indeværende Maaned udsendt sin sædvanlige Beretning for det forløbne Aar. Denne Aarsberetning er i sin korte Oversigt og med sine Talrækker talende som en bindstærk Historie. For os her hjemme kan det visselig ogsaa være interessant at kaste et Blik paa, hvad et saadant Kæmpeforbund af Kolleger har at se tilbage paa efter et forløbet Aar.

Forbundet talte ved Aarets Slutning paa 963 forskellige Steder tilsammen 27,187 Medlemmer. De samlede Indtægter i Aaret udgjorde Mk. 1,586,525.54, Udgifterne Mk. 1,005,097.29; der var et Overskud af Mk. 581,428.25 eller en Formue af Mk. 2,688,251.14.

Udgifterne fordelte sig paa følgende Maade: Rejsehjælp Mk. 114,882.37, Arbejdsledighedshjælp Mk. 159,205.75, til Udelukkede Mk. 33,834.30, Overflytning Mk. 11,228.61, i overordenlige Nødstilfælde 476 Mk., Sygdom 453,899.32, Invaliditet Mk. 82,632.25, Dødsfald Mk. 25,316.40, Retshjælp Mk. 963.23, almindelige Administrationsudgifter Mk. 59,642.91 og Administrationsudgifter ellers Mk. 63,016.15. Selvfølgelig havde Forbundet ved Siden af Udgifter til Strejker i Udlandet o. l.

Den næsten en halv Million stærke Sygeunderstøttelse omfatter ialt 338,426 Sygedage eller regnet efter Medlemsantallet 12 Sygedage pr. Medlem. 30,6 pCt. af alle Patienter led af Bryst- og Lungesygdomme og af samtlige afdøde faldt ikke mindre end 62,6 pCt. som Ofre for Fagsygdomme.

Det forløbne Aar blev regnet for et godt Arbejdsaar, men alligevel var 4¼ pCt. af samtlige Medlemmer arbejdsledig, saaledes at der regnet efter Gennemsnit blev 15½ Dag Arbejdsledighed pr. Medlem i Aarets Løb.

Central-Invalidekassen havde i Begyndelsen af Aaret 198, ved Aarets Slutning 187 Invalider at understøtte. Denne Kasses Udgifter beløb sig til 92,027 Mk.

Over 3000 Firmaer med tilsammen 34,000 Svende har anerkendt den tyske Landstarif. Om Gennemførelsen af denne Tarif har Arbejdsgivere og Arbejdere været fælles, og i Fællesskab vaager de ogsaa over dennes Overholdelse.

Forbundets Formue udgør for Øjeblikket ca. 3½ Million Mk.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for April Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	1523.42	
Reservefonden	-	4614.65	
Begravelseskassen	-	19449.43	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	9932.15	
En Restance	-	4.20	
			Kr. 35523.85
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	11043.79	
Reservefondens do.	-	21884.25	
			- 32928.04
		Summa	Kr. 68451.89

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	1038.32	
Snedkerregning	-	37.50	
Boghandlerregning	-	4.75	
Porto	-	19.28	
Telefonleje	-	15.00	
Beholdning i Begravelseskassen	-	19449.43	
do. i Reservefonden	-	4614.65	
do. i Hovedkassen	-	8775.96	
			Kr. 33954.89
Dansk Typografforbund:			
Tryksager	Kr.	120.00	
Administrationsbidrag til de samv. Fagforbund 1. Halvaar 1900	-	164.80	
Typ.-Tid. Nr. 1—13	-	1213.26	
Diæter	-	64.00	
Bogbinder	-	2.10	
Telegrammer	-	4.80	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	11043.79	
Reservefondens do.	-	21884.25	
			- 34497.00
		Summa	Kr. 68451.89

Kolding, d. 1. Maj 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nær og fjærn.

Typograferne i Roskilde indvier Grundlovsdagen et nyt rødt Silkebanner i Forsamlingsbygningen »Fjordvilla«. Lokalforeningen indbyder alle Københavner- og Provinskolleger til at komme tilstede ved denne Fest. Alle er hjærtelig velkomne. Som Talere kommer tilstede Redaktør LAUR. HANSEN, Slagelse, og F. K. MADSEN fra København. Efter Afsløringen deltager Typograferne for første Gang med Fane i det samlede Arbejderpartis Fest. Kollegerne i Roskilde forventer, at der vil blive stor Tilslutning af Kolleger, navnlig fra København, da der jo som bekendt i Aar ikke afholdes nogen Folkefest her i Byen.

1. Maj. Som Supplement til de foregaaende Nyheder angaaende 1. Maj kan meddeles, at Hr. Bogtrykker L. D. PETERSEN, Ekspres-trykkeriet, ogsaa gav sit Personale fri fra Middag med fuld Udbetaling af Ugelønnen. H. P.

Wodrofflund. Fra Fredag d. 25. Maj har ethvert Medlem tilligemed en Dame gratis Adgang til Wodrofflund hver Fredag Aften mod Forevisning af det lille Hæfte med Lovene.

Faktor Lautherborn i Aalborg har nydt den »store Ære« at blive udnævnt til — Kammerassessor i 9. Rangklasse Nr. 2.

Gutenberg-Trykkeriet i Leipzig brændt. Det for mange rejsende Typografer bekendte Gutenberg-Trykkeri i Leipzig blev i forrige Maaned fuldstændig ødelagt ved Ildsvaade. I samme Ejendom, hvor Trykkeriet havde sine Lokaler, var der ovenover et Glassliberi og Celluloidfabrik; i denne var det, at Ilden opstod, og det skete ved at en Lampe faldt ned og eksploderede. Ilden fængede straks i de brændbare Celluloidartikler, og skønt tre Dampsprøjter var i Gang med Slukningen, lykkedes det dog ikke at redde noget som helst; i Løbet af et Par Timer var hele det store Bygningskompleks lagt i Aske. Desværre skete der ved denne Ildløs en stor Ulykke, idet 8 Mennesker

fandt Døden i Flammerne, deriblandt Ejeren af Trykkeriet, Hr. Barth, og hans to Sønner, den ene 8 og den anden 10 Aar, en Bogholder, en kvindelig Kontorist, en Bydreng og en Moder samt hendes 6-aarige Plejedatter.

Italien. Til Italien *indførtes* i Aaret 1898 bl. a.: Bøger, trykte i det italienske Sprog, til en Værdi af 158,340 Lire (heraf *fra* Tyskland alene 50,820 L.), do. trykte i andre Sprog, til en Værdi af 602,860 L. (fra Tyskland for 305,730 L.); begge Slags uindbundne. Af indbundne Bøger af enhver Sort indførtes for 783,750 Lire (fra Tyskland for 323,400 L.). Af Noder indførtes for 114,320 Lire (heraf fra Tyskland for 75,680 L.). I samme Tidsrum *udførtes* fra Italien af uindbundne Bøger og Musikalier, trykte i det italienske Sprog, for 1,016,820 Lire (heraf *til* Tyskland for 41,160 L.), trykte i andre Sprog for 319,490 L. (til Tyskland for 21,500 L.); indbundne Bøger for 453,200 Lire (til Tyskland for 81,950 L.). Som heraf fremgaar er Tysklands Boghandel paa Italien ganske stor, og som sædvanlig overstiger Tysklands Udførsel dets Indførsel. Det samme gælder Italiens. X.

Typografforbundet i Elsass-Lothringen havde ved Slutningen af 1899 i Formue Mk. 40,782.34, mens Medlemsantallet var 699. Invalidekassen indenfor Forbundet besad endvidere den for et saa lille Forbund betydelige Kapital af Mk. 53,291.73.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 17. Maj. Frav. med anm.: Forf. Réné-Lassen.

4 syge Medlemmer tilstodes Landophold, to i 4 Uger og to i 14 Dage. — En Anmodning fra et Medlem om at erholde et Laan af 300 Kr. afsloges. — Ang. Lønforholdene i *Social-Demokratens* nye Trykkeri vedtoges det at søge Underhandlinger med Bladets Kontrolkomité. — Beslutning toges ang. forskellige Trykkeriforhold. — Det meddeltes, at Stiftelsesfesten paa Grund af Lokaleforhold først kan afholdes den 24. Juni og, ligesom tidligere, paa Wodrofflund. — Medlem JENS CARL PHILIP SØRENSEN havde paataget sig at møde med Gutenbergbanneret ved et Medlems Jordefærd fornylig; han mødte ogsaa, men i en saa beruset Tilstand, at man maatte tage Fanen fra ham; Styrelsen udtalte sin skarpeste Misbilligelse af S.s Handlemaade.

O. J.

Hjærtelig Tak til Alle for udvist Deltagelse ved min Søn, Typograf Andreas Jonassens Jordefærd.

Den 11. Maj 1900.

ANNA JONASSEN. MARTHA JONASSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Axel Dahldorph, udl. 7/5 1900 hos Drachmann (*arbejdsløs*). I F.: Sætter Axel Arnold Olsen, udl. 15/5 1900 hos A. V. Henningsen (arb. s. St.). I S. L.: L. Chr. Nielsens Hustru Margrethe Nielsen, f. Christensdatter og Georg Vilh. Olsens Hustru Johanne Marie, f. Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 527, Victor Rabe (N. & Lyd.) fra Rejse. 1123, Hans Peter Larsen (Aftenbl.) fra Hillerød. 1290, V. Marius Viktor Nicolaisen (L. Madsen) fra Holbæk.

Udmældt: (Af F. H.) Kort Olsen, Inspektør ved Asfalt-Kompagniet.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Kolding, Niels Bertel Nielsen, udl. 1/4 1900 paa Bruuns Fabrikers Trykkerier og Christian Nielsen Christensen (udl. 1/5 1900 paa Kold. Folkeblad).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 1403, Michael Chr. Jensen (H. Avis) fra Thisted. Kolding, 506, Torkild Classon Petersen i Pl. fra Kbhvn. Helsingør, 1342, Magnus Sørensen (H. Dgbl.) og 1433, Chr. Nielsen Marquard (H. Centraltrykkeri). Aarhus, 1580, Ferd. Cornelius Petersen og 1238, Chr. Jensen Udbye, begge i Pl. samt 368, Niels Peter Andersen, arb. udenf. Faget. Hjørring, 1455, Marius M. Søfeldt Hansen fra Odense i Pl.

Bortrejste: Næstved, 1402, J. Christiansen til Slagelse i Pl. Kolding, 1445, Erik Heland og 1361, Thomas Andreas Thomsen, begge til Udlandet. Hjørring, 882 (Norsk Centralf.), Karl Olaf Kjærsvik paa Rejse. Vejle, 1396, Heinrich Rødtnæs til Nykøbing M. i Plads.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: H. C. Kliim, udl. 1/5 1900 i Nationaltrykkeriet (arb. s. Sted).

Bortrejst: 85, J. C. Jensen til Næstved i Plads.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Kasserersken og Formandinden træffes hver Mandag Aften 7—8 i Den typografiske Forenings Lokaler, Walkendorffsg. 22, 3. Kontingent modtages.

Stentryk-Paalæggersker bedes gjort opmærksom herpaa.

MATH. DIDERICHSEN, Formandinde, Stengade 13, 1. HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10: Sæsonens Afslutning. Tirsdag Kl. 8: De saml. Sangf.s Fest for N. J. Simonsen, Joh. Svendsen og A. Guldbrandsen; Tegning à 2,50 til Lørdag. STYR.

T. C. C. Paa Grund af det daarlige Vejr i Søndags mindes Stiftelsesdagen paa Søndag med en Tur til Søndersø. Start Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

Bogtrykkeri til Salg i Odense.

Paa Grund af anden Livsstilling kan mit i god Drift værende Bogtrykkeri straks faas til Købs paa meget gode Vilkaar, naar Handel kan ske inden 1. Juni. Bogtrykkeriet, der er særlig indrettet for Akcidenser, kan ogsaa præstere Trykningen af et Ugeblad. Skriftprøver og nærmere Betingelser kan faas ved Henvendelse til Bogtrykker DITLEV NIELSEN i Odense.

En **Væbningsfrakke** og **Hue** (Infanteri) er til Salg for *10 Kr.* hos Trykker TOFT, Thiele.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF

KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff
København.

GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 1 JUNI 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Da den nye Ejer af Præstø Folkeblad har underskrevet Tarifen, er Tilgangen hertil atter aaben.

Den 31. Maj 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Vore »Forbrydere«.

DER er sagt, at den Maade, hvorpaa et Folk behandler sine Forbrydere, er en Maalestok for dets Styrke og Kultur.

De Straffe, et raat, barbarisk Samfund idømmer, vil vidne om, at Dommen mere bestemmes af lav Hævnlyst end af Hensyn til Samfundets Sikkerhed og Forbryderens Forbedring. Hovedsagen vil være, at Synderen straffes og straffes haardt nok.

Men jo højere et Folk staar i Dannelse og Kultur, des mere vil man mærke, at det straffer sine Forbrydere først og fremmest for at skaffe sine Love overholdte; og et humant Samfund vil altid søge at straffe saaledes, at Forbryderen derved vindes, *ikke* saaledes, at han stødes længere ned og bliver større Skurk, end han i Forvejen var.

Hver enkelt af vore moderne faglige Organisationer er for vedkommende Fags Dyrkere et lille selvstændigt Samfund. »Dansk Typograf-Forbund« er det ogsaa. Det har sine Love, sin Styrelse, sit menige Folk og — sine Forbrydere.

Og det har Midler og Magt til at straffe disse Forbrydere; det kan — om det vil — dømme dem meget haardt og meget raat; og det har det heller ikke sjældent gjort.

Hvorfor nægtes f. Eks. Typografer, der har forbrudt sig mod deres Organisation, Genoptagelse i Forbundet, naar de erklærer sig villige til at underkaste sig de Straffe, som Foreningen kan og *bør* ikende dem (Bøder, Karantæne osv.), og naar Synderne lover fremtidig at holde Forbundets Love?

Det kan absolut ikke være af Hensyn til »Forbryderens Forbedring«. Man vækker ikke disse Folks kollegiale Æresfølelse ved atter at støde dem ned i det Snavs, som de søger og ønsker at kravle op af. Man gør dem ikke til bedre Kammerater ved at hundse, haane og forfølge dem, efter at de har overgivet sig og beder om Fred. Og har de erkendt Organisationens Nødvendighed og Betydning for Arbejderne ved at mælde sig til Genoptagelse i deres Fagforbund, kan det ikke være for at faa denne Erkendelse frem, at man vedblivende holder dem udenfor.

Men der er to andre Grunde.

Mange Kolleger stemmer sikkert imod disse Folks Genoptagelse af Hensyn til Organisationens Vel. De mener, at Disciplinen indenfor vore Organisationer vil slappes, om Adgangen til disse bliver for let for Folk, som en Gang har brudt ud.

Og endelig er der mange, hvis Grunde til at stemme mod Blokadebrydernes Genoptagelse har faaet et lige saa klart og koncist som raat og brutalt Udtryk i de Ord, der staar at læse i *Typ.-Tid.* for et Par Aar siden, da nogle Skruebrækkere fra Slagelse søgte Genoptagelse i Dansk typ. Forening: »Lad Fanden beholde, hvad Fandens er!«

Hvis Dansk Typograf-Forbund ikke havde andre Straffemidler end Udelukkelsen, saa kunde Frygten for en slap Disciplin maaske være berettiget. Men Forbundet har i sin Magt at fastsætte saadanne Betingelser for Genoptagelse, at det virkelig kommer til at koste Blokadebryderen noget atter at blive Medlem af sin faglige Organisation.

Hvad var vel naturligere og mere berettiget, end om Organisationen vilde fordre, at en Blokadebryder, før han atter kunde blive optaget, først og fremmest skulde fratræde den Plads, han netop som Blokadebryder havde erhværvet sig? Og hvad var vel rimeligere, end at han dømtes til at betale i al Fald en Del af de Krigsomkostninger, han havde voldt sine Fagfæller?

Nej, for Disciplinens Skyld er Udelukkelsen sikkert ikke nødvendig. Dansk Typograf-Forbund har Midler nok til at holde den stram uden at anvende denne Straf.

Og heller aldrig kan det styrke vor Organisation, at der udenfor den staar en Flok Mennesker, hvis økonomiske Eksistens som Typografer er betinget af, at Organisationen ikke er sine Opgaver fuldt voksen, en Flok Mennesker, som er tvungne til at være Haandlangere for de Principaler, der modarbejder vort Forbund med alle Midler og paa enhver Maade.

Kollegerne i Køge tror ikke paa Christian Jensens Forsikringer om »aldrig mere at svigte sine Arbejdskammerater«. De har maaske heller ikke megen Grund til det; men én Ting er sikkert: naar Manden er Medlem af Dansk Typograf-Forbund og *naar det har kostet ham noget at blive det*, saa er der i al Fald nogen Udsigt til, at han ikke kaster sine kollegiale Pligter over Bord for det første »gyldne Løfte«, der atter gives ham — tilmed naar han nu af personlig Erfaring véd, hvad disse Løfter er værd. Men nægtes der ham Optagelse i Forbundet, er der absolut intet, som afholder Manden fra at tage Arbejde, hvor det er at faa.

Rent organisatorisk set er det uden Tvivl uklogt at lukke vor Organisation for en Del Mennesker, som ønsker at blive Medlemmer af den, og som naturligt hører hjemme i den.

Men saa den sidste Grund: »Lad Fanden beholde, hvad Fandens er!« Eller med andre Ord: Disse Mennesker har nu en Gang forbrudt sig mod os; det glemmer vi aldrig. De skal nu faa at mærke, at vi er de stærke; nu er det vor Tur at hovere. De skal faa »Kærligheden« at føle. Aldrig skal det lykkes dem at arbejde sig op af den Muddergrøft, de er kørte ned i! De er færdige! — Det var sikkert denne Tankegang, der førte til, at Slagelse-Mændene nægtedes Optagelse første Gang; men at to af disse Mennesker siden er blevne optagne, uden at der fremkom saa meget som en Indsigelse derimod, tyder vel paa, at den nu kun næres af et Mindretal. Glædeligt vilde det være, om saa er; for det maa de fleste kunne enes om, at Had og Hævnlyst nødig skulde bestemme vor Optræden overfor den Slags forkrøblede og havarerede Individer, som Blokadebryderne i de fleste Tilfælde faktisk er.

Og her staar vi ved Hovedpunktet i denne Sag: Udelukkelses-Straffen bør aldrig anvendes, fordi den i sig selv er en Organisation uværdig. Den hører til de rustne Vaaben, som det er lavt og lumpent at bruge. Saalænge en Mand ikke *vil* være Medlem af sit Fags Organisation, saalænge er det rimeligt — nødvendigt vel ogsaa, at han bliver bekæmpet med alle de Vaaben, der staar til Organisationens Raadighed. Men er han kommen til Erkendelse af det forkerte eller endog blot

det uholdbare i den Stilling, han indtager, og han beder om Fred, saa vinder en Organisation hverken Ære eller Fordel ved at fortsætte Forfølgelsen.

Jeg indrømmer, at Hævnen mod Blokadebryderne kan være stor uden at være uberettiget stor, men fra at nære en levende Uvilje mod disse Mennesker og saa til at betragte og behandle dem som Personer, man ikke har Spor af Forpligtelse til at tage noget som helst Hensyn til, er et stort Spring, og det Spring skal vi — ogsaa for vor egen Skyld — nødig gøre.

At sparke til et Menneske, der staar med Hatten i Haanden og lover Bod og Bedring, er en lumpen Handling, naar den øves af Enkeltmænd, men den bliver ikke mindre brutal, fordi den udføres af en Organisation, et Samfund, ikke mindre lumpen, fordi det er de *mange*, som støder til den *ene*.

Alene af den Grund er denne Nægten Optagelse forkastelig. Naar den nu tillige hverken gavner Organisationen eller kan have nogen som helst forbedrende Indflydelse paa den straffede — saa turde det vel være paa Tide, at den blev afskaffet.

Den Tid maa snart komme, da Adgangen til vore faglige Organisationer staar aaben for *alle* de Arbejdere, som *vil* være Medlemmer, og som lover at opfylde deres Medlemspligter. Saa vil vi med fuld Ret kunne træde skarpt op overfor de Fagfæller, der staar udenfor.

Disse Optagelses-Nægtelser vækker kun Bitterhed, sætter ondt Blod. De skiller i Stedet for at samle. De giver Arbejderbevægelsens Modstandere Vaaben i Hænde. Og de staar som et meget sigende Vidnesbyrd om, at det typografiske Samfund ikke er, som det skulde være.

Endda de er aldeles unødvendige?

København, i Maj 1900. PETER RASMUSSEN.

Drag ud!

(Af VIGGO V. NICOLAISEN.)

II.

KÆRE Kollega! Du staar i en Organisation, som paa den bedste Maade har ordnet alt for Dig, ogsaa paa Rejser i Indland og Udland, derfor kan Du trøstig sætte Foden udenfor Herberget i Stettin og tage Kursen mod Syd i Germanien, Evropas Hjærte, hvor Hundrede-Tusinder af Haandværkssvende af alle Nationaliteter flakker om paa Landevejene. Modsat Dig er en meget stor Del af disse nægtede Organisationens Goder, og gamle Veteraner mærke, at de nye Elektricitetstider ogsaa har skabt nye Mennesker, at han, der for en 20—30 Aar siden i de afsides liggende Landegne var anskreven som fordums Troubaduren og blev betragtet som en kærkommen Nyhedskræmmer, nu bliver set paa med mindre venlige Øjne; man kommer ham ikke i Møde med Mad og Geschenck, men sender ham snarere en Gendarm paa Halsen. Ogsaa Dig kan det hænde, at Du, gennemvaad, dødtræt og sulten som en Ulv sent om Aftenen kan komme til en Korsvej, hvor en af Tidens Tand ulæseliggjort, 4 Alen høj Vejviser stirrer Dig dumt i Møde, og de 4 Veje ere 4 Spørgsmaalstegn: »Hvorhen?« Men ofte sker det ogsaa, at Du rejser med Toget, og et af dine hyppigste Spørgsmaal er derfor: »Kære! sig mig, hvor gaar den nærmeste Vej til Banegaarden?«

De tyske Jærnbaners 4. Klasse er et stort Gode for den rejsende Svend, og naar dine Penge tillader Dig det, staar Du Dig i at benytte dem paa Strækninger, hvor Landskabet ikke frembyder noget af Interesse. Betalingen er kun 2 Pf. pr. Kilometer. Derfor tager Du med Toget fra Stettin for saa meget hurtigere at naa Berlin, det moderne Rom. I Kupéen møder Dig et grotesk Folkeliv, hvad jo er ganske naturligt, naar en 30—40 Mennesker pakkes sammen under ubundne Former. Ofte forlyster en Gøgler eller Musikant Publikum og tjener til sit Ophold paa denne Maade.

For imidlertid at faa et Indtryk af Pommerns Natur, staar Du af ved en Mellemstation, f. Eks. *Angermünde*, og vandrer gennem milelange Skove til Eberswalde. En herlig Spadseretur! Droslen slaar sine Triller og inde i Skovdybet konkurrerer Gøgen og Skovduen. Hist og her ligger der saa stille Skovsøer som Feers halvttilslørede, store, blaa Øjne. Og gamle Klostre spejle fra skovklædte Bakker deres Taarne og Spir i Øjnene! Maaske kan Du komme til at age med paa en af de mærkelige pommerske Brændevogne — selv om Du kun tarveligt taler Tysk, forstaas din bedende Mine. Bliver det for varmt, nu, saa gaar Du sans gêne i Bad i en Sø ved Siden af Landevejen, og bliver dine Fødder ømme, spadserer Du barfodet det sidste Stykke Vej til *Eberswalde*, Hovedbyen i det skønne »mähriske Schweitz«.

Her stifter Du for første Gang Bekendtskab med et »Herberg zur Heimath«. Disse drives for største Delen af evangeliske Foreninger, ogsaa i det katolske Tyskland, og ere sikkert udmærkede Aktiver. Morgen- og Aftenandagt maa Du overvære. Jeg har gjort den Erfaring, at den Del af Tyskland, der ligger Danmark nærmest, samt de katolske Rhinegne har en rejsende Svendearmé, hvis Sæder ere betydelig mere raa end man træffer dem i Østrig og længere Syd paa, og at Herberger og Gæster her ere stærkere befængte med Utøj. Derfor skal Du ikke tage den billigste Seng til 15—20 Pf., men spendere 30. En Del af de rejsende Gutter, som Du her gør Bekendtskab med, har tilbragt Størstedelen af deres Liv paa Landevejene; de kaldes i Kundesproget (d. v. s. Haandværkssvende-Latin) Spechjägere eller Tippelkunder og ere højst ynkværdige. Dette Kundesprog behøver Du ikke at lægge Dig særlig efter, thi Du kommer snart udenfor dets Territorium. Efter Hukommelsen skal jeg kun give Dig et Begreb om det, for at Du ikke skal blive til Moro. »Meter« er saaledes ensbetydende med 1 Mk., at rejse med Tvangspas kaldes »Krinoline«, Legitimationspapirer »Flebben«, Herberg »Panne«, at fægte »klopfen« osv.

Fra Eberswalde kører Du atter med Toget — denne Ekstravagance koster Dig for Strækningen Stettin—Berlin 2,30 Mk., men Du opnaar herved at forkorte en 7 Dages Rejse — Dagen regnet til Normen: 20 Klm. — med 5 Dage, og kan nu tilbringe en hel Uge i Berlin, hvad der er absolut nødvendigt, dersom Du skal danne Dig et Begreb om denne storslaaede By. Det bedste er at undgaa Bogtrykkerherberget her, som ikke skal være af de bedste, og derimod leje et privat Logi. Paa næsten hver Gadeport i Berlin vil Du se Plakater hænge; de forkynde, at her er et »Schlafstelle« eller »möblirtes Zimmer« at leje. Det sidste er for dyrt og Du vælger det første, hvorved Du maaske faar Sloffer. Tilgift. Et saadant Logi i Berlins fine Gade »Friederichsstrasse«, nær »Unter den Linden«, koster med Kaffe godt 2 Mk. pr. Uge. Hvad det usle materielle Liv angaar, kan Du paa en almindelig Restavration faa et mættende Maaltid Glockenwurst for 15 Pf., men ellers findes der udmærkede, meget billige Spisehaller, som ere at foretrække for Folkekøkkenerne. Paa denne Maade kan Du leve for 75 Pf. daglig, sparer med andre Ord Rejsepenge op.

Det er ikke min Opgave at skitsere Berlins Herligheder her, men jeg vil paalægge Dig i hvert Fald at aflægge Musæerne Besøg, thi de ere her saa storartede som kun faa andre Steder, og Du vil derfor paa din videre Rejse for en Del kunne renoncere paa de hurtigt trættende Musæumsbesøg. Navnlig »Museum für Völkerkunde« med Schliemanns Traga-Udgravninger og uforlignelige østerlandske Afdelinger maa besøges. Ogsaa *Berliner Lokal-Anzeiger!* Midt i Centret for Fremmedbesøget: »Unter den Linden« har Bladet aabnet en Art Udstilling for Nysgerrige. Først og fremmest kan man her læse de sidste Ekspres-Nyheder, og der er altid Trængsel om disse. Dernæst er der et helt Billedgalleri, der strækker sig over de forskellige Genrer: lige fra Billeder af »Dagens Mænd«, Prospekter fra de hede Verdensdele og fra de skønneste Egne og Udflugtssteder i Evropa til de sidste ny Moder fra Paris. Man ser Interiører fra Tyskernes nyeste Kolonier og sælsomme Fisk i Spiritus. Adressebøger ere tilgængelige, men det bedste er, at Folk, der har travlt, kan stikke ind her lige fra Gaden og skrive Breve osv. Alle Skrivematerialer er nemlig gratis til Raadighed!

Bladet reklamerer med 220,000 Abonnenter. (Fortsættes.)

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 22. Maj. Dirigent V. STEPHENSEN. Sekretær A. MICHELSEN.

Punkt 1. 2. Behandling af Forslag ang. visse ikke faglærte Rotationstrykkere og Hjælperes Optagelse i Foreningen. FORMANDEN henviste til sidste Generalforsamling og anbefalede Forslaget. — STEPHENSEN m. fl. anbefalede ligeledes Optagelsen. — O. HANSEN mente, at hvis Rotationstrykkerne alligevel beholdt deres Klub, burde dens Love forandres, og til en Forespørgsel angaaende en ny Hjælpers Indtræden i Plads hos O. C. Olsen gav FORM. en fyldestgørende Forklaring. — V. HANSEN fandt det meget naturligt, at Rotationstrykkerne beholdt deres Klub som selskabelig Forening, da de aldrig havde deres Fritid, som forresten var meget beskaaren, paa Tider, Trykkerforeningen havde sine Møder. — Efter nogle Bemærkninger af DIRIG. blev Forslaget enstemmig vedtaget.

Punkt 2. En Sommerudflugt. Et Forslag af JENS LARSEN, gaaende ud paa, at Trykkerne tog med paa Sangforeningens Tur d. 1. Juli til Helsingør og Helsingborg med Middag paa »Helsan« (Tur og Retur og Middag 4,60), vedtoges.

Da ingen forlangte Ordet under Eventuelt, hævedes Generalforsamlingen. A. M.

Nær og fjærn.

Blokaden i Præstø hævet. Efter at Alb. S. Olsen er forduftet fra Præstø og Aktieselskabet *Præstø Folkeblad* har afhændet Bladet og Trykkeriet til C. V. Petersens Sønner i Næstved, erholder *Folkebladets Læsere Præstø Amts Avis og Sydsjælland*, der er Særudgave af *Næstved Tidende*, i Stedet, medens Trykkeriet af C. V. Petersens Sønner er bortforpagtet til Typograf N. T. JENSEN af Næstved. Denne har underskrevet Tarifen, hvorfor Præstø-Blokaden er hævet. Møenpigerne er vendt tilbage til Stege, og Præstøjomfruerne drømmer om den gyldne Tid, da de gjorde Gratisarbejde i Haab om at vinde Prinsen og det halve Kongerige. Hædersmanden Chr. Jensen maa derimod søge Arbejde ved Kalkgruberne i Fakse, efter at han paa hans Frieri til Organisationen har hentet sig en Kurv.

Lønforhøjelse. Et Par større Firmaer her i Byen er i sidste Uge gaaet ind paa at forhøje Personalernes Løn. Det første Sted er hos SCHULTZ, hvor Lønnen for 7 Mands Vedkommende er blevet forhøjet med 2 Kr. ugenlig, 19 Mand har faaet 1 Krones Forhøjelse. Desuden er der blevet tilstaaet Personalet en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Det andet Sted er hos F. E. BORDING; her er Lønnen blevet hævet med 2 Kr., 1½ Kr. og 1 Kr.

Sommerferie. *Vejle Amts Dagblads* Personale er, ligesom tidligere Aar, tilstaaet Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien begynder 2. Uge efter Pinse.

— *Sorø Amtstidendes* Personale er i Aar, i Lighed med hvad der er sket tidligere Aar, tilstaaet 1 Uges Ferie med en Udbetaling af 22 Kr. til hver af Typograferne. Ferien begynder førstk. Lørdag Aften.

— *Kolding Folkeblads* Personale er atter i Aar tilstaaet en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

Nyt Blad i Silkeborg. Fra 1. Juni udgaar *Demokraten* i Aarhus med Særudgave fra Silkeborg. Vor Kollega, JACOB CHRISTENSEN i Esbjerg, der for Tiden er Redaktionssekretær ved *Vestj. Socialdemokrat*, og var udpeget som Arbejderpartiets Kandidat ved et Suppleringsvalg til Esbjerg Byraad, overtager Posten som Lokalredaktør.

Bogbinderforbundet har 11. og 12. Maj afholdt Delegeretmøde i København, paa hvilket vedtoges en Resolution, der bemyndiger Forretningsudvalget til sammen med den københavnske Afdeling at søge Samarbejde med samtlige grafiske Fag om Oprettelsen af et Produktionsforetagende.

Jubilæum. Paa Onsdag den 6. Juni har vor Kollega, WILHELM HANSEN, arbejdet i *Nationaltidende* i 25 Aar. Hr. Hansen, der er fordelagtig bekendt af en stor Del Kolleger her i Byen som en god Kammerat, i Besiddelse af en elskværdig og vindende Optræden, fylder samme Dag 59 Aar, men han kan, trods sin for Typograf er ikke ganske unge Alder, glæde sig ved at have et godt Helbred og et ungdommeligt Humør. Til de Lykønskninger, der paa denne Dag vil blive sendt Hr. Hansen, føjer vi vor med Ønsket om, at Jubilaren endnu i mange Aar maa færdes iblandt os og som hidtil være en Pryd for sin Stand.

Typograferne i Næstved indvier et rødt Baaner. Som tidligere meddelt vedtog Typograferne i Næstved for kort Tid siden at anskaffe sig et rødt Banner. Handlingen fulgte hurtigt efter Beslutningen, saa man allerede forrige Søndag kunde holde Indvielsesfesten. Denne holdtes paa Jærnbanehotellet, hvis Sal i Anledningen var smykket med Flag, Skjolde, friske Bøgegrene osv. Fællesorganisationens Medlemmer var indbudt, og disse i Forening med Typograferne havde givet talrigt Møde, saa Afsløringen foregik i Overværelse af en talrig Kreds af Damer og Herrer. I Festligheden deltog endvidere Kolleger fra Slagelse, Køge og Skelskør.

Formanden, H. P. KØBKE, bød Velkommen, hvorefter Hr. P. HVIDTFELDT holdt et udførligt Foredrag om Typografernes Organisations Historie lige fra 1794 og til Dato. Han sluttede med at udtale Haabet om, at der i Næstved bestandig indenfor Typografernes Kreds maatte findes Mænd, som havde Forstaaelsen af, at kun Organisation og trofast Sammenhold var den eneste Vej til Arbejderstandens Lykke. Under begejstrede Hurraraab fra Forsamlingen lod han derpaa Sløret falde for Banneret. Dette bestaar af en stor rød dobbelt Silkedug, paa hvilken foroven med gyldne Bogstaver er broderet: »Dansk Typografforbund. Afdeling Næstved«. I Midten findes Gutenberg-Billedet og under dette Bogtrykkervaabnet samt Devisen »Kundskab er Magt«. Bannerstangens Spids dannes af en forgyldt Ugle.

Redaktør JOSEF HANSEN talte derpaa. Han lykønskede Typograferne med Fanen; Farven viste, at de ønskede at staa sammen med den øvrige organiserede Arbejderhær. Taleren dvælede ved forskellige af Socialismens Grundsætninger og sluttede med et Leve for den røde Fane.

Fra Roskilde indløb Lykønskningstelegram og LOUIS JENSEN bragte Hilsen fra Køge.

Efter Afsløringen fortsattes Festligheden med Bal og anden Gemytlighed til den lyse Morgen. SK.

Typografernes Cykleklub foretager Grundlovsdagen en Tur til Sammenkomsten i Roskilde. Enhver cyklende Kollega er velkommen. Der startes fra Frederiksberg Runddel Kl. 1.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Esbjerg:* J. Jørgensens Bogtrykkeri. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Roskilde:* Rosk. Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Ved Tilbud og Efterspørgsel (ogsaa gennem Annoncer) om Plads i København maa Enhver først henvende sig til Den typ. Forenings Formand.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 24. Maj. Alle mødt.

Formanden meddelte, at der ved Frederiksberg Ekstraret var faldet Dom i den Sag, der var anlagt af Bogtrykker Vald. Carlsen imod N. P. Nielsen (et af Svendenes Medl. i Voldgiftsretten) om Udlevering af Tarifkommissionens Protokol; N. P. Nielsen var dømt til under en daglig Mulkt af 2 Kr. at udlevere Protokollen samt at udrede Sagens Omkostninger (50 Kr.). Man vedtog ikke at forfølge Sagen videre. — Fra et Personale forespurgtes, om det, for at faa fri hele Grundlovsdagen, maatte arbejde 4½ Time efter den ordinære Arbejdstids Ophør de andre Dage. Der svaredes, at da den ordinære Arbejdstid er 9 Timer, kan det ikke tillades, at der arbejdes over uden Godtgørelse, men man havde ikke noget imod, at der arbejdedes over 3 Timer med 50 % Godtgørelse, hvilket var lig de 4½ Time, som Arbejdstidens Varighed til 12 Middag androg det paagældende Sted. — Der forelaa en Skrivelse fra en Overretssagfører om, at et Konsortium agter i en af Københavns Nabokommuner at oprette et Bogtrykkeri til paa Basis af den lave Tarif i Provinserne at udføre Arbejde for Københavns Boghandlere. Der forespurgtes tillige, om Organisationen vilde lægge Hindringer i Vejen for noget saadant. Det besluttedes at undersøge denne Sag og henvise den til Forbundsstyrelsen. — Det oplystes, at Schultz' og Bordings Sættere, der alle er paa fast Løn, havde opnaaet en Lønforhøjelse af 1 à 2 Kr. pr. Uge; Schultz havde tillige bevilget Sommerferie for hele sit Personale 8 Dage med fuld Ugeløn.

Mandag den 28. Maj. Frav. m. a. Forfald: Rêné-Lassen.

Der førtes en længere Forhandling ang. *Centralisationen;* man var enig om, at de Kontingentydelser, der vare ansatte i det oprindelige Centralisationsforslag, vare altfor lave, og at, naar Sygekassen skulde centraliseres, maatte dette ske paa Basis af den Maade, hvorpaa man i København havde ordnet denne Sag, saaledes at Kontingentet i Provinserne maatte betydeligt op, hvorved man jo ogsaa opnaaede betydelig forhøjede Understøttelser. Endvidere blev der fra enkelte Sider udtalt, at man ansaa den Maade, hvorpaa Forbundet nu virkede, som tilfredsstillende i alt væsentligt. Det vedtoges at tage endelig Stilling til hele Spørgsmaalet ved det samlede Fællesstyrelsesmøde, som afholdes i den nærmeste Tid. — Da der atter var Uregelmæssigheder hos G. A. Bach, vedtoges det, hvis han ikke kommer overens med sit Personale, at tage skarpere Forholdsregler overfor ham, end man hidtil havde gjort. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 28. Maj.

1. Typograf L. P. L. Petersen af Nykøbing F. tilstodes et Flyttelaan af 50 Kr. til Roskilde.

2. Meddelelse om forskellige Omskrivninger og Flytning af Understøttelse.

3. Nr. 1274, J. W. Th. Budolph af Nykøbing F. er død som Militær i København. Han var ikke tilmældt København og der er Tvivl om, fra hvilken Dato han skal betragtes som Medlem, idet han er udlært 1. Maj 98, opslaaet i *Typ.-Tid.* 27. Maj s. M., og havde, da han den 12. April forlod Nykøbing F., betalt Bidrag i 102 Uger. Da Forretningsudvalget nu ikke vil afgøre, paa hvilket Trin af Skalaen den Afdøde skal betragtes som staaende, vedtoges det foreløbig at lade udbetale 100 Kr. og at udskyde Sagens endelige Afgørelse til Hovedbestyrelsens Møde i Juni.

4. En Sygesag refereredes.

5. Typograf L., som lider af Tuberkulose, og for hvem det nu er en bydende Nødvendighed at komme under en hensigtsmæssig Kur, forespørger, om Foreningen ikke kan hjælpe ham til en Plads til mulig nedsat Pris paa Vejlefjords Sanatorium. Formanden oplyste, at han havde korresponderet med Sanatoriet desangaaende, men at Lægen be-

klagede, at der foreløbig ingen Moderation kan ydes, og at der er 50 Patienter paa Ventelisten, saa det maatte anses for ugørligt at faa L. anbragt dèr, hvorimod det maatte tilraades ham at søge et passende Opholdssted, og at han kan faa sin Sygehjælp udbetalt, hvor han maatte finde et saadant. — Bifaldtes.

6. Imod en til Optagelse fra Storehedinge, nu i Næstved Lokalafdeling arbejdende Sætter, hvis Svendeprøve er forkastet af den offenl. Kommission, har Varde Lokalafd. og Medl. i Randers nedlagt Indsigelse. Næstved Lokalafdeling oplyser, at den har formaaet den Paagældende til at kræve Erstatning ved Voldgift i Henhold til Lærlingeloven og anbefaler derfor hans Optagelse. — Tiltraadtes.

7. En Lærling fra Nykøbing M., som har faaet sin Svendeprøve kasseret, har kun staaet $4^1/_2$ Aar i Lære. Formanden havde henstillet til Afdelingen at nægte at opslaa ham og lade ham forsøge sig paany til Efteraaret. — Tiltraadtes.

8. Andragende om Optagelse fra Blokadebryderen Chr. Jensen fra Fakse, der under Konflikten i Præstø tog Arbejde dèr, og derfor udslettedes af Foreningen. Køge Lokalafdeling har med 8 St. mod 3 vedtaget ikke at indstille ham til Optagelse, idet han først nu, da Forretningen er gaaet itu og han derved er bleven arbejdsløs, har mældt sig til Optagelse. — Tiltraadtes.

9. En Medlemsbog var af den norske Forbundsstyrelse oversendt til Forretningsudvalget med Bemærkning om, at Indehaverens kollegiale Forhold i Norge har været alt andet end tilfredsstillende. — Bogen tilstilles Lokalformanden i Aalborg med den Bemærkning, at Bogholderen maatte affinde sig med sine Kolleger i Norge (og herhjemme), samt at det blev sidste Gang, han fik Bogen udleveret, om hans Forhold atter gav Anledning til Paatale.

10. Nogle Tarifsager fra Odense, Nyborg og Aarhus refereredes.

11. Skrivelse fra Enkekassen i København med Forespørgsel om Kassens Udvidelse til ogsaa at omfatte Provinserne. — Udsattes til Hovedbestyrelsesmødet.

12. Hovedbestyrelsesmødet fastsattes til den 10. Juni og følg. Dage. Dagsordenen drøftedes. HVIDTFELDT.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Kasserer J. F. Møller fandtes en Beholdning af 1519 Kr. 49 Øre, nemlig i Sparekassen 1385 Kr. 69 Øre og kontant 133 Kr. 80 Øre, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 23. Maj 1900.

VALD. AUENER. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket lukkes fra den 6. Juni til den 6. September. *Alle udestaaende Bøger bedes afleverede hurtigst muligt.*

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Otto Emil Jensen, udl. 1883 hos Lazarus (I. Cohen), tidligere Medlem. I S. L.: Paalæggerske Petrea Petersen (Rud. Bøhm).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1383 (Dsk. t. F.), Viktor Emanuet Drasbæk (Kruckow), sidst Militær.

Bortrejst: 3446, Anders Carl Lauritzen (arbl.) paa Rejse.

Udslettet for Restance: Hans Ditlef Voos (Opholdssted ubekendt).

Død: I S. H. L.: Christian Frederik Sørensen, 81 Aar.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.

V. BERGENHOLZ.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Efterlysning!

Medlem Nr. 1248 (Dansk typ. Forening), GEORG HUGO NENDEL, bedes afgøre sit Mellemværende med Nyborg Lokalforening.

Nyborg, den 28. Maj 1900.

CHR. E. HANSEN,
Lokalform.

Nyt Medlem: Odense, Carl Valentin Topp, udl. $^{14}/_5$ 1900 i P. Søndergaards Bogtr., aflagt Prøve for off. Komm.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Næstved, 85, J. C. Jensen fra Kbhvn. i Plads. Thisted, 1267, Marius E. Hansen (Thist. Amtstid.), 1200, Hans H. Hansen (Thist. Amtsav.) og 1454, Mads Korsgaard (Thist. Amtsav.).

Bortrejste: Odense, 1455, Marius Hansen til Pl. i Hjørring. Holbæk, 1290, V. Nicolaisen til Pl. i Kbhvn. Aarhus, 1590, Jørgen Petersen til Aalborg i Pl. Kolding, 1001, Fred. Skov til Assens i Pl. Thisted, 1403, Michael Jensen til Horsens i Pl. og 1446, Thorvald Wissing til Struer (arbl.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Medlemskort, der giver Adgang Lørdag til *Wodrofflund* (første Sommermøde 16. Juni) faas hos C. Bynck. — Grundlovsdag Kl. $3^1/_4$ fra Trianglen: Familietur til Charlottenlund Badeanstalts Have. Søndag 1. Juli: Tur til Helsingør og Helsingborg. STYRELSEN.

T. C. C. 1. Pinsedag Tur til Helsingør. Start Trianglen Kl. 8 pr. Grundlovsdagen Tur til Sammenkomsten i Roskilde. Start Frederiksberg Runddel Kl. $1^1/_2$.

ANNONCER

Trykker.

En yngre, øvet Akcidenstrykker, kendt med Gasmotor, kan faa Plads hos A. RASMUSSEN, Ringkøbing.

En Hurtigpresse,

Format 4-dobb. Ordinær, brugt, men absolut god, ønskes til Købs. Billet mrkt. »131« bedes i Løbet af 8 Dage tilsendt Ekspeditionskontoret.

Et mindre Akcidenstrykkeri,

bestaaende af en Digeltrykpresse, forskellige Skrifter osv. samt en Kartonskærer, er til Salg ved Henvendelse til *Papirhandler Rasmussens Enke, Holbæk.*

En **Typograflærling**, 19 Aar, har været $4^1/_4$ Aar i Lære, ønsker Plads i et Akcidenssætteri. Billet mrkt. »$194^1/_4$« modtager Ekspeditionskontoret.

En duelig Trykker,

der er kendt med Pasning af Gasmotor, kan i Løbet af Juni Maaned faa fast Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »P. B.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.
Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 8 JUNI 1900 XXVII AARGANG

Voldgiftsretten.

AAR 1900 den 22. Maj, Aften Kl. 8, holdt Voldgiftsretten Møde i Søpavillonen. Samtlige Rettens faste Medlemmer vare mødte. Protokollen fra forrige Møde blev oplæst, godkendt og underskreven.

Derefter foretoges:

1. Meddelelse fra Formanden om, at Opmanden, Folketingsmand, Overretssagfører ZAHLE havde erklæret, at han paa Grund af sit Forhold til *Politiken* ikke ansaa sig habil til at afsige Kendelse i Sag Nr. $^{2}/_{1900}$. Det vedtoges at anmode Overretssagfører O. JOHANSEN om at ville afsige denne Kendelse. For det Tilfælde, at Hr. O. Johansen skulde være uvillig hertil, vedtoges det, at Formanden og Næstformanden skulde være bemyndigede til at enes om Valget af en Opmand.

2. Sagen Nr. $^{5}/_{1900}$, Foreningen af danske Bogtrykkere for Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri mod Sætterne i *Agrardagbladet*, sattes under Forhandling.

I Sagen er afsagt saalydende

Kendelse:

Den 16. Marts d. A. opstod der ved Udbetalingen af Ugelønnen til Sætterne i *Agrardagbladet*, Uenighed mellem dem og deres Principal, Hr. Aage Jørgensen, Indehaver af Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, idet Hr. Jørgensen trak et Beløb af 7 Kr. 17 Øre af det af Sætterne beregnede Beløb. Divergensen hidrørte fra Beregningen af Betalingen for nogle Annoncer.

Den næste Dag, den 17. Marts d. A., meddelte Sætterne Hr. Jørgensen, at Arbejdet var standset og ikke vilde blive genoptaget forinden Beløbet var betalt. Efter at der forgæves var ført Forhandlinger mellem Sætterne og Hr. Jørgensen og efter at Sætterne havde nægtet at efterkomme et dem af Formanden for Den typografiske Forening givet Paalæg om at genoptage Arbejdet, udbetalte Hr. Jørgensen under Forbehold det omtvistede Beløb, hvorefter Arbejdet blev genoptaget, men blev det, for at *Agrardagbladet* kunde udkomme, nødvendigt at arbejde over i Sætteriet, hvilket medførte en yderligere Udgift til Overarbejdspenge for Hr. Jørgensen af 13 Kr. 77 Øre.

Hr. Jørgensen henvendte sig derefter med Besværing over det Passerede til Foreningen af danske Bogtrykkere, af hvilken Forening han er Medlem, og nævnte Forenings Formand har derefter i Skrivelse af 29. Marts d. A. til Voldgiftsretten paastaaet, at den skete Arbejdsnedlæggelse er et grovt Brud paa Tarifen, og at de paagældende Arbejdere derfor ved deres Tillidsmænd, d'Hrr. Heindorf og Schnoor, maatte være at tilpligte at tilbagebetale det med Forbehold erlagte Beløb af 7 Kr. 17 Øre samt erstatte Hr. Jørgensen de ham ved Overarbejde i Anledning af Arbejdsstandsningen foraarsagede Udgifter 13 Kr. 77 Øre, ialt 20 Kr. 94 Øre.

De paagældende Sættere have ved deres ovennævnte Tillidsmænd imødegaaet denne Paastand, idet de have søgt at paavise, at den af dem foretagne Beregning, hvorved de nævnte 7 Kr. 17 Øre maatte tilkomme dem, er rigtig, og have de derhos anbragt, at der ikke forelaa nogen Arbejdsstandsning, men kun det, at Personalet paa Grund af Principalens Opførsel overfor dem følte Ulyst til at arbejde.

Retten anser det imidlertid efter det foreliggende for utvivlsomt, at der fra Personalets Side har foreligget en paa egen Haand iværksat Arbejdsnedlæggelse, og Retten anser sig for berettiget og forpligtet til at udtale den allerskarpeste Misbilligelse af dette Skridt som fuldstændig stridende mod den ved Tarifens Indførelse etablerede Tilstand. Heraf følger det tillige, at det Beløb, som Hr. Jørgensen som Følge af Arbejdsstandsningen har maattet betale for Overarbejde, maa erstattes ham, og da dettes Størrelse af Hr. Jørgensen uimodsagt er angivet til 13 Kr. 77 Øre, vil for det Første dette Beløb være at tilbagebetale.

Hvad dernæst angaar det andet Beløb af 7 Kr. 17 Øre, da anser Retten sig, saaledes som Sagen er indbragt, ikke beføjet til at skønne over, om Hr. Jørgensen eller Personalets Beregningsmaade er den rigtige. Retten mener, at Personalet i Stedet for at fremtvinge Beløbets Betaling paa foranførte Maade burde have indanket dette Spørgsmaal for Retten, og Følgen heraf maa blive, at Beløbet under denne Sag maa tilkendes Hr. Jørgensen, hvorimod Personalet henvises til — om det ønsker dette Spørgsmaal endelig afgjort — da at indbringe Sagen for Retten.

Af de ovennævnte Grunde vil altsaa hele det af Hr. Jørgensen forlangte Beløb nu være at tilkende ham, og Retten dømmer altsaa saaledes:

Det indklagede Personale, Sætterne i *Agrardagbladet*, bør til Bogtrykker Aage Jørgensen betale de paastaaede 20 Kr. 94 Øre.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Klichéer.

I disse Tider, hvor Klichéen spiller en saa stor Rolle, at der snart ikke findes et Værk eller et Blad, hvori der ikke forekommer en saadan, er det i højeste Grad forunderligt, at man ikke er naaet til at lave disse systematiske.

Reproduktions-Anstalter, Xylografer og Enhver, der beskæftiger sig i denne Branche, er temmelig sikkert ikke uvidende om, at der indenfor Bogtrykfaget findes et *eget* Maalsystem, hvorefter enhver Kliché *burde* justeres. Det vil selvfølgelig koste lidt Tid og Penge, men at det vil kunne betale sig, derom er der vist ingen, som nærer Tvivl.

Naar man véd, hvilken Tidsspilde det er baade for Sættere og Trykkere at arbejde med de Klichéer, der laves nu til Dags, saa forbavser det i aller højeste Grad, at det ikke for længe siden er gaaet op for d'Hrr. Bogtrykkere, at der *burde* gøres noget i den Retning.

Overfor Sætterne har d'Hrr. været mere forsynlige ved i Tarifen at forlange ordenlig og regelret Arbejde, hvorfor saa ikke ogsaa forlange det i dette Tilfælde.

Modtager man en Kliché, kan man være overbevist om, at den er baade »vind og skæv«, og det skyldes temmelig sikkert en ren Tilfældighed, hvis den er vinkelret. Følgen deraf bliver naturligvis, at Sætteren slutter den saa godt ud, det lader sig gøre, ved at stikke et Kortblad ned hist og her; rette den til i Vinkel vil ikke kunne betale sig for ham; i saa Tilfælde blev der vist ikke noget der hed »Svinesteg« ved Klichéer, men tværtimod maatte der mange Gange betales Godtgørelse

for disse. I det Hele taget er den »Svinesteg« man har paa Billedværker og Lignende, hvori der findes en Del Klichéer, ikke saa forfærdelig stor, som det ser ud til, naar man skal ofre en lille Smule Tid for at Satsen skal kunne staa nogenlunde; man kan ofte have Tab deraf, grundet paa den ligegyldige og hensynsløse Maade, hvorpaa Klichéer laves, uden Spor af Hensyn til, hvordan den Træpind eller Blyklump er, man sætter den paa; naar blot den kommer under, saa er det ligegyldigt, om den, som sagt, er »vind« eller »skæv«, eller om den er en Cicero eller lidt mere for *lav* — det bliver Trykkeriets Sag.

Hvilke Ulæmper forvolder det ikke Trykkerne ved Tilretningen og ved stadig under Trykningen at passe paa »Spiser«, som saadanne Forme saa godt som altid frembringer, og hvor ofte trækkes der ikke Bogstaver op, som lægger sig paa Formen og ødelægger baade Skrift og Tilretning, og endelig, hvilken Tid gaar der ikke tabt for Trykkeren ved de evindelige Standsninger af Maskinen for at stikke »Spiser« ned?

En stor Del af alle disse Ulæmper kan man uden Overdrivelse skrive paa de skæve og usystematiske Klichéers Konto, saa der behøves vel blot at gøres opmærksom herpaa for at det kan blive bedre!

For Bogtrykkerne vil det absolut blive Gevinst og for Arbejderne en større Behagelighed ved at faa med ordenlig og regelret Materiale at gøre.

Der findes enkelte Trykkerier her i Byen, som bruger Faset-Materiale til Forme med stort Oplag, og paa disse har man vistnok erfaret, at det baade er praktisk og formaalstjenligt saavel for Forretningen som Arbejderne, at bruge systematisk Materiale, men det bliver for omstændeligt til alt Arbejde, saa der kunde nok trænges til en Reform i denne Retning. I al den Tid, man kan huske, er der ikke sket nogen Forbedring paa dette Omraade. FH.

Typografstævne.

Til et Fagmøde, repræsenterende de forskellige Fag i Distriktet Holstebro, Ringkøbing, Varde, Esbjerg, Kolding og Ribe, som afholdes Søndag den 24. Juni i Ribe, agter sidstnævnte Lokalforening at indbyde de forskellige typografiske Afdelinger i ovennævnte Byer. Selvfølgelig er andre Lokalforeninger end de her nævnte hjærtelig velkomne, og ønskeligt var det, om andre Lokalforeninger vilde tage under Overvejelse at lade sig repræsentere ved samme Lejlighed. Program vil i de nærmeste Dage blive tilstillet de forskellige Afdelinger. I Følge foreløbig Bestemmelse vil der blive indbudt en eller to Foredragsholdere, der delvis skulle behandle de faglige og de organisatoriske Spørgsmaal. Ligesom forskellige faglige Spørgsmaal kunne blive behandlede, naar de indsendes til Ribe Lokalforenings Formand senest d. 20. Juni.

Drag ud!

(Af VIGGO V. NICOLAISEN.)

III.

Med tungt Hjærte tager Du Afsked fra Berlin, denne pragtfulde, moderne og — renlige Cæsarstad. Fra den smukke Forstad Charlottenburg gaar Du igennem den besungne Lystskov Grünewald, forbi den herlige, om Skarritsø mindende Havelsø Wannsee og naar, dersom Du ikke farer vild i Grünewald, tidligt paa Dagen Potsdam. En smuk Stad i mere end smukke Omgivelser finder Du og en god Seng i et godt Herberg tillige. Naar Du har set Slottet Sanssouci og andre af dette militære Eldorados Mærkværdigheder, forsvinder Du skyndsomt ad Landevejen til Wittenberg. Den drivende Trang i Dig til at komme frem gør, at Wittenberg naas paa 2 Dage. Vejen til Luthers By gaar igennem Skove og atter Skove, og hvor disse en Gang imellem slipper op, staar Kirsebærtræer, forhaabenlig saa vidt fremskredne i Modenhed, at Du kan læske din tørstige Gane, naar Munden synes at være en eneste Slimhule — og saa sparer Du Kosten. Men pas paa, at ingen ser det! I Treuenbrietzen overnatter Du for 25 Pf., og maaske deler en Proletar sit »Abendbrot« med Dig.

Selv om Du har svoret til Voltaires Fane, vil Minderne i Wittenberg virke paa Dig med en betagende Magt. Og Du maa se alt her, lige fra Bytorvet, hvor Melanchtons og Luthers Skikkelser rage op imellem larmende Torvekoner og tingende Handelsmænd, til Egen, hvor Luther opbrændte den pavelige Bulle. Melanchtons Hus ejes nu af et Medlem i »Forening mod Hustiggeri«, og det nytter ikke, at Du vil »slaa« hos Kollegerne. Dette er i det hele taget et utaknemligt Arbejde i det forrendte Tyskland.

Fra Wittenberg til Leipzig er Landskabet interesseløst, og Du kører derfor saa vidt muligt med Toget, men husk paa, at paa 4. Kl. kører man ikke i Sachsen om Søndagen. I *Leipzig*, Kunstens Hovedstad, bliver Du selvfølgelig nogle Dage, men viaticerer selvfølgelig først den sidste Dag, Du er der. Paa Johannisplatz faar Du et »lukullisk« Middagsmaaltid for 17 Pf. og opdager, at Du kan leve ligesaa billigt i Leipzig som Diogenes i sin Tid gjorde det i sin Tønde. Kun er Du misfornøjet med, at de Leipziger-Kolleger i meget ringe Grad har sørget for rejsende Kollegers Behagelighed, hvilket man selvfølgelig særlig venter i denne By. Mest af alt vil »*Boghandlerhuset*«, et Palads for »Kunstens« Frembringelser, gøre Fordring paa Studium, og de herlige Skatte vil volde Dig adskillige Timers Hjærtensfryd.

Skøn er Vejen til *Meissen*, Porcellænets By! Sletteboer! allerede her banker dit Hjærte ved Synet af snart nøgne rødbrune, snart frodiggrønne Klipper. Og saa Meissen selv, Elben, Skovbakkerne, Vinbjærge og det middelalderlige, gotiske, storslaaede, knejsende Albrechtsburg giver det hele en Farve og Duft saa betagende!

Du naar *Dresden*. »Det tyske Florens« fanger din Interesse i højere Grad end Leipzig. Uendeligt meget er her at se. Fra den Brühlske Terrasse ser du ud over Elbstaden med sine Taarne og Spir, sine forgyldte og grønirrede Kupler, sin sindsforvirrende Pragt — August den Stærkes Aand sværer her. Er Du saa heldig at komme til Dresden i Vogelwiesetiden (sidst i Juli), saa pris Dig dobbelt lykkelig, thi Mage hertil findes ikke i den ganske Verden. Tæt ved Byen er der en Plads, hvor Germanien har udspyet Tusinder og atter Tusinder af Gøglere — og dermed er Maleriet skitseret.

— — —

Dersom jeg var Digter, vilde jeg med glødende Farver trylle det sachsiske og bøhmiske Schweitz frem for Dig, men naar Du ombord paa Dampbaaden sejler op ad Floden, der skuffende forekommer Dig som en uendelig Række af troldomssvangre Bjærgsøer, naar de fantastiske Klippemasser snart truer med at knuse Dig i vældige Favntag, snart vigende giver Plads for yndige, skraanende Højder, og naar Du i Mørkningen tror at sejle gennem romerske Ruinstæder, da vil det prentes i dit svulmende Hjærte, at Naturens Skønhed milliardmilevidt overgaar Menneskets Fantasibilleder!

— — —

Maaske synes Du, at det er en mærkelig Idé af mig at raade Dig til at besøge et saa barbarisk Land som Bøhmen, hvor Czekkerne servere Pukkelblaat for alle Tyskere og selvfølgelig ogsaa for Dig, som kun kan gøre Dig forstaaelig ved tyske Brokker. De Fortællinger, som gaa herom, passe imidlertid ikke og bør ikke afholde Dig fra at besøge et saa mærkværdigt Land, hvor Du vil faa at se Nutidens mærkeligste nationale Kulturkamp paa nært Hold; et ungt, livskraftigt Folk kæmper med en Sejghed uden Lige en absolut sejrende Kamp mod det tyske Kulturfolk, og af det hele stiger som en Fugl Fønix et mægtigt Socialdemokrati. Navnene Dagmar og Tycho Brahe minder Dig om dets Glanstid, Johen Huss og den enøjede Ziske om dets Trængselstid, saa er der en dødelig Tavshed om Bøhmen — men nu er det Østrigs Hjærte.

Typograferne ere udmærket organiserede i Bøhmen.

Du er nu kommen ind paa det østrigske Typografforbunds Territorium, og jeg maa forudskikke nogle almindelige Bemærkninger. Forbundet bestaar af 14—15 selvstændige Foreninger, der har fuld Gensidighed med hinanden, og staar i Virkemaade som Tilslutning meget højt; det har sluttet sig til det socialdemokratiske Parti. Lønningerne vare i 99 klassificerede efter de forskellige Provinsers Forhold: lave i Galizien og slige Steder og høje i Bøhmen og Nederøstrig. Forbundet har flere Organer, *Vorwärts* i Wien, et czekkisk og et italiensk. Rejseunderstøttelsen er ens for alle, nemlig 60 Kreuzer pr. Dag efter 13 Ugers Bidrag (1 Gylden = 100 Kreuzer = 140 Øre). I Sygeunderstøttelse efter samme Bidrag 1 Gl. Rejseunderstøttelsens Maksimum er 180 Dage; Sygeunderstøttelsens 365 Dage, derefter nedsat til 60 Kr. indtil din Helbredelse eller Overgang til Invalidekassen, hvis Understøttelse varierer fra 7 østr. Kroner til 12 pr. Uge. Saadanne Ydelser ere al Anerkendelse værd, navnlig i et Land, hvor der sine Steder hersker et middelalderligt Mørke.

(Fortsættes.)

Enhver Maskinsætter **skal,** *forinden han modtager Plads, henvende sig til Formanden, P. Lauritzen, hvilket ogsaa gælder for alle andre, som søger Plads.* *Styrelsen f. Den typ. Forening.*

Sverigs Typografers Organisationer.

En historisk Oversigt af L. CHR. NIELSEN.

II.

Svenska Typografförbundets Organisationsbygning.

(Fortsat.)

AFDELINGERNES *Kontingent til Forbundskassen* er: Indtrædelse pr. Medlem 50 Øre og ugenlig 26 Øre. Men hertil kommer saa det lokale Kontingent (i Malmø t. Eks. 14 Øre under ordinære Forhold, men i Reglen er hele Kontingentet 45 à 50 Øre paa Grund af Samarbejdet med de øvrige Arbejderorganisationer). Medhjælpere og Lærlinge halv Afgift.

Paa hvert Sted, hvor der findes Forening, findes der ogsaa en *speciel Repræsentant for Forbundsbestyrelsen* (valgt af den lokale Afdeling). Han fører nærmest Korrespondancen med Forbundets Bestyrelse, ligesom han har at optage statistisk Materiale over alt, som vedkommer Faget og indsende dette til Hovedbestyrelsen, som ordner det for hele Landet og bekendtgør det ved passende Lejligheder.

Et *Medlem kan udslettes af Forbundet,* hvis han resterer for mere end 13 Uger (ved Optagelse paany skal disse betales), hvis han ikke holder Forbundets Love, eller hvis han omgaar dem eller forsøger at skade Forbundet. Karantæneuvæsenet — under en vis Tid at berøve Medlemmerne alle Rettighederne, men fordre alle Pligterne af ham — kender man desto bedre blot i ét Tilfælde (Rejsehjælp). Der er jo ogsaa ved dette den Fare, at det let bliver Godtykke i Stedet for Retfærdighed, som dømmer. Det er ikke godt alt, hvad man finder paa i Tyskland. — Et *Medlem han ikke udslettes af Forbundet* af den Grund, at det nægter at betale til noget, som ikke er fastslaaet i Lokalforeningens Love (hvilke skal godkendes af Forbundets Bestyrelse — pro forma — for at intet skal stride mod dettes Love).

Alle *Valg* skal ske med lukkede Sedler. Ethvert Medlem, som har gjort sin Pligt, har én Stemme. Farvede Valgsedler maa ikke anvendes; *Afstemningen er hemmelig.* — Her i København, hvor Foreningen ledes paa det socialdemokratiske Program: Indførelse af hemmelig Afstemning, har man dog ikke kunnet bekvemme sig til at indføre det hos sig selv. Dette leder let til Spørgsmaalet: Findes der nogen, som tror at have Fordel af at kunne kontrollere, hvorledes hvert enkelt Medlem stemmer? Saalænge denne Bestemmelse findes, at enhver Stemmeseddel skal være undertegnet med den stemmendes Navn o. s. v., var det dog, synes det mig — i det mindste for et Syns Skyld — bedst at afskaffe Bestemmelsen om Bestyrelsens Ret til at uddele »Karantæne« — ikke fordi den *er* misbrugt (jeg kender intet Tilfælde), men fordi den *kan* misbruges, thi Menneskene ere nu en Gang ikke saa gode, som de burde være. I Forbindelse med dette kan det jo have sin Interesse at læse, hvad *Social-Demokraten* bl. a. skrev den 27. April 1900 i en Oversigt over Rigsdagens Virksomhed:

»Almindelig Beklagelse i alle frisindede Kredse vil det vække, at den hemmelige Afstemning, der *kunde* være bleven et af den Hørringske Æras Resultater og et af de betydeligste, ikke er bleven fremmet. I Fjor var Skylden Folketingets, i Aar er den Landstingets. Det er imidlertid derved konstateret, at der kun er ét Parti, som ikke frygter, at Vælgerne skal stemme frit, nemlig Socialdemokratiet.

Ogsaa dette er et Resultat. Skulde Bramsen vedblive at være Indenrigsminister, haaber vi dog, at han atter forelægger Loven i næste Samling. I Længden kan Rigsdagen ikke være bekendt at visne den.«

Hvor forunderligt! Rigsdagen, som repræsenterer Samfundet, kan ikke være bekendt i Længden at visne denne Reform — men socialdemokratiske Foreninger, som med Kraft fremsætter dette Forslag, *de* kunne være bekendt at bibeholde dette Afstemningssystem! Er dette ikke en herlig Logik?

Fra selve Forbundets Omraade skal jeg endnu nævne *Kontrollnämden* (= *Kontrolkomité*), som er en Institution, der staar over Forbundets Bestyrelse. Til denne kan Afdelingen klage, naar de anse sig forurettede af Forbundsstyrelsen, og den fælder da en Dom, som er afgørende. Den kan, om den finder Anledning dertil (i Forening med Forbundets Revisorer) erklære en eller flere — ja hele — Forbundsbestyrelsen uværdige og straks afsætte dem samt udskrive nye Valg. Den kontrollerer alle Forbundets Afstemninger (gennem Formanden og Revisorerne) etc. Den vælges paa 3 Aar (ved hvert Forbundsmøde) og bestaar af 3 Medlemmer, af hvilke, siden Forbundets Stiftelse, én (Formanden) bor i Stockholm, den anden i Göteborg og den tredie i Malmø. Forbundsmødet staar naturligvis over saavel Forbundsstyrelse som Kontrollnämd.

Forbundets Bestyrelse har sit Sæde i Stockholm og bestaar af 7 Personer. Forbunds-Afdelingen dèr opstiller Kandidater hertil, ligesom til Redaktør af *Svensk Typograf-Tidning.* Men har Medlemmerne ikke Lyst til at stemme paa de i dobbelt Antal opstillede, kan de opstille andre. Bestyrelsen har saa godt som ingen Magt til at foretage sig noget som helst uden at have hørt Medlemmernes Mening, ligesom den ene Afdeling ikke kan foreskrive den anden noget. Forbundslovene er den fælles Rettesnor; hvad der ligger udenfor dennes Omraade maa regnes til de forskellige Afdelingers Privatliv. Eller med andre Ord: Man har indenfor Svenska Typografförbundet i videst mulige Udstrækning søgt at indføre *Selvstyrelse,* d. v. s. *Magten ligger hos Medlemmerne og ikke hos Forbundsstyrelsen,* ligesom t. Eks. Stockholms-Afdelingen ikke har mere at sige indenfor Forbundet end en Afdeling paa 3 Medlemmer — udover dens Pligt at opstille Kandidater, som skal være bosatte dèr, og hvad dens numeriske Overvægt giver den. *Overfor Forbundslovene staar alle Afdelinger lige.*

Forbundets Formaal er at organisere Fagets Arbejdere til enigt og fælles at ophjælpe deres Stilling i social, økonomisk og intellektuel Henseende, at virke for Fagets Udvikling, at indgaa Gensidighed med Foreninger, som have samme Formaal, samt at give Medlemmerne a) Sygehjælp, b) Begravelseshjælp, c) Arbejdsløshedshjælp, d) Rejsehjælp og e) Invalideunderstøttelse.

Hvert tredie Aar afholdes *Forbundsmøde.* Ekstra kan ogsaa afholdes, hvilket dog ikke endnu er sket. Det sidst afholdte Møde bestemmer, *hvor* det næste skal holdes (hidtil er alle — med Undtagelse af Mødet 1895, som var i Göteborg — bleven holdt i Stockholm paa Grund af, at den ligger temmelig centralt, hvilket ikke vil sige saa lidt i Sverig, thi der findes jo Byer i Nordland, som har et Par Dages Iltogsrejse for at komme dertil). For hver paabegyndte 30 Medlemmer har Afdelingerne Ret til at lade sig repræsentere af 1 Repræsentant. Ingen Afdeling maa dog sende mere end 10 Repræsentanter. Paa Mødet stemmer Repræsentanten for det Antal Medlemmer, han repræsenterer. Samtlige Foreningsrepræsentanter har fri Rejse (3. Klasse paa Jærnbane, 2. paa Dampskib samt 8 Kr. om Dagen) paa Forbundets Bekostning *(Repræsentationsfonden). Ret til at lade sig repræsentere* — med Stemmeret, men paa egen Bekostning — har desuden *Mindretal i en Forening* samt *ethvert Forbundsmedlem,* som har Tid, Raad og Lyst dertil. Naturligvis trækkes det Antal Stemmer, som Mindretals-Repræsentanten repræsenterer, eller de Forbundsmedlemmer, som selv indfinde sig, fra den respektive Afdelings Stemmetal.

Forbundets Organ er *Svensk Typograf-Tidning,* som udkommer den 1. og den 15. i hver Maaned. *Redaktøren* maa *ikke tilhøre Forbundsbestyrelsen* eller være Ombudsmand (det har kostet Oppositionen flere Aars ihærdig Agitation at faa dette gennemført), men bør overvære dennes Forhandlinger. *Redaktørens Løn,* som bestemmes af Forbundsmødet, er 500 Kr. aarlig. Desuden anslaar Forbundet *200 Kr. aarlig til Medarbejdere* i Organet (Fordelingen af dette Beløb sker af Bestyrelsen paa Forslag af Redaktøren). Redaktøren vælges, gennem Afstemning i hele Forbundet, for 2 Aar ad Gangen.

Ret til at indgive Forslag til Forbundsmødet har *Afdelingerne, Forbundsbestyrelsen, Kontrolkomitéen* og *Revisorerne.* Hvis et af et Medlem i en Afdeling stillet Forslag til Mødet forkastes af denne, har *Forslagsstilleren* dog Ret til at sende dette til Mødet, som selv bestemmer, om det vil behandle Forslaget eller ikke. Ved Forbundsmødet føres en udførlig *Forhandlingsprotokol* (f. Eks. 1898 var dette 104 Sider, mest kompres Petit), som Medlemmerne erholde *gratis.* Herigennem sættes de i Stand til at kontrollere deres Repræsentanter: saavel hvad de har sagt, som hvorledes de har stemt.

For at Forbundsstyrelsen punktligt skal kunne udføre alt det Arbejde, som paahviler den, er der tilsat en *Ombudsmand* (en Slags Tillidsmand), som skal være Medlem af Forbundet. Ham paahviler det at føre alle Bøger, at føre Forbundsstyrelsens Brevveksling, at være Ekspeditør for *Sv. Typograf-Tidning,* at forestaa *Pladsanvisningskontoret* — et saadant, gældende for hele Sverig, har Forbundet oprettet for flere Aar siden — samt alt, hvad Forbundsstyrelsen forøvrigt paalægger ham. Alle Udgifter til Kontor etc. afholdes af Forbundet. Hans Løn er 1500 Kr. aarlig med Tillæg af Typografernes Lokalprocent i Tarifen (for Stockholm 15 pCt., hvilket altsaa giver 225 Kr.), hvorved Lønnen stiger til 1725 Kr. Hvert Aar har han desuden 14 Dages Ferie med fuld Løn. Arbejdstiden er bestemt til 8 Timer, men denne overskrides i Reglen — uden Godtgørelse. Han skal overvære Forbundsstyrelsens Møder og har Lov til at ytre sig, men ingen Stemmeret.

Forbundsstyrelsens aarlige Løn fastsættes af Forbundsmødet for de følgende 3 Aar. Nu er den 500 Kr. i det hele.

Revisorernes Aarsløn er 200 Kr.

(Fortsættes.)

Nær og fjærn.

Sommerferie. Personalet hos J. D. QVIST & KOMP. har i Lighed med foregaaende Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

Rettelse. I Artiklen »Vore Forbrydere«, *Typ.-Tid.s* sidste Nr., Side 98, L. 4 f. o., staar: ». . Hævnen mod Blokadebryderne« osv.; skal selvfølgelig være: ». . **Harmen** mod« osv.

Typografernes Sportsklubs Medlemmer med Damer har modtaget Indbydelse til A. B. C.s Skærsommerfest, Søndag den 17. Juni, i Roskildekroen. Der er først Skærsommerløb, hvor Klubbens cyklende Medlemmer kan deltage. Starten foregaar Kl. 2 fra Roskildekroen til 3 M. 6 Sten tilbage til 1 M. 6 St. Retur Roskildekroen. Anmældelse om Deltagelse i Løbet eller Festmaaltidet bedes tilstillet Formanden senest den 12. Juni. Efter Skærsommerløbet vil der blive arrangeret Løb, Køllesving, Boksning samt Gymnastik af Medlemmer af T. S.; derefter Festmaaltid à Kr. 1.50. Bal i Haven, Illumination m. m. *Alt,* undtagen Festmaaltidet, *er gratis* for Medlemmer af T. S. De Medlemmer af Klubben, der deltog i Festen i Fjor, morede sig fortrinligt, saa det er at haabe, at mange Medlemmer med Damer i Aar vil følge denne Indbydelse.

Typografernes Cykleklub har modtaget Indbydelse fra Arbejdernes Bicykleklub til en Fest, som afholdes Søndag den 17. ds. i Roskilde Kro. Der afholdes Skærsommerløb, hvori enhver kan deltage, da alle de Startende deles i to Hold, og enhver i det Hold, der har den korteste sammenlagte Tid faar Medaille. Om Aftenen er der Underholdning (bl. a. Brydning og Boksning) samt en Svingom. Alt er gratis med Undtagelse af Fællesspisningen. Anmældelse om Deltagelse maa ske til Formanden inden Torsdag den 14.

Sangforeningen havde Grundlovsdagen samlet Medlemmerne til en vellykket Familietur til Charlottenlund og Ordrup. Der fremlagdes Liste til den »store« Tur Søndag den 1. Juli, paa hvilken man vil besøge baade Helsingør og Helsingborg-Ramlösa.

I England har Priserne paa alt til Bogtrykkeriet henhørende i den sidste Tid steget kolossalt. Saaledes har flere Sorter Papir steget med indtil 30 %. Ogsaa Farve og Presser har steget paa Grund af dyrere Priser ved Fabrikationen af dem (hovedsagelig til Arbejdsløn); saaledes har Kul steget med ca. 30 %, Støbejærn med 42—48 %, Kobber med 35 %, Staal med 36 % og Bly med 23 %.

De Sættemaskiner, som i England ere de værste Konkurrenter til Linotype-Maskinen ere *Empire* og *Monotype*, samt *Hattersleys* og *Thorners* Sættemaskiner. Linotypen vinder dog Terræn.

Linotype-Maskinen. For dem, som tvivler paa Linotypens Fremtid, maa det være en sand Fornøjelse at høre, at *Linotype Company Limited* og *Machinery Tmst. Ltd.* (England) for det sidste Aar betaler til sine Aktionærer en Dividende af resp. 10 og 20 %. Linotype-Compagniets Nettogevinst har steget fra 56,000 Pd. St. (= 1,008,000 Kr.) i 1894 til 214,000 Pd. St. (= 3,852,000 Kr.) i 1899. Begge de nævnte Firmaer har for 21 Aar lejet eller forpagtet *Printing Machinery Co. Ltm.*, saa at hele Gevinsten af Maskin-Trusten nu tilfalder Selskabet. Sidst nævnte grundedes for omtrent et Aar siden med en Aktiekapital a :50,000 Pd. St. (= 2,700,000 Kr.), af hvilke Linotype Co. havde de fleste Aktier.

Som man ser, er det — i det mindste i Øjeblikket — en meget god Forretning at være Aktionær i Linotype-Aktieselskabet. X.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Paa Grund af »De samv. Fagforbund«s Generalforsamling er Formanden ikke paa Kontoret førstk. Lørdag. Kontoret er lukket Tirsdag hele Dagen.

Kuponer til Zoologisk Have uddeles **gratis** fra Kontoret. De give Adgang for 35 Øre for en Voksen (eller 2 Børn under 14 Aar).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Frederik Marius Gran, udl. 1/6 1900 hos P. Petersen (arb. s. St.). Sætter Charles Emilius Frederik Viggo Johansen, udl. 7/5 1900 hos Luno (arb. s. St.). I S. L.: Sætter Niels Hansens Hustru Dorthea.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1361 (Dsk. t. F.), Ulrik Chr. Th. Frederik le Fevre (Schultz) fra Odense.

Bortrejst: 140, Vilhelm Otto (Schultz) til Udlandet.

Udmældt: Sætterske Bernhardine Jensen (overgaaet i Ægtestanden).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. Bergenholz.

Enhver bør være Medlem af Enkekassen

Dansk typografisk Forening.

Nyt Medlem: Slagelse, Olaf Julius Christensen, udl. 1/6 1900 i Sorø Amtstidende (arb. s. St.); afl. Svendeprøve for off. Komm.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 1001, Fred. Skov fra Kolding i Plads. Nykøbing M., 1396, Heinrich Rødtnes (Dgbl.). Ribe, 1314, Niels Carl Olsen i Pl. fra Kolding.

Bortrejste: Helsingør, 1433 (Dsk. t. F.), Chr. Nielsen Marquard (paa Rejse). Ringkøbing, 1454, Mads Korsgaard til Pl. i Thisted og 1181, Trykker Emil Scherling (arbl.) til Odense. Ribe, 1179, H. C. Christensen til Odense (Militær). Næstved, 1154, F. C. C. Wollander til Københ. som Militær og 1441, A. Th. Nielsen til Pl. i Sorø. Nykøbing F., 768, Jens Carl Leander Petersen til Pl. i Roskilde.

Den typ. Trykkerforening.

Nyt Medlem: O. P. Hansen, udl. 4. Maj 1900 i I. Cohens Bogtr. (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: C. le Fevre fra Odense i Plads (Schultz).

Bortrejst: 140, W. Otto.

Typografernes Sangforening.

Næste Lørdag (den 16. Juni): Møde paa Wodrofflund Kl. 9. Tegning til Helsingborg-Turen 1. Juli. Pris for Rejse og Middag paa »Helsan«: Medlemmer 4,00, Damer 4,50, Besøgende 5,25. Styrelsen.

Gutenberg-Koret.

Prøven finder Sted **Lørdag** Kl. 9½, Gothersgade 93, 3, hos Dirigenten.

T. S. *Friluftsgymnastik* hver Torsdag Aften Kl 7½—9 i Sølvgadens Kaserne. *Stang-, Længde- og Højdespring, Reck, Barre, Ringe — alt i fri Luft.*

Boldspil hver Søndag fra Kl. 9. Øvelsespladsen Blegdamsfælled.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Ørholm. Trianglen Kl. 10. Søndag den 17. ds. deltager Klubben i A. B. C.s Skærsommerløb med efterfølgende Fest i Roskilde Kro. Alt er gratis for Klubbens Medlemmer med Damer med Undtagelse af Fællesspisningen (1 Kr. 50 Øre). Deltagelse bedes anmældt til Formanden, C. Dreyer, inden Torsdag den 14. ds.

ANNONCER

En flink Trykker,

som er kendt med Pasning af Gasmotor, kan straks faa Plads i en Provinsby paa Sjælland. Billet mrkt. 134 modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Et i god Drift værende Bog- og Akcidenstrykkeri, ca. 75 forskellige Skrifter, Gasmotor, Hurtigpresse, Diegeltrykpresser og Skæremaskine, er til Salg. En flink Fagmand kan ogsaa optages som Kompagnon og garanteres mindst 2000 Kr. i aarlig Indtægt, naar Sagen hurtigt kan gaa i Orden. Billet mrkt. 133 modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, intelligent, pligtopfyldende **Typograf** kan straks faa Plads i en østjysk By. Begyndelsesløn 20 Kr. Det kunde ønskes, at Vedkommende kan stereotypere. Billet mrkt. »Typ. 20« indsendes til Ekspeditionskontoret.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS **ADOLPH WULFF** GOTHERSGADE 8
KØBENHAVN Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS **Adolph Wulff** GOTHERSGADE 8
Københavns. Telefon 39

Redaktør: F. K. Madsen, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. Bergenholz, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 15 JUNI 1900 XXVII AARGANG

Enhver Maskinsætter **skal,** *forinden han modtager Plads, henvende sig til Formanden, P. Lauritzen, hvilket ogsaa gælder for alle andre, som søger Plads.* *Styrelsen f. Den typ. Forening.*

Hr. Petersen og den sorte Protokol.

HR. Bogtrykker Egm. Petersen har i den Grad forgabet sig i Ordet »Drivert«, at han atter i sidste Numer af *Dansk Bogtrykker-Tidende* efter fattig Ævne serverer en Artikel med dette Ord som Overskrift, og som formodenlig skal være et Svar paa vor Artikel. Vi havde straks tænkt os, da vi saa Bladet, at ville optrykke Artiklen in extenso, men da vi saa fik gennemlæst den, fandt vi ikke en eneste reel Imødegaaelse af vort Svar til Hr. Petersen, og der er alene af den Grund ikke stor Anledning for os til at beskæftige os med hans Person. Naar vi desuagtet knytter et Par Bemærkninger til Hr. Petersens Produkt, saa er det for at minde ham om, at fordi han er Principal, har han ikke Lov til at bruge et hvilket som helst Ukvemsord, der løber ham i Munden, overfor de Arbejdere, der Dag ud og Dag ind maa arbejde haardt for at tjene ikke alene saa meget, som er nødvendigt, for at de selv kan leve nogenlunde menneskeligt, men ogsaa den Føde, som Hr. Petersen og hans Familie lever højt af.

Kan eller vil Hr. Petersen ikke forstaa dette, da skal han i hvert Fald vide, at vi ingensinde vil taale sligt. Vi udtalte i vort forrige Svar, og vi gentager det her, at *skal* der herske et godt Forhold mellem Arbejdskøber og Arbejder, saa nytter det ikke noget, at Arbejdskøberen optræder som den brutale Slavefoged, der ved den mindste Anledning, ja uden Anledning, raaber »Drivert« efter Arbejderen. Typograferne forlanger kun at blive behandlede paa samme Maade, som Principalerne ønsker at vi skal behandle dem. Naar Hr. Petersen nu forsøger at ville indføre en anden Praksis indenfor vort Fag, da vil dette kun skabe Had og Bitterhed. Vi tvivler ikke paa, at Hr. Petersens højeste Ønske er, at kunne føre Typograferne tilbage til den Tid, hvor man stod med Hatten i Haanden og bukkede, saa snart der var en Bogtrykker i Farvandet; men Selvstændigheden er forlængst vaagnet hos os, og vi ikke alene ønsker, men vi skal ogsaa vide at bevare den, hvor mange Kunster Hr. Petersen saa end finder paa.

»Ja, gid det var saa vel«, skriver Hr. Petersen, »at Sætningen: Gør din Pligt og kræv din Ret blev fortolket efter almindelige Retsbegreber; men man belæres straks om, at den skal forstaas saaledes, at en Principal ikke maa have større Indtægt end en Typograf«. Det er en mærkværdig Ævne Hr. Petersen har til at fortælle *noget* og saa give det Udseende af, at det er os, der har sagt det. Vi skal blot sige hertil, at Hr. Petersen behøver ikke at blive forskrækket, da vi aldrig med et Ord har nævnt, at Typograferne skal have den samme Løn som Principalerne. Vi forlanger kun, at den Ret, som Tarifen hjemler os, bliver respekteret, og ikke andet. Tænk sig for en Ulykke, om Tpograferne oppebar samme Indtægt som Principalerne! Ja vi fristes næsten til at give Hr. Petersen Ret: *Det blev dog for meget!* I saa Henseende er Skattebogen en ganske interessant Bog at gøre Studier i.

Hr. Petersen er saa forelsket i sit Forslag om den sorte Protokol, at han allerede i Aanden ser den ligge foran sig med en hel Række Navne i. Alene af den Grund har han glemt at give os Oplysning om, hvad det var for Fag, der allerede havde, vi tillader os at kalde det uappetitlige Forslag i sin Tjeneste. Frem med Beviserne, Hr. Petersen, man skriver ikke ét den ene Dag, for saa at løbe fra det den næste.

Iøvrigt er Artiklen af et saadant Indhold, at man forundret maa spørge, om det virkelig er en dannet Mand og en af Bogtrykkerforeningens ledende Mænd, der har skrevet den. Det er imidlertid en Sag, som d'Hrr. i Principalforeningen maa om, kun maa de have os undskyldt, hvis vi i Fremtiden ikke skulde kunne tage det samme Hensyn til deres Tillidsmand, Hr. Petersen, som vi hidtil har gjort.

Adgang forbydes — — —

I en By paa Fyn findes et Bogtrykkeri, hvor ovenstaaende celebre Ord pranger paa enhver Dør. Trykkeriet ejes af to Ikke-Fagmænd, hvoraf den ene har gjort sig til Opgave at gøre Livet for Typograferne saa surt som muligt. I Tarifen findes en Bestemmelse om Mulktsystem, og den har han foreløbig lagt sig efter. I den aarle Morgen møder han ved Porten eller et andet Sted med et Stykke Papir og en Blyant i Haanden og saa gaar den løs: »Aha, der var to paa 5 Minutter, nu en paa 7 Minutter og saa den sidste paa 10 Minutter. Det var ialt 1 Kr.!« Med et veltilfreds Smil og med Overbevisning om at have fuldendt sin Morgengærning tilfredsstillende, tager han sin Morgenkaffe. Fra sine Pauluner har han opdaget, at Typograferne benytter de i Følge Tarifen indførte Spyttebakker temmelig rigeligt og endvidere ser de somme Tider ud af Vinduerne; det er Ting, der under ingen Omstændigheder kan tillades, og naar han opdager en saadan Synder, maa Faktoren have en Omgang. Det er kedeligt nok, at der ikke findes en Paragraf i Tarifen, som forbyder Typograferne at se ud af Vinduerne.

Nu skulde man tro, at nævnte Principal maatte være lige saa ivrig i sine Bestræbelser for at opfylde Typografernes i Følge Tarifen foreskrevne Rettigheder. Her skorter det imidlertid ikke saa lidt. Naar det først kommer dertil, at Arbejderne vil tale med om, hvad der tilkommer dem, saa er han ikke med længere. Nu tænker Kollegerne maaske: Ja, Typograferne paa dette Trykkeri sørger vel nok for at faa deres Rettigheder indført. Det er netop det, de ikke har gjort tidligere, men efterhaanden som vedkommende Principal chikanerer dem, lærer de nok at indsé, at det nytter ikke at bære over med ham, det har de nu et godt Bevis for.

Hvis der var mange Trykkerier med den Slags Principaler, saa vilde det være hyggeligt at leve. Derfor: Lad os holde fast paa den Smule Ret, vi i Følge Tarifen kan tilkomme. Vi maa jo stadigvæk staa »til Højre Ret« for Tarifen fra Principalernes Side, men fordrer vi ikke selv, hvad vi kan tilkomme, saa faar vi det heller ikke, da Principalerne nok skal vide at tie stille, naar det kommer dertil. Kan dette ikke ad fredelig Vej opnaas, saa lad os faa ovennævnte Plakater forandrede til: *Adgang forbydes Typografer!* —s.

Til Fest!

DEN TYPOGRAFISKE FORENING afholder sin 31-aarige Stiftelsesfest Søndag den 24. Maj (St. Hansdag) i det hyggelige og smukke Etablissement »Wodrufflund«. Det bliver i Aar en Fest i dobbelt Forstand, idet man samtidig kan fejre 500-Aars-Dagen for Gutenbergs Fødsel. Overalt i Tyskland og da i ganske særlig Grad i Mainz bliver der i den Anledning holdt store Fester i Forbindelse med Bogudstillinger. Saa vidt ser vi os ikke i Stand til at kunne drive det, men vi kan benytte Lejligheden til ved Foreningens Stiftelsesfest at mindes vor store Stamfader. Festkomiteen har da ogsaa gjort sig store Anstrængelser for at gøre denne Dag saa festlig for Medlemmerne med Familie, som det overhovedet er mulig. Naar dertil kommer, at den smukke Haves Træer og Blomster nu staar i prægtigt Flor, er der ikke Tvivl om, at alle, som paa nogen Maade ser sig i Stand til at kunne komme og ønske vor kære, gamle Organisation til Lykke, ogsaa vil møde op paa St. Hansdag. Vi beder iøvrigt Medlemmerne om at gøre sig bekendt med de udsendte Programmer. Det er ikke Smaating, der bydes paa.

Gutenberg-Festen i Horsens.

HORSENS LOKALFORENING indbyder til Fest Søndag d. 24. Juni i Anledning af det 450-aarige Jubilæum for Bogtrykkunstens Opfindelse. Der er udsendt speciel Indbydelse til de nærmest omliggende Lokalafdelinger, men det er en Selvfølge, at enhver Kollega, som kunde ønske at deltage, vil være hjærtelig velkommen. Gæsterne modtages paa Banegaarden af deres respektive Værter, hvorefter Frokost indtages i Hjemmene. Kl. 2,30 gaar hele Selskabet om Bord i en for Anledningen lejet Damper. Under den kortvarige, men særdeles forfriskende Sejlads over Fjorden vil Sangforeningen »Typografia« underholde Selskabet med smukke og vel indøvede firstemmige Sange under Hr. Kantor Lofts dygtige Ledelse. Maalet for Sejlturen er den gamle, halvt historiske Herregaard Boller, som er meget smukt beliggende ved Horsens Fjords sydlige Bred. Her, i den gamle storslaaede Park, under de hundredaarige Bøges ærværdige Kroner, vil Deltagerne være i de rette Omgivelser og sikkert ogsaa i den rette Stemning til med Interesse at følge et dygtigt holdt Foredrag om Bogtrykkunsten. At Foredraget vil blive baade fængslende og belærende, derfor borger Navnet P. ANDERSEN. Ogsaa her vil Sangforeningen bidrage til Underholdningen. Kl. 5,15 Hjemtur til Horsens. Kl. 7 Fællesspisning i Haandværker- og Sangforeningen à Kr. 1,50 pr. Kuvert. Efter Spisningen vil Deltagerne her efter Behag kunne samles i kammeratlig Klynge i en hyggelig Veranda, eller parvis promenere i det smukke og vidtstrakte Haveanlæg, hvor halvt skjulte Bænke, naturlige Lysthuse og Svanedam i Maaneskinsbelysning — hvor alt vil indbyde og opfordre til Fortrolighed og Kammeratlighed. Imidlertid vil Musikens lokkende Toner lyde fra Havesalen, hvor Dansen trædes til den lyse Morgen.

Anmældelse om Deltagelse, med Oplysning om Ankomsttiden, maa være Sekretæren, Typograf TH. BERTELSEN, Slotsgade 10, i Hænde senest Tirsdag den 19. Juni. T. B.

Børnenes Kontor i Citygade.

HR. Redaktør F. K. Madsen! Skønt nedenstaaende ikke kan regnes som hørende under »typografiske Interesser«, beder jeg Dem dog om Plads for det, da Sagen jo har en overordenlig Betydning.

Som bekendt har der i mangfoldige Aar bestaaet en »*Forening til Kommuneskolebørns Ferieophold*«, der har virket meget godt og endnu den Dag i Dag maa betegnes som et smukt Led i vor Tids humane Foranstaltninger.

Men for at kunne nyde godt af Foreningens Ydelse — fri Rejse med Jærnbane og Skib — forudsættes der, at vedkommende Børn er ekviperet saaledes, at de kan fremstille sig nogenlunde anstændig klædt i et fremmed Hjem. Dette er dog desværre ikke Tilfældet i Tusinder af Familier.

Social-Demokraten har allerede for flere Aar siden paapeget dette uheldige Forhold, der gjorde, at de allerfattigste Børn ikke kunde nyde godt af Foreningens Virksomhed, skønt *de naturligvis allermest trængte dertil*. Det er knapt nok, at disse ulykkelige Børn bliver mættede hver Dag, og deres Klæder er kun Pjalter og Laser, som de naturligvis ikke kan rejse i.

Soc.-Dem. havde den Fornøjelse, at et Par Rigmænd sendte det Penge, som blev uddelt til nogle Familier. Og Sagen havde dermed slaaet an. I de sidste Par Aar er Indsamlingen til disse Børn sat i System og er bleven en fast velgørende Institution (der forøvrigt ogsaa har en »Juleafdeling«).

Hr. Kand. MARIUS JENSEN og Frue har paataget sig det overordenlig brydsomme Arbejde at lede Indsamlingen, der benævnes »*Børnenes Kontor*«. Som Bevis paa, hvad der udrettes, skal jeg af forrige Sommers Beretning uddrage:

»Der indsamledes ialt ca. 10,000 Kr. foruden Beklædningsgenstande til Værdi af 5000 Kr. Henved halvfjerde Tusind Børn blev herved hjulpet til Klæder, og et af de vigtigste Spørgsmaal for Barnets Anbringelse paa Landet var løst. Endvidere skaffede Kontoret henved fem Hundrede Børn Feriepladser og for 141 Børn betalte det Rejsen.«

Hr. Marius Jensen bistaas af Møntfuldmægtig HEISE. Naar Arbejdet er sluttet, vil Regnskabet blive gennemgaaet af en Kontrolkomité, hvis Medlemmer udpeges af københavnske Dagblade. Denne Komité bestod for Regnskabet for 1899 af d'Hrr. SIGVALD OLSEN og JACOB BLICHER, der repræsenterede henholdsvis *Social-Demokraten* og *Nationaltidende*, samt Frøken L. ANDERSEN, der var udpeget af *Politiken*.

Som man vil se, er det ikke saa ringe en Virksomhed, her er Tale om. Men for at den ret kan trives maa den have Penge — mange Penge. Og da der i Aar synes at være lidt Trevenhed i Begyndelsen, som let kunde faa farlige Følger, er det, jeg henvender mig til ærede Kolleger med Bøn om en Ydelse, stor eller lille; naturligvis helst stor.

Vi har det jo fredeligt i Sommer. Lad os vise, at vi i Aar kan tage en Haand med i dette store Velgørenhedsværk, som vi i Fjor tog fat i Lock-out'en. Da kom vi ind som en smuk Nr. 1.

Men hvad ærede Kolleger vil yde, maa de yde **snart**. Sommerferien staar jo for Døren, og der er ingen Tid at betænke sig i.

Nu haaber jeg, alle vil yde lidt. De kan hente dem den bedste Tak for deres Bidrag ved en tidlig Morgen at gaa ud ved Banen og se Børnene drage afsted. Det er et Syn, De aldrig vil glemme — de smaa, fornøjede Ansigter, der straaler af Glæde, hver Gang — og det er tidt — Øjnene fæster sig paa de nye Sko, der sidder paa de smaa Fødder, som før beklædtes af Magistratens Træsko eller et Herskabs udtraadte Støvler.

Giv nu — og giv straks! J. F. MØLLER.

Det ligger, som Hr. J. F. MØLLER ganske rigtig bemærker, udenfor *Typ.-Tid.s* Omraade at beskæftige sig med denne Samfundssag; men da Sagen har saa stor Betydning for de allerfattigste iblandt os, har vi ikke villet nægte Artiklen Optagelse, men medgiver den vor bedste Anbefaling. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 7. ds. ekstraordinær Generalforsamling. Første Punkt paa Dagsordenen var Vedligeholdelsen af afdøde Typograf P. Petersens Gravsted paa Aalborg Kirkegaard. Petersen havde ikke efterladt sig nære Slægtninge, og Begravelsen var derfor foranstaltet af Lokalafdelingen. Udgifterne udgjorde et Beløb af 98 Kr. Da Petersen var berettiget til 300 Kr., ansaa man det passende at bruge en Del af den ham tilkommende Begravelseshjælp til Gravstedets fremtidige Vedligeholdelse, og Lokalformanden havde desangaaende konfereret med Aalborg Begravelsesvæsen, som for en Sum af 60 Kr. vilde paatage sig at holde Graven i forsvarlig Stand i 20 Aar. Generalforsamlingen vedtog at modtage Tilbudet, ligesom den ogsaa bestemte, at der skulde anbringes en Sten paa den Afdødes Grav. Vor Kollegas sidste Hvilested vil rimeligvis ikke komme til at lide noget Savn af, at han ingen Slægtninge har til at passe det; Venner blandt og udenfor sit Fags Udøvere havde han mange af, og disse vil ikke glemme ham, men en Gang imellem aflægge hans Grav et Besøg for at paase, at den bliver forsvarlig vedligeholdt.

Efter at denne Sag var bragt ud af Verden, indledede A. SCHWARTZ en Diskussion om Sygekassespørgsmaalet. For at naa til en fuldstændig Centralisation maatte man have dette Spørgsmaal løst derhen, at vor Sygekasse lig den københavnske bliver anerkendt. Taleren var imod en saadan Anerkendelse, men holdt paa, at vi samledes til en Enhed paa det faglige Omraade. Der udspandt sig en meget lang Diskussion ang. denne Sag, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. B. N.

Nær og fjærn.

Typograferne i Roskilde indviede Grundlovsdagen et nyt rødt Banner ved en Fest, som afholdtes i Arbejdernes Forsamlingsbygning »Fjordvilla«. Kl. 2 samledes samtlige Typografer og mange Indbudte, hvorefter Lokalformanden, CHR. M. ANDERSEN, bød Velkommen og anmodede Forsamlingen om at afsynge en i Dagens Anledning af en Kollega forfattet Sang. Dernæst oplæste Taleren et Lykønskningstelegram fra Næstved, hvorefter Ordet blev givet til Redaktør F. K.

MADSEN fra København, som i et længere udførligt Foredrag omtalte Organisationens Historie og sluttede med et Leve for, at det nyindviede Banner stadig maatte vaje over Typograferne i Roskilde. ANTON LARSEN pointerede, at der var Fremskridt iblandt Typograferne i Roskilde. Afsløringen af dette Banner var et Bevis for, at der var Enighed og Offervillighed blandt Kollegerne i Roskilde. Skræder STEINESS ønskede Typograferne til Lykke med deres nye Banner og udbragte et Leve for et enigt Arbejderparti i Roskilde. Dernæst afsang man Arbejdersangen, hvorefter Typograferne med Musik i Spidsen marscherede til Hestetorvet for at deltage i Processionen til Grundlovsfesten paa »Fjordvilla«. For første Gang mødte Typograferne med Fane i Processionen. Om Aftenen samledes de fremmede indbudte Typografer med Kollegerne i Roskilde til et Punschesold, hvor Taler og Sange gik Slag i Slag. BUM.

Sommerferie. *Nordjyllands* Personale, saavel Typograferne som Lærlingene, har ligesom tidligere erholdt en Uges Sommerferie med Udbetaling af 20 Kr. til hver af de voksne Arbejdere og 10 Kr. til hver Lærling. Ferien tog sin Begyndelse Pinsesøndag.

— *Ribe Stiftstidendes* Personale har, ligesom sidste Aar, faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien tager sin Begyndelse om 14 Dage.

— Red. VILH. LASSEN har, som forrige Aar, tilstaaet Typograferne paa *Aalborg Amtstidende* 1 Uges Ferie med en Udbetaling af 22 Kr.

En Lussing. Et af Ny typ. Forenings Medlemmer jamrer sig i sidste Nr. af *Ny typ. Tid.* ganske ynkeligt over en Lussing, som han ikke har faaet, men som han sikkert efter bedste Ævne har gjort sig fortjent til.

Hr. Direktør Fæster, det Schultz'ske Bogtrykkeris Bestyrer, har faaet Fortjenstmedaillen i Sølv. Direktøren gjorde sig, som man vil erindre, ganske overordenlig fortjent under Typografernes sidste Tarifbevægelse, hvor han satte Bogtrykkerforeningen Stolen for Døren og friede Faget for en ødelæggende Strejke.

En Typograf er bleven tyrkisk Generalkonsul. Der er sikkert ikke faa Kolleger, der vil huske Typograf RIENECK, der i 70—71 arbejdede hos Schultz og hver Lørdag Aften satte svært gemytligt Liv i vore Foreningssammenkomster paa Glacisholmen. Han har i en Del Aar været ansat i sin Svoger, Mansfeld-Büllners Bitterforretning, og er nu — i Følge *Dannebrog* — ved Svogerens Død udnævnt til at beklæde hans Stilling som tyrkisk Generalkonsul, hvad der sikkert ikke indbringer megen Mønt, men maaske saa megen mere Ære — og Æren er jo det fagreste Træ i Skoven!

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Charles Jensen, Boyesgade 37, 1.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen, Amtsavisen.
Esbjerg: Faktor S. C. Grove, Socialdemokraten.
Faaborg: Typ. H. C. Andersen, Nygade 6c.
Fredericia: Typ. F. O. Leidecker. Træffes kun 1—2 Eftm. og 7—8 i hans Bopæl: Dalegade 37, 1
Frederikshavn: Typ. L. C. Christensen, Ahrenfeldtsgade 18.
Grenaa: Forretningsf. C. M. Blomberg, Demokraten.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen, Amtstidenden.
Hobro: Typ. Niord Olsen.
Holbæk: Typ. P. Chr. Larsen, Holbæk-Posten.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Avisen.
Køge: Typ. Chr. J. Henriksen, Vestergade.
Løgstør: Typ. S. Pedersen.
Maribo: Typ. Henrik Petersen.
Middelfart: Faktor J. H. Gemynthe.
Nakskov: Typ. Herman Jørgensen, Vestloll. Avis.
Nyborg: Typ. Chr. Elb. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen, Morsø Avis.
Næstved: Typ. H. P. Køhke, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Godthaabsgade 7, 1.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Chr. M. Andersen, Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Typ. S. Børresen.
Rønne: Forretningsf. N. Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. C. Hallager.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth, Sorø Amtstidende.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Marius Jensen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. **Georg** Andersen, St. Mikkelsgade 13.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Hovedbestyrelsen og Anvisningskontoret:

Brevadresse:
Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening, Kolding.

Telefon- og Telegram-Adresse:
HVIDTFELDT, Kolding.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Esbjerg:* J. Jørgensens Bogtrykkeri. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Nykøbing S.:* Nykøbing Venstreblad, Bogtr. Chr. Nielsen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Roskilde:* Rosk. Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Maj Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	8775.96	
Reservefonden	-	4614.65	
Begravelseskassen	-	19449.43	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	728.70	
			Kr. 33568.74
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	11043.79	
Reservefondens do.	-	21884.25	
			- 32928.04
		Summa	Kr. 66496.78

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	595.00	
Porto og Telegrammer	-	12.71	
Rejseudgifter og Diæter	-	4.00	
Boghandlerregning	-	1.95	
Beholdning i Begravelseskassen	-	19449.43	
do. i Reservefonden	-	4614.65	
do. i Hovedkassen	-	8727.75	
			Kr. 33405.49
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	138.00	
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab«	-	25.25	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	11043.79	
Reservefondens do.	-	21884.25	
			- 33091.29
		Summa	Kr. 66496.78

Kolding, d. 1. Juni 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Torsdag den 7. Juni. Alle mødt.

1. Formanden gav Meddelelse om, at han i Henhold til tidligere tagen Beslutning havde ladet undersøge Bogtrykker P. HESS' Forhold til Svigersønnen JENS STRANDGAARD, for at faa konstateret, om der var nogen Mulighed for at man kunde faa de ca. 2600 Kr., Hess endnu skylder Foreningen. Da Hess kun har Bogtrykkeriet i Forpagtning og desuden har foretaget de fornødne juridiske »Sikkerhedsforanstaltninger«, var der intet at gøre for Tiden, hvorfor Sagen forel. var indstillet. Bifaldtes.

2. En Trykker THYSEN havde mældt sig til Den typ. Foren., men ikke hos os, hvilket han skulde. Vedk. havde arbejdet hos H. Meyer i 14 Dage og var derefter gaaet i Arbejde udenfor Faget, hvorfor der foreløbig intet var at foretage.

3. Fra Sangforeningen forelaa velvilligt Svar paa vor Forenings Henstilling om lysthavende Medlemmers Deltagelse i Foreningens Udflugt d. 1. Juli. Det vedtoges at udsende Liste med Budet Hr. Møller samt kundgøre, at Betalingen for den paa Turen fastsatte Middag skal være betalt til Hr. Kasserer Stephensen *senest Fredag den 29. Juni, Aften Kl. 8*, hvorpaa Beløbet straks skal tilstilles Sangforen. Kasserer.

4. Paa et herværende Bogtrykkeri sluttedes den gennemgaaende Arbejdstid først Kl. 6½, mens den i Tarifen er fastsat at skulle slutte senest Kl. 5. Der var i den Anledning rettet Henvendelse til vedk. Firma om at betale den overskydende Tid som Overarbejde; hvilket Firmaet i sit Svar ikke havde kunnet akceptere, hvorimod man henstillede, at der søgtes Dispensation paa dette Punkt, fordi Vedk. først begynder at arbejde opad Formiddagen. Det vedtoges at fastholde det indtagne Standpunkt *og nedlægge Indsigelse mod at gennemgaaende Arbejdstid noget Sted slutter senere end Kl. 5. For saa vidt det var nødvendig, maatte Spørgsmaalet indankes for Voldgiftsretten.*

5. Der forelaa Indbydelse til at deltage i en Forhandling om Centralisationen Tirsdag den 12. Juni. Det vedtoges at svare, at man af Hensyn til sine Pladser ikke saa sig i Stand til at møde en Hverdag, men at man var villig til at forhandle ved en senere Lejlighed om en tilfredsstillende Ordning af Sygekasseforholdet, saa at dette blev ens for

København og Provinserne. Forbundets faglige Organisationsform ønsker man ikke forandret, da den har vist sig fuldt ud tilfredsstillende.

6. Formanden gav Meddelelse om, at Forholdet vedrørende Rotationstrykkerne nu kunde betragtes som ordnet; dog skulde der gøres Skridt til at faa indført tarifmæssige Lønningsforhold paa et Bladtrykkeri, hvor der i mange Aar ikke havde eksisteret saadanne. Til Efterretning.

L. J.

Kolleger og Venner (samt hele Gutenberg-Koret) takker jeg herved mange Gange for den mig udviste Venlighed og Opmærksomhed Jubilæumsdagen den 6. Juni.

Ærb.

WILH. HANSEN,
Nationaltid.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Ledigt Legat. En Portion af de Den typ. Forenings Ligkasse tilhørende Legater, stor 17 Kr. 50 Øre halvaarlig, er ledig og udbetales straks.

Ansøgninger, stilede til Styrelsen, bedes indleverede til Kontoret, Walkendorffsg. 22, senest den 23. Juni d. A.

Lægerne. Dr. **F. L. Møller**, Østerbrogade 46, er rejst. Vikar: Dr. **H. C. Ringsted**, Slagelsegade 1, 3. Sal, fra 12—1, Søndag Kl. 9.

Kuponer til Zoologisk Have uddeles **gratis** fra Kontoret. De give Adgang for 35 Øre for en Voksen (eller 2 Børn under 14 Aar).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Rasmus Fred. Vilhelm Hansen (Val. & Lund), udl. s. St. 1/6 1900. Sætter Niels Chr. Hansen III (J. S. Nielsen), udl. s. St. 1/6 1900.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1608, Chr. Jul. Rasmussen (arbl.) paa Rejse. 1054, Viggo Christiansen (arbl.) til Vejle i Pl. 507, Laur. Ebbesen (arbl.) paa Rejse. 3879, Jul. Alex. Malmvig (arbl.) til Nykøbing F. i Pl. Mathias Andreas Koefoed (arbl.) til Odense i Pl. Fritz Johansen (arbl.) til Nakskov i Pl. Anders Marius Jensen (arbl.) til Aarhus i Pl. 1947, Hans Chr. Hansen II (arbl.) til Køge i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Helsingør, Sætter Chr. Georg Christensen, udl. 2/6 1900 i Centraltrykkeriet (arb. s. St.), bestaaet Prøve for off. Komm.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Silkeborg, 1175, Joh. J. O. Jensen fra Aarhus i Pl. Aalborg, 1410, Sophus Jensen (arbl.) og 1329, M. J. Æ. Madsen (i Pl.). Køge, 1433, Chr. Nielsen Marquard (Avisen) og 1947 (Den t. F.), Hans Chr. Hansen II (Folkebladet). Odense, 1181, Trykker Emil Scherling (arbl.) fra Ringkøb. Rudkøbing, 945, N. P. Andersen i Plads. Roskilde, 1053, J. O. Christensen og 768, J. C. L. Petersen.

Bortrejste: Aalborg, Jørgen Moeslund Petersen (arbl.) til Kbhvn. Køge, 1155, Peter Chr. D. Hoppe (paa Rejse). Aarhus, 1175, Johannes Jensen til Pl. i Silkeborg. Odense, 945, Sætter N. P. Andersen til Pl. i Rudkøbing. Rudkøbing, 523, Martin Lund (syg) til Vejle.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmer med Damer der kunde ønske at deltage i den af Typografernes Sangforening arrangerede Udflugt til Helsingør—Helsingborg, Søndag den 1. Juli, anmodes om at tegne sig snarest, enten hos Budet Hr. Møller eller hos Hr. Kasserer Stephensen. Tegningen er bindende og Beløbet for den fastsatte Middag paa »Helsan« á 2 Kr. pro persona, maa indbetales til Hr. Kasserer Stephensen senest Fredag d. 29. ds. Udførligt Program følger.

STYRELSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 18. Juni, Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Efternævnte Medlemmer bedes snarest, *senest 1. Juli*, henvende sig til Kassereren, Faktor A. W. Larsen, Kattesund 12, Kontoret, mellem 1—2, da de i modsat Fald vil blive slettet paa Grund af Restance: L. D. Christiansen, H. Schouw, I. V. Jørgensen, Leonh. Klein. R. V. Kock, G. I. Petersen, N. P. Mortensen, C. L. Nielsen, Carl Jensen, Ferd. Corn. Petersen, V. L. Bischoff, C. Justesen, N. C. Nielsen, A. A. Th. Petersen, E. L. Bruun, W. F. Petersen, P. P. Sommer, A. G. V. Stancke, Joh. Torp, Burmester.

STYRELSEN.

Klubben for Rotationstrykkere og Stereotypister

afholder Generalforsamling førstkm. Søndag Kl. 1 i Foreningslokalet. Alle Medlemmerne bedes møde, da vigtige Sager foreligger.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Kl. 11½ Start fra Frederiksberg Runddel til Festen i Roskilde Kro.

ANNONCER

En flink Sætter-Trykker,

som er kendt med Pasning af Gasmotor, kan straks faa Plads i en Provinsby paa Sjælland. Billet mrkt. 134 modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Akcidenssætter,

som tillige kan betjene en Hurtigpresse, kan faa Plads straks. Henvendelse til Faktor Christensen, Ringsted.

Faktor.

Et københavnsk Accidenstrykkeri med en god Kundekreds og en aarlig Omsætning af 30 à 40,000 Kr. søger en dygtig og erfaren Faktor, som vil deltage i Arbejdet. En yngre Mand, som kunde binde sin Interesse med nogle faa Tusinde Kroners Indskud, foretrækkes.

Billet mrkt. »823« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig **Akcidens Sætter-Trykker** søger en god Plads, helst i en østjydsk By. Billet mrkt. »*Akcidens*« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.
Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 22 JUNI 1900 XXVII AARGANG

Centralisationen.

DA nu Centralisationsspørgsmaalet atter er kommen paa Dagsordenen, vil jeg fremkomme med nogle Bemærkninger angaaende Sygekassen.

Jeg gaar ud fra, at det er Ledernes Hensigt at søge Dansk typ. Forenings Sygekasse anerkendt, dersom Centralisationstanken skal realiseres; men derved tvinges Foreningen til at yde Medlemmerne — og Børnene — fri Lægehjælp, hvad der vil have sine Vanskeligheder at opnaa. I Ringkøbing Amt har Lægerne nægtet og vil vedblivende nægte at akkordere med Sygekasserne; de stiller derimod Kravet om »aabne Sygekasser« med Betaling pr. Besøg. Betalingen er 2 Kr. for Dagbesøg og 3 og 4 Kr. for Søndags- og Natbesøg. Lægerne yder kun Sygekasserne 20 pCt. At en saadan Ordning ikke er heldig for Sygekasserne, siger sig selv, hvilket ogsaa de lokale Sygekasser her i Amtet har faaet at fornemme. En Sygekasse her i Byen har saaledes i 1899 betalt op til 7 Kr. pr. Medlem i Lægehonorar, og der er desværre ikke Udsigt til, at Beløbet skal dale — tværtimod.

Lægeudgiften i saakaldte »aabne Sygekasser« er aldeles uberegnelig, ja, der er endog en bekendt Sygekassemand, der har spaaet, at i Længden slog 12 Kr. aarlig pr. Medlem ikke til.

Bevægelsen blandt Lægerne om Kravet af »aabne Sygekasser« er endnu kun i sin Begyndelse. Men Ringkøbing Amts Læger agiterer ivrigt for at bibringe deres Kolleger i det øvrige Land den Opfattelse, at Betaling pr. Besøg er den eneste »fornuftige og retfærdige Betalingsmaade«. Og deres Agitation har allerede baaret Frugt, idet de Kolding-Læger ved Nytaarstid stillede et lignende Krav til de derværende Sygekasser, ligesom det for Tiden ulmer blandt Lægerne i Nordjylland, og det er kun et Tidsspørgsmaal, naar de øvrige Provinslæger følger efter.

At Dansk typ. Forening ikke i Længden kan svare et sligt Lægehonorar, er udenfor al Tvivl. Det vil tære langt mere, end Statstilskudet vil bringe os. Og en Krig med Lægerne kan vi langt mindre end de lokale Sygekasser føre.

I København er Forholdet helt anderledes. Dér existerer jo en Forening af Sygekasselæger, som selv har Interesse af at opretholde Akkordsystemet.

Jeg kan ikke se, at Centralisationen vil bringe os nogen Fordel — jeg er tværtimod bange for, at det kun vil forøge vore Udgifter —, men højst ufornuftigt vilde det dog være at centralisere paa Basis af Sygekassens Anerkendelse.

Ringkøbing, den 16. Juni 1900. H. P. FREDERIKSEN.

Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelsesmøder

10.—13. Juni i »Søpavillonen« i København.

I Henhold til Odense-Delegeret- og Repræsentantmødets Beslutninger om, at der paa det kommende Delegeretmøde i Dansk Typograf Forbund skulde foreligge et Forslag til en fuldstændig Centralisation af alle vore Understøttelseskasser, var der fra Forbundsstyrelsens Side udtalt Ønskeligheden af et Fællesmøde mellem de forskellige Styrelser for at forsøge tilvejebragt Enighed om, paa hvilket Grundlag Forarbejderne skulde føres. Hovedbestyrelsens ordinære Møde blev da besluttet afholdt i København i Tilslutning til Forbundsstyrelsens ordinære Møde i Juni og De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, i hvilke Forbundsstyrelsens Medlemmer deltoge.

Hovedbestyrelsens Møde og Fællesmødet afholdtes i Søpavillonen. Samtlige Medlemmer af Hovedbestyrelsen, d'Hrr. ANTON SCHWARTZ, Aalborg, MARIUS HANSEN, Aarhus, L. D. RASMUSSEN, Odense, K. KRISTIANSEN, Ringsted, A. M. CHRISTENSEN, Næstved, og FR. NIELSEN, Nykøbing F., samt Forretningsudvalgets Medlemmer P. HVIDTFELDT, WARBERG og H. P. RABEN, Kolding, var til Stede.

Mødet Søndag den 10. Juni Kl. 2.

FORMANDEN bød Velkommen og forklarede Aarsagen til Mødets Afholdelse i København. NÆSTFORMANDEN overtog Sekretærposten.

1. *Aarsberetningen for 1899.* Efter Oplæsning af Beretningen fremsattes Ønske om, at denne for Fremtiden forelaa trykt forinden Mødet. FORMANDEN oplyste, at dette ogsaa havde været Forretningsudvalgets Mening, men at Tiden siden Regnskabets Fremkomst havde været for knap; der skulde i Fremtiden blive taget Hensyn til det fremsatte Forslag. — Beretningen godkendtes enstemmig og bliver at offentliggøre i *Typ.-Tid.*

2. *Forretningsudvalgets Meddelelser om Beslutninger siden sidste Hovedbestyrelsesmøde.* Herunder redegjordes for Motiverne til forskellige af Forretningsudvalget tagne Beslutninger og Administrationen i Almindelighed, der for Forretningsudvalget havde formet sig saaledes, at det i Understøttelsessager fortolkedes i Medlemmernes Favør. — Samtlige Medlemmer havde nu Ordet, hvorunder der udtaltes Tilfredshed med det ny System for Foreningens Styrelse som med Forretningsudvalgets Ledelse.

Der rettedes Forespørgsler om Foreningstrykkeriet; man ønskede Oplysning om to ældre Medlemmers Optagelse, om Motiverne til Formandens Fratrædelse af Voldgiftsretten og hvorledes man havde tænkt sig at stille sig overfor det paatænkte Aktietrykkeri, der forsøges oprettet i en af Københavns Nabokommuner til Udførelse af Arbejder for københavnske Forlæggere efter den lavere Provinstarif; man berørte Lokaleleje i Afdelingerne; Ønsker fremsattes om en rigeligere Invalideunderstøttelse, naar der forelaa Krav om saadan; Anvisningskontorerne burde kun anvise Pladser inden for hver sit Omraade, ligesom nogle fyldigere Meddelelser om, hvad der foregik paa den internationale Skueplads burde tilflyde Kollegerne gennem *Typ-Tid.* efter de Cirkulærer, der tilsendtes Forbundsstyrelsen fra det internationale Sekretariat; man kunde uden Skade i Forretningsudvalgets Referater undlade at medtage ganske dagligdags Begivenheder, medens større Sager til Tider kunde taale en udførligere Behandling.

De rejste Spørgsmaal gav Anledning til en livlig Ordveksling. Forretningsudvalget oplyste, at der paa dets Tilbud om Randers-Bladets Trykning ikke var indløbet noget Svar, medens Trykningen var overgivet en Privatmand, og efter hvad der forelaa, vilde Arbejderpartiet i København trykke Social Demokraten for egen Regning, hvorved Spørgsmaalet om et Foreningstrykkeri i hvert Fald maatte optages til Løsning paa et andet Grundlag.

Med Hensyn til Aktietrykkeriet, der sikkert vilde foreligge til Behandling i Fællesmødet, maatte man absolut kræve Arbejdet betalt efter den københavnske Tarif. Det foreliggende Tilfælde peger mere end andet mod en Fællestarif for hele Landet, i hvert Fald for Bog- og Akcidensarbejders Vedkommende. — Lokaleleje i Afdelingerne var man i Forretningsudvalget, som fra de fleste af Hovedbestyrelsens Medlemmers Side, enig om at maatte blive Foreningen uvedkommende, idet dette Krav let vilde drage andre lignende Udgifter som Tilskud til eller Aktier i Forsamlingsbygninger med sig og blive en Udgift af Rang, som Centralorganisationen var ude af Stand til at bære. — Det pointeredes, at Samarbejdet var godt mellem Anvisningskontorerne, som i det hele taget mellem de forskellige Led af vor Organisation, men Erfaringerne i den Tid, i hvilken Formanden havde ledet Anvisningskontoret, talte absolut for, at der kun anvistes Arbejdskraft fra Kontorerne inden for de to forskellige Tarifgrænser, og de to Kontorer blev sikkert let enig om at følge denne Regel. Forøvrigt var der fra Kolding ikke anvist Pladser i København, medens det omvendte derimod havde været Tilfælde. — Med Hensyn til Invalideunderstøttelsen maatte man vare sig mod at komme til at yde saadanne Understøttelser, som med Rette burde afholdes af det offentlige i Kraft af Alderdomsloven, hvorfor man saa vidt mulig maatte indskrænke sig til Kontingent-

frihed, og kun hvor de stedlige Autoriteter havde afvist en saadan Andrager yde en mindre Understøttelse. — Forretningsudvalget lovede at formaa *Typ.-Tid.s* Red. til at opfylde de fremsatte Ønsker om udførligere Meddelelser fra det internationale Sekretariat. — De øvrige Forespørgsler besvaredes til Forespørgernes Tilfredshed, og man blev hurtig enig om, at hele Forretningsudvalget burde være tilstede ved Forbundsmøderne, da det dog var efter disses Beslutninger, der skulde administreres.

Hovedbestyrelsen godkendte til Slut enstemmig Forretningsudvalgets Virksomhed siden første Hovedbestyrelsesmøde og tog saaledes Medansvaret for de i Mellemtiden tagne Beslutninger.

Mødet udsattes derefter til Mandag Kl. 9.

Mandag den 11. Juni.

3. *Kontingentet til Dansk typ. Forening.* Forretningsudvalget havde rejst Spørgsmaalet, om den ved almindelig Afstemning i Forbundet vedtagne Kontingentforhøjelse til dette uden videre kunde overføres paa Dansk typ. Forening. — Efter kortere Udtalelser, hvori den almindelige Opfattelse viste sig at være herfor, vedtoges det at Kontingentet fremdeles opkræves med 90 Øre ugentlig.

4. *En Sag om Beregning af Begravelseshjælp* i Anledning af et Dødsfald i Nykøbing F. — Vedk. Medlem havde kun betalt 102 Ugebidrag, da han blev Militær. Retten til Begravelseshjælp er kun afhængig af selve den Tid, Vedk. har været Medlem og ikke af Kontingentydelsen. Der udbetales derfor 200 Kr.

5. *Bidrag til Fagskolen.* 100 Kr. for det løbende Aar bevilgedes. — Der gaves herunder tillige forskellige Meddelelser om Fagskolen.

6. *Spørgsmaal om Tilbagebetaling af ydet Forskud paa Begravelseshjælp ved Hustruers Død* var rejst af A. Schwartz. Der stilledes følgende Resolution: »Idet man betragter forskudsvis Udbetaling af Begravelseshjælp ved Hustruers Død som en ydet Understøttelse, der i Henhold til Lovens § 49 kun kan afkortes i Begravelseshjælpen ved Medlemmets egen Død, gaar Hovedbestyrelsen over til Dagsordenen.« Vedtoges med 6 Stemmer mod 3, der holdt paa, at en saadan ydet Understøttelse ved Medlemmets Udmeldelse eller Udelukkelse skulde tilbagebetales.

7. *Hvad kan der gøres for vore Brystsyge?* indledes af A. Schwartz. Han foreslog at rette en kraftig Henvendelse til Forældre med svagelige Børn om ikke at sætte dem i Bogtryklære, og at Foreningen strækker sig saa vidt som muligt i Retning af Understøttelse til brystsyge Medlemmer. Fra anden Side anbefaledes mere end hidtil at have Opmærksomheden henvendt paa de slette Arbejdslokaler og paa dette Punkt anvende Tarifens Forskrifter i hele deres Omfang og i næste Tarif-Omgang forsøge at opnaa yderligere Indrømmelser i sanitær Henseende. Der gaves Oplysning om, hvad der fra Foreningens Side alt var foretaget, ligesom man mente, at en Henvendelse til Lægerne vilde frugte bedre end til Forældrene. Der vedtoges følgende Resolutioner:

1. Forretningsudvalget bemyndiges til i yderst muligt Omfang at yde Hjælp til brystsyge Medlemmer paa hensigtsmæssigste Maade efter nærmere Konference med vedkommendes Læge. Endvidere paalægges det Forretningsudvalget at rette en Henvendelse til Lægekredsforeningerne om ikke for Børn med svagelig Konstitution at udstede den i Fabrikloven anordnede Sundhedsattest, naar saadanne ønskedes anbragte i Bogtrykkerlære.
2. Hovedbestyrelsen indskærper Medlemmerne at paase, at Tarifens Sundhedsbestemmelser overholdes paa Arbejdsstederne, da dette har stor Betydning i det foreliggende Tilfælde.
3. Hovedbestyrelsen vedtager at fremdrage Spørgsmaalet om Oprettelse af et Sanatorium for Brystsyge paa Fællesstyrelsernes Møde imorgen Tirsdag d. 12. Juni.

8. *Spørgsmaalet om udvidet Understøttelse under Arbejdsløshed* indlededes af Schwartz og Marius Hansen og var nærmest fremkommet som Følge af de Artikler, *Typ. Tid.* havde indeholdt om den stedsevarende Understøttelse. Samtlige Medl. deltog i Diskussionen. Man var enig om det ønskelige i, at kunne støtte de Arbejdsløse saa godt som muligt, men at vor Forening maatte bibeholde Karakteren af en Understøttelsesforening og ikke gaa over til at blive en Forsørgelsesforening. I Følge de to foreliggende Aarsberetninger viste det sig, at Antallet af Medlemmer uden Understøttelse var i stærk dalen, og at Arbejdsanvisningen vilde kunne bidrage meget til at fordele Arbejdsledigheden. Det maatte erkendes, at med de Tal, der fremkom, var en stedsevarende Understøttelse ikke umulig; men at der kom helt andre Elementer, som maatte tages med i Beregningen, saaledes at man maatte kalde en saadan Udvidelse uheldig. — Der vedtoges følgende Udtalelse:

Hovedbestyrelsen kan ikke sympatisere med Tanken om en stedsevarende Understøttelse af arbejdsledige, fordi den anser en saadan Understøttelse for uheldig for Organisationen, men den er enig om, at der ved det kommende Delegeretmøde bør søges gennemført en Udvidelse af Understøttelserne paa Stedet uanset om Centralisationen gennemføres eller ikke.

9. *Bør den københavnske Enkekasse udvides ogsaa til at omfatte Provinserne?* Formanden oplyste, at Spørgsmaalet var fremkommen paa Foranledning af et af Enkekassen nedsat Lovudvalg og fordi der alt nu findes Medl. af Enkekassen, som senere har taget Ophold i Provinserne. Efter forskellige Udtalelser vedtoges at svare:

Hovedbestyrelsen finder ikke Anledning til at tilraade Enkekassens Udvidelse til Provinserne, idet den formener, at enhver Udvidelse af Understøttelsesformaalene bør ske indenfor de alt bestaaende Rammer.

(Sluttes.)

Midsommerfest!

Som vi allerede i sidste Nr. meddelte, fejrer Den typ. Forening paa Søndag (Sct. Hansdag) sin Stiftelse ved en stor Fest paa Wodrofflund, hvor vi er sikker paa at træffe alle Typografer med deres resp. Hustru eller Forlovede.

Af den udmærkede Underholdning i den store Sal skal vi fremhæve: Skuespiller Berggren vil fortælle morsomme Historier; *Gutenbergkoret* vil synge nogle af sine bedste Sange (bl. a. Olaf Trygvason og Ett bondbröllop); de kendte Dilettanter med Fasmer i Spidsen vil opføre *b.*'s Revy *I Morgenbrækningen* (med nye Sange); Frk. Nicander vil synge Sange af A. C. Meyers »Sypiger«.

Endvidere har Deltagerne Adgang til hele Etablissementet, hvor der foruden Koncert er Optræden af første Klasses Artister (Hr. Peter Jensen, Fru Marie Svensson, Fru Frederiksen m. fl.).

Der vil blive arrangeret et stort Punschesold i Havesalen, hvor alle kan komme med og hvortil der bliver skrevet flere Sange, ligesom Gutenbergkoret vil underholde Deltagerne.

Naar vi endnu tilføjer, *at* der er Bal i den store Sal, *at* Haven bliver glimrende illumineret, *at* der er mange hyggelige Lysthuse (til de medbragte Madkurve), at der er 4 Salonkeglebaner, Skydeindretninger, Kastegynge m. m. m., er der vel ingen Tvivl om, at alle indenfor den typografiske Verden skal paa Wodrofflund paa Søndag.

Drag ud!

(Af Viggo V. Nicolaisen.)

IV.

I Tetschen, en prægtig lille Bjærgby, det første østrigske Viaticeringssted, faar Du ligesom i Stettin udleveret forskellige Tryksager, deriblandt en Fortegnelse over de Steder, hvor Du faar Ekstra-Forplejning. De østrigske Kolleger har i denne Henseende vist at have et bedre Hjærte for deres rejsende Brødre end Tyskerne og Danskerne. Næsten i hver større By faar den Rejsende Ekstraviatikum eller gratis Natteleje og maaske ogsaa et Maaltid Mad. Hvilken Værdi har dette ikke for den Rejsende! Og Logierne ere som Regel gode. Tillige findes der i Østrig en Del Steder typografiske Velgørenhedsforeninger, som understøtter Rejsende ved en længere Arbejdsløshedsperiode, i Wien faas saaledes 1 Gl., i Graz 1/2 osv. Mange Steder yder Principalforeninger (Gremium) Hjælp, f. Eks. i Wien 3 Dages Nattelogi = 90 Krz.

Hertil kommer de saakaldte »Naturalforplejningsstationer«, som adskiller sig fra de tyske derved, at man i Østrig saa godt som aldrig forlanger Arbejde af den Rejsende, og naar Du i Tyskland kun besøgte dem om Lørdagen, fordi der ikke arbejdes om Søndagen, gør Du her fuldt Brug af dem. Og disse Forplejningsstationer, som man intet Sidestykke har til i Danmark, viser, at der findes *lidt* social Retfærdighed i Østrig, thi Princípet for dem er i Virkeligheden dette: Det er Samfundets Pligt at underholde dem, som det samme Samfund nægter Arbejde. Herhjemme kastes den Rejsende, dersom han, tvungen af den nagende, ubarmhjærtige Sult, den forfærdeligste af alle Lidelser, fægter sig et Stykke Brød til, paa Fattiggaarden, sendes hjem af Politiet — vanæres! Det er social Retfærdighed i Danmark! Disse Stationer søges af alle ordenlige Svende. I Østrig har ved Lov enhver Svend Arbejdsbog, som forsynes med Afgangsattest fra sidste Arbejdssted. I Danmark er heldigvis Fagforeningsbogen traadt i Stedet herfor, men dette vil dog berede Dig en Del Vanskeligheder; kun ved Hjælp af megen Overtalelse kan Du i Aussig — den næste Station fra T. — faa et Bevis, som giver Dig Ret til at besøge Stationerne og dér om Aftenen sætte en Skaal Mad til Livs, sove paa en Madrats om Natten, slubre Einbrenn-Suppe i Dig om Morgenen og spise til Middag paa næste Station osv.; vil Du springe en Station over, maa det bemærkes.

— — —

Du er naaet til Prag, »de 100 Taarnes By«, der i sin Tid kappedes med Paris og Rom som Sæde for Kunst og Videnskab, for 15 Aar siden en tysk By, nu fuldstændig czekkificeret. Det mesopotamiske Tungemaal skrækker Dig først, men snart lægger Beklemmelsen sig. Det czekkiske Sprog ejer næsten alle Lyde og flere accentuerede Bogstaver end Du i din uroligste Natteslummer har drømt om; de mest utrolige Sammenstillinger af Konsonanter forekomme, og mange Ord kan bøjes i en Uendelighed; Ordet Prag f. Eks. faar derved forskelligt Udseende 5 Gange. Men det hjælper Dig, at mange taler Tysk, thi Du kan ikke en Gang udtale Navnet paa den Gade, hvor Du skal hen. Naar Du gaar hen i den store Bygning, Bøhmens Typografer ejer, forbarmer en Kollega sig maaske over Dig og bliver din Cicerone. Her

har ogsaa en Del af Prags Fagforeninger Lokale, og i Arbejder-Akademiets Læsesal vil Du kunne faa en Passiar med det bøhmiske Arbejderpartis bedste Mænd, Folk, der saa godt som alle har tilbragt en større eller mindre Tid af deres Liv i østrigske Statsfængsler som Martyrer for deres Overbevisning. Ingen anden By ligner Prag; tilbring derfor nogle Dage med at studere den, se Hvadschiu, St. Vertskirkens Aladdinshal, besøg Tycho Brahes Grav og den jødiske Kirkegaard og glem ikke det store Musæum paa Wenzels Plads med uvurderlige gamle Bogskatte. Har Du sovet de to Nætter paa Foreningens Regning, saa tilbringer Du de øvrige paa Herberg for Husvilde; da jeg var der, behandledes jeg som hemmelig Journalist, maaske det gaar Dig ligesaa.

Dersom Du fra din Konsul har Paategning om at være ubemidlet, kan Du rejse som halvtbetalende paa de østrigske Statsbaner, men selv om dette ikke er Tilfældet, raader jeg Dig dog til at køre hele Strækningen fra Prag til Wien med et kort Ophold i Brünn, thi Landskabet er nogenlunde interesseløst, og Sproget bereder Vanskeligheder. Derved vinder Du Tid til at opholde Dig en halv Snes Dage i *Wien,* hvor Du de tre Aftener sover paa Gremiums Anvisning, og i de syv lejer Du en »Seng«. Den sociale Elendighed er stor i Wien; undertiden ser Du den eneste Stue helt optaget af Senge, som lejes ud til vildfremmede Mennesker, og man sover saa i et Kaos uden Hensyn til Familieforhold eller Køn; jeg var saaledes den ene Logerende hos et Par Nygifte; vi sov alle i samme Værelse, men jeg skal ikke nægte, at selv om Rejsen sløver ens Blufærdighed, kneb det dog i Begyndelsen for mig at klæde mig af i den unge Kones Nærværelse. De Nygifte næbbedes om Natten som to Turdelduer paa omtrent den bare Sengehalm — thi deres bedste Sengklæder havde jeg faaet — og mente vist selv at være paa Livets Solside.

Skønt Wien maaske næppe svarer til dine høje Forventninger, vil Du dog, naar de 10 Dage ere gaaede, opdage, at Du ikke har set nær alt, men tilbragt for mange Timer i det herlige Schönnbrunn og Prateren. Her findes et storslaaet byhistorisk Musæum og Bogskatte, som Du maa se ligesaavel som det kejserlige Statstrykkeri, der er frit tilgængeligt.

Fra Wien maa Du næsten udelukkende gaa til Fods til Triest, thi Vejen her er afvekslende i høj Grad. Lemmeringbjærgene saa bedaarende skønne, Pachbjærgene saa vilde og ensomme, Laiblbjærgene saa gigantiske og afvekslende, at Du ofte maa sige til Dig selv: »Nu kan jeg godt dø, thi jeg har set en skøn Verden!« Ved Fodrejsens skønne Sider her kan jeg ikke dvæle, hvor gærne jeg end vilde. Bemærke skal jeg, at Du i disse »halvvilde« Egne let faar Logi i en Lade, og at Du gør bedst i at forsyne de Støvler, Du køber hos en »Trädler« (jødisk Marskandiser) for 1½ Kr. eller saa, med Søm for Bjærgrejsens Skyld. I Bjærgene tillader den lette gode Luft og prægtige Bjærgbækkes kølige Vand Dig at tilbagelægge længere Marscher end ellers. Du møder Gendarmer, saa vildtudseende som Indianere paa Krigsstien, men vær blot kæphøjet! Du møder Bønder og fromme Valfartsskarer, som hilser: »Grüss Gott!« Hils venligt igen! Du møder rejsende Kammerater; »Servus!« — lyder den ejendommelige Hilsen for disse Egne; »Servus!« svarer Du igen og spørger om Nyt. I ere Brødre! Følg de gamle Bjærgveje! de ere i Reglen de korteste, og læg Vejen bl. a. over Graz, Klagenfurt og Hovedstaden i det slaviske Krain: Laibach! Sig altid: »Grüss die Kunst!« naar Du kommer paa et Trykkeri, thi det sætter man her megen Pris paa. Forøvrigt finder Du her faa »Kunsthaller«, thi Befolkningen er uvidende (60—80 pCt. kan ikke læse), og saa har man indtil for et Par Maaneder siden haft den forbandede Avisstempelskat, d. v. s. det utrykte Papir stempledes med et Kreuzermærke for hver Avis; det vilde svare til en Udgift for *Social-Demokraten* herhjemme af henved 300,000 Kr. aarlig. Hvilken Ærgrelse, naar saa hele Oplaget konfiskeredes, hvilket hører tll Dagens Uorden i Østrig!

(Fortsættes.)

»Sønden Aa«.

Som meddelt i *Typ. Tid.* Nr. 23 er det paa Søndag den 24. Juni, at Typograferne i Ribe stævne deres Kollega norden Kongeaaen til et Møde i Ribe. Der vil blive gjort alt for at gøre Dagen saa interessant og Turen saa indholdsrig som mulig. Den gamle, paa Sagn og Minder fra Middelalderen saa rige Kongeby, vil blive beset paa Kryds og Tværs, saa vidt Tiden tillader det. Ved Morgentogenes Ankomst modtages de fremmede, og efter at de, der ankomme med Tog 6,54, have indtaget en Forfriskning vil Domkirken, der gemmer Minderne fra Katolicismens Tid og hvor Kristoffer den I samt Erik Emun ligger begravede, blive beset. Fra det 160 Fod høje Taarn har man i klart Vejr den mest henrivende Udsigt i 5 Miles Omkreds. Derefter vil der blive aflagt Besøg paa Raadhuset, hvor den righoldige Malerisamling over de i Tidernes Løb fungerende Amtmænd, specielt dem fra Alongeparykkernes Tid, og et legemsstort Billede af Kristian den 6. Dronning vil fange Interessen. Derefter beses Museet med den antikvariske Samling og Slotsbanken, der vækker Minder om »Valdemar Sejr« og fortæller os Sagnet om Dronning Dagmar. »Weis Stue« med det 700 Aar gamle Interiørs, vil heller ikke blive forbigaaet. Kl. 10 indbyder Typograferne i Ribe de fremmede Kolleger til Frokost i Industriforeningen. Kl. 11 vil D'hrr. P. Hvidtfeldt og L. V. Hansen, Kolding, holde Foredrag. Derefter Forhandling. Kl. 2 er der Middag i Industriforeningen á 1 Kr. 25 pr. Kuvert. Kl. 4 Procession fra Torvet i Forbindelse med de øvrige tekniske og industrielle Fag til Plantagen, hvor der vil blive afholdt Foredrag af D'hrr. Folketingsmand A. C. Meyer, København og Red. Sundbo, Esbjerg. Om Aftenen trædes Dansen i Pavillonen sammesteds. Som man ser, vil det ikke skorte paa Adspredelse, og det turde vel ogsaa være en alvorlig Opfordring til alle, der har Evne til at aflægge de ripensiske Kolleger et Besøg paa Søndag.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

holdt Lørdag den 9. Juni Generalforsamling, hvor Valg til Bestyrelse foretoges. Til Formand genvalgtes J. P. GREVSEN, og i Stedet for den øvrige afgaaende Bestyrelse valgtes S. HERHOLDT til Suppleant, H. JØRGENSEN og CHR. CHRISTIANSEN til Revisorer og M. BUSK til Sekretær. Derefter drøftedes Sammenkomsterne i Middelfart og Horsens, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes. S. SCHMIDT.

Næstved Lokalafdeling

holdt Lørdag Aften ekstra Generalforsamling for at foretage de ordinære Valg. Formanden, Næstformanden og Sekretæren, henholdsvis d'Hrr. H. P. Køhke, C. Bau og A. M. Kristensen, frabad sig alle Genvalg, hvorfor valgtes: Til Formand J. P. CHRISTENSEN, til Næstformand CH. HANSEN og til Sekretær F. LØHR; Revisorer blev VILH. ANDERSEN og AUG. GREVSEN.

Typografernes Fagforening i Næstved

afholdt i Lørdags Aftes paa Jærnbanehotellet Generalforsamling, paa hvilken de ordinære Valg foretoges. Til Formand, Kasserer og Sekretær genvalgtes henholdsvis J. P. CHRISTENSEN, VILH. ANDERSEN og P. AUG. GREVSEN. Til Revisorer genvalgtes P. M. CHRISTENSEN og nyvalgtes E. KANN. Som Bepræsentanter til Fællesorganisationen genvalgtes J. P. CHRISTENSEN og P. AUG. GREVSEN. Det vedtoges ikke at afholde nogen Sommerudflugt, men derimod at slutte sig til den af Fællesorganisationen paatænkte Udflugt til Præstø. Under eventuelt blev det henstillet til Bestyrelsen at arrangere nogle Fodture til Karrebæksminde Badehotel, der er beliggende 1¼ Mil fra Næstved.

Nær og fjærn.

Sommerferie. I Lighed med i Fjor er der tilstaaet hele Personalet hos Firmaet H. H. THIELE en 3 Dages Ferie med Udbetaling af 5 Kr. pr. Dag.

— *Ugens Nyheder* har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Slagelse-Posten* har, ligesom tidligere, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien har taget sin Begyndelse.

— Boghandler SCHØNEMANN, Nyborg, har uden Opfordring tilstaaet sine Typografer 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Red. FUNCH-THOMSEN, *Aarhus Stiftstidende,* har i Aar som sædvanlig givet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen (Beregningssætterne 25 Kr.). Ferien er begyndt. N.

— *Aalborg Stiftstidendes* Typografer har i Aar som sædvanlig faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

Lønforhøjelse. I Anledning af forskellige opstaaede Tarifstridigheder i Hr. SCHØNEMANNS Bogtrykkeri, Nyborg, blev vor ærede Formand, Hr. Hvidtfeldt, tilkaldt for at ordne disse. Der blev da samtidig stillet Krav om Lønforhøjelse, som Hr. Schønemann ogsaa gik ind paa. Lønnen er altsaa fremtidig 20 Kr. for samtlige Sættere i Hr. Schønemanns Bogtrykkeri. s-h.

Typografernes Sangforening foretager Søndag den 1. Juli sin aarlige store Udflugt med Damer. Turen, der tegner til at blive meget vellykket, gaar iaar til Helsingør—Helsingborg—Ramløsa. Den medbragte Frokost spises i Helsingør, Formiddagskaffen nydes paa »Marienlyst« og Middagen indtages paa »Helsan«. Deltagerne ville desuden faa Lejlighed til at bese alle Seværdighederne i nævnte Byer under kyndig Vejledning.

Tegning til Udflugten kan endnu modtages hos Sangforeningens Styrelse, ligesom Listen vil være fremlagt paa Lørdag Aften paa Wodroffslund, hvor Foreningen iaar har Sommerlokale. Den typ. Trykkerforening deltager i Turen.

Typografernes Sportsklubs Friluftsgymnastik. En af de mange Øvelser, der øves ved T. S. Friluftsgymnastik, er Stangspringet. Denne er en overordenlig fornøjelig Sport at se paa. Medens enhver kan klare et mer eller mindre middelmaadigt Højde- og Længdespring, er dette ikke Tilfældet med Stangspringet, det kræver en vis Øvelse. Om Udførelsen af Stangspring skal jeg efter *D. Idræts Blad* anføre følgende: Stangspring som Højdespring, der løbes med fuld Fart c. 20—25 M., og det maa paases, at Afsætterfoden ikke kommer for tæt ved Stangspidsen, hvorved Springet mislykkes eller vanskeliggøres, ligeledes, at Armen af al Magt bruges til at hæve Legemet i Vejret, fra det Øjeblik der sættes af. Legemet holdes stift indtil Stangen naar sin lodrette Højde, hvorefter Springeren ved Armens, Ryggens og Haandleddets Hjælp svinger sig over Tværlisten, vender sig, falder ned paa Fodballerne, med Front mod Afsætterstedet. Forinden man begynder Springet, er det rigtigst at maale Tværlistens Højde af paa Stangen, derpaa tager man Hold paa Stangen saaledes, at nederste Haand er c. 1 Fod under Tværlistens Højde, øverste Haand 2—2½ Fod over. Grebet er som Klatregreb i Tov. Stangen slippes, naar Legemet er ved at dale ned, og skydes bort fra Springeren. Stedet, hvor Stangen sættes i, maa være sikkert, for at hindre Stangens Udglidning. Som forberedende Øvelse til Stangspring kan anbefales at øve Reck, eller fastgøre en Løkke i Væggen og ved Hjælp af Armene alene at hæve og sænke Legemet saaledes, at kun Hælene hvile paa Gulvet. Reck forefindes ogsaa i fri Luft hos os. Stangspringet øves, som sagt, ved T. S. Friluftsgymnastik, og selv om alle ikke bliver første Klasses Springere, er Øvelsen saa fornøjelig, at mange flere, end Tilfældet er, burde søge at blive delagtige i Stangspringets Finesser.

Friluftsgymnastiken finder Sted hver Onsdag Aften 7½—9 i Sølvgadens Kaserne. V. J.

Til **Børnenes Kontor** i Citygade har jeg modtaget følgende Bidrag indtil den 19. Juni: Vort Lands Bogtr. 3.50, Allers Bogtr. (mandl. og kvl. Arb.) 8.50, Aftenbladet 2.75, Social-Demokratens Bogtr. 12.50, ialt 27 Kr. 25 Øre.

Der trænges haardt til Hjælp i Aar. Efter at Styrelsen for den typografiske Forening har ønsket, at Typografernes Indsamling til Børnenes Ferieophold sker samlet gennem Kassererkontoret, tillader jeg mig at opfordre Inkassatorerne til at udsende Cirkulære paa Trykkerierne og bede Kolleger og Principaler yde et lille ugentlig Bidrag i 3 Uger, saaledes at Indsamlingens Resultat kan blive af en saadan Vægt, at det kan bevare det Renommé, som Bogtrykkerfaget allerede har erhvervet sig, naar den offenlige Godgørenhed paakaldes. V. BERGENHOLZ.

Brevkasse.

Af Mangel paa Plads ser vi os nødsaget til at udelade forskellige Ting, bl. a. Referatet fra Dansk typ. Forenings Forretningsudvalgs Møde den 18. Juni. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

I de 3 Sommermaaneder, Juni, Juli og August, bliver Foreningslokalet lukket hver Aften Kl. 10. Fredag og Lørdag Aften vil dog være undtaget fra Reglen, saafremt der Kl. 10 er Medlemmer til Stede i Lokalet. STYRELSEN.

Ledigt Legat. En Portion af de Den typ. Forenings Ligkasse tilhørende Legater, stor 17 Kr. 50 Øre halvaarlig, er ledig og udbetales straks.

Ansøgninger, stilede til Styrelsen, bedes indleverede til Kontoret, Walkendorffsg. 22, senest den 23. Juni d. A.

Halvaarsregnskabet.

Alle Restancer bedes indbetalt senest den 30. Juni, da ellers Vedkommende vil blive udslettet. Inkassatorerne anmodes om at indsende Juni Maaneds Regnskab senest 30. Juni d. A.

Styrelsen.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Rudolph Vald. Koch, udl. ⅕ 63 i Middelfart, tidl. Medlem, arb. hos I. Cohen. I S. og L.: Trykkerlærling Alfred Carl Anders Seger (Missionstr.) og Paalæggerskerne Martha Elisabeth Schnabelrauch og Marie Magdalene Schnabelrauch (begge hos Schultz).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1592, Adolf Hermann Petersen (I. Cohen) fra Militærtjeneste.

Bortrejste: Theobald Laurentius Keil og Hustru Johanne (Thiele), begge til Omaha, Nebraska. Niels Daniel Nielsen (A. Holm) til Pl. i Slagelseposten.

Udslettet for Restance: Niels Peter Thysen (arb. udenfor Faget).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Assens, 1100, Herm. Fr. Hansen fra Vejle i Pl. Vejle, 523, Martin Lund fra Rudkøbing (syg) og 1030, H. Chr. Jensen fra Fredericia, arbl. (sidst Militær).

Bortrejste: Vejle, 1329, M. J. Æ. Madsen til Aalborg i Pl. Esbjerg, 380, H. P. Hansen til Nykøbing F. i Pl. Assens, 1146, Seneca Larsen til Kolding i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ny Medlemmer: J. Larsen, S. Rasmussen og L. Nielsen (alle i Politiken), H. Rasmussen og E. Bengtson (Dannebrog) samt C. Wain (Nationaltid.). I Henhold til Overenskomst og Generalforsamlingsbeslutning er ovenst. overgaaede fra Den typ. Forening.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa »De samvirkende Fagforeninger«s Udflugt til Helsingør Søndag den 1. Juli. Billetter faas senest Mandag den 25. Juni hos Formandinden, Mathilde Diderichsen, Stengade 13, 1. Sal.

Udslettet for Restancer: Elise Christensen (Carl Lunds Tr.), Margrethe Eriksen (Sivertsens Tr.), Marie Hansen (Bonnesens Eftf.).

Kassererskerne og Formandinden træffes hver Mandag fra 7—8 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22, 3. Sal. Kontingent og Indmældelser modtages.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9—11 paa Wodroffslund. Tegning til *Helsingborg-Turen* Søndag d. 1. Juli Kl. 7¾ Morgen fra Østbanegaarden.

STYRELSEN.

T. S. Friluftsgymnastik hver **Onsdag** Aften fra Kl. 7½—9 i Stedet for Torsdag Aften.

Boldspild hver Søndag Form. paa Blegdamsfælleden.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Gentofte. Trianglen Kl. 10.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF

KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff
København.

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 29 JUNI 1900 XXVII AARGANG

Centralisationen.

SOM man af nedenstaaende Referat vil se, blev der af Fællesbestyrelserne den 12. Juni afholdt et Møde med det Formaal at søge opnaaet Enighed om den mest hensigtsmæssige Maade at søge Centralisationsspørgsmaalet løst paa.

Det viser sig imidlertid at være meget vanskelig at centralisere videre end vi allerede er naaet, idet Sygekassespørgsmaalet her forvolder Vanskeligheder, som næsten synes uoverstigelige. Imidlertid naaede man til at samle sig om et Forslag, der skulde forelægges den københavnske Afdeling til Beslutning. Hvorvidt man ad den Vej kan naa til en fuldstændig Centralisation, skal vi i Øjeblikket ikke udtale os om, men afventer foreløbig det Resultat, som de københavnske Kolleger kommer til. Iøvrigt henvise vi til nedenstaaende

Referat.

Fællesmøde mellem de to københavnske typografiske Organisationers Styrelser og Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening Tirsdag d. 12. Juni Kl. 12 Middag i Søpavillonen.

Dagsorden: *Centralisationen.*

Forbundsstyrelsens Formand (VICT. PETERSEN) bød Velkommen og meddelte, at Trykkerforeningens Styrelse paa Grund af Arbejde ikke kunde komme til Stede. Taleren udtalte, at man jo paa det ordinære Delegeretmøde havde faaet Paalæg om paa næste Delegeretmøde at forelægge Forslag om en fuldstændig Centralisation af de bestaaende typografiske Organisationer, og derfor var det, at man i Dag skulde søge at enes om et saadant Forslag. Det, der vil volde den største Vanskelighed, er Centralisationen af Sygekassen; her i København er man klar over, at en tilfredsstillende Løsning kun kan ske, for saa vidt den københavnske Sygekasses Form lægges til Grund, hvilket jo betyder en betydelig Kontingentforhøjelse for Provinserne. Begravelseskassen vil ikke volde Vanskeligheder og Ledelsens Sammensætning kommer man vel ogsaa over.

HVIDTFELDT: Hovedbestyrelsen mener, at Centralisationen kun er mulig, naar man i København gaar over til at gøre Pengehjælpskassen (Hjælpekassen) obligatorisk og den statsanerkendte Kasse frivillig, altsaa som det nu er i Provinserne. Dansk typ. Forenings Medlemmer har sikret sig i lokale anerkendte Kasser. Der er 42 Afdelinger i Provinserne, hvilket gør, at en anerkendt Sygekasse for hele Landet er umulig at realisere i Provinserne. Det Tilskud, man faar af Staten, vil sluges af Lægerne. Kan det ikke ordnes paa Basis af en obligatorisk Pengehjælpskasse, maa det hellere vedblive at være, som det nu er.

BERGENHOLZ: Det er Tarifen, der er Provinserne og København imellem; vi maa have ensartede Lønforhold; Centralisationens Ikrafttræden maa ske samtidig med Indførelsen af en forbedret Tarif for Provinserne. Det er rigtigt, at det er Sygekassen, der er den største Vanskelighed for en Centralisation, men det kommer man nok over. Sygekasseinspektøren har udtalt, at der ikke er noget til Hinder for en statsanerkendt Sygekasse for hele Landet. Den mindre Sygelighed i Provinserne nu beror paa, at Understøttelsen kun varer 13 Uger, medens den i København varer 26 Uger. Endvidere mener Sygekasseinspektøren, at Udgiften til Læger kun maa være 3—4 Kr. aarligt pr. Medlem; hvad det andrager derudover, maa Medlemmerne selv betale. Kontingentet maa mindst blive ligesaa stort som det er i København nu. Københavnerne kan ikke gaa med til at lade Pengehjælpskassen blive obligatorisk og den statsanerkendte Afdeling frivillig; derved vilde Understøttelsen i Pengehjælpskassen blive 14 Kr. og i den anerkendte 7 Kr., og som Følge deraf Statstilskudet, der nu andrager 11 Øre ugenlig pr. Medlem, gaa ned til 5—6 Øre; dette vilde være uforsvarligt og det er meget tvivlsomt, om Sygekasseinspektøren gaar med hertil. Derfor maa Sygekasseforholdet i København lægges til Grund for den fremtidige Ordning.

MARIUS HANSEN, Aarhus: Var glad over Bergenholz Oplysninger om Sygekassen; det var tidligere fremstillet, som om det var umuligt at faa en statsanerkendt Sygekasse for hele Landet. Hvis man mener, Anerkendelse er heldig, skal man gaa med dertil, uanset om man mister enkelte Medlemmer.

HVIDTFELDT: Det er rigtigt, at Lønningerne i Provinserne skal op i saa nær Overensstemmelse med de københavnske som muligt, men denne Sag er ikke nøje knyttet til Centralisationen. Bergenholz overfører de københavnske Forhold paa Provinserne, men det kan man ikke. De Udgifter, som Statsanerkendelse kræver, medfører ikke tilsvarende Fordele. Københavnerne maa bringe det Offer at lade Pengehjælpen blive obligatorisk og derved faa mindre Statstilskud.

CARL NIELSEN: Der maa, hvis man skal centralisere, mere Selvstyre ind i de lokale Afdelinger. Det er uheldigt, at Hovedbestyrelsen ikke vil gaa med til en statsanerkendt Sygekasse, thi saa naar man aldrig til Enighed.

P. LAURITZEN er en Modstander af at centralisere Sygekassen; den har intet med Centralisationen at gøre. Paa det rent faglige skal man centralisere. Intet andet Fag har Sygekassen med under deres Forbund.

D. RASMUSSEN, Odense, forsvarede Hovedbestyrelsens Stilling. Det er en Uretfærdighed overfor dem, der er i andre statsanerkendte Kasser, at de skal mælde sig ud, for at gaa over i den eventuelt oprettede statsanerkendte indenfor vort Fag.

F. K. MADSEN: Da det ikke lader til, at man her kan blive enige, maa begge Forslag forelægges paa det kommende Delegeretmøde; men forøvrigt var det hans Overbevisning, at vi maatte kaste hele vor Kraft ind paa at faa forbedret Provinskollegernes Lønvilkaar.

VICT. PETERSEN: Forbundsstyrelsen kan ikke forelægge to Forslag; den maa inden Delegeretmødet se at blive enige om ét Forslag, som forelægges.

HVIDTFELDT: Det vil være let i København at gaa med til den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Ordning, hvorimod der er mange flere Vanskeligheder at overvinde i Provinserne, for saa vidt den københavnske Ordning skal lægges til Grund. Ledelses- og Administrationsudgifter paa Basis af en statsanerkendt Sygekasse vil blive meget dyr.

BERGENHOLZ: Her kan Københavnerne ikke give Køb; vi faar da en statsanerkendt Afdeling hængende udenfor som et Appendiks. Vi er gaaet den Vej, som blev anvist i det oprindelige Centralisationsforslag, nemlig at lade Sygekassen centralisere, og nu skulde vi gaa fra dette igen. Det kan man ikke forlange.

MARIUS HANSEN: Det har aldrig været Meningen kun at gennemføre Centralisationen delvis og nøjes med det, vi har naaet. Man bør ikke se paa den økonomiske Fordel alene, men nok saa meget paa Spørgsmaalets organisatoriske Betydning; derfor maa Vanskelighederne overvindes. De Medlemmer, som kun bliver i Organisationen saa længe de har personlig Fordel, er ikke meget værd. Henstillede til de københavnske Repræsentanter at tage Hovedbestyrelsens Forslag under alvorlig Overvejelse; skulde man ikke kunne gaa med hertil, vilde Taleren ikke lade Sagen falde, men gaa med til det københavnske Forslag, saa at man til næste Delegeretmøde kan forelægge ét Forslag.

VICT. PETERSEN: D'Hrr. har glemt, at det oprindelige Forslag var paa Basis af en statsanerkendt Kasse; det vilde være at forandre Grundlaget at forelægge Forslag om en Pengehjælpskasse alene. Frygten for at miste Medlemmer vil vise sig ugrundet, da de i Fremtiden vil være sikret mindst ligesaa meget som de har nu; de gaar jo ind med Rettigheder straks. Det, det gælder om, er, hvorvidt de ude i Provinserne har økonomisk Bærekraft nok til at bære de forøgede Byrder; det vil være heldigt for Gennemførelsen, hvis man sørger for at hæve Lønnen først; saa har man nogenlunde fast Grund. Det bliver halvt, hvis man ordner det saaledes, at København faar en Pengehjælpskasse sammen med Provinserne, men at den statsanerkendte Kasse kun gælder for København. Man kan ikke her i Byen stadig forandre sin Organisationsform; det vil bringe Forvirring. Det vil ikke volde uoverkommelige Vanskeligheder i Provinserne at gennemføre Forslaget, naar man har højnet Lønnen. Men gaar man den Vej, maa man være klar over, at man samtidig sætter en Bom for Oprettelsen af et Industriforbund indenfor de grafiske Fag; som Organisationsformen nu er, kan det muligvis lykkes at oprette et saadant Forbund, og Udviklingen fører derhen imod.

Efter at endnu flere Talere havde haft Ordet uden at Enighed var opnaaet, forelagde Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening følgende Henstilling:

»Hovedbestyrelsen opfordrer de københavnske Foreninger til paa en Generalforsamling at drøfte Spørgsmaalet om en Centralisation paa Basis af, at Københavns statsanerkendte Kasse bliver fakultativ (ɔ: frivillig) og Pengehjælpskassen obligatorisk for hele Forbundet og omordnet derefter.

Forkastes dette Forslag af København, vil Hovedbestyrelsen undersøge Muligheden af at centralisere paa Basis af statsanerkendt Kasse og obligatorisk Hjælpekasse i Provinserne.

De københavnske Medlemmer tog Opfordringen til Efterretning.

— Et Forslag om Oprettelse af en obligatorisk Forsikring med Udbetaling af 1000 Kr. ved hvert Dødsfald, var der ingen Sympati for.

Mødet sluttet. O. JOHANSEN.

Verdensudstillingen i Paris.

(Fra *Typ.-Tid.s* tilfældige Korrespondent.)

Trykningen.

At give en fuldstændig Oversigt over hvad der paa Udstillingen findes af Seværdigheder, vedrørende de grafiske Fag, er ikke min Hensigt; jeg vil kun her i sammentrængt Form gengive de Indtryk, jeg paa Udstillingen og ved Besøg i større faglige Institutioner har modtaget. Hvad selve Udstillingen angaar falder det ved første Besøg stærkt i Øjnene at denne endnu, henved 2 Maaneder efter dens Aabning, præsenteres i halvfærdig Tilstand — og at det just ikke er de Fremmede, der er sent paa Færde, afgiver Udstillingen af Maskiner til Brug for vort Fag et godt Bevis paa; thi medens de fremmede Udstillere nu overalt ere færdige med Opstillingen af deres Maskiner, er dette ikke Tilfældet med de franske Udstillere. Ikke en eneste fransk Maskine, det være sig Rotationsmaskine eller Hurtigpresse, har jeg set i Gang; men man gaar for saa vidt næppe tabt af noget, thi efter hvad man af det allerede opstillede kan dømme, bliver man temmelig hurtig klar over, at Frankrig just ikke revolutionerer paa dette Omraade. Af engelske Udstillere havde man Grund til at vente sig en Del. Udstillingen skuffer dog i denne Retning, idet en mindre Rotationsmaskine til Firefarvetryk og en Hurtigpresse til Tofarvetryk omtrent er alt hvad disse har udstillet.

Tyskland derimod er smukt repræsenteret ved Fabrikerne Augsburg, Frankenthal (Albert & Co), Schelter & Giesecke samt Rockstroh & Schneider, hvorimod Johannisberg samt Koenig & Bauer ikke udstiller. Augsburg møder med en imponerende Rotationsmaskine for Seksfarvetryk, og har af denne Model i den seneste Tid til Paris leveret to Ekspl., der bl. a. anvendes ved Trykningen af Modebladet *La Mode Nationale*. Samme Fabrik udstiller endvidere en enkelt, yderst solid Hurtigpresse med Rullebevægelse, særlig konstrueret for Illustrationstryk. Ved Farveværket er indført en Forandring, idet der i Stedet for den hidtil ved Augsburgermaskinerne kendte Omdrejningsmekanisme ved Farvevalsen, hvorved Farvehenteren kan indstilles til at hente for hvert, hvert andet eller hvert tredie Ark eller helt afstilles, er anbragt et System, der, udarbejdet noget anderledes, er det samme, vi i mange Aar har kendt fra Eickhoffs Maskiner, nemlig den indstillelige Skala for Farvevalsen fra 0 til 15 Tænder. Frankenthal udstiller to Rotationsmaskiner, en til Avistryk og en til Værk- og Illustrationstryk og endvidere to almindelige Hurtigpresser. Schelter & Giesecke møder med deres nye Toturemaskine »Winsbraut« samt flere af de kendte Phøniks-presser af forskellig Format, alle udstyrede med de nyeste Forbedringer, hvoraf kan fremhæves et avtomatisk virkende Ark-Anlæg, samt paa Maskinen Model 5, der ogsaa er beregnet til Varmprægning, en Turbine, der tjener til at give stærkere Træk i Varmekanalerne. Side om Side med Schelter & Gieseckes Udstilling har deres gamle, haarde Konkurrenter, Rostrock & Schneider, deres Udstilling. Her findes flere af deres kendte Viktoria-Digeltrykpresser med ny forbedret Farveforrivning og Farvefordeling. Firmaet har i de senere Aar kastet sig over Fabrikationen af Hurtigpresser og udstiller her to af disse. Som Nyheder ved disse skal anføres, at der i Stedet for en Farvehenter findes ikke mindre end fire, der ere anbragte i Periferien af et Sæt cirkelformede Valselaase paa en stadig roterende Akse. Denne Akse foretager en Omdrejning for hver to Omdrejninger af Trykcylinderen, hvorved det opnaas, at der hentes Farve to Gange for hvert Ark, saaledes at Farveforrivningen især ved Trykningen af Forme med stort Farveforbrug bliver bedre. Ved Forme med ringe Farveforbrug kan en eller flere af disse Farvehentere fjærnes. Cylinderen paa denne Maskine kan ikke omstilles, hvorimod Fundamentet er konstrueret i to Dele, hvoraf den øverste, hvorpaa Formen hviler, kan sænkes og hæves efter Behov, men stadig parallelt med den fastliggende Cylinder. Gribersystemet ved disse Maskiner er ogsaa noget anderledes end hidtil kendt, idet hver Griber, i Stedet for hele Griberstangen, er forsynet med en Spiralfjeder, hvorved de enkelte Gribere virke uafhængig af hverandre, og ophæver derved den af alle Trykkere kendte Ulæmpe, naar en eller flere af Griberne holder for haardt og de andre derved slappes.

I en særlig Afdeling paa Udstillingen ser man Amerikanernes Maskiner i Arbejde. Her har *The New York Times* indrettet sig et fuldstændigt Trykkeri, hvor Bladet hver Eftermiddag trykkes i en mindre Udgave for de mange Amerikanere, der opholde sig i Paris. Sætningen besørges ved fem Mergenthaler Linotype-Maskiner, Trykningen af en Rotationsmaskine. Endvidere findes her de i de senere Aar fremkomne originale Toturemaskiner, som har tjent til Forbillede for de af tyske Fabriker i de sidste Par Aar konstruerede Maskiner af samme System. De staa Side om Side, repræsenterende forskellige Fabriker; Maskinerne ses i Gang, enkelte med Illustrationer i Trefarvetryk, hvortil de med deres yderst solide Bygning og fortræffelige Farveforrivning egne sig godt. Af de amerikanske Maskiner udmærke sig særlig »The Miehle«-Maskinen ved sin lydfri og lette Gang selv paa de store Hastigheder. I Stedet for Udlæggerpindene og de dermed forbundne Ulæmper med Afsmøring ved Billed- og Farvetryk, er der paa et Par af disse Maskiner anbragt et System af Bændler, der fører det trykte Ark til Udlæggerbordet uden at have berørt den trykte Side, saa at al Afsmøring derved undgaas.

Alt i alt er der af Maskinmateriel til Brug for vort Fag en hel Del at se paa denne Udstilling; det er jo ogsaa mere sjældent, at man har Lejlighed til paa Stedet at anstille Sammenligning over de Resultater, de forskellige Fabriker, ansporet af de stadig stigende Krav og den skarpe Konkurrence, har naaet; meget nyt er frembragt, men som det hedder i Ordsproget: »det er ikke Guld alt, der glimrer«, saaledes er det heller ikke alt det ny paa Udstillingen, der har min ubetingede Beundring. Man anstiller ogsaa ved sig selv Sammenligning over, hvad der hjemme findes i samme Branche, og finder, at det i meget fuldt ud staar paa Højde med, hvad der her er udstillet.

Der findes selvfølgelig i Udstillingens forskellige Afdelinger udstillet en Mængde Trykprøver fra forskellige Lande. At komme nærmere ind paa en Bedømmelse af disse Arbejder vilde føre for vidt, men det synes af dem at fremgaa, at Frankrig med Hensyn til typografisk og litografisk Billedtryk og ikke mindst med Hensyn til Farvetryk, indtager en smuk Plads, medens de udstillede Bogarbejder lader en Del tilbage at ønske. Blandt de fra italienske Bogtrykkerier udstillede mindre Arbejder, der gennemgaaende fremtræder i en baade med Hensyn til Arrangement og Farver smuk Form, vækker en Kalender fra Firmaet Nobiolo & Co. i Turin megen Beundring. (Forts.)

Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelsesmøder

10.—13. Juni i »Søpavillonen« i København.

(Sluttet.)

10. *Faste Regler for Bidrag til Fagkampe.* Indledes af MARIUS HANSEN, der ønskede taget under Overvejelse, hvorvidt Foreningen i Fremtiden ved større Lønkampe eller Lock-out'er kunde lade foretage almindelig Afstemning til Fastsættelse af ekstraordinære Bidrag, idet han var imod frivillige Bidrag i en Afdeling og obligatoriske i en anden. Alle Ydelser burde fremtidig ske obligatorisk gennem Forbundet, naturligvis med Hensyntagen til de forskelliges Ydeævner. — Det oplystes derefter, at De samvirkende Fagforbund ved de nylig vedtagne Love havde faaet Ret til under ordinære Forhold at udskrive Bidrag af indtil 1 Kr. og under ekstraordinære at gaa højere i Vejret, hvorfor Spørgsmaalet dermed mentes løst. — Der hævdedes dog, at der sikkert kunde komme Tilfælde, hvor de Bidrag, som De samvirkende Fagforbund turde udskrive, ikke vilde være i Stand til at dække de stipulerede Understøttelser, og hvor man vilde blive nødt til at paakalde Frivillighedens Hjælp. Hvorefter der udspandt sig en livlig Diskussion om tvungne »frivillige« Bidrag, der endte med Vedtagelse af en Udtalelse om, at Hovedbestyrelsen formente Spørgsmaalet delvis løst ved de nylig vedtagne ny Regler for Fagforbundenes Virksomhed.

11. »*Centralisationen*«. FORMANDEN erindrede om, at Odense-Møderne havde paalagt Styrelserne at fremsætte Forslag til Centralisation paa næste Delegeretmøde, hvorfor man maatte være klar over, i hvilken Retning, der skulde arbejdes. Det, der endnu var tilbage at centralisere, var Syge- og Begravelseskasserne. Men Sygekassernes højst uensartede Virkemaade og Forholdene i de forskellige Byer vanskeliggjorde i høj Grad Sygekassens Centralisation paa Grundlag af Statsanerkendelsen, som han mente, den københavnske Forening ikke kunde undvære af Hensyn til Hospitalsmoderationen og Lægebehandlingen. Formente, at Sygekassesagen paa Grundlag af Sygekasseloven udviklede sig mod Centralisation af de mange smaa Bysygekasser, hvilket sikkert ogsaa havde været Sygekasselovens Forudsætning. Oplyste, at ialt 122 af Dansk typ. Forenings Medlemmer stod i statsanerkendte Kasser og

Forbundsstyrelsens ordinære aarlige Møde

Tirsdag den 12. Juni Kl. 10½ i Søpavillonen.

Dagsordenen var: 1. *Tarifspørgsmaal.* 2. *Forbundets Repræsentation ved Sammenkomster.* 3. *En Henvendelse fra et Konsortium.* 4. *Et Forslag om Livsforsikring blandt Forbundets Medlemmer.* 5. *Valg til De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab.*

1. Tarifspørgsmaal. Forskellige Tarifspørgsmaal i *Nyborg, Grenaa* og *Skelskør* toges der Standpunkt til. I *København* havde Personalet i *I. Cohens Trykkerier* paa Grund af Aktieselskabets Direktørs Optræden standset Arbejdet en Dag, hvorfor der var udbetalt Reservefondsunderstøttelse. Da Afdelingen i København idelig maatte gribe ind for at ordne Arbejdsforholdet i dette Trykkeri, vedtoges det i Gentagelsestilfælde at henstille til Styrelsen at forlange Omkostningerne ved fremtidige Konflikter dækket af Aktieselskabet, førend Organisationens Medlemmer paany optog Arbejdet.

2. Forbundets Repræsentation ved Sammenkomster. Det vedtoges, at Forbundet bærer Omkostningerne, naar et af Forbundsstyrelsens Medlemmer deltager i Sammenkomster, hvor der arrangeres Fagmøder og desl. Ved festlige Lejligheder maa derimod Afdelingerne selv afholde Udgifterne.

3. En Henvendelse fra et Konsortium. Den typografiske Forening havde fra en københavnsk Overretssagfører modtaget en Skrivelse, indeholdende en Forespørgsel om, hvorledes man vilde stille sig overfor et Konsortium, som agtede at anlægge et Trykkeri i en af Københavns Nabokommuner for paa Grundlag af den lavere Provinstarif at konkurrere med de københavnske Trykkerier. Afdelingen i København havde ment, at Besvarelsen af dette Spørgsmaal naturligst maatte ske gennem Forbundet, og havde derfor oversendt denne Skrivelsen. Da en saadan Konkurrence absolut rummede en Fare for de københavnske Kollegers Lønforhold, og da Provinstarifen som saadan var en *Minimal-Tarif*, besluttedes det at svare, at Arbejdet i et saadant Trykkeri uvægerligt vilde være at betale efter den københavnske Tarif, og saafremt dette nægtedes, da at forhindre al Tilgang til det planlagte Trykkeri.

4. Et Forslag om Livsforsikring blandt Forbundets Medlemmer. Fra Den typ. Trykkerforenings Styrelse var der oversendt et Forslag om Livsforsikring, som var udarbejdet af et af denne Forenings Medlemmer og som gik ud paa, at der udbetaltes et Beløb af 1000 Kr. til de Efterladte i Tilfælde af et Forbundsmedlems Død. Forsikringen skulde være obligatorisk blandt Forbundets Medlemmer. Det vedtoges at forelægge Sagen paa Fællesmødet, idet man dog maatte fraraade Planens Realisation, da Forbundet for Tiden havde nok saa vigtige Opgaver at løse.

5. Valgene til De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab. I Følge De samv. Fagforbunds nys vedtagne Love skal Repræsentanterne vælges af og blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer. Forbundet har Ret til at vælge to Medlemmer, hvoraf det ene *skal* vælges blandt Provinsmedlemmerne. P. HVIDTFELDT, Kolding, og Formanden, VICTOR PETERSEN, valgtes. VICTOR PETERSEN.

Drag ud!

(Af VIGGO V. NICOLAISEN.)

V.

TRIEST vil uforglemmelig staa i din Erindring, fordi Du her for første Gang saa sydlandsk Folkeliv og Natur: Viftekoketterende, barhovede unge Piger med sorte, fyrige Øjne paa Corsoen og Lastens Præstinder i Smaagaden, hvor Du sov, Figen, Agaver og glødende Druer, hvor Du vandred!

Du gaar ad Land til Venedig; det er det billigste og fornøjeligste, og Du har snart det herlige, blaanende Adriaterhav, snart næsten tropiske Egne at undres paa. La bella Italia! Dine Beboere ere venlige, din Natur yndig og over Dig hviler Romantikens, Sagaens Duft!

Efter at Crispi i sin Tid havde lamslaaet de typografiske Organisationer i Italien ligesom al anden Arbejderbevægelse, har Kollegerne nu samlet sig igen og udbetaler atter Understøttelse: 5 Centisimes pr. Klm. Hvorvidt denne Understøttelse udbetales i hele Italien, véd jeg ikke, i Venedig og Padova fik jeg i hvert Fald ingen, men derimod i Udine, Treviso og Verona. Organisationens Organ, *Den grafiske Kunst*, udgaar fra Turin. Oplysninger faar Du bedst i »typografia cooperativa« i Udine. Viatikumspapir bruges ikke, alt skrives i Bogen. Herbergsvæsen findes saa godt som ikke, i det højeste saakaldte tyske Herberger i de større Byer. Til Prisen er Logiet her flot, ja herskabeligt for 35 Øre, men saadanne ere vanskelige at finde for Dig, som kun kan nogle faa italienske Gloser. Du maa helst spørge saaledes: favorisca mostrarmi una trattoria a buon mercato! (Vær saa venlig og vis mig et godt, billigt Herberg!) Forøvrigt lever Du her mest af Figen og dejlig hvidt Korendebrød, saa Du klarer Dig nok!

»Se Venedig og lev!« — lyder det ikke som Harpeklang? Og er Gondolstaden, Adriaterhavets fordums Dronning, ikke en gammel Harpe, hvis Strænge Mindet aflokker Suk, som betager Sind og Sans. En mærkelig By!

Og saa Padova, Byen, som Trojas Søn grundlagde, Verona med Didrik af Berns gamle Borg, det uhyre, paa Rædsler uden Lige gemmende gigantiske Amfitheatro, og Julies Sarkofag, Mindestedet for skøn, men ulykkelig Kærlighed — alt dette maa Du se, og saa gaar Vejen mod Tyrols Fjeldtinder, mod Nord! Langs med Etsch (italiensk: Adda), gaar Du gennem Brennerpasset, som fordums teutoniske Horder myldrede frem fra ned over Italia, forbi trodsige Klipper og yndefulde Bjærgpartier, Du fraadser i Druer, som vokser ved Vejen, trods Tanken om to Maaneders Forbedringshus, hvis Du bliver grebet deri; her ligger Paradiset, Etsch er Livets Flod, og som hin berømte Eva plukker Du Æbler i de uhyre Frugthaver, eller Figen. Naar Du hviler Dig, liggende paa Ryggen paa en græsgroet, skyggefuld Klippe, med en ubeskrivelig blaa Himmel over Dig, da skønner Du, at sandt taler den gamle tyske Rejsesang:

Wem Gott will rechte Gunst erweisen,
Den schickt er in die weite Welt.
Dem will er seine Wunder weisen
In Berg und Thal, in Wald und Feld.*

Naar Du skuer tilbage i dine Rejseindtryk, vil Mindet om Tyrol straale som Diamanten »Kohinoor«.

Fra det æventyrskønne Badested Meran, dit sidste Viaticeringssted i Østrig, gaar Du over det snedækte Vindtschgau og ved Münster betræder Du Schweitz Grund. Du kommer ind i Engadien og Graubünden, dette vilde Højland, med Ofenberg Pas, der forekommer Dig uendelig og hvor Du for første Gang griber i Sommersne, gaar over det 10,000 Fod høje Flüela-Pas, maaske i Snestorm og kun frelst fra Døden ved Hospitiets og Bernhardshundes Hjælp. Saa er det værste overstaaet. I Davos træffer Du Danske og tilbringer en glad Dag her med Vinterglæder, skønt Du er i September Maaned endnu. Over Strela-Passet, som nærmest er morsomt ved, at Vejen betegnes af Stene, som ere smurte over med rød Farve og gøres usynlige af Sneen, samt ved, at Du maa udfolde en gemseagtig Behændighed for ikke at brække Halsen, naar Du til Chur. Du vandrer saa mod Norvest med Basel som Endepunkt og krydser paa denne Vej Glarus, Altdorf i Uri, gaar langs den herlige Vierwaldstädtersø med de Tellske Minder, naar Brunnen og Schwyz, sejler over Søen — ved Prutning for halv Pris — og naar Luzern med Thorvaldsens Schweitzerløve. Herfra over Küssnacht langs med Zugersøen, hvis Du da ikke foretrækker at gaa over Rigi til Zug, hvorfra Du passende kan køre med Toget til Zürich; hvil Dig ved Zürichersøen og fortsæt saa Vejen over Baden og Aarau til Basel, hvor Du kan faa gratis Nattelogi paa Fattigherberget og din Garderobe udbedret og forsynet med nyt gratis — hvis Du da ser skikkelig ud.

Jeg tør ikke skildre Schweitzerlandets Tillokkelser for Dig, dels har Du hørt dem omtale saa tidt og dels vilde vor ellers overbærende Redaktør sikkert stryge disse Udgydelser som unyttige. Kun dette, at fra Nytaar er Rejseunderstøttelsen i Schweitz 1 Frcs. pr. Dag, tidligere udbetaltes et vist Viatikum i de forskellige Byer. Hvorvidt dette er en Forbedring for de Rejsende, skal jeg lade være usagt. 1 Frcs. er jo ikke ret meget. Til Gengæld gives der i Schweitz modsat Østrig, hvor det fra Forbundets Side er forbudt at gaa paa Trykkerierne, ikke saa lidt Ekstrahjælp paa Trykkerierne, og her findes mange Steder Forplejnings-Stationer, som Du hos Politiet kan faa Adgangskort til, naar Du er i Trang. Ligeledes besøger Du de danske Foreninger (det vrimler med Danskere i Schweitz som med gul Agerkaal i en Bygmark); her faar Du enkelte Steder 1 Fr. I de større Byer findes socialdemokratiske tyske Arbejderforeninger, som giver gratis Middagsmad til organiserede Rejsende. Med alle disse Biindtægter vil Du sikkert kunne klare Dig. Og naar Du fra Basel gaar ind i Tyskland, udbringer Du sikkert et Leve for Frøken Helvetia af den Grund! (Forts.)

* Hvem Gud under Lykke, sender han ud i den vide Verden og viser sine Undere i Bjærg og Dal, i Skov og Mark.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

holdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 16. Juni paa »Alhambra« med Dagsorden:

1. Forhandling om Chr. Nielsen Christensens Optagelse. Tre Skrivelser fra Lokalforeninger med Protest i Anledning af, at Vedkommende havde faaet sin Svendeprøve forkastet af den offentlige Kommission, forelaa og havde cirkuleret. Protesterne fra Varde, Randers og Næstved gaar ud paa, at man gennem en Voldgiftskendelse (i Henhold til Lovene) skal gøre Ansvar gældende mod denne og lignende

231 i andre Sygekasser foruden vor egen. En stor Del af vore Medlemmer deltog i det organisatoriske Arbejde i Byerne og var saaledes knyttet dertil med saa faste Baand, at de vilde blive meget brøstholdne og komme til at staa i en højst uheldig Stilling, om vor Sygekasse statsanerkendtes, hvilket fra mange Sider var gjort gældende ved de Møder, hvor Sagen forrige Sommer havde været paa Tale. Begravelseskassen kom man let ud over og Styrelsesforholdet maatte blive noget nær det nuværende, idet København vedblivende maatte have sin egen Lokalkasserer og Formand, ligesom et Medlem særlig maatte beskæftige sig med de provinsielle Forhold.

Fra enkelt Side udtaltes Ønsket om, at Dansk typ. Forening ikke havde befattet sig med Sygekassesagen, medens man dog ikke nu vilde have den ophævet, og fra anden Side udtaltes, at denne var en Klods om Benene for vor Organisation, naar vi eftertragtede at naa Maalet: een eneste typografisk Organisation. Der paapegedes, at for mange blev det et Pengespørgsmaal, idet Anerkendelsen sikkert vilde medføre en Kontingentforhøjelse af ca. 35 Øre, hvorfor man dog erhvervede Lægehjælp til Familien, medens det fra anden Side formentes, at Lægehonoraret vilde sluge betydeligt mere end Statstilskudet, idet dette skulde udredes i samtlige 43 Afdelinger, uden Hensyn til, om der i disse var Syge eller ej, og at Lægehonoraret var højst uensartet i de forskellige Afdelinger. Endvidere formentes, at Administrations-Udgifterne i de større Afdelinger vilde stige betydeligt, idet man ikke kunde paaregne at faa en Afdeling paa 100 Medlemmer ledet for Kontingentfrihed, hvis vi fik indført den statsanerkendte Kasses vidtløftige særskilte Regnskabsvæsen.

FORMANDEN oplyste derefter, at man i København havde saavel en statanerkendt Sygekasse med Pengeydelser som i vor, og en Pengehjælpskasse, hvorved det skulde overflødiggøres at lade sig forsikre i flere Kasser. Man fik saaledes for en eventuel Kontingentforhøjelse ikke alene Lægehjælp til Familien, men tillige en samlet Pengehjælp af en Snes Kroner, men dette løste ikke Spørgsmaalet om vore Medlemmers Arbejde i Byorganisationerne, ejheller en simpel og let Administration, idet der til Sygekassen skulde opkræves Kontingent af arbejdsledige. Det mest hensigtsmæssige vilde derfor være, at man gik over til at gøre Pengehjælpskassen obligatorisk for Forbundet og saa bibeholdt den statsanerkendte Sygekasse for København alene som Forbundet uvedkommende. Følgen vilde ganske vist blive, at man da i den statsanerkendte maatte gaa ned med Pengeydelsen, hvilket atter vilde bevirke, at Statstilskudet blev reduceret. Men vil man have en Forbundssygekasse og et Forbund med simpel Administration, saa var dette sikkert den eneste fremkommelige Vej, selv om vi af Hensyn til de statsanerkendte Kasser i København og dem, vore Kolleger slutter sig til i Provinserne, skulde blive nødt til at gaa ned med Pengehjælpen her ude. Tillige vilde man under den Form ikke skabe Hindringer for vort Forbunds Udvikling til Industriforbund, hvilken Vej man allerede havde betraadt ved Trykkeriarbejdernes Tilslutning; ejheller vilde Sygehjælpen til vore gensidige Foreningers Medlemmer forvolde Vanskeligheder.

Diskusssonen kom nu mere og mere til at dreje sig om dette Forslag, og man vedtog til Slut enstemmig at forelægge de københavnske Kolleger det til Prøvelse.

12 a. *Lærlingenes mangelfulde Uddannelse.* A. SCHWARTZ ansaa dette Spørgsmaal for saa udtømmende behandlet i Formandens Artikel i *Typ.-Tid.*, at han frafaldt yderligere at behandle det her.

12 b. *Svendeprøver.* MARIUS HANSEN erindrede om, at der ved et Møde i Aarhus mellem Provinsbogtrykkerforeningen og Forbundsstyrelsens Delegerede var vedtaget at forsøge at opstille Regler for Svendeprøvers Aflæggelse, og meddelte, at der i forskellige Kontrakter fra Mestrenes Side indførtes, at Mestrene kun forpligtede sig til at uddanne Lærlingen som Avissætter. Han mente, at man burde anmode Bladudgiverforeningen om at paavirke sine Medlemmer, saaledes at saadanne Bestemmelser ikke indførtes i Kontrakterne. — FORMANDEN troede, at her vilde snarere en Henvendelse til Ministeriet med Anmodning til dette om at paalægge Borgmestrene ikke at anerkende saadanne Kontrakter virke bedre, idet man maa gaa ud fra, at det at lære Avissats ikke var nok for en Sætterlærling, i hvert Fald med den indskrænkende Betydning, d'Hrr. Bladudgivere lagde i Ordet Avissats. Han gav derefter forskellige Meddelelser om Forhold ved forkastede Svendeprøver og oplyste, at adskillige af de Udlærte netop faldt paa den skære Sats. Et Forslag til nogle Regler for Svendeprøvers Aflæggelse, fremsendt af Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. P. Hansen i Aalborg, oplæstes. Det overlodes Næstformanden at konferere med Fagskolen om dette Forslag næste Dag.

13. *Maj-Festerne.* Forretningsudvalget gav Meddelelse om Maj-Festerne og om de Forhandlinger, disse havde givet Anledning til. Det ønskede Udtalelser om, hvorledes man fremtidig skulde stille sig. — Flere Medlemmer gav supplerende Oplysninger om Festens Forløb i de paagældende Byer. — Herunder mindedes om, at vi havde en Tarif, og at vi, saa længe vi havde den, var nødt til at rette os efter dens Bestemmelser, der absolut stod i Modstrid med uden videre at forlade Arbejdet. Hvilket atter foranledigede, at der udtaltes Ønske om i næste Tarif at faa indført en Bestemmelse om, at 1. Majdag skulde være Fridag. — Formanden tog deraf Anledning til at udtale, at ligegyldig paa hvilken Maade man tilforhandlede sig Frihed den nævnte Dag tabte Demonstrationen sin oprindelige Karakter. — Følgende Udtalelse vedtoges enstemmig:

Da en Fællesoptræden i dette Spørgsmaal er nødvendig, henvises Sagen til Forhandling paa Fællesmødet i Morgen.

14. *I hvor stort Omfang skal Krav om Formandens Tilstedekomst i Afdelingerne efterkommes?* og *Vikarspørgsmaalet.* Formanden oplyste, at der ofte kom Anmodning om at komme til Stede i Afdelingerne i forskellige Øjemed: i Anledning af Lønspørgsmaal, ved de saakaldte Distriktsfester, større Sammenkomster, Faneindvielse og lign. Da Lokalafdelingerne ikke raadede over Midler til at dække Omkostningerne, ønskede han at vide, hvor langt man kunde strække sig i denne Retning. Han omtalte Vikarspørgsmaalet og en Difference om Ydelse til Vikar for et Tidsrum af 28 Dage i Foraaret 99 mellem Forretningsudvalget og Forbundsstyrelsens københavnske Medl. — Flere Medlemmer mente, at naar Afdelingerne ønskede Formandens Nærværelse ud over det nødvendige, maatte de selv betale Omkostningerne og at den omtalte Vikarudgift kunde afholdes af Forbundet. Forbundsstyrelsens Medlemmer mente, at vi burde undgaa videre Difference i det omtalte Vikarspørgsmaal og lade Beløbet anvise af Hovedkassen. Diskussionen om Spørgsmaalet endte med følgende Udtalelse:

»Hovedbestyrelsen vedtager, at lade Beløbet udbetale af Dansk typ. Forenings Kasse og at søge dette refunderet af Forbundskassen (Reservefonden), samt at der i Henseende til Formandens Tilstedekomst forholdes som hidtil.«

15. *Eventuelt.* Herunder fremdroges Spørgsmaalet om Valg af Repræsentanter til De samvirkende Fagforbund, hvortil Dansk Typograf-Forbund har Ret til at vælge to Medlemmer til Repræsentantskabet, hvoraf en skal være bosiddende i Provinserne. Valgbar er kun Forbundsstyrelsens Medlemmer. Man enedes hurtig om, at Forbundsstyrelsen valgte disse Reptæsentanter.

16. Til Medlem af Forbundsstyrelsen genvalgtes MARIUS HANSEN.

Her afbrødes Mødet Kl. $7^1/_2$.

Efter at *Forbundsstyrelsen* Tirsdag Fmd. havde holdt et lille Møde, hvor det biandt andet vedtoges, at Forbundskassen kunde afholde Udgifterne ved et af dens Medlemmers Tilstedekomst ved Distriktsfester eller lignende Lejligheder, hvor Kolleger fra flere Byer ventes at komme sammen i organisatorisk og agitatorisk Øjemed, afholdtes

Tirsdag den 12. Juni Kl. 12

et Fællesmøde med typ. F. Styrelse (Trykkerforenings Styrelse havde ikke givet Møde). Paa dette Møde behandledes Hovedbestyrelsens Forslag om Centralisation paa det under Punkt 11 angivne Grundlag. Spørgsmaalet om Enkekassens Udvidelse til Provinserne og forskellige Forhold ved Anvisningskontorerne drøftedes. Et Forslag fra et københavnsk Medlem om Oprettelsen af en Livsforsikring fremsattes. Majfesterne berørtes uden dog paa Grund af den fremrykkede Tid at give Anledning til Diskussion.

Under den første Sags Drøftelse fremkom, da Meningerne var stærkt delte, fra Hovedbestyrelsen en Henstilling til den københavnske Forening om at optage dens Forslag til grundig Drøftelse, og i Tilfælde af Forslagets Forkastelse der, lovede Hovedbestyrelsen at foretage en Undersøgelse af Mulighederne for en Centralisation ved at omordne Provinskasserne efter de københavnske Forhold, hvilken Henstilling modtoges af den typ. Forenings Styrelse.

Forhandling om Sanatoriesagen maatte udgaa, da Kl. var bleven 9 Aften og Fællesmødet sluttedes.

Onsdag d. 13. Juni Kl. 9

genoptog Hovedbestyrelsen sine Møder. FR. NIELSEN, Nykøbing, var af Hensyn til Pligter mod Arbejdsstedet forhindret i at møde.

17. *Tarifforholdene* debatteredes, og man var enig om, at der allerede nu tænktes paa Forarbejder til den ny Tarif.

18. *Voldgiftsretten.* Det vedtoges, at Suppleanten, L. D. RARMUSSEN, Odense, som efter Formandens Tilbagetræden var tiltraadt Voldgiftsretten, vedbliver at fungere som fast Voldgiftsdommer for Tarifperioden. K. KRISTIANSEN rykkes op som 1. Suppleant og MARIUS HANSEN valgtes som 2. Suppleant.

19. Til Delegerede ved Fagskolen valgtes Formanden og Næstformanden.

20. *Næste Repræsentantmøde.* Ved Omtalen heraf var man enig om, at de tre Aar løber fra Lovens Ikraftræden.

Efter at Protokollen var oplæst og godkendt sluttedes Hovedbestyrelsens Møder.

FORRETNINGSUDVALGET.

„Ny Typograf-Tidende"

er i sidste Numer yderst gram i Hu paa F. K. MADSEN, fordi Bladet ikke upaatalt kan faa Lov til at sjofle Den typ. Forenings Medlemmer. Dette Blad og dens ledende Mand, Hr. ANT. LARSEN, skal imidlertid vide, at fordi der fra en enkelt Side er vist d'Hrr. i den anden Lejr mere Imødekommenhed end vi synes der er Grund til, saa har de derfor ikke Lov til at vise sig uartige. Vi har ikke glemt, at d'Hrr. skilte dem ud fra os og dannede deres egen Organisation, og vi kan forsikre, at vi glemmer det ikke før den Dag, da de kommer i Tanker om det de har forbrudt imod hele vor Stand og atter søger ind i den Organisation, som de saa skammelig svigtede.

Forretninger, hvor Lærlingene faar en saa mangelfuld Uddannelse. — Efter at LOKALFORMANDEN havde redegjort for Sagen og anbefalet at tage Indsigelserne til Følge for at faa Voldgift i Spørgsmaalet, førtes en længere Forhandling angaaende Sagen. HAMMER, L. V. HANSEN, MORTENSEN, CARL. KNUDSEN og NØRGAARD anbefalede Chr. Nielsen Christensen at gøre Ansvar gældende overfor Forretningen. GROTH, N. P. NIELSEN, S. SCHMIDT og KORSBANG fraraadede dette og forstod ikke, at Foreningen kunde tage nogen Stilling hertil, særlig da den unge Svend ikke vilde forfølge Sagen. — CHR. NIELSEN CHRISTENSEN erklærede gentagne Gange, at han havde taget Standpunkt og vilde ikke have Sagen forfulgt. — Følgende Udtalelse vedtoges derefter enstemmigt: »Ved Generalforsamlingen den 16. Juni ang. Spørgsmaalet om Voldgift i Anledning af Chr. Nielsen Christensens Svendeprøves Forkastelse, erklærede Chr. Nielsen Christensen gentagne Gange, at han ikke vilde lade Sagen gaa til Voldgift. Generalforsamlingen anbefaler dog hans Optagelse, og gaar derefter over til næste Sag paa Dagsordenen.« — Indsigelserne samt ovenstaaende Udtalelser overgives nu til Forretningsudvalget.

2. Valg af Lokalformand. — JUL. MORTENSEN genvalgtes med Akklamation.

3. Valg af Næstformand. HAMMER valgtes med Akklamation (i Stedet for Schjern).

4. Revisorerne N. C. NIELSEN og CHRISTIANSEN genvalgtes med Akklamation.

5) Til Fanebærer valgtes CHRISTIANSEN og til Kvastebærere MOLKJÆR-RASMUSSEN og CARL KNUDSEN.

6. Det vedtoges at foretage en Sommerudflugt, Søndag den 31. Juli til Christiansminde, med et Tilskud hertil fra Ekstrakassen af 15 Kr. FORM. og NÆSTFORM. bemyndigedes til at forestaa Arrangementet.

L. V. HANSEN,
Sekretær.

Efter de sidste Meddelelser fra Kolding har Forretningsudvalget formaaet den unge Mand til at fravige sin først tagne Beslutning, idet han har begæret Voldgiftskendelse og for sit Vedkommende valgt Hvidtfeldt som Voldgiftsdommer.

Den Art Voldgiftsdomstole bestaar som bekendt af to Medlemmer, valgte henholdsvis af Mesteren og Udlærlingen, med Borgmesteren som Formand.

Odense Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 16. Juni for at foretage Valg af Bestyrelse. Til Formand valgtes ERNST JØRGENSEN i Stedet for Chr. Petersen, der paa Grund af Bortrejse ikke kunde modtage Genvalg, til Næstformand HANS JENSEN, til Sekretær P. NIELSEN og til Revisorer F. POULSEN og L. MADSEN. Under Eventuelt behandledes forskellige lokale Spørgsmaal, ligesom L. D. RASMUSSEN aflagde Beretning fra Hovedbestyrelsesmødet. Til Stede var 60 Medlemmer.

Efter Generalforsamlingens Slutning samledes Kollegerne for at tømme et Afskedsbæger med den afgaaende Formand, og fra alle Sider faldt rosende Udtalelser for hans udmærkede Ledelse af Lokalafdelingen i de svundne 3½ Aar. H. J.

Nær og fjærn.

Den typografiske Forenings Stiftelsesfest i Søndags var i høj Grad vellykket. Kl. 4 begyndte Kollegerne med deres Hustruer og Børn at indfinde sig paa »Lunden«, og ved Underholdningens Begyndelse kunde Festkomitéen mælde fuldt Hus. Kl. 7 traadte Formanden frem og bød Velkommen. Han udtalte, at den bedste Beretning, han kunde aflægge ved Foreningens 31-aarige Fødselsdag, var, at vi i dette Øjeblik ingen arbejdsløse Kolleger havde. Et Leve for Foreningen besvaredes med kraftige Hurraraab. Saa begyndte den morsomme Del af Festen. Hr. Skuespiller BERGGREEN traadte frem paa Scenen og foredrog forskellige af sine komiske Numre, der alle hilstes med stærkt Bifald. »Gutenberg-Koret« sang nogle af Korets kvikke Numre, hvorefter Revyen fra Karnevalet opførtes. Som assisterende havde Damerne fra Enghavevejens Teater med sædvanlig Elskværdighed indfundet sig, og spillede under livlig Applaus Revyen muntert og kvikt. Da Tæppet tilsidst gik ned vilde Bifaldet næsten ingen Ende faa. I Revyen var indlagt forskellige aktuelle Brandere og Viser, hvilket imidlertid kun bidrog til at forhøje Stemningen. Efter Aftenunderholdningen blev Salen ryddet og de Unge svingede sig i lystig Dans, medens de Gamle i den lune Sommeraften søgte ud i den smukke Have, hvor mangt et Bæger blev tømt paa vor gode, gamle Forenings Vel — den Forening, som enhver ærlig Typograf sætter en Stolthed i at tilhøre. Festen sluttede først da Solen sendte sine Straaler ind mellem Træerne og mindede om, at Arbejdets Dag var begyndt. Fra *Horsens* og *Ribe*, hvor der holdtes Gutenberg-Fest, indløb der telegrafisk Hilsen med et: Leve Organisationen. Fra den typ. Forening afsendtes der Genhilsen.

— Ved Festen i Søndags er der ved Garderoben fejlagtig udleveret en Silke-Dame-Paraply. Den uretmæssige Modtager bedes snarest aflevere den Engtoftevej 3, 2. S. tv., V.

Jubilæum. Den 1. Juli er det 25 Aar siden Direktør FÆSTER i J. H. SCHULTZ' Bogtrykkeri blev Faktor i Trykkeriet. Jubilaren er den 30. Juni af Personalet indbudt til et Festmaaltid paa »Gimle«, ligesom der vil blive overrakt ham forskellige Erindringer om Dagen.

Rettelse. I Referatet fra Vejle Lokalforenings Generalforsamling i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* er Grevsen valgt til Formand; det blev han imidlertid ikke paa Generalforsamlingen, idet denne genvalgte J. P. SØRENSEN til Formand. Paa samme Maade er Busk bleven Sekretær i Stedet for M. BUCH. S. SCHMIDT.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Fredag den 22. Juni. Frav. TORP (i Voldgiftsretten) og MICHELSEN til Møde ang. Gutenberg-Festen.)

1. Et Forhold hos Ludvig Jørgensen, hvor en Trykker har gennemgaaende Arbejdstid til Kl. 6½ drøftedes. Arbejdstiden havde hidtil været 7—8 Timer ved Trykning af *Agrardagbladet*. Firmaet ønskede nu at lave delt Arbejdstid, forlænge Arbejdstiden til 9 Timer og lave Middag fra Kl. 11—1. — Det vedtoges at protestere imod den ny Ordning, da Middagen ikke kan begynde Kl. 11 og da man ikke kan billige, at Firmaet for den samme Løn (23) Kr. forlænger Arbejdstiden efter Forgodtbefindende. Forhandling ang. Sagen vedtoges.

2. Forslag fra Foreningen af danske Bogtrykkere om Deltagelse i en Gutenberg-Fest. Deltagelse vedtoges, men kun paa Betingelse af, at ogsaa den ny Bogtrykkerforening af 1898 kom med.

3. Forholdene paa Rotationstrykkerierne. De ny optagne Medlemmer var kommen tilstede. Forholdene drøftedes og der toges Stilling til disse.

4. Formanden gav nogle Meddelelser ang. Fællesstyrelses-Mødet.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Fredag den 18. Juni.

Tre Syge bevilgedes Landophold, de to i 4 Uger og den tredie i 14 Dage; en Syg, der har Landophold, fik 4 Uger straks, hvorimod en Anmodning om Landophold fra et Medlem, der led af Nervøsitet, ikke kunde bevilges. — Fra H. P. Rasmussen (Rigsdagen), som Styrelsen paa et tidligere Møde havde udstødt, forelaa en Anmodning om at faa sin Eksklusion prøvet paa en Generalforsamling. Vedtaget. — Der forelaa en Forespørgsel fra Foreningen af danske Bogtrykkere om at afholde en Gutenbergfest med alle typografiske Organisationer. Det overdroges Formanden at forhandle desang. med de resp. Foreninger. — Det vedtoges at rette en Opfordring til Medlemmerne om at yde Bidrag til Børnenes Kontor. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 18. Juni.

1. Køge Lokalformand forespørger, om Afgørelsen af Spørgsmaalet om Chr. Jensens Optagelse er endelig. — Var besvaret bekræftende og bifaldtes.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

3. Optagelsesbetingelser for tidligere Medlem C. Berg af Randers. Lokalafdelingen indstiller ham til Optagelse mod et Indskud af 28 Kr. 80 Øre. — Tillodes.

4. En Lærlingesag fra Nykøbing M. refereredes.

5. *Aarhus Amtstidende* har nægtet at betale et Medlem Godtgørelse for Navnesats. — Vedkommende skal atter kræve en Godtgørelse af 25 % i Henhold til Overenskomsten med Bladudgiverne af 12. Novbr. 1898, og i Tilfælde af fortsat Nægtelse meddele Forretningsudvalget det, for at Sagen kan blive paakiaget hos Bladudgiverorganisationen.

6. Formanden meddeler, at der under Hovedbestyrelsens Møder i København var bleven forebragt Meddelelse om, at *Roskilde Avis* under ejendommelige Omstændigheder har sat en Mand, der i Beregning tjente 24—25 Kr. om Ugen, paa 19 Kr. i fast Løn. Det blev endvidere fortalt, at Afdelingen og Forretningsudvalget havde billiget en saadan Ordning. — Der var tilskrevet Afdelingen, at Forretningsudvalget ikke kan billige en saadan vilkaarlig Omordning og Nedsættelse af Lønnen for den Paagældende, der bør fordres Løn i Analogi med Tarifens § 15 i Forhold til hans Gennemsnitsfortjeneste i de sidste 8 Uger.

7. Bogtrykker N. Th. Jensen, Præstø, fremsender Tarifunderskrift. — Blokaden er i Henhold hertil hævet.

8. Bogtrykker Jens Lund i Esbjerg har gjort sin 17-aarige Søn til Svend og mener sig derefter berettiget til at antage en ny Lærling. — I Henhold til Tarifens § 30 skal en Lærling staa 5 Aar i Lære og kan ikke antages som Lærling under 14 Aars Alderen. Organisationen kan derfor ikke betragte det unge Menneske som Svend, før han har udstaaet sin tarifmæssige Læretid, og vil modsætte sig, at Hr. Lund antager nogen ny Lærling.

9. Formanden afgav Beretning om Forhandlinger med Bogtrykker Schønemann i Nyborg om Forholdene i hans Trykkeri, hvor der i længere Tid har hersket Tilstande, som ikke var ganske i Overensstemmelse med Tarifen. Der opnaaedes Forstaaelse paa alle Divergenspunkter og at faa Lønnen hævet fra 18 til 20 Kr. for hele Personalet; en Trykker kan faa 20 til 22 Kr.

10. Ribe Lokalafdeling har ønsket to Hovedbestyrelsesmedlemmers Nærværelse ved Distriktsfesten den 24. Juni. — Formanden møder.

11. Skrivelse fra Kolding Lokalafdeling med Beretning fra Afdelingens Generalforsamling den 16. Juni i Anledning af fremkomne Ind-

sigelser mod Chr. Nielsen Christensens Optagelse i Foreningen, medmindre han søger Voldgiftskendelse mod Lærestedet paa Grund af, at den offentlige Kommission ikke har antaget hans Svendeprøve. Den ejendommelige Resolution er saaledeude: »Ved Generalforsamlingen den 16. Juni angaaende Spørgsmaalet om Voldgift i Anledning af Chr. N. Christensens Svendeprøves Forkastelse, erklærede Chr. N. Christensen, at han ikke vilde lade Sagen gaa til Voldgift. Generalforsamlingen anbefaler dog hans Optagelse og gaar derefter over til den næste Sag paa Dagsordenen.« — Forretningsudvalget vedtog, forinden den afsiger Kendelse i Sagen, at afæske Chr. N. Christensen Forklaring om Grunden til hans Vægring ved at forlange Voldgift i denne Sag.

12. Referatet af Hovedbestyrelsesmødet, udarbejdet efter Protokollen, oplæstes og godkendtes. HVIDTFELDT.

Til **Børnenes Kontor** i Citygade har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag indtil den 26. Juni: Allers Bogtr. (mandl. og kv. Arb.) 2. Bidrag 8.45, Victor Em. Jensen 1.00, Laur. Madsens Bogtr. 2.25, Eksprestrykkeriets Principal og Personale 6.00, Hannovers Bogtr. 5.50, P. Petersens Bogtr. 5.00, Nogle Sættere i Vort Land 1.30, Socialdemokraten (2. B.) 11.50, Aftenbladet (2. B.) 3.00. Ialt 44 Kr. Med det tidligere indkomne tilsammen 71.25.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Styrelsesmøde i Aften (Fredag) Kl. 9 i Walkendorffsgade 22, 3. FORMANDEN.

Halvaarsregnskabet.

Alle Restancer bedes indbetalt senest den 30. Juni, da ellers Vedkommende vil blive udslettet. Inkassatorerne anmodes om at indsende Juni Maaneds Regnskab senest 30. Juni d. A.

Kasserer-Kontoret er i den Anledning aabent Lørdag den 30. Juni, Kl. 6—8 Aften foruden de sædvanlige Tider.

Styrelsen.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Harald Abel Hartmann, udl. 1/6 1900 hos Birch (arb. s. St.). Sætter Emil Søren Julius Nielsen (Fehlhaber), udl. s. St. 1/6 1900. I S. L.: Sætterlærlingene Richard Jensen (Aller) og Edvard Køhke (Oluf Olsen). Laur. Priemes Hustru Anna Knudthilde.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1175, Just Johannes Otto Jensen (A. Holm) fra Silkeborg.

Bortrejste: 1858, Georg Sophus Hansen (Luno) til Udlandet. 1857, Holger Hans Henriksen (I. Cohen) til Udlandet. 2878, Anton Chr. Hansen (arbl.) til Pl. i Sakskøbing.

Død: (S. L.) Vilh. Aug. Friedrichsen (Schultz), 71 Aar.

Udslettet for Restance: Stereotypist Johan Alfons Steffensen (Rom), Sætter Knud Daniel Johan Christiansen og Hustru Marie Kristine.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Lørdag Aften Kl. 6—8.**

Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Fra 1. Juli.

Maribo: Typograf V. ANDRESEN i Stedet for Henrik Petersen.

Næstved: Typograf J. P. CHRISTENSEN, Næstv. Tid., i Stedet for H. P. Køhke.

Odense: Typ. ERNST JØRGENSEN, Fyns Tid., i Stedet for Chr. Petersen.

Kolding, den 26. Juni 1900.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: Randers, Ch. Emil Berg (Elmenhoff & Søn), tidl. Medl. Rudkøbing, Aug. Theodor Holm, udl. 18/6 1900 paa Ølandenes Dagblad efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nykøbing F., 380, H. P. Hansen og 387 (Dsk. t. F.), Julius Alexander Malmvig. Kolding, 1164, Seneca Larsen, 1130, Hans Chr. Jensen og 888, Albert Lund (alle i Pl.). Slagelse, 1350, Niels Daniel Nielsen fra København i Pl. Ringsted, 1446 (Dsk. t. F.), Victor Christensen fra Nyborg (Folketid.) og 1241 (Dsk. t. F.), Aage Thorvald Nielsen (Haüsers Bogtr. i Sorø).

Bortrejste: Nykøbing F., 1150 (Dsk. t. F.), Ludvig Jensen og A. Jensen (paa Rejse). Randers, 1183, N. Møller Sørensen til Pl. i Sarpsborg, 1100, Herman Fr. Hansen til Pl. i Assens og 1395, Laurids Olesen til Pl. i Ringkøbing. Silkeborg, 1175, Joh. J. O. Jensen til Pl. i Kbhvn. Esbjerg, 778, Jacob Christensen til Silkeborg (Redakt. af S. Soc.-Dem.). Odense, 1181, Emil Joh. Scherling til Aarhus i Pl. og 1348, Chr. Almind til Nykøb. M. i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Paa Grund af for ringe Tilslutning til den paatænkte Deltagelse i Sangforeningens Udflugt den 1. Juli, har Styrelsen vedtaget at annullere vor Deltagelse, hvorefter kun de Trykkere, der tillige er Medlemmer af Sangforeningen kan deltage, naar de i rette Tid tegner sig hos denne. STYRELSEN.

Bortrejst: 214, Sigfred Petersen (arbl.) paa Rejse.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Det bekendtgøres for Medlemmerne at vor Kollega Nr. 154. Hansine Bartrum (Allers Tr.) pludselig er afgaaet ved Døden. Begravelsen finder Sted fra det store Kapel (Sidekapellet) paa Assistents Kirkegaard Søndag Middag Kl. 1. Det var ønskeligt, om *Medlemmerne vilde møde i saa stort Antal som muligt* for at følge vor Kollega til Jorden.

Nye Medlemmer: Julie Monrad (Laur. Madsen), Johanne Jensen (N. Cohen), Emilie Jansen (Sivertsen).

Kasserersken og Formandinden træffes hver Mandag fra 7—8 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22, 3. Sal. Kontingent og Indmældelser modtages.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Kl. 7¾ fra Østbg.: Tur til *Helsingborg*. Tegning til Fredag Kl. 12 (for Medlemmer 4 Kr.) hos STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dronninggaard. Trianglen Kl. 10.

Kontingent for April Kvartal bedes betalt til Møller.

ANNONCER

En **dygtig Illustrations-Trykker** og **2 flinke Sættere**, som interessere sig for deres Arbejde, kan faa fast Plads til Efteraaret hos MARTIUS TRUELSEN, Stormgade 16.

Mæld Dem ind i
Arbejdernes Læseselskab
Nansensgade 53.
Bogsamling 8000 Bind.
Stadig Tilgang af ny Literatur.
Læsestuer med 70 Dag- og Ugeblade.
Videnskabelige Foredrag. Oplæsninger.
Besøg paa Musæer og Samlinger.
Adgang til mange Seværdigheder **for nedsat Entré**
Kontingent: *35 Øre* maanedlig.
Indmældelser modtages hver Aften Kl. 7—10 i Nansensgade 53, St.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 6 JULI 1900 XXVII AARGANG

En Henstilling i Anledning af det genoptagne Centralisations-Spørgsmaal.

MAN har paa det Fællesmøde, som afholdtes i København den 12. Juni og hvoraf Referat foreligger d. 29. s. M., i Henhold til Delegeretmødets Beslutning beskæftiget sig med Centralisationen og vedtaget en Dagsorden, som gaar ud paa at opfordre de københavnske Foreninger til paa en Generalforsamling at drøfte Spørgsmaalet om en Centralisation paa Basis af, at Københavns statsanerkendte Sygekasse gøres frivillig og Pengehjælpskassen obligatorisk for hele Forbundet og omordnet derefter. Forkastes dette Forslag af København, vil Hovedbestyrelsen undersøge Muligheden af at centralisere paa Basis af statsanerkendt Kasse og obligatorisk Pengehjælpskasse i Provinserne.

De københavnske Medlemmer tog Opfordringen til Efterretning, hvilket vel maa betyde, at en Generalforsamling vil faa denne Afgørelse i sin Haand.

Formanden for Sygekassen i Dansk typ. Forening oplyser imidlertid i Hovedbestyrelsesmødet, at af Dansk typ. Forenings 7—800 Medlemmer er kun 122 i statsanerkendte Kasser og 231 i andre *ikke* statsanerkendte Kasser, hvad der samtidig siger, at omkring 400 Medlemmer *ikke* er i nogen anden og derfor heller ikke nogen statsanerkendt Sygekasse. Disse Medlemmer er efter min Formening i Virkeligheden dem, der bør afgøre Spørgsmaalet om Sygekassens Centralisation indenfor Dansk typ. Forening, og i alt Fald dem, paa hvem Udfaldet beror. Mange af disse Medlemmer har sikkert afholdt sig fra Indmældelse i statsanerkendte Sygekasser i Haabet om, at Dansk typ. Foren.s Sygekasse vilde blive centraliseret, dels i Henhold til den i Okbr. 97 givne Afstemning over Sammenslutningsforslaget og dels i Henhold til Delegeretmødets Beslutning.

Disse Medlemmer, som absolut vil være ilde stedte i Sygdomstilfælde med den Understøttelse, Dansk typ. Forening nu yder — idet de med privat Lægehjælp, enten de nu har engageret Huslæge eller, hvad der som Regel er meget værre, betaler Lægen i de opstaaende Sygdomstilfælde og uden at have Sygemoderation — er netop dem, forekommer det mig, som bør høres først og fremmest. Hvorfor da ikke gaa den Vej? Det er den lige og direkte. Den anden er kun Omvej, thi det er ganske givet, at Københavnerne ikke med deres *gode Vilje* gaar hen og slaar deres statsanerkendte Sygekasse ihjel, som giver dem et klækkeligt Tilskud og som de netop har vedtaget statsanerkendt paa Basis af den ovenfor nævnte Afstemning i 1897 mellem de kontrah. danske Typografer og som gav en Majoritet paa *625* Stemmer for, at Sammenslutningen skulde ske paa Basis af Sygekassens Statsanerkendelse.

Jeg tillader mig derfor at henstille, at *Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening lader Foreningens Medlemmer besvare Spørgsmaalet: Ønsker De Sygekassen statsanerkendt eller ej?* ved en almindelig Afstemning.

Og naar det Spørgsmaal foreligger besvaret, saa er først Tiden inde for Københavns Typografer til at diskutere Nødvendigheden af at omstøde deres Organisationsform for at skabe en Enhed paa alle økonomiske Omraader indenfor Danmarks Typografer.

GUSTAV CLAUSEN.

Voldgiftsretten.

AAR 1900 den 22. Juni Kl. 8 Aften holdt Voldgiftsretten Møde i »Søpavillonen«. Samtlige Rettens faste Medlemmer var mødte. Protokollen blev oplæst, godkendt og underskrevet.

FORMANDEN fremlagde en Skrivelse fra Overretssagfører O. JOHANSEN, hvori denne paa visse nærmere Betingelser erklærede sig villig til at fungere som Opmand i Sag Nr. $^{2}/_{1900}$. Der vedtoges Regler for Besvarelsen af denne Skrivelse.

Derefter foretoges Sag Nr. $^{6}/_{1900}$: Den typografiske Forening mod Bogtrykkerfirmaet O. C. Olsen & Co.

Efter nogen Forhandling vedtoges det at udsætte Sagen for at indhente nærmere Oplysninger.

Derefter foretoges Sag Nr. $^{7}/_{1900}$. Den typografiske Forening mod Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri.

I Sagen er afsagt saalydende

Kendelse:

I Skrivelse til Voldgiftsretten af 23. April 1900 har Den typografiske Forening anbragt, at Indehaveren af Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, Hr. Aage Jørgensen, i Marts Maaned dette Aar har rettet en Anmodning til denne Forenings Anvisningskontor om at sende 4 Sættere til hans Bogtrykkeri; de skulde kun arbejde én Dag og paa denne ene Dag, sammen med det øvrige Bogsætterpersonale, udføre Tillæg til *Agrardagbladet*. De 4 Sættere maatte arbejde fra Kl. 7 Morgen til Kl. 2 Nat, heri dog medregnet 3 Timer Middag fra 3—6. Herfor har Hr. Jørgensen budt dem Betaling for hvad de have sat, beregnet efter Akkord med 42 Øre pr. 1000 Bogstaver plus 50 Øre i det hele for alle Overarbejdstimerne.

Under Henvisning til, at Dagbladssættertarifens § 10 andet Stykke udtrykkelig siger, at Bladsættere ikke kunne antages for kortere Tid end 8 Dage, formener Den typografiske Forening, at de 4 Sætteres Fortjeneste kun kan beregnes efter Bogsættertarifens §§ 4, 5 og 8 saaledes:

Med de 3 Timer Middag, bliver deres Arbejdsdag fra 7 Morgen til 7 Aften (§ 4 og § 8)	4 Kr.	50 Øre.
Overarbejde til Kl. 11 (§ 5, 4 Timer efter ordinær Arbejdstids Ophør 50 %)	3 -	» -
Overarbejde fra 11—2, 100 % (§ 5) 3 Timer à 1 Kr.	3 -	» -
Ialt...	10 Kr.	50 Øre,

hvilket Beløb Foreningen har paastaaet hver af Sætterne tilkendt hos Hr. Jørgensen. Herimod har Hr. Jørgensen indvendt, at han maatte være berettiget til at betale de paagældende Sættere efter Bladsættertarifens § 3, hvorved de efter hans Formening have faaet Betaling i Forhold til det af dem udførte Arbejde.

Retten anser det imidlertid for utvivlsomt, at Den typografiske Forening har Ret i sin Paastand om, hvorledes de 4 paagældende Sætteres Arbejdsløn skal beregnes og dømmer derfor saaledes:

Klagernes Paastand om, at Bogtrykker Aage Jørgensen bør til hver af de ovennævnte Sættere betale 10 Kr. 50 Øre, tages til Følge.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Da jeg er bortrejst fra København fra Fredag den 6. Juli, bedes alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidende indtil videre sendt direkte til Trykkeriet under Adresse: Vict. Petersen, Nybrogade 12.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

En Misforstaaelse.

I Anledning af den af Voldgiftsretten den 22. Maj d. A. afsagte Dom i Sagen mod Hr. Aage Jørgensens Personale skriver Hr. L. A. i det sidst udk. Numer af *Ny typ. Tid.* bl. a. følgende: . . .»Konsekvenserne af den foreliggende Dom kunne blive ret uhyggelige, idet Dommen hævder Principalens Ret til efter Godtbefindende at fradrage Beløb i Sætterens faste Ugeløn«. Jeg skal hertil bemærke, at en saadan Dom, der kan drage den Art Konsekvenser efter sig, ikke er afsagt i denne Sag, idet Retten har udtalt, at det Beløb, som Aage Jørgensens Personale, paa Trods af Organisationens Formands Indsigelse, havde tiltvunget sig ved en Arbejdsnedlæggelse, skulde tilbagebetales, hvorefter nævnte Personale kan følge den i Tarifen anviste Vej: gennem Voldgiftsretten at søge Hr. Aage Jørgensen dømt for det af *ham* formentlig begaaede Tarifbrud; thi at en Principal begaar en saadan Fejl, berettiger ikke et Personale til at gøre det samme. De har at henvende sig til deres Organisation, hvis Ordre de absolut skal adlyde, og gennem denne søge at faa den Ret, de i Henhold til den bestaaende Tarif mener at have Krav paa. Jeg er overbevist om, at ingen af Voldgiftsrettens Medlemmer (hverken Principaler eller Svende) formener, at der kan fradrages noget Beløb af en *fastlønnet* Typografs Ugeløn.

Spørgsmaalet er kun: Er Sættere, som har forpligtet sig til at levere et vist Antal Linier pr. Uge for en bestemt Ugeløn, at betragte som **fastlønnede** Sættere eller ere de **Beregnings**-Sættere?

Herom er der delte Meninger indenfor Retten; men det er at haabe, at Organisationerne gennem Voldgiftsretten, eventuelt Opmanden, vil søge at faa dette Spørgsmaal klaret.

Jeg har fremført dette, fordi Hr. A. L.s ovenfor citerede Bemærkning forekommer mig at være i høj Grad vildledende for Organisationens Medlemmer; thi Ingen *fastlønnet* Typograf kan fradrages noget Beløb af Ugelønnen. Er en Principal ikke tilfreds med en *fastlønnet* Typograf, kan han afskedige ham med den i Tarifen fastsatte Frist: 8 Dage; men er der Uoverensstemmelser mellem *fastlønnede* Typografer og Principaler angaaende Udregningen af et Arbejde, ja, *da maa ingen af Parterne tage sig selv til Rette, men kan søge til den i Tarifen anviste Voldgiftsret.*

VILH. JØRGENSEN.

Intriger.

VED Fagmødet i Vejle i Gaar blev der under Omtalen af Forberedelserne til den næste Tarif rettet en Opfordring til Hovedbestyrelsen om at være mere ærlig og ikke føre Medlemmerne bag Lyset som ved sidste Tarifbevægelse.

Paa Forespørgsel om, hvormed Hovedbestyrelsen da havde handlet uærlig eller ført Medlemmerne bag Lyset, blev der fra en af Repræsentanterne paa Odense-Møderne svaret, at det drejede sig om Siebenmanns Cirkulære om Provinstarifen, der var lavet i Kolding *før* Siebenmann kom her til Landet.

Hr. Siebenmann er det internationale Bogtrykkerforbunds Sekretær og udmærket hjemme i de forskellige Landes Organisationer og Arbejdsforhold, idet han ivrig har studeret de sociale Forhold, og da særlig sat sig ind i sit eget Fags Udvikling og hans Kollegers Levevilkaar. Fra de under det internationale Forbund staaende Organisationer modtager han stadige Indberetninger om alle Bevægelsers Forløb og skal i Følge hans Embedsstilling deltage i alle Hovedkongresser eller Delegeretmøder i den typografiske Verden. Som saadan deltog han ogsaa i Møderne i Odense. Paa Vejen dertil gjorde han Ophold i Kolding og blev her yderligere sat ind i Tarifbevægelsens Gang, om hvilken han hele Tiden var holdt à jour gennem Forbundets Formand. Han skrev i Kolding sit bekendte Cirkulære, der blev trykt i Kolding og omdelt til Repræsentanterne ved Mødet i Odense. I Cirkulæret udtalte han sit personlige Syn paa Sagen. Hans vægtige Udtalelser havde selvfølgelig sin Del af Skylden for at Repræsentantmødet vedtog, at Tarifen skulde til fornyet Afstemning, ligesom det sikkert ogsaa øvede nogen Indflydelse paa Afstemningen.

Det var altsaa dette Cirkulære, Hovedbestyrelsen af Intrigemagere beskyldtes for selv at have fabrikeret og sat Hr. Siebenmanns Navn under.

Jeg erklærede selvfølgelig denne Beskyldning for Løgn, en dundrende Løgn, som vi var i det heldige Tilfælde, at kunne bekræfte ved en halv Snes Mennesker, der var Vidne til, at Hr. Siebenmann skrev sit Cirkulære. Vidne til, at det blev oversat og stykkevis gik til Sætning.

Ihvorvel denne Sag nu er uden Betydning og de ondsindede Beskyldninger ikke fik hele den tilsigtede Virkning, saa finder jeg det dog rettest at drage Sagen frem for at denne Hovedbestyrelses-Uhæderlighed kan falde tilbage paa sine Ophavsmænd eller Ophavsmand.

Kolding, den 2. Juli 1900. HVIDTFELDT.

Hos Ripenserne.

RIBE-TYPOGRAFERNE havde til Søndag d. 24. Juni — sammen med det sydvestjydske Arbejdermøde — indbudt Kollegerne fra forskellige nærliggende Byer til en lille Sammenkomst, som blev overordentlig vellykket.

Ribe er jo en gammel, ærværdig Stad, som huser særdeles interessante Minder fra længst forsvundne Dage, — Minder, som opvækker ganske underlige Tanker hos den besøgende.

Fra Esbjerg kom vi til Ribe allerede Kl. 7 Morgen og efter en lille Forfriskning besaa vi under Ribe-Kollegernes kyndige Vejledning de forskellige Seværdigheder: Domkirken, som i mange Aar har været og fremdeles vil være under Reparation, Weis' aarhundredegamle Stue, hvor Værten beredvilligt giver os forskellige Oplysninger, bl. a. om Malerier, som findes paa Stuens ene Væg: Eva rækker Adam det skæbnesvangre Æble, Udvisningen af Paradis (det var os desværre umuligt at se det mindste af Evaen). — — Tidens Tand! — — I Musæet findes ganske fortrinlige Ting fra ældre Tider og en værdifuld Malerisamling. — Raadhuset er en lille, uanselig Bygning, men indenfor er alt til Gengæld absolut seværdigt. Gammel Pietisme træder overalt en i Møde. Tiltalende, bramfrit ser her ud. De gamle Fædre fra Malerierne ser alvorsfuldt og bistert ned paa os som vilde de give den beskuende Ungdom et Alvorsord med paa Vejen. Jeg tænkte mig tilbage til de Dage, hvor alt dette var Kød og Blod, hvor det — trods alt — maa have været skønt at leve, mere skønt end nu, hvor det individuelle har været i Forgrunden, hvor det idylliske har været fremherskende, hvor — — — »Her skal de Herrer se den gamle Riber Ret,« kommer Arrestforvareren og afbryder min Tankegang. »Den faar ellers ikke enhver at se, men da d'Hrr. er Typografer kan det maaske interessere Dem.« Han udleder forskellige Paragrafer og henleder specielt vor Opmærksomhed paa § 28. Jeg skrev den desværre ikke op, men det var saadan noget som: Naar en gift Mand bliver befunden at ligge i Horeseng med en anden Mands Hustru, da bliver Straffen, at hun skal trække ham gennem Ribe Gader i hans lønlige Lem. Bliver de af den bedragne Ægtemand ihjelslagne i Horesengen, straffes han ej derfor. Som man ser, Barbarisme og Retfærdighed. Galt vilde det dog vist se ud, om § 28 skulde gælde i vor blaserte Tidsalder. Riberret har været streng, selv efter de dalevendes Mening. Derom vidner det gamle Ord: »Tak Du din Gud, at Du ikke kom for Riberret,« sa'e Kællingen, hun saa sin Søn hænge i Varde Galge.

— — — I Industriforeningen bød Ribe-Kollegerne paa Frokost, og da denne var »gouteret«, var de gamle Minder trængt tilbage for Virkeligheden, Livet pulserede i det gamle Tempo, maaske lidt hurtigere, og man skred til det mere alvorlige: Forhandlingerne, som jeg skal give et ganske kort Resumé af:

P. HVIDTFELDT gav en Oversigt over Dansk typ. Foren.s Virksomhed i de senere Aar, hvorledes Foreningen fra at være slet og ret Understøttelsesforening nu ogsaa virkede paa det rent faglige Omraade og paa denne Basis havde hævet Medlemmernes Levefod ganske betydeligt. Taleren skitserede ganske løst Fremtiden, omtalte, hvorledes *han* mente, at Centralisationen vilde spænde af, og oplyste, at om Sygekassen skulde statsanerkendes, vilde det sikkert medføre en Kontingentforhøjelse af 35—40 Øre pr. Uge. Ledelsen ønsker, at Organisationen i Fremtiden maa virke som nu, saaledes at Sygekassen holdes udskilt, men vil dog paa det kommende Delegeretmøde møde med Forslag, der gaar ud paa en fuldstændig Centralisation, hvad der blev den paalagt paa sidste Delegeretmøde. Vi vil arbejde paa hele Standens Vel.

L. V. HANSEN pegede paa de gennemgribende Forandringer, der i de sidste Aar var foregaaet med de typografiske Foreninger, og hvorigennem der var sket betydelige Fremskridt, dvælede ved Ledelsens Forsigtighed, som ikke altid var paa sin Plads, og kritiserede paa enkelte Punkter Hvidtfeldts Foredrag.

Derefter udspandt der sig en lang Diskussion, hvori mange af Kollegerne deltog. At referere denne, vil Redaktøren sikkert ikke tillade, hvorfor jeg skal nøjes med at notere, hvad man »slog fast«: *at* det er tarifstridigt at holde Sommerferie paa den Maade, at den ferierendes Arbejde udføres af det hjemmeværende Personale; *at* det er meningsløst at fejre 1. Maj som Fridag, naar Arbejdet ikke standses, men kun omlægges; *at* det er tarifstridigt at arbejde efter almindelig Fyraftenstid og regulere dette ved at møde senere næste Arbejdsdag. — —

Hvorpaa man gik til Fest i Ribe Plantage, indtog en bedre Middag Kl. 6, og rejste hver til sit paa et senere Tidspunkt.

Der veksledes Telegrammer med København, Horsens og Kolding.

W. JACOBSEN.
Sekretær.

Arbejdermøde i Aalborg.

SØNDAG den 22. Juli afholdes et stort nordjysk Arbejdermøde i Aalborg, hvortil ærede Kolleger Landet over indbydes. Ved en Generalforsamling i »Typografisk Forbund« er det blevet besluttet ved denne Lejlighed at lade afholde et Fagmøde med paafølgende Fællesspisning.

Deltagerne modtages ved de forskellige Togs og Dampskibes Ankomst; derefter Frokost i Hjemmene. Kl. 12 Fagmøde hos ERIK JENSEN paa Gl. Torv. Kl. 2 Fællesspisning samme Sted. Processionen afmarscherer antagelig Kl. 4.

Deltagerne bedes for Spisningens Skyld anmældte til Typograf JØRGEN ANDREASEN, *Nordjylland*, Aalborg, *senest Torsdag den 19. Juli*. Ligeledes bedes man meddele Tiden for Ankomsten.

Prisen pr. Kuvert bliver Kr. 1.50.

Speciel Indbydelse er udgaaet til de nordjyske Byer.

Generalforsamlinger og Møder.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Søndag den 24. Juni ekstraordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden mindedes før Dagsordenens Begyndelse den i Tjenesten afdøde Kollega, Jacob Budolph, og ønskede ham Hvile i Fred. De væsenligste Punkter paa Dagsordenen var: Valg af Bestyrelsesmedlemmer. De afgaaende genvalgtes, nemlig henholdsvis som Formand, Næstformand og Revisorer: P. A. PETERSEN, O. FRIMAND, FR. NIELSEN og C. OLSEN. Centralisationen: Dette Punkt udgik til en snart efterfølgende Generalforsamling paa Grund af, at kun 7 Medlemmer var mødte. L. J.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt d. 29. Juni Generalforsamling; denne havde, trods den i og for sig interessante Dagsorden, samlet de for Fagets Fremgang sædvanlig interesserede — eller maaske rettere — en Femtedel af Fagfællerne i Aarhus.

Formanden, O. V. HANSEN, foreslog at man ophævede Virksomheden af den nuværende Ekstrakasse, gav den et mere repræsentativt Navn, men iøvrigt lod den virke som hidtil.

Om dette Spørgsmaal diskuteredes der — til Tider endog temmelig livligt — mellem d'Hrr. O. V. HANSEN, MARIUS HANSEN, CHR. KRÜGER, NIELSEN (Centraltr.), A. LANGMARK og CHR. AD. RASMUSSEN, og resulterede det i O. V. Hansens Forslags Vedtagelse. — Derefter genvalgtes med Akklamation O. V. HANSEN som Formand for Lokalforeningen, og i Stedet for Vald. Hansen, der særlig i Bibliotekssagen har indlagt et stort Arbejde, men som nu bad sig fritaget for Genvalg, valgtes P. CHRISTIANSEN (*Demokr.*) enstemmig. — Til Revisorer i Stedet for Hygom og P. Christiansen valgtes J. CHR. HANSEN (Laur. Bech) og CHR. AD. RASMUSSEN (*Jyllpst.*).

Under »Eventuelt« vedtoges det paa Foranledning af MAR. HANSEN, at det af den tidligere Ekstrakasse hidtil tilhørende Bibliotek fremtidig blev Lokalforeningens Ejendom, hvorhos det samtidig vedtoges, at Ekstrakassens til Dels tarvelige Beholdning af Kontanter deltes ligelig mellem Lokalforeningen og den eventuelle nye »Kasse«, medens derimod Banneret ufravigelig blev »Kassens« Ejendom og absolut maatte betragtes som hørende hjemme i Fællesorganisationen. — Sluttelig valgtes til at fungere som Bibliotekarer for det kommende Aar d'Hrr. A. M. NIELSEN (*Stiftstid.*) og TORTSEN (*Stiftstid.*).

CHR. AD. RASMUSSEN.
Sekretær.

Roskilde Lokalafdeling

holdt Generalforsamling i Lørdags. Til Formand genvalgtes CHR. ANDERSEN med Akklamation; endv. genvalgtes Næstformanden ANTON LARSEN, Revisorerne TH. CARLSEN og E. PETERSEN samt Fanebæreren Th. Carlsen; til Sekretær i Stedet for P. Hansen, der frabad sig Genvalg, valgtes EMIL PETERSEN, Støderup. — Et Par andre lokale Sager behandledes. P. HANSEN.

Nær og fjærn.

Sommerferie. *Dannebrogs* Personale er tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hr. Bogtrykker HOLGER MEYER har tilstaaet sit Personale 4 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

— Hr. CARL ALLER *(Familie-Journalen)* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale (over 100 Arbejdere) 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Hr. Bogtrykker MRRTIUS TRUELSEN giver i Aar sit Personale Ferie efter følgende Skala: 1 Aar 2 Dage, 2 Aar 3 Dage, 3 Aar 4 Dage, 4 Aar 5 Dage og derover 1 Uge.

— Redaktør WM. LARSEN, *Skelskør Avis*, har uden Opfordring tilstaaet sine mandlige og kvindelige Typografer samt Lærlinge 3 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Udgiveren af *Langelands Avis*, Red. BRO, har ligesom tidligere tilstaaet hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er begyndt.

— Bogtr. P. HANSENS Personale i Aalborg har i Lighed med foregaaende Aar erholdt en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Personalet hos Bogtr. LEANDER NIELSEN, Aalborg, har, ligesom tidligere, erholdt en Uges Ferie med Udbetaling af 25 Kr. til hver af Typograferne og 12 Kr. 50 Øre til hver Lærling.

— Bogtrykker CARL CHRISTENSEN, Næstved *(Sydsjællands Socialdemokrat)* har tilstillet sit Personale 3 Dages Sommerferie med 11 Kr.s Udbetaling.

— »*Vestfyllands Soc.-Demokrat*«s Bogtrykker, Hr. WEDEGE PETERSEN, har i Aar — ligesom sidste Aar — tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet paa »*Ringkøbing Amts Dagblad*« — Typografer og *Lærlinge* — har faaet tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hele Personalet paa »*Vestfyns Avis*« har i Aar erholdt 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Den paatænkte Gutenbergfest. Det var jo Meningen, at de københavnske Arbejder- og Principalforeninger skulde være Indbydere til denne Fest, men da »Foreningen af danske Bogtrykkere« ikke vilde have »Bogtrykkerforeningen af 1898« med, vedtog de tre typografiske Arbejderorganisationers Styrelser paa et Møde forrige Søndag enstemmigt *ikke* at ville have noget som helst med Festen at gøre. Fra Trykkernes Side blev fremsat den Tanke, at den sædvanlige Fest for de Arbejdsløse, som afholdes i Løbet af Efteraaret, kunde omformes til en Gutenbergfest, og hvor saa Overskudet skulde gaa til de Arbejdsløse. Denne Tanke vandt almindeligt Bifald.

Lønforhøjelse. Redaktør CHR. G. TORTZEN, *Kallundborg Avis*, har for nogen Tid siden forhøjet Lønnen for sine Typografer, saaledes at 3 Mand nu faar 19 Kr. ugenlig, 1 ved Beregning ca. 21 Kr. og en Nyudlært 17 Kr. Hr. Tortzen betalte før den nugældende Tarifs Ikrafttræden 18 Kr. og Nyudlærte 17 Kr. —t.

20-Aars Jubilæum fejredes i sidste Maaned af Typograf RUD. JENSEN som Arbejder paa *Skanderborg Amts Avis*. I denne Anledning havde Redaktør Friis indbudt Bladets Typografer og Kontorpersonalet til en festlig Sammenkomst paa Hotel »Skandinavien« Søndag den 26. Juni. Ved Bordet holdt Redaktør FRIIS en overordenlig smuk Tale for Jubilaren, der formede sig som en Ovation til Arbejdets Pris. Iøvrigt takkede han Jensen saa vel som hele Personalet for godt Samarbejde. — RUD. JENSEN takkede for den Ære, man viste ham, og udtalte sin Forvisning om, at det gode Forhold mellem Principal og Arbejdere, der hidtil havde hersket, ogsaa i Fremtiden vilde bevares usvækket.

Rud. Jensen, der er en Søn af den i sidste Aar afdøde Typograf Jensen i Køge, er en af Landets hurtigste Sættere. I Skanderborg og i Egnen deromkring er han kendt som en energisk Afholdsforkæmper. Indenfor Good-Templar'nes Rækker er han Indehaver af mange Tillidshverv og flere Gange hædret for sin utrættelige Virksomhed. Alt i alt er Rud. Jensen en Arbejdets Mand, der mere end mange andre fortjener at nævnes med Ære.

»Fra Kulden til Varmen eller fra St. Thomas til St. Croix« er Navnet paa en Sommerrevy, som er skrevet af LAUR. JENSEN og som opføres for første Gang i Morgen, Lørdag Kl. 8½ i Arbejdernes Forsamlingsbygning paa Enghavevej. Revyen skal, efter hvad der er blevet os meddelt, være overordenlig morsom, og da Entréen kun er 35 Øre, anbefaler vi Kollegerne at tage en Billet til denne Forestilling. Billetter og Programmer faas hos Budet MØLLER og hos Kasserer STEPHENSEN.

Aktieselskabet Sorø Amtstidende i Slagelse gav sidste Søndag en Skovtur for hele sit Kontor- og Trykkeripersonale med Familie, der i et Antal af 64 Personer, fordelte paa 5 Char-à-banc'er, befordredes til den smukke Skov ved Korsør, i hvis Restavration man ved Ankomsten drak Kaffe, og senere, efter at Skoven samt Omgivelserne var besete, afholdtes en animeret Fællesspisning, hvor Taler og en Mængde i Dagens Anledning skrevne Sange fulgte Slag i Slag. Efter atter at have drukket Kaffe og senere igen spist Smørrebrød — alt paa Aktieselskabets Regning — brødes der ved 10-Tiden op og man kørte hjem med Bevidstheden om at have tilbragt en god og fornøjelig Dag sammen. C. V.

Typografernes Sangforenings Udflugt til Helsingør—Helsingborg foretoges i Søndags og havde vundet god Tilslutning. Kl. 8 om Morgenen fandt Afrejsen Sted med Kystbanen til Helsingør, hvor der spistes Frokost paa Hotel Hammarshøj. Forinden havde man bl. a. aflagt Besøg paa Kronborg. Efter Frokosten spredtes Selskabet: nogle tog til Marienlyst Badehotel, andre besøgte Arbejdernes Forsamlingsbygning efter først at have været med til at modtage de 4 Dampere, der fra København bragte Deltagere til Arbejderpartiets Fest i Helsingør. Kl. 2 samledes man atter og tog med Færgen til Helsingborg, hvor Middagen indtoges paa »Helsan«; forinden havde man dog beset Byen, beundret det prægtige Raadhus og nydt den herlige Udsigt paa Kärnen. Efter Middagen serveredes Kaffen i »Helsan«s Have, hvor Selskabet underholdtes af Sangerne og Havens Musikkorps. Kl. 8 marscheredes efter muntre Sange til Strandpavillonen, hvor den sidste Time tilbragtes. Kl. 9½ førte Færgen Deltagerne tilbage til Helsingør, hvorfra Afrejsen fandt Sted Kl. 10,24, og ved Midnat var man igen i København.

Udflugten var vellykket og Deltagerne morede sig fortræffeligt; naar undtages en enkelt lille Byge var Vejret udmærket og bidrog derved sit til at forhøje Stemningen.

Til **Børnenes Kontor** i Citygade har jeg endvidere indtil 3. Juli modtaget: Vilhelm Hansens Bogtr. Kr. 0.75, Fru S. 0.25, Lunos Bogtr. 4.60, Aamodts do. 2.75, Leisners Bogtr. og Bogbinderi 12.50, Joh. Eriksens Bogtr. 1.00, Citys do. (2. Bidrag) 0.70, Schultz (2. B.) 7.11, J. Jørgensen & Co.s Bogtr. (2. B.) 5.00, Laur. Madsens Bogtr. 2.00, Frederiksberg Allé 50 1.50, Langkjærs Bogtr. 3.25, Schauw & Co.s do. (mandl. og kvindel. Arb.) 12.00, Allers do. (Md. og Kv.) 7.60, Socialdemokratens Sætteri (3. B.) 11.00, Aftenbladets do. (3. B.) 3.00, Rigsdagens Bogtr. (samtl. mandl. Arbejdere) 4.35, ialt 79.36, med det tidl. indk. 71.25 tilsammen Kr. 150.61.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kasserer Bergenholz foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn forefandtes følgende Beholdninger:

I Obligationer	Kr. 51,000.00
Sanatorie-Aktier	- 500.00
Sparekasse-Indskud	- 20,500.00
Kontant	- 249.22
Ialt	Kr. 72,249.22

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

København, den 28. Juni 1900.

N. P. NIELSEN. H. C. HANSEN. ANTON ANDERSEN.
NIELS HANSEN.

En hjærtelig Tak til Hr. Aller for den store Hjælp, der er ydet mig. I lige Maade takker jeg det kvindelige og mandlige Personale.

AXEL BARDRUM.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: Sætter-Trykker Laur. Adolf Kjertmann, udl. 1888 hos Henningsen (arb. hos Oluf Olsen), tidligere Medlem. Sætter Jens Peter Chr. Hansen, udl. 29/1 83 hos Herdahl (arb. hos H. Jensen), tidl. Medlem. I S. L.: J. P. C. Hansens Hustru Angelica Petra.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 3879, Jul. Alex. Malmvig (Langkjær) fra Nykøb. F. og Louis Carl Nielsen (I. Cohen) fra Berlin.

Lægerne.

Dr. LENDROP er bortrejst. Vikar: Dr. BENNY MEYER, Frederiksborggade 29, 1. S. (træffes 1—2).

Dr. F. L. MØLLER er bortrejst. Vikar: Dr. HANS C. RINGSTED, Slagelseg. 1, 3. S. (tr. 12—1, Søndag Kl. 9).

Dr. DUURLOO er bortrejst. Vikar: Dr. LEVISON, Valby Langgade 15 (tr. 11½—1, 5—6 og Søndag 9—10).

FRED. VALD. BORUP'S Adresse bedes opgivet til Ekspeditionskontoret.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Fra 1. Juli.

Hillerød: Typ. H. CHR. HANSEN, Frb. Amts Avis.

Holbæk: Typ. O. W. MOURITZEN (Amts-Avisen) i Stedet for Chr. Larsen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Odense Lokalformand bor Danmarksgade 31, hvortil al Korrespondance bedes adresseret. Træffes iøvrigt Hverdage paa Fyns Tidendes Trykkeri.

Nyt Medlem: Maribo, A. L. Christophersen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nykøbing M., 1348, Chr. Almind (Morsø Dgbl.). Silkeborg, 1272, Jens Carlsen fra Aarhus i Pl. og 778, Jacob Jensen Kristensen fra Esbjerg (Red. af S. Soc. Dem.). Aarhus, 827, Jens Nicolai Høgsted og 1181, Emil J. Schiding, begge i Pl. Ringkøbing, 1395, Sætter Laurids Olesen (R. Amts Dgbl.) og 1280, Trykker Niels Vilhelm Thorup (A. Rasmussen). Nyborg, 194, Chr. Petersen, fra Odense i Pl. hos Schønemann.

Bortrejste: Nykøbing M., 1280, Niels Vilh. Thorup til Ringkøbing i Pl. Hjørring, 1455, Marius M. Søfeldt Hansen (arbl.). Odense, 194, Chr. Petersen til Pl. i Nyborg. Næstved, 1512, J. V. Eskildsen og 6088, P. F. Thomsen, begge paa Rejse. Nykøbing F., 3879, J. A. Malmvig til Pl. i Kbhvn. Aarhus, 1272, Jens Carlsen til Pl. i Silkeborg. Ringkøbing, 827, Sætter Nicolai Høgsted til Pl. i Aarhus. Ringsted (Dsk. t. F.), L. P. Olsen til Odense i Plads.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemsmøde Tirsdag den 10. Juli Kl. 8 i Kongens Klub, Østergade 15, St. ov. Grd. Kontingent og Indmældelser modtages.

Nyt Medlem: Ingeborg Andersen (Cato).

T. C. C. Søndag Tur til Hillerød. Trianglen Kl. 8.

ANNONCER

Faktor søges.

En dygtig Faktor, der er vant til at læse Korrektur, kan faa Plads i et større Akcidenstrykkeri i Jylland. Billet mrkt: »*F. 2595*« med Opgivelse af Lønfordring, modt. *Aug. J. Wolff & Co's Ann.-Bur., Skindergade 3.*

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF
KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff
København.

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 13 JULI 1900 XXVII AARGANG

Ferie-Humbug.

At en Sommerferie paa 8 Dage med Ophold i den fri Natur, borte fra Byernes plumre Luft og Arbejdets ensformede Gang, har en overordenlig gavnlig Indflydelse paa den typografiske Arbejder, bliver man let enig om. Og at d'Hrr. Principaler, der indrømmer deres Arbejdere en Ferie med Udbetaling af Ugelønnen uden paa anden Maade end smilende Ansigter at ville have Erstatning derfor, sikkert alligevel ser deres Regning deri, derom kan næppe heller herske Tvivl.

Der er ogsaa Forretninger, hvori Arbejdet i Ferietiden er mindre end paa den øvrige Tid af Aaret. At disse Forretninger giver deres Personale fri skiftevis en Uge for ikke at blive tvungne til at afskedige en Mand i den sløje Tid, derfor kan vi kun være glade.

Men de mange to-liniede Nyheder om Sommerferie i *Typ.-Tid.* virker ansporende til Efterligning og har derfor hos Principalerne skabt Ønsker om paa billigst mulig Maade at komme til at figurere mellem de humane Principaler, ligesom Kollegernes Trang til Ferie i Forbindelse med Personalernes og Byernes indbyrdes Konkurrence om »at tage sig bedst ud« udadtil har udviklet en Ferie-Humbug, som det er paa høje Tid at vare imod.

For at opnaa Sommerferie indlader man sig paa at udføre Overarbejde i Ferietiden — uden Godtgørelse. Det er Ferie-Humbug, som endog er stridende mod Tarifen.

En anden Variation er, at f. Eks. 4 Mand i samme Tid udfører 5 Mands Arbejde, for at den femte kan feriere. Det er Ferie-Humbug, som let vil kunne hævne sig, derved, at det samme forcerede Arbejde forlanges udført i Aarets andre 11 Maaneder. En Uges Ferie for 11 Maaneders Arbejdsløshed? Det kan ikke være Meningen. Nej, Ferien skal være en Rekreation, en Hviletid, i hvilken noget af den i Aarets Løb tabte Energi tilbageerhværves. Men denne skal ikke atter udtømmes igen den første Uge efter Ferien eller medføre Konsekvenser af en langt farligere Natur.

Det grimmeste Udslag har dog Ferie-Rejsen faaet dèr, hvor man tiltigger sig Ferie paa Lærlingenes Bekostning, idet man foranlediger, at disse i Ferietiden maa arbejde længere end sædvanlig — endda uden at blive delagtige i Feriens Glæder.

Ofte købes Ferien paa Bekostning af Lønnen. Thi hvor Forholdet er det, at Kollegerne koncentrerer alle Bestræbelser paa at opnaa Sommerferie, glemmende fuldstændig, at det nok saa meget var i deres egen og i Organisationens Interesse, om de først stillede Krav om Lønnens Stigning over Minimum, der kun er fastsat som det Lavmaal, hvorunder Vederlaget til den svageste Arbejder ikke kan presses, og hvorunder der ikke kan gaas, selv ved det største Udbud af Arbejdskraft.

Man opnaar maaske Sommerferien, for hvilken man meget ærbødig krummer Ryggen for »Hr. Redaktøren«, for derefter harmfulde at vende sig mod sin egen valgte Ledelse med Forbandelse over »den skaldede Tarif«, der ikke giver Sul til Brødet, glemmende, at netop den samme Ledelse Gang paa Gang har tilraadet Eder ikke at forlange Naadegaver, men stille Krav om passende Vederlag for veludført Arbejde. Thi det er derved, den næste Tarif skal forberedes.

Tillige glemmer man i Ferie-Rusen de Røster, der Gang paa Gang har lydt, om kun at tilbyde Arbejdskraft gennem Anvisningskontorerne. Forstaa dog ret, at disse i Tider, hvor der er stærk Efterspørgsel om Arbejdskraft, vil være i Stand til at sælge denne til Priser, som svarer til Efterspørgslen og Kvaliteten af den udbudte Vare. Men for hurtigt og sikkert at kunne føre Varen til de rette Salgspladser har vi Kommissionærerne, d. e. Anvisningskontorerne, der i dette Tilfælde ikke beregner sig nogen Provision, men kun har den ene Opgave: saa vidt muligt at tilfredsstille saavel Køber som Sælger. Men forlanges der Lammekød, sælges det ikke for Spædekalvekødets Pris.

Vor Arbejdskraft er jo mere end nogen anden tillige en tænkende Kraft. Mere end et Led af Maskinen.

Man maa derfor kunne forstaa de her fremførte simple Sandheder. Og hvorfor saa ikke følge dem?

Skulde det være umuligt i den hjemlige Ravnekrog at opnaa en anstændig Ugeløn, hvorfor følger I Unge da ikke det Raad, der ofte har lydt om at flyve ud fra Reden, røre Vingerne, se Livet, som det leves andre Steder, samle Erfaringer og komme rustede tilbage, for med saa meget desto større Kraft og Modenhed at kunne kaste Eder ind i Livskampen. I vinder derved Sommerferie, som har Betydning for hele Livet, men I køber den for Eders egne Penge, ved Eders opsparede Kontingent. Tillige bidrager I til, at de ældre Arbejdere, der har faaet »for lang Hale« til at kunne flyve vidt omkring, vil blive i Stand til at fremsætte Krav om anstændige Levevilkaar, idet Arbejdskøberne vel véd, at det, takket være Organisationen, ikke længere er saa umuligt som før at pakke hele Reden og Halen i en Jærnbanevogn og i den forsvinde til næste Station.

Konjunkturerne er for Tiden gode. Benyt dem, medens de er tilstede. Og der vil derigennem skabes nogle Betingelser for, at vi i næste Omgang lettere vil kunne regulere vor Priskurant opad, idet de ny Priser, som vor næste Tarif kommer til at indeholde, maa hvile paa Grundlag af de Gennemsnitslønninger, der er opnaaede under den nuværende.

Men skal vi frem ad denne Vej, maa vi forlade Humbugen og kaste os over Opgaver, der ligger det naturlige Arbejde nærmere. Man maa følge den anviste lige og sikre Retning, som vil føre til det eftertragtede Maal.

Voldgiftsretten.

I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* fremkommer Hr. Vilh. Jørgensen med et Gensvar til Hr. A. L.s Artikel i *Ny typ. Tid.*, aabenbart for at forklare Voldgiftsrettens ogsaa for mig temmelig uforstaaelige Afgørelse i Sagen Bogtr. Aage Jørgensen kontra *Agrardagbladets* Sættere. Der har han sikkert paataget sig en Opgave, som ikke er saa ganske let, idet man skal være ualmindelig skarpsynet for at faa andet ud af denne Dom, end at vedkommende Personale har faaet gevaltig paa Hovedet, og Bogtrykker Aage Jørgensen staar som den forfulgte Uskyldighed, der aldrig har gjort Nogen Fortræd, men trods det alligevel ved en Arbejdsnedlæggelse er tvunget til at betale sit Personale deres *faste* Ugeløn.

Hr. Jørgensen skriver, at man kan søge til den i Tarifen anviste Voldgiftsret. Tak for Anvisningen! Men har Hr. Jørgensen nogensinde prøvet at faa trukket af sin faste Ugeløn, Uge efter Uge, saa større og saa mindre Beløb, og det tilmed for Ting, som var beregnede enten i Følge Tarifens klare Ord eller i Følge Overenskomst, som var gældende allerede før den sidste Tarifs Ikrafttræden. Hvis Hr. Vilh. Jørgensen havde været underkastet en saa vilkaarlig Behandling samtidig med at være vidende om, at »Rettens Vej er lang og besværlig«, saa tvivler jeg paa, at hans Tale var kommen til at lyde saaledes.

Endvidere lader Hr. Vilh. Jørgensen til at mene, at den afsagte Kendelse er saare naturlig. Det finder jeg derimod ikke, thi den udtaler sig ene og alene om, hvorvidt det var berettiget at nedlægge Arbejdet eller ej, og i Kraft deraf dømmer den det indklagede Personale til at betale det af Bogtr. Jørgensen paastaaede Beløb, *uden i mindste Maade at indlade sig paa at afgøre, hvis Beregningsmaade der var den rigtige.* Her bekræftes altsaa Ordet om Rettens Vej, som jeg anvendte før. Nyt Sagsanlæg, ny, maanedlang Venten paa en Dom, der maaske oven i Købet bliver endnu mere overraskende end den sidste. Og *hvorfor* vilde Voldgiftsretten ikke indlade sig paa at bedømme, hvem der havde Ret? Baade i Bogtr. Jørgensens og i Personalets Indlæg var Sagen behandlet saa udførlig som vel muligt, og en af Personalets Tillidsmænd var endog til Konference med vore Repræsentanter i Voldgiftsretten, for at Sagen kunde blive yderligere belyst; der var altsaa ingen Mangel paa Materiale til at dømme efter, og dog vælger Retten at gaa den Vej: kort og godt at røfle Personalet af og samtidig henvise det til — hvis det ønsker dette Spørgsmaal endelig afgjort! — at indbringe Sagen for Retten igen. Ak, de skønne, spildte Kræfter!

Jeg spørger: *Hvorfor* gik Retten den Vej? Det maa Hr. Jørgensen jo vide.

C. SCHNOOR.

Drag ud!

(Af VIGGO V. NICOLAISEN.)

VI.

(Sidste Artikel.)

Du er nu i Baden og dermed i det store tyske Rige; Du kender fra Begyndelsen nogenlunde Rejseforholdene her. Derfor kun dette: Besøg ikke Forplejningsstationerne, husk, at 4. Klasse først findes ved Mannheim, og finder Du, at det anbefalede Bogtrykkerherberge ser lidt smudsigt ud, saa gaa hellere hen paa Herberge zur Heimath eller, hvad der er endnu bedre, paa de organiserede Arbejderes Herberge, thi her faar Du som Regel en ren Seng.

Du begynder nu at faa Hjemlængsel, og selv om dette ikke er Tilfældet, vilde det dog ikke være let for Dig at faa Arbejde her, thi skønt Du nu næsten taler det tyske Sprog som en Hannoveraner, er det Dig dog fast umuligt at læse Tysk i Manuskript med gotiske Bogstaver, og Du kunde af den Grund ærgre Dig gul over, at Du ikke studerede gammel »Dansk«, inden Du tog hjemmefra.

I Tyskland er det meget vanskeligere for en Trykker end for en Sætter at faa Plads, skønt Sættemaskinen gør disse megen Skade, hvorfor da ogsaa Fagbladet *Correspondent* erklærer den Krig paa Kniven løs.

Hertil kommer fortvivlede Forhold for Organisationerne. Overalt i Rhinegnene vrimler det med »Schusterbuden«; i Köln staar f. Eks. saaledes af 800 Typografer kun 70 i Forbundet (i andre Fag er det endnu værre). »Schusterne« giver ikke noget, naar Du viser din Fagforeningsbog frem, men mange sætter en Ære i at narre dem med Uglspil-Papirer, der konstaterer, at Indehaveren er »fri« Arbejder. Paa Bogtrykkerherberget fortælles om Aftenen Anekdoter herom.

— — —

Blandt de mange Byer, Du gæster paa Vejen mod Nord, er *Mainz*, Kunstens Fødested, som for Dig maa være hellig. Du opsøger naturligvis »Hof zum Jungen«, nu Bryggeri, men en Gang Kunstens første Tempelhal, Gutenberg-Monumentet osv. og glemmer ikke — som saa mange andre — at aflægge den største typografiske Seværdighed her: Biblioteket med den Gutenbergske Samling, et langt Besøg. For alle Dyrkere af den grafiske Kunst er Adgangen fri.

Mange Timer vil Du tilbringe med Studium her. »Thi«, som Du her ser en gammel Autor skrive, »det er jo vist, at Trykkunsten er Evighedens Middel, Moder for alle andre Kunster. En Forplanterske af den sande kristelige Lære. En Opholderske af alle mindeværdige Historier. En ilfærdig, forunderlig Skriverske. En Forbedrerinde af alle daarligt skrevne Sager, enhver Dyds Mesterinde, alle kunstfærdige Opfindelsers Skatkammer, enhver Heltedaads Udbrederske. Hun er en Prøvesten for alt, som skal forkastes eller bevares. Hun er Lykkens Anviserske?«

Med særlig Interesse vil Du se de offenlige Dokumenter, som indirekte fjærner al Tvivl om Gutenberg som Mesteren, Haandskrifter af Fust og Schöffer og Opfinderens første Frembringelser. Men om alle de Herligheder, som gemmes her, refererer jeg ikke, Du maa selv se dem, kære Kollega!

— — —

Fra Mainz maa Du absolut lægge Vejen langs Rhinen med de smukke Klippedrag og talrige Ruiner af fordums stolte Borge indtil Bonn. Og forøvrigt bliver saa den selvfølgelige Vej hjem over Köln, Düsseldorf, Essen, hvor Du i Baedeckers Trykkeri henter 75 Pf., som er testateret enhver typografisk Rejsende, over Osnabrück, Bremen til Hamborg, hvor Du blandt andet i By-Musæet finder et gammeldags Trykkeri-Interiør. Og saa er Du snart hjemme, hvad enten Du lægger Vejen gennem Holsten eller over Lübeck.

— — —

Forlængst er Hjemlængselen traadt i Stedet for den Følelse, der drev Dig bort fra Danmarks grønne Vang, hvor der dog er bedst fremfor alle, alle andre Steder. Men i dit Hjærte har Du taget med Dig en Skat af Minder fra de Steder, Du har besøgt, fra det pulserende Liv i Millionbyerne, fra Pommerns dystre Skove, de melankolske Laguners Ensomhed, de himmelstormende Bjærges Sneevighed og det blanke Adriaterhavs Blaahed — og maaske et glødende Blik fra et tindrende sort Pigeøje.

Aarene vil gaa i Slid ved Kassen, Haaret vil graanes, men mange, mange Gange vil de, som Du troede, døde Følelser gribe Dig i ubevogtede Øjeblikke, og det vil storme ind paa Dig med et Skrig: Ud, ud!

»Thi den evige Higen, som aldrig faar Fred,
Det er Fodrejsens dybeste Hemmelighed!«

Og — med et pludseligt Tag flytter Du Sættelinien og begynder paa en ny Linie!

Gutenberg-Festen i Horsens.

»Bedre sent end aldrig«!

Jeg havde bestemt ventet i sidste *Typ.-Tid.* at finde en lille Meddelelse om den vellykkede typografiske Sammenkomst i Horsens den 24. Juni. Da dette ikke skete, vil jeg nu — saa godt jeg kan — forsøge at skrive nogle Linier derom. Jeg mener, det vilde være en Skam, om Festen saadan stiltiende skulde overgives til Forglemmelsen, at der ikke skulde siges et eneste Ord om den.

I Følge Horsens-Kollegernes Initiativ og efter deres Indbydelse samledes den nævnte Dag en Del Typografer fra Jylland — der var dog ogsaa Gæster fra Fyn og Sjælland — for, som det hed i Indbydelsen, *at fejre 450-Aars Dagen for Bogtrykkerkunstens Opfindelse.* Ved de forskellige Togs Ankomst til Horsens modtoges de Fremmede af de elskværdige Horsens-Kolleger og førtes som Gæster til disses respektive Hjem. Kl. 2 om Eftermiddagen foretoges med Dampbaaden »Agda« en Sejltur til Boller Skov, hvor man ved Ankomsten indtog nogle Forfriskninger, hvorefter samtlige Deltagere foretog en Spadseretur til »Klokkedalen«, hvor Horsens Lokalformand, Hr. P. ANDERSEN — efter at Festkomiteens Formand, Hr. P. LAURSEN, havde budt velkommen — holdt et udmærket godt Foredrag om Bogtrykkerkunstens Opfindelse. Tiden var allerede nu godt fremskreden, og da Foredraget var sluttet, marscheredes tilbage til Dampbaaden, og Hjemturen fandt Sted — ligesom Udfarten — under Spøg og Latter og med et evig godt Humør, og Gutenberg-Sangerne glædede oven i Købet Selskabet med under Sejladsen at synge en Del kønne Sange. Efter Hjemkomsten og et lille Besøg i de gæstfri Værters Hjem samledes man med Damer til en rigtig livlig og gemytlig Fællesspisning i »Haandværker- og Sangforeningen«s Lokaler. Her var Stemningen »storartet«, Taler holdtes en masse, og der var i Dagens Anledning bedrevet ikke mindre end 7 — syv — Sange. Maa jeg, naar jeg nævner Sange, bemærke, at *Middelfart Avis'* mangeaarige tidligere Redaktør og Udgiver, Kaptajn CLAUDIUS MADSEN, havde været saa opmærksom at skrive og lade trykke en Gutenberg-Sang, som med en Middelfart-Kollega blev tilsendt Festkomiteen.

Da Bordet endelig blev hævet, ryddedes den rummelige Sal; der skulde jo være Bal bagefter, og der *blev* Bal, der blev danset med Liv og Lyst til — vistnok — henad Morgenstunden. Beklageligt, at en stor Del af Deltagerne i Stedet for at styre Kursen efter Balsalen maatte styre *efter Banegaarden* for at komme hjem med det sidste Tog om Aftenen. Men trods det vil den 24. Juni alligevel længe staa i alle Deltagernes Erindring; man vil ikke *kunne* glemme de elskværdige Horsens-Kollegers storartede Gæstfrihed. De har al Ære af og fortjener Tak og Paaskønnelse for at have iscenesat Sammenkomsten.

Idet jeg slutter disse Linier, tør jeg dristig tro mig at være i fuld Overensstemmelse med samtlige Deltagere i Festen, naar jeg bringer Horsens-Kollegerne en hjærtelig Tak for den udmærkede Dag og for det korte, behagelige Samvær.

Aarhus, den 7. Juli 1900. SØREN HANSEN.

Da Ovenstaaende var sat, modtog vi fra Horsens en Beretning om Festen, hvoraf vi aftrykker den Del, der vedrører Festmaaltidet:

Ved Festmaaltidet i Haandværkerforeningen bød Lokalforeningens Formand, Typograf P. LAURSEN, velkommen. Han troede, at saadanne

Sammenkomster bidrog meget til at styrke det kollegiale Sammenhold, og haabede, at man i Fremtiden oftere maatte samles med Kolleger fra Nabobyerne. — L. P. LARSEN talte varmt og smukt for Gutenbergs Minde. De bevægelige Typer havde med Held optaget Kampen med de Kruppske Kanoner paa Civilisationens Mark. — R. P. DAUGAARD talte for Kvinden og overgav med ikke liden humoristisk Behændighed Ordet til Hr. SØREN HANSEN fra Aarhus, som sluttede Talen paa Versemaal. — P. ANDERSEN talte for Organisationen. — CHR. KRÜGER fra Aarhus takkede paa Gæsternes Vegne for den gæstfri Modtagelse og haabede ligesom Laursen, at disse Sammenkomster atter maatte komme i Skik. — J. F. MØLLER fra København hilste fra Hovedstaden og manede Provinskollegerne til Sammenhold. — R. P. DAUGAARD talte for P. Andersen som Lokalforeningens Tillidsmand. — P. LAURSEN for Daugaard som Poet og Selskabsmand. — P. ANDERSEN for L. P. Larsen som Deltager i den første danske Bogtrykkerdag. — P. LAURSEN omtalte kort Hr. Kantor Lofts Virksomhed som ihærdig og dygtig Dirigent for Sangforeningen »Typografia«.

Derefter spredte Selskabet sig i den store smukke Have, indtil Dansen tog sin Begyndelse; denne varede med Liv til Kl. 2.

Under Festmaaltidet afsendtes Telegrammer til København og til Ribe. Der indløb følgende Telegrammer:

Typograferne, Haandværkerforeningen, Horsens.
Kolding Lokalafdeling sender Hilsen. Leve Gutenbergs Minde. Leve Organisationen. Formanden.

Vejle, 24/6 1900.

Typograferne, Haandværkerforeningen, Horsens.
Typografer, forsamlede i Ribe til Distriktsfest, sender Hilsen. Leve Organisationen.

Typografstævnet, Horsens.
Hilsen fra Bedstefader og »Cyklerytterne« med et Velbekomme.

Svartelegram fra København:
Gutenbergfesten, Horsens.
Tak. Hilsen. Leve Organisationen. Den typ. Forening.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt den 20. Juni ekstraordinær Generalforsamling dels for at drøfte og fastslaa adskillige Arrangementer vedrørende Gutenberg-Festen i Horsens og dels for at foretage Valg af Bestyrelse til Lokalforeningen. Til Formand genvalgtes med Akklamation P. ANDERSEN. Til Næstformand valgtes EMIL NIELSEN. Revisorer blev ANDREAS HANSEN og NIC. JENSEN. Sekretær: J. LINDBALLE. Suppleant: TH. BERTHELSEN.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 6. Juli. Udover Kvartals-Regnskabet, der enstemmig godkendtes, forelaa intet af Interesse.

J. LINDBALLE,
Sekretær.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 5. Juli ordinær Generalforsamling, til hvilken 7 Medlemmer havde indfundet sig. Til Dirigent valgtes O. ANDREASEN. Formanden, MARIUS JENSEN, fremlagde Regnskabet, der enstemmig godkendtes. Form. oplyste dernæst, at der *ikke siden 25. Novbr. f. A. havde været nogen rejsende Typograf i Thisted.* Til Formand i Stedet for Mar. Jensen, der bestemt nægtede at modtage Genvalg, valgtes AUG. ANDERSEN; MARIUS JENSEN Suppleant. Til Revisorer valgtes BEHR og H. HANSEN samt til Sekretær O. ANDREASEN i Stedet for den nuværende, der fraflyttede Byen. Generalforsamlingen hævet.

MAR. LARSEN YDE,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Hævet Blokade. Da Bogtrykker Chr. Nielsen, Nykøbing S., har underskrevet Tarifen, er Blokaden af *Nykøbing Venstreblad* hævet. Hr. Nielsen er for en vis Betaling overdraget Trykningen af *Nykøb. Venstreblad,* der redigeres af Hr. P. H. Toxvig. Et Aktieselskab ejer Bladet og Trykkeriet, i hvilket Hr. Nielsen for egen Regning har Lov at udføre alt forefaldende Akcidensarbejde. Det 5-spaltede Blads Sætning og Trykning samt Akcidensarbejde har Hr. Nielsen hidtil besørget ved Hjælp af en nu udlært Søn samt to Døtre, hvilket maa siges at være godt klaret, selv om Arbejdstiden ogsaa har været fra 8—8 med 1 1/2 Times Middagspause.

Sommerferie. Personalet hos WILHELM HANSEN, Københ., har erholdt 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Aktieselskabet *Phønix* (Lützhöft-Petersen), Københ., giver, som tidligere Aar, sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Hr. Bogtrykker TH. THRUE i Aarhus har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— *Jyllandspostens* Redaktør, Hr. S. W. NIELSEN, har i Aar — som tidligere uopfordret — tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn for de fastlønnede Sættere og 24 Kr. for Beregningssætterne. Ferien er begyndt med indeværende Uge.

— Overretssagfører, Redaktør J. C. HANSON *(Frdbg. Amtstid.)* har ligesom i Fjor tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. M. C.

— Paa Grund af Landmandsforsamlingen har Sommerferien for Personalet paa *Fyns Tidende* været udsat indtil afvigte Uge, men begyndte da og fortsættes med 1 à 2 Mand ugenlig. e—j.

Direktør Fæsters Jubilæum den 1. Juli forløb under stor Festlighed og megen Opmærksomhed. Allerede Kl. 10 Formiddag samledes hele det store mandlige og kvindelige Personale til en lille stemningsfuld Fest paa selve Trykkeriet, hvor Faktor Bau bragte Jubilaren Arbejdernes Tak i veltalende Ord. Samtidig overraktes der Hr. Fæster dels fra de mandlige Arbejdere, dels fra det kvindelige Trykkeripersonale og endelig fra Lærlinge smukke og værdifulde Gaver. Stærkt bevæget takkede Direktøren for den Opmærksomhed og Hyldest, han mødte. Overordenlig mange viste i Dagens Anledning Hr. Fæster, hvor stor Pris de sætter paa hans Medarbejderskab. Iblandt de talrige Lykønskninger, som han fra Venner og Kunder modtog, skal vi blot nævne Bogtrykkerforeningens og Justitsraadinde Schultz', der skænkede Jubilaren et overordenlig stilfuldt og kostbart Sølvservice til 7 Sæt. Kl. 2 lukkede Trykkeriet, og Kl. 5 samledes atter Arbejderne paa Gimle til en Fest, hvortil de foruden Jubilaren havde indbudt Fru Schultz og hendes Sønner. Ved denne Fest indløb der over 100 Telegrammer, iblandt hvilke et fra Den typografiske Forening, der blev modtaget med Jubel og Hurraraab. Taler holdtes, og Sange blev afsungne; iblandt disse sidste maa vi fremhæve to, den ene, skreven af MARIUS NIELSEN, denne iblandt Kollegerne enestaaende lyriske Digter, og den anden, fordi der til denne af SCHNABELRAUCH var tegnet en Titel, som forestillede to Hænder, den ene med en Vinkelhage og den anden med Typer. Denne Tegning var udført i Sats med lutter Streger, og da den staar særdeles højt som sjældent og smukt Arbejde, er den fremlagt i Foreningslokalet tilligemed de øvrige Sange.

Hr. Direktør Fæster havde til i Lørdags indbudt samtlige Arbejdere til en lille Festlighed paa Trykkeriet, der i den Anledning var blevet pudset og pyntet, som det smukkeste Festlokale kan være.

Dødsfald. Efter kun et Par Maaneders Forløb kan der atter fra Aalborg mældes om et Offer for Lungetuberkulosen. Tirsdag d. 3. Juli afgik Typograf CHRISTEN JEPSEN ved Døden efter mere end et halvt Aars Sygdom. Han har i mange Aar været mærket af Sygdommen, og da han i Vinter blev temmelig haardt angrebet af Influenza, som forhindrede ham i at arbejde siden, fik han herved et Knæk, som han ikke kunde forvinde. Efter et Par Ugers Ophold hos en Slægtning i Vedbæk, hvortil han efter Lægens Raad var taget for en Maaneds Tid siden, døde han. Han blev kun 34 Aar gl.

Efterretningen om Jepsens Død blev modtaget med Deltagelse af hans Kammerater i Aalborg. Han var et stille, tilbageholdende Menneske, der aldrig har gjort sig bemærket i Foreningssager; men de, som har arbejdet sammen med ham, vil mindes ham som en trofast Kammerat, en ærlig, hjælpsom Natur — et Menneske, om hvem man med temmelig Sikkerhed kunde sige, at han næppe havde én Fjende.

Han begravedes i Søndags paa Vedbæk Kirkegaard. Der sendtes Kranse fra *Aalborg Stiftstidende,* fra Lokalforeningen og fra hans Arbejdskammerater. X.

En Trykfejl var det, naar der i sidste Nr. stod, at den af L. J. skrevne Sommerrevy: *Fra Kulden til Varmen* eller *Fra »Sct. Thomas« til Sct. Croix* skulde opføres Lørdag den 7.; den gaar nemlig først i Morgen *den 14. Kl. 8 1/2 paa Teatret paa Enghavevej.*

Billetter à 35 Øre kan endnu faas hos Hr. Kasserer Stephensen i Aften mellem 7—8 eller hos Budet, Hr. Møller.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Fredag den 29. Juni.

En Portion af Rolfs Legat (17 Kr. 50 Øre halvaarlig) bortgaves for 1/2 Aar til LUDVIG HESSE (syg). — Til Medlem af Forbundsstyrelsen genvalgtes P. LAURITZEN og til Suppleant F. K. MADSEN. — Et Medlem fik sit Landophold forlænget med 14 Dage. — En Skrivelse fra Folke-Universitetet med Anmodning om, at Den typ. Forening til Efteraaret tegner sig for et større Antal Foredrag, var der Sympati for, og man vil senere tage endelig Beslutning desangaaende. — Formanden meddelte, at en Obligation paa 1000 Kr. i Østifternes Kreditforening (3 1/2 pCt.) var udtrukken og Beløbet indsat i Landmandsbanken til 4 pCt. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 2. Juli.

1. Fra Assens forelaa Meddelelse om, at Det foren. Dampskibsselskab havde inddraget Ruten Assens-Kolding, men at et Kolding-Selskab havde etableret en Rute dertil en Gang ugenlig. Der forespørges, om der kan udbetales Overfartspenge til Rejse med disse Baade. — Der var svaret, at da der var direkte Forbindelse, er der intet at indvende herimod, men at Lokalformændene dog altid maatte være varsomme med at udbetale Overfartspenge, hvor Misbrug kunde finde Sted.

2. Til Chr. Petersen, der rejser fra Odense til Nyborg, og til H. A. Jensen, der arbejder i Næstved, men har Familie i København, bevilgedes Flyttelaan à 50 Kr.

3. Meddelelse gaves om forskellige Forespørgsler af mindre Betydning og deres Besvarelse.

4. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Juni. — Til Efterretning.

5. Bogtrykker L. Høegh, Sakskøbing, fremsender Underskrift paa Tarifen. — Sakskøbing lægges som Filial under Maribo Lokalafdeling.

6. Fra Aarhus meddeles, at Differencen paa *Aarhus Amtstidendes* Trykkeri ang. Betaling af Navnesats etc. nu er jævnet, idet Trykkeriet har godkendt Forretningsudvalgets Opfattelse i forrige Møde og udbetalt det omstridte Beløb. — Til Efterretning.

7. Bogtrykker Heidmann i Frederikshavn vil efter Meddelelse derfra antage en ny Sætterske, idet en af dem, han havde, forlader Faget. Personalet forespørger, hvilke Dispositioner der er indrømmet Hr. Heidmann. — H. har forpligtet sig til efterhaanden at ordne sine Forhold i Overensstemmelse med Tarifens Lærlingeskala. Han maa naturligvis godt antage en kvindelig Sætter, men kun maa de lønnes mindst med Minimumslønnen. Hvis han skulde forsøge paa at bryde Overenskomsten, maa Personalet gøre et Kontratræk. H. er ikke Medlem af nogen kontraherende Organisation.

8. I Vejle var der 1. Juli Distriktsfest, hvori Formanden efter Opfordring deltog. Ved denne Lejlighed førtes der en Forhandling med Red. Hertz ang. Lønningsforholdene for Akcidensarbejderne i hans Trykkeri. Disse erholdt en Forhøjelse af 1 Kr. ugenlig indtil videre, hvorved Lønnen bliver 20 Kr.

9. Meddelelse gaves om forskellige andre Tarifforhold.

10. Indbydelse fra Foreningen af danske Bogtrykkere til Deltagelse i en Gutenberg-Fest den 28. Juli i København, for hvilken var takket.

11. Voldgiftssagerne. Næstved Lokalafd. forespørger, om den af Foreningens Kasse kan afholde Rejseudgifter til Storehedinge, hvor den rejste Sag skal paadømmes. I Henhold til § 23 a: ja. — Der var konfereret med Fagskolens Formand om Muligheder for Oprettelse af en Dagklasse for Provinslærlinge, særlig saadanne, der ikke havde kunnet faa deres Svendeprøve godkendt af offenlig Kommission. En Dagklasse lod sig næppe nu realisere, men Hr. Hendriksen anviser dog en Vej, hvorved der muligvis vilde kunne bødes paa Manglerne ved saadanne unge Mænds Uddannelse.

12. Hr. Hendriksen udtaler sig ogsaa om Bogtrykkerforeningens Forslag til Regler for Svendeprøver og foreslaar nogle Forandringer, som tiltraadtes. — Forslaget bliver nu at sende tilbage til Bogtrykkerforeningen. HVIDTFELDT.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 10. Juli. Alle mødt.

1. For at opnaa mere tarifmæssige Forhold for vore ny Medlemmer i *Politikens* Trykkeri havde LAUR. JENSEN indledet en Forhandling med Hr. Forretningsfører WITZANSKY, hvis Resultat var, at Formanden og Forretningsføreren enedes om at forelægge følgende Tilbud til Styrelsens Sanktion: 1) De to Trykkeres Løn forhøjes med 5 Kr. ugenlig for hver, og Hjælperens Løn forhøjes med 3 Kr. om Ugen. 2) Der ydes en Godtgørelse af 75 pCt. paa den ordinære Løn for Arbejde paa visse Helligdagsnætter. 3) Der fastsættes et ugenligt Fridøgn, der efter Tur tilfalder de 3 Arbejdere. I Betragtning af de foreliggende Omstændigheder mente Formanden, at Tilbudet burde modtages. Det vedtoges at modtage Tilbudet, men paalagdes Formanden at søge dets Ikrafttræden fastsat til 1. Avgust i Stedet for til 1. Oktober, som af Hr. Witzansky var foreslaaet af Hensyn til Regnskabsaarets Afslutning. Form. skulde søge saa vidt muligt at faa gennemført denne Indrømmelse fra Hr. W.s Side.

2. En Klage fra et herv. Trykkeris Personale over et Medlems formentlig ukollegiale Optræden behandledes. Det vedtoges til næste Møde at indkalde Parterne.

3. Sagen fra *Agrardagbladet* vedtoges det at indanke for Voldgiftsretten for at faa konstateret det tarifstridige i, at gennemgaaende Arbejdstid fortsættes udover Kl. 5.

4. En Skrivelse fra Foren. af danske Bogtr. toges til Efterretning.

Til **Børnenes Kontor** i Citygade har jeg indtil 10. Juli modtaget: Lunos Bogtr. Kr. 3.05, Vilh. Hansens Sætteri 0.75, Fru S. 0.25, Aamodt (2. B.) 1.50, P. A. Nielsens Bogtr. 3.00, Vort Lands Sætteri 1.75, Eksprestrykkeriets Principal og Personale (2. B.) 7.55, J. Jørgensen & Co.s Bogtr. 4.25, Vilh. Hansens Bogtr. 0.75, Fru S. 0.25, I. Cohens Bogtr. (Direktøren, samtl. mandl. og kvindel. Personale) 23.25, Laur. Madsens Bogtr. (3. B.) 1.30, Centraltrykkeriet 13.75, O. C. Olsens Personale (Bogtrykkeriet, Dannebrog, Damernes Sætteri, Folkets Avis, Samfundet, Stereotyp. og Trykkeri) 16.95, B. Nielsens Bogtr. 6.75, Schultz' Bogtr. (3. B.) 7.15, To Driverter 2.00, ialt Kr. 94.25, med det tidl. indk. tilsammen Kr. 244.86.

Bidrag modtages endnu til den 16. Juli inkl. V. BERGENHOLZ.

Brevkasse.

Paa Grund af overvældende Stofmængde maa flere Indsendere have Taalmodighed til næste Gang.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Fendrichs Hustru Marie Amalie.

Tiltraadt: 11 (V. d. D. B.), Alfred Edv. Cortz (Truelsen) fra Hillerød.

Bortrejste: 888, Albert Lund (arbl.) til Kolding. 1062, C. C. M. Sørensen (arbl.) paa Rejse *uden Bog.* 340, Chr. Aug. Christensen (Hohlenberg) til Paris. 2818, Max Peter Hansen (arbl.) til Pl. i Tønder. 830, Thorvald Hogreffe (arbl.) til Pl. i Tønder.

Udslettet for Restance: Ferd. Emil Schultz (Hoffensberg). C. E. Pedersen (Hoffensberg). Lars Peter Rasmussen (Opholdssted ubekendt).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Esbjerg: Typ. J. JENSEN, Social-Dem., i Stedet for S. C. Grove.

Fredericia: Typ. H. HANSEN, Fredericia Avis, i Stedet for F. O. Leidecker.

Nakskov: Typ. G. A. FREDERIKSEN, Nakskov Tid., i Stedet for Herm. Jørgensen.

Thisted: Typ. AUG. ANDERSEN, Thisted Amts Avis, i Stedet for Marius Jensen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

2. Juli: *Løgstør.* 9. Juli: *Horsens, Kallundborg, Nakskov, Helsingør* og *Køge.* 10. Juli: *Næstved.*

Kolding, den 10. Juli 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Medlem af Dansk typ. Foren., Nr. 1400, **Andr. H. Fred. Wolff** bedes snarest opgive sin Adresse til Lokalformanden i Nykøbing Mors.

Nykøbing M., den 9. Juli 1900.

MATH. NIELSEN.

Ny Medlemmer: Nykøbing F., Henning Jørgen Henningsen, udl. i Rødby Avis i Rødby den 1. Juli (arb. i Loll.-Falsters Stiftstid.). Aarhus, Erik Hestbek, udl. efter 5 Aars Lære hos Geertsen (aflagt Svendeprøve). Varde, Anton Elof Bengtson, udl. 1/10 1887 paa Skive Folkeblad, tidl. Medl. (arbejdet under Blokaden paa Vestjyllands Dagblad i Varde). Ribe, Niels Marinus Hornum, udl. d. 1. Juli 1900 i R. Terkelsens Bogtr. efter 5 Aars Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 1455, Marius M. Søfeldt-Hansen (Eksprestr.) fra Rejse og 1279 (Den t. F.), Chr. Jul. Rasmussen (Dagbl.) fra Middelfart.

Bortrejste: Odense, 1141, L. P. Olsen (arbl.) til Ringsted. Kolding, 1130, Hans Chr. Jensen (arbl.) til Vejle. Ribe, 1314, A. C. Olsen (arbl.) til Kolding. Næstved, 969, H. P. Køhke og 897, Charles Baes (begge til Udlandet).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Indsamlingen til Fanen. Bidragene bedes indleverede senest 1. Avgust til V. Jensen, Bordings Bogtrykkeri. Udkast til Fanen bedes snarest indsendt til K. Kiefer.

FANE-UDVALGET.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9, Wodrofflund: Møde af alle Sangerne. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Udslettede for Restance: L. D. Christiansen, H. Schouw, J. V. Jørgensen, Leonh. Klein, G. J. Petersen, C. L. Nielsen, Carl Jensen, Ferd. Corn. Petersen, V. L. Bischoff og N. C. Nielsen.

Den 9. Juli 1900. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Fredensborg. Trianglen Kl. 8.

ANNONCER

Bogtrykkeri til Salg.

Et mindre Bogtrykkeri er til Salg. Nødvendig Kapital 1200 Kr.

Billet mrkt. »77« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 20 JULI 1900 XXVII AARGANG

Overarbejdet i københavnske Bogsætterier.

VED vor sidste Tarifbevægelse udfoldede som bekendt de typografiske Organisationer megen Energi i Bestræbelserne for en kortere Arbejdstids Opnaaelse — hvis jeg ikke husker fejl, blev der endogsaa stillet Krav om en 8 Timers Arbejdsdag — men man nøjedes omsider for Bogarbejdernes Vedkommende med 9.

Man gjorde den Gang gældende — og det med Rette — at en kortere Arbejdstid først og fremmest vilde raade Bod paa den store Arbejdsløshed; — Stedbørnene, de Arbejdsløse, maatte og skulde hjælpes — koste, hvad det koste vilde! Broderkærligheden var stor den Gang, det maa man indrømme til Ære for d'Hrr. Typografer.

Ogsaa Hjemmet vilde blive langt mere hyggeligt, naar vi fik en kortere Arbejdstid — saaledes var Ordene den Gang.

Og vor Uddannelse udenfor den rent tekniske — hvor vilde den ikke fortrinlig kunne finde Sted i den megen Fritid? — — —

Det var den Gang, at *Talen* lød saaledes! Hvorledes er de virkelige Forhold nu?

Har den kortere Arbejdstid raadet Bod paa Arbejdsløsheden som forventet?

Vor Fritid, hvorledes anvendes den? — og Uddannelsen, Kundskabstrangen, tilfredsstilles den mere end før? Er f. Eks. Tilgangen til Fagskolen væsenlig større nu? Jeg tror det ikke.

I Samklang med vore daværende Bestræbelser for kortere Arbejdstid synes det mig at være en Pligt, naar vi nu i videst mulig Udstrækning vilde undgaa Arbejde udover de 9 Timer; men nej! dette viser sig adskillige Steder desværre ikke at være Tilfældet. Endnu har man det Særsyn, at *enkelte* Kolleger den ene Aften efter den anden udfører Overarbejde (selvfølgelig mod Godtgørelse). Dersom Overarbejdet kun er af en forbigaaende Natur og saaledes ikke nødvendiggør Ansættelsen af ledige Kolleger, vilde det være nok saa rimeligt, om man i størst mulig Udstrækning fordelte saadant paa et Trykkeris samtlige Arbejdere. Som Forholdet nu er, er det jo saaledes, at Overarbejdet tilfalder de fastlønnede Kolleger eller saadanne, som paa en eller anden Maade har albuet sig frem og nu føler sig ligesaa uundværlige i Trykkeriet, som en Primo-Violin er i et Orkester. Hvad var vel mere retfærdigt end netop dette ene: Overarbejdet paa Skift til samtlige Arbejdere! Naar Arbejdet ikke er af en ekstraordinær Beskaffenhed, maa Per ligesaa godt som Povl kunne udføre det.

I de københavnske Bladsætterier har denne Anskuelse vundet Hævd — hvorfor staar Bogsætterierne da tilbage?

HENRIK.

Fra Paris under Verdensudstillingen.

(Fra *Typ.-Tid.s* tilfældige Korrespondent.)

(Sluttet.)

PAA Galleriet i Byen Paris' smukke Udstillingsbygning paa højre Seinebred findes en Udstilling af Arbejder fra den parisiske Kommunalbestyrelses grafiske Fagskole »Ecole Municipale Estienne«.

Før de udstillede Arbejder omtales, vil et Par Bemærkninger om Skolen, indhentet paa denne, maaske interessere. Skolen blev grundlagt 1889; dens nuværende Lokaler, i en smuk imponerende Bygning paa Boulevard d'Italie 18, indviedes 1893 af Felix Faure. Undervisningen omfatter alle grafiske Fag. Eleverne, der skal være bosiddende i Paris, maa ved Optagelsen ikke være under 13 eller over 16 Aar og maa før Optagelsen underkaste sig en Prøve, bestaaende af Gengivelse efter Diktat, de forskellige Regningsarter og Tegning efter Model (Ornament el. lign.). Eleverne blive desuden lægeundersøgte før Optagelsen. Undervisningen ledes for den teoretiske Del af 10 Lærere, i de faglige Afdelinger af 24 Lærere, og da Eleverne faar deres Maaltider paa Skolen, er der til denne ogsaa knyttet et større tjenende Personale. Medens Undervisning og Bespisning er gratis, maa Eleverne selv sørge for deres Logi. Undtagelsesvis bliver optaget Elever fra de Paris omliggende Kommuner, men der skal i saa Tilfælde af paagældende Kommune ydes en Betaling af 200 Fr. aarlig, og disse Elever deltager ikke i Skolens Bespisning. Ved den teoretiske Undervisning, der meddeles om Formiddagen fra 8½ til 12, undervises i Modersmaalet, Historie, Geografi, Matematik, Fysik og Kemi, endvidere Kunsthistorie, Bogtrykkerkunstens Historie, Modelering, Tegning efter Model, Fag- og Kompositionstegning, Skrivning og sluttelig Gymnastik og militær Eksercits. Den praktiske Undervisning om Eftermiddagen omfatter 15 Specialfag: Typografi 4 (Skriftstøbning, Sætning, Trykning paa Haandpresse og Hurtigpresse samt Stereotypi og Galvanoplastik), Bogbind 2, Xylografi etc. 4, Litografi etc. 4 og Fotografi.

Til Skolen er knyttet en Aftenskole, der staar aaben for alle grafiske Arbejdere i Paris; Undervisningen her er ogsaa gratis. Skolen har i 1898, for hvilket Aar den sidste officielle Beretning foreligger, haft et Elevantal af 240 i Dagskolen; Aftenskolen har været besøgt af 237 Elever. Den samlede Udgift i samme Aar udgør 234,542 Fr. 50 Ct., hvoraf der til Lønninger for det ved Skolen ansatte Personale er udbetalt ialt 150,137 Fr. 50 Ct.

Kommunalbestyrelsen i Paris har foruden Fagskolen endnu et Trykkeri, men paa hin trykkes Størstedelen af de af Byen udgivne periodiske Skrifter. I Udstillingens forskellige Afdelinger findes flere Hundrede Bøger af denne Art. Om deres Udførelse er intet særligt at bemærke, det er efter danske Forhold meget ordinært Arbejde, der i ingen Henseende hæver sig over det almindelige. — Hvad nu selve Skolens Udstilling angaar, da synes det af de udstillede Arbejder at fremgaa, at der opnaas ganske gode Resultater ved Undervisningen. Der findes udstillet Arbejder af alle de Skolen omfattende Fag, men det synes dog, som om de typografiske Arbejder ikke kommer paa Højde med, hvad der fra de andre grafiske Fag er udstillet. Der udstilles en pompøs Udgave af Lafontaines Fabler, der i flere Retninger er et smukt Arbejde, ligeledes nogle ret nette Bøger i Miniaturudgave. En Kalender og et Reklameblad, hvoraf Satsen ogsaa er udstillet, frembyder intet af Interesse. — Efter at have set Forholdene paa franske Trykkerier er man ikke i Tvivl om, at Uddannelsen paa Fagskolen er langt at foretrække, og Eleverne fra denne har da ogsaa let Adgang til Pladser paa Trykkerierne.

Imprimerie Nationale.

Det franske Rigstrykkeri (Imprimerie Nationale), der ogsaa er repræsenteret paa Udstillingen, fik jeg under mit Ophold Lejlighed til at bese. Trykkeriet, som allerede grundlagdes i 1620 af Ludvig XIII, er nu beliggende i Rue Vielle du Temple i en gammel, men tillige meget interessant Bydel, og i de forskellige Bygninger, der i Tidernes Løb er inddragne til Trykkeri, er de fleste Lokaler meget mørke og i hygiejnisk Henseende under al Kritik. Det er da ogsaa paatænkt at flytte Trykkeriet ud bag Marsmarken, saa snart de fornødne Midler dertil er

bevilgede. I Trykkeriets store Forgaard, der er prydet paa forskellig Maade, bl. a. med en smuk Gengivelse af Thorvaldsens Gutenberg-Statue i Mainz, mødes man af et efter danske Forhold usædvanligt Syn, idet der paa ethvert tænkeligt Sted er anbragt sluttede Forme, den ene opad den anden, mest Blanketsats, og denne Maade at opbevare Satsen paa ses hele Bygningen igennem, i Gaarde, Korridorer og Trappegange etc. Noget synderligt godt Overblik over, hvad der paa denne Maade haves staaende, synes ikke at betinges ved, at der paa Væg eller Plankeværk over et større Antal Forme findes anbragt nogle halvt udviskede Kridt-Tal. Nogen Forklaring paa denne Opstabling af Forme maa man søge deri, at en stor Del af disse Arbejder Tid efter anden kommer igen med større eller mindre Forandringer, og da der i dette Trykkeri, som iøvrigt i franske Trykkerier, kun haves Blystreger, der afpasses til det paagældende Arbejde og saaledes vanskeligt kan anvendes til andet Arbejde, og Trykkeriet, som senere berørt, har sit eget store Skriftstøberi, vil der for det øvrige Materiales Skyld heller ikke være nogen Grund til at aflægge Formene. Nogen bestemt Oplysning om Antallet af de i Trykkeriet Beskæftigede lykkedes det ikke at faa, men man gør sig et nogenlunde Begreb om Trykkeriets Størrelse ved, at det lille Selskab, der sammen med mig besaa Trykkeriet, til et temmelig hastigt Gennemsyn benyttede to Timer, og at endda ikke alle Trykkeriets Afdelinger, hvorimellem Afdelingen for Seddelpenge og Værdipapirer, blev foreviste. Man kommer først igennem en Labyrint af Sætterier, mørke, men tilsyneladende med god Orden; alle Kasser, Reoler, ja endog Dørene er omhyggeligt mærkede med det, det paagældende Sted beroende. Kasserne er forede med mørkt Voksdug og er som almindelige franske Skriftkasser delt i to Dele. De første Lokaler, man besøger, indeholder de japanske og kinesiske Skrifttegn, og det kolossale Antal forskellige Typer optager mange Reoler. Trykkeriet har ingen i disse Sprog bevandret Sætter, men har for det kinesiske Sprogs Vedkommende udarbejdet en Fortegnelse, hvori hvert Tegn har sit Numer, og Sætningen foregaar da efter disse Numre. Man vandrer videre mellem orientalske og andre Skrifter, træffer Navne, man næppe nogensinde har hørt (bl. a. forskellige Negeralfabeter), medens selvfølgelig alt tænkeligt, fra Hieroglyfer og Kileskrift til almindelig Frakturskrift, forefindes. Det oplyses, at Trykkeriet har Skrifttegn til 67 forskellige fra Antikva-Alfabetet afvigende Sprog (Tyrkisk, Græsk, Hebraisk, Arabisk o. s. v.) og gennemgaaende hvert i flere forskellige Størrelser. De følgende Sætterier er for almindeligere Arbejder, Titelskrifter er anbragte langs Væggene, og i Gaderne, der er paa otte à ti Pladser, staar i Reglen kun to Sættere. For Plakatsætning findes en særlig Afdeling, og overalt i Sætterierne er anbragt Jærnborde, da Sætterne selv slutter deres Forme; Sætterne skærer ogsaa selv deres Streger til, og de dertil benyttede Maskiner findes i alle Lokaler. Selve Arbejdsmetoden er noget anderledes end hjemme, men om Forandringerne er til det bedre er tvivlsomt. — Maskinsalen fremviste en besynderlig Blanding af Gammelt og Nyt imellem hinanden. Der stod et Utal af Maskiner, nogle beskæftigede med det bedre Arbejde, men Størstedelen, hvoraf ikke faa Skøn- og Videretryksmaskiner, med Blanket- og skematisk Arbejde i tarveligt Udstyr, af hvilket Trykkeriet leverer umaadelige Oplag til forskellige Statsinstitutioner. En Besynderlighed, der faldt stærkt i Øjnene, var, at en Del af dette Arbejde udførtes paa Haandpresser, hvoraf der fandtes adskillige, og det var derfor ganske forstaaeligt, at vor Ledsager, som sikkert bemærkede vor Forundring over denne lidet økonomiske Arbejdsmaade, som kun en Statsanstalt som denne kan tillade sig, hurtig førte os fra dette Stykke Fortid hen til en moderne fransk Rotationsmaskine, som han med synlig Stolthed beskrev os. Paalægning og Punktering udførtes som oftest af mandlige Arbejdere (Hjælpere), af hvilke der ved hver Maskine var ansat en eller flere efter Maskinens Størrelse foruden Trykkeren; disse Hjælpere gaar iøvrigt Trykkeren tilhaande paa forskellig Maade under Arbejdet. Fra Trykkeriet føres man ind i Liniersalen og bliver noget forbavset over den store Virksomhed, her udfoldes. Der findes her nogle og tyve Maskiner, hvoraf en Del linierer paa begge Sider, men naar man ser, at der ikke trykkes Tværforme paa noget af Trykkeriets skematiske Arbejder, er man ikke i Tvivl om, at der er fuld Beskæftigelse ogsaa for denne Del af Virksomheden. Indstillingen foretages af mandlige Arbejdere, medens Paalægningen besørges af kvindelige; Arbejdet syntes ikke at blive udført med synderlig Omhu. I Bogbinderiet forefandtes en Del Maskiner til Skæring, Udhugning og Konvolutforarbejdning, hvorimod Maskindrift ved Falsning og Hæftning ikke syntes meget anvendt. Et meget stort Personale, mest Kvinder, var her beskæftiget. Bogbinderiet, der særlig synes indrettet for Massearbejde, var delvis anbragt i en ny Bygning, og Indretningen af det var i flere Retninger praktisk. Til Trykkeriet hører, som tidligere nævnt, et stort Skriftstøberi med dertil sig sluttende Stereotypi og galvanisk Anstalt. 15 Maskiner var i Gang med Skriftstøbning, og et stort Personale var beskæftiget med Støbning af Materiale, Slibning og Opstabling af det støbte. Ved Stereotypi anvendtes varm Matricetagning.

Bevægkraften til Trykkeriets forskellige Maskinvirksomheder var overalt Dampkraft. Belysningen elektrisk. Elevatorer og smaa Vogne førte Arbejdet omkring i de forskellige Lokaler.

Paa Udstillingen har Trykkeriet en smuk Samling af forskellige fra det udgaaede Arbejder, deriblandt et Ekspl. af Trykkeriets Historie, en Bog i meget stort Format og indeholdende en Række smukke i Cromotypogravure gengivne Prøvesider af gamle Bøger. Desuden er udstillet en Del Trykarbejder, hvori Trykkeriets mange forskellige fremmede Skrifttegn er anvendte. V. R.

Mellem Venner.

Den typografiske Trykkerforening og Den typografiske Sætterforening staar *officielt* i et venskabeligt Forhold til hinanden. Sætterne har venligst foræret Trykkerforeningen alle de Trykkere, som med det Gode kunde bevæges til at tilhøre *deres egen Forening*. Ganske faa, en Snes Mand, er endnu i Sætterforeningen; de vil ikke, hverken med det Gode eller med det Onde! Trykkerforeningen finder da her en Lejlighed til at vise, hvilken fin Opfattelse den har af det Venskabsforhold, der burde bestaa mellem den og Sætterne. Efter i Vinter at have maattet desavouere nogle Medlemmer, som lavede en lille Strejke for at fortrænge et af Typ. Foren.s Medlemmer hos Trier, viser Trykkerforeningens Styrelse sig nu ganske at harmonere med de Folk, der ikke kan lade være at intrigere. Den har nemlig under 3. Juli d. A. sendt et herværende Firma følgende Skrivelse:

> Bestyrelsen har paalagt mig overfor det ærede Firmas Repræsentant at udtale en Beklagelse over den sidst stedfundne Trykker-Ansættelse samt en Henstilling om fremtidig saa vidt muligt at antage faglærte Arbejdere, der kan være og er Medlemmer af Den typografiske Trykkerforening. Med Højagtelse
>
> ærbødigst
>
> P. S. V.:
> Laur. Jensen,
> Form.

Den Trykker, hvortil der sigtes, er Medlem af Den typografiske Forening, hvad Trykkernes Styrelse véd. Han er udlært i Faget, hvilket han har forevist skriftligt Bevis for. Han er en særdeles dygtig Trykker, der oppebærer en Løn af 33 Kroner ugenlig, hvilket er mere, end Størstedelen af Trykkerforeningens Medlemmer for Tiden har opnaaet.

Hans Antagelse er endvidere sket gennem Den typografiske Forenings Arbejdsanvisningskontor, der besætter ledige Trykkerpladser uden Hensyn til, om Trykkeren er Medlem af den ene eller anden Forening, men som selvfølgelig har lettere ved at faa en dygtigere Trykker anbragt end en mindre dygtig. Hvis den ærede Styrelse for Trykkerforeningen havde noget at indvende mod, at et af Den typ. Forenings Medlemmer søger sit Brød ved Arbejde i Faget, burde den dog i det mindste først have henvendt sig til Styrelsen og ikke til det Firma, der tager sin Arbejdskraft gennem vort Kontor. Den ærede Styrelse har imidlertid, tro imod Traditionen, gaaet sin egen dunkle Vej alene.

Vi haaber, at det skal lykkes os at faa den til at ændre sin Optræden i Retning af, hvad man skylder en gensidig Forening, som man *officielt* lever i god Forstaaelse med, saa meget mere som den ærede Formand for Trykkerforeningen personlig overfor Den typografiske Forenings Formand og Kasserer har erklæret, at han i dette Tilfælde kun og udelukkende handlede efter Ordre fra de øvrige Medlemmer af sin Styrelse.

De »solbrændte«.

Min Hilsen og synderlige Gunst til Hr. Peter Rasmussen, København! Min Erkendelse af Deres gode Hjærte og Sindelag! Min Agtelse for Deres aabne Forsvar af Skruebrækkerne! De har — efter »Vore Forbrydere« at dømme —

et stort og rigt Hjærte, en varm og medfølende Tankegang. Fortrinlige, prisværdige Egenskaber. Skade kun, at De ofrer dem paa saa forstokkede Skabninger.

De lyser efter en — om jeg saa maa sige — mere »tidssvarende«, mere human Behandling af de Eksistenser, man i daglig Tale kalder Skruebrækkere.

Lad være, at den i enkelte Tilfælde var paa sin Plads, lad være, at den en enkelt Gang kunde virke som helbredende Urt, lad ogsaa være, at den et enkelt Sted kunde rykke Ukrudtet op med Rod — men i al Almindelighed vil det være som at slaa Vand paa en Gaas.

De Folk, som agerer Skruebrækkere, maa — gaar jeg ud fra — være en Kaste for sig selv, de maa have en anden Tankegang om stort og ædelt end andre Mennesker, de maa være ualmindelig forstokkede, thi paa deres Gærninger skal man kende dem.

Kender De saadanne Personer? Véd De, at saadanne Herrer, som maaske skylder Organisationen eller deres Kolleger Tak for den Plads, hvori de staar, ved given Lejlighed forraader alt og alle blot for en øjeblikkelig Fordels Skyld? Véd De, hvilken Skade de anretter?

Hvad Kollegerne igennem Organisationen har været Aar om at opnaa, det nedbryder disse Folk paa faa Sekunder. Det generer dem aldeles ikke. De tager intet som helst Hensyn til Næsten.

Og naar saa det behager saadan en Herre at vende tilbage som den forlorne Søn, naar Kødgryden ikke mere vil koge, saa skulde vi straks slagte Fedekalven og give ham Patent som god Kollega! Nej, det faar ingen mig til at gaa med til. Lad os, saa vidt muligt, *forebygge*, at der bliver Skruebrækkere, lad os hjælpe vore arbejdsløse Kolleger saa godt og saa længe, at Nøden *aldrig* skal tvinge dem ned i Forbrydernes Rækker, men lad os ikke vise Øllebrødsbarmhjærtighed overfor de Folk, der bliver Skruebrækkere blot for at *ville* være det.

Tvi dem, de Uslinge!

Og desuden — d'Hrr. ligger jo, som de har redet, lad dem sejle deres egen Sø, de maa jo da uddø en Gang. »Sygdommen« er dog vist ikke arvelig. — Kun naar der kan vindes noget paa Arbejdsomraadet for Organisationen, bør man optage d'Hrr. Og har et saadant Menneske været taget til Naade en Gang og igen forbryder sig, burde han for sin Levetid være udelukket af kollegialt Selskab.

Esbjærg, 16. Juni 1900. W. JACOBSEN.

Protokol-Udskrift af Voldgiftssagen mod Kolding Folkeblad.

1900, den 3. Juli, sammentraadte i Anledning af en mundtlig Klage af Typograf Kristian Nielsen Kristensen, f. 1881, fremkommen i Medfør af Loven af 30. Marts 1889, § 10, i Følge samme Lovs § 18 en Voldgiftsret, bestaaende af Borgmesteren som Formand, Forretningsfører Hvidtfeldt som Klagerens Voldgiftsmand og Typograf Schmidt paa *Kolding Folkeblads* Vegne.

Klageren fremhævede som Støttepunkt for sin Klage: 1) at han i det første Læreaar kun blev brugt til Paalægning, som slet ikke vedkommer Sætteruddannelsen, 2) at han i det andet Aar kun havde med Oprømning og Rettelser i Handelsefterretningerne at gøre samt maatte bringe Korrektur op og ned ad Trapperne. Han indrømmer dog, at han i de første to Maaneder af Læretiden har haft Lejlighed til at øve sig i Sætning, men at han til Gengæld slet ikke havde dermed at gøre i de to første Maaneder af andet Aar. Endvidere fremhæver han 3) at der ikke er givet ham nogen Vejledning i Sætning af Annoncer, hvilket Schmidt, der i hele Læretiden har arbejdet i samme Trykkeri, dog benægter, idet han selv jævnlig har ydet Vejledning, naar den blev begæret, dog ganske vist ikke ved Annoncer.

Der fremlagdes en Attest fra teknisk Skole, hvorefter Klageren i to Vintre har besøgt Skolen og forsømt 2 Timer uden lovligt Forfald, 52 Timer med anmældt Forfald samt i Gennemsnitskarakter erholdt ug. eller ug?.

Klageren fremhæver endnu som Nr. 4, at han ikke har faaet Lejlighed til at lære Akcidenssætning, saa at han i sin sidste Tid før Svendeprøvens Begyndelse selv har maattet øve sig deri om Søndagen. Schmidt bemærker dog hertil, at Skemaer og lignende have Lærlingene dog Lejlighed til at sætte, men ganske vist forefalder sligt Arbejde ikke ofte i det omhandlede Trykkeri.

For at faa en Erklæring af Skuemestrene om, hvorfor Klagerens Svendeprøve blev kasseret, udsattes Sagen til i Morgen Kl. 5.

SCHJØRRING.

Den 4. Juli mødte Skuemestrene og foreviste den Prøve, der blev kasseret, den skære Sats paa Grund af de mange Fejl, særlig i Interpunktion og Brugen af store Bogstaver, Skemaet paa Grund af urigtig Inddeling og urigtigt Liniemønster og Skriftvalg; Annoncen endelig har mindre heldigt Liniefald, og Ornamentet mangler Begrænsningslinier, men iøvrigt vilde denne Del af Prøven ikke have bevirket Kassation, hvis den havde staaet ene. Bogtrykker Sjodt udtalte derhos som sin Formening, at Lærlingen ikke har tilstrækkelig Interesse for sit Fag, da han ellers maatte have aflagt en bedre Prøve, og Faktor Warberg bemærker, at der er meget Akcidensarbejde, der vanskelig forefalder i et Avistrykkeri, men derfor kunde Lærlingen dog nok faa Lejlighed til at sætte sig ind deri, eftersom der jo haves tekniske Hjælpemidler, Haandbøger o. l. Angaaende den Maade, hvorpaa de 5 Læreaar ere blevne anvendte, erklærede Warberg, at han vilde ikke inddele Anvendelsen af disse Aar paa den angivne Maade, medens Sjodt bemærkede, at han ikke vilde lade en Lærling sysle med Paalægning i saa lang Tid, men derimod maatte anse det for nyttigt, at en Lærling ogsaa fik Uddannelse og Øvelse som Trykker. Nærmere ønskede de ikke at udtale sig om Sagen.

Klageren oplyste paa Anledning, at han arbejder i samme Trykkeri, hvor han er oplært, som Sætter og faar tarifmæssig Betaling.

Hvidtfeldt fremlagde derpaa Forslag til Kendelse, idet han bemærkede, at efter den Anvendelse af Erstatningsbeløbet, som maa kræves for at dygtiggøre denne Lærling, og som er en Betingelse for, at Erstatningen udredes, maa der staa »indtil 500 Kr.«. Schmidt voterede derimod for, at Klagen erklæres for ubegrundet, idet han formente, at Lærlingen har faaet samme Uddannelse som adskillige dygtige Typografer, der er udgaaede fra dette Trykkeri, og at der overhovedet paa et Avistrykkeri ikke kan læres Alt, saa at Uddannelsen yderligere maa fortsættes.

Formanden bemærkede derpaa, at han nok kunde være med til at udtale, at det ikke kan billiges, at Lærlingen i det første Læreaar er bleven anvendt alene til Paalægning, men at han ikke turde statuere, at de i § 10 nævnte Betingelser for en Erstatningspligt er tilstede, og derfor maatte votere som Schmidt.

Klageren var mødt og blev gjort bekendt med Sagen.

SCHJØRRING. P. HVIDTFELDT. S. SCHMIDT.

Læreaarene har været anvendt saaledes:

1. Det første Aars to Maaneder ved Kassen, de 10 udelukkende ved Paalægning.
2. De første to Maaneder udelukkende ved Paalægning, Resten ved Oprømning, Retning af Handelsefterretninger og iøvrigt besørget Korrekturen fra det ene Hovedblad med 7 Aflæggere fra anden Sal til Stuen.
3. Sætning af Petit og Handelsefterretningerne.
4. Føljetonsætning og Annoncer.
5. Annoncesætning og Ombrydning samt Paalægning om Aftenen i ca. 2 Timer. Arbejdstid 11 Timer.

Hvidtfeldts Forslag til Kendelse lød:

»Da det maa anses for godtgjort, at Typograf Chr. Nielsen Christensen i sin Læretid paa *Kolding Folkeblads* Bogtrykkeri i et helt Aar er bleven anvendt til Arbejder, som ikke staar i nogen som helst Forbindelse med Uddannelsen til Typograf-Haandværket, og da dette Forhold maa antages at være en medvirkende Aarsag til, at Chr. Nielsen Christensen ved Læretidens Udløb ikke var i Stand til at aflægge en for den offenlige Svendeprøvekommission antagelig Prøve, ikender Voldgiftsretten *Kolding Folkeblad* Erstatningspligt i det omhandlede Tilfælde.

Efter Omstændighederne fastsættes Erstatningen til et Beløb af indtil 500 Kr., hvorefter Klageren kan blive sat i Stand til et Aars Efterlære i København med Adgang til den derværende Fagskole for Boghaandværk. Erstatningen vil være at udrede i Form af Kontingent til Fagskolen for en Sæson samt en kontant Udredning til Klageren af Forskellen mellem den Løn, han som Forbundter vil være i Stand til at opnaa, og den for Tiden i København gældende Minimumsløn for Typografer.«

Kolding Folkeblads Voldgiftsmand, Hr. Typograf S. Schmidt, *er* Medlem af Dansk typ. Forening.

VED FORSCHEI
Den 30te Juni 1900.

Bengtson søger Optagelse.

Fra A. E. Bengtson, der for Tiden arbejder hos Kjelst i Varde, er nu atter fremkommen Anmodning om Genoptagelse i Foreningen. Varde Lokalafdeling anbefaler af taktiske Grunde Bengtsons Optagelse. Bengtsons Anmodning ledsages af følgende Henvendelse:

Ærede Kolleger!

Naar jeg i Dag ærbødigst tillader mig paany at søge om Optagelse i Dansk typ. Forening, og min Ansøgning skulde blive bevilget, er det over min Forventning, eftersom jeg erkender tidligere at have svigtet mine Kolleger i deres Bestræbelser for at opnaa bedre Lønvilkaar. Men Kollegernes Tanke har allerede — ja fra første Færd — været min, idet jeg for et Par Aar siden søgte om Optagelse i Foreningen, men min Ansøgning blev den Gang afslaaet.

Det er nu fire Aar siden, at jeg begik denne store Fejl at bryde med agtværdige Kolleger, hvad jeg tilstaar bitterlig at have fortrudt, og hvorfor jeg beder om Tilgivelse.

Men Grunden til dette Skridt, jeg den Gang foretog, er følgende: Jeg havde gaaet længe arbejdsløs og havde ingen Understøttelse. Endelig fik jeg Plads i Holstebro, men her kom Lønbevægelsen 14 Dage efter min Tiltrædelse, og der blev Strejke, men jeg gjorde desværre ikke fælles Sag med mine Kolleger. Jeg var nemlig saa reduceret for Tøj, at jeg trængte til at tjene nogle Penge for at forskaffe mig noget Tøj. Jeg indsaa dog snart det forkerte i min Optræden og søgte derfor Plads i *Skive Folkeblad*, som jeg ogsaa fik. Det bemærkes, at da jeg kom der, kunde ogsaa Medlemmer af Foreningen søge Plads der — og der var ikke i den Tid, jeg arbejdede der, blokeret.

Hos Kjelst i Varde har jeg været i 3½ Aar.

Skulde jeg nu have det Held at komme i Foreningen ved Hjælp af mine Kollegers Velvillighed, lover jeg for Fremtiden at blive en god Kollega. Ærb.

Varde, den 9. Juli 1900. A. E. Bengtson.

Saafremt der ikke indløber Indsigelse fra nogen Lokalafdeling inden 14 Dage fra Dato, vil Bengtson indtræde i Foreningen med to Aars Karantæne i Henhold til Lovenes § 26.

Kolding, den 17. Juli 1900. Forretningsudvalget.

Nyborg

var en af 17-Kroners Byerne med Badehotel fra 10—20 Kr. om Dagen. Det er fra Nyborg, at Bandbullerne mod Højreregimentet udgaar fra Højres egne Mænd, der dog lader sig hænge paa Byens Kirkespir som Pant for, at Socialdemokraterne dèr endnu ikke er i Stand til at vælte Militærpartiet, men som alligevel ikke opgiver Aanden, naar Obersten i Byens Raad maa overgive Kommandoen til Sergenten.

Den venlige lille By har Arbejderforsamlingsbygning, Sommer-Revue og Kolonihaver. Den politiske Oplysning i de højere Kredse hentes fra *Nyborg Avis*, hvis Chef er den vidtberejste Opfer; Borger og Bonde flokkes om *Egebjergs Dagblad*, der er et Aftryk af *Svendborg Amts Folkeblad*, og endelig besørger det nyvalgte Byraadsmedlem, Ludvig Hansen, *Fyns Socialdemokrat* omdelt til de barkede Næver. Krigsministeriet holder her sin egen Forlægger i Hr. Schønemann, der beskæftiger det største Antal af Kunstens Sønner.

Stedet er dog samtidig benyttet til Øvelser af forskellig Art. Et veludviklet Kloaksystem fører gennem de lavtliggende Lokaler, hvorved der er tilvejebragt et udmærket Overrislingssystem, som mangen Agrar har ofret et helt Livs Arbejde for at kunne faa overført paa sine visne, udpinte Græsmarker. Men Trykkerne har haft den Fordel, at de alle er overgaaet i Marinens Tjeneste som Fuldbefarne, idet deres Balanceøvelser paa de flydende Papirbrædder har gjort dem udmærket skikkede til at modstaa Søsygens Kvaler.

Sætterne har derimod udviklet sig til rene Verdensmænd, og som det sig hør og bør for disse har de til Tidsfordriv efter Frokosten hengivet sig til Spillets Glæder, der som Regel formede sig til et lille Schack-Parti, da Gevierterne gjorde bedre Nytte som Projektiler i Krigsministerens Lærebog om Soldatens første Pligt.

Alle Uvedkommende var naturligvis udestængt fra denne Idyl — ja selv fra Nødtørftshusene burde de nysgærrige Fremmede holde deres Næse.

Første Mand maatte selvfølgelig være tilstede tidlig og silde for at paase, at de sejlende Flager var rigtig fortøjrede, og at Schack-Spillerne havde lagt alt paa rette Plads, hvorfor hans Arbejdstid blev betydelig længere end de øvrige Herrers, der ganske naturlig ikke kunde oppebære en Formue som Vederlag for ydede Tjenester.

Men man ønskede dog ikke at forlade de kære Kødgryder trods det, at de idylliske Tilstande efterhaanden forsvandt og gav Plads for Spyttebakker, Tarifen, Sundhedsbestemmelser og kortere Arbejdstid med Ugelønninger saa store som Baderegninger for én Dag.

Nyborg er bleven en 20-Kroners-By!

Sverigs Typografers Organisationer.

En historisk Oversigt af L. Chr. Nielsen.

II.

Svenska Typografförbundets Organisationsbygning.

(Fortsat.)

Jeg skal nu nævne lidt om *Forbundets Underafdelinger*, af hvilke *Invalidefonden* dog endnu ikke er traadt i Virksomhed.

Syge- og Begravelseskassen, som det er en frivillig Sag at tilhøre, er inddelt i 2 Klasser (en 3die findes ogsaa for Medlemmer, som har tilhørt en grafisk Sygekasse, t. Eks. et enkelt Trykkeri, hvilken gennem Kontrakt er eller kommer til at overgaa til Forbundet). Ret til at indtræde har ethvert Forbundsmedlem, som ej er over 40 Aar (ingen kan være i Sygekassen uden at være i Forbundet). Kassernes Virksomhed strækker sig over hele Landet. For at blive Medlem udfylder den, som søger Optagelse, en Formular, som bevidnes af 2 Mand, at han ikke lider af kronisk Sygdom. I Tvivlstilfælde kan der fordres Lægeattest. Hustruerne optages ikke.

I *Indskud* betales i Klasse I 3 Kr. og i Klasse II 2 Kr. *Ugekontingentet* er i Klasse I 30 Øre og i Klasse II 20 Øre. Man kan være i begge Klasser, om man vil (dog ikke Lærlinge, som blot maa tilhøre én Klasse).

Sygeunderstøttelsen gives i 13 Uger. I Klasse I betales 13 Kr. 50 Øre og i Klasse II 9 Kr.; for begge Klasser 22 Kr. 50 Øre. Understøttelse udbetales ikke for mindre end én Uge. *Begravelseshjælp* udbetales efter 26 Ugers Medlemsskab i Klasse I med 90 Kr. og i Klasse II med 60 Kr. For begge Klasser med 150 Kr.

— — —

Rejse- og Arbejdsløshedskassen. Allerede førend Svenska Typografförbundet stiftedes (1887), eksisterede der i Sverig en Rejsekasse med Afdelinger i de fleste Byer. Paa Grund af forskellige Forhold funktionerede den dog ikke tilfredsstillende. Det kunde saaledes den Gang indtræffe, at en Afdeling ingen Penge havde i Kassen, hvorfor den Rejsende maatte gaa til næste By for at forsøge sin Lykke — med en tom Pung og en dito Mave, hvis det ikke lykkedes ham at fægte sig noget til.

Medlemmer, som i 26 *Uger* har betalt til Forbundet, er *berettigede* til ialt 180 *Dages Understøttelse* i *Rejsehjælp* og *Arbejdsløshedsunderstøttelse* pr. Aar. Efter at have nydt Understøttelse i 180 Dage skal der dog atter betales i 26 Uger.

Arbejdsløshedshjælpen kan — med Bestyrelsens Tilladelse — nydes i hvilken som helst By. Den Arbejdsløse kan *enten* rejse i 180 Dage og erholde 1 Kr. om Dagen i Understøttelse, *eller* han kan fordele det saaledes: *de første 45 Dage* faar han i *Arbejdsløshedsunderstøttelse 1 Kr. 50 Øre om Dagen*, de næste *45 Dage 1 Kr. om Dagen* og de sidste 90 *Dage* en *Rejseunderstøttelse* af *1 Kr. om Dagen*. Grunden, hvorfor Arbejdsløshedshjælpen er større end Rejsehjælpen, er, at man søger at modarbejde, at Medlemmerne rejser.

Arbejdsløse Familieforsørgere kan faa — for alt, hvad de ikke har modtaget af de 180 Dages Understøttelse — *fri Rejse ogsaa for deres Familier (heri iberegnet Flytningsudgifter)*. T. Eks. et Medlem, som bor i Malmø, faar Plads i Stockholm; han er arbejdsløs og har modtaget de første 45 Dages Understøttelse (altsaa har han Ret til endnu 135 Dages Understøttelse à 1 Kr.); heraf tages nu til Billetter først til ham selv og siden til Familien og Omkostningen for Flytningen. Retten til at flytte paa Foreningens Regning rækker til første lovlige Flyttedag (1. April og 1. Oktober) paa Grund af, at man i Sverig ikke lejer Lejlighed paa kortere Tid end ½ Aar. For at faa Hjælpen skal den Søgende kunne bevise, at han har Arbejde. Udgiften opføres som Rejsedage i Bogen.

Ethvert arbejdsløst Medlem faar, naar han beviser, at han har Plads i en anden By, *fri Rejse dertil*, mod at dette trækkes fra hans 180 Dage, hvis han har saa mange (ellers fra det resterende).

Medlemmer, som uden gyldig Anledning forlader en Plads, *taber deres Ret til Understøttelse*. Som *gyldig Anledning* til at forlade Pladsen anses inhuman Opførsel af Principalen samt Mangel paa Arbejde. Rejsende, som *nægter at modtage Plads, hvor Tarifen er gældende*, taber deres Ret i *30 Dage*, men skal alligevel betale. Dette sidste er det eneste Tilfælde, hvor Karantæne finder Sted. Og godt er det! Thi Karantæneuvæsenet er modbydeligt og forfejler til en vis Grad sit

Maal, medens det virker demoraliserende ved at skabe et foragteligt Angiveri blandt Arbejdskammerater, som bedre selv kunde og ogsaa burde ordne Sagen — ofte en Bagatel — indbyrdes. Dernæst staar Straffen sjældent i noget rimeligt Forhold til »Forbrydelsen«. Saa er dog det bestaaende Samfunds Retfærdighed rigtig velgørende humant, fremfor naar de Mænd, som siges at repræsentere Fremskridtet, skal være Dommere over Klassebrødre og Fagfæller — thi deres Eksempel virker blot afskrækkende.

— — —

Det maa naturligvis være rigtigt her at nævne nogle Tal, som giver et godt Indblik i Forbundets hele Virksomhed. Man siger jo, at Tal kan tale. Og i *disse* ligger der sikkert en overbevisende Stemme om, at de svenske Typografers Forbund ikke alene er livskraftigt og holder sig paa Højde med Tiden i organisatorisk Henseende, men desuden om, at det er økonomisk grundmuret, og at det har traadt sine Børnesko.

Tallene, som her anføres, ere hentede fra Forbundsstyrelsens Aarsberetning for 1898 (den for 1899 foreligger ikke endnu).

Ved Begyndelsen af 1898 havde Svenska Typografförbundet 2298 Medlemmer og ved Udgangen 2658.

Ved Udgangen af 1898 fandtes 59 Afdelinger i følgende Byer: Arboga, Askersund, Borås, Eksjö, Engelholm, Eskilstuna, Falun, Filipstad, Gefle, Göteborg, Halmstad, Hedemora, Helsingborg, Hernösand, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Karlshamn, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Kristinehamn, Köping, Landskrona, Lidköping, Lindesberg, Linköping, Luleå, Lund, Malmö, Mariestad, Motala, Mora, Norrköping, Nyköping, Oskarshamn, Piteå, Sala, Sköfde, Stockholm, Sundsvall, Söderhamn, Söderköping, Södertelje, Uddevalla, Umeå, Upsala, Vadstena, Varberg, Venersborg, Vestervik, Vesterås, Vexiö, Vimmerby, Visby, Ystad, Örebro, Örnsköldsvik og Östersund.

De under Forbundet staaende Fonds — d. v. s. Forbundskassen, Sygekassen m. m. — indehavde ved Udgangen af 1897:

Forbundskassen	9,657	Kr. 47	Øre
Rejsehjælps- og Arbejdsløshedskassen	13,505	- 22	-
Rejsehjælpskassens reserverede Midler	2,493	- 78	-
Reservefonden	20,380	- 91	-
Repræsentationsfonden	2,981	- 27	-
Syge- og Begravelseskassen	25,379	- 61	-
Invalidefonden	4,108	- 92	-
Ialt	78,507	Kr. 18	Øre

Ved Udgangen af Aaret 1898 var disse Fonds Stilling følgende:

Forbundskassen	10,318	Kr. 03	Øre
*Rejsehjælps- og Arbejdsløshedskassen**	20,571	- 33	-
Reservefonden	24,008	- 92	-
*Repræsentationsfonden***	465	- 64	-
Syge- og Begravelseskassen	26,219	67	-
Invalidefonden	5,450	- 00	-
Ialt	105,033	Kr. 59	Øre

Siden Rejsehjælpskassen i 1884 begyndte sin Virksomhed — denne indgik i Forbundet, da dette 1887 stiftedes — er der ialt udbetalt af denne Kasse (heri ogsaa medregnet Arbejdsløshedsunderstøttelse fra 1893):

Aaret 1884	183	Kr. 49	Øre
— 1885	3,345	- 80	-
— 1886	3,053	- 85	-
— 1887	2,141	- 04	-
— 1888	1,643	- 20	-
— 1889	1,837	- 86	-
— 1890	2,587	- 12	-
— 1891	2,720	- 49	-
— 1892	2,761	- 03	-
— 1893	5,301	- 51	-
— 1894	3,761	- 05	-
— 1895	4,203	- 82	-
— 1896	6,170	- 50	-
— 1897	4,725	- 28	-
— 1898	6,478	- 46	-
Ialt	50,934	Kr. 50	Øre

Eller med andre Ord: de svenske Typografer har i Aarene 1884—98 udbetalt i Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse ialt *50,934 Kr. 50 Øre.*

Siden Syge- og Begravelseskassen oprettedes, Aar 1891, er der herfra udbetalt i Hjælp:

Aaret 1891	6,013	Kr. 49	Øre
— 1892	10,022	- 62	-
— 1893	13,386	- 03	-
— 1894	12,262	- 25	-
— 1895	13,626	- 00	-
— 1896	18,113	- 00	-
— 1897	19,791	- 50	-
— 1898	25,855	- 50	-
Ialt	119,070	Kr. 39	Øre

* Forbundsmødet 1898 besluttede, at Rejsehjælpekassens reserverede Midler skal inddrages i den almindelige Kasse. ** Forbundsmødet 1898 kostede 3818 Kr. 41 Øre i Rejser og Diæter.

I Løbet af 8 — otte — Aar har altsaa det svenske Typografforbund udbetalt ialt *119,070 Kr. 39 Øre* i Syge- og Begravelseshjælp.

Vilde man gaa Listerne igennem for alle de Indsamlinger, som der har været blandt de svenske Typografer i den Tid, Forbundet har eksisteret, vilde man naa op til en kolossal Sum. Thi det er store Summer, der i disse Aar er givet til Strejker og Lock-out'er i og udenfor Faget; men da min Tid i Øjeblikket ikke tillader mig at gaa alle Lokalforeningernes Beretninger igennem, maa jeg opgive dette. Derom kan man dog være overbevist, at naar det gælder en Strid mellem Kapital og Arbejde, da véd de svenske Typografer ligesaa godt som de danske, hvor deres Plads er. Siden maa man vrøvle saa meget, man vil . . .

— — —

Hvis de danske Typografer efter at have læst, hvad jeg nu har meddelt, har faaet Øjnene op for, at Forholdene indenfor det svenske Broderforbund ikke er saa daarlige, som man maaske har troet — hvilket jo ogsaa fremgaar af det Faktum, at det (paa nogle betydningsløse Smaastæder nær) er lykkedes at gennemføre en udførlig specificeret Tarif, som giver 30 Øre + Lokalprocent pr. 1000 Bogstaver, 20 Kr. + Lokalprocent for Dagarbejde (9½ Time i 4 Sommermaaneder og 10 Timer i de øvrige 8 Maaneder), 30 Kr. + Lokalprocent for Natarbejde (7 Timer); Lokalprocenten er fra Midt-Sverig og nordpaa 10 pCt., 10 pCt. i de større Byer sydpaa og 5 pCt. i de mindre, 15 pCt. i Stockholm; over hele Sverig 14 Dages Opsigelse o. s. v. — og hvis man samtidig har *lært* noget — ja, da er Hensigten naaet.

At der for de danske Typografer kan være en Del at lære, vil sikkert de fleste indrømme.

Om det svenske Typografforbund kan man med fuld Ret anvende det italienske Ordsprog: *Qui va piano, va sano!*

Generalforsamlinger og Møder.

Esbjærg Lokalafdeling

afholdt d. 7. Juli Generalforsamling. Kun faa Medlemmer havde fundet det Ulejligheden værd at give Møde. Det burde gaa op for d'Hrr. Kolleger, som altid glimrer ved deres Fraværelse, at en af de Pligter, man har imod den Forening, der ophjælper ens økonomiske Kaar, er at møde de enkelte Gange, der kaldes.

Lokalformanden, Faktor GROVE, oplæste Regnskabet for April Kvartal, som godkendtes. Han gjorde opmærksom paa de store Kontingentrestancer, han stadig havde haft at slaas med i sin Funktionstid. Det var uheldigt, at sligt fandt Sted, og i Modstrid med Loven. Omtalte nogle gamle Laan, som det vedtoges skulde være udbetalte i Løbet af Juli Kvartal. Gik derpaa over til at omtale Forholdene hos Bogtrykker, Redaktør og Bladudgiver Jens Lund. Denne har antaget en Lærling udover, hvad Tarifen hjemler ham Ret til, men har nægtet at foretage nogen Forandring i det tarifstridige Forhold. Foreslog, at man gav Jens Lund 8 Dages Frist, hvilken han kan benytte til at blive optaget i Bladudgiverorganisationen, om han har Lyst til det, for at faa Sagen for Voldgiftsretten. I modsat Fald bliver hans Trykkeri blokeret. Vedtoges.

Der foretoges Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer. Faktor Grove nægtede at modtage Genvalg som Lokalformand, hvorfor Typograf JENSEN, *Vestjyllands Socialdemokrat*, blev betroet denne Post. De øvrige Bestyrelsesmedlemmer blev: W. JACOBSEN (Næstformand), FAABORG (Sekretær), OLSEN og GROVE. Som Revisorer genvalgtes ROSENDAHL og STRAND. Fanebærer: STRAND.

W. JACOBSEN,
Sekretær.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 7. Juli sin ordinære Generalforsamling. Regnskabet, der udviste en Indtægt af 228 Kr. 10 Øre og en Udgift af 118 Kr. 60 Øre, deraf 88 Kr. til Sygeunderstøttelse, indsendt til Hovedkassen 109 Kr. 50 Øre, fremlagdes og godkendtes. Formanden, Typograf EMIL ESKILDSEN, genvalgtes med Akklamation. Til Næstformand valgtes Typograf J. M. BENTSEN. Til Revisorer genvalgtes d'Hrr. Faktor J. L. PETERSEN og CHR. SCHRØDER. Til Sekretær genvalgtes Typograf C. M. CHRISTENSEN. Formanden bad Medlemmerne være lidt præcise med Betalingen af Kontingentet, da det lettede Formandens Arbejde betydeligt.

C. M. CHRISTENSEN,
Sekretær.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt i Lørdags Aftes sin ordinære Kvartals-Generalforsamling. Der var kun 3 Sager paa Dagsordenen, nemlig:

1. Regnskabet fremlagdes til Godkendelse. Dette balancerede med 235 Kr. 20 Øre, og til Hovedkassen blev at indsende 196 Kr. 80 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmig.

2. Andragende fra Lokalformanden om at erholde Generalforsamlingens Billigelse til at anskaffe en Pengekasse. Det vedtoges i Stedet for Pengekassen at anmode Hovedbestyrelsen om Tilladelse til at anskaffe et Skab.

3. En Sag ang. en Afskedigelse fra *Holbæk Amts Dagblads* Trykkeri refereredes. Efter Udtalelser fra forskellige Sider og efter den Afskedigedes Ønske blev Sagen overladt til Voldgiftsret.

Dermed var Dagsordenen udtømt.

ESBEN HANSEN,
Sekretær.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Juni Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning		Kr. 8727.75	
Reservefonden		- 4614.65	
Begravelseskassen		- 19449.43	
Rente ifl. Sparekassebøger fra 11/12 99 til 11/6 1900:			
af Hovedkassen	Kr. 125.25		
- Reservefonden	- 92.10		
- Begravelseskassen	- 382.27		
		- 599.62	
			Kr. 33391.45
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning		Kr. 11043.79	
Reservefondens do.		- 21884.25	
Rente ifl. Sparekassebøger fra 11/12 99 til 11/6 1900:			
af Arbejdsløshedskassen	Kr. 261.05		
- Reservefonden	- 293.95		
		- 555.00	
			- 33483.04
		Summa	Kr. 66874.49

Udgift.

Dansk typ. Forening:		
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	400.00
do. - Fagskolen for Boghaandværk	-	100.00
Hovedbestyrelsens Møder i København 10. til 13. Juni		445.35
Gage til Formanden, April Kvartal	-	350.00
do. - Kassereren, do.	-	50.00
Porto og Telegrammer	-	20.68
Vikartjeneste	-	28.00
Bladhold	-	3.84
Beholdning i Begravelseskassen	-	19831.70
do. i Reservefonden	-	4706.75
do. i Hovedkassen	-	7536.58
		Kr. 33172.90
Dansk Typografforbund:		
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	40.55
Gage til Formanden	-	50.00
do. - Kassereren	-	100.00
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	11304.84
Reservefondens do.	-	22206.20
		- 33701.59
	Summa	Kr. 66874.49

Kolding, d. 1. Juli 1900. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nær og fjærn.

Udflugt. Nyborg Lokalafdeling foretog Søndag den 8. Juli en Udflugt til Odense for at bese Landmandsudstillingen. Man ankom fra Morgenstunden og tog med Dampbaad til Fruens Bøge, hvor der spistes Frokost af medbragte Madkurve. Efter at have aflagt et Besøg paa Udstillingspladsen tog hele Selskabet ind til Arbejderforeningen, hvor man indtog en Bøf med Løg. Samtlige Medlemmer var enige om, at Festen i det hele havde været ualmindelig vellykket. A. J.

Skovtur. Hr. Bogtr. B. NIELSEN (Linnésgade) havde i Lørdags indbudt sit Personale med Damer til en Skovtur pr. Vogn med Middag paa Gl. Klampenborg. Turen, der forløb aldeles storartet, endte med Punschesold og en glimrende Frokost samt en Svingom til den lyse Morgen. Kl. 5 returnerede det animerede Selskab til Byen.

Hvad er Grunden? *Forpostens* Personale har erholdt Tilladelse til at holde 8 Dages Sommerferie for — egen Regning.

I Fjor fik Personalet tilstillet 8 Dages Ferie med Udbetaling af 30 Kr. til hver Mand med Løfte om at erholde det samme ad Aare.

Gaar det da tilbage?

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 4 er udkommet og indeholder mange interessante Ting.

En Rottefælde. Den svenske Bladudgiverforening holdt d. 12. Maj et Møde i Stockholm for at pleje Raad om, hvad der burde gøres for at modarbejde det svenske Typografforbunds mulige Lønbevægelse.

Paa dette Møde fremkom en Hr. T. HEDLUND fra Göteborg med nogle Udtalelser, der mulig ogsaa kunde have Interesse for de danske Læsere, hvorfor vi hidsætter dem i Uddrag.

Efter at have paavist, at de svenske Bladudgivere ingen Organisation havde, der med Magt kunde træde op mod Typografforbundet, samt at al Krig medfører Tab paa begge Sider, opkaster Hr. HEDLUND Spørgsmaalet: »Kan vi da ingenting gøre?« Og Hr. Hedlund besvarer selv Spørgsmaalet. »Jo«, siger han, »der maa slaas ind paa en anden Vej, vi maa bide i det sure Æble, som vi for længe siden burde have bidt i. Vi maa byde Typograferne *mere*, end hvad Typografforbundet byder dem, vi maa byde over Typografforbundet. Det var saa simpelt, at det næsten kunde synes at være et Kolumbus-Æg. Men hvorledes skal vi byde over? Jo, vi skal give dem, hvad de helst vil have, give dem *Betryggelse* for deres Familie og Alderdom. Typografforbundet giver kun Betryggelse for 13 Uger, vi skal give mere og byde dem Pension. — — Men maaske siger de: vi vil ikke svige vore Kammerater ved at gaa ud af Typografforbundet. Nej, svarer vi, I skal gaa ind i en anden Forening, bestaaende af baade Arbejdere og Principaler, af to Afdelinger, med en tredie Part som Domstol. *Personalerne maa bindes fastere.*«

Svensk Typograf-Tidning — hvorefter ovenstaaende er taget — kalder dette Forslag meget betegnende for *en Rottefælde* og fremhæver, at man aldrig mere vil kunne fange Arbejderne i en saadan, selv om Flæsket er en Pensionering, hvortil Arbejderne dog maa betale Broderparten — derigennem at man holder Lønbevægelser nede.

Nordisk Trykkeri-Tidende, som forrige Aar ophørte at udkomme i Kristiania, synes nu atter at skulle faa Liv, at dømme efter en Meddelelse, vi har set i Udlandets Fagpresse. Før var Bladet et maskeret Kapitalistforetagende med en Redaktør efter Straamands-Systemet. Nu bekender det aabent Kulør: det skal »tjene som Organ for Landets samtlige Principaler«. Har Arbejderne ikke før vidst, hvad de havde at vente sig fra den AUG. MORTENSEN'ske Kant — dette fremgik dog tydeligt i hans Forsvar af de privatkapitalistiske Bogtrykkerier i Diskussionen om Oprettelsen af et Statstrykkeri i Norge — saa véd de det nu, thi han staar for Redaktionen af dette de norske Bogtrykkeres Organ. — Fred være med ham! X.

Sverig. *Stockholms Fagforeningers Trykkeri-Aktieselskab* havde Generalforsamling den 25. Marts. Hele Aarsindtægten var 28,276 Kr. 71 Øre (*Profit:* 908 Kr. 07 Øre). Her trykkes *Social-Demokraten* i Stockholm.

— Aktieselskabet *Arbetarnes tryckeri*, ogsaa i Stockholm, havde samme Dag Generalforsamling. Aarsindtægt: 42,212 Kr. 74 Øre (*Profit:* 1406 Kr. 52 Øre). Ogsaa dette Trykkeri tilhører det socialdemokratiske Arbejderparti, men det er Akcidens- og Bogtrykkeri.

— Foruden disse to Trykkerier ejer Socialdemokratiet i Sverig (gennem de lokale Organisationer) *Ny Tids* og *Arbetets* Trykkerier i Göteborg og Malmø. Nu er hertil yderligere kommet *Trykkeri-Aktieselskabet »Aurora«* i Ystad med en Aktiekapital af 9400 Kr. (lavest 5000 og højest 10,000 Kr.).

— En *Forening for Boghaandværk* (væsenlig efter dansk Mønster) dannedes den 9. April i Stockholm. Man synes dog at have glemt en væsenlig Del af det »danske Mønster«, nemlig: Fagmændene. (Bevares: i Bestyrelsen findes virkelig en Bogbinder og en Boghandler.) Bestyrelsen bestaar af Folk, som har en fin Titel, men om hvis Kompetence til at føre vort Fag fremad man hidtil ingen Anelse har haft. Men — den, Gud giver et Embede, giver han etc. X.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 9. Juli.

1. Forskellige Meddelelser gaves.

2. Fra Ringsted Lokalafdeling forespørges, hvorvidt en Lærling, der i det sidste Fjerdingaar af sin Læretid erholder Svends Løn, kan tiltræde Foreningen før Læretidens Udløb. — Var besvaret benægtende.

3. Medlem Nr. 420, Chr. Jepsen, Aalborg, er død. — Berettiget til 300 Kr.

4. Bogtrykker Chr. Nielsen, Nykøbing S., fremsender Tarifunderskrift. Blokaden af *Nykøbing Venstreblad* hæves.

5. Forskellige Tarifsager refereredes.

6. En Sygesag fra København refereredes og udgik til nærmere Undersøgelse.

7. Formanden afgav Beretning om Udfaldet af den Voldgiftsretssag, som af Typograf Chr. N. Christensen af Kolding var anlagt mod *Kolding Folkeblads* Trykkeri til Erstatning for misligholdt Lærekontrakt. — Som Bogtrykkeriets Voldgiftsmand fungerede Typograf Søren Schmidt fra *Kolding Folkeblad*. Den unge Svend havde valgt Formanden. Som Rettens Formand fungerede Borgmester Schjørring. Erstatningspaastanden afvistes. — Det besluttedes at lade en Udskrift af Protokollen offenliggøre i *Typ.-Tid.*

Mandag den 16. Juli.

1. Meddelelse gaves om nogle Flytninger af Underst. p. St. samt forskellige andre administrative Anliggender.

2. En svensk Kollega er for en Tid siden bleven ramt af et Solstik paa Aalborg Gade og blev for Foreningens Regning indlagt paa Aalborg Sygehus. Lokalformanden meddeler nu, at han er saa vidt helbredet, at Overlægen har tilladt hans Flytning til Göteborg (hvilket er overensstemmende med den Syges Ønske), dog paa Betingelse af, at han ledsages til Frederikshavn, og spørger, om Udgiften hertil kan afholdes af Foreningen. Udgiften til Sygehus androg ca. 150 Kr. — Den Syges Rejsehjælp bliver at opføre som Rejsedage og Ledsagerens som »Andre Udgifter«.

3. Et Medlem i Silkeborg har været syg i 26 Uger og er fremdeles syg. Han har i de første 13 Uger erholdt Sygehjælp af Foreningen og i de følgende 13 Uger af det Offenlige i Henhold til Fattiglovens § 63. Lokalformanden forespørger, om Vedk. nu atter er berettiget til Hjælp, og om der skal præsteres Lægeattest. — Ja.

4. Andragende fra Medlem Nr. 880 i Nykøbing M. om et Bidrag til Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved Specialbehandling af en Ørelidelse i København. Kuren har varet i 7 Uger og har kostet ca. 200 Kr. — 7 Ugers Sygeunderstøttelse efterbevilges. — Forretningsudvalget finder Anledning til at gøre opmærksom paa, at det vil være rigtigst, at Medlemmer, der søger Speciallæger i København, henvender sig derom til Foreningen, der gennem sin Forbindelse med Den typ. Forening er i Stand til at skaffe Medl. betydelige Fordele.

5. Medlem Nr. 1155 klager over, at han i Køln modtog Meddelelse om, at han som dansk Rejsende i Henhold til en Kundgørelse i *Correspondent* Nr. 74 for 30. Juni ikke kunde erholde Rejseunderstøttelse i Tyskland uden først at have arbejdet og betalt Kontingent i 13 Uger dèr. — Sagen er overgivet til Forbundsstyrelsens Formand, der nu vil gøre den tyske Forbundsstyrelse opmærksom paa, at dens Bekendtgørelse om en nylig afsluttet Gensidighedskontrakt mellem Tyskland og Danmark om Understøttelse paa Stedet har faaet en urigtig Affattelse. — Vore Medlemmer skal i Tyskland behandles som dettes egne Medlemmer, idet tyske Forbundsmedlemmer her behandles ligesom vore egne.

6. Typograf A. E. Bengtson, som f. T. arbejder som Blokadebryder hos Kjelst i Varde, ansøger atter om Genoptagelse i Foreningen. Hans Ansøgning anbefales af taktiske Grunde af Varde Lokalafdeling, og Lokalformanden har opslaaet ham i *Typ.-Tid.s* sidste Nr. — Hvis ingen Indsigelse fremkommer, vil der ikke være Anledning til at foretage alm. Afstemning, men Bengtson indtræder da med to Aars Karantæne. (Se foran.)

Derefter behandledes nogle Tarifsager samt gaves Meddelelse om, at De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab var indkaldt til den 18. Juli, og at der til Dækning af forskellige Udgifter af de De samv. Fagforbund var udskrevet et Bidrag af 25 Øre pr. Uge i mindst 6 Uger.

HVIDTFELDT.

Til **Børnenes Kontor** i Citygade er endvidere indkommet: Lunos Bogtr. Kr. 4.00, Aamodts do. (3. B.) 1.00, ialt 5.00, med det tidligere indkomne tilsammen Kr. 249.86.

Hermed sluttes Indsamlingen.

Den 18. Juli 1900. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Lægerne.

Dr. **Neumann** er bortrejst til 18. Avgust. Vikar: Dr. **Melchior**, Fælledvej 1, tr. 1—2, Søndag 11—12.

Dr. **Wandall** er bortrejst fra 27. Juli til 22. Avgust. Vikar: Dr. **Schmidt**, Pilestræde 11, 1. Sal, tr. 2—3, Søndag 10½—11½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. L.: Oskar Moris Jørgensens Hustru Olga Josepha. Axel Vald. Nielsens Hustru Lydia Oline Susanne Johanne.

Bortrejste: 214, Siegfred Petersen, 415, R. Møller-Dam, 117, Axel Melchior Dahl, 1437, Jensenius Nielsen og 512, Henry Ebbesen, alle arbejdsløse, paa Rejse. 1592, Adolf Petersen (arbl.) til Pl. i Helsingør. 1384, Victor Emanuel Drasbæk (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: Maskinpasserske Marit Pedersen (overgaaet til anden Gren af Faget).

Udslettet for Restance: Trykker Alb. Edv. Ferd. Jensen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Esbjærg, 380, H. P. Hansen (arbl.) fra Nykøbing F. Maribo (Sakskøbing), Anton Chr. Hansen fra Kbhvn. Thisted, 1403, Michael Jensen fra Horsens i Plads.

Bortrejste: Nykøbing M., 1400, Andr. H. Fred. Wolff til Pl. i Aalborg. Odense, 1077, Marius Rasmussen til Pl. i Nyborg. Viborg, 1461, Bøjle Hansen (arbl.) til Aarhus. Horsens, 1403, Michael E. Jensen til Pl. i Thisted. Nykøbing F., 380, H. P. Hansen til Esbjærg (arbl.). Kolding, 6088, Peter Friis Thomsen til Pl. i Middelfart. Thisted, 1251, Marius L. Yde til Randers i Plads.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Bortrejst: 117, A. Dahl (arbl.) paa Rejse.

GUTENBERG-KORET.

Søndag 5. Avgust: Tur til **Roskilde** for aktive og passive Medlemmer med Damer. Frokost medbringes. Besøg i Domkirken. Udflugt til Boserup Skov. Nærmere næste Nr.

Alle aktive Medl. bedes møde **i Aften.**

T. C. C. Søndag Tur til Frederikssund og Jægerspris. Nørrebros Runddel Kl. 8.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9—11: Møde i tidl. Engelbrechts Have, Strandboulevard.

ANNONCER

En Mand i 35-Aars Alderen, der i en halv Snes Aar har ledet et Akcidens-Trykkeri og kan stereotypere samt paatage sig Korrekturlæsning, søger en **Faktorplads** paa et Akcidenstrykkeri enten i Københavnen eller Provinserne. Billet mrkt. »327« bedes snarest indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Bog- & Plakattrykkeriet
65, Vesterbrogade 65
er paa Grund af Rejse til Udlandet til Salg. God Kundekreds. Pris 4000 Kr.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

En Typograf, 23 Aar, søger fast Plads i en Provinsby. Vedkommende kan ogsaa paatage sig Trykning.

Ligeledes har Vedk. Øvelse i at referere og er kendt med saa godt som alt paa et Redaktionskontor forefaldende Arbejde. Anbefalinger haves.

Billet mrkt. »11« modtager Ekspeditionskontoret.

J. G. A. Eickhoff, København V.

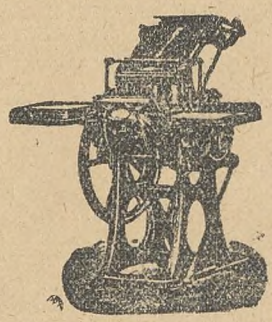

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
Københavns.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 27 JULI 1900 XXVII AARGANG

Efter at være vendt tilbage til København har jeg atter overtaget Redaktionen af vort Fagblad, hvorfor alt Manuskript vedrørende Typ.-Tid. bedes sendt under den gamle Adresse: Egegade 2, 3. S. København. N. *Med koll. Hilsen*

F. K. MADSEN.

Dansk Typografforbund.

MELLEM Forbundene i Tyskland (Verband der deutschen Buchdrucker), Østrig (Verband der Vereine der Buchdrucker und Schriftgiesser und verwandte Berufe Oesterreichs), Schweiz (Schweizerischer Typographenbund) og Elsass-Lothringen (Verband der Elsass-Lothringischen Buchdrucker) paa den ene og Dansk Typografforbund paa den anden Side er Gensidigheden fornyet med følgende væsenlige Punkter:

1. Forbundene fordrer hverken a) Indskud, b) Lægeattest eller c) Aldersattest.

2. Rejseunderstøttelsen til udenlandske Kolleger udbetales i nøje Overensstemmelse med den Understøttelse, som betales til indenlandske. Bliver en Rejsende syg, modtager han Forplejning paa Sygehus i ét Aar indtil det Beløb, som den gældende Sygeunderstøttelse andrager. Dør et Medlem paa Rejsen, overtager det paagældende Forbund de eventuelle Begravelsesomkostninger.

3. Understøttelse paa Stedet ydes til de Medlemmer, som er understøttelsesberettiget i deres Moderforbund (er Karenstiden i vedkommende Forbund kortere, gælder den kortere) og som umiddelbart før har arbejdet og betalt Bidrag i 26 Uger til det Forbund, i hvilket der forlanges Understøttelse; dennes Længde og Størrelse beregnes efter det paagældende Forbunds Lovbestemmelser.

4. Sygeunderstøttelse ydes i Lighed med hvad der udbetales til Forbundets egne Medlemmer, saa snart der er arbejdet og betalt i én Uge. Den i gensidige Forbund modtagne Understøttelse, medregnes ikke.

5. Begravelsesunderstøttelse. I Tilfælde af et Medlems Død, medregnes de i Moderforbundet ydede Bidrag og der indrømmes de Efterladte alle Rettigheder; dog under den Forudsætning, at Medlemmet umiddelbart før har arbejdet og betalt ét Aar i det paagældende Forbund. Er Medlemmet ikke berettiget til Begravelsesunderstøttelse, overtages Omkostningerne ved Begravelsen.

Dette til fornøden Efterretning for d'Hrr. Lokalformænd.

Den 25. Juli 1900. FORBUNDSSTYRELSEN.

„Mellem Venner".

I forrige Nr. findes en Artikel med ovenstaaende Overskrift, der har undret os en Del. Ser man paa Overskriften, viser det sig, at den ikke er original, men er laant fra *Ny typ. Tid.*; for saa vidt et glædeligt Tidens Tegn, at de to Parter nu endelig kan begynde at enes om Svinestegen. Ser man efter Underskriften, finder man ingen, idet Artiklen er fremkommet som Redaktionsartikel. Dog maa man have Lov at betragte den som officiel, som et Resultat af forenede Bestræbelser udenfor Redaktionen fra fremragende Penneføreres og vore specielle gode Venners Side.

Aarsagen til den fremsatte Besværing er en Skrivelse, som Styrelsen havde besluttet skulde sendes til et af vore Medlemmer, Hr. V. C. Berg, der er kommet til at indtage en ledende Stilling i et herv. Firma. Skrivelsen havde vor Formand med Vilje givet en saa beskeden og hensynsfuld Form som muligt, fordi det ikke var Hensigten at skabe Splid paa dette Spørgsmaal, men kun gennem venskabelig Henstilling at formaa Vedkommende til ikke uden Grund at afskedige faglærte Folk, der hidtil havde gjort god Fyldest i den paagældende Forretning, og i alt Fald godt fortjent den Løn, der betaltes. Samme Dag, det vedk. Firma havde faaet den omhandlede Skrivelse, var denne, af familiære Grunde, gaaet videre til Anvisningskontorets Chef, Hr. Bergenholz, som Dagen efter til vor Formand udtalte, at man burde have henvendt sig til ham og ikke til Firmaet. Dette kan vi godt indrømme for det Tilfælde, at Vedk. ikke havde været vort Medlem, hvilket vedk. Bogtrykker jo endnu er. Det har aldrig været vor Hensigt at ville genere den omtalte Trykker, Hr. Chr. Hansen, med Svendebrev o. s. v., der i sin Tid kom i Lære som Maskindrejer hos P. Petersen, indtil han ved fornuftig Anvendelse af sine særegne Egenskaber svang sig op til at blive Leder af Trykkerafdelingen. Det var ogsaa for denne samme pæne Mands Skyld vi havde den kedelige Historie at maatte desavouere vore Medlemmer, fordi de havde taget sig selv til Rette hos Trier. Efter hvad vi senere har erfaret, afskedigedes Vedkommende fordi han var særlig dygtig til at skælde Principalerne og Arbejderne ud, og saa underligt det end lyder, var Principalerne utaknemlige nok til ikke at ville honorere Manden med 35 Kr. om Ugen for det Stykke Arbejde. Det kan ikke andet end oprigtig glæde os, at den samme Mand nu er bleven saa dygtig, at d'Hrr. Sættere vurderer ham til 33 Kroner om Ugen, og ogsaa faar deres Protegé anbragt til denne Løn; bare han nu maa gøre sig fortjent til fortsat Bevaagenhed. — Personalet, hvor han forhen var Faktor, følte megen »Lise« over hans endelige Bortgang.

Vi vil ikke alene officielt, men gærne paa enhver Maade leve i en god Forstaaelse med vor store Broderorganisation, hvis dygtige Arbejde for Kollegernes Sag vi skal være de første til fuldt ud at paaskønne; og vi beder meget om Forladelse, fordi vi ikke tilstrækkeligt har takket for de Foræringer, vi har modtaget af »Den typ. Forening«, specielt for alle de Trykkere, den har foræret os. Vi benytter derfor her Lejligheden til af et fuldt Hjerte at takke for alle de Trykkere, man har foræret os, altsaa dem, der med det gode var at formaa til at være i deres egen Forening.

Med det samme vi er ved Takken, vil vi ogsaa benytte Lejligheden til at takke, fordi man har foræret os de ikke faglærte Rotationstrykkere og deres Hjælpere, hvilke vi har modtaget i Bevidstheden om, hvor vanskeligt det vil være for os, som den lille Forening, at opnaa blot en lille Del af de Forbedringer, de har opnaaet i den Række af Aar, de har været knyttet til den store Forening og har haft dens kraftige Organisations-Rygrad at støtte sig til. Men vi vil naturligvis efter fattig Evne gøre, hvad vi formaar. Det er ikke rigtig, naar man mener, at vi vil gaa vor dunkle Vej alene; tværtimod har vi i den senere Tid bestræbt os for at faa fat i den højeste Oplysning, og det maa dog indrømmes, at ganske uden Held har vore Bestræbelser paa dette Omraade ikke været. Vi vil fremtidig af al Magt arbejde for at opfylde vore Gensidighedspligter og vi vil være vore Venner meget taknemme-

lige, om de vil oplyse os om de Fejl, vi alligevel imod vor Vilje maatte komme til at begaa.

Haabende, det skal være sidste Gang, at et Brev fra os til et af vore Medlemmer, skal give Anledning til en nok saa ubetydelig Familietvist tegner

med kollegial Hilsen

STYRELSEN FOR DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Dansk typografisk Forening 1899.

Aarsberetning.

FORENINGEN talte den 1. Januar 1900 **870** Medlemmer, hvoraf 13 Principaler, 21 i andre Livsstillinger, 20 Arbejdsledige, 7 Syge, 10 Kvinder og 1 opholdt sig paa Højskole.

Der er udstedt 97 ny Medlemsbøger, hvoraf 5 er byttet med udskrevne og to udstedt til tidligere Medlemmer. De nyudlærtes Tal, som i Aar er tilgaaet Foreningen, er saaledes 90. Endvidere har 5 faaet tilstillet deres gamle Bog, hvorefter hele Tilgangen har været 102.

I samme Tidsrum er udmældt 25, hvoraf 9 Principaler og 2 i andre Livsstillinger; udslettede er 9, hvoraf 1 Blokadebryder, og 7 er afgaaet ved Døden. Afgangen har derefter været 42. Den 1. Februar 99 var Medlemsantallet *851*. 41 har saaledes forladt Foreningens Omraade.

Lokalaldelinger er oprettet i Grenaa og Hobro, medens Præstø-Afdelingen er ophævet. Foreningen bestod ved Aarets Udgang af 42 Afdelinger.

Forretningsudvalget har afholdt 31 Møder, paa hvilket der paa hvert har foreligget indtil 20 Arter af Sager. *Hovedbestyrelsen* har derimod kun været samlet én Gang, medens dens Mening i Mellemtiden skriftlig har været afæsket i en halv Snes Tilfælde, idet der er administreret efter de Regler, som fastsattes paa Hovedbestyrelsesmødet den 14. Januar. Kun i to Tilfælde har der været foretaget *almindelig Afstemning:* i Maj om 25-Øres Kontingentforhøjelsen i Anledning af Lock-out'en og i November om Repræsentanternes Antal ved Forbundsmødet i København.

Der er derimod trende Gange været afholdt **Forbundsstyrelsesmøde** i København, foruden at Forbundsstyrelsen har deltaget i de samvirkende Fagforbunds Generalforsamlinger i Anledning af Lock-out'en.

Først med Begyndelsen af 99 lykkedes det Dansk Provins-Bogtrykkerforening at faa indført **Tarifen** hos et Flertal af dens Medlemmer. En Del af denne Organisations Medlemmer holdt sig, trods Vedtagelsen, tilbage fra Indførelsen af Tarifen, væsenligst paa Grund af Lærlingeskalaen og Arbejdstiden. I den Anledning foretog Formanden en Rejse, der strakte sig over 28 Dage, i hvilke Fredericia, Middelfart, Odense, Nyborg, Slagelse, Nykøbing F., Maribo, Ringsted, Korsør, Aalborg, Frederikshavn, Randers, Viborg og Aarhus besøgtes, hvorved der fremskaffedes en halv Snes Tarifunderskrifter og andre Divergenspunkter bragtes ud af Verden.

Dermed var Tarifen dog langt fra indført overalt, og langt mindre var der skabt Forstaaelse af dens enkelte Bestemmelser, hvorfor Forbundsstyrelsen da ogsaa havde besluttet, at hver enkelt By i Landet skulde besøges. Denne Mission, der ligeledes besørgedes af Formanden, paabegyndtes 14. Juni og strakte sig med enkelte mindre Afbrydelser over 4 Maaneder, hvorunder København dog gæstedes adskillige Gange i Anledning af Lock-out'en. I de fleste Afdelinger afholdtes Møder med Personalerne om Aftenen, hvor foruden Tarifen adskillige andre Organisationsspørgsmaal diskuteredes, medens de »syge« Steder besøgtes om Dagen.

Lejligheden benyttedes tillige til at optage en Fortegnelse over samtlige Bogtrykkerier med Tallet paa de der arbejdende Typografer og Lærlinge.

I 60 Købstæder og 27 Landsbyer fandtes 259 Bogtrykkerier, hvorfra udgaar 116 Dagblade med 62 Aflæggere, 65 Maaneds- og Ugeblade samt 11 Tidsskrifter.*

Af de 259 Bogtrykkeriejere var kun 94 *Fagmænd*, hvoraf atter en stor Part arbejdede uden Medhjælp og Borgerskab. I et stort Antal Virksomheder var Bogtryk forbunden med andet Erhværv, og i Landsbyerne dreves Bogtryk som oftest i Forbindelse med Papir-, Galanteri- samt Cigarhandel.

Adskillige Landsbyer havde sit Dagblad, en enkelt som Kjellerup i Jylland endog hele tre. Ret meget var Landsbyen ikke bevendt, naar den ikke har sin egen Adresse-Avis.

Paa dette Tidspunkt var **900 Typografer** beskæftiget i Provinserne, deraf var 10 Kvinder, og 82 staar udenfor Organisationen, i hvilket Tal dog Faktorer og Blokadebrydere er indbefattet. Der var ca. **400 Lærlinge**, hvoraf 91 kvindelige, eller overfor Lærlingeskalaen med Lærlinge ligestillede.

Lærlingeprocenten er derved dalet til 44½ mod 77⅖ i 93 og 100 i 87.

* I Følge »Danmarks Kultur«, der vel har hentet deres Tal fra de Blade, der i Aarets Løb er indgaaet til Bibliotekerne, medens foranførte kun omfatter de 4 Maaneder, hvori Hvidtfeldt rejste, var der i 1860: 9 københavnske og 2 Provinsblade. I 1899 var der 17 københavnske og 188 Provinsblade. Af Blade, der udkom hver anden Dag, fandtes 1860 7 i København og 52 i Provinserne, 1899 10 i København og 5 i Provinserne.

Af Ugeblade udgik 1860 27 i København og 2 i Provinserne, i 1899 er Tallene stegne til henholdsvis 107 og 58. Maanedsbladene er i samme Tidsperiode stegne fra 20 og 9 til 159 og 165.

Trods Lærlingeprocentens gradvise Dalen er der dog ingen Fare for, at d'Hrr. Bogtrykkere vil faa Ret i deres Paastand, at Lærlingeskalaen vil bevirke, at Efterspørgslen om voksen Arbejdskraft, naar Tarifperioden er udløben, ikke vil kunne tilfredsstilles, thi Arbejdsledigheden indenfor Faget illustreres maaske bedst, naar det oplyses, at Kvitteringerne for udbetalt Arbejdsledighedsunderstøttelse alene i *første Halvaar* af 99 vejer *5 Pd. 8 Kvint.*

Medens *Gennemsnitslønnen* i 1890 for 192 Sættere var 18.22 med varierende Løn fra 12—30 Kr., og i 1898 for 284 Typogr. 19.14 med Lønninger fra 14—30 Kr., var den i 1899 stegen til **20 Kr. 66 Øre** for 528 Arbejdere, idet Lønnen fordeltes saaledes:

40	Typografer	havde	17	Kr. ugenlig
96	—	—	18	—
60	—	—	19	—
142	—	—	20	—
43	—	—	21	—
28	—	—	22	—
26	—	—	23	—
31	—	—	24	—
25	—	—	25	—
10	—	—	26	—
5	—	—	27	—
7	—	—	28	—
3	—	—	29	—
12	—	—	30	—

Resten havde enten højere Løn eller arbejdede i Akkord. Til Fastlønsarbejdernes Gevinst maa jo endvidere lægges den kortere Arbejdstid. Hvilken Rolle denne og Tarifen i det hele taget har spillet for Akkordarbejderne, kan endnu ikke med Vished afgøres, idet der savnes statistiske Oplysninger, men det tør sikkert udtales, at Gevinsten ikke er saa stor som Fastlønsarbejdernes.

Overholdelsen af Sundhedsbestemmelserne var overalt det ømme Punkt og Lærlingeuddannelsen overordenlig mangelfuld, ligesom man adskillige Steder søgte at pine Arbejdskraften ud af Lærlingene i Henhold til Lærlingelovens 10 Timer; ja i Ringsted levede man endnu paa en ministeriel Dispensation fra Fabriksloven og beskæftiger Lærlingene i 10½ Time.

Det *første Tarifaar* er dog ikke hengaaet uden en Del Smaasammenstød næsten overalt, adskillige Steder har man ment at kunne tjene Sagen ved Afsked af Tillidsmænd. I Faaborg førte det i Septbr. til Arbejdsnedlæggelse i et Par Dage og — Bogtrykkerens Indmældelse i Principalorganisationerne, der straks tog sig af vedkommende Sag, hvorefter Arbejdsnedlæggelsen hævedes og Differentpunkterne udjævnedes af Organisationernes Repræsentanter. I Januar nedlagdes Arbejdet hos A. K. Jensen i Aarhus af 2 Typografer, Ugen efter gjorde en Bogbinder fælles Sag, og efter tilsammen 75 tabte Arbejdsdage gik Jensen ind paa Tarifen, som det dog kniber med at faa overholdt. En Lock-out fik vi derimod i Septbr. i Præstø, der endte med Afdelingens Opløsning og Bogtrykkerens Flugt. Kollegerne fik imidlertid hurtig andet Arbejde efter at det ver bleven klart, at deres Tilstedeværelse i Byen var overflødig. — I *Esbjærg* er det derimod lykkedes Kollegerne ved Forhandling med Principalerne at faa hævet Minimumslønnen til 21 Kr. og Tusindbetalingen til 29—31 Øre. Fra 1. Januar er den atter stegen med henholdsvis 1 Kr. og 1 Øre, saaledes at den fra det ny Aars Begyndelse er 22 Kr. og 30—32 Øre.

Reservefonden har ialt understøttet 14 i 499 Dage med 921 Kr. 82 Øre. — I København har 15 Medlemmer erholdt 585 Kr. 72 Øre, hvorefter den samlede Reservefondsunderstøttelse bliver 1507 Kr. 54 Øre.

Voldgiftsretten med Bladudgiverne har afsagt 3 Kendelser, hvoraf den ene gik Typografernes imod, medens de to andre gav vor Opfattelse delvis Medhold. Ved den ene Kendelse fastsloges Ventepenge for Akkordarbejderne med Timebetaling efter de sidste 8 Ugers Gennemsnitsfortjeneste. En fjerde Sag gik tll Opmandens Kendelse og Typograferne imod.

Ved skriftlig Henvendelse til Principalorganisationerne forsøgtes det at formaa Bladudgiverne til at indstille *Bladenes Udgivelse 1. Maj*, men der opnaaedes kun, at Styrelserne lod tilflyde deres Medlemmer en Opfordring om ikke at lægge Typograferne Hindringer i Vejen for at deltage i Majfesterne fra Kl. 3 Eftermiddag mod at der, hvor det var nødvendig, skete en Forskydning af Arbejdstiden.

Horsens og Nykøbing F. Afd. indviede 30/4 og 14/15 ny røde Faner. Ved disse Lejligheder talte Formanden i Horsens og Red. L. Hansen, Slagelse, i Nykøbing. I Roskilde indviedes 5/6 et nyt rødt Banner. Her talte Red. F. K. Madsen.

Der er i Aarets Løb tilflydt Foreningen 41,427 ord. **Ugebidrag** med 31,071 Kr. 37 Øre og 25,671 ekstraordinær Ugebidrag à 25 Øre eller 6417 Kr. Den samlede Kontingentindtægt har saaledes været **37,488 Kr. 37 Øre.** 797 Medl. har saaledes betalt fuldt Kontingent for hele Aaret.

I **Laan** har været ydet 1070 Kr. og tilbagebetalt 837 Kr. 75 Øre.

I **Indskud** og lignende er indbetalt *Kr. 498.16.*

Sygekassen har i 99 haft betydelig større Udgift end Aaret forud, ligesom Sygdomstilfældene omtrent er dobbelt saa store som i 98, nemlig *220* mod 111. Tilsammen har Sygdommen varet i *4409* Dage eller gennemsnitlig *20.04* pr. Sygdomstilfælde mod 3384 Dage eller gennemsnitlig 30.50 i 98. Udgiften androg i 98 5978 Kr., medens den for 99

er stegen til *8685 Kr.* Deraf falder der paa et Par rejsende Medl. 85 Kr. 75 Øre og til 86 Syge- og Helbredsattester 82 Kr. 50 Øre. Det vil deraf fremgaa, at saa langt fra alle Læger forlanger Betaling for disse Paategninger. Ved første Halvaars Regnskab blev man opmærksom paa, at Læger i Vejle Amt beregnede sig 2 Kr. for hver Paategning, hvorefter man indgik til Vejle og Skanderborg Amters Lægekredsforening med Andragende om at fastsætte Betalingen til 50 Øre pr. Stk., hvilket ogsaa blev vedtaget paa Lægekredsforeningens Møder i Horsens. Det ses derimod af sidste Halvaarsregnskab, at Nyborg møder med 4 Lægeattester til 12 Kr. og Viborg og Varde med hver 1 til 2 Kr. pr. Stk. Dette Forhold vil man søge at faa rettet, da 2—3 Kr. for at skrive sit Navn paa en Blanket maa siges at være en al for høj Betaling, naar Lægen selvfølgelig desuden beregner sig fuldt Vederlag for Sygdommens Behandling.

Vi har haft 7 **døde** med en Understøttelse af 1800 Kr. Og et Medlem har erholdt Forskud ved Hustruens Død. Med en løbende Begravelseshjælp paa 50 Kr. er den samlede Begravelseshjælp i 1899 1950 Kr. mod 1150 Kr. i 1898.

I **Understøttelse paa Stedet** er til 105 Medl. i 2552 Dage udbetalt 3602 Kr. 75 Øre. København har derimod haft 255 Medl. i 6261 Dage med en Understøttelse af 8472 Kr. 25 Øre. Der har dog været nogle af Provinsernes Arbejdsløse, som har nydt Underst. i København, men til Gengæld har enkelte, der sidst er bleven ledig i København, nydt Understøttelse i Provinserne.

I **Rejseunderstøttelse** er der i 41 Afdelinger udbetalt for 2506 Dage 2967 Kr. 60 Øre. Medens der i enkelte Afdelinger som Roskilde har været 98, Slagelse 83, Fredericia 80, Kolding 76 og Aarhus 71 gaar Tallet ned til 5—6—7 for Rudkøbing, Ribe og Herning, medens Nykøbing M. har haft 15 og Thisted 14 Rejsende. Gennemsnitlig har der i de 41 Afdelinger været 35 Rejsende. Gaar vi ud fra, at hver Rejsende har besøgt Roskilde to Gange, regner vi sikkert ikke for højt med 50 Rejsende. I København er der for 966 Dage udbetalt 1187 Kr. 25 Øre.

I 28 Afdelinger er der af **Ekstrakasserne** i 587 Tilfælde udbetalt 909 Kr. Horsens har ydet Nattelogi til 51 Kolleger og til 21 Rejsende desuden udbetalt 31 Kr. og endvidere har den til 7 syge ydet en Ekstraunderstøttelse af 83 Kr. Den samlede Ekstraunderstøttelse, som denne Afdeling paa knapt et halvt Hundrede Medl. har ydet, er 139 Kr. 50 Øre. Roskilde og Nykøbing F. Afdelingerne kommer ogsaa op paa en Ekstraydelse af ca. 3 Kr. pr. Medlem. Det fremgaar, at 14 Byer ikke har ført Regnskab over de afholdte Ekstraudgifter til arbejdsledige Kolleger og andre har kun opgivet for enkelte Personaler eller for Dele af Aaret. Det er saaledes kun delvise Oplysninger, der haves om Ekstraunderstøttelserne, men disse tør sikkert i Aar sættes til mindst 2 Kr. pr. Medlem. Tager vi Juleuddelingen med, bliver Ekstraunderstøttelserne sikkert 3.25 pr. Medlem.

I denne Forbindelse bør vel nævnes de frivillige *Bidrag til Lock-out'en*, som andrager 15,669 Kr. 37 Øre, eller knapt 20 Kr. pr. betalende Medlem.

Uden Understøttelse har i 20 Afdelinger opholdt sig 47 Medl. i 1843 Dage. I 98 var der 71 Medlemmer i 2883 Dage, saa disse uheldigstillede Kollegers Tal er i Aar betydelig reducerede. Gennemsnitsledigheden er ligeledes i Aar gaaet ned til 39.2 Dage mod 40.6 i 98.

Arbejdsledigheden stiller sig da saaledes:

1899

Antal Tilfælde		i Dage
105	med Underst. p. Stedet	2552
50	- Rejseunderstøttelse	2506
47	- Uden Understøttelse	1843
202		**6901**

1898

69	med Arbejdsløshedsunderstøttelse	2230
74	- Rejseunderstøttelse	2165
71	- Understøttelse	2883
214		7278

Arbejdsledighedens gennemsnitlige Varighed paa de enkelte Tilfælde er derimod ens for begge Aar, nemlig 34 Dage. Tallet paa de Rejsende maa dog for begge Aars Vedkommende ikke betragtes for at være absolut rigtige. Ligesom de, der som Rejsende har modtaget Ekstraunderstøttelse, heller ikke er medtagne i nærværende Beretning.

Lock-out'en har sikkert ogsaa haft en væsenlig Indflydelse paa Arbejdsledigheden, idet det før dennes Begyndelse fra **Anvisningskontoret** til Tider var meget vanskeligt at tilfredsstille Efterspørgslen om Arbejdskraft, medens der i Lock-out-Perioden og nogen Tid efter herskede Stilstand i Til- og Afgang fra Kontoret.

Til Protokollen har der i 99 været anmældt 336, hvoraf 115 har erholdt Plads ved Kontorets Medvirkning, hvilket paa 15 nær er ligesaa mange, som der i alle de foregaaende Aar, Kontoret har eksisteret, er anviste Pladser. 21 er forblevne i Pladser, 83 har ved egen Hjælp skaffet sig Arbejde og 33 er overførte til det ny Aar. Af disse stod dog 9 i Arbejde. Resten er enten gaaet paa Rejse eller har undladt at give Kontoret Meddelelse om deres Bortrejse fra det til Kontoret opgivne Sted.

Ihvorvel der er indtraadt en betydelig Bedring i Tilliden til Anvisningskontoret, er Forholdet fra Kollegernes Side endnu ikke som det burde være. Dette er saa meget mere beklageligt, som de Principalers Tal, der med Tryghed henvender sig til Kontoret om ledig Arbejdskraft, er stadig stigende. Ligesom Forholdet ogsaa er det, at man nu hellere antager en Mand for kortere Tid end lader Arbejdet udføre i Ekstratimer.

Det har desværre været nødvendig at idømme ikke faa Kolleger et kvart Aars Karantæne for deres Forhold til Anvisningskontoret, der paa Grund af disse Kollegers Efterladenhed har været ude af Stand til at funktionere saa præcis som ønskeligt var, hvorved Porto og Telegramudgifter er stegne betydelig. I flere Tilfælde har man dog forlangt saadanne Udgifter refunderede. Beløbene er derefter indgaaede i Afdelingernes Regnskaber som »Andre Indtægter«.

Porto, Telegrammer og Telefon for Anvisningskontoret andrager godt 100 Kr., saa hver Pladsanvisning staar Foreningen i knapt 1 Kr., men hertil maa naturligvis lægges en Del af Formandshonoraret.

Finansielt stiller Forholdet sig **i Hovedkassen** saaledes:

Indtægt.

Kassebeholdning i Afdelingerne fra forr. Aar		Kr.	623.41
do. i Hovedkassen	Kr. 2651.66		
do. i Reservefonden	- 4451.05		
do. i Begravelseskassen	- 17165.73		
		-	24268.44
Renter i Aaret		-	864.00
Kontingent til Hovedkassen		-	12428.10
do. - Begravelseskassen		-	4142.70
Tilbagebetalte Laan		-	737.75
Andre Indtægter (Refusion af Porto o. l. samt Indskud)		-	537.65
Arbejdsledighedskassernes Overskud		-	1425.12
Reservefondens Bidrag til Administration		-	318.80
Indtægt efter Hovedrevisionens Bemærkning		-	1.20
		Kr.	45347.17

Udgift.

Sygeunderstøttelse	Kr.	8685.00
Invalideunderstøttelse	-	25.00
Begravelseshjælp	-	1950.00
Andre Udgifter i Afdelingerne	-	432.11
Typograf-Tidende	-	2036.11
Delegeretmødet i København	-	403.32
Voldgiftsretsmøder i Kolding	-	82.75
Rejseudg. og Diæter (derunder Hovedbestyrelsesmøde)	-	297.75
Tryksager	-	241.70
Porto og Telegrammer	-	216.97
Gager til Formand og Kasserer	-	1600.00
Refunderede Laan til Arbejdsledighedskassen	-	163.00
Indskud i Arbejdsledighedskassen	-	812.00
Tilskud til Rejsekassen for 2. Halvaar 98	-	121.80
Bidrag til Fagskolen	-	100.00
Forskelligt	-	245.92
	Kr.	17413.43
Kassebeholdning i Afdelingerne	-	574.60
do. i Hovedkassen	Kr. 3295.06	
do. i Begravelseskassen	- 19449.43	
do. i Reservefonden	- 4614.65	
	-	27359.14
	Kr.	45347.17

Da Aaret begyndte med en Kassebeholdning i Afdelinger og Hovedkasse af tilsammen Kr. 24,891.85 og slutter med en Beholdning af Kr. **27,933.74**, fremkommer et Overskud af 3041.89. Af dette falder kun 643.40 paa selve Hovedkassen. Men ser man lidt nøjere paa Posterne, vil man opdage, at det reelle Overskud i Virkeligheden kun er 79 Kr. 3 Øre. Der er nemlig til Arbejdsledighedskassen bidraget 933 Kr. 80 Øre, men til Gengæld har denne tilbagegivet Kr. 1425.12 af sin Overflødighed. Hovedkassen erholder saaledes herfra en Gevinst af 491.32, hvortil maa lægges 73.15 i indvundne Renter. Disse Beløb er ganske vist reelle nok, men ikke sikre tilbagevendende Indtægtskilder, hvad kun Kontingentet er. Deraf fremgaar det, at vi ikke godt vil kunne klare os med et ringere Kontingent end det nuværende, selv om vi ogsaa kan regne med, at der ikke hvert Aar løber Udgifter til Delegeretmøder og vi véd, at Udgiften til *Typ.-Tid.* for Fremtiden overføres til Forbundet, thi Sandsynligheden taler for, at Forbundets Merudgift til *Typ.-Tid.* vil kræve et Tilskud fra Hovedkasserne til Arbejdsledighedskasserne i Stedet for at det omvendte i Aar har været Tilfælde.

Arbejdsledighedskasserne har i Aaret klaret sig godt. De begyndte med en Kassebeholdning af 8696.19 og er ved Aarets Slutning med Renter og Indskud stegen til **11,132 Kr. 79 Øre.** Kontingent og tilbagebetalte Laan udgør 21,573 Kr. 75 Øre og Udgifterne beløber sig til 18,626 Kr. 85 Øre. Det derved fremkomne Overskud af 2946 Kr. 90 Øre er fordelt til de tre Hovedforeninger.

Reservefonden begyndte med 23,143 Kr. 22 Øre og slutter Aaret med en Kassebeholdning af **22,191 Kr. 7 Øre.** Den har saaledes et Underskud af 952 Kr. 15 Øre. Men den har ogsaa i Aarets Løb maattet udrede 23,459 Kr. 52 Øre, hvoraf kun 1507 Kr. 54 Øre er medgaaet til Understøttelse af egne Medlemmer i København og Provinserne, medens Lock-out'en selvfølgelig har slugt Broderparten af Restbeløbet.

De her omhandlende Kasser begyndte Aaret med en Beholdning af 56,731 Kr. 26 Øre og slutter med en samlet Sum af

61,257 Kr. 60 Øre.

Det er Fremgang! 1899 kan saaledes paavise Fremgang saavel i de enkelte Medlemmers økonomiske Levevilkaar som organisatorisk set paa alle Punkter — trods Lock-out og alle onde Varsler. Men maaske har netop Sommerens Kampe mere end andet bibragt endnu flere af vore Medlemmer den Anskuelse, at de *kun* er typografiske Arbejdere og at de ikke vil kunne vente sig anden Forbedring i deres Levesæt end den, de gennem deres Sammenhold og Fællesoptræden mojsommeligt kan tilkæmpe sig.

Udsigterne er ikke mørke, Konjunkturerne gode, og ved fortsat godt Sammenhold af Medlemmerne indbyrdes og ved at disse med nogen Tillid til Ledelsen følger de Vink og Raad, som derfra maatte udgaa, vil det sikkert lykkes at vinde yderligere fremad.

HVIDTFELDT.

Ved Tilbud og Efterspørgsel (ogsaa gennem Annoncer) om Plads i København maa Enhver først henvende sig til Den typ. Forenings Formand.

Nær og fjærn.

De skønne, spildte Kræfter. Efter utrolige Anstrængelser fra Hr. Lauritz Madsens Side ser »Foreningen af danske Bogtrykkere« sig nødsaget til at udsætte den til den 28. ds. berammede Gutenbergfest paa ubestemt Tid paa Grund af »indtrufne Omstændigheder«.

Hvorledes, var Indbydelserne ikke allerede udstedte?

Odense Lokalafdeling afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 22. Juli, hvor Kvartalsregnskabet fremlagdes og godkendtes. Dette balancerede med 1420 Kr. 30 Øre. — Ligeledes fremlagdes og godkendtes Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 118 Kr. 24 Øre. — Det vedtoges for Fremtiden at give rejsende Kolleger en Nats frit Ophold og Morgenkaffe. — Derefter behandledes et Par Sager af mere lokal Natur. —n.

Sommerferie. *Vejle Amts Folkeblads* Personale har i Aar faaet en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Typographische Jahrbücher (udgivet af Technikum für Buchdrucker in Leipzig) har udsendt et særdeles interessant og righoldigt Jubilæumshæfte i Anledning af de Festligheder, der i Aar finder Sted overalt til Minde om Gutenbergs Fødsel. Hæftet indeholder bl. a. Artikler om »Bogtrykkerkunstens Betydning for Kulturen« af Dr. Walter Goetz, »Bogtrykkerkunsten og Begyndelsen med Bogillustrationer« af Dr. Rudolf Kautzsch, »Satsregler og den moderne Retning« af Julius Mäser, »Sættemaskinen og dens Indflydelse paa Bogtrykindustrien« af Carl Hermann osv. Desuden indeholder Hæftet en stor Mængde Kunstbilag, Farvetryk og Satsprøver, som enhver Fagmand vil have Fornøjelse af at gøre sig bekendt med, særlig de førstnævnte. Aarbøgerne, der udsendes en Gang maanedlig, koster kun 4 Mk. 80 Pf. aarlig.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Esbjerg:* J. Jørgensens Bogtrykkeri. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Roskilde:* Rosk. Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Fraværende VIGGO PETERSEN.

1. Svar paa Den typ. Forenings Artikel vedtoges.

2. En Meddelelse om, at Overenskomsten mellem *Politiken* og Trykkerforeningen nu forelaa underskrevet af d'Hrr. Forretningsfører H. WITZANSKY og LAUR. JENSEN, toges til Efterretning. Overenskomsten træder dog først i Kraft 1. Oktober.

3. Klage fra et Personale over et Medlem forelaa til anden Behandling. Spørgsmaalet udsattes til endelig Afgørelse paa den ordinære Generalforsamling.

4. Forholdet i *Nationaltid.* Form. fremlagde Meddelelse om, at d'Hrr. BIRCH og ANDR. PETERSEN nu havde mældt sig til Optagelse. En Hjælper, Hr. ANDERSEN, havde ligeledes ønsket Optagelse. Det vedtoges at anbefale Optagelsen paa den ordinære Generalforsamling, til hvilken Spørgsmaalet maatte henvises. — Formanden skulde nu indlede Forhandlinger angaaende en Forbedring af Forholdene.

5. Det vedtoges at udsende Skemaer ang. Sundhedsforholdene.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Lægerne.

Hr. Dr. **Bille-Top** er bortrejst fra 30/7 til 1/9. Vikar: Hr. Dr. **Brehm**, træffes Rolighedsvej 7, 1 (9—10).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Carl Anton Andersen **(arbejdsløs)**, udl. 1/7 1900 hos Knudsen & Kany. I S. L.: Adolf Vilh. Nielsens Hustru Dagmar Emilie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

11. Juli: *Hjørring.* 12. Juli: *Silkeborg.* 16. Juli: *Svendborg.* 17. Juli: *Kolding, Roskilde, Esbjærg* og *Hobro.* 18. Juli: *Slagelse* og *Holbæk.* 21. Juli: *Nykøbing M.* 23. Juli: *Aarhus, Rudkøbing, Odense* og *København* (De kvindel. Trykkeriarbejdere og Dansk Typografforbund). 24. Juli: *Viborg* og *Skanderborg.*

Kolding, den 24. Juli 1900.

ULRIK PETERSEN,

Ny Lokalformænd.

Viborg: Typ. M. CHR. ANDERSEN i Stedet for Georg Andersen.

Nyborg: FELIX MØLLER (Schønemann) i Stedet for Chr. E. Hansen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Nyt Medlem: Esbjærg, Frantz L. Petersen, udl. 1/7 93 i Hobro Avis, tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: 6088, Peter Friis Thomsen (Vestfyns Avis). Horsens, 1437 (Norsk Ctf.), Rasmus Jensenius Nielsen (Schur & Co.) fra Rejse. Aarhus, 1427, Carl Johan Andersen, 1461, Bøjle Hansen og 1272, Jens Carlsen (arbejdsløse). Nyborg, 1077, Marius Rasmussen fra Odense i Plads (Schønemann).

Bortrejste: Køge, 1433, Chr. Nielsen Marquard og 1947 (Den typ. F.), H. Chr. Hansen II. Vejle, 1394, Trykker Theodor Nielsen til Kolding i Plads.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Andr. Petersen (Nationaltid.) Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Marie Gundersen (arbejder hos Thiele).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Fredag Kl. 8½ i Larsens Lokale: Prøve (Chr. IV). Søndag 12. August: Holte-Sandbjerg Tur.

GUTENBERG-KORET.

Søndag 5. August: Udflugt med Damer til **Roskilde** Kl. 8,15 (Hovedbanestationen). Frokost medbringes. Besøg i Domkirken. Tur til Boserup Skov. Middag i Fjordvilla (Steg, Dessert og Øl à 150 Øre) Kl. 5. Tegning sker hos Næstformanden, ALB. ANDERSEN, Centraltrykkeriet, Overgaden n. V., C.

T. C. C. Søndag Tur til Lejre og Herthadalen. Frederiksberg Runddel Kl. 8.

ANNONCER
Bogtrykkeri.

I en større Provinsby er et Tryk keri med Presser og Motor billigt til Salg. Kontant Udbetaling 2000 Kr. Billet mr kt. »599« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, flink Avissætter

kan straks faa Plads i *Kolding Avis'* Bogtr.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 3 AVGUST 1900 XXVII AARGANG

Under min Bortrejse fra Søndag den 5. Avgust til Søndag den 12. Avgust anmodes Medlemmerne om at henvende sig til Kasserer Bergenholz, Kontoret: Walkendorffsgade 22, 3. *P. LAURITZEN.*

En Misforstaaelse.

UNDER denne Overskrift søgte jeg i *Typ.-Tid.* for 6. Juli at klargøre, at den af Hr. A. L. i *Ny typ. Tid.* dragne Slutning af Voldgiftsretsdommen af 22. Maj d. A. i Sagen Aage Jørgensen kontra hans Personale, var i høj Grad vildledende for Organisationens Medlemmer.

Hr. A. L. mener, at jeg modsiger mig selv, naar jeg først hævder, at den afsagte Dom ingen Præcedens afgiver for Principalens Ret til at fradrage noget Beløb af en fastlønnet Typografs Ugeløn, og senere, at ingen af Parterne maa tage sig selv til Rette, men bør søge til Voldgiftsretten. Det er mig ikke mulig heri at se nogen Modsigelse, idet kun denne ene Sag blev behandlet i Retten: hvorvidt Hr. Aage Jørgensens Personale havde Ret til at foretage det af dem gjorte Skridt eller ej. Dette gik jeg med til, fordi de indankede Spørgsmaal vare for store til at behandle fælles og fordi det altid er bedst at have Spørgsmaalene klare hver for sig. Meningsforskellen mellem Hr. A. L. og mig ligger heri, at han mener, at Retten burde have afklapset begge Parter paa én Gang, i Stedet for som med kun den ene Part, medens jeg mener, at Retten har handlet rigtigst ved at dele Sagen, idet denne indeholdt 5 hver for sig temmelig vigtige Spørgsmaal, thi ellers vilde den indankede Sag næppe komme til at staa saa klart belyst for Medlemmerne, som jeg haaber, at den nu, efter endt Behandling, maa komme til.

Naar Hr. A. L. mener, at Voldgiftsrettens »mærkelige Dom« kun kan undskyldes med, at Rettens Formand havde glemt Dokumenterne hjemme, da vil jeg bestemt hævde, at jeg ingen Sinde har været med til at afsige Dom i nogen Sag, hvor Aktstykkerne ikke have været fremlagte.

Angaaende Hr. Schnoors Indlæg i samme Sag haaber jeg, at der i ovenst. Svar til Hr. A. L. findes fyldestgørende Oplysninger paa de fremsatte Spørgsmaal, og dernæst bemærke, at jeg indrømmer: »Rettens Vej er lang og tornefuld«, men da vi nu en Gang ved vor Tarif er anvist denne Vej, saa maa vi ogsaa følge den. Jeg ønsker inderlig gærne Sagerne for Voldgiftsretten fremmet med større Hurtighed; men Hr. Schnoor bør huske paa, at der er et temmelig stort Arbejde at foretage, dels ved Parternes Indlæg, dels for den juridiske Sekretær, som fører Forhandlingsprotokollen, og eventuelt for Opmanden; da alt dette Arbejde udføres saa godt som fuldstændig gratis, kan man vel ikke lægge for stærkt Beslag paa disse Mænds Tid, skønt det var Synd at sige, at Hr. Aage Jørgensen og hans Personale generer sig. Hvor vidt de efterfølgende Domme i Sager fra ovennævnte Firma vil blive mere overraskende for d'Hrr. end den sidste, skal jeg ikke indlade mig paa; i al Fald vil ingen Sag herfra forbavse mig, thi selv de mest simple og ligefremme Tarifspørgsmaal skal jo for Voldgiftsretten. Lidt mindre Kærlighed til denne Institution vilde sikkert gavne begge Parter i lige høj Grad.

VILH. JØRGENSEN.

Den kasserede Svendeprøve i Kolding.

NAAR man i forrige Numer af *Typ.-Tid.* grundig har gennemlæst Protokol-Udskriften ang. Voldgiftssagen mod *Kolding Folkeblad*, saa kan man ikke andet end spørge sig selv: Hvad er Meningen? Er det nu kommen saa vidt, at Dansk typ. Forenings Medlemmer optræder som Principalernes Barnepiger imod deres egen Forening i Spørgsmaal, hvor det i første Række gælder om ikke at fire en Tomme paa vor Ret. Og Lærlingespørgsmaalet maa vel nok anses for at være saa vigtigt for vor Eksistens, at det her i særlig Grad gælder om at holde Arbejdsgiverne til Ilden.

Dog skal det indrømmes, at denne Lærlingesag fra *Folkebladet* slet ikke overrasker mig. Det har ved saa mange tidligere Lejligheder vist sig, at der i Kolding Lokalafdeling altid maa regnes med en fast Opposition fra *Folkebladet*, og det synes at være blevet det derv. Personales Specialitet at stille sig kontra ved alle mulige og umulige Lejligheder.

Og det forundrer mig heller ikke, at det er Hr. Søren Schmidt, der er bleven udset til at bryde en Lanse for *Folkebladets* »retfærdige« Sag; han har jo i Tidens Løb tilegnet sig en Del »juridisk« Begavelse ved sin Omgang med Byens Overbetjent og desuden er jo den ene Tjeneste den anden værd!

Hr. Søren Schmidt har i Voldgiftsretten ladet falde en Bemærkning om andre dygtige Typografer, der var udgaaet fra *Folkebladet*. Ja, det er nok muligt, men det er vist længe siden! For et Par Aar siden blev der ogsaa aflagt en Svendeprøve paa *Folkebladet* (det var før Magistratsprøverne kom op) og Udvalget bestod paa vanlig Vis af Lokalforenings-Medlemmer. Skønt disse Udvalg, som Gud og hver Mand véd, var under al Kritik, saa var dog denne Svendeprøve saa elendig, at en Generalforsamling vedtog at tilstille Forretningen en alvorlig Opfordring om at tage sig lidt bedre af Lærlingenes Uddannelse. For et Aars Tid siden skulde en ny Svend løbe af Stabelen, og da skulde Magistraten prøves, men det gik ikke bedre end sidst, snarere værre, idet nemlig den unge Mands Værk (iøvrigt sammen med to Lidelsesfællers fra Broder-Lærlinge-Opdrætningsanstalten *Kolding Avis*) kasseredes pure. Nu ligger det tredie Eksempel for, saa man vil indse, hvor meget Hr. Søren Schmidts Paastand er værd.

Den ene af Skuemestrene, Hr. Faktor Warberg, har gentagende ved tidligere Lejligheder udtalt, at det var en Skandale at oplære unge Mennesker paa den Maade, som sker paa *Folkebladet* og *Avisen*, og det skal siges, at *Højskolebladet* i den Retning staar som et lysende Eksempel; men hvorledes skal det kunne være anderledes, naar de unge Mennesker hele deres Læretid udelukkende bruges som Malkekør af Principalen, der kun ser paa Antallet af Linjerne, men ikke paa, hvorledes Arbejdet er udført.

Og jeg vil henstille til Kollegerne Landet over, om vi kan forsvare at lade en saadan Sag forsumpe. Kan vi forsvare overfor os selv og vor Forening vedblivende rolig at se paa denne Trafik, som hensynsløse Principaler driver ved Lærlingeudbytning? Thi det er jo os, der skal understøtte og hjælpe saavel de dygtige som de uduelige Kolleger. Og kan vi forsvare, at den humane Principal, der hylder ordnede Forhold

og forstaar at værdsætte sin Arbejdskraft, sendes saadanne Arbejdere paa Halsen, der hverken kan det ene eller det andet og som først skal til at belæres om de allersimpleste Ting, alt som Følge af den mangelfulde Uddannelse i Læretiden?

Jeg tror, at enhver Kollega vil mene nej, det er en Fjende, som vi af al Magt maa se at bekæmpe; og jeg vil opfordre til Protest imod den Voldgiftsdom, der er falden i Kolding ang. *Folkebladet*, samt til Protest mod den Optræden, Hr. Søren Schmidt, der vistnok gør Fordring paa at kaldes en god Kollega, har udvist ved at optræde som Principalens Defensor i en Sag, hvor han sammen med det øvrige Personale burde have staaet paa den modsatte Side og hjulpet til at erindre Principalen om de Pligter, der paahviler ham som Læremester.

Der bliver saa ofte raabt paa, at vor Bestyrelse er elendig, udretter intet og skaber os ingen Fordele; men maa jeg spørge, hvad en Ledelse skal gøre, naar den saaledes Gang efter Gang bliver faldet i Ryggen af Medlemmerne, naar det gælder at varetage Foreningens Tarv overfor hensynsløse Principaler? Det er just ikke hyggeligt at se en saadan Overløberpolitik drevet indenfor Dansk typ. Forening i det Herrens Aar 1900.

ARGUS.

„Mellem Venner".

DET har forbavset mig meget at se i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* hvad Styrelsen for Trykkerforeningen er i Stand til at servere med.

»Det har aldrig været vor Hensigt at genere omtalte Trykker Chr. Hansen med Svendebrev o. s. v.«, skriver nævnte Styrelse (mon der er mange Trykkere, som har et bedre Svendebrev end det jeg har). Nej, Trykkerforeningen har jo ikke vist, at den vil mig tillivs, vel?

Skulde det være en Forbrydelse, at jeg, efter at være antaget til at dreje Maskine, faar Lyst til at lære Trykningen og Hr. Petersen indvilliger deri, og efter 4 Aars Forløb giver mig Svendebrev, det er der vel ikke ret mange rettænkende Mennesker, der vil indrømme. Det ser jo lidt underligt ud, efter at jeg har arbejdet som Svend adskillige Steder siden Oktober 1886, at der nu skal rejses Forfølgelse imod mig. Dernæst forbavser det mig endnu mere, at samme Styrelse har erfaret, at jeg blev afskediget fra Triers Trykkeri, fordi jeg var særlig dygtig til at skælde baade Principaler og Arbejdere ud. Det skulde Styrelsen for nævnte Forening hellere forhøre sig lidt nærmere om, end fare med løs Snak. Jeg blev afskediget (efter Hr. Linds Ord til mig) fordi han mente, at jeg ikke passede for deres Forretning, og det Arbejde, som de havde ventet at faa, og hvortil jeg specielt var antaget, var de gaaet Glip af, og jeg var for dyr en Arbejdskraft for dem. Da nævnte Forretning ikke holdt, hvad den var gaaet ind paa, da jeg modtog Pladsen, nemlig, at jeg skulde modtage Arbejdet saa snart det var færdig fra Sætteriet og uddele det til Trykkerne, og i det Hele taget lede Trykningen og sørge for, at Arbejdet var færdig til den Tid, det var lovet. Men jeg kan selvfølgelig ikke lede Arbejdet, ej heller have noget Ansvar for, om det bliver færdig til den fastsatte Tid, naar jeg ikke har noget Overblik over, hvad Arbejde der er, og til hvilken Tid, det skal være færdig. I lige Maade er jeg heller aldrig gaaet ind paa til Stadighed at passe 2 Maskiner, som f. Eks. Hr. Torp.

Endelig skriver den samme pæne Styrelse, at Personalet, hvor jeg forhen var Faktor, føler megen »Lise« over min endelige Bortgang. Det skinner alt for meget igennem, hvem der har dikteret disse Ord. Der er nemlig et Medlem af Styrelsen for Trykkerforeningen i den Forretning, hvor jeg tidligere var, for Resten en rigtig »pæn Mand«, d. v. s. naar alle vil rette sig efter ham, hvad jeg nu ikke fandt mig beføjet til. Vedkommende skulde hellere lægge Baand paa sin onde Tunge og ikke beskæftige sig saa meget med andre — det var der vist flere end mig, som vilde synes bedre om.

Dette fremkommer af den Grund, at ingen skal faa den Opfattelse, at jeg ved min Tavshed indrømmer, hvad d'Hrr. »Skribenter« er saa øvede i at diske op med. Stof af den Art er der vel ikke mange, der bryder sig om at se vort Blads Spalter fyldte med.

CHR. HANSEN.

Voldgiftsretten.

AAR 1900 den 13. Juli Kl. 8 holdt Voldgiftsretten Møde i »Søpavillonen«. Samtlige faste Medlemmer vare mødte.

Sag Nr. $^{6}/_{1900}$ foretoges atter, efter at hver af Parterne paany havde udtalt sig. Da der ikke opnaaedes Flertal for noget Forslag til Kendelse, bliver Sagen at tilstille Opmanden.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Det er mærkværdig, saa kort for Hovedet den meget ærede Voldgiftsret er. Naar Retten i det hele taget finder, at der er Anledning til at sende os Meddelelse om en Sag, saa burde den ikke nøjes med blot at fortælle, at »Sag Nr. $^{6}/_{1900}$ foretoges«; Retten kunde godt have gjort sig den Ulejlighed at fortælle os lidt om, hvad den nævnte Sag drejede sig om. Men maaske Retten mener, at det er Ting, som ikke vedkommer os? Vi kan imidlertid meddele vore ærede Læsere, at det er Sagen mellem Den typografiske Forening og Bogtrykkerfirmaet O. C. Olsen & Co., der blev behandlet i et Møde, som Voldgiftsretten afholdt den 22. Juni, men hvis Afgørelse Retten dog udsatte for at indhente nærmere Oplysninger. Nu er altsaa Sagen gaaet til Opmanden.

RED.

Protest.

SOM et stille og ubemærket Menneske, der pludselig overrasker sin Samtid med en ny Tanke eller Idé, har vore Kolleger i Varde i disse Dage tonet Flag for den seneste Tids »Humanisme« indenfor Fagbevægelsen. Endskønt Undertegnede ikke agter at polemisere om denne Retnings Berettigelse i og for sig, maa vi dog bemærke, at det Udslag, den her har givet sig ved Anbefaling af en BENGTSONS Optagelse i vort Forbund, har faaet os til at stejle. Lombrosos Teori om uhelbredelige Abnorme paatvinger sig os i dette Tilfælde ubetinget. Thi det vil dog vist Enhver, der kender dette Menneske, bevidne, at **ham** kan man ikke forsvare at optage og lade gaa løs i et velordnet Samfund ɔ: Forbund. Han vil sikkert berede vort Anvisningskontor megen Utak; han vil ved sin intrigante, lavpandede Karakter vække Splid paa de Pladser, han mulig maatte tiltræde; han vil være en Gene for alle, der ønsker habile og gode Arbejdskammerater og sidst — ikke mindst — vil han, trods de 2 Aars Karantæne, kun forvolde os pekuniært Tab. Han har i de faa Aar, han var Medlem, nydt Understøttelser til et Beløb af **668 Kr.**, blev dernæst udslettet for Restance og **har siden den Tid arbejdet i over 5 Aar som Blokadebryder paa 3 forskellige Steder.**

Det er utroligt, at den Sfære, hvori han i disse 5 Aar har bevæget sig, skulde have ophævet en saadan Degeneration; og hans »Henvendelse« i *Typ.-Tid.* er et talende Vidnesbyrd om, at han er og vedbliver at være den gamle Anton Elof Bengtson.

Undertegnede tillader sig derfor at udtale:

Grundet paa Anton Elof Bengtsons mere end almindelig plettede Fortid nedlægger undertegnede Medlemmer af Esbjærg Lokalforening Protest mod nævnte Herres Optagelse i »Dansk typografisk Forening«.

W. JACOBSEN. J. P. FAABORG. JENS JENSEN. GROVE.
C. C. HEIN. L. EICKHARDT. J. N. JEPSEN.
J. R. BINDSLEV. MARINUS OLSEN. A. STRAND.
CHR. NIELSEN. CHR. ØRVAD. CHR. LEHMANN.

Rejselivet i Sverig!

Til Hr. Chr. Nielsens Artikel i forrige Numer vil jeg tillade mig at gøre en lille Bemærkning: Jeg og en Kollega rejste sammen gennem Sverig forrige Sommer (fra Helsingborg til Stockholm), men da vi kom til Byen Varberg, og vi henvendte os til Lokalformanden, Hr. Faktor Jönsson, fik vi den Besked, at der var ingen Penge i Kassen, og han havde ikke Lyst til at lægge ud af sine private Penge, men vi kunde komme tilbage til ham om 2 Dage, og dermed gav han os 1 Kr. hver mod at han fik vore Bøger i Pant. Da vi saa henvendte os til ham efter Aftale, havde han viseret os og indskrevet i vore Bøger, men 2 Kr. i Stedet for 4 Kr., hvad vi selvfølgelig protesterede imod, hvorpaa han tog Bøgerne tilbage med den Motivering, at nu kunde vi rejse hvorhen vi vilde, for nu fik vi hverken Penge eller Bøger.

Derfra gik vi hen paa de andre to Trykkerier og forklarede Sagen for dem saa godt vi kunde, og efter megen Løben og Telefonering og efter at vi havde truet ham med, at vi vilde skrive baade til Stockholm og København, gik han ind paa at betale os 3 Kr., hvilket vi saa lod os nøje med, da vi som sagt ikke havde Spor af Penge hos os, og forlod derpaa Varberg, men rigtignok ikke med videre gode Tanker om vore svenske Kollegaer. Ærb.

H. Schou.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Juli ordinær Kvartals-Generalforsamling, hvor Regnskabet, der balancerede med 389 Kr. 60 Øre, fremlagdes og godkendtes. Ligeledes godkendtes Regnskabet for Privatkassen, der balancerede med 46 Kr. 95 Øre. Form. meddelte, at Grunden, hvorfor Regnskabet saa sent blev fremlagt, var den, at enkelte Medlemmer havde resteret med Kontingent, samt at han havde skrevet til Hovedbestyrelsen og forespurgt, hvilke Forholdsregler der bør tages overfor saadanne Medlemmer, idet en Udslettelse i Følge Lovene synes lovlig haardt. — Under Eventuelt debatteredes en Sag mellem 2 Medlemmer angaaende Pladsskifte. Det vedtoges at udsætte Sagen indtil der indkom Svar paa en til Anvisningskontoret rettet Forespørgsel om, hvorledes Forholdene stillede sig. — Efter Generalforsamlingen afholdt »Typografisk Forbund« i Vejle ordinær Generalforsamling, hvor Regnskabet fremlagdes og Valg af ny Bestyrelse foretoges. — Der var mødt 13 Medlemmer.

Martin Buch,
Sekretær.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Juli Kvartalsmøde. Formanden, Faktor R. Hansen, oplæste Regnskabet, der balancerede med 220 Kr. 60 Øre. Han meddelte, at Lokalforeningen i Aaret 1. Juli 1899 til 31. Juni 1900 havde haft en Indtægt af 714 Kr. 40 Øre. Deraf var indsendt til Hovedkassen 625 Kr. 64 Øre, udbetalt i Sygeunderstøttelse 56 Kr., Rejseunderstøttelse 26 Kr. 50 Øre og andre Udgifter 6 Kr. 26 Øre. Derefter foretoges Valg. R. Hansen genvalgtes med Akklamation til Formand og i Stedet for Ludv. Christensen og O. Christiansen valgtes G. Larsen og Jensen til Revisorer.

H. P. Frederiksen,
Sekretær.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt den 23. Juli Kvartalsgeneralforsamling, paa hvilken Formanden, Chr. E. Hansen, fremlagde Regnskabet, der blev godkendt. Det næste Punkt var Valg af Lokalformand; da den afgaaede Formand ikke ønskede Genvalg, valgtes Felix Møller for det kommende Aar. Derefter blev der foretaget Valg af de øvrige Tillidsmænd, som Næstformand: A. Thomsen, Revisorer: Th. Frederiksen og Hildebrandt, Sekretær: A. Juul. Efter at have diskuteret Centralisationen, blev der paa Forslag af Møller nedskrevet følgende Resolution:

»Lokalforeningen ser ikke rettere, end at det foreliggende Centralisationsforslag paa Basis af Sygekassen kun kan være til Gavn for Dansk typ. Forenings Medlemmer, selv om ogsaa dette maatte medføre en Kontingentforhøjelse, og slutter sig iøvrigt til Hr. Gustav Clausens Henstilling til Hovedbestyrelsen om ved alm. Afstemning at lade Medlemmerne besvare Spørgsmaalet: Ønsker De Sygekassen statsanerkendt eller ej? — og ønsker Lokalafdelingen denne Afstemning foretaget snarest muligt«.

Denne Resolution vedtoges med alle Stemmer mod 1.

Med Hensyn til Blokadebryderen A. E. Bengtsons Optagelse vedtoges en Resolution saalydende:

»Generalforsamlingen nedlægger ingen bestemt Protest mod A. E. Bengtsons Optagelse, men fordrer Spørgsmaalet afgjort ved almindelig Afstemning«.

Hovedbestyrelsen vil blive andraget om et Skab.

Der har i længere Tid været stor Misfornøjelse med den Maade, paa hvilken Afdelingen var bleven behandlet indenfor De samvirkende Fagforeninger i Nyborg, og der var derfor en Del Medlemmer, der havde ønsket at trække sig tilbage fra denne Forening. Ved den foretagne Afstemning vedtoges det da ogsaa at udmælde Afdelingen af De samvirkende; 2 Medlemmer (Kjeld og Møller) stemte imod. — Paa den afgaaende Formands Forslag skal Lokalformanden herefter erholde et Vederlag for sit Arbejde, der bestaar i, at han kun betaler det halve Kontingentbeløb. Resten vil blive udredet af Privatkassen. — Privatkassens Regnskab blev godkendt, der blev vedtaget Love og Kontingentet blev som Følge af Udmældelsen nedsat fra 20 til 10 Øre ugenlig.

A. L. Juul,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Sommerferie. Personalet paa *Folkebladet for Svendborg Amt* har paabegyndt en Uges Ferie; sædvanlig Udbetaling.

— Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende* har, i Lighed med tidligere Aar, atter i Aar tilstaaet Personalet en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Redaktør Opffer *(Nyborg Avis)* har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 3 Dages Sommerferie.

25 Aars Jubilæum fejres den 9. Avgust af vor Kollega Hr. Carl Hansen som Trykker i J. Jørgensen & Co.'s Bogtrykkeri, hvor han i alle 25 Aar har arbejdet. Hr. Hansen, der er kendt som en god Arbejder og en udmærket Kollega, vil sikkert i Dagens Anledning modtage Beviser paa Sympati fra de mange Kolleger og Venner, der i Aarenes Løb har lært at sætte Pris paa ham.

Dødsfald. Onsdag den 25. Juli afgik ved en ulykkelig Hændelse Typograf Vald. Fred. Peter Milne ved Døden i en Alder af 30 Aar. Han havde lært i J. Cohn's Bogtrykkeri, og var ved sin Død hos Thiele. Milne var en dygtig Arbejder og en hjælpsom og god Kollega; aktiv Deltager i Sportsklubben, for hvilken han var Næstformand. Han efterlader Hustru og et Barn. — Under stor Deltagelse foregik Begravelsen i Søndags fra Sundby Kirkegaard. Foreningens Banner var tilstede. V. C.

Indretning af et gammelt Bogtrykkeri. Det germanske Nationalmusæum i Nürnberg har faaet overdraget den Opgave at fremstille den tyske Kulturs Historie fra dens Oprindelse indtil Begyndelsen af det 18. Aarhundrede. Det har i den Anledning særlig haft sin Opmærksomhed henvendt paa Bogtrykkerkunsten, og har til Hensigt at indrette et Bogtrykkeri, saaledes som det saa ud i længst forsvundne Tider. Direktionen har udstedt Opfordring til alle Fagfæller i Tyskland om Støtte til at realisere denne Plan, bl. a. ved at overlade Musæet Stole og Reoler, Sættekasser med Skrift, Fraktur og Antikva, Tenakler med Devisorium, Vinkelhager, Aale, Træskibe med Tunger, Træ-Formatstege, Kvadrat- og Udslutningskasser, gamle Stokke (i Trænit) med Initialer, Kasser med Indfatninger, graverede Plader til Kobberstik, gamle Presser af Træ med alle Slags Sluttematerialer, Børster til Korrekturaftryk, Pustere til Udblæsning af Kasser osv., osv. At genfremstille et Trykkeri, saaledes som det saa ud i Gutenbergs Tid, vil naturligvis ikke være muligt, da der saa godt som ingen Overleveringer fra den Tid findes; men man vil gaa saa langt tilbage i Tiden som muligt. Musæet mener desuden, at de Forandringer, der foregik i Bogtrykkerierne fra Gutenberg virkede og indtil Begyndelsen af det 18. Aarhundrede, kun er faa og mindre betydende, idet først Opfindelsen af Hurtigpressen egenlig virkede revolutionerende.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 26. Juli.

Arbejdernes Forsamlingsbygning paa Kløvermarksvej anmoder om et Laan paa 100 Kr. Kunde ikke tiltrædes. — En Typograf ønsker at optages, men uden Offenliggørelse i *Typ.-Tid.* Optagelsen kan kun ske paa sædvanlig Maade. — Det pekuniære Udbytte af sidste Karneval meddeltes (Overskudet var over 1000 Kr.), og vedtoges det til næste Aar at afholde Karneval paa samme Maade som sidst, i Forbindelse med Gutenbergkoret, saaledes at af det eventuelle Overskud tilfalder 1/3 de Arbejdsløse, 1/3 Hovedkassen og 1/3 Gutenbergkoret; til sammen med Koret at arrangere det fornødne, valgtes Gust. Clausen, Fasmer og Johansen. **16** syge Medlemmer (Mænd, Kvinder og Lærlinge) fik dels bevilget Landophold for 4 eller 2 Uger, dels Landopholdet forlænget med 4 Uger, alle efter Lægens Anbefaling. — En Sag angaaende Betaling for Overarbejde for Maskinsats efter Kl. **2** Nat vedtoges det at indanke for Voldgiftsretten; Sætterne mener sig i Følge Tarifen berettiget til 1 Kr. pr. Time foruden Timebetalingen og 100 % for Overarbejde; Principalen vil ikke betale de 100 %. — Forskellige Trykkeriforhold overlodes det Formanden at ordne.

Søndag den 29. Juli.

I et herværende Bladtrykkeri var antaget 2 Maskinsættere for en Løn af 35 Kr.; de 2 første Uger har de kun faaet udbetalt 30 Kr., endskønt Minimallønnen er 32 Kr. og den udbetalte Løn saaledes i Strid med Tarifen; det overdroges Formanden at ordne denne Sag. — Et Personale havde indstillet et Medlem til Reservefondsunderstøttelse, da de formente, han var bleven afskediget paa Grund af Hævdelsen af Tarifen; efter de foreliggende Oplysninger var det dog klart, at Vedkommende var afskediget udelukkende paa Grund af Arbejdsmangel, og Styrelsen kunde derfor *ikke* tiltræde Personalets Indstilling. — Den

paatænkte Gutenbergfest vedtog man at opgive, da Tiden vilde blive for langt fremrykket, inden en saadan kunde arrangeres. — Paa de to herværende Bladtrykkerier, hvor der anvendes Kastenbejnere, er der antagen *ny* Arbejdskraft, der ikke er faglært; da Styrelsen mener, at dette er i Strid med Tarifens Bestemmelse, vedtoges det at forlange de paagældende fjærnede, og eventuelt bringe Sagen til Afgørelse indenfor Voldgiftsretten. — Der førtes derefter en længere Diskussion om det nuværende Samarbejde med Ny typ. Forening og toges Beslutning desangaaende. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 30. Juli.

1. Meddelelser gaves om flere Flytninger af Understøttelse paa Stedet og Omskrivning af Understøttelser.

2. Nogle Indkaldelses- og Sygesager refereredes.

3. Den i Mødet den 9. Juli omhandlede Sygesag fra København forelaa nu fuldt oplyst. Den angaar Medlem Nr. 1062, for hvem Dansk typografisk havde garanteret Betaling for en Kur i Dr. Finsen's Sygeinstitut samt tilstaaet Sygehjælp til Ophold under Kuren i København. Vedkommende har imidlertid forladt Kuren uden Overlægens Tilladelse og uden at anmælde dette for Hr. Bergenholz. Han har ladet sig udbetale Sygehjælp efter at have forladt Kuren, og da Sygdommen ikke var smittefarlig, undladt at søge anvist Arbejde, ligesom han i det hele taget har søgt at narre Hr. Bergenholz, der var gaaet i Kavtion for Kosten hos Foreningsværten, og paa forskellige andre Maader søgte at lette ham Opholdet i Hovedstaden. Hr. B. havde derefter udvist ham af Foreningslokalet og tilsendt Forretningsudvalget Vedkommendes Bog. Han har erholdt Sygehjælp i 27 Dage, har derefter arbejdet 24 Dage, dernæst fik han Understøttelse paa Stedet i 6 Dage, hvorefter han atter fik Plads, hvor han dog kun blev én Dag. Til Lupusinstitutet er der betalt 32 Kr. for hans Kur, som han forlod efter kun 16 Dages Behandling. Ialt har han faaet 96 Kr. udbetalt. Hans Forhold maa derfor siges at have været alt andet end korrekt, hvorfor Forretningsudvalget udtaler sin dybeste Beklagelse og stærkeste Misbilligelse af hans Optræden og takserer den til 1 Aars Karantæne, inden for hvilken Tid han ogsaa skal tilbagebetale de 32 Kr., Foreningen har betalt til Lysinstitutet, hvorhos de 27 Dages Sygehjælp afskrives paa de første 13 Ugers Sygehjælp efter at Karantænen er udløbet.

4. Nakskov, Nyborg og Holbæk Lokalafdelinger andrager om Skabe. — Tilstedes.

5. Imod Bengtsons Optagelse protestere Silkeborg Lokalafdeling. — Der maa saaledes foretages almindelig Afstemning.

Der refereredes derefter en Del Tarifsager, og Meddelelser gaves om forskellige Forhold i Lokalafdelingen og om en Konference med Formanden for Provinsbogtrykkerforeningen om Lærlingeforhold etc.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. **Erik Larsen**, Dronningensg. 46, er bortrejst fra 2. til 22. Avgust. Vikarer: Hr. Dr. **Lange**, L. Torveg. 1 (træffes 1—2) og Hr. Dr. **Lassen**, L. Torveg. 19 (træffes 1—2).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Kemigraf Johan Primus Sydow (Aller). Sætter Jens Peter Nielsen, udl. 28/7 1900 hos Bernsteen og (i S. H. L.) Trykker Harald Frederik Jensen, udl. 23/7 1900 hos Bernsteen (**begge arbejdsløse**). I S. H. L.: Trykker Harald Ingvord Melhede (P. Peterssn), udl. 1/8 1900 s. St.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 620, Max Weinold (Bagge) til Tyskland.

Død: Vald. Peter Frederik Milne (Thiele), 30 Aar.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Nyborg: Typ. FELIX MØLLER (Schønemann) i Stedet for Chr. E. Hansen.

Middelfart: Typ. M. GUNDERSEN (Avisen) i Stedet for H. Gemynthe.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

25. Juli: *Vejle, Nyborg, Assens, Faaborg* og *Ringkøbing.* 26. Juli: *Thisted* og *Maribo.* 27. Juli: *Rønne.* 28. Juli: *Ringsted* og *Den typ. Forening* (Dansk Typografforbund). 30. Juli: *Herning, Stubbekøbing, Fredericia, Hillerød, Nykøbing F., Randers* og *Den typ. Trykkerforening* (Dansk Typografforbund).

Kolding, den 31. Juli 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Tiltraadte: Kolding, 1394, Theodor Nielsen fra Vejle i Plads. Odense, 1125, Ernst Rasmussen fra Aarhus i Plads. Holbæk, 1141, Lars Peter Olsen fra Ringsted i Plads.

Bortrejste: Kolding, 1247, Peter Marinus Andersen til Københ. som Militær. Odense, 1370, Sofus Utke (arbl.) og 1177, Rasmus Petersen til Pl. i Køge.

Udmældt: Varde (Holsted), 1152, Peder N. Pedersen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ny Medlemmer: V. H. Birch, Nationaltid. (tidl. Medlem). Harald Ingvord Melhede, udl. 1. Avgust 1900 hos P. Petersen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemsmøde afholdes Mandag d. 6. Avgust, Kl. 8 pr. i Walkendorffsgade 22, 3. Alle bør møde, da vigtige Ting er paa Dagsordenen.

Ny Medlemmer: Gerda Nielsen, Hannovers Tr. og Paula Borring, Schultz' Tr.

GUTENBERG-KORET.

Søndag d. 12. Avg. Kl. 12 paa »Søfryd«: **Generalforsamling.** STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9—11 i Engelbrechts Have: Tegning til *Holte—Sandbjerg* Familietur næste Søndag Kl. 1,15 fra V.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Kastrup. Kristiansborg Kl. 10.

ANNONCER

En **Sætter**, der for Tiden har en Faktorplads i Kristiania, ønsker Plads paa et Avis- eller Akcidenstrykkeri til Efteraaret. Udmærkede Anbefalinger haves. Billet mrkt. »J. M.« modtager Ekspeditionskontoret.

Skriftstøberi Emil Gursch
Messingliniefabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 10 AVGUST 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Ved den foretagne Afstemning ang. Forhøjelsen af Kontingentet til Reservefonden var der ialt afgivet 1230 Stemmer; deraf var 795 Stemmer for og 429 Stemmer imod Forhøjelsen; 5 Stemmer ikke og 1 Stemme ugyldig. Forhøjelsen er saaledes vedtaget.

Kontingentet til Reservefonden er som Følge deraf fra og med indeværende Uge 50 Øre for hel- og 25 Øre for halvtbetalende foreløbig.

Den 9. August 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Vore Forbrydere.

Skal vi have middelalderlig Straf indført i vore Organisationer?

NAAR vi fra vor oplyste Tidsalder skuer tilbage paa Middelalderen og dens raa Straffe, da findes der vel næppe mange, der ønsker den Tids Straffemaader gennemført; thi vel virker vore borgerlige Straffebestemmelser ikke meget »forædlende«, »forbedrende« eller »opdragende«, men en Smule mere Humanitet spores der dog. *Nu* kan en straffet Mand fordre og faa Æresoprejsning efter en bestemt Tids Forløb efter Straffens Udstaaelse, medens man i hin Tid meget ofte mærkede en Forbryder, saa at han *aldrig* kunde genindtræde i de hæderlige Samfundsborgeres Rækker, selv om han gjorde sig nok saa mange Bestræbelser derfor; som Følge deraf blev de fleste af disse »mærkede Mænd« paa Forbryderbanen, de kunde jo intet vinde, selv om de blev hæderlige Mennesker, hvorfor skulde de da blive det?

Man kan jo paavise, at trods al »Strænghed« — raa Grusomhed — blev Samfundet og dets Medlemmer ikke bedre; der var kun ét, der kunde gøre dem bedre — Oplysning og Humanitet!

— — —

Vi staar nu midt i den moderne Arbejderbevægelses Tidsalder — en Bevægelse, hvis Fundament absolut er Humanitet og Retfærdighed i Samfundet, og netop derfor fordrer enhver Tilhænger af denne Bevægelse, at vort Samfund skal bygge *Skoler* og *Opdragelsesanstalter* i Stedet for »Tugt«- og »Forbedrings«-Huse; thi Oplysning virker bedre end Straf, ligesom almindelig Venlighed i Optræden virker bedre end Haardhed — thi Tryk avler Modtryk — Trods avler Trods —, hvilket er en psykologisk Kendsgærning.

Ud fra dette Synspunkt benytter man derfor i næsten alle Fag den Fremgangsmaade overfor de faglige Forbrydere — Skruebrækkere — at give dem Amnesti (paa visse Betingelser) efter en Tids Forløb — man vil nemlig ikke være mindre human end et Samfund, hvis Humanitet *væsenlig kun* eksisterer paa Papiret — og det har vist sig i saa mange Tilfælde, at netop disse Mennesker bliver gode Fagfæller!

Forøvrigt, hvorledes vilde vor Bevægelse være naaet det nuværende Stade, hvis man ikke fra Begyndelsen havde benyttet denne Fremgangsmaade? I Arbejderkampenes første Tid blev jo adskillige Strejker tabte, fordi den rette Solidaritet og Kammeratskabsfølelse manglede hos store Mængder af Arbejderne; hvis disse Arbejdernes Forbrydere alle Dage skulde have været banlyst, var der vist adskillige Fag, for hvilke disse Mennesker vilde have været en uovervindelig Hindring for Forbedringer i økonomisk Henseende; men man gav dem Amnesti, drog dem paa den Maade til sig, opdrog dem og oplyste dem, saa de blev gode Fagfæller, og Resultaterne af hele denne Fremgangsmaade er store og smukke.

Hvorfor skulde vi da nu gaa tilbage til det middelalderlige med evig Brændemærkning af vore faglige Forbrydere — saaledes som flere Kolleger med Hr. William Jacobsen, Esbjærg, i Spidsen, ønsker det; hvorfor skal vi ikke gøre som andre Fag, give Amnesti og derved redde Mennesker fra fuldstændig moralsk Undergang, naar det saa tilmed er til Gavn for vort Fag; thi det er dog mere gavnligt at søge at faa disse Mennesker med os under en Lønkamp end at sige til dem: »Da I en Gang har forsyndet Eder, skal I vedblive at være Forbrydere, og vi vil hellere tvinge Eder til at gentage Forbrydelsen, end vi vil hjælpe Eder til at undgaa den!« Det er — maa jeg sige det — raat, middelalderlig raat, at bruge denne Fremgangsmaade, og det forbavser mig i høj Grad at finde Hr. Jacobsen som Talsmand for den, samtidig med, at han anerkender Socialismens humane Lære og tager ivrig Del i Fagforeningsbevægelsen, og som Følge deraf véd, at andre Fag netop gør det, som Hr. J. ivrer imod.

Hr. J. henkaster flot paa Papiret en Bemærkning om at slagte Fedekalven, naar en Skruebrækker mælder sig til Optagelse — hvem har egenlig ønsket det, Hr. J., jeg tænker, at der bliver taget herpaa som paa enhver anden Indmældelse i vor Forening, hvor der, saa vidt jeg véd, hverken er Fede- eller Spædekalvesul paa Spiddet.

Naar vi altsaa nu i den nærmeste Fremtid skal votere om Bengtsons Optagelse i Foreningen, vil jeg bede Kollegerne Landet rundt at stemme *for* hans Optagelse; kan de Kolleger, der daglig er sammen med ham, anbefale hans Optagelse, kan vi andre vel ogsaa taale ham. Og vi giver ham jo ikke, som Hr. J. mener, straks Patent som god Kollega, idet vi fordrer 2 Aars Karantæne, indenfor hvilket Tidsrum der ligger en Lønbevægelse, og viser han en Optræden, der gør ham værdig til vor Agtelse, da kan vi sige at have gjort en god Gærning, idet vi har draget en Mand fra Forbryderens Uføre op i vort ordnede Samfund; kan han ikke bestaa Prøven, nu ja, da maa han selvfølgelig gaa til Bunds; men *Forsøget* bør gøres, og vi har da vist, at vi ejer den Humanitetens Aand, der særpræger vor Tids største og mægtigste Bevægelse.

Odense, den 5. August 1900. L. D. RASMUSSEN.

I Paris under Verdensudstillingen.

(Fra *Typ-Tid.s* Korrespondent.)

SKØNT *Typograf-Tidende* i flere Numre har bragt fortrinlige Artikler fra Verdensudstillingen, Artikler, der i et og alt har givet Kollegerne et klart og paalideligt Indtryk af alle de moderne Ting, der paa det grafiske Omraade findes paa Ud-

stillingen, saa vil vi dog endnu en Gang omtale denne Udstilling, da der er Ting, som ikke tidligere er omtalt, men som har Krav paa at kendes af alle, der har Interesse af og er beskæftiget ved Boghaandværk.

Af Dagbladenes mange Korrespondancer véd vi alle, hvor storslaaet denne Udstilling er, og dog kan ingen uden at have set den gøre sig det ret begribeligt. Vilde man finde en bestemt Ting, var dette næsten umuligt — Katalog var der ingen af, det blev først færdig i Midten af Juli Maaned. Men heldigvis kom Tilfældet mig til Hjælp, idet en dansk Kollega, Hr. VILHELM OLSEN, der har arbejdet i Paris i 4 Aar som Trykkerfaktor, viste sig som en prægtig Landsmand, der til enhver Tid var parat til at give alle de Oplysninger og Underretninger, man ønskede, og dette gjaldt ikke alene overfor Typografer, men overfor alle danske Haandværkere, der i Sommer gæstede Udstillingen. Mange er det, som kan takke Hr. Olsen for, at de har faaet saa stort Udbytte af Pariserturen.

Som sagt, vanskelig var det at finde det, man søgte, og skulde man gennemse det hele, vilde det sikkert tage Maaneder forinden man blev færdig. Jeg foretrak imidlertid først og fremmest at se det, der var af Interesse for vort Fag, og med fornøden Bistand stod jeg en Dag Ansigt til Ansigt med Bisp Absalon og David. Her var altsaa den danske Afdeling, hvor vor Bogudstilling skulde findes. Jeg var paa Forhaand sikker paa, efter det jeg allerede havde set, at vort lille Land var i Stand til paa Bogindustriens Omraade at kunne tage Konkurrencen op med hvilken som helst Stormagt og dog komme et Hestehoved forud (dog skal bemærkes, at i Farvetryk staar selvfølgelig Frankrig som Nr. 1, idet der hos hele den franske Nation er en medfødt kunstnerisk Ævne til Sammensætning af pragtfulde Farver, som vi andre til Dels mangle Sans for). Det var i disse Tanker og med en vis Ærefrygt, jeg betraadte den danske Afdeling paa Verdensudstillingen. Da jeg var kommet ind i den store Hal søgte jeg længe forgæves efter Bogudstillingen. Omsider fandt jeg den; men hvad var dog det for en Udstilling? Var det *saaledes* at vore Boghandlere med de elegante Vindusudstillinger i København, som vi er stolte af og som den tilrejsende Turist ikke kan blive træt af at betragte, havde tænkt sig at vi skulde opvise paa Verdensudstillingen? Sikkert ikke. I et mørkt Sidegalleri, hvor sjældent eller aldrig nogen Besøgende fandt hen, var opstillet nogle Montre, hvori en Mængde Bøger var henslængt uden Plan eller Orden. Og dog, saa man nøjere til, vilde man her finde de prægtigste og lækreste Ting, som er udgaaet fra vore Bogtrykkerier. Jeg skal blot nævne Navnene paa en Del af de Bogtrykkerier, som har deres Arbejder paa Udstillingen, saa vil Kollegerne selv kunne se, at det kun er 1. Klasses Ting, der udstilles: Nielsen & Lydiche, F. E. Bording, Græbe, Hannover, Centraltrykkeriet, Thiele, Fr. Bagge, Knudtzon, Luno osv. Kun er det Synd, at de Mænd, der har udset denne Plads og ledet Opstillingen, ikke bedre har forstaaet deres Opgave og vidst, at er der noget, der skal frem i Lyset og er der noget, som de forskellige Folkeslag skal gøres bekendt med, saa er det Bogtrykkunsten. Uden den var Alverdens Opfindelser intet — paa dens Udvikling skal man kende Befolkningens Intelligens. Med et Suk tænkte jeg paa den Mand, Hr. Xylograf HENDRIKSEN, der skabte den stockholmske Bogudstilling, som vakte saa stor en Opsigt — ja langt ud over de nordiske Landes Grænser — og som siden har været Sjælen i alle de prægtige Udstillinger, vi har haft i Kunstindustrimusæet. Sikkert har denne Mand ikke haft noget med dette Arrangement at gøre.

Fra Bogudstillingen vendte jeg mig om for at se, hvorledes vort Lands øvrige Industrigrene udstilledes. Hvilken Forskel! Her var Lys og Luft og her var Folk nok til at beskue de udstillede Herligheder. Salens Midtpunkt, den bedste Plads, indtoges af Bing & Grøndals Porcellæn, ved Siden deraf Den kgl. Porcellænsfabrik, ligeoverfor Severin Jensens Møbler og lad mig ikke glemme Guldsmed Michelsens Butik.

At vore Bogtrykkere og Boghandlere finder sig i at udstille paa denne Maade er mere end mærkeligt — der findes nemlig smukkere Udstilling blandt vore Antikvar-Boghandlere end den Udstilling, som det danske Boghaandværk har paa — Verdensudstillingen i Paris. (Fortsættes.)

—d.

Den pæne Mand,

Hr. CHR. HANSEN, har i sidste Nr. paa sine »Plejeforældre«s Vegne og med deres Bistand svaret paa Styrelsens Indlæg. Vi vil ikke diskutere med Hr. H., men kun ganske kort bemærke:

1) *Svendebrevet* har kun én Mand hos P. Petersen set. Der stod i Brevet, saa vidt Vedk. mindes, at H. var »*lige saa god som en Svend*«. 2) Hr. CHR. HANSEN blev afskediget fra Trier af de Grunde, vi har nævnt. Han var for dyr i Forhold til det, han præsterede, til Trods for, at han selv ansaa sig for at være »Københavns næstbedste Trykker«. 3) Hr. H.s »Pænhed« gav sig bl. a. Udslag i, at han en Nat under Arbejdet gennempryglede den Paalæggerske, med hvem hans *Samarbejde* ellers var upaaklageligt. 4) Under *Lønbevægelsen* vilde Hr. H. *ikke* følge sine Kolleger ved Pladsopsigelsen. 5) Hr. H. taler om et af vore Styrelsesmedlemmers »onde Tunge«; Hr. H. var mere velhavende; han talte med én Tunge til sine Medarbejdere, med en anden til Principalen. Det er konstateret senere. 6) Hr. H.s Opførsel overfor sine Medarbejdere var saadan, at han engang har maattet bede hele Trykkerpersonalet om Forladelse, fordi han paa grov Maade en Nat under Overarbejdet havde udskældt 3 af Kollegerne. Hermed vil vi stoppe i Forvisningen om, at Hr. H. vil indrømme, at han hellere maatte have undgaaet at komme frem bag den Ryg, bag hvilken han jo ellers har saa god Dækning. Vi misunder ikke Den typ. Forening et saa udmærket Medlem som Hr. Chr. Hansen. Vi vil slutte af for vort Vedkommende med et beskedent Ønske om, at hans nye Firma maa slide ham med Helsen.

STYRELSEN FOR DEN TYP. TRYKKERFORENING.

„Vi alene vide".

EN Del af d'Hrr. Medlemmer i Esbjærg har i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* begaaet sig med en Artikel, som viser, paa hvilket lavt Standpunkt Dannelsen staar i Esbjærg; thi man skulde næsten ikke antage, at det var Typografer, der gjorde Brug af saadanne Sprogblomster.

D'Hrr. i Esbjærg er geraadet i et sandt Raseri, fordi vi her i Varde har tilladt os at foreslaa A. E. Bengtson optaget i Foreningen; men vi vil anbefale d'Hrr. en anden Gang, før de skriver om en Ting, at studere den nøjere, saa de véd, hvad de skriver om; thi hvis de havde læst deres *Typ.-Tid.* med Eftertanke, saa vilde de have sét, at vor Anbefaling af Bengtson skete af **taktiske** Grunde og ikke af »Humanisme«, for den kunde vi nok ønske at ødsle paa noblere Personligheder end vedkommende Herre. En af af d'Hrr. Underskrivere af Protesten, Hr. W. Jacobsen, skrev i *Typ.-Tid.* for 20. Juli i en Artikel om »De solbrændte« bl. a. følgende: »Kun naar der kan vindes noget paa Arbejdsomraadet for Organisationen, bør man optage d'Hrr. (Skruebrækkerne). Og har et saadant Menneske været taget til Naade en Gang og igen forbryder sig, burde han for sin Levetid være udelukket af kollegialt Selskab«. Dette kan vi fuldt ud tiltræde, men det er jo *netop* for at vinde noget paa Arbejdsomraadet, at vi har foreslaaet Bengtson optaget, saa vi kan ikke se rettere, end at Hr. Jacobsens Udtalelser er i en mærkelig Modstrid med hinanden. Vi skal nemlig gøre d'Hrr. i Esbjærg opmærksom paa, at vi har foreslaaet Bengtson optaget, for at Foreningen kunde faa Foden inden Døre hos Hr. Kjelst, hvor der har været blokeret i flere Aar, for om muligt at faa tarifmæssige Forhold indført, hvad der i saa Fald er Sandsynlighed for i en nær Fremtid.

Det forbavser os forresten slet ikke, at d'Hrr. i Esbjærg »*stejler*« over, at vi her i det lille Varde tillader os at have en anden Mening end dem, for man er jo snart saa vant til at høre fra Esbjærg: »Vi alene vide«, saa snart der er Tale om et eller andet Spørgsmaal ang. Organisationen.

Forøvrigt renoncerer vi gærne paa at diskutere dette Spørgsmaal med d'Hrr. af de Grunde, som er omtalt i Begyndelsen af dette Indlæg.

Varde, den 6. Avgust 1900. VARDE LOKALFORENING.

Er det en ny Misforstaaelse?

I *Typ.-Tid.* for 3. Avgust søger Hr. Vilh. Jørgensen endnu en Gang at forklare Voldgiftsrettens Dom af 22. Maj i Sagen Bogtr. Aage Jørgensen kontra hans Sættere; men jo mere Hr. J. forklarer, jo mere indvikler han sig selv i Modsigelser, og det er jo ret kedeligt, da han, som han selv skriver, vil søge at opklare en Misforstaaelse, som Hr. A. L. i *Ny typ. Tid.* er hildet i.

Hvis jeg ikke tager Fejl (skønt det er maaske ogsaa en Misforstaaelse?) holder Hr. Jørgensen paa, at man, naar der mellem et Personale og en Principal er opstaaet en Uoverensstemmelse om en eller anden Ting, skal søge Voldgiftsretten og ikke »tage sig selv til Rette«. I Hr. J.s Slutningsbemærkning til mig i sidste Numer af *Typ.-Tid.* ser jeg imidlertid til min store Forbavselse, at »lidt mindre Kærlighed til denne Institution (Voldgiftsretten) vilde sikkert gavne begge Parter i lige høj Grad«. Skulde vi nu ogsaa tage os dette Vink til Efterretning, hvad i al Verden vil Hr. J. da have, vi skal gøre? Vi maa ikke »tage os selv til Rette«, siger Hr. J. (det har vi nu forresten faaet saa ofte at vide, at vi kan det udenad), vi maa ikke nære for stor Kærlighed til Voldgiftsretten (det gør vi heller ikke, det var Synd at sige), og dog skal vi sikkert efter Hr. J.s Mening hævde vor Ret og vor Tarif saa godt vi kan. Hvordan skal vi saa bære os ad med det? Har Hr. J. maaske et tredie Vink at give os, ved Hjælp af hvilket vi kunde komme over eventuelle Uoverensstemmelser, saa kom blot med det; det vil sikkert blive det mest kærkomne af dem alle tre.

Hr. Jørgensen kan godt spare sine spydige Bemærkninger om, at »det var Synd at sige, at Personalet generer sig«, og saa den om »de mest simple og ligefremme Tarifspørgsmaal«. Naar der for Voldgiftsretten indankes et »simpelt og ligefrem Tarifspørgsmaal«, saa véd vel nok Enhver (Hr. J. *maaske* undtagen), at det ikke gøres for Fornøjelsens Skyld eller fordi Personalet ikke vil have Betaling for saadanne Ting, men fordi Principalen ikke vil betale dem. I det Hele taget burde Hr. J. afholde sig fra Forsøg paa at læse et Personale Teksten; skal noget saadant gøres, er der nok mere kompetente Mænd til det; der er sikkert Ingen, der har haft Bud efter Hr. J. til dette Formaal. C. SCHNOOR.

Typografsammenkomst i Aalborg.

TYPOGRAFISK FORBUND i Aalborg havde i Anledning af Arbejdermødet der Steds den 22. f. M. udstedt saavel en almindelig Indbydelse gennem *Typograf-Tidende* til Kollegerne Landet over, som en speciel til de nærmest liggende Byer, om at give Møde i Nordjyllands Hovedstad, for sammen med de derværende Typografer at tilbringe en baade fornøjelig og lærerig Dag. De Fremmede, hvis Antal uden Skade kunde have været lidt større, modtoges paa Banegaarden af Aalborg-Kollegerne (for Nykøbingensernes Vedkommende ved Havnen), og efter at have styrket sig ved en Frokost i Hjemmene, samledes man Kl. 12 til Fagmøde. Her indledede A. SCHWARTZ med et Tilbageblik paa Lønbevægelsen. Man havde i sin Tid ved Oprettelse af typografiske Fagforeninger søgt at agitere for denne Sag, og fra disse Foreninger forplantedes Bevægelsen til Dansk typografisk Forening. Man levede saa en Tid paa Overenskomster, til vi fik den nu gældende Tarif. Taleren sluttede med at udbringe et Leve for vor Organisation. — Hr. P. HVIDTFELDT, som i Anledning af Mødet havde gjort en lille Sviptur herop fra sin Residens i Kolding, holdt dernæst et Foredrag om Organisationens Betydning og oplyste ved Hjælp af Tal den Fremgang, der var sket fra Organisationens første Barndom. Bl. a. fremhævede han Lærlingeholdet, der fra 100 pCt. i 1887 var dalet til 77 pCt. i 1893 og til 44½ i 1899. Om sin Stilling til Artiklerne i *Typograf-Tidende* angaaende permanent Hjælp til vore arbejdsløse, udtalte han sig til Gunst ikke for en vedblivende, men en saa stor Hjælp som mulig; et Løntillæg var imidlertid nødvendigt for at naa noget fremad i denne Retning. Taleren strejfede kort ind paa den Betydning, Anvisningskontoret havde, og bebrejdede et Par Kolleger, at de havde søgt Plads ved et nyt Bladforetagende uden forud gennem Kontoret at have forhørt sig om Løn- og Arbejdsvilkaar. Ganske vist var Lønnen højere, end den de nu fik, men naar man havde et Anvisningskontor, var det det naturligste, at dette blev taget med paa Raad. Det bedste Middel til at naa frem, var efter hans Tro, at Kollegerne havde Tillid til deres Ledelse og benyttede de Midler, denne anviste. Sættemaskinerne, som spøgede meget nu til Dags, nærede han ingen Frygt for; ganske vist kunde 3 Mand maaske gøre 4 Mands Arbejde, men den kortere Arbejdstid og højere Løn, der fordredes for Betjeningen af disse, samt de Uheld, der ofte overgik Maskinerne, skulde ikke gøre Principalerne lystne efter at anskaffe dem. I Slutningen af sit Foredrag kom Hr. Hvidtfeldt ind paa Centralisationen, og udtalte sig her for en Sammenslutning af alle ved Bogtrykindustrien beskæftigede Arbejdere, Sættere, Trykkere, Hjælpearbejdere etc.

Efter at der fra forskellige Kolleger var rettet Forespørgsler til Hr. Hvidtfeldt, som denne besvarede, skiltes man, for efter et Øjeblik paany at samles til en Fællesspisning, under hvilken der herskede den bedste Stemning. Kl. 4 mødtes Gutenberg-Sønnerne paa Torvet, for under Aalborg Typografers Banner at begive sig i Procession til Festpladsen sammen med de øvrige organiserede Arbejdere, og Resten af Dagen tilbragtes saa paa bedste Maade, indtil Hjemrejsen skulde foregaa.

Adskillige Seværdigheder var i Dagens Anledning tilgængelige for Arbejdermødets Deltagere, og det er en Selvfølge, at de herværende Kolleger gjorde deres bedste for at føre de Fremmede ind de Steder, hvor der var noget interessant at se.

Under Fagmødet indløb en telegrafisk Hilsen fra Typografisk Forbund i Randers.

I Fællesspisningen deltog efter Indbydelse 4 rejsende Kolleger, og der indsamledes et Beløb til Deling mellem dem, for at de ogsaa skulde vide af, at der var Fest. B. N.

Dansk typ. Forenings Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Charles Jensen, Boyesgade 37, 1.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen, Amtsavisen.
Esbjerg: Typ. T. Jensen, Social-Demokraten.
Faaborg: Typ. H. C. Andersen, Nygade 6c.
Fredericia: Typ. H. Hansen, Avisen.
Frederikshavn: Typ. P. T. Tuborgh, Folkebladet.
Grenaa: Forretningsf. C. M. Blomberg, Demokraten.
Herning: Typ. Mads Kamp Madsen.
Helsingør: Faktor Poul Ejlersen, Strandgade 43.
Hillerød: Typ. H. Chr. Hansen, Amts-Avisen.
Hobro: Typ. C. Angelo Schmidt.
Holbæk: Typ. O. W. Mouritsen, Avisen.
Hjørring: Typ. J. C. Møller, Vendsyssel Tidende.
Horsens: Typ. J. P. Andersen, Socialdemokraten.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Lindemannsstræde 259.
Kolding: Typ. Jul. Mortensen, Avisen.
Køge: Typ. Chr. J. Henriksen, Vestergade.
Løgstør: Typ. S. Pedersen.
Maribo: Typ. V. Andresen.
Middelfart: Typ. M. Gundersen, Avisen.
Nakskov: Typ. G. A. Frederiksen, Nakskov Tidende.
Nyborg: Typ. Felix Møller, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. P. A. Petersen, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen, Morsø Avis.
Næstved: Typ. J. P. Christensen, Næstved Tidende.
Odense: Typ. Ernst Jørgensen, Fyns Tidende.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej 296 c.
Ribe: Typ. J. Christensen.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. L. A. Nielsen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Chr. M. Andersen, Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Typ. S. Børresen.
Rønne: Forretningsf. N. Nielsen, Østergade.
Silkeborg: Typ. Emil Eskildsen, Avisen.
Skanderborg: Typ. C. Hallager.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth, Sorø Amtstidende.
Stubbekøbing: Typ. J. Petersen.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Aug. Andersen, Amts-Avisen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Viborg: Typ. M. Chr. Andersen.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torvegade 15.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 4. Avgust en ekstraordinær Generalforsamling. FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen, hvorefter NICOLAJ JENSEN valgtes til Dirigent.

Første Punkt paa Dagsordenen var Kontingentforhøjelsen. FORMANDEN anbefalede at gaa med til Forhøjelsen, da Forbundsstyrelsens Redegørelse jo tydelig viste, at det var nødvendigt. Reservefondens Kassebeholdning var saaledes i de sidste halvandet Aar gaaet 900 Kr.

tilbage. — P. LAURSEN var en Modstander af Kontingentforhøjelsen og ankede over, at der ikke var levnet Tid til Drøftelse af Spørgsmaalet i *Typ.-Tid.* Opfordrede til at stemme Nej. — DIRIGENTEN sluttede sig til Laursen. D'Hrr. i København med de høje Lønninger skulde prøve at arbejde for 17 Kr. og svare 1 Kr. 25 Øre i Kontingent, saa vilde de nok betænke sig. — FORMANDEN: Forbundsstyrelsen gaar sikkert kun nødig med til Udskrivelse af Ekstrakontingent. Dirigentens Udtalelser om Forbundsstyrelsens Medlemmer var temmelig malplacerede. — DIRIGENTEN: Jeg nedværdiger mig ikke til at svare paa Formandens Insinuationer. — Der viste sig overvejende Stemning mod Kontingentforhøjelsen.

Efter en kort Diskussion, hvori FORMANDEN anbefalede Optagelsen af Blokadebryderen Bengtson, medens P. LAURSEN fraraadede Optagelsen, vedtoges det med 13 St. mod 1 at protestere.

Vort Gensidighedsforhold til Tyskland forhandledes, foranlediget ved en Rejsendes Meddelelser om, at han var nægtet Rejseunderstøttelse i Køln, skønt han mente sig berettiget til denne. FORMANDEN refererede Sagen nærmere. Efter at Sagen var debatteret, foreslog N. L. PETERSEN at overlade til Formanden at redegøre Sagen i *Typ.-Tid.*

Under Eventuelt gav to Sager af en mere lokal Natur Anledning til en meget varm Debat.

J. LINDBALLE,
Sekretær.

Nær og fjærn.

70 Aar. Det er os en Glæde atter at kunne meddele vore Læsere, at en af *Nationaltidendes* Sættere, denne Gang Hr. JOHANNES LUNDSTRØM, har opnaaet ovennævnte for Typografer høje Alder, og, naar undtages »Undersaatterne«, der ikke længere vil lystre som tidligere, er i Besiddelse af et godt Helbred og et fortrinligt Humør.

Hr. Lundstrøm, der er født i København den 9. Avgust 1830, er Medstifter af Den typ. Forening, hvilken Forening han selvfølgelig siden har været Medlem af og altid omfattet med Kærlighed. Af sine Arbejdskammerater er han ualmindelig godt afholdt, og disse har da ogsaa inviteret deres gamle Kollega til en Fest-Frokost, der afholdes førstk. Søndag i Restavratør L. Larsens Lokaler, Allégade.

Vor gamle Kollega har nu i snart 25 Aar arbejdet i *Nationaltidende* og i de senere Aar har han boet i Typografernes Stiftelse i Viktoriagade.

Naar vi beder Hr. Lundstrøm modtage vor hjærteligste Lykønskning i Dagens Anledning, er det i Haabet om, at han endnu i mange Aar maa færdes blandt os og vedblivende være i Besiddelse af sit gode, ungdomsfriske Humør.

Red. af Typ.-Tid.

I Anledning af, at en Indsender i sidste Nr. af Bladet har anført formentlige Udtalelser af mig, tillader jeg mig at oplyse, at jeg ikke mindes ved nogen Lejlighed at have betjent mig af de mig af »Argus« tillagte Udtryk.

Ærbødigst
WARBERG.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa af Hensyn til Pladsen vente til næste Numer. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: William Theodor Petersen (I. Cohen), tidl. Medlem. I S. L.: Trykker Blohms Hustru Sigrid Olinda.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Rettelse: I forrige Nr. er indmældt Kemigraf Sydow, skal være *Galvanoplastikmedhjælper* Sydow.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

31. Juli: *Middelfart* og *Frederikshavn.* 6. Avgust: *Aalborg.* 7. Avgust: *Grenaa.*

Den lovbefalede Indleveringsfrist udløb d. 30. Juli.

I Dag mangler: *Ribe* og *Varde.*

Kolding, den 7. Avgust 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aarhus, Jens Jepsen Jagd, udlært efter 5 Aars Lære hos Backhausen i Aarhus.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 1251, Marinus Larsen Yde (Ryes Bogtr.) fra Thisted og 1130, Hans Chr. Jensen (R. Venstreblad) fra Vejle. Slagelse, 1462, Jens Jepsen Jagd (Korsør Avis) fra Aarhus. Randers, 1236, Christian P. Christensen til Aarhus i Pl. Hobro, 1397, Peter Jensen fra Esbjærg (Lillethorup, Aalestrup). Aarhus, C. A. Holm, hjemvendt fra Amerika; har i Chikago været Medlem (Nr. 272) af »Norwegian-Danish Typ. Union«. Randers, 415 (Den t. F.), Rudolf Møller Dam fra Rejse (Chr. Nielsen).

Bortrejste: Rudkøbing, 1453, Carl Albertsen paa Rejse. Aarhus, 1590, Jørgen M. Petersen (arbl.) til Kbhvn. og 1125, Ernst Rasmussen til Odense i Plads.

GUTENBERG-KORET.

Søndag d. 19. Avg. Kl. 12 paa »Søfryd«: **Generalforsamling.** STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Kl. 1,10 fra Holte St.: *Familietur* til Holte—Sandbjerg. Kor er tegnet.

T. C. C. Søndag Tur til Stevns Klint. Frederiksberg Runddel Kl. 6. Fra Køge Kl. 9½.

Kontingentet bedes betalt til MØLLER.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forslag, der ønskes behandlet paa den ordinære Generalforsamling, maa senest den 15. ds. tilsendes Formanden.

Ny Medlemmer: Carl Anthon Andersen, udl. 1. Juli 1900 hos Knudsen & Kany **(arbejdsløs).** F. H. Jensen, udl. 21. Juli 1900 hos Simon Bernsteen **(arbejdsløs).**

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 186, Max Weinoldt.

ANNONCER

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
Københavns.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 17 AVGUST 1900 XXVII AARGANG

Den midlertidige Kontingentforhøjelse.*

ATTER skal der stemmes om Kontingentforhøjelse — eller rettere, Afstemningen er jo allerede foretagen. Det er jo nemlig nu bleven en fast Regel ved almindelige Afstemninger at udsende Stemmesedlerne kun *nogle faa Dage* før de atter skal være den høje Ledelse i Hænde. Maaske er det det letteste — eller man kan jo ikke vide, hvilke andre Grunde, der kan diktere de Herrer deres Handlemaade, men at det skal være af Hensynsfuldhed mod de menige Medlemmer, synes i hvert Fald lidt vanskeligt at faa Øjnene op for. Det skulde da lige være for at Medlemmerne ikke i tvivlraadig Splidagtighed med sig selv og i vaandende Overvejelse over Dilemna'et Ja eller Nej skulde faa alt for mange søvnløse Nætter og kvalfulde Dage. Naar Stemmesedlerne kommer den ene Dag og helst skal afsendes den næste, saa er der ikke lang Tid til al denne for Sjæl og Legeme saa skadelige Filosoferen, saa har man bare at følge Ledelsens Parole og stemme Ja eller Nej, hvad der nu skrevet staar paa de »Redegørelser«, der altid saa elskværdig sendes med — og saa er alting evigt dejligt.

Skumlere — og da saadanne, der tilmed kan begaa en saa lumpen Forbrydelse som at antage, at Ledelsens Mening ikke altid uforgribelig er den rette — kan dog let være tilbøjelige til at mumle i Skægget om »Overrumpling«, »Taktik« hos Ledelsen osv., isprængt med Ytringer om, at »de menige Medlemmer helst skal være Stemmekvæg« og lign. Ytringer, der vilde balancere paa Grænsen af det utilbørlige, hvis de blev udtalte højt, hvad de imidlertid af Forsigtighedshensyn ikke bliver. Og selv blandt mere hyperloyale Menige kan der til Tider opstaa den Tanke, at det kunde være rart at have lidt mere Tid, f. Eks. til at behandle slige Spørgsmaal i vort Fagblad. Hvad har vi det ellers til?

— — Forøvrigt antager jeg, at Kontingentforhøjelsen er vedtagen, trods de Nej, der sandsynligvis vil komme fra en Del af Provinserne, og det er jo i og for sig heller ikke noget at gøre reel Modstand imod for de 6 Uger. Naar det saa bare vil holde op! Thi Ekstrakontingenter er sejglivede. Og det kan ikke nægtes, at det er lidt haardt for Provinstypograferne. De er nu en Gang ikke særlig overdaadigt aflagte, hvad Lønnen angaar (de 17 Kr. i dyrebar Erindring), og Kontingentet er i de sidste Par Aar steget til omtrent det dobbelte (fra 60 Øre til 115, hvis Vedtagelse er en Kendsgærning). Og saa de 10—15—20 Øre til Privatkasserne, de tæller ogsaa.

Københavnerne, de kan sagtens udrede det. Men det er i og for sig uretfærdigt, at Provinstypograferne skal stemme sammen med dem om Kontingentforhøjelse, saa længe der er saa stor Variation i Lønforholdene. Havde vi en ensartet Løntarif med Lokalprocenter, saa var det en anden Sag. Og mange Provinstypografer føler ofte, at der bliver taget mere Hensyn til København. I 1898 skulde den tarvelige Tarif slæbes igennem ved at fire saa hist og saa her, trods det, at Flertallet af Provinsernes *Typografer* var imod den, og Tanken om, at der ingen Penge maatte bruges, fordi der i København skulde være Lønbevægelse kort efter, laa temmelig nær. Nu tales der jo saa smukt om at være garderet mod »Eventualiteter«, naar Provinstarifen udløber; men der er desværre endnu et Par Aar til, og som Gud og Hvermand véd, kommer Københavnerne atter lige efter, saa der er ingen, der véd, hvilke »taktiske« Forholdsregler, der til den Tid kan findes nødvendige.

Provinstypograferne er ikke smaalige, naar det gælder om Ofre for at forbedre deres Eksistens og Organisationens Soliditet, og det har de ogsaa tidligere vist og vil heller ikke svigte i Fremtiden, men de vil nødig have Følelsen af at være »Faar, der klippes«, uden at de selv faar deres Andel i Ulden.

p. t. Slagelse, 6. Avgust. CARL V. CHRISTENSEN.

* Denne Artikel har af Mangel paa Plads maattet vente en Uge. RED.

Til den ærede Indsender skal vi bemærke, at man har tilstrækkelig Erfaring for, at jo længere en Stemmeafgivning udsættes, jo ringere bliver Deltagelsen, og desuden er Spørgsmaalet jo nærmest af praktisk og ikke af principiel Natur, saaledes at enhver hurtigt og nemt kan besvare det. Vi sætter megen Pris paa, at Medlemmerne benytter *Typ.-Tid.*, men kan ikke nægte, at vi er betænkelige ved den Syndflod af Artikler, som i denne Tid strømmer ind, hvis Værdier ikke var blevet forøget ved en lang Debat om Nødvendigheden af at betale Ekstrakontingentet. Forøvrigt skal vi, uden at indlade os paa en Polemik om Provinsernes Ydeævne kontra Københavns, kun bemærke, at Københavns Typografers Tarif skabtes ved den Bestemthed og Energi, hvormed der optraadtes overfor Principalerne; Provinsernes Tarif vilde utvivlsomt været blevet betydelig bedre, hvis man ikke havde vidst, at der paa det Tidspunkt ikke med Magt kunde gennemføres nogen bedre. Thi det maa Hr. Christensen vel vide, at det ikke nytter at have tilstrækkelige Penge i Kassen, naar det skorter paa det nødvendige Sammenhold. Og det manglede paa det Tidspunkt adskillige Steder; forhaabenlig lykkes det at skabe det ved næste Lønbevægelse. Vi synes, at det er utidigt at tale om, *hvem* det er, som har benyttet Reservefondens Midler, men skal der endelig tales herom, skal vi kun henvise til Regnskaberne, som tilstrækkelig tydeligt oplyser, at det er i Provinserne og ikke i København, at Pengene er brugt. RED.

„Forbryder"-Sagen endnu en Gang.

HR. W. Jacobsen forsikrer i sit Svar til mig, at han ingen Sinde gaar med til at »slagte Fedekalven« og give »Patent som god Kollega«, saa snart en af Dansk typ. Forenings »forlorne Sønner« vender hjem.

Det var heller ikke derom, Talen drejede sig. Netop ved at bruge Overskriften »Vore Forbrydere« understregede jeg, at Blokadebryderne er Forbrydere og bør modtages og behandles som saadanne. De skal straffes — ikke fejres og hædres.

Jeg hævdede kun, at det baade fra et organisatorisk og et humant-menneskeligt Synspunkt set er lige uforsvarligt og urigtigt, at der mellem Danmarks Typografer skal være Mennesker, som er *tvungne* til vedblivende at ernære sig som Skruebrækkere, fordi deres organiserede Fagfæller spærrer dem Tilbagevejen til Organisationen og nægter dem Lejlighed

til at forsøge at opfylde de Løfter, de giver om fremtidig Bod og Bedring.

Jeg fandt det uværdigt og uklogt, at de typografiske Organisationer overfor Blokadebryderne anvender en Straf, der absolut ikke kan have nogen Art forbedrende Indflydelse paa den straffede eller drage ham nærmere Organisationen, og som i de fleste Tilfælde ikke alene rammer Forbryderen, men ogsaa Udøveren; en Straf, der kan bruges, fordi man ingen værre véd; en Straf, der er ligesaa fri for »Øllebrødsbarmhjærtighed« som den er blottet for mindste Gran af menneskeligt Hensyn.

Jeg paastod, at det vilde tarve baade Foreningerne og »Forbryderne« mere, om der brugtes saadanne Tugtemidler, som ikke alene lader den straffede følelig mærke, at han har forset sig, men som tillige aabner ham en Mulighed for atter at komme paa ret Køl, hvis han selv *vil*.

Og denne Opfattelse nærer jeg fremdeles. Ikke en eneste Arbejder bør være tvungen til at staa udenfor sin Organisation. Vi skal absolut ikke have andre Skruebrækkere end dem, der er det, fordi de *vil* være det.

Der er faa Vaaben, som oftere og med større Virkning er ført mod den socialdemokratiske Arbejderbevægelse end Henvisningen til, hvor skaanselsløst de af »vore egne« forfølges, som ikke tilhører deres Fagforening. Dette Vaaben kan vi sløve meget, naar det bliver saa, at kun de staar udenfor, som ønsker det.

Angaaende Bengtson mener de tretten Esbjærgensere, at Dansk typ. Forening kun vil faa liden Glæde af ham. Det er vist højst rimeligt. Men hvorfor dømme Manden paa **Mistanke**? Nu lover han højt og dyrt at blive »en god Kollega«. Hvorfor ikke give ham *Lejlighed* til at indfri Løfterne? **Vil** han ikke, naar det kommer til Stykket, opfylde de Pligter, der kræves af et Foreningsmedlem, saa er der vel Plads »udenfor« igen?

Jeg kan ikke tro, at Sammenholdet og Disciplinen i de typografiske Organisationer vil svækkes, selv om vi viser saa megen Ro og Fordragelighed, at endog de allermest »solbrændte« faar Lejlighed til at aflægge Beviser for, om deres bodfærdige Ord og dyre Løfter om Bedring er mente eller ej.

I hvert Fald kan det aldrig gavne, at vi »stejler« af forsoren Radikalisme, saa snart en af disse »Uslinge« vover at nærme sig med Hatten i Haanden.

6. Avgust 1900. PETER RASMUSSEN.

Kain og Abel.

ABEL stod i sit Ansigts Sved og sled for 16 Kr. om Ugen. Han var gift og havde en stor Børneflok, og naar Ugen var omme og han med sin Hustru gjorde Regnskabet op, manglede der bestandig *lidt* i, at Pengene kunde slaa til.

En Dag gik Abel i sig selv og sagde: Er der Mening i, at jeg og mine hver eneste Uge skal mangle, naar min Mester hver eneste Uge har altfor meget? Og hans Blod kom i Kog, han gik til Mesteren og forlangte rimelige Fordringer. Men Mesteren vilde ikke høre ham, og saa satte Abel Vinkelhagen og gik hjem og fortalte sin Hustru, hvad han havde gjort. Hustruen blev saare angst, men Abel beroligede hende med, at alle hans Kammerater Landet over vilde hjælpe ham, og om faa Dage maatte Mester give tabt. — —

— — En Dag læste KAIN i sit Blad, at Abel havde standset Arbejdet. Uden at betænke sig, drog han afsted for at søge Pladsen. Men Abel fik Nys om hans Komme, han gik ham imøde og sagde: »Du er ung og uden Ansvar, hele Verden staar Dig aaben, din Forening vil staa Dig bi og betale Dig rigeligt for atter at drage bort. Jeg er gammel og kan vanskeligt faa en anden Plads; i mit Hjem er der mange Munde at mætte, derhjemme sidder de og venter og lider Savn — *Du* kan intet vinde ved at tage denne Plads, *jeg* taber alt.« — —

— Da Mørket faldt paa, sneg Kain sig ind og *stjal* sin Kammerats Plads. —

— — —

Der er i disse Dage en KAIN — en af de største, vort Fag har fostret — der søger *Gen*optagelse i Foreningen. Han har nemlig været i Foreningen før, og i den Tid saa hans Virksomhed saaledes ud: Nød i kort Tid 6—700 Kr. i Understøttelse, hvorefter han lod sig *slette med Restance!* Efter den Tid har han arbejdet som Skruebrækker *3* forskellige Steder og derved selvfølgelig paaført sine Kolleger store Tab. Han har med andre Ord kun søgt at skade og gøre Fortræd. Ikke desto mindre er vore Foreningslove *saa* humane og overbærende, at de tillader saadan En at søge Optagelse paany, og derved gør ham til ligesaa ærlig en Sjæl som det øvrige Selskab. Dertil er altsaa intet at sige. Derimod tør man vel have Lov til at kalde det for den stiveste Dristighed, at en Mand tør staa frem og kalde de Kolleger, som ikke ønsker Selskab med denne Kain, for saadan noget som Barbarer og middelalderlige Raakarle. Den Slags kan ikke godt fremsættes uden paa Bekostning af Hæderligheden. VILMER.

25-Aars Faktor-Jubilæum.

DEN 22. Avgust er det 25 Aar siden, Hr. H. P. DITLEFSEN tiltraadte Pladsen som Faktor paa *Svendborg Avis*. Ditlefsen er født i København den 21. April 1841 og allerede som 10-Aars Purk var han beskæftiget paa Bordings Trykkeri. 1855 kom han i Lære hos Milo, Odense, og udlærtes hos sin Fader, da denne nogle Aar senere startede *Bogense Avis*. Fra Aaret 1863 arbejdede Ditlefsen ved *Fyns Stiftstidende*, hvor han blev til 1875, da han, som ovenfor nævnt, den 22. Avgust indtog sin nuværende Stilling.

Hr. Ditlefsen har altid været blandt de forreste i Foreningslivet og i Organisationsspørgsmaalet; under Forbundet i Halvfjerdserne var han Formand for Odense-Afdelingen, og siden Dansk typ. Forenings Stiftelse i 1880 har han været Formand for Svendborg Lokalforening. Hr. D. er fordelagtigt kendt af en Mængde Kolleger Landet over, der bl. a. fra Repræsentantmøderne sikkert mindes den joviale, lille Mand, der gærne gav et Ord med i Laget. Og naar Hr. D. nu paa sin Jubilæumsdag rask og tilfreds kan se tilbage paa sin lange Virksomhed, er der sikkert mange Kolleger nær og fjærn, der vil sige ham Tak for hans trofaste Arbejde i Organisationens Tjeneste og ønske ham en lang, lys og lykkelig Livsaften samt et *Hjærtelig til Lykke!* I. P.

En vred Mand.

HR. Schnoor er meget vred over mit sidste Indlæg i Sagen angaaende Voldgiftsrettens Dom over *Agrardagbladets* Personale. Han er særlig irriteret over mine velmente Vink, som han ikke kan fatte, og slaar om sig med en Friskfyragtighed,

som skulde man tro det gjaldt hans Liv. Da han ved sine idelige »Misforstaaelser« eller Mangel paa Ævne til at opfatte mine Indlæg, gaar uden om Sagens Kærne, skal jeg for mit Vedkommende slutte Diskussionen med Hr. Schnoor, thi at fortsætte i den af ham angivne Tone vil ikke gavne Sagen i nogen Retning, men kun fylde *Typ.-Tid.s* i Forvejen sparsomme Plads.

For at forebygge yderligere »Misforstaaelser«, da Sagen nu er sluttet ved det den 3. Avgust afholdte Voldgiftsmøde, skal jeg med Fornøjelse komme til Stede ved et Personalemøde i Fald yderligere Oplysninger ønskes. VILH. JØRGENSEN.

En nobel Styrelse.

JEG skal ikke besvære *Typ.-Tid.s* Læsere med Gentagelse af alle de Uhumskheder, som Styrelsen for Trykkerforeningen serverer med i sidste Numer, men kun indskrænke mig til at erklære, at det hele er *Opdigtning* fra Begyndelse til Ende, og kun kan fostres i en Hjærne, der er fuld af Ondskab.

For Eftertiden skal *den noble Styrelse* have Lov at skrive hvad den vil, uden at jeg skal svare paa dens Gemenheder.

CHR. HANSEN.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 1. Halvaar 1900.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		3785	01
Medlemsbidrag	Kr. 704.85		
Indkomne Restancer	- 18.50		
Indvundne Renter	- 50.06		
Indskud	3.00		
Overskud fra Arbejdsløshedskassen	- 298.64		
Refunderede Administrationsudgifter	- 66.80		
Overskud fra Maskeballet	- 66.13		
En Annonce	- 20.80		
		1228	78
Ialt...		5013	79

Udgift.		Kr.	Øre
Understøttelser:			
P. Brusen, 6 Maaneder	Kr. 30.00		
H. Nielsens Enke, 6 Maaneder	- 30.00		
Samuelsens Enke, 6 Maaneder	- 12.00		
		72	00
Understøttelser i Følge § 13		137	75
Andre Udgifter:			
Abonnement paa *Ny typ. Tid.*	Kr. 1.20		
Tryksager	- 41.35		
Bogbinderregning	- 6.00		
Sagførersalær	- 2.80		
»Frem«	- 10.00		
Arbejdsløses Bespisning	- 18.86		
Repræsentationsudgifter	- 23.60		
Formandens Honorar	- 30.00		
Kassererens do.	- 45.00		
Budløn	- 60.00		
Porto	- 22.51		
Administration	- 32.44		
		293	76
Kassebeholdning		4510	28
Ialt...		5013	79

Forbundskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Medlemsbidrag	Kr. 2349.50		
Andre Indtægter	- 60.50		
		2410	00
Ialt...		2410	00

Udgift.	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelse	67	50
Understøttelse paa Stedet	675	75
Reservefondsunderstøttelse	90	00
Udlaant	50	00
Andre Udgifter	24	00
Indsendt til Forbundet	1502	75
Ialt...	2410	00

Begravelseskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		1032	73
Medlemsbidrag	Kr. 129.85		
Indskud	- 11.00		
Indkomne Restancer	- 10.75		
Indvundne Renter	- 20.93		
		172	53
Ialt ..		1205	26

Udgift.	Kr.	Øre
Kassebeholdning	1205	26
Ialt...	1205	26

Status den 30. Juni 1900.

Hovedkassen:

I Sparekassen	Kr. 4361.52	
Kontant	- 148.76	
Udestaaende Restancer	- 58.60	
Udestaaende Laan	- 304.00	
		Kr. 4872.88

Begravelseskassen:

Kassebeholdning. I Sparekassen	Kr. 1205.26	
Udestaaende Restancer	- 13.20	
		- 1218.46
	Ialt	Kr. 6091.34

København, den 30. Juni 1900. VALD. STEPHENSEN.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret, Sparekassebøgerne og Beholdningen eftersete og befundne at være rigtige.

København, den 11. Avgust 1900. T. M. GUNDERSEN. E. HAMMER.

Den typ. Trykkerforening

afholder sin

ordinære Generalforsamling

Søndag d. 26. August, Form. Kl. 10½ pr.

i Hotel »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender fra P. Brusen samt Enkerne Nielsen og Samuelsen om maanedlig Understøttelse. 3. Valg af Næstformand, en Styrer, en Styrelsessuppleant, Kasserer og en Revisor i Stedet for d'Hrr. JOHS. TORP, V. PETERSEN, CARL HANSEN, V. STEPHENSEN og T. GUNDERSEN, der fratræder efter Tur. *NB.* Hr. T. Gundersen kan ikke modtage Genvalg. 4. Andragende fra en Hjælper om Optagelse. 5. Et Forhold hos d'Hrr. Schønberg & Hartvig. 6. Forslag fra Styrelsen om følgende Tilføjelse til Lovenes § 10: »Styrelsen kan idømme et Medlem, der udviser ukollegial Optræden, en Karantæne af indtil 1 Aar; dog kan Vedkommende appellere til den førstk. Generalforsamling«. 7. Eventuelt.

København, den 13. August 1900. STYRELSEN.

Til Hr. H. Schou!

MAA jeg først takke Dem, fordi De ærligt siger Deres Mening — og siger den under Navn og med Henvisning til Deres Foreningsbog. Jeg har nemlig hørt saa mange »Klager« — men ingen med Henvisning til Bogen. Og min — og sikkert ogsaa Deres — Mening er, at blot saadanne Klager, som kan bevises med Bogen (eller paa anden gyldig Maade) kan og bør der tages Hensyn til.

Inden jeg gaar ind paa Realiteten i Deres Indlæg, maa De dog tillade mig et Par kritiske Bemærkninger. Synes De selv, at det er ganske korrekt af Dem, at naar De anser Dem forurettet i Henhold til vore Foreningslove og ikke *kan* faa Deres Ret paa det Sted, hvor De er forurettet, da ikke at meddele dette til den eller de, som kunne — og sikkert ogsaa ville — rette Misforholdet? Hvorledes tror De, at en Forbundsstyrelse — ja, endnu mindre et helt Forbund, fordelt i over 50 Afdelinger — kan gøres medansvarlig for en Fejl, som begaas i en eller anden Afkrog af Landet, naar de ikke faar det at vide? Og hvorledes tror De, at saadant skal kunne rettes i Fremtiden, naar det forties? Kommer en Fejl ikke frem til dem, som kan rette den, kan dette jo have skadelige Følger for Organisationen. Men man kan naturligvis ikke forlange, at den fejlende skal drage den Sag frem, i hvilken han selvfølgelig tror at have Ret, — altsaa maa den, som lider under Fejlen, være den klagende. Efter Deres Artikel at dømme, har De været i Stockholm *efter* at have været i Warberg, men det fremgaar aldeles ikke af Artiklen, at De har klaget. Hvorfor har De ikke gjort dette? Synes De ikke selv, at De heri har begaaet en Fejl? Vil man have en Fejl rettet, maa man paavise den.

Dernæst siger De, at De (og naturligvis stadig Deres Rejsekammerat) »forlod derpaa Varberg, *men rigtignok ikke med videre gode Tanker om vore* **svenske Kolleger.***« Ja, sig mig nu ærligt, med hvilken *Ret* tillader De Dem, fordi De er bleven forurettet af *én* (1) Person (lad være en Kasserer) — og hvilket De *aldeles ikke beviser*, at De virkelig er — uden videre at nære »ikke videre gode Tanker« om *samtlige svenske Kolleger?* Tror De virkelig, at saadant noget *Vrøvl* hjælper til at skabe et godt Forhold? Gavner De Dem selv med det? Gavner De Organisationen? Tænk selv. Lad os vende Sagen om: Hvis det nu ved en Undersøgelse viser sig, at *De* har Uret — vilde De (og ligetænkende) saa finde det klogt, retfærdigt og i Overensstemmelse med Sandheden, om »vore svenske Kolleger« gjorde Gengæld og sagde noget lignende som: »Her kan I selv sé! *Saadan* er *vore danske Kolleger* — bare uvederhæftig Snak!« Vilde De ikke selv synes, at dette var vel grovt? *Jeg* vilde sige, det var noget Vrøvl. Og jeg vilde skrige ud over hele Sverig: Tro dem ikke! Gør ikke hele Fagets Arbejdere ansvarlig for hvad en eller anden Person finder paa at gøre eller sige — det bliver *hans* Sag, det staar for *hans* Regning.

Men har De nu virkelig Ret til at bruge Deres stærke Udtryk, selv mod den enkelte Person (Kassereren)? I én Sag (og, som jeg synes, *Hovedsagen*) kan jeg paa staaende Fod anholde Dem for *Usandhed* (saa vidt ikke noget er indtruffet siden November f. A. og som ikke har staaet i *Svensk Typ.-Tidn.*, hvilket jeg af gode Grunde tvivler om, der har). Jeg mener med Hensyn til de 4 — fire — Kroner, som De ansaa Dem berettiget til. Her foreligger enten en beklagelig Misforstaaelse eller en vitterlig Usandhed fra Deres Side. *Bevis:* I *Svensk Typ.-Tidn.* for 1. Oktober 1898 (Nr. 19) bekendtgjorde Forbundets Bestyrelse den sidste offentliggjorte *Rejsetabel.* Af denne fremgaar, *at Distancen fra Halmstad til Varberg* er *62 Kilometer,* samt at disse 62 Kilometer regnes for *3 Rejsedage* (à 20 Kilometer). Da nu hver af disse Rejsedage betales med 1 — én Krone, bliver dette altsaa kun 3 — tre Kroner. Hertil kommer Retten til at opholde sig én Dag i hver By. Af Deres Artikel (saa vel som af Deres Bog) fremgaar imidlertid ikke, at De har benyttet Dem af denne Ret. Det synes saaledes ikke, som om De skulde være berettiget til mere, end hvad De har modtaget.

Imidlertid skal Sagen nu blive nærmere undersøgt. Jeg skal i hvert Fald meddele Resulsatet.

Kollegialt

L. CHR. NIELSEN.

* Udhævelsen af mig. L. C. N.

Afstemningsliste over Ekstrakontingentet.

Lokalafdeling	Ja	Nej	St. ikke og ugyldige	Ialt afgivne Stemmer
Aarhus	23	25		48
Aalborg	24	4	1	29
Assens	6	1		7
Esbjerg	6	1		7
Faaborg	0	3		3
Fredericia	1	3		4
Frederikshavn	1	3		4
Grenaa	2	0		2
Helsingør	8	5		13
Herning	0	0		0
Hillerød	9	3	1	13
Hjørring	13	3		16
Holbæk	3	6		9
Horsens	11	28		39
Hobro	6	0		6
Kalundborg	11	0		11
Kolding	20	4		24
Korsør	4	0		4
København:				
Den typ. Forening	392	108	2	501
Den typ. Trykkerf.	36	25		62
De kvdl. Trykkeriarb. Fagforening	22	51		73
Køge	2	11		13
Løgstør	3	0		3
Maribo	0	3		3
Middelfart	5	1		6
Nakskov	8	1		9
Næstved	31	2		33
Nyborg	12	0		12
Nykøbing F.	14	4		18
Nykøbing M.	3	4		7
Odense	23	31		54
Præstø	1	0		1
Randers	6	32		38
Ribe	1	7		8
Ringsted	4	13	1	18
Ringkøbing	2	11		13
Roskilde	18	0		18
Rudkøbing	1	4		5
Rønne	7	0		7
Sakskøbing	0	1		1
Silkeborg	9	2		11
Skanderborg	3	1		4
Slagelse	11	7	1	19
Stubbekøbing	3	1		4
Svendborg	11	5		16
Thisted	4	4		8
Varde	0	4		4
Vejle	15	2		17
Viborg	0	5		5
	795	429	6	1230

Ferietur til Bornholm.

DET er maaske lidt sent paa Ferien i Aar at begynde at anbefale Bornholm til Ferieophold, men dels er der maaske endnu nogle Kolleger, som har sin 8-Dages Ferie tilgode og er i Tvivl om, hvor de skal tage hen, og dels er det særlig med Henblik paa de kommende Aars Ferier, hvor man i Mellemtiden ugenlig kan lægge en lille Skilling til Side til en saadan Tur, som man aldrig vil komme til at fortryde at have taget.

Bornholm er i alsidig Natur saa storslaaet, at man ikke behøver at rejse til Udlandet for at se Naturskønheder, da denne Klippeø kan maale sig med ethvert Land. Befolkningen er gæstfri og Opholdet

ikke dyrt; man kan f. Eks. faa fuld Pension for 2 Kr. om Dagen hos adskillige Bønder; paa Hotellerne er det lidt dyrere, mellem 3 og 4 Kr.

Hvad jeg her særlig vil anbefale, er dog at rejse til Fods. Den vandrende Svend faar alle Tider mere at se end den, der benytter Jærnbanen, og saaledes ogsaa her. Tag f. Eks. med Rønnebaaden Lørdag Aften Kl. 8½, den anløber nok Ystad, men saa kan man da ogsaa sige, at man har været i Udlandet, og ankommer til Rønne Kl. 7—8 Søndag Morgen, tilbring Formiddagen i Rønne og den nærmeste Omegn og begiv Dig paa Vandring til Almindingen og overnat paa »Jomfrubjærget«, som ikke er af de billigste Hoteller, men komfortabelt; Mandag Formiddag beses alle de smukke Punkter og Klippepartier i Skoven, Ekkodalen og Udsigtstaarnet paa Rytterknægten ikke at forglemme, hvorfra man kan overse hele Bornholm, og naar man har spist til Middag, begiver man sig paa Vej til Svaneke, hvor man tager ind til Gæstgiver Josefsen, der beværter billig og godt, besér de første Klipper ved Søen, Havnen er bl. a. sprængt ud af Klipperne, for næste Morgen at drage ud mod de mere bekendte Punkter, som alle er afsat paa Kortet, der fulgte med »Frem«. Det første imponerende Klippeparti er ved Randkleveskaaret, der kan man godt klatre omkring i flere Timer uden at mærke Træthed, men sulten bliver man, og da der ingen Restavration findes i Nærheden, maa man sørge for at have Provianten i Orden fra Svaneke eller gaa ind i den første Gaard, man træffer paa, da de der almindeligvis er forberedt paa en Taar Øl og et Stykke Mad til Turisterne. Man følger saa stadig Kysten til Gudhjem, der har Hotel og Afholdshjem, og hvis det ikke er for sent paa Dagen, kan Østerlars Kirke maaske endnu besés, da den nemlig ikke maa glemmes. Det er en af disse ejendommelige, bornholmske Rundkirker, hvoraf der findes fire paa Øen. Næste Morgen gaar Turen til Rø, Bornholms smukkeste Klippepartier, med den vaade og den tørre Ovn; her lejer man en Baad og sejler ud paa Havet for at høre sin Stemme Tusindfold gengivet ved den høje Klippevægs Ekko, hvorefter man atter sejler i Land og derpaa stiger ned i den sorte Gryde, der strækker sig 162 Fod ind i Klippen og er saa smal, at man med sit Lys i Haanden maa vende Siden til for at komme frem, og naar man har besét de storartede Helligdomsklipper, begiver man sig paa Vej til Allinge, hvor Hotel »Allinge« kan anbefales, da Værten, Hr. Grønbech. forstaar saa udmærket at omgaas Københavnere fra sit mangeaarige Ophold i København. Torsdag Morgen besés Allinge, og efter Frokosten gaar Vejen gennem Sandvig til Hammeren, der med sin storslaaede Bjærgnatur ikke maa gaas forbi. Turen gaar nu mod Syd til Hammershus Slotsruinen, der er beliggende paa en høj, næsten utilgængelig Klippe, og her nedad mod Hasle har Bornholm sin vildeste Natur. Naar man følger Kysten, gaar Turen op og ned ad Klipperne, hvad der er uhyre trættende, men giver et storartet Udbytte med Hensyn til Skønhed, og naar man tilsidst har set Johns Kapel, som ikke staar tilbage for det tidligere sete, kan man ganske rolig paastaa, at der ikke findes mange Turister, der har set Bornholms Seværdigheder saa grundig.

I Hasle overnatter man, og er man saa heldig at komme sammen med nogle af de joviale og intelligente Hasleborgere, er det ikke aldeles vist, at man kommer i Seng saa tidlig som man trængte til. Fredagen kan benyttes som Rastdag og om Aftenen Kl. 10 tager man direkte til København med det østbornholmske Dampskib eller man Fredag Morgen gaar videre til Rønne og derfra tager hjem, hvis Ferien er saa lang.

I en saa kort Beskrivelse kan man ikke give et tilstrækkeligt Billede af Bornholm, men tag selv over og se Øen; jeg tør nok garantere for, at med et lille Øje for Naturskønheder vil man aldrig fortryde det.

Kan det ikke naas i Aar, saa ad Aare. AD. H.

Typografsammenkomst i Aalborg.

Hr. B. N. har i sidst udkomne Numer af *Typ.-Tid.* givet et kort Referat af ovennævnte Sammenkomst, hvori han skriver, at de Fremmedes Antal uden Skade kunde have været lidt større. Dette kan jeg fuldtud give min Tilslutning. Men naar Hr. B. N. skriver om de *Fremmedes* Tilslutning, saa burde han ikke samtidig *undlade* at skrive om *Aalborg-Kollegernes* Tilslutning, da det jo ellers for dem, der ikke deltog, kommer til at tage sig ud, som om Aalborggenserne var mødte fuldtalligt, og det var jo nemlig det, de *ikke var*. Jeg skal derfor tillade mig at gøre nogle faa Bemærkninger. Af Hjørrings 18 Medlemmer var der mødt 9 (altsaa *Halvdelen*), fra Frederikshavn 2, Nykøbing 1 og Silkeborg 1, og det er selvfølgelig ikke noget stort Resultat; men hvor mange var der saa mødt fra den By, hvori Mødet afholdtes? Der var til Fagmødet og Fællesspisningen mødt siger og skriver 14 à 15 Mand, og det fra en Forening, der i Følge Medlemsfortegnelsen for Januar d. A. tæller 65 Medlemmer. Naa, det kunde maaske undskyldes, da Fagmødet jo var bestemt til at begynde Kl. 12, og det kunde jo ikke siges at være den heldigste Tid for dem, der skulde spise i »Familiens Skød«, men i Processionen kunde de da i hvert Fald have deltaget, men Deltagernes Antal under Fanen var ikke der blevet forøget; de samme Ansigter, man hidtil havde sét, saa man igen i Processionen, og heller ikke flere. Altsaa glimrede de tre Fjerdedele (til den gode Side) ved deres Fraværelse; se, det kan man kalde Tilslutning. Dér havde der været noget for Hr. B. N. at gøre Bemærkninger over, men det tier han ganske simpelt hen stille med.

Det er beklageligt, at der i Aalborg findes **50** Typografer, der endnu ikke har faaet et andet Syn paa Arbejderbevægelsen, end at de fuldstændig ignorerer et Fagmøde, hvortil der er indbudt fremmede Kolleger og hvor Formanden for Dansk typ. Forening er til Stede, og tillige undlader at deltage i en Procession, hvor alle Arbejdere *burde* deltage.

Der er selvfølgelig endnu i de fleste Afdelinger enkelte, som ved *enhver* Lejlighed glimrer ved deres Fraværelse, men at der i Aalborg ved et saadant Stævne vilde blive saa mange hjemme, det var der vist ingen, der havde drømt om, og allermindst Undertegnede.

Hjørring, den 12. Avgust 1900. J. CHR. MØLLER.

Nær og fjærn.

Voldgiftsretsdomme. Voldgiftsretten har nu afsagt Dom i de to Sager, der var indankede af Den typ. Forening og Den typ. Trykkerforening mod AAGE JØRGENSEN *(Agrardagbladet)*. Hr. Jørgensen blev i begge Sager dømt; i den første Sag til at tilbagebetale Sætterne 7 Kr. 17 Øre, som han uberettiget havde fradraget disse, og i den anden Sag, hvor han egenmægtig havde bestemt, at den gennemgaaende Arbejdstid først skulde slutte Kl. 6½, til atter at indføre den tarifmæssige Arbejdstid. Dommene følger i næste Numer.

Sommerferie. Red. AUBECK, Hobro, har, i Lighed med foregaaende Aar, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien har taget sin Begyndelse.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Juli Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	7536.58	
Reservefonden	-	4706.75	
Begravelseskassen	-	19831.70	
Salg af Tarifer	-	20.00	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	11181.16	
			Kr. 43276.19
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	11304.84	
Reservefondens do.	-	22206.20	
			- 33511.04
		Summa	Kr. 76787.23

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	680.00	
Telefonleje	-	15.00	
Assurance af Foreningens Arkiv	-	00.70	
Porto og Telegrammer	-	10.46	
Diæter	-	3.00	
Et Medlems Behandling paa Finsens Lysinstitut	-	32.00	
Beholdning i Begravelseskassen	-	19831.70	
do. i Reservefonden	-	4706.75	
do. i Hovedkassen	-	16658.01	
			Kr. 41937.62
Dansk Typografforbund:			
Typ.-Tid. Nr. 14—26	Kr.	1113.67	
Rejseudgifter og Diæter	-	111.80	
Tryksager m. m.	-	95.10	
En Ulykkesforsikringspolice i »Folket«	-	18.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	11304.84	
Reservefondens do.	-	22206.20	
			- 34849.61
		Summa	Kr. 76787.23

Kolding, d. 1. August 1900. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 13. Avgust.

1. Meddelelse gaves om nogle Flytninger og Ombytninger af Understøttelse paa Stedet.

2. Andragende fra et Medlem i Aalborg om Landophold. Han lider af begyndende Tuberkulose. Lægen tilraader Landophold. — Bevilgedes.

3. Nogle Optagelsessager refereredes. I et enkelt Tilfælde, hvor et udslettet Medlem søger om Genoptagelse, var forlangt en fyldigere

Lægeerklæring, idet Andrageren for ca. 3 Aar siden havde nydt Sygeunderstøttelse for Tuberkulose. — Da det krævede en fornyet Lægeundersøgelse, vedtoges det under de foreliggende Omstændigheder at betale denne.

4. Imod Bengtsons Optagelse protesterer endvidere Esbjerg, og Nyborg forlanger Afstemning over hans Optagelse. — Stemmesedler med de indkomne Protester udsendes i de nærmeste Dage.

5. Et arbejdsledigt Medlem, som har nydt fuld Underst. p. St., men har fundet lidt Beskæftigelse udenfor Faget, hvorved han dog ikke er i Stand til at ernære Familien, anmoder om Kontingentfrihed indtil han atter kan erholde Arbejde ved Faget. — Tilstodes.

6. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Juli. — Til Efterretning.

7. Aktieselskabet *Thisted Amts Dagblads* Trykkeribestyrer, Hr. Laurids Olsen, fremsender Underskrift paa Tarifen. Bladet begynder 1. Oktober og som laveste Løn betales 18 Kr.

8—9. En Del Tarifsager refereredes.

10. Fra Dansk Provinsbogtrykkerforening forelaa en Skrivelse som Svar paa Henstillinger fra Dansk typ. Forening til førstnævnte Foreningss Styrelse angaaende Forholdet hos flere af Bogtrykkerforeningens Medlemmer. — Det vedtoges at offenliggøre Skrivelsen og et Svar derpaa i Bladet.

11. En Skrivelse fra De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg til Repræsentantskabet, hvoraf Formanden er Medlem, forelaa sammen med Svaret derpaa. — Dette bifaldtes. HVIDTFELDT.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig en Del Arbejdsløse, saaledes: **gode Sættere** til alle Brancher, **Trykkere** saavel til almindeligt som til specielt Arbejde. En **Stereotypist**. Unge **Arbejdsmænd**, **Punkterersker** og **Paalæggersker**, de sidste ogsaa til **Stentryk. Diegelpaalæggersker**. En **Elev**.

D'hrr. Bog- og Stentrykkere

gøres opmærksom paa, at Anmodninger om Arbejdskraft **uopholdelig** ekspederes med al mulig Imødekommenhed. V. BERGENHOLZ.

Da det næsten vil være mig uoverkommeligt at takke hver enkelt, der har vist mig Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag, tillader jeg mig gennem disse Linier at rette en dybtfølt og hjærtelig Tak til alle, der hædrede mig paa denne Dag. Specielt en Tak til mine Arbejdskammerater, min Principal, Hr. Hannover, samt Den typ. Trykkerf.

Med kollegial Hilsen

CARL HANSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ekstrakontingentet.

Foranlediget ved forskellige Henvendelser fra Inkassatorerne tillader jeg mig at oplyse:

at Ekstrakontingentet, 25 Øre ugenlig, betales **første** Gang for 32. Uge,

at det opføres paa Inkassationslisten sammen med det øvrige Kontingent. (I Rubriken, hvor der nu staar 125 Øre, opføres altsaa 150 Øre),

at alle Den typ. Forenings Medlemmer er **hel**-betalende (halvt-betalende er f. Eks. De kvindel. Trykkeriarbejdere).

at kun Medlemmer, som er i den **faglige** Afdeling, skal betale Ekstrakontingent.

V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Johannes Vilhelm Rasmussen, udl. 12/8 1900 hos P. Petersen (arb. s. Sted), Sætter Martin Severin Sørensen, udl. 15/8 1900 hos P. Petersen (arb. s. St.), Sætter Vilhelm Chr. Emil Jacobsen, udl. 3/8 1900 hos Nielsen & Lyd. (arb. s. St.), Sætter Jens Aage Nuppenau, udl. 27/7 1900 hos Luno (arb. s. St.). I S. L.: Carl Chr. Jensens Hustru Anna Kirstine Agathe og Sætter Viggo B. Güths Hustru Anna.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1315, Holger Eugen Damgaard Johansen, 1607, Martin Rasmussen, 5673, Vald. E. Sørensen og 274, Vald. Bischoff (alle arbejdsløse, paa Rejse).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Rønne, Karl Hansen, udl. 21/7 1900 hos Gornitzka, Nexø, efter 5 Aars Lære. Aarhus, Anton Marius Andreasen, udl. 1/8 1900 hos Th. Thrue efter 5 Aars Lære (ikke aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aarhus, 1236, Chr. P. Christensen (arbl.). Horsens, 514, R. Fønss (Avisen) fra Kolding. Køge, 1177, Rasmus Petersen (Avisen) og 1452, Chr. N. Christensen (Folkebladet). Helsingør, 1592 (Den t. F.), Adolf H. Petersen og 1597 (Den t. F.), A. K. K. K. P. Frederiksen (Hors. Centraltr.). Næstved, 1428, Carl Vald. Schæffer (Næstv. Avis) fra Slagelse.

Bortrejste: Horsens, 1437 (Norsk Centralf.), R. Jensenius Nielsen paa Rejse. Køge, 987 (Den t. F.), L. D. Christiansen og 1849 (D. t. F.), P. V. Hansen (arbejdsløse). Nykøbing M., 1396, Heinrich Rødtnes (arbl.) til Vejle.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

D'Hrr. Inkassatorer bedes uopholdelig indsende de dem fra Styrelsen tilstillede statistiske Skemaer enten til Hr. Kasserer V. STEPHENSEN eller til LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde Mandag den 20. August Kl. 8 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22, 3. Bestyrelsen bedes møde **fuldtalligt**.

Ny Medlemmer: Emilie Petersen (Luno) og Anna Hansen (Lützhöft-Petersen).

HELENE SØRENSEN.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og Hjælpere.

D'Hr. Inkassatorer bedes møde med Kassereren den 19. August Kl. 1 i Foreningslokalet.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9: Møde i Søpavillonen.

Skriftstøberi Emil Gursch

Messinglinie-fabrik Berlin S.

Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 24 AVGUST 1900 XXVII AARGANG

Gensidighedsforholdet.

I *Typ.-Tid.* Nr. 29 findes en Meddelelse fra Forretningsudvalget om, at Medlem Nr. 1155 klager over, at han er nægtet Rejseunderstøttelse i Tyskland; i Følge en Meddelelse i *Correspondent* skulde han først arbejde og betale Kontingent i 13 Uger forinden han var berettiget til Understøttelsen. Sagen var overgivet til Forbundsstyrelsen, der nu vil gøre den tyske Forbundsstyrelse opmærksom paa, at Gensidighedskontrakten om Understøttelse paa Stedet havde faaet en urigtig Affattelse og at vore Medlemmer skal behandles som Landets egne.

Med denne Sag forholder det sig saaledes: Nævnte Medlem ankom her til Landet for nogen Tid siden efter at have gaaet uden Understøttelse fra Køln og hertil. Han skrev saa en Artikel til vort Fagblad, der imidlertid nægtedes Optagelse af Redaktøren, der skrev til nævnte Medlem, at han havde konfereret med Forbundsstyrelsens Formand om Spørgsmaalet, og denne havde erklæret, at Spørgsmaalet skulde forelægges et Delegeretmøde og at Fristen for Opnaaelse af Nyderet maatte søges nedsat til en Uges Kontingentydelse.

Der er imellem denne Skrivelse og Hovedbestyrelsens Forretningsudvalgs Fremstilling en stor Forskel, som kan give Anledning til mange Formodninger, der ikke taler til Gunst for det Princip, hvorefter vor Forbundsstyrelse arbejder. Hvorledes kan det forøvrigt lade sig gøre, at en saadan Misforstaaelse kan finde Sted? Hvorledes kan Spørgsmaalet om *Understøttelse paa Stedet* faa en saa urigtig Affattelse, at vore Medlemmer nægtes *Rejseunderstøttelse?* Det vidner om en Skødesløshed i et saa vigtigt Spørgsmaal, der bør paatales, og fuld Klarhed var ønskelig for Medlemmerne.

Imidlertid maa det vel indrømmes, at Fejlen i ethvert Fald ikke ligger hos det eller de Medlemmer, som har maattet lide under dette mærkelige Udslag af vor Administration, og det kan vel forlanges, at Vedkommende erholder det Beløb refunderet, som han er gaaet glip af i Understøttelse. Enhver, der har rejst i Udlandet, vil vide, at en saadan Situation, som den nævnte Medlem har oplevet, er højst ubehagelig. Det er ingen Spøg i et fremmed Land pludselig at staa uden Hjælpekilder, prisgivet Nød og Elendighed, og Harmen hos den, det gaar ud over, bliver dobbelt stor, naar han betænker, at det er Ledelsen hjemme i Danmark, der har bevirket, at det nu gaar ham ilde. Derfor maa man kræve, at Medlem Nr. 1155 (Hoppe) erholder det Beløb udbetalt, som han i Tyskland er gaaet glip af i Understøttelse.

— — —

I *Typ.-Tid.s* Nr. 30 findes til Efterretning for Lokalformændene aftrykt den fornyede Gensidighedskontrakt med forskellige udenlandske Forbund.

I Punkt 2 af nævnte Kontrakt findes bl. a. følgende Passus: »Bliver en Rejsende syg, modtager han Forplejning paa Sygehus i et Aar indtil det Beløb, som den gældende Sygeunderstøttelse andrager«, og i Punkt 4: »Sygeunderstøttelse ydes i Lighed med, hvad der udbetales til Forbundets egne Medlemmer, saa snart der er arbejdet og betalt i en Uge«.

Meningen med dette er mig ikke ganske klar, og jeg vil derfor anmode den ærede Forbundsstyrelse om at besvare følgende Spørgsmaal: »Er en Rejsende af de nævnte Forbund altid understøttelsesberettiget i Sygdomstilfælde?« eller: »Skal Rejsende først have svaret en Uges Kontingent«. Endvidere: »Hvis et Medlem af en gensidig Forening kommer hertil i Plads og bliver syg 2 Dage derefter, har han da intet Krav paa Sygeunderstøttelse?«

Hvis der er Forskel paa Rejsende og Pladstiltrædende kunde det jo ogsaa være interessant at faa oplyst, hvorfor en saadan Forskel er nødvendig.

Horsens, den 5. Avgust 1900. P. ANDERSEN.

Hvis Hr. P. Andersen havde sat sig bedre ind i den Sag, han her omtaler saa selvsikkert, havde han kunnet spare sig alle sine knubbede Ord om Forbundsstyrelsen, som er ganske uden Skyld i det skete. Førend man offenlig dømmer i et saadant Forhold, maa det dog være éns Pligt at undersøge Sammenhængen, og først da angribe, hvis man finder sig foranlediget dertil. Det vilde baade i dette og i andre Tilfælde være det mest formaalstjenlige, og navnlig spare paa *Typ.-Tid.s* i Forvejen knappe Plads.

Sagens faktiske Forhold er: I forrige Maaned modtog jeg fra Redaktionen en Artikel, indsendt af Hr. Hoppe, med Forespørgsel om jeg vilde besvare den. For at man ikke skal sige, at der skjules noget, skal jeg aftrykke den ordret:

Tillad mig at lægge Beslag paa *Typ.-Tid.s* Plads for en Forespørgsel, som vel nærmest maa rettes til Styrelsen for »Dansk Typografforbund«. Lørdag den 30. Juni fik jeg af Kassereren i Køln den Besked, at danske Rejsende ikke fik Rejseunderstøttelse i Tyskland før de havde arbejdet og betalt Kontingent i 13 Uger. Jeg spørger derfor, om den danske Forenings Styrelser virkelig først har taget et lignende Forbehold overfor tyske Rejsende i Danmark. Thi er det saaledes, da forstaar jeg ikke Meningen med Organisationen. Jeg antog, at Udviklingen gik i Retning af at udvide Gensidigheden saa meget som mulig, men noget mere kinesisk end denne Bestemmelse, hvoretter man enten maa blive i Danmark eller være Velhaver, hvis man vil rejse i Tyskland, har jeg ikke set. I *Typ.-Tid.* optages Artikler som »Drag ud«, der skildrer de fremmede Lande med æventyrlig tillokkende Farver, og naar man saa kommer derned, saa staar man der og faar den trøsterige Besked, at nu er det Slut, nu kan man se, hvorledes man slipper hjem igen. Saa forsvinder det hyggelige ved Rejselivet, naar man skal fægte sig frem Skridt for Skridt.

Har dette sin Rigtighed og skal Danmark gaa frem i organisatorisk Henseende og ikke tilbage, da maa det næste Skridt være at hæve denne Bestemmelse, der dog ligefrem beskæmmer »Dansk Typografforbund«.

Med Tak for Optagelsen

Deres ærb.
PETER HOPPE.
Bog 1155.

Jeg modtog ikke nogen som helst anden Meddelelse; det paagældende Medlem henvendte sig hverken mundtligt eller skriftligt til mig. Jeg kunde derfor kun gaa ud fra, at Hr. Hoppe overhovedet var misfornøjet med, »at danske Rejsende ikke fik Rejseunderstøttelse i Tyskland, *før de havde arbejdet og betalt Kontingent i 13 Uger*«, og anede ikke, at Meningen var, at de først skulde have betalt i 13 Uger i **Tyskland.** Derfor ansaa jeg det for unyttigt at optage Artiklen og meddelte, at i Henhold til *vore* Love *skulde* der betales Kontingent i 13 Uger, og som Følge heraf kunde denne Lovbestemmelse kun forandres af et Delegeretmøde, men at jeg forøvrigt selv havde tænkt mig Muligheden af at foreslaa, at allerede én

Uges Kontingent gav Ret til Rejseunderstøttelse, eftersom man i Udlandet understøttede efter denne Regel.

Først senere faar jeg af Formanden for Dansk typ. Foren. og af Hr. Hoppe personlig at vide, hvordan det er gaaet ham, og at det er paa Grundlag af en Kundgørelse i *Correspondent*, at Forvalteren i Køln har nægtet ham Rejseunderstøttelse. Det er selvfølgelig en Fejl af Forvalteren, at han har misforstaaet Kundgørelsens Ordlyd, men havde Hr. Hoppe protesteret og forlangt Sagen afgjort af Forbundsstyrelsen i Berlin, var Misforstaaelsen blevet hævet i Løbet af to Dage, og Hr. Hoppe kunde være rejst videre. Det er saa meget mere uforstaaeligt, at saavel Forvalteren som Hr. Hoppe har kunnet haft den Opfattelse af Forholdet, som det jo betød en Tilbagegang og ikke nogen Fremgang i de Rejsendes Understøttelsesvilkaar, men under alle Omstændigheder kan den danske Forbundsstyrelse dog ikke gøre for, at en tysk Funktionær begaar en Fejl. Selvfølgelig skrev jeg straks til det tyske Forbunds Formand og til Forvalteren, hvorefter Hr. Hoppe har faaet Beløbet for spildte Rejsedage udbetalt — ialt 15 Kr.

— — —

Til Hr. P. Andersens Spørgsmaal skal jeg svare, at Rejsende af de nævnte Forbund altid er understøttelsesberettiget i Sygdomstilfælde, uden at de behøver at have betalt Kontingent forud. Bliver et Medlem af en gensidig Forening syg *to* Dage efter at han er kommet i Plads, har han i hvert Fald Krav paa samme Sygeunderstøttelse som den Rejsende, men har han blot betalt én Uges Bidrag, understøttes han i Lighed med Forbundets egne Medlemmer. I Henhold til vore Overenskomster med de udenlandske Forbund kan der ikke administreres paa anden Maade, og jeg betvivler forøvrigt, at man af økonomiske Grunde kan gaa til en Forandring paa dette Punkt. Hr. Andersen kan jo ligesaa godt forundre sig over, at der er Forskel paa Understøttelsen paa Rejse og paa Stedet.

VICTOR PETERSEN.

En »Misforstaaelse«.

FORINDEN jeg gaar over til at besvare Hr. A. L.'s Indlæg af 17. ds. i Sagen Aage Jørgensen kontra *Agrardagbladets* Sættere skal jeg først bemærke, at Grunden, hvorfor jeg tog til Orde i ovennævnte Sag, var denne, at Hr. A. L. paastod, at i Følge Voldgiftsrettens Dom af 22. Maj d. A. havde »*Principalen Ret til efter Godtbefindende at fradrage Beløb i Sætterens faste Ugeløn*«. Hertil paastod jeg, *at en saadan Dom aldrig var afsagt i denne Sag.* I Henhold til Voldgiftsrettens Dom af 3. Avgust d. A. bevises det, *at* **min** *Paastand var rigtig* og at Hr. A. L. ved sit Indlæg har vildledt sin Organisations Medlemmer i høj Grad. Trods Dommen, som **modsiger** Hr. A. L., har han dog ikke fundet sig foranlediget til at tilbagekalde sin **urigtige** Meddelelse.

Naar Hr. A. L. mener, at man ikke bør tillægge mine »Undskyldningsgrunde« nogen Værdi, idet den afsagte Dom af 3. Avgust »fremstiller Sagen i et pro contra og ikke (som af mig paastaaet) i **5** hver for sig temmelig vigtige Spørgsmaal«, da skal jeg hertil svare, at Grunden, hvorfor Sagen blev saa enkel, var denne, at Formanden for Den typ. Forening i sit **nye** Indlæg til Fortsættelse af ovennævnte Sag havde stillet følgende Spørgsmaal:

> »Som Punkt 5 ønskes den ærede Rets Kendelse i Spørgsmaalet: Har en Principal Ret til at tilbageholde noget Beløb af en fast Sætters Ugeløn?«

Voldgiftsretten satte dette Spørgsmaal som **første Punkt** paa Dagsordenen, og da det i Henhold til den afsagte Dom blev afgjort derhen, at en Principal **ikke** kunde fradrage noget Beløb i en Sætters faste Ugeløn, saa *bortfaldt de andre* **4** *Punkter** om, hvorledes Annoncerne skulde beregnes.

Dette **nye** Punkt 5 var altsaa Grunden til, at Sagen blev saa enkel.

* Det **5.** Punkt var Spørgsmaalet om Arbejdsnedlæggelsen.

Den eneste Fadæse, som er begaaet i denne Sag, er: *at Hr. A. L. har fremsat ovennævnte urigtige Paastand, som han endnu ikke har tilbagekaldt!*

Derimod finder Hr. A. L. Grund til at fremsætte en **falsk** Sigtelse imod mig, idet han skriver, at »naar Hr. Jørgensen højtidelig erklærer, at han ‚ingen Sinde har været med til at afsige Dom i nogen Sag, hvor Dokumenterne ikke har været fremlagte', da skal jeg hertil kun bemærke, at denne Erklæring ikke blot er i Strid med tidligere Udtalelser af ham selv, men, hvad værre er, i Strid med Sandheden.«

Jeg erklærer denne Sigtelse for at være **falsk**, fordi Hr. A. L. »glemmer« at fortælle, i hvilken Forbindelse vi talte om de af ham nævnte Dokumenter. Jeg sagde udtrykkelig, at Voldgiftsretten havde **delt** ovennævnte Sag og at de 4 Dokumenter ikke hørte til den første Del af Sagen, som blev paadømt den 22. Maj d. A., men derimod til den anden Del, som nu er bleven behandlet og paadømt *den 3. Avgust.*

Paa denne Dag var Dokumenterne tilstede, og det maa vel være i rette Tid at faa dem frem, naar den Sag skal behandles, hvortil disse hører.

Jeg overlader herefter til Organisationens Medlemmer at dømme, hvorvidt Hr. A. L. farer med Usandhed eller om det er mig.

Jeg fastholder derfor paa det bestemteste mine tidligere Udtalelser og føjer yderligere til, at der aldrig i den Tid, jeg har haft den Ære at repræsentere Den typ. Forening i Voldgiftsretten, har været dømt i nogen Sag, hvor der har manglet Dokumenter.

Derfor: *Frem med Beviserne for Deres* **falske** *Sigtelse!*

VILH. JØRGENSEN.

I Paris under Verdensudstillingen.

(Fra *Typ.-Tid.s* Korrespondent.)

(Sluttet.)

ENDNU et sidste Blik kastede jeg paa den danske Bogudstilling og jeg forlod det Sted, hvor jeg havde ventet mig saa meget og derfor blev saa skuffet. . . .

I slet Lune traadte jeg atter ud paa Udstillingspladsen og styrede mine Skridt henimod den henrivende Alexanderbro. Denne Bro, der er bygget til Ære for Alexander II., forbinder Udstillingen paa venstre og højre Seinebred med hinanden, og herfra har man en prægtig Udsigt til begge Sider af Seinen. Hurtigt forsvinder et daarligt Indtryk for det nye, man oplever, og det er nyt, den Rejsende oplever, naar han et Øjeblik tager Plads paa Midten af Broen og betragter det Liv, der hersker ikke alene paa begge Sider af Seinen, men ogsaa paa selve Seinen, hvor de overfyldte Baade i Hundredevis farer frem og tilbage; men der er ikke Tid til lang Filosofering, naar man vil have noget at se, og jeg satte derfor Kursen efter den franske Elevskole, der var installeret i en særlig Bygning paa højre Seinebred. Et Besøg i denne Bygning fortryder man ikke og jeg tilbragte da ogsaa flere Timer med at gaa det hele igennem.

Ved denne Udstilling har den franske Nation villet vise den øvrige Verden, hvad man i Frankrig gør og hvad der overalt i den civiliserede Verden burde gøres for at gøre den opvoksende Slægt saa intelligent og dygtig, som det overhovedet er mulig. Vi har i en tidligere Artikel forklaret, hvorledes den franske Stat fuldstændig tager sig af de unge Mennesker, saa snart de træder ind paa Elevskolen og ikke giver Slip paa dem før den Dag, da Skolen erklærer vedkommende Mand eller Kvinde dygtig nok til at kunne træde ud i Livet og ernære sig ved det Fag, de er oplærte i. Den franske Nation har Forstaaelsen af, at skal Landet ikke distanceres, da gælder det først og fremmest om at dygtiggøre Ungdommen, og derfor overlader Frankrig ikke denne Gærning til den enkelte Fabrikherre, som kun har én Interesse: at faa saa stort et Udbytte af Eleven som muligt; men Staten tager selv Opdragelsen og Undervisningen i sin Haand.

Galleriet i denne Bygning er saa godt som udelukkende inddelt i firkantede Rum, hvor Elevskolens forskellige Fag hver har sit Rum. Som alle de øvrige Udstillingsbygninger er denne Bygning selvfølgelig ligesaa kunstnerisk udstyret; men én Ting har den forud for alle de andre: her herskede en velgørende Ro. Det er nemlig den Bygning, der bliver mindst besøgt af de Fremmede. Det burde være modsat. Med stor Interesse betragter den Besøgende hvert enkelt Fags udstillede Genstande, og ofte er man ikke i Stand til at kunne skelne de udstillede Elevarbejder fra Kunst og Haandværk. Længst tilbage i Salen har Bogtrykafdelingen sin Fremvisning. At drage en Sammenligning mellem vor hjemlige Fagskole og denne lader sig naturligvis ikke gøre, dertil er vore Forhold altfor smaa.

Det er selvfølgelig udelukkende 1. Klasses Ting, der her udstilles, og to meget komplicerede Satsforme giver i saa Henseende et godt Begreb om den Uddannelse, Lærlingen modtager paa Skolen. Med den sidste Lærlingesag fra Kolding i frisk Minde tænkte jeg paa, hvor samvittighedsløst man i mangfoldige Trykkerier gaar hen over de unge Menneskers Uddannelse. Vore hjemlige Principaler, som i Sommer besøger Verdensudstillingen, burde først og fremmest opsøge denne Afdeling og saa bringe Udbyttet med hjem i vore egne Officiner. Megen Sorg og mange Ulykker vilde derved afværges.

Paa venstre Seinebred, ved Siden af den store Maskinhal, findes en Del hollandske og engelske Bogudstillinger. Det synes, som om man for disse Landes Vedkommende har været ulige heldigere i Valget af Pladsen end den danske Udstillingskomité.

Vi skal blot nævne et Par af de mere interessante Ting. Fra Haarlem fandt man saaledes en Del ganske fortrinlige Satsforme. En enkelt Form: »*Evangile Selon St. Matthieu*« i Lommeformat talte ikke mindre end 126 Kolumner; desuden fandtes en smuk Omslags-Titel, der udelukkende var sat i Streger. Lækkert var det at se; men man maa selvfølgelig intet Øjeblik glemme, at det er sat udelukkende med det Formaal for Øje, at det skulde vises frem paa Verdensudstillingen. Det viser kun, hvad der kan fremstilles, naar man blot har det nødvendige Materiale — men paa Trykkerierne findes det bare ikke!

I den londonske Afdeling fandt jeg ligeledes en Del Satsforme fra et Skriftstøber-Firma. Det eneste mærkelige, der imidlertid var ved disse Forme, var det, at hvert enkelt Udslutningsstykke fra 2-Cisero og op efter i Enden var stemplet med Firmaets fulde Navn, saaledes, at naar man vilde læse Satsen i Formen, kom det hele til at se temmelig forvirret ud; men ud over dette, kan vi ikke nægte, at vi har set Ting her hjemme, som har taget sig smukkere ud i Sats — men som ikke har været paa Udstillingen. —d.

Juleuddelingsfesten.

Delegeretmøde i Aften, Fredag Kl. 9 i Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Voldgiftsretten.

Aar 1900 den 3. August, Eftermiddag Kl. 8, holdt Voldgiftsretten Møde i »Søpavillonen«. — De faste Medlemmer var mødte med Undtagelse af Bogtrykker Græbe, der havde anmeldt Forfald, og i hvis Sted mødte Hr. Th. Nielsen.

Der foretoges Sag Nr. $^{8}/_{1900}$: Den typografiske Forening mod Firmaet Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, i hvilken der opnaaedes Flertal for Kendelse, der er afsagt saalydende:

Under nærværende Sag har Sætterne i *Agrardagbladet* paaklaget det Forhold, at Indehaveren af Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, Hr. Aage Jørgensen, i hvis Bogtrykkeri *Agrardagbladet* trykkes, har fradraget i deres faste Ugeløn dels et Beløb, 1 Kr. 49 Øre, nemlig Satsprisen for 3 Annoncer, som efter en Gang at have været indrykkede i Bladet paany skulde indrykkes med ubetydelige Rettelser, hvorfor Sætterne have mént sig berettigede til at medtage disse Annoncer i den Satsmasse, som de i Henhold til Overenskomst skulle præstere for at opnaa den fulde faste Ugeløn. Dels har Principalen i Ugelønnen fradraget et Beløb af 5 Kr. 68 Øre, med hvilket en Annonce efter hans Mening var beregnet for højt. Endelig har Foreningen særlig begæret Rettens Besvarelse af følgende Spørgsmaal: Har en Principal Ret til at tilbageholde nogen Del af en fast Sætters Ugeløn?

Hr. Aage Jørgensen paa det indklagede Firmas Vegne har under Henvisning til Tarifen søgt at paavise sin Ret til at foretage de skete Afkortninger i Ugelønnen.

Det er imidlertid givet, at Sætterne i *Agrardagbladet* lønnes med fast Løn, og Retten nærer den Opfattelse, at en Principal i Almindelighed og navnlig ikke i et Tilfælde som det foreliggende har Ret til at gøre Afdrag i den faste Ugeløn, og heri gør det ikke nogen Forskel, at Sætterne skulle præstere en nærmere fastsat Satsmasse pr. Time for den fastsatte Ugeløn. Retten maa derfor ansé det for unødvendigt at komme ind paa Spørgsmaalet om Annoncernes Beregning, men maa som Følge af den forannævnte Betragtning give Klagerne Ret i, at Indklagede ikke har havt Ret til at fradrage de nævnte Beløb, 1 Kr. 49 Øre og 5 Kr. 68 Øre eller ialt 7 Kr. 17 Øre, hvorfor den dømmer saaledes:

Indklagede, Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, bør til Sætterne i *Agrardagbladet* betale 7 Kr. 17 Øre.

Derefter foretoges Sag Nr. $^{9}/_{1900}$: Den typografiske Trykkerforening mod Firmaet Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri.

Der opnaaedes Flertal for Kendelse, der er affattet saaledes:

Den typografiske Trykkerforening har i Skrivelse af 20. f. M. besværet sig over, at der hos Firmaet Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri arbejder en Trykker, der ved Trykning af *Agrardagbladet* arbejder med gennemgaaende Arbejdstid til Kl. $6^{1}/_{2}$ om Aftenen, hvilket maa ansés for tarifstridigt, da Tarifen bestemmer, at gennemgaaende Arbejdstid slutter senest Kl. 5. Det bliver uden Betydning, at vedkommende Trykker begynder noget senere paa Dagen end almindeligt. Heller ikke et Tilbud fra det indklagede Firma om at lade Trykkeren holde Middag fra Kl. 11—1 har Foreningen ment at kunne akceptere.

Foreningen har derfor paastaaet principalt, at det indklagede Firma dømmes til at lade den gennemgaaende Arbejdstid slutte Kl. 5, subsidiært, at den overskydende Tid godtgøres med 50 pCt. Tillæg.

Det indklagede Firma har næst at gøre opmærksom paa, at den paagældende Trykker først begynder sit Arbejde Kl. 11 Formiddag og saaledes kun har $7^{1}/_{2}$ Times Arbejdstid, med hvilken Ordning han har været veltilfreds, gjort gældende, at det har tilbudt Trykkerforeningen at lade Trykkeren holde Middag fra Kl. 11—1, hvilket denne ikke havde Noget imod, medens Trykkerforeningen — formentlig uden Hjemmel — har modsat sig dette.

Endelig paastaar det indklagede Firma, at der i sin Tid af Organisationerne er blevet givet en almindelig Tilladelse til at lade gennemgaaende Arbejdstid slutte senest Kl. 6, saaledes at der i hvert Fald kun kunde blive Tale om at betale for Overarbejde fra dette Tidspunkt.

Vel maa nu Retten give Klagerne Medhold i, at det maa anses for tarifstridigt at lade gennemgaaende Arbejdstid slutte Kl. $6^{1}/_{2}$, men paa den anden Side anser Retten det ikke for tarifstridigt, at Trykkeren holder Middag fra 11—1, i hvilket Tilfælde den ordinære Arbejdstid slutter Kl. 7, og da Klagerne ikke have nedlagt Paastand om Tilkendelse af noget Beløb for præsteret Overarbejde, kan Retten indskrænke sig til følgende Udtalelse:

Den hidtidige Arbejdstid for den nævnte Trykker hos Indklagede, Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, maa anses for tarifstridig; men Retten anser Forholdet for tarifmæssigt, naar Trykkeren holder Middag som tilbudt.

Valdemar Carlsen.

Dam-Nielsen.

Nær og fjærn.

Gutenberg-Korets Udflugt til Roskilde d. 5. August havde vundet stor Tilslutning. Frokosten indtoges i »Fjordvilla«, hvis smukke Beliggenhed og udmærkede Betjening vandt alles Bifald. Derefter Besøg i Domkirken, hvor man under kyndig Vejledning saa alle de historiske Mindesmærker, af hvilke navnlig de smukke Marmorkister og de smedede Døre beundredes. Saa sejlede man op til Boserup Skov, besaa denne, tog derefter tilbage til »Fjordvilla«, hvor Middagen indtoges. Her udbragtes der Skaaler for Arbejderpartiet i Roskilde og for deres Samlingssted »Fjordvilla«. Et animeret Punschesold med Taler og Sange, en lille Svingom, til hvilken Værten leverede 2 Musikere, sluttede den vellykkede Udflugt.

Sommerferie. Personalet hos P. A. NIELSEN, København, har erholdt 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Mandag den 13. August. Alle mødt.

1. Generalforsamlingen fastsattes til Søndag den 26. ds., Kl. 10½ i Boulanger. Dagsorden for samme vedtoges.

2. Form. aflagde Beretning om de hos Ferslew indledede Underhandlinger, som der toges Stilling til.

3. Ang. Schønberg & Hartvig var der kommet Klage over, at Trykkeren har passet alle 3 Maskiner. Sagen forelægges Generalforsamlingen.

4. Ang. Sagen om Arbejdstiden i *Agrardagbladet* vedtoges det at denne ikke maa forlænges.

5. En Lovændring ang. Karantæne vedtoges det at foreslaa Generalforsamlingen.

6. Et Andragende fra Arbejdernes Beklædningsmagasin afsloges.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: I S. L.: Digeltrykkerske Charlotte Amalie Nielsen (Emil Petersen).

Bortrejste: 1113, Hans Peter Larsen (arbl.) til Plads i Hillerød. 1551, Andr. A. Th. Petersen (arbl.) paa Rejse. 526, Chr. Ludvig Berg (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: Charles Winthers Hustru Hulda.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

14. August: *Varde.*

I Dag mangler **Ribe.**

Kolding, den 21. August 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Holbæk, Aage Henrik August Nielsen, udl. ¼ 1900 i Nykøb. Venstreblad efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). Næstved, Sætter Lars Peter Rasmussen, udl. 24/7 93 i Næstv. Tid.s Bogtr. (tidl. Medlem). Hjørring, Peter Thomas Munck, udl. 1/1 97 i Hjørring Amtstidende (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Næstved, 1350, N. D. Nielsen fra Slagelse og 1463, Fr. C. C. Jensen fra København (begge paa Næstved Avis). Horsens, 1461, Bøjle Hansen (Soc.-Dem.) fra Aarhus. Slagelse, 1199, H. H. Bøtcher (Slagelse-Posten) fra Udlandet og 1309, Martin Sørensen (arbl.) fra Udlandet. Vejle, 1329, M. J. Æ. Madsen fra Aalborg (arbl.) og 1396 Heinrich Rødtnæs fra Nykøbing M. (arbl.). Roskilde, 1156, C. C. Christiansen (arbl.) fra Vejle. Kolding, 1105, Theodor Bech fra Varde i Plads.

Bortrejste: Vejle, 1156, Chr. Christiansen til Roskilde (arbl.). Kolding, 514, Hans Rasmus Nielsen Fønss til Pl. i Horsens og 1452, Chr. Nielsen Christensen til Pl. i Køge. Slagelse, 1428, C. V. Schæffer og 1350, Daniel Nielsen (begge til Plads i Næstved). Sakskøbing, Anton Chr. Hansen (arbl.) til Kbhvn. Roskilde, 1037, F. C. C. Jensen (arbl.) til Kbhvn. Kolding, 1146 (Den t. F.), Seneca Larsen (arbl.) til Odense. Aarhus, 3451, Lars P. O. Larsen og 1580, F. Cornelius Petersen (arbejdsløse). Odense, 423, Peder Pedersen (arbejdsløs).

Udmældt: Holbæk, 846, Bogtrykker S. M. Olsen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk Generalforsamlingen paa Søndag Kl. 10½ i Kompagnistræde 43. Dagsorden fandtes i forrige Numer. STYRELSEN.

Efter Fagforeningens Generalforsamling holdes Generalforsamling i *Ekstrakassen.*

Samtlige Trykkere i Carl Allers Etablissement tillader sig herved at foreslaa Hr. KARL KIEFER til Næstformand.

Paa Personalets Vegne:
G. C. NIELSEN.

Samtlige Trykkere hos F. E. Bording tillader sig ligeledes at anbefale KARL KIEFER til Næstformand.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Johanne Berthelsen (Cato), Camilla Arendsen og Alma Olsen (Møller & Thomsen), Astrid Halberg (Langkjær).

GUTENBERG-KORET.

Førstkommende Søndag: **Familietur** til Etablissementet »Svanholm«. Mødested: Trianglen Kl. 2 Eftm.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og Hjælpere.

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 2. Septbr. 1900, Kl. 1 pr. i Foreningslokalet.

Dagsorden: 1. Valg af Kasserer og Sekretær. 2. Omforandring af Lovparagrafer. 3. Regnskabets Fremlæggelse. 4. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, maa indsendes til Formanden senest Lørdag Aften den 25. ds. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dronninggaard. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

En dygtig Trykker

antages i **Langkjærs Bogtrykkeri**, *Købmagergade 50.*

En dygtig Trykker fra et af de større Trykkerier søger Plads snarest muligt. Billet mrkt. »85« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i over 9 Aar drevet Bog- og Akcidenstrykkeri er til Salg paa meget favorable Vilkaar, grundet paa Forretningsovertagelse i anden Branche. En energisk Fagmand, der disponerer over ca. 4000 Kr., vil her kunne skabe sig en virkelig god Eksistens. Billet mrkt. »Bogtrykkeri« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Hurtigpresse til Salg.

Indv. Rammemaal 48 + 64 Ctm., indr. til Fod-, Haand- og Motorkraft. Sælges for Kontant 600 Kr.

Knudsens Bogtrykkeri, Horsens.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 31 AVGUST 1900 XXVII AARGANG

Voldgiftsretten

for Dansk typografisk Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Sag I. 1900.

Klage

fra

Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening

imod

Næstved Tidendes Bogtrykkeri.

Der klagedes over, at Firmaet C. V. Petersens Sønner, som ejer *Næstved Tidendes* Bogtrykkeri, uberettiget havde gjort Afdrag i 4 Beregningssætteres Regninger. De 4 Sættere havde sat Budgettet for Næstved Kommune for 1900 mod herfor at erholde den hjemlede Godtgørelse af 25 pCt. ekstra tillagt den fastsatte Tusindbetaling. Denne Sats forlangtes af Firmaet hensat i ca. 14 Dage, hvorpaa Firmaet efter Budgettets 2. Behandling ved en af de fastlønnede Arbejdere lod foretage Rettelser i Satsen og paany benyttede denne i Bladet. De 4 Sættere nægtede derefter paa Forlangende herom at aflægge Satsen, idet de paastod, at denne ikke længere tilhørte dem, men Huset; i Klagen hævdedes det endvidere, at Sætterne havde taget anden Aflægning i Stedet for Budgetsatsen. Firmaet havde derefter gjort et til Betalingen for Aflægningen svarende Afdrag i de 4 Sætteres Regninger. Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening hævdede, at dette Afdrag var sket uberettiget; efter de almindeligt gældende Regler maatte Aflægningen betragtes som tilhørende Huset og være Sætterne uvedkommende, hvorfor den nedlagde Paastand paa, at C. V. Petersens Sønner dømtes til at tilbagebetale de 4 Sættere de afdragne Beløb.

C. V. Petersens Sønner henholdt sig i deres Erklæring til denne Sag til Tarifens § 3, 1. Stykke, der udtrykkelig nævner, at Betalingen sker for Sats og Aflægning; da Aflægningen ikke præsteredes, var det gjorte Afdrag berettiget i Henhold til Tarifens § 3, 2. Stykke. Overfor Firmaet havde kun én Sætter hævdet, at han selv havde taget anden Aflægning, men han havde ikke kunnet oplyse, hvori denne Aflægning bestod — om den var af samme Art som Budgetsatsen — saa hertil havde Firmaet intet Hensyn kunnet tage, ligesom det udtalte, at Sætterne hos den Tilsynshavende havde maattet forlange Aflægning til Erstatning for Budgetsatsen, om de havde ønsket en saadan. Firmaet oplyste iøvrigt, at de Rettelser, der var foretagen i Satsen, ikke forandrede mere ved denne end de Korrekturrettelser, som Husets faste Folk daglig foretager i Beregningssætternes Sats (for at undgaa Afregninger om Korrekturgodtgørelser). Det hævdede endvidere, at Bogtrykkeriejerne havde Ret til at bruge Beregningssætternes Sats saa ofte de ønskede dette, uden at Aflægningen derved kom over paa Huset, med mindre Sætterne forlangte og fra dette modtog tilsvarende Aflægning. Firmaet paastod, at de af Hovedbestyrelsen omtalte almindelige Regler ikke var anerkendte; i hvert Fald havde de aldrig vundet Hævd i *Næstved Tidendes* Bogtrykkeri.

Voldgiftsrettens Medlemmer (Warberg og L. D. Rasmussen samt Joh. Jensen og Poul Hertz) kunde ikke enes om en Afgørelse, ej heller skaffe Flertal for en saadan, hvorfor Sagen gik til Opmanden, Borgmester Schiørrings Paakendelse. Opmanden afsagde derefter følgende

Kendelse:

Hvis Sætterne vilde komme til at mangle Typer i deres Kasser, fordi den omhandlede Sats blev staaende i nogen Tid, burde de have henvendt sig til Forretningens Leder eller Faktoren om at faa anden Aflægning, og hvis de da selv havde besørget denne, og den var af lignende Omfang som den Sats, der blev staaende, er det en Selvfølge, at deres Forpligtelse til Aflægning dermed var opfyldt. Da det imidlertid ikke er gaaet til paa den Maade, og det saaledes ikke er konstateret, at de have besørget anden og lignende Aflægning, samt da det ikke er oplyst, at nogen almindelig Praksis eller de til Grund for Tarifen liggende Forudsætninger maatte afgive Hjemmel for Sætternes Vægring ved at besørge den Aflægning, som de have faaet Betaling for, skønnes ikke rettere end at den af Dansk typografisk Forening nedlagte Paastand maa forkastes.

Thi eragtes:

Den af Dansk typografisk Forening nedlagte Paastand kan ikke tages til Følge.

Kolding, den 12. Marts 1900. SCHIØRRING.

Den østrigske Tarif.

OFTE kan det være af Interesse at kaste Blikket udenfor »vore egne Vinnever« og iagttage, hvad der foregaar hos andre. Er vi ikke helt forgabede i os selv, opnaa vi ofte derved Belæring og kan dømme om, hvorledes vi staa i »the struggle for the life« i Forhold til andre.

Vore østrigske Fagfællers Organisation staar sikkert fuldt ud paa Højde med vor, hvad der er saa meget mere beundringsværdig, naar man husker paa, at Østrig i folkelig Henseende er Kontrasternes Land, ikke alene i Raceforskel, men ogsaa i Kultur. Middelalderligt Mørke og moderne Kultur staar her grelt imod hinanden. Uden Tvivl vil det derfor interessere Kollegerne at høre lidt om vore østrigske Brødres nye Tarif.

Denne, der traadte i Kraft 1. Januar 1900, har en Varighed af 6 Aar og deler Landet i 6 Klasser efter dets økonomiske Forhold; f. Eks. staar et halvbarbarisk Land som Bukowina i 1. Klasse, medens Bøhmen og Nederøstrig staar i de højeste Klasser. Kun i Wien betales efter 6. Klasse. Paa Fastløn er Minimum fra 20 til 28 østrigske Kroner (= 89 Øre), paa Beregning fra 38—48 Heller (1 ø. Krone = 100 Heller), stigende med 2 Heller for hver Klasse. Beregning efter Alfabetsystem. Altsaa et højere Minimum end vi har herhjemme; men tillige findes der i de enkelte Kronlande særlige Tillæg. Arbejdstiden er 9 Timer undtagen for Maskinsætterne, hvis særlige Tarif skal omtales længere nede; der skal gives fuld Beskæftigelse og Beregningssætterue Ventepenge efter de sidste 5 Ugers Gennemsnitsfortjeneste, hvorimod Principalen er berettiget til Afdrag i Lønnen for forsømt Arbejdstid. Vor østrigske Kollega skal være Sprogkunstner, idet han skal kunne arbejde i de paa den lokale Egn brugelige Sprog, hvilket næsten uden Undtagelse vil sige to Sprog, i nogle Egne tre, f. Eks. i Triest tysk, italiensk og slovenisk, i Bukowina tysk, rumænisk og ruthenisk. Fordres endnu et andet Sprog, faar Sætteren paa fast Løn et Tillæg af 3 ø. Kroner.

For Trykkere findes ingen særlig Tarif, men de ere forpligtede til at passe to Maskiner med et Tillæg af 15 pCt. for en Hurtigpresse og 10 pCt. for en Digeltrykspresse, saafremt de to Maskiner ere i Drift

paa samme Tid. Som Rotationstrykkere skal fortrinsvis benyttes udlærte Trykkere; deres Løn retter sig efter Overenskomst.

Forretningen kan forlange Overarbejde af Typograferne; dette beregnes paa en særegen nem Maade, idet Godtgørelsen pr. Time er for fastlønnede, foruden deres sædvanlige Timeløn, og for Beregningssættere, foruden deres tarifmæssige Fortjeneste, indenfor Tiden fra Kl. 6 Morgen til 9 Aften, saa mange Heller, som det lokale Minimum (Fastløn) beløber sig til Kroner; fra Kl. 9—12 Aften 10 Heller mere og fra Kl. 12 Nat til 6 Morgen 50 Heller mere. Resultatet bliver omtrent det samme som vor 50 pCt. Beregningsmaade for det førstes Vedkommende.

Tarifen gør et Indgreb i det Utal af Helligdage, som skulde fejres i dette katolske Land par exellence, idet den afskaffer de i de enkelte Byer hidtil hafte Festdage for de lokale Skytshelgener; herefter bevises der kun de forskellige Landsdeles Skytspatroner denne Ære; men der er saamæn ogsaa Helligdage nok foruden.

Opsigelsesfristen er 14 Dage. Naar en Typograf bliver sagt op paa Grund af Arbejdsmangel, er han berettiget til i hver af disse to Uger at anvende henholdsvis i I. til III. Kl. 1 til 2 Timer og i IV. til V. Kl. 3 til 5 Timer til at søge sig en ny Plads i uden Afdrag i Lønnen.

Ved Medhjælpspladser indtræder Opsigelsesfristen først efter 6 Ugers Forløb.

Vor Lærlingeskala herhjemme bliver fra mange Sider betragtet som meget striks, og Idealister angriber den som Helhed. Østrigerne ere dog radikalere. Naar der kun beskæftiges 1—2 Svende, maa der holdes 1 Lærling, til 3—8 Svende 2 Lærlinge, til 9 eller flere for hver 3 Svende 1 Lærling mere. Ved Beregningen heraf tages de det foregaaende Aar beskæftigede Svende i Gennemsnit til Maalestok, men de Svende, som udelukkende anvendes til Bladsætning, samt Rotationstrykkere, tælles ikke med. Hvad mon vore Bladudgivere i Provinserne med de kasserede Svendeprøver vilde sige til en saadan Ordning? Før en Lærling antages, skal han undersøges af Lægen, samt have en ordenlig Skoleuddannelse, med Hensyn til hvilken bestemte Forskrifter opstilles.

I de forskellige Landsdele skal oprettes Voldgiftsretter, bestaaende af lige mange Principaler og Svende. Saafremt disses Afgørelser ikke falde enstemmige, kunne de appelleres til Tarif-Kommissionen, der omfatter hele Landet og som ogsaa skal forberede den næste Tarifrevision.

Specialbestemmelserne for Beregning ere i saa godt som alle Tilfælde fuldt saa gunstige som den københavnske Tarifs, men Pladsen tillader ikke at gaa i Detaljer med Hensyn til disse. For Dagbladene gælder i de fleste større Byer en særlig Tarif.

Som før bemærket, har Maskinsætterne en særlig Tarif, der vel er værd at lægge Mærke til. Kun udlærte Sættere maa tages til Maskinerne og Læretiden er 12 Uger, i hvilken betales Løn efter *Avis*tarifens Minimum med et Tillæg af 15 pCt. Den udlærte Sætter faar et Tillæg af 40 pCt. og, naar Rengøring og Istandholdelse forlanges af ham, 52 pCt.; den østrigske Bogtrykker maa altsaa rykke ud med en betydelig højere Løn til sin Maskinsætter end hans danske Kollega. Arbejdstiden er 8 Timer, og Maskinsætteren er ikke forpligtet til Overarbejde; derimod maa der leveres et bestemt Satsminimum; efter 10 Ugers Forløb skal præsteres: paa »Linotype« 5000 Bogstaver, paa »Monoline« 4000 og paa »Typograph 3500 i Timen; efter et halvt Aars Forløb skal præsteres henholdsvis 5500, 4600 og 4100 Bogstaver. For at kunne yde dette, kan Sætteren betinge sig glat Sats, en Formatbredde af mindst 20 Cicero og trykt eller paa Skrivemaskine fremstillet Manuskript. For forhøjet Ydelse til Stadighed indtræder Godtgørelse. Maskinsættertarifen varer i Modsætning til den almindelige Tarif kun to Aar.

— — —

Dette korte Uddrag af vore østrlgske Fagfællers Tarif overlades iøvrigt til vore Kollegers egne Kommentarer. Mon ikke der skulde blive lidt af Beundring i disse og lidt af Sporen frem til fornyet Arbejde for forbedrede Livsvilkaar — mon ikke de skulde fjærne lidt af Frygten for at være ubeskedne i vore Krav?

En Anarkisthistorie.

Vore Kolleger vil erindre, at der for kort Tid siden i alle Landets Blade stod spaltelange Artikler om, at der nede i Italien var arresteret en dansk Trykker Edvard Hansen, sigtet for at være Anarkist. Det vakte en overordenlig Opsigt, at der iblandt vore skikkelige danske skulde findes en virkelig veritabel Anarkist. Vi kunde imidlertid ikke rigtig tro paa Historien efter det Kendskab vi har til den danske Godmodighed, og da i særlig Grad til Typografernes; men selvfølgelig var det en fed Bid for vore hjemlige Journalister — det gjaldt bare om at smække Historien op; saadan en Lejlighed kom maaske aldrig mere — og saa gik Journalistmøllen! Den typografiske Forening tog imidlertid Sagen mere praktisk, idet Styrelsen skrev ned til det italienske Forbund, som har Gensidighed med Danmark, og bad Forbundet om at undersøge Edv. Hansens Sag og eventuelt staa ham bi. I forrige Uge modtog saa Den typ. Forening nedenstaaende Brev, hvoraf man vil se, at hele Anarkist-Historien kun har været en Storm i et Glas Vand.

Florenz, den 20. Avgust 1900.

Kære Kolleger!

Efter at have modtaget Eders indtrængende Anmodning om at indhente Oplysninger vedrørende Kollega Edvard Emanuel Hansens Arrestation, har vi henvendt os til den herværende Vicekonsul, men denne havde ikke faaet nogen som helst officiel Meddelelse om Sagen.

I Forening med Vicekonsulen henvendte vi os saa til Politiet. Her fik vi at vide, at vor Kollega, Edvard Hansen, den 1. Avgust var ankommen til Florenz fra Bologna, og til hans Uheld havde han taget Ophold i et Herberg, der regelmæssig gennemsøges af Politiet hver Nat. Netop den Nat søgte Opdagerne en Udlænding, og da de antog, at de her havde den rigtige for sig, blev Hansen anholdt. Han blev ført til den nærmeste Politistation, blev nøjagtig undersøgt og derefter, ved Hjælp af en Tolk, underkastet Forhør. Da man ikke her kom til det forventede Resultat, blev Hansen løsladt samme Dag, og den 6. Dag fik han Rejseunderstøttelsen og afrejste til Rom.

Vi vil haabe, at han, under sit senere Ophold i Italien, ikke oftere maa være hindret af saadanne generende Uheld.

Modtag vore hjærteligste Hilsener.

For Bestyrelsen
Lorenzo Biagianti,
Sekretær.

Uden at ville indlade os i Diskussion med en Person som Hr. Chr. Hansen, vil undertegnede Trykkere i Egm. H. Petersens Trykkeri, der i sin Tid har arbejdet sammen med denne Herre, ikke undlade at konstatere, at en Artikel i *Typ. Tid.* Nr. 32 med Overskrift »Den pæne Mand« og undertegnet af Styrelsen for den typ. Trykkerforening, desværre for Hr. Chr. Hansen, viser sig at være Sandhed, og aldeles ikke overdrevet, der kunde endog fyldes et halvt Blad til med lignende Ting, der ere lige saa sande, som de allerede nævnte.

Alb. Michelsen. C. Olsen. C. Jensen.
E. Fjeldsøe. Kroll. V. Jørgensen.
A. Lundgreen. I. Melhede.

Typografernes Sangforening.

Foreningen begynder Lørdag den 1. September sin 55. Vintersæson under Ledelse af kgl. Kapelmusikus Axel Guldbrandsen, der nu paa attende Aar dirigerer Koret. I Brødr. Larsens Foreningslokaler, St. Anna Plads 13, 1. Sal, vil Medlemmerne hver Lørdag Aften kunne underholde sig med de illustrerede og Dagens Blade samt med forskellige Slags Spil.

Vi indbyder herved vore Kolleger til at slutte sig til Koret fra Sæsonens Begyndelse.

Paa Delegeretmødet i Fredags modtog Sangforeningens Styrelse fra samtlige mødte Repræsentanter for de typografiske Foreninger det ærefulde, men brydsomme Hværv at gøre forberedende Skridt til Afholdelsen af en Gutenberg-Jubilæumsfest i November, hvis Overskud saa skulde tilfalde Juleuddelingen til Landets arbejdsløse og trængende Kolleger. Aarsfesten vil efter Sædvane blive afholdt den første Søndag i Februar; der vil ved denne Lejlighed blive sunget et større Korværk af P. Heise med Messingblæser-Akkompagnement. Til begge disse Fester vil det være af Betydning for vor talrige Stand, om Koret kunde fremtræde i en væsenlig forstærket Skikkelse ved Tilgang baade af ældre Sangere og af Fagets Ungdom. Lørdag Aften Kl. 9½ prøves Sangerne.

Søndag den 9. September Kl. 5 Eftm. samles Medlemmerne i *Valby Kro*, hvor Foreningen om Aftenen byder paa Dans og Punsch i Kroens store Sal.

Styrelsen.

Generalforsamlinger og Møder.

Gutenborg-Koret

afholdt halvaarlig Generalforsamling paa Søfryd Søndag den 19. Avgust. Til Dirigent valgtes Oscar Johansen og til Sekretær Alb. Andersen.

1) Formanden (Mich. Schmidt) aflagde Beretning om Korets Virksomhed i Halvaaret; han mindede om den vellykkede Fest paa Søfryd

Skærtorsdag, om Fodturen til Gentofte og Charlottenlund og den aarlige Udflugt, der i Aar gik til Roskilde og Boserup og som, trods det uheldige Vejr, var forløbet udmærket, og da særlig om Aftenen paa »Fjordvilla«, hvor Stemningen kulminerede ved et muntert Punschesold, og paafølgende Svingom i den nye Sal, som første Gang toges i Brug ved denne Lejlighed. Som sædvanlig havde Koret assisteret ved Den typ. Forenings Stiftelsesfest og i Lighed med i Fjor velvilligt sunget ved Lupusfesten paa St. Thomas. Efter nogle yderligere Meddelelser sluttede han Beretningen, som derefter enstemmig godkendtes. — 2) KASSEREREN (A. Truelsen) fremlagde derpaa Regnskabet og gennemgik de forskellige Poster. Trods de store Udgifter i dette Halvaar var Status dog god. For Tiden havde Koret 102 Medlemmer, nemlig 14 aktive og 88 passive. Efter nogen Diskussion godkendtes Regnskabet enstemmigt. — 3) Valg af Bestyrelse. KASSEREREN (A. Truelsen), NÆSTFORMANDEN (Alb. Andersen) og REVISOREN (Emil Møller) genvalgtes alle enstemmigt. — 4. Eventuelt. TRUELSEN foreslog, at Koret til Afveksling fra de almindelige Korsange skulde forsøge at indstudere et mere originalt Repertoire, f. Eks. Folke- og Kæmpeviser, et Forslag, hvortil flere Talere sluttede sig, og som det overlodes Styrelsen om muligt i nærmeste Fremtid at bringe til Udførelse. A. A.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 25. Avgust ekstraordinær Generalforsamling for at drøfte Sagen: *Typ. Aage Nielsens Optagelse i Dansk typ. Forening.*

Formanden, O. MOURITZEN, aabnede Generalforsamlingen og meddelte, at Lokalafdelingen havde modtaget Indsigelse mod Typ. Nielsens Optagelse og at der i denne oplystes, at N., der allerede havde udlært den 1/4 1899, og ikke — som til Formanden opgivet — den 1/4 1900, bevislig har arbejdet som Blokadebryder i *Nykøbing Venstreblad*, og som Følge deraf kun kan optages i Foreningen ved alm. Afstemning samt med 1 Aars Karantæne. — Efter en længere Diskussion, hvori A. JOHANNSEN, P. MADSEN, ESB. HANSEN og FORMANDEN deltog, vedtoges paa Forslag af A. JOHANNSEN følgende Resolution:

»Generalforsamlingen vedtager med Hensyn til Aage Nielsens Optagelse i Dansk typ. Forening — efter en fremkommen Indsigelse — at Nielsen optages under Forudsætning af, 1) at han aflægger Svendeprøve for offenlig Kommission, 2) at han erlægger det i Følge Lovene paabudte Indskud, 3) at han optages ved alm. Afstemning samt 4) at han sættes 1 Aar i Karantæne.« —n.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt sin ordinære Generalforsamling Søndag den 26. Avg. i »Boulanger«. Dirigent ALB. SØRENSEN. Sekretær ALB. MICHELSEN.

Punkt 1. FORMANDEN (Laur. Jensen) aflagde Beretning og erindrede om den kedelige Konflikt hos Trier, hvor Næstformanden sammen med nogle Kolleger havde nægtet at arbejde sammen med Chr. Hansen. Dennes senere Optræden havde vist, at det foretagne Skridt havde været fuldt korrekt, hvis Pladserne vare blevne opsagte med 8 Dages Varsel. Der var derfor heller ingen Grund til stadig at forfølge Torp for den af ham den Gang begaaede Fejl. Efter at have omtalt Delegeretmødet og den derefter følgende Generalforsamling i De samv. Fagforbund gik Tal. over til at omtale de Forhandlinger, der havde ført til en Overenskomst mellem os og Rotationstrykkernes Klub. Den væsenligste Følge deraf havde været forbedrede Lønforhold for Personalet i *Politiken*, efterat Tal. havde ført Forhandlinger med Forretningsfører Witzansky; derimod var der ikke opnaaet noget Resultat hos Ferslew. P. Hess' Gæld var det jo ikke lykkedes at faa indkrævet, idet han havde sikret sig ved Pantsætning. Gennemgik derefter den sidste Voldgiftsdom om den gennemgaaende Arbejdstid og fandt det mærkeligt, at Sætterne kunde stemme for en Middag fra 11—1, det maatte da snarere kaldes en Frokost, da Middag dog ikke godt kan indtræde før Kl. 12. Omtalte endvidere den tidligere paatænkte Gutenbergfest, der havde vist sig urealisabel i den paatænkte Form. For at faa et Overblik over Sundhedsforholdene paa de forskellige Trykkerier havde Styrelsen udsendt statistiske Skemaer, der hidtil vare komne tilbage i et Antal af 37. Paa 24 Trykkerier findes et tilstrækkeligt Antal Spyttebakker, 9 har ingen, 2 har to og 1 Trykkeri har én, 2 Trykkerier har tilstrækkelig Spyttebakker, men de benyttes ikke (!). Rengøring finder Sted i 22 Trykkerier hver Uge, et Sted er der kun vasket Gulv en Gang i 7 Aar (!!!), enkelte Steder vaskes aldrig (!). Gulvene fejes de fleste Steder hver Dag og som Regel udenfor Arbejdstiden. Belysningen er gennemgaaende god: 15 Steder Gas, 12 Steder elektrisk Lys og Resten Petroleum. I 10 Trykkerier findes Gasmotor i selve Lokalet, hvilket maa anses for meget usundt. Efter indtrængende at have anmodet Medl. om at passe paa Lærlingeskalaen, sluttede Form. sin Beretning med nogle Bemærkninger om Konjunkturerne paa Arbejdsmarkedet, der nu synes at have kulmineret. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

KASSEREREN (Vald. Stephensen) gennemgik Regnskabet og efter at GUNDERSEN paa Revisionens Vegne havde beklaget de store Restancer, især for et enkelt Medlems Vedkommende, vedtoges Regnskabet enst.

Andragender fra P. Brusen og Enkerne Nielsen og Samuelsen om en maanedl. Understøttelse. Efter at KASSEREREN og FORM. havde anmodet Medl. om at stemme for den tidligere Størrelse af Understøttelsen, vedtoges dette.

Styrelsesvalget gav følgende Resultat: Næstformand K. KIEFER, Styrer V. PETERSEN, Kasserer V. STEPHENSEN, Revisor VILH. JENSEN og Styrelsessupleant C. HANSEN. — Idet FORM. bemærkede, at Styrelsen ikke forandrede Karakter, fordi den skiftede Næstform., bragte han den afgaaede Næstform. og Revisor, d'Hrr. TORP og GUNDERSEN, en Tak for det af dem udførte betydelige Arbejde. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Andragende fra en Hjælper om Optagelse. Styrelsen har ikke kunnet optage ham som Medlem uden en Generalforsamlings Beslutning, da Manden ikke var Medlem af Rotationsklubben ved dens Overgang til Trykkerforeningen. — FORM. ansaa det som Følge af Forholdene for klogest ikke for Tiden at optage Manden, saa længe man ikke kunde komme ind under tarifmæssige Forhold hos Ferslew. — RASMUSSEN: Vedkommende havde ganske vist aldrig vist sig som et paalideligt Medlem, men Tal. vilde dog anbefale hans Optagelse, mens KIEFER mente, at han først maatte afgøre sin Skyld til de andre Foreninger. — Det vedtoges at lade Sagen hvile.

En Sag hos SCHØNBERG & HARTVIG. FORM. omtalte Forholdene hos dette Firma; det viste sig desværre, at der stadig skulde være Vrøvl paa dette Trykkeri, selv om der nu var kommen en anden Trykker, som selv tidligere havde været meget imod de tarifstridige Forhold paa dette Trykkeri; selvfølgelig maatte disse Tilstande ikke finde Sted, i modsat Fald kunne vi ikke have disse Folk i vor Forening og Trykkeriet maatte blokeres. — PHILIPSEN, der havde arbejdet dernede i længere Tid, forklarede nærmere, hvor uheldig Forholdene var paa dette Sted. Arbejderne var fuldstændig som Fanger i et Tugthus. Nøglen til Arbejdslokalerne hænger i et Brandskab, hvis Rude først skal slaas itu; ellers er Passagen igennem Kontoret, for at ingen Uvedkommende skal stikke deres Næse i Forholdene paa Trykkeriet. — R. SØRENSEN mente, det var Trykkernes egen Skyld, medens flere Talere mente, der burde gaas mere radikalt til Værks over for dette Firma. — J. LARSEN fandt det mere hensigtsmæssig at sætte denne Mand (Andresen) i Karantæne. — Det besluttedes, at Styrelsen skulde ordne Sagen. — FORM. anbefalede Styrelsens Forslag om Karantæne; det kunde dog ikke vedtages paa denne Generalforsamling, hvorfor det vedtoges at udsætte den endelige Vedtagelse til en ny Generalforsamling.

Eventuelt. KIEFER gjorde Rede for Faneudvalgets Virksomhed. Det var ikke gaaet saa glat med Indsamlingen som ønskelig, men mange Medlemmer mente jo, at Fanens Indvielse først skulde finde Sted ved Foreningens 25 Aars Jubilæum næste Aar, hvorfor der var Tid nok endnu. Taleren bad de forskellige Inkassatorer om stadig at virke med Iver for Sagens Fremme. Summen kunde jo indbetales i smaa Bidrag, t. Eks. 10 Øre om Ugen, og de Inkassatorer, som ingen Kuponbøger havde, kunde faa dem hos Vilh. Jensen (Bording).

Generalforsamlingen hævet.

Efter denne afholdt »Ekstrakassen« Generalforsamling, hvor Regnskabet vedtoges, og et Forslag fra V. STEPHENSEN om at Styrelsen ud af sin Midte skulde vælge et Medlem til sammen med Kassereren at holde Kontrol med Kassen blev ligeledes enstemmig vedtaget.

A. M.

Nær og fjærn.

Fagskolen for Boghaandværk begynder atter Undervisningen den 1. Septbr. Elever, der ønsker at blive optagne ved Oktober Kvartals Begyndelse eller til 1. Januar, bør mælde sig snarest muligt i Skolens Lokaler, Vestre Boulevard 24 (Kunstindustrimusæet).

Den første Ulykke, som vi véd, der er sket her hjemme ved Betjeningen af Sættemaskinen, indtraf i Mandags i Fr. Bagges Trykkeri, idet Maskinsætteren JØRGENSEN fik klemt Enden af sin ene Finger.

Typografernes Sportsklubs Vintersæson begynder Søndag den 2. Septbr. Kl. 10½ Form. Gymnastiken fortsættes herefter hver Søndag fra 10½—12 og hver Torsdag Aften 7½—9. Øvelserne finder Sted i vort Øvelseslokale, Sølvgadens Kasernes Gymnastikskole.

Alle Typografer indbydes til at gøre os et Besøg i vort Øvelseslokale. Særlig nu ved Sæsonens Begyndelse forventer Klubben talrig Tilgang af yngre Kræfter.

Sangforeningen foretog forr. Søndag Tur til Ruderskov og Sandbjerg. Udsigten fra denne 260 Fods Bakke, der ligger mellem Holte og Hørsholm, var storslaaet: i en Halvbue kunde man følge Sundet fra Kullen til Eremitagen. Aftensmaaltidet holdtes i Rudersdals Kro. Da Mørket faldt paa, gik man til et Glas paa Salen, hvor Korsange vekslede med Taler af Alb. Auener, R. Th. Andersen, Julius Andersen og Fasmer.

Sjældne Kalendere. Den sjældneste Kalender i Verden ejes af Britisk Musæum i London. Dens Alder anslaas til henved 3000 Aar; Dagene er skrevne med røde Bogstaver paa Papgrus. Under hver Dag findes tre Tegn, der angiver, hvorledes Vejret sandsynligvis vil blive. — Den omfangsrigeste Almanak udgiver den kinesiske Regering. I 12 Bind giver den Underretning om den gunstigste Tid og den gunstigste Maade at foretage et eller andet paa. — England udgiver aarlig 3942 Pund Sterling for Fremstilling af den nautiske Almanak. — Af europæiske Almanaker er Gotha-Kalenderen den ældste, idet den er udgivet i 135 Aar.

Nordamerika. I Grand Central Palace i New-York City var der i Maj og Juni Maaneder af Typographical Union Nr. 6 arrangeret en Udstilling af Bogtrykkeri-Utensilier, som synes at have gjört stor Lykke. I Anledning af Udstillingen udførtes adskillige finere Tryksager. X.

Kæmpeplakat. Den største Plakat, som vel nogensinde er fremkommen, er anvendt af en amerikansk Teaterdirektør. Den var 1 1/2 Kilometer (4,800 Fod) lang og 85 Gtm. bred, og den anbragtes langs ad Gaden imellem den elektriske Sporvognsskinner, hvis hurtig paa hinanden følgende Vogne holdt Banen fri. Den paa Plakaten trykte Meddelelse var gentaget 2000 Gange. — Af Meddelelser fra det internationale Patentbureau i Berlin, hvori ovenstaaende findes, ser man desværre ikke, hvem den entreprenante Direktør er, men vi gætter paa Barnum.

Da det vil falde mig vanskeligt at takke enhver enkelt, som hædrede mig paa min Jubilæumsdag den 22. Avgust, bringer jeg herved en hjærtelig, dybtfølt Tak til de mange for udvist Opmærksomhed.

Svendborg, den 30. Avgust 1900. P. DITLEFSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 23. Avgust.

Et Medlem, der var afskediget fra *Berl. Tid.*, indstilledes til Reservefondsunderstøttelse. — 2 Syge tilstodes Landophold, den ene 14 Dage, den anden 4 Uger. — Et Medlems Hustru havde overtraadt Lægens Forskrifter; fradrages 1 Uges Sygepenge. — Ang. uensartede Arbejdsforhold i et herværende Bladsætteri toges Beslutning. — Ang. event. Tilslutning til Begravelseskassernes Genforsikring besluttedes det, forinden man træffer endelig Afgørelse i Sagen, at lade Kassereren foretage Undersøgelse af vore Medlemmers Alder og deraf følgende Præmie ved Indmældelse. — Forskellige administrative Sager behandledes. O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet.

Typograferne bedes erindre, at fra og med Fredag den 31. Avgust

begynder Vintersæsonen.

Lokalet er Fredag og Lørdag aabent til *Kl. 4 Morgen.* Ved forud Bestilling pr. Telefon kan leveres forskellige Frokostretter til bestemt Tid i Lokalerne, Stue eller 3. Sal (eventuelt paa Trykkerierne). Smaa Selskaber modtages uden Varsel. Større Selskaber bedes forud anmældt. Middagsabonnement o.40, med Kaffe o.50. Fuld Kost 8 Kr. ugenlig.

Trykkerimøder kan altid afholdes.

Ærbødigst
KRETZSCHMER.

Paa Grund af Revision af **Biblioteket** bedes d'Hrr. Laanere aflevere de endnu udestaaende Bøger hurtigst muligt. I modsat Tilfælde vil Navnene blive offenliggjort i næste Numer.

Styrelsesmøde Lørdag Aften Kl. 9 i Foreningslokalet. FORM.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Chr. Julius Svendsen, udl. 8/8 1900 hos Truelsen (arb. s. St.). I S. L.: Trykker Peter Christiansens Hustru Laura.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 5705, Magnus Søndergaard (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: Af S.: August Christensens Hustru Elvila Cathinca.

Udslettet for Restance: Hjælpearbejder Axel Johan Lauritz Larsen (Forposten) og Hustru Dagmar Ingeborg. Punktererske Marie Henriksen. Udslettet (af Syge- og Hjælpek.) i Følge Lovenes § 6f, 2. Stykke: Frantz Carlas Svendsen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12 1/2—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadt: Køge, 1329, M. J. Æ. Madsen (Folkebladet).

Bortrejste: Varde, 1413, Aug. Høyer (arbl.) til Sorø. Vejle, 1406, H. G. Hunderup til Thisted i Plads, 580, E. J. H. Madsen Larsen til Kolding i Plads og 1329, M. J. Æ. Madsen til Køge i Plads.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde med *Rotationspersonalet hos Ferslew* (Trykkere og Hjælpere) holdes førstk. Søndag den 2. Septbr. Kl. 10 1/2 pr. i »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

LAUR. JENSEN.

Tiltraadt: 117, J. A. Dahl fra Rejse (arbl.).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bal i Haven.

Lørdag den 29. September fra 9—4 **stort Bal** paa *Søfryd.* Billetter à 60 Øre for en Herre og 40 Øre for en Dame faas paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. samt hos

MATH. DIDERICHSEN, Formandinde, Stengade 13, 1.
HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.
HENRIETTE CRONE, Qvist's Tr., Snaregade 10.

Agitér for talrig Tilslutning.

BESTYRELSEN.

Klubben for Rotationstrykkere, Stereotypister og Hjælpere.

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 2. Septbr. 1900, Kl. 1 pr. i Foreningslokalet.

Dagsorden: 1. Valg af Kasserer og Sekretær. 2. Omforandring af Lovparagrafer. 3. Regnskabets Fremlæggelse. 4. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, maa indsendes til Formanden senest Lørdag Aften den 25. ds. STYRELSEN.

T. S. Vintersæsonen begynder *Søndag den 2. Septbr.* Kl. 10 1/2 Form. Gymnastikøvelser hver Søndag Kl. 10 1/2—12, Torsdag Aften 7 1/2—9.

Indmældelser modtages hos Budet MØLLER samt ved Øvelserne.

T. C. C. Søndag Tur til Skodsborg. Trianglen Kl. 9. Styrelsen bedes møde Kl. 8 1/2.

ANNONCER

Hurtigpresse til Salg.

Indv. Rammemaal 48 + 64 Ctm., indr. til Fod-, Haand- og Motorkraft. Sælges for Kontant 600 Kr.

Knudsens Bogtrykkeri, Horsens.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Skriftstøberi Emil Gursch
Messinglinie-fabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 7 SEPTEMBER 1900 XXVII AARGANG

Det internationale Bogtrykkersekretariat.

DEN fra det internationale Bogtrykkersekretariat sidst udsendte almindelige Beretning om den øjeblikkelige Situation indeholder adskillige interessante Ting, lærerige og — karakteristiske for det kapitalistiske System.

Om *Lønbevægelsen i Finland* berettes, at det var besluttet at lade alle Forbundets Medlemmer opsige deres Pladser for derigennem at tvinge Principalerne til at *genoptage* Tarifforhandlingerne, og fordi man troede paa denne Maade under den 14 Dages Opsigelsesfrist at kunne komme til en fredelig Afgørelse. Men dette slog fejl. Principalerne erklærede Krig og greb til alle tænkelige Midler, hvorimellem navnlig dette: gennem Pressen at vildlede Befolkningen ved at raabe overlydt om, at Typograferne ved deres overdrevne Fordringer optraadte som Forrædere mod Fædrelandet; de beskyldtes endog for at staa i Ruslands Sold. Hvor forbavsende det end er, saa forfejlede disse Angreb ikke deres Virkning paa det forblindede Folk under de nuværende mislige politiske Forhold, og Forbundets Bestræbelser blev paa enhver Vis modarbejdet af Befolkningens, alt i den Hensigt at frelse Fædrelandet. (!)

I denne fortvivlede Stilling foreslog vore finske Kollegers Styrelse at forelægge Stridspunkterne for en Voldgiftsret. Men ogsaa dette blev afslaaet af Principalerne. Nu indløb fra de forskellige Lokalafdelinger Meddelelser om, at det Sammenhold, som havde lagt sig for Dagen ved Opsigelsen, ikke mere var saa fast.

Efter at have underkastet det hele Tarifspørgsmaal endnu en grundig Behandling, fandt Styrelsen det derfor raadeligst at antage Principalernes Tarifudkast i Betragtning af, at derved intet tabtes, men snarere vandtes en Lønforhøjelse, omend ikke saa stor som de i Pris stegne Livsfornødenheder nødvendiggør.

Denne nye Tarifs Fordele ere disse: 1) Ens Prisberegning over hele Landet, 2) Indførelse af Minimallønsprincipet, 3) Godtgørelse for Ventetid, 4) Begrænsning af Arbejdstiden ved Aviserne til 2 Morgen; tidligere var denne ubegrænset.

— — —

Af »*Det almindelige nederlandske Typografforbund*«s Beretning fremgaar, at Forbundet siden 1894 har bestræbt sig for at forbedre de hollandske Typografers sørgelige Stilling, men at dets Bestræbelser har haft en ulykkelig Udgang, hovedsagelig paa Grund af den Omstændighed, at i Holland ved Siden af nævnte Forbund og dets Afdelinger bestaar en hel Række saakaldte »*kristelige Bogtrykkerforeninger*«, af hvilke Ordet »kristelig« kun benyttes til Dække, medens deres Tilhængere i Virkeligheden ikke ere andet end organiserede Skruebrækkere. Hidtidige Forsøg paa i Fællesskab med disse »Kristne« at forbedre Typografernes Skæbne blev til Tider hilste med Jubel af disse Folk, men saa snart det gjaldt at vove noget, da viste disse »Kolleger« sig i deres sande Lys, idet de lod deres Fæller i Stikken og optraadte som Forrædere og Skruebrækkere.

Om den sidste Lønbevægelse beretter Forbundet følgende:

I September 1899 steg de Arbejdsløses Antal til det i Amsterdam uhørt høje Tal: 100, medens det konstateredes, at i saa godt som samtlige Trykkerier arbejdedes stadigt over. Typografernes Tarifkommission traadte da i Forbindelse med Principalerne og stillede følgende Fordringer: Reducering af Overarbejdet ved at beskæftige et større Antal Typografer og Forhøjelse af Timelønnen med 1 Cent. Det første indrømmedes, men da det skulde bringes ud i Livet, viste det sig illusorisk, idet Sætterlokalerne allerede var i den Grad overfyldte, at der ikke kunde være Tale om Antagelse af flere Kræfter. Det andet blev først simpelthen afvist, men indrømmedes derefter saaledes modificeret, at i Virkeligheden kun ca. 50 af 1800 Typografer høstede Fordel deraf. En Protest blev uden Resultat.

Disse Erfaringer og Principalernes Uordholdenhed forbitrede Typograferne saaledes, at de vedtog at forelægge Principalerne et nyt Tarifudkast; samtidig vedtoges det hver Uge at aflevere en Timeløn i en speciel Krigskasse. Allerede nu viste de »kristelig« organiseredes sande Karakterer sig, idet de ad Bagtrapper bragte disse Beslutninger til Principalernes Kundskab — og samtidig stillede disse sorte Sjæle sig til Raadighed for Arbejdskøberne, der straks fra Begyndelsen vare enige om at modarbejde Typografernes Bestræbelser og forpligtede sig overfor hinanden til — under en Mulkt af 300 Gylden — ikke, slet ikke, at træde i Underhandling!

Efter nogle faa Ugers Forløb var Typografernes Tarifudkast færdig; det var ret beskedent, nemlig et Minimum af ca. 18 Kr. for Sættere og for Trykkere stigende fra det første Aar efter Læretiden til det femte fra ca. 15—20 Kr.! Men Principalerne afviste alle Underhandlinger selv herom, og først efter maanedlange Bestræbelser for at bringe Sagen til en fredelig Afslutning, tabte vore hollandske Kolleger Taalmodigheden og gav Principalerne en sidste Frist paa 2 Dage. Derefter indtraadte Arbejdsnedlæggelse paa omtrent samtlige Trykkerier. Men nu indtraf det gigantisk forbavsende, at de »kristelige« fandt disse Satser for høje, og mod al Forventning blev de staaende eller besatte under Politiets Beskyttelse de ledige Pladser. Under saadanne Forhold var det ikke underligt, at Enigheden indenfor de øvrige Typografers Rækker lod meget tilbage at ønske, idet der skete Frafald efter Frafald. For nu at forebygge en almindelig Faneflugt, og frelse, hvad der var at frelse, blev det besluttet at genoptage Arbejdet, og det lykkedes da ogsaa Størstedelen af Kollegerne at indtage deres gamle Pladser igen; ca. 100, deriblandt 50 Familiefædre, forblev dog udelukkede.

Det siger sig selv, at Principalerne nu benytter denne sørgelige Mangel paa Forstaaelse og Sammenhold til at stille Typograferne Valget mellem Afskedigelse eller Udtrædelse af Forbundet.

Til de hollandske Kolleger er indkommet en Del frivillige Bidrag gennem Sekretariatet.

— — —

Ovenstaaende indeholder to betydningsfulde *memento*, som vi kan drage Lære af. Vore finske Kollegers Kamp viser, at Bourgeoisiet er ens i alle Lande og under alle Forhold. »Fædrelandskærlighed« er kun et Stikord for dem, nyttigt naar det kan tjene deres Interesser. Det ligger nær at drage en Parallel med Rejsekejseres Tale om de »fædrelandsløse Fyre«.

Og i al sin Sørgelighed, hvilket manende Varsel er ikke for os Hollændernes Nederlag. »Kristelig« som Skalkeskjul for Skadedyr af den værste Art, for Skruebrækkere i stor Stil. »Kristne«, som indtager deres Næstes, deres Brødres Pladser, som jager disse i den knoklede Hungers Arme!

For Skuespil i dette korrupte og forraadnende Samfund!

Til De kvindel. Trykkeriarbejdere.

Da der i Anledning af Opkrævelsen af Ekstrakontingentet hersker en Del Misfornøjelse indenfor vor Forening, henvende vi disse Linier til vore Kolleger. Ekstrakontingentet blev vedtaget med stor Majoritet, og det er en Selvfølge, at Mindretallet maa bøje sig for Majoriteten, og desuden vil denne Forhøjelse af Kontingentet jo kun strække sig over et kortere Tidsrum. Vi haaber derfor, at vi ikke af den Grund skal modtage nogen Udmældelse. Det er vort Haab, at det staar ethvert Medlem klart, at hvis vor Forening skal kunne udrette noget, maa vi staa absolut solidariske med Typografer og Trykkere. Der klages meget over, at det er haardt at skulle betale ca. et halvt Hundrede Øre om Ugen til Foreningen ud af en Fortjeneste af 12 Kr., og det kan jo ganske vist ogsaa være svært nok for manges Vedkommende, men regne vi efter hvad vi har betalt til vor Organisation, og hvad vi til Gengæld har modtaget gennem denne, vil vi snart finde, at vi aldrig har faaet saa gode Renter af vore Penge, som af de, der har været anbragt her.

Vi har tillige hørt, at der hæve sig Røster omkring, som sige: Hvorfor skal jeg betale til Foreningen, naar jeg staar imellem »Kolleger«, som nyde de samme Rettigheder som jeg, uden i mindste Maade at yde noget. Vi kan hertil svare, at det desværre er et sørgeligt Fakta, at der staar saa mange saadanne rundt paa Trykkerierne, men vi vil dog tillige tilføje, at Medlemmerne for en stor Del selv har Skylden. Det er ethvert Medlems uafviselige Pligt at paavirke disse for at faa dem ind i Fagforeningen. Og endelig, naar de ikke vil, tro vi, at Kvinderne i deres Optræden overfor disse kunne lære meget af Mændene, idet disse i det daglige Forhold til disse »Kolleger« lægger en vis Foragt for Dagen. Imellem Kvinderne derimod er det saadan, at enhver bliver betragtet som lige god, hvad enten hun er Fagforeningsmedlem eller ikke. Vi siger: Skam faa hver den, som ikke undser sig ved at lade sin maaske langt fattigere Kollega betale for Opretholdelsen af den Organisation, som har forskaffet Dig Lønforhøjelse, og Skam faa hver den, som ved at staa udenfor denne Organisation maaske er Skyld i, naar Tiden for vor Tarif udløber, at vi da ikke er stærke nok i Kampen for bedre Livsvilkaar, hvilket ikke kan opnaas af nogen anden Vej, og derfor siger vi til alle, som staar udenfor Foreningen: Mæld Jer ind snarest muligt, hvis I ikke vil være Forrædere imod Eders Kolleger.

BESTYRELSEN.

„Misforstaaelsen".

Hr. A. L. søger paany at klare sig ud af sin urigtige Meddelelse og sin ligesaa forvrængede Fremstilling af Voldgiftsretsdommen i Sagen mod Aage Jørgensen. Han skriver: »Min Hensigt var kun at afværge, at den uheldige Dom skulde faa mere vidtrækkende Følger end højst nødvendigt, og at min Protest imod Dommen var paa sin Plads, bevisliggjorde *Agrardagbladets* Bogtrykker, idet han efter Dommen vedblivende gjorde Afdrag i de faste Lønninger«.

Hr. A. L. vilde afværge, at Dommen skulde faa for vidtrækkende Følger, og det gjorde han paa den Maade, at han gav sin Organisations Medlemmer *en fuldstændig urigtig Meddelelse*. At Voldgiftsretten ikke havde fældet nogen Dom, der udtalte noget saadant: at *Agrardagbladets* Bogtrykker havde Ret til at gøre Afdrag i de faste Lønninger, det kunde han have faaet at vide gennem Ny typ. Forenings Repræsentant i Retten, Hr. P. Hansen, thi jeg formoder, at han, i det mindste paa det Tidspunkt, da Hr. A. L. offenliggjorte sin urigtige Meddelelse, ikke var mere vild paa Karethen, end at han vidste, *hvad han selv havde stemt for i ovennævnte Sag*. At Aage Jørgensen efter Dommens Afsigelse vedblev at fradrage større eller mindre Beløb af de faste Sætteres Løn, det kan man i første Række takke Hr. A. L. for, thi *han* gav ham jo Anvisning herpaa gennem *Ny typ. Tid.*

Da Hr. A. L. paany fastholder sin *Usandhed* om, at jeg har stemt i Aage Jørgensens Sag uden at Dokumenterne har været fremlagte, skal jeg henvise til nedenstaaende Erklæring fra Voldgiftsrettens juridiske Sekretær, Hr. Overretssagfører Dam-Nielsen. Han er ikke Part i Sagen og hans Ord vil Hr. A. L. forhaabenlig tage gyldig:

Efter Deres Anmodning undlader jeg ikke at udtale:

I den for Bogtrykkerfagets Voldgiftsret den 22. Maj d. A. behandlede Sag Nr. 5/1900: Foreningen af danske Bogtrykkere for Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri ktr. Sætterne i *Agrardagbladet*, blev det saavel fra Formandens som de øvrige Principalmedlemmers Side straks ved Diskussionens Begyndelse betonet, at Sagen alene drejede sig om den af Sætterne iværksatte Arbejdsnedlæggelse og ikke tillige om, hvorvidt disse forinden havde haft Grund til Klage, idet der henvistes til, at der ikke fra de paagældende Sætteres Side forelaa nogen Klage. Til dette Standpunkt sluttede De og de øvrige af Arbejdernes Repræsentanter i Retten dem, efter at der var taget Forbehold om, at Sætternes Paastand paany ved særlig Klage kunde komme til Behandling i Retten.

De nævnte Bilag skulde oplyse, om Sætternes eller Principalens Beregning i et givet Tilfælde var rigtig, og dette Spørgsmaal blev senere af Den typ. Forening indbragt for Retten under Sag Nr. 8/1900, der foretoges den 3. Avgust d. A. Da var Bilagene selvfølgelig tilstede.

Deres ærbødige
DAM-NIELSEN,
Sekretær i Voldgiftsretten.

Ang. Hr. P. Hansens Redegørelse i samme Sag skal jeg kun henvise dels til selve Dommene, som ere offenliggjorte i *Typ.-Tid.* og dels til mine Indlæg i nævnte Sag. Heri findes tilstrækkelig Svar paa hans »saglige Fremstilling«. Kun synes det mig underligt, at Hr. P. Hansen slaar sig selv for Munden og siger, at han i ovennævnte Sag har stemt som et Fæ.

Hermed slutter jeg Diskussionen ang. denne Sag.

VILH. JØRGENSEN.

Den typografiske Forening
afholder
ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 30. September, Kl. 10½
paa **Østergade 15**, 1. Sides.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 2. Kassereren aflægger Halvaarsregnskabet. 3. Opstilling af Funktionærer. 4. Optagelse af en Fagfælle (H. P. Rasmussen). 5. Eventuelt.

Rejselivet i Sverig.

Kollegerne vil erindre, at en af vore rejsende Kolleger i et tidligere Numer kritiserede Rejselivet i Sverig. Hr. L. Chr. Nielsen tog af dette Anledning til at skrive et Indlæg imod vedk. Kollega, og samtidig udbad han sig hos den svenske Forbundsstyrelse en Forklaring over det paaankede Forhold. Hr. Nielsen har nu modtaget en Skrivelse, som imidlertid ikke siger andet, end at den svenske Forbundsstyrelse ikke billiger en saadan Optræden fra Afdelingernes Side, og at den har undersøgt Sagen i Varberg (den By, hvorover der klagedes) paa den Maade, at Forbundet har forespurgt vedkommende Afdelings Kasserer om Sagen forholdt sig saaledes, som af vor danske Kollega fremstillet. Dette har denne besvaret benægtende; men derfor er der jo ingen Anledning til at tro mere paa denne Nægtelse end paa den Rejsendes Besværing. Der er derimod Anledning for os til at indskærpe vore Rejsende, at de overalt, hvor de kommer frem i Udlandet og har Rejsebogen i Orden, kræver den Ret, der tilkommer dem i Følge vore Gensidighedskontrakter, og aldrig lader sig afspidse med en mindre Udbetaling eller maaske slet ingen. Ingen Lokalformand eller -Kasserer har den ringeste Ret til at udøve den Slags Myndighed overfor Rejsende; men skulde det desuagtet overgaa en eller anden Rejsende, da skyldes dette udelukkende Afdelings-Formandens Uvidenhed, og da bør man øjeblikkelig klage til Hovedledelsen. Denne vil alle Tider skaffe den Rejsende hans Ret.

2-Maskine-Systemet.

UNDER den sidste Tarifbevægelse var Spørgsmaalet om 2-Maskine-Systemet stærkt paa Tale. Der paavistes fra forskellige Sider det uheldige i et saadant Systems Opretholdelse, og man stillede derfor Krav om dets Afskaffelse. Dette Kravs Gennemførelse strandede imidlertid paa Principalernes Modstand. Trykkerne, der ikke vilde være Skyld i en Konflikt, bøjede sig loyalt og vedtog Tarifen. At Trykkerne ikke oftere vedtager en Tarif, hvori 2-Maskine-Systemet opretholdes, kan betragtes som aldeles sikkert. Man fastsatte Minimallønnen for Trykkere, som paatager sig at passe 2 Maskiner, til 30 Kr. Naar man imidlertid undersøger Lønningsforholdene i de Trykkerier, hvor 2-Maskine-Systemet er det herskende, viser det sig, at denne Minimalløn af 30 Kr. er bleven til Maksimalløn, og det hvad enten Maskinerne gaar med Værk-, Illustrations- eller Farvetryk. At der her er et Forhold, som maa ændres, forekommer mig at ligge nær. Der kræves ved Pasningen af 2 Maskiner en Paapasselighed og Dygtighed, som ingenlunde enhver Trykker er i Besiddelse af. Minimallønnen for Pasningen af en Maskine er jo 23 Kr., men det er heldigvis ikke alle Principaler, der betaler en saa lav Løn. Rundt omkring paa de fleste Trykkerier er Lønnen for Trykkere fra 26—32 Kr. for en Maskine. Det forekommer mig derfor ret rimeligt, om Principalerne vilde lønne deres Folk, som passer 2 Maskiner, lidt bedre.

I Haab om, at disse Par Linier kunde give Stødet til, at dette Forhold blev taget op til Undersøgelse, saaledes at Lønningerne blev noget højere paa de Steder, hvor 2-Maskine-Systemet eksisterer, vilde Hensigten være naaet. TRYKKER.

To Protester.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør! I Anledning af Referatet fra Trykkernes Generalforsamling i Søndags bedes De optage følgende:

1) Jeg véd ikke at have gjort mig skyldig i noget som helst tarifstridigt Forhold.

2) *Forinden* Generalforsamlingen har hverken Trykkerforeningens Formand eller noget andet Medlem af dens Styrelse søgt den mindste Oplysning hos mig om det »Tarifbrud«, man paadutter mig.

3) *Efter* Generalforsamlingen gik jeg ud til Laur. Jensen, efter dennes Anmodning, og ved denne Lejlighed har Hr. Laur. Jensen faaet oplyst af mig, at der ikke er et sandt Ord i den Sladder, der gaar om mig.

Med Tak for Optagelsen Ærb.

F. J. ANDREASEN,
Medlem af Den typ. Trykkerforen.

Hr. Redaktør! Maa det være mig tilladt at faa optaget følgende i Deres ærede Blad:

Paa en af Trykkerforeningen afholdt Generalforsamling Søndag den 26. Avgust 1900 blev følgende Punkt behandlet: *Et Forhold hos Schønberg & Hartvig.* R. Sørensen udtalte, »at det var Trykkernes egen Skyld«, men da der kun arbejder én Bogtrykker, maa der jo menes Stentrykkerne. Jeg skal derfor oplyse Dem om, at vi ikke betragter vor Arbejdsplads som et Tugthus, men at vi hos Schønberg & Hartvig arbejder med fuld saa megen Frihed som de fleste andre Steder.

Naar vi ikke maa modtage Besøg paa Trykkeriet, er det jo ikke andet end hvad der er forbudt saa mange andre Steder, og har vel ogsaa sin Del i at det tidligere er misbrugt. Vi faar dog Lov til at tale med dem der kommer her, og der er ikke blevet sagt noget til mig desangaaende, trods det, at jeg er meget udsat for at faa temmelig mange Besøg.

At Nøglen til Arbejdslokalerne hænger i et Brandskab er urigtigt; vi har fuldstændig Adgang til Lokalerne hele Dagen igennem, som man har andre Steder, og skal hverken vi eller Besøgende til os igennem Kontorerne. Der findes en Reserveudgang, som ikke benyttes til Dagligbrug, men den er beregnet for dem, der arbejder i de øverste Lokaler i Ildebrandstilfælde.

Det forekommer mig højst mærkværdigt, at naar der søges Oplysninger angaaende Forholdet her paa Trykkeriet, at man saa ikke henvender sig til en af os, der arbejder her.

Bogtrykker Andreasen har vi ikke noget at klage paa som Arbejdskammerat; om han har forbrudt sig imod Eders Tarif véd vi ikke, imidlertid har vi ikke set han har gjort noget ulovligt. Det samme Vidnesbyrd tør vi ikke give Philipsen, som vi har arbejdet sammen med, dertil har han vist sig altfor upaalidelig ved enhver Lejlighed. Og er der indført noget Slavereglement her, da er det netop Philipsen, der har gjort det og tilmed for sig selv (vi har intet saadant); saa den Arv, han dermed har givet Andreasen, er langt fra saa megen Ære værd, saa han behøver at raabe alt for højt op.

Med Tak for Optagelsen tegner jeg

med megen Agtelse ærb.

J. P. JENSEN,
Formand f. Dansk litogr. Forbund.
Afdeling København.

Ovenstaaende bevidnes af os undertegnede:

JUL. JENSEN, Stentrykker. PETER NIELSEN, Red. af litogr. Forbunds Fagblad.

H. E. HANSEN, Stentrykker.

Nær og fjærn.

Juleuddelingsfesten til Fordel for Fagets Arbejdsløse og Trængende vil finde Sted i Larsens Lokale Søndag den 18. November. Paa de typografiske Foreningers Repræsentantmøde i Mandags blev det vedtaget, at Festen holdes som *500-Aars Mindefest for Johan Gutenberg* med Prolog, Foredrag, musikalsk Assistance af Sangforeningen og Gutenberg-Koret samt Festmaaltid og Bal.

Udstillingen i Paris. Fagskolen og Foreningen for Boghaandværk har ved Bedømmelsen erholdt *Grand prix.*

Nordisk Boktryckarekonsts 5. Hæfte er udkommet og indeholder en Del interessante Ting. Man maa lade Udgiverne, at de med Hensyn til Hæftets Udstyrelse bestandig gør de omhyggeligste Bestræbelser, for at det kan fremtræde i saa tiltalende en Form, som det overhovedet er muligt.

Typografernes Cykleklub foretager Søndag den 16. ds. en Tur til Hillerød med Tilskud fra Klubben.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 28. Avgust.

1. Meddelelse gaves om nogle Flytninger og Omskrivning af Understøttelse paa Stedet.

2. Den i forrige Møde krævede ny Lægeattest for et tiltrædende Medlem forelaa og udviste, at Vedk. kunde indtræde uden Forbehold mod Erlæggelse af Restance, Indskud og forfalden Kontingent til ialt 21 Kr. 20 Øre.

3. Optagelsesbetingelserne for et nu tiltrædende Medlem, som har udlært 1. April, fastsattes til et Indskud af 20 Kr.

4. Forespørgsel fra en Lokalformand, der er i Tvivl om, hvorvidt der skal opkræves Ekstrakontingent eller ej, og i første Tilfælde fra hvilket Tidspunkt Opkrævningen tager sin Begyndelse. — Var besvaret bekræftende samt at første Bidrag opkræves for Lørdag d. 11. Avgust.

5. Skanderborg Lokalafdeling indberetter, at en norsk Kollega var ankommen til Byen og havde præsteret Lægeattest for at have saarede Fødder, og at der derfor midlertidig var bleven udbetalt ham et Par Kroners Sygehjælp. Der forespørges, hvad der videre skal gøres. — Nordmanden skal indlægges paa Sygehuset og Lokalformanden forholde sig efter Lovenes § 44.

6. To Medlemmer, der er hjemkomne fra en Tysklandsrejse, forespørger, om de nu kan nyde Underst. p. St., da de ikke har nydt nogen Rejsehjælp i Danmark. — Da de selv har opsagt deres Pladser, kan de ikke nyde Underst. p. St. (se Forbundslovenes § 42).

7. En hjemvendt Amerikafarer, tidligere Medlem af Understøttelsesforeningen i Aarhus og Norsk-dansk Typograf-Union i Chikago, forespørger, hvorfor han ikke kan faa Underst. p. St. straks ved Hjemkomsten. — Der var bl. a. svaret: Vi har ingen Gensidighed med nogen amerikansk eller engelsk Organisation. Men desuagtet har vi hidtil betragtet de Kolleger, der kom fra et af disse Lande og her havde opfyldt Medlemspligt, for tiltraadt fra en gensidig Forening. Gensidigheden sluttes nu ikke af Dansk typ. Foren., men af Dansk Typograf-Forbund, hvoraf Dsk. t. F. er Medlem. Gensidigheden omfatter kun Rejseunderstøttelse og Sygdomsunderstøttelse paa Rejse. Imidlertid er der nu for nylig afsluttet en Overenskomst med Tyskland, Østrig, Schweitz og Elsass-Lothringen, som tillige omhandler Underst. p. St., Begravelseshjælp samt Sygehjælp, hvorved der indtræder fuld Medlemsret straks, naar der blot er arbejdet og betalt én Uges Kontingent, for saa vidt Vedkommende har erhvervet fuld Medlemsret i Moderforeningen. Og i Henhold til Dsk. t. F.s Loves § 48 bevares Retten til Begravelseshjælp et Aar efter at et Medlem er overgaaet i en gensidig Forening, for saa vidt der ikke dèr er erhvervet Ret til Begravelseshjælp. Ved at vende tilbage til Dsk. t. F. indtræder man i de Rettigheder, man havde ved Fratrædelsen. Da Forespørgeren har været Medlem af Understøttelsesforeningen i $3^1/_2$ Aar, er han saaledes nu berettiget til 200 Kr.s Begravelseshjælp. Men i Følge det foranførte skal Vedkommende i Henhold til Forbundslovenes § 34 have betalt 50 Ugebidrag før han kan nyde Underst. p. Stedet.

8. Hovedkassereren meddeler, at Ribe Lokalafdelings Regnskab, som skulde være her senest den 22. Juli, først er indtruffet her den 27. Avgust, efter gentagne Paamindelser saavel fra Kassereren som fra Formanden. — Da den yderste Frist for at undgaa Mulkt var den

28. Juli, og den samme Historie fandt Sted ved forrige Kvartalsskifte samt da Afdelingen ikke har oplyst noget om Grunden eller svaret paa de skete Henvendelser, kendes Lokalafdelingen pligtig at betale den i Lovenes § 20 fastsatte Bøde for 4 Uger, altsaa 1 Kr. pr. Medlem og for Lokalformandens Vedk. 2 Kr.

9 og 10. Forespørgsler om Lokalformænd for Afdelinger paa 25 Medl. skal betale Ekstrakontingent og om Ekstrakontingentet skal føres sammen med det ordinære Kontingent. — Kontingentfriheden gælder kun *det ordinære* Kontingent. Ekstrakontingentet føres særskilt i de dertil indrettede Rubrikker.

11. En Del Tarifsager refereredes.

12. Voldgiftsrettens Formand fremsender Opmandens Kendelse af 12. Marts d. A. i Sagen mellem Dansk typ. Foren. og C. V. Petersens Sønner, Næstved. — Til Efterretning.

Endnu forelaa Meddelelse fra det internationale Sekretariat, fra Forbundsstyrelsen, et Andragende fra et tidligere Medlem om Genoptagelse, som udsattes indtil nærmere Oplysning forelaa. En Svarskrivelse til Dansk Provinsbogtrykkerforening forelaa ligeledes, men udgik til Cirkulation. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 1. September.

2 syge Medlemmer tilstodes 4 Ugers Landophold hver; hermed er Landopholdene forbi for denne Sæson. — Et Andragende fra Oplysningsforeningen »Frem« om at erholde Typografernes Organisationshistorie og *Typ..Tid.* gratis blev imødekommet. — Et Medlem ønsker at faa sin Hustru optaget i Ligkassen, men ikke i Sygekassen; kan ikke tillades. — En Principal havde gentagende ikke udbetalt sine Arbejdere deres tilkommende Løn om Fredagen; det overlodes til Formanden at ordne dette, saa at sligt ikke gentager sig. — Et Medlem bevilgedes et Flyttelaan til Vejle af 50 Kr. — Til Festen for de Arbejdsløse valgtes 2 Medlemmer. — Den ordinære Generalforsamling ansattes til den 30. September. O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Søndag den 2. September. Frav. MICHELSEN og VIGGO PETERSEN med anmældt Forfald.

1. Forholdene hos Ferslew. Det vedtoges at søge Samarbejde med Den typ. Foren. til Gennemførelse af forbedrede Forhold.

2. Forholdet hos Schønberg & Hartvig. Det vedtoges at træffe fornødne Foranstaltninger til Sagens fuldstændige Oplysning, da vedk. Trykker havde nægtet at have gjort sig skyldig i noget tarifstridigt.

3. Jens Larsen valgtes som Delegeret ved Arbejdsløshedsfesten, der jo som tidl. af os foreslaaet skal have Karakter af en Gutenbergfest.

4. Der var fremkommet Meddelelse om, at Bogtr. Langkjær til 2 Trykkere siden Nyaar har haft 2 Lærlinge, medens han kun maa have *én*, samt at der nu yderligere er antaget en Lærling til, saa at der er to for meget. Det vedtoges at nedlægge Indsigelse herimod overfor Firmaet og som Støtte for Indsigelsen at foretage de fornødne tarifmæssige Skridt.

5. Restancer. Det vedtoges at foretage Udslettelse af de Folk, der har vist, at de kan, men ikke vil opfylde deres Medlemspligter, samt at foretage ekstraordinære Skridt overfor de Folk, der staar udenfor Organisationen, event. ved Overenskomst med Den typ. Forening.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag den 10. Septbr. fra 7½—8½ for Indlevering af Bøger.

Indkaldelse til Kantonnementsøvelserne maa **snarest** mældes til Kontoret.

V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætterske Valborg Christensen, f. Schmidt, udl. 1885 hos H. Schmidt. Sætter Niels Christian Thorsøe-Olsen, udl. 1/5 98 i Stege (arbl.). I S. L.: Sætter Anton Emil Jensens Hustru Emma Annette Fernando. Sætter Vilhelm Rasmus Hansens Hustru Marie Bothilda Frederika. Sætter Nielsen-Koldings Hustru Hansine Dorthea Kirstine.

Bortrejste: 527, Viktor Rabe (arbl.) til Pl. i Malmø og 1098, Laur. Hansen II (arbl.) til Norge.

Udslettet for Restance: Enke Mathilde Hansine Almind og Sætterske Marie Olsen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Aarhus, Marius Winsløw Larsen, udl. 1/8 1900 hos A. Jensen efter 5 Aars Lære (Svendeprøve *ikke* aflagt).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske nden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Odense, 1146 (Den t. Foren.), Seneca Larsen (arbl.). Maribo, P. M. Lindhardtsen (Johan Dein). Næstved, 1349, A. L. Bøtcher (Næstv. Av.) fra Slagelse.

Bortrejste: Næstved, 1169, P. M. Lindhardtsen (Næstv. Av.) til Maribo i Pl. Silkeborg, 1278, Chr. Thorv. S. Schrøder til Aalborg. Nykøbing M., 1201, J. M. Albert Andersen til Pl. i Thisted. Esbjerg, 380, H. P. Hansen til Pl. i Kolding. Slagelse, 1349, A. Ludv. Bøttcher til Pl. i Næstved.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Chr. Julius Svendsen, udlært 3/8 1900 hos Truelsen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 214, Sigfrid Petersen fra Rejse (arbejdsløs).

Udslettet med Restance: 82, C. A. C. Jensen (arbejder hos H. Langkjær).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Stort Bal.

Lørdag den 29. September fra 9—4 **stort Bal** paa *Søfryd.*

Agitér for talrig Tilslutning.

Billetter faas paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. samt hos

MATH. DIDERICHSEN, Formandinde, Stengade 13, 1. HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.

HENRIETTE CRONE, Sekretær, Qvist's Tr., Snaregade 10.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

1. Prøve til Gutenberg-Festen Lørdag Kl. 9½. Tilgang til Koret modtages før Øvelsen. — Søndag Kl. 5: Samling i *Valby Krohave* til Maaltid, Punsch og Dans.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Gentofte. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Hurtigpresse til Salg.

Indv. Rammemaal 48 + 64 Ctm., indr. til Fod-, Haand- og Motorkraft. Sælges for Kontant 600 Kr.

Knudsens Bogtrykkeri, Horsens.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“ bruges af 100 danske Trykkerier. Eneforhandler **Adolph Wulff.**

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL Over 5600 Hurtigpresser solgt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH Frankfurt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Amerikanske Skæremaskiner. Chandler & Price Company. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Christian Hostmann, Celle. **Sorte og kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Mander Brothers, London. **Kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Stort Lager af: **Digeltrykpresser, Skæremaskiner, Farver, Udslutninger, Kvadrater, Blystege** hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater og komplette Indretninger for **Zinkætsning** leveres af Eneforhandler for Carl Kempe (Kempeverk) **Adolph Wulff.**

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“ findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier. Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS **Adolph Wulff** Københavns. GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 14 SEPTEMBER 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen er lukket til Grenaa Folketidende.
Den 13. Septbr. 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Grenaa Folketidende blokeret.

HR. Redaktør J. SKJØDSHOLM, *Grenaa Folketidende*, hørte ved Tarifens Indførelse til de Medlemmer af Dansk Provinsbogtrykkerforening, der stod med et meget for stort Lærlingehold til en enkelt Typograf, hvorfor han udmældte sig af Organisationen, men fik Opfordring til at blive staaende i Foreningen til en Repræsentant for Typografernes Forbund havde forsøgt at træffe en Overenskomst, der kunde føre til tarifmæssige Tilstande. Den 11. Avgust i Fjor, da Hvidtfeldt besøgte Grenaa paa den store Tourné, arbejdede paa *Grenaa Folketidende* kun 1 Typograf og 5 Kvinder, der lønnedes med fra 15 til 20 Kr. maanedlig paa egen Kost og Logi, samt en mandlig Lærling og desuden en Kvinde, der tillige deltog i Husholdningen.

Hr. Skjødsholm underskrev den Gang følgende Erklæring:

»Undertegnede Red. J. Skjødsholm forpligter sig herved til at indføre og overholde »Minimumsprislisten for Sættere og Trykkere i Danmark« samt eventuelt underkaste mig den mellem Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk typ. Forenings Voldgiftsret afsagte Kendelse i fremtidige Stridigheder om Arbejdsforholdene i *Grenaa Folketidendes* Trykkeri — dog med den Dispensation fra Tarifens Lærlingeskala, at der holdes 3 Lærlinge til 3 Typografer. Men da dette Forhold for Nærværende ikke er tilstede, maa ingen ny Lærling antages forinden det nævnte Forhold er opfyldt, hvilket sker senest 15. Avgust 1900.

Grenaa, den 11. Avgust 1899. J. SKJØDSHOLM.«

I Mellemtiden har arbejdet et Par Typografer, som for den Sags Skyld ikke kom aller bedst ud af det med Hr. Skjødsholm og hans mange Damer. Hr. Skjødsholm fik saa i April Maaned gennem Anvisningskontoret en kvindelig Typograf. Senere engagerede han en døvstum Sætterske, som han tog i Kost og Logi og vedblev at lønne paa denne Maade, trods det han havde underskrevet paa at ville lønne Typograferne med mindst 17 Kr. ugenlig. Endvidere har han i Foraaret, trods den skriftlige Erklæring, antaget en ny mandlig Lærling og stadig kompletteret de unge Piger, der Tid efter anden forsvandt fra hans Officin. Endelig har Hr. Skjødsholm saa lige før den 15. Avgust antaget en »Forbunder« fra Holstebro og som Redaktionssekretær engageret Hr. Jensen-Frøkjær, der har været Bogtrykker i Esbjerg, og som — da han ikke kunde klare denne Stilling og ejheller aflægge en antagelig Svendeprøve for offenlig Kommission — tyede under Hr. Dyrlæge Welsch's Beskyttelse i Holstebro, hvorfra Hr. Skjødsholm nu har hentet ham til Grenaa for at bistaa med Redaktionen af *Grenaa Folketidende* med dens tvende Aflæggere: *Kolind Avis* og *Æbeltoft Folkeblad* samt tillige for at yde »en Haandsrækning i Trykkeriet«.

Saaledes rustet besvarede han Forretningsudvalgets Paamindelse af 29. Avgust om, at Fristen for Tarifens fuldstændige Indførelse allerede var udløben den 15. Avgust, med den 8 Septbr. at smide vort eneste Medlem paa Gaden, »da han ikke mere vilde beskæftige Fagforeningsmedlemmer«. Forretningsudvalgets Henvendelse lod han iøvrigt uænset.

Det er et nydeligt Forhold den »radikale Demokrat« her har etableret ved ligesom vore rige Trikotagefabrikanter at spekulere i hellige Kvinder eller for at øge sin Formue yderligere skaffer sig billig Arbejdskraft i unge Piger »af bedre Forældre«, der skal tjene en lille Fedtskilling til der mælder sig en Forsørger, hvilket Tidspunkt for de Grenaa-Piger sikkert nu udskydes, om ikke helt udebliver, thi den opvoksende Ungdom forelsker sig nu en Gang ikke i Skruebrækkere, selv om de har nok saa mange udvortes »Dejligheder«.

Det er vel næppe sandsynligt, at vor iværksatte Blokade i Øjeblikket vil faa nogen nævneværdig Indflydelse paa Forholdet deroppe ved Molboernes Land; men som den danske Presses Arbejdere vil holde sig fjærnt fra Hr. Skjødsholm og hans Foretagender, vil Hr. Skjødsholm sikkert komme til at staa som et lysende Eksempel paa »Ordholdenhedens« og »Folkefrihedens« rette Talsmand blandt den Befolkning, hvis juridiske og moralske Vejleder han gennem *Grenaa Folkeblad* med Aflæggere har opkastet sig som Tolk for.

Foreningslokalet.

Motto: Vi skal højne vort Fag
og forbedre vor Smag.

OM Smagen kan ikke disputeres, siger et gammelt Ord, ikke desto mindre tror jeg ikke det holder Stik i den Sag, jeg her skal tillade mig at berøre — nemlig vort Foreningslokale i Walkendorffsgade 22.

Efter at vi havde faaet et godt og hyggeligt Foreningslokale, levede jeg i den Tro, at Kollegerne vilde samles der Fredag og Lørdag, drøfte deres store og smaa Anliggender, hilse paa gamle Venner, kort sagt, at det nu var og blev betragtet som et Sted, hvor der ikke alene var godt at være, men hvor ogsaa Typograferne holdt det for en Pligt at komme. Lad mig sige det med det samme, jeg er blevet sørgelig skuffet. Jeg forsøgte baade i Fredags og Lørdags, ventede og ventede til henad 12, stadig i Haabet: nu maa de da komme; i Bladet havde staaet, at Vintersæsonen er begyndt, men det lod til, at Typograferne mente det var en Sag, der ikke angik dem, thi der kom kun et Par Stykker efter 12. Dette er ikke som det skal og bør være; dermed mener jeg ikke at Typograferne alle som én har en Pligt til at blive borte fra Hjemmene for at tilbringe deres Aften og Nat Fredag og Lørdag i Foreningslokalet, men der kunde dog være lidt Rimelighed i, at Kollegerne forlod deres Stamkaféer og søgte hertil, de vilde ikke tabe ved Byttet; Priserne er rimelige og Omgivelserne hyggelige, i alt Fald langt hyggeligere end paa flere af de Steder, hvor Typograferne trykkerivis søger; flere af disse Kældere er mørke, uhyggelige, med daarlig Luft og m. m. Kunde Smagen ikke her forandres, hvorfor være konservativ i dette Spørgsmaal og holde paa gammel Vane? Lad os søge paa det Sted, hvor vi virkelig hører hjemme, lad Foreningslokalet igen blive hvad det var i ældre Tid, hvor man sjældent en Fredag eller Lørdag Aften gik forgæves, naar man vilde hilse paa en gammel Ven og Kollega. Godt Besøg vil skabe Liv i Foreningen, og Liv er det, vi trænger til.

EN GAMMEL KOLLEGA.

Fra Randers!

HR. Redaktør! Undskyld, at jeg lægger Beslag paa en lille Plads i *Typ.-Tid.* for et Par Bemærkninger. Det har nemlig i lang Tid forundret mig, at man i det sidste halve Aar intet har hørt fra den gamle Laksestad Randers. Generalforsamlinger og Møder kommer der intet Referat fra, skønt Generalforsamlingen en Gang har vedtaget, at der skal tilsendes Referat af Møderne til *Typ.-Tid.*

Heller ikke Sommerferierne har der staaet noget om, skønt der dog af *Randers Amtsavis* og *Randers Venstreblad* er tilstaaet deres Typografer en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen; for det sidste Blads Vedkommende endog en halv Uges Sommerferie til Lærlingene. *Randers Arbejderblad*, der — som de fleste bekendt — trykkes af en Privatmand, har dog ment, at *en halv Uge* var nok til sit Personale, men han følger maaske det gamle Refræn: »Hvad skal de med det meget, naar de nøjes kan med lidt«. Et fjerde Blad har ogsaa ønsket at faa Sommerferie, men efter hvad der siges — og man kan jo aldrig vide, om det ikke passer — foretrækker Principalen at feriere for dem alle.

Sluttelig kan jeg meddele, at Typografisk Forbund i Randers, der tæller et Par og tyve Medlemmer, agter at afholde en Gutenbergfest med Faneindvielse Søndag den 7. Oktober. P. HVIDTFELDT vil tale om Organisationen og P. ANDERSEN, Horsens, om Bogtrykkerkunsten.

Man kan altsaa se, at fordi der ingen Meddelelser kommer fra nævnte By, er dog ikke *alle* Kolleger i Byen døde for Organisationsarbejdet. $x + y \times y^2$.

Til de to Protester.

HR. Redaktør! De bedes i Deres ærede Blad optage følgende Svar paa de i sidste Nr. optagne to Protester: De Udtalelser, jeg paa Generalforsamlingen fremkom med, fastholder jeg som værende i Overensstemmelse med Sandheden og som Støtte for min Paastand anfører jeg, at den nu fratraadte Næstformand, Hr. Torp, ogsaa har gjort sig bekendt med at Forholdene ikke var saa tarifmæssige, som de burde være. Dersom F. J. Andreasen havde haft rent Brød i Posen, havde han vel indfundet sig paa Generalforsamlingen og forsvaret sig, det gjorde han af gode Grunde ikke; det var jo ogsaa nemmere at formaa d'Hrr. Stentrykkere til at skrive en »ulden« Erklæring om de derværende Forhold og mit »daarlige« Kammeratskab. Det er ikke første Gang d'Hrr. Stentrykkere har søgt at genere mig; de har en vis Evne til at lade andre rage Kastanierne ud af Ilden for dem, som for Eks. den Gang *de* foranledigede at en Omtale af Schønberg & Hartvigs projekterede Slavereglement fremkom i Typ. Trykkertidende, mens de bagefter søgte at faa Schønberg til at tro, at det var *mig*, der havde foranlediget Artiklens Fremkomst.

Jeg maa nærmest antage, at d'Hrr.s Uvillie mod mig stammer fra den Omstændighed, at jeg, i Modsætning til Hr. Andreasen, viste mig uvillig til at deltage i deres spiritusielle Kammeratskab ligesom jeg heller ikke ønskede at blive betragtet som d'Hrr.s Afdeling af »Den lille Laanekasse«. Haabende at jeg for Fremtiden maa være fritaget for d'Hrr.s mindre noble Chikane, tegner jeg mig som

Deres ærbødige
A. PHILIPSEN,
Medlem af den typ. Trykkerforening.

Som Svar paa Hr. F. J. ANDREASENS Protest i Bladets forrige Nr. skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger.

Vi har tidligere set os nødsaget til at paatale forskellige mindre heldige Forhold hos det paagældende Firma. Jeg skal saaledes blot minde om den Gang, da man for at spare en Trykker, ansatte en *Sætter*lærling til at passe den ene af Presserne for en Løn af 12 Kr. om Ugen. Da den unge Mand omsider fik »udlært«, var der selvfølgelig ikke længere Brug for ham, da han jo saa skulde have samme Løn som en virkelig Trykker. Han blev derfor afskediget og er sandsynligvis gaaet over til de Arbejdsløses haabløse Reservearme. »Moren har gjort sin Pligt, Moren kan gaa«.

Siden den Tid har Hr. Andreasen ikke haft nogen Hjælp ved Trykningen. Trykkeriet har 3 Hurtigpresser til Bogtryk, hvoraf den ene endda som Dobbeltpresse præsterer Arbejde for 2 enkelte Maskiner.

For nogen Tid siden kom der da Meddelelse til os om at alle tre Maskiner jævnlig gik, og jeg sendte da Hr. A. en Skrivelse, hvori jeg bad om en Forklaring, da jeg ikke vilde gøre ham Uret. Jeg fik intet Svar paa min Skrivelse, derimod fik jeg pr. Telefon en Meddelelse fra Hr. STANCKE om, at Hr. A. forgæves havde søgt mig paa Trykkeriet. Paa mit Spørgsmaal om, hvorvidt Hr. A. virkelig havde passet alle Maskiner samtidig, gav Hr. S. et undvigende Svar, men sagde dog at *hvis* Hr. A. havde passet den 3die Maskine ogsaa, maatte det være fordi »*han havde kedet sig*«. Jeg satte saa Spørgsmaalet paa Generalforsamlingens Dagsorden i Haab om, at Hr. A. vilde komme tilstede og forsvare sig. Da Hr. A. desuagtet udeblev, var den almindelige Mening den, at der alligevel maatte være noget muggent ved Forholdet; thi dersom f. Eks. jeg var bleven angrebet, vilde jeg have mødt, forlangt Kortene paa Bordet og slaaet Rygterne ned. Det var Hr. Andreasens Fejl, at han ikke gjorde dette. Spørgsmaalet udsattes dog, da man ikke betragtede Sagen som fuldt oplyst, og fordi man jo alligevel maatte give Hr. A. Lejlighed til at forsvare sig.

Et Par Dage efter søgte Hr. A. mig og erklærede, at han aldeles ikke havde begaaet noget tarifstridigt. Paa min Henstilling, om at lade sine Medarbejdere attestere dette, svarede han, at det vilde han ikke. I »Typ. Tid.« kom derefter hans Protest, hvis andet Punkt om, at vi *ikke før* Generalforsamlingen har søgt »*mindste Oplysning*» hos Hr. A. *ikke* er korrekt; jeg har den dertil sigtende Skrivelse i min Kopibog. Skrivelsen var jo ogsaa Anledning til Hr. STANCKES Telefonhenvendelse til mig. Sagen vil nu blive nøjere undersøgt og viser det sig at der er gjort Hr. A. Uret, skal jeg sørge for, han faar al den Oprejsning, han fortjener.

D'Hrr. Stentrykkeres Protest maa bero paa en Misforstaaelse af Situationen, da de paa Generalforsamlingen fremkomne Udtalelser efter min Formening ikke havde Adresse til dem. LAUR. JENSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 30. September, Kl. 10½

paa **Østergade 15**, 1. Sides.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 2. Kassereren aflægger Halvaarsregnskabet. 3. Opstilling af Funktionærer. 4. Optagelse af en Fagfælle (H. P. Rasmussen). 5. Eventuelt.

Afstemningsliste over Bengtsons Optagelse.

Lokalafdeling	Ja	Nej	Stemmer ikke	Ialt afgivne Stemmer
Aalborg	14	8	—	22
Aarhus	11	37	—	48
Assens	—	8	—	8
Esbjerg	—	14	2	16
Faaborg	—	3	—	3
Fredericia	3	2	—	5
Frederikshavn	—	—	—	—
Grenaa	—	2	—	2
Herning	3	—	—	3
Helsingør	7	7	—	14
Hillerød	3	10	1	14
Hjørring	12	2	—	14
Hobro	—	—	—	—
Holbæk	1	8	—	9
Horsens	7	10	1	18
Kalundborg	2	5	—	7
Kolding	13	5	—	18
Køge	1	6	—	7
Løgstør	1	2	—	3
Maribo	4	—	—	4
Middelfart	6	1	—	7
Nakskov	5	3	—	8
Nyborg	4	7	—	11
Nykøbing F.	5	10	1	16
Nykøbing M.	3	4	—	7
Næstved	15	22	1	38
Odense	50	8	1	59
Randers	19	14	4	37
Ribe	1	4	—	5
Ringkøbing	15	—	—	15
Ringsted	5	10	2	17
Roskilde	7	8	—	15
Rudkøbing	6	—	—	6
Rønne	—	—	—	—
Silkeborg	—	12	—	12
Skanderborg	2	1	—	3
Slagelse-Korsør-Skelskør	16	8	1	25
Stubbekøbing	—	4	—	4
Svendborg	18	1	2	21
Thisted	4	6	—	10
Varde	4	—	—	4
Viborg	—	5	—	5
Vejle	12	9	—	21
	279	266	16	561

Den typografiske Forenings Hovedkasse (stiftet 12. Juni 1869).

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Halvaar	....	..	14369	68
Medlemsbidrag	2954	70		
Indskud	34	50		
Dsk. typ. Foren. til Typ.-Tid.s Udgivelse i Oktbr. Kvart. 1899	520	10		
Arbejdsløshedskassens Overskud for Aaret 1899	1223	14		
Reservefondens Administrationsbidrag for Aaret 1899	273	60		
Renter af 10,000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	175	»		
— - Sparekasse-Indskud	105	»		
Overskud af Karnevalet 1900	1061	28		
			6347	32
			20717	»

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Fast Understøttelse	18	»		
Husleje for April—Oktober 1900 samt Stempling	254	65		
Tryksager	70	81		
Tillidsmandsunderstøttelse	36	97		
Formandshonorar	266	67		
Godtgørelse for Arbejdsspild	215	»		
Kassererhonorar	300	»		
Medhjælp	63	»		
Budløn	373	40		
Inventarium (Skab, Borde, Stole o. s. v.)	215	18		
Biblioteket (ny Bøger)	60	30		
Bespisningen af arbejdsløse Typografer (1/11 99—31/3 1900)	89	30		
Fagskoleuddannelse	4	50		
Maskeradens Overskud, 1/3 til Gutenberg-Koret	353	76		
— — , 1/3 - De arbejdsløses Fond	353	76		
Foreløbig Merudgift ved Stiftelsesfesten 1900	77	10		
Diæter til Delegerede ved De samvirkende Fagforbunds Møde	30	»		
Udgifter ved Flytning og til Brændsel	38	80		
Administrationsudgifter	101	17		
			2922	37
Beholdning 30. Juni 1900	....	..	17794	63
			20717	»

Status den 30. Juni 1900.

Aktiver.

Beholdning 30. Juni 1900:			
Obligationer	Kr.	10000.00	
Sparekasse-Indskud	-	7500.00	
Kontant	-	294.63	
			Kr. 17794.63
12 Andele i Social-Demokraten	Kr.	144.00	
Biblioteket	-	1050.00	
Inventarium	-	1750.00	
			- 2944.00
De samvirkende Fagforbund			- 2500.00
Restancer: Medlemsbidrag	Kr.	73.05	
— Indskud	-	11.00	
			- 84.05
Biblioteket: indkomne Mulkter	Kr.	0.50	
Stiftelsesfesten 1900. Udestaaende Restancer for Billetter	-	67.20	
Dansk Arbejderbank, Renter	-	13.74	
			- 81.44
			Kr. 23404.12

Passiver.

Stiftelsesfesten 1900. Bud Møller	Kr.	5.00	
Københavns Telefonselskab	-	7.97	
			Kr. 12.97
Formue den 30. Juni 1900			- 23391.15
			Kr. 23404.12

Medlemsantal den 30. Juni 1900: **832.**

Regnskab over Maskeraden den 3. Marts 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
599 Herrebilletter à 1.25	748	75		
599 Damebilletter à 1.25	748	75		
798 Tilskuerbilletter à 0.75	598	50		
102 Børnebilletter à 0.50	51	»		
			2147	»
85 Baltegn à 0.75	....	..	63	75
			2210	75

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Lokaleleje	310	»		
Musik	388	»		
Artistisk Assistance	183	74		
Teaterleje	25	»		
Tryksager	90	25		
Kontrol, Budløn og lignende	116	77		
Leje af Rekvisiter, Tegnestifter	17	71		
Porto og andre Udgifter	18	»		
			1149	47
1/3 af Overskudet tilfalder Den typ. Forenings Arbejdsløse	353	76		
1/3 - — — Den typ. Forening	353	76		
1/3 - — — Gutenberg-Koret	353	76		
			1061	28
			2210	75

Regnskab over Stiftelsesfesten den 12. Juni 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
403 Billetter à 35 Ø.	141	5		
142 Baltegn à 50 Ø.	71	»		
44 Punschebilletter à 50 Øre	22	»		
			234	5
Underskud	....	..	14	90
			248	95

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Leje af Lokale	40	»		
Honorar for Oplæsning	20	»		
Musik	45	»		
Punschebordet	68	»		
Tryksager	42	»		
Udgift til de Assisterende	18	»		
Kontrol	10	»		
Telegrammer og andre Udgifter	5	95		
			248	95

Der skyldes for 2 Billetter af et bortrejst Medlem.

Den typografiske Forenings Forbundsafdeling.

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Medlemsbidrag, ordinært	9479	75		
— ekstra	98	75		
Tilbagebetalte Rejselaan	50	25		
			9628	75
			9628	75

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Rejseunderstøttelse	255	»		
Understøttelse paa Stedet à 1.75 daglig	596	75		
— — à 1.25 —	1368	75		
Reservefondsunderstøttelse	91	65		
Rejselaan	21	»		
Sygeunderstøttelse (et Medlem af Dsk. typ. Forening)	54	»		
Andre Udgifter	44	32		
			2431	47
Oversendt til Kolding (Jan. Kv. 3264.23, Apr. Kv. 3933.05)	....	..	7197	28
			9628	75

Typograf-Tidende.

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Annoncer	281	13		
Abonnement	74	42		
			355	55
Underskud (Jan. Kv. 1213.26, April Kv. 1113.67)	....	..	2326	93
			2682	48

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Nr. 1—26	2049	26		
Indenbys Distribution	186	42		
Udenbys —	134	70		
Redaktionshonorar	150	»		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Budløn	40	»		
Tryksager	13	50		
Porto	8	60		
			2682	48

Status den 30. Juni 1900.

Aktiver.		*Passiver.*	
Diverse Debitorer:			
Annoncerende	Kr. 3.13	Formue den 30. Juni 1900	Kr. 3.13

Den typografiske Forenings Sygekasse (stiftet 1. April 1792).

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1900	....	..	877	49
Medlemsbidrag	10241	60		
— af ydende Medlemmer	9	»		
Statstilskud for Aaret 1899	6542	20		
Rente af Sparekasse-Indskud	9	91		
			16802	71
Et Laan af Ligkassen	....	..	1000	»
			18680	20

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 189 Mænd i 3063 Dage à 2.00	6126	»		
— — - 3 Kvinder i 33 — à 2.00	66	»		
— — - 8 Mænd i 98 — à 0.60	58	80		
— — - 74 Kvinder i 1241 — à 0.60	744	60		
			6995	40
— p. Hospital - 34 Mænd i 927 — à 1.40	1297	80		
— — - 2 — i 35 — à 0.60	21	»		
— — - 13 Kvinder i 348 — à 0.60	208	80		
			1527	60
Betalt for 26 Mænds Ophold paa Sygehus i 628 Dage à 0.60.	376	80		
— - 16 Kvinders — - — i 384 — à 0.60.	230	40		
— - 17 Børns — - — i 182 — à 0.30.	54	60		
			661	80
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	56	92
Barselhjælp	....	..	340	»
Lægehonorar	2135	»		
— til Speciallæger	115	»		
			2250	»
Tryksager	74	15		
Formandshonorar f. Maj—Juni	83	34		
Honorar til Styrelsen	100	»		
Kassererhonorar	400	»		
Medhjælp	84	»		
Bidrag til De samvirkende Sygekasser, April 1900—April 1901	10	»		
Administrationsudgifter	132	51		
			884	»
Betalt Laan til Ligkassen	....	..	1000	»
Beholdning 30. Juni 1900	....	..	4964	48
			18680	20

Status den 30. Juni 1900.

Aktiver.			*Passiver.*		
Beholdning den 30. Juni 1900:			Skylder til Hospitaler for April Kvartal 1900	Kr. 346.20	
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	Kr. 500.00		— - Læger for —	- 1143.00	
Sparekasse-Indskud	- 4000.00				Kr. 1489.20
Kontant	- 464.48				
		Kr. 4964.48			
Statstilskud for Tiden fra 1. Jan.—30. Juni 1900	Kr. 3474.32				
Renter af 500 Kr. Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	- 1.00				
Restancer: Medlemsbidrag à 35 Øre ugentl.	Kr. 222.30				
— — à 15 - —	- 47.10				
	- 269.40				
Restancer af ydende Medlemmer	- 1.00				
		- 3745.72	Formue den 30. Juni 1900		- 7221.00
		Kr. 8710.20			Kr. 8710.20

Statistik over Medlemsantal 1. Halvaar 1900.

	Nydende Medlemmer					Æresmedlemmer og Medlemmer med hvilende Medlemsret
	Ubemidlede		Bemidlede (optagne i Kassen inden 12/4 92)		Ialt	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder		
Medlemsantal d. 1. Januar 1900	968	415	»	»	1383	10
Antal Medl. opt. i 1. Halvaar 1900	116	31	»	»	147	0
Tilsammen...	1084	446	»	»	1530	10
Antal Medl. udtr. i 1. Halvaar 1900	89	9	»	»	98	»
— — døde i 1. — 1900	5	1	»	»	6	»
Tilsammen...	94	10	»	»	104	»
Medlemsantal d. 30. Juni 1900	990	436	»	»	1426	10
	1426		»			

Statistik over Sygeligheden i 1. Halvaar 1900.

	Antal Syge	Antal Sygedage		
		i Hjemmet	paa Sygehus	Ialt
Ubemidlede og bemidlede Mænd	233	3161	962	4123
— - — Kvinder	90	1274	348	1622
Tilsammen...	323	4435	1310	5745
Medlemmernes Børn	17	»	182	182
Ialt...	340	4435	1492	5927

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1900	....	..	2464	02
Medlemsbidrag	3713	85		
Indskud	18	»		
Bidrag af Rolfs Legat pr. 11. Juni 1900	70	»		
Rente af 2000 Kr. Obligationer i 3½ pCt.	35	»		
Honorabelt Bidrag for 1899 af Hr. Bogtr. Thiele	24	»		
Indbetalt til Dr. Olrik for Aaret 1900	10	»		
			3870	85
			6334	87

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til 2 Mænd à 3.00 daglig	126	»		
— - 186 — à 1.00 -	3923	»		
— - 3 Kvinder à 1.00 -	33	»		
Trykning	24	03		
Kassererhonorar	150	»		
Medhjælp	31	50		
Uddelt af Rolfs Legat til Trængende og Syge	2	»		
Administrationsudgifter	79	24		
			4368	77
Beholdning den 30. Juni 1900	....	..	1966	10
			6334	87

Status den 30. Juni 1900.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1900:		
Obligationer	Kr.	1000.00
Sparekasse-Indskud	-	500.00
Kontant	-	466.10
	Kr.	1966.10
Inventarium	-	450.00
Restancer: Medlemsbidrag	-	88.35
	Kr.	2504.45

Passiver.

Dr. Olrik, Frederiksværk	Kr.	10.00
Formue den 30. Juni 1900	-	2494.45
	Kr.	2504.45

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1900	....	..	24066	85
Medlemsbidrag	3017	30		
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	332	50		
— - Sparekasse-Indskud	73	26		
Sygekassen betalt Laan	1000	»		
			4423	06
			28489	91

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp (2 à 300.00, 1 à 200.00, 3 à 140.00, 1 à 100.00)	1320	»		
Tryksager	45	30		
Kassererhonorar	150	»		
Medhjælp	31	50		
Formandshonorar for Maj—Juni	83	34		
Administrationsudgifter	68	70		
Laan til Sygekassen	1000	»		
			2698	84
Beholdning den 30. Juni 1900	....	..	25791	07
			28489	91

Status den 30. Juni 1900.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1900:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	19000.00
Sparekasse-Indskud	-	6500.00
Kontant	-	291.07
	Kr.	25791.07
Restancer: Medlemsbidrag	Kr.	91.90
Dansk Arbejderbank, Rente	-	9.16
	-	101.06
	Kr.	25892.13

Passiver.

Formue den 30. Juni 1900	Kr.	25892.13

Den typografiske Forenings Legatformue.

1. Halvaar 1900.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1900:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
Schlesingers — , Kontant	15	60		
			21015	60
Renter pr. 11. Juni 1900:				
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	140	»		
Berlings — , 6000 - à —	105	»		
Cortnums — , 6000 - à —	105	»		
Eibeschütz' — , 1000 - à —	17	50		
Schlesingers — , Kapit. tilh. Mosaisk Trossamfund	7	80		
			375	30
			21390	90

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt Legatunderstøttelse:				
Rolfs Legat, til Hjælpekassen pr. 11. Juni 1900	70	»		
— — , - Legatarer —	70	»		
Berlings — , - — —	105	»		
Cortnums — , - — —	105	»		
Schlesingers — , - — for 1899	15	60		
			365	60
Beholdning den 30. Juni 1900:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
— — , Kontant	17	50		
Schlesingers — , —	7	80		
			21025	30
			21390	90

Status den 30. Juni 1900.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1900:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
— — , Kontant	-	17.50
Schlesingers — , —	-	7.80
	Kr.	21025.30

Passiver.

Eibeschütz' Legat til Legatar	Kr.	17.50
Schlesingers — —	-	7.80
	Kr.	25.30
Formue den 30. Juni 1900	-	21000.00
	Kr.	21025.30

København, den 15. August 1900.

V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtige.

1. Halvaar 1900 udviser et Overskud i Hovedkassen paa 3424 Kr. 95 Øre, Sygekassen et Overskud paa 4086 Kr. 99 Øre (Statstilskud 6542 Kr. 20 Øre), Hjælpekassen et Underskud paa 497 Kr. 92 Øre, Ligkassen et Overskud af 1724 Kr. 22 Øre og Forbundsafdelingen et Overskud paa 7197 Kr. 28 Øre. Legatafdelingen har haft en Merindtægt af Kr. 9,70. Formuefremgangen har saaledes i Halvaarets Løb været 15,945 Kr. 22 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 7. Septbr. 1900 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 70,793 Kr. 52 Øre.

Da der fra 1. Juli 1900 til Dato har været en Merudgift af . . . . . 3,567 - 44 -

skulde Kassebeholdningen den 30. Juni 1900 være . . . . . 74,360 Kr. 96 Øre, hvilket er i Overensstemmelse med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen Overskud 232 Kr. 44 Øre, Forbundet et Underskud 1991 Kr. 94 Øre (indsendt til Kolding 3933 Kr. 05 Øre), Sygekassen et Underskud af 1872 Kr. 24 Øre, Hjælpekassen Underskud af 396 Kr. 99 Øre, Ligkassen et Overskud af 465 Kr. 29 Øre og Legatafdelingen en Merudgift af 4 Kr.

Sparekassebøger og Obligationer eftersete. I Arbejdsløses Fond fandtes Overskud fra Maskeraden 353 Kr. 76 Øre samt et frivilligt Bidrag 5 Kr., ialt 358 Kr. 76 Øre.

København, den 7. September 1900. N. P. NIELSEN. H. C. HANSEN. NIELS HANSEN. ANTON ANDERSEN.

Nær og fjærn.

Sanatorier for Brystsyge afholdt Repræsentantmøde forrige Tirsdag, paa hvilket Direktør G. A. HAGEMANN aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at Sanatoriet i det første Virksomhedsaar havde givet et Overskud af 15,000 Kr. For Øjeblikket er der 88 Patienter, hvad maa anses for det heldigste Maksimum under de nuværende Forhold, men en vis Tid var Antallet naaet op til 93. Paa Ekspektancelisten stod i Øjeblikket ca. 60, og med Hensyn til disse var man nu skredet til en anden Fremgangsmaade end tidligere, hvor de fik Adgang til Sanatoriet efter Numer, idet man særlig optog dem, hvis Sygdom var i Begyndelsesstadiet og om hvis Helbredelse man havde grundet Haab. Hospitalsplejen og Lægevirksomheden var alle enige om at anerkende, og som et Bevis paa den førstes Fortrinlighed nævntes, at gennemgaaende tiltog Patienternes Vægtforhold i Løbet af 3—4 Maaneder med 50 Pund, enkelte var endog naaet op over 60! Sanatoriets Overskud maatte anses tilfredsstillende, ihvorvel man for at svare alle foreløbige Forpligtelser skulde have det op omkring 40,000 Kr. aarlig, men der var i den forløbne Tid indløbet Udgifter, som dels ikke gentog sig og dels forventedes reducerede. Blandt de første nævntes Brandredskaber, som sikrede alle Patienternes Frelse i givet Tilfælde, mellem de sidste Patienternes Kost, der viste sig at have overskredet det budgetterede ganske betydeligt. Saaledes havde man hertil ansat Udgiften pr. Patient til 2 Kr. pr. Dag, men den praktiske Virksomhed viste Summen som 2 Kr. 54 Øre. For at bøde herpaa, vilde man nu søge at realisere eget Svineopdræt og Hønseri. Beretningen godkendtes og Direktionen genvalgtes, ligesom et af Direktionen optaget Partial-Obligationslaan i Privatbanken paa 400,000 Kr. approberedes.

Fortjenstmedaillen i Sølv er tildelt Hr. Trykker OLUF JENSEN hos Nielsen & Lydiche for Konstruering af en simplificeret Maskine til Fremstilling af Relieftryk for Blinde.

Sommerferie. Hr. Bogtrykker MARIUS GEERTSEN, Aarhus, har tilstaaet sit Personale 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er begyndt.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Kasserer J. F. Møller fandtes en Beholdning af 1732 Kr. 44 Øre, nemlig i Sparekassen 1385 Kr. 69 Øre og kontant 346 Kr. 75 Øre, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 29. August 1900.

VALD. AUENER. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket aabnes Torsdag den 20. Septbr. og derefter aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Styrelsesmøde afholdes Søndag den 16. ds., Form. Kl. 10 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Kl. 11 afholdes *Fællesmøde* samme Sted mellem Styrelserne for Den typ. Forening og Den typografiske Trykkerforening.

P. LAURITZEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Tiltraadte: 830, Thorvald Hogreffe (»Papyrus«) fra Tønder. 1053, Jørg. O. Christensen (Langkjær) fra Roskilde. 1469, Alfr. Laur. Christophersen (N. & Lyd.) fra Maribo.

Bortrejste: 1114, Johan Møller (N. & Lyd.) til Pl. i Vejle. 3200, A. A. Kromann-Andresen (Kihl) paa Rejse. 57, Anders Andersen (Bording) til Aarhus.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. September: *Ribe.*

Hermed ere samtlige April Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 6. Septbr. 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Horsens, Chr. Rasmussen, udl. 1/9 1900 paa Horsens Dagblad efter 5 Aars Læretid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske nden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 1257 Marius P. Larsen (arbl.) fra Ribe, Rønne, 1391 Andreas Herman Jensen fra Kbhvn. i Pl., Rudkøbing, 1146 Seneca Larsen (Ølandenes Dagblad). Kolding, 580 Erik J. H. Larsen-Madsen fra Vejle, 1179 H. C. Christensen fra Ribe og 380 H. P. Hansen fra Esbjærg alle i Plads, 580 Rasmus Fønss fra Horsens (arbl.) Ribe, 1018 S. M. Herholdt fra Vejle og 1314, N. C. Olsen begge i Plads. Hillerød, 1113 H. P. Larsen fra København i Plads. Assens, 478 H. L. Rafaelsen fra Stubbekøbing i Plads. Køge, 1238 (Norsk Centralforening) Niels Jensen i Plads (K. Avis). Odense, 423 Peter Petersen fra Rejse i Plads (Fyns Tid.)

Rejste: Horsens, 514 R. Fønss til Kolding (arbl.). Rudkøbing, 1460 Aug. Th. Holm (arbl.) til Kbhvn. Vejle, 1018 Sophus Herholdt til Ribe i Plads og 523 Martin Lund til Roskilde (syg). Kolding, 888 Albert Lund til Nykøbing F. i Plads. Ribe, 1257 M. P. Larsen (arbl.) til Assens, 1179 H. C. Christensen til Kolding i Plads, 1018 S. M. Herholdt til Roskilde i Plads. Assens, 1123 Sofus W. Jensen til Viborg (Militær). Aarhus, 1181 Emil John Scherling til Odense. Maribo, 1469 A. L. Christophersen, til Kbhvn. i Plads. Odense, 1146 (Den t. Foren.) Seneca Larsen til Rudkøbing i Plads.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsen holder Fællesmøde sammen med Styrelsen for Den typ. Forening førstk. Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22, 3. LAUR. JENSEN.

Den i forrige Nr. foretagne Udslettelse annulleres herved, da Vedk. havde betalt sin Restance til Budet, men ikke underrettet mig derom, før efter at Udslettelsen var foretaget.

VALD. STEPHENSEN.

Udslettet (i Følge Overensk. med Hjælpek.): 79, Alb. Jensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften: 2. Prøve for Fælleskoret paa »Gutenberg« m. m. Tilgang modtages Kl. 9½.

Lørdag 29. Septbr.: *Halvaarlig Generalforsamling.* Beretning, Valg af Formand, Styrere og Revisorer i Stedet for ALBERT AUENER (modtager ikke Genvalg), CHR. HANSEN og KROLL samt VALD. AUENER og BJERREGAARD, der afgaa efter Tur. STYRELSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag d. 17. ds. Kl. 8 pr. Walkendorffsg. 22.3

Husk De kvindel. Trykkeriarbejderes Bal paa Søfryd Lørdag d. 29. Septbr. fra Kl. 9—4.

Stor Tilslutning forventes.

Billetter faas paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. samt hos

MATH. DIDERICHSEN, Formandinde, Stengade 13, 1. HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.
HENRIETTE CRONE, Sekretær, Qvist's Tr., Snaregade 10.

T. C. C. Søndag Tur til Hillerød. Trianglen Kl. 7. Tilskud fra Klubbens Kasse.

ANNONCER

Damer og Herrer,

der vil beskæftige sig med et nobelt Agentur, bedes henvende sig til Hr. *Sigvald Andersen.* Nygade 2, 1. Sal i Ekspeditionen 10—12 og 3—5.

Paa Verdensudstillingen i Paris 1900 fik

J. G. Schelter & Giesecke,
Leipzig,
Grand Prix
for
»Windsbraut« Hurtigpressen
og for
»Phønix« Digeltrykspressen.
Repræsentant for Danmark:
JUST WARBURG
København B
Stormgade 35.

Skriftstøberi Emil Gursch
Messingliniefabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 21 SEPTEMBER 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I **Esbjerg** maa ej modtages Plads uden forudgaaende Henvendelse til Lokalformanden.

Foranlediget ved mange Forespørgsler ang. Ekstrakontingentets Ophør, har Forbundsstyrelsen ikke anset det for gørligt at indskrænke dette til de i Udsigt stillede 6 Uger. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har nemlig forhøjet Ugebidragene til **40 Øre** for hel- og **20 Øre** for halvt betalende, saaledes at der med denne Uge ialt er betalt 7 Bidrag à 25 Øre og 6 Bidrag à 40 Øre, hvilket vil sige det samme som 3 Kr. 15 Øre pr. Medlem, medens Reservefonden kun har faaet Dækning for 1 Kr. 50 Øre pr. Medlem. Ialt er der udbetalt til de løbende Strejker etc. ca. 8000 Kr. Da der imidlertid er Udsigt til, at Bidragene til D. s. F. nedsættes, har Forbundsstyrelsen ansét det for heldigst at begrænse Ekstrakontingentet saaledes, at det endnu ydes i 3 Uger, denne Uge medregnet. De bebudede 6 Uger vil derfor kun blive overskredne med 2 Uger; men der paaføres derved Reservefonden en Udgift paa over 5000 Kr. foruden den Merudgift, som den vedblivende Opkrævning af Strejkebidragene vil foraarsage. Forbundsstyrelsen har desuagtet ment det rigtigst ikke yderligere at lægge Beslag paa Medlemmernes Offervillighed, og Ekstrakontingentet udredes derfor sidste Gang for den 40. Uge inklusive.

Den 19. Septbr. 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening
afholder
ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 30. September, Kl. 10½ pr.

paa **Østergade 15**, 1. S. tilh.

Dagsorden: 1. Optagelse af en Fagfælle (H. P. Rasmussen). 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Forslag fra N. Hansen angaaende Maskeraden. 5. Opstilling af Funktionærer. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt.

Adgang for alle Medlemmer, ogsaa for dem, der kun tilhører enkelte Afdelinger.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Tiden læger —

SAA aabnede Døren sig atter — —
Og med Hatten i Nakken og det allerkæreste Smil spillende i Ansigtet, træder ANTON ELOF BENGTSON igen ind i vort Selskab. Efter fem Aars Fraværelse har hans Kolleger haft Bud efter ham.

Hvor den Mand fortjente en bedre Skæbne! Paa en anden Hylde vilde han udrette Underværker. I vor snævre Kreds maa han nøjes med at overraske.

Hvem husker ham ikke fra 95! Slaa op i *Typ.-Tid.* for det Aar, og De vil mellem tre andre — Forrædere, kaldtes de *den Gang* — finde et Billede og et Par Smaanotitser om Elof. Det er nok værd at se, efter hvilken Melodi, han har lært sig Kunsten til. Der staar bl. a.: »*Han er nemlig nok den — uden Forklejnelse for alle de øvrige Individer — hvis faglige Udygtighed og Indskrænkethed rækker længst. Gentagne Cange forsøgte han at gøre Svendestykke, og at det lykkedes for ham anden Gang, staar endnu for de Fleste som et af de syv Vidunder.*« Sin første Svendeprøve fik han kasseret bl. a. af følgende Grund: Han skulde skyde 8 Kolumner ud i Maskinen, men maatte give tabt, »*da Maskinen ikke stod som den i Skive*«. Naa, men han vidste naturligvis godt, hvordan Kolumnerne skulde staa: »*1. Kol. henad Vinduet, 2. henad Døren*« osv. I en Plads, hvor han var kasseret af »*Mangel paa Dygtighed*«, mødte han senere og erklærede, at han »*nu ogsaa havde lært at sætte Antikva*«.

Dette stod som sagt i *Typ.-Tid.* i 95, og saa voldsomt farede Indsenderne frem i Bladet mod disse »Forrædere«, at f. Eks. *Stiftstidende* i Aarhus citerede Stykker deraf, for at Verden kunde se, hvilken »Raahed« der sad til Højbords indenfor Typografernes Rækker.

Saa vidt gik man, at man satte »Forræderne«s Fotografi i *Typ.-Tid.* De skulde slaas op rundt om i Sætterierne, saa man aldrig skulde glemme disse Ansigter, og »*naar disse Uslinge en Gang kom og tryglede om Kollegernes Naade, da skulde man dømme dem efter Fortjeneste*«. (!)

— — Et for et er Fotografierne pillet ned; der blev stadig færre — — og nu strøg man Elof — —!

Saa koghed var Harmen og saa haarde Ordene den Gang. Der var kun En, der brød sig Pokker om det Hele. Og det var Elof. *Han* kendte sine Pappenhejmere og lod ganske rolig Folk skælde saa længe de lystede. Han vidste, at efter Stormen blev der stille. Og imedens huggede han ganske ubekymret den ene blokerede Plads efter den anden. Og da denne Menneskekender havde faaet Fornemmelsen af, at Folk nu var »medgørlige« nok, saa mældte han sig til Optagelse i Foreningen og slap igennem. Saa sindrigt har Elof forstaaet at sno sig, at Kollegerne i Varde har faaet det Indtryk af ham, at naar de bare faar Fingre i denne faglige Kraft, saa kan de »*faa Foden indenfor hos Kjelst*«. (!) Med den Anbefaling vil Elof se trygt paa Fremtiden.

— Jeg vil se med Beundring op til den Mand, der kan give mig et *fornuftigt* Svar paa følgende Spørgsmaal: Naar *Flertallet* af Kollegerne er *for* en Mand, der lader sig slette med Restance af Foreningen efter at have nydt i kort Tid 668 Kr. i Syge-, Rejse- og Arbejdsløshedshjælp og uberigtiget Laan og derefter **3 Gange** optræder som Blokadebryder *og endda arbejder paa et blokeret Sted den Dag, da Afstemningen om hans Optagelse finder Sted* — hvor haardt skal da en Mand forsynde sig, før han faar Flertallet *mod* sig?

VILMER.

Ihvorvel vi er ganske enig med Hr. VILMER i hans Betragtninger over Elof Bengtson, saa maa vi dog paa den anden Side udtale, at *nu* kan der ikke gøres mere ved den Sag. Flertallet af Dansk typ. Forenings Medlemmer har tilgivet ham hans mange Synder og atter ført ham ind i Rækkerne. Det bliver nu *hans* Sag at vise, at han er dette Flertals store Tillid værdig. Vi vil haabe det — for hans egen Skyld.

RED.

En kraftig Spurt.

MANGE smukke Ord faldt der i Sommer, efterhaanden som Anmældelserne indløb rundt omkring fra, om, at nu havde det og nu hint Personale faaet tilstaaet en Ferie med hel eller delvis Udbetaling af Ugelønnen. Mange var de Forhaabninger, der i sanitær Retning blev stillet til Udbyttet af en saadan Ferie, og sikkert ere ogsaa mange af disse Forhaabninger gaaede i Opfyldelse — og nu da Sommeren synger paa sit sidste Vers og Ferierne med den, bør der bringes en Tak til Principalerne, der i saa stort et Antal har faaet Forstaaelsen af det gode og nyttige ved en saadan Ferie. Takken bør ogsaa gælde dem af de ferierende, der har maattet bringe et maaske ikke saa ringe Offer i pekuniær Henseende ved netop at *holde* denne attraaede Ferie; thi Bevidstheden om, at de har bidraget til at restituere deres Helbred, og til at holde Personalets Antal eller maaske endog en eller to Mand mere i Arbejde, maa imidlertid være den største Trøst for den medtagne Pengepung.

Og denne Fordel falder dobbelt i Øjnene nu, da Ferierne ere sluttede eller lige derved, og vi ser Listen over de mange Arbejdsløse. Tanken falder da uvilkaarlig paa den tilstundende Vinter, hvori vi, der ere saa heldige at have Arbejde, maaske gærne ønskede en lille Ferie endnu; men hvori de Arbejdsløse sikkert snart har glemt Sommerferiens Behageligheder ved Udsigten til og Følgerne af manglende Arbejde.

Det er rart i Løbet af Vinteren for den, der har fuldt op af Arbejde, og navnlig for Bladsætterne, at kunne have en Fridag en Gang imellem; der er sikkert mangen Bladsætter, som sukker ved Tanken om, at det er ham beskaaren at kunne tilbringe en Hverdagaften sammen med Familien eller at kunne gaa i Teatret, i Stedet for at være henvist til Søndagen, hvor Alt absolut er dyrere, hvad Fornøjelserne angaar; ja, hvis saa Søndagene endda vare helt frie, men i flere Blade skal der jo arbejdes hver anden, tredie eller fjerde Søndag Nat; det betager i Reglen Lysten til at nyde Dagen og Aftenen som den bedst kunde.

Med lidt god Vilje vil der nok kunne raades Bod paa dette, men alle Fagets Udøvere skulde naturligvis helst være med, og *allerhelst* skal Principalerne ogsaa med, thi at et enkelt Personale har haft Øje for Opgaven og ogsaa tildels bragt den i Udførelse, giver jo ikke det rette Udbytte, ligesom det jo helst skulde være ens Pligt for Alle at gøre sit Bedste for, at saa mange som muligt kunde have Arbejde. Vi har jo dog saa godt som Alle været med til at faa vedtaget vor forbedrede Tarif og har derfor ogsaa lige Ret til at nyde dens Frugter.

Men hvad vi først og fremmest har Pligt og Ret til, det er, at vaage over vort Helbred; det er en Ret, vor Sygekasse sidder inde med at fordre af dens Medlemmer som Pligt, og navnlig gælder dette de Udøvere af Faget, der har forceret Arbejde, Natarbejde og meget Arbejde ved Lys, hvad der særligt finder Sted i Vintertiden.

Jeg retter herigennem det Raad til de ærede Kolleger rundt om i de københavnske Sætterier: Lad os gøre Noget for at faa saa mange i Arbejde som muligt; men da baade Forening, Principaler og Svende har Fordel deraf, lad da ogsaa alle Parter tage Sagen op og dele »Smærterne«.

»Eksemplet smitter«, siges der, sæt derfor en kraftig Spurt paa og kom ind som en smuk Nr. 1. d — n.

Sangerne og Gutenbergfesten.

MED en vis vemodig Følelse maa man erkende: Sommeren og dens Friluftsglæder er snart forbi for i Aar! Et ubedrageligt Tegn herpaa er ogsaa »Typografernes Sangforening«s Valbytur. Paa denne hvert Aar tilbagevendende korte Udflugt tager man nemlig Afsked med Sommeren og hilser paa Vinteren — Sang under de høstgrønne Træer, en Dans og et Glas Punsch inden Vægge.

Denne Udflugt til Valby samler stadig mange Medlemmer med Damer, og forr. Søndag havde man her det Særsyn at se flere af »Gutenberg-Koret«s Medlemmer med Damer som Sangforeningens Gæster. Grunden hertil er, at Sangforeningen og Gutenberg-Koret vil synge sammen ved Gutenbergfesten i Oktober, og Korets Sangere møder hver Lørdag hos Sangforeningens, der jo har faaet det Hværv at arrangere Festen, og indøver Sangene under Kapelmusikus Guldbrandsens Ledelse; men naar Festen er forbi, skilles de to Sangforeninger igen. Idealet burde selvfølgelig være: én typografisk Forening i Stedet for tre, én Sangforening i Stedet for to; men dette Ideal naas vel en Gang. Godt er det endda, at det store Træs fem Grene saa smidigt kan bøje sig sammen for at sætte Krone paa Værket.

Gutenberg-Koret optager kun et begrænset Antal Sangere af kollegialt Hensyn til den gamle Sangforening, der i gamle Dage var den eneste, der samlede Københavns Typografer. Gutenberg-Koret har altid saa mange Sangere, som det ønsker, men Sangforeningens Kor er ubegrænset, og derfor retter jeg en indtrængende Opfordring til de unge Typografer om at mælde sig til Optagelse allerede i Morgen, og til dem vil jeg sige:

I elsker jo ogsaa Sangen, vor fælles trofaste Ven i Glæde og Sorg gennem hele Livet! I skal jo ogsaa med til den forestaaende Fest! I vil faa langt bedre Plads paa Sangertribunen end bag Stolerækkerne paa Gulvet, hvorfor saa ikke yde Jeres Bidrag til Festen i Sang! Synes I om Foreningen, som I vil lære at kende i de faa Prøveaftener, der er fra nu og til Festaftenen, saa bliver I i den! Har I aldrig før været i nogen Sangforening, saa vil I i Tonedigtningen finde Skønheder, I ikke før har haft Øre for, og en kyndigere og omhyggeligere Sangforeningsdirigent end Axel Guldbrandsen finder I ikke let. Kom! I vil blive modtagne med aabne Arme!

TH. ANDERSEN.

Stort offenlig Møde

for

alle Københavns Typografer

Fredag den 28. September Kl. 8

i **Kongens Klub** (den store Sal).

Protesten.

HR. Redaktør! Vær saa god at give følgende Svar til Hr. Lauritz Jensen Plads i Deres ærede Blad:

Hr. L. J. gaar uden med et Ord at berøre det om det centrale i Sagen, som Katten om den varme Grød, dette nemlig: *at Hr. L. J. lovede mig* (ved Hr. Stancke) *at han skulde komme hen til mig,* da jeg ikke havde kunnet træffe ham. Paa Hr. Stanckes Forespørgsel, hvornaar dette skete, svarede Hr. L. J. ordret: »Naar jeg faar Tid — jeg skal nok lade ham det vide«. *Men Hr. L. J. har ikke blot ikke tilskrevet mig,* men har oven i Købet sat min Sag paa Dagsordenen, uden at have givet mig den af *ham selv* lovede Lejlighed til at forsvare mig.

Efter dette tvivler jeg om, at nogen desuagtet vilde have givet Møde.

Hvad angaar det, at jeg har nægtet at give den af Hr. L. J. omtalte »Erklæring« fra Kollegerne paa Trykkeriet, er det rigtigt. Det er mig den letteste Sag af Verden at skaffe den, men Bevisbyrden paahviler dog Klageren og ikke den anklagede.

Hermed betragter jeg Diskussionen afsluttet for mit Vedkommende.

Ærbødigst
F. A. ANDREASEN.

Fra d'Hrr. Stentrykkere har vi modtaget et længere Indlæg i Sagen Andreasen kontra Philipsen, men da begge Parter en Gang har haft Ordet i Bladet, og da vi tror, at en yderligere Diskussion kun vil føre til personligt Skænderi, har vi ment det rigtigt ikke at optage nævnte Indlæg. RED.

Nær og fjærn.

Sportsklubben indleder i Dag otte Dag sin Vinterkampagne med et Foredrag i Kongens Klub af den gymnastikinteresserede Læge, Dr. F. SADOLIN. Den typografiske Forening agter at indbyde Sygekassens Læger til dette Møde. Alle Kolleger har Adgang.

Dyrtidstillæg. Efter skriftlig Anmodning fra Personalet paa *Kolding Avis* til Bladets Ejere, Hr. Red. Bertel Møller og Fru Ree's Arvinger, er Lønnen stegen for tre Mands Vedkommende til 22 Kr. for en til 21 Kr., medens en er kommen paa Beregning. — Ved Bevægelsen i 95 kom hele Personalet paa en Fastløn af 20 Kr. Før den Tid gjaldt det den Gang ikke ualmindelige Betalingssystem: 1 Øre pr. Linje. Ved Tarifens Indførelse blev Minimumslønnen for Kolding fastsat til 20 Kr., paa hvilken Løn hele Avisens Personale, med Undtagelse af Sætter-Trykkeren blev staaende, idet man der, som adskillige andre Steder, havde den meget fejlagtige Opfattelse, at Minimumslønnen ogsaa var Maksimumsløn. Ved det nu foretagne Tillæg er Forretningen gaaet ud fra, at en gift Arbejder vanskeligere kan klare sig end en ugift, hvorfor den eneste der arbejdende ugifte kun erholdt 1 Kr. Tillæg. Han er forlovet.

Politikens Personale, der hele Sommeren skiftevis har holdt Fridag, er bleven enig om for Fremtiden at ophøre med denne Flothed.

x—y.

Typografernes Anvisningskontor er ogsaa kendt paa Færøerne, hvor man har Bogtrykkeri i Thorshavn. Dette har gennem vort Kontor engageret en Typograf paa et Aar. Lønnen er 18 Kr. ugenlig, den højeste der bydes paa Færøerne; Bogtrykkeren er kontraktlig forpligtet til at betale Hen- og Hjemrejse paa 2. Klasse.

Den typografiske Lærlingesportsforening afholder Lørdag den 29. Septbr. i Arbejderforeningens Festsal, Nørrevoldgade 92, en Aftenunderholdning med forskellige Opvisninger som Brydning, Køllesving o. s. v. Vi retter en Opfordring til Kollegerne om at støtte Lærlingene ved at købe en Billet.

Kristiania Typografer bygger sin egen Stad. Typografernes Byggeselskab i Kristiania har indkøbt Ejendommen Nedre Nadderud ved Stabæk for 105,000 Kr., hvoraf 20,000 Kr. erlagdes kontant. Meningen er i Løbet af det første Aar til en Begyndelse at bygge 20 smaa Huse med tilhørende Jord — alene for Typografer med deres Familier. En Familie, som i Løbet af 12 Aar har indbetalt 2500 Kr., bliver Ejer af et Hus. Den indkøbte Ejendom er af en saadan Størrelse, at man tror med Tiden at kunne bygge en hel lille Typografstad.

Finland. Russificeringen af Finland gaar nu med raske Skridt, hvilket bl. a. ses af de sidste ankomne finske Blade: Frimærket er russisk og i øverste højre Hjørne af Bladene findes Censurmærket, som er sort, med Finlands Vaaben i rødt og gult samt Ordene: Suomi og Finland i hvidt. Det vil sikkert blive en drøj Tid nu for Finlands unge, men lovende Arbejderorganisationer, blandt hvilke Typografernes staar i forreste Række. X.

Sverig. Svenska Typografförbundets Styrelse har nu udsendt Revisionsberetning for 1899. Af denne fremgaar bl. a., at Medlemsantallet, som ved Udgangen af 1898 var 2658, i Aarets Løb steg til 2966. Ved Udgangen af 1898 fandtes der 59 Afdelinger og ved Udgangen af 1899 var 62 Afdelinger i ligesaa mange Byer.

Forbundets samlede Formue (fraregnet Lokal-Afdelingerne) var ved Udgangen af 1898 ialt 105,033 Kr. 59 Øre. Ved Udgangen af 1899 var Forbundets økonomiske Stilling saaledes:

Forbundskassen	Kr. 12,596.19
Rejsehjælps- og Arbejdsløshedskassen	- 23,442.67
Reservefonden	- 26,847.07
Repræsentationsfonden	- 3,116.26
	Ialt Kr. 66,002.19

I Aarets Løb udbetaltes af Forbundet bl. a. følgende større Poster: Rejse- og Arbejdsløshedshjælp 10,368 Kr. 50 Øre, Reservefonden 5905 Kr. 56 Øre, *Svensk Typograftidning* (Løn, Trykning etc.) 2605 Kr. 53 Øre, Bestyrelsens Løn 500 Kr. osv. Forbundets Aars-Overskud var saaledes 10,637 Kr. 27 Øre. Forbundets Syge- og Begravelseskasse er dog ikke medregnet heri, da Regnskabet for denne ikke foreligger endnu. X.

I England ligger som en Følge af Boerkrigen de grafiske Fag aldeles stille. Typograforganisationen i London har i 6 Maaneder haft flere Arbejdsløse end i de sidste 7 til 8 Aar.

I Eisleben kan et Bogtrykkeri indeværende Aar fejre sit 350-Aars-jubilæum.

I Amerika ledes 3 Dagblade, 136 Ugeblade og 11 Skoleblade af Negre.

Følgende Trykkerier er blokerede:

København: Keilgaard & Sørup, Gl. Strand; Løser, Købmagergade; Carl Petersen, Nørresøgade; Ritzau, Købmagergade; A. Rosenberg, Pilestræde; Staal, Tornebuskegade; Rud. Svendsen, Peder Skramsgade.

Brønderslev: Brønderslev Avis, Boghandler Christensen. *Esbjerg:* J. Jørgensens Bogtrykkeri. *Fakse:* Brødrene Larsen. *Grenaa:* Grenaa Avis, Fru Færch. *Holstebro:* Holstebro Avis, Dyrlæge Welsch. *Hørsholm:* R. L. Andersen. *Odder:* Odder Avis, E. Kjeldsen. *Roskilde:* Rosk. Tidende, J. Christjansen. *Skive:* Skive Folkeblad, Marius Jensen. *Varde:* Vestjyllands Dagblad, Lærer Kjelst.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Avgust Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:		
Kassebeholdning	Kr. 16658.01	
Begravelseskassen	- 19831.70	
Reservefonden	- 4706.75	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	- 636.89	
		Kr. 41833.35
Dansk Typografforbund:		
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr. 11304.84	
Reservefondens do.	- 22206.20	
		- 33511.04
	Summa	Kr. 75344.39

Udgift.

Dansk typ. Forening:		
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr. 546.85	
Porto	- 21.68	
Tryksager	- 58.10	
Malerregning	- 2.75	
Beholdning i Begravelseskassen	- 19831.70	
do. i Reservefonden	- 4706.75	
do. i Hovedkassen	- 16661.77	
		Kr. 41829.60
Dansk Typografforbund:		
Tryksager	Kr. 3.75	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	- 11304.84	
Reservefondens do.	- 22206.20	
		- 33514.79
	Summa	Kr. 75344.39

Kolding, d. 1. Septbr. 1900. ULRIK PETERSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

1. Kassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

2. Samme giver Meddelelse om Uregelmæssigheder ved Regnskabet fra Ribe, som nu imidlertid var bleven berigtiget. — Til Efterretning.

3. Der forelaa endvidere Meddelelse om Voldgiftssagen i Storehedinge, som ikke endnu var tilendebragt, samt fra de samvirkende Fagforbund.

4. Forespørgsel fra Aarhus om et Medlem, der har betalt 26 Ugebidrag herhjemme og derefter har arbejdet i forskellige udenlandske Forbund i nogle og tredive Uger, kan faa Underst. p. St. — Der henvises til den i forrige Møde fremsatte Forklaring af dette Forhold og svares benægtende, idet Retten til Underst. p. St. skal være erhværvet i det gensidige Forbund, hvorefter denne opnaas efter 26 Ugebidrag her.

6 og 7. Th. Bech, Kolding, og Marinus Olsen, Esbjerg, andrager om Flyttelaan paa 50 Kr., henholdsvis til Svendborg og til Odense. — Tilstodes.

8. Fra Aalborg andrages om et Medlem Nr. 903, der har faaet Bevilling til Landophold, endnu maa erholde 4 Ugers Ophold bevilget. Lægen og Lokalafdelingen anbefaler. — Tilstodes.

9. En Optagelsessag fra Holbæk, refereret i Holbæk Lokalafdelings Beretning om Generalforsamlingen i *Typ.-Tid.* Nr. 35, forhandledes. — Da der forelaa ny Oplysninger i denne Sag, vedtoges det at sende Lokalforeningen disse med Anmodning om at tage Sagen under fornyet Overvejelse.

10. Skrivelse fra Slagelse Lokalafdeling med Forespørgsel om en Svendeprøve og med Meddelelse om, at der nu var 4 Medlemmer i Korsør, altsaa nok til Oprettelse af en Lokalafdeling. Slagelse har imidlertid ikke noget imod at beholde Korsør som Filial, og Korsør nærer intet Ønske om Oprettelsen af en Lokalafdeling, hvorfor det vedtoges at lade Forholdet uændret.

11. Tarifsager fra Skive, Grenaa, Esbjerg, Odense, Randers, Rudkøbing og Kolding refereredes og behandledes. — *Grenaa Folketidende* (J. Skjødsholm), der har underskreven Tarifen og forpligtet sig til, at Forholdet den 15. Avgust skulde være fuldtud tarifmæssig, har i det Sted afskediget vort eneste Medlem og antaget flere Lærlinge. Paa Forespørgsel herfra var ej svaret, hvorfor Trykkeriet bliver at blokere. — Formanden havde paa Anmodning af Rudkøbing Lokalafdeling besøgt Byen for at faa Forholdene paa *Ølandenes Dagblad* bragt i Overensstemmelse med Tarifen. Arbejdstiden havde i den sidste Tid været 10½ Time. Red. Damkier havde nu underskreven Tarifen sammen med sine Arbejdere. — Paa *Kolding Avis* var Lønnen hævet med 2 og 1 Kr. for gifte og ugifte.

12. Afstemningen over Bengtsons Optagelse gav det Resultat, at B. blev optaget med 2 Aars Karantæne. Der var ialt afgivet 561 St., deraf 279 Ja mod 266 Nej, 16 St. var blanke. Frederikshavn, Hobro og Rønne havde ikke indsendt Stemmesedler. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 16. September.

Da Hjælpekassens Status stadig bliver daarligere, vedtog man, for at hjælpe paa denne, at foreslaa den ordinære Generalforsamling, at man lader Hovedkassens Andel af sidste Karnevals Overskud (353 Kr. 76 Øre) overgaa til Hjælpekassen. — Et Forslag fra Niels Hansen om, at Foreningen i Fremtiden selv arrangerer Karnevalerne for egen Reg-

ning og at af det eventuelle Overskud, som nu 1/3 gaar til de Arbejdsløses Fond, lod man gaa til Generalforsamlingen, men Styrelsen kan ikke anbefale Hr. N.s Forslag, da man finder, at den nuværende Ordning er tilfredsstillende. — Paa den kommende Generalforsamling afgaar følgende Funktionærer: Næstformanden (F. K. Madsen), 2 Styrelsesmedlemmer (Vict. Petersen, som ikke modtager Genvalg, og Carl Nielsen), Kassereren (Bergenholz) og 2 Revisorer (N. P. Nielsen og Ant. Andersen). — Det vedtoges at afholde et Møde med Lægerne. — Et Andragende fra Aktieselskabet Brøndshøj Kro om Tegning af Aktier kunde man ikke indlade sig paa. — Et Medlem androg om at faa Udgiften til en Bandage (8 Kr.) til hans Hustru bevilget af Kassen. Da Lægen erklærer, at denne Bandages Anskaffelse er absolut nødvendig (i modsat Fald maa Vedkommende sygemældes) og da Manden har været længe arbejdsløs, bevilgedes Beløbet. — Et Arrangement med Hjemmet for Vanføre om Levering af Bandager for halv Pris sanktioneredes. O. J.

Biblioteket.

Ved en Dags Dato hos Hr. Bibliotekar JENS WULFF foretagen Optælling af Bøgerne fandtes: 604 *Bøger*, hvoraf 8 ikke vare indkomne (de 34 vare nye); endvidere fandtes der 76 indb. Blade og Tidsskrifter samt nogle uindb. Dubletter og religiøse Bøger. Der har i Aarets Løb været udlaant 646 Bind af 86 Laanere.

Den 18. Septbr. 1900. ANTON ANDERSEN, Revisor.

Juleuddelingsfesten 18. November.

Delegeretmøde Lørdag Kl. 8 3/4 i Sangforeningens Lokale. Da d'Hrr. Dr. GEORG BRANDES og FR. HENDRIKSEN velvillig har tilsagt deres Støtte, vedtages Program.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12 1/2—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2.

Lægerne: Dr. **Johnsson** er bortrejst til 8. Oktbr. Vikar: Dr. med. **Einar Lundsgaard**, Uraniavej 1, træffes 12—1, Helligdage 9—10.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Hans Chr. Jørgensens Hustru Camilla Elisabeth.

Tiltraadt: 2818, Max Peter Hansen (Thiele) fra Tønder.

Bortrejste: 629, Alex Flemmer (arbl.) og 512, Henry Ebbesen (arbl.), begge til Pl. i Nykøb. M. 507, Laur. Ebbesen (arbl.) til Pl. i Thisted. 2867, Niels Chr. Hansen (arbl.) til Pl. i Næstved.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12 1/2—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Odense, Sætter Alfred William Sofus Emanuel Rasmussen, udlært 17/9 1900 i Carl Tiedjes Bogtr. efter 5 Aars Lære (aflagt Svendeprøve for off. Komm.). Rudkøbing, Jens P. Jensen, udl. 9/9 1900 paa Ærø Avis i Marstal (aflagt Svendeprøve). Nyborg, Johannes Bech, udl. 13/9 1900 i V. Schønemanns Bogtr. efter 5 Aars Lære (arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske nden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Rudkøbing, 1373, Svend Alfred Petersen (Langel. Avis). Odense, 1181, Emil J. Scherling (arbl.) og 237, Marinus Olsen (Milo). Aarhus, 1226, Lauritz Chr. Petersen, 1590, Jørgen Petersen og 1580, Ferd. Corn. Petersen (alle i Pl.) Sakskøbing, 1292, Marinus Jensen fra Kbhvn. Roskilde, 1453, Carl Albertsen, 1018, Sophus M. Herholdt og 523, Martin Lund (syg). Køge, 1342, Magnus Sørensen (Folkebl.). Nyborg, 635, H. P. Hansen (Avisen) fra Helsingør. Vejle, 1461, Bøjle Hansen (Amtsav.). Næstved, 527 (Norsk Centralf.), Victor Rabe og 785 (Verb. d. D. Buchdr.), Wilhelm Schoon (begge fra Rejse i Pl. paa Næstv. Avis).

Bortrejste: Vejle, 317, Chr. Jacobsen til Kbhvn. (syg). Nyborg, 1276, Sophus Schultz til Pl. i Viborg. Frederikshavn, 1235, T. M. Petersen til Randers i Pl. (Arbejderbladet). Hobro, 1397, Peter Jensen til Frederiksh. i Pl. (Folkebl.). Odense, 1473, Peder Pedersen paa Rejse og 1181, Emil J. Scherling til Pl. i Kolding. Esbjerg, 237, Marinus Olsen til Pl. i Odense og 1466, Frantz L. Pedersen til Pl. i Aarhus. Kolding, 514, Rasmus Fønss til Pl. i Aalborg og 1314, Niels Carl Olsen til Pl. i Ribe. Stubbekøbing, 478, H. L. Rafaelsen til Pl. i Assens. Horsens, 1461, Bøjle Hansen til Pl. i Vejle. Roskilde, 1242, L. Mogensen, 1053, J. O. Christensen og 1373, S. A. Petersen. Næstved, 1248, G. Nendel (Næstv. Av.) til Kbhvn. (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tiltraadt: 4662, Frederik Nordholm fra Helsingborg i Pl. (Fr. Bagge). Medlem af Svenska Typografförbundet.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bal paa Søfryd Lørdag den 29. Septbr. fra 9—4.

Sang af Gutenberg-Koret.

Billetter à 60 Øre for en Herre og 40 Øre for en Dame faas paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. samt hos

MATH. DIDERICHSEN, Formandinde, Stengade 13, 1. HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.
HENRIETTE CRONE, Sekretær, Qvist's Tr., Snaregade 10.
ANNA CHRISTENSEN, Dr. Tværgade 15, 3.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9 1/2 modtages nye Medlemmer inden Sangøvelsen. Derefter *Prøvevalg.* STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Kongelunden. Kristiansborg Kl. 10.

ANNONCER

En ung Trykker

kan faa Plads i en Købstad paa Sjælland. Billet mrkt. 201 modt. Expeditionskontoret.

En flink Sætter

(Avissætter) — helst en, der ogsaa kan trykke — kan *straks* faa Plads i C. PAGHS Bogtrykkeri i Bogense.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Paa Verdensudstillingen i Paris 1900 fik
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig,
Grand Prix
for samtlige Fabrikata,
fremstillede i deres
Skriftstøberi — Messingliniefabrik —
Trætypefabrik — Maskinfabrik
(»Windsbraut«- og »Phønix«-Pressen) —
Reproduktionsanstalt osv.
Repræsentant for Danmark:
JUST WARBURG
København B
Stormgade 35.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 28 SEPTEMBER 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Ekstrakontingentet. Der opkræves ialt kun **otte Ugers** Ekstrakontingent.

Hvor første Uges Ekstrabidrag er opkrævet Fredag den 10. eller Lørdag den 11. Avgust, sker sidste Opkrævning Fredag den 28. eller Lørdag den 29. September, altsaa for 39. Uge (ikke som meddelt i forrige Nr. for 40. Uge).

Den 26. Septbr. 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Den typografiske Forening
afholder
ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 30. September, Kl. 10½ pr.

paa **Østergade 15**, 1. S. tilh.

Dagsorden: 1. Optagelse af en Fagfælle (H. P. Rasmussen). 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Forslag fra N. Hansen angaaende Maskeraden. 5. Opstilling af Funktionærer. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt.

Adgang for alle Medlemmer, ogsaa for dem, der kun tilhører enkelte Afdelinger.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Voldgiftsretten.

AAR 1900 den 11. September Kl. 8 holdt Voldgiftsretten Møde. Der foretoges Sag Nr. 10/1900: Den typografiske Forening mod Interessentskabet »Dagbladet *Politiken*«.

I Sagen afsagdes saalydende

Kendelse:

I Skrivelse af 29. Juli d. A. har Den typografiske Forening begæret Rettens Afgørelse af følgende Spørgsmaal:

En Nat i April Maaned d. A. blev et Par af *Politikens* Maskinsættere beordrede til Overarbejde efter den ordinære Arbejdstids Ophør, Kl. 2 Nat. Herfor mente de sig berettigede til i Henhold til Maskinsættertarifens § 4 foruden deres Timebetaling + 100 pCt. at erholde ekstra 1 Kr. pr. Time. Ved Udbetalingen af Ugelønnen blev imidlertid de 100 pCt. fradragne, idet *Politikens* Forretningsfører Hr. Witzansky skal have gjort gældende, at Overarbejde efter Kl. 2 Nat skulde betales med den faste Timeløn + 1 Kr., som fast Godtgørelse for Overarbejdet.

Sætterne have ved den paagældende Lejlighed og senere, da Spørgsmaalet paany har foreligget og er blevet afgjort paa samme Maade af Forretningsføreren, protesteret, og til denne Protest har Den typografiske Forening sluttet sig under Anbringende af, at Maskinsættertarifens § 4, der siger: »Overarbejde betales med 50 pCt. til Kl. 11 og med 100 pCt. til Kl. 2. Arbejde herudover godtgøres ekstra med 1 Kr. pr. Time«, bestemt (jfr. navnlig Ordet »*ekstra*«) hjemler den af dem hævdede Opfattelse, at der udover Timelønnen og 100 pCt. Godtgørelse yderligere skal betales 1 Kr. pr. Time for Overarbejde efter Kl. 2 Nat.

Den typografiske Forening har derfor nedlagt Paastand paa, at Interessentskabet »Dagbladet *Politiken*« dømmes til at betale Sætterne det Overarbejde, der har fundet Sted efter Kl. 2 Nat fra første Gang, der af Sætterne blev nedlagt Protest (i April Maaned) indtil Dato, med Timelønnen + 100 pCt. samt 1 Kr. ekstra pr. Time.

Det indklagede Interessentskab har gjort gældende, at dets Beregning, i Følge hvilken Overarbejde ved Sættemaskinerne betales med den ordinære Timeløn til Kl. 2 + 100 pCt., i dette Tilfælde lig 1 Kr. ekstra pr. Time, stemmer med Tarifens § 4, der efter det indklagede Interessentskabs Mening skal forstaas saaledes, at den højeste Godtgørelse for Overarbejde er 100 pCt., dog saaledes, at Tillæget efter Kl. 2 Nat ikke kan være under 1 Kr. pr. Time. Interessentskabet har følgelig paastaaet sig frifundet.

Retten skønner nu ikke rettere, end at den citerede § 4 i Maskinsættertarifen maa forstaas saaledes som Klagerne har paastaaet. Ordet »ekstra« vilde ellers efter Rettens Anskuelse slet ingen Betydning faa, hvilket ikke kan antages.

Retten dømmer derfor saaledes:

Klagernes Paastand tages til Følge, og Indklagede dømmes til at betale Overarbejdspenge i Overensstemmelse hermed.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

En bekymret Moder.

FOR nogle Dage siden havde jeg Besøg af en bekymret Moder, der havde foretaget en Jærnbanerejse hertil for at tale om hendes Søn, der for et halvt Aar siden var bleven udlært og nu havde forladt Lærestedet og begivet sig ud paa Landevejen til det ukendte Fremmede.

»Hun vilde da saa grov gærne, at Carl snart atter kunde komme i Arbejde; thi den Lediggang kunde aldrig medføre noget godt, desuden fyldte det saa lidt i Pungen. Kom saa hertil Sygdom eller lignende, var han da grumme ilde farende«.

Jeg trøstede hende med, at saa længe han var i vor Organisation, saa omfattede den ham med kærlige Arme, hvor han saa end færdedes. I Rejsepenge gav den ham 125 Øre om Dagen og adskillige Steder gav Kollegerne ham Nattelogi. Hvis han blev syg, blev han plejet for Foreningens Regning indtil han atter blev rask. Kom han til Udlandet var Forholdet det samme.

Som Eksempel paa Solidariteten indenfor vore Rækker kunde jeg da bl. a. oplyse, at i Juni Maaned var en svensk Typograf kommen tilrejsende til Aalborg. Paa Gaden var han bleven ramt af Solstik; men da han var Medlem af det svenske Typograf-Forbund, var han bleven indlagt paa Sygehuset for vor Forenings Regning. I 29 Dage og 30 Nætter havde 13 forskellige Koner vaaget ved hans Leje, og efter at han i Løbet af 40 Dage var bleven saa vidt helbredet, at han kunde taale Hjemrejsen, var han efter eget Ønske bleven udskrevet fra Hospitalet paa den Betingelse, at han blev ledsaget til Dampskibet i Frederikshavn af en af hans Kammerater, hvilket ogsaa skete. At han paa Sygehuset ikke var behandlet som et almindeligt Udskud af Samfundet, forsøgte jeg at bevise

ved at fremlægge følgende Regning, som var betalt til Aalborg Sygehus:

Typograf J. P. Petterson fra $^{2}/_{6}$—$^{11}/_{7}$ = 40 Dage à 1.50	Kr.	60.00
Udlæg for Vagt i Følge vedlagte Regning	-	59.00
For Kosten til Vagten i $29^{1}/_{4}$ Dag og 1 Nat	-	29.50
Stempling af Kavtionsbeviset	-	0.48
Beskadigelse af 2 Spiseskeer og 1 Theske	-	1.50
Ialt	Kr.	150.73

Og jeg føjede til, at hvis han var afgaaet ved Døden i Aalborg, vilde vor Afdelingsformand have besørget Begravelsen og hans Kolleger med floromvunden Fane have fulgt ham, den Fremmede, til det sidste Hvilested. Men nu havde han i det fremmede Land, ved ukendte Kammeraters venlige Omsorg, overvundet Døden, og hans bekymrede Moder kunde atter favne den bortdragne Søn, blot fordi han i sit Hjemland havde tilhørt Fagorganisationen, som han her kunde dokumentere ved Medlemsbog, der aabnede ham Venlighed og Støtte overalt.

Hvis han under lignende Forhold ikke havde været Medlem af Fagorganisationen, saa havde det kristelige Samfunds Vogtere opsamlet ham paa Gaden og indlagt ham paa Fattigvæsenet, og hvis han ved den ringere Pleje havde overstaaet Sygdommen, var han hurtigst muligt bleven hjemsendt enten med Tvangspas eller »med Dame«, d. e. Politiledsagelse. Fattigvæsenet havde forsøgt at faa Udgifterne refunderet af hans Hjemstedskommune. Han vilde have været en af Samfundet mærket Mand.

Hans forholdsvis ringe Ofre til Fagorganisationen havde i et fremmed Land hjulpet ham i Kampen mod Døden og bevaret hans Borgerret ubeskaaret i Hjemlandet.

Som denne Fremmede her er behandlet, vil deres Søn ogsaa blive behandlet; thi han er Medlem af sit Fags Organisation.

Og skulde han paa sin rastløse Vandring for at finde Arbejde ikke opnaa det eftertragtede Maal, da kan han, saalænge han rejser her i Landet, f. Eks. hver ottende Dag paa et Brevkort hertil opgive, hvor han hver Dag i den kommende Uge tager hen, thi saa vil et Brev eller Telegram kunne kalde ham til Arbejde, hvis noget saadant tilbyder sig, idet vi her i Kolding har koncentreret hele Arbejdsanvisningen udenfor København, i hvilken By der ligeledes findes et af Organisationen bestyret Arbejdsanvisningskontor; disse staar i indbyrdes Forbindelse.

Standser et saadant Bud ham paa Vandringen og han ingen Rejsepenge har, vil disse blive udlagt af Formanden for den Afdeling, i hvilket det kærkomne Bud træffer ham. Som Regel godtgøres Rejsen af den ny Principal, og han vilde have let ved at tilbagebetale de laante Rejsepenge i den Afdeling, hvor han kommer i Arbejde.

Vær derfor ubekymret for deres Søn. Han klarer sig nok. Det er sikkert rigtigt, at han benytter en ledig Stund af hans Ungdomstid til at se Livet, som det leves andre Steder, lærer andre Skikke og Sæder, udnytte det gode og skønne, lærer med smaa Midler at klare sig under vanskelige Situationer. Hans Medlemsbog frier ham for Fattigvæsen og Polititilsyn. Og en skøn Dag vil De atter gense den blegnæbede Carl som en solbrændt, glad Gut med frisk Humør, nyt Syn paa Livet og frejdigt Mod til atter at optage Arbejdet, hjælpende sine daarligere stillede Kammerater og yde sin bekymrede Moder Erstatning for Afsavn i de for hende saa lange Vandreaar.

P. HVIDTFELDT.

Følgen af Dispensationerne.

I sidste Numer af *Typ.-Tid.* meddeles, at *Grenaa Folketidende* (Red. Skjødsholm) er bleven blokeret som Følge af, at Ejeren har overtraadt den Overenskomst, han har sluttet med Foreningen. I og for sig er der aldeles ikke noget overraskende i denne Meddelelse, da den kun er en Følge af Forretningsudvalgets egen Handlemaade.

Forretningsudvalget har jo nemlig siden Tarifens Vedtagelse vist en overordenlig Redebonhed overfor mindre habile Forretningsejere gennem Dispensationer fra Lærlingeskalaen, og Følgen heraf er da heller ikke udebleven. Medens Foreningen i heldigste Tilfælde har opnaaet at faa en Mand eller to i Arbejde, opnaar den samtidig, at Forretningsejeren, naar han mener at kunne undvære dem, ganske rolig afskediger dem og indfører den billige Arbejdskraft (Piger og Lærlinge), hvilket Foreningen har sat ham i Stand til gennem Dispensationen, og Resultatet er, at vedkommende Trykkeri i Aarevis er uindtageligt for Foreningen.

Fra Grenaa foreligger nu et Eksempel paa det uheldige i Ledelsens Dispensations-Politik. Et andet (ikke mindre slaaende) har man fra *Brønderslev Avis*. Der arbejdede i sin Tid — det var før den nuværende Tarifs Tilbliven — 4—5 Mand, men da Forretningen ikke gik allerbedst, tilstodes der Ejeren Dispensation fra den dagældende Overenskomst om Lærlingeholdet, og nu er Stillingen i Brønderslev saaledes, at Bladet dèr ikke beskæftiger en eneste Typograf. I det sidste Par Aar har Redaktøren haft en udlært Typograf, som var slettet af Foreningen for Restance, og som nu er rejst til Holstebro.

Og bagefter kan det lidt hjælpe, at vedkommende Bladejer skældes Pelsen fuld i *Typ.-Tid.*, men det er at haabe, at det ærede Forretningsudvalg kan komme til at indse det uholdbare i stadig at dispensere og dispensere, hvorved det kun opnaar at demoralisere Arbejdsforholdene i de respektive Byer.

Aalborg, den 17. Septbr. 1899. CARL PEDERSEN.

»Fra Randers«!

NAAR jeg i Dag begærer Ordet igennem *Typ.-Tid.*, er det fordi Indsenderen af Artiklen »Fra Randers« har skjult sig under et saa gruopvækkende Pseudonym som $x + y \times y^2$ — et Pseudonym, der er vel skikket til at lade formode, at jeg var Forfatteren. Men da jeg principielt er imod det væsenligste af Stykkets Indhold, vil jeg nødig paaduttes et saadant Forfatterskab, hvorfor De nok, Hr. Redaktør, vil skænke mig et Par Vinkelhagers Plads.

Sommerferierne kan være meget rare, naar Principalerne af egen fri Drift indrømmer dem, men fordi saadant ikke er sket, forekommer det mig at være ufint og tarveligt at kaste efter dem med flove Skoser, saaledes som De, Hr. — jeg vil nøjes med at kalde Dem »2« — gør. *Lad os sørge for at faa vor Tarif overholdt og faa vor Løn sat op paa Højde med Tiden* — og lad os saa afholde os fra alt, hvad der er Nonsens, thi det er Ferierne nærmest. Ja, jeg aner nok, at De, Hr. »2«, og flere maaske med Dem, glæder Dem over, at Typoteterne paa Ferieomraadet »fører an«, men saa har vi tabt paa det økonomiske ɔ: det vigtigste Omraade; dèr er de fleste Fag foran os.

Og saa endelig dette: Naar et Forhold mulig er daarlig, baader det meget lidt — det vil i dette Tilfælde snarere skade — at udslynge Insinuationer som »døde«.

Og hvis Offenligheden havde undgaaet — — — at høre Ordene »døde« *fra Randers*, havde de sikkert intet tabt!!

— — —

Til Slut et Par supplerende Bemærkninger om Festen den 7. n. M.: Festen tager sin Begyndelse Kl. 4 i »Jylland«s smukke, rummelige Sal med Fremsigelse af en Prolog, derefter foregaar Faneindvielsen og d'Hrr. P. HVIDTFELDT og P. ANDERSEN, Horsens, taler. Antagelig bliver der umiddelbart derefter en Fællesspisning.

Om Aftenen staar det store Slag som »**Gutenbergfest**«! Programmet er her: Koncert af den samlede Dragon-Regimentsmusik, Korsange af Herrekvartetten »Odeon« samt Opførelse af et Par saa udmærkede Smaastykker som »Paa Pension« og »Fejl Hat«, hvilke naturligvis opføres af ligesaa udmærkede Dilettant-Kræfter! Derpaa er der Bal.

Altsaa! Ærede Kolleger fra Nabobyerne kan godt tilbringe en fornøjelig Dag i Randers den 7. Oktober — og vi har Plads til en ganske enorm Masse! Og vi **er** ikke »døde«!

Randers, den 16. September 1900. MAR. LARSEN-YDE.

Gymnastik og Bade.

HER er noget godt. Typografernes Sportsklub har lejet Byens største og bedste Gymnastiklokale, hvori den vil samle ikke blot alle Fagets Gymnastikere, men tillige **alle dem**, som blot føler Trang til en Gang imellem at faa rørt de stive Ben, den gamle Ryg og de slappe Muskler.

Ideen er udmærket. Klubben forlanger ikke anden Anstrængelse af sine Medlemmer, end hvad de selv synes om. Man kan dyrke Sporten ganske efter Behag. Vil man ikke springe, kan man voltigere; man kan være Tilskuer til alle andre Øvelser og kun deltage i de forberedende. Yndere af svensk Gymnastik kan vrage dansk Gymnastik. Alt er baseret paa **den største Frivillighed** i Valget af Øvelser. Vil man nøjes med at **se** paa Kuglestød og Tovtrækning, saa værs'god!

Ja selv den, der vil være Tilskuer til det hele, bør mælde sig ind. Blot for at faa det varme eller kolde Bad. Det kan betale sig. Sportsklubben tager 20 Øre i Kontingent om Ugen og yder herfor 2 Gange ugenlig Gymnastik og 2 Bade. Altsaa: i hvert Fald **2 udmærkede Bade for 20 Øre.**

For at give Typograferne den rette Forstaaelse af, hvad **Gavn** de kan have af deres Sportsklub, aabner denne sin Vintersæson i Aften Kl. 8 i Kongens Klub med et Foredrag af den bekendte Hr. Dr. **Sadolin**, der først og fremmest dyrker Gymnastik som Yndlingsfag. Den typografiske Forening har inviteret Sygekassens Læger til at høre dette Foredrag og forventer, sikkert med Rette, at de vil give deres Bidrag til en god og indholdsrig Aften. For at bidrage til Aftenens Behagelighed samles Læger og Typografer efter Foredraget om Bordene, og her vil Gutenberg-Koret med sin udmærkede Imødekommenhed være tilstede og foredrage nogle Sange, for at Talerne kan faa Pusterum. Der tages ingen Entré. Det koster intet at være tilstede. Kun ét fordres af Tilhørerne: De maa møde præcis Kl. 8 og vise, at de har Interesse for, hvad der tjener til Bedste for deres under Arbejdet saa ofte truede Sundhed.

Mødet er selvfølgelig for **alle** Typografer uden Hensyn til Forening, hvilket Læserne bedes gøre opmærksom paa.

Folkets Avis' Personale, Ombryderen saavelsom Sætterne, indvarsles til Møde førstkommende Søndag umiddelbart efter Generalforsamlingen (antagelig Kl. 2).

Sommerbal.

I Morgen Aften Kl. 9 afholder De kvindelige Trykkeriarbejdere et lille Bal paa Søfryd. Gutenberg-Koret assisterer; det møder in pleno og giver Numre dèr, hvor Folk sidder tættest ved Bordene. Imedens gaar Dansen saa let gennem Salen, og bliver man varm og længes man lidt efter Ensomhed, da tager man sin lille Pige i hvidt under Armen og forsvinder ud i Søfryds Have med de mange Lysthuse — det under det store Pæretræ og det paa Højen. I lune, sene Sommeraftener af dem, som vi har nu, er Søfryds Have henrivende, naar man har den for sig selv.

Vi ansér det for givet, at mange af Kollegerne, Sættere som Trykkere, vil aflægge Søfryd en Visit paa Lørdag Aften. De kv. Trykkeriarbejdere er igennem deres Forening traadt i nærmere Forbindelse med os end nogensinde før. Vi har maattet beundre deres Ævne til at lede Kvinderne indenfor Foreningen, og vi tror, at de heller ikke er uden Ævne til at lede os Mænd udenfor. Vi føler i hvert Fald, at det kribler i Fodsaalerne paa os. Det gaar os som Jeppe: Ryggen vil hjem til Nille, men Benene vil til Søfryd og vi giver tabt, tager rene Manschetter paa og skynder os afsted. For vi har jo, uden at nogen vidste det, allerede sikret os en Billet hos Bergenholz.

Generalforsamlinger og Møder.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 12. Septbr. ekstraordinær Generalforsamling. Lokalformanden oplæste en fra Forretningsudvalget modtaget Redegørelse, hvori meddeltes, at F. havde behandlet Indsigelsen mod Typ. Aage Nielsens Optagelse og en fra hans Fader, Bogtrykker Chr. Nielsen, tilsendt Skrivelse, og anmoder Forretningsudvalget Lokalafdelingen om at tage Sagen op til fornyet Behandling paa Grundlag af de tilsendte Skrivelser. — A. JOHANNSEN fremkom med forskellige Oplysninger angaaende Forholdene i Nykøbing. — Faktor L. RASMUSSEN anbefalede at optage Aage Nielsen i Foreningen mod at han aflægger Svendeprøve samt betaler det i Følge Lovene paabudte Indskud. — CHR. LARSEN sluttede sig hertil. — Følgende Resolution vedtoges:

»Generalforsamlingen vedtager — efter en fra Forretningsudvalget tilsendt Redegørelse — at optage Typ. Aage Nielsen i Dansk typ. Forening paa Betingelse af, at han aflægger Svendeprøve samt betaler det i Følge Lovene fastsatte Indskud«. —n.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Septbr. ekstraordinær Generalforsamling. 11 Medlemmer vare mødte. Dagsorden: Valg af Formand i Stedet for Chr. M. Andersen, som bortrejste. B. BENDIXSEN valgtes med 7 St.

EMIL PEDERSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Gyldendalske Boghandel begynder nu paa anden Aargang af sit »Bibliotek for Hjemmet«, der i første Aargang har haft 35,000 Abonnenter. Typograferne (Sættere og Trykkere), har i meget stort Tal støttet Foretagendet det første Aar. Nu siges det, efter Forlydende, af efter en større Maalestok rundt om paa Trykkerierne, og Grunden ligger ganske nær: Sætterne (og Trykkerne med) finder ikke Anledning til at »fore« Hr. BAGGES og Hr. HEGELS Sættemaskiner, der sætter Arbejdet, og Trykkerne har ondt ved at indsé Nødvendigheden af, at der til det Stykke »nationale« Arbejde blev indkaldt en Trykker fra Udlandet paa en Tid, da mange københavnske Trykkere i Uvirksomhed maatte slide Gadens Brostene og suge paa Labben. Deres før saa rodfæstede Nationalfølelse har faaet et Knæk. Z.

10-Aars Fødselsdag kan »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« fejre den 4. Oktober, idet de første 10-Ører til den indbetaltes Fredag den 4. Oktober 1890.

Kassen har for Tiden 10,000 Kr. indestaaende i »Sparekassen for København og Omegn«.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, gode **Trykkere, Sætter-Trykkere, Paalæggersker** og **Arbejdsmænd.**

Kontoret har Brug for:

1 Sætter, der kan stereotypere og **1 Trykker**, der kan stereotypere samt for **Punkterersker.** V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Lørdag den 15. Septbr. 1900. Frav. MICHELSEN.

1. Med Styrelsen for Den typ. Forening drøftedes Forholdet i *Nationaltid.* og Organisationernes Stilling overfor de Svende, der staar udenfor disse. En fælles Optræden i begge Sager vedtoges.

2. Et herv. Firma lader en Presse gaa saavel Frokost som Middag, ½ Time hver Gang, og lader i denne Tid en Lærling passe Maskinen, mens Trykkeren spiser. Derved spares en Times Overarbejde. Da Forholdet ikke kan anses for tarifstridigt, er der intet til Hinder for at lade det passere i dette Tilfælde. Kun kan den paagældende Trykker ikke være ansvarlig for Uregelmæssigheder, som indtræffer, mens Lærlingen passer Arbejdet eller senere foranlediges af Lærlingens mangelfulde Kendskab til den vanskelige Maskine.

3. En Henstilling fra Aktieselskabet »Brøndshøj Kro« om at tegne Aktier i Selskabet kunde ikke tages til Følge.

4. Det vedtoges at afholde Stiftelsesfesten i Aar paa samme Maade som tidligere Aar. Nærmere Beslutninger tages i et senere Møde.

5. Den af Formanden udarbejdede Sundhedsstatistik vedtoges det i en nær Fremtid at søge optaget i *Typ.-Tid.*

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 17. Septbr. 1900.

1. Meddelelse gaves om 5 Flytninger af Underst. p. St.

2. Optagelsesvilkaarene for Anton Elof Bengtson, der er tilladt Optagelse ved alm. Afstemning. Han staar med uafgjorte Laan fra tidligere Tid til Beløb 7 Kr. — Optages i Henhold til Lovenes § 25, sidste Stykke, altsaa Indskud 4.00, Laan 7.00, forfalden Kontingent 10.00 samt mulig Kontingentrestance.

3. Et Medlem, der i *Typ.-Tid.* er angivet at rejse i Plads fra Vejle til Thisted, rejser til Randers, lader sig derefter visere til Thisted, men opholder sig i Randers 11 Dage og faar derefter Laan til Rejsen. Ankommen til Thisted kræver han 11 Dages Understøttelse. — Vedkommende er ikke berettiget til Underst. p. St. og kan altsaa ikke faa den forlangte Understøttelse.

4. Resolution fra Holbæk Lokalafdeling i Sagen om Aage Nielsens Optagelse. Efter modtagne ny Oplysninger tilraader Lokalafdelingen hans Optagelse i Henh. til Lovenes §§ 23 a og 24. — Til Efterretning.

5. Næstved m. fl. Afdelinger forespørger, hvorlænge det udskrevne Ekstrakontingent skal opkræves. — Indtil Kundgørelse udgaar om, at det ophører.

6. Nogle Tarifsager fra Ringsted, Nyborg, Horsens og Esbjerg forhandledes. Formanden havde besøgt den sidste Afdeling uden at der dog endnu var tilvejebragt Forstaaelse om de divergerende Punkter.

7. Hovedkassereren fremlagde 1. Halvaarsregnskab. De forskellige Beholdninger kontrolleredes og var tilstede. Hovedkassens Beholdning 1/7 var 2694.02, Reservefondens 4706.75 og Begravelseskassens 20,262.82. I Lokalafdelingerne laa Beholdninger til Beløb 614.94, i Laan udestod 239.00 og Foreningens Effekter er bogførte for 1000 Kr. Dansk Typografforbund ejede i Arbejdsløshedskassen 17,668.89 og i udestaaende Laan 1482 Kr., ialt Formue 19,150.89; i Reservefonden var Kassebeholdningen 30,766.57.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. H. L.: Trykker Ferdinand Nordholm, udl. 4/11 93 i Malmø (Bagge).

Tiltraadte: 1264 (Dsk. t. F.), Christen Nielsen (O. C. Olsen) fra Svendborg. 340, Chr. Aug. Christensen (Hohlenberg) fra Udlandet. 1878, Anton Chr. Hansen (Færø Amtstid.s Bogtr.) fra Nykøbing F.

Bortrejste: 6074, Niels Chr. Thorsøe-Olsen (arbl.) paa Rejse. 1393 (Dsk. t. F.), Niels Peter Nielsen (arbl.) til Pl. i Nykøbing F. 5673, Vald. Emanuel Sørensen (arbl.) til Pl. i Nykøbing S.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Paa Torsdag 7—8. **Paa Fredag Efterm. er Kontoret aabent fra 5—6** (i Stedet for fra 7—8).

Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Aarhus, 1466, Frantz L. Petersen i Pl. Kolding, 1181, Emil Scherling fra Odense i Pl. Slagelse, 79 (Den t. F.), Marie Nikoline Andersen (arbl.) fra Grenaa. Odense (Bogense), 1443, Diderik Jørgensen Hansen i Pl. fra Horsens. Thisted, 1210, J. M. Albert Andersen fra Nykøbing M., 1406, Hans Georg Hundrup fra Randers, 945, Niels Peter Andersen fra Odense, 1370, Sofus Utke fra Rejse, 238, Carl Johnsen Buskerud fra Nykøb. M., 507, Laur. Ebbesen fra Københ., 1384, Victor Emanuel Drasbæk fra Rejse, 1262 (Norsk Centralf.), Herman Bauge fra Rejse (alle i Pl. paa Thisted Amts Dagblad). Hobro, 1396, Heinrich Rødtnæs fra Vejle. Næstved, 274, V. L. Bischoff fra Københ. og 1252, Carl Vald. Christensen fra Slagelse (begge i Pl. paa Næstved Avis) samt 1473, Peder Pedersen (Næstved Tidende) fra Rejse.

Bortrejste: Næstved, 993, J. Christoffersen (Næstv. Av.) til København (arbl.) og 527 (Norsk Centralf.), Victor Rabe (Næstv. Av.) paa Rejse. Grenaa, 79 (Den t. F.), Marie Nikoline Andersen (arbl.) til Kbhvn. (udelukket hos Skjødsholm). Aarhus, 1427, Carl Johan Andersen (arbl.). Kolding, 898, Niels Rasmussen-Malgjer til Pl. i Ringkøbing og 1471, Marius Winsløv Larsen til Pl. i Kallundborg. Horsens, 1443, Diderik Hansen til Pl. i Bogense. Nykøbing M., 238, Carl Johnsen Buskerud til Pl. i Thisted. Slagelse, 1252, C. V. Christensen til Pl. i Næstved. Thisted, 1058, Henrik Nielsen til Fredericia (Militær).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Tirsdag den 2. Oktober, Kl. 7½ i »Boulanger«.

LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Hvis De vil more Dem, da kom med til De kv. Trykkeriarbejderes **store Efteraarsbal** paa Søfryd Lørdag den 29. September fra 9—4.

Sang af Gutenberg-Koret.

Billetter à 60 Øre for en Herre og 40 Øre for en Dame faas hos Budet Møller og paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. samt hos

MATH. DIDERICHSEN, Formandinde, Stengade 13, 1.
HELENE SØRENSEN, Kassererske, Todesg. 9, St.
HENRIETTE CRONE, Sekretær, Qvist's Tr., Snaregade 10.
ANNA CHRISTENSEN, Dr. Tværgade 15, 3.

Medlemmerne anmodes om at betale deres Restancer senest den 8. Oktober, da Opgørelse af Regnskabet skal finde Sted.

Ethvert Medlem, som skylder for over 6 Ugers Kontingent, samt de, som ikke betaler Ekstrakontingentet, vil blive slettede for Restance. HELENE SØRENSEN, Kassererske.

Ny Medlemmer: Mariane Overgaard (arbl.). Julie Lange, Carla Johansen, Thyra Larsen, Olga Jensen og Margrethe Christrup (alle hos Bundtzens Efterf.).

Bortrejst: Johanne Larsen til Næstved i Pl.

Udslettede for Restance: Laura Banneveng. Kristine Hejberg (O. C. Olsen).

Styrelsesmøde Mandag den 1. Okt. 1900, Kl. 7 Aften i Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 29., Kl. 9½: Sangøvelse. Kl. 10½: Generalforsamling: Beretning, Valg af Styrelse og Revisorer. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Fredag Aften i *Kongens Klub:* Efter Foredraget, som begynder Kl. 8, Sang. *Lørdag* Aften i *Søfryd:* Ved De kv. Trykkeriarbejderes Fest. Mødetid Kl. 9½.

T. C. C. Søndag Styrelsesmøde Kl. 10½ i Foreningslokalet.

ANNONCER

30-aarig Typograf

(8 Aar Sætter-Trykker) ønsker Plads. Billet mrkt. 202 med Opgivelse af Løn modtager Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.

En dygtig Avistrykker til Johannesberg Dobbeltpresse kan faa en varig Plads. Tilbud sendes til Trykkeribestyrer VENNERVALD, *Fyns Tidende*, Odense.

En yngre Sætter-Trykker

kan faa Plads straks. Billet mrkt. »K. B. H.« modtager Ekspeditionskontoret.

En militærfri og godt anbefalet Mand, 26 Aar, kendt med alt forefaldende Arbejde ved Bog- og Stentrykkerier, søger Plads. Al Skæring paa egen Haand. Man bedes henvende sig til J. T. ANDERSEN, Adelgade Nr. 91, 3. o. G.

Vare-Lodsedler à 1 Kr.

faas i Schønbergsgade 20, St. hos DAHLQUIST (Thieles Tr.)

Conducteur Typographie Français.

Muni d'excellents certificats ayant travaillé dans les meilleures maisons de Paris, connaissant très parfaitement l'impression des illustrations et des chromos et popedant certaines connaissances en photogravure, cherche place. Ecrire: Ch. Testa, an Boullay, par Gambais près Paris.

Paa Verdensudstillingen i Paris 1900 fik

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig,

Grand Prix

for samtlige Fabrikata,

fremstillede i deres

Skriftstøberi — Messingliniefabrik — Trætypefabrik — Maskinfabrik (»Windsbraut«- og »Phønix«-Pressen) — Reproduktionsanstalt osv.

Repræsentant for Danmark: JUST WARBURG, København B, Stormgade 35.

Skriftstøberi Emil Gursch

Messingliniefabrik Berlin S.

Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 5 OKTOBER 1900 XXVII AARGANG

Den typ. Trykkerforening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
Søndag den 14. ds., Form. Kl. 10 pr. i »**Boulanger**«,
Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Anden Behandling af Tilføjelse til Lovenes Karantæneparagraf. 2. Forslag ang. en forandret Valgmaade ved Styrelsesvalgene. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Nyeste Nyt.

Vi har i den sidste Tid, som Reminiscenser fra Verdensudstillingen i Paris, faaet tilsendt gennem de herværende Repræsentanter for Firmaerne Rockstroh & Schneider, Dresden, Schelter & Giesecke, Leipzig, og Ch. Lorilleux & Co., Paris, en Del Tryksager, der dels skulle tjene til at vise, hvor vidt man var naaet i Farvetryks-Teknik, dels, hvad man havde drevet det til i Retning af Maskinbygningskunst.

Lad os sige det straks: paa en enkelt Undtagelse nær — en Gengivelse efter et Par gamle Hollændere, udført af Schelter & Giesecke i Tre-Farve-Tryk paa Firmaets nyeste Hurtigpresse »Windsbraut« — er Tyskernes Farvetryk ligefrem »godtkøbs« i Modsætning til de franske, fra Lorilleux sendte Tryk, der som Helhed maa betegnes som udmærkede, for enkeltes Vedkommende ligefrem er henrivende smukt udførte, baade hvad Tegning, Tryk og Farve angaar.

Vi vil ikke gaa i Detailler, dertil er de tilsendte Prøver for mange og for mangeartede, men vi opfordrer Kollegerne i København til at gaa op i Lokalet og se paa Sagerne, som vi har fremlagt deroppe. Særlig til Trykkerne retter vi denne Opfordring; den Trykkets *Renhed* og *Nøjagtighed* vil være dem en Øjenslyst og forhaabenlig give dem Lyst til at forsøge at naa op paa Siden deraf i deres Kunst, som, ret forstaaet og skattet, mindst ligesaa fuldt som Sætterens er i Stand til at skaffe sine Udøvere Skaberglæde, Smagsudvikling og Skønhedslængsel, naar blot Udøveren vil bestræbe sig for at bringe det bedst mulige ud af enhver Opgave, der bliver ham forelagt.

For Provinskollegernes Skyld — de kan jo ikke gaa op i Walkendorffsgade og danne sig et personligt Skøn — vil vi anføre følgende: De to *Digeltrykpresser* »Viktoria« fra Rockstroh & Schneider og »Fønix« fra Schelter & Giesecke strides om Æren af at være den bedste; saavel ud af de foreliggende Trykprøver som ud af Anmælderens egne Erfaringer kan vi udtale: Køb hvilken De vil af de to, og De vil faa en udmærket solid, letløbende og godt farvegivende Maskine — men vil De købe en Digeltrykpresse, paa hvilken De vil kunne trykke hurtigt og godt det fineste som det simpleste Arbejde, saa *skal* De købe en af disse to. *Ingen* anden bekendt Digeltrykpresse kan for Tiden tage Kampen op mod dem. Skal Spørgsmaalet om Hurtigpressen, De skal købe, afgøres, saa vil jeg blot sige: Maaske har de amerikanske »Totouremaskiner« Fremtiden for sig; men de Erfaringer, man hidtil har gjort herhjemme, baade med de ægte Amerikanere og med Tyskernes Efterligninger af dem (flere end et Firma her i Byen har gjort Forsøget) er ikke af de bedste. Nej, gaa ud til Eickhoff — og kan De blot faa ham til at beregne Deres Hurtigpresses Tryk-Cylinder til $1^1/_4$ m. m. Dækkeltykkelse i Stedet for de $^3/_4$ m. m., som han (eller maaske rettere hans Konstruktør) vil have os Trykkere til at nøjes med, men som man kun meget vanskelig* kan hjælpe sig med ved Tilretning af Skriftforme med Illustrationer — kan De faa ham hertil, og kan De slippe for hans skraat-stillede »Kugle-Valselejer« (og det kan De), saa faar De fra ham en saa kraftig trykkende og saa fint farvegivende Hurtigpresse som noget andet Steds.

Men vil De trykke fint Farve-Illustrations-Tryk (Chromo-Tryk), saa skal De, foruden at anskaffe en af de ovennævnte tre Presse-Typer, grundigt studere den franske Farvetryks-Teknik og helst anskaffe Dem de samme Farver, som Franskmændene trykker med — franske Farver. C.

Første Halvaar 1900.

OMTRENT en Maaned forsinket ved en enkelt Afdelings Smøleri foreligger Dansk typ. Forenings og Forbundets Regnskab for 1. Halvaar af 1900 nu færdigt fra Hovedkassereren.

Lokalafdelingerne begyndte Aaret med en Kassebeholdning af 574 Kr. 60 Øre og har haft en Kontingentindtægt af 19,201 Kr. 50 Øre. Der er tilbagebetalt Laan af 334.25 og Andre Indtægter udgør 181.60. Med et Tilskud fra Hovedkassen af 2904.33 ballancerer Regnskabet med *23,196.28*.

Der er i Rejseunderstøttelse udbetalt 876.20, i Understøttelse p. St. 768.50; Reservefondsunderstøttelsen andrager 176.13 og Laanene 624.50. Sygeligheden har været stor, idet 155 Medl. har oppebaaret 5466 Kr. i Understøttelse. Manden med Leen har nedmejet 7 af vore yngre Medlemmer, hvorfor Begravelseskassen maa bløde med 1702.38. Invalideunderstøttelse er udredet med 25 Kr. og Andre Udgifter beløber sig til 175.69. Den samlede Udgift i Afdelingerne bliver derved *9814 Kr. 40 Øre*. Kassebeholdningen er 614.94 og der indsendes til Hovedkassen 12,766.94.

I *København* er udbetalt 317.50 i Rejseunderstøttelse, 2645.25 i Underst. p. St. og 181.65 i Reservefondsunderstøttelse. Der er udlaant 71.00. Til Hovedkassen er indsendt fra Den typ. Foren. 7197.28, fra Den typ. Trykkerforen. 1502.75 og fra De kvindel. Trykkeriarb., som fra Aarets Begyndelse har sluttet sig til Forbundet, 972.75, uden at disse i samme Tidsrum har nydt nogen Understøttelse af Forbundet.

Halvaaret sluttede med en Kassebeholdning i:

Dansk typ. Forening:

Begravelseskassen ...	Kr.	20,262.82
Reservefonden	-	4,706.75
Hovedkassen	-	2,694.02
	Kr.	27,663.59

Forbundet:

Arbejdsledighedskassen.	Kr.	17,668.89
Reservefonden	-	30,766.57
	Kr.	48,435.46
	Ialt Kr.	76,099.05

Dansk typ. Forening begyndte Halvaaret med en Kassebeholdning af 27,359.14. Der er saaledes en samlet Fremgang

* Dette Udtryk er kun valgt for ikke at bruge Ordet »umuligt«.

af 305.45, hvilken falder paa Begravelseskassen, der endda skal have tillagt et større Beløb, idet den betydelige forøgede Sygeunderstøttelse har tæret saaledes, at der i Hovedkassen fremkommer en Nedgang i Beholdningen fra 3295.06 til 2694.02 eller med andre Ord bragt et Underskud af 601.04.

Forbundets Kasser kan derimod tilsammen notere en Formueforøgelse af 5415.95, der dog sluges af indeværende Halvaars betydelige Bidrag til de forskellige Fags Lønbevægelser, som det udskrevne Ekstrakontingent langt fra er i Stand til at dække.

Voldgiftsretten.

I Sagen Nr. $^{6}/_{1900}$ er af Rettens Opmand under 25. September afsagt saalydende

Kendelse:

Under nærværende Sag paastaar Den typ. Forening Firmaet O. C. Olsen & Co. dømt til at betale en Del Arbejdere, der har arbejdet paa Akkord ved Sætning af Dagbladet *Samfundet*, i Overarbejdspenge 50 Øre Timen for Timerne fra 3—6 Eftermiddag i Dagene den 15., 16. og 17. Marts d. A. med 4 Kr. 50 Øre til hver.

Det nærmere Forhold er dette:

Hos Firmaet O. C. Olsen & Co. arbejdede en Del Typografer tarifstridigt fra Kl. 6 Aften til Kl. 12 Nat for Akkordbetaling med Sætning af Morgenbladet *Samfundet*. Da skete det Uheld, at Firmaets Rotationspresse, hvorpaa *Samfundet* tryktes, gik i Stykker, hvorfor Bladet maatte trykkes paa Hurtigpresse, hvilket igen nødvendiggjorde, at det maatte være sat saa tidlig, at Trykningen kunde paabegyndes Kl. 9. Af den Grund blev det nødvendigt at paabegynde Sætningen Kl. 3 Eftermiddag. I Den typografiske Forenings Skrivelse til Retten af 23. April d. A. hedder det, »at Personalet blev *beordret* til at paabegynde Sættetiden 3 Timer tidligere«, men i Skrivelse af 2. Juli er Udtrykket forandret til, »at Personalet blev *anmodet* om at møde 3 Timer tidligere«.

Sagen foreligger noget ufuldstændig oplyst, men det maa antages, at Principalen har opfordret Arbejderne til at møde 3 Timer tidligere, og at disse uden at tage noget Forbehold er gaaet ind herpaa.

Ved denne Overenskomst er Forholdet i de paagældende Dage blevet tarifmæssigt, idet der arbejdedes fra Kl. 3—9. Arbejdedes der senere, betaltes dette ekstra. I Følge Tarifen kan ingen Ekstrabetaling forlanges for Tiden fra 3 til 6 Eftermiddag, og skønt det vel er paafaldende, at Følgen af, at Principalen maa anmode Arbejderne om at give Møde 3 Timer tidligere end sædvanligt, fordi en Rotationspresse er gaaet i Stykker, bliver den, at Principalen faar sit Arbejde udført billigere end ellers i de Dage, Maskinen er i Stykker, saa er dette dog noget, som ikke kan tages i Betragtning ved en retlig Afgørelse, der maa rette sig efter Tarifens klare Bestemmelser om, at den ordinære Arbejdstid varer til Kl. 9.

I Henhold hertil kendes for Ret:

Indstævnte, Firmaet O. C. Olsen & Co., bliver at frifinde.

København, den 23. September 1900. C. TH. ZAHLE.

Frænde er Frænde værst.

DE Herrer Bogtrykkeres krampagtige Bestræbelser for at ødelægge hinanden, har fornylig givet sig et nyt »kollegialt« Udslag i den Omstændighed, at Bladet »Hver 8. Dag« uden noget Varsel er taget fra EGM. H. PETERSEN og givet til Kihls Bogtrykkeri, der efter Sigende skal have »hugget« Arbejdet ved at sætte Prisen 7000 Kr. ned pr. Aar. Er dette sidste Tilfældet, maa enten Arbejdet have været særdeles godt betalt før, hvad der dog næppe er Grund til at antage, eller ogsaa maa det nye Firma sætte Penge til ved at udføre det, hvilket jo ikke kan betale sig i Længden, da Arbejderne heldigvis ikke lader sig nøje med »Æren« alene.

Hr. Petersen havde i sin Kontrakt en Erstatningsbestemmelse sigtende til det nu indtrufne Tilfælde, men da Kontrakten er oprettet med den tidligere Ejer, Hr. GRØN, der nu opholder sig i Udlandet, ansaa den ny Ejer sig ikke forpligtet i saa Henseende, hvad der dog nok kan være nogen Tvivl om. At Hr. Petersen, der ved denne Lejlighed pludselig er berøvet en væsenlig Bestanddel af Arbejdet til sine dyre Maskiner og Beskæftigelse til sine noget mindre dyre Sættere og Trykkere, vil søge at faa nogen Erstatning for det lidte Tab, er en Selvfølge, ligesom Sagens moralske Side vil blive behandlet ved Bogtrykkernes ny oprettede Æresret.

Der er vel nok dem, der mener, at et saadant Spørgsmaal kunde være os Arbejdere uvedkommende, at vi rolig kunde lade d'Hrr. Arbejdskøbere udfægte deres egne Kampe indenfor deres egen Kreds; det kunde for saa vidt ogsaa være rigtigt, dersom ikke visse Principalers smaalige Profitjageri gik ud over vore Kolleger og herigennem ogsaa over vore Organisationer. I dette Tilfælde er allerede en Del Sættere og tre Trykkere opsagte hos P. PETERSEN, medens KIHL ikke endnu har haft Brug for nye Folk, men klaret sig ved at lade Svende og Drenge arbejde om Natten med, for at faa Arbejdet færdigt i rette Tid.

Om Forandringens Karakter i teknisk Henseende er Forholdet det, at man ikke behøver at se efter Trykkerstedet for at opdage, at Bladet har skiftet Bogtrykker; det kan man nemlig straks ved første Øjekast se paa Udstyrelsen, der helt igennem bærer Hastværkets Præg. For Satsens Vedk. ses det bl. a., at Kursiven ikke passer til Brødskriften og for Trykningens Vedk. faar man det Indtryk, at der ikke har været levnet Tid til nogen videre Tilretning. Billederne staar svagt og udvisket og man maa i flere Tilfælde gætte sig til Formen af de Partier, der skulde have traadt skarpt frem. Noget af Skylden kan vel nok tilskrives det sløjt glittede Papir, men kun i mindre Grad. Alt i alt kan man sige, at er Prisen sat betydeligt ned, saa er Arbejdet ogsaa efter det første Numer at dømme, blevet derefter. Hastværk er Lastværk.

Det er snart paa Tiden, at d'Hrr. Bogtrykkere lærer at indsé, at »Bogtrykkerforeningen« ikke alene er til for at man kan blive »sammenspiste« en Gang om Maaneden, men er eller burde være det Organ, hvorigennem man søgte at holde Priserne paa Arbejdet oppe paa en rimelig Højde, og som straffer dem, der ved ufine Skaktræk nivellerer Priserne nedad og derved gør hele Faget stor Skade. Z.

Foreningslokalet.

HR. Redaktør! Maa jeg venligst bede om Plads for Følgende: I *Typ.-Tid.* Nr. 37 er »En gammel Kollega« ude med Lygten for at lede efter Typografer til Foreningslokalet; dette giver jeg ham fuldstændig Medhold i, det er ikke mere end Pligt og Skyldighed at komme i sit Foreningslokale, men naar han fortrinsvis, som det synes at fremgaa, søger efter sine Jævnaldrende, maa jeg sige: hold op med den »Gamle Kollega«, Deres Jævnaldrende er for længe siden gaaet Kødets Gang, enten er de blevet Faktorer eller dumpet ind i andre gode Pladser, Besøg i Foreningen og Samvær med Kolleger er et tilbagelagt Stadium. Nej, det der skal lyses efter, er de Unge; saa langt tilbage jeg kan huske, og det er ikke saa faa Aar, har det været de Unge, der har mødt og sat Liv i Foreningen; ikke sandt, kære, gamle Kollega, den Tid, De helst dvæler ved, er sikkert Dagene hos Kücker i Hovedvagtsgade, hvor Bølgerne gik højt i 76, hvem var det da, der mødte og holdt Fanen højt og som der blev stolet paa? det var den daværende Ungdom; da Foreningens Medlemmer igen kom sammen efter det tabte Slag hos Chr. IV og i Regnegade 26, var det atter den unge Generation, der satte Liv i Foreningen; de Ældre stod nok i Rækkerne, men med nedbrudt Mod. Dette beviser, at det her som overalt er Ungdommen, vi skal stole paa; er Ungdommen vaagen og kan indse, at Samværet i Fredstid skaber Rygrad i Krigstid, da vil vort Forenings-

lokale ikke staa tomt Fredag og Lørdag Aften, og det Besøg, der da vil være, vil lokke baade Dem, »Gamle Kollega«, og mig derop; naar vi to saa sidder i en Krog ved vor Toddy og glæder os over den Ungdom, som nu skal bære vor Sag frem, vil vi gribe os i mangt et: Kan Du huske — da vi var unge.

Med Haab om Samtræf i Foreningslokalet

EN ANDEN GAMMEL KOLLEGA.

Det offenlige Møde

for Typografer, til hvilket Sportsklubben i Fredags havde indbudt for atter at slaa til Lyd for Gymnastiken, var ret talrigt besøgt, idet ca. 100 Kolleger havde fulgt Indbydelsen til at høre Hr. Læge Sadolins Foredrag om Gymnastik. Det interessante og vækkende Foredrag hørtes med lydhør Opmærksomhed og lønnedes med forstaaende Bifald.

Efter Foredraget fulgte et livligt Ordskifte, under hvilket d'Hrr. V. Jørgensen, L. Jessen, vor bekendte Fodsportsmand Christensen, Helmig, Sportsklubbens Formand Hr. Jensen o. Fl. talte i Tilslutning til Foredragsholderen og varmt opfordrede til Indmældelse i Sportsklubben og Deltagelse i dens Øvelser, og da Sygekassens Læger og Styrelse var kommen til Stede, gav Borgerrepræsentant, Dr. WANDALL, disse Opfordringer en kraftig Støtte ved at give en Skildring af, hvilket gustent, huløjet, slapt og elendigt Individ den Typograf var eller vilde blive, der ikke styrkede sit Legeme ved Gymnastik og Sport, i Modsætning til den klarøjede, friske, spænstige og kraftige Skikkelse, der udvikledes ved systématisk Legemsøvelse og sunde Bade.

Mellem Talerne sang *Gutenberg-Koret* nogle af sine smukke Sange.

Det maa haabes, at Sportsklubben maa faa Glæde af sit Arrangement med det nye, tidssvarende Lokale, der er et Led i dets Bestræbelser for at gavne Kollegerne og hævde Typograferne som Foregangsmænd ogsaa paa dette Omraade.

Vi vil muligvis i et senere Numer bringe et udførlig Referat af Dr. SADOLINS Tale.

»Folkeuniversitetsforeningen«

er Navnet paa en Oplysningsforening, som har til Formaal: 1) at tilvejebringe og ordne en videnskabelig Undervisning, som er tilgængelig for enhver, der ikke har Lejlighed til at deltage i Universitetets almindelige Undervisning; 2) at sprede Kundskab om Folkeuniversitetsforeningen og samle Elever til denne; 3) at skaffe de til Foreningens Virksomhed nødvendige Pengemidler tilveje. Foreningen har allerede begyndt med en Række videnskabelige Foredrag, og da det ikke er for sent endnu, retter vi en Opfordring til Kollegerne om at deltage i disse. I vore Dage gælder det mere end nogensinde om, at Arbejderne, og da navnlig vort Fags Arbejdere, staar rustet med Kurdskaber, og derfor maa ingen, hvor saadan Lejlighed gives, lade denne gaa ubenyttet hen, men straks gribe til. Indmeldelse sker paa Foreningens Kontor, Frederiksborggade 29, 3. S., aabent Tirsdag og Fredag fra 7—9 Aften, de øvrige Hverdage fra 12—2. Betalingen er kun 1 Kr. 50 Øre for 6 Foredrag med Spørge-Time.

Nær og fjærn.

Kom og se Typografernes Sportsklubs Øvelser i det nye Lokale, Gothersgade 115. Gymnastik hver Torsdag Aften 9—10½ og Søndag Form. 8½—10.

Fridagene. Hr. Redaktør! I Numer 38 af *Typ.-Tid.* bragtes en lille Notits om *Politikens* Personales Fridage; efter min Mening var den affattet lidt vel ondskabsfuldt, og da jeg er lidt kendt med Forholdene, vil jeg oplyse Fakta:

Personalet har i Sommermaanederne, alene af kollegiale Grunde, hos Forretningens Ledelse faaet udvirket, at der kunde holdes en Fridag de 4 Dage om Ugen, og disse skulde ophøre med Avgust Maaneds Udgang. Dog mente Flertallet af Personalet at ville bibeholde denne Fridag ogsaa i Fremtiden, men dette Ønske blev ikke opfyldt af Forretningens Leder. Dog tror jeg, at lidt god Vilje fra begge Parters Side vil kunne ændre denne lille Misforstaaelse. d—n.

25-Aars Forretningsjubilæum fejres i Dag af *Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri.* Trykkeriet oprettedes i 1875 af Dr. FR. G. KNUDTZON i Forening med afdøde Bogtrykker LUDVIG JØRGENSEN, som den Gang var Faktor hos Ferslev. I 1880 udtraadte imidlertid Jørgensen af Firmaet og oprettede sit eget Trykkeri. Knudtzon drev saa Trykkeriet alene indtil 1. Juli 1892, da Hr. O. ENEVOLDSEN indtraadte som Parthaver og kort efter overtog den praktiske Ledelse.

Typograferne har ved denne Lejlighed en særlig Grund til at bringe denne Forretning og dens Chefer en Hilsen og Lykønskning, idet Hr. Enevoldsen ved den københavnske Tarifs Gennemførelse straks indsaa det berettigede i Typografernes Fordringer og derfor i væsentlig Grad bidrog til at der ikke skete nogen Arbejdsstandsning. Det skal derfor siges ved denne Lejlighed, at dette Firma altid har levet i den bedste Forstaaelse med sine Arbejdere og Typografernes Organisationer.

Personalet er af Firmaets Chefer, D'hrr. Knudtzon og O. Enevoldsen, indbudt til Fest i Aften i »Monopol« paa Kongens Nytorv.

Vor Lykønskning til Forretningen er herigennem paa Forhaand givet.

En forhenværende Kollega hædret. I sidste Uge overraktes der Politiassistent (forhv. Typograf) V. JOHANSEN i Vallø Birk, som fra den 1. Oktober d. A. fratræder denne Stilling, af Jurisdiktionens Sognefogder og Politifunktionærer et Gulduhr, som Erindring om forløbne Aars gode Samarbejde.

Juleuddelingsfesten

afholdes *Søndag den 18. November, Kl. 7 Aften i Larsens Lokale*

som en

500-Aars Mindefest for Johan Gutenberg.

Vi indbyde herved alle Fagets Udøvere, Bogtrykkere og Typografer, til at deltage i Mindefesten for Bogtryktypernes Opfinder, Typografiens Grundlægger. Hele Overskudet af Festen vil forinden Juledagene blive fordelt til arbejdsløse og trængende Typografer, hvis Antal i Aar bliver stort.

PROGRAM:

Festmarche for *Messing-Orkester.*

Nordiske Folkesange, synges af *Typografernes Sangforening* og *Gutenberg-Koret* under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN:

E. KRØYER: Danmark. G. WENNERBERG: Hymn.
F. PACIUS: Suomi sång. H. KJERULF: Norges Fjelde.

Prolog af Hr. MARIUS NIELSEN, fremsiges af Hr. P. FASMER.

Foredrag af Hr. Xylograf FR. HENDRIKSEN.

J. H. NEBELONG: Gutenberg.

Foredrag af Hr. Dr. phil. GEORG BRANDES.

A. P. BERGGREEN: Mindesang for Kor og Orkester.

Billetter à *75 Øre* til 15 num. Rækker faas hos d'Hrr. BERGENHOLZ og BYNCK fra 21. Oktbr., à *50 Øre* til øvrige Gulv og Galeri faas hos Inkassatorerne paa Bogtrykkerierne og hos Hr. MØLLER.

Til **Fællesmaaltidet** Kl. 10½ faas Bordbilletter à *2 Kr.* indtil Fredag den 16. Novbr. Til **Ballet** Kl. 10—3 faas Billetter à *75 Øre* for Herrer, *50 Øre* for Damer.

For Den typ. Forening: CARL NIELSEN. O. JOHANSEN.
For Ny typ. Forening: ANT. LARSEN. NIC. JACOBSEN.
For Den typ. Trykkerforening: J. L. LARSEN. ALB. MICHELSEN.
For Gutenberg-Koret: MICH. SCHMIDT. ALB. ANDERSEN.
For Typografernes Sangforening: ALBERT AUENER. EMIL MØLLER. C. E. BYNCK. CHR. E. HANSEN. E. KROLL.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 2. Oktober 1900. Alle mødt.

1. Den 24-aarige Stiftelsesfest fastsattes til Lørdag den 20. Oktober i Kvægtorvets Restavrationslokaler.

2. Generalforsamling vedtoges det at afholde Søndag den 14. ds. i »Boulanger« ang. 2. Behandling af Tilføjelsen til Lovenes Karantæneparagraf samt Forslag ang. en forandret Valgmaade ved Styrelsesvalg, saaledes at Opstilling af Kandidater foregaar paa Ceneralforsamlingen, men selve Valget først afgøres efter denne ved skriftlig Afstemning.

3. Langkjærs Lærlingeforhold. Form. havde konfereret med Hr. Langkjær, som havde meddelt, at han indtil 3 Uger før Indsigelsen forelaa havde haft 3 Trykkere, men da han ikke siden kunde faa nogen brugbar Trykker, havde han selv arbejdet som saadan og havde da Ret til at have to Lærlinge. Den 3. Lærling var en Slægtning, med hvem der skulde forsøges, om han egnede sig til at blive Bogtrykker, men det gjorde han ikke. — Naar den 3. Lærling fjærnes, er Forholdet tarifmæssigt.

4. En Afskedigelse uden Opsigelse drøftedes og Beslutning i Sagen toges.

5. Paa et herværende Trykkeri forlangtes en Trykker til jævnlig samtidig at føre Tilsyn med 2 Maskiner uden at faa den tarifmæssige Godtgørelse derfor. — Formanden skrider ind og begærer Tarifens Bestemmelse overholdt.

6. Form. havde officielt anmodet Forbundsstyrelsen om at udgøre, at vor Forening kunde faa et Antal Aktier i *Soc.-Dem.* til Købs, saa at vi kunne sende om muligt 2 Delegerede til Kontrahentforsamlingen. Denne har nemlig vedtaget, at Aktier fremtidig kun kan faas gennem Forbundene til de under disse staaende Foreninger. — Til Efterretning.

Styrelsesvalget.

Grundet paa uforudsete Hindringer ser jeg mig **ikke** i Stand til at modtage det mig tiltænkte Hverv som Medlem af Den typ. Forenings Styrelse.

Med koll. Hilsen

VILH. JØRGENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Carl Peter Marius Achen, udl. 1/10 1900 hos H. E. Jensen (arb. s. St.). Sætter Andreas Christian Vilhelm Andreasen, udl. 1/10 1900 hos Hohlenberg (arb. s. St.). Sætter Sofus Bernhard Rørvig (Qvist), udl. 1/1 1893 hos H. E. Jensen (overgaaet fra Ny typ. Forening). I S. L.: Lars Jensens Hustru Marie Mathilde.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1353 (Dsk. t. F.), Jens Peter Halvor Lundahl (Rigsdagen) fra Ringkøbing. 214 (Trf.), Siegfred Petersen (Missionstr.) fra Rejse. 1377 (Dsk. t. F.), Alfr. Joh. Mortensen (Truelsen) fra Helsingør. 1242, Luffe Mogensen (Kristelig Dagblad) fra Roskilde. 1459 (Dsk. t. F.), Chr. Georg Christensen (Rigsdagen) fra Helsingør. 1607, Martin Rasmussen (København) fra Rejse. 1248 (Dsk. t. F.), Georg Hugo Nendel (Schønberg & Hartvig) fra Næstved.

Bortrejste: 5673, Vald. Emanuel Sørensen (arbl.) til Nykøb. S. i Pl. 1042, N. C. A. Christensen (arbl.) til Nykøb. S. i Pl. Carl A. Daldorff (arbl.) til Næstved i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

I *Aalborg* er Lokalformandens Adresse: CHARLES JENSEN, Istedgade 23, 2. S., Kontortid 12—1 og 6½—7½.

Ny Medlemmer: Stubbekøbing, Frode Andreas Schandorph Nygaard, udl. 1/10 1900 i Stubbekøb. Av. (arb. s. St.). Nakskov, Georg Nielsen, udlært 1/10 1900 hos L. Larsen, Nakskov. Aalborg, Jens Peter Chr. Firring (udl. 1/10 1900 i Aalborg Stiftsbogtr. efter 5 Aars Lære; har ikke aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Slagelse, 1428, C. V. Schæffer fra Næstved (Sorø Amtstid.). Holbæk (Nykøb. Sj.), 5673 (Den t. F.), Vald. Emanuel Sørensen i Pl. Randers, 1235, F. M. Petersen fra Frederikshavn (J. Hansens Bogtr.) og 1427, Carl Joh. Andersen fra Rejse (Rand. Venstrebl.s Bogtr.). Nykøbing M., 512 (Den t. F.), Henry Niels Edvard Ebbesen og 629 (Den t. F.), Alexander Flemmer, begge Morsø Folkeblad, fra Københavns. Ringkøbing, 898, N. Rasmussen Malgjer (Dgbl.s Trykkeri), 1398, Hans Chr. Nielsen (Dgbl.s Trykkeri). Nykøbing F., 1150, Ludvig Jensen (Nykøb. Dgbl.) og 1393, Hans Peter Nielsen (fra Kbhvn.) hos Pontoppidan.

Bortrejste: Rudkøbing, 1373, S. A. Petersen. Sakskøbing, 1295, Marius Jensen (arbl.) til Kbhvn. Holbæk, 1398, Hans Chr. Nielsen til Pl. i Ringkøbing. Odense, 236, Eugenius Preuss til Kallundborg (overgaar i anden Livsstilling) og (Bogense), 1305, C. E. Christiansen til Svendborg i Pl. Aalborg, 682, Th. Jørgensen til Kbhvn. Ringkøbing, 1244, Laurids Høier til Kbhvn. og 1353, J. P. Halvor Lundahl til Pl. i Kbhvn. Horsens, 1127, Chr. Sonnenborg (arbl.) til Københ.

Udsl. for Rest.: Aalborg, Sofus Jensen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Stiftelsesfesten afholdes Lørdag den 20. ds., Aften Kl. 8 i *Kvægtorvets Restavration.* Der serveres med Andesteg, Smør og Ost, Snaps og Øl à Kr. 1.50 pro persona. Tegning, der er bindende, sker hos Kassereren og Budet, Hr. Møller. STYRELSEN.

Tiltraadt: 62, E. E. Hansen fra Udlandet i Plads (M. Truelsen).

Udmældt: Hr. Bogtr. V. C. Berg.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemmer, som have faaet Billetter til Ballet, bedes opgøre Regnskabet for disse Mandag den 8. Oktbr. KASSERERSKEN.

Udsl. for Restance: Marie Rydal, Harriet Jensen (Schønberg & Hartvig).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Fællesprøve til Gutenbergfesten. Tilgang kan endnu modtages.
STYRELSEN.

T. S. Generalforsamlingen finder Sted Lørdag d. 13. ds. Forslag, der ønskes behandlede, bedes sendt til Form. snarest. Tid og Sted næste Nr.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Søndag d. 21. afholdes Generalforsamling.

ANNONCER

Trykker og Sætter.

En dygtig, yngre Trykker, der ogsaa kan sætte, kan faa en fast Plads i en midtjysk Købstad. Billet med Oplysninger, Anbefalinger og Fordringer bedes sendt under Mrkt. »Trykkersætter 1« til Ekspeditionskontoret inden d. 15.

En flink Sætter

søger Plads straks eller senere som Avis- eller Bogsætter. Billet mrkt. »1« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Vare-Lodsedler à 1 Kr.
faas i Schønbergsgade 20, St. hos
DAHLQUIST (Thieles Tr.)

Paa Verdensudstillingen i Paris 1900 fik
J. G. Schelter & Giesecke,
Leipzig,
Grand Prix
for samtlige Fabrikata,
fremstillede i deres
Skriftstøberi — Messingliniefabrik —
Trætypefabrik — Maskinfabrik
(»Windsbraut«- og »Phønix«-Pressen) —
Reproduktionsanstalt osv.
Repræsentant for Danmark
JUST WARBURG
København B
Stormgade 35.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
bruges af 100 danske Trykkerier.
Eneforhandler
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
Københavns.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 12 OKTOBER 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Ved Tilbud eller Forespørgsel om Plads i Aalborg bedes man henvende sig til Lokalformanden.

Den 11. Oktober 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Rudkøbing.

HVOR én kan leve, er Plads til to, og kan to klare sig, maa den tredie ogsaa kunne ernære sig, ræsonneres der ret almindeligt af Folk, der spekulerer paa »at blive selvstændige«.

Derfor har Rudkøbing ogsaa til for ganske nylig haft tre Bogtrykkerier med tilhørende Blade.

De politiske Forhold har naturligvis ogsaa her spillet en medvirkende Rolle ved Etableringen af disse Bogtrykkerier, idet Højre, Venstre og Moderationen selvfølgelig hver maatte have sine Organer.

Endskønt det sidst etablerede har forsøgt at spænde over Langeland, Ærø, Thorseng og Sydfyn, har de tre Foretagender der sikkert fristet en taalelig Tilværelse, hvilket i første Linie er gaaet ud over Typograferne, der har haft en lang Arbejdstid og lav Løn, ligesom de den Dag i Dag arbejder under meget daarlige sanitære Forhold.

Men Arbejdernes Sammenslutning i Fagforeninger har her som overalt ogsaa ændret disse Forhold, idet den sætter Grænser for Konkurrencelysterne.

Langelands Avis har fornylig holdt 50-Aars Jubilæum og er det ældste paa Øen. Det ejes og redigeres nu af J. G. C. BRO, der i politisk Henseende repræsenterer Reformpartiet og den yngre Generation.

Langelands Tidende repræsenterede Borgerligheden og har vel nærmest i de 32 Aar, hvori Bogtrykker F. E. HØEG har udgivet og redigeret den, været Mellemstandpunkternes Organ.

Da det var lykkes Estrup i Slutningen af 70erne at splitte det forenede Venstre i flere indbyrdes stridende Grupper, fik Regeringspartiet Vind i Sejlene. Rudkøbing lyksaliggjordes da med *Ølandenes Dagblad*, der med Hr. AXEL DAMKIER som Redaktør blev den yderste Reaktion en tro Talsmand i de 20 Aar, der er gaaet siden.

Konkurrencen mellem Bladene var haard. Abonnementsprisen, der de fleste Steder i Landet er 2 Kr., var her kun 1 Kr. til 1 Kr. 50 Øre. Akcidensarbejdet blev daarligt betalt, men for den Sags Skyld ogsaa tarveligt udført. Akkorduvæsnet om Annoncer gjaldt i udstrakt Omfang. Og som det som Regel gaar i alle lignende Tilfælde, gik det ogsaa her særlig ud over Mellemstandpunktet. Men de gamle Mestre lader sig ikke godvillig fortrænge. Resultatet af den aarlange »skrappe« Konkurrence blev da ogsaa, at d'Hrr. Bro og Damkier i Vinter købte Hr. Høegs *Langelands Tidende* og lod den gaa ind. Medens Hr. Høeg og Søn flyttede Trykkeriet til Sakskøbing, hvor de nu frister Lykken med et lille Annonceblad, som de kalder *Østlollands Adresse-Avis*.

Konkurrence-Tabene vil man nu i Rudkøbing søge at indvinde igen.

Ølandenes Dagblad, der hidtil kun har kostet 1 Kr. Kvartalet, satte fra 1. Oktober Abonnementsprisen op til 2 Kr., og *Langelands Avis* steg fra 1.50 til 2 Kr. Selvfølgelig skete det »paa Grund af de stigende Krav fra Arbejdernes Side«.

Og endnu har vi uopfyldte Krav.

Paa *Langelands Avis* arbejder for Tiden tre Svende, hvoraf 1 lønnes med 23 Kr., 2 med 19 og 18 Kr., samt tre Lærlinge. Der er her givet Dispensation fra Lærlingeskalaen til den ældste Lærling faar udlært eller en af de andre bliver ked af Kunsten og forsvinder fra dens hellige Haller. I sanitær Henseende er Forholdene ikke tilfredsstillende, hvorfor »det gamle Hus« ogsaa trænger til at give Plads for »en Hal«, der kan være et værdigt Tilflugtssted for »Ordets Fornyere«.

Ølandenes Dagblad havde i Sommerens Løb efterhaanden faaet tillagt sig en Arbejdstid af 10½ Time. Til Langeland skal alle Telefonmeddelelser gennem Statstelefonen. Denne har som bekendt lavere Takster før Kl. 9 og efter 6 Aften, hvorfor de fleste Meddelelser ad den Vej først tilflyder Bladet efter 6-Tiden. Man var for konservativ til at foretage en Forskydning af Arbejdstiden. Dertil skulde et Ord fra Organisationen. Lokaleforholdet er af den Beskaffenhed, at et Assuranceselskab næppe vil ulykkesforsikre den Kone, der skal foretage Gulvvask eller Pudsning af Vinduer; thi det var sikker paa at komme til at betale fuld Invalideunderstøttelse. Derfor lader man simpelthen være med at foretage nogen Renselsesakt. Imidlertid har Staten i Aar faaet opført et nyt Posthus derovre, og i den nærmeste Tid holder *Ølandenes Dagblads* Officin sit Indtog i Postvæsenets gl. Lokaler, som *kan blive* et ordenlig Arbejdslokale. Og selv om Hr. Damkier ikke har villet underskrive Tarifen med Foreningen eller ønsket at blive afhængig af Principalorganisationen, saa har han dog nu sammen med sit Personale underskreven Tarifen, hvilket borger for, at de ny Lokaler hyppigt vil blive besøgt af et kvindeligt Væsen, der vil pynte op for de deri arbejdende 4 Typografer, der nu har 19 Kr. ugenlig, men som har gode Udsigter til at komme op paa 20, naar nu den forhøjede Abonnementsindtægt sætter Principalen i Stand til at skabe bedre Arbejdsbetingelser for sine Typografer, der assisteres i deres Gærning af én lovende Spire.

»Den offenlige Menings« Udøvere i Rudkøbing gaar saaledes en gylden Fremtid imøde.

Aabent Brev til Bladsætter ***.

KÆRE Kollega! Du har altid været ansét for at høre til Eliten blandt Fagets Udøvere. Var der Spørgsmaal fremme, der kunde bidrage til at gavne Standen, tog Du øjeblikkelig Del i Diskussionen, og det var en Fornøjelse at høre Dig fremsætte dine Anskuelser, der næsten altid var de »rigtige«. Du har gjort dit til, at Bladsætterne f. Eks. har en 8-Timers Arbejdsdag, naar Bogsætterne endnu maa arbejde i 9 Timer; thi Du forstod med din Veltalenhed at overbevise Principalerne om, at naar man arbejdede i et Blad, *kunde* man ikke *taale* at arbejde længere, hvis man vilde bevare sit Helbred, og Principalerne maatte bøje sig for dine Argumenter, fordi de kunde indsé det berettigede i dem og fordi de fremsattes paa en saa bestemt Maade. Det var selvfølgelig ikke din Mening, at der maatte finde Overarbejde Sted, thi det gjaldt ogsaa for Dig om at faa saa mange Kolleger i Arbejde som muligt. Og for at Principalerne kun i yderste Nødstilfælde skulde lade Dig »arbejde over«, fik Du fastsat en meget høj Overarbejdstakst.

Fordi Du var saadan, har jeg altid set op til Dig med Beundring og lovet mig selv at efterligne Dig saa godt jeg kunde.

Men, kære Kollega! Du har en lille Fejl! Du har **glemt** dine Idealer. Jeg har nemlig til min store Sorg bemærket, at der er Tider paa Aaret, hvor Du har været »tvunget« til at arbejde over. Havde det kun været ganske undtagelsesvis, vilde jeg ikke have bebrejdet Dig noget, men det har desværre gentaget sig til bestemte Tider, f. Eks. Konfirmationstiderne, ved Pinsetiden og ved Juletiden, til hvilke Tider de Handlende og andre averterer i Bladene som var de betalte for det. Under disse Perioder staar Du stadig og »arbejder over«. Da har Du glemt »Normalarbejdsdagen«. Du tænker i disse Tider kun paa at arbejde, medens flere og flere Kolleger blive arbejdsløse, thi det er gærne saaledes, at naar der er travlt i Bladene, er der smaat med Arbejde i Bogsætterierne.

Du vil maaske besvare min Bebrejdelse med at sige, at disse travle Perioder kun varer en Maaneds Tid ad Gangen, og for en saa kort Tid mener Du ikke det er nødvendigt at »gøre Folk Ulejlighed«. Jeg vil dertil svare, at en arbejdsløs Kollega selvfølgelig vil være glad ved at modtage, om det saa kun var en Uges Arbejde, i Stedet for at hæve den lille Understøttelse. Derefter vil Du bemærke, at der i Sætteriet er daarlig Plads i Forvejen, og skal der antages flere Folk, vil man ikke kunne røre sig. Jeg vil da straks henvise Dig til det gamle Ordsprog: »hvor der er Hjærterum, der er ogsaa Husrum«, men jeg mener forøvrigt, at hvis Sætteriet er saa lille, at der ikke kan være Plads til flere Folk, er det paa Tiden at Lokalet bliver udvidet, da der altid bør være Plads til Reservesættere. Du vil da til Slut udbryde, at jeg endelig maa erindre, at Du kun tjener ca. 30 Kr. om Ugen, at Du daarlig kan klare Dig med dem, da al Ting er bleven saa dyrt, hvorfor lidt Overarbejdspenge en Gang imellem hjælper saa rart til at dække forskellige »Huller« med. Ja, kære Kollega! Der ligger Hunden begravet! Jeg vil imidlertid gærne indrømme, at jeg ikke synes din Løn er for stor, tværtimod, men jeg mener, at det er absolut forkasteligt at søge sin Løn hævet ved Overarbejde. Du siger, at Du daarlig kan klare Dig med dine 30 Kr., men tænk paa dine uheldigere stillede Kolleger, der intet kan faa at bestille, fordi Du ikke vil nøjes med den ordinære Arbejdstid, de skal »**leve**« for 7 Kr. — syv Kroner — om Ugen, hvis de da i det Hele taget ere understøttelsesberettigede. Jeg synes, Du maa komme til at gyse ved Tanken derom.

Kære Kollega! Jeg har nu sagt Dig min Mening rent ud og jeg haaber Du vil være mig taknemlig derfor. Det mærkelige er jo nemlig, at det er dine egne Argumenter overfor Principalerne, jeg har benyttet. Der er kun den Forskel, at Du — har glemt dem.

Din hengivne
X. X. X.

En gammel Typografs Endeligt.

CHRISTIAN FREDERIK FYRWALD var kendt af de fleste Typografer i Landet. Oprindelig af rig Familie, dertil en ualmindelig dygtig og fin Sætter, havde han en straalende Ungdom. Han holdt — som det dengang var Mode blandt nogle Typografer i København — sin egen Ridehest, deltog i mangt et lystigt Lag, var ofte overlegen i sin beretigede Selvfølelse, og havde en Pengepung, der altid stod aaben, ogsaa for en trængende Kollega. Han giftede sig og grundede samtidig en Marskandiserforretning. Ægteskabet var barnløst, men ikke lykkeligt; F. var en fri Fuglenatur, han fløj ofte bort fra Reden og kom mere og mere paa den gale Side. Da Konen døde kom hans onde Dage. Han havde tabt Lysten til Arbejdet, og hvad værre var, han var bleven tidlig gammel og svagelig.

De sidste 10 Aar levede han paa Resterne af sit Navn, nydende Kollegers og Principalers Gunst. Men ærekær var han til det sidste. Han gik altid med Glacehandsker, var soigneret i sin fattige Paaklædning og optraadte som en sand Gentleman, naar han t. Eks. kunde sige til en Principal: »Tak, min Herre! Jeg kommer ikke igen før om en Maaned! Jeg forstaar at tage Hensyn! Nu skal jeg ind til Hr. Thiele; det er en Mand, jeg sætter Pris paa at komme til.«

Man troede, at F. havde det godt og var tilfreds med sin Tilværelse. Intet var mere fejlagtigt tænkt. Han sultede tidt, og han plagedes af vædskende, stinkende Saar i sine Ben, der i høj Grad pinte den propre Mand. Hvorledes hans Stilling var, giver følgende Brev bedst Indtrykket af. Man fandt det i hans Lomme, da han havde hængt sig paa en Gæstgivergaard i København. F. var den tredje københavnske Typograf, som i Løbet af det sidste halve Aar har aflivet sig ved Hængning.

Brevet lyder:

Kære, gode Mennesker!

Jeg beder om at blive begravet i det Tøj, hvori man finder mig ved min Død.

Opfyld denne min sidste Bøn til de Levende, og jeg vil være Dem evig taknemlig.

Jeg gaar i Døden med fuld Bevidsthed om det Skridt, jeg foretager; men jeg kan ikke leve længer, og jeg beder Gud være mig arme Synder naadig.

Farvel til Alle! CHR. FYRWALD.

P. S. Vær saa venlig at underrette Hr. Kasserer Bergenholz, Hotel »Walkendorff« — Typografisk Forening — om hvad der er sket. Træffes Kl. 1—2½. Samtidig beder jeg Dem om at aflevere ham min Bog. C. F.

F. havde det ikke saa godt, som mange troede. Han var født 4/10 1837, og aflivede sig efter at have holdt Fødselsdag. Han udlærte 1. Oktbr. 1856. Den 8. Juni d. A. tog han til Ringkøbing og gjorde nu en Rejse gennem Landet, indtil han, den 2. Oktbr., tog fra Hillerød til København. Hans Begravelse finder Sted i Dag, Fredag Kl. 12½ fra St. Johannes Stiftelsens Kapel, Blegdamsvejen.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Generalforsamling Søndag den 30. September. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN og til Sekretær RENÉ-LASSEN.

Punkt 1. H. P. Rasmussens Optagelse. FORMANDEN gennemgik Rasmussens Synderegister, hvorefter Optagelsen *nægtedes*.

Punkt 2. Formandens Beretning. FORMANDEN: Halvaaret er gaaet godt. Vi har til hen i Juni Maaned saa godt som ingen Arbejdsløse haft, men siden den Tid er det desværre gaaet glat med Opsigelserne og Afskedigelserne, og der er Udsigt til sløje Tider. Vi maa imidlertid gøre alt for at komme vore uheldigt stillede Kolleger til Hjælp. En Indskrænkning i Overarbejdet i Bladene og Indførelse af ugenlige Fridage eller Bibeholdelse af samme, hvor de allerede var indførte, vilde være et Skridt i den rigtige Retning. De 2500 Kr., som De samv. Fagforbund endnu skyldte os, er tilbagebetalte, og dermed er dette Laan, der oprindelig var 5000 Kr. stort, bragt ud af Verden. Det har været nødvendigt i Halvaaret at udskrive et Ekstrakontingent paa 25 Øre i 8 Uger for at kunne klare de fornødne Bidrag til de forskellige Strejker uden at svække Reservefondet for stærkt. Hvor nødigt Ledelsen gaar til et saadant Skridt ses bedst deraf, at Reservefondet — trods Ekstrabidraget — har betalt 5000 Kr. i Strejkebidrag. I Voldgiftsretten har vi vundet 4 Sager og tabt 3, medens 1 er for Opmanden. Foreningens Arbejdsanvisningskontor vinder større og større Anerkendelse, ca. 80 pCt. af Pladsbesættelserne er foregaaet gennem det. Ved Kriminalretten har vi tabt Sagen om Protokollen, nærmest fordi vi havde laant Protokollen, medens Retten intet Hensyn tog til, at Principalerne først havde laant Protokollen hos os. Af Lønforhøjelser er opnaaet 2: hos V. Petersen og hos Schultz. Hjælpekassen har et Underskud paa ca. 500 Kr. eller 2 Øre ugenlig pr. Medlem. Styrelsen har ment at ordne Forholdet saaledes, at Hovedkassens Overskud fra Maskeraden, 353 Kr. 76 Øre, overføres til Hjælpekassen, samt at dennes Administrationsudgifter paalignes de andre Kasser. Dette er ganske sikkert ingen endelig Ordning, men det vil rimeligvis dække Underskudet for i Aar. Udenfor Organisationerne staar 60 Mand; der vil i *Typ.-Tid.* blive offenliggjort en Liste over dem og Medlemmerne opfordres til at søge at faa disse 60 indenfor. I *Berl. Tid.* lykkedes det os at faa indført ordnede Forhold. Dette var dog kun sket ved det gode Sammenhold, der den Gang var blandt Beregnings-Personalet, men da var det jo ogsaa for dem selv, de virkede. Den første Gang, Kollegialiteten skulde prøves, bristede den. Personalet svigtede den Mand, der blev afskediget netop fordi han viste Kollegialitet. (Fy!). Den Afskedigelse var ubeføjet, og ingen véd, naar den gentages og hvem det da gaar ud over. — VILH. JØRGENSEN troede ogsaa, at Arbejdsløsheden vilde blive stor, især da en Del Arbejde gik til Provinserne. Opfordrede Styrelsen til at sende en Henvendelse til Bladpersonalerne om at indskrænke Overarbejdet og ikke inddrage Fridage. Tal. rettede en indtrængende Anmodning til Medlemmerne om, *naar en Sag var for Voldgiftsretten, da at holde sig passive i Sagen*, og kritiserede skarpt *Berl. Tid.s* Personales Forhold overfor den skete Afskedigelse. — N. WENDT opfordrede til at lægge Pres paa de Medlemmer, der staar udenfor Organisationen. — N. HANSEN og C. NIELSEN anbefalede Styrelsens Forslag om Hovedkassens Andel i Maskerade-Overskudets Overgang til Hjælpekassen. — L. CHR. NIELSEN: Der tales om de mange Arbejdsløse og om at hjælpe disse. Kunde der da ikke være Anledning til at anvise Styrelsen en Sum til Uddeling blandt de mest trængende. Tal. foreslog Ophævelse af de private Kasser rundt paa Trykkerierne og i Stedet for at indbetale Pengene til Bergenholz, som havde større Kendskab til de Arbejdsledige og derfor var en Borgen for, at Pengene ikke kom paa urette Hænder. — Efter yderligere Udtalelser af E. MØLLER og C. NIELSEN vedtoges Styrelsens Forslag om Overførelse af Hovedkassens Andel i Maskerade-Overskudet til Hjælpekassen, hvorefter Formandens Beretning godkendtes.

Punkt 3. Regnskabet. KASSEREREN: Da det kun er et Halvaarsregnskab, er der ingen Grund til at gaa videre i Detailler. Medlemsbidraget til alle Kasser har været højere i Aar end i den tilsvarende Del af forrige Aar, men dette har for en Del sin Grund i den ringe Arbejdsledighed. Paa Hovedkassens Indtægtsside bemærkes 2 ny Poster: Arbejdsløshedskassens Overskud for 1899: 1223.14, og Reservefondens Administrationsbidrag for 1899: 273.60. Maa jeg med det samme sige, at København ingenlunde tager mere af Forbundskassen end Provinserne, men mange Provinsianere ligger her i Byen for at vente paa Plads. Paa Udgiftssiden er Huslejen stegen med 50 Kr. aarlig, Budløn er gaaet op til 373.40, som udredes af Hovedkassen, da Budet jo i sin Tid blev antaget af denne. Saa er der købt Inventar for ca. 200 Kr. for dog at give Kontoret en nogenlunde tidsvarende Udstyrelse. Stiftelsesfestens foreløbige Merudgift (77.10) skal man ikke opholde sig ved, thi Status viser, at der ved Regnskabets Afslutning kun skyldes 0.70 for 2 Billetter. Det faktiske Underskud er 15 Kr., medens det forrige Aar var 70 Kr. Maskeraden har derimod givet et betydeligt Overskud. Hele Regnskabet viser et stort Overskud paa 15,945 Kr. 22 Øre. Den typ. Forenings Stilling i Forbundet er saaledes, at den i dette Halvaar har kunnet indsende over 7000 Kr. til Forbundskassen. *Typ.-Tid.* har større Underskud end forr. Halvaar, Abonnementsindtægten er bleven mindre derved, at Trykkerne nu faar Bladet gratis, medens de tidligere maatte abonnere. I Sygekassen er omtrent de samme Udgifter som tilsvarende Halvaar i Fjor. Udgiften til Speciallæger andrager kun 115 Kr. »Laan af Ligkassen« kommer forhaabenlig ikke mere igen. Udgiften til Brystsyge er $^2/_5$ af den samlede Sygeudgift — at den ikke er større og *relativt* gaar nedad, skyldes sikkert for en stor Del Landopholdet. Sygeprocenten har været 4 = 8 Sygedage aarlig pr. Medlem, hvilket er en Nedgang. Hjælpekassens Underskud illustreres bedst ved at tages kvartalsvis: I Jan. Kv. 1899 havde den et Underskud af 876.83, i April Kv. et do. af 38.71, i Juli Kv. 29.91, medens den i Okt. Kv. havde et Overskud af 65.99. I Jan. Kv. i Aar var Underskudet 573.52, i April Kv. var der derimod et Overskud af 75.60, og hele Aaret vil sandsynligvis ende med et Underskud af knebent 500 Kr. Ligkassen og Legatkassen var der ingen Grund til at dvæle nærmere ved, de gaar deres stødte Gang. — P. NIELSEN indstillede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse og henstillede til Inkassatorerne at presse Restanterne, saa vi kunde komme bort fra Restanceuvæsenet. — Regnskabet godkendtes.

Punkt 4. N. HANSEN stillede og motiverede følgende Forslag: »Den typ. Forening overtager alene Risikoen og muligt Overskud ved næste Aars Maskerade, dog saaledes, at $^1/_3$ af Overskudet, saaledes som i Aar, tillægges de Arbejdsløses Fond«. — Efter at en lang Række Talere havde fraraadet Forslaget, forkastedes dette med overvældende Majoritet.

Punkt 5. Opstilling af Funktionærer. FORMANDEN beklagede, at V. PETERSEN ikke vilde modtage Genvalg og bragte Foreningens Tak for det Arbejde, Hr. V. Petersen havde udført i Organisationens Tjeneste, en Tak, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig. — V. PETERSEN takkede for den viste Hyldest. Men fordi han gik ud af det ene Led, slap han jo ikke det hele. De mange Møder lægger altfor megen Beslag paa Tiden. Der er meget Arbejde tilbage, og det vil først være løst, naar *alle* Danmarks Typografer staar samlet i *én Forening*. En Tak for godt Samarbejde i de 15 Aar, jeg har siddet indenfor Ledelsen! (Stærke Hør!) — Til Næstformand opstilledes F. K. MADSEN, til Styrelsesmedlemmer: C. NIELSEN, VILH. JØRGENSEN, E. MØLLER, HALLENGREN og N. WENDT, til Kasserer BERGENHOLZ, til Revisorer: P. NIELSEN, ANT. ANDERSEN, EM. PETERSEN og LARSEN-HOLST.

Punkt 6. Beretningen fra Kontrahentforsamlingen aflagdes af O. JOHANSEN og godkendtes.

Under Eventuelt omtalte NIKOLAISEN en Understøttelsessag i Henh. til Forb.-Lov.s § 39 og stillede følgende Resolution: »Den typ. Forenings Generalforsamling udtaler Ønsket om, at § 39's Tilføjelse: siden han sidst modtog Understøttelse, skal forstaas som: siden han sidst modtog *fuld* Understøttelse«. Efter Udtalelser af KASSEREREN, CARL NIELSEN, LAURITZEN og V. PETERSEN, vedtoges Resolutionen.

Ligeledes vedtoges L. CHR. NIELSENS to Forslag:

»Der foreslaas, at Bestyrelsen faar Ret til at disponere over Arbejdsløshedskassen — 358 Kr. 76 Øre — for at kunne yde Ekstrahjælp til saadanne trængende Arbejdsløse, som ikke længere i Følge Lovene er berettigede dertil«.

»Generalforsamlingen udtaler, at de lokale Understøttelseskasser paa Trykkerierne bør ophøre og de Midler, som frivilligt indsamles, indsendes til Styrelsen for Understøttelse af trængende Kolleger«.

Nær og fjærn.

Kom og se Typografernes Sportsklubs Øvelser i det nye Lokale, Gothersgade 115. Gymnastik hver Torsdag Aften 9—10½ og Søndag Form. 8½—10.

Faneindvielse i Randers. Søndag den 7. Oktober indviede Typografisk Forbund i Randers et stort og smukt rødt Silkebanner. Højtideligheden foregik i Forsamlingsbygningen »Jylland« i Overværelse af en talrig Forsamling. Som Talere var d'Hrr. P. ANDERSEN, Horsens og H. P. RABEN, Kolding, kommen til Stede og talte henholdsvis om Bogtrykkerkunstens Opfindelse og Typografernes Organisationshistorie, hvilke udmærkede Foredrag modtoges med Bifald. Efter Indvielseshøjtideligheden var der Fællesspisning for Forbundets Medlemmer og enkelte Indbudne, ved hvilken herskede den bedste Stemning og der holdtes flere Taler. Aftenen sluttede med Aftenunderholdning og Bal, ved hvilket den store Sal var fyldt til Trængsel. Banneret er skaffet til Veje ved Bidrag fra Forbundets Medlemmer, ca. 20, og dets Pris er ca. 225 Kr. A.

Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri fejrede som omtalt i Fredags 25 Aars Jubilæum. I den Anledning havde Personalet udsmykket Huset i Ny Toldbodgade 13 med Guirlander og Flag, ligesom det om Formiddagen i det festligt smykkede Kontor overrakte Cheferne, d'Hrr. FR. KNUDTZON og O. ENEVOLDSEN, hver et Sølvskrivetøj med Inskription. Den tredie Jubilar, Trykker CHR. ANDERSEN, blev samtidig overrasket med en Gave fra Firmaet, bestaaende af en Pokal, indeholdende 200 Kr. i Sølv samt en tilstaaet Lønforhøjelse; af sine Kammerater modtog Andersen en lang Pibe samt en Pokal med Inskription. Jubilæumsdagen sluttede med et Festmaaltid i »Monopol«, hvor der herskede den hjærteligste Stemning og hvor mange Lovord faldt for det gode Forhold, der hersker mellem Firmaet og dets Arbejdere. En veritabel Festavis og flere ret originale Sange bidrog deres til at forhøje Stemningen ved Bordet.

Arbejdernes Teater paa Enghavevejen aabnede i Søndags denne Sæson med et Folkeskuespil »Skøn Valborgs Dag«, som Folketingsmand A. C. MEYER er Forfatteren til. Det er allerede det andet Stykke, som Meyer har skrevet, efter at han i Fjor deputerede med »Sypigerne«, og det maa siges til Forfatterens Ros, at i »Skøn Valborgs Dag« findes ikke saa lidt mere Indhold end som Tilfældet var med »Sypigerne«. De Spillende tog fat med Liv og Lyst, og vor Kollega, Hr. FASMER — skønt kun en lille Rolle — var »i og for sig« ubetalelig i sin »kristelig Godgørenhed«. Uden at komme ind paa en nærmere Kritik af Stykket — alene af den Grund, at Pladsen ikke tillader os dette — skal vi dog udtale, at det forekommer os, at Forfatteren i 3. Akt er kommet noget bort fra det sandsynlige; men iøvrigt skal vi anbefale Kollegerne selv at gaa ud og se Stykket — man fortryder det ikke. Efter sidste Akt blev de Spillende fremkaldt i det uendelige, og tilsidst maatte A. C. MEYER frem paa Scenen for at holde en lille Tale til det begejstrede Publikum.

Frankrig. *Bulletin de l'Office de travail* meddeler om Stillingen paa Arbejdsmarkedet i Frankrig, at i Juli Maaned var der i Paris 5 pCt., i Provinserne 2 pCt. eller gennemsnitlig 4 pCt. Arbejdsløse blandt Bogtrykkeri-Arbejderne. I Avgust steg Tallet af arbejdsløse Typografer i Paris til 6 pCt. X.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere, Sætter-Trykkere**, en **Stereotypist**, en **Punktererske, Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd**. Elever.

Arbejdskraft *anvises ogsaa til Pladser af kort Varighed*, f. Eks. i Sygdomstilfælde.

Da der i nogen Tid har været en ikke ringe Arbejdsløshed, har flere af de Ledige forespurgt, om de ikke kunde faa lejlighedsvis Beskæftigelse udenfor Faget.

D'hrr. Bogtrykkere

bedes derfor sende Bud til Kontoret, naar de ønske **paalidelige** Folk til Besørgelse af **Budgerning, Inkassationer, Flytning** o. lign.

V. BERGENHOLZ.

Ved Tilbud og Efterspørgsel (ogsaa gennem Annoncer) om Plads i København maa Enhver først henvende sig til Den typ. Forenings Formand.

Provinsianerne gøres opmærksomme paa, at dette ligeledes gælder Provinskollegerne.

Funktionærvalget i Den typ. Forening.

Til Næstformand genvalgtes F. K. MADSEN med 246 Stemmer. — Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes CARL NIELSEN med 223 St. og valgtes EMIL MØLLER med 102 St.; derefter havde Vilh. Jørgensen 85 St., Wendt 61 og Hallengreen 47; da Jørgensen forud har nægtet at modtage Valg, bliver WENDT Suppleant. — Til Kasserer genvalgtes V. BERGENHOLZ med 263 St. — Til Revisorer genvalgtes P. NIELSEN med 228 og ANT. ANDERSEN med 193 St.; derefter havde Larsen-Holst 50 St. og Emanuel Petersen 37; førstnævnte bliver Suppleant.

Der var afgivet 272 St., hvoraf 1 blank og flere spredte.

København, den 9. Oktober 1900.

P. LAURITZEN. OSCAR JOHANSEN.

Den typ. Trykkerforening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 14. ds., Form. Kl. 10 pr. i »**Boulanger**«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Anden Behandling af Tilføjelse til Lovenes Karantæneparagraf. 2. Forslag ang. en forandret Valgmaade ved Styrelsesvalgene. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Fredag den 5. Oktober.

Et tiltraadt Medlem fra Aarhus er begyndt at arbejde som Maskinsætter-Medhjælper hos O. C. Olsen; Firmaet vil imidlertid ikke betale mere end 23 Kr. om Ugen, hvilket er i Strid med Tarifen. Hvis Sagen ikke ordnes tilfredsstillende, skal Sætteren forlade Pladsen og han indstilles til Reservefondsunderstøttelse. — Et Medlem har haft en Udgift til Speciallæge af 40 Kr., som han ønsker refunderet. Det vedtoges at bevilge det halve (20 Kr.). — Beholdningen i Arbejdsløshedsfonden vedtoges det at overlade til Formanden og Kassereren Tid efter anden at uddele til Arbejdsløse, der er særlig trængende. — Der toges Stilling til forskellige Trykkeriforhold. — En Syg, som har haft Landophold og foruden har været indlagt paa en Klinik for Brystsyge i flere Maaneder, ønsker atter at indlægges paa Kliniken, hvor Opholdet er gratis; Kassens Læge kan *ikke* tilraade Indlæggelsen, da han ikke kender Kuren. Da det ikke kan konstateres, at Opholdet paa Kliniken har været skadeligt for de Syge (der har været 3 af Kassens Medlemmer indlagt), men at de tværtimod har tiltaget i Vægt, og da ydermere Medlemmets Hjælp af Sygekassen er ophørt, vedtog Styrelsen at give ham Tilladelse til atter at lade sig indlægge paa Kliniken. O. J.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 14. Oktbr. Kl. 12* i **Kunstindustrimusæets Foredragssal.** Udstilling: Lorens Frølich'ske Illustrationsværker etc.
Kl. 2 præcis: Generalforsamling.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Heinrich C. H. Lange udl. 1/5 76 i Cappeln (Slesvig), arb. hos Nielsen & Lydiche. I S. L.: Trykker P. Paas' Hustru Augusta Maria.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1213 (Norsk Ctf.), Rob. F. Wichmann (N. & Lyd.) fra Køge. 5705, Magnus Søndergaard (I. Cohen) fra Rejse. 1858, Georg Sophus Hansen (Vort Land) fra Rejse. 682, Thomas Frederik Jørgensen (Langkjær) fra Aalborg. 1393, Hans Peter Nielsen (arbl.) fra Nykøbing F.

Bortrejste: Af S. L.: Johan Møllers Hustru Hertha Valborg Møller til Vejle. 993, Jul. R. Christophersen (arbl.) til Helsingør i Pl.

Død: Af F.: 618, Christian Frederik Fyrwald (63 Aar).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Roskilde: Typ. B. BENDIXEN i Stedet for Chr. M. Andersen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: Frederikshavn, Sætter Jens Kristian Henriksen og Trykker Niels Vald. Nielsen, begge udl. den 1. Oktbr. i Frederikshavn Avis's Bogtr. efter 5 Aars Læretid (har ikke aflagt Svendeprøve). Nyborg, Carl Carlsen, udl. 1/10 1900 i Nyborg Avis efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). Aarhus, Søren Stegger Sørensen, udl. i Demokratens Bogtr. den 1/10 1900 efter 5 Aars Lære. Svendeprøve anmældt.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hjørring, 6088 (Den t. F.), Peter Friis Thomsen i Pl. Kolding, 1247, Peter Marinus Andersen fra Kbhvn. (som Militær), 1373, Svend Alfr. Petersen fra Rejse, 888, Albert Lund fra Nykøb. F. og 1244, Lauritz Højer (alle arbl.). Holbæk (Nykøb. S.), 1471, Marius Winsløw Larsen fra Rejse (Nykøb. Venstreblad) og 1112, Chr. M. Andersen fra Roskilde (Holbæk Amts Avis). Aarhus, 969, Hans Peter Køhke og 1413, August Høyer (begge i Plads) samt 57, Anders Andersen (arbl.). Næstved, 1971, Niels Chr. Hansen fra Kbhvn., 1315, E. Johansen fra Rejse, 1154, Fr. Wollander fra Kbhvn. (sidst Militær) og Carl A. Daldorff fra Kbhvn.

Boetrejste: Næstved, 1428, C. V. Schæffer til Slagelse i Plads og 437, Ole Søren Sørensen til Esbjerg i Pl. Roskilde, 1112, Chr. M. Andersen til Pl. i Holbæk. Odense, 1390, Axel Frederiksen til Pl. i Nyborg. Køge, 1213 (Norsk Ctf.), R. F. Wichmann til Pl. i Kbhvn. og 1452, Chr. Nielsen Christensen (syg) til Kolding. Assens, 1257, M. P. Larsen til Kbhvn. (Milit.) og 1100, Herman Hansen til Pl. i Randers. Nykøbing F., 888, Albert Lund (arbl.) til Kolding og 1393, Hans Peter Nielsen (arbl.) til Kbhvn. Aarhus, 1477, Anton Holm til Kbhvn. i Pl. og 1226, Laur. Chr. Petersen (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Stiftelsesfesten afholdes Lørdag den 20. ds., Aften Kl. 8 i *Kvægtorvets Restavration.* Der serveres med Andesteg, Smør og Ost, Snaps og Øl à Kr. 1.50 pro persona. Tegning, der er bindende, sker hos Kassereren og Budet, Hr. Møller, og slutter hos Kasserer Stephensen senest den 18. ds.

STYRELSEN.

Min Bopæl er efter den 14. ds. *Tingvej 30, 1. Sal. S.* LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Kristine Hejberg (arb. hos O. C. Olsen) optaget imod at betale sine Restancer.

Udslettede for Restance: Hertha Rasmussen og Elisabeth Rasmussen (begge hos Schønb. & Hartvig), Betty Petersen (arb hos Vallentin & Lund) og Albertine Jensen (Bagge).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse paa Aarsfestprogrammet. De mødende Sangere ville modtage en kommunal Indbydelse.

STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Prøven paa Søndag finder Sted **Kl. 12.**

T. S. Generalforsamlingen finder Sted Lørdag d. 13. ds. i »*Boulanger*«, *Kompagnistræde 43.* Dagsorden: Se Regnskabet. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Søndag den 21. ds. Generalforsamling.

ANNONCER

En Sætter

kan faa Plads for Vinteren i *Holbæk-Posten's* Bogtrykkeri. Pladsen tiltrædes 1. November. Henvendelse til JUL. BIGUM.

J. G. A. Eickhoff, København V.

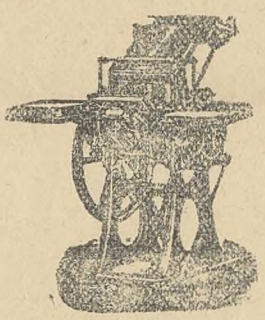

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Skriftstøberi Emil Gursch
Messingliniefabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 19 OKTOBER 1900 XXVII AARGANG

Hr. Zahle som Opmand.*

I Nr. 40 af nærværende Blad findes en Opmandskendelse i en Voldgiftssag, som Den typ. Forening havde indanket for Voldgiftsretten; den Kendelse, der er faldet, forekommer imidlertid mig at være af en saadan Art, at den fortjener at gøres til Genstand for nærmere Kritik, hvorfor jeg tillader mig at fremsætte følgende:

Hvad Hr. ZAHLE som Opmand har dømt angaaende Sagen *Samfundet* kontra Bogtrykker O. C. Olsen, vil jeg lade staa hen, men Hr. Zahle gør det med en Motivering, som synes mig højst mærkværdig.

Hr. Overretssagfører Zahle udtaler nemlig: »I Følge Tarifen kan ingen Ekstrabetaling forlanges for Tiden fra 3—6 Eftermiddag, og skønt det vel er paafaldende, at Følgen af, at Principalen maa anmode Arbejderne om at give Møde 3 Timer tidligere end sædvanligt, bliver den, at Principalen faar sit Arbejde udført billigere end ellers, saa er dette dog noget, der ikke kan tages i Betragtning ved en retslig Afgørelse, der maa rette sig efter Tarifens klare Bestemmelser om, at den ordinære Arbejdstid **varer**** til Kl. 9«.

Hvad der skjuler sig under Begrebet »retslig Afgørelse« maa Guderne vide, og at den »retter sig efter *Tarifens klare Bestemmelser om, at den ordinære Arbejdstid* **varer** *til Kl.* 9« turde vel være noget af det stiveste Juristeri, der bydes kan. Thi Tarifens II § 1 siger: »Den *ordinære Arbejdstid* maa ikke overstige 9 Timer daglig — —« og samme Afsn. § 12: »Den *ordinære Arbejdstid* begynder tidligst Kl. 7 og *ender senest* Kl. 9«. Fra 7 Morgen til 9 Aften er 14 Timer, men da den *ordinære Arbejdstid* kun maa vare 9 Timer, *hvad er da de øvrige 5 Timer af dette Tidsrum?* Naturligvis *ekstra Arbejdstid*, der efter II § 12 betales med 50 Øre pr. Time før Kl. 12 Nat foruden ordinær Satspris eller dennes Værdi.

Lad mig tage et Eksempel: Et Bladpersonale arbejder ordinært fra 7 Morgen til 4 Eftern. Bladet udgaar sædvanligt Kl. 7 Aften. En Dag indtræffer et Uheld ved 4-Tiden: en Form »gaar i Fisk«. Principalen opfordrer da Sætterne til atter at tage fat til Kl. 6. Sætterne betinger sig derfor en ekstra Betaling af 50 Øre pr. Time, medens Principalen henholder sig til den af Hr. Overretssagfører Zahle afsagte Kendelse, hvorefter der »i Følge Tarifen ingen Ekstrabetaling kan forlanges for Tiden fra 3—6 Eftermiddag«. Der staar man. Personalet har arbejdet de 9 Timer, den *ordinære Arbejdstid* kan vare i Følge Tarifen (jfr. § 1 i Afsn. II »Den ordinære Arbejdstid *maa ikke* overskride 9 Timer daglig) og den ekstra Arbejdstid begynder først Kl. 9 Aften i Følge Hr. Zahles Kendelse (thi dette er jo Følgen af Hr. Zahles Visdomsord).

Hr. ZAHLE siger videre i sine Præmisser, at da »Sagen foreligger noget ufuldstændig oplyst«, saa osv. Men hvor i Alverden kan Hr. Zahle i en Sag, der ikke er fuldstændig oplyst, afsige en retfærdig Dom? Man fristes næsten til at spørge, om den ærede Opmand tror, at naar en Sag ikke er fuldstændig oplyst, da er det samtidig givet, at saa har Arbejderne Uret? Saafremt dette er Tilfældet, ja da forstaar jeg saa godt, at Den typografiske Forening er bleven dømt; men saa er dermed ogsaa al Retfærdighed ophørt. Hr. Zahle burde naturligvis enten have vist Sagen tilbage til Voldgiftsretten eller ogsaa forlangt de nødvendige Oplysninger.

Skulde det være Ret — ja Guderne maa vide, hvor vi saa ender tilsidst!

Nej, Sagen er den, *at ikke et eneste Personale i hele København har Ret til at arbejde saa meget som et Kvarter ud over den en Gang fastsatte ordinære Arbejdstid uden ogsaa at forlange sine Overarbejdspenge*, og det, hvad enten Principalen *beordrer* eller *anmoder* Personalet derom. Gør Personalet noget andet, da er det hjemfaldet til Karantæne og vil aldeles sikkert ogsaa blive idømt denne Straf.

Det er desuden en højst mærkværdig Motivering, at naar blot en Principal **anmoder**, saa behøver han ikke at betale; men hvis han derimod **beordrer**, ja, saa er det noget andet!

Beordrer! hvad vil det sige?

Der staar ikke noget som helst Sted skrevet, at en Principal har Ret til at beordre Personalet til at arbejde paa nogen anden Tid end netop den ordinære Arbejdstid. Principalen har i alle Tilfælde at stille Anmodning derom og saa betale det som Overarbejde.

Typograferne er nok Arbejdere, men dermed er det ikke givet, at de er Soldater, som skal udføre en hvilken som helst Befaling, Principalen finder paa at udstede.

Det kunde blive ret hyggelige Tilstande, Typograferne i København kom til at leve under, saafremt vi skulde have mange af den Slags Kendelser. For Rettens egen Skyld vil jeg imidlertid haabe at Hr. Zahle nærmere vil motivere denne sin Afgørelse. T.

* Denne Artikel har maattet vente i nogen Tid af Mangel paa Plads.

** Udhævet af mig. T.

Til Provinskollegerne.

DET er i den senere Tid af og til hændet, at Kolleger fra Provinserne har sagt deres Pladser op og er rejst til København for der at tiltræde en lovet Plads; men naar disse Kolleger saa er kommet ind til Hovedstaden og har mældt sig til vedkommende Bogtrykker, er de blevet i høj Grad skuffede ved af Faktoren at modtage den Besked, at det ventede Arbejde desværre ikke var kommet og at der som Følge heraf ingen Plads var.

Saa staar Manden der. I god Tro til, at han kunde stole paa Principalens Ord er han gaaet hen og har sagt sin Plads op, uden at tænke over, at han muligvis i samme Øjeblik har gjort sig selv arbejdsløs — bare for at komme til København.

Det er selvfølgelig hensynsløst af en Principal at bære sig ad paa den Maade og derved gøre en Mand brødløs, og det saa meget mere, som der for Øjeblikket gaar Masser af Kolleger ledige i København; men vedkommende Kolleger, som det er gaaet ud over, bærer til Dels selv Skylden herfor, idet ingen bør reflektere paa Pladser, forinden de er ganske sikker paa, at der ogsaa er Plads, og at Organisationen ikke har noget imod at den tiltrædes. I det hele taget bør man være meget varsom med at sige sin Plads op for at rejse til en By, hvor der i Forvejen er saa rigelig med Arbejdskraft. Ikke mindre end fire Kolleger er i forrige Uge blevet lokket til København ved Løfte om faste Pladser. Nu tælles disse fire

Kolleger, som før stod i fast Plads, med i de Arbejdsløses Rækker; de havde sikkert haft bedre af ikke at være saa forhippet paa at komme afsted. Skulde der ogsaa blive en enkelt Plads ledig, saa syntes vi, at de Kolleger, som staar i Plads, burde give Tid, de Arbejdsløses Tal er nemlig saa stort, at vi med Lethed kan besætte en saadan Plads, og vilde det ikke være mere formaalstjenligt, om vi lod vore Arbejdsanvisningskontorer besørge dette, saa risikerede ingen at blive arbejdsløs af den Grund, at Principalen ikke holdt sit Ord?

Arbejdsløshed.

Som bekendt blev der for en Tid siden i *Typ.-Tid.* drøftet det betydningsfulde Spørgsmaal: »Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse?« Fra en enkelt Side blev der anvist en Maade, hvorpaa Nøden formentlig kunde mildnes en Del, nemlig ved en *vedvarende* mindre Hjælp efter den ordinære Understøttelses Ophør. Tanken om en saadan Forsikring mod Arbejdsløshed slog tilsyneladende godt an, og fra Ledelsens Side blev det da ogsaa lovet, at der til næste Delegeretmøde skulde foreligge Forslag om Udvidelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Hermed maa man altsaa foreløbig slaa sig til Taals, skønt det er min personlige Mening, at dette Spørgsmaal godt kunde ordnes nogenlunde tilfredsstillende uden at skulde skydes ud til næste Kongres.

Det vil muligvis interessere Fagfæller at se, at dette Æmne ogsaa drøftes andre Steder end i Arbejderkredse. I »Social-økonomisk Samfund« (en Forening af unge Studerende) holdt Cand. mag. Lindberg fornylig et Foredrag om Arbejdsløshed, hvoraf jeg tillader mig at citere nedenstaaende:

Spørgsmaalet om Arbejdsløshed er kommet stærkt frem i den sidste halve Snes Aar. Man har tøvet længe med at røre ved det, fordi man havde paa Fornemmelsen, at man derved rørte ved selve Grundlaget for den bestaaende Samfundsordning. Man kan forsikre Arbejderne mod Sygdom, Ulykkestilfælde, Alderdom, thi disse Plager bestaar til alle Tider; Arbejdsløsheden er derimod et Onde, som er knyttet til selve den kapitalistiske Produktionsform, og hvis man paa dette Omraade vil indføre Tvangsforsikring fra Statens Side, kommer man over i den socialistiske Stat, thi det bliver da det samme som, at Staten sikrer Arbejderne en Minimalløn.

Hvad kan der da paa det bestaaende Samfunds Grundlag foretages mod Arbejdsløsheden, som faktisk spiller en langt større Rolle for Arbejderne end Sygelighed? En forkortet Arbejdstid og navnlig *en Indskrænkning af Overarbejdet* vilde naturligvis kunne udrette en Del; Fagforeningerne havde her vist sig at være et solidt Bolværk mod den »industrielle Reservearmé«, som Marx kalder det, et Værn mod Smudskonkurrencen fra de Beskæftigelsesløse. Men Fagforeningerne maatte efter Foredragsholderens Anskuelse gaa videre endnu ved ligefrem at *overtage Forsikringen mod Arbejdsløshed for deres Medlemmer.* Det gælder jo for Fagforeningerne om at opretholde de bestaaende Lønsatser ved at forhindre Smudskonkurrence. Men for at de Arbejdsløse ikke skal krybe under Tarifen, maa de have en Skadeserstatning. Det er i Fagets Interesse at yde dem denne Erstatning, og en simpel Beregning vil vise, at det kan betale sig for det arbejdende Flertal i en Fagforening at underholde det arbejdsløse Mindretal.

Spørgsmaalet er nu: *kan* Fagforeningerne overtage denne Forsikring? Foredragsholderen mente, at Fagforeningerne i Danmark havde bedre Udsigt til det end i noget andet Land, fordi den faglige Organisation herhjemme var saa vidt udviklet, at den omfattede den aller største Del af Landets Arbejdere.

Forsikringen mod Arbejdsløshed er imidlertid en stor Opgave, og det kom an paa, om Fagforeningerne endnu var stærke nok til at magte den. Det var Taleren bekendt, at man indenfor enkelte Foreninger drøftede Spørgsmaalet, og det var efter hans Mening den bedste Vej at gaa for at sikre alle dem, der *vilde* arbejde, mod Smudskonkurrencen, og saaledes koncentrere Arbejdsløsheden paa dem, der *ikke* vilde arbejde, og som Staten paa den ene eller den anden Maade maatte tage sig af.

Observator.

En Anmældelse.

En Hr. Z. har i Numer 40 af *Typ.-Tid.* forsøgt sig som Anmælder af *Hver 8. Dags* første Numer fra det ny Firma. Jeg véd ikke, om det skal være Begyndelsen til Kritik af ethvert Stykke Arbejde, som skifter Bogtrykker, i saa Fald burde en upartisk Mand sættes til dette Arbejde, og ikke en Mand, som selv er bleven berørt af Forandringen. I Hr. Z.s kollegiale »Anmældelse« mangler blot Navnene paa de uduelige Sættere og Trykkere, som har udført det omtalte Arbejde; men Navnene behøves jo heller ikke; efter Hr. Z.s Anvisning véd jo enhver, hvem det er, men den dygtige Hr. Z., som sandsynligvis selv har udført Arbejdet tidligere, *hans Navn burde ikke være skjult for Offenligheden efter en saadan »Anmældelse«*, som kun kan have til Hensigt at skade Arbejderne i den paagældende Forretning. Hr. Z. har hørt, at »efter Sigende« er Prisen paa Arbejdet sat ned med 7000 Kr. pr. Aar; jeg tror, at den Slags »efter Sigende« er Konversationstonen i Vartov, men ikke iblandt alvorlige Mænd, og Hr. Z. burde derfor have undladt at sætte sit Sladder paa Tryk. Hvis Hr. Z. med sit Æren i Gaaseøjne sigter til, at Arbejderne i den ny Forretning skulde udføre Arbejdet billigere end det blev udført i den forrige, skal jeg meddele, at Lønnen i Kihls Trykkeri for de Folks Vedkommende, som udføre det omtalte Arbejde, staar betydelig over de samme Folks Løn hos P. Petersen. Desuden skal jeg oplyse, at Hr. Z s Paastand, at der ingen ny Folk er antaget hos Kihl, simpelt hen er Usandhed, idet der siden Trykkeriet overtog Bladets Trykning er antaget 4 ny Mand. Til Hr. Z.s ondskabsfulde Bemærkning om, at Svende og Lærlinge arbejde baade Nat og Dag, skal jeg sige, at det er skam at smøre rigelig paa, men forøvrigt i Smag med den øvrige »Anmældelse«. Der arbejdes vistnok ikke mere over hos Kihl end der blev gjort hos P. Petersen, da det jo er i Principalernes egen Interesse at undgaa dette saa meget som muligt. Jeg maa desværre for Hr. Z. beklage, at det er med en vis Skræk at jeg imødeser næste »Anmældelse« af et »hugget« Stykke Arbejde; det bliver vel paa Vejviseren, Hof- og Statskalenderen eller maaske *Frems* Omslag. Og burde Hr. Z. virkelig sætte sit Navn under, for at saavel Principaler som Arbejdere kunne paasé, at der ikke oftere blev hugget fra Hr. Z.s Kødgryder. Med Hensyn til Hr. Petersens »dyre« Maskiner kan jeg fra aldeles paalidelig Kilde oplyse Hr. Z. om, at Hr. Kihl ikke har faaet sine Maskiner gratis.

Sortepér.

Som Svar paa Ovenstaaende skal jeg bemærke, at jeg ikke paa nogen Maade har villet angribe eller skade Arbejderne hos Kihl, hvilket allerede laa i Overskriften »Frænde er Frænde værst«. Nej, det jeg har villet, er, at angribe det paagældende Firma for dets Smudskonkurrence, der i sidste Instans vil komme til at skade Arbejderne. At Arbejdet har været mindre heldigt udført, erklærede jeg udtrykkelig for at være Hastværkets Skyld, thi naar Arbejderne skal skynde sig, lider naturligvis Arbejdets Kvalitet derunder.

»Sortepér«s arrige Sprogblomster er da sikkert heller ikke et Udtryk for Arbejdernes Mening, men snarere et Forsøg fra Husets Side paa at pynte paa den mindre fine Historie.

Foruden Faktoren findes der 3 Trykkere, hvoraf de to er ret godt lønnede (30 Kr.), den tredie, der nylig er udlært, har Minimallønnen. Desuden findes der 4 Trykkerlærlinge, og før den sidst udlærte blev Svend, var der 5 Trykkerlærlinge til 2 Svende og Faktoren, *altsaa var der den Gang mere end dobbelt saa mange Lærlinge som Tarifen tillader.* Med den Arbejdskraft kan jeg godt forstaa, at Prisen paa Arbejdet kan nedsættes. De 4 Svende, som Sortepér fortæller, der er antaget, er altsaa Sættere, som jeg slet ikke har omtalt. De kan jo nemlig ikke gøre for, at Kursiven ikke passede til Brødskriften. Da »Sortepér« i sin »Causeri-Pasiar« ikke har afkræftet en eneste af de i min Artikel fremsatte bevislige Paastande, kan jeg indskrænke mig til at bemærke, at jeg hverken direkte eller indirekte har mindste Interesse tilfælles med P. Petersen eller Kihl, derimod er jeg interesseret i at forsvare Arbejdernes Interesser; thi over deres Løn vil det gaa ud, naar det viser sig, at Firmaet har overtaget et Arbejde til en Pris, der er for lav. Saa vil man nok se sig om efter billigere Arbejdskraft af Svende, da Tarifen jo »desværre« forbyder, at man arbejder med lutter Lærlinge.

Hermed tager jeg Afsked med Hr. »Sortepér«, idet jeg sluttelig beder ham spørge sin Chef om Grunden til, at Trykkerlærlingene *nu* maa vaske Valser efter Fyraften *uden* Godtgørelse, mens de *før* fik dette Arbejde betalt som Overarbejde? Siden Hr. Langkjær gik, har man sparet den Udgift.

Z.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 14. Oktober. Dirigent J. Larsen. Sekretær A. Michelsen.

1. Anden Behandling af Tilføjelse til Lovenes § 10. Efter at flere Talere havde haft Ordet, vedtoges Tilføjelsen med følgende Ordlyd: »Medlemmer, der gør sig skyldig i ukollegial Optræden, kan af Styrelsen idømmes Karantæne i indtil 1 Aar«.

2. Forslag ang. en forandret Valgmaade ved Styrelsesvalg. Der vedtoges følgende Ændring: »Kandidaterne foreslaas paa de ordinære Generalforsamlinger og vælges ved skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer«.

§ 25, første Stykke, kommer altsaa til at lyde saaledes: »Styrelsen bestaar af en Formand, en Næstformand og tre Medbestyrere. Desuden vælges i Avgust en Suppleant, som har at tiltræde Styrelsen i Tilfælde af et Medlems Dødsfald, Bortrejse eller langvarig Sygdom. Suppleanten tilkaldes ligeledes, naar et Styrelsesmedlem uden anmældt Forfald udebliver fra 3 paa hinanden følgende Styrelsesmøder. Kandidaterne foreslaas paa de ordinære Generalforsamlinger og vælges derefter ved skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer. Stemmesedlerne indsamles af Inkassatorerne paa Trykkerierne og medgives Budet i forseglet Stand eller indsendes til Formanden og Kassereren i Løbet af 8 Dage«.

Under Eventuelt anmodede Kassereren Medlemmerne om at virke blandt Kollegerne for stor Tilslutning til Stiftelsesfesten den 20. Oktbr.

A. M.

Typografernes Sangforening

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Lørdag den 29. Septbr. og var talrigt besøgt. Til Dirigent valgtes O. JOHANSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning: Efter Foraarsassembléet holdtes Prøver paa det store Numer til næste Aarsfest: »Kong Hakes Ligfærd«, og Koret assisterede senere ved en Koncert til Fordel for trængende Vaabenbrødre. Paasketuren til Brøndshøj samlede et fortrinligt besat Kor. Den store Tur til Helsingborg havde færre Deltagere, men forløb til almindelig Tilfredshed. I Eftersommeren foretoges en god Tur til Rudersdal og Sandbjerg, og Valbyturen samlede som sædvanlig over 100 Medlemmer med Damer til Punsch og en lille Dans. Sommermøderne har været afholdt paa Wodrofflund, ved Strandboulevarden og i Søpavillonen. I Sommer fik Foreningen Anmodning fra Foren. af danske Bogtrykkere om at deltage i en Gutenbergfest, der imidlertid blev aflyst. Nu er denne Festtanke optaget af de typografiske Foreninger, der bad Sangforeningen gøre de indledende Skridt; Programmet er alt færdigt, og da vi har formaaet d'Hrr. F. Hendriksen og Dr. Georg Brandes til at holde Foredrag, da alle Fagfæller selvfølgelig bydes til Deltagelse og da 500-Aars Mindefesten om Gutenberg tillige bliver den sædvanlige Juleuddelingsfest, kan vi nok, takket være Medhjælp af mange gode Kræfter, Gutenberg-Koret og flere af Fagets bedste Skribenter, se denne Fest imøde med god Forhaabning baade om intellektuelt og materielt Udbytte.

Dagsordenens andet Punkt var Valg af Formand, to Bestyrelsesmedlemmer og to Revisorer. — ALB. AUENER: Idet jeg nu forlader Formandsposten, takker jeg for godt Samarbejde i de mange Aar. Min Grund til at træde tilbage er navnlig, at jeg mener, at det vil gavne Foreningen, naar nye Kræfter tager fat. Jeg træder tilbage i Sangernes Rækker i en heldig Tid, da Foreningen er optagen af Gutenbergfesten og ikke savner Arbejde eller Initiativ. Ved Prøvevalget sidste Lørdag blev d'Hrr. Bjerregaard og Carl Madsen udpeget som Kandidater til Formandspladsen, og jeg vil anse Foreningen for at være i gode Hænder, hvem De saa vælger af disse agtede Mænd og gamle Sangforenings-Venner. — BJERREGAARD beklagede ikke at kunne modtage Valg, men anbefalede Carl Madsen som den, der havde alle Betingelser for at beklæde Formandspladsen. — CARL MADSEN udtalte sin Sympati med den Maade, hvorpaa Foreningen hidtil var bleven ledet. Han vilde anse det for heldigt, om yngre Kræfter tog Affære, men under den nuværende Situation vilde han modtage Valget for en Tid, idet han fremhævede, at hans Valg ikke blev noget Systemskifte, men kun et Personskifte.

CARL MADSEN valgtes enstemmig til Formand.

Til Styrelsesmedlemmer foresloges foruden d'Hrr. Chr. Hansen og Kroll, Arn. Larsen, C. Christensen, Vald. Auener og Langsted. Valgte blev ARNOLD LARSEN og KROLL. Revisorerne BJERREGAARD og V. AUENER genvalgtes med Akklamation.

Efter den livlige Generalforsamling samledes man om Punschebordet, hvor Sange og Taler vekslede, og hvor saavel de afgaaede som de nyvalgte Bestyrelsesmedlemmer vare Genstand for megen Hyldest.

VALD. AUENER.

Tarifen.

Medlemmerne bedes erindre:

Maskinsætternes Løn (32 Kr.) gælder som Minimum baade i og efter Læretiden.

Hjælperens Løn (28 Kr.) er gældende under alle Omstændigheder som Minimum, der er ingen Læretid for Hjælpere.

Tager noget Medlem Plads **under** disse Betingelser, vil det blive idømt Karantæne.

Det har nemlig vist sig, at et herværende Firma har engageret Typografer til Sættemaskinerne til en lavere Betaling end den, Tarifen foreskriver. STYRELSEN.

Nær og fjærn.

Arbejdsløse Medlemmer af Den typografiske Forening, som ingen Understøttelse har, og som ønske at faa Del i den ekstra Uddeling af Arbejdsløshedsfondet, bedes henvende sig paa Kontoret.

I Kunstindustrimusæet aabnedes i Søndags en Udstilling af *Lorens Frølich*'ske Illustrationsværker etc. Udstillingen, der er arrangeret af Musæets energiske Direktør, Prof. KROHN, i Anledning af, at den gamle Kunstner den 25. ds. fylder 80 Aar, rækker over Tidsrummet 1836—95, og man forbavses over den rige Produktion Frölich har udfoldet i Aarenes Løb. Her er to Hovedretninger, der særlig kendetegner Frølich, dels hans Fremstilling af Mytologien og Sagnhistorien og dels hans naive og lunefulde Børnebilleder; til den første maa bl. a. regnes Udgaven fra 50'erne af Fabricius' Danmarkshistorie med de fantasirige Billeder, som oftest omgivne af symbolske Randtegninger. Børnebillederne har skaffet dens Fremstiller evropæisk Berømmelse, og Udstillingen omfatter en hel Række saadanne fra Boghandlerfirmaet Hetzel i Paris, som da ogsaa har sendt en Del af Originalbillederne herop til Hædersudstillingen. Men Frølichs Produktion spænder over mange Omraader: Tegninger til Kalendere, Mindeblade, H. C. Andersens Æventyr foruden en Række af danske Forfatteres Frembringelser, ikke at tale om Bidrag til »Ill. Tid.« o. a. m. viser til Fulde, at intet Felt paa Illustrationskunstens Omraade har forekommet den gamle Mester for ringe. Udstillingen, der er tilgængelig til Musæets sædvanlige Tider, holdes aaben i 5 Uger, og vi anbefale vore Læsere at aflægge den et Besøg.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere**, **Sætter-Trykkere**, en **Stereotypist**, en **Punktererske**, **Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd.** Elever.

Arbejdskraft *anvises ogsaa til Pladser af kort Varighed*, f. Eks. i Sygdomstilfælde.

Da der i nogen Tid har været en ikke ringe Arbejdsløshed, har flere af de Ledige forespurgt, om de ikke kunde faa lejlighedsvis Beskæftigelse udenfor Faget.

D'hrr. Bogtrykkere

bedes derfor sende Bud til Kontoret, naar de ønske **paalidelige** Folk til Besørgelse af **Budgærning**, **Inkassationer** *(Kavtion kan stilles)*, **Flytning** o. lign. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 10. Oktober.

1. Meddelelse gaves om nogle givne og én nægtet Tilladelse til at ombytte Underst. p. St. med Rejseunderst. — Underst. p. St. var nægtet et Medlem, der selv havde opsagt sin Plads. — Underst. p. St. var nægtet et Medlem, der var kommen tilrejsende fra Udlandet, hvor han har svaret 70 Ugers Kontingent; Vedk. var henvist til at nyde sin Underst. p. St. i Tyskland, hvor han har erhvervet Retten dertil. — Bifaldtes.

2. Flyttelaan bevilgedes Medl. Nr. 454 H. Chr. E. Hansen af Silkeborg, som flytter til Randers, med 50 Kr.; til Nr. 1235 F. M. Petersen af Frederikshavn til Randers, 50 Kr., og til Nr. 1125 H. E. Rasmussen fra Aarhus til Odense, med 30 Kr.

3. Medlem 733, J. F. Nielsen, der ønsker sin Familie flyttet fra Herfølge til Køge, andrager om et Flyttelaan af 25 Kr. — Nielsen har haft Familien boende i Herfølge i 3 Aar og cyklet ud og hjem. Lokalafd. Generalforsamling anbefaler Andragendet, der bevilgedes.

4. Forespørgsel fra en Lokalfmd. om, hvorvidt det er tilladt at udbetale Rejsehjælp for de til Rejsen brugte Dage uden Hensyn til Rejsetabellerne. — Nej! Tabellerne maa ubetinget følges. — Endvidere forespørges der, om en Rejsende har Ret til at opholde sig nogle Dage i en By og faa dette Ophold godtgjort med Kr. 1.25 pr. Dag. — Nej, *ingen har Ret dertil*, men Lokalfmd. kan dog, hvor særlige Omstændigheder taler derfor (forbigaaende Sygdom, Vejrliget o. lign. virkelig antagelige Grunde) afvige fra Bestemmelsen.

5. I Anledning af, at et Medlem paa Rejse i Aalborg var bleven arresteret og tildelt en Advarsel, fordi han ikke var forsynet med Vandrebog, vedtoges det at opfordre Forbundsstyrelsen til ved Henvendelse til vedk. Ministerium at søge at faa vore Rejsebøger anerkendte som gyldig Rejselegitimation overfor Politiet.

6. Forespørgsel om, hvorvidt Medl., der arbejder i egen Forretning, skal betale Kontingent. — Selvfølgelig.

7. Forespørgsel om, hvorvidt syge Medl. skal betale Ekstrakontingent. — Nej.

8. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

9. Formanden havde nedlagt Indsigelse mod Alb. Olsens Optagelse i Ny typ. Forening. Fra denne Forenings Styrelse var fremkommen en Skrivelse, der betegner vor Forenings Fordring til Alb. Olsen, nemlig at han skal betale en Del af de Omkostninger, han ved sin Optræden i Præstø har forvoldt Foreningen, med 350 Kr., som »formidabelt«. Olsen tilbyder at betale 50 Kr. — Forretningsudvalget mener ikke at kunne modtage dette Tilbud og maa holde paa den en Gang stillede Fordring. Det sér ingen Ulykke i, om O., hvis han ikke kan betale, bliver staaende udenfor de typografiske Organisationer.

10. Tarifsager refereredes og forhandledes fra Rudkøbing, Næstved, Middelfart, Viborg, Nyborg, Horsens, Grenaa, Varde, Ringkøbing, Skive, Aalborg, Frederikshavn, Odense og Esbjerg, paa hvilken sidstnævnte Plads Forholdene i *Esbjerg Avis* blev ordnede ved Forhandling mellem Formanden og Red. Petersen, Hr. Red. Einer Berg samt Hr. Red. J. Jensen, Fredericia, som Repræsentant for Bladudgivernes Organisation.

11. En Sygesag fra Roskilde diskuteredes.

12. Meddelelse fra Forbundsstyrelsen om en Klage fra et Medlem, der efter at have betalt 40 Ugers Kontingent har modtaget nogle faa Dages Rejseunderstøttelse, hvorefter han atter har betalt 47 Ugers Kontingent paany — var nægtet Underst. p. St. i København. Forbundsstyrelsen udbeder sig sine Provinsmedlemmers Erklæring over Sagen. Meningerne staar her delte, men Forretningsudvalget mener, at Nægtelsen er uforsvarlig, baade af Hensyn til Medlemmerne og til Kassens Tarv. — Det vedtoges at afæske de øvrige Hovedbestyrelsesmedlemmers Erklæring om Sagen.

13. Fra København fremsendes en Liste over Typografer i København, der staar udenfor Organisationen, og forespørges om en lignende Liste for Provinsernes Vedk. ikke kan fremskaffes. — Det vedtoges at gøre et Forsøg paa at faa en saadan Liste i Stand. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medl.: Sætter Julius Peter Luduviko Lund, udl. 13/10 1900 hos Qvist (arb. s. St.). Sætter Niels Thinus Svendsen, udl. 5/8 96 hos Hviid (arbl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1290 (Dsk. t. F.), Viggo M. V. Nikolaisen (P. Petersen) fra Holbæk. 1857, Holger H. Henriksen (I. Cohen) fra Rejse.

Bortrejste: 1290 (Dsk. t. F.), Viggo M. V. Nikolaisen (arbl.) til Holbæk. 1213 (N. Ctf.), Robert F. Wichmann (N. & Lyd.) til Roskilde.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

6. Oktbr.: *Nakskov.* 9. Oktbr.: *Køge.* 10. Oktbr.: *Løgstør* og *Roskilde.* 15. Oktbr.: *Kolding, Holbæk* og *Kallundborg.* 16. Oktbr.: *Nykøbing M.*

Kolding, den 16. Oktbr. 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Horsens, Ceciliane Petersen, udl. 1/10 1900 paa Horsens Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 1100, Herman Fr. Hansen fra Assens (R. Venstreblad). Esbjerg, 437, Ole Søren Sørensen fra Næstved. Slagelse, 969, H. P. Køhke i Pl. (Sorø Amtst.). Odense, 1124, Peter Bondesen. Assens, 1123, Sofus Vald. Jensen (arbl.). Holbæk (Nykøb. Sj.), 79 (Den t. F.), Marie Nikoline Andersen i Pl. Helsingør, 993 (Den t. F.), J. P. R. Christoffersen (Hels. Avis). Kolding, 1452, Christian Nielsen-Christensen (syg) fra Køge og 514, Rasmus Fønss fra Aalborg (arbl.). Middelfart, 1448, Albert Andreas Hansen fra Odense (i Pl.) og 1418, Bruno J. Kreutzer, sidst Militær i Nyborg (arbl.).

Bortrejste: Slagelse, 79, Marie Nikoline Andersen til Nyk. Sj. i Pl. Odense, 1448, Albert Andreas Hansen paa Rejse og 1207, Viggo Blom til Thisted i Pl. Holbæk (Nyk. Sj.), 1042 (Den t. F.), N. C. A. Christensen (arbl.) til Kbhvn. Helsingør, 209 (Den typ. Trf.), Hans Rugh (sidst Militær) til Kbhvn. Køge, 1177, Rasmus Petersen (arbl.). Kolding, 1373, Svend Alfr. Petersen og 1247, Peter Marinus Andersen (begge til Aalborg i Pl.). Randers, 779, Chr. Christensen-Worm til Pl. i Hjørring.

Udmætdt: Roskilde, 1145, Jul. L. D. Hansen (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk at møde saa præcis som muligt til Stiftelsesfesten i Morgen (Lørdag) Kl. 8 i Kvægtorvets Restavrationslokaler.

STYRELSEN.

Formandens Bopæl er: Laur. Jensen, Thingvej 30, 1. S. Kassererens Bopæl er: Niels Hemmingsensgade 8, 1. (Sideh.). Kontortid: Hverdage 7—8 Aften.

Tiltraadt: Johan V. Jørgensen (tidligere Medlem af Den typ. Forening).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Halvaarlig Generalforsamling Tirsdag den 30. Oktbr. 1900, Kl. 8 i Holbergs Minde, Lille Kannikestræde (Stuen).

Dagsorden: 1. Valg af Formand. 2. Valg af Kasserer (Regnskabet). 3. Valg af 2 Suppleanter. 4. Valg af 2 Revisorer. 5. Forhandlingsprotokollen. 6. Eventuelt.

Alle Medlemmer bør møde. Medlemsbog maa forevises ved Indgangen.

BESTYRELSEN.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 22. Oktbr. i Walkendorffsgade 22. Fuldtalligt Møde udbedes. FORMANDINDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Fællesprøve til Gutenbergfesten.

T. C. C. Søndag Kl. 11 Generalforsamling i Foreningslokalet, Walkendorffsgade. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Valg. 4. Fest. 5. Eventuelt.

ANNONCER

En dygtig Trykker,

der er kendt med Dobbelmaskine, og flink Paalægger, kan faa en aldeles fast Plads i *Silkeborg Avis' Bogtrykkeri* fra 5. November. Gode Anbefalinger forlanges.

Provinsbogtrykkeri,

eneste i Byen, i god Drift, er billig til Salg paa Grund af særlige Omstændigheder. Gode Chancer for Oprettelse af et mindre Dagblad. Billet mrkt. »*Provinsbogtrykkeri 3944*« modt. **Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3,** i Løbet af 6 Dage.

33⅓ pCt. Rabat gives ved Køb af **Briller og Pincenez** hos Instrumentmager Thiele, Købmagergade 28, Stuen, der ogsaa giver Rabat ved Indkøb af andre Gjenstande, som Kikkerter, Thermometre etc., naar Kupon forud er afhentet paa Foreningens Kontor.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“ fabrikeres af og leveres paastøbt Valserne hos **Adolph Wulff.**

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL Over 5600 Hurtigpresser solgt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH Frankfurt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Amerikanske Skæremaskiner. Chandler & Price Company. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Christian Hostmann, Celle. **Sorte og kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Mander Brothers, London. **Kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Stort Lager af: **Digeltrykpresser, Skæremaskiner, Farver, Udslutninger, Kvadrater, Blystege** hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater og komplette Indretninger for **Zinkætsning** leveres af Eneforhandler for Carl Kempe (Kempeverk) **Adolph Wulff.**

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff Københavns.
GOTHERSGADE 8 Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie, 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 26 OKTOBER 1900 XXVII AARGANG

»Følgen af Dispensationer«.

HR. CARL PEDERSEN, Aalborg, drager i Nr. 39 nogle temmelig dristige Slutninger ang. Dispensationerne og tillægger Forretningsudvalget for megen — Ære.

Forstaar i det hele taget ikke Meningen med Opsatsens Fremkomst; thi naar der i en Forretning som Skjødsholms i Grenaa arbejdede 1 Svend og 6 Kvinder for 15—20 Kr. maanedlig paa egen Kost og Logi samt en mandlig Lærling, er der da ingen særlig Anledning til at bebrejde Forretningsudvalget, at det lykkes dets Repræsentant at træffe en Ordning, hvorved Forholdet blev tre Svende og tre Lærlinge. Og fordi Skjødsholm bryder sit Ord og Underskrift, er der ingen Grund til at slaa en Haanlatter op efter Forretningsudvalget. Snarere skulde Carl Petersen have rettet en Kritik mod de mandlige Kolleger, som Organisationen sendte i Plads det paagældende Sted, fordi de ikke forstod at vinde tilbørlig Agtelse for den voksne Arbejder og fordi de ikke magtede den Opgave at drage de dér arbejdende Kvinder med ind i Organisationen, saaledes at Trykkeriet kunde have været bevaret som Tariftrykkeri. Usømmelig Opførsel overfor de kvindelige Medarbejdere var i hvert Fald Grunden til, at to Mand maatte forlade Grenaa. Men det berettiger naturligvis ikke Hr. Skjødsholm til at bryde Ord og Underskrift; thi paa de paagældende Kollegers uheldige Optræden søgte Forretningsudvalget at bøde ved at sende en kvindelig Typograf og tilbyde andre Typografer, som bedre forstod at optræde paa en sømmelig Maade.

Og nu Brønderslev. Her har Forretningsudvalget aldrig haft Lejlighed til at yde nogen Dispensation, idet der ikke siden 6. April 1896 er givet Hr. Boghandler Christensen nogen Dispensation. Og da erholdt han efter Lokalafdelingens Indstilling Tilladelse til — foruden tre Typografer og to Lærlinge — af og til at beskæftige en Datter i Trykkeriet. Senere blev en Søn dog ogsaa installeret, dog uden at den daværende Hovedbestyrelse gav sit Minde dertil. Men at forbyde en Fader at anvende sine Børn i egen Forretning bliver altid en kilden Sag. Nu er det jo derimod fastslaaet i Tarifen, at til Lærlinge henregnes ogsaa Principalens Børn, hvilken Bestemmelse kom ind netop som Følge af det dér skabte Forhold.

Det skal dog indrømmes, at man sikkert havde gjort Boghandler Christensen en stor Tjeneste med at lave Forholdene saaledes, at han var bleven tvungen til at standse Bladet endnu medens der var 4 Typografer og ingen Lærlinge, thi han har sikkert aarlig sat ikke ubetydelige Summer til paa det Bladforetagende. Og Hr. Christensen har ikke haft borgerligt Mod nok til at lade det forsvinde som overflødigt, hvorfor han har foretrukket at bryde Ord og Underskrift til Typografernes Organisation.

Men det er da temmelig stift at hænge Forretningsudvalget af den Grund.

Saa for Resten har Forretningsudvalgets »uheldige Dispensationspolitik« kun medført, at vi i Løgstør har faaet en Lokalafdeling paa 3—4 Medl., hvor vi tidligere ingen har haft og hvor Forholdet i Juni 99 var 1 Typograf til 5 Lærlinge (3 mandl. og 2 Kvinder).

Af andre reelle Dispensationer har *Langelands Avis* erholdt Tilladelse til tre Typogr. tre Lærlinge til der sker en Forandring med de nu antagne Lærlinge, ligesom Frederikshavner-Bladene har erholdt Tilladelse til at afvikle den irregulære Arbejdskraft. Men disse Dispensationer er jo en Følge af de skabte Forhold og har for den overvejende Parts Vedkommende kun gavnet Typograferne.

At Folk bryder Ord og givne Løfter, kan man beklage eller fordømme. Og det gælder til begge Sider. Thi hvad Kolleger ved Uforstand eller manglende Pligtfølelse selv nedbryder, det kan Forretningsudvalget ikke bære Ansvaret for.

HVIDTFELDT.

Den »gode« Tid.

FOR nogle Aar siden, naar Efteraaret mældte sig, betød dette ogsaa Travlhed i Trykkerierne; man havde den Gang som nu noget der hed Juleliteratur, og denne blev først produceret i den sidste Tid af Aaret, hvilket medførte den forøgede Virksomhed indenfor de mange »Kunstens Templer«. Saa dukkede ERNST BOJESEN op, fuld af Idéer, hvis Realisation fuldstændig forrykkede det tidligere Forhold. Han gravede gamle hengemte Sager frem af de støvede Arkiver og serverede dem »paa Hæfter« for det store Publikum, han ved sin Opfindsomhed i Løbet af kort Tid formaaede at samle sig.

Den gode Tid er inde og dog har vi her i København nu ca. 50 Sættere og over 20 Trykkere gaaende ledige paa Torvet. Man kan ikke andet end studse over den ganske øjnefaldende Forskel mellem Antallet af arbejdsløse Sættere og do. Trykkere, hvilket sidstes Procenttal er forholdsvis højere nu end nogensinde før, nemlig ca. 10 pCt. af Trykkerne mod ca. 6 pCt. af Sætterne. Det er for os Trykkeres Vedkommende en slem Forandring fra den Tid, da en god Trykker næsten ikke var til at opdrive, men kunde forlade en Plads, naar han var en Smule utilfreds, og straks tiltræde en anden. Den ene Principal vilde hellere have ham end den anden. Nu er det anderledes. Den gode Trykker maa spadsere ligesom den mindre gode, der som Regel kan takke sin Læremesters Udbytningslyst for sin ufuldkomne Uddannelse. Jeg vil nok f. Eks. spørge, hvad nu de to stakkels Trykkerdrenge, der virker i HENRIK E. JENSENS Kunstanstalt, skal lære, naar der ikke findes nogen Trykker. Principalen kan nok selv »trykke«, men det er nok nærmest Priserne paa Bogtrykarbejdet, som han jo af nærliggende Grunde kan udføre billigere end Folk som Kunst-Petersen, ja selv som KIHL, der vilde ærgre sig, om han skulde trykke *Hver 8. Dag* for samme Pris som Hr. Jensen trykker Laanesedlerne for. Mon en Æresret ikke skulde kunne hjælpe dér?

Men for at komme tilbage til Spørgsmaalet om Aarsagerne til Kalamiteten, saa er der naturligvis Overproduktion særlig af Trykkere, men forhaabenlig vil en paapasselig Gennemførelse af Lærlingeskalaen fra Trykkernes Side regulere dette Forhold. Man har fra forskellig Side ment, at det var To-Maskine-Systemet, der havde medført den større Arbejdsløshed, og man har ret stærkt angrebet de ledende Mænd indenfor Trykkerforeningen, fordi de ikke var i Stand til helt at af-

skaffe dette System. Dette er dog en fejl Anskuelse; thi dette System er ikke udvidet siden Tarifen allerede af den Grund, at det ikke kan betale sig for Principalen at lade en Mand passe to Maskiner, fordi saavel Kvaliteten som Kvantiteten af Arbejdet lider derved.

Dog er det alligevel til Dels den nye Tarifs Gennemførelse, der for de fastlønnede Trykkeres Vedk. er Skyld i en Del af Ulykkerne. Det gamle patriarkalske Forhold mellem Principaler og Trykkere, som O. C. Olsen mindedes under den sidste Tarifrevisions Forhandlinger, hvor han udtalte, at Trykkerne hørte til Trykkeriernes *faste* Inventar; dette Forhold, siger jeg, er ikke mere til Stede. Nu hører Trykkerne næsten mere end Sætterne til det *løse* Inventar; saa snart ikke Hurtigpressens Hjul kan rulle rundt fra Morgen til Aften, bliver de fulgt til Døren med en pæn Anbefaling mere i deres faglige Skudsmaalsbog.

Foruden gennem Indskrænkningen ved Lærlingeskalaen, bør man ogsaa indskrænke Overarbejdet og hellere indføre Dag- og Nathold, end lade de samme Folk, der arbejder om Dagen, ogsaa arbejde den halve Nat. Det betaler sig ikke i Længden at slide for meget paa den legemlige Organisme, desto før gaar Maskineriet i Staa. Dette gælder bl. a. det Firma, der kan rose sig af at skulle udføre en væsenlig Del af Arbejdet ved Juleroserne. Dèr bør man hellere indføre et Nathold end spekulere over, hvordan man skal kunne overkomme at arbejde baade Dag og Nat. Og til alle Trykkere (og Sættere med) vil jeg sige: afskaf i denne sløje Tid Over- og Natarbejdet og lad de ledige Hænder faa fat, ellers er de vel sultet ihjel inden de faar Andel i Juleuddelingen.

Mens Græsset gror, dør Koen. Z.

Gutenberg-Festen

i Larsens Lokaler Søndag den 18. November tegner til at blive en smuk Fest, som vore Arbejdsløse forhaabenlig vil komme til at høste god Nytte af og Deltagerne megen Glæde. Komitéen indbyder alle »Gutenbergs Sønner« og hele Overskudet tilfalder Juleuddelingsfondet for vore Trængende. Det vil vise sig, at Københavnerne ogsaa kan have Sans for at hædre Gutenbergs Minde og at de særdeles vel kunne arrangere en Mindefest med Støtte af gode Kræfter.

Efter en brusende Festmarche af J. P. E. Hartmann, udført af Blæseorkester under Dir. Lampes Ledelse, vil Hr. P. Fasmer fremsige Hr. Marius Nielsens Prolog. Under kgl. Kapelmusikus Guldbrandsens Taktstok synger Gutenberg-Koret og Typografernes Sangforening i Fællesskab fire nordiske Folkesange, hvorefter Formanden for Boghaandværk-Foreningen Hr. Xylograf Hendriksen med Beredvillighed har givet Løfte om at holde et lille Foredrag om Typografiens Fader, der i Aar kunde holde 500-Aars Fødselsdag. Koret synger derpaa Professor Nebelongs karakteristiske Gutenbergsang, hvornæst Hr. Dr. phil. Georg Brandes med stor Velvilje har lovet at tale om Femhundredaars-Mindet. Den alvorlige Del af Festen afsluttes med en ny Mindesang for Kor og Orkester; Koret synger de første Vers firstemmig, men de sidste to Vers synges, med Ledsagelse af Blæsere, af hele Forsamlingen — det største Typografkor, Mester Guldbrandsen har dirigeret.

I den store Sal, hvis Tribune bør smykkes med alle Standens Bannere, tager nu Dansen sin Begyndelse, og de Dansende vil i Aar ikke generes af Teatret; skulde Pladsen dog vise sig for indskrænket, vil der ogsaa kunne danses i Spisesalen senere paa Aftenen.

Til Fællesmaaltidet har Brødrene Larsen lovet Laks, And og Is af delikat Kvalitet, og Typografernes poetiske Aander vil ved morsomme Sange sørge for at holde Feststemningen vedlige.

Billetter faas næsten paa alle Bogtrykkerier; dog kunne Numerbilletter og senere hen Bordbilletter kun faas hos d'Hrr. Bergenholz og Bynck.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Bog Nr. 527, udstedt af Norsk Centralforening for Bogtrykkere til Victor Rabe af Visby, er bortkommen i Haderslev, hvorfor den herved annuleres. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Generalforsamlinger og Møder.

Forening for Boghaandværk

afholdt Søndag den 14. Oktober ordinær Generalforsamling under Ledelse af Hr. Anthon Larsen. Foreningens Formand, Hr. Xylograf Hendriksen, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed, og omtalte bl. a. nogle Udstillinger af dansk Boghaandværk, der efter Indbydelse havde været afholdt i forskellige tyske Byer; den praktiske Side af denne Virksomhed var den, at Foreningen havde solgt en Del Bogbind, som var bleven indlemmet i forskellige stedlige Musæer. Folk, som havde besøgt den danske Afdeling af Boghaandværk paa Pariser-udstillingen, udtalte Beklagelser over, at saavel den anviste Plads som Lysningsforholdene var meget uheldige; saa meget glædeligere var det, at Afdelingen, trods disse Uheld, dog havde formaaet at vække Opmærksomhed. Fagskolen var fra dette Aars Begyndelse installeret i Kunstindustrimusæets Kvistetage; Skolens Forhold til Musæets Bestyrelse var arrangeret paa den Maade, at Musæet havde faaet overdraget den Pengesum, som i sin Tid var stillet til Talerens Disposition. Med Hensyn til Foreningens Tidsskrift, *Bogvennen*, var at bemærke, at det sidst udkomne Hefte var fra 1897; det næste vilde fremkomme i den nærmeste Tid; paa Grund af denne Uregelmæssighed var der kun opkrævet et Aars Kontingent, men man haabede fra næste Aar atter at faa en regelmæssig Udgivelse af Aarsskriftet i Stand. Sluttelig mindede Taleren om Boghandler Høsts dødelige Afgang; den Afdøde havde fra første Færd vist Foreningen megen Interesse, som han havde lagt for Dagen saavel i Form af Gaver som ved personlig Virksomhed.

Foreningens Kasserer, Hr. Boghandler Philipsen, fremlagde derefter det reviderede Regnskab, som strakte sig fra 1. April 1898 til 30. September 1900. Af de forskellige Poster kan anføres, at Medlemskontingentet androg 1107 Kr. 50 Øre, deraf fra Arbejdsgivere og andre udenfor Arbejdernes Kreds 694 Kr. og fra Fagarbejdere 473 Kr. 50 Øre, Statsbidraget var 1000 Kr., og af Bogbind var solgt for 1043 Kr. 67 Øre. Omkostningerne til *Bogvennen* for 1897 androg 883 Kr. 64 Øre, og til Indkøb af Bøger og Indbindinger var anvendt henholdsvis 471 Kr. 99 Øre og 1329 Kr. 60 Øre. Ved Regnskabsaarets Slutning fandtes en Kassebeholdning paa 318 Kr. 43 Øre. Regnskabet godkendtes, og den afgaaende Styrelse genvalgtes ved Akklamation.

Typografernes Sportsklub

afholdt Lørdag den 13. Oktober halvaarlig Generalforsamling i Hotel »Boulanger«. Dirigent H. Henriksen.

Punkt 1. Beretning og Regnskab. Formanden (V. Jensen) aflagde Beretningen for det forløbne Halvaar. Besøget havde i de to Maaneder der var drevet Gymnastik været meget lille og Interessen for Boldspillet saa ringe som aldrig før. Vilde anbefale Typograferne at arbejde mere energisk for at skabe Tilslutning til Klubben. Chr. Hansen foreslog at ophøre med Boldspillet for en enkelt Sæson og saa se, hvad Virkning dette havde, saa kunde vi altid begynde igen, hvis der var Stemning derfor. Overlodes til Styrelsen. — Kassereren aflagde Regnskabet og besvarede forskellige Forespørgsler desangaaende; klagede tillige over de gamle Restancer fra Aarsfesterne, som endnu ikke vare afgjorde. — Det blev vedtaget, at de Medlemmer, der resterer for Billetter ved Regnskabets Afslutning, opføres paa dette.

Punkt 2. Gymnastiken. Formanden: Kontrakten med Premierløjtnant Højer var nu i Orden, og haabede, at det udmærkede Lokale med de mange praktiske Indretninger maatte være et udmærket Trækplaster for Klubben. Der er Gymnastik Søndag Formiddag fra 8½—10 og Torsdag Aften 9—10½.

Punkt 3. Valg af Styrelse. Til Næstformand valgtes A. Storm, til Styrere J. V. Carstensen og Ch. Andersen, til Suppleant H. Henriksen og til Revisor E. Kølbye.

Punkt 4. Eventuelt. Det besluttedes at overlade til Styrelsen at gøre de forberedende Skridt til Opvisningen næste Aar. — Formanden meddelte, at Styrelsen vilde forsøge at faa Principalerne til at indmelde sig som passive Medlemmer. M. H.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »Fremad« Lørdag den 13. Oktober med følgende Dagsorden: 1) Fremlæggelse af Juli Kvartals Regnskab, 2) Ekstrakassens Regnskab, 3) Forhandling ang. Forholdene paa Lumbyes Bogtrykkeri og 4) Eventuelt. — Form. oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 528.30; det ordinære Kontingent udgjorde Kr. 393.30 og det ekstraordinære do. Kr. 70.00. I Kvartalets Løb har der været 47 Rejsende med Understøttelse, der beløb sig til Kr. 91.25, og til 2 Arbejdsløse er udbetalt Kr. 70.00. 3 syge Medlemmer har tilsammen modtaget Kr. 124.00. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 165.20. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 72.91; Indtægten har udgjort Kr. 19.75, og Udgiften andrager Kr. 34.19. 7 Rejsende, som ikke var understøttelsesberettigede, har hver erholdt Kr. 1.25, og ved Kvartalets Slutning var der en Kassebeholdning paa

Kr. 38.72. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Angaaende Punkt 3 udspandt der sig en kort Diskussion. — FORM. udbad sig Oplysninger om Arbejdstiden og for et enkelt Medlems Vedkommende tillige om Kravet om Overarbejdspenge, som fra enkelte Medlemmers Side var anset for ikke helt tarifmæssigt. Efter tilfredsstillende Udtalelser fra hele Personalet paa det paagældende Sted, vedtoges det at henlægge denne Sag. — Under Punkt 4 var intet af særlig Interesse. — Ved Kvartalets Slutning havde Lokalafdelingen 40 Medlemmer, hvoraf 6 arbejdsløse.

JUL. MORTENSEN.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Oktober ordinær Kvartals-Generalforsamling med Dagsorden: Regnskabets Fremlæggelse, Valg af en Revisor og Suppleant, da begge disse Medlemmer var bortrejste. — FORM. meddelte, at kun én Revisor havde revideret Regnskabet, men henstillede til Generalforsamlingen at godkende Regnskabet, saa kunde den nyvalgte Revisor senere gennemse dette; vedtoges. — FORM. oplæste derefter Regnskabet, der med et Medlemsantal af 35 balancerede med Kr. 521.05. Godkendtes. — Ligeledes godkendtes Regnskabet for Privatkassen, der balancerede med Kr. 43.55, hvorefter der skredes til Valg. Til Revisor valgtes HENRIK LARSEN, og til Suppleant GEORG MOEGREEN. — Under Eventuelt ankedes over, at Kollegerne i Vejle var saa lidt med paa »det selskabelige«, samt forespurgt, om der ikke kunde arrangeres en Fest af en eller anden Art, hvor alle Kollegerne deltog, og da der viste sig overvejende Stemning herfor, nedsattes et Festudvalg, bestaaende af M. FREDERIKSEN *Folkebl.*, H. EMBORG og M. BUCH, *Avisen*. — Generalforsamlingen hævedes. Mødte var 17 Medlemmer.

MARTIN BUCH,
Sekretær.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 15. Oktober. — Dirigent NIC. JENSEN. — Dagsordenen var ikke ret omfattende. Foruden Kvartalsregnskabet, der godkendtes, var der kun en Sag, som gav Anledning til nogen Diskussion, nemlig Afskedigelse af en fleraarig Sætter paa *Horsens Avis*.

J. LINDBALLE,
Sekretær.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Oktober ordinær Generalforsamling. Afdelingen tæller nu 19 Medlemmer; af disse havde 17 givet Møde.

FORMANDEN fremlagde det reviderede Regnskab, der udviser en Indtægt af Kr. 191.76 og en Udgift af Kr. 86.36. — Godkendtes.

Af flere Medlemmer var der stillet Forslag om *Oprettelse af et Fagforbund*. H. M. MORTENSEN motiverede Forslaget; Hensigten med dets Fremkomst var nærmest den, om der ikke ved Samarbejde med de øvrige i Byen værende Fagorganisationer, der staar meget langt tilbage, kunde bringes lidt mere Liv i Organisationsarbejdet. — Efter at flere Medlemmer havde udtalt sig i lignende Retning, blev det overdraget et Udvalg nærmere at undersøge Sagen og fremkomme med Forslag. Dette kom til at bestaa af AUG. ANDERSEN, S. UTKE, H. HANSEN, V. BLOM og H. M. MORTENSEN.

Næste Sag var Forslag om *Udvidelse af Ekstrakassen*. Denne, der for Tiden kun yder Hjælp til ikke-understøttelsesberettigede rejsende Medlemmer, skulde fremtidig tillige yde *alle* rejsende Medlemmer frit Ophold et Døgn. — S. UTKE anbefalede varmt Forslaget; man kunde ikke let gøre for meget for de rejsende Kolleger. Han kunde saa meget mere tilraade Forslagets Vedtagelse, som det ikke vilde kræve yderligere Bidrag. — Efter en kort Forhandling vedtoges Forslaget enstemmigt. — Det blev overdraget AUG. ANDERSEN og UTKE at sørge for et godt og billigt Logi til vore rejsende Kolleger. Det nu mest brugte (Svendehjemmet) er nemlig ikke saa godt, som man kunde ønske.

Efter en lille Forhandling om Oprettelse af en typografisk Sangkvartet, sluttede Generalforsamlingen.

A. A.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere**, **Sætter-Trykkere**, en **Stereotypist**, en **Punktererske**, **Paalæggersker** (saavel til **Bog**- som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd.** Elever.

Arbejdskraft *anvises ogsaa til Pladser af kort Varighed*, f. Eks. i Sygdomstilfælde.

Da der i nogen Tid har været en ikke ringe Arbejdsløshed, har flere af de Ledige forespurgt, om de ikke kunde faa lejlighedsvis Beskæftigelse udenfor Faget.

D'hrr. Bogtrykkere

bedes derfor sende Bud til Kontoret, naar de ønske **paalidelige** Folk til Besørgelse af **Budgærning, Inkassationer** *(Kavtion kan stilles)*, **Flytning** o. lign.

V. BERGENHOLZ.

Opfordring.

DA det forlyder, at Formandinden og Kasserersken i De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening ved det forestaaende Styrelsesvalg ikke ville søge Genvalg til disse Tillidsposter, tillader undertegnede Medlemmer at rette en indtrængende Opfordring til den hidtil værende Styrelse om vedblivende at fungere. Vi skal motivere dette vort Ønske med at henvise til det smukke Resultat, som vor Forening har opnaaet, og Æren for dette maa i første Række tilskrives Formandinden, Fru DIDRIKSEN, og Kasserersken, Frk. HELENE SØRENSEN. Det store, energiske Arbejde af Tid og Kræfter, de to har bragt som Offer for den gode Sag, kan ikke noksom paaskønnes, og det beviser tillige, at vi i dem har fundet de Rette til at lede vor Organisation. Vi indse fuldt ud, at det vil blive vanskeligt, om ikke umuligt, at faa erstattet saa dygtige og indsigtsfulde Folk, som for Øjeblikket styrer vor unge Forening, derfor bede vi de »gamle« om at blive ved Styret, kommer Tid, kommer vel Raad. Hvis vort Haab ikke bliver beskæmmet, og Styrelsen lader sig bevæge til at blive, da er det vor Pligt, alle som én, at møde paa Generalforsamlingen og dèr bringe dem vor Tak. Tillige — lad os give hinanden Haanden paa, at vi med al Kraft vil virke hen til, at ingen staar udenfor Foreningen, det vil i høj Grad bidrage til at lette Styrelsens Arbejde.

De kvindelige Trykkeriarbejdere paa Centraltrykkeriet:

POULA BORRING ELEONORA BYLOV INGEBORG HANSEN
FREDERIKKE LILLEBÅLLE CHRISTINE NIELSEN CORDULA NIELSEN
SOFIE PEDERSEN CAROLINE PETERSEN

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Septbr. Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	16661.77	
Reservefonden	-	4706.75	
Begravelseskassen	-	19831.70	
			Kr. 41200.22
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	11304.84	
Reservefondens do.	-	22206.20	
			- 33511.04
		Summa Kr.	74711.26

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	173.30	
Gage til Formanden, Juli Kvartal	-	350.00	
do. - Kassereren, do.	-	50.00	
Bladhold	-	3.84	
Porto	-	12.06	
Beholdning i Begravelseskassen	-	20262.82	
do. i Reservefonden	-	4706.75	
do. i Hovedkassen	-	750.58	
			Kr. 26309.35
Dansk Typografforbund:			
Bidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	8063.76	
Overfartspenge til Det forenede Dampskibsselskab	-	39.50	
Rejseudgifter og Diæter	-	54.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	17625.64	
Reservefondens do.	-	22619.01	
			- 48401.91
		Summa Kr.	74711.26

Kolding, d. 1. Oktober 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Hr. Kasserer Bergenholz foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn forefandtes følgende Beholdninger:

I Obligationer	Kr.	51,000.00
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	-	500.00
Sparekasse	-	21,506.19
Kontant	-	727.69
	Ialt Kr.	73,733.88

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

København, den 18. Oktober 1900.

N. P. NIELSEN. H. C. HANSEN. ANTON ANDERSEN.
NIELS HANSEN.

Regnskab over Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds

INDTÆGT

Lokal-afdeling	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Ordinært Kontingent				Ekstra-ordinært Kontingent				Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt Indtægt i Halvaaret		Rejsekassen						Understøttelse paa Stedet									
																			Dage à 1.25			Dage à 1.00		Overfartspenge		Ialt									
	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Antal Dage	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aarhus	15	»	92	2234	2010	60	»	»	»	»	13	25	7	»	100	»	2145	85	37	46	25	»	»	»	»	46	25	1	14	24	50	8	161	201	25	225	75
Aalborg	13	27	71	1531	1377	90	»	»	»	»	4	»	5	40	300	»	1700	57	24	30	»	2	2	»	»	32	»	1	17	29	75	2	14	17	50	47	25
Assens	15	»	11	204	183	60	»	»	»	»	11	»	»	»	»	»	209	60	14	17	50	»	»	2	»	19	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Esbjerg	15	»	20	473	425	70	»	»	»	»	56	»	»	»	»	»	496	70	16	20	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	1	5	6	25	6	25
Faaborg	13	77	3	88	79	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	92	97	12	15	»	»	»	»	»	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fredericia	15	»	6	145	130	50	»	»	»	»	»	»	2	»	30	»	177	50	25	31	25	»	»	1	25	32	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Frederiksh.	15	95	7	133	119	70	»	»	»	»	»	»	10	»	70	»	215	65	23	28	75	»	»	»	»	28	75	»	»	»	»	1	35	43	75	43	75
Grenaa	11	95	2	51	45	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	57	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Helsingør	15	»	29	604	543	60	»	»	»	»	16	»	9	25	»	»	583	85	7	8	75	»	»	»	»	8	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hillerød	15	»	23	546	491	40	»	»	»	»	»	»	1	»	»	»	507	40	9	11	25	»	»	»	»	11	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Herning	15	»	4	103	92	70	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	107	70	13	16	25	»	»	»	»	16	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hjørring	»	92	23	449	404	10	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	409	2	13	16	25	2	2	»	20	18	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Holbæk	15	»	19	470	423	»	»	»	»	»	6	»	»	»	300	»	744	»	7	8	75	»	»	»	»	8	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Horsens	14	87	44	1084	975	60	»	»	»	»	56	»	27	75	»	»	1074	22	18	22	50	»	»	»	»	22	50	»	»	»	»	3	38	46	50	46	50
Hobro	14	69	6	138	124	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	138	89	19	23	75	2	2	»	»	25	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kallundb.	15	»	13	331	297	90	»	»	»	»	»	»	6	50	»	»	319	40	6	7	50	»	»	»	»	7	50	»	»	»	»	1	7	8	75	8	75
Køge	15	»	19	372	334	80	»	»	»	«	»	»	2	»	»	»	351	80	8	10	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kolding	15	»	37	840	756	»	»	»	»	»	»	»	4	25	40	»	815	25	62	77	50	»	»	»	»	77	50	»	»	»	»	1	42	52	50	52	50
Løgstør	»	»	3	39	35	10	»	»	»	»	»	»	5	»	»	»	40	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Maribo	15	»	3	74	66	60	»	»	»	»	»	»	4	»	32	33	117	93	7	8	75	»	»	»	»	8	75	»	»	»	»	1	14	17	50	17	50
Middelfart	15	28	10	225	202	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	217	78	21	26	25	»	»	2	25	28	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nakskov	15	»	12	236	212	40	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	229	40	5	6	25	»	»	7	50	13	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Næstved	15	»	56	1182	1063	80	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	1086	80	16	20	»	»	»	3	50	23	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nyborg	11	2	12	279	251	10	»	»	»	»	4	»	2	»	»	»	268	12	24	30	»	»	»	5	»	35	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nykøb. F.	14	41	26	535	481	50	»	»	»	»	8	»	4	»	200	»	707	91	11	13	75	»	»	»	»	13	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nykøb. M.	7	4	14	282	253	80	»	»	»	»	50	»	»	»	480	»	790	84	4	5	»	»	»	»	50	5	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Odense	16	60	101	2333	2099	70	»	»	»	»	11	»	23	»	400	»	2550	30	27	33	75	»	»	»	»	33	75	»	»	»	»	3	76	95	»	95	»
Ribe	25	»	10	200	180	»	»	»	»	»	26	»	»	»	50	»	231	»	6	7	50	»	»	»	»	7	50	»	»	»	»	1	6	7	50	7	50
Randers	12	79	46	1092	982	80	»	»	»	»	10	»	»	»	450	»	1455	59	29	36	25	»	»	»	»	36	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ringsted	15	»	21	487	438	30	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	455	30	21	26	25	»	»	»	»	26	25	»	»	»	»	1	5	6	25	6	25
Ringkøb	15	»	22	446	401	40	»	»	»	»	3	»	6	»	»	»	425	40	7	8	75	»	»	»	»	8	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Roskilde	15	»	24	493	443	70	»	»	»	»	»	»	»	»	300	»	758	70	36	45	»	»	»	»	»	45	»	»	»	»	»	2	48	60	»	60	»
Rudkøbing	5	»	10	166	149	40	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	156	40	1	1	25	»	»	3	75	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rønne	3	9	10	223	200	70	»	»	»	»	»	»	»	45	»	»	204	24	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Skanderb.	15	»	5	142	127	80	»	»	»	»	»	»	»	»	12	»	154	80	20	25	»	»	»	»	»	25	»	»	»	»	»	1	3	3	75	3	75
Silkeborg	15	»	17	311	279	90	»	»	»	»	3	»	»	»	110	»	407	90	12	15	»	»	»	»	»	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	8	52	29	594	534	60	»	»	»	»	3	»	6	»	»	»	552	12	39	48	75	»	»	8	»	56	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Stubbekøb.	17	69	4	104	93	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	111	29	7	8	75	»	»	1	»	9	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Svendborg	8	46	25	651	585	90	»	»	»	»	»	»	5	»	»	»	599	36	17	21	25	»	»	»	75	22	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Thisted	14	42	15	270	243	»	»	»	»	»	»	»	27	»	»	»	284	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Varde	15	»	5	125	112	50	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	129	50	3	3	75	»	»	»	»	3	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vejle	14	75	36	843	758	70	»	»	»	»	54	»	4	»	»	»	831	45	24	30	»	»	»	2	»	32	»	1	13	22	75	3	80	100	»	122	75
Viborg	15	11	8	207	186	30	»	»	»	»	»	»	»	»	30	»	231	41	16	20	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	1	20	25	»	25	»
	574	60	953	21335	19201	50	»	»	»	»	334	25	181	60	2904	33	23196	28	666	832	50	6	6	37	70	876	20	3	44	77	»	30	554	691	50	768	50
Den t. Foren.	»	»	768	18959	9479	75	15	191	47	75	50	25	51	»	»	»	9628	75	204	255	»	»	»	»	»	255	»	23	341	596	75	58	1095	1368	75	1965	50
D. t. Trykkerf.	»	»	198	4699	2349	50	»	»	»	»	»	»	60	50	»	»	2410	»	50	62	50	»	»	»	»	62	50	6	114	199	50	19	385	481	25	680	75
D. k. Trykarb.	»	»	180	3891	972	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	972	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»

Dansk typografisk Forening.

Hovedkassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3295	06
Reservefonden	4614	65
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 99 til 11/6 1900:		
af Hovedkassen Kr. 125.25		
af Reservefonden - 92.10		
	217	35
21335 Ugebidrag à 30 Øre	6400	50
Tilbagebetalte Laan	384	50
Salg af Tarifer	20	»
En Restance	4	20
Andre Indtægter i Lokalafdelingerne	181	60
Kassebeholdning i do.	574	60
Ballance...	15692	46

Udgift.	Kr.	Ø.
Sygeunderstøttelser	5520	»
Invalideunderstøttelse	25	»
Andre Udgifter i Afdelingerne	175	69
Porto og Telegrammer	113	48
Snedkerregninger	87	60
Tryksager	49	20
Rejseudgifter og Diæter	24	10
Gager (Formanden 700 Kr., Kassereren 100 Kr.)	800	»
Bladhold	7	63
Boghandlerregning	6	70
Telefonleje	30	»
Bidrag til Fagskolen for Boghaandværk	100	»
Hovedbestyrelsens Møder i København 10.—13. Juni	445	35
Vikartjeneste	28	»
Et Medlems Behandling paa Finsens Lysinstitut	32	»
Laan, refunderet til Arbejdsløshedskassen	232	»
	7676	75
Reservefondens Beholdning	4706	75
Kassebeholdning i Afdelingerne	614	94
do. - Hovedkassen	2694	02
Ballance...	15692	46

Begravelseskassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	19449	43
21335 Ugebidrag à 10 Øre	2133	50
Renter i Følge Sparekassebog 11/12 99 til 11/6 1900	382	27
Ballance...	21965	20

Udgift.	Kr.	Ø.
Udbetalt Begravelseshjælp	1702	38
Kassebeholdning	20262	82
Ballance...	21965	20

Indtægter og Udgifter fra 1. Januar til 30. Juni 1900.

UDGIFT

Reservefondsunderstøttelse																		Udlaant		Sygeunderstøttelse										Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. ved Halvaarets Slutning	
à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Tillæg for Børn			En Gang for alle			Ikke-Medl.		Arbejdsløse		Andre Understøtt.		Ialt				à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag			Sygeattester		Til Rejsende	Ialt															
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Ø.	Stkr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	28	1076	»	»	»	3	3	»	»	»	1079	»	»	»	»	»	21	45	758	40	2130	85	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	94	»	15	590	»	»	»	»	»	»	»	»	590	»	177	38	»	»	5	38	750	»	1696	1	4	56
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	42	»	»	»	»	»	»	»	»	42	»	»	»	»	»	1	74	131	36	194	60	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	4	80	392	65	481	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	17	65	»	81	17	11	80
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	38	»	»	»	1	1	»	»	»	39	»	»	»	»	»	1	84	89	16	162	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	1	74	»	»	»	»	»	»	»	»	74	»	»	»	»	»	3	6	45	9	200	65	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	65	45	»	45	65	12	20
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	292	»	»	»	»	»	»	»	»	292	»	»	»	»	»	27	40	240	70	568	85	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	96	»	»	»	6	6	»	»	»	102	»	»	»	»	»	3	36	375	79	492	40	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	60	75	85	92	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	2	128	»	»	»	»	»	»	»	»	128	»	»	»	»	»	2	15	209	74	408	34	»	68
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	86	»	»	»	»	»	»	»	»	86	»	300	»	»	»	1	31	332	94	729	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	6	184	»	»	»	5	5	»	»	»	189	»	»	»	»	»	3	33	800	»	1062	83	11	39
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	18	»	»	»	»	»	»	»	»	18	»	»	»	»	»	»	48	80	»	124	23	14	66
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	285	15	304	40	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	22	323	58	336	80	15	»
1	34	»	»	3	7	29	»	»	»	»	»	»	»	»	»	41	29	13	»	9	274	»	»	»	1	1	»	»	»	275	»	»	»	»	»	4	52	336	44	800	25	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	25	2	25	10	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	9	75	59	102	93	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	40	170	»	199	90	17	88
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	35	199	30	214	40	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	150	»	15	418	»	»	»	18	18	»	»	»	436	»	»	»	»	»	8	46	453	84	1071	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	3	98	»	»	»	2	3	»	»	»	101	»	»	»	»	»	1	94	112	18	253	12	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	54	»	3	60	»	»	»	3	12	»	»	»	72	»	200	»	»	»	2	68	355	»	697	43	10	48
1	118	»	»	2	16	84	»	»	»	»	»	»	»	»	»	134	84	13	»	3	94	»	»	»	1	1	»	»	»	95	»	300	»	»	»	6	31	230	»	784	65	6	19
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	54	»	15	412	»	»	»	»	»	88	»	500	»	200	»	25	»	7	55	1620	»	2535	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	60	176	40	246	»	35	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	9	»	8	390	1	21	»	»	»	»	»	»	411	»	200	»	»	»	4	37	775	»	1435	62	19	97
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	2	70	»	»	»	1	»	50	»	»	70	50	25	»	»	»	3	80	303	50	440	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	12	»	»	»	»	»	»	»	»	12	»	»	»	»	»	2	85	386	80	410	40	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	136	»	»	»	»	»	»	»	»	136	»	300	»	»	»	4	80	197	90	743	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	95	130	»	144	95	11	45
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	82	»	»	»	»	»	»	»	»	82	»	»	»	»	»	»	72	110	»	192	72	11	52
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	56	»	»	»	»	»	»	»	»	56	»	»	»	»	»	1	58	53	47	139	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	242	»	»	»	»	»	»	»	»	242	»	»	»	»	»	3	5	132	85	392	90	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	80	»	»	»	1	1	»	»	»	81	»	»	»	»	»	5	69	395	68	539	12	13	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	64	84	»	94	39	16	90
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	84	»	»	»	»	»	»	»	»	84	»	»	»	»	»	4	91	480	»	590	91	8	45
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	8	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	»	96	261	»	269	96	14	46
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	69	108	6	114	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	60	»	8	148	»	»	»	7	3	50	»	»	151	50	»	»	»	»	10	70	439	50	816	45	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	1	6	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	»	»	»	»	2	6	155	»	212	6	19	35
2	152	»	»	5	24	13	»	»	»	»	»	»	»	»	»	176	13	624	50	155	5302	1	21	»	49	55	»	88	»	5466	»	1702	38	25	»	175	69	12766	94	22581	34	614	94
14	82	»	»	10	4	65	»	»	»	»	»	»	»	5	»	91	65	21	»	1	54	»	»	»	»	»	»	»	»	54	»	»	»	»	»	44	32	7197	28	9628	75	»	»
2	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	90	»	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	24	»	1502	75	2410	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	972	75	972	75	»	»

Dansk Typografforbund.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	11132	79
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 99 til 11/6 1900	261	5
44993 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21335 = Kr. 5333.75		
Den typ. Forening 18959 = - 4739.75		
Den typ. Trykkerf. 4699 = - 1174.75		
	11248	25
3891 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	486	38
Tilbagebetalte Laan	232	»
Ballance...	23360	47

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser	1193	70
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab«	114	25
Understøttelser paa Stedet à 1.75 Kr. 873.25		
do. do. à 1.25 - 2541.50		
	3414	75
Udlaan	695	50
Gager (Formanden 25 Kr., Kassereren 50 Kr.)	75	»
Tryksager	155	10
Diæter	43	28
	5691	58
Kassebeholdning...	17668	89
Ballance...	23360	47

Reservefonden.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	22191	7
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 99 til 11/6 1900	293	95
44993 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21335 = Kr. 5333.75		
Den typ. Forening 18959 = - 4739.75		
Den typ. Trykkerf. 4699 = - 1174.75		
	11248	25
3891 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	486	37
191 ekstraordinære Ugebidrag à 25 Øre:		
Den typ. Forening	47	75
Andre Indtægter i Afdelingerne	111	50
Ballance...	34378	89

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	357	78
Andre Udgifter i Afdelingerne	68	32
Rejseudgifter og Diæter	263	27
Tryksager	100	50
4 Ugers Bidrag à 5 Cents pr. Medlem til det internationale Bogtrykker-Sekretariet i Bern	247	20
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund for 1. Halvaar 1900.	164	80
Typ.-Tid. Nr. 1—26	2326	93
Gage (Formanden 25 Kr., Kassereren 50 Kr.)	75	»
Porto og Telegrammer	6	42
Bogbinder	2	10
	3612	32
Kassebeholdning...	30766	57
Ballance...	34378	89

Beholdningerne var til Stede.

Den 17. September 1900.

P. HVIDTFELDT. H. P. RABEN. WARBERG.

Dansk typografisk Forenings Lokalafdelinger.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	574.60
Ordinært Kontingent	-	19201.50
Tilbagebetalte Laan	-	334.25
Andre Indtægter	-	181.60
Tilskud fra Hovedkassen	-	2904.33
Ballance...	Kr.	23196.28

Rejsekassen	Kr.	876.20
Understøttelse paa Stedet	-	768.50
Reservefondsunderstøttelser	-	176.13
Udlaan	-	624.50
Sygeunderstøttelse	-	5466.00
Begravelseshjælp	-	1702.38
Invalideunderstøttelse	-	25.00
Andre Udgifter	-	175.69
	Kr.	9814.40
Indsendt til Hovedkassen...	-	12766.94
Kassebeholdning i Afd.	-	614.94
Ballance...	Kr.	23196.28

Dansk typografisk Forening.

Formue 30. Juni 1900.

Begravelseskassens Beholdning	Kr.	20262.82
Reservefondens do.	-	4706.75
Hovedkassens do.	-	2694.02
Lokalafdelingernes do.	-	614.94
Udestaaende Laan	-	239.00
Effekter (brandforsikrede for Kr. 1000.00)	-	1000.00
	Kr.	29517.53

Kolding, 10. Septbr. 1900.

Dansk Typografforbund.

Formue 30. Juni 1900.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	Kr.	17668.89
Udestaaende Laan	-	1482.00
	Kr.	19150.89

Reservefonden.

Kassebeholdning	Kr.	30766.57
	Kr.	30766.57

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nærv. Regnskaber, der af os ere reviderede, har givet os Anledning til følgende Bemærkninger:
For Maribos Vedkommende er opført som Tilskud fra Hovedkassen 32.33, medens Lokalregnskaberne udvise 33.32; den samlede Indtægt bliver derved 23,195.29 i Stedet for 23,196.28. — Ribes Indtægt udgør ialt 281.00, men er paa Hovedregnskabet kun opført med 231.00; de manglende 50.00 ere imidlertid talte med i Totalsummen. — Rønne staar opført med 223 Uger, med hvilket Tal det ordinære Kontingent (200.70) saavel i Lokalregnskaberne som Hovedregnskabet stemmer; Lokalregnskaberne udvise derimod *225* Uger.
Lokalformændene i Nykøbing M. og Randers have *selv* kvitteret for udbetalt Begravelseshjælp, hvilket formentlig ikke er korrekt, og for Roskildes Vedkommende mangler helt Kvittering for Begravelseshjælp til Hans Petersens Efterladte.

Svendborg, 11. Oktober 1900. ANDREAS BEHRENDS. HANS P. RASMUSSEN.

Regnskab for De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

(Halvaaret April—Oktober 1900.)

Indtægter.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	239.66
Medlemsbidrag:		
4438 Kontingenter à 35 Øre	-	1553.30
506 Ekstrakontingenter à 13 Øre	-	65.78
490 — à 12 -	-	58.80
29 Indskud à 50 Øre	-	14.50
Afdrag paa et Laan	-	3.00
Overskud fra Ballet 20/9 1900	-	29.62
Balance...	Kr.	1964.66

Udgifter.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp	Kr.	200.23
Løn til Formandinden	-	130.00
— - Kassererske	-	42.00
— - Budet	-	36.00
Leje af Lokale	-	5.50
Bestyrelses- og andre Møder	-	19.79
Løbende Udgifter	-	6.12
Porto, Konvolutter m. m.	-	20.05
Tryksager	-	0.35
Transport af et Skab	-	0.60
En Palmedekoration	-	6.00
Ombæring af Stemmesedler	-	2.00
Et Laan	-	15.00
Indsendt til Dansk Typografforbund	-	544.00
Do. - do.	-	565.50
Indsendt Ekstrakontingent	-	124.58
	Kr.	1717.72
Kassebeholdning den 21. Oktober 1900	-	246.94
Balance..	Kr.	1964.66

CAROLINE PETERSEN, NORMA RASMUSSEN,
Revisorer.

Regnskab over Ballet den 29. September 1900.

Inntægter.

59 Damebilletter à 40 Øre	Kr.	23.60
46 Herrebilletter à 60 Øre	-	27.60
40 Herrebalbaand à 60 Øre	-	24.00
32 Damebalbaand à 40 Øre	-	12.80
Balance...	Kr.	88.00

Udgifter.

Leje af Lokale	Kr.	12.00
Musik	-	25.00
Kontrol	-	5.00
Balinspektør	-	4.00
Trykning af Billetter	-	1.45
Baand og Naale	-	1.82
Traktement til de Assisterende	-	9.11
	Kr.	58.38
Overskud...	-	29.62
Balance...	Kr.	88.00

HELENE SØRENSEN,
Kassererske.

Nær og fjærn.

Rudkøbing. I Anledning af Artiklen »Rudkøbing« har vi modtaget Meddelelse om, at det maa bero paa en Misforstaaelse, at Hr. Bro lønner en Mand med 23 Kr. Højden er nemlig kun 21 Kr. Der er nu ogsaa paa *Langelands Avis* 4 Mand. — Paa *Ølandenes Dagblad* har kun de to Mand 19 Kr., idet de to sidst antagne kun lønnes med 18 Kr. — Iøvrigt skal Forhøjelsen af Abonnementsprisen være spændt saa heldig af, at de to Ejere mindst har en Gevinst af halvtredie Tusind Kroner, der jo er en udmærket Avance paa det Løntillæg, Typograferne — ikke har faaet.

Typografernes Stiftelse. Se omst. Annonce.

Dødsfald. Faktor ALBERT ZEDLAZECK er Natten til den 22. Oktober afgaaet ved Døden af en ondartet Tarmbetændelse, der for 3½ Maaned siden kastede ham paa et haardt Sygeleje. — A. Sedlazeck — der opnaaede en Alder af henimod 38 Aar — lærte Typografien hos Nielsen & Lydiche; herfra kom han i en ung Alder til Martius Truelsen, i hvis Bogtrykkeri han uddannede sig til en udmærket Akcidenssætter, og hvor hans Livsgerning har sat saa dybe Spor, at han for lange Tider har sikret sig en smuk Plads blandt Fagets Udøvere. Naar hertil føjes, at S. var en nobel og vindende Personlighed, og at han udførte en Faktors ofte vanskelige Stilling med Dygtighed og Hensynsfuldhed, vil det sikkert forstaas, at hans altfor tidlige Bortgang har efterladt et dybt Savn hos alle, der kendte ham, og at hans mange Venner vil bevare hans Minde i taknemlig Erindring.

Den Afdøde har fra han fik udlært været et trofast Medlem af Den typografiske Forening, hvorfor Gutenbergbanneret vil være tilstede ved hans Jordefærd.

Vor Kollegas Jordefærd foregaar Søndag den 28. Oktober Kl. 11 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard. E. P.

Konkurrence i Akcidenssætning. I November 1899 udsendte Aktieselskabet H. C. Fabritius & Sønner, Kristiania, Indbydelse til Fagmænd i Norge, Danmark, Sverig og Finland om Deltagelse i en Konkurrence i Akcidenssætning. Der blev af Firmaet udsat 5 Præmier, henholdsvis paa 100, 50, 30 og 20 Kr. samt et Eksemplar af »Lære- og Mønsterbog for Typografer« og et Eksp1. af »Haandbog i det moderne Reklamevæsen«. Kun 10 Typografer fulgte Indbydelsen og deltog i Konkurrencen. Nu foreligger Resultatet, og vi kan meddele, at 3. Præmie blev tildelt Typograf E. LUNDQVIST i København. Det ser imidlertid underligt ud, at 1. Præmie netop skulde tilfalde en Mand, der arbejder i Fabritius & Søn.s eget Trykkeri — men det er naturligvis rent tilfældigt!

England. *Social-Demokraten* bragte forleden følgende interessante Nyhed:

»*Typograferne i London* har i et af henved 4000 Personer besøgt Møde vedtaget at forelægge Arbejdskøberne følgende Hovedfordringer: Arbejdstiden forkortes til 48 Timer ugenlig. Minimallønnen forhøjes til 36 Kroner. Beregningstaksten forhøjes med 8 Øre pr. 1000 n. Overarbejde betales med 40 Øre ekstra for de første tre Timer, 56 Øre for de næste to Timer og 80 Øre for hver Time efter Kl. 12 Nat.«

Vi kunne supplere denne Meddelelse med følgende Oplysninger: Der fordres desuden, at Typografer, som faa Plads paa mindre end 14 Dage, skal have 10 Pence i Timen, samt at forhøje Arbejdsløsheds-Understøttelsen fra 10 til 12 Shilling om Ugen. Alle Forslagene er Styrelsens og vedtoges paa ovennævnte Generalforsamling den 29. September. — Trods Parlamentsvalgene, som giver lidt ekstra Arbejde, og trods at Mordbrænderen ROBERTS daglig forsikrer, at Englands Stratenrøverkrig i Syd-Afrika er endt, vedvarer Arbejdsløsheden — og Stagnationen, som er en Følge af Krigen, i Forretningsverdenen. Dette gælder ikke alene London, men ogsaa Provinserne, Skotland, Irland og Wales. I Manchester er over 10 % af Typograferne arbejdsløse. Udgifterne til de arbejdsløse er fordoblede siden 1898! I Skotland har Trykkerne specielt et højt Procenttal af arbejdsløse. Paa Grund af Krigen er alene i London over 1200 Typografer arbejdsløse.

— Sætterforeningen i London har fornylig forbudt sine Medlemmer at deltage i de af Sættemaskinefabrikerne foranstaltede Kapsætninger. Dette Skridt har været nødvendigt, da Resultaterne af de afholdte Kapsætninger misbrugtes. Fabrikerne fremstillede nemlig i sine Reklamer Kapsætningsresultaterne, som det, der gennemsnitligt kunde og burde leveres af Maskinsætterne. (!) Nu er altsaa denne for Maskinsætterne skadelige Trafik standset i *London*. X.

Sverig. Malmø typografiske Forening besluttede den 1. Septbr. at forespørge om Forbundsstyrelsens Tilladelse til at opsige den nugældende Tarif, som gælder til 31. Decbr. 1901, men skal være opsagt inden Udgangen af dette Aar, da den ellers fremdeles gælder i et Antal Aar. Samtidig nedsattes en Komité for at udarbejde et Tarifforslag; denne Komité skal ogsaa sætte sig i Forbindelse med de øvrige skaanske Afdelinger om Samarbejde, som sædvanligt, i Sagen. X.

Italien. For en Tid siden — efter og i Anledning af Kongemordet — opløstes Typografernes Lokalforening i *Piacenza*. Det er dog lykkedes 6 energiske Kolleger at faa en ny Bogarbejderforening i Gang.

— Den nylig afholdte 6. socialdemokratiske Partidag i *Rom* besluttede bl. a., at intet Partiblad maatte trykkes i Trykkerier, hvor Typografernes Tarif ikke var indført. X.

Østrig. Ved Antagelse af Plads i Østrig skal Enhver, i Følge Bekendtgørelse fra Forbunds-Bestyrelsen, først henvende sig til Distriktets Foreningspræsident for at faa Oplysning om Tarifforholdene. I modsat Fald tabes Medlemsretten (altsaa ogsaa Rejseunderstøttelse). X.

Schweiz. Vore Kolleger i *Zürich* arbejder paa at faa indført en for samtlige Trykkerier gældende ligelydende Tarif. X.

Amerika. Den tysk-amerikanske Typograf-Forening »Typographia« (Medlem af det internationale Forbund i Nordamerika) havde ved Udgangen af sit sidste Regnskabsaar (30. Juni 1900) 1044 Medlemmer, fordelte i 23 Afdelinger; en ny Afdeling (i Albany) tilkom i Aarets Løb. Medlemstallet er dog gaaet tilbage med 27. Indtægterne i Aaret var (inklusive en Kassebeholdning af 10,155 Doll. 47 Cent) 39,369 Doll. 62 Cent. Udgifterne var 27,773 Doll. 36 Cent. Kassebeholdning altsaa 11,596 Doll. 26 Cent. De største Poster blandt Udgifterne var: Arbejdsløshedsunderstøttelse 8703 Doll., Rejseunderstøttelse 178 Doll. 79 C., Sygeunderstøttelse 4651 Doll. 65 C., Strejker og Agitation 267 Doll. 50 C., Begravelsushjælp etc. 3275 Doll., Bidrag til International Typographical Union 7163 Doll. 7 C. og til Forvaltningen 1144 Doll. 35 C. Understøttelsen til de Arbejdsløse formindskedes siden forrige Aar med 2482 Doll., medens derimod Begravelseshjælp etc. forhøjedes med 1910 Doll. Der var ingen Strejker i Aaret. Sættemaskiner er indført i tyske Trykkerier i Baltimore og Belleville. Det lykkedes at faa Tarifen anerkendt ad fredelig Vej i *Cincinnati Freie Pressss* Trykkeri og at faa den gældende Tarif fornyet i Byerne Buffalo, Chicago, Milwaukee, Pittsburg og Wheeling. Af mere betydelige tyske Blade i Nordamerika er det blot *Freie Presse* i Chicago, som ikke har Forbundsmedlemmer i Arbejde. X.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Søndag den 14. Oktober 1900.

1. *Schønberg & Hartvig.* Sagen var nu nærmere undersøgt og det havde vist sig, at der kun gik to Maskiner ad Gangen. Klagen refererer sig til, at vedk. Medlem i Løbet af den første Maaned efter at han var bleven alene om Trykningen, havde rettet til ved den 3. Maskine, mens de to andre gik. Dette indrømmer Hr. A., idet han tilføjer, at dette ikke havde skadet nogen; Forholdet har alligevel den Gang været tarifstridigt, senere ikke, og der er derfor delvis gjort Hr. A. Uret. Efter at Form. havde udtalt sin Misbilligelse af vedk. Medlems mildest talt uheldige Optræden overfor ham, da han i Embeds Medfør kom for at undersøge Sagen, vedtoges det at betragte denne som afsluttet. Der er forøvrigt nu ansat en *Sætter-Trykker-Stereotypist*, der trykker paa den 3. Maskine. Vedk. bør, naar han arbejder som Trykker, i Følge Overenskomsten tiltræde vor Forening.

2. Sagen *Ferslew*. Det vedtoges at afholde endnu et Møde med Trykkerpersonalet og Hjælperne hos Firmaet ang. Spørgsmaalet om Indførelse af Tarifen, da Firmaet ikke fremtidig ønskede at nøjes med private Overenskomster med Personalet, men vilde forhandle med Organisationen.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 22. Oktober.

1. Meddelelser om Flytning af Underst. p. St.

2. Fra Nykøbing S. indberettes, at der nu er beskæftiget 5 Medl. i Byen; der forespørges, om der ikke skal oprettes en Lokalafd. — det vedtoges at se Tiden an til Kvartalsskiftet.

3. Flyttelaan bevilgedes til Medlem Nr. 536, H. P. Hansen, fra Helsingør til Nyborg med 35 Kr. og til Nr. 406, Chr. Sørensen, fra Aalborg til København, 50 Kr.

4. Optagelsesbetingelser fastsattes for et Par tidligere Medlemmer, der paany har meldt sig til Optagelse.

5. Ligeledes fra Hugo Høgsted, Nordby, Fanø, der er slettet for Restance og senere har arbejdet i et blokeret Trykkeri samt har paaført Foreningen en Retssag. — Optagelsesbetingelserne fastsattes saaledes: Han skal betale den Bøde, Foreningen har maattet betale for Formandens Omtale af hans Forhold paa et Møde i Varde, med 60 Kr., 14 Kr. i Indskud og Restancen samt et Aars Karantæne.

6. Nogle Rejseunderstøttelsessager refereredes og det vedtoges at lade dem gaa videre til Forbundsstyrelsen.

7. S. Lokalformand meddeler, at han ikke kan skaffe Lokalregnskabet færdig til rette Tid, fordi han ikke kan faa en Sygehusregning fra Herredskontoret. — Regnskabet maa være færdigt til rette Tid; den nævnte Post kan i Nødstilfælde overgaa til næste Kvartals Regnskab.

8. Medl. Nr. 692, der er kommen til Skade i en Maskine og har faaet Sygehjælp i 15 Dage, hvorefter Lægen har tilladt ham at begynde saa smaat (Lægen paategner Sygesedlen »delvis arbejdsdygtig«) forespørger, om han ikke for den Tid, der hengaar, indtil han bliver skreven fuldstændig helbredet, kan erholde nogen Hjælp af Sygekassen. — Efter Omstændighederne mente Forretningsudvalget at kunne tilstaa halv Sygehjælp.

9. En Klage fra Chr. Worm, Herning, tidligere af Randers, vedtoges det at sende Randers Lokalafdeling til Forelæggelse og Erklæring paa en Generalforsamling.

10. Tarifsager fra Middelfart, Frederikshavn, Rønne, Skive, Hjørring, Skjern, Vejle og Aalborg drøftedes og behandledes.

11. Forbundsstyrelsen fremsender Meddelelse fra det internationale Sekretariat om en paatænkt Bevægelse i Buda-Pest, paa hvilken det ungarske Forbund søger de øvrige Forbunds Sanktion. Endvidere en Bevægelse i Brüssel. — Til Efterretning.

12. Et Cirkulære til Lokalformændene var udsendt; med dette fulgte til Uddeling blandt Medlemmerne De samv. Fagforbunds Love, der var Dansk typ. Forening tilsendt fra Forbundsstyrelsen i et Antal af 800 Eksemplarer. Det er jo ikke nok til, at ethvert Medlem kan faa sit Eksemplar, men man maa saa hjælpe sig, som man kan med det tilstillede Antal.

13. I Anledning af at et Medlem, der havde opsagt sin Plads for at kunne besøge Fagskolen, er bleven afvist og ikke kunde finde Optagelse der til 1. Oktbr., trods det, at han var indmældt allerede i Juli Maaned, vedtoges det at reklamere hos Skolens Bestyrelse.

Endnu toges Stilling til forskellige Spørgsmaal af mindre væsenlig Betydning. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Sætterlærling Anders Johan Thorvald Celinder (P. Petersen).

Tiltraadte: Chr. Anton Holm (arbl.) fra Aarhus. 1385, Martin Jensen Enemark (Eriksen) fra Rejse. 981, Carl Søren Marhaaer.

Bortrejst: 1753 (Trf.), Felix Müller (Bording) til Wien.

Død: Faktor Alb. Peter Ferd. Sedlazeck (37 Aar).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Atten 7—8.

Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Silkeborg: Typ. A. JOHANNES PETERSEN i Stedet for Emil Eskildsen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

17. Oktbr.: *Horsens* og *Slagelse*. 19. Okt.: *Faaborg* og *Helsingør*. 20. Okt.: *Rudkøbing*. 22. Okt.: *Fredericia, Vejle, Hillerød, Næstved, Svendborg* og *De kvindelige Trykkeriarbejdere* (Dansk Typografforbund). 23. Okt.: *Grenaa*.

Kolding, den 23. Oktbr. 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Lokalformanden i Faaborg, Typograf H. C. ANDERSEN, er flyttet til Kirkestræde 129 B. og træffes kun i sit Hjem fra 12—1 og 7—8.

Nyt Medlem: Rudkøbing, Rasmus Nielsen (tidl. Medlem), udl. 15/3 93 paa Langel. Tid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Silkeborg, 1433, Chr. Nielsen Marquard (fra Rejse) i Pl. Hjørring, 1276, Sophus Schultz (Hjørr. Amtst.). Ringkøbing, 1429, Vald. Paulsen (Ringk. Amts Dagbl.). Assens, 1347, A. J. Andersen fra Pl. i Kbhvn. Køge, 1212, Carl Vilh. Frederiksen (Avisen) og 1344, Joh.s Frederik Hansen (Folkebl.). Rudkøbing, 1123, Sofus Vald. Jensen (Øland.s Dagblad). Horsens, 1205, Joh. Nielsen fra Kbhvn. (Hors. Avis). Herning, 779, Chr. Worm fra Randers (i Pl.). Hobro, 1397, Peter Jensen fra Frederikshavn. Middelfart, 1425, Marius Pallesen fra Løgstør i Plads (Avisen). Thisted, 1050, Henrik Nielsen fra Fredericia (Militær) og 1207, Viggo Blom fra Odense (Militær), begge i Pl.

Bortrejste: Thisted, 1429, Valdem. Poulsen til Ringkøbing i Pl. og 1262 (N. Centralf.), Hermann Bauge paa Rejse. Middelfart, 1448, Albert A. Hansen til Odense (arbl.) og 1223, Lorentz F. Jensen til Aalborg (arbl.). Løgstør, 1425, Marinus Pallesen til Middelfart i Pl. Hjørring, 1144, Peter Th. Munck og 6088 (Den t. F.), Peter Friis Thomsen (paa Rejse) samt 1344, Joh.s Fr. Hansen til Pl. i Køge. Aarhus, 998, Vilhelm Nordholm til Plads i Hjørring. Kolding, 888, Albert Lund (uden at afmælde Afgang til Lokalformanden) til Odense i Pl. Ringkøb., 981, C. S. Marhauer (arbl.) til Kbhvn. Assens, 1123, Sofus V. Jensen til Pl. i Rudkøbing. Silkeborg, 1320, Emil Eskildsen til Pl. i Aalborg. Horsens, 1608, Chr. Jul. Rasmussen (arbl.) til Kbhvn.

Udslettet for Restance: Aarhus, 428, P. Schibye.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tiltraadt: 209, H. Rugh fra Helsingør, sidst Militær (Nielsen & Lydiche).

Bortrejst: 226, F. Müller til Udlandet.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Ærede Restanter bedes indbetale i Løbet af de første Dage, da Aarsregnskabet skal opgøres. Man bedes bemærke Kassererens nye Adresse. J. F. MØLLER,
Mysundegade 30, 3. V.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Halvaarlig Generalforsamling Tirsdag den 30. Oktbr. 1900, Kl. 8 i Holbergs Minde, Lille Kannikestræde (Stuen).

Dagsorden: 1. Regnskabet. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Valg af Formandinde. 4. Valg af Kassererske. 5. Valg af 2 Repræsentanter. 6. Valg af 2 Revisorer og 1 Suppleant. 7. Eventuelt.

Medlemmerne bør møde fuldtalligt.

Medlemskort maa forevises ved Indgangen.

Ny Medlemmer: Helga Nielsen (arb. hos I. Cohen). Britta Lindqvist (Schønberg & Hartvig). Emilie Kjeldsen (Nielsen & Lyd.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Indøvelse af en ny Sang til Aarsfesten.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Bogtrykkeri ønskes.

Et Bogtrykkeri, som er i god Gang, ønskes. Billet mrkt. »204« modtager Ekspeditionskontoret.

Et Bogtrykkeri,

som er i god Drift, er meget billig til Salg. Billet mrkt. »203« modtager Ekspeditionskontoret.

Som Sætter-Trykker,

Annonce-, Blad- eller Akcidens-Sætter ønskes Plads straks. Billet mrkt. »A. J.« modtager Ekspeditionskontoret inden 29. d. M.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Skriftstøberi Emil Gursch

Messinglinjefabrik Berlin S.

Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 2 NOVEMBER 1900 XXVII AARGANG

Gutenbergfesten og de Arbejdsløse.

OVERALT i Verden — og da navnlig i Tyskland — har der været afholdt store Fester til Ære for vor Stamfader. Kun Danmark syntes et Øjeblik at have forglemt, at det i Aar er 500 Aar siden at Gutenberg fødtes, og dog har maaske den ædle Bogtryk-Kunst været mere for Danmark end for noget andet Land; men Fejlen laa sikkert ikke i, at dette Fags Udøvere havde forglemt den Mand, som vi alle skylder saa uendelig meget, men langt snarere i en Art Stædighed, som man fra en vis Side ikke mente at kunne sætte sig ud over. Nu er man imidlertid kommet ud over dette, idet de københavnske Typografer har faaet den geniale Tanke at skabe vor aarlige Arbejdsløshedsfest om til en Gutenbergfest. Dette er sikkert den smukkeste og ædleste Maade, man kan mindes vor store Mester og Stamfader paa.

I de 450 Aar, der er gaaet siden Gutenberg opfandt Kunsten at fremstille Bøger paa Tryk, har vort Fag udviklet sig med en saa rivende Hurtighed, at man næsten skulde tro det umuligt. Mange Tusinde Mennesker faar deres daglige Udkomme ved denne Beskæftigelse, og man kunde i vore Dage ikke tænke sig Muligheden af at skulle undvære den daglige Lekture. Derfor kan det ogsaa med Rette siges, at Bogtryk-Kunsten er Menneskets tredie Øje, der skuer langt ud over den almindelige Synskreds, og det voksne Menneske findes næppe i Danmark, som ikke forstaar at læse i en Bog.

Vi forbereder os nu paa at fejre den Mands Minde, som skyldes dette Værk, og vi gør det paa den Maade, at de Penge, som kommer ind ved Festen, uddeles blandt vore uheldigt stillede Kammerater, som gærne ville arbejde, men ikke kan opdrive dette, skulde vi da ikke alle som én være enige om at gøre denne Fest saa stor, som det overhovedet er muligt. Vi véd godt, at det er en Umulighed for alle Kollegerne Landet over at kunne samles ved denne Lejlighed; men derfor er ingen arbejdende Kollega afskaaret fra at kunne yde sin Skærv til vore arbejdsløse Kammerater.

Der gives en Tid paa Aaret, hvor det Gode i Mennesket synes at faa Overtaget, og det er, naar Julen nærmer sig. Da vil vi jo allesammen saa gærne være med til at hjælpe den, der intet ejer, saaledes at ogsaa han, den Arbejdsløse, en enkelt Gang kan faa Lov til at spise sig rigtig mæt. Drøjt er det at maatte lægge sig sulten til at sove; men dobbelt drøjt bliver det paa en Juleaften, hvor den Arbejdsløse véd, at hans heldigere stillede Kammerater skynder sig bort fra Trykkerierne for at samles med deres Kære i Hjemmene, hvor der er Mad, Lys og Varme nok, og hvor man flokkes om at gøre det hyggeligt for hinanden.

Er det i Grunden saa underligt, om der trænger en mørk Skygge af Bitterhed ind i vor arbejdsløse Kollegas Sind? Det er jo ikke hans Skyld, at han maaske i længere Tid har maattet vandre om fra Sted til Sted uden at kunne faa Lov til at arbejde; men derfor har ogsaa alle vi andre, som staar i Arbejde, en Pligt til at hjælpe. Husk paa, hvilken Glæde der bliver i de smaa Hjem, hvis Fa'er Juleaften kan komme hjem med nogle Kroner i Lommen.

Har Du, kære Læser, blot en Gang været Vidne til dette i en Arbejdsløs' Hjem, saa har Du ogsaa sét, at det er ligesom den lille Lejlighed udvider sig; Moderen faar travlt med at købe ind og Børnenes Øjne straaler — saa indfinder Julestemningen sig. Skulde vi da ikke være enige om, alle vi, der er i Arbejde, at skabe en Julestemning for vore Arbejdsløse saa stor og herlig som ingensinde før?

Der er endnu et Par Maaneder til Julen, hvad om vi fra i Dag af satte en Indsamling i Gang overalt paa Trykkerierne; det Beløb, der vilde indkomme, bliver sikkert ikke ringe, men dog ikke stort nok, da der i Aar er flere Arbejdsløse end noget tidligere Aar. Vi vil jo dog allesammen saa gærne være med til at hjælpe vore Arbejdsløse, og saa har vi samtidig mindet vor gamle Stamfader paa en Maade, der overstraaler alle andre Fester.

Følgen af Dispensationerne.

EFTER 4 Ugers Forløb er Hr. Hvidtfeldt i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* naaet til at svare paa mine Bemærkninger i Bladets Nr. 38 om Hensigtsmæssigheden af de af Forretningsudvalget givne Dispensationer for Lærlingeskalaen.*

Hr. Hvidtfeldt indleder med at skrive, at han i det hele taget ikke forstaar Meningen med »Opsatsens« Fremkomst. Dette er jo meget beklageligt, og jeg skal derfor søge at gøre mig forstaaelig for Hr. H.

Min Mening er den, at naar man har en *Minimaltarif*, er det at skabe et usundt Grundlag for et fremtidigt Arbejde i vedkommende Byer at dispensere fra den, bortset fra, at man af Hensyn til andre Principaler er moralsk forpligtet til at holde den. Og desuden vilde Ledelsens Opfordring i indeværende Tarifperiode om at fordre Tarifen respekteret til Punkt og Prikke have staaet paa en lysere Baggrund, end Tilfældet nu er, hvis disse Dispensationer ikke vare givne.

Naar Hr. Hvidtfeldt skriver, at der gennem Dispensationerne kun er opnaaet Fordele for Typograferne, kan jeg ikke indsé dette. Efter Hvidtfeldts egen Opgivelse er der ialt givet 6 Dispensationer, og af disse ere 2 Trykkerier nu blokerede. Hvis man ikke havde indladt sig paa nogetsomhelst af den Slags, vilde der temmelig sikkert have arbejdet mindst lige saa mange Typografer i disse Byer, end der nu gør.

Hr. Hvidtfeldt er af den Mening, at det er paa Grund af Kollegernes egen Uforstand, at Grenaa nu er blokeret. Det forekommer mig, at det er en — for at bruge Hr. Hvidtfeldts eget Udtryk — temmelig dristig Slutning at drage. Hvidtfeldt oplyser, at to af de der arbejdende Typografer fik deres Afsked paa Grund af mindre pæn Opførsel overfor deres kvindelige Kolleger, men da Forretningsudvalget derpaa tilbød Skjødsholm anden Arbejdskraft, nægtede han dette. Jeg synes der i denne Nægtelse er givet Bevis nok for, at det *ikke* var paa Grund af usømmelig Adfærd, at de to Kolleger fik deres Afsked. Denne Motivering var kun et Paaskud til at smide dem ud, thi havde Skjødsholm virkelig haft Brug for 2 Mand, havde han vel nok taget to andre i Stedet. I det Nr. af *Typ.-Tid.*, hvori det meddeles, at Trykkeriet er blokeret, oplyses

* Den ærede Forfatter gøres opmærksom paa, at Skylden for, at Svaret ikke er kommet tidligere, ikke er Hr. Hvidtfeldts, men Redaktionens, da nævnte Artikel blev udskudt af Mangel paa Plads.

RED.

det desuden, at Hr. Skjødsholm havde foretaget Afskedigelsen med den Motivering, at han ikke mere vilde beskæftige Fagforeningsmedlemmer. Og hvordan disse 2 Kolleger end have opført sig, kan man i hvert Fald ikke med nogen Berettigelse sige, at *de* er Skyld i, at *Grenaa Folketidende* er blokeret. Jeg kan derfor ikke andet end fastholde som min absolute Mening, at det er den givne Dispensation, der er Skyld deri, idet man nemlig ganske dristig kan forudsætte, at havde Forretningsudvalget holdt fast paa Tarifen overfor Skjødsholm, vilde han have haft megen Vanskelighed — for ikke at sige, at det var ham omtrent umuligt — at gøre det, han nu har gjort. Forretningsudvalget har kun vist Skjødsholm en Velvillighed ved at laane ham et Par Mand i den korte Tid, han trængte til dem.

Det samme gælder Brønderslev. Dispensationen, der er af ældre Dato, gør den jo ikke mere undskyldelig, og naar Hr. Hvidtfeldt her vilde skyde Forretningsudvalget ind under, at Lokalforeningen (3, køjst 4 Mand) havde gjort Indstilling angaaende Dispensationen, kan der hertil svares, at det er Forretningsudvalget (3 Mand), der har taget Beslutningen, og som Følge deraf er det ogsaa dette, der har Ansvaret.

Jeg kan i al Almindelighed slutte mig til Hr. Hvidtfeldts Slutningsbemærkning om, at »hvad Kolleger ved Uforstand eller manglende Pligtfølelse selv nedbryde, det kan Forretningsudvalget ikke bære Ansvaret for,« men jeg finder, at den er fuldstændig umotiveret her.

— — Til Slut maa jeg tillade mig at gøre Hr. Hvidtfeldt opmærksom paa, at der var intet som helst i min Artikel af 17. September, der berettigede ham til at bruge et Udtryk som »at stille en Haanlatter op efter Forretningsudvalget«.

Aalborg, den 29. Oktober. CARL PEDERSEN.

Valsernes Støbning og Behandling.

Over dette Æmne skrives i *Allgem. Anz. für Druckereien* følgende:

En god Valse er Sjælen i Trykningen. At dette Udsagn er sandt, vil vel næppe blive benægtet af nogen Fagmand. Formaalet med disse Linier skal nu være at anføre mine Erfaringer i Støbning og Behandling af Valserne.

Fremfor alt maa enhver Trykker, der har Interesse for sine Ting, lade sig det være magtpaaliggende, at behandle og bevare sine Valser paa bedste Maade. Hvor let en god Valse kan ødelægges, skal jeg senere paavise.

Selv om en Forms Tilretning er foretaget med nok saa stor Omhyggelighed, vil man dog aldrig kunne opnaa noget godt Resultat af Trykningen, naar Valsematerialet er mindre godt eller maaske endog ligefrem slet.

For ved Støbning fra nyt at erholde gode, brugbare Valser maa man gaa frem paa følgende Maade: Først renses Kedlen omhyggelig for alt Slags Smuds saa vel som for gammel Masse. Til Kogning af Valsemasse maa foretrækkes et Dampkogeapparat, i hvilket Kogningen foregaar ved Hjælp af Dampen af Vand, der ledes ind i den ydre Kedel gennem Slanger; ved at udsættes for altfor stærk Varme vil nemlig Valsemassen let blive forbrændt, medens paa den anden Side for langsom Smeltning ogsaa skader den.

Naar Kedlen er renset, skærer man Massen i smaa Tærninger. Dette udføres bedst, naar man spænder Kniven fast i en Skruestik, eller, hvor en saadan ikke findes, støder Knivens Spids fast i et gammelt Bord eller i et Brædt; derefter gribes Valsemassen med begge Hænder og skæres paa denne Maade i Stykker mod den faststaaende Kniv.

Naar Kedlen er varm, hældes Valsemassen lidt efter lidt i under jævnlig Omrøring med en Aare af blødt Træ, indtil Massen er fuldstændig smeltet. For megen og for stærk Omrøring bør undgaas, da der herved i Massen dannes Luftblærer, der kommer med ind i Matrisen og forringer Valsernes Godhed. Alt efter det paagældende Kvantum foregaar Smeltningen i Løbet af 30—50 Minuter. Naar Smeltningen er foregaaet, lader man endnu Massen henstaa i det kogende Vandbad i ca. 10 Minuter inden Støbningen.

Mens Massen smelter, renses Valsespindlen. For at forhindre, at Massen gaar løs fra Spindlen omvikles denne spiralformet med Seglgarn. Selvfølgelig maa Spindlen være tør og uden Oliepletter, ligesom det ogsaa er fordelagtigt at opvarme denne.

En *ensartet* Opvarmning af Matrisen er derefter en absolut Betingelse for en vellykket Støbning. De Hjælpemidler, man for Tiden benytter hertil, giver imidlertid kun i de sjældneste Tilfælde et tilfredsstillende Resultat. I Almindelighed vil Matrisen forneden blive for varm, medens de Dele af den, der er længere borte fra den opvarmende Flamme, er for kolde. At stille Matrisen op til en Kakkelovn eller Komfur fører heller ikke til Maalet. Raader man derimod over tilstrækkelig varmt, helst kogende Vand, saa er en *virkelig ensartet* Opvarmning mulig. Man stiller ganske simpelt Matrisen i et Kar, tilstopper Hullet forneden med Pudseuld og fylder derefter Matrisen til dens øverste Rand med kogende Vand. I Løbet af nogle faa Minuter har man paa denne Maade en fuldstændig ensartet opvarmet Matrise. Nu fjærnes Pudseulden eller Vandet hældes af; derpaa aabnes Matrisen, renses for Vand og Smuds og indsmøres jævnt, men dog ikke for stærkt, med Olie. Derefter anbringes den opvarmede Spindel i Matrisen, og efter at det øverste Kors er lagt paa, hældes Massen ganske langsomt, men i en *uafbrudt Strøm* direkte mod Spindlens Kærne. Saafremt Forskellen mellem Valsemassens og Matrisens Temperatur ikke er altfor stor vil man paa denne Maade næsten altid opnaa fejlfri Valser.

Ved delte Matriser fremkommer altid den saakaldte Valsesøm. Denne Søm vil under Trykningen, og navnlig ved Illustrationstryk, afsætte en Stribe. Sømmen fjærnes lettest, naar man, efter at Valsen er renset, stryger let hen over den med en brændende Spirituslampe; men man maa passe nøje paa, at kun Sømmen smelter og løber ud.

Den øverste Tilstøbning paa Valsen fjærnes ved at anbringe en Metaltraad eller et Stykke Seglgarn om Valsen og trække det fast sammen. Gennemskæringen lettes betydeligt, naar man anbringer et Greb i begge Ender af Traaden.

Ved *Omstøbning af gamle Valser* er Fremgangsmaaden omtrent den samme som ved Nystøbning. Hovedsagen er her, at man sørger for at fjærne alle ubrugelige Bestanddele. Dette sker paa følgende Maade:

Forinden Valsemassen fjærnes fra Spindlen, overhældes Valsen med varmt Vand, eller endnu bedre med varm Sæbelud. Naar dette er gjort skraber eller skræller man den yderste Flade godt af ved Hjælp af en Kniv, bortskærer daarlige, af Farve gennemtrukne Partier og skærer derefter Massen i smaa Skiver. Formindskelsen af Massen erstattes med ny Masse, som først smeltes, hvorefter den ny Masse sættes til. Bliver Massen for tyk, saa kan der tilsættes en Del Glycerin, hvorved denne bliver letflydende. Selvfølgelig maa man ikke tilsætte for meget Glycerin, da Massen ellers bliver for blød.

En friskstøbt Valse maa ikke straks tages i Brug, men bør helst opbevares i lukkede Rum, helst hvilende paa Spindlen. Valserne maa aldrig stilles i Nærheden af en varm Ovn eller kolde og fugtige Vægge, thi de vil da enten tørke ind eller i andet Tilfælde udvides og blive skimlet. Er man henvist til at arbejde i fugtige Lokaler, er det fordelagtigt at tilsætte Massen lidt Salicylsyre, idet Skimmeldannelsen derved forhindres.

For saa vidt mulig at skaane Valserne bør disse aftages under enhver længere Pavse, hvor Maskinen staar stille. Indstillingen af Valserne bør altid være meget let, da de ellers river for stærkt og let bliver varme, hvad der i den varme Aarstid ofte endog kan bevirke Sønderrivning eller Smeltning af Massen. Enhver Overstrygning af Valserne med Vand eller Lud maa undgaas. Skulde der paa Grund af utilstrækkelig Afvaskning danne sig en Fedthinde, saa renses den afvaskede Valse yderligere med Spiritus. Spørgsmaalet om, hvor ofte og naar en Valse bør renses, maa en Trykker selv afgøre, da det her kommer an paa Papirets, Farvens og Arbejdets Art.

Kopifarve bør altid kun afvaskes ved Hjælp af Spiritus og da straks efter at Arbejdet er udtrykt. I det hele taget bør der til Kopitryk holdes et særskilt Sæt Valser.

Selvfølgelig maa Valserne anbringes saaledes, at de kun berører Formen let. En for dyb Stilling vil medføre den Ulæmpe, at Valserne afsætter Farven paa Kanten af Kolumnerne, ligesom de ved Stregeforme vil blive sønderskaaret. At Valserne jævnlig bør efterses med Hensyn til rigtig Stilling anser jeg for selvfølgeligt, da det jo ofte forekommer, at Massen svinder ind, navnlig ved simplere Kvaliteter. En praktisk Fagmand, som sætter Pris paa et fuldendt Tryk, bør derfor aldrig reflektere paa billige Tilbud i Valsemasse. En virkelig god og som Følge deraf dyrere Valsemasse vil ved Brugen stedse vise sig at være den billigste og fordelagtigste.

Valsestøbningen kræver altid stor Møje og er ofte forbundet med Ærgrelser, saa meget mere som man af og til, trods al anvendt Omhu ved Støbningen, kan faa ubrugelige Valser, som da atter maa støbes om.

Sløjhed.

DEN typografiske Trykkerforening fyldte den 19. Oktober 24 Aar, i hvilket Spand af Tid den under vekslende Styrelser, men under kun to Formænd har arbejdet sig op fra neden af, fra at være den af Skumlere betegnede Fornøjelsesforening, der væsenlig gjorde sig gældende ved sine Maskeballer, og til at være en fortrinlig Fagforening, der har taget det Lønspørgsmaal op, man under Fortidens patriarkalske Forhold maatte lade ligge.

Siden den Tid er vi, som sagt, gaaet fremad, saa langt fremad, at vi har indhentet dem, der ellers altid var langt forud for os, nemlig vore Kolleger og naturlige Forbundsfæller Sætterne. Men fordi vi har naaet nogle af de første Stadier paa Livets Vej, er det vel ikke Meningen, at vi skal lægge os til at sove paa de sparsomme Lavrbær, vi har vundet. Dette synes dog Medlemmerne at gøre eller da de fleste af dem. Man mærker det ved Generalforsamlingerne, af hvilke den sidst afholdte var »usædvanlig« besøgt, og man mærker det ogsaa ved Stiftelsesfesten, der nu gennem en Aarrække havde vundet Hævd som det gemytlige Samlag den er, eller rettere var; thi de Tider synes at være forbi, da Trykkerne følte Trang til i Kollegernes Kreds at tilbringe nogle Timer sammen i den Forening, der dog til Dels er Skyld i, at man ikke, som i Fortiden, arbejder helt for »hvad Herren vil give«. Festen, der var ansat til Lørdag den 20. Oktbr., og som var den sidste før 25-Aars Jubilæet, maatte dog aflyses af Mangel paa tilstrækkelig Tilslutning, da der kun var tegnet henved en Snes Deltagere. Dette er noget nær en Skandale, og det maa saa meget mere beklages, som der baade havde været Arbejde og Udgift forbundet med Forberedelserne; saaledes var Sangene baade skrevne og trykte, til Glæde for Forfatteren, der forøvrigt ikke for Fremtiden føler Lyst til at arbejde i strængeste Forstand for sin private Fornøjelse. Naar Trykkerne sætter Pris paa deres Organisation og ønsker at beholde den, saa bør de ogsaa omfatte den med større Interesse end nu, deltage i Organisationsarbejdet og ikke overlade det hele til de faa ledende Mænd, der ikke i Længden kan holde ud at trække Læsset alene, i Særdeleshed naar de høster Skam til Tak.

Det nytter ikke at man undskylder sig med, at saadan er det ogsaa andre Steder; saa skulde man netop sørge for at være Foregangsmænd ved at puste nyt Liv i den søvnige Bevægelse, og dette tiltrænges stærkt, dersom man ønsker at vedligeholde den Respekt, man fra den anden Side har for Arbejdernes solidt sammentømrede Organisationer.

Derfor vil jeg udtale Ønsket om, at man vil gnide Ligegyldighedens Søvn af Øjnene inden næste Aar, *at man ikke ogsaa skal aflyse den 25-aarige Stiftelsesfest;* thi skulde det blive nødvendigt, siger jeg rigtignok, for at bruge et Skriftsted af Vilhelm Bechs nye Testamente, »Føj for — Satan«. Z.

Delegeretmøde ang. Juleuddelingsfesten

Lørdag Aften Kl. 9 i Sangforeningens Lokale. *Formændene* for de typ. Foreninger bedes godhedsfuldt overvære dette sidste Møde.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografisk Forbund i Randers

afholdt Lørdag den 19. Oktober Generalforsamling paa Hotel »Slyngborg«. FORMANDEN, A. Andreasen, aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen. Derefter behandledes følgende Sager:

1. Regnskabet. KASSEREREN, P. Thygesen, fremlagde Regnskabet for Juli Kvartal, som udviste et Overskud af — 2 Øre. Godkendtes enstemmigt. Ligeledes fremlagde han Regnskabet over den nyanskaffede Fane. Dette godkendtes ligeledes.

2. Forslag om Kontingentforhøjelse. FORMANDEN stillede Forslag om, at man forhøjede Kontingentet fra 1 til 3 Kr. aarlig pr. Medlem. Grunden hertil var, at man fremtidig skulde betale 2 Kr. pr. Medlem om Aaret til Forsamlingsbygningen »Jylland«. Resten, 1 Kr., var ikke for meget til de øvrige Administrationsudgifter. — Efter en lille livlig Diskussion ang. denne Sag vedtog man et af CH. JØRGENSEN stillet Forslag om foreløbig at stille denne Sag i Bero og afvente et Fællesbestyrelsesmøde i de samvirkende Fagforeninger.

3. Valg af Fanebærer og Fanemarschaller. Til Fanebærer valgtes Chr. Jensen; Suppleant H. Hansen. Til Fanemarschaller valgtes Hans Jensen, Malmstrøm, N. Kr. Nielsen og N. N. Andreasen.

4. Eventuelt. Der nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer til at arrangere en lille privat Festlighed lidt længere hen i Tiden. Dette kom til at bestaa af: A. Augustenborg, Grouleff, H. Hansen, N. Kr. Nielsen og N. P. Nielsen.

— Fra flere Sider blev der anket stærkt over, at vor Forretningsfører, Hr. P. Hvidtfeldt, som havde lovet at give Møde som Taler ved Faneindvielsesfesten her i Randers, Lørdag før Indvielsen havde sendt Afbud og opgivet at være syg, men Dagen efter, da Indvielsen fandt Sted, havde han holdt Hovedtalen ved en Afskedsfest for en Skomager Kock i Kolding. Han havde ganske vist sendt en anden Mand — Hr. H. P. Raben — i sit Sted. Men man fandt dog ikke dette rigtigt; naar Hr. Hvidtfeldt ikke var mere syg end at han kunde tale i Kolding, mente man, at han nok kunde have givet Møde ved Festen i Randers.

N. P. NIELSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Gutenbergfesten. Straks efter Udsendelsen af Billetterne viser det sig, at Komiteen har Vanskelighed ved at tilfredsstille Efterspørgslen efter numererede Pladser. Nu er Bordlisterne fremlagt hos d'Hrr. Bergenholz og Bynck; Foredragsholderne, d'Hrr. Georg Brandes og Fr. Hendriksen, have modtaget Indbydelsen til at deltage i vort Fællesmaaltid. Musikdirektør Bohlmann har arrangeret Musik for Blæseorkester til Ledsagelse af Mindesangen. Til Baltegn udføres en beskeden Medaillon med Gutenbergs Buste i Congrèvetryk.

De rejsende Kollegers Opmærksomhed henledes paa, at de ved Henvendelse til Lokalformanden i *Odense* erholder et Kort, som giver Adgang til 1 Nats gratis Ophold med Morgenkaffe. Formanden træffes daglig paa *Fyns Tidende.* Bopæl: Middelfart Landevej 18, 2. S.

Typograf-Tidendes Ekspedition har modtaget en Billet mrkt. **»234«.** Da en tilsvarende Annonce ikke har været i Bladet, anmodes Adressaten (i Esbjerg) om at opgive nærmere Adresse.

Sølvbryllup. I Anledning af Bogtrykker A. LEISNER og Hustrus Sølvbryllup den 27. Oktober var hele Personalet i Søndags indbudt til Fest. Som Sølvbryllupsgave overraktes Brudeparret en stor, smuk Radering. Den smukkeste Gave var dog en Sang i en kunstnerisk Udførelse. Foruden Titelblad og Dedikation indeholder Bogen — thi en saadan er det — Sangen paa 8 Sider. Alt er trykt i en smuk mat-blaa Bundfarve, ved Foden af hver Kolumne slynger sig Initialerne A. L. A. og 1875—1900. Teksten er trykt med noget stærkere Farve. Bindet er en Kalveskinds Imitation med Imititation af en Blomst i Skindpaalægning i Guld, olivengrønne Blade og en blaa Blomst. Forsatspapiret er et ganske vellykket Forsøg paa Klistermarmorering, i hvilket man genfinder Initialer og Aarstal. Da vi véd, at en Del af disse Arbejder blot er en Kæde af Forsøg, som i visse Retninger er bleven gjort dér paa Trykkeriet — og, som det vil synes, hidtil med godt Resultat — skal vi nøjes med at omtale, at Arbejdet er udført af Faktor NIELSEN-KOLDING, Bogbinder OLESEN og Bogtrykker LEISNER (en Søn af Sølvbrudeparret). Det hele er en smuk Komposition af Typografi og Bogbinderarbejde, som nærmest gaar ind under Begrebet Kunst og som er et særdeles godt Vidnesbyrd om, at København rummer Trykkerier, hvor *Kunsten* regnes med som en Faktor ved Arbejdets Udførelse. Vi har ogsaa sét andre særdeles smukke Arbejder udgaa fra dette Firma, bl. a. en Sang til Personalets Skovtur i Sommer i 3 Farver og i gammelmodig Udstyrelse og delvis Sprog. Ønskeligt var det, om Red. af *Typ.-Tid.* og Foreningen al Tid blev betænkt med et Eksemplar af saadanne Arbejder. Vi vil saa gærne omtale dem. X.

Vore franske Kolleger. Det franske Bogarbejderforbund har afholdt Kongres i Paris i Dagene fra 27. Avgust til 1. September. Paa denne Kongres var det internationale Bogtrykkersekretariat repræsenteret, og paa det sidste Møde vedtog de Delegerede enstemmig atter at slutte sig til Sekretariatet; om kort Tid vil de enkelte Afdelinger have taget den endelige Bestemmelse. Vi ønsker det franske Bogarbejderforbund til Lykke med denne Beslutning og haaber snart at se det blandt de øvrige Organisationer, som slutter sig til det internationale Bogtrykkersekretariat.

Uhyggelige Forhold i Serbien. Fra Belgrad berettes om de derværende Kollegers Stilling saaledes:

Paa en Principals Angivelse er vor Forening bleven opløst af Politiet kort før det sidste reaktionære Ministerium blev styrtet, væsenlig fordi vi paa Grund af Gensidighedsforholdet med de udenlandske Organisationer ikke vilde forandre vore Love, saa de kunde komme i Overensstemmelse med den nye Foreningslov, thi efter denne Lov kunde Gensidigheden ikke bevares. Under den ny Regering blæser en mildere, mere frisindet Vind, og vi forsøgte derfor at samle alle Kollegerne til et Møde for at raadslaa om, hvorledes vi skulde reorganisere os. De private Principaler skammede sig imidlertid ikke for at true alle de Kolleger, som vovede at besøge dette Møde, med øjeblikkelig Afsked. Kun 8 Kolleger fandt Vej til Mødet! Selvfølgelig kunde der intet bestemmes under saadanne Forhold, saa lidt som vi kunde paabegynde en Bevægelse for at forbedre de elendige Arbejdsvilkaar. For at skaffe en Basis for Organisering af de serbiske Kolleger, har imidlertid nogle dygtige Kolleger besluttet at grunde et tidssvarende Kooperativbogtrykkeri. Grænsen er spærret og Viatikum udbetales ikke indtil videre.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 25. Oktober. Alle mødt.

Formanden bød det nye Styrelsesmedlem, Emil Møller, velkommen. — Et Medlem, som efter at have arbejdet ca. 10 Aar i et Avissætteri var bleven afskediget, kunde ikke faa Inkassatorens Paategning om, at han var afskediget uden egen Skyld, og han andrager derfor om at faa

udbetalt Arbejdsløshedshjælp alligevel, da han formener sig berettiget hertil. Da Spørgsmaalet var tvivlsomt, vedtog man at overlade det til Personalet det paagældende Sted ved en Afstemning at afgøre Sagen. — En af Firmaet O. C. Olsens kvindelige Sættere var antagen til Medhjælp ved Sættemaskine, men da Firmaet i Strid med Tarifen kun vil betale 23 Kr. ugenlig, vedtog man, at Vedkommende skal nægte at fortsætte, og O. C. Olsen maa ikke faa Arbejdskraft til sine Maskiner, hvis han ikke vil betale den tarifmæssige Løn. Firmaet har iøvrigt indanket Spørgsmaalet om Betalingen for Arbejde ved Sættemaskiner for Voldgiftsretten. — En Anmodning fra Direktør Schiøtt om, at Foreningen skulde give Planen om Flytning af Zoologisk Have til Østre Anlæg sin Tilslutning, kunde man ikke imødekomme. — Det vedtoges efter Anmodning fra københavnske Sygekasser at bevilge 10 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved et Delegeretmøde i København d. 30. Oktbr. for Repræsentanter for samtlige Danmarks Sygekasser. — Forskellige Trykkeriforhold diskuteredes og toges Beslutning om. O. J.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 samt Torsdag og Lørdag Aften fra 6—7 i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medl.: Sætter Julius Peter Luduviko Lund, udl. 18/10 1900 hos Qvist (arb. s. St.). Sætter Sofus Weise, udl. 19/10 1900 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Sætter Vald. Chr. Larsen, udl. 1/11 1900 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). H. Hirsch's Hustru Anna Vilhelmine Frederikke.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: I S. H. L.: Axel Melchior Dahl (Bagge).

Bortrejst: 230, Carl Christensen (arbl.) til Udlandet.

Udslettet for Rest.: Af S. L.: Jenny Smith (Nielsen & Lydiche).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. Bergenholz.

Dansk typografisk Forening.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

23. Oktober: *Hjørring, Thisted* og *Assens.* 24. Okt.: *Maribo.* 25. Okt.: *Den typ. Forening* (Dansk Typografforbund). 26. Okt.: *Skanderborg* og *Ringkøbing.* 28. Okt.: *Aarhus* og *Ringsted.* 29. Okt.: *Esbjerg, Nyborg, Odense, Middelfart, Silkeborg* og *Den typ. Trykkerforening* (Dansk Typografforbund).

Kolding, den 30. Oktbr. 1900.

Ulrik Petersen,
Hovedkasserer.

Ny Medl.: Rønne, Marius Julius Hansen, udl. 15/10 1900 efter 5 Aars Lære hos M. M. Smidt i Rønne; afl. Svendeprøve. Helsingør, Trykker Niels Peter Thysen, udl. 1/1 1900 fra Hels. Dagbl. (tidl. Medl.). Nykøbing F., Jens Thorvald Viktor Jensen, udl. 1/10 1900 paa Loll.-Falst. Stiftst. efter 5 Aars Lære (aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Esbjerg, 1466, Frantz L. Petersen fra Næstved i Pl. Odense, 1177, Rasmus Petersen fra Rejse og 888, Albert Lund fra Kolding. Hjørring, 111 (D. typ. Trf.), Vilhelm Nordholm (Vends. Tid.) fra Aarhus. Roskilde, 1426, Victor Christensen i Pl. og 1112, Chr. M. Andersen (arbl.). Nakskov, 1074, P. Petersen fra Kbhvn. (sidst Militær) og 1071, Ludvig Lystrup fra Kbhvn. (sidst Militær). Aalborg, 1373, S. A. Petersen, 6088, Peter Friis Thomsen, 1247, P. M. Andersen, 1223, Lorentz Jensen (arbl.). Silkeborg, 568, F. W. Jacobsen fra Esbjærg i Pl. Næstved, 1466, F. L. Petersen (Nestv. Tid.) fra Aarhus og 897, Ch. Baes (arbl.) fra Rejse. Ringsted, 178 (D. typ. Trf.), P. Avg. Petersen.

Bortrejste: Ringkøbing (Holstebro), 1409, Jeppe Chr. Jeppesen fra Rejse. Rønne (Nexø), 1464, Karl Hansen til Pl. i Svendborg. Esbjerg, 568, H. P. W. Jacobsen til Pl. i Silkeborg. Hjørring, 1970 (D. typ. F.) M. Chr. J. Hansen (arbl.) til Kbhvn. Aalborg, 484, Vesty Hansen, 1088, L. Laursen, 1362, Chr. Olsen (arbl., til Kbhvn.), 167, M. H. Andersen paa Rejse og 514, R. Fønss (arbl., til Kolding). Silkeborg, 454, Hans Chr. E. Hansen (uden at anmelde Afgang til Lokalformanden) til Randers i Pl. Næstved, 1315, E. Johansen (Næstv. Tid.) paa Rejse, 1971, N. Chr. Hansen (Næstv. Avis) til Kbhvn. (arbl.), 1466, F. L. Petersen (Næstv. Tid.) til Esbjerg i Pl. og 897, Ch. Baes (arbl.) til Vejle i Pl. Ringsted, 1426, Victor Christensen til Kbhvn. (arbl.).

Den typ. Trykkerforening.

Tiltraadt: 167, M. H. Andersen fra Aalborg (arbl.).

Bortrejst: 148, P. A. Petersen til Ringsted i Plads.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9½: Fællesprøve til Gutenberg-Festen. Alle Sangerne bedes møde. Tegning til Festmaaltidet.

De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening.

Ny Medl.: Vilhelmine Nielsen (arb. hos Carl Aller). Karoline Schou (Buntzens Eftf.). Henriette Mølbach (Schønberg & Hartvig).

Udslettet: Franciska Hansen (paa Grund af Nægtelse af Kontingentforhøjelse).

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

J. G. A. Eickhoff, København V.

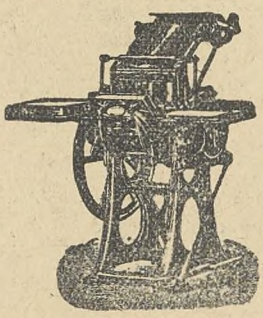

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
fabrikeres af og leveres paastøbt
Valserne hos
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
Københavns.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. Madsen, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. Bergenholz, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 9 NOVEMBER 1900 XXVII AARGANG

MEDENS Arbejdsmarkedet i indeværende Aars første Halvdel var gunstigt, indtraadte der straks ved Efteraarets Begyndelse en meget udbredt Arbejdsmangel, som desværre har holdt sig uforandret indtil nu. De gode Tider synes at være forbi. Mange Kolleger — deriblandt gifte Mænd — have gaaet ledige i Maaneder, og der er Nød i mange Hjem. Vi haabe derfor, at Standens sædvanlige Interesse for Juleuddelingen ogsaa i Aar maa bringe et Udbytte, der kan afhjælpe de værste Savn, saa at vi Alle kan holde en glad Julefest.

Vi bede da vore Fagfæller i Landets Bogtrykkerier om at organisere og støtte en ugenlig Indsamling (fra 17. Novbr. til 15. Decbr.) og derpaa straks indsende Beløbet til undertegnede Foreningers Kasserer, der nogle Dage før Jul samles hos Hr. Kasserer V. Bergenholz og fordele Arbejdsløshedsfestens Overskud og det Indsamlede med et forholdsmæssigt Beløb til hver Forening.

P. HVIDTFELDT, Formand for Dansk typ. Forening.
P. LAURITZEN, Formand for Den typ. Forening.
ANTHON LARSEN, Formand for Ny typ. Forening.
LAUR. JENSEN, Formand for Den typ. Trykkerforening.
CARL MADSEN, Formand for Typografernes Sangforening.

Et »moderne« Trykkeri.

HR. Redaktør! De har sikkert for en Tid siden i *Randers Venstreblad* læst og ogsaa glædet Dem over, at dette Blad skiftede Bopæl for at indtage Plads i nye og tidssvarende Lokaler, hvor der var Lys og Luft nok, og hvor Arbejderne derfor vilde føle det som en Vederkvægelse at faa Lov til at arbejde; men enten maa disse Mennesker ikke have set dem om i den store, vide Verden, eller ogsaa maa de være nogle utaknemlige Skabninger, naar de nu ikke føler dem saa tilfreds, som Bladets Udgiver retlig har Krav paa. Jeg tager derfor ikke i Betænkning at fortælle Dem, Hr. Redaktør, under hvilke idylliske Forhold, vi lever; De vil sikkert have den hjærtelige Følelse tilovers for Principalen, som Personalet nu syntes at mangle. Maa jeg da begynde med at fortælle, at Kontoret er, som det sig hør og bør være, en stor og flot Stuelejlighed til Gaden, hvor Solens Straaler og det prægtige Dagslys falder ind af de store Spejlglasruder. Saaledes er ganske vist Sætteriet ikke indrettet; men Herregud! — vi er da ogsaa kun Arbejdere! Ikke sandt, Hr. Redaktør, det bør vi alle Tider huske paa! Naa, det var Sætteriet, De skulde høre lidt om. Lokalet her er noget ubestemmeligt i Form af en Vinkel, en Mellemting af 2 Stuer og en Korridor, der har et Fladerum — ja, De maa ikke blive forskrækket — af 125 Kv.-Al., og hvor der beskæftiges 8 Svende og 4 Lærlinge. Det er vistnok af »praktiske Grunde«, at Gangene er saaledes indrettede, at 2 Mand ikke kan passere hinanden uden at der først maa raabes Varsko, naar »Gaden« skal passeres. I hvert Fald véd jeg da bestemt, at det er dette Hensyn, der har været det raadende ved Reolernes Opstilling. Sætterne har nemlig den store Fordel, at de selv kan frembringe Elektricitet ved den Gnidning, der opstaar, naar to Mennesker sætter Ryg mod Ryg. Om dette Eksperiment har været prøvet i andre Sætterier, skal jeg ikke kunne sige; men det har sikkert en Fremtid for sig. Maa jeg blot endnu et Øjeblik lægge Beslag paa Deres kostbare Plads og præsentere for Dem den store »Maskinhal« — 60 Kv.-Al.! Ikke sandt, det lader sig høre! Men saa er der ganske vist ogsaa Plads til en Dobbelt-Medianmaskine med Falsemaskine, en Gasmotor og en Digeltryks-Trædepresse samt en stor Vask og et Bord. Desværre er der ingen Kakkelovn — men saadan et Skaberak kan jo ogsaa faa i Sinde at ryge — saa Paalæggersken ligner derfor allerede nu mere en Viol end en Rose. Rimeligvis synes Principalen, at denne Farve er mest klædelig for en ung Dame, hvilket jo kan være en Smagssag — at det er Kulden, der frembringer den, kommer ikke denne Sag ved. Nej, maa jeg saa bede om Maskinmesteren, det er en Mand, som har min fulde Sympati, idet han forstaar at udnytte alle Fordele; saaledes har han fundet paa at lægge sig ned paa Knæene og omklamre Udblæserrøret, for paa denne Maade at holde Varmen.

Saaledes ser i Hovedtrækkene det ny Trykkerilokale ud, som *Randers Venstreblad* er flyttet ind i; om det i Grunden kan kaldes »moderne«, vil jeg overlade til Kollegerne at bedømme. Kun syntes jeg, at der ingen Grund var for Bladet til at sætte Tonen saa højt op — og det er der flere end jeg, der mener.

Vil man endelig have et nyt Lokale, saa anskaf i det mindste ét, hvor Typograferne er i Stand til at bevæge sig uden Fare for at »rive i Fisk«, saasnart de vender sig. Det er ikke alene Typograferne, men ogsaa Principalen bedst tjenst med. *O.*

En Tanke —

Arbejdsløs! — —

— Det er det ondeste af alle onde Ord. Ondest, fordi det i sit Kølvand fører alt ondt med sig: Sult . . Nød . . Fortvivlelse . . Ulykke — —

— Ve den Arme, som rammes af dette Onde — — Særlig nu, hvor Udsigten til det bedre er paa Grænsen af det haabløse — —

— — Den 18. November holder Københavns Typografer den aarlige Fest, hvis Overskud — lagt sammen med den Sum, der nu forhaabentlig *overalt*, hvor der staar Typografer i Arbejde, indsamles — uddeles til de Kolleger, der uforskyldt maa lide og savne, fordi Ingen har Brug for deres Arbejdskraft.

Der er ingen Tvivl om, at Overskudet ved denne Fest bliver saa stort som muligt. Men det bliver næppe større end tidligere. Og det vil med andre Ord sige, at det bliver for lille. Thi de Arbejdsløses Antal er sikkert i Aar større end nogensinde.

— — Jeg sidder og tænker paa, at det i Grunden er en ypperlig Idé, Festudvalget har faaet, da det formaaede to saa ansete Mænd som Dr. GEORG BRANDES og Xylograf HENDRIKSEN til at holde Foredrag ved Festen. Disse to Navne er Garanti for, at det bliver det *bedste*, vi den Aften faar at høre. Men samtidig kommer jeg til at tænke paa de mange — *særlig vore Kolleger i Provinserne* — som er afskaaret fra at høre disse Foredrag, og som *altid* gaar Glip af de Goder, vi her i København faar Del i. Burde der ikke ved denne *særlige* Lejlighed bødes lidt derpaa? Hvad om Festudvalget *lod de to Foredrag udgive*. Overskudet vilde derved kunne bringes *betydeligt* i Vejret. Og der er næppe Tvivl om, at d'Herrer Brandes og Hendriksen ville give Tilladelse dertil.

Naar hver *Lokalforening* i Landet tog saa mange Eksemplarer som der er Medlemmer — og det *vilde* hver Lokalforening gøre *alene* for deres arbejdsløse Kollegers Skyld — og hver Københavner tog sit Ekspl. — og Københavneren svigter *aldrig*, hvor det gælder trængende Kammerater, — saa var Salget af *mindst* 1000 Ekspl. à 50 Øre sikret og 500 Kr., minus Udgifterne, var tjent.

Og hvorfor ikke gaa videre? Alle Mennesker staa i Gæld til Bogtrykkerkunstens Opfindelse. Derfor har alle Interesse af at vide saa god Besked om den som muligt. Og Folk kan ikke faa bedre Viden end den, de to Foredrag giver. Derfor vil: Xylograf Hendriksens Foredrag om Gutenberg og Dr. phil. Georg Brandes om hans Opfindelses Betydning være noget som de allerfleste Mennesker vil sætte Pris paa at eje. *Hvert Blad i Landet* vil anbefale det paa det varmeste og naar dertil kommer at hele Overskudet gaar til Medmennesker i Nød — saa er et betydeligt Salg sikret — —

— Vi nærmer os Jul. Og der er desværre mange Arbejdsløse, som skal tære *længe* paa de Julekroner, der uddeles. Maatte der derfor blive saa mange Kroner som muligt — —

— Der *kan* skaffes Penge ved den Tanke, her er fremsat. Den være da overladt til Festudvalgets omhyggelige Omsorg.

VILFRED.

Et Resultat.

DEN gode By Aalborg var nylig Vidne til en Lønbevægelse af en ret mærkelig Art. Paa et af Trykkerierne fandt det Forhold Sted, at 3 Mand fik Lønnen udbetalt paa den Maade, at de hvert Kvartal fik 13 Kroner som Dusør, men at disse Penge blev ladet ude af Betragtning ved Beregningen af Overarbejde. Dette vilde de andre Kolleger ikke finde sig i og de stillede med Lokalforeningens Billigelse Forlangende om et Løntillæg, hvilket Bogtrykkeren ikke vilde gaa ind paa, hvorfor Folkene opsagde deres Pladser. Resultatet blev, at de Folk med Dusørerne fik disse omsat til en Lønforhøjelse af 1 Kr. om Ugen, mens de Folk, der havde rejst Spørgsmaalet, fik Lov at gaa til Fordel for andre, der opnaaede den Løn de fratrædende Kolleger havde forlangt.

Da Affæren var sket med Billigelse fra de vedkommende Myndigheder, er de paagældende Folk naturligvis berettiget til Hjælp af Reservefonden, men dette er dog ikke paa langt nær saa meget værd, som hvis de havde beholdt deres Pladser.

Jeg synes, at naar endelig Organisationen giver sin Sanktion til Skridt af denne Art indenfor de enkelte Afdelinger, saa burde den ikke lade de Folk, der er gaaet i Breschen, i Stikken, men støtte dem ved ikke at sende andre i de paagældende Pladser. Dette har man ikke gjort i dette Tilfælde, men rask væk besat Pladserne med andre Folk, som saa har faaet den Løn de fratrædende havde forlangt.

Dersom dette skulde blive almindelig Kotyme, vil det dels gaa ud over Reservefonden, som vil blive benyttet i visse Tilfælde noget udenfor sit Formaal, men særlig vil saadanne Resultater bevirke, at Folk ude i Provinserne og hvor ellers de lokale Lønbevægelser skal foregaa, bliver betænkelige ved at sætte deres Pladser paa Spil, naar det den ene Gang efter den anden viser sig, at de kun kommer til at rage Kastanierne ud af Ilden for andre, og selv bliver hældt ud.

Naar Provinserne har en Forretningsfører, som helt skal hellige Organisationen sin Tjeneste, saa burde han have sørget for, at den første Betingelse blev den, at de gamle Folk beholdt deres Pladser. Ligegyldighed paa dette Omraade vil svække Interessen hos Kollegerne for Organisationen og komme til at svie til denne i Fremtiden.

Z.

Følgen af Dispensationerne.

I Anledning af Hr. Carl Petersens sidste Artikel i Nr. 44, skal jeg kun udtale:

at de alt givne Dispensationer fra Tarifens Lærlingeskala er skete i Henhold til Tarifens § 33;

at Forretningsudvalget selvfølgelig kun har haft til Hensigt at bevare eller aabne saa mange Smaatrykkerier for Organisationens Medlemmer som muligt;

at der kan opvises *flere* Lyspunkter end Skyggesider ved disse »uheldige« Bestræbelser;

at Brønderslev Affæren ligger forud for det nuværende Forretningsudvalg og forud for Tarifen;

at jeg fremdeles tillægger de Kolleger, der blev sendt til Grenaa, en Del af »Æren« for at Forsøget dèr foreløbig løb uheldig ud;

at samtlige Dispensationer er billiget af Hoved- og Forbundsstyrelsen samt af det ekstraordinære Delegeretmøde i København 10. Decbr. 99, samt endelig

at der næppe er nogen Sandsynlighed for, at der i denne Tarifperiode bliver givet flere reelle Dispensationer.

HVIDTFELDT.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 27. Oktober sin ordinære Generalforsamling, der var besøgt af ca. 35 Medlemmer. Til Behandling forelaa: Regnskaberne, Forslag om en lille selskabelig Sammenkomst samt en Sag fra Chr. Worm (tidligere Randers, nu Herning) kontra *Randers Dagblads* Personale og Lokalformanden.

Kvartalsregnskabet, der balancerede med Kr. 609.12, godkendtes efter nogle faa Bemærkninger om et genindtraadt Medlems Indskud. — »5-Øren«s Regnskab var ikke bleven færdig, men vilde blive forelagt senere. — Det overdroges til Formanden at arrangere en lille Sammenkomst i Foreningslokalet. — Formanden gav derpaa nogle forskellige Meddelelser, hvorpaa man gik over til den sidste Sag.

FORMANDEN (J. Petersen) gav Meddelelse om, at der fra Forretningsudvalget var fremkommen en længere Klage fra Chr. Worm, hvori denne klager over den Maade, hvorpaa han er bleven behandlet af Kollegerne paa *Rand. Dagbl.*, og hvorom Forretningsudvalget nu ønskede Generalforsamlingens Erklæring. Han foreslog valgt en Dirigent, da han jo selv var stærkt impliceret i Sagen, samt 2 Sekretærer, for at tilstille Forretningsudvalget et saa fyldigt Referat som muligt. Valgt blev henholdsvis som Dirigent og Sekretærer: A. ANDREASEN, HØVICH-HANSEN og CHARLES CHR. JØRGENSEN.

Der udspandt sig nu en længere Diskussion, i hvilken mange deltog, baade for og imod, og efter 2½ Times Forløb nedsattes et Udvalg, bestaaende af en Mand for hvert Trykkeri, for at affatte en Resolution; Udvalget kunde imidlertid ikke blive enigt og forelagde en Flertals- og en Mindretals-Resolution. Efter at Generalforsamlingen i ca. 1½ Time havde diskuteret om Resolutionerne, gik man til Afstemning, der gav til Resultat, at 13 stemte for Flertals-Indstillingen og for Mindretallets 14 (heri indbefattet *Dagbl.s* Personale, den anklagede Part). — Da Meningerne havde vist sig saa stærkt delte, foresloges det at nedsætte et Udvalg til at indhente nogle nærmere Oplysninger til en ekstraordinær Generalforsamling. Dette vedtoges, og Generalforsamlingen hævedes Kl. 1½.

— Søndag den 4. November afholdtes den ekstraordinære Generalforsamling. — PETERSEN gav Meddelelse om Udvalgets Virksomhed, og WORM, der var kommen tilstede, forsvarede en Del af sine fremsatte Paastande. — YDE foreslog Afslutning straks, medens DIRIGENTEN mente, at de 2 indtegnede Talere i hvert Fald først maatte udtale sig, hvilket sidste vedtoges, idet den anklagede Part lagde 12 Stemmer i Vægtskaalen. Da Oppositionspartiet herved blev afskaaret fra yderligere Diskussion, deltog de ikke i Afstemningen om den af 3 af *Dagbladets* Personale stillede Resolution, der saaledes blev vedtaget uden at nogen stemte imod. — Kort derefter hævedes Generalforsamlingen, der var meget talrigt besøgt.

Resolutionen har følgende Ordlyd:

Generalforsamlingen udtaler:

at da Worms Hensigt med sit Brev til Forretningsudvalget var at faa sin gamle Plads igen, men nu i Følge senere Meddelelse ikke ønsker den, anser man hele Sagen for falden af sig selv;

at den henstiller, at Sagen ang. det opbrudte Brev afgøres ad retslig Vej, og

at efter hvad der er oplyst for Generalforsamlingen, skønner den ikke bedre, end at *Dagbladets* Personale har været fuldt berettiget til at nægte Samarbejde med Worm, men misbilliger, at det ikke forinden har henvendt sig til Forretningsudvalget.

NIC. HØVICH-HANSEN, Sekretær. CHARLES CHR. JØRGENSEN, Sekretær.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 30. Oktober. — FORMANDINDEN bød Velkommen og udtalte sin Glæde over den store Tilslutning, der havde fundet Sted. — Til Dirigent valgtes AMALIE JENSEN, som gav Ordet til Kasserersken, HELENE SØRENSEN, der oplæste Regnskabet, som godkendtes af de Tilstedeværende. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Ved Styrelsesvalget genvalgtes Formandinden, MATHILDE DIDERICHSEN, og Kasserersken, HELENE SØRENSEN, med stor Majoritet; til Næstformandinde valgtes CHRISTINE BUUS, til Repræsentanter EMILIE JØRGENSEN og ANNA CHRISTENSEN, til Sekretær ALEXANDRA BRYDE, Revisorer AMALIE KØLBY og AMALIE JENSEN, Suppleant PAULA BORRING. — Eventuelt. Et Medlem fremkom med et Forslag om Forhøjelse af Formandindens Løn, hvilket fandt stor Tilslutning. — FORMANDINDEN takkede for Forslaget, men ønskede ingen Forhøjelse, da hun var tilfreds. — Det blev dog vedtaget at forhøje Lønnen til 6 Kr. pr. Uge. Kasserersken Løn blev ligeledes forhøjet til 15 Kr. pr. Maaned.

Ved forrige Halvaarsregnskab var Kassebeholdningen Kr. 239.66, og heraf sés bedst den store Tilslutning, vor Forening har naaet, idet der ved sidste Regnskab fandtes en Kassebeholdning af Kr. 246.94, efter at der var udbetalt Kr. 200.23 i Arbejdsløshedsunderstøttelse. Foreningen haaber stadig paa en endnu større Fremgang saaledes, at man inden ret længe kan tælle alle de paa Trykkerierne beskæftigede Kvinder med i Rækkerne. — Næstformandinden udbragte herefter et Leve for Foreningen, Formandinden og Kasserersken, hvorefter Mødet hævedes.

ALEXANDRA BRYDE, Sekretær.

Juleuddelingsfesten

afholdes *Søndag den 18. November, Kl. 7 Aften i Larsens Lokale*

som en

500-Aars Mindefest for Johan Gutenberg.

PROGRAM:

Festmarche for *Messing-Orkester.*

Nordiske Folkesange, synges af *Typografernes Sangforening* og *Gutenberg-Koret* under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN:

E. KRØYER: Danmark. G. WENNERBERG: Hymn.
F. PACIUS: Suomi sång. H. KJERULF: Norges Fjelde.

Prolog af Hr. MARIUS NIELSEN, fremsiges af Hr. P. FASMER.

Foredrag af Hr. Xylograf FR. HENDRIKSEN.

J. H. NEBELONG: Gutenberg.

Foredrag af Hr. Dr. phil. GEORG BRANDES.

A. P. BERGGREEN: Mindesang for Kor og Orkester.

Billetter à *75 Øre* til 15 num. Rækker faas hos d'Hrr. BERGENHOLZ og BYNCK, à *50 Øre* til øvrige Gulv og Galeri faas hos Inkassatorerne paa Bogtrykkerierne og hos Hr. MØLLER.

Til **Fællesmaaltidet** Kl. 10½ faas Bordbilletter à *2 Kr.* indtil Fredag den 16. Novbr. Til **Ballet** Kl. 10—3 faas Billetter à *75 Øre* for Herrer, *50 Øre* for Damer.

For Den typ. Forening: CARL NIELSEN. O. JOHANSEN.
For Ny typ. Forening: ANT. LARSEN. NIC. JACOBSEN.
For Den typ. Trykkerforening: J. L. LARSEN. ALB. MICHELSEN.
For Gutenberg-Koret: MICH. SCHMIDT. ALB. ANDERSEN.
For Typografernes Sangforening: ALBERT AUENER. EMIL MØLLER. C. E. BYNCK. CHR. E. HANSEN. E. KROLL.

Nær og fjærn.

Praktiske Vink ang. Juleuddelingsfesten. Køb Billet i Tide, afriv Kuponen og gem den til den skal forevises ved Numerpladsen eller Baltegnsalget. Uafsatte Billetter sendes til Hr. Bynck senest paa Onsdag. Bordbilletter til Maaltidet Kl. 10½ (3 Retter og Akvavit) faas hos d'Hrr. Bergenholz og Bynck; seneste Udlevering og Betaling i Sangforeningens Lokale Lørdag den 17. Kl. 9½. Larsens Lokale aabnes Festaftenen Kl. 6½; paa Grund af vanskelige Garderobeforhold bedes Publikum møde senest 6¾, da Festen begynder Kl. 7.

Sportskonkurrence. Slagelse Gymnastikforening havde til i Søndags udfordret Typografernes Sportsklub til en Konkurrence i Gymnastik. Hver Forening stillede med et Hold paa 10 Mand, hvert Hold havde 50 Minuter til sine Øvelser. Ved Lodtrækning bestemtes, at Slagelse G. under deres Lærer, Hr. Løjtnant SCHMIDT, først skulde fremvise, derefter T. S. under Hr. Gymnastiklærer D. NIELSEN. Som Dommere fungerede d'Hrr. Stabssergent MØLGAARD og Oversergent CHR. HANSEN, som Opmand Hr. Lærer BALLE, der efter i nogle velvalgte Ord at have takket for de smukke Præstationer overrakte Typografernes Sportsklub Kampens Pris — en Faneplade. Efter Konkurrencen inviterede S. G. sine Gæster til Fællesmaaltid, som forløb under den fornøjeligste Stemning og hvor bl. a. Slagelse Lokalformand, ARLETH, bragte en Hilsen fra Slagelse Typografer, af hvilke 5 havde deltaget i Konkurrencen.

Østrig. Den typografiske Forenings Medlemmer i *Wien* har Adgang til følgende Kursus: Engelsk, Fransk, Bøhmisk (Czeckisk), Skønskrivning, Bogholderi, Vekselret, Stenografi og Gymnastik. — Var det mon umuligt at faa t. Eks. Studentersamfundet til at give Typograf-Hold Undervisning i et eller flere Sprog etc. Foreningen kunde vel stille Lokale gratis til Raadighed. Stockholms typografiske Forening har flere Cange anordnet lignende Kursus helt eller delvis *gratis* for sine Medlemmer. Er ikke Eksemplet fra Wien og Stockholm værd at følge?

— LUDWIG ROSAUER, som en længere Tid har været Kasserer i Wien for Nedre Østrigs Typografforening, er død. Han var en meget dygtig og i alle Maader hæderlig Kollega.

— I Begyndelsen af Juli foranstaltede Kollegerne i *Triest* en Gutenbergfest ved hvilken Typograf DOMOKOS holdt Festtalen. I denne kritiserede han skarpt den østrigske Presselov. Af denne Grund arresteredes han og holdtes fængslet til den 9. Oktober, da han *frifandtes* af Domstolene.

— I Tiden fra 1. Januar til 20. Juni 1900 paadømtes i hele Østrig 1,547 Overtrædelser af Presseloven. Disse Forbrydelser vurderedes til 3,366 Aar! Et Utal af Aviser, Bøger og Brochurer konfiskeredes.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere**, **Sætter-Trykkere**, en **Stereotypist**, **Punkterersker**, **Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd**, Elever.

Arbejdskraft *anvises ogsaa til Pladser af kort Varighed*, f. Eks. i Sygdomstilfælde.

Da der i nogen Tid har været en ikke ringe Arbejdsløshed, har flere af de Ledige forespurgt, om de ikke kunde faa lejlighedsvis Beskæftigelse udenfor Faget.

D'hrr. Bogtrykkere

bedes derfor sende Bud til Kontoret, naar de ønske **paalidelige** Folk til Besørgelse af **Budgærning, Inkassationer** *(Kavtion kan stilles)*, **Flytning** o. lign. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 30. Oktober.

1. Meddelelser om Flytninger af Underst. p. St.

2. En Lærling, som nu er udlært hos Skjødsholm, Grenaa, efter 4 Aars Læretid, anmoder om Optagelse. — Han maa aflægge Svendeprøve, og hvis denne ikke bliver antagen, søge Voldgift med Skjødsholm; iøvrigt kan han saa tiltræde paa sædvanlige Betingelser.

3. Frøken Nielsen, som i 7 Aar har arbejdet ved Faget hos Faderen i Nykøbing S., anmoder om Optagelse. — Kan optages paa sædvanlige Betingelser med 20 Kr. i Indskud.

4. Et Medlem i Aalborg, som har pantsat sin Medlemsbog, ikendtes et halvt Aars Karantæne.

5. Opraabet om at yde Bidrag til Juleuddelingen var undertegnet af Formanden. — Bifaldtes.

6. Et Medlem har svaret 15 Ugebidrag i Norge og 24 i Danmark og forespørger gennem sin Lokalformand, om han ikke er berettiget til Rejseunderstøttelse, hvilket er bleven ham nægtet i en Lokalafdeling. — Om dette Spørgsmaal samt om Retten til Underst. p. St. har der været ført Korrespondance med Forbundsstyrelsens Medl. Det fremgaar deraf, at Nægtelsen har været berettiget, idet Lovene kræver 26 Ugebidrag til et Forbund for at Berettigelsen til Understøttelse skal være tilstede, og ikke tillader Sammenlægning af ydede Ugebidrag til forskellige Forbund. — Hovedbestyrelsens Medlemmers Erklæringer angaaende forskellige Forhold ved Erhværvelsen og Vedligeholdelsen af Retten til Underst. p. St. har været indhentede, og der vil nu blive udarbejdet en Vejledning i dette Forhold, som vil blive optrykt sammen med et nyt Oplag af Rejsetabellerne, der er slupne op.

7. Bogtrykker Johansen, Nykøbing S., fremsender Tarifunderskrift. — Til Efterretning.
8. En Del Tarifsager drøftedes. HVIDTFELDT.

Til de **Arbejdsløse i Den typografiske Forening** har jeg modtaget til Dato: Maskeradens Overskud (1/8) Kr. 353.76, Johan Henriksen 5.00, Firring 2.00, H. E. Jensens Bogtr. 0.90, Adresse-Avisens Personale 4.00, fra en Principal: en Mulkt fra en Sætter 2.00, fra en Kollega: en Dagløn, erhvervet ved Medarbejderes Velvillie 6.34; ialt Kr. 374.00.
Den 6. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget til Dato: Kristl. Dagbl.s Personale (1. B.) Kr. 3.25, Emil Petersens do. (1. B.) 1.15; ialt Kr. 4.40.
Den 6. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Sophus Chr. Jacobsen, udl. 7/10 1900 hos Th. Nielsen (arb. s. St.). Stereotypist Hans Adolf Emil Lüchow, udl. 1/10 1900 hos N. Cohen (arb. s. Sted). Sætter Einer Frederik Due, udl. 1/11 1900 hos N. Cohen (arb. s. St.). I S. L.: William Dahlins Hustru Cathrine Jacobine Rasmine, Sætterlærlingene Victor Hugo Andreasen og Hans Nielsen (begge hos Hoffmann). Kromann-Andresens Hustru Anna Olga Oline.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 526, Chr. Ludv. Berg (Luno) fra Rejse. 1127 (Dsk. t. F.), Chr. Sonnenburg (O. C. Olsen) fra Horsens.

Bortrejste: 4642, Ferd. Nordholm (Bagge). 1477, Chr. Anton Hahn (arbl.) til Aarhus. 5613, Jul. Vald. Schrøder (arbl.) til Malmø. 30, Oluf Vald. Christiansen (arbl.) til Pl. i Ringsted. 148, Peter Aug. Petersen til Pl. i Ringsted.

Død: Adolf Andreas Andersen (Berl. Tid.) 44 Aar.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

30. Oktober: *Hobro* og *Herning*. 31. Okt.: *Randers, Frederikshavn, Rønne, Stubbekøbing, Nykøbing F., Ribe* og *Viborg*. 5. November: *Varde*.

Indleveringsfristen udløb 29. Oktober.

I Dag mangler: *Aalborg*.

Kolding, den 6. Novbr. 1900.
ULRIK PETERSEN.

Ny Medlemmer: Nykøb. F., Ellen Nielsen, udl. 1/11 98 i Nykøb. Venstrebl. i Nykøb. S. (arbl.). Odense (Bogense), Søren Jensen, udl. hos Pagh den 1/11 1900 (har aflagt Svendeprøve). Aarhus, Oscar Emil Oluf Christiansen, udl. hos Kjeldsen i Odder efter 5 Aars Lære (Svendeprøve ikke aflagt). Grenaa, Anton Marius Jensen, udl. 1/11 1900 hos J. Skjødsholm (arbl.). Løgstør, Hans Peter Anton Nielsen, udl. 1/11 1900 efter 5 Aars Lære paa Løgstør Avis (aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Vejle, 897, Charles Baes. Odense, 1479, Carl Chr. Blom Carlsen fra Nyborg. Holbæk, 1219, J. Chr. W. Riis fra Kolding i Pl. (Holb. Amts Dgbl.) og 1389, Vald. Chr. Nielsen fra Nykøb. F. (Holbæk-Posten). Aarhus, 1477, Anton Holm og 1226, Lauritz Chr. Petersen, begge i Pl. Køge, 1246, Lars Chr. Nielsen (Folkebl.). Kolding, 1219, J, Chr. W. Riis fra Kbhvn. (sidst Militær), 1252, Carl Vald. Christensen fra Næstved (paa Askov Højskole) og 1314, Niels Carl Olsen (arbl.) fra Ribe. Thisted, 1202, K. E. M. J. Kampmann fra Vejle (Redaktionssekretær paa Thisted Amtsavis). Silkeborg, 902, Peter Madsen fra Holbæk i Pl.

Bortrejste: Silkeborg, 425, Ludvig Olsson til Aalborg i Pl. Middelfart, 1418, Bruno J. Kreutzer til Nyborg i Pl. Næstved, 1252, Carl Vald. Christensen (Næstv. Avis) til Kolding (Askov Højskole). Vejle, 1202, Marius Kampmann. Horsens, 877, P. Laursen til Pl. i Aalborg, 1455, Marius M. Søfeldt-Hansen (arbl.) til Odense. Nykøb. F., 1389 (Dsk. t. F.), Vald. Chr. Nielsen til Pl. i Holbæk. Holbæk, 681, P. Chr. Larsen til Aalborg (Gistrup Højskole) og 902, P. Madsen til Pl. i Silkeborg. Køge, 1238 (N. Ctrf.), Niels Jensen (arbl.), 1270, Laur. Chr. Petersen til Askov Højskole. Kolding, 1219, J. Chr. Will. Riis til Pl. i Holbæk.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Bortrejste: 4662 (Sv. Typograff.), F. Nordholm (uden Anmældelse). 30, O. V. Christiansen til Ringsted i Pl. 230, C. Kristiansen paa Rejse (arbl.).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Medlemmer, der resterer, bedes *snarest*, inden 1. December, henvende sig til Kassereren, Faktor A. W. Larsen, Kattesund 12, mellem 2—3. Undladelse heraf har *Efterlysning i Fagbladene* samt paafølgende *Udslettelse til Følge.* STYRELSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medl.: Marie Hansen (Buntzens Eftf.), Betty Schjøberg og Karla Petersen (Cato) samt Nielsine Nielsen (arbl.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Indøvelse af Aarsfestprogrammet; alle Sangerne bedes møde.

T. S. Gymnastik hver Torsdag Aften 9—10½, Søndag Form. 8½—10 i Gothersgade 115. Varme og kolde Styrtebade.

T. C. C. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet.

ANNONCER

Valsestøber søges.

En gift Mand kan faa en god Stilling som Valsestøber ved et herværende Valsestøberi. Uden gode Anbefalinger nytter det ikke at indlægge Billet mrkt. »205« paa Ekspeditionskontoret.

Som Sætter-Trykker,

Annonce-, Blad- eller Akcidenssætter (helst paa et mindre Trykkeri) ønskes Plads straks. Bill. mrkt. »A. J.« modtager Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Skriftstøberi Emil Gursch

Messingliniefabrik Berlin S.

Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 16 NOVEMBER 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til Rønne, Bornholm, er lukket.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Onde Dage.

LÆSERE af *Typograf-Tidende* ville erindre, at Bladet sidste Foraar bragte en Artikel om Den typografiske Forenings Arbejdsanvisning, ledsaget af Tabeller og grafiske Fremstillinger af Arbejdsløsheden. Ved en Linie, som steg og sank, anskueliggjordes Arbejdsløshedens Stigen og Synken i syv Aar, fra 1892 til 1898. Kurven befandt sig fra 1895 til 1898 i stadig Dalen. Det var gode Aar; de endte med en ny og god Tarif for Arbejderne. Straks i 1899 gik Kurven atter i Vejret, Aaret gav ikke fuldt saa meget Arbejde til de københavnske Mestre og Svende, og i indeværende Aar ser det trøstesløst ud: Kurven stiger! Kurven stiger!

Det gaar ned ad Bakke. I Avgust i Fjor var der 79 ledige, i Aar 103, i September i Fjor 81, i Aar 139, i Oktober i Fjor 79, i Aar ligeledes 139. I de tre Maaneder i Fjor tilsammen 239 mod 381 ledige i samme Tidsrum i Aar. Arbejdsløsheden er stegen med omtrent 60 pCt. Vil Juleindsamlingen stige i samme Forhold?

Her er kun taget Tallene for de mandlige Arbejderes Vedkommende. Fra indeværende Aars Begyndelse fører Den typ. Forening Bog over ledige Punktererske og Paalæggersker. Medtages disse, naa vi til et samlet Antal ledige Personer i indeværende Aars Avgust af 130, i September 181 og i Oktober 193, ialt i disse tre Maaneder 504.

Vi lader Tallene tale for sig selv, men forlader dem, thi det er ikke Hensigten i disse Linier at give Statistik, men kun at udtrykke den angstfulde Spænding, som griber Sindet, naar der efter en lys Sommerdag trækker Tordenluft op i Horisonten. Vil Arbejdsløshedens Uvejrskyer drive over, eller vil der komme onde Dage?

Et af de uhyggeligste Tegn paa den sig nærmende Misère skete i Sommer. I samfulde 8 Uger fik ikke en eneste tilrejsende Typograf Arbejde i København. Et saa langvarigt Havblik før Stormen skal man lede mange Aar tilbage for at finde. Og dog har Aaret været rigt paa Tilgang af udenbys Arbejdskraft til de københavnske Trykkerier. Den høje Tarif her og den lave i Provinserne øver en dobbelt Virkning. Provinstypografer søge, lokkede af den høje Løn, til København og fortrænge, dygtige og godt anbefalede, som de tidt ere, i mangt et Tilfælde den københavnske Kollega. Denne »spadserer«, straks frejdig og tillidsfuld, senere mismodig, indtil han opgiver Haabet og tager til Takke med den første den bedste Plads. Adskillige københavnske Typografer arbejder for Tiden i Provinserne; f. Eks. have nogle Kolleger, som her tjente 25—30 Kr. om Ugen, slaaet sig til Ro i vestjydske Byer til 18 Kr. ugenlig. Der sendes nu til Provinsbyer saa meget københavnsk Arbejde, at dette mærkes, og det ikke blot i de forenede Papirfabrikers stærkt forøgede udenbys Papirleverance. Naar et Provinstrykkeri maa holde Kontor i København og kan beskæftige henved 20 Mand alene ved Akcidensarbejde, oplyser dette Eksempel, hvor vi driver hen. En ny »Sejr« til som den, Provinstypografer vandt ved sidste Tarifbevægelse, og Provinsernes Bogtrykkere vil for Alvor konkurrere med de københavnske Firmaer, i første Række ved at vove større Indsatser for Anskaffelse af moderne Materiel.

Tilstanden er næppe forbigaaende. Lock-out'en i Fjor, Krisen i Norge, Krigene og den almindelige Prisstigning øver Virkninger, som Spekulationen og dens Afkom, især Aktieselskaberne, ikke mildner. Bogtrykkerhaandværket lever for en stor Del af Forretningsverdenen. Men denne har indskrænket sit Forbrug, ogsaa af Tryksager. Det er det merkantile Arbejde, det skorter paa. Bogtrykleverandørerne heraf arbejde med indskrænket Personale. Mindre, om end en Del, Indflydelse har Sættemaskinerne og Boghandlernes Lager-Oprømninger til nedsatte Priser.

Under disse Forhold bliver Konkurrencen vildere. Offenligt er allerede forlængst Tilfældet med *Hver 8. Dag*, i Anledning af hvilket Bogtrykkernes Æresret med Hr. Justitsraad Dreyer som Formand er traadt i Funktion. Bogtrykkeren leverer Værker til Priser, der er adskillige Kroner billigere pr. Ark end den, de tryktes for under den forrige Tarif. Han vil nu for enhver Pris se Maskinen løbe, og frygter fuldt saa meget som Svenden for at blive »arbejdsløs«. Han har jo ikke lejet de ny, dyre Lokaler, ikke foretaget de store Indkøb af omfattende Mængder Skrift og kostbare Maskiner, for ikke at faa Brug for det. Ingen kender hans Kvaler, naar Afdrag og Renter skal udredes.

Langt ud over dette, ud over al Fornuft og Sømmelighed, driver de saakaldte »smaa Bogtrykkere« det; paa deres Værksted ses aldrig en Svend; de arbejder kun med Drenge, som afskediges samme Dag, de udlæres. Mærkeligt nok blive disse altfor hyppige Smaabogtrykkeres Sønner næsten altid sat i Bogtrykkerlære. Endnu mærkeligere er det, at disse af og til *blokerede* Smaabogtrykkeres Kunder for en stor Del bestaar af Arbejderforeninger. Disses, særlig ved Nytaarstider, betydelige Kvanta Arbejde bliver Drengeføde, medens den udlærte mælder sig til Fagforeningen, gaar arbejdsløs og ender med at — forlade Faget ɔ: han bliver Arbejdsmand.

Man kunde tænke sig, at Bogtrykkerne vilde finde hverandre under disse Forhold. Umuligt! Jo værre Dagene bliver, des mere vil de flaa hinanden, mens Arbejderne Haand i Haand danner en Redningskæde som den, Fiskerne paa Vestkysten knytter, naar de skal frelse en Skibbruden. Hvis vi Svende kunde faa Mestrene til at tage et Tag med? Forsøg det! Lad dem komme ud og se paa Brændingen, helst naar nogen er i Havsnød. Og tag saa godt fat. Uvejret er der, og Skyerne trækker ikke væk, fordi det bliver Julefest.

Et Resultat.

UNDER ovenstaaende Overskrift har en Hr. Z. i sidste Nr. af dette Blad skrevet en Artikel, som forekommer os noget misvisende, hvorfor vi her tillade os at fremkomme med nogle oplysende Bemærkninger: De tre Mand, der omtales i det Z.'ske Indlæg, gik for godt et Aars Tid siden over til deres Principals »Religion«: Goodtemplarismen. Den ene Villighed er, som bekendt, den anden værd, hvorfor de tre Herrer

til Gengæld fik det omtalte »Gratiale« paa 13 Kr. Kvartalet med Paalæg om at holde det strængt hemmeligt, for at den øvrige Del af Personalet ikke skulde komme og forlange Lønforhøjelse.

Da dette Hemmelighedskræmmeri var gaaet godt i ca. 1 Aars Tid, fik imidlertid den øvrige Del af Personalet Nys derom og forlangte da øjeblikkelig 2 Kr.s Løntillæg, for derved at komme nogenlunde paa Højde med, hvad der betales paa de andre Trykkerier i Aalborg.

Næste Lønningsdag fik 3 Mand et Tillæg af 1 Kr. Resten af Personalet fik — Ingenting. Vi 4 Undertegnede sagde da vore Pladser op. Vi lod derpaa indkalde til Generalforsamling i Lokalafdelingen, hvor vi forelagde Sagen og bestemt udtalte, at vi, eftersom Forholdene havde udviklet sig, ikke under nogen Omstændighed vilde tage vore Opsigelser tilbage; men bad Generalforsamlingen henstille til Medlemmerne, ikke at optage vore opsagte Pladser under 22 Kr., hvilket den gjorde.

Enhver, der modtog Tilbud om Plads, fik Forholdene forklarede, og vedkommende Bogtrykker gik ogsaa, da han mærkede, at han ikke kunde faa Folk under 22 Kr., meget fornuftigt ind derpaa.

Dette er saaledes i ganske korte Træk Begivenhedernes Gang. Organisationen som saadan kunde jo paa Grund af Tarifen ikke tage Affære, hvilket vi heller ikke har forlangt. Hele Sagen er ordnet ad privat Vej; den eneste Maade, hvorpaa man under de nuværende »tarifmæssige Forhold« er i Stand til at forbedre sine Livsvilkaar, der ved de stadige Prisstigninger vel næppe er bedre nu end før Tarifens Ikrafttræden.

At vi har holdt Hr. P. Hvidtfeldt à jour med Sagen er en Selvfølge, men overfor ham har vi ligeledes skriftlig erklæret, ikke at ville tage vore Opsigelser tilbage, eftersom Situationen var bleven yderligere tilspidset derved, at et saavel fagligt som i al Almindelighed umuligt Individ, der for Resten bor hos Faktoren og ikke vilde være med til at sige sin Plads op, fik det af os forlangte Løntillæg af 2 Kr., men betegnende nok fik han ikke disse Judaspenge før efter at vi havde sagt vore Pladser op.

Altsaa har hverken vi eller — endnu mindre — Hr. Z. noget som helst at bebrejde Hr. Hvidtfeldt eller Forretningsudvalget, og selv om vi mener, at en Mand, som Leder af vor Organisation, maa kunne staa for Kritik, er der ingen Mening i ved hver mulig og umulig Lejlighed at falde over ham — særlig ikke, naar man som Hr. Z. i Virkeligheden slet ikke har sat sig ind i den Sag, man skriver om.

Nej, Hr. Z., skal der udtales nogen alvorlig Bebrejdelse i Anledning af denne Sag, hvorfor saa ikke adressere den til de 3 Herrer »Kolleger«, der brydende sig fejl om Tarif og Kollegialitet, over et Aar har staaet og endnu den Dag i Dag staar med deres Kvartals-»Gratialer«, trods det Tarifen siger, at Lønnen skal udbetales ugevis, og at de kun har beregnet deres Overarbejde efter deres officielle Løn, ikke efter deres virkelige. Disse 3 Herrers smaalige Egoisme har skabt Situationen og deres fagligt ret farlige Handlemaade burde straffes med en alvorlig Karantæne.

Om denne Side af Sagen udtaler Hr. Z. sig slet ikke. Det er saa vanskeligt at straffe *personlige* Venner, selv om deres Handlinger i *faglig Henseende* ere uforsvarlige — ikke sandt?

Men vi tro dog ikke, at ret mange af Aalborg Typografer i saa Henseende vil tage personligt Hensyn.

P. t. København, den 14. Novbr. 1900.

WESTY HANSEN. LAURITZ LAURSEN.
CHR. OLSEN. MARTIN ANDERSEN.

Randers-Referatet.

HR. Redaktør! Vil De give mig Plads til følgende Kommentar til Referatet af Randers Lokalafdelings to sidste Generalforsamlinger:

Som det vil sés af Referatet var *Dagbladets* Personales Sag saaledes, at den paa første Generalforsamling af en Forsamling paa nogle og tredive Mænd kun fik 2 — *siger og skriver to Stemmer* — foruden sine egne, medens jeg havde 13.

Paa den anden Generalforsamling bar Personalet sig jo saaledes ad, at den ved Hjælp af nogle Stemmer fra Højrebladet fik vedtaget Afslutning, saa Oppositionen blev afskaaret fra al videre Diskussion.

Saaledes bærer Folk, hvis Sag er god, sig ikke ad.

At *Dagbladets* Personale selv fik Lov at lave Resolutionen og saaledes fik Lov *at være Dommer i sin egen Sag*, det er saa rent ovenud og paa Trods af alle borgerlige Retsbegreber. — Og jeg haaber, at alle Kolleger Landet over vil vide at værdsætte dette Personales »noble« Optræden i denne Sag.

Det Brev, hvis Aabning skulde overgives Politiet, er ikke et, som jeg har aabnet; men et fra Hr. Hvidtfeldt til mig og i min Favør ang. denne Sag. Det er paa en mystisk Maade bleven »*forsinket*« $2^1/_2$ *Dag og naaede mig i brudt Tilstand paa Trykkeriet.* Det kan sés af Poststemplerne, at det er kommen til Randers $2^1/_2$ Dag, før jeg fik det.

Herning, den 12. November 1900. CHR. WORM.

De kvindelige Trykkeriarbejdere.

Juleuddelingen.

Efterat de kvindelige Trykkeriarbejderes Forening er traadt ind i Dansk Typograf-Forbund, bør vi ogsaa deltage i **Indsamlingen til arbejdsløse i de forskellige Foreninger indenfor Bogtrykfaget.** Jeg opfordrer derfor samtlige vore Medlemmer til at yde deres Skærv til Indsamlingen og at aflevere Beløbet enten til Inkassatoren for det paagældende Personale eller til Kasserer BERGENHOLZ.

København. d. 14. Novbr. 1900. MATHILDE DIDERICHSEN.

Da Jørgen strejkede.

JØRGEN var et af de mest uundværlige Led i den forøvrigt ikke særlig store Kæde, der dannede Personalet i det Provins-Officin, hvori han var ansat. Og det uagtet Jørgen endnu ikke har naaet den Alder, der for ethvert anstændigt og velopdraget ungt Mandfolk indledes med nogle Dages Promenade i sorte Handsker, do. Slips og med et dimensionelt Ravrør.

Jørgens helligste Beskæftigelse var at lægge det Antal Hundrede Eksemplarer paa, hvori »Bladet« trykkedes. Men desuden var han uhyre nyttig paa mange andre Omraader. Han vidste paa en Prik, hvor det bedste Skraatobak kunde faas i hele Byen — og det endda for 2 Øre, naar det en Mandag var sløjt med det usle Mammon —, han hentede det til Livets Ophold og Venskabets Vedligeholdelse nødvendige Øl, og havde Gevierternes Raslen udenfor Vinkelhagen — Bevægelser af de smaa Tingester, der forøvrigt ikke var særlig velsete af de »ledende« Aander — forrykket Balancen med Hensyn til Debet og Kredit blandt »Svendene« indbyrdes, saa var Jørgen ogsaa Mand for ved en lille Razzia i Købmandsboden ved Siden af at bringe normale Forhold tilveje igen.

Det var ikke saa ganske lidt, Jørgen maatte anvende sine Kræfter og sin Intelligens paa, før han ved Ugens Slutning med god Samvittighed kunde hæve sin fortjente, just ikke særlig kolossale Løn — 3 Kr.

Saaledes gik alt sin rolige og vante Gang. Avisen trykkedes, de taknemlige Abonnenter slugte den, og Jørgen passede sin Dont og gik om som en Uskyldighedens Engel — ganske vist i et lidt snavset Udvortes med de hørgule Haartjavser hængende ned i det af Farve og andre Rariteter altid indsmurte Ansigt. Ingen skulde have anet, at der ulmede Ild under Asken. — Men det gjorde der alligevel!

Jørgen gjorde Strejke!

Det var en Aften, da han havde største Delen af sin Dagsgærning bag sig, at Jørgen pludselig følte sit unge Sind forurettet paa en eller anden Vis, og uden at værdige Omgivelserne nogen nærmere Forklaring, tog han sit gode Tøj — hvilket i denne Forbindelse vil sige en gammel Kasket af ubestemmelig Kulør — og gik, overladende Resten af sin Virksomhed til eventuelle Liebhavere. Og havde Jørgens Uundværlighed hidtil ikke været fuldstændig klar for alle, saa blev den det nu til Evidens. Trykkeren og et Par Sætterlærlinge foer om imellem hinanden i vild Forvirring, »Bladet« gik ud i halvt makuleret Tilstand,

og saa kom det endda for sent paa Posthuset. Abonnenterne skældte og bandede fjorten Dage derefter.

— — Imidlertid var Jørgen gaaet hjem for at »sove paa det«. Og om nu Nattens dunkle Skygger har fremkaldt Anger i hans syndige Sjæl eller mere haandgribelige Paavirkninger har gjort deres Indflydelse gældende, faar staa hen — nok er det: næste Dag mødte Jørgen igen til sædvanlig Tid og med et saa flegmatisk Udtryk i sit snavsede Ansigt, som om enhver Afvigelse fra Pligtens snorlige Vej laa og altid havde ligget milevidt fra hans snævre Virkeomraade.

Officinets Faktor maa dog aabenbart have næret lidt afvigende Anskuelser i denne Henseende, thi han fik straks Hr. Jørgen kaldt ind paa sit Kontor og begyndte saa en Formaningstale, først i blide og afdæmpede Tonearter, men efterhaanden stigende til en for Jørgen i høj Grad foruroligende Højde.

— Hvor kan det dog falde Dig ind at gaa fra dit Arbejde her om Aftenen.

Jørgen vendte sine lyseblaa Øjne mod Loftet og saa' saa uskyldig ud, som det paa nogen Maade var ham mulig, men han sagde ingen Ting. Formodenlig mente han, at Tavsheden var hans bedste Defensor.

Men Faktoren kørte videre.

— At han dog kunde opføre sig saa uforskammet. Her gik han og havde sine kronede Dage og fik en god Løn til, og saa skønnede han dog saa lidt paa det. Men Folk skønnede nu om Stunder aldrig paa, at de havde det godt. (Han blev almindelig moraliserende.) Tænke sig, at saadan en Dreng kunde finde paa at gøre Strejke. Men det var naturligvis ved saadan til Stadighed at færdes mellem Typograferne, at han fik disse forbandede socialistiske Idéer ind i Hovedet. Det var nu forresten Synd af saadanne Mennesker, at de ikke gjorde sig Spor af Samvittighed ved at lære den stakkels Dreng saadan noget. Han kunde da heller aldrig blive noget ordenligt Menneske. Men — sligt maatte rykkes op i Tide, og det grundigt. Det var til hans eget Bedste!

Han havde virkelig helt Medlidenhed med Drengen! — Og saa fik Jørgen en grundig Dragt Prygl uuder Eder og Banden.

— — — Og hele den Dag gik Faktoren om og følte sig som en anden Pestalozzi!

CHIC.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 6. ds. ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for Juli Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerer med 1240 Kr. 71 Øre. I Rejseunderstøttelse er der udbetalt til 28 Medlemmer 92 Kr. 50 Øre, i Understøttelse paa Stedet til 2 Medlemmer 16 Kr. 25 Øre og i Sygehjælp til 5 Medlemmer 276 Kr. + 150 Kr. 73 Øre til et rejsende Medlem (Pettersson) = 426 Kr. 73 Øre. I Begravelseshjælp er udbetalt 300 Kr. — Ekstrakassens Regnskab udviste en Indtægt af 23 Kr. 20 Øre og en Udgift af 22 Kr. 25 Øre. Den har understøttet 5 Rejsende.

Til Næstformand valgtes ROBERT NIELSEN i Stedet for L. Laursen, der er bortrejst.

Under »Eventuelt« debatteredes enkelte lokale Forhold, ligesom et Forslag om fra Hovedkassen at rekvirere de 60 Kr., som Lokalafdelingen i sin Tid vedtog at yde Aalborg Begravelsesvæsen for Vedligeholdelsen af Typograf P. Petersens Gravsted i 20 Aar, vedtoges.

B. N.

Aarhus Lokalafdeling

var indvarslet til ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 9. ds. Anledningen var, at Bogtrykker Lauritz Beck havde foretaget en øjeblikkelig og formentlig tarifstridig Afskedigelse af en Sætter. Dette Forhold tilligemed Spørgsmaalet om, hvorvidt L. Becks Personale var nødt til at finde sig i Samarbejde med den i den typografiske Verden ikke ubekendte Frøken Mørch, fremkaldte et Par Timers Debat, hvorunder fremkom en Del Oplysninger, som var mindre smigrende for Indehaveren af det nævnte Officin. — Resultatet af Forhandlingerne blev, at den af 40 Typografer besøgte Generalforsamling enstemmig vedtog, at de paaklagede Forhold skulde ordnes. — I Tilfælde af, at Personalet ikke selv kunde opnaa den ønskede Løsning paa Spørgsmaalene, vedtog Generalforsamlingen — ligeledes enstemmig — at Hovedbestyrelsens Formand, Hr. P. Hvidtfeldt, skulde anmodes om at komme til Stede.

P. CHRISTIANSEN.
Sekretær.

Typografernes Cykleklub

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Søndag den 21. Oktbr. i Foreningslokalet (Walkendorffsg.). Til Dirigent valgtes VILH. K. MADSEN og til Sekretær CHR. E. HANSEN.

Punkt 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Punkt 2. Kassereren (JUUL-SØRENSEN) fremlagde Regnskabet, der godkendtes. Medlemsantallet var steget med 9 Medl.

Punkt 3. Til Næstformand genvalgtes SIGW. LUNDBERG og til Styrelsesmedlem CHR. E. HANSEN, som Revisor genvalgtes ROBERT ANDERSEN.

Punkt 4. Det vedtoges efter en længere Diskussion at afholde en Fest inden Jul.

Formanden aflagde Beretning over Sommervirksomheden: Klubben havde bl. a. deltaget i »A. B. C.«s Skærsommerløb med Fest; der var afholdt to Ture med Tilskud af Kassen, nemlig til Hillerød og Ballerup. I Løbet af Sommeren var der gennem Klubben solgt 7 Hamlet Cykler.

CHR. E. H.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Oktbr. Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	750.58	
Reservefonden	-	4706.75	
Begravelseskassen	-	20262.82	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	11662.71	
			Kr. 37382.86
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	17625.64	
Reservefondens do.	-	22619.01	
			- 40244.65
		Summa	Kr. 77627.51

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	472.40	
Malerregning	-	12.00	
Telegrammer	-	4.74	
Porto	-	11.56	
Telefonleje	-	15.00	
Flytning af Telefon og Arkiv	-	10.00	
Beholdning i Begravelseskassen	-	20262.82	
do. i Reservefonden	-	4706.75	
do. i Hovedkassen	-	10513.20	
			Kr. 36008.47
Dansk Typografforbund:			
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund for 2. Halvaar 1900	Kr.	164.80	
Typ.-Tid. Nr. 27—39	-	1172.90	
Tryksager	-	28.50	
Porto	-	8.19	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	17625.64	
Reservefondens do.	-	22619.01	
			- 41619.04
		Summa	Kr. 77627.51

Kolding, d. 1. November 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Dygtige Punkterersker søges til Plads.

Nær og fjærn.

Gutenbergfesten. Som det var at vente, har det været vanskeligt i denne Uge at skaffe Billetter til Festen; baade Anledning og Øjemed har draget Typograferne til Larsens Lokale paa Søndag Aften. Brødr. Larsen har ekstra stillet flere Lokaler paa 2. Sal til Selskabets Disposition. Bordbilletter vil endnu i Dag kunne erholdes hos d'Hrr. BERGENHOLZ og BYNCK; naar Ballet kan komme tidligt i Gang, er det Komitéens Hensigt at imødekomme Anmodninger om at komme lidt tidligere til Bords end Kl. 10½. Vi anmoder gentagende Publikum om at møde noget før Kl. 7 og om at tage Feststemning og godt Humør med.

Tyskland. Den Nordtyske Maskinsætterforening i *Hamborg* har paa et Møde — i Anledning af en Maskinsætter-Kapsætning — indtaget en afvisende Stilling mod Kapsætningerne.

— Den 18. September afholdtes i Gutenberghalle i *Leipzig* et Møde mellem Repræsentanter for de stridende Parter i *Bogbinderfaget*. Bogtrykkernes Tarifkomité var tilkaldt for at mægle i Striden. *Bogbinderiarbejderne fik deres hovedsagelige Fordringer bevilgede.* Den nye Tarifs vigtigste Punkter ere: Den effektive Arbejdstid er 9 Timer, som dog kan reduceres med 160 Timer (dog ikke mere end 2½ Time dagligt) pr. Aar, i daarlige Tider. Timelønnen er for Svende 44 Pfennig; for

Nyudlærte (1. Aar efter en 3-aarig Læretid) 36 Pf., for do. (1. Aar efter en 4-aarig Læretid) 39 Pf. I visse Tilfælde betales et Tillæg af 5 pCt. Angaaende Overarbejde og Kvindearbejde traf man ogsaa en Overenskomst. Den 15. Oktober skal Akkordarbejder-Tarifen vedtages. Den ny Tarif gælder til 31. Avgust 1903.

— Ved den socialdemokratiske Partidag i *Mainz* 17.—21. Septbr. oplystes det, at Partiet har 76 politiske Organer. 22 Parti-Trykkerier udfører det væsenligste af Partiets Tryksager. X.

Til de **Arbejdsløse i Den typografiske Forening** har jeg endvidere modtaget til Dato: Hermann Hansen (Schultz) Kr. 1.50, Qvist & Co. *(som Følge af Trykkeriets Privatkasses Ophævelse)* 10.00, Adresse-Avisen (2. B.) 1.50, ialt Kr. 13.00, med det tidl. indk. Kr. 374 00 tilsammen *Kr. 387.00.*

Den 14. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Schultz Bgtr. (1. B.) Kr. 19.55, Kristl. Dagbl.s Personale (2. B.) 3.25, Emil Petersens Pers. (2. B.) 1.25, Qvist & Co.' Pers. (1. B.) 10.00, Adresse-Avisens Pers. (1. B.) 2.50, ialt Kr. 36.55, med det tidl. indk. Kr. 4.40 tilsammen Kr. 40.95.

Den 14. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. L.: Løfbergs Hustru Anna Christiane Olga Oline og Wilh. Jensens Hustru Alexandra Christiane Amalie.

Tiltraadte: 2064 (Norsk Ctrf.), Joh. Martinsen (Luno) fra Norge. 1244 (Dsk. t. F.), Laurids Høier (Nielsen & Lyd.) fra Kolding. 6074, N. C. Thorsøe-Olsen (O. C. Olsen) fra Rejse. 3200, A. A. A. Kromann-Andresen (Nationaltr.) fra Rejse. 1461 (Dsk. t. F.), Bøjle Hansen (I. Cohen) fra Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

10. Novbr.: *Aalborg.*

Hermed ere samtlige Juli Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 10. Novbr. 1900.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Lokalformand.

Ribe: Typograf L. N. LARSEN i Stedet for J. Christensen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: Svendborg, Johannes Lauritz Nielsen, udl. 1/11 1900 i Svendb. Avis' Trykkeri (aflagt Svendeprøve). Nykøbing M., Marius Lorents Johnsen og Otto Poulsen Aggerholm, begge udl. 1/11 1900 paa Morsø Dagblad, henholdsvis efter 4½ og 5 Aars Lære (aflagt Svendeprøve). Aarhus, Jens Anton Marius Radholm, udl. 1/11 1900 efter 5 Aars Lære i Aarhus Stiftsbogtr. (Svendeprøve aflagt). Esbjerg, Peder Viby Pedersen, udl. 1/11 1900 i Hansen & Tobisens Bogtr. som Sætter (aflagt Prøve for offenl. Kommission). Viborg, Kristen Erik Petersen, udl. 5/10 1900 i Viborg Amtstid.s Trykkeri som Sætter (aflagt Prøve for offenl. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringkøbing (Lemvig), 1416, Ingvard Fejerskov. Aalborg, 1320, Emil Eskildsen, 1551, Andr. A. Th. Petersen, 425, L. Olsson, 877, Peter Laurssen og 2866, Olivius Albert Holtzmann (alle i Pl.) samt 681, Peter Christian Larsen paa Eistrup Højskole. Aarhus, 1286, Jul. Magnussen i Pl. Kolding, 1270, Lauritz Chr. Petersen (paa Askov Højskole) fra Køge. Ringsted, 30 (D. t. Trf.), O. V. Christiansen fra København (Folketid.) og 1315 (Dsk. t. F.), Eugen Johansen fra København (Folketid.). Nyborg, 1418, Bruno Kreutzer fra Middelfart i Pl. (Nyborg Avis).

Bortrejste: Nyborg, 1479, Carl Carlsen til Odense i Pl. Kolding, 1457, Niels Berthel Nielsen paa Rejse. Svendborg, 1464, Karl Hansen fra Nexø i Pl. (Westermann). Nakskov, 1071, Ludv. Lystrup (arbl.) til Kbhvn. Aarhus, 1580, F. Cornelius Petersen (arbl.). Kolding, 1286, Jul. Magnussen til Pl. i Aarhus, 1244, Lauritz Høier til Pl. i Københ., 1457, Niels Berthel Nielsen og 1314, Niels Carl Olsen (begge paa Rejse). Horsens, 1249, Marius Sivertsen (arbl.) paa Rejse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Tirsdag den 20. ds., Kl. 7½ i »Boulanger«. FORM.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde Mandag den 19. Novbr. 1900 i Walkendorffsgade 22, 3 Kl. 8.

FORMANDINDEN.

Ny Medlemmer: Ketty Nielsen (Langkjær), Md. Steffensen (Aller).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sidste Fællesprøve til Gutenbergfesten. Udlevering af Bordbilletter. Søndag Form. Generalprøve med Orkester.

ANNONCER

En Typograf,

som kan paatage sig *alt* Arbejde i et mindre Trykkeri, ønsker Plads straks eller senere. Søgende har tidligere forestaaet Trykningen af et Dagblad. Billet mrkt. »K. F.« modtager Ekspeditionskontoret.

En gift Trykker, der er **dygtig og rask til sit Arbejde**, kan faa fast Plads med en ugenlig Begyndelsesløn af 23 Kr. i *Mammens Eksprestrykkeri, Aarhus.*

3 à 4 brugte Skriftkasser

ønskes til Købs. Billet mrkt. »206« modtager Ekspeditionskontoret **senest i Morgen.**

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
fabrikeres af og leveres paastøbt
Valserne hos
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie, 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 23 NOVEMBER 1900 XXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til Rønne er atter aabnet; ved Henvendelser eller Tilbud om Plads i Kieffers Bogtrykkeri dersteds anmodes man om at henvende sig til Lokalformanden.

Den 21. Novbr. 1900. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Forholdene i Rønne.

LIGESAA langt som Bornholm ligger fra København ligesaa fortvivlede har Forholdene indenfor vort Fag været her ovre længe. Under Tarifbevægelsen for 2 Aar siden belystes Forholdene gennem en Artikel her i Bladet og Læserne vil maaske erindre derfra, at Rønne var et af de dejlige Provinshuller, hvor der i høj Grad trængtes til at blive ryddet op. Det var »Kvindernes By« i høj Grad — af mandlige Typografer fandtes kun nogle faa — ellers dyrkedes den sorte Kunst af smaa kære Pigebørn, der for en ugenlig Betaling af fra 6 til 12 Kr. præsterede en 3 à 400 Linier daglig. Paa et af Trykkerierne stod en Faktor og kommanderede over 6 eller 7 Jomfruer, hvoraf de fleste kun var godt og vel over Konfirmationsalderen og oppebar saa svimlende Gager som 2 og 3 og 4 Kr. om Ugen.

Efter en lille Arbejdsnedlæggelse paa 2 Dage og efter mere Snak end egenlig nødvendigt skrev to af Principalerne under paa Tarifen. Paa de to andre Trykkerier maatte man efter 14 Dages Forløb foreløbig indstille Angrebet — af forskellige Grunde, der her vil tage for megen Plads at komme ind paa. Alle de smaa Pigebørn gjorde forøvrigt deres Pligt — de gik ikke i Arbejde før de fik Foreningens Tilladelse dertil.

Saa forleden Morgen blev Personalet paa *Bornholms Dagblad* pludselig afskediget. Alle gik ellers og tænkte paa Fred og ingen Fare. Men Bogtrykkeren var kommen under Vejr med, at Bestyrelsen for Bladet — der ejes af en Del Agrarer og Moderate — havde lejet ny Lokaler og købt Skrift og Maskiner og om kort Tid vilde lade Bladet udgaa fra deres eget Trykkeri. Bogtrykkeren, hvis Navn er COLBERG, skrev saa ud til sin Faktor (C. bor paa Landet), at han ikke maatte trykke et eneste Nr. af Bladet mere. Da C. ingen Kontrakt havde, kunde han let gøre dette.

Dagbladet, der nu var sat paa Gaden, søgte saa til Bogtrykker KIEFFER; det mærkeligste ved dennes Bogtrykkeri er Personalet, der bestaar af et Par almindelige Hædersmænd, en Slagtermester og en paa Bornholm godt kendt fhv. Købmand, Agent, Bladudgiver, Redaktør og Gud ved hvor meget mere ved Navn JACOB NÆSTVED. Københavnske Kolleger vil maaske kunne erindre, at der for nogle Aar siden i Foreningslokalet var fremlagt et Blad, som hed *Bornholms Nisse* og havde ikke saa lidt tilfælles med *Hønseavlertidende* fra Svansbjærg pr. Køge; dette Blad var Jacob Næstveds; forøvrigt har de to Udgivere selv ogsaa adskilligt tilfælles.

Kieffer paatog sig Trykningen, men han skulde have nogle af det afskedigede *Dagblad*-Personale til Hjælp. De unge Piger betakkede sig imidlertid for at komme i Selskab med Slagteren og Manden med *Nissen* og de øvrige fhv. Bestillinger.

Bogtrykker Colberg skrev under paa Tarifen, saa hurtig han var sluppen af med *Dagbladet*. Paa hans Akcidentstrykkeri har der forøvrigt været arbejdet og betalt i Overensstemmelse med Tarifen de to sidste Aar.

Forhandlingerne med *Dagbladets* Redaktør, Hr. FRANTZ NIELSEN, førte da ogsaa hurtig til, at han paa Selskabets Vegne skrev under paa Tarifen, der saaledes er indført paa fire Arbejdssteder i Rønne. Tilbage staar nu kun det Kiefferske Trykkeri. Men ogsaa det faar vel neje Nakken en skønne Dag.

Selvfølgelig maatte Hr. Nielsen se at finde en anden Bogtrykker end Kieffer, og ved mindelig Overenskomst og for god Betaling paatog Hr. Colberg sig derfor at skaffe Agrarbladet ud i Verden i sin sædvanlige Skikkelse. Henimod Jul skal Bladet saa flytte over i de ny Lokaler. Det skal nok samtidig udvides, men dette er vel næppe ensbetydende med Antagelse af større Personale. Naar de bornholmske Blade *udvider* sig, sker det nemlig saa snildt, at de samtidig kan *indskrænke* Stofmængden. Næste Gang, de bornholmske Blade skal udvides, skal Satsen formodenlig skydes med 4 Regletter, saa kan der maaske spares en Mand.

Der er noget, der hedder at putte Folk Blaar i Øjnene.

Rønne, den 17. Novbr. 1900. NIELS NIELSEN.

Gutenbergfesten.

DET blev en Fest saa storslaaet og saa interessant, som ingen af vore tidligere Fester har været. Tilslutningen var overvældende. Allerede flere Dage forinden kunde Kassereren mælde: Alt udsolgt! og det var derefter saa godt som umuligt at opdrive en Billet. Adskillige Provinskolleger fra de nærmeste Købstæder paa Sjælland var rejst til København for at overvære den sjældne Fest og samtidig støtte arbejdsløse Kammerater; men disse Kolleger havde i Forvejen været saa forudseende at sikre sig Billet. Det er ikke Tvivl underkastet, at om Festen var blevet afholdt i Koncertpalæet, vilde man med Lethed have kunnet fyldt dette mægtige Lokale til sidste Plads.

Ikke faa af Københavns største Principaler havde givet Møde; men Programmet bød ogsaa paa noget saa interessant som Foredrag af Xylograf HENDRIKSEN og Dr. phil. GEORG BRANDES.

Festen indlededes med en af Hr. FASMER fremsagt meget stemningsfuld Prolog af MARIUS NIELSEN, hvorefter Xylograf HENDRIKSEN og Dr. G. BRANDES holdt Foredrag henholdsvis om Gutenbergs Opfindelse og om Bogtrykkerkunsten. Disse to Foredrag vil senere udkomme i Pjeceform. Baade Prologen og begge Foredragene hilstes af det feststemte Publikum med overordenlig stærkt Bifald. Før og efter Foredragene sang Typografernes Sangforening og Gutenberg-Koret under Kapelmusikus GULDBRANDSENS Ledelse i Forening nogle smukke Sange, som var skrevne til denne Lejlighed. En af Sangene var meget original, idet Publikum skulde synge de to sidste Vers med; men vi maa med Skam notere, at enten kunde det tilstedeværende Publikum ikke synge eller ogsaa havde de glemt den Fædrelands-Melodi, som Sangen gik paa, for da Kapelmesteren svang Taktstokken for Tilhørerne, hørte man

kun Sangernes Stemmer, Resten opløste sig i en utydelig Mumlen. Men desto mere ivrig var Publikum efter at give sit Bifald tilkende efter hver Sangs Afsyngelse.

Saasnart Aftenunderholdningen var forbi, blev Salen ryddet og de smukke unge Damer med deres balklædte Kavallerer tog fat paa Dansen.

Kl. 10½ samledes man i den lille Sal til Fællesspisning. Her bød den tidligere Formand for Sangforeningen, Hr. ALB. AUENER, Velkommen og overtog Hværvet som Dirigent. Taler og Sang afløste hinanden i det uendelige. Vi nævner saaledes: P. Lauritzen talte for Faget, Bergenholz for Brandes, hvorefter Brandes bragte Typograferne en Tak for den store Imødekommenhed, disse alle Tider havde vist ham ved Udførelsen af hans Arbejde. Laur. Jensen bragte Hendriksen en Tak for det store Arbejde han havde nedlagt i Fagskolen. Xylograf Hendriksen mindedes i smukke Ord den ældste Typograf, som var til Stede ved denne Lejlighed, nemlig Bogtrykker Thiele. Guldbrandsen for Damerne, Carl Madsen for de tilstedeværende Principaler, Bogtrykker Hannover for Svendenes Organisationer o. s. v.

Efter Fællesspisningen slog de Gamle sig til Ro ved Bordene, medens Ungdommen fortsatte den afbrudte Dans til Kl. 3.

Det mest reelle ved denne Fest er, at der bliver sikkert et stort Overskud til vore Arbejdsløse; men hvor stort det saa end er, saa bliver det desværre ikke stort nok.

Bogvennen.

FORENINGEN for Boghaandværk har i disse Dage udsendt sit aarlige Tidsskrift *Bogvennen*. Aarlig kan man imidlertid ikke kalde det, idet Tidsskriftet udgives for Aarene 1898—99; men til Gengæld er Bogen saa meget større og af et saa fortrinligt Indhold, at enhver maa glæde sig over den. Det, der denne Gang giver Bogen sin Karakter, er LORENS FRØLICH's mange ypperlige Tegninger. Vi har paa et tidligere Tidspunkt omtalt den Frølich'ske Udstilling i Kunstindustrimusæet og skal derfor ikke komme ind paa en Gentagelse ved at fortælle Læserne om den store Produktion og om de udmærkede Ting, der er udgaaet fra Kunstnerens Haand, men blot nøjes med at sige, at som man her har de Frølich'ske Tegninger samlede i en Bog, faar man ret et Overblik over, hvad denne Mand har udrettet i det lange Spand af Aar.

Naar vi skal udtale os om *Bogvennen* som Helhed, saa forekommer det os at være noget af det bedste, Foreningen for Boghaandværk har udsendt, og det hvad enten man ser paa Sætningen eller Trykningen. Firmaet Nielsen & Lydiche har omfattet dette Arbejde med en sjælden Akkuratesse og Omhu. Med hvilken Renhed træder ikke hvert enkelt Billede frem. Se f. Eks. det allerførste i Bogen: Ungdomsportræt af Lorens Frølich — og saaledes for hvert Blad, man vender, er »Sansen for Linien, for Konturens skønne og fint afvejede Rytmik« det fremherskende, og naar dertil kommer, at Bogen er trykt paa fint, glittet Papir, vil man forstaa, at dette Tidsskrift er et Værk, som enhver Bogven sætter Pris paa. I Bogen findes en Omtale og Illustrationer af de Bogbind, som var paa Verdensudstillingen i Paris. Da vi selv har haft Lejlighed til at se disse Kompositioner, er det med saa megen større Glæde at vi kan notere, at det danske Bogbind staar Maal med et hvilket som helst andet Land, ja har endog vakt betydelig Opsigt og Beundring udenfor vort eget Omraade. Kunst og Haandværk er sammensmæltet til et harmonisk Hele, og det er vanskeligt at sige, hvor det første begynder og det sidste ender.

Bogvennen slutter med nogle Prøver fra Fagskolen. Disse ere meget nette, men hæver sig dog ikke over, hvad man saa ofte ser. Kunde der ikke være Anledning til for Skolen at opdrage Eleverne til at skabe noget selvstændigt? Som det nu er, faar det nærmest Udseende af at være Plagiat fra den første den bedste tyske Prøvebog. Se paa Bogbinderne, og man vil finde, at her er en Bestræbelse efter at komme bort fra det flade og tomme, og til at skabe ikke alene noget nyt, men noget smukt og stilfuldt; hvorfor saa ikke forsøge det samme i vort Fag? Baade Lærere og Elever vilde sikkert have lige stor Fornøjelse af dette, og vort Fag vilde lidt efter lidt blive fritaget for den utaalelige Efterabning. At dette kan lade sig gøre, er der ikke Tvivl om.

Bogvennen er kun trykt i 700 Eksemplarer, hvad der vidner om, at Foreningen kun har ringe Tilslutning blandt Boghaandværkets Arbejdere; og det uagtet at det aarlige Kontingent er sat saa lavt som til 1 Kr.; men ikke nok hermed, for denne Krone faar Medlemmerne en saa udmærket Bog som *Bogvennen* er. Alene dette turde være nok til, at enhver Typograf som Bogbinder stod som Medlem af Foreningen. —d.

Gymnastikens Betydning for Typograferne.

FOR kort Tid siden bragte vi en lille Meddelelse om et Foredrag, som Dr. FRODE SADOLIN havde holdt for en stor Forsamling af Københavns Typografer. Vi lovede den Gang, at vi muligvis senere vilde bringe et udførligere Referat. Vi efterkommer dette Løfte nu i det Haab, at Hr. Dr. Sadolins Udtalelser om Gymnastikens Betydning for Typograferne ogsaa maa virke frugtbringende paa de Kolleger, som ikke havde Lejlighed til at overvære det interessante Møde. Hr. Sadolin udtalte omtrent følgende:

I Begyndelsen af September Maaned afholdtes i Paris den første internationale Kongres for legemlig Opdragelse. I Aabningstalen udtalte Professor Demeny, at Kongressen faldt paa et interessant Tidspunkt, idet Menneskene i vor Tid er begyndt at indsé, at det Kendskab til Naturens Love de gennem Aarhundreder har tilkæmpet sig, kan anvendes paa dem selv til deres egen legemlige Fuldkommengørelse.

Det er en træffende Bemærkning. Det er virkelig først i den nyeste Tid, at den Tanke har begyndt at brede sig. At vi bør bruge al den Dygtighed til at anstille nøjagtige Undersøgelser som den moderne Naturvidenskab sidder inde med til at skaffe os Besked om, hvorledes vi bedst kan udvikle Menneskelegemet. Vi har længe haft Forsøgsmarker, Laboratorier, Stutterier og Dyrskuer til Fremme af et rationelt Landbrug, men det Stykke Natur, som vort eget Legeme er, det er ikke bleven dyrket rationelt. Lægevidenskaben har taget sig af de Syge, men den sunde Organismes Udvikling, dens Ernæring, Hærdning og Opøvelse, med ét Ord: den legemlige Opdragelse, har været overladt til praktiske Folk at tage sig af. Og praktiske Folk er udmærkede til at sætte en Sag i Værk, men det er dog den videnskabelig begrundede Teori, der skulde sige hvorledes.

Saaledes er det ogsaa i hele dette Aarhundrede gaaet med et af den legemlige Opdragelses vigtigste Fag: Gymnastiken. Den har en Betydning for hele Samfundet, som man hidtil næppe nok har haft Anelse om.

Der kan jo ikke være Tale om i nogen Maade at udtømme Æmnet Gymnastik. Men hvad jeg dog gærne vilde stille dem for Øje er dette, at Gymnastiken er noget, som under Kulturlivets Vilkaar er almengyldigt, er en Nødvendighed for alle. Den er ikke en Sport som enhver anden, den er ikke et Led i Rækken mellem Boldspil, Brydning, Vægtøveiser o. s. v., den er en Helhed, som for sig alene skal kunne give en harmonisk legemlig Udvikling. Derigennem giver den saa ogsaa legemlig Dygtighed, men i og for sig tager den ikke Sigte paa nogen enkelt legemlig Færdighed. Naturligvis kan man ogsaa drive Sport i Gymnastik-Apparater, man kan lære at gøre Kunster i Barre og Reck uden at tage Hensyn til den hele legemlige Udvikling, men dette er Akrobatik, ikke egenlig Gymnastik. Den egenlige Gymnastik indbefatter kun de Maader, paa hvilke vi kan udvikle Menneskelegemet rationelt uden noget som helst Bihensyn.

Enhver, som har prøvet om Sommeren at drive forskellig Sport: Roning, Kricketspil, Cyklekørsel o. s. v. og saa om Vinteren gøre rationel Gymnastik, vil have mærket, at man efter de første Timer bliver øm i enkelte Muskler, det vil sige, at alle de udmærkede Legemsøvelser, man i Sommerens Løb har udført, dog ikke har taget alle ens Muskler i Brug. Det er ogsaa en bekendt Sag, at naar man driver en bestemt Sport til Stadighed, saa præges ens Holdning og Bygning deraf og det vil kendes som en Afvigelse fra den ideale Skabning. Dette skal nu ikke afholde én fra at drive Sport, Sporten har sine særlige Fortrin, som ikke kan skattes højt nok, den kan udvikle mange af de sjælelige Egenskaber, der er mest Brug for i Livet, og den kan opøve Organismens Udholdenhed overfor Anstsængelser — men det betegner Forskellen fra Gymnastiken. Gymnastiken skal nemlig give den fuldkommen alsidige og ligelige Udvikling; det Menneske, som er fuldt ud præget af Gymnastik, skal være legemlig fejlfri — Holdningen er rank og Bygningen symmetrisk, begge Sider er ens udviklede, enhver Muskel i hele Legemet har en Størrelse og Styrke, der svarer til den øvrige Muskulatur,

ethvert Led kan bevæges i sin fulde Udstrækning, alle de indre Organer arbejder normalt.

Kan man nu naa dette gymnastiske Ideal, ja det bliver jo for de flestes Vedkommende kun tilnærmelsesvis, men Gymnastiken skal være af en saadan Art, at den arbejder hen imod dette Maal, og en god Gymnastik kan udrette mere end man paa Forhaand skulde tro.

(Forts.)

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling.

Søndag Aften den 18. November Kl. 8 indvarsledes til Møde med en Times Varsel. P. HVIDTFELDT var kommen til Stede. Undertegnede valgtes til Sekretær.

Aarsagen til Forretningsførerens Tilstedekomst var dels en Sag angaaende Arbejdsforholdene og dels den Wormske Sag. Mødet varede ca. 4 Timer og Referatet fyldte 8 tætskrevne Sider i Forhandlingsprotokollen. Jeg skal nu søge deraf at give en sammentrængt Ekstrakt. Mødet formede sig nærmest som en Slags »Spørgetime«, isprængt med smaa Foredrag af Hvidtfeldt angaaende Sammenholdet og Arbejdet i Organisationens Tjeneste.

Til Meddelelse om, at en Rejsende havde tilbudt Bladredaktørerne stereotyperede Fraklipningsfeuilletoner, mente H., at det efterhaanden vilde falde bort af sig selv, da Sagen havde flere Ulæmper. Tarifen siger, at Overskrifter og Streger i *Værksats* ikke maa fradrages; deraf maa man gaa ud fra, at det ikke gælder i anden Sats. Hvor en Fordel herskede inden Tarifens Indførelse, maa den ikke fratages Sætteren. Bogtrykkerne har tilegnet sig, hvad der ikke bestemt var fastslaaet som tilhørende Arbejderne, og disse havde paa den anden Side ikke fastholdt deres tilvante Rettigheder. Arbejderbladene bør være en Stødpude for Opnaaelsen af bedre Forhold; hertil hjalp ogsaa at slutte sig sammen med de øvrige Arbejderforbund. Han fraraadede at modtage Delingsprocent. Det var ikke Typografernes Pligt at hente Manuskript, men beregne sig Ventepenge, hvad der var Voldgiftsdom for. Det meget Overarbejde var et Spørgsmaal, der godt kan løses af Arbejderne selv. Ingen kan med Rette afskediges ved at nægte Overarbejde, men paa den anden Side vilde vel ingen nægte at hjælpe Forretningen over en øjeblikkelig Forlegenhed. Tanken, altid at afskedige den sidst antagne Arbejder, fandt han ikke heldig. Den Beregningssætter, der forlænger den normerede Arbejdstid, begaar Tarifbrud og kan straffes med Karantæne. Hvad Lønforholdene angaar paa de forskellige Arbejderblade, da staar Randers lavest. Man har Ret til at forlange Ventepenge, naar Varmen i Lokalet ikke er efter Tarifen; i det hele taget kunde man »skrive op« for Arbejdsspild, at kræve sin Ret er aldrig smaaligt, og er Lokalerne ikke som de burde være, kunde man henvende sig til Sundhedskommissionen og Arbejdsinspektøren. Stereotypering og Sættemaskiner stilles altid op som Bussemænd, naar vi søge at højne vore Arbejdsvilkaar, men det bør ikke skræmme os; det hele vil vistnok gavne os, naar først vi kommer over de første Vanskeligheder, og man bør gøre sine Organisationskasser saa modstandsdygtige som mulig. Dersom Forfatteren af Artiklen om »det moderne Trykkeri« i Randers trues med Afskedigelse, skriv saa kun om det i Fagbladet, og skulde det blive til Virkelighed, maatte selvfølgelig Personalet staa samlet med Vedkommende; men at der indtræffer Smaakontraverser, maatte man ikke tage saa højtidelig, man skal kun staa paa sin Ret og ikke give tabt paa Halvvejen. Beregningssætterne behøver ikke at gaa fra den ene Etage til den anden for at hente Aflægning. Tillidsmandsinstitutionen har kun voldt Fortræd, Enhver bør være sin egen Tillidsmand, det er mest opdragende. Afdelingsformanden bør først og fremmest paatale Uregelmæssigheder. Dersom man søgte at fjærne de Arbejdere, der paatalte deres Kollegers berettigede Interesser, var Anvisningskontoret udmærket i Stand til at gribe den Sag an paa den bedste Maade. En fastlønnet Arbejder skal yde af sin fulde Arbejdskraft i den fastsatte Arbejdstid, men han skal naturligvis ikke »staa paa Hovedet« i Kassen.

Dette var det væsenligste af de besvarede Forespørgsler og man gik nu over til den Worm'ske Sag, der allerede er saa fortærsket og ormstukken, at den godt kunde taale at begraves, men der blev dog tærsket en Del Langhalm paa den. Hvidtfeldt beklagede, at en saadan Sag har faaet dette Omfang, og han tilraadede at komme til en Forsoning, hvad han mente bedst kunde ske ved en Slags Voldgift.

Hermed endte det til sine Tider meget bevægede Møde.

A. CHRISTENSEN.

Nær og fjærn.

De lokale Rejsekasser. Personalet hos J. D. Qvist & Co. vedtog den 11. ds. at ophæve Trykkeriets private Understøttelseskasse for Rejsende og fremtidig indsende Bidragene til Kasserer Bergenholz. Kassen, der oprettedes den 1. Aug. 1895, har i det forløbne Tidsrum udredet 319 Kr. 65 Øre i Understøttelse.

Typografisk Forbund i Aalborg fejrede i Lørdags sin 10aarige Fødselsdag ved et Punschegilde. Efter at Formanden, J. ANDREASEN, havde budt Forsamlingen velkommen, fik det ældste tilstedeværende Medlem, A. C. LARSEN, Ordet for i korte Træk at skildre Forbundets Historie. I 1890 blev der her i Aalborg af Typograferne nedsat et Udvalg for at søge Lønforholdene forbedrede og tillige erholde Oplysninger om Lønningerne i Provinstrykkerierne, i hvilken Anledning der udsendtes Skemaer til Udfyldning over hele Landet. Efter at have faaet disse indsendt igen med de fornødne Tal, indvarslede Udvalget til et Møde den 15. Novbr. 1890 for at aflægge Beretning om sin Virksomhed, og det viste sig af Skemaerne, at Lønningerne gennemgaaende var smaa; saaledes var ikke faa opførte med en fast Løn af fra 12 til 16 Kr. eller ogsaa 6, 7 à 8 Kr. og fri Station, ligesom Beregningssætternes og Trykkernes Løn heller ikke skulde gøre disse Folk til Kapitalister. Der blev derfor paa Mødet vedtaget at stifte en Forening med det Hovedformaal at søge Lønnen hævet for de herværende Kolleger og derved give Stødet til en almindelig Lønbevægelse i det Haab, at der ogsaa i andre Byer dannedes lignende Foreninger. Den nyfødte fik i Daaben Navnet »Typografisk Forbund i Aalborg«, og den udrettede i sine første Aar ikke saa lidt for sine Medlemmer, men siden Dansk typografisk Forening optog Lønspørgsmaalet paa sit Program, har Forbundet tabt en Del af sin Betydning, og Taleren betragtede det nu nærmest som Fødselsdagsbarnets Opgave at samle Typograferne til selskabelige Sammenkomster og Diskussionsmøder. — CARL PEDERSEN vilde bede Medlemmerne ikke for det selskabelige at glemme, at vi igennem Forbundet staar i Forbindelse med Arbejderpartiet her i Byen og derved kan lægge vort Lod i Vægtskaalen, naar Sager, der har Interesse for os, er paa Dagsordenen.

Aftenen forløb ellers paa bedste Maade ved Afsyngelsen af Sange fra tidligere Fødselsdage og hvad man nu ellers kunde fornøje sig med, og først sent skiltes Deltagerne i denne hyggelige og kollegiale Sammenkomst.

B. N.

25 Aars Jubilæum i samme Forretning holdes den 29. ds. af tidl. Næstformand i Trykkerforeningen, Hr. V. A. CHRISTOFFERSEN hos O. C. Olsen, hos hvilket Firma han gennem den lange Aarrække har arbejdet. Han har gennem sin Virksomhed saavel som Bestyrelsesmedlem som en brav Kollega vundet sig en stor Vennekreds, der sikkert vil huske ham paa hans Jubilæumsdag.

Tyskland. Den 13. Januar 1901 skal Tysklands Skriftstøbere have deres 3. Kongres i Dresden. Paa Dagsordenen staar bl. a. Indførelsen af en Normaltarif for Tysklands Skriftstøberier.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 19. Novbr.

1. Nogle Flytninger af Underst. p. St. og Ombytning af Rejsehjælp med Underst. p. St. meddeltes.

2. Et Medlem forespørger, om han, der har erholdt 47 Dages Rejseunderstøttelse og derefter bidraget 44 Ugers Kontingent, kan faa Understøttelse paa Stedet. — Ja, 27 Dage.

3. Medl Nr. 901, Madsen af Holbæk, ønsker et Flyttelaan af 50 Kr. — Tilstaaedes.

4. Nogle Optagelsessager drøftedes. — Da der har meldt sig et Par unge Mennesker med 4 Aars Læretid, anmodes Lokalformændene om at paatale for de vedk. Principaler, at Tarifen paabyder en Læretid af 5 Aar.

5. Et Par Lokalformænd indberetter om uafgjorte Laan, som har henstaaet over Tiden uagtet de Vedk. har staaet i Arbejde siden Laanets Stiftelse. — Skyldnerne kan ingen Understøttelse erholde og Lokalformændene er berettigede til at slette dem, hvis et fornyet Paakrav ikke hjælper.

6. Skrivelse fra Fagskolens Bestyrelse, der beklager den tidligere omtalte Provinstypografs Afvisning og meddeler, at der nu staar Plads aaben for ham paa Fagskolen, og at han kan tiltræde Plads i København. — Den Paagældende havde betinget sig, at der ikke maatte ske nogen Afskedigelse for at sætte ham i Plads, hvilket heller ikke sker. — Til Efterretning.

7. Sagen om Alb. Olsens Indtrædelse i Ny typ. Forening. Fra Formanden for denne Forening forelaa en længere Skrivelse, der skulde retfærdiggøre Foreningens Krav om at maatte optage ham imod at han kan afgøre sit Mellemværende med vor Forening ved at betale 50 Kr. i Stedet for de forlangte 350 Kr. — Det vedtoges efter Konference med Forbundsstyrelsen at nedsætte Fordringen til 100 Kr., at erlægge inden 1. Jan. 1901 samt at tillade hans Optagelse paa nærmere fastsatte Vilkaar.

8. Hovedkassererens Maanedsoversigt for 1. Novbr. med Bilag. — Til Efterretning.

9. Den Wormske Sag. Randers Lokalafd. har endnu ikke fremsendt sin Erklæring over Klagen. En Skrivelse fra Worm forelaa, hvori han forlanger, at Forretningsudv. skal skaffe ham Oprejsning for den ham overgaaede Tort og begærer, at Foreningen skal betale Omkostningerne ved en Proces, han i den Anledning mener sig nødt til at anlægge. — Ved Formandens Nærværelse i Randers i Søndags benyttede han Lejligheden til at søge at faa dybere Indblik i Sagen, hvilket imidlertid ikke lykkedes, idet Historien synes at være en ren Dreyfus-Affære. Foreslog der, at man søgte at forlige Sagen eventuelt ved Voldgiftskendelse af to af Parterne i Randers valgte Mænd. — Forretningsudvalget er ikke beføjet til, hverken at jævne Medlemmernes private Stridigheder eller til at bevilge Procesomkostninger. Man beklager, at Lokalafd. ikke har fundet Anledning til at svare paa de i Klagen indeholdte

Sigtelser for mislig Administration, saa at Forretningsudv. endnu ikke har kunnet slutte Sagen.

10. Lokalformanden i Roskilde lider af en Sygdom, for hvilken Lægen har tilraadet ham at søge Specialbehandling i København. Han forespørger, om han kan faa nogen Støtte fra Foreningens Side. — Henvistes til Hr. Bergenholz i København, der velvillig besørger det fornødne. Dansk typ. Forening garanterer for Omkostningerne.

11. Aalborg Lokalafd. forespørger, om den maa anvende 60 Kr. til Vedligeholdelse af afdøde P. Petersens Begravelse i 20 Aar. Til Begravelsen er anvendt 177 Kr. 38 Øre. Lokalafd. har besørget Begravelsen og Vedk. var berettiget til 300 Kr. — Udskydes til Hovedbestyrelsens Møde.

12. En Del Tarifsager behandledes. Meddelelse forelaa bl. a. om, at Forholdene i Rønne nu var ordnede for det ny Bogtrykkeris Vedk. — Formanden gav tillige Meddelelse om hans Besøg i Aarhus og Randers. — Endvidere at et Medlem i Odense, der staar i midlertidig Plads, forespørger, om han behøver at give Opsigelse, naar han kan faa en bedre Plads, som er fast. Han har kun arbejdet i 5 Dage. — Vedk. kan forlade Pladsen straks, uden Varsel. Havde han derimod arbejdet der i 3 Uger, vilde han have været nødt til at give Opsigelsesfrist (se Tarifens § 28). HVIDTFELDT.

Til de **Arbejdsløse i Den typografiske Forening** har jeg endvidere modtaget til Dato: Adresse-Avisen Kr. 1.50, med det tidl. indk., Kr. 387.00, tilsammen *Kr. 388.50*.

Den 21. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Græbes Sættere (1. B.) Kr. 11.00, Adresse-Avisens Pers. (2. B.) 2.50, Emil Petersens Pers. (3. B.) 4.10, Kristl. Dagbl.s Pers. (3. B.) 3.25, Thieles Pers. (1. B.) 3.25, Lunos Pers. (1. B.) 4.75, Birchs Pers. (1. B.) 1.00. Allers Sættere (1. B.) 6.60. Schultz' Pers. (2. B.) 20.95, ialt Kr. 57.40, med det tidl. indk., Kr. 40.95, tilsammen Kr. 98.35.

Den 21. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg til Dato modtaget: Nielsen & Lydiche (1. og 2. B.) Kr. 7.50, O. C. Olsen & Co. (1. B.) 1.75, ialt Kr. 9.25.

Den 20. November 1900. VALD. STEPHENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Rettelse. I Nr. 46 staar som nyt Medlem: Anna Christiane Olga Oline Løfberg, skal være Anna Christine Løfberg.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medl.: Sætter-Trykker Viktor Grøndahl, udl. 28/11 1900 hos Writh (arbl.). I S. L.: Lærling Lars Peter Larsen (Luno). Anton Sørensens Hustru Cecilie Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1112 (Dsk. t. F.), Chr. M. Andersen (O. C. Olsen) fra Roskilde. (I S. H. L.) 3580 (Schweizisk Foren.), Emil Leist (P. P. Petersen) fra Udlandet. Carsten Petersen (Kristelig Dagblad) fra Avstralien. 1362 (Dsk. t. F.), Oluf Chr. Olsen (P. Petersen) fra Aalborg. 647 (Sv. Foren.), Gustav Ad. Lynell (O. C. Olsen) fra Udlandet. 2627 (Tysk Foren.), Poul Wöhlke (Aller) fra Stralsund. 1947, Hans Chr. Hansen II (Nationalt.) fra Rejse). 3446, Carl Lauritzen (Luno) fra Rejse. (I S. H. L.) 57, Martin H. Andersen (Schultz) fra Aalborg. 1971, Niels Chr. Hansen IV (Truelsen) fra Rejse. 480 (Dsk. t. F.), Westy Hansen (Kihl) fra Aalborg. 4913 (Sv. Foren.), Hugo Georg Ericksson (O. C. Olsen) fra Stockholm.

Bortrejst: 830, Thorvald Hogreffe (arbl.) til Pl. i Sakskøbing.

Død: (S. H. L.) Lars Henning Hansen (Adresse-Avisen).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medl.: Ringsted, Johan Albert Siesing, udl. paa Sjællandsp. d. 1/11 efter 5 Aars Lære (har aflagt Prøve for offenlig Kommission, som er antaget). Vejle, Niels Gustav Adolph Händel, udl. i N. Udbyes Bogtrykkeri, aflagt Svendeprøve (arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Vejle, 1256, A. C. M. Schmidt (arbl.) og 1580, F. C. Petersen (Hertz). Horsens, 1433, Chr. Nielsen Marquard (Dgbl.). Odense, 1448, Albert Andreas Hansen.

Bortrejste: Nakskov, 1480, Georg Nielsen til Pl. i Thisted. Helsingør, 993, J. P. R. Christoffersen (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tiltraadte: 4913 (Sv. Foren.), Hugo Georg Erickson fra Stockholm (arb. hos O. C. Olsen). 3580 (Schweizisk Foren.), Emil Leist i Pl. (Egm. Petersen).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Olivia Schultz (Cato).

Udmældt: 179, Julie Kamph Rasmussen.

Udslettet f. Rest.: Karoline Johansen og Thora Winther (O. C. Olsen), Mincka Jensen og Amanda Klingenberg (Philipsen) samt Anna Jensen (Enevoldsen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse til Aarsfesten. Da Gutenbergfesten har taget meget af vor Tid, anmodes Sangerne om nu at møde fuldtallig og præcis. Cirkulære og Meddelelse fra Styrelsen.

ANNONCER

Bogbinder.

En 25-aarig **Bogbinder**, som har arbejdet saavel i København som Provinserne, søger Plads paa et Bog- eller Stentrykkeri, en Papirposeforretning eller andet til Bogtrykkeri knyttet Bogbinderi. Billet mrkt. »208« modtager Fkspeditionskontoret.

En ung Sætter-Trykker,

flink og velanbefalet, søger Plads snarest. Billet mrkt. »207« modtager Ekspeditionskontoret inden 15. Decbr.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Skriftstøberi Emil Gursch

Messingliniefabrik Berlin S.

Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Khh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 30 NOVEMBER 1900 XXVII AARGANG

Voldgiftsretten.

DEN 2. og 9. November d. A. har Voldgiftsretten afholdt Møder. I begge Møder vare samtlige Rettens faste Medlemmer til Stede.

I begge Møder foretoges Sagen Nr. $^{11}/_{1900}$: Foreningen af danske Bogtrykkere for Firmaet O. C. Olsen & Co. mod Typograf Holm og Den typografiske Forening.

I Sagen er afsagt saalydende

Kendelse:

Under denne Sag har Firmaet O. C. Olsen anbragt, at en Typograf Holm efter Anmodning fik Plads hos Firmaet Mandag den 1. Oktober d. A. for, som det hedder i Firmaets Skrivelse, at lære at blive Medhjælper, eventuelt for at lære at sætte ved Sættemaskine. Lønnen blev skriftlig fastsat til 23 Kr. ugenlig i den første Læretid og derefter 28 eller 32 Kr. efter Tarifen. Efter at have benyttet vore Maskiner — hedder det endvidere i Firmaets Skrivelse — til at lære i 5 Dage, udeblev Hr. Holm efter Ordre fra Den typ. Forening uden at meddele os (Firmaet), at han ikke kom mere, skønt han den 5. Oktober havde modtaget Løn for 6 Dage med 23 Kr. Firmaet har derfor, under Paaberaabelse af Tarifens § 6, ønsket Typograf Holm, eventuelt Den typ. Forening, idømt en Bøde for Forsømmelse af Arbejdstid à 40 Øre pr. Time for de 14 Dage han skulde blive i Pladsen, inden han kunde forlade den efter lovlig Opsigelse; og for den betalte Dag, ialt 13 × 8 Timer à 40 Øre = 41 Kr. og 60 Øre og desuden en Erstatning for det ved Maskinsætningens Forsinkelse forvoldte Tab, hvilket Firmaet ansætter til 48 Kr., og tillige har Firmaet ønsket Rettens Kendelse om, hvorvidt der i Følge den gældende Tarif skal betales en Lærling paa Sættemaskine samme Løn i Læretiden som der betales de udlærte Maskinsættere efter 2 Maaneders Forløb.

Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere har i Skrivelse af 13. Oktober d. A. sluttet sig til den nedlagte Paastand.

Den typ. Forenings Formand, der under Sagen har optraadt saavel paa Hr. Holms som paa Foreningens Vegne, har herimod anbragt, at Holm, der tiltraadte Pladsen $^1/_{10}$, alene blev anvendt som Hjælper, for hvilket Arbejde Lønnen efter Tarifen er 28 Kr., medens Firmaet O. C. Olsen betydede Holm, at Lønnen var 23 Kr., og da hverken Hr. Holms Protest eller Foreningens Paatale af dette Forhold førte til nogen Forandring, forlod Holm Fredag den 5. Oktober Pladsen i Følge Ordre fra Den typ. Forening, efter at han havde modtaget sin Ugeløn 23 Kr.

Berettigelsen til at beordre Hr. Holm til at forlade Pladsen uden Opsigelse støtter Den typ. Forening paa Tarifens Afsnit VIII, Fællesbestemmelserne, 2. Stykke, i Følge hvilken Organisationernes Medlemmer ere forpligtede til ikke at arbejde under ringere Betingelser end de i Tarifen fastsatte, og Formanden mener derfor, at det vilde være Tarifbrud at fortsætte, hvorfor Hr. Holm ikke kunde være pligtig at give den sædvanlige Opsigelse med 8 Dages Varsel.

At Hjælpere straks skal have en ugenlig Løn af 28 Kr. begrunder Foreningen dels under Henvisning til, at denne Betaling ydes i alle de øvrige Trykkerier, hvor der anvendes Maskiner og dels under Henvisning til Maskinsættertarifens § 1, 3, 6 og 9, idet den særlig pointerer, at der for Hjælpere ikke behøves nogen særlig Læretid.

Den typ. Forening har derfor nedlagt Paastand paa, at saavel Holm som Den typ. Forening frifindes og har derimod paastaaet Firmaet O. C. Olsen & Co. dømt til at betale Holm 33 Øre som Rest paa Lønnen for 5 Dage, beregnet efter 28 Kr. pr. Uge samt en Erstatning for Arbejdstab efter Rettens Skøn. Endelig hævder Foreningen, at hvis Klagerne have Ret i, at Holm var beskæftiget som Lærling, falder Forholdet ikke ind under Tarifen, idet denne intet bestemmer om Lønnen i Læretiden, hvorfor Sagen i saa Fald maa blive at afvise for Retten.

I sit Møde den 2. Novbr. d. A. vedtog Retten enstemmig følgende Udtalelse:

Da Tarifen ikke angiver nogen Løn for Sættemaskinlærlinge, er det Voldgiftsrettens Mening, at det overlades til Parterne at slutte Overenskomst om Lønnen i den 2 Maaneders Læretid. Iøvrigt vedtoges det at udsætte Sagen for at afhøre Parterne og eventuelle Vidner i et senere Møde.

I dette, der blev afholdt den 9. ds., mødte Hr. Bogtrykker Henriques paa det klagende Firmas Vegne og Formanden for Den typ. Forening, Hr. Typograf Lauritzen, saavel paa Foreningens Vegne som for Typograf Holm, der var bortrejst fra Byen. Endvidere mødte 2 hos det klagende Firma beskæftigede Maskinsættere.

Ved den da stedfundne Afhøring skønnedes det godtgjort, at Typograf Holm hos Klageren saa godt som udelukkende har været beskæftiget med Hjælpearbejde og dermed rettelig maa anses som Hjælper, og for dette Arbejde bør han efter Rettens Opfattelse straks lønnes med 28 Kr., idet der for Hjælpere i Modsætning til Maskinsættere ikke gives nogen Læretid.

Da der endvidere indenfor Retten var Flertal for den Opfattelse, at naar det, som i det foreliggende Tilfælde er utvivlsomt, at der af en Principal betales mindre Løn til en Arbejder end fastsat i Tarifen, er det i Følge Fællesbestemmelserne vedkommende Arbejders Ret og Pligt straks at ophøre med Arbejdet, bliver Følgen heraf den, at der ikke hverken af Typograf Holm eller af Den typ. Forening er begaaet noget Tarifbrud derved, at Hr. Holm efter Ordre af Foreningen uden Opsigelse ophørte med sit Arbejde hos det klagende Firma uden tarifmæssig Opsigelse. Der kan derfor ikke tilkendes Firmaet den af dette forlangte Erstatning, hvorfor de Indklagede vil være at frifinde, medens Retten paa den anden Side heller ikke fandt Anledning til at tilkende Typograf Holm nogen Erstatning hos Klageren.

I Henhold til foranstaaende dømmer derfor Retten saaledes:

De Indklagede, Typograf Holm og Den typ. Forening, frifindes for Klagerens, Foreningen af danske Bogtrykkere for Firmaet O. C. Olsen & Co., Tiltale.

VALDEMAR CARLSEN.

DAM-NIELSEN.

Skinhellig.

I sidste Nr. af *Dansk Bogtrykker-Tidende* findes en Artikel med Overskrift: »Frem med Beviserne« og som er undertegnet af et lille x. Denne Artikel minder os i slaaende Grad om det gamle Ordsprog: »Naar Krokodilen ynksomt græder« osv., og er ganske sikkert ogsaa kun beregnet paa at fange godtroende Sjæle. Med dyb Indignation og megen Harme korser det lille x sig over, at vi i et tidligere Numer har skrevet noget saa slet som at advare Kollegerne mod at være altfor ivrige efter at reflektere paa Pladser, der bliver tilbudt i København. Det er sjældent, at man fra den Kant af Bogtrykkerverdenen ser, at der næres saa stor Kærlighed for Typografernes Ve og Vel, som det lille x vil give det Udseende af, og vi maa ærligt tilstaa, at vi altfor ofte har haft Beviser paa det modsatte til at vi rigtig kan tro paa Ægtheden af Hr. x's Omsorg for os.

Naar vi i Nr. 42 advarede Kollegerne mod at reflektere paa Pladser i København uden at de i Forvejen vare sikker paa, at der ogsaa var Arbejde, saa havde dette selvfølgelig sin Grund i, at det var gaaet Kolleger, som af os beskrevet.

Det er nu ret komisk at se, at samtidig med at der saa godt som ikke gaar en eneste Dag hen uden at Fogorganisationerne maa sætte sig i Bevægelse for at skaffe Typograferne deres tarifmæssige Rettigheder — uden at vi nogensinde har sét, at det lille x er traadt i Skranken for Arbejderne —, saa finder det nævnte x, at nu er Lejligheden kommet til at tage alle Københavns Bogtrykkere i Forsvar, og for saa vidt det desuagtet skulde vise sig at være rigtigt, hvad vi skrev, da at faa de Skyldige draget til Ansvar og straffet efter Lovens fulde Strænghed. Dette lyder altsammen meget kønt og vi skulde som sagt intet Øjeblik have tvivlet paa det lille x's ærlige Villie og ædle Hensigter, dersom vi ikke havde haft saa bitre Erfaringer fra tidligere Lejligheder. Nu er Stillingen imidlertid noget andet. Vi kender d'Herrers og specielt det lille x's Sindelag overfor os, og véd, at det kun er Skinhellighed, naar han i *Dansk Bøgtrykker-Tidende* faar Lov til at knuse en Taare over det Venskab, der fra den Kant næres til os. Og derfor kan vi saa ganske rolig overlade det lille x til sin egen Skæbne. Kun skal vi gøre opmærksom paa, at alt, hvad der angaar vore Kolleger og vor Organisation, skal vi nok selv ordne uden at vi i mindste Maade behøver det lille x's Indblanding.

Juleindsamlingen.

Opmærksomheden henledes paa, at Dr. Georg Brandes' og Xylograf Hendriksens Foredrag udkommer i de nærmeste Dage. Vi anbefaler *enhver* Typograf at købe *begge* Foredragene; fraregnet, at hele Indtægten bliver tilstillet de *Arbejdsløse*, som netop i Aar har **særlig** Brug derfor, borger de Navne for, at Typograferne her køber noget *godt* og *læseværdigt* for en overmaade billig Penge.

Prisen er sat overmaade lavt, fordi vi mener, at begge Foredragene bør være i enhver Typografs Eje.

Dr. Brandes Foredrag *35 Øre* } tilsammen sælges de for
Xylograf Hendriksens do. *25* — } *50 Øre.*

D'Hrr. Lokalformænd anmodes om **snarest** at indgive Bestilling paa, hvor mange Eksemplarer (dobbelte eller enkelte) de antager at kunne faa solgt; de vil derefter ufortøvet faa disse tilsendt.

Vi maa have Regnskabet og Pengene i Orden inden Jul.

Hele Indtægten tilfalder de Arbejdsløse.

Bestillinger for København modtages hos Kassererne Bergenholz, Helmer og Steffensen.

Dispensation.

I *Ny typ. Tid.* for 23. Novbr. og *Dansk Bogtrykker-Tidende* for denne Maaned har jeg læst nogle Bemærkninger om »den tarifmæssige Arbejdstid«, ledsaget af tvende Skrivelser; disse saa vel som selve Spørgsmaalet interesserer mig bl. a. af den Grund, at det *for mig* har Nyhedens Interesse, idet jeg ikke forhen har været bekendt med denne Sags Detailler.

Vi finder det ret uheldigt med disse Dispensationer fra Tarifens klare Ordlyd, der siger, at »gennemgaaende Arbejdstid skal slutte *senest* Kl. 5«, og jeg erindrer ikke, at jeg nogen Sinde har givet min Billigelse til, at man skulde gaa polsk Tiggergang til Mestrene for at faa Lov at arbejde en Time længere om Aftenen. Dersom jeg i sin Tid paa mundtlig Forespørgsel har udtalt min personlige Tilslutning til det omtalte Andragende, maa jeg have gjort det ud fra en fejlagtig Forudsætning; thi dersom jeg havde anet dets Rækkevidde, vilde jeg have bekæmpet det med Hænder og Fødder og jeg vilde straks have protesteret, dersom jeg var bleven gjort bekendt med Indholdet af Hr. Laur. Madsens Svarskrivelse, der har indeholdt Ordene: »*naar Principalerne ønsker det*«, kan Arbejdstiden omlægges, saa at »den tarifmæssige Arbejdstid« *ikke* bliver tarifmæssig længere.

Jeg ser endvidere af *Ny typ. Tid.*, at d'Hrr. P. Lauritzen og Anthon Larsen sammen med Hr. Laur. Madsen paa sidstnævntes Kontor har truffet en mundtlig Overenskomst paa *alle* Foreningers Vegne til nærmere Forklaring af den famøse Skrivelse. Medens jeg paaskønner d'Herrers Virksomhed i andre Retninger, gør jeg det ikke i denne, idet jeg protesterer imod, at d'Hrr. *uden vort Vidende* træffer Overenskomster *ogsaa paa vore Vegne*, og jeg er vis paa, at dette ikke oftere vil ske.

Der eksisterer altsaa *ingen* Overenskomst med Hensyn til Dispensation for Forlæggelsen af gennemgaaende Arbejdstid for vore Medlemmers Vedkommende, og jeg tillader mig derfor at minde vore Medlemmer om Tarifens Ord: »*gennemgaaende Arbejdstid slutter* **senest** *Kl. 5*«, og beder dem sørge for, at denne Bestemmelse *gennemføres og overholdes.*

København, den 27. November 1900. Laur. Jensen,
Form. f. Den typ. Trykkerforening.

De onde Tider!

I Nr. 46 af *Typ.-Tid.* findes en Artikel omhandlende den store Stigning af de Arbejdsløses Antal. Tallene ere, som altid, talende nok. At Tiderne ere og ville blive onde, er der ingen Tvivl om. Alt tyder derpaa. Efter Læsningen af nævnte Artikel maa det Spørgsmaal utvivlsomt paatrænge sig enhver Kollega: Hvad *kan* og *skal* der gøres for at hjælpe de Arbejdsløse.

At vente noget fra Principalernes Side er temmelig omsonst, dertil er d'Hrr. for meget optagne af at »hugge« Arbejdet fra hinanden ved at sætte Priserne ned.

Men Svendene da? Enhver arbejdsløs Kollega har den ufravigelige Pligt ikke at modtage noget Arbejde, der ikke betales efter Tarifen. Til Gengæld har de arbejdende Kolleger den moralske Pligt at støtte den Arbejdsløse, saa at hverken han eller hans Familie skal sulte eller kastes paa Gaden for derefter at havne under Fattigvæsenet.

Derfor er mine Ord til alle arbejdende Kolleger: Nu er der Fart i Indsamlingen til de Arbejdsløse til Julen. Men mange Kolleger kan gaa neden om og hjem baade før og efter Julen. Stil Eders private Trykkerikasser, og hvad I ellers kan undvære, til Styrelsens Raadighed til Uddeling blandt dem, der ingen Understøttelse har. Og fortsæt Indsamlingerne efter Julen, thi da bliver Nøden, naar Sneen og Frosten for Alvor mælder sig, endnu værre og mere følelig i de triste og tomme Hjem, navnlig for de Smaa, naar Fa'r intet kan faa Lov at tjene til Varme og Føde.

Min Opfordring til Forbundsstyrelsen og de respekt. Foreningers Styrelse er den: Sæt Eder af al Magt i Bevægelse

for at reformere paa Arbejdsløshedsunderstøttelsens Omraade. Det ypperste vilde jo være at faa stedsevarende Understøttelse. Jeg lægger d'Hrr. paa Sinde, grundigt at undersøge, om dette er gennemførligt nu for Tiden. Det var ubetinget bedre for den Arbejdsløse at kræve Understøttelsen som en Ret end at modtage den som en Naadegave. At der vilde være nogle, som saa slet ikke vilde arbejde, tror jeg vilde blive yderst faa, da der jo ikke kan føres noget Herreliv for Understøttelsen. Og skulde der virkelig være nogen, som kunde overbevises derom, kunde Vedkommende jo faa en lille Karantæne i Understøttelsen.

En Ting kan der i hvert Fald gøres, og det er at nedsætte Ugeantallet for Understøttelsens Erhværvelse. Jeg beder d'Hrr. undersøge, hvor meget Kontingentet vilde stige for at faa Karenstiden nedsat til det halve, 25—26 Uger, og Understøttelsen muligvis forhøjet til 150 Øre i 10 Uger, og den forhøjede Understøttelse efter 100 Ugers Forløb. Det sidste har maaske ikke saa stor Betydning, da det ikke vilde berøre saa mange, da de saakaldte »faste« Pladser jo ere i kendelig Dalen. Jeg tror ikke det vilde blive en uoverkommelig Kontingentforhøjelse.

Jeg henstiller til de ærede Styrelser om at behandle disse Spørgsmaal og hurtigst muligt give Medlemmerne Oplysning om deres Stilling dertil.

Til Slut vil jeg (udenfor Æmnet, men i Tilslutning til ovennævnte Artikel) rette den Opfordring til Den typ. Forenings Styrelse at udsende en Skrivelse til samtlige Fagforeninger og i denne meddele de blokerede Trykkerier, og stille den Anmodning ikke at lade noget som helst Arbejde udføre i disse »Officiner«. m—n.

Den Worm'ske Sag.

I kort Gensvar paa Hr. Chr. Worms Artikel i *Typ.-Tid.* tjener, at vi *har* taalt og tilgivet den Herre saa meget, at vi saamænd ogsaa saa inderlig gærne baade kan taale og tilgive ham hans sidste »Elskværdighed.«

Kun skal vi — af Hensyn til ærede Kolleger Landet over — meddele, at et Udvalg, der af den første Generalforsamling blev nedsat for at søge Oplysninger om Brev-Affæren, paa den anden Generalforsamling, ved hvilken Hr. W. var til Stede, oplyste, *at det havde skaffet sig fuld Vished for, at Forsinkelsen var sket fra Postvæsenets Side.*

Og disse Oplysninger blev Hr. W. gjort bekendt med!!

Randers, den 23. November 1900.

CHR. BAGGER.	RUD. JACOBSEN.	A. LARSEN.
N. P. NIELSEN.	MAR. LARSEN-YDE.	HANS HANSEN.
H. C. JENSEN.	STRIBSIG-HANSEN.	J. PETERSEN.
P. H. L. BANG.	M. DAHLGAARD.	LEOPOLD HANSEN.

Hermed maa denne Sag for Fagbladets Vedkommende betragtes som afsluttet. RED.

Kakkelovnspulveret.

DET var i Skumringen, udenfor døde Dagen langsomt hen, en kold, raa Novembervind kom farende ude fra det flade Land, fra de øde Landeveje, den bladløse Skov — forvildede sig ind mellem Husrækkerne, ind i Gaderne — — — et Pust fra Verden derude — hvor Byen hører op — hvor mangen Gutenbergsøn maa friste Livet, fordi der er Smalhans paa Borgen.

— — — Lamperne over Reolerne var tændt, Diskussionen, der ivrig havde drejet sig om, hvorvidt man kunde gaa fra Gammelholm til Brøndshøj Kro paa en Time, var død hen, man hørte kun den monotone Raslen af Bogstaverne mod Vinkelhagen. Det bankede paa Døren. — »Kom ind!« — En midaldrende, undersætsig Mand træder ind. — »Er Inkassatoren til Stede!« — Nej, ikke i Øjeblikket, om han vilde vente lidt. Staar et Øjeblik, gaar saa hen i Gaden og giver sig i Snak med min Gespon. Han kom fra Sverig, Helsingborg, Papirerne var taget fra ham. Hvorfor det? — »Hvorfor, hvorfor, kære Kollega, ja, det er jo netop det, — maa jeg hviske Dem noget i Øret, — ser De, jeg solgte Kakkelovnspulver, udmærket Kakkelovnspulver, vi taler jo Dansk, vi to, ikke sandt, forstaa mig ret, Plattenslageri!« — Hans Tale synker hen til en Hvisken — — — Inkassatoren kommer imidlertid. — »Har De nogen Rejsebog?« — »Kære Kollega, hvad *skal* det til? Formaliteter! Hvorfor? Principer? Respekt for dem, jeg respekterer Principerne, det ved Gud jeg gør, men se, kære, gamle Ven! — han klapper ham paa Skulderen — »jeg har jo været i Sverig og solgt Kakkelovnspulver — —«. »Ja, men jeg maa ha' en Legitimation, har De ikke — — —«. »Kollega!« — han retter Kroppen og Øjnene skyder Lyn — »hvorfor skal nu *det* til — —«. Hans Tale bliver højere og han slaar ud med Armen — en Martinius Nielsen værdig. Han faar endelig en lille Skærv. Øjnene lyser. — »Det er det, jeg siger: Opløft dit Hoved, al Kristenhed! Nu skal vi ha' en Sang paa Falderebet!« — Med høj Røst kvæder han: »Mens Lampen spreder sit hvide Skin«, der faar de dukkede Hoveder til at vende deres Opmærksomhed fra Kassen. Han gaar rundt og trykker hver enkelt i Haanden til Farvel. Da han kommer til mig, giver jeg mig lidt i Snak med ham, hvor han har været paa sin Rejse, hvor langt, hvad han har sét. »Det er ikke alt godt, man døjer, nu Kulden staar for Døren og man maa rejse paa Landevejen«. Han taler om at tage til Tyskland. — »Hvorfor ikke tage længere Syd paa, hvor der er *varmere*«, foreslaar jeg.

»Ja, men kære Kollega, der kommer vi jo netop til Sagen — dernede kan jeg jo ikke sælge Kakkelovnspulver!« C. C.

Nær og fjærn.

Aarhus Lokalafdeling var indvarslet til ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 25. ds. — 30 Kolleger havde efterkommet Indvarslingen.

Forretningsfører P. Hvidtfeldt, som var paa Cennemrejse, aflagde Beretning om Forhandlingerne med Bogtr. Lauritz Beck. — Resultatet var et nærmere betegnet Arbejdes fuldt ud tarifmæssige Betaling for Fremtiden og en Efterbetaling til Sætterne af 3 Kr. 15 Øre pr. Ark for udført Arbejde. — Den i sidste Referat omtalte Frøken Mørch fjærnes. — Med Hensyn til den øjeblikkelige Afskedigelse af en Sætter maa Resultatet blive, at Vedkommende ikke har været skyldfri, hvorfor intet videre foretages vedrørende dette Punkt.

Generalforsamlingen godkendte enstemmig den af Forretningsføreren hidbragte Ordning. P. CHRISTIANSEN, Sekretær.

D'Hrr. Dr. phil. G. Brandes og Xylograf Fr. Hendriksen har begge velvilligt overladt de typografiske Foreninger Manuskriptet til deres Foredrag ved Gutenbergfesten i København. Bianco Lunos Bogtrykkeri, der ejes af Hr. CARL ALLER, har ved sin Bestyrer, Hr. V. C. Berg, tilbudt gratis at trykke Georg Brandes Foredrag i et saa stort Oplag, som man kan sælge, og Bordings Bogtrykkeris Ejer, Hr. VICT. PETERSEN, trykker ligeledes Xylograf Hendriksens Foredrag gratis.

Foreningen »Typografernes Stiftelse« har udsendt sin Aarsberetning for 1899—1900. Det viser sig, at Foreningens Formue den 30. September i Aar var over 119,000 Kr. Kontingentet har i Aarets Løb været 1,609 Kr. 64 Øre, og der er indmældt 21 nye Medlemmer. Foreningen ejer 2 Bygninger med 42 Lejligheder ialt, og af disse har 26 været Friboliger. Der er udbetalt over 2000 Kr. i Understøttelser. — Under Udgifter lægger man særlig Mærke til en slem Post, der hedder »Nye Jærndøre« 1350 Kr.; men disse Døre har det været nødvendigt at anbringe for eventuel Ildebrands Skyld. — Alt i alt viser Beretningen, at Virksomheden er stor og god og fortjener at støttes.

Den aarlige Generalforsamling holdes Søndag den 2. December Kl. 10½ i »City«, Pilestræde. Dagsordenen er vigtig, saa talrigt Møde er nødvendigt.

Sølvbryllup. Tirsdag den 4. December fejrer Trykker hos J. D. Qvist & Co. ALFRED HOFF og Hustru deres Sølvbryllup i deres Hjem, Reberbanegade 1, Amager.

Cykleklubben afholder 1. Nytaarsdag i Slettings Lokale, Allégade, Fællesspisning, Dans og Punschegilde. Tegning til Fællesspisningen (Andesteg, koldt Bord, Øl og Snaps) à 1 Kr. for Medlemmer og 2 Kr. for Deltagere modtages af Styrelsen. Dans og Punsch gratis.

Adressen om Sanatorielovene. Man bedes erindre, at ikke blot mandlige Medlemmer, men ogsaa **Hustruer** og andre **kvindelige Medlemmer** bør underskrive Adressen.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 20. November 1900. Frav. uden anm. Forf.: VIGGO PETERSEN.

1. De samv. Fagforbund fremsender Forslag til Vedtægter for Arbejdernes Fællesorganisation i København. Til Efterretning.

2. Forholdet paa et herv. Avistrykkeri. Endelig Beslutning toges.

3. Andragende fra »Typ. Sportsklub« om et Tilskud for at kunne overvinde de økonomiske Vanskeligheder ved Overflytningen til de ny Lokaler. I Betragtning af Klubbens Nytte for de af vore Medlemmer, der ønsker at deltage i dens Øvelser, samt i Forventning om Generalforsamlingens senere Billigelse, vedtoges det at yde en øjeblikkelig Hjælp af 25 Kr.

4. Et Andragende om et Flyttelaan paa 40 Kr. til et Medlem, der var traadt i Plads i en Provins, bevilgedes i Medfør af Forbundslovene.

5. Fra flere Sider beklagede man sig over, at Forbundsstyrelsen endnu ikke havde skaffet os de ønskede Aktier i Bladet *Social-Demokr.* Form. havde fremmet Sagen saa godt han kunde. Det vedtoges paany at rette Henvendelse til Formanden for Forbundet for at faa en snarlig Afgørelse.

6. Brøndshøj Kro. Ang. dette Foretagende havde Næstform. efter Anmodning af Form. deltaget i et Møde, fra hvilket Beretning aflagdes. Spørgsmaalet tages paa et senere Tidspunkt op til Overvejelse.

7. Der var fremkommen Klage over, at Den typ. Forening tilbageholder Tilrejsendes Medlemsbøger, selv naar Vedk. er Trykker og som saadan skal mælde sig til Trykkerforeningen som den faglige Hovedforening. Besværing fremsendes.

8. Et herv. Trykkeri har en Lærling for meget. Indsigelse nedlægges overfor Foren. af danske Bogtrykkere.

9. Mod en tiltraadt Trykkers Optagelse var der fra Medlemmers Side rejst Vanskeligheder, da det formentes, at Vedk. ikke havde staaet den lovbefalede Tid i Lære. Da Vedk. kommer fra et gensidigt Forbund og har sine Papirer i Orden, maa han være berettiget til at indtræde og der kan intet Hensyn tages til de rejste Tvivl.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Aller (1. B.) Kr. 1.50, Vilh. Hansen (1. B.) 0.25, Nielsen & Lydiche (3. B.) 3.50, O. C. Olsen & Co. (2. B.) 1.25, Thiele (1. B.) 3.00, ialt Kr. 9.50, med det tidl. indk. Kr. 18.75.

Den 27. November 1900. VALD. STEPHENSEN.

Juleuddelingen. Indtil 27. Novbr. har jeg modtaget følgende Bidrag: Aftenbl. Pers. (1.—3. B.) Kr. 20.00, T. 1.00, Nielsen & Lydiches Sætteri (1.—2. B.) 30.00, ialt Kr. 51.80. C. E. BYNCK.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Schultz Pers. (3. B.) Kr. 20.75, Thieles Pers. (Medl. af D. typ. F.) (2. B.) 3.25, Allers Sættere (2. B.) 5.35, Allers kvindel. Trykkeriarb. (1.—2. B.) 3.75, Forpostens Pers. (1.—2. B.) 8.50, Græbes Sættere (1. B.) 11.00, Adresse-Avisens Pers. (3. B.) 1.50, Emil Petersens Bgtr. (4. B.) 2.15, Kristl. Dagbl.s do. (4. B.) 4.25, S. L. Møllers do. (1. B.) 4.50, Hoffensbergs do. (1. B.) 3.50, Vilh. Hansens do. (1. B.) 0.50, Birchs do. (2. B.) 1.00, H. E. Jensens do. (1. B.) 4.50, Hoffmanns do. (1.—2. B.) 5.60, ialt Kr. 80.10; med det tidl. indk. Kr. 98.35 tilsammen Kr. 178.45.

Til de **Arbejdsløse i Den typografiske Forening** har jeg endvidere modtaget til Dato: Adresse-Avisens Pers. (4. B.) Kr. 2.00, med det tidl. indk. Kr. 388 50 tilsammen Kr. 390.50.

Den 28. November 1900. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Den typ. Forenings Styrelse afholder Styrelsesmøde i »City« Søndag den 2. December umiddelbart efter Stiftelsens Generalforsamlings Afslutning. FORMANDEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Gutenberg-Festen.

Kolleger, som have modtaget Billetter hos mig paa Kredit, bedes berigtige deres Skyld **i Aften**, da jeg i Morgen skal gøre Regnskab for Komitéen.

Den 30. Novbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Johannes Thomas Neye, udl. 23. Novbr. 1900 hos Luno (arb. s. Sted). I S. L.: Jul. Jørgensens Hustru Sofie Julie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1970, Martin Chr. Jens Hansen (Eyben) fra Hjørring. 1460, Aug. Theodor Holm (Graphic) fra Rudkøbing. 1088, Lauritz Laursen (Truelsen) fra Aalborg.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Rettelse. I Typ.-Tid. Nr. 46 staar under Dansk typ. Forening, Aarhus, som nyt Medlem: Jens Anton Marius Radholm, skal være Rodholm.

Tiltraadte: Thisted, 1480, Georg J. Nielsen fra Nakskov i Plads. Ringkøbing (Holstebro), 1409, Jeppe Chr. Jeppesen (N. Thomsen, Holstebro). Odense, 1473, Peder Pedersen fra Rejse.

Bortrejste: Næstved, 1473, Peder Pedersen (Næstv. Tid.) paa Rejse og 1349, A. L. Bøtcher (Næstv. Avis) til Rudkøbing i Plads. Thisted, 1370, Sofus Utke paa Rejse. Hobro, 1256, Alb. K. M. Schmidt (arbl.) til Vejle.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Udslettet (i Henh. til Styrelsesbeslutning): Birch (National-Tidende).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Aften Fredag Kl. 9 i Larsens Lokaler: Generalforsamling i de centraliserede Sangforeninger. Dagsorden: Regnskab, Styrelsesvalg, Sangfesten. Alle Medlemmer har Adgang. — Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse; nye Sange.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

En ung Trykker,

som er godt kendt med Illustrationsarbejde, søger Plads i København eller Provinserne. Billet mrkt. »Trykker« modtager *Joh. Lunds Ann.-Bur. i Aarhus.*

En Akcidenstrykker,

som er fri for Militærtjeneste, kan faa Plads straks. Gode Anbefalinger maa præsteres.
V. Westermanns Bogtrykkeri,
Svendborg.

Bestillinger modtages hos A. M. W. MØLLER paa **Danmark**, **Blæksprutten**, **Juleroser** à 1.50, **Juleroser** (Fotogr.) à 3.50, **Kalendere** og **Almanakker**.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Telegram-Adresse: ADOLPHUS
ADOLPH WULFF
KØBENHAVN
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS"
fabrikeres af og leveres paastøbt
Valserne hos
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA"
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:
Telegram-Adresse: ADOLPHUS
Adolph Wulff
København.
GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 7 DECEMBER 1900 XXVII AARGANG

Den typ. Forening og Sygekasse

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 16. Decbr. Kl. 11 pr.

i Citys Selskabslokaler, Pilestræde.

Dagsorden: 1. Centralisationen. Fremlæggelse af Forslag til Sygekassens Centralisation, vedtaget paa Fællesstyrelsesmødet i København, den 12. Juni 1900. 2. Beretning om Sanatorierne. 3. Opstilling af Kandidater til Voldgiftsretten. 4. Eventuelt.

Medlemmer af Sygekassen have Adgang selv om de ikke ere Medlemmer af Den typ. Forening. STYRELSEN.

Dispensation.

I.

I Nr. 48 af *Nyp. Tid.* har Trykkernes Formand LAURITZ JENSEN anket over de Dispensationer fra Tarifen, der er truffet for 3 Trykkeriers Vedkommende, hvilke han paastaar er truffen uden hans Viden og Medvirken. Heri tager Hr. Jensen fejl.

Sagens Historie er i Korthed følgende:

Ved Tarifens Indførelse viste det sig at have sine store Vanskeligheder at faa dennes Bestemmelse om gennemgaaende Arbejdstids Afslutning Kl. 5 gennemført paa enkelte Trykkerier, idet der paa disse arbejdede Bogbindere, Stentrykkere o. lign., disse Fag havde en anden Arbejdstid (til Kl. 6), og denne kunde vi ikke faa forandret, jeg raadførte mig gentagne Gange med Laur. Jensen om disse Tilfælde, og han var fuldtud enig med mig i, at der var ikke andet at gøre end dispensere fra Tarifen; Formanden for Ny typ. Forening kom til det samme Resultat, og jeg henvendte mig da skriftlig til den fjerde Part Hr. Bogtrykker LAUR. MADSEN med Anmodning om Bogtrykkerforeningens Tilslutning til Dispensation for de Forretningers Vedkommende, hvor Beskæftigelse af blandede Fag kunde lægge Hindringer i Vejen for Gennemførelsen af § 4 i Tarifen. Fra Hr. Laur. Madsen indløb der et Svar, der udtalte, at Dispensation »*kan*« finde Sted og Tilføjelsen »*naar Principalerne ønsker det*«. Denne Tilføjelse forekommer ikke mig at indeholde nogen Fare, da det er ganske naturlig, at ingen Dispensation kan finde Sted, naar Principal og Personale ikke er enig herom, den ene Part kan ikke sætte den igennem paa Trods af den anden.

I et senere Tilfælde er der paa Hr. Madsens Kontor indgaaet en Overenskomst mellem Hr. Madsen, Anthon Larsen og mig, gaaende ud paa:

1) at Forandring i Arbejdstiden fremtidigt som hidtidigt kun kunde ske, naar begge Parter (Principal og Arbejdere) vare enige derom;
2) at Forandring af Arbejdstiden fremtidigt kun kunde ske efter Sanktion af saavel Bogtrykkerforeningens som de typografiske Foreningers Styrelser.

Senere har det vist sig at se lige saa bedrøvelig ud med Hr. Madsens Hukommelse som med Hr. Laur. Jensens, idet M. i Øjeblikket ikke kan huske et Muk af det hele.

Jeg maa fastholde, at Laur. Jensen har faaet Underretning af mig om Tingenes Gang, at han har givet sin Tilslutning og Billigelse til at Dispensation skete for 3 Trykkerier: Schou & Co., Vilh. Hansen med bl. Forretning og Truelsen, hvor Personalet selv ønskede det, at han saavel som Anthon Larsen har givet mig Tilladelse til paa deres Vegne at anmode Bogtrykkerne om Dispensation. — Denne eksisterer saavel for Trykkere som for Sættere for 3 Trykkeriers Vedkommende, og det er ikke sandsynlig det vil ske for flere. Sluttelig vil jeg i høj Grad beklage, at den Slags Diskussioner skal finde Sted i *Typ. Tid.* mellem Foreningernes Tillidsmænd. Det gavner ikke vor fælles Sag at angribe hinanden paa den Maade.

P. LAURITZEN.

II.

I Anledning af ovenstaaende Svar paa min Artikel i forrige Nr., om Dispensation fra den gennemgaaende Arbejdstid, skal jeg bemærke, at jeg tildels har gjort d'Hrr. Uret, idet jeg *nu*, efter at have faaet Sagen opfrisket, erindrer, at Hr. Lauritzen for ca. 2 Aar siden personlig henvendte sig til mig med Anmodning om at der gaves Dispensationer i de ganske enkelte Tilfælde, hvor Forretningen beskæftigede flere Fag, der ikke alle havde samme Arbejdstid, som vort Fag, og jeg tør ikke nægte, at jeg for de 3 Trykkeriers Vedk. har givet min personlige Sanktion. Naar jeg skrev min Artikel, var det fordi jeg af de offentliggjorte Skrivelser havde faaet den Opfattelse, *at Arbejdstiden kunde forandres fra Kl. 6—8 saa snart Principalerne ønskede det* og *uden* at spørge Arbejderne om Forlov, idet denne Opfattelse jo gjordes gældende af Hr. LAUR. MADSEN i sidste Nr. af Bogtrykkernes Blad.

Da vi har den Anskuelse, at den gennemgaaende Arbejdstid bør slutte *senest Kl. 5*, idet Arbejderne i modsat Fald paa visse Tider af Aaret ikke kommer i Luften ved Dagens Lys, glæder det mig og mine Kolleger at høre, at Sætterne med os vil bekæmpe yderligere Dispensationer paa dette Punkt, og jeg skal slutte med at udtale, at jeg ikke har villet udsaa Mistillid til mine naturlige Forbundsfæller, Sætterne og deres Ledere, med hvilke jeg fremtidig som forhen i god Forstaaelse vil arbejde til Fremme af samtlige typografiske Arbejderes fælles Interesser.

LAUR. JENSEN.

Voldgiftsretten.

I Sag Nr. $^{2}/_{1900}$: Den typografiske Forening paa de vedkommende Sætteres Vegne mod Interessentskabet *Politiken* har Opmanden under 12. ds. afsagt saalydende Kendelse:

Den 2. Januar 1900 indeholdt Dagbladet *København*, der trykkes i Interessentskabet *Politikens* Trykkeri, en Annonce paa ca. $^{1}/_{2}$ Spalte med Overskrift *Dansk Tidsskrift* og indesluttet af en dobbelt Ramme. Om Betaling for denne Annonce opstod der Uenighed mellem vedkommende Sætter, der forlangte en Godtgørelse af 50 pCt. og det nævnte Interessentskabs Forretningsfører, som kun vilde indrømme en Godtgørelse af 25 pCt. Senere gik dog den nævnte Forretningsfører ind paa at betale 50 pCt., men Sagen er derpaa af Den typ. Forening indbragt for Voldgiftsretten med Paastand om, at Interessentskabet *Politiken* i Henhold til Bladsættertarifens § 6 dømmes til at betale Sætteren 100 pCt. Godtgørelse for den nævnte Annonce. Det indklagede Interessentskab har prin-

cipalt paastaaet, at Annoncen ikke henhører under Bladtarifens § 6 og subsidiært, at den tilbudte Godtgørelse erkendes for rigelig.

Sagen blev foretaget i Rettens Møde den 16. Marts d. A., men overgik, da Stemmerne stod lige, til Afgørelse af Opmanden. Da Rettens faste Opmand imidlertid derefter erklærede sig inhabil i Sagen paa Grund af sit Forhold til Dagbladet *Politiken*, blev jeg i Rettens Møde den 22. Maj d. A. valgt til Opmand for denne Sags Vedkommende.

Tarifens Afsnit II § 6 lyder saaledes: »Spatieret Sats, Talsats, Tabeller samt Annoncer, hvori Satsen er skraa, buet eller paa anden Maade afviger fra det almindelige, betales med 100 pCt. — — —.« Og det Spørgsmaal, som altsaa foreligger til Afgørelse, er da det, om Satsen i den ovennævnte Annonce afviger fra det almindelige.

Det kan nu i saa Henseende ikke være af Betydning, om det er mere eller mindre sædvanlig, at Annoncer forsynes med dobbelt Ramme, idet en saadan Opfattelse vilde føre til det urimelige Resultat, at en mulig Godtgørelse for Annoncer med dobbelt Ramme skulde ophøre, naar Anvendelsen af saadanne Annoncer blev almindelig. Der maa derimod ved Udtrykket »afvige fra det almindelige« være tænkt paa, om Satsen har været af den Beskaffenhed, at der er forvoldt Sætteren et større Arbejde end det, som er forbundet med at sætte Annoncer, hvori Satsen ikke medfører særegne Vanskeligheder eller kræver særlig Tid, og den udtrykkelige Fremhævelse i Paragrafen af skraa eller buet Sats maa ved Afgørelsen heraf komme i Betragtning som vejledende. — Om nu Satsen i den paagældende Annonce kan siges i den anførte Forstand at afvige fra det almindelige, er i saa høj Grad et fagligt Spørgsmaal, at jeg i Henhold til Tarifens Afsnit VIII har anmodet om en Fagmands Bistand i Sagen, hvorefter Voldgiftsretten har delegeret Hr. Faktor Gustav Clausen som saadan.

I Henhold til de af nævnte Fagmand givne Oplysninger i Forbindelse med det iøvrigt foreliggende skønner jeg ikke rettere end, at *da* den paagældende Annonce med dobbelt Ramme har krævet særlig Tid at sætte, saa at den efter Omstændighederne endog vilde kunne sammenstilles i al Fald med visse Tilfælde af buet Sats, og *da* der ikke haves nogen Hjemmel for Opmanden til at fastsætte en mindre Godtgørelse end 100 pCt., vil Klagerens Paastand i Sagen være at tage til Følge.

Hvorfor afsiges følgende

Opmandskendelse:

Interessentskabet *Politiken* bør betale 100 pCt. Godtgørelse for den d. 2. Januar 1900 i Dagbladet *København* med Overskrift *Dansk Tidsskrift* optagne Annonce med dobbelt Ramme.

København, den 12. November 1900. OSKAR JOHANSEN.

En Protest.

I den sidst afsagte Kendelse i Sagen O. C. Olsen kontra Typograf Holm og Den typ. Forening findes følgende:

»Endelig hævder Foreningen, at hvis Klagerne have Ret i, at »Holm var beskæftiget som Lærling, falder Forholdet ikke ind under »Tarifen, idet denne intet bestemmer om Lønnen i Læretiden, hvor»for Sagen i saa Fald bliver at afvise for Retten.«

Dette har jeg aldrig hævdet, jeg har derimod i mit Indlæg bestemt fastholdt, at Holm som Lærling kom ind under Tarifens Lønbestemmelse, og kun hvis Retten kom til et modsat Resultat, har jeg subsidiært hævdet følgende:

»Sluttelig maa vi kun hævde, at selv om Firmaet havde Ret i sin »Paastand, at §§ 3 og 9 om Lønnen ikke havde noget med §§ 1 »og 6 at gøre, vilde hverken Holm eller Foreningen efter vor Op»fattelse kunne idømmes Bøder eller Erstatning; har H. som Lær»ling ikke noget med §§ 3 og 9 at gøre, vedrører de andre Para»grafer i Tarifen ham heller ikke; han er saa i Læretiden uden tarif»mæssige Forpligtelser overfor Firmaet og er fuldstændig fri Mand. »Sagen bør derfor i dette Tilfælde afvises, baade for H.s og For»eningens Vedkommende; thi det kan ikke tænkes, at kun de Para»grafer i Tarifen, der omhandler hans Forpligtelser, er gældende, »men derimod ikke de, der omhandler hans Rettigheder.«

Dette er efter min Formening noget ganske andet, end hvad Kendelsen udtaler, naar jeg i mit Indlæg bestemt har hævdet, at Tarifen fastsætter Lønnen i Læretiden, er jeg kun daarlig tjent med, at det modsatte bliver tillagt mig.

P. LAURITZEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt i Søndags den 2. Decbr. sin aarlige Generalforsamling i »City«. Til Dirigent valgtes CARL MADSEN, til Sekretær LAUR. JENSEN.

1. Formanden, ALB. CHRISTENSEN, omtalte Virksomheden og dvælede ved forskellige af de mange ekstraordinære Udgiftsposter, af hvilke særlig Jærndørene havde været en nødvendig, men temmelig dyr Foranstaltning. Paa Grund af Pengemarkedets Knaphed var Renten af vort Prioritetslaan til Bikuben sat op med ½ pCt., hvilket vi maatte finde os i, da Salg af Papirerne vilde medføre store Tab. Mindedes et i Aarets Løb afdød Medlem, Frederiksen hos Schultz, der i mange Aar havde været en god Inkassator. — NIELSEN ønskede, at der blev administreret saaledes, at Indtægten kunde ballancere med Udgiften, hvilket af KASSEREREN blev besvaret derhen, at det forløbne Aar saavel med Hensyn til Reparationer som ny Anskaffelser havde været ganske ekceptionelt. — RENÉ-LASSEN ankede over forskellige Posters Postering paa Regnskabet samt at Lejen i Stiftelsen ikke var steget i Forhold til andre Ejendomme i Kvarteret, men kun med 1 Kr. om Maaneden i Gennemsnit. — Efter at FORMANDEN og KASSEREREN havde besvaret de forskellige Anker og Forespørgsler tilfredsstillende, godkendtes Regnskabet enstemmig.

2. Forslag fra d'Hrr. A. W. LARSEN og RENÉ-LASSEN om, naar Stiftelsens Midler tillod det, at lade Styrelsen uddele Understøttelse til Medlemmer, der ved Arbejdsløshed eller Sygdom vare komne i Trang; enhver Ansøger skulde dog i mindst 5 Aar have været Medlem. A. W. LARSEN motiverede og anbefalede Forslaget, idet han særlig paapegede dettes humane Karakter. Naar yngre trængende Medlemmer ogsaa kunde faa Hjælp af Stiftelsen, vilde Tilgangen til denne sikkert blive betydelig større end hidtil. — FORMANDEN: Styrelsen har i denne Sag delt sig i et Mindretal og et Flertal; Tal. skulde meddele, at Mindretallet var imod Forslaget, fordi det ikke var i Overensstemmelse med Lovenes Aand, men kun gennem Fortolkning kunde bringes nogenlunde i Samklang med disse, og endda var lige paa Grænsen af det lovlige; mente ogsaa, at Forslaget laa noget udenfor Foreningens oprindelige Formaal og vilde anbefale at forkaste det. — Paa Styrelsens Flertals Vegne anbefaledes Forslaget af d'Hrr. GUSTAV CLAUSEN og O. JOHANSEN, der begge meget stærkt anbefalede at vedtage det; de støttedes af RÉNE-LASSEN, som ønskede at fastslaa, at Forslaget ikke var i Strid med Lovene, hvori det netop staar, at Understøttelse ogsaa kan tildeles yngre Medlemmer. — Efter en meget lang Debat, som Bladets Plads ikke tillader at referere, enedes Forslagets Venner om en Ændring gaaende ud paa, at det altid skulde være Generalforsamlingen, der skulde bestemme, hvor meget Styrelsen maatte bruge til det ny Formaal, sattes det ændrede Forslag endelig under Afstemning med det Resultat, at det *forkastedes* med 23 St. mod 13.

3. Forslag om af Aarets løbende Indtægter at fordele mellem Fribeboerne et Beløb af indtil 1426 Kr. vedtoges med 19 St. mod 1.

4. Prøvevalg paa Formand og Styrer i Stedet for d'Hrr. Alb. Christensen og O. Johansen. Da Hr. Christensen ikke var at formaa til at modtage Genvalg, opstilledes GUSTAV CLAUSEN enst. til Formand og O. JOHANSEN til Styrer. I Clausens Sted opstilledes som Styrer d'Hrr. LINDAHL med 27 St. og A. W. LARSEN med 6 St. Til Revisor opstilledes RENÉ-LASSEN med 12 St. og CARL NIELSEN *(Berl. Tid.)* med 7 St.

5. Eventuelt. RENÉ-LASSEN stillede Forslag om at bevilge et gammelt Medlem, P. C. MØLLER, 100 Kr. i Huslejehjælp. Efter at Formanden havde oplyst om, at Forslaget skulde indsendes som Andragende, da Vedk.s Forhold først maatte undersøges, vedtoges det at give Styrelsen Mandat til, for saa vidt der var Trang til Stede, da at yde en passende Hjælp og saa aflægge Beretning paa næste Generalforsamling.

DIRIGENTEN bragte FORMANDEN en Tak for hans mangeaarige Virksomhed i Stiftelsernes Tjeneste, hvortil Forsamlingen enstemmig sluttede sig.

Generalforsamlingen hævet. L. J.

Typografisk Forbund i Hjørring,

der tæller 13 af Lokalafdelingens 18 Medlemmer, afholdt Tirsdag den 20. November ordinær Generalforsamling, hvor følgende Sager forhandledes:

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Regnskabet fremlagdes og godkendtes. — Et Forslag om at udvide Forbundets Understøttelse (det giver 1 Kr. til hvert rejsende, ikke-understøttelsesberettiget Medlem) til at give *alle* rejsende Kolleger inde for Foreningen Nattelogi og Morgenkaffe, vedtoges enstemmigt. — Et Forslag om at lade afholde en offenlig Aftenunderholdning med paafølgende Bal til Fordel for Juleuddelingen for vore arbejdsløse Kolleger vedtoges det at omsende til Afstemning blandt Medlemmerne, da kun godt Halvdelen var mødt til Generalforsamlingen. Dette skete den paafølgen

Dag, og da Stemningen overvejende var *for*, bliver Aftenunderholdningen at afholde saa snart det nedsatte Udvalg, der kom til at bestaa af 3 Medl., kan faa Sagen ordnet. — Arbejderpartiets Sangforening i Hjørring anmoder om Bidrag. Ligesom foregaaende Aar bevilgedes 3 Kr.

MARTINUS HANSEN,
Sekretær.

Juleindsamlingen.

Opmærksomheden henledes paa, at Dr. GEORG BRANDES' og Xylograf HENDRIKSENS Foredrag udkommer i de nærmeste Dage. Vi anbefaler *enhver* Typograf at købe *begge* Foredragene; fraregnet, at hele Indtægten bliver tilstillet de *Arbejdsløse*, som netop i Aar har **særlig** Brug derfor, borger de Navne for, at Typograferne her køber noget *godt* og *læseværdigt* for en overmaade billig Penge.

Disse to Foredrag ere gratis stenograferede af Stenograferne JESSEN og HJORTH, hvorfor vi bringer d'Hrr. en hjærtelig Tak.

Prisen er sat overmaade lavt, fordi vi mener, at begge Foredragene bør være i enhver Typografs Eje.

Dr. Brandes Foredrag *35 Øre* } tilsammen sælges de for
Xylograf Hendriksens do. *25* — } *50 Øre.*

D'Hrr. Lokalformænd anmodes om **snarest** at indgive Bestilling paa, hvor mange Eksemplarer (dobbelte eller enkelte) de antager at kunne faa solgt; de vil derefter ufortøvet faa disse tilsendt.

Vi maa have Regnskabet og Pengene i Orden inden Jul.

Hele Indtægten tilfalder de Arbejdsløse.

Bestillinger modtages hos Kassererne BERGENHOLZ, HELMER og STEFFENSEN.

Nær og fjærn.

Lønforhøjelse. Personalet paa *Vendsyssel Tidende* har ved Forhandling med Hr. Red. VILH. CARLSEN opnaaet en Lønforhøjelse, som andrager 780 Kr. aarlig. Faktoren rykker op fra 26 Kr. til 28 Kr., de tre ældste Sættere og Trykkeren fra 20 til 22 Kr., tre Sættere fra 18 til 19 Kr. og to paa Stedet nyudlærte fra 17 til 18 Kr. Minimumslønnen for Hjørring er 18 Kr.

Principalerne i Kolding yder Bidrag til Juleuddelingen, idet d'Hrr. Red. P. Jensen, *Sydjylland*, har indbetalt 5 Kr., Red. Konrad Jørgensen, *Højskolebladet*, 5 Kr., Folketingsmand Enevold Sørensen, *Folkebladet*, 5 Kr., Bogtrykkerne Lumbye 4 Kr. og Sjodt 2 Kr., ialt 21 Kr. Dertil kommer 52 Kr. som Afdelingens Bidrag, hvorved den samlede Sum bliver 73 Kr. Maatte nu blot det givne Eksempel finde Efterligning overalt i Landet, thi det bliver jo desværre kun alt for mange, som maa holde Jul som Arbejdsledige.

Foredragene af Georg Brandes og F. Hendriksen. Foranlediget ved adskillige Forespørgsler tillader jeg mig at oplyse, at Foredragene vil blive tilsendte Bestillerne omkring den 15. Decbr. d. A.

V. BERGENHOLZ.

Advarsel. Trykkerierne saavel i København som i Provinserne hjemsøges af og til af tvivlsomme Eksistenser, som paa en eller anden Maade er kommen paa Kant med Organisationen. Ved rørende Beskrivelser af den Uret, de har lidt, forsøger de at vække Medlidenhed og — slaa Mønt, for bagefter at prale af, at de klarer dem langt bedre ved at staa udenfor Organisationen. Vi finder derfor Anledning til at anmode Kollegerne om at lade disse Herrer sejle deres egen Sø og yde den eventuelle Skærv til vore arbejdsledige Medlemmer, som har Papirerne i Orden. Men vi maa komme dertil, at hvad der ekstra skal ydes, sker ved Afdelingsformændene eller paa Kontoret i Walkendorffsg.

Nyborg Lokalafdeling afholdt Lørdag den 24. November paa Forlystelsesetablissementet »Tivoli« en lille festlig Sammenkomst med Damer. Kl. 8 samledes Deltagerne ved Bordet, hvor Festkomitéens Formand, A. THIEL, bød Velkommen. Der herskede her som altid ved Typograf-Sammenkomster en meget livlig Stemning, og der blev afsunget ikke mindre end 7 i Dagens Anledning skrevne Sange. Bl. a. taltes for Organisationen, Damerne og Afdelingen. Efter Spisningen nød man Kaffen, ved hvilken endnu blev afsungen 2 Sange. Kl. 11 tog man fat paa Dansen, som nu gik meget livligt til Kl. 4, hvorefter det hele sluttede med en lille Frokost. Efter denne skiltes man med den Overbevisning, at det havde været en i alle Henseender vellykket Fest. Det var den første Sammenkomst, Nyborg forsøgte sig med, men da Afdel. nu tæller 16 Medl., bliver det vel næppe den sidste. A. J.

Typografernes Fagforening i Næstved afholdt Lørdag den 1. Decbr. en Gutenbergfest i Bendtsens Enkes Lokale. Festen, hvortil der var mødt ca. 35 Medlemmer med Damer, forløb særdeles heldigt. Flere Kolleger fra Slagelse var mødt.

Formanden, Hr. Typograf J. P. CHRISTENSEN, bød Velkommen og mindede i faa Ord Medlemmerne om Fagets Fader, hvorefter der blev afsungen en Sang for Gutenberg. Sangen var forfattet af Hr. Typograf BAHNSON-LASSEN. Derefter holdt Typograf GREVSEN en Tale, hvori han mindede Medlemmerne om, at de nu ikke mere blev betragtet som Kunstnere, men som almindelige Arbejdere, og at Kunstanstalterne var blevet til Trædemøller, og nu til Dags gjorde de danske Typografer fælles Sag med de andre danske Arbejdere, og derfor var *Næstved Fagforening* netop et Led i Sammenslutningen af Arbejderne. Herefter blev der afsungen en i Dagens Anledning forfattet Revy, hvorefter Hr. Typograf O. JENSEN oplæste nogle humoristiske Smaating for Medlemmerne. Formanden, Hr. Typograf J. P. CHRISTENSEN, talte for Damerne, hvorefter der blev afsunget en Sang for disse. Derefter holdt Hr. Typograf BAHNSON-LASSEN en Tale, hvori han mindede Medlemmerne om Kvindernes Organisationer. Han pointerede, at naar Kvinderne arbejdede i mandlige Fag, burde de absolut have den samme Løn som den mandlige Arbejder. En Række Talere havde derefter Ordet, og mange Skaaler, som dog havde et mere personligt Præg, blev udbragt. Typograf H. CHR. HANSEN mindede Medlemmerne om det store Arbejde, Bestyrelsen havde, samt udbragte et Leve for denne. Typograf H. P. KØBKE fra Slagelse mindede særlig om det gode Forhold, der var mellem Slagelse og Næstveds Typografer, og udbragte et Leve for, at dette Sammenhold maatte vedvare.

Derefter hævedes Punschegildet og man fortsatte Dansen til Kl. 5 Morgen, hvor Festen sluttede med Afsyngelsen af Socialisternes Marsch og med et Leve for Gutenbergs Minde. V. B.

Tarifstrid i Udsigt i Stockholm. Allerede for lang Tid siden besluttede Stockholms typografiske Forening, paa Grund af de fordyrede Livsomkostninger, at søge Lønnen forhøjet. Huslejen er steget til en fænomenal Højde — ca. 600 Kr. for en ordenlig 2-Værelses Lejlighed. Men samtidig med Lønforhøjelsen vil man have gennemført et nyt Princip ved Betalingen. Man vil *afskaffe alt Akkordarbejde i Bogtrykkerierne.* Dette er den væsenligste Fordring. I Ugeløn fordres som *Minimum* 25 Kr. samt 15 pCt. i Lokaltillæg. Bogtrykkerforeningen — i hvilken nogle nye Mænd synes at være kommet til Magten (og alt tyder paa, at disse ville Krigspolitik) — har nu endelig behaget at svare. Med Undtagelse af nogle mindre væsenlige Forbedringer *afslaar* Principalerne Arbejdernes Fordringer — med en yderst tarvelig Motivering. Typograferne tager dog Sagen mere alvorligt. Ved et ekstra Møde Lørdag den 3. Novbr. besluttede Stockholms typografiske Forening at fastholde sin Fordring om Minimalløn og Akkordarbejde og endnu en Gang at oversende dem til Principalernes Forening samt fordre Svar om 14 Dage. Det er Meningen, at den ny Tarif skal træde i Kraft til Nyaar (1. Januar 1901).

Det er en Selvfølge, at under disse Omstændigheder bør ingen reflektere paa Plads i Stockholm. Forøvrigt bør man være forsigtig med at tage Plads i Sverig. En Lov, som Rigsdagen forrige Aar gennemførte, tillader nemlig Oprettelsen af Bogtrykkerier ogsaa udenfor Købstæderne. Selvfølgelig er det nu Meningen at søge billig Arbejdskraft paa Landet. Dette modarbejdes naturligvis af Forbundet, som dog her vil faa et drøjt Arbejde. Saaledes er nye Forbunds-Afdelinger nu dannet i Hörby (nordlige Skaane) og i Borlänge (Faln Lehn) og begge Steder er Provinsernes Tarif nu gældende. I Visby (paa Øen Gotland) er to Trykkerier blokerede. Som forud omtalt paatænker man bl. a. i Skaane at opsige den gældende Tarif. Og de andre Foreninger vil følge efter; dette har man tydeligt nok udtalt ved Sommerens Provinsmøder.

— Stockholms Typografer har i et Møde i Tirsdags med 141 St. mod 35 besluttet at fastholde Fordringen om en Minimalløn af 25 Kr. om Ugen. Der forlanges Svar af Bogtrykkerne i Løbet af 14 Dage. Den ny Tarif skal træde i Kraft den 1. Januar 1901.

Dansk typografisk Forening.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 18. Decbr.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdeling værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som man kunne ønske kom i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kunne berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes om vedk. Kollega er gift eller ugift, nyder Understøttelse o. s. v. Saa fyldige Oplysninger som muligt.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 18. Decbr.* til Undertegnede opgive Opholdssted *den 23. Decbr.*, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingsformand erholde deres eventuelle Part udbetalt.

Kolding, den 3. Decbr. 1900. FORRETNINGSUDVALGET.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Aller (2. B.) Kr. 3.35, Fjeldsøe (1. B.) 0.50, Forposten (1. B.) 0.50, Græbe 5.00, Vort Land (1. B.) 0.50, Nielsen & Lydiche (4. B.) 3.50, O. C. Olsen & Co. (3. B.) 1.50, ialt Kr. 14.85, med det tidl. indk. Kr. 33.60.

Den 4. Decbr. 1900. VALD. STEPHENSEN.

Juleuddelingen. Indtil 4. Decbr. har jeg endvidere modtaget: Aftenbladets Pers. (4. B.) Kr. 5.00, Nielsen & Lydiches Sætteri (3. B.) 13.00, ialt Kr. 18.00; med det tidl. indk. Kr. 51.80 tilsammen Kr. 69.80. (i sidste Opgørelse stod fejlagtig opført Nielsen & Lydiches Sætteri 30.00; skulde være 30.80. Totalsummen var rigtig.) C. E. BYNCK.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Hans Jensen Bech (1. B.) Kr. 1.00, Græbes Sættere (3. B.) 11.00, Hoffensbergs Personale (1. B.) 3.50, Lunos do. (2.—3. B.) 10.25, Birchs do. (3. B.) 1.25, H. E. Jensens do. (2. B.) 4.50, Allers Pers. (Medl. af Den typ. Foren.) (3. B.) 5.85, Soc.-Dem.s Pers. og 3 Redaktionsmedl. 50.00, Kristl. Dagbl.s Bogtrykkeri (5. B.) 3.50, Ludvig Jørgensens do. (1.—2. B.) 5.75, Vort Land (D. typ. F. 1 Medl.) (1. B.) 10.00, Thieles Bgtr. (D. typ. F. 1. Medl.) (3. B.) 3.50, Allers kvindel. Trykkeriarb. (3. B.) 2.55, ialt Kr. 112.65; med det tidl. indk. Kr. 128.45 tilsammen Kr. 291.10.

Rettelse: I forrige Nr. er Græbes Trykkeris Bidrag anført som 1. B., skal være 2. Bidrag.

Den 4. Decbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 9. Decbr. Kl. 1 i* **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Gutenberg-Tryk og enkelte Prøver paa tidligt Bogtryk samt Reproduktioner derefter. Literatur om Bogtrykkerkunstens Opfindelse samt nogle Festskrifter i Anledning af Gutenberg-Jubilæet.

Hjærtelig Tak til alle dem, der viste mig Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag den 29. Novbr. V. A. CHRISTOFFERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ledigt Legat.

1 Portion af Rolfs Legat, stor 17 Kr. 50 Ø. halvaaalig, er ledig. Ansøgninger stiles til Styrelsen og sendes til Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. senest 15. Decbr.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Halfdan Ejner Hj. Sørensen (I. Cohen), udl. s. St. 1/12 1900. Kemigraf Peter Carl Johan Olsen (Nationalt.), udl. 1/11 97 hos Paulli. I S. L.: Sætterlærling Will. Chr. Carl Christensen (Fehlhaber) og Henrik Carlsens Hustru Lydia Caroline Mathilde.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 3107, Jul. Vald. Schrøder (H. E. Jensen) fra Rejse. 1071 (Dsk. t. F.), Ludvig Lystrup (Agrardagbl.) fra Rejse. 1491 (Dsk. t. F.), Oskar Emil Oluf Christiansen (Papyrus) fra Rejse. 2928, Gust. Ad. Mart. Jensen (Bernsteen) fra Herning. 993, Jul. Ph. R. Christoffersen (I. Cohen) fra Helsingør.

Bortrejste: 1393 (Dsk. t. F.), Hans Peter Nielsen (Papyrus) til Pl. i Rønne. 214, Siegred Petersen (Missionstr.) til Pl. i Aarhus. 1459, Chr. Georg Christensen (Rigsdagen) til Helsingør.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8.
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Rudkøbing: Typograf A. H. ANDERSEN, Avisen, i Stedet for S. Børresen, der er bortrejst. FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadte: Næstved, 1249, M. Sivertsen (Næstv. Tid.) fra Rejse. Rudkøbing, 1349, A. L. Bøtcher fra Næstved (Ølandenes Dgbl.). Odense, 1452, Chr. Nielsen Christensen. Kolding (Vejen), 1295, Marius Jensen i Pl. fra Kbhvn., 1314, Niels Carl Olsen og 1457, Niels Bertel Nielsen (begge fra Rejse). Køge, 1486, Anton M. Jensen (Avisen). Aarhus, 1296, Julius Peter Randlev og 1238 (Norsk Centralf.), Niels Jensen (begge i Pl.).

Bortrejste: Kolding, 1452, Chr. N. Christensen til Pl. i Odense. Aarhus, 1450, Marinus Frederiksen til Silkeborg i Pl.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Johanne Buss (arb. hos Schultz). Johanne Lerche (arb. hos A. Andersen). Nr. 244 er optaget i Foreningen mod at betale sine Restancer.

Udslettet for Restance: Clara Hansen (hos Thiele).

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 10. Decbr. Kl. 8 Aften i Walkendorffsgade 22.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. Liste fremlagt til Sangfesten i København.

T. C. C. Tegning til Festen 1. Nyaarsdag modtages af Styrelsen. Medlemmer (halv Pris) 1 Kr. Besøgende 2 Kr. Dans og Punsch gratis.

ANNONCER

En Akcidenstrykker,

som er fri for Militærtjeneste, kan faa Plads straks. Gode Anbefalinger maa præsteres.
V. Westermanns Bogtrykkeri,
Svendborg.

Herning ny Bogtrykkeri

ønskes, paa Grund af anden Bestemmelse, solgt. Man henvende sig til
C. F. Kjærsgaard, Herning.

En Sætter-Trykker, der forøvrigt kan deltage i *alt* Arbejde paa et Provinsbogtrykkeri, ønsker fast Plads straks eller senere.
A. Jensen, Østsjællands Avis, Køge.

J. G. A. Eickhoff, København V.

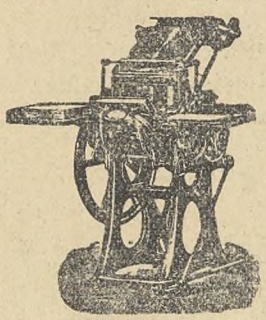

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Skriftstøberi Emil Gursch
Messingliniefabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 14 DECEMBER 1900 XXVII AARGANG

Den typ. Trykkerforening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
Tirsdag den 18. December, Aften Kl. 8 pr.
i »Boulanger«, Kompagnistræde 43, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Anden Behandling af Forslag til forandret Ordning ved Styrelsesvalg. 2. Forslag ang. et Laan paa 100 Kr. til Aktieselskabet Brøndshøj Kro. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Den typ. Forening og Sygekasse
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
Søndag d. 16. Decbr. Kl. 11 pr.
i Citys Selskabslokaler, Pilestræde.

Dagsorden: 1. Centralisationen. Fremlæggelse af Forslag til Sygekassens Centralisation, vedtaget paa Fællesstyrelsesmødet i København, den 12. Juni 1900. 2. Beretning om Sanatorierne. 3. Forslag om, at Den typ. Forening erhverver 4 Andele i Bladet *Social-Demokraten*. 4. Opstilling af Kandidater til Voldgiftsretten. 5. Eventuelt.

Medlemmer af Sygekassen have Adgang selv om de ikke ere Medlemmer af Den typ. Forening. STYRELSEN.

Arbejdsløsheden.

Vi véd jo alle, at Arbejdsløsheden for Øjeblikket er stor og at der er al Sandsynlighed for, at den snarere vil til- end aftage i den nærmeste Fremtid.

Og alle de, som i en Lærlingeskalas Indførelse har troet at finde et virksomt Middel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden — de ere, ikke alene i Danmark, men ogsaa i Udlandet, ikke alene iblandt Typograferne, men ogsaa i andre Fag, blevne svegne i deres Forhaabninger til dette Palliativmiddel. Og godt er det — thi Lærlingeskalaen er fremtvungen af Egoisme, den er Modsatsen til Solidaritet og *bør* bekæmpes, ligesom man før i Tiden bekæmpede Laugsvæsnet af denne Grund. Dertil kommer, at den aldrig holder hvad den lover.

Men nu *ere* vi i alt Fald ude i Arbejdsløshedens Uføre og at diskutere om, *hvorfor* vi ere dèr eller *hvorledes* vi komme ud deraf, hjælper intet. Thi Arbejderne *ere ikke* Herrer over de økonomiske Love, der her ere de bestemmende Faktorer.

I Stedet for synes det nok saa praktisk at faa en Diskussion i Gang om det nærliggende Spørgsmaal: **Hvorledes kan alle de Arbejdsløse blive hjulpne?**

Der har været Forslag fremme om at yde større Kontingent og at give de Arbejdsløse en *bestandig* ugenlig Understøttelse. Forslaget er godt og gør ikke alene dets Ophavsmand Ære, men er aldeles sikkert ogsaa til at realisere baade uden for store Omkostninger og for meget personligt Kævl — forudsat at *Viljen* er der.

Og der er *ikke* Grund til at tro andet!

Men man maa dog paa Forhaand være paa det Rene med, at det gælder at spare hver en Øre, som kan spares. Og maaske er der Poster paa Aarsregnskabet, hvor der kan spares. Funktionærernes Lønninger etc.

Saaledes er der mange, der ræsonnerer i det private, daglige Liv, medens de samtidigt klager over, at de ikke selv kunne faa Lønnen til at slaa til. Ræsonnementet er maaske ikke helt forkert, men det lider dog af det Fejlsyn, at det vil knibe i Utide, medens de, som ofre sin Tid i Foreningens Tjeneste, ogsaa bør betales ordenlig.

Det maa ogsaa indrømmes, at der gøres meget for at hjælpe de Arbejdsløse. Til Eks. ved Juletiden. Dette er smukt, men der er desværre Arbejdsløse ogsaa paa andre Tider af Aaret. Videre hjælpes der ogsaa en hel Del gennem de private Kasser omkring paa Trykkerierne.

Men, naar man fraregner de »Professionelles« lille Antal, er det vel ikke saa mange, som har Lyst — og maaske ogsaa Mod — til at gaa denne noget ydmygende Tiggergang til Kammeraterne omkring paa Trykkerierne.

Ganske vist er det saare naturligt, at Folk vil have Kontrol over, hvorledes deres Gaver uddeles, saaledes, at f. Eks. ikke en enkelt Person kan favorisere sine Venner, hvis han *har* nogle blandt de Arbejdsløse. Men ved de private Kasser paa Trykkerierne har man i Virkeligheden ikke mere Kontrol herover, end om man lod en enkelt Mand uddele Gaverne. Man giver jo dog for, at helst de mest trængende skal have Understøttelse. Men det er just iblandt *disse*, at der mest findes Folk, der ikke har Lyst til at »ta' Omgangen«. Og saa bliver de ikke hjulpne — hvilket naturligvis er deres egen Skyld. Thi man kan da ikke forlange, at Giveren skal gaa omkring i Hjemmene og uddele Gaven.

Ved den sidste Generalforsamling i Den typografiske Forening blev et Forslag af Undertegnede antaget. Dette var en Opfordring til, at hvad der indsamles paa Trykkerierne, skulde overgives i Bestyrelsens Hænder, som da skulde uddele Midlerne. Fra flere Sider har jeg dog senere hørt omtale, at der hersker en vis Animositet imod dette Forslag. Jeg skal ikke nævne *den* Grund, som opgives til Modstanden imod Forslaget — jeg blot konstaterer, at den findes.

Selv er jeg ogsaa kommet til det Resultat, at Forslaget kan blive bedre, hvis det faar en anden Form. Thi man bør ikke overbebyrde Folk. Jeg foreslaar derfor, at der nedsættes en — vel at mærke *ulønnet* — Komité, som faar hele denne Sag — Modtagelsen af Bidragene og Uddelingen af dem — i sine Hænder. Komitéen bør helst vælges udenfor Bestyrelsen.

L. CHR. NIELSEN.

Lærlinges Ansvar.

DET er snart hver 8. Dag at man hører interessant Nyt, naar man »kihler« forbi det bekendte Trykkeri paa Købmagergade. Forrige Fredag blev en Lærling fradraget en Del af sin Ugeløn, fordi nogle Kort var makulerede, og det skønt Lærlingen ikke selv var Skyld i den rædselsfulde Ulykke, (den repræsenterer den svimlende Sum af 5 (fem) Kroner i danske Penge), men den Paalæggerske, der skulde besørge Paalægningen, mens Lærlingen øvede sin Kunst ved en anden Maskine, ej ihukommende det gamle Ord: »det ene skal passes, men det andet maa heller ikke forsømmes«. Lærlingen passer altsaa »kun« to Digeltrykpresser.

Ved Læretiden forstaar jeg den Tid, da det unge Menneske er uden personligt Ansvar, fordi han ikke er udlært; derfor erholder han jo i Læretiden kun en ganske lav Løn.

Det er allerede stift nok, at et Firma forlanger en Lærling til at passe to Presser, men den er ligefrem »kriminel«, naar han alligevel af sin usle Løn skal betale for andres Fejl, saaledes som i dette Tilfælde, da han fik 1½ Krone trukket af den første Uge, Resten kommer senere. Man var human nok til ikke at lade det halve gaa ad Gangen.

Forhen »*drewes*« Klapjagten efter det elendige Mammon, dog ikke saa vidt som nu, da man oprigtig maa samstemme med en kendt dansk Klassiker i, at »den udvikler sig mere og mere, med Tiden kan den blive god!«

Naa, saadan en velhavende Læredreng, der maaske endog arbejder over hver Aften for en svimlende Sum af 35 Øre i Timen (Svendeløn er jo noget dyrere, »desværre«), maa jo da sagtens have Raad til at yde noget af denne Overflod til sin fattige Arbejdsgiver, der maa give mange »Syle« pr. □ Tm. i Leje af sine Lokaler, og som derfor, ligesom Ministeriet, maa se sig om efter nye Indtægtskilder og Skatteobjekter.

Lad Drengen kun betale de 5 Kroner; det er ikke sundt at samle paa Liggendefæ i en saa ung Alder; det minder mig for Resten om afdøde Henningsen, der præmierede sine Lærlinge med »visse Penge« for hvad de præsterede ud over et vist Antal Linier om Ugen; Resultatet var, at Lærlingene næsten sled sig Øjnene ud af Hovedet for at tjene til at gaa paa »Berren« for om Søndagen. Naar Lørdagen kom, fremtrén Lærlingen med sit Regnebrædt for at faa sin fortjente Ekstraløn.

Mesteren smilede huldsaligt til ham og sagde: »Du har været rigtig flink min Dreng og tjent mange Penge; men Du er i Ugens Løb kommet ca. 10 Minutter for sent; *det kan gaa lige op.*«

Det kommer igen, sa'e Bonden, han gav sin So Flæsk.

LAUR. JENSEN.

Lidt Grenaa-Dispensation.

HR. CARL PETERSEN, Aalborg, har i et Par Numre af *Typ.-Tid.* bebrejdet Forretningsudvalget for D. t. F. (særlig dettes Formand), at samme paa enkelte Steder har givet Dispensation fra den nugældende Tarif, og deriblandt ogsaa Grenaa, som nu desværre er blokeret. Det er nu langt fra, at Hr. PETERSEN rammer den, som bærer Skylden for Blokaden, ved at sigte til Forretningsudvalget, lige saa lidt som Hr. HVIDTFELDT heller ikke rammer den eller de Rette ved at sigte til Kollegerne, som da arbejdede i Grenaa. Jeg kan paa ingen Maade sé, at Organisationen har nogen videre Skyld i denne Blokade. Sagen er den, som Hr. Hvidtfeldt fremhævede, at de to Kolleger ikke havde sat sig i tilstrækkelig Respekt overfor »Damerne« (det er nu en forkert Benævnelse, hvorfor det ogsaa citeres, da disse tiltalte og opførte sig endnu mere slet overfor vore Kolleger, end Kollegerne overfor dem). Nu er altsaa Sagen, hvor ligger da Skylden for Blokaden og det slemme med Dispensationen? — Den ligger kort og godt hos Hr. Skjødsholm. Da Forretningsføreren besøgte Grenaa, stillede Hr. S. sig velvillig til Sagen og ønskede selv at efterkomme Opfordringen til tarifmæssige Forhold; men Forretningsudvalget kunde jo ikke vide, at en Mand, som giver sit Ord, gaar hen og bryder det mindre end et halvt Aar efter at det er givet. Skjødsholm er nemlig en Mand, som alle absolut maa synes godt om — forudsat, at man da ikke kender ham —; han er meget elskværdig at tale med og synes i det Hele taget at være modtagelig for al sund Fornuft, men kender man Manden, da er Forholdet et helt andet. Den »værdige« Herre gaar kun ud paa at tjene sig selv og tager kun et ubetydeligt Hensyn til sit Personale, ligesom han helst ønsker at have et Personale, der ikke er altfor klogt, og saa kan han jo i de fleste Tilfælde ikke godt have Typografer. Naar alt kommer til alt, saa maa det vist siges, at Hr. S. kun har søgt Hjælp hos Forretningsudvalget, da han trængte til et Par Mand og der ingen »solbrændte« var at faa; men saasnart Travlheden var forbi, spekulerede Hr. Skjødsholm blot paa atter at faa indført den billige Arbejdskraft, og saa blev den usandfærdige Historie om Typografernes Optræden overfor »Damerne« sat i Gang — og Hr. Skjødsholm brød sit Ord.

Det er min Mening, at Forretningsudvalget har dispenseret fra Tarifen i den Tro, at det havde med en ordholdende Mand at gøre — og saa sér i hvert Fald jeg ingen Ulykke i at der dispenseres.

Skindbjerg pr. Grenaa, i Novbr. 1900. A. JENSEN.

»Kammeratskab«.

IND under Jul var der Travlhed paa Trykkeriet, hver Plads, der kunde opdrives, var optaget af sin Mand. Til Bladets Søndagsnumer leveredes en Del Sats fra Bogsætteriet. Men nu blev der sagt Pas, andet Arbejde skulde fremmes, og Bladets egne Sættere maatte paa Overarbejde.

Forholdene var saadan, at 4 stod paa Beregning og tjente fra 40—53 Kr. ugl., 3 stod paa fast Løn med 30 Kr. ugl. + lidt Lørdags-Overarbejde (det sidste var bleven dem »foræret« af de 4 Beregningssættere«).

Fra 30 til 53 Kroners Fortjeneste er et stort Spring og de 3 »paa fast« kunde mangen Fredag knapt skjule deres Ærgrelse. De mente *nu*, at da det let kunde arrangeres saadan, var de selvskrevne til denne lille Ekstra-Julefortjeneste paa nogle Kroner — de 4 kunde jo let »oprette« en Aftens Arbejde i Løbet af Ugen.

Men vi sér ikke alle med samme Slags Øjne paa, hvad ret og billigt er, saadan heller ikke her. En havde »daarlig Raad at undvære« — en anden »fandt ingen Anledning til at give bort« — — Beregningssætterne tog altsaa ogsaa Overarbejdet.

Det er dette lille Billede, som vi finder, kan illustrere Overskriften — og Illustrationen kan vist desværre bruges til mangt et Trykkeriforhold.

Skulde nogen faa Lyst at kende de virkelige Personer i dette lille Sørgespil, findes de som Sættere i *Folkets Avis.*

A. MADSEN. N. C. FROSTHOLM. A. LARSEN.

Generalforsamlingen paa Søndag.

Den typografiske Forening og Sygekasse afholder paa Søndag i Citys Lokaler en ekstraordinær Generalforsamling. Vi benytter Lejligheden til at opfordre alle Medlemmerne til at give Møde. Dagsordenen er af en saadan Vigtighed, at ingen kan forsvare at blive borte, det drejer sig nemlig om intet mindre end Centralisationen. Uden at komme nærmere ind paa denne Sag, som i sin Tid udførligt er debatteret i *Typ.-Tid.*, skal vi dog bemærke, at det, Diskussionen særlig vil komme til at dreje sig om, er Sygekassens Centralisation. Fra Dansk typografisk Forenings Side møder Hr. P. HVIDTFELDT. Det Forslag, der foreligger, vil sikkert give Anledning til en meget livlig Diskussion.

Juleindsamlingen.

Dr. GEORG BRANDES' og Xylograf HENDRIKSENS Foredrag er udkommen. Vi anbefaler *enhver* Typograf at købe *begge* Foredragene; hele Indtægten tilfalder de *Arbejdsløse.*

Prisen er sat overmaade lavt, fordi vi mener, at begge Foredragene bør være i enhver Typografs Eje.

Dr. Brandes Foredrag *35 Øre* } tilsammen sælges de for
Xylograf Hendriksens do. *25* — } *50 Øre.*

D'Hrr. Lokalformænd anmodes om **snarest** at indgive Bestilling paa, hvor mange Eksemplarer (dobbelte eller enkelte) de antager at kunne faa solgt; de vil derefter ufortøvet faa disse tilsendt.

Vi maa have Regnskabet og Pengene i Orden inden Jul.

Hele Indtægten tilfalder de Arbejdsløse.

Bestillinger modtages hos Kassererne BERGENHOLZ, HELMER og STEFFENSEN.

Statistiske Oplysninger ang. Sundhedsforholdene i københavnske Trykkerilokaler.

Optagne af Den typografiske Trykkerforening.

Trykkeri	Hvorledes er Lokalets Rumforhold?	Findes et tilstr. Antal Vandspyttebakker	Hvor ofte og af hvem rengøres disse?	Hvor ofte vaskedes der Gulv før Tarifens Ikrafttræden?	Hvor ofte vaskes der Gulv nu?	Hvor ofte rengøres Vinduerne nu?	Hvor ofte rengjordes de før Tarifens Ikrafttræden?	Fejes Gulvet hver Dag eller i modsat Fald hvor ofte?	Sker Gulvfejning udenfor Arbejdstiden?	Hvorledes er Aftenbelysningen i Lokalet?	Findes Gasmotor i selve Arbejdslokalet?
1	Gode	1 pr. Mand	1 Gang ugenl. Rengøringsk.	1 G. maanedl.	Hver Uge	1 G. maanedl.	Hver 3. Maaned	Hver Dag	Ja	Gasblus	Nej
2	Passende	Ja	Hver Morgen af en Karl	Hver 14. Dag	Hver 8. Dag	Hver Maaned	Hver 2. eller 3. Maaned	Hver Dag	Ja	Petroleumsl. Elektr. Lysindl.	Ja, men med Skillerum
3	Gode efter Omstændigh.	*Slet ingen*	»	Kan ikke huskes	1 Gang aarlig	1 Gang aarlig	Vides ikke	Hver Dag	Ja	Gas Auer-Brændere	Nej, Damp
4	Gode	2	2 à 3 Gange ugl. af Karlen	2 G. aarlig	1 Gang ugenl.	Ovenlys	2 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Elektrisk	Elektr. Motor
5	Gode	1	Af Karlen	Aldrig	Slet ikke	Naar det behøves	Naar det behøvedes	Hver Dag	Ja	Gas, god	Ja
6	Mindre gode	Ja	3 Gange ugenl. af Trykkerlærl.	1 G. i Løbet af 7 (syv) Aar, neml. d. 13. Maj d. A.	Ikke senere	1 G. aarlig	1 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Petroleumslamper	Ja
7	Gode	Ja	Hver Dag Rengøringsk.	1 G. aarlig	Hver 8. Dag	1 G. maanedl.	1 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Petroleumslamper	Ja
8	Gode	Ja	1 Gang ugenl.	Sjældent	Hver Uge	1 G. maanedl.	Sjældent	Hver Dag	Nej	Gas, alm.	Ja
9	Gode	Ingen	»	Aldrig	Aldrig	Ubestemt	Ubestemt	Hver Dag	Ja	Gas	Ja
10	Gode	3	Hver Aften af Bydrengen	Hver Uge	Hver Uge	1 G. maanedl.	1 G. maanedl.	Hver Dag	Ja	Gas, alm.	Elektrisk
11	Gode	Ja	Af en Kone hver Morgen	Hver 14. Dag	Hver Uge	Hver Uge	Hver 14. Dag	Hver Dag	Ja	Petroleumslamper	Ja
12	Gode	Ja	Hver Dag af Lærlingen	Hver 14. Dag	Hver 14. Dag	1 G. maanedl.	2 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Gas	Nej
13	Mindre gode	Ja	Hver Uge af Rengøringsk.	2 G. aarlig	Hver Uge	Hver 14. Dag	2 à 3 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Gas og Petroleum	Nej, i Kjldr.
14	Gode	Ingen	»	Hver 8. Dag	Hver 8. Dag	Hver 2. Maaned	Ubestemt	Hver Dag	Nej	God	Ja
15	Gode	Ja	Saa ofte det ønskes, af Karlen	2 à 3 G. aarlig	2 à 3 G. aarlig	Naar det ønskes af Medhjælp.	Ligeledes	Hver Dag	Ja, til Dels	Gas med Glødenæt	Ja, men afspærret
16	Gode	Ja	?	Ubestemt	Ca. hver 14. Dag	1 G. maanedl.	1 G. maanedl.	Hver Dag	Ja	Elektriske Buelamper	Nej
17	Mindre gode	I Sætteriet 3, i Trykkeriet o	Hver 8. Dag af Karlen	»	2 G. maanedl.	Aldrig	»	Hver Dag	Ja	Elektrisk Belysning	Elektrisk Drivkraft
18	Gode	Ja	1 Gang ugenl. Rengøringsk.	1 G. aarlig	Hver 14. Dag	1 G. maanedl.	2 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Gas	Nej, Damp
19	Stort, men mørkt	Ingen	»	Ca. hv. Halvaar	Hver 3. Uge	Hver 2. Maaned	Ca. 3 G. aarlig	Hver Aften	Før Fyraften	Petroleumslamper	Ja
20	Gode	Ja	Hver Aften af Rengøringsk.	Meget sjældent	Hver Uge	Hver Uge	Meget sjældent	Hver Dag	Ja	Petroleum, middelmaadig	Nej
21	Gode	Ingen	Aldrig	Aldrig	1 G. siden Tarifens Ikrafttr.	1 G. aarlig	1 G. aarlig	Hver Dag	Ja	God	Ja
22	Gode	Ja	Hver Dag af en Pige	1 à 2 G. aarlig	Saa ofte Huset finder det nødvendigt	Samtidig med Gulvet	1 à 2 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Gas	Nej
23	Gode	Ingen	»	Hver 14. Dag	Hver 8. Dag	Hver Maaned	Hver Maaned	Hver Dag	Ja	Elektrisk	Elektrisk Kr.
24	Gode	Ja	Af Drengen	Meget forskelligt	Ca. hver 14. Dag	Hver 8. Dag	Hver 8. Dag	Hver Dag	Ja	Elektrisk	Elektrisk
25	Gode	Ingen	»	Hver 2.—3. Aar naar Loftet hvidtedes	2 G. siden Tarifens Indf.	2 G. siden Tarifens Indf.	Hver 2.—3. Aar naar Loftet hvidtedes	Hver Dag 4 G. om Dagen	Ja, den ene Gang	Temmelig god	Ja, men ben. kun sjældent
26	Gode	Ja	Hver Dag af kvindelige	Hver Uge	Hver Uge	Ovenlys	Ovenlys	Forskelligt, forniseret Gulv	Hv. Lørd. Morgen før Maskinerne igangs.	Elektrisk og enk. Gasblus	Nej
27	Gode	Ja	2 G. ugenlig af en Karl	Meget sjældent	Hver Uge	Hver Maaned	Hver Maaned	Hver Dag	Ja	Elektrisk	Elektrisk
28	Gode	Ja	2 G. ugenl. af Lærlingen	2 G. aarlig	1 G. ugenlig	Hver Maaned	2 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Gas	Nej, Damp
29	Gode	Ja	1 G. ugenl. af Arbejdsfolkene	2 G. aarlig	1 G. ugenlig	Hver Maaned	1 G. aarlig	Hver Dag	Nej	Gas	Nej
30	Gode	Ingen	»	Naar Pigerne havde Tid	Aldrig	Aldrig	Naar Pigerne havde Tid	Efter Overenskomst	Ja	Gas	Nej
31	Gode	Ja	3 G. ugenlig af Rengøringsk.	3 à 4 G. om Aaret	I Reglen hver Uge	Hver 4. Uge	3 à 4 G. om Aaret	Hver Dag	Ja	Gas	Nej
32	Mindre gode	Ja	2 G. ugenlig af Karlen	Ca. 2 G. maanedlig	Hver Uge	Ca. 2 à 3 G. om Aaret	1 à 2 G. om Aaret	Hver Dag	Af Pigerne 1/4 T. før Fyraften	Elektrisk	Nej, Damp
33	Gode	Ja, *men benyttes ikke*	»	Hver 8. Dag	Hver 8. Dag	3 à 4 G. om Aaret	3 à 4 G. om Aaret	Hver Dag 2 G.	Ja	Elektrisk, men mindre god	Nej
34	Gode	Nej, kun 1	Ca. 3 G. om Ug. af Bydrengen	1 G. aarlig	Hver Søndag	1 G. maanedlig	4 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Petroleumslamper	Ja
35	Ret gode	Ja	Hver 14. Dag af Arbejdsmænd.	Hver 14. Dag	Hver 14. Dag undt. i Kæld.	Ca. 1 G. om Maaneden	Ca. 1 G om Maaneden	Hver Dag	Nej, Pigerne fejer hver ved sin Maskine	Elektrisk	Nej
36	Gode	Ja	Hver Aften af Lærlinge	4 G. om Aaret	Hver Uge	Hver Uge	4 G. om Aaret	Hver Dag	Ja	Elektrisk	Elektrisk
37	Gode	Ja	Benyttes *ikke*	Hver 8. Dag	Hver 8. Dag	Hver Maaned	Hver Maaned	Hver Dag	Ja	Elektrisk	Dampmask.
38	Gode	Ja	Hver Dag af Drengen	1 G. aarlig	1 G. aarlig	2 G. aarlig	1 G. aarlig	Hver Dag	Ja	Petroleumslamper	Ja
39	Gode	Ja	1 G. ugenl. af Rengøringsk.	1 G. maanedl.	1 G. ugenlig	Hver Maaned	4 G. aarlig	Hver Dag	Nej	Gas	Nej
40	Gode	Ja	2 G. ugenlig	Aldrig	Aldrig	1 G. om Ugen	1 G. om Ugen	Hver Dag	Ja	Gas	Ja
41	Storartet	Ja	Naar der er spyttet i dem	1 G. om Ugen	1 G. om Ugen	1 G. om Maan.	1 G. om Maan.	Hver Dag	Nej	Elektrisk	Nej

Ovenstaaende Skema omhandler Besvarelser fra følgende Trykkerier: Aamodt, Bagge, Bording, City.-Tr., Ekspresstr., Enevoldsen & Andersen, Fjeldsøe, Hannover, Hornum, Hoffmann, Hohlenberg, Vilh. Hansen, L. A. Jørgensen, Ludv. Jørgensen, Klasselotteriets Tr, Kihl, Langkjær, Luno, Carl Lund, S. L. Møller, Missionstr., Mayland, Holger Meyer, B. Nielsen, Nielsen & Lydiche, Nationalbanken, Egm. H. Petersen, Qvist, Rigsdagen, Rom, Sivertsen, Thiele, Truelsen, Valentin & Lund, Schultz, Axel Holm, Carl Aller, Fehlhaber, Hoffensberg, Ugens Nyheder og Social-Demokraten — ialt 41 Trykkerier. Resten mangler. L. J.

Regnskab over Bespisningen for arbejdsl. Typografer

fra 1. Oktbr. 1899 til 30. Septbr. 1900.

Indtægt.	Kr. Ø.
Kassebeh. 1 Oktbr. 99 ...	8.07
Medl. af Foren. af danske Bogtrykkere:	
Hr. Bogtr. Carl Aller..	20.00
A. H. ...	5.00
Fru Anna Birch ...	5.00
Hr. Bogtr. N. G. Calberg	2.00
» » Carlsen ...	5.00
» » Justitsr. Dreyer, R.	20.00
» » Græbe ...	10.00
» » Just ...	5.00
» » Aage Jørgensen	2.00
» » Kihl ...	5.00
» » Langkjær ...	5.00
» » Lydiche ...	20.00
» » Laur. Madsen	20.00
S. L. Møllers Bogtr. ..	10.00
Hr. Bogtr. B. Nielsen ..	5.00
» » Th. Nielsen .	4.00
» » O. C. Olsen .	20.00
» » Egm. Petersen	20.00
» » N. C. Rom .	5.00
D'Hrr. Schouw & Co. .	5.00
» Schønberg & Hartvig	10.00
S. B. ...	2.00
Hr. Bogtr. Louis Weile	5.00
Hr. Forretningsf. Borger-repræsentant Witzansky	15.00
Medlemmer af Bogtrykker-foreningen af 1898:	
Hr. Bogtr. Fr. Bagge .	20.00
» » Hannover ..	10.00
P. G. Knudtzons Bogtr.	10.00
Qvist & Co.s Bogtr....	10.00
J. H. Schultz' » ...	20.00
Hr. Bogtr. Thiele, R...	20.00
Den typografiske Forening	89.30
Ny typografisk Forening .	22.00
Den typ. Trykkerforening.	18.86
Forskellige Bidrag:	
Triers Bogtrykkeri	10.00
Hr. Bogtr. Weiss	4.00
» » Leisner	10.00
F. ...	20.00
fev. ...	10.00
V. P. ...	15.39
Hr. Bogt. V. Petersen, Næstved ...	5.00
Hr. Gross. Ad. Wulff ..	10.00
Hr. Maskintr. Chr. Hansen (I. Cohen) ...	1.00
Hr. Typ. Sv. B. Svendsen	2.50
Frk. Christine Henriksen	2.00
Allers Sættere og Trykkere	9.00
Bagges Personale	6.76
Ludv. Jørgensens Pers. .	1.00
S. L. Møllers Pers.....	4.05
Nationaltidendes Pers. .	39.05
Nielsen & Lydiches Pers.	0.50
Rest fra Juleuddelingen 99	116.95
»Fastelavnsløjer« i et herv. Trykkeri ...	4.40
Sparekasse-Renter ...	2.08
	726.91

Udgift.	Kr. Ø.
Betalt i Følge Regning fra Hr. Typ. P. Christensen-Kramer (780 Billetter) og Spisehuset i Walkendorffsgade 22 (779 Bill.):	
Nov. 99: Spiseb. à 45 Ø.: 100	45.00
Dec. » : » » : 150	67.50
Jan. 1900: » » : 200	90.00
Febr. » : » » : 300	135.00
Marts » : » » : 380	171.00
April » : » » : 300	135.00
Maj » : » » : 50	22.50
Juni » : » » : 79	35.55
1559	701.55
Kassebeh. 30. Septbr. 1900	25.36
	726.91

Der uddeltes i 1895—96 398 Bill., i 1896—97: 1090, i 1897—98 926, i 1898—99: 550 og i 1899—1900: 1559 Billetter.

Bespisningen har begyndt Sæsonen 1900—1901 med næsten ingen Midler, men med et meget betydeligt Antal af arbejdsløse Typografer, som i en langt højere Grad end i November i Fjor har søgt Bespisningen. Naar denne samtidig med Udsendelse af nærværende Regnskab udsteder Opraab om Støtte, foretages Henvendelser til Mestre og Svende med Tillid til, at Hjælpen vil komme. Maatte denne Tillid blive opfattet som den bedste Tak, Bespisningen kan sende sine Velyndere.

November 1900. V. BERGENHOLZ.

Revideret og befundet rigtigt.

Den 30. November 1900.

C. E. BYNCK. N. P. NIELSEN. LAUR. MADSEN.
E. HAMMER.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Novbr. Maaned 1900.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning ...	Kr.	10513.20	
Reservefonden ...	-	4706.75	
Begravelseskassen ...	-	20262.82	
Bidrag fra Lokalafdelingerne ...	-	410.84	
			Kr. 35893.61
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	17625.64	
Reservefondens do.	-	22619.01	
			- 40244.65
		Summa Kr.	76138.26

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne ...	Kr.	150.00	
Porto og Telegrammer ...	-	24.51	
Et Bogskab ...	-	18.07	
Beholdning i Begravelseskassen ...	-	20262.82	
do. i Reservefonden ...	-	4706.75	
do. i Hovedkassen ...	-	8763.73	
			Kr. 33925.88
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter ...	Kr.	13.40	
Strejkebidrag til det internationale Sekretariat ...	-	200.00	
Aarsbidrag til do. ...	-	138.30	
Bidrag til de samv. Fagforbund ...	-	1404.82	
Overfartspenge til Det forenede Dampskibsselskab ...	-	209.05	
Porto ...	-	2.16	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	17625.64	
Reservefondens do.	-	22619.01	
			- 42212.38
		Summa Kr.	76138.26

Kolding, d. 1. December 1900. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Juleuddelingen.

Bidrag ønsket helst indbetalte senest *Tirsdag den 18. Decbr.*

Ansøgninger om at faa Del i Uddelingen bedes indsendt **senest** den *18. Decbr.*

Kassererne bedes møde Onsdag den *19. Decbr.* Kl. 7½ i Walkendorffsgade 22, 3. Sal. V. BERGENHOLZ.

Nær og fjærn.

Juleindsamlingen i Odense. Ligesom foregaaende Aar har saa godt som alle Principaler i Odense deltaget i Juleindsamlingen, de tre største Forretninger med 10 Kr. hver. Kontorpersonalet paa et af Redaktionskontorerne har ligeledes bidraget, og Kollegerne selv har i Aar yderligere anstrængt sig, men Resultatet er ogsaa godt, idet der vil kunne indsendes omkring ved *220 Kr.*

Nykøbing F. Lokalafdeling afholdt Søndag den 9. ds. ekstraordinær Generalforsamling paa »Centralhotellet« for at drøfte Juleuddelingsspørgsmaalet. O. F. FRIMAND bød paa Formandens Vegne den talrige Forsamling Velkommen og gjorde opmærksom paa den store Arbejdsløshed, som i Aar var mere fremtrædende end tidligere. Sluttelig opfordrede han Medlemmerne til at yde saa stort et Bidrag som muligt til Uddelingen, saa at de Arbejdsløse kunde faa en nogenlunde sorgfri Jul.

Der blev nu stillet Forslag om 1½ og 2 Kr., og efter en lille Diskussion blev de 2 Kr. vedtaget med stor Majoritet, hvorefter Mødet hævedes. L. J.

Silkeborg er ogsaa med! I Silkeborg har Principalerne ydet følgende Bidrag: Redaktør Sørensen, *Silkeborg Avis*, 4 Kr., Redaktionssekretær Egebjerg 2 Kr. og Bogtrykker Johansen 3 Kr. Dertil kommer saa Afdelingens Bidrag, som er 19 Kr.; ialt bliver det 28 Kr., et i Forhold til Afdelingens Størrelse ret anseligt Beløb. A. J. P.

Rettelse. I mit Svar til P. LAURITZEN i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* er indløbet en meningsforstyrrende Trykfejl, idet der staar, at jeg havde faaet den Opfattelse, at Arbejdstiden skulde kunne forandres saaledes, at der arbejdedes gennemgaaende fra Kl. 6—8. Saa galt er det dog ikke, selv efter Principalernes Mening. Der skulde selvfølgelig staa Kl. **8—6**, hvilket jo ogsaa fremgik af de i sin Tid vekslede Skrivelser, som paa et tidligere Tidspunkt burde have været offenliggjort, eller i hvert Fald tilstillet mig til Gennemsyn. LAUR. JENSEN.

Typografernes Karneval for det kommende Aar finder Sted Lørdag den 23. Februar i Koncertpalæets samtlige Lokaler. Den kgl. Livgardes Musikkorps, som sidste Aar gjorde saa overordentlig Lykke, vil

musicere i den store Sal og det sædvanlige flinke mindre Orkester i den lille. De Forhandlinger, Festudvalget for Tiden fører med Københavns mest fremragende Kunstnere, tegner til et Resultat, som vil bringe det kommende Karneval endnu et Hestehovede foran sine Forgængere.

Føljeton-Klichéer og Ritzau. Bladudgiverne i Jylland afholdt forrige Søndag et Møde i Haandværkerforeningen i Aarhus. Forhandlingerne drejede sig nok om fælles Føljeton-Klichéer og de dyre Ritzau-Meddelelser. Føljeton-Klichéerne har alt adskillige Steder holdt sit Indtog, men vil næppe komme til at øve nogen væsenlig Indflydelse paa Personaleholdet, og vil sagtens ende som Bogtrykkernes Papirfabrik og Skriftstøberi. Ritzaus ublu Fordringer og Typografernes stigende Krav er alle Bladudgiveres stadige Viseomkvæd. Føljeton-Klichéerne skal nu være en Bremser paa Typografernes Krav. I næste Omgang kommer Sættemaskinen! Men Ritzau er man saa noget nær magtesløs overfor. Som Overredaktør af den danske Presse bestemmer han Stoffet og Prisen, i hvilket sidste han skal have erhværvet sig en ganske fænomenal Ævne, efter Sigende paa Bekostning af det første. Endskønt Hr. Ritzau efter alle Udtalelser erholder en svimlende Betaling for hans Tryksager, saa har han endnu ikke faaet Raad til at anerkende den københavnske Tarif, hvorfor der fremkommer det Særsyn, at Typografferne overalt i Landet daglig maa sætte efter Manuskript, som er fremstillet paa et blokeret Trykkeri. Se, det er en Mand, der forstaar det.

Bogtrykker Lillethorup i Aalestrup er gaaet fallit.

Lønbevægelser i Udlandet. Vore Kolleger i *Ungarn* vil gærne have deres Tarif revideret, men Principalerne vil ikke gaa med hertil før 80 pCt. af Typografferne bliver betalt efter den nuværende. Typografferne holder paa 70 pCt., men gør selvfølgelig, hvad de kan, for at indføre ordnede Tilstande paa Arbejdsstederne. Den største Hindring herfor er Lærlingeuvæsnet, og det er da ogsaa dette, man vil til Livs ved en eventuel Revision. Som Følge af den truende Stilling er Adgangen til Budapest for Rejsende lukket. Bl. a. har Danmark og Sverig givet deres Tilslutning til en eventuel Lønbevægelse i Ungarn, og den vil blive understøttet gennem det internationale Sekretariat.

— *Zürich* befinder sig i Lønkamp. Tilgang er derfor forbudt og Rejseunderstøttelse udbetales ikke.

— Til de strejkende Kolleger i *Einsiedeln* i Schweiz har Danmark ydet 4 Ugebidrag = 338,03 Frcs. Strejken har i det hele kostet omtrent 43,000 Frcs.

— Rejsende Kolleger kunne ikke gøre Regning paa at faa Arbejde i *Holland*. Grunden hertil er stor Arbejdsløshed i de forskellige Byer, foranlediget ved daarlige Konjunkturer og Lock out i Amsterdam.

— Vi meddelte i et af de sidste Numre, hvilken trist Skæbne Forsøget paa at reorganisere Kollegerne i Belgrad og dermed *Serbien* havde faaet, idet Principalerne havde truet de Kolleger, som gik til Mødet, med Afskedigelse, og kun otte turde trodse Forbudet. Nu kommer der imidlertid Meddelelse om, at det alligevel er lykkedes Kollegerne at faa en Konference i Stand. Man valgte en provisorisk Komité, som fik til Opgave at udarbejde nye Love. Imidlertid vilde det være uklogt at forelægge disse for Ministeriet, før Skupschtinaen (Rigsdagen) har faaet vedtaget den ny Forenings- og Presselov, som ventelig bliver i nogen Grad frisindet. Den nyvalgte Komité er allerede ivrigt i Færd med at bringe Orden tilveje indenfor vore serbiske Kollegers Rækker, og man har besluttet igen at betale Viatikum til Rejsende med 5 Frcs.

Gutenbergfesten.

Komitémøde til Revision af Regnskabet Lørdag Kl. 9½ præcis i Larsens Lokale.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 2. December.

Det vedtoges at afholde ekstraordinær Generalforsamling d. 16. ds. og Dagsordenen fastsattes. — Det vedtoges at trykke Blanketter med Regler for tiltrædende og arbejdsløse Medlemmer samt Regler for Brystsyge. — Det meddeltes, at det i et tidligere Møde omtalte Medlem, hvis Ret til Arbejdsløshedshjælp var tvivlsom og som derfor af Styrelsen var henvist til Afgørelse af det paagældende Personale, af dette var afgjort derhen, at Personalet ikke kunde indstille ham til Understøttelse. — Et tidligere Medlem (nu i Amerika) anmoder om Tilladelse til at forblive i Ligkassen. Ja, for saa vidt Kontingentet bliver erlagt forud for mindst ½ Aar. — Sportsklubben anmoder om Tilskud; da man paaskønnede Klubbens energiske og gavnlige Virksomhed for Typografferne, særlig paa Gymnastikens Omraade, bevilgedes af Hovedkassen 25 Kr. og af Sygekassen 25 Kr. — En Anmodning om Hjælp til Forsamlingsbygningens Juletræ samt en anden om Bidrag til et Monument for Carit Etlar kunde man ikke gaa med til. — Det vedtoges at anskaffe en Telefon til Kontoret med eget Numer, da den nuværende sammen med Spisehuset var meget upraktisk, saa at man ofte blev afbrudt midt i en Samtale. — Lundstrøm i *Nationaltid.* har haft Jubilæum; da han er en af Foreningens Stiftere vedtoges det at lade ham være kontingentfri. — Der førtes en længere Diskussion om Betimeligheden af at anbringe en Del af Foreningens Penge i solide Papirer, da Kursen for Tiden er meget lav, og man derved muligvis kunde tjene en Del. Flertallet holdt paa, at man til enhver Tid burde sørge for at have Kassens Midler disponible og derfor bør lade dem blive staaende i de forskellige Banker, hvor de nu er, og dette sidste blev Resultatet. — Forskellige Trykkeriforhold behandledes og toges Beslutning om. — Den typ. Trykkerforening ønsker at faa Andele i Bladet *Soc.-Dem.*; Styrelsen har ikke noget herimod, for saa vidt det kan lykkes Trykkerforeningen igennem Forbundet at erholde saadanne, men man finder ingen Anledning til at lade Den typ. Forenings nuværende Andele overgaa paa andre Hænder. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 10. December.

1. Meddelelse gaves om Omflytning af og Omskrivning af Rejseunderst. p. St. Et Andragende om Underst. p. St. var nægtet, idet han siden Genindtrædelsen ikke havde svaret det lovbefalede Ugebidrag.

2. Et Medlem i Holbæk, der resterer 9 Uger, forespørger, om hans Bog maa udleveres ham, der er bleven arbejdsløs, mod at Restancen paaføres Bogen som Laan. — I Henhold til Lovenes § 28, 2. maa ikke findes Restancer; Bogen maa derfor ikke udleveres før Restancen er betalt.

3. Et lignende Tilfælde i Odense, hvor den Vedk. endda stod med t forfaldent Laan foruden 9 Ugers Restance, besvaredes paa samme Maade.

I Anledning af disse to Tilfælde indskærpes det Lokalformændene at sørge for, at Kontingentet svares Uge for Uge i Henhold til Lovene, og at intet Laan kan henstaa længere end den i Lovene tilladte Tid, ligesom at Medlemmer, der resterer, efter derom sket Paamindelse kan udslettes uden videre, samt at et Medlem, der ikke opfylder sine Forpligtelser efter Lovene, heller ikke har noget Krav paa Foreningens Understøttelse.

4. Medlem Nr. 230, Ludvig Christensen, Ringkøbing, rejser til Aarhus og andrager om et Flyttelaan af 50 Kr. — Tilstodes.

5. Anvisningskontoret beklager Medlemmernes Ligegyldighed med at mælde Plads for kortere Tid. — Behandles særskilt.

6. Kassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

7. Et fhv. Medlem af Rudkøbing ønsker at genindtræde. Han er i sin Tid udslettet med 10 Ugers Restance. — I Betragtning af Omstændighederne vedtoges det at fastsætte Optagelsesbetingelserne til Restancen og 4 Kr. i Indskud.

8. En Kollega, der søger Optagelse, fremsender som Lægeattest sin første Kvittering fra Statsanstalten for Livsforsikring. — Toges gyldig.

9. Skrivelse fra Ny typ. Forening, der akcepterer Forretningsudvalgets Fordring m. H. t. Betingelserne for fhv. Bogtrykker i Præstø Alfred Olsens Optagelse i Ny typ. Foren., idet denne dog bemærker, at de forlangte 100 Kr. ikke kan udredes inden 1. Januar, men under dens Garanti vil blive betalt med 5 Kr. ugenlig, naar Olsen erholder Arbejde.

10. Et Medlem af Norsk Centralforening f. Bogtr., der er rejst syg fra Norge efter at have nydt 13 Ugers Sygehjælp dèr, og nu er vendt hjem til Danmark, forespørger, om han kan faa Understøttelse her. — Da Vedkommende er rejst syg fra Norge, er han ikke berettiget til Understøttelse her.

11. En Lokalformand forespørger, om et Medlem, der er øjensyg, kan faa Understøttelse til Indlæggelse paa Klinik. — Formanden havde svaret, at Vedk. helst maatte tage til København og der lade sig indlægge gennem Den typ. Forening.

12 og 13 var Sygesager af noget lignende Beskaffenhed.

14. En Lokalformand forespørger, om et Medlem, der har faaet 13 Ugers Sygehjælp og derefter svaret 9 Ugebidrag, nu kan faa yderligere 4 Ugers Sygehjælp, idet han atter er bleven syg. — Han maa vente 4 Uger, hvorefter han igen kan faa 13 Ugers Hjælp. Iøvrigt henvises til Fattiglovens § 63.

15. Den typografiske Forening mælder, at der afholdes Generalforsamling den 16. ds. til Drøftelse af Sygekassens Centralisation og forventer, at Formanden giver Møde ved Generalforsamlingen. — Ifølge Hovedbestyrelsens Beslutning paa sidste samlede Møde skal Formanden deltage i denne Generalforsamling.

16. Forespørgsel fra en Lokalformand om, hvorhen Pengene, der er indkomne ved Juleindsamlingen, skal sendes. — Bidrag fra Provinserne sendes helst til Hr. Kasserer Bergenholz, Walkendorffsgade 22, København K.

17. Tre Medlemmer i Aalestrup meddeler, at deres Principal er erklæret fallit og forespørger, hvordan de skal forholde sig. — De maa anmælde deres Tilgodehavende i Boet og endvidere kræve Løn for 14 Dages Opsigelsestid.

18. Nogle Tarifsager refereredes og Formanden gjorde Rede for Resultaterne af sin Rejse i Nordjylland.

19. Fra Randers forelaa forskellige Skrivelser, som toges til Efterretning.

20. Meddelelse fra det internationale Sekretariat om en paatænkt Bevægelse i Stockholm og i flere andre Central-Foreninger. — Til Efterretning. HVIDTFELDT.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 11. Decbr. Alle mødt.

1. Formanden aflagde Beretning om de fortsatte Forhandlinger med Firmaet C. Ferslew. Til Efterretning.

2. Skrivelse fra Brøndshøj Kro ang. det ønskede Laan samt Meddelelse om, at man havde tegnet det nødvendige Beløb. Sagen gaar til Generalforsamlingen som fastsættes til Tirsdag den 18. ds.

3. Et Medlem, der havde lært hos N. Cohen, gaaet paa Fagskolen samt gjort Svendestykke, havde anmodet om Tilladelse til at tage Plads som Forbundter hos et Firma, hvor der i Forvejen var en Lærling for meget. Tilladelsen var nægtet ved Cirkulæreafstemning. Derefter havde vedkommendes Fader været hos Formanden og meget stærkt bebrejdet denne den trufne Afgørelse, bl. a. under Henvisning til, at Anvisningskontoret ikke havde ment, at der kunde være noget til Hinder for et saadant Arrangement. Da Forholdet er i Strid med Tarifen og kunde medføre farlige Konsekvenser, fastholdt Styrelsen sin engang tagne Beslutning. Manden bør atter gaa paa Fagskolen og Organisationen maa se at anvise ham en Plads, han kan bestride.

4. En Begæring fra et Firma om Tilladelse til at lade gennemgaaende Arbejdstid slutte Kl. 6 var afslaaet for vort Vedk. Billigedes.

5. Skrivelse fra Arbejdernes Fællesorganisation for København, med Forslag til en ny § 3, forelaa til Efterretning.

6. Anmodning fra Arbejdernes Forsamlingsbygning paa Jagtvejen om Køb af Aktier kunde ikke bevilges. Man opfordrer Medlemmerne til privat at tegne sig for Aktier.

7. En Interpellation ang. Formandens Stilling til Dispensationsartiklerne besvaredes derhen, at han havde ladet Sagen bilægge, *ikke* fordi han mente at have begaaet noget væsentlig forkert, men fordi man havde Erfaring for, at en Pennefejde mellem de ledende Mænd kun kunde skade Arbejdernes Sag og glæde Modstanderne, og dette vilde han ikke være med til.

8. Skrivelse fra Forbundsstyrelsen angaaende vor Begæring om at faa Aktier i *Soc.-Dem.* Sagen lader til at være meget vanskelig at faa ordnet, idet der ingen synes at vide rigtig Besked om, hvorledes vi skal faa vort Ønske om en Repræsentant i Kontrahentforsamlingen realiseret. Der var skrevet til Den typ. Forening for om muligt ved dens Hjælp at faa købt og overdraget de ønskede 4 Aktier. Det vedtoges at undersøge Sagen nærmere og søge de Vanskeligheder ryddet til Side, der synes at ligge hindrende i Vejen for os.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Schultz' Personale (4. B.) Kr. 20.75, Adr.-Avisens do. (4. B.) 1.50, Rigsdagens Sættere (1.—2. B.) 10.30, Forpostens Pers. (3. B.) 4.00, A. Leisners Bogtr. (1.—2. B.) 2.05, S. L. Møllers do. (2.—3. B.) 9.00, Lunos do. (4. B.) 5.25, Wilh. Hansens do. (2.—3. B.) 1.00, W. Christensens do. (1. B.) 0.50, Hoffensbergs do. (3. B.) 3.50, Christtreus do. (1. B.) 3.00, Birchs do. (4. B.) 1.25, H. E. Jensens do. (3. B.) 4.50, P. Petersens do. (1. B.) 33.75, Truelsens Sættere (1. B.) 13.00, C. S. 2.00, Græbes Sættere (4. B.) 10.50, *Horsens* Lokalafdeling (Socialdemokraten 10.00, Avisen 6.00, Folkebl. 6.00, Dagbl. 5.00, Backhausen 2.00, F. Schur 2.00, A. Knudsen 2.00, Horsens Typografers Privatkasse 75.00) ialt 108.00, Missionstrykkeriets Pers. 50.00, *Roskilde* Typografer 35.00, *Ringsted* Lokalafdeling (Ringsted typ. Understøttelsesforening 25.00, frivillige Bidrag 4.00) ialt 29.00, *Herning* Lokalafd. (4 Medl.) 4.00, Thieles Bgtr. (D. typ. F.s Medl., 3. B.) 3.25, Kristel. Dagbl.s Bogtr. (6. B.) 3.55, Emil Petersens do. (5.—6. B.) 4.65, Allers kvindel. Trykkeriarb. (3. B.) 2.10, Nielsen & Lydiches kv. Trykkeriarb. (1. B.) 5.00, Typografisk Forbund i *Aarhus* (20 Medl.) 25.00, *Assens* Lokalafdeling 8.00, *Struer* (Typ. Christensen og en Lærling) 1.75, Nationaltidendes Personale 83.00, F. E. Bording (Principal, Sættere og Trykkere samt kvindel. Trykkeriarb.) 63.25, Centraltr.s Pers. 55.00, Politikens Pers. 36.00, Carl Allers Pers. (Medl. af Den typ. Foren., 4. B.) 6.35, *Esbjerg* Lokalforening 46.94 — ialt Kr. 695.69; med det tidl. indk. Kr. 291.10 tilsammen Kr. 986.79.

Rettelse. I *Typ.-Tid.s* Nr. 49 er Hoffensbergs Personales Bidrag opført som 1. Bidrag, skal være 2. Bidrag.

Den 11. Decbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Aller (3. B.) Kr. 2.50, Fjeldsøe (2. B.) 0.50, Forposten (2. B.) 0.25, Wilh. Hansen (2.—3. B.) 0.50, Vort Land (2. B.) 0.25, Carl Lund 1.50, Luno 3.50, Nielsen & Lydiche (5. B.) 4.00, Rom (Lærlingene) 0.80, Schønberg & Hartvig 0.80, Thiele (2.—3. B.) 6.00, Valentin & Lund 2.00, ialt Kr. 22.60, med det tidl. indk. Kr. 56.20.

Den 11. Decbr. 1900. VALD. STEPHENSEN.

Juleuddelingen. Indtil 11. Decbr. har jeg endvidere modtaget: Aftenbladets Pers. (5. B.) Kr. 5.50, Nielsen & Lydiches Sætteri (5. B.) 11.50, ialt Kr. 17.00; med det tidl. indk. Kr. 69.80 tilsammen Kr. 86.80.

C. E. BYNCK.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Tiltraadt: 1022 (Dsk. t. F.), P. C. Studt (arbl.) paa Rejse.

Bortrejst: (Dsk. t. F.) Oskar Emil Oluf Christiansen (Papyrus) til Aarhus i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Telefon 4331.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Aarhus, Niels Chr. Olsen, udl. 1/12 1900 i Aarhus Folkeblad efter 5 Aars Lære. Svendeprøve er aflagt.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 1123, Sofus V. Jensen (arbl.) fra Rudkøbing. Odense, 1063, Julius Otto Thomsen. Middelfart, 1213 (Norsk Centralf.), Fritz R. Wichmann fra Rejse i Plads. Holbæk, 1374, Viggo Christensen fra Rejse. Silkeborg, 1450, Marinus Frederiksen fra Aarhus i Pl.

Bortrejste: Hobro, 1397, Peter Jensen (arbl.) til Esbjerg og 1396, Heinrich Rødtnes (arbl.) til Vejle. Ringkøbing (Lemvig), 1416, Ingvard Fejerskov (paa Rejse). Odense, 1091, Harald Jensen paa Rejse. Hillerød, 1262, Olaf Emil Olsen til Pl. i Nykøb. S. Holbæk (Nykøb. S.), 1471, Marinus Winsløv-Larsen paa Rejse og 5673 (Den t. F.), Vald. Emanuel Sørensen (arbl.) til København.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Bortrejst: 214, Sigfred Petersen i Plads (Aarhus).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse.

En Sætter-Trykker, der forøvrigt kan deltage i *alt* Arbejde paa et Provinsbogtrykkeri, ønsker fast Plads straks eller senere.

A. Jensen, Østsjællands Avis, Køge.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS — **ADOLPH WULFF** — KØBENHAVN — GOTHERSGADE 8, Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“ fabrikeres af og leveres paastøbt Valserne hos **Adolph Wulff.**

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL Over 5600 Hurtigpresser solgt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH Frankfurt. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Amerikanske Skæremaskiner. Chandler & Price Company. Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Christian Hostmann, Celle. **Sorte og kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Mander Brothers, London. **Kulørte Farver.** Ene-Repræsentant **Adolph Wulff.**

Stort Lager af: **Digeltrykpresser, Skæremaskiner, Farver, Udslutninger, Kvadrater, Blystege** hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater og komplette Indretninger for **Zinkætsning** leveres af Eneforhandler for Carl Kempe (Kempeverk) **Adolph Wulff.**

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“ findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.

Eneforhandler: Telegram-Adresse: ADOLPHUS — **Adolph Wulff** København. — GOTHERSGADE 8, Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 21 DECEMBER 1900 XXVII AARGANG

HVAD KOMMER —?

Jeg stod under Bøgens gulnede Tag
og følte mig sælsomt bedrøvet
hin taagegraa, kolde Efteraarsdag —
jeg hørte det sukke i Løvet.

Det var, som et sagte klagende Suk
jeg hørte, skønt jeg var ene,
et angstkvalt, døende Gøgekuk,
der kom fra Bøgenes Grene.

Der lød som Hvisken fra Blad til Blad
et anelsesfuldt: hvad kommer —?
et dybt vemodigt, sitrende Kvad:
Farvel, du flygtende Sommer!

— — — —

Og der kom Uger med Storm og Slud
og tvivlende Efteraarsklage,
med sælsomme uheldsvangre Bud
og Varsel for kommende Dage.

— — — —

Hvorfor tvivle? er bristet hvert Haab,
som blev Dig af Sommeren givet —
kendes da ej en Genfødelsens Daab
for Vaaren, Lyset og Livet?

Ser Du da ej det snehvide Skrud
— eller er blindet dit Øje —?
er dette mon ej et Forjættelsens Bud,
et lysnende Haab fra det Høje?

Hvorfor da denne manende Klang
fra Malmets svingende Bjælde —
og hvorfra denne jublende Trang
med altbetagende Vælde?

Og Julesangen, som toned i Sky,
og Stjærnen paa Himlens Bue.
Var dette mon kun et Tomhedens Gny,
et Luftsyns flygtige Skue?

— — — —

Lad komme kun Tvivl og Efteraarsslud
af kolde Lufte frembaaren —
der toner et nyt Forjættelsens Bud
for Livet, Lyset og Vaaren!

TH. BERTELSEN.

Horsens, i Decbr. 1900.

Den prægtige Jul!

HVOR ofte hører man ikke disse Udbrud: Julen er prægtig! Julen er dejlig!

Nu staar vi atter foran en Jul og de samme Udbrud, der fra Gamle som Unge har lydt i 1900 Aar, vil atter blive gentagne. Men midt i den store Juleglæde lyder et Suk saa dybt, saa sørgmodigt! Det er den knugende Hunger, der sender sit bedende Blik ud iblandt den store, glade Menneskehed . . . . .

Naar dette Numer af vort Fagblad er kommet Kollegerne i Hænde, da er alle vi, som staar i Arbejde, i Færd med at sætte det sidste Bogstav i Vinkelhagen. Ja, Tankerne har allerede for lang Tid siden forladt Arbejdet — nu drejer de sig udelukkende om de glade Overraskelser, der venter én i Hjemmet, og med et rask Tag kaster man sin Bluse fra sig, trykker sin Kammerat i Haanden med Ønsket om en glædelig Jul — og saa er man ude af Trykkeridøren . . . . .

Saaledes gaar det mange af os, og godt er det; men der findes mangen en brav Kollega, som ikke har det paa den Maade. Han har ogsaa en Gang glædet sig til Julen; maaske hans Tanker i dette Øjeblik fører ham saa langt tilbage, som til Barndomshjemmet, hvor en Fa'er og Mo'er kappedes om at gøre ham Julen saa glad og lykkelig, som det var dem mulig. Nu er det anderledes — — — Fa'er og Mo'er er forlængst borte — Barndomshjemmet opløst! Og saa den knugende Tanke, at han er arbejdsløs — — —!

Har Du, kære Læser, nogensinde været i den Situation, hvor Du, da den store Højtid indtraf, savnede det allernødvendigste, eller vandrede paa den øde Landevej uden Ven eller Frænde? Har Du det, saa véd Du ogsaa, hvor meget der lides i saadan en Stund. Ingen ønsker ham en glædelig Jul, ingen venter ham — — — og dog — — — maaske er der en Hustru, maaske er der Børn, som er hans det kæreste, og som i det lille, fattige Hjem venter paa, at Fa'er dog maaske bringer noget med, der kan glæde Hustruen og de Smaa. — — —

— — — Der siges, at efterhaanden som man nærmer sig Julen, saa kommer det Gode op i Mennesket. Dette er sikkert rigtigt, og vi er overbeviste om, at der i Øjeblikket ikke findes en eneste arbejdende Kollega, uden at han ogsaa har ydet sit Bidrag til vor store Juleindsamling. Men hvad forslaar det til de mange . . . . .? Skulle vi da ikke endnu en Gang være enige om at træde hjælpende til? Denne Gang kan vi gøre det paa en Maade, der i Fremtiden vil være til megen Nytte og Glæde for os selv: **Vi køber alle Dr. Georg Brandes og Xylograf Hendriksens Foredrag.** Efter Julen maa der ikke være et eneste Eksemplar tilbage af disse to Foredrag. Det kan gøres paa den Maade, at Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier i København modtager Bestillinger og for Provinsernes Vedkommende Lokalformanden og derefter sender disse Bestillinger til Kasserer V. Bergenholz, Walkendorffsgade 22, 3. K.

— — — Lad os derfor alle være enige om at bidrage vort til at der kan trænge en Solstraale ind i de Arbejdsløses mørke Hjem, og Juleglæden for os selv vil blive dobbelt stor, naar vi samles med vore kære for at ønske hinanden

En rigtig glædelig Jul!

Arbejdet paa Juleaftens Dag.

Ifølge Lov af 15. December 1899 skal alt Arbejde paa denne Dag standse Kl. 6 Aften, idet Helligdagen indtræder fra dette Tidspunkt. For Typograferne vil der i den Anledning i Henhold til Tarifen være følgende at iagttage:

1. Indenrigsministeriet er bemyndiget til at udstede Undtagelser, saa Arbejde *kan* finde Sted; sker dette for noget Blads Vedkommende, skal Arbejderne have Betaling efter Bladsættertarifens § 8, jvfr. Maskinsættertarifens § 5: 3 Kr. for at møde og henholdsvis 1 og 1½ Kr. pr. halve Time, foruden ordinær Betaling for Satsen.
2. Arbejdere, der daglig eller i den Uge begynder deres Virksomhed efter Kl. 6, har fri den Dag med fuld Udbetaling af Ugeløn. Bliver de beordret til at arbejde den Aften, har de først Daglønnen og derefter Helligdagsbetaling for den Tid de arbejder efter Kl. 6.
3. Alle Arbejdere, der forlægger deres Arbejdstid, skal have almindelig *Overarbejdsbetaling* for den Tid, de arbejder før deres almindelige Arbejdstids Begyndelse; hvis Arbejdstiden udstrækkes efter Kl. 6, indtræder Helligdagsbetaling. — Det samme gælder for de Arbejdere, der har fuldstændig fri, hvis de bliver beordret til at arbejde før Kl. 6 Aften, kan det ogsaa kun ske med Overarbejdsbetaling.

STYRELSEN.

Bladsætter-Beregning.

IDET jeg henleder Bladsætternes Opmærksomhed paa den i *Typ.-Tid.* for 7. December offenliggjorte Opmandskendelse angaaende en dobbelt Ramme-Annonce i Bladet *København* kunde jeg ønske at gøre nogle Bemærkninger om Annonce-Beregningen i al Almindelighed.

Bladsættertarifens Paragraf 6 bestemmer: — — Annoncer, hvori Satsen er skraa, buet eller paa anden Maade afviger fra det almindelige, godtgøres med 100 pCt. Denne Bestemmelse har sikkert mange Gange voldt Bladsætterne Hovedbrud for at komme til Klarhed over, om denne eller hin Annonce kan siges at »afvige fra det almindelige«; ligeledes er det ret almindelig, at der beregnes baade 25 og 50 pCt. som Godtgørelse for saadanne Annoncer, til Trods for, at der i Paragraf 6 kun nævnes 100 pCt. Man ræsonnerer, at det ikke er nødvendig at tage det saa nøje, da det jo er »Svinesteg« alligevel; dertil skal jeg bemærke, at der er adskillige Ting, der ikke gives Godtgørelse for i Bladsats, og derfor ydes der noget rigelig Godtgørelse paa andre Punkter.

Paa dette Omraade hersker der fuldstændig anarkistiske Tilstande i de forskellige Bladsætterier, hvis man f. Eks. tog en saaden »ualmindelig« Annonce og forespurgte i samtlige Blade, hvorledes den var beregnet, vilde man sikkert faa lige saa mange forskellige Svar som der var Blade. Ja, man har Eksempler paa, at Sættere i samme Blad beregner paa forskellig Maade.

Det maa være en af Fagforeningens Opgaver at kunne virke regulerende paa Arbejdspriserne, saaledes at den ene Arbejdsgiver ikke kommer til at betale betydelig mere end den anden for det samme Arbejde. Forholdene er faktisk saadanne, at Blade, der indbyrdes konkurrerer med hinanden, betaler forskellige Priser for Annoncer, som de af de Averterende faar samme Betaling for.

Men man vil maaske nogle Steder indvende, at der arbejdes paa fast Løn, saa det gør ikke saa nøje med Beregningen; dertil vil jeg dog bemærke, at de fleste fastlønnede Bladsættere dog alligevel arbejder paa Beregning, idet man skal præstere en vis Portion Sats, som beregnes efter Tarifen. Det er saadan en mærkelig »Akkord« paa »Fastløn«: man maa ikke levere mindre end saa og saa meget, men gærne mere — man faar bare ikke noget for Overskudet.

— — —

Man er sikkert enig om, at Bladsætternes Forhold ikke er som de burde være, men en Del af Skylden ligger sikkert i en saa mærkelig Bestemmelse, som Paragraf 6 i Bladsættertarifen i Virkeligheden er.

Forhaabenlig vil Kollegerne tage Lære af Opmandskendelsen. Det er et tydelig Fingerpeg i den rigtige Retning, naar det i Motiverne hedder: »— — — *da* den paagældende Annonce med dobbelt Ramme har krævet særlig Tid at sætte, saa at den efter Omstændighederne endog vilde kunne sammenstilles i al Fald med visse Tilfælde af buet Sats, og da der ikke haves nogen Hjemmel for Opmanden til at fastsætte en mindre Godtgørelse end 100 pCt. — — —«

— — —

Jeg henleder ligeledes den ærede Styrelses Opmærksomhed paa ovennævnte Forhold og formener, at det maa være dens Opgave at faa indført ordnede Tilstande paa dette Omraade.

N. P. NIELSEN.

Følgen af Dispensationerne.

FORANLEDIGET ved nogle Bemærkninger i sidste Numer af *Typ.-Tid.* af Hr. A. Jensen, Skindbjerg pr. Grenaa, skal jeg tillade mig endnu en Gang at komme tilbage til denne Sag.

Som Svar paa min sidste Artikel fandtes i *Typ.-Tid.* Nr. 45 en Erklæring af Hr. Hvidtfeldt, som jeg da ikke fandt Anledning til at opholde mig ved, da det forekom mig, at den ikke paa noget Punkt afkræftede de af mig rejste Anker. Da nu Sagen imidlertid atter er bragt frem, kunde jeg have Lyst til at knytte et Par Bemærkninger til den ogsaa. I Erklæringens første Punkt oplyser Hr. Hvidtfeldt, at Dispensationerne ere givne i Henhold til Tarifens § 33. Dette er ikke fuldstændig rigtigt, da denne Paragraf fordrer, at Principalen for at opnaa Dispensation fra Lærlingeskalaen skal være Fagmand, og det er Hr. Skjødsholm i Grenaa jo ikke.

De øvrige Punkter i Erklæringen siger jo i Grunden ikke noget, da jeg ikke, før jeg her paapeger Grenaa-Dispensationens Utilstedelighed efter Tarifens § 33, har bestridt Dispensationernes *formelle Lovlighed*, men kun deres *Hensigtsmæssighed*. Forretningsudvalgets gode Hensigter har man jo ikke Lov at tvivle paa, men derfor kan Maaden, paa hvilke de realiseres, jo være lige uheldig. Med Hensyn til Lyspunkterne og hvem Æren for »Forsøgets« uheldige Forløb i Grenaa tilkommer, er jeg nu ligesaa uenig med Hr. Hvidtfeldt, som jeg hidtil har været.

Hr. A. Jensen er med Hensyn til Konflikten i Grenaa kommen til et helt nyt Resultat. Han kan hverken give Hr. Hvidtfeldt eller mig Ret i vore forskellige Paastande, men tillægger Hr. Skjødsholm hele Skylden. Den Forklaring forekommer mig dog — ja, undskyld Udtrykket — for naiv. Selvfølgelig er Skjødsholm den direkte Aarsag til Konflikten, eftersom han er den, der har afskediget Typograferne og derved skabt Konflikten. Men de forskellige medvirkende Omstændigheder, de forskellige Ting, der ere passerede forud, og som have bevirket, at han er i Stand til at foretage en saadan Renselsesfest i sit Trykkeri med Hensyn til Fagforeningsmedlemmer, maa dog virkelig ogsaa tages med i Betragtning. Og som Hovedaarsag har jeg her peget paa Dispensationen. At Hr. Jensen som Undskyldning for Hr. Hvidtfeldts Ordning af Forholdene i Grenaa anfører Ukendskab til Skjødsholm, er en temmelig tvivlsom Haandsrækning.

Hr. Jensens Ytring: at de to Kolleger i Grenaa ikke havde forstaaet at sætte sig i *Respekt* hos »Damerne«, som han selv betegner for meget værre end Typograferne, er mig fuldstændig uforstaaelig.

Aalborg, den 16. Decbr. 1900. CARL PEDERSEN.

Lærlinges Ansvar.

Da jeg skrev den i sidste Nr. om dette Æmne optagne Artikel, gav jeg den en ironisk Form og ønskede derfor ikke at sætte mit Navn under, til Trods for at Artiklen var i nøje Overensstemmelse med Sandheden. Jeg har nemlig den Opfattelse, at Personen i dette, som i analoge Tilfælde ikke spiller nogen Rolle, men at det er Sagen det kommer an paa. Jeg blev derfor noget forundret ved i Bladet at se mit Mærke erstattet med mit Navn, uden at man havde spurgt mig derom; jeg antager det er sket ved en Fejltagelse, og skal derfor ikke opholde mig derved.

Imidlertid har jeg siden Artiklens Fremkomst forhandlet med det paagældende Firma, nemlig Kihl's Bogtrykkeri, og vi er ved venskabelig Overenskomst enedes om, *at den i Artiklen omtalte Lærling faar det Beløb refunderet, der var fradraget hans Ugeløn samt at Lærlingenes Arbejde ved Rengøring af Maskiner efter Fyraften fremtidig godtgøres som Overarbejde.* Det eneste vi kunde ønske yderligere at faa gennemført i Øjeblikket var, at den gennemgaaende Arbejdstid kommer til at slutte senest Kl. 5 i Stedet for Kl. 5½. Iøvrigt vil dette Forhold jo paa alle Steder, hvor der ikke i sin Tid er givet Dispensation, kunne ordnes ved de forskellige Foreningers Foranstaltning gennem Forhandling med de paagældende Firmaer.

Da det er kommet til min Kundskab, at der fra Firmaets Side rettes Mistanke mod Personalet for at have givet mig Meddelelser eller skrevet i Bladet, og da denne Mistanke særlig rettes mod enkelte bestemte Personer, vil jeg, for at fritage disse for enhver Ubehagelighed herved erklære, at jeg har skrevet samtlige i den senere Tid under Mærket Z optagne Artikler, for hvilke jeg alene bærer Ansvaret. Min Hjemmelsmand hører ikke til Personalet, men har som Kendsgerningerne udviser, været paalidelig nok.

Lauritz Jensen.

»Kammeratskab«.

I sidste Numer af *Typ.-Tid.* har tre »Kolleger« begaaet en lille Skrivelse, hvori vi fire Undertegnede fremstilles som Folk, der tager Brødet fra andre.

De tre Herrer mener sig berettiget til noget Ekstra-Overarbejde i Anledning af Julen, som *skulde* udføres om Lørdagen, og vilde udføre dette om Fredagen, dette fandt imidlertid vi fire ikke der var nogen Anledning til at give dem, da vi forud havde overladt dem vort almindelige Overarbejde om Lørdagen Aaret rundt.

Der ligger imidlertid en hel Del forud for det, d'Hrr. omtaler, idet vi, for at hæve deres Løn, i ca. 20 Uger har delt vor Indtægt med dem paa den Maade, at vi skiftedes til at staa paa »Fast« og paa »Beregning«. Dette blev forbudt af Foreningens Bestyrelse, hvorefter vi gik til vore Principaler for at opnaa en Fastløn af 35 Kr. for alle; men dette vilde de imidlertid ikke gaa ind paa, og bestemte, at vi skulde gaa tilbage til, at de tre kom paa Fast og fire paa Beregning.

Naar d'Hrr. mener, at vi er saa daarlige Kammerater, saa kan vi ikke forstaa, at de siden, trods Foreningens Forbud, nu staar og »muler« omtrent det dobbelte af, hvad de forhen har leveret, *for den samme Løn,* blot for at der kan blive saa meget mindre for os at fortjene. Kalder d'Hrr. det for godt Kammeratskab og god Kollegialitet, saa maa vi sige, at »vi kender den ikke.«

Foreningens Styrelse er af Tillidsmændene bleven underrettet om Sagens Sammenhæng, og vil nu give sin Mening tilkende, saa der atter kan blive Ro i Lejren.

L. Hartwich. Axel Andersen. A. Jensen.
Martin Winther.

Diskussionen om dette Forhold er for *Typ.-Tid.s* Vedkommende hermed sluttet. Red.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 18. December. Dirigent V. Stephensen. Sekretær Alb. Michelsen.

1. Anden Behandling af Forslag til forandret Ordning ved Styrelsesvalg. Lovændringen blev enstemmig vedtaget uden Debat.

2. Forslag ang. et Laan paa 100 Kr. til Aktieselskabet »Brøndshøj Kro«. Formanden omtalte Styrelsens Stilling til Forslaget og kunde efter nærmere at have undersøgt Sagen paa Styrelsens Vegne anbefale Medlemmerne at stemme for dette Laan. Man maatte dog bestemt slaa fast, at det derfor ikke skulde være gængse for Fremtiden. Denne Forsamlingsbygning mente Tal. havde en Fremtid for sig og man kunde jo eventuelt tage Aktier i Foretagendet, og Laanet maatte selvfølgelig kun udbetales mod fuldt gyldige Beviser. Efter at Carl Hansen og Stephensen havde anbefalet Forslaget, blev Laanet enst. bevilget.

3. Eventuelt. Kassereren anmodede Medlemmerne om at agitere paa Trykkerierne for størst mulig Salg af Pjecerne til Fordel for de Arbejdsløse, da der muligvis vilde blive en Uddeling til mellem Jul og Nytaar.

Formanden bad Medl. modarbejde Overarbejde, der strækker sig over et længere Tidsrum, og arbejde for, at Firmaerne antog Nathold, da der desværre gik Arbejdsløse nok. Paa et enkelt Trykkeri skal der endog være arbejdet over i et helt Aar, med Søndagsarbejde oven i Købet. Sligt burde ikke finde Sted.

Generalforsamlingen hævet. A. M.

Nær og fjærn.

Foredragene af Georg Brandes og Hendriksen ere foreløbig trykte i Oplag af henholdsvis 2500 og 2000 Eksemplarer. Prisen er pr. Eksemplar henholdsvis 35 og 25 Øre; men de sælges samlede under ét for 50 Øre, og de hidtil afsatte 1000 Eksemplarer ere alle Dobbelteksemplarer, som for den største Del ere gaaede til Provinserne, hvor Kollegerne som Regel med den bedste Disciplin har taget et Eksemplar hver.

Da Dr. Brandes' Foredrag har Ærinde langt ud over Typografernes Kreds, ikke mindst til Bogtrykkere og Redaktioner, er der af dette trykt et noget større Oplag. Kolleger opfordres til at virke for Salget ved at tage mod Bestillinger og indsende disse til Kontoret i Walkendorffsgade.

Betalingen for rekvirerede Foredrag ønskes afgjort i Begyndelsen af det nye Aar.

Regnskab for Juleuddelingsfesten 18. Novbr. 1900.

Indtægt.		*Udgift.*	
Salg af Nr.-Billetter..	Kr. 203.00	Bohlmann for Noder .	Kr. 6.12
— - alm. Billetter .	- 349.50	Musik	- 87.28
— - Baltegn	- 211.25	Baand og Naale til Baltegn	- 3.72
En Deltager i Festen .	- 10.00	Bord og Kaffe til Assisterende	- 56.20
Renter.....	- 1.07	Tribuneudtrækning og Tjenerhonorar.....	- 12.00
To Enere	- 1.40	Frimærker	- 2.00
		Møllers Provision af Billetsalg	- 3.90
		Møller for Kontrol ...	- 5.00
			Kr. 176.22
		Overskud...	- 600.00
	Kr. 776.22		Kr. 776.22

København, 15. Decbr. 1900. C. E. Bynck.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og befundet rigtigt.
Anthon Larsen. N. Jacobsen. Albert Auener.
Emil Møller. O. Johansen.

Typografernes Stiftelser.

Valget til Styrelsen for Typografernes Stiftelse gav følgende Resultat: Til Formand Hr. Gust. Clausen (174 St.). Til Styrelsesmedlemmer d'Hrr. O. Johansen (171 St.) og Lindahl (130 St.). Til Revisor Hr. Carl Nielsen (157 St.). Til Revisorsuppleant Hr. René-Lassen (140 St.). A. W. Larsen fik 73 St. til Styrelsesmedlem.

Der var afgivet ialt 193 St., hvoraf 1 var ugyldig paa Grund af manglende Underskrift. En Del Stemmer var spredte.

København, den 17. December 1900.
Kr. Jacobsen. J. F. Møller.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Tirsdag den 18. Decbr. Fraværende Viggo Petersen.

1. Det vedtoges at søge en endelig Afgørelse af Tarifspørgsmaalet i *Nationaltidende,* da Sagen var bleven forhalet utilbørligt. 2. Andragender ang. Juleuddelingen toges der Stilling til. 3. Beretning fra Forbundsstyrelsens Møde. Til Efterretning. 4. Det vedtoges at begære at faa Indflydelse paa Arbejdsforholdene i *Soc.-Dem.s* nye Trykkeriafdeling

og paalagdes det Form. at fremsende Skrivelse desang. til Kontrolkomitéen. 4. Valg af et Medlem og en Suppleant til Voldgiftsretten udsattes til den ord. Generalforsamling.

Juleuddelingen.

Ansøgere anmodes om snarest at hente deres Andel paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, hos V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Knudtzons Bogtr. Kr. 1.50, Aftenbladets Pers. (6. B.) 10.00, Nielsen & Lydiches Sætteri (5. B.) 18.50, Overskud fra Festen 18/11 600.00, ialt Kr. 630.00; med det tidl. indk. Kr. 86.80 tilsammen Kr. 716.80. C. E. BYNCK.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: 2419 Kr. 82 Øre. Med de tidligere indkomne 986 Kr. 79 Øre tils. 3406 Kr. 61 Øre. Specifikation over de forskellige Bidrag vil komme i næste Nr. I sidste Nr. stod fejlagtig Thieles Bogtr. 3. B., skal være **4.** Bidrag.
Den 20. Decbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Aamodt Kr. 3.00, Aller (4. B.) 2.00, Fjeldsøe (3. B.) 0.50, Forposten (3. B.) 0.25, Græbe (2. B.) 4.50, Wilh. Hansen (4. B.) 0.50, Vort Land (3. B.) 0.25, Ludvig Jørgensen 3.00, Kihl 5.00, Lotteriets Tr. 4.00, Carl Lund (2. B.) 0.50, Nielsen & Lydiche (6. B.) 3.50, O. C. Olsen & Co. (4. B.) 3.25, Rigsdagen 3.00, Nationalbankens Tr. 3.00, Thiele (4. B.) 3.00, M. Truelsen 7.45, ialt Kr. 46.70, med det tidl. indk. Kr. 102.90.
Den 18. Decbr. 1900. VALD. STEPHENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Inkassationen for 51. Uge vil paa Grund af Helligdagene foregaa i Foreningslokalet Lørdag den 22. Decbr. fra Kl. 5½—7 Eftm. og Søndag den 23. Decbr. fra 10—12 Form. Bud A. M. W. MØLLER er til Stede.

Aarsregnskabet.

Alle **Restancer** bedes indbetalt. Efter Sygekasse-Inspektørens Paabud skal alle, som resterer den 31. Decbr. 1900, **udslettes.**
V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. L.: Jens Olsens Hustru Metha Dorothea. I S. H. L.: Trykker Fred. Brandtmann Dahl, udl. 7/12 1900 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. Sted).

Bortrejste: 1290, Viggo M. V. Nikolaisen til Holbæk. 1971, Niels Chr. Hansen IV (arbl.) til Lyngby i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket Juledagene.*
Telefon 4331. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Fredericia, Martin Nissen Pedersen (har arbejdet paa den blokerede Kortfabrik i Fredericia og ikke tidl. været Medlem af nogen typografisk Forening).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Holbæk (Nykøbing S.), 1262, Olaf Emil Olsen fra Hillerød i Pl. Randers, 1364, Th. Thomsen fra Rejse (Chr. Nielsen). Esbjerg, 1256, Albert Carl Marius Schmidt (arbl.) fra Vejle og 1397, Peter Jensen (arbl.) fra Hobro. Odense, 75, Johan Ewald Rasmussen. Løgstør, 1425, Marinus Pallesen fra Middelfart i Pl.

Bortrejste: Løgstør, 1375, Sophus Hansen til Hobro. Hjørring, 1062, C. C. M. Sørensen til Pl. i Horsens. Odense, 1399, Julius Porst paa Rejse.

Udmældt: Thisted, 1202, Redaktionssekretær K. Kampmann.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

I Anledning af de mange Helligdage vil Budet, Hr. MØLLER, være til Stede Lørdag den 22. Decbr. fra Kl. 5½—7 Efterm. og Søndag den 23. Decbr. fra Kl. 10—12 Fm. i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22, 3. for at modtage Kontingent. D'Hrr. Inkassatorer bedes venligst henvende sig til den anførte Tid. Bestemmelsen gælder ogsaa for de samme Dage i næste Uge. STYRELSEN.

Paa given Anledning gør jeg opmærksom paa, at min Bopæl er Tingvej 30, 1, hvortil alle Breve og Meddelelser bedes sendt.
LAUR. JENSEN.

Nyt Medlem: Frederik Dahl, udlært 7/12 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Mathilde Thomsen, Cecilia Jørgensen, Marie Petersen, Christiane Andersen, Emilie Møinichen og Lusia Thomsen (arb. alle i Nationaltid.s Trykkeri, Hotel Royal). Clara Hansen (arb. hos Thiele), optaget mod at betale sine Restancer.

Udmældte: Rosa From (Hoffensberg) og Claudia Larsen (L. Jørgensen).

Til de kvindelige Trykkeriarbejdere!

Der finder ingen Indbetaling Sted Jule- og Nyaarsaften. Samtidig bedes Medlemmerne at mælde til Kassereren, naar de bliver arbejdsløse. HELENE SØRENSEN,
Kassererske.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. Juleløjer.

T. C. C. Søndag og Tirsdag Start Trianglen Kl. 10.

Tegning til Festen 1. Nyaarsdag modtages af Styrelsen til den 26. ds.

Styrelsen bedes møde 2. Juledag Kl. 11 i Foreningslokalet.

ANNONCER

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Skriftstøberi Emil Gursch
Messingliniefabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Kbh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 29 DECEMBER 1900 XXVII AARGANG

Nytaar 1901.

SAA staar vi altsaa paa Tærskelen til det nye Aarhundrede. Kl. 12 Nytaarsnat vil alle Landets Kirkeklokker forkynde, at det Aarhundrede, der vakte de civiliserede Landes Arbejdere til Klassebevidsthed, er sunket i Graven og det tyvende Aarhundrede er oprundet.

Hvilke sælsomme Tanker maa ikke opstaa hos os, der fødtes til at opleve dette?

Intet Aarhundrede har i den Grad været Vidne til Tankernes Rastløshed, som det, vi nu staar i Begreb med at forlade. Med Kraft og Snildhed har det tænkende Menneske udnyttet de Kræfter, der ligger i selve Naturen, og det, der synes umuligt i Dag, er naaet i Morgen. Som Falken i Luften, hvis spejdende Blik opdager det mindste Kryb paa Jorden, saaledes stirrer det menneskelige Øje ud i Rummet og drager alt, hvad der hidtil har ligget skjult i Mørke, frem i Dagens klare Lys. Intet er for stort, intet for svært til at Mennesket ikke skulde give sig i Kast med det, for dog tilsidst at overvinde alle Vanskeligheder.

Men det, der giver det 19. Aarhundrede sit Præg, er Arbejdermassernes Organisering. Den Dag, da Arbejderne i hele Verden lærte, at kun ved Sammenhold og Sammenslutning var de i Stand til at faa Andel i de Goder, som Naturen i saa rigt Maal er udstyret med, den Dag skete den største Omvæltning i Samfundet. Videnskaben har i det nu svundne Aarhundrede fejret sine største Triumfer; men ved Siden heraf staar den intelligente organiserede Arbejderklasse. Videnskabsmanden er i Stand til at gøre sine Beregninger, Opfinderen og Arkitekten til at lave sine Tegninger, men den, der sætter det hele i System, udarbejder hver enkelt lille Del i det store Maskineri, og sætter det store Samfundshjul i Bevægelse, det er den dygtige og intelligente Arbejderstand. Med Tilfredshed kan Arbejderstanden derfor se tilbage paa det 19. Aarhundrede.

Spørger vi derimod om, hvorledes det staar til indenfor vort eget Fag, saa kunde der maaske være Grund til at sige: *at her kunde meget være anderledes.* Og dog, ser vi paa det i store Omrids, saa maa vi give Dr. GEORG BRANDES Ret, naar han i sit Foredrag udbryder: »Den (Typografien) er Hovedmidlet til Menneskehedens Opdragelse, i Sammenligning med hvilket alle andre er for lidet at regne . . . Gennem dens Virksomhed er Jordens største aandelige Skatte blevne Almeneiendom«.

Og saaledes er det i Virkeligheden ogsaa. Vort Fag er trængt ind i Borg og Hytte og har givet de Blinde et Øje til at skue langt ud i Fremtiden med.

Har vi ved vort Fag bidraget til at dygtiggøre andre Fags Arbejdere, har vi ved Hjælp af det trykte Ord skabt Lykke og Velsignelse i de Tusinde smaa Hjem, saa har vi ogsaa den ufravigelige Pligt at se efter, hvorledes vor egen Stilling er. Og Stillingen er i Øjeblikket denne, at man i København arbejder under en Tarif, der nogenlunde svarer til de Priser, der er paa Livsfornødenhederne, medens man ude i Provinserne arbejder efter en Lønskala, der betyder, at mange af vore Kammerater maa leve et trælsomt Liv i Kampen for at bjærge Føden til sig selv og Familie.

Dette kan ikke blive ved at gaa; men før der sker en Forandring heri, maa vi alle, Københavnere som Provinsianere, være klar over, at det kun er ved Hjælp af Sammenhold, vi opnaar noget. Vort unge Forbund skal være den Klippe, som vi bygger vort fremtidige Hjem paa. Lad Konjunkturerne være op- eller nedadgaaende, Historien har lært os, at den, der mangler den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning, han mangler ogsaa Betingelserne for nogensinde at kunne skabe sig en lykkelig Tilværelse.

Forleden afholdt Den typ. Forening og Sygekasse Generalforsamling for at ordne Sygekassens Centralisation; men vi noterer med Glæde, at igennem hele Forhandlingen gik det som en rød Traad, at det, det først og fremmest gjaldt om, var at faa Provinstarifen revideret. Og er det saa underligt! Ethvert tænkende Menneske maa dog give os Ret i, at den Tarif, som Provinskollegerne maa arbejde under, er den slette-ste af alle organiserede Arbejderes Priskuranter.

Lad da hele vor Stræben gaa ud paa at gøre vor Organisations-Bygning saa stærk og solid, som det overhovedet er mulig, og lad vort Fagblad ogsaa i Fremtiden være det Talerør, hvori vi alle kan udtrykke Tanker og Følelser til Gavn og Glæde for vor Stand i sin Helhed, da kan vi trøstig se Fremtiden i Møde og i Forvisning om, at naar den Dag kommer, hvor vi skal fordre bedre Levevilkaar for vore Kammerater i Provinserne, saa vil det ogsaa lykkes os at gennemføre disse.

Med Ønsket om, at alle Typografer vil tage en Haand med i det store Arbejde, og med en Tak til hver enkelt af de mange Kolleger, der baade i Tale og Skrift har bidraget deres til, at vort Forbund i det forløbne Aar yderligere er vokset sig stærk, byder vi alle Kolleger et

Glædeligt Nytaar!

Et Mønster-Trykkeri.

Social-Demokraten flytter ind i sine egne Lokaler.

I 1871 begyndte en lille Skare modige Mænd Udgivelsen af et lille bitte Blad, som kaldtes *Socialisten.*

Det var trange Tider for det danske Socialdemokrati.

Overalt, hvor dette unge Parti søgte at bane sig Vej, mødtes det af en Modstand og Hensynsløshed, der næsten gjorde det hele til en haabløs Gærning. Og stor Glæde var der i de kapitalistiske Kredse hver Gang en af dette Omvæltningspartis ledende Mænd blev arresteret eller det lille Blad truedes med at blive konfiskeret; saa godt som hver eneste Numer fik en eller flere Sager paa Halsen, og hver Sag betød absolut Bøder og Fængselstraf for Redaktøren.

Under disse Forhold, hvor der fra alle Sider — og ikke mindst fra Arbejderne selv — udsaaedes Mistillid mod det unge Socialdemokrati og dets Blad, skulde man have troet, at det hele maatte ende i Frafald og Opløsning. Det eneste, der imidlertid skete, var, at Bladet skiftede Navn og kom til at hedde *Social-Demokraten.* Avtoriteterne haabede imidlertid bestandig paa, at det ved Hjælp af Fængselstraf og rigeligt med Tugthus skulde lykkes at udrydde »det Ukrudt, som ikke havde Plads i den danske Jordbund.« Men Avtoriteterne var slaaet med Blindhed. Hver Gang en af de ledende Mænd blev

revet ud af Rækkerne, saa var der ti parat til at udfylde Rummet.

Det er knap 30 Aar siden at Partiet fik Fodfæste; men hvilken uhyre Forandring er der ikke sket i disse 30 Aar. Fra et hadet og foragtet Parti, der knap kunde tælle sine Meningsfæller i Hundreder, er det vokset op til at tælle 100,000! Og Bladet, der den Gang tryktes i et ganske lille Oplag i noget, der skulde kaldes Trykkeri, og som havde sin Plads i en Baggaard i Ravnsborggade, er vokset op til at blive Landets største og mest udbredte Blad, samtidig med at det har affødt en mægtig Provinspresse.

Det er som sagt knapt 30 Aar siden.

Nu forestaar der atter *Social-Demokraten* en stor Forandring, en Forandring, der vistnok vil have stor Betydning for Partiets Udvikling i Fremtiden. Fra Nytaar flytter nemlig Bladet ind i sin nye Ejendom i Nørre Farimagsgade 47, hvor alt, Redaktion, Ekspedition, Trykkeri og Sætteri, bliver samlet i en Bygning og paa en Maade, der svarer til alle Nutidens Fordringer, naar der skal være Tale om sunde og gode Arbejdsforhold.

Vi aflagde forleden et Besøg i det store Bygningskompleks, der har Form som en T-Bygning, med Facade til Farimagsgade; paa denne Facade læses i lueforgyldte Bogstaver: *1871 Social-Demokraten 1900*. Straks man træder ind i den store røde Bygning forbavses man over den prægtige Trappe, som er meget elegant udstyret og helt igennem belagt med Linolium. I Kælderetagen er indrettet Badeværelse, hvor Personalet, saa ofte det finder Trang dertil, kan tage sig et forfriskende Bad.

Naar man kommer op i Stueetagen, har man tilhøjre for en meget bred Korridor den store Maskinhal, hvor Maskinfolk er travlt beskæftigede med at opstille de to store Rotationspresser, hvorpaa *Soc.-Dem.* skal trykkes, og som bliver forsynet med elektrisk Drivkraft; ligeoverfor Maskinhallen har Ekspeditionen sine Lokaler, der er malet og dekoreret i gammel-nordisk Stil, som vilde have taget sig fortrinlig ud, saafremt Farverne blot havde været lidt lysere.

Paa 1. Sal over Maskinhallen findes den store Budstue, og ud til Gaden har De samv. Fagforbund deres Kontorer; men ved Siden heraf findes et Privatkontor, som er bestemt for Redaktøren, og som med Rette burde bære Navnet »Det historiske Værelse«, idet Værelsets Dekoration omfatter hele Socialismens Historie. I fire Felter i Loftet ser man nydelig malede Billeder af de Mænd, som har baaret det mægtige Parti frem og hvis Navne derfor aldrig glemmes: Karl Marx, Lassalle, Fr. Dreyer og Overbye; symbolistisk er Væggene med den flittige Bi og Visdommens Ugle.

Saa vandrede vi op paa 2. Sal. Igennem de store Glasdøre kom vi ind i Sætteriet. Vi standsede et Øjeblik indenfor Døren og saa os om, og vi maatte indrømme, at her var Perlen i hele den store Indfatning. Med Sandhed kan vi sige, at der i hele København ikke findes et Sætteri-Lokale, der kan stilles ved Siden af dette, og vi kan derfor ikke alene anbefale, men ogsaa opfordre enhver Principal, som mener at burde gøre noget godt for Arbejderne, til at gaa ind og tage dette Lokale i Øjesyn. Sætteriet er saaledes indrettet, at det modtager Dagslyset fra 8 mægtige Vinduer (4 paa hver Side), hvert Vindu maaler 4 Al. i Højden og 3 Al. i Breden. Denne Del af Bygningen ligger meget frit, idet der ingen Bagbygninger findes i Nærheden. Selve Lokalet er 28 Alen langt og 10 Al. bredt, med en Gang midt igennem Lokalet, og paa begge Sider af denne findes 9 Gader, som har en Bredde af $2^3/_4$ Al. Fra Gulv til Loft er en Højde af $6^1/_2$ Alen; over hver Plads findes en elektrisk Lampe med en Lysstyrke af 16 Spermasetlys, Centralvarmeapparat af nyeste Konstruktion og i Forbindelse med dette et Ventilationsapparat, som udsuger al den daarlige Luft. Sætteriets Gulv er overalt belagt med Linolium. I den ene Ende af Lokalet findes en elektrisk Elevator, hvori Formene transporteres op og ned. Ligeoverfor Sætteriet findes Redaktionslokalerne, der bestaar af 5 store Værelser.

Til Personalets Afbenyttelse er der i hver Etage indrettet Vandklosetter.

Tredie Sal staar for Tiden tom; men det er Meningen, at Partiet her vil indrette et Akcidens- og Bogsætteri.

Paa 4. Sal findes Garderobe og Spiselokaler.

Vi har i ovenstaaende givet en kort Skitse af Socialdemokratiets nye Trykkeri, og det er vor Mening, at dette Etablissement er fuldendt som Arbejdslokale, og derfor absolut kan tjene som Mønster for, hvorledes sunde og gode Arbejdslokaler skal se ud.

Enhver Principal eller Typograf, som har Lyst til at tage Trykkeriet i Øjesyn, bliver med Glæde vist omkring i hele Etablissementet.

Julestemning!

Det er Juleaften, og Ønsket om glædelig Jul lyder fra Mund til Mund. — »glædelig Jul!« — Det er næsten som en Ironi i mine Øren. Men mest ironisk lød dog min Principals, Redaktør Bertel Møllers »Glædelig Jul«, da han i Dag forlod Sætteriet paa *Kolding Avis* og gik hjem til sin store, hyggelige Villa i Skattely. Denne rige Mand — der modsat de andre Redaktører og Bogtrykkere her i Kolding, som alle har givet deres Skærv til de arbejdsløse Typografer — har i Aar som i Fjor forøget de arbejdsløses Række ved atter at smide en gift Mand paa Gaden. Man forstaar hvilket velment »glædelig Jul«, det var, og man forstaar, at det for mig lød som den skæreste Ironi, thi denne Gang blev det Hr. B. M.s Juleglæde at smide mig ud.

Jeg er lige kommen hjem fra Arbejde — jeg har endnu en Uge tilbage — og staar i mine stille Tanker ude i Gaarden, thi mange er de Tanker, der krydser min Hjærne. Himlen er tung og trist, overtrukken af tykke, graa Regnskyer — ikke en Stjærne faar Lov at smile ned til os. Det hele ser i Øjeblikket saa trist ud. Men efter Regn kommer Solskin.

Pludselig lyder fra Kirketaarnet Klokkernes malmfulde Klang ud over Byen. Det er Juleglæden og Julefreden — Fred paa Jorden —, som det fattige Jesubarn bragte, der for 1900 Aar siden fødtes i Bethlehem.

Men heller ikke denne dybe Klang formaar tilfulde at mildne mine Tanker. Jeg føler, at denne Glæde heller ikke er almindelig i vort »kristne« Samfund.

I mine Tanker genkaldtes Minderne om det »glade« Julebudskab, der lød til min gifte Kollega, Peter Thorsen, paa *Kolding Avis* i Fjor: »Om 14 Dage er her ikke mere Arbejde!«

Da det ikke var os mulig at forstaa Grunden til Peter Thorsens Opsigelse, spurgte vi Faktoren, Hr. Ulrik Petersen. Han meddelte i **første** Instans, at der skulde helt nyt Personale. Dette forekom os ikke mindre underligt, en fuldstændig vilkaarlig Udsmidning af 4 Familieforsørgere. Vi 3 andre tog vore Forholdsregler, og med Lokalafdelingens Sanktion opsagde vi vore Pladser. Her skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind derpaa.

Jeg erindrer Hr. B. Møllers hoverende Ord til Faktoren: *»Jeg behøver blot at række den lille Finger ud, saa kan jeg faa 20 for 1!«*

Der sendtes en Annonce til Højrebladet *Jyllandsposten* om 4 Typografer, der kunde faa Plads paa *Kolding Avis*, og der kom virkelig Tilbud — — —. Ja, lad mig sige det straks, at sjældent har noget undret mig mere, end at *Typografer* søger Plads efter slige Annoncer. *Det maatte straks være klart for enhver Typograf, at naar et Blad af Kolding Avis' Størrelse søger 4 Mand paa en Gang, er det omtrent helt nyt Personale*, og det kunde efter min Mening ikke være vanskeligt for dem at forstaa, at alt næppe var, som det burde være. Og i dette som i alle lignende Tilfælde vilde det være til stort Gavn for de søgende Kolleger og for Faget i sin Helhed først at forhøre sig om Forholdene paa vedkommende Sted gennem Anvisningskontoret, som for Provinsernes Vedkommende findes i Kolding

hos Hovedbestyrelsens Formand, Hr. P. Hvidtfeldt. Derved undgik man at lægge sig paa tværs for egne og Kollegers Interesser.

Med Ønsket og Haabet om, at det 20. Aarhundrede, vi nu snart gaar ind i, maa formaa at samle den typografiske Stand og hele den ubemidlede Klasse til et stærkere og stærkere Værn for fælles Interesser, skal jeg denne Gang slutte med Mottoet: Gør din Pligt, men kræv din Ret!

Glædeligt Nytaar!

Kolding, d. 24. Decbr. 1900. H. HAMMER.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening og Sygekasses Generalforsamling om Centralisationen.

Endskønt en saa vigtig Sag stod paa Dagsordenen, havde der dog kun indfundet sig et temmelig begrænset Antal Medlemmer paa den Generalforsamling, Den typ. Forening afholdt forrige Søndag, og hvor Hr. HVIDTFELDT var kommen til Stede.

Om selve Forhandlingen følgende sammentrængte Referat:

Efter at F. K. MADSEN var valgt til Dirigent, aabnede LAURITZEN Mødet: Styrelsen havde indbudt Hvidtfeldt for at han kunde give Forklaring om Dansk typ. Forenings Standpunkt. Det var særlig Sygekassen, der lagde Hindringer i Vejen, idet den her i København er statsanerkendt og vi baade har Hospitalshjælp og Lægehjælp, hvad Provinserne ikke har. Spørgsmaalet er da, om vi skal tiltræde den 14-Kr.s Understøttelse, Provinserne har, og saa sætte en ny statsanerkendt Afdeling i Værk. Forkastes dette, vil det modsatte blive sat under Afstemning i Provinserne. — P. HVIDTFELDT: Meningen med Centralisation maa være: *enten ydende eller nydende* Medlemmer. Det nytter ikke at lave ny Forhold, der sætter yderligere Skel. Nu er der intet andet at gøre end at indrette sig saaledes, at Organisationerne stadig gaar fremad. Jeg mener, det sker ikke ved at lave en statsanerkendt Kasse for hele Landet, thi Provinserne skal for højt op i Kontingent og en Del Kolleger maatte derved forlade den Forbindelse, de har ved andre statsanerkendte Kasser rundt i Byerne, en Forbindelse, der for Mange er særlig kært. Bestræbelserne bør gaa ud paa at samle alle, der beskæftiges ved Boghaandværket i ét Forbund for at kunne staa samlede i Lønspørgsmaal; nu er Forholdet jo som oftest det, at naar f. Eks. Trykkeren et eller andet Sted forlanger Lønforhøjelse og mulig forlader sin Plads, hjælper Forretningen sig udmærket med Karlen, der har luret Finesserne af og ganske ugenert udfører Trykkerens Arbejde. Dette bør man komme bort fra. Man bør organisere saa enkelt som muligt, men det naas ikke ved Statsanerkendelse. Dansk typ. Forening har 43 Afdel. og lige saa mange Forhold at overvinde. Omtrent Halvdelen af vore Medlemmer er i andre Kasser, som navnlig de ældre vil stille sig mindre villige til at forlade. Kontingentet vil blive for højt, der skal betales af Arbejdsledige og — man maa jo ogsaa huske paa vor Gensidighed — udenlandske Rejsendes Sygeforplejning kan næppe ske i en statsanerkendt Kasse uden at der ydes Kontingent derfor. Om et Par Aar skal vi have ny Tarif og det gælder derfor om at staa fast sammen. — G. CLAUSEN var forbavset over Forslagets Fremkomst og over, at Den typ. Forenings Styrelse havde sluttet sig dertil. Afstemningen om Centralisationen havde i sin Tid givet en Majoritet af 50 Stemmer for Forslaget, men da der krævedes kvalificeret Majoritet, var Forslaget ikke vedtaget. Dansk typ. Forening vil have, vi skal slaa vor Statsanerkendelse ihjel, men det vil kræve altfor højt Kontingent her. Forslaget skulde være afgjort af Dansk typ. Forening, de har dog 400 Medlemmer, som ikke har indmældt sig i andre Sygekasser. Nærværende Forslag bør svares saaledes: Lad Medlemmerne i Dansk typ. Forening først stemme over, hvorledes de vil stille sig til en statsanerkendt Sygekasse. Taleren stillede følgende Forslag: »*Da* den for Den typografiske Forening tilvejebragte Statsanerkendelse for Sygekassen er i Overensstemmelse med det Grundlovsudkast til en Sammenslutning, som vedtoges i Aarhus i November 1896 af de resp. Ledelser og som Dansk typografisk Forenings Medlemmer med en Majoritet af 60 Stemmer sluttede sig til i Oktober 1897, og *da* der — efter at den kvalificerede Majoritet ikke derigennem var opnaaet for Forslaget — ingen senere Skridt til at faa Dansk typ. Forenings Medlemmers Mening at vide er foretaget af nævnte Forenings Hovedbestyrelse, kan Generalforsamlingen paa det nuværende Tidspunkt kun afvise Fællesstyrelsesmødets Forslag.« — BERGENHOLZ sluttede sig til Clausens Forslag. Sygekasseinspektøren vilde tillade Statsanerkendelsen, hvad enten Kassen blev paa 7 eller 14 Kr. Men det var ikke klogt at lave en statsanerkendt Kasse for hele Landet, thi Sygekasseinspektøren vilde ikke gaa med til at der af Kassen betaltes mere end 4 Kr. om Aaret pr. Medlem til Lægen, Resten maatte saa betales af paagældende Medlemmer selv, og naar man kendte Lægeforholdene rundt i Landet, vilde dette ikke sige saa lidt. Vi bør imidlertid være varsomme med, hvad vi vedtager, thi selv om en Sygekasse har sine Goder, staar Tarifen som Nr. 1 — først *den*, saa det andet! — DIRIGENTEN: Naar Clausen siger, at Den typ. Forenings Styrelse har sluttet sig til Forslaget, stemmer dette ikke med Virkeligheden. Den typografiske Forenings Styrelse kunde tværtimod ikke gaa med hertil, og som Bevis herpaa oplæste Dirigenten Slutningen af Referatet fra Fællesstyrelsesmødet. — SØRENSEN spurgte Hvidtfeldt, om Medlemmerne af statsanerkendte Kasser i Provinserne vilde mælde sig ud af Dansk typ. Forening i Stedet for af de lokale Kasser, saafremt der blev dannet én statsanerkendt Kasse for hele Landet. — HVIDTFELDT: Vi kan nu arbejde med vore Medlemmer og faa noget sat igennem, men laves en saadan Kasse, vil en Del Medlemmer foretrække at mælde sig ud. Til Clausen vilde Taleren sige, at Hovedbestyrelsen fuldtud har gjort, hvad der er fordret af den: at udjævne Uoverensstemmelser — ikke at arbejde for en Statsanerkendelse. Vi ønsker at skabe et Forbund, der omfatter *alle Medlemmer* i *alle* Afdelingerne. Og vi kan naa en Centralisation, en *fornuftig* Centralisation, hvori man ikke kan være Medlem af *én* Afdeling, men af *alle*. Vor Sygekasse koster os ikke mere end 19½ à 20 Øre ugenlig pr. Medlem, medens der herinde ydes 50 Øre, og vi skal da op paa 30 Øre mere i Kontingent. Men vi kan faa det billigere i de lokale Kasser. Hvis man har ærlig Vilje til en Centralisatton, er der ingen anden Vej at gaa end den af mig anviste: at danne én Pengehjælpskasse for hele Landet med en Nydesum af 12 Kr. ugenlig og at Københavnerne saa beholder — som noget for sig selv — en obligatorisk statsanerkendt Afdeling — altsaa en Omsætning af Satserne. Man skal ikke hindre Centralisationen, fordi man har sat sig én statsanerkendt Kasse for hele Landet i Hovedet. — CHR. H. HANSEN: Man kunde paa Forhaand vide, at Forslaget vilde blive nedstemt. Ingen har Fordel af Forslaget, men hvis man ude i Provinserne nærede Ønsket om en Centralisation paa Sygekassespørgsmaalet, kunde man maaske dog forhandle. Men saaledes er Forholdet jo ikke — man vil ikke ofre saa meget. Thi det bliver ikke andet end Opofrelse. Lad os udsætte Forslaget til Lønforholdene ude i Provinserne er blevne bedre. — BERGENHOLZ: Sidste Aars Statstilskud var 6—7000 Kr., det fylder i Kassen og gør Gavn. Selv om vi fik 11-Kr.s Afdelingen, kom vi af med 2000 Kr. aarlig i Statstilskud og 6 Øre mere i Kontingent. — F. K. MADSEN: Hovedsagen er den faglige Centralisation. Der er ingen Mening i at have 2 Sætterforeninger her i København. Vi maa have Sammenslutning mellem de 2 Foreninger og Taleren vilde gærne bidrage sit til, at dette kunde ske. Trykkerforeningen har sin Berettigelse, thi den repræsenterer en særlig Branche indenfor Faget. — LAURITZEN: Det forekom Taleren, at Centralisationen er bagvendt: vi begynder med det understøttende og lader det faglige blive Numer 2, medens Forholdet bør være omvendt. Taleren stillede Forslag om at udsætte Sagen til Løntarifen var afgjort. — HVIDTFELDT: Man har gjort mere herinde end man skulde. Man har organiseret afdelingsvis i Stedet for som Helhed. Spørgsmaalet er nu: vil man ofre 2000 Kr. aarlig af Statstilskudet for en Centralisation, eller vil man ikke.

DIRIGENTEN oplæste de 3 Resolutioner, der forelaa. Til P. LAURITZENS Resolution, der gik ud paa kort og godt at udsætte Sagen, stillede WESTY-HANSEN en Ændring, hvorved Forslaget fik følgende Ordlyd: »Spørgsmaalet om Sygekassens Centralisation udsættes indtil Provinstarifen er revideret«. Dette Forslag vedtoges, hvorefter de andre Forslag vare bortfaldne.

Derefter udsattes Generalforsamlingen.

Paa Grund af Helligdagene udkommer dette Nr. en Dag senere end sædvanlig.

Juleuddelingen. Specifikation over de i sidste Nr. anm. 2419 Kr. 82 Øre: Henriksens Bogtr. Kr. 7.25, Hoffmanns do. (3.—4. B.) 5.60, Rasmussen & Olsen 6.00, *Aarhus* Lokalafdeling: Aarhus Amtst.s Pers. (9) 13.00, Aarhus Folkebl.s Redaktion 3.00, Aarhus Folkeblads Pers. (7) 8.00, Laur. Bechs Pers. (5) 8.00, Demokratens Kontor 12.00, Demokratens Pers. (16) 50.00, Jyllandsp.s Redaktør 5.00, Jyllandsp.s Pers. (15) 20.00, Aarhus Stiftstid.s Redaktør 5.00, Aarshus Stiftstid.s Pers. (24) 31.00, Mammens Bogtr.s Pers. (7) 12.00, Th. Thrues do. do. (5) 9.00, Zeuners do. do. (4) 5.00, Geertners do. do. (2) 2.00, Mads Hansens do. do. (2) 3.00, Jansen og Carl Petersen hver 1.00, 2.00, Dam-Christensen og Udbye hver 2.00, 4.00, ialt 192.00, *Vejle* Lokalforening: Red. Paul Hertz 5.00, Red. Schwitzer 2.00, Avisens Pers. (10 B.) 21.00, Vejle Amts Folkeblad 6.00, do. Pers. (9) 18.00, Vejle Amts Dagblad 2.00, do. do. Pers. (4) 8.00, Bogtr. N. Udbye 2.00, Udbyes Pers. (2) 4.00, Vejle Social-Demokrat 5.00, Red. C. Jacobsen 2.00, Typograf Emil Mebus 2.00, Typ. N. G. Feltendahl 2.00, Typ. J. P. Sørensen 2.00, Overskud fra Typograffesten 17/11 1900 3.35, ialt 84.35, Chr. E. Jensen 0.50, Kristelig Dagbl.s Pers. (7. B.) 3.50, Bogtr. C. Fischmann 2.00, Citytrykkeriet 14.25, Weiss og Personale 12.00, L. A. Jørgensens Pers. 13.00, Bagges Bogtr. 46.00, Ugens Nyheders Pers. 5.25, Ekspresstrykkeriet (2 Trykkere og 1 Paalæggerske) 2.50, *Nyborg* Lokalforening: Medlemmerne 61.00, Red. Egebjerg 10.00, V. Schønemann 5.00, ialt 76.00, S. L. Møllers Pers. (5. B.) 4.75, *Slagelse* Lokalforening: Medlemmerne 21.00, 4 Medl. i Korsør 4.00, Faktor Anderschou 2.50, Faktor Lang 1.50, Redaktør H. Jensen 2.00, Redaktionssekretær Christensen 1.00, Journalist Rønne 1.00, Forretningsfører Chr. Svendsen 1.00, ialt 34.00, *Kallundborg* Lokalf.s Medl. 15.50, »Hagelskadeforeningen«, Hoffmanns Bogtr. 3.00, Hans Bech (2. B.) 1.00, Bogtr. Hannover 10.00, do. do. Pers. 31.25, Lunos Pers. 6. B.) 4.50, Henningsens Pers. 3.00, Emil Petersens Bogtr. (7. B.) 2.50, Fhv. Typograf J. P. Petersen 2.00, Rigsdagens Sættere (3.—5. B.) 14.10, Græbes Bogtr. (5. B.) 19.00, N. Cohens Pers. 10.00, Agrardagbladets

Pers. 10.00, Fjeldsøes Bogtr. 8.00, S. L. Møllers Bogtr. (4. B.) 4.25, Hoffensbergs do. (4. B.) 3.75, Christreus do. (2. B.) 3.00, Birchs do. (5. B.) 1.25, J. W. Christensens do. (2. B.) 0.50, Lunos Pers. (5. B.) 5.75, H. E. Jensens Bogtr. (4. B.) 4.50, Aamodts Sættere 5.00, Valentin & Lund (2 Sættere) 2.00, Langkjærs Bogtr. 17.40, I. Cohens do. 57.50, Hr. Direktør Bach 5.00, *Næstved* Typografer 76.35, *Rudkøbing* Lokalf. 5.05, *Hillerød* do. 28.60, *Køge* do.: Kollegerne 14.00, Red. Svarre 5.00, Red. Opffer 3.00, Redaktionssekretær Holt 1.00, Bogholder Christiansen 1.00, ialt 24.00, *Aalborg* Lokalforen.: Typograferne 81.50, Red. Reventlow 10.00, Red. Lassen 5.00, ialt 96.50, Wilh. Hansens Bogtr. (4.—5. B.) 1.00, Triers Bogtr. 23.00, *Helsingør* Lokalforen. (16 Medl. à 1.40 og 7 à 1.00) 29.40, Axel Holms Sættere 7.50, Thieles Bogtr. (gl. Foreningsmedl., 5. B.) 2.75, O. C. Olsen & Co. (Bogsætteriet, Dannebrog, Damesætteriet, Folkets Avis, Maskinsætteriet, Samfundet, Rotationstrykkere og Stereotypister) 98.00, P. A. Nielsens Bogtr. 4.50, Qvist's Bogtr. (Pers. 8.00, L. 4.00, 2. B.) 12.00, Berl. Tid. 68.00, Vort Lands Sættere (Den typ. Foren.s Medl., 2. B.) 7.25, Nendel og Stancke 2.00, Københavns Pers. 13.00, Kihls Sættere 21.00, Hr. C. Hohlenberg 6.00, Hohlenbergs mandl. & kv. Pers. 21.50, Schultz's Bogtr. (5.—6. B.) 44.00, M. S. 5.00, Eksprestrykkeriets Sættere 10.00, Adresse-Avisens Pers. (5.—6. B.) 3.50, Forpostens do. (4.—5. B.) 5.00, *Hjørring* Lokalf.: Red. Carlsen 5.00, Hjørring Amtstid. 3.00, Bogtr. Ditzel 2.00, Medlemmerne 28.00, Typ. Forb.s Aftenunderh. og Bal 40.89, ialt 78.89, *Thisted* Lokalf. (Hr. Red. Aaberg og Medl.) 18.00, *Nykøbing F.* Lokalf. 61.00, *Rønne:* Bornholms Tid. 15.00, Bornholms Avis 6.00, Bornh. Dagblad 6.00, Colbergs Bogtr. 6.00, V. Madsen 2.00, ? 4.00, ialt 39.00, *Ribe* Lokalf.: Medlemmerne 6.00, Red. Willemoes 2.00, ialt 8.00, *Løgstør* Lokalf. (3 Medl.) 3.00, *Holbæk* Lokalf: Medl. 22.00, Holbæk-Posten 5.00, Holbæk Amts Dagblad 5.00, Nykøbing Venstreblad 5.00, Faktor J. Bigum 1.00, Faktor G. Olsen 1.00, Redaktionssekretær Gravesen 1.00, Redaktionssekr. J. Hansen 1.00, Bogtr. S. Olsen 1.00, ialt 42.00, *Nakskov* Lokalf.: Red. N. Th. Petersen 5.00, Red. Erichsen 2.00, Vestlollands Avis 5.00, Bogtr. Alfr. Hansen 1.00, Redaktionssekretær C. C. Jensen 1.00, Redaktionssekr. C. Andersen 1.00, Medlemmerne 10.00, ialt 25.00, *Den urolige Gang* 1.50, *Randers* Lokalf.: Elmenhoff & Søn 10.00, Randers Venstreblad 5.00, Bogtr. J. Hansen 4.00, Bogtr. Chr. Nielsen 4.00, Enkefru Rye 5.00, Bogtrykkeribestyrer V. Rye 2.00, Faktor Chr. Petersen 2.00, A. Kessler 2.00, Carl Sørensen 1.00, 44 Medl. 56.00, ialt 91.00, *Silkeborg* Lokalf. 28.00, Thieles kvind. Trykkeriarb. 5.20, Hoffensbergs do. 6.00, Møller & Thomsens do. 2.65, Carl Allers do. (5. B.) 2.25, *Skelskør* Lokalf.: 2 Medl. 2.00, Marie Olsen 1.00, ialt 3.00, Hoffensbergs Bogtr. (5. B.) 3.50, *Odense* Lokalf. 217.23, *Svendborg* do.: Redaktør Egebjerg 10.00, Red. Bondegaard 5.00, Red. H. P. Hansen 2.00, Medlemmerne 55.00, ialt 72.00, Bogtr. Leander Nielsen, *Aalborg*, 3.00, *Nykøbing M.* Lokalf. 15.00, V. B. & P. L. 4.00, Kolding Lokalf. 73.00, Salg af Brandes & Hendriksens Pjecer, *à Conto* 250.00, ialt 2419 Kr. 82 Øre, med det tidl. indkomne 986 Kr. 79 Øre tilsammen **3406 Kr. 61 Øre.**

Den 20. Decbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** modtog jeg endvidere den 20. Decbr.: Mrk. F. Kr. 10.00, Birchs Bogtr. (6. B.) 1.25, ialt Kr. 11.25, med det tidligere indkomne Kr. 3406.61 tilsammen **3417 Kr. 86 Øre.**

Efter Indsamlingens Afslutning har jeg endvidere fra den 21. til 27. Decbr. modtaget: Moosdorf Kr. 1.00, Ellen Petersen 1.00, Leisners Bogtr. (3. B.) 5.95, Ferslews Bogtr. 1.00, Jordans do. 2.00, H. Meyers do. 9.00, A. Nielsens do. 2.00, Lunos Pers. (7. B.) 3.50, Ludv. Jørgensens Pers. 7.50, Middelfart Lokalafdeling 8.00, »En Forglemmelse« 1.00, ialt **41 Kr. 95 Øre.**

Den 27. Decbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget til Dato: Aller (5. B.) Kr. 2.25, Brdr. Hornum (4. B.) 0.50, Nationaltrykkeriet 1.50, Nielsen & Lydiche (7. B.) 3.75, O. C. Olsen & Co. (5. B.) 4.25, Schønberg & Hartvig (2. B.) 0.75, Thiele (5. B.) 5.00, ialt Kr. 18.00, med det tidl. indk. Kr. 120.90.

Den 23. Decbr. 1900. VALD. STEPHENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 6—7 paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Inkassationen for 52. Uge vil paa Grund af Helligdagene foregaa i Foreningslokalet Lørdag den 29. Decbr. fra Kl. 5½—7 Eftm. og Søndag den 30. Decbr. fra 10—12 Form. Bud A. M. W. MØLLER er til Stede.

Det aarlige Regnskab.

I Anledning af Aarsregnskabets Afslutning holdes Kontoret aabent Søndag den 30. December fra 10—1 Form. og Mandag d. 31. Decbr. fra 4—6 Eftm. foruden de sædvanlige Tider, nemlig daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8.

Alle Restanter anmodes indtrængende om at indbetale deres Skyld, da Sygekasseinspektøren har paabudt **Udslettelse** af de Medlemmer, som **restere** ved Aarets Udgang.

V. BERGENHOLZ.

Adressen om **Sanatorierne** bedes afleveret i indeværende Uge, da den skal indleveres til Rigsdagen.

Den 27. Decbr. 1900. V. BERGENHOLZ.

Rabat. Til Panoptikon og Zoologisk Have udleveres gratis Rabatkuponer, som giver Adgang til meget nedsat Entré.

Til Hr. Instrumentmager THIELES Forretning, Købmagergade 26, udleveres ligeledes Kuponer, hvorved Varen købes med 33⅓ % Rabat. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Vejle, 3832, Faktor J. J. H. Møller, 830, Thorvald Hogreffe og 1396, Heinrich Rødtnæs (arbl.). Hobro, 1375, Sofus Hansen fra Løgstør.

Bortrejst: Vejle, 1256, A. K. M. Schmidt til Esbjerg, arbl.

SOFUS UTKE bedes opgive sin Adresse til DRASBÆK, Thisted.

Thisted, den 17. Decbr. 1900.

AUG. ANDERSEN,
Lokalformand.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ny Medl.: V. Birch, tidligere Medlem og Medhjælper Andersen (begge i Nationalt.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Plads som Rotationstrykker eller Medhjælper her i København maa ikke modtages før Henvendelse er sket til Laur. Jensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10—11: Sangøvelse. Derefter højtidelig Udskænkning af det gamle Aarhundrede, hvortil alle Medlemmer indbydes.

T. C. C. Husk Festen 1. Nyaarsdag Kl. 6 i Slettings Lokaler, Allégade. Tegning modtages til Søndag af Styrelsen. Medlemmer halv Pris, 1 Kr. Punsch og Dans gratis.

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

ADOLPH WULFF
KØBENHAVN

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

VALSEMASSEN „PRIMUS“
fabrikeres af og leveres paastøbt Valserne hos
Adolph Wulff.

KOENIG & BAUER. Kl. OBERZELL
Over 5600 Hurtigpresser solgt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

SKRIFTSTØBERIET FLINSCH
Frankfurt.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Amerikanske Skæremaskiner.
Chandler & Price Company.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Christian Hostmann, Celle.
Sorte og kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Mander Brothers, London.
Kulørte Farver.
Ene-Repræsentant
Adolph Wulff.

Stort Lager af:
Digeltrykpresser,
Skæremaskiner,
Farver, Udslutninger,
Kvadrater, Blystege
hos **Adolph Wulff.**

Stereotypi-Apparater
og komplette Indretninger for
Zinkætsning
leveres af Eneforhandler for
Carl Kempe (Kempeverk)
Adolph Wulff.

DIGELTRYKPRESSEN „VICTORIA“
findes bl. a. i Græbes, P. Petersens, Triers, M. Truelsens o. m. a. Bogtrykkerier.
Eneforhandler:

Telegram-Adresse: ADOLPHUS

Adolph Wulff
København.

GOTHERSGADE 8
Telefon 39

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

Indhold for 1900.

Arbejdsanvisning for Punkterersker . . . 3
Arbejdsforholdene i Tyskland 18
Aarhus Lokalforening 43
Arbejdernes Teater 51, 67, 185
Anvisningskontoret i Kolding 55
Arbejdsnedlæggelse paa Jyllandsposten . 59
Afstemningsresultat 63, 71
Adgang forbydes — — —. Af S. . . . 105
Arbejdermøde i Aalborg 121
Afstemningsliste over Ekstrakontingentet 150
do. do. Bengtsons Optagelse 166
Aabent Brev til Bladsætter **. Af XXX 183, 184
Arbejdsløshed. Af Observator 188
Amerika. Af X 197
Advarsel 221
Arbejdsløsheden. Af L. Chr. Nielsen . . 223
Arbejdet paa Juleaftens Dag 230
Billig Arbejdskraft. Af Trykkerf. Styrelse 14
Bespisningen af arbejdsløse Typografer . 30
Brystsyge-Sanatoriet ved Vejle 35
»Bogvennen« 39
Bogtrykker-Fagskoler paa Verdensudstillingen i Paris 1900. . . . . 83, 84
Blokaden i Præstø hævet 99
Børnenes Kontor i Citygade. Af J. F. Møller. 106
Bengtson søger Optagelse 131
Blokerede Trykkerier 173
Biblioteket. 174
Bogvennen. Af —d 212
Bladsætter-Beregning. Af N. P. Nielsen 230
Constantin A. Ystrøms Dødsfald. Af V. B. 59
Centralisationen. Af H. P. Frederiksen . 109
Centralisationen (Referat) 113, 114
De fire Holbækkeres famøse Artikel. Af R. Kr. Bertelsen. . . . 20
do. Af H. C. Hansen . 20, 21
do. Af A. Dahlquist 21
Daarlige Kammerater 21
Dødsfald. Af V. B. 35, 71, 91, 125
— Af E. P. 197
— Af C. E. C. 85, 86
— Af V. C. 141
Den mærkeligste Redaktør i Verden . . 51
Det sidste Halvaar af 99 54
Den typ. Forenings Arbejdsanvisningskontor (skematiske Tavler som Følgeblad). Af V. Bergenholz 67
De samvirkende Fagforb.s Delegeretmøde 71
Dansk typ. Forenings Lokalform. 85, 107, 145
Drag ud! Af Viggo Nicolaisen 93, 94, 98, 102, 110, 111, 116, 124
Den typ. Forenings Stiftelsesfest 117
Direktør Fæsters Jubilæum 125
De »solbrændte«. Af W. Jacobsen 128, 129
Dansk Typografforbund 135
Dansk typ. Forening 1899 . . 136, 137, 138
De skønne spildte Kræfter. 138
Den kasserede Svendeprøve i Kolding. Af Argus. 139, 140
»Den pæne Mand«. Af Styrelsen for Den typ. Trykkerforening 144
Den midlertidige Kontingentforhøjelse . 147
Den østrigske Tarif 157, 158
Det internationale Bogtrykkersekretariat 161, 162
Dyrtidstillæg 173
Det offenlige Møde 181
Den »gode Tid«. Af Z. 191, 192
Da Jørgen strejkede. Af Chic . . . 208, 209
De kvindelige Trykkeriarbejdere. Af Math. Diderichsen 208
De onde Tider. Af m— n. 216, 217
Dispensation. Af Laur. Jensen . . 216, 219
— Af P. Lauritzen 219
Den Wormske Sag. Af Kollegerfra Randers 217
Den prægtige Jul 229
En Gang om Aaret 9
En mærkelig Opfattelse (Maa vi være her!) Af fire Kolleger i Holbæk 10
Er Religionen en Privatsag? Af Laur. Jensen 23, 27, 28
— Af F. K. Madsen . . . 24, 28
— Af Aug. Bang 24
— Af Viggo V. Nicolaisen . . 24
— Af 6 Kolleger i Holbæk. . 25
— Af Vilh. Wartenberg . . . 29
— Af H. C. Hansen 30
— Af R. K. Bertelsen 30
— Af Rudolph Dam 30
En kort Bemærkning. Af Laur. Jensen . 34
En human Arbejdsgiver 34
Et stort Tab 35
Et Par afsluttende Bemærkninger. Af Wartenberg 38
— Af Rud. Dam 38
En Selvhersker! Af en Ven af fredelige Forhold 46
Et Par Ord om Bladhold og Sprog. Af L. Chr. Nielsen 49
Et Portræt af Gutenberg 50
En travl Hviledag 56
Enighed gør stærk 73, 74
En »nobel« Kollega 79
Erklæring. Af Georg Flygenring 81
Et typografisk Kæmpeforbund 95
En Lussing. 107
En Typograf er bleven tyrkisk Generalkonsul 107
En Henst. i Anledning af det genoptagne Centralisations-Spørgsmaal. Af Gust. Clausen 119
En Misforstaaelse. Af Vilh. Jørgensen 120, 139, 154
En Rottefælde 133
Er det en ny Misforstaaelse? Af C. Schnoor 145
En vred Mand. Af Vilh. Jørgensen 148, 149
En nobel Styrelse. Af Chr. Hansen. . . 149
En Anarkisthistorie 158
En kraftig Spurt. Af d—n. 172
En bekymret Moder. Af P. Hvidtfeldt 175, 176
En gammel Typografs Endeligt 184
En Anmældelse. Af Z. 188
England 197
Et »moderne« Trykkeri. Af O. 203
Et Mønster-Trykkeri 233
En Tanke. Af Vilfred 203, 204
Et Resultat. Af Z. 204
do. Af Westy Hansen, L. Laursen, Chr. Olsen, M. Andersen . 207, 208
En Protest. Af P. Lauritzen 220
Fagskolen for Boghaandværk 3, 159
Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer 15, 16
Faglig Sammenkomst. Af —s— . . 38, 39
Fra Middelfart 39
Fra Roskilde 50
Foreningen Gutenberg i Svendborg . . 50
Forandringen fryder. 67
Foreningslokalet 76
Friluftssport 85
Første Maj 85
Ferie-Humbug 123
Fra Paris under Verdensudstillingen. Af V. R. 127, 128
Femogtyve Aars Jubilæum. . . . 141, 213
»Forbryder«-Sagen endnu en Gang. Af Peter Rasmussen 147, 148
Femogtyve Aars Faktor-Jubilæum. Af J. P. 148
Ferietur til Bornholm. Af Ad. H. 150, 151
Foreningslokalet. Af En gammel Kollega 165
— Af En anden gammel Kollega 180, 81
Fra Randers. Af $x + y + y^2$ 166
Fortjenstmedaillen i Sølv 170
Finland 173
Følgen af Dispensationen. Af Carl Pedersen 176, 199, 200
Fra Randers. Af Marius Larsen-Yde . . 176
Første Halvaar 1900 . . . . . 179, 180
Frænde er Frænde værst. Af Z. 180
Folkeuniversitetsforeningen 181
Fridagene. Af d—n. 181
Femogtyve Aars Forretningsjubilæum . 181
Faneindvielse i Randers. Af A. 185
Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri 185
Funktionærvalget i Den typ. Foren. . . 185
»Følgen af Dispensationer«. Af Hvidtfeldt 191
— Af Carl Petersen 199, 200, 230
Forholdene i Rønne. Af Niels Nielsen . 211
Foreningen Typografernes Stiftelse . . . 217
Føljeton-Klichéer og Ritzau 227
Foredragene af Georg Brandes og Hendriksen 231
»Graa Stær« 65
Gutenberg-Festen i Horsens. Af T. B. 106, 124
Gutenberg-Korets Udflugt til Roskilde . 156
Grenaa Folketidende blokeret 165
Gymnastik og Bade 177
Gyldendalske Boghandel. 177
Gutenberg-Festen 192, 211, 212
Gutenberg-Festen og de Arbejdsløse . . 199
Gymnastikens Betydning for Typograferne 212
Generalforsamlingen paa Søndag 224
Gensidighedsforholdet. Af Vict. Petersen 153, 154
Generalforsamlinger og Møder:
Den typografiske Trykkerforening 2, 3, 34, 43, 76, 98, 158, 188
Den typ. Foren. 62, 63, 70, 75, 184, 185, 235
Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelsesmøder 10.—13. Juni 109, 110, 114, 115
Holbæk Lokalforening 10, 11, 132, 159, 177
Roskilde — 11, 30, 76, 121, 177
Vejle — 11, 70, 111, 141, 193
Horsens — 17, 70, 125, 145, 146, 193
Aarhus — . 17, 121, 209, 217
Nykøbing F. — 17, 121, 226
Svendborg — 17
Aalborg — . . . 21, 106, 209
Odense — . . 21, 81, 117, 138
Næstved — 70, 111
Slagelse — 70
Esbjerg — 76, 132
Middelfart — 76
Nyborg — 76, 141
Thisted — . . . 81, 125, 193
De kvindel. Trykkeriarb. Fagf. . 85, 205
Fællesmøde mellem Dansk Provinsbogtrykkerf.s og Den t. F.s Styrelser . 81
Typografernes Sportsklub 76, 192
Typografernes Enkekasse 39
Gutenberg-Koret 39, 158
Typografernes Stiftelser 67, 220
Typografernes Sangforening . . . 81, 189
Fællesgeneralforsamlingen 55
Typografernes Cykleklub . . . 181, 209
Forbundsstyrelsens ordinære aarlige Møde. Af Victor Petersen 116
Kolding Lokalforening . . 116, 117, 192
Silkeborg Lokalforening. 132
Ringkøbing do. 141
Foreningen for Boghaandværk 182
Randers 201, 204, 205, 213
Typografisk Forbund i Hjørring . . . 220
Hvorfor er der saa megen Brystsyge blandt Sætterne? Af Bille-Top 1
Hvad kan og bør vi gøre for vore Arbejdsløse? Af —d. 9
do. do. Af L. D. Rasmussen . . 19
do. do. Af Wilh. Wartenberg 57, 58

Hvorledes Sættemaskinerne kunne virke . 37
Humanismen i Sygekassen. Af V. Bergenholz 53, 54
Horsens-Resolutionen. Af P. Andersen 74, 75
Hr. Petersen og den sorte Protokol . . 105
Hr. Direktør Fæster 107
Hos Ripenserne. Af W. Jacobsen . . . 120
Hævet Blokade 125
Hvad er Grunden? 133
Halvfjerds Aar 146
Hr. Zahle som Opmand. Af T. 187
Hvad kommer —? Digt af Th. Berthelsen 229
Indbydelse til Den typ. Trykkerforenings Maskebal. Af L. J. 11
Idyl. Af —s. 80
Intriger. Af Hvidtfeldt 120
Indretning af et gammelt Bogtrykkeri . 141
I Paris under Verdensudstillingen. Af —d. 143, 144, 154, 155
I Kunstindustrimusæet 189
Jubilæumsfest. 11
Jubilæum 17, 62, 77, 99, 117
Jordefærd. Af —n— 81
Jyllandsposten 94
Juleuddelingsfesten 163, 181
Juleindsamlingen 216, 221 224
Juleindsamlingen i Odense 226
Julestemning 234
Kritik. Af —h— 10
Kolleger som Byraadsmedlemmer . . . 17
Konflikten paa Viborg Amtstid. 43
Kristelig dansk Fællesforbund . . . 50, 74
Krigen i Syd-Afrika 51
Køge Lokalforening nægter en Blokadebryder Optagelse. Af Louis Jensen. . 91
Kolding Folkeblad 91
Klichéer. Af Fh. 101, 102
Kain og Abel. Af Vilmer 148, 149
Kæmpeplakat. 160
Konkurrence i Akcidenssætning 197
Kakkelovnspulveret. Af C. C. 217
»Kammeratskab«. Af A. Madsen, N. C. Frostholm og A. Larsen 224
do. Af L. Hartwich, Axel Andersen, A. Jensen og Martin Winther 231
Kundgørelser:
Dansk Typografforbund 1, 38, 42, 46, 51, 61, 73, 97, 107, 143, 165, 171, 175, 183, 207, 211
Typografernes Anvisningskontor 7, 11, 21, 25, 30, 32, 35, 50, 177, 185, 189, 193, 205
Den typ. Trykkerforening 32, 71, 91, 150, 179, 186, 223
Fælles-Generalforsamling . . 37, 42, 45
Den typografiske Forening 42, 45, 53, 56, 61, 63, 67, 69, 80, 85, 103, 105, 162. 166, 171, 175, 189, 219, 223
Lønbevægelsen i Østrig. Af C. H. . . . 7
Lønforhøjelse 99, 111, 121, 221
Lærlinges Ansvar. Af Laur. Jensen 223, 224, 231
Lidt Grenaa-Dispensation. Af A. Jensen 224
Lønbevægelser i Udlandet 227
Maskinerne og de kvindelige Typografer. Af P. Lauritzen 23
Medhjælperspørgsm. ved Sættemaskinen løst 33
Medailler. Af J. M. Fridolin. . . . 45, 46
Maskinsættere. Af Vilmer 55
Maa vi være her? 87, 90
Moderne Udbyttere. Af L. J. 93
Midsommerfest 110
Mellem Venner 128
»Mellem Venner«. Af Styrelsen for Den typ. Trykkerforening 135, 136
»Mellem Venner«. Af Chr. Hansen . . 140
»Misforstaaelsen«. Af Vilh. Jørgensen . 162
Medens Arbejdsmarkedet osv. Opraab fra Organisationerne 203
Nordisk Boktryckarekonst . . . 5, 6, 50 163
Noget maa der gøres for de Arbejdsløse. Af Chr. Christensen. 27
Ny Typograf-Tidende 30, 115
Næstved Tidende 59
Nyt Blad i Silkeborg 99
Nyborg 131, 221
Nordamerika 159
Nyeste Nyt. Af C. 179
Nytaar 1901 233
Overarbejde og Arbejdsløse. Af X . 65, 66
Overarbejdet i københavnske Bogsætterier. Af Henrik 127
Opfordring 193
Onde Dage. 207
Politikens Personales Redegørelse. Af Vilh. E. Jørgensen 2
Pladstilbud i Dagspressen 11
Peter Christian Kofoed 43
Protokol-Udskrift af Voldgiftssagen mod Kolding Folkeblad 129
Protest 140
Protesten. Af F. A. Andreasen. 172
Principalerne i Kolding 221
Randers Lokalforening 39
Ret og Pligt. Af J. M. L. 66
Rejselivet i Sverig! Af H. Schou. . . . 141
— 162
Rudkøbing 183, 197
Regnskaber:
Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund . 7, 35, 51, 67, 88, 89, 90, 95, 99, 107, 133, 151, 173, 193, 194, 195, 196, 209, 226
Den typ. Forening 8, 47, 64, 122, 167, 193
Den typ. Trykkerforening 31, 149
Typografernes Stiftelse . . .32, 100, 170
Den typ. Forenings Sygekasse 48
De kvindelige Trykkeriarb. Fagf.. 72, 196
Regnskab over Bespisningen for arbejdsløse Typografer fra 1. Oktbr. 1899 til 30. Septbr. 1900 226
Regnskab for Juleuddelingsfesten 18. Novbr. 1900 231
Sygdomme blandt Typografer. Af J. M.. 14
Sættemaskiner. Af X 19, 20
— 51
Sangforeningens 54. Aarsfest 32
Sangforeningen »Typografia« 32
Støt den Syge! 40
Støbesættemaskinen »Linotype« 41
Sætter-Visen. Af b. 50
Saadan kan det gaa 51
Svendeprøver. Af P. Hvidtfeldt 58, 59, 61, 62, 80
Strejke i Bryssel 63
Skræmmebilleder. Af Simon 66, 67
Stiftelsesfest 71
Svinesteg. 77
Sveriges Typografers Organisationer. Af L. Chr. Nielsen 84, 94, 95, 103, 131, 132
Sølvbryllup. Af —n. —n. 85
— Af X 201
Sommerferie 85, 99, 103, 107, 111, 121, 125, 138, 141, 151, 156, 170
»Sønden Aa« 111
Sverige. Af X 133, 173
Sangforeningen 159
Sjældne Kalendere 159
Sanatoriet for Brystsyge 170
Sangerne og Gutenbergfesten. Af Th. Andersen 172
Sløjhed. Af Z. 201
Sportskonkurrence 205
Skinhellig 216
Statistiske Oplysninger ang. Sundhedsforholdene i københavnske Trykkerier. Optagne af Den typ. Trykkerforening 225
Silkeborg er ogsaa med 226
Styrelsesmøder:
Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg 7, 11, 12, 26, 32, 43, 59, 60, 68, 77, 91, 92, 99, 117, 118, 125, 133, 142, 151, 152, 163, 173, 177, 178, 189, 190, 197, 198, 205, 213, 214, 227
Den typ. Forening 7, 8, 18, 21, 35, 36, 52, 64, 67, 72, 77, 86, 96, 99, 117, 125, 141, 160, 164, 173, 186, 201, 202, 227
Den typ. Trykkerforening 7, 18, 36, 43, 60, 71, 107, 117, 126, 138, 156, 164, 177, 181, 197, 217, 218, 228, 231
Til Overvejelse. Af X. X. 13, 14
Typografische Jahrbücher 18
Til de kvindelige Trykkeriarbejdere. 20, 162
Trykkernes Maskebal. Af L. J. 26
Til Karneval! 33, 34
Tillæg til Maskinsættertarifen 38
Til Trykkerforeningens Medlemmer. Af R. Kiefer. 38
Til P. Arvedsens Enke 40
Tyskland. Af X. 209, 210
Typografernes Karneval 42
Til Gymnastikpræsentation. 46
Trykfejl 51
Typografernes Fagforening i Holbæk . . 59
Typograferne og Majdemonstrationen. . 73
Typograferne og 1. Maj 83
Typografer og Hamlet-Cykler. Af Cyklist 84 85
Typograferne i Næstved . . 91, 99, 111, 221
Typograferne i Roskilde. . . . 95, 106, 107
Typografstævne 102
Til Fest 106
Typografernes Sangforening . 111, 121, 158
Typografernes Sportsklub. Af V. J. 112, 159
Tyve-Aars Jubilæum 122
Til Børnenes Kontor 126, 134
Typograf-Sammenkomst i Aalborg. Af B. N. 145
Typograf-Sammenkomst i Aalborg. Af J. Chr. Møller 151
Til Hr. H. Schou. Af L. Chr. Nielsen . . 150
To-Maskine-Systemet. Af Trykker . . . 163
To Protester 163
Til de to Protester. Af Laur. Jensen . . 166
Tiden læger —. Af Vilmer 171
Ti-Aars Fødselsdag 177
Til Provinskollegerne 187, 188
Typografisk Samfund i Aalborg 213
Tarifstrid i Udsigt i Stockholm 221
Typografernes Stiftelser 231
Uheldigt 11
Udflugt 133
Uden at ville indlade os i Diskussion osv. Af Egm. Petersens Trykkeripersonale 158
Uhyggelige Forhold i Serbien 201
Vore Arbejdsløse. Af N. L. P. 13
Vintersæsonens Begivenhed 25
Vejle Lokalforening: Af S. 25
Vore Arbejdsløse: Af J. C. Jensen . . . 33
— Af M. L. M. 33
— Af J. F. Møller . . . 53
Vore Arbejdsløse — Overarbejde: Af —p—: 37
Virker vor Sygekasse paa en human Maade? Af J. M. L. 45
Voldgiftsretten: 69, 79, 80, 101, 119, 140, 155, 157, 177, 180, 215, 219, 220
Vore »Forbrydere«: Af Peter Rasmussen. 97, 98
Verdensudstillingen i Paris. Fra Typograf-Tidendes tilfældige Korrespondent. (Trykningen): 114
Voldgiftsretten: Af C. Schnoor . . 123, 124
Ved Punschen: En Tegning af Schnabelrauch 130
Vore Forbrydere: Af L. D. Rasmussen . 143
»Vi alene vide«: Af Varde Lokalf.. 144, 145
Voldgiftsretsdomme 151
Valsernes Støbning 200
Vore franske Kolleger. 201